DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853,

Oddział I.

We Lwowie r. 1855.

Z ces. król. galicyjskiéj Drukarni rządowéj.

Landes - Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853,

I. Abtheilung.

Lemberg, 1855.

Aus der k. k. galizischen Aerarial-Staats-Druckerei.

Spis alfabetyczny

ustaw i rozporządzeń wydanych w roku 1853. i w oddziele I. Dziennika rządowego dla kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i t. d. zawartych.

A.

Uwaga. Aby ułatwić szukanie, przytacza się przy każdéj nomenklaturze dwie tylko liczby, z których jedna oznacza numer ustawy, druga stronicy. Aby różnica tego oznaczenia wpadała w oczy, dla numerów stronicy obrano pismo grubsze.

B.

C.

D.

Dal—Dot

Druk—Dzień

E.

F.

G.

H.

Hand—Hanow

Haud—Hyp

I.

Ind

J.

K.

L.

Ł.

Łod

Łok

M.

Mag—Mał

Mał—Mia

N.

O.

P.

Pad—Par

Pasz—Pat

R.

S.

T.

U.

W.

Z.

Alphabetisches Verzeichniß

der Gesetze und Verordnungen, welche in dem Jahrgange 1853 (erste Abtheilung) des Landes-Regierungsblattes für das Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau enthalten sind.

A.

Anmerkung. Um das Nachschlagen zu erleichtern, wurden bei jedem Schlagworte in der Regel nur zwei Zahlen angeführt, wovon die Erstere die Nummer des Gesetzes, die Letztere die Seite bezeichnet. Um den Unterschied dieser Bezeichnung augenfällig zu machen, wurde für die Seitenzahl eine fettere Schriftart gewählt.

B.

C.

(Das unter C nicht vorkommende, s. unter K und Z).

D.

E.

G.

Gag

Gal

H.

Hab—Hal

Hand

J.

K.

L.

Läng—Land

Land—Last

M.

N.

O.

Ober

P.

Q.

R.

T.

U.

V.

W.

Z.

Spis chronologiczny
Ustaw i Rozporządzeń,

które w roku 1853

w Oddziale Piérwszym

Dziennika Rządowego

dla kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, i Wielkiém Księstwem Krakowskiém umieszczone, wyszły.

Chronologisches Verzeichniß

der

Gesetze und Verordnungen,

welche in dem Jahrgange 1853

in der

Ersten Abtheilung

des

Landes-Regierungs-Blattes

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau aufgenommen erscheinen.

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes	Seite
1852				
26. April	Vertrag über den Anschluß der österreichischen an die schweizerischen Telegraphen-Linien . . .	III	6	16
30. „	Post-Vertrag zwischen Oesterreich und Spanien. .	XXVII	127	418
17. Novbr.	Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militär-Grenze, womit eine provisorische Vorschrift über die Einrichtung theoretischer Prüfungen aus der Staatsrechnungs-Wissenschaft oder Verrechnungskunde kundgemacht wird . .	II	2	8
19. „	Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums, betreffend die Verschmelzung der ungarisch-siebenbürgischen, dann der Hofbuchhaltung politischer Fonds mit der Kameral-Hauptbuchhaltung, und dem Beginn dieser Einrichtung vom 1. Jänner 1853	II	3	13
20. Dzmbr.	Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums, womit die mit 1. Jänner 1853 in's Leben tretende Errichtung der Zentral-Buchhaltung für die Kommunikazions-Anstalten des Reiches kundgemacht wird	II	4	13
22. „	Verordnung des Ministers der Justiz, wirksam für Siebenbürgen, womit für dieses Kronland einige provisorische Bestimmungen über die Führung der daselbst bestehenden öffentlichen Bücher angeordnet werden	II	5	14
27. „	Kaiserliches Patent, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch mehrere Abänderungen an der Einrichtung des Reichs-Gesetz- und Regierungs-Blattes und der Landes-Gesetz- und Regierungsblätter, sowie neue Bestimmungen über die Kundmachung von Gesetzen und Verordnungen angeordnet werden	I	1	2
28. „	Verordnung des Ministeriums des Innern an die Statthalterei für Tirol und Vorarlberg, über die Untersuchung und Bestrafung der Uebertre-			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.	zakazu zawierania małżeństw bez konsensu politycznego	VIII	22	106
3. Stycz.	Rozporządzenie Ministerstwa Kultury krajowéj i Górnictwa dla Austryi powyżéj i poniżéj Anizy, dla Solnogrodu, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Gorycyi, Gradyski, Istryi i Tryjestu, Dalmacyi, Czech, Morawy, Szlaska, Krakowa, Galicyi i Bukowiny, którém warunkowe przyjmowanie prośb o lenna górnicze zakazane .	III	7	18
10. "	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budów publicznych, o urządzeniu Dyrekcyi kolei żelaznych w Królestwie Lomb. Weneckiém i uchyleniu Naddyrekcyi budowniczéj w Weronie	V	12	80
12. "	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Królestwa Lomb. Weneckiego, Dalmacyi, Galicyi z Krakowem i Bukowiny, o właściwości Sądu w śledztwach krydalnych	III	8	19
12. "	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Austryi powyżéj i poniżéj Anizy, Solnogrodu, Czech, Morawy, Szlaska, Styryi, Karyntyi, Krainy, Trejestu, Istryi, Gorycyi i Gradyski, w porozumieniu z Ministerstwami Spraw Wewnętrznych i Skarbu, stanowiące, o ile przepisane patentem z d. 11. Kwietnia 1851. postępowanie co do przekazania kapitału indemnizacyjnego za zniesione, lub wykupić się mające pobory do lenna zastosowane być może . .	III	9	20
18. "	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów spólnego Związku cłowego w po-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes 2c.	Seite
1853	tungen des Verbotes, eine Ehe ohne politischen Konsens zu schließen	VIII	22	106
3. Jänner	Verordnung des Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen, wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Tirol, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz, Gradiska, Istrien und Triest, für Dalmazien, dann für Böhmen, Mähren, Schlesien, Krakau, Galizien und Bukowina, womit die bedingte Annahme von Muthungen untersagt wird	III	7	18
10. "	Erlaß des Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, womit die Errichtung einer Direkzion für Eisenbahn-Bauten im lombardisch-venezianischen Königreiche und die Aufhebung der Ober-Baudirekzion in Verona bekannt gemacht wird.	V	12	80
12. "	Erlaß des Justizministeriums, wirksam für das lombardisch-venezianische Königreich, für Dalmazien, Galizien mit Krakau und die Bukowina, in Betreff der Gerichtszuständigkeit in Fällen von Krida-Untersuchungen	III	8	19
12. "	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren, Schlesien Steiermark, Kärnthen, Krain, Triest, Istrien, Görz und Gradiska, wodurch im Einvernehmen mit den Ministerien des Innern und der Finanzen erklärt wird, in wie weit das mit dem kaiserlichen Patente vom 11. April 1851, Nr. 84 des Reichs-Gesetzblattes vorgezeichnete Verfahren, rücksichtlich der Zuweisung der Kapitals-Entschädigung für die in Folge der Grund-Entlastung aufgehobenen oder abzulösenden Bezüge, auch auf Lehen anwendbar sei	III	9	20
18. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes, wo-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853				
	durch im Einvernehmen mit dem Handelsministerium, die Zollfreiheit der Halme und Stiele der Moorhirse festgesetzt wird	VI	16	91
19. Jänner	Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen, womit die Allerhöchsten Entschließungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Statthalterei, der Komitats-Behörden und Stuhlrichterämter, dann über die Einrichtung der Gerichtsbehörden und das Schema der systemisirten Gehalte und Diätenklassen für das Königreich Ungarn, sowie über die Durchführung dieser Organisirung kundgemacht werden	III	10	20
19. „	Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen, womit die Allerhöchsten Entschließungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter, Kreisbehörden und Statthaltereien, über die Einrichtung der Gerichtsstellen und das Schema der systemisirten Gehalte und Diätenklassen, sowie über die Ausführung der Organisirung für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien und Lodomerien mit Krakau, Bukowina, Salzburg, Tirol mit Vorarlberg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz, Gradiska und Istrien mit Triest, Dalmazien, Kroazien und Slawonien, Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft mit dem Banate, kundgemacht werden	IV	11	22
21. „	Erlaß des Handelsministeriums, womit die durch Allerhöchste Entschließung vom 24. Oktober und 26. Dezember 1852 genehmigte Organisazion des Postdienstes im lombardisch-venezianischen Königreiche kundgemacht wird	V	13	84
22. „	Verordnung des Justizministeriums, giltig für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze, wodurch in Folge Allerhöchster			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853	Ermächtigung vom 16. August 1852 bestimmt wird, unter welchen Voraussetzungen rechtskräftige Urtheile der königlich-sardinischen Gerichtsbehörden in Zivilrechtssachen und andere gerichtliche Requisizionen derselben in dem österreichischen Staate vollzogen werden sollen	V	14	88
22. Jänner	Kaiserliche Verordnung, giltig für alle Kronländer und für Militär-Kroazien, mit welcher die Organisazion des Hafen- und See-Sanitäts-Dienstes an der Seeküste der Militärgrenze festgesetzt wird	XVII	72	163
24. "	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien, Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, womit mehrere erläuternde Bestimmungen über die Gerichtszuständigkeit hinsichtlich verschiedener Verfügungen während und nach geschlossener Voruntersuchung über Verbrechen und Vergehen, in diesen Kronländern erlassen werden	V	15	89
26. "	Kaiserliches Patent, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze, wodurch an die Stelle der bisherigen Vorschriften über die Verwahrungsgebühr (Zählgeld, Depositentaxe) bei den k. k. Zivil- und Militär-Depositen-Aemtern neue gesetzliche Bestimmungen angeordnet werden.	VII	19	96
27. "	Erlaß des Finanzministeriums, womit die Eröffnung des Vieh-Lecksalz-Verschleißes um ermäßigte Preise auch im lombardisch-venezianischen Königreiche angeordnet wird	VII	20	104
27. "	Verordnung des Chefs der obersten Polizeibehörde, wirksam für alle Kronländer, in Betreff der Evidenzhaltung und Ueberwachung der aus Oesterreich landesverwiesenen oder abgeschafften Ausländer	XIII	47	134

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Liczba Stronica
1853. 29. Stycz.	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i najwyższéj Władzy Policyjnéj, ogłaszające przepis ku dopełnieniu najwyższego Patentu z dnia 24. Października 1852., o robieniu, handlu i posiadaniu broni i rzeczy do amunicyi należących	VI	17	91
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, obwieszczające najwyż. postanowienie co do zastosowania do wojskowości najw. Patentu z dnia 26. Stycznia 1853., o należytościach za przechowanie przedmiotów sądownie złożonych . . .	VII	21	104
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla Tryjestu, o uchyleniu służącego dla kupców tryjestyńskich wyjątku od niektórych przepisów ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego 1850. . .	VI	18	94
1. Lutego	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wsystkich krajów spólnego Związku cłowego, jak postępować pod względem opłaty cła od nawozu pod nazwiskiem pudrety	VIII	23	106
3. „	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i głównem Dyrektoryum Rachunkowości dla Królestwa Węgierskiego, Kroacyi i Sławonii, Wiel. Kięstwa Siedmiogrodzkiego, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego, mocą którego rozciąga się na też kraje koronne rozporządzenie z dnia 11. Czerwca 1851., o postępowaniu ze skargami przy adjustowaniu rachunków podróżnych . .	VIII	24	106
5. „	Rozporządzenie głównego Dyrektoryum Rachunkowości, stanowiące dla Siedmiogrodu Izbę rachunkową, do kontrolowania rachunków tego kraju powołaną	VIII	25	107

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853				
29. Jänner	Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der obersten Polizeibehörde, womit die Vorschrift wegen Vollzug des Allerhöchsten Patentes vom 24. Oktober 1852, über die Erzeugung, den Verkehr und den Besitz von Waffen und Munizions-Gegenständen kundgemacht wird	VI	17	91
30. „	Erlaß des Finanzministeriums, womit die Allerhöchste Entschließung in Betreff der Anwendung des Allerhöchsten Patentes vom 26. Jänner 1853, über die Gebühren für die Verwahrung gerichtlich hinterlegter Gegenstände auf das Militär kundgemacht wird	VII	21	104
31. „	Verordnung des Finanzministeriums, wirksam für Triest, womit die Aufhebung der von den Triester Kaufleuten genossenen Ausnahme von einigen Bestimmungen des Gebühren-Gesetzes vom 9. Februar 1850 kundgemacht wird	VI	18	94
1. Februar	Erlaß des Ministeriums der Finanzen, giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes, womit die Zollbehandlung des, unter dem Namen „Poudrette“ vorkommenden Düngemittels festgesetzt wird	VIII	23	106
3. „	Verordnung des Ministers der Justiz, im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und dem General-Rechnungs-Direktorium, wirksam für das Königreich Ungarn, das Königreich Kroazien und Slawonien, das Großfürstenthum Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, womit die Verordnung vom 11. Juni 1851, Nr. 150 des Reichs-Gesetzblattes, in Bezug der Behandlung von Beschwerden bei Adjustirung von Reise-Partikularien, auch auf diese Kronländer ausgedehnt wird	VIII	24	106
5. „	Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums, womit eine, mit der Ausübung der Rechnungs-Kontrole im Lande berufene Staats-Buchhaltung für Siebenbürgen eingesetzt wird . . .	VIII	25	107

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
6. Lutego	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla Czech, Morawy i Szląska, stanowiące w porozumieniu z Ministerstwami Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w jaki sposób dokonane być ma wynagrodzenie, najwyż. Patentem z dnia 11. Lipca 1850. przyrzeczone posiadaczom dóbr, mającym niegdy prawo pobiérania dziesięciny od kopalni w tychże krajach	X	29	121
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości względem zakazu dzielenia domów w Solnogrodzie	VIII	26	107
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla całego Państwa, o zakresie prawa ubóstwa w postępowaniu spornem, tudzież o pokryciu wydatków gotowych, połaczonych z ustanowieniem kurateli nad ubogimi obłąkanymi lub głupowatymi, lub z przedłużeniem opieki nad pełnoletnymi	XXV	111	404
9. „	Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Skarbu, tudzież Handlu, Przemysłu i Budów publicznych, obowiązujące z dniem 1. Marca 1853. wszystkie kraje koronne, oprócz Węgier i Pogranicza Wojskowego, mocą którego ustanowione są tymczasowe przepisy względem stanowiska władz budowniczych i zakresów działania w służbie budowniczéj	IX	28	109
10. „	Patent cesarski dla Austryi Niższéj i Wyższéj, Czech, Morawy, Karyntyi, Krainy, Górnego i Dolnego Szląska, Styryi, Solnogrodu, Gorycyi i Gradyski, Istryi i miasta Tryestu z okręgiem, względem uwolnienia byłych dóbr dominikalnych w owych krajach od prawnéj odpowiedzialności za prowadzenie sądownictwa przez ich			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853				
6. Februar	Verordnung des Finanzministeriums, wirksam für Böhmen, Mähren und Schlesien, womit im Einverständnisse mit den Ministerien des Innern und der Justiz die Durchführung der, den vormals bergzehentberechtigten Grundherren in Böhmen, Mähren und Schlesien, im Allerhöchsten Patente vom 11. Juli 1850, Reichs-Gesetzblatt Nr. 267, zugesicherten provisorischen Entschädigung angeordnet wird	X	29	121
8. "	Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz, über das Verbot der Zerstückung der, in der Stadt Salzburg gelegenen Häuser . . .	VIII	26	107
8. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, über den Umfang des Armenrechtes im streitigen Verfahren und über die Berichtigung der baren Auslagen, welche mit der Verhängung der Kuratel über wahn- und blödsinnige, oder mit der Anordnung der Fortdauer der Vormundschaft über volljährig gewordene vermögenslose Personen verbunden sind	XXV	111	404
9. "	Verordnung der Ministerien des Innern, der Finanzen, und für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, giltig vom 1. März 1853 an für alle Kronländer, mit Ausnahme von Ungarn und der Militär-Grenze, womit provisorische Bestimmungen über die Stellung der Baubehörden und über die Wirkungskreise im Baudienste festgesetzt werden	IX	28	109
10. "	Kaiserliches Patent, wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Böhmen, Mähren, Kärnthen, Krain, Ober- und Nieder-Schlesien, Steiermark, Salzburg, Görz und Gradiska, Istrien und die Stadt Triest mit ihrem Gebiete, wodurch gesetzliche Bestimmungen über die Befreiung der ehemaligen Dominikal-Gutskörper in diesen Kronländern,			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	posiadaczy, tudzież za pretensye ich poddanych ze związku byłego poddaństwa, i o wykreśleniu tak zwanéj oktawy, która dla bezpieczeństwa rzeczonych pretensyj na dobrach ciążyła	VIII	27	107
10. Lutego	Patent cesarski, mający moc w Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, w Wielk. Księstwie Siedmiogrodzkiém, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, oprócz Pogranicza Wojskowego, o zaprowadzeniu z dniem 1. Maja 1853. w tych krajach powszechnego austryackiego systemu myta na drogach, mostach i przewozach skarbowych	XXXI	134	446
13. "	Rozporządzenie Ministerstwa Wojny, stanowiące w skutek najw. postanowienia z dnia 10. Lutego 1853 sądownictwo nad urzędnikami i sługami jeneralnéj Inspekcyi Żandarmeryi, tudzież należącymi, lub przydzielonymi do niéj oficerami, od podpułkownika niżéj	XI	32	124
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa Wojny, iż w skutek najwyższego postanowienia z dnia 10. Lutego 1853., osiągniony rok 16ty życia, jest wiekiem wymaganym do dobrowolnego wstąpienia do obowiązkowego stanu c. k. armii i c. k. pułków granicy wojskowéj	XI	33	124
14. "	Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświécenia do Uniwersytetu Pesztyńskiego, że do przedmiotów egzaminowanych na rygorozach jurydycznych, należéć także będzie prawo cywilne austryackie, postępowanie sądowe, prawo wekslowe i handlowe, i statystyka austryacka	XI	34	125

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.	von der gesetzlichen Haftung für die von den Besitzern derselben geführte Verwaltung der Gerichtsbarkeit, und für die aus dem Bande der ehemaligen Guts-Unterthänigkeit entsprungenen Forderungen der gewesenen Unterthanen, sowie wegen Löschung der zur Sicherstellung solcher Ansprüche unter dem Namen der "Oktava" bestehenden landtäflichen Haftung angeordnet werden	VIII	27	107
10. Februar	Kaiserliches Patent, wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien, das Großfürstenthum Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, mit Ausschluß der Militär-Grenze, wodurch vom 1. Mai 1853 an, in diesen Kronländern das allgemeine österreichische Mautsystem auf Aerarial-Strassen, Brücken und Ueberfahrten eingeführt wird . .	XXXI	134	446
13. "	Erlaß des Kriegsministeriums, womit in Folge Allerhöchster Entschließung vom 10. Februar 1853, die Gerichtsbarkeit über die im Stande der General-Gensd'armerie-Inspekzion befindlichen Beamten und Diener und über die dahin gehörigen oder daselbst zugetheilten Offiziere, vom Oberstlieutenant abwärts, bestimmt wird . . .	XI	32	124
14. "	Verordnung des Kriegsministeriums, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 10. Februar 1853, das erreichte sechzehnte Lebensjahr als das zum freiwilligen Eintritte in den obligaten Stand der k. k. Armee und in die k. k. Militär-Grenzregimenter erforderliche Alter festgesetzt wird	XI	33	124
14. "	Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht, an die Universität zu Pesth, womit die Einbeziehung des österreichischen Zivilrechtes, des gerichtlichen Verfahrens, des Handels- und Wechselrechtes und der österreichischen Statistik in die bei den juridischen Rigorosen zu prüfenden Gegenstände angeordnet wird	XI	34	125

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
15. Lutego	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Austryi Wyższéj i Niższéj, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Tryestu, Gorycyi, Gradyski i Istryi, Dalmacyi, Lombardyi i Wenecyi, Czech, Morawy i Szląska, Galicyi, Krakowa i Bukowiny, o terminie zgłoszenia się do przysięgi w postępowaniu sumarycznėm	X	30	121
16. „	Patent cesarski, obowiązujący dla Węgier, Kroacyi i Slawonii, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego, stanowiący przepis o zakresie działania i przynależności władz sądowych w sprawach cywilnych (norma jurysdykcyi cywilnéj), mający wejść w życie z dniem, w którym rozpoczną urzędowanie swoje nowo uorganizowanemi być mające urzędy powiatowe (sędziów stolniczych) i inne władze sądowe, a który osobno obwieszczony będzie	X	31	122
19. „	Traktat cłowy i handlowy między Austryą i Prusami	LV	225	746
22. „	Rozporządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia, zaprowadzające instytucyą egzaminów synodalnych (konkursowych) dla uzyskania beneficyów duchownych we Węgrzech, w Siedmiogrodzie, Kroacyi, Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim	XII	36	128
23. „	Rozporządzenie najwyższéj Władzy Policyjnéj, mocą którego ustanowiony rozporządzeniem z d. 26. Września 1852. termin ważności zakazów wyszłych dotąd co do pism drukowych dla niektórych krajów koronnych, lub też dla szczególnych okręgów, co do zakazów wydanych dla Królestwa Lomb. Weneckiego aż po dzień			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes 2c.	Seite
1853.				
15. Februar	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Triest, Görz, Gradiska und Istrien, Dalmazien, das lombardisch-venezianische Königreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, Galizien, Krakau und die Bukowina, über die Frist zur Eidesantretung im summarischen Verfahren	X	30	121
16. „	Kaiserliches Patent, wirksam für die Königreiche Ungarn Kroazien und Slawonien, die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat, womit für diese Kronländer eine Vorschrift über den Wirkungskreis und die Zuständigkeit der Gerichts-Behörden in bürgerlichen Rechtssachen (Zivil-Jurisdikzionsnorm) erlassen und bestimmt wird, daß dieselbe von dem insbesondere kundzumachenden Tage angefangen, in Wirksamkeit zu treten habe, an welchem in diesen Kronländern die neu zu organisirenden Bezirksämter (Stuhlrichterämter) und die übrigen Gerichtsbehörden ihre Thätigkeit beginnen werden	X	31	122
19. „	Handels- und Zollvertrag zwischen Oesterreich und Preußen	LV	225	746
22. „	Verordnung des Ministers für Kultus und Unterricht, wodurch in Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien, Slawonien, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate das Institut der, zur Erlangung von Kuratbenefizien vorgeschriebenen Synodal- (Konkurs-) Prüfungen eingeführt wird	XII	36	128
23. „	Verordnung der obersten Polizei-Behörde, mit welcher die durch Verordnung vom 26. September 1852, Reichs-Gesetzblatt LX. Stück, Nr. 196, festgesetzte Frist der Giltigkeit der, bisher für einzelne Kronländer des Reiches oder für besondere Gebiethstheile erlassenen Verbote von Druckschriften, bezüglich der für das lombardisch-			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	1. Września r. z., do końca Kwietnia r. b. przedłużony	XI	35	125
23. Lutego	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości, z przepisem rozdawania oblatoryów w Siedmiogrodzie	XII	37	128
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia do władz akademicznych nad uniwersytetami w Wiédniu, Pradze, Peszcie, Krakowie, Lwowie, Gracu, Inszpruku i Ołomuńcu, względem płacenia taks kolegialnych przez słuchaczy nadporządkowych	XII	38	128
2. Marca	Patent cesarski dla uregulowania stosunków zachodzących między byłymi panami gruntu a byłymi ich poddanymi i do gruntu przywiązanymi we Węgrzech, z powodu związku urbaryalnego i praw z tymże powinowatych . .	XII	39	129
2. „	Patent cesarski względem doprowadzenia do końca indemnizacyi urbaryalnéj i zniesienia ciężarów gruntowych w Królestwie Węgierskiém . . .	XII	40	129
2. „	Patent cesarski o doprowadzeniu do skutku zniesienia ciężarów gruntowych i uregulowania stosunków urbaryalnych i powinowatych z temiż stosunków posiadania, w Królestwach Kroacyi i Slawonii	XII	41	130
2. „	Patent cesarski o uregulowaniu stosunków między dawniejszymi panami gruntów a byłymi ich poddanymi i do gruntu przywiązanymi w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, z powodu związku urbaryalnego i powinowatych z tymże uprawnień	XII	42	130
2. „	Patent cesarski o doprowadzeniu do końca wynagrodzenia urbaryalnego i uwolnienia gruntowego w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim	XII	43	130

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes rc.	Seite
1853.	venezianische Königreich bis zum 1. September vorigen Jahres erlassenen Verbote, bis Ende April dieses Jahres verlängert wird	XI	35	125
23. Februar	Verordnung des Justizministeriums, giltig für das Großfürstenthum Siebenbürgen, wodurch eine Vorschrift über die Ausgabe von Oblatorien in diesem Kronlande erlassen wird	XII	37	128
27. „	Verordnung des Ministeriums des Kultus und öffentlichen Unterrichts, an die akademischen Behörden der Universitäten in Wien, Prag, Pesth, Krakau, Lemberg, Gratz, Innsbruck und Olmütz, betreffend die Entrichtung der Kollegien-Gelder von Seite der außerordentlichen Hörer .	XII	38	128
2. März	Kaiserliches Patent, zur Regelung der zwischen den ehemaligen Grundherren und den gewesenen Unterthanen und Grundholden in Ungarn zu Folge des Urbarialverbandes und der ihm verwandten Rechtsbestände obwaltenden Verhältnisse . . .	XII	39	129
2. „	Kaiserliches Patent, über die Durchführung der Urbarial-Entschädigung und Grundentlastung im Königreiche Ungarn	XII	40	129
2. „	Kaiserliches Patent, zur Durchführung der Grundentlastung und Regelung der Urbarial- und der ihnen verwandten Besitzverhältnisse in den Königreichen Kroazien und Slawonien	XII	41	130
2. „	Kaiserliches Patent, zur Regelung der zwischen den ehemaligen Grundherren und den gewesenen Unterthanen und Grundholden zu Folge des Urbarial-Verbandes und der ihm verwandten Rechtsbestände obwaltenden Verhältnisse für die Wojwodschaft Serbien und den Temeser Banat . .	XII	42	130
2. „	Kaiserliches Patent, über die Durchführung der Urbarial-Entschädigung und Grundentlastung in der Wojwodschaft Serbien und im Temeser Banate .	XII	43	130

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853. 4. Marca	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, obwieszczające cenę ściągnienia monet miedzianych z kursu wywołanych	XII	44	130
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla wszystkich krajów koronnych, w których ustawa postępowania karnego z dnia 17. Stycznia 1850. obowiązuje, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i najwyższą Władzą Policyjną, ogłaszające na nowo z niektóremi odmianami przepis o sporządzaniu tabel wykazowych sądowo-karnych i o dalszém z niémi postępowaniu, udzielony dekretem nadwornym z dnia 30. Listopada 1821., nr. 1818., Zbioru ustaw sądowych	XII	45	131
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu i Handlu dla wszystkich krajów spólnego Związku cłowego, stanowiące 4-procentową tarę na półskrzyniowe schowy (ramy), do niektórych towarów używane	XII	46	132
10. „	Rozporządzenie Naczelnika najwyższéj Władzy Policyjnéj, znoszące zakaz Dziennika „Wiadomości Berlińskie o rzeczach rzadowych i uczonych“ (gazety Haude-Spennera)	XIII	48	137
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Pogranicza Wojskowego, stanowiące, iż od płac urzędników i sług rządowych nie wolno pobiérać dodatku do podatku dochodowego na rzecz gminy	XIII	49	137
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla krajów koronnych, gdzie ustawa postępowania			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes rc.	Seite
1853. 4. März	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für alle Kronländer, womit der Einlösungspreis für die einberufenen Kupfermünzen bekannt gemacht wird .	XII	44	130
5. "	Verordnung des Ministeriums der Justiz, giltig für alle Kronländer, in welchen die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist, wodurch im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern und der obersten Polizei-Behörde für die genannten Kronländer, die mit Hofdekret vom 30. November 1821, Nr. 1818 der Justiz-Gesetzsammlung ertheilte Vorschrift wegen Ausfertigung der strafgerichtlichen Auskunfts-Tabellen und weiterer Behandlung derselben mit mehreren Abänderungen, neuerlich kundgemacht wird	XII	45	131
6. "	Erlaß der Ministerien der Finanzen und des Handels, giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes, womit eine Tara von 4 Perzent für die, bei einigen Waaren vorkommenden Halbkisten (Rahmen) festgesetzt wird.	XII	46	132
10. "	Verordnung des Chefs der obersten Polizeibehörde, betreffend die Auflassung des Verbotes der „Berlinischen Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen" (Haude-Spenner'schen-Zeitung) . .	XIII	48	137
13. "	Verordnung des Ministeriums des Innern, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze, womit die Einhebung eines Gemeindezuschlages zur Einkommensteuer auf die Amtsbezüge der Staatsbeamten und Diener als unzulässig erklärt wird	XIII	49	137
14. "	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für die Kronländer, in welchen die Strafprozeß-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes zc.	Seite
1853.	Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Rechtskraft steht, womit eine Erläuterung des §. 303 dieser Strafprozeß-Ordnung erlassen wird	XIII	50	138
15. März	Erlaß der Ministerien des Innern, des Kriegswesens und der Finanzen, wirksam für das ganze Kaiserreich, mit Ausnahme der Militärgrenze. Bestimmung, auf welche Gebäude der §. 12 der Militär-Einquartierungs-Vorschrift vom 15. Mai 1851 (Nr. 124 des Reichs-Gesetzblattes) mit der Theilung der Vergütung nach dem Ministerial-Erlasse vom 28. Juli 1852 (Nr. 155 des Reichs-Gesetzblattes) Anwendung findet	XIII	51	138
19. „	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 16. März 1853, der §. 2 des Allerhöchsten Patentes vom 27. Dezember 1852 (Nr 260 des Reichs-Gesetz-Blattes) auch auf die schon früher im Reichs-Gesetzblatte erschienenen Gesetze und Verordnungen ausgedehnt wird	XIII	52	139
19. „	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch die mit den Nummern 51, 52, 53 und 125 des Reichs-Gesetzblattes vom Jahre 1850 kundgemachte italienische Uebersetzung der Wechsel-Ordnung und der dazu gehörigen Verordnungen, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 16. März 1853 außer Wirksamkeit gesetzt, und an deren Stelle eine neue amtliche italienische Uebersetzung kundgemacht wird	XIII	53	139
19. „	Kaiserliche Verordnung, wirksam für alle Kronländer, über die Gebühren von Vermögens-Uebertragungen	XIV	54	142
23. „	Kaiserliche Verordnung, über die Austragung der Privatrechts-Ansprüche auf das für verfallen erklärte und mit Beschlag belegte Vermögen kriegsrechtlich verurtheilter und des Hochverrathes beschuldigter Personen in Siebenbürgen . . .	XIV	55	145

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
24. Marca	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Serbii i Banatu, oprócz Pogranicza Wojskowego, iż na mocy najw. postanowienia z dnia 20. Marca 1853., zbrodnie rozboju morderczego, rozboju i danéj ku temu pomocy, dochodzone i karane będą podług ustaw wojskowych przez wojskowe sądy	XIV	56	146
26. „	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, że objaśniając §. 35. ustawy notaryalnéj z dnia 29. Września 1850., nieważność przeciw aktowi notaryusza sporządzonemu poza jego obrębem, nie rozciąga się do tych aktów, które notaryusz złożony z urzędu, atoli przed objęciem urzędu przez następcę swego, sporządził był we własnym dotychczasowym obrębie . . .	XIV	57	146
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa Wojny, o adaptacyi najw. Pantentu o handlu domokrężnym z dnia 4. Września 1852., dla Pogranicza Wojskowego	XV	62	149
30. „	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, reguluje postępowanie sądowe w sporach małżeńskich między starozakonnymi we Węgrzech, Kroacyi, Slawonii, Serbii i Banacie	XIV	58	146
30. „	Rozporządzenie naczelnego Dyrektoryum Rachunkowości dla całego Państwa, oprócz Węgier, Kroacyi, Slawonii, Serbii, Banatu i Siedmiogrodu, obwieszczające, że w skutku najw. postanowienia z dnia 17. Marca 1853., cenzura i kontowanie dzienników kasowych co do wydatków kameralnych przeniesiona z głównéj			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
24. März	Erlaß des Justizministeriums, giltig für die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, mit Ausnahme der Militärgrenze, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 20. März 1853 die Untersuchung und Bestrafung der Verbrechen des Raubmordes, des Raubes und dem Raube geleisteten Vorschubes durch die Militärgerichte und nach den Militärgesetzen angeordnet wird	XIV	56	146
26. "	Verordnung des Justizministeriums, wodurch in Erläuterung des §. 35 der Notariats-Ordnung vom 29. September 1850, Nr. 366 des Reichs-Gesetzblattes, erklärt wird, daß die in dieser Gesetzstelle gegen einen von einem Notar außerhalb seines Bezirkes aufgenommenen Akt verhängte Ungiltigkeit, auf die von einem Notare nach seiner Enthebung, jedoch vor dem Amtsantritte seines Nachfolgers, in seinem bisherigen Bezirke aufgenommenen Notariats-Akte keine Anwendung finde	XIV	57	146
29. "	Verordnung des Kriegsministeriums, wegen Adaptirung des Allerhöchsten Hausirpatentes vom 4. September 1852 (Nr. 252 des Reichs-Gesetz-Blattes) für die Militärgrenze	XV	62	149
30. "	Verordnung des Justizministeriums, wodurch das gerichtliche Verfahren in Ehestreitigkeiten jüdischer Glaubensgenossen in Ungarn, Kroazien, Slawonien, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate geregelt wird	XIV	58	146
30. "	Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme von Ungarn, Kroazien und Slawonien, der Wojwodina mit dem Temeser Banate, dann Siebenbürgen, womit die vermöge Allerhöchster Entschließung vom 17. März 1853 genehmigte Uebertragung der Zensur und Konti-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
	rung der Kameral-Ausgabs-Kasse-Journale von der Kameral-Hauptbuchhaltung an die Staats-Buchhaltung in den Kronländern kundgemacht wird	XV	63	149
31. März	Kaiserliches Patent, giltig für alle Kronländer, betreffend die Aufhebung des Salpeter-Monopols, bei Aufrechthaltung des Schießpulver-Monopols	XX	90	233
31. „	Verordnung des Kriegsministeriums, des Ministeriums des Innern und der Finanzen, giltig für alle Kronländer, betreffend die näheren Bestimmungen in Beziehung auf die Erzeugung und den Verschleiß des Schießpulvers	XX	91	236
1. April	Verordnung des Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme von Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien, Slawonien, der serbischen Wojwodschaft, dem Temeser Banate und der Militärgrenze, wodurch die Bestimmung der Stärke des Branntweines und Weingeistes zum Behufe des Verkehres, mittelst genauer Instrumente geregelt wird	XVI	67	154
2. „	Verordnung des Kriegsministeriums, wodurch eine Vorschrift über den Besitz und das Tragen von Privatwaffen bei Militärpersonen erlassen wird .	XV	64	150
3. „	Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz, giltig für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz, Gradiska, Istrien, Triest, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien mit Krakau und der Bukowina, womit erklärt wird, daß die nach dem Ministerial-Erlasse vom 3. Jänner 1849, Nr. 67 des Reichs-Gesetzblattes, geschehene Beeidigung des Forstverwaltungs- und Forstschutzpersonales, auch in Beziehung auf das neue Forstgesetz vom 3. Dezember 1852, Nr. 250 des Reichs-Gesetz-Blattes, ihre Wirksamkeit beibehalten habe . .	XIV	59	146

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes 2c	Seite
1853.				
3. April	Erlaß des Finanzministeriums, wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 2. April 1853, der dalmatinische Durchfuhrzoll im Verkehre zwischen dem Königreiche Dalmazien und dem Fürstenthume Montenegro, vom 1. Mai 1853 angefangen, aufgehoben wird	XIV	60	147
5. "	Verordnung der Ministerien der Justiz und des Handels, giltig für das Erzherzogthum Oesterreich unter der Enns, über die Zustellung gerichtlicher Erledigungen durch die Post gegen Retour-Rezepisse	XIV	61	147
8. "	Verordnung des Kriegsministeriums, wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 6. April 1853, die Zuständigkeit der Gerichtsbarkeit in Strafsachen und bürgerlichen Rechtsangelegenheiten, hinsichtlich der zur technischen Artillerie und zum Artillerie-Equitazions-Institute gehörigen Individuen, vom Oberstlieutenant abwärts, geregelt wird	XVI	68	158
9. "	Verordnung des Kriegsministeriums, wodurch die Art der Verrechnung und der Abfuhr der Verwahrungsgebühren für gerichtlich hinterlegte Gegenstände bei der Militär-Depositen-Administrazion und bei den Militärgerichten geregelt wird	XVI	69	159
10. "	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für sämmtliche Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes, über die Zollbehandlung gewisser für den Gewerbsbetrieb chemischer Fabriken bestimmten Steingutgefäße	XV	65	151
17. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes, womit a) eine Erläuterung hinsichtlich der Zollbehandlung gemeiner Leder-, Kautschuk- und Gutta-Perchawaaren erlassen, und b) die Uebersetzung des Wortes „Gemenge" im italienischen Zolltarife geändert wird	XVII	73	194

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
18. April	Verordnung des Ministers der Justiz, wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien, für die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, wodurch die Vorarbeiten zur Anlegung der Grund- und Intabulazions-Bücher, mit besonderer Rücksicht auf den adeligen Grundbesitz, in den genannten Kronländern angeordnet werden	XV	66	152
19. „	Verordnung des Justizministeriums im Einverständnisse mit dem Finanzministerium, giltig für jene Kronländer, in welchen die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht, enthaltend eine Erläuterung der §§. 5, 6, 7, 9 der Justizministerial-Verordnung vom 17. August 1850, Nr. 332 des Reichs-Gesetzblattes, über die Berechnung der Kosten der Vorladungen und der Zeugengebühren im Strafverfahren . . .	XVI	70	161
20. „	Verordnung des Justizministeriums, wodurch für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien, das Großfürstenthum Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat provisorische Vorschriften über die Kosten des Strafverfahrens festgesetzt werden	XVI	71	161
24. „	Verordnung des Ministers für Kultus und Unterricht, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze, womit eine provisorische Vorschrift kundgemacht wird: A. über die Prüfung der Kandidaten des Lehramtes an vollständigen Realschulen; B. in Betreff der Uebergangsbestimmungen, nach welchen die Lehramts-Kandidaten ihre Lehrfähigkeit in der nächsten Zukunft zu erproben haben	XVIII	77	198
26. „	Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der obersten Polizeibehörde, wirksam für			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes rc.	Seite
1853.	den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze, betreffend die Behandlung von Druckschriften strafbaren Inhaltes, und solcher, die durch besondere Verfügungen verboten wurden, endlich anstößiger und unsittlicher Kunstgegenstände und Sachen, bei öffentlichen Versteigerungen	XVII	74	194
26. April	Verordnung des Kriegsministeriums, wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 22. April 1853 bestimmt wird, in welchen Fällen von den bei Militärgerichten aufbewahrten gerichtlichen Depositen eine Verwahrungsgebühr (Zähltaxe) abzunehmen sei	XVII	75	195
1. Mai	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, Siebenbürgen und die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate, zu Folge welcher von den Strafgerichten auf die Entrichtung des Homagiums (Blutgeldes) nicht mehr zu erkennen ist	XVII	76	196
1. „	Verordnung des Justizministeriums im Einverständnisse mit dem Finanzministerium, über die Art der Anmeldung der Nachfolge in eine vom Staate gestiftete und auf dem lombardisch-venezianischen Monte inskribirte Renten-Dotazion	XVIII	78	218
2. „	Kaiserliches Patent, wirksam für das Königreich Ungarn, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, wodurch in diesen Kronländern vom Verwaltungsjahre 1853 (1. November 1852) angefangen, das provisorische Grundsteuer-Kataster als Maßstab der Umlegung der Grundsteuer eingeführt, und die Grundsteuer mit sechszehn Perzent des Reinertrages bemessen wird	XVIII	79	218

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
2. Maja	Rozporządzenie najwyższéj Komendy Wojsk, przepisuje oznaki uszanowania od straży wojskowéj dla Kardynałów Kościoła rzymskiego .	XVIII	80	219
3. „	Rozporządzenie najwyższéj Władzy Policyjnéj i Ministerstw Spraw Zewnętrznych, Wewnętrznych i Wojny, o postępowaniu policyjno-paszportowém z cudzoziemcami w Austryi . .	XIX	82	221
3. „	Rozporządzenia Ministerstwa Skarbu, dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Lombard. i Wenecyi, o stęplowaniu zaświadczeń na zasadzie §. 51. regulaminów naukowych z dnia 1. i 8. Października 1850 wydawanych	XIX	83	228
3. „	Patent cesarski dla wszystkich krajów koronnych oprócz Pogranicza Wojskowego, obwieszczający nową ustawę wewnętrznego urządzenia i porządku czynności wszelkich władz sądowych z tém postanowieniem, że takowa w Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, tudzież w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim i W. Księstwie Siedmiogrodzkiém z dniem 1. Lipca 1853., w innych zaś krajach koronnych wtenczas w wykonanie wejdzie, gdy nowo uorganizowane urzędy powiatowe (pretury) i inne władze sądowe działania swoje rozpoczną . .	XXII	104	253
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia dla Węgier, Serbii i Banatu, przypominające przepisy uczęszczania uczniów katolickich do zakładów naukowych ewangelickich . . .	XIX	84	228
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, o podzieleniu na dystrykty Królestwa Lomb. Weneckiego	XVIII	81	219

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes rc.	Seite
1853.				
2. Mai	Verordnung des Allerhöchsten Armee-Ober-Kommando, womit die von den Militärwachen den Kardinälen der römischen Kirche zu erweisenden Ehrenbezeigungen bestimmt werden	XVIII	80	219
3. „	Verordnung der obersten Polizeibehörde und der Ministerien des Aeußern, des Innern und des Kriegswesens, über die paßpolizeiliche Behandlung der Ausländer in Oesterreich.	XIX	82	221
3. „	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, in Betreff der Stempelbehandlung der Zeugnisse, welche im Grunde des §. 51 der Studien-Ordnungen vom 1. und 8. Oktober 1850 ausgefertigt werden . . .	XIX	83	228
3. „	Kaiserliches Patent, wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze, womit ein neues Gesetz über die innere Einrichtung und die Geschäftsordnung sämmtlicher Gerichtsbehörden kundgemacht und festgesetzt wird, daß dasselbe in den Königreichen Ungarn, Kroazien und Slawonien, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate und im Großfürstenthume Siebenbürgen am 1. Juli 1853, in den übrigen Kronländern aber mit der Wirksamkeit der daselbst neu zu organisirenden Bezirksämter (Präturen) und der übrigen Gerichtsbehörden in Anwendung zu treten habe	XXII	104	253
6. „	Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht, wirksam für das Königreich Ungarn und die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat, wodurch die bestehenden Vorschriften hinsichtlich des Besuches evangelischer Lehranstalten von katholischen Schülern in Erinnerung gebracht werden	XIX	84	228
7. „	Verordnung des Ministers des Innern, betreffend die Distrikts-Eintheilung des lombardisch-venezianischen Königreiches	XVIII	81	219

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
9. Maja	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Wojny dla wszystkich krajów koronnych, dla których wydany Patent z d. 11. Kwietnia 1851., iż w tych przypadkach, gdzie kaucye małżeństw wojskowych hypotecznie zabezpieczone, przekazane będą na kapitał indemnizacyi, zapisy długów indemnizacyjne w Komendzie krajowej wojskowej złożone być mają	XIX	85	229
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych spólnego Związku cłowego, o postępowaniu cłowém co do ryb zwanych Bojana czyli Scoranza	XX	92	238
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, pod względem zastosowania rozporządzenia tegoż Ministerstwa z dnia 9. Marca 1852. do przeniesień majątkowych z powodu śmierci zaszłych po 30. Kwietnia 1853.	XIX	86	229
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla Węgier, Kroacyi i Slawonii, Serbii i Banatu, że co do przeniesień majątkowych z powodu śmierci zaszłych po 30. Kwietnia 1853., postanowienia ustępu IX. Patentu do ustawy o należytościach z d. 2. Sierpnia 1850. i rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 9. Marca 1852. moc swoją tracą	XIX	87	230
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Zewnętrznych dla wszystkich krajów koronnych, ogłaszające traktat między Austryą i Bawaryą, i Austryą a Saksonią, iż każde z tych Państw dopóty przyjmować będzie swych dawnych przynależnych, za przedstawieniem Państwa drugiego, chociażby			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
9. Mai	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für jene Kronländer, für welche das kaiserliche Patent vom 11. April 1851, Nr. 84 des Reichs-Gesetzblattes, erlassen wurde, wodurch im Einvernehmen mit dem Kriegsministerium verordnet wird, daß in jenen Fällen, wo hypothekarisch-sichergestellte Militär-Heirathskauzionen auf das Entlastungs-Kapital überwiesen werden, die Grundentlastungs-Schuldverschreibungen an das Landes-Militärkommando abzugeben seien . .	XIX	85	229
9. "	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes, hinsichtlich der Zollbehandlung der Fischgattung Bojana oder Scoranza	XX	92	238
10. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, über die Anwendbarkeit des Finanz-Ministerial-Erlasses vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 62) auf Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen, welche nach dem 30. April 1853 eintreten	XIX	86	229
10. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien, Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, wornach für Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen nach dem 30. April 1853 die Bestimmungen des Absatzes IX. des Kundmachungs-Patentes zum Gebührengesetze vom 2. August 1850 und der Finanzministerial-Erlaß vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 63) außer Wirksamkeit treten	XIX	87	230
12. "	Erlaß des Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten, wirksam für alle Kronländer des Kaiserstaates, wodurch kundgemacht wird, daß zwischen der österreichischen und baierischen Regierung, sowie ferner zwischen der österreichischen und sächsischen Regierung das Uebereinkommen fest-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.	gesetzt wurde, daß jeder dieser Staaten seine ursprünglichen Angehörigen, auch wenn sie diese Staatsangehörigkeit nach der inländischen Gesetzgebung verloren haben sollten, auf Antrag des anderen Staates so lange wieder zu übernehmen habe, als sie nicht diesem anderen Staate nach dessen eigenen inneren Gesetzen angehörig geworden sind	XIX	88	230
13. Mai	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollgebietes, womit die Zollbehandlung der aus mehreren Stücken zusammengesetzten, sogenannten amerikanischen und englischen Mühlsteine für Dampfmühlen bestimmt wird	XIX	89	231
17. „	Verordnung des Justizministeriums, wodurch im Einverständniße mit dem Ministerium des Innern eine provisorische Instrukzion über die kassenmäßige Behandlung des Waisen- und Kuratels-Vermögens bei den Waisenkommissionen in Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate erlassen wird	XX	93	239
17. „	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für alle Kronländer, über die Aufhebung der Begünstigung, verfallene Parzial-Hypothekar-Anweisungen bei den landesfürstlichen Kassen anstatt baren Geldes zu verwenden, und über die Amortisirungs-Fähigkeit dieser Anweisungen . . .	XXI	95	241
18. „	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 20. Oktober 1852 bestimmt wird, daß vom 1. Juni 1853 angefangen, Parzial-Hypothekar-Anweisungen mit viermonatlicher Verfallsfrist nur mehr mit der Verzinsung von vier einhalb Perzent ausgegeben werden	XX	94	239

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853. 21. Maja	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, obwieszczające zmiany w stanowiskach i uprawnieniach urzędów wykonawczych Lombardyi, zaszłe z powodu połączenia cłowego z Parmą i Modeną; tudzież stanowiska urzędów cłowych, intendencyj skarbowych, sądów dochodowych i władz śledczych w Księstwach wymienionych . . .	XXI	96	242
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów powszechnego Związku cłowego o postępowaniu cłowém z cebulami, czostkiem, porami i trybulką	XXI	97	248
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, iż w skutek najw. postanowienia z dnia 23. Kwietnia 1853., ustawa o mesazeryach i omnibusach (sztelfurach) z dnia 7. Grudnia 1850. rozciągnięta na Węgry Kroacyę i Slawonię, Serbię z Banatem i na Siedmiogród	XXI	98	248
29. „	Patent cesarski dla Wielk. Księstwa Siedmiogrodu, zaprowadzający tam powszechną księgę ustaw cywilnych z dnia 1. Czerwca 1811., z niektóremi ograniczeniami, dokładniejszemi przepisami i dodatkiem późniejszych rozporządzeń, która od 1. Września 1853. w życie wejść ma . .	XXI	99	248
29. „	Patent cesarski dla Siedmiogrodu, zmieniający w tym kraju dotychczasowe prawne rozporządzenia i urządzenia w nabywaniu dóbr nieruchomych i wykonywaniu ich prawa własności, w obciążaniu i zastawieniu takowych i w stosunkach prawnych z dotychczasowego odzie-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes &c.	Seite
1853.				
21. Mai	Erlaß des Finanzministeriums, womit die, aus Anlaß der Zolleinigung mit den Herzogthümern Parma und Modena eingetretenen Aenderungen in den Standorten und den Befugnissen der ausübenden Aemter der Lombardie, dann die Standorte der in den genannten Herzogthümern aufgestellten Zollämter, Finanz-Intendenzen, Gefällsgerichte und Untersuchungsbehörden kundgemacht werden	XXI	96	242
26. „	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für sämmtliche Kronländer des allgemeinen Zollverbandes, betreffend die Zollbehandlung von Zwiebeln, Knoblauch, Porri und Schnittlauch	XXI	97	248
27. „	Verordnung des Handelsministeriums, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 23. April 1853, eine erweiterte Anwendung des Gesetzes vom 7. Dezember 1850 (Reichs-Gesetzblatt Jahrgang 1851, Nr. 1.) über Messagerien und Stellfuhren auf Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und auf Siebenbürgen festgesetzt wird . .	XXI	98	248
29. „	Kaiserliches Patent, wirksam für das Großfürstenthum Siebenbürgen, wodurch für dieses Kronland das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch vom 1. Juni 1811 mit mehreren Beschränkungen und näheren Bestimmungen, und sammt einem Anhange nachträglicher Verordnungen eingeführt und vom 1. September 1853 angefangen, in Wirksamkeit gesetzt wird.	XXI	99	248
29. „	Kaiserliches Patent, wirksam für das Großfürstenthum Siebenbürgen, wodurch die in diesem Kronlande bisher bestehenden gesetzlichen Anordnungen und Einrichtungen in Bezug auf die Erwerbung und Ausübung des Eigenthumsrechtes auf liegende Güter, deren Belastung und Ver-			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	dziczenia i awitykacyi w niektórych częściach tego kraju przedtém istniałéj	XXI	100	249
30. Maja	Rozporządzenie Nadkomendy Wojsk, tudzież Ministerstwa Skarbu i Spraw Wewnętrznych dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Lombardyi i Wenecyi, uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu i Pogranicza Wojskowego, o należytościach dla żołniérzy na egzekucyi podatków bezpośrednich	XXI	101	249
31. "	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, dla wszystkich krajów koronnych, o biernéj obieralności urzędników górniczo-lennych na asesorów senatu górniczego	XXI	102	250
1. Czerw.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zewnętrznych, dla wszystkich krajów koronnych, względem należytości od interesów prawnych w Państwie Austryackiém miedzy cudzoziemcami wydarzających się	XXIV	106	400
2. "	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Skarbu, względem rozdzielenia czynności, które w zakres rozwiązanego Ministerstwa Kultury krajowéj i Górnictwa wchodziły . . .	XXI	103	251
6. "	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Lombardyi i Wenecyi, wywołujące z obiegu niemieckie bilety zdawkowe na 6 krajcarów	XXIV	107	400
7. "	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych obowiązanych do ustawy cła i monopolów rządowych, o upojedyńczeniu i przyśpieszeniu postępowania cłowego i kontrolnego w urzędach wykonawczych i ułatwieniu handlu	XXIII	105	347

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes 2c.	Seite
1853.				
	pfändung, der Rechtsbeziehungen aus der bisherigen Erbfolge und der in einigen Theilen des Landes bestandenen Avitizität abgeändert werden	XXI	100	249
30. Mai	Verordnung des Armee-Ober-Kommando's und der Ministerien der Finanzen und des Innern, wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, der gefürsteten Grafschaft Tirol und der Militär-Grenze, über die Gebühren der zur Eintreibung der direkten Steuern verwendeten Militär-Exekuzions-Mannschaft	XXI	101	249
31. „	Verordnung des Justizministeriums im Einvernehmen mit dem Finanzministerium, giltig für sämmtliche Kronländer, in Betreff der passiven Wahlfähigkeit von Berglehens-Beamten zu Beisitzern eines Bergsenates	XXI	102	250
1. Juni	Verordnung des Finanzministeriums im Einvernehmen mit dem Ministerium des Aeußeren, wirksam für alle Kronländer, bezüglich der Gebührenbehandlung der im österreichischen Staate zwischen Ausländern stattfindenden Rechtsgeschäfte	XXIV	106	400
2. „	Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen, die Theilung der im Wirkungskreise des aufgelösten Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen gelegenen Geschäfte betreffend	XXI	103	251
6. „	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, womit die Einberufung der deutschen Münzscheine zu 6 Kreuzer angeordnet wird	XXIV	107	400
7. „	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für alle Kronländer, in denen die Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung in Wirksamkeit steht, in Absicht auf die Vereinfachung und Beschleunigung des Zoll- und Kontrol-Verfahrens der ausübenden Aemter und auf die Erleichterung des Verkehres	XXIII	105	347

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
8. Czerw.	Rozporządzenie Nadkomendy Wojsk Sekcyi III., dla wszystkich krajów koronnych, stanowiace w skutek najw. uchwały z dnia 5. Czerwca 1853., zasady postępowania z dawnymi landwerzystami i uwolnienia ich od wojska . .	XXIV	108	401
8. „	Rozporządzenie cesarskie, ogłaszające miarę sypną i léwną niższo-austryacką, za miarę prawna dla Węgier, Serbii i Banatu . . .	XXVI	119	412
9. „	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, regulujące postępowanie sądowe w sporach małżeńskich u żydów siedmiogrodzkich	XXIV	109	402
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu i Sprawiedliwości dla Lombardyi i Wenecyi, objaśniające niektóre watpliwości wzniecone względem zastosowania rozporządzenia z dnia 2. Kwietnia 1852., co do należytości od aktów i poświadczeń notaryalnych w tém Królestwie . . .	XXV	112	405
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla krajów spólnego Związku cłowego, o postępowanie w ocleniu ryby tuńczyk, w oliwie przywożonéj	XXV	113	405
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości, zawierające instrukcyą prowizoryczną postepowania sadowego w sprawach niespornych dla Siedmiogrodu, od 1. Września 1853 działalna	XXIV	110	402

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853. 8. Juni	Verordnung des Armee-Oberkommando, Sekzion III., wirksam für alle Kronländer, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 5. Juni 1853, die Grundsätze für die Behandlung und die Verabschiedung der ehemaligen Landwehrmänner festgesetzt werden	XXIV	108	401
8. "	Kaiserliche Verordnung, womit das niederösterreichische Hohlmaß in dem Königreiche Ungarn, in der Wojwodschaft Serbien und in dem Temeser-Banate als gesetzliches Maß erklärt wird . .	XXVI	119	412
9. "	Verordnung des Justizministeriums, wodurch das gerichtliche Verfahren in Ehestreitigkeiten jüdischer Glaubensgenossen in Siebenbürgen geregelt wird	XXIV	109	402
12. "	Verordnung der Ministerien der Finanzen und der Justiz, wirksam für das lombardisch-venezianische Königreich, wodurch mehrere Zweifel über die Anwendbarkeit der Verordnung vom 2. April 1852, Nr. 86 des Reichs-Gesetzblattes, wegen der Gebühren für Notariatsakte und Notariats-Beurkundungen im lombardisch-venezianischen Königreiche gelöset werden	XXV	112	405
14. "	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für sämmtliche Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes, über die Zollbehandlung des in Oel eingelegten Thunfisches	XXV	113	405
15. "	Verordnung des Justizministeriums, womit in Folge Allerhöchster Ermächtigung vom 29. Mai 1853 eine provisorische Instrukzion über das gerichtliche Verfahren in Rechtsgeschäften außer Streitsachen für Siebenbürgen erlassen, und vom 1. September 1853 in Wirksamkeit gesetzt wird .	XXIV	110	402

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes	Seite
1853.				
15. Juni	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, hinsichtlich der Gebührenfreiheit der Prüfungs-Zeugnisse über den unteren Realschulunterricht	XXV	114	406
15. „	Zirkular-Verordnung des Armee-Oberkommando's, Sekzion III., wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch bestimmt wird, daß in Zukunft die neu in die Armee eintretenden Oberärzte nicht mehr durch Assentirung in den Militär-Verband aufzunehmen, sondern mittelst Verordnung in Stand und Gebühr zu nehmen sind	XXVI	120	412
18. „	Verordnung des Justizministeriums, giltig für sämmtliche Kronländer des Reiches, mit Ausnahme der Militär-Gränze, wodurch erklärt wird, daß auf die vor den k. k. Polizeibehörden zu Stande kommenden und von denselben beurkundeten Vergleiche, wie auf gerichtliche Vergleiche, nach Maßgabe der in jedem Kronlande wirksamen Zivil-Prozeßordnung die gerichtliche Exekuzion zu ertheilen sei	XXV	115	406
21. „	Erlaß des Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten, giltig für alle Kronländer, über die zwischen Oesterreich und Würtemberg vereinbarte Ausdehnung der Freizügigkeit bei gegenseitigen Vermögens-Exportazionen auch auf die Vermögens-Ausfuhr aus und nach Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat . . .	XXV	116	407
21. „	Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht, wirksam für Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, die Militär-Grenze, die Stadt Triest und denjenigen Theil Siebenbürgens, welcher zur griechisch-nicht-unirten Diözese von Arad gehört, wodurch im Einvernehmen mit dem Armee-Oberkommando, die Aufhebung der Syngelia kundgemacht wird	XXV	117	407

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
24. Juni	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien mit Slawonien, und für die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate, in Absicht auf die Vereinfachung und Beschleunigung des Zoll- und Kontrolverfahrens der ausübenden Aemter und auf die Erleichterung des Verkehres	XXVI	121	412
24. „	Zirkular-Verordnung des Armee-Oberkommando's, Sekzion III., wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 21. Juni 1853, die bisherigen Gage-Karenz-Vorschriften für das k. k. Militär aufgehoben, und neue Bestimmungen über die Dienst- und Charakterstaxen des k. k. Militärs angeordnet werden	XXVI	122	413
25. „	Verordnung des Armee-Oberkommando's und der Ministerien der Finanzen und des Innern, wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, der gefürsteten Grafschaft Tirol und der Militär-Grenze, die Gebühren der zur Eintreibung der direkten Steuern verwendeten Militär-Exekuzions-Mannschaft betreffend	XXV	118	408
26. „	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, über die Behandlung der bei Streitigkeiten über die Giltigkeit oder Trennung der Ehe und über die Scheidung von Tisch und Bett, worüber in der Hauptsache die geistlichen Gerichte zu entscheiden haben, vorkommenden, vor die bürgerlichen Gerichtsbehörden gehörigen Nebenpunkte	XXVI	123	415
27. „	Zirkular-Verordnung des Armee-Oberkommando's, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch in Folge Allerhöchster Anordnung vom 25. Juni 1853 bestimmt wird, daß dem.			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
	deutschen Ritterorden das Abhandlungsrecht über das freieigene Vermögen des Hoch- und Deutschmeisters, der Ordensritter und Ordenspriester auch künftig gewahrt bleibe.	XXVI	124	415
30. Juni	Verordnung des Armee-Oberkommando's und der Ministerien des Innern und der Justiz, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 20. Juni 1853 angeordnet wird, daß die Verurtheilung wegen eines Verbrechens zum schweren Kerker auch den Verlust jener Genüsse nach sich ziehe, welche Invaliden oder überhaupt ausgediente Soldaten aus öffentlichen oder Privat-Stiftungen beziehen	XXVI	125	416
1. Juli	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für die Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes, wegen Zollbehandlung der Paradiesäpfel (Solanum Lycopersicum)	XXVI	126	416
3. „	Kaiserliches Patent, wirksam für Siebenbürgen, wodurch für dieses Großfürstenthum eine neue Vorschrift über den Wirkungskreis und die Zuständigkeit der Gerichte in bürgerlichen Rechts-Angelegenheiten (Zivil-Jurisdikzionsnorm) erlassen und bestimmt wird, daß von dem, insbesondere kundzumachenden Tage angefangen, an welchem die neu zu organisirenden Bezirksämter und die übrigen Gerichtsbehörden in diesem Kronlande ihre Thätigkeit beginnen werden, sämmtliche Gerichtsbehörden daselbst die Gerichtsbarkeit in bürgerlichen Rechtssachen nach den Vorschriften dieses Gesetzes auszuüben haben .	XXIX	130	430
5. „	Kaiserliches Patent, wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien und Lodomerien, Krakau, Steiermark, Kärnthen, Krain, Salzburg, Bukowina,			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	Gorycyi i Gradyski, i miasta Tryjestu z okręgiem, stanowiący przepisy o regulowaniu i wykupnie prawa pobiérania drzewa, paszy i płodów lasowych, tudzież niektórych praw służebności i spólnego posiadania i użytkowania	XXIX	131	430
7. Lipca	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i najwyższéj Władzy Policyjnéj o przyznaniu Prezydentowi Rządu krajowego w Krakowie co do spraw druku, działalności Namiestnikom właściwéj, a to w okręgu tamecznemu Rządowi przekazanym	XXVIII	128	428
9. „	Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości dla Węgier, Kroacyi i Slawonii, Serbii z Banatem i dla Siedmiogrodu o upuszczeniu zaostrzenia kar przed 1. Września 1852. prawomocnie wyrzeczonego, jeżeli takowe ustawą karną z dnia 27. Maja 1852. nie jest dozwolone	XXVIII	129	428
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla powiatu sądowego Sechshaus, iż przepisy dla Wiédnia o wyprowadzaniu się z pomieszkań, obowiązujące są także i w powiecie sądowym Sechshaus	XXXI	135	446
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości, stanowiące dla Galicyi z Krakowem i Bukowiny, iż do czasu zaprowadzenia nowych władz sądowych i politycznych, dosyć do przyjęcia na praktykę sądową wykazać się z części sądowéj egzaminów rządowych	XXXI	136	446
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu i Handlu, obwieszczające przepis wykonawczy do Patentu			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.	Tirol mit Vorarlberg, Istrien, Görz und Gradiska, und die Stadt Triest mit ihrem Gebiete, wodurch die Bestimmungen über die Regulirung und die Ablösung der Holz-, Weide- und Forstprodukten-Bezugsrechte, dann einiger Servituts- und gemeinschaftlichen Besitz- und Benützungs-Rechte festgesetzt werden	XXIX	131	430
7. Juli	Verordnung des Ministeriums des Innern und der obersten Polizeibehörde, womit dem Landespräsidenten in Krakau für das, der dortigen Landesregierung zugewiesene Gebiet in Preß-Angelegenheiten der, den Statthaltern zustehende Wirkungskreis eingeräumt wird . . .	XXVIII	128	428
9. "	Verordnung des Ministeriums des Innern und der Justiz, giltig für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen, betreffend die Nachsicht der, vor dem 1. September 1852 rechtskräftig verhängten Strafverschärfungen, soweit dieselben in dem Strafgesetze vom 27. Mai 1852 nicht gestattet sind	XXVIII	129	428
11. "	Verordnung des Justizministeriums, giltig für den Gerichtsbezirk Sechshaus, wodurch die Vorschriften der für Wien bestehenden Ausziehordnung auch im Gerichtsbezirke Sechshaus wirksam erklärt werden	XXXI	135	446
11. "	Erlaß des Justizministeriums, womit für die Kronländer Galizien mit Krakau und die Bukowina die Bestimmung, daß bis zur Einführung der neuen Justiz- und politischen Behörden, zur Aufnahme in die Justiz-Praxis der Nachweis über die judizielle Staatsprüfungs-Abtheilung genüge, kundgemacht wird	XXXI	136	446
12. "	Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels, wodurch die Vollzugs-Vorschrift zu			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.	cesarskiego z dnia 10. Lutego 1853., względem zaprowadzenia powszechnego austryackiego systemu mytowego na skarbowych drogach, mostach i przewozach we Węgrzech, Kroacyi i Slawonii, w Siedmiogrodzie, Serbii i Banacie	XXXI	137	447
12. Lipca	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Handlu, dla Węgier, Kroacyi i Slawonii, Siedmiogrodu, Serbii i Banatu, względem myta prywatnego w tych krajach pobieranego	XXXI	138	447
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu o zniesieniu w Czechach niektórych przykomorków cłowych klasy II. i stacyj uprowizyonowanych .	XXXI	139	447
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych o asygnowaniu i zatamowaniu poborów urzędników i sług rządowych	XXXI	140	447
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości, dla Węgier, Kroacyi i Slawonii, Serbii i Banatu i dla Siedmiogrodu, objaśniające §. 32. Patentu cesarskiego z dnia 29. Listopada 1852., i §. 31. Patentu cesarskiego z dnia 29. Maja 1853.	XXX	132	444
16. „	Traktat między Austryą i Belgią o wzajemne wydawanie zbrodniarzy	XLVII	196	690
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Handlu i najwyższéj Władzy Policyjnéj, o zakazie wędrowania do Szwajcaryi czeladzi			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
	dem kaiserlichen Patente vom 10. Februar 1853 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 133), wegen Einführung des allgemeinen österreichischen Mautsystems auf Aerarial-Strassen, Brücken und Ueberfahrten in den Königreichen Ungarn, Kroazien, Slawonien, dem Großfürstenthume Siebenbürgen, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate erlassen und kundgemacht wird	XXXI	137	447
12. Juli	Verordnung der Ministerien des Innern, der Finanzen und des Handels, wirksam für das Königreich Ungarn, Kroazien und Slawonien, das Großfürstenthum Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, betreffend die in diesen Ländern bestehenden Privatmäute.	XXXI	138	447
13. „	Erlaß des Finanzministeriums, die Aufhebung einiger Nebenzollämter zweiter Klasse und Abzügler-Stazionen in Böhmen betreffend	XXXI	139	447
14. „	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, betreffend die Anweisung und Einstellung der Bezüge der Staatsdiener. . . .	XXXI	140	447
16. „	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat, und das Großfürstenthum Siebenbürgen, wodurch der §. 32 des kaiserlichen Patentes vom 29. Nov. 1852, Nr. 247 des Reichs-Gesetzblattes, und der §. 31 des kaiserlichen Patentes vom 29. Mai 1853, Nr. 100 des Reichs-Gesetzblattes, erläutert wird	XXX	132	444
16. „	Staatsvertrag zwischen Oesterreich und Belgien, wegen gegenseitiger Auslieferung der Verbrecher	XLVII	196	690
17. „	Verordnung der Ministerien des Innern, des Handels und der obersten Polizeibehörde, enthaltend das Verbot des Einwanderns von Handwerks-			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	rzemieślniczéj i postawionych z tąż na równi wyrobników fabrycznych	XXXI	141	449
18. Lipca	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Węgier, Kroacyi i Slawonii, Serbii z Banatem i dla Siedmiogrodu, zaprowadzające w tych krajach prowizorycznie ustawę krydalną od 1. Września 1853.	XXX	133	444
18. „	Rozporządzenie Ministra Skarbu dla wszystkich Dyrekcyj skarbowych krajowych, Dyrekcyj poborowych i Prezydyum Rządu krajowego Krakowskiego, obejmujące niektóre przepisy odbywania egzaminów z kandydatami na posady przy głównych kasach rządowych, głównych kasach krajowych i kasach zbiorowych Ministerstwu Skarbu podlegających	XXXIII	147	457
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, dla Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi i Slawonii, Serbii i Banatu, rozciągające w skutek najwyższego postanowienia z dnia 1. Lipca 1853., prawne przepisy urządzenia dochodu loteryjnego na zasadzie najw. Patentu z dnia 13. Marca 1813. na te części Państwa, w których dochód z loteryi nie był jeszcze zaprowadzony	XXXVI	160	623
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Dalmacyi, o ustanowieniu opłaty konsumowéj od cukru burakowego	XXXII	142	451

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes 2c.	Seite
1853.	gesellen und den ihnen gleichzustellenden Fabriksarbeitern in die Schweiz	XXXI	141	449
18. Juli	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien, Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen, wodurch für diese Kronländer eine Konkurs-Ordnung eingeführt und vom 1. September 1853 in Wirksamkeit gesetzt wird	XXX	133	444
18. "	Erlaß des Finanzministeriums, an sämmtliche Finanz-Landes-Direkzionen, Steuerdirekzionen und an das Landespräsidium des Krakauer Regierungs-Bezirkes, wodurch mehrere Bestimmungen über die Abhaltung der Kasseprüfungen für die Bewerber um Anstellungen bei den, dem Finanzministerium unterstehenden Staatshauptkassen, Landeshauptkassen und Sammlungskassen angeordnet werden	XXXIII	147	457
20. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für das Königreich Ungarn, das Großfürstenthum Siebenbürgen, das Königreich Kroazien und Slawonien und die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate, womit, in Folge der Allerhöchsten Entschließung vom 1. Juli 1853, die auf Grundlage des Allerhöchsten Patentes vom 13. März 1813 beruhenden gesetzlichen Bestimmungen über die Einrichtung und Handhabung des Lotto-Gefälles auf diejenigen Theile des Staatsgebietes, in denen das Lotto-Gefäll gesetzlich noch nicht eingeführt ist, ausgedehnt werden	XXXVI	160	623
22. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für sämmtliche Kronländer, außer Dalmazien, betreffend die Bestimmung der Verbrauchsabgabe von Zucker aus Rüben	XXXII	142	451

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
23. Juli	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes, über die Zollbehandlung der Entwässerungs-Röhren	XXXII	143	451
23. „	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, über die Stempelbehandlung der im Inlande zahlbaren, der Skala I. unterliegenden Wechsel, wenn sie zu der festgesetzten Verfallszeit wegen Zahlung nicht präsentirt wurden .	XXXII	144	452
24. „	Verordnung der Ministerien des Handels und der Justiz, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, Dalmaziens, Tirols, der Stadt Krakau mit deren ehemaligem Gebiete und der Militärgrenze, wodurch angeordnet wird, daß in dem Falle, wenn Handelsleute, welche eine protokollirte Firma führen, die zeitliche Einstellung ihres Geschäftsbetriebes anzeigen, die Firma in dem Merkantilprotokolle zu löschen und die Wiederaufnahme des Betriebes dort, wo bei dem Antritte des Befugnisses eine Fondsausweisung vorgeschrieben ist, nur gegen vorläufige Anzeige an die in Gewerbssachen zuständige politische Behörde und gegen neuerliche Fondsausweisung gestattet ist	XXXIII	148	459
25. „	Verordnung des Ministeriums des Innern, giltig für Siebenbürgen vom Zeitpunkte der Wirksamkeit des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches, über den zur Schließung einer giltigen Judenehe erforderlichen politischen Konsens. .	XXXII	145	453
25. „	Erlaß der Ministerien der Finanzen und der Justiz, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, über den Sinn des §. 8 der Verordnung vom 23. März 1852 und über die Fragen, ob der §. 1 der Bestimmungen zu dem Unterrichte			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes 2c.	Seite
1853.				
	über die formelle Geschäftsbehandlung und die Verrechnung der unmittelbaren Gebühren, mit dieser Verordnung im Einklange stehe, dann welche Dokumente und Beweismittel über Nachlaß-Passiven zum Zwecke der Gebührenbemessung als glaubwürdig anzunehmen seien	XXXIII	149	460
26. Juli	Verordnung des Finanzministeriums, womit das Verfahren vorgezeichnet wird, gegen dessen Beobachtung die mit dem Artikel 92 der österreichisch-sächsischen Uebereinkunft vom 31. Dezember 1850 für das Zollverfahren beim Austritte von Ausfuhr- und Durchfuhrsendungen im Eisenbahnverkehre über Bodenbach zugestandene Erleichterung mit 1. September 1853 in Wirksamkeit zu treten hat	XXXII	146	453
27. „	Erlaß des Ministeriums des Aeußeren, giltig für alle Kronländer, über die zwischen Oesterreich und Hannover vereinbarte Ausdehnung der Freizügigkeit bei gegenseitigen Vermögens-Exportazionen aus und nach Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, der Wojwodschaft Serbien und dem Temeser Banate	XXXIII	150	464
27. „	Erlaß des Finanzministeriums, betreffend die Bemessung des Ausfuhrzolles für gemeines Holz bei der Ausfuhr aus dem Banater Militär-Grenzgebiete	XXXV	153	618
28. „	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, für die Wojwodschaft Serbien, das Temeser Banat und die Militär-Grenze und das Küstengebiet, über die Dauer der Giltigkeit der zum Bezuge von ausländischem Tabak erforderlichen Bewilligung und der zollämtlichen Ausfertigungen über den vorschriftmäßigen Bezug	XXXIII	151	464
29. „	Kaiserliches Patent, womit für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militär-Grenze, eine neue Strafprozeß-Ordnung erlassen, und			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes rc.	Seite
1853.	bestimmt wird, daß der Tag, an welchem dieselbe in den einzelnen Kronländern in Wirksamkeit zu treten hat, nachträglich festgesetzt werden wird	XXXIV	152	466
30. Juli	Verordnung des Justizministeriums, wodurch für die Hauptstadt Prag die Stunden zur Aufnahme der Wechsel-Proteste Mangels Zahlung festgesetzt werden	XXXV	154	618
31. "	Erlaß des Ministers für Kultus und Unterricht, wirksam für alle Kronländer, womit die Bedingungen festgesetzt werden, unter welchen vom Studienjahre 1853/54 an, approbirte Wundärzte und Magisters der Chirurgie den medizinischen Doktorsgrad erlangen können . .	XXXV	155	619
31. "	Kaiserliche Verordnung, in Betreff der Kundmachung der Gesetze und Verordnungen in der Militär-Grenze	XXXIX	171	637
1. August	Justizministerial-Erlaß, wirksam für das lombardisch-venezianische Königreich, über die Verpflichtung der Hypotheken-Verwahrer, die beiden, von jedem Hypothekenwerber zu überreichenden Inskripzions-Noten vor deren Einzeichnung in das Hypothekenbuch, mit einander zu vergleichen	XXXV	156	619
2. "	Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht, an sämmtliche Länder-Chefs und an die Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Olmütz, Gratz und Innsbruck, über die Verlängerung der Wirksamkeit des provisorischen Gesetzes über die Organisazion der akademischen Behörden	XXXV	157	620
2. "	Zirkular-Verordnung des Armee-Oberkommando, III. Sekzion, mit der Einführung der, mit dem Kriegsministerial-Reskripte A. 5258, vom 24. Oktober 1850, (Militär-Verordnungs-Blatt vom Jahre 1850, Stück XX.) zur Benützung bei Versendung militär-verpflegsämtlicher Ge-			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.	łaniu artykułów żywności wojskowej koleją żelazną, przepisane	XXXVII	165	626
5. Sierp.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla całego Państwa oprócz Lombardyi i Wenecyi, co do niektórych odmian w uprocentowaniu i wymienianiu trzy-procentowych asygnacyj centralnéj kasy Państwa	XXXV	158	620
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, względem zniesienia przykomórków celniczych klasy II., Grosse, Krautenwalde i Smołków w Szląsku .	XXXV	159	621
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości, obwieszczające, że dla Galicyi z Krakowem i Bukowiny w skutek najwyższego postanowienia z dnia 4. Sierpnia 1853., aż do wydania przepisów o egzaminach do służby sądowéj potrzebnych, świadectwa z trzech oddziałów teoretycznego egzaminu rządowego, zastępować mogą dotychczasowy egzamin auskultatorski .	XLIV	186	679
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla wszystkich krajów koronnych, w których obowiązuje postanowienie powszechnéj księgi ustaw cywilnych o prawie małżeńskiém, dotyczące postępowania z małżeństwami żydowskiemi po przejściu małżonków do religii chrześciańskiéj	XXXVI	161	623
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia do jeneralnego Gubernium Królestwa Lombardyi i Wenecyi, o rozwiązaniu kolegium doktorów pod nazwą kolegium fakulteckiego przy uniwersytetach w Padwie i Pawii . .	XXXVI	162	624

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes rc.	Seite
1853.	genstände mittelst der Eisenbahnen vorgezeichneten Frachtbriefe, für alle Gattungen ärarischer Militärgüter	XXXVII	165	626
3. August	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, einige Aenderungen in der Verzinsung und Umwechslung der dreiperzentigen Staats-Zentralkasse-Anweisungen betreffend	XXXV	158	620
6. „	Verordnung des Finanzministeriums, die Aufhebung der Neben-Zollämter zweiter Klasse, Großsee, Krautenwalde und Smolkau in Schlesien betreffend	XXXV	159	621
6. „	Erlaß des Justizministeriums, womit für die Kronländer Galizien mit Krakau und die Bukowina die mit Allerhöchster Entschließung vom 4. August 1853, bis zur Erlassung der Vorschrift in Betreff der zum Justizdienste erforderlichen Prüfungen bewilligte Gleichstellung der drei Abtheilungen der theoretischen Staatsprüfung mit der bisherigen Auskultanten-Prüfung kundgemacht wird	XLIV	186	679
8. „	Erlaß des Justizministeriums, giltig für alle diejenigen Kronländer, in welchen die Bestimmungen des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches über das Eherecht Wirksamkeit haben, über die Behandlung der von Personen israelitischen Glaubens geschlossenen Ehen, nach erfolgtem Uebertritte beider Ehegatten zur christlichen Religion	XXXVI	161	623
8. „	Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht an das General-Gouvernement des lombardisch-venezianischen Königreiches, über die Auflösung der unter dem Namen der Fakultäts-Kollegien an den Universitäten zu Padua und Pavia bestehenden Doktoren-Kollegien . . .	XXXVI	162	624

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
9. Sierp.	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budów publicznych stanowiące, jakimto przesełkom pod opaską krzyżową, zniżone portoryum przysługuje	XXXIII	168	634
12. „	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości dla Tyrolu i Forarlberga, oprócz tych części kraju, w których obowiązuje „Codice di Commercio", o prowadzeniu protokółów handlowych . . .	XXXVII	166	632
14. „	Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, oraz najwyższéj Władzy Policyjnéj, dla Austryi Wyższéj i Niższéj, Solnogrodu, Czech, Morawy, Tyrolu, Szląska, Styryi, Karyntyi i Krainy, Tryjestu, Istryi, Gorycyi i Gradyski, o władzy urzędowéj instancyi politycznych i policyjnych w wykonaniu rozporządzeń i wyroków i w zachowaniu ich urzędowéj powagi	XXXVI	163	624
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojska, Ministerstwa Sprawiedliwości i najwyższéj Władzy Policyjnéj, znoszące stan wyjątkowy, czyli oblężenia w Wiédniu, w Pradze i Czeskich twierdzach: Königgrätz, Theresienstadt i Josephstadt	XXXVI	164	624
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości w celu pomnożenia kompetencyi o posady adwokackie w Czechach, oprócz miasta stołecznego	XXXVIII	169	635
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ogłaszające w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, Nadkomendą Wojsk i najwyższą Władzą Policyjną, postanowienia najwyższego reskryptu gabinetowego z dnia 13. Sierpnia 1853., dla uregulowania stanu oblężenia w Lombardyi i Wenecyi	XXXVII	167	632

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
9. August	Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, über die Feststellung des Begriffes der Kreuzbandsendungen, welchen eine Porto-Ermäßigung zusteht	XXXVIII	168	634
12. "	Verordnung des Justizministeriums, giltig für die gefürstete Grafschaft Tirol und Vorarlberg, mit Ausnahme jener Landestheile, in welchen der Codice di commercio Wirksamkeit hat, über die Führung der Handlungs-Protokolle . . .	XXXVII	166	632
14. "	Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der obersten Polizei-Behörde, wirksam für die Kronländer Oesterreich ob- und unter der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren, Tirol, Schlesien, Steiermark, Kärnthen und Krain, das Gebiet der Stadt Triest, Istrien, Görz und Gradiska, über die Amtsgewalt der politischen und Polizeibehörden in Vollstreckung von Verfügungen und Erkenntnissen und in Wahrnung ihres Amtsansehens.	XXXVI	163	624
16. "	Verordnung des Ministeriums des Innern, des Armee-Oberkommando's, des Justizministeriums und der obersten Polizeibehörde, betreffend die Aufhebung des Belagerungszustandes in Wien, in Prag und in den böhmischen Festungen Königgrätz, Theresienstadt und Josephstadt . . .	XXXVI	164	624
19. "	Verordnung des Justizministeriums, zur Vermehrung der Kompetenz um Advokatenstellen in Böhmen außer der Hauptstadt	XXXVIII	169	635
20. "	Verordnung des Ministers des Innern, womit im Einvernehmen mit dem Minister der Justiz, dem Armee-Oberkommando und der obersten Polizeibehörde die mit dem Allerhöchsten Handschreiben vom 13. August 1853 Allergnädigst erlassenen Bestimmungen zur Regelung des Belagerungszustandes im lombardisch-venezianischen Königreiche kundgemacht werden	XXXVII	167	632

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853. 26. Sierp.	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnetrznych i Sprawiedliwości, tudzież najwyższéj Władzy Policyjnéj, obowiązujące dla Wiednia i Pragi, tudziez twierdz Königgrätz, Teresienstadt i Josephstadt, o działalności najw. patentu z dnia 24. Października 1852. i rozporządzenia ministerskiego z dnia 29. Stycznia 1853. w tychże miastach	XXXVIII	170	635
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, w jaki sposób opłacać należytości od kuponów z pierwszeństwem i od akcyj towarzystwa żeglugi parowéj Llojda	XXXIX	172	637
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla całego Państwa, o ścieśnieniu okręgu wolnego portu Tryestyńskiego od 1. Listopada 1853., i wcieleniu do powszechnego terytoryum cła austryackiego, tak okręgu z cła wyjętego Istryi, jako i wysp Kwarneryjskich	XL	175	642
31. „	Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Skarbu dla wszystkich krajów, oprócz Lombardyi i Wenecyi i Pogranicza Wojskowego, o stosunku służbowym urzedników finansowych, którzy podług najwyższych postanowień o urządzeniu władz obwodowych i komitatowych tymże do czynności bezpośredniego opodatkowania są przydzieleni	XXXIX	173	637
31. „	Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnetrznych i Skarbu o ustanowieniu komisyj podatkowych do wymierzenia podatków bezpośrednich w piérwszéj instancyi w krajach koronnych w Krainie, Karyntyi, Szląsku, na Bukowine i w Solnogrodzie	XXXIX	174	640

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stücke	Gesetzes 2c.	Seite
1853. 26. August	Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der Obersten Polizeibehörde, giltig für Wien und Prag, dann die böhmischen Festungen Königgrätz, Theresienstadt und Josephstadt, in Betreff der Wirksamkeit des Allerhöchsten Patentes vom 24. Oktober 1852, und der Ministerial-Verordnung vom 29. Jänner 1853 in diesen Städten	XXXVIII	170	635
30. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, über die Art, auf welche die Gebühren von den Koupons der Prioritäts-Obligazionen und Akzien der Lloyd-Dampfschifffahrts-Gesellschaft zu entrichten sind . . .	XXXIX	172	637
30. "	Kundmachung des Finanzministeriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, über die in Folge Allerhöchster Entschließung vom 27. April 1852, mit 1. November 1853 in Wirksamkeit tretende Einschränkung des Triester Freihafen-Gebietes und Einbeziehung des bisherigen Zollausschlusses von Istrien, dann der quarnerischen Inseln in das allgemeine österreichische Zollgebiet	XL	175	642
31. "	Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze, über das dienstliche Verhältniß der Finanzbeamten, welche nach den Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung der Kreis- und Komitatsbehörden denselben für die Angelegenheiten der direkten Besteuerung beigegeben werden	XXXIX	173	637
31. "	Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen, in Betreff der Aufstellung von Steuer-Kommissionen zur Bemessung der direkten Steuern in erster Instanz in den Kronländern Krain, Kärnthen, Schlesien, Bukowina und Salzburg	XXXIX	174	640

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
31. Sierp.	Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia o doglądaniu frekwentacyi i pilności słuchaczów nauk wydziałowych na uniwersytetach w Wiédniu, Pradze, we Lwowie, w Krakowie, Ołomuńcu, Gracu, Inszpruku i Peszcie . .	XLVIII	197	698
2. Wrześ.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, dla wszystkich krajów koronnych o uwolnieniu od należytości kwitów na wynagrodzenie czynności ustawą postępowania karnego przepisanych . . .	XL	176	649
6. „	Patent cesarski dla całego Państwa, rozpisujący podatki bezpośrednie (stałe) na rok adm. 1854.	XLI	177	651
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, tudzież najwyższéj Władzy Policyjnéj dla całego Państwa oprócz Pogranicza, o postępowaniu z drukami mocą §§. 27. i 32. ustawy na druki, za przepadłe uznanemi	XLI	178	652
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, z wyjątkiem Tyrolu, Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi i obwodu z cła wyjętego Brody, o nałożeniu wyższego podatku od płynów spirytusowych wypalanych	XLI	179	654
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, Spraw Wewnętrznych i najwyższéj Władzy Policyjnéj, dla krajów koronnych na linii cłowéj austryackiéj położonych oprócz Pogranicza Wojskowego, o niektórych środkach przemytnictwo powstrzymujących	XLII	180	656
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Skarbu, tudzież najwyższéj Władzy Policyjnéj stanowiące dla Lombardyi, Tyrolu z Forarlbergiem i Pobrzeża dzień rozpoczęcia działalności środków ku powstrzymaniu prze-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
31. August	Erlaß des Ministers für Kultus und Unterricht, betreffend die Ueberwachung der Frequentazion und der Verwendung der Hörer der Fakultätsstudien an den Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Olmütz, Gratz, Innsbruck und Pesth	XLVIII	197	698
2. Sept.	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, betreffend die Gebührenfreiheit der Quittungen über Vergütungen der durch die Strafprozeß-Ordnung gebotenen Leistungen. .	XL	176	649
6. „	Kaiserliches Patent, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, womit die direkten Steuern für das Verwaltungsjahr 1854 ausgeschrieben werden	XLI	177	651
8. „	Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der obersten Polizeibehörde, giltig für alle Kronländer des Reiches, mit Ausnahme der Militär-Grenze, betreffend die Behandlung der nach §§. 27 und 32 der Preßordnung in Verfall erklärten Druckschriften	XLI	178	652
12. „	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme von Tirol, dem lombardisch-venezianischen Königreiche, Dalmazien und dem Zollausschluße von Brody, über die Besteuerung der gebrannten geistigen Flüssigkeiten	XLI	179	654
12. „	Erlaß der Ministerien der Finanzen, des Innern und der obersten Polizeibehörde, wirksam, außer der Militär-Grenze, für die an der Zoll-Linie des österreichischen Zollgebietes gelegenen Kronländer, über einige Maßregeln zur Hintanhaltung des Schleichhandels	XLII	180	656
12. „	Erlaß der Ministerien des Innern und der Finanzen und der obersten Polizeibehörde, womit der Beginn der Wirksamkeit der, zur Hintanhaltung des Schleichhandels mit dem Erlasse vom 12. September 1853 (R. G. Bl. Nr. 179)			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	mytnictwa, rozporządzeniem z d. 12. Września 1853. przepisanych, na dzień 1. Listopada 1853.	XLII	181	659
14 Wrześ.	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojsk i Ministerstwa Skarbu, dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Pogranicza Wojskowego, o zmianie należytości od stajni i wozowni dla oficerów korpusu od zaprzęgów wojskowych	XLIII	182	661
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, względem należytości od rewersów na utrzymanie dla kandydatów do służby rządowéj wejść chcących	XLIII	183	661
17. „	Rozporządzenia Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych oprócz Dalmacyi. o dalszych ulgach w postępowaniu celniczém i kontrolném	XLIII	184	662
18. „	Rozporządzenie Jeneralnego Dyrektoryum Rachunkowości o ustanowieniu Izby rachunkowéj rządowéj we Węgrzech, powołanéj do kontroli rachunkowéj w kraju	XLIX	204	703
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojska i Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, prócz Pogranicza, o postępowaniu z żonami żołnierzy w piérwszy sposób ożenionych, co do ich zamieszczenia i żywienia	XLIII	185	677
22. „	Rozporządzenie Ministerstw Skarbu i Spraw Wewnętrznych, tudzież Nadkomendy Wojsk dla wszystkich krajów koronnych, o postępowaniu co do stempla z protokółami subarendacyi i dostawy	XLIV	187	679

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.	getroffeuen Maßregeln für die Lombardie, Tirol und Vorarlberg und das Küstenland, auf den 1. November 1853 festgesetzt wird	XLII	181	659
14. Sept.	Erlaß des Ministeriums des Innern, des Armee-Oberkommando und des Finanzministeriums, wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme der Militär-Grenze, wegen Abänderung der Gebühr an Stallung und Wagen-Schoppen (Remisen) für Offiziere des Fuhrwesenkorps .	XLIII	182	661
16. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, bezüglich der Gebühr von Unterhalts-Reversen, welche Kandidaten, die in den Staatsdienst treten wollen, beizubringen haben	XLIII	183	661
17. "	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für alle Kronländer, außer Dalmazien, in Betreff weiterer Erleichterungen des Zoll- und Kontrol-Verfahrens	XLIII	184	662
18. "	Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums, wegen Einsetzung einer, zur Ausübung der Rechnungs-Kontrole im Lande berufenen Staatsbuchhaltung für Ungarn	XLIX	204	703
20. "	Erlaß des Ministeriums des Innern, des Armee-Oberkommando und des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militär-Grenze, über die Behandlung der auf erste Art verheiratheten Soldatenweiber rücksichtlich der Unterkunft und Verpflegung . . .	XLIII	185	677
22. "	Erlaß der Ministerien der Finanzen und des Innern und des Armee-Ober-Kommando, wirksam für alle Kronländer, in Betreff der Stempel-Behandlung der Protokolle über die (Subarrendirungs- und Lieferungs-Behandlungen . . .	XLIV	187	679

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
23. Wrześ.	Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia, względem nauki języków w prywatnych gymnazyach Siedmiogrodu	XLVIII	198	699
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu i Handlu dla całego Państwa, wprowadzające w wykonanie przepisy odnoszące się do niektórych środków zapobiegających przemytnictwu na Pobrzeżu, najw. uchwałą z dnia 27. Kwietnia 1852. zatwierdzone	XLIX	205	703
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla całego Państwa, zmieniające wymiar należytości od pewnych gatunków drzewa okrętowego, pod nazwą: „*diritto d'alboraggio*“	XLV	190	683
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla całego Państwa, prócz Pogranicza Wojskowego, stanowiące, że tam, gdzie do majątku domokrążnika kryda otworzona, i ón ze śledztwa karnego za niewinnego uznanym nie będzie, sady karne o skutku śledztwa powinny zawiadomić władzę polityczną, która uprawnienie na domokrążtwo nadała	XLIV	188	680
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu do wszystkich Dyrekcyj skarbowych krajowych i podatkowych, i do kas temuż Ministerstwu podległych, co do nauk wymaganych dla uzyskania piérwszéj posady przy głównych kasach rządowych, głównych krajowych i przy kasach czysto zbiorowych	XLIV	189	681
1. Paźdz.	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Zewnętrznych i Sprawiedliwości dla krajów koronnych, w których ustawa karna na zbrodnie, wykroczenia i przestępstwa obowiązuje od dnia 27. Maja 1852., iż §§. 487. aż do 493. włącznie,			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.	tudzież §. 494. lit. *a)* rzeczonéj ustawy, zastosowane być mają w szczególności także do obrazy chonoru popełnionéj przeciwko Najjaś. Królowi Bawarskiemu, zawierzytelnionym przy c. k. Dworze Posłóm lub innym Pełnomocnikóm Bawarskim, że jednak postępowanie karne nie inaczéj, jak tylko na żądanie strony obrażonéj wytoczone być może	XLVI	193	687
2. Paźdz.	Rozporządzenie cesarskie dla wszystkich krajów koronnych o tymczasowéj działalności przepisów przed r. 1848. istniałych a żydom zdolność posiadania ścieśniających	XLV	191	684
3. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Czech, Morawy i Szląska, z przepisem o wypowiedzeniu i wyprzątnieniu najętych mieszkań i innych części domu	XLVI	194	687
3. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu do wydziału Namiestnictwa w Budzie, zakazujące domokrąztwo w Peszcie, Budzie i Staréj-Budzie .	XLVI	195	688
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Lombardyi i Wenecyi, że w skutek najw. postanowienia z dnia 25. Września 1853., czynności nowych sądów w tém Królestwie w dniu 2. Listopada rozpoczynać się mają	XLV	192	685

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes 2c.	Seite
1853.				
5. Oktbr.	Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht und des Armee-Ober-Kommando, wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, und die k. k. Militär-Grenze, über die Aufstellung von Kirchenvätern (Epitropen) zur Evidenzhaltung und Sicherstellung des Stammvermögens der griechisch-nicht unirten Bisthümer	XLVIII	199	699
5. „	Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht, wirksam für alle Kronländer, wodurch im Einverständnisse mit dem k. k. Ministerium des Innern eine Norm bezüglich der Ausstellung der Diplome für Hebammen ertheilt wird	XLVIII	200	699
6. „	Justizministerial-Verordnung, giltig für alle Kronländer, zur Erläuterung der Artikel 7 und 82 der Wechselordnung vom 25. Jänner 1850, Nr. 51 des Reichs-Gesetzblattes	XLVIII	201	700
8. „	Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der obersten Polizeibehörde, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze, betreffend die Ausfertigung von Empfangsscheinen über erhaltene Pflicht-Exemplare von Druckschriften durch die zu deren Bezug berechtigten Behörden und Anstalten	LI	210	729
9. „	Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und des Kultus, wirksam für alle Kronländer, über die Bedingungen, unter denen männliche großherzoglich-baden'sche Unterthanen in den österreichischen Staaten Ehen schließen dürfen	XLIX	206	708
9. „	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Te-			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Liczba		Stronica
		Części	Ustawy i t. d.	
1853.	wilnych z powodu *actus majoris potentiae*, w toku jeszcze będących, do sądów karnych	XLIX	207	709
10. Paźdz.	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, tudzież Handlu, Przemysłu i Budów publicznych dla Węgier, stanowiące prowizorycznie przepisy dla stanowiska władz budowniczych i o zakresie służby budowniczéj .	XLVIII	202	701
10. „	Patent cesarski dla Siedmiogrodu, ogłaszający nowy porządek dla tamecznych adwokatów, z dniem 1. Stycznia 1854. początek biorący	LXIII	252	853
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Lombardyi i Wenecyi, o ściągnieniu uprocentowanych biletów skarbowych z lat 1852. i 1853. i wydaniu nieuprocentowanych po 1000 i po 100 złr. .	LII	216	735
12. „	Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, dla wszystkich krajów koronnych, w których prawo prywatne węgierskie obowiązuje, o zastosowaniu §. 57. ustawy o należytościach z dnia 2. Sierpnia 1850. do alatury (wniosku) małżonki i nabycia majątku w ciągu małżeństwa, oraz pozycyj taryf. 65., do sprzedaży korczowisk . .	LI	211	730
12. „	Obwieszczenie Ministra Spraw Zewnętrznych, o przystąpieniu Modeny i Parmy z jednéj, i połączonych z Prusami w Związek cłowy Państw Niemieckich z drugiéj strony, do traktatu cła			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes 2c.	Seite
1853.	meser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen, wegen Ueberweisung der, wegen actus majoris potentiae noch im Laufe befindlichen Zivil-Prozesse an die Strafgerichte	LXIX	207	709
10. Oktbr.	Verordnung der Ministerien des Innern, und für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, giltig für das Königreich Ungarn, womit provisorische Bestimmungen über die Stellung der Baubehörden und über die Wirkungskreise im Baudienste festgesetzt werden	XLVIII	202	701
10. „	Kaiserliches Patent, wirksam für das Großfürstenthum Siebenbürgen, womit für dieses Kronland eine neue Advokaten-Ordnung erlassen und vom 1. Jänner 1854 an in Wirksamkeit gesetzt wird	LXIII	252	853
11. „	Erlaß des Finanzministeriums, giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, betreffend die Einberufung der verzinslichen Reichsschatzscheine von den Jahren 1852 und 1853, und die Hinausgabe unverzinslicher Reichsschatzscheine zu 1000 und 100 fl.	LII	216	735
12. „	Verordnung des Finanzministeriums im Einvernehmen mit dem Justizministerium, wirksam für die Kronländer, in welchen das ungarische Privatrecht Geltung hatte, über die Anwendung des §. 57 des Gebührengesetzes vom 2. August 1850 auf die Allatur der Gattin und auf Erwerbungen während der Ehe, dann der Tarifpost 65 auf Verkäufe von Rottgründen	LI	211	730
12. „	Kundmachung des Ministers des Aeußern, betreffend die Akzessionen der Herzogthümer Modena und Parma einerseits, und der vom 1. Jänner 1854 an, mit Preußen zollvereinten deutschen Staaten andererseits, zu dem Zoll- und Handelsvertrage			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.	i handlu między Austryą i Prusami z dnia 19. Lutego 1853., tudzież o objętości terytoryalnéj, do któréj ten traktat od 1. Stycznia 1854 zastosowany będzie	LV	226	793
13. Paźdz.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych o wydaniu 5 procent. asygnacyj hypotecznych parcyalnych, na salinie Gmunden zabezpieczonych, z terminem wypłaty sześciomiesięcznym w granicach całkowitéj sumy 40 milionów, obecnie dla tych asygnacyj ustanowionéj	XLVIII	203	701
15. „	Ogłoszenie Ministerstwa Skarbu, że w skutek najwyż. upoważnienia zaprowadza się z dniem 1. Listopada 1853. na próbę z niektóremi odmianami urządzenia Związku cłowego pod względem organizacyi urzędników cła i straży granicznéj we Forarlbergu i w połączoném z tymże pod względem cła Księstwie Lichtensztein .	L	208	711
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości i Skarbu, obejmujące w skutek najwyższego upoważnienia z d. 26. Maja 1853. niektóre przepisy względem użycia broni przez c. k. straż skarbową w tych okręgach granicznych, w których urządzenia Związku cłowego na próbę zaprowadza się, naznaczając ich działalność tymczasowo w okręgu granicznym Forarlberg od 1. Listopada 1853.	L	209	724
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów spólnego Związku cłowego, względem używania drukowanych odkrawków papieru na stempel oclenia na laku wyciśnięty .	LI	212	730

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853. 17. Paźdz.	Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu i Handlu dla całego powszechnego obwodu cłowego, o zniesieniu przykomorków klasy II., Spieglitz w Morawie, tudzież Hruschau, Kreuzendorf, Groskunzendorf i Jakter, przedmieście Opawskie, w Szląsku	LI	213	731
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu i Handlu, względem cła wychodowego od wełny owczéj	LI	214	731
18. „	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, obwieszczające zatwierdzony przez Najjaśn. Pana przepis o uniformowaniu rzeczywistych członków Akademii cesarskiéj Nauk w Wiédniu	LI	215	732
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Pogranicza, aby ile możności unikać przyzywania profesorów medycyny wydziałowych, w śledztwach karnych, jako w sztuce biegłych . .	LIII	218	739
23. „	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojskowéj i Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Pogranicza, o wynagrodzeniu żywienia wojska na przechodzie w roku adm. 1854.	LII	217	736
23. „	Patent cesarski o dokonaniu zniesienia ciężarów gruntowych na Bukowinie	LIX	235	809
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości dla wszystkich krajów koronnych, o zastosowaniu poz. 103. taryfy ustaw o należytościach z d. 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850.	LIV	220	741

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
17. Oktbr.	Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels, giltig für das gesammte allgemeine Zollgebiet, die Aufhebung der Nebenzollämter zweiter Klasse, Spieglitz in Mähren, und Hruschau, Kreuzendorf, Großkunzendorf und Jakter, Vorstadt von Troppau, in Schlesien, betreffend	LI	213	731
17. „	Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels, über den Ausfuhrzoll auf Schafwolle	LI	214	731
18. „	Erlaß des Ministers des Innern, womit die, mit Allerhöchster Entschließung vom 9. Oktober 1853 genehmigte Uniformirungs-Vorschrift für die wirklichen Mitglieder der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien bekannt gegeben wird.	LI	215	732
21. „	Verordnung des Justizministeriums, geltend für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze, betreffend die thunlichste Vermeidung der Beiziehung der Professoren der medizinischen Fakultäten als Sachverständige zu strafgerichtlichen Untersuchungen	LIII	218	739
23. „	Erlaß des Ministeriums des Innern, des Armee-Ober-Kommando's und des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze, über die Vergütung der Verpflegung der Militärmannschaft auf dem Durchzuge im Verwaltungsjahre 1854	LII	217	736
23. „	Kaiserliches Patent, betreffend die Durchführung der Grundentlastung im Herzogthume Bukowina	LIX	235	809
24. „	Erlaß des Finanzministeriums im Einverständnisse mit dem Justizministerium, wirksam für alle Kronländer, über die Anwendung der Tarifpost 103 der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850	LIV	220	741

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	tów wojska w razie obrazy honoru popełnionéj na żołnierzach od feldwebla lub wachtmistrza wstecz, przez osoby podlegające jurysdykcyi cywilnéj	LVII	229	801
29. Paźdz.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, znoszące urząd kontrolujący towary w Landek, w Tyrolu	LIV	224	744
29. „	Patent cesarski dla Galicyi, Krakowa i Bukowiny, względem utworzenia funduszu wynagrodzenia zniesionych ciężarów gruntowych tamże	LX	237	811
1. Listop.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów Związku cłowego austryackiego, co do niektórych odmian w upoważnieniu głównych urzędów cłowych wewnętrznego obrębu cłowego, i niektórych przepisów z temi odmianami w związku będących	LVIII	234	805
2. „	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i głównem Dyrektoryum Rachunkowości, dla Galicyi, Krakowa i Bukowiny, Lombardyi z Wenecyą i Dalmacyi, rościągające na te kraje rozporządzenie z dnia 11. Czerwca 1851 o postępowaniu ze skargami przeciwko sprostowaniu buchalterycznemu kosztów podróżnych . . .	LVII	230	801
3. „	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, dla wszystkich krajów koronnych, obejmujące przepis co do przeniesienia majątku na przypadek			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.				
	śmierci, namienionego w rozporządzeniu Ministerstwa Skarbu z dnia 9. Marca 1852. .	LVII	231	802
3. Listop.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla Siedmiogrodu, iż w razach przeniesienia majątku na przypadek śmierci po 31. Sierpnia 1853., ustaje moc obowiązująca przepisów, zawartych w ustępie IX. Patentu obwieszczającego do Ustawy o należytościach z dnia 2. Sierpnia 1850., i rozporządzenia ministerskiego z dnia 9. Marca 1852.	LVII	232	803
5. "	Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu i Handlu dla całego Państwa, że moc obowiązująca przepisów co do środków zapobiegania przemytnictwu na Wybrzeżu morskiém, do 1 Grudnia r. b. odroczona	LVII	233	803
8. "	Patent cesarski dla Galicyi, Krakowa i Bukowiny, o postępowaniu władz sądowych w przekazywaniu wynagrodzenia w kapitale za pobory w skutek uwolnienia gruntowego, zniesionemi lub okupionemi być mające	LX	238	820
9. "	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu i Handlu dla wszystkich krajów spólnego Związku cłowego, znoszące przykomorki klasy II.: Wernstein, Pyrawang, Kasten i Szildorf, tudzież stacyę boletującą Inleithen w kraju powyżej Anizy, jak i przykomorek klasy II. Siezenheim w Salcburskiém, a to od 1. Stycznia 1854. .	LXI	240	845
10. "	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla Węgier, Kroacyi i Slawonii, tudzież Serbii i			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes 2c.	Seite
1853.				
	März 1852 (Reichs-Gesetzblatt, Nr 62) erwähnten Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen	LVII	231	802
3. Novbr.	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für Siebenbürgen, wornach für Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen, welche nach dem 31. August 1853 erfolgen, die Bestimmungen des Absatzes IX. des Kundmachungs-Patentes zum Gebühren-Gesetze vom 2. August 1850 und der Finanzministerial-Erlaß vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetzblatt, Nr. 63) außer Wirksamkeit getreten sind	LVII	232	803
5. "	Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels, giltig für den ganzen Umfang des Reiches, womit die Wirksamkeit der Bestimmungen über einige Maßregeln zur Verhinderung des Schleichhandels an der Seeküste bis zum 1. Dezember l. J. aufgeschoben wird . .	LVII	233	803
8. "	Kaiserliches Patent, wirksam für die Königreiche Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau und das Herzogthum Bukowina, über das Verfahren der Gerichtsbehörden rücksichtlich der Zuweisung der Kapitals-Entschädigung für die in Folge der Grundentlastung aufgehobenen oder abzulösenden Bezüge	LX	238	829
9. "	Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels, giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer, wodurch die Nebenzollämter II. Klasse: Wernstein, Pyrawang, Kasten und Schildorf, dann die Bolletirungs-Stazion Innleithen im Lande ob der Enns, sowie das Nebenzollamt II. Klasse zu Siezenheim im Herzogthume Salzburg, vom 1. Jänner 1854 angefangen, aufgehoben werden . .	LXI	240	845
10. "	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawo-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.	nien und für die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate, wodurch für diese Kronländer die besonderen Vorschriften über Bestrafung der Vergehen gegen Postanstalten erlassen werden	LXI	241	845
11. Novbr.	Kaiserliche Verordnung, womit das niederösterreichische Maß und Gewicht in dem Zivil-Verwaltungsgebiete der Königreiche Kroazien und Slawonien als gesetzliches Maß und Gewicht erklärt wird	LXII	244	848
12. "	Verordnung des Ministeriums des Innern, über die zur Durchführung der Grundentlastung im Herzogthume Bukowina zu bestellenden Organe und das von ihnen einzuhaltende Verfahren .	LIX	236	809
12. "	Verordnung der Ministerien des Innern und der Finanzen, wirksam für die Königreiche Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau und das Herzogthum Bukowina, mit welcher im Nachhange des §. 6 des Allerhöchsten Patentes vom 29. Oktober 1853 die näheren Bestimmungen über die Tilgung der zur Last der Verpflichteten ermittelten Grund-Entlastungs-Schuldigkeiten erlassen werden	LX	239	838
15. "	Erlaß des Ministeriums für Kultus und Unterricht, wirksam für alle Kronländer, betreffend die Oeffentlichkeits-Erklärung der Rechts-Akademie der Evangelischen helvetischer Konfession zu Debreczin	LXI	242	845
17. "	Kaiserliche Verordnung, in Betreff der Berggerichtsbarkeit in der Militärgrenze	LXII	245	848
18. "	Erlaß des Handelsministeriums, giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze, wodurch vorgeschrieben wird, daß vom 1. Mai 1854 überall da, wo das Wiener Ellenmaß			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Liczba Ustawy i t. d.	Stronica
1853.	dego przedawcy towarów łokciowych, gdy tego kupujący zażąda	LXII	246	848
19. Listop.	Obwieszczenie Ministerstw Skarbu i Handlu dla wszystkich krajów spólnego terytoryum cłowego, o zniesieniu przykomorka klasy II. w Majersgrün	LXI	243	846
21. „	Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości i Skarbu, dla wszystkich krajów koronnych, z wyjątkiem Pogranicza, o dokładniejszych przepisach ku wypełnieniu ustaw karnych na przestępstwa ustaw cłowych Państw Niemieckiego Związku cłowego	LXII	247	849
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa Handlu o zniesieniu dotychczasowéj głównéj Dyrekcyi komunikacyjnéj z najwyższego rozkazu	LXII	248	850
25. „	Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu, dotyczące politycznéj i sądowéj organizacyi Arcyksięstwa Austryi poniżéj Anizy	LXII	249	850
25. „	Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu, dotyczące politycznéj i sądowéj organizacyi Arcyksięstwa Austryi powyżéj Anizy	LXII	250	850
27. „	Roporządzenie Ministerstwa Skarbu dla Lombardyi, rozciągające w skutek najw. postanowienia z dnia 22. Listopada 1853. zniesienie cła wchodowego od pszenicy, kukurudzy i owsa tam wprowadzanych do końca Marca 1854. .	LXII	251	851

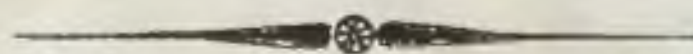
Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Ustawy i t. d.	Stronica
1853. 27. Listop.	Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia, zaprowadzające w skutek najw. postanowienia z dnia 8. Listopada 1853. nowy plan nauki dla magisteryum farmacyi na uniwersytetach w Wiédniu, Pradze, Peszcie i Krakowie, i podług tegoż planu studyum farmaceutyczne na uniwersytetach w Gracu, Inszpruku i we Lwowie	LXIII	253	853
28. „	Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości, Skarbu, tudzież Wyznań i Oświécenia dla krajów Austryi Wyższéj i Niższéj, Salcburga, Czech, Morawy, Szląska, Styryi, Karyntyi, Krainy, Tyrolu i Forarlberga, Gorycyi, Gradyski, Istryi i Tryjestu, o objętości kontroli przekazanéj buchalteryóm rządowym rozporządzeniem z d. 8. Listopada 1850., przy ściąganiu i obrachunku datków dla funduszu szkół normalnych, jakotéż o urządzeniu półrocznych wykazów w téj mierze buchalteryóm przez sądy udzielać się majacych	LXIII	254	861
28. „	Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu i Handlu dla wszystkich krajów spólnego Związku cłowego, względem zniesienia przykomorków klasy II. w Schenkenhahn, Frydrychsthal, Liebenau i Petersdorf pod Senftenbergiem	LXIII	255	861
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów spólnego Związku cłowego, o ułatwieniu sporządzania deklaracyj na towary dla przekazania lub przewozu tychże, tudzież postępowania z przesełkami poczty wozowéj w transporcie wydarzajacemi się	LXIV	258	865
29. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów spólnego Związku cłowego, o po-			

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes 2c.	Seite
1853.				
27. Novbr.	Erlaß des Ministers für Kultus und Unterricht, wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 8. November 1853 ein neuer Lehrplan für das Magisterium der Pharmazie an den Universitäten in Wien, Prag, Pesth und Krakau, und nach eben diesem Lehrplane das pharmazeutische Studium an den Universitäten in Gratz, Innsbruck und Lemberg eingeführt wird .	LXIII	253	853
28. „	Verordnung der Ministerien der Justiz, der Finanzen und des Kultus und Unterrichtes, wirksam für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Steiermark, Kärnthen, Krain, Tirol und Vorarlberg, Görz, Gradiska, Istrien und Triest, über den Umfang der, den Staatsbuchhaltungen durch die Verordnung vom 8. November 1850 bei der Einhebung und Verrechnung der Normalschulfonds-Beiträge zugewiesenen Kontrole und über die Einrichtung der, von den Gerichten den Staatsbuchhaltungen dießfalls mitzutheilenden halbjährigen Verzeichnisse	LXIII	254	861
28. „	Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels, giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer, die Aufhebung der Nebenzollämter II. Klasse Schenkenhahn, Friedrichsthal, Liebenau und Petersdorf bei Senftenberg betreffend	LXIII	255	861
29. „	Verordnung des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes, über Erleichterungen in der Verfassung der Waarenerklärungen für die Güteranweisung oder Durchfuhr, und in der Behandlung der in der Durchfuhr vorkommenden Fahrpostsendungen	LXIV	258	865
29. „	Verordnung des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer des gemeinschaftlichen Zollver-			

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Liczba Części	Ustawy i t. d.	Stronica
1853.	łożeniu, zachowaniu, rozpoznaniu i zdjęciu urzędowéj pieczęci towarów	LXIV	259	866
30. Listop.	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości ku objaśnieniu cesarskiego rozporządzenia z dnia 16. Marca 1851., co do wydawania ekstraktów z ksiąg tabularnych lub gruntowych, tudzież kopij dokumentów, czyto w księgi tabularne lub gruntowe wpisanych, czyteż w zbiorze dokumentów złożonych	LXIII	256	861
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla W. Księstwa Krakowa o wykonywaniu tamże wyroków i egzekucyj, przez inne Władze Austryackie wydanych	LXIII	257	862
1. Grud.	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, o zastosowaniu pozycyi 103. taryfy L. D. ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850. . . .	LXIV	260	872
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości dla całego Państwa, oprócz Lombardyi, Dalmacyi, Tyrolu i Forarlberga, Krakowa i Pogranicza Wojskowego, co do prowadzenia firmy przez wdowy po zmarłych kupcach	LXV	263	875
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu dla wszystkich krajów koronnych, zakazujące wywóz broni do Bosnii i innych prowincyj tureckich	LXIV	261	873
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu, względem politycznéj i sądowéj organizacyi uksiążęconego Hrabstwa Gorycyi i Gradyski, Margrabstwa Istryi i miasta Tryestu z obwodem	LXIV	262	873

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Gesetzes rc.	Seite
1853.				
	bandes, über die Anlegung, Bewahrung, Untersuchung und Abnahme des ämtlichen Waarenverschlußes	LXIV	259	866
30. Novbr.	Verordnung des Justizministeriums, zur Erläuterung der kaiserlichen Verordnung vom 16. März 1851, Nr. 67 des Reichs-Gesetzblattes, wegen Ausfertigung von Landtafel- oder Grundbuchs-Auszügen und Abschriften von den, in die Urkundenbücher der Landtafel und Grundbücher eingetragenen, oder in der Urkundensammlung hinterlegten Urkunden	LXIII	256	861
30. "	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für das Großherzogthum Krakau, über den Vollzug der Erkenntnisse und Exekuzions-Bewilligungen anderer österreichischer Gerichtsbehörden in dem Großherzogthume Krakau	LXIII	257	862
1. Dezbr.	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, in Betreff der Anwendung der Tarifpost 103 L. D. des Gebührengesetzes vom 9. Februar und 2. August 1850	LXIV	260	872
4. "	Verordnung des Justizministeriums, wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, des Königreiches Dalmazien, der gefürsteten Grafschaft Tirol und Vorarlberg, der Stadt Krakau und ihres ehemaligen Gebietes, dann der Militär-Grenze, über die Fortführung der Firmen verstorbener Handelsleute durch deren Witwen	LXV	263	875
5. "	Erlaß des Finanzministeriums, wirksam für alle Kronländer, Verbot der Waffen-Ausfuhr nach Bosnien und den übrigen türkischen Provinzen	LXIV	261	873
6. "	Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen, betreffend die politische und gerichtliche Organisirung der gefürsteten Grafschaft Görz und Gradiska, der Markgrafschaft Istrien und der Stadt Triest mit ihrem Gebiete	LXIV	262	873

Datum des Gesetzes, Patentes oder der Verordnung	Inhalt	Nummer des Stückes	Nummer des Gesetzes ꝛc.	Seite
1853.				
8. Dezbr.	Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels, giltig für alle in dem allgemeinen Zollverbande begriffenen Kronländer, den mit der Allerhöchsten Entschließung vom 5. Dezember 1853 genehmigten neuen Zolltarif betreffend	LXVI	265	878
8. „	Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels, giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer, betreffend die Vollziehung des mit der Allerhöchsten Entschließung vom 5. Dezember 1853 genehmigten Zolltarifes	LXVI	266	1021
12. „	Erlaß des Handelsministeriums im Einvernehmen mit dem Finanzministerium, wirksam für alle Kronländer außer der Militär-Grenze, über die Entrichtung der, mit der Verordnung vom 3. November 1852 (Reichs-Gesetzblatt, Nr. 220) vorgeschriebenen Agenzie-Gebühren	LXV	264	876

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1853.

Oddział pierwszy.

Część I.

Wydana i rozesłana dnia 15. Lutego 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

I. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. Februar 1853.

1.

Patent cesarski z dnia 27. Grudnia 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXXVII., nr. 260, wydana dnia 29. Grudnia 1852),

obowiązujący w całym obrębie państwa,

mocą którego zaprowadza się niektóre zmiany w urządzeniu Dziennika praw państwa i rządu, tudzież Dzienników praw krajowych i rządowych, i wydaje się nowe postanowienia względem obwieszczania praw i rozporządzeń.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki; Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli; Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Goryeyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnej i Dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t d.; Pan Tryjestu, Kattary i na Marchii Windyjskiej; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Postanowiliśmy, po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zdania Naszej Rady państwa pod względem obwieszczania ustaw i rozporządzeń, iż od 1. Stycznia 1853 roku, w całym obrębie państwa, następujące przepisy obowiązywać zaczną:

§. 1.

Do obowiazującego obwieszczania ustaw i rozporządzeń przeznaczone są na przyszłość Dziennik praw państwa i Dzienniki rządowe krajowe.

1.

Kaiserliches Patent vom 27. December 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXVII. Stück, Nro. 260, ausgegeben am 29. Dezember 1852),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch mehrere Abänderungen an der Einrichtung des Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes und der Landes-Gesetz- und Regierungsblätter, sowie neue Bestimmungen über die Kundmachung von Gesetzen und Verordnungen angeordnet werden.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem ꝛc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg ꝛc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwoiwod der Woiwodschaft Serbien ꝛc. ꝛc.

haben, nach Einvernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, hinsichtlich der Kundmachung von Gesetzen und Verordnungen zu verfügen befunden; daß vom 1. Jänner 1853 angefangen, im ganzen Umfange des Reiches nachfolgende Bestimmungen in Wirksamkeit zu treten haben:

§. 1.

Zur verbindenden Kundmachung der Gesetze und Verordnungen sind künftig das Reichs-Gesetzblatt und die Landes-Regierungsblätter bestimmt.

§. 2.

Jako jedyny autentyczny tekst wszystkich w Dzienniku praw państwa wychodzących ustaw i rozporządzeń, uważanym być ma na przyszłość tekst niemiecki.

Wątpliwości, jakie powstać mogą względem przekładów na inne języki krajowe, rozwiązywać należy zawsze według tekstu niemieckiego.

§. 3.

Dziennik praw państwa wychodzić będzie na przyszłość tylko w autentycznym języku prawodawczym.

Przekłady na języki krajowe ogłaszane będą przez Dzienniki rządowe krajowe.

§. 4.

W Dzienniku praw państwa zamieszczane i przez takowe ogłaszane będą.

a) wszystkie patenta i rozporządzenia cesarskie;

b) wszystkie traktaty z państwami obcemi, przeznaczone do publicznej wiadomości;

c) przepisy o systemizowaniu i organizacyi władz publicznych;

d) rozporządzenia, które wydają Ministerstwa, lub inne najwyższe władze administracyjne państwa w zakresie swoim, z mocą obowiązującą w celu wykładania, lub wykonywania ustaw, tudzież w celu ustanowienia stosunków, lub obowiązków prawnych.

Ogłoszenie powyższych ustaw i rozporządzeń odbywać się będzie przez Dziennik praw państwa bez względu na to, czy takowe w całym obrębie państwa, czy tylko dla niektórych krajów koronnych, części krajów, lub pojedynczych miejsc Naszego państwa będą mieć moc obowiązującą.

Jednakże należy zawsze w samemże rozrządzeniu, publicznie ogłosić się mającem, wyrazić szczegółowo, w jakim obrębie państwa obowiązywać ma.

§. 5.

Wyjętemi są od ogłoszenia przez Dziennik praw państwa takie rozrządzenia ministeryalne, mocą których przywileje przemysłowe nadane, lub za przeniesione, przedłużone lub ugasłe uznane zostaną; tudzież takie rozporządzenia, chociaż wydane przez Ministeryum, które się odnoszą tylko do zarządu własności rządowej, alboteż zakładów lub przedsiębiorstw stojących pod bezpośrednią administracyą państwa, np. taryfy cen, zmiany w wymiarze poczt lub stacyj telegraficznych, pojezdnego pocztowego i t. p. Obwieszczanie takich roz-

§. 2.

Für alle im Reichs-Gesetzblatte erscheinenden Gesetze und Verordnungen ist künftig der deutsche Text als der alleinige authentische anzusehen.

Die hinsichtlich der Uebersetzungen in andere Landessprachen entstehenden Zweifel sind daher stets nach dem deutschen Texte zu lösen.

§. 3.

Das Reichs-Gesetzblatt hat künftig nur in der authentischen Gesetzessprache zu erscheinen.

Die Uebersetzungen in die Landessprachen werden durch die Landes-Regierungsblätter veröffentlichet werden.

§. 4.

In das Reichsgesetzblatt sind aufzunehmen und durch dasselbe kundzumachen:

a) Alle Patente und kaiserlichen Verordnungen;
b) alle zur öffentlichen Bekanntmachung bestimmten Staatsverträge mit anderen Staaten;
c) Bestimmungen über Systemisirung und Organisazion von öffentlichen Behörden;
d) die Anordnungen, welche von den Ministerien oder anderen obersten Verwaltungsbehörden des Reiches, innerhalb ihres Wirkungskreises, mit verbindender Kraft, zur Auslegung oder Vollziehung der Gesetze, sowie zur Feststellung von Rechtsbeziehungen oder Obliegenheiten erlassen werden.

Die Verlautbarung dieser Gesetze und Verordnungen hat durch das Reichs-Gesetzblatt zu geschehen, ohne Unterschied, ob dieselben für den ganzen Umfang des Reiches, oder nur für einzelne Kronländer, Landestheile oder Orte Unseres Reiches Wirksamkeit erlangen sollen.

In allen Fällen ist aber in dem kundzumachenden Erlaße selbst deutlich auszudrücken, für welchen Umfang des Staatsgebietes er zu gelten haben soll.

§. 5.

Von der Verlautbarung durch das Reichs-Gesetzblatt sind ausgenommen diejenigen Ministerial-Erlässe, wodurch Industrie-Privilegien verliehen oder als übertragen, verlängert oder erloschen erklärt werden, und diejenigen, wenn auch von einem Ministerium ausgehenden Verfügungen, welche sich nur auf den Wirthschaftsbetrieb vom Staats-Eigenthume, oder von in Staatsregie stehenden Anstalten oder Unternehmungen, wie z. B. Preistarife, Veränderungen in dem Posten-Ausmasse oder Telegraphen-Stazionen, Postrittgeldern u. dgl. beziehen. Die Verlautbarung solcher Erlässe hat durch

porządzeń odbywać się winno przez Dziennik urzędowy gazety wiedeńskiej, przez gazety krajów koronnych, przeznaczone do ogłoszeń publicznych i przez wszystkie te środki, które wedle okoliczności uznane będą za stosowne przez władze wydające takie rozporządzenia (§§. 9. i 13.).

§. 6.

Tylko za szczególnem pozwoleniem Naszem ograniczyć się można przy publikacyi ksiąg ustaw, lub innych ustaw wielkiej objętości, na zamieszczenie w Dzienniku praw państwa patentu ogłaszającego lub zaprowadzającego.

W takim tedy razie ustawa sama wydaną być ma jednocześnie nie tylko w tekscie autentycznym, lecz też w miarę potrzeby i w językach krajowych.

§. 7.

Wszelkie ustawy i rozporządzenia należące do Dziennika praw państwa, uważane będą za ogłoszone prawnie, jeżeli takowe, lub też w przypadkach wyrażonych w §. 6., jeżeli rozporządzenia, przez które zaprowadzone zostają, wyjdą w Dzienniku praw państwa.

§. 8.

Moc obowiązująca ustaw i rozporządzeń ogłoszonych przez Dziennik praw państwa, zaczyna się we wszystkich częściach państwa, w których obowiązywać mają z początkiem dnia czterdziestego piątego, po upłynieniu tego dnia, w którym wychodzi odpowiednia część Dziennika praw państwa, jeżeli nie jest wyraźnie inne postanowienie w onychże zawarte.

Należy zatem na każdej części Dziennika praw państwa wyrazić dokładnie dzień, w którym wydaną i rozesłaną została.

§. 9.

W miejsce dotychczasowych Dzienników praw krajowych i rządowych, wstąpi na przyszłość dla jednego, lub dla kilku krajów koronnych Dziennik rządowy krajowy, który pod dozorem i kierunkiem władzy politycznej krajowej tego kraju koronnego, w którym wydawanym będzie, wychodzić ma w dwóch odróżniających się od siebie częściach:

Pierwsza część obejmować będzie pod liczbami porządkowemi, mającemi się zamykać z końcem każdego roku:

a) zpomiędzy ustaw i rozporządzeń wychodzących w Dzienniku praw państwa, z przytoczeniem części, liczby i dnia wydania onejże, wszystkie te, które, chociażby tylko częściowo, mają moc obowiązującą w tej części państwa, dla której tenże Dziennik rządowy krajowy jest przeznaczonym.

die Amtsblätter der Wiener Zeitung, durch die zu öffentlichen Kundmachungen bestimmten Zeitungsblätter der Kronländer, und durch alle jene Mittel zu geschehen, welche von den, derlei Verfügungen erlassenden Behörden nach Umständen für zweckdienlich erachtet werden (§§. 9 und 13).

§. 6.

Nur über Unsere besondere Bewilligung kann sich zur Kundmachung von Gesetzbüchern oder anderen Gesetzen von großem Umfange, auf die Einschaltung des Kundmachungs- oder Einführungs-Patentes in das Reichs-Gesetzblatt beschränkt werden.

In solchen Fällen ist das Gesetz selbst, gleichzeitig sowohl im authentischen Texte, als auch in den nach den Umständen erforderlichen Landessprachen, auszugeben.

§. 7.

Alle in das Reichs-Gesetzblatt gehörigen Gesetze und Verordnungen sind als gesetzlich kundgemacht anzusehen, sobald sie selbst, oder in den Fällen des §. 6. die Erlässe, womit sie in Wirksamkeit gesetzt werden, in dem Reichs-Gesetzblatte eingerückt erscheinen.

§. 8.

Die verbindende Kraft der, durch das Reichs-Gesetzblatt kundgemachten Gesetze und Verordnungen beginnt, wenn denselben nicht ausdrücklich eine andere Bestimmung beigefügt wird, in allen Theilen des Reiches, für welche sie Wirksamkeit haben, mit dem Anfange des fünfundvierzigsten Tages nach Ablauf desjenigen Tages, an welchem das bezügliche Stück des Reichs-Gesetzblattes erscheint.

Es ist deßhalb auf jedem Stücke des Reichs-Gesetzblattes der Tag der stattgefundenen Herausgabe und Versendung ausdrücklich anzugeben.

§. 9.

An die Stelle der bisherigen Landes-Gesetz- und Regierungsblätter hat in Zukunft für ein oder mehrere Kronländer ein Landes-Regierungsblatt zu treten, welches unter der Aufsicht und Leitung der politischen Landesbehörde desjenigen Kronlandes, wo es ausgegeben wird, in zwei gesonderten Theilen zu erscheinen hat.

Der erste Theil hat unter fortlaufenden, mit Ende jedes Jahres abzuschließenden Zahlen zu enthalten:

a) Von den im Reichs-Gesetzblatte erscheinenden Gesetzen und Verordnungen (§. 4). und zwar mit Beziehung auf Stück, Nummer und Ausgabstag desselben, alle diejenigen, welche wenn auch nur theilweise, in demjenigen Staatsgebiete Wirksamkeit zu haben bestimmt sind, wofür dieses Landes-Regierungsblatt bestimmt ist.

Te ustawy i rozporządzenia należy zamieszczać w Dzienniku rządowym krajowym tak w tekscie autentycznym (niemieckim), jakoteż w przekładzie na wszystkie języki, które w tejże części państwa są używane;

b) krótkie nadmienienie innych w Dzienniku praw państwa zamieszczonych ustaw i rozporządzeń co do ich przedmiotu, równie z odniesieniem się do części, liczby i dnia wydania onejże.

Druga część winna obejmować w sobie także pod osobnemi bieżącemi liczbami, we wszystkich językach, jakie są używane w odpowiednich częściach państwa, wszelkie przez władze krajowe w własnym zakresie wydawane rozporządzenia, nakazy i objaśnienia w sprawach publicznych, o ile są zdolne do ogłoszenia, atoliż także i te rozporządzenia ministeryów, albo najwyższych władz administracyjnych państwa, które przez takowe do zamieszczenia w Dziennikach rządowych krajowych szczególnie przeznaczone będą.

Rozporządzenia objęte w tejże drugiej części Dzienników rządowych krajowych uważane być mają za prawnie ogłoszone w tym dniu, w którym zostały zamieszczone w Dzienniku rządowym krajowym, a moc ich obowiązująca zaś zaczyna się z początkiem dnia pietnastego, po upływie tego dnia, w którym były wydane w Dzienniku rządowym krajowym, jeżeli nie jest inny czas tam wyraźnie zakreślonym.

§. 10.

Władzom cesarskim z urzędu przesełać należy Dziennik praw państwa, a w każdym kraju koronnym także Dziennik rządowy krajowy. To rozdawanie Dzienników ograniczyć należy według jednostajnej miary na jak najściślejszą potrzebę urzędów, z uwagą na rodzaj i objętość władz.

§. 11.

W każdym urzędzie powiatowym politycznym Dziennik praw państwa i rządu, równie jak Dziennik rządowy krajowy, rozłożonym być ma w odpowiednich językach kraju koronnego w lokalności urzędu, a w przepisanych godzinach urzędowych każdemu wolno jest przeglądać takowe.

§. 12.

Gminy w powszechności nie są obowiązane trzymać Dziennika praw państwa, winny są jednakże sprawić sobie Dziennik rządowy tego kraju koronnego, do którego należą, w własnym języku swoim.

Ażeby ile możności rozpowszechnić wiadomość ustaw, należy nie tylko wydanie każdej pojedynczej części Dziennika praw państwa z krótkiem określeniem jej treści, ogłosić w gazetach przeznaczonych do publikacyj urzędowych

Diese Gesetze und Verordnungen sind aber in das Landes-Regierungsblatt, sowohl im authentischen (deutschen) Texte, als auch in der Uebersetzung in allen jenen Sprachen aufzunehmen, welche in dem betreffenden Staatsgebiete landesüblich sind.

b) Von den übrigen im Reichs-Gesetzblatte enthaltenen Gesetzen und Verordnungen, eine kurze Anzeige des Gegenstandes, ebenfalls mit Beziehung auf Stück, Nummer und Ausgabstag desselben.

Der zweite Theil hat, gleichfalls unter eigenen, fortlaufenden Nummern, in allen in den betreffenden Staatsgebieten landesüblichen Sprachen, die von den Landesbehörden in ihrem Wirkungskreise erlassenen Anordnungen, Verfügungen und Belehrungen in öffentlichen Angelegenheiten, soweit sie zur Verlautbarung geeignet sind; dann aber auch jene Erlässe der Ministerien oder obersten Verwaltungs-Behörden des Reiches, welche von diesen zur Einschaltung in die Landes-Regierungsblätter besonders bezeichnet werden, aufzunehmen.

Die in diesem zweiten Theile der Landes-Regierungsblätter enthaltenen Erlässe sind mit dem Tage als gesetzlich kundgemacht anzusehen, an welchem sie in dem Landes-Regierungsblatte eingerückt erscheinen, und ihre verbindende Kraft beginnt mit dem Anfange des fünfzehnten Tages nach Ablauf desjenigen Tages, an welchem sie im Landes-Regierungsblatte eingerückt erschienen sind, wenn nicht ein anderer Zeitpunkt ausdrücklich festgesetzt wird.

§. 10.

Die landesfürstlichen Behörden sind mit dem Reichs-Gesetzblatte, sowie in jedem Kronlande mit dem Landes-Regierungsblatte von Amtswegen zu betheilen. Diese Betheilung ist mit Rücksicht auf die Beschaffenheit und den Umfang der Behörden, und mit Beschränkung auf das strengste Amtsbedürfniß, nach einem gleichförmigen Maßstabe festzusetzen.

§. 11.

Bei jeder politischen Bezirksbehörde hat das Reichs-Gesetzblatt und das Landes-Regierungsblatt, in den bezüglichen Landessprachen des Kronlandes, in dem Amtslokale aufzuliegen, und es ist in den vorgeschriebenen Amtsstunden Jedermann in dieselben die Einsicht zu gestatten.

§. 12.

Die Gemeinden sind zur Haltung des Reichs-Gesetzblattes in der Regel nicht verpflichtet, wohl aber haben sie sich das Landes-Regierungsblatt des Kronlandes, dem sie angehören, in ihrer Landessprache beizuschaffen.

Um jedoch die Kenntniß der Gesetze möglichst zu verbreiten, ist nicht bloß die Ausgabe jedes einzelnen Stückes des Reichs-Gesetzblattes mit kurzer Inhalts-Angabe in den zu offiziellen Kundmachungen bestimmten Zeitungen jedes Kronlandes zu ver-

w każdym pojedynczym kraju koronnym, lecz oprócz tego jeszcze starać się należy o to, ażeby ile możności ulżyć każdemu jak najspieszniejsze nabycie Dziennika praw państwa i Dzienników rządowych krajowych, ażeby przyjmowane było ich zamówienie w każdym urzędzie pocztowym, cena ich jak najniżej była ustanowioną, a przesełanie ich na wzór gazet uskutecznionem było.

§. 13.

W miarę okoliczności i wynikającej ztąd potrzeby, używać należy do jak największego rozpowszechnienia ustaw i rozporządzeń, ogłoszonych z mocą obowiązującą w Dzienniku praw państwa, innych jeszcze sposobów rozpowszechnienia, jakoto: zamieszczania w urzędowych gazetach krajowych, przybijania publicznego i innych środków w kraju używanych. To samo rozumieć należy o rozporządzeniach wychodzących w Dziennikach rządowych krajowych.

§. 14.

Dla Pogranicza Wojskowego nastąpi osobne postanowienie co do ogłaszania ustaw i rozporządzeń.

§. 15.

Z dniem, w którym się rozpocznie moc obowiązująca niniejszej ustawy, przestaje obowiązywać Nasz patent z dnia 4. Marca 1849 r. nr. 153, równie jak Nasze rozporządzenie z dnia 7. Grudnia 1849 r. nr. 31, i z dnia 20. Grudnia 1850 r. nr. 473 Dziennika praw państwa.

§. 16.

Wykonanie patentu niniejszego poleconem jest Naszemu Ministrowi Sprawiedliwości.

Co do postanowień należących do zakresu innych Ministerstw lub najwyższych władz administracyjnych, winno się postępować w porozumieniu z niemi.

Dan w Naszem głównem i cesarskiem mieście Wiedniu dnia dwudziestego siódmego Grudnia, tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego roku, panowania Naszego w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. **Buol-Schauenstein** m. p. **Krauss** m. p.

Z Najwyższego rozkazu:

Ransonnet m. p.

lautbaren, sondern es ist überdieß dafür zu sorgen, daß die schleunige Erlangung des Reichs-Gesetzblattes und der Landes-Regierungsblätter für Jedermann thunlichst erleichtert, die Bestellung auf dieselben von jedem Postamte angenommen, der Preis derselben möglichst billig gestellt, und die Versendung allenthalben, nach Art der Zeitungen eingeleitet werde.

§. 13.

Nach Maßgabe der Umstände und des daraus hervorgehenden Erfordernisses sind zur möglichsten Verbreitung der, im Reichs-Gesetzblatte mit verbindender Kraft kundgemachten Gesetze und Verordnungen, auch noch andere Arten der Veröffentlichung, als: Einrückung in die ämtlichen Landeszeitungen, öffentlicher Anschlag und andere landesübliche Mittel der Verlautbarung anzuwenden. Dasselbe gilt von den in den Landes-Regierungsblättern erscheinenden Anordnungen.

§. 14.

Für die Militärgrenze wird hinsichtlich der Kundmachung von Gesetzen und Verordnungen eine besondere Bestimmung erfolgen.

§. 15.

Mit dem Anfange der Wirksamkeit dieses Gesetzes haben Unser Patent vom 4. März 1849 Nr. 153, sowie Unsere Verordnung vom 7. Dezember 1849 Nr. 31 und vom 20. Dezember 1850 Nr. 473 des Reichs-Gesetzblattes außer Geltung zu treten.

§. 16.

Mit der Vollziehung dieses Patentes ist Unser Minister der Justiz beauftragt.

In Beziehung auf diejenigen Bestimmungen, die in den Wirkungskreis anderer Ministerien oder obersten Verwaltungs-Behörden einschlagen, ist sich mit denselben in das Einvernehmen zu setzen.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am 27. Dezember im Eintausend achthundert zweiundfünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauß** m. p.

Auf allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

[illegible]

§. [illegible]

[illegible]

§. 14.

[illegible]

§. 15.

[illegible] 1849 Nr. 153 [illegible] 1849 Nr. 31 [illegible] 20. December 1850 Nr. 473 [illegible]

§. 18.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Franz Joseph m. p.

[illegible]

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1853.

Oddział pierwszy.

Część II.

Wydana i rozesłana dnia 16. Lutego 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

II. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. Februar 1853.

2.

Rozporządzenie Jeneralnej Dyrekcyi Rachunkowości z dnia 17. Listopada 1852,

(Dziennik praw państwa, część I., nr. 1, wydana dnia 4. Stycznia 1853),

obowiązujące w całym obrębie państwa, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza Wojskowego,

mocą którego wydanym zostaje przepis prowizoryczny o urządzeniu egzaminów teoretycznych z umiejętności prowadzenia rachunków rządowych.

§. 1.

Jeneralna Dyrekcya Rachunkowości postanowiła, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i z Ministerstwem Wyznań i Oświecenia, wydać przepis prowizoryczny o składaniu egzaminów z umiejętności prowadzenia rachunków rządowych, i naznaczyć na ten cel osobne komisye egzaminacyjne.

§. 2.

Wspomnione komisye ustanowione będą:

w Pradze dla Czech,
„ Bernie dla Morawii i Szląska,
we Lwowie dla Galicyi z okręgiem krakowskim i dla Bukowiny,
w Lincu dla Austryi Wyższej i Solnogrodu,
„ Wiedniu dla Austryi Niższej,
„ Insbruku dla Tyrolu,
„ Gracu dla Styryi, Karyntyi i Krainy,
„ Budzie dla Węgier,
„ Zagrzebiu dla Kroacyi i Slawonii,
„ Temeswarze dla Województwa Serbskiego wraz z Banatem Temeskim,
„ Tryjeście dla Nadbrzeża,
„ Zadrze dla Dalmacyi, i
„ Hermansztadzie dla Siedmiogrodu.

§. 3.

Przed temi komisyami obowiązani będą składać egzamina z rzeczonego przedmiotu wszyscy ci, którzy czylito ze względu na służbę, w której zostają, czyliteż w celu starania się o pomieszczenie w służbie rządowej winni są wykazać się świadectwem urzędowem, iż złożyli egzamina z rzeczonego przedmiotu, o ile w pewnych kategoryach służby nie obowiązują osobne urządzenia, lub przepisy.

2.

Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums vom 17. November 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, I. Stück, Nr. 1, ausgegeben am 4. Jänner 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militär-Grenze,

womit eine provisorische Vorschrift über die Einrichtung theoretischer Prüfungen aus der Staatsrechnungs-Wissenschaft oder Verrechnungskunde kundgemacht wird.

§. 1.

Es ist von dem General-Rechnungs-Direktorium im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und dem Ministerium des Kultus und öffentlichen Unterrichts beschlossen worden, zur Abhaltung von Prüfungen aus der Staatsrechnungs-Wissenschaft oder Verrechnungskunde eine provisorische Vorkehrung zu treffen, und für diesen Zweck eigene Prüfungs-Kommissionen aufzustellen.

§. 2.

Solche Kommissionen werden
in Prag für Böhmen,
„ Brünn für Mähren und Schlesien,
„ Lemberg für Galizien sammt dem Krakauer Gebiete und für die Bukowina,
„ Linz für Oesterreich ob der Enns und Salzburg,
„ Wien für Niederösterreich,
„ Innsbruck für Tirol,
„ Gratz für Steyermark, Kärnthen und Krain,
„ Ofen für Ungarn,
„ Agram für Kroazien und Slavonien,
„ Temeswar für die serbische Woiwodschaft sammt dem Temeser Banate,
„ Triest für das Küstenland,
„ Zara für Dalmazien, und
„ Hermannstadt für Siebenbürgen zu bestehen haben.

§. 3.

Vor diesen Kommissionen haben, in soweit nicht für besondere Diensteszweige eigene Einrichtungen oder Vorschriften Geltung haben, die Prüfung aus dem erwähnten Lehrfache alle Diejenigen abzulegen, welche durch ihr schon bestehendes Dienstesverhältniß, oder zum Behufe einer beabsichtigten Dienstesbewerbung in der Verpflichtung stehen, über die Zurücklegung dieses Lehrfaches mittelst eines staatsgiltigen Prüfungszeugnisses sich auszuweisen.

§. 4.

Kandydaci, zostający w służbie, lub mieszkający w takim mieście, gdzie rachunkowość rządowa wykładaną bywa z katedry publicznej, wtedy tylko przypuszczonymi będą do takich egzaminów, gdy się wykażą świadectwem frekwentacyjnem, iż słuchali wspomnionych wykładów przez rok cały.

§. 5.

Jednakże mogą być przypuszczonymi do egzaminu przez rzeczone komisye nawet tacy, którzy nie mieli sposobności odwiedzania wyżwymienionych wykładów, jeżeli się wykażą, iż ukończyli z dobrym postępem albo gimnazyum niższe,

albo kurs handlowy w zakładach technicznych,

alboteż szkołę realną wyższą,

lub że zostają w służbie kasowej albo rachunkowej administracyi rządowej, lub administracyi gminy miejskiej.

Tacy kandydaci obowiązani są zresztą w prośbach swoich o przypuszczenie do egzaminu wymienić środki teoretyczne, których używali przy uczeniu się przedmiotu, na które też przy egzaminie stósowny wzgląd mieć należy.

Oprócz tych przypadków sama tylko Dyrekcya Jeneralna Rachunkowości przypuszczać może jeszcze takich do egzaminu, których wykształcenie, lub dotychczasowe pełnienie służby w zawodzie cywilnym, lub wojskowym daje słuszną nadzieję, iż bez słuchania wykładów nabyli wiadomości prowadzenia rachunków rządowych.

§. 6.

Każda komisya egzaminacyjna składać się będzie z prezydenta i dwóch egzaminatorów. Przy komisyach egzaminacyjnych znajdujących się w miastach, w których rachunkowość rządowa wykładaną bywa z katedry publicznej, profesor tej umiejętności, lub docent jest oraz członkiem tej komisyi i egzaminować będzie najpierwej. Jeneralna Dyrekcya Rachunkowości mianować będzie przełożonego i tylu egzaminatorów, ile wymaga liczba kandydatów do egzaminu, i potrzeba zmiany.

§. 7.

W powszechności należy składać egzamin przed komisyą ustanowioną dla obrębu, w którym kandydat zamieszkuje. Jednakże tacy kandydaci, którzy ukończyli kurs wykładów rachunkowości rządowej w zakładzie naukowym publicznym, mogą być przypuszczonymi do egzaminu przed komisyą ustanowio-

§. 4.

Kandidaten, welche an solchen Orten im Dienste stehen, oder auch nur domiziliren, an welchen die Staatsrechnungs-Wissenschaft oder Verrechnungskunde an einer öffentlichen Lehranstalt gelehrt wird, können nur dann zu diesen Prüfungen zugelassen werden, wenn sie sich mit einem Frequentazions-Zeugnisse darüber ausweisen, diese Vorlesungen durch ein ganzes Jahr gehört zu haben.

§. 5.

Es können jedoch auch solche, die der Gelegenheit zum Besuche der Vorlesungen ermangelten, von diesen Kommissionen zur Prüfung zugelassen werden, wenn sie sich darüber ausweisen, daß sie entweder das Unter-Gymnasium,

oder den kommerziellen Lehrkurs an technischen Instituten,

oder die Ober-Realschule mit gutem Erfolge zurückgelegt haben,

oder daß sie sich im Kassen- oder Komptabilitätsdienste der öffentlichen oder einer städtischen Gemeinde-Verwaltung bereits verwenden.

Solche Prüfungs-Kandidaten haben übrigens in ihren Gesuchen um Zulassung zur Prüfung die theoretischen Hilfsmittel anzugeben, mittelst welchen sie sich das Lehrfach angeeignet haben, worauf bei der Prüfung geeigneter Bedacht genommen werden wird.

Andere Fälle der Zulassung solcher, welche überhaupt zu Folge ihrer nachgewiesenen Vorbildung und ihrer bisherigen Zivil- oder Militär-Dienstleistung zur Erwartung berechtigen, daß sie sich, ohne Vorlesungen besucht zu haben, mit Erfolg die Staatsrechnungs-Wissenschaft oder Verrechnungskunde eigen gemacht haben, sind dem General-Rechnungs-Direktorium vorbehalten.

§. 6.

Jede Prüfungs-Kommission besteht aus einem Präses und zwei Examinatoren. Bei Prüfungs-Kommissionen in Städten, in welchen die Staatsrechnungs-Wissenschaft oder Verrechnungskunde an einer öffentlichen Lehranstalt vorgetragen wird, ist stets der betreffende Professor oder Dozent Mitglied der Prüfungs-Kommission und prüft immer zuerst. Der Vorstand und die Examinatoren werden, und zwar Letztere in einer der Menge der Prüfungs-Kandidaten und dem Bedürfnisse eines Wechsels entsprechenden Anzahl von dem General Rechnungs-Direktorium ernannt.

§. 7.

In der Regel ist die Prüfung bei der für jenes Gebiet, in welchem der Kandidat domizilirt, eingesetzten Prüfungs-Kommission abzulegen. Doch können diejenigen Kandidaten, welche so eben den Jahreskurs der Vorlesungen über die Staatsrechnungs-Wissenschaft an einer öffentlichen Lehranstalt absolvirt haben, von der in dem Sitz-

ną w miejscu, gdzie się znajduje zakład naukowy w ciągu następujących miesięcy pięciu, chociażby zamieszkiwali gdzie indziej.

Egzamina powtarzane w skutku reprobacyj, składane być powinny w powszechności przed tą samą komisyą, przed którą się odbył pierwszy (niepomyślny) egzamin.

Przełożeni komisyi obowiązani są względem kandydatów, którzy dopiero od niedawnego czasu obrali sobie obecne zamieszkanie, lub gdzie im się nastręcza podejrzenie obejścia przepisów objętych w §. 17., przekonać się w sposobie stosownym, w danym razie nawet przez korespondencyę z komisyą egzaminacyjną tego kraju koronnego, w którym kandydat dawniej zamieszkiwał, czyli zgłaszający się kandydat przez inną jaką komisyę nie został powtórnie odrzuconym.

Jeneralna Dyrekcya Rachunkowości ma wyłączne upoważnienie dozwalać na wyjątki od reguł tu postanowionych, jeżeli zachodzą powody na szczególny wzgląd zasługujące.

§. 8.

Kto życzy złożyć egzamin, winien jest podać prośbę na piśmie na stemplu przepisanym, do przełożonego właściwej komisyi egzaminacyjnej, i załączyć do niej dowody przepisane w §§. 4. i 5.

§. 9.

Przełożony winien zbadać dokładnie prośbę i jej załączenia, a jeżeli nie ulegają żadnemu zarzutowi, wyznaczyć kandydatowi miejsce, dzień i godzinę egzaminu.

§. 10.

Jeżeli zachodzą mniejsze trudności, które kandydat usunąć może, przełożony komisyi winien mu dać objaśnienie; w przypadkach zaś wątpliwych naradzić się winna komisya egzaminacyjna względem przypuszczenia, i albo powziąć uchwałę większością głosów stosownie do postanowień niniejszego przepisu, albo poddać rzecz pod rozstrzygnienie Jeneralnej Dyrekcyi Rachunkowości. Jeżeli komisya egzaminacyjna prośbę odrzuci, założyć będzie można rekurs do Jeneralnej Dyrekcyi Rachunkowości.

§. 11.

Kandydaci do egzaminu, wspomnieni w §., 5. i tylko ci winni są złożyć taksę od egzaminu w kwocie ośmiu złr. m. k., która rozdzieloną zostanie między członków komisyi według osobnych postanowień. Kandydaci winni złożyć wspomnioną taksę najmniej 24 godzin przed przystąpieniem do egzaminu w ka-

dieser Lehranstalt eingesetzten Prüfungs-Kommission zur Prüfung bei ihr binnen den nächsten fünf Monate zugelassen werden, wenn sie auch ihr eigentliches Domizil anderwärts haben.

Die in Folge von Reprobazionen wiederholten Prüfungen müssen in der Regel bei derselben Kommission abgelegt werden, bei welcher die erste (mißlungene) Prüfung stattfand.

Die Kommissions-Vorstände haben sich bei solchen Kandidaten, welche erst seit Kurzem ihr gegenwärtiges Domizil innehaben, oder wo sich überhaupt der Verdacht einer Umgehung der unter §. 17 gegebenen Bestimmungen ihnen aufdringt, auf die ihnen geeignet scheinende Weise, allenfalls auch durch Korrespondenz mit der Prüfungs-Kommission desjenigen Kronlandes, in welchem der Kandidat früher domizilirte, zu vergewissern, ob der sich meldende Kandidat nicht schon vorher von einer anderen Kommission wiederholt reprobirt worden sei.

Ausnahmen von den hier aufgestellten Regeln aus besonders rücksichtswürdigen Gründen zu bewilligen, ist dem General-Rechnungs-Direktorium vorbehalten.

§. 8.

Zur Ablegung der Prüfung ist ein schriftliches, gehörig gestempeltes Gesuch bei dem Vorstande der betreffenden Prüfungskommission einzureichen, und es sind diese Gesuche mit den in den §§. 4 und 5 vorgeschriebenen Nachweisungen zu belegen.

§. 9.

Der Kommissions-Vorstand hat das Gesuch und dessen Beilagen genau zu prüfen, und wenn er sie anstandslos findet, dem Kandidaten Ort, Tag und Stunde der Prüfung zu bestimmen.

§. 10.

Bei geringen Anständen, welche von dem Kandidaten behoben werden können, hat der Kommissions-Vorstand diesen zu belehren, in zweifelhaften Fällen aber ist über die Zulassung zur Prüfung in der Prüfungskommission zu berathen, und entweder nach den Bestimmungen dieser Vorschrift der Beschluß nach Stimmenmehrheit zu fassen, oder die Entscheidung des General-Rechnungs-Direktoriums einzuholen. Gegen einen abweislichen Bescheid der Prüfungskommission steht die Berufung an das General-Rechnungs-Direktorium offen.

§. 11.

Die im §. 5 erwähnten Prüfungsbewerber, und nur diese sind zum Erlage einer Prüfungstaxe von acht Gulden Konvenzions-Münze verpflichtet, die unter die Mitglieder der Kommission nach besonderen Bestimmungen getheilt wird. Diese Taxe ist von den Prüflingen spätestens 24 Stunden vor Vornahme der Prüfung bei der von

sie wskazanej przez przełożonego komisyi, i wykazać się kwitem, iż takową złożyli.

§. 12.

Przy naznaczaniu dni do egzaminu, przełożony komisyi winien się w powszechności trzymać porządku, w którym się kandydaci do niego zgłosili.

§. 13.

Komisya zgromadzi się w godzinie naznaczonej do egzaminu na miejscu do tego wskazanem, i przedewszystkiem uczyni przegląd wykazu, w którym się znajdują zamieszczeni kandydaci, ich dowody, nauki i opłacenie taksy, tam, gdzie takowe zachodzi; poczem przełożony komisyi przyzwie zamówionych na ten dzień kandydatów w powszechności w porządku alfabetycznym.

§. 14.

Jeżeli przyzwany nie jest przytomnym i jeżeli się nie zgłosi nawet później, jeszcze przed ukończeniem egzaminu, wówczas daną mu będzie nota: „nie stanął do egzaminu," i musi prosić powtórnie o przypuszczenie do egzaminu, jeżeli przełożony komisyi nie uzna, iż zachodziła przeszkoda usprawiedliwiająca jego niestawiennictwo.

§. 15.

Egzamin odbywać się będzie naraz z dwoma, przy większej zaś liczbie z trzema kandydatami naraz, a tylko wyjątkowo z jednym osobno. Egzamin trwać winien w pierwszym przypadku najmniej pięć kwadransy, w drugim najmniej półtory godziny, w ostatnim zaś przypadku najmniej trzy kwadranse.

§. 16.

Egzamin odbywać się będzie słownie, kandydat egzaminowanym będzie przez dwóch komisarzów egzaminacyjnych ze wszystkich głównych rozdziałów umiejętności, tak, ażeby dojść można całej obszerności nabytych przez niego wiadomości, biorąc przytem słuszny wzgląd na dzieła, których używał przy uczeniu się, a w szczególności, ażeby zbadać łatwość jego w pojmowaniu i bystrości rozsądku.

Przełożony powinien także zadać kandydatowi przy końcu jedno lub więcej pytań, szczególniej wtedy, gdy z poprzedzających odpowiedzi kandydata nie powziął dostatecznego przekonania, jaką klasę mu dać należy.

dem Kommissions Vorstande bezeichneten Kasse zu erlegen und es ist sich über die bezahlte Prüfungstaxe durch Beibringung der Quittung auszuweisen.

§. 12.

Bei der Zuweisung der Prüfungstage hat sich der Kommissions-Vorstand in der Regel an die Ordnung zu halten, in welcher sich bei ihm die Kandidaten gemeldet haben.

§. 13.

Zu der für die Abhaltung der Prüfung festgesetzten Stunde tritt die Kommission an dem dazu bestimmten Orte zusammen, und nimmt vor Allem Einsicht in das über die bestellten Kandidaten angelegte, ihre Nachweisungen, ihre Studien und die Tax-Entrichtung, wo sie eintritt, darstellende Verzeichniß, worauf der Kommissions-Vorstand die für den Tag bestellten Prüfungsbewerber in der Regel in alphabetischer Ordnung zur Ablegung der Prüfung vorruft.

§. 14.

Ist ein Vorgerufener nicht anwesend, und erscheint derselbe auch nicht später noch vor Schluß der Prüfung, so erhält er die Note: „bei der Prüfung nicht erschienen" und muß, wen ein entschuldigendes Hinderniß nicht von dem Vorstande der Prüfungs-Kommission unmittelbar anerkannt wird, neuerlich um Zulassung zur Prüfung einschreiten.

§. 15.

Die Prüfung wird in der Regel zugleich mit zwei, bei größerem Andrange aber zugleich mit drei Prüfungsbewerbern, und nur ausnahmsweise je mit einem Prüfungsbewerber vorgenommen. Sie soll im ersten Falle mindestens fünfviertel Stunden, im zweiten Falle mindestens anderthalb Stunden und im letzten Falle mindestens dreiviertel Stunden andauern.

§. 16.

Die Prüfung ist mündlich, es wird dabei der Prüfling von den zwei Prüfungs-Kommissären aus sämmtlichen Haupttheilen der Wissenschaft geprüft, und es soll hiedurch sowohl der Umfang der von ihm darin sich angeeigneten Kenntnisse, wobei übrigens auf die benützten Lehrmittel angemessene Rücksicht zu tragen ist, als auch insbesondere die Gewandtheit in der Auffassung und die Schärfe im Urtheile erprobt werden

Auch der Vorstand soll dem Prüflinge zum Schlusse eine oder die andere Frage insbesondere dann vorlegen, wenn er aus den vorausgegangenen Antworten des Kandidaten die beruhigende Ueberzeugung, mit welchem Kalkül der Prüfling zu betheilen sei, nicht erlangt zu haben meint.

§. 17.

Jak skoro ustąpią kandydaci, egzaminowani równocześnie, rozpocznie się między członkami komisyi narada w celu głosowania.

Najpierwej głosować będą nad tem pytaniem: czyli kandydat przy egzaminie okazał się „zdolnym" do służby rachunkowej, lub kasowej; a w razie potwierdzenia, czyli się odznaczył przy egzaminie. Jeżeli zaprzeczonem zostanie co do zdolności, wówczas dalej uchwalić należy, w jakim, jednakże nie krótszym, jak dwumiesięcznym terminie, pozwolić można na powtórzenie egzaminu, złożonego pierwszy raz niepomyślnie.

Uchwała, czylito w pierwszym, czy w drugim kierunku, opierać się powinna na większości głosów. Głosować będą najpierwej komisarze egzaminacyjni w porządku, w którym egzaminowali, a w końcu przełożony.

Po dwukrotnem odrzuceniu, kandydatowi nie może być pozwolonem proste powtórzenie egzaminu przez komisyę egzaminacyjną; lecz w takim przypadku obowiązani są autodydakci, równie jak kandydaci, którzy odwiedzali wykłady rachunkowości rządowej, jeżeli się jeszcze raz pragną poddać egzaminowi, słuchać wprzód przez przeciąg roku całego wykładów tego przedmiotu w zakładzie publicznym. Przytem zostawia się władzy przełożonej nad kandydatami zostającymi w służbie rządowej, czyli im zechce dozwolić powtórnego odwiedzania wykładów, czyli też nie.

§. 18.

Uchwałę powziętą względem skutku egzaminu, zapisze jeden z komisarzy egzaminacyjnych do wykazu w tym celu ułożonego, i potwierdzą ją tamże wszyscy członkowie komisyi własnoręcznym podpisem.

§. 19.

Jeżeli w taki sposób odbyli egzamina wszyscy kandydaci, którzy w pewnym peryodzie do egzaminu przypuszczonymi zostali, natenczas przełożony komisyi ogłosi zamknięcie egzaminów w tymże peryodzie.

§. 20.

Poczem przełożony komisyi każe wystawić świadectwa na arkuszach stemplowych, których każdy kandydat dostarczyć winien. Świadectwa te podpisane będą przez wszystkich członków komisyi, zaopatrzone będą pieczęcią urzędową przełożonego komisyi, i wydane zostaną tym, których się tyczą, za rewersem. Reprobowani nie otrzymają żadnych świadectw.

§. 21.

Zresztą rozumie się przez się, iż ani dotychczas obowiązujące postanowienia co do przymiotów potrzebnych do zyskania posady przy kasach rządo-

§. 17.

Nachdem die gleichzeitig geprüften Kandidaten abgetreten sind, wird von den Kommissionsgliedern zum Behufe der Abstimmung die Berathung gepflogen.

Zuvörderst stimmen sie über die Frage ab: ob der Prüfling nach Maßgabe der abgelegten Prüfung für den Komptabilitäts- und Kassedienst als „befähiget" sich erwiesen habe, und im bejahenden Falle: ob dieß mit Auszeichnung geschehen sei. Ist die Frage der Befähigung verneint worden, so wird weiter erkannt, in welcher — frühestens nach zwei Monaten — festzusetzenden Frist die Wiederholung der zum ersten Male mißlungenen Prüfung zu bewilligen sei.

Der Beschluß in der einen und anderen Richtung wird durch Stimmenmehrheit gefaßt. Hiebei stimmen zuerst die Prüfungs-Kommissäre in der Ordnung, in welcher sie geprüft haben, und zuletzt der Vorstand.

Nach zweimaliger Reprobirung kann eine unmittelbare Wiederholung der Prüfung von der Prüfungs-Kommission nicht bewilligt werden, sondern es haben sowohl Autodidakten, als solche Kandidaten, welche die öffentlichen Vorlesungen über die Staatsrechnungs-Wissenschaft oder Verrechnungskunde besucht haben, wenn sie nochmals einer Prüfung sich zu unterziehen wünschen, vorher die Vorlesungen des Lehrfaches an einer öffentlichen Lehranstalt durch ein ganzes Jahr zu hören, wobei es bezüglich jener Kandidaten, die sich im Staatsdienste befinden, der Entscheidung der ihnen vorgesetzten Behörde anheimgestellt bleibt, ob ihnen der nochmalige Besuch der Vorlesungen zu gestatten sei oder nicht.

§. 18.

Der über den Prüfungsbefund gefaßte Beschluß wird von einem Prüfungs-Kommissäre in das angelegte Verzeichniß eingetragen, und daselbst von allen Kommissionsgliedern durch eigenhändige Namens-Unterschrift bestätiget.

§. 19.

Sind auf solche Weise sämmtliche für eine bestimmte Periode zur Prüfung zugelassene Bewerber der Prüfung unterzogen worden, so wird vom Kommissions-Vorstande der Schluß der Prüfungen für die betreffende Periode ausgesprochen.

§. 20.

Hiernach veranlaßt der Kommissions-Vorstand die Ausfertigung der Zeugnisse auf einem Stempelbogen, den der Prüfling beizubringen hat, wobei diese Zeugnisse von sämmtlichen Kommissionsgliedern unterzeichnet, mit dem ämtlichen Siegel des Kommissions-Vorstandes versehen und an die Betreffenden gegen Bescheinigung ausgefolgt werden. Den Reprobirten werden keine Zeugnisse ausgestellt.

§. 21.

Es versteht sich übrigens, daß weder die bisherigen gesetzlichen Bestimmungen über die Erforderniße zur Anstellung bei Staatskassen, Buchhaltungen und Rechnungs-

wych, buchalteryach i urzędach rachunkowych, ani też egzamina szczegółowe, zaprowadzone w powyższych kategoryach służby, nie ulegną żadnej zmianie przez niniejsze przepisy.

Wilczek m. p.

3.

Rozrządzenie Jeneralnej Dyrekcyi Rachunkowości z dnia 19. Listopada 1852,

(Dziennik praw państwa, część I., nr. 2, wydana dnia 4. Stycznia 1853),

wydane w przedmiocie połączenia w jedno Buchalteryi węgiersko-siedmiogrodzkiej, tudzież Buchalteryi nadwornej funduszów politycznych z główną Buchalteryą, kameralną, i zaprowadzenie tegoż urządzenia od 1. Stycznia 1853 r.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył w skutek najpoddańszego przedstawienia Jeneralnej Dyrekcyi Rachunkowości, uczynionego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, zezwolić najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 21. Października 1852 r., iż Buchalterya nadworna węgiersko-siedmiogrodzka, tudzież Buchalterya nadworna funduszów politycznych na przyszłość nie pozostaną, lecz połączone będą z główną Buchalteryą kameralną jako jej części właściwe tak co do stanu urzędników, jakoteż co do ich płacy.

Wypełniając rzeczone najwyższe postanowienie, Jeneralna Dyrekcya Rachunkowości poczyniła wszelkie kroki w porozumieniu ze wszystkiemi Ministerstwami i najwyższą Władzą Policyjną, w celu przeprowadzenia tego nakazu, wstępującego w życie z dniem 1. Stycznia 1853 r., tudzież w celu uregulowania odpowiedniego toku czynności.

Wilczek m. p.

4.

Rozrządzenie Jeneralnej Dyrekcyi Rachunkowości z dnia 20. Grudnia 1852,

(Dziennik praw państwa, część I., nr. 3, wydana dnia 4. Stycznia 1853),

mocą którego podanem zostaje do wiadomości, iż dla zakładów komunikacyjnych państwa ustanowioną jest Buchalterya centralna, rozpoczynająca swe czynności z dniem 1. Stycznia 1853 r.

W skutek najpoddańszego przedstawienia Jeneralnej Dyrekcyi Rachunkowości, raczył Jego C. K. Apostolska Mość zezwolić najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 9. Grudnia 1852 r., ażeby nadworna Buchalterya Pocztowa oprócz wchodzącego dotąd w jej zakres dozoru nad czynnościami kas i urzędów pocztowych i telegrafowych, przejęła także na siebie od głównej Buchal-

Ämtern, noch jene speziellen Prüfungen, die in diesen Dienstzweigen eingeführt sind, durch die gegenwärtige Vorschrift irgend eine Veränderung erleiden.

Wilczek m. p.

3.

Erlaß des General=Rechnungs=Direktoriums vom 19. November 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, I. Stück, Nr. 2, ausgegeben am 4. Jänner 1853),

betreffend die Verschmelzung der ungarisch-siebenbürgischen, dann der Hofbuchhaltung politischer Fonds mit der Kameral-Hauptbuchhaltung, und den Beginn dieser Einrichtung vom 1. Jänner 1853.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 21. Oktober 1852 über alleruntertänigsten, im Einvernehmen mit dem Finanzministerium erstatteten Vortrag des General-Rechnungs-Direktoriums zu genehmigen geruhet, daß die ungarisch-siebenbürgische Hofbuchhaltung und die Hofbuchhaltung politischer Fonds nicht weiter fortbestehen, sondern mit der Kameral-Hauptbuchhaltung als integrirende Theile derselben, sowohl in Absicht auf den Personal-, als auf den Gebührenstand vereiniget werden sollen.

Im Vollzuge dieser Allerhöchsten Entschließung sind von Seite des General-Rechnungs-Direktoriums im Einvernehmen mit sämmtlichen Ministerien und der obersten Polizeibehörde zur Durchführung der erwähnten, mit 1. Jänner 1853 in's Leben tretenden Maßregel und behufs der Regelung des dießfälligen Geschäftszuges die erforderlichen Verfügungen getroffen worden.

Wilczek m. p.

4.

Erlaß des General=Rechnungs=Direktoriums vom 20. Dezember 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, I. Stück, Nr. 3, ausgegeben am 4. Jänner 1853),

womit die mit 1. Jänner 1853 in's Leben tretende Errichtung der Zentral-Buchhaltung für die Kommunikazions-Anstalten des Reiches kundgemacht wird.

Ueber alleruntertänigsten Vortrag des General-Rechnungs-Direktoriums haben Seine k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchster Entschließung vom 9. Dezember 1852 zu genehmigen geruhet, daß die Post-Hofbuchhaltung zu den von ihr bereits respizirten Gebarungen der Post- und Telegraphen-Kassen und Aemter, auch die Besorgung der Kontrole über die Manipulazion und den Betrieb im Zweige der Staats-

teryi kameralnej kontrolę nad manipulacyą i obrotem kolei żelaznych rządowych, i ażeby w skutek rozporządzeń poczynionych przez Ministerstwo Handlu i Skarbu w porozumieniu z Jeneralną Dyrekcyą Rachunkowości, mających wejść w życie z dniem 1. Stycznia 1853 r., rozpoczęła powołanie swoje jako Buchalterya centralna zakładów komunikacyjnych.

Wilczek m. p.

5.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22. Grudnia 1852,

obowiązujące w Siedmiogrodzie,

mocą którego wydane zostają w rzeczonym kraju koronnym niektóre prowizoryczne postanowienia w przedmiocie prowadzenia istniejących tamże ksiąg publicznych.

Obacz Dziennik praw państwa, część I., nr. 4, wydana dnia 4. Stycznia 1853.

Eisenbahnen von der hiemit bisher betrauten Kameral-Hauptbuchhaltung übernehme, und nach den von den Ministerien des Handels und der Finanzen im Einvernehmen mit dem General-Rechnungs-Direktorium bereits getroffenen, mit 1. Jänner 1853 in Wirksamkeit gelangenden Anordnungen ihren neuen Beruf als Zentral-Buchhaltung für die Kommunikazions-Anstalten antrete.

Wilczek m. p.

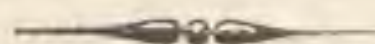
5.

Verordnung des Ministers der Justiz vom 22. Dezember 1852,

wirksam für Siebenbürgen,

womit für dieses Kronland einige provisorische Bestimmungen über die Führung der daselbst bestehenden öffentlichen Bücher angeordnet werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, I. Stück, Nr. 4, ausgegeben am 4. Jänner 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział pierwszy.

Część III.

Wydana i rozesłana dnia 7. Marca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

III. Stück.

Ausgegeben und versendet am 7. März 1853.

6.

Traktat o połączeniu linij telegraficznych austryackich z szwajcarskiemi z dnia 26. Kwietnia 1852,

(Dziennik praw Państwa, część II., nr. 5, wydana dnia 21. Stycznia 1853),

(zawarty w Lindau dnia 26. Kwietnia 1852 r., a zamieniony w ratyfikacyach w Wiédniu dnia 25. Listopada tegoż samego roku).

Rządy cesarsko-austryacki i związkowo-szwajcarski, przekonawszy się, jak wielce jest potrzebném użyczyć jak najspieszniéj Swym obustronnym Państwom owych wielkich korzyści, jakie w obrocie nie tylko rządowym, ale i prywatnym przynosi założenie i połączenie linij telegraficznych elektro-magnetycznych, zamianowały w tym celu Pełnomocników, a to:

Austrya

c. k. Radcę sekcyjnego Maks. Löwenthal,

a zaś

Związek Szwajcarski

Radcę narodowego Achillesa Bischoff,

którzy z zastrzeżeniem wyższéj ratyfikacyi ułożyli zgodnie postanowienia następujące:

Artykuł 1.

Rząd austryacki bierze na się obowiązek, wedle możności w ciągu roku 1852 założyć kazać swym kosztem poniższe linie telegraficzne, które aż do granicy szwajcarskiéj prowadzone, z szwajcarskiemi liniami telegraficznemi mają być połączone, jako to:

z Feldkircha ……… }
„ Bregencu ……… } aż do odpowiedniéj granicy szwajcarskiéj.
„ Medyolanu przez Komo }

Artykuł 2.

Związek szwajcarski bierze równie na się obowiązek, wedle możności jeszcze w ciągu roku 1852 połączyć swym kosztem wyżrzeczone linie od granicy szwajcarskiéj z zaprojektowaną siecią telegraficzną, mającą być założoną wedle uchwały związkowéj.

Artykuł 3.

Nadto obowiązuje się Rząd Związku Szwajcarskiego, iż poprowadzić każe swym kosztem linie swoje z Genewy i Bazylei aż do granicy francuzkiéj, równie jak z Bazylei, Szafuzy-Altstädten aż do granicy ościennych Państw Związ-

6.

Vertrag über den Anschluß der österreichischen an die schweizerischen Telegraphen-Linien vom 26. April 1852.

(Im Reichs-Gesetzblatte II. Stück, Nr. 5, ausgegeben am 21. Jänner 1853),

(abgeschlossen zu Lindau am 26. April 1852, und in den Ratifikazionen ausgewechselt zu Wien am 25. November desselben Jahres).

Die kaiserlich-österreichische Regierung und die schweizerische Eidgenossenschaft, von der Nothwendigkeit überzeugt, sowohl dem Regierungs-, als dem Privatverkehre zwischen den beiderseitigen Staaten ehemöglichst jene großen Vortheile zuzuwenden, welche die Errichtung und der Anschluß der elektro-magnetischen Telegraphen-Linien darbieten, haben beiderseits Bevollmächtigte ernannt, und zwar:

Oesterreich:

den k. k. Sekzionsrath Max. Löwenthal,

und die

schweizerische Eidgenossenschaft

den Nazionalrath Achilles Bischoff,

welche unter Vorbehalt der höheren Ratifikazion über folgende Bestimmungen übereingekommen sind:

Artikel 1.

Die österreichische Regierung verpflichtet sich, wo möglich im Laufe des Jahres 1852 die Erbauung nachstehender Telegraphen-Linien zum Anschluß an die schweizerischen Telegraphen-Linien bis an die Schweizer Grenze auf ihre Kosten herstellen zu lassen, nämlich

von Feldkirch . . . . . } bis zur entsprechenden Schweizer Grenze.
„ Bregenz . . . . . }
„ Mailand über Como }

Artikel 2.

Die schweizerische Eidgenossenschaft verpflichtet sich gleichfalls, wo möglich noch im Laufe des Jahres 1852 vorstehende Linien von der schweizerischen Grenze an auf ihre Kosten mit dem beabsichtigten und durch Bundesbeschluß auszuführenden Telegraphennetze in Verbindung zu setzen.

Artikel 3.

Die schweizerische Eidgenossenschaft verpflichtet sich ferner, ihre Linien von Genf und Basel bis zur französischen Grenze, sowie auch jene auf der Linie von Basel-Schaffhausen-Altstädten bis an die Grenze der benachbarten deutschen Bundes-

ku Niemieckiego, w którymto przedmiocie zawrze z Rządami francuzkim i niemieckiemi ugody przyzwoite.

Artykuł 4.

Na wypadek, gdyby założoną być miała linia telegraficzna z Bergamo przez Chiavenna i Splügen do Chur, zastrzega się, iż zawartą zostanie następnie konwencya dotycząca.

Artykuł 5.

Rząd Związku Szwajcarskiego przystępuje do zasad i postanowień Związku telegraficznego Niemiecko-austryackiego, zawartych w traktacie z dnia 25. Czerwca 1850 r., tudzież w traktacie dodatkowym z dnia 14. Października 1851 r., i obowiązuje się oraz zastosować takowe do międzynarodowego obrotu telegraficznego Szwajcaryi z Państwami Związku telegraficznego Niemiecko-austryackiego, jak skoro linie szwajcarskie telegraficzne do użycia sposobnemi będą.

Artykuł 6.

Jeżeliby sobie tego życzyła administracya telegrafów szwajcarskich, dozwoli c. k. Rząd austryacki telegrafistom szwajcarskim (alumnom) przystępu i przyjęcia do pewnych stacyj telegraficznych, oznaczyć się mających, dla nabycia praktycznego wykształcenia w manipulacyi telegraficznéj.

Artykuł 7.

Powyższa konwencya obowiązuje obustronnie od dnia, w którym ratyfikacye jéj wymienione będą, i zostaje w mocy aż do końca roku 1860, a odtąd nadal, z zastrzeżeniem jednorocznego wypowiedzenia, chyba gdyby już piérwéj nastąpiło połączenie linij kolei żelaznéj szwajcarskich z austryackiemi, w którym tedy razie w przestrzeniach odpowiednich przeniesione będą linie telegraficzne za uprzedniém obustronném porozumieniem na linie kolei żelaznéj.

Artykuł 8.

Ratyfikacye niniejszéj konwencyi mają być wymienione we Wiédniu najdaléj do dnia 30. Sierpnia 1852 r.

W dowód czego wydane zostały dwa równobrzmiące egzemplarze niniejszego traktatu, własnoręcznym podpisem obustronnych Pełnomocników stwierdzone, i pieczęcią ich obwarowane.

Dan w Lindau dnia 26. Kwietnia 1852.

(L. S.) **Maks. Löwenthal** m. p. (L. S.) **Achilles Bischoff** m. p.

Klauzula ratyfikacyjna.

Wedle szczególnego upoważnienia Najjaśniejszego Pana Jego Ces. Król. Apostol. Mości

staaten auf ihre Kosten herstellen zu lassen, und dießfals mit der französischen und den deutschen Regierungen die erforderliche Vereinbarung zu treffen.

Artikel 4.

Die eventuelle Herstellung einer Telegraphen-Linie von Bergamo über Chiavenna und den Splügen nach Chur bleibt einer späteren Verständigung vorbehalten.

Artikel 5.

Die schweizerische Eidgenossenschaft tritt den Grundsätzen und Bestimmungen des deutsch-österreichischen Telegraphen-Vereines bei, wie solche im Vertrage vom 25. Juni 1850 und in dem Nachtrags-Vertrage vom 14. Oktober 1851 niedergelegt sind, und verpflichtet sich, dieselben, sobald die schweizerischen Telegraphen-Linien benützbar seyn werden, auf den internazionalen telegraphischen Verkehr der Schweiz mit den Staaten des deutsch-österreichischen Telegraphen-Vereines in Anwendung zu bringen.

Artikel 6.

Die k. k. österreichische Regierung wird schweizerischen Telegraphisten (Alumnen) behufs praktischer Ausbildung in der Manipulazion der Telegraphie den Zutritt und die Aufnahme in zu bezeichnende Telegraphen-Stazionen gestatten, in soferne die schweizerische Telegraphen-Verwaltung den Wunsch darnach ausdrücken sollte.

Artikel 7.

Gegenwärtige Uebereinkunft wird mit dem Tage der Auswechslung der Ratifikazionen für beide Theile verbindlich und bleibt bis zum Schlusse des Jahres 1860, und von da ab ferner unter Vorbehalt Einjähriger Kündigung in Kraft, es wäre denn, daß schon früher ein Anschluß schweizerischer und österreichischer Eisenbahn-Linien stattfände, in welchem Falle auf den bezüglichen Strecken die Telegraphen-Linien auf die Eisenbahn-Linien übertragen werden müßten, und darüber das beiderseitige Einvernehmen zu pflegen wäre.

Artikel 8.

Die Ratifikazionen dieser Uebereinkunft sollen in Wien längstens bis 30. August 1852 ausgewechselt werden.

Zu Urkunde dessen sind zwei gleichlautende Exemplare des gegenwärtigen Vertrages ausgefertiget und von den beiderseitigen Bevollmächtigten mit ihrer eigenhändigen Unterschrift und ihrem beigedrückten Siegel bekräftiget worden.

So geschehen Lindau am 26. April 1852.

(L. S.) Max. Löwenthal m. p. **(L. S.) Achilles Bischoff** m. p.

Ratifikazions-Klausel.

In Gemäßheit spezieller Ermächtigung Seiner k. k. Apostolischen Majestät bestätigen und ratifiziren

My Karol Hrabia Buol-Schauenstein, Jego Ces. Król. Mości rzeczywisty tajny Radca i Szambelan, Minister Domu Cesarskiego i Spraw Zewnętrznych i t. d. i t. d., potwierdzamy i ratyfikujemy niniejszém zawarty w Lindau dnia 26. Kwietnia r. b. przez Radcę sekcyjnego w Cesarskiem Ministerstwie Handlu, Pana Maks. Löwenthal, tudzież przez Komisarza Związku Szwajcarskiego Pana Radcę narodowego Achillesa Bischoff, podpisany traktat z 8 artykułów złożony, dotyczący połączenia linij telegraficznych austryackich z szwajcarskiemi.

Zapewniamy oraz ze strony Jego Ces. Król. Apostolskiéj Mości o dokładném i wierném wykonaniu powyższego traktatu przez cały ciąg oznaczonego trwania jego.

W dowód czego niniejszy dokument naszym podpisem opatrzyliśmy, i pieczęcią cesarskiego Ministerstwa Spraw Zewnętrznych obwarować rozkazaliśmy.

Dan w Wiédniu dnia 22. Listopada 1852 r.

(L. S.) Hr. **Buol-Schauenstein** m. p.

7.

Rozporządzenie Ministerstwa Kultury krajowéj i Górnictwa z dnia 3. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część II., nr. 6, wydana dnia 21. Stycznia 1853),

moc mające w Austryi Wyższéj i Niższéj, Solnogrodzie, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainie, Gorycyi, Gradysce, Istryi i Tryeście, w Dalmacyi, tudzież w Czechach, Morawii, Szląsku, Krakowie, Galicyi i na Bukowinie,

którém warunkowe przyjmowanie prożb o nadanie lenna górniczego zakazaném zostaje.

Spostrzeżony częstokroć tok postępowania władz górniczych, wedle którego niezupełne prożby o nadanie lenna górniczego w tymczasową prenotacyę brane bywają pod tym warunkiem, ażeby brakujące szczegóły następnie dopełnionemi zostały w terminie oznaczonym prekluzyjnym, poczém piérwszeństwo w upraszaniu o nadanie lenna górniczego liczoném zostaje już od dnia podania piérwotnego, daje powód tak do obejścia warunków, do których przywiązane jest osiągnienie piérwszeństwa w upraszaniu o nadanie lenna górniczego, jak do pozornych (ślepych) upraszań o takowe, i jest oraz sprzeczném z postanowieniami ustaw górniczych, które nie tylko przyjmowania upraszań o nadanie lenna górniczego inaczéj nie dozwalają, jak tylko przy zachodzących przepisanych wymagalnościach istotnych, ale najszczególniéj dokładnego opisania miejsca wynalezienia wymagają.

Wir Karl Graf von **Buol-Schauenstein**, gedacht Seiner Majestät wirklicher geheimer Rath und Kämmerer, Minister des kaiserlichen Hauses und der auswärtigen Angelegenheiten ꝛc. ꝛc., anmit den zu Lindau von dem Sekzionsrathe des kaiserlichen Handelsministeriums Herrn Max. **Löwenthal** und dem Kommissäre der schweizerischen Eidgenossenschaft Herrn Nazionalrathe Achilles **Bischoff**, am 26. April l. J. abgeschlossenen und unterzeichneten, aus 8 Artikeln bestehenden Vertrag, betreffend den Anschluß der österreichischen und schweizerischen Telegraphen-Linien.

Zugleich sichern Wir den pünktlichen und getreuen Vollzug des vorbezogenen Vertrages während seiner festgesetzten Dauer, Seitens der Regierung Seiner k. k. Apostolischen Majestät zu.

Urkund dessen haben Wir gegenwärtige Urkunde mit Unserer Unterschrift versehen und derselben das Insiegel des kaiserlichen Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten beidrücken lassen.

So geschehen zu Wien am 22. November 1852.

(L. S.) Gr. Buol-Schauenstein m. p.

7.

Verordnung des Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen vom 3. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, II. Stück, Nr. 6, ausgegeben am 21. Jänner 1853),

wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Tirol, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz, Gradiska Istrien und Triest, für Dalmazien, dann für Böhmen, Mähren, Schlesien, Krakau, Galizien und Bukowina

womit die bedingte Annahme von Muthungen untersagt wird.

Der bei den k. k. Berglehensbehörden in neuer Zeit mehrfach wahrgenommene Vorgang, wonach unvollständige Muthungen unter der Bedingung in einstweilige Vormerkung genommen werden, daß die fehlenden Angaben binnen eines festgesetzten Präklusivtermines nachgetragen werden, die Priorität der Muthung aber vom Tage des eingelangten ersten Ansuchens gerechnet wird, gibt zu Umgehung der Bedingungen, an welche die Erlangung der Muthungs-Priorität gebunden ist, sowie zu Scheinmuthungen (blinden Muthungen) Veranlassung, und ist den Bestimmungen der Berggesetze zuwider, welche die Annahme der Muthung nur bei Vorhandensein der vorgeschriebenen, wesentlichen Erfordernisse für zulässig erkennen, insbesonders aber die genaue Bezeichnung des Fundortes ausdrücklich fordern.

Za istotne wymogi każdéj prożby o nadanie lenna górniczego uważane być winny:

a) wymienienie nazwiska i miejsca zamieszkania upraszającego o lenno górnicze;

b) wyszczególnienie kruszcu, rzeczonéj prożbie za podstawę służącego, przy załączeniu oraz oznaku, wynalezienie sprawdzającego;

c) opisanie położenia miejsca wynalezienia wraz z wymienieniem właściciela gruntu, gminy miejscowéj i powiatu politycznego, tudzież z oznaczeniem oddalenia wedle pewnego kierunku i długomiaru przynajmniéj od jednego nieodmiennego punktu, do poznania powszechnie łatwego, wreszcie

d) oznajmienie, czy wynalezienie zrobiono na powierzchni ziemi, czy też przez wytnię górniczą (szyb lub bieżnię), a w ostatnim przypadku, w jakiém oddaleniu od powierzchni uskutecznionym został wyrąb kruszcu, prożbie o lenno górnicze za podstawę służącego.

Te więc tylko prożby o lenno górnicze przyjmowane być mogą, które wyszczególnionemi co dopiéro wymogami są opatrzone, wszelkie zaś inne bezwzględnie muszą być odrzucone, a to nawet wtedy, gdyby im zbywało na jednym tylko z warunków powyżéj wyszczególnionych.

Thinnfeld m. p.

8.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 12. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część II., nr. 7, wydana dnia 21. Stycznia 1853),

obowiązujące w Królestwie Lombardzko-Weneckiém, w Dalmacyi, Galicyi z Krakowem i w Bukowinie,

tyczące się właściwości sądu w przypadkach dochodzenia przeciw bankrutom.

Wątpliwość zaszła co do téj kwestyi, która władza zacząwszy od 1. Września 1852 r., kiedy nowa ustawa karna z dnia 27. Maja 1852 r. obowiązywać zaczęła, właściwą jest do przeprowadzenia urzędowego śledztwa, nakazanego w §. 92. Regolamento giudiziario (§. 97. ustawy sądowéj galicyjskiéj) i najwyższą uchwałą z dnia 13. Marca 1847 r. ogłoszoną dekretem Kancelaryi Nadwornéj z dnia 17. Kwietnia 1847 r. przeciw dłużnikom, do których majątku kryda otwartą została, względem przyczyny ich upadłości, tudzież do wymierzania kary w powyższych przepisach oznaczonéj, w tych krajach koronnych, w których do 1. Września 1852 obowiązywała księga ustaw karnych z dnia 3. Września 1803 r., lecz zaprowadzoną nie była prowizoryczna ustawa o postępowaniu karném z dnia 17. Stycznia 1850 r.

Als wesentliche Erfordernisse jeder Muthung werden erklärt:

a) die Angabe des Namens und Wohnortes des Muthers;

b) die Benennung des gemutheten Minerales, unter Beilegung eines Fundwahrzeichens;

c) die Beschreibung der Ortslage des Fundortes mit Angabe des Grund-Eigenthümers, der Ortsgemeinde und des politischen Bezirkes, dann der Entfernung nach Richtung und Längenmaß von wenigstens einem unverrückbaren, allgemein erkennbaren Punkte, und

d) die Anzeige, ob der Fund über Tags, oder mittelst eines Einbaues (Schachtes oder Stollens) gemacht wurde, und im letzteren Falle, in welchem Abstande vom Tage der Aufschluß des gemutheten Minerales erfolgte.

Nur die mit diesen Erfordernissen versehenen Muthungen dürfen angenommen werden; alle anderen Muthungen, welchen auch nur eines der obigen Erfordernisse fehlt, müssen unbedingt zurückgewiesen werden.

Thinnfeld m. p.

8.

Erlaß des Justizministeriums vom 12. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, II. Stück, Nr. 7, ausgegeben am 21. Jänner 1853),

wirksam für das lombardisch-venezianische Königreich, für Dalmazien, Galizien mit Krakau und die Bukowina,

in Betreff der Gerichtszuständigkeit in Fällen von Krida-Untersuchungen.

Es sind Zweifel darüber erhoben worden, von welcher Behörde seit der am 1. September 1852 eingetretenen Wirksamkeit des neuen Strafgesetzes vom 27. Mai 1852 in denjenigen Kronländern, in welchen bis dahin das Strafgesetzbuch vom 3. September 1803 in Geltung war, aber die provisorische Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 nicht eingeführt wurde, die im §. 92. des Regolamento giudiziario (§. 97. der galizischen Gerichts-Ordnung) und in der mit dem Hofkanzlei-Dekrete vom 17. April 1847 kundgemachten Allerhöchsten Entschließung vom 13. März 1847 vorgeschriebene ämtliche Untersuchung gegen in Konkurs verfallene Schuldner hinsichtlich des Grundes ihrer Zahlungs-Unvermögenheit, sowie die in eben diesen Gesetzen angeordnete Bestrafung zu pflegen sei?

Zaczém dla objaśnienia artykułów III. i IX. patentu, ogłaszającego powszechną księgę ustaw karnych z dnia 27. Maja 1852 r. nr. 117 Dz. p. P., Ministerstwo Sprawiedliwości wydaje następne objaśnienie dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego, Dalmacyi, Galicyi z Krakowem i dla Bukowiny:

a) Jeżeli do majątku dłużnika otwartą została kryda jeszcze przed 1. Września 1852 r., wówczas powyższe śledztwo i wymierzenie kary należy do sądu krydalnego, stosownie do wymienionych przepisów prawnych, o ile w postępowaniu krydataryusza nie zachodzą poszlaki zbrodni (§. 5. najwyższéj uchwały z dnia 13. Marca 1847 r.);

b) jeżeli zaś kryda otwartą została dopiéro po 31. Sierpnia 1852 r., wówczas wspomnione śledztwo urzędowe, tudzież rozstrzygnienie należy do tych sądów, które obecnie wykonują sądownictwo co do wykroczeń. Te sądy winny są przytém stosować się do przepisów księgi ustaw karnych z dnia 27. Maja 1852 r.

Zatém sąd krydalny obowiązanym jest w tym przypadku o każdém otwarciu krydy zawiadomić niezwłocznie sąd karny, w celu rozpoczęcia przepisanego śledztwa.

Krauss m. p.

9.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 12. Stycznia 1853,

obowiązujące w Austryi Wyższéj i Niższéj, w Solnogrodzie, w Czechach, Morawii, Szląsku, Styryi, Karyntyi, Krainie, w Tryeście, Istryi, Gorycyi i Gradysce,

mocą którego się oświadcza w porozumieniu z Ministeryami Spraw Wewnętrznych i Finansów, jak dalece nakazane cesarskim patentem z dnia 11. Kwietnia 1851 r. nr. 84. Dz. pr. P. postępowanie co do przekazania kapitału indemnizacyi za pobory, w skutek uwolnienia gruntów od ciężarów zniesione, lub wykupić się mające, także i na lenna zastosowaném być może.

Obacz Dziennik praw Państwa, część II., nr. 8., wydana dnia 21. Stycznia 1853.

10.

Rozrządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 19. Stycznia 1853,

mocą którego ogłoszone zostają najwyższe postanowienia o urządzeniu i zakresie działania namiestnictwa, władz komitatowych i urzędów stolicznych sędziowskich, tudzież o urządzeniu władz sądowych i o szemacie usystemizowanych płac i klas dyetalnych dla Królestwa Węgier, nareszcie i o przeprowadzeniu téjże organizacyi.

Obacz Dziennik praw Państwa, część III., nr. 9., wydaną dnia 22. Stycznia 1853.

Hierüber findet das Justizministerium zur Erläuterung der Artikel III. und IX. des Kundmachungs-Patentes zum allgemeinen Strafgesetze vom 27. Mai 1852, Nr. 117 des Reichs-Gesetzblattes, für das lombardisch-venezianische Königreich, für Dalmazien, Galizien mit Krakau und die Bukowina zu erklären:

a) Wenn über einen Schuldner der Konkurs noch vor dem 1. September 1852 eröffnet wurde, so ist die erwähnte Untersuchung und Bestrafung nach Maßgabe der angeführten gesetzlichen Vorschriften von der Konkurs-Instanz zu pflegen, in soferne sich in der Handlungsweise des Kridatars nicht etwa Anzeigungen eines Verbrechens erkennen lassen (§. 5. der Allerhöchsten Entschließung vom 13. März 1847);

b) wurde aber der Konkurs erst nach dem 31. August 1852 eröffnet, so steht die gedachte ämtliche Untersuchung, sowie die Entscheidung denjenigen Gerichten zu, welche gegenwärtig die Gerichtsbarkeit über Vergehen ausüben. Dieselben haben hierbei die Bestimmungen des Strafgesetzbuches vom 27. Mai 1852 zu Grunde zu legen.

Der Konkurs-Instanz liegt daher in diesem Falle ob, von jeder Konkurs-Eröffnung das zuständige Strafgericht zum Behufe der Einleitung der zu pflegenden Erhebungen unverzüglich in Kenntniß zu setzen.

Krauß m. p.

9.

Verordnung des Justizministeriums vom 12. Jänner 1853,

wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Steiermark, Kärnthen, Krain, Triest, Istrien, Görz und Gradiska,

wodurch, im Einvernehmen mit den Ministerien des Innern und der Finanzen erklärt wird, inwie weit das mit dem kaiserlichen Patente vom 11. April 1851, Nr. 84 des Reichs-Gesetzblattes, vorgezeichnete Verfahren, rücksichtlich der Zuweisung der Kapitals-Entschädigung für die in Folge der Grund-Entlastung aufgehobenen oder abzulösenden Bezüge, auch auf Lehen anwendbar sei.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, II. Stück, Nro. 8, ausgegeben am 21. Jänner 1853.

10.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 19. Jänner 1853,

womit die Allerhöchsten Entschließungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Statthalterei, der Komitats-Behörden und Stuhlrichterämter, dann über die Einrichtung der Gerichtsbehörden und das Schema der systemisirten Gehalte und Diätenklassen für das Königreich Ungarn, sowie über die Durchführung dieser Organisirung kundgemacht werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, III. Stück, Nr. 9, ausgegeben am 22. Jänner 1853.

[illegible] III. und IX. [illegible] 27. [illegible] 1852, [illegible]

[illegible] September 1852 [illegible]

[illegible] 1851.

[illegible]

[illegible]

Krauß m. p.

9.

Verordnung des Justizministeriums vom 12. Jänner 1852,

[illegible]

[illegible]

(Enthalten im Reichs-Gesetz-Blatt, II. Stück, Nr. 8, ausgegeben am 21. Jänner 1852.)

10.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 12. Jänner 1852,

[illegible]

(Enthalten im Reichs-Gesetz-Blatt, II. Stück, [illegible], ausgegeben am 21. Jänner 1852.)

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część IV.

Wydana i rozesłana dnia 21. Marca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

IV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. März 1853.

11.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu z dnia 19. Stycznia 1853.

(Dziennik praw Państwa, część IV., nr. 10, wydana dnia 25. Stycznia 1853),

mocą którego podaje się do wiadomości najwyższe postanowienia, tyczące się urządzenia tudzież działania urzędowego urzędów powiatowych, władz obwodowych i rządów namiestnikowych, tyczące się dalej urządzenia sądów i szematu usystemizowanych płac i klas dyetalnych, równie jak przeprowadzenia organizacyi w krajach koronnych Austryi Niższéj i Wyższéj, w Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi i Lodomeryi z Krakowem, w Bukowinie, Solnogrodzie, Tyrolu z Forarlbergiem, w Styryi, Karyntyi, Krainie, Gorycyi, Gradysce i Istryi z Tryestem, w Dalmacyi, Kroacyi i Slawonii, Siedmiogrodzie, w Województwie Serbskiém wraz z Banatem.

Jego C. K. Mość raczył ustanowić najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 14. Września 1852 r. przepisy, objęte w załączeniach pod *A*, *B*, *C* i *D*, tyczące się urządzenia i urzędowego działania urzędów powiatowych i władz obwodowych, tudzież rządów namiestnikowych i krajowych, równie jak tyczące się urządzenia sądów, oraz zatwierdził najłaskawiéj ułożony w załączeniu *E* szemat usystemizowanych płac i klas dyetalnych wraz z uwagami tamże zamieszczonemi.

W Królestwach Czech, Kroacyi i Slawonii, Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém Księstwem Krakowskiém i z Księstwami Zatorskiém i Oświecimskiém, w Arcyksięstwie Austryackiém Niższém i Wyższém, w Księstwie Solnogrodzkiém, Styryjskiém, Karyntyjskiém, Krainskiém, w Księstwie Górnego i Dolnego Szląska i w Bukowinie, w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém, w Margrabstwie Morawskiém, w Książęcém Hrabstwie Tyrolu z Forarlbergiem, w Książęcém Hrabstwie Gorycyi i Gradysce z Margrabstwem Istryi i miastem Tryestem, wprost najwyższym rządom Państwa podlegającém, wraz z jego okręgiem, tudzież w Województwie Serbskiém wraz z Banatem Temeskim, przepisy niniejsze obowiązywać mają w zupełności; zaś w Królestwie Dalmacyi tylko o tyle, o ile w tymże kraju nie są już wydane i ogłoszone osobne najwyższe rozporządzenia w przedmiocie urządzenia sądów.

Dla wyżwspomnionych krajów koronnych z wyjątkiem Dalmacyi, raczył Jego C. K. Apostolska Mość naznaczyć następujące Sądy krajowe wyższe:

1. Dla Austryi Wyższéj i Niższéj i Solnogrodu w Wiédniu;
2. dla Czech w Pradze,
3. dla Morawii i Szląska w Bernie,
4. dla Styryi, Karyntyi i Krainy w Gracu,

11.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 19. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte IV. Stück, Nr. 10, ausgegeben am 25. Jänner 1853),

womit die Allerhöchsten Entschließungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter, Kreisbehörden und Statthaltereien, über die Einrichtung der Gerichtsstellen und das Schema der systemisirten Gehalte und Diätenklassen, sowie über die Ausführung der Organisirung für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien und Lodomerien mit Krakau, Bukowina, Salzburg, Tirol mit Vorarlberg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz, Gradiska und Istrien mit Triest, Dalmazien, Kroazien und Slawonien, Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft mit dem Banate, kundgemacht werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 14. September 1852 die in den Beilagen A, B, C und D enthaltenen Bestimmungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter und Kreisbehörden, dann der Statthaltereien und Landesregierungen, sowie über die Einrichtung der Gerichtsstellen festzusetzen, und das in der Beilage E zusammengestellte Schema der systemisirten Diätenklassen mit den auf denselben ersichtlichen Anmerkungen Allergnädigst zu genehmigen geruhet.

Für die Königreiche Böhmen, Kroazien und Slawonien, Galizien und Lodomerien mit dem Großherzogthume Krakau und den Herzogthümern Auschwitz und Zator; für das Erzherzogthum Oesterreich ob und unter der Enns; für die Herzogthümer Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Ober- und Nieder-Schlesien und Bukowina; für das Großfürstenthum Siebenbürgen; für die Markgrafschaft Mähren; für die gefürstete Grafschaft Tirol mit Vorarlberg; für die gefürstete Grafschaft Görz und Gradiska nebst der Markgrafschaft Istrien und der reichsunmittelbaren Stadt Triest mit ihrem Gebiete, sowie für die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate, haben diese Bestimmungen vollständig; für das Königreich Dalmazien, aber in soweit zu gelten, als nicht hinsichtlich der Einrichtung der Gerichtsstellen in diesem Lande bereits besondere Allerhöchste Anordnungen erlassen und kundgemacht worden sind.

Für die vorbenannten Kronländer, mit Ausnahme von Dalmazien, haben Seine k. k. Apostolische Majestät folgende Oberlandesgerichte zu bestimmen gefunden:

1. für Oesterreich ob und unter der Enns und Salzburg zu Wien,
2. für Böhmen zu Prag,
3. für Mähren und Schlesien zu Brünn,
4. für Steiermark, Kärnthen und Krain zu Gratz,

5. dla Tyrolu i Forarlbergu w Insbruku,

6. dla Gorycyi i Gradyski, Istryi i Tryestu, tudziez jako druga instancya dla spraw morskich i rozstrzygnień sądowych, wydawanych przez konsulaty austryackie w Turcyi będące, z wyjątkiem Mołdawii, Wołoszczyzny i Serbii, w Tryeście,

7. dla części wschodniéj Galicyi i dla Bukowiny we Lwowie,

8. dla części zachodniéj Galicyi wraz z Krakowem w Krakowie,

9. dla Województwa Serbskiego i Banatu w Temeszwarze,

10. dla Kroacyi i Slawonii pod nazwą tabula banalna w Zagrzebiu, zaś

11. dla Siedmiogrodu w Hermansztadzie.

Jako władze krajowe polityczne urzędować będą namiestnictwa pod kierunkiem i naczelnictwem Namiestników w Wiédniu, Lincu, Insbruku, Gracu, Tryeście, Zadrze, Zagrzebiu, Pradze, Bernie, Lwowie, Temeszwarze, Hermansztadzie dla odpowiednich krajów koronnych; zaś w Klagenfurcie, Lublanie, Opawie, Solnogrodzie i w Czerniowcach dla krajów koronnych Karyntyi, Krainy, Szląska, Solnogrodu i dla Bukowiny, a w Krakowie dla Zachodniéj części Galicyi i dla Krakowa będą Rządy krajowe pod naczelnictwem i kierunkiem Prezydentów krajowych, mających zakres działania i stanowisko takie, jakie jest naznaczoném w dodatku do najwyższych przepisów o namiestnictwach.

Kraje koronne Karyntya, Kraina, Solnogród, Górne i Dolne Szląsko i Bukowina nie będą podzielone na obwody w celu administracyi politycznéj; w innych krajach koronnych określony będzie podział na obwody przy przeprowadzeniu organizacyi.

Przeprowadzenie najwyższych przepisów co do organizacyi władz politycznych i sądowych w krajach wyżwspomnionych, raczył Jego C. K. Apostolska Mość polecić Ministrom Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu, a o ile potrzebném jest współdziałanie innych Ministerstw, w porozumieniu z temiż z dodatkiem następujących bliższych rozporządzeń:

1. Zadania mające być rozwiązanémi dla uskutecznienia organizacyi, są:

a) Określenie podziału terytoryalnego, a w szczególności powiatów dla urzędów powiatowych, obwodów, dla władz obwodowych politycznych, tudzież okręgów sądowych dla sądów krajowych i obwodowych (trybunałów piérwszéj instancyi).

Okręgi sądowe powinny co do granic swych zgadzać się zawsze z granicami podziału na powiaty i obwody, uczynionego w celu administracyi politycznéj, co wszakże nie przeszkadza temu, że jeden okręg sądu

5. für Tirol und Vorarlberg zu Innsbruck,

6. für Görz und Gradiska, Istrien und Triest, und als zweite Instanz für die seerechtlichen Angelegenheiten und für die gerichtlichen Entscheidungen der österreichischen Konsulate in der Türkei, mit Ausnahme der Moldau, Wallachei und Serbien, zu Triest,

7. für den östlichen Theil Galiziens und die Bukowina zu Lemberg,

8. für den westlichen Theil Galiziens und Krakau zu Krakau,

9. für die serbische Wojwodschaft und das Banat zu Temesvar,

10. für Kroazien und Slawonien unter dem Namen Banaltafel zu Agram, und

11. für Siebenbürgen zu Hermannstadt.

Als politische Landesstellen haben zu Wien, Linz, Innsbruck, Gratz, Triest, Zara, Agram, Prag, Brünn, Lemberg, Temesvar und Hermannstadt Statthaltereien unter der Leitung und dem Vorsitze von Statthaltern für die betreffenden Kronländer; dann zu Klagenfurt, Laibach, Troppau, Salzburg und Czernowitz für die Kronländer Kärnthen, Krain, Schlesien, Salzburg und die Bukowina, und zu Krakau für den westlichen Theil von Galizien und für Krakau Landesregierungen unter dem Vorsitze und der Leitung von Ländespräsidenten mit der im Anhange zu den Allerhöchsten Bestimmungen über die Statthaltereien festgesetzten Wirksamkeit und Stellung zu bestehen.

Die Kronländer Kärnthen, Krain, Salzburg, Ober und Nieder-Schlesien und Bukowina sind für die politische Verwaltung nicht in Kreise zu theilen; für die übrigen Länder ist die Kreiseintheilung bei der Durchführung der Organisirung zu bestimmen.

Die Durchführung der Allerhöchsten Bestimmungen über die Organisirung der politischen und gerichtlichen Behörden in den genannten Ländern haben Seine k. k. Apostolische Majestät den Ministern des Innern, der Justiz und der Finanzen, und in soweit die Mitwirkung noch anderer Ministerien erforderlich ist, im Einvernehmen mit denselben mit folgenden näheren Anordnungen zu übertragen geruht:

1. Die Aufgaben, zu deren Lösung zum Behufe der Organisirung zu schreiten ist, sind:

a) Die Feststellung der Gebietseintheilung, insbesondere der Bezirke für die Bezirksämter, der Kreise für die politischen Kreisbehörden und der Gerichtssprengel für die Landes- und Kreisgerichte (Gerichtshöfe erster Instanz).

Die Gerichtssprengel haben in Absicht auf ihre Abgrenzung stets mit der Bezirks- und Kreiseintheilung für die politische Verwaltung zusammenzufallen, was nicht ausschließt, daß ein Landes- oder Kreisgerichts-Sprengel mehrere ganz-

krajowego lub obwodowego obejmować może w sobie kilka całych obwodów, zaś jeden obwód lub kraj koronny nie podzielony na obwody, obejmować więcéj całych okręgów sądów krajowych lub obwodowych.

b) Naznaczenie stanowisk miejscowych różnych władz, przyczém na to uwagę zwrócić należy, ażeby trybunały piérwszéj instancyi w tych samych miejscach miały siedzibę swoją, w których się znajduje siedziba władz politycznych równego znaczenia.

c) Oznaczenie stanu personale urzędowego w pojedynczych urzędach i władzach, zamieszczenie onychże w stopniu szematu, i zastosowanie uwag do tegoż załączonych, do pojedynczych urzędów i władz; nakoniec

d) dochodzenie co do tych przedmiotów, których określenie pozostawioném jest w najwyższych postanowieniach o urządzeniu władz do przeprowadzenia organizacyi.

2. Celem organizowania urzędów powiatowych, władz obwodowych i sądów piérwszéj instancyi, złożona będzie dla każdego kraju koronnego komisya z równéj liczby członków ze stanu administracyi sądowniczéj i politycznéj i jednego urzędnika skarbowego, pod naczelnictwem i kierunkiem Szefa kraju lub jego zastępcy.

Zadanie téjże komisyi określoném będzie w osobnéj instrukcyi.

3. Szefowie krajów pojedynczych winni są przedłożyć wnioski swoje co do stanu personalnego i stanu płacy namiestnictw, a względnie także rządów krajowych, tudzież co do lokalności do tego potrzebnych, równie jak co do wszystkich innych przedmiotów stojących w związku z organizowaniem tychże władz politycznych krajowych.

W takim samym sposobie winny są prezydya sądów krajowych wyższych (apelacyjnych), tabuli banalnej, przedłożyć wypracowane u siebie wnioski w przedmiocie organizowania sądów krajowych wyższych (tabuli banalnéj).

4. Zamiast władz szkolnych, których czynności przejdą do władz krajowych, ustanowione będą dla przedmiotów obecnie do nich należących, jeden lub kilka oddziałów.

5. Wszelkie władze i urzędy, które mają wpływ na organizacyę, odpowiedzialne są Jego C. K. Apostolskiéj Mości, iż wszelkie czynności odnoszące się do organizacyi celem jéj przeprowadzenia, odbywać się będą z gruntownością obok jak największego pośpiechu.

Powyższe rozporządzenia najwyższe podaje się do wiadomości z tym dodatkiem, iż komisye organizacyjne w odpowiednich krajach koronnych równocześnie złożone zostały.

Bach m. p. **Krauss** m. p. **Baumgartner** m. p.

Kreise, und ein Kreis oder ein nicht in Kreise getheiltes Kronland mehrere ganze Landes- oder Kreisgerichts-Sprengel umfassen kann.

b) Die Ausmittlung der Standorte der verschiedenen Behörden, wobei darauf Bedacht zu nehmen ist, daß die Gerichtshöfe erster Instanz ihren Sitz an demselben Orte erhalten, in welchem sich jener der politischen Behörden gleichartiger Stellung befindet;

c) die Bestimmung der Personalstände der einzelnen Aemter und Behörden, deren Einreihung in die Abstufungen des Schema und die Anwendung der dem letztern beigerückten Anmerkungen auf die einzelnen Aemter und Behörden; und

d) die Ausmittlung derjenigen Gegenstände, deren Festsetzung in den Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung der Behörden für die Durchführung der Organisirung vorbehalten wurde.

2. Behufs der Organisirung der Bezirksämter, der Kreisbehörden und der Gerichtsstellen erster Instanz wird für jedes Kronland unter dem Vorsitze und der Leitung des Landes-Chefs oder seines Stellvertreters eine aus einer gleichen Anzahl Mitglieder aus dem Stande der Justiz- und der politischen Verwaltung, dann einem Finanzbeamten bestehende Kommission zusammengesetzt.

Die Aufgabe dieser Kommission wird durch eine besondere Instrukzion vorgezeichnet.

3. Ueber den Personal- und Besoldungsstand der Statthaltereien und beziehungsweise der Landesregierungen, über die dafür erforderlichen Lokalitäten und über alle mit der Organisirung dieser politischen Landesbehörden in Verbindung stehenden Gegenstände werden die Anträge von den bezüglichen Landes-Chefs erstattet.

Ebenso haben die Oberlandes- (Appellations-) Gerichts- (Banaltafel-) Präsidien die Ausarbeitungen und Vorschläge in Betreff der Organisirung der Oberlandesgerichte (Banaltafel) vorzulegen.

4. Statt der Schulbehörden, deren Funkzionen an die Länderstellen übergehen, sind für die Gegenstände derselben ein oder zwei Departements zu bestellen.

5. Sämmtliche Behörden und Organe, denen ein Einfluß auf die Organisirung zukommt, sind Seiner k. k. Apostolischen Majestät dafür verantwortlich, daß die Verhandlungen zur Vollziehung derselben mit Gründlichkeit gepflogen und unbeschadet derselben auf das Thätigste beschleuniget werden.

Vorstehende Allerhöchste Anordnungen werden mit dem Beisatze kundgemacht, daß die Organisirungs-Kommissionen in den betreffenden Kronländern gleichzeitig bereits zusammengesetzt worden sind.

Bach m. p. **Krauß** m. p. **Baumgartner** m. p.

A.

Najwyższe przepisy
o urządzeniu i działaniu urzędów powiatowych.

(Ustanowione najwyższą uchwałą z dnia 14. Września 1852 r.)

Rozdział piérwszy.

O urządzeniu urzędu powiatowego.

§. 1.

Urząd powiatowy jest w okręgu sobie przydzielonym najniższą władzą cesarską we wszystkich sprawach, które nie są wyraźnie pozostawione innym władzom lub urzędom, tak administracyjnych jak sądowych.

§. 2.

Urząd powiatowy podlega w dalszym ciągu spraw i instancyi, wyższéj władzy politycznéj sądowéj lub podatkowéj, według rozmaitości spraw; odbiéra i wykonuje ich nakazy i polecenia, i czyni im relacye i doniesienia.

§. 3.

Przełożony powiatu kieruje i dogląda toku czynności urzędowych we wszystkich gałęziach urzędu i jest odpowiedzialnym za całe prowadzenie czynności z ograniczeniami, wyrażonémi w §§. 5., 6. i 13.

§. 4.

Personale urzędu powiatowego składa się, oprócz przełożonego powiatu, z adjunktów, aktuaryuszów, kancelistów i sług.

Przy przeprowadzeniu organizacyi oznaczoném będzie, jakich urzędników i sług dodać należy każdemu urzędowi powiatowemu według zasad niniejszych; zaś co do urzędników, którym powierzone będzie prowadzenie ksiąg gruntowych, stanowi się już obecnie, iż takowi względem téj czynności urzędowéj przysięgę wykonać i pod szczególną odpowiedzialność i dozór stawieni być powinni.

W miarę potrzeby dodani będą także urzędom powiatowym auskultanci i praktykanci konceptowi, częścią z adjutum, częścią bez takowego, do pomocy w sprawach urzędowych i w celu wykształcenia na przyszłych urzędników, a to ze stanu praktykantów konceptowych i auskultantów, przeznaczonego na obręb

A.

Allerhöchste Bestimmungen

über die

Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter.

(Festgesetzt mit Allerhöchster Entschließung vom 14. September 1852).

Erstes Hauptstück.

Einrichtung des Bezirksamtes.

§. 1.

Das Bezirksamt ist für den ihm zugewiesenen Bezirk die unterste landesfürstliche Behörde in allen nicht ausdrücklich anderen Behörden oder Organen vorbehaltenen Verwaltungs- und Justizgeschäften.

§. 2.

Das Bezirksamt steht rücksichtlich des Geschäfts- und Instanzenzuges, je nach Verschiedenheit der Angelegenheit, unter der höheren politischen Gerichts- oder Steuerbehörde; es empfängt und vollzieht deren Aufträge und Weisungen, und erstattet an dieselben Berichte und Anzeigen.

§. 3.

Der Bezirksvorsteher leitet und überwacht die Geschäftsführung des Amtes in allen seinen Zweigen, und ist unter den in den §§. 5, 6 und 13 angeführten Beschränkungen für die gesammte Geschäftsführung verantwortlich.

§. 4.

Das Personale des Bezirksamtes besteht außer dem Bezirksvorsteher aus Adjunkten, Aktuaren, Kanzlisten und Dienern.

Welche Beamten und Diener nach diesen Grundsätzen jedem Bezirksamte zuzuweisen sind, wird bei der Durchführung der Organisirung bestimmt, und gegenwärtig nur in Ansehung der mit der Grundbuchsführung zu betrauenden Beamten bestimmt, daß solche für diese ihre Amtshandlung zu beeiden und einer eigenen Verantwortung und Ueberwachung zu unterziehen sind.

Auch werden nach Maß des Erfordernisses den Bezirksämtern Auskultanten und Konzeptspraktikanten theils mit, theils ohne Adjutum, zur Aushilfeleistung in der Geschäftsführung und zur Heranbildung des erforderlichen Nachwuchses aus dem Stande der für das Verwaltungsgebiet der Statthalterei und des Oberlandesgerichtes bestehen-

administracyjny namiestnictwa i sądu krajowego wyższego; tak dodani praktykanci konceptowi i auskultanci stanowić będą, jak długo pozostaną w téj czynności, część stanu personalnego tego urzędu powiatowego, któremu do pomocy są dodanymi, i zostawać będą w tym samym stosunku podległości do przełożonego tegoż urzędu, w jakim zostają inni członkowie stanu personalnego.

Oprócz tego wyznaczona będzie pewna kwota ryczałtowa na dyurne, dla załatwienia kopiatur urzędu powiatowego.

§. 5.

Za czynności kasowe i rachunkowe ręczą i odpowiadają wprost urzędnicy, ustanowieni przy urzędzie podatkowym za kaucyą (poborca podatków i kontrolor). Stosunki urzędu podatkowego do urzędu powiatowego i do przełożonego tegoż urzędu, tudzież do wyższych władz podatkowych i skarbowych oznaczone zostaną w szczegółowych przepisach.

§. 6.

Co się tyczy spraw przydzielonych urzędnikom wzmiankowanym w §. 5. pod szczegółową ich odpowiedzialnością, przełożony powiatu taką tylko ma na sobie odpowiedzialność, jaka wynika z kierunku urzędu powiatowego i z dozoru nad urzędem podatkowym, to jest taka, że jest obowiązanym czuwać nad czynnościami urzędowemi takowych, a jeżeli spostrzeże w nich zaniedbanie lub nadużycia, ażeby według okoliczności albo sam onym zaradził, lub starał się o to, aby wyższa władza im zaradziła.

§. 7.

Względnie personale urzędu powiatowego, przełożony powiatu ma wszelkie te prawa, które na mocy istniejących przepisów należą do władzy dyscyplinarnéj przełożonego urzędu, z wyjątkiem degradowania, przymusowego przeniesienia i oddalenia ze służby.

§. 8.

W razie zachodzącéj przeszkody, zajmować będzie miejsce przełożonego urzędu powiatowego najbliższy po nim w randze urzędnik konceptowy.

§. 9.

Każdy urzędnik, praktykant konceptowy i sługa urzędu powiatowego nie jest ograniczonym tylko do tych czynności, które odpowiadają nazwie służby jego, albo mu są przydzielone pod szczegółową odpowiedzialnością, lecz winien jest stosować się do poleceń przełożonego powiatu i wedle przepisów instrukcyi dla urzędów wydanéj (§. 20).

W szczególności obowiązani są urzędnicy urzędu podatkowego pomagać czynnie urzędowi powiatowemu, jeżeli tego wymaga potrzeba służby, o ile własne czynności urzędu podatkowego nie doznają przez to uszczerbku.

den Konzeptspraktikanten und Auskultanten zugewiesen; die zugewiesenen Konzeptspraktikanten und Auskultanten bilden für die Dauer der Zuweisung einen Theil des Personalstandes desjenigen Bezirksamtes, dem sie zur Dienstleistung zugewiesen sind, und treten zu dem Vorsteher des Amtes in dasselbe Verhältniß der Unterordnung, in welchem die übrigen Glieder des Personalstandes zu ihm stehen.

Nebstdem wird ein Pauschalbetrag für Diurnen zur Besorgung von bezirksämtlichen Schreibgeschäften bemessen.

§. 5.

Für das Kasse- und Rechnungsgeschäft liegt den bei dem Steueramte mit Kauzionsleistung angestellten Beamten (dem Steuer-Einnehmer und dem ihn kontrolirenden Beamten) die unmittelbare Haftung und Verantwortung ob. Die Beziehungen des Steueramtes zu dem Bezirksamte und dessen Vorsteher, dann zu den höheren Steuer- oder Finanzbehörden werden durch besondere Vorschriften geregelt.

§. 6.

Hinsichtlich jener Geschäfte, welche den in dem §. 5 bezeichneten Beamten mit besonderer Verantwortung zugewiesen sind, liegt dem Bezirksvorsteher nur jene Haftung ob, welche aus der Leitung des Bezirksamtes und der Aufsicht über das Steueramt hervorgeht; nämlich, daß er dieselben in ihren Amtshandlungen überwachet, und wenn er hierin eine Vernachlässigung oder Mißbräuche wahrnimmt, daß er nach Umständen entweder selbst Abhilfe schafft, oder solche bei der höheren Behörde erwirkt.

§. 7.

Dem Personale des Bezirksamtes gegenüber stehen dem Bezirksvorsteher, mit Ausschließung der Degradirung, zwangsweisen Versetzung und Dienstentlassung, alle Befugnisse zu, welche nach den bestehenden Vorschriften zur Disziplinar-Autorität eines Amtsvorstehers gehören.

§. 8.

In Verhinderungsfällen wird die Stelle des Vorstehers des Bezirksamtes von dem im Range nächstfolgenden Konzeptsbeamten versehen.

§. 9.

Jeder Beamte, Konzeptspraktikant, Auskultant und Diener des Bezirksamtes ist nicht bloß auf die Geschäfte beschränkt, welche dem Namen seiner Bedienstung entsprechen, oder ihm mit besonderer Verantwortung zugewiesen sind, sondern er hat sich überhaupt nach der Bestimmung des Bezirksvorstehers und nach den Vorschriften des Amts-Unterrichtes (§. 20) zu verwenden.

Insbesondere sind die Beamten des Steueramtes verpflichtet, bei den Geschäften des Bezirksamtes Aushilfe zu leisten, wenn dieß das Bedürfniß des Dienstes erheischt, und in soferne den eigenen Geschäften des Steueramtes dadurch kein Abbruch geschieht.

§. 10.

W sprawach budowniczych, należących do zakresu urzędów powiatowych, winny są te urzędy, jeżeli potrzebują pomocy technicznéj, wezwać o nią urzędnika budowniczego, o którego okręgu budowniczym się znajdują; ten zaś urzędnik winien jest postępować stosownie do poleceń urzędu powiatowego we wszystkich sprawach budowniczych, względem których czynność urzędowa administracyjna temuż urzędowi jest oddaną. Oprócz tego urzędy powiatowe mają obowiązek czuwać nad tém, ażeby służba około budownictwa publicznego była należycie dopełnianą, a w szczególności, ażeby gościńce cesarskie, krajowe i obwodowe utrzymywane były w dobrym stanie w przestrzeni ich powiatu, tudzież winny są donieść do wiadomości wyższéj władzy politycznéj wszelkie zaniedbanie lub inne usterki, jakich się władze budownicze w tym względzie dopuścić mogą.

§. 11.

W szemacie płac, usystemizowanych dla urzędników i sług, tak przy władzach politycznych, jakoteż sądowych, określoném jest, jakie płace i emolumenta pobierać będą indywidua pełniące służbę przy urzędach powiatowych i w jakiéj klasie dyetalnéj urzędnicy urzędu powiatowego zamieszczonymi będą.

Przełożony powiatu będzie miéć wolne pomieszkanie w budynku urzędowym; tam, gdzie nie ma takiego pomieszkania, lub gdzie nie jest do dyspozycyi, otrzyma odpowiednią kwotę na pomieszkanie.

§. 12.

Urzędnicy ustanowieni przy urzędach powiatowych, należący do téj saméj kategoryi, stanowić będą w każdym kraju koronnym osobny stan konkretalny, będą miéć równą rangę, i posuwać się będą według starszeństwa w służbie na wyższe stopnie płacy, jeżeli który z nich nie stanie się niegodnym takiego posunięcia postępowaniem swojém.

§. 13.

Aż do chwili, w któréj do pełnienia urzędu przełożonego powiatowego wymaganém będzie uzdolnienie do urzędu sędziowskiego, równie jak do prowadzenia urzędowania politycznego, to dwojakie uzdolnienie stanowić będzie zaletę na szczególny wzgląd zasługującą.

W takich urzędach powiatowych, których przełożeni nie mają uzdolnienia do urzędu sędziowskiego, załatwiać będzie samodzielnie i pod własną odpowiedzialnością przeznaczony do tego i do téj służby uzdolniony adjunkt czynności sądowe, mianowicie czynności sądownictwa karnego, wyrokowanie w sporach cywilnych, tudzież te oddziały sądownictwa niespornego, w których wydanym ma być wyrok lub uchwała sądowa.

§. 10.

Die Bezirksämter haben sich in Bau Angelegenheiten, die in ihren Wirkungskreis gehören, wenn sie hierbei eine technische Mitwirkung bedürfen, an den Baubeamten zu wenden, in dessen Baubezirke sie befindlich sind, und dieser Beamte hat in Bau-Angelegenheiten, rücksichtlich welcher die administrative Amtshandlung dem Bezirksamte zugewiesen wurde, den Weisungen desselben Folge zu leisten. Auch werden die Bezirksämter verpflichtet, über die zweckmäßige Besorgung des öffentlichen Baudienstes und insbesondere über die gute Erhaltung der Reichs-, Landes- und Kreisstrassen in ihrem Bezirke zu wachen, und jede Vernachlässigung oder jedes sonstige Gebrechen, das sich hierbei die Baubehörden zur Last gehen lassen, zur Kenntniß der höheren politischen Behörden zu bringen.

§. 11.

Welche Gehalte und Bezüge den bei den Bezirksämtern verwendeten Individuen zukommen, und in welcher Diätenklasse die Beamten des Bezirksamtes zu stehen haben, wird durch das Schema der systemisirten Bezüge der Beamten und Diener bei den politischen und gerichtlichen Behörden bestimmt.

Der Bezirksvorsteher genießt freie Wohnung im Amtsgebäude, wo diese nicht vorhanden oder nicht verfügbar ist, ein angemessenes Quartiergeld.

§. 12.

Die bei den Bezirksämtern angestellten Beamten derselben Kategorie sind für jedes Kronland in einen Konkretal-Status zusammen zu fassen, stehen sich im Range gleich, und rücken nach ihrem Dienst-Alter in die höhere Gehaltsstufe vor, wenn sich nicht einer oder der andere derselben durch sein Benehmen einer solchen Vorrückung unwürdig machen sollte.

§. 13.

Bis zu dem Zeitpunkte, wo für das Amt eines Vorstehers des Bezirksamtes das Erforderniß der Befähigung sowohl für das Richteramt, als für die politische Geschäftsführung festgestellt werden wird, soll diese zweifache Befähigung vorzügliche Bedachtnahme begründen.

Bei jenen Bezirksämtern, deren Vorsteher die Befähigung zum Richteramte nicht besitzen, ist die judizielle Geschätsführung, namentlich das Strafrichteramt die Rechtsprechung in bürgerlichen Rechtsstreiten, und jene Zweige der freiwilligen Gerichtsbarkeit, bei denen es auf ein Erkenntniß oder auf einen Spruch des Gerichtes ankommt, von einem für diesen Dienstzweig befähigten, und zu dessen Besorgung bestimmten Adjunkten selbständig und unter dessen Verantwortung zu versehen.

W instrukcyi dla urzędów określoném będzie, jak dalece owi przełożeni urzędów powiatowych, którzy nie posiadają uzdolnienia do urzędu sędziowskiego, wpływ wywiérać mają na sprawy sądownictwa niespornego, nie należące do wspomnionéj kategoryi. Podrzędne personale urzędowe może za zezwoleniem przełożonego w urzędzie używaném być do takich czynności sądowych, do których jest zdolném, pod kierunkiem i odpowiedzialnością adjunkta powiatu, któremu powierzoném jest prowadzenie czynności sądowych.

Należy równie miéć staranie o to, ażeby w każdym urzędzie powiatowym ustanowieni byli jeden lub więcéj urzędników, uzdolnionych do urzędu sędziowskiego, w którymto względzie na to wpływać potrzeba, iżby auskultanci i praktykanci konceptowi starali się nabyć potrzebnych kwalifikacyj w obydwóch kierunkach.

Urzędnicy powiatowi, posiadający kwalifikacyę potrzebną do jednéj lub do drugiéj, albo do obydwóch kategoryi służby, mają prawo być zamieszczonymi według systemu w wyższych władzach sądowych i administracyjnych.

§. 14.

W każdym obrębie administracyjnym namiestnictwa ustanowiona będzie stała komisya, pod naczelnictwem i kierunkiem Namiestnika lub mianowanego przez niego zastępcy, złożona z równéj liczby radźców namiestnictwa i sądu krajowego wyższego, a przeznaczona do załatwiania wszelkich spraw personalnych urzędników, służących w urzędach powiatowych, w szczególności co się tyczy mianowania na posady służbowe i przedstawienia propozycyj w téj mierze, o ile to nie jest zostawioném jakiéj władzy niższéj, tudzież co do oznaczenia i asygnowania należytości służbowych do udzielania czasowego uwolnienia od służby, nakoniec do wykonywania władzy karnéj w razie wykroczeń służbowych.

Uchwały powzięte większością głosów będą bezpośrednio wystósowane na pismie.

Gdyby jednak Namiestnik lub zastępca jego uznał potrzebę zawieszenia uchwały z powodu zaszłych wątpliwości, 'natenczas należy rozprawy udzielić Prezydentowi sądu krajowego wyższego w najkrótszéj drodze i załatwić rzecz stosownie do tego zdania, na które się Namiestnik zgodzi z Prezydentem sądu krajowego wyższego, jeżeli rozstrzygnienie według okoliczności nie należy do Ministerstwa. Jeżeli wspomnione porozumienie nie przyjdzie do skutku, wówczas Namiestnik przedłoży rozprawy Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, które w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości postąpi.

W razach nagłych będzie mógł Namiestnik względem personale urzędu powiatowego pod własną odpowiedzialnością prowizorycznie poczynić rozporzą-

Welchen Einfluß jene Amtsvorsteher, welche die Befähigung zum Richteramte nicht besitzen, auf die Angelegenheiten des freiwilligen Richteramtes, welche nicht in die bezeichnete Kategorie gehören, zu nehmen haben, wird in der Amts-Instrukzion bestimmt werden. Das untergeordnete Amtspersonale kann mit Beistimmung des Amtsvorstehers, unter der Leitung und Verantwortung des die richterliche Geschäftsführung besorgenden Bezirks-Adjunkten, zu solchen gerichtlichen Geschäften verwendet werden, wozu es geeignet ist.

Auch ist dafür Sorge zu tragen, daß stets ein oder einige Beamte bei jedem Bezirksamte angestellt seien, die zum Richteramte befähigt sind, in welcher Hinsicht darauf einzuwirken ist, daß die Auskultanten und Konzeptspraktikanten sich in beiden Richtungen die erforderliche Befähigung erwerben.

Den Bezirksbeamten steht, in soferne sie für den einen oder den anderen Dienstzweig, oder für beide die erforderliche Qualifikazion haben, systemmäßig der Anspruch auf Beförderung bei den höheren Justiz- und Verwaltungsbehörden zu

§. 14.

In dem Verwaltungsgebiete jeder Statthalterei wird für alle Personal-Angelegenheiten der bei den Bezirksämtern dienenden Beamten, insbesondere für alle nicht einer minderen Behörde zugewiesenen Dienstbesetzungen und Erstattung der Vorschläge zu denselben für die Bestimmung und Flüssigmachung der Dienstgebühren, für die Ertheilung von Urlauben und für die Ausübung der Strafgewalt wegen Dienstvergehen eine aus einer gleichen Anzahl Räthen der Statthalterei und des Oberlandgerichtes zusammengesetzte Kommission, unter dem Vorsitze und der Leitung des Statthalters oder eines von ihm bezeichneten Vertreters desselben bleibend bestellt.

Die durch Stimmenmehrheit gefaßten Beschlüsse werden unmittelbar ausgefertigt.

Fände jedoch der Statthalter oder sein Stellvertreter einen solchen Beschluß wegen eingetretener Bedenken zu sistiren, so ist die Verhandlung im kürzesten Wege dem Oberlandesgerichts-Präsidenten mitzutheilen, und, soferne die Entscheidung nach der Beschaffenheit des Gegenstandes nicht dem Ministerium zusteht, nach derjenigen Ansicht zu erledigen, über die sich der Statthalter mit dem Oberlandesgerichts-Präsidenten einiget. Kommt eine solche Einigung nicht zu Stande, so legt der Statthalter die Verhandlung dem Ministerium des Innern vor, das im Einvernehmen mit dem Ministerium der Justiz vorgeht.

In dringenden Fällen kann der Statthalter in Absicht auf das bezirksämtliche Personale die durch das Erforderniß des Dienstes gebotenen Verfügungen unter eige-

dzenia, których służba wymaga, jednakże winien o tém donieść równocześnie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, i o tém, co zarządził, zawiadomić komisyę mieszaną.

§. 15.

W celu obsadzenia posady przełożonego powiatu, komisya mieszana uczyni przedstawienie trójki do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które w téj mierze postąpić winno zgodnie z Ministerstwem Sprawiedliwości.

W celu zamianowania adjunktów powiatowych i aktuaryuszów, władza obwodowa uczyni przedstawienie trójki do komisyi mieszanéj, która mianuje aktuaryuszów, zaś co do adjunktów przedłoży propozycyę do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do rozstrzygnienia, które w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości nastąpić winno.

Kancelistów przy urzędach powiatowych mianować będzie naczelnik obwodu na przedstawienie przełożonego powiatu.

Komisya mieszana na to uwagę zwrócić powinna, czyli i jak dalece zachodzi potrzeba przydzielenia praktykantów konceptowych i auskultantów do pojedynczych urzędów powiatowych; o przydzielenie potrzebnéj liczby praktykantów konceptowych, komisya wezwać winna Namiestnika, zaś o przydzielenie auskultantów, Prezydenta sądu krajowego wyższego.

Dyurnistów przyjmować będzie przełożony powiatu w dozwolonéj mu liczbie.

Słudzy urzędowi mianowani będą przez przełożonego powiatu, z uwagą na indywidua wojskowe, na mocy szczegółowych przepisów do tego powołane.

Przełożony urzędu powiatowego mocen jest udzielać urzędnikom i sługom podwładnym czasowego uwolnienia od służby najdłużéj na dni ośm; Naczelnik obwodu zaś na przedstawienie przełożonego powiatu najwięcéj na dni czternaście, zawsze przy ścisłém uwzględnieniu potrzeby służby.

Remuneracyj, zapomóg, zaliczek na płace stałe lub najemne, udzielać będzie komisya mieszana, z oględem na dotacyę na ten cel przeznaczoną.

Do komisyi mieszanéj należéć będzie pensyonowanie według normaliów; kwieskowanie i przenoszenie urzędników i sług urzędu powiatowego tylko wtedy, gdy idzie o przełożonego powiatu lub adjunkta; komisya uczyni przedstawienie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które postąpi w té mierze zgodnie z Ministerstwem Sprawiedliwości.

Tak samo postąpić należy, gdy idzie o oddalenie ze służby lub o degradowanie urzędnika urzędu powiatowego, którego mianuje samo Ministeryum,

ner Verantwortung provisorisch treffen; jedoch ist zugleich die Anzeige an das Ministerium des Innern zu erstatten, und die gemischte Kommission von dem Verfügten in die Kenntniß zu setzen.

§. 15.

Für die Stellen des Bezirksvorstehers erstattet die gemischte Kommission den Ternavorschlag an das Ministerium des Innern, welches darüber mit dem Ministerium der Justiz das Einvernehmen zu pflegen hat.

Für die Benennung der Bezirks-Adjunkten und Aktuare erstattet die Kreisbehörde den Ternavorschlag an die gemischte Kommission, welche die Aktuarstellen besetzt, für die Adjunktenstellen hingegen den Vorschlag dem Ministerium des Innern zur Entscheidung, die im Einvernehmen mit dem Ministerium der Justiz zu erfolgen hat, vorlegt.

Die Kanzlisten bei den Bezirksämtern ernennt der Kreisvorsteher über den Vorschlag des Bezirksvorstehers.

Die gemischte Kommission hat ihre Aufmerksamkeit darauf zu richten, ob und in welchem Umfange bei den einzelnen Bezirksämtern das Bedürfniß der Zutheilung von Konzeptspraktikanten und Auskultanten eintrete; sie wendet sich wegen Zuweisung der erforderlichen Zahl Konzeptspraktikanten an den Statthalter, und wegen Zuweisung der Auskultanten an den Präsidenten des Oberlandesgerichtes.

Die Diurnisten werden von dem Bezirksvorsteher in der ihm bewilligten Anzahl aufgenommen.

Die Amtsdiener ernennt der Bezirksvorsteher mit Rücksicht auf die dießfalls durch die bestehenden Vorschriften hiezu berufenen Militär-Individuen.

Der Bezirksvorsteher ist ermächtiget, dem ihm unterstehenden Personale Urlaubsbewilligungen bis längstens acht Tage, der Kreisvorsteher über Antrag des Bezirksvorstehers auf längstens vierzehn Tage, mit strenger Berücksichtigung des Dienstbedarfes zu ertheilen.

Remunerazionen, Aushilfen und Besoldungs- oder Löhnungs-Vorschüsse ertheilt die gemischte Kommission mit Beachtung der für diese Zwecke bestimmten Dotazion.

Die normalmäßige Pensionirung, Quieszirung und Versetzung des bezirksämtlichen Personales steht der gemischten Kommission zu; nur wenn es sich um einen Bezirksvorsteher oder Adjunkten handelt, wird der Antrag an das Ministerium des Innern erstattet, das sich mit dem Ministerium der Justiz in das Einvernehmen zu setzen hat.

Derselbe Vorgang ist zu beobachten, wenn es sich um Entlassung oder Degradirung eines Beamten des Bezirksamtes handelt, dessen Ernennung dem Ministerium vorbehalten ist.

Oznaczenie tego, co się należy według przepisów żonom, dzieciom, pozostałym po zmarłych urzędnikach i sługach, którzy byli mianowani przez komisyę mieszaną lub przez przełożonego powiatu, należy do zakresu czynności Namiestnictwa.

§. 16.

Mianowanie urzędników i sług, należących do stanu urzędów podatkowych, tudzież postępowanie z nimi, pozostawionêm będzie władzom skarbowym stosownie do przepisów, obecnie w téj mierze obowiązujących.

§. 17.

Na potrzeby kancelaryjne, dające się opędzić kwotą ryczałtową, tudzież na oświetlenie i opał lokalności urzędowych, wydzielona będzie urzędowi powiatowemu pewna kwota ryczałtowa.

Urządzenie kancelaryi i wystawienie aresztów według przepisu, uskutecznionêm być winno za pozwoleniem władzy krajowéj politycznéj i za złożeniem rachunków.

§. 18.

Na podróże w powiecie urzędnicy powiatowi otrzymają pewne kwoty, obliczone według dni i mil, które w razie podróży z urzędu odbywanych, przez eraryum, zaś w razie podróży w interesie stron przedsięwziętych, przez strony wypłacane będą przy zachowaniu rozporządzeń szczegółowych, które w tym względzie według rozmaitości interesów obowiązują. W razie podróży przedsiębranych w sprawach dworu, lub w podróżach służbowych zewnątrz powiatu, urzędnicy powiatowi pobiérać będą dyety według klas i wynagrodzenia za podróżne wydatki.

§. 19.

Na opędzenie bieżących wydatków administracyjnych, szczególnie tych, które są wspomniane w §. 17., tudzież na opędzenie wydatków potrzebnych na żywienie osób w areszcie zostających, dozwolone będą urzędowi powiatowemu pewne zapasy stałe, które uzupełniane będą w miarę, jak przełożony urzędu powiatowego złoży rachunki z wydatków poczynionych, i kwota onychże za rzetelną uznaną zostanie.

§. 20.

Osobna instrukcya dla urzędów wskaże sposób, w jaki sprawy wydarzające się lub podawane do urzędu powiatowego przyjmowanemi, pod rozpoznanie urzędu branemi, załatwianemi i ekspedyowanemi być mają; jak akta zachowywać i uporządkować należy, i w jaki sposób załatwiać należy sprawy kasowe i rachunkowe.

Die Bemessung der vorschriftsmäßigen Gebühren für die Angehörigen verstorbener Beamten oder Diener, die von der gemischten Kommission oder einem Bezirksvorsteher ernannt worden sind, gehört in den Geschäftskreis der Statthalterei.

§. 16.

Die Anstellung und Behandlung der zu dem Stande der Steuerämter gehörenden Beamten und Diener bleibt den Finanzbehörden nach der dermal vorschriftsmäßig bestehenden Uebung überlassen.

§. 17.

Für die zur Pauschalbehandlung geeigneten Kanzlei Erfordernisse, sowie für die Beleuchtung und Beheizung der Amtslokalitäten, wird dem Bezirksamte ein Pauschale bemessen.

Die Anschaffung der Einrichtungsstücke für die Kanzleien und für die vorschriftmäßig herzustellenden Arreste hat über Bewilligung der politischen Landesbehörde und gegen Rechnungslegung zu geschehen.

§. 18.

Für Dienstreisen im Bezirke erhalten die Bezirksbeamten bestimmte Tag- und Meilengelder, welche bei offiziosen Reisen vom Aerar, bei Reisen in Parteisachen von den Parteien vergütet werden, unter Beobachtung der besonderen, hierüber nach Verschiedenheit der Geschäfte bestehenden Anordnungen. Bei Hofreisen und bei Dienstreisen außer dem Bezirke haben die Bezirksbeamten die klassenmäßigen Diäten und Reisegebühren zu beziehen.

§. 19.

Zur Bestreitung laufender Verwaltungs-Auslagen, insbesondere der im §. 17 bezeichneten Art, dann der Auslagen für die Verpflegung der in Detenzion befindlichen Personen, werden dem Bezirksamte bleibende Verläge gewährt, welche, so oft der Vorsteher des Bezirksamtes über die daraus bestrittenen Auslagen Rechnung legt, durch Anweisung des richtig befundenen Betrages zu ergänzen sind.

§. 20.

In welcher Art die beim Bezirksamte vorkommenden oder einlaufenden Geschäfte zu übernehmen, in Verhandlung zu bringen, zu erledigen und zu expediren seien, wie die Akten aufbewahrt und geordnet, und die Kasse- und Rechnungsgeschäfte besorgt werden sollen, wird durch einen besonderen Amts-Unterricht bestimmt.

§. 21.

W niektórych miejscach, które szczegółowo wymienionémi będą, a w których z powodu wielkości ich zaludnienia, dobrego bytu i objętości spraw, potrzebném lub pożyteczném się wydaje, ażeby pojedyncze kategorye administracyi osobno wprowadzonemi były, ustanowione będą pojedyncze urzędy do odosobnionego prowadzenia administracyi politycznéj, spraw sądowych, tudzież spraw kasowych i podatkowych, o ile prowadzenie takich spraw administracyjnych, podatkowych i kasowych nie będzie pozostawione gminom.

Personale takich urzędów podlegać będzie pod względem karności téj władzy, która do naczelnego kierunku téj kategoryi służby jest powołaną.

O urządzeniu takich urzędów, o zakresie ich działania, o stanie personalnym i o stanie płacy takowych, wyjdą osobne postanowienia.

Rozdział drugi.

O działaniu urzędu powiatowego.

Oddział piérwszy.

W sprawach administracyi politycznéj.

§. 22.

W zakres urzędu powiatowego wchodzi staranie bezpośrednie o wykonanie ustaw, o utrzymanie bespieczeństwa, publicznego spokoju i porządku, tudzież o pomnożenie dobra publicznego za pomocą zakładów, pod jego dozór oddanych, jeżeli do tych czynności nie są powołane inne organa.

§. 23.

Urząd powiatowy będzie mieć staranie o dokładne obwieszczanie przeznaczonych do ogłoszenia ustaw i rozporządzeń w granicach powiatu, w miarę obowiązujących przepisów i otrzymanych poleceń wyższych.

§. 24.

Urzędy powiatowe, których powiaty sięgają granicy krajowéj, obowiązane są, gdy spostrzegą na rzekach lub strumykach granicznych prowadzenie budowli lub inną jaką zmianę zagrażającą, natychmiast dochodzić rzeczy z oględnością, i uczynić o tém relacyę do przełożonéj władzy politycznéj. Taki sam obowiązek mają także wtedy, jeżeli jeden lub więcéj słupów oznaczających granice kraju, lub inne znaki graniczne będą uszkodzonemi, obalonemi, zabranemi, lub gdy zupełnie zniszczeją.

§. 21.

In besonders zu bezeichnenden Orten, bei welchen wegen der Größe ihrer Bevölkerung, ihres Wohlstandes und des Umfanges ihrer Geschäfte eine getrennte Behandlung der verschiedenen Verwaltungszweige sich als nothwendig oder nützlich darstellt, werden für die abgesonderte Besorgung der politischen Verwaltung, der Justiz-Angelegenheiten und der Steuer- und Kassegeschäfte eigene Aemter bestellt, in soferne solche Verwaltungs-, Steuer- und Kassegeschäfte nicht der Besorgung der Kommunen überlassen werden.

Das Personale dieser Aemter untersteht der Disziplinargewalt jener Behörde, welche zur Oberleitung des betreffenden Dienstzweiges berufen ist.

Ueber die Einrichtung solcher Aemter, deren Wirkungskreis, Personal- und Besoldungsstand haben besondere Bestimmungen zu erfolgen.

Zweites Hauptstück.

Wirksamkeit des Bezirksamtes.

Erster Abschnitt.

In Angelegenheiten der politischen Verwaltung.

§. 22.

Zur Wirksamkeit des Bezirksamtes gehört, in soweit dazu nicht andere Organe bestimmt sind, die unmittelbare Sorge für die Vollziehung der Gesetze, für die Aufrechthaltung der Sicherheit, der öffentlichen Ordnung und Ruhe, und für die Förderung des Gemeinwohles, durch die seiner Aufsicht zugewiesenen Anstalten.

§. 23.

Das Bezirksamt sorgt für die gehörige Kundmachung der Gesetze und der zur Verlautbarung bestimmten Anordnungen der Behörden innerhalb des Bezirkes, nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften und der erhaltenen höheren Aufträge.

§. 24.

Die Bezirksämter, deren Bezirke die Landesgrenze berühren, haben, wenn sie an den Grenzflüssen und Bächen Baulichkeiten oder sonst eine bedenkliche Aenderung wahrnehmen, sogleich mit Umsicht die Erhebung zu pflegen, und die Anzeige an die vorgesetzte politische Behörde zu erstatten. Dasselbe hat zu geschehen, wenn einer oder mehrere die Landesgrenze bezeichnende Pfähle oder andere Grenzzeichen beschädiget, umgestürzet oder hinweggenommen werden, oder zu Grunde gehen.

W zachodzących sporach o granice między gminami, urząd powiatowy dochodzić będzie szczegółów potrzebnych, i przedłoży takowe do rozstrzygnienia przełożonéj władzy politycznéj, jeżeli przedmiot nie należy do zakresu władz sądowych.

§. 25.

Do urzędu powiatowego należy, czynić przedstawienia względem środków, do powstrzymania i złagodzenia ubóstwa, tudzież wykonywać takowe; tylko w nader naglących razach należy do tego urzędu zarządzenie bezpośrednie tych środków.

W szczególności obowiązkiem jest tego urzędu czuwać nad tém i miéć staranie, ażeby zapobiédz pokrzywdzeniu osób i własności, ażeby w razach wyrządzonéj szkody, mianowicie przy pożarach, powodziach, w razie głodu i innych klęsk daleko rozszerzonych, powstrzymać jeszcze dalsze szerzenie się szkody, ażeby dotkniętym klęską, ile możności pomoc przynieść, ażeby sprawdzić wielkość i przyczynę szkody, usunąć szkodliwe jéj skutki, i pociągnąć przestępców przed sąd do ukarania.

W tym celu urząd powiatowy będzie mógł od innych organów publicznych. w miarę zakresu ich działania, zażądać winnéj pomocy, i w tém ich doglądać,

Gdy idzie o składki lub o inne zapomogi w większym rozmiarze, o nagrody za uratowanie życia, lub za odznaczenie się w razie niebespieczeństwa pożaru, powodzi, lub innego, urząd powiatowy winien jest udać się w tym względzie do wyższéj władzy politycznéj.

§. 26.

W przypadku niepokojenia posiadania, w sposobie gwałtownym, lub w złym zamiarze przedsięwziętego, urząd powiatowy winien jest użyć wszelkich środków, ażeby utrzymać, lub przywrócić porządek publiczny, i powstrzymać dalsze napady; przy zastrzeżeniu postępowania sądowego, które nastąpić może w skutek wyniesionych skarg o niepokojenie posiadania.

§. 27.

W sprawach, tyczących się kultury krajowéj (rolnictwa, leśnictwa, myśliwstwa i rybołowstwa) urząd powiatowy winien czuwać w swoim powiecie nad zachowaniem przepisów i urządzeń obowiązujących; wykonywać będzie polecenia otrzymane od władz przełożonych, i rozstrzygać ma w piérwszéj instancyi wydarzające się przypadki, jeżeli rozstrzygnienie nie należy do zakresu władz sądowych, lub jeżeli nie jest wyraźnie pozostawionóm wyższéj władzy politycznéj.

Das Bezirksamt pflegt bei Streitigkeiten über Gemeindegrenzen, sofern der Gegenstand nicht zur gerichtlichen Wirksamkeit gehört, die nöthigen Erhebungen, und legt solche der vorgesetzten politischen Behörde zur Entscheidung vor.

§. 25.

Dem Bezirksamte liegt die Erstattung der Anträge bezüglich der Maßregeln zur Hintanhaltung und Milderung des Nothstandes und deren Vollziehung ob; nur in besonders dringenden Fällen steht ihm die unmittelbare Verfügung dießfälliger Maßregeln zu.

Es hat namentlich zu wachen und zu sorgen, daß Verletzungen der Person und des Eigenthumes vorgebeugt, bei vorfallenden Beschädigungen, vorzugsweise bei einer Feuersbrunst, Ueberschwemmung, Hungersnoth und derlei ausgedehnten Nothfällen, dem Umsichgreifen des Schadens Einhalt gethan, den Bedrängten die möglichste Hilfe gewährt, der Umfang und die Veranlassung des Schadens erhoben, die eingetretenen nachtheiligen Folgen beseitiget und die Gesetzübertreter zur Untersuchung und Bestrafung gebracht werden.

Zu diesem Behufe steht es dem Bezirksamte zu, die übrigen öffentlichen Organe nach Maßgabe des ihnen zugewiesenen Geschäftskreises zur schuldigen Mitwirkung zu veranlassen und dabei zu überwachen.

Handelt es sich um Einleitung von Sammlungen oder sonstigen Nothstands-Abhilfen in größerem Maße, oder um Lebensrettungs-Taglien und Belohnungen für ausgezeichnetes Benehmen bei Feuer-, Wasser- und anderen Gefahren, so wendet sich das Bezirksamt an die höhere politische Behörde.

§. 26.

Bei gewaltsamen oder in böser Absicht vorgenommenen Besitzstörungen hat das Bezirksamt Alles vorzukehren, damit die öffentliche Ordnung erhalten und wieder hergestellt, und weitere Angriffe hintangehalten werden, mit Vorbehalt des gerichtlichen Einschreitens über die vorgekommenen Besitzstörungsklagen.

§. 27.

In Angelegenheiten, welche die Landeskultur (den Ackerbau, das Forstwesen, die Jagd und Fischerei) betreffen, überwacht das Bezirksamt im Umfange seines Bezirkes die Aufrechthaltung der bestehenden Vorschriften und Einrichtungen, vollzieht die von den vorgesetzten Behörden erhaltenen Weisungen, und entscheidet in vorkommenden Fällen in erster Instanz, wenn die Entscheidung nicht zum gerichtlichen Wirkungskreise gehört, oder ausdrücklich der höheren politischen Behörde vorbehalten ist.

§. 28.

Urząd powiatowy obowiązanym jest, w miarę istniejących przepisów i wyższych nakazów, starać się o naprawę i o utrzymanie w dobrym stanie gościńców i mostów. Również winny są urzędy powiatowe czuwać nad stanem, w jakim się znajdują budowle wodne, mianowicie młyny, kraty do zatrzymywania spławionego drzewa, śluzy, opławy, budowle dla zabespieczenia wystawione etc. etc., tudzież baczyć, jaki wpływ wywierają na brzegi i wody, a według okoliczności wezwać pomocy władzy wyższéj, lub szczególnie do tego powołanéj, zaś w przypadkach nagłych zarządzić, co potrzeba. Jeżeli idzie o prowadzenie nowych dróg wewnątrz powiatu, do czego wchodzi wywłaszczenie, lub do czego dokładać się musi gmin kilka, lub dróg takich, które prowadzą do granic obwodu lub kraju, wówczas urząd powiatowy dochodzić winien szczegółów do tego się odnoszących, i przedłożyć takowe wyższéj władzy politycznéj do dalszego rozrządzenia.

§. 29.

Do urzędu powiatowego należy: udzielanie pozwoleń do prowadzenia handlu i rzemiosła w pierwszéj instancyi, po wysłuchaniu przełożonych gminy; jeżeli udzielanie pewnych praw przemysłowych lub handlowych nie jest pozostawioném władzy wyższéj, tudzież rozstrzygnienie w pierwszéj instancyi w przypadkach niepokojenia obcego przemysłu, t. j. w razie niepozwolonego wykonywania przemysłu, w braku, lub w razie przekroczenia koncesyi, lub przeszkadzania albo niepokojenia wykonywania przemysłu osób do tego prawo mających.

§. 30.

Przy konskrypcyi urząd powiatowy ma obowiązek dodawania pomocy ustawami wskazanéj.

Względem gmin, które mu są podległe, urząd powiatowy rozstrzyga po wysłuchaniu gminy o przynależności do gminy, i wystawia karty rodzinne.

Urząd powiatowy winien, w miarę istniejących przepisów i danych mu poleceń, dodawać czynnéj pomocy przy poborze wojskowym, przy uwolnieniu ze służby wojskowéj, w drodze koncertacyi lub łaski, przy odstawieniu do wojska z urzędu, przy dozorze nad urlopnikami, nad żołnierzami rezerwowymi i inwalidami patentowymi do domu rozpuszczonymi, tudzież przy powołaniu urlopników.

§. 31.

Do urzędu powiatowego należy załatwiać wszelkie czynności tyczące się dodania podwód (forszpanów) i kwaterowania wojska.

§. 28.

Das Bezirksamt sorgt in dem Umfange seines Bezirkes, nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften und der ihm zugegangenen höheren Weisungen für die Herstellung und Instandhaltung der Strassen und Brücken. Auch steht den Bezirksämtern die Aufsicht und Ueberwachung des Zustandes der Wasserwerke, insbesondere von Mühlen, Holzrächen, Klausen, Schwemmen, Schutzbauten ꝛc. und ihres Einflusses auf Ufer und Gewässer zu, um nach Umständen die Einwirkung der höheren oder besonders berufenen Behörden in Anspruch zu nehmen, oder in dringenden Fällen geeignete Vorkehrungen zu treffen. Handelt es sich um Anlegung neuer Strassen im Inneren des Bezirkes, wobei Expropriazionen oder die Konkurenz mehrerer Gemeinden einzutreten haben, oder die an die Kreis- oder Landesgrenzen führen, so pflegt das Bezirksamt die darauf abzielenden Verhandlungen, und legt solche der höheren politischen Behörde zur weiteren Verfügung vor.

§. 29.

Dem Bezirksamte steht zu: die Verleihung von Handels- und Gewerbebefugnissen in erster Instanz, und zwar über Einvernehmen der Gemeindevorsteher, in soweit nicht die Ertheilung bestimmter Gewerbe- und Handelsrechte einer höheren Behörde vorbehalten ist, ferner die Entscheidung in erster Instanz bei Gewerbestörungen, d. h. bei unbefugter Gewerbe-Ausübung, mangelnder oder überschrittener Konzession, oder Verhinderung und Störung der Gewerbe-Ausübung der dazu Berechtigten.

§. 30.

Bei der Konskripzion liegt dem Bezirksamte die vorschriftmäßige Mitwirkung ob.

Ihm steht in Absicht auf Gemeinden, die demselben unterstehen, über Einvernehmen der Gemeinde die Entscheidung über die Zuständigkeit zur Gemeinde, sowie die Ausfertigung der Heimatscheine zu.

Das Bezirksamt leistet nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften und der ihm ertheilten Weisungen seine Mitwirkung bei Rekrutirungen, bei Militär-Entlassungen im Konzertazions- oder Gnadenwege, bei Abstellungen von Amtswegen, sowie bei Ueberwachung der Urlauber, der in ihre Heimat entlassenen Reservemänner und Patental-Invaliden und Einberufung der Urlauber.

§. 31.

Dem Bezirksamte liegt die Besorgung der auf die Vorspannsleistung und Einquartierung des Heeres bezüglichen Geschäfte ob.

Według dyspozycyi wojskowych, w miarę istniejących przepisów i rozporządzeń wyższych, urząd powiatowy będzie miéć staranie o to, ażeby potrzebne podwody i kwaterunek na tych, którzy do tego są obowiązani, rozdzielone i przez nich dostarczone były.

Przytém winien jest urząd powiatowy miéć baczność na to, ażeby przełożeni gmin, lub ci, których oni, lub których właściciele wyłączonego posiadania ustanowią do załatwienia czynności kwaterunkowych lub forszpanowych, dopełniali swojego obowiązku, winien w razie potrzeby sam zaradzić, co potrzeba, i rozstrzygać wnoszone zażalenia.

Jeżeli na stacyach, ważnych pod względem przechodu wojska, gdzie się nie znajduje urząd powiatowy, ustanowieni będą do pomocy urzędów powiatowych dla załatwiania czynności kwaterunkowych i forszpanowych osobni komisarze, takowi podlegać będą urzędowi powiatowemu.

§. 32.

W sprawach, tyczących się zaopatrzenia wojska, urząd powiatowy winien dodawać swéj pomocy, jeżeli będzie o to wezwany przez organa wojskowe, lub otrzyma polecenie od władzy wyższéj.

§. 33.

Do urzędu powiatowego należy udzielać konsensów politycznych do zawierania ślubów małżeńskich, po wysłuchaniu przełożonych gmin, o ile takie konsensa są wymagane, i nie są wyjątkowo pozostawione władzy wyższéj.

§. 34.

Urząd powiatowy pozwalać będzie na dobrowolne licytacye publiczne, i czuwać będzie nad tém, ażeby przepisy w téj mierze istniejące ściśle dopełnianemi były.

§. 35.

Urząd powiatowy dopełniać będzie wszystkich czynności, które ustawy lub polecenia władz przełożonych przepisują pod względem administracyj policyjnéj, lub które w swoim zakresie za potrzebne uzna. Takie czynności dopełniać będzie albo sam, przy pomocy organów szczegółowo do tego powołanych (organa sanitarne, techniczne, policyjne, żandarmerya i inne korpusy strażnicze), albo w ten sposób, iż nakaże, i czuwać będzie nad dopełnieniem tych czynności przez osoby do tego obowiązane, na mocy otrzymanych poleceń.

§. 36.

Urząd powiatowy będzie miéć dozór nad drukami i gazetami, tudzież nad stowarzyszeniami, które w powiecie istnieją, lub tamże cele swoje osiągnąć starają się.

Nach Maßgabe der militärischen Disposizionen und der bestehenden Gesetze und höheren Anordnungen sorgt das Bezirksamt, daß die erforderliche Vorspann und Bequartierung auf die Verpflichteten vertheilt und von diesen geleistet werde.

Es überwacht dabei die Gemeindevorsteher, oder die von ihnen oder von den Eigenthümern des ausgeschiedenen Besitzes für Einquartierungs- und Vorspannsgeschäfte bestellten Organe in der Ausübung ihrer Wirksamkeit, schafft erforderlichen Falles unmittelbar die nöthige Abhilfe, und entscheidet über vorkommende Beschwerden.

Wenn zur Unterstützung der Bezirksämter an wichtigen Marsch-Stazionen, wo sich kein Bezirksamt befindet, besondere Marsch-Kommissäre für Einquartierung und Vorspannsgeschäfte bestellt werden, stehen selbe unter dem Bezirksamte.

§. 32.

In Angelegenheiten der Verpflegung des Heeres hat das Bezirksamt, in soweit es von den Militär-Organen darum ersucht oder von der höheren Behörde beauftragt wird, seine Mitwirkung zu gewähren.

§. 33.

Dem Bezirksamte steht zu: die Ertheilung der politischen Ehe-Konsense über Einvernehmen der Gemeindevorsteher, in soweit solche Bewilligungen erforderlich und nicht ausnahmsweise der höheren Behörde vorbehalten sind.

§. 34.

Das Bezirksamt bewilliget die freiwilligen öffentlichen Versteigerungen, und sorgt für die Aufrechthaltung und genaue Erfüllung der in dieser Beziehung bestehenden Vorschriften.

§. 35.

Das Bezirksamt trifft alle Maßregeln, welche in Angelegenheiten der Polizei-Verwaltung durch die Gesetze oder Weisungen der vorgesetzten Behörden angeordnet werden, oder welche es innerhalb seines Wirkungskreises selbst zu verfügen findet. Es vollführt diese Maßregeln entweder unmittelbar und mit Zuhilfnahme der dazu besonders berufenen Organe (Sanitäts-, technische, polizeiliche Organe, Gensdarmerie und andere Wachkörper), oder durch Verhaltung und Ueberwachung der zur Mitwirkung nach den ertheilten Weisungen Verpflichteten.

§. 36.

Das Bezirksamt hat über das Preß- und Zeitungswesen und über die Vereine, welche im Bezirke bestehen, oder darin ihre Zwecke verfolgen, die Aufsicht zu pflegen.

§. 37.

Urząd powiatowy obwiązanym jest baczyć na to, ażeby wyznania religijne, nie uznane przez rząd, nie obchodziły jawnie obrzędów swoich.

Tenże urząd przestrzegać będzie, ażeby wypełniane były przepisy pod względem święcenia niedzieli i świąt, i nie wydarzały się przeszkody przy obrzędach religijnych i uroczystościach służby bożéj.

§. 38.

Do urzędu powiatowego należy także policya względem obcych, jak dalece jéj wykonywanie nie jest powierzone innym organom; mianowicie należy do niego dozór nad obcymi, wystawianie książek wędrowniczych i dokumentów podróżnych, stosownie do istniejących przepisów, widowanie książek wędrowniczych do dalszéj podróży, widowanie paszportów domokrążnych, oddalanie i wyprowadzanie szupasem osób podejrzanych, będących bez zarobku, lub nie mogących się wykazać, i nie należących do powiatu, szupas, nakazywanie i kierowanie obławami i wspólne przy nich działanie, gdy nakazane będą przez władze wyższe.

§. 39.

Do zakresu urzędu powiatowego należy dozór nad ubóstwem stosownie do istniejących urządzeń i ustaw, do niego należy doglądać i zniewalać gminy, ażeby dopełniały swych obowiązków, starać się o to, ażeby zakłady gmin lub powiatu przeznaczonego dla wspiérania ubogich, lub na inne cele dobroczynne, dobrze były zarządzone i używane, nakoniec starać się winien urząd powiatowy zapobiedz żebractwu.

§. 40.

Pod względem policyi zdrowia obowiązanym jest urząd powiatowy przy zachowaniu istniejących przepisów i wyższych nakazów i poleceń, dopełniać czynności, które są potrzebne w razie epidemij, zaraz i t. p., lub których wymaga ogólnie troskliwość o stan publiczny zdrowia, a w razie naglącym bezpośrednio takowe wykonywać, również jest jego obowiązkiem czuwać nad dokładném pełnieniem obowiązków przez organa lekarskie do tego przeznaczone, i w tém im dopomagać.

Do urzędu powiatowego należy czuwanie nad sprawami do policyi zdrowia i do starania około chorych należącemi, nad szczepieniem ospy, nad położnictwem, nakoniec czuwanie nad domami chorych, lazaretami, domami położnic i obłąkanych i t. d., które w powiecie jako zakłady gmin lub powiatu istnieją lub pod szczególny jego dozór są oddane.

§. 37.

Das Bezirksamt ist verpflichtet, für die Unterlassung öffentlicher Religions-Uebungen von Seite nicht anerkannter Konfessionen Sorge zu tragen.

Dasselbe handhabt die Vorschriften in Beziehung auf die Heilighaltung der Sonn- und Feiertage und die Hintanhaltung von Religions- und Gottesdienst-Störungen.

§. 38.

Dem Bezirksamte liegt die Fremden-Polizei ob, in soferne nicht die Handhabung derselben anderen Organen übertragen wird, namentlich die Ueberwachung der Fremden, die Ausfertigung der Wanderbücher und Reise-Urkunden, nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften, die Vidirung der Wanderbücher zur Weiterreise, die Vidirung der Hausirpässe, die Ausweisung und Abschiebung von bedenklichen, von erwerblosen oder ausweislosen im Bezirke nicht zuständigen Individuen, das Schubwesen, die Anordnung und Leitung von Streifungen und Mitwirkung bei denselben, wenn solche von der höheren Behörde angeordnet werden.

§. 39.

Zum Wirkungskreise des Bezirksamtes gehört die Obsorge für die Armenpflege nach den bestehenden Einrichtungen und Gesetzen, die Ueberwachung und Anhaltung der Gemeinden zur Erfüllung ihrer Verpflichtungen, die Sorge, daß die für Armenpflege und andere derlei wohlthätige Zwecke bestehenden Gemeinde- oder Bezirks-Anstalten gehörig verwaltet und verwendet werden, und die Abstellung des Bettelns.

§. 40.

In Betreff der Sanitäts-Polizei hat das Bezirksamt mit Beachtung der bestehenden Vorschriften und der höheren Aufträge die Maßregeln, welche bei Epidemien, Seuchen u. s. f. nothwendig, oder zur Wahrung des öffentlichen Gesundheitszustandes überhaupt erforderlich sind, zu vollziehen und in dringenden Fällen unmittelbar zu verfügen, sowie die hiezu besonders bestimmten ärztlichen Organe in ihrer Pflicht-Erfüllung zu überwachen und zu unterstützen.

Dem Bezirksamte steht zu: die Ueberwachung in Angelegenheiten der Sanitäts-Polizei und der Krankenpflege, des Impfwesens und der Geburtshilfe, endlich die Ueberwachung der Kranken-, Siechen-, Gebär-, Irrenhäuser rc., welche im Bezirke als Gemeinde- oder Bezirks-Anstalten bestehen, oder seiner Obsorge besonders zugewiesen werden.

§. 41.

Urząd powiatowy wykonuje policyę pod względem moralności, udziela pozwolenia do muzyki i do odgrywania sztuk scenicznych i innych widowisk, jeżeli osoby, których się tyczy, już mają do tego upoważnienie prawne.

§. 42.

Urząd powiatowy winien mieć staranie o czystości ulic, i czuwać nad dopełnieniem obowiązujących w téj mierze przepisów i urządzeń.

§. 43.

Urząd powiatowy doglądać będzie postępowania sług i czeladzi, i wykonywać winien ustawy o sługach wydane, równie jak przepisy policyjne o czeladzi, wyrobnikach fabrycznych, chłopcach terminujących i t. d.

§. 44.

Urząd powiatowy wykonywać będzie policyę co do pożarów i budownictwa.

W tym przedmiocie należy do niego, mianowicie: udzielanie politycznych konsensów do budowania, jak dalece w tym względzie, na mocy przepisów o budownictwie, nie jest wymaganém pozwolenie wyższéj władzy, obejrzenie budowli pod względem bespieczeństwa od ognia, dozór nad narzędziami do gaszenia ognia, staranie o to, aby przy budowaniu ostrożności przepisane zachowanemi były, równie jak o to, ażeby mieszkania pod względem bespieczeństwa i zdrowia w należytym czasie oddawanemi do użytku lub opuszczanemi były.

§. 45.

Do zakresu urzędu powiatowego należy także wykonywać policyę pod względem przepisów targowych i przemysłowych, tudzież przepisów o taksach na pewne artykuły pożywienia i taksach przemysłowych; do niego należy dozór nad cymentowaniem, nad miarami i wagami, tudzież nad czynnościami cechów i podobnych im korporacyj.

§. 46.

Urząd powiatowy wykonywać będzie przepisy policyi polowéj, leśnéj i myśliwskiéj.

§. 47.

Urząd powiatowy rozstrzygać będzie w piérwszéj instancyi w tym przypadku, jeżeli się kto użala na rozporządzenia lub czynności, dopełnione przy wykonywaniu przepisów policyjnych przez przełożonego gminy, podlegającego urzędowi powiatowemu, lub przez jakikolwiek organ, ustanowiony do wykonywania policyi w pewnych przedmiotach, a podlegający urzędowi powiatowemu, tudzież

§. 41.

Das Bezirksamt handhabt die Sittlichkeits-Polizei, es ertheilt Musik-Lizenzen und die Bewilligung zu Schauspielen und anderen Produkzionen im Bezirke, in soferne die betreffenden Individuen bereits mit der gesetzlichen Befugniß versehen sind.

§. 42.

Das Bezirksamt ist verpflichtet, für die Reinlichkeit und Strassen-Polizei zu sorgen, und die Aufrechthaltung der dießfalls bestehenden Vorschriften und Einrichtungen zu überwachen.

§. 43.

Das Bezirksamt überwacht das Gesindewesen, vollzieht die Dienstboten-Ordnungen und die polizeilichen Vorschriften in Betreff der Gesellen, Fabriksarbeiter, Lehrjungen u. s. f.

§. 44.

Dem Bezirksamte liegt die Handhabung der Feuer- und Bau-Polizei ob.

In dieser Beziehung steht ihm namentlich zu: die Ertheilung der politischen Bau-Konsense, in soferne nicht hiezu nach den Bauvorschriften die höhere Genehmigung erforderlich ist; die Feuerbeschau; die Ueberwachung der Lösch-Anstalten; der gehörigen Vorsichten bei Bauführungen; des rechtzeitigen Beziehens und Räumens der Wohnungen aus Sicherheits- und Sanitäts-Rücksichten 2c. 2c.

§. 45.

Zur Wirksamkeit des Bezirksamtes gehört die Ausübung der Markt- und Gewerbe-Polizei und der Satzungs- und gewerblichen Tax-Ordnungen, die Aufsicht über die Zimentirung, über Maße und Gewichte, die Ueberwachung des Zunft- und Innungswesens.

§. 46.

Das Bezirksamt handhabt die Feld-, Forst- und jagdpolizeilichen Vorschriften.

§. 47.

Das Bezirksamt entscheidet in erster Instanz, wenn Jemand sich wegen Maßregeln oder Verfügungen beschwert, die in Ausübung der Polizei von einem dem Bezirksamte untergeordneten Gemeindevorsteher, oder einem für den einen oder anderen Zweig der Polizei bestellten und dem Bezirksamte unterstehenden Organe getroffen werden, sowie über Beschwerden von Durchreisenden wegen Ueberhaltung oder unge-

gdy zachodzą zażalenia ze strony podróżnych o żądania nieprawne lub z powodu nieprzyzwoitego obejścia się, którego doznali od mytnika drogowego lub mostowego, od pocztmistrza, gospodarza gościny, woźnicy najemnego, przywoźnika, szypra i t. p.

§. 48.

Urząd powiatowy dochodzi i rozstrzyga w piérwszéj instancyi w wykroczeniach przeciw przepisom i urządzeniom policyjnym, o ile takowe nie są pozostawione władzy karno-sądowéj §. 58., lub innym władzom przydzielonemi nie są.

§. 49.

Względem fundacyj duchownych i świeckich (fundacyj szkolnych, naukowych, dobroczynnych, lub na cel kształcenia lub humanitarny przeznaczonych) urząd powiatowy ma obowiązek, wykonywać nad niemi prawo dozoru i opieki rządowéj, o ile do tego nie są ustanowione szczególne organa, lub te czynności nie są pozostawione władzy wyższéj.

§. 50.

Do urzędu powiatowego należy: udzielać dyspenzacyi od zapowiedzi w razach bliskiego niebespieczeństwa śmierci, (p. księga ust. czyn. §. 86.), tam gdzie takowa z mocy ustawy przydzielona jest zwierzchności miejscowéj; wywiérać wpływ swój w sprawach opieki nad kościołami, tudzież przy budowaniu kościołów lub bydynków parafialnych, w miarę przepisów w tym przedmiocie obowiązujących; do niego należy czynność urzędowa względem należytości duchowieństwu przypadających, i ściąganie takowych w drodze egzekucyi, o ile takowe wpadają w zakres administracyi politycznéj, (jakoto: składki, datki od chrztów, ślubów i t. p., jura stolae).

§. 51.

W sprawach, tyczących się szkół i wychowania, urząd powiatowy wykonywać będzie prawo dozoru, należące rządowi w miarę istniejących przepisów; używać będzie władzy swojéj i ściągać w drodze egzekucyi tam gdzie idzie o składki i taksy szkolne; dochodzić winien i rozstrzygać w przypadkach, nie pozostawionych władzom wyższym lub osobnym organom, gdzie idzie o budowle szkolne, o obowiązek dostarczenia rzeczy do urządzenia szkoły potrzebnych, sprzętów, opału i innych potrzeb szkolnych, i czuwać nad utrzymywaniem budynków szkolnych i odwiedzaniem szkoły; winien jest używać środków prawnych co do należytego odwiedzania szkoły, i używać powagi urzędu swego w razie zachodzących zażaleń na postępowanie nauczyciela, przedkładać nakoniec winien rachunki i wykazy szkolne władzom wyższym.

bührlicher Behandlung von Seite eines Weg- oder Brückenmauthners, Postmeisters, Gastwirthes, Lohnkutschers, Fuhrmannes, Schiffers u. dgl.

§. 48.

Das Bezirksamt verhandelt und entscheidet in erster Instanz bei Verletzung polizeilicher Vorschriften und Einrichtungen, in soferne dieselben nicht der strafrichterlichen Wirksamkeit (§. 58) vorbehalten sind, oder nicht ausdrücklich anderen Behörden zugewiesen werden.

§. 49.

Bei geistlichen und weltlichen (Schul-, Unterrichts-, Wohlthätigkeits-, Bildungs- und Humanitäts- rc.) Stiftungen liegt dem Bezirksamte die Verpflichtung ob, das Aufsichts- und Tutel-Recht des Staates zu üben, in wieferne dazu nicht besondere Organe bestimmt sind, oder diese Wirksamkeit der höheren Behörde vorbehalten ist.

§. 50.

Dem Bezirksamte steht zu: die Ertheilung von Aufgebots-Dispensen in den Fällen naher Todesgefahr (b. G. B. §. 86), wo solche gesetzlich den Orts-Obrigkeiten zugewiesen ist; die Einflußnahme in den Angelegenheiten der kirchlichen Vogtei und bei den Kirchen und Pfarrhofbaulichkeiten nach Maßgabe der darüber bestehenden Vorschriften; die gesetzliche Amtshandlung bezüglich der Gebühren für die Geistlichkeit und die exekutive Eintreibung derselben, in soferne sie (wie Sammlungen, Stolagebühren rc.) zur Wirksamkeit der politischen Verwaltung gehören.

§. 51.

In Schul- und Erziehungssachen übt das Bezirksamt nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften das Aufsichtsrecht des Staates; es schreitet ein bezüglich der Sammlungen und Schulgelder und verhängt dießfalls die Exekuzion; es verhandelt und entscheidet, in soferne nicht der Gegenstand den höheren Behörden vorbehalten oder besonderen Organen zugewiesen ist, über Schulbaulichkeiten, über die Verpflichtung der Beischaffung von Einrichtungsstücken, Geräthen, Brennstoff und sonstigen Erfordernissen der Schule, und überwacht die Erhaltung der Schulgebäude und den Schulbesuch; es hat wegen gehörigen Besuches die gesetzlichen Mittel anzuwenden, und bei Beschwerden über das Verhalten der Lehrer einzuschreiten; es legt endlich die Schulrechnungen und Schulausweise den höheren Behörden vor.

§. 52.

Urząd powiatowy doglądać, wspierać i nauczać będzie podległe sobie gminy w miarę istniejących ustaw i porządków gminnych, w sprawach tyczących się gmin, i rozstrzygać winien w tych przedmiotach, które mu w tym względzie ustawami i porządkami gminnemi przekazane zostaną.

§. 53.

Urząd powiatowy starać się winien o to, ażeby w tych sprawach, które wchodzą w jego zakres urzędowy, w jego okręgu, dopełnianemi były rozporządzenia i przepisy praw i władz; w razie potrzeby użyć winien środków przymusu, które mu służą, i dodać prawnéj pomocy innym, do przestrzegania ustaw postanowionym władzom, urzędom i organom, na ich żądanie.

§. 54.

Jeżeli nie wystarczą środki, jakie im służą do utrzymania lub przywrócenia spokoju i bespieczeństwa, albo do wykonania ustaw i rozporządzeń, wówczas urząd powiatowy wezwać winien władzę wyższą o dodanie pomocy wojskowéj.

W przypadkach nagłych, gdy zwłoka zagraża niebespieczeństwem, urząd powiatowy ma prawo zarekwirować pomoc wojskową wprost, pod odpowiedzialnością przełożonego urzędu, o czém jednakże uczynić natychmiast winien relacyę do władzy wyższéj.

§. 55.

Stosunek, w jakim urząd powiatowy zostaje do żandarmeryi i innych korpusów strażniczych, uregulowanym jest w ustawach i przepisach osobno dla tychże wydanych.

§. 56.

Środków prawnych służących urzędowi powiatowemu do utrzymania swéj powagi i skarcenia wszelkich czynności ubliżających swéj powadze, użyć winien ten urząd w wydarzających się przypadkach w miarę istniejących przepisów.

Oddział drugi.

W sprawach sądowych.

§. 57.

Zakres urzędów powiatowych, co do spraw sądownictwa karnego i cywilnego, oznaczonym zostaje w sposób następujący:

§. 52.

Das Bezirksamt überwacht, unterstützt und belehrt die ihm unterstehenden Gemeinden nach Maßgabe der Gesetze und Gemeinde-Ordnungen in der Verwaltung der Gemeinde-Angelegenheiten, und entscheidet in denselben über die ihm durch die Gesetze und Gemeinde-Ordnungen zugewiesenen Gegenstände.

§. 53.

Das Bezirksamt hat zu sorgen, daß in den der Amtswirksamkeit desselben angehörenden Geschäftszweigen, innerhalb des Bezirkes, die gesetzlichen Anordnungen und die Verfügungen der Behörden vollzogen werden: es bringt nöthigenfalls die ihm dießfalls zustehenden Zwangsmittel zur Anwendung, und leistet anderen zur Handhabung der Gesetze bestellten Behörden, Aemtern und Organen hierzu, über deren Einschreiten, den gesetzlichen Beistand.

§. 54.

Reichen die ihm zu Gebote stehenden Mittel zur Aufrechthaltung oder Wiederherstellung der Ruhe und Sicherheit, oder zum Vollzuge der Gesetze und Anordnungen nicht aus, so hat sich das Bezirksamt wegen der erforderlichen Militär-Assistenz an die höhere Behörde zu wenden.

In dringenden Fällen, und wenn Gefahr am Verzuge ist, hat das Bezirksamt das Recht, die Militär-Assistenz unter eigener Verantwortung des Amtvorstehers unmittelbar zu requiriren, wovon jedoch sogleich die Anzeige an die höhere Behörde zu machen ist.

§. 55.

Die Beziehungen des Bezirksamtes zur Gensd'armerie und den sonstigen Wachkörpern werden durch die dafür bestehenden besonderen Gesetze und Vorschriften geregelt.

§. 56.

Die dem Bezirksamte zu Gebote stehenden gesetzlichen Mittel zur Wahrung seines Ansehens und zur Hintanhaltung von Mißachtung sind bei vorkommenden Fällen nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften in Anwendung zu bringen.

Zweiter Abschnitt.

In Angelegenheiten der Justizpflege.

§. 57.

Der Wirkungskreis der Bezirksämter in Gegenständen der Straf- und Zivilgerichtsbarkeit wird in folgender Art bestimmt:

A. Sądownictwo karne.

§. 58.

Do urzędu powiatowego, jako sądu powiatowego, należy sądownictwo karne w piérwszéj instancyi, śledztwo, rozprawy i rozstrzygnienie w całym zakresie, co do wszystkich przestępstw, nie przydzielonych władzom innym.

§. 59.

Do urzędu powiatowego, jako sądu powiatowego, należą daléj wszystkie czynności urzędowe, które mu są przekazane w ustawie o postępowaniu sądowém karném.

§. 60.

Trybunały piérwszéj instancyi są upoważnione, delegować do pojedynczych czynności służącego im sądownictwa karnego względem zbrodni i wykroczeń, n. p. do wysłuchania świadków, stawienia do ócz, oglądnienia naocznego i t. d. urzędy powiatowe, lub wezwać takowe o uskutecznienie tych czynności; dla tego téż urząd powiatowy pełnić będzie urzędowanie swoje, jako władza pomocnicza, względem wszystkich takich czynnści sądownictwa karnego, które mu polecone będą przez trybunały piérwszéj instancyi.

B. Sądownictwo cywilne.

§. 61.

Zakres działania urzędów powiatowych pod względem sądownictwa cywilnego w sprawach spornych i niespornych, określonym jest w normie jurysdykcyi i w przepisach do jéj przeprowadzenia wydanych.

Tutaj stanowi się tylko to, iż urząd powiatowy jako sąd powiatowy, winien jest we wszystkich przypadkach, gdy przez jego pośrednictwo w sprawach tak spornych, jakoteż niespornych, czynność urzędowa trybunału piérwszéj instancyi ułatwioną być może, dodać temuż trybunałowi pomocy swojéj, bądź że idzie o doręczenie, lub wykonanie rozstrzygnień sądowych, bądź o uskutecznienie opieczętowania inwentarza, oszacowania i licytacye, bądź o wysłuchanie świadków, o oglądnienie przedmiotu, lub inne dochodzenia, albotéż o jakie bądź inne czynności.

A. Strafgerichtsbarkeit.

§. 58.

Dem Bezirksamte kommt als Bezirksgericht die Strafgerichtsbarkeit in erster Instanz, die Untersuchung, Verhandlung und Entscheidung im vollen Umfange über alle, Uebertretungen zu, welche nicht anderen Behörden zugewiesen sind.

§. 59.

Dem Bezirksamte als Bezirksgericht stehen ferner alle jene Amtshandlungen zu welche die Strafprozeß-Ordnung demselben zuweiset.

§. 60.

Die Gerichtshöfe erster Instanz sind berechtiget, einzelne Akte der ihnen zukommenden Strafgerichtsbarkeit über Verbrechen und Vergehen, z. B. Vornahme von Zeugenverhören Gegenstellungen, Beaugenscheinigungen ꝛc. ꝛc. an die Bezirksämter zu delegiren, oder dieselben um deren Vornahme zu ersuchen; daher wird das Bezirksamt auch noch als Hilfsbehörde rücksichtlich aller derlei ihm von den Gerichtshöfen erster Instanz übertragenen strafgerichtlichen Akte zu fungiren haben.

B. Zivilgerichtsbarkeit.

§. 61.

Der Wirkungskreis der Bezirksämter in Beziehung auf die Zivilgerichtsbarkeit in und außer Streitsachen, wird durch die Jurisdikzions-Norm und die Vorschriften zu deren Ausführung bestimmt.

Hier wird nur festgesetzt, daß das Bezirksamt als Bezirksgericht in allen Fällen, wo in oder außer Streitsachen die Amtshandlung des Gerichtshofes erster Instanz durch seine Vermittlung erleichtert werden kann, es möge sich dabei um den Vollzug von Zustellungen oder gerichtlichen Entscheidungen, Sperren, Inventuren, Schätzungen und Feilbiethungen, um die Vornahme von Zeugenverhören, Augenscheinen und anderen Erhebungen oder sonst um was immer für Akte handeln, dem erwähnten Gerichte hilfreiche Hand zu leisten habe.

Oddział trzeci.

W sprawach podatkowych i kasowych.

1. W ogólności.

§. 62.

Urzędy powiatowe dopełniać będą tych czynności w sprawach podatkowych, rachunkowych i kasowych, które im są polecone na mocy niniejszego rozporządzenia, lub osobnych przepisów.

2. W szczególności.

§. 63.

Urząd powiatowy dodawać winien pomocy przy przeprowadzeniu i peryodycznej rewizyi katastru powszechnego podatków gruntowych, i utrzymywać takowy w ewidencyi.

§. 64.

Tenże urząd obowiązanym jest zbierać i sprawdzać szczegóły względem dochodów z czynszu domowego w tych miejscach, w których na ten cel nie ma ustanowionych osobnych organów, tudzież czynić dochodzenia potrzebne względem wymierzenia podatku klasycznego od domów, albo nowo zbudowanych, albo rozszerzonych, i temuż podatkowi podlegających, jakoteż mieć staranie o utrzymanie w ewidencyi katastru podatku klasowego domowego.

§. 65.

W celu wymierzenia podatku zarobkowego, urząd powiatowy obowiązanym jest dochodzić potrzebnych do tego szczegółów, i czynić wnioski swoje.

§. 66.

Fasye co do podatku dochodowego i doniesienia winien przyjmować urząd powiatowy i przedkładać takowe z opinią swoją.

§. 67.

Urząd podatkowy, podlegający urzędowi powiatowemu, uczyni rozdział indywidualny podatków bezpośrednich i dodatków do nich, i poda takowe do wiadomości gmin, po zatwierdzeniu urzędu powiatowego.

Również obowiązanym jest urząd podatkowy odbierać, obliczać i odwozić podatki i dodatki. Osobne przepisy określą, jak dalece gminy pomocy swej w tym przedmiocie udzielać winny.

Dritter Abschnitt.

In Steuer- und Kassesachen.

1. Im Allgemeinen.

§. 62.

Die Bezirksämter haben in Steuer-, Rechnungs- und Kassesachen jene Amtshandlungen zu vollziehen, die ihnen durch gegenwärtige Vorschrift oder besondere Anordnungen übertragen werden.

2. Insbesondere.

§. 63.

Das Bezirksamt hat bei der Ausführung und periodischen Revision des allgemeinen Grundsteuer-Katasters mitzuwirken, und für die Evidenzhaltung desselben zu sorgen.

§. 64.

Es hat zur Einsammlung und Richtigstellung der Angaben über die Hauszins-Erträgnisse in jenen Orten, in welchen dafür nicht eigene Organe bestellt sind, und zur Bemessung der Hausklassensteuer, bei neu erbauten oder erweiterten, dieser Steuer unterliegenden Gebäuden die nöthigen Einleitungen zu treffen, und für die Evidenzhaltung des Gebäudeklassensteuer-Katasters zu sorgen.

§. 65.

Zum Behufe der Bemessung der Erwerbsteuer ist das Bezirksamt verpflichtet, die erforderlichen Erhebungen zu pflegen und seine Anträge zu erstatten.

§. 66.

Die Einkommensteuer-Bekenntnisse und Anzeigen sind vom Bezirksamte zu sammeln und gutächtlich vorzulegen.

§. 67.

Das dem Bezirksamte unterstehende Steueramt besorgt die individuelle Vorschreibung der direkten Steuern und der Zuschläge zu denselben, und gibt solche, nachdem sie die Bestätigung des Bezirksamtes erhalten hat, den Gemeinden bekannt.

Ebenso liegt dem Steueramte ob: die Einhebung, Verrechnung und Abfuhr dieser Steuern und Zuschläge. Besondere Vorschriften bestimmen, in wieferne dabei die Mitwirkung der Gemeinden in Anspruch genommen wird.

§. 68.

Urząd podatkowy winien wykazać urzędowi powiatowemu zaległości w podatkach i dodatkach w terminie przepisanym; ten zaś urząd sciągnąć takowe nakaże w drodze egzekucyi w miarę istniejących przepisów.

Wnioski względem opuszczenia podatków, przedłużania terminu ich opłaty, i zniżenia ich kwoty, należy przedkładać władzy wyższéj.

§. 69.

Urząd powiatowy dochodzić i sprawdzać winien wielkość szkód elementarnych, z powodu których strony żądają opuszczenia czasowego podatków, i przedkładać będzie sprawdzone szczegóły władzy wyższéj; téj władzy należy także natychmiast uczynić relacyę dla kontroli wielkości szkody, jeżeli podane będą prośby o opuszczenie podatków z tego tytułu.

§. 70.

W przedmiocie wymierzania i poboru należytości stemplowych, tudzież należytości bezpośrednich od interesów prawnych, dokumentów, pism i czynności urzędowych, urząd powiatowy i podległy mu urząd podatkowy winien się stósować do przepisów istniejących.

§. 71.

Urząd podatkowy, podległy urzędowi powiatowemu, winien jest pobiérać, zachowywać i prowadzić w rachunkach inne przydzielone mu dochody rządowe, taksy, renty z dóbr rządowych i lasów, tudzież innych pieniędzy konkurencyjnych, nie będących podatkowemi dodatkami.

§. 72.

Wypłaty, czynione z powodu uwolnienia gruntów od ciężarów, pobiérać będzie, przy zachowaniu instrukcyi do tego przedmiotu się odnoszącéj, urząd podatkowy; zapisze takowe w rubrycе percepty i odwiezie do kas, do których należy.

§. 73.

Urząd podatkowy obowiązany jest zachowywać i prowadzić w rachunkach kasowych majątek sierót, tudzież depozyta sądowe i polityczne.

§. 74.

Na szczególne polecenie urząd podatkowy winien jest dopełniać jeszcze innych czynności kasowych, jakoto: wypłacać stałe należytości, przyjmować i wydawać pieniądze na rachunek kas innych i t. p.

§. 68.

Das Steueramt hat die Rückstände an Steuern und Zuschlägen in den vorschriftmäßigen Fristen dem Bezirksamte nachzuweisen, welches nach Maßgabe der bestehenden Erekuzionsvorschriften das Amt zu handeln berufen ist.

Anträge auf Steuernachlässe, Zufristungen und Herabsetzung sind der höheren Behörde vorzulegen.

§. 69.

Die Erhebungen über den Umfang von Elementarschäden, für welche zeitliche Steuernachlässe angesprochen werden, sind vom Bezirksamte vorzunehmen und an die höhere Behörde zu leiten, welcher auch, wenn Steuernachsichtsgesuche aus diesem Titel vorkommen, sogleich zur Kontrole der Schadenerhebungen die Anzeige zu erstatten ist.

§. 70.

In Absicht auf die Bemessung und Einhebung der Stempel- und unmittelbaren Gebühren von Rechtsgeschäften, Urkunden, Schriften und Amtshandlungen, benimmt sich das Bezirksamt und das demselben zugewiesene Steueramt nach den bestehenden Vorschriften.

§. 71.

Das dem Bezirksamte unterstehende Steueramt hat die Einhebung, Verwahrung und Verrechnung der dahin zugewiesenen sonstigen Staatsgefälle, der Taxen, Domänen und Forstrenten, sowie der nicht in Steuerzuschlägen bestehenden Konkurenzgelder zu besorgen.

§. 72.

Die Grundentlastungs-Zahlungen sind unter Anwendung der dießfälligen Instrukzion vom Steueramte einzuheben, in Empfang zu stellen, und an die betreffenden Kassen abzuführen.

§. 73.

Das Steueramt ist zur Verwahrung und kassemäßigen Verrechnung des Waisenvermögens, sowie der gerichtlichen und politischen Depositen verpflichtet.

§. 74.

Ueber besondere Weisungen hat endlich das Steueramt noch andere Kasseverrichtungen, als: Leistung stehender Bezüge, Vollzug von Empfängen und Auslagen für Rechnung anderer Kassen u. dgl., zu besorgen.

B.

Najwyższe przepisy
o urządzeniu i działaniu urzędowém władz obwodowych,

(wydane na mocy najwyższego postanowienia z dnia 14. Września 1852).

Rozdział piérwszy.
O urządzeniu władzy obwodowéj.

§. 1.

Władza obwodowa jest władzą wyższą polityczno-administracyjną w naznaczonym jéj obrębie administracyjnym, a w ogólności jest władzą pośrednią kierującą, dozorującą i wykonawczą między namiestnictwem a władzami, urzędami i innymi funkcyonaryuszami, we wszystkich sprawach, wchodzących w kres namiestnictwa, o ile rozporządzenia szczegółowe nie stanowią nic innego.

§. 2.

Pod względem toku czynności władza obwodowa podlega wprost władzy krajowéj politycznéj, zaś we względzie podatkowania bezpośredniego władzy krajowéj podatkowéj, i obowiązaną jest czynić tymże władzom relacye i doniesienia, wypełniać ich polecenia i wykonywać rozporządzenia od nich wydane.

§. 3.

Pod władzami obwodowemi stoją urzędy powiatowe, co się tyczy ich zakresu działania politycznego, daléj urzędy polityczne tych miast, które nie podlegają żadnemu urzędowi powiatowemu, i również nie są podległe wprost Namiestnikowi i namiestnictwu; administracye tych zakładów i funduszów, które są oddane pod naczelny kierunek i dozór władzy obwodowéj; indywidua ustanowione przez rząd do pełnienia służby sanitarnéj i budowniczéj w okręgach urzędowych, o ile we względzie urzędników budowniczych nie obowiązują szczególne przepisy, a w ogólności wszystkie urzędy i wszyscy funkcyonaryusze w obwodzie, nie będący poddanymi pod osobną władzę wyższą wojskową, sądową lub administracyjną.

Władza obwodowa odbiérać będzie od podległych jéj urzędów administracyjnych relacye i doniesienia, i udzielać im winna tak poleceń swoich, jakoteż rozporządzeń władzy wyższéj celem ich wykonania i stósowania się według nich.

B.

Allerhöchste Bestimmungen

über die

Einrichtung und Amtswirksamkeit der Kreisbehörden,

(festgesetzt mit Allerhöchster Entschließung vom 14. September 1852.)

Erstes Hauptstück.

Einrichtung der Kreisbehörde.

§. 1.

Die Kreisbehörde ist für das ihr zugewiesene Verwaltungsgebiet die politisch administrative Oberbehörde, und überhaupt für die der Statthalterei zugewiesenen Geschäftszweige zwischen derselben und den der Kreisbehörde untergeordneten Behörden, Aemter und anderen Organen, die leitende, überwachende und vollziehende Mittelbehörde, soweit nicht besondere Anordnungen eine andere Bestimmung enthalten.

§. 2.

Die Kreisbehörde ist in Bezug des Geschäftszuges zunächst der politischen Landesbehörde, hinsichtlich der Angelegenheiten der direkten Besteuerung hingegen der Steuerlandesbehörde untergeordnet und verpflichtet, an diese Behörden Berichte und Anzeigen zu erstatten, deren Aufträge zu befolgen, und die von ihnen erlassenen Anordnungen zu vollziehen.

§. 3.

Unter den Kreisbehörden stehen die Bezirksämter, in soweit es deren politischen Wirkungskreis betrifft; die politischen Aemter jener Städte, welche keinem Bezirksamte unterstehen, und nicht unmittelbar dem Statthalter und der Statthalterei untergeordnet sind; die Verwaltungen jener Anstalten und Fonde, welche der Oberleitung oder Ueberwachung der Kreisbehörde zugewiesen sind; die von der Regierung für den öffentlichen Sanitäts- und Baudienst in den Amtsbezirken bestellten Individuen, in soferne in Ansehung der Baubeamten nicht besondere Anordnungen bestehen, und überhaupt alle Aemter und Organe im Kreise, welche nicht der militärischen oder gerichtlichen, oder einer eigenen administrativen Oberbehörde untergeordnet sind.

Die Kreisbehörde hat von den unterstehenden Verwaltungs-Organen Berichte und Anzeigen zu empfangen, und ihnen ihre Aufträge, sowie die Anordnungen der höheren Behörde zur Darnachachtung und Vollziehung mitzutheilen.

§. 4.

Przełożonemu nad władzą obwodową należą się przy uroczystościach publicznych w obwodzie takie prerogatywy, jakie ma prawnie reprezentant Monarchy.

On kieruje czynnościami urzędowemi władzy obwodowéj, i jest za nie odpowiedzialnym.

Nazwa przełożonych nad władzami obwodowemi oznaczona będzie przy przeprowadzeniu organizacyi, przyczém wzgląd miany będzie na nazwy podobne, które w każdym kraju koronnym dawniéj istniały.

Przełożony nad władzą obwodową będzie miéć charakter radzcy namiestniczego, jeżeli mu nie będzie dana wyraźnie wyższa ranga.

§. 5.

Personale władzy obwodowéj składać się będzie z przełożonego, z komisarza zastępującego jego miejsce, mającego rangę i płacę sekretarzy namiestniczych, z innych komisarzy w potrzebnéj liczbie, z praktykantów konceptowych, lekarza obwodowego, sekretarza, registranta, nakoniec z kancelistów i sług urzędowych.

Dyurnistów można wprawdzie przyjmować w razie potrzeby i jak długo takowa trwa, przy zachodzącéj nagłości spraw; jednakże wprzód lub następnie należy na to uzyskać pozwolenie Namiestnika.

§. 6.

Szemat usystemizowanych płac dla urzędników i sług, ustanowionych przy władzach politycznych i sądowych, oznacza, jakie płace i emolumenta pobiérać będzie personale władz obwodowych, i w jakiéj klasie dyetalnéj umieszczeni są urzędnicy władz obwodowych.

Przełożonemu nad władzą obwodową należy się wolne mieszkanie, jeżeli się takie znajduje w budynku urzędowym, lub stósowna kwota na pomieszkanie.

§. 7.

Urzędnicy téj saméj kategoryi, ustanowieni przy władzach obwodowych, mają równą rangę, chociaż ich płaca nie jest jednaką.

Z wyjątkiem komisarza, zastępującego miejsce przełożonego, który należy do kategoryi sekretarzy namiestniczych, posuwać się będą stopniowo do płac wyższych wszyscy komisarze, sekretarze i kanceliści, w granicach każdéj takiéj kategoryi, a urzędnicy każdéj z tych kategoryi stanowić będą przy wszystkich władzach obwodowych kraju jeden stan konkretalny. Praktykanci konceptowi należą do stanu namiestnictwa i przydzielonymi będą władzom obwodowym w miarę potrzeby.

§. 4.

Dem Vorsteher der Kreisbehörde gebühren bei öffentlichen Feierlichkeiten im Kreise die dem Repräsentanten des Landesfürsten vorschriftmäßig zustehenden Vorzüge.

Er leitet die Geschäftsführung der Kreisbehörde, und ist für dieselbe verantwortlich.

Die Benennung der Vorsteher der Kreisbehörden wird mit Rücksicht auf die früher bestandenen analogen Benennungen in jedem Kronlande bei der Vollziehung der Organisirung bestimmt werden.

Dem Vorsteher der Kreisbehörde kömmt der Charakter eines Statthaltereirathes zu. wenn ihm nicht ausdrücklich ein höherer Rang verliehen wird.

§. 5.

Das Personale der Kreisbehörde besteht aus dem Vorsteher, einem stellvertretenden Kommissäre mit dem Range und Gehalte der Statthaltereisekretäre, der sonst erforderlichen Anzahl Kommissäre, aus Konzeptspraktikanten, einem Kreisarzte, einem Sekretäre, Registranten, dann aus Kanzlisten und Amtsdienern.

Diurnisten können im Erfordernißfalle und für die Dauer desselben ausnahmsweise bei eintretender Dringlichkeit zwar aufgenommen, die nachträgliche oder vorläufige Bewilligung aber muß bei dem Statthalter angesucht und erwirkt werden.

§. 6.

Welche Gehalte und Bezüge dem bei den Kreisbehörden verwendeten Personale zukommen, und in welcher Diätenklasse die Beamten der Kreisbehörden stehen, wird durch das Schema der systemisirten Bezüge der Beamten und Diener bei den politischen und gerichtlichen Behörden bestimmt.

Dem Vorsteher der Kreisbehörde gebührt eine freie Wohnung, wenn eine im Amtsgebäude vorhanden ist, oder ein angemessenes Quatiergeld.

§. 7.

Die bei den Kreisbehörden angestellten Beamten derselben Kategorie stehen im Range gleich, wenn auch ihr Gehalt verschieden ist.

Mit Ausnahme des stellvertretenden Kommissärs, der in die Kategorie der Statthaltereisekretäre gehört, ist die Vorrückung der Kommissäre, Sekretäre und Kanzlisten innerhalb jeder dieser Kategorien in die höhere Gehaltsstuffe eine graduelle, und die Beamten jeder dieser Kategorien haben bei allen Kreisbehörden eines Landes einen Konkretalstatus zu bilden. Die Konzeptspraktikanten gehören in den Status der Statthalterei, und werden den Kreisbehörden nach Maßgabe des Bedürfnisses zugewiesen.

§. 8.

Dla spraw tyczących się podatkowania bezpośredniego, dodani będą władzom obwodowym osobni urzędnicy, mający tytuł inspektorów i podinspektorów podatkowych i podlegający wprost przełożonemu nad władzą obwodową. Jeżeli potrzeba służby tego wymagać będzie, można będzie przydzielić jeszcze jednego lub kilku oficyałów.

Stosunek służbowy tych urzędników będzie uregulowany przepisem osobnym, wydanym przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, przyczém stosunek ich do władzy obwodowéj oznaczony będzie w ten sposób, iż we wszystkich sprawach podatkowych, względem których władzy obwodowéj służy prawo dozoru lub wykonania, inspektorowie to samo stanowisko przy tym urzędzie zajmować będą, jakie według instrukcyi naznaczoném było inspektorom i podinspektorom podatkowym, ustanowionym dotąd przy starostwach powiatowych.

§. 9.

Oprócz tego dodani będą władzom obwodowym urzędnicy techniczni (urzędnicy budowniczy) do załatwienia i pomocy w sprawach służby budownictwa publicznego; ci podlegać będą pod względem służby władzy obwodowéj, a co się tyczy karności, zostawać będą wprost pod dozorem przełożonego téjże władzy.

Zresztą stanowisko i działanie tych urzędników określoném zostanie szczególnemi rozporządzeniami.

§. 10.

W czasie nieobecności przełożonego nad władzą obwodową, lub przeszkody z jego strony, objąć winien komisarz, zastępujący jego miejsce, kierunek urzędowania, jeżeli Namiestnik nie zarządzi co innego; ten wypełniać będzie wszelkie obowiązki urzędu, które ma przełożony, na nim cięży także odpowiedzialność za prowadzenie urzędowania w ciągu zastępstwa.

Oprócz tego przypadku zastępstwa, komisarz zastępujący będzie używanym przez przełożonego nad władzą obwodową w sposobie odpowiednym jego stanowisku urzędowemu.

§. 11.

Urzędnicy i słudzy przy władzy obwodowéj podlegają w służbie przełożonemu nad władzą obwodową, i winni są stósować się do rozporządzeń jego, równie jak do przepisów objętych w instrukcyi, dla urzędów wydanéj (§. 18).

§. 12.

Przełożony nad władzą obwodową winien kierować czynnością służbową urzędników i sług, tudzież dodanych mu urzędników technicznych i podatko-

§. 8.

Für die Angelegenheiten der direkten Besteuerung werden den Kreisbehörden eigene Beamten mit dem Titel von Steuer-Inspektoren und Unter-Inspektoren in unmittelbarer Unterordnung unter den Vorsteher der Kreisbehörde beigegeben. Sollte es das Dienstbedürfniß erfordern, so kann demselben durch Zutheilung eines oder mehrerer Offizialen entsprochen werden.

Das dienstliche Verhältniß dieser Beamten wird durch eine besondere vom Finanzministerium im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern zu erlassende Vorschrift geregelt, wobei, bezüglich des Verhältnisses derselben zur Kreisbehörde, die Bestimmung zu gelten hat, daß die Inspektoren in allen Steuersachen, wobei der Kreisbehörde ein überwachender oder ausübender Wirkungskreis zusteht, bei diesem Amte dieselbe Stellung einzunehmen haben, welche den bisher bestandenen Steuer-Inspektoren und Unter-Inspektoren bei den Bezirkshauptmannschaften instrukzionsmäßig zugewiesen war.

§. 9.

Den Kreisbehörden werden außerdem zur Besorgung und Hilfeleistung in den Gegenständen des öffentlichen Baudienstes technische Beamte (Baubeamte) beigegeben, die in dienstlicher Beziehung der Kreisbehörde zu unterordnen, und zunächst unter die Disziplinar-Aufsicht des Vorstehers der Kreisbehörde zu stellen sind.

Im Uebrigen wird die Stellung und Wirksamkeit dieser Organe durch besondere Anordnungen bestimmt.

§. 10.

Im Falle der Abwesenheit oder Verhinderung des Vorstehers der Kreisbehörde hat der stellvertretende Kommissär, wenn nicht von dem Statthalter eine andere Vorkehrung getroffen wird, die Amtsleitung zu übernehmen, und alle dem Amtsvorsteher zukommenden Verpflichtungen zu erfüllen, in welcher Hinsicht ihm auch die Verantwortung für die Geschäftsführung während der Dauer der Vertretung obliegt.

Außer dem Falle der Vertretung ist der stellvertretende Kommissär von dem Kreisvorsteher in der seiner sonstigen ämtlichen Stellung angemessenen Art gehörig zu verwenden.

§. 11.

Die Beamten und Diener der Kreisbehörde sind in ihrer Dienstleistung dem Vorsteher der Kreisbehörde untergeordnet und verpflichtet, sich nach den Anordnungen desselben und nach den Bestimmungen des Amts-Unterrichtes (§. 18) zu verwenden.

§. 12.

Der Vorsteher der Kreisbehörde hat die Beamten und Diener derselben, und die ihm beigegebenen technischen und Steuerbeamten (§§. 8 und 9) in deren Diestleistung

wych (§§. 8. i 9.), czuwać nad pełnieniem służby tychże, jakoteż nad pełnieniem służby urzędników i sług przy urzędach powiatowych, a w ogóle nad wszystkiemi podległemi jemu urzędami i funkcyonaryuszami: powinien wymagać od nich wykonania przepisanego i dokładnego obowiązków, napominać, ganić i zagrażać karą, a w razie potrzeby, ukarać zawieszeniem w służbie płacy.

O zawieszeniu nakazaném należy bezzwłocznie uczynić relacyę do Namiestnika, jeżeli zaś idzie o urzędnika, któremu w urzędzie powiatowym powierzone jest urzędowanie sądowe, równocześnie także do Prezydenta sądu krajowego wyższego, jeżeli zaś zawieszony jest urzędnikiem podatkowym (§. 8.), do władzy podatkowéj.

§. 13.

Dla mianowania na przełożonego nad władzą obwodową, równie jak na komisarza zastępcę, Namiestnik uczyni przedstawienie Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Mianowanie zaś pozostawioném jest Jego C. K. Mości.

Mianowanie innych komisarzów i lekarza obwodowego należy do Ministra Spraw Wewnętrznych na przedstawienie trójki przez Namiestnika.

Urzędników manipulacyjnych mianować będzie Namiestnik na przedstawienie przełożonego obwodu.

Ustanowienie sług, tudzież przyjmowanie dyurnistów, o ile takowe miejsce mieć może (§. 5), należy do przełożonego nad władzą obwodową.

Inspektorów i podinspektorów podatkowych mianuje Ministerstwo Skarbu na przedstawienie Władzy podatkowéj krajowéj, która przedłoży wnioski swoje do mianowania przez Naczelnika kraju, jeżeli jéj przełożony sam nie jest oraz Naczelnikiem kraju.

Urzędników technicznych przy władzach obwodowych mianować będzie Ministerstwo Handlu i Budowli publicznych na przedstawienie Namiestnika.

Przełożony nad władzą obwodową mocen jest udzielać uwolnienia od służby komisarzowi zastępcy, urzędnikowi podatkowemu lub budowniczemu na dni czternaście, innym zaś urzędnikom i sługom przy władzy obwodowéj na cztéry tygodnie.

Wnioski, tyczące się uwolnienia od pełnienia służby na czas dłuższy, tudzież tyczące się nadania nagród i zapomożeń, przeniesienia na stan spoczynku do czasu lub na zawsze, wymierzenia emolumentów spoczynkowych dla urzędników i sług przy władzy obwodowéj, oznaczenia pensyi, prowizyi, a w ogólności wnioski względem należytości dla pozostałych wdów i sierót po zmarłych urzędnikach i sługach, przedłożyć należy władzy wyższéj do dalszego dochodzenia rzeczy, i do rozstrzygnienia, jeżeli przedmiot wchodzi w jéj zakres.

zu leiten, und sowohl dieselben als auch die Beamten und Diener der Bezirksämter und überhaupt der ihnen untergeordneten Aemter und Organe in deren Geschäftsführung zu überwachen, sie zur ordnungsmäßigen und genauen Pflichterfüllung zu verhalten und gegen dieselben mit Mahnungen, Verweisen und Straf-Androhungen, und nöthigen Falles mit Suspension vom Dienste und Gehalte vorzugehen.

Die verhängte Suspension ist unverzüglich dem Statthalter, und zugleich, falls es sich um einen Beamten, dem bei einem Bezirksamte die judizielle Geschäftsführung anvertraut ist, handelt, dem Oberlandesgerichts-Präsidenten, wenn derjenige, den die Suspension trifft, hingegen ein Steuerbeamter (§. 8) ist, der Steuerbehörde anzuzeigen.

§. 13.

Für die Stelle des Vorstehers der Kreisbehörde, sowie für jene der stellvertretenden Kommissäre, erstattet der Statthalter den Vorschlag an den Minister des Innern.

Die Ernennung ist Seiner Majestät vorbehalten.

Die Ernennung der übrigen Kommissäre und des Kreisarztes steht über Ternavorschlag des Statthalters dem Minister des Innern zu.

Die Manipulazionsbeamten ernennt über Vorschlag des Kreisvorstehers der Statthalter.

Die Anstellung der Dienerschaft, sowie die Aufnahme von Diurnisten in soferne solche stattfinden kann (§. 5), steht dem Vorsteher der Kreisbehörde zu.

Die Steuer-Inspektoren und Unter-Inspektoren ernennt das Finanzministerium über Antrag der Steuer-Landesbehörde, welche, wenn ihr Vorsteher nicht zugleich Landes-Chef ist, ihren Besetzungsvorschlag im Wege des Landes-Chefs vorzulegen hat.

Die technischen Beamten der Kreisbehörden werden über Vorschlag des Statthalters vom Ministerium für Handel und öffentliche Bauten ernannt.

Der Vorsteher der Kreisbehörde ist ermächtiget, dem stellvertretenden Kommissäre, oder einem Steuer- oder Baubeamten auf vierzehn Tage, und den übrigen Angestellten der Kreisbehörde auf vier Wochen Urlaub zu gewähren.

Die Anträge auf ausgedehntere Urlaube, auf Ertheilung von Belohnungen und Aushilfen, wegen Versetzung in den bleibenden oder zeitlichen Ruhestand und wegen Bemessung der Ruhegenüsse für die Beamten und Diener der Kreisbehörde, dann wegen Bestimmung der Pensionen, Provisionen und überhaupt der Gebühren für die zurückgebliebenen Angehörigen verstorbener Beamten und Diener, sind der vorgesetzten Behörde zur weiteren Verhandlung, und nach Maßgabe des dieser Behörde eingeräumten Wirkungskreises zur Entscheidung vorzulegen.

§. 14.

Kary w drodze dyscyplinarnéj nad personalem władzy obwodowéj oznaczać będzie, jeżeli nie wystarczy moc nadana przełożonemu urzędu, Namiestnik, a w wyższym ciągu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Jeżeli idzie o urzędnika technicznego, wówczas rozstrzygać będzie w wyższym ciągu Ministerstwo Handlu i Budowli publicznych po zniesieniu się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Postępowanie w drodze dyscyplinarnéj przeciw urzędnikowi podatkowemu, wspomnionemu w §. 8., należy do władzy podatkowéj krajowéj i do Ministerstwa Skarbu, a według okoliczności w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Tylko Jego C. K. Mość oddalić może od urzędu przełożonego obwodowego lub komisarza zastępcę; oprócz tych oddalić może od urzędu urzędników i sług ta sama władza, która ma prawo ich mianowania, przy ścisłém zachowaniu obowiązujących w téj mierze przepisów, mianowicie za przybraniem dwóch radzców sądowych, gdy idzie o oddalenie urzędników.

§. 15.

Na potrzeby kancelaryjne, dające się opędzić ryczałtowo, tudzież na opał i na oświetlenie lokalności urzędowych, wyznaczoną będzie władzy obwodowéj kwota ryczałtowa.

Rzeczy potrzebne do urządzenia kancelaryi sprawiane będą za pozwoleniem namiestnictwa i za składaniem rachunków, mniéj ważne rzeczy i naprawy może sprawić i nakazać przełożony urzędu aż do kwoty stu złr. m. k. w ciągu jednego roku, jednakże winien o tém uczynić relacyę do władzy krajowéj i złożyć jéj rachunek.

§. 16.

Za podróże w służbie odbyte w obwodzie, przełożony władzy obwodowéj otrzyma stósowne wynagrodzenie ryczałtowe, inni zaś urzędnicy i słudzy otrzymają karty na dni i mile obliczone, które w razie podróży urzędowych eraryum, zaś w razie podróży w interesie strón przedsiębranych, strony opłacać będą.

Wykazy tych kosztów sprawdzać będzie przełożony obwodu pod względem czynności i czasu w nich wyrażonego, zawiduje takowe, jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość, i przedłoży je co miesiąc namiestnictwu do adjustowania.

W razie podróży w interesie Dworu lub za obrębem obwodu w służbie odbytych, urzędnicy przy władzy obwodowéj otrzymają dyety według normaliów i koszta podróży.

§. 14.

Die Disziplinar-Strafgewalt über das Personale der Kreisbehörde wird, in soweit die Befugnisse des Amtsvorstehers nicht ausreichen, von dem Statthalter, und in höherer Linie vom Ministerium des Innern ausgeübt.

Betrifft es einen technischen Beamten, so entscheidet in höherer Linie das Ministerium für Handel und öffentliche Bauten über Rücksprache mit dem Ministerium des Innern.

Die Disziplinarbehandlung eines der im §. 8. erwähnten Steuerbeamten steht der Steuer-Landesbehörde und dem Finanzministerium, nach Umständen im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern zu.

Die Entlassung eines Kreisvorstehers und eines stellvertretenden Kommissä&s ist der Entscheidung Seiner Majestät vorbehalten; sonst wird die Entlassung von Beamten und Dienern unter genauer Beobachtung der hierüber bestehenden Vorschriften, insbesondere über die Zuziehung zweier Justizräthe, bei Entlassung von Beamten von jener Behörde auszusprechen seyn, welcher das Ernennungsrecht zukömmt.

§. 15.

Für die zur Pauschalbehandlung geeigneten Kanzlei-Erfordernisse und für die Beheizung und Beleuchtung der Amtslokalitäten wird der Kreisbehörde ein Pauschale bestimmt.

Die Anschaffung der Kanzlei-Einrichtungsstücke erfolgt über Bewilligung der Statthalterei und gegen Verrechnung; kleinere Anschaffungen und Reparaturen kann der Amtsvorsteher bis zu dem Betrage von Einhundert Gulden im Laufe eines Jahres unter Anzeige und Rechnungslegung an die Landesbehörde vornehmen lassen.

§. 16.

Für Dienstreisen im Kreise erhält der Vorsteher der Kreisbehörde eine angemessene Pauschalvergütung, die übrigen Angestellten der Kreisbehörde hingegen erhalten Tag- und Meilengelder, die bei offiziosen Reisen vom Aerar, bei Reisen in Parteisachen von den Pateien vergütet werden.

Die Partikularien sind vom Kreisvorsteher in Absicht auf die darin aufgeführten Leistungen und Zeitverwendung zu prüfen, soweit sich in diesen Beziehungen kein Anstand ergibt, zu vidiren, und monatweise der Statthalterei zur Adjustirungs-Veranlassung vorzulegen.

Bei Hofreisen und bei Dienstreisen außerhalb des Kreises haben die Beamten der Kreisbehörde die normalmäßigen Diäten und Reisegebühren aufzurechnen.

Przełożony obwodu może nakazać, aby podległym mu urzędnikom dana była zaliczka na podróż aż do kwoty stu złr. m. k. z sumy zapasowéj będącéj do jego rozporządzenia; o wyższe zaliczki starać się należy u Namiestnika.

§. 17.

Na wydatki urzędowe i zaliczki (§§. 15. i 16.) przełożony nad władzą obwodową otrzyma pewną sumę zapasową; a ilekroć złoży rachunki z opędzonych z téj sumy wydatków, takowa uzupełnioną zostanie przez asygnacyę kwoty za rzetelną uznanéj.

§. 18.

Osobna instrukcya dla urzędów określi sposób, w jaki sprawy do władzy obwodowéj przychodzące mają być przyjmowane, wypracowane i załatwiane, jak akta zachowywane i w porządku, łatwym do przeglądu, utrzymywane być winny.

Rozdział drugi.

Zakres działania władzy obwodowéj.

A. W ogólności.

I. Zakres działania władzy obwodowéj w sprawach administracyi politycznéj.

§. 19.

Władza obwodowa powołaną jest do nadkierunku administracyi w obwodzie co do wszystkich w §. 1. wspomnionych interesów, tudzież do wszelkich w sprawach téjże administracyi wymaganych zarządzeń w miarę ustaw i przepisów istniejących.

Pod tym względem więc działalność jéj jest częścią nadzorcza, częścią wykonawcza i administracyjna.

§. 20.

Władza obwodowa obowiązaną jest urzędy i organa podwładne (§. 3.) w załatwianiu spraw administracyjnych kontrolować, nauczać i naprowadzać, na zgodne z obowiązkami prowadzenie czynności nalegać i ku wykonaniu ustaw i rozporządzeń pomocy udzielać, zresztą w razie potrzeby bezpośrednie zarządzić kroki zaradcze.

Naczelnik obwodu obowiązanym jest, ile razy tego widzi potrzebę, objeżdżać albo wszystkie albo niektóre powiaty urzędowe obwodu swego, lub téż przez urzędnika obwodowego objeżdżać kazać.

Der Kreisvorsteher kann den ihm unterstehenden Beamten einen Reisevorschuß bis zum Belaufe von Einhundert Gulden aus der ihm zu Gebote stehenden Verlagssumme verabfolgen lassen; höhere Vorschußbeträge sind bei der Statthalterei anzusuchen.

§. 17.

Für vorkommende Amtsauslagen und Vorschüsse (§§. 15 und 16) erhält der Vorsteher der Kreisbehörde eine bestimmte Verlagssumme, welche, so oft er über die daraus bestrittenen Auslagen Rechnung legt, durch Anweisung des richtig befundenen Betrages zu ergänzen ist.

§. 18.

Ein besonderer Amtsunterricht wird bestimmen, in welcher Art die bei der Kreisbehörde einlangenden Geschäfte zu übernehmen, zu bearbeiten und zu erledigen, die Akten aufzubewahren und in übersichtlicher Ordnung zu erhalten sind.

Zweites Hauptstück.

Wirkungskreis der Kreisbehörde.

A. Im Allgemeinen.

I. Wirkungskreis der Kreisbehörde in Angelegenheiten der politischen Verwaltung.

§. 19.

Die Kreisbehörde ist zur Oberleitung der Verwaltung im Kreise für alle in dem §. 1 bemerkten Geschäfte und zu allen in den Angelegenheiten dieser Verwaltung erforderlichen Anordnungen nach Maßgabe der bestehenden Gesetze und Vorschriften berufen.

Ihre dabei eintretende Wirksamkeit ist theils eine überwachende, theils eine ausübende und administrative.

§. 20.

Die Kreisbehörde hat die unterstehenden Aemter und Organe (§. 3.) in der Besorgung der administrativen Angelegenheiten zu beaufsichtigen, zu belehren und zurechtzuweisen, sie zur pflichtmäßigen Geschäftsführung anzuhalten und in der Vollziehung der Gesetze und Anordnungen zu unterstützen, und erforderlichen Falles durch unmittelbares Einschreiten Abhilfe zu schaffen.

Der Kreisvorsteher hat, so oft er es nöthig findet, entweder alle oder einzelne Amtsbezirke des Kreises zu bereisen, oder durch einen Kreisbeamten bereisen zu lassen.

Naczelnik obwodu na wszelki sposób obowiązanym będzie, w ciągu lat trzech sam poobjeżdżać wszystkie powiaty swego obwodu.

Przytém nie tylko tego dochodzić będzie, czy tok odbywania czynności przy urzędach politycznych zgadza się z formalnościami przepisanemi, lecz téż przekonać się powinien o należytém zachowaniu się i aplikacyi urzędników, tudzież o istotném wykonaniu tego, co przez ustawy lub zwierzchnicze zlecenia nakazaném zostało, a spostrzeżenia w téj mierze zrobione zarelacyonować do Szefa krajowego.

§. 21.

Władza obwodowa zarządza i rozstrzyga w piérwszéj instancyi wszelkie przedmioty w obwodzie, które jéj wyraźnie są przekazane do wykonania lub zarządu.

Wszelkie rekursa i zażalenia, wytoczone do wyższych władz przeciw zarządzeniom i rozstrzygnieniom, przez niższe władze polityczne w piérwszéj instancyi wydanym, przedłożone być muszą władzy obwodowéj, która takowe wynieść powinna przed władzę krajową do rozstrzygnienia.

Władza obwodowa atoliż rozstrzygać będzie winna w drugiéj instancyi:

a) sprawy policyjne, kultury krajowéj, konskrypcyjne, rekrutacyjne, podwodowe i o kwaterowania wtedy, kiedy decyzya nie jest wyraźnie pozostawioną wyższéj władzy politycznéj; niemniéj téż

b) inne sprawy, kiedy ze względów publicznych rozrządzenie na wniesione rekursa lub zażalenia naglącą jest rzeczą, w miarę wykazującéj się tuż potrzeby. Od rozstrzygnień władzy obwodowéj wolny rekurs do władzy krajowéj.

§. 22.

Władza obwodowa czuwać ma nad spokojnością, bezpieczeństwem i publicznym porządkiem w obwodzie.

Przełożony władzy obwodowéj winien będzie pod tym względem ciągle baczne mieć oko na okoliczności i stosunki obwodu, a wszelkie ważniejsze spostrzeżenia i zaszłości podać Szefowi krajowemu do wiadomości.

On odpowiedzialnym jest ściśle, iż wcześnie uchyloném będzie co zagraża bezpieczeństwu i spokojności w obwodzie, i że wszelkiemu naruszeniu tejże bezzwłocznie zaradzi całemi siłami prawnemi, w jego dyspozycyi będącemi, a w ogólności, iż zarządzi i wykona wszelkie środki, ku utrzymaniu lub przywróceniu porządku publicznego potrzebne.

§. 23.

Władza obwodowa czuwać będzie w obwodzie nad należytém ogłoszeniem i ścisłém wszechstronném wypełnieniem ustaw, rozporządzeń i zleceń władz, i

Der Kreisvorsteher ist jedenfalls verpflichtet, im Laufe von drei Jahren alle Amtsbezirke seines Kreises selbst zu bereisen.

Dabei ist nicht bloß die formelle Geschäftsbehandlung der politischen Aemter zu untersuchen, sondern sich auch über das gehörige Benehmen und die Verwendung der Angestellten, und über die wirkliche Ausführung dessen, was durch die Gesetze oder höheren Weisungen aufgetragen war, die Ueberzeugung zu verschaffen, und über die gemachten Wahrnehmungen an den Landes-Chef Bericht zu erstatten.

§. 21.

Die Kreisbehörde verfügt und entscheidet in erster Instanz bezüglich jener Gegenstände im Kreise, welche ihr ausdrücklich zur Vollziehung oder Verwaltung zugewiesen sind.

Alle Rekurse und Beschwerden, welche gegen die von den unteren politischen Aemtern in erster Instanz getroffenen Anordnungen und Entscheidungen an die höheren Behörden ergriffen werden, müssen der Kreisbehörde vorgelegt werden, welche dieselben an die Landesstelle zur Entscheidung zu leiten hat.

Die Kreisbehörde soll jedoch

a) in Polizei-, Landeskultur-, Konskripzions-, Rekrutirungs-, Vorspanns- und Bequartierungs-Angelegenheiten, in soferne das Erkenntniß nicht ausdrücklich der höheren politischen Behörde vorbehalten ist, dann

b) in anderen Geschäften, wenn öffentliche Rücksichten eine Verfügung über die eingelangten Rekurse oder Beschwerden dringend erheischen, nach Maßgabe dieses Erfordernisses, die Entscheidung in zweiter Instanz schöpfen. Gegen solche Entscheidungen der Kreisbehörde steht der Rekurs an die Landesstelle offen.

§. 22.

Der Kreisbehörde liegt die Pflicht ob, für die Ruhe, Sicherheit und die öffentliche Ordnung im Kreise zu sorgen.

Der Vorsteher der Kreisbehörde hat in dieser Beziehung den Zuständen und Verhältnissen des Kreises seine fortwährende Aufmerksamkeit zuzuwenden, und alle wichtigeren Wahrnehmungen und Vorfallenheiten dem Landes-Chef zur Kenntniß zu bringen.

Er ist dafür strenge verantwortlich, daß zur Beseitigung dessen, was die Sicherheit und Ruhe im Kreise bedroht, rechtzeitig das Geeignete vorgekehrt, jeder Störung derselben unverzüglich und mit allen ihm zu Gebote stehenden gesetzlichen Mitteln begegnet, und überhaupt alle zur Erhaltung oder Herstellung der öffentlichen Ordnung erforderlichen Verfügungen getroffen und ausgeführt werden.

§. 23.

Die Kreisbehörde hat im Kreise für die gehörige Kundmachung und für die genaue und allseitige Vollziehung der Gesetze, Verordnungen und Verfügungen der Be-

w tym celu użyje w razie potrzeby środków zmuszających, prawnie jéj przysłużających.

Takowa dozwala niższym urzędom politycznym potrzebnéj asystencyi wojskowéj, i czyni w téj mierze wezwania do właściwych komend wojskowych, nie tylko w tym razie, ale i wtenczas, gdy sama téj asystencyi potrzebuje dla przeprowadzenia własnych zarządzeń swych.

B. W szczególności.

§. 24.

Władzy obwodowéj poruczoném jest w miarę przepisów istniejących nadkierunek konskrypcyi i rekrutacyi w obwodzie, tudzież współdziałanie i urządzanie w sprawach dawania podwód, prowidowania i kwaterowania wojska.

Władza obwodowa kieruje losowaniem i odstawieniem do wojska, rozstrzyga czasowe uwolnienia od służby wojskowéj, równie jak odstawienia z urzędu, i znosi się z dotyczącemi władzami wojskowemi względem dymisyonowania żołniérza w drodze koncertacyi lub łaski.

Sprawy subarendacyjne odbywane będą albo przez władzę obwodową, albo za jéj zleceniem przez podrzędne urzędy polityczne.

W razach, gdzie zachodzą wzajemne trudności między władzami wojskowemi i cywilnemi, sprawuje pośrednictwo naczelnik obwodu albo osobiście, albo przez urzędnika podwładnego ku temu zadelegowanego.

§. 25.

Gdzie idzie o założenie dróg, mostów i kanałów, o zakłady odwilżania i osuszenia, o regulacyę rzek i budowy zabezpieczenia brzegów, o założenie młynów, fabryk i innych przyrządów wodnych, o zrobienie śluz, o wystawienie przyrządów rzeczno-palowych, zastawnych lub spławnych, lub też w ogólności o urządzenie budów, mających na celu użycie siły wodnéj lub tyczących się rzeczy inundacyjnéj lub innéj publicznéj, należy do władzy obwodowéj udzielać konsensu do budowy prawnie wymaganego, na zasadzie przedsiębranego postępowania przepisanego, jeżeli takowe pozwolenie nie jest już wyższéj władzy zastrzeżone.

W przypadkach, gdzie w przedmiocie budów lub przyrządów takowych skargi lub spory zachodzą, należy do władzy obwodowéj rozstrzyganie w piérwszéj instancyi, jeżeli sprawa nie wchodzi w zakres sądowy.

hörden zu sorgen, und zu diesem Behufe erforderlichen Falles die gesetzlich zustehenden Zwangsmittel in Anwendung zu bringen.

Sie bewilliget den unteren politischen Aemtern die benöthigte Militär-Assistenz, und wendet sich dießfalls, sowie, wenn sie zur Ausführung ihrer eigenen Anordnungen dieser Assistenz bedarf, an die betreffenden Militärkommanden.

B. Insbesondere.

§. 24.

Der Kreisbehörde liegt nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften die Oberleitung der Konskripzion und Rekrutirung im Kreise, sowie die Mitwirkung und Anordnung in Angelegenheiten der Vorspannsleistung, der Verpflegung und Einquartierung des Heeres ob.

Die Kreisbehörde leitet die Losung und Abstellung zur Armee, entscheidet über zeitliche Befreiungen vom Kriegsdienste und über die Abstellungen von Amtswegen, und verhandelt mit den betreffenden Militärbehörden über die Entlassung eines Soldaten im Konzertazions- oder Gnadenwege.

Die Subarrendirungsverhandlungen werden von der Kreisbehörde, oder in ihrem Auftrage von den unterstehenden politischen Aemtern vorgenommen.

In Fällen gemeinschaftlicher Erhebungen zwischen Militär- und Zivilbehörden intervenirt der Kreisvorsteher entweder in eigener Person, oder durch einen ihm untergeordneten hiezu delegirten Beamten.

§. 25.

Wenn es sich um die Herstellung von Strassen, Brücken und Kanälen, um Bewässerungs- und Entwässerungs-Anlagen, um Flußregulirungen und Uferschutzbauten, um die Anlegung von Mühlen, Fabriken und sonstigen industriellen Werken an Wasser, oder von Klausen, Rechen und anderen Stau- oder Schwemm-Vorrichtungen, oder überhaupt um Bauführungen handelt, bei denen es auf die Benützung der Wasserkraft oder auf die Berücksichtigung von Inundazions- oder sonstigen öffentlichen Interessen ankommt, steht der Kreisbehörde auf Grundlage der ordnungsmäßig gepflogenen Verhandlung die Ertheilung des gesetzlich erforderlichen Baukonsenses zu, in soferne nicht eine solche Bewilligung einer höheren Behörde vorbehalten ist.

In Fällen, wo in Beziehung auf solche Baulichkeiten oder errichtete Bauwerke dieser Art Beschwerden vorkommen, oder Streitigkeiten entstehen, kommt der Kreisbehörde die Entscheidung in erster Instanz zu, sofern der Gegenstand nicht zur gerichtlichen Wirksamkeit gehört.

§. 26.

Stan dróg, mostów i gościńców publicznych w obwodzie jest przedmiotem obowiązkowéj staranności władzy obwodowéj.

Władza obwodowa czuwać będzie nad należytém onychże wystawieniem i utrzymaniem, a spostrzeżone wady starać się będzie usunąć albo przez zawezwanie powołanych ku temu urzędów i organów, albo przez doniesienie o nich do wyższéj władzy, albo téż w nagłéj potrzebie przez bezpośrednie własne zaradzenie.

Do zakładania dróg, idących poza granice powiatu urzędowego, lub wymagających prowadzenia budowy, w §. 25. wyszczególnionéj, potrzebném jest zezwolenie władzy obwodowéj. Jeżeli idzie o założenie takich dróg, gdzieby przymusowe wywłaszczenie nastąpić miało, albo któreby się na dwa lub więcéj obwodów rozciągać, lub téż granic państwa dosięgać miały, albo przy którychby w ogólności względy wojskowe zachodziły, naówczas władza obwodowa, zanim do dalszych kroków przystąpi, o takich zakładach dróg do władzy politycznéj nadwładnéj doniesienie uczynić i jéj informacyi zasięgnąć powinna.

§. 27.

Przy budach wyprowadzić się mających kosztem Rządu, lub przez rozłożenie na cały obwód, albo na dwie lub więcéj gmin lub powiatów w obrębie obwodu, połączone z przeprowadzeniem budowy czynności administracyjne urzędowe wedle bliższych postanowień przepisów budowniczych należą do władzy obwodowéj.

§. 28.

Co się tycze budowy kościołów, probostw lub szkół, tudzież zakładania cmentarzów i tym podobnych, winna będzie władza obwodowa czynności przepisane wedle okoliczności w porozumieniu z władzami duchownemi odbywac, plan budowy ułożyć kazać, budowę o ile takowa wedle przepisów w téj mierze istniejących należy do zakresu władzy obwodowéj, zarządzić, lub wyższego wedle potrzeby zezwolenia ku temu zasięgnąć, nareszcie nad należytém wyprowadzeniem budowy pozwolonéj dozór prowadzić.

Władza obwodowa rozstrzyga oraz w piérwszéj instancyi okoliczności zachodzące co do zastosowania ustaw konkurencyjnych do każdéj budowy takowéj, o ile nie jest zawezwaną obowiązkowość przyłożenia się eraru lub funduszu zostającego pod administracyą lub nadzorem namiestnictwa.

Te same zasady mają być zachowane przy rozprawach konkurencyjnych względem urządzenia i innych potrzeb dla kościołów, szkół, cmentarzów i t. p.

§. 26.

Der Zustand der öffentlichen Strassen, Brücken und Wege im Kreise bildet einen Gegenstand der pflichtmäßigen Obsorge der Kreisbehörde. Sie hat die vorschriftmäßige Herstellung und Instandhaltung derselben zu überwachen, und die Beseitigung der wahrgenommenen Gebrechen durch Anweisung der dazu zunächst berufenen Aemter und Organe, oder durch Anzeige an die höhere Behörde, oder in dringenden Fällen durch unmittelbare Verfügung zu veranlassen.

Zur Anlegung von Strassen, welche über den Umfang eines Amtsbezirkes hinausreichen, oder eine im §. 25 erwähnte Bauführung mit sich bringen, ist die Genehmigung der Kreisbehörde erforderlich. Handelt es sich um Anlegung solcher Strassen, bei welchen eine zwangsweise Enteignung stattfinden soll, oder welche sich über zwei oder mehrere Kreise ausdehnen, oder an die Staatsgrenze führen, oder bei welchen überhaupt militärische Rücksichten eintreten, so hat die Kreisbehörde, bevor sie zu weiteren Verhandlungen schreitet, über solche Strassen-Anlagen Bericht an die vorgesetzte politische Behörde zu erstatten und deren Weisungen einzuholen.

§. 27.

Bei Bauführungen, welche auf Kosten des Staatsschatzes, oder durch Umlegung auf den ganzen Kreis, oder auf zwei oder mehrere Gemeinden oder Bezirke innerhalb des Kreises stattzufinden haben, liegen der Kreisbehörde die mit der Ausführung verbundenen administrativen Amtshandlungen nach den näheren Bestimmungen der Bauvorschriften ob.

§. 28.

In Betreff der Bauführung für Kirchen, Pfarren und Schulen, und der Herstellung von Begräbnißplätzen und dergleichen, hat die Kreisbehörde die vorschriftmäßige Verhandlung nach Umständen im Einvernehmen mit den geistlichen Behörden zu pflegen, die Bauprojekte zu veranlassen, die Bauführung, soweit solche nach den hierüber bestehenden Vorschriften in dem Wirkungskreise der Kreisbehörde gelegen ist, anzuordnen, oder dafür die erforderliche höhere Bewilligung einzuholen, und die ordnungsmäßige Herstellung des genehmigten Baues zu überwachen.

Die Kreisbehörde entscheidet zugleich über Anwendung der bestehenden Konkurrenzgesetze auf jede solche Bauführung in erster Instanz, in soweit nicht die Beitragspflichtigkeit des Aerars oder eines unter der Verwaltung oder Ueberwachung der Statthalterei stehenden Fondes angesprochen wird.

Nach denselben Grundsätzen ist bei den Konkurrenz-Verhandlungen über die Einrichtung und sonstigen Erfordernisse für Kirchen, Schulen, Leichenhöfe u. s. f. vorzugehen.

§. 29.

W przypadkach, gdzie koszta na założenie dróg, budów wodnych lub innych zakładów, albo przedsiębiorstw publicznych, opędzone być mogą albo całkiem, albo w części drogą konkurencyi, zarządzonym będzie rozkład onychże na pojedyncze gminy przez władzę obwodową, na pojedynczych do przyłożenia się z pewnym datkiem zobowiązanych zaś przez urząd powiatowy.

§. 30.

Władza obwodowa czuwać winna nad tém, ażeby wewnętrzne urządzenie gmin nie tylko bezpośrednio, lecz téż i pośrednio przez urzędy powiatowe jéj ulegających, równie jak i stosunki gmin między sobą wedle ustaw były uregulowane, i wpływać téż będzie na ich sprawy w sposób ustawom i przepisom odpowiedni.

Władza obwodowa rozstrzyga w piérwszéj instancyi spory względem granic między gminami, jéj albo urzędom powiatowym podporządkowanemi.

§. 31.

W rzeczach przemysłowych i handlowych należy do zakresu władz obwodowych:

a) udzielanie praw do otworzenia kawiarni, założenia huty szklannéj, warzalni potaziu, wapienni, gipsowni i ceglarni, do przedsiębiorstw przemysłowych i wyzyskiwania torfu, tudzież do odbywania targów tygodniowych;

b) upuszczenie lat terminowych, czeladnych, wysługowych lub wędrownych, tudzież obowiązku sporządzenia dzieła popisowego (majstersztyk) do otrzymania prawa prowadzenia handlu, przemysłu lub majstrowstwa;

c) wskazane przepisami spółdziałanie przy nadawaniu koncesyj, władzy montanistycznéj przysłużającém;

d) udzielanie paszportów domokrążnych.

§. 32.

Nadto należy do władzy obwodowéj w piérwszéj instancyi:

a) pozwolenie składek dobroczynnych w obwodzie;

b) rozstrzyganie rozdrobnień i odstąpień gruntowych, o ile do tego potrzeba zezwolenia ze strony władz politycznych, w miarę przepisów istniejących;

c) zamknięcie lasu;

d) rozstrzyganie sporów i wątpliwości zachodzących w przypadkach wywłaszczeń, przez wyższe władze pozwolonych, pod względem przedmiotu i objętości onychże, jeżeli spory takowe usunięte być mogą w miarę istnieją-

§. 29.

In Fällen, in welchen die Kosten für Strassen, Wasserbaulichkeiten oder andere öffentliche Anstalten oder Unternehmungen ganz oder zum Theile im Wege der Konkurrenz aufzubringen sind, wird von der Kreisbehörde die Umlegung auf die einzelnen Gemeinden, von dem Bezirksamte aber auf die einzelnen Beitragspflichtigen veranlaßt.

§. 30.

Die Kreisbehörde trägt dafür Sorge, daß die innere Einrichtung der Gemeinden, sowohl jener, die unmittelbar, als jener, welche mittelbar durch die Bezirksämter ihr unterstehen, sowie die Verhältnisse der Gemeinden unter sich den Gesetzen gemäß geordnet werden, und übt denjenigen Einfluß auf deren Angelegenheiten, welcher den Gesetzen und Vorschriften gemäß ist.

Sie entscheidet in erster Instanz über die Streitigkeiten wegen Begränzung der Gemarkung zwischen den ihr oder den Bezirksämtern untergeordneten Gemeinden.

§. 31.

In Gewerbe- und Handelssachen gehört zum Wirkungskreise der Kreisbehörden:

a) die Ertheilung der Befugnisse zu Kaffehäusern, Glashütten, Pottasche-Siedereien, Kalk-, Gyps- und Ziegelbrennereien, gewerbemäßigen Torfstich-Unternehmungen, dann Wochenmärkten;

b) die Nachsicht von Lehr-, Gesellen-, Servir- oder Wanderjahren, und der Anfertigung von Meisterstücken zur Erlangung eines Handels-, Gewerbebefugnisses oder Meisterrechtes;

c) die vorschriftmäßige Mitwirkung bei den der montanistischen Behörde zustehenden Konzessionirungen;

d) die Ertheilung von Hausirpässen.

§. 32.

Der Kreisbehörde steht außerdem in erster Instanz zu:

a) die Bewilligung von mildthätigen Sammlungen im Kreise;

b) die Entscheidung über Grundzerstückungen und Abtrennungen, in soferne dazu eine politische Genehmigung erforderlich ist, nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften;

c) die Bannlegung eines Waldes;

d) die Entscheidung in Fällen der höheren Ortes bewilligten Expropriazionen über die in Ansehung des Gegenstandes und Umfanges derselben sich ergebenden Streitigkeiten oder Zweifel, in soferne solche nach Maßgabe der zu jener Unterneh-

cych ustaw ogólnych lub szczególnych, jako też w miarę pozwolenia udzielonego do tego przedsiębiorstwa, dla którego wywłaszczenie nastąpić powinno;

e) pozwolenie spławiania wodami publicznemi, o ile to nie jest szczególnie wyższéj władzy pozostawione;

f) udzielanie dyspens od zapowiedzi w tych krajach koronnych, i w owych przypadkach, w których władza obwodowa do tego jest powołaną wedle §§. 85. i 86. powszechnéj księgi ustaw cywilnych;

g) udzielanie konsensu do małżeństw żydowskich (§. 124. powszechnéj księgi ustaw cywilnych) w tych krajach koronnych, gdzie takowe na mocy ustaw jest przepisane;

h) pozwolenie paszportów broni i kart polowania, gdzie takowe są przepisane.

II Zakres działania w sprawach wymiaru sprawiedliwości.

§. 33.

Wpływ władzy obwodowéj pod względem wymiaru sprawiedliwości, nie wchodzącego bynajmniéj w zakres jéj, ogranicza się w powszechności na to, iż władza obwodowa przy poleconém sobie rozpoznawaniu i nadzorowaniu (§. 20.) nad zawiadowaniem czynnościami urzędów powiatowych, uwagę swą starannie zwracać będzie na stan prowadzenia księgi gruntowéj, na rzecz sierocińską, a najszczególniéj na szafunek majątkiem, na pertraktacye spadkowe, równie jak na stan aresztów i aresztowanych, a co w téj mierze spostrzeże, albo w interesie publicznym, o ile to należy do zakresu jéj działania, swym własnym czynnościom urzędowym za podstawę położy, albo dotyczącym władzom sądowym lub wyższym administracyjnym do wiadomości lub dalszego zarządzenia udzieli.

III. Zakres działalności w sprawach podatkowych, kasowych i rachunkowych.

§. 34.

W sprawach bezpośredniego opodatkowania ma władza obwodowa wpływ częścią:

a) nadzorujący, częścią

b) wykonujący.

§. 35.

Władza obwodowa obowiązaną jest kontrolować ściśle urzędy powiatowe i zwierzchności miejskie, bezpośrednio jéj ulegające, w dopełnianiu obowiązków

mung für welche die Expropriazion zu erfolgen hat, ertheilten Bewilligung und der bestehenden allgemeinen oder besonderen Gesetze zu beheben sind;

e) die Gestattung des Schwemmens und Flößens auf öffentlichen Wässern, in so-weit sie nicht der höheren Behörde besonders vorbehalten ist;

f) die Ertheilung von Aufgebotsdispensen in jenen Kronländern und in jenen Fällen, in welchen die Kreisbehörde nach den §§. 85 und 86 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches dazu berufen ist;

g) die Ertheilung des Konsenses bei Ehen der Israeliten (§. 124 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches) in jenen Kronländern, wo solche gesetzlich vorgeschrieben ist;

h) die Bewilligung von Waffenpässen und Jagdkarten, in soferne sie vorgeschrieben sind.

II. Wirkungskreis in Angelegenheiten der Justizpflege.

§. 33.

Die Einflußnahme der Kreisbehörde in Betreff der Justizpflege, worüber ihr kein selbständiger Wirkungskreis zusteht, ist in der Regel darauf beschränkt, bei der ihr obliegenden Untersuchung und Ueberwachung (§. 20) der bezirksämtlichen Geschäftsgebarung auch auf den Zustand der Grundbuchsführung, das Waisenwesen, insbesondere die Vermögensgebarung, die Verlassenschafts-Abhandlungen, so wie auf den Zustand der Arreste und der Verhafteten sorgfältig Bedacht zu nehmen, und die darüber gemachten Wahrnehmungen entweder im öffentlichen Interesse, in soweit es in den Bereich ihrer Wirksamkeit gehört, ihren eigenen Amtshandlungen zum Grunde zu legen, oder den betreffenden Gerichts- oder höheren Verwaltungsbehörden zur Kenntnißnahme und weiteren Verfügung mitzutheilen.

III. Wirkungskreis in Steuer-, Kasse- und Rechnungssachen.

§. 34.

In den Angelegenheiten der direkten Besteuerung hat die Kreisbehörde theils

a) einen überwachenden, theils

b) einen ausübenden Einfluß zu nehmen.

§. 35.

Die Kreisbehörde ist verpflichtet, die Bezirksämter und die ihr unmittelbar unterstehenden Stadtbehörden in der Erfüllung ihrer instrukzionsmäßigen Obliegenheiten,

instrukcyjnych, tudzież gminy w spółdziałaniu osobnemi przepisami na nie włożoném, pod względem opodatkowania bezpośredniego.

Władza obwodowa wykonuje nadzór ten w drodze pismiennego postępowania, przez objeżdżania umyślnie przedsiębrane, jakoteż przy okazyi innych podróży służbowych, przyczém zbiéra sobie wiadomości o stosunkach opodatkowania w obwodzie, o przyczynach zaległości, o skargach względem nierównego rozkładu podatków, nareszcie o postępowaniu i prowadzeniu interesów przez urzędników powiatowych i organa gminne, użytych w sprawach podatkowych, by korzystać z nich przy następnych urzędowych czynnościach i przedłożeniach.

§. 36.

Jako urzędowi wykonującemu poleconém jest władzy obwodowéj:

a) wymierzenie należytości co do podatku od domów czynszowego i klasowego, równie jak podatku zarobkowego i dochodowego, na podstawie operatów wykazujących, i wniosków przez niższe urzędy polityczne przedłożonych, tudzież czynienie wniosków, czy całe jakie miejsce, lub które jego części poddane być winny podatkowi od domów czynszowemu;

b) zarządzanie i kontrolowanie prawnych środków do przymusowego ściągnienia zaległości w podatkach, lub innych należytościach w obwodzie istniejących, wedle regulaminów o egzekwowaniu podatkowém;

c) utrzymywanie w ewidencyi katastru podatków od czynszu domowego, od zarobku i dochodów, tudzież spółdziałanie w przeprowadzeniu i peryodycznéj rewizyi katastru podatków gruntowych;

d) zaopinowanie i przedłożenie do władzy krajowéj poborowéj próźb i rekursów w przedmiocie opuszczenia, przedłużenia terminu lub zniżenia podatku, nareszcie zarządzenie lub przedsiębranie dochodzeń kontrolnych w przedmiocie szkód elementarnych, z powodu których upraszano opuszczenia w podatkach.

und die Gemeinden in der denselben durch besondere Vorschriften auferlegten Mitwirkung in Angelegenheit der direkten Besteuerung genau zu überwachen.

Sie übt diese Ueberwachung im Wege der schriftlichen Verhandlung, durch eigens vorgenommene Bereisungen, sowie gelegenheitlich anderer Geschäftsreisen aus, und nimmt dabei zugleich den Anlaß, sich über die Besteuerungsverhältnisse im Kreise über die Ursachen von Rückständen, über die Klagen wegen ungleichmäßiger Steuervertheilung, und über das Benehmen und die Geschäftsführung der in Steuersachen verwendeten Bezirksbeamten und Gemeinde-Organe Auskünfte und Nachrichten zu sammeln, und dieselben zu weiteren Amtshandlungen und Vorlagen zu benützen.

§. 36.

Als ausübendem Amte liegt der Kreisbehörde ob:

a) die Bemessung der Gebühr rücksichtlich der Hauszins- und Klassensteuer; dann der Erwerb- und Einkommensteuer auf Grundlage der von den unteren politischen Aemtern vorgelegten Erhebungsoperate und Anträge, sowie die Erstattung des Vorschlages, ob eine ganze Ortschaft, oder welche Theile derselben der Hauszienssteuer zu unterziehen seyen;

b) die Anordnung und Ueberwachung der gesetzlichen Maßregeln zur zwangsweisen Einbringung der im Kreise bestehenden Steuer- und anderen Gebührenrückstände nach Maßgabe der Steuer-Exekuzions-Ordnungen;

c) die Evidenzhaltung der Hauszins-, Erwerb- und Einkommensteuer-Kataster und die Mitwirkung bei der Ausführung und periodischen Revision des Grundsteuer-Katasters;

d) die Begutachtung und Vorlage der Gesuche und Rekurse wegen Nachsicht, Zufristung oder Herabsetzung der Steuer an die Steuer-Landesbehörde, und die Einleitung oder Vornahme der Kontrol-Erhebungen über Elementarschäden, wegen welcher Steuernachsichten in Anspruch genommen werden.

C.

Najwyższe postanowienia
o urządzeniu namiestnictw i ich zakresie działania.

(Ustanowione najwyższą uchwała z dnia 14. Września 1852).

Rozdział piérwszy.

Urządzenie namiestnictw.

§. 1.

Namiestnictwo jest najwyższą władzą administracyjną kraju koronnego onemuż przekazanego:

1. dla spraw administracyi politycznéj i policyjnéj w ogólności;
2. dla spraw wyznań i oświecenia;
3. dla spraw handlowych i przemysłowych;
4. dla spraw kultury krajowéj;
5. dla tych spraw budowniczych, które nie dotyczą bezpośrednio przedmiotu jakiego, należącego do zakresu finansowéj władzy krajowéj, ani téż nie są wyraźnie przekazane innéj władzy w kraju, niezawisłéj od namiestnikostwa.

§. 2.

Namiestnikostwo składa się z Namiestnika, z Wice-Prezydenta lub innego zastępcy Szefa krajowego, z radców namiestniczych, sekretarzy i koncypistów, nareszcie z urzędów manipulacyjnych.

Oprócz usystemizowanego personalu namiestniczego ustanowioną będzie dla całego obrębu administracyjnego namiestnictwa pewna liczba praktykantów konceptowych do wykształcenia na przyszłych urzędników i do pomocy tak przy namiestnictwie, jako i przy władzach i urzędach powiatowych jemu podporządkowanych, w części z adjutum, w części bez takowego.

§. 3.

W mniejszych krajach koronnych nie podzielonych na obwody, ustanowiony będzie radca namiestniczy w miejsce Namiestnika, z potrzebną liczbą referentów jako radców krajowych.

C.

Allerhöchste Bestimmungen

über die

Einrichtung und Amtswirksamkeit der Statthaltereien.

(Festgesetzt mit Allerhöchster Entschließung vom 14. September 1852.)

Erster Abschnitt

Einrichtung der Statthalterei.

§. 1.

Die Statthalterei ist die oberste Verwaltungsbehörde des ihr zugewiesenen Kronlandes:

1. für die Geschäfte der politischen und Polizeiverwaltung überhaupt;
2. für die Angelegenheiten des Kultus und Unterrichtes;
3. für Handels- und Gewerbesachen;
4. für Angelegenheiten der Landeskultur;
5. für diejenigen Bausachen, die nicht unmittelbar einen Gegenstand des Geschäftskreises der Finanz-Landesbehörde berühren, oder die nicht ausdrücklich einer anderen Behörde im Lande, unabhängig von der Statthalterei, zugewiesen sind.

§. 2.

Die Statthalterei besteht aus dem Statthalter, dem Vize-Präsidenten oder einem anderen Stellvertreter des Landes-Chefs, aus Statthaltereiräthen, Sekretären und Konzipisten, und den Manipulazionsämtern.

Nebst dem systemisirten Personalstande der Statthalterei wird für das gesammte Verwaltungsgebiet derselben eine bestimmte Anzahl Konzeptspraktikanten zur Ausbildung eines entsprechenden Nachwuchses und zur Hilfeleistung sowohl bei der Statthalterei, als den ihr untergeordneten Behörden und Bezirksämtern, zum Theile mit, zum Theile ohne Adjutum, bestimmt.

§. 3.

In kleineren Kronländern, welche nicht in Kreise getheilt sind, wird ein Statthaltereirath als Stellvertreter, und die erforderliche Zahl Referenten als Landesräthe bestellt.

§. 4.

Liczba, ranga służbowa i pobory personalu namiestniczego, ustanowione zostaną przy przeprowadzeniu organizacyi władz krajowych politycznych.

§. 5.

Posuwanie się do wyższéj płacy urzędników jednéj a téj saméj kategoryi przy namiestnictwie ustanowionych jest stopniowe.

§. 6.

Namiestnictwu podporządkowane są władze polityczne obwodowe i wszelkie władze, urzędy, inne organa i publiczne zakłady, jakiekolwiek istnieją w okręgu administracyjnym tejże władzy krajowéj dla przedmiotów jéj przekazanych, w §. 1. wspomnionych.

Taż władza krajowa obowiązaną jest w obrębach przekazanéj działalności lub w wykonaniu wyższych rozkazów wszem wyżwspomnionym władzom, urzędom i organom udzielać objaśnienia i polecenia, i odbiérać od nich relacye i doniesienia.

§. 7.

Namiestnictwo podporządkowane jest Ministerstwu Spraw Wewnętrznych co do przedmiotów administracyi politycznéj i interesów personalnych; podlega atoliż także i innym Ministeryom lub Władzom centralnym, o ile im są do nadkierunku poruczone sprawy, wedle §. 1. w zakresie namiestnikostwa leżące.

§. 8.

Namiestnik składa przysięgę przepisaną w ręce Najjaśniejszego Pana Jego Ces. Król. Mości Apostolskiéj.

Od wszystkich innych urzędników namiestnikostwa i przełożonych nad władzami obwodowemi, odbiéra przysięgę Namiestnik.

§. 9.

Namiestnikostwo ma sobie wyznaczone stosowne potrzebie odpowiednie pauszale do opędzenia kosztów, tak za rekwizyta i potrzeby kancelaryjne, ryczałtowym sposobem opędzić się dające, jak za opał i oświetlenie; na bieżące zaś wydatki administracyjne ma sobie do dyspozycyi oddaną załogę odpowiednią za złożeniem rachunków przepisanych.

§. 10.

Namiestnikowi należą się we wszystkich podróżach służbowych i nadwornych pobory przepisane za należytém złożeniem rachunków.

Porachunki takowe mają w powszechności miejsce także i przy tych podróżach służbowych, które przedsiębiorą inni członkowie personalu namiestniczego.

§. 4.

Die Zahl, der Dienstrang und die Bezüge des Statthaltereipersonales werden bei Durchführung der Organisirung der politischen Landesbehörden festgesetzt werden.

§. 5.

Die Vorrückung in den höheren Gehalt der bei der Statthalterei angestellten Beamten derselben Kategorie ist eine graduelle.

§. 6.

Der Statthalterei sind die politischen Kreisbehörden, und alle Behörden, Aemter, anderen Organe und öffentlichen Anstalten untergeordnet, welche in dem Verwaltungsgebiete dieser Landesbehörde für die ihr zugewiesenen, in dem §. 1 bemerkten Gegenstände bestehen.

Sie hat allen diesen Behörden, Aemtern und Organen innerhalb des zugewiesenen Wirkungskreises oder in Vollziehung höherer Befehle, Belehrungen und Aufträge zu ertheilen, und von ihnen Berichte und Anzeigen zn empfangen.

§. 7.

Die Statthalterei ist dem Ministerium des Innern in Absicht auf die Gegenstände der politischen Verwaltung und der Personal-Angelegenheiten untergeordnet; sie untersteht aber auch, in soferne die zufolge des §. 1 in dem Geschäftskreise der Statthalterei begriffenen Angelegenheiten anderen Ministerien oder Zentral-Stellen zur Leitung zugewiesen sind, denselben.

§. 8.

Der Statthalter legt den vorgeschriebenen Diensteid in die Allerhöchsten Hände Seiner k. k. Apostolischen Majestät ab.

Alle andern Beamten der Statthalterei und die Vorsteher der Kreisbehörden, werden von dem Statthalter in Eidespflicht genommen.

§. 9.

Der Statthalterei wird nach Maß des Erfordernisses zur Bestreitung der Kosten für die zur Pauschalbehandlung geeigneten Kanzlei-Erfordernisse, für die Beheizung und Beleuchtung ein angemessenes Pauschale angewiesen, und für die laufenden Verwaltungs-Auslagen ein entsprechender Verlag gegen ordnungsmäßige Verrechnung zur Verfügung gestellt.

§. 10.

Dem Statthalter gebühren bei allen Dienst- und Hofreisen die normalmäßigen, gehörig zu verrechnenden Genüsse.

Diese Aufrechnung findet auch überhaupt bei Dienstreisen Statt, welche von anderen Gliedern des Personales der Statthalterei vorgenommen werden.

Rozdział drugi.

Zakres namiestnikostwa.

A. Zakres Namiestnika.

§. 11.

Namiestnik jest Szefem i Prezydentem namiestnictwa i wykonuje nadto te czynności, które mu osobiście jako Namiestnikowi poruczone zostały.

§. 12.

Tenże załatwia czynności, które sobie bezpośrednio polecone ma od Jego Ces. Król. Apostolskiéj Mości, lub od Ministerstw właściwych do osobistego wykonania.

§. 13.

Namiestnik prowadzi najwyższy kierunek policyi w kraju koronnym. Ciągłą baczność miéć powinien na wszystko, cokolwiek się odnosi do utrzymania spokojności, porządku i bezpieczeństwa w kraju. Jest tedy obowiązanym zarządzić jak najstosowniejsze ku temu środki i zapobiédz wszelkiemu onychże naruszeniu, a gdyby to pomimo tego przecież nastąpiło, przytłumić je w sposób jak najskuteczniejszy, ku czemu zawezwać winien spólnego działania władz do tego powołanych, a w razie potrzeby pomocy władzy zbrojnéj. Niemniéj też winien będzie Namiestnik bezzwłocznie doniesienia czynić władzom wyższym dotyczącym o wszelkich ważniejszych spostrzeżeniach i zaszłościach w kraju, a w ogólności utrzymywać władze te w ciągłym przeglądzie stosunków krajowych.

§. 14.

Mianowicie polecony jest Namiestnikowi nadzór nad drukami, nad przedsiębiorstwami handlowemi i innemi przemysłowemi, z prasą drukarską w związku zostającemi, nad stowarzyszeniami, teatrami, widowiskami i nad rzeczą paszportów i cudzych dotyczącą. Namiestnik udziela z scisłém zachowaniem przepisów istniejących pozwolenia do urządzenia drukarni, księgarni lub handlu kunsztami i muzykałami, tudzież pozwolenia do przedstawienia widowisk albo innych produkcyj publicznych. Do otworzenia stałego teatru trzeba uzyskać pozwolenie najwyższe.

§. 15.

Namiestnik zarządza rozdział czynności przy namiestnictwie i przydziela potrzebne personale każdemu pojedynczemu wydziałowi, o ile nie istnieją dla pewnych wydziałów osobne postanowienia.

Zweiter Abschnitt.

Wirkungskreis der Statthalterei.

A. Wirkungskreis des Statthalters.

§. 11.

Der Statthalter ist Chef und Präsident der Statthalterei, und übt überdieß diejenige Amtswirksamkeit aus, die ihm persönlich als Statthalter anvertraut ist.

§. 12.

Er besorgt die Geschäfte, welche ihm unmittelbar von Seiner k. k. Apostolischen Majestät oder von den einschlägigen Ministerien zur persönlichen Behandlung zugewiesen werden.

§. 13.

Der Statthalter führt die oberste Leitung der Polizei im Kronlande. Er hat seine Aufmerksamkeit unausgesetzt auf Alles zu richten, was sich auf die Erhaltung der Ruhe, Ordnung und Sicherheit im Lande bezieht. Er hat rechtzeitig die geeignetsten Maßregeln zu ergreifen, und jede Störung derselben zu verhindern, oder, falls solche dennoch erfolgt, sie wirksam zu unterdrücken, zu welchem Ende derselbe die Mitwirkung der dazu berufenen Behörden, und nöthigenfalls die Unterstützung der bewaffneten Macht in Anspruch zu nehmen hat. Auch wird der Statthalter über alle wichtigeren Wahrnehmungen und Vorfälle im Lande den einschlägigen höheren Behörden die ungesäumte Anzeige zu erstatten, und selbe überhaupt in steter Uebersicht der Zustände des Landes zu erhalten haben.

§. 14.

Insbesondere wird dem Statthalter die Ueberwachung der Presse, der mit derselben zusammenhängenden Handels-Unternehmungen und anderen Gewerbe, der Vereine, Theater, Schauspiele, und des Paß- und Fremdenwesens übertragen. Der Statthalter ertheilt, unter genauer Beobachtung der bestehenden Vorschriften, die Bewilligung zur Errichtung von Buchdruckereien, Buch-, Kunst- und Musikalien-Handlungen, ferner die Befugniß zu Schauspielen oder andern öffentlichen Produkzionen. Zur Errichtung eines stehenden Theaters muß die höchste Bewilligung eingeholt werden.

§. 15.

Dem Statthalter liegt die Geschäftsvertheilung bei der Statthalterei und die Personalzuweisung an die einzelnen Geschäfts-Abtheilungen ob, in soweit nicht für bestimmte Geschäfts-Abtheilungen besondere Anordnungen bestehen.

§. 16.

Namiestnik mianuje wszystkich urzędników politycznych i funduszowych kraju koronnego, jeżeli nominacya onychże nie należy do innéj władzy zakresu, od klasy dyetalnéj IX. na dół, z wyjątkiem komisarzy przy władzach obwodowych, tudzież urzędników przy urzędach powiatowych ustanowionych, których nominacya podlega innemu zarządzeniu. Czyni też wnioski co do tych posad, których obsadzenie zastrzeżono Ministeryom, albo Jego Ces. Król. Apostolskiéj Mości. Dla obsadzenia posad służbowych i czynienia wniosków na to, zamianuje Namiestnik referenta, który przedkładać winien trójkę na posiedzeniu Rady, przy namiestnictwach zaś, u których dla obsadzenia posad ustanowiona będzie stała komisya, na posiedzeniach téjże. Głosy członków rady są poradcze, i nie wiążą bynajmniéj Namiestnika.

Jeżeli przy namiestnictwie ustanowionych jest więcéj nad sześciu radców, naówczas ustanowi Namiestnik dla obsadzenia posad służbowych stałą komisyę pod przewodnictwem swém, i przyzwie do niéj zastępcę swego, tudzież niektórych członków z gremium rady, do których ma zaufanie, że posiadają dokładną znajomość personalu urzędowego i szczérą oraz wolą zwrócenia wyboru na kandydatów najgodniejszych.

§. 17.

Namiestnik zezwala na zamiany posad służbowych między urzędnikami, których albo sam albo władza onemuż podporządkowana nominuje, i przyjmuje od nich rezygnacyę służbową bezwarunkową.

§. 18.

Namiestnik ma prawo przyjmowania praktykantów konceptowych w liczbie, jaka dla każdego kraju koronnego jest wyznaczoną, i udziela im adjutum. Tenże mianuje sług namiestniczych w miarę istniejących przepisów i z uwzględnieniem wojskowych do tego powołanych.

§. 19.

Namiestnik wyznacza stanowiska mianowanym przez siebie urzędnikom, komisarzom, władzom obwodowym i sługom, i przesadza ich w miarę potrzeby służby. Przydziela też do służby pojedynczym władzom i urzędom praktykantów w miarę potrzeby. Należyte użycie praktykantów konceptowych i jak najzupełniejsze onychże wykształcenie praktyczne, jest przedmiotem osobliwszéj jego staranności.

§. 20.

Namiestnik dozwala urlopu radcom przy namiestnictwie, tudzież przełożonym obwodowym najdaléj na trzy miesiące, wszystkim innym zaś urzędnikom jakoteż i sługom, najdaléj na sześć miesięcy.

§. 16.

Der Statthalter ernennt alle politischen und Fondsbeamten des Kronlandes, in sofern deren Ernennung nicht dem Geschäftskreise einer anderen Behörde zugewiesen ist, von der IX. Diätenklasse abwärts, mit Ausnahme der Kommissäre der Kreisbehörden und der bei den Bezirksämtern angestellten Beamten, da für die Ernennung der Letzteren eine besondere Vorsehung getroffen ist. Er erstattet die Vorschläge für jene Stellen, deren Besetzung den Ministerien oder Seiner k. k. Apostolischen Majestät vorbehalten ist. Zum Behufe der Dienstbesetzungen und Vorschläge für dieselben benennt der Statthalter einen Referenten, welcher die Ternavorschläge in der Rathssitzung, bei den Statthaltereien hingegen, bei welchen für die Dienstbesetzungen eine ständige Kommission bestellt werden soll, bei dieser Kommission vorzutragen hat. Die Stimmen der Rathsmitglieder sind berathend und binden den Statthalter nicht.

Befinden sich bei einer Statthalterei mehr als sechs Räthe, so bildet der Statthalter zum Behufe der Dienstbesetzungen unter seinem Vorsitze eine ständige Kommission, und zieht derselben seinen Stellvertreter, dann einige Mitglieder des Rathsgremiums, denen er eine genauere Kenntniß des Beamtenpersonales und den ernsten Willen, die Wahl auf die würdigsten Kandidaten zu lenken, zutraut, bei.

§. 17.

Der Statthalter bewilliget Diensttausche unter Beamten, deren Ernennung ihm oder einer ihm untergeordneten Behörde zusteht, und nimmt deren unbedingte Dienst-Resignazion an.

§. 18.

Demselben steht die Aufnahme der Konzeptspraktikanten innerhalb der für jedes Kronland bestimmten Anzahl zu, und betheilt dieselben mit Adjuten. Der Statthalter benennt die Statthaltereidiener nach Maßgabe der bestehenden Vorschriften und mit Berücksichtigung der dazu berufenen Militärs.

§. 19.

Der Statthalter bestimmt die Standorte der von ihm benannten Beamten, der Kommissäre, der Kreisbehörden und Diener, und versetzt dieselben nach Maßgabe des Dienst-Erfordernisses. Er weiset die Konzeptspraktikanten den einzelnen Behörden nnd Aemtern nach Maß des Dienst-Erfordernisses zur Dienstleistung zu. Die zweckmäßige Verwendung der Konzeptspraktikanten und deren möglichst vollständige praktische Ausbildung hat einen Gegenstand seiner besonderen Aufmerksamkeit auszumachen.

§. 20.

Der Statthalter bewilliget Urlaube für die Räthe bei der Statthalterei und Kreisvorsteher auf längstens drei Monate, und für alle übrigen Beamten sowie die Diener auf längstens sechs Monate.

§. 21.

Namiestnik obowiązany jest kierować czynnościami urzędników podwładnych, i pilnie czuwać nad należytém wypełnianiem obowiązków: wykonuje także władzę dyscyplinarną nad nimi i nad sługami wedle ustaw istniejących; o zasuspendowaniu atoliż urzędnika mianowanego przez Najjaśniejszego Pana Jego Ces. Król. Apostolską Mość lub przez Ministra, ma natychmiast doniesienie uczynić.

§. 22.

Jeżeli idzie o oddalenie z urzędu lub zdegradowanie urzędnika, wówczas przedmiot ten przyjść ma do obrady w posiedzeniu radném, a gdzie złożoną jest komisya dla obsadzenia posad służbowych, w posiedzeniu téj komisyi, któryto przedmiot, gdzie idzie o oddalenie ze służby urzędnika mianowanego przez Namiestnika, lub władzę onemuż podporządkowaną, rozstrzygniętym być ma przez uchwałę rady. Co do przyzwania radców sądowych do obradowania nad oddaleniami ze służby, tudzież co do dalszego postępowania przy różności zdania tychże radców, stosować się winno do przepisów istniejących.

§. 23.

Namiestnik ma prawo:

a) w granicach zatwierdzonego przedukładu udzielać nagrody i zapomogi urzędnikom aż do złotych reńskich sto, sługom aż do złotych reńskich pięćdziesiąt. W razie przekroczenia téj miary zasięgnąć ma w ciągu jednego roku pozwolenia Ministerstwa właściwego, na rachunek którego przekazaną być ma nagroda lub zapomoga;

b) dozwalać zaliczek na płace i nagrody, i wynagrodzeń kosztów podróży i przesiedlenia w miarę przepisów szczególnie ku temu wydanych.

Zaliczek na płace dozwalać może Namiestnik tylko wtedy, gdy płaca nie przenosi rocznie złotych reńskich tysiąc.

§. 24.

Co się tycze stanowiska Namiestnika do kolegiów stanowych, gdzie i o ile takowe istnieją, tudzież co się tycze szafunku funduszami krajowemi, zachowuje się dotychczasowe w téj mierze urządzenie, aż do dalszego rozporządzenia.

§. 25.

Namiestnik zwrócić winien szczególną uwagę swą na stosowny kierunek i odbywanie służby budowniczéj, mianowicie na staranne rozpoznanie planów budowniczych co się tycze potrzeby wyprowadzenia budowy, jak najzupełniejszego osiągnienia celu onéjże i ograniczenia nakładu do niezbędnéj potrzeby.

§. 21.

Dem Statthalter liegt die Pflicht ob, die Geschäftsführung der untergeordneten Beamten zu leiten, und bezüglich der genauen Pflicht-Erfüllung sorgsam zu überwachen; es steht ihm gegen dieselben und die Dienerschaft die Diszziplinargewalt nach den bestehenden Vorschriften zu; die Suspension eines von Seiner k. k. Apostolischen Majestät oder einem Minister ernannten Beamten vom Amte hat er jedoch sogleich anzuzeigen.

§. 22.

Handelt es sich um die Entlassung oder Degradirung eines Beamten, so ist der Gegenstand in der Rathssitzung, oder wo eine Kommission für Besetzungssachen besteht, bei dieser zu berathen, und soweit es sich um Dienst-Entlassung eines von der Statthalterei oder einer untergeordneten Behörde ernannten Beamten handelt, durch Rathsbeschluß zu entscheiden. In Absicht auf die Beiziehung von Justizräthen zur Berathung über Dienst-Entlassungen und auf den weiteren Vorgang bei Verschiedenheit der Meinung dieser Räthe, ist sich nach den bestehenden Vorschriften zu benehmen.

§. 23.

Dem Statthalter steht zu:

a) die Ertheilung von Belohnungen und Aushilfen bis zum Betrage von Hundert Gulden an Beamte, und von fünfzig Gulden an Diener innerhalb des genehmigten Voranschlages. Bei Ueberschreitungen dieses Maßes innerhalb einer Jahresfrist ist die Bewilligung des vorgesetzten Ministeriums, für dessen Rechnung die Belohnung oder Aushilfe erfolgt werden soll, einzuholen;

b) die Bewilligung von Gehalts- und Lohnvorschüssen, von Reise- und Uebersiedlungs-Entschädigungen nach Maßgabe der besonderen Vorschriften.

Gehaltsvorschüsse kann der Statthalter, jedoch nur von Besoldungen, welche jährlich Tausend Gulden nicht übersteigen, bewilligen.

§. 24.

In Bezug auf die Stellung des Statthalters zu den ständischen Kollegien, wo und in soweit solche bestehen, und die Gebarung mit den Landesfonden, hat es bei der dermaligen Einrichtung bis zur Erlassung weiterer Bestimmungen zu verbleiben.

§. 25.

Der Statthalter richtet seine besondere Aufmerksamkeit auf die zweckmäßige Leitung und Besorgung des Baudienstes, insbesondere auf die sorgfältige Prüfung der Bau-Entwürfe in Absicht auf die Nothwendigkeit der Bauführung, die möglichst vollständige Erreichung des Zweckes derselben, und die Beschränkung des Aufwandes auf

Wywiéra wpływ na mianowanie urzędników budowniczych i wykonywanie władzy dyscyplinarnéj nad nimi w miarę bliższych rozporządzeń osobnych.

§. 26.

Namiestnik wykonuje pod względem władz kontrolnych w kraju koronnym istniejących, urząd, w sprawach dyscyplinarnych Szefowi krajowemu przekazany.

B. Zakres namiestnictwa.

§. 27.

Namiestnictwo staranie ma około wydania Dziennika ustaw krajowych, i nalegać winno na scisłe wykonanie i przestrzeganie ustaw i przepisów, we wszystkich gałęziach służby namiestnictwu przekazanych.

§. 28.

Namiestnictwo rozstrzyga w wyższéj instancyi wszelkie sprawy zakresu swego, które rozstrzygnięte są w niższéj instancyi przez władzę onemuż podporządkowaną.

§. 29.

Namiestnictwo wykonuje wpływ na sprawy lenna, jaki ma sobie przekazany jako Izba lenna w ustawach lennych, tam, gdzie dotychczas Rząd krajowy jest Izbą lenną cesarską.

§. 30.

Namiestnictwo poleconém sobie ma dochodzenie i rozstrzyganie w razie zachodzącego przypisywania sobie stopni szlacheckich i tytułów.

§. 31.

Namiestnictwo upoważnioném jest zarządzić składki w obrębie właściwego kraju koronnego dla mieszkańców jego, przez wypadki elementarne uszkodzonych.

§. 32.

Namiestnictwo ma prawo dozwalania taglij na uratowanie życia przepisanych, tudzież nagród pieniężnych za szczególne odznaczenia się w niebezpieczeństwach ognia, wody lub innych, aż do sumy złotych reńskich dwadzieścia pięć, a to, jeżeli w przedukładzie jest pewna suma na pokrycie wydatków takich przeznaczona.

§. 33.

Namiestnictwo ma nadzór nad zakładami karnemi, domami poprawy, dobroczynności i instytutami humanitarnemi, tudzież nad wszelkiemi zakładami publicznemi w swym okręgu administracyjnym, jak dalece nie jest ograniczoném w tym względzie instytucyami osobnemi.

das unumgänglich Erforderliche. Er nimmt auf die Ernennung der Baubeamten und die Ausübung der Disziplinargewalt über dieselben den Einfluß, den besondere Anordnungen näher bestimmen.

§. 26.

Der Statthalter übt in Ansehung der im Kronlande befindlichen Kontrolbehörden den dem Landes-Chef übertragenen Wirkungskreis in Disziplinarsachen.

B. Wirkungskreis der Statthalterei.

§. 27.

Die Statthalterei hat für die Herausgabe des Landes-Gesetzblattes zu sorgen, und auf die genaue Handhabung und Befolgung der Gesetze und Vorschriften in den der Statthalterei zugewiesenen Geschäftszweigen zu dringen.

§. 28.

Die Statthalterei entscheidet in höherer Instanz in allen Angelegenheiten ihrer Wirksamkeit, worüber eine ihr unterstehende Behörde entschieden hat.

§. 29.

Die Statthalterei hat, wo die Landesstelle bisher landesfürstliche Lehenstube ist, auf die Lehen-Angelegenheiten den ihr als Lehenstube durch die Lehengesetze eingeräumten Einfluß zu üben.

§. 30.

Ihr ist die Untersuchung und Entscheidung über vorkommende Anmaßungen von Adelsgraden oder von Titeln zugewiesen.

§. 31.

Die Statthalterei ist ermächtiget, für die durch Elementar-Ereignisse beschädigten Bewohner des Kronlandes im Umfange desselben Sammlungen einzuleiten.

§. 32.

Die Statthalterei ist berechtiget, die für Lebensrettungen gesetzlich festgesetzten Taglien und für besondere Auszeichnungen bei Feuer-, Wasser- und anderen Gefahren Geldbelohnungen bis zum Betrage von fünf und zwanzig Gulden zu bewilligen, wenn für diese Ausgaben im Voranschlage die Bedeckung vorhanden ist.

§. 33.

Sie führt die Oberaufsicht über die Straf-, Besserungs-, Wohlthätigkeits- und Humanitäts-Anstalten, und über alle öffentlichen Institute in ihrem Verwaltungsgebiete, soweit sie hierin nicht durch besondere Institutionen beschränkt ist.

§. 34.

Do namiestnictwa należy nadkierunek i nadzór nad sprawami gminnemi w miarę istniejących ustaw gminnych, niemniej wywiera namiestnictwo wpływ prawny na interesa tych komun, które mu bezpośrednio podporządkowane są.

§. 35.

Jako najwyższa władza fundacyjna w kraju koronnym czuwać winno namiestnictwo, o ile wpływ jego nie jest ograniczonym wyraźnemi postanowieniami zapisów erekcyjnych, ażeby te wedle przepisów prawnych były sporządzane, majątek erekcyjny należycie był podniesionym, ubezpieczonym i administrowanym, tudzież ażeby obowiązki zapisami takowemi nałożone, ściśle były wykonane.

§. 36.

Pod względem spraw duchownych należy do namiestnictwa:

a) obsadzenie prebend kuratowych, patronatów cesarskich i religijno-funduszowych w porozumieniu z ordynaryatem, z dochodem rocznym nie przenoszącym złotych reńskich tysiąc, z wyjątkiem beneficyów kuratowych utworzonych na kameralnych i pod zarządem władz finansowych zostających w dobrach funduszowych. Co do prebend z wyższemi rocznemi dochodami, albo w razie gdyby namiestnictwo nie zgadzało się z ordynaryatem pod względem osoby, we wniosku na pierwszém miejscu znajdującéj się, zasięgnąć należy rozstrzygnienia Ministerstwa Wyznań;

b) parafialne rozdzielenie miejsc pojedynczych w porozumieniu ordynaryackiém;

c) uzupełnienie kongruów dla proboszczów i kapelanów miejscowych wedle istniejących w tym przedmiocie przepisów;

d) przekazanie ekwiwalentów jałmużnych dla zakonów kwestarskich wedle przepisów istniejących;

e) załatwianie skarg wniesionych przez oblubieńców przeciw odmówieniu ślubu;

f) dyspensowanie od przeszkód małżeńskich i od prawnego czasu wdowiego w celu zawarcia nowego małżeństwa, w miarę ustaw i przepisów w czasie rozstrzygnienia istniejących, o ile przedmioty takowe należą do zakresu politycznego.

§. 37.

Namiestnictwo kieruje i kontroluje sprawy naukowe, i wykonuje nadzór nad wszystkiemi zakładami wykształcenia i wychowania cywilnemi.

§. 34.

Der Statthalterei liegt die Oberleitung und Ueberwachung der Gemeinde-Angelegenheiten ob, nach Maßgabe der bestehenden Gemeindegesetze, und nimmt den gesetzmäßigen Einfluß auf die Angelegenheiten jener Kommunen, welche ihr unmittelbar untergeordnet sind.

§. 35.

Als oberste Stiftungsbehörde im Kronlande hat die Statthalterei, in soferne ihr Einfluß nicht durch ausdrückliche Bestimmungen der Stiftbriefe beschränkt ist, darauf zu halten, daß die letzteren nach den gesetzlichen Vorschriften errichtet, das Stiftungsvermögen gehörig erhoben, sichergestellt und verwaltet und die Stiftungsverbindlichkeiten genau vollzogen werden.

§. 36.

In Absicht auf die geistlichen Angelegenheiten steht der Statthalterei zu:

a) die Besetzung von Kuratpfründen, landesfürstlicher und Religionsfonds-Patronate, mit einem, Tausend Gulden nicht übersteigenden jährlichen Erträgnisse und mit Ausnahme der Kurat-Benefizien auf Kameral- und den unter der Verwaltung der Finanzbehörden stehenden Fondsgütern, im Einverständnisse mit dem Ordinariate. Bei Pfründen mit einem höheren Jahres-Einkommen, oder, wenn die Statthalterei dem Vorschlage des Ordinariates in Beziehung auf den am ersten Orte Vorgeschlagenen nicht beistimmen zu können erachtet, ist die Entscheidung des Kultusministeriums einzuholen.

b) die Umpfarrung einzelner Ortschaften im gleichen Einverständnisse;

c) die Ergänzung der Congrua für Pfarrer und Lokalkapläne nach den dafür bestehenden besonderen Vorschriften;

d) die Anweisung der Almosen-Aequivalente für die Mendikantenköster nach den bestehenden Vorschriften;

e) die Austragung der von den Brautleuten gegen die Verweigerung der Trauung überreichten Beschwerden;

f) die Dispensazion von Ehehindernissen und von der gesetzlichen Witwenfrist zur Eingehung einer neuerlichen Ehe, nach Maßgabe der zur Zeit der Entscheidung bestehenden Gesetze und Vorschriften, in soweit diese Gegenstände zum politischen Wirkungskreise gehören.

§. 37.

Die Statthalterei leitet und überwachet die Angelegenheiten des Unterrichtes und übt das Aufsichtsrecht über alle Zivil-Unterrichts- und Erziehungs-Anstalten.

§. 38.

W sprawach przemysłowych i handlowych należy do namiestnictwa przy scisłém zachowaniu ustaw istniejących:

a) nadawanie praw fabrycznych krajowych;

b) nadawanie praw do założenia aptek i oficyn chirurgicznych, tudzież do przedsiębiorstw transportowych peryodycznych;

c) pozwolenie odbywania jarmarków.

§. 39.

Namiestnictwo rozpoznawać i zatwierdzać winno wszelkie przedukłady roczne co do tych przedmiotów, które jego administracyi, nadzorowi lub kierunkowi przekazane zostały, o ile nie jest co innego ustanowionêm osobnemi w téj mierze przepisami, albo téż jeżeli pozostawione są ministerstwu, przedkładać takowe wraz z zdaniem swém.

§. 40.

W obrębach przydziełonéj służby należy do namiestnictwa:

a) pozwolenie do wystawienia nanowo budynków eraryalnych i funduszowych przez wypadki elementarne zniszczonych, do wyprowadzenia nowych budynków dotąd jeszcze niebyłych i do reparacyj budynków istniejących, albo z jednoczesném onychże przeistoczeniem lub powiększeniem, albo bez takowego, jeżeli koszta budowy w przedukładzie są pokryte, i suma nie przenosi złotych reńskich trzy tysiące;

b) zezwolenie na budowę kościołów, probostw lub szkół, na urządzenie lub rozszerzenie cmentarzów, na dostarczenie potrzeb kościelnych lub szkolnych, jeżeliby wydatek ten pokrytym być miał na drodze konkurencyi i przyłożenie się do tego nastąpić miało ze strony eraru lub funduszu publicznego pod kierunkiem lub zarządem namiestnictwa zostającego, z sumą nie przenoszącą złotych reńskich trzy tysiące;

c) zatwierdzenie kontraktów arendy i najmu, zawartych na podstawie publicznéj licytacyi na ciąg niżéj lat dziesięciu, aż do pięciu tysięcy złotych reńskich rocznie czynszu najemnego lub dzierżawnego;

d) przepuszczenie braku kasowego aż do sumy złotych reńskich pięćdziesiąt, jeżeli brak nie jest skutkiem przeniewierzenia urzędnika, tudzież przepuszczenie pomyłek rachunkowych niepoprawnych, aż do sumy złotych reńskich tysiąc, jeżeli władza kontrolna uznaje, iż wyjaśnienie składającego rachunki nie jest bezzasadne i na wzgląd zasługuje;

§. 38.

In Gewerbe- und Handels-Angelegenheiten kommt der Statthalterei mit genauer Beobachtung der bestehenden Vorschriften zu:

a) die Verleihung von Landes-Fabriksbefugnissen;

b) die Ertheilung der Befugnisse zur Errichtung von Apotheken, und für chirurgische Gewerbe, dann zu periodischen Transport-Unternehmungen;

c) die Bewilligung zur Abhaltung von Jahrmärkten.

§. 39.

Die Statthalterei hat alle Jahresvoranschläge über Gegenstände, die ihrer Verwaltung, Ueberwachung oder Geschäftsleitung zugewiesen sind, in soferne nicht durch besondere Weisungen etwas Anderes bestimmt wird, zu prüfen und zu genehmigen, oder, wenn sie dem Ministerium vorbehalten sind, mit ihrem Gutachten vorzulegen.

§. 40.

Der Statthalterei steht ferner für die ihr zugewiesenen Dienstzweige zu:

a) die Bewilligung zur Wiederherstellung der durch Elementar-Ereignisse zu Grunde gegangenen Aerarial- und Fondsgebäude, zur Aufführung neuer, bisher nicht bestandener Gebäude und zu Reparazionen an vorhandenen Gebäuden mit oder ohne gleichzeitige Umstaltung oder Vergrößerung derselben, wenn der Bau-Aufwand im Voranschlage bedeckt ist und den Betrag von drei Tausend Gulden nicht überschreitet;

b) die Gestattung einer Kirchen-, Pfarrei- oder Schulbaulichkeit, der Errichtung oder Erweiterung von Leichenhöfen, der Beischaffung von Kirchen- oder Schul-Erfordernissen, wenn diese Ausgabe im Konkurrenzwege bedeckt werden soll, ein Beitrag von dem Aerar oder einem unter der Leitung oder Verwaltung der Statthalterei stehenden öffentlichen Fonde zu leisten ist, und dieser Beitrag drei Tausend Gulden nicht überschreitet;

c) die Genehmigung und Bestätigung von Pacht- und Miethverträgen, welche auf Grundlage einer öffentlichen Versteigerung für die Dauer unter zehn Jahren abgeschlossen werden, bis zu einem Miethzinse oder Pachtschillinge jährlicher fünf Tausend Gulden;

d) die Nachsicht-Ertheilung für Kasse-Abgänge bis zum Betrage von fünfzig Gulden, wenn der Abgang nicht aus der Veruntreuung eines Beamten entstanden ist, und für uneinbringliche Rechnungsmängel bis zum Betrage von Tausend Gulden, wenn die Kontrolbehörde die Erläuterung des Rechnungslegers für rücksichtswürdig und grundhältig erklärt;

e) odpisanie zaległości do ściągnienia niepodobnych i nie z winy urzędnika wynikłych, aż do sumy tysiąca złotych reńskich;

f) przedłużenie terminu do spłacenia czynszów dzierżawnych i najemnych, tudzież innych dochodów z funduszów i zakładów aż do roku jednego.

We wszystkich tych przypadkach, gdzie skarb Państwa pośrednio lub bezpośrednio jest interesowanym, porozumiéć się winno namiestnictwo przed ostateczném rzeczy załatwieniem, z władzą krajową finansową, z którą zgodnie wydawać będzie pozwolenia, przepuszczenia lub odpisywania.

§. 41.

Co się tycze gałęzi służby namiestnictwu przekazanych, przysłuża mu prawo:

a) przyjmowania kaucyj służbowych i uwolnienia od takowych;

b) pensyonowania, prowizyi udzielania i kwieskowania urzędników i sług przez Namiestnika lub władzę podporządkowaną, mianowanych z scisłém zachowaniem przepisów istniejących; tudzież dozwolenia normalnych pensyj, prowizyj, płac kwiescentalnych, zaspokojeń odprawnych, datków na wychowanie i innych należytości dla wdów i sierot pozostałych;

c) obradowania i rozstrzygania w przedmiocie oddalenia ze służby urzędników w miarę przepisów w §. 22. zawartych.

§. 42.

Namiestnictwo czuwa nad służbą budowniczą w kraju, jak dalece takowa wedle §. 1. onemuż jest przekazaną, i kieruje administracyjnemi téj gałęzi służby czynnościami urzędowemi.

§. 43.

W krajach koronnych nie podzielonych na obwody, namiestnictwo łączy w sobie działalność urzędową władzy obwodowéj.

Rozdział trzeci.

Postępowanie z czynnościami przy namiestnictwie.

§. 44.

Załatwianie czynności przy namiestnictwie odbywa się albo zewnątrz rady, albo téż w radzie.

§. 45.

W powszechności wprowadzone będą na obradę w posiedzeniu radném wszelkie sprawy ważniejsze, namiestnictwu do załatwiania przekazane, mianowicie:

e) die Abschreibung uneinbringlicher, nicht durch Verschulden eines Beamten entstandener Rückstände bis zum Betrage von Tausend Gulden;

f) die Zugestehung von Fristen zur Zahlung von Pachtschillingen, Miethzinsen und anderen Erträgnissen der Fonde und Anstalten bis zur Dauer Eines Jahres.

In allen diesen Fällen hat die Statthalterei, wenn der Staatsschatz mittelbar oder unmittelbar betheiliget ist, vor der definitiven Erledigung mit der Finanz-Landesbehörde das Einvernehmen zu pflegen, und ist bezüglich der Bewilligung, Nachsicht-Ertheilung oder Abschreibung an deren Zustimmung gebunden.

§. 41.

Der Statthalterei steht für die ihr zugewiesenen Dienstzweige zu:

a) die Annahme und Freigebung von Dienstkauzionen;

b) die Pensionirung, Provisionirung und Quieszirung der vom Statthalter oder einer untergeordneten Behörde ernannten Beamten und Diener mit genauer Beachtung der bestehenden Vorschriften; die Bewilligung der normalmäßigen Pensionen, Provisionen, Quieszentengehalte, Abfertigungen, Erziehungsbeiträge und sonstigen Gebühren ihrer Witwen und Waisen;

c) die Berathung und Entscheidung über die Dienstentlassung von Beamten nach Maßgabe der im §. 22 enthaltenen Bestimmungen.

§. 42.

Die Statthalterei überwacht den Baudienst im Lande, soweit solcher ihr nach dem §. 1 zugewiesen ist, und leitet die administrativen Amtshandlungen dieses Dienstzweiges.

§. 43.

In jenen Kronländern, welche nicht in Kreise untergetheilt sind, vereiniget die Statthalterei in sich den Wirkungskreis der Kreisbehörde.

Dritter Abschnitt.

Geschäftsbehandlung der Statthalterei.

§. 44.

Die Verhandlung der Geschäfte bei der Statthalterei theilet sich in diejenige welche außer dem Rathe, und jene, welche im Rathe gepflogen wird.

§. 45.

In der Regel sind alle wichtigeren, der Statthalterei zur Behandlung zugewiesenen Angelegenheiten in der Rathssitzung zum Vortrage zu bringen, namentlich:

a) spory między prywatnymi, korporacyami lub gminami, które w linii politycznéj rozstrzygnięte być mają;

b) zawarcie lub rozwiązanie kontraktów, uznanie dopełnienia takowych albo odstąpienie od urzeczywistnienia praw kontraktowych, lub w ustawie uzasadnionych;

c) nadanie lub odebranie praw przemysłowych;

d) wymierzenie kar w innych przypadkach, jak tych, w których idzie o zastosowanie §§. 21. 22. przeciw urzędnikom lub sługom;

e) rozstrzygnienia rekursów w sporach stron przeciw wyrokom władz podrzędnych;

f) przedmioty, w których idzie o zdanie w przedmiocie tłumaczenia ustaw, o ustanowienie ogólnych prawideł administracyjnych, albo o ustawy wydać się mające, czy téż o urządzenia publiczne zaprowadzić się mające; nakoniec

g) przedmioty, w których idzie o znaczny nakład lub o nieusystemizowane, w zatwierdzonym przedukładzie rocznym nieprzewidziane wydatki ze skarbu państwa lub z funduszu publicznego.

§. 46.

Uchwały w przedmiotach wprowadzonych na obradę w posiedzeniu radném, stanowione będą podług większości głosów; Namiestnikowi przysłuża jednak prawo:

1. W sprawach należących do zakresu urzędowego, onemuż przekazanego, które postanowił wprowadzić na obradę całego ciała rady, lub pojedynczych radców, postępować podług tego zdania, które uważa za prawdziwe, i że je zastąpić będzie mógł, chociażby się z niém większość głosów nie zgadzała.

2. W sprawach zaś przekazanych zakresowi urzędowemu namiestnictwa, zasuspendować uchwałę tegoż, jeżeli uważa ją przeciwną ustawom, albo interesowi służby Najjaśniejszego Pana, i albo:

a) przedłożyć rzecz tę do rozstrzygnienia Ministerstwu, w którego obręb takowa wchodzi, albo téż

b) jeżeliby przewłoka niebezpieczeństwem groziła, lub w ogólności interes publiczny spiesznego wymagał zarządzenia, zarządzić, co uznaje być potrzebném podług własnego zdania, choćby przeciw uchwale rady, zarazem jednak uczynić doniesienie rzeczonemu Ministerstwu tak o zarządzeniu swojém, jako téż o rozprawie w téj mierze w radzie odbywanéj.

a) Streitigkeiten zwischen Privaten, Korporazionen oder Gemeinden, die in politischer Linie auszutragen sind;

b) Abschließung oder Auflösung von Verträgen, Anerkennung der Erfüllung derselben oder das Abgehen von der Geltendmachung vertragsmäßiger oder im Gesetze gegründeter Rechte;

c) Verleihung oder Einziehung von Gewerbsrechten;

d) Verhängung von Strafen in anderen Fällen, als jenen, in denen es sich gegen Beamte oder Diener um Anwendung der §§. 21, 22 handelt;

e) Entscheidungen in Parteisachen über Berufungen gegen die Erkenntnisse der Unterbehörden;

f) Gegenstände, wo es sich um das Gutachten über Auslegung von Gesetzen, über Aufstellung allgemeiner Verwaltungs-Maximen, oder über zu erlassende Gesetze oder zu treffende öffentliche Einrichtungen handelt, endlich

g) Gegenstände, wobei es sich um einen namhaften Aufwand, oder um nicht systemmäßige in dem genehmigten Jahres-Voranschlage nicht vorhergesehene Auslagen aus dem Staatsschatze oder einem öffentlichen Fonde handelt.

§. 46.

Die Beschlüsse über Gegenstände, welche in der Rathssitzung zum Vortrage gebracht wurden, werden nach der Majorität der Stimmen gefaßt; doch steht dem Statthalter zu:

1. In den Angelegenheiten, die in der ihm zugewiesenen Amtswirksamkeit gelegen sind, worüber er jedoch bei dem Rathskörper der Statthalterei, oder mit einzelnen Räthen derselben eine Berathung zu pflegen fand, nach derjenigen Ansicht, die er als die richtige erkennt, und die er vertreten zu können glaubt, wenn sich auch die Stimmenmehrheit für dieselbe nicht erklärte, vorzugehen.

2. In den Angelegenheiten hingegen, die dem Geschäftskreise der Statthalterei zugewiesen sind, wenn er den Beschluß den Gesetzen oder dem Interesse des Allerhöchsten Dienstes zuwiderlaufend erachtet, solchen zu suspendiren, und entweder

a) die Sache der Entscheidung des Ministeriums, in dessen Geschäftskreis solche gehört, zu unterziehen, oder

b) in soferne Gefahr am Verzuge wäre, oder überhaupt das öffentliche Interesse eine schleunige Verfügung erheischen sollte, auch gegen den Rathsbeschluß die Verfügung, die er nothwendig erkennt, nach eigenem Ermessen zu treffen, zugleich aber die Anzeige des Verfügten und der stattgefundenen Verhandlung dem gedachten Ministerium vorzulegen.

§. 47.

Namiestnik ma prawo głosować kazać członkom rady podług téj kolei, którą uważa za stosowną.

§. 48.

Jeżeli kierunek wydziału jakiego poruczonym został innemu urzędnikowi, a nie radcy, wówczas głos onegoż liczony będzie w przedmiotach przez niego pod obradę wniesionych.

§. 49.

Namiestnik odpowiedzialnym jest:

a) za stan prowadzenia interesów tak przy namiestnictwie, jako téż przy władzach, urzędach i organach temuż podporządkowanych;

b) za stosowne i dzielne prowadzenie poleconego mu kierunku czynnościami, i za gorliwe i odpowiednie wykonywanie poruczonéj mu władzy urzędowéj;

c) za wszelkie rozstrzygnienia i rozporządzenia, które albo sam wydał, albo wydać kazał.

Odpowiedzialność ta przezto wcale się nie zmienia, iż przedmiot pod obradę był wprowadzony, albo że wydane rozstrzygnienie, lub inne jakie rozporządzenie zapadło w skutek uchwały radnéj, przezco więc oprócz Namiestnika, odpowiedzialnymi zostają także referent i głosujący, którzy się za nim oświadczyli.

Dodatek do najwyższych postanowień o urządzeniu i zakresie działalności rządów namiestnikowskich.

(Ustanowiony najwyższą uchwałą z dnia 14. Września 1852 r.)

1.

Namiestnicy i namiestnikostwa istnieć mają w tych krajach koronnych, które tak wielkiéj są objętości i wagi, iż koniecznie w nich ustanowione być muszą władze obwodowe, jako władze pośrednie między władzą krajową polityczną a urzędami powiatowemi.

2.

W tych zaś krajach koronnych, w których ustanowienie osobnych władz obwodowych nie ukazuje się być rzeczą stosowną, istnieć ma władza polityczna krajowa (Rząd krajowy), pod kierunkiem i przewodnictwem Prezydenta krajowego.

§. 47.

Es steht dem Statthalter zu, die Abstimmung unter den Gliedern des Rathskörpers nach der Reihenfolge, die er als die angemessene erkennt, stattfinden zu lassen.

§. 48.

Wird die Leitung eines Departements einem anderen Beamten als einem Rathe übertragen, so wird dessen Stimme bei den von ihm in Vortrag gebrachten Geschäftsstücken mitgezählt.

§. 49.

Der Statthalter ist verantwortlich:

a) für den Zustand der Geschäftsführung bei der Statthalterei und den ihr untergeordneten Behörden, Aemtern und Organen;

b) für die zweckmäßige und kräftige Führung der ihm übertragenen Geschäftsleitung und für die eifrige und entsprechende Ausübung der ihm anvertrauten Amtsgewalt;

c) für alle Entscheidungen und Verfügungen, die von ihm ausgehen, oder die er ausfertigen läßt. Diese Haftung wird dadurch nicht geändert, daß über den Gegenstand eine Berathung gehalten wurde, oder daß die erlassene Entscheidung oder andere Verfügung das Ergebniß eines Rathsbeschlusses war, daß daher für dieselbe nebst dem Statthalter auch der Referent und die Stimmführer, welche sich für sie aussprachen, verantwortlich sind.

Anhang zu den Allerhöchsten Bestimmungen

über die

Einrichtung und Amtswirksamkeit der Statthaltereien.

(Festgesetzt mit Allerhöchster Entschließung vom 14. September 1852.)

1.

Statthalter und Statthaltereien haben in denjenigen Kronländern zu bestehen, die von so großem Umfange und solcher Wichtigkeit sind, daß in denselben Kreisbehörden, als Mittelsbehörden zwischen der politischen Landesstelle und den Bezirksämtern, aufgestellt werden müssen.

2.

In den Kronländern hingegen, in denen es nicht angemessen erkannt wird, eigene Kreisbehörden aufzustellen, hat eine politische Landesstelle (Landesregierung) unter der Leitung und dem Vorsitze eines Landespräsidenten zu bestehen.

3.

Do Prezydenta krajowego należy ten sam zakres urzędowania, co do Namiestnika pod względem wszystkich w obręb Namiestników wpadających spraw kraju koronnego, a tak Prezydent krajowy jak władza krajowa podlegają bezpośrednio Ministeryum i centralnym władzom Państwa.

4.

Rząd krajowy rozstrzyga w piérwszéj instancyi wszystkie sprawy, które do rozstrzygania w piérwszéj instancyi przekazane są:

a) władzom obwodowym,

b) Namiestnikostwom.

5.

Rząd krajowy rozstrzyga w drugiéj instancyi te interesa, które do rozstrzygania w drugiéj instancyi przekazane są:

a) władzom obwodowym,

b) namiestnikostwom.

6.

Od rozstrzygnień, wydanych przez władzę krajową w piérwszéj lub drugiéj instancyi, idzie odwołanie do Ministerstw i do centralnych władz Państwa.

7.

W Krakowie ustanowiona będzie polityczna władza krajowa pod przewodnictwem i kierunkiem Prezydenta krajowego.

8.

Zakres urzędowania téjże władzy krajowéj i jéj Prezydenta jest ten sam, jaki przysłuża namiestnikostwu i Namiestnikowi, o ile nie jest wyraźnie wyjątek zarządzonym.

9.

Sprawy, w których Rząd krajowy lub Prezydent krajowy zasięgać będzie winien rozstrzygnienia Namiestnika galicyjskiego, lub téż, o ile idzie o sprawozdanie lub czynienie wniosków do Ministerstw, tudzież sprawy, w których relacya zakomunikowaną być ma rzeczonemu Namiestnikowi do dalszego zakonkomitowania, są następujące:

a) sprawy Stanów krajowych;

b) rozprawy, dotyczące zakładu kredytowego galicyjsko-stanowego;

c) stosunki kościoła katolickiego do Państwa, o ile idzie o kwestye zasadnicze, lub o sprawozdanie co do obsadzenia posad biskupich, lub innych wyższych dostojeństw duchownych;

3.

Dem Landespräsidenten steht die Amtswirksamkeit des Statthalters in allen dem Geschäftskreise der Statthalter zugewiesenen Angelegenheiten für den Umfang des Kronlandes zu, und er sowohl als die Landesstelle ist den Ministerien und Zentralstellen des Reiches unmittelbar untergeordnet.

4.

Die Landesstelle entscheidet in erster Instanz über alle Angelegenheiten, welche

a) den Kreisbehörden,

b) den Statthaltereien

zur Entscheidung in erster Instanz zugewiesen sind.

5.

Die Landesstelle entscheidet in zweiter Instanz über diejenigen Geschäfte, die

a) den Kreisbehörden,

b) den Statthaltereien

zur Entscheidung in zweiter Instanz zugewiesen sind.

6.

Gegen die Entscheidungen, welche die Landesstelle in erster oder zweiter Instanz geschöpft hat, ist der Rekurs an die Ministerien und Zentralstellen des Reiches gestattet.

7.

In Krakau wird eine politische Landesstelle unter dem Vorsitze und der Leitung eines Landespräsidenten bestellt.

8.

Der Geschäftskreis dieser Landesstelle und des Präsidenten derselben hat jener einer Statthalterei und eines Statthalters zu seyn, soweit nicht eine Abweichung ausdrücklich angeordnet wird.

9.

Die Angelegenheiten, für welche von den Landesstellen oder dem Landes-Präsidenten die Entscheidung des galizischen Statthalters einzuholen, oder, soweit es sich um Gutachten oder Anträge an die Ministerien handelt, der Bericht dem genannten Statthalter zur Einbeförderung mitzutheilen ist, sind:

a) die landständischen Angelegenheiten;

b) die Verhandlungen, welche die galizisch-ständische Kredits-Anstalt betreffen;

c) die Verhältnisse der katholischen Kirche zu dem Staate, soweit es sich um grundsätzliche Fragen, oder um das Gutachten über die Besetzung von Bischofsitzen oder anderen höheren geistlichen Würden handelt;

d) rozprawy, w których zachodzi kwestya o zmianę prawnego postanowienia jakiego;

e) układy organizacyjne.

D.

Najwyższe postanowienia

o urządzeniu władz sądowych.

(Ustanowione najwyższą uchwałą z dnia 14. Września 1852).

§. 1.

Wyższe sądy krajowe będą obsadzone:

1. jednym Prezydentem;

2. wedle potrzeby jednym Wice-Prezydentem;

3. pewną do potrzeby ograniczoną liczbą radców wyższego sądu krajowego, tudzież należytą liczbą

4. sekretarzy radnych i adjunktów sekretarskich, mających być używanymi nie tylko do prowadzenia protokółów sesyjnych, lecz nadto i do sporządzania uchwał radnych;

5. przełożonych nad urzędami pomocniczemi, jakoto: nad protokółem podawczym, ekspedyturą i registraturą, gdzie połączenie onychże w jednéj osobie możliwą jest rzeczą, z tytułem dyrektorów urzędów pomocniczych;

6. adjunktów onychże, którym poruczony będzie kierunek nad pojedynczemi urzędami pomocniczemi, lub nad pewnemi czynności wydziałami;

7. oficyałów i akcesistów do czynności przy registraturze i ekspedyturze;

8. sług radnych, sług kancelaryjnych i urzędowych, a gdzie zachodzi tego potrzeba, i sług pomocniczych.

§. 2.

Do liczby i stanu radców wyższego sądu krajowego nie będą wcieleni ci przełożeni nad ces. król. sądami kolegialnemi, w okręgu wyższego sądu krajowego znajdującemi się, którzy w równéj są randze z radcami wyższego sądu krajowego; takowi oddzielnie mają być wyszczególnieni w stanie pojedynczych sądów powiatowych.

d) Verhandlungen, in denen eine Aenderung einer gesetzlichen Bestimmung in der Frage gelegen ist;

e) Organisirungs-Entwürfe.

D.

Allerhöchste Bestimmungen

über die

Einrichtung der Gerichtsbehörden.

(Festgesetzt mit Allerhöchster Entschließung vom 14. September 1852.)

§. 1.

Die Oberlandesgerichte werden besetzt:

1. mit einem Präsidenten;

2. nach Erforderniß mit einem Vize-Präsidenten;

3. mit der nach Bedürfniß zu bemessenden Zahl von Oberlandesgerichtsräthen; mit der erforderlichen Anzahl:

4. von Rathssekretären und Sekretärs-Adjunkten, welche sowohl zur Führung der Sitzungsprotokolle, als auch zur Verfassung der Rathsbeschlüsse zu verwenden sind;

5. von Vorstehern der Hilfsämter, als: Einreichungsprotokoll, Expedit und Registratur, in soferne eine Vereinigung derselben in Einer Person thunlich erscheint, mit der Bezeichnung als Direktoren der Hilfsämter;

6. von Adjunkten derselben, denen die Leitung einzelner Hilfsämter oder Geschäfts-Abtheilungen anvertraut wird;

7. von Offizialen und Akzessisten für die Geschäfte der Registratur und des Expedites;

8. von Rathsdienern, Kanzlei- und Amtsdienern, und wo das Bedürfniß eintritt, Dienersgehilfen.

§. 2.

In die Zahl und den Status der Oberlandesgerichtsräthe sind diejenigen Vorsteher der im Oberlandesgerichts-Sprengel befindlichen k. k. Kollegialgerichte nicht einzubeziehen, welche mit den Oberlandesgerichtsräthen in gleichem Range stehen; sie sind in dem Status der einzelnen Kollegialgerichte selbständig aufzuführen.

Ranga między nimi a radcami przy wyższym sądzie krajowym, w razie powołania onychże do sądu krajowego wyższego, ocenioną będzie podług lat przełożeństwa ich nad sądami kolegialnemi.

§. 3.

Pod stérem i nadzorem wyższych sądów krajowych ustanowione są sądy powiatowe i trybunały piérwszéj instancyi (tribunali di prima instanza), z których ostatnie są albo sądami krajowemi, albo sądami obwodowemi.

§. 4.

Przy ustanowieniu trybunałów sądowych służyć ma za zasadę, iż w powszechności w każdym politycznym obwodzie ustanowionym będzie jeden trybunał sądowy. Wyjątki o tyle tylko miejsce mieć będą, o ile wedle arealu i zaludnienia uznaném będzie za rzecz stósowną równie jak potrzebną, ażeby dwa takowe sądy w jednym obwodzie większym ustanowiono, albo przeciwnie zakres działalności jednego trybunału na dwa lub więcéj obwodów rozciągniono.

§. 5.

W głównych miastach krajów koronnych, albo gdzie zachodzą zwykle interesa w znacznéj bardzo objętości i szczególnéj ważności, trybunały sądowe prowadzić będą nazwę: „ces. król. sądy krajowe“, zresztą zaś „c. k. sądy obwodowe“, i obsadzone być mają jednym Prezydentem albo Prezesem, radcami i potrzebném personale pomocniczém, tak w zawodzie konceptowym jak kancelaryjnym, nareszcie liczbą sług odpowiednią.

Zakres działalności c. k. sądów, tak krajowych jak obwodowych, jest w powszechności jednakowy, z wyjątkiem tych spraw, które wedle postanowień ustawy karno-procesowéj, tudzież normy jurysdykcyjnéj zastrzeżone zostały sądom krajowym.

Osobna ustawa o władzach sądowych stanowi, o ile trybunałom piérwszéj instancyi przysłuża prawo nadzoru nad sądami powiatowemi.

§. 6.

Do zakresu działalności trybunałów sądowych należy także i urzędowanie sądu powiatowego w miejscach własnego ich stanowiska, jakotéż ogólnie w tych częściach, które im przydzielonemi zostały do urzędowania sądowego powiatowego.

Jeżeli siedlisko trybunału znajduje się w mieście znaczniejszém i ludniejszém, wówczas dla ułatwienia i przyspieszenia wymiaru sprawiedliwości usta-

Der Rang zwischen ihnen und den Oberlandesgerichtsräthen richtet sich, im Falle ihrer Einberufung zu dem Oberlandesgerichte, nach dem Alter ihrer Ernennung zu Vorstehern von Kollegialgerichten.

§. 3.

Unter der Leitung und Aufsicht der Oberlandesgerichte bestehen Bezirksgerichte und Gerichtshöfe erster Instanz (Tribunali di prima Instanza), welche letztere entweder Landesgerichte oder Kreisgerichte sind.

§. 4.

Bei Bestellung der Gerichtshöfe soll als Grundsatz gelten, daß in der Regel in jedem politischen Kreise ein Gerichtshof aufgestellt wird. Ausnahmen haben nur in soferne stattzufinden, als nach Verhältniß des Areals und der Bevölkerung, entweder in einem größeren Kreise zwei solche Gerichte aufzustellen, oder einen Gerichtshof seine Wirksamkeit über zwei oder mehrere Kreise ausdehnen zu lassen, für thunlich oder erforderlich erachtet werden sollte.

§. 5.

Die Gerichtshöfe sollen in den Hauptstädten der Kronländer, oder, wo die Geschäfte in einem sehr bedeutenden Umfange und von besonderer Wichtigkeit bestehen, den Namen: „k. k. Landesgerichte“, sonst „k. k. Kreisgerichte“ führen, und mit einem Präsidenten oder Präses, Räthen und dem nothwendigen Hilfspersonale im Konzepts- und Kanzleifache, dann dem angemessenen Dienerstande besetzt werden.

Der Wirkungskreis der k. k. Landesgerichte und Kreisgerichte ist im Allgemeinen, mit Ausnahme jener Angelegenheiten, welche nach den Bestimmungen der Strafprozeß-Ordnung und der Jurisdikzions-Norm den Landesgerichten vorbehalten werden, unter sich gleich.

Ein besonderes Gesetz für die Gerichtsstellen bestimmt, in wiefern den Gerichtshöfen erster Instanz ein Aufsichtsrecht über die Bezirksgerichte zusteht.

§. 6.

Der Geschäftskreis der Gerichtshöfe umfaßt auch jenen eines Bezirksgerichtes für deren Standorte und überhaupt für diejenigen Gebiethstheile, die denselben für die bezirksgerichtlichen Amtshandlungen zugewiesen sind.

Befindet sich der Sitz eines Gerichtshofes in einer bedeutenden und volkreichen Stadt, so kann, um die Rechtspflege zu erleichtern und zu beschleunigen, die Bestellung eines

nowionym być może tamże jeden lub więcéj sądów powiatowych dla interesów prawnych, w osobném rozporządzeniu bliżéj oznaczyć się mających. Interesa takowych atoliż sądów powiatowych załatwiane być winny przez tych urzędników sądów krajowych, którzy do tego przez Prezydenta trybunału przeznaczeni zostaną. Ci urzędnicy zaś pozostaną w stanie trybunału sądowego, i posuwają się z innymi urzędnikami onegoż wedle starszeństwa służby do wyższych płacy stopni kategoryi swojéj.

Nareszcie co się tycze rozdziału czynności między te sądy powiatowe, o tém stanowić będzie osobne rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości dla każdego kraju koronnego.

§. 7.

Osobne urzędy depozytowe, gdzie takowe za najwyższém zatwierdzeniem zaprowadzone zostały, tudzież urzędy tabuli krajowéj i księgi gruntowéj z potrzebném oraz personale urzędowém, będą wedle dotychczasowych usystemizowań i płac przy dopuszczalnych zresztą ograniczeniach lub potrzebnéj zapomogi (tabula krajowa w Pradze, we Lwowie) tymczasem utrzymane, i w stan przyjęte, jak długo na przyszłość objętość tabul krajowych i ksiąg publicznych przy sądach kolegialnych nie jest rozstrzygnioną, i przy urzędach depozytowych wszelkie możebne uproszczenie dotychczasowéj instrukcyi dla urzędów depozytowych, za porozumieniem Ministerstwa Finansów, do skutku doprowadzoném.

Toż samo rozumić się o księgach hypotecznych, ferfachowych i notyfikowych w tych krajach, gdzie się takowe znajdują.

§. 8.

W miastach, gdzie zachodzi potrzeba osobnych, samodzielnie istniejących sądów handlowych, też ustanowione być winny. Które z nich urządzone będą na sądy morskie, o tém stanowią szczególne rozporządzenia. Stan ich personalu uregulowanym będzie w ten sam sposób, jak przy trybunale sądowym, tamże znajdującym się. Urzędnicy tychże sądów handlowych mają tę samę płacę i rangę, co urzędnicy tegoż trybunału sądowego.

§. 9.

Przy innych trybunałach sądowych odbywane będą czynności handlowe przez nie same z przybraniem asesorów ze stanu handlowego.

Jak dalece oprócz tego wyjątkowo w innych poszczególnych miejscach, dla stosunków zachodzących, sądownictwo handlowe osobno jeszcze obmyśléć się powinno, o tém oddzielne postanowienia stanowić będą.

oder mehrerer Bezirksgerichte in dem gedachten Orte für die Rechtsgeschäfte, welche mit einer besonderen Anordnung näher zu bezeichnen sind, stattfinden. Die Geschäfte solcher Bezirksgerichte sollen jedoch durch Beamte der Landesgerichte, welche der Präsident des Gerichtshofes dazu bestimmt, versehen werden. Diese Beamten bleiben aber in dem Status des Gerichtshofes, und rücken mit den übrigen Beamten desselben nach dem Dienst-Alter in die höhere Gehaltsstufe ihrer Kategorie vor.

Die Eintheilung der Geschäfte dieser Bezirksgerichte wird übrigens für jedes Kronland, wo der Fall eintritt, durch eine besondere Verordnung des Justizministers bekannt gegeben.

§. 7.

Die besonderen Depositenämter, wo solche mit Allerhöchster Genehmigung dermalen bestehen, und die Landtafel- und Grundbuchsämter sind einstweilen mit dem nothwendigen Amtspersonale, nach den bisherigen Systemisirungen und Bezügen unter allenfalls zuläßigen Beschränkungen oder erforderlicher Aushilfe (Landtafel in Prag, Lemberg) beizubehalten und in den Status aufzunehmen, bis über den künftigen Umfang der Landtafeln und öffentlichen Bücher der Kollegialgerichte entschieden und bei den Depositenämtern eine mögliche Vereinfachung der bisherigen Depositenamts-Instrukzion, mit Zustimmung des Finanzministeriums, zu Stande gebracht seyn wird.

Das Gleiche gilt hinsichtlich jener Länder, wo Hypotheken-, Verfach- und Notifiken-Bücher bestehen.

§. 8.

In Städten, in denen das Bedürfniß eigener, für sich bestehender Handelsgerichte vorhanden ist, werden solche errichtet. (Welche derselben als Seegerichte) bestellt werden, bestimmen besondere Anordnungen. Der Personalstatus wird auf ähnliche Art, wie jener des daselbst befindlichen Gerichtshofes, regulirt. Die Beamten dieser Handelsgerichte stehen in gleichen Bezügen und in gleichem Range mit den Beamten dieses Gerichtshofes.

§. 9.

Bei den übrigen Gerichtshöfen werden die Handelsgeschäfte von denselben, unter Beiziehung von Beisitzern aus dem Handelsstande, ausgeübt.

In wieferne ausnahmsweise an einzelnen anderen Orten, der bestehenden Verhältnisse halber, außerdem für die Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit besondere Fürsorge getroffen werden muß, wird besonderen Bestimmungen vorbehalten.

§. 10.

Przy tych sądach, którym polecone jest wykonywanie sądownictwa górniczego z przybraniem asesorów, w górnictwie biegłych, zarządzić należy prowadzenie księgi górniczéj drogą przyzwoitą; a urzędnicy, którym powierzone będzie prowadzenie księgi górniczéj, dla téjże czynności przysięgą związani być winni.

§. 11.

W każdym okręgu wyższego sądu powiatowego ustanowiona będzie pewna liczba auskultantów, do wykształcenia potrzebnych na przyszłość urzędników, i do pomocy tak przy wyższych sądach krajowych, jakoteż przy innych sądach, w części z adjutum, w części bez takowego.

§. 12.

Przy trybunałach sądowych winno się mićć należyte staranie o roboty rachunkowe, a gdyby w tym celu właśni urzędnicy ustanowieni być musieli, trzeba na to odpowiedni wzgląd mićć przy propozycyach, dotyczących uregulowania stanów pojedynczych.

§. 13.

Nie będzie się czynić żadnych układów względem obdzielania personalu lekarskiego i duchownego płacami stałemi, lecz piérwsze użytém być winno za salaryum, drugie za honoraryum, w miarę ukazującéj się potrzeby

§. 14.

Gdzieby się dla pewnych okręgów wyższego sądu krajowego wykazała potrzeba ustanowienia jednego lub więcéj katów, a ustanowienie takowego nie jest już objętém w dozwoleniu najwyższém, trzeba w téj mierze uczynić przedstawienie na drodze należytéj.

§. 15.

Sługom kancelaryjnym i urzędowym, przy c. k. sądach ustanowionym, tudzież strażnikom więziennym, którzy nie dostają ubioru urzędowego, kosztem rządowym sprawionego, należéć się będzie ryczałt roczny ubiorowy, którego wymiar oznaczonym być ma w porozumieniu z Ministerstwem Finansów niżéj złr. 50, wszakże z tém zobowiązaniem, ażeby w służbie używali ubioru urzędowego podług wzoru przepisanego.

§. 16.

Urzędnicy i słudzy jednéj a téj saméj kategoryi, ustanowieni przy trybunałach tego samego sądu krajowego wyższego, gdzie płace usystemizowane

§. 10.

Bei denjenigen Gerichten, welchen die Ausübung der Berggerichtsbarkeit, unter Beiziehung bergkundiger Beisitzer, übertragen wird, ist, wo die Nothwendigkeit es erheischt, eine angemessene Vorsehung zur Führung des Bergbuches zu treffen; jedenfalls sind die mit der Bergbuchführung zu betrauenden Beamten für dieses Geschäft in Eid und Pflicht zu nehmen.

§. 11.

Für jeden Oberlandesgerichts-Sprengel wird eine bestimmte Anzahl von Auskultanten, zur Ausbildung eines entsprechenden Nachwuchses und zur Hilfeleistung sowohl bei dem Oberlandesgerichte, als auch bei den übrigen Gerichten, zum Theile mit zum Theile ohne Adjutum, bestellt.

§. 12.

Bei den Gerichtshöfen ist für die Rechnungs-Arbeiten eine angemessene Vorsorge zu treffen, und falls eigene Beamte zu diesem Behufe aufgestellt werden müßten, ist hierauf bei dem Vorschlage der einzelnen Standesregulirungen geeignete Rücksicht zu nehmen.

§. 13.

In die Betheilung des ärztlichen und seelsorglichen Personales mit festgesetzten Gehalten ist nicht einzugehen, sondern das erstere gegen Bestallung, das letztere gegen Honorar nach dem sich ergebenden Bedürfnisse in Anspruch zu nehmen.

§. 14.

Für jene Oberlandesgerichts-Sprengel, in welchen sich der Bedarf eines oder mehrerer Scharfrichter herausstellt, ist, falls die Bestellung eines solchen nicht bereits Allerhöchst genehmiget ist, um die Genehmigung zu dessen Aufstellung gehörigen Ortes einzuschreiten.

§. 15.

Den bei den k. k. Gerichten angestellten Kanzlei- und Amtsdienern, sowie den Gefangen-Aufsehern, wird, wenn sie nicht mit einem Dienstkleide auf Staatskosten betheilt werden, ein jährliches Kleiderpauschale dessen Ausmaß, im Einvernehmen mit dem Finanzministerium, nicht über 50 fl. zu bestimmen ist, bewilliget, wogegen selbe verpflichtet sind, im Dienste ein Amtskleid nach dem vorgeschriebenen Muster zu tragen.

§. 16.

Die bei den Gerichtshöfen desselben Oberlandesgerichtes, bei welchen die systemmäßigen Besoldungen unter sich nach durchgängig gleichmäßigen Abstuffungen festgesetzt

bez wyjątku jednostajnie są ustopniowane, stanowią między sobą stan konkretalny, i posuwają się wedle starszeństwa w służbie do wyższych klas płacy pojedynczéj kategoryi, bez zmiany miejsca swéj służby.

§. 17.

Przy każdym wyższym sądzie krajowym ustanowionym będzie nadprokurator rządowy do nadzoru nad personale prokuratorskiém, przy trybunałach sądowych, w okręgu wyższego sądu krajowego znajdującém się, równie jak do urzędowania, jakie mu poleconém zostanie ustawą postępowania karnego; przy pojedynczych zaś sądach krajowych i obwodowych ustanowieni będą do sprawowania służby prokuratorskiéj, prokuratorzy rządowi, a gdzie tego wymaga potrzeba, także i substytuci prokuratorscy.

Tak nadprokuratorowi rządowemu, jakoteż każdemu prokuratorowi dodane będzie potrzebne dla ich służby personale kancelaryjne i służalcze, ze stanu tego sądu, przy którym są ustanowieni.

§. 18.

Nadprokuratorowie mają charakter radców wyższego sądu krajowego, należą do stanu i liczby tychże, i posuwają się wraz z nimi do wyższego stopnia płacy podług lat służby swéj.

§. 19.

Prokuratorowie rządowi przy sądach krajowych i obwodowych stoją w stanie, randze i płacy radców krajowych i obwodowych, i posuwają się wraz z tymi do wyższych stopni płacy wedle starszeństwa w służbie.

§. 20.

Substytuci prokuratorscy mają charakter i płacę sekretarzy radnych tego sądu, przy którym ustanowieni są.

§. 21.

Wymiar płac i klasę dyet dla urzędników prokuratorskich oznacza szema płac i klas dyet usystemizowanych dla urzędników i sług tak przy władzach politycznych, jakoteż sądowych.

§. 22.

Na potrzeby kancelaryjne, ryczałtowym sposobem opędzić się dające, na opał, światło i t. p., wyznaczonym jest ryczałt kancelaryjny.

Podobnie i dla pojedynczych prokuratoryj ryczałty winny być oznaczone i ustanowione.

sind, stehenden Beamten und Diener derselben Kategorie bilden einen Konkretalstatus, und rücken nach dem Dienst-Alter in die höheren Gehaltsklassen der einzelnen Kategorie ohne Veränderung ihres Dienstplatzes vor.

§. 17.

Bei jedem Oberlandesgerichte wird zur Ueberwachung des bei den Gerichtshöfen in dem oberlandesgerichtlichen Sprengel befindlichen Staatanwaltschafts-Personales und zur Besorgung der ihm sonst nach der Strafprozeß-Ordnung zu übertragenden Funkzionen ein Ober-Staatsanwalt, bei den einzelnen Landesgerichten hingegen werden, zur Besorgung des staatsanwaltschaftlichen Dienstes, Staatsanwälte, und dort, wo es nöthig ist, auch Substituten bestellt.

Sowohl dem Ober-Staatsanwalte, als auch jedem Staatsanwalte wird das zu ihrem Dienste erforderliche Kanzlei- und Diener-Personale aus dem Stande des Gerichtes, bei dem derselbe angestellt ist, beigegeben.

§. 18.

Die Ober-Staatsanwälte haben den Charakter von Oberlandesgerichtsräthen, stehen in dem Status und in der Zahl der Räthe des Oberlandesgerichtes, und rücken mit denselben nach ihrem Dienst-Alter in die höhere Gehaltsstufe vor.

§. 19.

Die Staatsanwälte bei den Landes- und Kreisgerichten stehen in dem Status, Range und Gehalte der Landes- und Kreisgerichtsräthe, und sie rücken mit denselben nach ihrem Dienst-Alter in die höheren Gehaltsstufen vor.

§. 20.

Die Staatsanwalts-Substituten haben den Charakter und die Bezüge der Rathssekretäre jener Gerichtsstelle, bei welcher sie angestellt sind.

§. 21.

Das Ausmaß der Gehalte und die Diätenklasse werden nach dem Schema der systemisirten Bezüge und Diätenklassen der Beamten und Diener bei den politischen oder gerichtlichen Behörden bestimmt.

§. 22.

Für die zur Pauschalbehandlung geeigneten Kanzlei-Erfordernisse, die Beheizung, Beleuchtung ꝛc., wird ein Kanzlei-Pauschale festgesetzt.

Deßgleichen werden Pauschalien für die einzelnen Staatsanwaltschaften ermittelt und bestimmt werden.

§. 23.

Za koszta podróży w powiecie sądu otrzymają urzędnicy i słudzy przy trybunałach sądowych i prokuratoryach wynagrodzenie od dni i mil, które w podróżach służbowych przez eraryum, w podróżach zaś dla stron, przez strony opędzonem być ma.

Partykularya co do podróży służbowych urzędowych złożone być winny co miesiąc w prezydyum wyższego sądu krajowego, a dopóki takowe nie są zaadjustowane, dozwalać się winno zaliczek na kwoty rozrachowane.

W podróżach służbowych poza okręgiem sądu pobierać będą wyżrzeczeni urzędnicy, tak jak urzędnicy wyższego sądu krajowego, w całym okręgu wyższego sądu krajowego unormowane dyety i należytości podróżne, aż do dalszego postanowienia.

§. 23.

Für Dienstreisen im Gerichtsbezirke erhalten die Beamten und Diener der Gerichtshöfe und der Staatsanwaltschaften bestimmte Tag- und Meilengelder, welche bei offiziosen Reisen vom Aerar, bei Reisen in Parteisachen von den Parteien vergütet werden.

Die Partikularien bei offiziosen Dienstreisen sind dem Oberlandesgerichts-Präsidium monatlich vorzulegen, und es sind, bis zu deren Adjustirung, angemessene Vorschüsse auf die verrechneten Beträge zu gewähren.

Bei Dienstreisen außerhalb des Gerichtssprengels haben dieselben, sowie die Beamten des Oberlandesgerichtes, im ganzen Oberlandesgerichts-Sprengel die normalmäßigen Diäten und Reisegebühren bis auf weitere Bestimmung zu beziehen.

E.

Szema

ustanowionych przez

Najjaśniejszego Pana

Jego Ces. Królewską Apostolską Mość

płac i klas dyet

dla

urzędników i sług

przy

urzędach politycznych i sądowych
w krajach koronnych.

(Wedle najwyższego postanowienia z dnia 14. Września 1852 roku).

E.

Schema

der

von Seiner kaiserlich-königlichen Apostolischen Majestät

festgesetzten

Gehalte und Diätenklassen

der

Beamten und Diener

bei den

politischen und gerichtlichen Behörden

in den

Kronländern.

(Laut Allerhöchster Entschließung vom 14. September 1852.)

Władze krajowe polityczne				Władze obwodowe polityczne				Wyższe sądy krajowe			
	Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne
Namiestnik	III.	8000 6000	Wolne pomieszkanie i dodatek do funkcyi złr. 4000—8000	—	—	—	—	Prezydent	III.	6000	—
									—	—	—
Prezydent krajowy	IV.	5000	Wolne pomieszkanie i dodatek do funkcyi od 2000-4000 złr.	—	—	—	—	Prezydent	IV.	5000	—
Wice-Prezydent namiestniczy	IV.	5000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Radca ministeryalny	V.	4000	—	—	—	—	—	Wice-Prezydent	V.	5000 4000 3000	—
Radcy namiestniczy	VI.	3000 2500 2000	—	Przełożony obwodowy	VI.	2500 2000	Dodatek do funkcyi od 500-1000 złr.	Radcy wyższego sądu krajowego	VI.	3000 2500 2000	—
Radcy krajowi	VII.	2000 1800 1600	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekretarze	VIII.	1400 1200	—	1. Komisarz władzy obwodowéj	VIII.	1400 1200	—	Sekretarze radni	VIII.	1200 1100 1000	—
Koncypiści	IX.	800 700	—	2. i 3 komisarz władzy obwodowéj	IX.	900 800	—	Adjunkci sekretarscy	IX.	900 800	—
—	—	—	—	Lekarz obwodowy	IX.	600	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Praktykant konceptowy	XII.	300	—	—	—	—	—	Auskultanci	XII.	300	—

Sądy krajowe (Sądy kolegialne klasy I.)				Sądy obwodowe (Sądy kolegialne klasy II.)				Urzędy powiatowe			
	Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prezydent	V.	4000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wice-Prezydent albo radca wyższego sądu krajowego	VI.	3000 2500 2000	—	Prezes	VI.	3000 2500		—	—	—	—
Radcy sądu krajowego	VII.	1800 1600 1400	—	Radcy sądu krajowego	VII.	1800 1600 1400	—	—	—	—	—
—	—	—	—	Radcy sądu obwodowego	VIII.	1400 1200	—	Przełożony powiatowy	VIII.	1200 1100 1000	Wolne pomieszkanie lub kwaterowe
Sekretarz radny	IX.	900 800	—	Sekretarz radny	IX.	900 800	—	Adjunkci powiatowi	IX.	800 700	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Adjunkci sądowi	X.	700 600 500	—	Adjunkt sądowy	X.	700 600 500	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	Aktuaryusze	XI.	500 400	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Politische Landesbehörden				Politische Kreisbehörden				Oberlandesgerichte			
	Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß
Statthalter........	III.	8000 6000	Freie Wohnung und Funkzions-Zulage zwischen 4000—8000 fl.	—	—	—	—	Präsident	III.	6000	—
Landes-Präsident	IV.	5000	Freie Wohnung und Funkzions-Zulage von 2000 — 4000 fl.	—	—	—	—	Präsident	IV.	5000	—
Statthalterei-Vize-Präsident	IV.	5000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ministerialrath	V.	4000	—	—	—	—	—	Vize-Präsident	V.	5000 4000 3000	—
Statthaltereiräthe	VI.	3000 2500 2000	—	Kreisvorsteher	VI	2500 2000	Functions-Zulage von 500—1000 fl.	Oberlandesgerichtsräthe	VI.	3000 2500 2000	—
Landesräthe	VII.	2000 1800 1600	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekretäre	VIII.	1400 1200	—	1. Kommissär der Kreisbehörde.....	VIII.	1400 1200	—	Rathssekretäre	VIII.	1200 1100 1000	—
Konzipisten	IX.	800 700	—	2. u. 3. Kommissär der Kreisbehörde......	IX.	900 800	—	Sekretärs-Adjunkten	IX.	900 800	—
—	—	—	—	Kreisarzt	IX.	600	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konzeptspraktikant	XII.	300	—	—	—	—	—	Auskultanten	XII.	300	—

Landesgerichte (Kollegialgerichte 1. Klasse)				Kreisgerichte (Kollegialgerichte 2. Klasse)				Bezirksämter			
	Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—		—		—	—	—		—	—	—	
—				—							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Präsident	V.	4000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vice-Präsident oder Oberlandesgerichtsrath	VI.	3000 2500 2000	—	Präses	VI.	3000 2500	—	—	—	—	—
Landesgerichtsräthe	VII.	1800 1600 1400	—	Landesgerichtsräthe	VII.	1800 1600 1400	—	—	—	—	—
—	—	—	—	Kreisgerichtsräthe	VIII.	1400 1200	—	Bezirks-Vorsteher	VIII.	1200 1100 1000	Freie Wohnung od. Quartiergeld
Rathssekretäre	IX.	900 800	—	Rathssekretäre	IX.	900 800	—	Bezirks-Adjunkten	IX.	800 700	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gerichts-Adjunkten	X.	700 600 500	—	Gerichts-Adjunkten	—	700 600 500	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	Aktuare	XI.	500 400	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Polityczne władze krajowe				**Polityczne władze obwodowe**				**Wyższe sądy krajowe**			
	Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne
Dyrektor urzędów pomocniczych	VIII	1400 1200 1000	—	—	—	—	—	Dyrektor urzędów pomocniczych . .	VIII.	1400 1200 1000	—
Adjunkci	IX.	1000 900 800	—	—	—	—	—	Adjunkci	IX.	1000 900 800	—
Oficyali .	X.	700 600 500	—	Sekretarz obwodowy	X.	700 600	—	Oficyali .	X.	700 600 500	—
—	—		—	Rejestrant	XI.	500	—	—	—	—	—
Akcesiści	XII.	400 350	—	Kanceliści obwodowi	XII.	400 350	—	Akcesyści	XII.	400 350	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Odźwierny . . .	—	400	—	—	—	—	—	Sługa radny . .	—	400	—
Sługa kancelaryjny	—	300 250	Ubior urzęd.	— Sługa . .	— —	— 250 200	— Ubior urzęd.	Sługa kancelaryjny	—	300 250	Ubior urzęd.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pomocnik sługi .	—	216	—	Pomocnicy . . .	—	216	—	Pomocnicy sług	—	216	—
Portyer .	—	216	Ubior urzędowy	—	—	—	—	—	—	—	—

Sądy krajowe (Sądy kolegialne klasy I.)				Sądy obwodowe (Sądy kolegialne klasy II.)				Urzędy powiatowe.			
	Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne		Klasa dyet	Płaca	Pobory poboczne
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyrektor urzędów pomocniczych . .	IX.	1000 900	—	Dyrektor urzędów pomocniczych	IX.	900 800	—	—	—	—	—
Adjunkci	X.	800 700 600	—	Adjunkt	X.	700 600	—	—	—	—	—
Oficyali .	XI.	600 500	—	Oficyali.	XI.	600 500	—	—	—	—	—
Akcesiści	XII.	400 350	—	Akcesiści	XII.	400 350	—	Kanceliści urzędu powiatow.	XII.	400 350	—
Dozorca więzienia	XII.	400 350	—	Dozorca więzienia	XII.	400 350	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sługa urzędowy	—	300 250	Ubior urzęd.	Sługa urzędowy	—	300 250 200	Ubior urzędowy	Sługa . .	—	250 200	Ubior urzęd.
Strażnik więzienny	—	250	dto	Strażnik więzienny	—	250	dto	—	—	—	—
Pomocnicy sług	—	216	—	Pomocnicy sług	—	216	—	Pomocnicy . . .	—	216	—
—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—

Politische Landesbehörden				Politische Kreisbehörden				Oberlandesgerichte			
	Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß
Direktor der Hilfsämter .	VIII.	1400 1200 1000	—	—	—	—	—	Direktor der Hilfsämter .	VIII.	1400 1200 1000	—
Adjunkten	IX.	1000 900 800	—	—	—	—	—	Adjunkten	IX.	1000 900 800	—
Offiziale	X.	700 600 500	—	Kreis-Sekretär .	X.	700 600	—	Offiziale	X.	700 600 500	—
—	—	—	—	Registrant	XI.	500	—	—	—	—	—
Akzessisten	XII.	400 350	—	Kreis-Kanzlisten	XII.	400 350	—	Akzessisten	XII.	400 350	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Thürhüter	—	400	—	—	—		—	Rathsdiener	—	400	—
Kanzleidiener .	—	300 250	Amtskleidung	— Diener .	—	250 200	— Amtskleidung	Kanzleidiener .	—	300 250	Amtskleidung
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dienersgehilfe .	—	216	—	Gehilfen	—	216	—	Dienersgehilfen	—	216	—
Portier .	—	216	Amtskleidung	—	—	—	—	—	—	—	—

Landesgerichte (Kollegialgerichte 1. Klasse)				Kreisgerichte (Kollegialgerichte 2. Klasse)				Bezirksämter			
	Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß		Diäten-Klasse	Gehalt	Nebengenuß
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Direktor der Hilfsämter .	IX.	1000 900	—	Direktor der Hilfsämter .	IX.	900 800	—	—	—	—	—
Adjunkten	X.	800 700 600	—	Adjunkt	X.	700 600	—	—	—	—	—
Offiziale	XI.	600 500	—	Offiziale	XI.	600 500	—	—	—	—	—
Akzessisten	XII.	400 350	—	Akzessisten	XII.	400 350	—	Bezirksamtskanzlisten .	XII.	400 350	—
Kerkermeister . .	XII.	400 350	—	Kerkermeister . .	XII.	400 350	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Amtsdiener . .	—	300 250	Amtskleidung	Amtsdiener . .	—	300 250 200	Amtskleidung	Diener .	—	250 200	Amtskleidung
Gefangenaufseher	—	250	dto.	Gefangenaufseher	—	250	dto.	—	—	—	—
Dienersgehilfen	—	216	—	Dienersgehilfen	—	216	—	Gehilfen	—	216	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

U w a g i.

1. Ustanowienie jednego lub dwóch radców namiestniczych z płacą po 3000 zlt. r. nastąpi przy większych namiestnikostwach, lub tych władzach politycznych krajowych, przy których tenże wyższy stopień płacy usystemizowanym był wedle stanu płacy, który istniał w roku 1848.

2. Urzędnicy w tych miejscach, w których członkowie władz równéj kategoryi służbowéj pobierali dotąd dodatki miejscowe lub kwaterowe, zatrzymają i nadal podobne pobory poboczne, których wymiar w przeprowadzeniu organizacyi ustanowionym będzie.

3. Co się tycze radców przy wyższych sądach krajowych z płacą po 3000 zlt. r., ma do nich ta sama zasada być zastosowaną co do radców namiestniczych w równym stopniu płacy.

4. Przy najcelniejszych sądach krajowych Prezydenci i Wiceprezydenci obdzieleni być mogą dodatkiem do funkcyi aż do zlt. r. 1000.

5. Prokuratorowie rządowi otrzymają charakter i pobory radców tego sądu, przy którym są ustanowieni, substytuci zaś prokuratorscy równi są w téj mierze sekretarzom radnym przy téjże samėj władzy sądowéj.

6. Przy urzędach powiatowych, których przełożony nie posiada uzdolnienia do wykonywania urzędu sędziowskiego, otrzyma adjunkt, pełniący samowładnie urząd sędziowski, lub téż, jeżeli jest w urzędzie wiecéj takichże adjunktów do urzędowania sędziowskiego powołanych, piérwszy z nich, dodatek do funkcyi zlt. r. 200.

7. Ci z cesarskich urzędników sądowych i innych urzędników i sług stanowczo-ustanowionych, którzy w skutek nowéj organizacyi, bez własnéj winy otrzymali posadę, połączoną z płacą niższą od dotychczasowéj usystemizowanéj płacy swéj, nie będą ponosić szkody w poborach swoich dotychczasowych; niższa ich płaca wyrównaną być ma przez dodatek, usposobiony do policzenia w postępowaniu pensyjném, który znowu sciągniętym będzie w miarę tego, jak obdzielony postępuje w płacy wyżéj usystemizowanéj. Równie téż i pobór kwaterowego lub innych miejscowych dodatków wyrównany będzie dla urzędników, którzyby otrzymali posadę albo wcale bez poborów takowych, albo w niższym wymiarze, jak długo trwa ustanowienie ich w miejscu dotyczącém, przez dodatek osobisty, który téż znowu sciągniętym będzie w miarę tego, jak dostąpią poboru wyżéj usystemizowanego. Pod względem zatrzymania dotychczasowego tytułu i rangi urzędników, którzyby przy organizacyi nie byli zamieszczeni w posadzie równéj lub wyższéj od téj, którą dotąd piastowali, zastosowane być winny istniejące w téj mierze przepisy.

Anmerkungen.

1. Ein oder zwei Statthaltereiräthe mit dem Gehalte von 3000 fl. werden bei den größeren Statthaltereien oder bei jenen politischen Landesbehörden bestellt, bei denen diese höhere Gehaltsstufe nach dem im Jahre 1848 bestandenen Besoldungsstande systemisirt war.

2. Die Beamten in denjenigen Orten, in welchen die Glieder der Behörden des gleichen Geschäftszweiges bisher Lokalzulagen oder Quartiergelder beziehen, haben auch für die Zukunft ähnliche Nebengenüsse zu erhalten, deren Ausmaß bei der Durchführung der Organisazion festgestellt werden wird.

3. In Absicht auf die Oberlandesgerichtsräthe mit dem Gehalte von 3000 fl. wird sich nach demselben Grundsatze, als rücksichtlich der Statthaltereiräthe in derselben Gehaltsstufe benommen.

4. Bei den wichtigsten Landesgerichten können die Präsidenten und Vizepräsidenten mit einer Funkzionszulage bis 1000 fl. betheilt werden.

5. Die Staatsanwälte erhalten den Charakter und die Bezüge von Räthen der Gerichtsstelle, bei der sie bestellt sind, die Staatsanwalts-Substituten hingegen von Rathssekretären derselben Gerichtsstelle.

6. Bei den Bezirksämtern, deren Vorsteher die Befähigung zum Richteramte nicht ausweiset, erhält der Adjunkt, der das Richteramt selbständig ausübt, oder, soferne bei dem Amte mehrere solche Adjunkten für das Richteramt bestehen, der erste unter ihnen eine Funkzionszulage von 200 fl.

7. Diejenigen landesfürstlichen Gerichtsbeamten und anderen definitiv angestellten Beamten und Diener, welche in Folge der neuen Organisirung, ohne ihr Verschulden, eine mit einem minderen Gehalte, als ihre bisher systemisirte Besoldung ausmachte, verbundene Stelle erhalten, sollen an dem Ausmaße dieses ihres bisherigen Bezuges keinen Abbruch erleiden; der Minderbetrag ist durch eine zur Anrechnung bei der Pensionsbehandlung geeignete Zulage auszugleichen, die in dem Maße, als der Betheilte einen höheren systemisirten Genuß erlangt, wieder einzuziehen seyn wird. Auch der Bezug von Quartiergeldern oder anderen Lokalzulagen ist für diejenigen, die bei der Organisirung in demselben Orte eine mit keinem oder einem minderen solchen Lokalbezuge verbundene Stelle erhalten, für die Dauer der Anstellung dieser Beamten in dem gedachten Orte, durch eine Personalzulage auszugleichen, die in dem Maße, als sie einen höheren systemisirten Genuß erlangen, wieder einzuziehen ist. In Absicht auf die Beibehaltung des bisherigen Titels und Ranges der Beamten, welche bei der Organisirung nicht in einer ihrem jetzigen Dienstplatze gleichen, oder höheren Stelle untergebracht werden, sind die hierüber bestehenden Vorschriften in Anwendung zu bringen.

8. Stan personalu i płacy w urzędach tabuli krajowéj i księgi gruntowéj, a ogólnie w urzędach, dla pewnych gałęzi służby istniejących, dla których niniejsze szema nie zawiéra postanowienia wyraźnego, pozostaje nienaruszonym, i jego zatrzymanie lub odmienne ustanowienie przy dalszym organizacyi postępie, przedmiotem będzie osobnych rozpraw i wniosków.

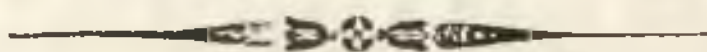
9. Liczba praktykantów konceptowych i auskultantów dla okręgu administracyjnego każdéj władzy krajowéj, nie powinna przenosić pewnego, w przeprowadzeniu organizacyi bliżéj się oznaczyć mającego stosunku do całego stanu urzędników konceptowych i radnych, dla tego samego okręgu i téj saméj kategoryi służby ustanowionych.

10. Jeżeliby się w przeprowadzeniu organizacyi w niektórych krajach koronnych lub przy niektórych posadach służbowych ukazała potrzeba zmian w postanowieniach niniejszego szematu wraz z uwagami doń należącemi, naówczas wyjątki takowe przy należytém ich uzasadnieniu mają być zawnioskowane i Najjaśniejszemu Panu do najwyższego zatwierdzenia przedłożone.

8. Der Personal- und Besoldungsstand der Landtafel- oder Grundbuchsämter und überhaupt derjenigen für bestimmte Zweige des Dienstes bestehenden Aemter, für welche in dem gegenwärtigen Schema keine ausdrückliche Bestimmung enthalten ist, bleibt unberührt, und dessen Beibehaltung oder geänderte Feststellung hat bei dem Fortschreiten der Organisirung den Gegenstand besonderer Verhandlungen und Anträge auszumachen.

9. Die Anzahl der Konzeptspraktikanten und Auskultanten hat für das Verwaltungsgebiet jener Landesbehörde ein Verhältniß, das bei der Durchführung der Organisirung näher zu bestimmen seyn wird, zu dem Gesammtstande der für dasselbe Gebiet und denselben Dienstzweig bestehenden Konzepts- und Rathsbeamten nicht zu überschreiten.

10. In soferne bei der Durchführung der Organisirung sich in einzelnen Ländern oder bei einzelnen Dienststellen Abweichungen von den Bestimmungen des gegenwärtigen Schema und der zu denselben gehörenden Anmerkungen als nothwendig zeigen sollten, können solche Ausnahmen unter gehöriger Begründung in Antrag gebracht und der Allerhöchsten Bewilligung unterzogen werden.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Kięstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część V.

Wydana i rozesłana dnia 23. Marca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

V. Stück.

Ausgegeben und versendet am 23. März 1853.

12.

Rozrządzenie Ministra Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 10. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część V., nr. 11, wydana dnia 29. Stycznia 1853),

mocą którego obwieszczoném zostaje urządzenie dyrekcyi dla kolei żelaznych w Królestwie Lombardzko-Weneckiém i zniesienie naddyrekcyi budowniczéj w Weronie.

Najwyższém postanowieniem z dnia 5. Grudnia 1852 r. raczył Najjaśniejszy Pan Jego Ces. Król. Mość zatwierdzić ustanowienie dyrekcyi dla budowy kolei żelaznéj w Królestwie Lombardzko-Weneckiém z siedliskiem w Weronie, wraz z niżnastępującym stanem personalu i płacy, tudzież zniesienie dotychczasowéj naddyrekcyi budowniczéj w Weronie, jakotéż przeniesienie sprawowanych dotąd przez nią czynności budownictwa drogowego, wodnego i wzniosłego na dyrekcye budownicze w Medyolanie i Wenecyi.

Dzień, w którym to najwyższe postanowienie wejdzie w wykonanie, następnie obwieszczonym będzie.

Baumgartner m. p.

12.

Erlaß des Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 10. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, V. Stück Nro. 11, ausgegeben am 29. Jänner 1853),

womit die Errichtung einer Direkzion für Eisenbahnbauten im lombardisch-venezianischen Königreichen und die Aufhebung der Ober-Baudirekzion in Verona bekannt gemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 5. Dezember 1852 die Errichtung einer Direkzion für Eisenbahn-Bauten im lombardisch-venezianischen Königreiche mit dem Sitze in Verona und mit dem unten folgenden Personal- und Besoldungsstande, dann die Aufhebung der gegenwärtigen Ober-Baudirekzion in Verona und die Ueberweisung der von dieser bisher besorgten Geschäfte in Strassen-, Wasser- und Hochbauten an die Baudirekzionen zu Mailand und Venedig zu genehmigen geruhet.

Der Tag, mit welchem diese Allerhöchste Entschließung in Vollzug tritt, wird nachträglich bekannt gemacht werden.

Baumgartner m. p.

Stan personalu i płacy

przy dyrekcyi kolei żelaznéj w Królestwie Lombardzko-Weneckiém.

Liczba indywiduów	Nazwa posad służbowych	Płaca roczna Pojedynczo	Płaca roczna Razem	Klasa dyet
	I. We własnym stanie:			
	A. Przełożeństwo.			
1	Dyrektor (radca sekcyjny)	3000		VI.
1	Wice-dyrektor i administrator	2500		VI.
			5500	
	B. Budownictwo.			
	1. Stanowczo ustanowieni.			
1	Nad-inspektor	2000		VII.
3	Inspektorów po 1800 złt. reńskich	5400		VIII.
4	Nadinżynierów po 1400 złt. reńskich	5600		
6	Inżynierów klasy I. po 1000 złt. reńskich	6000		IX.
6	Inżynierów klasy II. po 900 złt. reńskich	5400		
10	Asystentów inżynierowskich klasy I. po 700 złt. reńskich	7000		
10	Asystentów inżynierskich klasy II. po 600 złt. reńskich	6000		X.
10	Elewów budowniczych po 400 złt. reńskich	4000		XII.
			41400	
	2. Czasowo ustanowieni.			
2	Nadinżynierów po 1000 złt. reńskich i z dodatkiem po 200 złt. reńskich	2400		
2	Inżynierów klasy I. po 1000 złt. reńskich	2000		IX.
10	Inżynierów klasy II. po 900 złt. reńskich	9000		
2	Asystentów inżynierskich klasy I. po 700 złt. r.	1400		
30	Asystentów inżynierskich klasy II. po 600 złt. r.	18000		X.
3	Jeometrów z dyurném po 2 złt. r. 40 kr., 2 złt. r. 20 kr. i 2 złt. reńskie	2555		X.
2	Adjunktów jeometrowych z miesięczném złt. r. 40.	960		XI.
4	Magazynerów: dwóch po 500 złt. r., dwóch po 400 złt. r.	1800		XII.
1	Pomocnik magazynerski	300		XII.
			38415	
	Latus		85315	

Personal- und Besoldungsstand
der Direkzion für Eisenbahn-Bauten im lombardisch-venezianischen Königreiche.

Zahl der Individuen	Benennung der Dienstplätze	Jährlicher Bezug Einzeln	Jährlicher Bezug Zusammen	Diäten-Klasse
	I. Im eigenen Status:			
	A. Vorstehung.			
1	Direktor (Sekzionsrath)	3000		VI.
1	Vize-Direktor und Administrator	2500		VI.
			5500	
	B. Baufach.			
	1. Bleibend Angestellte.			
1	Ober-Inspektor	2000		VII.
3	Inspektoren zu 1800 fl.	5400		VIII.
4	Ober-Ingenieure zu 1400 fl.	5600		IX.
6	Ingenieure I. Classe zu 1000 fl.	6000		IX.
6	Ingenieure II. Classe zu 900 fl.	5400		IX.
10	Ingenieur-Assistenten I. Classe zu 700 fl.	7000		X.
10	Ingenieur-Assistenten II. Classe zu 600 fl.	6000		X.
10	Bau-Eleven zu 400 fl.	4000		XII.
			41400	
	2. Zeitlich Angestellte.			
2	Ober-Ingenieure zu 1000 fl. und Zulage von 200 fl.	2400		IX.
2	Ingenieure I. Classe zu 1000 fl.	2000		IX.
10	Ingenieure II. Classe zu 900 fl.	9000		IX.
2	Ingenieur-Assistenten I. Classe zu 700 fl.	1400		X.
30	Ingenieur-Assistenten II. Classe zu 600 fl.	18000		X.
3	Geometer mit Taggeld zu 2 fl. 40 kr., 2 fl. 20 kr. und 2 fl.	2555		X.
2	Geometers-Adjunkten mit monatlich 40 fl.	960		XI.
4	Magazineure, zwei zu 500 fl., zwei zu 400 fl.	1800		XII.
1	Magazineurs-Gehilfe	300		XII.
			38415	
	Fürtrag		85315	

Liczba indywiduów	Nazwa posad służbowych	Płaca roczna Pojedynczo	Płaca roczna Razem	Klasa dyet
	Translatus		85315	
	C. Bióro administracyjne.			
	(Bez wyjątku juryści absolwowani).			
1	Sekretarz	1400		VIII.
1	Koncypista, zarazem translator	900		IX.
2	Adjunktów konceptowych po 500 złt. r. i 400 złt. r.	900		XI.
1	Praktykant konceptowy z adjutum	300		XII.
	Kilku praktykantów konceptowych bezpłatnych	—		XII.
			3500	
	D. Ekonomia.			
1	Ekonom	1000		IX.
1	Adjunkt ekonomijny	600		XI.
1	Pomocnik sługi z miesięcznėm złt. r. 18	216		—
			1816	
	E. Kancelarya.			
1	Rejestrator, kierujący kancelarya	1000		IX.
1	Ekspedytor	800		X.
1	Protokolista podawczy	700		X.
1	Rejestrant	600		X.
3	Kancelistów, jeden z płacą złt. r. 300, dwóch z płacą po 400 złt. r.	1300		XI.
3	Dyurnistów po 1. złt. r. dziennie, à 365 dni	1095		—
	Kilku bezpłatnych praktykantów kancelaryjnych	—		—
			5495	
	F. Służba.			
	(Do wszelkich czynności).			
2	Sług urzędowych po 300 złt. r.	600		—
2	Pomocników po złt. r. miesięcznie 18	432		—
			1032	
	Latus		97158	

Zahl der Individuen	Benennung der Dienstplätze	Jährlicher Bezug Einzeln	Jährlicher Bezug Zusammen	Diäten-Klasse
	Uebertrag		85315	
	C. Administratives Bureau. (Durchgehends absolvirte Juristen).			
1	Sekretär	1400		VIII.
1	Konzipist, zugleich Translator	900		IX.
2	Konzepts-Adjunkten zu 500 fl. und 400 fl.	900		XI.
1	Konzepts-Praktikant mit Adjutum	300		XII.
	Einige unentgeltliche Konzepts-Praktikanten	—		XII.
			3500	
	D. Oekonomat.			
1	Oekonom	1000		IX.
1	Oekonomats-Adjunkt	600		XI.
1	Dieners-Aushelfer mit monatlichen 18 fl.	216		—
			1816	
	E. Kanzlei.			
1	Registrator, Leiter der Kanzlei	1000		IX.
1	Expeditor	800		X.
1	Einreichungs-Protokollist	700		X.
1	Registrant	600		X.
3	Kanzlisten, einer mit 500 fl., zwei zu 400 fl.	1300		XI.
3	Diurnisten zu 1 fl. täglich, à 365 Tage	1095		—
	Einige unentgeltliche Kanzlei-Praktikanten	—		—
			5495	
	F. Dienerschaft. (Zur allgemeinen Dienstleistung.)			
2	Amtsdiener zu 300 fl.	600		—
2	Aushelfer zu monatlichen 18 fl.	432		—
			1032	
	Fürtrag		97158	

Liczba indywiduów	Nazwa posad służbowych	Roczna płaca Pojedynczo	Roczna płaca Razem	Klasa dyet
	Translatus	—	97158	
	II. Do stanu wydziału rachunkowego ministeryalnego należący:			
	G. Oddział rachunkowy połączony techniczny i administracyjny.			
	1. Stanowczo ustanowieni.			
1	Radca rachunkowy jako kierujący czynnościami	1400		VIII.
2	Rewidentów po 1000 złt. r. i 800 złt. r.	1800		IX.
2	Rewidentów po 700 złt. r.	1400		IX.
2	Rewidentów po 600 złt. r.	1200		X.
4	Asystentów rachunkowych, dwóch po 500 złt. r., dwóch po 400 złt. r.	1800		XI.
			7600	
	(Rewidenci i asystenci rachunkowi są w jednéj połowie urzędnikami rachunkowymi technicznymi, w drugiéj administracyjnymi).			
	2. Prowizorycznie ustanowieni.			
	(Do eksponowania przy kierunku budowniczym przeznaczeni).			
2	Rewidentów technicznych po 900 złt. r. i 700 złt. r.	1600		IX.
1	Rewident techniczny z płacą złt. r. 600	600		X.
1	Rewident techniczny z płacą złt. r. 500	500		X.
2	Asystentów rachunkowych technicznych po 400 złt. r.	800		XI.
			3500	
	Razem		108258	

Zahl der Individuen	Benennung der Dienstplätze	Jährlicher Bezug Einzeln	Jährlicher Bezug Zusammen	Diäten-Klasse
	Uebertrag		97158	
	II. Zum Status des Ministerial-Rechnungs-Departements gehörig:			
	G. Vereinigte technische und administrative Rechnungs-Abtheilung.			
	1. Definitiv Angestellte.			
1	Rechnungsrath als Geschäftsleiter	1400		VIII.
2	Revidenten zu 1000 fl. und 800 fl.	1800		IX.
2	Revidenten zu 700 fl.	1400		IX.
2	Revidenten zu 600 fl.	1200		X.
4	Rechnungs-Assistenten, zwei zu 500 fl., zwei zu 400 fl.	1800		XI.
			7600	
	(Die Revidenten und Rechnungs-Assistenten sind zur Hälfte technische, zur anderen Hälfte administrative Rechnungs-Beamte.)			
	2. Provisorisch Angestellte. (Sind zur Exponirung bei den Bauleistungen bestimmt.)			
2	Technische Revidenten zu 900 fl. und 700 fl.	1.600		IX.
1	Technischer Revident zu 600 fl.	600		X.
1	Technischer Revident zu 500 fl.	500		X.
2	Technische Rechnungs-Assistenten zu 400 fl.	800		XI.
			3500	
	Zusammen		108258	

13.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 21. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część V., nr. 12, wydana dnia 29. Stycznia 1853),

mocą którego obwieszczoną zostaje organizacya służby pocztowéj w Królestwie Lombardzko-Weneckiém, zatwierdzona najwyższém postanowieniem z dnia 24. Października i 26. Grudnia 1852.

Najwyższém postanowieniem z dnia 24. Października, tudzież z dnia 26. Grudnia 1852 r., raczył Jego Ces. Król. Apostolska Mość najłaskawiéj zatwierdzić reorganizacyę służby pocztowéj w Królestwie Lombardzko-Weneckiém.

Stosownie do tychże najwyższych rozporządzeń:

1. Znosi się nadurząd pocztowy w Weronie w całym dotychczasowym składzie i teraźniejszym zakresie działania, a z zatrzymaniem dotychczasowéj nazwy urzędowéj: „naddyrekcya poczt (direzione superiore delle poste)“ i siedliska urzędowego w Weronie, przeistoczonym zostaje na władzę administracyjną, która kierunek i administracyę całego pocztarstwa w Królestwie Lombardzko-Weneckiém w pierwszéj instancyi, w miarę poleconego dyrekcyom pocztowym w innych krajach koronnych Monarchii, a późniejszemi postanowieniami z dnia 2. Sierpnia 1852 r. l. 1758-H. M., ograniczonego zakresu działania z dnia 5. Sierpnia 1850 sprawować, i oraz w sprawach administracyjnéj części służby telegraficznéj, urząd swój wedle dotychczasowego już od 1. Marca 1852 r. w życie wprowadzonego przepisu z dnia 17. Lutego 1852 r. l. 3966-P., wykonywać będzie.

2. Uchylają się dyrekcye pocztowe prowincyonalne, obecnie część pewną czynności administracyjnych załatwiające, a natomiast, wszakże w miejscach dotychczasowego ich siedliska urzędowego, zaprowadzone zostają c. k. urzędy pocztowe pod nazwą: „direzioni postali,“ których przełożeni używać będą tytułu: „direttori“ i urzędowanie swe zastosować powinni do postanowień, jakie określone zostały w instrukcyi urzędowéj z dnia 14. Lutego 1851 r., wydanéj dla zarządców urzędów pocztowych w innych krajach koronnych Państwa.

3. Nie będzie już na przyszłość istnieć przy władzy pocztowéj przewodniczéj żadne własne personale konceptowe i kancelaryjne wedle kategoryj szczególnych, wyjąwszy przełożonego, obu adjunktów jego i sekretarza; a potrzebne siły robocze zastąpione być mają podrzędném personale urzędowém pocztowém ze stanu jego konkretalnego, ze względem przy wyborze tu zachodzącym na szczególne uzdolnienie wymagane.

4. Ustanowieni zostają dla służby manipulacyjnéj, oprócz przełożonych nad urzędami pocztowemi i oprócz kontrolorów, także jeszcze oficyali,

13.

Erlaß des Handelsministeriums vom 21. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, V. Stück, Nr. 12, ausgegeben am 29. Jänner 1853),

womit die durch Allerhöchste Entschliessung vom 24. Oktober und 26. Dezember 1852 genehmigte Organisazion des Postdienstes im lombardisch-venezianischen Königreiche kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit den Allerhöchsten Entschließungen vom 24. Oktober und 26. Dezember 1852 die Reorganisirung des Postdienstes im lombardisch-venezianischen Königreiche Allergnädigst zu genehmigen geruht.

In Gemäßheit dieser Allerhöchsten Anordnungen wird:

1. Die Oberpostbehörde in Verona in ihrem dermaligen Bestande und mit ihrem gegenwärtigen Wirkungskreise aufgelöst und mit Beibehaltung der bisherigen Amtsbezeichnung: „Oberpostdirekzion (Direzione superiore delle poste)" und des Amtssitzes in Verona in eine Verwaltungsbehörde umgestaltet, welche die Leitung und Verwaltung des gesammten Postwesens im lombardisch-venezianischen Königreiche in erster Instanz nach Maßgabe des den Postdirektionen in den übrigen Kronländern der Monarchie eingeräumten, durch die nachträglichen Bestimmungen vom 2. August 1852 Z. 1758—II. M. beschränkten Wirkungskreises vom 5. August 1850 zu besorgen und in Angelegenheiten des administrativen Theiles des Telegraphendienstes nach der bisherigen, seit 1. März 1852 in Anwendung stehenden Vorschrift vom 17. Februar 1852 Z. 3966—P. ihre Wirksamkeit auszuüben haben wird.

2. Die Provinzialpostdirekzionen, welche gegenwärtig einen Theil der Administrazionsgeschäfte zu besorgen haben, werden aufgelassen und an deren Stelle in den Orten ihres bisherigen Amtssitzes k. k. Postämter unter der Benennung „Direzioni postali" errichtet, deren Vorstände den Titel „Direttori" zu führen und ihre Amtswirksamkeit nach den Bestimmungen des den Postamtsverwaltern in den übrigen Kronländern des Reiches vorgezeichneten Amtsunterrichtes vom 14. Februar 1851 einzurichten haben werden.

3. Bei der leitenden Postbehörde hat außer dem Vorstande, seinen beiden Adjunkten und dem Sekretäre, in Hinkunft kein eigenes Konzepts- und Kanzleipersonale nach besonderen Kategorien mehr zu bestehen, sondern es ist der erforderliche Bedarf an Arbeitskräften aus dem Konkretalstande des subalternen Postamtspersonales zu entnehmen und bei der dießfälligen Wahl auf die besondere Eignung Bedacht zu nehmen.

4. Für den Manipulazionsdienst sind nebst den Postamtsvorständen und den Kontroloren noch Offiziale, Akzessisten, Eleven und Aspiranten zu bestellen, welche

akcesiści, elewi i aspiranci, którzy stanowią oddzielny stan konkretalny dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego, a którzy w miarę potrzeby służbowéj przydzielani będą do urzędowania albo przy pojedynczych urzędach pocztowych, albo przy naddyrekcyi poczt.

W skutek tego upadają wszelkie inne posady służbowe, pod jakąbądź nazwą obecnie istniejące.

5. Należy urzędników, którzy z powodu nowéj organizacyi redukcyi podpadną, traktować wedle zasady uwzględnienia jednorocznego, licząc od dnia 26. Grudnia 1852 r. aż do dnia 25. Grudnia 1853 r. łącznie, poczém ci urzędnicy, którzy nie otrzymali w ciągu terminu tego posad służbowych usystemizowanych, poddani będą postępowaniu normalnemu.

6. Wyrównaną będzie różnica w płacy tych urzędników, którzy otrzymali posady usystemizowane wprawdzie, lecz niżéj udotowane, a to przez dodatki roczne personalne, które w miarę posunięcia się do płac wyższych uregulowanych, sciągniętemi być mają.

7. Nie ma miejsca wynagrodzenie kosztów podróży i przesiedlenia, jakkolwiekby w skutek przeprowadzenia niniejszego przepisu zachodziły zmiany co do dotychczasowych miejsc służby urzędników.

8. Nie zmienia się nic w dotychczasowym systemie i stanie należytości co do niższego personalu przy zakładzie pocztowym w Królestwie Lombardzko-Weneckiém ustanowionego.

9. Zawiéra następny wykaz nowo-usystemizowany stan personalu i płacy.

10. Termin, z którym nowo-usystemizowana władza przewodnicza wraz z podporządkowanemi urzędami pocztowemi rozpocznie urzędowanie swe, osobno obwieszczonym zostanie.

Baumgartner m. p.

einen für das lombardisch-venezianische Königreich abgesonderten Konkretalstatus bilden und nach Maßgabe des Dienst-Erfordernisses den einzelnen Postämtern, und soweit es die Dienstgeschäfte nothwendig machen, der Oberpostdirekzion zur Dienstleistung zugewiesen werden.

Hiernach haben alle übrigen, unter anderen Benennungen derzeit bestehenden Dienststellen einzugehen.

5. Diejenigen Beamten, welche aus Anlaß der neuen Organisirung in Redukzion verfallen, sind nach dem Grundsatze des Begünstigungsjahres zu behandeln, welches vom 26. Dezember 1852 an zu berechnen ist, und daher mit Ausgang des 25. Dezembers 1853 abläuft, wornach jene Beamte, welche während dieses Termines auf systemisirten Dienstplätzen nicht untergebracht worden sind, der normalmäßigen Behandlung zu unterziehen seyn werden.

6. Bei den auf systemisirte, jedoch mit minderen Bezügen ausgestattete Dienstposten untergebrachten Postbeamten ist der Gehalts-Unterschied durch jährliche Personalzulagen auszugleichen, welche nach Maßgabe der Vorrückung in höhere, statusmäßige Bezüge einzuziehen kommen.

7. In soferne bei Durchführung dieser Maßregel eine Aenderung in den bisherigen Dienst-Orten der Beamten eintreten sollte, findet die Vergütung von Reisekosten und Uebersiedlungsgebühren nicht Statt.

8. Rücksichtlich der minderen Diener bei der Post-Anstalt im lombardisch-venezianischen Königreiche tritt in dem bisherigen Systeme und Gebührenstande keine Aenderung ein.

9. Der nachfolgende Ausweis enthält den in Gemäßheit der Allerhöchsten Anordnung neu systemisirten Personal- und Besoldungsstand.

10. Der Termin, mit welchem die neu systemisirte leitende Behörde mit ihren unterstehenden Post-Aemtern ihre Amtswirksamkeit zu beginnen hat, wird besonders bekannt gemacht werden.

Baumgartner m. p.

Stan personalu i płacy
nadurzędu pocztowego i urzędów pocztowych
w Królestwie Lombardzko-Weneckiém.

Nazwa władzy i siedlisko jéj urzędu	Liczba urzędników	Nazwa posady służbowéj	Klasa dyet	Płaca	Kwaterowe lub pomieszkanie w naturze	Uwaga.
Direzione superiore delle poste (Naddyrekcya poczt) w Weronie	1	Direttore superiore (Naddyrektor poczt)	VI.	2500	Pomieszkanie w naturze lub kwaterowe w sumie złotych reńskich 400.	Z tytułem i charakterem radcy sekcyjnego.
	1	1° Aggiunto	VIII.	1600		
	1	2° Aggiunto	„	1400		
	1	Segretario	IX.	1000		
	1	Economo	„	1200		
	1	Cassiere	„	1200		Reszta potrzebnego personalu urzędowego ze stanu konkretalnego.
	1	Controllore di Cassa	„	1000		
	1	„ del Economato	„	900		
Direzione postale (Urząd pocztowy) w Weronie	1	Direttore (Zarząd. urz. poczt.)	IX.	1200	Pomieszkanie w naturze lub 120 złt. r. na kwaterę.	
	1	Controllore	„	900		
	1	„	„	800		
w Medyolanie	1	Direttore (Zarząd. urz. poczt.)	VIII.	1500	jak wyżéj	
	1	Controllore	IX.	1200		
	2	Controllori à	„	1100		
	3	„	„	1100		
„ Wenecyi	1	Direttore. (Zarząd. urz. pocz.)	VIII.	1500	jak wyżéj	
	1	Controllore	IX.	1200		
	1	„	„	1100		
	3	Controllori à	„	1100		
„ Mantui	1	Direttore	IX.	1100	jak wyżéj	
	1	Controllore	„	800		
„ Padwie	1	Direttore	IX.	1100	jak wyżéj	
	1	Controllore	„	800		

Personal- und Besoldungsstand

der

Oberpostbehörde und Postämter

im

lombardisch-venezianischen Königreiche.

Bezeichnung der Behörde und des Amtssitzes	Zahl der Beamten	Benennung der Dienstesstelle	Diätenklasse	Gehalt	Quartiergeld oder Naturalwohnung	Anmerkung.
Direzione superiore delle poste (Oberpostdirekzion) in Verona	1	Direttore superiore (Oberpostdirektor)	VI.	2500	Naturalwohnung oder 400 fl. Quartiergeld	Mit dem Titel und Charakter eines Sekzionsrathes.
	1	1° Aggiunto	VIII.	1600		Das übrige erforderliche Amtspersonale aus dem Concretal-Status
	1	2° Aggiunto	„	1400		
	1	Segretario	IX.	1000		
	1	Economo	„	1200		
	1	Cassiere	„	1200		
	1	Controllore di Cassa	„	1000		
	1	„ del Economato	„	900		
Direzione postale (Postamt) in Verona	1	Direttore (Postamtsverwalter)	IX.	1200	Naturalwohnung oder 120 fl. Quartiergeld	
	1	Controllore	„	900		
	1	„	„	800		
Mailand	1	Direttore (Postamtsverwalter)	VIII.	1500	wie oben	
	1	Controllore	IX.	1200		
	2	Controllori à	„	1100		
	3	„ à	„	1000		
Venedig	1	Direttore (Postamtsverwalter)	VIII.	1500	wie oben	
	1	Controllore	IX.	1200		
	1	„	„	1100		
	3	Controllori à	„	1000		
Mantua	1	Direttore	IX.	1100	wie oben	
	1	Controllore	„	800		
Padua	1	Direttore	IX.	1100	wie oben	
	1	Controllore	„	800		

Nazwa władzy i siedlisko jéj urzędu	Liczba urzędników	Nazwa posady służbowéj	Klasa dyet	Płaca	Kwaterowe lub pomieszkanie w naturze	Uwaga.
Direzione postale (Urząd pocztowy) w Bergamo	1	Direttore	IX.	1100	Pomieszkanie w naturze lub 120 złt. r. na kwaterę.	Reszta potrzebnego personalu urzędowego ze stanu konkretalnego
	1	Controllore	„	800		
„ Brescia	1	Direttore	IX.	1100	jak wyżéj	
	1	Controllore	„	800		
„ Udine	1	Direttore	IX.	1100	jak wyżéj	
	1	Controllore	„	800		
„ Vicenza	1	Direttore	IX.	1100	jak wyżéj	
	1	Controllore	„	800		
„ Treviso	1	Direttore	IX.	900	jak wyżéj	
	1	Controllore	„	800		
„ Como	1	Direttore	IX.	900	jak wyżéj	
„ Cremona	1	Direttore	IX.	900	jak wyżéj	
„ Chiavenna	1	Direttore	IX.	900	jak wyżéj	
„ Rovigo	1	Direttore	IX.	800	jak wyżéj	
w Lodi	1	Direttore	IX.	800	jak wyżéj	
„ Pawii	1	Direttore	IX.	800	jak wyżéj	
„ Belluno	1	Direttore	IX.	800	jak wyżéj	
Ufficio postale alla strada ferrata (Urząd pocztowy w kolejcu) w Treviglio	1	Ufficiale dirigente (kierujący urzęd. poczt.)	X. lub XI.		Pomieszkanie w naturze lub 80 złt. r. kwaterunkowego	Ze stanu konkretalnego officyałów
„ Camerlata	1	Ufficiale dirigente (Przewodnik urzędu pocztowego)	X. lub XI.		jak wyżéj	

Bezeichnung der Behörde und des Amtssitzes	Zahl der Beamten	Benennung der Dienstesstelle	Diäten-klasse	Gehalt	Quartiergeld oder Naturalwohnung	Anmerkung.
Direzione postale (Postamt) in Bergamo	1	Direttore	IX.	1100	Naturalwohnung oder 120 fl. Quartiergeld	Das übrige erforderliche Amtspersonale aus dem Kontretal-Status
	1	Controllore	„	800		
Brescia	1	Direttore	IX.	1100	wie oben	
	1	Controllore	„	800		
Udine	1	Direttore	IX.	1100	wie oben	
	1	Controllore	„	800		
Vicenza	1	Direttore	IX.	1000	wie oben	
	1	Controllore	„	800		
Treviso	1	Direttore	IX.	900	wie oben	
	1	Controllore	„	800		
Como	1	Direttore	IX.	900	wie oben	
Cremona	1	Direttore	IX.	900	wie oben	
Chiavenna	1	Direttore	IX.	900	wie oben	
Rovigo	1	Direttore	IX.	800	wie oben	
Lodi	1	Direttore	IX.	800	wie oben	
Pavia	1	Direttore	IX.	800	wie oben	
Belluno	1	Direttore	IX.	800	wie oben	
Ufficio postale alla strada ferrata (Postamt im Bahnhofe) zu Treviglio	1	Ufficiale dirigente (Postamtsleiter)	X. oder XI.		Naturalwohnung oder 80 fl. Quartiergeld	Aus dem Kontretal-Status der Offiziale
Camerlata	1	Ufficiale dirigente (Postamtsleiter)	X. oder XI.		wie oben	

Stan konkretalny
podrzędnego personalu pocztowego,
składający się z 87 oficyałów, 38 akcesistów, 34 elewów i 17 aspirantów.

Liczba urzędników	Nazwa posad służbowych	Klasa dyet	Płaca	Uwaga.
22	Ufficiali à	X.	800	Za kaucyą w ilości złt. r. 600
22	" "	"	700	
22	" "	"	600	
21	" "	XI.	500	
19	Accessisti à	XII.	400	Za kaucyą w ilości złt. r. 400
19	" "	"	350	
34	Allievi	XII.	200 adjutum	Za kaucyą w ilości złt. r. 300
17	Aspiranti			

14.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 22. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, cześć V., nr. 13, wydana dnia 29. Stycznia 1853),

obowiązujące w całém Państwie, oprócz Pogranicza Wojskowego,

którém na mocy najwyższego upoważnienia z dnia 16. Sierpnia 1852 r. ustanowioném zostaje, pod jakiemi warunkami wykonane być mają w Państwie Austryackiém prawomocne wyroki władz sądowych królewsko-sardyńskich w sprawach cywilnych, lub téż inne ich rekwizycye sądowe.

Ponieważ w Królestwie Sardyńskiém wyroki zagranicznych władz sądowych w sprawach cywilnych przed wykonaniem zawsze dochodzone bywają, czy zagraniczna władza sądowa do urzędowania była powołaną, i czy wyrok jéj nie jest oczywiście niesprawiedliwym, przeto rozporządza Ministeryum Sprawiedliwości w skutek najwyższego upoważnienia z dnia 16. Sierpnia 1852 r.,

Konkretal-Status

für das

subalterne Postamts-Personale,

bestehend aus

87 Offizialen, 38 Akzessisten, 34 Eleven und 17 Aspiranten.

Zahl der Beamten	Benennung der Dienstesstellen	Diäten-klasse	Gehalt	Anmerkung.
22	Ufficiali à	X.	800	Gegen Kauzionsleistung im Betrage von 600 fl.
22	„ „	„	700	
22	„ „	„	600	
21	„ „	XI.	500	
19	Accessisti à	XII.	400	Gegen Kauzionsleistung im Betrage von 400 fl.
19	„ „	„	350	
34	Allievi	XII.	200 Adjutum	Gegen Kauzionsleistung im Betrage von 300 fl.
17	Aspiranti	—	—	

14.

Verordnung des Justizministeriums vom 22. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, V. Stück, Nro. 13, ausgegeben am 29. Jänner 1853),

giltig für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze,

wodurch in Folge Allerhöchster Ermächtigung vom 16. August 1852 bestimmt wird, unter welchen Voraussetzungen rechtskräftige Urtheile der königlich-sardinischen Gerichtsbehörden in Zivilrechtssachen und andere gerichtliche Requisizionen derselben in dem österreichischen Staate vollzogen werden sollen.

Da in dem Königreiche Sardinien Urtheile auswärtiger Gerichtsbehörden in Zivilrechtssachen vor dem Vollzuge stets einer Untersuchung unterzogen werden, ob die auswärtige Gerichtsbehörde zur Einschreitung kompetent gewesen und das Urtheil derselben nicht offenbar ungerecht sei, so findet das Justizministerium in Folge Allerhöchster Ermächtigung vom 16. August 1852 zu verordnen, daß auch rechts-

ażeby także i prawomocne wyroki władz sądowych królewsko-sardyńskich w Państwie Austryackiém wtedy tylko wykonanemi, a względnie w krajach koronnych, w których jeszcze obowiązuje patent z dnia 28. Czerwca 1850 l. 254 Dziennika praw Państwa, wtedy tylko klauzulą wykonania opatrzonemi były, gdy nie tylko o egzekucyę, a względnie o zamieszczenie klauzuli wykonania strona lub prawny jéj zastępca upraszał, i prożba ta zakonkomitowaną została własném ku temu pismem wezwawczém ze strony władzy sądowéj sardyńskiéj, lecz téż, gdy wprzód wysłuchane już zostały strony względem tego, czy władza zagraniczna do urzędowania była właściwą, równie jak, czy wyrok nie jest oczywiście niesprawiedliwym.

Co do téj kwestyi winna jest władza pierwszéj instancyi, którą upraszać należy o egzekucyę, a względnie o przyłożenie klauzuli wykonawczéj, obie strony wysłuchać w krótkości do protokółu i zawyrokować następnie o wykonalności cudzego wyroku, z zastrzeżeniem rekursu.

Niniejszy atoli przepis nie ma zastosowania do tych przypadków, w których idzie tylko o wysłuchanie świadków, o oglądnienie stanu rzeczy i wywód onegoż przez biegłych, tudzież o odebranie przysięgi z powodu wyroków władz sądowych królewsko-sardyńskich, któreto akta bez przewłoki przedsiębrane być winny, jak skoro o nie proszono w drodze przyzwoitéj.

Postanowienia zawarte w niniejszém rozporządzeniu o wykonalności wyroków prawomocnych przez sądy królewsko-sardyńskie wydanych, wejdą jednakże w moc w Królestwie Lombardzko-Weneckiém jednocześnie dopiéro wraz z patentem cesarskim z dnia 20. Listopada 1851 r. l. 259 Dziennika praw Państwa, od któréj tedy chwili utraci moc swą dekret nadworny lombardzko-weneckiego Senatu przy najwyższym sądzie, wydany pod dniem 24. Października 1820 l. 2740.

Krauss m. p.

15.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 24. Stycznia 1853,

mające moc dla Królestw Węgier, Kroacyi i Slawonii, dla Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego,

którém wydane zostają niektóre objaśniające postanowienia o przynależności sądów co do rozmaitych zarządzeń, tak podczas śledztwa przygotowawczego na zbrodnie i wykroczenia, jak po zamknięciu onegoż.

Obacz Dziennik praw Państwa, część V., nr. 14, wydaną dnia 29. Stycznia 1853.

kräftige Urtheile der königlich-sardinischen Gerichtsbehörden in dem österreichischen Staate nur dann zu vollziehen und beziehungsweise in jenen Kronländern, in welchen das Patent vom 28. Juni 1850 Z. 254 des Reichs-Gesetzblattes noch wirksam ist, nur dann mit der Vollstreckungsklausel zu versehen sind, wenn nicht nur die Exekuzion, beziehungsweise die Beisetzung der Vollstreckungsklausel von der Partei oder ihrem rechtsmäßigen Vertreter angesucht und das Gesuch von einem Ersuchschreiben der sardinischen Gerichtsbehörde begleitet, sondern auch vorläufig durch Einvernehmung der Parteien die Frage erörtert worden ist, ob die auswärtige Behörde zur Einschreitung kompetent gewesen, und das Urtheil nicht offenbar ungerecht sei.

Ueber diese Frage hat diejenige erste Instanz, bei welcher die Exekuzion, rücksichtlich die Beisetzung der Vollstreckungsklausel anzusuchen ist, beide Parteien in Kürze zu Protokoll zu vernehmen und sohin über die Vollziehbarkeit des Urtheiles unter Vorbehalt des Rekurses zu entscheiden.

Doch findet die gegenwärtige Vorschrift auf Fälle, in welchen es sich bloß um Vornahme von Zeugenverhören, von Augenscheinen oder Kunstbefunden, sowie um Abnahme von Eiden aus Anlaß von Erkenntnissen der königlich-sardinischen Gerichtsbehörden handelt, keine Anwendung, und solche Akte sind, wenn dieselben im gehörigen Wege angesucht werden, ohne Verzug vorzunehmen.

Die in dieser Verordnung enthaltenen Bestimmungen über die Vollstreckung rechtskräftiger Urtheile königlich-sardinischer Gerichte werden jedoch in dem lombardisch-venezianischen Königreiche erst gleichzeitig mit dem kaiserlichen Patente vom 20. November 1852 Z. 259 des Reichs-Gesetzblattes wirksam, von welchem Zeitpunkte daher das Hofdekret des lombardisch-venezianischen Senates der obersten Justizstelle vom 24. Oktober 1820 Z. 2740 außer Wirksamkeit zu treten haben wird.

Krauß m. p.

15.

Verordnung des Justizministeriums vom 24. Jänner 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien, Slavonien, die serbische Woiwodschaft und das Temeser Banat,

womit mehrere erläuternde Bestimmungen über die Gerichtszuständigkeit hinsichtlich verschiedener Verfügungen während und nach geschlossener Voruntersuchung über Verbrechen und Vergehen, in diesen Kronländern erlassen werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, V. Stück, Nr. 14, ausgegeben am 29. Jänner 1853.

kräftige Urtheile der königlich sardinischen Gerichtsbehörden in dem österreichischen Staate nur dann zu vollziehen und Executionsweise in jenen Kronländern, in welchen das Patent vom 28. Juni 1850 (Z. 255 des Reichs-Gesetzblattes) noch wirksam ist, nur dann mit der Vollstreckungsklausel zu versehen sind, wenn nicht nur die Ertheilung der Vollstreckungsklausel von der Partei oder ihrem rechtmäßigen Vertreter angesucht, und daß dieselbe von einem Gerichtsstellen der sardinischen Gerichtsbehörde bewilligt worden, auch vorläufig durch Einvernehmung der Parteien die Frage geprüft worden ist, ob die auswärtige Behörde zur Entscheidung competent gewesen und das Urtheil selbst rechtskräftig ist.

Ueber diese Frage hat diejenige erste Instanz, bei welcher die Ertheilung, rücksichtlich die Bewilligung der Vollstreckungsklausel angesucht wird, die Parteien zur Tagsatzung zu Protokoll zu vernehmen und sodann über die Zulässigkeit des Urtheils unter Vorbehalt des Recurses zu entscheiden.

Doch finden die gegenwärtigen Vorschriften auf Fälle, in welchen es sich bloß um Vornahme von Zeugenverhören, von Augenscheinen oder Kunstbefunden, sowie um Aufnahme von Schätzungen, von Erhebungen der königlich-sardinischen Gerichtsbehörden handelt, keine Anwendung, und solche sind, wenn dieselben im gesetzlichen Wege angesucht werden, ohne Anstand zu vollziehen.

Die in dieser Verordnung enthaltenen Bestimmungen über die Vollziehung rechtskräftiger Urtheile königlich-sardinischer Gerichte werden jedoch in dem lombardisch-venetianischen Königreiche erst gleichzeitig mit dem kaiserlichen Patente vom 29. November 1852 (Z. 251 des Reichs-Gesetzblattes) wirksam, von welchem Zeitpunkte an das Hofdecret des lombardisch-venetianischen Senates der obersten Justizstelle vom 24. October 1820 (Z. 1710) außer Wirksamkeit zu treten haben wird.

Krauß m. p.

15.

Verordnung des Justizministeriums vom 23. Jänner 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroatien, Slavonien, die serbische Woiwodschaft und das Temeser Banat,

womit mehrere erläuternde Bestimmungen über die Gerichtszuständigkeit bezüglich verschiedener Verhandlungen während und nach geschlossener Voruntersuchung über Verbrechen und Vergehen, in diesen Kronländern erlassen werden.

(Ist im Reichs-Gesetzblatt, V. Stück, Nr. 14, ausgegeben am 29. Jänner 1853.)

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część VI.

Wydana i rozesłana dnia 25. Marca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

VI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 25. März 1853.

16.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 18. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część VI., nr. 15, wydana dnia 4. Lutego 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach wspólnego Związku Celnego,

mocą którego ustanawia się w porozumieniu z Ministerstwem Handlu, iż źdźbla i łodygi prosa maurytańskiego wolne są od opłaty cła.

Stanowi się w porozumieniu z Ministerstwem Handlu, iż źdźbła i łodygi prosa maurytańskiego (holcus sorghum, saggina o melica) uważane być mają, jako słoma, a zatém wolne są od opłaty cła wchodowego, wychodowego i przechodowego stosownie do poz. taryf. 16. lit. *e)*.

Baumgartner m. p.

17.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 29. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część VI., nr. 16, wydana dnia 4. Lutego 1853),

mocą którego podaje się do wiadomości przepis, wydany celem wykonania najwyższego patentu z dnia 24. Października 1852 r. o fabrykacyi, o obrocie i posiadaniu broni i przedmiotów do amunicyi należących.

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w porozumieniu z Najwyższą Władzą Policyjną, wydają następujący przepis celem wykonania najwyższego patentu z dnia 24. Października 1852 r., tyczącego się fabrykacyi, obrotu i posiadania broni i przedmiotów do amunicyi należących.

Bach m. p. **Krauss** m. p. **Kempen** m. p.

Przepis wydany celem wykonania najwyższego patentu z dnia 24. Października 1852 r. o fabrykacyi, obrocie i posiadaniu broni i przedmiotów do amunicyi należących.

§. 1.

Paszporty noszenia broni, (§. 17. ustawy o broni), sporządzane być mają według załączonego wzoru, i wystawiane być powinny w pojedynczych krajach koronnych w tych językach krajowych, w których dokumenta podróżne wystawiane być mają.

16.

Erlaß des Finanzministeriums vom 18. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, VI. Stück, Nr. 15, ausgegeben am 4. Februar 1853),

wirksam für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

wodurch im Einvernehmen mit dem Handelsministerium, die Zollfreiheit der Halme und Stiele der Moorhirse festgesetzt wird.

Man findet, im Einverständnisse mit dem Handelsministerium, festzusetzen, daß die Halme und Stiele der Moorhirse (Sorgumhirse, saggina o melica) wie Stroh, daher nach T. A. 16, lit. e) in der Ein-, Aus- und Durchfuhr zollfrei zu behandeln sind.

Baumgartner m. p.

17.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der obersten Polizei-Behörde vom 29. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, VI. Stück, Nr. 16, ausgegeben am 4. Februar 1853),

womit die Vorschrift wegen Vollzug des Allerhöchsten Patentes vom 24. Oktober 1852 über die Erzeugung, den Verkehr und den Besitz von Waffen und Munizionsgegenständen kundgemacht wird.

Von den Ministerien des Innern und der Justiz, im Einvernehmen mit der Obersten Polizei-Behörde, wird wegen Handhabung des Allerhöchsten Patentes vom 24. Oktober 1852 über die Erzeugung, den Verkehr und den Besitz von Waffen und Munizionsgegenständen die beiliegende Vorschrift erlassen.

Bach m. p. **Krauß** m. p. **Kempen** m. p.

Vorschrift wegen Handhabung des Allerhöchsten Patentes vom 24. Oktober 1852 über die Erzeugung, den Verkehr und den Besitz von Waffen und Munizionsgegenständen.

§. 1.

Die Waffenpässe (§. 17 des Waffengesetzes) sind nach dem beiliegenden Muster auszufertigen, und sind in den verschiedenen Kronländern in jenen Landessprachen abzufassen, in denen die Reise-Urkunden ausgestellt werden.

§. 2.

Przemysłowcy i handlownicy, mający w zachowaniu zapasy broni lub amunicyi dla prowadzenia przemysłu swego (§§. 7 i 11. ustawy o broni), winni są przedłożyć władzy policyjnéj lub innéj władzy rządowéj, do utrzymania bezpieczeństwa ustanowionéj, dokładny opis i określenie wszystkich lokalności do wykonywania swego przemysłu przeznaczonych Rzeczona władza ma moc każdéj chwili czynić tamże rewizye, i przekonać się o ilości i gatunku złożonych tamże broni i amunicyi.

§. 3.

Rozporządzenia wydane od władz politycznych, na mocy których pewnym osobom lub gminom za popełnione przestępstwa prawa o polowaniu, lub z powodu innego nadużycia broń odebraną została, pozostaną także w swéj mocy po zaprowadzeniu najwyższego patentu o broni tak długo, dopóki nie będą cofnięte wyraźnie przez władzę.

Takie osoby zatém nie będą miéć prawa posiadania broni w myśl §. 12. ustawy o broni.

§. 4.

Aż do stanowczego uorganizowania władz obwodowych, starostwa powiatowe upoważnione są do wystawiania paszportów noszenia broni.

§. 5.

Przepisy prawne o noszeniu broni zastosowane być winny w zupełności do transportu broni z jednego miejsca na drugie.

§. 6.

Zatém wszelkie przesełki broni wewnątrz obrębu Państwa odbywać się mogą tylko za przyzwoitym paszportem noszenia broni, a bez takowego nie może przyjmować do przewiezienia broni i amunicyi żaden przewoźnik i żaden zakład transportowy.

§. 7.

Dla ulżenia ludziom przemysłowym dozwala się jednak wyjątku od rozporządzenia, ustanowionego w paragrafie poprzedzającym, w taki sposób, iż mniejsze ilości broni, nie przenoszące sześć sztuk każdego gatunku, przesełane być mogą także bez paszportu noszenia broni. To ulżenie nie rozciąga się jednakże na te części Państwa, w których dotąd trwa stan oblężenia. W razie przesełania broni w tych częściach, każda nawet tylko z pojedynczych sztuk złożona przesełka odbywać się może tylko za paszportem noszenia broni, a o niego starać się należy u władzy tego miejsca, do którego broń ma być posłaną, i która w obrębie stanu oblężenia do tego jest właściwą.

§. 2.

Gewerbs- und Handelsleute, welche Waffenvorräthe oder Munizion zum Behufe ihres Gewerbsbetriebes in Aufbewahrung haben (§§. 7 und 11 des Waffengesetzes), haben der Polizei- oder sonstigen landesfürstlichen Sicherheitsbehörde des Ortes eine genaue Beschreibung und Bezeichnung ihrer sämmtlichen Gewerbslokalitäten zu überreichen. Die Behörde ist zu jeder Zeit berechtiget, daselbst Nachschau zu pflegen, und sich von der Menge und der Beschaffenheit der daselbst aufbewahrten Waffen oder Munizion die Ueberzeugung zu verschaffen.

§. 3.

Die von den politischen Behörden erlassenen Verfügungen, womit bestimmte Personen oder Gemeinden wegen Jagdfrevel oder anderem Mißbrauche entwaffnet wurden, bleiben auch mit dem Inslebentreten des Allerhöchsten Waffenpatentes in, solange in Kraft, als sie von der Behörde nicht ausdrücklich zurückgenommen werden.

Solche Personen sind daher im Sinne des §. 12 des Waffengesetzes von dem Rechte des Waffenbesitzes fortan ausgeschlossen.

§. 4.

Zur Ausstellung der Waffenpässe sind bis zur definitiven Organisirung der Kreisbehörden die Bezirkshauptmannschaften ermächtiget.

§. 5.

Die gesetzlichen Bestimmungen über das Waffentragen finden ihre volle Anwendung auf den Transport von Waffen von einem Orte an den anderen.

§. 6.

Alle Waffensendungen im Staatsgebiete haben demnach von einem ordnungsmäßigen Waffenpasse begleitet zu seyn, und es sollen ohne einem solchen Waffenpaß, Waffen oder Munizion von keinem Waarenführer oder Transport-Anstalt zur Verfrachtung übernommen werden.

§. 7.

Zur Erleichterung der Gewerbetreibenden wird jedoch eine Ausnahme von der im vorhergehenden Paragraphe enthaltenen Anordnung dahin gestattet, daß geringere Waffenmengen, und zwar nicht über sechs Stücke jeder Gattung, auch ohne die Begleitung eines Waffenpasses versendet werden dürfen. Diese Erleichterung bezieht sich jedoch nicht auf Waffensendungen, die in Gebietstheile, wo noch der Belagerungsstand besteht, bewerkstelliget werden. In diesem Falle muß jede, auch nur aus einzelnen Stücken bestehende Waffensendung von einem Waffenpasse begleitet seyn, und es ist dieser Waffenpaß bei der innerhalb des Belagerungsrayons hiezu kompetenten Behörde des Bestimmungsortes der Sendung anzusuchen.

§. 8.

Paszporty dla przesełki broni wydane, winny wyraźnie oznaczać ten cel, jakoteż miejsce przeznaczenia broni, i mają być wystawione na przeciąg czasu, który do transportu wydaje się potrzebnym (§. 20. ustawy o broni).

§. 9.

Jeżeli paszport noszenia broni wystawionym będzie w celu wysłania broni za granicę, wówczas będzie odebrany przez urząd celny graniczny przy jéj wywiezieniu i odesłany do władzy politycznéj, przez którą był wystawiony, wraz z potwierdzeniem, iż broń wywiezioną została.

§. 10.

Jako potrzebę nagłą, przewidzianą w §. 36. ustawy o broni, uważać należy mianowicie, gdy władza polityczna w celu ubicia zwiérząt drapieżnych nakaże pogonie, lub z innych względów bezpieczeństwa nakaże obławy lub patrolowanie, przy pomocy osób prywatnych.

Załączenie do §. 1.

Paszport noszenia broni.

W imieniu Jego C. K. Apostolskiéj Mości.

Urząd obwodowy:
udziela niniejszém
zamieszkałemu w
pozwolenie noszenia broni
na przeciąg czasu

Data

Podpis Naczelnika obwodu.

Wyciąg z patentu najwyższego z dnia 24. Października 1852 r.

Ważność niniejszego paszportu noszenia broni odnosi się tylko do tych sztuk broni, do téj osoby, do tego celu i przeciągu czasu, na które brzmi, i musi po upływie czasu określonego być odnowionym.

Paszport noszenia broni służy do wykazania się także i zewnątrz powiatu, na który jest wystawiony, atoliż, jeżeli posiadacz broni przeniesie sie-

§. 8.

Die zum Behufe der Versendung ausgestellten Waffenpässe sollen diesen Zweck und den Bestimmungsort der Waffen ausdrücklich bezeichnen, und auf einen der muthmaßlichen Dauer des Transportes entsprechenden Zeitraum ausgestellt werden (§. 20 des Waffengesetzes).

§. 9.

Erfolgt die Ertheilung des Waffenpasses zum Behufe der Versendung in das Ausland, so soll der Waffenpaß von dem Austritts-Grenzzollamte eingezogen, und mit der Bestätigung über den vollzogenen Austritt an die politische Behörde, von der er ausgefertiget wurde, zurückgesendet werden.

§. 10.

Als ein im §. 36 des Waffengesetzes vorgesehener Nothfall ist namentlich anzusehen, wenn von Seite der politischen Behörde zur Erlegung reißender Thiere Treibjagden, oder sonst aus Sicherheitsrücksichten Streifungen oder Patrouillen unter Mitwirkung von Privatpersonen angeordnet werden.

Beilage zum §. 1.

Waffenpaß.

Von Seiner k. k. Apostolischen Majestät.
Kreisamt:
wird dem
wohnhaft zu
die Bewilligung zum Waffentragen, und zwar:
für den Zeitraum
hiermit ertheilt.
Datum.

Unterschrift des Kreisvorstehers.

Auszug aus dem Allerhöchsten Patente vom 24. Oktober 1852.

Dieser Waffenpaß gilt nur für jene Waffenstücke, jene Person, jenen Zweck und jene Zeit, auf welche er lautet, und muß vor Ablauf derselben wieder erneuert werden.

Der Waffenpaß gilt zwar auch zur Legitimazion auch außerhalb des Bezirkes, für welchen er ausgestellt ist, überträgt aber der Waffenbesitzer noch während der Gil-

dzibę swoję w inny powiat administracyjny, podczas gdy jeszcze ważnym jest paszport noszenia broni, natedy ten przedłożonym być ma w ciągu tygodni sześciu do wizowania przez władzę tamże właściwą, pod nieważnością.

Za paszport noszenia broni nie opłaca się nad należytość stempla trzydziesto-krajcarowego, żadnéj innéj należytości.

W razie zaginienia niniejszego paszportu, można będzie żądać duplikatu onegoż.

Posiadacz niniejszego paszportu obowiązany jest, kiedy nosi broń, miéć go zawsze przy sobie, albowiem inaczéj zdybanemu przy broni taż odebraną zostanie, którą bez wszelkiego oporu wydać należy.

Paszportu noszenia broni nie wolno ustępować nikomu innemu, a ustąpienie to karaném będzie jako przekroczenie patentu nie tylko na tym, który go odstępuje, lecz téż i na tym, który go używa.

18.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 31. Stycznia 1853,

mające moc dla Tryestu,

którém obwieszczoném zostaje zniesienie używanego przez Tryestyńskich kupców wyjątku od niektórych postanowień ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego 1850 r.

Obacz Dziennik praw Państwa, część VI., nr. 17, wydaną dnia 4. Lutego 1853.

tigkeitsdauer dieses Passes, seinen Wohnsitz in einen anderen Verwaltungsbezirk, so ist der Waffenpaß, bei sonstiger Ungiltigkeit desselben, bei der daselbst kompetenten Behörde binnen sechs Wochen zur Vidirung beizubringen.

Für den Waffenpaß wird außer der Stempelgebühr von dreißig Kreuzern, keine andere Gebühr entrichtet.

Geräth dieser Paß in Verlust, so kann um ein Duplikat desselben eingeschritten werden.

Der Inhaber dieses Waffenpasses hat denselben, so oft er Waffen trägt, stets bei sich zu führen, widrigens ihm im Betretungsfalle die Waffen sogleich abzunehmen, und er zu deren unweigerlichen Abgabe verpflichtet ist.

Die Ueberlassung des Waffenpasses an einen Anderen ist verboten, und wird sowohl an dem, der den Waffenpaß abtritt, als auch an dem, der sich dessen bedient, als eine Patents-Uebertretung bestraft.

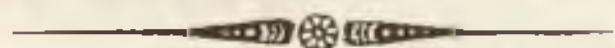
18.

Verordnung des Finanz-Ministeriums vom 31. Jänner 1853,

wirksam für Triest,

womit die Aufhebung der von den Triester Kaufleuten genossenen Ausnahme von einigen Bestimmungen des Gebührengesetzes vom 9. Februar 1850 kundgemacht wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, VI. Stück, Nr. 17, ausgegeben am 4. Febrnar 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część VII.

Wydana i rozesłana dnia 30. Marca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

VII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 30. März 1853.

19.

Patent Cesarski z dnia 26. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część VII., nr. 18, wydana dnia 8. Lutego 1853),

obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe,

mocą którego w miejsce dotychczasowych przepisów o należytości schowania (zapłata za przeliczenie, taksa depozytowa) w ces. król. urzędach depozytowych cywilnych i wojskowych, zarządzone zostają nowe postanowienia prawne.

My Franciszek Józef Piérwszy,
z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;
Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli; Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiej; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Chcąc ulgę sprawić skarbowi Państwa pod względem kosztów, z schowaniem sądowych depozytów połączonych, stanowimy po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasięgnieniu zdania Naszéj Rady Państwa, w miéjsce dotychczasowych przepisów o należytości schowania (zapłata za przeliczenie, taksa depozytowa) w Naszych ces. król. urzędach depozytowych cywilnych i wojskowych,

19.

Kaiserliches Patent vom 26. Jäner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, VII. Stück, Nr. 18, ausgegeben am 8. Februar 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

wodurch an die Stelle der bisherigen Vorschriften über die Verwahrungsgebühr (Zählgeld, Depositentaxe) bei den k. k. Zivil- und Militär-Depositen-Aemtern neue gesetzliche Bestimmungen angeordnet werden.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem rc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg rc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwoiwod der Woiwodschaft Serbien rc. rc.

Um den Staatsschatz hinsichtlich der Kosten zu erleichtern, welche mit der Verwahrung der gerichtlichen Depositen verbunden sind, finden Wir, nach Vernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, an die Stelle der bisherigen Vorschriften über die Verwahrungsgebühr (Zählgeld, Depositentaxe) bei Unseren k. k. Zivil- und Militär-Depositen-Aemtern für sämmtliche Kronländer, mit Ausschluß der Militär-

dla wszystkich krajów koronnych, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe, następujące postanowienia z tym dodatkiem, iż ustawa niniejsza wejść ma w życie przy wszystkich sądach wojskowych, z wyjątkiem onychże w Pograniczu, tudzież przy wszystkich sądach cywilnych w tych krajach koronnych, w których już rząd przejął administracyę depozytów sądowych przez Nasze urzędy i kasy, stosownie do rozporządzenia Naszych Ministrów Sprawiedliwości i Finansów z dnia 16. Listopada 1850, nr. 448 Dziennika praw Państwa, z dniem 1. Kwietnia 1853, we wszystkich innych krajach koronnych zaś dopiéro z dniem, w którym rząd przejmie administracyę tę.

I. Przedmiot należytości w ogólności.

§. 1.

Należytość schowania opłacana będzie od tych przedmiotów, które w skutek sądowego nakazu wzięte są w schowanie przez urzędy lub kasy ku temu przeznaczone.

II. Rodzaje należytości.

a) Zasada.

§. 2.

Należytość ta stosuje się:

a) albo do wartości schowanego przedmiotu i oraz do czasu schowania (§. 9), albo

b) li tylko do czasu schowania (§. 10).

b) Przedmioty

aa) piérwszego rodzaju należytości.

§. 3.

Należytości wedle wartości schowanego przedmiotu, a zarazem wedle długości czasu schowania podlegają:

a) pieniądze i kosztowności;

b) papiéry, przedmiotem obrotu będące, jakoto: akcye towarzystwa, losy loteryjne na dobra, weksle i tym podobne.

bb) drugiego rodzaju należytości.

§. 4.

Od wszystkich w §. 3. nie wyszczególnionych dokumentów i przedmiotów należytość wymierzona będzie nie według wartości, lecz jedynie tylko według długości czasu schowania.

grenze, folgende Bestimmungen mit dem Beisatze zu erlassen, daß dieses Gesetz bei allen Militärgerichten, mit Ausnahme jener in der Militärgrenze, dann bei allen Zivilgerichten in jenen Kronländern, in welchen der Staat durch Unsere Aemter und Kassen die Verwaltung der gerichtlichen Depositen nach der Verordnung Unserer Minister der Justiz und der Finanzen vom 16. November 1850, Nr. 448 des Reichs-Gesetzblattes bereits übernommen hat, am 1. April 1853, in allen anderen Kronländern aber erst mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten habe, an welchem diese Verwaltung an den Staat übergehen wird.

I. Gegenstand der Gebühr überhaupt.

§. 1.

Die Verwahrungsgebühr ist von denjenigen Gegenständen zu entrichten, die in Folge gerichtlichen Auftrages von den hiezu bestimmten Aemtern oder Kassen verwahrt werden.

II. Arten der Gebühr.

a) Grundsatz.

§. 2.

Diese Gebühr richtet sich:

a) entweder nach dem Werthe des verwahrten Gegenstandes und zugleich nach der Dauer der Verwahrung (§. 9), oder

b) nur nach der Dauer der Verwahrung allein (§. 10).

b) Gegenstände

aa) der ersten Gebührenart.

§. 3.

Der Gebühr nach dem Werthe des verwahrten Gegenstandes und zugleich nach der Dauer der Verwahrung unterliegen:

a) Geld und Präziosen;

b) Papiere, die einen Gegenstand des Umsatzes bilden, als: Gesellschafts-Akzien, Lose von Güterlotterien, Wechselbriefe u. dgl.

bb) der zweiten Gebührenart.

§. 4.

Für alle im §. 3 nicht enthaltenen Urkunden und Gegenstände wird die Gebühr nicht nach dem Werthe, sondern nur nach der Dauer der Verwahrung bemessen.

III. Uwolnienia.

§. 5.

Nie ma miejsca opłata należytości schowania:

a) od przedmiotów złożonych w drodze postępowania karno-sądowego, jeżeli przechowanie onychże po ukończeniu procesu karnego nie przeszło w przechowanie, na prawie cywilném się zasadzające;

b) od przedmiotów, których złożenie nastąpiło w bezsporném postępowaniu dla zabespieczenia skarbu Państwa, lub funduszu z niego udotowanego, lub

c) od przedmiotów, złożonych dla zabespieczenia, lub wypłaty wynagrodzenia, pochodzącego z uwolnienia gruntowego;

d) od kuponów, jeżeli sam zapis długu, lub akcya, do której należą, lub téż talon, przy którym złożone zostały, jest schowany;

e) od przedmiotów, wziętych mylnie w schowanie na żądanie sędziego z urzędu, jeżeli strona powziąwszy wiadomość o mylném złożeniu, w ciągu trzech miesięcy wydania onychże żądała, i najdaléj w dni czternaście po doręczeniu dozwolonego wydania z dozwolenia tegoż użytek zrobiła.

Równie téż, gdy do puścizny lub innéj rzeczy spólnéj wchodzą pełnoletni z małoletnimi, a puścizna lub rzecz spólna złożoną być ma aż do rozrachowania części na każdego przypadającéj, wydany będzie wieloletnim należący się im dział bez opłaty taksy za przeliczenie, jeżeli ci powziąwszy wiadomość o uskutecznionym podziale rzeczy spólnéj, w ciągu trzech miesięcy wydania części swéj żądali, a od chwili doręczenia im zezwolenia na to, z tegoż w terminie, powyżéj już na dni czternaście zakreślonym, użytek zrobili.

Atoliż że zachodzą warunki wyjątku takowego, sąd wyraźnie o tém w rezolucyi zezwalającéj na wydanie, nadmienienie uczynić ma.

f) Od kwot lub innych przedmiotów wydawanych na utrzymanie, wychowanie lub wykształcenie kuranda, lub na zapłacenie długów jego;

g) od depozytów wydawanych na rzecz skarbu Państwa, lub funduszu z niego udotowanego, jeżeliby należytość tę opłacić miał skarb Państwa lub fundusz.

III. Befreiungen.

§. 5.

Die Entrichtung der Verwahrungsgebühr findet nicht Statt:

a) von Gegenständen, die im strafgerichtlichen Verfahren hinterlegt wurden, wenn deren Aufbewahrung nicht nach Beendigung des Strafverfahrens in eine solche übergeht, die nach dem bürgerlichen Rechte stattfindet;

b) von solchen, deren Hinterlegung außer einem Rechtsstreite zur Sicherstellung des Staatsschatzes, oder eines aus demselben dotirten Fondes, oder

c) von solchen, die zur Sicherstellung, oder als Zahlung einer aus der Grundentlastung herrührenden Entschädigung hinterlegt wurden:

d) von **Koupons**, wenn die Schuld-Urkunde oder Akzie, von welcher sie stammen, oder, woferne sie bloß mit dem Talon hinterlegt wurden, letzterer in der Verwahrung sich befindet;

e) von Gegenständen, die in Folge eines Einschreitens des Richters von Amtswegen irrigerweise in Verwahrung genommen wurden, wenn die Erfolglassung binnen drei Monaten, nachdem die Partei von dem irrigerweise geschehenen Erlage Kenntniß erlangt hat, angesucht, und längstens binnen vierzehn Tagen von der Zustellung der Bewilligung gerechnet, von dieser Gebrauch gemacht wird.

Ebenso ist in dem Falle, als bei einer Verlassenschaft oder einer anderen gemeinschaftlichen Sache, Großjährige und Minderjährige eintreten, und die Verlassenschaft oder die gemeinsame Sache, bis zur Auseinandersetzung des Jedem gebührenden Antheiles hinterlegt werden muß, den Großjährigen der ihnen gehörige Antheil ohne Entrichtung der Zähltaxe zu erfolgen, wenn sie die Erfolglassung binnen drei Monaten, nachdem sie von der bewirkten Theilung der Gemeinschaft Kenntniß erlangt haben, angesucht, und längstens binnen obiger Frist von vierzehn Tagen, von der Zustellung der Bewilligung gerechnet, von dieser Gebrauch gemacht haben.

Ueber das Vorhandensein der Bedingungen dieser Ausnahme hat sich das Gericht in dem Erfolglassungs-Bescheide auszusprechen.

f) Von den Beträgen oder anderen Gegenständen, die zum Unterhalte, zur Erziehung, oder zum Unterrichte eines Pflegebefohlenen, oder zur Bezahlung der Schulden desselben verabfolget werden;

g) von Depositen, welche an den Staatsschatz, oder einen aus demselben dotirten Fonde ausgefolgt werden, in soferne die Gebühr den Staatsschatz oder den Fond zu treffen hat.

IV. Oznaczenie wartości.

a) Przy kosztownościach.

§. 6.

Przy wymierzaniu należytości od kosztowności i monet nie mających obiegu, służyć będzie za podstawę cena szacunkowa przy ich złożeniu oznaczona.

b) Przy papiérach będących przedmiotem obrotu.

§. 7.

Co się tycze oznaczenia wartości

a) papiérów, przedmiotem obrotu będących, postępować się winno wedle §. 51. ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego i z dnia 2. Sierpnia 1850, z tym wyjątkiem, iż oznaczenie wartości odniesionêm będzie do dnia, w którym na wydanie zezwolono, a jeżeliby kurs wartości na tym dniu nie był wiadomym, do dnia poprzednio najbliższego, którego kursa urzędowi depozytowemu wiadome już są;

b) papiérów, na które wygrana przez los spadła, przyjętą być ma wartość przez los oznaczona;

c) kuponów złożonych bez zapisu długu lub bez akcyi, od któréj pochodzą, ocenienie onychże miejsce miéć będzie podług téj kwoty, na którą brzmią; jeżeliby zaś nie brzmiały na żadną pewną kwotę, natenczas ocenione będą wedle czterdziestéj części wartości dokumentu piérwotnego stosownie do ustępu *a)*;

d) talonów, bez dokumentu piérwotnego złożonych, wartość ich przyjętą być ma w połowie wartości tegoż (stosownie do ustępu *a)*;

e) jeżeli wartość, do któréj się odnosi należytość od schowania, w innéj walucie jest wyrażona, a nie w walucie konwencyjnéj podług stopy 20-reńskowéj, albotéż przez powołanie innego dokumentu jest oznaczona, wówczas należytość wymierzona być winna podług §. 19. ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego i z dnia 2. Sierpnia 1850 r.

V. Sposób liczenia czasu, przez który schowanie trwa.

§. 8.

Czas schowania liczonym będzie od téj chwili, w którym początek bierze schowanie depozytowe, chociażby w innym urzędzie depozytowym, aż do dnia wydania.

IV. Werthsbestimmung.

a) Bei Präziosen.

§. 6.

Für die Bemessung der Gebühr von Präziosen und nicht gangbaren Münzen hat der bei ihrer Hinterlegung erhobene Schätzwerth zur Grundlage zu dienen.

b) Bei Papieren, die Gegenstand des Umsatzes sind.

§. 7.

Hinsichtlich der Bestimmung des Werthes:

a) solcher Papiere, die einen Gegenstand des Umsatzes bilden, ist sich nach §. 51 der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850, mit der Abweichung zu benehmen, daß die Werthsbestimmung auf den Tag der Erfolglassungs-Bewilligung, und wenn der Kourswerth dieses Tages nicht bekannt wäre, auf den nächstvorhergehenden Tag zu beziehen ist, dessen Kourse dem Deopositenamte schon vorliegen;

b) Papiere, auf welche durch Verlosung ein Gewinnst gefallen ist, sind in dem, durch das Los bestimmten Werthe anzunehmen;

c) Koupons, welche ohne die Schuld-Urkunde oder Akzie, von welcher sie stammen hinterlegt wurden, sind nach dem Betrage, auf welchen sie lauten, woferne sie aber auf keinen bestimmten Betrag lauten, mit dem vierzigsten Theile des Werthes der Stamm-Urkunde (nach Absatz a) zu veranschlagen;

d) als Werth von Talons, welche ohne die Stamm-Urkunde hinterlegt wurden, ist die Hälfte des Werthes der Letzteren (nach Absatz a) anzunehmen;

e) ist der Werth, nach welchem sich die Verwahrungsgebühr zu richten hat, in einer anderen Währung als der Konvenzionsmünze nach dem 20 Guldenfuße ausgedrückt, oder durch Beziehung auf eine andere Urkunde angegeben, so ist die Gebühr nach §. 19 des Gebührengesetzes von 9. Februar und 2. August 1850 zu bestimmen.

V. Berechnung der Verwahrungsdauer.

§. 8.

Die Dauer der Verwahrung wird von dem Zeitpunkte angefangen, mit welchem die depositenämtliche Verwahrung, wenngleich bei einem anderen Depositen-Amte begonnen hat, bis zum Tage der Erfolglassung berechnet.

Jeżeli schowanie przerwaném zostało przez to, iż wydanie złożonych przedmiotów pozwolone było pod tym warunkiem, ażeby albo te same przedmioty, albo inne zamiast nich w równéj wartości znowu sądownie złożono, natedy czas schowania liczonym być ma od chwili piérwotnego złożenia przedmiotów poprzednich.

W powszechności długość czasu schowania obliczoną będzie przy każdym przedmiocie z schowania wychodzącym poszczególnie.

Od przyrostu wartości, który przy jakim depozycie przez los nastąpił, należytość osobno będzie obliczona od dnia wylosowania aż do dnia wydania depozytu.

VI. Wymiar należytości.

a) Podług wartości i czasu.

§. 9.

Należytość według wartości przedmiotu i oraz według czasu przechowania wynosi od każdego reńskiego wartości:

a) przy pieniądzach i kosztownościach za czas schowania

aż do 1 roku	¼ kr.
nad 1 rok aż do lat 5 . .	½ „
„ lat 5 „ „ „ 10 . .	¾ „
„ „ 10 „ „ „ 15 . .	1 „
„ „ 15 „ „ „ . . .	1½ „

Pupilom atoli i kurandom nie będzie nigdy należytość nad 1 kr. policzona.

b) przy papiérach będących przedmiotem obrotu, połowę wymiaru poprzedniego.

Część wartości stanowiąca ułamek reńskiego, przy wymiarze należytości nie ma być do porachunku pociągana.

Ułamki należytości niżéj ¼ kr. nie będą pobiérane.

b) Podług samego tylko czasu.

§. 10.

Należytość podług czasu schowania opłacić się mająca, wynosi:

I. Od dokumentów prawnych (§. 1. *a)* nr. 3. ustawy z dnia 9. Lutego i z dnia 2. Sierpnia 1850) za czas schowania

aż do lat 5	kr. 15
nad 5 aż do lat 10 .	„ 30
„ „ 10 „ „ „ 15 .	„ 45
„ „ 15 „ . . .	złt.r. 1 — —

Wurde die Verwahrung dadurch unterbrochen, daß die Erfolglassung hinterlegter Gegenstände mit der Bedingung bewilliget wurde, entweder die nämlichen Gegenstände, oder statt derselben andere Gegenstände gleichen Werthes wieder gerichtlich zu hinterlegen, so wird die Dauer der Verwahrung von dem Zeitpunkte des ursprünglichen Erlages der Ersteren berechnet.

Die Verwahtungsdauer ist in der Regel für jeden aus der Verwahrung gelangenden Gegenstand besonders zu berechnen.

Von dem Werthszuwachse, welcher bei einem Depositе durch das Los stattgefunden hat, ist die Gebühr vom Tage der Verlosung bis zum Tage der Erfolglassung des Depositеs besonders zu berechnen.

VI. Gebühren-Ausmaß.

a) Nach Werth und Dauer.

§. 9.

Die Gebühr nach dem Werthe des Gegenstandes und zugleich nach der Dauer der Verwahrung beträgt von jedem Gulden des Werthes:

a) von Geld und Präziosen bei einer Verwahrungsdauer

bis	1 Jahr	. . . . . .	¼ kr.
über	1 „	bis 5 Jahren .	½ „
„	5 „	„ 10 „ . .	¾ „
„	10 „	„ 15 „ . .	1 „
„	15 . „	. . . .	1½ „

Den Pupillen und Kuranden wird jedoch die Gebühr nie über 1 kr. bemessen.

b) Von Papieren, die einen Gegenstand des Umsatzes bilden, die Hälfte.

Jener Theil des Werthbetrages, welcher in dem Bruchtheile Eines Guldens besteht, ist bei der Gebührenbemessnng nicht in Anschlag zu bringen.

Bruchtheile der Gebühr unter ¼ kr. werden nicht eingehoben.

b) Nach der Dauer allein.

§. 10.

Die nur nach der Dauer der Verwahrung zu entrichtende Gebühr beträgt:

I. Für Rechts-Urkunden (§. 1 a) Nr. 3 des Gesetzes vom 9. Februar und 2. August 1850) bei einer Verwahrungsdauer

bis	5 Jahre	. . . . . .	15 kr.
über	5 „	bis 10 Jahre .	30 „
„	10 „	„ 15 „ .	45 „
„	15 „	. . . . .	1 fl. — „

wszakże z tém ograniczeniem, iż jeżeli dokument podlega należytości wedle ustawy z dnia 9. Lutego i z dnia 2. Sierpnia 1850, należytość schowania nigdy wymiaru stempla i należytości rzeczoną ustawą oznaczonych, przenosić nie będzie.

Należytość ta opłaconą być winna od każdego takowego dokumentu, nawet gdyby ich więcéj razem złożono pod jednym numerem depozytowym. Tylko dokumenta lub załączenia, część owych dokumentów prawnych stanowiące, wolne zostają od należytości wtenczas nawet, gdy złożone zostały pod różnemi numerami depozytalnemi.

II. Od wszystkich innych pism lub dokumentów nie wpadających pod I., wynosi należytość za czas schowania

aż do lat	5	. . . . . .		kr.	6
nad „	5	aż do lat	10 .	„	12
„ „	10	„ „ „	15 . .	„	18
„ „	15	„		„	24

W tym razie pobiéraną być ma należytość nawet i wtenczas w pojedynczéj tylko kwocie, gdy się więcéj pism lub dokumentów naraz wydaje, które pod jednym numerem depozytalnym złożone zostały. Jeżeli dokumenta lub pisma wydać się mające złożonemi są pod różnemi numerami depozytalnemi, albo jeżeli przedmioty złożone pod jednym numerem depozytalnym, różnemi czasami wydane zostają, wówczas należytość w piérwszym przypadku odebraną być ma podług liczby numerów depozytalnych, w drugim zaś tyle razy, ile wydań zachodzi.

c) Jeżeli wydanie obejmuje przedmioty obu rodzajów należytości.

§. 11.

Jeżeli wydanie obejmuje nie tylko przedmioty, od których należytość opłacana być ma podług §. 9., lecz także i przedmioty podlegające należytości li tylko podług czasu schowania, natedy należytość od ostatnio wspomnionych dokumentów wtedy tylko osobno wymierzoną będzie, jeżeli złożenie onychże nie jednocześnie nastąpiło z innemi przedmiotami wydanemi.

VII. Czas opłacenia należytości.

§. 12.

Należytość schowania opłaconą być winna dopiéro przy wydaniu depozytu. Jeżeli jednak przedmiot schowany pod tym warunkiem będzie wydany, ażeby zamiast niego złożony został przedmiot inny, równemu wymiarowi należytości

jedoch mit der Beschränkung, daß die Verwahrungsgebühr, wenn die Urkunde nach dem Gesetze vom 9. Februar und 2. August 1850 einer Gebühr unterliegt, nie einen höheren Betrag als den für sie in dem gedachten Gesetze bestimmten Stempel und Gebührenbetrag ausmachen soll.

Diese Gebühr ist für jede solche Urkunde zu entrichten, wenn auch mehrere derselben unter Einer Erlagsnummer hinterlegt wurden. Nur jene Urkunden oder Beilagen, welche das Zugehör solcher Rechts-Urkunden ausmachen, sind von der Gebühr selbst dann frei, wenn sie unter verschiedenen Erlagsnummern hinterlegt wurden.

II. Für alle anderen Schriften oder Urkunden, welche zu den unter I. erwähnten Urkunden nicht gehören, beträgt die zu entrichtende Gebühr bei einer Verwahrungsdauer

bis	5 Jahre			6 kr.
über	5 "	bis	10 Jahre	12 "
"	10 "	"	15 "	18 "
"	15 "			24 "

In diesem Falle wird die Gebühr auch dann nur im einfachen Betrage abgenommen, wenn mehrere Schriften oder Urkunden auf Einmal erfolgt werden, die unter Einer Erlagsnummer hinterlegt wurden. Wurden die zu erfolgenden Urkunden oder Schriften unter verschiedenen Erlagsnummern hinterlegt, oder werden die unter Einer Erlagsnummer hinterlegten Gegenstände zu verschiedenen Zeiten erfolgt, so wird im ersten Falle die Gebühr nach der Zahl der Erlagsnummer, im zweiten Falle aber so oftmal abgenommen, als Erfolglassungen stattfinden.

c) Wenn die Erfolglassung Gegenstände beider Gebührenarten umfaßt.

§. 11.

Werden Gegenstände, von welchen die Gebühr nach §. 9 zu entrichten ist, zugleich mit anderen, die der Gebühr nur nach der Verwahrungsdauer unterliegen, erfolgt, so wird für die letztgedachten Urkunden nur dann die Gebühr besonders bemessen, wenn deren Erlag nicht zugleich mit den übrigen ausgefolgten Gegenständen geschehen ist.

VII. Zeitpunkt der Gebührenfälligkeit.

§. 12.

Die Verwahrungsgebühr ist erst bei der Erfolglassung des Depositles zu entrichten. Wird jedoch ein verwahrter Gegenstand mit der Bedingung erfolgt, daß statt desselben ein anderer, dem gleichen Gebühren-Ausmaße unterliegender, jedoch im min-

podlegający, atoliż w mniejszéj ilości, lub téż w niższéj klasie należytości zostający, natedy już przy warunkowém wydaniu opłacona będzie ze względem na czas schowania w piérwszym razie należytość od kwoty, o którą na nowo mniéj złożono, lub złożoném będzie, w drugim razie ta dyferencya należytości, jaka wypadnie z obliczenia i zrównania należytości od przedmiotu wydanego a przedmiotu na nowo złożonego, od chwili schowania aż do chwili wydania przedmiotu piérwszego.

VIII. Kto należytość opłacić ma.

§. 13.

Obowiązek opłacenia należytości ma na sobie ten, któremu przedmiot schowany będzie wydany, bez różnicy, czy mu przysłuża prawo wynagrodzenia do składającego lub innéj osoby, czy nie.

IX. Zabespieczenie należytości.

§. 14.

Należytość schowania ciąży na przedmiocie schowanym z pierwszeństwem przed wszystkiemi pretensyami, z tytułów prawa prywatnego pochodzącemi. Przed spłaceniem należytości przedmiot schowany nie będzie wydany. Wyjątku dozwolić może tylko kierująca władza powiatowa finansowa, za należytém zabespieczeniem należytości.

X. Zwrócenie należytości nieprzyzwoicie wymierzonéj.

§. 15.

Jeżeliby od kogo należytość przeciw przepisom, lub w wyższym wymiarze, jak przepisano, odebraną została, wówczas powrócenie nienależycie spłaconéj kwoty żądaném być może w ciągu jednego roku, licząc od chwili kiedy spłacenie onejże nastąpiło.

XI. Sposób wyniesienia skargi.

§. 16.

Kto przez wymierzenie należytości schowania mieni się być pokrzywdzonym, może wynieść zażalenie przeciw temu do władzy finansowéj powiatowéj, a w dalszym toku rekursu do władzy krajowéj finansowéj i do c. k. Ministerstwa Finansów. Rekurs przeciw rozstrzygnieniu władzy finansowéj powiatowéj czy krajowéj założony być winien w ciągu dni czternastu, od dnia w którym rozstrzygnienie wiadomém zostało. Sądowe postępowanie nie ma miejsca ani co do kwestyi, czy należytość opłaconą być winna lub nie, ani téż co do wymiaru onéjże.

deren Betrage, oder ein in einer minderen Gebührenklasse begriffener Gegenstand wieder hinterlegt werde, so ist schon bei der bedingten Erfolglassung mit Rücksicht auf die Dauer der Verwahrung im ersten Falle die Gebühr von dem Betrage, um welchen weniger wieder hinterlegt wurde, oder werden soll, im zweiten Falle jener Unterschied der Gebühren zu entrichten, welcher sich ergibt, wenn die Gebühren für den erfolgten und für den wieder hinterlegten Gegenstand vom Beginne der Verwahrung bis zur Erfolglassung des Ersteren berechnet und verglichen werden.

VIII. Person, welche die Gebühr zu entrichten hat.

§. 13.

Die Verpflichtung zur Entrichtung der Gebühr liegt derjenigen Partei ob, an welche der verwahrte Gegenstand erfolgt wird, ohne Rücksicht, ob ihr ein Ersatzanspruch an den Erleger oder eine andere Person zusteht, oder nicht.

IX. Haftung für die Gebühr.

§. 14.

Die Verwahrungsgebühr haftet auf dem verwahrten Gegenstande und geht auf demselben allen aus Privatrechtstiteln entspringenden Forderungen vor. Vor Berichtigung der Gebühr darf der verwahrte Gegenstand nicht erfolgt werden. Eine Ausnahme hievon kann nur von der leitenden Finanz-Bezirksbehörde, gegen angemessene Sicherstellung der Gebühr bewilliget werden.

X. Zurückerstattung der Gebühr wegen unrichtiger Bemessung.

§. 15.

In soferne Jemanden eine Gebühr vorschriftwidrig, oder in einem höheren, als dem vorschriftmäßigen Betrage abgenommen worden wäre, so kann die Zurückerstattung des ungebührlich entrichteten Betrages innerhalb des Zeitraumes von Einem Jahre nach erfolgter Zahlung gefordert werden.

XI. Art der Beschwerdeführung.

§. 16.

Wer sich durch die Bemessung der Verwahrungsgebühr beschwert erachtet, kann dagegen die Beschwerde bei der Finanz-Bezirksbehörde, und im weiteren Zuge des Rekurses bei der Finanz-Landesbehörde und dem k. k. Finanzministerium einbringen. Der Rekurs gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks- oder der Landesbehörde ist binnen vierzehn Tagen, vom Tage der Bekanntmachung gerechnet, zu überreichen. Weder über die Frage, ob eine Gebühr zu entrichten ist oder nicht, noch über das Ausmaß derselben, findet ein gerichtliches Verfahren Statt.

XII. Postanowienia przechodnie.

§. 17.

Za początek, od którego wedle niniejszéj ustawy liczony będzie czas schowania tych depozytów, które się dawniéj znajdowały w schowaniu sądów niecesarskich, do pobiérania należytości schowania nie upoważnionych, uważaną być winna ta chwila, w któréj przejęte zostały, albo jeszcze przejęte będą depozyta rzeczone, przez c. k. urzędy lub kasy ku temu przeznaczone.

§. 18.

Jeżeli się zaś depozyta znajdowały dawniéj już w schowaniu sądów cesarskich, lub tych sądów niecesarskich, które pobiérały od depozytów opłatę za przeliczenie, wówczas wprawdzie trwanie schowania liczoném będzie od piérwotnego onychże schowania, należytość schowania atoliż wtedy tylko podług niniejszéj ustawy będzie wymierzoną, jeżeli ta opłacającemu korzystniejszą jest, niżeli przepis dawniejszy, a oraz wydanie nie poźniéj miejsce ma, jak w piérwszych pięciu latach po zaprowadzeniu niniejszéj ustawy. Po upływie terminu tego wymierzenie należytości zawsze już nastąpić winno podług niniejszéj ustawy.

§. 19.

Wykonanie postanowień niniejszéj ustawy poleconém sobie ma Nasz Minister Finansów i Minister Sprawiedliwości.

Dan w Naszém Cesarskiém głównéın i rezydencyonalném mieście Wiédniu dnia dwudziestego szóstego Stycznia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego, panowania Naszego w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Csorich** m. p. **Krauss** m. p. **Baumgartner** m. p.

Z Najwyższego rozkazu:
Ransonnet m. p.

XII. Uebergangs-Bestimmungen.

§. 17.

Als Anfang der nach diesem Gesetze zu berechnenden Dauer der Verwahrung hat bei jenen Depositen, welche sich früher in der Verwahrung solcher nicht landesfürstlicher Gerichts-Inhabungen befunden haben, welche keine Verwahrungsgebühr abzunehmen befugt waren, der Zeitpunkt zu gelten, in welchem die Depositen von den hiezu bestimmten k. k. Aemtern oder Kassen übernommen wurden, oder noch werden übernommen werden.

§. 18.

Befanden sich aber die Depositen schon früher bei landesfürstlichen, oder solchen nicht landesfürstlichen Gerichten, von deren Depositen ein Zählgeld zu entrichten war, so wird zwar die Dauer der Verwahrung von dem ursprünglichen Beginne derselben berechnet, jedoch die Verwahrungsgebühr nach diesem Gesetze nur dann abgenommen, wenn dieses dem Verpflichteten günstiger ist, als die frühere Vorschrift und die Erfolglassung nicht später, als in den ersten fünf Jahren nach Wirksamkeit dieses Gesetzes stattfindet. Nach diesem Zeitraume hat die Gebührenberechnung stets nach diesem Gesetze zu geschehen.

§. 19.

Mit der Vollziehung der Bestimmungen dieses Gesetzes ist Unser Minister der Finanzen und der Minister der Justiz beauftragt.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am sechs und zwanzigsten Jänner im Eintausend achthundert drei und fünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.   **Csorich** m. p.   **Krauß** m. p.   **Baumgartner** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

20.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 27. Stycznia 1853,

stanowiące, iż także i w Królestwie Lombardzko-Weneckiém miejsce ma przedaż soli dla bydła o cenach zniżonych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część VII., nr. 19, wydaną dnia 8. Lutego 1853.

21.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 30. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część VII., nr. 20, wydana dnia 8. Lutego 1853),

mocą którego obwieszczoném zostaje najwyższe postanowienie pod względem zastosowania najwyższego patentu z dnia 26. Stycznia 1853 r., o należytościach schowania przedmiotów sądownie złożonych.

Najjaśniejszy Pan Jego Ces. Król. Apostolska Mość raczył w najwyższém postanowieniu Swém z dnia 26. Stycznia r. b., mocą którego obwieszczonym został patent (nr. 18. Dziennika praw Państwa *) o należytościach schowania przedmiotów sądownie złożonych, pod względem zastosowania patentu tegoż do wojska, rozkazać:

a) ażeby należytości od schowania depozytów wojskowych przez właściwe władze wojskowe ściąganemi, i przez te same do kasy finansowéj odwożonemi były, tudzież

b) ażeby prożby i zażalenia co do depozytów wojskowo-sądowych, zamiast do władz finansowych, zwyczajnym instancyi torem wedle §. 16. patentu rzeczonego, wnoszonemi były do sądów wojskowych, do sądu wyższego i do trybunału najwyższego wojskowego.

Baumgartner m. p.

---

*) Obacz wyżéj nr. 19.

20.

Erlaß des Finanzministeriums vom 27. Jänner 1853,

womit die Eröffnung des Vieh-Lecksalz-Verschleißes um ermäßigte Preise auch im lombardisch-venezianischen Königreiche angeordnet wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, VII. Stück, Nr. 19, ausgegeben am 8. Februar 1853.

21.

Erlaß des Finanzministeriums vom 30. Jänner 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatte, VII. Stück, Nr. 20, ausgegeben am 8. Februar 1853),

womit die Allerhöchste Entschließung, in Betreff der Anwendung des Allerhöchsten Patentes vom 26. Jänner 1853, über die Gebühren für die Verwahrung gerichtlich hinterlegter Gegenstände auf das Militär kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben in der Allerhöchsten Entschließung vom 26. Jänner l. J., mit welcher die Kundmachung des Patentes (Nr. 18 des Reichs-Gesetzblattes *) über die Gebühren für die Verwahrung gerichtlich hinterlegter Gegenstände angeordnet wurde, in Bezug auf die Anwendung dieses Patentes auf das Militär zu befehlen geruht:

a) daß die Verwahrungsgebühren von Militär-Depositen durch die betreffenden Militärstellen einzuheben und von diesen an die Finanzkasse abzuführen, und

b) daß Gesuche und Beschwerden bezüglich militär-gerichtlicher Depositen, statt an die Finanzbehörden, im ordentlichen Instanzenzuge nach §. 16 des erwähnten Patentes, an die Militär-Gerichte, das Obergericht und den obersten Militär-Gerichtshof zu leiten sind.

Baumgartner m. p.

---

*) Siehe oben Nro. 19.

Erlaß des Finanzministeriums vom 27. Jänner 1853,

womit die [illegible] auch im lombardisch-venetianischen Königreiche angeordnet wird.

(Vom Reichs-Gesetzblatt, VII. Stück Nr. 19, ausgegeben am 5. Februar 1853.)

24.

Erlaß des Finanzministeriums vom 30. Jänner 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatte, VII. Stück, Nr. 20, ausgegeben am 5. Februar 1853.)

womit die Allerhöchste Entschließung, in Betreff der Ausdehnung der [illegible] vom 26. Jänner 1853, über die Gebühren für die Verwahrung gerichtlich hinterlegter Gegenstände auf das Militär kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben in der Allerhöchsten Entschließung vom 26. Jänner l. J., mit welcher die Kundmachung des Patentes (Nr. 15 des Reichs-Gesetzblattes *) über die Gebühren für die Verwahrung gerichtlich hinterlegter Gegenstände angeordnet wurde, in Bezug auf die Ausdehnung dieser Maßregel auf das Militär zu bestimmen geruht:

a) daß die Verwahrungsgebühren von Militär-Depositen durch die betreffenden Militärcassen einzuheben und von diesen an die Staatscassen abzuführen, und

b) daß Gesuche und Beschwerden bezüglich militär-gerichtlicher Depositen, statt an die Finanzbehörden, [illegible] (§. 16 des [illegible] Patentes), an die Militär-Gerichte, und [illegible] an das oberste Militär-Gericht zu leiten sind.

Baumgartner m. p.

---

*) Siehe oben Nr. 14.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część VIII.

Wydana i rozesłana dnia 7. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

VIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 7. April 1853.

22.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28. Grudnia 1852,

wydane do namiestnictwa w Tyrolu i Forarlbergu,

tyczące się dochodzenia i karania przestępstw zakazu zawiérania małżeństwa bez konsensu politycznego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część VIII., nr. 21, wydaną dnia 15. Lutego 1853.

23.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 1. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część VIII., nr. 22, wydana dnia 15. Lutego 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach wspólnego Związku Celnego,

mocą którego wskazaném zostaje, jak postępować należy pod względem opłaty cła od nawozu, znanego pod nazwiskiem pudrety.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Handlu oznajmia, iż nawóz znany w handlu pod nazwiskiem pudrety, objęty jest pod nazwą ogólną „nawóz“ znajdującą się w oddziale 105 lit. *e)* taryty celnéj; zatém wolnym jest od opłaty cła wchodowego, wychodowego i przechodowego.

Niniejsze postanowienie obowiązywać zacznie od dnia, w którym powyższe rozporządzenie dojdzie do pojedynczych urzędów celnych.

Baumgartner m. p.

24.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i z Naczelną Dyrekcyą Rachunkowości z dnia 3. Lutego 1853,

obowiązujące w Królestwie Węgierskiém, w Królestwie Kroacyi i Slawonii, w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém, w Województwie Serbskiém i w Banacie Temeskim,

mocą którego rozciąga się także i na powyższe kraje koronne rozporządzenie z dnia 11. Czerwca 1851, nr. 150 Dz. p. P., tyczące się postępowania z zażaleniami przy adjustowaniu wykazów kosztów podróży.

Obacz Dziennik praw Państwa, część VIII., nr. 23, wydaną dnia 15. Lutego 1853.

22.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 28. Dezember 1852,

an die Statthalterei für Tirol und Vorarlberg,

über die Untersuchung und Bestrafung der Uebertretungen des Verbotes, eine Ehe ohne politischen Konsens zu schließen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, VIII. Stück, Nr. 21, ausgegeben am 15. Februar 1853.

23.

Erlaß des Ministeriums der Finanzen vom 1. Februar 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, VIII. Stück, Nr. 22, ausgegeben am 15. Februar 1853)

giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

womit die Zollbehandlung des, unter dem Namen „Poudrette" vorkommenden Düngemittels festgesetzt wird.

Das Finanzministerium findet, im Einverständniße mit dem Handelsministerium, zu erklären, daß das unter der Benennung „Poudrette" im Verkehre vorkommende Düngemittel unter die in der Abtheilung 105, lit. e) des Zolltarifes enthaltene allgemeine Bezeichnung „Dünger" falle, somit in der Ein-, Aus- und Durchfuhr zollfrei zu behandeln ist.

Diese Bestimmung hat von dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem dieser Erlaß den einzelnen Zollämtern zukommen wird.

Baumgartner m. p.

24.

Verordnung des Ministers der Justiz, im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und dem General-Rechnungs-Direktorium vom 3. Februar 1853,

wirksam für das Königreich Ungarn, das Königreich Kroazien und Slavonien, das Großfürstenthum Siebenbürgen, die serbische Woiwodschaft und das Temeser Banat,

womit die Verordnung vom 11. Juni 1851, Nr. 150 des Reichs-Gesetzblattes, in Bezug der Behandlung von Beschwerden bei Adjustirung von Reise-Partikularien, auch auf diese Kronländer ausgedehnt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, VIII. Stück, Nr. 23, ausgegeben am 15. Februar 1853.

25.

Rozporządzenie Naczelnéj Dyrekcyi Rachunkowości z dnia 5. Lutego 1853,

mocą którego ustanowiona zostaje dla Siedmiogrodu buchalterya rządowa, powołana do wykonywania kontroli rachunków w tym kraju.

Obacz Dziennik praw Państwa, część VIII., nr. 24, wydaną dnia 15. Lutego 1853.

26.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 8. Lutego 1853,

tyczące się zakazu rozdzielania domów leżących w mieście Solnogrodzie.

Obacz Dziennik praw Państwa, część VIII., nr. 25, wydaną dnia 15. Lutego 1853.

27.

Patent Cesarski z dnia 10. Lutego 1853,

obowiązujący w Austryi Niższéj i Wyższéj, Czechach, Morawii, Karyntyi, Krainie, Górnym i Dolnym Szląsku, Styryi, Solnogrodzie, Gorycyi i Gradysce, Istryi i w mieście Tryeście wraz z jego okręgiem,

mocą którego wydane zostają postanowienia prawne o uwolnieniu byłych dóbr dominikalnych w powyższych krajach koronnych od prawnéj odpowiedzialności za prowadzenie sądownictwa przez ich posiadaczów, tudzież za pretensye byłych poddanych, które powstały ze związku byłego poddaństwa, tudziez o wykréśleniu odpowiedzialności tak zwanéj „oktawa“, która dla bezpieczeństwa takich pretensyj ciężyła na dobrach tabularnych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część VIII., nr. 26, wydaną dnia 15. Lutego 1853.

25.
Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums vom 5. Februar 1853,

womit eine, mit der Ausübung der Rechnungs-Kontrole im Lande berufene Staatsbuchhaltung für Siebenbürgen eingesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, VIII. Stück, Nr. 24, ausgegeben am 15. Februar 1853.

26.
Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz vom 8. Februar 1853,

über das Verbot der Zerstückung der, in der Stadt Salzburg gelegenen Häuser.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, VIII. Stück, Nr. 25, ausgegeben am 15. Februar 1853.

27.
Kaiserliches Patent vom 10. Februar 1853.

wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Böhmen, Mähren, Kärnthen, Krain, Ober- und Nieder-Schlesien, Steiermark, Salzburg, Görz und Gradiska, Istrien und die Stadt Triest mit ihrem Gebiete,

wodurch gesetzliche Bestimmungen über die Befreiung der ehemaligen Dominikal-Gutskörper in diesen Kronländern, von der gesetzlichen Haftung für die von den Besitzern derselben geführte Verwaltung der Gerichtsbarkeit, und für die aus dem Bande der ehemaligen Guts-Unterthänigkeit entsprungenen Forderungen der gewesenen Unterthanen, sowie wegen Löschung der zur Sicherstellung solcher Ansprüche unter dem Namen der „Oktava" bestehenden landtäflichen Haftung angeordnet werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, VIII. Stück, Nr. 26, ausgegeben am 15. Februar 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część IX.

Wydana i rozesłana dnia 11. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

IX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 11. April 1853.

28.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Finansów oraz Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 9. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część IX., nr. 27, wydana dnia 16. Lutego 1853),

obowiązujące z dniem 1. Marca 1853 we wszystkich krajach koronnych, wyjawszy Węgry i Pogranicze Wojskowe,

mocą ktorego ustanowione zostają prowizoryczne przepisy względem stanowiska władz budowniczych, równie jak obrębów działania w służbie budowniczéj.

Najwyższym reskryptem gabinetowym z dnia 12. Września 1852, raczył Najjaśniejszy Pan Jego Ces. Król. Apostolska Mość zarządzić reorganizacyę służby budowniczéj we wszystkich krajach koronnych, a zarazem upoważnić Ministeryum Handlu, ażeby w porozumieniu z Ministeryum Spraw Wewnętrznych obecnie już, dopóki nie wejdzie w życie nowa organizacya władz politycznych administracyjnych, tymczasem wydane zostały w przedmiocie urządzenia służby budowniczéj, równie jak we względzie stosunku władz budowniczych do rzeczonych co dopiéro władz administracyjnych, te rozporządzenia, jakiekolwiek z dotychczasowego doświadczenia za potrzebne lub korzystne uznano.

W skutek tegoż najwyższego upoważnienia więc ustanowiło Ministeryum Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych, w porozumieniu z Ministeryami Spraw Wewnętrznych i Finansów, następne postanowienia tak pod względem stanowiska władz budowniczych, jakotéż pod względem obrębów działania w służbie budowniczéj.

Postanowienia, jakie niżnastępujący przepis dla Namiestników w sobie zawiéra, stosować się będą także i do Szefów krajowych, w niektórych krajach koronnych pod innemi nazwami służbowemi ustanowionych (Ban, Gubernator, Prezydent krajowy), a gdzie zakres działania Szefa krajowego większe w sobie mieści prawa od tych, które niniejszemi postanowieniami wskazane są, pozostanie tenże zakres i nadal nienaruszonym w teraźniejszéj rozciągłości swéj.

W krajach koronnych zaś, gdzie nie ma Prezydentów obwodowych i Starostów powiatowych, dotyczące postanowienia przestrzegane będą przez te władze lub organa, które w podobnym stanowisku się znajdują.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

28.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Finanzen und für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 9. Februar 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, IX. Stück, Nr. 27, ausgegeben am 16. Februar 1853),

giltig vom 1. März 1853 an, für alle Kronländer, mit Ausnahme von Ungarn und der Militärgrenze,

womit provisorische Bestimmungen über die Stellung der Baubehörden und über die Wirkungskreise im Baudienste festgesetzt werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchstem Kabinetsschreiben vom 12. September 1852 die Reorganisirung des Baudienstes in allen Kronländern zu befehlen und zugleich das Handelsministerium zu ermächtigen geruht, im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern bereits jetzt, bis die neue Organisirung der politischen Verwaltungsbehörden in Wirksamkeit tritt, provisorisch in der Einrichtung des Baudienstes und in Absicht auf das Verhältniß der Baubehörden zu den erwähnten Verwaltungsbehörden diejenigen Anordnungen zu erlassen, welche sich durch die bisherige Erfahrung als nothwendig oder zuträglich gezeigt haben.

In Folge dieser Allerhöchsten Ermächtigung hat das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, im Einverständnisse mit den Ministerien des Innern und der Finanzen, nachstehende Bestimmungen in Absicht auf die Stellung der Baubehörden und die Wirkungskreise im Baudienste festzusetzen befunden.

Die in der nachfolgenden Vorschrift auf die Statthalter lautenden Bestimmungen gelten auch für die in einigen Kronländern unter anderen Dienstesbenennungen bestellten Landes-Chefs (Banus, Gouverneur, Landespräsident), und es hat dort, wo der spezielle Wirkungskreis eines Landes-Chefs weitere Befugnisse, als die gegenwärtigen Bestimmungen enthält, dieser Wirkungskreis in seiner dermaligen Ausdehnung aufrecht zu bleiben.

In denjenigen Kronländern, wo Kreispräsidenten und Bezirkshauptmänner nicht bestehen, finden die bezüglichen Bestimmungen auf diejenigen Behörden oder Organe angemessene Anwendung, die sich in analoger Stellung befinden.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

Postanowienia o stanowisku władz budowniczych, i o obrębach działania w służbie budowniczéj.

Stosunek władz politycznych do władz budowniczych.

§. 1.

Namiestnik jest najwyższą władzą administracyjną w kraju koronnym dla służby budowniczéj publicznéj co do tych spraw budowniczych, które nie dotyczą bezpośrednio przedmiotu należącego do zakresu władzy finansowéj krajowéj, albo które nie są wyraźnie przekazane innéj władzy w kraju, niezawiśle od namiestnictwa.

Władze budownicze krajowe są w stosunku podrzędności do Namiestnika.

§. 2.

Namiestnik czuwać będzie nad stosownem sprawowaniem służby budowniczéj; tenże kierować i kontrolować będzie władze budownicze i ich organa tak co się tycze prowadzenia przez nich czynności budowniczych, jakoteż co się tycze scisłego wykonywania obowiązków.

§. 3.

Namiestnik udziela władzom budowniczym w obrębie, jaki ma sobie przekazany, lub w wykonaniu wyższych zleceń, potrzebne objaśnienia i nakazy w formie rozporządzeń i indorsatów, i odbiéra od nich relacye i doniesienia.

Korespondencye między Ministerstwem Handlu a władzami budowniczemi w krajach koronnych, odbywane będę przez Namiestnika właściwego.

§. 4.

Prezydenci obwodowi i Starostowie powiatowi obowiązani są czuwać nad stosownem dopełnieniem służby budowniczéj całego Państwa dotyczącéj, w ich okręgach administracyjnych zachodzącéj, a o zaniedbaniach i uchybieniach, rówie jak niestosowności służbowych udzielać Namiestnikowi wiadomości, a to Starostowie powiatowi przez Prezydentów obwodowych.

Starostowie powiatowi, potrzebujący w sprawach budowniczych w ich obręb wchodzących pomocy technicznéj, żądać jéj winni od urzędnika budowniczego, w którego okręgu budowniczym się znajdują, a urzędnik ten stosować się ma

Bestimmungen über die Stellung der Baubehörden und über die Wirkungskreise im Baudienste.

Verhältniß der politischen Behörden zu den Baubehörden.

§. 1.

Der Statthalter ist die oberste Verwaltungs-Autorität im Kronlande für den öffentlichen Baudienst, bezüglich derjenigen Bausachen, die nicht unmittelbar einen Gegenstand des Geschäftskreises der Finanz-Landesbehörde berühren, oder die nicht ausdrücklich einer andeeen Behörde im Lande, unabhängig von der Statthalterei, zugewiesen sind.

Die Baubehörden des Landes befinden sich im Verhältnisse der Unterordnung zu dem Statthalter.

§. 2.

Der Statthalter richtet seine Aufmerksamkeit auf die zweckmäßige Besorgung des Baudienstes; ihm liegt ob, die Geschäftsführung der Baubehörden und ihrer Organe zu leiten und bezüglich der genauen Pflichterfüllung sorgsam zu überwachen.

§. 3.

Der Statthalter ertheilt innerhalb des ihm zugewiesenen Wirkungskreises oder in Vollziehung höherer Weisungen, den Baubehörden Belehrungen und Aufträge in der Form von Verordnungen und Indorsaten, und empfängt von ihnen Berichte und Anzeigen.

Der Geschäftsverkehr zwischen dem Handelsministerium und den Baubehörden in den Kronländern erfolgt durch Vermittlung des bezüglichen Statthalters.

§. 4.

Die Kreispräsidenten und Bezirkshauptmänner sind verpflichtet, der zweckmäßigen Besorgung des Reichsbaudienstes in ihren Verwaltungsgebieten ihre Aufmerksamkeit zuzuwenden, und Vernachlässigungen und Gebrechen, sowie dienstwidrige Vorgänge, und zwar die Bezirkshauptmänner im Wege der Kreispräsidenten, zur Kenntniß des Statthalters zu bringen.

Die Bezirkshauptmänner haben sich in Bau-Angelegenheiten, die in ihren Wirkungskreis gehören, wenn sie hierbei eine technische Mitwirkung bedürfen, an den Baubeamten zu wenden, in dessen Baubezirke sie befindlich sind, und dieser Beamte hat in

do nakazów Starosty powiatowego w sprawach budowniczych, względem których przekazaną jest Staroście działalność urzędowa administracyjna.

Stosunek władz budowniczych między sobą.

§. 5.

Władza budownicza krajowa w stosunku podrzędności swéj do Namiestnika (§. 1), jest władzą przełożoną nad wszystkiemi w kraju urzędami i organami wykonującéj służby budowniczéj publicznéj.

§. 6.

Urzędy budownicze obwodowe, w niektórych krajach koronnych istniejące, stosują w powszechności wszelkie sprawy zakres ich przechodzące do Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj, która albo zarządzić winna w miarę zakresu swego, albo je Namiestnikowi przedłożyć z opinią swą.

§. 7.

Inżynierowie powiatowi i inne organa budownicze, znajdujący się w obwodach, w których Dyrekcya Budownicza krajowa nie urzęduje sama jako władza obwodowa, zostają w stosunku podrzędności do urzędu budowniczego obwodowego.

§. 8.

Techniczne wydziały rachunkowe przy Dyrekcyach Budowniczych krajowych i urzędach budowniczych obwodowych nie znajdują się w stosunku podrzędności do tychże władz budowniczych, lecz są do nich w stosunku koordynacyjnym; techniczne wydziały rachunkowe korespondują bezpośrednio z władzami budowniczemi, którym są przydzielone w powszechności drogą krótkiego załatwiania, i obowiązane są czynić zadosyć wszelkim zawezwaniom władz budowniczych, i przedsiębrać wszelkie czynności urzędowe, jakie wedle instrukcyi zawodem są wydziałów rachunkowych.

Przewodniczy wydziału rachunkowego technicznego przy Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj jest Namiestnikowi bezpośrednio podporządkowany.

W krajach koronnych, w których się znajdują urzędy budownicze obwodowe, a przeto więcéj wydziałów rachunkowych technicznych, stanowią wydziały te w całym kraju jedno spólne ciało, którego przełożonym będzie Naczelnik wydziału rachunkowego technicznego przy Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj.

Bau-Angelegenheiten, rücksichtlich welcher die administrative Amtshandlung dem Bezirkshauptmanne zugewiesen wurde, den Weisungen desselben Folge zu leisten.

Stellung der Baubehörden zu einander.

§. 5.

Die Landes-Baudirekzion ist im Verhältnisse der Unterordnung zu dem Statthalter (§. 1) die vorgesetzte Behörde der sämmtlichen Aemter und Organe des ausübenden öffentlichen Baudienstes im Lande.

§. 6.

Die in einigen Kronländern bestehenden Kreis-Bauämter leiten in der Regel alle, ihren Wirkungskreis übersteigenden Angelegenheitun an die Landes-Baudirekzion, welche entweder darüber im eigenen Wirkungskreise verfügt, oder sie gutächtlich dem Statthalter vorlegt.

§. 7.

Die in den Kreisen, in denen die Landes-Baudirekzion nicht selbst als Kreis-Bau-Amt fungirt, befindlichen Bezirks-Ingenieure und sonstigen Bau-Organe bleiben im Verhältnisse der Unterordnung zu dem Kreis-Bau-Amte.

§. 8.

Die technischen Rechnungs-Abtheilungen bei den Landes-Baudirekzionen und den Kreis-Bau-Aemtern befinden sich nicht im Verhältnisse der Unterordnung zu diesen Baubehörden, sondern stehen ihnen in koordinirter Stellung zur Seite; die technischen Rechnungs-Abtheilungen befinden sich im unmittelbaren, in der Regel auf kurzem Wege zu pflegenden Geschäftsverkehre mit den Baubehörden, denen sie zur Seite stehen, und sind verpflichtet, allen Aufforderungen der Baubehörden zu entsprechen, und alle Amtshandlungen vorzunehmen, die instrukzionsmäßig zur Aufgabe der Rechnungs-Abtheilungen gehören.

Der Leiter der technischen Rechnungs-Abtheilung bei der Landes-Baudirekzion ist dem Statthalter unmittelbar untergeordnet.

In denjenigen Kronländern, in denen Kreis-Bau-Aemter, daher mehrere technische Rechnungs-Abtheilungen bestehen, bilden die Letzteren im ganzen Lande einen gemeinschaftlichen Körper, dessen Vorstand der Leiter der technischen Rechnungs-Abtheilung bei der Landes-Baudirekzion ist.

Zakresy działania co do budów.

§. 9.

Namiestnik zwrócić winien szczególnie uwagę swą na dokładne rozpoznanie projektów budowniczych pod względem potrzeby prowadzenia budowy, jak najzupełniejszego osiągnienia celu tejże, i ograniczenia kosztów na najściślejszą potrzebę, nie wchodząc bynajmniéj w technikę rzeczy.

§. 10.

Co się tycze budów, których koszta opędzone być mają z funduszów politycznych, z środków kraju, obwodu lub powiatu, gmin i korporacyj, lub przez inną konkurencyę w każdym poszczególnym przypadku oznaczyć się mającą, wykonują władze polityczne te prawa, jakie im ustawy istniejące przekazują.

Władze budownicze obowiązane są udzielać przytém pomocy swéj o tyle, o ile tego żądać będą od nich władze polityczne.

W miarę wymierzonego do nich zawezwania, winny przeto władze budownicze i ich organa czynić sprawozdania, w komisyonalnych rozprawach udział brać, plany budownicze rozpoznawać lub takowe sporządzać, wyprowadzeniem budowy kierować, lub nad niém dozorować, kolaudacye przedsiębrać i t. d.

W tym względzie wydaje nakazy Namiestnik do władzy budowniczéj krajowéj, Prezydent obwodowy do urzędu budowniczego obwodowego, Starosta powiatowy zaś zawezwanie czyni do inżyniera powiatowego właściwego.

Czynności téj dodawać będą Dyrekcye Budownicze krajowe i urzędy budownicze obwodowe także i władzom sądowym, finansowym i władzom innych gałęzi służbowych, w razie żądania z téjże strony zachodzącego.

§. 11.

Co do budów, których koszta opędzone być mają z dotacyi Ministerstwa Handlu, a mianowicie z funduszu zakładów budowniczych drogowych lub wodnych, jeżeli idzie o utrzymanie w dobrym stanie lub o reparaturę budów już istniejących, na co koszt w przedukładzie rocznym jest zabezpieczony, a przytém cały nakład nie przewyższa złotych reńskich pięćset, ma prawo Dyrekcya Budownicza krajowa i każdy urząd budowniczy obwodowy, urządzenia budowy na podstawie planów należycie sporządzonych dozwolić, drogą licytacyi takowe zarządzić i przeprowadzić. Rzeczone władze budownicze winny pod odpowiedzialnością swą czuwać nad tém, ażeby projekta budownicze dotyczące wystawień z sobą połączonych i wedle natury rzeczy jednę całość stanowiących, nie były rozdzielane na więcéj części tym końcem, żeby koszta każdego poszczególnego projektu działowego nie przenosiły kwoty złotych reńskich pięćset, przezcoby uchylonem było zezwolenie do wyższego zakresu należące.

Wirkungskreise in Betreff von Bauführungen.

§. 9.

Der Statthalter richtet seine Aufmerksamkeit insbesondere auf die sorgfältige Prüfung der Bau-Entwürfe, in Absicht auf die Nothwendigkeit der Bauführung, auf die möglichst vollständige Erreichung des Zweckes derselben und auf die Beschränkung des Aufwandes auf das unumgänglich Erforderliche, ohne in das Technische der Sache einzugehen.

§. 10.

In Ansehung von Bauführungen, die aus politischen Fonden, aus Mitteln des Landes, Kreises oder Bezirkes, von Gemeinden und Korporationen, oder durch eine von Fall zu Fall zu bestimmende sonstige Konkurrenz bestritten werden, üben die politischen Behörden diejenigen Befugnisse aus, die ihnen durch die bestehenden Gesetze zugewiesen sind.

Die Baubehörden sind verpflichtet, hierbei die Mitwirkung in dem Maße zu leisten, als ihnen gegenüber von den politischen Behörden gefordert wird.

Die Baubehörden und ihre Organe haben daher, je nach der an sie gerichteten Aufforderung, Gutachten zu erstatten, an kommissionellen Verhandlungen Theil zu nehmen, Bauprojekte zu prüfen oder zu verfassen, Bau-Ausführungen zu leiten oder zu überwachen, Kollaudirungen vorzunehmen u. s. w.

Der Statthalter beauftragt dießfalls die Landes-Baudirekzion, der Kreispräsident das Kreis-Bau-Amt, der Bezirkshauptmann aber wendet sich an den einschlägigen Bezirks-Ingenieur.

Dieselbe Mitwirkung haben die Landes-Baudirekzion und die Kreis-Bau-Aemter auch den Justiz-, Finanz- und sonstigen Behörden anderer Dienstzweige über deren Anlangen zu gewähren.

§. 11.

Hinsichtlich derjenigen Bauten, die aus der Dotazion des Handelsministeriums, und namentlich aus dem Strassen- oder Wasserbaufonde bestritten werden, ist die Landes-Baudirekzion und jedes Kreis-Bau-Amt,— wenn es sich um die Instandhaltung oder Reparatur bestehender Werke handelt, wofür die Bedeckung im Jahresvoranschlage sichergestellt ist und der ganze Aufwand fünfhundert Gulden nicht übersteigt, — berechtiget die Herstellung auf Grundlage gehörig verfaßter Projekte zu genehmigen, im Lizitazionswege einzuleiten und auszuführen. Die gedachten Baubehörden bleiben dafür verantwortlich, daß nicht etwa Bauprojekte über zusammenhängende und sachgemäß nur Ein Ganzes bildende Herstellungen zu dem Ende in mehrere Theile aufgelöset werden damit der Aufwand für jedes dieser Theilprojekte den Betrag von fünfhundert Gulden nicht überschreite und auf diese Art die Genehmigung dem höheren Wirkungskreise entzogen werde.

Jeżeliby pomimo to przypadki takowe zachodziły, wówczas obowiązanym jest dotyczący wydział rachunkowy zawiadomić o tém Namiestnika bezzwłocznie.

Co się tycze budów wyprowadzonych w obrębach urzędów budowniczych obwodowych, zarządza kolaudacyę Dyrekcya Budownicza krajowa, Namiestnik zaś co do budów w zakresie téjże leżących.

Namiestnik mocen jest zezwalać na przedsiębranie budów całego Państwa dotyczących, bez różnicy czy idzie o reparatury, czy też o nowe onychże wyprowadzenie, jeżeli koszta budowy w przedukładzie są pokryte, a oraz cały przedmiot jéj nie przewyższa summy złotych reńskich trzy tysiące.

Dodawanie innéj pomocy technicznéj.

§. 12.

Oprócz właściwych przeprowadzeń budowniczych, obowiązane są nadto władze budownicze na wezwanie ze strony innych władz, gdzie idzie o techniczne osądzenie rzeczy, zdawać opinie drogą pismienną lub komisyonalną, czynić rozpoznania techniczne przy rozprawach o ubikacye urzędowe, sposobem najmu dostarczyć się mające, tudzież przy sprawieniu przedmiotów do urządzenia urzędowego należących dodawać rady należytéj; mianowicie na wezwanie władz politycznych w wypadkach nieszczęścia, jakoto: w wypadkach wylewów, zsuwisk gór, zsypisk ziemi, zawalenia budynków i t. p., tudzież przy zarządzeniu innych środków zaradczych policyjnych w przypadkach tego rodzaju udzielać stosownéj pomocy czynnéj, a nareszcie ile razy tego potrzeba wymagać będzie, brać udział w czynnościach urzędowych, dążących do wykonania przepisów budowniczych przy wystawianiu budynków prywatnych, bez różnicy, czy idzie o budynki mieszkalne i gospodarne, czy o zakłady przemysłowe lub przyrządy wodne.

Sprawy personalne.

§. 13.

W obrębach usystemizowanego stanu personalu i płacy stałéj lub najemnéj, przysłuża Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj względem wszystkich władz budowniczych i części kraju przyjmowanie dyurnistów i bezpłatnych praktykantów kancelaryjnych, sług urzędowych i pomocników, tudzież empirycznych indywiduów budowniczych (wegmajstrów i mostowniczych, jako i dozorców rzek), nareszcie uporządzicieli dróg i innych robotników w miesięcznéj płacy zostających, stałymi najemnikami będących.

Sollten solche Fälle dennoch vorkommen, so ist der Statthalter hierauf von der betreffenden Rechnungs-Abtheilung unverzüglich aufmerksam zu machen.

Die Kollaudirungsveranlassung hinsichtlich der, im Wirkungskreise der Kreis-Bau-Aemter ausgeführten Herstellungen steht der Landes-Baudirekzion, hinsichtlich der, im Wirkungskreise der letzteren bewerkstelligten Ausführungen, dem Statthalter zu.

Der Statthalter ist in Bezug auf Reichsbauten, sie mögen Reparaturen oder neue Herstellungen betreffen, zur Baubewilligung ermächtiget, wenn der Bau-Aufwand im Voranschlage bedeckt ist, und für das ganze Objekt den Betrag von dreitausend Gulden nicht überschreitet.

Sonstige technische Unterstützung.

§. 12.

Auch außer eigentlichen Bauführungen sind die Baubehörden verpflichtet, über Aufforderung von Seite anderer Behörden in Angelegenheiten, wobei eine technische Beurtheilung eintritt, im schriftlichen oder kommissionellen Wege gutächtliche Aeußerungen abzugeben, technische Erhebungen zu pflegen, bei Verhandlungen wegen miethweiser Sicherstellung von Amts-Ubikazionen, bei Anschaffungen ämtlicher Einrichtungs-Gegenstände den geeigneten Beirath zu leisten, insbesondere über Anrufen der politischen Behörden bei Unglücksfällen, als: Ueberschwemmungen, Berg-Abrutschungen, Erdverschüttungen, beim Einsturze von Gebäuden u. dgl., sowie bei sonstigen polizeilichen Vorkehrungen in Fällen dieser Art angemessen mitzuwirken, und an der Amtshandlungen zur Handhabung der Bauvorschriften bei Privatbauführungen, diese mögen die Errichtung von Wohn- und Wirthschaftsgebäuden, von industriellen Etablissements oder von Wasserwerken betreffen, so oft es nöthig befunden wird, Theil zu nehmen.

Personal-Angelegenheiten.

§. 13.

Der Landes-Baudirekzion steht innerhalb des systemisirten Personal- und Besoldungs- oder Löhnungsstandes, in Bezug auf alle Baubehörden und Theile des Landes die Aufnahme der Diurnisten und unentgeltlichen Kanzleipraktikanten, der Amtsdiener und Aushelfer, sowie der empirischen Baubestellten (Weg- und Brückenmeister, dann Strom-Aufseher), endlich der Strassen-Einräumer und sonstigen im Monatslohne stehenden, als permanente Taglöhner bestellten Arbeiter zu.

Względem zamianowania urzędników do zawodu budowniczego należących, tudzież względem przyjęcia elewów budowniczych i praktykantów budowniczych, czyni Dyrekcya Budownicza krajowa wnioski obsadzenia do Namiestnika, który takowe przedkłada Ministerstwu Handlu wraz z wnioskami swemi własnemi.

Co się tycze technicznych urzędników rachunkowych wszelkich kategoryj i całego kraju koronnego, przedkłada przełożony technicznego wydziału rachunkowego przy Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj wnioski obsadzenia Namiestnikowi do zaopinowania onychże, i dalszego ich przedłożenia do Ministerstwa Handlu.

Co się tycze nominacyi piérwszego Przełożonego przy Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj, równie jak Przełożonego nad technicznymi urzędnikami rachunkowymi kraju koronnego, idzie wniosek obsadzenia do Ministerstwa Handlu bezpośrednio od Namiestnika.

§. 14.

Każdy poszczególny przypadek zawakowania posady, któréj obsadzenie Ministerstwu Handlu jest zastrzeżone, podanym być winien do wiadomości tegoż bezzwłocznie przez Namiestnika dla dalszego zarządzenia.

§. 15.

Przysięgę odbiéra od Przełożonych nad Dyrekcyą Budowniczą krajową Namiestnik, od Przełożonych nad urzędami budowniczemi obwodowemi Prezydenci obwodowi, od wszystkich innych ustanowionych wydziału budowniczego, którzy wedle systemu przysięgę złożyć są zobowiązani, Dyrekcya Budownicza krajowa lub dotyczący urząd budowniczy obwodowy.

Jeżeliby dla złożenia przysięgi musiała być podróż przedsiębraną, winny władze budownicze udać się do Namiestnika, a względnie do Prezydenta obwodowego o delegacyę najbliższego Starosty powiatowego dla odebrania przysięgi.

Techniczni urzędnicy rachunkowi przy Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj złożą przysięgę w ręce Namiestnika, przy urzędach budowniczych obwodowych zaś w ręce dotyczącego Prezydenta obwodowego.

§ 16.

Gdzie przyjmowanie niektórych kategoryj funkcyonarzy budowniczych pozostawioném jest Dyrekcyi Budowniczéj (§. 13), należy do niéj także i rozdział dotyczących indywiduów na różne stanowiska, a z ważnych powodów wszelkie przeniesienia onychże; co do innych do służby budowniczéj powołanych, z wyjątkiem przełożonych nad Dyrekcyą Budowniczą krajową i nad urzędami budowniczemi obwodowemi, równie jak przewodniczych przy wydziałach rachunko-

Wegen Ernennung der zum Baufache gehörigen Beamten, dann wegen Aufnahme der Bau-Eleven und Baupraktikanten erstattet die Landes-Baudirekzion die Besetzungsvorschläge an den Statthalter, der dieselben mit seinen Anträgen dem Handelsministerium vorlegt.

In Ansehung der technischen Rechnungsbeamten aller Kategorien und des ganzen Kronlandes überreicht der Vorstand der technischen Rechnungs-Abtheilung, bei der Landes-Baudirekzion die Besetzungsvorschläge dem Statthalter zur gutächtlichen Einbegleitung an das Handelsministerium.

In Betreff der Ernennung des ersten Vorstehers der Landes-Baudirekzion, sowie des Vorstandes der technischen Rechnungsbeamten des Kronlandes, geht der Besetzungsvorschlag an das Handelsministerium unmittelbar vom Statthalter aus.

§. 14.

Jeder Fall einer Diensteserledigung, hinsichtlich deren dem Handelsministerium die Besetzung vorbehalten ist, wird demselben vom Statthalter vor Allem zur Verfügung mit Beschleunigung angezeigt.

§. 15.

Die Vorstände der Landes-Baudirekzion werden von dem Statthalter, jene der Kreis-Bau-Aemter von den Kreispräsidenten, alle übrigen Angestellten des Baufaches — in soferne sie systemmäßig einen Dienst-Eid abzulegen haben, — von der Landes-Baudirekzion oder dem einschlägigen Kreis-Bau-Amte in Eidespflicht genommen.

Diese Baubehörden haben, wenn zum Behufe der Eidesablegung eine Reise unternommen werden müßte, bei dem Statthalter oder beziehungsweise bei dem Kreispräsidenten um die Delegirung des nächstbefindlichen Bezirkshauptmannes zur Eidesabnahme anzusuchen.

Die technischen Rechnungsbeamten der Landes-Baudirekzion werden vom Statthalter, jene der Kreis-Bau-Aemter von dem bezüglichen Kreispräsidenten beeidet.

§. 16.

In soferne die Aufnahme einiger Kategorien der Bau-Organe der Baudirekzion überlassen ist (§. 13), steht ihr auch die Vertheilung der dießfälligen Individuen auf die verschiedenen Standorte, und aus gegründeten Ursachen die jedesmalige Uebersetzung zu; in Ansehung der übrigen Angestellten des Baudienstes — mit Ausnahme der Vorstände der Landes-Baudirekzion und der Kreis-Bau-Aemter, dann der Leiter der technischen Rechnungs-Abtheilungen, — ist zu diesen Verfügungen über Antrag oder nach

wych technicznych, będą zarządzenia takowe przez Namiestnika przedsiębrane na wniosek lub po zasiągnieniu zdania Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj, a względnie Przełożonego nad urzędnikami rachunkowymi technicznymi.

Przesiedlenia służbowe w przypadkach dających prawo do wynagrodzenia kosztów przesiedlenia, przedsiębrane byc winny tylko z nader ważnych względów służbowych.

§. 17.

Namiestnik zezwala za przedstawieniem Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj lub względnie Przełożonego nad wydziałem rachunkowym technicznym, na zamiany posad służbowych między urzędnikami i innymi ustanowionymi przy służbie budowniczéj, jeżeli płaca ich nie przenosi rocznych złotych reńskich siedmset, i przyjmuje bezwarunkową ich rezygnacyę służbową, z tém samém co wyżéj ograniczeniem.

§. 18.

Namiestnik zarządza co do pensyonowania, prowizyonowania i kwieskowania urzędników i innych przy służbie budowniczéj ustanowionych, których płaca roczna nie przenosi złotych reńskich siedmset, tudzież dozwala pozostałym po nich wdowom i sierotom normalnych pensyj, prowizyj, zaspokojeń raz na zawsze, datków na wychowanie i innych należytości przepisanych z scisłém zachowaniem przepisów istniejących, równie jak co się tycze wymierzenia należytości w porozumieniu z Władzą Finansową krajową.

Co do tych kategoryj zaś, którym nie przysłuża prawo do pewnego zaopatrzenia z mocy normaliów, jak to np. względem empirycznych indywiduów budowniczych i uporządzicieli drogowych, równie jak należących ich, przedkłada Namiestnik należycie zaalegowane wnioski Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj na udzielenie datków z łaski Ministerstwu Handlu, załączając opinię swoję.

§. 19.

Dyrekcya Budownicza krajowa, tudzież Przełożony technicznego wydziału rachunkowego składają co kwartał w ostatnim dniu miesięcy Marca, Czerwca, Września i Grudnia każdego roku przez Namiestnika wykaz zaszłych poszczególnych zmian personalnych, w których dokładnie uwidocznić należy każdy pojedynczy ubytek i przyrost osób w różnych kategoryach służbowych, równie jak zmiany w ustacyonowaniu ustanowionych miejsce mające.

Co do uporządzicieli dróg, strażników przy rzekach i plantacyach, tudzież innych robotników, do klasy stałych najemników należących, dostatecznem jest podanie liczby osób rzeczywiście znajdujących się podług kategoryj i klas płacy ich, równie jak miejsc opróżnionych nieobsadzonych.

eingeholter Aeußerung der Landes-Baudirekzion, und beziehungsweise des Vorstandes der technischen Rechnungsbeamten, der Statthalter berufen

Dienstes-Uebersetzungen in Fällen, die zum Anspruche auf Uebersiedlungsgebühren berechtigen, sind jedoch nur aus überwiegenden dienstlichen Rücksichten vorzunehmen.

§. 17.

Der Statthalter bewilliget über den Antrag der Landes-Baudirekzion oder beziehungsweise des Vorstandes der technischen Rechnungs-Abtheilung Diensttausche unter Beamten und sonstigen Angestellten des Baudienstes, in soferne deren Gehalt jährliche siebenhundert Gulden nicht übersteigt, und nimmt innerhalb derselben Beschränkung deren unbedingte Dienstesresignazion an.

§. 18.

Der Statthalter verfügt über die Pensionirung, Provisionirung und Quieszirung der Beamten und sonstigen Angestellten des Baudienstes, wenn ihr Jahresgehalt siebenhundert Gulden nicht übersteigt, über die Bewilligung der normalmäßigen Pensionen, Provisionen, Abfertigungen, Erziehungsbeiträge und sonstigen vorschriftmäßigen Gebühren ihrer Witwen und Waisen, unter genauer Beobachtung der bestehenden Vorschriften, sowie hinsichtlich der Bemessung der Gebühren im Einvernehmen mit der Finanz-Landesbehörde.

In Ansehung derjenigen Kategorien, denen ein bestimmter Versorgungs-Anspruch direktivmäßig nicht zusteht, wie z. B. hinsichtlich der empirischen Baubestellten und der Strassen-Einräumer, dann ihrer Angehörigen — legt der Statthalter die gehörig belegten Anträge der Landes-Baudirekzion auf Bewilligung von Gnadengaben dem Handelsministerium gutächtlich vor.

§. 19.

Die Landes-Baudirekzion und der Vorstand der technischen Rechnungs-Abtheilung legen vierteljährig am letzten Tage der Monate März, Juni, September und Dezember jedes Jahres im Wege des Statthalters dem Handelsministerium einen Ausweis der eingetretenen individuellen Personalveränderungen vor, worin hinsichtlich aller einzelnen Personen Abfall und Zuwachs in den verschiedenen Dienteskategorien, dann die Aenderungen in der Stazionirung der Angestellten genau ersichtlich gemacht werden.

Hinsichtlich der Strassen-Einräumer, Fluß- und Anpflanzungswächter und der sonstigen in die Klasse der permanenten Taglöhner gehörigen Arbeiter genügt die Angabe der Zahl der faktisch vorhandenen Personen nach Kategorien und Lohnklassen und der sonach etwa unbesetzten Stellen.

§. 20.

Urlopów udzielać mają prawo:

a) Dyrekcya Budownicza krajowa, niemniéj Przełożony nad urzędnikami rachunkowymi technicznymi swym podwładnym najdaléj na dni ośm;

b) Prezydent obwodowy, z wyjątkiem tego, w którego obwodzie urzęduje Dyrekcya Budownicza krajowa zarazem jako urząd budowniczy obwodowy, obom piérwszym urzędnikom urzędu budowniczego obwodowego i przewodnikowi technicznego wydziału rachunkowego, najdłużéj na dni czternaście, wszystkim innym ustanowionym przy służbie budowniczéj w obwodzie, najdaléj na jeden miesiąc, w każdym razie z jednoczesném zawiadomieniem Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj;

c) Namiestnik obom piérwszym urzędnikom Dyrekcyi Budowniczéj krajowéj i Przełożonemu nad technicznymi urzędnikami rachunkowymi, z równoczesném doniesieniem do Ministerstwa Handlu, najdaléj na tygodni sześć, wszystkim innym ustanowionym przy służbie budowniczéj w kraju, najdaléj na miesięcy dwa.

Wyżrzeczone władze jednak udzielać będą urlopy tylko w ten sposób, ażeby przez jednoczesne urlopowanie kilku indywiduów personalu urzędowego nie były uszczuplane siły robocze władzy ze szkodą służby.

§. 21.

Namiestnik dozwala:

a) nagród i zapomożeń aż do summy złotych reńskich sto dla urzędników, a do złotych reńskich pięćdziesiąt dla innych ustanowionych i dla sług przy służbie budowniczéj, w obrębach zatwierdzonego przedukładu z tém ograniczeniem, ażeby powyższy wymiar nie był przewyższony nawet i za kilkakrotném obdzieleniem jednéj a téj saméj osoby w ciągu jednego roku;

b) zaliczek na płace stałe i najemne z przestrzeganiem norm istniejących dla urzędników i innych ustanowionych przy służbie budowniczéj, których płaca roczna nie przenosi złotych reńskich siedmset;

c) należytości substytucyjnych i przesiedlenia, tudzież wynagrodzeń kosztów podróży po uskutecznioném sprawdzeniu onychże ze strony buchalteryi krajowéj, jeżeli tak samo prawo do tego, jakotéż i cyfra istniejącemi w téj mierze przepisami unormowane są niewątpliwie i dokładnie; nareszcie zaliczek na podróż za następném złożeniem rachunków; wszakże co do należytości przesiedlenia, wynagrodzeń kosztów podróży i zaliczek podróżnych, w obrębach summy ogółowéj w przedukładzie pokrytéj.

§. 20.

Urlaube zu bewilligen sind berechtiget:

a) Die Landes-Baudirekzion, sowie der Vorstand der technischen Rechnungsbeamten ihren Untergebenen längstens auf acht Tage;

b) der Kreispräsident, mit Ausnahme desjenigen, in dessen Kreise die Landes-Baudirekzion zugleich als Kreis-Bau-Amt fungirt, den beiden ersten Beamten des Kreis-Bau-Amtes und dem Leiter der technischen Rechnungs-Abtheilung auf längstens vierzehn Tage, allen übrigen Angestellten des Baudienstes im Kreise auf längstens Einen Monat, in jedem Falle unter gleichzeitiger Eröffnung an die Landes-Baudirekzion;

c) der Statthalter den beiden ersten Beamten der Landes-Baudirekzion und dem Vorstande der technischen Rechnungsbeamten, unter gleichzeitiger Anzeige an das Handelsministerium, auf längstens sechs Wochen, allen übrigen Angestellten des Baudienstes im Lande auf längstens zwei Monate.

Urlaube sind von den vorstehenden gedachten Behörden nur in der Art zu ertheilen, daß nicht durch gleichzeitige Beurlaubung mehrerer Individuen des Amtspersonales die Arbeitskräfte einer Behörde zum Nachtheile des Dienstes geschmälert werden.

§. 21.

Der Statthalter bewilliget:

a) Belohnungen und Aushilfen bis zum Betrage von hundert Gulden an Beamte und von fünfzig Gulden an sonstige Angestellte und Diener des Baudienstes innerhalb des genehmigten Voranschlages mit der Beschränkung, daß das obige Ausmaß auch bei einer mehrmaligen Betheilung derselben Person innerhalb der Frist Eines Jahres nicht überschritten werden darf;

b) Gehalts- und Lohnvorschüsse, unter Beobachtung der bestehenden Normen für Beamte und sonstige Angestellte des Baudienstes, deren Jahresgehalt siebenhundert Gulden nicht übersteigt;

c) Substituzions- und Uebersiedlungsgebühren, dann Reisevergütungen nach stattgefundener Richtigstellung von Seite der Landesbuchhaltung, und in soferne der Anspruch selbst, sowie dessen Ziffer, durch die bestehenden Vorschriften zweifellos und bestimmt normirt sind; ferner Reisevorschüsse gegen Verrechnung, und zwar die Uebersiedlungsgebühren, Reisevergütungen und Reisevorschüsse innerhalb des durch den Voranschlag bedeckten Gesammtbetrages.

Władza dyscyplinarna.

§. 22.

Jest prawem Namiestnika nakazać dochodzenie w drodze dyscyplinarnéj przeciw urzędnikom i innym organom służby budowniczéj, w formach przepisanych, i jeżeli do tego jest powód uzasadniony.

§. 23.

Namiestnik ma prawo rozciągnąć następujące stopnie kary na urzędników i inne organa służby budowniczéj, po udowodnieniu istoty czynów i nastąpioném wysłuchaniu osób, których się tyczy:

W ogólności przy zagrożeniu cięższéj kary lub bez takowego:

a) wyrzuty;

b) nagany.

Na urzędników i innych funkcyonaryuszów, których płaca roczna nie przenosi siedmset złotych reńskich:

a) przeniesienie urzędnika lub funkcyonaryusza za karę jego własnym kosztem;

b) degradowanie na miejsce służbowe, z którém mniejsza płaca jest połączona, chociażby takie nie było próżném; w takim przypadku miejsce służbowe, które dawniéj zajmował taki urzędnik, dopiéro będzie wtedy obsadzoném, gdy degradowany wstąpi w miejsce usystemizowane téj kategoryi, na którą zdegradowanym został;

c) oddalenie ze służby publicznéj. Co się tyczy przybiérania radców sądowych do narad nad oddalaniem ze służby, tudzież co do dalszego postępowania przy różności zdań takich radców, należy zachować przepisy w téj mierze obowiązujące.

O ile rozmaite władze budownicze mają prawo według istniejących instrukcyj oddalać ze służby niektóre organa niższéj służby budowniczéj, to prawo pozostanie im także na przyszłość, z tém jednakże postanowieniem, że prawo oddalenia co do kategoryj w mowie będących, służy tylko Dyrekcyi krajowéj budownictwa, a właściwie na nią przeniesioném zostaje.

§. 24.

Namiestnik ma prawo w przypadkach przepisanych zawiesić w służbie i w płacy urzędników i innych funkcyonaryuszów służby budowniczéj, których płaca roczna nie przenosi siedmset złotych reńskich; zaś przeciw innym urzędnikom i funkcyonaryuszom czynić przedstawienia do Ministerstwa Handlu; jeżeli zaś zwłoka grozi niebezpieczeństwem, będzie mógł nawet przeciw tym ostatnim wprost sam postąpić, a postanowienie swoje poddać pod zatwierdzenie Ministerstwa Handlu.

Disziplinargewalt.

§. 22.

Dem Statthalter steht zu, gegen Beamte und sonstige Organe des Baudienstes, wenn gegründeter Anlaß dazu vorhanden ist, Disziplinar-Untersuchungen in den gehörigen Formen einzuleiten.

§. 23.

Der Statthalter ist befugt, wider Beamte und sonstige Organe des Baudienstes nach Sicherstellung der Thatsachen und nach erfolgter Verantwortung von Seite der Betheiligten, nachstehende Strafgrade zu verhängen:

Im Allgemeinen mit oder ohne Androhung strengerer Behandlung:

a) Ausstellung,

b) Verweis.

Wider Beamte und sonstige Angestellte, deren Jahresgehalt siebenhundert Gulden nicht übersteigt:

a) Uebersetzung aus Strafe auf eigene Kosten des Betheiligten;

b) Degradirung auf einen minder besoldeten Dienstposten, selbst wenn ein solcher nicht erledigt ist, in welchem Falle die von dem Betheiligten früher bekleidete Dienststelle erst dann wieder zu besetzen kömmt, wenn der Degradirte in einen systemisirten Platz der Kategorie, zu welcher er degradirt wurde, eingerückt ist;

c) Entlassung aus dem öffentlichen Dienste. In Absicht auf die Beiziehung von Justizräthen zur Berathung über Dienst-Entlassungen und auf den weiteren Vorgang bei Verschiedenheit der Meinung dieser Räthe ist sich nach den bestehenden Vorschriften zu benehmen.

In soferne nach den dermaligen Instrukzionen die verschiedenen Baubehörden zur Entlassung einiger unteren Organe des Baudienstes ermächtiget sind, hat es hiebei mit der Bestimmung zu verbleiben, daß das Entlassungsrecht hinsichtlich der in Rede stehenden Kategorien nur der Landes-Baudirekzion zusteht, rücksichtlich auf dieselbe übertragen wird.

§. 24.

Der Statthalter ist berechtiget, wider Beamte und sonstige Angestellte des Baudienstes, deren Jahresgehalt siebenhundert Gulden nicht übersteigt, in den gesetzlich zuläßigen Fällen die Suspension vom Amte und Gehalte zu verhängen, und wider sonstige Beamte beim Handelsministerium in Antrag zu bringen; wenn aber Gefahr im Verzuge ist, auch gegen die letzteren unmittelbar zu verfügen und dem Handelsministerium zur Genehmigung anzuzeigen.

Również winien Namiestnik o każdym przypadku zawieszenia w służbie uczynić relacyę do Ministerstwa Handlu.

W przypadkach, w których urzędnicy zawieszeni w służbie alimentacyę pobiérać mają, należy wyznaczyć takową równocześnie z zawieszeniem w granicach przepisami wytkniętych.

Czynności urzędowe administracyjne.

§. 25.

Namiestnik kierować będzie czynnościami urzędowemi administracyjnemi służby budowniczéj.

§. 26.

W szczególności Namiestnik ma prawo:

a) udzielać przebaczania za brak pieniędzy aż do wysokości kwoty pięćdziesięciu złotych reńskich, jeżeli brak nie powstał z przeniewierzenia się urzędnika; tudzież za braki okazujące się w rachunkach aż do kwoty tysiąca złotych reńskich, nie mogące być już ściągnionemi, jeżeli władza kontrolująca uzna, iż wyjaśnienia dane przez składającego rachunki na wzgląd zasługują i są uzasadnione;

b) wykréślenie zaległości nie mogących być ściągnionemi, i nie pochodzących z przewinienia urzędnika, aż do summy tysiąca złotych reńskich.

W powyższych przypadkach potrzebném jest do udzielenia przebaczenia lub wykréślenia, zezwolenie Władzy krajowéj Skarbowéj.

§. 27.

Do czynności urzędowych Namiestnika należy oprócz tego:

a) zatwierdzenie najmu lokalności urzędowych dla władz budowniczych, jeżeli takowe w budynkach publicznych pomieszczone być nie mogą; jeżeli kontrakt najmu nie przechodzi lat trzech, a roczny czynsz za najem nie przenosi sześciuset złotych reńskich;

b) zabezpieczenie opału i oświetlenia i zatwierdzenie zawartych w tym względzie akordów lub kontraktów, tudzież pozwolenie do sprawienia potrzeb urzędowych i kancelaryjnych, jeżeli na ten cel nie są wyznaczone kwoty ryczałtowe, równie do dostarczenia urządzenia kancelaryj, a we wszystkich tych sprawach w granicach kosztów preliminowanych.

§. 28.

Namiestnik starać się będzie o to, ażeby preliminarya roczne, wykazy peryodyczne potrzebnych pieniędzy, obrachunki i inne podania odnoszące się do szafunku pieniędzmi, sporządzane były przez władze do tego powołane, w miarę przepisów w tym względzie w każdym czasie istniejących, i przedło-

Auch von jedem anderen Suspensionsfalle ist dem Handelsministerium Anzeige zu erstatten.

In den Fällen, wo für suspendirte Beamte die Alimentazion einzutreten hat, ist dieselbe gleichzeitig mit der Suspension innerhalb des vorschriftmäßigen Ausmaßes zu bewilligen.

Administrative Amtshandlungen.

§. 25.

Der Statthalter leitet die administrativen Amtshandlungen des Baudienstes.

§. 26.

Dem Statthalter steht insbesondere zu:

a) die Nachsicht-Ertheilung für Geldabgänge bis zum Betrage von fünfzig Gulden, wenn der Abgang nicht aus der Veruntreuung eines Beamten entstanden ist; und für uneinbringliche Rechnungsmängel bis zum Betrage von tausend Gulden, wenn die Kontrolbehörde die Erläuterung des Rechnungslegers für rücksichtswürdig und grundhältig erklärt;

b) die Abschribung uneinbringlicher, nicht durch Verschulden eines Beamten entstandener Rückstände bis zum Betrage von tausend Gulden.

In diesen Fällen ist die Nachsicht-Ertheilung oder Abschreibung durch die Zustimmung der Finanz-Landesbehörde bedingt.

§. 27.

Zur Amtswirksamkeit des Statthalters gehört ferner:

a) die Genehmigung der Miethe der Amtslokalitäten für Baubehörden, in soferne sie in öffentlichen Gebäuden nicht untergebracht werden können, wenn der Miethvertrag die Dauer von drei Jahren und den jährlichen Miethzins von sechshundert Gulden nicht überschreitet.

b) die Sicherstellung der Beheitzung und Beleuchtung und die Genehmigung der dießfälligen Akkorde oder Verträge, dann die Bewilligung zur Anschaffung von Amts- und Kanzlei-Erfordernissen, in soferne dafür nicht Pauschalien bemessen sind, dann zur Beistellung von Kanzlei-Einrichtungsstücken, und zwar in allen diesen Angelegenheiten innerhalb der im Voranschlage genehmigten Bedeckung.

§. 28.

Der Statthalter sorgt dafür, daß die den Baudienst betreffenden Jahresvoranschläge, die periodischen Geld-Erforderniß-Nachweisungen, die Rechnungs-Abschlüsse und die sonst auf die Geldgebarung Bezug nehmenden Eingaben in Gemäßheit der jeweilig bestehenden Anordnungen von den dazu berufenen Behörden immer gehörig verfaßt

ży takowe po ich sprawdzeniu Ministerstwu Handlu w przepisanych terminach ze swojém zdaniem, lub z szczególnemi uwagami swojemi.

§. 29.

Władze budownicze nie będą mogły wprost do kas wydawać nakazów do wypłaty, Dyrekcya krajowa Budownictwa czynić winna wnioski swoje Namiestnikowi co do asygnacyi na wypłaty potrzebne do budownictwa krajowego, który mając wzgląd na prawomocność żądania, na pokrycie znajdujące się, i na ustanowione zakresy działania, nakaże albo sam wypłatę, albo o takową wystara się u Ministerstwa Handlu.

Postanowienia ogólne.

§. 30.

Urządzenia, instrukcye, zakresy działania, należytości, przepisy i t. d. obowiązujące obecnie pod względem służby budowniczéj, pozostaną tymczasem w swéj mocy, o ile niniejszym przepisem zmienionemi nie zostały.

§. 31.

W wyższéj instancyi należą wszelkie sprawy osobowe służby budowniczéj, przechodzące zakres działania władz niższych, do zakresu Ministerstwa Handlu, zaś co do innych spraw służby budowniczéj nie przydzielonych władzom niższym, należą te do zakresu Ministerstwa Handlu, które się tyczą służby budowniczéj całego Państwa.

§. 32.

Ministerstwo Handlu rozstrzygać będzie w wyższéj instancyi albo z urzędu, albo w skutku powołania się stron interesowanych także we wszystkich przypadkach służby budowniczéj Państwa, w których Namiestnik wydał swoje rozporządzenia. Ministerstwu Handlu pozostawioném jest także, w przypadkach, które mu się stósownemi być wydają, nawet takie sprawy służby budowniczéj Państwa podciągać pod swoje własne rozstrzygnienie i rozrządzenie, które wchodzą w zakres władzy niższéj.

§. 33.

Niniejszy przepis obowiązuje w całym obrębie Cesarstwa, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego i Węgier, i zacznie działać z 1. Marca 1853 r.

und geprüft werden, und legt sie dem Handelsministerium in den vorgezeichneten Zeitpunkten mit seinem Gutachten oder den allenfälligen Bemerkungen vor.

§. 29.

Von den Baubehörden haben unmittelbare Zahlungs=Aufträge an die Kassen nicht zu ergehen; die Landesbaudirekzion schreitet hinsichtlich der für den Baudienst des Landes erforderlichen Zahlungs=Anweisungen bei dem Statthalter ein, welcher mit Rücksicht auf die Liquidität des Anspruches, auf die vorhandene Bedeckung und auf die festgesetzten Wirkungskreise die Flüssigmachung entweder im geeigneten Wege veranlaßt, oder bei dem Handelsministerium beantragt.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 30.

Die hinsichtlich des Baudienstes gegenwärtig bestehenden Einrichtungen, Instrukzionen, Wirkungskreise, Gebühren, Vorschriften u. s. w. bleiben, in sofern sie durch gegenwärtige Vorschrift nicht eine Aenderung erfahren, vor der Hand in Wirksamkeit.

§. 31.

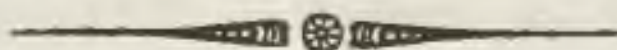
In höherer Instanz gehören alle den Wirkungskreis der Unterbehörden überschreitenden Personal=Angelegenheiten des Baudienstes, von den sonstigen Angelegenheiten des Baudienstes aber, welche nicht den Unterbehörden übertragen sind, jene in den Wirkungskreis des Handelsministeriums, welche den Reichsbaudienst betreffen.

§. 32.

Das Handelsministerium entscheidet ferner in höherer Instanz von Amtswegen, oder über Berufung der Betheiligten in denjenigen Angelegenheiten des Reichsbaudienstes, worüber der Statthalter verfügt hat. Dem Handelsministerium ist außerdem anheimgestellt, in Fällen, die dazu geeignet erachtet werden, auch Angelegenheiten des Reichsbaudienstes, die sonst in den Wirkungskreis einer untergeordneten Behörde gehören würden, der eigenen Schlußfassung und Verfügung zu unterziehen.

§. 33.

Die gegenwärtige Vorschrift ist für den ganzen Umfang des Kaiserstaates giltig, mit Ausnahme der Militärgrenze und von Ungarn, und tritt vom 1. März 1853 an in Wirksamkeit.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część X.

Wydana i rozesłana dnia 15. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

X. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. April 1853.

29.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 6. Lutego 1853,

obowiązujące w Czechach, Morawii i Szląsku,

mocą którego ustanowioném zostaje w porozumieniu z Ministerstwami Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w jaki sposób przeprowadzone ma być wynagrodzenie, które w najwyższym patencie z dnia 11. Lipca 1850 r. Dz. p. P. nr. 267, przyrzeczoném było posiadaczom dóbr, mającym niegdyś prawo pobiérania dziesięciny od kopalń w Czechach, Morawii i Szląsku.

Obacz Dziennik praw Państwa, część X., nr. 28, wydaną dnia 19. Lutego 1853.

30.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 15. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część X., nr. 29, wydana dnia 19. Lutego 1853),

obowiązujące w Austryi Wyższéj i Niższéj, Solnogrodzie, Karyntyi, Krainie, Tryeście, Gorycyi, Gradysce i Istryi, Dalmacyi, w Królestwie Lombardzko-Weneckiém, Czechach, Morawii i Szląsku, Galicyi, Krakowie i Bukowinie,

tyczące się terminu do zgłoszenia się do przysięgi w postępowaniu sumaryczném.

Ażeby uchylić wątpliwości zachodzące co do tego,

1. czyli w postępowaniu sumaryczném należy w wyrokach pierwszéj instancyi naznaczyć termin do zgłoszenia się do przysięgi, aż łącznie do dnia jedynastego, albo téż łącznie do dnia siedmnastego, po dniu w którym wyrok doręczony został? — tudzież

2. jaki termin należy naznaczyć do zgłoszenia się do tego dowodu w wyroku ostatniéj instancyi?

wskazuje się zgodnie z dekretem nadwornym, wydanym przez c. k. sąd najwyższy na dniu 31. Grudnia 1846 nr. 8621 do c. k. sądu apelacyjnego tyrolsko-forarlberskiego, co do pierwszego punktu na §. 44. najwyższego postanowienia z dnia 18. Października 1845 r. (§. 45. przepisów dla Dalmacyi i §. 46. dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego wydanych), na mocy których wyrok zapadły w postępowaniu sumaryczném, przeciw któremu nie było założone dalsze powołanie, staje się prawomocnym w przeciągu dni ośmiu, zatém zgłoszenie się do dowodu nastąpić winno najdaléj w przeciągu dni trzech po upływie owego czasu; zaś co do drugiego punktu na §. 7. najwyższego postanowienia z dnia 18. Października 1845 r. (§. 8. przepisów dla Dalmacyi i

29.

Verordnung des Finanzministeriums vom 6. Februar 1853,

wirksam für Böhmen, Mähren und Schlesien,

womit im Einverständnisse mit den Ministerien des Innern und der Justiz die Durchführung der, den vormals bergzehentberechtigten Grundherren in Böhmen, Mähren und Schlesien im Allerhöchsten Patente vom 11. Juli 1850, Reichs-Gesetzblatt Nr. 267, zugesicherten provisorischen Entschädigung angeordnet wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, X. Stück, Nr. 28, ausgegeben am 19. Februar 1853.

30.

Verordnung des Justizministeriums vom 15. Februar 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, X. Stück, Nr. 29, ausgegeben am 19. Februar 1853),

wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Triest, Görz, Gradiska und Istrien, Dalmazien, das lombardisch-venezianische Königreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, Galizien, Krakau und die Bukowina,

über die Frist zur Eides-Antretung im summarischen Verfahren.

Zur Behebung der vorgekommenen Zweifel:

1. ob im summarischen Verfahren die Frist zur Antretung eines Eides in den Urtheilen erster Instanz bis einschließig des eilften oder siebzehnten Tages nach jenem der Zustellung des Urtheiles zu bestimmen, und

2. welche Frist zur Antretung dieses Beweises in einem Urtheil letzter Instanz festzusetzen sei?

wird in Uebereinstimmung mit dem von der k. k. obersten Justizstelle am 31. Dezember 1846, Nr. 8621, an das k. k. tirolisch-vorarlbergische Appellazionsgericht erlassenen Hofdekrete, in Beziehung auf den ersten Punkt auf den §. 44 der Allerhöchsten Entschließung vom 18. Oktober 1845 (§. 45 der Vorschriften für Dalmazien und §. 46 für das lombardisch-venezianische Königreich), wornach ein im summarischen Verfahren ergangenes Urtheil, gegen welches keine Berufung ergriffen wurde, binnen acht Tagen in Rechtskraft erwächst, daher die Beweisantretung binnen längstens drei Tagen nach Ablauf dieses Zeitraumes zu geschehen hat; hinsichtlich des zweiten Punktes aber auf den §. 7 der Allerhöchsten Entschließung vom 18. Oktober 1845 (§. 8 der Vorschriften für Dalmazien und §. 9 derjenigen für das lombardisch-vene-

§. 9. przepisów dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego wydanych), na mocy którego termin dni czternastu przez ustawę sądową ogólnie przepisany zachowanym być winien, ponieważ co do tego punktu dla postępowania sumarycznego nie ma naznaczonego szczególnego terminu.

Krauss m. p.

31.

Patent Cesarski z dnia 16. Lutego 1853,

obowiązujący dla Królestw Węgier, Kroacyi i Slawonii, dla Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego,

moca którego wydanym zostaje dla rzeczonych co dopiéro krajów koronnych przepis o zakresie działania i właściwości władz sądowych w sprawach cywilnych (norma jurysdykcyjna cywilna), z tém oraz postanowieniem, iż takowy w życie wejść ma z tym dniem, osobno obwieścić się mającym, na którym rozpoczną urzędowanie swoje w powyższych krajach koronnych nowo-uorganizowanemi być mające urzędy powiatowe (urzędy sędziów stolniczych) i inne władze sądowe.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XI., nr. 30, wydana dnia 25. Lutego 1853.

zianische Königreich) hingewiesen, zu Folge dessen, da in diesem Punkte für den summarischen Prozeß keine besondere Frist vorgeschrieben ist, die allgemein durch die Gerichts-Ordnung bestimmte Frist von vierzehn Tagen beobachtet werden muß.

Krauß m. p.

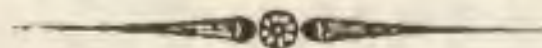
31.

Kaiserliches Patent vom 16. Februar 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slavonien, die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat,

womit für diese Kronländer eine Vorschrift über den Wirkungskreis und die Zuständigkeit der Gerichtsbehörden in bürgerlichen Rechtsachen (Zivil-Jurisdikzionsnorm) erlassen, und bestimmt wird, daß dieselbe von dem, insbesondere kundzumachenden Tage angefangen in Wirksamkeit zu treten habe, an welchem in diesen Kronländern die neu zu organisirenden Bezirksämter (Stuhlrichterämter) und die übrigen Gerichtsbehörden ihre Thätigkeit beginnen werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XI. Stück, Nr. 30, ausgegeben am 25. Februar 1853.

DZIENNIK RZADOWY

9

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział pierwszy.

Część XI.

Wydana i rozesłana dnia 18. Kwietnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 18. April 1853.

32.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 13. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XII., nr. 31, wydana dnia 28. Lutego 1853),

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 10. Lutego 1853, ustanowioném zostaje sądownictwo nad urzędnikami i sługami przy Jeneralnéj Inspekcyi żandarmeryi znajdującymi się, tudzież nad oficerami od podpułkownika niżéj do niéj należącymi, lub tamże przydzielonymi.

Najwyższém postanowieniem z dnia 10. Lutego 1853 r. raczył Najjaśniejszy Pan Jego Cesarska Królewska Apostolska Mość najłaskawiéj udzielić Jenerał-Inspektorowi żandarmeryi sądownictwo nad wszystkimi w stanie téjże znajdującymi się urzędnikami i sługami, równie jak nad należącymi do niéj, lub tamże przydzielonymi oficerami, od podpułkownika niżéj idąc, nie tylko w sprawach karnych, lecz téż w sprawach spornych i niespornych cywilnych, z tém wszakże ograniczeniem, iż gdyby zbrodni lub wykroczenia winnym się stał szef i referent wojskowego, ekonomicznego lub sądowego wydziału Jeneralnéj Inspekcyi żandarmeryi, Jenerał-Inspektor onegoż wprawdzie wedle okoliczności aresztować może, wszelakoż natychmiast o tém przez wyższy sąd wojskowy najwyższemu trybunałowi wojskowemu sądowemu z okoliczném przedstawieniem rzeczy doniesienie uczynić, i dalszego rozstrzygnienia oczekiwać powinien.

Bamberg m. p.
Jenerał-Major i Jenerał-Adjutant Jego Ces. Król. Mości.

33.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 14. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XII., nr. 32, wydana dnia 28. Lutego 1853),

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 10. Lutego 1853, osiągniony rok szesnasty wieku oznaczonym zostaje jako wiek, który wymaganym jest do dobrowolnego wstąpienia do obowiązkowego stanu c. k. armii i c. k. pułków granicznych wojskowych.

W skutek najwyższego postanowienia Jego Cesarsko-Królewskiéj Apostolskiéj Mości z dnia 10. Lutego 1853 r., przyjętemi być mogą do obowiązkowego stanu c. k. armii te tylko indywidua niżéj wieku rekrutacyi ulegającego, które wedle przedłożonéj ulegalizowanéj metryki chrztu osiągnęły przynajmniéj rok szesnasty wieku, a zarazem zupełnie zdatnemi są do służby wojennéj polowéj, i miarę przepisaną posiadają.

32.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 13. Februar 1853,

(im Reichs=Gesetzblatte, XII. Stück, Nr. 31, ausgegeben am 28. Februar 1853)

womit in Folge Allerhöchster Entschließung vom 10. Februar 1853 die Gerichtsbarkeit über die im Stande der General=Gensd'armerie=Inspekzion befindlichen Beamten und Diener und über die dahin gehörigen oder daselbst zugetheilten Offiziere, vom Oberstlieutenant abwärts, bestimmt wird.

Seine kaiserlich-königliche Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 10. Februar 1853 dem jeweiligen General=Gensd'armerie=Inspektor die Gerichtsbarkeit über alle im Stande derselben befindlichen Beamten und Diener, sowie über die dahin gehörigen oder daselbst zugetheilten Offiziere, vom Oberstlieutenant abwärts, sowohl in Straffällen, als in Geschäften des Richteramtes in und außer Streitsachen, mit der Beschränkung Allergnädigst zu verleihen geruhet, daß, wenn ein Chef und Referent des Militär-, ökonomischen oder Justiz=Departements der General=Gensd'armerie-Inspekzion eines Verbrechens oder Vergehens sich schuldig gemacht hätte, der General=Inspektor ihn zwar nach Umständen mit Arrest belegen könne, jedoch sogleich unter umständlicher Erörterung der That durch das Militär-Obergericht dem obersten Militär=Gerichtshofe hievon die Anzeige zu erstatten und die weitere Entscheidung abzuwarten habe.

Bamberg m. p.,
General=Major und General=Adjutant Seiner Majestät.

33.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 14. Februar 1853,

(im Reichs=Gesetzblatte, XII. Stück, Nr. 32, ausgegeben am 28. Februar 1853),

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 10. Februar 1853, das erreichte sechzehnte Lebensjahr als das zum freiwilligen Eintritte in den obligaten Stand der k. k. Armee und in die k. k. Militär-Grenzregimenter erforderliche Alter festgesetzt wird.

In Folge Allerhöchster Entschließung Seiner kaiserlich=königlichen Apostolischen Majestät vom 10. Februar 1853 dürfen nur solche Individuen unter dem rekrutirungspflichtigen Alter in den obligaten Stand der k. k. Armee aufgenommen werden, welche laut des beizubringenden legalisirten Taufscheines mindestens das sechzehnte Lebensjahr erreicht haben, und vollkommen feldkriegsdiensttauglich sind, wie auch das vorgeschriebene Maß besitzen.

Niemniéj téż i w Pograniczu Wojskowém, gdzie stosownie do usankcyonowanéj przez Najjaśniejszego Pana ustawy zasadniczéj z r. 1850 §. 55., wolny był wstęp do wojska indywiduom do służby polowéj zdolnym bez różnicy wieku, ograniczoném zostaje na przyszłość minimum wieku do dobrowolnego wstąpienia na osiągniony rok szesnasty wieku.

Co do przyjęcia młodzi okrętowéj przy c. k. marynarce, pozostają jednakże przepisy obecnie obowiązujące.

Co się niniejszém do powszechnéj podaje wiadomości i zachowania.

Bamberg m. p.

Jenerał-Major i Jenerał-Adjutant Jego Ces. Król. Mośc..

34.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 14. Lutego 1853,

do uniwersytetu w Peszcie,

którém ustanowioném zostaje, iż do przedmiotów egzaminowanych przy jurydycznych rygorozach, należéć będą także i prawo cywilne austryackie, postępowanie sądowe, prawo wekslowe i handlowe, tudzież statystyka austryacka.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XII., nr. 33, wydana dnia 28. Lutego 1853.

35.

Rozporządzenie Najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 23. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XII., nr. 34, wydana dnia 28. Lutego 1853),

mocą którego co do zakazów dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego aż po dzień 1. Września roku zeszłego, wydanych, przedłużonym zostaje aż do końca Kwietnia roku niniejszego termin ważności zakazów pism drukowych, wydanych dotychczas dla pojedynczych krajów koronnych Państwa, lub też dla szczególnych okręgów, oznaczony rozporządzeniem z dnia 23. Września 1852, Dziennik praw Państwa, część LX., nr. 196.

W porozumieniu z Ministeryami Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, postanawia Najwyższa Władza Policyjna, iż zakazy pism drukowych wydane podczas stanu wyjątkowego aż po dzień 1. Września roku zeszłego dla Królestwa

Ebenso wird in der Militär-Grenze wo gemäß des Allerhöchst-sanktionirten Grundgesetzes vom Jahre 1850, §. 55, der freiwillige Eintritt feldkriegsdiensttauglicher Individuen ohne Unterschied des Alters gestattet war, künftig das Alters-Minimum zum freiwilligen Eintritte auf das erreichte sechzehnte Lebensjahr beschränkt.

Die bestehenden Vorschriften hinsichtlich der Aufnahme der Schiffsjungen bei der k. k. Marine haben jedoch in Kraft zu bleiben.

Dieß wird zur allgemeinen Nachachtung bekannt gegeben.

Bamberg m. p.,
General-Major und General-Adjutant Seiner Majestät.

34.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 14. Februar 1853,

an die Universität zu Pesth,

womit die Einbeziehung des österreichischen Zivilrechtes, des gerichtlichen Verfahrens, des Handels- und Wechselrechtes und der österreichischen Statistik in die, bei den juridischen Rigorosen zu prüfenden Gegenstände angeordnet wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XII. Stück, Nr. 33, ausgegeben am 28. Februar 1853.

35.

Verordnung der obersten Polizei-Behörde vom 23. Februar 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XII. Stück, Nr. 34, ausgegeben am 28. Februar 1853),

mit welcher die durch Verordnung vom 26. September 1852, Reichs-Gesetz-Blatt, LX. Stück, Nr. 196, festgesetzte Frist der Giltigkeit der, bisher für einzelne Kronländer des Reiches oder für besondere Gebiethstheile erlassenen Verbote von Druckschriften, bezüglich der für das lombardisch-venezianische Königreich bis zum 1. September vorigen Jahres erlassenen Verbote, bis Ende April dieses Jahres verlängert wird.

Im Einvernehmen mit den Ministerien des Innern und der Justiz findet die oberste Polizei-Behörde zu bestimmen, daß die während des Ausnahmszustandes bis zum 1. September vorigen Jahres für das lombardisch-venezianische Königreich erflossenen

Lombardzko-Weneckiego, a pod supozycyą, że nie będą tymczasem przez najwyższą Władzę Policyjną rozciągnionemi na całe Państwo, mające ustać z dniem piérwszym Marca roku bieżącego w skutek rozporządzenia z dnia 26. Września roku przeszłego, dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego w zupełnéj swéj mocy jeszcze pozostać mają aż do końca Kwietnia roku bieżącego.

Kempen m. p., F. M. P.

Verbote von Druckschriften, welche Verbote unter der Voraussetzung, daß sie mittlerweile von der obersten Polizei-Behörde nicht auf das ganze Reich ausgedehnt worden seien, in Gemäßheit der Verordnung vom 26. September vorigen Jahres mit erstem März dieses Jahres hätten außer Wirksamkeit treten sollen, für den Umfang des lombardisch-venezianischen Königreiches noch bis Ende April dieses Jahres in voller Giltigkeit zu bleiben haben.

Kempen m. p., F. M. L.

Verbote von Druckschriften, welche Verbote unter der Voraussetzung, daß sie mittlerweile von der obersten Polizei-Behörde nicht auf das ganze Reich ausgedehnt worden seien, in Gemäßheit der Verordnung vom 26. September vorigen Jahres mit ersten März dieses Jahres hätten außer Wirksamkeit treten sollen, für den Umfang des lombardisch-venezianischen Königreiches noch bis Ende April dieses Jahres in voller Giltigkeit zu bleiben haben.

Kempen m. p., F. M. L.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XII.

Wydana i rozesłana dnia 19. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 19. Mai 1853.

36.

Rozporządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 22. Lutego 1853,

mocą którego zaprowadzoną zostaje instytucya egzaminów synodalnych (konkursowych), przepisanych dla uzyskania beneficyów duchownych w Węgrzech, Siedmiogrodzie, Kroacyi, Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIII., nr. 35, wydaną dnia 7. Marca 1853.

37.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 23. Lutego 1853,

obowiązujące w Siedmiogrodzie,

mocą którego wydanym zostaje przepis, tyczący się rozdawania oblatoryów w tymże kraju koronnym.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIII., nr. 36, wydaną dnia 7. Marca 1853.

38.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 27. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XIII., nr. 37, wydana dnia 7. Marca 1853),

wydane do Władz akademicznych uniwersytetów w Wiédniu, Pradze, Peszcie, Krakowie, Lwowie, Gracu, Insbruku i Ołomuńcu,

w przedmiocie opłacania taks kolegialnych przez słuchaczy nadzwyczajnych.

Władze akademiczne niektórych uniwersytetów uczyniły wniosek, ażeby słuchacze nadzwyczajni zaraz przy wpisaniu zniewoleni zostali do złożenia opłat kolegialnych z góry, o ile to stosownem i potrzebnem się wydaje do ubezpieczenia mocy §fu 12. ustawy z dnia 12. Lipca 1850 r. l. 310, do zapobieżenia zaległościom nagromadzić się mogącym, i niedogodnościom ztąd powstającym, tudzież do powstrzymania napływu takich słuchaczy nadzwyczajnych, którzy nie mając szczérego powołania, dają się zapisać na odczyty, takowe zaś w krótkim czasie zaniedbują, a pod pozorem odbywania nauk, zostawają w mieście, w którém się uniwersytet znajduje, bez zatrudnienia.

36.

Verordnung des Ministers für Kultus und Unterricht vom 22. Februar 1853,

wodurch in Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien, Slavonien, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate das Institut der, zur Erlangung von Kuratbenefizien vorgeschriebenen Synodal- (Konkurs-) Prüfungen eingeführt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIII. Stück, Nr. 35, ausgegeben am 7. März 1853.

37.

Verordnung des Justizministeriums vom 23. Februar 1853,

giltig für das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wodurch eine Vorschrift über die Ausgabe von Oblatorien in diesem Kronlande erlassen wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIII. Stück, Nr. 36, ausgegeben am 7. März 1853.

38.

Verordnung des Ministeriums des Kultus und öffentlichen Unterrichts vom 27. Februar 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XIII. Stück, Nr. 37, ausgegeben am 7. März 1853),

an die akademischen Behörden der Universitäten in Wien, Prag, Pesth, Krakau, Lemberg, Gratz, Insbruck und Ollmütz,

betreffend die Entrichtung der Kollegiengelder von Seite der außerordentlichen Hörer.

Die akademischen Behörden mehrerer Universitäten haben den Antrag gestellt, daß die außerordentlichen Hörer gleich bei der Inskripzion verhalten werden mögen, die Kollegiengelder in Vorhinein zu entrichten, in soweit dieß als nothwendig und zweckmäßig erscheint, um die Wirksamkeit des §. 12 des Gesetzes vom 12. Juli 1850, Z. 310, zu sichern, der Anhäufung von Rückständen und den daraus entstehenden Uebelständen vorzubeugen, endlich auch den Zudrang solcher außerordentlichen Hörer hintanzuhalten, welche ohne ernsten Beruf sich in die Vorlesungen einschreiben lassen, sie aber bald vernachläßigen, und sich sodann unter dem bloßen Vorwande des Studirens beschäftigungslos in der Universitätsstadt aufhalten.

Ponieważ wyraz „uczniowie“, przywiedziony w §. 35. wyżpowołanéj ustawy, jak to wykazuje ustęp drugi tegoż paragrafu, nie tylko się rozciąga na słuchaczy zwyczajnych, lecz także na tych słuchaczów nadzwyczajnych, którzy dla dalszego regularnego odbywania nauk, lub dla wykazania się przy ukończeniu nauk uniwersyteckich potrzebują zwyczajnego potwierdzenia, iż odwiedzali kolegia, liczba zaś słuchaczy nadzwyczajnych, nie należących do téj kategoryi, ciągle wzrasta, a wypełnienie przez nich §fu 12. ustawy z dnia 12. Lipca 1850 r. często wcale nie ma sankcyi przewidzianéj w drugim ustępie §. 35, dla tegoż w celu uchylenia wspomnionych niedogodności, w rozwiązaniu powyższych wniosków, rozporządza się, co następuje:

Słuchacze, którzy na mocy istniejących ustaw akademicznych za słuchaczy nadzwyczajnych są uważani, winni są w powszechności składać opłatę kolegialną za wszystkie kolegia, na które się zapisują, zacząwszy od kursu letniego 1853 r. natychmiast przy zapisaniu za jeden kurs z góry, o ile już przy zapisaniu nie mogą się wykazać, iż uzyskali uwolnienie. Wyjętymi są wszelako od tego przepisu:

1. owi teologowie, którzy dla braku egzaminu dojrzałości, w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. Września 1851 r., Dz. p. P. nr. 216, przypuszczeni są do fakultetu teologicznego jako słuchacze nadzwyczajni;

2. farmaceuci;

3. na kurs letni 1853 r. owi słuchacze nadzwyczajni rachunkowości rządowéj, którzy już zapisanymi byli w kursie zimowym 1852—53 r. i zupełnie zadosyć uczynili obowiązkowi swemu co do honoraryum.

Thun m. p.

39.

Patent Cesarski z dnia 2. Marca 1853,

dla uregulowania stosunków zachodzących między dawniejszymi panami gruntów a byłymi ich poddanymi i gruntowo-zobowiązanymi we Węgrzech, z powodu związku urbaryalnego i związków prawnych onemuż podobnych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIV., nr. 38, wydaną dnia 8. Marca 1853.

40.

Patent Cesarski z dnia 2. Marca 1853,

co do przeprowadzenia indemnizacyi urbaryalnéj i uwolnienia gruntowego w Królestwie Węgierskiém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIV., nr. 39, wydaną dnia 8. Marca 1853.

Nachdem einerseits der Ausdruck „Studirende" in dem §. 35 des zitirten Gesetzes, wie sich aus dem zweiten Satze dieses Paragraphes ergibt, sich nicht nur auf die ordentlichen, sondern auch auf jene außerordentlichen Studirenden bezieht, welche zur regelmäßigen Fortsetzung oder zum Behufe eines Ausweises bei dem Abschlusse ihrer Universitätsstudien einer ordentlichen Bestätigung des Kollegienbesuches bedürfen, anderseits aber die Zahl der, nicht in diese Kategorie gehörigen außerordentlichen Hörer im Zunehmen begriffen ist, und die Erfüllung des §. 12 des Gesetzes vom 12. Juli 1850 von Seite derselben jener Sankzion, welche in dem zweiten Satze des §. 35 vorgesehen ist, großentheils ganz entbehrt, so wird in Erledigung obiger Anträge zur Hintanhaltung der erwähnten Unzukömmlichkeiten angeordnet.

Die durch die bestehenden akademischen Gesetze als außerordentliche Hörer bezeichneten Studirenden an den Universitäten haben in der Regel das Kollegiengeld für alle von ihnen angemeldeten Kollegien, vom Beginne des Sommersemesters 1853 angefangen, sogleich bei der Inskripzion für ein Semester antizipativ zu entrichten, soweit sie sich nicht schon bei der Inskripzion über eine erwirkte Befreiung ausweisen können. Von dieser Vorschrift sind jedoch ausgenommen:

1. diejenigen Theologen, welche wegen Abganges der Maturitätsprüfung im Sinne des Ministerial-Erlaßes vom 16. September 1851, Reichs-Gesetzblatt, Nr. 216, als außerordentliche Hörer an der theologischen Fakultät zugelassen werden;

2. die Pharmazeuten;

3. für das Sommersemester 1853 jene außerordentlichen Hörer der Staatsrechnungswissenschaft, welche bereits im Wintersemester 1852-53 inskribirt waren und ihrer Honorarpflicht gehörig nachgekommen sind.

Thun m. p.

39.

Kaiserliches Patent vom 2. März 1853,

zur Regelung der zwischen den ehemaligen Grundherren und den gewesenen Unterthanen und Grundholden in Ungarn zu Folge des Urbarialverbandes und der ihm verwandten Rechtsbestände obwaltenden Verhältnisse.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIV. Stück, Nr. 38, ausgegeben am 8. März 1853.

40.

Kaiserliches Patent vom 2. März 1853,

über die Durchführung der Urbarial-Entschädigung und Grundentlastung im Königreiche Ungarn.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIV. Stück, Nr. 39, ausgegeben am 8. März 1853.

41.

Patent Cesarski z dnia 2. Marca 1853,

celem przeprowadzenia uwolnienia gruntowego i uregulowania stosunków urbaryalnych i tymże podobnych posesyjnych w Królestwach Kroacyi i Slawonii.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIV., nr. 40, wydaną dnia 8. Marca 1853.

42.

Patent Cesarski z dnia 2. Marca 1853,

o uregulowaniu stosunków, zachodzących między dawniejszymi panami gruntów a byłymi ich poddanymi i gruntowo zobowiązanymi w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, z powodu związku urbaryalnego i związków prawnych temuż podobnych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIV., nr. 41, wydaną dnia 8. Marca 1853.

43.

Patent Cesarski z dnia 2. Marca 1853,

o przeprowadzeniu wynagrodzenia urbaryalnego i uwolnienia gruntowego w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIV., nr. 42, wydaną dnia 8. Marca 1853.

44.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów, z dnia 4. Marca 1853.

(Dziennik praw Państwa, część XV., nr. 43, wydana dnia 12. Marca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

mocą którego obwieszczoną zostaje cena ściągnienia monet miedzianych, z kursu wywołanych.

Odnośnie do 6. ustępu rozporządzenia z dnia 26. Sierpnia 1851 (nr. 201 Dziennika praw Państwa), obwieszcza się niniejszém, iż oznaczone w taryfach hamerń miedzi eraryalnych dotychczasowe ceny ściągnienia starej miedzi, ważność swą rozciągają także i na dawniejsze z obiegu wywołane monety miedziane konwencyjne po 2, 1, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ kr., tudzież iż cena taryfowa obecnie i

41.

Kaiserliches Patent vom 2. März 1853,

zur Durchführung der Grundentlastung und Regelung der Urbarial- und der ihnen verwandten Besitzverhältnisse in den Königreichen Kroazien und Slavonien.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIV. Stück, Nr. 40, ausgegeben am 8. März 1853.

42.

Kaiserliches Patent vom 2. März 1853,

zur Regelung der zwischen den ehemaligen Grundherren und den gewesenen Unterthanen und Grundholden zu Folge des Urbarial-Verbandes und der ihm verwandten Rechtsbestände obwaltenden Verhältnisse, für die Wojwodschaft Serbien und den Temeser Banat.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIV. Stück, Nr. 41, ausgegeben am 8. März 1853.

43.

Kaiserliches Patent vom 2. März 1853,

über die Durchführung der Urbarial-Entschädigung und Grundentlastung in der Wojwodschaft Serbien und im Temeser Banate.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIV. Stück, Nr. 42, ausgegeben am 8. März 1853.

44.

Erlaß des Finanzministeriums vom 4. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XV. Stück, Nro. 43, ausgegeben am 12. März 1853),

giltig für alle Kronländer,

womit der Einlösungspreis für die einberufenen Kupfermünzen bekannt gemacht wird.

Mit Bezug auf den Absatz 6 der Verordnung vom 26. August 1851 (Nr. 201 des Reichs-Gesetzblattes) wird bekannt gemacht, daß die in den Tarifen der Aerarial-Kupferhämmer jeweilig festgesetzten Einlösungspreise für altes Kupfer, auch für die außer Umlauf gesetzten älteren Konvenzions-Kupfermünzen zu 2, 1, ½ und ¼ Kreuzer gelten, und das der tarifmäßige Preis dermal und bis eine Aenderung für nöthig

dopóki nie będzie zmiana za konieczną uznana, ustanowioną zostaje od cetnara wiédeńskiego na złotych reńskich 67, to jest sześćdziesiąt i siedm złotych reńskich monetą konwencyjną.

Następne urzędy i kasy obowiązane są, zacząwszy od dnia dwudziestego Marca r. b., ściągać wywołane z obiegu monety miedziane o dotychczasową cenę wykupu miedzi staréj, jako to:

a) główny urząd menniczy w Wiédniu;

b) kasa produkcyi soli i dochodów górniczych, oraz faktorya sprzedaży w Hall w Tyrolu;

c) faktorya i kasa leśnictwa w Neusohl;

d) kasa nadinspektoratu górniczego w Nagy-Bánya; nakoniec

e) administracya kas dyrekcyi górniczéj w Orawicza.

Zresztą wolno téż posiadaczom monet miedzianych z obiegu wywołanych, sprzedać takowe wyrobnikom używającym miedzi w wykonywaniu rzemiosła swego, lub komubądź innemu o dowolną cenę obopólnie ułożoną, albowiem zakaz istniejący co do stopienia monet prawnie w obiegu będących, nie ma zastosowania do rzeczonych monet miedzianych, obecnie z obiegu już wywołanych.

Baumgartner m. p.

45.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 5. Marca 1853,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których w mocy stoi ustawa postępowania karnego z dnia 17. Stycznia 1850,

którém w porozumieniu z Ministeryum Spraw Wewnętrznych i najwyższą Władzą Policyjną dla rzeczonych krajów koronnych na nowo ogłoszonym zostaje z niektóremi odmianami przepis o sporządzaniu tabel wykazujących sądowo-karnych, i o dalszém z niemi postępowaniu, udzielony dekretem nadwornym z dnia 30. Listopada 1821, nr. 1818 Zbioru ustaw sądowych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XV., nr. 44, wydaną dnia 12. Marca 1853.

erkannt wird, auf 67 Gulden, sage: Sieben und sechzig Gulden Konvenzions-Münze, für den Wiener Zentner festgesetzt ist.

Folgende Aemter und Kassen sind angewiesen, vom zwanzigsten März d. J. angefangen, die einberufenen Kupfermünzen um den jeweiligen Einlösungspreis des alten Kupfers einzulösen, als:

a) das Hauptmünzamt in Wien;
b) die Salz-Erzeugungs- und Berggefällen-Kasse, zugleich Verschleiß-Faktorei zu Hall, in Tirol;
c) die Faktorei und Forstwesens-Kasse zu Neusohl;
d) die Berg-Inspektorats-Oberamts-Kasse in Nagy-Bánya, endlich
e) die Bergdirekzions-Kassenverwaltung in Oravicza.

Uebrigens steht es den Besitzern einberufener Kupfermünzen frei, dieselben an Metall-Arbeiter, welche Kupfer zu ihrem Gewerbsbetriebe verwenden, oder an wen immer um einen beliebigen, durch gegenseitiges Uebereinkommen festgesetzten Preis zu verkaufen, indem das bestehende Verbot des Einschmelzens gesetzlich koursirender Münzen auf diese nunmehr außer Umlauf gesetzten Kupfermünzen keine Anwendung findet.

Baumgartner m. p.

45.

Verordnung des Ministeriums der Justiz vom 5. März 1853,

giltig für alle Kronländer, in welchen die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist,

wodurch im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern und der obersten Polizei-Behörde für die genannten Kronländer, die mit Hofdekret vom 30. November 1821 Nr. 1818 der Justiz-Gesetzsammlung ertheilte Vorschrift wegen Ausfertigung der strafgerichtlichen Auskunftstabellen und weiterer Behandlung derselben mit mehreren Abänderungen neuerlich kundgemacht wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XV. Stück, Nr. 44, ausgegeben am 12. März 1853.

46.

Rozrządzenie Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 6. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XV., nr. 45, wydana dnia 12. Marca 1853),

moc mające dla wszystkich krajów spólnego związku celnego,

którém ustanowioną zostaje 4-procentowa tara dla półskrzyniowych pakunków (ram), przy niektórych towarach zachodzących.

Ministeryum Finansów postanawia w porozumieniu z Ministeryum Handlu, iż porachowaną być ma tara w 4-procentach wagi sporco od pakunku w tak zwanych półskrzyniach (ramach) z drzewa, który zwykle miejsce ma w obrocie przy blatach blachy cynkowéj (oddział taryfy 54. lit. *b.*), tudzież przy towarach żelaznych (oddział taryfy 88.) i przy częściach składowych maszynowych (oddział taryfy 95.).

Postanowienie niniejsze wejść ma w wykonanie z tym dniem, na którym takowe dojdzie przez władzę przełożoną do wiadomości każdego poszczególnego urzędu celnego.

Baumgartner m. p.

46.

Erlaß der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 6. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XV. Stück, Nr. 45, ausgegeben am 12. März 1853),

giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

womit eine Tara von 4 Perzent für die, bei einigen Waaren vorkommenden Halbkisten (Rahmen) festgesetzt wird.

Das Finanzministerium findet im Einverständnisse mit dem Handelsmisterium zu bestimmen, daß für die bei Zinkblechplatten (Tarifs-Abtheilung 54, lit. b), dann bei Eisenwaaren (Tarifs-Abtheilung 88) und bei Maschinenbestandtheilen (Tarifs-Abtheilung 95) im Verkehre vorkommende Verpackung in sogenannten Halbkisten (Rahmen) von Holz eine Tara von 4 Perzent des Sporkogewichtes berechnet werde.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie jedem einzelnen Zollamte durch die vorgesetzte Behörde zukommen wird.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Kięstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Częśé XIII.

Wydana i rozesłana dnia 21. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. Mai 1853.

47.

Rozporządzenie Naczelnika najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 27. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, częśc XVI., nr. 46, wydana dnia 24. Marca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

wydane w przedmiocie utrzymywania w ewidencyi i strzeżenia cudzoziemców wygnanych lub wydalonych z Austryi.

Ustawa karna, obowiązująca obecnie w całym obrębie monarchii (z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego) wskazuje przypadki, w których sądy karne mają obowiązek, a przynajmniéj prawo, rozciągnąć na cudzoziemców karę wygnania lub wydalenia z Państwa Austryackiego za dopuszczenie się zbrodni, wykroczenia lub przestępstwa. Oprócz tego służy także władzom politycznym prawo, nakazać wydalenie cudzoziemca ze wszystkich krajów koronnych, dla względów policyjnych.

Ażeby przeszkodzić, by cudzoziemcy wygnani lub wydaleni nie powracali do Austryi, zadaniem jest policyi Państwa starać się o dokładne utrzymywanie w ewidencyi wszystkich, jakie się wydarzają wywołań lub wydaleń z kraju, a przez to zyskać dostateczną podstawę do ich strzeżenia.

Ażeby więc taką ewidencyę osiągnąć spiesznie, dokładnie i jednostajnie we wszystkich częściach monarchii, widzi się spowodowaną najwyższa Władza Policyjna, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, ustanowić następujące prawidła, które natychmiast w wykonanie wejść mają:

1. Ilekroć sąd karny lub władza polityczna zawyrokuje, iż cudzoziemiec wygnanym lub wydalonym będzie, winien jest sąd lub władza polityczna, od któréj rozkaz pochodzi, niezwłocznie w każdym pojedynczym przypadku uczynić o tém relacyę do Naczelnika tego kraju koronnego, w którym wygnanie lub wydalenie nastąpi.

2. Naczelnik polityczny kraju uwiadomić winien o otrzymanéj relacyi wszelkie władze dozorcze i organa kraju koronnego, którego jest Naczelnikiem, ażeby przez czuwanie nad wygnańcem lub wydalonym powrotu jego nie dopuścić.

3. Co miesiąc będą ułożone tak jak dotąd wykazy główne, wszystkich wydarzających się w monarchii wraz z Pograniczem Wojskowém przypadków wywołania lub wydalenia cudzoziemców.

4. Zestawieniem takiego wykazu trudnić się będzie, zacząwszy od 1. Stycznia b. r., sama najwyższa Władza Policyjna.

47.

Verordnung des Chefs der obersten Polizeibehörde vom 27. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XVI. Stück, Nr. 46, ausgegeben am 24. März 1853),

wirksam für alle Kronländer,

in Betreff der Evidenzhaltung und Ueberwachung der aus Oesterreich landesverwiesenen oder abgeschafften Ausländer.

Das nunmehr im ganzen Umfange der Monarchie (mit Ausnahme der Militärgrenze) giltige Strafgesetz bestimmt die Fälle, in welchen die Strafgerichte verpflichtet oder doch berechtiget sind, gegen Ausländer wegen eines begangenen Verbrechens, eines Vergehens oder einer Uebertretung die Landesverweisung oder Abschaffung aus dem österreichischen Staate zu verhängen. Außerdem sind auch die politischen Behörden ermächtiget, aus Polizeirücksichten die Entfernung eines Ausländers aus sämmtlichen Kronländern zu verfügen.

Um zu verhindern, daß landesverwiesene oder abgeschaffte Ausländer nach Oesterreich wieder zurückkehren, ist es die Aufgabe der Staatspolizei für eine genaue Evidenzhaltung aller vorkommenden Landesverweisungen oder Abschaffungen zu sorgen, und hiedurch eine genügende Basis für die Ueberwachung zu gewinnen.

Damit nun diese Evidenzhaltung in allen Theilen der Monarchie schnell, vollständig und gleichförmig erzielt werde, sieht sich die oberste Polizeibehörde veranlaßt, im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern und der Justiz nachstehende Bestimmungen vorzuzeichnen, welche sogleich in Wirksamkeit zu treten haben:

1. So oft die Landesverweisung oder Abschaffung eines Ausländers von einem Strafgerichte, oder von einer politischen Behörde ausgesprochen wird, hat das Gericht oder die Behörde, von der die Verfügung ausgeht, hievon von Fall zu Fall und ungesäumt die Anzeige an den politischen Chef jenes Kronlandes zu erstatten, in welchem die Landesverweisung oder Abschaffung stattfindet.

2. Der politische Landes-Chef wird von jeder eingelangten Anzeige die sämmtlichen Aufsichtsbehörden und Organe des Kronlandes, dem er vorsteht, sogleich in Kenntniß setzen, damit die Rückkehr des Landesverwiesenen oder Abgeschafften durch ihre Ueberwachung verhindert werde.

3. Ueber sämmtliche in der Monarchie, mit Einschluß der k. k. Militärgrenze, vorkommenden Landesverweisungen oder Abschaffungen von Ausländern, werden wie bisher von Monat zu Monat Hauptverzeichnisse angelegt werden.

4. Die Abfassung derselben wird vom 1. Jänner d. J. von der obersten Polizeibehörde unmittelbar besorgt.

5. Tym końcem obowiązani są wszyscy Naczelnicy krajów, a dla Pogranicza Wojskowego Ministerstwo Wojny, przy końcu każdego miesiąca, a najdaléj do 6. następującego miesiąca przedłożyć najwyższéj Władzy Policyjnéj wykaz wszystkich cudzoziemców, którzy w ciągu miesiąca w obrębie ich kraju koronnego wygnani lub wydaleni zostali.

6. W Węgrzech wykazy takie każdy oddział namiestnictwa co do swego obrębu winien przeséłać wprost do najwyższéj Władzy Policyjnéj.

7. Wykazy miesięczne przekładane będą bez wszelkiego konkomitowania, tylko z wizą Naczelnika kraju.

8. Wykazy ułożone będą według załączonego wzoru, i we wszystkich krajach koronnych sporządzone być winny w mowie niemieckiéj.

9. Przegląd główny zestawiony przez najwyższą Władzę Policyjną z wykazów krajów koronnych, udzielonym będzie niezwłocznie Naczelnikom krajów, a przez tychże przesłany być winien do wszystkich organów dozorczych.

10. Władze polityczne, policyjne i graniczne winny są zbiérać wykazy miesięczne, dla ułatwienia użytku prowadzić z nich indeks alfabetyczny, i używać takowego troskliwie w celu strzeżenia i przytrzymania takich cudzoziemców, którzy pomimo wygnania lub wydalenia do Austryi powróciéby mogli, tudzież takie postępowanie zalecić swoim organom pomocniczym, dozorczym i strażującym.

11. Żandarmeryi udzielonemi będą wspomnione wykazy w drodze c. k. komendy krajowéj żandarmeryi, któréj ilość potrzebna przez najwyższą Władzę Policyjną dostarczona będzie.

12. Także c. k. Poselstwom za granicą udzielone będą wspomnione wykazy w drodze Ministerstwa Spraw Zewnętrznych.

13. Po upływie roku najwysza Władza Policyjna ułoży z wykazów miesięcznych alfabetyczny indeks roczny, każe takowy wydrukować, i przeszle takowy przez Naczelników krajów do wyżwspomnionych organów dozorczych, tudzież do Ministerstwa Wojny ze względem na Pogranicze Wojskowe, do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dla Poselstw, i do c. k. komendy krajowéj żandarmeryi dla żandarmeryi.

Kempen m. p., F. M. L.

5. Zu diesem Behufe werden sämmtliche Länder-Chefs, und für die Militärgrenze das Kriegsministerium, zu Ende jeden Monates, und längstens bis 6. des darauf folgenden Monates einen Ausweis über sämmtliche im Laufe des Monates im Bereiche ihres Kronlandes vorgekommenen Landesverweisungen oder Abschaffungen der obersten Polizeibehörde liefern.

6. In Ungarn sind diese Ausweise von jeder Statthalterei-Abtheilung für ihr Gebiet unmittelbar an die oberste Polizeibehörde einzusenden.

7. Die Vorlage der Monats-Ausweise geschieht ohne alle Einbegleitung, bloß mit der Vidirung des Landes-Chefs.

8. Die Ausweise sind nach dem beigefügten Formulare aus sämmtlichen Kronländern in deutscher Sprache abzufassen.

9. Die durch die oberste Polizeibehörde aus den Kronlandes-Ausweisen zusammengestellte Haupt-Uebersicht wird den Länder-Chefs ohne Verzug mitgetheilt, und von diesen sofort an alle Aufsichts-Organe ihres Kronlandes geleitet.

10. Die politischen, Polizei- nnd Grenzbehörden haben die Monatsverzeichnisse zu sammeln, hierüber zur Erleichterung des Gebrauches einen alphabetischen Index zu führen, und dieselben behufs der Ueberwachung und Anhaltung solcher Ausländer, welche ungeachtet ihrer Landesverweisung oder Abschaffung nach Oesterreich zurückkehren sollten, sorgfältig zu benützen, und dießfalls ihre Hilfs-Organe, Aufsichts-Personalien oder Wachmannschaften gehörig anzuweisen.

11. Die Betheilung der Gensd'armerie mit den gedachten Verzeichnissen geschieht im Wege des k. k. Landes-Gensd'armerie-Kommandos, welchem der nöthige Bedarf hievon durch die oberste Polizeibehörde verschafft wird.

12. Auch den k. k. Missionen werden im Wege des Ministeriums des Aeußern obige Verzeichnisse mitgetheilt.

13. Nach Ablauf des Jahres wird die oberste Polizeibehörde aus den Monatsverzeichnissen einen alphabetischen Jahres-Index zusammenstellen, denselben in Druck legen und durch die Länder-Chefs an die obigen Aufsichts-Organe, sowie an das Kriegsministerium für die Militärgrenze, an das Ministerium des Aeußern für die Missionen, und an das k. k. Landes-Gensd'armerie-Kommando für die Gensd'armerie gelangen lassen.

Kempen m. p., F. M. L.

Formularz

W y k a z

cudzoziemców, którzy w . . . . . (nazwa kraju koronnego) w miesiącu (N. N.) 185 . . . z kraju wygnani lub wydaleni zostali.

Imię i nazwisko rodowe	Charakter, stan, zatrudnienie lub inny sposób zarobkowania	Miejsce urodzenia, ojczyzna, ostatnia przynależność	Religia	Wiek	Bezżenny lub żonaty (niezamężna, zamężna)	**Przyczyna,** wygnania lub wydalenia	**Władza,** która nakazała wygnanie lub wydalenie	**Dzień** wygnania lub wydalenia, i dokąd	**Opis osoby**				Uwaga.
									Postać	Twarz	Włosy	Znamiona szczególne	

Formular

Ausweis

über die im .... (Name des Kronlandes) im Monate .... (N. N.) 185..... landesverwiesenen oder abgeschafften Ausländer.

Vorname und Geschlechtsname	Charakter, Stand, Gewerbe oder sonstige Nahrungsart	Geburtsort, Vaterland, letzte Zuständigkeit	Religion	Alter	Ledig oder verheirathet	Ursache der Landesverweisung oder Abschaffung	Behörde, welche die Landesverweisung oder Abschaffung verfügt	Tag der Landesverweisung oder Abschaffung und wohin	Personsbeschreibung				Anmerkung
									Gestalt	Gesicht	Haare	besondere Kennzeichen	

48.

Rozporządzenie Naczelnika najwyższej Władzy Policyjnej z dnia 10. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XVI., nr. 47, wydana dnia 24. Marca 1853),

tyczące się zniesienia zakazu „Wiadomości Berlińskich o rzeczach rządowych i uczonych" (gazety Haude-Spennera).

Najwyższa Władza Policyjna widzi się spowodowaną znieść zakaz dziennika wychodzącego w Berlinie w ekspedycyi gazet Haude-Spennera, pod redakcyą S. H. Spicker, a noszącego nazwę „Berlinische Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen" (Wiadomości Berlińskie o rzeczach rządowych i uczonych), który na mocy rozporządzenia z dnia 17. Września 1852 r. w myśl §. 23. ustawy o druku z dnia 27. Maja 1852 r. zabronionym był w całym obrębie monarchii.

Kempen m. p., F. M. L.

49.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XVI., nr. 48, wydana dnia 24. Marca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

mocą którego stanowi się, iż od płac urzędników i sług rządowych nie wolno pobiérać dodatku do podatku dochodowego na rzecz gminy.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył Najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 16. Lutego 1853 r. rozporządzić, iż od płac urzędników i sług rządowych nie wolno pobiérać dodatku do podatku dochodowego na rzecz gminy. Zarazem raczył Jego C. K. Apostolska Mość postanowić, iż powyższe najwyższe rozporządzenie rozpocznie działanie swoje z początkiem następującego roku administracyjnego względnie tych gmin, których preliminarya na rok administracyjny bieżący, obejmujące dodatek do rzeczonego podatku, już otrzymały potwierdzenie wedle przepisów ustawy.

Bach m. p.

48.

Verordnung des Chefs der obersten Polizeibehörde vom 10. März 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatte, XVI. Stück, Nr. 47, ausgegeben am 24. März 1853),

betreffend die Auflassung des Verbotes der „Berlinischen Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen" (Haude-Spenner'schen Zeitung).

Die oberste Polizeibehörde findet sich bestimmt, das mit Verordnung vom 17. September 1852 nach §. 23 der Preß-Ordnung vom 27. Mai 1852 für den ganzen Umfang der Monarchie erlassene Verbot des in der Haude-Spenner'schen Zeitungs-Expedizion in Berlin unter der Redakzion des S. H. Spicker erscheinenden Tagesblattes: „Berlinische Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen" hiemit aufzuheben.

Kempen m. p., F. M. L.

49.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 13. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XVI. Stück Nro. 48, ausgegeben am 24. März 1853),

wirksam für alle Kronländer mit Ausnahme der Militärgrenze,

womit die Einhebung eines Gemeindezuschlages zur Einkommensteuer auf die Amtsbezüge der Staatsbeamten und Diener als unzulässig erklärt wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 16. Februar 1853 zu verordnen geruht, daß die Einhebung eines Gemeindezuschlages zur Einkommensteuer auf die Amtsbezüge der Staatsbeamten und Diener nicht stattzufinden habe. Zugleich geruhten Seine k. k. Apostolische Majestät zu bestimmen, daß diese Allerhöchste Entschließung rücksichtlich jener Gemeinden, deren Voranschläge für das laufende Verwaltungsjahr, unter Aufnahme einer Umlage zur obigen Steuer, ihre gesetzmäßige Erledigung bereits erhalten haben, erst mit Beginn des nächsten Verwaltungsjahres in Wirksamkeit trete.

Bach m. p.

50.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 14. Marca 1853,

obowiązujące w krajach koronnych, w których ustawa o postępowaniu karném z dnia 17. Stycznia 1850 ma moc prawa,

mocą którego wydaném zostaje objaśnienie §. 303 téjże ustawy.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XVI., nr. 49, wydaną dnia 24. Marca 1853.

51.

Rozrządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Wojny i Skarbu z dnia 15. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XVI., nr. 50, wydana dnia 24. Marca 1853),

obowiązujące w całém Cesarstwie, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego.

Oznaczenie, do jakich budynków zastosować należy §. 12. przepisu o kwaterowaniu wojska z dnia 15. Maja 1851 r. (nr. 124 Dz. p. P. *), z podziałem wynagrodzenia, odnośnie do rozrządzenia ministeryalnego z dnia 28. Lipca 1852 r. (nr. 155 Dz. p. P. **).

Postanowienia objęte w §. 12. przepisu o kwaterowaniu wojska z dnia 15. Maja 1851 r. z podziałem wynagrodzenia, obwieszczonym w rozrządzeniu ministeryalném z dnia 28. Lipca 1852 r., zastosowane bydź winny tylko do takich budynków, które będąc własnością gminy, lub najęte przez nią, pomieścić mogą pięćdziesiąt żołnierzy, lub piętnaście żołnierzy i tyleż koni; przy tém jednakże, tak w piérwszym, jak w drugim przypadku nie należy w to liczyć znajdujących się w budynku kwater oficerskich, magazynów, strażnic i t. d.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p., G. M.

---

*) Dziennik praw krajowych z roku 1851, część XV., nr. 91, str. 285.

**) Dziennik praw krajowych z roku 1851, część XXIX., nr. 190, str. 476.

50.

Verordnung des Justizministeriums vom 14. März 1853,

wirksam für die Kronländer, in welchen die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Rechtskraft steht,

womit eine Erläuterung des §. 303 dieser Strafprozeß-Ordnung erlassen wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVI. Stück, Nr. 49, ausgegeben am 24. März 1853.

51.

Erlaß des Ministeriums des Innern, des Kriegswesens und der Finanzen vom 15. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XVI. Stück, Nr. 50, ausgegeben am 24. März 1853),

wirksam für das ganze Kaiserreich, mit Ausnahme der Militärgrenze

Bestimmung, auf welche Gebäude der §. 12 der Militär-Einquartierungs-Vorschrift vom 15. Mai 1851 (Nr. 124 des Reichs-Gesetz-Blattes *) mit der Theilung der Vergütung nach dem Ministerial-Erlasse vom 28. Juli 1852 (Nr. 155 des Reichs-Gesetz-Blattes **) Anwendung findet.

Die Bestimmungen des §. 12 der Militär-Einquartierungs-Vorschrift vom 15. Mai 1851 mit der in dem Ministerial-Erlasse vom 28. Juli 1852 kundgemachten Theilung der Vergütung finden nur bei einem Gebäude Anwendung, welches, es mag der Gemeinde eigenthümlich angehören, oder von ihr gemiethet seyn, wenigstens den Fassungsraum für die Unterkunft von fünfzig Mann, oder von fünfzehn Mann mit ebenso vielen Pferden besitzt, wobei jedoch in dem einen, wie in dem anderen Falle die in dem Gebäude etwa enthaltenen Offiziersquartiere, Magazine, Wachstuben und so weiter, in jenen Fassungsraum nicht einzurechnen sind.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p., G. M.

---

*) Landesgesetzblatt vom Jahre 1851, XV. Stück, Nr. 91, Seite 285.

**) Landesgesetzblatt vom Jahre 1852, XXIX. Stück. Nr. 190, Seite 476.

52.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XVI., nr. 51, wydana dnia 24. Marca 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

przez które w skutku najwyższego postanowienia z dnia 16. Marca 1853 rozciągnioną zostaje moc §. 2. najwyższego patentu z dnia 27. Grudnia 1852 (nr. 260 Dz. p. P. *) na ustawy i rozporządzenia już dawniéj wydane w Dzienniku praw Państwa.

W skutku najwyższego postanowienia Jego C. K. Apostolskiéj Mości z dnia 16. Marca 1853 podaje się niniejszém do wiadomości, iż przepis §. 2. najwyższego patentu z dnia 27. Grudnia 1850, nr. 260 Dz. p. P., na mocy którego tekst niemiecki ustaw i rozporządzeń wychodzących w Dzienniku praw Państwa za jedynie autentyczny uważanym być ma, zastosowanym być winien także do wszystkich ustaw i rozporządzeń wyszłych już dawniéj w Dzienniku praw Państwa.

Krauss m. p.

53.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 19. Marca 1853.

(Dziennik praw Państwa, część XVI., nr. 52, wydana dnia 24. Marca 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

mocą którego przekład włoski ustawy wekslowéj i odnoszących się do niéj rozporządzeń, obwieszczony w numerach 51, 52, 53 i 125 Dziennika praw Państwa z roku 1850, w skutku najwyższego postanowienia z dnia 16. Marca 1853 traci moc swoję, a w jego miejsce ogłoszony zostaje nowy urzędowy przekład na język włoski.

Ponieważ w przekładzie włoskim ustawy wekslowéj z dnia 25. Stycznia 1850, tudzież patentu zaprowadzającego onęż ustawę i należących do niéj trzech rozporządzeń o postępowaniu wekslowém, który ogłoszonym został przez Dziennik praw Państwa z roku 1850 w numerach 51, 52, 53 i 125, niektóre uchybienia spostrzeżone zostały; dlatego w skutku najwyższego upoważnienia

---

*) Dziennik rządowy z roku 1853, oddział pierwszy, część I., nr. 1, str. 2.

52.

Verordnung des Justizministeriums vom 19. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XVI. Stück, Nr. 51, ausgegeben am 24. März 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 16. März 1853, der §. 2 des Allerhöchsten Patentes vom 27. Dezember 1852 (Nr. 260 des Reichs-Gesetz-Blattes *), auch auf die schon früher im Reichs-Gesetz-Blatte erschienenen Gesetze und Verordnungen ausgedehnt wird.

In Folge Allerhöchster Entschließung Seiner k. k. Apostolischen Majestät vom 16. März 1853 wird hiermit bekannt gemacht, daß die Vorschrift des §. 2 des Allerhöchsten Patentes vom 27. Dezember 1852, Nr. 260 des Reichs-Gesetz-Blattes, wornach für die im Reichs-Gesetz-Blatte erscheinenden Gesetze und Verordnungen der deutsche Text als der alleinige authentische anzusehen ist, auch auf alle schon früher in dem Reichs-Gesetz-Blatte erschienenen Gesetze und Verordnungen anzuwenden ist.

Krauß m. p.

53.

Verordnung des Justizministeriums vom 19. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XVI. Stück, Nr. 52, ausgegeben am 24. März 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch die mit den Nummern 51, 52, 53 und 125 des Reichs-Gesetz-Blattes vom Jahre 1850 kundgemachte italienische Uebersetzung der Wechsel-Ordnung und der dazu gehörigen Verordnungen, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 16. März 1853 außer Wirksamkeit gesetzt, und an deren Stelle eine neue ämtliche italienische Uebersetzung kundgemacht wird.

Da in der durch das Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1850 in den Nummern 51, 52, 53 und 125 kundgemachten italienischen Uebersetzung der Wechsel-Ordnung vom 25. Jänner 1850, des Einführungs-Patentes derselben, und der dazu gehörigen drei Verordnungen für das Wechselverfahren mehrere Unrichtigkeiten wahrgenommen worden sind, so wird hiermit, in Folge Allerhöchster Ermächtigung Seiner k. k. Apo-

---

*) Landes-Regierungsblatt vom Jahre 1853, erste Abtheilung, 1. Stück, Nr. 1, Seite 2.

Jego C. K. Apostolskiéj Mości z dnia 16. Marca 1852, znosi się moc obowiązująca powyższego włoskiego przekładu ustaw wspomnionych, i rozporządza się, iż ogłoszony równocześnie nowy włoski przekład tychże ustaw *), jako przekład urzędowy, miejsce dawniejszego zastępywać ma.

Krauss m. p.

---

*) Nowy urzędowy przekład powyższych ustaw, wraz z obok stojącym tekstem autentycznym (niemieckim), wydanym będzie osobno w c. k. drukarni nadwornéj i rządowéj, i oprócz tego ogłoszonym będzie przez Dzienniki rządowe Lombardyi, Wenecyi, Dalmacyi, Tryestu i Tyrolu.

stolischen Majestät vom 16. März 1853, die obige italienische Uebersetzung der erwähnten Gesetze außer Wirksamkeit gesetzt, und verfügt, daß die unter Einem kundgemachte neue italienische Uebersetzung dieser Gesetze *) als ämtliche Uebersetzung an die Stelle der früheren zu treten habe.

Krauß m. p.

---

*) Die neue ämtliche Uebersetzung der obigen Gesetze, sammt nebenstehenden authentischen (deutschen) Texte, wird abgesondert in der k. k. Hof- und Staatsdruckerei ausgegeben, und überdieß durch die Landes-Regierungsblätter der Lombardei, von Venedig, Dalmazien, Triest und Tirol kundgemacht.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XIV.

Wydana i rozesłana dnia 31. Maja 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. Mai 1853.

54.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 19. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XVII., nr. 53, wydana dnia 2. Kwietnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o należytościach od przeniesień majątkowych.

Korzystając z doświadczeń zbieranych od chwili, kiedy wydane zostały patenta Moje z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850 *), po wysłuchaniu Moich Ministrów i po zasięgnieniu zdania Mojéj Rady Państwa, rozporządzam pod względem zastosowania przepisów o należytościach od przeniesień majątkowych, postanowienia następujące:

§. 1.

Co się tyczé przeniesień majątku z powodu śmierci, celem wymierzenia opłaty ustanowionéj na mocy §. 57. wyżrzeczonych ustaw pozycyą taryfową 106, *B*, *a)*, *b)*, *c)*, *d)*, po 1, 4 i 8 procent, potrącone być winny tylko długi bierne, na spadku lub zapisie ciążące, tudzież koszta choroby i koszta pogrzebu.

Z pozostającéj natedy kwoty wartości wymierzona będzie należytość wspomniona w miarę stosunku zachodzącego między nabywcami i spadkodawcą. Obowiązki, jakie na sobie ma nabywca z powodu śmierci na korzyść osób trzecich, uważane będą jako zapisy, a osoby te zaś jako legataryusze (zapisobiercy).

Jeżeli przez takowe rozporządzenie na nabywcę puścizny, części onéjże lub zapisu nałożono czasowe tylko ograniczenie wykonywania prawa własności, jako to: służebnictwo użytkowania, używania pomieszkania lub innéj prestacyi, w naturze lub pieniądzach na czas pewny oznaczonéj, wówczas postępować należy wedle postanowień §. 58 ustaw wspomnionych. Oznaczenie wartości i wymierzenie należytości ma być w powszechności dla każdego dziedzica i zapisobiercy oddzielnie uskutecznionėm.

Jeżeli zaś stosunek wszystkich, lub niektórych dziedziców albo zapisobierców do spadkodawcy takiego jest rodzaju, iż należytość dla nich wedle równego procentu wypada, wówczas urząd wymierzający należytość od całego spadku, lub części jego, równemu procentowi wymierzania podlegającego, lubo kilku nabywcom przypadającego, spólnie wymierzyć, i ze spadku lub od dziedzica z zastrzeżeniem prawa, temuż w skutek §. 73. l. 2., ustaw namienionych przysłużającego, ściągnąć może, chyba że podatkujący rozdzielnego oznaj-

*) Dziennik praw Państwa z roku 1850, nr. 50 i 329.

54.

Kaiserliche Verordnung vom 19. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XVII. Stück, Nr. 53, ausgegeben am 2. April 1853),

wirksam für alle Kronländer,

über die Gebühren von Vermögens-Uebertragungen.

Mit Benützung der, seit Erlassung Meiner Patente vom 9. Februar und 2. August 1850 *) gesammelten Erfahrungen, finde Ich, nach Vernehmung Meiner Minister und nach Anhörung Meines Reichsrathes, in Absicht auf die Anwendung der Bestimmungen über die Gebühren von Vermögens-Uebertragungen, Folgendes anzuordnen:

§. 1.

Bei Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen haben, zufolge des §. 57 der gedachten Gesetze, zum Behufe der Bemessung der, mit Tarifpost 106, B, a), b), c), d) festgesetzten Abgabe von 1, 4 und 8 Perzent, nur die auf der Verlassenschaft oder dem Vermächtnisse haftenden Passiven, dann die Krankheits- und Beerdigungskosten in Abzug zu kommen.

Von dem hiernach erübrigenden Werthsbetrage wird die gedachte Gebühr, nach Maßgabe des Verhältnisses zwischen den Erwerbern und dem Erblasser, bemessen. Verbindlichkeiten, die dem Erwerber zu Gunsten dritter Personen von Todeswegen auferlegt worden sind, werden als Vermächtnisse und diese Personen als Vermächtnißnehmer behandelt.

Wird durch eine solche Verfügung dem Erwerber des Nachlasses, eines Theiles desselben, oder eines Vermächtnisses, nur eine zeitliche Beschränkung der Ausübung des Eigenthumsrechtes auferlegt, als: die Dienstbarkeit des Fruchtgenusses, Gebrauches, der Wohnung, oder einer auf beschränkte Dauer bestimmten Natural- oder Geldleistung, so soll nach den Bestimmungen des §. 58 der bemerkten Gesetze vorgegangen werden. Die Werths-Ausmittlung und Gebührenbemessung ist in der Regel für jeden der Erben, und Vermächtnißnehmer gesondert ersichtlich zu machen.

Ist aber das Verhältniß sämmtlicher, oder einiger Erben oder Vermächtnißnehmer zu dem Erblasser von solcher Beschaffenheit, daß für sie die Gebühr nach einem gleichen Perzente entfällt, so kann, wenn nicht von den Steuerpflichtigen die zergliederte Bekanntmachung des jeden Einzelnen treffenden Betrages angesucht wird, oder andere Umstände eine solche Zergliederung nothwendig machen, von dem bemessenden Amte sich darauf beschränkt werden, die Gebühr für den, einem gleichen Bemessungs-Perzente unterliegenden, wenngleich mehreren Erwerbern zukommenden ganzen Nachlaß oder Theil

*) Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1850, Nr. 50 und 329.

mienia kwoty, na każdego z nich osobno przypadającéj żądają, lub inne okoliczności takowego rozdzielenia wymagają.

§. 2.

Co się tyczé należytości 1-, 4- i 8-procentowéj od darowizn między żyjącymi, ustanowionéj pozycyą taryfową 91, *B*, stosować się należy do postanowień następujących:

1. Należytość ta wymierzoną i od darobiercy ściągnioną być ma od téj wartości rzeczy bezpłatnie na niego przeniesionéj, jaka pozostaje po odtrąceniu

a) długów biernych na darobiercę przechodzących, rzecz darowaną obciążających, tudzież

b) prestacyj wzajemnych i innych obowiązków, przez darowiznę nań włożonych.

2. Jeśli prestacye wzajemne i obowiązki dla samego darodawcy zastrzeżone, lub dla wypełnienia obowiązku, jaki tenże ku drugim na sobie ma z interesu obustronnie obowiązującego, umówione zostały, natedy nie ma miejsca wymierzenie rzeczonéj należytości od onychże prestacyj i obowiązków, jako powinności tych, dla których takowe zastrzeżone lub umówione zostały.

3. Jeżeli zaś prestacye wzajemne lub obowiązki na rzeczy drugich bezpłatnie umówione zostały, wówczas nastąpi przez nich opłacenie należytości ustanowionéj, pozycyą taryfową 91, *B*, wymierzyć się mającéj, od wartości rzeczonych prestacyj wzajemnych i obowiązków, wedle stosunku darobierców do darodawcy.

4. Jeżeli umówiona prestacya wzajemna lub obowiązek czasowém tylko jest ograniczeniem wykonywania prawa własności, bez różnicy, czy obowiązek lub prestacya umówioną została dla samego darodawcy lub innéj osoby, podstawę do oznaczenia wartości doczasowéj prestacyi lub obowiązku stanowić ma §. 58 ustaw wskazanych.

5. Jeżeli rzecz idzie o doczasowe zastrzeżenie, jakie sobie umówił darodawca dla siebie samego, należytość wymierzona być winna wedle stosunku darobiercy do darodawcy, którą darobierca zobowiązaniem się zabezpieczyć winien, że uiści wypłatę w ciągu dni trzydziestu po ustaniu zastrzeżenia doczasowego, a to niezawiśle od obowiązku, jaki ma na sobie na mocy powyższego postanowienia 1. niniejszego ustępu rozporządzenia tego.

6. Darobierca rzeczy przechodzącéj nań z prestacyami wzajemnemi i obowiązkami, niemniéj rzecz sama odpowiadać będzie nie tylko za należytości, jakie bezpośrednio ma do opłacenia, lecz też i za te, które opłacić winni pra-

desselben vereint zu bemessen, und aus dem Nachlasse oder von dem Erben, mit Vorbehalt des diesem zufolge des §. 73, Z. 2, der erwähnten Gesetze zustehenden Rechtes, einzuheben.

§. 2.

Bei Schenkungen unter Lebenden ist in Beziehung auf die, mit der Tarifpost 91, B, festgesetzte Gebühr von 1, 4 und 8 Perzent, sich nach folgenden Bestimmungen zu achten:

1. Diese Gebühr ist von demjenigen Werthsbetrage der unentgeltlich übertragenen Sache, welcher nach Abzug

a) der auf den Geschenknehmer übergehenden, die geschenkte Sache belastenden Passiven, und

b) der ihm durch die Schenkung auferlegten Gegenleistungen oder anderen Verbindlichkeiten erübriget, zu bemessen, und von dem Geschenknehmer zu berichtigen.

2. Sind Gegenleistungen und Verbindlichkeiten für den Geschenkgeber selbst vorbehalten, oder zur Erfüllung einer ihm gegen einen Dritten aus einem zweiseitig verbindlichen Geschäfte obliegenden Verbindlichkeit bedungen, so findet die Bemessung der gedachten Gebühr von diesen Leistungen und Verbindlichkeiten als Schuldigkeit derjenigen, für welche dieselben vorbehalten oder bedungen worden sind, nicht Statt.

3. Wurden hingegen Gegenleistungen oder Verbindlichkeiten für dritte Personen unentgeltlich bedungen, so liegt den letzteren die Entrichtung der mit der Tarifspost 91, B, festgesetzten Gebühr ob, und dieselbe ist von dem Werthe dieser Gegenleistungen und Verbindlichkeiten, nach dem Verhältnisse dieser Geschenknehmer zu dem Geschenkgeber, zu bemessen.

4. Besteht die bedungene Gegenleistung oder Verbindlichkeit blos in einer zeitlichen Beschränkung der Ausübung des Eigenthumsrechtes, dieselbe mag für den Geschenkgeber selbst, oder eine andere Person bedungen worden seyn, so ist in Absicht auf den Maßstab zur Veranschlagung des Werthes der zeitlichen Leistung oder Verbindlichkeit, sich nach dem §. 58 der erwähnten Gesetze zu benehmen.

5. Handelt es sich um einen zeitlichen Vorbehalt, den der Geschenkgeber für sich selbst bedungen hat, so ist von dem Werthe dieses Vorbehaltes die Gebühr nach dem Verhältnisse des Geschenknehmers zu dem Geschenkgeber zu bemessen, und von dem Geschenknehmer unabhängig von der, ihn nach der obigen Bestimmung 1. des gegenwärtigen Absatzes dieser Verordnung treffenden Schuldigkeit, mit der Verpflichtung sicherzustellen, daß die Zahlung binnen dreißig Tagen nach Erlöschung des zeitlichen Vorbehaltes zu leisten ist.

5. Der Geschenknehmer einer, mit Gegenleistungen und Verbindlichkeiten auf ihn übergehenden Sache und diese selbst haften, nebst den Gebühren, die ihm unmittelbar obliegen, auch für diejenigen, zu deren Zahlung die zum Genusse jener Leistungen oder

wo mający do użytkowania z owych prestacyj lub obowiązków; darobierca zaś mocen będzie potrącić sobie należytość, za takowego uprawnionego opłacaną, przy spełnieniu nałożonéj na się prestacyi lub innego obowiązku.

§. 3.

Jeżeli rzecz nieruchoma przedmiotem jest bezpłatnego przeniesienia majątku, zachodzącego czy to z powodu śmierci, czy między żyjącymi, wówczas należytość $1\frac{1}{2}$-procentowa ustanowiona w uwadze 3. do pozycyi taryfowéj 91, *B*, tudzież w uwadze 1. do pozycyi taryfowéj 106, *B*, wymierzona być ma tylko od téj części wartości rzeczy, od któréj należytość 1-, 4- lub 8-procentowa, wypadająca od bezpłatnego przeniesienia majątku na mocy pozycyj taryfowych, co dopiéro rzeczonych, bezpośrednio na nabywcę rzeczy lub innego uprawnionego nałożoną została.

Od reszty wartości rzeczy nieruchoméj nabywca opłacić winien należytość $3\frac{1}{2}$-procentową wartości téjże. Jeżeli zaś bezpłatne przeniesienie majątku nastąpiło między osobami wymienionemi w pozycyi taryfowéj 91, *B*, pod I., tudzież w pozycyi taryfowéj 106, *B*, pod *a)*, wówczas należytość także i od innéj wartości rzeczy nieruchoméj wymierzona być ma po $1\frac{1}{2}$ procent onéjże.

§. 4.

Jeżeli rzecz należąca do puścizny przypadającéj jednemu lub więcéj dziedzicom, lub stanowiąca przedmiot darowizny dla jednego lub więcéj darobierców, nabytą jest przez jednego z uczestników w całości lub w części, nieprzypadającéj mu już z mocy prawa do dziedzictwa lub darowizny, wówczas wartość rzeczy nabytéj z wartością praw nabycia co do puścizny lub darowizny porównaną, a nabycie tylko co do różnicy, o którą wyżrzeczona wartość ostatnią przenosi, jako nowy interes prawny uważaném być ma. Jeżeli zaś przedmiot wedle ustawy nie może być dzielonym, lecz jednemu z uczestników niepodzielnie, za wynagrodzeniem innych musi być pozostawionym, natedy nabycie takowe także i pod względem różnicy wspomnionéj nie ma być za nowy interes prawny uważaném. Do nabywcy rzeczy takowéj znajduje zastosowanie co do należytości od przeniesień majątku przez innych uczestników opłacić się mającéj, rozporządzenie §. 73, l. 2. ustaw wspomnionych.

§. 5.

Jeżeli rzecz nieruchoma, która komu z powodu śmierci przypadła, jeszcze przed addykcyą sądową spadku lub zapisu przez sąd została pozbytą, wówczas ściągnienie należytości $1\frac{1}{2}$- lub $3\frac{1}{2}$-procentowéj, mającéj miejsce wedle uwagi 1. do pozycyi taryfowéj 106, *B*. niemniéj wedle §. 3. rozporządzenia niniejszego, od zmiany w posiadaniu przez spadek nastąpionéj, pod tym warunkiem zaniechaném być winno, iż przy wymierzeniu należytości

Verbindlichkeiten Berechtigten verpflichtet sind; er ist aber auch berechtiget, die Gebühr, die er für einen solchen Berechtigten entrichtet, bei der Erfüllung der ihm auferlegten Leistung oder anderen Verbindlichkeit in Abrechnung zu bringen.

§. 3.

Macht eine unbewegliche Sache den Gegenstand einer unentgeltlichen Vermögens-Uebertragung aus, diese mag von Todeswegen oder unter Lebenden erfolgt seyn, so ist die in der Anmerkung 3 zur Tarifpost 91, B, und in der Anmerkung 1 zur Tarifpost 106, B, festgesetzte Gebühr von $1\frac{1}{2}$ Perzent nur von demjenigen Theile des Werthes der Sache zu bemessen, von welchem die von der unentgeltlichen Vermögens-Uebertragung zu Folge der bemerkten Tarifposten, mit 1, 4 oder 8 Perzent entfallende Gebühr, unmittelbar dem Erwerber der Sache oder einem anderen Berechtigten auferlegt wurde.

Von dem übrigen Werthsbetrage der unbeweglichen Sache hat der Erwerber die Gebühr mit $3\frac{1}{2}$ Perzent dieses Werthsbetrages zu entrichten. Fand jedoch die unentgeltliche Vermögens-Uebertragung zwischen den, in der Tarifpost 91, B, unter I., und Tarifpost 106, B, unter a) angeführten Personen Statt, so wird die Gebühr auch für den übrigen Werthsbetrag der unbeweglichen Sache mit $1\frac{1}{2}$ Perzent desselben bemessen.

§. 4.

Wird eine Sache, die zu einem, mehreren Erben angefallenen Nachlasse gehört, oder Gegenstand einer, mehreren Geschenknehmern gemachten Schenkung ist, von einem der Theilhaber ganz oder zu einem Theile, der ihm nicht schon kraft des Erbrechtes oder der Schenkung zukam, erworben, so ist der Werth des Erworbenen mit dem Werthe der Rechte des Erwerbers auf den Nachlaß oder die Schenkung zu vergleichen, und die Erwerbung nur hinsichtlich des Unterschiedes, um welchen der erstgedachte Werth den letztern übersteigt, als ein neues Rechtsgeschäft anzusehen. Darf der Gegenstand gesetzlich nicht getheilt werden, sondern muß derselbe einem der Theilhaber ungetheilt, gegen Schadloshaltung der übrigen Theilhaber, überlassen werden, so ist eine solche Erwerbung auch hinsichtlich des gedachten Unterschiedes nicht als ein neues Rechtsgeschäft zu betrachten. Auf den Erwerber einer solchen Sache hat hinsichtlich der, von den übrigen Theilhabern zu entrichtenden Gebühren von der Vermögens-Uebertragung, die Anordnung des §. 73, Z. 2 der bemerkten Gesetze Anwendung.

§. 5.

Wird eine von Todeswegen an Jemanden gelangte unbewegliche Sache, noch vor der gerichtlichen Einantwortung des Nachlasses oder Vermächtnisses, durch das Gericht veräußert, so hat die Einhebung der, zu Folge Anmerkung 1 zur Tarifpost 106, B, dann des §. 3 der gegenwärtigen Verordnung eintretenden Gebühr von $1\frac{1}{2}$ oder $3\frac{1}{2}$ Perzent für die durch den Erbanfall stattgefundene Besitzveränderung gegen dem zu unterbleiben, daß bei der Bemessung der von der letzten Veräußerung ent-

wypadającéj od ostatniego pozbycia rzeczy, porachowanym jest ciąg trwania ostatniego posiadania, toż pozbycie poprzedzającego od chwili, w któréj spadkodawca rzecz nabył.

§. 6.

W przypadkach, gdzie administracya podatków za stosowne uznaje przy sprzedaży rzeczy nieruchoméj, wedle §. 50 ustaw rzeczonych za podstawę położyć; dla wymierzenia należytości umówioną cenę kupna wraz z wartością prestacyj obocznych, podatkujący jednakże dla wymierzenia należytości sądowego żąda oszacowania, na podstawie takowego oszacowania wtedy tylko, i o tyle władza finansowa powiatowa dozwolić może umiarkowania należytości wypadającéj podług umówionéj ceny kupna, o ile przez sądowe oszacowanie niewątpliwie wykazaném zostało, iż pod umówioną ceną kupna oczywiście rozumiéć należy cenę szczególnego upodobania.

Zresztą znajduje zastosowanie rozporządzenie §. 50., na mocy którego oprócz przypadku w ustawie wyraźnie wyszczególnionego, w układzie wartości nie wolno się trzymać niżéj wypadku stokrotnego podatku od czynszu gruntowego lub domowego, w ogólności także i do tych przypadków, w których przy oznaczeniu wartości sądowe oszacowanie za podstawę położoném zostało.

Wiédeń dnia 19. Marca 1853.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauss** m. p. **J. Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p.

Za Najwyższym rozkazem:

Ransonnet m. p.

55.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 23. Marca 1853,

dotyczące załatwiania w Siedmiogrodzie pretensyj prywatnych, roszczonych do majątku osób przez sąd wojskowy skazanych, zdrady głównéj winnych, uznanego za przepadły i w zapowiedzeniu znajdującego się.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XVII., nr. 54, wydaną dnia 2. Kwietnia 1853.

fallenden Gebühr, die Dauer des dieser Veräußerung vorhergegangenen letzten Besitzes, von dem Zeitpunkte an, in welchem der Erblasser die Sache erworben hat anzurechnen ist.

§. 6.

In den Fällen, in denen die Steuerverwaltung bei dem Verkaufe einer unbeweglichen Sache, nach dem §. 50 der gedachten Gesetze der Gebührenbemessung, den bedungenen Kaufpreis sammt dem Werthe der Nebenleistungen zum Grunde zu legen findet, jedoch ein Steuerpflichtiger um die Vornahme einer besonderen gerichtlichen Schätzung zum Behufe der Gebührenbemessung einschreitet, kann im Grunde dieser Schätzung nur dann und in soweit eine Ermäßigung der nach dem bedungenen Kaufpreise entfallenden Gebühr von der Finanz-Bezirksbehörde zugestanden werden, als durch die gerichtliche Schätzung außer Zweifel gesetzt wird, daß unter dem bedungenen Kaufpreise offenbar der Preis besonderer Vorliebe begriffen sei.

Uebrigens gilt die Anordnung des §. 50, zu Folge welcher in dem Werthsanschlage einer unbeweglichen Sache, außer dem im Gesetze ausdrücklich bezeichneten Falle, nicht unter das Hundertfache der Grund- oder Hauszinssteuer herabgegangen werden dürfe, überhaupt auch für die Fälle, in denen der Werthsausmittlung eine gerichtliche Schätzung zum Grunde gelegt wird.

Wien den 19. März 1853.

Franz Joseph m. p.

Graf Buol-Schauenstein	Krauß	A. Baumgartner	Bamberg
m. p.	m. p.	m. p.	m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

55.

Kaiserliche Verordnung vom 23. März 1853,

über die Austragung der Privatrechts-Ansprüche auf das für verfallen erklärte und mit Beschlag belegte Vermögen kriegsrechtlich verurtheilter und des Hochverrathes beschuldigter Personen in Siebenbürgen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVII. Stück, Nr. 54, ausgegeben am 2. April 1853.

56.

Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 24. Marca 1853,

mające moc w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

którém na mocy najwyższego postanowienia z dnia 20. Marca 1853 ustanowionėm zostaje, iż zbrodnie morderstwa rozbójniczego, rozboju i pomocy do tego danéj, dochodzone i karane będą przez sądy wojskowe i podług ustaw wojskowych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XVII., nr. 55, wydaną dnia 2. Kwietnia 1853.

57.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 26. Marca 1853,

którém się oświadcza, objaśniając §. 35. ustawy notaryalnéj z dnia 29. Września 1850 nr. 366 Dziennika praw Państwa, iż nie ma zastosowania nieważność orzeczona tamże przeciw aktowi notaryalnemu, sporządzonemu poza własnym obrębem notaryusza, do tych aktów notaryalnych, które notaryusz po złożeniu swoim z urzędu, atoliż przed objęciem urzędu przez następcę swego, sporządził był w własnym dotychczasowym obrębie swym.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XVII., nr. 56, wydaną dnia 2. Kwietnia 1853.

58.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 30. Marca 1853,

regulujące postępowanie sądowe w sporach małżeńskich między starozakonnymi we Węgrzech, Kroacyi, Slawonii, Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XVIII., nr. 57, wydaną dnia 12. Kwietnia 1853.

59.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 3. Kwietnia 1853.

(Dziennik praw Państwa, część XVIII., nr. 58, wydana dnia 12. Kwietnia 1853),

mające moc w krajach koronnych: Austryi powyżéj i poniżéj Anizy, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy Gorycyi, Gradyski, Istryi, Tryestu, Tyrolu i Forarlbergu, Czech, Morawii, Szląska, Galicyi z Krakowem i Bukowiną,

którém się oświadcza, iż przysięga personalu leśno-administracyjnego i leśno-dozorczego, złożona według rozporządzenia ministe-

56.

Erlaß des Justizministeriums vom 24. März 1853,

giltig für die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, mit Ausnahme der Militärgrenze,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 20. März 1853 die Untersuchung und Bestrafung der Verbrechen des Raubmordes, des Raubes und dem Raube geleisteten Vorschubes durch die Militärgerichte und nach den Militärgesetzen angeordnet wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVII. Stück, Nr. 55, ausgegeben am 2. April 1853.

57.

Verordnung des Justizministeriums vom 26. März 1853,

wodurch in Erläuterung des §. 35 der Notariats-Ordnung vom 29. September 1850, Nr. 366 des Reichs-Gesetz-Blattes, erklärt wird, daß die in dieser Gesetzstelle gegen einen von einem Notar außerhalb seines Bezirkes aufgenommenen Akt verhängte Ungültigkeit, auf die von einem Notare nach seiner Enthebung, jedoch vor dem Amtsantritte seines Nachfolgers, in seinem bisherigen Bezirke aufgenommenen Notariats-Akte keine Anwendung finde.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVII. Stück, Nr. 56, ausgegeben am 2. April 1853.

58.

Verordnung des Justizministeriums vom 30. März 1853,

wodurch das gerichtliche Verfahren in Ehestreitigkeiten jüdischer Glaubensgenossen in Ungarn, Kroazien, Slavonien, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate geregelt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVIII. Stück, Nr. 57, ausgegeben am 12. April 1853.

59.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz vom 3. April 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatte, XVIII. Stück, Nr. 58, ausgegeben am 12. April 1853),

giltig für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz, Gradiska, Istrien, Triest, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien mit Krakau und der Bukowina,

womit erklärt wird, daß die nach dem Ministerial-Erlasse vom 3. Jänner 1849, Nr. 67 des Reichs-Gesetz-Blattes, geschehene Beeidigung des Forstverwaltungs-

ryalnego z dnia 3. Stycznia 1849, nr. 67. Dziennika praw Państwa, pozostaje zupełnie w mocy swojéj także i pod względem nowéj ustawy leśnéj z dnia 3. Grudnia 1852, nr. 250. Dziennika praw Państwa.

Dla zapobieżenia wątpliwościom, jakieby zajść mogły, rozporządza się niniejszém, iż przez wejście w życie ustawy leśnéj z dnia 3. Grudnia 1852, nr. 250. Dziennika praw Państwa, nie utraciła bynajmniéj mocy swéj przysięga personalu leśno-administracyjnego i leśno-dozorczego, złożona już na podstawie rozporządzenia byłego Ministeryum Kultury krajowéj i Górnictwa z dnia 3. Stycznia 1849, nr. 67. Dziennika praw Państwa, i że przeto dla osiągnienia prerogatyw wskazanych w §. 53. ustawy leśnéj z dnia 3. Grudnia 1852, nr. 250. Dziennika praw Państwa, rzeczone personale nie będzie składać nowéj przysięgi według §. 52. ustawy leśnéj, jeżeli już zaprzysiężoném zostało według rozporządzenia Ministeryum Kultury krajowéj i Górnictwa z dnia 3. Stycznia 1849, nr. 67. Dziennika praw Państwa.

Bach m. p. **Krauss** m. p.

60.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 3. Kwietnia 1853,

którém na mocy najwyższego postanowienia z dnia 2. Kwietnia 1853, począwszy od dnia 1. Maja 1853, zniesioném zostaje dalmatyńskie cło przechodowe w obrocie między Królestwem Dalmatyńskiém a Księstwem Montenegryńskiém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XVIII., nr. 59, wydaną dnia 12. Kwietnia 1853.

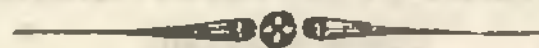
61.

Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości i Handlu z dnia 3. Kwietnia 1853,

obowiązujące w Arcyksięstwie Austryi poniżéj Anizy,

o doręczaniu sądowych załatwień przez pocztę za retour-recepisem.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XVIII., nr. 60, wydaną dnia 12. Kwietnia 1853.

und Forstschutzpersonales, auch in Beziehung auf das neue Forstgesetz vom 3. Dezember 1852, Nr. 250 des Reichs-Gesetz-Blattes, ihre Wirksamkeit beibehalten habe.

Um allfälligen Zweifeln zu begegnen, wird verordnet, daß durch den Eintritt der Wirksamkeit des Forstgesetzes vom 3. Dezember 1852 Nr. 250 des Reichs-Gesetz-Blattes, die auf Grund des Erlasses des bestandenen Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen vom 3. Jänner 1849, Nr. 67 des Reichs-Gesetz-Blattes, bereits geschehenen Eidesleistungen des Forstverwaltungs- und Forst-Schutzpersonales ihre Wirksamkeit nicht verloren haben, und daß daher, um das genannte Personale der im §. 53 des Forstgesetzes vom 3. Dezember 1852, Nr. 250 des Reichs-Gesetz-Blattes, bezeichneten Vorzüge theilhaft zu machen, es einer neuerlichen Beeidigung desselben nach §. 52 des Forstgesetzes dann nicht bedürfe, wenn dieses Personale schon nach dem Erlasse des Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen vom 3. Jänner 1849, Nr. 67 des Reichs-Gesetz-Blattes, beeidet worden ist.

Bach m. p. **Krauß** m. p.

60.

Erlaß des Finanzministeriums vom 3. April 1853,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 2. April 1853, der dalmatinische Durchfuhrzoll im Verkehre zwischen dem Königreiche Dalmazien und dem Fürstenthume Montenegro, vom 1. Mai 1853 angefangen, aufgehoben wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVIII. Stück, Nr. 59, ausgegeben am 12. April 1853.

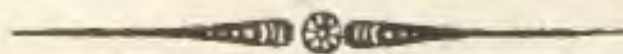
61.

Verordnung der Ministerien der Justiz und des Handels vom 5. April 1853,

giltig für das Erzherzogthum Oesterreich unter der Enns,

über die Zustellung gerichtlicher Erledigungen durch die Post gegen Retour Rezepisse.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVIII. Stück, Nr. 60, ausgegeben am 12. April 1853.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XV.

Wydana i rozesłana dnia 21. Czerwca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. Juni 1853.

62.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 29. Marca 1853,

o adaptacyi najwyższego patentu o handlu domokrążnym z dnia 4. Września 1852 roku (nr. 252. Dziennik praw Państwa) **dla Pogranicza Wojskowego.**

Obacz Dziennik praw Państwa, część XIX., nr. 61, wydaną dnia 19. Kwietnia 1853.

63.

Rozrządzenie naczelnéj Dyrekcyi Rachunkowości z dnia 30. Marca 1853,

(w Dzienniku praw Państwa, część XIX., nr. 62, wydana dnia 19. Kwietnia 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa, z wyjątkiem Węgier, Kroacyi i Slawonii, Wojwodyny z Banatem Temeskim i Siedmiogrodu,

mocą którego obwieszczoném zostaje, iż w skutku najwyższego postanowienia z dnia 17. Marca 1853 r. przeniesioną jest cenzura i kontowanie dzienników kasowych co do wydatków kameralnych z głównéj buchalteryi kameralnéj do buchalteryj rządowych w krajach koronnych.

Jego C. K. Apostolska Mość, przychylając się do najpoddańszego przedstawienia naczelnéj Dyrekcyi Rachunkowości, uczynionego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, raczył najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 17. Marca 1853 r. zezwolić na to, ażeby głównéj buchalteryi rządowéj pozostawić cenzurę i kontowanie dzienników kasowych co do wydatków kameralnych tylko względem krajów koronnych Węgier, Kroacyi, Slawonii, Wojwodyny, wraz z Banatem Temeskim, tudzież Siedmiogrodu, jako też i czynności kontroli z temiż w związku będące; względem wszystkich zaś innych krajów koronnych, ażeby przenieść takowe, zacząwszy od 1. Listopada 1852 roku, jako początku roku administracyjnego 1853, do właściwych buchalteryj rządowych zgodnie z urządzeniem, które przy buchalteryach rządowych w Medyolanie i w Wenecyi prowizorycznie już jest zaprowadzoném, i na przyszłość będzie zatrzymaném.

Celem ostatecznego przeprowadzenia zmian w dotychczasowym zakresie czynności wspomnionych władz kontrolujących, tudzież celem uregulowania dalszego toku tychże czynności, wydane zostały stosowne rozporządzenia i potrzebne szczegółowe polecenia.

Wilczek m. p.

62.

Verordnung des Kriegs-Ministeriums vom 29. März 1853,

wegen Adaptirung des Allerhöchsten Hausirpatentes vom 4. September 1852 (Nr. 252 des Reichs-Gesetzblattes) für die Militärgrenze.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XIX. Stück, Nr. 61, ausgegeben am 19. April 1853.

63.

Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums vom 30. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XIX. Stück, Nro. 62, ausgegeben am 19. April 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme von Ungarn, Kroazien und Slavonien, der Wojwodina mit dem Temeser Banate, dann Siebenbürgen,

womit die vermöge Allerhöchster Entschliessung vom 17. März 1853 genehmigte Uebertragung der Zensur und Kontirung der Kameral-Ausgabs-Kasse-Journale von der Kameral-Hauptbuchhaltung an die Staatsbuchhaltungen in den Kronländern kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 17. März 1853 über alleruntertänigsten, im Einvernehmen mit dem Finanzministerium erstatteten Vortrag des General-Rechnungs-Direktoriums zu genehmigen geruht, daß der Kameral-Hauptbuchhaltung die Zensur und Kontirung der Kameral-Ausgabs-Kasse-Journale nur mehr für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slavonien, die Wojwodina nebst dem Temeser Banate, dann Siebenbürgen mit den damit in Verbindung stehenden Kontrolverrichtungen vorbehalten zu bleiben habe, rücksichtlich aller anderen Kronländer aber, in Uebereinstimmung mit der, bei den Staatsbuchhaltungen zu Mailand und Venedig bereits provisorisch bestehenden und beizubehaltenden Einrichtung, von dem mit 1. November 1852 begonnenen Verwaltungsjahre 1853 angefangen, an die betreffenden Staatsbuchhaltungen zu übertragen sei.

Zur Durchführung dieser definitiven Aenderungen in dem bisherigen Geschäftsbereiche der benannten Kontrolbehörden und behufs der Regelung des weiteren Geschäftszuges sind sofort die geeigneten Veranlassungen getroffen und die erforderlichen speziellen Weisungen erlassen worden.

Wilczek m. p.

64.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 2. Kwietnia 1853,

(w Dzienniku praw Państwa, część XIX., nr. 63, wydana dnia 19. Kwietnia 1853)

mocą którego wydanym zostaje przepis w przedmiocie posiadania i noszenia broni prywatnéj przez osoby wojskowe.

Z powodu zaszłego zapytania co do posiadania i noszenia broni prywatnéj przez osoby wojskowe, stanowi się za prawidło zgodnie z postanowieniami cesarskiego patentu o broni z dnia 24. Października 1852 (nr. 223 Dziennik praw Państwa *), tudzież zgodnie z rozporządzeniem Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 29. Stycznia 1853 r. (nr. 16. Dziennik praw Państwa **):

1. Osoby wojskowe, na mocy cesarskiego patentu o broni z dnia 24. Października 1852, nie podlegają żadnemu ograniczeniu pod względem posiadania i noszenia broni prywatnéj.

2. Oficerowie spensyonowani, tudzież ci, którzy z zatrzymaniem charakteru kwitowali, potrzebują, jeżeli nie występują w uniformie, do noszenia prywatnéj broni legitymacyi wykazującéj ich charakter oficerski, która im wydaną będzie przez komendy placowe w formie pozwoleń do noszenia broni.

3. Przy przesełaniu broni do pojedynczych osób wojskowych, jeżeli przesełka nie przenosi sześć sztuk broni każdego gatunku, nie potrzeba do pokrycia transportu osobnego pozwolenia, lecz każdą broń aż do téj ograniczonéj liczby wolno przyjmować i przesełać można.

Jeżeli zaś transport, do osoby wojskowéj należący, w pojedynczych gatunkach broni, z których jest złożony, przenosi oznaczoną liczbę sześciu sztuk, natenczas dla pokrycia onego należy się wykazać pozwoleniem lub potwierdzeniem władzy wojskowéj w formie certyfikatu glejtowego wystawionem, bez względu na to, czyli przesełający jest osobą wojskową, czyli też cywilną.

Bez takiego certyfikatu glejtowego nie wolno jest urzędom przyjmującym przesełkę, zakładom spedycyjnym i transportowym ani przyjmować wspomnionych transportów broni do przesełki, ani też takowych daléj przesełać.

Rzeczone certyfikaty, do wystawiania których upoważnione są wszystkie udzielne komendy wojsk i stacyj, zaopatrzone być winny zawsze pieczęcią służbową.

---

*) Dziennik praw krajowych, część XLII., nr. 304, str. 723.

**) Dziennik Rządowy, Oddział pierwszy, część VI., nr. 17, str. 91.

64.

Verordnung des Kriegs-Ministeriums vom 2. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XIX. Stück, Nro. 63, ausgegeben am 19. April 1853),

wodurch eine Vorschrift über den Besitz und das Tragen von Privatwaffen bei Militärpersonen erlassen wird.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage über den Besitz und das Tragen von Privatwaffen bei Militärpersonen wird im Einklange mit den Bestimmungen des kaiserlichen Waffenpatentes vom 24. Oktober 1852 (Nr. 223 des Reichs-Gesetz-Blattes *) und der Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der obersten Polizeibehörde vom 29. Jänner 1853 (Nr. 16 des Reichs-Gesetz-Blattes **), als Norm festgestellt:

1. Militär-Individuen sind zu Folge des kaiserlichen Waffenpatentes vom 24. Oktober 1852, hinsichtlich des Besitzes und des Tragens von Privatwaffen, keiner Beschränkung unterworfen.

2. Die pensionirten und mit Charakter quittirten Offiziere bedürfen, wenn sie nicht in Uniform erscheinen, zum Tragen von Privatwaffen eine Legitimazion über ihre Eigenschaft als Offiziere, welche ihnen von den Platzkommanden in der Form von Waffenpässen auszufertigen sind.

3. Bei Waffensendungen an einzelne Militärpersonen ist zur Sicherung des Transportes in jenen Fällen, wo solche die Zahl Sechs jeder Gattung Waffen nicht überschreiten, eine besondere Bewilligung nicht erforderlich, sondern es kann bis zu dieser festgesetzten Begrenzung jede Waffe frei bezogen und versendet werden.

Uebersteigt jedoch der Transport an eine Militärperson, in seinen einzelnen Waffengattungen, aus denen er besteht, die bestimmte Zahl Sechs, so ist zur Deckung desselben eine militärbehördliche Bewilligung oder Bestätigung in Form eines Zertifikates als Geleitschein beizubringen, unberücksichtiget, ob der Versender eine Militär- oder Zivilperson ist.

Ohne einen solchen Geleitschein dürfen die verschiedenen Aufgabsämter, Spedizions- und Fracht-Anstalten keinen der genannten Waffentransporte zur Versendung annehmen oder weiter befördern.

Diesen Zertifikaten, zu deren Ertheilung die selbständigen Truppen- und Stazions-Kommanden ermächtiget werden, muß stets das Dienstsiegel beigedruckt werden.

---

*) Landes-Gesetzblatt, XLII. Stück, Nr. 304, Seite 723.

**) Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, VI. Stück, Nr. 17, Seite 91.

Każdy komendant, mający prawo wystawiania takich certyfikatów, winien jest starać się o to, ażeby nabył zupełnéj pewności, iż cel, dla którego transport broni jest dozwolonym lub potwierdzonym, nie jest przeciwny ustawie.

Transporty broni, które nad pozwoloną ilość w sposobie służbowym odséłane bywają, winny być także przez władzę, która takowe przeséła, certyfikatami zaopatrzone.

Oficerowie spensyonowani, tudzież ci, którzy z zatrzymaniem charakteru kwitowali, postarać się winni w wyżwymienionych przypadkach o potrzebne certyfikaty do transportów broni u najbliższych komend placowych i stacyjnych.

Bamberg m. p.
Jenerał-Major i jeneralny Adjutant
Jego C. K. Mości.

65.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 10. Kwietnia 1853,

(w Dzienniku praw Państwa, część XIX., nr. 64, wydaną dnia 19. Kwietnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych spólnego Związku celnego,

o postępowaniu w drodze celnéj z pewnemi naczyniami fajansowemi, przeznaczonemi do prowadzenia przemysłu w fabrykach chemicznych.

Ministerstwo Skarbu stanowi w porozumieniu z Ministerstwem Handlu, iż naczynia fajansowe, które z powodu niezwyczajnie wielkiéj objętości i właściwéj formy swojéj nie wyglądają jako przydatne do zwyczajnego użytku domowego, lecz wyłącznie jako przeznaczone do prowadzenia przemysłu w fabrykach produktów chemicznych, a mianowicie owe naczynia fajansowe w kształcie kuli lub gruszki, mające dwa lub więcéj otworów w kształcie cylindra, i objętości około 40 miar (mas) wiédeńskich (70 bocali), i nadto, które w fabrykach trudniących się wyrobem produktów chemicznych, wraz z rurami komunikacyjnemi do tego należącemi, używane bywają do zgęszczania rozmaitych kwasów, podlegają, jako towary gliniane najpospolitszego gatunku, przy wprowadzaniu opłacie cła 25 krajcarów (A. L. 1. 25) od cetnara sporco, stosownie do oddziału 86. lit. b. taryfy celnéj z dnia 6. Listopada 1851 r.

Powyższy przepis wstąpi w wykonanie z dniem, w którym tenże każdemu pojedynczemu urzędowi celnemu podanym zostanie do wiadomości w drodze władzy przełożonéj.

Baumgartner m. p.

Jeder zur Ausfertigung dieser Zertifikate berufene Kommandant hat dafür zu sorgen, daß er über den erlaubten Zweck des gestatteten oder bestätigten Waffentransportes in voller Gewißheit sei.

Die in dienstlicher Weise über die erlaubte Inhaltsmenge abgehenden Waffentransporte sind gleichfalls von der Behörde, welche die Aufgabe bewerkstelliget, mit Zertifikaten als Geleitscheine zu versehen.

Die pensionirten und mit Charakter quittirten Offiziere bewerben sich in den vorgezeichneten Fällen bei den nächsten Platz- oder Stazionskommandanten um die etwa benöthigenden Zertifikate zu Waffentransporten.

Bamberg m. p.
General-Major und General-Adjutant
Seiner Majestät.

65.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XIX. Stück, Nr. 64, ausgegeben am 19. April 1853),

giltig für sämmtliche Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

über die Zollbehandlung gewisser für den Gewerbsbetrieb chemischer Fabriken bestimmten Steingutgefäße.

Das Finanzministerium findet im Einvernehmen mit dem Handelsministerium zu bestimmen, daß Steingutgefässe, welche sich durch ungewöhnlich großen Umfang und eigenthümliche Form als nicht zum gewöhnlichen Hausgebrauche, sondern ausschließend zum Gewerbsbetriebe der Fabriken von chemischen Produkten bestimmt darstellen, insbesondere jene, meistens kugel- oder birnförmigen, aus Steingut verfertigten Gefäße, mit zwei oder mehreren cylinderförmigen Oeffnungen und mit einem Raumgehalte von beiläufig vierzig Wiener Maß (70 Boccali) und darüber, welche in den mit der Erzeugung chemischer Produkte beschäftigten Fabriken, sammt den dazu gehörigen Verbindungsröhren, als chemische Apparate, zur Kondensazion verschiedener Säuren verwendet werden, als Thonwaaren gemeinster Art, nach Abtheilung 86 lit. b) des Zolltarifes vom 6. November 1851 in der Einfuhr mit 25 Kreuzern (A. L. 1. 25) vom Zollzentner Sporko verzollt werden sollen.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie jedem einzelnen Zollamte durch die vorgesetzte Behörde bekannt gemacht werden wird.

Baumgartner m. p.

66.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18. Kwietnia 1853,

obowiązujące w Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

mocą którego nakazuje się rozpoczęcie prac przygotowawczych do zaprowadzenia ksiąg gruntowych i tabularnych w powyższych krajach koronnych, z szczególnym względem na posiadłości szlacheckie.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XX., nr. 65, wydaną dnia 22. Kwietnia 1853.

66.

Verordnung des Ministers der Justiz vom 18. April 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slavonien, für die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat,

wodurch die Vorarbeiten zur Anlegung der Grund- und Intabulazions-Bücher, mit besonderer Rücksicht auf den adeligen Grundbesitz, in den genannten Kronländern angeordnet werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XX. Stück, Nr. 65, ausgegeben am 22. April 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XVI.

Wydana i rozesłana dnia 15. Lipca 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. Juli 1853.

67.

Rozporządzenie Ministra Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 1. Kwietnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXI., nr. 66, wydana dnia 23. Kwietnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Węgry, Siedmiogród, Kroacyę, Slawonię, Województwo Serbskie, Banat Temeski i Pogranicze Wojskowe,

mocą którego uregulowaném zostaje oznaczenie tęgości wódki i spirytusu winnego w handlu zapomocą dokładnych instrumentów.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył zezwolić najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 16. Marca b. r., ażeby instrumenta przeznaczone do oznaczenia ilości alkoholu w płynach spirytusowych (areometry, płynomiary, próbki czyli wagi do spirytusu, alkoholometry i t. p.), policzone zostały do wag i miar podlegających cechowaniu urzędowemu (cymentowaniu), tudzież ażeby do nich stosowanemi były przepisy o cymentowaniu.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył oraz pozostawić Swemu Ministrowi Handlu ogłoszenie rozporządzenia potrzebnego do przeprowadzenia téjże zasady, tudzież umocować Onegoż, ażeby ustanowił sposób, w jaki dochodzić i urzędownie nacechować należy rzeczone instrumenta, aby z wszelką dokładnością i pewnością oszustwa ile możności powstrzymać.

Stosownie do tego, rozporządza się, co następuje:

1. Dla oznaczenia tęgości wódki lub spirytusu winnego na cel urzędowy, tudzież w celu kupna i sprzedaży, używać należy po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w tych krajach, w których takowe obowiązuje, jedynie urzędownie sprawdzonych, i jako takie nacechowanych alkoholometrów.

2. Za znak, iż sprawdzenie urzędowne alkoholometru nastąpiło, służyć będzie orzeł c. k., wyciśniony przez urząd, który uskutecznił sprawdzenie na skali instrumentu; tudzież liczba, pod którą zamieszczonym jest w protokóle urzędowym. Posiadacz alkoholometru winien jest być w stanie wykazać się certyfikatem urzędowym, iż takowy urzędownie sprawdzonym został.

3. Przy oznaczeniu tęgości wódki lub spirytusu winnego zapomocą alkoholometru, należy także mieć na względzie stopień ciepła (temperaturę) płynu spirytusowego; a jeżeli temperatura nie wynosi 12 stopni Réaumura, należy przy tém, co wykazuje alkoholometer, uczynić tę poprawkę (korekturę), jaką wskazuje termometer zamieszczony przy alkoholometrze.

67.

Verordnung des Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 1. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXI. Stück, Nr. 66, ausgegeben am 23. April 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme von Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien, Slavonien, der serbischen Wojwodschaft, dem Temeser Banate und der Militärgrenze,

wodurch die Bestimmung der Stärke des Branntweines und Weingeistes zum Behufe des Verkehres, mittelst genauer Instrumente geregelt wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 16. März l. J. zu genehmigen geruht, daß die zur Erhebung des Alkoholgehaltes der geistigen Flüssigkeiten bestimmten Instrumente (Aräometer, Senkwagen, Geistwagen, Alkoholometer und dgl.) den, der ämtlichen Bezeichnung (Zimentirung) unterliegenden Wagen und Maßen beigezählt, und daß auf dieselben die Zimentirungs-Vorschriften angewendet werden.

Zugleich haben Seine k. k. Apostolische Majestät Allerhöchst-Ihrem Minister des Handels zu überlassen geruhet, die zur Durchführung dieses Grundsatzes erforderliche Verordnung kundzumachen, und die Prüfung, dann ämtliche Bezeichnung dieser Instrumente auf eine für deren Zweckmäßigkeit und Richtigkeit Sicherheit gewährende, und betrügerische Handlungen möglichst hindernde Art, festzustellen.

Demgemäß wird daher verordnet, wie folgt:

1. Zur Bestimmung der Stärke des Branntweines oder Weingeistes für ämtliche Zwecke und zum Kaufe und Verkaufe dürfen, nach Ablauf von sechs Monaten vom Tage der Publikazion dieser Verordnung angefangen, in den Ländern, für welche sie giltig ist, nur ämtlich geprüfte und als solche bezeichnete Alkoholometer gebraucht werden.

2. Die Bezeichnung der vollzogenen ämtlichen Prüfung eines Alkoholometers besteht in einem k. k. Adler, welcher der Skala des Instrumentes von dem Amte, welches die Prüfung desselben vorzunehmen hat, aufgedrückt ist, ferner in der Zahl, unter welcher es im ämtlichen Protokolle eingetragen ist. Ueber die erfolgte ämtliche Prüfung des Alkoholometers muß sich der Besitzer desselben mit einem ämtlichen Zertifikate ausweisen können.

3. Bei der Bestimmung der Stärke des Branntweines oder Weingeistes mittelst eines Alkoholometers ist zugleich der Wärmegrad (Temperatur) der geistigen Flüssigkeit gehörig zu berücksichtigen, und wenn derselbe nicht 12 Grade Réaumur beträgt, ist an der Angabe des Alkoholometers jene Verbesserung (Korrektur) anzubringen, welche das in dem Alkoholometer eingeschmolzene Thermometer anzeigt.

4. Sprawdzanie alkoholometrów poleconém jest urzędom ustanowionym do cymentowania w miastach głównych.

5. Nie wolno jest sprzedawać lub wystawiać na sprzedaż alkoholometrów, które nie są z urzędu rozpoznane, i za dokładne uznane.

6. Używanie alkoholometru, który nie był rozpoznanym z urzędu, i za dokładny uznanym, przy oznaczaniu tęgości spirytusu winnego lub wódki, w celu kupna lub sprzedaży tego płynu, równie jak wystawianie na sprzedaż, lub sprzedaż instrumentu tego rodzaju nie będącego sprawdzonym urzędownie, ulegnie karze stosownie do ustaw powszechnych, jakie ze względu na sprzedaż, lub używanie miar i wag nie cymentowanych obowiązują.

7. Władze polityczne winny są czuwać nad tém, żeby niniejsze rozporządzenie było zachowaném.

Baumgartner m. p.

Przepis o urzędowém sprawdzaniu alkoholometru.

1. Urzędowe sprawdzanie alkoholometru odbywa się:

a) na skali (podziałce), jeszcze nie wprawionéj do alkoholometru;

b) na gotowym instrumencie.

2. Skala alkoholometru powinna wskazywać procenta objętości alkoholu znajdującego się w płynie, t. j. stopnie skali powinny wskazywać, wiele miar (mas) alkoholu zawiérają w sobie 100 miar (mas) płynu.

3. Skala powinna być długą najmniéj na sześć cali, licząc od najniższéj do najwyższéj kréski podziałowéj, bądź że takowa obejmuje 100 stopni, bądź tylko mniejszą ilość onychże. Jeżeli użytą jest przy jakim instrumencie skala na cztérdzieści części podzielona, t. j. taka, która nakazuje liczbę miar (mas) alkoholu znajdującego się w jednym wiadrze, czyli w 40 miarach (masach) płynu, wówczas obok niéj znajdować się powinna także skala na 100 części podzielona. Do uniknienia pomyłki, obiedwie obok siebie umieszczone skale powinny się różnić od siebie kolorem, tak iż skala stopniowa czarną farbą, zaś cztérdziestostopniowa czerwoną farbą naznaczoną być powinna.

Na skali powinno się znajdować nazwisko fabrykanta i rok, w którym instrument sprawdzonym został, tudzież waga całego instrumentu w granach wiedeńskich aż do ułamków granu.

Skalę nie odpowiadającą wyrażonym tu przepisom, należy odrzucić, nie poddając jéj pod dalsze rozpoznanie.

4. Jeżeli skala zgadza się z wyżwymienionemi warunkami, wówczas należy przystąpić do sprawdzenia jéj podziału. Do tego służy sieć skali **(Fig. 1)**.

4. Die Prüfung der Alkoholometer ist den Zimentirungsämtern der Hauptstädte der Kronländer übertragen.

5. Es ist untersagt, Alkoholometer zu verkaufen oder zum Verkaufe anzubieten, welche nicht einer ämtlichen Prüfung unterzogen und richtig befunden worden sind.

6. Der Gebrauch eines nicht ämtlich geprüften und nicht richtig befundenen Alkoholometers bei der Bestimmung der Stärke des Weingeistes oder Branntweines zum Behufe von Kauf oder Verkauf dieser Flüssigkeit, sowie die Feilbietung oder der Verkauf eines nicht ämtlich geprüften Instrumentes dieser Art wird nach den allgemeinen, für den Verkauf oder den Gebrauch unzimentirter Maße und Gewichte bestehenden Gesetzen, bestraft.

7. Ueber die Beobachtung dieser Verordnung haben die politischen Behörden zu wachen.

Baumgartner m. p.

Vorschrift über die ämtliche Prüfung des Alkoholometer.

1. Die ämtliche Prüfung eines Alkoholometers zerfällt:

a) in jene der noch nicht in das Alkoholometer eingesetzten Skale;

b) in jene des fertigen Instrumentes.

2. Die Skale eines Alkoholometers muß die Volumen-Perzente des, in der Flüssigkeit enthaltenen Alkohols angeben, d. h. die Grade der Skale müssen anzeigen, wie viele Maß Alkohol in 100 Maß der Flüssigkeit enthalten sind.

3. Die Skale muß vom untersten bis zum obersten Theilstriche an gerechnet, wenigstens sechs Zoll lang seyn, dieselbe mag sich auf volle 100 Grade, oder nur auf eine geringere Zahl Grade erstrecken. Wird bei einem Instrumente die vierzigtheilige Skale, d. h. jene, welche die Anzahl Maße Alkohols anzeigt, die in Einem Eimer oder in 40 Maß der Flüssigkeit enthalten sind, in Anwendung gebracht, so muß sich neben dieser auch die hunderttheilige Skale befinden. Zur Hintanhaltung jeder Verwechslung müssen sich die beiden neben einander befindlichen Skalen durch die Farbe unterscheiden, und es muß die hunderttheilige Skale mit schwarzer, die vierzigtheilige mit rother Farbe ausgezogen seyn.

Auf der Skale muß der Name des Verfertigers und die Jahreszahl, wann es geprüft worden, dann das Gewicht des ganzen Instrumentes in Wiener Granen bis auf Bruchtheile Eines Granes angegeben seyn.

Eine Skale, die einer der hier genannten Anforderung nicht entspricht, ist zurückzuweisen, ohne sie einer weiteren Prüfung zu unterziehen.

4. Genügt eine Skale den vorbenannten Bedingungen, so ist zur Prüfung ihrer Eintheilung zu schreiten. Dazu dient das Skalen-Netz (**Fig. 1**). Dieses besteht aus zwei

Ta się składa z dwóch równolegle bieżących linij *ab* i *cd*, z których piérwsza przedstawia najkrótszą, druga zaś najdłuższą skalę, jaka według téjże sieci ma być rozpoznaną. Każda z nich podzieloną jest tak, jak skala alkoholometru z rurką cylindrową, wykazująca procenta objętości, podzieloną być musi. Punkta odpowiadające sobie podziału linij *ab* i *cd* połączone są z sobą liniami prostemi w ten sposób, iż każda wewnątrz sieci równolegle z *ab* lub *cd* pociągnięta linia prosta, podzieloną zostaje przez przecinające linie, jak również wielka stostopniowa skala objętości. Kilka tych równoległych linij pociągnięte są rzeczywiście w sieci, i wyobrażają tym sposobem skalę odpowiedniéj wielkości. Każda więc skala mająca być rozpoznawaną, i wpadająca między *ab* i *cd*, t. j. taka, która jest mniejszą jak *ab*, a większa jak *cd*, musi znaleść w sieci wzór dla siebie, z którym może być porównaną dla sprawdzenia dokładności jéj podziału.

Téj sieci skali używa się przy rozpoznawaniu skali alkoholometru w ten sposób, iż się kładzie skalę mającą być sprawdzoną na tę linią, równolegle z liniami *ab* i *cd* w sieci bieżącą, która na oko może miéć równą długość z tąż skalą, a jeżeli się nie utrafi we właściwe miejsce, należy ją suwać tak długo ku *ab* lub *cd*, zawsze jednak równolegle z samą sobą, dopóki się nie znajdzie miejsca, w którém punkta końcowe skali sprawdzoną być mającéj, zgadzają się z odpowiedniemi punktami skali sieciowéj. Jeżeli zarazem i reszta punktów podziału na skali zgadza się z przecinającemi liniami sieci, wówczas skala dokładnie jest podzieloną, jednak wtedy tylko, jeżeli rurka, w którą ma być wprawioną, ma kształt cylindrowy. Jeżeli na całéj przestrzeni sieci nie można znaleść miejsca, na którém skala w położeniu równoległém z *ab* zgadza się we wszystkich punktach podziałowych z siecią, natenczas taka skala może zawsze jeszcze być użytą do rurki stożkowéj, t. j. takiéj, która od jednego końca ku drugiemu coraz się zwęża, lub rozszérza.

Dla skali, przy któréj się to wydarzy, musi się znaleść miejsce w sieci skalowéj, w którém leżąc pochyło ku *ab*, lub ku równoległéj z nią linii sieci, przeciętą będzie w końcowych punktach podziałowych, przez odpowiednie przerzynające linie sieci, zarazem zaś punkt skali cokolwiek nad połowę onéjże leżący, np. na skali sięgającéj od $0^0 - 100^0$, stopień 65 lub 70, a na skali od $0^0 - 50^0$ sięgającéj, stopień 30 zgadza się z odpowiednią przecinającą linią sieci skalowéj.

Zresztą ponieważ jest dostatecznem, żeby alkoholometer był dokładnym aż do małych cząstek ułamkowych stopnia dla tego takie także skale mogą być przypuszczonemi, przy których się wydarzają nieregularności przeciwne powyższym przepisom, a nie przenoszące $1/_{10}$ linii.

einander parallelen Linien ab und cd, wovon die erstere die längste, die letztere die kürzeste Skale vorstellt, die man nach diesem Netze prüfen will. Jede ist so abgetheilt, wie es die Volumen-Perzente angebende Skale eines Alkoholometers mit zylindrischer Röhre seyn muß. Die entsprechenden Theilpunkte von ab und cd sind durch gerade Linien mit einander verbunden, so daß demnach jede innerhalb des Netzraumes mit ab oder cd gleichlaufend gezogene gerade, von den durchlaufenden Linien wie eine gleich große hunderttheilige Volumenskale abgetheilt wird. Einige solche Parallel-Linien sind im Netze wirklich gezogen und stellen demnach Skalen von entsprechender Größe dar. Jede zu prüfende Skale, die zwischen ab und cd fällt, d. h. die kleiner ist als ab und größer als cd, muß daher im Netze ihr Muster finden, mit dem sie verglichen werden kann, um die Richtigkeit ihrer Theilung zu beurtheilen.

Der Gebrauch des Skalen-Netzes bei der Prüfung einer Alkoholometerskale besteht nun darin, daß man die zu prüfende Skale auf jene der mit ab oder cd des Netzes parallel gezogenen Linien legt, welche dem Augenscheine nach mit dieser Skale gleiche Länge haben dürfte, und wenn nicht die rechte Stelle getroffen ist, sie gegen ab oder cd, jedoch immer mit sich selbst parallel fortschiebt, bis man die Stelle findet, wo die Endpunkte der zu prüfenden Skale mit den korrespondirenden Punkten der Netzskale zusammenfallen. Werden daselbst auch die übrigen Theilpunkte der Skale von den durchgehenden Linien des Netzes getroffen, so ist die Skale richtig getheilt, vorausgesetzt, daß die Röhre, in welche sie eingesetzt werden soll, zylindrisch ist. Läßt sich keine Stelle im Netzraume finden, in welcher bei der mit ab parallelen Lage der Skale eine solche Uebereinstimmung ihrer Theilungslinien mit jenen des Netzes stattfindet, so kann die Skale doch noch für eine konische Röhre, d. h. für eine von einem Ende gegen das andere immer dünner oder dicker werdende, brauchbar seyn.

Für eine Skale, bei welcher dieses der Fall ist, muß sich ein Ort im Skalen-Netze finden, wo sie schief gegen ab oder eine der ihr parallelen Linien des Netzes liegt und ihre äußersten Theilpunkte von den korrespondirenden durchgehenden Linien des Netzes getroffen werden, zugleich aber auch ein etwas über die Mitte der Skale hinaus befindlicher Punkt der Skale, z. B. bei einer von 0° bis 100° reichenden Skale der 65. oder 70., bei einer von 0° bis 50° sich erstreckenden Skale der 30. Grad auf die korrespondirende durchgehende Linie des Skalen-Netzes fällt.

Da es übrigens genügt wenn ein Alkoholometer bis auf kleine Bruchtheile Eines Grades genau ist, so können selbst solche Skalen zugelassen werden, wo sich regellose Abweichungen von der vorher ausgesprochenen Anforderung vorfinden, die $\frac{1}{10}$ Linie nicht übersteigen.

5. Jeżeli skala odpowiada warunkom wyż ustanowionym, natenczas zaopatrzoną zostanie stemplem urzędowym, wniesioną będzie do protokółu urzędowego, i naznaczoną zostanie liczbą, pod którą znajduje się w protokóle; poczém otrzyma ją napowrót ten, kto ją przyniósł, z tém poleceniem, ażeby po upływie pewnego czasu, który urząd sam wyznaczyć jest upoważniony, przyniósł gotowy instrument do ostatecznego sprawdzenia.

6. Od alkoholometru przedłożonego do sprawdzenia, żąda się:

a) ażeby postać jego odpowiadała jednéj z tych, które pod **fig. 2.** są wyobrażone;

b) ażeby skala (podziałka), zaopatrzona cechą urzędową, tak była wsuniętą w rurkę, żeby kréski podziałowe stały pionowo na wrzecionie, tudzież ażeby była dokładnie przylepiona lakiem na wrzecionie tak, aby się nie dała przesuwać; nakoniec ażeby miejsce, gdzie się znajduje najwyższy punkt jéj podziałowy, wrysowane było w szkło;

c) w alkoholometrze znajdować się musi wtopiony w niego termometer, a naczynie tegoż, w którym się znajduje żywe srebro, powinno być zewnątrz alkoholometru, albo z nim razem być stopionem w jedną masę szklanną;

d) alkoholometer musi w wodzie pływać w takim położeniu, ażeby skala stała pionowo, a gdy z tego położenia będzie sprowadzonym, powinien powrócić do niego (przez własność ostania się).

Instrumenta nie posiadające którego z tych wyżéj podanych przymiotów, będą odrzucone, bez wdawania się w dalsze ich rozpoznawanie.

7. Dalsze rozpoznawanie alkoholometru, posiadającego potrzebne zewnętrzne przymioty, polega na tém, iż się go wpuszcza na próbę raz po raz w trzy różniące się od siebie płyny, i uważa się przytém jaki stopień wskazuje w każdéj z nich. Dla alkoholometrów, których skala sięga od 0^0 do 100^0, płyny te są następujące: czysta woda, spirytus winny od $60 - 70^0$ według skali stopniowéj, albo 24 — 28 miar (mas) alkoholu w wiadrze; nakoniec spirytus winny o 92 stopniach, czyli circa 37 miarach (masach) alkoholu w wiadrze. Dla alkoholometrów, których skala nie sięga od $0 - 100^0$, bierze się takie płyny na próbę, z których jeden odpowiada najniższemu, drugi średniemu, a trzeci najwyższemu punktowi skali (podziałki).

To co wskazuje alkoholometer poddany pod rozpoznanie w każdym z trzech płynów probierczych, będzie porównywane z tém, co wykazuje instrument probierczy, i tylko wtenczas, jeżeli się nie okażą różnice większe jak $\frac{1}{4}^0$, będzie instrument za dokładny uznanym, w przeciwnym zaś razie odrzuconym.

8. Rozpoznawanie dalsze instrumentu odpowiadającego warunkom dotąd wskazanym, odnosi się do termometru, który się w nim znajduje. Rozpozna-

5. Entspricht eine Skale den hier gestellten Anforderungen, so wird sie mit dem ämtlichen Stempel versehen, in das ämtliche Protokoll eingetragen und mit der Zahl bezeichnet, unter welcher sie im Protokolle vorkommt und dem Ueberbringer wieder zurückgestellt, mit der Weisung, innerhalb einer bestimmten Frist, deren Festsetzung dem Amte überlassen ist, das fertige Instrument zur endlichen Prüfung wieder einzubringen.

6. Von einem zur Prüfung vorgelegten Alkoholometer wird verlangt:

a) daß seine Gestalt einer der in **Fig. 2** abgebildeten entspreche;

b) daß die Skale mit dem Probezeichen versehen und in der Röhre so eingeschoben sei, damit die Theilstriche auf der Spindel senkrecht stehen; ferner, daß sie gehörig mit Siegellack an der Spindel befestiget sei, um nicht verschoben werden zu können; endlich daß die Stelle ihres obersten Theilstriches im Glase eingeritzt sei;

c) in dem Alkoholometer muß ein Thermometer eingeschmolzen seyn, und der Quecksilberbehälter desselben muß sich außerhalb des Aräometerkörpers befinden, oder mit demselben zu einem Glaskörper verschmolzen seyn;

d) der Alkoholometer muß im Wasser in einer Lage schwimmen, bei welcher die Skale vertikal steht, und wenn es aus dieser Lage gebracht wird, wieder in dieselbe zurückkehren (Stabilität besitzen).

Instrumente, welche eines der hier angegebenen Erforderniſſe nicht besitzen, werden zurückgewiesen, ohne in eine weitere Prüfung derselben einzugehen.

7. Die fernere Prüfung eines mit den erforderlichen äußeren Eigenschaften versehenen Alkoholometers besteht darin, daß man es hinter einander in drei verschiedene Probeflüssigkeiten senkt und beobachtet, welchen Grad es in jeder derselben zeigt. Diese Flüssigkeiten sind für Alkoholometer, deren Skale von 0^0 bis 100^0 reicht: reines Wasser, Weingeist von $60-70^0$ nach der hunderttheiligen Skale oder von $24-28$ Maß Alkoholgehalt im Eimer; endlich Weingeist von 92^0 oder von circa 37 Maß Alkoholgehalt im Eimer. Für Alkoholometer, deren Skale nicht von $0-100^0$ reicht, werden drei solche Probeflüssigkeiten gewählt, deren eine dem untersten, die andere einem mittleren, die dritte einem oberen Punkte der Skale entspricht.

Die Anzeige des zu prüfenden Alkoholometers in jeder der drei Probeflüssigkeiten wird mit der eines Probe-Instrumentes verglichen, und nur wenn sich nicht Abweichungen von mehr als $\frac{1}{4}^0$ ergeben, ist das Instrument als probehältig anzusehen, widrigenfalles zurückzuweisen.

8. Die weitere Prüfung eines, den bisher gestellten Anforderungen entsprechenden Instrumentes bezieht sich auf das darin befindliche Thermometer. Diese Prüfung geschieht

wanie takie odbywać się powinno w tym sposobie, iż instrument wpuszczonym zostanie w wodę nie więcéj jak 10° R. mającą, a następnie w wodę 20°—30° R., i tak długo w niéj będzie zostawionym, dopóki stan żywego srébra już się więcéj nie zmienia, poczém ten stan porównywa się z tym, który wykazuje dobry termometer probierczy w tym samym płynie. Przytém można spuścić z uwagi różnice nie większe jak $\frac{1}{2}$°.

9. Ostatnia część sprawdzenia ma na celu kontrolę, czyli waga instrumentu dokładnie jest wyrażoną na skali. Ta kontrola odbywać się będzie przez odważenie instrumentu na dokładnéj wadze. Wtedy tylko, gdy ta waga wyrażoną jest z dokładnością aż do $\frac{1}{2}$ granu, może być instrument przypuszczonym, w przeciwnym razie odrzuconym być musi.

10. Alkoholometry, które odbyły sprawdzenie z dobrym skutkiem, otrzymają świadectwo aprobacyi, i wraz z tym zwrócone zostaną temu, kto je przyniósł; które zaś nie zostały uznane za dokładne, te muszą być otworzone w urzędzie i skala z nich wyjętą być powinna.

11. Świadectwo aprobacyi zawiéra w sobie:

a) numer instrumentu, i datę uskutecznionego sprawdzenia;

b) wagę instrumentu zgodnie z tą, która jest wyrażoną na skali;

c) podpis przełożonego urzędu lub jego zastępcy.

12. Protokół urzędowy, w którym się zamieszcza szczegóły sprawdzenia, winien obejmować to wszystko, co jest wyrażoném w dokumencie aprobacyjnym.

68.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 8. Kwietnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXI., nr. 67, wydana dnia 23. Kwietnia 1853),

mocą którego w skutku najwyższego postanowienia z dnia 6. Kwietnia 1853 uregulowaną zostaje właściwość sądownictwa w sprawach karnych i cywilnych względem osób należących do artyleryi technicznéj i do instytutu ekwitacyjnego artyleryi, od podpułkownika niżéj idąc.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył w przedmiocie sądownictwa co do wszystkich indywiduów, należących do artyleryi technicznéj, i do instytutu ekwitacyjnego artyleryi, od podpułkownika niżéj, najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 6. Kwietnia 1853 r. rozporządzić, co następuje:

Naczelnemu dyrektorowi artyleryi nadaném zostaje sądownictwo względem wszystkich indywiduów, należących do artyleryi technicznéj, (artyleryi działowéj, zakładu rakietniczego, fabryki broni palnéj, tudzież administracyi dział

in der Art, daß das Instrument zuerst in Wasser von nicht mehr als 10^{0}. R., dann in solches von $20-30^{0}$ R. getaucht, so lange darin gelassen, bis der Stand der Quecksilbersäule sich nicht mehr ändert, und dann dieser Stand mit jenem verglichen werde, den ein gutes Probe-Thermometer in derselben Flüssigkeit angibt. Hier können nur Abweichungen von $\frac{1}{2}^{0}$ nachgesehen werden.

9. Der letzte Theil der Prüfung hat die Kontrole zum Zwecke, ob das Gewicht des Instrumentes auf der Skale richtig angegeben ist. Sie wird durch Abwägen des Instrumentes auf einer genauen Wage vollzogen. Nur wenn dieses Gewicht bis auf $\frac{1}{2}$ Gran richtig angegeben ist, kann es als zulässig anerkannt werden, widrigenfalls ist es zurückzuweisen.

10. Alkoholometer, welche die Prüfung mit gutem Erfolge bestanden haben, werden mit einem Approbations-Zeugnisse belegt und sammt diesem dem Ueberbringer zurückgestellt; solche, welche nicht probehältig befunden werden, müssen im Amte geöffnet und aus denselben die Skale herausgenommen werden.

11. Das Approbations-Zeugniß enthält:

a) die Nummer des Instrumentes und das Datum der vorgenommenen Prüfung;

b) das Gewicht des Instrumentes in Uebereinstimmung mit der auf der Skale bemerkten Angabe;

c) die Unterschrift des Amtsvorstehers oder dessen Stellvertreters.

12. Das ämtliche Protokoll, worin die Prüfungsdaten eingetragen werden, muß alle Angaben enthalten, welche im Approbazions-Dokumente bemerkt sind.

68.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 8. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXI. Stück, Nr. 67, ausgegeben am 23. April 1853),

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 6. April 1853, die Zuständigkeit der Gerichtsbarkeit in Strafsachen und bürgerlichen Rechtsangelegenheiten, hinsichtlich der zur technischen Artillerie und zum Artillerie-Equitazions-Institute gehörigen Individuen, vom Oberstlieutenant abwärts, geregelt wird.

Seine kaiserlich-königliche Apostolische Majestät haben hinsichtlich der Gerichtsbarkeit über sämmtliche zur technischen Artillerie und zum Artillerie Equitazions-Institute gehörige Individuen, vom Oberstlieutenant abwärts, mit Allerhöchster Entschließung vom 6. April 1853 Nachstehende zu bestimmen geruhet:

Dem jeweiligen General-Artillerie-Direktor wird die Gerichtsbarkeit über sämmtliche zur technischen Artillerie (Zeugs-Artillerie, Raketen Anstalt, Feuergewehr-Fabrik, dann die Artillerie-Zeugsverwaltung) und zum Artillerie-Equitazions-Institute gehörige

artyleryjskich), tudzież do instytutu ekwitacyjnego artyleryi, od podpułkownika niżéj, tak w sprawach karnych, jakoteż w sprawach cywilnych.

Co się tyczy oddziałów artyleryi technicznéj, znajdujących się zewnątrz obrębu niższo-austryackiéj Komendy wojskowéj krajowéj, pozostać należy przy dotychczasowym zwyczaju, według którego dochodzenie i osądzenie obwinionych odbywać się powinno w najbliższym pułku artyleryi, lub jeżeli inny jaki sąd wojskowy bliżéj się znajduje, w tymże, ratyfikacyę zaś wyroku kary pozostawić należy właściwéj Komendzie wojskowéj krajowéj. Jeżeli zaś idzie o oficera, lub o osobę na równi z nim stojącą, natenczas rozpoczęcie dochodzenia na drodze sądu wojennego, równie jak ratyfikacya wyroku pozostaje naczelnemu dyrektorowi artyleryi.

Dochodzenia, jakie wydarzyć się mogą przy oddziałach rozłożonych artyleryi technicznéj, znajdujących się w obrębie Komendy wojskowéj krajowéj niższo-austryackiéj, atoliż poza okręgiem Wiédnia, należy przeprowadzać w audytoryatach garnizonowych w Lincu i Solnogrodzie, a dopóki korpus rakietników nie ma audytora, w sądzie akademii wojskowéj Wiener Neustadzkiéj, z zastrzeżeniem prawa ratyfikacyi służącego naczelnemu dyrektorowi artyleryi.

Kryminalne zaś sprawy oddziałów znajdujących się w Wiédniu i okolicy jego, tudzież instytutu ekwitacyjnego artyleryi prowadzić będzie audytoryat dodany dyrekcyi artyleryi; do niego należy także pełnienie urzędu sędziego w sprawach spornych i niespornych, względem wszystkich osób należących do artyleryi technicznéj, i do wspomnionego instytutu ekwitacyjnego.

Bamberg m. p.

Jenerał-Major i Adjutant jeneralny J. C. K. Mości.

69.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 9. Kwietnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXI., nr. 68, wydana dnia 23. Kwietnia 1853),

mocą którego oznaczoném zostaje, w jaki sposób następować winno obrachowanie i odwożenie opłat od przechowywania przedmiotów sądownie złożonych tak w administracyi depozytów wojskowych, jakoteż w sądach wojskowych.

W dalszym ciągu reskryptu z dnia 15. Lutego 1853 r., J. S. 329 (Dziennik rozporządzeń wojskowych rok III. nr. 12. *), rozporządza się względem sposobu obrachowania i odwożenia opłat od przechowywania, co następuje:

*) Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 30. Stycznia 1853 (nr. 20. Dziennika praw Państwa, i nr. 21. Dziennika rządowego, oddział pierwszy, część VII.)

Individuen, vom Oberstlieutenant abwärts, in Strafsachen sowohl, als in bürgerlichen Rechts-Angelegenheiten verliehen.

In Ansehung der außerhalb des Bezirkes des niederösterreichischen Landes-Militär-Kommando verlegten Abtheilungen der technischen Artillerie hat es in Strafsachen bei der bisherigen Uebung zu verbleiben, wornach die Untersuchung und Aburtheilung der Beschuldigten bei dem nächsten Artillerie-Regimente, oder, wenn ein sonstiges Militärgericht näher ist, bei diesem zu geschehen hat, und die Ratifikazion des Straf-Urtheiles dem betreffenden Landes-Militär-Kommando überlassen ist. Nur bleibt, wenn es sich um einen Offizier oder eine demselben gesetzlich gleichgestellte Person handelt, die Einleitung der kriegsrechtlichen Untersuchung, so wie die Ratifikazion des Urtheils, dem General-Artillerie-Direktor vorbehalten.

Die Untersuchungen, welche bei den im niederösterreichischen Landes-Militär-Kommando-Bezirke verlegten Abtheilungen der technischen Artillerie, jedoch außerhalb Wien vorkommen, sind bei den Garnisons-Auditoriaten in Linz und Salzburg, und so lange das Raketeur-Korps keinen Auditor besitzt, bei dem Gerichte der Wiener-Neustädter Militär-Akademie, mit Vorbehalt des dem General-Artillerie-Direktor zustehenden Ratifikazions-Rechtes abzuführen.

Dagegen sind die Kriminal-Geschäfte der in Wien und Umgebung befindlichen Abtheilungen, dann des Artillerie-Equitazions-Institutes von dem der Artillerie-Direkzion beigegebenen Auditoriate zu besorgen, sowie demselben auch die Ausübung des Richteramtes in und außer Streitsachen, über sämmtliche zur technischen Artillerie und zu dem erwähnten Equitazions-Institute gehörige Individuen obliegt.

Bamberg m. p.
General-Major und General-Adjutant Seiner Majestät.

69.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 9. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXI. Stück, Nr. 68, ausgegeben am 23. April 1853),

wodurch die Art der Verrechnung und der Abfuhr der Verwahrungsgebühren für gerichtlich hinterlegte Gegenstände bei der Militär-Depositen-Administrazion und bei den Militärgerichten geregelt wird.

Im Verfolge des Reskriptes vom 15. Februar 1853, J. S. 329 (Armee-Verordnungsblatt, III. Jahrgang, Nr. 12 *), wird über die Art der Verrechnung und der Abfuhr der Verwahrungsgebühren Nachstehendes verordnet:

---

*) Erlaß des Finanzministeriums vom 30. Jänner 1853 (Nr. 20 des Reichs-Gesetz-Blattes, und Nr. 21 des Landes-Regierungsblattes, erste Abtheilung, VII. Stück).

Piérwsze. Powszechna administracya depozytów wojskowych winna jest przy wydawaniu depozytów sądowych, które u niéj były złożone, do sądów właściwych przyłączać jak dotąd wykaz taks, sporządzony stosownie do przepisów najwyższego patentu z dnia 26. Lutego 1853 r.

Powtóre. Sądy wojskowe wydawać będą stronom depozyta, które albo od powszechnéj administracyi wojskowych depozytów w celu wydania ich stronom otrzymają, albo które się znajdują u sądów wojskowych, i mogą być wydane wtedy tylko, gdy strona opłaci należytość prawną od przechowania, i gdy wystawi skrypt wzajemny, iż taksę od liczenia opłaciła, poczém jéj wręczoną zostanie nota taksalna saldowana, która albo przez administracyę powszechną depozytów wojskowych jest nadesłaną, albo przez sąd wystawioną.

Trzecie. Względem depozytów wydanych, należy prowadzić dziennik z następującemi rubrykami:

a) imię i nazwisko strony, dla któréj depozyt był złożonym;

b) gatunek depozytu podlegającego opłacie, t. j. czyli się składa z pieniędzy, ruchomości i t. d.;

c) dzień składu;

d) nazwisko tego, komu wydanym zostaje;

e) dzień wydania, i

f) ilość należytości.

W ostatniéj rubryce należy się zawsze odwołać do tego szczegółowego postanowienia najwyższego patentu z dnia 26. Stycznia 1853 r., które służy za podstawę wymiaru.

Czwarte. Należytości od przechowania, które wpłynęły, odwozić winien sąd co miesiąc do najbliższego urzędu poborowego za kwitem, zaś co kwartał przeséłać konsygnacyę urzędową, obejmującą rubryki dziennika, co do należytości od składu przez ten czas spłaconych, wraz z odpowiedniemi skryptami wzajemnemi i kwitami urzędów podatkowych do téj buchalteryi, któréj podlega urząd poborowy.

Bamberg m. p.
Jenerał-Major i jeneralny Adjutant J. C. K. Mości.

Erstens. Die allgemeine Militär-Depositen-Administrazion hat bei der Erfolglassung der bei ihr hinterlegt gewesenen gerichtlichen Depositen an die betreffenden Gerichte, wie bisher, die mit Rücksicht auf die Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 26. Jänner 1853 auszufertigende Taxnote beizuschließen.

Zweitens. Die Militärgerichte haben die, entweder von der allgemeinen Militär-Depositen-Administrazion zur Erfolglassung an die Parteien dahin gelangenden, oder bei den Militärgerichten vorhandenen und zur Ausfolgung geeigneten Depositen den Parteien nur gegen Entrichtung der gesetzlichen Verwahrungsgebühr und einem von der Partei über die bezahlte Zähltaxe ausgefertigten Gegenschein, bei gleichzeitiger Einhändigung der von der allgemeinen Militär-Depositen-Administrazion herabgelangten, oder vom Gerichte selbst ausgefertigten saldirten Taxnote, hinauszugeben.

Drittens. Ueber die erfolgten Depositen ist ein eigenes Journal mit folgenden Rubriken zu führen:

a) Vor- und Zuname der Partei, für welche das Depositum erlegt war;
b) Art des der Gebühr unterliegenden Depositums ob es nämlich in Geld, Fahrnissen u. s. w. bestehe;
c) Tag des Erlages;
d) Name desjenigen, an den es erfolgt wird;
e) Tag der Erfolglassung, und
f) Betrag der Gebühr.

In der letzen Rubrik ist sich immer auf jene spezielle Bestimmung des Allerhöchsten Patentes vom 26. Jänner 1853 zu beziehen, welche der Bemessung zum Grunde liegt.

Viertens. Die eingegangenen Verwahrungsgebühren sind von dem Gerichte monatweise an das nächste Steuer-Amt gegen Quittung abzuführen, vierteljährig aber eine ämtliche, mit den Rubriken des Journals versehene Konsignazion der während dieses Zeitraumes eingegangenen Verwahrungsgebühren, sammt den einschlägigen Gegenscheinen der Parteien und steuerämtlichen Quittungen jener Buchhaltung, unter welcher das Steueramt steht, einzusenden.

Bamberg m. p.

General-Major und General-Adjutant Seiner Majestät.

70.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu z dnia 19. Kwietnia 1853,

obowiązujące w tych krajach koronnych, w których ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850, ma moc prawa,

obejmujące objaśnienie §§. 5, 6, 7, 9, rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 17. Sierpnia 1850, nr. 332 Dziennika praw Państwa, wydanego w przedmiocie obliczania kosztów od wezwań i należytości dla świadków, przypadających w postępowaniu sądowém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXI., nr. 69, wydaną dnia 23. Kwietnia 1853.

71.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 20. Kwietnia 1853,

mocą którego wydaje się prowizoryczne postanowienia o kosztach w postępowaniu karném dla Królestwa Węgier, Kroacyi i Slawonii, Wielkiego Księstwa Siedmiogrodu, dla Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXII., nr. 70, wydana dnia 28. Kwietnia 1853.

70.

Verordnung des Justizministeriums im Einverständnisse mit dem Finanzministerium vom 19. April 1853,

giltig für jene Kronländer, in welchen die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht,

enthaltend eine Erläuterung der §§. 5, 6, 7, 9 der Justizministerial-Verordnung vom 17. August 1850, Nr. 332 des Reichs-Gesetz-Blattes, über die Berechnung der Kosten der Vorladungen und der Zeugengebühren im Strafverfahren.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXI. Stück, Nr. 69, ausgegeben am 23. April 1853.

71.

Verordnung des Justizministeriums vom 20. April 1853,

wodurch für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slavonien, das Großfürstenthum Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat provisorische Vorschriften über die Kosten des Strafverfahrens festgesetzt werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 70, ausgegeben am 28. April 1853.

Verordnung des Justizministeriums im Einverständnisse mit dem Finanzministerium vom 16. April 1853,

[illegible]

[illegible]

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVI. Stück, Nr. 69, ausgegeben am 22. April 1853.

71.

Verordnung des Justizministeriums vom 20. April 1853,

[illegible]

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVII. Stück, Nr. 71, ausgegeben am 26. April 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XVII.

Wydana i rozesłana dnia 9. Sierpnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 9. August 1853.

72.

Rozporządzenie Cesarskie z dnia 22. Stycznia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIII., nr. 71, wydana dnia 4. Maja 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych i w Kroacyi Wojskowéj,

mocą którego ustanawia się organizacyę służby portowéj i morsko-sanitarnéj na pobrzeżu morskiém Pogranicza Wojskowego.

Zważywszy, iż postanowienia zawarte w zatwierdzonéj przezemnie na dniu 15. Maja 1851 r. nr. 165 Dziennika praw Państwa, organizacyi służby portowéj i sanitarnéj morskiéj na pobrzeżu morskiém Pogranicza Wojskowego wymagają pewnych modyfikacyj z powodu szczególnych stosunków i właściwości służbowych wojskowych, tudzież mając zamiar przy przeprowadzeniu rzeczonéj organizacyi na pobrzeżu morskiém wojskowém, ustanowić potrzebną jednostajność w kierowaniu sprawami żeglugi, sprawami portowemi i morsko-sanitarnemi, we wszystkich częściach pobrzeża Państwa Mego, z zachowaniem należnego względu na szczególne wojskowe urządzenia, i przeznaczenie Pogranicza Wojskowego, uznałem za potrzebne po wysłuchaniu Mojego Ministra Wojny, Mojego Ministra Skarbu i Handlu, oraz po zasięgnieniu zdania Mojéj Rady Państwa, nakazać, ażeby na pobrzeżu morskiém Pogranicza Wojskowego zaprowadzoną została załączona tu organizacya służby portowéj i morsko-sanitarnéj.

Wiédeń dnia 21. Stycznia 1853 r.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

Csorich m. p.

Baumgartner m. p.

Za najwyższym rozkazem:

Ransonnet m. p.

72.

Kaiserliche Verordnung vom 22. Jänner 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte XXIII. Stück, Nro 71, ausgegeben am 4. Mai 1853),

giltig für alle Kronländer und für Militär-Kroazien,

mit welcher die Organisazion des Hafen- und See-Sanitätsdienstes an der Seeküste der Militärgrenze festgesetzt wird.

In Erwägung, daß die Bestimmungen der unterm 15. Mai 1851, Nr. 165 des Reichs-Gesetz-Blattes, von Mir genehmigten Organisazion des Hafen- und See-Sanitätsdienstes für die Seeküste der Militärgrenze, wegen der besonderen Verhältnisse und militärischen Dienstbeziehungen derselben einer Modifikazion bedürfen, und in der Absicht, bei der Durchführung jener Organisazion an der Militärküste die nöthige einheitliche Leitung der Schifffahrt-, Hafen- und See-Sanitätsangelegenheiten in allen Küstengebieten Meines Reiches herzustellen, zugleich aber auch die besondere militärische Verfassung und Bestimmung der Militärgrenze gebührend zu berücksichtigen, habe Ich nach Vernehmung Meines Kriegsministers und Meines Finanz- und Handelsministers und nach Anhörung Meines Reichsrathes für die Seeküste der Militärgrenze die Einführung der beiliegenden Organisazion des Hafen- und See-Sanitätsdienstes anzuordnen befunden.

Wien am 21. Jänner 1853

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.

Csorich m. p.

Baumgartner m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:
Ransonnet m. p.

Organizacya
służby portowéj i morsko-sanitarnéj w Pograniczu Wojskowém.

Rozdział piérwszy.
O kierunku służby portowéj i morsko-sanitarnéj.

Oddział piérwszy.
O władzy centralnéj morskiéj i o Komendzie krajowéj wojskowéj.

Działanie urzędowe.

§. 1.

Cały zakres działania władzy centralnéj morskiéj oznaczony jest w najwyższém postanowieniu z dnia 30. Stycznia 1850 r., na mocy którego ustanowioną została rzeczona władza Państwa. Do tego zakresu należy w szczególności kierunek i dozór służby portowéj we wszystkich częściach pobrzeża austryackiego, o ile takowa bezpośrednio tyczy się potrzeb żeglugi morskiéj, wykonywania téjże, niemniéj praw i obowiązków żeglarzy jako takich, tudzież uregulowania i dozorowania służby morsko-sanitarnéj we wszystkich jéj kierunkach; tudzież zbadanie i ocenienie potrzeb z powyższych dwóch gałęzi służby, jakoteż środków do jéj wykształcenia pomyślnego i teraźniéjszym potrzebom odpowiedniego; nakoniec przeprowadzenie tychże środków, równie jak wszystkich przepisów i urządzeń, odnoszących się do rzeczonych gałęzi administracyjnych.

Zakres służbowy władzy centralnéj morskiéj w sprawach portowych i sanitarnych obejmuje przeto w sobie:

a) dozór nad budową okrętów morskich, wywiéranie wpływu na pomyślne onegoż wykształcenie, przestrzeganie przepisów o cechowaniu miarowém i ustanawianie zdolnych budowniczych okrętów;

b) naczelne staranie o wystawienie, poprawę i utrzymywanie w należytym stanie wszelkich zakladów, które jako środki materyalne, jako środki bez-

Organisazion des Hafen- und See-Sanitätsdienstes in der Militärgrenze.

Erstes Hauptstück.

Von der Leitung des Hafen- und See-Sanitätsdienstes.

Erster Abschnitt.

Von der Zentral-Seebehörde und dem Landes-Militärkommando.

Amtswirksamkeit.

§. 1.

Der Gesammt-Wirkungskreis der Zentral-Seebehörde ist in der Allerhöchsten Entschließung vom 30. Jänner 1850 vorgezeichnet, mit welcher die Gründung dieser Reichsbehörde angeordnet wird. Zu demselben gehört insbesondere die Leitung und Ueberwachung des Hafendienstes in sämmtlichen österreichischen Küstenbezirken, in soferne derselbe unmittelbar die Bedürfnisse der See-Schifffahrt, die Ausübung derselben und die Rechte und Pflichten der Seefahrer als solche betrifft, sowie die Regelung und Beaufsichtigung des See-Sanitätsdienstes in allen seinen Beziehungen; ferner die Erforschung und Beurtheilung der Bedürfnisse jener beiden Dienstzweige und der Maßregeln zu ihrer gedeihlichen, den jetzigen Anforderungen entsprechenden Ausbildung; endlich die Durchführung dieser Maßregeln und aller jene Verwaltungszweige betreffenden Vorschriften und Vorkehrungen.

Der Dienstbereich der Zentral-Seebehörde in hafen- und sanitäts-ämtlichen Angelegenheiten faßt folglich in sich:

a) die Beaufsichtigung des See-Schiffbaues, die Einflußnahme auf dessen gedeihliche Fortbildung, die Handhabung der Aichungs-Vorschriften und die Bestellung geeigneter Schiffbaumeister;

b) die leitende Fürsorge zur Herstellung, Verbesserung und Instandhaltung aller Anstalten, welche als materielle Erfordernisse, Schutz oder Förderungsmittel zum

pieczeństwa i podniesienia służą żegludze morskiéj, albo są przeznaczonemi do służby morsko-sanitarnéj i kontumacyjnéj;

c) udzielanie pozwolenia żeglugi morskiéj i uzdolnienia do prowadzenia okrętów morskich austryackich;

d) wywieranie wpływu na te gałęzie rybołostwa morskiego, które się odbywają zapomocą okrętów morskich;

e) przestrzeganie i zachowywanie wszystkich ustaw i przepisów, licząc do tego rozporządzenia policyi portowéj, które się tyczą wprost potrzeb żeglugi morskiéj, tudzież wykonywania téjże, jakoteż praw i obowiązków żeglarzy jako takich, niemniéj przestrzeganie przepisów morsko-sanitarnych i kontumacyjnych;

f) rozstrzyganie w przypadkach wątpliwych co do zastosowania ustaw i przepisów pod *e)* wyrażonych, o ile przezto w zasadzie główném nic zmienioném nie będzie;

g) przypadki karne w drugiéj instancyi w razie przekroczeń regulaminu o żegludze wzdłużbrzeżnéj w instancyi piérwszéj, tyczące się przestępstw powyżéj rzeczonych ustaw i przepisów *e)*, jeżeli nie obejmują oraz w sobie takich przestępstw ustaw, które należą do zakresu władz innych;

h) założenie i prowadzenie powszechnéj metryki dla służby morskiéj w marynarce handlowéj austryackiéj, tudzież będące z nią w związku urządzenie funduszu pensyj marynarskich, względem których, co do ich zastosowania do Pogranicza Wojskowego, wydane będą osobne postanowienia;

i) czynienie przedstawień do pochwał i zaszczytnéj wzmianki, tudzież do nagród i innych zachęt dla odszczególniających się żeglarzy i właścicieli okrętów, lub za czyny na szczególny wzgląd zasługujące onychże, lub innych osób, które położyły zasługi około marynarki handlowéj, jakoteż takich, które w służbie morsko-sanitarnéj wyszczególniły się; dla tego też w piérwszym względzie przedstawienia w przedmiocie udzielania bandery honorowéj dla zasłużonych kapitanów marynarki handlowéj austryackiéj;

k) sprawy personalne i dyscyplinarne wszystkich urzędów i organów przeznaczonych do służby portowéj, sanitarnéj i kontumacyjnéj, egzaminowanie i uznanie za zdatnych kandydatów do tychże urzędów, nakoniec doglądanie ich czynności urzędowych z szczególném zważaniem na czynności kasowe i rachunkowe, które im zostały powierzone;

l) zasięganie, rozszérzanie i używanie korzystne wiadomości otrzymanych i ważnych dla austryackiéj żeglugi i dla spraw morsko-sanitarnych, tudzież

See-Schifffahrtsbetriebe dienen, oder zum See-Sanitäts- und Kontumazdienste bestimmt sind;

c) die Ertheilung der See-Schifffahrtsbefugnisse und Befähigungen zur Führung österreichischer Seeschiffe;

d) die Einflußnahme auf diejenigen Belange der Seefischerei, welche den Betrieb derselben mit See-Schifffahrtsmitteln betreffen;

e) die Handhabung und Ueberwachung aller Gesetze und Vorschriften, mit Einschluß der Hafenpolizei-Verordnungen, welche unmittelbar die Bedürfnisse der See-Schifffahrt, die Ausübung derselben und die Rechte und Pflichten der Seefahrer als solcher betreffen, sowie der See-Sanitäs- und Kontumaz-Vorschriften;

f) die Entscheidung über die Anwendung der sub e) bezeichneten Gesetze und Vorschriften auf zweifelhafte Fälle, in soweit damit an dem grundsätzlichen Prinzipe nichts geändert wird;

g) die Straffälle in zweiter (bei Uebertragungen des Kabotage-Reglements in erster) Instanz wegen Vergehen gegen die oberwähnten Gesetze und Vorschriften (e), in soferne sie nicht zugleich solche Gesetzes-Uebertretungen in sich schließen, welche zur Kompetenz anderer Behörden gehören;

h) die Gründung und Führung einer allgemeinen Matrikel für den Seedienst in der österreichischen Handelsmarine, sowie die damit zusammenhängende Einrichtung des Marine-Pensionsfondes, über deren eventuelle Anwendung auf die Militärgrenze die weiteren Bestimmungen vorbehalten bleiben;

i) Anträge auf Belobungen oder Anerkennungen, so wie Belohnungen und andere Aufmunterungen für ausgezeichnete oder einer besonderen Berücksichtigung würdige Handlungen der Rheder und Seefahrer oder anderer Personen, welche sich um die Handelsmarine verdient gemacht, wie auch solcher, welche im See-Sanitätsdienste Ausgezeichnetes geleistet haben, daher in der ersteren Beziehung auch die Verhandlung wegen Verleihung der Ehrenpflagge an verdiente Kapitäne der österreichischen Handelsmarine

k) die Personal- und Disziplinar-Angelegenheiten sämmtlicher für den Hafen-Sanitäts- und Kontumazdienst bestimmten Aemter und Organe, die Prüfung und Befähigung der Dienstwerber bei denselben, ferner die Ueberwachung ihrer Amtsverrichtungen mit besonderer Bedachtnahme auf die ihnen übertragenen Kasse- und Rechnungsgeschäfte;

l) die Einholung, Verbreitung und Benützung der empfangenen, für die österreichische Seeschifffahrt und für das See-Sanitätswesen wichtigen Nachrichten, sowie der-

wiadomości o takich urządzeniach w państwach obcych, które w jednym z wyrażonych dwóch względów wpływ wywiérać mogą; dla tego także znoszenie się urzędowe z urzędami konsularnemi austryackiemi w sprawach morsko-sanitarnych, w szczególności względem stanu zdrowia za granicą, i o postępie zakładów kwarantanny w Lewancie;

m) badanie urządzeń, postanowień i przepisów prawnych w sprawach tyczących się żeglugi morskiéj, tudzież tyczących się czynności morsko-sanitarnych i kontumacyjnych, do czego należy ustanowienie terminów kwarantanny, staranie się o uchylenie wad, o wypełnienie niedostatków, lub o inne ulepszenia i zmiany w takowych, czyli to w drodze rozporządzeń wydawanych w granicach własnéj władzy urzędowéj, czyli też przez czynienie przedstawień i wniosków;

n) zasiąganie i stosowne użycie wszelkich przez organa administracyi portowéj i morsko-sanitarnéj składać się mających peryodycznych wykazów i wiadomości o stanie ruchu i obiegu okrętów handlowych austryackich, tudzież o ruchu i obiegu okrętów handlowych obcych, tudzież o budowli krajowéj okrętów, nakoniec staranie o zestawienie rzeczonych peryodycznych wykazów w celu dalszego ich używania. W Pograniczu Wojskowém, gdzie szczególne stosunki i względy na wojskową służbę czynią koniecznemi pewne modyfikacye pod względem przeprowadzenia wyżrzeczonych środków i przepisów, Komenda krajowa wojskowa będzie wywiérać na to wpływ mniéj lub więcéj stanowczy, i w tym przedmiocie obowiązywać będą następujące ogólne przepisy:

We wszystkich sprawach tyczących się żeglugi morskiéj, portów i czynności morsko-sanitarnych, które z natury swojéj nie należą do zakresu Ministeryów, tudzież względem całéj administracyi pieniędzy w tych gałęziach zarządu, centralna władza morska ma wyłączne prawo zaprowadzenia: a zaś w przedmiotach, przy których stosunki polityczne i wojskowe Pogranicza, lub szczegółowe sprawy mieszkańców granicznych, należących do obowiązkowego stanu granicznego, muszą być miane na względzie, rzeczona władza Państwa winna uprzednio znieść się z Komendą krajową wojskową.

Zaś przy mianowaniu na miejsca służbowe, tudzież w przypadkach karnych, wydarzających się z powodu przekroczeń policyi morskiéj i portowéj lub przepisów morsko-sanitarnych, popełnionych przez osoby ze stanu obowiązkowego granicznego, Komenda krajowa wojska przeważny wpływ wywiérać będzie, przyczém jednakże w przedmiocie mianowania na miejsca służbowe nastąpić wprzód winno w każdym pojedynczym przypadku porozumienie z władzą centralną morską.

jenigen Anordnungen in fremden Staaten, welche in einer der erwähnten beiden Beziehungen von Einfluß seyn können, daher auch der Geschäftsverkehr mit den österreichischen Konsular-Aemtern in See-Sanitäts-Angelegenheiten, insbesondere über den Gesundheitsstand im Auslande und über die Fortbildung der levantinischen Quarantaine-Institute;

m) die Prüfung der Einrichtungen, gesetzlichen Bestimmungen und Vorschriften in Seeschifffahrtssachen, sowie im See-Sanitäts- und Kontumazwesen, mit Einschluß der jeweiligen Feststellung der Quarantaine-Fristen, die Vorsorge für Abstellung der Mängel, Ausfüllung der Lücken oder sonstige Verbesserungen und Abänderungen in denselben, entweder durch Verfügungen innerhalb der Grenzen der eigenen Amtsmacht, oder durch Erstattung von Gutachten und Vorschlägen;

n) die Einholung und geeignete Benützung aller von den Organen der Hafen- und See-Sanitäts-Verwaltung zu liefernden periodischen Nachweisungen und Notizen über den Stand, die Bewegung und den Verkehr der österreichischen, sowie über Bewegung und Verkehr der fremden Handelsfahrzeuge, und über die Ergebnisse des inländischen Schiffbaues, endlich die Vorsorge für die Zusammenstellung jener periodischen Nachweisungen behufs ihres weiteren Gebrauches. In der Militärgrenze, wo die besonderen Verhältnisse und militärischen Dienstbeziehungen mehrere Modifikazionen in Bezug auf die Durchführung jener Maßregeln und Vorschriften nöthig machen, erhält das Landes-Militärkommando dabei einen mehr oder minder bestimmenden Einfluß, und haben dießfalls folgende allgemeine Normen zu gelten:

In allen See-Schifffahrts-, Hafen- und See-Sanitätsangelegenheiten, welche nicht ihrer Natur nach zum Wirkungskreise der Ministerien gehören, sowie hinsichtlich der gesammten Geldgebarung für die Verwaltungszweige, steht der Zentral-Seebehörde das ausschließliche Verfügungsrecht zu; bei allen dießfälligen Gegenständen aber, wo die politischen und militärischen Rücksichten der Grenze, oder spezielle Angelegenheiten der dem obligaten Grenzstande angehörigen Grenzbewohner näher berührt werden, hat jene Reichsbehörde vorläufig mit dem Landes-Militärkommando in das Einvernehmen zu treten.

Dagegen soll bei Besetzungen der Dienstesstellen, sowie bei Straffällen wegen See- und Hafenpolizei- oder See-Sanitätsübertretungen, welche von Individuen aus dem obligaten Grenzstande begangen werden, dem Landes-Militärkommando der vorwiegende Einfluß gesichert bleiben, wobei jedoch — was die Dienstbesetzungen betrifft, von Fall zu Fall das Einvernehmen mit der Zentral-Seebehörde vorauszugehen hat.

Jeżeli zachodzi w zdaniach różnica, wówczas należy we wszystkich wyżwspomnionych przypadkach przedłożyć rozprawę w tym przedmiocie właściwym Ministeryom do rozstrzygnienia.

Rozporządzenia władzy centralnéj morskiéj doręczane będą w powszechności właściwym organom administracyi portowéj i morsko-sanitarnéj w drodze Komendy krajowéj wojskowéj; tylko w przypadkach, w których zwłoka byłaby niebezpieczną, tudzież w wydarzeniach służbowych mniejszéj wagi, które instrukcya bliżéj oznacza, władza centralna morska może wydawać rozkazy wprost do rzeczonych organów, ale zawiadamiając o tém równocześnie Komendę wojskową krajową.

Bliższe określenia co do wykonywania i podziału wpływu wspomnionych obudwóch władz, we wszelkich gałęziach służby portowéj i morsko-sanitarnéj na pobrzeżu wojskowém Kroacyi obejmować będą instrukcye, mające być wydanemi z Ministerstw Handlu i Wojny, do władzy centralnéj morskiéj a względnie do Komendy wojskowéj krajowéj, w któréj zmiany, gdyby się późniéj okazały potrzebnemi, tylko w porozumieniu między obudwoma Ministeryami zaprowadzone być mogą.

Działanie urzędowe obudwóch nadinspektorów władzy centralnéj morskiéj.

§. 2.

Do stanu osobowego władzy centralnéj morskiéj należy dwóch nadinspektorów, nadinspektor techniczny i nautyczny, którym naznaczony jest zakres działania po części udzielny.

Nadinspektor techniczny jest organem doradczym i nadzorczym władzy centralnéj morskiéj we wszystkich tych czynnościach, które się odnoszą do prac budowniczych zakładów, powierzonych jéj kierunkowi. Zakres jego działania rozciąga się równie, jak zakres saméj władzy centralnéj morskiéj, na całe pobrzeże Monarchii Austryackiéj, zatém także na pobrzeże Pogranicza Wojskowego, zostaje przeto w związku ze wszystkiemi urzędami budowniczemi krajów koronnych nadbrzeżnych, które na mocy swéj instrukcyi służbowéj albo mają, albo też otrzymają polecenie do stosownego współdziałania w powyższych czynnościach. Obowiązkiem jego jest, częścią w skutku relacyi i przedstawień ze strony urzędów budowniczych czynionych, częścią w podróżach, które peryodycznie na pobrzeżach odbywać winien, starać się o dokładną wiadomość o stanie budowniczym zakładów, powinien rozpoznawać wszelkie projekta do budowli i dawać o nich swoję opinię, tudzież czuwać nad ich wykonaniem, jak skoro zostaną potwierdzone.

Bei sich ergebender Meinungsverschiedenheit ist in allen vorerwähnten Fällen die dießfällige Verhandlung den betreffenden Ministerien zur Entscheidung vorzulegen.

Die Verfügungen der Zentral-Seebehörde sind übrigens in der Regel den betreffenden Organen der Hafen- und See-Sanitätsverwaltung im Wege des Landes-Militärkommando zu intimiren; nur in den Fällen, wo Gefahr auf dem Verzuge ist, und in den von den Instrukzionen näher bezeichneten Dienstbelangen von untergeordneter Wichtigkeit, kann die Zentral-Seebehörde unmittelbare Aufträge an die erwähnten Organe erlassen, jedoch unter gleichzeitiger Mittheilung des Verfügten an das Landes-Militärkommando.

Die näheren Bestimmungen über die Ausübung und Theilung des Einflusses der genannten beiden Behörden in den sämmtlichen Belangen des Hafen- und See-Sanitätsdienstes an der militär-kroatischen Küste wird durch die Instrukzion festgesetzt, welche von dem Ministerium des Handels und jenem des Krieges der Zentral-Seebehörde und beziehungsweise dem Landes-Militärkommando zu ertheilen sind, und deren Abänderung — wenn eine solche später nöthig werden sollte — nur im Einverständnisse zwischen beiden Ministerien stattzufinden hat.

Amtswirksamkeit der beiden Ober-Inspektoren der Zentral-Seebehörde.

§. 2.

Zum Personalstande der Zentral-Seebehörde gehören zwei Ober-Inspektoren: der technische und der nautische Ober-Inspektor, denen ein zum Theile selbständiger Wirkungskreis zugewiesen ist.

Der technische Ober-Inspektor ist das berathende und beaufsichtigende Organ der Zentral-Seebehörde in allen Belangen, welche die baulichen Erfordernisse der ihrer Leitung zugewiesenen Anstalten betreffen. Sein Wirkungskreis erstreckt sich, gleich jenem der Zentral-Seebehörde selbst, über die ganze Küste der österreichischen Monarchie, somit auch über jene der Militärgrenze, und er steht deßhalb in Verbindung mit den sämmtlichen Bauämtern der Küsten-Kronländer, welche vermöge ihrer Dienst-Instrukzion zur geeigneten Mitwirkung in den erwähnten Belangen angewiesen oder anzuweisen sind. Er soll theils aus den Anzeigen und Anträgen der Bauämter, theils auf den ihm obliegenden periodischen Bereisungen der Küste sich die genaue Kenntniß des baulichen Zustandes der Anstalten verschaffen, alle Bauprojekte prüfen und begutachten, wie auch, sobald diese genehmiget sind, deren Ausführung überwachen.

Nadinspektor nautyczny oprócz tego, że na mocy organizacyi władz krajowych szkolnych włożony jest na niego już obecnie, lub w przyszłości włożonym będzie obowiązek dozoru nad szkołami nautycznemi we wszystkich pobrzeżnych krajach koronnych austryackich, ma sobie także, w służbie portowéj i morsko-sanitarnéj to ważne zadanie, iż jako doradzca władzy centralnéj morskiéj dawać musi zdanie swoje we wszystkich przedmiotach umiejętnych, albo techniczno-nautycznych, prowadzić albo sam kierunek egzaminów przepisanych, aby uzyskać uzdolnienie do prowadzenia okrętów, austryackich morskich, alboteż czuwać nad kierunkiem tychże egzaminów; nakoniec przez podróże peryodyczne, odbywane na pobrzeżach poznawać potrzeby żeglugi morskiéj, i takowe donosić do wiadomości władzy centralnéj morskiéj. W podróżach dopiéro wspomnianych winni są obadwaj nadinspektorowie, którzy w tych przypadkach, nie mają prawa samowolnego rozporządzania, stawić się pod rozkazy komendy brygady.

Zresztą, o ile się tyczy Pogranicza Wojskowego, oznaczony zostanie sposób, w jaki mają przeprowadzać polecone sobie zadania, przez osobne instrukcye dodatkowe, które w porozumieniu obydwóch Ministeryów, Wojny i Handlu ułożonemi, a w razie potrzeby tylko przez to ostatnie, po zniesieniu się z Ministerstwem Wojny, odmienionemi, lub uzupełnionemi być mogą.

Oddział drugi.

O inspektorze pobrzeża Pogranicza Wojskowego austryackiego.

Działanie urzędowe.

§. 3.

Dla pobrzeża morskiego w Pograniczu Wojskowém ustanawia się inspektora, który będzie miéć siedzibę urzędową w Zengg; on będzie c. k. oficerem sztabowym marynarki, i prowadzić będzie oraz kierunek urzędu centralnego portowego i morsko-sanitarnego, który tamże ma być ustanowionym.

Inspektor winien jest dodawać ciągłéj pomocy Komendzie wojskowéj krajowéj, a względnie władzy centralnéj morskiéj we wszelkich czynnościach, pod nr. 1. wspomnianych, i w imieniu powyższych władz wykonywać w Pograniczu Wojskowém wszelkie ustawy i rozporządzenia, wydawane w przedmiocie spraw morskiéj żeglugi, portowych i morsko-sanitarnych; przez niego też obiedwie wspomnione władze zasięgać będą wszelkich spostrzeżeń w przedmiotach żeglugi morskiéj, służby portowéj, równie jak w sprawach morsko-sanitarnych. Inspektor obowiązanym jest czuwać starannie nad wszystkiemi gałęziami służby,

Dem nautischen Ober-Inspektor ist außer der ihm in sämmtlichen österreichischen Küsten-Kronländern zufolge der Organisirung der Landes-Schulbehörden schon jetzt zustehenden oder künftig zufallenden Obliegenheiten in der Ueberwachung der nautischen Schulen, auch im Hafen- und See-Sanitätsdienste die wichtige Aufgabe übertragen, als Beirath der Zentral-Seebehörde in allen wissenschaftlich- oder technisch-nautischen Aufgaben sein Gutachten abzugeben, — die für die zu erlangende Befähigung zur Führung österreichischer Seeschiffe vorgeschriebenen Prüfungen theils selbst zu leiten, theils deren Leitung zu überwachen, — endlich durch periodische Küstenbereisungen die Bedürfnisse der See-Schifffahrt kennen zu lernen und der Zentral-Seebehörde kundzugeben. Bei den erwähnten Bereisungen haben beide Ober-Inspektoren, welchen ohnehin in diesen Fällen kein Recht einer selbständigen Verfügung zusteht, sich unter den Einfluß des Brigade-Kommando's zu stellen.

Im Uebrigen wird die Art der Durchführung der ihnen übertragenen Aufgaben — in soferne es sich um die Militärgrenze handelt — durch besondere Anhänge zu ihren Dienst-Instrukzionen bestimmt, welche im Einverständnisse zwischen den beiden Ministerien des Handels und des Krieges abgefaßt, und im Falle des Bedarfes von dem ersteren nur nach vorausgegangener Rücksprache mit dem Kriegsministerium abgeändert oder ergänzt werden sollen.

Zweiter Abschnitt.

Von dem Inspektor für die Küste der österreichischen Militärgrenze.

Amtswirksamkeit.

§. 3.

Für die Seeküste der Militärgrenze wird ein Inspektor mit dem Amtssitze in Zengg aufgestellt; derselbe soll ein k. k. Marine-Stabsoffizier seyn und zugleich die Leitung des dort zu errichtenden Zentral-Hafen- und See-Sanitätsamtes führen.

Der Inspektor hat dem Landes-Militärkommando und beziehungsweise der Zentral-Seebehörde in allen oben (§. 1) bezeichneten Belangen fortwährend an die Hand zu gehen, und im Namen jener Behörden alle Gesetze und Verordnungen in See-Schifffahrts- und hafendienstlichen, sowie in allen See-Sanitäts-Angelegenheiten in der Militärgrenze zur Ausführung zu bringen, während zugleich die genannten beiden Behörden sich durch ihn alle Wahrnehmungen in Betreff des See-Schifffahrts- und Hafendienstes, sowie des See-Sanitätswesens verschaffen. Der Inspektor soll die sämmtlichen zu seinem Wirkungsbereiche gehörigen Dienstzweige sorgfältig überwachen, sowohl im Orte

należącemi do zakresu jego działania, tak w miejscu, jakoteż w ciągu przepisanych podróży peryodycznych pobrzeżnych, czynić dokładny przegląd toku czynności organów portowych i sanitarnych, i przekonać się o stanie przedmiotów budowniczych i o szafowaniu pieniędzmi eraryalnemi. Do inspektora należy obowiązek przy spostrzeżeniu jakiejkolwiek nieregularności lub wielkiéj niedbałości albo poczynić stosowne rozporządzenia w granicach zakréślonéj mu działalności urzędowéj, lub w innym razie natychmiast przedstawić takowe władzy wyższéj, mając oraz upoważnienie w przypadkach nagłych rozporządzić, co okoliczności chwili wymagają, w myśl obowiązujących ustaw i przepisów.

Granice wytkniętego w tym sposobie zakresu działania inspektora, tudzież sposób, w jaki przeprowadzić ma polecone mu zadania, ustanowione będą przez instrukcyę służbową, która mu będzie wydaną z Ministeryum Wojny w porozumieniu z Ministerstwem Handlu, a w któréj odmiany lub uzupełnienia w razie potrzeby tylko po zniesieniu się i porozumieniu z Ministerstwem Handlu czynione być mogą. Instrukcya ta obejmować będzie przepis, w których sprawach i przypadkach inspektor otrzymywać będzie wprost polecenia od władzy centralnéj morskiéj, i takowe wykonywać, tudzież kiedy i w jakich przedmiotach on téjże władzy wprost relacye czynić jest obowiązanym.

Rozdział drugi.

O zakładach portowych i morsko-sanitarnych.

Oddział piérwszy.

O zakładach portowych i morsko-sanitarnych w ogólności.

Działanie urzędowe w ogólności.

§. 4.

Zakres służbowy każdéj kategoryi urzędów i organów administracyi portowéj i morsko-sanitarnéj w szczególności, ustanowionym jest w następnych oddziałach 2 — 4. Jako powszechna prawna i służbowa norma obowiązują wszystkie niżéj wyrażone urzędy i organa: w służbie portowéj edykt nawigacyjny polityczny wraz z odnoszącemi się do niego rozporządzeniami dodatkowemi, z zastrzeżeniem praw, w przyszłości w jego miejsce wstąpić mogących: w służbie morsko-sanitarnéj zaś powszechny regulamin dla administracyi sanitarnéj wraz z modyfikacyami, które dla Pogranicza Wojskowego mogą się okazać potrzebnemi.

selbst, als auf den vorgeschriebenen periodischen Küstenbereisungen in die Geschäftsführung der Hafen und Sanitäts-Organe genaue Einsicht nehmen, und sich von dem Zustande der Baugegenstände und von der Gebarung mit den Aerarialgeldern überzeugen. Dem Inspektor liegt die Verpflichtung ob, bei Wahrnehmungen irgend einer Unregelmäßigkeit oder groben Vernachlässigung die geeigneten Vorkehrungen entweder innerhalb der ihm eingeräumten Amtsgewalt zu treffen, oder anderen Falles ungesäumt bei der Oberbehörde zu beantragen, während er zugleich ermächtiget ist, in dringenden Fällen das augenblicklich Erforderliche im Sinne der bestehenden Gesetze und Vorschriften zu verfügen.

Die Grenzen des hiermit bezeichneten Wirkungskreises des Inspektors und die Art, wie derselbe die ihm übertragenen Aufgaben durchzuführen hat, werden durch die ihm vom Ministerium des Krieges im Einverständnisse mit dem Handelsministerium zu ertheilende Dienst-Instrukzion festgesetzt, deren Abänderung oder Ergänzung im Falle des Bedarfes ebenfalls nur nach Vernehmung und mit Zustimmung des Handelsministeriums statthaben soll. Diese Instrukzion wird die Vorschrift enthalten, in welchen Belangen, und in welchen Fällen der Inspektor unmittelbar Aufträge der Zentral-Seebehörde zu erhalten und zu vollführen, wie auch, wann und worüber er an diese direkte Berichte zu erstatten hat.

Zweites Hauptstück.

Von den Hafen- und See-Sanitätsanstalten.

Erster Abschnitt.

Von den Hafen- und See-Sanitätsanstalten im Allgemeinen.

Allgemeine Amtswirksamkeit.

§. 4.

Der spezielle Dienstbereich jeder einzelnen Kategorie von Aemtern und Organen der Hafen- und See-Sanitätsverwaltung wird in den nachfolgenden Abschnitten 2—4 festgesetzt. Als allgemeine gesetzliche und Dienstesnorm gelten für die sämmtlichen unten bezeichneten Aemter und Organe: im Hafendienste das politische Navigazions-Edikt mit den bezüglichen Nachtrags-Verordnungen, vorbehaltlich der künftig an dessen Stelle tretenden Gesetze; — im See-Sanitätsdienste aber das allgemeine Reglement für die Sanitätsverwaltung mit den für die Militärgrenze sich etwa als nöthig darstellenden Modifikazionen.

Sposób pełnienia służby uregulowanym zostanie dla każdéj z kategoryj, wyrażonych w oddziałach 2 — 4 za pomocą instrukcyj, które wydawane będą w porozumieniu Ministerstwa Wojny i Handlu; i w téjżeto drodze w miarę potrzeby zmienianemi będą.

Jeżeli zwłoka zagraża niebezpieczeństwem, natenczas każdy urząd lub organ administracyi portowéj i morsko-sanitarnéj może w obrębie sobie przydzielonym czynić rozporządzenia nadzwyczajne, niezwłocznie potrzebne, pod własną odpowiedzialnością, i w myśl istniejących przepisów prawnych; jednakże ma obowiązek zawiadomić niezwłocznie o takiém wydarzeniu, i o tém, co rozporządził, urząd lub organ bezpośrednio przełożony, a tam, gdzie tego potrzeba wymaga, także odpowiednią władzę administracyjną.

§. 5.

Każdy urząd lub organ administracyi portowéj i morsko-sanitarnéj bez wyjątku jest obowiązanym wszelkim okrętom, znajdującym się na brzegu w niebezpieczeństwie, bez względu na to, jaki mają paszport zdrowia, pozwolić przybić do portu własnego lub do najbliższego, strzédz je według przepisów w ciągu ich pobytu w porcie, i dopiéro po minioném niebezpieczeństwie odesłać takowe na miejsce przeznaczenia.

Każdy z powyżéj rzeczonych urzędów i organów ma daléj prawo, okrętom, które z paszportami zdrowia wolnemi lub niewolnemi (patente libera, lub non libera) przybijają do portów, pod ich dozór oddanych, chociaż nie mogą, lub nie chcą być przypuszczonemi do wolnego obrotu, pozwolić, aby im z należytym dozorem dostarczono żywności, lekarstw, oddano listy etc., aby na te okręty wsiadali majtkowie, lub rotmani dla dalszego odbywania podróży, tudzież familie kapitanów etc., zanim jeszcze okręt zmuszonym będzie do odjazdu na miejsce swego przeznaczenia.

Podział zakładów.

§. 6.

Zakłady portowe i morsko-sanitarne, którym przekazane jest przeprowadzenie zadań w §. 1. wyrażonych w Pograniczu Wojskowém, są następujące:

a) urząd centralny portowy i morsko-sanitarny;

b) ajentury portowe i morsko-sanitarne;

c) ekspozytury portowe i morsko-sanitarne.

Die Art und Weise der Ausübung des Dienstes soll für jede der in den Abschnitten 2—4 aufgeführten Kategorien mittelst Instrukzionen geregelt werden, welche im Einverständnisse zwischen den Ministerien des Krieges und des Handels zu erlassen, und ebenso nach Maßgabe des Bedürfnisses abzuändern sind.

Wo Gefahr auf dem Verzuge ist, kann übrigens jedes Amt oder Organ der Hafen- und See-Sanitätsverwaltung in dem ihm zugewiesenen Gebiete die augenblicklich nothwendigen außerordentlichen Vorkehrungen im Sinne der bestehenden gesetzlichen Vorschriften unter eigener Verantwortlichkeit treffen; es liegt ihm jedoch die Verpflichtung ob, unverweilt das ihm unmittelbar vorgesetzte Amt oder Organ, und, wo es nöthig ist, auch die bezügliche administrative Behörde in die Kenntniß des Vorfalles und der getroffenen Verfügungen zu setzen.

§. 5.

Jedes Amt oder Organ der Hafen- und See-Sanitätsverwaltung ohne Unterschied ist verpflichtet, allen Schiffen, welche an der Küste sich in Gefahr befinden, gleichviel mit welchem Sanitätspasse sie versehen sind, das Einlaufen in den eigenen oder in den nächsten Hafen zu gestatten, sie während ihres Aufenthaltes in denselben vorschriftmäßig zu bewachen, und erst nach vorübergegangener Gefahr an ihren Bestimmungsort zu verweisen.

Jedes der erwähnten Aemter und Organe ist ferner befugt, den mit freien oder unfreien Sanitätspassen (patente libera oder non libera) in den ihrer Aufsicht überwiesenen Häfen einlaufenden Fahrzeugen, auch wenn sie nicht zum freien Verkehre zugelassen werden können oder wollen, unter gehöriger Aufsicht Lebensmittel, Heilmittel, Briefe 2c. verabfolgen zu lassen, die Einschiffung von Matrosen oder Lootsen zur Fortsetzung der Reise, sowie jene der Familien der Kapitäne 2c. zu gestatten, ehe das Schiff zur Abreise nach dem Hafen seiner Bestimmung verhalten wird.

Eintheilung der Anstalten.

§. 6.

Die Hafen- und See-Sanitätsanstalten, welchen die Durchführung der im §. 1. bezeichneten Aufgaben in der Militärgrenze übertragen wird, sind folgende:

a) Das Zentral-, Hafen- und See-Sanitätsamt;

b) die Hafen- und See-Sanitätsagenzien;

c) die Hafen- und See-Sanitäts-Expposituren.

Okręgi i podokręgi.

§. 7.

Pobrzeże morskie Kroacyi wojskowéj stanowi pod względem urzędowania portowego jeden okrąg, i podzieloném jest na stosowną liczbę podokręgów; pod względem urzędowania sanitarnego podzielone będzie tylko na okręgi sanitarne, które zgadzać się powinny z podokręgami urzędowania portowego.

Ministerstwu Wojny w porozumieniu z Ministerstwem Handlu pozostawione jest zakreślenie granic podokręgów portowych, a względnie okręgów sanitarnych; przyczém jednakże ile możności należy mieć wzgląd na to, ażeby się zgadzały z podziałem administracyjnym. Gdzie bez uszczerbku tego względu stać się może, należy przestrzeń pobrzeża tak odgraniczyć, jak tego wymaga położenie miejscowe, kształt brzegu, lub łatwiejszy i prędszy przystęp do niego.

Te ostatnie okoliczności należy także mieć na względzie tam, gdzie idzie o dalszy oddział podokręgów (jako zakresu służbowego ekspozytur §. 21).

O miejscach, w których ustanowione będą urzędy i organa.

§. 8.

Okręg portowy stanowi zakres działania urzędowego urzędu centralnego. Na każdy podokręg portowy, a względnie na każdy okrąg sanitarny przeznacza się ajentura portowa i morsko-sanitarna. Tak jak urząd centralny ustanowiony będzie w najważniejszym porcie całego okręgu portowego, również ajentura ustanowioną być powinna w najważniejszém miejscu nadbrzeżném podokręgu portowego, a względnie okręgu sanitarnego.

W podokręgu portowym, w którym się znajduje urząd centralny, nie będzie ustanowiona ajentura, lecz jéj czynności oddane będą urzędowi centralnemu.

Ekspozytury morskie w tych punktach będą mieć stanowiska swoje, z których najłatwiéj można strzedz pobrzeża.

Oznaczenie miejsc, w których ajentury portowe i morsko-sanitarne, tudzież ekspozytury morskie ustanowionemi być mają, pozostawia się Ministerstwu Wojny zgodnie z Ministerstwem Handlu; tymże Ministerstwom służy także prawo czynienia tych zmian w ustanowieniu urzędów, a następnie w odgraniczeniu okręgów (§. 7), które w skutku zwiększonego ruchu handlu i żeglugi i w skutku

Bezirke und Unterbezirke.

§. 7.

Die Seeküste von Militär-Kroazien bildet in hafenämtlicher Beziehung Einen Bezirk, und zerfällt in eine angemessene Zahl von Unterbezirken; in sanitätsämtlicher Beziehung wird sie aber bloß in Sanitätsbezirke eingetheilt, welche mit den hafenämtlichen Unterbezirken zusammenfallen sollen.

Die Feststellung der Grenzen der Hafen-Unterbezirke und beziehungsweise der Sanitätsbezirke bleibt dem Kriegsministerium einverständlich mit dem Handelsministerium überlassen, es ist jedoch dabei nach Möglichkeit auf Uebereinstimmung mit der administrativen Eintheilung Bedacht zu nehmen. Wo es unbeschadet dieser Rücksicht geschehen kann, sollen die Küstenstrecken so abgegrenzt werden, wie es die örtliche Lage, die Gestaltung des Ufers oder die schnellere und leichtere Zugänglichkeit erfordern.

Diese letztern Umstände haben auch dort zu entscheiden, wo es sich um eine weitere Abtheilung der Unterbezirke (als Dienstbereich der Expondituren, §. 21) handelt.

Aufstellungsorte der Aemter und Organe.

§. 8.

Der Hafenbezirk (§. 7) bildet den Bereich der Amtswirksamkeit des Zentral-Amtes. Für jeden Hafen-Unterbezirk und beziehungsweise Sanitätsbezirk wird eine Hafen- und See-Sanitätsagenzie bestimmt. Sowie das Zentral-Amt in dem wichtigsten Hafen des ganzen Hafenbezirkes, nämlich in Zengg errichtet wird (§. 3), so soll auch die Agenzie stets an dem bedeutendsten Küstenorte des Hafen-Unterbezirkes und beziehungsweise Sanitätsbezirkes aufgestellt werden.

In dem Hafen-Unterbezirke, in welchem das Zentral-Amt sich befindet, wird keine Agenzie aufgestellt, sondern die Verrichtung dieser dem Zentral-Amte übertragen.

Die See-Expondituren kommen an jene Punkte zu stehen, von wo aus die Ueberwachung der Küste am leichtesten möglich ist.

Die Bestimmung der Orte, wo die Hafen- und See-Sanitätsagenzien, sowie die See-Expondituren aufgestellt werden sollen, wird dem Kriegsministerium einverständlich mit dem Handelsministerium überlassen, welchen beiden Ministerien auch jene Aenderungen in der Aufstellung der Aemter überhaupt und dem zufolge in der Abgrenzung der Bezirke (§. 7) zustehen, deren Nothwendigkeit sich allenfalls in der Folge durch

potrzeby ustanowienia nowych urzędów portowych i morsko-sanitarnych koniecznemi się okażą.

Przy takich zaś następnych zmianach, równie jak przy piérwszém ustanowieniu ajentur winny są obadwa Ministerstwa miéć wzgląd na stosunki urzędowania celnego, i dla tego porozumiéć się w tym punkcie z Ministerstwem Skarbu.

§. 9.

Po ukończoném ustanowieniu organów portowych i sanitarnych w Pograniczu Wojskowém, tudzież przy zachodzących zmianach ważnych onychże, obowiązaném jest Ministeryum Handlu uzupełnić, a względnie sprostować ogłoszony już przez toż Ministerstwo wykaz zakładów portowych i sanitarnych, znajdujących się na pobrzeżu austryackiém, z wyrażeniem praw służących każdéj z pojedynczych kategoryj pod względem przypuszczania okrętów i granic ich zakresu działania, następnie postarać się o powtórne ogłoszenie tego wykazu w kraju i za granicą, ażeby każdy żeglarz wiedział, w których portach austryackich dozwoloném jest przypuszczanie do obiegu przy zachowaniu postanowień prawnych.

Podporządkowanie i dozór.

§. 10.

Stosunek podporządkowania urzędów i organów portowych i morsko-sanitarnych w każdéj z tych dwóch gałęzi służbowych ustanowionym jest w następujących oddziałach 2 — 4.

O toku czynności zgodnym z przepisami w niższych organach służby przekona się przełożony urząd lub organ przez przeglądanie protokółów czynności i rachunków, a według okoliczności, mianowicie w wydarzeniach ważnych, przez osobiste wdawanie się w sprawy.

Oddział drugi.

O urzędzie centralnym portowym i morsko-sanitarnym.

Zakres urzędowy szczegółowy.

§. 11.

Co do służby portowéj zakres urzędowy urzędu centralnego portowego i morsko-sanitarnego obejmuje:

a) całą służbę policyjną portową i morską (wraz z czynnościami inskrypcyi marynarskiéj i funduszu pensyonowania dla marynarki, o ile te dwie in-

die Zunahme der Handels- und Schifffahrts-Bewegung und durch das hieraus entstehende Bedüfniß der Errichtung neuer Hafen- und See-Sanitätsämter herausstellen kann.

Bei solchen späteren Aenderungen, so wie bej der ersten Aufstellung der Agenzien werden übrigens die gedachten beiden Ministerien auf die, den zollämtlichen Verhältnissen gebührenden Rücksichten Bedacht zu nehmen, und deßhalb im Einverständnisse mit dem Finanzministerium vorzugehen haben.

§. 9.

Nach beendeter Aufstellung der Hafen- und Sanitätsorgane in der Militärgrenze sowie bei eintretenden wichtigen Aenderungen in denselben, hat das Handelsministerium das von ihm bereits kundgemachte Verzeichniß über die an der österreichischen Küste, bestehenden Hafen- und See-Sanitätsanstalten, mit Andeutung der jeder einzelnen Kategorie in Bezug auf die Annahme von Fahrzeugen eingeräumten Befugnisse, und der Grenzen ihres Dienstbereiches, gehörig zu ergänzen und beziehungsweise zu berichtigen, sodann aber für die neuerliche Veröffentlichung desselben im In- und Auslande Sorge zu tragen, damit jeder Seefahrer wisse, in welchen österreichischen Häfen die Zulassung zum Verkehre unter Beobachtung der gesetzlichen Bestimmungen gestattet ist.

Unterordnung und Ueberwachung.

§. 10.

Das Verhältniß der Unterordnung der Hafen- und See-Sanitätsämter und Organe in den Beziehungen jedes einzelnen dieser beiden Dienstzweige ist in den nachfolgenden Abschnitten 2—4 festgesetzt.

Ueber den vorschriftsmäßigen Geschäftsgang bei den unterstehenden Dienst-Organen vergewissert sich das vorgesetzte Amt oder Organ durch die Einsicht der Geschäftsprotokolle und Rechnungen, nach Umständen, und namentlich bei wichtigen Vorkommnissen, auch mit persönlicher Dazwischenkunft.

Zweiter Abschnitt.

Von dem Zentral-Hafen- und See-Sanitätsamte.

Spezielle Amtswirksamkeit.

§. 11.

Im Hafendienste umfaßt die Amtswirksamkeit des Zentral-Hafen- und See-Sanitätsamtes:

a) den gesammten See- und Hafen-Polizeidienst (mit Einschluß der Geschäfte der Marine-Inskripzion und des Marine-Pensionsfondes, in soferne diese beiden

stytucye rozciągnięte zostaną na Pogranicze Wojskowe) w stanowisku własném, na zasadzie już obecnie obowiązujących, lub też przy dalszém wykształceniu właściwego ustawodawstwa w przyszłości obowiązywać mających przepisów; tudzież wyrokowanie w piérwszéj instancyi w przypadkach przekroczenia tychże przepisów;

b) pełnienie tych samych czynności służbowych w innych portach położonych wewnątrz jego okręgu (§. 7), lub też kierunek i dozór tegoż pełnienia, o ile w miejscu następować winno, i dla tego na zasadzie §. 15. ajenturom jest powierzone;

c) dozór nad ajenturami i innemi organami należącemi do jego okręgu, we wszystkich czynnościach kasowych i rachunkowych

d) zbiéranie dat i zestawianie wykazów stanu, obrotu i ruchu marynarki handlowéj, tudzież innych statystycznych i peryodycznych podań w całym okręgu:

e) czynienie przedstawień i objawianie opinii, do których się widzi spowodowanym, nawet bez uprzedniego wezwania władzy wyższéj w celu wykształcenia ustaw policyjnych morskich i portowych, albo w celu poprawienia służby wykonawczéj i udoskonalenia zakładów:

f) pobiéranie, odwożenie i składanie rachunków, tyczących się opłat eraryalnych i innych opłat portowych (rozdział 4);

g) czynności kasowe i inne, które mu ze względu na siedzibę jego w najważniejszym porcie pobrzeża wojskowéj Kroacyi, jako punkcie centralnym tego całego pobrzeża, na mocy osobnych rozporządzeń już są przydzielonemi, albo w przyszłości przydzielonemi będą.

§. 12.

Co do służby morsko-sanitarnéj, zakres urzędowy urzędu centralnego portowego i morsko-sanitarnego obejmuje:

a) dozór nad przestrzenią pobrzeża podokręgu, w którym urząd ma siedzibę swoję, częścią przez własne personale służbowe, będące w miejscu, częścią zapomocą ekspozytur i straży, ustanowionych w miejscach właściwych;

b) dozór nad ekspozyturami i strażami podokręgu co do czynności urzędowych sanitarnych, nauczanie takowych i znoszenie się z niemi w krótkiéj drodze;

c) stosowne postępowanie z okrętami przybijającemi do portu własnego z paszportami zdrowia wolnemi (patente libera);

Institutionen auf die Militärgrenze ausgedehnt werden), im eigenen Standorte, auf der Grundlage der jetzt bestehenden, oder im Verfolge der weiteren Ausbildung der bezüglichen Gesetzgebung künftig Geltung erhaltenden Vorschriften; ferner das Erkenntniß in erster Instanz bei vorkommenden Uebertretungen jener Vorschriften;

b) die Ausübung der nämlichen Dienstverrichtungen für die übrigen innerhalb seines Bezirkes (§. 7) gelegenen Häfen, oder die Leitung und Ueberwachung dieser Ausübung, in soferne sie an Ort und Stelle statthaben muß, und deßhalb vermöge §. 15 den Agenzien anvertraut ist;

c) die Beaufsichtigung der zu seinem Bezirke gehörigen Agenzien oder sonstigen Organe in allen Kasse- und Rechnungsgeschäften;

d) die Sammlung der Daten und die Zusammenstellung der Nachweisungen über Stand, Verkehr und Bewegung der Handels-Marine, sowie der übrigen statistischen und sonstigen periodischen Eingaben für den ganzen Bezirk;

e) die Erstattung aller jener Vorschläge und Gutachten, zu welchen es auch ohne vorausgegangene Aufforderung der Oberbehörde zur Ausbildung der See- und hafenpolizeilichen Gesetze, oder zur Verbesserung des ausübenden Dienstes und zur Vervollkommnung der Anstalten sich veranlaßt findet;

f) die Einhebung, Abfuhr und Verrechnung der Aerarial- und sonstigen Hafengebühren (4. Hauptstück);

g) die Besorgung jener Kasse- oder anderen Geschäfte, welche ihm vermöge seines Sitzes in dem wichtigsten Hafen der militär-kroatischen Küste als Zentralpunkt für dieses ganze Küstengebiet durch besondere Vorschriften übertragen sind oder künftig übertragen werden.

§. 12.

Im See-Sanitätsdienste umfaßt die Amtswirksamkeit des Zentral-Hafen- und See-Sanitätsamtes:

a) die Ueberwachung der Küstenstrecke des Unterbezirkes, in welchem das Amt seinen Sitz hat, theils mittelst des im Orte selbst befindlichen eigenen Dienstpersonales, theils mittelst der an geeigneten Punkten aufgestellten Exposituren oder Wachposten;

b) die Beaufsichtigung der Exposituren oder Wachposten des Unterbezirkes in ihren sanitätsämtlichen Dienstverrichtungen, die Belehrung derselben und den Verkehr mit ihnen im kurzen Wege;

c) die geeignete Behandlung der in dem eigenen Hafen mit freiem Sanitätspasse (patente libera) einlaufenden Schiffe;

d) dozór i postępowanie pod względem urzędowania sanitarnego z okrętami przybywającemi do portu tegoż z paszportami zdrowia czystemi (patente netta), jeżeli stosownie do regulaminów kontumacyjnych nie są obowiązane do wyładowania towarów;

e) wystawianie lub wizowanie paszportów zdrowia dla wszystkich okrętów, wychodzących z portów podokręgu;

f) czynienie przedstawień do pomyślnego wykształcenia ustaw morsko-sanitarnych, tudzież zakładów i urządzeń służbowych, przeznaczonych dla téj gałęzi administracyjnéj;

g) spółdziałanie do powszechnego utrzymywania w swéj mocy przepisów morsko-sanitarnych, i wyrokowanie w piérwszéj instancyi w razie przestępstw, wyrażonych w §. 163. powszechnego regulaminu morsko-sanitarnego, przeciw onymże popełnionych, wydarzających się w obrębie podokręgu, w którym urząd ma siedzibę swoję;

h) pobiéranie, odwożenie opłat eraryalnych morsko-sanitarnych, i składanie rachunków co do tychże (rozdział 4.);

i) sprawowanie tych czynności kasowych, i innych, które mu ze względu na siedzibę jego w najważniejszym porcie, jako punkcie centralnym pobrzeża wojskowéj Kroacyi, na mocy osobnych rozporządzeń już są przydzielonemi, lub mu przydzielonemi być mogą.

Podporządkowanie.

§. 13.

Urząd centralny portowy i morsko-sanitarny podlega w obudwóch gałęziach służby przez inspektora (§. 3) pełniącego służbę kapitana portowego i morsko-sanitarnego, Komendzie wojskowéj krajowéj, jednakże winien jest w przedmiotach wskazanych instrukcyami, i w ogólności, w przypadkach nagłych, bezwarunkowo posłusznym być poleceniom, które wprost od władzy centralnéj morskiéj otrzyma (§. 1).

Stan personalny.

§. 14.

Urząd centralny portowy i morsko-sanitarny obejmuje:

jednego kapitana portowego i morsko-sanitarnego w osobie inspektora,

jednego adjunkta portowego,
jednego adjunkta morsko-sanitarnego,

d) die sanitätsämtliche Bewachung und Behandlung der im nämlichen Hafen mit reinem Sanitätspasse (patente netta) ankommenden Fahrzeuge, vorausgesetzt, daß sie nach dem bestehenden Kontumaz-Regulative nicht zur Ausladung von Waaren verpflichtet sind;

e) die Ausstellung oder Atergirung der Sanitätspässe für alle aus den Häfen des Unterbezirkes absegelnden Fahrzeuge;

f) die Erstattung von Vorschlägen zur gedeihlichen Ausbildung der See-Sanitätsgesetze und der für diesen Verwaltungszweig bestimmten Anstalten und Diensteinrichtungen;

g) die Mitwirkung zur allgemeinen Aufrechthaltung der See-Sanitätsvorschriften und das Erkenntniß in erster Instanz bei dem im §. 163 des allgemeinen See-Sanitäts-Reglements aufgeführten Vergehen gegen dieselben, welche in dem Bereiche des Unterbezirkes, in dem das Amt seinen Sitz hat, vorkommen;

h) die Einhebung, Abfuhr und Verrechnung der Aerarial-See-Sanitätsgebühren (4. Hauptstück);

i) die Besorgung jener Kasse- und sonstigen Geschäfte, welche ihm vermöge seines Sitzes in dem wichtigsten Hafen und als Zentralpunkt des militär-kroatischen Küstengebietes durch besondere Vorschriften übertragen sind, oder übertragen werden können.

Unterordnung.

§. 13.

Das Zentral-Hafen- und See-Sanitätsamt untersteht für beide Dienstzweige mittelst des zugleich als Hafen- und See-Sanitäts-Kapitän fungirenden Inspektors (§. 3) dem Landes-Militärkommando, hat jedoch in den von den Instrukzionen bezeichneten Belangen und überhaupt in dringenden Fällen den ihm von der Zentral-Seebehörde unmittelbar zukommenden Weisungen unbedingt Folge zu leisten (§. 1).

Personalstand.

§. 14.

Das Zentral-Hafen- und See-Sanitätsamt erhält:

Einen Hafen- und See-Sanitäts-Kapitän in der Person des Inspektors,

Einen Hafen-Adjunkten,
Einen See-Sanitäts-Adjunkten,

jednego pisarza urzędowego,
jednego bosmana,
potrzebną liczbę rotmanów portowych,
potrzebną liczbę gwardyanów inspekcyjnych,
potrzebną liczbę strażników ewentualnych.

W razie potrzeby można do załatwiania czynności kancelaryjnych pozwolić na używanie jednego lub kilku dyurnistów.

Czynności lekarskie sprawować będzie lekarz zdatny miejscowy za stósowną remuneracyą, lub za innem wynagrodzeniem, okolicznościom odpowiedniém.

Oddział trzeci.

O ajenturach portowych i morsko-sanitarnych.

Zakres urzędowy szczegółowy.

§. 15.

Co do służby portowéj, zakres czynności urzędowych ajentur portowych i morsko-sanitarnych ograniczonym jest do obowiązku, pod kierunkiem i zarządem przełożonego urzędu centralnego, lub urzędu, pełnić wszystkie te czynności urzędowania portowego, które są włożone na nich, jako zwyczajne obowiązki służbowe *(A)*. We wszystkich innych wydarzeniach, odnoszących się do żeglugi morskiéj i do służby portowéj, obowiązane są składać raporta i udzielać wiadomości przełożonemu urzędowi, i od niego zasięgać rozkazów; winny są odsélać żeglarzy w przypadkach stosownych do urzędu przełożonego, i pełnić w drodze delegacyi wszystkie te polecenia, które im będą udzielane od urzędu przełożonego w każdym pojedynczym przypadku, a nawet w nagłych razach pełnić urzędowanie swoje w sposobie przepisanym (B).

A. Jako zwyczajne obowiązki służbowe uważane są następujące:

a) uważanie na głębizny wody w porcie i na wjazdach do portów;

b) czuwanie nad utrzymaniem budowli i innych materyalnych potrzeb portu w połączeniu z władzami budowniczemi i miejscowemi;

c) powzięcie wiadomości, i wykazywanie budowli okrętów w samymże porcie i w okręgu urzędowym swoim;

d) staranie się o bezpieczne ustawienie okrętów przybijających do lądu wewnątrz ich okręgu;

e) rozpoznawanie papierów okrętowych okrętów ładujących;

Einen Amtsschreiber,
Einen Bootsmann,
die nöthige Zahl von Hafenlootsen,
die nöthige Zahl von Inspekzions-Quardianen,
die nöthige Zahl von eventuellen Wächtern.

Im Falle des Bedarfes kann zur Besorgung der Schreibgeschäfte die zeitweise Bewilligung eines oder mehrerer Diurnisten stattfinden.

Die ärztlichen Verrichtungen werden von einem geeigneten Arzte des Ortes gegen eine angemessene Remunerazion, oder eine andere den Verhältnissen entsprechende Entschädigung besorgt.

Dritter Abschnitt.

Von den Hafen- und See-Sanitäts-Agenzien.

Spezielle Amtswirksamkeit.

§. 15.

Im Hafendienste beschränkt sich die Amtswirksamkeit der Hafen- und See-Sanitäts-Agenzien auf die Verpflichtung, unter der Leitung und Beaufsichtigung des vorgesetzten Zentral-Amtes oder Amtes alle jene hafenämtlichen Verrichtungen zu besorgen, welche ihnen als gewöhnliche Dienstes-Obliegenheiten (A) zustehen. In allen übrigen, auf die See-Schifffahrt und den Hafendienst bezüglichen Vorkommnissen haben sie dem vorgesetzten Amte Berichte und Auskünfte zu liefern und seine Weisungen einzuholen; — sie haben die Seefahrer in den geeigneten Fällen an das vorgesetzte Amt zu weisen, und im Delegazionswege alle jene Aufträge zu vollziehen, welche von dem vorgesetzten Amte ihnen von Fall zu Fall ertheilt werden, auch in dringenden Vorkommnissen (B) auf die vorgeschriebene Weise das Amt zu handeln.

A. Als die gewöhnlichen Dienstes-Obliegenheiten werden hier folgende bezeichnet:

a) die Beobachtung der Wassertiefen im Hafen und an den Hafen-Einfahrten;
b) die Obhut für die Erhaltung der Bauten und sonstigen materiellen Erfordernisse des Hafens im Vereine mit den Bau- und mit den Ortsbehörden;
c) die Kenntnißnahme und Ersichtlichmachung der Schiffsbauten im Hafen selbst und in dem Bereiche ihres Amtsbezirkes;
d) die Vorsorge für die sichere Aufstellung der innerhalb ihres Bezirkes einlaufenden Fahrzeuge;
e) die Untersuchung der Schiffspapiere der ankommenden Fahrzeuge;

f) dozór nad przestrzeganiem ustaw policyi morskiéj i portowéj oraz przepisów o rybołostwie, piérwsze dochodzenia w razie wydarzonych przestępstw i czynienie relacyj do urzędu przełożonego w celu dalszego postępowania;

g) widowanie służących jeszcze do użytku wykazów załogi okrętowéj przy odejściu okrętu;

h) udzielać marynarzom pozwolenie do wylądowania po ukończonéj służbie;

i) wystawianie prowizorycznych certyfikatów w celu odesłania okrętu do urzędu przepisanego;

k) prowadzenie rejestrów przybywania i odchodzenia okrętów kupieckich i łodzi rybackich; daléj zestawianie przeglądów peryodycznych ruchu żeglugi i obrotu, tudzież innych statystycznych wykazów na cały podokręg;

l) dozór przy rozbiciu okrętów, w przypadkach gdy okręt osiędzie na mieliznie, i w podobnych wypadkach morskich, dodanie bezzwłocznéj pomocy w razach nagłych, w połączeniu z władzami miejscowemi, tudzież uczynienie niezwłocznéj relacyi do urzędu przełożonego o wydarzeniu i o uskutecznionych rozporządzeniach;

m) współdziałanie w sprawach, zapisaniach i obrachunkach inskrypcyi marynarskiéj i funduszu pensyj marynarskich, o ile obiedwie te instytucye rozciągnięte zostaną na Pogranicze Wojskowe;

n) pobiéranie, odwożenie i obliczenie opłat eraryalnych i innych opłat portowych; (rozdział 4).

B. W nadzwyczajnych i szczególnie nagłych przypadkach wspomniane organa upoważnione są jeszcze do pełnienia następujących czynności służbowych:

o) do udzielania pozwoleń do wylądowania ludzi załogi okrętowéj, chociaż nie należą do takich, jak wyżéj pod *h)* są wyszczególnieni, jednakże tylko w razie niezbędnéj potrzeby; tudzież do wsiadania na okręt innym osobom zaopatrzonym w regularne dokumenta, przy uczynieniu zarazem raportu do przełożonego urzędu;

p) do przyjmowania próśb o wystawienie pozwolenia na wsiadanie na okręt wykazów załogi, paszportów morskich i pozwoleń na żeglugę, lub o odnowienie takich dokumentów, któreto podania przełożonemu urzędowi przedłożonemi lub przedstawionemi być winny;

f) die Aufsicht in Bezug auf die Beobachtung der See- und Hafenpolizei-Gesetze mit Einschluß der Fischerordnung, die ersten Erhebungen bei vorkommenden Uebertretungen und die Anzeige an das vorgesetzte Amt zur Einleitung des weiteren Verfahrens;

g) die Vidirung der noch brauchbaren Mannschaftsrollen bei der Abreise des Fahrzeuges;

h) die Gestattung der Ausschiffung der nach vollendetem Dienste heimkehrenden Seeleute;

i) die Ausstellung von provisorischen Geleitscheinen zur Ueberweisung eines Fahrzeuges an das vorgesetzte Amt;

k) die Führung der Ankunft- und Abfahrtregister für Handelsfahrzeuge und Fischerbarken, ferner die Zusammenstellung der periodischen Uebersichten der Schifffahrtsbewegung und des Verkehres, sowie die übrigen statistischen Nachweisungen für den ganzen Unterbezirk;

l) die Aufsicht bei Schiffbrüchen, Strandungen und sonstigen See-Unfällen, die unmittelbare Gewährung der augenblicklich dringenden Hilfeleistungen im Vereine mit den Ortsbehörden und die ungesäumte Anzeige an das vorgesetzte Amt über den Vorfall und die getroffenen Verfügungen;

m) die Mitwirkung in den Geschäften, Vormerkungen und Verrechnungen der Marine-Inskripzion und des Marine-Pensionsfondes, in soferne diese beiden Institutionen auf die Militärgrenze ausgedehnt werden;

n) Die Einhebung, Abfuhr und Verrechnung der Aerarial- und sonstigen Hafengebühren (4. Hauptstück).

B. In außerordentlichen und besonders dringenden Fällen sind die erwähnten Organe noch zu folgenden Diensteverrichtungen ermächtiget:

o) zur Gestattung der Ausschiffung von Leuten der Schiffsmannschaft, wenn sie auch nicht zu den oben (h) bezeichneten gehören, jedoch nur bei unbedingter Nothwendigkeit, und zur Einschiffung anderer, mit regelmäßigen Dokumenten versehenen Individuen, unter gleichzeitiger Anzeige an das vorgesetzte Amt;

p) zur Annahme von Gesuchen um die Erlassung von Einschiffungsbewilligungen, Mannschaftsrollen, Seepässen und Schifffahrtslizenzen, oder um die Erneuerung solcher Urkunden, welche Gesuche dem vorgesetzten Amte vorzulegen oder vorzutragen sind;

q) odbiéranie patentów banderowych od takich okrętów, które takowe chcą mićć odnowione lub przepisane, a same nie mogą jechać do urzędu centralnego, dla tego tamże przesłane być winny;

r) do pobiérania w każdym pojedynczym przypadku i za szczegółowém upoważnieniem taks za patenta banderowe, paszporta morskie, i pozwolenia na żeglugę lub innych należytości przez żeglarzy opłacać się mających, które zresztą w każdym pojedynczym przypadku muszą być odwiezione do przełożonego urzędu.

§. 16.

Co do służby sanitarnéj morskiéj, zakres działania ajentur portowych i morsko-sanitarnych obejmuje w sobie zadania, wyrażone w §. 12. pod *a)*, *b)*, *c)*, *e)*, *f)*, *g)* i *h)*.

Stanowiska.

§. 17.

Ajentury portowe i morsko-sanitarne ustanowione będą we wszystkich miejscach portowych i nadbrzeżnych w Pograniczu Wojskowém, które są otwarte do obrotu, z wyjątkiem miasta Zengg, gdzie ustanowionym będzie urząd centralny. Postanowienie co do wyboru miejsc pozostawić należy stosownie do §. 8., i przy zachowaniu względów tamże przepisanych, Ministerstwu Wojny zgodnie z Ministerstwem Handlu.

Podporządkowanie.

§. 18.

Ajentury portowe i morsko-sanitarne w Pograniczu Wojskowém podlegają tak w służbie portowéj, jakoteż morsko-sanitarnéj urzędowi centralnemu w Zengg, którego naczelnik jako inspektor (§. 3) ma prawo rozporządzania w obudwóch gałęziach służby wzdłuż całego pobrzeża tegoż obrębu. We wszystkich przypadkach przewidzianych w instrukcyi, a w ogólności we wszystkich przypadkach nagłych, mianowicie w sprawach morsko-sanitarnych, winny są zresztą ajentury pełnić bezwarunkowo wszelkie polecenia wprost od władzy centralnéj morskiéj otrzymane (§. 1).

Stan personalny.

§. 19.

Każda ajentura portowa i morsko-sanitarna otrzyma:

jednego ajenta portowego i morsko-sanitarnego;

jednego gwardyana inspekcyjnego.

q) zur Uebernahme der Flaggenpatente von solchen Schiffen, welche dieselben erneuern oder umschreiben zu lassen haben und nicht selbst zum Zentral-Amte fahren können, daher sie dorthin einzusenden sind;

r) zur Einhebung von Fall zu Fall und mit besonderer Ermächtigung von Taxen für Flagenpatente, Seepässe und Schifffahrtslizenzen oder anderer von den Seefahrern zu entrichtenden Gebühren, welche übrigens auch von Fall zu Fall an das vorgesetzte Amt abgeführt werden müssen.

§. 16.

Im See-Sanitätsdienste umfaßt die Amtswirksamkeit der Hafen- und See-Sanitätsagenzien die im §. 12 unter a), b), c), e), f), g), und h) bezeichneten Aufgaben.

Aufstellungsorte.

§. 17.

Hafen- und See-Sanitätsagenzien erhalten alle in der Militärgrenze dem Verkehre geöffneten Hafen- und Küstenplätze, mit Ausnahme von Zengg, wo das Zentralamt aufgestellt wird. Die Bestimmungen über die Wahl der Orte ist nach §. 8. und mit den dort vorgeschriebenen Rücksichten dem Kriegsministerium einverständlich mit dem Handelsministerium überlassen.

Unterordnung.

§. 18.

Die Hafen- und See-Sanitätsagenzien der Militärgrenze unterstehen sowohl im Hafen-, als im See-Sanitätsdienste dem Zentralamte in Zengg, dessen Vorsteher, als Inspektor (§ 3) das Verfügungsrecht in beiden Dienstzweigen längs der ganzen Küste des Gebietes zusteht. In den von der Instrukzion vorgesehenen und überhaupt in allen dringenden Fällen, namentlich in See-Sanitätsangelegenheiten, haben übrigens auch die Agenzien den unmittelbar von der Zentral-Seebehörde an sie gelangenden Aufträgen unbedingt Folge zu leisten (§. 1).

Personalstand.

§. 19.

Jede Hafen- und See-Sanitätsagenzie erhält:

Einen Hafen- und See-Sanitätsagenten,

Einen Inspekzions-Quardian.

Gwardyana ustanawiać nie potrzeba tam, gdzie doświadczenie nauczyło, lub w przyszłości wykaże, iż się bez niego obejść można.

Jeżeli w nadzwyczajnych przypadkach okaże się potrzeba ustanowienia strażników ewentualnych, można takowych ustanowić za pośrednictwem władz administracyjnych.

Co się tycze pełnienia czynności lekarskich, należy zachować postanowienie objęte w §. 14.

Oddział czwarty.

O ekspozyturach i posterunkach straż portowych i morsko-sanitarnych.

Zakres urzędowy szczegółowy.

§. 20.

Co do służby portowéj, ekspozytury portowe i morsko-sanitarne nie mają innéj stałéj czynności służbowéj, jak tylko tę, ażeby prowadziły dokładne spisy okrętów, które zarzucają kotwice w portach oddanych pod ich dozór, tudzież jak długo się tamże zatrzymują; równie są obowiązane przesełać peryodycznie wspomnione wykazy do urzędu lub organu przełożonego, który zresztą ma prawo polecać ekspozyturze w pewnych pojedyńczych przypadkach także inne do jego własnego zakresu należące, i służby portowéj tyczące się działania, lub czynności.

§. 21.

Co do służby morsko-sanitarnéj, ekspozytury portowe i morsko-sanitarne mają stały obowiązek służbowy strzeżenia téj części pobrzeża podokręgu (§. 7), która pod jéj dozór jest oddaną, i odsełania okrętów przybywających do najbliższego organu, który do postępowania z niemi pod względem morsko-sanitarnym jest upoważnionym. Tylko wyjątkowo i za pozwoleniem urzędu centralnego lub ajentury, do któréj podokręgu należy port ekspozytury, mogą być u nich okręty z wolnym paszportem zdrowia (patente libera) oddane pod postępowanie morsko-sanitarne i przypuszczone do obiegu.

Stanowiska.

§. 22.

Ekspozytury portowe i morsko-sanitarne ustanowione będą w tych miejscach portowych i nadbrzeżnych, nie otwartych dla wolnego obrotu, lub w pobliżu takich, w których okręty i statki przed burzą schronienia szukać są przymuszone.

Die Aufstellung des Guardians soll dort, wo die Erfahrung dessen Entbehrlichkeit herausgestellt hat oder künftig herausstellen wird, unterbleiben.

Wenn in außergewöhnlichen Fällen das Bedürfniß von eventuellen Wächtern sich ergibt, kann die Aufstellung derselben durch Vermittlung der administrativen Behörden zeitweise verfügt werden.

In Betreff der etwaigen Besorgung ärztlicher Verrichtungen gilt die Bestimmung des §. 14.

Vierter Abschnitt.

Von den Hafen- und See-Sanitäts-Exposituren und Wachposten.

Spezielle Amtswirksamkeit.

§. 20.

Im Hafendienste haben die Hafen- und See-Sanitäts-Exposituren keine andere stätige Dienstaufgabe, als die Führung genauer Vormerkungen über die in den Häfen, welche ihrer Aufsicht (§. 21) zugewiesen sind, vor Anker gehenden Fahrzeuge und über die Dauer ihres Aufenthaltes, sowie die periodische Einsendung dieser Vormerkungen an das vorgesetzte Amt oder Organ, welchem letzteren es übrigens unbenommen ist, der Expositur von Fall zu Fall auch andere zu seinem eigenen Wirkungskreise gehörige, den Hafendienst betreffende Aufträge oder Verrichtungen zuzuweisen.

§. 21.

Im See-Sanitätsdienste liegt den Hafen- und See-Sanitäts-Exposituren als stätige Dienstverpflichtung bloß die Ueberwachung des ihrer Aufsicht zugewiesenen Theiles der Küstenstrecke des Unterbezirkes (§. 7), in welcher sie gelegen, und die Zuweisung der bei ihnen einlangenden Fahrzeuge an das nächste, zur seesanitätsämtlichen Behandlung derselben ermächtigte Organ ob. Nur ausnahmsweise und mit Bewilligung des Zentralamtes oder der Agenzie, zu deren Unterbezirk der Hafen der Expositur gehört, können bei ihnen Fahrzeuge mit freiem Sanitätspasse (patente libera) sanitätsämtlich behandelt und zum Verkehre zugelassen werden.

Aufstellungsorte.

§. 22.

Hafen- und See-Sanitäts-Exposituren werden in oder zunächst jenen dem Verkehre nicht geöffneten Hafen- und Küstenplätzen aufgestellt, in welchen häufig Schiffe und Barken aus Zwang der Witterung einzulaufen pflegen.

Przy wyborze stanowisk, który stosownie do §. 8. pozostawionym jest Ministerstwu Wojny zgodnie z Ministerstwem Handlu, należy mieć wzgląd na stosowne położenie ekspozytur, przegląd ile możności ułatwiające. Przez zaprowadzenie ekspozytur nie zajdzie zresztą żadna zmiana w ustanowieniu kordonu morskiego. Jeżeli w miejscu, gdzie ma być zaprowadzona ekspozytura, znajduje się już posterunek kordonu morskiego, wówczas rozporządzenia, do uproszczenia służby w obudwóch kierunkach potrzebne, wydane być mają przez Ministerstwo Wojny zgodnie z Ministerstwem Handlu.

Podporządkowanie.

§. 23.

Ekspozytury portowe i morsko-sanitarne należą bezpośrednio do urzędu centralnego lub do tych ajencyj, w których podokręgach są położone, i stanowią część stanu personalnego onychże; dlatego też przez takowe tak w służbie portowéj, jakoteż w służbie morsko-sanitarnéj, zostają w tym stosunku podległości, jaki jest przepisany w §§. 13 i 18. dla wspomnionych urzędów i organów.

To stanowisko jako straży eksponowanéj, pozwala, że donoszenia i zapytywania ekspozytur u urzędów i organów, do których należą, i które w każdym względzie za nie są odpowiedzialne, czynione być mogą ustnie i w ogólności w krótkiéj drodze, i że polecenia ze strony tychże urzędów w taki sam sposób im udzielane być mogą.

Stan personalny.

§. 24.

Każda ekspozytura portowa i morsko-sanitarna otrzyma jednego gwardyana inspekcyjnego, o ile to ze względem na polecone w §. 22 zatrzymanie posterunków kordonu morskiego jest potrzebném.

Pod względem strażników ewentualnych, mających być ustanowionymi w nadzwyczajnych przypadkach, tudzież co się tyczy pełnienia czynności lekarskich obowiązują postanowienia objęte w §. 19.

Oddział piąty.

O stosunku zakładów portowych i morsko-sanitarnych do władz innych.

Do władz krajowych administracyjnych.

§. 25.

We wszystkich gałęziach służby portowéj, tyczących się potrzeb żeglugi morskiéj, wykonywania takowéj, tudzież praw i obowiązków żeglarzy jako

Bei der Wahl der Standpunkte, welche nach §. 8 dem Kriegsministerium einverständlich mit dem Handelsministerium überlassen bleibt, ist auf eine passende, die Uebersicht möglichst erleichternde Lage der Exposituren Rücksicht zu nehmen. Durch die Errichtung von Exposituren wird übrigens an der Aufstellung des militärischen See-Kordons nichts geändert. Wenn an dem nämlichen Orte, wo eine Expositur errichtet werden soll, sich schon ein See-Kordonsposten befindet, sind die zur Vereinfachung des Dienstes in beiden Richtungen erforderlichen Vorkehrungen von den Ministerien des Krieges und des Handels einverständlich zu treffen.

Unterordnung.

§. 23.

Die Hafen- und See-Sanitätsexposituren gehören unmittelbar zu dem Zentralamte oder zu den Agenzien, in deren Unterbezirke sie gelegen sind, und bilden einen Theil des eigenen Personalstandes derselben, weßhalb sie mittelst dieser sowohl im Hafen- als im See-Sanitätsdienste in jenes Verhältniß der Unterordnung treten, welches für die erwähnten Aemter und Organe selbst in den §§. 13 und 18 festgestellt worden ist.

Diese Stellung als bloße exponirte Wachposten macht es zulässig, daß die Meldungen und Anfragen der Exposituren bei den Aemtern und Organen, zu welchen sie gehören, und welche für sie in jeder Beziehung verantwortlich sind, mündlich oder überhaupt im kurzen Wege gemacht, und deren Weisungen an sie ebenso erlassen werden können.

Personalstand.

§. 24.

Jede Hafen- und See-Sanitäts-Expositur erhält Einen Inspekzions-Quardian, in soferne es mit Rücksicht auf die im §. 22 angeordnete Beibehaltung der See-Kordonsposten nöthig ist.

In Betreff der in außergewöhnlichen Fällen aufzustellenden eventuellen Wächter und der etwaigen Besorgung ärztlicher Verrichtungen gelten die bezüglichen Bestimmungen des §. 19.

Fünfter Abschnitt.

Von den Beziehungen der Hafen- und See-Sanitätsanstalten zu anderen Behörden.

Zu den Landes-Verwaltungsbehörden.

§. 25.

In allen die Bedürfnisse der See-Schifffahrt, die Ausübung derselben, und die Rechte und Pflichten der Seefahrer als solche betreffenden Beziehungen des Hafen-

takich, urzędy i organa wzmiankowane w §. 6. wstępują w stan podporządkowania podinspektora w Zengg, i pod Komendę krajową wojskową.

Jednakże przezto nie powinien doznawać uszczerbku wpływ urzędowy, jaki służy prawnie władzom granicznym wojskowym i gminom wojskowym na zakłady portowe urzędowe, pod względem spraw politycznych lub policyjnych, należących do ich zakresu; dla tego należy się także na przyszłość trzymać téj zasady, iż rzeczone zakłady pod względem wszystkich tych przedmiotów służbowych, które należą do zakresu władz administracyjnych granicznych, pełnić winny ich polecenia i czynić im relacye i raporta, stojące w związku z administracyą polityczną.

Również niezawisłość wzmiankowana nie powinna przeszkadzać ani znosić wzajemnego współdziałania i wzajemnéj pomocy we wszystkich czynnościach, mających na celu pomyślność służby publicznéj.

§. 26.

Bezpośrednie podporządkowanie urzędów i organów wyszczególnionych w §. 6. pod inspektora i Komendę krajową wojskową, ma także miejsce w służbie morsko-sanitarnéj.

Zresztą nowa ta forma stosunku zależności nie zmienia nic w dotychczasowém zobowiązaniu organów obydwóch gałęzi administracyjnych, udzielania sobie nawzajem jak najspieszniéj tych wszystkich wiadomości, które z natury swojéj dojść powinny do wiedzy obydwóch, ponieważ takowe ze strony władz politycznych, jakoteż ze strony administracyi morsko-sanitarnéj, wymagają rozporządzeń, jakoteż w ogólności, działania w porozumieniu i pomagania sobie wzajemnie w granicach własnéj sfery urzędowéj we wszystkich zarządzeniach, stan zdrowia publicznego na celu mających, lub zresztą spólnéj pomocy wymagających. Również przezto nie będzie nic zmienioném w stanowisku służbowém i w podporządkowaniu wojskowych posterunków kordonu sanitarnego (§. 22)

Do innych organów publicznych.

§. 27.

Czynności portowe i morsko-sanitarne wtenczas tylko połączonemi być mogą z innemi gałęziami służbowemi, gdy nieznaczna rozciągłość czynności jednego i drugiego rodzaju pozwala na to, że jeden urzędnik lub sługa równocześnie takowe sprawować może. Ocenienie tego, gdzie przy zachowaniu tego warunku takie połączenie w przyszłości miejsce mieć może, a gdzie przeciwnie w skutku nowéj formy stosunku służbowego dawniéj istniejące połączenie

dienstes treten die im §. 6 bezeichneten Aemter und Organe in das oben bezeichnete Unterordnungs-Verhältniß unter den Inspektor in Zengg und das Landes-Militär-Kommando.

Dadurch soll jedoch der ämtliche Einfluß, welcher den Militär Grenzbehörden und Militär-Kommunitäten rücksichtlich der in ihren Geschäftskreis gehörigen politischen oder polizeilichen Angelegenheiten des Amtsbereiches auf die hafenämtlichen Anstalten zukommt, nicht beeinträchtiget werden, und daher der Grundsatz auch fernerhin gelten, daß die gedachten Anstalten in Beziehung auf alle jene Dienstgegenstände, die zum Geschäftskreise der Grenz-Verwaltungsbehörden gehören, deren Weisungen nachzukommen, und denselben alle mit der politischen Verwaltung im Zusammenhange stehenden Berichte und Aufklärungen zu erstatten haben.

Auch soll jene Unabhängigkeit die gegenseitige Mitwirkung und Unterstützung in allen das Beste des öffentlichen Dienstes bezweckenden Vorkehrungen nicht aufheben oder beirren.

§. 26.

Die unmittelbare Unterordnung der im §. 6 bezeichneten Aemter und Organe unter den Inspektor und das Landes-Militärkommando findet auch im See-Sanitätsdienste Statt.

Diese Neugestaltung des Abhängigkeits-Verhältnisses bedingt übrigens keine Aenderung in der bisherigen Verpflichtung der Organe beider Verwaltungszweige, alle jene Nachrichten, welche ihrer Natur nach zur Kenntniß beider zu kommen haben, weil sie sowohl von Seite der politischen Behörden als der See-Sanitätsverwaltung Verfügungen erheischen, sich wechselseitig auf das Schleunigste mitzutheilen, und überhaupt in allen, den Schutz der öffentlichen Gesundheit bezweckenden oder sonst die gemeinschaftliche Mitwirkung in Anspruch nehmenden Vorkehrungen sich einzuverstehen und innerhalb der Grenzen der eigenen Amtsbefugnisse gegenseitig zu unterstützen. Auch wird hiedurch an der dienstlichen Stellung und Unterordnung der militärischen Sanitäts-Kordonsposten (§. 22) nichts geändert.

Zu den anderen öffentlichen Organen.

§. 27.

Die Vereinigung der Hafen- und See-Sanitätsgeschäfte mit anderen Dienstzweigen soll nur dort statthaben, wo die geringe Ausdehnung der beiderseitigen Geschäfte die gleichzeitige Besorgung derselben durch Einen Beamten oder Diener zuläßt. Die Beurtheilung, wo nach dieser Bedingung eine solche Vereinigung künftig statthaben kann, und wo umgekehrt zu Folge der Neugestaltung der Geschäftsverhältnisse die früher bestandene Vereinigung des Sanitätsdienstes mit anderen Verwaltungszweigen wieder auf-

służby sanitarnéj z innemi gałęziami administracyjnemi znowu rozwiązane być powinno, pozostawioném jest Ministerstwu Wojny zgodnie z Ministerstwem Handlu.

W razie takiego połączenia nie powinna zajść żadna zmiana w wyżustanowionych stosunkach podporządkowania właściwego organu we wszystkich gałęziach służby portowéj i morsko-sanitarnéj, a wpływ dyscyplinarny w obudwóch względach służbowych w sposobie odpowiednim uregulować należy.

Rozdział trzeci.
O personale portowém i morsko-sanitarném.

Oddział piérwszy.
O personale portowém i morsko-sanitarném w ogólności.

Podział.

§. 28.

Personale portowe i morsko-sanitarne w Pograniczu Wojskowém składa się:

a) z urzędników portowych i morsko-sanitarnych;
b) z sług portowych;
c) z gwardyanów inspekcyi sanitarnéj;
d) z ewentualnych strażników sanitarnych.

Ranga i stan płacy.

§. 29.

Ranga i płaca całego stałego personalu portowego i morsko-sanitarnego ustanowioną jest w załączonym wykazie.

Mianowanie, przedstawienia do mianowania etc.

§. 30.

Mianowanie urzędników portowych i morsko-sanitarnych, sług portowych i gwardyanów inspekcyjnych, należy do Komendy wojskowéj krajowéj w porozumieniu z władzą centralną morską; jedynie mianowanie przełożonego przy urzędzie centralnym, i zarazem inspektora nad obrębem pobrzeża w Pograniczu Wojskowém pozostawioném jest Ministerstwu Wojny w porozumieniu z Mi-

gelöset werden soll, bleibt dem Kriegsministerium einverständlich mit dem Handelsministerium überlassen.

Im Falle einer solchen Vereinigung soll übrigens an den oben festgestellten Verhältnissen der Unterordnung des bezüglichen Organes in allen Belangen des Hafen- und See-Sanitätsdienstes nichts geändert, und der disziplinäre Einfluß in den beiderseitigen Dienstesbeziehungen in geigneter Weise geregelt werden.

Drittes Hauptstück.

Von dem Hafen- und See-Sanitätspersonale.

Erster Abschnitt.

Von dem Hafen- und See-Sanitätspersonale im Allgemeinen.

Eintheilung.

§. 28.

Das Hafen- und See-Sanitätspersonale in der Militärgrenze besteht aus:

a) Hafen- und See-Sanitätsbeamten;
b) Hafendienern;
c) Sanitäts-Inspekzions-Quardianen;
d) eventuellen Sanitätswächtern.

Rang und Besoldungsstatus.

§. 29.

Rang und Gehalt des gesammten stabilen Hafen- und See-Sanitätspersonales werden in dem beiliegenden Status festgesetzt.

Ernennung, Besetzungsvorschläge 2c.

§. 30.

Die Anstellung der Hafen- und See-Sanitätsbeamten, der Hafendiener und Inspekzions-Quardiane steht dem Landes-Militär-Kommando einverständlich mit der Zentral-Seebehörde zu; nur jene des Vorstehers bei dem Zentral-Amte und zugleich Inspektors für das Küstengebiet der Militärgrenze ist dem Kriegsministerium im Einvernehmen mit dem Handelsministerium vorbehalten. Die nämliche Grenzlinie gilt für

nisterstwem Handlu. Ta sama granica wytknięta jest co do prawa przenoszenia lub zawieszania w urzędowaniu, pensyonowania lub oddalenia ze służby.

Wszelkie przedstawienia do obsadzania miejsc służbowych w wydziale portowym i morsko-sanitarnym przedkładane być winny przez inspektora Komendzie wojskowéj krajowéj, która względem wyboru znieść się winna z władzą centralną morską. Jeżeli obiedwie te władze nie zgadzają się w wyborze, należy uczynić relacyę do Ministeryum Wojny, które w porozumieniu się z Ministerstwem Handlu rozstrzygać będzie w tym przedmiocie.

Co do czynienia przedstawień obowiązują następujące przepisy:

a) przedstawienia tyczące się urzędników podrzędnych, tudzież wszystkich sług portowych i gwardyanów inspekcyjnych wychodzić muszą od przełożonego zakładu, do którego należy miejsce obsadzoném być mające, i przedkładane będą w przypadkach, gdzie idzie o miejsca służbowe przy ajenturach, urzędowi centralnemu;

b) przedstawienia na ajentów czynić będzie urząd centralny;

c) przedstawienie na przełożonego urzędu centralnego i oraz inspektora wychodzić będzie od saméj Komendy wojskowéj krajowéj, w porozumieniu z władzą centralną morską.

§. 31.

Strażników ewentualnych mianować i oddalać będzie urząd centralny. Wszelkie mianowania i oddalania tego rodzaju podawane będą tylko w peryodycznych relacyach do wiadomości władzy wyższéj, do któréj także rekursa oddalonych ewentualnych sług wystosowane być mają.

Nie należy przyjmować więcéj strażników ewentualnych, jak tego wymaga rzeczywista potrzeba zwyczajnego obrębu służby kontumacyjnéj.

Egzamina.

§. 32.

Czyli słudzy portowi, mający być mianowanymi, poddać się muszą pod egzamin, tudzież gdzie, i w jakim sposobie takowy ma się odbywać, o tém nastąpi późniejsze rozporządzenie.

§. 33.

Ktokolwiek chce otrzymać miejsce służbowe w wydziale morsko-sanitarnym, czyli to miejsce rzeczywistego urzędnika morsko-sanitarnego, czyliteż gwardyana inspekcyjnego, lub strażnika ewentualnego, musi się poddać pod egzamin z przepisów morsko-sanitarnych, odpowiedni względnéj ważności miejsca służbowego.

das Recht der Versetzung oder Suspension, der Pensionirung oder Entlassung des Personales.

Alle Vorschläge zu Dienstbesetzungen im Hafen- und See-Sanitätsfache sind mittelst des Inspektors an das Landes-Militär-Kommando zu leiten, welches über die Wahl mit der Zentral-Seebehörde in Rücksprache zu treten hat. Falls diese beiden Behörden sich über die Wahl nicht einigen, ist an das Kriegsministerium Bericht zu erstatten, welches nach gepflogenem Einvernehmen mit dem Handelsministerium darüber entscheiden wird.

Für die Erstattung der Vorschläge selbst gelten folgende Normen:

a) die Vorschläge für Unterbeamte, sowie für sämmtliche Hafendiener und Inspekzions-Quardiane, gehen von dem Vorsteher der Anstalt aus, welcher der zu besetzende Posten angehört, und werden, in soferne es sich um Dienstplätze bei Agenzien handelt, dem Zentral-Amte vorgelegt;

b) die Vorschläge für Agenten erstattet das Zentral-Amt;

c) der Vorschlag für den Vorsteher des Zentral-Amtes und zugleich Inspektor geht von dem Landes-Militär-Kommando selbst, nach gepflogenem Einvernehmen mit der Zentral-Seebehörde, aus.

§. 31.

Die eventuellen Wächter ernennt und entläßt das Zentral-Amt. Alle solchen Ernennungen oder Entlassungen werden bloß in periodischen Berichten der Oberbehörde angezeigt, an welche auch die Rekurse der entlassenen eventuellen Diener zu richten sind.

Es sollen nicht mehr eventuelle Wächter aufgenommen werden, als deren für den gewöhnlichen Umfang des Kontumazdienstes wirklich nothwendig sind.

Prüfungen.

§. 32.

Die Frage, ob die anzustellenden Hafenbediensteten sich einer besonderen Prüfung zu unterziehen haben werden, dann wo und wie dieselbe stattzufinden hat, bleibt einer späteren Entscheidung vorbehalten.

§. 33.

Jedermann, der eine Bedienstung im See-Sanitätsfache erhalten will, hat sowohl, wenn es sich um die Stelle eines wirklichen See-Sanitätsbeamten, als auch um die eines Inspekzions-Quardians, oder eines eventuellen Wächters handelt, sich einer der relativen Wichtigkeit des Dienstpostens angemessenen Prüfung aus den See-Sanitätsvorschriften zu unterziehen.

Egzamina wszystkich kandydatów na miejsca urzędników morsko-sanitarnych, gwardyanów inspekcyjnych i strażników ewentualnych w Pograniczu Wojskowém, odbywać się będą w urzędzie centralnym w Zengg pod przewodnictwem inspektora.

Szczegółowe obowiązki służbowe.

§. 34.

Wszyscy stali urzędnicy, słudzy portowi i gwardyani inspekcyjni sanitarni obowiązani są w razie potrzeby dzień i noc być gotowymi do służby; dla tego, jeżeli mają przeznaczone sobie mieszkania w naturze, w takowych rzeczywiście mieszkać, jeżeli zaś otrzymują pieniądze kwaterowe, obrać powinni mieszkanie o ile możności w blizkości zakładu.

Jeżeli tylko okoliczności pozwolą, należy się starać, a mianowicie należy przy zakładaniu nowych budynków portowych i morsko- sanitarnych zaprowadzić takie materyalne urządzenia, ażeby przy urzędzie centralnym w budynku urzędowym było pomieszczenie dla pewnéj liczby rotmanów portowych, wszędzie zaś pomieszczenie dla gwardyanów inspekcyjnych, a przynajmniéj dla jednego z nich w tym celu, żeby nawet w nocnéj porze nie brakowało odpowiedniego dozoru i pomocy, gdy jéj będzie potrzeba

Żaden funkcyonaryusz nie będzie mógł bez szczególnego pozwolenia przełożonego swego, a względnie bez pozwolenia przełożonéj władzy opuszczać swego stanowiska, a w służbie powinni się zawsze zmieniać w sposobie dogodnym dla potrzeb publiczności żeglującéj.

Odpowiedzialność.

§. 35.

Przy urzędzie centralnym przełożony odpowiedzialnym jest niepodzielnie za czynności portowe, równie jak sanitarne, przyczém rozumié się jednakże, iż te ostatnie sprawowanemi być winny przez egzaminowanego urzędnika sanitarnego. Przy zachowaniu tego przepisu wolno jest przełożonemu reszty personalu, w miarę potrzeb służby, używać zarówno w jednym lub w drugim oddziale służby.

Za czynności pieniężne odpowiadają równie niepodzielnie w obydwóch gałęziach rachunkowości ci urzędnicy, którym takowe polecone są na mocy instrukcyi. Przy ajenturach ajent odpowiada sam tak za prowadzenie zwykłych czynności służbowych, jakoteż pieniężnych.

Die Prüfungen aller Bewerber um Posten von See-Sanitätsbeamten, Inspekzions-Quardianen und eventuellen Wächtern in der Militärgrenze werden beim Zentral-Amte in Zengg unter dem Vorsitze des Inspektors abgehalten.

Besondere Dienstverpflichtungen.

§. 34.

Alle ständigen Beamten, Hafendiener und Sanitäts-Inspekzions-Quardiane sind verpflichtet, bei Tag und Nacht im Erfordernißfalle für den Dienst zur Verfügung zu seyn, weßhalb sie — wenn Naturalquartiere für sie ausgemittelt sind — diese wirklich bewohnen, und wenn sie Quartiers-Entschädigungen genießen, die Wohnung möglichst in der Nähe der Anstallt nehmen sollen.

Es ist, wo die Verhältnisse es nur immer gestatten, dafür zu sorgen, und soll namentlich bei Errichtung neuer Hafen- und See-Sanitätsgebäude die entsprechende materielle Vorkehrung getroffen werden, daß bei dem Zentral-Amte die Unterkunft einer angemessenen Zahl von Hafen Lootsen, überall aber die Unterbringung der Inspekzions-Quardiane, oder wenigstens Eines derselben im Amtsgebäude selbst ermöglichet werde, damit es auch zur Nachtzeit nicht an der entsprechenden Aufsicht und, wo es Noth thut, am Beistande fehle.

Keiner der Angestellten darf ohne besondere Erlaubniß des Vorstehers und beziehungsweise der vorgesetzten Behörde seinen Posten verlassen, und im Dienste soll stets auf eine den Bedürfnissen des seefahrenden Publikums vollkommen entsprechende Weise abgewechselt werden.

Verantwortlichkeit.

§. 35.

Bei dem Zentral-Amte ist der Vorsteher für die Hafen- wie für die See-Sanitätsgeschäfte gleichmäßig und ungetheilt verantwortlich, wobei es sich jedoch von selbst versteht, daß die letzteren durch den geprüften Sanitätsbeamten versehen werden sollen. Mit Wahrung dieser Vorschrift steht es dem Vorsteher frei, das übrige Personale nach Maßgabe der Erfordernisse des Dienstes bei einer wie bei der anderen Geschäftsabtheilung zu verwenden.

Für die Geldgebarung haften, und zwar ebenso ungetheilt in beiden Verrechnungszweigen — diejenigen Beamten, welchen dieselbe instrukzionsmäßig übertragen ist. Bei den Agenzien ist der Agent allein sowohl für die Geschäftsführung, als für die Geldgebarung verantwortlich.

Kaucye.

§. 36.

Wszyscy urzędnicy portowi i morsko-sanitarni, którzy mają udział przy pobiéraniu i obliczaniu taks eraryalnych, obowiązani są złożyć kaucyę wyrównywającą rocznéj płacy urzędnika. Tylko przy tych ajenturach, które tak małe mają czynności pieniężne, iż nie wyniosą rocznéj płacy, może Ministerstwo Wojny zgodnie z Ministerstwem Handlu ustanowić kaucyą w kwocie wyrównywającéj dochodowi półrocznemu, obliczonemu według przecięcia z lat trzech, lecz nigdy niżéj 50 zlr.

Jeżeli ajentura połączoną zostanie z inną gałęzią służbową, wówczas kaucya dla tejże gałęzi wyznaczona służyć winna także na pokrycie dochodów portowych i morsko-sanitarnych, i nie ma potrzeby składania osobnéj kaucyi dla tychże.

Przeniesienie.

§. 37.

Urzędnicy portowi i morsko-sanitarni, sludzy portowi, czyli gwardyani inspekcyjni, mogą być przenoszeni z miejsca na miejsce, nie tylko na własne ich żądanie, lecz każdego razu, gdy służba tego wymaga, i to bez ich szkody stać się może.

O ukaraniu.

§. 38.

Każdy urzędnik portowy i morsko-sanitarny, sługa portowy i gwardyan inspekcyjny, o ile ustawa karna nie ma zastosowania do niego, może i powinien być natychmiast przeniesionym na inne miejsce, jak tylko zachodzi gruntowne podejrzenie niedbalstwa w służbie, przekupstwa lub przeniewierzenia, i bez względu, że mu ztąd jaka szkoda wyniknie; zaś gdy udowodnione będą usterki podobnego rodzaju, powinien być zaraz i na zawsze oddalonym ze służby.

Powyższy przepis należy każdemu nowo-mianowanemu jeszcze przed złożeniem przez niego przysięgi podać do wiadomości.

Strażnicy ewentualni, przeciw którym zachodzi wątpliwość co do ich rzetelności, powinni być natychmiast oddaleni.

Kauzionen.

§. 36.

Alle Hafen- und See-Sanitätsbeamten, welche an der Einhebung und Verrechnung der Aerarialtaxen Antheil nehmen, haben eine Kauzion zu erlegen, welche im Betrage des Jahresgehaltes des Beamten zu bemessen ist. Nur bei jenen Agenzien, deren Geldgebarung von so geringer Bedeutung ist, daß sie den Betrag eines Jahresgehaltes nicht erreicht, kann vom Kriegsministerium einverständlich mit dem Handelsministerium die Kauzion auf den beiläufigen Betrag der nach einem dreijährigen Durchschnitte entfallenden Semestral-Einnahme, jedoch niemals unter 50 fl. festgesetzt werden.

Im Falle der Vereinigung einer Agenzie mit einem anderen Dienstzweige, hat die in dem letzteren bedungene Kauzion auch zur Deckung der Hafen- und See-Sanitäts-Einnahmen zu dienen, und es tritt der Erlag einer besonderen Kauzion für die letzteren nicht ein.

Versetzung.

§. 37.

Die Hafen- und See-Sanitätsbeamten, Hafendiener oder Inspekzions-Quardiane können nicht nur auf eigenes Ansuchen, sondern jedesmal, wenn Dienstesrücksichten es fordern, und es ohne ihren Nachtheil ausführbar ist, von einem Posten auf einen anderen versetzt werden.

Strafbehandlung.

§. 38.

Jeder Hafen- und See-Sanitätsbeamte, Hafendiener oder Inspekzions-Quardian kann und soll, in soweit nicht das Strafgesetz gegen ihn in Anwendung kommt, bei gegründetem Verdachte der Dienstvernachlässigung, Bestechlichkeit oder Untreue augenblicklich und ohne Rücksicht auf den ihm dadurch etwa erwachsenden Nachtheil anders wohin versetzt, — bei erwiesenen Gebrechen der gedachten Art aber sogleich und für immer vom Dienste entfernt werden.

Diese Vorschrift ist jedem Neuanzustellenden noch vor der Eidesablegung bekannt zu machen.

Eventuelle Wächter, über deren Verläßlichkeit sich gegründete Zweifel ergeben, sind ohne Weiters zu entlassen.

Oddział drugi.

O urzędnikach portowych i morsko-sanitarnych.

Prawa ich.

§. 39.

Urzędnicy portowi i morsko-sanitarni są c. k. urzędnikami. Mają równe prawa, i równie jak ci zobowiązują się przysięgą pełnić scisłe i sumiennie obowiązki urzędu swego. Wszyscy mają prawo pobiérania pensyi.

Szczegółowe wymogi, aby być mianowanym.

§. 40.

Przy wszystkich mianowaniach urzędników portowych i morsko-sanitarnych, tudzież przy posuwaniu ich na wyższe stopnie, należy miéć wzgląd na scisłą moralność i rzetelność, na znajomość języków, mianowicie języka włoskiego, jako téj mowy, która prawie powszechnie jest w używaniu u marynarzy w Austryi, i w całém Morzu Śródziemném; na gruntowne obeznanie ze wszystkiemi ustawami i przepisami, które obowiązują w tych gałęziach administracyjnych, tudzież na doświadczenie praktyczne.

Oprócz przełożonego urzędu centralnego, który stosownie do §§. 3 i 14. musi być c. k. oficerem sztabowym marynarki, powinien także ile możności adjunkt portowy wybranym być ze stanu służby morskiéj, mianowicie z liczby egzaminowanych i doświadczonych kapitanów okrętowych; przy równych zaś okolicznościach należy się piérwszeństwo oficerom c. k. marynarki wojennéj, i kapitanom okrętów kupieckich, zaszczyconych banderą honorową.

Uniform.

§. 41.

Wszyscy urzędnicy portowi i morsko-sanitarni nosić będą w Pograniczu Wojskowém uniform przepisany dla urzędników tych samych gałęzi służbowych w innych częściach pobrzeża Monarchii Austryackiéj, z oznakami przeznaczonemi dla pojedynczych klas dyetalnych.

Oddział trzeci.

O sługach portowych.

Prawa ich.

§. 42.

Bosman i rotmani portowi ustanowieni będą na mocy formalnego dekretu za przysięgą, i mają prawo do pensyi.

Zweiter Abschnitt.

Von den Hafen- und See-Sanitätsbeamten.

Befugnisse.

§. 39.

Die Hafen- und See-Sanitätsbeamten sind k. k. Beamte. Sie genießen mit diesen gleiche Rechte, und werden wie diese durch den Diensteid an die strenge und gewissenhafte Erfüllung ihrer Amtspflichten gebunden. Sie sind alle pensionsfähig.

Spezielle Erfordernisse zur Anstellung.

§. 40.

Bei allen Anstellungen und Beförderungen von Hafen- und See-Sanitätsbeamten ist auf strenge Mo alität und Rechtlichkeit, auf Sprachkenntnisse, insbesondere auf jene der italienischen, als der bei den Seeleuten in Oesterreich und im ganzen Mittelmeere so ziemlich allgemein üblichen Sprache, auf gründliche Vertrautheit mit allen jene Verwaltungszweige regelnden Gesetzen und Vorschriften, und auf praktische Erfahrung Rücksicht zu nehmen.

Außer dem Vorsteher des Zentral-Amtes, welcher nach §§. 3 und 14 ein k. k. Marine-Stabsoffizier seyn muß, soll, wo thunlich, auch der Hafenadjunkt aus dem Stande des Seedienstes, vorzüglich unter den geprüften und erprobten Schiffskapitänen gewählt, und bei sonst gleichen Verhältnissen den Offizieren der k. k. Kriegs-Marine, und den mit der Ehrenflagge ausgezeichneten Merkantil-Kapitänen der Vorzug gegeben werden.

Uniform.

§. 41.

Alle Hafen- und See-Sanitätsbeamten tragen in der Militärgrenze die für die Angestellten derselben Dienstzweige in den anderen Küstengebieten der österreichischen Monarchie vorgeschriebene Uniform mit den für die einzelnen Diätenklassen bestimmten Abzeichen.

Dritter Abschnitt.

Von den Hafendienern.

Befugnisse.

§. 42.

Der Bootsmann und die Hafenlootsen werden mittelst förmlichen Dekretes und mit Eid angestellt, und sind pensionsfähig.

Szczegółowe wymogi, aby być mianowanym.

§. 43.

Na rotmanów portowych, a tém bardziéj jeszcze na bosmana takie tylko osoby mianowane być mogą, które na okrętach austryackich już dłuższy czas służyły, i okazały się zupełnie zdolnemi i pewnemi, i posiadają równie język włoski i krajowy. Wiadomość czytania i pisania jednéj z tych mów jest dla bosmana koniecznym, zaś dla rotmanów zalecającym warunkiem.

Byłym majtkom c. k. marynarki wojennéj, i takim osobom, które posiadają jednę, lub drugą mowę obcą, należy się przy równych zresztą okolicznościach pierwszeństwo przed innemi.

Mundur.

§. 44.

Za mundur dla sług portowych należy obrać stósowny ubior marynarski, i zaprowadzić go w urzędzie centralnym w Zengg w takim samym kształcie, jak przy innych zakładach pobrzeża austryackiego.

Mundur dawany będzie sługom portowym w naturze, stosownie do przeciągu czasu, jaki jest przepisany dla innych części pobrzeża.

Oddział czwarty.

O gwardyanach inspekcyi sanitarnéj.

Prawa ich.

§. 45.

Gwardyani inspekcyi sanitarnéj mianowani będą formalnym dekretem, i za przysięgą, mają także prawo do pensyi. Stoją wszyscy w jednéj randze bez względu na to, czyli są ustanowieni przy urzędzie centralnym, przy ajenturach, lub przy ekspozyturach.

Szczegółowe wymogi, aby być mianowanym.

§. 46.

Aby być mianowanym na gwardyana inspekcyi sanitarnéj, musiał ten, który sobie tego życzy, już służyć czas dłuższy jako strażnik ewentualny sanitarny, i przytém okazać się zupełnie zdolnym i pewnym; powinien nadto posiadać doskonałą wiadomość czytania i pisania mowy włoskiéj, lub mowy krajowéj, i w każdym przypadku posiadać tę ostatnią. Jeżeli w braku odpowiednich stra-

Spezielle Erfordernisse zur Anstellung.

§. 43.

Zu Hafenlootsen und um so mehr zum Bootsmanne können nur solche Individuen gewählt werden, welche bereits durch längere Zeit auf österreichischen Schiffen gedient, und als vollkommen brauchbar und verläßlich sich erprobt haben, auch sowohl der italienischen, als der Landessprache mächtig sind. Das Lesen und Schreiben einer dieser beiden Sprachen wird für den Bootsmann als nothwendiges, für die Lootsen als ein wünschenswerthes Erforderniß festgesetzt.

Gewesenen Matrosen der k. k. Kriegs-Marine und solchen Individuen, welche auch einer oder der anderen fremden Sprache mächtig sind, soll bei sonst gleichen Verhältnissen der Vorzug vor anderen Bewerbern gegeben werden.

Montur.

§. 44.

Als Montur der Hafendiener ist eine passende Seemannstracht zu wählen, und soll diese bei dem Zentral-Amte in Zengg in gleicher Form wie bei den übrigen Anstalten der österreichischen Küste eingeführt werden. Zur Bezeichnung des Grades des Bootsmannes sind geeignete Abzeichen zu bestimmen.

Die Montur wird den Hafendienern in den nach der Dauerzeit für die einzelnen Stücke in den übrigen Küstengebieten festgesetzten Fristen in natura verabreicht.

Vierter Abschnitt.

Von den Sanitäts-Inspekzions-Guardianen.

Befugnisse.

§. 45.

Die Sanitäts-Inspekzions-Guardiane werden mittelst förmlichen Dekretes und mit Eid angestellt und sind pensionsfähig. Sie haben unter sich mögen sie bei dem Zentral-Amte, bei Agenzien oder auf Exposituren angestellt seyn, gleichen Rang.

Spezielle Erfordernisse zur Anstellung.

§. 46.

Um als Sanitäts-Inspekzions-Guardian angestellt zu werden, soll das bezügliche Individuum schon längere Zeit als eventueller Sanitätswächter gedient und dabei als vollkommen brauchbar und verläßlich sich erprobt haben, überdieß des Lesens und Schreibens in italienischer oder der Landessprache vollkommen kundig und jedenfalls der letzteren mächtig seyn. Wenn in Ermanglung geeigneter eventueller Wächter andere

żników ewentualnych muszą być mianowane inne osoby na gwardyanów inspekcyi sanitarnéj, natenczas obowiązani są wykazać uzdolnienie swoje do służby morsko-sanitarnéj w sposobie zupełnie przekonywającym.

Mundur.

§. 47.

Gwardyani inspekcyi sanitarnéj nosić będą w służbie mundur koloru ciemno-zielonego z wyłogami pomarańczowemi, na czapce zaś kokardę z literą S. (Sanitaet) z metalu żółtego.

Na sprawienie sobie munduru dana im będzie rocznie kwota ryczałtowa.

Oddział piąty.

O strażnikach sanitarnych ewentualnych.

Sposób przyjmowania.

§. 48.

Strażnicy sanitarni ewentualni złożyć mają przysięgę w każdym pojedyńczym razie, jak wstąpią w kontumacyę. Przy przyjęciu otrzymają dekret od urzędu centralnego, z tym zaś ani praw stałego miejsca służby, ani też prawa do pensyi lub prowizyi.

Strażnicy sanitarni ewentualni nie otrzymają stałéj płacy lub nagrody od eraryum, lecz płatni będą za każdy dzień, w którym rzeczywiście służbę pełnili, przez tych, w których interesie użytymi byli.

Szczegółowe wymogi, aby być przyjętym.

§. 49.

Przy przyjmowaniu strażników sanitarnych ewentualnych, należy przy równéj zdatności mieć szczególny wzgląd na wojskowych wysłużonych. Jednakże takie tylko osoby przyjmowanemi być mogą, które posiadają język krajowy, i umieją czytać i pisać w tymże lub w języku włoskim, których moralność i rzetelność jest dowiedzioną, i których zdatność do służby przez złożenie egzaminu jest udowodnioną (§. 33.).

Oznaki w służbie.

§. 50.

Strażnicy ewentualni i słudzy do czyszczenia używani, gdy są w kontumacyi, noszą przepaskę pomarańczową (szarfę), zaś jako strażnicy dozorujący w wolnym obrocie literę S. (Sanitaet) z metalu żółtego jako znak na kapeluszu.

Individuen als Sanitäts-Inspekzions-Quardiane angestellt werden sollen, müssen dieselben ihre Befähigung zum See-Sanitätsdienste auf vollkommen überzeugende Weise darthun.

Montur.

§. 47.

Die Sanitäts-Inspekzions-Quardiane tragen im Dienste eine Montur von dunkelgrünem Tuche mit orangegelben Tuchaufschlägen, auf der Kopfbedeckung eine Kokarde mit den Buchstaben S (Sanität) von gelbem Metalle.

Zur Anschaffung der Montur wird ihnen ein jährliches Pauschale bewilliget.

Fünfter Abschnitt.

Von den eventuellen Sanitätswächtern.

Art der Aufnahme.

§ 48.

Die eventuellen Sanitätswächter werden von Fall zu Fall, so oft sie in Kontumaz treten, beeidet. Bei ihrer Aufnahme erhalten sie von dem Zentral-Amte ein Dekret, damit aber weder die Rechte einer definitiven Anstellung, noch den Anspruch auf Pension oder Provision.

Die eventuellen Sanitätswächter erhalten keinen fixen Gehalt oder Lohn vom Aerar, sondern sie werden nur für die Tage ihrer wirklichen Dienstleistung von denjenigen bezahlt, in deren Interesse sie sich verwenden.

Spezielle Erfordernisse zur Aufnahme.

§. 49.

Bei der Aufnahme von eventuellen Sanitätswächtern ist bei sonstiger Tauglichkeit auf ausgediente Militärs vorzugsweise Bedacht zu nehmen. Jedenfalls dürfen nur solche Individuen gewählt werden, welche der Landessprache mächtig und des Lesens und Schreibens in dieser oder der italienischen Sprache kundig sind, deren Moralität und Rechtlichkeit erwiesen, und deren sonstige Brauchbarkeit für den Dienst durch eine Prüfung (§. 33) dargethan ist.

Abzeichen im Dienste.

§. 50.

Die eventuellen Wächter und Reinigungsdiener tragen, wenn sie in Kontumaz sind, eine orangegelbe Schärpe, als Aufsichtswächter in freier Gemeinschaft ein S. (Sanität) von gelbem Metalle auf der Kopfbedeckung als Abzeichen.

Rozdział czwarty.

O wydatkach przy służbie portowéj i morsko-sanitarnéj, i odnoszących się do niéj opłatach.

Oddział piérwszy.

O wydatkach ze skarbu rządowego, i o pokryciu tychże zapomocą opłat eraryalnych i taks.

Wydatki, które ponosi skarb rządowy.

§. 51.

Skarb ponosi wydatki na służbę portową, o ile się tyczą urządzenia i utrzymania zakładów, służących jako środki materyalne do bezpieczeństwa i podniesienia żeglugi morskiéj, budowli i przyrządów, mianowicie w portach znaczniejszych Pogranicza Wojskowego Austryackiego, tudzież wydatki na administracyę służby morsko-sanitarnéj, o ile się takowe odnoszą do urządzenia i utrzymywania budynków, lub do środków zaradczych przy nadzwyczajnych wydarzeniach powszechnéj ważności; nakoniec wydatki na płace i inne należytości osobiste wszystkich stale ustanowionych urzędników i sług portowych i morsko-sanitarnych. Czyli i jak dalece w portach mniejszéj wagi winny są gminy lub osoby najbliżéj przy tém interesowane, jeżeli domagają się budowli portowych, dokładać się do wydatków, to oznaczoném będzie w każdym pojedyńczym przypadku, ze względem na wielkość potrzeby, i na mniejszą lub większą korzyść z budowy, przez Ministerstwo Handlu zgodnie z Ministerstwem Wojny.

Beczkowe.

§. 52.

Na pokrycie kosztów przynajmniéj częściowe, żegluga morska, która najwięcéj z tych zakładów odnosi korzyści, obowiązaną jest w Kroacyi Wojskowéj, równie jak w innych częściach pobrzeża przykładać się do tych kosztów przez opłacanie należytości beczkowéj we wszystkich portach otwartych dla obrotu.

Opłaty eraryalne morsko-sanitarne.

§. 53.

Na ten sam cel, i z tego samego powodu nakłada się na żeglugę opłaty eraryalne morsko-sanitarne, które się dzielą:

Viertes Hauptstück.

Von den Auslagen für den Hafen- und See-Sanitätsdienst und den bezüglichen Gebühren.

Erster Abschnitt.

Von den Auslagen des Staatsschatzes und deren Bedeckung mittelst der Aerarialgebühren und Taxen.

Auslagen, welche der Staatsschatz trägt.

§. 51.

Die Auslagen für den Hafendienst, in soferne diese die Errichtung und Erhaltung der als materielle Erforderniſſe, als Schutz oder Förderungsmittel zum See-Schifffahrtsbetriebe dienenden Anstalten, Baulichkeiten und Vorrichtungen, namentlich in den vorzüglicheren Häfen der österreichischen Militärgrenze betreffen, — so wie für jene für die See-Sanitätsverwaltung, in soferne sie auf die Errichtung und Erhaltung der Gebäude oder auf die Vorkehrungen bei außerordentlichen Anläſſen von allgemeiner Wichtigkeit sich beziehen, — endlich die Auslagen für die Gehalte und sonstigen persönlichen Gebühren aller ständig angestellten Hafen- und See-Sanitätsbediensteten, trägt der Staatsschatz. Ob und in wieferne in den Häfen von untergeordneter Wichtigkeit die Kommunitäten oder die zunächst Betheiligten, wenn sie Hafenbaulichkeiten ansprechen zu den bezüglichen Auslagen beizutragen haben, wird mit Rücksicht auf den Grad der Nothwendigkeit und auf die mehr oder minder allgemeine Nützlichkeit des Baues von Fall zu Fall durch das Handelsministerium einverständlich mit dem Kriegsministerium bestimmt werden.

Tonnengebühr.

§. 52.

Um die Kosten (§. 51) wenigstens theilweise zu decken, hat die See-Schifffahrt, zu deren Vortheile jene Anstalten vorzugsweise gereichen, in Militär-Kroazien ebenso, wie in den übrigen Küstengebieten, mittelst einer in allen dem Verkehre geöffneten Häfen zu entrichtenden Tonnengebühr beizutragen.

Aerarial-See-Sanitätsgebühren.

§. 53.

Zu demselben Zwecke und aus demselben Grunde werden dem See-Verkehre die Aerarial-See-Sanitätsgebühren auferlegt, welche sich

a) na opłaty od okrętów, które w wolnym obrocie, lub pod kontumacyą odpływają od brzegów austryackich, i

b) na opłatę, która składaną będzie od wszystkich ładunków okrętowych (towarów, pieniędzy etc.), przybywających do portów austryackich pod kontumacyą lub rezerwą.

Taryfa.

§. 54.

Dla należytości beczkowéj należy, równie jak dla opłat eraryalnych morsko-sanitarnych, ustanowić taryfę mającą obowiązywać niezmiennie w całym obrębie pobrzeża austryackiego, a którego uregulowanie pozostawionem jest późniejszym określeniom.

Przytém należy mieć wzgląd szczególny na to, ażeby te opłaty z jednéj strony nie były uciążliwe dla interesu handlu i żeglugi, z drugiéj strony zaś, żeby dochód z nich, jeżeli nie pokryje całych wydatków teraz z wyłożonemi na budowlę wydatkami, przynajmniéj wystarczył na pokrycie bieżących kosztów administracyjnych. Przy wymierzeniu opłat należy nie tylko mniejszemu obrotowi na pobrzeżu wszelką możliwą ulgę sprawić, i taksę od statków mniejszéj objętości stosownie zmniejszyć, lecz także wzgląd mieć należy na te przypadki, w których ze względów na słuszność zupełne uwolnienie od opłaty miejsce mieć może.

Taksa od patentów banderowych, paszportów morskich i pozwoleń na żeglugę.

§. 55.

Co się tyczy taksy od patentów banderowych, paszportów morskich i pozwoleń na żeglugę, należy tak co do cyfry, jako też co do czasu, w którym opłata składaną być ma, pozostać przy dotychczasowym przepisie, dopóki stosowne jéj podwyższenie nie będzie uregulowaném w ustawie szczególnéj.

Pokrycie niedoboru.

§. 56.

Brak środków do pokrycia wydatków na administracyę portową i morsko-sanitarną w Pograniczu wojskowém pokrytym będzie z dotacyi funduszu kameralnego, do którego także należy odwozić nadwyżki, jakie się mogą okazać w pewnych miejscach lub w pewnych peryodach.

Pobieranie, składanie rachunków i odwożenie.

§. 57.

Co do pobierania, składania rachunków i odwożenia wyżwymienionych opłat eraryalnych, tudzież co do całéj kasowości i kontroli nad zakładami

a) in die Gebühr von allen in freier Gemeinschaft oder unter Kontumaz von der österreichischen Küste abfahrenden Schiffen, und

b) in die Gebühr von allen unter Kontumaz oder Reserve in österreichischen Häfen einlangenden Schiffsladungen (Waaren, Gelder ꝛc.) theilen.

Tarif.

§. 54.

Für die Tonnengebühr und für die Aerarial-See-Sanitätsgebühren ist ein Tarifsatz festzustellen, welcher unverändert für alle österreichischen Küstengebiete zu gelten hat, und dessen Regelung einer späteren Bestimmung vorbehalten bleibt.

Es soll dabei vorzugsweise darauf Rücksicht genommen werden, daß die Abgaben einerseits für die Handels- und Schifffahrts-Interessen nicht drückend seyen, anderseits aber der Ertrag derselben, wenn nicht den Gesammt-Aufwand mit Einschluß der Bau-Auslagen, so doch die laufenden Verwaltungskosten zu decken hinreiche. Bei der Bemessung der Gebühren ist nicht nur dem kleinen Küstenverkehre jede thunliche Erleichterung zu gestatten, und die Taxe für Fahrzeuge von geringerer Tragfähigkeit verhältnißmäßig niedriger zu bemessen, sondern es soll auch auf alle jene Fälle Rücksicht genommen werden, in welchen aus Billigkeitsgründen die gänzliche Befreiung von der Gebühren-Entrichtung eintreten kann.

Taxe für Flaggenpatente, Seepässe und Schifffahrtslizenzen.

§. 55.

Hinsichtlich der Taxen für Flaggenpatente, Seepässe und Schifffahrtslizenzen bleibt es, bis die angemessene Erhöhung derselben durch ein besonderes Gesetz geregelt werden wird, sowohl was die Ziffer, als die Zeit der Zahlungspflicht betrifft, bei der bisherigen Vorschrift.

Bedeckung des Abganges.

§. 56.

Die Abgänge an den Mitteln zur Bestreitung des Aufwandes für die Hafen- und See-Sanitätsverwaltung in der Militärgrenze decken Dotazionen des Kameral-Fondes, an welchen auch die in einzelnen Perioden und an einzelnen Orten sich etwa ergebenden Ueberschüsse abzufließen haben.

Einhebung, Verrechnung und Abfuhr.

§. 57.

Ueber die Einhebung, Verrechnung und Abfuhr der oben erwähnten Aerarialgebühren, wie über die gesammte Kassegebarung und Kontrole der Hafen- und See-Sa-

portowemi i morsko-sanitarnemi, pozostawia się Ministeryum Handlu i Wojny wydanie bliższych postanowień w szczegółowych instrukcyach urzędowych; przyczém jednakże należy się trzymać zasady, iż wszelkie dochody i wychody administracyi portowéj i morsko-sanitarnéj koncentrować się mają w budżecie Ministerstwa Handlu, a tyczące się onychże czynności kontroli w buchalteryi prowincyonalnéj rządowéj w Tryeście, to jest w siedzibie władzy centralnéj morskiéj.

Oddział drugi.

O innych opłatach okrętowych.

Opłaty od latarń morskich.

§. 58.

Czyli i w których portach Pogranicza Wojskowego zaprowadzona ma być opłata od latarń morskich, która obecnie tylko w Tryeście istnieje, tudzież w jakiéj kwocie ustanowioną być ma, to zostawia się późniejszemu rozporządzeniu.

Należytości do instytutów marynarskich.

§. 59.

Opłaty składane obecnie do instytutów marynarskich, znajdujących się w niektórych portach pobrzeża austryackiego, składane być winny także w Pograniczu Wojskowém.

Pobieranie, składanie rachunków i odwożenie.

§. 60.

Co do pobierania, składania rachunków i odwożenia opłat wyszczególnionych w tym oddziale, Ministerstwo Handlu zgodnie z Ministerstwem Wojny winny są wydać odpowiednie postanowienia i instrukcye.

Oddział trzeci.

O opłatach od kontumacyi morskiéj.

Opłaty, które zatrzymanemi zostały.

§. 61.

Oprócz opłat wyszczególnionych w poprzedzających oddziałach 1. i 2., strony same bezpośrednio ponosić winny dzienne płace dla strażników ewentualnych, przydzielonych dla okrętów, osób i towarów przybywających pod kontumacyą, tudzież opłaty dla gwardyanów inspekcyjnych za doglądanie operacy.

nitäts-Anstalten bleiben die näheren Bestimmungen den von den Ministerien des Handels und des Krieges zu erlassenden Amts-Instrukzionen vorbehalten, wobei jedoch der Grundsatz festzuhalten ist, daß die sämmtlichen Einnahmen und Ausgaben der Hafen- und See-Sanitätsverwaltung im Budget des Handelsministeriums, und die bezüglichen Kontrolsgeschäfte bei der Provinzial-Staatsbuchhaltung in Triest, nämlich am Sitze der Zentral-Seebehörde, sich zu konzentriren haben.

Zweiter Abschnitt.

Von den sonstigen Schiffs-Abgaben.

Leuchtthurm-Gebühren.

§. 58.

Die Frage, ob und in welchen Häfen der Militärgrenze die gegenwärtig bloß in Triest bestehende Leuchtthurm-Gebühr eingeführt, dann in welchem Betrage sie festgesetzt werden soll, bleibt einer besonderen Anordnung vorbehalten.

Marine-Institutsgebühren.

§. 59.

Die an die gegenwärtig in mehreren Häfen der österreichischen Seeküste bestehenden Marine-Institute zu entrichtenden Gebühren bleiben auch in der Militärgrenze aufrecht.

Einhebung, Verrechnung und Abfuhr.

§. 60.

Ueber die Einhebung, Verrechnung und Abfuhr der in diesem Abschnitte bezeichneten Gebühren sind ebenfalls vom Handelsministerium einverständlich mit dem Kriegsministerium die entsprechenden Bestimmungen und Instrukzionen zu erlassen.

Dritter Abschnitt.

Von den See-Kontumazgebühren.

Gebühren, welche beibehalten werden.

§. 61.

Außer den in den vorstehenden Abschnitten 1. und 2. angeführten Abgaben müssen die Tageslöhnungen der eventuellen Wächter, welche den unter Kontumaz ankommenden Schiffen, Personen, Waaren rc. zugewiesen sind, — ferner die Gebühren der Inspekzions-Quardiane für die Ueberwachung der sanitätsämtlichen Operazionen und des Ver-

urzędowych sanitarnych i obrotu okrętów kontumacyjnych, nakoniec wydatki za pomoc lekarską w ciągu karantany.

Taryfa.

§. 62.

Na wszystkie w poprzedzającym paragrafie wyszczególnione opłaty, które się dają podciągnąć pod jeden ogólny tytuł: „Opłaty od kontumacyi morskiéj", należy równie ułożyć nową, jasną, i o ile możności pojedynczą taryfę, obowiązującą we wszystkich częściach pobrzeża austryackiego, któréj zaprowadzenie pozostawionèm jest późniejszym rozporządzeniom.

Opłaty, które ustać mają.

§. 63.

Taksy, które dotąd były pozwolone lekarzom za oglądnienie policyjno-sanitarne osób w kontumacyi zostających, ciążąc na stronach, w przyszłości istnieć przestaną, ponieważ wynagrodzenie lekarzy, jeżeli nie idzie o wizyty u chorych (§. 61), nastąpić winno w sposobie w §§. 14. 19. i 24. wyrażonym.

Oddział czwarty.

O opłatach w ogólności.

Ogłoszenie taryf i przestrzeganie takowych.

§. 64.

Oprócz opłat w poprzedzających oddziałach prawnie ustanowionych, których taryfy dla zapobieżenia wszelkiemu przeciążeniu stron we wszystkich zakładach portowych i morsko-sanitarnych przybite być powinny w miejscu każdemu w oczy wpadającém, personale portowe morsko-sanitarne nie może, pod karą niezwłocznego oddalenia ze służby, pod żadnym pozorem żądać jakiejbądź płacy lub nagrody.

Wszelkie opłaty na zasadzie taryfy składać się mające, pobiérać należy w lokalności urzędowéj i kwitować stronom ze strony urzędu; dlatego bez takiego kwitu i zewnątrz urzędu nikt nie jest obowiązanym do jakiejbądź nawet prawnéj opłaty.

kehres der Kontumazschiffe, dann die Auslagen für ärztlichen Beistand während der Quarantaine von den Parteien unmittelbar getragen werden.

Tarif.

§. 62.

Ueber alle im vorstehenden Paragraphe erwähnten Gebühren, welche sich unter dem allgemeinen Titel: „See-Kontumazgebühren" zusammenfassen lassen, soll ebenfalls ein neuer, klarer und möglichst einfacher Tarif zusammen gestellt werden, welcher für alle österreichischen Küstengebiete zu gelten hat und dessen Einführung einer späteren Bestimmung vorbehalten bleibt.

Gebühren, welche aufzuhören haben.

§. 63.

Die Taxen, welche bisher den Aerzten für die sanitätspolizeiliche Besichtigung der Kontumazisten zu Lasten der Parteien bewilliget waren, sollen in Zukunft nicht mehr bestehen, da für die Entschädigung der Aerzte, in soferne es sich nicht um Krankenbesuche (§. 61) handelt, auf die in den §§. 14, 19 und 24 angegebene Weise zu sorgen ist.

Vierter Abschnitt.

Von den Gebühren im Allgemeinen.

Kundmachung der Tarife und Festhaltung derselben.

§. 64.

Außer den in den obigen Abschnitten gesetzlich bestimmten Gebühren, worüber die Tarife zur Verhinderung jeder Ueberbürdung der Parteien in allen Hafen- und See-Sanitätsanstalten an einer, Jedermann in die Augen fallenden Stelle angeschlagen, und auch auf anderen Wegen zur möglichst allgemeinen Kenntniß gebracht werden sollen, darf von dem Hafen-See-Sanitätspersonale bei Strafe der augenblicklichen Dienstentlassung unter keinem Vorwande und unter keinem Titel irgend eine Zahlung oder Belohnung verlangt werden.

Auch sind alle auf der Grundlage der Tarife zu berichtigenden Gebühren nur im Amtslokale selbst einzuheben, und den Parteien vom Amte regelmäßig zu quittiren, daher ohne eine solche Quittung und außerhalb des Amtes Niemand zur Zahlung einer, wenn auch gesetzlichen Gebühr, verpflichtet ist.

Stan personalu i płacy

urzędów i organów administracyi portowéj i morsko-sanitarnéj w Pograniczu Wojskowém Kroackiém.

Liczba bieżąca	Miejsce	Wymienienie urzędów i organów, jakoteż posad pojedynczych	Klasa dyet	Płaca i remuneracya, jéj miejsce zastępująca		Pauszale na mundur		Razem		Inne pobory	Uwaga.
				złr.	k.	złr.	k.	złr.	k.		
1	Zengg	Urząd centralny portowy i morsko-sanitarny.									
		Kapitan portowy i morsko-sanitarny (zarazem inspektor morski) dla Kroackiego Pogranicza Wojskowego	VIII	1500	.....	.....	.....	1500	.....		
		Adjunkt portowy	IX	600	.....	.....	.....	600	.....		
		Adjunkt morsko-sanitarny	IX	600	.....	.....	.....	600	.....		
		Pisarz kontrolny	XI	400	.....	.....	.....	400	.....		
		Lekarz	....	100	.....	.....	.....	100	.....	Należytości za odwiedzanie chorych, płacić mogących.	Lekarskie czynności powierzane być mają zdolnemu lekarzowi w miejscu
		Bosman	....	250	.....	.....	.....	250	.....	Mundur in natura	
		2 locmanów (rotmanów) portowych à 200 złr.	....	400	.....	.....	.....	400	.....	detto	
		2 gwardyanów inspekcyjnych à 200 złr. i 24 złr.	....	400	.....	48	.....	448	.....	Taryfowe emolumenta.	
		Do przeniesienia	....	4250	.....	48	.....	4298	.....		

Personal- und Besoldungsstand

der Aemter und Organe der Hafen- und See-Sanitätsverwaltung in der kroatischen Militärgrenze.

Post-Nr.	Ort	Bezeichnung der Aemter und Organe, sowie der einzelnen Bedienstungen	Diäten-Klasse	Gehalte und die Stelle des Gehaltes vertretende Remunerazionen fl.	kr.	Monturs-Pauschalien fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	Sonstige Genüsse	Anmerkung.
1	Zengg	Zentral-Hafen- und See-Sanitätsamt.									
		Hafen- und See-Sanitätskapitän (zugleich See-Inspektor) für die kroatische Militärgrenze	VIII	1500	.....	.....	.....	1500	.....		
		Hafen-Adjunkt	IX	600	.....	.....	.....	600	.....		
		See-Sanitäts-Adjunkt	IX	600	.....	.....	.....	600	.....		
		Kontrol-Amtsschreiber	XI	400	.....	.....	.....	400	.....		
		Arzt	....	100	.....	.....	.....	100	.....	Die Gebühren für Besuche bei zahlungsfähigen Kranken.	Die ärztlichen Verrichtungen werden einem geeigneten Arzte des Ortes übertragen.
		Bootsmann	....	250	.....	.....	.....	250	.....	Montur in natura.	
		2 Hafenlootsen à 200 fl.	....	400	.....	.....	.....	400	.....	detto.	
		2 Inspekzions-Quardiane à 200 und 24 fl.	....	400	.....	48	.....	448	.....	Die tarifmäßigen Emolumente.	
		Fürtrag	....	4250	.....	48	.....	4298	.....		

Liczba bieżąca	Miejsce	Wymienienie urzędów i organów, jakoteż posad pojedynczych	Klasa dyet	Płaca i remuneracya, jéj miejsce zastępująca		Pauszale na mundur		Razem		Inne pobory	Uwaga.
				zł.	k.	zł.	k.	zł.	k.		
		Z przeniesienia.....	....	4250	.....	48	.....	4298	.....		
		Ajentury portowe i morsko-sanitarne.									
2	Carlopago	Ajent..........	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
		Gwardyan inspekcyjny.........	....	150	.....	24	.....	174	.....		
3	St. Georgen	Ajent.........	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		Te posady, dla których obecnie usystemizowane są pomieszkania w naturze lub kwaterowe, zatrzymają takowe i po organizacyi.
		Gwardyan inspekcyjny.........	....	150	.....	24	.....	174	.....		
4	Jablanaz	Ajent.........	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
		Gwardyan inspekcyjny.........	....	150	.....	24	.....	174	.....		
5	Povile	Ajent.........	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
6	(ma dopiero być oznaczone)	Ajent.........	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
7	detto	detto.........	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
		Ekspozytury portowe i morsko-sanitarne.									
8	(w 6 miejscach dopiero oznaczyć się mających)	6 gwardyanów inspekcyjnych à 150 złr. i 24 złr.........	....	900	.....	144	.....	1044	.....		
		Summa.....	....	7100	.....	264	.....	7364	.....		

Post-Nr.	Ort	Bezeichnung der Aemter und Organe, sowie der einzelnen Bestimmungen	Diäten-Klasse	Gehalte und die Stelle des Gehaltes vertretende Remunerazionen fl.	kr.	Monturs-Pauschalien fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	Sonstige Genüsse	Anmerkung.
		Uebertrag....	....	4250	.....	48	.....	4298	.....		
		Hafen- und See-Sanitäts-Agenzien.									
2	Carlopago	Agent	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
		Inspekzions-Quardian	....	150	.....	24	.....	174	.....		
3	S. Georgen	Agent	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		Jene Dienstposten, für welche gegenwärtig Naturalwohnungen oder Quartiers-Entschädigungen systemisirt sind, behalten dieselben auch nach der Organisirung.
		Inspekzions-Quardian	....	150	.....	24	.....	174	.....		
4	Jablanaz	Agent	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
		Inspekzions-Quardian	....	150	.....	24	.....	174	.....		
5	Povile	Agent	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
6	(zu bestimmen)	detto	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
7	detto	detto	XI	250	.....	.....	.....	250	.....		
		Hafen- und See-Sanitäts-Exposituren.									
8	(an 6 erst zu bestimmenden Orten)	6 Inspekzions-Quardiane à 150 fl. und 24 fl.	....	900	.....	144	.....	1044	.....		
		Summe....	....	7100	.....	264	.....	7364	.....		

73.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 17. Kwietnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIII., nr. 72, wydana dnia 4. Maja 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach spólnego Związku Celnego,

mocą którego a) wydaje się objaśnienie co do postępowania celnego z ordynaryjnemi towarami skórzanemi, kauczukowemi i z gutty-perchy, tudzież b) zmienia się przekład wyrazu „Gemenge" w włoskiéj taryfie celnéj.

Pod względem niektórych uwag w alfabetycznym wykazie towarów i w celu uchylenia niektórych wątpliwości w zastosowaniu taryfy celnéj z dnia 6. Listopada 1851 r., oświadcza się niniejszém w porozumieniu z Ministerstwem Handlu, iż proste towary skórzane, kauczukowe i z gutty-perchy do pozycyj taryfowych 73 *a)* i 74 *a)*, także i wtedy jeszcze należéć będą, gdy wewnątrz podszyte, lub wyklejone są materyami tkanemi i dzianemi, temiż materyami są podszyte lub stryplami (strzemionami) i sznurami takowemi są opatrzone, skoro tylko materye te nie należą ani do towarów wybornych i najcieńszych bawełnianych, lnianych lub wełnianych, ani też do towarów jedwabnych.

Postanowienie niniejsze wejdzie w wykonanie z tym dniem, w którym takowe przez władze przełożone pojedynczym urzędom celnym do wiadomości zostanie podaném.

Tudzież we włoskiém wydaniu taryfy celnéj z dnia 6. Listopada 1851 na wstępie do §. 7. uwag objaśniających zmienić należy wyrazy: „merci misti" na „merci mescolate (merci mescugli)", poczém w dalszym kontekscie ustępu rzeczonego zamiast wyrazu „mista, misto" stać powinno: „mescolata, mescolato".

Baumgartner m. p.

74.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 26. Kwietnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIII., nr. 73, wydana dnia 4. Maja 1853),

obowiązujące w całém Państwie, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

o postępowaniu z drukami treści karygodnéj, i z drukami przez osobne rozporządzenia zakazanemi, równie jak z przedmiotami i rzeczami artystycznemi, gorszącemi i nieobyczajnemi, przy licytacyach publicznych.

Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, tudzież Najwyższa Władza Policyjna, mając sobie polecone przeprowadzenie ustawy o druku, uznali

73.

Erlaß des Finanzministeriums vom 17. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXIII. Stück, Nro. 72, ausgegeben am 4. Mai 1853),

wirksam für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

womit a) eine Erläuterung hinsichtlich der Zollbehandlung gemeiner Leder-, Kautschuk- und Guttaperchawaaren erlassen und b) die Uebersetzung des Wortes „Gemenge" im italienischen Zolltarife geändert wird.

In Beziehung auf mehrere Anmerkungen in dem alphabetischen Waarenverzeichnisse und zur Beseitigung einiger Zweifel in der Anwendung des Zolltarifes vom 6 November 1851, wird im Einverständnisse mit dem Handelsministerium erklärt, daß gemeine Leder-, Kautschuk- und Guttaperchawaaren den Tarifsposten 73 a) und 74 a) auch dann eingereiht bleiben, wenn sie innen mit gewebten und gewirkten Stoffen ausgefüttert oder ausgeklebt, mit solchen Stoffen eingefaßt oder mit Strupfen und Schnüren aus denselben versehen sind, falls nur die Stoffe weder zu den extrafeinen und feinsten Baumwolle-, Leinen- oder Woll-, noch zu den Seidenwaaren gehören.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den einzelnen Zollämtern durch ihre vorgesetzte Behörde kundgemacht werden wird.

Ferner sind in der italienischen Ausgabe des Zolltarifes vom 6. November 1851 am Eingange des §. 7 der Vorerinnerungen die Worte: „merci miste" zu ändern in „merci mescolate (merci mescugli)" wornach das im weiteren Kontexte dieses Absatzes vorkommende Wort „mista, misto" richtiger heißen soll: „mescolata, mescolato".

Baumgartner m. p.

74.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der obersten Polizeibehörde vom 26. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXIII. Stück, Nr. 73, ausgegeben am 4. Mai 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze,

betreffend die Behandlung von Druckschriften strafbaren Inhaltes, und solcher, die durch besondere Verfügungen verboten wurden, endlich anstößiger und unsittlicher Kunstgegenstände und Sachen, bei öffentlichen Versteigerungen.

Die mit der Durchführung der Preß-Ordnung beauftragten Ministerien des Innern und der Justiz, dann die oberste Polizeibehörde, finden hinsichtlich der Behand-

za rzecz stosowną, co się tycze postępowania z pismami drukowemi treści karygodnéj, tudzież z pismami w osobnych rozporządzeniach zakazanemi, nakoniec z przedmiotami i rzeczami artystycznemi, gorszącemi i nieobyczajnemi, dla licytacyi publicznéj następujące wydać postanowienia:

1. Wszelkie druki, do których się ściąga ustawa o druku z dnia 27. Maja 1852 (§. 1.), a których rozszerzanie za przestępstwo drukowe uznaném zostało (§. 24.), wyłączone są od wywoływania i sprzedawania na licytacyach publicznych.

2. Władze, licytacye takowe przedsiębiorące, obowiązane są wcześnie zakomunikować władzom cesarskim, do utrzymania publicznéj spokojności i porządku powołanym, spis druków do publicznéj licytacyi przeznaczonych.

3. Druki przez ostatnio rzeczoną władzę uznane za niestosowne do licytacyi publicznéj, do téjże nie będą przypuszczone.

4. Co się tycze dalszego postępowania z drukami zakazanemi, lub karze ulegającemi, od publicznéj licytacyi wyłączonemi, przestrzegać należy przepisów ustawy o druku.

5. Inne w puściznach znajdujące się malowidła, rysunki i przedmioty artystyczne, lub rzeczy temiż malowidłami lub rysunkami ozdobione, gorszące lub niemoralne, nie będą nigdy publicznie przedawane lub na przedaż wystawiane.

Bach m. p. **Krauss** m. p. **Kempen** m. p., J. M. P.

75.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny z dnia 26. Kwietnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIII., nr. 74, wydana dnia 4. Maja 1853),

któróm w skutek najwyższego postanowienia z dnia 22. Kwietnia 1853, ustanowioném zostaje, w których przypadkach pobiérana być ma przez sądy wojskowe należytość zachowania (taksa liczenia) od depozytów sądowych, u nich zachowanych.

Najjaśniejssy Pan Jego Cesarska-Królewska Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 22. Kwietnia 1853 zatwierdzić, ażeby

popiérwsze, w tych sądach wojskowych, w których należytość od depozytów nie była pobiéraną przez władze sądowe jako wynagrodzenie za odpowiedzialność na nich przytém ciążącą, takowa i nadal nie była liczoną, tudzież

podrugie, w tych sądach wojskowych, w których dotąd należytość rzeczona miejsce miała, żołnierstwo, od felfebla i wachmistrza na dół idąc, tu-

lung von Druckschriften strafbaren Inhaltes, und solcher, welche durch besondere Verfügungen verboten wurden, endlich anstößiger und unsittlicher Kunstgegenstände und Sachen bei öffentlichen Versteigerungen, Folgendes zu bestimmen:

1. Alle Druckschriften, auf welche sich die Preß-Ordnung vom 27. Mai 1852 bezieht (§. 1), und deren Verbreitung als eine Preß-Uebertretung erklärt wurde (§. 24), sind von der Ausbietung und Veräußerung bei öffentlichen Versteigerungen ausgeschlossen.

2. Die Behörden, welche derlei Versteigerungen vornehmen, werden angewiesen, den mit Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung und Sicherheit betrauten landesfürstlichen Behörden Verzeichnisse der zur Versteigerung bestimmten Druckschriften rechtzeitig mitzutheilen.

3. Die von der letztgenannten Behörde als zur öffentlichen Feilbietung nicht geeignet erkannten Druckschriften sind hiezu nicht zuzulassen.

4. Wegen der weiteren Behandlung der verbotenen oder strafbaren Druckschriften, die von der öffentlichen Versteigerung ausgeschlossen wurden, sind die Vorschriften der Preß-Ordnnng zu beobachten.

5. Die anderweitigen, bei Verlassenschaften vorfindigen anstößigen oder unsittlichen Gemälde, Zeichnungen und Kunstgegenstände, oder mit derlei Malereien oder Zeichnungen verzierten Sachen, dürfen nie öffentlich verkauft oder zum Verkaufe ausgeboten werden.

Bach m. p. **Krauß** m. p. **Kempen** m. p., F. M. L.

75.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 26. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXIII. Stück, Nr. 74, ausgegeben am 4. Mai 1853),

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 22. April 1853 bestimmt wird, in welchen Fällen von den bei Militärgerichten aufbewahrten gerichtlichen Depositen eine Verwahrungsgebühr (Zahltaxe) abzunehmen sei.

Seine kaiserlich-königliche Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 22. April 1853 zu genehmigen geruht, daß

Erstens, bei jenen Militärgerichten, wo bisher die Depositengebühr von den Gerichts-Organen als eine Entschädigung für die ihnen dabei obliegende Verantwortlichkeit nicht bezogen wurde, solche auch künftig nicht aufzurechnen, und

Zweitens, bei jenen Militärgerichten, wo diese Gebühr bisher bestanden hat, die Mannschaft, vom Feldwebel und Wachtmeister abwärts, dann die Militärgrenzer

dzież Graniczanie wojskowi od takowéj wolnymi zostawali w stosunku wskazanym w normie taksalnéj z dnia 6. Grudnia 1810 r.

Zaczém więc unormowana patentem cesarskim z dnia 26. Stycznia 1853 należytość od zachowania, od tych tylko depozytów sądowych będzie pobiéraną, które złożone zostały w c. k. judiciis delegatis militaribus vel mixtis, w sądzie nadkomendy marynarskiéj, w komunach wojskowych granicznych, lub w c. k. powszechnéj administracyi depozytów wojskowych, a nawet i w tych przypadkach taksa za liczenie nie będzie miéć miejsca, gdy depozyt wydany być winien przez sądy wojskowe żołnierstwu, od felfebla lub wachmistrza na dół, wraz z żonami ich lub dziećmi, albo Graniczanom i ich domom, a kwota z puścizny pochodząca nie dochodzi złotych reńskich pięćset.

Bamberg m. p.
Jenerał-Major i Jenerał-Adjutant Jego Ces. Król. Mości

76.
Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 1. Maja 1853,

obowiązujące w krajach koronnych Węgier, Kroacyi i Slawonii, w Siedmiogrodzie i Województwie Serbskiém, wraz z Banatem Temeskim,

w skutek którego sądy karne w wyrokach swych nie będą już stanowić więcéj o homagium, czyli o zapłacie krwi.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXIII., nr. 75, wydaną dnia 4. Maja 1853.

hievon in dem durch die Taxnorm vom 6. Dezember 1810 bestimmten Verhältnisse frei zu lassen seien.

Hiernach ist die in dem kaiserlichen Patente vom 26. Jänner 1853 normirte Verwahrungsgebühr nur für jene gerichtlichen Depositen abzunehmen, welche bei den k. k. Judiciis delegatis militaribus vel mixtis, bei dem Gerichte des Marine-Ober-kommando, bei den Militär-Grenzkommunitäten, oder bei der k. k. allgemeinen Militär-Depositen-Administrazion erlegen waren, und auch in diesen Fällen hat eine Befreiung von der Zähltaxe dann einzutreten, wenn das Depositum von den Militärgerichten an die Mannschaft vom Feldwebel oder Wachtmeister abwärts, ihre Weiber oder Kinder, oder an dienende Grenzer und ihre Grenzhäuser zu erfolgen ist, und der aus einer Erbschaft herrührende Betrag nicht fünfhundert Gulden ausmacht.

Bamberg m. p.,
General-Major und General-Adjutant Seiner Majestät.

76.

Verordnung des Justizministeriums vom 1. Mai 1853,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, Siebenbürgen und die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate,

zu Folge welcher von den Strafgerichten auf die Entrichtung des Homagiums (Blutgeldes) nicht mehr zu erkennen ist.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXIII. Stück, Nr. 75, ausgegeben am 4. Mai 1853.

davon in dem durch die Normen vom 6. Dezember 1810 bestimmten Verhältnisse frei zu lassen seien.

Hiernach ist die in dem kaiserlichen Patente vom 26. Jänner 1853 normirte Verwahrungsgebühr nur für jene gerichtlichen Depositen abzunehmen, welche bei den k. k. Judiciis delegatis militaribus vel mixtis, bei dem Gerichte des Marine-Ober-kommando, bei den Militär-Grenzkommunitäten, oder bei der k. k. allgemeinen Militär-Depositen-Administration erlegen waren, und auch in diesen Fällen hat eine Befreiung von der Hälfte dann einzutreten, wenn das Depositum von den Militärgerichten an die Mannschaft vom Feldwebel oder Wachtmeister abwärts, ihre Weiber oder Kinder, oder an dienende Grenzer und ihre Grenzhäuser zu erfolgen ist, und der aus einer Erbschaft herrührende Betrag nicht fünfhundert Gulden ausmacht.

Bamberg m. p.,
General-Major und General-Adjutant Seiner Majestät.

70.

Verordnung des Justizministeriums vom 1. Mai 1853,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroatien und Slavonien, Siebenbürgen und die serbische Woiwodschaft mit dem Temeser Banate,

zu Folge welcher von den Strafgerichten auf die Entrichtung des Homagiums (Blutgeldes) nicht mehr zu erkennen ist.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXIII. Stück, Nr. 75, ausgegeben am 4. Mai 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XVIII.

Wydana i rozesłana dnia 17. Sierpnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 17. August 1853.

77.

Rozporządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 24. Kwietnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIV., nr. 76, wydana dnia 9. Maja 1853),

mające moc w całym obrębie Państwa, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie i Pogranicze

którém obwieszczony zostaje prowizoryczny przepis: A. o egzaminie kandydatów na urząd nauczycielski w zupełnych szkołach realnych; B. o przechodnich postanowieniach, wedle których kandydaci na urząd nauczycielski wykazywać będą zdolność swą nauczycielską w przyszłości najbliższéj.

W przedmiocie egzaminu kandydatów na urząd nauczycielski w zupełnych szkołach realnych, tudzież co się tycze postanowień przechodnich, wedle których rzeczeni kandydaci zdolność swą nauczycielską w najbliższéj przyszłości wykazywać winni, wydają się niniejszém za najwyższém do tego upoważnieniem przepisy następujące, które obowiązywać będą aż do ostatecznéj stanowczéj regulacyi przedmiotu przez postanowienia najwyższe:

A. O egzaminie kandydatów na urząd nauczycielski w zupełnych szkołach realnych.

§. 1.

Komisye egzaminacyjne.

1. Uzdolnienie nauczycieli do zawodów naukowych w zupełnych szkołach realnych sześcioklasowych, i tych szkołach realnych trzyklasowych, które na sześćklasowe szkoły realne uzupełnione być winny, wykaże się zapomocą egzaminów, do odbywania których zamianuje Ministeryum Oświecenia własne komisye egzaminacyjne.

2. Pod względem uzdolnienia nauczycieli religijnych mają moc te same przepisy, jakie istnieją dla nauczycieli religijnych gimnazyalnych.

3. Komisye egzaminacyjne złożone będą z mężów, zastępujących te zawody naukowe tak pod względem scyentyficznym, jak dydaktycznym. Każdy z członków egzaminacyjnych otrzyma zlecenie swe na rok jeden, wszakże w ten sposób, iż takowe po upływie tego czasu odnowioném być może.

4. Jeden z członków egzaminacyjnych mianowanym będzie przez Ministeryum na dyrektora onéjże, mającego sobie poleconém przewodnictwo w rozprawach, prowadzenie potrzebnéj korespondencyi, i zachowanie aktów, w porządku należytym utrzymywać się mających.

77.

Verordnung des Ministers für Kultus und Unterricht vom 24. April 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXIV. Stück, Nr. 76, ausgegeben am 9. Mai 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze,

womit eine provisorische Vorschrift kundgemacht wird: A. über die Prüfung der Kandidaten des Lehramtes an vollständigen Realschulen; B. in Betreff der Uebergangsbestimmungen, nach welchen die Lehramts-Kandidaten ihre Lehrfähigkeit in der nächsten Zukunft zu erproben haben.

Ueber die Prüfung der Kandidaten des Lehramtes an vollständigen Realschulen und hinsichtlich der Uebergangsbestimmungen, nach welchen die besagten Kandidaten ihre Lehrfähigkeit in der nächsten Zukunft darzuthun haben, werden in Folge Allerhöchster Ermächtigung nachstehende Vorschriften erlassen, welche bis zur definitiven Regelung des Gegenstandes durch Allerhöchste Bestimmung zu gelten haben:

A. Prüfung der Kandidaten des Lehramtes an vollständigen Realschulen.

§. 1.

Prüfungs-Kommissionen.

1. Die Befähigung der Lehrer wissenschaftlicher Fächer an vollständigen sechsklassigen Realschulen und solchen dreiklassigen Unterrealschulen, welche zu sechsklassigen Realschulen vervollständiget werden sollen, wird durch Prüfungen ermittelt, zu deren Abhaltung das Ministerium des Unterrichtes eigene Prüfungs-Kommissionen ernennt.

2. Hinsichtlich der Befähigung der Religionslehrer gelten dieselben Vorschriften die hinsichtlich der Religionslehrer an Gymnasien bestehen.

3. Die Prüfungs-Kommissionen werden aus Männern zusammengesetzt, welche diese Zweige des Unterrichts in wissenschaftlicher und zugleich in didaktischer Beziehung vertreten. Jedes Kommissionsmitglied erhält seinen Auftrag auf Ein Jahr, so jedoch, daß derselbe nach Verlauf dieses Zeitraumes erneuert werden kann.

4. Eines der Mitglieder der Prüfungs-Kommission wird vom Ministerium zum Direktor derselben ernannt, und hiedurch mit dem Vorsitze in den Verhandlungen, der Führung der erforderlichen Korrespondenz und der Aufbewahrung der in geschäftsmäßiger Ordnung zu haltenden Akten beauftragt.

5. Członek władzy krajowéj w miejscu komisyi egzaminacyjnéj, zawiadujący inspekcyą szkół realnych, nie będąc oraz członkiem komisyi egzaminacyjnéj, ma prawo i obowiązek, o ile mu tego dozwalają inne właściwe czynności jego, być obecnym przy egzaminach ustnych i lekcyach na próbę, aby się przekonał osobiście o skutkach niniejszéj ustawy, niemniéj jak o przymiotach kandydatów. Komisya przeto egzaminacyjna obowiązaną jest podać onemuż wczesną wiadomość o przedsięwzięciu egzaminu wspomnionego.

§. 2.

Sposób zgłoszenia się do egzaminu.

1. Chcąc być przypuszczonym do egzaminu, podać winien kandydat prożbę swą do dyrektora téj komisyi egzaminacyjnéj, przed którą egzamin swój odbyć zamyśla. Do prożby zaś swojéj dołączyć ma:

a) zaświadczenie nie tylko ukończenia gimnazyum, lecz też i odbycia z dobrym skutkiem egzaminu dojrzałości. Kandydaci pragnący osiągnąć tylko uzdolnienia z jeometryi opisowéj i nauki o maszynach, nie potrzebują świadectw gymnazyalnych, skoro tylko wykażą, że ukończyli sześćklasową szkołę realną z skutkiem dobrym;

b) wykaz, iż oddawał się naukom jako słuchacz zwyczajny we wszechnicy lub w zakładzie technicznym, i że

c) podczas tego trzylecia nie zaszło nic niepomyślnego we względzie moralnego zachowania się jego;

d) jeżeli od chwili ukończonych szkół więcéj jak rok upłynęło, przedłożyć musi kandydat świadectwo publicznéj władzy, wykazujące sposób zachowania się jego w ciągu czasu tego;

e) na pismie ułożony bieg życia swego, w którym szczególniéj przedstawi postęp wykształcenia swego, tudzież kierunek i przedmioty specyalnych studyów swoich, i oraz wymieni, dla których przedmiotów, i w którym języku naukowym sądzi się być zdolnym do urzędu nauczycielskiego.

2. Gdyby które z tych świadectw nie mogło być przedłożoném, lub przeciw niemu ze strony komisyi egzaminacyjnęj trudności były czynione, jednakże użyteczne działanie w zawodzie nauczycielskim, lub inne okoliczności udowodnione są tak, iż nie ma co wątpić, że kandydat porządnego i gruntownego nabył wykształcenia, naówczas komisya egzaminacyjna dla przypuszczenia do egzaminu zasięgnąć winna rozstrzygnienia ze strony Ministerstwa, załączając zarazem do zapytania swego także i zdanie swoje.

5. Das mit der Inspekzion der Realschulen beauftragte Mitglied der Landesbehörde am Orte der Prüfungs-Kommission ist, wenn es nicht Mitglied der Prüfungs-Komission ist, berechtiget und verpflichtet, den mündlichen Prüfungen unt Probelekzionen, wenn seine sonstigen Geschäfte es erlauben, beizuwohnen, um sich von den Wirkungen dieses Gesetzes, so wie auch von den Eigenschaften der Kandidaten persönlich zu überzeugen. Die Prüfungs-Kommission hat daher dasselbe von der Vornahme solcher Prüfungen im kurzen Wege rechtzeitig zu benachrichtigen.

§. 2.

Meldung zur Prüfung.

1. Um zur Prüfung zugelassen zu werden, hat der Kandidat sein Gesuch an den Direktor derjenigen Prüfungs-Kommission zu richten, vor welcher er die Prüfung zu bestehen beabsichtiget. Er hat seinem Gesuche beizulegen:

a) das Zeugniß über das absolvirte Gymnasium und die mit gutem Erfolge bestandene Maturitätsprüfung. Kandidaten, welche nur die Befähigung aus der darstellenden Geometrie und der Maschinenlehre erlangen wollen, bedürfen der Gymnasialzeugnisse nicht, wenn sie sich ausweisen, eine sechsklassige Realschule mit gutem Erfolge absolvirt zu haben;

b) den Nachweis, daß er drei Jahre mit Studien an einer Hochschule oder einer technischen Anstalt als ordentlicher Hörer zugebracht habe, und daß

c) während dieses Trienniums bezüglich seines sittlichen Verhaltens nichts Widriges vorgekommen sei;

d) falls seit den absolvirten Studien mehr als Ein Jahr verflossen, hat der Kandidat über sein Benehmen während dieser Zeit das Zeugniß einer öffentlichen Behörde beizubringen;

e) seinen schriftlich abgefaßten Lebenslauf, in welchem er vorzüglich den Gang seiner Bildung und die Richtung und Gegenstände seiner speziellen Studien darzustellen und zugleich anzugeben hat, für welche Gegenstände und in welcher Unterrichtssprache er sich zum Lehramte befähiget glaubt.

2. Wenn eines dieser Zeugnisse nicht beigebracht werden kann, oder von der Prüfungs-Kommission beanständet wird, jedoch der Beweis einer ersprießlichen Wirksamkeit im Lehramte oder andere Umstände vorliegen, welche zu der Annahme berechtigen, daß der Kandidat eine gründliche und geregelte Bildung erhalten habe, so hat die Prüfungs-Kommission die Entscheidung des Ministeriums über die Zulassung zur Prüfung einzuholen, indem sie ihrer Anfrage zugleich ihr Gutachten beifügt.

§. 3.

Jakie są wymogi przy egzaminie w powszechności.

Dla otrzymania posady nauczycielskiéj w szkołach realnych, musi kandydat:

1. przez egzamin udowodnić, iz posiada gruntowne wiadomości w zawodach, do których nauki uzdolnienie nabyć pragnie, tudzież

2. wykazać stosowne wykształcenie powszechne; wypadłość egzaminu pod obu względami o tém stanowić będzie, czy kandydat do udzielania nauki zdolnym jest dla całéj szkoły realnéj, czy też tylko dla niższéj szkoły realnéj. Komisya o tém sądzić będzie, jak dalece niniejszy przepis nie wskazuje w téj mierze zasad pewnych, podług zdania swego, które w świadectwie wyrazi, zawsze z należytą pewnością i dokładnością.

§. 4.

Główne zawody, przedmiot egzaminu stanowiące.

Główne zawody specyalnych umiejętności, przedmiotem egzaminu będące, są:

1. języki;

2. jeografia i historya;

3. zawody nauk matematycznych i przyrodzonych, jako to:

a) matematyka,

b) jeometrya opisowa z należącemi do niéj rysunkami linearnemi,

c) fizyka wraz z mechaniką teoretyczną,

d) nauka o maszynach,

e) historya naturalna,

f) chemia.

§. 5.

O wyborze przedmiotów egzaminu.

Kto chce nabyć uzdolnienia w języku naukowym, powinien się jednocześnie poddać egzaminowi na urząd nauczycielski, przynajmniéj dla szkół niższych realnych, a to albo:

a) z drugiego języka krajowego austryackiego *), albo

z języka francuzkiego lub angielskiego, przezco jednakże tylko uzdolnienia do posady w szkole realnéj dostąpi, gdzie uczony bywa i drugi język dotyczący, albo też

*) Tu także i włoski język należy

§. 3.

Forderungen bei der Prüfung im Allgemeinen.

Um überhaupt die Anstellungsfähigkeit an Realschulen zu erreichen, muß der Kandidat:

1. Durch das Examen gründliche Kenntnisse in den Fächern, für deren Unterricht er sich zunächst befähigen will, beweisen, und

2. eine entsprechende allgemeine Bildung bekunden; das Ergebniß der Prüfung in beiden Beziehungen ist dafür maßgebend, ob der Kandidat zur Ertheilung des Unterrichtes in der ganzen Realschule, oder nur in der Unter-Realschule befähiget ist. Die Kommission hat hierüber, in soferne nicht in dieser Vorschrift bestimmte Regeln enthalten sind, nach ihrem Ermessen zu urtheilen, und ihr Urtheil immer in dem Zeugnisse mit Genauigkeit und Bestimmtheit auszusprechen.

§. 4.

Hauptgebiete der Prüfungsgegenstände.

Die Hauptgebiete der speziellen Kenntnisse, auf welche sich die Prüfung zu beziehen hat, sind:

1. Sprachen;
2. Geographie und Geschichte;
3. die mathematisch-naturwissenschaftlichen Fächer, nämlich:

a) Mathematik,
b) darstellende Geometrie mit dem dazu gehörigen Linearzeichnen,
c) Physik mit theoretischer Mechanik,
d) Maschinenlehre,
e) Naturgeschichte,
f) Chemie.

§. 5.

Wahl aus den Prüfungsgegenständen.

Wer sich für die Unterrichtssprache befähigen will, hat sich gleichzeitig der Lehramtsprüfung, wenigstens für die Unter-Realschule, zu unterziehen, entweder:

a) aus einer zweiten österreichischen Landessprache *), oder

aus der französischen oder englischen Sprache, wodurch er jedoch nur die Befähigung zur Anstellung an einer Realschule erlangt, an welcher die bezügliche zweite Sprache gelehrt wird, oder

*) Worunter also auch die italienische begriffen ist.

b) z jeografii i historyi, albo

c) z fizyki, albo

d) z historyi naturalnéj, albo

e) z matematyki.

Uzdolnienie do jeografii i historyi wtedy tylko samo jest dostatecznem, jeżeli się rozciąga na wyższą szkołę realną, i tylko dla posady w takowéj.

Jeżeli zaś takowe ogranicza się na szkołę realną niższą, wówczas łączyć należy z onémże uzdolnienie do języka naukowego.

Kto osiągnąć chce uzdolnienia z zawodów matematycznych przyrodzonych, musi wykazać takowe przynajmniéj z dwóch wyżéj wyszczególnionych gałęzi *(a—f)*, a i to przynajmniéj z jednéj dla wyższéj szkoły realnéj.

Co się wymagać winno w pojedynczych przedmiotach, i jakie są konieczne związki między niemi.

§. 6.

Mowy.

I. Język niemiecki.

Ażeby kandydat osiągnął uzdolnienie do uczenia go we wszystkich klasach, żądać się będzie od niego:

1. stylistycznéj obrotności poprawnego przedstawienia rzeczy na pismie i czystéj wymowy;

2. gruntownéj znajomości gramatyki i wyrozumienia łatwiejszych nieco pomników górnéj niemczyzny wieku średniego;

3. znajomości historyi pismiennictwa, niemniéj płodów literackich najcelniejszych poetów i prozaistów nowszych i najnowszych; wiadomości osnowy najważniejszych płodów literackich z czasów dawniejszych;

4. znajomości form i rodzajów poezyi i prozy, znajomości niemieckiego rymotworstwa estetycznego, ocenienia niemieckich poetów, tudzież stylistycznego rozbioru opisów prozaicznych;

5. znajomości historyi oświaty w powszechności, jako też mitologii greckiéj i niemieckiéj.

Do uzdolnienia dla niższéj klasy realnéj żądać się będzie spełnienia warunków 1—4, a i to tylko, o ile dotyczą nowszego języka i literatury.

Nadto wymaga się, ażeby kandydat o tyle posiadał znajomość drugiego języka żyjącego lub obumarłego, iżby go nie tylko rozumiał, lecz też i z jego

b) aus der Geographie und Geschichte, oder
c) aus der Physik, oder
d) aus der Naturgeschichte, oder
e) aus der Mathematik.

Die Befähigung für Geographie und Geschichte allein genügt nur dann, wenn sie sich auf die Ober-Realschule erstreckt, und nur zur Anstellung an einer solchen.

Ist sie auf die Unter-Realschule beschränkt, so muß damit die Befähigung für die Unterrichtssprache verbunden seyn.

Wer die Befähigung nur aus dem mathematisch-naturwissenschaftlichen Gebiete erlangen will, muß dieselbe aus wenigstens zweien der oben angeführten Fächer (a-f), und zwar mindestens aus einem für die Ober-Realschule erweisen.

Maß der Anforderungen in den einzelnen Fächern und nothwendige Verbindungen derselben.

§. 6.

Sprachen.

I. Deutsche Sprache.

Damit der Kandidat die Befähigung erlange, sie in allen Klassen zu lehren, wird von ihm gefordert:

1. Stylistische Gewandtheit, korrekte schriftliche Darstellung und reine Aussprache;

2. gründliche Kenntniß der Grammatik, Verständniß der leichteren mittelhochdeutschen Sprachdenkmäler;

3. Kenntniß der Literaturgeschichte und der literarischen Erzeugnisse der bedeutendsten Dichter und Prosaiker der neueren und neuesten Zeit, Kenntniß des Inhaltes der wichtigsten literarischen Erzeugnisse der älteren Zeit;

4. Bekanntschaft mit den Formen und Arten der Poesie und Prosa. Kenntniß der deutschen Verskunst. Aesthetische Würdigung deutscher Dichter und stylistische Analyse prosaischer Darstellungen;

5. Bekanntschaft mit der Kulturgeschichte im Allgemeinen und mit der griechischen und deutschen Mythologie.

Zur Befähigung für die Unter-Realschule werden nur die Forderungen 1—4, und nur in soweit sie sich auf die neuere Sprache und Literatur beziehen, gestellt.

Ueberdieß wird gefordert, daß der Kandidat irgend einer zweiten lebenden oder todten Sprache in dem Maße mächtig sei, daß er sie nicht nur verstehe, sondern auch

gramatyką i składnią obeznany był, a jeżeli jest żyjącym, ażeby nim bezbłędnie władał tak w pisaniu, jak mówieniu. Jeżeli komisya nie jest w stanie sama odbyć popis z kandydatem w języku rzeczonym, naówczas wolno jéj oznaczyć biegłego w rzeczy téj, którego świadectwo za dowód służyć będzie znajomości wymaganéj. Kandydaci chcący być nauczycielami niemieckiego języka w szkole realnéj, gdzie też i drugi język krajowy w części jest językiem naukowym, wywieść się winni uzdolnieniem do uczenia języka takowego przynajmniéj w niższéj szkole realnéj, aby przy nauce języka porównawczo postępować mogli, tylko że z czystością mowy nie tak ściśle się brać będzie.

§. 7.

II. Inne języki krajowe.

Ocenienie warunków co do innych języków krajowych dzieje się podobnie, jak przy niemieckim języku. Nadto żądać się będzie, ażeby kandydat jednocześnie wykazał, że zdolny jest uczyć języka w niższéj szkole realnéj, by przy nauce onegoż porównawczo postępować mógł; tylko że czystość mowy nie tak ściśle pod uwagę brać się będzie.

§. 8.

III. Języki obce.

Warunki co do takowych oceniane będą wedle analogii tego, co o niemieckim języku pod względem uzdolnienia do uczenia go w szkole realnéj powiedziano.

Oprócz tego winien kandydat wykazać jednocześnie uzdolnienie do uczenia języka naukowego w téj szkole niższéj realnéj, w któréj pozyskać chce posadę; przyczém jednak czystość języka mniéj ścisłym jest wymogiem.

§. 9.

Historya i jeografia.

1. Co do historyi kandydat posiadać musi pewny przegląd chronologiczny dziejów powszechnych, znajomość pragmatycznego związku głównych zdarzeń, gruntowną znajomość starożytnéj historyi o tyle, o ile takowa potrzebną jest do własnego rozumienia historyi powszechnéj, nareszcie oswojenie się z pewną częścią główną historyi przez staranne użycie najlepszych środków historycznych pomocniczych.

Najszczególniejszéj gruntowności i dokładności żądać się ma w historyi Państwa Austryackiego, jako też w jego statystyce ze względem na handel i

ihre Grammatik und Syntax kenne, und wenn sie eine lebende ist, sie korrekt zu schreiben und zu sprechen im Stande sei. Ist die Kommission nicht in der Lage, den Kandidaten aus dieser Sprache selbst zu prüfen, so steht es ihr frei, den Sachverständigen zu bezeichnen, dessen Zeugniß als beweisend zu betrachten ist. Kandidaten, welche als Lehrer der deutschen Sprache an einer Realschule angestellt zu werden wünschen, an welcher eine zweite Landessprache theilweise Unterrichtssprache ist, haben die Befähigung nachzuweisen, diese Sprache wenigstens in der Unter-Realschule zu lehren, um bei dem Sprachunterrichte vergleichend vorgehen zu können, nur ist hierbe die Reinheit der Aussprache minder streng zu beurtheilen.

§. 7.

II. Andere Landessprachen.

Die hinsichtlich derselben zu stellenden Anforderungen sind nach Analogie der hinsichtlich der deutschen gestellten zu bemessen Ueberdieß wird gefordert, daß der Kandidat gleichzeitig die Befähigung, die deutsche Sprache in der Unter-Realschule zu lehren, nachweise, um bei dem Sprachunterrichte vergleichend vorgehen zu könen; nur ist hierbei die Reinheit der Aussprache minder streng zu beurtheilen.

§. 8.

III. Fremde Sprachen.

Die hinsichtlich derselben zu stellenden Anforderungen sind nach Analogie dessen zu bemessen, was hinsichtlich der deutschen Sprache zur Befähigung für den Unterricht in der Realschule gefordert wird.

Ueberdieß hat der Kandidat gleichzeitig die Befähigung nachzuweisen, eine Unterrichtssprache der Realschule, an der er angestellt zu werden wünscht, in der Unter-Realschule zu lehren; nur ist hierbei die Reinheit der Aussprache minder streng zu beurtheilen.

§. 9.

Geschichte und Geographie.

1. In der Geschichte muß der Examinand eine chronologische sichere Uebersicht über die Weltgeschichte, Einsicht in den pragmatischen Zusammenhang der Hauptbegebenheiten, gründliche Kenntniß der alten Geschichte in dem Maße, als sie zum eigenen Verständnisse der Weltgeschichte erforderlich ist, endlich eine durch eigene sorgfältige Benützung der besten historischen Hilfsmittel gewonnene Vertrautheit mit irgend einer Hauptparthie der Geschichte besitzen.

Eine besondere Gründlichkeit und Ausführlichkeit ist für die Geschichte des österreichischen Kaiserstaates, sowie für dessen Statistik, mit Rücksicht auf Handel und Gewerbe

przemysłowość, i na stosunki jego handlowe do najważniejszych Państw, mianowicie na istniejące pomiędzy niemi traktaty celne i handlowe.

2. W jeografii wykazać winien kandydat pewny przegląd całéj ziemi co do naturalnéj jéj właściwości podziału politycznego, dokładną znajomość krajów europejskich, i szczególne oswojenie się z jeografią Cesarstwa Austryackiego. Tenże posiadać winien także i wprawę w skréśleniu kart na tablicy.

3. Jeżeli nie idzie o uzdolnienie do nauki historyi w wyższéj klasie realnéj, wówczas odstąpi się od warunku szczególnego oswojenia się z pewną dowolną partyą historyi.

§. 10.

Zawód matematyczny przyrodzony.

W matematyce żądać się będzie od egzaminanda pewnéj znajomości i wprawy w całéj elementarnéj matematyce, i w praktycznem jéj zastosowaniu, znajomości rysunków jeometrycznych w granicach tego, co uczoném bywa w niższéj szkole realnéj, tudzież wprawy w jeometryi analitycznéj, i téj, znajomości początków rachunku dyferencyalnego i integralnego, jakiéj wymaga głębsze obznajomienie się z właściwemi oddziałami techniczno-matematycznemi.

Do uzdolnienia do nauki w niższéj szkole realnéj dostateczném jest spełnienie warunków, pod względem elementarnéj matematyki wyrzeczonych.

§. 11.

Geometrya opisowa i rysunki linearne.

Do uzdolnienia do nauki w tym zawodzie naukowym żądać się będzie od kandydata:

1. Znajomości jeometryi opisowéj, i umiejętnego ugruntowania jéj zasad z użyciem całego zawodu jeometrycznego.

2. Biegłości w zastosowaniu jéj do konstrukcyi cieniowych i perspektywnych, niemniéj do przeprowadzenia rysunków wszelkiego rodzaju przedmiotów przemysłowych, mianowicie pod względem mechaniki, budownictwa i praktycznéj jeometryi.

3. Musi kandydat oswojonym być z zastosowaniem zasad czysto-jeometrycznych przy rozwijaniu problematów jeometrycznych, w rzeczonych co dopiero gałęziach przemysłowych często zachodzących, jako to: w przyrządach

und auf die Handelsbeziehungen zu den wichtigsten Staaten, vorzüglich auf die mit denselben bestehenden Zoll- und Handelsverträge, zu fordern.

2. In der Geographie hat der Examinand eine sichere Uebersicht über die gesammte Erde nach ihrer natürlichen Beschaffenheit und politischen Abtheilung, eine genaue Kenntniß der europäischen Länder und eine spezielle Bekanntschaft mit der Geographie Oesterreichs zu zeigen. Auch hat derselbe Geübtheit im Entwerfen von Karten auf der Tafel nachzuweisen.

3. Wird auf die Befähigung für den historischen Unterricht in der Ober-Realschule verzichtet, so ist von der Forderung der besonderen Vertrautheit mit einer beliebigen Parthie der Geschichte abzusehen.

§. 10.

Mathematisch-naturwissenschaftliches Gebiet.

In der Mathematik wird von den Examinanden sichere Kenntniß und Durchübung der gesammten Elementarmathematik und ihrer praktischen Anwendung, Kenntniß des geometrischen Zeichnens innerhalb der Grenzen dessen, was in der Unter-Realschule gelehrt wird, ferner Geübtheit in der analytischen Geometrie und diejenige Kenntniß der Elemente der Differenzial- und Integralrechnung gefordert, wie sie zu einem tieferen Eingehen in die eigentlich technisch-mathematischen Fächer nothwendig sind.

Zur Befähigung für den Unterricht in der Unter-Realschule genügt die Erfüllung der in Betreff der Elementar-Mathematik gestellten Forderungen.

§. 11.

Darstellende Geometrie und Linearzeichnen.

Zur Befähigung für den Unterricht in diesem Lehrfache wird gefordert:

1. Die Kenntniß der darstellenden Geometrie und die wissenschaftliche Begründung ihrer Lehren, mit Benützung des Gebietes der gesammten Geometrie.

2. Gewandtheit in ihrer Anwendung auf Schatten- und perspektivische Konstrukzionen, sowie auf die Durchführung von Zeichnungen der mannigfaltigsten Gegenstände des Gewerbefleißes, vorzüglich aber in den Beziehungen auf Mechanik, Baukunst und praktische Geometrie.

3. Muß der Kandidat vertraut seyn mit der Benützung rein geometrischer Lehrsätze bei der Lösung der in jenen Gewerbszweigen häufig vorkommenden geometrischen Probleme, wie z. B. bei Verzahnungen, Steuerungen, konstruktiven Ornamenten,

zębatych, jakoteż do przeniesienia siły poruchowéj służących ornamentach konstrukcyjnych, mostach, sklepieniach, jeometrycznych rozmiarach i t. p.; przeto w tych gałęziach nauk także i pewny stopień świadomości rzeczy kandydatowi jest wykazem potrzebnym.

4. Musi też należycie umiéć rysować plany z przedmiotów w owych gałęziach nie szczególnie rzadko zachodzących, znać zwykłe znaki w planach i kartach w różnych gałęziach jeometryi praktycznéj, o ile takowe się więcéj upowszechniły, a wszelkie rysunki te wyrabiać nie tylko dokładnie, ale i pięknie.

Do uzdolnienia do téj nauki w niższéj szkole realnéj dostatecznem jest:

1. Miéć znajomość mniéj trudnych zasad jeometryi opisowéj, o ile takowe wyjaśnić się dadzą na drodze empirycznéj naoczném przedstawieniem, i ugruntować zapomocą łatwiejszych prawideł jeometryi elementarnéj. Atoliż umiejętnością tą tak dalece władać powinien, ażeby także

2. Był w stanie oddać dokładnie, zręcznie i pięknie konstrukcye cieniów i perspektywy w rysunkach przedmiotów wyżnamienionych. Dla rysunków sytuacyjnych dostateczna jest znajomość i zdolność pięknego przedstawienia znaków w takich planach, zwykłych dla celów naukowych, budowniczych, wiejsko-gospodarskich i leśnych.

3. Posiadać zupełną znajomość nauki jeometrycznego rozpatrywania się, i zdolność zastosowania tejże do nauki rysowania przedmiotów podług widzenia w projekcyi perspektywnéj, ortogonalnéj i ukośnéj kréśleniem od ręki. Kto zresztą nabyć chce zdolności do nauki jeometryi opisowéj i rysunków linearnych, musi nadto jeszcze wykazać te wiadomości z budownictwa, jakich potrzeba do udzielania nauki budowniczéj, przepisanéj dla trzeciéj klasy szkoły realnéj.

§. 12.

Z fizyki żądać się będzie od egzaminanda:

Stanowczéj znajomości fizyki eksperymentalnéj, i głównych punktów chemii wszędzie ze względem na częstsze i ważniejsze techniczne ich zastosowania, tudzież stałéj znajomości fizyki naukowo-demonstrującéj, jak dalece ta ogranicza się na środki matematyki elementarnéj, nadto wprawy w eksperymentowaniu; znajomości teoretycznéj mechaniki na zasadzie początków w rachunku różniczkowego i całkowego; nakoniec znajomości nauk z fizyką w bliższych stosunkach stojących, lub od niéj zawisłych, jakoto: astronomii, matematycznéj

Brücken, Gewölben, geometrischen Vermessungen u. dgl., weßhalb auch ein gewisser Grad von Sachkenntniß in diesen Fächern nicht vermißt werden darf.

4. Muß er Zeichnungen von Objekten, welche in diesen Zweigen nicht besonders selten sich vorfinden, mit Umsicht zu entwerfen verstehen, die in den verschiedenen Zweigen der praktischen Geometrie üblichen Bezeichnungen in Plänen und Karten kennen, in soferne dieselben eine größere Verbreitung gefunden haben, und alle diese Zeichnungen richtig und gefällig auszuführen verstehen.

Zur Befähigung für diesen Unterricht in der Unter-Realschule genügt:

1. Die Kenntniß der minderschwierigen Lehren der darstellenden Geometrie, in soferne sie sich auf empirischem Wege durch Anschauung erläutern, und mittelst leichter zu fassender Sätze der Elementar-Geometrie begründen lassen. Doch muß auch diese Kenntniß soweit gediehen seyn, daß er

2. Einfachere geometrische Schatten- und perspektive Konstrukzionen bei Zeichnungen der oben angedeuteten Gegenstände ebenfalls richtig, gewandt und schön auszuführen vermöge. Für das Situazionszeichen genügt die Kenntniß und die Fähigkeit einer schönen Darstellung der in solchen Plänen für Bau-, Land- und forstwissenschaftliche Zwecke üblichen Bezeichnungen.

3. Vollständige Kenntniß der geometrischen Anschauungslehre und ihrer Anwendung auf den Unterricht im Zeichnen von Gegenständen nach der Anschauung in perspektivischer, orthogonaler und schiefer Projekzion mit freier Hand. Wer die Befähigung für das Lehrfach der darstellenden Geometrie und des Linearzeichnens erlangen will, hat nebstbei auch diejenigen Kenntnisse aus der Baukunde zu erweisen, welche erforderlich sind, um den für die dritte Klasse der Unter-Realschule vorgeschriebenen Unterricht in derselben zu ertheilen.

§. 12.

In der Physik wird von dem Examinanden gefordert:

Sichere Kenntniß der Experimental-Physik und der Hauptpunkte der Chemie, mit steter Rücksicht auf die häufigeren und wichtigeren davon zu machenden technischen Anwendungen; ferner sichere Kenntniß der wissenschaftlich beweisenden Physik, in soweit sich dieselbe auf die Mittel der Elementar-Mathematik beschränken kann, nebst Uebung im Experimentiren; Kenntniß der theoretischen Mechanik auf Grundlage der Elemente der Differenzial- und Integral-Rechnung; endlich Bekanntschaft mit den zur Physik in naher Beziehung stehenden, oder von ihr abhängigen Wissenschaften: der Astro-

jeografii i meteorologii, wszakże z ograniczeniem ich do zasad matematyki elementarnéj.

Do uzdolnienia do nauki w niższéj szkole realnéj żąda się znajomości fizyki naukowo-udowadniającéj o tyle, o ile ta zawisła na matematyce elementarnéj.

§. 13.

Nauka o maszynach.

Do uzdolnienia do nauki o maszynach żądać się będzie:

Biegłéj znajomości teoretycznéj mechaniki na podstawach rachunku dyferencyalnego i integralnego, biegłéj znajomości sposobów konstruowania i obrachowania maszyn najgłówniejszych, w ich zastosowaniu jako motorów, i jako maszyn roboczych, nakoniec biegłości w rysunkach maszyn.

§. 14.

Do uzdolnienia do nauki w historyi naturalnéj żąda się:

Znajomości tych płodów naturalnych, z których ważne użycie się robi w życiu potoczném, tudzież w kunsztach i profesyach, albo które się odznaczają własnością swą uwagi godną, albo które nam w oczy wpadają częstém znajdowaniem się w naszéj bliskości. Kandydat powinien też w stanie być przedłożone sobie przedmioty tego rodzaju rozeznać i uklasyfikować.

Daléj wymaga się gruntownéj znajomości owych starszych i nowszych systematów historyi naturalnéj, które powszechnéj wziętości dostąpiły, tudzież znajomości najważniejszych zdarzeń w anatomii i fizyologii roślin, i zwierząt wraz z ich jeograficzném upowszechnieniem i rezultatami z porównania organizacyi zwierzęcéj i ludzkiéj wykazującemi się; nakoniec znajomości jeognozyi w połączeniu z paleontologią, głównych zdań w jeologii rozpowszechnionych, wraz z postrzeżeniami, onymże za podstawę służącemi.

Do uzdolnienia do nauki téj w niższéj szkole realnéj nie będzie się wymagać wiadomości anatomicznych, fizyologicznych i jeologicznych.

§. 15.

Do uzdolnienia do nauki w chemii żąda się:

Stałéj znajomości chemii eksperymentalnéj, a to: chemii nieorganicznéj i organicznéj, analizy chemicznéj, tak kwalitacyjnéj jak kwantytacyjnéj, i prób technicznych pod względem wartości materyałów w handlu się znajdujących,

nomie, der mathematischen Geographie und der Meteorologie, ebenfalls in ihrer Beschränkung auf Begründung durch Elementar-Mathematik.

Zur Befähigung für den Unterricht an der Unter-Realschule wird die Kenntniß der beweisenden Physik nur in soweit gefordert, als sie auf Elementar-Mathematik beruht.

§. 13.

Maschinenlehre.

Zur Befähigung für den Unterricht in der Maschinenlehre wird gefordert:

Sichere Kenntniß der theoretischen Mechanik auf Grundlage der Elemente der Differenzial- und Integralrechnung, sichere Kenntniß der Konstrukzion und der Berechnungsarten der vorzüglichsten Maschinen in ihrer Anwendung als Motoren und als Arbeitsmaschinen, Fertigkeit im Zeichnen von Maschinen.

§. 14.

Zur Befähigung für den Unterricht in der Naturgeschichte wird gefordert:

Kenntniß jener Naturprodukte, von welchen im alltäglichen Leben, dann bei Künsten und Gewerben eine wichtige Anwendung gemacht wird, oder die durch eine besonders merkwürdige Eigenschaft sich auszeichnen, oder die in unserer Umgebung durch häufiges Vorkommen sich bemerkbar machen. Der Kandidat muß ihm vorgelegte Körper dieser Art zu erkennen und zu bestimmen vermögen.

Ferner wird gefordert: gründliche Kenntniß jener älteren und neueren naturhistorischen Systeme, welche eine allgemeine Geltung gefunden haben, Kenntniß der wichtigsten Thatsachen aus der Anatomie und Physiologie der Pflanzen und Thiere, ihre geographische Verbreitung und der aus der Vergleichung der thierischen und menschlichen Organisazion hervorgehenden Resultate; endlich Kenntniß der Geognosie in Verbindung mit Paläontologie, der in der Geologie herrschenden Hauptansichten und der den letzteren zu Grunde liegenden Beobachtungen.

Zur Befähigung für den Unterricht an der Unter-Realschule sind die anatomischen, physiologischen und geologischen Kenntnisse nicht erforderlich.

§. 15.

Zur Befähigung für den Unterricht in der Chemie wird gefordert:

Sichere Kenntniß der Experimental-Chemie, und zwar der unorganischen und organischen Chemie, der chemischen Analyse, sowohl in qualitativer als quantitativer Rücksicht, und der technischen Proben auf den Werth der im Handel vorkommenden

z ciągłém odnoszeniem się do techniki, i z zastosowaniem zasad chemicznych do gałęzi fabrykacyi, na chemii polegających.

§. 16.

Rysunki ręczne i kaligrafia.

Uzdolnienie do nauki rysunków ręcznych, modelowania i kaligrafii, nie będzie nabytém przez egzamina, jak to dla uzdolnienia do zawodów naukowych wyrzeczono, lecz przed obsadzeniem posad zawakowanych będą roboty kandydatów drogą właściwą ocenione, poczém ci zlecenie otrzymają wykazać praktycznie zdolność swą jako nauczyciele szkoły.

§. 17.

Ogólne wykształcenie.

Pod względem na ogólne wykształcenie żądać się będzie:

1. Dostatecznéj znajomości języka naukowego.

Kandydaci zawodów naukowych jeografii i historyi lub matematyki, i nauk przyrodzonych nie będą jednakże pociągani pod osobny egzamin z języka naukowego, lecz stopień, o ile go posiadają, oceniony być ma podług ich pismiennych robót, niemniéj z ustnego egzaminu i z lekcyi na próbę, co też w świadectwie dokładnie wymienić należy.

2. Takiego kresu w wiadomościach religii, jeografii i historyi, matematyki, fizyki i historyi naturalnéj, o ile tego wymaga potrzeba, by przed uczniami nie pokazać się niewiadomcem.

Wiadomości takowe wykazać należy w ustném egzaminie, a to w miarę tego, jak dalece sięgają nauki ostateczne w jeografii i historyi w wyższéj szkole realnéj, w religii i w zawodach matematycznych przyrodzonych w gimnazyum. Wszakże egzaminu tego nie należy brać za powtórzenie egzaminu ostatecznego w szkołach realnych lub w gimnazyach; albowiem jak z jednéj strony mniéj szczegółowo w téj mierze postępować się winno, tak też z drugiéj strony oczekuje się, iż dawniejsza wiedza kandydata wedle większéj jego umysłowéj dojrzałości i oświaty w ściślejszy już związek weszła z całym obszarem jego wiadomości i myśli teraźniejszych

§. 18.

Forma egzaminu.

Jeżeli uczyniono zadość warunkom zgłoszenia w §. 2. oznaczonym, wówczas wyznacza komisya egzaminacyjna roboty egzaminu, a to:

Materialien mit steter Beziehung auf die Technik und Anwendung der chemischen Grundsätze auf die darauf beruhenden Fabrikazionszweige.

§. 16.

Freihandzeichnen und Schönschreiben.

Die Befähigung zum Unterrichte im Zeichnen aus freier Hand, im Modelliren und im Schönschreiben wird nicht durch ähnliche Prüfungen, wie die Befähigung für wissenschaftliche Fächer erlangt, sondern es werden vor der Besetzung erledigter Stellen die eigenen Leistungen der Bewerber in geeignetem Wege gewürdiget und dieselben angewiesen werden, ihre Befähigung als Lehrer an einer Schule praktisch zu erproben.

§. 17.

Allgemeine Bildung.

In Beziehung auf allgemeine Bildung wird gefordert:

1. Befriedigende Kenntniß der Unterrichtssprache.

Kandidaten für die Lehrfächer der Geographie und Geschichte, oder des mathematisch-naturwissenschaftlichen Gebietes sind jedoch nicht einer eigenen Prüfung aus dem Sprachfache zu unterziehen, sondern es ist der Grad, in dem sie der Sprache mächtig sind, nach ihren schriftlichen Ausarbeitungen, der mündlichen Prüfung und der Probelekzion zu beurtheilen, und demgemäß im Zeugnisse genau zu bezeichnen.

2. Ein solches Maß von Kenntnissen aus der Religion, der Geographie und Geschichte, der Mathematik, Physik und Naturgeschichte, als nothwendig ist, um den Schülern gegenüber nicht als unwissend zu erscheinen.

Diese Kenntnisse sind in einer mündlichen Prüfung darzuthun. Als Maßstab der Anforderungen hat dabei dasjenige zu gelten, was in Geographie und Geschichte in der Oberrealschule, in der Religion und in den mathematisch-naturwissenschaftlichen Fächern in dem Gymnasium als Schlußleistung erreicht wird. Doch ist die hier geforderte Prüfung nicht als eine Wiederholung der Schlußprüfung der Realschulen oder Gymnasien anzusehen; denn es wird auf der einen Seite eine geringere Detailkenntniß gefordert, auf der anderen Seite erwartet, daß das Gewußte gemäß der vom Examinanden gewonnenen reiferen Bildung in genauere Verbindung zu seinem übrigen Wissen und Denken getreten sei.

§. 18.

Form der Prüfung.

Sind in der Meldung die im §. 2 bezeichneten Bedingungen erfüllt so bestimmt die Prüfungs-Kommission die Examen-Arbeiten, und zwar:

1. Otrzyma kandydat dwa zadania do wypracowania domowego:

a) Jedno z nich wyjętém być ma z kresu specyalnych nauk egzaminanda, a to tak, ażeby tenże dostateczną miał sposobność wykazania objętości i gruntowności studyów swoich;

b) drugie pytanie może także obraném być z obszaru specyalnych studyów jego, zwłaszcza jeżeli to pożądaném czyni wielostronność studyów egzaminanda; z reguły atoliż przedmiotem drugiego wypracowania będzie zadanie treści nieco ogólniejszéj, mianowicie pedagogicznéj i metodycznéj;

c) do wypracowania tych zadań dozwoli się egzaminandom czasu od 6 do 8 tygodni. Przy oddaniu robót sumiennie wymienić należy, jakich środków przy nich używano;

d) jeżeli kandydat przy opisie życia swego przedkłada dzieło swe już drukiem ogłoszone, naówczas wolno będzie komisyi egzaminacyjnéj wedle zdania swego przyjąć takowe zamiast jednéj, lub obu robót pismiennych do ocenienia swego, albo też obstawać przy warunkach prawnych.

§. 19.

Ponieważ kandydatowi do wypracowania rzeczonych zadań służy zupełnie wolny czas dostateczny, tudzież użycie wszelkich mu znanych i przystępnych środków pomocniczych literackich, przeto zarówno ocenienie onychże odnosić się będzie tak do gruntownego oswojenia się jego z nauką, z któréj zadania są czerpane, jak do jasności wykładu myśli, i do stylistycznéj poprawności i obrotności.

Dyrektor komisyi egzaminacyjnéj oddaje następnie takowe dotyczącym członkom wydziałowym komisyi do przejrzenia i pismiennego ich ocenienia, z którém razem udzielone zostaną także i innym członkom komisyi.

Jedno jak drugie ma być w jak najkrótszym czasie załatwione. Komisya egzaminacyjna ma prawo, jeżeli pismienne roboty te dostatecznie dowodzą, że kandydat prawnym warunkom nie jest w stanie zadosyć uczynić, wyłączyć go od dalszych egzaminów na pewny czas oznaczony, o czém i inne komisye egzaminacyjne Państwa urzędownie wiadomość otrzymać powinny.

Jeżeli pismienne roboty domowe nie dały powodu do odrzucenia, naówczas otrzyma kandydat powołanie do innych robót egzaminu, to jest wezwanie do robót klauzurowych i do egzaminu ustnego, jako też tema na dwie lekcye na próbę, wraz z wymienieniem klas gymnazyalnych lub realnych, gdzie takowe odbyć się mają.

I. Erhält der Examinand zwei Aufgaben zur häuslichen Bearbeitung:

a) Eine derselben muß nothwendig aus dem Kreise der speziellen Studien des Examinanden, und zwar so gewählt werden, daß derselbe darin hinlängliche Gelegenheit findet, den Umfang und die Gründlichkeit seiner Studien zu zeigen;

b) die zweite Frage kann, besonders wenn es die Vielseitigkeit der Studien des Examinanden wünschenswerth macht, ebenfalls aus dem Gebiete seiner speziellen Studien entnommen werden, in der Regel ist jedoch für den zweiten Aufsatz ein Thema allgemeineren, namentlich pädagogischen und methodischen Inhaltes zu wählen;

c) zur Bearbeitung dieser Aufgaben wird dem Examinanden ein Zeitraum von 6—8 Wochen bewilliget. Bei Einlieferung der Arbeiten hat derselbe zugleich gewissenhaft anzugeben, welche Hilfsmittel er zur Bearbeitung benützt.

d) wenn der Examinand zugleich mit seinem Lebenslaufe eine von ihm bereits im Drucke erschienene Arbeit einreicht, so ist es dem Ermessen der Prüfungs-Kommission überlassen, diese statt einer oder beider schriftlichen Arbeiten gelten zu lassen und demgemäß zu beurtheilen, oder bei den sonst gesetzlichen Forderungen zu beharren.

§. 19.

Da zur Ausarbeitung der bezeichneten Aufsätze dem Examinanden volle Muße und die Benützung aller ihm bekannten und zugänglichen literarischen Hilfsmittel gestattet ist, so ist bei ihrer Beurtheilung gleich sehr auf die gründliche Aneignung der Wissenschaft zu sehen, aus welcher die Aufgaben entlehnt sind, als auf die Klarheit in Gedanken und Darstellung, und die stylistische Korrektheit und Gewandtheit.

Der Direktor der Prüfungskommission gibt dieselben an die betreffenden Fachmitglieder der Kommission zur Durchsicht und schriftlichen Abgabe ihres Urtheiles, mit welchem begleitet dieselben auch den übrigen Kommissions-Mitgliedern mitgetheilt werden.

Beides ist in möglicher Kürze zu beenden. Es steht der Prüfungs-Kommission zu, wenn bereits diese schriftlichen Arbeiten genügend erweisen, daß der Kandidat den gesetzlichen Forderungen nicht entspricht, ihn von der Fortsetzung der Prüfung auszuschließen und auf eine bestimmte Zeit hin abzuweisen, wovon die übrigen Prüfungs-Kommissionen des Reiches ämtlich in Kenntniß zu setzen sind.

Hat die häusliche schriftliche Arbeit einen Anlaß zur Zurückweisung nicht gegeben, so erhält darauf der Examinand die Bestimmung der übrigen Examen-Arbeiten, nämlich die Vorladung zu den Klausur-Arbeiten und zur mündlichen Prüfung, und das Thema zu zwei Probelekzionen, nebst Angabe der Gymnasial- oder Realschulklassen, vor welchen diese zu halten sind.

§. 20.

II. Roboty klauzurowe, z reguły dwie, każda w dwunastu godzinach i ciągle pod scisłym dozorem ukończyć się mająca, wybrane będą z obszaru specyalnych studyów, którym się kandydat podług własnych podań swoich w obranym zawodzie życia swego poświęcał, i które też w pismiennych robotach domowych wykazał. Takowe służą mianowicie do wyjawienia, jak dalece kandydat w kresie studyów swych także i bez wszelkich środków pomocniczych wykazać jest w stanie pojęcia bystre i wiadomości pewne.

Co się tycze jasności wywodu myśli, wymagać się będzie z powodu, że zadania zastosowane są do warunków czasu i oraz braku środków pomocniczych literackich, to samo co przy robotach domowych, lubo z drugiéj strony dla ograniczonego czasu mniéj ściśle na uwagę brać należy formę stylistyczną.

Do poprawności robót klauzurowych odnoszą się te same postanowienia, co dla robót domowych pismiennych.

§. 21.

III. Egzamin ustny

a) ogranicza się na przedmioty przez kandydata obrane, jakoteż w §. 17. pod 2. wskazane; tenże uzupełnić i ustalić ma rezultaty egzaminu pismiennego w tych przedmiotach, w których egzaminand już pismiennie pracował, w innych zaś o tyle sięgać musi, ażeby przezto nie tylko ogólne stanowisko wiedzy egzaminowanego zostało zbadaném, lecz oraz i to mogło być oznaczoném, czy w powszechności i w których przedmiotach i do których klas szkoły realnéj egzaminandowi w razie potrzeby mogłaby być powierzoną nauka także i w tych zawodach, dla których uzdolnienia nie żądał. Ten atoliż wzgląd odpada przy egzaminie z religii, albowiem nauka téjże zawsze powierzaną będzie własnym nauczycielom religiii do tego powołanym;

b) wolno też komisyi egzaminacyjnéj odbywać egzamin ustny jednocześnie i z więcéj jak jednym egzaminandem, a to nawet gdyby kandydaci do nauki w szkole realnéj nie jeden a ten sam przedmiot za główny cel studyum swego sobie byli obrali; wszakże z więcéj jak z trzema kandydatami jednocześnie egzamin ustny odbywać się nie będzie.

Dla robót klauzurowych odpada wymienione co dopiéro ograniczenie.

c) Przy ustnym egzaminie dyrektor komisyi egzaminacyjnéj ciągle obecnym być musi, a oprócz niego zawsze przynajmniéj dwaj inni członkowie komisyi. Członek komisyi dla języka naukowego obecnym być winien przynajmniéj przy jednéj części egzaminu ustnego lub przy lekcyi na próbę.

§. 20.

II. Die Klausur-Arbeiten, in der Regel zwei, jede zu zwölf Stunden und unter unausgesetzter strenger Aufsicht zu vollenden, werden gewählt aus dem Gebiete der speziellen Studien, welche der Examinand nach den Angaben in seinem Lebenslaufe betrieben und durch die häuslichen schriftlichen Arbeiten bewiesen hat. Sie dienen vornämlich dazu, zu ermitteln, wie weit der Examinand in seinem Studienkreise auch ohne alle Hilfsmittel ein promptes und sicheres Wissen besitzt.

An die Klarheit der Gedanken und Darstellung sind, da die Aufgaben den Bedingungen der Zeit und Entbehrung literarischer Hilfsmittel angepaßt werden, dieselben Forderungen zu stellen, wie an die häuslichen Arbeiten, wenn auch die stylistische Form auf Grund der beschränkten Zeit einige Nachsicht beanspruchen darf.

Für die Korrektur der Klausur-Arbeiten gelten dieselben Bestimmungen, wie für die häuslichen schriftlichen Arbeiten.

§. 21.

III. Die mündliche Prüfung

a) erstreckt sich auf die von dem Examinanden gewählten, und die im §. 17 ad 2 angegebenen Gegenstände; sie hat in denjenigen Gegenständen, in welchen der Examinand bereits schriftlich gearbeitet, das Ergebniß der schriftlichen Prüfung zu vervollständigen und zu sichern, in den übrigen aber muß sie soweit reichen, daß dadurch sowohl der allgemeine Standpunkt der Kenntnisse des Geprüften ermittelt, als auch bestimmt werden kann, ob überhaupt und in welchen Gegenständen und bis zu welchen Klassen der Realschule dem Examinanden der Unterricht auch in solchen Fächern, für welche er die Befähigung nicht nachgesucht hat, nöthigen Falles kann anvertraut werden. Letztere Rücksicht findet auf die Prüfung aus der Religion keine Anwendung, indem der Unterricht in derselben immer den eigens aufgestellten Religionslehrern vorbehalten ist;

b) es steht der Prüfungs-Kommission zu, mehr als einen Examinanden zu derselben Zeit die mündliche Prüfung abhalten zu lassen, auch wenn diese nicht denselben Gegenstand des Realschul-Unterrichtes zu ihrem Hauptstudium gemacht haben; doch dürfen nicht mehr als drei Kandidaten zugleich mündlich geprüft werden.

Für die Klausur-Arbeiten fällt die letzte Beschränkung weg.

c) Bei dem mündlichen Examen muß der Direktor der Prüfungs-Kommission ununterbrochen, und außer ihm müssen stets wenigstens zwei andere Mitglieder der Kommission zugegen seyn. Das Kommissionsmitglied für die Unterrichtssprache hat wenigstens Einem Theile der mündlichen Prüfung oder der Probelekzion beizu-

Tok całego egzaminu ustnego do protokołu będzie wzięty, a to osobnego dla każdego egzaminanda, jeżeli ich więcéj jednocześnie egzaminowanych być ma.

§. 22.

IV. Koniec egzaminu stanowi lekcya na próbę, mająca się odbyć w szkole realnéj, miejsca egzaminu.

a) Zadanie do tego będzie egzaminandowi wprzód (§. 19.) do dojrzałego rozważenia podane, a co się tycze treści jego, i wysokości klas szkoły realnéj, będzie się z nim postępować w podobny sposób, jak przy robotach klauzurowych.

Kandydat wykazać winien w lekcyi téj, o ile posiada naturalny uczenia dar, i początki do wykształcenia tegoż.

b) Przy lekcyach na próbę muszą obecnymi być ze strony komisyi egzaminacyjnéj: dyrektor jéj i ten członek, w którego zakres wchodzi zadanie, a ewentualnie także i członek dla języka naukowego (§. 21. *c*); ci pismiennie ułożą zdanie swe o lekcyach na próbę, i załączą je do aktów egzaminu. Ze strony szkoły realnéj przy lekcyi obecnym być ma dyrektor, lub klasowy nauczyciel téj klasy, w któréj się lekcya odbywa, dla ochronienia szkoły, jako też egzaminanda od przeszkód dyscyplinarnych, gdyby się jakie wydarzyły.

c) Komisye egzaminacyjne staranie miéć winny, ażeby ostatnie trzy części egzaminu, zacząwszy od robót klauzurowych, przez kandydatów w miejscu egzaminu nie zamieszkałych, w ciągu tygodnia pokończone być mogły.

§. 23.

Ważność zaświadczeń uzdolnienia do nauki w gimnazyach.

Kandydaci, którzy osiągnęli uzdolnienia do nauki w gimnazyum z zawodu, dla którego jako nauczyciele szkół realnych chcą być uzdolnieni, mają sobie zostawione do woli przy swém zgłoszeniu się przed komisyą właściwą przedłożyć świadectwo ze strony komisyi egzaminacyjnéj gimnazyalnéj. Jeżeli toż wystawionêm zostało nie dawniéj jak przed trzema laty, naówczas komisya przyjąć je winna za podstawę dalszego postępowania swego w ten sposób, iż potwierdzenia w niém zawarte nowéj próbie już więcéj podlegać nie będą, lecz kandydat pociągniętym być ma pod egzamin na domiar tego, co ustawa niniejsza od niego żąda, a przez komisyę egzaminacyjną gimnazyalną nie jest

wohnen. Ueber die gesammte mündliche Prüfung ist ein Protokoll zu führen, und zwar, wenn mehrere zugleich geprüft werden, über jeden der Examinanden ein gesondertes.

§. 22.

IV. Den Schluß des Examens bildet eine an einer Realschule des Prüfungsortes zu haltende Probelekzion.

a) Die Aufgabe dazu ist dem Examinanden vorher (§. 19) zur reiflichen Ueberlezu geben, und ihrem Inhalte und der Höhe der Realschulklassen nach in ähnlicher Weise zu bestimmen, wie für die Klausur-Arbeiten.

Der Examinand hat in ihnen zu zeigen, in wie weit er die natürliche Lehrgabe besitzt und Anfänge zu ihrer Ausbildung gemacht hat.

b) Anwesend bei den Probelekzionen müssen Seitens der Prüfungs-Kommission seyn: der Direktor derselben und dasjenige Mitglied, in dessen Gebiet die Aufgabe fällt, und eventuell auch das Kommissionsmitglied für die Unterrichtssprache (§. 21, c); sie haben ein schriftliches Urtheil über den Befund der Probelekzionen abzufassen und den Prüfungs-Akten beizulegen. Seitens der Realschule hat der Direktor oder der Klassenlehrer der Klasse, in welcher die Lekzion gehalten wird, der Lekzion beizuwohnen, um die Schule, sowie den Examinanden gegen etwaige disziplinäre Störungen zu schützen.

c) Die Prüfungs-Kommissionen haben darnach zu streben, daß die drei letzten Theile des Examens, von den Klausur-Arbeiten an, von den nicht am Orte des Examens einheimischen Examinanden im Laufe einer Woche beendiget werden können.

§. 23.

Wirkung der Zeugnisse über die Befähigung zum Unterrichte an Gymnasien.

Kandidaten, welche aus einem Fache, für welches sie als Realschullehrer befähiget werden wollen, bereits die Befähigung zum Unterrichte an einem Gymnasium erhalten haben, steht es frei, das Zeugniß der Gymnasial-Prüfungs-Kommission bei ihrer Meldung der Kommission vorzulegen. Ist dasselbe nicht vor länger als drei Jahren ausgestellt, so hat es die Kommission als Grundlage ihres Vorganges in der Art anzunehmen, daß die darin bestätigten Thatsachen keiner neuerlichen Erprobung bedürfen, sondern der Kandidat nur einer Ueberprüfung zum Beweise desjenigen, was durch dieses Gesetz von ihm verlangt wird, und vor der Gymnasial-Prüfungs-Kommission nicht nachgewiesen wurde, und insbesondere zur Erprobung der Befähigung des Kandi-

wykazaném, mianowicie zaś dla doświadczenia kandydata pod tym względem, czy zdolnym jest do nauki w tym kierunku, w którym ją udzielać należy w szkołach realnych.

Komisya egzaminacyjna może natedy po roztrząśnieniu okoliczności odstąpić od pismiennych prac całkiem lub w części, równie jak i od lekcyi na próbę, od egzaminu ustnego zaś nigdy jéj odstąpić nie wolno. Przysłuża jéj także prawo, wyprosić sobie od właściwéj komisyi egzaminacyjnéj gimnazyalnéj udzielenia robót kandydata pismiennych.

§. 24.

Orzeczenie, czy kandydat dobrze się popisał na egzaminie.

1. Po ukończeniu wszystkich części egzaminu zbierze się komisya egzaminacyjna, by na podstawie zdania o pojedynczych robotach i w miarę warunków w §§. 5—15. ustanowionych orzec, czy kandydat odbył egzamin z dobrym skutkiem lub nie. Na to protokół spisać należy.

2. Przytém najwłaściwiéj na piérwsze trzy części egzaminu uwagę zwrócić należy, na pismienne roboty tak domowe jak klauzurowe i na egzamin ustny, w których się wyjawiają wiadomości kandydata, a egzamin będzie uważany za należycie odbyty, jak skoro kandydat zadosyć uczynił warunkom w §. 3. ustanowionym, a przez treść §§. 6—15. bliżéj oznaczonym.

3. Jeżeli przy dostateczném wykształceniu umiejętném kandydata lekcye na próbę znaczne jeszcze okazują niedoskonałości, wówczas to wprawdzie w zaświadczeniu wyraźnie wymienić się winno, jednakże one nie będą powodem wyroku odrzucającego, skoro tylko kandydat po sobie spodziewać daje, że przez należytą baczność na siebie i przez ćwiczenie się, wady rzeczone oddalić będzie mógł.

4. Jeżeli prace naukowe egzaminanda dowodzą, że tenże w głównym zawodzie swym nie osiągnął jeszcze potrzebnéj gruntowności, albo że nie posiada w innych przedmiotach naukowych dostatecznéj znajomości ogólnéj, lecz też zarazem spodziewać się każą, iż kandydat za dalszém oddawaniem się naukom potrafi zadosyć uczynić wymogom prawnym, naówczas komisya egzaminacyjna tą razą go odrzucić powinna, przy udzieleniu mu pewnego świadectwa o robotach jego i przy oznaczeniu zarazem czasu, po upływie którego tenże najrychléj zgłosićby się mógł do nowego egzaminu przed komisyą egzaminacyjną.

O tém orzeczeniu mają inne komisye egzaminacyjne w Państwie urzędownie otrzymać wiadomość.

daten, den Unterricht in der Richtung zu ertheilen, in welcher er an der Realschule ertheilt werden soll, unterzogen werde.

Die Prüfungs-Kommission kann in solchem Falle nach Erwägung der Umstände die schriftlichen Ausarbeitungen ganz oder zum Theile, sowie auch die Probelekzion, niemals aber die mündliche Prüfung erlassen. Auch steht es ihr frei, sich vorläufig von der bezüglichen Gymnasial-Prüfungs-Kommission die Mittheilung der schriftlichen Arbeiten des Kandidaten zu erbitten.

§. 24.

Entscheidung, ob der Examinand die Prüfung bestanden habe.

1. Nach Beendigung der sämmtlichen Theile des Examens tritt die Prüfungskommission zusammen, um auf Grund des über die einzelnen Leistungen vorliegenden Urtheiles und nach Maßgabe der §§. 5—15 festgestellten Forderungen zu entscheiden, ob der Examinand die Prüfung bestanden habe oder nicht. Ueber die Verhandlung ist ein Protokoll aufzunehmen.

2. Hiebei kommen zunächst die in den drei ersten Theilen des Examens, den schriftlichen sowohl häuslichen als Klausur-Arbeiten und der mündlichen Prüfung dargelegten Kenntnisse in Betracht, und die Prüfung ist für bestanden zu erklären, wenn der Kandidat die im §. 3 gestellten, und durch den Inhalt der §§. 6—15 näher bestimmten Forderungen erfüllt hat.

3. Wenn bei genügender wissenschaftlicher Bildung die Probelekzionen noch bedeutende Mängel zeigen, so sind diese zwar im Zeugnisse mit Entschiedenheit zu bemerken, sie haben aber ein abweisendes Urtheil nicht zu begründen, falls nur zu hoffen steht, daß der Examinand durch Aufmerksamkeit auf sich sebst und durch Uebung dieselben werde entfernen können.

4. Beweisen die wissenschaftlichen Leistungen des Examinanden, daß er in seinem Hauptgebiete noch nicht die erforderliche Gründlichkeit erlangt hat, oder in den übrigen Lehrgegenständen nicht die genügende allgemeine Bekanntschaft besitzt, lassen sie aber zugleich hoffen, daß es ihm bei fortgesetztem Studium gelingen werde, den Forderungen zu genügen, so hat ihn die Prüfungs-Kommission unter Ertheilung eines bestimmten Zeugnisses über seine Leistungen für jetzt abzuweisen, und zugleich die Zeit zu bestimmen, nach welcher frühestens sich derselbe wieder zum Examen vor einer Prüfungs-Kommission melden dürfe.

Von dieser Entscheidung sind die übrigen Prüfungs-Kommissionen des Reiches ämtlich in Kenntniß zu setzen.

5. Jeżeli zresztą naukowe wykształcenie kandydata tak dalece jest niedostatecznėm, iż już nie ma nawet nadziei, ażeby był w stanie zaradzić brakowi dalszemi studyami swemi, albo jeżeli lekcye na próbę wady odkrywają, których pokonanie nie jest podobieństwem do prawdy, wówczas komisya egzaminacyjna prawo ma zupełnie odrzucić kandydata bez pozwolenia mu złożenia późniéj egzaminu powtórnego, udzielając mu świadectwo z powodami, orzeczenie takowe stanowiącemi, o czém inne komisye egzaminacyjne Państwa urzędownie uwiadomione zostaną; wszakże służy egzaminandowi w takim razie prawo powołania się do Ministeryum Oświecenia.

§. 25.

Treść świadectwa.

1. Swiadectwo z egzaminu odbytego zawiéra:

a) zupełne nacyonale egzaminanda (nazwiska i imiona, rodziców, miejsce urodzenia, wiek, religię, szkołę, uniwersytet lub instytut techniczny);

b) ogólne orzeczenie komisyi, czy takowy za zdolnego został uznany lub nie, a w ostatnim przypadku, czy został doczasowo, lub bezwarunkowo odrzucony;

c) przy wyraźném oznaczeniu zadań dla robót pismiennych i lekcyj na próbę orzeczenie o pracach naukowych, wykazanych w egzaminie pismiennėm i ustném, z wymienieniem tego, czy i dla których klas został kandydat w każdym przedmiocie do udzielania nauki uzdolnionym;

d) orzeczenie o zdolności nauczycielskiéj kandydata, jak dalece się takowa wykazała w lekcyach na próbę.

2. Wolno jest każdemu kandydatowi, który wprawdzie odbył egzamin przed komisyą egzaminacyjną, atoliż w jednym lub więcéj przedmiotach otrzymał zdanie niezadowalniające go, po upływie czasu dowolnego upraszać o pozwolenie do złożenia drugiego egzaminu w pewnym tylko zawodzie, by przezto poprawić sobie mógł dawniejsze świadectwo swoje, i oraz pozyskać zdolność uczenia więcéj przedmiotów lub w wyższych stopniach, jak obecnie już posiada. Pozostawia się w takowym razie zdaniu dotyczącéj komisyi egzaminacyjnéj, czy t y l k o ustnie, czy także i pismiennie egzamin ma być odbywanym.

Nowo nabyte zaświadczenie z dotyczącego przedmiotu wystawione będzie oddzielnie od dawniejszego ogólnego, atoliż z wyraźném odniesieniem się na takowe.

3. W podobny sposób może kandydat nabyć także uzupełnienia swego świadectwa, zgłaszając się następnie do egzaminu do udzielania nauki w języku żyjącym.

5. Wenn endlich die ungenügende wissenschaftliche Bildung des Examinanden nicht einmal der Hoffnung Raum gibt, daß er im weiteren Studium das Fehlende werde ersetzen können, oder die Probelekzionen Mängel zeigen, deren Entfernung außer aller Wahrscheinlichkeit liegt, so hat die Prüfungs-Kommission das Recht, den Examinanden durch ein diese Entscheidung begründendes Zeugniß schlechthin ohne Erlaubniß zu einem später zu wiederholenden Examen abzuweisen, und hievon die übrigen Prüfungs-Kommissionen des Staates ämtlich in Kenntniß zu setzen; dem Examinanden steht in solchem Falle der Rekurs an das Unterrichtsministerium zu.

§. 25.

Inhalt des Zeugnisses.

1. Das über das Examen auszustellende Zeugniß enthält:

a) das vollkommene Nazionale des Examinanden (Namen, Eltern, Geburtsort, Alter, Religion, Schule, Universität oder technisches Institut);

b) das Gesammt-Urtheil der Kommission, ob derselbe als lehrfähig erkannt worden sei oder nicht, und im letzteren Falle, ob er zeitweise oder unbedingt zurückgewiesen worden sei;

c) unter ausdrücklicher Bezeichnung der Aufgaben der schriftlichen Arbeiten und der Probelekzionen das Urtheil über die wissenschaftlichen Leistungen im schriftlichen und mündlichen Examen, mit der Festsetzung, ob und in welchen Klassen in jedem der Gegenstände der Examinand zu unterrichten für befähiget erachtet werde;

d) ein Urtheil über die Lehrfähigkeit des Kandidaten, soweit sich dieselbe in den Probelekzionen bekundet hat.

2. Es steht jedem Kandidaten frei, wenn er das Examen vor einer Prüfungs-Kommission zwar bestanden, aber in einem oder mehreren Gegenständen ein ihm nicht genügendes Urtheil erhalten hat, nach beliebiger Frist um Abhaltung eines zweiten Examens nur in diesem Fache nachzusuchen, um dadurch eine Verbesserung seines früheren Zeugnisses und die Zuerkennung der Lehrfähigkeit für mehrere Gegenstände oder höhere Unterrichtsstufen, als für welche er sie bereits besitzt, zu erwerben. Dem Ermessen der betreffenden Prüfungs-Kommission bleibt es in solchen Fällen überlassen, ob sie nur mündlich, oder auch schriftlich prüfen zu müssen glaubt.

Das erworbene neue Zeugniß in dem betreffenden Gegenstande wird abgesondert von dem früheren allgemeinen, aber unter ausdrücklicher Beziehung auf dasselbe ausgestellt.

3. In ähnlicher Weise kann der Kandidat eine Ergänzung seines Zeugnisses erwerben, indem er sich nachträglich zur Prüfung für den Unterricht in einer lebenden Sprache meldet.

Komisya egzaminacyjna oznaczy na podstawie piérwszego zaświadczenia te skrócenia, jakich egzamin ten w pojedynczych stadyach swych doznawać może, o czém w zaświadczeniu wzmianka nastąpić powinna.

§. 26.

Ważność zaświadczeń.

1. Zaświadczenie, że kandydat odbył egzamin, daje mu najprzód prawo do odbycia roku próby w téj szkole realnéj, gdzie jest w używaniu język naukowy, dla którego się kandydat oświadczył, i czyni go po ukończonym roku próby zdolnym do rzeczywistego mianowania go na posady nauczycielskie w wymienionéj szkole realnéj, do czego w razie specyalnym nie będzie się już wymagać egzaminu osobnego.

2. Jeżeli atoliż po odbytym roku próby upłynęło już więcéj jak lat dwa, a kandydat w tym czasie nie był zatrudnianym udzielaniem nauki w publicznéj szkole realnéj, naówczas aby mógł być obieralnym na posadę nauczycielską w tych szkołach, odnowić musi egzamin; powtórzenie zaś roku próby nie będzie wymaganém. Dotycząca komisya egzaminacyjna może w każdym razie, rozważywszy okoliczności, odstąpić od warunku robót pismiennych jednego lub obudwóch rodzajów, nie może zaś nigdy uwolnić od egzaminu ustnego i od lekcyj na próbę.

§. 27.

Rok próby.

1. Po odbytym egzaminie powinien się każdy kandydat używać dać do udzielania nauki w szkole realnéj przez rok jeden dla praktycznego wykształcenia zdolności swéj nauczycielskiéj.

2. Rok próby odbytym być może tylko w publicznym zakładzie naukowym rzeczonego rodzaju. Kandydat może się przeto udać w tym względzie do władzy szkolnéj tego kraju koronnego, w którym pragnie odbyć rok próby, władza zaś oznaczy mu zakład naukowy, z uwzględnieniem słusznych życzeń kandydata, biorąc na uwagę cel pedagogiczny roku próby, niemniéj jak potrzeby nauki publicznéj.

3. W powszechności rozpocznie kandydat rok próby z początkiem piérwszego, po teoretycznym egzaminie jego na urząd nauczycielski zaraz następującego roku szkolnego; przezto nie wyłącza się jednak rozpoczęcia roku próby także i z początkiem półrocza drugiego, albo nawet i wśród półrocza, skoro tylko kandydat w zakładzie naukowym stosownie użytym być może.

Die Prüfungs-Kommission hat auf Grundlage des ersten Zeugnisses diejenigen Abkürzungen zu bestimmen, welche diese Prüfung in ihren einzelnen Stadien erfahren kann, und dieselben in dem Zeugnisse zu bemerken.

§. 26.

Wirkung des Zeugnisses.

1. Das Zeugniß, daß ein Examinand die Prüfung bestanden hat, berechtiget ihn zunächst zum Abhalten des Probejahres an einer Realschule, wo die Unterrichtssprache für welche sich der Kandidat erklärt hat, in Anwendung ist, und macht ihn nach geleistetem Probejahre zur wirklichen Anstellung an Realschulen der bezeichneten Art fähig, ohne das zum Behufe einer speziellen Anstellung noch eine besondere Prüfung erfordert würde.

2. Sind jedoch seit der Abhaltung des Probejahres mehr als zwei Jahre vergangen, ohne daß der Kandidat durch Ertheilung von Unterricht an einer öffentlichen Realschule beschäftiget war, so hat er, um zu einer Lehrstelle an derlei Schulen wählbar zu seyn, das Examen zu erneuern; eine Wiederholung des Probejahres hingegen ist nicht erforderlich. Die betreffende Prüfungs-Kommission kann in jedem Falle nach Erwägung der Umstände eine oder beide Arten von schriftlichen Arbeiten, niemals aber die mündliche Prüfung und die Probelekzionen nachlassen.

§. 27.

Probejahr.

1. Nach bestandenem Examen hat jeder Kandidat sich Ein Jahr lang an einer Realschule zur praktischen Ausbildung seiner Lehrfähigkeit beschäftigen zu lassen.

2. Das Probejahr kann nur an einer öffentlichen Lehranstalt der genannten Art gehalten werden. Der Kandidat hat sich deßhalb an die Schulbehörde des Kronlandes zu wenden, in dem er das Probejahr abzuhalten wünscht, welche ihm mit Beachtung des pädagogischen Zweckes des Probejahres und der Bedürfnisse des öffentlichen Unterrichtes die Lehranstalt bestimmen und billige Wünsche des Kandidaten berücksichtigen wird.

3. In der Regel wird der Kandidat das Probejahr mit dem Beginne des nächsten, auf seine theoretische Lehramtsprüfung folgenden Schuljahres anzufangen haben; es ist jedoch nicht ausgeschlossen, daß er auch im Anfange eines zweiten Semesters, oder selbst im Laufe eines Semesters beginne, wenn er an einer Lehranstalt zweckmäßig verwendet werden kann.

Jeżeli zaś przeciwnie całkiemby przepędzić chciał najbliższy po teoretycznym egzaminie jego zaraz następujący rok szkolny, nie rozpoczynając roku próby, naówczas zasięgnąć winien osobnego ku temu pozwolenia ze strony władzy krajowéj.

Władza krajowa zobowiązać go może w takim razie do całkowitego lub częściowego powtórzenia egzaminu przed rzeczywistém rozpoczęciem roku próby jego.

4. Dyrektor zakładu naukowego oznaczy w miarę przedłożonego sobie przez kandydata zaświadczenia i z uwzględnieniem potrzeb nauki, przedmioty naukowe i klasy, w których kandydat naukę udzielać ma, i obznajomi go dokładnie z zadaniem nauczycielskiém klas, z czynnościami, jakich od uczniów wymagać, i z porządkiem karności, jaki utrzymywać jest obowiązanym.

5. Na kandydata włożone będą najwięcéj godzin dziewięć w tygodniu i to w niewięcéj jak dwóch różnych klasach; tylko w tym razie, jeżeli potrzebne suplentury przenoszą siły ciała nauczycielskiego, kandydat zaś w dotychczasowéj przydzielonéj sobie działalności nauczycielskiéj dał już dowody dzielnéj sprawności swéj, może temuż poruczona być większa liczba godzin naukowych, a wedle okoliczności także i w więcéj jak dwóch klasach.

6. Poruczone sobie godziny nauki kandydat wprawdzie samodzielnie pełnić będzie, atoliż w ten sposób, ażeby przytém zostawał pod osobnym dozorem dyrektora i nauczyciela klasowego klasy dotyczącéj, i ściśle wykonywał ich zlecenia.

Dyrektor i nauczyciel klasowy obowiązani są, mianowicie w piérwszym czasie, często uczęszczać na godziny kandydata, i zwracać uwagę jego na pojawione niedokładności w metodzie lub utrzymywaniu karności; w postępowaniu zaś swojém przeciw kandydatowi podczas godzin nauki wystrzegać się mają jak najściśléj wszystkiego, coby mu powagi jego u uczniów ubliżyć mogło.

Aby zaś z drugiéj znowu strony kandydat na próbie będący własném rozpatrywaniem się na metodę i dyscyplinę wprawnych nauczycieli swą własność poprawić mógł, winien często odwiedzać lekcye nauczycieli zakładu, mianowicie nauczyciela klasowego i tych nauczycieli, którzy w innych klasach równe z nim przedmioty traktują.

7. Lżejsze kary w godzinach nauki ma kandydat prawo sam orzekać, atoliż z następném zaraz uwiadomieniem o tém nauczyciela głównego czyli klasowego; orzeczenie kar ciężkich pozostawić ma nauczycielowi klasowemu, którego szczególném jest zadaniem, w tym dla początkowego nauczyciela po największéj części trudnym i niebezpiecznym punkcie być mu z radą swą ku poręce, i wspiérać przyzwoicie powagę jego; jak też ogólnie całe ciało nau-

Will er jedoch das nächste Schuljahr, welches nach seiner theoretischer Prüfung beginnt, ganz vorüber gehen lassen, ohne sein Probejahr anzutreten, so hat er hiefür die besondere Bewilligung der Landesbehörde einzuholen.

Die Landesbehörde kann ihn in diesem Falle zu einer ganzen oder theilweisen Wiederholung der Prüfung vor dem wirklichen Antritte seines Probejahres verpflichten.

4. Der Direktor der Lehranstalt bestimmt nach Maßgabe des vom Kandidaten vorgelegten Zeugnisses und mit Berücksichtigung der Bedürfnisse des Unterrichtes die Lehrgegenstände und die Klassen, in welchen der Kandidat Unterricht zu ertheilen hat, und setzt ihn über die Lehraufgabe der Klassen, über die an die Schüler zu stellenden Forderungen und die zu haltende Disziplinar-Ordnung in genaue Kenntniß.

5. Es dürfen dem Kandidaten nicht mehr als höchstens neun Stunden wöchentlich und in nicht mehr als höchstens zwei verschiedenen Klassen übertragen werden, nur im Falle, daß nothwendige Supplirungen die Kräfte des Lehrkörpers übersteigen, und ein Kandidat sich im bisherigen Theile seiner Lehrthätigkeit bereits als tüchtig bewährt hat, kann ihm eine größere Anzahl von Lehrstunden, und nach Umständen auch in mehr als zwei Klassen aufgetragen werden.

6. Die ihm übertragenen Lehrstunden hat der Probe-Kandidat zwar selbständig zu geben, aber so, daß er dabei einer speziellen Aufsicht des Direktors und des Klassenlehrers der jedesmaligen Klasse unterstellt ist, und sich ihren Weisungen strenge unterzuordnen hat.

Der Direktor und der Klassenlehrer haben die Verpflichtung, vorzüglich in der ersten Zeit, die Lehrstunden des Kandidaten häufig zu besuchen, und ihm nachher ihre Bemerkungen über Mängel in Methode oder Disziplin zur Nachachtung auszusprechen; in ihrem Verhalten gegen den Kandidaten während der Lehrstunden selbst haben sie auf das Strengste Alles zu vermeiden, was dessen Autorität bei den Schülern beeinträchtigen könnte.

Andererseits hat der Probe-Kandidat, um sich eigene Anschauung der Methode und Disziplin geübter Lehrer zu verschaffen, häufig in den Lekzionen von Lehrern der Anstalt, namentlich des Klassenlehrers und derjenigen Lehrer, die gleiche Gegenstände mit ihm in anderen Klassen behandeln, zu hospitiren.

7. Leichtere Strafen in den Lehrstunden hat der Kandidat selbst zu verfügen das Recht, unter unmittelbarer nachheriger Anzeige an den Haupt- oder Klassenlehrer; die Verfügung von schweren Strafen hat er dem Klassenlehrer zu überlassen, dessen besondere Aufgabe es ist, in diesem für den angehenden Lehrer meist schwierigen und gefährlichen Punkte dem Kandidaten rathend zur Seite zu stehen, und dessen Ansehen zweckmäßig zu unterstützen; wie es überhaupt der ganze Lehrkörper als eine Pflicht gegen seine

czycielskie mieć sobie będzie za obowiązek, winny tak szkole jak swym spółpowołańcom, kolegialném obchodzeniem się z kandydatem, ulżyć mu i ustalić stanowisko jego w zakładzie naukowym.

8. Zresztą winien jest kandydat posłuszeństwo postanowieniom powszechnych ustaw szkolnych i specyalnego regulaminu szkolnego zakładu własnego, niemniéj i rozporządzeniom dyrektora w ten sam sposób, co i każdy nauczyciel ustanowiony; mianowicie obowiązanym jest regularnie uczęszczać na konferencye nauczycieli, gdzie do wyjawiania zdania swego o postępkach i moralném sprawowaniu się uczniów swych tak w ciągu roku szkolnego, jakoteż w kwestyi przeniesienia ich i klasyfikacyi, niemniéj jest obowiązanym jak uprawnionym.

We wszystkich innych przypadkach ma kandydat w konferencyi tylko głos doradczy.

§. 28.

1. Jeżeli niedoskonałości dydaktyczne lub pedagogiczne kandydata, lub inne jego sprawowanie się w zakładzie naukowym, gdzie jest zatrudnionym, szkodą zagraża, wówczas dyrektor prawo ma z końcem piérwszego półrocza, a w nagłych przypadkach nawet i zaraz zerwać czynności kandydata w zakładzie swoim. Tenże obowiązanym jest wysłuchać w tym względzie zdania ciała nauczycielskiego, potém podług swego przeświadczenia rozstrzygnąć, i o nastąpionem oddaleniu kandydata z załączeniem protokołu o zdaniach ciała nauczycielskiego natychmiast do władzy krajowéj doniesienie uczynić.

Władza krajowa wedle rodzaju powodów oddalenia kandydata, albo odeśle go z stosownemi ostrzeżeniami do innego zakładu naukowego do dalszego ciągu roku próby jego, albo też w razie potrzeby przedstawienie uczyni do Ministerstwa na odrzucenie go z zawodu nauczycielskiego.

2. Po upływie jednego roku na próbę, winien będzie dyrektor na podstawie narady z nauczycielami klasowemi tych klas, w których kandydat zatrudnianym był, wydać świadectwo przez niego i przez nauczycieli klasowych podpisane, w którém wymienione są tak przedmioty jak klasy, w których kandydat nauczał, a oraz bez ogródki ocenionym jest stopień dowiedzionéj biegłości w nauczaniu, jako też utrzymaniu karności.

Jeden odpis zaświadczenia załączy się do relacyi rocznéj o zakładzie naukowém dla radzcy szkolnego. A dopiéro przez to zaświadczenie egzamin na urząd nauczycielski w szkołach realnych uważany będzie za ukończony, poczém kandydat na posady nauczycielskie szkoły realnéj i wprost już do ostatecznéj nominacyi jest ukwalifikowany.

Schule und gegen seine Berufsgenossen ansehen wird, durch kollegialisches Verhalten zu dem Kandidaten seine Stellung an der Lehranstalt zu erleichtern und zu befestigen.

8. Uebrigens ist der Kandidat den Bestimmungen der allgemeinen Schulgesetze und der speziellen Schul Ordnung seiner Anstalt, sowie den Anordnungen des Direktors in gleicher Weise zum Gehorsam verpflichtet wie jeder angestellte Lehrer; namentlich hat er die Lehrerkonferenzen regelmäßig zu besuchen, und ist dort zum Abgeben seiner Stimme über Leistungen und sittliches Verhalten seiner Schüler sowohl im Laufe des Schuljahres, als bei der Frage nach Versetzung und Klassifikazion so verpflichtet als berechtiget.

In allen übrigen Fällen hat der Kandidat in der Konferenz nur eine berathende Stimme.

§. 28.

1. Wenn die didaktischen oder pädagogischen Fehler des Probe-Kandidaten oder sein sonstiges Verhalten an der Lehranstalt, an welcher er beschäftiget ist, nachtheilig zu werden drohen, so hat der Direktor das Recht, nach Beendigung des ersten Semesters, und in dringenden Fällen sogar sogleich der Thätigkeit des Kandidaten an seiner Anstalt ein Ende zu setzen. Er hat darüber die Ansicht des Lehrkörpers anzuhören, dann nach seiner Ueberzeugung zu entscheiden, und die geschehene Entlassung eines Kandidaten unter Beifügung des Protokolles über die Ansichten des Lehrkörpers sofort an die Landesbehörde zu berichten.

Die Landesbehörde hat je nach der Art der Gründe, welche die Entfernung des Kandidaten veranlaßten, entweder ihn unter den geeigneten Weisungen an eine andere Lehranstalt zur Fortsetzung seines Probejahres zu schicken, oder erforderlichen Falles wegen Zurückweisung desselben seinen Antrag an das Ministerium zu stellen.

2. Nach Ablauf des Probejahres hat der Direktor, auf Grund einer Berathung mit den Klassenlehrern der Klassen, in welchen der Probe-Kandidat beschäftiget war, ein von ihm und diesen Klassenlehrern zu unterfertigendes Zeugniß auszustellen, in welchem die Gegenstände und Klassen, worin der Kandidat unterrichtet hat, bezeichnet, und der Grad der von ihm bewiesenen Fertigkeit im Unterrichte und in Aufrechthaltung der Zucht unverholen beurtheilet wird.

Eine Abschrift des Zeugnisses ist dem an den Schulrath zu erstattenden Jahresberichte über die Lehranstalt beizulegen. Erst durch dieses Zeugniß ist die Prüfung für das Realschul-Lehramt als geschlossen anzusehen und der Kandidat zum Vorschlage für Lehrstellen an einer Realschule und zu unmittelbar definitiver Anstellung befähiget.

3. Prace spełnione przez kandydata w ciągu roku na próbę, nie dają mu żadnego prawa do remuneracyi za godziny przezeń udzielane, atoliż w przypadkach zatrudnienia kandydata nad przepisaną liczbę najwięcéj do dziewięciu godzin w tygodniu, dyrektor przedstawienie uczynić winien na remuneracyę do władzy krajowéj.

§. 29.

Należytości.

Za odbycie z kandydatem egzaminu, złożyć ma tenże taksę w kwocie złotych reńskich dziesięć; obowiązek złożenia taksy zawisły nie jest od tego, czy kandydat egzamin dobrze zdał lub nie.

Taksa spłaconą być ma przez kandydata do kasy, oznaczonéj przez komisyę egzaminacyjną, przy odebraniu pisma ze strony komisyi egzaminacyjnéj, przez które mu udzielone zostały zadania do wypracowania robót pismiennych domowych.

Taż sama taksa i za drugi egzamin ma być złożoną.

§. 30.

Tok prowadzenia czynności.

1. Wszystkie komisye egzaminacyjne stoją bezpośrednio pod Ministerstwem oświecenia.

2. Dyrektor każdéj komisyi egzaminacyjnéj prowadzi korespondencyę z Ministerstwem i z kandydatami, i otrzymuje akta komisyi egzaminacyjnéj w porządku należytym.

3. Akta te są:

a) Ogólne, zawiérające powszechne rozporządzenia Ministerstwa, rezolucye Ministerstwa na zapytanie komisyi egzaminacyjnéj i tym podobne;

b) akta personalne.

Dla każdego kandydata, poddającego się kommisyi egzaminacyjnéj, sporządzony będzie akt własny, który zawiérać musi: prośbę kandydata wraz z wymienieniem zaświadczeń i treści ich, opis życia jego, rozstrzygnienia Ministerstwa, gdyby jakie zachodziły z powodu wątpliwości co do przypuszczenia kandydata do egzaminu, pisma komisyi egzaminacyjnéj do kandydata wystosowane, pismienne roboty jego, orzeczenie komisyi egzaminacyjnéj o pismiennych robotach i o lekcyach na próbę, protokół egzaminu ustnego, protokół obrad ostatecznych komisyi egzaminacyjnéj, zaświadczenie temuż udzielone.

4. Akta personalne z końcem każdego roku szkolnego przesłane będą Ministerstwu Oświecenia do wglądnienia.

3. Die Leistung des Probejahres gibt dem Kandidaten keinen Anspruch auf Remuneration für die von ihm ertheilten Stunden, wohl aber hat in Fällen einer Beschäftigung des Kandidaten über die gesetzmäßige Zahl von höchstens neun wöchentlichen Stunden der Direktor bei der Landesbehörde eine Remuneration zu beantragen.

§. 29.

Gebühren.

Für die Abhaltung der Prüfung hat jeder Kandidat die Taxe von zehn Gulden zu zahlen; die Verpflichtung zur Erlegung derselben ist unabhängig davon, ob der Kandidat beim Examen besteht oder nicht.

Die Taxe wird beim Empfange der Zuschrift der Prüfungs-Kommission, durch welche die Aufgaben zu den schriftlichen häuslichen Arbeiten mitgetheilt werden, vom Kandidaten an die durch die Prüfungs-Kommission bezeichnete Kasse bezahlt.

Dieselbe Taxe ist für ein zweites Examen zu erlegen.

§. 30.

Geschäftsführung.

1. Sämmtliche Prüfungs-Kommissionen stehen unmittelbar unter dem Ministerium des Unterrichtes.

2. Der Direktor jeder Prüfungs-Kommission hat die Korrespondenz mit dem Ministerium und den Kandidaten zu führen, und die Akten der Prüfungs-Kommission in geschäftsmäßiger Ordnung zu halten.

3. Diese Akten sind:

a) Allgemeine, enthaltend die allgemeinen Verordnungen des Ministeriums, Erledigungen des Ministeriums auf Anfragen der Prüfungs-Kommission, und ähnliche;

b) Personalakten.

Ueber jeden Kandidaten, welcher dem Examen einer Prüfungs-Kommission sich unterzieht, wird ein eigenes Aktenstück angelegt, welches enthalten muß: das Gesuch des Kandidaten nebst Angabe der Zeugnisse und ihres Inhaltes, den Lebenslauf desselben, die etwaigen Entscheidungen des Ministeriums bei Zweifeln über Zulassung des Kandidaten zum Examen, die Zuschriften der Prüfungs-Kommission an den Kandidaten, die schriftlichen Arbeiten desselben, das Urtheil der Prüfungs-Kommission über die schriftlichen Arbeiten und die Probelekzion, das Protokoll über die mündliche Prüfung, das Protokoll über die Schlußberathung der Prüfungs-Kommission, das demselben ertheilte Zeugniß.

4. Die Personalakten sind am Ende eines jeden Schuljahres an das Unterrichts-Ministerium zur Einsicht einzusenden.

B. Postanowienia przechodnie.

Wyrzeczone w powyższym przepisie warunki o egzaminie kandydatów na urząd nauczycielski w szkołach realnych dorozumiewać się każą po największéj części, że kandydat nabył już tego wykształcenia, do jakiego na przyszłość dążyć winny gimnazya, szkoły realne, uniwersytety i instytuta techniczne, i że w studyach swych miał na uwadze czynność szkoły realnéj w przyszłości podług nowéj organizacyi.

A ponieważ by niesłusznêm było przeciw kandydatom, i oraz od szkół realnych siły zdolne odstręczało, gdyby nowe przepisy natychmiast w całéj swéj objętości w życie weszły, przeto dla najpiérwszych czasów następnych rozporządzają się następujące prowizoryczne postanowienia, których zniesienie Ministeryum Oświecenia swego czasu wyraźnie orzecze i ogłosi:

1. Nie będzie się żądać od kandydatów, którzy przedkładają zaświadczenie ukończonych obowiązkowych kursów byłego wydziału nauk filozoficznych, albo którzy przed rokiem szkolnym 1853-54 przez dwa lata studyom się oddawali w zakładzie technicznym, wykazu innych jeszcze studyów w zakładzie publicznym, odstępując w ogólności na teraz jeszcze od warunku trzyletniego studyum w uniwersytecie lub zakładzie technicznym odbytego. Kandydaci, ustanowieni przez Ministeryum Wyznań i Oświecenia lub za jego zezwoleniem prowizorycznie jako nauczyciele w szkołach realnych zupełnych lub do uzupełnienia przeznaczonych, mogą na wszelki sposób do egzaminu być przypuszczeni.

2. Aż do początku roku szkolnego 1854-55 mogą kandydaci poddający się egzaminowi z dwóch wydziałów zawodu nauk matematycznych przyrodzonych, a wykazujący w obudwóch wydziałach jedynie tylko uzdolnienie dla niższéj szkoły realnéj, pomimo to uznani być za zdolnych do ustanowienia, jednakże w takowym razie obowiązani są, do oznaczonego czasu wykazać nowym egzaminem, iż przynajmniéj w jednym wydziale uzupełnili wykształcenie swe podług przepisu ustawy.

3. Kandydaci, którzy odbyli egzamin z jednego języka naukowego, jednakże warunkowi co do uzdolnienia do udzielania nauki z drugiego języka naukowego zadosyć nie uczynili, uważani będą za zdolnych do posady, dopóki brak jest w takich kandydatach, którzy zupełnie wymogom ustawy zadosyć czynią. Toż samo rozumie się o tych kandydatach dla języka niemieckiego, którzy w ogólności nie posiadają znajomości języka drugiego.

4. Kto stosownie do przepisów w stanie jest wykazać uzdolnienie swe do nauczania języka, nie będącego językiem naukowym, popisu zaś z języka naukowego odbyć nie może, może być przypuszczonym do egzaminu, atoliż w ra-

B. Uebergangs-Bestimmungen.

Die in der voranstehenden Vorschrift über die Prüfung der Kandidaten für das Lehramt an Realschulen ausgesprochenen Forderungen setzen zum großen Theile voraus, daß der Examinand bereits diejenige Bildung genossen habe, welche die Gymnasien, Realschulen, Universitäten und technischen Institute künftig zu geben bestimmt sind, und daß er bei seinen Studien die künftige Thätigkeit an einer Realschule, nach der neuen Organisazion im Auge gehabt habe.

Indem es daher unbillig gegen die Examinanden wäre und den Realschulen zunächst tüchtige Kräfte entziehen würde, wenn die neuen Vorschriften sogleich in ihrem ganzen Umfange in's Leben treten sollten, so werden für die nächste Zeit folgende provisorische Bestimmungen getroffen, deren Aufhebung das Ministerium des Unterrichts seiner Zeit ausdrücklich kundgeben wird:

1. Von denjenigen Kandidaten, welche ein Zeugniß über Absolvirung der obligaten Kurse der bestandenen philosophischen Studienabtheilung beibringen, oder welche vor dem Studienjahre 1853-54 zwei Jahre an einer technischen Anstalt studirt haben, ist ein Ausweis über anderweitige Studien an einer öffentlichen Anstalt nicht zu begehren, und von der Forderung eines dreijährigen Studiums an einer Hochschule oder technischen Anstalt ist überhaupt vor der Hand abzusehen. Kandidaten, welche von dem Ministerium für Kultus und Unterricht, oder mit dessen Bewilligung provisorisch als Lehrer an vollständigen oder zur Vervollständigung bestimmten Realschulen angestellt worden sind, können jedenfalls zur Prüfung zugelassen werden.

2. Bis zum Beginne des Studienjahres 1854-55 können Kandidaten, welche sich der Prüfung für zwei Fächer aus dem mathematisch-naturwissenschaftlichen Gebiete unterziehen, und in beiden Fächern nur die für die Unterrealschule erforderliche Befähigung nachweisen, gleichwohl für anstellungsfähig erklärt werden, jedoch sind sie in solchem Falle verpflichtet, bis zu dem bezeichneten Zeitpunkte durch eine neuerliche Prüfung zu erweisen, daß sie wenigstens in einem Fache ihre Bildung der Anforderung des Gesetzes gemäß vervollständiget haben.

3. Kandidaten, welche die Prüfung aus einer Unterrichtssprache bestehen, jedoch der Anforderung hinsichtlich der Befähigung, auch eine zweite Unterrichtssprache zu lehren, nicht entsprechen, sind als anstellungsfähig zu betrachten, in solange es an Lehramts-Kandidaten mangelt, welche den Anforderungen des Gesetzes vollkommen genügen. Dasselbe gilt von denjenigen Kandidaten für das Lehrfach der deutschen Sprache, welche überhaupt nicht die Kenntniß einer zweiten Sprache besitzen.

4. Wer seine Befähigung, eine Sprache zu lehren, die nicht Unterrichtssprache ist, vorschriftmäßig nachweisen zu können glaubt, ohne aber die Prüfung aus einer Unterrichtssprache bestehen zu können, ist gleichwohl zur Prüfung zuzulassen, kann jedoch

zie pomyślnych skutków uznanym będzie tylko za zdolnego na nauczyciela pobocznego. Tacy kandydaci przypuszczeni będą do egzaminu także bez wszelkich dowodów studyów w zakładach publicznych. Atoliż komisya przekonać się winna, jak dalece takowi we wszystkich względach czynią lub nie czynią zadosyć warunkom, ustawą przepisanym co do rzeczywistych kandydatów na urząd nauczycielski w szkołach realnych, i w zaświadczenie wciągnąć rezultaty tak ujemne jak dodajne.

5. Aż do rozpoczęcia roku szkolnego 1854-55 egzamin pod względem powszechnego wykształcenia kandytatów nie będzie uważanym za stanowczy do uzdolnienia ich na urząd nauczycielski. A jeżeli kandydat oświadczy, że nie posiada żadnych umiejętności z jednego lub więcéj wydziałów naukowych, nie stanowiących głównych wydziałów studyum jego, wówczas egzamin wspomniony z takowych zupełnie może być zaniechanym. Oświadczenie takowe jednak, lub niepomyślny rezultat przedsięwziętego egzaminu z przedmiotów wykształcenia ogólnego, tak ma być w świadectwie wyrażonym, ażeby to oddawało jak najdokładniéj wyobrażenie o wykształceniu kandydata.

6. Kandydaci, zatrudnieni już jako suplenci w gimnazyach, klasach licealnych, szkołach realnych lub zakładach technicznych, przedłożyć winni wraz z swém zgłoszeniem się do egzaminu świadectwo dyrektora zakładu dotyczącego, wykazujące ich zdolność nauczycielską.

Wolno komisyi egzaminacyjnéj na podstawie świadectwa tego, uwolnić kandydata od lekcyj na próbę, w którym tedy razie powołać się należy na świadectwo dyrektora w świadectwie komisyi egzaminacyjnéj.

7. W teraźniejszéj potrzebie bezpośredniego pomnożenia sił nauczycielskich w szkołach realnych, może tymczasem miejsce roku próby zastąpić suplentura posady nauczycielskiéj, atoliż wniosek na rzeczywistą posadę wtedy dopiéro nastąpić może, gdy suplent wykaże dostatecznie zdolność swą nauczycielską odpowiedniém świadectwem co do piérwszego za czas próby jego poczytać się mu mającego roku działania jego szkolnego.

8. Jeżeli lekcye na próbę nie mogą być odbyte w języku naukowym przez kandydata obranym, z powodu, że w miejscu komisyi egzaminacyjnéj nie masz szkoły, w którejby był w używaniu, wówczas do tego użytym być ma język naukowy w szkołach miejsca tegoż zaprowadzony; a jeżeli kandydat nie jest w stanie odbyć lekcye swe w żadnym z języków, tamże w szkołach zaprowadzonych, takowe odpadnąć winny.

Jedno jak drugie atoliż wyraźnie ma być wymienioném w świadectwie nauczycielskiém.

Thun m. p.

bei gutem Erfolge nur für einen Nebenlehrer befähiget erklärt werden. Solche Kandidaten sind auch ohne allen Ausweis über Studien an öffentlichen Anstalten zur Prüfung zuzulassen. Jedoch hat sich die Kommission zu überzeugen, in wieferne sie in allen Beziehungen den Anforderungen, welche das Gesetz an wirkliche Kandidaten des Lehramtes an Realschulen stellt, genügen oder nicht genügen, und sowohl die negativen als die positiven Resultate in das Zeugniß aufzunehmen.

5. Bis zum Beginne des Studienjahres 1854-55 soll die Prüfung über die allgemeine Bildung der Kandidaten nicht als entscheidend für ihre Befähigung zum Lehramte angesehen werden. Sie kann vielmehr, in soferne der Kandidat erklärt gar keine Kenntnisse aus einem oder mehreren Fächern, welche nicht die Hauptfächer seines Studiums sind, zu besitzen, hinsichtlich dieser Fächer ganz unterbleiben. Jedoch ist diese Erklärung oder der ungenügende Ausfall der vorgenommenen Prüfung der allgemeinen Bildung in das Zeugniß so aufzunehmen, daß dasselbe ein möglichst vollständiges Bild von der Bildung des Kandidaten gewähre.

6. Examinanden, welche bereits als Supplenten an Gymnasien, Lyzealklassen, Realschulen oder technischen Lehranstalten beschäftiget waren, haben mit ihrer Meldung zur Prüfung, zugleich ein Zeugniß des Direktors der betreffenden Anstalt über die von ihnen bewiesene Lehrfähigkeit beizulegen.

Es steht der Prüfungs-Kommission zu, nach Befund dieses Zeugnisses den Kandidaten von der Ertheilung der Probelekzionen zu dispensiren, in welchem Falle sie sich in dem Prüfungs-Zeugnisse auf das Zeugniß des Direktors zu berufen haben wird.

7. Bei dem Bedürfnisse unmittelbarer Vermehrung der Lehrkräfte an Realschulen kann für jetzt an die Stelle des Probejahres auch die Supplirung einer Lehrstelle treten, doch kann ein Antrag auf wirkliche Anstellung erst gemacht werden, wenn der Supplent über dieses erste ihm als Probezeit anzurechnende Jahr seiner Schulthätigkeit durch ein entsprechendes Zeugniß die genügende Lehrfähigkeit nachgewiesen hat.

8. Können die Probelekzionen in der von dem Kandidaten gewählten Unterrichtssprache nicht gehalten werden, weil sich an dem Orte der Prüfungs-Kommission keine Schule befindet, an welcher dieselbe angewendet wird, so ist die an den Schulen dieses Ortes eingeführte Unterrichtssprache in Anwendung zu bringen; vermag der Kandidat in keiner dieser Sprachen vorzutragen, so hat die Probelekzion zu unterbleiben.

Das Eine wie das Andere ist jedoch im Lehramtszeugnisse zu bemerken.

Thun m. p.

78.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Finansów z dnia 1. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIV., nr. 77, wydana dnia 9. Maja 1853),

o sposobie zgłoszenia następstwa w ufundowanéj przez Rząd a na Monte Lombardzko-Weneckiém inskrybowanéj dotacyi rent.

Z powodu zaszłéj wątpliwości, u któréj władzy nastąpić ma zgłoszenie następców w ufundowanéj przez Rząd i na Monte Lombardzko-Weneckiém wpisanéj dotacyi majoratu, co stosownie do przepisu artykułów 12. i 13 dekretu dawniejszego rządu włoskiego z dnia 8. Lutego 1812 w consiglio del sigillo dei titoli podawaném być miało, oświadcza Ministeryum Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Finansów, iż zgłoszenie następców w ufundowanéj przez Rząd, a na Monte Lombardzko-Weneckiém wpisanéj dotacyi majoratu, w myśl §. 85. cesarskiego patentu z dnia 20. Listopada 1852 (Dziennik praw Państwa nr. 259) czynioném być ma w c. k. trybunale prowincyonalnym w Medyolanie, obecnie zaś, dopóki tenże nie wejdzie w życie, w c. k. trybunale piérwszéj Instancyi w Medyolanie, a to najdaléj w ciągu trzech miesięcy po śmierci ostatniego donataryusza, z tém nadto ostrzeżeniem, iżby inaczéj zgasło prawo do rent, od onegoż dnia zapadłych.

Krauss m. p. **Baumgartner** m. p.

79.

Patent Cesarski z dnia 2. Maja 1853,

mający moc w Królestwie Węgierskiém, w Województwie Serbskiém i w Banacie Temeskim,

którym się w rzeczonych krajach koronnych z rokiem administracyjnym 1853 (1. Listopada 1852) prowizoryczny kataster podatku gruntowego, za podstawę rozkładu podatku gruntowego zaprowadza, a podatek gruntowy na szesnaście procentów dochodu czystego wymierza.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXIV., nr. 78, wydaną dnia 9. Maja 1853.

78.

Verordnung des Justizministeriums im Einverständnisse mit dem Finanzministerium vom 1. Mai 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatte, XXIV. Stück, Nr. 77, ausgegeben am 9. Mai 1853),

über die Art der Anmeldung der Nachfolge in eine vom Staate gestiftete und auf dem lombardisch-venezianischen Monte inskribirte Renten-Dotazion.

Da der Zweifel entstanden ist, bei welcher Behörde die nach Vorschrift der Artikel 12 und 13 des Dekretes der früheren italienischen Regierung vom 8. Februar 1812 bei dem consiglio del sigillo dei titoli zu überreichende Anmeldung der Nachfolger einer auf dem lombardisch-venezianischen Monte vom Staate gestifteten Majorats-Dotazion zu geschehen habe, so hat das Justizministerium im Einverständnisse mit dem Finanzministerium zu erklären befunden, daß die Anmeldung der Nachfolger einer auf dem lombardisch-venezianischen Monte eingeschriebenen, vom Staate gestifteten Majorats-Dotazion, nach dem Sinne des §. 85 des kaiserlichen Patentes vom 20. November 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 259), bei dem zu errichtenden k. k. Provinzial-Tribunale in Mailand, und so lange dasselbe noch nicht in's Leben getreten ist, bei dem k. k. Tribunale erster Instanz in Mailand längstens binnen drei Monaten nach dem Tode des letzten Donatars so gewiß stattzufinden habe, als sonst der Anspruch auf die seit jenem Tage verfallenen Renten erlöschen würde.

Krauß m. p. **Baumgartner** m. p.

79.

Kaiserliches Patent vom 2. Mai 1853,

wirksam für das Königreich Ungarn, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat,

wodurch in diesen Kronländern, vom Verwaltungsjahre 1853 (1. November 1852) angefangen das provisorische Grundsteuer-Kataster, als Maßstab der Umlegung der Grundsteuer eingeführt, und die Grundsteuer mit sechzehn Perzent des Reinertrages bemessen wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXIV. Stück, Nr. 78, ausgegeben am 9. Mai 1853.

80.

Rozporządzenie Najwyższéj Nadkomendy Wojsk z dnia 2. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIV., nr. 79, wydana dnia 9. Maja 1853),

mocą którego ustanawiają się oznaki uszanowania, jakie straż wojskowa oświadczać ma kardynałom kościoła rzymskiego.

Rozkazuję niniejszém, ażeby straże wojskowe przed kardynałami kościoła rzymskiego, przebywającymi je sposobem znanym, albo we własnym ekwipażu, albo w insygniach godności, wedle regulaminu pod broń występywały i takową prezentowały, przyczém atoliż nie będzie się ani w bębny bić, ani chorągwią salutować.

Tylko straż burgu Mego nadwornego w rezydencyi, i ogólnie straż w miejscu pobytu Mego od powyższego przepisu wyjętemi zostają.

Pojedyńcze szyldwachy świadczyć będą onymże te same honory, co oficerom z bronią przy boku przechodzącym.

Wiedeń dnia 2. Maja 1853.

Franciszek Józef m. p.

81.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7. Maja 1853,

dotyczące podziału dystryktowego Królestwa Lombardzko-Weneckiego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXV., nr. 80, wydaną dnia 18. Maja 1853.

80.

Verordnung des Allerhöchsten Armee-Ober-Kommando vom 2. Mai 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatte, XXIV. Stück, Nr. 79, ausgegeben am 9. Mai 1853),

womit die von den Militärwachen den Kardinälen der römischen Kirche zu erweisenden Ehrenbezeugungen bestimmt werden.

Ich finde zu befehlen, daß die Militärwachen den Kardinälen der römischen Kirche, wenn diese in eigener Equipage, oder mit den Insignien ihrer Würde kennbar versehen, dieselben passiren, reglementsmäßig in's Gewehr zu treten und zu präsentiren haben, wobei jedoch weder die Fahne zu senken, noch das Spiel zu rühren ist.

Nur die Wache Meiner Hofburg in der Residenz, und überhaupt die Wache an Meinem jeweiligen Hoflager ist hievon ausgenommen.

Einzelne Schildwachen haben denenselben die Ehrenbezeugung gleich den mit dem Seitengewehre versehenen Offizieren zu leisten.

Wien am 2. Mai 1853.

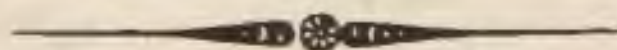
Franz Joseph m. p.

81.

Verordnung des Ministers des Innern vom 7. Mai 1853,

betreffend die Distrikts-Eintheilung des lombardisch-venezianischen Königreiches.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXV. Stück, Nr. 80, ausgegeben am 18. Mai 1853.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XIX.

Wydana i rozesłana dnia 20. Sierpnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XIX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. August 1853.

82.

Rozporządzenie Najwyższéj Władzy Policyjnéj i Ministerstw Spraw Zewnętrznych, Spraw Wewnętrznych i Wojny z dnia 3. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 82, wydana dnia 20. Maja 1853),

o paszportowo-policyjném postępowaniu z cudzoziemcami w Austryi.

§. 1.

Każdy cudzoziemiec, udający się do Państw c. k. austryackich, opatrzony być ma paszportem należytym (dokumentem podróżnym), do podróży tamże moc mającym.

Od powyższego przepisu wyjętymi są tylko Książęta udzielni i Członkowie Domów panujących, którym służy cześć królewska, wraz z towarzyszącemi im, lub osobno podróż odbywającemi małżonkami i dziećmi, a to nie tylko oni sami, lecz też i świta ich i słudzy.

§. 2.

Zagraniczne dokumenta podróżne wtedy tylko moc mają, jeżeli do podróży do Państw c. k. austryackich są wystawione przez właściwe ku temu władze tego kraju, do którego cudzoziemiec należy wedle obywatelskich stosunków swoich.

§. 3.

Dokumenta podróżne zagraniczne, by były w Austryi uznane za stosowne, muszą opatrzone być formalnościami, prawnie przepisanemi w tych Państwach, przez których władze są wystawionemi, na wszelki zaś sposób wykazywać widocznie nazwisko, stan i przynależność podróżnego.

Gdyby w dokumencie podróżnym, wystawionym w zagranicy przez władzę tameczną okazywały się niedostateczności w rubrykach wyżrzeczonych, albo gdyby z powodu szczególnych okoliczności uznano potrzebę przytoczenia bliższych jeszcze szczegółów w dokumencie podróżnym, wówczas cesarskie misye lub władze nadzorcze zapełnią dodatkowo rubryki brakujące, wszelakoż z ograniczeniem się na

a) imię i nazwisko, tudzież rok urodzenia lub wiek,
b) stan i charakter lub zatrudnienie,
c) miejsce pomieszkania i przynależności,
d) wyznanie religijne,

} podróżnego

82.

Verordnung der obersten Polizei-Behörde und der Ministerien des Aeußern, des Innern und des Kriegswesens vom 3. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVII. Stück, Nro. 82, ausgegeben am 20. Mai 1853),

über die paßpolizeiliche Behandlung der Ausländer in Oesterreich.

§. 1.

Jeder Ausländer, welcher sich nach den k. k. österreichischen Staaten begibt, muß mit einer ordnungsmäßigen, zur Reise dahin giltigen Reise-Urkunde versehen seyn.

Von der vorstehenden Bestimmung sind nur souveräne Fürsten und die Glieder regierender Häuser, welche königliche Ehren genießen, nebst den sie begleitenden oder einzeln reisenden Gemahlinen und Kindern für sich, ihr Gefolge und ihre Dienerschaft ausgenommen.

§. 2.

Die ausländischen Reise-Urkunden haben nur dann Giltigkeit, wenn sie von den berufenen Behörden jenes Landes, dem der Fremde seinen staatsbürgerlichen Verhältnissen nach angehört, für die Reise nach den k. k. österreichischen Staaten ausgestellt sind.

§. 3.

Die ausländischen Reise-Urkunden müssen, um in Oesterreich als ordnungsmäßig anerkannt zu werden, mit den in den Staaten, von deren Behörden sie ausgestellt wurden, gesetzlich vorgeschriebenen Förmlichkeiten abgefaßt, jedenfalls aber so beschaffen seyn, daß daraus Name, Stand und Zuständigkeit des Reisenden ersichtlich sei.

Sollten in der von der fremden Behörde im Auslande ausgestellten Reise-Urkunde die vorgedachten Rubriken mangelhaft seyn, oder würde unter besonderen Umständen die Beifügung noch näherer Angaben in der Reise-Urkunde für erforderlich erachtet werden, so haben die kaiserlichen Missionen oder Aufsichtsbehörden die fehlenden Rubriken nachträglich auszufüllen, welche sich jedoch auf Nachstehendes zu beschränken haben nämlich auf

a) den Vor- und Zunamen nebst dem Geburtsjahre oder Alter,
b) den Stand und Charakter oder die Beschäftigung,
c) den Wohn- und Zuständigkeitsort,
d) das Religionsbekenntniß,
} des Reisenden.

e) cel podróży,
f) kres podróży,
g) dokładne opisanie osoby (rysopis twarzy),
h) własnoręczny podpis, lub urzędownie potwierdzony znak ręki,
} podróżnego

i) trwanie ważności dokumentu podróżnego, nakoniec
k) podpis władzy, przez którą dokument został udzielony, wraz z pieczęcią urzędową.

Jeżeli w dokumencie podróżnym z zagranicy brakuje wyszczególnienie trwania podróży, dokument uważanym będzie za ważny ze strony władz c. k. austryackich tylko po dokładnem ocenieniu celu podróży i innych stosunków podróżnego, a w najkorzystniejszym przypadku tylko na ciąg lat trzech, licząc od dnia wystawienia jego należytego, lub od dnia przedłużenia w taki sam sposób uskutecznionego.

§. 4.

Dwóch lub więcej obcych nie może wchodzić do Państw c. k. austryackich za jednym spólnym dokumentem podróżnym. Wyjątek od tego prawidła ma miejsce tylko co się tycze towarzyszących obcemu podróżującemu, pod którymi rozumieć należy tylko jego małżonkę, dzieci, poczet i służalstwo. Pojedyncze atoliż indywidua towarzyszenia tegoż muszą poimiennie i z wymienieniem oraz właściwego ich stosunku do obcego, wyszczególnione być w podróżnym dokumencie jego.

§. 5.

Cudzoziemiec podróżujący w każdym razie odpowiedzialnym jest za tożsamość osób jemu towarzyszących pod względem indywiduów, w dokumencie podróżnym wyszczególnionych, równie jak za to, że nikt z nich nie wystąpi, nie otrzymawszy osobnego dokumentu podróżnego. Jeżeli nie jest w jego mocy zapobiedz temu, wówczas bezzwłocznie o tém doniesienie uczynić winien do najbliższéj c. k. władzy policyjnéj, lub nadzórczéj politycznéj.

§. 6.

Każdy cudzoziemiec, udający się w podróż do Państw c. k. austryackich, obowiązany jest w powszechności zaopatrzyć dokument swój podróżny wizą ze strony ces. kr. misyi austryackiéj, lub c. k. konsulatu, do udzielania téjże upoważnionego.

Wyjątki od tego stanowić mogą osobne traktaty z dotyczącemi Rządami obcemi, albo też nadzwyczajne okoliczności, które, jeżeli nie są bez tego już powszechnie znane, zawsze muszą być wykazane.

e) den Reisezweck,
f) das Reiseziel,
g) die genaue Personsbeschreibung (Signalement),
h) die eigenhändige Fertigung oder das ämtlich bestätigte Handzeichen,
} des Reisenden

i) die Dauer der Giltigkeit der Reise-Urkunde, endlich
k) die Unterschrift der Behörde, von welcher sie ertheilt wurde, nebst deren Amtssiegel.

Fehlt in der Reiseurkunde des Auslandes die Bestimmung der Giltigkeitsdauer, so darf dieselbe von den k. k. Behörden nur unter eindringlicher Würdigung des Reisezweckes und der sonstigen Verhältnisse des Reisenden, und im günstigsten Falle nur für den Zeitraum von drei Jahren, vom Tage ihrer ordnungsmäßigen Ausstellung oder in gleicher Weise erfolgten Verlängerung an gerechnet, als wirksam betrachtet werden.

§. 4.

Der Eintritt zweier oder mehrerer Ausländer in die k. k. österreichischen Staaten mit einer gemeinschaftlichen Reise-Urkunde ist nicht gestattet. Eine Ausnahme hievon besteht nur hinsichtlich der Begleitung des Fremden, unter welcher aber nur dessen Gattin, Kinder, Gefolge und Dienerschaft verstanden werden. Die einzelnen Individuen dieser Begleitung müssen jedoch namentlich und unter Angabe ihres bezüglichen Verhältnisses zu dem Fremden in dessen Reise-Urkunde aufgeführt seyn.

§. 5.

Der fremde Reisende hat für die Identität der Personen seiner Begleitung mit den in seiner Reise-Urkunde aufgeführten Individuen in jedem Falle zu haften, sowie dafür, daß keines derselben, ohne eine eigene Reise-Urkunde erhalten zu haben, seine Begleitung verlasse. Liegt dieß zu hindern außer seiner Macht, so hat er in einem solchen Falle die ungesäumte Anzeige an die nächste k. k. Polizei- oder politische Aufsichts-Behörde zu machen.

§. 6.

Jeder Ausländer, der nach den k. k. österreichischen Staaten reiset, muß in der Regel zu der von ihm besessenen Reise-Urkunde das Visum einer k. k. österreichischen Mission, oder eines zur Ertheilung desselben ermächtigten k. k. Konsulates erwirken.

Ausnahmen hievon können sich nur auf spezielle Uebereinkommen mit den betreffenden fremden Regierungen, oder auf außerordentliche Umstände gründen, welche letztere, soferne sie nicht ohnehin allgemein bekannt sind, stets nachgewiesen werden müssen.

§. 7.

Nie będzie się udzielać wizy do podróży do Państw c. k. austryackich, wyjąwszy wyraźne to osobne zarządzenie, gdzie rzecz się przeciwnie ma, ani ze strony c. k. władz w zagranicy, w powyższym §. 6. wymienionych, ani też ze strony organów nadzorczych, do wykonywania policyi paszportowéj na granicy c. k. austryackiéj ustanowionych, a to:

a) jeżeli żądający wizy z Państw ces. król. austryackich jest wydalony, lub z kraju wygnany;

b) jeżeli tenże przez władzę sądową krajową lub zagraniczną listami gończemi bywa ścigany, lub też w jakimkolwiekbądź względzie jest indywiduum podejrzane, lub niebezpieczne;

c) jeżeli tenże jest tą pewną osobą, przeciw któréj zachodzi osobny nakaz odmówienia mu wizy do wejścia do Państw c. k. austryackich;

d) jeżeli zachodzą uzasadnione wątpliwości, że podróżujący nie jest ten sam, dla którego dokument podróżny został wystawiony, albo że dokument rzeczony jest fałszywy lub sfałszowany;

e) jeżeli dokument do podróży do Państw c. k. austryackich nie jest ważnie wystawionym;

f) jeżeli czas trwania, na który był wystawionym, już upłynął, a zaniechanie odnowienia onegoż nie jest dostatecznie usprawiedliwioném, nakoniec

g) szczególnym obowiązkiem jest organów nadzorczych, do wykonywania policyi paszportowéj na granicy c. k. austryjackiéj ustanowionych, odmawiać wizy dokumentu podróżnego, i odsełać nazad bezwzględnie za granicę kuglarzów i linoskoczków i t. p., jeżeli nie są w stanie wykazać się, iż otrzymali już od krajowéj c. k. władzy austryackiéj pozwolenie do produkcyi swych sztuk lub widowisk, niemniéj też czeladników rzemieślniczych i robotników, nie będących w stanie wykazać się, iż zaopatrzeni są gotówką wystarczającą aż do téj chwili, kiedyby wedle prawdopodobieństwa dostać się mogli do miejsca roboty, albo którzy przed chwilą wstąpienia na granicę dłużéj nad miesiąc bez roboty zostawali, nie mogąc wiarygodnym zupełnie sposobem udowodnić, iż przyczyną tego nie jest nic innego, jak choroba, którą złożeni zostali, tudzież wszelkie osoby, chcące się trudnić profesyą, cudzoziemcowi w Austryi niedostępną, n. p. domokrąztwem.

§. 8.

Wstępując do c. k. Państw austryackich każdy cudzoziemiec obowiązany jest okazać swój paszport podróżny c. k. władzy, powołanéj do wykonywania

§. 7.

Das Visum wird aber, den Fall einer ausdrücklichen besonderen Anordnung des Gegentheiles ausgenommen, von den in dem vorstehenden §. 6 genannten k. k. Behörden im Auslande und ebenso von den zur Pflege der Paßpolizei an den k. k. österreichischen Grenzen bestellten Aufsichts-Organen zum unmittelbaren Eintritte in die k. k. österreichischen Staaten nicht ertheilt:

a) wenn der Bewerber um dasselbe aus den k. k. österreichischen Staaten abgeschafft, oder des Landes verwiesen ist;

b) wenn derselbe von einer in- oder ausländischen Gerichtsbehörde steckbrieflich verfolgt, oder auch nur ein in sonstiger Beziehung bedenkliches oder gefährliches Individuum ist;

c) wenn er eine bestimmt bezeichnete Person ist, rücksichtlich welcher ein spezieller Auftrag vorliegt, ihm das Visum zum Eintritte in die k. k. österreichischen Staaten zu verweigern;

d) wenn gegründete Bedenken vorhanden sind, daß der Reisende nicht dieselbe Person sei, für welche die Reise-Urkunde ausgefertiget wurde, oder daß diese falsch oder verfälscht sei;

e) wenn die Reise-Urkunde zur Reise nach den k. k. österreichischen Staaten giltig nicht ausgestellt ist;

f) wenn die Dauer, für welche sie ausgestellt wurde, schon abgelaufen ist, und die unterlassene Erneuerung derselben nicht grundhältig gerechtfertigt werden kann, endlich

g) haben insbesondere die zur Pflege der Paßpolizei an den k. k. österreichischen Grenzen bestellten Aufsichts-Organe Gauklern, Seiltänzern u. dgl., in soferne sie nicht mit der von einer inländischen k. k. österreichischen Behörde etwa bereits erhaltenen Bewilligung zur Produzirung ihrer Künste oder Schaustücke sich auszuweisen vermögen; ferner Handwerksgesellen und Arbeitern, die sich mit keiner bis zur wahrscheinlichen Erlangung eines Arbeitsortes im k. k. Gebiete ausreichenden Barschaft ausweisen können, oder mehr als Einen Monat vor dem Zeitpunkte ihres Erscheinens an der Grenze gar nicht in Arbeit gestanden sind, soferne sie nicht vollkommen glaubwürdig nachweisen können, daß der Grund hievon bloß in ihrer Erkrankung lag, sowie Personen, die ein in Oesterreich dem Ausländer zu betreiben nicht gestattetes Gewerbe ausüben wollen, wie z. B. Hausirhandel, das Visum der Reise-Urkunde zu verweigern, und dieselben ohne weiters wieder über die Grenze in das Ausland zurückzuweisen.

§. 8.

Bei dem Eintritte in die k. k. österreichischen Staaten hat jeder Ausländer, der mit der Paßpolizei-Pflege an der österreichischen Grenze betrauten k. k. Behörde seine

policyi paszportowéj na granicy austryackiéj, która udzieli swe wizum do dalszéj podróży, jak skoro nie zachodzi trudność przeciw temu. Przestąpienie granicy bez zasięgnienia wizy rzeczonéj za nieupoważnione będzie uważane, i wedle przepisów traktowane.

§. 9.

Jeżeliby cudzoziemiec w dalszym ciągu podróży swéj instradowanym był do władzy krajowéj, dla dalszych czynności urzędowych, powinien się tamże stawić bezzwłocznie.

§. 10.

W głównych miastach będzie dokument podróżny cudzoziemcowi za poświadczeniem odebrania przez c. k. organa dozorcze, ku temu ustanowione, odebrany, i u c. k. władzy policyjnéj (w urzędzie dla cudzoziemców) złożony, gdzie cudzoziemiec dla pozyskania pozwolenia do pobytu zgłosić się ma w ciągu godzin 24 po przybyciu swojém albo osobiście, albo przez osobę drugą do tego upełnomocnioną.

Cudzoziemiec, chcący bez zatrzymania się daléj swą podróż odbywać, oświadczyć to ma przy odebraniu od niego dokumentu podróżnego, poczém, jeżeli nie zachodzi prawna przeszkoda jaka, zaraz po przybyciu swojém otrzyma wizę do dalszéj podróży.

§. 11.

W głównem i rezydencyonalnem mieście Wiédniu, tudzież w głównych miastach pojedynczych krajów koronnych Cesarstwa, gdzie ces. kr. dyrekcye policyi, lub samodzielne c. k. komisaryaty policyi swą siedzibę mają, cudzoziemiec chcący się bawić tamże dłużéj niż dni trzy, zaopatrzyć się ma przepisaną pobytu kartą, która mu przez właściwą władzę policyjną wydana służyć będzie do legitymacyi osoby jego w całym okręgu urzędowym władzy wystawiającéj.

Za wydanie karty pobytu opłacić przyjdzie taksę kancelaryjną 2 złr. reń. mon. konw.

Tak przepis powyższy, jakoteż w poprzednim §fie 10. ustępem piérwszym objęty, nie mają bynajmniéj zastosowania do ajentów dyplomatycznych Mocarstw obcych, i do ich towarzystwa w podróży, ani też do sług rządowych cudzych Rządów, w urzędowém posłannictwie podróżujących.

Czeladnicy rzemieślniczy, robotnicy w fabrykach, służący, najemnicy i osoby klas w powszechności niemajętnych wolne są od składania wyżrzeczonéj taksy kancelaryjnéj.

Reise-Urkunde vorzuweisen, und wird denselben von dieser, soferne kein Anstand obwaltet, das Visum zum Behufe der Fortsetzung seiner Reise ertheilt. Der Grenzübertritt ohne Einholung dieses Visum wird als ein unbefugter angesehen und gesetzlich behandelt.

§. 9.

Auf der Weiterreise im Inlande hat der Fremde bei der Behörde des Ortes, an welche er etwa ausdrücklich instradirt worden ist, für die weitere Amtshandlung sich unverweilt zu melden.

§. 10.

In den Hauptstädten wird die Reise-Urkunde dem Fremden von den hierzu berufenen k. k. Aufsichtsorganen gegen Einhändigung eines Empfangsscheines abgenommen und bei der k. k. Polizeibehörde (dem Fremdenamte), woselbst derselbe zur Erlangung der Bewilligung zum Aufenthalte binnen 24 Stunden nach seiner Ankunft sich persönlich oder durch eine bestellte Person zu melden hat, hinterlegt.

Der Fremde, welcher ohne Aufenthalt zu nehmen, die Reise fortsetzen will, hat dieß bei der Abnahme seiner Reise-Urkunde anzugeben, und erhält, wenn kein gesetzlicher Anstand obwaltet, das Visum zur Weiterreise sogleich nach seiner Ankunft.

§. 11.

In der Haupt- und Residenzstadt Wien, sowie in den Hauptstädten der einzelnen Kronländer des Kaiserreiches, wo k. k. Polizei-Direkzionen, oder selbständige k. k. Polizei-Kommissariate ihren Sitz haben, hat sich der Fremde, wenn er daselbst länger als drei Tage zu verweilen beabsichtiget, mit der vorgeschriebenen Aufenthaltskarte, welche ihm von der betreffenden Polizeibehörde erfolgt wird, und im Umfange des Amtsbezirkes der Ausstellungsbehörde zur Legitimazion seiner Person dient, zu versehen.

Für die Ausfertigung der Aufenthaltskarte ist eine Kanzleigebühr von 2 fl. C. M. zu entrichten.

Die vorstehende, sowie die in dem vorausgehenden §. 10, ersten Absatzes, enthaltene Bestimmung findet keine Anwendung auf diplomatische Agenten fremder Mächte und ihre Begleitung, sowie auf Staatsdiener fremder Regierungen, welche in ämtlicher Sendung reisen.

Handwerksgesellen, Fabriksarbeiter, Dienstboten, Taglöhner und Individuen der sonst unbemittelten Klassen sind von der Entrichtung der obigen Kanzleigebühr befreit.

§. 12.

Karta pobytu, na któréj uiszczona opłata należytości kancelaryjnéj ustanowionéj, lub uwolnienie od niéj wyraźnie ma być wymienionem, po upływie czasu, na który pozwolenie do pobytu zostało udzielonem, musi być odnowioną, inaczéjby posiadacz takowéj jak bezprawnie się zatrzymujący był uważanym, i stosownie do tego traktowanym.

§. 13.

Udzielenie pozwolenia do przebywania, równie też oznaczenie trwania pobytu pozostawia się zdaniu powołanéj tu c. k. władzy, biorącéj zawsze wzgląd na trwanie dokumentu podróżnego cudzoziemca; w żadnym atoliż razie nie będzie się udzielać cudzoziemcowi pozwolenia do pobytu za jednym razem dłużej nad rok jeden.

§. 14.

Wiza dokumentów podróżnych bezpłatnie udzielaną być ma przez władze c. k. ku temu właściwe w całym obrębie c. k. Państw austryackich

Jeżeli wiza brzmi do podróży z jednego miejsca kraju do drugiego, albo do odjazdu z kraju do zagranicy, wówczas moc ma tylko na trzy dni, jeżeli nie ma miejsca ograniczenie trwania tegoż z powodów szczególnych

Jeżeli cudzoziemiec w ciągu terminu tego nie odjechał, wówczas nanowo pozyskać winien wizę do odjazdu u władzy c. k. właściwéj.

§. 15.

Każdy cudzoziemiec obowiązany jest dokładnie zapełnić rubryki przedłożonéj mu karty meldunkowéj zaraz po przybyciu swojém, przez którą dający mu pomieszczenie u siebie przepisane zgłoszenie uczynić, a mianowicie gospodarz oberży i t. p. także i treść karty téj do księgi przepisanéj wciągnąć ma.

§. 16.

Nie mniéj też jest cudzoziemiec obowiązany i oprócz przypadku §. 8. przedkładać c. k. władzom właściwym i ich organom na każde żądanie dokument swój podróżny do wglądnienia i rozpoznania, a na zapytania o celu podróży, o trwaniu pobytu w miejscu i t. d., mianowicie zaś o środkach subsystencyi udzielać wiadomości należytych.

§. 17.

Jeżeli cudzoziemcowi przedłużony zostanie dokument jego podróżny podczas przebywania jego w c. k. Państwach przez władzę powołaną tego Państwa, do którego należy, albo też mu nowy wydany będzie, o co sam wcześnie staranie mieć winien, natedy takowy przedłożony być winien właściwéj władzy c. k., do przedłużenia karty pobytu, albo jeżeli właściciel jego wyjeżdżać chce, do osiągnienia wizy.

§. 12.

Die Aufenthaltskarte, auf welcher die erfolgte Entrichtung der festgesetzten Kanzleigebühr oder die Befreiung von derselben ausdrücklich zu bemerken ist, muß nach Ablauf der Zeit, für deren Dauer die Bewilligung zum Aufenthalte ertheilt worden ist, wieder erneuert werden, widrigens deren Inhaber als unbefugt sich aufhaltend betrachtet, und darnach behandelt wird.

§. 13.

Die Ertheilung der Bewilligung zum Aufenthalte, sowie die Bestimmung der Dauer des letzteren, steht, unter steter Rücksicht auf die Dauer der Reise-Urkunde des Fremden, dem Ermessen der k. k. Behörde zu; in keinem Falle kann aber die Bewilligung zum Aufenthalte auf Einmal dem Fremden auf länger als Ein Jahr ertheilt werden.

§. 14.

Das Visum der Reise-Urkunden wird von den hierzu berufenen k. k. Behörden im ganzen Umfange der k. k. österreichischen Staaten unentgeltlich ertheilt.

Lautet das Visum zur Reise von einem Orte des Inlandes nach einem anderen, oder zur Abreise aus dem Inlande in das Ausland, so hat dasselbe nur für drei Tage Giltigkeit, wenn nicht aus besonderen Gründen eine Beschränkung dieser Dauer eintritt.

Ist der Fremde innerhalb dieser Frist nicht abgereiset, so hat er das Visum zur Abreise bei der berufenen k. k. Behörde neuerdings zu erwirken.

§. 15.

Jeder Fremde ist verpflichtet, die Rubriken des ihm vorgelegten Meldzettels, mittelst dessen der Wohnungsgeber die vorgeschriebene Meldung zu besorgen und dessen Inhalt, insbesondere der Gasthofhälter u. dgl., in das vorgeschriebene Fremdenbuch einzutragen hat, gleich nach seiner Ankunft genau auszufüllen.

§. 16.

Nicht minder ist der Fremde aber auch außer dem Falle des §. 8 gehalten, den berufenen k. k. Behörden und ihren Organen auf jedesmaliges Verlangen seine Reise-Urkunde zur Einsicht und Prüfung vorzuzeigen und auf Befragen über den Zweck seiner Reise, über die Dauer seines Aufenthaltes im Orte u. s. w., insbesondere aber über seine Subsistenzmittel Rede und Antwort zu geben.

§. 17.

Wird dem Fremden während seines Aufenthaltes in den k. k. Staaten von der dazu berufenen Behörde jenes Staates, dem er angehört, seine Reise-Urkunde verlängert, oder eine neue ausgestellt, wofür er rechtzeitig selbst zu sorgen hat, so muß diese der betreffenden k. k. Behörde behufs der Verlängerung der Aufenthaltskarte, oder wenn deren Inhaber abreisen will, zur Erlangung des Visum vorgelegt werden.

Władza c. k. zaś, zanim to przedsięweźmie, przekonać się ma, czy dokument podróżny jéj przedłożony odpowiada warunkom w §fie 3. wymienionym. Jeżeli się rzecz przeciwnie ma, służy jéj prawo żądać, aby wszelkie niedostateczności w dokumencie podróżnym późniejszém zamieszczeniem uchylonemi zostały przez władzę cudzą, dokument podróżny wystawiającą, co uskutecznić podróżującego cudzoziemca jest rzeczą. Jeżeliby przeciw rzeczonemu przedłużeniu karty pobytu lub udzieleniu wizy zachodziły dalsze jeszcze przeszkody, wówczas dla uchylenia takowych zawezwać należy we Wiédniu pośrednictwa cesarskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, poza rezydencyą zaś pośrednictwa dotyczącego Szefa krajowego politycznego.

W braku władzy zastępczéj tego Państwa, do którego cudzoziemiec należy wedle stosunków swych obywatelskich, może wyjątkowo polityczny Szef krajowy udzielić cudzoziemcowi w Austryi przebywającemu nowy paszport podróżny, koniecznie mu potrzebny do dalszéj podróży w zagranicę lub do powrotu nazad, wystawiony na ten cel, a to albo że zagubił piérwotny dokument, albo też z innych powodów, o czém bezzwłocznie wiadomość uczynić ma do c. k. Ministerstwa Spraw Zewnętrznych przez c. k. najwyższą Władzę Policyjną.

§. 18.

Oprócz przypadków, w §fie 7. wskazanych, mają c. k. władze dozorcze graniczne nie tylko prawo, ale i obowiązek zupełnie wzbronić cudzoziemcowi wnijścia do Państw c. k. austryackich, równie jak wizy, jeżeli nie jest opatrzonym przepisanym dokumentem podróżnym, albo wedle okoliczności opatrzyć go tymczasowym paszportem, brzmiącym do miejsca najbliższéj władzy c. k. policyjnéj lub dozorczéj politycznéj, w którym tedy razie przesłany jéj będzie odebrany dokument podróżny z uzasadnieniem co do sposobu postępowania takowego.

Tak wystawiony paszport podróżny tymczasowy ma moc tylko ograniczoną, albo wyraźnie ustanowioną, albo samo przez się rozumianą, a nigdy dni 14 nie przenoszącą.

§. 19.

Pozwolenie do pobytu może albo zupełnie być odmówionem, albo już udzielone odebraném:

a) jeżeli cudzoziemiec nie uczynił zadość obowiązkom włożonym nań przez ustawy krajowe powszechne, lub rozporządzenia osobne miejscowe;

b) jeżeli mu brakuje środków do utrzymania potrzebnych, nareszcie

c) jeżeli czas trwania dokumentu podróżnego upłynął, a on nie jest w stanie wykazać się w terminie przeznaczonym, dokumentem nowym albo przedłużonym.

Diese k. k. Behörde hat, bevor sie hiezu schreitet, sich zu überzeugen, ob die ihr vorgelegte Reise-Urkunde den im §. 3 enthaltenen Bestimmungen entspricht. Wenn dieß nicht der Fall wäre, so hat sie das Recht, darauf zu bestehen, daß das Mangelnde von der die Reise-Urkunde ausstellenden fremden Behörde nachträglich in solche aufgenommen würde, was zu bewirken, Sache des fremden Reisenden ist. Sollten gegen die gedachte Verlängerung der Aufenthaltskarte oder die Ertheilung des Visum noch anderweitige Anstände sich ergeben, so wäre zur Behebung derselben in Wien die Vermittlung des kaiserlichen Ministeriums des Aeußeren und außerhalb der Residenz jene des betreffenden politischen Landes-Chefs in Anspruch zu nehmen.

In Ermanglung einer Vertretungsbehörde jenes Staates, dem der Fremde seinen staatsbürgerlichen Verhältnissen nach angehört, kann einem in Oesterreich befindlichen Ausländer, der wegen Verlustes seiner Reise-Urkunde oder aus anderen Gründen einen neuen Paß zur Fortsetzung seiner Reise in das Ausland oder zur Rückreise in dasselbe dringend benöthiget, ein solcher und zwar nur zu diesem Zwecke ausnahmsweise von dem politischen Landes-Chef ertheilt, und muß hierüber unverweilt die Anzeige im Wege der k. k. obersten Polizeibehörde an das k. k. Ministerium des Aeußern gemacht werden.

§. 18.

Die k. k. Grenz-Aufsichtsbehörden haben außer den im §. 7 bestimmten Fällen das Recht und die Pflicht, dem Fremden, der mit einer ordnungsmäßigen Reise-Urkunde nicht versehen ist, den Eintritt in die k. k. österreichischen Staaten, sohin das Visum entweder gänzlich zu versagen, oder nach Umständen denselben mit einem nach dem Orte der nächsten k. k. Polizei- oder politischen Aufsichtsbehörde lautenden Interimspasse zu versehen, in welchem Falle die abgenommene Reise-Urkunde, unter Begründung des Verfahrens, an jene Behörde weiter eingesendet wird.

Ein derlei ausgestellter Interims-Reisepaß hat nur eine beschränkte, entweder ausdrücklich festgesetzte, oder sich von selbst verstehende, aber jedenfalls 14 Tage nicht überschreitende Giltigkeit.

§. 19.

Die Bewilligung zum Aufenthalte kann gänzlich versagt, oder die bereits ertheilte zurückgenommen werden:

a) wenn der Fremde nicht den Verpflichtungen nachkommt, welche die allgemeinen Landesgesetze oder die besonderen Lokal-Verordnungen ihm auferlegen:

b) wenn es ihm an den nöthigen Subsistenzmitteln mangelt, endlich

c) wenn die Dauer seiner Reise-Urkunde abgelaufen ist, und er in der ihm allenfalls zugestandenen Frist mit einer neuen, oder mit der Verlängerung der erloschenen sich auszuweisen nicht vermag.

§. 20.

Jeżeli pobyt cudzoziemca w Austryi sprzecznym jest ze względów na porządek publiczny lub bezpieczeństwo, może tenże bezwzględnie wydalonym być z kraju, nawet choćby nie było żadnego powodu do karnego postępowania z nim.

§. 21.

Jak przy wejściu, tak i przy wyjściu z c. k. Państw austryackich wykazać winien cudzy podróżny dokument swój na granicy c. k. austryackiéj władzom dozorczym c. k. austryackim, do wykonywania policyi powołanym, aby pozyskał wizę do wyjścia, co mu też udzielonem być ma, jeżeli żadna przeciw temu nie zachodzi przeszkoda.

§. 22.

Zaniechanie przepisów powyższych karane będzie przez c. k. władze właściwe na drodze policyjnéj karą pieniężną aż do stu złotych reńskich monetą konwencyjną, albo w razie niemożności aresztem aż do dni 14, jeżeli toż nie pociąga za sobą postępowania sądowego karnego, albo w téj mierze nie ma nic innego, osobno zarządzonego.

§. 23.

Rekurs, gdyby założony był przeciw rozporządzeniu władzy bezpieczeństwa, nie wstrzymuje wykonania tegoż, chyba żeby wykonanie takowe połączoném było ze szkodą niepowetowaną, znaczną, lub uchylić się już nie dającą.

§. 24.

Co się tycze legitymacyi do codziennego obrotu granicznego pod względem rolniczym, wiejsko-gospodarczym, zarobkowym, przemysłowym, handlowym i innym, zostają w swéj mocy osobno w téj mierze istniejące przepisy.

To samo rozumiéć należy i o książkach wędrownych, równie jak i o tak zwanych, szczególniéj w celu łatwiejszego użycia kolei żelaznych zaprowadzonych kartach paszportowych podróżnych cudzych, należących do Państw, których Rządy w tym przedmiocie z c. k. Rządem austryackim traktaty zawarły; a to w miarę postanowień, obustronnie tamże ustanowionych.

Nie mniéj pozostają nareszcie co się tycze policyi paszportowéj, także i nadal w zupełnéj swéj mocy i działalności, wydane dla obustronnych przynależących postanowienia, zawarte w szczególnych traktatach, zawarciach pokoju lub innych umowach c. k. Rządu austryackiego z Rządami Państw obcych, a mianowicie co do prowincyj tureckich z c. k. Pograniczem Wojskowém się

§. 20.

Stellt sich der Aufenthalt eines Ausländers in Oesterreich, aus Rücksichten der öffentlichen Ordnung oder Sicherheit als unzulässig dar, so kann derselbe, selbst wenn dadurch auch kein strafgerichtliches Verfahren gegen ihn begründet wird, ohne weiters außer Landes geschafft werden.

§. 21.

Gleichwie bei dem Eintritte, hat der fremde Reisende auch bei seinem Austritte aus den k. k. österreichischen Staaten an der k. k. österreichischen Grenze, den dort mit der Polizeipflege betrauten k. k. österreichischen Aufsichtsbehörden seine Reise-Urkunde zur Erlangung des Visum zum Austritte vorzuweisen, das ihm von denselben sohin auch, wenn dagegen kein Anstand obwaltet, ertheilt wird

§. 22.

Die Außerachtlassung der vorstehenden Bestimmungen wird von den hiezu berufenen k. k. Behörden sofern hierwegen nicht eine strafgerichtliche Amtshandlung einzutreten hat, oder dießfalls hier nicht besonders vorgesehen ist, polizeilich mit einer Geldstrafe bis zu hund rt Gulden Konvenzions-Münze, oder im Falle der Zahlungs-Unfähigkeit mit Arrest bis zu 14 Tagen geahndet.

§. 23.

Ein allfälliger Rekurs gegen eine Verfügung der Sicherheitsbehörde hemmt nicht den Vollzug derselben, außer es wäre dieser mit einem unwiederbringlichen, bedeutenden oder sonst nicht mehr zu behebenden Nachtheile verbunden.

§. 24.

Bezüglich der Legitimazion zum täglichen Grenzverkehre aus Ackerbau-, Landwirthschafts-, Gewerbs-, Industie-, Handels- und dergleichen Zwecken bleiben die dießfalls bestehenden besonderen Vorschriften in Anwendung.

Dasselbe gilt auch rücksichtlich der Wanderbücher, und ebenso bezüglich der sogenannten, vorzugsweise zum Zwecke der leichteren Benützung der Eisenbahnen eingeführten Paßkarten jener fremden Reisenden, welche Staaten angehören, deren Regierungen mit der k. k. österreichischen Regierung dießfalls eine Vereinbarung getroffen haben, und zwar nach Maßgabe der darin wechselseitig festgesetzten Bestimmungen.

In gleicher Weise behalten endlich in Absicht auf die Paßpolizei die in besonderen Verträgen, Friedensschlüssen, Traktaten oder sonstigen Uebereinkommen der k. k. österreichischen Regierung mit den Regierungen der auswärtigen Staaten begründeten Bestimmungen rücksichtlich der wechselseitigen Staats-Angehörigen, auch fernerhin ihre volle Kraft und Wirksamkeit, und es hat namentlich auch in Betreff der an das k. k.

stykających, utrzymuje się i nadal jeszcze postępowanie, jakie tamże osobnemi rozporządzeniami zostało wprowadzone.

Niniejszy przepis obowiązuje we wszystkich krajach koronnych Monarchii i wchodzi w życie z dniem 1. Lipca 1853 roku.

Wiédeń dnia 3. Maja 1853.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Kempen** m. p., F. M. P.
Bach m. p. **Bamberg** m. p., Jenerał-Major.

83.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 3. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 83, wydana dnia 20. Maja 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie,

o stemplowaniu zaświadczeń, wydawanych na zasadzie §. 51. regulaminów naukowych z dnia 1. i 8. Października 1850.

Zaświadczenia, wystawiane na zasadzie §. 51. regulaminów naukowych z dnia 1. i 8. Października 1850 (Dziennik praw Państwa nr. 370 i 430) dla uczniów w publicznych zakładach naukowych, względem skutku jednego lub więcéj egzaminów, w końcu jednego półrocza lub kursu rocznego odbytych, ulegają należytości stemplowéj 6 krajcarów, ustanowionéj w pozycyi taryfowéj 116, lit. *c)* ustaw o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850. Jeżeli w zaświadczeniu takowém potwierdzonym bywa skutek egzaminów kilku półroczy lub kursów rocznych, wówczas należytość stemplowa à 6 krajcarów obrachowaną być ma według liczby półroczy, lub kursów rocznych.

Baumgartner m. p.

84.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 6. Maja 1853,

obowiązujące w Królestwie Węgier i w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

którém się na pamięć przywodzą istniejące przepisy o uczęszczaniu uczniów katolickich do zakładów naukowych ewanielickich.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 84, wydaną dnia 20. Maja 1853.

Militär-Grenzland anstoßenden türkischen Provinzen bei dem durch spezielle Verordnungen eingeführten Verfahren noch fernerhin sein Bewenden zu behalten.

Vorstehende Verordnung ist für alle Kronländer der Monarchie giltig, und hat mit 1. Juli 1853 in Wirksamkeit zu treten.

Wien, am 3. Mai 1853.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Kempen** m. p., F. M. L. **Bach** m. p.
Bamberg m. p., General-Major.

83.

Erlaß des Finanzministeriums vom 3. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVII. Stück, Nr. 83, ausgegeben am 20. Mai 1853)

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches,

in Betreff der Stempelbehandlung der Zeugnisse, welche im Grunde des §. 51 der Studien-Ordnungen vom 1. und 8. Oktober 1850 ausgefertigt werden.

Die Zeugnisse, welche im Grunde des §. 51 der Studien-Ordnungen vom 1. und 8. Oktober 1850 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 370 und 430) an Schüler der öffentlichen Lehranstalten über den Erfolg einer oder mehrerer am Schlusse Eines Semesters oder Jahrganges abgelegten Prüfungen ausgefertiget werden, unterliegen der, in der Tarifpost 116, litt. c) der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2 August 1850 festgesetzten Stempelgebühr von 6 Kreuzern. Wird in einem solchen Zeugnisse der Erfolg der Prüfungen mehrerer Semester oder Jahrgänge bestätiget, so ist die Stempelgebühr à 6 Kreuzer nach der Zahl der Semester oder Jahrgänge zu berechnen.

Baumgartner m. p.

84.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 6. Mai 1853,

wirksam für das Königreich Ungarn und die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat,

wodurch die bestehenden Vorschriften hinsichtlich des Besuches evangelischer Lehranstalten von katholischen Schülern in Erinnerung gebracht werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXVII. Stück, Nr. 84, ausgegeben am 20. Mai 1853.

85.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 9. Maja 1853,

mające moc w krajach koronnych, dla których wydanym został patent cesarski z dnia 11. Kwietnia 1851, nr. 84 Dziennika praw Państwa,

którém w porozumieniu z Ministerstwem Wojny rozporządza się, iż w tych przypadkach, gdzie kaucye małżeństw wojskowych, hypotecznie zabezpieczone, przekazane zostaną na kapitał indemnizacyi, zapisy długów uwolnienia gruntowego złożone być mają w Komendzie krajowéj wojskowéj.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 85, wydaną dnia 20. Maja 1853.

86.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 10. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 86, wydana dnia 20. Maja 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych,

o zastosowalności rozrządzenia Ministerstwa Finansów z dnia 9. Marca 1852 (Dziennik praw Państwa nr. 62) do przeniesień majątku z powodu śmierci, mających miejsce po dniu 30. Kwietnia 1853.

Na zasadzie ustępu XIV. rozrządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 17. Grudnia 1852 (Dziennik praw Państwa nr. 263) oświadcza Ministeryum Finansów, iż rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 9. Marca 1852 (Dziennik praw Państwa nr. 62) nie ma zastosowania do przeniesień majątku z powodu śmierci, następujących po dniu 30. Kwietnia 1853 wtedy, jeżeli pertraktacya, obejmująca cały majątek puścizny, należy do sądu w tych krajach koronnych, w których albo już dawniéj obowiązywała powszechna księga ustaw cywilnych, albo dopiéro z dniem 1. Maja 1853 w życie weszła. Wykaz puścizny przeto w tym razie, obejmujący cały majątek téjże, bez różnicy w tym sądzie ma być złożony lub sporządzony, do którego należy pertraktacya puścizny, a ztąd wystosowany będzie do tego urzędu, do wymierzenia należytości przeznaczonego, w którego okręgu się sąd znajduje. Urząd takowy postępować będzie wedle §. 5. rozrządzenia Ministerstwa Finansów z dniem 2. Grudnia 1850 (Dziennik praw Państwa nr. 470), przyczém rozumie się, iż, gdy idzie o nieruchomości, leżące poza okręgiem urzędu, względem których urząd ani nie posiada wykazów do oznaczenia wartości potrzebnych, ani ich otrzymał od podatkującego, wykazów dotyczących żądać się powinno od tego urzędu, w którego katastrze podatkowym nieruchomość wciągniona jest.

Baumgartner m. p.

85.

Verordnung des Justiz-Ministeriums vom 9. Mai 1853,

wirksam für jene Kronländer, für welche das kaiserliche Patent vom 11. April 1851, Nr. 84 des Reichs-Gesetz-Blattes, erlassen wurde,

wodurch im Einvernehmen mit dem Kriegsministerium verordnet wird, daß in jenen Fällen, wo hypothekarisch-sichergestellte Militär-Heirathskauzionen auf das Entlastungs-Kapital überwiesen werden, die Grundentlastungs-Schuldverschreibungen an das Landes-Militärkommando abzugeben seien

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXVII. Stück, Nr. 85, ausgegeben am 20. Mai 1853

86.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVII. Stück, Nro. 86 ausgegeben am 20. Mai 1853),

wirksam für alle Kronländer,

über die Anwendbarkeit des Finanzministerial-Erlasses vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 62) auf Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen, welche nach dem 30. April 1853 eintreten.

Im Grunde des Absatzes XIV. des Justizministerial-Erlasses von 17. Dezember 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 263) findet das Finanzministerium zu erklären, daß der Finanzministerial-Erlaß vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 62) auf solche Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen, welche nach dem 30. April 1853 eintreten, dann keine Anwendung finde, wenn die Abhandlung über das gesammte Nachlaßvermögen einem Gerichte in denjenigen Kronländern zusteht, in welchen das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch schon früher Wirksamkeit hatte oder dieselbe erst vom 1. Mai 1853 erlangt hat. Der Nachlaß-Ausweis ist daher, wenn diese Voraussetzung eintritt, über das gesammte Nachlaßvermögen ohne Unterschied bei demjenigen Gerichte einzubringen oder zu verfassen, welchem die Verlassenschafts-Abhandlung zusteht, und von diesem Gerichte an jenes zur Gebührenbemessung bestimmte Amt zu leiten, in dessen Bezirk das Gericht sich befindet. Letzteres Amt hat sich nach §. 5 des Finanzministerial-Erlasses vom 2. Dezember 1850 (Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 470) zu benehmen, wobei es sich versteht, daß, wenn es sich um Liegenschaften außer dem Amtsbezirke handelt, hinsichtlich welcher das Amt die zur Werthsbestimmung erforderlichen Nachweisungen nicht besitzt, noch von dem Gebührenpflichtigen erhält, dieselben bei jenem Amte anzusuchen sind, in dessen Steuerkataster die Liegenschaft eingetragen ist.

Baumgartner m. p.

87.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 10. Maja 1853,

obowiązujące w krajach koronnych Węgier, Kroacyi, Slawonii, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego,

w skutek którego, co do przeniesień majątków z powodu śmierci po dniu 30. Kwietnia 1853 zaszłych, moc swą tracą postanowienia ustępu IX. patentu obwieszczającego do ustawy o należytościach z dnia 2. Sierpnia 1850, tudzież rozrządzenia Ministerstwa Finansów z dnia 9. Marca 1852 (Dziennik praw Państwa nr. 63).

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 87, wydaną dnia 20. Maja 1853.

88.

Rozrządzenie Ministerstwa Spraw Zewnętrznych z dnia 12. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 88, wydana dnia 20. Maja 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych Cesarstwa,

którém się ogłasza traktat zawarty między Rządami austryackim i bawarskim, tudzież między Rządami austryackim i saskim w tym przedmiocie, iż każde z tych Państw dopóty znowu nazad przyjmować będzie dawnych swych przynależnych, nawet choćby utracili byli przynależność Państwa z mocy ustaw krajowych, za przedstawieniem Państwa drugiego, dopóki nie stali się już jego przynależnymi wedle ustaw własnych wewnętrznych.

Między Rządami cesarsko-austryackim i królewsko-bawarskim zawarty został traktat za pomocą oświadczeń z dnia 22. i z dnia 30. Marca r. b., wymienianych we Wiédniu w tym przedmiocie, iż na przyszłość w obu Państwach za zasadę służyć będzie, że każde z nich na przedstawienie drugiego Państwa dopóty nazad przyjmować będzie swych dawnych przynależnych, a to choćby ci utracili byli przynależność swą według właściwego ustawodawstwa krajowego, jak długo nie stali się przynależnymi tegoż Państwa drugiego podług ustaw jego wewnętrznych.

Taki sam traktat zawarty został także i między Rządami cesarsko-austryackim i królewsko-saskim, w skutek oświadczeń wymienianych we Wiédniu pod dniem 18. Marca i 9. Kwietnia r. b.

Wiédeń dnia 12. Maja 1853.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

87.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Mai 1853,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien, Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat,

wornach für Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen nach dem 30. April 1853 die Bestimmungen des Absatzes IX. des Kundmachungs-Patentes zum Gebührengesetze vom 2. August 1850 und der Finanzministerial-Erlaß vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 63) außer Wirksamkeit treten.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXVII. Stück, Nr. 87, ausgegeben am 20. Mai 1853.

88.

Erlaß des Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten vom 12. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVII. Stück, Nro. 88, ausgegeben am 20. Mai 1853),

wirksam für alle Kronländer des Kaiserstaates

wodurch kundgemacht wird, daß zwischen der österreichischen und baierischen Regierung, sowie ferner zwischen der österreichischen und sächsischen Regierung das Uebereinkommen festgesetzt wurde, daß jeder dieser Staaten seine ursprünglichen Angehörigen, auch wenn sie diese Staatsangehörigkeit nach der inländischen Gesetzgebung verloren haben sollten, auf Antrag des anderen Staates so lange wieder zu übernehmen habe, als sie nicht diesem anderen Staate nach dessen eigenen inneren Gesetzen angehörig geworden sind.

Zwischen der kaiserlich-österreichischen und der königlich-baierischen Regierung ist mittelst in Wien ausgewechselter Erklärungen vom 22. und vom 30. März l. J. das Uebereinkommen getroffen worden, künftighin zwischen den beiden Staaten den Grundsatz anwenden zu lassen, daß jeder derselben seine ursprünglichen Angehörigen, auch wenn sie diese Staatsangehörigkeit nach der inländischen Gesetzgebung verloren haben sollten, auf Antrag des anderen Staates so lange wieder zu übernehmen habe, als sie nicht diesem anderen Staate nach dessen eigenen inneren Gesetzen angehörig geworden sind.

Eine gleiche Uebereinkunft ist zwischen der kaiserlich-österreichischen und der königlich-sächsischen Regierung durch, unterm 18. März und 9. April l. J. in Wien ausgewechselte Erklärungen zu Stande gekommen.

Wien den 12. Mai 1853.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.

89.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 13. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVII., nr. 89, wydana dnia 20. Maja 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach spólnego okręgu celnego,

mocą którego ustanowionem zostaje postępowanie celne z kamieniami młyńskiemi dla młynów parowych, złożonemi z kilku kawałów, tak zwanemi amerykańskiemi i angielskiemi.

W porozumieniu z Ministerstwem Handlu rorzporządza się, iż ze względem na postanowienia §. 7, lit. *a)* uwag objaśniających do taryfy celnéj z roku 1851, wedle oddziału 39, lit. *a)* wolne są od opłaty cła kamienie młynne dla młynów parowych przeznaczone, tak zwane amerykańskie, z kilku sztuk złożone i żelaznemi obręczami opasane.

Podobnie téż i kamienie młyńskie, tak zwane angielskie, dla młynów parowych przeznaczone, składające się także z kilku mniejszych kawałów kamiennych, za pomocą gipsu spojonych, z których atoliż każdy zamieszczony jest w okryciu metalowém, po największéj części z żelaza lanego, połączoném z częściami żelaza kowanego i częściami mosiężnemi. pómimo okryw takowych i arf czyszczących interceptowanych, ze względem na tę okoliczność, iż części składowe metalowe stanowią tylko podrzędną część ciężaru swego, oclone być mają w przywozie wedle oddziału 85, lit. *a)* jako ciężkie towary kamienne, po 1 złr. reń. i kr. 30 od cetnara celnego *sporco.*

Rozporządzenie niniejsze wejść ma w życie z dniem, w którym takowe obwieszczoném będzie pojedynczym urzędom celnym przez władzę przełożoną.

Baumgartner m. p.

89.

Erlaß des Finanz-Ministeriums vom 13. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVII. Stück, Nr. 89, ausgegeben am 20. Mai 1853),

giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollgebietes,

womit die Zollbehandlung der, aus mehreren Stücken zusammengesetzten, sogenannten amerikanischen und englischen Mühlsteine für Dampfmühlen bestimmt wird.

Man findet im Einverständnisse mit dem Handelsministerium zu bestimmen, daß die sogenannten amerikanischen, für Dampfmühlen bestimmten Mühlsteine, welche aus mehreren Stücken zusammengesetzt und mit eisernen Reifen umfangen sind, mit Rücksicht auf die Bestimmungen des §. 7. lit. a) der Vorerinnerung zum Zolltarife vom Jahre 1851 nach Abtheilung 39, lit. a) zollfrei behandelt werden.

Die gleichfalls für Dampfmühlen bestimmten sogenannten englischen Mühlsteine, welche gleichfalls aus mehreren mit Gyps zusammengefügten kleineren Steinstücken bestehen, wovon jedoch jedes kleinere Stück in eine metallene, meistens gußeiserne, mit schmiedeisernen und messingenen Bestandtheilen verbundenen Hülse eingelegt erscheint, sind ungeachtet dieser Hülsen und der interzeptirten Siebwerke, mit Rücksicht auf den Umstand, daß die metallenen Bestandtheile nur einen untergeordnete Theil ihres Gewichtes ausmachen, nach Abtheilung 85, lit. a) als schwere Steinwaaren im Eingange mit 1 fl. 30 kr. pr. Zollzentner sporco zu verzollen.

Diese Anordnung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den einzelnen Zollämtern von ihrer vorgesetzten Behörde wird kundgemacht werden.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświęcimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XX.

Wydana i rozesłana dnia 22. Sierpnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 22. August 1853.

90.

Patent Cesarski z dnia 31. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVIII., nr. 90, wydana dnia 21. Maja 1853)

obowiązujący we wszystkich krajach koronnych,

tyczący się zniesienia monopolium saletry, przy utrzymaniu monopolium prochu strzelnego.

My Franciszek Józef Piérwszy,

z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Weneeyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskanii i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastali, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiéj; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Zważywszy, iż saletra stanowi jednę z najważniejszych materyj pomocniczych na polu przemysłu technicznego, postanowiliśmy po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasiągnieniu zdania Naszéj Rady Państwa, znieść monopolium, które dotąd wykonywał Rząd pod względem saletry, pod następującemi postanowieniami:

90.

Kaiserliches Patent vom 31. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVIII. Stück, Nr. 90, ausgegeben am 21. Mai 1853),

giltig für alle Kronländer,

betreffend die Aufhebung des Salpeter-Monopols, bei Aufrechthaltung des Schießpulver-Monopols.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem ꝛc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg ꝛc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien ꝛc. ꝛc.

In der Erwägung, daß der Salpeter einen der vorzüglichsten Hilfsstoffe im Gebiete der technischen Industrie gewährt, haben Wir, nach Vernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, das bisher in Ansehung des Salpeters vom Staate ausgeübte Monopol unter folgenden Bestimmungen aufzuheben beschlossen:

I.

Zastrzeżona wyłącznie Rządowi własność wszelkiéj w ziemi, lub na jéj powierzchni znajdującéj się lub wyrabiającéj się saletry, tudzież wszelkie zakazy i ograniczenia, płynące z prawa monopolium rządowego, i odnoszące się do produkcyi, wyrabiania i używania, równie jak do obrotu onéjże, tracą moc swoję z dniem 1. Lipca 1853 roku.

II.

Zniesienie monopolium saletry nie rozciąga się do rozporządzeń, tyczących się postępowania z solą kuchenną, która zostaje przy wyrabianiu lub czyszczeniu saletry, jako osad, lub jako produkt poboczny postępowania używanego.

III.

Do wyrabiania saletry przemysłowego lub fabrycznego, wymaganą jest osobna koncesya, któréj udzielać będą władze do nadawania koncesyj profesyjnych lub fabrycznych upoważnione, przy zachowaniu przepisów względem prowadzenia przemysłu i fabryk powszechnie obowiązujących.

Nawet w tych krajach koronnych, w których można wykonywać profesye bez uprzedniego pozwolenia władz, nie wolno produkować saletry fabrycznie lub profesyjnie, jak tylko za koncesyą władzy politycznéj.

IV.

Do uzyskania takiéj koncesyi należy wykazać obywatelstwo austryackie, pełnoletność, tudzież nieskazitelność we względzie moralnym i politycznym.

V.

O nadanych koncesyach na profesye i fabryki, władza nadająca takowe uczynić winna doniesienie do władzy skarbowéj krajowéj.

VI.

Kto produkuje saletrę, nie jest uwolnionym od obowiązków obywatelskich, lub należytości gminnych.

VII.

Obecnym producentom saletry, którzy od c. k. jeneralnéj dyrekcyi artyleryi otrzymali pozwolenie do tegoż przemysłu, udzielona będzie, na ich żądanie, pod warunkami, objętemi w punkcie III. i IV., nowa koncesya do produkcyi saletry w sposobie profesyjnym lub fabrycznym, przy odebraniu od nich dawniejszych dokumentów upoważniających.

I.

Das dem Staate ausschließend vorbehaltene Eigenthum alles in oder auf dem Erdboden vorhandenen, oder sich erzeugenden Salpeters, sowie alle auf die Erzeugung, Bereitung und Verwendung desselben, dann auf den Verkehr damit Bezug nehmenden, aus dem Monopolsrechte des Staates fließenden Verbote und Beschränkungen, treten mit 1. Juli 1853 außer Wirksamkeit.

II.

Die Aufhebung des Salpeter-Monopols läßt die Anordnungen über die Behandlung des Kochsalzes, welches sich bei der Bereitung oder Läuterung des Salpeters als Rückstand oder Neben-Erzeugniß des angewendeten Verfahrens ergibt, unberührt.

III.

Zur Salpeter-Erzeugung, wenn solche gewerbs- oder fabriksmäßig betrieben wird, ist eine eigene Konzession erforderlich, welche von den zur Verleihung von Gewerbs- und Fabriksbefugnissen autorisirten Behörden, unter Beobachtung der, hinsichtlich des Betriebes von Gewerben und Fabriken bestehenden allgemeinen Vorschriften, ertheilt wird.

Selbst in jenen Kronländern, in welchen die Gewerbe ohne vorläufige behördliche Verleihung betrieben werden dürfen, ist die Berechtigung zur fabriks- oder gewerbsmäßigen Erzeugung des Salpeters an die Konzession der politischen Behörde gebunden.

IV.

Zur Erlangung einer solchen Konzession muß die österreichische Staatsbürgerschaft, Großjährigkeit, dann die moralische und politische Unbescholtenheit nachgewiesen werden.

V.

Die ertheilten Gewerbs-Konzessionen oder Fabriksbefugnisse sind von der verleihenden Behörde zur Kenntniß der Finanz-Landesbehörde zu bringen.

VI.

Der Betrieb der Salpeter-Erzeugung befreit von keiner staatsbürgerlichen Verpflichtung oder Kommunal-Leistung.

VII.

Den dermaligen Salpeter-Erzeugern, welche von der k. k. General-Artillerie-Direkzion Autorisazionen zum dießfälligen Betriebe erhalten haben, wird unter den in den Punkten III. und IV. enthaltenen Bedingungen, auf ihr Verlangen eine neue Konzession zum gewerbs- oder fabriksmäßigen Betriebe der Salpeter-Erzeugung, gegen Einziehung der früheren Autorisazions-Urkunden, ertheilt werden.

VIII.

Rząd Państwa starać się będzie o pokrycie potrzeby swéj co do saletry w sposobie właściwym; producentom krajowym wolno będzie brać w tém udział; i o ile dozwolą ceny, żądane przez nich za materyał, który mają dostarczyć, słuszny wzgląd na nich miany będzie.

IX.

Rząd Państwa będzie mieć prawo sprzedawania saletry w składach rządowych tak długo, jak to za dobre uzna.

X.

Do handlowania saletrą upoważnieni są: hurtownicy, kupcy, aptekarze i przedawcy prochu mający licencyę.

XI.

Handel domokrążny saletrą zostaje zakazanym.

XII.

Pod względem wprowadzania do kraju lub wywożenia saletry zastosowane będą postanowienia taryfy celnéj i przepis o postępowaniu celném, tudzież owe rozporządzenia, które wydanemi będą każdego czasu o przywozie i wywozie materyałów wojennych.

XIII.

Przekroczenia pod względem niniejszych postanowień podlegają karom ustanowionym w przepisach o przemyśle wydanych, jeżeli powszechne lub dochodowe ustawy karne nie znajdują zastosowania.

XIV.

W tych miejscach, gdzie panuje stan wyjątkowy, zostawioném jest władzy wyjątkowéj nakazać i wykonywać środki ostrożności, potrzebne przy produkcyi, używaniu saletry, jakoteż i przy obrocie jéj handlowym.

XV.

Co się tyczy produkcyi i przedaży prochu strzelnego, Rząd Państwa zastrzega sobie prawo wyłączne, i administracyę tegoż prowadzić będą władze wojskowe.

XVI.

Bliższe postanowienia do wykonania przepisu, objętego w punkcie XV., uregulowane będą osobnemi rozporządzeniami.

VIII.

Die Staatsverwaltung wird für die Deckung ihres Bedarfes an Salpeter in geeigneter Weise sorgen; den inländischen Produzenten wird es frei stehen, sich dabei zu betheiligen, und es wird auf sie, so weit es die von ihnen für das zu liefernde Materiale geforderten Preise zulässig machen, billige Rücksicht genommen werden.

IX.

Der Staatsverwaltung bleibt vorbehalten, den Verkauf des Salpeters in den ärarischen Verschleiß-Niederlagen so lange fortzusetzen, als sie es angemessen findet.

X.

Zum Handel mit Salpeter sind berechtiget: Großhändler, Kaufleute, Apotheker und lizenzirte Pulververschleißer.

XI.

Das Hausiren mit Salpeter bleibt verboten.

XII.

In Bezug auf die Ein- und Ausfuhr des Salpeters finden die Bestimmungen des Zolltarifes und die Vorschrift über das Zollverfahren, dann jene Verordnungen die volle Anwendung, welche über die Ein- und Ausfuhr von Kriegs-Materiale jeweilig erlassen werden.

XIII.

Uebertretungen der gegenwärtigen Bestimmungen, insoferne sie nicht nach den allgemeinen oder Gefälls-Strafgesetzen zu behandeln sind, unterliegen den, durch die Gewerbs-Normen bestimmten Strafen.

XIV.

In jenen Orten, in welchen der Ausnahmszustand besteht, bleibt es der Ausnahms-Behörde überlassen, bezüglich der Erzeugung und Verwendung des Salpeters, dann des Verkehres mit demselben, die nöthigen Ueberwachungs-Maßregeln anzuordnen und zu handhaben.

XV.

In Beziehung auf die Erzeugung und den Verschleiß des Schießpulvers, wird dem Staate das Alleinrecht vorbehalten, und die Verwaltung von den dazu bestellten Militärbehörden besorgt.

XVI.

Die näheren Bestimmungen zur Vollziehung der Vorschrift des Punktes XV. werden durch besondere Verordnungen geregelt.

XVII.

Względem pobiérania i używania saletry do fabrykacyi prochu strzelnego, władze administracyjne, których się tyczy, winny nakazać środki stosowne ostrożności.

Nasze Ministerstwa, do których zakresu to należy, poczynić winny szczegółowe rozporządzenia, i wydać polecenia celem przeprowadzenia tych postanowień.

Dan w Naszém główném i stołeczném mieście Wiédniu, dnia trzydziestego piérwszego Marca roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego, Naszego Panowania w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **J. Baumgartner** m. p.

Bamberg m. p.

Jenerał-Major i Jego C. K. Ap. Mości Adjutant jeneralny.

Z Najwyższego rozkazu:

Ransonnet m. p.

91.

Rozporządzenie Ministerstwa Wojny, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 31. Marca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVIII., nr. 91, wydana dnia 21. Maja 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

tyczące się postanowień bliższych co do fabrykacyi i przedaży prochu strzelnego.

§. 1.

Odnośnie do artykułów XV. i XVI. patentu z dnia 31. Marca 1853 roku i w skutku najwyższego postanowienia z dnia 31. Marca 1853 r. zastrzeżone zostają wyłącznie dla Rządu Państwa produkcya i przedaż prochu strzelnego, i materyj mogących wstąpić w jego miejsce.

§. 2.

Zarząd tego wyłącznie Rządowi pozostawionego prawa fabrykacyi prochu strzelnego i przedaży onegoż należy do władz wojskowych, i wykonywany będzie pod kierunkiem Ministerstwa Wojny przez c. k. jeneralną dyrekcyę artyleryi.

XVII.

Hinsichtlich des Bezuges und der Verwendung des Salpeters zur Schießpulver-Erzeugung haben die Verwaltungs-Behörden, welche es betrifft, die geeigneten Ueberwachungs-Maßregeln anzuordnen.

Unsere Ministerien, deren Bereiche es betrifft, haben die besonderen Verfügungen und Verordnungen zur Durchführung dieser Bestimmungen zu treffen.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien, am Ein und dreißigsten März im Achtzehnhundert drei und fünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **A. Baumgartner m. p.**

Bamberg m. p.,
General-Major und Seiner k. k. Apostol. Majestät General-Adjutant.

Auf Allerhöchste Anordnung
Ransonnet m. p.

91.

Verordnung des Kriegs-Ministeriums, des Ministeriums des Innern und der Finanzen vom 31. März 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVIII. Stück, Nr. 91, ausgegeben am 21. Mai 1853),

giltig für alle Kronländer,

betreffend die näheren Bestimmungen in Beziehung auf die Erzeugung und den Verschleiß des Schießpulvers.

§. 1.

Mit Beziehung auf die Artikel XV. und XVI. des Patentes vom 31. März 1853, wird in Folge Allerhöchsten Beschlusses vom 31. März 1853 der Staatsverwaltung die Erzeugung und der Verkauf des Schießpulvers und der etwa an die Stelle desselben tretenden Stoffe ausschließlich vorbehalten.

§. 2.

Die Verwaltung des dem Staate vorbehaltenen Alleinrechtes der Schießpulver-Erzeugung und dessen Verschleißes steht den Militärbehörden zu, und wird unter Leitung des Kriegsministeriums durch die k. k. General-Artillerie-Direkzion ausgeübt.

W pojedynczych krajach koronnych zarządcami tego przedmiotu monopolium są komendanci dystryktowi zarządu artyleryi działowéj, a pod nimi oficerowie artyleryi, ustanowieni przy posterunkach prochu.

§. 3.

Proch strzelny wyrabiać się będzie tylko na rzecz Rządu, i tylko z téj saletry, która na ten cel z magazynów eraryalnych dostarczoną będzie, i odstawiony być musi w całości do magazynów artyleryi, do przyjmowania onegoż przeznaczonych. Ilość produktu podaną będzie do wiadomości osób, do fabrykacyi prawo mających przez organa administracyjne, wskazane w paragrafie poprzedzającym.

§. 4.

Upoważnienia do fabrykacyi prochu strzelnego udzielać może tylko c. k. jeneralna dyrekcya artyleryi.

§. 5.

Upoważnienie do fabrykacyi prochu strzelnego nadaje tylko prawo osobiste, mogące być odebraném według okoliczności przez władzę, która go udzieliła, równie jak złożoném przez tego, który to prawo otrzymał; ale nie może być ani przekazaném na dziedziców, ani w zastaw daném, ani też przeniesioném na kogo innego sposobem odpłatnym lub nieodpłatnym.

§. 6.

W przypadkach na szczególny wzgląd zasługujących, należy przy nadaniu tegoż upoważnienia mieć na uwadze dziedziców fabrykanta prochu.

§. 7.

Oprócz środków potrzebnych do fabrykacyi, wymaganém jest do zyskania upoważnienia na fabrykacyę prochu obywatelstwo austryackie, pełnoletność, równie jak nieskazitelność pod względem moralnym i politycznym.

§. 8.

Żaden krok sądowy, czyli to zabezpieczenia, czyli też egzekucyi, nie może mieć miejsca co do prochu strzelnego, ani też co do materyałów potrzebnych na jego fabrykacyę, tudzież sprzętów i jakichkolwiekbądź przyrządów; równie nie ma miejsca egzekucya do osoby kierującego fabrykacyą prochu na żądanie wierzycieli.

§. 9.

Władze wojskowe winny są czuwać nad tém, a władze polityczne przyczyniać się do tego, ażeby oddalać wszelkie niebezpieczeństwo od fabryk prochu, i uchylać wszelkie przeszkody jego nieprzerwanéj fabrykacyi.

In den einzelnen Kronländern sind die Artillerie-Zeugs-Verwaltungs-Distrikts-Kommanden, und, diesen unterstehend, die bei den Pulverposten angestellten Artillerie-Offiziere die Verwaltungs-Organe für diesen Monopols-Gegenstand.

§. 3.

Das Schießpulver darf nur für den Staat, aus keinem anderen als dem hiezu aus ärarischen Magazinen erfolgten Salpeter erzeugt, und muß insgesammt in die zur Uebernahme desselben angewiesenen Artillerie-Magazine abgeliefert werden. Das Erzeugungs-Quantum wird den Berechtigten durch die im vorhergehenden Paragraphe bezeichneten Verwaltungs-Organe jeweil bekannt gegeben.

§. 4.

Die Berechtigung zur Erzeugung des Schießpulvers kann nur von der k. k. General-Artillerie-Direkzion ertheilt werden.

§. 5.

Das Befugniß zur Pulver-Erzeugung begründet ein bloß persönliches Recht, welches nach Umständen von der Verleihungs-Behörde zurückgenommen und auch von dem Berechtigten zurückgelegt werden, aber weder vererbt oder verpfändet, noch sonst auf eine entgeltliche oder unentgeltliche Weise an einen Anderen übertragen werden kann.

§. 6.

In rücksichtswürdigen Fällen wird auf die Erben eines Pulver-Erzeugers bei Verleihung dieser Berechtigung Bedacht genommen werden.

§. 7.

Nebst den nöthigen Betriebsmitteln muß zur Erlangung der Berechtigung zur Pulver-Erzeugung die österreichische Staatsbürgerschaft, Großjährigkeit, dann moralische und politische Unbescholtenheit nachgewiesen werden.

§. 8.

Auf das Schießpulver selbst, auf das zur Erzeugung desselben nothwendige Materiale, auf die hiezu nöthigen Geräthe und sonstigen Erfordernisse, kann eine gerichtliche Maßregel der Sicherstellung oder Exekuzion nicht Platz greifen; auch kann gegen den Betriebsleiter eines Pulverwerkes eine Personal-Exekuzion auf Verlangen der Gläubiger nicht stattfinden.

§. 9.

Die Militärbehörden haben darüber zu wachen und die politischen Behörden hierin mitzuwirken, daß jede Gefahr für ein Pulverwerk möglichst hintangehalten und dem geregelten Betriebe desselben kein Hinderniß entgegengestellt werde.

§. 10.

Proch strzelny, równie jak proch do wysadzania przy górnictwie i przy budowlach potrzebny sprzedawać będą, jak dotąd, posterunki sprzedaży prochu rządowe, znajdujące się w każdym kraju koronnym, a tam, gdzie tego potrzeba wymaga, za szczegółowém pozwoleniem c. k. jeneralnéj dyrekcyi artyleryi, tacy przemysłowcy, lub osoby umyślnie ustanowione, które za zdatne uznane będą, i mają lokalności stosowne do zachowania prochu.

§. 11.

Tacy przedawcy prochu zaopatrzeni być winni w osobne certyfikaty pozwolenia, i mogą jedynie z magazynów rządowych wskazanych sobie pobiérać proch na sprzedaż za opłaceniem ustanowionéj ceny magazynowéj, i obowiązani są za cenę sklepową, która im przepisaną będzie, takowy sprzedawać.

§. 12.

Handel domokrążny prochem surowo jest zakazanym.

§. 13.

Zakazana fabrykacya i przedaż prochu strzelnego, lub materyi, w jego miejsce wstępujących, karaną będzie według istniejących ustaw karnych.

Jeżeli zaś połączona jest z tém także czynność ulegająca karze, stosownie do powszechnych ustaw karnych, natenczas właściwa władza karna winna w tym przypadku wprzód odbyć urzędowanie swoje.

§. 14.

W miejscach, w których panuje stan wyjątkowy, obowiązują w ciągu jego trwania te rozporządzenia, które władza wyjątkowa wydać za stosowne uzna.

Bach m. p. **J. Baumgartner** m. p.

Bamberg m. p.

Jenerał-Major i Adjutant jeneralny J. C. K. Ap. Mości.

92.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 9. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVIII., nr. 92, wydana dnia 21. Maja 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach spólnego Związku celnego,

o postępowaniu w przedmiocie opłaty cła od gatunku ryb zwanych *Bojana* czyli *Scoranza*.

Stanowi się w porozumieniu z Ministerstwem Handlu, iż gatunek ryb, znany pod nazwiskiem *Bojana* czyli *Scoranza* zamieszczony być powinien do pozycyi

§. 10.

Der Verkauf des Schießpulvers und des zum Bergbaue und bei Bau-Unternehmungen benöthigten Sprengpulvers wird, wie bisher, durch die in jedem Kronlande bestehenden ärarischen Pulver-Verschleißposten, und in jenen Orten, wo es der Bedarf erfordert, mit spezieller Bewilligung der k. k. General-Artillerie-Direkzion durch solche Geschäftsleute oder Bestellte betrieben, welche hiezu für befähigt erkannt werden, und die zur Aufbewahrung des Pulvers geeignete Lokalitäten zur Verfügung haben.

§. 11.

Diese mit eigenen Lizenzscheinen versehenen Pulver-Verschleißer dürfen nur aus den ihnen bezeichneten ärarischen Magazinen ihr Verkaufspulver gegen Entrichtung des festgesetzten Magazinspreises an sich bringen, und haben dasselbe zu den ihnen vorgeschriebenen Verschleißpreisen an die Käufer abzugeben.

§. 12.

Der Hausirhandel mit Schießpulver ist strengstens verboten.

§. 13.

Die unbefugte Erzeugung und Veräußerung des Schießpulvers, und der etwa an die Stelle desselben tretenden Stoffe ist nach den bestehenden Gefällsstrafgesetzen zu bestrafen.

In soferne jedoch damit zugleich eine nach den allgemeinen Strafgesetzen strafbare Handlung verbunden ist, hat hierüber vorerst die zuständige Strafbehörde ihr Amt zu handeln.

§. 14.

In jenen Orten, in welchen der Ausnahmszustand besteht, haben auf die Dauer desselben die von der Ausnahmsbehörde für nöthig erachteten Anordnungen zu gelten

Bach m. p. **A. Baumgartner** m. p.

Bamberg m. p.,

General-Major und Seiner k. k. Apost. Majestät General-Adjutant.

92.

Erlaß des Finanzministeriums vom 9. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVIII. Stück, Nr. 92, ausgegeben am 21. Mai 1853),

giltig für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

hinsichtlich der Zollbehandlung der Fischgattung Bojana oder Scoranza.

Man findet im Einvernehmen mit dem Handelsministerium zu bestimmen, daß die unter dem Namen Bojana oder Scoranza vorkommende Fischgattung in die Tarifpost

taryfy 17. lit. *b)*, i równie jak ryby tam wyliczone, podlega opłacie cła wchodowego 1 złr. 30 kr. od centnara netto.

Powyższe postanowienie z tym dniem zaprowadzone będzie w wykonanie, w którym dojdzie do urzędów celnych w drodze władzy przełożonéj.

Baumgartner m. p.

93.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 17. Maja 1853,

którém wydaną zostaje w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych prowizoryczna instrukcya o kasowém postępowaniu z majątkiem sierocińskim i kuratelskim ze strony komisyj sierocińskich we Węgrzech, w Kroacyi, Sławonii, Siedmiogrodzie, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXIX., nr. 93, wydaną dnia 25. Maja 1853.

94.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 18. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXIX., nr. 94, wydana dnia 25. Maja 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

mocą którego, w skutku najwyższego postanowienia z dnia 20go Października 1852, zostaje postanowioném, iż od dnia 1. Czerwca 1853 r. zacząwszy, asygnacye parcyalne hypoteczne z terminem cztero-miesięcznym wypłaty wydawane będą tylko z prowizyą po cztery i pół od sta.

Ministerstwo Skarbu postanowiło, w skutku najwyższego upoważnienia z dnia 20. Października 1852 r., iż zacząwszy od 1. Czerwca b. r., asygnacye parcyalne hypoteczne z terminem cztero-miesięcznym wypłaty, zamiast jak dotąd z prowizyą po pięć od sta, wydawane będą tylko z prowizyą po cztery i pół od sta.

Baumgartner m. p.

17, lit. b), eingereiht, und daher gleich den daselbst aufgezählten Fischen mit dem Zolle von 1 fl. 30 kr. pr. Centner netto in die Eingangsverzollung genommen werde.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den Zollämtern durch die vorgesetzte Behörde mitgetheilt werden wird.

Baumgartner m. p.

93.

Verordnung des Justizministeriums vom 17. Mai 1853,

wodurch im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern eine provisorische Instrukzion über die kassenmässige Behandlung des Waisen- und Kuratelsvermögens bei den Waisenkommissionen in Ungarn, Kroazien, Slavonien, Siebenbürgen, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate erlassen wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXIX. Stück, Nr. 93, ausgegeben am 25. Mai 1853.

94.

Erlaß des Finanzministeriums vom 18. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXIX. Stück, Nr. 94, ausgegeben am 25. Mai 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 20. Oktober 1852 bestimmt wird, daß vom 1. Juni 1853 angefangen, Parzial-Hypothekar-Anweisungen mit viermonatlicher Verfallsfrist nur mehr mit der Verzinsung von viereinhalb Perzent ausgegeben werden.

Das Finanzministerium hat in Folge Allerhöchster Ermächtigung vom 20. Oktober 1852 zu bestimmen gefunden, daß vom 1. Juni d. J. angefangen, Parzial-Hypothekar-Anweisungen mit der Verfallsfrist von vier Monaten, statt wie bisher mit der Verzinsung von fünf Perzent, nur mit einer solchen von viereinhalb Perzent ausgegeben werden.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXI.

Wydana i rozesłana dnia 25. Sierpnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 25. August 1853.

95.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 17. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXX., nr. 95, wydana dnia 1. Czerwca 1853)

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o zniesieniu korzyści używania asygnacyj hypotecznych parcyalnych zamiast gotowizny w kasach cesarskich, i o zdolności amortyzacyjnéj asygnacyj takowych.

Aby właściciele asygnacyj hypotecznych parcyalnych, na salinach Gmunden zabezpieczonych, bez narażenia eraryum, amortyzacyę onychże przedsięwziąć mogli, raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość na wniosek najpoddańszy Ministeryum Finansów, uczyniony w porozumieniu z Ministeryum Sprawiedliwości, najwyższém postanowieniem z dnia 11. b. m. Najłaskawiéj rozporządzić, co następuje:

a) Asygnacye hypoteczne parcyalne, przed obwieszczeniem niniejszego najwyższego postanowienia wydane, przyjmowane będą w miejsce zapłaty w kasach rządowych jeszcze tylko do dnia 31. Grudnia r. b., wydane zaś po dniu wspomnienym nie będą już wcale tamże przyjmowane, i wymienione być winny piérwsze po upływie roku 1853, ostatnie zaś po upływie czasu do wypłaty przeznaczonego, albo tylko za gotówkę, albo za nowe asygnacye hypoteczne w téj kasie bankowéj, w któréj wydane zostały;

b) komu zginęła asygnacya hypoteczna parcyalna, ten amortyzacyę onéjże przeprowadzić ma wedle przepisów, jakie wydane zostały najwyższym patentem z dnia 28. Marca 1803, nr. 599, dla amortyzacyi papiérów rządowych, brzmiących na okaziciela z pewnym terminem wypłaty; jednakże co się tycze asygnacyj hypotecznych parcyalnych, przed dniem obwieszczenia najwyższego postanowienia z dnia 11. b. m. wydanych, termin edyktalny zachowany być ma dopiéro od dnia 1. Stycznia 1854, albo też, jeżeli żądano wezwania edyktalnego po dniu 1. Stycznia 1854, od dnia wydania jego.

Baumgartner m. p.

95.

Erlaß des Finanzministeriums vom 17. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXX. Stück, Nr. 95, ausgegeben am 1. Juni 1853),

giltig für alle Kronländer,

über die Aufhebung der Begünstigung, verfallene Parzial-Hypothekar-Anweisungen bei den landesfürstlichen Kassen anstatt baren Geldes zu verwenden, und über die Amortisirungs-Fähigkeit dieser Anweisungen.

Damit den Eigenthümern der, auf der Saline Gmunden versicherten Parzial-Hypothekar-Anweisungen, ohne Gefährdung des Aerars, möglich gemacht werde, die Amortisirung derselben zu bewirken, haben Seine k. k. Apostolische Majestät über den, im Einvernehmen mit dem Justizministerium erstatteten alleruntertänigsten Vortrag des Finanzministeriums, mit Allerhöchster Entschließung vom 11. d. M. Allergnädigst zu verordnen geruht:

a) die vor dem Tage der Kundmachung dieser Allerhöchsten Entschließung hinausgegebenen Parzial-Hypothekar-Anweisungen sind nur mehr bis zum 31. Dezember d. J., die seit dem erwähnten Tage hinausgegebenen aber gar nicht mehr bei den landesfürstlichen Kassen an Zahlungsstatt anzunehmen, und die ersteren nach Ablauf des Jahres 1853, die letzteren hingegen nach Ablauf ihrer Verfallszeit nur mehr entweder gegen bares Geld oder gegen neue Hypothekar-Anweisungen bei derjenigen Bankkasse umzuwechseln, bei welcher sie hinausgegeben wurden;

b) denjenigen, welchen eine Parzial-Hypothekar-Anweisung abhanden gekommen ist, stehet bevor, die Amortisirung derselben unter Beobachtung derjenigen Vorschriften zu bewirken, die für die Amortisirung der, auf den Ueberbringer mit einer bestimmten Zahlungsfrist lautenden Staatspapiere in dem Allerhöchsten Patente vom 28. März 1803, Nr. 599, erlassen worden sind; jedoch soll rücksichtlich der, vor dem Tage der Kundmachung der Allerhöchsten Entschließung vom 11. d. M. hinausgegebenen Parzial-Hypothekar-Anweisungen die Ediktalfrist erst vom 1. Jänner 1854, oder — wenn die Edikt-Ausfertigung nach dem 1. Jänner 1854 angesucht wurde — vom Tage dieser Ausfertigung berechnet werden.

Baumgartner m. p.

96.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 21. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXX., nr. 96, wydana dnia 1. Czerwca 1853),

którém obwieszczone zostają zmiany w stanowiskach i prawach wykonujących urzędów Lombardyi, zaszłe z powodu połączenia celnego z Księstwami Parmą i Modeną, równie jak stanowiska urzędów celnych, intendancyj finansowych, sądów dochodowych i władz śledczych, w wyż rzeczonych Księstwach ustanowionych.

Odnośnie do §fu 4. obwieszczenia Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 17. Października 1852 r. (część LXVI., stronica 973 Dziennika praw Państwa), podają się niniejszém do powszechnéj wiadomości zmiany, jakie z powodu połączenia celnego z Księstwami Parmy i Modeny zaszły w stanowiskach i prawach urzędów wykonujących w prowincyach Lombardyi, z rzeczonemi Państwami graniczących, tudzież stanowiska i prawa urzędów, wykonujących intendancyj finansowych, sądów dochodowych i władz śledczych w tychże Księstwach, z tém oraz nadmienieniem, iż nie zaszła w téj mierze żadna zmiana w prowincyach Weneckich.

1. Zniesione zostały urzędy następujące:

a) W prowincyi *Pawia:* urząd celny przyboczny klasy piérwszéj *Monticelli;*

b) w prowincyi *Lodi:* urząd celny przyboczny klasy piérwszéj *Carossa*, i urzędy celne przyboczne klasy drugiéj: *Corte S. Andrea*, *Belleguardo*, *Guardamiglio*, *Caselle Landi*, *Castel nuovo Bocca d'Adda;*

c) w prowincyi *Cremona* urzędy celne przyboczne klasy drugiéj: *Bosco ex Parmigiano*, *Cremona a Porta Po*, *Cava Ticozzi*, *Branciera*, *Isola Pescaroli*, *Solarolo Monasterolo*, *Toricella del Pizzo*, *Gussola*, *S. Serafino*, *Monticelli Rippa d'Oglio:*

d) w prowincyi *Mantua* urzędy celne przyboczne klasy piérwszéj: *Viadana*, *Millanelle*, *Crocil Tosini*, *Gonzaga*, *Moglia Gonzaga*, *Poggio*, i urzędy celne przyboczne klasy drugiéj: *Cicognara*, *Pomponesco*, *Dosolo*, *Zamiola*, *Montecchiana*, *Faraona*, *Bondanello*, *S. Giacomo del Segnate* i *S. Giovanni del Dosso:*

e) tudzież z innego powodu zniesione zostały:

W prowincyi *Medyolanie* urząd celny przyboczny klasy piérwszéj *Somma*, wraz z posterunkiem opowiedniczym *Porta della Torre*, równie jak w prowincyi *Pawia* urząd celny pomocniczy *S. Sofia detta della Sora.*

96.

Erlaß des Finanzministeriums vom 21. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXX. Stück, Nr. 96, ausgegeben am 1. Juni 1853),

womit die, aus Anlaß der Zolleinigung mit den Herzogthümern Parma und Modena eingetretenen Aenderungen in den Standorten und den Befugnissen der ausübenden Aemter der Lombardie, dann die Standorte der in den genannten Herzogthümern aufgestellten Zollämter, Finanz-Intendenzen, Gefällsgerichte und Untersuchungsbehörden kundgemacht werden.

Mit Beziehung auf den §. 4. der Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 17. Oktober 1852 (Stück LXVI, Seite 973 des Reichs-Gesetz-Blattes) werden die Aenderungen, welche aus Anlaß der Zolleinigung mit den Herzogthümern Parma und Modena, in den Standorten und Befugnissen der ausübenden Aemter, in den an diese Staaten grenzenden Provinzen der Lombardie stattgefunden haben, sowie die Standorte und Befugnisse der ausübenden Aemter, Finanz-Intendenzen, Gefällsgerichte und Untersuchungsbehörden dieser Herzogthümer, mit dem Bemerken zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß in den venezianischen Provinzen dießfalls keine Aenderung eingetreten ist.

1. Aufgelassen wurden folgende Aemter:

a) In der Provinz Pavia: das Nebenzollamt erster Klasse Monticelli;

b) in der Provinz Lodi: das Nebenzollamt erster Klasse Carossa, und die Nebenzollämter zweiter Klasse Corte S. Andrea, Belleguardo, Guardamiglio, Caselle Landi, Castel nuovo Bocca d'Adda;

c) in der Provinz Cremona die Nebenzollämter zweiter Klasse: Bosco ex Parmigiano, Cremona a Porta Po, Cava Ticozzi, Branciera, Isola Pescaroli, Solarolo Monasterolo, Toricella del Pizzo, Gussola, S. Serafino Monticell Rippa d'Oglio;

d) in der Provinz Mantua die Nebenzollämter erster Klasse: Viadana, Millanette, Crocil Tosini, Gonzaga, Moglia Gonzaga, Poggio, und die Nebenzollämter zweiter Klasse: Cicognara, Pomponesco, Dosole, Zamiola, Montecchiana, Faraona, Bondanello, S. Giacomo del Segnate und S. Giovanni del Dosso;

e) ferner wurden aus einem anderen Anlasse aufgehoben:

In der Provinz Mailand das Nebenzollamt erster Klasse Somma, mit dem Ansageposten Porta della Torre, dann in der Provinz Pavia das Hilfszollamt S. Sofia detta della Sora.

2. Urząd celny w *Codogno* w prowincyi *Lodi* przemieniony został z urzędu celnego przybocznego klasy piérwszéj na urząd celny przyboczny klasy drugiéj; tudzież urząd celny *Casalmaggiore* przeniesiony został z kategoryi głównych urzędów celnych klasy drugiéj do kategoryi urzędów celnych przybocznych klasy piérwszéj, z tém wyjątkowém upoważnieniem, iż bez ograniczenia pobiérać będzie cło wchodowe od mąki cukrowéj, która nie jest dla rafineryj przeznaczona.

3. W prowincyi *Mantua* ustanowione zostały urzędy do kontroli towarów w *Viadana* i *Gonzaga*, połączone z istniejącemi tamże magazynami sprzedaży dla przedmiotów monopolnych *(Dispense)*.

4. W dodatku załączony jest spis urzędów celnych, w Księstwach Modeny i Parmy ustanowionych, wraz z wymienieniem praw ich szczególnych.

5. W Księstwie *Modeny* ustanowiono w miastach *Modeny*, *Reggio* i *Massa* intendancye finansowe prowincyalne, których niektóre oddziały przeznaczone są do czynności śledczych w przestępstwach dochodowych *(Sezioni inquirenti)*.

W stanowiskach tychże intendancyj finansowych istnieją daléj sądy powiatowe dochodowe.

6. Czynności, jakie na sobie mają intendancye finansowe w innych Państwach związkowych, przekazane są dla całego Księstwa Parmy, administracyi podatków pośrednich, istniejącéj w mieście *Parma*, któréj przydany jest także tylko jeden sąd dochodowy (powiatowy) dla całego Księstwa.

Dla przeprowadzenia śledztw w sprawach przestępstw dochodowych ustanowione zostały w myśl §fu 511. księgi ustaw karnych na przestępstwa dochodowe, oprócz wydziału śledczego administracyi wyżrzeczonéj, nadto jeszcze wydział śledczy w *Piacenza*, i komisya śledcza w *Borgotaro*.

Baumgartner m. p.

2. Das Zollamt in Codogno in der Provinz Lodi wurde von einem Nebenzollamte erster Klasse in ein Nebenzollamt zweiter Klasse umgestaltet; dagegen wurde das Zollamt Casalmaggiore aus der Kategorie der Hauptzollämter zweiter Klasse in jene der Nebenzollämter erster Klasse versetzt, jedoch mit der ausnahmsweisen Ermächtigung, Zuckermehl, welches nicht für Raffinerien bestimmt ist, ohne Beschränkung in die Eingangs-Verzollung zu nehmen.

3. In der Provinz Mantua wurden zu Viadana und Gonzaga Waaren-Kontrolsämter errichtet, und mit den dort bestehenden Verschleißstätten für Monopols-Gegenstände (Dispense) vereint.

4. Im Nachhange folgt ein Verzeichniß der in den Herzogthümern Modena und Parma errichteten Zollämter mit der Angabe ihrer besonderen Befugnisse.

5. In dem Herzogthume bestehen in den Städten Modena, Reggio und Massa Provinzial-Finanz-Intendenzen bei welchen besondere Abtheilungen (Sezioni inquirenti) für das Untersuchungsgeschäft in Gefälls-Uebertretungen bestimmt sind.

In den Standorten dieser Finanz-Intendenzen bestehen ferner Gefälls-Bezirksgerichte.

6. Die in den übrigen Vereinsstaaten den Finanz-Intendenzen obliegenden Geschäfte sind für das ganze Herzogthum Parma, der in der Stadt Parma bestehenden Administrazion der indirekten Steuern zugewiesen, welcher gleichfalls nur ein Gefälls-(Bezirks-) Gericht für das ganze Herzogthum zur Seite steht.

Zur Abführung von Untersuchungen in Gefälls-Uebertretungs-Angelenheiten wurden im Sinne des §. 511 des Gefälls-Straf-Gesetzbuches, außer der Untersuchungs-Abtheilung der genannten Administrazion, noch eine Untersuchungs-Abtheilung in Piacenza und eine Untersuchungs-Kommission in Borgotaro errichtet.

Baumgartner m. p.

Spis urzędów celnych
w Księstwie Modeny.

Stanowisko urzędu	Siedlisko władzy powiatowéj finansowéj	Kategorya ogólnych co do oclenia praw	Prawo szczególne wyjątkowe
S. Martino w Spino	Modena	Urząd celny przyboczny Klasy II.	
Finale z 3 posterunkami awizyjnemi	„	„ „ I.	
Camposanto z 1 posterunkiem awizyjnym	„	„ „ II.	
Stuffione	„	„ „ II.	
Ravarino	„	„ „ II.	
Nonantola z 1 posterunkiem awizyjnym	„	„ „ II.	
Ponte di Navicello	„	„ „ II.	
Ponte di S. Ambrogio	„	„ „ I.	Potwierdza wychód towarów przechodowych bez ograniczenia.
S. Cesario	„	„ „ II.	
Spilamberto	„	„ „ II.	
Savignano	„	„ „ II.	
Vignola	„	„ „ II.	
Ciano	„	„ „ II.	
Zocca	„	„ „ II.	
Montese	„	„ „ II.	
Castellucio	„	„ „ II.	
Fanano	„	„ „ II.	
Ospitale	„	„ „ II.	
Fiumalbo z 1 posterunkiem awizyjnym	„	„ „ I.	Potwierdza wychód towarów przechodowych bez ograniczenia.
Foce a Giovo	„	„ „ II.	Funguje także jako posterunek awizyjny naprzeciw urzędu celnego przybocznego Klasy I. we Fiumalbo.
Modena	„	główny urząd celny Klasy I.	

Verzeichniß der Zollämter
im Herzogthume Modena.

Standort des Amtes	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
S. Martino in Spino	Modena	Nebenzollamt II. Klasse	
Finale mit 3 Aviso-Posten	"	" I. "	
Camposanto mit 1 Aviso-Posten	"	" II. "	
Stuffione	"	" II. "	
Ravarino	"	" II. "	
Nonantola mit 1 Aviso-Posten	"	" II. "	
Ponte di Navicello	"	" II. "	
Ponte di S. Ambrogio	"	" I. "	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
S. Cesario	"	" II. "	
Spilamberto	"	" II. "	
Savignano	"	" II. "	
Vignola	"	" II. "	
Ciano	"	" II. "	
Zocca	"	" II. "	
Montese	"	" II. "	
Castellucio	"	" II. "	
Fanano	"	" II. "	
Ospitale	"	" II "	
Fiumalbo mit 1 Aviso-Posten	"	" I. "	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
Foce a Giovo	"	" II. "	Fungirt auch als Aviso-Posten gegenüber dem Nebenzollamte I. Klasse in Fiumalbo.
Modena	"	Hauptzollamt I "	

Stanowisko urzędu	Siedlisko władzy powiatowéj finansowéj	Kategorya ogólnych co do oclenia praw	Prawa szczególne wyjątkowe
Riana	Massa	Urząd celny przyboczny Klasy II.	
Gallicano	"	" " II.	
Turritecava	"	" " I.	
Fabbriche	"	" " II.	
Fornovolasco	"	" " II.	
Isolasanta	"	" " II.	
Broglio	"	" " II.	
Castelnuovo z 1 posterunkiem awizyjnym	"	" " I.	
Montignoso	"	" " II.	
Cappanaccia z 1 posterunkiem awizyjnym	"	" " I.	Potwierdza wychód towarów przechodowych bez ograniczenia.
Massa	"	Główny urząd celny Klasy II.	Używa praw urzędu celnego głównego Klasy I. co do oclenia wchodowego towarów tkanych i dzianych (Klasa XVI. pozycyi taryfowéj 64, 65, 66, 67) taryfy celnéj.
S. Giuseppe	"	Urząd celny przyboczny Klasy I.	Potwierdzają wychód towarów przechodowych bez ograniczenia.
Avenza	"	" " I.	
Parmignola	"	" " I.	
Fontia	"	" " II.	Upoważniony do wykonania §. 224 ustawy o cłach i monopoliach rządowych, dla oliwek.
Carrara	"	" " I.	
Caniparola	"	" " I.	
Bettola di Caprigliola	"	" " I.	

Standort des Amtes	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
Riana	Massa	Nebenzollamt II. Klasse	
Gallicano	"	" II. "	
Turritecava	"	" I. "	
Fabbriche	"	" II. "	
Fornovolasco	"	" II. "	
Isolasanta	"	" II. "	
Broglio	"	" II. "	
Castelnuovo mit 1 Aviso-Posten	"	" I. "	
Montignoso	"	" II. "	
Cappanaccia mit 1 Aviso-Posten	"	" I. "	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
Massa	"	Hauptzollamt II. "	Hat das Befugniß eines Hauptzollamtes I. Klasse bezüglich der Eingangsverzollung von Webe- und Wirkwaaren (Klasse XVI. Tarifpost 64, 65, 66, 67) des Zolltarifes.
S. Giuseppe	"	Nebenzollamt I. "	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
Avenza	"	" I. "	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
Parmignola	"	" I. "	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
Fontia	"	" II. "	Ermächtiget zur Vollziehung des §. 224 der Zoll- u. Staats-M. O. für Oliven
Carrara	"	" I. "	
Caniparola	"	" I. "	
Bettola di Caprigliola	"	" I. "	

Stanowisko urzędu	Siedlisko władzy powiatowéj finansowéj	Kategorya ogólnych co do oclenia praw	Prawa szczególne wyjątkowe
Albiano	Massa	Urząd celny przyboczny Klasy II.	
Lopiedi e Metti	"	" " II.	
Pagliardiccio	"	" " II.	
Stadomelli	"	" " II.	
Rocchetta	"	" " II.	
Reggio	Reggio	Główny urząd celny Klasy I.	
Guastalla	"	Urząd celny przyboczny Klasy II.	Upoważniony do oclenia wchodowego mąki cukrowéj bez ograniczenia nieprzeznaczonéj dla rafineryj.

Wykaz urzędów celnych

w Księstwie Parmy.

Piacenza	Parma	Główny urząd celny Klasy I.	
Parma	"	" " I.	
Pontremoli	"	" " II.	Używa praw głównego urzędu celnego Klasy I. co do oclenia wchodowego towarów tkanych i dzianych Kl. XVI., pozycyi taryfowéj 64, 65, 66, 67 taryfy celnéj.
Boscotosca	"	Urząd celny przyboczny Klasy I.	Potwierdza wychód towarów przechodowych bez ograniczenia na rzece *Po*.
Olmo	"	" " II.	

Standort des Amtes	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
Albiano	Massa	Nebenzollamt II. Klasse	
Lopiedi e Metti	"	" II. "	
Pagliardiccio	"	" II. "	
Stadomelli	"	" II. "	
Rocchetta	"	" II. "	
Reggio	Reggio	Hauptzollamt II. "	
Guastalla	"	Nebenzollamt I. "	Ermächtiget zur Eingangsverzollung des nicht für Raffinerien bestimmten Zuckermehles ohne Beschränkung.
Verzeichniß der Zollämter im Herzogthume Parma.			
Piacenza	Parma	Hauptzollamt I. Klasse	
Parma	"	" I. "	
Pontremoli	"	" II. "	Hat das Befugniß eines Hauptzollamtes I. Klasse bezüglich der Eingangsverzollung von Webe- und Wirkwaaren, Klasse XVI, Tarifpost 64, 65, 66, 67 des Zoll-Tarifes.
Boscotosca	"	Nebenzollamt I. "	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren auf dem Po ohne Beschränkung.
Olmo	"	" II. "	

Stanowisko urzędu	Siedlisko władzy powiatowéj finansowéj	Kategorya ogólnych co do oclenia praw	Prawa szczególne wyjątkowe
Castel St. Giovanni z 1 posterunkiem awizyjnym........	Parma	Urząd celny przyboczny Klasy I.	Potwierdza wychód towarów przechodowych bez ograniczenia.
Creta..	„	„ „ II.	Upoważniony do wystawiania boletów przekazawczych na wino genueńskie ordynaryjne.
Vicobarone..................................	„	„ „ II.	
Tarsara..	„	„ „ II.	
Nibbiano	„	„ „ II.	
Cicogni	„	„ „ II.	
Mezzano Scotto............................	„	„ „ II.	
Colé	„	„ „ II.	
Ozzola	„	„ „ II.	
Cola di Brugneto........................	„	„ „ II.	
Pietro Sorelle..............................	„	„ „ I.	
Monte Tomarlo	„	„ „ II.	
Santa Maria del Taro..............	„	„ „ II.	
Cento Croci..................................	„	„ „ I.	
Zeri	„	„ „ II.	Upoważniony do przekazania do głównego urzędu celnego Klasy II. *Pontremoli* dla skóry wyprawnéj, skórek wyprawianych i skór niewyprawnych, dla ryb wszelkiego rodzaju, świéżych, solonych, wędzonych, marynowanych i suszonych.
Rossano..	„	„ „ II.	

Standort des Amtes	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
Castel St. Giovanni mit 1 Aviso-Posten	Parma	Nebenzollamt I. Klasse	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
Creta	"	" II. "	Ermächtiget zur Ausfertigung von Anweisbolleten für gemeinen genuesischen Wein.
Vicobarone	"	" II. "	
Tarsara	"	" II. "	
Nibbiano	"	" II. "	
Cicogni	"	" II. "	
Mezzano Scotto	"	" II. "	
Colé	"	" II. "	
Ozzola	"	" II. "	
Cola di Brugneto	"	" II. "	
Pietro Sorelle	"	" I. "	
Monte Tomarlo	"	" II. "	
Santa Maria del Taro	"	" II. "	
Cento Croci	"	" I. "	
Zeri	"	" II. "	Ermächtiget zur Anweisung an das Hauptzollamt II. Klasse Pontremoli von Leder, zugerichteten Fellen und Häuten, frischen, eingesalzenen, geräucherten, marinirten und getrockneten Fischen aller Art.
Rossano	"	" II. "	

97.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 26. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXX., nr. 97, wydana dnia 1. Czerwca 1853)

moc mające we wszystkich krajach koronnych powszechnego Związku celnego,

o celném postępowaniu z cebulami, czosnkiem, porami i trybulką (szczypiórkiem).

W porozumieniu z Ministerstwem Handlu postanawia się, iż następujące ogrodowiny, jakoto: cebula, czosnek, szczypiórek czyli trybulka i pory, pod względem postępowania celnego, wporządkowane zostają między jarzyny, wspomnione w oddziale 10. taryfy celnéj z dnia 6. Listopada 1852.

Postanowienie niniejsze wejdzie w wykonanie z tym dniem, w którym takowe do wiadomości podaném zostanie pojedynczym urzędom celnym przez władze przełożone.

Baumgartner m. p.

98.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 27. Maja 1853,

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 23. Kwietnia 1853, ustawa o mesażeryach i sztelfurach z dnia 7, Grudnia 1850 (Dziennik praw Państwa rok 1851 nr. 1.), rozciągniona zostaje na Węgry, Kroacyę i Slawonię, na Województwo Serbskie z Banatem Temeskim i na Siedmiogród.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXX., nr. 98, wydaną dnia 1go Czerwca 1853.

99.

Patent Cesarski z dnia 29. Maja 1853,

moc mający w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém,

którym zaprowadzoną zostaje dla tego kraju koronnego powszechna księga ustaw cywilnych z dnia 1. Czerwca 1811 z niektóremi ograniczeniami i bliższemi postanowieniami i z dodatkiem późniejszych rozporządzeń, przy tém oraz postanowieniu, iż takowa w życie wejść ma z dniem 1. Września 1853 r.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXI., nr. 99, wydaną dnia 7go Czerwca 1853.

97.

Erlaß des Finanzministeriums vom 26. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXX. Stück, Nr. 97, ausgegeben am 1. Juni 1853)

giltig für sämmtliche Kronländer des allgemeinen Zollverbandes,

betreffend die Zollbehandlung von Zwibeln, Knoblauch, Porri und Schnittlauch

Man findet im Einvernehmen mit dem Handelsministerium zu bestimmen, daß folgende Gartengewächse, als: Zwiebeln, Knoblauch, Schnittlauch und Porri, in Absicht auf die Zollbehandlung, den in der Abtheilung 10 des Zolltarifes vom 6. November 1852 genannten Gemüsen angereiht werden.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, mit welchem sie den einzelnen Zollämtern von der vorgesetzten Behörde bekannt gemacht werden wird.

Baumgartner m. p.

98.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. Mai 1853,

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 23. April 1853, eine erweiterte Anwendung des Gesetzes vom 7. Dezember 1850 (Reichs-Gesetzblatt Jahrgang 1851, Nr. 1) über Messagerien und Stellfuhren auf Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und auf Siebenbürgen festgesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXX. Stück, Nr. 98, ausgegeben am 1. Juni 1853.

99.

Kaiserliches Patent vom 29. Mai 1853,

wirksam für das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wodurch für dieses Kronland das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch vom 1. Juni 1811 mit mehreren Beschränkungen und näheren Bestimmungen, und sammt einem Anhange nachträglicher Verordnungen eingeführt und vom 1. September 1853 angefangen in Wirksamkeit gesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXI. Stück, Nr. 99, ausgegeben am 7. Juni 1853.

100.

Patent Cesarski z dnia 29. Maja 1853,

obowiązujący w Wielkiem Księstwie Siedmiogrodzie,

którym zmienione zostają w tymże kraju koronnym dotychczasowe prawne rozporządzenia i urządzenia co do nabycia i wykonywania prawa własności do dóbr leżących, co do ich obciążania i zastawienia, co do stosunków prawnych z dotychczasowego sposobu dziedziczenia i z awitykalności, jaka dawniéj istniała w niektórych częściach kraju tego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXI., nr. 100, wydaną dnia 7. Czerwca 1853.

101.

Rozporządzenie Nadkomendy Wojsk i Ministerstw Finansów i Spraw Wewnętrznych z dnia 30. Maja 1853 *),

(Dziennik praw Państwa, część XXXI., nr. 101, wydana dnia 7. Czerwca 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego, uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu i Pogranicza Wojskowego,

o należytościach dla żołnierstwa egzekucyjnego, do ściągnienia podatków bezpośrednich użytego.

Najwyższém postanowieniem z dnia 26. Maja 1853 raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość, dla tymczasowego uregulowania postępowania przy wysełaniu żołnierzy egzekucyjnych przeciw osobom, z podatkami bezpośredniemi ociągającym się, ustanowić postanowienia następujące:

1.

Z dniem 1. Lipca ustanawia się należytość, którą opłacać ma podatkujący ociągający się, i przeto egzekucyi wojskowéj uległy, na trzy krajcary dziennie monetą konwencyjną dla żołnierza na dół idąc od feldwebla.

2.

Nad tę należytość obowiązany jest opieszały podatkujący dać żołnierzowi, na egzekucyi będącemu także należyte pomieszczenie i obiad bezpłatnie, jakie przepisuje patent o kwaterunku z dnia 15. Maja 1851 w przedmiocie zaopatrzenia wojska w przechodzie.

---

*) Krajowa Dyrekcya skarbowa ogłosiła postanowienia tego rozporządzenia dnia 9. Czerwca 1853 do l. 27810, wszystkim Urzędom obwodowym, powiatowym Administracyom skarbowym i Urzędom podatkowym.

100.

Kaiserliches Patent vom 29. Mai 1853,

wirksam für das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wodurch die in diesem Kronlande bisher bestehenden gesetzlichen Anordnungen und Einrichtungen in Bezug auf die Erwerbung und Ausübung des Eigenthumsrechtes auf liegende Güter, deren Belastung und Verpfändung, der Rechtsbeziehungen aus der bisherigen Erbfolge und der in einigen Theilen des Landes bestandenen Avitizität abgeändert werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt XXXI. Stück, Nr. 100, ausgegeben am 7. Juni 1853.

101.

Verordnung des Armee-Ober-Kommando's und der Ministerien der Finanzen und des Innern vom 30. Mai 1853*),

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXI. Stück, Nr. 101, ausgegeben am 7. Juni 1853),

wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, der gefürsteten Grafschaft Tirol und der Militärgrenze,

über die Gebühren der zur Eintreibung der direkten Steuern verwendeten Militär-Exekuzions-Mannschaft.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben zur vorläufigen Regulirung des Verfahrens bei Absendung von Exekuzions-Mannschaft gegen säumige Rückständner an den direkten Steuern mit Allerhöchster Entschließung vom 26. Mai 1853 nachstehende Bestimmungen vorzuzeichnen geruht:

1.

Vom 1. Juli 1853 angefangen wird die Gebühr, welche der säumige, der Militär-Exekuzion unterzogene Steuerpflichtige zu leisten hat, mit täglichen drei Kreuzern Konvenzions-Münze für den Mann, vom Feldwebel abwärts, festgesetzt.

2.

Nebst dieser Gebühr hat der exequirte Steuer-Rückständner dem Militär-Exekuzionsmanne auch das Obdach und die Mittagskost, wie sie in dem Bequartierungs-Patente vom 15. Mai 1851 für die Durchzugsverpflegung vorgezeichnet ist, unentgeltlich zu verabfolgen.

---

*) Von Seite der Finanz-Landes-Direkzion sind die Bestimmungen dieser Verordnung vom 9. Juni 1853 Z. 27810 sämmtlichen Kreisämtern, Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Steuerämtern bekannt gegeben worden.

3.

Jeżeli kilku opieszałych podatkujących jednocześnie egzekwowani być mają przez jednego żołnierza, powinność rzeczona w naturze uiszczona będzie w téj kolejności, jak to wedle okoliczności oznaczy przełożony gminy.

4.

W marszu żołnierzy egzekucyjnych do miejsca egzekucyi i nazad, dostarczyć im winni kwater i zaopatrzenia gminy lub kwaterodawcy za wynagrodzeniem należytości prawnych.

5.

W krajach koronnych, w których obecnie jeszcze istnieje cztero-tygodniowy ciąg egzekucyi wojskowéj, ogranicza się takowy na dni czternaście, atoliż po upływie dni siedmiu nastąpić ma podwojenie należytości pieniężnéj.

6.

Gdzie dotąd egzekucyjne wpływało do eraryum wojskowego, wpływać będzie takowe nadal do funduszu podatkowego, który też i koszta ponosić winien, wynikające z egzekucyi wojskowéj.

Bamberg m. p. **Bach** m. p. **J. Baumgartner** m. p.

102.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministeryum Finansów z dnia 31. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXI., nr. 102, wydana dnia 7. Czerwca 1853),

mające moc we wszystkich krajach koronnych,

o biernéj obieralności urzędników górniczo-lennych na asesorow senatu górniczego.

Celem jednostajnego postępowania oświadcza Ministeryum Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych na zaszłe zapytania, iż nie stoi nic w drodze obiéraniu urzędników górniczo-lennych na asesorów senatu górniczego.

Krauss m. p.

3.

Diese Naturalleistung hat in dem Falle, wenn mehrere Rückständner von Einem Exekuzionsmanne gleichzeitig exequirt werden, unter denselben in der Reihenfolge, welche nach Umständen von dem Gemeindevorstande zu bestimmen ist, zu wechseln.

4.

Auf dem Marsche der Exekuzions-Mannschaft an den Exekuzionsort und von demselben zurück, ist der Mannschaft sowohl Quartier als Verpflegung von den Gemeinden oder Quartierträgern gegen Vergütung der gesetzlichen Gebühren beizustellen.

5.

In jenen Kronländern, wo noch dermal eine viermonatliche Militär-Exekuzionsdauer besteht, ist dieselbe auf die Dauer von vierzehn Tagen zu beschränken, es hat aber nach Ablauf von sieben Tagen eine Verdopplung der baren Gebühr einzutreten.

6.

In soferne Exekuzionsgelder bisher an das Militär-Aerar abgeführt wurden, haben solche künftig dem Steuerfonde zuzufließen, welcher auch die aus der Militär-Exekuzion entstehenden besonderen Kosten zu tragen hat.

Bamberg m. p. **Bach** m. p. **A. Baumgartner** m. p.

102.

Verordnung des Justizministeriums im Einvernehmen mit dem Finanzministerium vom 31. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXI. Stück, Nro. 102, ausgegeben am 17. Juni 1853),

giltig für sämmtliche Kronländer,

in Betreff der passiven Wahlfähigkeit von Berglehens-Beamten zu Beisitzern eines Bergsenates.

Zur Erzielung eines gleichförmigen Benehmens findet das Justizministerium im Einvernehmen mit dem Finanzministerium über vorgekommene Anfragen zu erklären, es unterliege keinem Anstande, daß Berglehens-Beamte zu Beisitzern eines Bergsenates gewählt werden.

Krauß m. p.

103.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Finansów z dnia 2. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXI., nr. 103, wydana dnia 7. Czerwca 1853),

dotyczące rozdziału czynności, leżącego w zakresie rozwiązanego Ministerstwa Kultury krajowéj i Górnictwa.

Najwyższém postanowieniem z dnia 16. Maja 1853 raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość, co się tycze rozdziału czynności zniesionego najwyższém pismem gabinetowém z dnia 17. Stycznia 1853 Ministerstwa Kultury krajowéj i Górnictwa, między Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Finansów, rozporządzić co następuje:

Do zakresu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych należą:

1. Ustawodawstwo celem uchylenia przeszkód kultury krajowéj i lasów i popiérania téjże w ogólności;

2. wszelkie sprawy co się tycze kolonizacyi w ogólności;

3. wszelkie stowarzyszenia wiejsko- i leśno-gospodarskie;

4. zakłady naukowe gospodarstwa wiejskiego i leśnego, wyjąwszy zakład naukowy leśny w Maryabrunie, i

5. jeologiczny zakład Państwa.

Wszelkie inne czynności dalsze, przez zniesione Ministerym odbywane, należą już do Ministerstwa Finansów, jakoto:

6. zakład naukowy leśny w Maryabrunie;

7. Domeny montanistyczne;

8. Domeny montanistyczne i lasy dóbr funduszowych;

9. nadkierunek nad kopalniami i hutami eraryalnemi;

10. fabryki montanistyczne istniejące;

11. sprzedaż produktów górniczych;

12. rzecz nadawania i koncesyonowania lenności górniczych wraz z daninami górniczemi;

13. zakłady naukowe rzeczy montanistycznéj i hutniczéj, i

14. ustawodawstwo dotyczące w ogólności spraw montanistycznych.

Wedle tych poddziałów prowadzą się już obecnie czynności wyżwskazane w obu Ministeryach.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

103.

Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen vom 2. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXI. Stück, Nr. 103, ausgegeben am 7. Juni 1853),

die Theilung der im Wirkungskreise des aufgelösten Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen gelegenen Geschäfte betreffend.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 16. Mai 1853, in Absicht auf die Theilung der Geschäfte des, mit Allerhöchstem Handschreiben vom 17. Jänner 1853 aufgelösten Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen zwischen den Ministerien des Inneren und der Finanzen, Nachstehendes anzuordnen geruht:

Zum Wirkungskreise des Ministeriums des Inneren gehören:

1. Die Gesetzgebung zur Beseitigung der Hindernisse der Landes- und Forstkultur und zur Beförderung derselben überhaupt;

2. alle Angelegenheiten der Kolonisirung überhaupt;

3. alle land- und forstwirthschaftlichen Vereine;

4. die land- und forstwirthschaftlichen Unterrichts-Anstalten, mit Ausnahme der Forst-Lehranstalt zu Mariabrunn, und

5. die geologische Reichsanstalt.

Alle übrigen, bei dem aufgelösten Ministerium behandelten Geschäfte, haben nunmehr an das Finanzministerium überzugehen, namentlich:

6. Die Forst-Lehranstalt zu Mariabrunn;

7. die Montan-Domänen;

8. die Montan-Domänen- und Fondsgüter-Forste;

9. die Oberleitung der Aerarial-Berg- und Hüttenwerke;

10. die bestehenden Montan-Fabriken;

11. das Bergwerks-Produkten-Verschleißwesen;

12. das Berg-Lehen- und Konzessionswesen nebst den Bergfrohnen;

13. die Lehranstalten für Montan- und Hüttenwesen, und

14. die Montangesetzgebung überhaupt betreffen.

Nach diesen Untertheilungen haben die vorbezeichneten Geschäfte bei beiden Ministerien bereits ihren Fortgang genommen.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen vom 2. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte XXXI. Stück, Nr. 107 ausgegeben am 7. Juni 1853),

die Abtheilung der im Ministerium [illegible] für Landescultur der [illegible] Geschäfte betreffend.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 16. Mai 1853, in Bezug auf die Leitung der Geschäfte, bei mit Allerhöchstem Handschreiben vom 17. März 1853 aufgelösten Ministeriums für Landescultur und Bergwesen [illegible] anzuordnen geruht:

Dem Ministerium des Innern [illegible]:

1. Die Geschäfte zur Förderung der [illegible] der Landes- und Forstcultur und zur Verbesserung derselben überhaupt;

2. die Angelegenheiten der [illegible];

3. die [illegible] Vereine;

4. die [illegible], mit Ausnahme des Forst-Lehrinstitutes zu Mariabrunn, und

5. die geologische Reichsanstalt.

Dem [illegible] werden [illegible] zugewiesen:

6. Die Forst-Lehranstalt zu Mariabrunn;

7. die Montan-Domänen;

8. die Montan-Domänen und Montan-Forste;

9. die [illegible];

10. die bestehenden Montan-Lehranstalten;

11. das Bergwerks-Producten-Verschleißwesen;

12. [illegible];

13. die [illegible] für Bergbau und Hüttenwesen;

14. die Bergbaugesetzgebung [illegible].

Nach diesen Anordnungen haben die [illegible] Ministerien bereits ihren Vorgang genommen.

Freiherr v. Bach m. p. Freiherr v. Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXII.

Wydana i rozesłana dnia 22. Września 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 22. September 1853.

104.

Patent Cesarski z dnia 3. Maja 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXVI., nr. 81, wydana dnia 19. Maja 1853),

obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

mocą którego obwieszczona zostaje nowa ustawa o wewnętrznem urządzeniu i o porządku czynności wszelkich władz sądowych z tém postanowieniem, iż takowa w Królestwach Węgier, Kroacyi i Sławonii, w Województwie Serbskiém i w Banacie Temeskim, tudzież w Siedmiogrodzie wprowadzoną zostanie w wykonanie w dniu 1. Lipca 1853, w innych zaś krajach koronnych wtedy, gdy nowo uorganizować się mające Urzędy powiatowe (pretury) i inne władze sądowe rozpoczną działanie swoje.

My Franciszek Józef Piérwszy,

z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiéj; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Pragnąc pogodzić wewnętrzne urządzenie i porządek czynności, we wszystkich sądach z zasadami administracyi sądowéj, wyrzeczonemi w Naszym patencie z dnia 31. Grudnia 1851 r., postanowiliśmy po wysłuchaniu Naszych Ministrów, i zasięgnieniu zdania Naszéj Rady Państwa, co następuje:

104.

Kaiserliches Patent vom 3. Mai 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVI. Stück, Nro. 81, ausgegeben am 19. Mai 1853),

wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

womit ein neues Gesetz über die innere Einrichtung und die Geschäftsordnung sämmtlicher Gerichtsbehörden kundgemacht und festgesetzt wird, daß dasselbe in den Königreichen Ungarn, Kroazien und Slawonien, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate und im Großfürstenthume Siebenbürgen am 1. Juli 1853, in den übrigen Kronländern aber mit der Wirksamkeit der daselbst neu zu organisirenden Bezirks-Aemter (Präturen) und der übrigen Gerichtsbehörden in Anwendung zu treten habe.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slawonien, Galizien, Lodomerien und Illyrien, König von Jerusalem ꝛc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg ꝛc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien ꝛc. ꝛc.

haben, um die innere Einrichtung und die Geschäfts-Ordnung aller Gerichtsbehörden mit den in Unserem Patente vom 31. Dezember 1851 festgesetzten Grundsätzen der Rechtspflege in Einklang zu bringen, nach Vernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes beschlossen, wie folgt:

I.

We wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Węgier, Kroacyi i Slawonii, Województwa Serbskiego, Banatu Temeskiego i Wielkiego Księstwa Siedmiogrodzkiego, rozpocznie się moc niniejszéj ustawy z zaprowadzeniem tamże nowo organizować się mających urzędów powiatowych (pretur) i innych władz sądowych; a zaś w Królestwach Węgier, Kroacyi, Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, równie jak w Siedmiogrodzie, już na dniu 1. Lipca 1853 r.

Przezco wszelkie dawniejsze ustawy, wydane w przedmiocie niniejszéj ustawy, a mianowicie organiczna ustawa o sądach, wydana dla niektórych krajów koronnych w dniu 28. Czerwca 1850 r., nr. 258 Dz. pr. Państwa, tudzież rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 28. Lipca 1852 r., nr. 156 Dzien. pr. Pań., mocą którego wydaną została prowizoryczna instrukcya o wewnętrznêm urządzeniu i porządku czynności władz sądowych w Siedmiogrodzie, tracą moc swoję.

II.

Ponieważ w niektórych krajach koronnych wcale nie istnieje urządzenie ksiąg tabularnych i gruntowych, w innych zaś sprawy tyczące się tabuli i ksiąg gruntowych dotąd wyłącznie przydzielone są sądom powiatowym; rozumie się samo przez się, iż przepisy, zawarte w niniejszéj ustawie co do postępowania z takiemi sprawami, w krajach koronnych piérwszego rodzaju wcale żadnego nie mają zastósowania, w krajach zaś koronnych drugiego rodzaju tylko w sądach powiatowych.

III.

Co do spraw, wydarzających się w sądownictwie karném, postanowienia niniejszéj ustawy o tyle zastósowane być winny, o ile takowe, według swéj własności, zastósowanemi być mogą, i przepisy o postępowaniu karném nie zawiérają w tym względzie szczególnych rozporządzeń.

IV.

Równie też i najwyższy Trybunał sądowy winien jest stósować się do niniejszéj utawy we wszystkich sprawach, przychodzących do niego z pojedynczych krajów koronnych. Przez to jednak nie będzie nic zmienionêm ani w statucie jego, ani też w innych dla niego szczegółowo wydanych rozporządzeniach.

V.

Do sądów wojskowych ustawa niniejsza nie ma żadnego zastósowania.

VI.

W Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, tudzież w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém, przepisy

I.

In sämmtlichen Kronländern, mit Ausnahme der Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien, der Wojwodschaft Serbien, des Temeser Banates und des Großfürstenthumes Siebenbürgen, beginnt die Wirksamkeit dieses Gesetzes mit der Wirksamkeit der daselbst neu zu organisirenden Bezirks-Aemter (Präturen) und der übrigen Gerichtsbehörden; für die Kronländer Ungarn, Kroazien, Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat und für Siebenbürgen aber am 1. Juli 1853.

Hiedurch werden alle über die Gegenstände dieses Gesetzes früher bestandenen Gesetze, insbesondere das für einige Kronländer am 28. Juni 1850, Nr. 258 des Reichs-Gesetzblattes, ergangene organische Gesetz über die Gerichtsstellen, und die Justizministerial-Verordnung vom 28. Juli 1852, Nr. 156 des Reichs-Gesetz-Blattes, wodurch eine provisorische Instrukzion über die innere Einrichtung und die Geschäfts-Ordnung der Gerichtsbehörden in Siebenbürgen erlassen wurde, außer Kraft gesetzt.

II.

Da in einigen Kronländern die Landtafel- und Grundbuchsverfassung gar nicht besteht, in anderen die Landtafel- und Grundbuchs-Angelegenheiten gegenwärtig ausschließend den Bezirksgerichten zugewiesen sind, so versteht es sich von selbst, daß die in diesem Gesetze über die Behandlung solcher Angelegenheiten enthaltenen Vorschriften, in den Kronländern der ersten Art gar keine, in denjenigen der letzten Art aber nur bei den Bezirksgerichten Anwendung finden.

III.

Auf die in der Strafrechtspflege vorkommenden Geschäfte sind die Bestimmungen des gegenwärtigen Gesetzes in soferne anzuwenden, als sie sich ihrer Beschaffenheit nach dazu eignen, und durch die Vorschriften über das Strafverfahren keine besonderen Anordnungen darüber getroffen werden.

IV.

Auch der oberste Gerichtshof hat sich in Ansehung der, aus den verschiedenen Kronländern an denselben gelangenden Angelegenheiten, nach den Vorschriften dieses Gesetzes zu benehmen. Doch wird hierdurch an dem für denselben bestehenden Statut und den übrigen für denselben erlassenen besonderen Bestimmungen nichts geändert.

V.

Auf die Militärgerichte findet das gegenwärtige Gesetz keine Anwendung.

VI.

In den Königreichen Ungarn, Kroazien und Slawonien, der Wojwodschaft Serbien, dem Temeser Banate und dem Großfürstenthume Siebenbürgen haben die

zawarte w pierwszéj części niniejszéj ustawy co do zakresu czynności władz sądowych, co do mianowania na miejsca służbowe, przenoszenia na stan spoczynku i wyrokowania w przypadkach dyscyplinarnych, wprowadzone będą w wykonanie dopiéro po zaprowadzeniu nowo uorganizować się mających władz sądowych.

Do owego czasu należy postępować w tych sprawach według przepisów i rozporządzeń, obowiązujących dotąd w powyższych krajach koronnych.

Również w powyższych krajach koronnych nie ma zastósowania przepis niniejszéj ustawy o bezpośredniém znoszeniu się władz sądowych z Ministerstwem Sprawiedliwości w przedmiotach dyscyplinarnych i administracyjnych, w czasie istnienia komisyj organizacyjnych; lecz tok takich czynności odbywać się winien, jak dotąd, przez też komisye, przez prowizoryczne sądy wyższe, lub w drodze Rządu wojskowo-cywilnego.

VII.

Akta, które w wspomnionych krajach koronnych w tak zwanych wiarygodnych miejscach (loca credibilia) zachowanemi były, mają aż do dalszego rozporządzenia pozostać w tém zachowaniu, a wyciągi z dokumentów, tamże złożonych, wydawane będą przez też zakłady w sposobie dotąd używanym.

VIII.

Nasz Minister Sprawiedliwości ma sobie poleconém wykonanie niniejszego patentu.

Dan w Naszém Cesarskiém głównén i stołecznén mieście Wiédniu dnia trzeciego Maja roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego, Naszego panowania w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauss** m. p.

Za najwyższym rozkazem:

Ransonnet m. p.

in dem ersten Theile dieses Gesetzes enthaltenen Vorschriften über den Wirkungskreis der Gerichtsbehörden hinsichtlich der Besetzung der Dienstplätze, der Versetzung in den Ruhestand und der Erkenntnisse in Disziplinarfällen, erst mit der Einführung der neu zu organisirenden Gerichtsbehörden in Wirksamkeit zu treten.

Bis dahin ist sich in diesen Angelegenheiten nach den in den gedachten Kronländern bisher bestehenden Vorschriften und Anordnungen zu benehmen.

Auf gleiche Weise hat in den genannten Kronländern der, in diesem Gesetze vorgesehene unmittelbare Geschäftsverkehr zwischen den Gerichtsbehörden und dem Justizministerium über Gegenstände der Disziplin und Verwaltung während des Bestandes der Organisirungskommissionen, keine Anwendung, und es hat der Gang dieser Geschäfte durch diese Kommissionen, durch die provisorischen Obergerichte, oder das Militär- und Zivilgouvernement, in der bisher bestandenen Art einstweilen fortzubestehen.

VII.

Die bisher in den erwähnten Kronländern an den sogenannten glaubwürdigen Orten (loca credibilia) aufbewahrten Akten sind bis auf weitere Verfügung in der Verwahrung derselben zu belassen, und die Ausfertigungen über die bei denselben hinterlegten Urkunden sind von diesen Instituten auf die bisher bestandene Weise zu besorgen.

VIII.

Unser Minister der Justiz ist mit dem Vollzuge des gegenwärtigen Patentes beauftragt.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien, am dritten Mai im Eintausend Achthundert dreiundfünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauß m. p.**

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

Ustawa
o wewnętrzném urządzeniu i porządku czynności władz sądowych.

Część piérwsza.
O mianowaniu, kierunku i doglądaniu władz sądowych.

Rozdział piérwszy.
O przymiotach potrzebnych do uzyskania posady przy władzach sądowych.

§. 1.

Wymogi ogólne. Przymioty potrzebne, aby być przyjętym do służby rządowéj w ogólności, wymagane są także przy mianowaniu na posady przy władzach sądowych.

§. 2.

W szczególności nikt nie może być przypuszczonym do służby przy władzach sądowych, którego obyczaje nieskazitelne i dobre zachowanie się we względzie politycznym nie są udowodnione dostatecznemi świadectwami, lub w inny sposób.

§. 3.

Osoby, które za zbrodnię, lub za wykroczenie, pochodzące z chciwości zysku, lub przeciwne publicznéj moralności, albo też za przestępstwo tego rodzaju zasądzone, lub tylko z powodu niedostateczności dowodów zostały uwolnione, również osoby, które za inne jakie przekroczenie praw skazane były na karę aresztu sześciomiesięcznego, lub jeszcze dłuższego, jako i te, które z powodu czynności prawom przeciwnych, lub nadwerężenia obowiązków, już dawniéj oddalone zostały od służby rządowéj, nie mogą, bez wyraźnego pozwolenia Jego C. K. Mości, być przypuszczonemi ani do pełnienia urzędu sędziego, ani też do innego urzędowania sądowego.

Gdyby takiéj osobie udało wcisnąć się do służby rządowéj, powinna być natychmiast oddaloną, jak skoro przeszkoda w drodze jéj stojąca odkrytą zostanie.

§. 4.

Dłużnicy, podpadli krydzie, względem których postępowanie krydalne nie jest jeszcze ukończone, lub którzy nie wykazali dokładnie, iż niemożność wypłacenia, w któréj się znajdują, tylko nieszczęściu przypisaną być musi, ró-

Gesetz über die innere Einrichtung und die Geschäftsordnung der Gerichtsstellen.

Erster Theil.

Von der Besetzung, Leitung und Ueberwachung der Gerichtsbehörden.

Erstes Hauptstück.

Von den Erfordernissen zur Anstellung bei den Gerichtsbehörden.

§. 1.

Die zur Aufnahme in den Staatsdienst im Allgemeinen vorgeschriebenen Eigenschaften sind auch zur Anstellung bei den Gerichtsbehörden erforderlich. Allgemeine Erfordernisse.

§. 2.

Niemand darf insbesondere zur Dienstleistung bei einer Gerichtsbehörde zugelassen werden, dessen untadelhaftes sittliches Betragen und gute politische Haltung nicht durch befriedigende Zeugnisse oder auf andere Art außer Zweifel gesetzt ist.

§. 3.

Personen, welche wegen eines Verbrechens, eines aus Gewinnsucht entspringenden oder der öffentlichen Sittlichkeit zuwider laufenden Vergehens, oder einer Uebertretung dieser Art schuldig erkannt, oder bloß wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel freigesprochen worden sind; ferner Personen, welche wegen einer anderen Gesetzes-Uebertretung zu einer sechsmonatlichen oder noch längeren Freiheitsstrafe verurtheilt, oder bereits früher wegen gesetzwidriger Handlungen oder Pflichtverletzungen aus dem Staatsdienste entlassen worden sind, können ohne ausdrückliche Bewilligung Seiner Majestät weder zur Ausübung des Richteramtes, oder sonst zu einer Anstellung bei Gericht zugelassen werden.

Sollte es einer solchen Person gelingen, sich in den Staatsdienst einzuschleichen, so ist dieselbe unverzüglich zu entlassen, sobald das ihr entgegenstehende Hinderniß entdeckt wird.

§. 4.

In Konkurs verfallene Schuldner, deren Konkursverhandlung noch nicht beendigt ist, oder welche nicht vollständig nachgewiesen haben, daß ihre Zahlungs-Unvermögenheit bloß einem Unglücksfalle zuzuschreiben sei, und gerichtlich erklärte Ver-

wnież marnotrawcy, sądownie za takich uznani, nie są zdolni do urzędu sędziego, ani do żadnego innego urzędowania przy sądzie.

§. 5.

Wymogi szczegółowe: a) w wydziale konceptowym;

Ktokolwiek pragnie osiągnąć przy sądzie miejsce w wydziale konceptowym, winien wykazać, iż posiada te przymioty, które są przepisane szczegółowemi rozporządzeniami, również powinien zadosyć uczynić żądaniom, wyrażonym w tychże rozporządzeniach co do znajomości języków.

Do pełnienia urzędu sędziego potrzebny jest nieodzownie ukończony dwudziesty czwarty rok wieku.

§. 6.

b) w wydziale kancelaryjnym.

W wydziale kancelaryjnym ci tylko pomieszczeni być mogą, którzy się wykażą świadectwami wiarygodnemi, iż posiadają potrzebne zdolności i wiadomości, i po których spodziewać się można, iż służbę, o którą proszą, z zadowolnieniem pełnić, i w czynnościach kancelaryjnych daléj odpowiednio wykształcać się będą. Oprócz tego muszą w sądzie, w którym pomieszczonymi być pragną, poddać się pod egzamin z dobrym skutkiem. Egzamin ten zasadza się na dokładném czytelném pisaniu dyktowanego, i na odpisywaniu pisanego, i rozciągniętym być powinien nadto na właściwe potrzebne wiadomości tam, gdzie idzie o zdatność na posadę urzędnika przy księgach gruntowych, lub na rewidenta rachunków.

Starający się o miejsce wykonawcy sądowego winni przynajmniéj umiéć czytać i pisać, i zdatnymi być do spisania relacyj sądowych.

Rozdział drugi.

O mianowaniu na urzędy przy władzach sądowych.

§. 7.

Mianowani: a) przez Jego C. K. Mość;

Mianowanie Prezydenta i Wiceprezydenta najwyszego Trybunału sądowego i sądów krajowych wyższych (tabuli banalnéj), naczelników trybunałów piérwszéj instancyi, tudzież radzców najwyższego Trybunału sądowego i sądów krajowych wyższych, zostawia Sobie Najjaśniejszy Pan.

b) przez Ministra Sprawiedliwości;

Mianowanie na inne posady sądowe należy do Ministra Sprawiedliwości, o ile następne postanowienia nie czynią wyjątku.

§. 8.

c) przez najwyższy Trybunał sądowy;

Zakres najwyższego Trybunału sądowego, co do mianowania na posady służbowe podrzędne u siebie, oznaczony jest w osobnéj ustawie.

chwender sind zu dem Amte eines Richters und zu jeder anderen Anstellung bei Gericht unfähig.

§. 5.

Besondere Erfordernisse: a) im Konzeptfache;

Bewerber um eine Anstellung im Konzeptfache bei Gerichtsbehörden haben jene Eigenschaften auszuweisen, welche durch besondere Vorschriften bestimmt sind, sowie auch den durch dieselben gestellten Anforderungen bezüglich der Sprachkenntnisse Genüge zu leisten.

Zur Ausübung des Richteramtes ist jedenfalls das zurückgelegte vierundzwanzigste Lebensjahr erforderlich.

§. 6.

b) im Kanzleifache;

Zu Anstellungen im Kanzleifache sind nur Diejenigen zuzulassen, welche sich durch glaubwürdige Zeugnisse über den Besitz der erforderlichen Fähigkeiten und Kenntnisse ausweisen, um eine befriedigende Verrichtung des angesuchten Dienstes und eine entsprechende weitere Ausbildung in Kanzleigeschäften von ihnen erwarten zu können. Auch haben sie sich vorläufig bei dem Gerichte, bei welchem sie angestellt zu werden wünschen, einer Prüfung mit gutem Erfolge zu unterziehen. Diese Prüfung hat in dem richtigen und leserlichen Niederschreiben in die Feder gesagter und in dem Abschreiben schriftlicher Aufsätze zu bestehen, und ist, in soferne es sich um die Eignung zur Stelle eines Grundbuchsbeamten oder Rechnungsrevidenten handelt, auch auf die besonderen hierzu nothwendigen Kenntnisse auszudehnen.

Bewerber um die Stelle eines Gerichtsvollziehers müssen wenigstens des Lesens und Schreibens kundig und zur Verfassung gerichtlicher Relazionen fähig seyn.

Zweites Hauptstück.

Von der Besetzung der Dienstplätze bei den Gerichtsbehörden.

§. 7.

Ernennung: a) durch Seine Majestät;

Die Ernennung der Präsidenten und Vize-Präsidenten des obersten Gerichtshofes und der Oberlandesgerichte (Banaltafel), der Vorsteher der Gerichtshöfe erster Instanz, dann der Räthe des obersten Gerichtshofes und der Oberlandesgerichte behalten Sich Seine Majestät vor.

b) durch den Justizminister;

Die Besetzung der übrigen Justiz-Bedienstungen kommt, insoferne die nachfolgenden Bestimmungen keine Ausnahme enthalten, dem Justizminister zu.

§. 8.

c) durch den obersten Gerichtshof;

Der Wirkungskreis des obersten Gerichtshofes in Bezug auf die Besetzung der untergeordneten Dienstplätze bei denselben ist in einem besonderen Gesetze festgestellt.

§. 9.

d) przez sądy krajowe wyższe i trybunały piérwszéj instancyi.

Mianowanie oficyałów i akcesistów tak przy sądach wyższych, jakoteż przy trybunałach piérwszéj instancyi i przy tych sądach powiatowych, w których sądownictwo odłączone jest od administracyi politycznéj, mianowanie bezpłatnych urzędników kancelaryjnych, o ile takowi usystemizowani są w niektórych krajach koronnych, tudzież mianowanie sług rady, wykonawców sądowych i sług sądowych przy wszystkich wyżwymienionych sądach, należy do Prezydenta sądu wyższego, w którego obrębie też sądy się znajdują.

Mianowanie służby niższéj, tak przy sądach wyższych, jakoteż przy trybunałach piérwszéj instancyi, należy do przełożonych tychże sądów. Służba przy sądach powiatowych, w których sądownictwo oddzieloném jest od administracyi politycznéj, a które nie są prowadzone przez indywidua ze stanu trybunału piérwszéj instancyi, mianowaną będzie przez Prezydenta przełożonego sądu wyższego.

§. 10.

Gdyby jednak przy mianowaniu na miejsca, wspomnione w poprzedzającym paragrafie, przyszło pominąć osoby, które według istniejących przepisów do szczególnego względu mają prawo, wówczas należy, gdy idzie o mianowanie przy piérwszéj instancyi, przedłożyć przedmiot Prezydentowi sądu wyższego, a gdy tenże zgadza się także na pominienie, lub gdy idzie o mianowanie przez Prezydenta sądu wyższego, przedłożyć rzecz do rozstrzygnienia Ministrowi Sprawiedliwości.

§. 11.

Przyjmowanie praktykantów sądowych.

Przyjmowanie praktykantów sądowych należy do Prezydenta sądu wyższego.

§. 12.

Mianowanie asesorów ze stanu handlowego, i świadomych górnictwa.

Mianowanie asesorów ze stanu handlowego przy sądach handlowych i senatach handlowych trybunałów piérwszéj instancyi, tudzież asesorów biegłych w górnictwie przy senatach górniczych, winno nastąpić na przedstawienie tych, którzy stosownie do istniejących przepisów do tego są powołani, przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwemi Ministerstwami Handlu i Skarbu.

§. 13.

Rozpisanie konkursu.

Na opróżnione miejsca służbowe, z wyjątkiem urzędu Prezydenta i Wiceprezydenta najwyższego Trybunału sądowego, sądów krajowych wyższych i przełożonych trybunałów piérwszéj instancyi, tudzież radzców sądu najwyższego, należy w powszechności rozpisać konkurs; a mianowicie, gdy idzie o miejsca służbowe przy sądach wyższych, te sądy konkurs rozpiszą, zaś gdy idzie o

§. 9.

Die Ernennung der Offiziale und Akzessisten, sowohl bei den Obergerichten, als bei den Gerichtshöfen erster Instanz und bei denjenigen Bezirksgerichten, bei welchen die Justizpflege von der politischen Administrazion getrennt ist, die Ernennung der unentgeltlichen Kanzleibeamten, in soferne solche in einzelnen Kronländern systemisirt sind, und die Ernennung der Rathsdiener, Gerichtsdiener bei allen hier angeführten Gerichtsbehörden wird dem Präsidenten des Obergerichtes eingeräumt, in dessen Sprengel die Letzteren sich befinden.

d) durch die Obergerichte und Gerichtshöfe erster Instanz.

Die Ernennung der minderen Dienerschaft ist nicht nur bei den Obergerichten, sondern auch bei den Gerichtshöfen erster Instanz, den Vorstehern dieser Gerichte überlassen. Die Dienerschaft bei den Bezirksgerichten, bei welchen die Justizpflege von der politischen Admininistrazion getrennt ist, und welche auch nicht durch Individuen aus dem Stande der Gerichtshöfe erster Instanz versehen werden, wird von dem Präsidenten des vorgesetzten Obergerichtes ernannt.

§. 10.

Wenn jedoch bei Besetzung einer der in dem vorhergehenden Paragraphe erwähnten Stellen Personen übergangen werden sollen, welchen nach den bestehenden Vorschriften eine vorzugsweise Berücksichtigung zukömmt, so ist der Gegenstand, wenn es sich um einen Ernennungsakt erster Instanz handelt, dem Obergerichts-Präsidenten, und wenn auch dieser der Uebergehung beistimmt, oder wenn es sich um einen Ernennungsakt des Obergerichts-Präsidenten selbst handelt, dem Justizminister zur Entscheidung vorzulegen.

§. 11.

Die Aufnahme der Rechtspraktikanten steht den Obergerichts-Präsidenten zu.

Aufnahme der Rechtspraktikanten.

§. 12.

Die Ernennung der Beisitzer aus dem Handelsstande bei den Handelsgerichten und den Handelssenaten der Gerichtshöfe erster Instanz, dann der bergbaukundigen Beisitzer bei den Bergsenaten, erfolgt über Vorschlag der nach den bestehenden Vorschriften hiezu Berufenen, durch den Justizminister, im Einvernehmen mit dem betreffenden Ministerium des Handels oder der Finanzen.

Ernennung der Beisitzer aus dem Handelsstande, und der bergbaukundigen Beisitzer.

§. 13.

Für die erledigten Dienstplätze, mit Ausnahme jener der Präsidenten und Vize-Präsidenten des obersten Gerichtshofes, der Oberlandesgerichte und der Vorsteher der Gerichtshöfe erster Instanz, dann der Räthe des obersten Gerichtshofes, ist in der Regel ein Konkurs auszuschreiben, und zwar für die Dienststellen bei den Obergerichten von diesen, für jene bei den Gerichtshöfen erster Instanz und bei denjenigen Be-

Konkurs-Ausschreibung.

miejsca przy trybunałach piérwszéj instancyi i przy sądach powiatowych, w których sądownictwo oddzielonóm jest od administracyi politycznéj, ten trybunał piérwszéj instancyi rozpisać winien konkurs, w którego okręgu leży sąd powiatowy.

§. 14.

Jeżeli w ciągu konkursu opróżnione zostaną równe miejsca służbowe, lub gdy przez mianowanie okaże się stopniowe posunięcie, a na niższe przez to opróżnione miejsca znajdują się stosowni kandydaci, natenczas nie jest potrzebném dalsze rozpisanie konkursu

Oprócz tych przypadków tylko za zezwoleniem Ministra Sprawiedliwości może być obsadzone miejsce służbowe bez rozpisania konkursu.

Również zostawioném jest Ministrowi Sprawiedliwości mianować na opróżnione miejsca służbowe, których obsadzenie lub przedstawienie w tym celu leży w zakresie Ministerstwa Sprawiedliwości, bez względu na rozpisanie konkursu lub uczynione przedstawienia, lub według okoliczności może uczynić przedstawienie do ich mianowania Jego C. K. Mości (§. 7.).

§. 15.

W rozpisaniu konkursu należy wyrazić przymioty potrzebne do uzyskania miejsca, tudzież płacę z niém połączoną. Należy oraz kandydatom wyznaczyć i termin czterech tygodni do przełożenia próśb swoich, licząc od dnia trzeciego zamieszczenia w gazecie.

Edykt ogłoszony być winien w gazecie przeznaczonéj do obwieszczeń w tym kraju koronnym; jeżeli zaś idzie o miejsce radzcy, także w Dzienniku urzędowym gazety Wiédeńskiéj.

§. 16.

O urządzeniu i przedłożeniu podań kandydatów.

Starający się o miejsce służbowe winien do podania swego załączyć dowody prawe mprzepisanych wymogów, czyli to w oryginale, czyli też w odpisie wierzytelnym. Kandydaci, zostający już w służbie, lub pełniący służbę tymczasowo, przedkładać winni podania swoje przez przełożonego swéj władzy zwierzchniéj.

Sędziowie powiatowi winni swoje własne, równie jak podania urzędników im podwładnych, przedkładać Prezydentowi trybunału piérwszéj instancyi, w którego obrębie sąd powiatowy się znajduje, w celu zakomunikowania onychże téj władzy sądowéj, w któréj konkurs rozpisanym został.

§. 17.

Przeszkoda pokrewieństwa i powinowactwa.

Pomiędzy przełożonymi, radzcami, głosującymi i urzędnikami konceptowymi przy trybunałach, tudzież między sędziami powiatowymi i urzędnikami konceptowymi, którzy im są podlegli, nie może mieć miejsca pokrewieństwo w linii

zirksgerichten, bei welchen die Justizpflege von der politischen Verwaltung getrennt ist von dem Gerichtshofe erster Instanz, in dessen Sprengel sich das Bezirksgericht befindet.

§. 14.

Wenn im Laufe eines Konkurses gleiche Dienstplätze erlediget werden, oder wenn durch die Besetzung eine stufenweise Vorrückung sich ergiebt, und für die unteren, hierdurch in Erledigung kommenden Dienstplätze geeignete Bewerber vorhanden sind, so kann eine weitere Konkursausschreibung unterlassen werden.

Außerdem kann die Besetzung einer Dienststelle ohne Konkursausschreibung nur mit Bewilligung des Justizministeriums stattfinden.

Dem Justizminister bleibt aber auch vorbehalten, erledigte Dienstplätze, deren Besetzung oder Vorschlag zu derselben in dem Wirkungskreise des Justizministeriums liegt, unabhängig von der stattgehabten Konkursausschreibung und von den eingelangten Vorschlägen zu besetzen, oder nach Beschaffenheit derselben (§. 7) den Antrag zu deren Besetzung Seiner Majestät vorzulegen.

§. 15.

In der Konkursausschreibung sind die Erfordernisse zur Erlangung der Stelle, und die mit derselben verbundenen Bezüge auszudrücken. Zugleich ist den Bewerbern eine Frist von vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung in die Zeitung gerechnet, zur Ueberreichung ihrer Gesuche zu bestimmen.

Das Edikt ist in dem zu den ämtlichen Kundmachungen in dem Kronlande bestimmten Zeitungsblatte, und wenn es sich um die Stelle eines Rathes handelt, auch in dem Amtsblatte der Wiener Zeitung kund zu machen.

§. 16.

Jeder Bewerber um eine Dienststelle hat seinem Gesuche die Nachweisungen über die gesetzlichen Erfordernisse zu derselben in Urschrift oder beglaubigter Abschrift beizulegen. Bewerber, welche bereits angestellt sind, oder in dienstlicher Verwendung stehen, haben ihre Gesuche mittelst des Vorstehers ihrer vorgesetzten Behörde zu überreichen. Beschaffenheit und Vorlage der Bewerbungsgesuche.

Bezirksrichter haben ihre eigenen und die Gesuche der ihnen untergeordneten Beamten dem Präsidium des Gerichtshofes erster Instanz, in dessen Sprengel das Bezirksgericht sich befindet, zur Mittheilung an die Gerichtsbehörde vorzulegen, bei welcher der Konkurs eröffnet ist.

§. 17.

Zwischen den Vorstehern, Räthen, Stimmführern und untergeordneten Konzeptsbeamten der Gerichtshöfe, dann zwischen den Bezirksrichtern und den denselben untergeordneten Konzeptsbeamten darf keine Blutsverwandtschaft in auf- und absteigender Linie, Hinderniß der Verwandtschaft und Schwägerschaft.

wstępnéj i zstępnéj, ani też w linii bocznéj aż do stryja i synowca, wuja i siostrzeńca, ani powinowactwo w tychże samych stopniach.

Przełożeni urzędów pomocniczych, inni urzędnicy kancelaryjni, wykonawcy sądowi i słudzy sądowi tak przy trybunałach, jakoteż przy sądach powiatowych, nie mogą być ani krewnymi, ani powinowatymi w powyższych stopniach ani przełożonego w urzędzie, ani też innego urzędnika, z którym zostają w stosunku podporządkowania lub kontroli.

Synowie adwokatów nie mogą służyć przy tych sądach, przy których ich ojcowie wykonują adwokaturę.

§. 18.

Gdyby tego rodzaju pokrewieństwo lub powinowactwo już istniało w jakim sądzie, lub następnie przez małżeństwo przyszło do skutku, wówczas należy niezwłocznie zaradzić temu przez stosowne przeniesienie, jednakże bez uszczerbku dla tych, którzy w tém są interesowani, ani też w taki sposób, przez któryby cierpiał inny urzędnik więcéj mający zasług, lub posiadający te same przymioty i zasługi, a stojący w równéj kategoryi lub równéj randze.

Relacyę o zachodzącéj przeszkodzie uczynić winien ten urzędnik, w którego osobie takowa się wydarza, do przełożonego sądu, a jeżeli się wydarza w osobie tegoż, tenże sam do sądu, któremu podlega. Tymczasem przełożony urzędu, lub sąd przełożony staranie mieć powinien, aby wspólny udział krewnych lub powinowatych w obradach i rozprawach uchylonym został.

§. 19.

Wyrażenie pokrewieństwa lub powinowactwa w podaniu kandydata.

Ktokolwiek stara się o miejsce służbowe, obowiązanym jest wyrazić w podaniu, czyli i w jakim stopniu pokrewieństwa lub powinowactwa zostaje z urzędnikiem lub sługą tego sądu, przy którym jest opróżnione miejsce, o które się stara.

Urzędnik, zaniedbujący uczynić to doniesienie, musi sobie, uzyskawszy miejsce, sam przypisać, gdy przeniesionym zostanie na inne miejsce służbowe, nawet w kategoryi niższéj, i poddanym będzie postępowaniu stosownemu do normaliów.

§. 20.

Rewersa utrzymania.

Starający się o miejsca bezpłatne winni udowodnić, iż utrzymanie ich zabezpieczoném jest, dopóki nie otrzymają płacy lub adjutum.

Jeżeli inna osoba zabezpiecza utrzymanie, wówczas należy w tym przedmiocie załączyć oświadczenie na pismie w formie wiarygodnéj, a na tém dołożone być musi w mieście główném kraju koronnego ze strony przełożonego

keine Seitenverwandtschaft bis einschließlich auf den Oheim und Neffen und keine Schwägerschaft bis zu demselben Grade bestehen.

Vorsteher der Hilfsämter, andere Kanzleibeamte, Gerichtsvollzieher und Gerichtsdiener, sowohl der Gerichtshöfe, als auch der Bezirksgerichte, dürfen weder mit dem Vorsteher des Gerichtes, noch mit irgend einem Beamten, mit welchem sie im Verhältnisse der Unterordnung oder Kontrole stehen, in einem der bezeichneten Grade verwandt oder verschwägert seyn.

Söhne von Advokaten dürfen bei den Gerichten, bei welchen die Väter die Advokatur ausüben, nicht angestellt werden.

§. 18.

Sollte ein Verwandtschafts- oder Schwägerschafts-Verhältniß in dieser Art bei einem Gerichte bestehen, oder in der Folge durch Ehen herbeigeführt werden, so ist sogleich durch eine angemessene Uebersetzung Abhilfe zu schaffen, jedoch ohne Nachtheil für die Betheiligten und ohne daß hierdurch ein anderer verdienstlicherer, oder bei gleichen Eigenschaften und Verdiensten in gleicher Kategorie oder gleichem Range stehender Beamte leide.

Die Anzeige des bestehenden Hindernisses ist von dem Beamten, bei welchem dasselbe obwaltet, dem Gerichtsvorsteher, und wenn es bei diesem selbst besteht, dem vorgesetzten Gerichte zu erstatten. Mittlerweile hat der Gerichtsvorsteher oder das vorgesetzte Gericht Sorge zu tragen, daß die gemeinschaftliche Theilnahme der Verwandten oder Verschwägerten an Berathungen und Verhandlungen vermieden werde.

§. 19.

Jeder Bewerber um eine Dienststelle ist verpflichtet, in dem Gesuche anzuzeigen, ob und in welchem Grade der Verwandtschaft oder Schwägerschaft er zu einem Beamten oder Diener des Gerichtes steht, bei welchem die angesuchte Stelle erlediget ist. Bezeichnung der Verwandtschaft oder Schwägerschaft in dem Bewerbungsgesuche.

Der Beamte, welcher diese Anzeige zu machen unterläßt, muß es sich, falls er die angesuchte Stelle erlangt, selbst zuschreiben, wenn er auf einen anderen Dienstplatz, auch in einer geringeren Kategorie übersetzt, oder der normalmäßigen Behandlung unterzogen wird.

§. 20.

Bewerber um unentgeltliche Dienstplätze haben nachzuweisen, daß ihr Unterhalt bis zur Erlangung eines Gehaltes oder Adjutums gesichert sei. Unterhalts-Reverse.

Wird der Unterhalt von einer anderen Person zugesichert, so muß darüber eine schriftliche Erklärung in rechtskräftiger Form beigebracht werden, und auf derselben in der Hauptstadt des Kronlandes von dem Gemeindevorstande, an anderen Orten aber von

gminy, w innych miejscach zaś ze strony politycznéj władzy powiatu to potwierdzenie, iż wystawiciel może dopełnić przyjętego zobowiązania, bez uszczerbku innych obowiązków swoich.

Oświadczenia względem utrzymania, wystawione przez adwokatów, mających prawo zastępowania stron przy sądzie, przy którym kandydat pragnie być pomieszczonym, nie mogą być przyjęte.

§. 21.

Jeżeli wystawiciel dokumentu oświadczy następnie, iż nie jest w stanie daléj dawać utrzymania, wówczas należy żądać od niego urzędowego poświadczenia niemożności, i zasięgnąć wiadomości o jéj przyczynie.

Jeżeli się przytém okaże, iż urzędnik stał się winnym podstępu, wówczas postąpić należy z nim w drodze dyscyplinarnéj, a według okoliczności oddalić go z urzędu, do którego się wcisnął podstępnym sposobem.

§. 22.

Tablice kwalifikacyjne.

Do podania takiego kandydata, który już zostaje w służbie, należy dołączyć tablicę kwalifikacyjną według wzoru nr. 1.

Piérwsze cztéry rubryki winien wypełnić sam kandydat, resztę pięć rubryk wypełni przełożony władzy, do którego podanie ma być wniesionem.

§. 23.

Zdanie o kwalifikacyi objawione być powinno z największą sumiennością i z tém wyraźném oznaczeniem, czyli kandydat okazał dostateczne, dobre lub odszczególniające zdolności i aplikacyę. Również należy dodać, czyli zdatnym jest do miejsca, o które prosi, lub nie.

Jeżeli podanie ma być przesłaném do innego sądu, wówczas tylko przełożony sądu, który takowe przeséła, winien dać zdanie swoje. Co do urzędników kancelaryjnych i sług, przełożeni sądów winni są w razie potrzeby zapytać się o zdanie przełożonego właściwego urzędu, lub dyrektora kancelaryi: co do sędziów powiatowych lub urzędników przy sądach powiatowych, starających się o miejsca, winien się zapytać o zdanie członków sądu, którymby mogli być znani z czynności urzędowych.

§. 24.

Co się tyczy kandydatów, zostających przy sądzie, którego przełożony ma mianować, lub przedstawienie względem mianowania czynić, należy zasięgnąć zdania o kwalifikacyi jeszcze przed naradą nad obsadzeniem, lub przedstawieniem.

der politischen Bezirksbehörde die Bestätigung beigefügt seyn, daß der Aussteller der übernommenen Verpflichtung unbeschadet seiner anderweitigen Pflichten nachkommen könne.

Unterhalts-Erklärungen solcher Advokaten, welche bei dem Gerichte, bei welchem der Bewerber angestellt werden will, zur Parteien-Vertretung berechtiget sind, dürfen nicht angenommen werden.

§. 21.

Erklärt der Aussteller der Urkunde später, daß er den Unterhalt nicht mehr zu geben im Stande sei, so ist auf eine ämtliche Bestätigung der Unvermögenheit zu dringen, und über die Ursache derselben Erkundigung einzuholen.

Zeigt sich hierbei, daß der Beamte sich eine Hintergehung habe zu Schulden kommen lassen, so ist gegen ihn im Disziplinarwege, nach Umständen selbst mit der Entlassung von der erschliechenen Stelle vorzugehen.

§. 22.

Qualifikazions-Tabellen.

Jedem Gesuche eines Bewerbers, welcher bereits im Dienste steht, ist eine Qualifikazions-Tabelle nach dem Formulare Nr. 1 beizulegen.

Die ersten vier Rubriken hat der Bewerber selbst auszufüllen, die übrigen fünf Rubriken werden von dem Vorsteher der Behörde ausgefüllt, welchem das Gesuch zu überreichen ist.

§. 23.

Das Gutachten über die Qualifikazion ist mit der strengsten Gewissenhaftigkeit und mit der bestimmten Bezeichnung abzugeben, ob der Bewerber hinreichende, gute oder ausgezeichnete Fähigkeiten und Verwendung an den Tag gelegt habe. Auch ist jederzeit beizufügen, ob derselbe zu der angesuchten Stelle geeignet sei oder nicht.

Ist das Gesuch an ein anderes Gericht zu übersenden, so hat bloß der Vorsteher des Gerichtes, welcher dasselbe übersendet, das Gutachten abzugeben. Ueber Beamte der Kanzlei und Diener haben die Vorsteher der Gerichtshöfe erforderlichen Falles das Gutachten des betreffenden Amtsvorstehers oder des Kanzlei-Direktors; über Bezirksrichter oder Angestellte der Bezirksgerichte, welche sich um Stellen bewerben, von den Mitgliedern des Gerichtes, denen sie aus dem Geschäftsverkehre bekannt seyn können, Auskunft einzuholen.

§. 24.

Hinsichtlich derjenigen Bewerber, die bei dem Gerichte angestellt sind, dessen Vorsteher die Besetzung vorzunehmen oder den Besetzungsvorschlag zu erstatten hat, ist das Gutachten über die Qualifikazion stets der Berathung über die Besetzung oder den Vorschlag vorauszuschicken.

§. 25.

Przy przedstawianiu podań o przeniesienie na inne miejsce służbowe równéj kategoryi, należy także wyjawić zdanie co do okoliczności, które proszący wprowadza na poparcie swéj prośby o przeniesienie.

§. 26.

Przedstawienie do obsadzenia.

Piérwsze przedstawienie czynić winien zawsze przełożony sądu, przez który konkurs rozpisanym został, i jeżeli to jest sąd piérwszéj instancyi, przedłożyć takowe Prezydyum sądu wyższego. Jeżeli idzie o mianowanie, zastrzeżone Jego C. K. Mości, wówczas Prezydyum sądu wyższego winno przedstawienie otrzymane od piérwszéj instancyi, wraz z opinią swoją, a jeżeli sam sąd wyższy rozpisał konkurs, swoje własne przedstawienie przedłożyć Prezydentowi najwyższego Trybunału sądowego, który takowe z dołączeniem swojéj opinii przedłożyć winien Ministrowi Sprawiedliwości.

§. 27.

Co do miejsc służbowych, których obsadzenie należy do Ministra Sprawiedliwości, przedstawienia prezydyów sądów piérwszéj instancyi przedkładane być winny Ministrowi Sprawiedliwości przez Prezydya sądów wyższych, przedstawienia zaś tychże wprost onemuż.

§. 28.

W celu obsadzenia miejsc służbowych i przedstawiania co do tychże, również do innych spraw osobowych i dyscyplinarnych, przełożony w sądach kolegialnych winien wybrać stałą komisyę pod swojém lub swego zastępcy prezydyum, złożoną w stosownéj liczbie członków senatu, nie mającéj w powszechności wynosić mniéj jak cztérech, a nie więcéj jak ośmiu, i do tego powołać onych członków senatu, względem których przełożony ma zaufanie, iż posiadają dokładną wiadomość stanu osobowego urzędników, i mają stałą chęć, skierować wybór na najgodniejszego kandydata. W téj komisyi należy rozbiérać pytanie, tyczące się mianowania na miejsca służbowe i przedstawienia na takowe.

§. 29.

Zasady, które należy zachowywać przy mianowaniu na miejsca służbowe i czynienie wniosków co do tychże.

Przy naradach nad obsadzeniem miejsc służbowych i czynieniu przedstawień każdy głosujący winien postępować z największą sprawiedliwością, i według własnego przekonania, i mieć wzgląd na najzdolniejszych, najzasłużeńszych i najgodniejszych, nawet i wtenczas, gdyby się o to nie podawali. Przytém należy dokładnie rozważyć zdolności i wiadomości okazane, doświadczoną pilność

§. 25.

Bei Einbegleitung von Gesuchen um eine Uebersetzung an einen anderen Dienstort in gleicher Eigenschaft ist auch über die Umstände, welche von dem Bewerber als Beweggründe für die Uebersetzung angeführt werden, die Aeußerung abzugeben.

§. 26.

Besetzungs-Vorschläge.

Den ersten Vorschlag hat stets der Vorsteher des Gerichtes, von welchem der Konkurs ausgeschrieben worden ist, zu erstatten, und denselben, wenn es ein Gericht erster Instanz ist, dem Obergerichts-Präsidium vorzulegen. Handelt es sich um eine Stelle, deren Besetzung Seiner Majestät vorbehalten ist, so hat das Obergerichts-Präsidium den ihm von der ersten Instanz zugekommenen Vorschlag mit seinem eigenen Antrage, oder wenn der Konkurs von dem Obergerichte ausgeschrieben worden ist, seinen eigenen Besetzungsvorschlag dem Präsidenten des obersten Gerichtshofes vorzulegen welcher denselben mit Beifügung seines Gutachtens an den Justizminister zu befördern hat.

§. 27.

In Ansehung der Dienstplätze, deren Besetzung dem Justizminister zusteht, sind die Vorschläge der Präsidien der Gerichte erster Instanz mittelst der Präsidien der Obergerichte, und die Vorschläge der letzteren unmittelbar dem Justizminister vorzulegen.

§. 28.

Zum Behufe der Dienstbesetzungen und der Vorschläge zu denselben, dann für die übrigen Personal- und Disziplinar-Angelegenheiten, ist bei den Gerichts-Kollegien, von deren Vorsteher eine ständige Kommission unter seinem oder seines Stellvertreters Vorsitze aus einer angemessenen Zahl von Mitgliedern des Rathsgremiums, welche in der Regel nicht weniger als vier, und nicht mehr als acht betragen soll, zusammenzusetzen, und sind hierzu jene Mitglieder des Rathsgremiums zu wählen, welchen der Vorsteher eine genaue Kenntniß des Beamtenpersonales, und den ernsten Willen, die Wahl auf den würdigsten Kandidaten zu lenken, zutraut. In dieser Kommission sind die Dienstbesetzungen und die Vorschläge zu denselben in Vortrag zu bringen. Die Stimmen der Kommissionsglieder sind berathend und binden den Vorsteher nicht.

§. 29.

Bei Besetzung von Dienstplätzen und Erstattung von Vorschlägen zu beobachtende Grundsätze.

Bei den Berathungen über die Besetzung von Dienstplätzen und Erstattung von Besetzungsvorschlägen hat jeder Stimmführer mit der strengsten Gerechtigkeit und nach eigener Ueberzeugung vorzugehen und stets auf die fähigsten, verdientesten und vertrauenswürdigsten Personen, auch dann, wenn sie nicht eingeschritten wären, Rücksicht zu nehmen. Es sind hierbei die bewiesenen Fähigkeiten und Kenntnisse, der

i gorliwość, szczególne zasługi, moralność i zachowanie się kandydata we względzie politycznym.

§. 30.

Gdyby kandydaci, uważani za godnych miejsca, o które prosili, nie udowodnili jednego z wymaganych przymiotów, a brak takowych nie jest wiadomym, lub gdy jest wątpliwém, czyli zachodzi względem nich przeszkoda prawna, wówczas należy przed obsadzeniem miejsca służbowego rozwiązać powstałą wątpliwość w sposobie stosownym.

§. 31.

Czas wstąpienia do służby.

Każdy urzędnik lub sługa winien wstąpić do służby mu nadanéj zaraz po otrzymaniu dekretu, którym mianowany został, lub gdy już jest w służbie, po uwolnieniu od téjże.

Jeżeli przeniesienie na nowe miejsce służby wymaga dłuższego czasu, natenczas powinien przez dawniejszego przełożonego swego prosić o pozwolenie dalszego terminu u przełożonego tego sądu, do którego przydzielonym został.

§. 32.

Składanie przysięgi osób sądowych.

Żaden urzędnik sądowy lub sługa nie może pełnić urzędu swego, nie złożywszy wprzód przepisanéj przysięgi służbowéj.

Składanie przysięgi przez urzędników i sług sądowych nie tylko ma miejsce przy wstąpieniu do służby rządowéj, lecz także przy każdém wstąpieniu na wyższą posadę sądową.

§. 33.

Prezydenci sądów wyższych składają przysięgę służbową w ręce Ministra, lub tego, którego Minister do tego zadeleguje.

Przełożeni trybunałów piérwszéj instancyi składają przysięgę przed Prezydentem sądu wyższego, przełożeni sądów powiatowych, w których sądownictwo oddzieloném jest od administracyi politycznéj przed prezydentem trybunału piérwszéj instancyi, w którego obrębie sąd się znajduje, radzcy i inni urzędnicy konceptowi trybunałów, dyrektorowie urzędów pomocniczych, przed przełożonym sądu, do którego są przydzielonymi.

Podrzędni urzędnicy kancelaryjni i słudzy złożą przysięgę przed przełożonym urzędu pomocniczego.

§. 34.

Asygnowanie płacy.

W powszechności dzień złożenia przysięgi jest dniem, od którego się zaczyna dla urzędnika pobiéranie płacy.

bezeigte Fleiß und Eifer, die besonderen Verdienste, die Sittlichkeit und politische Haltung der Bewerber in genaue Erwägung zu ziehen.

§. 30.

Sollten Bewerber, welche der angesprochenen Stelle würdig angesehen werden, irgend eine der erforderlichen Eigenschaften nicht nachgewiesen haben, ohne daß der Abgang derselben bekannt ist, und sollte es zweifelhaft seyn, ob ihnen ein gesetzliches Hinderniß entgegenstehe, so ist der entstandene Zweifel vor Besetzung des Dienstplatzes auf geeignete Weise zu lösen.

§. 31.

Zeitpunkt des Dienst-antrittes.

Jeder Beamte oder Diener hat den ihm verliehenen Dienstposten nach Empfang des Ernennungsdekretes, oder, wenn er bereits im Dienste ist, nach Enthebung von dem letzteren sogleich anzutreten.

Fordert die Uebersiedelung an den neuen Dienstort längere Zeit, so hat er mittelst seines früheren Vorstehers bei dem Vorsteher des Gerichtes, welchem er zugewiesen wurde, um die Bewilligung einer weiteren Frist einzuschreiten.

§. 32.

Beeidigung der Gerichts-Personen.

Kein Justizbeamte oder Diener darf sein Amt ausüben, ohne den vorgeschriebenen Diensteid abgelegt zu haben.

Die Beeidigung der Justizbeamten und Diener findet nicht nur bei dem Eintritte in den Staatsdienst, sondern auch bei jedem Antritte eines höheren Dienstpostens Statt.

§. 33.

Die Präsidenten der Obergerichte legen den Diensteid in die Hände des Ministers oder desjenigen ab, welchen der Minister hierzu delegirt.

Die Vorsteher der Gerichtshöfe erster Instanz werden von dem Präsidenten des Obergerichtes, die Vorsteher der Bezirksgerichte, bei welchen die Justizpflege von der politischen Verwaltung getrennt ist, von dem Präsidenten des Gerichtshofes erster Instanz, in dessen Sprengel das Gericht sich befindet, Räthe und andere Konzeptsbeamte der Gerichtshöfe, die Direktoren der Hilfsämter, von dem Vorsteher des Gerichtes, welchem sie zugewiesen sind, beeidet.

Untergeordnete Kanzleibeamte und Diener werden von dem Vorsteher des Hilfsamtes in Eid und Pflicht genommen.

§. 34.

Anweisung der Bezüge.

In der Regel ist der Tag der Eidesablegung auch der Anfangstag des Bezuges der Besoldung für den Beamten.

Wyjątki mają miejsce w następujących przypadkach:

a) Jeżeli urzędnik z przyczyn urzędowych nie jest w możności złożenia przysięgi służbowéj, wówczas należy się mu płaca od dnia, w którym mu był wręczony dekret nominacyi;

b) jeżeli urzędnik przy wstąpieniu do służby nie ma obowiązku składania nowéj przysięgi służbowéj, natenczas pobiérać będzie płacę, połączoną z nową posadą od dnia wstąpienia do służby;

c) w przypadkach, w których w skutku opróżnienia miejsca służbowego urzędnicy téj saméj kategoryi mają się posuwać do wyższéj klasy płacy, wyższa płaca przechodzi na tego urzędnika, który powołanym jest do tego po obsadzeniu miejsca opróżnionego, a to od dnia wstrzymania płacy poprzedniéj; rzeczywiste asygnowanie wyższéj płacy zaś wtenczas tylko miejsce miéć może, jeżeli obsadzenie miejsca opróżnionego zostało rozstrzygnięte i takowe rzeczywiście obsadzoném będzie.

§. 35.

Asygnowanie płacy dla urzędników mianowanych przez Jego C. K. Mość, lub przez Ministra Sprawiedliwości, nastąpi przez tegoż w drodze Ministerstwa Skarbu.

Co do innych urzędników i sług, prezydyum sądu, które mianowało, udzieli o tém wiadomości władzy skarbowéj krajowéj.

§. 36.

W celu rzeczywistego wypłacania asygnowanéj płacy powinna władza, przy któréj urzędnik złożył przysięgę, lub gdy nie było przysięgi, powinna ta władza lub ten przełożony urzędu, któremu urzędnik pod względem wstąpienia do służby podlega, zawiadomić kasę, do któréj płaca asygnowaną została, według okoliczności o dniu złożonéj przysięgi, albo doręczonego dekretu, albo wstąpienia do służby (§. 34); jeżeli zaś ma być zastanowioną płaca, którą urzędnik dawniéj pobiérał, zawiadomić także należy kasę, w któréj płaca zastanowioną być ma.

§. 37.

Postanowienia co do posuwania się urzędników do wyższych klas płacy, pochodzić będą, względem urzędników najwyższego Trybunału sądowego, od Prezydyum tegoż Trybunału, zaś względem wszystkich innych urzędników, od prezydyów sądów wyższych i rzeczywiste wypłacanie ich w należytości asygnowane będzie w drodze władzy skarbowéj krajowéj.

Ausnahmen finden in folgenden Fällen Statt:

a) Ist ein Beamter aus ämtlichen Ursachen gehindert, den Diensteid abzulegen, so gebührt ihm die Besoldung vom Tage der Zustellung des Ernennungs-Dekretes;

b) hat ein Beamter bei dem Antritte des Dienstes keinen neuen Diensteid abzulegen, so beginnt der Bezug der mit der neuen Stelle verbundenen Besoldung mit dem Tage des Dienstantrittes;

c) in denjenigen Fällen, wo in Folge der Erledigung eines Dienstplatzes, Beamte der nämlichen Kategorie in eine höhere Gehaltsklasse vorzurücken haben, geht der höhere Gehalt auf denjenigen Beamten über, welcher zu demselben nach erfolgter Besetzung der erledigten Stelle berufen ist, vom Tage der vorhergegangenen Einstellung; die wirkliche Anweisung des höheren Gehaltes hat aber erst dann zu geschehen, wenn über die Besetzung der erledigten Stelle entschieden und dieselbe wirklich besetzt wird.

§. 35.

Die Anweisung der Bezüge für die von Seiner Majestät oder von dem Justizminister ernannten Beamten wird von dem Letzteren im Wege des Finanzministeriums veranlaßt.

Bezüglich der übrigen Beamten und Diener liegt dem Präsidium des Gerichtes, welches die Ernennung vorgenommen hat, ob, dieselbe der Finanz-Landesbehörde bekannt zu geben.

§. 36.

Zur Flüssigmachung der angewiesenen Bezüge hat die Behörde, bei welcher der Beamte den Eid abgelegt hat, oder wenn keine Eidesablegung stattfindet, diejenige Behörde oder derjenige Amtsvorsteher, welchem der Beamte in Beziehung auf seinen Dienstantritt untersteht, nach Beschaffenheit der Umstände den Tag der Eidesleistung, der Zustellung des Ernennungs-Dekretes oder des Dienstantrittes (§. 34) der Kasse, bei welcher der Bezug der Besoldung angewiesen wurde, und falls zugleich die von dem Beamten früher bezogenen Gebühren einzustellen sind, auch derjenigen Kasse anzuzeigen, bei welcher die Einstellung zu geschehen hat.

§. 37.

Die Bestimmungen über die Vorrückungen in höhere Gehaltsklassen sind bezüglich der Beamten des obersten Gerichtshofes von dem Präsidium dieses Gerichtshofes, bezüglich aller anderen Gerichtsbeamten von den Obergerichtspräsidien zu treffen, und die Flüssigmachung mittelst der Finanzlandesbehörde zu veranlassen.

§. 38.

Zamiana w służbie.

Na zamianę miejsc służbowych można pozwolić tylko z bardzo ważnych powodów. Podanie o tém zanosić należy do Prezydyum sądu wyższego, a jeżeli idzie o zamianę między urzędnikami, nie będącymi w obrębie tego samego sądu wyższego, do Ministra Sprawiedliwości.

Prezydyum sądu wyższego powinno w skutku uczynionych do niego podań poczynić należne dochodzenia, i przedłożyć rozprawę z opinią swoją do rozpoznania Ministra Sprawiedliwości Zamiana w służbie, któréj obsadzenie zostawionêm jest w §. 7. Jego C. K. Mości, może miéć miejsce tylko za najwyższém pozwoleniem Jego C. K. Mości.

§. 39.

Przez zamianę w służbie służba nie powinna cierpiéć, aniteż trzecia osoba nie może doznawać uszczerbku w swych prawach. Dla tego tym, którzy się zamieniają, może być pozostawioną przy władzy, do której wstępują, ranga między urzędnikami równéj kategoryi stosownie do wieku służby, jaki z sobą do téjże przynoszą, lecz nigdy wyższa nad to miejsce, które zajmował urzędnik występujący przez zamianę.

§. 40.

Przeniesienie ze względu na służbę.

Jedynie Minister Sprawiedliwości może nakazać przeniesienie urzędnika ze względu służby, a co się tycze miejsc służbowych, których obsadzenie zostawionêm jest Jego C. K. Mości, tylko za Jego najwyższém zezwoleniem.

§. 41.

Zrzeczenie się miejsca służbowego.

Zrzeczenie się miejsca służbowego należy podać do przełożonego nad sądem. Zrzeczenia się uczynione bez zastrzeżenia i warunku, może przyjmować przełożony władzy, do którego zakresu należy obsadzenie miejsca służbowego, którego się urzędnik zrzeka. Zrzeczenia się miejsc służbowych, których nadanie zostawionêm jest Jego C. K. Mości, należy przedkładać Jego C. K. Mości.

Przed przyjęciem zrzeczenia się i uwolnieniem od pełnienia służby, urzędnik lub sługa nie może opuszczać służby. Tych, którzy postąpią wbrew temu zakazowi, należy w drodze dyscyplinarnéj oddalić ze służby.

§. 42.

Zrzeczenia się służby nie można przyjmować, jeżeli zrzekający się urzędnik lub sługa obwinionym jest o uczynek, dokazany na mocy ustaw karnych, lub o przekroczenie obowiązku, któreby za sobą pociągnąć mogło oddalenie ze służby.

§. 38.

Ein Tausch der Dienstplätze kann nur aus besonders wichtigen Gründen bewilliget werden. Die Gesuche sind bei dem Obergerichtspräsidium, und wenn es sich um den Tausch zwischen Individuen handelt, welche nicht in dem Sprengel des nämlichen Obergerichtes angestellt sind, bei dem Justizminister zu überreichen. Diensttausch.

Das Obergerichtspräsidium hat über die bei demselben überreichten Gesuche die erforderlichen Einvernehmungen zu pflegen und die Verhandlung mit seinem Gutachten dem Justizminister zur Entscheidung vorzulegen. Ein Diensttausch von Stellen, deren Besetzung im §. 7 Seiner Majestät vorbehalten ist, kann nur mit Allerhöchster Genehmigung stattfinden.

§. 39.

Durch einen Diensttausch darf weder der Dienst Nachtheil leiden, noch ein Dritter in seinem Rechte gekränkt werden. Es kann daher den Tauschenden bei der Behörde, zu welcher sie übertreten, unter den Beamten der gleichen Kategorie zwar der Rang nach dem mitgebrachten Dienstalter in dieser letzteren, jedoch in keinem Falle über jenen Platz hinaus vorbehalten werden, welchen der durch den Tausch austretende Beamte eingenommen hatte.

§. 40.

Versetzungen aus Dienstesrücksichten können nur von dem Justizminister, und auch von diesem rücksichtlich derjenigen Dienstplätze, deren Besetzung Seiner Majestät vorbehalten ist, definitiv nur mit Allerhöchster Genehmigung verfügt werden. Versetzungen aus Dienstes-Rücksichten.

§. 41.

Die Verzichtleistung auf eine Dienststelle ist bei dem Gerichtsvorsteher zu überreichen. Ohne Vorbehalt und Bedingung eingereichte Verzichtleistungen können von dem Vorsteher der Behörde angenommen werden, in dessen Wirkungskreis die Besetzung der Dienststelle gehört, welcher entsagt wird. Verzichtleistungen auf Dienststellen, deren Verleihung Seiner Majestät vorbehalten ist, sind Allerhöchstdemselben vorzulegen. Verzichtleistung auf eine Dienststelle.

Vor erfolgter Annahme der Verzichtleistung und Enthebung von dem Dienste darf der Beamte oder Diener den Dienst nicht verlassen. Gegen diejenigen, welche diesem zuwiderhandeln, ist im Disziplinarwege mit der Dienst-Entlassung vorzugehen.

§. 42.

Die Verzichtleistung auf den Dienst darf nicht angenommen werden, wenn der verzichtende Beamte oder Diener einer durch die Strafgesetze verbotenen Handlung oder einer Pflichtverletzung beschuldigt ist, welche die Entlassung aus dem Dienste nach sich ziehen könnte.

W takim przypadku należy oczekiwać skutku dochodzenia, i wydać orzeczenie w drodze dyscyplinarnéj. Wtedy tylko, gdy łagodniejsza kara, jak oddalenie orzeczona będzie, można przyjąć zrzeczenie się urzędnika.

§. 43.

Przeniesienie na spoczynek. Pensyonowanie, kwieskowanie.

Co do przenoszenia na spoczynek urzędników i sług sądowych, którzy przez chorobę lub wady ciała, lub z innego powodu stali się niezdatnymi do służby, obowiązywać mają przepisy, w ogólności dla urzędników i sług postanowione.

Względem tych miejsc służbowych, których obsadzenie nie jest zawisłem od Jego C. K. Mości, lub Ministra Sprawiedliwości, w powszechności Prezydyum sądu wyższego stanowić będzie o pensyonowaniu lub kwieskowaniu; jednakże Minister Sprawiedliwości może także wyjątkowo nakazać pensyonowanie lub kwieskowanie takich urzędników i sług.

Co się tycze miejsc służbowych, których nadawanie pozostawione jest Najjaśniejszemu Panu, należy takie przedstawienia względem przeniesienia na spoczynek przedkładać do najwyższego orzeczenia Jego C. K. Mości.

§. 44.

Wykazy stanu osobowego.

Każdy urzędnik lub sługa wstępujący do służby rządowéj, powinien zaraz przy objęciu służby przedłożyć przełożonemu sądu swój wykaz stanu osobowego, sporządzony według formularza nr. 2., wraz z potrzebnemi dokumentami w oryginale lub w wiarygodnym odpisie.

Przełożony sądu winien wykaz ten dokładnie rozpoznać, i albo potwierdzić prawdziwość szczegółów onegoż, albo poprawić, co należy.

Dokumenta należy zwrócić po uczynionym użytku urzędowym.

W Ministerstwie Sprawiedliwości należy prowadzić wykazy stanu osobowego co do wszystkich urzędników sądowych. Takie same wykazy powinno prowadzić także Prezydyum najwyższego Trybunału sądowego, co do urzędników i sług u tegoż Trybunału ustanowionych; równie też Prezydya sądów wyższych, co do wszystkich urzędników i sług swego obrębu, i prezydyum każdego sądu piérwszéj instancyi powinny takie same wykazy, co do urzędników i sług swoich zachowywać, i utrzymywać w ewidencyi.

W tym celu każdy wykaz stanu osobowego powinien być podanym w potrzebnéj liczbie trzech lub dwóch egzemplarzy, również należy wszelkie należące do niego szczegóły dokładnie w nim zamieścić, a jeżeli to nie stało się już w skutku polecenia Ministra Sprawiedliwości, należy mu o tém uczynić relacyę.

In diesem Falle ist der Erfolg der Untersuchung abzuwarten und das Disziplinarerkenntniß zu schöpfen. — Nur dann, wenn eine mindere Strafe als die Entlassung ausgesprochen wird, kann die Verzichtleistung angenommen werden.

§. 43.

Ueber die Versetzung gerichtlicher Beamten und Diener in den Ruhestand, welche durch Krankheit oder körperliche Gebrechen dienstunfähig, oder aus anderen Gründen dienstunbrauchbar werden, haben die für Beamte und Diener im Allgemeinen bestehenden Vorschriften zu gelten. Uebertritt in den Ruhestand, (Pensionirung, Quieszirung)

Hinsichtlich jener Dienstplätze, deren Verleihung nicht Seiner Majestät oder dem Justizminister zusteht, hat in der Regel das Obergerichts-Präsidium über die Pensionirung und Quieszirung zu entscheiden; jedoch steht es auch dem Justizminister zu, ausnahmsweise die Pensionirung und Quieszirung solcher Beamten und Diener zu verfügen.

Bezüglich der Dienststellen, deren Verleihung Seiner Majestät vorbehalten ist, sind auch die Anträge auf Versetzung in den Ruhestand zur Allerhöchsten Schlußfassung vorzulegen.

§. 44.

Jeder in den Staatsdienst eintretende Beamte oder Diener hat gleich nach dem Antritte des Dienstes seinen Personalstandes-Ausweis nach dem Formulare Nr. 2 mit den nöthigen Urkunden in Urschrift oder beglaubigter Abschrift dem Gerichtsvorsteher zu überreichen. Personal-Standesausweise.

Der Gerichtsvorsteher hat die Eintragungen genau zu prüfen und deren Richtigkeit zu bestätigen, oder die erforderlichen Berichtigungen vorzunehmen.

Die Urkunden sind nach gemachtem Gebrauche zurückzustellen.

Bei dem Ministerium der Justiz sind die Personalstandes-Ausweise über sämmtliche Justizbeamte zu führen. Gleiche Ausweise sind aber auch bei dem Präsidium des obersten Gerichtshofes über die bei demselben angestellten Beamten und Diener, bei den Präsidien der Obergerichte über alle Justizbeamte und Diener ihres Sprengels und bei dem Präsidium eines jeden Gerichtes erster Instanz über die bei demselben angestellten Beamten und Diener aufzubewahren und in Richtigkeit zu erhalten.

Zu diesem Ende muß jeder Personalstandes-Ausweis in der erforderlichen Anzahl von drei oder zwei Exemplaren überreicht, auch muß jede weitere in denselben gehörige Eintragung pünktlich vorgenommen, und falls dieselbe nicht ohnehin durch eine Verfügung des Justizministeriums veranlaßt worden wäre, demselben durch das vorgesetzte Gericht angezeigt werden.

Jeżeli urzędnik lub sługa otrzyma inne miejsce służbowe, wówczas przełożony sądu, z którego występuje, powinien do Prezydyum tego sądu, do którego w przyszłości należéć będzie, przesłać wykaz stanu osobowego.

Zachowanie wykazów stanu osobowego, i utrzymywanie ich w ewidencyi jest obowiązkiem przełożonego przy każdéj władzy sądowéj.

Rozdział trzeci.

O obowiązkach urzędowych osób sądowych.

§. 45.

Postępowanie ogólne.

Obowiązki nałożone w ogólności na urzędników i sług rządowych, ciążą także na urzędnikach i sługach sądowych.

W szczególności oczekuje Jego C. K. Mość, iż urzędnicy sądowi, którym z najwyższego polecenia powierzone jest wykonywanie sprawiedliwości, dochowają niezachwianą wierność i niezłomną stałość w przestrzeganiu zasad Rządu, przez Najjaśniejszego Pana przepisanych, tudzież iż czynem dowiodą każdego czasu, że wiernymi są obowiązkom swoim, nie tylko w powołaniu swojém sędziowskiém, lecz także we wszystkich innych stosunkach swoich.

§. 46.

Obowiązki urzędowe sędziego.

Przeznaczeniem i obowiązkiem sędziego jest, wymierzać sprawiedliwość z najscislejszą bezstronnością, stosownie do ustaw, i według możności przyspieszać załatwianie spraw wiszących u sądu.

Nie wolno mu dowolnie odstępować od przepisu ustaw.

§. 47.

Ktokolwiek ustanowionym jest przy sądzie, winien czynności, przydzielone mu na mocy ustawy lub z polecenia przełożonych, sprawować z pilnością, gorliwością i bezinteresownością, również powinien w domowém i obywatelskiém pożyciu zachowywać się bez skazy, i wystrzegać się tak w urzędzie, jakoteż zewnątrz urzędu tego wszystkiego, coby mogło zmniejszyć zaufanie do czynności sądowych, lub przynieść uszczerbek poważaniu dla tego stanu, do którego należy.

§. 48.

Zatrudnienia poboczne, pozwolone urzędnikom rządowym na mocy szczegółowych przepisów, nie mogą nigdy pod ciężką karą wywiérać szkodliwego wpływu na stosunek służbowy, dla tego nie powinny się zamieniać ani w ajen-

Erhält ein Beamter oder Diener eine andere Dienststelle, so hat der Vorsteher des Gerichtes, von welchem er austritt, dem Präsidium jenes Gerichtes, zu welchem er künftig gehört, den Personalstandesausweis zu übersenden.

Die Aufbewahrung und Evidenzhaltung der Personalstandes-Ausweise liegt bei jeder Gerichtsbehörde dem Vorsteher derselben ob.

Drittes Hauptstück.

Von den Amtspflichten der Gerichtspersonen.

§. 45.

Allgemeine Bestimmung.

Die den Staatsbeamten und Dienern überhaupt auferlegten Pflichten liegen auch den bei Gerichten angestellten Beamten und Dienern ob.

Insbesondere versehen sich Seine Majestät von den Gerichtsbeamten, denen im Allerhöchsten Auftrage die Handhabung der Gerechtigkeit anvertraut ist, der unbedingten Treue und des unverbrüchlichen Festhaltens an den von Ihnen vorgezeichneten Regierungs-Grundsätzen und erwarten die Bethätigung einer diesen Pflichten jederzeit vollkommen entsprechenden Handlungsweise nicht nur in ihrem richterlichen Berufe, sondern auch in allen ihren sonstigen Verhältnissen.

§. 46.

Amtspflichten des Richters.

Die Bestimmung und Pflicht des Richters ist, mit strenger Unpartheilichkeit nach den Gesetzen die Gerechtigkeit zu verwalten, und die Erledigung der bei Gericht anhängigen Angelegenheiten möglichst zu beschleunigen.

Er darf von der Vorschrift der Gesetze nicht willkührlich abweichen.

§. 47.

Jeder bei Gericht Angestellte hat insbesondere die ihm durch das Gesetz oder durch Aufträge der Vorgesetzten zugewiesenen Geschäfte mit Fleiß, Eifer und Uneigennützigkeit zu besorgen, auch in seinem häuslichen und bürgerlichen Leben sich ganz vorwurfsfrei zu benehmen, und sowohl in als außer dem Amte Alles zu unterlassen, was das Vertrauen in die richterlichen Amtshandlungen oder die Achtung vor dem Stande, welchem er angehört, zu vermindern geeignet wäre.

§. 48.

Die den Staatsbeamten durch besondere Vorschriften gestatteten Nebenbeschäftigungen dürfen bei strenger Ahndung nie eine nachtheilige Beziehung auf das Dienstverhältniß nehmen, daher insbesondere weder in Privat-Agenzien und Korrespondenzen

cye prywatne i korespondencye w przedmiotach urzędowych przy jakimbądź sądzie lub urzędzie, aniteż nie powinny być połączone z nieprzyzwoitém wtrącaniem się do spraw prywatnych, w przeciwnym bowiem razie wykraczający nie tylko poddanym będzie pod ukaranie w drodze dyscyplinarnéj, lecz nawet w okolicznościach, szczególniéj uciążających, i od służby oddalonym będzie.

§. 49

Zakaz przyjmowania podarunków.

Osobom sądowym nie wolno jest przyjmować od kogobądź podarunków ze względem na swoje urzędowanie, czyli to dla siebie, czy dla swoich należących, pośrednio czy bezpośrednio, przed, czy po ukończeniu sprawy; aniteż nie mogą pod żadnym pozorem obracać jakichbądź korzyści dla siebie lub dla innych.

Wykraczający przeciw temu zakazowi natychmiast bez żadnego względu ze służby oddalonym być powinien.

Jeżeli przytém popełniona została zbrodnia nadużycia władzy urzędowéj, wówczas przepisy ustawy karnéj znajdą zastosowanie swoje.

§. 50.

Obowiązek zachowywania tajemnicy.

Osoby sądowe winny są w przedmiotach wydarzających się w sądzie, zachowywać niezłomną tajemnicę przed każdym, komu nie są obowiązane czynić o nich doniesienia z urzędu.

Przekroczenie tego przepisu ulega karze surowéj nagany. Jeżeli urzędnik przekroczy ten obowiązek kilka razy, lub jeżeli okoliczności, towarzyszące wyjawieniu tajemnicy urzędowéj tego są rodzaju, iż z tego powstać może znaczna szkoda, lub jeżeli urzędnik wyjawił głosy przy naradzie dane, wówczas karanym będzie surowszą karą dyscyplinarną, a nawet oddaleniem ze służby, w miarę już nastąpionych, lub mogących nastąpić skutków z przekroczenia obowiązku swego.

Ustawa karna stanowi, w których przypadkach wyjawienie tajemnicy urzędowéj jako zbrodnia karaną będzie.

§. 51.

Zakaz wyjawiania zdania swego o sprawach wiszących.

Urzędnicy, którym powierzony jest urząd sędziego, winni są unikać wyjawiania zdania swego zasądownie o sprawach wiszących, lub o prawdopodobnym skutku onychże.

§. 52.

Przypadki, w których osoby urzędowe winny sa uchylić się od urzędowania.

Sędzia nie może w sprawach cywilnych brać udziału w wymiarze sprawiedliwości, a w szczególności nie może mieć wpływu na rozstrzygnienie sprawy, aniteż być obecnym przy naradzie:

über ämtliche Gegenstände bei was immer für einer Gerichtsstelle oder Behörde ausarten, noch mit einer ungeziemenden Einmengung in Privat-Angelegenheiten verknüpft seyn, widrigens der Entgegenhandelnde die strengste Disziplinarbehandlung, und bei besonders erschwerenden Umständen selbst die Entlassung zu gewärtigen hat.

§. 49.

Verbot, Geschenke anzunehmen.

Gerichtspersonen dürfen keine, ihnen in Rücksicht auf ihr Amt für sich oder ihre Angehörigen mittelbar oder unmittelbar, vor oder nach Beendigung eines Amtsgeschäftes, von wem immer angebotene Geschenke annehmen, oder sich andere Vortheile unter irgend einem Vorwande zuwenden.

Die dagegen Handelnden sind ohne Nachsicht aus dem Dienste zu entlassen.

Ist dabei das Verbrechen des Mißbrauches der Amtsgewalt verübt worden, so finden die Vorschriften des Strafgesetzes ihre Anwendung.

§. 50.

Pflicht zur Verschwiegenheit.

Gerichtspersonen haben über die bei Gericht vorkommenden Geschäfte gegen Jedermann, dem sie eine ämtliche Mittheilung darüber zu machen nicht verpflichtet sind, unverbrüchliches Stillschweigen zu beobachten.

Die Uebertretung dieser Vorschrift ist mit strengen Verweisen zu ahnden. Verletzt der Beamte diese Pflicht zu wiederholten Malen, oder sind die Umstände, unter welchen ein Amtsgeheimniß entdeckt wird, so beschaffen, daß daraus ein bedeutender Nachtheil entstehen kann, oder hat der Beamte die bei einer Berathschlagung abgegebenen Stimmen verrathen, so ist derselbe nach Beschaffenheit der wirklich eingetretenen oder möglichen Folgen seiner Pflichtverletzung mit einer strengeren Disziplinarstrafe, ja selbst mit der Entlassung aus dem Dienste zu bestrafen.

Unter welchen Bedingungen die Eröffnung eines Amtsgeheimnisses als Verbrechen zu bestrafen sei, bestimmt das Strafgesetz.

§. 51.

Verbotene Aeußerungen über anhängige Rechtssachen.

Beamte, welchen die Ausübung des Richteramtes übertragen ist, haben auch zu vermeiden, außergerichtlich ihre Ansicht über anhängige Rechtssachen, oder über den wahrscheinlichen Ausgang derselben zu äußern.

§. 52.

Fälle, in welchen sich die Gerichts-Personen der Amtshandlung zu enthalten haben.

Kein Richter darf in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten an der Verwaltung der Gerechtigkeit Theil nehmen, und insbesondere weder auf die Entscheidung der Angelegenheit Einfluß nehmen, noch der Berathschlagung beiwohnen:

1. W sprawach swych własnych, równie jak w tych, w których albo pośrednio, albo bezpośrednio oczekuje szkody lub zysku;

2. w sprawach małżonki swojéj, swoich krewnych w linii wstępnéj i zstępnéj, swojego rodzeństwa wujecznego lub stryjecznego i tych, którzy z nim jeszcze bliżéj są spokrewnieni, lub w tychże samych stopniach spowinowaceni;

3. w sprawach swoich przysposobicieli lub żywicieli, równie jak dzieci przysposobionych, lub wziętych na wychowanie;

4. w sprawach swoich pupilów, i osób ich pieczy poruczonych;

5. w sprawach dłużników lub wierzycieli swoich, bądź że wszystkie tak w tym ustępie, jakoteż w ustępie 2., 3. i 4. wymienione osoby w swoim własnym imieniu, lub też tylko jako pełnomocnicy lub zastępcy bezpośrednio lub pośrednio w sprawie udział mają;

6. w czynnościach, w których dawniéj występował jako świadek, obrońca, doradca, stręczyciel lub pośrednik;

7. również nikt nie może przy sądzie wyższym miéć udziału w rozsądzeniu sprawy, w któréj już dawał był głos swój w sądzie niższym;

8. członek sądu wyższéj instancyi wyłączonym jest od prowadzenia referatu i od Prezydyum przy naradach, jeżeli referent w sądzie niższym, lub sędzia powiatowy, który tę sprawę rozstrzygnął, zostaje z nim w stosunkach pokrewieństwa lub powinowactwa, wyrażonego w ustępie 2.

Nawet podrzędni urzędnicy i wykonawcy sądowi obowiązani są donieść przełożonym swoim o stosunkach pod 1. do 6. wyszczególnionych, jeżeli się w takowych znajdują, i prosić o uwolnienie od wykonania nakazanego polecenia.

§. 53.

Zachodzące kontrakty najmu i dzierżawy nie należy wprawdzie uważać za stosunek długu (§. 52. nr. 5.), będący powodem do wyłączenia, wolno jest jednakże stronie, która z téj, lub z innych powodów sądzi, iż ma przyczynę wątpić o bezstronności osoby sądowéj, prosić o uchylenie téjże, a według okoliczności o delegowanie innego sądu.

§. 54.

Oprócz przypadków, wyrażonych w §. 52., dawniejsze czynności urzędowe urzędnika sądowego, jeżeli przy nich nie idzie o własną jego odpowiedzialność, nie są powodem wyłączenia go od wykonywania sprawiedliwości przy dalszych sądowych rozprawach w tym samym przedmiocie.

1. In seinen eigenen und allen denjenigen Geschäften, bei welchen er unmittelbar oder mittelbar Schaden oder Vortheil zu erwarten hat;

2. in Geschäften seiner Gattin, seiner Blutsverwandten in auf- und absteigender Linie, seiner Geschwisterkinder und derjenigen, die ihm noch näher verwandt oder bis zu eben diesem Grade verschwägert sind;

3. in Geschäften seiner Wahl- oder Pflegeeltern, Wahl- oder Pflegekinder;

4. in Geschäften seiner Mündel und Pflegebefohlenen;

5. in Geschäften seiner Gläubiger oder Schuldner, es mögen alle sowohl in diesem, als in dem 2., 3. und 4. Absatze bezeichneten Personen im eigenen Namen, oder nur als Bevollmächtigte oder Vertreter unmittelbar oder mittelbar an der Sache Theil nehmen;

6. in Geschäften, bei welchen er früher als Zeuge, Sachwalter, Rathgeber, Unterhändler oder Mittelsmann eingschritten ist;

7. auch kann bei dem höheren Gerichte Niemand in Angelegenheiten, worüber er schon bei einem untergeordneten Gerichte seine Stimme abgegeben hat, an der Entscheidung Theil nehmen;

8. ein Mitglied der Gerichtsbehörde höherer Instanz ist von der Führung des Referates und des Vorsitzes bei der Berathschlagung ausgeschlossen, wenn der Referent bei dem untergeordneten Gerichte, oder der Bezirksrichter, von welchem in der Sache entschieden wurde, mit ihm in einem der unter 2. bezeichneten Verwandtschafts- oder Schwägerschaftsverhältnisse steht.

Auch untergeordnete Beamte und Gerichtsvollzieher haben die von 1. bis 6. angeführten Verhältnisse, falls sie bei denselben eintreten, ihren Vorgesetzten anzuzeigen, und um die Enthebung von der Vollziehung des ertheilten Auftrages zu bitten.

§. 53.

Bestehende Mieth- oder Pachtverträge sind zwar als kein Schuldverhältniß (§. 52, Nr. 5.) anzusehen, welches an sich die Ausschließung begründete, es ist jedoch der Partei, welche aus diesem oder anderen Gründen Ursache zu haben glaubt, in die Unbefangenheit einer Gerichtsperson Zweifel zu setzen, vorbehalten, wegen Ablehnung derselben und nach Umständen, wegen Delegirung eines anderen Gerichtes einzuschreiten.

§. 54.

Außer den, in dem §. 52. angeführten Fällen sind frühere Amtsverrichtungen eines Gerichtsbeamten, in soferne es nicht dabei auf seine eigene Verantwortlichkeit ankömmt, kein Grund, ihn bei weiteren gerichtlichen Verhandlungen über denselben Gegenstand von der Verwaltung der Justiz auszuschließen.

Sąd nadopiekuńczy może wykonywać właściwe sobie sądownictwo w sprawach swoich pupilów i kurandów tak w sprawach spornych, jakoteż niespornych, jeżeli przeciw bezstronności sędziego nie ma szczególnych zarzutów do czynienia.

Jednakże wyjątek wtedy ma miejsce, gdy przed sąd nadopiekuńczy wyniesioną będzie skarga o unieważnienie dokumentu, który za współdziałaniem tegoż sądu przyszedł do skutku; w takim przypadku te osoby sądowe, które się przyczyniły do sporządzenia dokumentu, wyłączone są od wykonywania sądownictwa w tym procesie.

§. 55.

Żaden urzędnik lub sługa sądowy, względem którego nie zachodzą przeszkody, w §. 52. wyliczone, nie może się uchylać od włożonych na niego obowiązków.

§. 56.

Z jakich powodów w postępowaniu karném osoby sądowe od udziału są wyłączone, lub uchylonemi być mogą, o tém stanowi ustawa o postępowaniu karném.

§. 57.

Jeżeli przy Trybunałach naczelnik sądu nie może pełnić urzędowania swego z powodów, w §. 52. przytoczonych, natenczas w jego miejsce wstępuje najbliższy w randze urzędnik.

Jeżeli radzca znajduje się w przeszkodzie, wówczas należy w jego miejsce innego do téj sprawy przeznaczyć.

Jeżeli zachodzą przeszkody względem kilku członków rady, tak dalece, iż do utworzenia rady brakuje potrzebnéj liczby głosujących, lub jeżeli przeszkoda zachodzi w osobie sędziego powiatu; wówczas należy uczynić o tém relacyę do sądu wyższego, który albo zarządzi potrzebne zastępstwo, albo zadeleguje inny sąd do przeprowadzenia téj sprawy.

§. 58.

Kary dyscyplinarne.

Urzędników lub sług, którzy zaniedbują służbę, uchylają się od niéj samowolnie, nie dotrzymują godzin urzędowych, o ile takowe są przepisane, postępowaniem nieprzyzwoitém lub niemoralném godność swoją utracają, albo lekkomyślnie utracają majątek, albo też we względzie politycznym okazują się nagany godnymi, należy przez upominania i nagany, a gdyby te daremnemi się okazały, przez odjęcia z płacy, albo też przez przeniesienie na inne miejsce służbowe z ich szkodą, na drogę obowiązku przywrócić.

Das obervormundschaftliche Gericht ist in Angelegenheiten seiner Mündel und Pflegebefohlenen, wenn gegen die Unbefangenheit des Richters keine besonderen Bedenken eintreten, die ihm zustehende Gerichtsbarkeit in und außer Streitsachen auszuüben berechtiget.

Eine Ausnahme hat jedenfalls dann Statt, wenn bei dem obervormundschaftlichen Gerichte eine Klage auf die Richtigerklärung einer Urkunde angebracht wird, welche unter Dazwischenkunft dieses Gerichtes errichtet wurde, in welchem Falle jene richterlichen Personen, welche bei Errichtung der Urkunde mitwirkten, von der Ausübung der Gerichtsbarkeit in dieser Streitsache ausgeschlossen sind.

§. 55.

Kein Gerichtsbeamter oder Diener, dem nicht eines der im §. 52 aufgezählten Hindernisse entgegensteht, darf sich aber auch der ihm obliegenden Amtspflichten entschlagen.

§. 56.

Aus welchen Gründen im Strafverfahren Gerichtspersonen von der Mitwirkung ausgeschlossen sind oder abgelehnt werden können, bestimmt die Strafprozeß-Ordnung.

§. 57.

Kann bei Gerichtshöfen der Gerichtsvorsteher aus einem der im §. 52 angeführten Gründe sein Amt nicht ausüben, so tritt der demselben im Range nächstfolgende Beamte an seine Stelle.

Ist ein Rath verhindert, so ist ein anderer an seiner Statt zu dem Geschäfte zu bestimmen.

Treten Hindernisse bei mehreren Rathsgliedern ein, so daß die erforderliche Anzahl der Stimmführer zur Bildung der Rathsversammlung mangelt, oder ist ein Bezirksrichter einzuschreiten gehindert, so ist dem höheren Gerichte die Anzeige zu erstatten, welches entweder die erforderliche Stellvertretung anzuordnen, oder ein anderes Gericht zur Verhandlung der Angelegenheit zu delegiren hat.

§. 58.

Disziplinar-Strafen.

Beamte oder Diener, welche den Dienst vernachläßigen, sich demselben willkührlich entziehen, die Amtsstunden, soweit dieselben vorgeschrieben sind, verabsäumen, oder durch unanständiges oder unsittliches Betragen sich herabwürdigen, oder eine leichtsinnige Zerrütung ihrer Vermögensverhältnisse sich zu Schulden kommen, oder ein tadelhaftes politisches Benehmen beigehen lassen, sind durch Ermahnungen und Verweise, und wenn diese fruchtlos bleiben, auch Gehalts-Abzüge, oder eine mit Nachtheil verbundene Versetzung an einen anderen Dienstplatz zu ihrer Pflicht zurückzuführen.

Jeżeli takie mniejsze zarządzenia w drodze dyscyplinarnéj zostają bez skutku, lub jeżeli w ogólności zachodzi ciężkie przekroczenie obowiązku, przez które urzędnik utraca zaufanie; wówczas po przeprowadzeniu śledztwa w drodze dyscyplinarnéj należy orzéc degradowanie lub oddalenie ze służby.

Bezpośredni przełożony urzędnika lub sługi może dawać napomnienia lub nagany, lub nakazać odjęcie z płacy, jeżeli to nie wynosi kwoty ćwierćrocznéj płacy; wszelakoż i Prezydyum przełożonego sądu wyższego lub Minister Sprawiedliwości to samo nakazać może. Nagany na pismie wydane i odjęcie z płacy, należy podać do wiadomości Ministra Sprawiedliwości, jeżeli zaś idzie o urzędnika lub sługę przy sądzie piérwszéj instancyi, także do wiadomości przełożonego Sądu wyższego. Odjęcie z płacy na czas dłuższy, lub przeniesienie na inne miejsce, połączone ze szkodą, zostawione jest Ministrowi Sprawiedliwości, jeżeli w ostatnim przypadku nie idzie o urzędnika, mianowanego przez Najjaśniejszego Pana, w którym to razie należy zyskać potwierdzenie Jego C. K. Mości.

W razie degradowania lub oddalenia ze służby należy postępować stosownie do postanowień rozdziału siódmego.

§. 59.

Odpowiedzialność za szkodę.

Każdy sądowy uzędnik i sługa odpowiedzialnym jest za szkodę zrządzoną przez zaniedbanie lub przekroczenie swych obowiązków, i winien być zniewolonym do zwrotu onéjże w drodze ustawami wskazanéj.

Rozdział czwarty.

O czynnościach urzędowych osób sądowych.

§. 60.

Czynności urzędowe. a) przełożonego w sądzie przy trybunałach;

Przełożony Trybunału winien używać podległych mu urzędników i sług stosownie do ich zdolności, miéć naczelny dozór nad wszystkiemi sprawami, chociaż nie pod jego bezpośrednim dozorem załatwianemi, baczyć nieustannie na porządek i dokładność w ich prowadzeniu, na przestrzeganie ustaw i uchylanie nadużyć; dochodzić skarg przeciw pojedynczym urzędnikom, temu, gdzie zaradzić należy, zarządzić to, co położenie rzeczy wymaga, i starać się o to, ażeby przez zgodność między swymi podwładnymi, i przez wzajemne pomaganie sobie służbę ułatwiać i przyspieszać.

b) Wiceprezydentów;

Wiceprezydenci winni pomagać prezesowi w jego czynnościach urzędowych, jak dalece im poleconemi będą, i jego miejsce zastępować.

Bleiben diese geringeren Disziplinar-Verfügungen ohne Wirkung, oder liegt überhaupt eine grobe, das Dienstvertrauen verwirkende Pflichtverletzung vor, so ist nach vorausgegangener Untersuchung im Disziplinarwege auf Degradirung, oder auf die Entsetzung vom Dienste zu erkennen.

Die Ertheilung von Ermahnungen und Verweisen, sowie die Verhängung von Gehalts-Abzügen, wenn selbe den Betrag von einem vierteljährigen Gehalte nicht übersteigt, steht zunächst dem unmittelbaren Vorsteher des betreffenden Beamten oder Dieners zu, kann aber auch von dem Präsidium des vorgesetzten Obergerichtes, oder von dem Justizminister verfügt werden. Schriftlich ertheilte Verweise und verhängte Gehalts-Abzüge sind dem Justizminister, und wenn es sich um einen Beamten oder Diener bei einem Gerichte erster Instanz handelt, auch dem Präsidium des vorgesetzten Obergerichtes anzuzeigen. Gehalts-Abzüge gegen Beamte, welche einen längeren Zeitraum umfassen, oder die mit Nachtheil verbundene Dienstesversetzung ist dem Justizminister vorbehalten, so weit es sich nicht im letzteren Falle um einen von Seiner Majestät ernannten Beamten handelt, in welchem Falle die Allerhöchste Genehmigung einzuholen ist.

Im Falle der Degradirung oder Dienstesentlassung ist nach den Bestimmungen des siebenten Hauptstückes vorzugehen.

§. 59.

Verantwortlichkeit für Schaden.

Jeder gerichtliche Beamte oder Diener ist für den durch Vernachläßigung oder Uebertretung seiner Amtspflichten verursachten Schaden verantwortlich und in dem gesetzlichen Wege zum Ersatze desselben anzuhalten.

Viertes Hauptstück.

Von den Amtsverrichtungen der Gerichtspersonen.

§. 60.

Amtsverrichtungen: a) des Gerichtsvorstehers bei Gerichtshöfen;

Der Vorsteher eines Gerichtshofes hat die ihm untergeordneten Beamten und Diener nach ihren Fähigkeiten zu verwenden, die Arbeiten zweckmäßig zu vertheilen, über alle Geschäfte, auch wenn sie nicht unter seiner unmittelbaren Leitung verhandelt werden, die Oberaufsicht zu führen, auf Ordnung und Genauigkeit in der Behandlung derselben, auf die Beobachtung der Gesetze und Beseitigung aller Mißbräuche ununterbrochene Aufmerksamkeit zu verwenden; Beschwerden gegen einzelne Beamte zu untersuchen, so weit Abhilfe nöthig ist, die der Sache angemessenen Verfügungen zu treffen und dahin zu wirken, daß der Dienst durch Eintracht unter seinen Untergebenen und durch wechselseitige Unterstützung erleichtert und befördert werde.

b) der Vice-Präsidenten;

Die Vice-Präsidenten haben den Präsidenten in seinen Amtsverrichtungen, so weit sie ihnen übertragen werden, zu unterstützen und zu vertreten.

§. 61.

c) radzców; Czynności urzędowe radzców zakreślone są przepisami, objętemi w drugiéj części niniejszéj ustawy, tudzież w ustawach, wydanych w ogólności o pełnieniu urzędu sędziego.

§. 62.

d) sekretarzów rady i auskultantów; Urzędowanie sekretarzów rady, auskultantów, i innych podwładnych urzędników konceptowych, zależy szczególnie na prowadzeniu protokółów rady, na układaniu wyciągów uchwał rady, na pomaganiu radzcom piérwszéj instancyi w wyrabianiu referatów, na wykonywaniu czynności urzędowych, które im będą poleconemi, mianowicie przy opieczętowaniach, sporządzaniu inwentarzy i t. p., na prowadzeniu protokółów sądowych, na terminach sądowych, i przy śledztwach karnych, w ogólności zaś na tém, aby dopełniali wszelkich czynności, które im przez sąd lub jego przełożonego poleconemi będą.

§. 63.

e) praktykantów konceptowych; Praktykanci konceptowi używanymi będą według zdania przełożonego w sądzie, jednakże w taki sposób, ażeby im była podaną sposobność wykształcenia się we wszystkich gałęziach sądownictwa. Nie wolno im poruczać czynności udzielnych, ani też prowadzenia protokółu rady. Używani będą przy tych sądach, do których ich Prezydyum Sądu wyższego przydzielić za dobre uzna.

§. 64.

f) personale kancelaryjnego; Czynności urzędowe personale kancelaryjnego oznaczone są w drugiéj części niniejszéj ustawy, i w szczegółowych przepisach o pojedynczych gałęziach administracyi sądowéj.

Przydzielanie czynności kancelaryjnych, pojedynczym urzędnikom pozostawione jest do zdania przełożonego w sądzie.

§. 65.

Przełożeni i urzędnicy, kierujący urzędami pomocniczemi, powinni rozdzielać prace pomiędzy urzędników im przydzielonych, o ile możności w równym stosunku, powinni doglądać, aby każdy pełnił swój obowiązek, o niedbalstwie i nieporządku w służbie pod własną odpowiedzialnością donieść przełożonemu w sądzie, jeżeli napomnienia i nagany zostaną bez skutku.

§. 66.

Urzędnicy kancelaryjni obowiązani są znajdować się codziennie w urzędzie, jeżeli czynność urzędowa nie każe się im oddalić z miejsca sądu, i

§. 61.

Die Amtsverrichtungen der Räthe werden durch die, im zweiten Theile dieses Gesetzes enthaltenen Vorschriften, und durch die über die Ausübung des Richteramtes überhaupt gegebenen Gesetze bestimmt. c) der Räthe;

§. 62.

Das Amt der Rathssekretäre, Auskultanten und anderer untergeordneten Konzeptsbeamten ist vorzugsweise die Rathsprotokolle zu führen, die Ausfertigung der Rathsbeschlüsse zu entwerfen, den Räthen erster Instanz Aushilfe in der Bearbeitung der Referate zu leisten, die ihnen aufgetragenen Amtshandlungen, insbesondere Anlegung der Sperren, Errichtung der Inventuren u. dgl. zu vollziehen, bei Tagsatzungen und strafgerichtlichen Untersuchungen das Protokoll zu führen, überhaupt aber jedes ihnen von dem Gerichte oder dessen Vorsteher zugewiesene Geschäft zu besorgen. d) der Raths-Sekretäre und Auskultanten;

§. 63.

Rechtspraktikanten sind nach dem Ermessen des Gerichtsvorstehers, jedoch so zu verwenden, daß ihnen Gelegenheit gegeben wird, sich in allen Zweigen der Rechtspflege auszubilden. Eine selbstständige Amtshandlung und die Führung des Rathsprotokolles darf ihnen nicht übertragen werden. Sie müssen sich bei denjenigen Gerichten verwenden lassen, welchen sie das Obergerichts-Präsidium zuzuweisen für nöthig erachtet. e) der Rechtspraktikanten;

§. 64.

Die Amtsverrichtungen des Kanzleipersonales sind in dem zweiten Theile dieses Gesetzes und in den besonderen Vorschriften über einzelne Zweige der Justizverwaltung bestimmt. f) des Kanzlei-Personales;

Die Zuweisung der Kanzleigeschäfte an die einzelnen Beamten ist dem Ermessen des Gerichtsvorstehers überlassen.

§. 65.

Vorsteher und leitende Beamte der Hilfsämter haben die Arbeiten unter den ihnen zugewiesenen Beamten so viel möglich gleichmäßig zu vertheilen, jeden zur Erfüllung seiner Pflicht anzuhalten, Nachlässigkeit und Unordnung im Dienste, wenn Ermahnungen und Verweise erfolglos bleiben, unter eigener Verantwortung dem Gerichtsvorsteher anzuzeigen.

§. 66.

Die Kanzleibeamten sind, in soferne sie nicht ihre Amtsverrichtungen von dem Gerichtshause entfernen, täglich im Amte zu erscheinen, und während der von dem

winni przez ciąg godzin urzędowych, przeznaczonych przez przełożonego urzędu, których liczba niżéj siedmiu być nie powinna, a jeżeli tego służba wymaga, nawet i dłużéj pracować.

Przełożony sądu może wyznaczyć te indywidua kancelaryjne, które także w niedziele i święta kolejno w miejscu urzędowém znajdować się muszą.

§. 67.

g) dyrektora kancelaryi;

Przy większych trybunałach przełożony może z liczby radzców wyznaczać kolejno osobnego dyrektora kancelaryi, który ma obowiązek czuwania nad tém, ażeby przepisy prawne, i szczególne, przez przełożonego w sądzie poczynione polecenia były dopełnianemi, godziny urzędowe dotrzymanemi, ażeby unikać zaległości, i zachowywać wszędzie spokój, porządek i jedność.

Dyrektor kancelaryi winien zatém odwiédzać od czasu do czasu pojedyncze oddziały kancelaryi, wglądać w sposób prowadzenia spraw, karcić i uchylać natychmiast spostrzeżone wady, o większych usterkach i powtórnych wykroczeniach donosić przełożonemu sądu, w razie większego natłoku spraw, lub gdy szczególne przypadki, n. p. słabości, obawiać się każą zatamowania biegu czynności, zarządzić co potrzeba, po uprzedniém porozumieniu się z przełożonym sądu, lub uczynić wnioski swoje w zgromadzeniu rady.

§. 68.

h) sędziego powiatu.

Sędzia powiatu (pretor, sędzia stoliczny) winien, oprócz czynności urzędowych, które na nim jako na sędzi ciążą, kierować i przestrzegać wszystkich spraw, które w urzędzie się prowadzą, i które jego urzędnikom pomocniczym albo jegn personale kancelaryjnemu są przydzielone.

Rozdział piąty.

O udzielaniu urlopu.

§. 69.

Prawo udzielania urlopu.

Urzędnikom sądowym i sługom może być udzielonym na ich żądanie, z powodów na wzgląd zasługujących, urlop odpowiedni potrzebie i bez szkody stosunku służbowego.

Przełożeni sądów powiatowych, w których sądownictwo oddzielonóm jest od administracyi politycznéj, mogą podwładnym urzędnikom i sługom udzielić w roku jednym urlop na dni 14; przełożeni Trybunałów piérwszéj instancyi mogą podwładnym swoim udzielić urlop na 4 tygodni; Prezydenci sądów wyższych i Prezydent najwyższego Trybunału sądowego na 6 tygodni.

Gerichtsvorsteher festgesetzten Amtsstunden, deren Zahl nicht unter sieben seyn darf, und wenn es der Dienst erfordert, auch länger zu arbeiten, verpflichtet.

Dem Gerichtsvorsteher ist überlassen, diejenigen Kanzlei-Individuen zu bestimmen, welche abwechselnd auch an Sonn- und Festtagen im Amtsorte zu erscheinen haben.

§. 67.

g) des Kanzlei-Direktors;

Bei größeren Gerichtshöfen kann der Vorsteher abwechselnd einen eigenen Kanzleidirektor aus der Zahl der Räthe benennen, welchem obliegt, darüber zu wachen, daß die gesetzlichen Vorschriften und die besonderen, von dem Gerichtsvorsteher getroffenen Vorkehrungen befolgt, die Amtsstunden genau gehalten, Rückstände vermieden und überall Ruhe, Ordnung und Einigkeit erhalten werde.

Der Kanzleidirektor hat zu diesem Ende die einzelnen Abtheilungen der Kanzlei von Zeit zu Zeit zu besuchen, in die Art der Behandlung der Geschäfte Einsicht zu nehmen, wahrgenommene Gebrechen sogleich zu rügen und abzustellen, größere Versehen und wiederholte Fehltritte dem Gerichtsvorsteher anzuzeigen, bei einem größeren Andrange der Geschäfte, oder wenn besondere Zufälle, z. B. Erkrankungen, eine Stockung im Geschäfte besorgen lassen, nach vorläufiger Rücksprache mit dem Gerichtsvorsteher die angemessenen Verfügungen zu treffen, oder die geeigneten Anträge in der Rathsversammlung zu stellen.

§. 68.

h) des Bezirksrichters.

Der Bezirksrichter (Prätor, Stuhlrichter) hat außer den ihm als Richter obliegenden Amtsverrichtungen auch die Leitung und Ueberwachung aller bei dem Amte vorkommenden, und seinen Hilfsbeamten oder dem Kanzleipersonale zugewiesenen gerichtlichen Geschäfte zu besorgen.

Fünftes Hauptstück.

Von der Ertheilung eines Urlaubes.

§. 69.

Befugniß zur Ertheilung des Urlaubes.

Gerichtsbeamten und Dienern kann über ihr Ansuchen aus rücksichtswürdigen Gründen ein dem Bedürfnisse angemessener und den Dienstverhältnissen unnachtheiliger Urlaub ertheilt werden.

Die Vorsteher der Bezirksgerichte, bei welchen die Justizpflege von der politischen Verwaltung getrennt ist, können den ihnen untergeordneten Beamten und Dienern in Einem Jahre auf 14 Tage; die Vorsteher der Gerichtshöfe erster Instanz ihren Untergebenen auf 4 Wochen; die Präsidenten der Obergerichte und der Präsident des obersten Gerichtshofes auf 6 Wochen Urlaub ertheilen.

Prezydya sądów wyższych mają prawo udzielać przełożonym Tybunałów piérwszéj instancyi i sędziom powiatowym urlop na 6 tygodni w jednym roku, i przedłużać urlop podrzędnych urzędników piérwszéj instancyi aż do tego czasu.

Jeżeli się okaże potrzeba, iż urzędnikowi lub słudze w przeciągu jednego roku wypad niedać urlop na czas dłuższy, jak sześciu tygodni, czyli to na raz, czyli też w ustępach czasu, lub gdy idzie o pozwolenie robienia podróży za granicę, wówczas należy zawsze wyrobić pozwolenie u Ministra Sprawiedliwości.

Tylko w bardzo nagłych przypadkach może przełożony sądu pozwolić na podróż za granicę jeszcze przed nadejściem pozwolenia.

Podania o przedłużenie urlopu należy podawać wcześnie, ażeby jeszcze przed upływem piérwszego czasu urlopu załatwionemi być mogły.

§. 70.

Prezydenci sądów wyższych winni prosić o urlop u Ministra Sprawiedliwości.

Pozwolenie urlopu dla Prezydenta najwyższego Trybunału sądowego wyjednać należy u Najjaśniejszego Pana.

§. 71.

Jeżeli urzędnik przekroczy urlop bez usprawiedliwienia się, wówczas ukaranym być powinien surowo, według okoliczności utratą płacy na czas niepozwolonego i nieusprawiedliwionego przekroczenia.

Jeżeli nieobecność jego trwa ciągle, mimo uczynionego do niego wezwania do powrotu z wyznaczeniem mu stosownego czasu, wówczas można rozciągnąć nad nim karę zawieszenia w służbie i zastanowienia całéj płacy, a w razie potrzeby i oddalenia ze służby.

§. 72.

Nieobecność z powodu choroby, lub innego przypadku.

Jeżeli przez chorobę lub inny nieuchronny przypadek zaszła przeszkoda w pełnieniu służby, należy o tém donieść przełożonemu sądu, lub jeżeli to się wydarzy przełożonemu samemu, wówczas należy o tém donieść do Prezydyum sądu przełożonego i udowodnić to na jego żądanie. Nieobecność, spowodowana takiemi przeszkodami, nie będzie poczytana za urlop.

Die Präsidien der Obergerichte sind befugt, den Vorstehern der Gerichtshöfe erster Instanz und den Bezirksrichtern auf 6 Wochen in Einem Jahre Urlaub zu ertheilen und den Urlaub der untergeordneten Beamten der Gerichte erster Instanz auf diese Zeit zu erweitern.

Ergibt sich die Nothwendigkeit, einem Beamten oder Diener innerhalb Eines Jahres auf Einmal, oder in Zeitabschnitten Urlaub in der Gesammtdauer von mehr als 6 Wochen zu ertheilen, oder handelt es sich um die Bewilligung einer Reise in das Ausland, so ist stets die Bewilligung des Justizministers einzuholen.

Nur in sehr dringenden Fällen kann der Gerichtsvorsteher die Abreise in das Ausland noch vor der eingelangten Bewilligung gestatten.

Die Gesuche um Verlängerung eines Urlaubes sind immer rechtzeitig einzureichen, damit sie noch vor Ablauf der ersten Urlaubsfrist erledigt werden können.

§. 70.

Die Präsidenten der Obergerichte haben den Urlaub bei dem Justizminister anzusuchen.

Die Urlaubsertheilung für den Präsidenten des obersten Gerichtshofes ist bei Seiner Majestät zu erwirken.

§. 71.

Eine nicht gerechtfertigte Ueberschreitung des Urlaubes ist mit Strenge, nach Umständen mit dem Verluste der Bezüge für die Dauer der unbefugten und nicht gerechtfertigten Ueberschreitung zu bestrafen.

Auch kann bei fortdauernder Abwesenheit, ungeachtet einer mit Bestimmung eines angemessenen Zeitraumes ergangenen Aufforderung zur Rückkehr, mit der Suspension und Einstellung des ganzen Gehaltes, und nöthigen Falles mit der Entsetzung vom Dienste vorgegangen werden.

§. 72.

Abwesenheit wegen Krankheit oder eines anderen Zufalles.

Ein durch Krankheit oder einen anderen unvermeidlichen Zufall eingetretenes Hinderniß, den Dienst zu versehen, ist dem Gerichtsvorsteher, oder, wenn es bei einem Vorsteher eintritt, dem Präsidium des vorgesetzten Gerichtes anzuzeigen und auf dessen Anordnung zu bescheinigen. Eine durch Hindernisse dieser Art veranlaßte Abwesenheit ist nicht als Urlaub anzusehen.

Rozdział szósty.

O suplowaniu miejsc służbowych opróżnionych i osób sądowych nieobecnych.

§. 73.

W razie urlopu, przeszkodzenia lub nieobecności osób sądowych, lub w razie opróżnienia miejsc sądowych, należy suplować służbę najpiérwéj własnemi siłami sądu, a gdyby te nie wystarczyły, prosić o pomoc u sądu wyższego.

Miejsce przełożonego w sądzie suplowane będzie przez urzędnika, najbliżéj w randze po nim następującego, tak długo, dopóki sąd wyższy, któremu o tym wypadku natychmiast relacyę uczynić należy, lub Minister Sprawiedliwości, a w razie potrzeby Najjaśniejszy Pan co innego nie postanowi.

Czynności nieobecnego radzcy przejmuje inny radzca.

§. 74.

W sprawach cywilnych może Minister Sprawiedliwości nadać prawo głosowania suplentom przy Trybunałach sądowych; w sprawach karnych pozostawionem jest ustanowienie suplentów z głosem stanowczym, i naznaczenie zastępców dla sędziów powiatowych, Prezydentom sądów wyższych.

Rozdział siódmy.

O wykonywaniu władzy dyscyplinarnéj nad urzędnikami i sługami sądowymi.

§. 75.

Oddalenie od służby.

Urzędnicy i słudzy sądowi, którzy uznani zostali wynnymi takiego uczynku w ustawach karnych zakazanego, lub którzy tylko dla braku dowodów uwolnieni zostali od winy w takim uczynku, dla któregoby na mocy §. 3. od przyjęcia do służby sądowéj wyłączonymi być powinni, daléj tacy, którzy podpadną w krydę, i nie są uznani za niewinnych w postępowaniu krydalném, lub tacy, którzy z powodu marnotrawstwa pod kuratelę oddani zostaną (§. 4.), powinni być natychmiast oddaleni ze służby przez organa, w §§. 85 aż do 89 wskazane, bez dalszych dochodzeń w drodze dyscyplinarnéj.

§. 76.

Jeżeli urzędnik lub sługa sądowy oddany będzie pod śledztwo z powodu jakiego innego przekroczenia ustaw karnych, wówczas po ukończeniu onegoż,

Sechstes Hauptstück.

Von der Supplirung erledigter Dienstplätze und abwesender Gerichtspersonen.

§. 73.

In Fällen der Beurlaubung, Verhinderung oder Abwesenheit von Gerichtspersonen, oder der Erledigung von Dienstplätzen ist die nöthige Supplirung zunächst aus den eigenen Arbeitskräften des Gerichtes zu verfügen, und nur wenn diese nicht ausreichen, um die erforderliche Hilfe bei der höheren Behörde anzusuchen.

Der Vorsteher eines Gerichtes wird von dem ihm im Range zunächst stehenden Beamten so lange vertreten, bis von dem höheren Gerichte, welchem sogleich die Anzeige von dem Vorfalle zu erstatten ist, oder nöthigen Falles von dem Justizminister oder von Seiner Majestät eine andere Anordnung getroffen wird.

Die Geschäfte eines abgängigen Rathes hat ein anderer Rath zu übernehmen.

§. 74.

Die Uebertragung des Stimmrechtes an Supplenten bei Gerichtshöfen ist in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten dem Justizminister vorbehalten; die Bestellung von Supplenten mit entscheidender Stimme in strafgerichtlichen Angelegenheiten aber und die Bestimmung von Stellvertretern für Bezirksrichter ist den Obergerichtspräsidien überlassen.

Siebentes Hauptstück.

Von der Ausübung der Disziplinargewalt über die gerichtlichen Beamten und Diener.

§. 75.

Gerichtliche Beamte oder Diener, welche einer solchen durch die Strafgesetze verbotenen Handlung schuldig erkannt, oder von der Schuld an derselben nur wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel freigesprochen werden, welche sie nach der Bestimmung des §. 3 von der Aufnahme in den Justizdienst ausgeschlossen hätte, die in Konkurs verfallen und in der Krida-Untersuchung nicht schuldlos befunden, oder die wegen Verschwendung unter Kuratel gesetzt werden (§. 4), müssen, ohne daß es weiterer Erhebungen im Disziplinarwege bedarf, durch die in den §§. 85 bis 89 bezeichneten Organe des Dienstes sogleich entlassen werden. Dienstes-Entlassung.

§. 76.

Wird ein gerichtlicher Beamte oder Diener wegen was immer für einer anderen Uebertretung der Strafgesetze in Untersuchung gezogen, so müssen nach Beendigung

i bez względu, jaki skutek otrzymało, akta śledcze zakomunikowane być powinny Prezydentowi przełożonéj władzy sądowéj, a to w celu osądzenia na mocy §§. 84—89, czyli bez względu na to, że ustawy karne zastosowanemi być nie mogą, nie należy przeciw niemu postąpić w drodze dyscyplinarnéj i wyrzec, iż ze służby ma być oddalonym, lub też iż dalsze dochodzenia w téj mierze są potrzebnemi.

§. 77.

Jeżeli przeciw urzędnikowi lub słudze sądowemu ze spostrzeżeń urzędowych lub ze skarg syndykalnych, albo innych zażaleń albo poszlaków okaże się uzasadnione podejrzenie, iż zaniedbał, lub przekroczył swoje obowiązki urzędowe, tak dalece, iż ze względu na szczegółowe rozporządzenia, lub na wielkość zawinienia i na bezpieczeństwa służby, lub dla tego, że mniejsze rozporządzenia dyscyplinarne zostały bez skutku (§. 58.), surowsze postępowanie zarządzone być musi, wówczas przełożony obwinionego winien niezwłocznie w drodze dyscyplinarnéj nakazać potrzebne w téj mierze dochodzenie.

O rozpoczęciu i o skutku każdego dochodzenia na drodze dyscyplinarnéj należy Ministrowi Sprawiedliwości uczynić relacyę.

§. 78.

Jeżeli potrzeba dochodzenia na drodze dyscyplinarnéj okaże się z rozpraw, wydarzających się w wyższych władzach sądowych lub w Ministeryum Sprawiedliwości, natenczas Prezydyum właściwéj władzy sądowéj a względnie Minister Sprawiedliwości winien natychmiast wydać rozkaz do wytoczenia śledztwa. W ogólności jest to szczególnym obowiązkiem każdego przełożonego w sądzie, równie jak Ministra Sprawiedliwości, mieć jak najściślejszy dozór nad podwładném sobie personale sądowém, i jest ich obowiązkiem, jeżeli ze strony właściwego bezpośredniego przełożonego spostrzegą obojętność lub niedbałość w pełnieniu władzy dyscyplinarnéj, natychmiast zaradzić temu w swoim właściwym zakresie, i nakazać potrzebne w téj mierze dochodzenie bezpośrednio i samodzielnie. Przeciw przełożonym, urzędnikom i sługom sądów powiatowych, przy których sądownictwo oddzielonem jest od administracyi politycznéj, może w razie potrzeby także i Prezydent Trybunału piérwszéj instancyi, w którego obrębie sąd powiatowy się znajduje, nakazać postępowanie w drodze dyscyplinarnéj.

§. 79.

Zawieszenie w służbie i w płacy.

Jeżeli urzędnik lub sługa sądowy z powodu uczynku, w ustawach karnych zakazanego, a w §. 3. wyrażonego, podpadnie pod śledztwo lub przyaresztowanym zostanie, albo gdy wpadnie w krydę, wówczas musi być zawsze zawieszonym w urzędzie i płacy, i jak długo trwa śledztwo, lub aż do ukończenia

derselben, der Erfolg möge welcher immer gewesen seyn, die Verhandlungsakten dem Präsidium der vorgesetzten Gerichtsbehörde desselben mitgetheilt werden, um nach den Bestimmungen der §§. 84 — 89 in Beurtheilung ziehen zu können, ob nicht gegen denselben, wenn auch die Strafgesetze keine Anwendung finden, doch im Disziplinarwege vorzugehen und die Dienstentlassung zu verfügen, oder zum Zwecke dieser Beurtheilung weitere Erhebungen erforderlich seien.

§. 77.

Ergibt sich gegen einen gerichtlichen Beamten oder Diener aus ämtlichen Wahrnehmungen, oder aus vorgekommenen Syndikats- oder anderen Beschwerden oder Anzeigen der gegründete Verdacht einer Vernachlässigung oder Uebertretung seiner Amtspflichten, welche sich mit Rücksicht auf eine besondere Anordnung, oder auf die Größe des Verschuldens und die Sicherheit des Dienstes, oder weil geringere Disziplinar-Verfügungen fruchtlos geblieben sind (§. 58), zu einer strengeren Behandlung eignet, so sind darüber von dem Vorsteher des Beschuldigten unverzüglich die erforderlichen Erhebungen im Disziplinarwege einzuleiten.

Von der Einleitung und dem Erfolge einer jeden Disziplinar-Untersuchung muß dem Justizminister die Anzeige erstattet werden.

§. 78.

Zeigt sich die Nothwendigkeit einer Disziplinar-Untersuchung aus Verhandlungen, welche bei einer höheren Gerichtsbehörde oder dem Justizministerium vorkommen, so hat das Präsidium der betreffenden Gerichtsbehörde und beziehungsweise der Justizminister sogleich zur Vornahme der Untersuchung die Anordnung zu treffen. Ueberhaupt ist es die besondere Pflicht jedes Gerichtsvorstehers und des Justizministers die strengste Aufsicht über das unterstehende Gerichtspersonale zu handhaben, und es steht denselben zu, falls sie von Seite des betreffenden unmittelbaren Vorstandes eine Lauigkeit oder Nachlässigkeit in der Handhabung der ihm obliegenden Disziplinargewalt wahrnehmen, sogleich im eigenen Wirkungskreise die nöthige Abhilfe zu schaffen, und die erforderlichen Disziplinar-Verfügungen unmittelbar und selbständig zu treffen. Gegen die Vorsteher, Beamten und Diener der Bezirksgerichte, bei welchen die Justizpflege von der politischen Verwaltung getrennt ist, können Disziplinar-Untersuchungen nöthigen Falles auch von dem Präsidenten des Gerichtshofes erster Instanz angeordnet werden, in dessen Sprengel das Bezirksgericht sich befindet.

§. 79.

Suspension vom Amte und Gehalte.

Wird ein gerichtlicher Beamte oder Diener wegen einer der im §. 3 bezeichneten, durch die Strafgesetze verbotenen Handlungen in Untersuchung gezogen oder verhaftet, oder verfällt er in Konkurs, so muß derselbe stets von seinem Amte und seinen Bezügen suspendirt und für die Dauer der Untersuchung, oder bis zur Beendigung des

krydy ograniczonym być na alimentacyę, wyznaczoną stosownie do przepisów prawnych. Tak samo postąpić należy w przypadku wytoczonego dochodzenia na drodze dyscyplinarnéj, jeżeli przekroczenie obowiązku lub ustawy, o które jest obwinionym urzędnik, ukaraném być może degradowaniem, lub oddaleniem ze służby; lub jeżeli według zdania przełożonego w sądzie, który nakazał dochodzenie na drodze dyscyplinarnéj, albo według zdania Prezydyum wyższé władzy, lub Ministra Sprawiedliwości bezpieczeństwo służby, lub powaga sądu wymaga jego oddalenia. To może nakazać przełożony bezpośredni, równie jak władza sądowa wyższa, lub też Minister Sprawiedliwości.

§. 80.

Zażalenie przeciw zawieszeniu.

Zażalenia przeciw rozpoczęciu śledztwa na drodze dyscyplinarnéj, lub przeciw zawieszeniu w urzędzie i płacy podawać należy do Prezydyum sądu wyższego; jeżeli zaś zażalenie wystosowaném jest przeciw rozkazom Prezydyum sądu wyższego, lub jeżeli nakaz wyszedł z Prezydyum najwyższego Trybunału sądowego, lub z tegoż sądu, podawać je należy do Ministra Sprawiedliwości. Lecz nie mają mocy wstrzymującéj.

§. 81.

Formalne dochodzenie na drodze dyscyplinarnéj wtenczas tylko ma miejsce, jeżeli idzie o karę degradowania lub oddalenia ze służby. W razie mniejszych rozporządzeń dyscyplinarnych (§. 58) dostateczném jest wywód istoty czynu, w miarę czego właściwy przełożony urzędu wydać ma stosowne rozporządzenie dyscyplinarne, lub stawić dalsze wnioski w miejscu, gdzie należy.

§. 82.

Postępowanie przy dochodzeniach dyscyplinarnych.

Jeżeli dochodzenie na drodze dyscyplinarnéj nastąpi, wówczas wszelkie dowody służące do wyjaśnienia rzeczy z urzędu dostarczyć, a strony interesowane i świadków w razie potrzeby pod przysięgą wysłuchać należy. Obwinionemu powinny wszelkie przeciw niemu przywiedzione okoliczności i dowody być przedstawione do usprawiedliwienia się słownego, czy na piśmie. Jeżeli nie chce się usprawiedliwiać, wówczas należy przeciw niemu postąpić nawet bez względu na to.

§. 83.

Jeżeli z dochodzenia okaże się podejrzenie, iż popełniony został czyn zakazany na mocy ustaw karnych, natenczas należy oczekiwać skutku dochodzenia na drodze karnéj, po ukończeniu zaś onegoż w razie potrzeby postąpić w drodze dyscyplinarnéj.

Konkurses auf den Bezug einer Alimentazion beschränkt werden, welche nach den bestehenden Vorschriften zu bestimmen ist. — Diese Vorkehrung ist auch in Fällen der Disziplinar-Untersuchung zu treffen, wenn die dem Beschuldigten zur Last gelegte Pflichtverletzung oder Gesetzesübertretung mit der Degradirung oder Dienstesentlassung bestraft werden kann, oder wenn nach dem Ermessen des Vorstehers des Gerichtes, von welchem die Disziplinar-Untersuchung eingeleitet wurde, oder des Präsidiums der höheren Behörde, oder des Justizministers die Sicherheit des Dienstes oder das Ansehen des Gerichtes die Entfernung desselben fordert. Dieselbe kann von dem unmittelbaren Vorstande, so wie von dem Präsidium der höheren Gerichtsbehörde und von dem Justizminister verfügt werden.

§. 80.

Beschwerdeführung gegen die Suspension.

Beschwerden gegen die Einleitung einer Disziplinar-Untersuchung oder die Suspendirung vom Amte und Gehalte sind an das Obergerichts-Präsidium, und wenn die Beschwerde gegen die Verfügung des Obergerichts-Präsidiums gerichtet, oder wenn die Verfügung von dem Präsidium des obersten Gerichtshofes oder von diesem ausgegangen ist, an den Justizminister zu überreichen. Sie haben aber keine aufschiebende Wirkung.

§. 81.

Eine förmliche Disziplinar-Untersuchung hat nur dann stattzufinden, wenn es sich um die Strafe der Degradirung oder Dienstesentlassung handelt. Bei minderen Disziplinar-Verfügungen (§. 58) genügt die Erhebung des bezüglichen Thatbestandes, wornach der betreffende Amtsvorstand die entsprechende Disziplinar-Verfügung zu treffen, oder die weiteren Anträge gehörigen Orts zu stellen hat.

§. 82.

Verfahren bei Disziplinar-Untersuchungen.

Findet eine förmliche Disziplinar-Untersuchung Statt, so müssen alle zur Aufklärung der Sache dienlichen Beweise von Amtswegen herbeigeschafft und die betheiligten Parteien und Zeugen nöthigen Falles eidlich vernommen werden. Dem Beschuldigten müssen alle gegen ihn vorgekommenen Umstände und Beweismittel zur mündlichen oder schriftlichen Rechtfertigung vorgehalten werden. Verweigert er die Rechtfertigung, so ist gegen ihn auch ohne dieselbe vorzugehen.

§. 83.

Ergibt sich aus der Untersuchung der Verdacht einer durch die Strafgesetze verbotenen Handlung, so muß der Erfolg des strafrechtlichen Verfahrens abgewartet, nach dessen Beendigung aber nöthigen Falles im Disziplinarwege weiter vorgegangen werden.

§. 84.

Orzeczenie co do dochodzenia dyscyplinarnego.

Gdy dochodzenie na drodze dyscyplinarnéj ukończoném zostanie przeciw urzędnikowi, lub słudze sądu powiatowego, wówczas przełożony tegoż sądu, jeżeli zaś było prowadzoném przeciw przełożonemu sądu powiatowego lub przeciw radzcy albo asesorowi lub podwładnemu urzędnikowi lub słudze Trybunału piérwszéj Instancyi, natenczas Przełożony tegoż Trybunału winien przedłożyć takowe wraz z swoim wnioskiem do Prezydyum sądu wyższego.

§. 85.

Prezydyum sądu wyższego każe powyższe wnioski wziąść pod obradę w komisyi stałéj, ustanowionéj dla obsadzeń służbowych (§. 28), i, jeżeli dochodzenie tyczy się tylko sługi, ustanowionego przy sądzie wyższym, lub przy władzy sądowéj znajdującéj się w jego okręgu, każe powziąć uchwałę według większości głosów, gdy nie ma przeciw niéj gruntownych zarzutów; w którym to przypadku należy zasystować wystawienie uchwały, i przedłożyć Ministrowi Sprawiedliwości do rozstrzygnienia.

Przeciw orzeczeniu wydanemu przez sąd wyższy zostaje obwinionemu otwarta droga zażalenia do Ministra Sprawiedliwości w przeciągu dni 14tu.

W taki sam sposób postępować winno Prezydyum najwyższego Trybunału sądowego przy orzeczeniach dyscyplinarnych przeciw wszelkim sługom, przy tymże sądzie ustanowionym, zastrzegając im wyniesienie zażalenia do Ministra Sprawiedliwości.

§. 86.

Jeżeli zaś idzie o to, aby przeciw urzędnikowi mianowanemu przez Prezydyum sądu wyższego wyrzec karę degradowania lub oddalenia ze służby, lub gdy idzie o przewinienie urzędnika, mianowanego przez Ministra Sprawiedliwości; wówczas Prezydya sądów wyższych obowiązane są, całą rozprawę wraz z wnioskami swojemi i komisyi dyscyplinarnéj, w tym przedmiocie wysłuchanéj (§. 28) przedłożyć Prezydentowi najwyższego Trybunału sądowego.

§. 87.

Gdyby się wydarzył przypadek, iż dochodzenie w drodze dyscyplinarnéj ma być prowadzone przeciw Przełożonemu Trybunału piérwszéj instancyi, lub przeciw radzcy lub Wiceprezydentowi sądu wyższego, wówczas dochodzenie przedłożone ma być przez Prezydenta sądu wyższego Prezydentowi najwyższego Trybunału sądowego; gdyby zaś Prezydent sądu wyższego lub radzca Trybunału najwyższego podpadł pod śledztwo, natenczas śledztwo przedłożone być winno przez Prezydenta najwyższego Trybunału sądowego Ministrowi Sprawiedliwości.

§. 84.

Entscheidung über die Disziplinar-Untersuchung.

Die geschlossene Disziplinar-Untersuchung gegen einen Beamten oder Diener eines Bezirksgerichtes hat der Vorsteher desselben, gegen den Vorsteher eines Bezirksgerichtes, oder gegen einen Rath oder Beisitzer oder einen untergeordneten Beamten oder Diener eines Gerichtshofes erster Instanz der Vorsteher des Letzteren, mit seinem Antrage dem vorgesetzten Obergerichts-Präsidium vorzulegen.

§. 85.

Das Obergerichts-Präsidium läßt diese Anträge in der für die Personal-Besetzungen bestehenden ständigen Kommission (§. 28) in Vortrag bringen, und läßt, wenn die Untersuchung bloß einen bei dem Obergerichte selbst, oder bei einer Gerichtsbehörde seines Sprengels angestellten Diener betrifft, die Entscheidung nach dem Mehrheitsbeschlusse ausfertigen, falls es nicht wesentliche Bedenken dagegen zu erheben findet, in welchem Falle die Ausfertigung zu sistiren, und dem Justizminister zur Entscheidung vorzulegen ist.

Gegen das von dem Obergerichte ergangene Erkenntniß bleibt dem Beschuldigten binnen 14 Tagen die Beschwerde an den Justizminister offen.

Auf gleiche Weise hat das Präsidium des obersten Gerichtshofes bei Disziplinar-Erkenntnissen gegen die bei demselben angestellten Diener jeder Art unter Vorbehalt der Beschwerde an den Justizminister vorzugehen.

§. 86.

Handelt es sich aber darum, gegen einen von dem Obergerichts-Präsidium ernannten Beamten die Degradirung oder Entlassung zu verhängen, oder handelt es sich um das Verschulden eines Beamten, welcher von dem Justizminister ernannt worden ist, so haben die Obergerichts-Präsidien die Verhandlung mit ihren und den Anträgen der darüber vernommenen Disziplinar-Kommission (§. 28) dem Präsidenten des obersten Gerichtshofes vorzulegen.

§. 87.

Sollte der Fall einer Disziplinar-Untersuchung gegen den Vorsteher eines Gerichtshofes erster Instanz, oder gegen einen Rath oder Vizepräsidenten des Obergerichtes vorkommen, so ist die Untersuchung von dem Präsidenten des Obergerichtes dem Präsidenten des obersten Gerichtshofes; wenn aber der Präsident eines Obergerichtes, oder ein Rath des obersten Gerichtshofes in Untersuchung verfallen sollte, von dem Präsidenten des obersten Gerichtshofes dem Justizminister vorzulegen.

§. 88.

Prezydent najwyższego Trybunału sądowego każe śledztwa w drodze dyscyplinarnéj, przedłożone mu przez Prezydenta sądów wyższych, równie jak te, które przeprowadzone zostały w najwyższym Trybunale sądowym, wziąć pod obradę w komisyi dyscyplinarnéj, mającéj być złożoną, stosownie do §. 28., a jeżeli nie idzie jedynie o sługę ustanowionego przy najwyższym Trybunale, powinien przedłożyć skutek narady wraz z swojém zdaniem Ministrowi Sprawiedliwości jeszcze przed wystawieniem. Jeżeli wniosek odnosi się do tego, ażeby winowajca przeniesiony został na inne miejsce służbowe téj saméj lub niższéj rangi, wówczas należy dodać, że to na koszt przeniesionego stać się powinno. W razie orzeczeń, wydanych przeciw sługom, ustanowionym przy sądach wyższych, należy postępować podobnie jak w §. 85.

§. 89.

Jeżeli ten, który ukaranym być ma, zajmuje miejsce służbowe, którego obsadzenie zostawione jest Jego C. K. Mości, i jeżeli kara wypadła na degradowanie lub oddalenie ze służby, lub jeżeli Minister Sprawiedliwości uważa, iż przypadek ten podlega surowszéj karze, jak wymierzyła komisya dyscyplinarna najwyższego Trybunału, wówczas winien jest Minister Sprawiedliwości poddać rzecz pod najwyższe rozstrzygnienie.

W innych przypadkach Minister Sprawiedliwości winien albo wykonać orzeczenie komisyi dyscyplinarnéj najwyższego Trybunału sądowego, lub według okoliczności łagodniéj postąpić z winowajcą.

Rozdział ósmy.

O podporządkowaniu władz sądowych, i o dozorze nad tokiem spraw sądowych w tychże.

§. 90.

O podporządkowaniu władz sądowych.

Władze sądowe pierwszéj instancyi podlegają, pod względem biegu spraw sądowych, dozorowi sądów wyższych, a w szczególności Prezydyów onychże, zaś sądy wyższe Ministerstwu Sprawiedliwości. Przełożeni trybunałów pierwszéj instancyi winni są zarazem czuwać nad postępowaniem tych sędziów powiatowych i ich podwładnych, którzy są ustanowieni ze stanu osobowego trybunałów, lub też wykonują sądownictwo oddzielnie od administracyi politycznéj, i o ile się tyczy osób pierwszego rodzaju, lub w przypadkach nagłych, zaraz uchylić spostrzeżone wady, w innych zaś przypadkach uczynić o nich doniesienie do sądu wyższego, a względnie do Prezydyum onegoż.

§. 88.

Der Präsident des obersten Gerichtshofes läßt sowohl die ihm von dem Präsidenten der Obergerichte vorgelegten, als auch die bei dem obersten Gerichtshofe selbst über die eigenen untergeordneten Beamten gepflogenen Disziplinar-Untersuchungen in der nach Maßgabe des §. 28 zu bildenden Disziplinar-Kommission in Vortrag bringen, und hat, falls es nicht bloß einen bei dem obersten Gerichtshofe angestellten Diener betrifft, das Ergebniß dieser Berathung mit seinem eigenen Gutachten vor der Ausfertigung an den Justizminister zu leiten. Wird auf Versetzung des Schuldigen an einen anderen Dienstplatz des gleichen oder eines geringeren Ranges angetragen, so ist zugleich beizufügen, daß dieses auf Kosten des Versetzten zu geschehen habe. Bei Erkenntnissen gegen bei den Obergerichten bestellte Diener ist auf gleiche Weise wie §. 85 vorzugehen.

§. 89.

Der Justizminister hat, wenn der zu Bestrafende einen Dienstposten bekleidet, dessen Besetzung Seiner Majestät vorbehalten ist, und auf Degradirung oder Dienstesentlassung erkannt wurde, oder wenn er den Fall zu einer strengeren, als der von der Disziplinar-Kommission des obersten Gerichtshofes angetragenen Behandlung geeignet hält, die Allerhöchste Schlußfassung einzuholen.

In anderen Fällen hat der Justizminister entweder das Erkenntniß der Disziplinar-Kommission des obersten Gerichtshofes in Vollzug zu setzen, oder dem Schuldigen nach Beschaffenheit der Umstände eine mildere Behandlung angedeihen zu lassen.

Achtes Hauptstück.

Von der Unterordnung der Gerichtsbehörden und der Aufsicht über den Gang der Justizgeschäfte bei denselben.

§. 90.

Die Gerichtsbehörden erster Instanz sind hinsichtlich des Ganges der Justizgeschäfte der Aufsicht der Obergerichte und insbesondere der Präsidien derselben, und die Obergerichte dem Justizministerium untergeordnet. Zugleich haben jedoch die Vorsteher der Gerichtshöfe erster Instanz über das Benehmen derjenigen Bezirksrichter und ihrer Untergebenen, welche aus dem Personalstande der Gerichtshöfe bestellt sind, oder doch die Justizpflege getrennt von der politischen Verwaltung ausüben, zu wachen, und wahrgenommene Gebrechen, soweit es Individuen der ersteren Art betrifft oder dringende Fälle eintreten, gleich selbst abzustellen, in anderen Fällen aber dem Obergerichte und beziehungsweise dem Präsidium die Anzeige zu erstatten. Unterordnung der Gerichtsbehörden.

§. 91.

Sądy podwładne winny są dopełniać ściśle nakazów Przełożonego sądu wyższego a względnie jego Prezydyum, i na każde jego żądanie składać mu relacyę i sprawozdanie ze wszystkich czynności urzędowych.

Sądy wyższe, a mianowicie Prezydya onychże, powinny sądy sobie podwładne zmuszać do pełnienia ich obowiązku i urzędu w razie potrzeby karami pieniężnemi lub innemi stosownemi karami, a w szczególności czuwać nad tém, ażeby takowe zawsze stosownie do przepisów obsadzonemi były.

§. 92.

Najwyższy Trybunał sądowy ma obowiązek, karcić wady sądów piérwszéj i drugiéj instancyi, które spostrzeże przy wykonywaniu swego urzędu sędziowskiego, wydawać stosowne do tego napomnienia, a jeżeli idzie o zarządzenia, które leżą poza granicą jego działalności, uczynić o tém stosowne doniesienie do Ministra Sprawiedliwości. Oprócz tego najwyższy Trybunał sądowy winien donosić Ministrowi Sprawiedliwości o naganach i upomnieniach, które sam wydawał.

§. 93.

Wizytacye sądów.

Sądy piérwszéj instancyi, znajdujące się w siedzibie sądu wyższego, powinny być wizytowane co rok; a zaś inne Trybunały, równie jak sądy powiatowe, co dwa lata, bez względu na to, czyli w tychże ostatnich sądownictwo połączone jest z administracyą polityczną, czy nie.

Oprócz tego może sąd wyższy, lub jego Prezydent za pozwoleniem Ministra Sprawiedliwości nakazać wizytacye władz sądowych piérwszéj instancyi, jeżeli to w szczególnych wydarzeniach uzna za potrzebne, w nagłych zaś razach i natychmiast. Jednakże w ostatnich przypadkach winien jest o tém, co zarządzi, zawiadomić Ministra Sprawiedliwości.

§. 94.

Do każdéj wizytacyi Prezydyum sądu wyższego winno przeznaczyć radzcę ze swego grona lub przełożonego sądu, albo radzcę piérwszéj instancyi, i dodać mu urzędnika podrzędnego za aktuaryusza.

§. 95.

Wyznaczony komisarz winien ściśle dochodzić, czyli we wszystkich gałęziach sądownictwa zgodnie z ustawami się postępuje; czyli i o ile na sądzie lub pojedynczych osobach sądowych cięży wina niedbałości w pełnieniu obowiązku urzędowego, i w jakim sposobie można zaradzić nadużyciom, jakie się znaleść mogą. Powinien także o ile możności starać się poznać zdolności i osobiste przymioty radzców i urzędników.

§. 91.

Die untergeordneten Gerichte haben die Anordnungen des vorgesetzten Obergerichtes und beziehungsweise des Präsidiums desselben genau zu befolgen, und demselben auf Verlangen über alle Amtsgeschäfte Auskunft und Rechenschaft zu geben.

Die Obergerichte und beziehungsweise die Präsidien derselben haben die ihnen untergebenen Gerichte von Amtswegen nöthigen Falles durch Geld- oder andere angemessene Strafen zur Erfüllung ihrer Pflicht anzuhalten, und insbesondere darüber zu wachen, daß dieselben stets vorschriftmäßig besetzt werden.

§. 92.

Der oberste Gerichtshof ist berufen, die bei Ausübung seines richterlichen Amtes wahrgenommenen Gebrechen der Gerichte erster und zweiter Instanz zu rügen, die nöthigen Zurechtweisungen darüber zu erlassen, und wenn es sich um Anordnungen handelt, welche außer den Grenzen seiner Wirksamkeit liegen, dem Justizminister die geeignete Mittheilung zu machen. Uebrigens hat der oberste Gerichtshof auch von den von ihm selbst ertheilten Rügen und Zurechtweisungen den Justizminister in Kenntniß zu setzen.

§. 93.

Visitazion der Gerichte.

Die am Sitze jedes Obergerichtes befindlichen Gerichte erster Instanz sind jährlich, die übrigen Gerichtshöfe sowohl als Bezirksgerichte, und ohne Rücksicht, ob die Justizpflege bei den letzteren mit der politischen Verwaltung vereiniget seyn möge oder nicht, alle zwei Jahre zu untersuchen

Außerdem können Untersuchungen der Gerichtsbehörden erster Instanz, wenn es durch besondere Vorfälle nothwendig wird, von den Obergerichten oder deren Präsidien mit Bewilligung des Justizministeriums, in dringenden Fällen aber auch sogleich angeordnet werden. Doch ist in letzteren Fällen die getroffene Verfügung dem Justizministerium anzuzeigen.

§ 94.

Zu jeder Untersuchung hat das Präsidium des Obergerichtes einen Rath aus dessen Mitte, oder einen Gerichtsvorsteher oder Rath erster Instanz abzuordnen, und demselben einen untergeordneten Beamten als Aktuar beizugeben.

§. 95.

Der abgeordnete Kommissär hat genau zu erforschen, ob in allen Zweigen der Justizpflege den Gesetzen gemäß vorgegangen werde, ob und in wieferne dem Gerichte oder einzelnen Gerichtspersonen Vernachlässigung ihrer Amtspflichten zur Last fällt, und wie den etwa bestehenden Mißbräuchen zu begegnen sei. Er hat sich zugleich mit den Fähigkeiten und persönlichen Eigenschaften der Räthe und Beamten so viel möglich bekannt zu machen.

W tym celu powinien być obecnym przy kilku posiedzeniach sądowych, i kazać sobie przedłożyć akta procesowe, konkursowe, spadkowe, opiekuńcze i inne akta sądowe, prace referentów, protokóły dziennika podawczego i registratury, i księgi publiczne, i takowe rozpoznawać. Następnie powinien się przekonać o ile możności o prawdziwości wykazów czynności, przedłożonych w latach ostatnich, a to przynajmniéj przez porównanie niektórych szczegółów z odpowiedniemi aktami. Co do wad spostrzeżonych, winien jest wysłuchać przełozonego w sądzie, a według okoliczności także innych urzędników sądowych, zresztą powinien unikać wszystkiego, cokolwiek z jego czynności urzędowych przyniosłoby uszczerbek sławie i powadze sądu, lub coby mogło sprowadzić zwłokę w toku czynności.

Własnych poleceń nie powinien sam wydawać, jeżeli oczywiście nieprawne postępowanie nie wymaga spiesznego zaradzenia.

O skutku swéj wizytacyi winien uczynić relacyę do Prezydyum sądu wyższego z dołożeniem swéj opinii; i do tego załączyć sumienne spisanie przymiotów Przełożonego w sądzie, i urzędników sądowych.

§. 96.

Jeżeli powód i cel wizytacyi wymaga bliższych poleceń, wówczas należy komisarzowi nadać szczególne instrukcye.

§. 97.

Sądy wyższe, a względnie ich Prezydya, winny są po takich wizytacyach natychmiast poczynić rozporządzenia leżące w ich zakresie, co zaś do innych kroków uczynić przedstawienie do Ministra Sprawiedliwości przy załączeniu aktu wizytacyi.

§. 98.

Wykazy czynności sądów piérwszéj instancyi.

Sądy piérwszéj instancyi obowiązane są z początkiem każdego roku, a najdaléj do 31. Stycznia przedłożyć sądowi wyższemu główny wykaz czynności co do wszystkich spraw cywilnych, jakie się wydarzyły w ciągu roku upłynionego, a szczególne wykazy co do pojedynczych z końcem roku nieukończonych pertraktacyj spadkowych, konkursów, czynności rachunkowych i procesów.

Jakie wykazy piérwsze instancye w sprawach karnych przedkładać winny, o tém stanowi ustawa o postępowaniu karném.

§. 99.

a) wykazy główne czynności;

Główne wykazy czynności sporządzone być winny według wzorów nr. 3. i 4. Napisy pojedynczych rubryk wskazują przedmiot, dla którego są przezna-

Zu diesem Ende hat er einigen Gerichtssitzungen beizuwohnen, sich Prozeß-, Konkurs-Abhandlungs-, Vormundschafts- und andere Gerichts-Akten, die Ausarbeitungen der Referenten, die Einreichungs-, Raths- und Registraturs-Protokolle und die öffentlichen Bücher vorlegen zu lassen und zu prüfen. Er hat sich ferner von der Richtigkeit der in den letzten Jahren vorgelegten Geschäfts-Ausweise so viel möglich und wenigstens durch Vergleichung einiger Angaben mit den betreffenden Akten zu überzeugen. Ueber die wahrgenommenen Gebrechen hat er den Gerichtsvorsteher, und nach Beschaffenheit der Umstände auch andere Gerichtsbeamte zu vernehmen, übrigens aber bei seinen Amtshandlungen Alles zu vermeiden, wodurch der Ehre und dem Ansehen des Gerichtes nahe getreten oder eine Verzögerung in der Geschäftsbehandlung verursacht werden könnte.

Aller eigenen Anordnungen hat er sich zu enthalten, in soferne nicht ein offenbar gesetzwidriges Verfahren dringende Abhilfe nothwendig macht.

Ueber den Erfolg der Untersuchung hat er an das Obergerichts-Präsidium mit Beifügung seines Gutachtens Bericht zu erstatten, welchem stets eine gewissenhafte Schilderung der Eigenschaften des Gerichtsvorstehers und der Beamten des Gerichtes beizufügen ist.

§. 96.

Wenn die Veranlassung und der Zweck der Untersuchung nähere Bestimmungen nothwendig machen, so ist der Kommissär darüber mit einer besonderen Instrukzion zu versehen.

§. 97.

Die Obergerichte und beziehungsweise deren Präsidien haben über Untersuchungen dieser Art, die in ihrem Wirkungskreise gelegenen Anordnungen sogleich zu treffen, die erforderlichen übrigen Maßregeln aber unter Anschluß des Untersuchungs-Aktes dem Justizministerium in Antrag zu bringen.

§. 98.

Geschäfts-Ausweise der Gerichte erster Instanz:

Die Gerichte erster Instanz haben mit Anfang eines jeden Jahres und längstens bis 31. Jänner über die im verflossenen Jahre vorgekommenen Geschäfte in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten einen Hauptgeschäfts-Ausweis, und besondere Ausweise über die einzelnen am Ende des Jahres unbeendigt gebliebenen Verlassenschafts-Abhandlungen, Konkurse, Rechnungsgeschäfte und Prozesse dem Obergerichte vorzulegen.

Welche Geschäftsausweise von den ersten Instanzen in Strafsachen zu überreichen sind, wird durch die Strafprozeß-Ordnung bestimmt.

§. 99.

a) Haupt-Geschäfts-Ausweise;

Die Hauptgeschäfts-Ausweise sind nach den Formularien Nr. 3 und 4 zu verfassen. Die Aufschriften der einzelnen Rubriken bezeichnen den Gegenstand, für welchen

czone. W rubrykach przeznaczonych na pojedyncze przedmioty nie należy zamieszczać liczb protokółu podawczego, aniteż liczb podań, wniesionych w rzeczonych przedmiotach, lecz należy tylko zamieścić liczbę albo spraw, n. p. zainrotulowanych procesów, albo przypadków, w których ustanowioną została opieka, bez względu na liczbę dzieci. Do kuratel nie należy liczyć tych, które zostają ustanowionemi przy otwarciu krydy, lub tylko dla pojedynczych spraw prawnych.

Pod rubryką sprawy małżeńskie należy spory o rozdział od stołu i łoża i o nieważność lub rozłączenie małżeństwa, w których dochodzenie rzeczywiście nastąpiło, dokładnie odróżnić.

Główne wykazy czynności Trybunałów powinny być podawane w dwóch oddziałach, z których jeden wykazuje czynności całego sądu, drugi zaś czynności pojedynczych referentów.

§. 100.

b) wykazy czynności pojedynczych.

Szczególne wykazy nieukończonych jeszcze pertraktacyj spadkowych, kryd i czynności rachunkowych należy urządzić według formularzy nr. 5., 6. i 7. W ostatniéj rubryce onychże należy dokładnie wyrazić, w jakim stanie znajduje się sprawa, jakie kroki poczynionemi zostały ze sądu dla jéj przyspieszenia, i jakie przeszkody stoją jéj ukończenia w drodze

Wykaz zaległych zamkniętych procesów powinien być sporządzony według formularza nr. 8. W ostatniéj rubryce jego należy zamieścić przyczyny opóźnionego załatwienia.

§. 101.

Wspomnione w §. 100 wykazy należy przedłożyć sądowi wyższemu corocznie. Ten sąd może atoli nawet w ciągu roku zażądać wykazów tych czynności, względem których to za potrzebne uzna.

§. 102.

Przedłożenie wykazów czynności do Ministeryum Sprawiedliwości.

Sąd wyższy winien przedłożone sobie wykazy ściśle rozpoznawać, zażądać w razie potrzeby bliższych wyjaśnień o nich, a tam, gdzie spostrzedz się dają wady lub opóźnienia, zarządzić, co należy.

Wykazy czynności Trybunałów pierwszéj instancyi sąd wyższy przedłożyć winien także Ministrowi Sprawiedliwości. Oprócz tego sąd wyższy winien przedłożyć Ministrowi Sprawiedliwości ogólny wykaz czynności wszystkich podległych mu Trybunałów, ułożony według wykazów głównych sądów pojedynczych, drugi wykaz zaś co do czynności wszystkich sądów powiatowych, sporządzony

sie bestimmt sind. In die Rubriken über die Geschäftsgegenstände sind nicht die Zahlen des Einreichungsprotokolles oder die Anzahl der Eingaben, welche in den bezeichneten Geschäften eingelangt sind, sondern es ist nur die Anzahl der Geschäfte, z. B. der inrotulirten Prozesse, oder der Fälle, in welchen eine Vormundschaft bestellt wurde, ohne Rücksicht auf die Anzahl der Kinder, einzutragen. Unter die Kuratelen sind diejenigen nicht zu rechnen, welche bei Eröffnung des Konkurses, oder bloß für einzelne Rechtsgeschäfte angeordnet werden.

Unter der Rubrik Ehesachen sind die Streitigkeiten über die Scheidung von Tisch und Bett und über die Ungiltigkeit oder Trennung der Ehe, in welchen die Untersuchung wirklich eingeleitet worden ist, gehörig zu trennen.

Die Hauptgeschäfts-Ausweise der Gerichtshöfe sind in zwei Abtheilungen, deren eine die Geschäfte des ganzen Gerichtes, die zweite jene der einzelnen Referenten darstellt, zu überreichen.

§. 100.

b) besondere Geschäfts-Ausweise.

Die besonderen Ausweise über die rückständig gebliebenen Verlassenschafts-Abhandlungen, Konkurse und Rechnungsgeschäfte sind nach den Formularien Nr. 5, 6 und 7 einzurichten. In den letzten Rubriken derselben ist der Stand, in welchem sich die Verhandlung befindet, die von dem Gerichte zur Beschleunigung getroffene Verfügung, und das der Beendigung entgegenstehende Hinderniß mit Bestimmtheit anzumerken.

Der Ausweis über die rückständigen geschlossenen Prozesse ist nach dem Formulare Nr. 8 einzurichten. In die letzte Rubrik desselben sind die Ursachen der verzögerten Erledigung einzutragen.

§. 101.

Die im §. 100 erwähnten Ausweise sind jährlich dem Obergerichte vorzulegen. Diesem Gerichte steht aber frei, auch während des Jahres Ausweise über diejenigen Geschäfte abzufordern, rücksichtlich deren es dieses nothwendig findet.

§. 102.

Vorlegung der Geschäfts-Ausweise an das Justizministerium.

Das Obergericht hat die vorgelegten Ausweise genau zu prüfen, nöthigenfalls nähere Aufklärung darüber abzufordern, und wo Mängel oder Verzögerungen in der Geschäftsbehandlung bemerkt werden, die entsprechenden Verfügungen zu treffen.

Die Geschäftsausweise der Gerichtshöfe erster Instanz müssen von dem Obergerichte auch dem Justizministerium zur Einsicht vorgelegt werden. Außerdem hat das Obergericht aus den Haupt-Ausweisen der einzelnen Gerichte einen Gesammt-Ausweis über die Geschäfte aller ihm unterstehenden Gerichtshöfe, und einen zweiten über die Geschäfte aller Bezirksgerichte, welcher letztere nach den Sprengeln der Gerichtshöfe, wo

według okręgów Trybunałów, w których się takowe znajdują. Przy tém winien jest sąd wyższy uczynić relacyę o tém, co już zarządził, przedstawić takie rozporządzenia, które wychodzą poza zakres jego władzy, i w ogólności uczynić zasadne sprawozdanie o całym toku sądownictwa.

§. 103.

Wykazy czynności sądów wyższych.

Sądy wyższe winny są przedkładać Ministrowi Sprawiedliwości wykazy główne czynności swoich własnych według wzoru nr. 9., w przepisanych tamże dwóch oddziałach.

§. 104.

Wykaz czynności najwyższego Trybunału.

Sąd najwyższy winien przedłożyć Ministrowi Sprawiedliwości, celem przedstawienia Jego C. K. Mości wykaz główny czynności swoich własnych według wzoru nr. 10., którego piérwszy oddział obejmować winien cały stan czynności Trybunału, drugi zaś stan czynności według pojedynczych okręgów sądów wyższych.

§. 105.

Tabele nieobecnych.

Każdy sąd winien przy końcu roku, wykazem według wzoru nr. 11 ułożonym, donieść, którzy urzędnicy w ciągu tegoż roku byli nieobecnymi, lub którzy od czynności swych urzędowych przeszkodami oderwani byli.

§. 106.

Wykazy co do udzielonych pochwał i nagan.

Każdy sąd wyższy, równie jak najwyższy Trybunał sądowy, winien prowadzić osobny wykaz co do pochwał i nagan, wydanych przez nich urzędnikom, ustanowionym przy tychże sądach, i przy sądach im podległych, i przedłożyć przy końcu każdego roku wyjątki z tegoż wykazu Ministerstwu Sprawiedliwości.

§. 107.

Wyjątek co do urzędów mieszanych.

Postanowienia, znajdujące się w poprzedzających rozdziałach co do mianowania na posady służbowe, udzielania urlopów, pensyonowania, kwieskowania lub przenoszenia na inne miejsca służbowe, tudzież o wykonywaniu władzy administracyjnéj, nie mają wpływu na urzędy powiatowe, w których sądownictwo połączone jest z administracyą polityczną; co do tychże obowiązują §§. 14. i 15. najwyższych postanowień z dnia 14. Września 1852 r. o urządzeniu i o zakresie urzędowym urzędów powiatowych.

sich dieselben befinden, zu verfassen ist, zusammenzustellen und dem Justizminister vorzulegen. Dabei hat es die darüber bereits getroffenen Verfügungen anzuzeigen, diejenigen, welche seinen Wirkungskreis überschreiten, in Antrag zu bringen, und über den Gang der Rechtspflege im Allgemeinen ein gründliches Gutachten zu erstatten.

§. 103.

Geschäfts-Ausweise der Obergerichte.

Die Obergerichte haben über die bei ihnen vorgekommenen Geschäfte einen Haupt-Ausweis nach dem Formulare Nr. 9 in den darin vorgeschriebenen zwei Abtheilungen dem Justizminister vorzulegen.

§. 104.

Geschäfts-Ausweis des obersten Gerichtshofes.

Der oberste Gerichtshof hat über die bei demselben vorkommenden Geschäfte einen Hauptgeschäfts-Ausweis nach dem Formulare Nr. 10, dessen erste Abtheilung den gesammten Geschäftsstand des Gerichtshofes, die zweite den Geschäftsstand nach den einzelnen Sprengeln der Obergerichte umfassen soll, dem Justizminister zur Einsicht und zur Vorlage an Seine Majestät zu überreichen.

§. 105.

Absenztabellen.

Jedes Gericht hat mittelst eines nach dem Formulare Nr. 11 eingerichteten Verzeichnisses mit Schluß des Jahres anzuzeigen, welche Beamten während desselben abwesend, oder in ihren Amtsverrichtungen verhindert waren.

§ 106.

Vormerkung über ertheilte Belobungen und Rügen.

Jedes Obergericht sowohl, als der oberste Gerichtshof, haben auch eine eigene Vormerkung über alle von ihnen an die bei ihnen selbst und bei den ihnen untergeordneten Gerichten angestellten Beamten erlassenen Belobungen und Rügen zu führen, und am Schlusse jeden Jahres Auszüge daraus dem Justizministerium vorzulegen.

§. 107.

Ausnahme bei gemischten Aemtern.

Die in den vorausgegangenen Hauptstücken vorkommenden Bestimmungen über die Besetzung der Dienstplätze, Urlaubsertheilung, Pensionirung, Quieszirung oder Versetzung auf einen anderen Dienstplatz, und über die Ausübung der Disziplinargewalt, haben auf die Bezirksämter, bei welchen die Justizpflege mit der politischen Administrazion verbunden ist, keinen Einfluß, sondern es gelten für dieselben die §§. 14. und 15 der Allerhöchsten Bestimmungen vom 14. September 1852 über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter.

Cześć druga.

O porządku czynności w sądach.

Rozdział piérwszy.

O porządku czynności w Trybunałach.

Oddział piérwszy.

O dzienniku (protokóle) podawczym.

§. 108.

Postanowienia ogólne.

W każdym sądzie powinien się znajdować protokół podawczy.

W sądach, które wykonują razem sądownictwo cywilne i karne, protokół podawczy osobno prowadzić należy co do spraw karnych i cywilnych.

Jeżeli zachodzi potrzeba tego, można także prowadzić osobny protokół co do spraw handlowych i górniczych. Strony są zatém obowiązane podania swoje, tyczące się tych przedmiotów, dokładnie jako takie naznaczyć.

§. 109.

Protokół podawczy nie może odrzucić żadnego pisma, wystosowanego z napisem do sądu, aniteż wręczyć go na powrót temu, który je przyniósł. Zewnątrz miejsca urzędu protokolista dziennika podawczego nie powinien przyjmować żadnego podania. Ustnie do dziennika podawczego nic wniesioném być nie może.

§. 110.

Nie wolno jest także protokoliście dziennika podawczego przyjmować podania z tém poleceniem, ażeby takowe nie zaraz, lecz dopiéro w pewnym czasie, lub pod pewnemi warunkami zamieścił w protokóle podawczym. Za takie porozumiéwania się ze stronami, protokolista dziennika podawczego powinien być karanym bez wszelkiego względu utratą służby, a według okoliczności jako zbrodzień.

§. 111.

W protokóle podawczym nie wolno stronom udzielać innéj wiadomości, jak tylko téj, w jakim czasie podanie i pod jaką liczbą wniesioném zostało.

Zweiter Theil

Von der Geschäftsordnung der Gerichte.

Erstes Hauptstück.

Geschäftsordnung der Gerichtshöfe.

Erster Abschnitt.

Von dem Einreichungsprotokolle.

§. 108.

Allgemeine Bestimmungen

Jedes Gericht muß mit einem Einreichungsprotokolle versehen seyn.

Bei Gerichten, welche die Zivil- und Strafgerichtsbarkeit zugleich ausüben, ist das Einreichungsprotokoll über Strafsachen abgesondert von jenem über zivilgerichtliche Eingaben zu führen.

Nach Erforderniß kann auch über die, in handels- oder berggerichtlichen Angelegenheiten einlangenden Eingaben ein abgesondertes Protokoll geführt werden. Die Parteien haben daher Eingaben in Angelegenheiten dieser Art, genau als solche zu bezeichnen.

§. 109.

Von dem Einreichungsprotokolle darf keine mit der Aufschrift an das Gericht versehene Schrift zurückgewiesen oder dem Ueberbringer wieder ausgehändiget werden. Außer dem Amtsorte darf der Einreichungsprotokollist keine Eingabe annehmen. Mündlich kann bei dem Einreichungsprotokolle nichts angebracht werden.

§. 110.

Dem Einreichungsprotokollisten ist auch nicht erlaubt, eine Eingabe mit dem Auftrage zu übernehmen, sie nicht sogleich, sondern erst zu einer bestimmten Zeit oder unter gewissen Bedingungen in das Einreichungsprotokoll einzutragen. Verabredungen dieser Art mit den Parteien sind an dem Einreichungsprotokollisten ohne Nachsicht mit dem Verluste des Dienstes, und nach Umständen als Verbrechen zu bestrafen.

§. 111.

Bei dem Einreichungsprotokolle darf den Parteien nur darüber Auskunft ertheilt werden, ob und zu welcher Zeit eine Eingabe überreicht und mit welcher Nummer sie bezeichnet worden sei.

§. 112.

Godziny urzędowe do wnoszenia podań.

Protokół podawczy powinien być otwartym codziennie przez pięć godzin w dniach powszechnych, a przez trzy godziny w niedziele i święta, któreto godziny sądy wyższe w swoich okręgach wyznaczą, mając wzgląd na okoliczności miejscowe. Oprócz tych godzin żadnego podania przyjmować nie wolno. Podania przychodzące pocztą należy kazać bezzwłocznie przynieść słudze sądowemu z poczty, i wręczyć je protokoliście dziennika podawczego.

Godziny urzędowe, przeznaczone dla protokółu podawczego, należy podać do wiadomości przez przybicie w domu sądowym.

§. 113.

Forma protokółu podawczego.

Protokół podawczy prowadzić należy na wielkich arkuszach drukowanych według wzoru nr. 12; każda stronica półarkusza powinna być podzielona na trzy rubryki na długość, i na odpowiednią ilość rubryk napoprzek.

Protokolista winien co dzień przy otwarciu protokółu zapisać dzień wniesienia, a następnie wniesione podania zamieścić według liczb porządkowych.

W piérwszéj rubryce podłużnéj należy zamieścić liczbę podania, a po uskutecznioném przydzieleniu onegoż, lub w takich przedmiotach, których referent jest oznaczonym, stosownie do tego oznaczenia, nazwisko referenta; w drugiéj rubryce należy zapisać władzę, od któréj pismo przychodzi, albo imie i nazwisko strony, która je wnosi, i strony przeciwnéj, jeżeli się takowa znajduje, z krótkiém wyrażeniem przedmiotu podania; w trzeciéj dzień załatwienia.

§. 114.

Protokolista dziennika podawczego nie powinien oddalać się z miejsca urzędowania, dopóki wszystkie, w ciągu dnia wniesione podania nie będą zapisane w drugiéj rubryce protokółu podawczego, a w piérwszéj przynajmniéj liczba protokolarna.

Jeżeli w dniu jakim nic nie było wniesioném, należy tę okoliczność wyrazić szczegółowo.

§. 115.

Naznaczenie podań (prezentowanie).

Każde podanie powinno być zaraz po jego otrzymaniu dokładnie naznaczone dniem, miesiącem i rokiem i liczbą protokólarną, która się mu według porządku w czasie wniesienia należy, a to, jeżeli strona tego żąda, w jéj obecności.

Liczby powinny bieżéć od piérwszego Stycznia do ostatniego Grudnia każdego roku bez przerwy; wszelkich ułomków, przeskoczeń lub powtarzań liczb należy starannie unikać.

§. 112.

Amtsstunden zur Ueberreichung der Eingaben.

Das Einreichungsprotokoll muß täglich, und zwar an Werktagen genau durch fünf, an Sonn- und Feiertagen durch drei Stunden offen gehalten werden, welche die Obergerichte im Umfange ihrer Sprengel, mit Rücksicht auf die Ortsverhältnisse, zu bestimmen haben. Außer diesen Stunden darf keine Eingabe angenommen werden. Die mittelst der Post ankommenden Stücke sind ohne Zeitverlust durch einen Gerichtsdiener abzuholen und dem Einreichungsprotokollisten zu übergeben.

Die für das Einreichungsprotokoll festgesetzten Amtsstunden sind mittelst Anschlages in dem Gerichtshause kundzumachen.

§. 113.

Form des Einreichungs-Protokolles.

Das Einreichungsprotokoll ist in großen, nach dem Formulare Nr. 12 gedruckten Bogen zu führen, von welchen jede Seite des halben Bogens in drei Längen- und eine angemessene Anzahl von Querrubriken abzutheilen ist.

Der Protokollist hat täglich bei Eröffnung des Protokolles den Tag der Ueberreichung anzumerken, und dann die überreichten Eingaben nach der Zahlenreihe einzutragen.

In die erste Längenrubrik ist die Zahl der Eingabe, und nach erfolgter Zutheilung derselben, oder bei Gegenständen, deren Referent bereits bestimmt ist, dieser Bestimmung gemäß, der Name des Referenten; in die zweite, die Behörde, von welcher die Schrift einlangt, oder der Vor- und Geschlechtsname der Partei, welche sie überreicht, und der Gegenpartei, wo eine solche vorkommt, mit kurzer Bezeichnung des Gegenstandes der Eingabe; in die dritte der Tag der Erledigung einzutragen.

§. 114.

Der Einreichungsprotokollist darf den Amtsort nicht verlassen, so lange nicht alle, den Tag hindurch eingelangten Eingaben in die zweite Rubrik des Einreichungsprotokolles eingetragen und in der ersten Rubrik wenigstens die Protokollszahl angemerkt ist.

Ist an einem Tage nichts eingereicht worden, so ist dieses ausdrücklich zu bemerken.

§. 115.

Bezeichnung der Eingaben (Präsentirung).

Jede Eingabe ist gleich nach der Uebernahme genau mit dem Tage, Monate und Jahre, und mit der ihr nach der Zeitordnung der Ueberreichung gebührenden Protokollszahl, und zwar, wenn es die Partei verlangt, in deren Gegenwart zu bezeichnen.

Die Zahlen haben vom ersten Jänner bis letzten Dezember eines jeden Jahres fortzulaufen, und jede Bruchzahl, jede Ueberspringung oder Wiederholung der Zahlen ist dabei sorgfältig zu vermeiden.

Liczbę protokółu, dzień, miesiąc i rok podania należy także wyrazić na duplikatach i rubrykach, należących do podania.

§. 116.

Alegata podań powinien protokolista dziennika podawczego przeglądnąć, naznaczyć je liczbą protokolarną podania, i rokiem podania, i wyrazić ich liczbę na podaniu niżéj liczby protokolarnéj.

Jeżeli brakuje jakiego alegatu, na który w podaniu jest odwołanie, wówczas należy to uczynić widoczném przy liczbie protokolarnéj.

§. 117.

Jeżeli strona życzy sobie otrzymać dowód na to, w jakim czasie podanie wniesioném zostało, wówczas winna przynieść rubrykę, na któréj protokolista dziennika podawczego winien wyrazić liczbę protokolarną i dzień podania.

§. 118.

Naznaczenie równocześnie podanych pism w sprawach tabularnych i ksiąg gruntowych.

Jeżeli podania o intabulacyę lub o inne zarządzenie w księgach publicznych względem tych samych dóbr nieruchomych, lub względem téj samej pozycyi, zapisanéj na dobrach nieruchomych, wręczone będą protokoliście w jednéj i téj saméj chwili, natenczas należy tę okoliczność zapisać tak w piérwszéj rubryce protokółu podawczego, jakoteż na każdém podaniu temi wyrazami: „Równocześnie wniesione pod liczbami..........“.

Stosownie do tego przepisu należy w szczególności postępować z podaniami rzeczonego rodzaju, które pocztą przychodzą w takim czasie, gdy protokół podawczy jest zamknięty, z protokółami sądowemi, sporządzonemi w tymże czasie, i z podaniami stron, które czekają na otwarcie protokółu podawczego.

§. 119.

Postępowanie z podaniami zamkniętemi lub zapieczętowanemi.

Podania opieczętowane winien protokolista otworzyć, nie nadwerężając pieczęci, a jeżeli się znajdują w osobnéj okładce, położyć liczbę protokółu na podaniu i okładce; dzień zaś podania tylko na piérwszém wyrazić.

Jeżeli w okładce znajduje się kilka podań, należy je naznaczyć liczbami po sobie następującemi, i te same numera także na okładce wyrazić.

Okładki należy według porządku liczb złożyć, zatrzymać je przez sześć miesięcy w protokóle podawczym, a potém zniszczyć.

Die Protokollsnummer und der Tag, Monat und das Jahr der Ueberreichung ist auch auf die zu einer Eingabe gehörigen Duplikate und Rubriken derselben zu setzen.

§. 116.

Die Beilagen der Eingaben hat der Einreichungsprotokollist durchzusehen, mit der Protokollszahl der Eingabe und dem Jahre der Ueberreichung zu bezeichnen, und die Anzahl derselben auf der Eingabe unter der Protokollszahl anzumerken.

Fehlt eine der in der Eingabe berufenen Beilagen, so ist dieses bei der Protokollszahl ersichtlich zu machen.

§. 117.

Wenn eine Partei über die Zeit der Ueberreichung ihrer Eingabe einen Beweis zu erhalten wünscht, so hat sie eine Rubrik derselben beizubringen, auf welche der Einreichungsprotokollist die Protokollszahl und den Tag der Ueberreichung anzumerken hat.

§. 118.

Bezeichnung gleichzeitig überreichter Eingaben in Landtafel- oder Grundbuchs-Angelegenheiten.

Werden Eingaben um eine Intabulirung oder andere Vorkehrung in den öffentlichen Büchern in Beziehung auf das nämliche unbewegliche Gut, oder auf die nämliche, auf ein unbewegliches Gut eingetragene Post dem Einreichungsprotokollisten in einem und demselben Zeitpunkte übergeben, so ist dieses sowohl in der ersten Rubrik des Einreichungsprotokolles selbst, als auf jeder der Eingaben mit den Worten: „Gleichzeitig überreicht mit den Zahlen............“ anzumerken.

Nach dieser Vorschrift sind insbesondere Eingaben der angeführten Art, welche zu einer Zeit mit der Post einlangen, in welcher das Einreichungsprotokoll geschlossen ist; gerichtliche Protokolle, welche in dieser Zwischenzeit aufgenommen werden, und Eingaben von Parteien, welche auf die Eröffnung des Einreichungsprotokolles warten, zu behandeln.

§. 119.

Behandlung versiegelter oder verschlossener Eingaben.

Versiegelte Eingaben, hat der Protokollist, ohne Verletzung des Siegels zu eröffnen, und wenn sie in einem besonderen Umschlage liegen, die Protokollszahl auf der Eingabe und auf dem Umschlage; den Tag der Ueberreichung aber nur auf der Ersteren anzumerken.

Befinden sich in dem nämlichen Umschlage mehrere Eingaben, so müssen sie mit fortlaufenden Zahlen bezeichnet, und alle diese Nummern auch auf den Umschlag gesetzt werden.

Die Umschläge sind nach der Zahlenreihe zusammen zu legen, sechs Monate lang im Einreichungsprotokolle aufzubehalten und dann zu vertilgen.

§. 120.

O postępowaniu z podaniami, wystosowanemi do przełożonego w sądzie.

Podania wystosowane do przełożonego w sądzie, opieczętowane lub w innym sposobie zamknięte, należy mu oddać nieotwarte.

Skoro podanie, oddane przełożonemu sądu do otwarcia, powróci do protokółu podawczego, należy je zapisać do protokółu pod liczbą uprzednio na okładce wyrażoną.

§. 121.

Jeżeli się okaże późniéj, iż w takiéj okładce znajdowało się więcéj podań, natenczas winien protokólista naznaczyć piérwsze liczbą uprzednio na okładce zanotowaną, resztę zaś liczbami protokółu, które im się należą według czasu, w jakim powrócone zostały, a jeżeli tego potrzeba, z zachowaniem przepisu, w §. 118 danego, i te ostatnie liczby następnie na okładce wyrazić.

Jeżeli przełożony sądu zatrzyma u siebie niektóre podania, należy to w drugiéj rubryce przy właściwéj liczbie wyrazić.

§. 122.

Podawanie rozporządzeń ostatniéj woli.

Rozporządzenia ostatniéj woli, podane przełożonemu w sądzie celem otworzenia i ogłoszenia, powinny być zwrócone przez niego następnie do protokółu podawczego.

Jeżeli rozporządzenie ostatniéj woli przyniesioném będzie wprost do protokółu, wówczas należy zapisać do protokółu nazwisko tego, który je przyniósł, równie jak nazwisko spadkodawcy, które tamten podaje, lub które się znajduje wyrażoném na adresie dokumentu. Na dokumencie, lub gdy takowy znajduje się w okładce opieczętowanéj, należy na téjże wyrazić liczbę protokólarną i dzień podania i oddać dokument nieotwarty przełożonemu sądu.

§. 123.

Oprócz tego przełożony sądu nie powinien przyjmować żadnego podania, którego załatwienie do sądu należy, wprost od stron, lecz odesłać strony z tém do protokółu podawczego.

Jeżeli strona jaka uskarża się przed przełożonym sądu, iż jéj podania przyjąć nie chciano, lub jeżeli się żali na inne jakie obejście się w protokóle podawczym, natenczas może wprawdzie przełożony przyjąć podanie, lecz natychmiast winien poczynić odpowiednie polecenia do protokółowania onegoz.

§. 124.

Postępowanie z podaniami, w których się znajdują pieniądze, lub rzeczy, wartość pieniędzy mające.

Z podaniami, w których się znajdują pieniądze, lub rzeczy, wartość pieniędzy mające, należy postępować według przepisów, wydanych o postępowaniu kasowém z majątkiem sierót, kurandów i z majątkiem depozytowym.

§. 120.

Die an den Gerichtsvorsteher gerichteten und versiegelten, oder auf andere Art verschlossenen Eingaben sind demselben uneröffnet zu übergeben. Behandlung an den Gerichtsvorsteher gerichteter Eingaben.

Sobald eine dem Gerichtsvorsteher zur Eröffnung übergebene Eingabe an den Einreichungsprotokollisten zurückgelanget, ist sie unter der vorläufig auf dem Umschlage angemerkten Zahl in das Einreichungsprotokoll einzutragen.

§. 121.

Zeigt sich später, daß unter einem solchen Umschlage mehrere Stücke begriffen waren, so hat der Einreichungsprotokollist das erste mit der auf dem Umschlage vorläufig angemerkten Zahl, die übrigen mit den ihnen zur Zeit der Zurückstellung zukommenden Protokollszahlen, wenn es nothwendig ist, mit Beobachtung der im §. 118 ertheilten Vorschrift zu versehen, und die Letzteren nachträglich auf dem Umschlagsbogen anzumerken.

Werden von dem Gerichtsvorsteher einzelne Stücke zurückbehalten, so ist dieses bei der betreffenden Zahl in der zweiten Rubrik anzumerken.

§. 122.

Die dem Gerichtsvorsteher zur Eröffnung und Kundmachung überreichten letztwilligen Anordnungen sind von diesem hierauf in das Einreichungsprotokoll abzugeben. Ueberreichung letztwilliger Anordnungen.

Wird eine letztwillige Anordnung unmittelbar zu dem Einreichungsprotokolle gebracht, so ist in dasselbe der Name des Ueberbringers und der von ihm oder in der Aufschrift der Urkunde angegebene Name des Erblassers einzutragen. Auf der Urkunde, oder wenn sich dieselbe in einem versiegelten Umschlage befindet, auf dem letzteren, ist die Protokollszahl und der Tag der Ueberreichung anzumerken, und die Urkunde uneröffnet dem Gerichtsvorsteher zu übergeben.

§. 123.

Außerdem soll der Gerichtsvorsteher keine Eingabe, deren Erledigung dem Gerichte zusteht, von den Parteien unmittelbar übernehmen, sondern sie damit an das Einreichungsprotokoll verweisen.

Beschwert sich eine Partei bei dem Gerichtsvorsteher wegen verweigerter Annahme ihrer Eingabe, oder über andere Vorgänge in dem Einreichungsprotokolle, so kann er zwar die Eingabe annehmen, er hat aber sogleich die erforderliche Verfügung zur Protokollirung derselben zu treffen.

§. 124.

Die mit Geld oder Geldeswerth beschwerten Eingaben sind nach den über die kassenmäßige Gebarung mit dem Waisen-, Kuranden- und Depositen-Vermögen bestehenden Vorschriften zu behandeln. Behandlung mit Geld oder Geldeswerth beschwerter Eingaben.

§. 125.

Protokółowanie aktów procesowych zainrotułowanych.

Akta procesowe zainrotułowane po ukończeniu postępowania pismiennego lub słownego należy oddać do protokółu podawczego, i tam naznaczone być winny na spisie aktów lub protokóle sądowym, którego są alegatami, przynależącą im liczbą protokolarną i liczbą dnia, w którym podane zostały.

§. 126.

Podania nie należące do protokółu.

Oprócz podań pismiennych strón, prośb i skarg słownych, wniesionych do protokółu, oprócz testamentów, not i dekretów władz innych, oprócz relacyj uczynionych sądowi i zainrotułowanych aktów procesowych, nie należy wnosić żadnego aktu, ani sądowego pisma do protokółu podawczego.

Podania już wniesione do protokółu podawczego, nie powinny być na nowo protokółowanemi, ani też nowemi liczbami naznaczonemi, chociaż co do nich były wyznaczone audyencye sądowe, i rezolucye wydane zostały, wyjąwszy przypadki w §. 196 bliżej określone.

§. 127.

Zamknięcie protokółu, i przedłożenie onegoż przełożonemu sądu.

Tak przed południem jakoteż po południu protokolista dziennika podawczego winien po upływie oznaczonego czasu zamknąć protokół, i arkusze protokółu przedłożyć Przełożonemu sądu wraz z nowemi, lub temi podaniami, które są ważniejsze, lub których przejrzenie przełożony sobie zastrzegł.

Przełożony sądu winien przejrzeć arkusze, równie jak przeglądnąć dokładnie podania, wyznaczyć referenta do spraw nowo wniesionych, następnie dołożyć na arkuszu protokółu w końcu swoje „Widziałem“ i zwrócić takowe wraz z aktami.

Jeżeli przełożony zatrzyma u siebie podanie jakie, winien o tém w protokóle wzmiankę uczynić.

§. 128.

Odsełanie podań do referentów.

Następnie protokolista winien pozaciągać do protokółu te podania, ktore jeszcze nie są zaciągnięte, naznaczyć podania liczbą podania tego, które w téj samej sprawie ostatnie wniesioném zostało, i takowe jeszcze tego samego dnia przesłać referentom pojedynczym pod zamknięciem. Podania nagłe należy referentom przesłać natychmiast.

§. 129.

Rejestr do protokółu podawczego.

W protokóle podawczym należy prowadzić rejestr, urządzony według alfabetycznego porządku, stosownie do wzoru nr 13. W trzech rubrykach onegoż

§. 125.

Die nach geschlossenem schriftlichen oder mündlichen Verfahren inrotulirten Prozeßakten sind in das Einreichungsprotokoll abzugeben und auf dem Aktenverzeichnisse oder dem Gerichtsprotokolle, dessen Beilage sie bilden, mit der ihnen zukommenden Protokollszahl und der Zeit der Ueberreichung zu bezeichnen. Protokollirung inrotulirter Prozeß-Akten

§. 126.

Außer den schriftlichen Eingaben der Parteien, den zu Protokoll gebrachten mündlichen Gesuchen und Klagen, den Testamenten, den Zuschriften oder Dekreten anderer Behörden, den an das Gericht erstatteten Berichten und den inrotulirten Prozeßakten, ist kein Aktenstück oder gerichtlicher Aufsatz an das Einreichungsprotokoll abzugeben. In das Protokoll nicht gehörige Eingaben.

Die in das Einreichungsprotokoll bereits eingetragenen Eingaben dürfen, wenn auch darüber Tagsatzungen angeordnet und mehrere Bescheide ertheilt werden, die im §. 196 näher bezeichneten Fälle ausgenommen, nicht neuerlich protokollirt und mit Nummern bezeichnet werden.

§. 127.

Jeden Vor- und Nachmittag hat der Protokollist das Einreichungsprotokoll mit Ablauf der festgesetzten Zeit abzuschließen und die Protokollsbögen sammt den neuen, und denjenigen Stücken, welche entweder wichtigerer Art sind, oder deren Einsicht sich der Gerichtsvorsteher vorbehalten hat, demselben vorzulegen. Abschluß und Uebersendung des Protokolls an den Gerichtsvorsteher.

Der Gerichtsvostcher hat die Bogen durchzusehen, in die Eingaben die nöthige Einsicht zu nehmen, für neu anhängig gewordene Angelegenheiten den Referenten zu bezeichnen, hierauf dem Protokollsbogen am Schluße sein „Gesehen“ beizusetzen, und sie sammt den Akten zurückzustellen.

Wird eine Eingabe von dem Vorsteher zurückbehalten, so hat er dieses in dem Protokolle anzumerken.

§. 128.

Hierauf hat der Einreichungsprotokollist die allenfalls noch ausständigen Eintragungen zu besorgen, und die Eingaben, welche mit der Zahl der Eingabe, die in der nämlichen Angelegenheit zuletzt eingelangt ist, zu bezeichnen sind, noch am nämlichen Tage den einzelnen Referenten verschlossen zuzusenden. Dringende Eingaben müssen den Referenten sogleich übersendet werden. Zusendung der Eingaben an die Referenten.

§. 129.

Ueber das Einreichungsprotokoll ist ein alphabetisch geordnetes Register nach dem Formulare Nr. 13 zu führen. In den drei Rubriken desselben sind die Namen der Register über das Einreichungsprotokoll.

należy widocznemi uczynić: nazwiska stron i przedmiot w krótkości, liczby podań, wniesionych w ciągu roku w téj saméj sprawie, i nazwisko referenta.

§. 130.

Wykaz zamkniętych procesów.

Akta procesowe zainrotułowane lub spisane po ukończoném postępowaniu, należy oprócz tego zamieścić w osobnéj księdze procesów, która prowadzoną być powinna pod bezpośrednim dozorem przełożonego w sądzie, i w takim sposobie, iżby z niéj każdego czasu o liczbie ukończonych rozpraw procesowych, o sposobie postępowania, o referencie, któremu proces był przydzielonym, o dniu przydzielenia, tudzież o dniu i o sposobie załatwienia wiadomość powziąć można.

W protokóle podawczym nie wolno wymieniać referenta, któremu proces do rozstrzygnienia oddanym został, i w ogólności używać należy wszelkiéj ostrożności, ażeby o referencie strona się nie dowiedziała.

§. 131.

Zachowanie protokółu podawczego i rejestru.

Protokół podawczy i rejestr należy od czasu do czasu oprawić, i w izbie urzędowéj zachować.

§. 132.

Protokół prezydyalny.

Przełożony sądu winien względem podań w sprawach prezydyalnych, tudzież względem podań, które przy przedłożeniu sobie protokółu podawczego z ważnych przyczyn zatrzymał, prowadzić wykaz na kształt protokółu podawczego, i naznaczać te podania osobną liczbą prezydyalną.

Oddział drugi.

O wyznaczeniu referenta.

§. 133.

Prawo przełożonego w sądzie do wyznaczenia referenta.

Przełożony sądu ma prawo wyznaczyć referenta.

Każdy radzca obowiązanym jest przyjąć przydzielone mu prace, wyjąwszy przypadki prawnych przeszkód (§. 52 i następ.).

§. 134.

Przepisy o podziale czynności.

Przełożony sądu powinien każdemu radzcy przydzielać takie czynności, do których tenże stósownie do swych sił i zdolności najbardziéj jest zdatnym.

Żadnego referenta nie wolno ani za nadto oszczędzać, anie też za nadto natężać; przeciwnie należy zachować słuszną równość. a mianowicie przy przydzielaniu procesów zamkniętych należy mieć wzgląd na czas i pracę, do gruntownego ich wypracowania potrzebną.

Parteien und in Kürze der Gegenstand, die Nummern der in der nämlichen Angelegenheit im Laufe des Jahres eingelangten Eingaben und der Name des Referenten ersichtlich zu machen.

§. 130.

Die nach geschlossenem Verfahren inrotulirten oder verzeichneten Akten sind überdieß in ein eigenes Prozeßbuch einzutragen, welches unter der unmittelbaren Leitung des Gerichtsvorstehers auf solche Art zu führen ist, daß aus demselben jederzeit die Zahl der zu Ende geführten Prozeßverhandlungen; die Art des Verfahrens, der Referent, welchem der Prozeß zugewiesen wurde, der Zeitpunkt der Zutheilung, der Tag und die Art der Erledigung entnommen werden kann. Vormerkung über geschlossene Rechtsstreite.

In dem Einreichungsprotokolle ist der Referent eines zur Entscheidung vorgelegten Rechtsstreites nicht zu benennen, und überhaupt die nöthige Vorsicht zu gebrauchen, daß der Referent der Partei nicht bekannt werde.

§. 131.

Das Einreichungsprotokoll und das Register sind von Zeit zu Zeit einzubinden und in dem Amtszimmer aufzubewahren. Aufbewahrung des Einreichungsprotokolles und Registers.

§. 132.

Der Vorsteher des Gerichtes hat über die Eingaben in Präsidial-Angelegenheiten und über die bei Vorlage des Einreichungsprotokolles aus wichtigen Gründen von ihm zurückbehaltenen Eingaben eine Vormerkung nach Art des Einreichungsprotokolles zu führen, und die Eingaben mit einer eigenen Präsidialreihenzahl versehen zu lassen. Präsidial-Protokoll.

Zweiter Abschnitt.

Von der Benennung des Referenten.

§. 133.

Die Benennung des Referenten steht dem Vorsteher des Gerichtes zu. Befugniß des Gerichtsvorstehers, den Referenten zu benennen.

Jeder Rath ist, die Fälle gesetzlicher Hindernisse (§. 52 und ff.) ausgenommen, verpflichtet, die ihm zugetheilten Arbeiten zu übernehmen.

§. 134.

Der Gerichtsvorsteher hat jedem Rathe diejenigen Geschäfte zuzutheilen, wozu sich derselbe nach seinen Kräften und Fähigkeiten am meisten eignet. Vorschriften über die Geschäftsvertheilung.

Keiner der Referenten darf zu sehr geschont oder übermäßig angestrengt werden; es ist vielmehr billige Gleichheit zu beobachten, und insbesondere bei Zutheilung geschlossener Streitsachen auf die zur gründlichen Bearbeitung derselben erforderliche Zeit und Mühe Rücksicht zu nehmen.

Ile możności należy przy rozdzielaniu referatów każdemu radzcy użyczyć sposobności ćwiczenia się w rozmaitych wydarzających się w sądzie czynnościach.

§. 135.

Przed ukończeniem sprawy nie należy bez ważnéj przyczyny robić zmiany w osobie referenta. W procesach zaś może po ukończeniu rozprawy ustanowionym być inny referent.

Przedmioty z sobą w związku będące, należy przydzielać temu samemu referentowi.

Sprawy odnoszące się do tabuli i ksiąg gruntowych, a nie stojące w związku z żadnym innym referatem, należy przydzielać jednemu i temu samemu referentowi, jeżeli objętość ich nie wymaga rozdzielenia ich pomiędzy kilku referentów według pewnych okręgów.

Również można dla spraw służbowych ekspedycyjnych i kancelaryjnych ustanowić osobnego referenta, w całości, lub według pewnych okręgów.

Nie można przydzielać żadnéj sprawy takiemu radzcy, który z osobą przy niéj interesowaną w takim stoi stosunku, iż za zupełnie bezstronnego uważanym być nie może.

Czyli żądaniu strony, która w pewnéj sprawie prosi o uchylenie referenta, zadosyć uczynić można, zostaje do rozstrzygnienia przełożonego w sądzie.

§. 136.

Wyznaczenie spółreferenta.

W przedmiotach szczególniéj ważnych, lub na szczególny wzgląd zasługujących, przełożony może jeszcze drugiego radzcy wyznaczyć na spółreferenta. Jednakże nie jest do tego obowiązanym, chociażby strona lub referent uczynił o to przedstawienie.

§. 137.

Księgi referentów.

Dla każdego radzcy należy w protokóle podawczym prowadzić księgę referentów według formularza nr. 14. W piérwszéj podłużnéj rubryce téj księgi, mającéj wykazywać ilość przydzielonych referentowi podań, liczby bieżące powinny od 1. Stycznia do ostatniego Grudnia w porządku. Przedmiot reszty rubryk wykazują napisy. Dzień załatwienia spraw, wziętych pod obradę w posiedzeniu, powinien zapisać prezydujący lub urzędnik, który prowadzi protokół rady; dzień zaś spraw załatwionych zewnątrz posiedzenia (§. 146.), protokolista dodawczy.

In so weit es thunlich ist, soll zugleich bei der Vertheilung der Referate jedem Rathe Gelegenheit gegeben werden, sich in den verschiedenen, bei Gericht vorkommenden Geschäften zu üben.

§. 135.

Vor Beendigung einer Angelegenheit ist in der Person des Referenten ohne wichtige Ursache keine Aenderung vorzunehmen. In Streitsachen kann jedoch nach geschlossenem Verfahren ein anderer Referent bestimmt werden.

Zusammenhängende Gegenstände sind dem nämlichen Referenten zuzutheilen.

Landtafel- oder Grundbuchsgeschäfte, welche mit keinem anderen Referate in Verbindung stehen, sind einem und demselben Referenten zuzutheilen, wenn nicht deren Umfang eine Vertheilung unter mehrere Referenten nach bestimmten Bezirken erfordert.

Auch für Dienst- und Beförderungssachen und Kanzleigeschäfte kann im Ganzen oder nach bestimmten Bezirken ein eigener Referent bestellt werden.

Keine Rechtsangelegenheit darf einem Rathe zugetheilt werden, der mit dem Theilnehmenden in solchen Verhältnissen steht, daß er nicht als vollkommen unbefangen erscheint.

Ob einer Partei, die sich einen Referenten in ihrer Angelegenheit verbietet, zu willfahren sei, bleibt dem Ermessen des Gerichtsvorstehers überlassen.

§. 136.

Benennung eines Koreferenten.

Bei besonders wichtigen oder rücksichtswürdigen Gegenständen kann der Gerichtsvorsteher noch einen zweiten Rath als Koreferenten benennen. Er ist jedoch dazu nicht verpflichtet, wenn auch von der Partei oder dem Referenten darauf angetragen wird.

§. 137.

Referenten-Bücher.

Für jeden Rath ist in dem Einreichungsprotokolle ein Referentenbuch nach dem Formulare Nr. 14 zu führen. In der ersten Längenrubrik dieses Buches, welche die Anzahl der, einem Referenten zugetheilten Eingaben nachweisen soll, haben die Zahlen vom 1. Jänner bis letzten Dezember fortzulaufen. Den Gegenstand der übrigen Rubriken zeigen die Aufschriften. Den Tag der Erledigung der in der Sitzung vorgetragenen Geschäftsstücke hat der Vorsitzende oder der Beamte, welcher das Rathsprotokoll führt, jenen der außer der Sitzung erledigten Stücke (§. 146.), der Einreichungsprotokollist anzumerken.

Oddział trzeci.

O wyrabianiu i załatwianiu spraw.

§. 138.

Obowiązki referenta przy wyrabianiu referatu.

Referent powinien przekonać się najprzód, iż wręczone mu podania dokładnie są oznaczone i przydzielone; następnie powinien się obeznać ściśle z treścią onychże i z aktami poprzedniemi, mogącemi być w związku z niemi, i wziąć się do ich wypracowania z tą pilnością i troskliwością, do któréj go obowiązuje przysięga służbowa i sumienie.

§. 139.

Termin do wypracowania referatu.

Zamknięte akta procesowe w sporach przewiedzionych na pismie, akta spadkowe i rachunki, przedłożone do ostatecznego rozwiązania, należy najdaléj w dni trzydzieści, słownie przewiedzione procesa w ciągu dni ośmiu, wszelkie inne podania zaś na najbliższym dniu narady wnieść na posiedzenie.

Sprawy, które referentowi wręczone będą dopiéro po południu przed posiedzeniem, może referent dopiéro w najbliższym dniu posiedzenia wnieść pod obradę.

Ustanowione tu termina może prezydujący według potrzeby skrócić lub przedłużyć; sprawy, od których rozstrzygnienia zawisło ukończenie konkursu, lub pertraktacyi spadku, spory o utrzymanie i inne przedmioty, które na mocy prawa, lub z natury rzeczy wymagają szczególnego pospiechu, referent nawet bez upomnienia prezydującego natychmiast wypracować powinien.

§. 140.

Forma i sposób referatu.

Na każde podanie referent winien wniosek swój przedstawić na pismie.

Na samém podaniu wniosek wtedy tylko napisanym być może, jeżeli takowe pozostanie z pewnością w aktach sądowych, i ani nie będzie wydaném stronie, ani przesłaném innéj władzy, jeżeli oprócz tego wniosek referenta jest krótki, i nie podlega wątpliwości.

§. 141.

Oprócz tych przypadków należy zawsze wypracować osobny referat na pismie. W takich podaniach, których rozwiązanie wynika z jasnéj litery prawa, dostateczną jest rzeczą na jednéj połowie złożonego arkusza referatu, wyrazić rubrum podania wraz z istotną treścią prośby, polecenia lub wezwania, na drugiéj zaś połowie arkusza natychmiast napisać projekt rozwiązania.

Dritter Abschnitt.

Von der Bearbeitung und Erledigung der Geschäftsstücke.

§. 138.

Der Referent hat sich vorläufig zu überzeugen, daß die ihm zugekommenen Eingaben richtig bezeichnet und zugetheilt worden sind, hierauf aber sich mit dem Inhalte derselben und der etwa damit zusammenhängenden Vorakten genau bekannt zu machen und der Bearbeitung derselben mit dem Fleiße und der Sorgfalt zu widmen, wozu ihn Diensteid und Gewissen verpflichten. Pflichten des Referenten bei der Bearbeitung des Referates.

§. 139.

Geschlossene Prozeßakten in schriftlich verhandelten Rechtsstreiten, zur endlichen Erledigung vorliegende Abhandlungsakten und Rechnungen sollen längstens binnen dreißig Tagen, mündlich verhandelte Rechtssachen binnen acht Tagen, die übrigen Eingaben aber am nächsten Rathstage in Vortrag gebracht werden. Frist zur Bearbeitung des Referates.

Den Vortrag von Geschäftsstücken, welche dem Referenten erst des Nachmittags vor der Sitzung zukommen, kann derselbe bis zum nächsten Sitzungstage verschieben.

Die hier festgesetzten Fristen können von dem Vorsitzenden nach Erforderniß abgekürzt oder verlängert werden. Rechts-Angelegenheiten, von deren Entscheidung die Beendigung eines Konkurses oder einer Verlassenschaftsabhandlung abhängt, Streitigkeiten über den Unterhalt und andere Gegenstände, welche nach dem Gesetze oder der Lage der Sache besondere Beschleunigung fordern, ist der Referent auch ohne Erinnerung des Vorsitzenden sogleich zu bearbeiten verbunden.

§. 140.

Ueber jede Eingabe hat der Referent seinen Antrag schriftlich zu stellen. Form und Beschaffenheit des Referates.

Auf die Eingabe selbst darf der Antrag nur dann geschrieben werden, wenn dieselbe unzweifelhaft in den Gerichtsakten zurückzubehalten, und weder einer Partei auszufolgen, noch einer Behörde zu übersenden, der Antrag des Referenten überdieß kurz und keinem Zweifel unterworfen ist.

§. 141.

Außerdem ist stets abgesondert ein schriftliches Referat zu entwerfen. Bei Eingaben, deren Erledigung sich aus dem klaren Wortlaute des Gesetzes ergibt, genügt es, auf die eine Spalte des halbgebrochenen Referatsbogens die Rubrik der Eingabe mit dem Wesentlichen der Bitte, des Auftrages oder Ersuchens anzuführen, und auf die andere Spalte des Bogens sogleich den Entwurf der angetragenen Erledigung zu setzen.

We wszystkich zaś ważnych i zawikłanych sprawach należy ułożyć krótki i wierny wyciąg z aktów, i wniosek referenta powinien być opartym na szczegółowém uzasadnieniu.

§. 142.

Przy pracy nad aktami procesowemi już zamkniętemi referent powinien najpiérwéj wziąć na uwagę, czyli ze względu na sądownictwo, formę postępowania, należyte zastępstwo stron, zupełność aktów, lub związek onychże z innemi sprawami prawnemi, nie stoi co na przeszkodzie ostatecznemu rozwiązaniu sprawy.

Jeżeli nie ma żadnéj przeszkody, winien wypracować wyciąg z aktów procesowych, wyszczególnić w nim wszelkie przychodzące w pismach okoliczności czynu i zasady prawa, mogące być w jakimbądź względzie uważane za ważne, i wszelkie przytoczone środki dowodu wiernie wyłozyć, ustępy stanowcze z przedłożonych dokumentów przytoczyć tak, ażeby głosujący byli w stanie, rzecz z równą gruntownością osądzić, jak gdyby sami byli akta czytali.

§. 143.

Uzasadnienie referenta, mogące zarazem zastępować miejsce powodów sądzenia, winno obejmować dokładne wyjaśnienie prawnych stosunków strón; projektowane orzeczenie powinno w nim być we wszystkich punktach oparte na ustawach; wszystko, cokolwiek z niejakim pozorem na rzecz innego zdania jest przywiedzionèm, powinno być odpartém, a w ogólności przedmiot sporu powinien bez niepotrzebnéj rozwlekłości tak być wyczerpniętym, ażeby nie powstała żadna wątpliwość prawna co do prawdziwego zastósowania ustawy.

W procesach rachunkowych i w innych sporach, w których rozstrzygniętemi być mają oraz rozmaite przedmioty, należy, o ile natura przedmiotu i środków dowodu na to pozwala, tak odróżnić szczegółowe punkta w wyciągu z aktów i we wniosku, ażeby przy naradzeniu się w należytym porządku pojedynczo rozstrzygniętemi być mogły.

§. 144.

Rozstrzygnienie samo referent powinien, nie mieszając go z powodami sądzenia, osobno i tak słowo w słowo ułożyć, jak na mocy przepisów o postępowaniu sądowém w wyroku zamieszczoném być winno.

Jeżeli referent spostrzeże zwłoki lub przekroczenia przepisów prawa, których się dopuściły strony lub ich zastępcy, natenczas powinien stosownie do tego, jak osądzenie wymaga, na wstępie lub przy końcu swego uzasadnienia poczynić odpowiednie wnioski.

Ueber alle wichtigeren oder verwickelten Angelegenheiten ist aber auch ein kurzer und getreuer Akten-Auszug zu verfassen und der Antrag des Referenten durch ein besonderes Gutachten zu begründen.

§. 142.

Bei der Bearbeitung geschlossener Prozeßakten hat der Referent vor Allem in Erwägung zu ziehen, ob nicht in Rücksicht auf die Gerichtsbarkeit, Form des Verfahrens, rechtmäßige Vertretung der Parteien, Vollständigkeit der Akten oder deren Zusammenhang mit anderen Rechts-Angelegenheiten der endlichen Entscheidung irgend ein Hinderniß im Wege steht.

Ist dieses nicht der Fall, so hat er den Auszug der Prozeßschriften zu verfertigen, in demselben alle vorkommenden Thatumstände und Rechtsgründe, welche einiger Maßen für erheblich gehalten werden könnten, und alle beigebrachten Beweismittel getreu anzuführen, die entscheidenden Stellen der vorgelegten Urkunden hervorzuheben und dadurch die Stimmführenden in den Stand zu setzen, die Sache ebenso gründlich beurtheilen zu können, als ob sie die Akten selbst gelesen hätten.

§. 143.

Das Gutachten des Referenten, welches zugleich die Stelle der Entscheidungsgründe vertreten kann, muß eine vollständige Erörterung der rechtlichen Verhältnisse der Parteien enthalten, die vorgeschlagene Entscheidung in allen Punkten aus den Gesetzen rechtfertigen, was mit einigem Anscheine für eine andere Meinung angeführt worden ist, widerlegen, und ohne unnütze Weitläufigkeit den Gegenstand des Streites so weit erschöpfen, daß über die richtige Anwendung des Gesetzes kein rechtlicher Zweifel übrig bleibt.

Bei Rechnungsprozessen und anderen Rechtsstreiten, wo über verschiedene Gegenstände zugleich zu entscheiden ist, sind in einzelnen Punkten die dem Akten-Auszuge und in dem Antrage, so weit es die Natur des Gegenstandes und der Beweismittel zuläßt, so von einander abzusondern, daß sie bei der Berathschlagung in gehöriger Ordnung einzeln entschieden werden können.

§. 144.

Die Entscheidung selbst hat der Referent stets ohne Vermengung mit der Entscheidungsgründen, dem wörtlichen Inhalte nach besonders und so zu entwerfen, wie sie den Vorschriften der Gerichtsordnung gemäß in das Urtheil aufzunehmen ist.

Ueber wahrgenommene Verzögerungen und Verletzungen gesetzlicher Vorschriften von Seite der Parteien oder ihrer Vertreter hat der Referent, je nachdem es die Beurtheilung erfordert, im Eingange oder am Schlusse seines Gutachtens die geeigneten Anträge zu stellen.

§. 145.

Obowiązki spółreferenta.

Jeżeli ustanowionym jest spółreferent, natenczas referent winien po ukończoném wypracowaniu referatu oddać spółreferentowi akta i wyciąg z aktów, jednakże bez projektu orzeczenia i powodów sądzenia; spółreferent powinien porównać wyciąg z aktami, potwierdzić iż takowy jest wierny, lub poczynić potrzebne poprawki i swoję opinię osobno wyrazić.

§. 146.

Załatwianie spraw: a) bez uprzedniéj narady;

Czynności, tyczące się tylko kierowania postępowaniem w sprawie już wiszącéj, których rozwiązanie nie ma stanowczego wpływu na prawa stron, i ze względu na przepisy ustaw nie podlega wątpliwości, tudzież takie, których przedmiotem jest udzielać wiadomości innym władzom, uskuteczniać doręczenia lub inne podrzędne czynności, nie podlegają naradzie, lecz referent powinien takowe wraz z projektami ekspedycyi najdaléj od jednego do drugiego dnia posiedzenia, wraz z wykazem wręczyć przełożonemu sądu.

Jeżeli przełożony sądu nie zgadza się z wnioskiem stawionym w tym sposobie, lub gdy mu się wydaje, iż podanie z mocy przepisów ustawy lub dla swéj ważności poddaném być powinno pod obradę, wówczas powinien polecić referentowi, ażeby takowe wniósł na posiedzenie.

§. 147.

b) przez naradę. Liczba głosujących: I. W Trybunałach piérwszéj instancyi.

W Trybunałach piérwszéj instancyi należy wnieść pod obradę w pełném zgromadzeniu rady, lub jeżeli się sprawy odbywają w oddzielnych senatach, przynajmniéj w zgromadzeniu radzców wszystkich, przydzielonych do senatu, do którego zakresu przedmiot należy:

Rozrządzenia i rozporządzenia władz wyższych, uwagi, czynione przez sądy wyższe przy rozstrzygnieniu szczegółowych spraw prawnych, i mające służyć za skazówkę w przyszłych przypadkach, tudzież wiadomości władz innych o istniejących urządzeniach i rozporządzeniach administracyjnych.

Jeżeli w przedmiotach takiego rodzaju nie wydaje się być rzeczą ważną, do wniesienia ich przed zgromadzenie pełne rady, należy przynajmniéj miéć staranie o to, ażeby po przedstawieniu ich w zwykłém zgromadzeniu, w inny sposób doszły do wiadomości wszystkich członków rady.

§. 148.

W zgromadzeniu radném, złożoném z 10 sędziów pod prezydencyą przełożonego w sądzie, a w sądach, złożonych tylko z 10 lub mniéj sędziów, należy wnosić w pełném zgromadzeniu rady:

§. 145.

Ist ein Koreferent bestellt, so hat der Referent nach geendigter Bearbeitung des Referates die Akten und den Aktenauszug, jedoch ohne den Entwurf der Entscheidung und der Entscheidungsgründe dem Koreferenten zu übergeben, welcher den Auszug mit den Akten zu vergleichen, ihn als richtig zu bestätigen, oder die nöthigen Verbesserungen vorzunehmen und seine Meinung besonders aufzusetzen hat. Pflichten des Koreferenten.

§. 146.

Geschäftsstücke, welche bloß die Leitung des Verfahrens in einer bereits anhängigen Rechtsangelegenheit betreffen, deren Erledigung keinen entscheidenden Einfluß auf die Rechte der Parteien nimmt, und nach den Bestimmungen der Gesetze zweifellos ist; ferner Geschäftsstücke, welche bloß anderen Behörden zu ertheilende Auskünfte, die Vollziehung von Zustellungen oder andere untergeordnete Akte zum Gegenstande haben, unterliegen keiner Berathung, sondern sind von dem Referenten sammt den entworfenen Ausfertigungen längstens von einem Sitzungstage zum anderen dem Gerichtsvorsteher mit einem Verzeichnisse zu übergeben. Erledigung der Geschäftsstücke: a) ohne vorläufige Berathung;

Ist der Gerichtsvorsteher mit einem auf diese Art gestellten Antrage nicht einverstanden, oder hält er dafür, daß die Eingabe nach den Bestimmungen dieses Gesetzes oder ihrer Wichtigkeit wegen einer vorläufigen Berathung zu unterziehen sei, so hat er den Referenten anzuweisen, dieselbe in der Sitzung vorzutragen.

§. 147.

Bei den Gerichtshöfen erster Instanz sind in voller Rathsversammlung, oder wenn die Geschäfte in getrennten Senaten besorgt werden, wenigstens in der Versammlung aller dem Senate, in dessen Geschäftskreis der Gegenstand einschlägt, zugewiesenen Richter in Vortrag zu bringen: b) durch Berathung. Zahl der Stimmführer: I. bei den Gerichtshöfen erster Instanz;

Erlässe und Verordnungen höherer Behörden, Bemerkungen, welche von den höheren Gerichten bei Entscheidung einzelner Rechtsangelegenheiten erlassen werden und für künftige Fälle zur Richtschnur zu dienen haben, und Mittheilungen anderer Behörden über bestehende Einrichtungen oder administrative Verfügungen.

Erscheint es bei Gegenständen dieser Art von minderer Wichtigkeit, sie in voller Rathsversammlung vorzutragen, so muß doch dafür gesorgt werden, daß sie nach dem Vortrage in der gewöhnlichen Versammlung auf andere Weise zur Kenntniß aller Rathsglieder gelangen.

§. 148.

In einer Rathsversammlung von 10 Richtern, unter dem Vorsitze des Gerichtsvorstehers, und bei Gerichten, welche nur aus 10 oder weniger Richtern bestehen, in voller Rathsversammlung, sind in Vortrag zu bringen:

a) składanie opinii lub czynienie wniosków w sprawach ustawodawczych, lub w rozporządzeniach sądu dla przeprowadzenia, lub zastosowania przepisów prawnych lub administracyjnych;

b) pozwolenie do wydania depozytów, do zbycia dóbr nieruchomych osoby małoletniéj lub pod pieczę oddanych, do zbycia lub zadłużenia dóbr powierniczych (fideikomisowych).

§. 149.

W zgromadzeniu złożoném z cztérech sędziów i prezydującego należy brać pod obradę:

a) spory o rozdział co do stołu i łoża, o rozłączenie lub unieważnienie małżeństwa, o ile te do sądu należą; dla tego także o uznanie za zmarłą osoby jakiéj, lub o dowód rzeczywiście nastąpionéj śmierci, w celu wejścia w powtórne związki małżeńskie małżonka przy życiu pozostałego;

b) otwarcie krydy;

c) wszystkie ważniejsze niesporne sprawy, w szczególności o przyznanie spadków, lub o warunki, pod któremi przyznanie ma nastąpić; o ożenienie lub zamęście małoletniego; o lokowaniu majątku pupilów i kurandów, i o potwierdzenie innych w imieniu pupilów lub pieczy oddanych osób zawartych kontraktów; o ustanowienie lub zniesienie kurateli z powodu obłąkania, głupoty, lub marnotrawstwa; o przedłużenie władzy ojcowskiéj lub opieki poza czas pełnoletności, i o darowanie lat do wieloletności potrzebnych.

Wszelkie inne sprawy, należące pod obradę, mogą być rozwiązane w zgromadzeniu rady złożonéj z prezydującego i dwóch sędziów. Jednakże pozostawionem jest do woli prezydującego, z ważnych powodów przybrać większą liczbę sędziów do narady nad szczegółowemi sprawami, mianowicie nad procesami przeprowadzonemi na piśmie, jeżeli w rzeczy głównéj ma wyrok być wydanym.

§. 150.

Oprócz tych przedmiotów, które na mocy poprzedzających paragrafów oddane być mają pod naradę w większém zgromadzeniu radném, wszelkie sprawy w sądach handlowych, czylito sporne czy niesporne, bądź też należące do zakresu polityczno-administracyjnego tychże władz, mogą być wzięte pod obradę w przytomności dwóch radzców i jednego prezydującego. Jednakże do wszelkich narad, nie tyczących się wyłącznie kierunku postępowania, należy oprócz ustanowionéj liczby sędziów prawników, przybrać jednego, a jeżeli można, dwóch asesorów ze stanu handlowego.

a) die Erstattung von Gutachten oder Anträgen in Gesetzgebungssachen und Verfügungen des Gerichtes zur Durchführung oder Anwendung gesetzlicher oder administrativer Vorschriften;

b) die Bewilligung zur Erfolglassung eines Depositums, zur Veräußerung des unbeweglichen Gutes eines Minderjährigen oder Pflegebefohlenen, zur Veräußerung oder Verschuldung eines Fideikommißgutes.

§. 149.

In einer Versammlung von einem Vorsitzenden und vier Richtern ist die Berathung zu pflegen:

a) über Streitigkeiten wegen Scheidung von Tisch und Bett, und wegen Trennung oder Ungiltigkeitserklärung einer Ehe, soweit solche dem Gerichte zustehen; daher auch über die Todeserklärung, oder über den Beweis des wirklich erfolgten Todes zum Zwecke der Wiederverehelichung des überlebenden Ehegaten;

b) über die Eröffnung eines Konkurses;

c) über alle wichtigere nicht streitige Rechtsangelegenheiten, insbesondere über die Einantwortung von Verlassenschaften oder die Bedingungen, unter welchen die Einantwortung erfolgen soll; über die Verehelichung eines Minderjährigen; über die Anlegung des Pupillar- oder Kuratel-Vermögens und die Genehmigung anderer im Namen der Mündel odet Pflegebefohlenen geschlossenen Verträge; über die Verhängung oder Aufhebung der Kuratel wegen Wahnsinnes, Blödsinnes oder Verschwendung; über die Verlängerung der väterlichen Gewalt oder der Vormundschaft über die Zeit der Minderjährigkeit hinaus und über die Ertheilung der Altersnachsicht.

Alle übrigen einer Berathung unterliegenden Geschäfte können in einer Rathsversammlung von Einem Vorsitzenden und zwei Richtern erledigt werden. Es bleibt jedoch dem Ermessen des Vorsitzenden überlassen, aus wichtigen Gründen zur Berathung über einzelne Geschäfte, insbesondere über schriftlich verhandelte Prozesse, wenn in der Hauptsache ein Erkenntniß geschöpft werden soll, eine größere Anzahl von Richtern beizuziehen.

§. 150.

Bei den Handelsgerichten können mit Ausnahme derjenigen Gegenstände, welche nach der Bestimmung der vorhergehenden Paragraphe einer größeren Rathsversammlung vorbehalten sind, alle Angelegenheiten, sie mögen Geschäfte in oder außer Streitsachen betreffen, oder in den politisch-administrativen Wirkungskreis dieser Behörden gehören, in Gegenwart von zwei Räthen und Einem Vorsitzenden berathen werden. Doch müssen allen Berathungen, welche nicht bloß die Leitung des Verfahrens betreffen, außer der festgesetzten Zahl der rechtsgelehrten Richter Ein, und wenn es thunlich ist, zwei Beisitzer aus dem Handelsstande zugezogen werden.

Ten sam przepis stosuje się także do przybrania asesorów biegłych w górnictwie do narad w tych sądach, do których należy sądownictwo w sprawach górniczych.

§. 151.

II. W sądach wyższych;

W sądach wyższych należy wziąć pod obradę w pełném zgromadzeniu radném:

a) nowe ustawy i rozporządzenia, których zaprowadzenie już jest rozstrzygniętém, tudzież wszelkie akta, służące sądowi wyższemu do nauki, lub mające wpływ na stosunek służbowy urzędników onegoż;

b) rozporządzenia, przez które sądowi wyższemu udzieloną zostaje wiadomość o mianowaniu, przeniesieniu, pensyonowaniu i o ukaraniu urzędników w drodze dyscyplinarnéj; o mianowaniu, przeniesieniu, suspendowaniu lub o oddaleniu adwokata lub notaryusza, o ile takie rozporządzenia odnoszą się do osób, ustanowionych przy sądzie wyższym, lub jemu podległych.

Jeżeli przedmioty pod *a)* i *b)* przytoczone nie będą wzięte pod obradę w pełném zgromadzeniu radném, wówczas należy w inny sposób starać się o to, ażeby doszły do wiadomości wszystkich innych członków sądu wyższego (§. 147).

c) Referaty o zmianie w urządzeniu, obsadzeniu lub przepisach urzędowych sądów wyższych, i rozstrzygnienia wyższe, wydane w przedmiotach tego rodzaju;

d) rozprawy tyczące się sądownictwa własnego sądu wyższego

§. 152.

W zgromadzeniu radném, złożoném z ośmiu radzców, pod naczelnictwem Prezydenta lub jego zastępcy, a jeżeli sąd wyższy ma tylko ośm lub mniéj jak ośm radzców, należy w pełném zgromadzeniu radném wziąć pod obradę:

a) opinie i wnioski w przedmiotach ustawodawsta; relacye sądów podwładnych, w których proszą o wyjaśnienie ogólne; projekta do zmiany w urządzeniu, obsadzeniu lub przepisach urzędowych sądów piérwszéj instancyi,

b) referaty w przedmiocie mianowania, suspensyi, oddalenia lub innego ukarania w drodze dyscyplinarnéj adwokatów i notaryuszów;

c) rozwiązanie relacyj o wizytacyach sądów podwładnych;

d) spory o właściwość sądów austryackich z władzami zagranicznemi;

Die gleiche Vorschrift gilt auch hinsichtlich der Beiziehung bergbaukundiger Beisitzer zu den Berathungen derjenigen Gerichte, welchen die Gerichtsbarkeit in Bergwerks-Angelegenheiten zukommt.

§. 151.

Bei den Obergerichten sind in voller Rathsversammlung in Vortrag zu bringen: II. bei den Obergerichten;

a) neue Gesetze und Verordnungen, über deren Einführung bereits entschieden ist, und alle Aktenstücke, welche dem Obergerichte zur Belehrung dienen, oder auf die Dienstesverhältnisse der Beamten desselben von Einfluß sind;

b) Erlässe, wodurch dem Obergerichte die Ernennung, Uebersetzung, Pensionirung oder im Disziplinarwege ausgesprochene Bestrafung von Beamten; die Ernennung, Uebersetzung, Suspendirung oder Entsetzung von Advokaten oder Notaren bekannt gegeben wird, in soferne sich diese Verfügungen auf Personen beziehen, die bei dem Obergerichte selbst angestellt, oder demselben untergeordnet sind.

Werden Gegenstände der unter a) und b) angeführten Art nicht in voller Rathsversammlung vorgetragen, so muß für die Bekanntmachung derselben unter allen übrigen Mitgliedern des Obergerichtes auf andere Weise gesorgt werden (§. 147).

c) Referate über Aenderungen in der Einrichtung, Besetzung oder den Amtsvorschriften der Obergerichte, und die über Gegenstände dieser Art erflossenen höheren Entscheidungen;

d) Verhandlungen über die eigene Gerichtsbarkeit des Obergerichtes.

§. 152.

In einer Rathsversammlung von acht Räthen, unter dem Vorsitze des Präsidenten oder dessen Stellvertreters, und wenn das Obergericht nur mit acht oder weniger Räthen versehen ist, in voller Rathsversammlung sind in Vortrag zu bringen:

a) Gutachten und Anträge über Gegenstände der Gesetzgebung; Berichte untergeordneter Gerichte, worin eine allgemeine Belehrung angesucht wird; Vorschläge zu Aenderungen in der Einrichtung, Besetzung oder den Amtsvorschriften der Gerichte erster Instanz;

b) Referate über die Ernennung, Suspension, Entsetzung oder andere Disziplinarbestrafung der Advokaten und Notare;

c) die Erledigung der Berichte über Visitazionen untergeordneter Gerichte;

d) Jurisdikzionsstreitigkeiten der österreichischen Gerichte mit ausländischen Behörden;

e) rozstrzygnienia przedłożonych rozpraw w przedmiocie nieważności lub rozłączenia małżeństwa; w szczególności także w przedmiocie uznania za zmarłego, lub dowodu rzeczywiście nastąpionéj śmierci, w celu powtórnego wstąpienia w związki małżeńskie małżonka pozostałego przy życiu.

§. 153.

W sądach wyższych, mających Wiceprezydenta, ten także winien być obecnym przy naradach większych zgromadzeń radnych, jeżeli mu nic nie stoi na przeszkodzie. Wszelako, jeżeli nie prezyduje, policzonym będzie w ustanowionéj liczbie głosujących.

§. 154.

Wszelkie inne sprawy należy rozwiązywać w senatach złożonych z Prezydenta i cztérech głosujących.

§. 155.

Jednakże zostawia się zdaniu Prezydenta wolność, pojedyncze sprawy, do których rozstrzygnienia według ogólnych przepisów mniejsza liczba głosujących wystarcza, jeszcze przed naradą lub w ciągu narady odesłać do liczniejszego senatu lub do pełnego zgromadzenia radnego, czy to w celu uniknienia sprzeczności w orzeczeniach sądowych, czy dla zapobieżenia niepowetowanéj szkodzie, która zagraża stronom w sprawach niespornych, lub dla innych ważnych powodów.

Jeżeli przypadki, mające być odesłane do liczniejszego zgromadzenia radnego, przychodzą pod obradę senatu, w którym nie prezyduje sam Prezydent sądu wyższego lub jego zastępca, wówczas może prezydujący w senacie, a nawet referent uczynić wniosek Prezydentowi względem użycia rzeczonéj ostrożności.

§. 156.

Jeżeli przy naradzie nie była obecną liczba sędziów bezstronnych, wymagana na mocy danych przepisów (w §§. 147. i t. d.), natenczas rozporządzenie lub rozstrzygnienie uchwalone, w razie, gdy sprawa w drodze rekursu lub apelacyi strony przyjdzie do sądu wyższego, przez ten sąd za nieważne uznaném i nakazaném być powinno nowe wzięcie pod obradę przy należytém obsadzeniu sądu.

W innych przypadkach zaniedbanie powyższych przepisów nie odejmuje wprawdzie uchwale sądowéj mocy prawnéj, jednakże prezydujący jest odpowiedzialnym za ich zaniedbanie.

c) Entscheidungen über vorgelegte Verhandlungen wegen Ungiltigkeit oder Trennung der Ehe; insbesondere auch über die Todeserklärung oder den Beweis des wirklich erfolgten Todes zum Zwecke der Wiederverehelichung des überlebenden Ehegatten.

§. 153.

Bei Obergerichten, welche mit einem Vize-Präsidenten versehen sind, hat auch dieser, wenn er nicht verhindert ist, den Berathungen der größeren Rathsversammlungen beizuwohnen. Er wird aber, falls er nicht den Vorsitz führt, in die festgesetzte Zahl der Stimmführenden eingerechnet.

§. 154.

Alle übrigen Geschäfte sind in Senaten von Einem Vorsitzenden und vier Stimmführern zu erledigen.

§. 155.

Dem Ermessen des Präsidenten bleibt jedoch vorbehalten, einzelne Angelegenheiten, zu deren Entscheidung nach der allgemeinen Vorschrift eine geringere Anzahl von Stimmführenden hinreichen würde, zur Vermeidung eines Widerspruches in den gerichtlichen Erkenntnissen, oder eines in nicht streitigen Rechtssachen den Theilnehmenden drohenden unwiederbringlichen Nachtheiles, oder aus anderen wichtigen Gründen im vorhinein oder während der Berathschlagung an einen zahlreicher besetzten Senat oder an die volle Rathsversammlung zu verweisen.

Kommen Fälle, welche sich zur Verweisung an eine zahlreichere Rathsversammlung eignen, in einem Senate vor, in welchem nicht der Präsident des Obergerichtes oder dessen Stellvertreter selbst den Vorsitz führt, so kann der Vorsitzende und selbst der Referent auf Anwendung dieser Vorsicht bei dem Präsidenten den Antrag stellen.

§. 156.

Wenn bei der Berathung die nach den gegebenen Vorschriften (§§. 147. u. s. f.), erforderliche Anzahl von unbefangenen Richtern nicht gegenwärtig war, so ist die beschlossene Verfügung oder Entscheidung, im Falle die Rechtsangelegenheit im Wege des Rekurses oder der Berufung einer Partei an das höhere Gericht gelangt, von diesem als nichtig aufzuheben, und eine neuerliche, bei gesetzmäßiger Besetzung des Gerichtes vorzunehmende Berathschlagung anzuordnen.

In anderen Fällen benimmt die Außerachtlassung der bezogenen Vorschriften dem gerichtlichen Beschlusse zwar nicht die rechtliche Wirkung, der Vorsitzende ist jedoch für die Außerachtlassung derselben verantwortlich.

§. 157.

III. W najwyższym Trybunale sądowym.

Najwyższy Trybunał sądowy winien zachowywać przepisy, wydane dla niego pod względem składania senatów i liczby głosujących dla szczegółowych gatunków spraw.

§. 158.

Szczególne przepisy o postępowaniu karném.

Jak należy postępować w sprawach karnych pod względem składania sądów i wymaganéj liczby głosujących, o tém stanowi ustawa o postępowaniu karném.

§. 159.

Podania należy w powszechności w téj kolei czasu brać pod obradę, w któréj wniesionemi były.

Sprawom nagłym należy się piérwszeństwo przed wszystkiemi innemi. Postanowienia w téj mierze zostawiają się do woli prezydującego.

§. 160.

Przy naradzie referent winien sporządzony wyciąg z aktów, lub akt mający być rozwiązanym i swoje zdanie sam odczytać.

W przedmiotach pojedynczych przedstawienie może być uczynionem także i słownie; żądanie zaś założone przez stronę powinno być odczytane w całéj swéj osnowie we wszystkich tych przypadkach, w których na słownéj treści onegoż zależy.

Ustępy stanowcze dokumentów przywiedzionych odczytać winien jeden z reszty radzców, który dla tego powodu akta winien wziąć do ręki. Na żądanie prezydującego lub głosującego akta odczytane być powinny w całéj swéj osnowie.

§. 161.

Ani prezydujący, ani inny głosujący nie powinien przerywać referentowi, gdy rzecz przedstawia, ani też wyjawiać opinii swojéj, zanim koléj przyjdzie na niego. Jeżeli który z głosujących nie zrozumiał dokładnie stosunku rzeczy, może od referenta zażądać potrzebnego wyjaśnienia.

§. 162.

Po ukończoném przedstawieniu prezydujący winien wezwać głosujących, zacząwszy od najstarszego radzcy, i według rangi ich, ażeby wyjawili opinią swoję. Jeżeli jest ustanowiony spółreferent, ten powinien zaraz po referencie zdanie swoje wyjawić.

§. 157.

Der oberste Gerichtshof hat in Beziehung auf die Bildung der Senate und auf die Zahl der Stimmführer, für die verschiedenen Gattungen der Geschäfte die für denselben bestehenden Vorschriften zu beobachten. III. bei dem obersten Gerichtshofe.

§. 158.

Wie sich hinsichtlich der Zusammensetzung der Gerichte und der erforderlichen Zahl von Stimmführern in Strafsachen zu benehmen sei, wird durch das Strafverfahren bestimmt. Besondere Vorschriften im Strafverfahren.

§. 159.

Die Eingaben sind in der Regel nach der Zeitordnung, in welcher sie überreicht werden, vorzutragen.

Dringenden Eingaben gebührt vor allen anderen der Vorzug. Die Bestimmungen hierüber bleiben dem Ermessen des Vorsitzenden überlassen.

§. 160.

Bei der Berathung hat der Referent den verfaßten Akten-Auszug oder das zu erledigende Stück und sein Gutachten selbst vorzulesen.

Bei einfachen Gegenständen kann die Darstellung auch mündlich geschehen; das von der Partei gestellte Begehren muß aber in allen Fällen, wo es auf den Wortlaut desselben ankommt, seinem ganzen Inhalte nach abgelesen werden.

Die entscheidenden Stellen der angeführten Urkunden sind von einem der übrigen Räthe vorzulesen, welcher zu diesem Ende die Akten zur Hand zu nehmen hat. Auf Verlangen des Vorsitzenden oder eines Stimmführers müssen die letzteren ihrem vollen Inhalte nach abgelesen werden.

§. 161.

Weder der Vorsitzende, noch ein anderer Stimmführer darf den Referenten in seinem Vortrage unterbrechen, oder, ehe die Reihe an ihn kommt, seine Meinung äußern. Wenn ein Stimmführer das Sachverhältniß nicht ganz verstanden hat, steht ihm frei, die nöthige Aufklärung von dem Referenten zu verlangen.

§. 162.

Nach beendigtem Vortrage hat der Vorsitzende die Stimmführer, von dem ältesten Rathe angefangen, nach ihrem Range zur Aeußerung ihrer Meinung aufzufordern. Ist ein Korreferent bestellt, so hat dieser unmittelbar nach dem Referenten sein Gutachten abzugeben.

§. 163.

W przypadkach szczególniéj ważnych lub zawikłanych, prezydujący może przed głosowaniem pozwolić na dyskusyę powszechną. Może także w takich sprawach, w których jeden z głosujących jest w stanie udzielić bliższego wyjaśnienia, zaraz po referencie i spółreferencie onego najpiérwéj ze zdaniem wysłuchać.

§. 164.

Głosujący winni są uwagę swoję kierować bez przerwy na przedmiot pod obradą będący, w ciągu téjże nie zajmować się innemi sprawami, wyjawiać zdanie swoje z otwartością sumiennie i z własnego przekonania, bez pospiechu, namiętności lub jakiego zamiaru pobocznego, unikać uwag obrażających nad wnioskami innych głosujących, i powtarzań już przywodzonych powodów, i nie upiérać się przy zdaniu już zbitém przez innego radzcę lub prezydującego, wbrew lepszemu przekonaniu swemu.

§. 165.

Głosującym nie wolno przerywać w wywodzie powodów, które przytaczają za zdaniem swojém. Tam tylko, gdzie zachodzą mylne przypuszczenia co do czynu, referent obowiązanym jest udzielić z aktów potrzebnego wyjaśnienia.

§. 166.

Prezydujący nie powinien ograniczać wolności w wyjawieniu zdania, a swoje zdanie wyrzec może dopiéro po ukończoném głosowaniu. Nie powinien cierpiéć ani zbytecznego pospiechu, ani niepotrzebnéj rozwlekłości; nieprzypuszczać referatów niedokładnie przygotowanych do obrady, lub niezaopatrzonych w akta potrzebne i starać się, aby porządek, powaga i przyzwoitość przy naradzie zachowaną była. Jeżeli przy naradzie zostały pominione lub fałszywie przedstawione takie okoliczności, które uważa za stanowcze, wówczas winien uwagi swoje udzielić głosującym, a w razie potrzeby ponowić głosowanie.

Oprócz tego przypadku nie powinien wzywać do powtórnego głosowania radzców, którzy swoje zdanie stanowczo już wyrzekli. Wolno mu jest jednak podać do protokółu powody, z których według jego zdania inna uchwała powinna była być powziętą.

§. 167.

Jeżeli sprawa jaka tak jest zawiłą, lub orzeczenie w niéj tak trudném, iż jeden lub kilku głosujących nie dowierzają sobie natychmiast rozstrzygać, wówczas należy im do dłuższego namysłu i do własnego przeczytania aktów potrzebny czas zostawić, i w jedném z następujących posiedzeń wznowić, i ukończyć naradę w obecności tych samych radzców.

§. 163.

In besonders wichtigen oder verwickelten Fällen kann der Vorsitzende eine allgemeine Diskussion der Abstimmung vorausgehen lassen. Auch kann er in Angelegenheiten, worüber einer der Stimmführer vorzüglich nähere Aufklärung zu geben im Stande ist, diesen nach dem Referenten und Koreferenten zuerst vernehmen.

§. 164.

Die Stimmführenden haben ihre Aufmerksamkeit ungetheilt auf den Gegenstand der Berathschlagung zu richten, während derselben keine anderen Geschäfte vorzunehmen, ihre Meinung nach Gewissen und eigener Ueberzeugung ohne Uebereilung, Leidenschaft oder Nebenabsicht freimüthig abzugeben, anzügliche Bemerkungen über die Anträge anderer Stimmführer, und Wiederholungen bereits angeführter Gründe zu vermeiden, und auf einer von einem anderen Rathe oder dem Vorsitzenden widerlegten Behauptung gegen eigene bessere Ueberzeugung nicht zu verharren.

§. 165.

Die Stimmführer dürfen in der Ausführung der Gründe für ihre Meinung nicht unterbrochen werden. Nur über irrige thatsächliche Voraussetzungen ist der Referent verpflichtet, sogleich die erforderliche Aufklärung aus den Akten zu ertheilen.

§. 166.

Der Vorsitzende darf die Freiheit der Meinung nicht beschränken, und seine Ansicht erst nach geendigter Abstimmung aussprechen. Er hat Uebereilung eben so wenig, als zwecklose Weitläufigkeit zu dulden; zum Vortrage nicht gehörig vorbereitete, oder mit den nöthigen Aktenstücken nicht versehene Referate zurückzuweisen und für Ordnung, Ernst und Anstand in der Berathung zu sorgen. Sind bei der Berathschlagung Thatumstände, die er entscheidend findet, übergangen oder unrichtig dargestellt worden, so hat er seine Bemerkungen darüber den Stimmführern mitzutheilen und nöthigenfalls die Umfrage zu erneuern.

Außer diesem Falle soll er die Räthe, die bereits ihre Meinung mit Bestimmtheit geäußert haben, zu einer neuerlichen Abstimmung nicht auffordern. Es steht ihm jedoch frei, die Gründe, aus welchen nach seiner Meinung ein anderer Beschluß hätte gefaßt werden sollen, zu Protokoll zu geben.

§. 167.

Ist eine Rechtssache so verwickelt oder ihre Beurtheilung so schwierig, daß einer oder mehrere der Stimmführer sich nicht augenblicklich zu entscheiden getrauen, so ist ihnen zu längerer Ueberlegung und eigener Durchlesung der Akten die nöthige Zeit zu gönnen und bei einer der folgenden Sitzungen die Berathung in Gegenwart der nämlichen Räthe zu erneuern und zu beendigen.

§. 168.

Sposób powzięcia uchwały.

Prezydujący winien powziąć uchwałę według tego zdania, na które się zupełnie zgadzają wszyscy głosujący, albo większa ich liczba.

Jeżeli na jakie zdanie nie zgadza się większa liczba głosujących, wówczas należy uchwałę powziąć według następujących przepisów:

a) Jeżeli pomiędzy kilku zdaniami, jedno ma za sobą połowę wszystkich głosujących, na tenczas może prezydujący, przystępując do tego zdania, przechylić głosy na tę stronę;

b) jeżeli głosy podzielone są równo na dwa zdania, prezydujący ma prawo przyczynienia się głosem swoim do rozstrzygnienia na stronę tego, lub tamtego.

Wolno mu jest jednakże, jeżeli można, poddać rzecz pod obradę w liczniejszym senacie. Jeżeli głosy podzielone na dwa zdania różnią się tylko w wymiarze sum, prezydujący może przysądzić liczbę średnią.

c) Jeżeli głosy podzielone są na trzy, lub więcéj zdań tak dalece, iż większość głosów nie zgadza się na żaden wcale wniosek, każde więc z tych zdań różnych ma więcéj jak połowę wszystkich głosujących przeciw sobie, lub jeżeli prezydujący sądzi, iż nie może przystąpić do zdania, za którém się oświadczyła połowa głosujących; wówczas należy, ile możności, podzielić naradę według pojedynczych okresów, względem których uchwała ma być powziętą, odróżnić pytanie wstępne od rzeczy głównéj, formę od istoty rozstrzygnienia. Należy osobno głosować nad prawnością pretensyi, w ogólności i nad kwotą onéjże, nad rozprawą mogącą być potrzebną jeszcze do wyświecenia rzeczy, nad orzeczeniem w rzeczy głównéj i nad formą rozstrzygnienia;

d) rozmaite pytania sporne należy wyjaśniać w tym porządku, jak natura rzeczy tego wymaga.

Uchwała powzięta co do jednego punktu powinna być wziętą za podstawę przy naradzie nad resztą punktów; a nawet ci głosujący, którzy nie przystąpili do uchwały, winni są uważać ją za orzeczenie prawomocne, i głosy swoje oddawać na téj zasadzie.

e) Gdyby nawet w taki sposób większość głosów nie przyszła do skutku, wówczas należy ten przedmiot wziąć pod obradę w większym senacie, a według okoliczności w pełném zgromadzeniu radném; w téj zaś uważać za uchwałę ten wniosek, który najwięcéj głosów ma za sobą.

§. 168.

Den Beschluß hat der Vorsitzende nach der Meinung zu fassen, über welche alle Stimmführer oder die größere Zahl derselben vollkommen einig sind. Art der Schlußfassung.

Vereiniget sich nicht die größere Zahl der Stimmführer über eine Meinung, so ist der Beschluß nach folgenden Bestimmungen zu fassen:

a) Hat unter mehreren Meinungen eine die Hälfte der sämmtlichen Stimmführer für sich, so kann der Vorsitzende durch seinen Beitritt für dieselbe den Ausschlag geben;

b) sind die Stimmen zwischen zwei Meinungen gleich getheilt, so hat der Vorsitzende das Recht, mit seiner Stimme für die eine oder die andere zu entscheiden.

Jedoch steht ihm frei, wenn es thunlich ist, die Sache in einem verstärkten Senate vortragen zu lassen. Weichen die zwischen zwei Meinungen getheilten Stimmen nur im Ausmaße der Beträge ab, so kann der Vorsitzende eine Mittelzahl annehmen.

c) Sind die Stimmen zwischen drei oder mehreren Meinungen dergestalt getheilt, daß über keinen Antrag die Mehrzahl aller Stimmführer vollkommen einig ist, mithin jede der verschiedenen Meinungen mehr als die Hälfte sämmtlicher Stimmführer gegen sich hat, oder glaubt der Vorsitzende einer Meinung, für welche die Hälfte der Stimmführer sich ausgesprochen hat, nicht beitreten zu können, so ist, in soferne es sich thun läßt, die Berathschlagung nach den einzelnen Sätzen, worüber ein Beschluß gefaßt werden soll, abzutheilen, die Vorfrage von der Hauptsache, die Form von dem Wesentlichen der Entscheidung abzusondern. Es ist über die Rechtsgiltigkeit der Forderung im Allgemeinen und über den Betrag derselben, über die zur Erörterung der Sache allenfalls nothwendige weitere Verhandlung, über das Erkenntniß in der Hauptsache, und über die Form der Entscheidung selbst besonders abzustimmen;

d) die verschiedenen Streitfragen sind in solchen Fällen, sowie es ihre natürliche Ordnung mit sich bringt, zu erörtern.

Der über einen Punkt gefaßte Beschluß ist der Berathschlagung über die übrigen zu Grunde zu legen, und auch diejenigen Stimmführer, welche dem Beschlusse nicht beigetreten sind, müssen denselben als eine rechtsbeständige Entscheidung ansehen, und ihre Stimmen auf dieser Grundlage abgeben.

e) Sollte auch auf diese Art keine Stimmenmehrheit zu Stande kommen, so ist der Gegenstand in einem verstärkten Senate nach Umständen in voller Rathsversammlung in Berathung zu nehmen, und bei dieser jedenfalls derjenige Antrag, welcher die meisten Stimmen für sich hat, als Beschluß anzusehen.

§. 169.

O udzielaniu aktów głosującym.

Jeżeli prezydujący uważa, iż gruntowne rozstrzygnienie sprawy wymaga dłuższego namysłu, wówczas może wszystkie akta i wypracowanie referenta przed naradą kazać doręczyć tym głosującym, którzy przy niéj obecnymi być powinni, z tém poleceniem, ażeby się na przyszłą naradę nad tym przedmiotem przygotowali, lub jeżeli trudności okażą się dopiéro w ciągu narady, może posiedzenie w tym celu odłożyć.

§. 170.

Rozwiązanie przez głosowanie na piśmie.

Jeżeli dla rozwiązania jakiego podania, bez szkody lub niebezpieczeństwa nie można czekać na zwykłe posiedzenie radne, wówczas referent winien o tém natychmiast zawiadomić przełożonego, który zarządzić powinien tak, ażeby albo nadzwyczajne posiedzenie było zwołane, albo ażeby radzcy w potrzebnéj liczbie natychmiast pismiennie głosowali.

§. 171.

Tylko w ciągu tego samego posiedzenia wolno jest głosującemu odstąpić od zdania wyjawionego w jakiéjkolwiekbądź sprawie, i inne zdanie oddać, lub przystąpić do zdania innego już oddanego; po ukończeniu zaś posiedzenia uchwała już więcéj zmienioną być nie może.

§. 172.

Jednakże, jeżeli w naradzie jakiéj stanęła uchwała, w któréj według mniemania prezydującego, ustawy widocznie nadwerężonemi lub fałszywie zastósowanemi zostały, a jeżeli nie idzie o prawa stron, lecz o przedmiot administracyjny lub publiczny, lub o takie sprawy niesporne, w których zależy na tém, aby małoletnich, lub osoby, pod pieczą zostające uchronić od szkody, albo też sąd od odpowiedzialności, wówczas winien wystawienie uchwały powstrzymać, i akta przez władzę przełożoną, według właściwości, albo najwyższemu Trybunałowi sądowemu, albo Ministerstwu Sprawiedliwości do rozstrzygnienia przedłożyć. Jeżeli podobne wątpliwości wydarzą się w oddziale którym senatu, natenczas należy tę sprawę wnieść na obradę w pełném zgromadzeniu radném.

§. 173.

Przepisy dla najwyższego Trybunału sądowego.

Podane wyżéj przepisy (§§. 159—172) należy także stósować przy naradach w najwyższym Trybunale sądowym, o ile dla niego nie są wydane osobne rozporządzenia.

§. 174.

Osobne przepisy w postępowaniu karném.

W postępowaniu karném należy co do głosowania, obliczenia głosów i stanowienia uchwały w tych krajach koronnych, w których w tym przedmiocie odmienne przepisy istnieją, postępować według nich aż do dalszego rozporządzenia.

§. 169.

Der Vorsitzende kann, wenn ihm die gründliche Entscheidung einer Angelegenheit längere Ueberlegung zu fordern scheint, sämmtliche Akten und die Ausarbeitung des Referenten vor der Berathschlagung denjenigen Stimmführern, welche dabei zugegen seyn sollen, mit dem Auftrage mittheilen lassen, sich vorläufig zur künftigen Berathung darüber vorzubereiten, oder, wenn sich die Schwierigkeiten erst in der Berathung zeigen, die Sitzung zu diesem Ende aufzuschieben. Mittheilung der Akten an die Stimmführer.

§. 170.

Könnte zur Erledigung einer Eingabe die ordentliche Rathssitzung ohne Nachtheil oder Gefahr nicht abgewartet werden, so ist dieses von dem Referenten dem Vorsteher sogleich anzuzeigen, welcher die Anstalt zu treffen hat, daß entweder eine außerordentliche Sitzung gehalten, oder von der erforderlichen Anzahl von Räthen sogleich schriftlich abgestimmt werde. Erledigung durch schriftliche Abstimmung.

§. 171.

Von der über was immer für eine Rechtsangelegenheit bereits abgegebenen Meinung zurückzutreten und eine neue abzugeben, oder einer anderen schon abgegebenen Meinung beizupflichten, ist jeder Stimmführer nur im Laufe der nämlichen Sitzung befugt, daher nach Beendigung der Sitzung der Beschluß nicht mehr geändert werden darf.

§. 172.

Wenn jedoch in einer Berathung ein Beschluß gefaßt wird, wodurch nach der Ueberzeugung des Vorsitzenden die Gesetze offenbar irrig ausgelegt oder angewendet werden, und es sich nicht um Parteirechte, sondern um einen administrativen oder öffentlichen Gegenstand, oder um solche Angelegenheiten außer Streitsachen handelt, wobei es darauf ankommt, Minderjährige oder Pflegebefohlene vor Nachtheil, oder das Gericht vor Verantwortung zu bewahren, so ist er verpflichtet, die Ausfertigung des Beschlusses einzustellen und die Akten durch die vorgesetzte Behörde nach Beschaffenheit der Zuständigkeit der Entscheidung des obersten Gerichtshofes oder des Justizministeriums zu unterziehen. Ergeben sich ähnliche Bedenken in einer Senats-Abtheilung, so ist die Angelegenheit vorläufig in voller Rathsversammlung in Vortrag zu bringen.

§. 173.

Die hier gegebenen Vorschriften (§§. 159—172) sind auch in den Berathungen bei dem obersten Gerichtshofe anzuwenden, in soferne für denselben keine besonderen Anordnungen bestehen. Vorschriften für den obersten Gerichtshof.

§. 174.

Im Strafverfahren ist sich hinsichtlich der Abstimmung, Berechnung der Stimmen und Beschlußfassung in denjenigen Kronländern, wo darüber abweichende Vorschriften bestehen, bis auf weitere Verfügung nach denselben zu benehmen. Besondere Vorschriften im Straf-Verfahren.

§. 175.

Sprostowanie projektów uchwał.

Projekta uchwał, orzeczeń, powodów sądzenia i inne wystawienia powinien sam referent sprostować według uchwały, tam gdzie idzie tylko o małe odmiany. Jeżeli zaś uchwała zapadła w rzeczy głównéj przeciw referentowi, lub jeżeli jego wypracowanie całkiem przerobione być musi, wówczas ten radzca powinien wyrobić uchwałę i powody sądzenia, który piérwszy w téj myśli wniosek uczynił.

§. 176.

Czuwanie nad dopełnieniem rozporządzeń sądowych.

Jeżeli nakaz wydany ze sądu, nad dopełnieniem którego sąd z urzędu swego czuwać jest obowiązanym, nie zostanie wykonanym przez stronę, lub przez tego, do kogo wydanym został, w czasie wyznaczonym, lub jeżeli inna władza, do któréj w takich sprawach wezwanie uczynioném było, nie uczyniła mu zadosyć w terminie odpowiednim, wówczas winien referent pod swoją własną odpowiedzialnością natychmiast uczynić wniosek dalszego zarządzenia stosownie do położenia rzeczy, i dla tego prowadzić dokładny wykaz względem wszystkich takich do jego referatu należących rozporządzeń. Jakie wykazy oprócz tego należy prowadzić w registraturze co do spraw tego rodzaju, o tém stanowią §§. 240—242.

§. 177.

Protokół posiedzień.

Na każdém posiedzeniu powinien być prowadzonym protokół. Na wstępie onegoż należy wyrazić, w jakim sądzie, w jakim senacie onegoż, i w jakim dniu posiedzenie się odbyło; kto w nim prezydował, którzy członkowie głosujący w niém byli obecni, i który z podrzędnych urzędników był przybranym do prowadzenia protokółu i do spisania projektów uchwał.

§. 178.

Przysięgi i inne wydarzenia na posiedzeniu, które się nie tyczą narady nad przedmiotami wniesionemi, należy w protokóle wyrazić; wniesione sprawy należy zapisać według liczb protokółu podawczego w tym porządku, w jakim wnoszone były, i przy nich wyrazić osoby, których się przedmiot tyczy, i sam przedmiot w krótkości. Przy takich sprawach, przy których obradzeniu członek rady z powodu prawnéj przeszkody był zmuszony wstrzymać się od udziału w naradzie, lub jeżeli dla innéj jakiéj przyczyny zaszły zmiany w osobach głosujących, to także widocznem uczynić należy.

§. 179.

Głosowanie równie jak uchwałę należy wyrazić na arkuszach referatu, z wymienieniem dnia narady i nazwisk obecnych.

§. 175.

Die entworfenen Bescheide, Erkenntnisse, Entscheidungsgründe und andere Ausfertigungen sind, in soferne es nur auf geringe Abänderungen ankommt, von dem Referenten nach dem Beschlusse zu berichtigen. Ist aber in der Hauptsache gegen den Referenten entschieden worden, oder soll der Aufsatz desselben ganz umgearbeitet werden, so ist die Ausarbeitung des Beschlusses und der Entscheidungsgründe von demjenigen Rathe zu besorgen, welcher zuerst darauf angetragen hat. Berichtigung der entworfenen Erledigungen.

§. 176.

Wird ein von dem Gerichte beschlossener Auftrag, über dessen Vollziehung dasselbe von Amtswegen zu wachen verpflichtet ist, binnen der festgesetzten Frist von der Partei oder demjenigen, an welchen er sonst ergangen ist, nicht befolgt, oder dem in solchen Angelegenheiten an eine andere Behörde gestellten Ansuchen binnen einer angemessenen Frist nicht entsprochen, so hat der Referent unter eigener Verantwortung sogleich die weitere der Lage der Sache angemessene Verfügung in Antrag zu bringen, und zu diesem Ende über alle solche in sein Referat einschlagende Anordnungen ein genaues Verzeichniß zu führen. Welche Vormerkung noch außerdem in der Registratur über Angelegenheiten dieser Art zu halten ist, wird in den §§. 240–242 bestimmt. Ueberwachung des Vollzuges gerichtlicher Verfügungen.

§. 177.

Ueber jede Sitzung ist ein Protokoll aufzunehmen. Im Eingange desselben ist zu bemerken, bei welchem Gerichte, in welchem Senate desselben und an welchem Tage die Sitzung gehalten worden ist; wer den Vorsitz geführt hat, welche stimmführenden Mitglieder des Gerichtes gegenwärtig waren und wer von den untergeordneten Beamten zur Führung des Protokolles und zur Abfassung der Ausfertigungs-Entwürfe beigezogen worden ist. Sitzungs-Protokoll.

§. 178.

Die in der Sitzung etwa vorgenommenen Beeidigungen und andere Vorfälle, welche nicht die Berathung über die in Vortrag gebrachten Gegenstände betreffen, sind in dem Protokolle ersichtlich zu machen; die vorgetragenen Geschäftsstücke aber mit den Einreichungsprotokollszahlen in der Ordnung anzumerken, in welcher sie vorgekommen sind, und zu selben die Personen, welche der Gegenstand betrifft, und der letztere selbst in Kürze anzuführen. Bei Geschäftsstücken jedoch, bei deren Vortrag sich ein Rathsglied wegen eines gesetzlichen Hindernisses der Theilnahme an der Berathung zu enthalten genöthiget war, oder aus einer anderen Ursache Aenderungen in den Personen der Stimmführer eingetreten sind, muß dieses ersichtlich gemacht werden.

§. 179.

Die Abstimmung und Schlußfassung ist mit Anführung des Tages der Berathung und der Gegenwärtigen auf den Referatsbögen ersichtlich zu machen.

Przy uchwałach jednogłośnie powziętych czyni się to tylko przez zamieszczenie wyrazu „jednogłośnie“ i podpisu protokolisty.

W takich zaś sprawach, w których objawione były różne zdania, czyli to w rzeczy głównéj, czyli też w punktach pobocznych, czyli to nawet pod względem formalności lub powodów sądzenia, należy na arkuszu referatu, po wniosku referenta, a jeżeli miejsce nie wystarczy, na osobnym napół złożonym arkuszu, bez powtarzania powodów przez referenta już przytoczonych, i bez niepotrzebnéj rozwlekłości, jednakże jasno i stanowczo wyszczególnić, jakiego zdania był każdy z głosujących, na jakich powodach takowe opiérał, do jakiego wniosku prezydujący przystąpił, i jak większość głosów obliczoną została. Jeżeli w téj mierze protokolista ma wątpliwości, winien jeszcze w ciągu narady prosić prezydującego lub głosującego o potrzebne wyjaśnienie. Należy dokładnie opisać powtórne zapytanie i głosowanie, jeżeli się takie odbyło, przybranie więcéj głosujących, i całe postępowanie przy naradzie, głosowaniu i powzięciu uchwały.

§. 180.

W końcu należy wyrazić uchwałę powziętą, i przytoczyć z odkazaniem do uzasadnienia pojedynczych zdań, które z przywiedzionych powodów sądzenia przez większość głosów przyjętemi zostały.

Każdy głosujący może żądać, ażeby powody jego zdania, ułożone przez niego na pismie, przyłączone były do spisania głosów.

§. 181.

Protokolista winien te sprawy, do których wystawienia już są ułożone i przez referenta jako prawdziwe potwierdzone, wraz z protokołem posiedzenia, jeżeli można w przeciągu 24 godzin, przedłożyć prezydującemu, inne zaś sprawy przesłać temu, który ma układać wystawienia; oprócz tego powinien zaraz po ukończoném posiedzeniu udzielić spis rozwiązanych liczb spraw przełożonemu ekspedytu i protokółu podawczego.

§. 182.

Prezydujący obowiązanym jest wziąć pod scisłą rozwagę to, co prowadzący protokół względem głosowania i powziętych uchwał zanotował, a jeżeli w tém znajdzie zdania fałszywe lub niedokładne, winien kazać takowe sprostować, w razie potrzeby po uprzedniém porozumieniu się z głosującymi, i dołożyć swój podpis na znak potwierdzenia.

Protokóły posiedzeń należy zachowywać w registraturze, i w stosownych okresach czasu oprawiać.

Bei einhellig gefaßten Beschlüssen geschieht dieses nur durch die Beifügung des Wortes „Einhellig" und der Fertigung des Protokollisten.

Bei Geschäftsstücken aber, bei welchen in der Hauptsache oder in Nebenpunkten, oder auch nur in Ansehung der Förmlichkeiten oder der Entscheidungsgründe verschiedene Meinungen vorgekommen sind, ist auf dem Referatsbogen nach dem Aufsatze des Referenten, und wenn der Raum nicht hinreicht, auf einem abgesonderten halbgebrochenen Bogen, ohne Wiederholung der von dem Referenten bereits angeführten Gründe, und ohne unnütze Weitläufigkeit, jedoch klar und bestimmt darzustellen, welcher Meinung jeder der Stimmführer war, mit welchen Gründen er dieselbe unterstützte, welchem Antrage allenfalls der Vorsitzende beitrat, und wie die Mehrheit der Stimmen berechnet wurde. Fallen dem Protokollisten hierüber Zweifel auf, so hat er sich von dem Vorsitzenden oder dem Stimmführenden noch während der Berathung die nöthige Aufklärung zu erbitten. Die etwa vorgenommene wiederholte Umfrage und Abstimmung, die Zuziehung von mehreren Stimmführern und der ganze Vorgang bei der Berathung, Abstimmung und Schlußfassung überhaupt ist genau aus einander zu setzen.

§. 180.

Endlich ist der gefaßte Beschluß anzuführen, und mit Hinweisung auf die Begründung der einzelnen Meinungen zu bemerken, welche der angeführten Entscheidungsgründe von der Mehrheit der Stimmen angenommen worden sind.

Jedem Stimmführer steht frei, die Gründe seiner Meinung schriftlich zu verfassen und zu begehren, daß dieser Aufsatz der Aufzeichnung der Abstimmung beigefügt werde.

§. 181.

Der Protokollsführer hat diejenigen Geschäftsstücke, zu welchen die Ausfertigungen bereits verfaßt und von dem Referenten als richtig bestätiget sind, sammt dem Sitzungsprotokolle, wo möglich binnen 24 Stunden dem Vorsitzenden, die übrigen Geschäftsstücke aber demjenigen zu überschicken, welcher die Ausfertigungen zu entwerfen hat, übrigens gleich nach geendigter Sitzung ein Verzeichniß der erledigten Geschäftszahlen dem Vorsteher des Expedites und des Einreichungsprotokolles mitzutheilen.

§. 182.

Der Vorsitzende hat die Aufzeichnungen des Protokollsführers über die Abstimmungen und gefaßten Beschlüsse auf den Referaten und das Sitzungsprotokoll genau zu prüfen, wenn er sie unrichtig oder unvollständig findet, nöthigen Falles nach vorläufiger Rücksprache mit den Stimmführenden berichtigen zu lassen und zur Bestätigung seine Unterschrift beizufügen.

Die Sitzungsprotokolle sind in der Registratur zu verwahren und in angemessenen Zeitabschnitten einzubinden.

§. 183.

Niniejsze przepisy nie zmieniają w niczém tych szczegółowych postanowień, które wydane zostały dla najwyższego Trybunału sądowego pod względem prowadzenia protokółu rady.

Oddział czwarty.

O audyencyach i protokółach audyencyonalnych.

§. 184.

Ostrożności przy wyznaczeniu audyencyi.

Przy wyznaczeniu audyencyi należy mieć uwagę na to, aby uchylić naprzód wszelką przeszkodę należytéj rozprawy, zapobiedz niepotrzebnéj przewłoce, przyzwać wraz wszystkie strony interesowane, obeznać je z celem przyzwania, i polecić im, aby przyniosły z sobą potrzebne dokumenta i inne pisma.

W razie przyzwania stron należy w sprawach niespornych według okoliczności, a szczególnie w razie powtórnego przyzwania, jasno wyrazić, jakie prawne skutki lub kary przyzwani ponosić będą w razie niestawienia się.

Jak dalece ten przepis w sprawach spornych zachować należy, o tém stanowi ustawa sądowa.

§. 185.

Przypuszczanie pełnomocników. Obowiązek stawienia się osobiście.

W powszechności mogą na audyencyach stawać do rozprawy w imieniu stron tacy pełnomocnicy, których ustawy przypuszczają. Jednakże każdy jest obowiązany stawić się osobiście na wyraźne polecenie sądu.

§. 186.

Wyznaczenie czasu.

Czas, w którym audyencya odbywać się ma, powinien być oznaczonym w taki sposób, ażeby doręczenie mogło nastąpić dla każdéj strony dosyć wcześnie, iżby mogła stanąć w godzinie oznaczonéj z należytém przygotowaniem.

§. 187.

Dziennik audyencyonalny.

Wyznaczone audyencye powinny być zaciągnięte do dziennika, prowadzonego według formularza nr. 15.; w nim należy na każdy dzień sądowy wyznaczyć osobną kartę, na któréj, gdy padnie audyencya na ten dzień, wyrazić należy liczbę protokolarną podania, nazwisko referenta i stron i przedmiot rozprawy w krótkości.

§. 188.

Obsadzenie sądu na audyencyach.

Wszelkie rozprawy słowne, tak w sprawach spornych, jak niespornych, odbywać się powinny w powszechności przed referentem i przysięgłym protokoli-

§. 183.

An den für den obersten Gerichtshof in Beziehung auf die Führung des Rathsprotokolles erflossenen besonderen Bestimmungen wird durch die gegenwärtigen Vorschriften nichts geändert.

Vierter Abschnitt.

Von den Tagsatzungen und den Tagsatzungs-Protokollen.

§. 184.

Vorsichten bei Anordnung jeder Tagsatzung.

Bei Anordnung von Tagsatzungen muß Bedacht genommen werden, jedes Hinderniß einer zweckmäßigen Verhandlung in vorhinein zu entfernen, aller Verzögerung vorzubeugen, die Theilnehmenden sogleich sämmtlich zuzuziehen, sie mit dem Zwecke ihrer Vorforderung bekannt zu machen, und zur Beibringung der erforderlichen Urkunden oder anderen Schriften anzuweisen.

Bei Vorforderung der Parteien in nicht streitigen Angelegenheiten ist nach Umständen, besonders in Fällen wiederholter Vorladung, klar auszudrücken, welche rechtlichen Folgen oder Strafen die Vorgeladenen im Falle ihres Ausbleibens treffen würden.

In wieferne dieses in streitigen Rechtssachen zu beobachten sei, bestimmt die Gerichts-Ordnung.

§. 185.

Zulässigkeit von Bevollmächtigten. Pflicht zum persönlichen Erscheinen.

In der Regel können bei Tagsatzungen nach den Gesetzen zulässige Bevollmächtigte im Namen der Parteien verhandeln. Jedermann ist jedoch verpflichtet, auf ausdrücklichen Befehl des Gerichtes persönlich zu erscheinen.

§. 186.

Bestimmungen der Zeit.

Die Zeit, zu welcher jede Tagsatzung vor sich gehen soll, muß so bestimmt werden, daß die Zustellung an alle Parteien früh genug erfolgen könne, um es ihnen möglich zu machen, zur festgesetzten Stunde mit der gehörigen Vorbereitung zu erscheinen.

§. 187.

Tagebuch über die Tagsatzungen.

Ueber die angeordneten Tagsatzungen ist nach dem Formulare Nr. 15 ein Tagebuch zu führen, und darin für jeden Gerichtstag ein eigenes Blatt zu bestimmen, auf welchem, so oft eine Tagsatzung auf diesen Tag festgesetzt wird, die Protokollszahl der Eingabe, der Name des Referenten und der Parteien und der Gegenstand der Verhandlung kurz anzumerken ist.

§. 188.

Besetzung des Gerichtes bei Tagsatzungen.

Alle mündlichen Verhandlungen in und außer Streitsachen sind in der Regel von dem Referenten und einem beeideten Schriftführer vorzunehmen. Nur zu Tagsatzun-

stą. Jedynie do audyencyi w sprzedaży większych dóbr nieruchomych i do rozpraw w sprawach małżeńskich należy, oprócz referenta, wyznaczyć jeszcze jednego radzcę.

Zostawia się także do woli przełożonego w sądzie, dla ważnych powodów z urzędu, lub gdy referent w téj mierze przedstawienie uczyni, dodać jeszcze jednego sędziego do pewnych rozpraw.

§. 189.

Przygotowanie się sędziego na audyencyę.

Urzędnik, prowadzący spis audyencyi, winien akta do każdéj audyencyi należące najdaléj dniem wprzód przedłożyć referentowi w tym celu, aby referent dokładnie się obeznał z przedmiotem, i na audyencyę przygotować mógł.

§. 190.

Wszelkie audyencye odbywać się powinny w godzinie wyznaczonéj, i jeżeli można, nie więcéj naraz w jednym pokoju.

Referent powinien na audyencyi prowadzić rozprawę, nadać jéj należyty kierunek, polecić stronom i ich zastępcom, aby się wyrażali jasno i stanowczo, unikać wszelkich innych wyjaśnień tak, ażeby sprawę zgodnie z ustawą i stosunkiem stron na najkrótszéj i najpewniejszéj drodze załatwić. W téj czynności referent pomoc powinien znaleść w innych radzcach lub w prezydującym, jeżeli się takowi znajdują.

W potrzebnym razie można także nakazać, aby strony poszły na ustęp, ażeby z odpowiednią liczbą głosujących można natychmiast naradzić się, co daléj rozporządzić należy.

§. 191.

Zachowanie się osób sądowych i stron.

Członkowie sądu winni są obchodzić się ze stronami z spokojnością, umiarkowaniem i przyzwoitością i nie pozwalać sobie uwag przedwczesnych o skutku sprawy.

Ilekroć tego wymaga przyzwoitość, lub wzgląd na usposobienie fizyczne albo trwanie rozprawy, stronom i ich zastępcom należy pozwolić usiąść w sądzie.

§. 192.

Strony obowiązane są zachowywać się z poważaniem dla osób sądowych, i wypełniać polecenia sądowe.

Osoby, nie oddające sądowi winnego uszanowania, powinny być skarcone, oddalone z audyencyi według okoliczności, a nawet skazane na stosowną karę pieniężną, lub na areszt.

gen über die Feilbiethung größerer unbeweglicher Güter und zu Verhandlungen in Ehestreitigkeiten ist außer dem Referenten noch ein zweiter Rath zu bestimmen.

Auch ist dem Vorsteher des Gerichtes überlassen, aus wichtigen Gründen von Amtswegen, oder wenn der Referent darauf anträgt, zu einzelnen Verhandlungen noch einen zweiten Richter abzuordnen.

§. 189.

Vorbereitung des Richters zur Tagsatzung.

Der Beamte, welcher das Verzeichniß über die Tagsatzungen führt, hat die zu jeder Tagsatzung gehörigen Akten längstens am Tage vorher dem Referenten mitzutheilen, damit sich dieser genau über den Gegenstand unterrichten und zur Verhandlung vorbereiten könne.

§. 190.

Alle Tagsatzungen sind zur festgesetzten Stunde vorzunehmen, und so weit es thunlich ist, nicht mehrere zugleich in demselben Zimmer abzuhalten.

Der Referent hat bei der Tagsatzung die Verhandlung zu leiten, derselben die gehörige Richtung zu geben, die Parteien und ihre Vertreter zu deutlichen und bestimmten Erklärungen anzuweisen, und jede andere Erörterung zu vermeiden, um das Geschäft dem Gesetze und den Rechtsverhältnissen der Parteien gemäß auf dem kürzesten und sichersten Wege beendigen zu können. Hierin ist der Referent, wenn noch andere Räthe oder der Vorsitzende anwesend sind, von diesen zu unterstützen.

Nöthigen Falles kann auch verfügt werden, daß die Parteien abtreten, um mit der erforderlichen Zahl von Stimmführern sogleich über die weiteren zweckmäßigen Anordnungen berathen zu können.

§. 191.

Benehmen der Gerichts-Personen und Parteien.

Die Mitglieder des Gerichtes haben den Parteien mit Ruhe, Mäßigung und Anstand zu begegnen, und sich jeder voreiligen Aeußerung über den Ausgang der Sache zu enthalten.

So oft es die Schicklichkeit oder die Rücksicht auf die körperliche Beschaffenheit der Personen oder die Dauer der Verhandlung erfordert, ist Parteien und Vertretern der Sitz bei Gericht zu gestatten.

§. 192.

Die Parteien sind verpflichtet, den Gerichtspersonen mit Achtung zu begegnen, und den gerichtlichen Verfügungen Folge zu leisten.

Personen, welche die dem Gerichte schuldige Achtung verletzen, sind zurechtzuweisen, von Tagsatzungen nach Umständen zu entfernen, und mit angemessener Geld- oder Arreststrafe zu belegen.

Kto się nie stawi na otrzymane wezwanie, może być wezwanym powtórnie przy zagrożeniu kar pieniężnych lub aresztu, jeżeli już sama ustawa nie rozciąga innych skutków prawnych na niestawienie się jego; w razie potrzeby może być przez wymierzenie kar rzeczonych zmuszonym do stawienia się, a nawet przez sługę sądowego lub straż stawionym być przed sąd.

§. 193.

Protokół audyencyonalny.

Na każdą audyencyę powinien być sporządzonym protokół; na wstępie jego powinien być wyrażonym sąd, dzień rozprawy, sprawa, do której się odnosi, z oznaczeniem liczby protokolarnéj i przedmiotu, tudzież należy wyrazić osoby sądowe i strony stawające.

Rozprawy czyli wnioski stron należy z dokładnością, jednakże bez powtarzania lub rozwlekłości, zaciągać do protokółu.

Po ukończonéj rozprawie protokół podpisać powinny strony, i obecne osoby sądowe. Jeżeli protokół obejmuje oświadczenia ważne i obowiązujące, zeznania świadków, lub przysięgi, albo jeżeli strona tego żąda, wówczas należy wprzód protokół stronom odczytać.

Jeżeli strona jaka protokółu podpisać nie chce, lub nie może, należy to zanotować z wyszczególnieniem przyczyny.

Protokoły rozpraw kontynuowanych należy według porządku czasu razem związać.

§. 194.

Dostarczenie papiéru stemplowego.

Jeżeli stosownie do postanowień ustaw stemplowych, potrzeba do sporządzenia protokołu papiéru stemplowego, a jeżeli między stronami powstanie spór albo o kwotę stemplową, albo o to, która strona papiéru stemplowego dostarczyć powinna, tymczasem rozstrzygnie to sędzia, który kieruje rozprawą.

§. 195.

Przyjmowanie skarg i próśb słownych.

W dniach przeznaczonych do audyencyj każdemu wolno jest wnosić skargi i prośby słowne. Lecz nawet w innych dniach przełożony sądu winien polecić ich przyjęcie, jeżeli to jest możliwém, a stosunki stron nie pozwalają na zwłokę.

§. 196.

Rozporządzenia sądu w skutku audyencyi.

W skutku audyencyi należy wydać jak najspieszniéj dalsze rozporządzenie sądowe. Rozwiązania w sprawach spornych, nie podlegające dalszéj naradzie, należy zapisać w projekcie pod liczbą protokolarną, pod którą audyencya wyznaczoną była, jeżeli można zaraz na stronie odwrotnéj protokółu, i przesłać przełożonemu w sądzie do potwierdzenia wystawienia.

Wer auf eine erhaltene Vorladung nicht erscheint, kann, wenn nicht das Gesetz selbst schon mit seinem Ausbleiben andere rechtliche Folgen verbindet, neuerlich unter Androhung von Geld- oder Arreststrafen vorgefordert, nöthigen Falles durch den Vollzug dieser Strafen zum Erscheinen gezwungen, und selbst durch den Gerichtsdiener oder die Wache vor Gericht gestellt werden.

§. 193.

Tagsatzungs-Protokoll.

Ueber jede Tagsatzung ist ein Protokoll aufzunehmen, in dessen Eingange das Gericht, der Tag der Verhandlung, die Rechtssache, auf welche sie sich bezieht, mit Bezeichnung der Geschäftszahl und des Gegenstandes, die anwesenden Gerichtspersonen und die erschienenen Parteien anzuführen sind.

Die Verhandlungen oder Aeußerungen der Parteien selbst sind mit Genauigkeit, jedoch ohne Wiederholung oder Weitläufigkeit ist das Protokoll einzutragen.

Nach geschlossener Verhandlung in das Protokoll von den Parteien und den anwesenden Gerichtspersonen zu unterfertigen. Enthält es wichtige, verbindliche Erklärungen, Zeugenaussagen oder Eidesleistungen, oder verlangt es eine Partei, so ist das Protokoll vorläufig den Parteien vorzulesen.

Kann oder will eine Partei das Protokoll nicht unterfertigen, so ist dieses mit Angabe der Ursache anzumerken.

Protokolle über fortgesetzte Verhandlungen sind der Zeitordnung nach zusammenzuheften.

§. 194.

Beibringung des Stempelpapieres.

Ist nach den Bestimmungen der Stempelgesetze zur Aufnahme des Protokolles Stempelpapier erforderlich, und entsteht zwischen den Parteien entweder über den Stempelbetrag oder darüber ein Streit, welche Partei das Stempelpapier beizubringen schuldig sei, so wird dieses vorläufig durch den Richter bestimmt, welcher die Tagsatzung leitet.

§. 195.

Aufnahme mündlicher Klagen und Gesuche.

An den zur Vornahme der Tagsatzungen bestimmten Tagen ist Jedermann gestattet, mündliche Klagen und Gesuche anzubringen. Aber auch an anderen Tagen hat der Gerichtsvorsteher die Aufnahme derselben anzuordnen, wenn es thunlich ist, und die Verhältnisse der Parteien keine Verzögerung gestatten.

§. 196.

Gerichtliche Verfügungen über die Tagsatzungen.

Ueber jede Tagsatzung ist die weitere gerichtliche Verfügung sobald als möglich zu erlassen. Erledigungen in Streitsachen, welche keiner weiteren Berathung unterliegen, sind unter der Geschäftszahl, unter welcher die Tagsatzung angeordnet wurde, wenn es thunlich ist, gleich auf der Rückseite des Protokolles zu entwerfen, und dem Vorsteher des Gerichtes zur Genehmigung der Ausfertigung zu übersenden.

Protokoły zaś, w których idzie o rozstrzygnienie praw stron, należy poddać pod obradę, a jeżeli się tyczą zamkniętych słownych lub pismiennych procesów, lub takich rozpraw końcowych, które wymagają wydania uwiadomienia dla stron, należy wprzód takowe zaciągnąć do protokółu podawczego.

Oddział piąty.

O wystawianiu i doręczaniu rozporządzeń sądowych.

§. 197.

Wymogi pism sądowych.

Wszelkie pisma sądowe powinny być pisane krótko i wyraźnie, w mowie pojedynczéj i przyzwoitéj. Skróceń mogących dać powód do pomyłki w pismie sądowém należy unikać.

Powody sądzenia mogą być połączone z samém osądzeniem. Zresztą sądy wyższe i najwyższy Trybunał sądowy winny zawsze wydać powody sądzenia, nie czekając żądania stron, i bez względu na to, czyli rozstrzygnienie sądu niższego zostało potwierdzoném lub odmienioném.

§. 198.

Dla informacyi ekspedytu, należy do każdego projektu wystawienia sądowego dołączyć potrzebne uwagi o sposobie doręczenia, i o załączeniu aktów i dokumentów.

§. 199.

Tytułowanie stron.

Sądy winny są każdéj stronie nadawać tytuł, który się jéj należy z rodu lub stanowiska obywatelskiego, lub z mocy szczegółowych rozporządzeń.

Nazw honorowych „Pan“ i „Pani“ sądy używać winny we wszystkich tych przypadkach, w których w zwykłém pożyciu według zwyczajów krajowych te nazwy są przyjęte.

§. 200.

Forma relacyi do władz przełożonych.

Do relacyj czynionych władzom przełożonym należy załączyć wszelkie akta, służące do dokładnego wyjaśnienia stosunków prawnych stron, do usprawiedliwienia sądu i dowodu czynów. Jeżeli przedkładane będą do wyższego rozstrzygnienia rekursa lub akta procesowe, wówczas należy załączyć wierzytelny odpis rozporządzenia lub rozstrzygnienia, przeciw któremu zażalenie jest zaniesioném, a jeżeli uchwała sądowa nie stanęła jednogłośnie, także wierzytelny odpis spisania głosów, zaś jeżeli uchwała powziętą była jednogłośnie, należy w relacyi wyrazić, kto miał udział w naradzie.

Protokolle dagegen, wo es auf eine Entscheidung über die Rechte der Parteien ankommt, sind der Berathung zu unterziehen, und wenn sie geschlossene schriftliche oder mündliche Prozesse, oder solche Schlußverhandlungen betreffen, welche die Erlassung einer Verständigung an die Parteien erheischen, vorher in das Einreichungs-Protokoll einzutragen.

Fünfter Abschnitt.

Von der Ausfertigung und Zustellung der gerichtlichen Verfügungen.

§. 197.

Alle gerichtlichen Aufsätze sollen kurz und deutlich in einer einfachen und anständigen Sprache geschrieben seyn. Abkürzungen, die zu einem Irrthume in der Ausfertigung Anlaß geben könnten, sind zu vermeiden. Erfordernisse der richterlichen Aufsätze.

Die Gründe der Entscheidung können mit der Entscheidung selbst vereiniget werden. Uebrigens haben die Obergerichte und der oberste Gerichtshof stets, ohne ein Begehren der Parteien abzuwarten, und ohne Unterschied, ob die unterrichterliche Entscheidung bestätiget oder abgeändert wurde, die Beweggründe ihrer Entscheidung hinauszugeben.

§. 198.

Zur Richtschnur für das Expedit müssen jedem Entwurfe einer Ausfertigung die nöthigen Bemerkungen über die Art der Zustellung und den Anschluß von Akten und Urkunden beigefügt werden.

§. 199.

Die Gerichte haben jeder Partei die derselben nach ihrer Geburt und ämtlichen oder bürgerlichen Stellung, oder nach besonderen Anordnungen gebührende Benennung zu ertheilen. Titulatur der Parteien

Der Ehrenworte „Herr" und „Frau" haben sich die Gerichte in allen Fällen zu bedienen, in welchen auch im gewöhnlichen Verkehre der Landessitte gemäß, diese Ehrenworte üblich sind.

§. 200.

Den Berichten an vorgesetzte Behörden müssen alle zur vollständigen Aufklärung der rechtlichen Verhältnisse der Parteien, zur Rechtfertigung des Gerichtes und zum Beweise der angeführten Thatumstände dienlichen Aktenstücke angeschlossen werden. Werden Rekurse oder Prozeßakten zur höheren Entscheidung vorgelegt, so ist stets eine beglaubigte Abschrift der Verfügung oder Entscheidung, gegen welche die Beschwerde gerichtet ist, und wenn der gerichtliche Beschluß nicht einhellig gefaßt wurde, eine beglaubigte Abschrift der Aufzeichnung über die Abstimmung beizulegen, bei einhelligen Beschlüssen aber in dem Berichte anzuführen, wer an der Berathung theilgenommen hat. Form der Berichte an vorgesetzte Behörden.

Do przedstawień w celu mianowania czynionych, należy załączyć gazety, zawierające w sobie ogłoszenie konkursu, tudzież tabelę przymiotów wszystkich kandydatów.

Sędziowie obecni na posiedzeniu przy ułożeniu relacyi winni być w niéj wyrażeni po nazwisku, i zdania odmienne niektórych, jeżeli się takowe wydarzają, w końcu zamieścić należy.

§. 201.

W relacyach odnoszących się do poprzednio otrzymanego nakazu, należy wyrazić datę, i liczbę protokółową nakazu.

Zewnątrz każda relacya powinna nosić napis, który obejmować ma władzę, do któréj jest stosowaną, sąd, który relacyę czyni, nazwiska stron i przedmiot w kilku słowach.

§. 202.

Forma korespondencyi z innemi władzami.

Władze niezawisłe od siebie, równéj lub różnéj rangi, korespondować będą z sobą przez noty lub pisma. To samo zachować należy przy korespondencyi z władzami zagranicznemi. Co się tyczy tych władz zagranicznych, z któremi korespondencya tylko w pewnéj formie i z pewnemi ograniczeniami jest dozwoloną, należy zachowywać dotąd obowiązujące przepisy.

§. 203.

Tytułowanie władz.

Sądy niższe używać powinny w korespondencyi z przełożonemi im władzami nazwy „Prześwietny“ (hochlöblich). W korespondencyi z innemi władzami równéj lub niższéj rangi używać powinny nazwy „Świetny“ (löblich).

§. 204.

Przedstawiania, czynione do Ministeryów i do najwyższego Trybunału sądowego.

Trybunały winny są czynić przedstawiania do Ministeryów i do najwyższego Trybunału sądowego przez swój przełożony sąd wyższy, o ile w pojedynczych przypadkach nie obowiązują inne przepisy.

§. 205.

Nazwa sądów. Forma orzeczeń.

Wszelkie władze sądowe nosić będą tytuł „c. k. sądy“ i w tym sposobie winny są wystawiać orzeczenia swoje.

Wyroki i inne osądzenia powinny się zaczynać zawsze od słów: „c. k. *sąd* na mocy udzielonéj sobie od Jego Apostolskiéj Mości władzy urzędowéj“.

§. 206.

Wizowanie wszelkich konceptów przez prezydującego.

Koncepta wszelkich postanowień sądu powinny być przedłożone prezydującemu. Ten jest obowiązanym, przejść je dokładnie, a jeżeli znajdzie, iż się

Besetzungsvorschlägen sind die Zeitungsblätter, welche die Bekanntmachung der Konkurs-Ausschreibung enthalten, und eine über sämmtliche Bewerber verfaßte Eigenschaftstabelle anzuschließen.

Die bei Erstattung eines Berichtes in der Sitzung Anwesenden sind in demselben stets namentlich anzuführen und vorgekommene abweichende Meinungen über den Inhalt desselben am Schlusse anzumerken.

§. 201.

In Berichten, welche sich auf einen vorhergegangenen Auftrag beziehen, ist das Datum und die Geschäftszahl des Auftrages anzuführen.

Von Außen ist jeder Bericht mit einer Aufschrift zu versehen, welche die Behörde, an die er gerichtet ist, das Gericht, von dem er erstattet wird, die Namen der Parteien und mit wenigen Worten den Gegenstand zu bezeichnen hat.

§. 202.

Form der Korrespondenz mit anderen Behörden.

Von einander unabhängige Behörden gleichen oder verschiedenen Ranges haben unter einander Noten oder Schreiben zu wechseln. Dieses hat auch für den Schriftenwechsel mit ausländischen Behörden zu gelten. In Ansehung derjenigen ausländischen Behörden, mit welchen der Schriftenwechsel nur unter besonderen Beschränkungen und Formen gestattet ist, hat es bei den bisherigen Vorschriften zu verbleiben.

§. 203.

Titulatur der Behörden.

Untergeordnete Gerichte haben gegen vorgesetzte Behörden die Benennung „hochlöblich" zu gebrauchen. In der Korrespondenz mit anderen Behörden gleichen oder minderen Ranges ist die Benennung „löblich" zu gebrauchen.

§. 204.

Vorlage an die Ministerien und den obersten Gerichtshof.

Bei dem obersten Gerichtshofe und den Ministerien haben die Gerichte erster Instanz, soferne nicht für einzelne Fälle besondere Anordnungen bestehen, durch ihr vorgesetztes Obergericht einzuschreiten.

§. 205.

Benennung der Gerichte. Form der Erkenntnisse.

Alle Gerichtsbehörden haben den Titel „kaiserl. königl. Gerichte" zu führen und auf diese Weise ihre Ausfertigung zu besorgen.

Urtheile und andere Erkenntnisse haben stets mit den Worten „Das k. k. *Gericht* hat, kraft der ihm von Seiner Apostolischen Majestät verliehenen Amtsgewalt" zu beginnen.

§. 206.

Vidirung aller Konzepte durch den Vorsitzenden.

Die Entwürfe aller gerichtlichen Ausfertigungen sind dem Vorsitzenden vorzulegen. Dieser ist verpflichtet, sie genau durchzugehen, und wenn er sie mit dem gefaßten

zgadzają z powziętą uchwałą, dołożyć wyraz „*Expediatur*“ i swój podpis. Jeżeli postrzeże w nich omyłki przeciw mowie, wyrazy ciemne, lub widoczne usterki, może sam natychmiast poczynić potrzebne poprawki, lub polecić to referentowi. Jeżeli zaś wydaje się mu potrzebną zmiana ważniejsza, winien wątpliwość swoję wyjawić na najbliższém posiedzeniu, i stosownie do uchwały powziętéj każe wystosować postanowienie.

Projekta zaopatrzone przez prezydującego wyrazem „*Expediatur*“ należy odesłać do ekspedytu. Bez pozwolenia prezydującego nic z ekspedytu wystawioném być nie powinno.

§. 207.

Postępowanie w ekspedycie; kontrola zaległych ekspedycyj.

Ekspedytor winien sprawy sobie przysłane wykreślić z wykazu (§. 181) oddanego mu przez protokolistę, a jeżeli w ciągu dni ośmiu po posiedzeniu nie doszły rąk jego wszystkie sprawy zamieszczone w wykazie, winien o brakujących uczynić relacyę przełożonemu w sądzie.

§. 208.

Księga ekspedycyj.

Wszelkie przychodzące sprawy winien natychmiast zapisać do księgi ekspedycyj, a na projekcie wystósowania zanotować dzień przybycia.

Księga ekspedycyj ma to przeznaczenie, żeby stanowić przekonanie, iż wszystkie do sądu wniesione podania odniesionemi zostały do expedytu, i aby ułatwić dochodzenie, czyli i kiedy jaki akt przyszedł do ekspedytu, a kiedy oddanym został do registratury. Powinna być utrzymywaną według formularza nr. 16. W piérwszéj rubrycе należy naprzód zamieścić liczby protokółu podawczego, w porządku arytmetycznym, w drugiéj przy każdym akcie, jak skoro przyjdzie do ekspedytu, dzień, w którym to się stało, kilka literami lub znakami, a w czwartéj dzień oddania do registratury.

§. 209.

Sporządzenie odpisów.

Przełożony ekspedytu starać się winien o odpisy rozwiązań sądowych i w tym celu rozdzielać prace stosownie między urzędników kancelaryjnych.

Rozwiązania sądu, względem których ustawa lub prezydujący nakazuje pośpiech, należy wystósować, i doręczyć zaraz, inne zaś w tym porządku, w którym do ekspedytu przychodzą. Zaległości należy sciśle unikać.

§. 210.

Kolacyonowanie onychże.

W kancelaryi należy pisać czysto, czytelnie i bez błędów. Nie wolno jest skrócać nazwisk ani słów. Na każdém wystósowaniu powinna być wyrażona liczba podania, w skutku którego wydaném zostało.

Beschlusse übereinstimmend findet, das Wort „Expediatur“ und seine Unterschrift beizusetzen. Bemerkt er darin Sprachfehler, Undeutlichkeiten im Ausdrucke oder offenbare Versehen, so kann er gleich selbst die nöthige Verbesserung vornehmen, oder den Referenten dazu anweisen. Wenn ihm aber eine wichtigere Abänderung nothwendig scheint, so hat er sein Bedenken in der nächsten Sitzung zu eröffnen und nach dem darüber gefaßten Beschlusse die Ausfertigung anzuordnen.

Die mit dem Expediatur des Vorsitzenden versehenen Entwürfe sind in das Expedit zu befördern. Ohne die Genehmigung des Vorsitzenden darf von dem Expedite nichts ausgefertigt werden.

§. 207.

Verfahren im Expedit. Kontrole der rückständigen Expedizionen.

Der Expeditor hat die an ihn gelangenden Geschäftsstücke in dem von dem Protokollsführer übergebenen Verzeichnisse (§. 181) zu löschen, und wenn binnen acht Tagen nach der Sitzung nicht alle in diesem Verzeichnisse enthaltenen Stücke an ihn gelangen sollten, rücksichtlich der noch abgängigen dem Gerichtsvorsteher die Anzeige zu machen.

§. 208.

Expeditsbuch.

Alle eingelangten Stücke hat er zugleich in das Expeditsbuch einzutragen und auf dem Entwurfe der Ausfertigung den Tag des Einlangens anzumerken.

Das Expeditsbuch hat die Bestimmung, die richtige Ablieferung aller dem Gerichte überreichten Eingaben in das Expedit zu versichern, und die Nachforschung, ob und wann ein Aktenstück an das Expedit gekommen ist, und wann es an die Registratur abgegeben wurde, zu erleichtern. Es ist nach dem Formulare Nr. 16 zu führen. In die erste Rubrik sind im Vorhinein die Zahlen des Einreichungsprotokolles in arithmetischer Ordnung, in die zweite bei jedem Stücke, sobald es dem Expedite zukommt, der Tag, an welchem dieses geschehen ist, mit wenigen Buchstaben oder Zeichen, und in die vierte der Tag der Abgabe an die Registratur einzutragen.

§. 209.

Besorgung der Abschriften.

Der Vorsteher des Expedites hat die Reinschrift der Erledigungen zu veranstalten und zu diesem Ende die Arbeiten unter die Kanzleibeamten zweckmäßig zu vertheilen.

Erledigungen, deren Beschleunigung von dem Gesetze oder dem Vorsitzenden besonders angeordnet wird, sind sogleich, die übrigen in der Ordnung auszufertigen und zuzustellen, in welcher sie an das Expedit gelangten. Rückstände sind sorgfältig zu vermeiden.

§. 210.

Kollazionirung derselben.

In der Kanzlei ist rein, leserlich und richtig zu schreiben. Abkürzungen von Namen oder Worten sind nicht gestattet. Auf jeder Ausfertigung muß die Geschäftszahl der Eingabe angemerkt werden, über welche sie erfolgt.

Odpis powinien się zgadzać zupełnie z projektem rozwiązania sądowego; i ażeby się o tém zabezpieczyć, powinien być kolacyonowanym starannie z tymże przez dwóch urzędników kancelaryjnych. Ten, który zrobił odpis, w powszechności nie powinien być użytym do kolacyonowania onegoż; gdyby zaś tego uniknąć nie można, natenczas powinien czytać odpis przez niego sporządzony inny zaś urzędnik powinien kontrolować, czyli się zgadza z konceptem. Nazwiska tych, którzy odpisywali, równie jak tych, którzy kolacyonowali, powinny być wyrażone na projekcie.

§. 211.

Podpis ich

Wystósowania powinny być zaraz przesłane do podpisu. Relacye podpisać powinien najpiérwéj referent, a tam gdzie jest Wiceprezydent, także i ten, a następnie Przełożony sądu; wyroki, dekreta, edykta, osobno wystawione świadectwa urzędowe i dokumenta zagody powinien podpisać przełożony sądu i sekretarz rady, albo przełożony ekspedytu. Noty i pisma do innych władz sam przełożony sądu podpisać winien; rezolucye na wniesione podania i powody sądzenia zaś podpisać powinien sekretarz rady lub przełożony ekspedytu.

Wierzytelność odpisów może zatwierdzać przełożony ekspedytu lub registratury.

§. 212.

Wyciśnienie pieczęci.

Po uskutecznieniu podpisu należy wystósowania zwrócić niezwłocznie przełożonemu ekspedytu. Pieczęcią sądową zaopatrzone być powinny: wyroki, zagody, edykta, dekreta mianowania, świadectwa urzędowe, potwierdzenia legalizacyi i widymowania, zatwierdzenia w sprawach opiekuńczych, kuratorskich i powierniczych, rezolucye, na mocy których pozwala sąd na egzekucyę wydanie depozytu lub asygnacya do zapłaty, wyciągi z ksiąg gruntowych i depozytowych. Dekreta, noty i pisma zewnątrz powinny być opieczętowane.

§. 213.

Doręczenie sądowych wystósowań.

Wszelkie rozwiązanie należy doręczyć w porządku, koncept zaś wystósowania i inne akta, zostające w sądzie, należy oddać do registratury (§. 220); wręczenia odbywać się powinny w miejscu, gdzie jest sąd, przez zaprzysięgłego sługę sądowego, zewnątrz zaś tego, w powszechności przez pocztę. Jednakże stronom, mieszkającym zewnątrz miejsca sądu, lecz w okręgu onegoż, doręczenie może być uczynioném także przez sługę sądowego na wyraźne żądanie stron, albo też jeżeli sąd to za potrzebne dla bezpieczeństwa uzna. Sąd może do doręczenia tak wewnątrz, jakoteż zewnątrz okręgu sądowego użyć przełożonych gmin, lub wezwać w tym celu urząd powiatowy, jako sąd tego powiatu, w którym wręczenie odbyć się winno.

Jede Abschrift muß ferner mit dem Entwurfe der Erledigung vollkommen übereinstimmen, und um sich dessen zu versichern, mit dem letzteren von zwei Beamten der Kanzlei sorgfältig kollazionirt werden. Der Verfertiger der Abschrift ist zum Kollazioniren derselben in der Regel nicht zu verwenden, wenn dieses aber unvermeidlich wäre, so hat er die von ihm verfertigte Abschrift vorzulesen, und ein anderer Beamte die Uebereinstimmung mit dem Konzepte zu kontroliren. Die Namen derjenigen, welche abgeschrieben und welche kollazionirt haben, sind auf dem Entwurfe anzumerken.

§. 211.

Die Ausfertigungen sind sogleich zur Unterschrift zu befördern. Berichte sind zuerst von dem Referenten, und wo ein Vice-Präsident besteht, auch von diesem, dann von dem Vorsteher des Gerichtes; Erkenntnisse, Dekrete, Edikte, besonders ausgefertigte Amtszeugnisse und Vergleichsurkunden von dem Vorsteher des Gerichtes und einem Rathssekretär oder dem Vorsteher des Expedites zu unterzeichnen. Noten und Schreiben an andere Behörden sind von dem Vorsteher des Gerichtes allein; Bescheide auf überreichte Eingaben aber und Entscheidungsgründe von einem Rathssekretär oder dem Vorsteher des Expedites zu unterfertigen. Unterschrift derselben.

Beglaubigungen von Abschriften können von dem Vorsteher des Expedites oder der Registratur ausgefertiget werden.

§. 212.

Nach geschehener Unterschrift sind die Ausfertigungen ohne Verzug dem Vorsteher des Expedites zurückzustellen. Erkenntnisse, Vergleichsurkunden, Edikte, Ernennungsdekrete, Amtszeugnisse, Legalisirungs- und Vidimirungsbestätigungen, Genehmigungsklauseln in Vormundschafts-, Kuratel- und Fideikommiß-Angelegenheiten, Bescheide, wodurch eine Exekuzion, die Erfolglassung eines Depositums oder eine Zahlungsanweisung bewilliget wird, Grundbuchs- und Depositen-Auszüge sind mit dem Gerichtssiegel zu versehen. Dekrete, Noten und Schreiben sind einzeln von Außen zu versiegeln. Beifügung des Gerichtssiegels.

§. 213.

Jede Erledigung ist ordnungsmäßig zuzustellen, das Konzept der Ausfertigung aber und andere bei Gericht zurückbleibende Akten sind der Registratur zu übergeben (§. 220); die Zustellungen im Gerichtsorte haben durch den beeidigten Gerichtsdiener, außerhalb desselben in der Regel durch die Post zu geschehen. Doch können Zustellungen an Parteien, welche außer dem Gerichtsorte, aber in dem Bezirke des Gerichtes wohnen, auf ausdrückliches Verlangen, oder, wenn das Gericht es zur Sicherheit erforderlich findet, auch durch den Gerichtsdiener vorgenommen werden. Zur Zustellung sowohl in, als außer dem Gerichtsbezirke kann sich das Gericht auch der Gemeindevorsteher bedienen, oder das Bezirksamt als Bezirksgericht, in deren Bezirk die Zustellung gesehen soll, darum ersuchen. Zustellung der gerichtlichen Erledigungen.

§. 214.

Akta, które sługa sądowy w następującym dniu doręczyć ma, powinien mu przełożony ekspedytu oddać wraz ze spisem onychże (arkuszem doręczenia). W tych arkuszach, które sporządzone być powinny według formularza nr. 17., należy zapisać każdy akt z wyrażeniem liczby protokółu podawczego, przedmiotu, liczby alegatów i nazwisk stron. Sługa sądowy winien uskutecznić każde doręczenie według przepisów ustawy sądowéj i kazać je stwierdzić przez odbierającego na arkuszu wręczenia. Władzom, znajdującym się w miejscu sądu, doręczenie nastąpi w ten sposób, iż pisma do nich wystósowane, do protokółu podawczego wniesione będą; akta zaś, mające być przesłanemi przez pocztę, należy oddać urzędowi pocztowemu za potwierdzeniem z jego strony.

§. 215.

Jeżeli wypadnie uskuteczniać doręczenia na wezwanie władz innych, wówczas należy im w powszechności przesłać wierzytelny wyciąg z arkusza doręczenia. Według okoliczności można także słudze sądowemu dać projekt osobnego rewersu odebrania, w którym akt bliżéj jest oznaczonym, ażeby był podpisany przez stronę, i przesłany téj władzy, na któréj wezwanie wręczenie nastąpiło.

§. 216.

W dniu następującym sługa sądowy winien oddać ekspedytorowi arkusze doręczenia, który takowe winien wziąć pod rozwagę, a jeżeli w nich spostrzeże błędy, nakazać poprawki potrzebne, stosownie do okoliczności.

Względem aktów niedoręczonych, sługa sądowy winien się usprawiedliwić i takowe ekspedytorowi oddać, ażeby mogły być przeniesione do arkusza doręczenia dnia następującego.

Jeżeli, co do doręczenia, zachodzą przeszkody, dla których w należytym czasie nie może nastąpić, wówczas sługa sądowy winien o tém uczynić sądowi relacyę na pismie.

§. 217.

Arkusze doręczenia oddane sługom sądowym winien ekspedytor naznaczyć liczbami bieżącemi od 1go Stycznia do ostatniego Grudnia każdego roku, i utrzymywać względem nich osobny wykaz.

Na każdym koncepcie rozwiązania sądowego należy po dopełnieniu doręczenia wyrazić liczbę arkusza doręczenia, na którym wręczenie jest wykazaném. Arkusze doręczenia należy oddać do registratury, i oprawić je w stosownych odstępach czasu według porządku liczb.

§. 214.

Die Stücke, welche der Gerichtsdiener am folgenden Tage zustellen soll, hat der Vorsteher des Expedites demselben mit einem Verzeichnisse (Zustellungsbogen) zu übergeben. In diese Zustellungsbogen, welche nach dem Formulare Nr. 17 eingerichtet seyn müssen, ist jedes Stück mit Angabe der Einreichungs-Protokollszahl, des Gegenstandes, der Zahl der Beilagen und der Namen der Parteien einzutragen. Der Gerichtsdiener hat jede Zustellung den Vorschriften der Gerichtsordnung gemäß zu besorgen und dieselbe von dem Empfänger in dem Zustellungsbogen bescheinigen zu lassen. Zustellungen an Behörden, welche sich im Gerichtsorte befinden, werden durch die Uebergabe der an sie gerichteten Geschäftsstücke bei dem Einreichungsprotokolle vollzogen; Akten aber, die durch die Post zu versenden sind, dem Postamte gegen Bescheinigung übergeben.

§. 215.

Sind Zustellungen auf Ersuchen anderer Behörden zu besorgen, so ist ihnen in der Regel ein beglaubigter Auszug aus dem Zustellungsbogen zu übersenden. Nach Umständen kann dem Gerichtsdiener auch der Entwurf eines eigenen, das Aktenstück näher bezeichnenden Empfangsscheines mitgegeben werden, um ihn von der Partei unterfertigen zu lassen, und der Behörde, auf deren Ersuchen die Zustellung erfolgt ist, übersenden zu können.

§. 216.

Am folgenden Tage hat der Gerichtsdiener die Zustellungsbogen dem Expeditor zu übergeben, welcher sie zu prüfen, und wenn er Mängel bemerkt, nach Beschaffenheit der Umstände die Verbesserung derselben anzuordnen hat.

Ueber die nicht erfolgten Zustellungen hat sich der Gerichtsdiener zu rechtfertigen und die zurückgebliebenen Stücke dem Expeditor zu übergeben, damit sie auf den Zustellungsbogen des nächsten Tages übertragen werden können.

Stehen einer Zustellung Hindernisse entgegen, wegen welcher sie in gehöriger Zeit überhaupt nicht erfolgen kann, so hat der Gerichtsdiener dem Gerichte die Anzeige darüber schriftlich zu erstatten.

§. 217.

Die den Gerichtsdienern übergebenen Zustellungsbogen hat der Expeditor mit, vom ersten Jänner bis letzten Dezember jeden Jahres fortlaufenden Zahlen zu bezeichnen und eine eigene Vormerkung darüber zu führen.

Auf jedem Konzepte einer Erledigung ist nach vollzogener Zustellung die Zahl des Zustellungsbogens anzumerken, auf welchem die Zustellung ausgewiesen erscheint. Die Zustellungsbogen aber sind in die Registratur abzugeben und in angemessenen Zeiträumen nach der Ordnung der Zahlen einzubinden.

§. 218.

Księga wykazująca doręczenia uskutecznione przez inne władze.

Jeżeli od innych władz przychodzą wezwania o uskutecznienie doręczenia, lub potwierdzenia, iż przez nie dopełnione zostały doręczenia na wezwanie sądu, wówczas należy w tym przypadku, gdy nie ma z tém połączonych innych wiadomości, takowe wezwania i potwierdzenia zaciągać nie do protokółu podawczego, lecz do innéj księgi, urządzonéj według formularza nr. 18. Liczba porządkowa w téj księdze bieżéć ma od pierwszego Stycznia do ostatniego Grudnia każdego roku.

Na każdy rok należy osobną księgę utrzymywać, każde potwierdzenie odebrania naznaczoném będzie liczbą porządkową, która się mu należy.

Jeżeli protokolista w dzienniku podawczym spostrzeże błędy w jakim rewersie odebrania, winien będzie wpisać takowy do protokółu podawczego, i postąpić z nim, jak z każdém inném podaniem, w piątéj rubryce księgi dołożyć zaś uwagę: „przedłożony pod liczbą..........“ Księga ta powinna być otwartą dla stron do przejrzenia.

§. 219.

Ogłoszenie edyktów.

Edykta winien sługa sądowy przybić na budynku sądowym, a po upłynionym terminie edyktalnym znowu zdjąć; na każdym edykcie zaś winien wyrazić dzień przybicia i zdjęcia i przedłożyć je sądowi z relacyą.

Gdyby w ciągu terminu edyktalnego edykt został uszkodzonym lub zdartym, powinien o tém uczynić sądowi relacyę w celu zaradzenia.

W których zresztą przypadkach edykta przez gazety ogłoszonemi być powinny, i ile razy takowe zamieścić należy, o tém stanowią przepisy w swoim miejscu wydane.

Oddział szósty.

O zachowaniu aktów.

§. 220.

Które akta zachować należy.

Wszelkie pisma, których sąd nie nakazał stronom zwrócić, lub innéj władzy przesłać, należy zachować w registraturze.

Jakie pisma należy zwrócić lub wydać, a jakie zachować, o tém sąd powinien stanowić w każdym pojedynczym przypadku z uwagą na ustawy obowiązujące.

W szczególności mają być zachowane w sądzie, i nigdy w pismie pierwotném stronom nie będą wydawane.

§. 218.

Langen von anderen Behörden Ersuchschreiben um Besorgung von Zustellungen oder Bescheinigungen über Zustellungen ein, welche sie auf Ersuchen des Gerichtes besorgt haben, so sind diese Ersuchschreiben und Empfangsscheine, wenn nicht zugleich andere Mittheilungen damit verbunden sind, nicht in das Einreichungsprotokoll, sondern in ein eigenes, nach dem Formulare Nr. 18 eingerichtetes Buch einzutragen. Die Reihenzahl in diesem Buche hat vom ersten Jänner bis letzten Dezember eines jeden Jahres fortzulaufen. Vormerkbuch über Zustellungen durch andere Behörden.

Ueber jeden Jahrgang ist ein abgesondertes Buch anzulegen. Jeder Empfangsschein wird mit der ihm zukommenden Reihenzahl bezeichnet.

Bemerkt der Einreichungs-Protokollist an einem eingelangten Empfangsscheine Mängel, so hat er denselben auch in das Einreichungsprotokoll einzutragen und gleich einer anderen Eingabe zu behandeln, in der fünften Rubrik des Buches aber die Bemerkung „vorgelegt unter Zahl............" beizusetzen. Dieses Buch ist zur Einsicht der Parteien offen zu halten.

§. 219.

Edikte hat der Gerichtsdiener am Gerichtshause anzuschlagen und nach verstrichener Ediktalfrist wieder abzunehmen; auf jedem Edikte aber den Tag der Anschlagung und Wiederabnahme anzumerken und dasselbe dem Gerichte mit Bericht vorzulegen. Bekanntmachung von Edikten.

Sollte das Edikt während der Ediktalfrist beschädiget oder abgerissen werden, so hat er dem Gerichte zur erforderlichen Abhilfe die Anzeige zu erstatten.

In welchen Fällen übrigens Edikte durch die Zeitungen kund zu machen seien, und wie oft deren Einschaltung zu geschehen habe, wird durch die am gehörigen Orte ertheilten besonderen Vorschriften bestimmt.

Sechster Abschnitt.

Von der Aufbewahrung der Akten.

§. 220.

Alle Schriften, deren Zurückstellung an die Parteien oder Uebersendung an eine andere Behörde von dem Gerichte nicht angeordnet wird, sind in der Registratur zu verwahren. Akten, welche aufzubewahren sind.

Welche Schriften zurückzustellen oder auszufolgen und welche aufzubewahren seien, hat das Gericht von Fall zu Fall mit Rücksicht auf die bestehenden Gesetze zu beurtheilen.

Insbesondere sind:

a) wszelkie rozporządzenia sądów przełożonych, noty i pisma władz innych, zdjęte edykta, protokóły urzędowe, księgi urzędowe, protokóły w sądzie spisane, wypracowania wszelkie referentów lub inne koncepta; tudzież

b) w sprawach niespornych wszelkie pisma, nie tyczące się tylko wprowadzenia postępowania, przedłużenia terminów lub innych punktów pobocznych.

Jakie akta w sprawach spornych należy w sądzie zachowywać, lub stronom wydawać, o tém stanowi ustawa sądowa.

§. 221.

Oddziały registratury.

Akta sądowe należy w powszechności oddzielić na kilka głównych oddziałów, naznaczonych liczbami lub literami w sposobie następującym:

I. Sprawy tyczące się ustawodawstwa i rozporządzenia.

Dziennik praw Państwa i kraju nie należy wszakże do registratury.

II. Sprawy służbowe,

III. Sprawy sporne,

IV. Sprawy spadkowe, opiekuńcze i kuratorskie.

V. Akta konkursowe,

VI. Sprawy, tyczące się ksiąg gruntowych i tabuli,

VII. Sprawy różne.

Zostawionem jest do wolnego zdania sądu, czyli ma pomnożyć liczbę oddziałów głównych, mianowicie, czyli nie ma wyznaczyć osobnych wydziałów dla aktów w sprawach powierniczych i małżeńskich.

Władze sądowe, wykonujące sądownictwo w sprawach handlowych i wekslowych, lub w sprawach górniczych, powinny dla tychże spraw urządzić w registraturze osobne oddziały.

§. 222.

Układanie aktów w związki.

Wszystkie akta należące do tego samego przedmiotu, należy złożyć w jednę związkę według porządku czasu, chociaż przyjdą do registratury w różnych latach.

W szczególności należy wszelkie rozprawy w téj saméj sprawie spornéj, tak co do rzeczy głównéj, jakoteż co do sporów incydentalnych i egzekucyi; wszelkie akta odnoszące się do téj saméj pertraktacyi spadku, kurateli lub do tego samego fideikomisu razem złożyć. Akta opiekuńcze należy włożyć do aktów pertraktacyi spadku ojcowskiego, jeżeli taż przeprowadzoną była w tym samym sądzie.

a) Alle Erlässe der vorgesetzten Gerichte, Noten und Schreiben anderer Behörden, abgenommene Edikte, Amtsprotokolle, Amtsbücher, bei Gericht aufgenommene Protokolle, Ausarbeitungen der Referenten oder andere Aufsätze, und

b) in nicht streitigen Angelegenheiten alle Schriften, welche nicht bloß die Einleitung von Verhandlungen, Verlängerung der Fristen, oder andere Nebenpunkte betreffen, in gerichtlicher Verwahrung zu behalten, und nie an Parteien in Urschrift auszufolgen.

Welche Aktenstücke in Streitsachen gerichtlich aufzubehalten oder den Parteien auszufolgen sind, wird durch die Gerichts-Ordnung bestimmt.

§. 221.

Abtheilungen der Registratur.

Die Gerichts-Akten sind nach mehreren mit Nummern oder Buchstaben bezeichneten Haupt-Abtheilungen der Regel nach auf folgende Art abzusondern:

I. Gesetzsachen und Verordnungen.

Das Reichs- und Landesgesetzblatt gehören jedoch nicht in die Registratur.

II. Dienstsachen,

III. Streitsachen

IV. Verlassenschafts-Abhandlungen, Vormundschafts- und Kuratels-Angelegenheiten,

V. Konkurs-Akten,

VI. Grundbuchs- und Landtafelsachen,

VII Vermischte Gegenstände.

Dem Ermessen des Gerichtes bleibt es überlassen, die Zahl der Haupt-Abtheilungen allenfalls zu vermehren, insbesondere den Fideikommiß- und den in Ehesachen verhandelten Akten eigene Abtheilungen zu widmen.

Gerichtsbehörden, welche die Gerichtsbarkeit in Handels- und Wechsel-Angelegenheiten, oder in Bergwerks-Angelegenheiten ausüben, haben über diese Angelegenheiten auch die erforderlichen Abtheilungen in der Registratur einzurichten.

§. 222.

Zusammenlegung der Akten in Aktenbünde.

Alle über den nämlichen Gegenstand verhandelten Akten sind, wenn sie auch in verschiedenen Jahren in die Registratur kommen, in einen Aktenbund nach der Zeit-Ordnung zusammen zu legen.

Insbesondere sind alle in einer Streitsache vorgekommenen Verhandlungen in der Hauptsache sowohl, als über die Inzidenzstreitigkeiten und über die Exekuzion; alle Akten, welche sich auf die nämliche Verlassenschafts-Abhandlung, Kuratel, oder auf das nämliche Fideikommiß beziehen, zusammen zu legen. Vormundschafts-Akten sind den Akten der Abhandlung über die Verlassenschaft des Vaters beizulegen, wenn Letztere von dem nämlichen Gerichte gepflogen wurde.

W postępowaniu krydalném należy wprawdzie akta pojedynczych procesów likwidacyjnych i sporów o piérwszeństwo ułożyć w osobnych związkach, lecz takowe jako poddziały związki aktów w rzeczy głównéj naznaczyć.

Jeżeli między dwoma osobno zarejestrowanemi sprawami zachodzi związek, wówczas należy takowy wyrazić na okładkach połączonych związek aktów, z odwołaniem się do oznaczenia registratury.

§. 223.

Na każdą sprawę należy zatém przeznaczyć osobną związkę aktów, jak skoro tylko przyjdzie do registratury piérwszy akt odnoszący się do niéj. Związki aktów każdego roku ułożone, należy oznaczyć liczbą roku, liczbą rozprawy głównéj i liczbą registratury. Liczby registratury powinny w każdym oddziale bieżéć od 1. Stycznia do ostatniego Grudnia każdego roku.

Każdy akt należący do jednéj związki aktów powinien być naznaczony znakiem téj związki aktów.

§. 224.

Wykaz co do każdéj związki aktów.

Jeżeli w jedném związaniu znajduje się więcéj aktów, należy takowe spisać w osobnym wykazie, według formularza nr. 19., który zawsze w związce aktów znajdować się powinien.

W tym wykazie akta powinny być spisane ile możności w krótkości. Co do alegatów aktu, tylko dokumenta piérwotne osobno wyrazić należy.

Jeżeli akt zawiéra w sobie spis alegatów, należy się tylko na ten spis odwołać.

Jeżeli wraz z arkuszami referatu przychodzą także podania, lub alegata, albo rewersa do registratury, natenczas obydwa akta należy zaciągnąć pod jedną i tą samą liczbą porządkową.

Liczba porządkowa zamieszczona być powinna na odwrotnéj stronie każdego aktu.

§. 225.

Fascykuły aktów.

Wspomnione związki aktów należy w miernych fascykułach w twardych okładkach ułożyć, i w przegrodach registratury poustawiać.

Przednia okładka fascykułu powinna być naznaczoną numerem głównego oddziału, liczbą roku, i piérwszą i ostatnią liczbą registratury aktów w nim znajdujących się.

§. 226.

Księga registratury.

Każdy akt przychodzący do registratury powinien być najpiérwéj zaciągnięty do księgi registratury, przowadzonéj według formularza nr. 20, w któ-

In Konkursverhandlungen sind die Akten der einzelnen Liquidirungs- und Vorrechtsprozesse zwar in abgesonderte Aktenbünde zu legen, diese aber als Unter-Abtheilungen des Aktenbundes über die Hauptverhandlung zu bezeichnen.

Besteht zwischen zwei abgesondert registrirten Angelegenheiten ein Zusammenhang, so ist derselbe auf den Umschlägen der zusammenhängenden Aktenbünde mit Berufung auf die Registratursbezeichnung anzumerken.

§. 223.

Für jede Angelegenheit ist daher, sobald das erste sich darauf beziehende Aktenstück der Registratur zukommt, ein eigener Aktenbund anzulegen. Die in jedem Jahre angelegten Aktenbünde sind mit der Jahreszahl, der Nummer der Hauptverhandlung und mit einer Registraturszahl zu bezeichnen. Die Registraturszahlen haben in jeder Hauptabtheilung vom 1. Jänner bis letzten Dezember des Jahres fortzulaufen.

Jedes in einen Aktenbund gehörige Aktenstück muß mit dem Zeichen des Aktenbundes versehen seyn.

§. 224.

Ueber jeden Aktenbund, worin sich mehrere Aktenstücke befinden, ist ein eigenes Verzeichniß derselben nach dem Formulare Nr. 19 zu führen und stets bei dem Aktenbunde zu belassen. Verzeichniß über jeden Aktenbund.

Die Eintragungen in dieses Verzeichniß sind möglichst kurz vorzunehmen. Von Beilagen eines Aktenstückes sind nur die Urschriften besonders zu benennen.

Enthält das Aktenstück ein Verzeichniß der Beilagen, so ist nur auf dieses hinzuweisen.

Gelangen mit Referatsbögen auch Eingaben oder Beilagen oder Empfangsscheine zur Registratur, so sind beide Aktenstücke nur unter einer und der nämlichen Reihenzahl einzutragen.

Die Reihenzahl ist auf der Rückseite jedes Aktenstückes anzumerken.

§. 225.

Die Aktenbünde sind in mäßigen Faszikeln zwischen steifen Deckeln zusammenzulegen, und in den Fächern der Registratur aufzustellen. Akten-Faszikel.

Der vordere Deckel eines Faszikels ist mit der Nummer der Hauptabtheilung, der Jahreszahl und mit der ersten und letzten Registraturszahl der darunter befindlichen Aktenbünde zu bezeichnen.

§. 226.

Jedes an die Registratur gelangende Aktenstück ist zuerst in das Registratursbuch, welches nach dem Formulare Nr. 20 die Einreichungs-Protokollszahlen in arith- Registratursbuch.

réj już naprzód liczby protokółu podawczego w porządku arytmetycznym są wypisane, i przy każdéj liczbie należy wyrazić oznaczenie związki aktów.

Księga registratury powinna dać przekonanie, iż wszystkie akta oddane zostały do registratury w porządku, i powinna ułatwić wyszukanie związki aktów, w któréj się każdy akt znajduje.

§. 227.

Rejestr służący do wyszukania (indeks).

Oprócz tego należy w registraturze utrzymywać rejestra, służące do wyszukania aktów, według porządku alfabetycznego, według formularza nr. 21., o ile można na lat kilka w jednym i tym samym tomie, a mianowicie jeden co do spraw spornych wraz z krydalnemi, drugi co do spraw spadkowych, opiekuńczych, kuratorskich i powierniczych, trzeci co do ustaw i rozporządzeń, a czwarty co do spraw służbowych.

§. 228.

Sąd może, według zdania swego, utrzymywać co do dalszych pojedynczych głównych oddziałów osobne indeksa, albo też przeciwnie tylko jeden indeks, co do wszystkich spraw, z wyjątkiem oddziału głównego I. (ustawy i rozporządzenia), względem którego osobny rejestr utrzymywany być musi.

§. 229.

Do tych rejestrów należy w piérwszéj rubryce zapisywać sprawy według odpowiednich wyrazów cechujących (wyrazów urzędnych), mianowicie według nazwisk stron, a jeżeli można także według przedmiotu.

Do drugiéj rubryki należy zapisać oznaczenie, jakie w registraturze ma związka aktów, w któréj się przedmiot znajduje.

§. 230.

Indeks co do ustaw i rozporządzeń.

Każde rozporządzenie ogólne, które nadesłane zostanie sądom z osobném poleceniem władz wyższych, należy oznaczyć szczegółową liczbą registratury.

Każdy rok tego oddziału stanowić będzie osobną związkę aktów, która naznaczoną będzie numerem głównego oddziału i liczbą roku.

Pod jakiemi słowami cechującemi powinny być zaciągane akta do indeksu tego oddziału, referent względem tego w razie potrzeby wniosek uczynić, a sąd stanowić powinien.

§. 231.

Uwagi, które przy rozstrzyganiu szczegółowych spraw wyższe władze sądowi udzielą w tym celu, aby na przyszłość służyły za skazówkę sąd w od-

methischer Ordnung in voraus verzeichnet enthält, einzutragen, und bei jeder Zahl die Bezeichnung des Aktenbundes anzumerken.

Das Registratursbuch soll die richtige Ablieferung aller Aktenstücke in die Registratur versichern, und die Auffindung des Aktenbundes erleichtern, worin jedes Geschäftsstück zu finden ist.

§. 227.

Nachschlage-Register (Inder).

In der Registratur sind ferner alphabetisch geordnete Nachschlage-Register, Eines über die streitigen Rechtsangelegenheiten mit Inbegriff der Konkurse, das zweite über Verlaßabhandlungs-, Vormundschafts-, Kuratel- und Fideikommiß-Angelegenheiten, das dritte über Gesetzsachen und Verordnungen und das vierte über Dienstsachen nach dem Fomrulare Nr. 21 nach Thunlichkeit für mehrere Jahre in Einem und dem nämlichen Bande, zu führen.

§. 228.

Dem Ermessen des Gerichtes bleibt es überlassen, allenfalls noch über weitere einzelne Hauptabtheilungen abgesonderte Nachschlage-Register zu führen, oder im Gegentheile über sämmtliche Angelegenheiten, mit Ausnahme jener der Hauptabtheilung I. (Gesetzsachen und Verordnungen), über welche stets ein besonderes Register zu führen st, nur Ein Register anzulegen.

§. 229.

Die Eintragung in diese Register hat in der ersten Rubrik nach den geeigneten Schlagwörtern, insbesondere den Namen der Parteien, und wo es thunlich ist, auch nach dem Gegenstande zu geschehen.

In die zweite Rubrik ist die Registraturs-Bezeichnung des Aktenbundes, in welchem der Gegenstand sich befindet, einzutragen.

§. 230.

Nachschlage-Register über Gesetze und Verordnungen.

Von allgemeinen Verordnungen, welche den Gerichten mittelst besonderer Erlässe der vorgesetzten Behörden zukommen, ist jede mit einer eigenen Registraturszahl zu bezeichnen.

Jeder Jahrgang dieser Abtheilung macht nur einen Aktenbund aus, welcher mit der Nummer der Hauptabtheilung und der Jahreszahl bezeichnet wird.

Unter welchen Schlagwörtern die Eintragungen in das Nachschlage-Register dieser Abtheilung vorgenommen werden sollen, ist nöthigen Falles von dem Referenten in Antrag zu bringen und von dem Gerichte zu bestimmen.

§. 231.

Von erlassenen Bemerkungen, welche bei Entscheidung einzelner Rechtsangelegenheiten von den höheren Behörden ertheilt werden, um für künftige Fälle zur Richt-

pisach do wszystkich innych rozporządzeń dołożyć winien. Same zaś dekreta pozostaną w aktach, do których należą.

§. 232.

Zachowanie rozporządzeń ostatniéj woli i innych ważnych dokumentów oryginalnych.

Rozporządzenia ostatniéj woli, kontrakty małżeńskie, darowizny i inne ważne dokumenta oryginalne należy zachowywać w zamkniętych skrzyniach bezpiecznych od ognia, wyrazić na nich liczbę roku, w którym do sądu złożone zostały, i liczbę porządkową, bieżącą od 1. Stycznia do ostatniego Grudnia każdego roku.

Co do tych dokumentów należy utrzymywać wykaz bieżący i indeks, a w piérwszym wzmiankę także uczynić o rozporządzeniach sądowych, zapadłych względem niektórych tych dokumentów. Zachowanie tych dokumentów i utrzymywanie wykazu jest obowiązkiem przełożonego registratury.

§. 233.

Zachowanie aktów, należących do ksiąg gruntowych i tabularnych.

Szczegółowa ustawa przepisuje, jak postępować należy z podaniami w sprawach, odnoszących się do ksiąg gruntowych i tabularnych.

Jednakże jeżeli w drodze ekzekucyi sądowéj, pertraktacyi spadku, lub innéj rozprawy sądowéj nakazaną będzie czynność urzędowa, w przedmiocie ksiąg gruntowych lub tabularnych, wówczas akta podlegają li tylko postępowaniu, wskazanemu w podanych przepisach ustawy niniejszéj.

§. 234.

Wydawanie aktów z registratury.

Registratura powinna być w stanie zdać sprawę z każdego aktu. Dla tego z jednéj strony nie należy cierpiéć w registraturze aktów zaległych bez zaciągnienia, z drugiéj strony nie należy wydawać aktów bez przepisanych ostrożności.

§. 235.

Przełożonemu w sądzie, radzcom, tudzież urzędnikom, trudniącym się prowadzeniem protokółów rady, wyrabianiem referatów, lub projektami rozwiązań sądowych należy wydawać akta, potrzebne im do użytku urzędowego, bez zapytania; innym zaś urzędnikom sądowym lub innéj władzy tylko za pozwoleniem przełożonego w sądzie, lub ustanowionego z jego ręki członka sądu, stronom zaś tylko w skutku nakazu sądowego.

§. 236.

Nie wolno wydawać żadnego aktu bez rewersu. Rewers należy włożyć do téj saméj związki aktów, w któréj się znajdowały wyjęte akta, w miejscu właściwém.

schnur zu dienen, sind Abschriften zu verfassen und allen übrigen Verordnungen beizulegen. Die Dekrete selbst aber bleiben bei den Akten, zu welchen sie gehören.

§. 232.

Verwahrung letztwilliger Anordnungen und anderer wichtiger Original-Urkunden.

Letztwillige Anordnungen, Ehepakten, Schenkungen und andere wichtige Original-Urkunden sind in verschlossenen Kästen feuersicher aufzubewahren, mit der Jahreszahl der gerichtlichen Hinterlegung und einer in jedem Jahre vom 1. Jänner bis letzten Dezember fortlaufenden Zahl zu bezeichnen.

Ueber diese Urkunden ist ein fortlaufendes Verzeichniß und ein Nachschlage-Register zu führen, und in dem Ersteren auch der etwa mit einzelnen Urkunden getroffenen gerichtlichen Verfügungen Erwähnung zu thun. Die Aufbewahrung dieser Urkunden und die Führung des Verzeichnisses darüber liegt dem Vorsteher der Registratur ob.

§. 233.

Aufbewahrung der Grundbuchs- und Landtafel-Akten.

Wie die Eingaben in Grundbuchs- oder Landtafelsachen zu behandeln sind, wird in einem besonderen Gesetze bestimmt.

Wenn jedoch im Wege der gerichtlichen Exekuzion der Verlassenschafts-Abhandlung oder einer anderen gerichtlichen Verhandlung eine grundbücherliche oder landtäfliche Amtshandlung verfügt wird, so sind die Aktenstücke hierüber nur nach den hier gegebenen Vorschriften zu behandeln.

§. 234.

Ausfolgung von Akten aus der Registratur.

Die Registratur muß über jedes Aktenstück sogleich Rechenschaft geben können. Es sind daher einerseits in der Registratur keine Rückstände hinsichtlich der Eintragung der Aktenstücke zu dulden, andererseits keine Akten ohne die vorgeschriebenen Vorsichten auszufolgen.

§. 235.

Dem Vorsteher des Gerichtes, den Räthen und den mit der Führung der Rathsprotokolle, Bearbeitung von Referaten oder Entwürfen der Erledigungen beschäftigten Beamten sind die zum Amtsgebrauche nöthigen Akten ohne Anfrage; anderen Beamten des Gerichtes aber, oder einer fremden Behörde nur mit Bewilligung des Gerichtsvorstehers, oder des von ihm bestellten Mitgliedes des Gerichtes, Parteien endlich nur in Folge eines gerichtlichen Auftrages auszufolgen.

§. 236.

Kein Aktenstück ist ohne Empfangsschein auszufolgen. Jeder Empfangsschein wird dem nämlichen Aktenbunde, in welchem sich die erhobenen Akten befunden haben, an dem gehörigen Orte beigelegt.

Wszelkie akta wydane należy zanotować w osobnéj na to księdze, w któréj także zapisany być powinien czas przy każdym akcie, kiedy wrócił do registratury.

Jeżeli w trzy miesiące po wydaniu akta nie zostały zwrócone, wówczas przełożony registratury winien upominać się o zwrót ich, a wedle okoliczności uczynić o tém relacyę przełożonemu sądu.

Również należy przy wystąpieniu lub w przypadku śmierci radzcy lub innego urzędnika ułożyć wykaz aktów jeszcze nie zwróconych przez nich, ażeby zwrót ich uskutecznić.

§. 237.

Niszczenie aktów.

Po jakim czasie należy niszczyć akta, w registraturze będące, do użytku już nie przydatne, i jak postępować należy przy oddzielaniu takich aktów, o tém są wydane osobne przepisy.

§. 238.

Przeglądanie aktów, i wydawanie odpisów.

Wolno jest każdemu wyjmować w kancelaryi odpisy aktów, tyczących się spraw jego. Do przeglądania aktów w registraturze strony potrzebują pozwolenia przełożonego w sądzie. Aktów śledczych nie wolno bez szczegółowego pozwolenia sądu ani pokazywać stronom, ani wydawać im w odpisie.

Urzędnicy konceptowi sądu mogą bez wszelkiego ograniczenia przeglądać akta potrzebne im do ich czynności. Urzędnicy innego rodzaju powinni o to prosić przełożonego w sądzie.

§. 239.

Duplikaty.

Powtórne wystosowania sądowych rozwiązań (duplikaty) mogą być wydawane tylko na rozkaz sądu, którego strony winny o to upraszać przy wykazaniu prawa swego.

§. 240.

Protokół upominań.

Registratura powinna utrzymywać spis według formularza nr. 22. wszystkich rozporządzeń sądowych, nad których dopełnieniem sąd z urzędu czuwać powinien.

Na każdy dzień posiedzenia należy w nim zostawić miejsce odpowiednie, ażeby w nim można zaciągnąć te rozporządzenia sądowe, do których dopełnienia termin aż do tego posiedzenia upłynął.

Na koncepcie każdego rozporządzenia, nad którego dopełnieniem czuwać należy, powinna być dołożona uwaga, iż takowe do protokółu upominań zaciągniętém być ma temi słowami: „do protokółu upominań“.

Ueber alle ausgefolgten Akten ist ein eigenes Vormerkbuch zu führen, in welchem auch bei jedem Stücke die Zeit, wann es wieder zurückgelangt ist, angemerkt werden muß.

Wenn Akten drei Monate nach deren Ausfolgung nicht zurückgestellt worden sind, so hat der Vorsteher der Registratur die Zurückstellung zu betreiben, und nach Umständen dem Gerichtsvorsteher die Anzeige zu erstatten.

Ebenso ist im Falle des Austrittes oder des Todes eines Rathes oder anderen Beamten ein Verzeichniß der von ihm etwa noch nicht zurückgestellten Akten zu verfertigen, um deren Zurückstellung bewirken zu können.

§. 237.

Akten-Vertilgung.

Nach welchen Zeiträumen die entbehrlich gewordenen Registraturs-Akten zu vertilgen sind, und wie hinsichtlich der Ausscheidung dieser Akten zu verfahren sei, wird durch besondere Vorschriften bestimmt.

§. 238.

Einsicht der Akten und Erfolgung von Abschriften.

Es steht Jedermann frei, von Aktenstücken, welche seine Rechtsangelegenheit betreffen, in der Kanzlei Abschriften zu erheben. In der Registratur von den Akten Einsicht zu nehmen soll den Parteien nur mit Bewilligung des Gerichtsvorstehers gestattet werden. Untersuchungs-Akten dürfen ohne besondere Bewilligung des Gerichtes keiner Partei vorgewiesen oder in Abschrift mitgetheilt werden.

Konzepts-Beamten des Gerichtes steht die Einsicht der Akten zum Gebrauche bei ihren Geschäften unbeschränkt zu. Beamte anderer Art haben sich an den Gerichtsvorsteher zu wenden.

§. 239.

Duplikate.

Wiederholte Ausfertigungen gerichtlicher Erledigungen (Duplikate) dürfen nur mit Auftrag des Gerichtes hinausgegeben werden bei welchem die Parteien unter Nachweisung ihrer Berechtigung darum anzusuchen haben.

§. 240.

Betreibungs-Protokoll.

Ueber alle gerichtlichen Verfügungen, über deren Befolgung von Amtswegen zu wachen ist, hat die Registratur eine Vormerkung nach dem Formulare Nr. 22 zu führen.

Für jeden Sitzungstag ist darin ein angemessener Raum zu lassen, um daselbst die gerichtlichen Verfügungen, zu deren Befolgung die Frist bis zu dieser Sitzung zu Ende geht, eintragen zu können.

Jedem Konzepte einer Verfügung, über deren Vollzug zu wachen ist, muß die Bemerkung, daß dieselbe in das Betreibungs-Protokoll einzutragen sei, durch die Wort: „zum Betreibungs-Protokolle" beigefügt werden.

§. 241.

Po upływie terminu, urzędnik prowadzący protokół upominań, powinien referentowi przysłać upomnienie na osobnym arkuszu względem niedopełnionego nakazu, ażeby zaraz potém dalsze rozporządzenie wydaném być mogło; gdyby zaś w ciągu dni ośmiu nie nastąpiło, co należy, wówczas powinien uczynić o tém relacyę do przełożonego w sądzie.

§. 242.

Każde rozporządzenie sądowe, przez które zmienionym zostaje nakaz zaciągniony do protokółu upominań, powinno być zakomunikowane urzędnikowi, utrzymującemu ten protokół, w celu zanotowania w nim.

§. 243.

Registratura prezydyalna.

Względem aktów spisanych w czynnościach prezydyalnych należy utrzymywać osobną registraturę prezydyalną.

Rozdział drugi.

O sprawowaniu czynności w sądach powiatowych.

§. 244.

Prowadzenie protokółu podawczego.

W sądach powiatowych należy także prowadzić osobny protokół podawczy dla spraw cywilnych, i osobny dla spraw karnych.

W urzędach powiatowych, w których sądownictwo połączoném jest z administracyą polityczną, należy oddzielić protokoły podawcze co do spraw sądowych od protokółu podawczego co do przedmiotów administracyi politycznéj.

§. 245.

Do protokółu podawczego w sprawach cywilnych należy, oprócz pism podanych przez strony lub przez inne władze, zaciągać pojedynczo wszelkie protokóły, sporządzone w sądzie w przedmiocie skarg lub podań słownych, względem których sąd rozprawę dopiéro wprowadzić ma; tudzież akta procesowe zainrotułowane i wszelkie protokóły spisane w przedmiotach niespornych.

Zaś protokóły spisane na audyencyach w ciągu rozprawy nad jedną rzeczą sporną, nie należy zaciągać pojedynczo do protokółu, lecz wszystkie protokóły audyencyi, odnoszące się do téj saméj sprawy, należy zeszyć razem według porządku czasu.

§. 241.

Nach Ablauf der Frist hat der Beamte, welcher das Betreibungs-Protokoll führt, dem Referenten über jeden unbefolgt gebliebenen Auftrag eine Erinnerung auf einem besonderen Bogen zuzusenden, damit hierauf sogleich die weitere Verfügung erlassen werden könne; im Falle aber binnen acht Tagen darüber nichts verfügt werden sollte, dem Vorsteher des Gerichtes darüber die Anzeige zu erstatten.

§. 242.

Jede gerichtliche Verfügung, durch welche ein in das Betreibungs-Protokoll eingetragener Auftrag eine Abänderung erleidet, ist dem Beamten, welcher das Protokoll zu führen hat, zur Anmerkung in demselben mitzutheilen.

§. 243.

Ueber die in Präsidial-Geschäften verhandelten Akten ist eine besondere Präsidial-Registratur zu führen. Präsidial-Registratur.

Zweites Hauptstück.

Von der Behandlung der Geschäfte bei den Bezirksgerichten.

§. 244.

Auch bei den Bezirksgerichten ist ein eigenes Einreichungsprotokoll für Zivilrechts-Angelegenheiten und ein eigenes für Gegenstände in Strafsachen zu führen. Führung des Einreichungs-Protokolles.

Bei Bezirksämtern, bei welchen die Justizpflege mit der politischen Administrazion vereiniget ist, müssen auch die Einreichungsprotokolle über die Justizgeschäfte von dem Einreichungsprotokolle über Gegenstände der politischen Admininistrazion abgesondert werden.

§. 245.

In das Einreichungsprotokoll für Zivilrechtssachen sind außer den von den Parteien oder anderen Behörden einlangenden Schriften, alle bei dem Gerichte selbst aufgenommenen Protokolle über mündlich angebrachte Klagen oder Gesuche, worüber erst von dem Gerichte eine Verhandlung eingeleitet werden soll, die inrotulirten Prozeß-Akten und alle in Gegenständen außer Streitsachen aufgenommenen Protokolle einzeln einzutragen.

Dagegen sind Tagsatzungsprotokolle, welche im Laufe der Verhandlung einer Streitsache aufgenommen werden, in das Einreichungsprotokoll nicht einzeln einzutragen, sondern alle die nämliche Rechtssache betreffenden Tagsatzungsprotokolle nach der Zeitfolge zusammenzuheften.

Co do formy i sposobu prowadzenia protokółu podawczego należy zresztą w sądach powiatowych zachowywać przepisy podane dla Trybunałów w §§. 108 do 124. tudzież w §§. 131 i 132.

§. 246.

Wyznaczenie dni sądowych.

W każdym sądzie powiatowym powinien być przynajmniéj jeden dzień w tygodniu wyznaczonym jako dzień sądowy przez przybicie na budynku sądowym, ażeby w tym dniu spisywać można protokóły ze stronami chcącemi wnosić słownie skargi i inne prośby. Na ten dzień można także wyznaczyć audyencye. Strony, które dla wnoszenia skargi, lub innych próśb stają w dniu innym, mogą tylko wtedy być odesłane na dzień sądowy, jeżeli czynności nie cierpiące zwłoki, nie pozwalają ich wysłuchać.

§. 247.

Audyencye, i w ogólności wszelkie rozprawy słowne odbywać powinien sędzia powiatu lub jego zastępca, mający zdolność pełnienia urzędu sędziego, z przybraniem zaprzysięgłego pisarza.

Co do postępowania na audyencyach i prowadzenia ich dziennika, sądy powiatowe powinny się stosować do przepisów, wydanych dla Trybunałów.

§. 248.

Wystósowanie i doręczanie rozwiązań sądowych.

Rozwiązanie spraw w sądach powiatowych należy układać na piśmie, a jeżeli następują na protokóły, spisane w sądzie, lub na podania, mające w sądzie pozostać, należy je wedle możności wypisać na samym protokóle lub podaniu. W przeciwnym przypadku osobno je należy ułożyć.

To w szczególności należy stosować do wszystkich wyroków, powodów sądzenia, relacyi, dekretów, edyktów i innych ważniejszych rozporządzeń.

§. 249.

Wszelkie rozporządzenia sądu tak w koncepcie, jako też w wystósowaniu, powinien sędzia osobiście podpisać, a urząd powiatowy, sprawujący razem czynności polityczne i sądowe, powinien być na rozporządzeniach sądowych oznaczony, jako sąd powiatu.

§. 250.

Przepisy, podane dla Trybunałów w §§. 197—205 i w §§. 209—216 i w §. 219, co do sposobu i formy rozwiązań sądowych, co do terminów, w których takowe następować powinny, co do wystawiania i doręczania ekspedycyj, i co do ogłoszeń edyktów, należy także zachowywać w sądach powiato-

In Hinsicht der Form und Art der Führung des Einreichungsprotokolles haben übrigens die für die Gerichtshöfe in den §§. 108 bis 124, dann 131 und 132 gegebenen Vorschriften auch für die Bezirksgerichte zu gelten.

§. 246.

Abhaltung von Gerichtstagen.

Bei jedem Bezirksgerichte muß wenigstens Ein bestimmter Tag der Woche als Gerichtstag durch Anschlag an dem Gerichtshause bezeichnet werden, um an demselben mit den Parteien, welche mündliche Klagen und andere Gesuche anbringen wollen, Protokolle aufnehmen zu können. Auf diesen Tag können auch die Tagsatzungen festgesetzt werden. Parteien, welche zur Anbringung von Klagen oder anderen Gesuchen an anderen Tagen erscheinen, dürfen jedoch nur dann auf den Gerichtstag verwiesen werden, wenn unaufschiebbare Geschäfte deren Anhörung unmöglich machen.

§. 247.

Die Tagsatzungen, so wie überhaupt alle mündlichen Verhandlungen sind von dem Bezirksrichter oder dessen zur Ausübung des Richteramtes befähigten Stellvertreter mit Zuziehung eines beeideten Schriftführers vorzunehmen.

Hinsichtlich des Verfahrens bei Tagsatzungen und der Führung des Tagebuches über dieselben haben sich die Bezirksgerichte nach den für die Gerichtshöfe gegebenen Vorschriften zu benehmen.

§. 248.

Ausfertigung und Zustellung der Erledigungen.

Die Erledigungen der Geschäftsstücke bei den Bezirksgerichten sind schriftlich zu entwerfen, und wenn sie über aufgenommene Protokolle oder über Eingaben erfolgen, welche bei Gericht zu bleiben haben, nach Thunlichkeit auf das Protokoll oder die Eingabe selbst zu setzen. Außerdem aber ist ein besonderer Aufsatz darüber zu verfertigen.

Dieses gilt insbesondere von allen Erkenntnissen, Entscheidungsgründen, Berichten, Dekreten, Edikten und anderen wichtigeren Verfügungen.

§. 249.

Alle gerichtlichen Verfügungen müssen sowohl im Konzepte, als in der Ausfertigung von dem Richter persönlich unterschrieben werden, und das Bezirksamt, welches zugleich die politischen und die gerichtlichen Geschäfte verwaltet, ist im Falle einer gerichtlichen Verfügung als Bezirksgericht zu bezeichnen.

§. 250.

Die für die Gerichtshöfe in den §§. 197—205, dann 209—216 und 219 gegebenen Vorschriften über die Beschaffenheit und Form der Erledigungen, über die Fristen, binnen welchen dieselben zu erfolgen haben, über die Ausfertigung nnd Zustellung der Expedizionen und über die Bekanntmachung der Edikte sind auch bei den

wych, o ile w nich zastosowanemi być mogą. Pojedyncze rozwiązania audyencyjne należy ile możności jeszcze w przytomności stron wystósować, i im doręczyć.

§. 251.

Względem wszystkich czynności mających być uskutecznionemi w pewnym czasie, lub które z urzędu przyspieszonemi być mają, należy prowadzić osobny wykaz w formie rejestru upominań, wspomnionego w §. 240

§. 252.

Zachowanie aktów.

Akta należące do registratury także i w sądach powiatowych zachowywać się winno stosownie do przepisów, wydanych w §§. 220 i 225.

§. 253.

Indeks.

Względem wszystkich czynności, wydarzających się w sądach powiatowych należy utrzymywać tylko jeden indeks według formularza nr. 23.

W piérwszéj rubrycce podłużnéj należy zapisać sprawę według stosownych słów cechujących, szczególniéj według nazwisk stron, a gdzie to być może także według przedmiotu.

W drugiéj rubrycce należy wyszczególnić liczby protokółu wszystkich podań, jakie w ciągu roku w téj saméj sprawie wniesionemi zostały, a w 3ciéj rubrycce związkę aktów, w któréj akta są złożone.

Rejestr ten należy w każdym roku nanowo układać, zatém sprawę z dawniejszego roku zapisać w nowym, jeżeli odnoszące się do niéj podanie wniesioném będzie.

§. 254.

Przepisy, podane w §§. 230 i 231 co do zachowania ogólnych rozporządzeń, należy także przestrzegać w sądach powiatowych.

Względem takich rozporządzeń należy utrzymywać osobny rejestr w porządku alfabetycznym bez przerwy, albo przynajmniéj na lat kilka według formularza nr. 24.

§. 255.

Co do zachowania ważnych dokumentów oryginalnych, przeglądania i wydawania aktów, wyjmowania odpisów i osobnego zachowania aktów, które tylko przełożonemu sądu przystępnemi być mają, powinny sądom powiatowym służyć za skazówkę postanowienia §§. 232—243, o ile do nich zastosowanemi być mogą.

Bezirksgerichten zu beobachten, so weit sie auf dieselben Anwendung finden. Einfache Erledigungen über Tagsatzungen sind nach Thunlichkeit noch in Gegenwart der Parteien auszufertigen und denselben zuzustellen.

§. 251.

Ueber alle Geschäfte, welche binnen einer bestimmten Zeit vorgenommen oder von Amtswegen betrieben werden müssen, ist eine eigene Vormerkung nach der Form des im §. 240 angeführten Betreibungsregisters zu führen.

§. 252.

Verwahrung der Akten.

Die zur Registratur gehörigen Akten sind auch bei den Bezirksgerichten nach den Vorschriften der §§. 220—225 zu verwahren.

§. 253.

Nachschlage-Register.

Ueber sämmtliche bei den Bezirksgerichten vorkommenden Geschäfte ist jedoch nur Ein Nachschlagsregister nach dem Formulare Nr. 23 zu führen.

In die erste Längenrubrik ist das Geschäft nach den geeigneten Schlagwörtern, insbesondere dem Namen der Parteien, und wo es thunich ist, nach dem Gegenstande einzutragen.

In die zweite Rubrik sind die Protokollszahlen aller im Laufe des Jahres in der nämlichen Angelegenheit eingelangten Eingaben anzuführen, und in der dritten Rubrik der Aktenbund anzuführen, in welchem die Aktenstücke hinterlegt sind.

Dieses Register ist in jedem Jahre neu anzulegen, und daher ein Geschäft aus einem früheren Jahrgange in den neuen einzutragen, sobald eine sich darauf beziehende Eingabe vorkommt.

§. 254.

Die in den §§. 230 und 231 ertheilten Vorschriften über die Aufbewahrung der allgemeinen Verordnungen sind auch bei den Bezirksgerichten zu beobachten.

Ueber alle solche Verordnungen ist ein eigenes Register in alphabetischer Ordnung ununterbrochen, oder wenigstens für mehrere Jahre nach dem Formulare Nr. 24 zu ührenf.

§. 255.

Hinsichtlich der Verwahrung wichtiger Original-Urkunden, der Einsichtnahme und Ausfolgung der Akten, der Erhebung von Abschriften und besonderen Verwahrung derjenigen Akten, von welchen nur der Vorsteher des Gerichtes Einsicht zu nehmen hat, haben die Bestimmungen der §§. 232—243, so weit sie auf die Bezirksgerichte Anwendung leiden, auch diesen zur Richtschnur zu dienen.

Treść.

Część piérwsza.

O mianowaniu i kierunku władz sądowych i o doglądaniu toku sprawiedliwości w takowych.

Rozdział piérwszy.

Rozdział drugi.

Rozdział trzeci.

Rozdział czwarty.

Rozdział piąty.

Rozdział szósty.

Rozdział siódmy.

Rozdział ósmy.

Inhalt.

Erster Theil.

Von der Besetzung und Leitung der Gerichtsbehörden und der Aufsicht über den Gang der Justizpflege bei denselben.

Część druga.

O porządku czynności w Sądach.

Rozdział piérwszy.

O porządku czynności w Trybunałach.

§. — §.

Oddział piérwszy.

Oddział drugi.

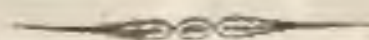
Oddział trzeci.

Oddział czwarty.

Oddział piąty.

Oddział szósty.

Rozdział drugi.

Zweiter Theil.

Von der Geschäfts-Ordnung der Gerichte.

Erstes Hauptstück.

Von der Geschäfts-Ordnung der Gerichtshöfe.

Nr. 1. Formularz tablicy kwalifikacyjnéj §. 22.

Tablica kwalifikacyjna

co do

Nazwisko, miejsce urodzenia, wiek, stan, charakter, płaca	Wiadomości języków i inne, tudzież uzdolnienie	Alegata	Służba dotychczasowa	Lat	Miesięcy	Alegata	Stosunki pokrewieństwa	Zdolność	Pilność	Moralność	Polityczne zachowanie się	Uwaga

Nr. 1. Formulare der Qualifikazions-Tabelle. §. 22.

Qualifikazions-Tabelle

über

Name, Geburtsort, Alter, Stand, Charakter, Gehalt	Sprach-, sowie andere Kenntnisse und Befähigung	Beilagen	Bisherige Dienstleistung	Jahre	Monate	Beilagen	Verwandtschafts-Verhältnisse	Fähigkeiten	Verwendung	Moralität	Politisches Verhalten	Anmerkung.

Nr. 2. Formularz wykazu stanu osobowego. §. 44.

Wykaz stanu osobowego..........

1. Stronica

Nazwisko Miejsce i rok urodzenia Stan Nauki i dekreta uzdatnienia Znajomość języków

2. Stronica

Dotychczasowa służba	Lat	miesięcy

3. Stronica

Szczególne wydarzenia

Uwaga. W rubryce „szczególne wydarzenia" należy wyszczególnić pochwały i inne zaszczytne uznania gorliwego pełnienia służby, równie jak upomnienia, nagany lub kary, które urzędnik lub sługa otrzymał.

Nr. 2. Formulare des Personalstands-Ausweises. §. 44.

Personalstands-Ausweis des ....

1. Blatt-Seite

Name Geburtsort und Geburtsjahr Stand Studien- und Befähigungs-Dekrete Sprachkenntnisse

2. Blatt-Seite

Bisherige Dienstleistung	Jahre	Monate

3. Blatt-Seite

Besondere Vorfälle

Anmerkung. In der Rubrik „besondere Vorfälle" sind insbesondere auch die dem Beamten oder Diener zu Theil gewordenen Belobungen und sonstigen Anerkennungen einer pflichtgemäßen Dienstleistung, gleichwie auch ertheilte Mahnungen, Verweise oder verhängte Strafen ersichtlich zu machen.

Nr. 3. Formularz wykazu głównego czynności

O d-

Trybunał I. instancyi w	Podania wniesione do protokółu podawczego		z końcem roku 18..			Spory, w których postępowanie jest zamknięte, z wyjątkiem sporów małżeńskich		liczba wydanych wyroków							Spory małżeńskie				Konkursa				Pertrak- spad-		
	z roku 18..... zostało w zaległości	w roku 18..... przybyło	postępowaniu bieżącém załatwiono	po uprzedniéj naradzie załatwiono	zostało w zaległości	z roku 18..... zostało w zaległości	w roku 18..... przybyło	w postępowaniu piśmiennem	w postępowaniu słownem	w postępowaniu sumaryczném	w postępowaniu zaocznem i wskutku przyznania	rozwiązanie przez rezolucyę lub w inny sposób	pozostało w zaległości	liczba zawartych ugód	z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	z tych są rozstrzygnięte	pozostało do rozprawy	z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	z tych ukończono	pozostało do rozprawy	z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	załatwione przez przyznanie spadku

O d-

Nr. radzcy																									

Trybunału I. instancyi. §. 99.

d z i a ł I.

tacye kowe		Opieki				Kuratele				Rachunki				Sprawy fidei-komisaryczne, tudzież sprawy tyczące się ksiąg tabularnych i gruntowych				Wydane rozstrzygnienia II. instancyi na przedłożone wyroki			Wydane rozstrzygnienia III. instancyi na przedłożone wyroki			Stan personale konceptowego i kancelaryjnego	
dla braku majątku za ułatwione w krótkiéj drodze uznane	pozostałe do rozprawy	z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	z tych ukończono	zostało wiszących	z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	z tych ukończono	zostało wiszących	z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	ostateczne rozwiązanie wydane w	zostało wiszących	z dawniejszych lat pozostało	w roku 18..... przybyło	ostateczne rozwiązanie wydano w	zostało wiszących	potwierdzających	zmieniających	znoszących wyrok	wyrok I. instancyi potwierdzające	wyrok I. instancyi zmieniające	wyrok I. instancyi znoszące		

d z i a ł II.

Nr. 3. Formulare des Hauptgeschäfts-Aus-

I. Abthei-

	Bei dem Einreichungs-Protokolle eingegangene Eingaben					Rechtsstreite, in welchen das Verfahren geschlossen ist, mit Ausnahme der Ehestreitigkeiten									Ehestreitigkeiten				Konkurse				Verlassen-Abhand-		
			mit Schluß des Jahres 18......					Zahl der gefällten Urtheile																	
Gerichtshof I. Instanz zu	vom Jahre 18...... rückständig verblieben	im Jahre 18...... zugewachsen	durch kurrente Behandlung erledigt	nach vorläufiger Berathung erledigt	im Rückstande verblieben	vom Jahre 18...... rückständig verblieben	im Jahre 18...... zugewachsen	über schriftliches Verfahren	über mündliches Verfahren	über summarisches Verfahren	über Kontumazial-Verfahren und Eingeständniß	durch Bescheid oder auf andere Art erledigt	im Rückstande verblieben	Zahl der geschlossenen Vergleiche	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18...... zugewachsen	hievon sind entschieden	in der Verhandlung verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18...... zugewachsen	hievon sind beendiget	in der Verhandlung verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18...... zugewachsen	durch Einantwortung erledigt

II. Abthei-

Rath N.																									

weises eines Gerichtshofes I. Instanz. §. 99.

lung

schafts-lungen		Vormundschaften				Kuratelen				Rechnungen				Fideikommiß-Angelegenheiten, dann Landtafel- und Grundbuchssachen				Herabgelangte Entscheidungen II. Instanz über vorgelegte Urtheile			Herabgelangte Entscheidungen III. Instanz über vorgelegte Urtheile			Stand des Konzepts- und Kanzlei-Personales
wegen Abgang eines Vermögens für abgethan erklärt	in der Verhandlung verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18........ zugewachsen	hievon sind beendiget	anhängig verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18........ zugewachsen	hievon sind beendigt	anhängig verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18........ zugewachsen	die Enderledigung erlassen über	anhängig verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18........ zugewachsen	die Enderledigung erlassen über	anhängig verblieben	bestätigende	abändernde	das Urtheil aufhebende	das Urtheil I. Instanz bestätigende	das Urtheil I. Instanz abändernde	das Urtheil I. Instanz aufhebende	

lung

Nr. 4. Formularz wykazu głównego

Sąd powiatowy w	Podania wniesione do protokółu podawczego				Spory po zamkniętém postepowaniu								Liczba zawartych ugód	Pertraktacye spadków					Opieki			
			z końcem roku 18......				Liczba wyroków zapadłych															
	z roku 18..... pozostało zaległych	w roku 18..... przybyło	załatwione	pozostało zaległych	z roku 18..... pozostało zaległych	w roku 18..... przybyło	w postępowaniu na pismie	w postępowaniu słownem	w postępowaniu sumaryczném	w postęp. zaocznem, i w skutku przyznania	Liczba sporów, załatwionych przez rezolucyę, lub w inny sposób	pozostało zaległych		z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	załatwione przez przyznanie spadku ze strony sądu	dla braku majątku za załatwione w krótkiéj drodze uznane	pozostało do rozprawy	z dawniejszych lat wiszące	w roku 18..... przybyło	z tych ukończono	zostało wiszących

czynności sądu powiatowego. §. 99.

Kuratele				Rachunki					Rozstrzygnienia wydane w IIgiéj instancyi na przedłożone wyroki			Rozstrzygnienia wydane w IIIciéj instancyi na przedłożone wyroki			Stan personale konceptowego i kancelaryjnego
z dawniejszych lat wiszących	w roku 18..... przybyłych	z tych ukończono	zostało wiszących	z dawniejszych lat wiszących	w roku 18..... przybyło	załatwione przez absolutoryum	zostało wiszących	Sprawy ksiąg gruntowych	potwierdzających	zmieniających	znoszących wyrok	wyrok I. instancyi potwierdzające	wyrok I. instancyi zmieniające	wyrok I. instancyi znoszące	
															U w a g a. W sądach powiatowych, w których sądownictwo połączone jest z administracyą polityczną, należy wymienić tylko tych urzędników, którzy bywają używani do spraw sądowych.

Nr. 4. Formulare des Hauptgeschäfts.

Bezirksgericht zu	Bei dem Einreichungs-Protokolle eingegangeng Eingaben				Rechtsstreite nach geschlossenem Verfahren								Zahl der geschlossenen Vergleiche	Verlassenschafts-Abhandlungen					Vormundschaften			
			Mit Schluß des Jahres 18......				Zahl der gefällten Urtheile															
	vom Jahre 18...... rückständig verblieben	im Jahre 18...... zugewachsen	erledigt	im Rückstande verblieben	vom Jahre 18...... rückständig verblieben	im Jahre 18...... zugewachsen	über schriftliches Verfahren	über mündliches Verfahren	über summarisches Verfahren	über Kontumazial-Verfahren und Eingeständnisse	Zahl der Rechtsstreite, welche durch Bescheid oder auf andere Art erledigt wurden	im Rückstande verblieben		aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18...... zugewachsen	erledigt durch Einantwortung von Seite des Gerichtes	wegen Abgangs eines Vermögens für abgethan erklärt	in der Verhandlung verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18...... zugewachsen	hievon sind beendigt	anhängig verblieben

Ausweises eines Bezirksgerichtes. §. 99.

Kuratelen				Rechnungen					Herabgelangte Entscheidungen II. Instanz über vorgelegte Urtheile			Herabgelangte Entscheidungen III. Instanz über vorgelegte Urtheile			Stand des Konzepts- und Kanzlei-Personales
aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18........ zugewachsen	hievon sind beendigt	angängig verblieben	aus früheren Jahren anhängig	im Jahre 18........ zugewachsen	durch Absolutorien erledigt	anhängig verblieben	Grundbuchssachen	bestätigende	abändernde	das Urtheil aufhebende	das Urtheil I. Instanz bestätigende	das Urtheil I. Instanz abändernde	das Urtheil I. Instanz aufhebende	
															Anmerkung. Bei Bezirksämtern, wo die Justiz mit der politischen Administrazion vereinigt ist, sind bloß diejenigen Beamten zu verzeichnen, welche zu den Justizgeschäften verwendet werden.

Nr. 5. Formularz do §. 100.

Wykaz

wiszących pertraktacyj spadkowych.

Referent	Nazwisko spadkodawcy	Dzień śmierci spadkodawcy	Obecny stan sprawy i przyczyna, dla której przyznanie spadku nie nastąpiło

Nr. 6.

Wykaz

wiszących jeszcze rozpraw krydalnych.

Referent	Nazwisko dłużnika krydalnego	Dzień otwarcia krydy	Obecny stan sprawy i przyczyna, dla której jeszcze ukończenie nie nastąpiło

Nr. 7.

Wykaz

wiszących rachunków opiekuńczych i kuratorskich.

Referent	Nazwisko pupilów lub kurandów	Dzień, po który rachunki złożone i załatwione zostały	Rozporządzenia, wydane w celu załatwienia rachunków

Uwaga. 1. W wykazach sądów powiatowych pierwsza rubryka będzie opuszczona.
Uwaga. 2. Wykazy Trybunałów należy oddzielać podług referentów.

Nr. 5. Formularien zu dem §. 100.

Ausweis

über die anhängigen Verlassenschafts-Abhandlungen.

Referent	Name des Erblassers	Todestag des Erblassers	Gegenwärtige Lage der Sache und Ursache der noch nicht erfolgten Einantwortung

Nr. 6.

Ausweis

über die anhängigen Konkurs-Verhandlungen.

Referent	Name des Gemeinschuldners	Tag des eröffneten Konkurses	Gegenwärtige Lage der Sache und Ursache der noch nicht erfolgten Beendigung

Nr. 7.

Ausweis

über die anhängigen Vormundschafts- und Kuratels-Rechnungen.

Referent	Name der Mündel oder Kuranden	Tag, bis zu welchem die Rechnung gelegt und erledigt ist	Zur Erledigung der Rechnung getroffene Verfügungen

Anmerkung. 1. In den Ausweisen der Bezirksgerichte wird die erste Rubrik weggelassen.
2. Die Ausweise der Gerichtshöfe sind nach den Referenten abzusondern.

Nr. 8. Formularz do §. 100.

W y k a z

sporów, zainrotułowanych zaległych w roku ....

Liczba porządkowa procesów zaległych	Nazwisko referenta	Liczba protokółu podawczego	Nazwisko strony i przedmiot	Dzień zainrotułowania procesów		Przyczyna opóźnionego rozwiązania
				prowadzonych na pismie	prowadzonych słownie lub sumarycznie	

Uwaga.

Rubryka 2. powinna być wypuszczoną w wykazach sądów powiatowych.

Uwaga.

W wykazach sądów wyższych naczelny napis téj rubryki brzmi: „Dzień podania aktów do sądu wyższego“.

Nr. 8. Formulare zum §. 100.

Ausweis

über die im Jahre .... rückständig verbliebenen inrotulirten Rechtsstreite.

Reihenzahl der rückständigen Prozesse	Name des Referenten	Zahl des Einreichungsprotokolles	Name der Partei und Gegenstand	Tag der Inrotulirung bei den schriftlich verhandelten Prozessen	Tag der Inrotulirung bei den mündlich oder summarisch verhandelten Prozessen	Ursache der verzögerten Erledigung

Anmerkung.

Die 2. Rubrik ist in den Ausweisen der Bezirksgerichte wegzulassen.

Anmerkung.

In den Ausweisen der Obergerichte lautet die obere Aufschrift dieser Rubrik: „Tag der Ueberreichung der Akten an das Obergericht.“

Nr. 9. Formularz wykazu głównego czynności sądu wyższego. §. 103.

Oddział I.

	Sąd wyższy w N.		Oddział II.	Nr. radzcy	Nr. radzcy	
Pisma wniesione do protokółu podawczego	z roku 18...... pozostało zaległych					
	w roku 18...... przybyło					
z końcem roku 18......	załatwiono					
	pozostało zaległych					
Rozstrzygnienia sądów wyższych w sporach cywilnych	potwierdzające					
	zmieniające					
	znoszące					
Rozstrzygnienia sądów wyższych w rekursach i sprawach prawnych cywilnych						
Orzeczenia w zażaleniach syndykalnych						
Rozstrzygnienie sądów wyższych w sprawach karnych na	zbrodnie					
	wykroczenia					
	przestępstwa					
Rozwiązania rekursów przez sądy wyższe w ciągu postępowania sądowego karnego o	zbrodnie					
	wykroczenia					
	przestępstwa					
Rozstrzygnienia najwyższego Trybunału, wydane na wyroki mu przedłożone w sprawach cywilnych	potwierdzające					
	zmnieniające					
	znoszące					
Rozstrzygnienia najwyższego Trybunału, na rekursa w sprawach cywilnych						
Orzeczenia najwyższego Trybunału, wydane w sprawach karnych o	zbrodnie					
	wykroczenia					
	przekupstwa					

Nr. 9. Formulare des Hauptgeschäfts-Ausweises eines Obergerichtes. §. 103.

I. Abtheilung.

Obergericht zu	Bei dem Einreichungs-Protokolle eingegangene Schriften				Obergerichtliche Entscheidungen über Zivil-Rechtsstreite			Obergerichtliche Erledigungen über Rekurse und bürgerliche Rechts-Angelegenheiten	Erkenntnisse über Syndikats-Beschwerden.	Obergerichtliche Entscheidungen in Strafsachen über			Obergerichtliche Erledigungen über Rekurse im Laufe des Strafverfahrens wegen			Herabgelangte Entscheidungen des obersten Gerichtshofes über vorgelegte Urtheile in Zivil-Rechtsstreiten			Herabgelangte Erledigungen des obersten Gerichtshofes über Rekurse in Zivilsachen	Herabgelangte Erkenntnisse des obersten Gerichtshofes in Strafsachen über		
			mit Schluß des Jahres 18......																			
	vom Jahre 18 .... rückständig verblieben	im Jahre 18...... zugewachsen	erledigt	im Rückstande verblieben	bestätigende	abändernde	aufhebende			Verbrechen	Vergehen	Uebertretungen	Verbrechen	Vergehen	Uebertretungen	bestätigende	abändernde	aufhebende		Verbrechen	Vergehen	Uebertretungen

II. Abtheilung.

Rath N.																						
Rath N.																						

Nr. 10. Formularz głównego wykazu czynności najwyższego Trybunału sądowego. §. 104.

Oddział I.

Trybunał najwyższy	Pisma wniesione do protokółu podawczego				Zdania w sprawach ustawodawczych	Rozstrzygnienia lub zdania w sprawach dyscyplinarnych	Rozstrzygnienia procesów			Rozwiązania rekursów w sprawach cywilnych	Rozstrzygania skarg syndykalnych	Wyroki w sprawach karnych na		
	z roku 18..... pozostało zaległych	w roku 18..... przybyło	z końcem roku 18......				potwierdzające	zmieniające	znoszące			zbrodnie	wykroczenia	przestępstwa
			załatwione	zostało zaległych										

Oddział II.

Okręg sądu wyższego w Wiedniu														
Okręg sądu wyższego w Pradze														

Nr. 10. Formulare des Haupt-Geschäfts-Ausweises des obersten Gerichtshofes. §. 104.

I. Abtheilung.

Der oberste Gerichtshof	Bei dem Einreichungs-Protokolle eingegangene Schriften				Gutachten in Gesetzgebungs-Sachen	Entscheidungen oder Gutachten in Disziplinar-Angelegenheiten	Entscheidungen über Rechtsstreite			Erledigungen über Rekurse in bürgerlichen Rechts-Angelegenheiten	Entscheidungen über Syndikats-Beschwerden	Erkenntnisse in Straffachen		
	vom J. 18...... rückständig verblieben	im J. 18......... zugewachsen	mit Schluß des J. 18.... erledigt	mit Schluß des J. 18.... im Rückstande verblieben			bestätigende	abändernde	aufhebende			über Verbrechen	über Vergehen	über Uebertretungen

II. Abtheilung.

Obergerichts-Sprengel zu Wien														
Obergerichts-Sprengel zu Prag														

Nr. 11. Formularz tablicy absentowania do §. 105.

Nazwisko urzędnika	Powód nieobecności	Przeciąg nieobecności		Jak długo urlop przekroczony został	Przyczyna przywiedziona na usprawiedliwienie przekroczenia urlopu	Uwaga (Pozwolenie urlopu, świadectwo choroby)
		od	do			

Nr. 11. Formulare der Absenz-Tabelle zum §. 105.

Name des Beamten	Grund der Abwesenheit	Dauer der Abwesenheit		Dauer der Ueberschreitung des Urlaubes	Grund der Rechtfertigung der Ueberschreitung des Urlaubes	Anmerkung (Urlaubsbewilligung, Krankheits-Zeugniß)
		von	bis			

Nr. 12. Protokół podawczy §. 113.

Liczba protokółu, nazwisko referenta, i liczba alegatów, duplikatów i rubryk	Nazwisko strony lub władzy i przedmiot podania	Dzień rozwiązania
	Dnia 1. Lutego 1853 przed południem.	
301. Berger, 1 duplikat, 2 alegata	Pozew Karola Erben przeciw Janowi Braun o unieważnienie rozporządzenia ostatniéj woli Józefa Erben.	3. Lutego
302. Mayer, równocześnie podane z liczbą 303.	Jan Weidner przeciw Karolowi Klein o intabulacyę pożyczki 1000 złr. na dobrach Wiesberg, alegat A, skrypt B, cesya w oryginale	eod.
303. Mayer, równocześnie podane z liczbą 302.	Józef Kuhn przeciw Karolowi Klein o intabulacyę sumy 2000 złr. na dobrach Wiesberg, alegat skrypt A w oryginale	eod.
304.	Pakiet opieczętowany, zatrzymany przez Prezydenta sądu	
305.		

Nr. 12. Einreichungs-Protokoll. §. 113.

Protokollszahl, Name des Referenten und Zahl der Beilagen, Duplikate und Rubriken	Name der Partei oder Behörde und Gegenstand der Eingabe	Tag der Erledigung
301. Berger, 1 Duplikat, 2 Beilagen	Am 1. Februar 1853 Vormittags. Klage des Karl Erben wider Johann Braun wegen Annullirung der letztwilligen Anordnung des Joseph Erben	3. Februar
302. Mayer, gleichzeitig überreicht mit der Zahl 303.	Johann Weidner wider Karl Klein um Einverleibung des Darlehens von 1000 fl. auf dem Gute Wiesberg, Beilage A, Schuldschein B, Zession im Originale	eod.
303. Mayer, gleichzeitig überreicht mit der Zahl 302	Joseph Kuhn wider Karl Klein um Einverleibung der Summe von 2000 fl. auf dem Gute Wiesberg, Beilage Schuldschein A im Originale	eod.
304.	Versiegeltes Packet von dem Gerichts-Präsidenten zurückbehalten	
305.		

Nr. 13. Rejestr do protokółu podawczego. §. 129.

Rok 1853.

Nazwisko strony i przedmiot	Liczby protokółu podań wniesionych w tym przedmiocie	Stronica	Nazwisko referenta
Mayer Józef przeciw Müllerowi Karolowi i Antoniemu, o pożyczkę 1000 złr.	400. 520.		
Meisner Fryderyk, pertraktacya spadku	430. 475. 476.		
Molté Franciszek, wysłuchanie świadków testamentowych w przedmiocie spadku na wezwanie sądu krajowego Marbach	401. 506.		
Mödling, sąd powiatowy. Obsadzenie miejsca kancelisty po Janie Bachner	432. 439. 600.		
Müller Jan przeciw masie krydalnéj Karola Greiner o 500 złr. m. k.	500. 550. 551.		

Nr. 13. Register zum Einreichungs-Protokolle. §. 129.

Jahrgang 1853.

Seite

Name der Partei und Gegenstand	Protokolls-Zahlen der in dieser Angelegenheit überreichten Eingaben	Name des Referenten
Mayer Joseph wider Müller Karl und Anton, wegen eines Darlehens von 1000 fl.	400. 520.	
Meißner Friedrich, Verlassenschafts-Abhandlung	430. 475. 476.	
Molté Franz, Verlassenschafts-Vernehmung der Testaments-Zeugen auf Ansuchen des Landesgerichtes Marbach	401. 506	
Mödling, Bezirksgericht. Besetzung der Kanzlisten-Stelle nach Johann Bachner	432. 439. 600.	
Müller Johann gegen die Konkurs-Masse des Karl Greiner, wegen 500 fl. C. M.	500. 550. 551.	

Nr. 14, Formularz księgi referentów do §. 137.

Referent N. N.

Liczba referenta	Miesiąc, w którym podanie wniesioném zostało, i liczba protokółu podawczego	Nazwisko strony i oznaczenie przedmiotu podania	Dzień rozwiązania							
			zewnątrz posiedzenia	na posiedzeniu wniesione						
1	Styczeń 30	Antoni Wallner, wydanie		12. Stycznia I. Senat						
2	95.	Franciszek Klein, excepcya	3. Stycznia							
3	100.	Jan Braun, niepokojenie posiadania		4. Stycznia II. Senat						
4	105.	Ferdynand Kreutz, uchylenie się od opieki		ddto.						

Nr. 14. Formulare des Referentenbuches zu §. 137.

Referent N. N.

Referentenzahl	Monat der Ueberreichung und Zahl des Einreichungs-Protokolles	Name der Partei und Bezeichnung des Gegenstandes der Eingabe	Tag der Erledigung						
			außer der Sitzung	in der Sitzung vorgetragen					
1	Jänner 30	Anton Wallner, Erfolglassung		12. Jänner I. Senat					
2	95	Franz Klein, Einrede	3. Jänner						
3	100	Johann Braun, Besitzstörung		4. Jänner II. Senat					
4	105	Ferdinand Kreutz, Vormundschafts-Ablehnung		detto					

Nr. 15. Formularz dziennika audyencyi na rok 1853. §. 187.

Dnia 12. Kwietnia 1853 r.

Liczba protokółu	Nazwisko referenta	Nazwisko stron i przedmiot rozprawy
500/852	N.	N. przeciw N. o zapłatę 200 złr.
730/853	N.	N. przeciw N. o oddanie domu Nr. 13.
9000/852	N.	N. przeciw N. o 3000 złr.
1050/853	N.	N. przeciw N. o 1000 złr.
800/853	N.	Rozprawa między dziedzicami N. N.
300/853	N.	N. przeciw N. o 600 złr.

Nr. 15. Formulare des Tagebuches über Tagsatzungen für das Jahr 1853 §. 187.

Am 12. April 1853.

Protokolls-Zahl	Name des Referenten	Name der Parteien und Gegenstand der Verhandlung
500/852	N.	N. wider N. wegen Zahlung von 200 fl.
730/853	N.	N. wider N wegen Uebergabe des Hauses Nr. 13.
9000/852	N.	N. wider N. wegen 3000 fl.
050/853	N.	N. wider N. wegen 1000 fl.
800/853	N.	Verhandlung zwischen den Erben des N. N
300/853	N.	N. wider N. wegen 600 fl.

N. 16. Formularz księgi ekspedytowéj. §. 208.

Liczba protokółu	Przyszło do ekspedytu	Wystósowane dnia	Oddane do registratury	Liczba protokółu	Przyszło do ekspedytu	Wystósowane dnia	Oddane do registratury	Liczba protokółu	Przyszło do ekspedytu	Wystósowane dnia	Oddane do registratury
300	1. Lutego		3. Lutego								
301	29. Styczn.		1. Lutego								
302	20. Styczn.		24. Styczn.								
303	26. Lutego		3. Marca								
304											
305											
306											
307											

Nr. 16. Formulare 16. des Expeditsbuches. §. 208.

Protokollszahl	Eingelangt an das Expedit am	Ausgefertigt am	An die Registratur abgegeben am	Protokollszahl	Eingelangt an das Expedit am	Ausgefertiget am	An die Registratur abgegeben am	Protokollszahl	Eingelangt an das Expedit am	Ausgefertiget am	An die Registratur abgegeben am
300	1. Februar		3. Februar								
301	29. Jänner		1. Februar								
302	20. Jänner		24. Jänner								
303	26. Februar		3. März								
304											
305											
306											
307											

N. 17. Formularz arkusza doręczeń. §. 214.

Arkusz doręczeń

c. k. Sądu .... w .... dla sługi sądowego.

Liczba protokółu podawczego	Rodzaj aktów i liczba alegatów	Nazwisko strony, lub władzy, której doręczonym być ma	Dzień wręczenia i podpis odbierającego, lub przyczyna, dla której wręczenie nie nastąpiło

Podpis sługi sądowego:
N. N.

Nr. 17. Formulare des Zustellungsbogens. §. 214.

Zustellungsbogen Nr.

des k. k. .... Gerichtes zu .... für den Gerichtsdiener.

Einreichungs-Protokolls-zahl	Gattung des Stückes und Zahl der Beilagen	Name der Partei oder Behörde, an welche die Zustellung erfolgen soll	Tag der Zustellung und Unterschrift des Empfängers, oder Ursache, warum die Zustellung unterblieben ist

Unterschrift des Gerichtsdieners
N. N.

Nr. 18. Księga wykazów na rewersa §. 218.

Rok 1853.

Liczba porządkowa	Liczba protokółu rozwiązań sadowych, do których się rewers odnosi	Nazwisko strony	Dzień wręczenia	Potwierdzenie registratury, iż otrzymał rewers
30	109	Karol Weber	15. Stycznia	
31	99	Józef Berger	24. Stycznia przedłożono L. 200	
32	80	Antoni Weiser	18. Stycznia, alegat do. L. 201	
33	130	Albert Weiss	20. Stycznia	
34	125	detto	detto	

Nr. 18. Vormerkbuch über Empfangsscheine. §. 218.

Jahrgang 1853.

Reihenzahl	Protokollszahl der Erledigungen, auf welche sich der Empfangsschein bezieht	Name der Partei	Tag der Zustellung	Empfangs-Bestätigung der Registratur
30	109	Carl Weber	15. Jänner	
31	99	Joseph Berger	24. Jänner vorgelegt Z. 200	
32	80	Anton Weiser	18. Jänner Beilage zur Z. 201	
33	130	Albert Weiß	20. Jänner	
34	125	detto	detto	

Nr. 19. Formularz spisu aktów do §. 224.

Przedmiot.

Proces Karola Weber przeciw Janowi Müller o zapłacenie sumy 2000 Złr. m. k.

Akt Registatury III $\frac{1853}{80}$

Liczba protokółu aktu	Data aktu	Rodzaj aktu	Liczba porządkowa aktu
	1853		
3001	3. Maja	Referat na pozew Karola Weber wraz z pełnomocnictwem w oryginale	1
	12. „	Rewers Jana Müllera	2
4020	5. Czerwca	Referat na podanie o termin Jana Müllera	3
5040	5. Lipca	detto detto	4
6000	10. Sierpnia	Referat na excepcyę	5
6640	26. „	Referat na replikę	6
1000	7. Września	Referat na duplikę	7
1080	10. Października	Referat wyroku ostatecznego wraz z aktami zainrotułowanemi	8
	1854		
500	20. Stycznia	Referat na podanie o zajęcie	9
565	30. „	„ „ akt zajęcia, alegat protokół zajęcia originalny	10

Nr. 19. Formulare des Aktenverzeichnisses zu §. 224.

Gegenstand.

Streitsache des Karl Weber wider Johann Müller wegen Zahlung der Summe von 2000 fl K. M.

Registraturs-Akt III. 1853 / 80.

Protokollszahl des Aktenstückes	Datum des Aktenstückes	Beschaffenheit des Aktenstückes	Registraturszahl des Aktenstückes
	1853		
3001	3. Mai	Referat über die Klage des Karl Weber sammt Vollmacht im Originale	1
–	12. "	Empfangsschein des Johann Müller	2
4020	5. Juni	Referat über ein Fristgesuch des Johann Müller	3
5040	5. Juli	detto detto	4
6000	10. August	Referat über die Einrede	5
6640	26. "	Referat über die Replik	6
1000	7. September	Referat über die Duplik	7
1080	10. Oktober	Referat zum Endurtheile sammt den inrotulirten Akten	8
	1854		
500	20 Jänner	Referat über das Gesuch um Pfändung	9
565	30. "	" " den Pfändungs-Akt, Beilage Original-Pfändungsprotokoll	10

Nr. 20. Formularz księgi registratury. §. 226.

Rok 1853.

Liczba protokółu	Leży w registraturze pod	Liczba protokółu	Leży w registraturze	Liczba protokółu	Leży w registraturze
400	I $\frac{1853}{5}$				
401					
402	III $\frac{1851}{15}$				
403					
404					
405					
406	II $\frac{1852}{11}$				
407					

Nr. 20. Formulare des Registraturbuches. §. 226.

Jahrgang 1853.

Protokolls-zahl	Liegt in der Registratur unter	Protokolls-zahl	Liegt in der Registratur unter	Protokolls-zahl	Liegt in der Registratur unter
400	I $\frac{1853}{5}$				
401					
402	III $\frac{1851}{15}$				
403					
404					
405					
406	II $\frac{1852}{11}$				
407					

Nr. 21. Formularz do indeksu. §. 227.

Zewnatrz. **Indeks**

do oddziałów głównych III. i V. z roku 1853 do ....

Przedmiot	Akt registratury
Wagner Karol przeciw Franciszkowi Weber, Maryi Bachmann, Antonii Berger i Janowi Weber, proces o 1000 złr. m. k.	III 1853/10
Wallner Leopold, rozprawa krydalna	V 1853/2
Weber Franciszek przeciw Karolowi Wagner, proces o 1000 złr.	III 1835/10
Wiesner Albert przeciw Antoniemu Burger, proces o przywrócenie do dawnego stanu, do ekscepcyi w procesie o 1000 złr.	III 1852/50

Nr. 21. Formulare des Nachschlage-Registers. §. 227.

Von Außen. Nachschlage-Register (Index).

zu den Haupt-Abtheilungen III. und V. vom Jahre 1853 bis........................

Gegenstand	Registraturs-Akt
Wagner Karl wider Franz Weber, Maria Bachmann, Antonia Berger und Johann Weber, Streitsache wegen 1000 fl. C. M.	III 1853/10
Wallner Leopold, Konkursverhandlung	V 1853/2
Weber Franz wider Karl Wagner, Streitsache wegen 1000 fl.	III 1853/10
Wiesner Albert wider Anton Burger, Streitsache wegen Wiedereinsetzung in den vorigen Stand zur Einrede im Prozesse wegen 1000 fl.	III 1852/50

Nr. 22. Formularz protokółu upomnień. §. 240.

Dzień upłynionego terminu.

30. Stycznia 1853 r.

Nazwisko referenta	Liczba protokółu podaw-czego	Nazwisko strony, urzędnika lub władzy, przedmiot, i data rozporządzenia	Uwaga.

Nr. 22. Formulare des Betreibungs-Protokolles §. 240.

Tag der abgelaufenen Frist.

30. Jänner 1853.

Name des Referenten	Zahl des Einreichungs-Protokolles	Name der Partei, des Beamten oder der Behörde, Gegenstand und Datum der Verordnung	Anmerkung.

Nr. 23. Formularz indeksu. §. 153.

Rok 1853.

Nazwisko stron lub władz i przedmiot	Liczby protokółu podań, przedłożonych w ciągu roku	Akt registratury
Weber Karol przeciw Antoniemu Grün, pozew o zapłacenie pożyczki 300 złr. mon. konw.	150, 200, 230, 300.	III 1853/2
Winter Marcin przeciw Antoniemu Grün, o przywrócenie do dawnego stanu dla wniesienia dupliki w procesie o 200 złr.	18, 201.	III. 1852/50
Wirth Józef, pertraktacya spadku i opieka	30, 75, 66, 87, 100.	IV 1853/4
Weidner Jan przeciw Augustowi Wild, o wysłuchanie świadków na wieczną pamiątkę w przedmiocie łąki	37, 80, 151.	III. 1853/3
Weidner Jan przeciw Augustowi Wild, pozew o własność łąki Nr. konskr. 55 we wsi Gattern	36, 55, 120, 122.	III 1853/3
Wiesner Albert, wręczenie onemuż rezolucyi sądu krajowego Wiédeńskiego, w spadku po Karolu Wiesner.	350, 500, 530.	VII 1853/20

Nr. 23. Formulare des Nachschlage-Registers. §. 253.

Jahrgang 1853.

Namen der Parteien oder Behörden und Gegenstand	Protokollszahlen der Eingaben, welche im Laufe des Jahres überreicht wurden	Registratur-Akt
Weber Karl wider Anton Grün, Klage wegen Zahlung des Darlehens von 300 fl. C. M.	150, 200, 230, 300	III 1853/2
Winter Martin wider Anton Grün, wegen Wiedereinsetzung in den vorigen Stand zur Erstattung der Duplik in dem Prozesse wegen 200 fl.	18, 201	III 1852/50
Wirth Joseph, Verlassenschafts-Abhandlung und Vormundschaft	30, 75, 66, 87, 100	IV 1853/4
Weidner Johann wider August Wild, wegen Abhörung von Zeugen zum ewigen Gedächtnisse in Betreff einer Wiese	37, 80, 151	III 1853/3
Weidner Johann wider August Wild, Klage wegen des Eigenthumes der Wiese N. Cons. 55 im Dorfe Gattern	36, 55, 120, 122	III 1853/3
Wiesner Albert, Zustellung eines Bescheides des Landesgerichtes Wien an denselben in der Verlassenschaft nach Karl Wiesner	350, 500, 530	VII 1853/20

Nr. 24. Formularz rejestru do oddziału normaliów. §. 254.

Zewnątrz. **Rejestr normaliów**

z roku do roku

Liczba protokołu	Nazwisko władzy i data rozporządzenia	Osnowa rozporządzenia	Akt registratury
160	Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 25. Lutego 1852 r. l. 233.	Zakład asekuracyi ogniowéj*). Oznaczenie zakresu władzy politycznéj i sądowej w razie pożaru	I $\frac{1852}{6}$
161	Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 25. Lutego 1852 r. l. 16500.	Koszta budowy. Rozdział takowych, według pojedynczych Ministeryów jeżeli pomieszczone są w budynku władze różnym Ministeryom, podległe.	I $\frac{1852}{7}$

*) Rozporządzenie powyższe powinno być także zamieszczone pod wyrazem urzędnym: „Zakres władz politycznych" i „Zakres władz sądowych".

Nr. 24. Formulare des Registers zur Abtheilung der Normalien. §. 254.

Von Außen. **Register der Normalien**

vom Jahre bis zum Jahre

Protokolls-zahl	Name der Behörde und Datum der Verordnung	Wesentlicher Inhalt der Verordnung	Registraturs-Akt
160	Erlaß des Justizministeriums vom 25. Februar 1852, Z. 233	Brandschaden-Versicherungs-Anstalt *). Bestimmung des Wirkungskreises der politischen und Justizbehörde in Fällen eines Brand-Unglückes	I 1852/6
161	Erlaß des Justizministeriums vom 25. Februar 1852, Z. 16500	Bau-Auslagen. Vertheilung derselben nach den einzelnen Ministerien, wenn in dem Gebäude mehrere, verschiedenen Ministerien unterstehende Behörden unterbracht sind.	I 1852/7

*) Diese Verordnung würde auch unter dem Schlagworte „Wirkungskreis der politischen" und „Wirkungskreis der Justizbehörden" zu beziehen seyn.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXIII.

Wydana i rozesłana dnia 17. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 17. Oktober 1853.

105.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 7. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXII., nr. 104, wydana dnia 9. Czerwca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których moc ma ustawa o cłach i monopoliach rządowych,

o uproszczeniu i przyspieszeniu postępowania celnego i kontrolnego w urzędach wykonawczych, i oraz ułatwieniu obrotu.

Dla uproszczenia i przyspieszenia postępowania celnego i kontrolnego w urzędach wykonawczych, tudzież dla ułatwienia obrotu, postanowiło Ministeryum Finansów w porozumieniu z Ministeryum Handlu poczynić niektóre zarządzenia, które, o ile dotyczą tylko służby wewnętrznéj w urzędach wspomnionych, z tém nadmienieniem podają się do powszechnéj wiadomości, iż wejdą w życie z dniem 1. Sierpnia 1853 r.

Zarządzenia te odnoszą się:

1. do postępowania celnego w ogólności;
2. do postępowania celnego w przekazywaniu dóbr w szczególności;
3. do opłaty należytości celnych pobocznych;
4. do składów urzędowych;
5. do nadzoru nad obrotem w terytoryum celném w powszechności, i
6. do szczególnych środków, dozorowanie obrotu na celu mających.

1. Postępowanie celne w ogólności.

§. 1.

Celem uproszczenia i przyspieszenia postępowania celnego i kontrolnego w urzędach wykonawczych uchylają się zupełnie przepisane dotychczas urzędowne wyciągi z rejestrów jukstowanych.

§. 2.

Przeciwnie zaś odnośnie do §^fu^ 62. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, będzie dalszym istotnym wymogiem pismiennego zadeklarowania towarów, ażeby takowe w sposób, jak to przepisaném jest już dla przekazania dóbr, a warunkowo także i dla wywozu towarów, dla postępowania celnego bez różnicy podawaném było zawsze w podwójnym egzemplarzu równo-brzmiącym, a to na drukowanym papiérze stosownie do wzorów, w dodatku umieszczonych ($\frac{1}{a.\,b.}$ i $\frac{2}{a.\,b.}$)

105.

Erlaß des Finanzministeriums vom 7. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXII. Stück, Nro. 104, ausgegeben am 9. Juni 1853),

giltig für alle Kronländer, in denen die Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung in Wirksamkeit steht

in Absicht auf die Vereinfachung und Beschleunigung des Zoll- und Kontrol-Verfahrens der ausübenden Aemter und auf die Erleichterung des Verkehres.

Das Finanzministerium hat im Einverständnisse mit dem Handelsministerium, beschlossen, zur Vereinfachung und Beschleunigung des Zoll- und Kontrol-Verfahrens der ausübenden Aemter, dann zur Erleichterung des Verkehres einige Anordnungen zu treffen, welche, soweit sie nicht bloß den inneren Dienst der genannten Aemter berühren, mit dem Beisatze zur allgemeinen Kenntniß gebracht werden, daß dieselben vom 1. August 1853 in Wirksamkeit zu treten haben.

Diese Anordnungen beziehen sich:

1. auf das Zollverfahren überhaupt;
2. auf jenes für die Güteranweisung insbesondere;
3. auf die Entrichtung der Zoll-Nebengebühren;
4. auf die ämtlichen Niederlagen;
5. auf die Ueberwachung des Verkehres im Zollgebiete im Allgemeinen, und
6. auf die besondern Maßregeln zur Ueberwachung des Verkehres.

1. Zollverfahren überhaupt.

§. 1.

Zur Vereinfachung und Beschleunigung des Zoll- und Kontrol-Verfahrens der ausübenden Aemter hat es von der bisher vorgeschriebenen Ausstellung der ämtlichen Ausfertigungen aus juxtirten Registern gänzlich abzukommen.

§. 2.

Dagegen wird es, mit Beziehung auf den §. 62 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung, als ein weiteres, wesentliches Erforderniß der schriftlichen Waarenerklärung bezeichnet, daß dieselbe, wie es bisher schon für die Güteranweisung und bedingungsweise auch für die Waaren-Ausfuhr vorgeschrieben ist, für das Zollverfahren ohne Unterschied stets in zweifacher gleichlautender Ausfertigung, und zwar auf vorgedrucktem Papiere nach Maßgabe der im Anhange befindlichen Muster ($\frac{1}{a.\ b.}$ und $\frac{2}{a.\ b.}$) überreicht werde.

Jeden z tych wzorów ($\frac{1}{a.b.}$) służy dla deklaracyi do piérwszéj ekspedycyi towarów, drugi ($\frac{2}{a.b.}$) zaś dla deklaracyi, zrobionéj na podstawie deklaracyi już poprzedzającéj (deklaracyi piérwotnéj), lub też urzędowego jéj wciągnienia w księgę magazynową.

Potrzebne do tych deklaracyj drukowane formularze dostarczone będą za zwróceniem kosztów łożonych, przez urzędy celne, w większych ilościach przez ekonomaty władz finansowych powiatowych.

Takie formularze wyłożone są do przeglądu także i w c. k. konsulatach.

Wzory formatu większego służą dla deklaracyi ładunków, zawierających w sobie wiele artykułów towarów, do których wciągnienia nie wystarczyłby format mniejszy.

W razie potrzeby użytemi być mogą także i arkusze wkładowe, które jednakże wszytemi być muszą do karty tytułowéj nicią, przypieczętowaną w obu jéj końcach pieczęcią wystawiającego deklaracyę, jako i urzędu.

Poprawiane i skrobane deklaracye nie mogą być przyjmowane. Późniejsze uzupełnienia i poprawki, o ile takowe są przypuszczalne, muszą przez wystawiającego je być podpisane, i przez urząd stwierdzone.

Deklaracya towarów w urzędzie celnym granicznym musi się rozciągać na wszystkie części ładunku, nic z niéj nie wyłączając, a przeto, jeżeli przy towarach cłu ulegających zachodzą towary od cła wolne, zawiérać także i te ostatnie.

Pismienna deklaracya złożoną być może przez wiozącego towary w sposób dwojaki. Tenże albo złoży tylko deklaracye, wręczone mu ze strony przesełających towary, z tém ogólném zapewnieniem, iż towary, spisane w onychże deklaracyach zupełny ładunek jego stanowią, albo też oświadczy w własném imieniu swojém, co wchodzi szczegółowo w skład całego ładunku lub części jego. W piérwszym razie odpowiada wiozący towary tylko pod względem liczby i stanu schowków, równie jak pod względem gatunku i ilości przedmiotów, w stanie otwartym i niepakownym wiezionych, w drugim zaś razie odpowiada tenże nadto jeszcze i za zupełność i prawdziwość deklaracyi specyalnéj, przez niego zrobionéj.

§. 3.

Odnośnie do §fu 63. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, i ze względem na zmienione późniéj postanowienia taryfy celnéj, dozwala się ustnie czynić deklaracyę:

a) podróżnym i kuryerom, nie prowadzącym z sobą towarów do handlu przeznaczonych;

Das eine dieser Muster ($\frac{1}{a. b.}$) dient für Erklärungen zur ersten Abfertigung der Waaren, das andere ($\frac{2}{a. b.}$) für Erklärungen, welche auf der Grundlage einer bereits vorausgegangenen Erklärung (Stamm-Erklärung), oder der ämtlichen Verbuchung der letzteren in dem Magazinsbuche ausgestellt werden.

Die nöthigen gedruckten Formulare dieser Erklärungen werden gegen Vergütung der Stehungskosten von den Zollämtern, und in größeren Mengen von den Oekonomaten der Finanz-Bezirksbehörden verabfolgt.

Solche Formularien liegen auch bei den k. k. Konsulaten znr Einsicht bereit.

Das größere Format ist zur Erklärung von Waarenladungen bestimmt, welche viele Artikel enthalten, und zu deren Eintragung sonach das kleinere Format voraussichtlich nicht hinreicht.

Im Falle des Erfordernisses können auch Einlagsbogen benützt werden, welche jedoch dem Titelblatte mittelst eines Fadens, dessen beide Enden unter Siegel des Ausstellers der Erklärung und des Amtes zu legen sind, eingeheftet werden müssen.

Korrigirte und radirte Erklärungen dürfen nicht angenommen werden. Nachträgliche Ergänzungen und Verbesserungen, soferne dieselben zulässig sind, werden von dem Aussteller unterschrieben und von dem Amte beglaubiget.

Die Waarenerklärung bei dem Grenzzollamte muß sich auf alle Theile der Ladung, nichts davon ausgeschlossen, erstrecken, mithin, wenn zollpflichtige Waaren mit zollfreien zusammengeladen sind, auch letztere enthalten.

Die schriftliche Erklärung kann von Seite des Waarenführers auf zweierlei Art erfolgen. Entweder überreicht derselbe bloß die ihm von den Versendern der Waaren mitgegebenen Erklärungen mit der allgemeinen Versicherung, daß die in diesen Erklärungen verzeichneten Waaren seine Ladung vollständig erschöpfen, oder er erklärt im eigenen Namen und speziell die ganze Ladung oder einen Theil derselben. Im ersten Falle haftet der Waarenführer nur in Absicht auf die Anzahl und Beschaffenheit der Behältnisse, dann auf die Gattung und Menge der Gegenstände, die offen und unverpackt geführt werden; im zweiten Falle haftet derselbe noch außer dem für die Vollständigkeit und Richtigkeit der von ihm ausgestellten speziellen Erklärung.

§. 3.

Mit Beziehung auf den §. 63 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung und mit Rücksicht auf die seither geänderten Bestimmungen des Zolltarifes wird gestattet, die Erklärung mündlich abzugeben:

a) Reisenden und Kourieren, die keine für den Handel bestimmten Waaren mit sich führen;

b) w przywozie z zagranicy, lub z wyłączeń celnych co do wszystkich przedmiotów, od których opłacone być może cło wchodowe w urzędach celnych pobocznych klasy drugiéj bez różnicy ilości; co do wszystkich innych zaś przedmiotów, jeżeli ilość onychże przy bydle nie przechodzi sztuk dziesięciu, i przy innych towarach nie wymaga opłaty cła wchodowego nad kwotę złotych reńskich pięć;

c) w wywozie z terytoryum celnego co do wszystkich przedmiotów, mogących być oclonemi tak w przywozie jak w wywozie, bez różnicy ilości, w urzędach celnych pobocznych klasy drugiéj; co do innych zaś towarów, jeżeli ilość ich nie wynosi więcéj nad dwójnasób miary, ustanowionéj dla ustnych deklaracyj w przywozie.

§. 4.

Przepisane w §. 99. ustawy o cłach i monopoliach rządowych pismienne potwierdzenie wykonanego postępowania celnego, udzieloném będzie wedle natury postępowania tego, tudzież w miarę téj okoliczności, czy deklaracya na pismie nastąpiła, czy ustnie, albo na drugim egzemplarzu pismiennego zadeklarowania, albo za pomocą własnych dokumentów na papiérze dla tychże drukowanym, a to w razie tym albo z odniesieniem się do deklaracyi ostemplowanéj, lub bez takowego.

Potwierdzeniem wykonanego postępowania celnego zaopatrzony egzemplarz deklaracyi dla przywozu lub wywozu towarów, lub dla zanotowania bydła pastewnego i roboczego, towarów apreturowych i losowych, tudzież przedmiotów mléwnych, nazywa się kartą oświadczenia (deklaracyjną).

Forma, w jakiéj wydawane bywają inne dokumenta urzędowe w przedmiocie postępowania celnego, równie jak kontrolującego, pokazuje się z wzorów dalszych, w dodatku zamieszczonych (3, 4, 5, 6, 7).

Co do kart deklaracyjnych, tudzież co dopiéro wspomnionych dokumentów urzędowych, znajdują zastosowanie do nich postanowienia §§ców 88. aż do 109. ustawy o cłach i monopoliach rządowych.

Deklaracya towarów, na któréj wprost zamieszczoném zostało potwierdzenie urzędowe, lub toż do onéjże stemplem przybito, stanowi część dokumentu urzędowego, a przetoż nie będą powtórzone w tymże szczegóły, w deklaracyi się znajdujące, o ile sprostowaniu nie podpadają, i oraz nie zachodzi wyraźnie inne w téj mierze zarządzenie.

W miejsce zagubionéj karty deklaracyjnéj wydanym będzie kwit cłowy, lub, jeżeli idzie o przedmiot bezpłatnie wyekspedyowany, wydaną będzie karta legitymacyjna, albo też, jeżeli idzie o przedmiot wprowadzony lub wywieziony z zastrzeżeniem bezpłatnego powrotu, karta prenotacyjna.

b) in der Einfuhr aus dem Auslande oder aus den Zollausschlüssen über alle Gegenstände, von denen der Einfuhrzoll bei Nebenzollämtern zweiter Klasse ohne Unterschied der Menge derselben entrichtet werden kann; über alle anderen Gegenstände aber, wenn deren Menge bei Vieh zehn Stück, bei anderen Waaren, wenn der hiefür entfallende Einfuhrzoll den Betrag von fünf Gulden nicht überschreitet;

c) in der Ausfuhr aus dem Zollgebiete über alle Gegenstände, die sowohl im Eingange als in der Ausfuhr ohne Unterschied der Menge bei Nebenzollämtern zweiter Klasse verzollt werden können; über andere Waaren hingegen, soferne deren Menge nicht mehr als das Doppelte des für die mündlichen Erklärungen bei der Einfuhr festgesetzten Maßes ausmacht.

§. 4.

Die im §. 99 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung vorgesehene schriftliche Bestätigung über das vollzogene Zollverfahren wird nach Beschaffenheit dieses Verfahrens, dann nach Maßgabe des Umstandes, ob die Erklärung schriftlich oder mündlich geschah, entweder auf dem zweiten Exemplare der schriflichen Erklärung, oder mittelst besonderer Urkunden auf dem für die letzteren vorgedruckten Papiere, und in diesem Falle mit oder ohne Beziehung auf eine angestempelte Erklärung ertheilt.

Das mit der Bestätigung über das vollzogene Zollverfahren versehene Exemplar der Erklärung für die Ein- oder Ausfuhr von Waaren oder für die Vormerkung von Weide- und Arbeitsvieh, Appreturs- und Losungswaaren, dann von Mahlgegenständen, wird Erklärungs- (Deklarazions-) Schein genannt.

Die Gestalt, in welcher die übrigen ämtlichen Ausfertigungen über das Zoll-, dann jene über das Kontrol-Verfahren ertheilt werden, ist aus den im weiteren Anhange beigefügten Mustern (3, 4, 5, 6, 7) zu entnehmen.

Auf die Erklärungsscheine, dann auf die vorbenannten ämtlichen Ausfertigungen finden die Bestimmungen der §§. 98 bis 109 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung Anwendung.

Die Waarenerklärung, auf welcher die ämtliche Bestätigung unmittelbar angesetzt, oder welche derselben angestempelt ist, bildet einen Bestandtheil der ämtlichen Ausfertigung, daher die Angaben der ersteren, soweit sie nicht einer Berichtigung unterzogen werden und soferne es nicht ausdrücklich angeordnet ist, in der letzteren nicht wiederholt werden.

Anstatt eines in Verlust gerathenen Erklärungsscheines wird eine Zollquittung, oder, falls es sich um einen gebührenfrei abgefertigten Gegenstand handelt, ein Legitimazionsschein, oder, soferne es einen mit dem Vorbehalte des zollfreien Rücktrittes ein- oder ausgeführten Gegenstand betrifft, ein Vormerkschein ausgefertiget.

2. Postępowanie celne w przekazaniu dóbr.

§. 5.

a) Przekazanie zagranicznych przedmiotów nieoclonych.

Taryfa celna stanowi, które urzędy mają prawo, w przychodzie przez linię celną przekazywać do innego urzędu dobra nieoclone, t. j. towary, ocleniu wchodowemu nie poddane.

§. 6.

Deklaracya towarów, mających być przekazanemi, osobno zawsze dla każdego odbiorcy posełki ma być podaną. Ustna deklaracya, o ile takowa wedle powyższego postanowienia (§. 3.) jest dozwolona, zamieszczoną będzie przez urząd w kartę konwojową (§. 8.), i ma być w obudwóch egzemplarzach przez deklarującego podpisaną, albo jeżeli pisać nie umié, znakiem ręcznym opatrzoną, i przez dwóch bezinteresownych świadków potwierdzoną.

§. 7.

Oprócz przedmiotów, w §fie 149. ustawy o cłach i monopoliach rządowych wyszczególnionych, wolnemi są od opieczętowania urzędowego także i inne przedmioty przeznaczone do oclenia wchodowego, jeżeli takowe zupełnie poddane zostały wewnętrznemu przetrząśnieniu, i oraz urząd przekazujący upoważniony jest do oclenia wchodowego towarów tych.

Towary atoliż, które do opieczętowania urzędowego są sposobne, a bez takowego przekazane zostały do oclenia wchodowego, nie mogą już do przewozu być przeznaczone.

§. 8.

Potwierdzenie wspomnione w §fie 151. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, a które na przyszłość, bez względu na przeznaczenie towaru, nazywać się będzie „kartą konwojową“, wydaném będzie przez urząd celny w dwóch równobrzmiących egzemplarzach.

Piérwszy egzemplarz (unikat) otrzyma strona, drugi egzemplarz (duplikat) zostaje aż do następnéj wymiany za unikat w urzędzie przekazującym (urzędzie wystawiającym).

Do każdego egzemplarza listu konwojowego przystemplowanym będzie egzemplarz pismiennéj deklaracyi, odpowiadający wystawieniu listu konwojowego, do którego stosownie jest oznaczony.

2. Zollverfahren der Güteranweisung.

§. 5.

a) Anweisung ausländischer unverzollter Gegenstände.

Welche Aemter ermächtiget sind, unverzollte Güter, d. i. Waaren, die der Einfuhrverzollung nicht unterzogen wurden, im Eingange über die Zollinie an ein anderes Amt anzuweisen, bestimmt der Zolltarif.

§. 6.

Die Erklärung über Waaren, die angewiesen werden sollen, ist stets abgesondert für jeden Empfänger einer Waarensendung zu überreichen. Die mündliche Erklärung, falls dieselbe nach der obigen Bestimmung (§. 3.) gestattet ist, wird von dem Amte in den Begleitschein (§. 8) aufgenommen, und soll in beiden Ausfertigungen derselben von dem Erklärenden unterschrieben, oder, wenn er nicht schreiben kann, mit dem Handzeichen versehen und von zwei unbefangenen Zeugen bekräftiget werden.

7.

Außer den im §. 149 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung bezeichneter Gegenständen werden von der Anlegung des ämtlichen Verschlusses auch andere Gegenstände ausgenommen, welche zur Einfuhrverzollung bestimmt sind, wenn dieselben vollständig der inneren Untersuchung unterzogen wurden, und wenn das anweisende Amt zur Einfuhrverzollung dieser Waaren befugt ist.

Waaren, welche zur Anlegung des ämtlichen Verschlusses geeignet sind, und ohne denselben zur Einfuhrverzollung angewiesen wurden, können jedoch nicht mehr die Bestimmung zur Durchfuhr erhalten.

§. 8.

Die im §. 151 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung erwähnte Bestätigung, welche künftig ohne Unterschied der Bestimmung der Waare „Begleitschein" genannt wird, ist von dem Zollamte in zwei gleichlautenden Exemplaren auszufertigen.

Die erste Ausfertigung (das Unikat) erhält die Partei, die zweite Ausfertigung (das Duplikat) verbleibt bis zum erfolgenden Austausche gegen das Unikat bei dem anweisenden Amte (dem Ausfertigungsamte).

Jedem Exemplare des Begleitscheines wird das der Ausfertigung desselben entsprechende und gleich dem Begleitscheine hiernach bezeichnete Exemplar der schriftlichen Erklärung angestempelt.

§. 9.

Przy towarach, wyekspedyowanych z kartą konwojową, nad wykonanie przepisów kontroli powszechnych, moc mających dla transportu towarów w powiecie granicznym i oraz w wewnętrznym obrębie celnym, nie ma miejsca żadne osobne kontrolowanie urzędowe, a mianowicie odstawienie takowych do urzędów pośrednich.

Posełka przekazaną będzie wprost do tego urzędu, do którego odstawioną być winna do wykonania pewnéj czynności urzędowéj.

Wyjątek od tego prawidła miejsce ma, gdy przed dojściem do urzędu tego (urzędu załatwiającego) przedsiębraném być ma złożenie, lub przeładowanie towarów przekazanych, albo zmienienie kierunku, lub przeznaczenie onychże; tudzież w razie wydarzeń przypadkowych, czynności urzędowéj w urzędzie pośrodkowym wymagających.

§. 10.

Jeżeli w urzędzie pośrodkowym miejsce ma złożenie towarów w składzie urzędowym, albo zmienienie przeznaczenia, albo przedzielenie posełki, wówczas urząd ten postępować winien wedle przepisów, niżéj wskazanych (§. 11.). Oprócz tych przypadków stwierdzi urząd pośredni wykonanie czynności urzędowéj na trzeciéj stronicy listu konwojowego przy dołączeniu podpisu wraz z pieczęcią urzędową.

§. 11.

Jeżeliby towary przekazane zaraz po nadejściu do urzędu załatwiającego, lub po nastąpioném przyjęciu do składu urzędowego całkiem lub częściowo ocleniu wchodowemu były poddane, lub do innego urzędu przekazane, wówczas podane być winny każdego razu nowe, do karty konwojowéj i dotyczącéj deklaracyi piérwotnéj odnoszące się deklaracye w równobrzmiącym egzemplarzu podwójnym wedle wzoru wyż wymienionego (§. 2.). Te winien urząd załatwiający, co się tycze zgodności ich podań z treścią dokumentów przekazowczych, albo, jeżeli dokumenta przekazowcze nie znajdują się w ręku urzędu załatwiającego, z treścią księgi magazynowéj (rejestru składowego) dokładnie rozpoznać, na karcie tytułowéj za zgodne potwierdzić, i uwagami zaopatrzyć ściągającemi się do wewnętrznego przetrząśnienia, jeżeli takowe już piérwéj miejsce miało, poczém nowe deklaracye za podstawę służyć będą do dalszych czynności urzędowych.

§. 12.

Od zarządzenia przystawienia towarów do urzędu celnego dla oclenia wchodowego wyjętemi są, oprócz przedmiotów w §fie 172. ustawy o cłach i

§. 9.

Bei Waaren, welche mit Begleitschein abgefertiget wurden, findet außer der Handhabung der für den Waaren-Transport im Grenzbezirke und im inneren Zollgebiete bestehenden allgemeinen Kontrol-Vorschriften eine besondere ämtliche Beaufsichtigung, und namentlich die Stellung derselben zu Zwischenämtern in der Regel nicht Statt.

Die Sendung wird unmittelbar an jenes Amt angewiesen, zu welchem dieselbe zur Vollziehung einer bestimmten Amtshandlung überbracht werden muß.

Eine Ausnahme hievon tritt ein, wenn vor Erreichung dieses Amtes (des Erledigungsamtes) eine Ablegung oder Umladung, eine Aenderung in der Richtung oder Bestimmung der angewiesenen Waaren vorgenommen werden soll, dann bei zufälligen Ereignissen, welche die Amtshandlung eines Zwischenamtes bedingen.

§. 10.

Findet bei dem Zwischenamte die Hinterlegung der Waaren in die ämtliche Niederlage, oder eine Aenderung der Bestimmung, oder eine Theilung der Sendung Statt so ist sich bei demselben nach den weiter unten (§ 11) vorgezeichneten Bestimmungen zu benehmen Außer diesen Fällen bestätiget das Zwischenamt die gepflogene Amtshandlung auf der dritten Seite des Begleitscheines unter Beifügung der Fertigung und des Amtssiegels.

§. 11.

Sollen angewiesene Waaren sogleich nach deren Eintreffen bei dem Erledigungsamte oder nach erfolgter Aufnahme in die ämtliche Niederlage ganz oder theilweise der Einfuhrverzollung unterzogen, oder weiter an ein anderes Amt angewiesen werden, so sind zu diesem Behufe jedesmal neue, sich auf den Begleitschein und die dazu gehörige Stamm-Erklärung beziehende Erklärungen in zweifacher gleichlautender Ausfertigung nach dem oben (§. 2) erwähnten Muster zu überreichen. Dieselben sind von dem Erledigungsamte in Absicht auf die Uebereinstimmung ihrer Angaben mit dem Inhalte der Anweisurkunden, oder, sofern diese letzteren Urkunden eben nicht in den Händen des Erledigungsamtes sich befinden, mit dem Inhalte des Magazinsbuches (Niederlage-Registers) genau zu prüfen, auf dem Titelblatte als übereinstimmend zu bescheinigen, und mit denjenigen Bemerkungen zu versehen, welche sich auf die etwa bereits früher stattgefundene innere Untersuchung beziehen, wornach die neuen Erklärungen zur Grundlage der weiteren Amtshandlung zu dienen haben.

§. 12.

Von der Anordnung der Stellung zu einem Zollamte für die Einfuhrverzollung sind außer den im §. 172 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung bezeichneten

monopoliach rządowych wymienionych, pod warunkami tamże właśnie przepisanemi, także i te przedmioty, które w skutek postanowień, powyżéj (§. 7.) wyszczególnionych, nie były poddane opieczętowaniu urzędowemu.

§. 13.

Taryfa celna oznacza urzędy celne, przez które towary przechodowe wychodzić mogą.

§. 14.

Co do pozwolonego wywozu towarów przechodowych, o czém nadmienia §. 177. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, wyszczególni urząd na karcie konwojowéj godzinę, do któréj towar linię celną opuścić musi. Przewodnik towarów ustnie o tém ma być zawiadomiony. W razie udzielenia takiego pozwolenia, wystąpienie towaru odbyć się ma w sposób, w §fie 178. ustawy o cłach i monopoliach rządowych przepisany.

§. 15.

Rozwiązanie każdego listu konwojowego odbywać się ma w ten sposób, iż potwierdzoném będzie na czwartéj stronicy jego

1. nadesłanie czyli oddanie jego,

2. wciągnienie jego w księgę;

3. wypadłość urzędowego przetrząśnienia celnego w téj objętości, w jakiéj takowe miejsce ma, co się tyczy

a) opieczętowania i stanu zewnętrznego schowków,

b) ilości i gatunku towarów;

4. dalsze postępowanie odbyte, jakoto:

a) nastąpione oclenie wchodowe, lub bezpłatne postępowanie, albo

b) nastąpione dalsze przekazanie, albo

c) przyjęcie towaru do składu urzędowego, i wciągnienie onegoż do księgi magazynowéj, lub nareszcie

d) przy towarach występujących, rzeczywiste wystąpienie.

Jeżeli przy złożeniu towaru do składu urzędowego danėm było nowe zabezpieczenie co się tyczy obowiązków, na deklarującym ciążących, wówczas okoliczność ta wyraźnie będzie wymienioną w potwierdzeniu, powyżéj pod 4. *c)* wskazaném.

Karta konwojowa, w powyższy sposób rozwiązana, odesłaną będzie nazad wraz z deklaracyą towarów do niéj przystemplowaną, do urzędu, przez który wydaną została.

Gegeuständen und unter den daselbst vorgeschriebenen Bedingungen, auch jene Gegenstände ausgenommen, welche zu Folge der oben (§. 7) enthaltenen Bestimmungen nicht nnter ämtlichen Verschluß gelegt wurden.

§. 13.

Ueber welche Zollämter Durchzugswaaren austreten dürfen, bestimmt der Zolltarif.

§. 14.

Die im §. 177 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung erwähnte Gestattung zur Ausfuhr der Durchzugswaaren bemerkt das Amt unter Ansetzung der Stunde bis zu welcher die Waare die Zoll-Linie überschritten haben muß, auf dem Begleitscheine. Der Waarenführer wird von derselben mündlich verständiget. Nachdem diese Gestattung ertheilt wurde, hat der Austritt der Waare in der im §. 178 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung vorgeschriebenen Weise zu geschehen.

§. 15.

Die Erledigung jedes Begleitscheines erfolgt in der Art, daß

1. das Einlangen oder die Abgabe desselben,

2. dessen Verbuchung,

3. das Ergebniß der zollämtlichen Untersuchung in dem Umfange, in welchem dieselbe statfindet, in Bezug auf

a) Verschluß und den äußeren Zustand der Behältnisse,

b) Menge und Gattung der Waaren,

4. das weitere gepflogene Verfahren, nämlich:

a) die geschehene Einfuhrverzollung oder zollfreie Behandlung, oder

b) die geschehene weitere Anweisung, oder

c) die Uebernahme der Waare in die ämtliche Niederlage und deren Eintragung in das Magazinsbuch, oder endlich

d) bei austretenden Waaren der wirklich erfolgte Austritt auf der vierten Seite des Begleitscheines bestätiget wird.

Wurde bei der Hinterlegung der Waare in die ämtliche Niederlage für die dem Aussteller der Erklärung obliegenden Verbindlichkeiten eine neue Sicherstellung geleistet, so wird dieser Umstand in der oben unter 4. c) erwähnten Bestätigung ausdrücklich angegeben.

Der in der vorbezeichneten Weise erledigte Begleitschein wird mit der ihm angestempelten Waarenerklärung an das Amt, von welchem derselbe ausgefertigt wurde, zurückgesendet.

§. 16.

Jeżeli karta konwojowa spaźnia się dłużéj, niż dni trzydzieści nad termin, przeznaczony do nadejścia przesełki towarów w urzędzie załatwiającym, bez zawiadomienia urzędu przekazującego ze strony urzędu pośredniego o zachodzącym przedłużeniu terminu powyższego, wówczas deklarujący, lub w odpowiedzialności zostający wezwanym być ma, ażeby wykazał rzeczywiście nastąpione odstawienie przesełki w urzędzie odstawiającym poświadczeniem złożenia karty konwojowéj.

§. 17.

Przewodnik towarów żądać może potwierdzenia urzędowego, że karta konwojowa została zwróconą lub rozwiązaną, co nazywać się będzie „poświadczeniem zwrócenia/rozwiązania karty konwojowéj" i wydaném być ma wedle wzoru (8.), w dodatku zamieszczonego.

Poświadczenie to służyć będzie deklarującemu lub odpowiedzialność na sobie mającemu, na przypadek, że karta konwojowa w czasie przeznaczonym nie była zwróconą do urzędu wystawiającego, do wykazania się w tym urzędzie, iż towar do urzędu załatwiającego rzeczywiście odstawionym został, a przeto, iż z deklaracyi dotyczącéj żadna jeszcze pretensya nie ma miejsca do niego, lecz oczekiwać należy późniejszego powrotu karty konwojowéj.

§. 18.

Co się tyczy powyższego poświadczenia, zachować należy następujące postanowienia:

1. Dopóki urząd załatwiający nie przekonał się o niewątpliwym zewnętrznym stanie towarów, przekazanych pod opieczętowaniem urzędowém, rownie jak o tożsamości przedmiotów, przekazanych bez urzędowego opieczętowania, powyższe poświadczenie w ogólności wydaném nie będzie.

2. Jeżeli w powyższym względzie nie zachodzi żadna wątpliwość, lub przynajmniéj takowa usuniętą została, wówczas przewodnik towarów zapytanym być ma, czy żąda wystawienia rzeczonego poświadczenia dopiéro po nastąpioném rozwiązaniu karty konwojowéj, czy wprzód już.

3. Jeżeli przewodnik towarów przyczekać zechce na rozwiązanie karty konwojowéj, naówczas rozróżnić wypada, czy

a) towar poddanym został ocleniu wchodowemu, lub na podstawie nowéj podanéj deklaracyi, a więc i za daném nowém zabezpieczeniem daléj jest przekazanym, lub też przy nowém zabezpieczeniu obowiązków, na deklarującym ciążących, w urzędowym składzie jest złożonym, albo nareszcie,

§. 16.

Bleibt ein Begleitschein dreißig Tage über die zum Eintreffen der Waarensendung bei dem Erledigungsamte vorgezeichnete Frist aus, ohne daß dem anweisenden Amte von Seite eines Zwischenamtes über die etwa erfolgte Verlängerung der obigen Frist die Verständigung zukam, so wird der Aussteller der Erklärung oder derjenige, welcher die Haftung übernommen hat, aufgefordert, die erfolgte Stellung der Sendung zu dem Erledigungsamte durch Vorzeigung der Bestätigung über die Abgabe des Begleitscheines nachzuweisen.

§. 17.

Der Waarenführer kann über die Abgabe oder auch über die Erledigung des Begleitscheines eine ämtliche Bestätigung verlangen, weche „Bescheinigung über die Abgabe/Erledigung der Begleitscheine" genannt, und nach dem im Anhange beigefügten Muster (8) ausgefertiget wird.

Dieselbe dient dem Aussteller der Waarenerklärung oder demjenigen, der für ihn die Haftung übernommen hat, für den Fall, wenn der erledigte Begleitschein zur festgesetzten Zeit an das Ausfertigungsamt nicht zurückgelangt seyn sollte, zur Ausweisung bei dem letzteren, daß die Waare zu dem Erledigungsamte richtig gestellt worden, und daher ein Anspruch aus der betreffenden Erklärung an ihn vorerst nicht zu machen, sondern das Zurücklangen des Begleitscheines noch fernerhin zu erwarten sei.

§. 18.

In Bezug auf die Ertheilung der obigen Bescheinigung sind folgende Bestimmungen zu beobachten:

1. So lange sich das Erledigungsamt nicht von dem unbedenklichen äußeren Zustande der unter ämtlichen Verschlusse angewiesenen Waaren, und bei nicht unter ämtlichen Verschlusse angewiesenen Gegenständen von der Identität der letzteren überzeugt hat, darf die obige Bescheinigung überhaupt nicht ertheilt werden.

2. Wenn sich in obigen Beziehungen kein Anstand ergeben hat, oder die allfälligen Anstände behoben wurden, so ist der Waarenführer zu befragen, ob er die Ausfertigung der erwähnten Bescheinigung erst nach erfolgter Erledigung des Begleitscheines, oder schon vorher begehre.

3. Erklärt der Waarenführer, die Erledigung des Begleitscheines abwarten zu wollen, so kommt es weiter darauf an, ob

a) die Waare der Einfuhrverzollung unterzogen, oder auf Grund der überreichten neuen Erklärung, daher auch gegen geleistete neue Sicherstellung weiter angewiesen, oder unter Leistung einer neuen Sicherstellung für die dem Aussteller der Erklärung obliegenden Verbindlichkeiten in die ämtliche Niederlage hinter-

jeżeli idzie o towar przechodowy, do wystąpienia za linię celną przekazany, czy wystąpienie już nastąpiło, lub też czy

b) towar bez nowego zabezpieczenia obowiązków, deklarującemu przypadających, złożonym został w składzie urzędowym.

4. W piérwszym razie (3. *a*) oprócz złożenia karty konwojowéj, potwierdzić należy także i sposób nastąpionego rozwiązania, w scisłéj zgodności z dotyczącym wykazem na karcie konwojowéj.

5. W ostatnim razie (3. *b*) oprócz zwrócenia karty konwojowéj potwierdzić należy także nastąpione przyjęcie towaru do składu urzędowego, atoliż z tém wyraźném nadmienieniem: „pod odpowiedzialnością deklarującego“.

6. Jeżeli przewodnik towarów żąda, ażeby mu poświadczenie udzieloném zostało jeszcze przed nastąpioném rozwiązaniem karty konwojowéj, wówczas wydaném mu będzie takowe z dołożeniem: „rozwiązanie karty jeszcze nie nastąpiło“.

7. Jeżeli przeto deklarujący, lub ten, na którym odpowiedzialność ciąży, w razie, że karta konwojowa rozwiązana, spóźniła się nad czas wyznaczony (§. 16.), wykazuje się poświadczeniem nastąpionego oddania/rozwiązania karty konwojowéj, wówczas urząd wystawiający wstrzymać się jeszcze ma z dalszém postępowaniem przeciw jednéj lub drugiéj z osób wymienionych, atoliż nie wyda jeszcze zabezpieczenia, i uczyni doniesienie do władzy przełożonéj. Jeżeliby i tą drogą nie nastąpiło zwrócenie rozwiązanego listu konwojowego, natedy odróżnić należy:

a) czy przedłożone poświadczenie wydaném zostało w sposobie pod 4., lub téż

b) w sposobie pod 5., lub 6. wskazanym.

W piérwszym razie upaść może zupełnie pretensya do deklarującego i odpowiedzialność na się przyjmującego, a władza powiatowa zarządzić może zwrócenie zabezpieczenia, danego w gotowiźnie lub zapisach długu, przekonawszy się wprzód o tém, że złożona w gotówce kaucya nie została jeszcze zwróconą do urzędu załatwiającego; gdyż przeciwnie w drugim razie władza finansowa krajowa orzéc winna, czy i jak dalece deklarujący i odpowiedzialny wolni są od pretensyi, tudzież czy, i o ile dane zabezpieczenie rozwiązane być ma.

§. 19.

Jeżeli towar przekazany pod odpowiedzialnością deklarującego wzięty do składu urzędowego, który przy przekazaniu zabezpieczony został gotówką, lub w zapi-

legt worden, oder endlich, falls es sich um eine zum Austritte über die Zoll-Linie angewiesene Durchfuhrwaare handelt, der Austritt bereits erfolgt ist, oder ob

b) die Waare ohne Leistung einer neuen Sicherstellung für die dem Aussteller der Erklärung obliegenden Verbindlichkeiten in die ämtliche Niederlage hinterlegt wurde.

4. Im ersteren Falle (3. a) ist nebst der Abgabe des Begleitscheines, auch die Art und Weise der erfolgten Erledigung, in genauer Uebereinstimmung mit der dießfälligen Nachweisung auf dem Begleitscheine, zu bestätigen.

5. Im letzeren Falle (3. b) ist zwar nebst der Abgabe des Begleitscheines, auch die erfolgte Uebernahme der Waare in die ämtliche Niederlage, jedoch mit der ausdrücklichen Bemerkung: „unter Haftung des Ausstellers der Erklärung“ zu bestätigen.

6. Verlangt der Waarenführer, daß ihm die Bescheinigung noch vor erfolgter Erledigung des Begleitscheines ertheilt werde, so ist ihm dieselbe mit dem Beisatze: „die Erledigung ist noch nicht erfolgt“ auszufertigen.

7. Weiset sich hiernach der Aussteller der Erklärung oder derjenige, welcher für ihn die Haftung übernommen hat, in dem Falle, als der erledigte Begleitschein über die festgesetzte Zeit ausgeblieben ist (§. 16), mit einer Bescheinigung über die erfolgte $\frac{\text{Abgabe}}{\text{Erledigung}}$ des Begleitscheines aus, so hat das Ausfertigungsamt vorerst von der Einleitung einer weiteren Verhandlung gegen die eine oder die andere der genannten Personen abzugehen, die geleistete Sicherstellung aber noch nicht aufzugeben, und die Anzeige an die vorgesetzte Behörde zu erstatten. Sollte auch in diesem Wege die Zurückkunft des erledigten Begleitscheines nicht bewirkt werden, so ist zu unterscheiden:

a) ob die beigebrachte Bescheinigung in der unter 4, oder

b) in der unter 5 oder 6 erwähnten Art ausgefertiget wurde.

Im ersten Falle kann der Anspruch an den Aussteller der Erklärung und denjenigen, der die Haftung für ihn übernommen hat, gänzlich aufgegeben, und von der Bezirksbehörde die Zurückerstattung der in Barem oder in Staatsschuldverschreibungen geleisteten Sicherstellung nach vorläufiger Ueberzeugung, daß die in Barem erlegte Sicherstellung nicht etwa bereits bei dem Erledigungsamte zurückerstattet wurde, verfügt werden; wogegen im zweiten Falle von der Finanz-Landesbehörde zu entscheiden ist, ob und in wieferne der Aussteller der Erklärung und der Haftende außer Anspruch zu lassen, und die geleistete Sicherstellung aufzulösen sei.

§. 19.

Wurde eine unter der Haftung des Ausstellers der Erklärung in die ämtliche Niederlage übernommene angewiesene Waare, für welche bei der Anweisung die Sicher-

sach długu, dopiéro po nastąpionym zwrocie karty konwojowéj podciągniętym został pod oclenie wchodowe lub dalsze przekazanie, albo, jeżeli idzie o wystąpienie towaru przechodowego, pod czynności postępowania wchodowego, a zarazem zabezpieczenie, w gotówce dane, nie było zwrócone do urzędu załatwiającego, wówczas urząd ten, jednocześnie z zupełném rozwiązaniem karty konwojowéj, zawiadomić ma o tém urząd wystawiający drogą not urzędowych, który w skutek tego zarządzić winien zwrócenie zabezpieczenia do rąk deklarującego.

W powyższym przypadku udzielić się ma temu, który spowodował zupełne rozwiązanie karty konwojowéj, lub piérwotnemu deklarującemu, na żądanie jego, poświadczenie nastąpionego rozwiązania w tym celu, ażeby za pomocą tegoż wyjednać sobie mógł zwrócenie danego zabezpieczenia w razie potrzeby przez władzę powiatową, nad urzędem wystawiającym przełożoną.

§ 20.

b) Przekazanie towarów zagranicznych oclonych, lub krajowych, podlegających odstawie do urzędu celnego, końcem wyprowadzenia ich za granicę.

Postępowanie, o którém mowa w §. 181. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, stosuje się do téj okoliczności:

1. czy strona obowiązaną jest, wykazać wyjście towaru, lub
2. nie jest do tego obowiązaną.

Cło wychodowe opłacone być winno w tym urzędzie, do którego towar odstawionym będzie do przedsięwzięcia postępowania urzędowego celnego. Tylko gdy towar należy do rzędu tych, których wystąpienie wykazaném być musi, wolno opłacić cło wchodowe zamiast w urzędzie, wewnątrz kraju będącym, który przedsiębierze postępowanie celne wychodowe, dopiéro w tym urzędzie granicznym, przez który towar wychodzi.

§. 21.

Jeżeli idzie o towary, których wystąpienie strona wykazać ma przed władzą dochodową, wówczas postąpić należy w przekazaniu onychże podług rozporządzeń, istniejących dla przekazania towarów zagranicznych nie oclonych, a mianowicie dla wystąpienia towarów przechodowych.

Urząd, w którym towar do wystąpienia zadeklarowanym jest, wystawia kartę konwojową do wywiezienia.

Urząd, przez który towar wychodzi, udzieli stronie na żądanie kwit cłowy na wypłacone cło wychodowe, nadmieni o pozwoleniu do wystąpienia towaru

stellung in Barem oder in Staatsschuldverschreibungen geleistet wurde, erst nach erfolgter Zurücksendung des Begleitscheines der Einfuhrverzollung oder der weiteren Anweisung, oder, soferne es sich um den Austritt einer Durchfuhrwaare handelt, der Austrittsbehandlung unterzogen, und wurde die in Barem geleistete Sicherstellung nicht bei dem Erledigungsamte zurückerstattet, so hat das Erledigungsamt gleichzeitig mit der erfolgten vollständigen Erledigung des Begleitscheines hiervon das Ausfertigungsamt im Wege des ämtlichen Schriftenwechsels in die Kenntniß zu setzen, welches letztere hiernach die Zurückerstattung der Sicherstellung an den Aussteller der Erklärung zu verfügen hat.

In dem obigen Falle ist demjenigen, welcher die vollständige Erledigung des Begleitscheines veranlaßt hat, oder dem Aussteller der ursprünglichen Erklärung über dessen Ansuchen die Bescheinigung der stattgefundenen Erledigung zu dem Ende zu ertheilen, um mittelst derselben die Zurückerstattung der geleisteten Sicherstellung erforderlichen Falles im Wege der dem Ausfertigungsamte vorgesetzten Bezirksbehörde zu erwirken.

§. 20.

b) Anweisung ausländischer verzollter oder inländischer Waaren, welche der Stellung zu einem Zollamte unterliegen, zum Behufe der Ausfuhr in das Ausland.

Das im § 181 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung erwähnte Verfahren richtet sich nach dem Umstande:

1. ob die Partei verpflichtet ist den Austritt der Waare zu erweisen, oder
2. ob dieses nicht der Fall ist.

Der Ausfuhrzoll ist bei jenem Amte zu entrichten, zu welchem die Waare zur Vornahme des zollämtlichen Verfahrens für die Ausfuhr gestellt wird. Nur wenn die Waare in die Reihe derjenigen gehört, deren Austritt erwiesen werden muß, ist gestattet, den Ausfuhrzoll anstatt bei dem Innerlandesamte, welches das zollämtliche Verfahren für die Ausfuhr vornimmt, erst bei dem Grenzzollamte, über welches die Waare austritt, zu entrichten.

§. 21.

Handelt es sich um Waaren, deren Austritt die Partei der Gefällsbehörde zu erweisen verpflichtet ist, so ist sich bei der Anweisung derselben nach den für die Anweisung ausländischer unverzollter Waaren, und insbesondere nach den für den Austritt der Durchfuhrgüter bestehenden Anordnungen zu benehmen.

Das Amt, bei welchem die Waare zur Ausfuhr erklärt wird, fertiget hierüber einen Begleitschein für die Ausfuhr aus.

Das Amt, über welches die Waare austritt, ertheilt auf Verlangen der Partei über den entrichteten Ausfuhrzoll eine Zollquittung, bemerkt die Gestattung zur Aus-

przez linię celną na karcie konwojowéj z wyrażeniem godziny, do któréj nastąpić musi wystąpienie, dopilnuje rzeczywistego wystąpienia, i przeszle unikat rozwiązany karty konwojowéj, jakoteż deklaracyi przystemplowanéj do zamiany na duplikat temu urzędowi, przez który karta konwojowa wydaną została.

Jeżeli idzie o towary, wywiezione z zastrzeżeniem prawa do zwrócenia opłaconych należytości, wydaném będzie przewodnikowi towarów pokwitowanie na rozwiązanie karty konwojowéj, nastąpione przez wyjście towarów, z przestrzeganiem tych szczególnych ostrożności, które przepisane zostały w takim razie dla potwierdzenia wyjścia, a pokwitowanie to służyć ma deklarującemu do wykazania rzeczonego prawa, przed władzą dochodową właściwą. Oprócz przypadku tego pokwitowanie na oddanie, lub rozwiązanie karty konwojowéj wydaném będzie tylko na żądanie przewodnika towarów.

§. 22.

Jeżeli towary zadeklarowane zostały do wywozu, których wystąpienie przez linię celną nie koniecznie wykazaném być musi, wówczas postępowanie dla wywozu, przepisane w urzędach celnych granicznych, przedsięwziętém być może także i w urzędach wewnętrznych celnych.

Na karcie tytułowéj egzemplarza deklaracyi towarów, opatrzonego potwierdzeniem opłaty cła wychodowego, zamieszczoném będzie przekazanie przesélki do odstawy do urzędu wyjścia, który po przedsięwziętém obejrzeniu wyrazi na karcie deklaracyjnéj czas, w którym przesélka nadeszła do urzędu, stan téjże, równie jak czas, do wyjścia jéj ustanowiony, zwracając następnie kartę deklaracyjną przewodnikowi towarów, by mu służyła do wykazu w dalszym transporcie.

§. 23.

Przepisane w §fie 183. ustawy o cłach i monopoliach rządowych przyłożenie pieczęci urzędowéj miejsce mieć będzie tylko przy towarach, których wyjście strona wykazać obowiązaną jest, tudzież przy towarach kontroli ulegających, o ile takowe nie bywają przesełane w ilości, wyjętéj od kontroli w okręgu granicznym.

§. 24.

c) Przekazanie przedmiotów, w wewnętrznym obrocie linię celną dotykających.

Równie też i w przekazaniu przedmiotów, w wewnętrznym obrocie linię celną dotykających, stosować się należy w powszechności do przepisów, jakie wydane są dla przekazania zagranicznych towarów nie oclonych, a mianowicie do przepisów, zawartych powyżéj w §§fach 6, 8, 9, 10, 15 i 17.

fuhr der Waare über die Zoll-Linie auf dem Begleitscheine unter Ansetzung der Stunde, bis zu welcher der Austritt erfolgt seyn muß, überwacht den wirklichen Austritt, und sendet das erledigte Unikat des Begleitscheines und der angestempelten Erklärung zum Austausche gegen das Duplikat an das Amt, von welchem der Begleitschein ausgefertiget wurde, zurück.

Dem Waarenführer wird, falls es sich um Waaren handelt, welche mit Vorbehalt des Anspruches auf Zurückerstattung entrichteter Gebühren ausgeführt werden, eine Bescheinigung über die durch den Austritt der Waaren erfolgte Erledigung des Begleitscheines, mit Beobachtung der für die dießfällige Austrittsbestätigung vorgeschriebenen besonderen Vorsichten ausgefertiget, welche dem Aussteller der Erklärung zur Nachweisung jenes Anspruches bei der betreffenden Gefällsbehörde zu dienen hat. Außer diesem Falle wird die Bescheinigung über die Abgabe oder Erledigung des Begleitscheines nur auf Ansuchen des Waarenführers ertheilt.

§. 22.

Werden Waaren zur Ausfuhr erklärt, deren Austritt über die Zoll-Linie nicht erwiesen werden muß, so findet auch bei Innerlandesämtern das für die Ausfuhr bei Grenzzollämtern vorgeschriebene Verfahren Statt.

Auf dem Titelblatte des mit der Bestätigung über die geschehene Entrichtung des Ausfuhrzolles versehenen Exemplares der Waarenerklärung wird die Sendung zur Stellung bei dem Austrittsamte angewiesen, welches nach vorgenommener Beschau den Zeitpunkt, in welchem die Sendung bei dem Amte eingetroffen ist, den Befund, und den zum Austritte festgesetzten Zeitraum auf dem Erklärungsscheine bemerkt, und diesen dem Waarenführer zur Ausweisung auf dem weiteren Transporte zurückstellt.

§. 23.

Die im §. 183 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung vorgesehene Anlegung des ämtlichen Verschlußes findet nur bei Waaren, deren Austritt die Partei zu erweisen verpflichtet ist, dann bei kontrolpflichtigen Waaren Statt, soferne die letzteren nicht in einer von der Kontrole im Grenzbezirke ausgenommenen Menge versendet werden.

§. 24.

c) Anweisung der im inneren Verkehre die Zoll-Linie berührenden Gegenstände.

Auch bei der Anweisung der im inneren Verkehre die Zoll-Linie berührenden Gegenstände ist sich im Wesentlichen nach den für die Anweisung ausländischer unverzollter Waaren bestehenden Bestimmungen zu benehmen, und es finden auf dieselbe insbesondere die oben unter den §§. 6, 8, 9, 10, 15 und 17 enthaltenen Anordnungen Anwendung.

§. 25.

3. Opłacenie należytości ubocznych.

Opłata cedułkowego na przyszłość miejsce mieć będzie tylko przy kartach konwojowych dla zagranicznych towarów nie oclonych w kwocie po sześć krajcarów od każdéj karty konwojowéj.

Od kart konwojowych do przewozu towarów, od cła przechodowego uwolnionych, cedułkowe także nie będzie opłacane.

Co się tyczy innych należytości bocznych, dotychczasowe postanowienia pozostaną niezmienne.

§. 26.

4. O składach urzędowych.

Do §fu 236. ustawy o cłach i monopoliach rządowych ustanawia się:

Podzielenie pak lub schowków celem dalszego przesłania onychże za granicę lub do wyłączenia celnego, w tym samym lub różnych kierunkach, nie ma inaczéj miejsca, jak tylko w tych urzędach, które otrzymały do tego osobne pozwolenie od władzy finansowéj krajowéj (w Królestwie Lombardzko-Weneckiém od komisyi internacyonalnego Związku celnego). Pozwolenie to wtedy tylko udzieloném być winno, jeżeli tego wymaga ulżenie rzetelnego obrotu handlowego.

O każdém przepakowaniu lub podzieleniu pak, lub schowków wprzód oznajmienie na pismie uczynić należy, za pomocą oświadczenia, podać się mającego według wzoru (9). w dodatku zamieszczonego, w którém odwołać się winno do pozyci właściwéj w księdze magazynowéj. Na podstawie oświadczenia takowego, którego zgodność z deklaracyą pierwotną, a względnie z kartą konwojową przez urząd będzie rozpoznaną i potwierdzoną, przedsięweźmie urząd najprzód zewnętrzne i wewnętrzne przetrząśnienie tych pakunków i schowków, które mają być przepakowane, lub przedzielone, stosownie do postanowień, dla oclenia wchodowego istniejących.

Przy przepakowaniu i przedzieleniu zawsze oznaczoną będzie dla każdego nowego pakunku i dla każdego nowego schowku tak waga sporko, jako też ilość towaru, przy ocleniu za podstawę służyć mająca, wedle pomiarów taryfy celnéj, dla wprowadzenia towarów miejsce mających, tudzież z zachowaniem pierwotnych podstaw do oclenia służących, co urzędownie potwierdzoném być ma nie tylko na deklaracyi (oświadczeniu), podanéj dla przepakowania lub przedzielenia, lecz oraz i na deklaracyi pierwotnéj.

§. 25.

3. Entrichtung der Nebengebühren.

Die Entrichtung eines Zettelgeldes hat künftig nur für die Begleitscheine über ausländische unverzollte Waaren in dem Betrage von sechs Kreuzern für jeden stattzufinden.

Für Begleitscheine zur Durchfuhr von Waaren, welche vom Durchfuhrzolle befreit sind, ist auch kein Zettelgeld zu entrichten.

Bezüglich der übrigen Nebengebühren bleiben die bisher bestehenden Bestimmungen ungeändert.

§. 26.

4. Von den ämtlichen Niederlagen.

Zum §. 236 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung wird bestimmt:

Die Theilung der Päcke oder Behältnisse zum Behufe der weiteren Versendung derselben in das Ausland oder einen Zollausschluß, in derselben oder in verschiedenen Richtungen, findet nur bei den Aemtern Statt, die hierzu von der Finanz-Landesbehörde (im lombardisch-venezianischen Königreiche von der internazionalen Zollvereins-Kommission) die besondere Ermächtigung erhalten. Diese Ermächtigung ist nur in soferne zu ertheilen, als die Erleichterung des redlichen Handelsverkehres es erheischt.

Jede Umpackung oder Theilung der Päcke oder Behältnisse ist zuvor mittelst einer nach dem im Anhange befindlichen Muster (9) zu überreichenden Erklärung, in welcher sich auf die betreffende Post im Magazinsbuche zu berufen ist, schriftlich anzumelden. Im Grunde dieser Erklärung, deren Uebereinstimmung mit der Stamm-Erklärung und beziehungsweise mit dem Begleitscheine von dem Amte zu prüfen und zu bestätigen ist, hat das Amt zunächst die äußere und innere Untersuchung der Päcke und Behältnisse, welche umgepackt oder getheilt werden sollen, nach den für die Einfuhrverzollung geltenden Bestimmungen zu pflegen.

Bei der Umpackung oder Theilung ist stets das Sporkogewicht und die der Verzollung zum Grunde zu legende Menge der Waare nach den für die Waaren-Einfuhr bestehenden Maßstäben des Zolltarifes, dann mit Festhaltung der ursprünglichen Grundlagen zur Verzollung, für jeden neuen Pack oder jedes neue Behältniß zu ermitteln, und sowohl auf der zum Behufe der Umpackung oder Theilung überreichten Erklärung, als auch auf der Stamm-Erklärung ämtlich zu bestätigen.

§. 27.

5. Dopilnowanie obrotu w terytoryum celném w powszechności.

Przepisana w §. 257. ustawy o cłach i monopoliach rządowych dostawa przedmiotów oclonych wchodowych, przeznaczonych do handlu lub innego trybu przemysłowania, do urzędu celnego w miejscu przeznaczenia znajdującego się, ogranicza się do tych towarów, które nałożone są cłem wyższém wchodowém nad pięć złotych reńskich od cetnara cłowego.

§. 28.

Co się tyczy zaszłych w taryfie celnéj zmian, postanawia się, iż przepis, zawarty w §. 262. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, oprócz towarów tkanych i dzianych w ilości większéj nad jeden cetnar wagi wiédeńskiéj (pięćdziesiąt sześć funtów wagi metrycznéj), ważność mieć będzie nadal dla tych tylko towarów, które nałożone są cłem wchodowém, pięćdziesiąt złotych reńskich od cetnara cłowego dochodzącém, lub przechodzącém, jeżeli się oraz znajdują w ilości większéj nad dwadzieścia pięć funtów wagi wiédeńskiéj (czternaście funtów wagi metrycznéj).

§. 29.

Co się tyczy postanowienia §fu 263. ustawy o cłach i monopoliach rządowych pod względem wprowadzania towarów korzennych w miejsca, w których ustanowione są główne urzędy celne klasy piérwszéj lub drugiéj, takowe nie ma już więcéj zastosowania jak tylko do cukru, mąki cukrowéj, syrupu cukrowego i kawy.

W skutek tego więc postanowienia §fu 367., ustępu 1. i 2. ustawy karnéj dochodowéj, znajdują nadal jeszcze zastosowanie już tylko do towarów, tu właśnie pod §§fami 28. i 29. wymienionych.

§. 30.

6. O szczególnych środkach co do dopilnowania obrotu.

Co do wykonania szczególnych środków, do dopilnowania obrotu służących, od chwili działalności ustawy o cłach i monopoliach rządowych wraz z przepisem o wykonaniu téjże ustawy dozwolone zostały częstokrotne ulżenia.

Te objętemi zostają niniejszém wraz z temi ulżeniami obrotowemi i dalszemi, jakie obecnie jeszcze mogą być przypuszczonemi, w następujących postanowieniach:

§. 27.

5. Ueberwachung des Verkehres im Zollgebiete im Allgemeinen.

Die im §. 257 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung vorgeschriebene Stellung der verzollten Eingangsgüter, welche zum Handel oder zu einem anderen Gewerbsbetriebe bestimmt sind, zu dem im Orte der Bestimmung befindlichen Zollamte wird auf jene Waaren beschränkt, welche mit einem höheren Eingangszolle als fünf Gulden vom Zollzentner belegt sind.

§. 28.

Mit Rücksicht auf die eingetretenen Aenderungen des Zolltarifes wird bestimmt, daß die im §. 262 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung enthaltene Anordnung, außer für Webe- und Wirkwaaren in der Menge von mehr als Einem Zentner Wiener Gewichtes (sechs und fünfzig Pfund metrischen Gewichtes), künftig nur für jene Waaren zu gelten habe, welche mit einem, fünfzig Gulden vom Zollzentner erreichenden oder überschreitenden Eingangszolle belegt sind, wenn sie in einer Menge von mehr als fünf und zwanzig Pfund Wiener Gewichtes (vierzehn Pfund metrischen Gewichtes) vorkommen.

§. 29.

Die Bestimmung des §. 263 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung in Bezug auf die Einbringung von Spezereiwaaren in Orte, in denen Hauptzollämter erster oder zweiter Klasse aufgestellt sind, findet nur auf Zucker, Zuckermehl, Zuckersyrup und Kaffeh Anwendung.

Hiernach gelten die Bestimmungen des §. 367, Absatz 1 und 2 des Gefälls-Strafgesetzes künftig nur für die hier oben unter §§. 28 und 29 benannten Waaren.

§. 30.

6. Von den besonderen Maßregeln zur Ueberwachung des Verkehres.

In Bezug auf die Handhabung der besonderen Maßregeln zur Ueberwachung des Verkehres wurden seit der Wirksamkeit der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung und der Vorschrift über die Vollziehung dieses Gesetzes bereits mehrfache Erleichterungen zugestanden.

Dieselben werden mit jenen Erleichterungen des Verkehres, welche gegenwärtig noch weiters als zulässig erkannt werden, in nachstehende Bestimmungen zusammengefaßt.

§. 31.

1. O środkach dopilnowania obrotu w okręgu granicznym.

Oprócz przedmiotów w §. 336. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, tudzież w §. 143. przepisu o wykonaniu téjże wymienionych, wyjętemi zostają od zakazu transportu porą nocną w okręgu granicznym, wszystkie te jeszcze przedmioty, które w przywozie i wywozie bezwarunkowo od cła wolne są, tudzież przedmioty następujące, jeżeli wiezione będą w stanie otwartym, niepakownym, są pochodzenia krajowego, i przytém nie ukazuje się potrzeba dla pojedynczych okolic ograniczenia rzeczonego transportu porą nocną, celem zapobieżenia przemytnictwu, jakoto: chléb ordynaryjny, masło, smalec, łój, tłustość gęsia i świńska, świéże ryby, żaby i raki, len, konopie, pakuły, świéże mięso, daléj dziczyzna, ptastwo, jarzyna, tak w stanie świéżym, jakoteż przyrządzonym, zboże, owoce strączkowe, orzechy, świéże owoce i jadalne grzyby, rogi, racice, kości i nóżki owcze, smoła, maź, sadło i smarowidło do wozów.

§. 32.

Można odstąpić od przepisanéj w §. 338. ustawy o cłach i monopoliach rządowych odstawy towarów kontroli ulegających do urzędu, znajdującego się w miejscu posełki, albo względnie do tego urzędu, któremu miejsce to przekazaném jest do czynności urzędowych co do kontroli towarów, równie też zaniechać można przyłożenia pieczęci urzędowéj, o ile nie zachodzi żadne podejrzenie nadużycia dokumentu pokrywającego, o którego wystawienie rzecz idzie, a to jeżeli

a) przesełka odbywa się w tym samym okręgu dozorowania (§. 176. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych), albo

b) w takich ilościach, któreby wyjętemi były od kontroli w okręgu granicznym, gdyby nie należały do trybu przemysłowego.

Dosyć jest w takich przypadkach prosić o pozwolenie transportu z przedłożeniem przepisanego wykazu w urzędzie wspomnionym, przy zadosyć uczynieniu oraz postanowieniom co do dostawy towaru do tego organu kontrolnego, do którego towar będzie przekazanym.

Jeżeli towar bez opieczętowania przesłanym będzie, wówczas urząd okoliczność tę wyraźnie wymienić winien w dokumencie pokrywającym.

Równie też i samo upraszanie o pozwolenie urzędu celnego do transportu towarów kontroli ulegających w okręgu granicznym zaniechaném być może, jeżeli takowe w trybie wewnętrznego obrotu fabrycznego opatrzone w skutek

§. 31.

1. Von den Maßregeln zur Ueberwachung des Verkehres im Grenzbezirke.

Außer den im §. 336 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung und im §. 143 der Vorschrift über die Vollziehung derselben aufgeführten Gegenständen, werden von dem Verbote des Transportes bei Nacht im Grenzbezirke noch alle Gegenstände, welche in der Ein- und Ausfuhr unbedingt zollfrei sind, dann folgende Waaren ausgenommen, wenn sie in offenem, unverpacktem Zustande geführt werden, inländischen Ursprunges sind, und wenn nicht für einzelne Gegenden zur Verhinderung des Schleichhandels eine Beschränkung dieses Transportes bei Nacht sich als nöthig erweiset: Brot gemeines, Butter, Schmalz, Unschlitt, Gänse- und Schweinefett, Fische frische, Frösche und Krebse, Flachs, Hanf, Werg, Fleisch frisches, dann Wildpret, Geflügel, Gemüse frisch und unzubereitet, Getreide, Hülsenfrüchte, Nüsse, Obst frisches und Schwämme eßbare, Hörner, Klauen, Knochen und Schaffüsse, Pech, Theer, Schmeer und Wagenschmiere.

§. 32.

Die im §. 338 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung angeordnete Stellung kontrolpflichtiger Waaren zu dem Amte im Orte der Absendung oder beziehungsweise zu jenem Amte, welchem dieser Ort für die Amtshandlungen der Waaren-Kontrole zugewiesen ist, sowie die Anlegung des ämtlichen Verschlusses kann, in soferne kein Verdacht eines Mißbrauches der Deckungs-Urkunde, um deren Ausstellung es sich handelt, obwaltet, unterbleiben, wenn

a) die Sendung innerhalb desselben Ueberwachungsbezirkes (§. 176 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung), oder

b) in Mengen erfolgt, die, wenn sie nicht zum Gewerbsbetriebe bestimmt wären, von der für den Grenzbezirk vorgeschriebenen Kontrole ausgenommen seyn würden.

Es genügt in diesen Fällen, wenn die Gestattung zum Transporte unter Vorlegung der vorgeschriebenen Nachweisung bei dem erwähnten Amte nachgesucht, und den Bestimmungen über die Stellung der Waare zu dem Kontrols-Organe, an welches dieselbe angewiesen wird, Genüge geleistet wird.

Wird die Waare ohne Verschluß versendet, so hat das Amt diesen Umstand in der Deckungs-Urkunde ausdrücklich zu bemerken.

Auch das Ansuchen um die zollämtliche Gestattung des Transportes kontrolpflichtiger Waaren im Grenzbezirke, kann unterbleiben, wenn dieselben in der Bewegung des inneren Fabriksverkehres mit den zu Folge des §. 104 der Vorschrift über

§fu 104. przepisu wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych dozwolonemi książkami co do wewnętrznego obrotu fabrycznego, przesełane bywają z jednego miejsca, w którém się nie znajduje urząd do czynności urzędowych, co do kontroli towarów upoważniony, do miejsca, położonego w obrębach tego samego okręgu dozorowania.

Jeżeli droga w książce wskazana prowadzi przez miejsce urzędem kontrolnym zaopatrzone, wówczas towar do tego urzędu odstawionym być ma.

§. 33.

Dokumenta, które przedłożone być muszą przy wykazaniu przesełki towarów kontroli ulegających w okręgu granicznym, w skutek §fu 338. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, tudzież któremi pokryte być muszą zasoby przedmiotów kontroli ulegających, w skutek §. 344. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, składać się będą co się tyczy przedmiotów, w §. 150. ustęp 1. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych, wymienionych, ze względem na postanowienia, w powyższych §§. 1., 4. i 11., tudzież w następnym §. 34. zawarte:

a) z kart deklaracyjnych lub kwitów cłowych, jeżeli towar pobiéranym był z zagranicy lub z wyłączenia celnego;

b) z kart kontrolnych, tak w wyżpomienionym co dopiéro razie, jako i w innych razach.

§. 34.

Przepisane w §. 339. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, tudzież w §. 152. przepisu o wykonaniu rzeczonéj właśnie ustawy, urzędowe poświadczenia będą na przyszłość przez „karty kontrolne" udzielane, bez różnicy, czy idzie o towar zagraniczny nieoclony, czy o towar krajowy.

To urzędowe wystawienie zastępuje miejsce tych dokumentów, które dotychczas oznaczanemi były nazwą biletów zastępczych, kart przesełki lub nabycia.

Postanowienia §§fów 159. i 163. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych, pod względem praw urzędów do wystawiania wymienionych tamże dokumentów pokrycia dla towarów, w tychże właśnie paragrafach wyszczególnionych, mają na przyszłość zastosowanie do wystawiania kart kontrolnych dla tych samych towarów.

§. 35.

Co się tyczy przypadków, w których towary, kontroli ulegające pod urzędowém opieczętowaniem przesełane, do urzędu pośredniego ustawione być muszą,

die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung gestatteten Büchern über den inneren Fabriksverkehr versehen, aus einem Orte, in welchem sich ein zu den Amtshandlungen der Waaren-Kontrole ermächtigtes Amt nicht befindet, an einen innerhalb desselben Ueberwachungs-Bezirkes gelegenen Ort versendet werden.

Führt der auf dem Buche vorgezeichnete Weg über einen mit einem Kontrolsamte versehenen Ort, so ist die Waare bei diesem Amte zu stellen.

§. 33.

Die Urkunden, die zum Behufe der bei der Versendung kontrolpflichtiger Waaren im Grenzbezirke zu Folge des §. 338 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung zu leistenden Ausweisung beigebracht werden müssen, dann mit denen die Vorräthe kontrolpflichtiger Gegenstände nach dem §. 344 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung gedeckt seyn sollen, werden mit Rücksicht auf die oben in den §§. 1, 4 und 11, dann auf die in dem nachfolgenden §. 34 enthaltenen Bestimmungen für die im §. 150, Absatz 1 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung bezeichneten Gegenstände bestehen:

a) in Erklärungsscheinen oder Zollquittungen, wenn die Waare aus dem Auslande oder einem Zollausschlusse bezogen worden ist;

b) in Kontrolscheinen, sowohl in dem eben erwähnten Falle, als auch in anderen Fällen.

§. 34.

Die im §. 339 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung und im §. 152 der Vorschrift über die Vollziehung dieses Gesetzes vorgesehenen ämtlichen Bestätigungen werden künftig ohne Unterschied, ob es sich um eine ausländische verzollte, oder um eine inländische Waare handelt, mittelst „Kontrolschein" ertheilt.

Diese ämtliche Ausfertigung tritt an die Stelle derjenigen Urkunden, welche bisher mit den Benennungen: „Ersatzbollete, Versendungs- oder Bezugskarte" bezeichnet wurden.

Die Bestimmungen der §§. 159 und 163 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung rücksichtlich der Befugnisse der Aemter zur Ausstellung der daselbst bezeichneten Deckungs-Urkunden für die in eben diesen Paragraphen benannten kontrolpflichtigen Waaren finden künftig für die Ausstellung von Kontrolscheinen über diese Waaren Anwendung.

§. 35.

In Absicht auf die Fälle, in denen kontrolpflichtige, unter ämtlichem Verschlusse versendete Waaren zu einem Zwischenamte gestellt werden müssen, findet die oben unter

znajduje zastosowanie postanowienie, dane powyżéj w §. 9. dla przekazania towarów zagranicznych nieoclonych.

§. 36.

Pozwolenia, a względnie potwierdzenia, o których mowa w §§. 144., 146. i 147. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych, tudzież w §. 345. téjże ostatniéj, na przyszłość udzielane będą przez „karty legitymacyjne“.

§. 37.

Od obowiązku, wyrzeczonego w §. 349. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, w skutek którego towary, nie ulegające kontroli, a stanowiące materyę, produkt lub w powszechności przedmiot zatrudnienia przemysłowca, przed złożeniem ich w miejscu przeznaczenia, jeżeli się tamże znajduje upoważniony do czynności urzędowych kontrolnych urząd dochodowy lub oddział straży finansowéj, do tego urzędu lub oddziału stawiane być winny, wolnemi zostają wszelkie towary:

a) nie należące do rzędu towarów tkanych lub dzianych, lub takich, które nałożone są cłem wchodowém, pięćdziesiąt złotych reńskich od cetnara cłowego dochodzącém, lub przenoszącém, albo też

b) przesełane z jednego miejsca na drugie w obrębach tego samego okręgu dozorczego. Przy takich towarach dostateczném jest, przedłożyć w ciągu godzin dwudziestu cztérech, licząc od chwili złożenia, dokument konwojowy urzędowi lub oddziałowi straży finansowéj.

§. 38.

2. O szczególnych środkach dopilnowania obrotu w wewnętrznem terytoryum celném.

Podane powyżéj postanowienia §§. 33. inclusive 35. stosują się, ze względem na rozporządzenie §fu 366. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, tudzież §fu 165. przepisu o wykonaniu téjże, także i do towarów w wewnętrznem terytoryum celném pod zaostrzoną kontrolą poddanych.

§. 39.

Co się tyczy towarów wszelkiego rodzaju, pod pojedynczą tylko kontrolę wziętych, nie mają żadnego już więcéj zastosowania do przesełek w obrębach wewnętrznego terytoryum celnego, postanowienia §§. 370. aż do 380. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, tudzież, o ile takowe wedle gatunku ich i ilości nie należą do towarów, powyżéj §fem 28. objętych, także i postanowienia §fu 168. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych.

§. 9 für die Anweisung ausländischer unverzollter Waaren gegebene Bestimmung Anwendung.

§. 36.

Die in den §§. 144, 146 und 157 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung, dann im §. 345 der letzteren erwähnten Bewilligungen und beziehungsweise Bestätigungen, werden künftig mittelst „Legitimazionsscheines" ertheilt.

§. 37.

Von der im §. 349 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung ausgesprochenen Verpflichtung, gemäß welcher die nicht kontrolpflichtigen Waaren, die einen Stoff, ein Erzeugniß oder überhaupt einen Gegenstand der Beschäftigung eines Gewerbetreibenden ausmachen, vor der Ablegung im Orte der Bestimmung, wenn sich daselbst ein zu den Amtshandlungen der Waaren-Kontrole ermächtigtes Gefällsamt oder eine Abtheilung der Finanzwache befindet, zu diesem Amte oder dieser Abtheilung gestellt werden sollen, werden alle Waaren befreit:

a) die nicht in die Reihe der Webe- oder Wirkwaaren, oder derjenigen Waaren gehören, welche mit einem, fünfzig Gulden vom Zollzentner erreichenden oder überschreitenden Eingangszolle belegt sind, oder

b) die innerhalb desselben Ueberwachungsbezirkes von einem Orte an den anderen gesendet werden. Es genügt bei solchen Waaren, wenn innerhalb vier und zwanzig Stunden, vom Zeitpunkte der Ablegung an gerechnet, die begleitende Urkunde dem Amte oder der Abtheilung der Finanzwache vorgelegt wird.

§. 38.

2. Von den besonderen Maßregeln zur Ueberwachung des Verkehres im inneren Zollgebiete.

Die obigen Bestimmungen, §§. 33 inclusive 35, gelten, mit Rücksicht auf die Anordnung des §. 366 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung und des §. 165 der Vorschrift über die Vollziehung dieses Gesetzes, auch im inneren Zollgebiete für die unter geschärfte Kontrole gestellten Waaren.

§. 39.

Für die bloß unter einfache Kontrole gestellten Waaren jeder Art finden bei Versendungen innerhalb des inneren Zollgebietes die Bestimmungen der §§. 370 bis 380 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung, dann, soferne dieselben nach ihrer Gattung und Menge nicht unter die oben unter §. 28 bezeichneten Waaren gehören, auch die Bestimmungen des §. 168 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung nicht mehr Anwendung.

Towary w wewnętrznem terytoryum celném pojedynczéj kontroli ulegające, na przyszłość, jeżeli nie będą przesełane do okręgu granicznego, lub z tego do wewnętrznego terytoryum celnego, poddane będą tylko postanowieniu §[tu] 369., a względnie §§. 348. i 349. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, a nawet, co się tyczy towarów rzeczonych, może zaniechaną być także i dostawa ich, w §. 349. wyżwspomnionéj ustawy zarządzona, do organu kontrolnego (§. 37.) w miejscu przeznaczenia się znajdującego, jeżeli takowa nie będzie przezeń wyraźnie wymaganą.

Zawsze atoliż jeszcze przed złożeniem towaru przedłożony być musi dokument konwojowy organowi kontrolnemu do przejrzenia i potwierdzenia.

§. 40.

A nawet i co się tyczy towarów, w wewnętrznem terytoryum celném zaostrzonéj kontroli podlegających, można odstąpić od przepisanéj, celem zasięgnienia pozwolenia od urzędu celnego, dostawy towaru do urzędu w miejscu przesłania, równie jak od przyłożenia pieczęci urzędowéj pod warunkami i ostrożnościami w §. 32. wskazanemi:

a) jeżeli idzie o towary, do trybu przemysłowego przeznaczone, w takich ilościach, które w okręgu granicznym od kontroli są wyjęte, i jeżeli oraz przesełka nie bierze się drogą z wewnętrznego terytoryum celnego do okręgu granicznego, albo

b) jeżeli przesełka miejsce ma z miejsca zamkniętego liniami podatkowemi i na wchodach opatrzonego urzędami dochodowemi, do innego miejsca w wewnętrznem terytoryum celném.

Wszakże urząd, ustanowiony na linii podatkowéj, przez którą wyjście towaru nastąpić ma, ściśle przedsięwziąć powinien czynności urzędowe, §. 149. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych wskazane.

§. 41.

W tych krajach koronnych, w których cukier i kawa w wewnętrznem terytoryum celném podlega kontroli zaostrzonéj, znajduje zastosowanie, dozwolone w §[fie] 164. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych, dla pewnych przemysłowców w miastach wyrzeczone ulżenie w nabyciu towarów rzeczonych, do ich przemysłowania im potrzebnych, także i do przemysłowców w miasteczkach mieszkających, a nadto do przemysłowców, powyższém postanowieniem objętych, doliczyć należy także i tych, którzy się trudnią osładzaniem wypalanych płynów spirytusowych, lub pasztetnictwem i piernikarstwem.

Die im inneren Zollgebiete der einfachen Kontrole unterliegenden Waaren sind, wenn sie nicht in den Grenzbezirk oder aus diesem in das innere Zollgebiet versendet werden, künftig bloß der Bestimmung des §. 369 und beziehungsweise der §§. 348 und 349 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung unterworfen, und es kann bezüglich dieser Waaren auch die im §. 349 des obigen Gesetzes angeordnete Stellung zu dem im Orte der Bestimmung befindlichen Kontrol-Organe (§. 37) unterbleiben, soferne dieselbe von dem letzteren nicht ausdrücklich gefordert wird.

Jedenfalls ist die begleitende Urkunde noch vor der Ablegung der Waare dem Kontrol-Organe zur Einsicht und Bestätigung derselben vorzulegen.

§. 40.

Auch bei den im inneren Zollgebiete der geschärften Kontrole unterliegenden Waaren kann von der behufs der Einholung der zollämtlichen Gestattung vorgeschriebenen Stellung der Waare zu dem Amte im Orte der Absendung, sowie von der Anlegung des ämtlichen Verschlusses unter den oben im §. 32 angeführten Bedingungen und Vorsichten abgegangen werden:

a) wenn es sich um Waaren, die zum Gewerbsbetriebe bestimmt sind, in Mengen handelt, die im Grenzbezirke von der Kontrole ausgenommen sind, und wenn zugleich die Sendung nicht den Weg aus dem inneren Zollgebiete in den Grenzbezirk nimmt, oder

b) wenn die Versendung aus einem mit Steuer-Linien umschlossenen und an den Zugängen mit Gefällsämtern versehenen Orte nach einem anderen Orte im inneren Zollgebiete erfolgt.

Es sind jedoch von dem an der Steuer-Linie aufgestellten Amte über welches der Austritt der Waare stattfindet, die im § 149 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung vorgezeichneten Amtshandlungen genau vorzunehmen.

§. 41.

In den Kronländern, in denen Zucker und Kaffeh im inneren Zollgebiete der geschärften Kontrole unterliegt, hat die im §. 164 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung für bestimmte Gewerbetreibende in Städten zugestandene Erleichterung in dem Bezuge der genannten, zu ihrem Gewerbsbetriebe erforderlichen Waaren auch auf die in Marktflecken wohnenden Gewerbetreibenden Anwendung zu finden, und sind den, in der obigen Bestimmung erwähnten Gewerbetreibenden auch diejenigen beizuzählen, welche sich mit dem Versüßen gebrannter geistiger Flüssigkeiten, oder mit der Bereitung von Lebzelten und Pfefferkuchen beschäftigen.

W Królestwie Lombardzko-Weneckiém miejsce ma postanowienie powyższe także i dla przemysłowców, w okolicy miast i miasteczek zamieszkałych *(comuni aventi mercato settimanale)*.

§. 42.

Postanowienia §fu 169. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych tracą moc swą we wszystkich częściach terytoryum celnego. Towary korzenne, oprócz cukru i kawy, wyjętemi zostają także i od rozporządzeń co do nadzoru nad transportem i zachowaniem towarów kontroli ulegających w okręgu granicznym (§§. 337. aż do 344. ustawy o cłach i monopoliach rządowych).

3. Obrót z przędzą bawełnianą wyrobioną i niewyrobioną.

§. 43.

a) Dokumenta, jakiemi przędza zaopatrzoną być musi.

Przepis §fu 101. instrukcyi o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych zmienionym zostaje na postanowienia następujące:

Dokumenta, którémi przędza bawełniana pokrytą być musi do wykazania nabycia lub pochodzenia, składać się będą na przyszłość:

1. z kart deklaracyjnych lub kwitów cłowych na zagraniczną przędzę nieocloną;

2. z kart kontrolnych na przędzę zagraniczną ocloną, lub krajową własną;

3. z not nabycia, wystawionych na papiérze drukowanym urzędowym, a to:

a) dla farbierń przędzy czerwonéj krajowych, jeżeli przędza farbowaną jest na czerwono, sposobem tureckim lub angielskim, albo

b) dla przędzalń bawełnianych krajowych, jeżeli przędza nie farbuje się na czerwono sposobem tureckim lub angielskim, na własne wyroby;

4. z innych not nabycia lub listów frachtowych, opatrzonych powszechnie przepisanemi wymogami, jeżeli przędza, pokryta jednym z dokumentów, pod 1., 2., 3. wspomnionych, daléj pozbytą została, i jeżeli nie zachodził przypadek do zasiągnienia karty kontrolnéj.

Producentom tła korónkowego i farbierniom przędzy czerwonéj, jeżeli przestrzegali należycie zarządzenia §fu 77. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych, służy do wykazania urzędowne potwierdzenie przedłożonych dokumentów, otrzymane w skutek zarządzenia onego, właśnie przytoczonego.

Im lombardisch-venezianischen Königreiche gilt diese Bestimmung auch für die in der Umgebung von Städten und von Marktflecken (comuni aventi mercato settimanale) wohnhaften Gewerbetreibenden.

§. 42.

Die Bestimmungen des §. 169 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung treten in allen Theilen des Zollgebietes außer Wirksamkeit. Die Spezereiwaaren, außer Zucker und Kaffeh, werden auch von den Anordnungen in Betreff der Aufsicht über den Transport und die Aufbewahrung kontrolpflichtiger Waaren im Grenzbezirke (§§. 337 bis 344 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung) ausgenommen.

3. **Verkehr mit unverarbeiteten und verarbeiteten Baumwollgarnen.**

§. 43.

a) Urkunden, mit denen die Garne versehen seyn müssen.

Die Bestimmung des §. 101 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung wird in folgende abgeändert:

Die Urkunden, mit denen die Baumwollgarne zur Ausweisung des Bezuges oder Ursprunges gedeckt seyn müssen, können künftig bestehen:

1. in Erklärungsscheinen oder Zollquittungen über ausländische verzollte Garne;

2. in Kontrolscheinen über ausländische verzollte oder inländische Garne;

3. in den auf ämtlich vorgedrucktem Papiere ausgefertigten Bezugsnoten

a) inländischer Rothgarnfärbereien, wenn die Garne türkisch- oder englischroth gefärbt sind, oder

b) inländischer Baumwollgarn-Spinnereien, wenn dieselben nicht türkisch- oder englischroth gefärbt sind, über deren Erzeugnisse;

4. in anderen, mit den allgemein vorgeschriebenen Erfordernissen versehenen Bezugsnoten oder Frachtbriefen, wenn die Garne, welche mit einer der unter 1, 2, 3 bezeichneten Urkunden gedeckt waren, weiter veräußert wurden, und wenn nicht der Fall zur Einholung eines Kontrolscheines vorhanden war.

Den Erzeugern von Spitzengrund und den Rothgarnfärbereien dient, wenn dieselben die Anordnung des §. 77 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung gehörig beobachten, die zu Folge derselben erhaltene ämtliche Bestätigung über die vorgelegten Urkunden zur Ausweisung.

§. 44.

Co się tyczy dokumentów, powyżéj (§. 43) wymienionych, mają do nich zastosowanie postanowienia §§. 102. i 103. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych.

§. 45.

b) Pozbycie towarów, w których wyrobiona jest przędza bawełniana.

Jeżeli do urzędu kontrolnego dostawionym będzie towar, wyrobiony z przędzy bawełnianéj z przymieszaniem lub bez przymieszania materyałów innych, będąc przesełany w okręgu granicznym, lub z okręgu granicznego do wewnętrznego terytoryum celnego, albo z tego ostatniego do okręgu granicznego, wówczas urząd rzeczony wtedy tylko żądać może wykazania się z przędzy bawełnianéj, w towarze się znajdującéj, jeżeli towar jest własnym wyrobem przesełającego.

Wyjąwszy ten przypadek przedłożyć należy wykaz nabycia lub oclenia towaru.

Wymaganie jednego i drugiego wykazu zaniechaném być może, jeżeli przesłanie odbywa się z miejsca w wewnętrzném terytoryum celném, zamkniętego liniami podatkowemi, i opatrzonego na wchodach urzędami dochodowemi, i jeżeli oraz nie zachodzi żadne podejrzenie przekroczenia przepisów celnych.

§. 46.

c) Dokumenta, któremi tła korónkowe opatrzone być muszą.

Wykazanie nabycia lub pochodzenia tła korónkowego (bobbinet) może na przyszłość miéć miejsce:

1. przez karty deklarujące, lub kwity cłowe;

2. przez karty kontrolne;

3. przez noty nabycia ze strony krajowych producentów tła korónkowego, wystawione na papiérze urzędownie drukowanym, albo téż

4. przez inne noty nabycia lub listy frochtowe, stosownie do przepisów wystawione.

Także i do tych dokumentów (1. *inclusive* 4.) zastosowane być mają postanowienia §§. 102. i 103. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych.

§. 47.

Postanowienia §§. 101, 105 aż do 119, 122, 161, 171 i 172. przepisu o wykonaniu ustawy o monopoliach i cłach rządowych, tracą przeto zupełnie moc swoję.

§. 44.

Für die oben (§. 43) benannten Urkunden gelten die Bestimmungen der §§. 102 und 103 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung.

§. 45.

b) Veräußerung von Waaren, in denen Baumwollgarne verarbeitet sind.

Wird eine aus Baumwollgarn mit oder ohne Beimischung anderer Stoffe verfertigte Waare bei deren Versendung im Grenzbezirke, oder aus dem Grenzbezirke in das innere Zollgebiet, oder aus dem letzteren in den Grenzbezirk zu einem Kontrolamte gestellt, so hat das Amt die Nachweisung über die in der Waare enthaltenen Baumwollgarne nur in dem Falle zu fordern, wenn die Waare eigenes Erzeugniß des Versenders ist.

Außer diesem Falle ist bloß die Nachweisung des Bezuges oder der Verzollung der Waare beizubringen.

Die Forderung der ersteren und der letzteren Nachweisung kann unterbleiben, wenn die Versendung aus einem mit Steuer-Linien umschlossenen und an den Zugängen mit Gefällsämtern versehenen Orte des inneren Zollgebietes stattfindet, und wenn nicht der Verdacht einer Uebertretung der Zollvorschriften obwaltet.

§. 46.

c) Urkunden, mit denen Spitzengrund versehen seyn muß.

Die Ausweisung des Bezuges oder Ursprunges von Spitzengrund (Bobbinet) kann künftig geleistet werden:

1. mit Erklärungsscheinen oder Zollquittungen;

2. mit Kontrolscheinen;

3. mit den auf ämtlich vorgedrucktem Papiere ausgefertigten Bezugsnoten inländischer Erzeuger von Spitzengrund, oder

4. mit anderen vorschriftmäßig ausgestellten Bezugsnoten oder Frachtbriefen.

Auch auf diese Urkunden (1 inclusive 4) finden die Bestimmungen der §§. 102 und 103 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung Anwendung.

§. 47.

Die Bestimmungen der §§. 101, 105 bis 119, 122, 161, 171 und 172 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung treten hiernach außer Wirksamkeit.

§. 48.

4. Towary, szczególnemu nadzorowi (kontroli) ulegające.

Odnośnie do §§. 337. i 360. ustawy o cłach i monopoliach rządowych szczególny nadzór (kontrola) ograniczoną zostaje na towary następujące:

I. W okręgu granicznym ulegają kontroli:

1. we wszystkich częściach terytoryum celnego:

a) mąka cukrowa, cukier rafinowany i syrop cukrowy, niemniéj kawa;

b) bawełna surowa, którą nabywają, pozbywają lub przesełają przędzalnie bawełny;

c) wszelkie wyroby bawełniane z przymieszaniem, lub bez przymieszania innych materyj, wszelakoż z wyłączeniem przędziwa ręcznego, dopóki takowe w handel nie przeszły;

d) wino zagraniczne.

2. We wszystkich częściach terytoryum celnego z wyłączeniem Królestwa Lombardzko-Weneckiego, tudzież Galicyi z Krakowem i Bukowiną: Sól kuchenna.

3. W Królestwie Lombardzko-Weneckiém, w Tyrolu z Forarlbergiem i w Pobrzeżu Illiryjskiém: Jedwab surowy i przędzony, odpadki jedwabne i towary jedwabne.

4. W Królestwie Lombardzko-Weneckiém i w Pobrzeżu Illiryjskiém: Gałgany (szmaty).

II. W wewnętrznem terytoryum celném podlegają:

1. Pojedynczéj kontroli, a to:

a) w całém wewnętrzném terytoryum celném:

aa) surowa bawełna, którą nabywają, przedają lub przesełają przędzalnie bawełny;

bb) wszelkie wyroby bawełny z przymieszaniem lub bez przymieszania innych płodów, wszakże z wyłączeniem przędziwa ręcznego, dopóki takowe w handel nie przeszły;

cc) mąka cukrowa, cukier rafinowany i syrop cukrowy z płodów krajowych, dopóki jeszcze nie przeszły w handel, lub do rafineryi, przysposabiających czyli czyszczących cukier surowy zagraniczny.

b) We wszystkich częściach wewnętrznego terytoryum celnego, z wyłączeniem Tyrolu i Forarlberga, tudzież Pobrzeża Illiryjskiego: Kawa.

§. 48.

4. Waaren, welche einer besonderen Aufsicht (Kontrole) unterliegen.

Mit Beziehung auf die §§. 337 und 360 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung wird die besondere Aufsicht (Kontrole) auf folgende Waaren beschränkt:

I. Im Grenzbezirke sind kontrolpflichtig:

1. In allen Theilen des Zollgebietes:

a) Zuckermehl, Zuckerraffinat und Zuckersyrup, dann Kaffeh;

b) rohe Baumwolle, welche Baumwollspinnereien beziehen, veräußern oder versenden;

c) alle Baumwoll-Erzeugnisse mit oder ohne Beimengung anderer Stoffe, jedoch mit Ausschluß der Handgespinnste, solange diese nicht in den Handel übergehen,

d) Wein ausländischen Ursprunges.

2. In allen Theilen des Zollgebietes, mit Ausschluß des lombardisch-venezianischen Königreiches, dann Galiziens mit Krakau und der Bukowina: Kochsalz.

3. Im lombardisch-venezianischen Königreiche, in Tirol mit Vorarlberg und im illirischen Küstenlande: Seide rohe und gesponnene, Seidenabfälle und Seidenwaaren.

4. Im lombardisch-venezianischen Königreiche und im illirischen Küstenlande: Hadern (Strazzen).

II. Im inneren Zollgebiete:

1. Der einfachen Kontrole, und zwar:

a) im ganzen inneren Zollgebiete sind unterworfen:

aa) rohe Baumwolle, welche Baumwollspinnereien beziehen, veräußern, oder versenden;

bb) alle Baumwoll-Erzeugnisse mit oder ohne Beimischung anderer Stoffe, jedoch mit Ausschluß der Handgespinnste, so lange diese nicht in den Handel übergehen;

cc) Zuckermehl, Zuckerraffinat und Zuckersyrup aus inländischen Stoffen bis zu dem Uebergange in den Handel, oder an Raffinerien, die ausländischen Rohzucker verarbeiten.

b) In allen Theilen des inneren Zollgebietes, mit Ausschluß von Tirol und Vorarlberg, dann des illirischen Küstenlandes: Kaffeh.

2. Zaostrzonéj kontroli, a to:

a) w całém wewnętrzném terytoryum celném: Mąka cukrowa, cukier rafinowany i syrop cukrowy, o ile przedmioty rzeczone nie są podciągnięte pod kontrolę pojedynczą;

b) W Tyrolu i Forarlbergu, tudzież w Pobrzeżu Illiryjskiém: Kawa.

5. Ilość towarów kontroli ulegających, które wolne są od kontroli.

§. 49.

a) W okręgu granicznym.

Oprócz przypadków, w których się odbywa nabycie lub przesełanie towarów kontroli ulegających, dla trybu przemysłowego, wyjętemi są od przepisanéj dla okręgu granicznego kontroli w częściach terytoryum celnego, w których dotyczące towary kontroli ulegają, ilości następujące:

1. Mąka cukrowa, cukier rafinowany i syrop cukrowy, do dwudziestu pięciu funtów wagi wiédeńskiéj.

2. Kawa, do dziesięciu funtów.

3. Przędza bawełniana, do szesnastu funtów.

4. Tło korónkowe z przędzy bawełnianéj, do jednego funta.

5. Inne towary bawełniane, do dwudziestu pięciu funtów.

6. Jedwab, surowy i przędziony, odpadki jedwabiu i towary jedwabne, do pięciu funtów.

7. Wino zagraniczne, do jednego wiadra.

8. Sól kuchenna, do dwudziestu pięciu funtów.

9. Gałgany (szmaty), do dwudziestu pięciu funtów.

§. 50.

b) W wewnętrzném terytoryum celném.

Oprócz przypadków, w których towary przechodzą do przemysłowca celem trybu przemysłowego, wyjętemi zostają od kontroli, zarządzonéj w §fie 369. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, w tych częściach terytoryum celnego, w których towary rzeczone podlegają kontroli pojedyńczéj;

1. Przędza bawełniana, do szesnastu funtów.

2. Tło korónkowe, do jednego funta.

2. Der geschärften Kontrole, und zwar:

a) Im ganzen inneren Zollgebiete: Zuckermehl, Zuckerraffinat und Zuckersyrup, soweit diese Gegenstände nicht unter der einfachen Kontrole begriffen sind;

b) In Tirol und Vorarlberg, dann dem illirischen Küstenlande: Kaffeh.

5. Menge der kotrolpflichtigen Waaren, welche von der Kontrole ausgenommen sind.

§. 49.

a) Im Grenzbezirke.

Außer den Fällen, in denen der Bezug oder die Versendung kontrolpflichtiger Waaren zum Behufe eines Gewerbsbetriebes geschieht, sind von der für den Grenzbezirk vorgeschriebenen Kontrole in den Theilen des Zollgebietes, in denen die betreffenden Waaren kontrolpflichtig sind, folgende Mengen ausgenommen:

1. Zuckermehl, Zuckerraffinat und Zuckersyrup, fünf und zwanzig Pfund Wiener Gewichtes.

2. Kaffeh, zehn Pfund.

3. Baumwollgarn, sechzehn Pfund.

4. Spitzengrund aus Baumwollgarn, Ein Pfund.

5. Andere Baumwollwaaren, fünf und zwanzig Pfund.

6. Seide rohe, und gesponnene Seidenabfälle und Seidenwaaren, fünf Pfund.

7. Wein ausländischen Ursprunges, Ein Eimer.

8. Kochsalz, fünf und zwanzig Pfund.

8. Hadern (Strazzen), fünf und zwanzig Pfund.

§. 50.

b) Im inneren Zollgebiete.

Außer den Fällen, in denen die Waaren an einen Gewerbetreibenden zum Behufe des Gewerbsbetriebes übergehen, sind von der im §. 369 der Zoll- und Staats-Monopolsordnung angeordneten Kontrol-Maßregel in den Theilen des Zollgebietes, in denen diese Waaren der einfachen Kontrole unterliegen, ausgenommen:

1. Baumwollgarne, sechzehn Pfund.

2. Spitzengrund, Ein Pfund.

3. Inne towary bawełniane, do pięćdziesięciu funtów.

4. Kawa, do dziesięciu funtów.

5. Cukier, o ile ilość onegoż nie przewyższa potrzeb na trzy miesiące.

§. 51.

Wyrażone w powyższych §§. 49. i 50. wagi i miary wklęsłe rozumieć należy w wagach i miarach wiédeńskich, a to w czystéj wadze (netto).

Postanowienia §§. 139, 141 i 142 przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych tracą moc swoję.

§. 52.

6. O okresach czasu, w przeciągu których dokumenta użytemi być mogą do wykazania się.

Ustanowione w §. 120. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych okresy czasu, w przeciągu których przyjmowanemi być mogą do wykazania wystawione w tym celu dokumenta nabycia, pochodzenia lub oclenia, ważność mają dla wszystkich dokumentów takowych, jakoto: dla kart kontrolnych i not nabycia, lub listów frochtowych bez różnicy.

§. 53.

Ustanowione powyżéj okresy czasu, rachowane będą w powszechności od dnia wystawienia dokumentów, a to nie tylko dla tych, dla których piérwotnie wystawionemi zostały, lecz też i dla późniejszych nabywców, którym dokumenta odstąpione zostały. Jeżeli zaś towar od urzędu, który nań wydał kartę deklarującą lub kwit cłowy, przy wystawieniu tego urzędowego dokumentu pod urzędową pieczęć był wzięty, czas użytelności jego rachowanym być winien dopiéro od tego dnia, w którym nastąpiło zdjęcie urzędowéj pieczęci, po przybyciu towaru na miejscu przeznaczenia, przez organ, upoważniony do czynności kontroli towarów.

§. 54.

Jeżeli na który z towarów, wymienionych w §fie 120. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych, a oraz kontroli ulegających, wydaną została karta kontrolna, wówczas służyć będzie za prawidło, iż dokument ten wystawionym być ma na ten czas użytelności, na który jeszcze dokument ten do wykazu sposobnym jest, na zasadzie którego nastąpiło odstąpienie lub przesłanie.

3. Andere Baumwollwaaren, fünfzig Pfund.

4. Kaffeh, zehn Pfund.

5. Zucker, wenn dessen Menge den Bedarf für drei Monate nicht überschreitet.

§. 51.

Die in den obigen §§. 49 und 50 festgesetzten Gewichts- und Hohlmaße sind im Wiener Gewichte und Maße, und zwar im reinen (Netto-) Gewichte zu verstehen.

Die Bestimmungen der §§. 139, 141 und 142 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung treten außer Wirksamkeit.

§. 52.

6. Von den Zeiträumen, während welcher die Urkunden zur Ausweisung angewendet werden können.

Die im §. 120. der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung festgesetzten Zeiträume, während welcher die zur Ausweisung des Bezuges, Ursprunges oder der Verzollung ausgestellten Urkunden zum Behufe dieser Ausweisung angenommen werden können, gelten für alle derlei Urkunden, nämlich für Erklärungsscheine, Zollquittungen, Kontrolsscheine und Bezugsnoten oder Frachtbriefe, ohne Unterschied.

§. 53.

Die obigen Zeiträume haben in der Regel von dem Tage der Ausstellung der Urkunden an, und zwar nicht nur für denjenigen, für den dieselben ursprünglich ausgestellt worden sind, sondern auch für die späteren Erwerber, an welche die Urkunden abgetreten worden sind, zu laufen. Wird jedoch eine Waare von dem Amte, das über dieselbe einen Erklärungsschein oder eine Zollquittung ausfertigte, bei der Ausstellung dieser ämtlichen Ausfertigung unter Verschluß gelegt, so soll der Zeitraum der Anwendbarkeit der letzteren erst von dem Tage an gerechnet werden, an welchem der ämtliche Verschluß, nach dem Eintreffen im Orte der Bestimmung, von einem zu den Amtshandlungen der Waarenkontrole ermächtigten Organe abgenommen worden ist.

§. 54.

Wird über eine der im §. 120 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung aufgeführten Waaren, welche zugleich kontrolpflichtig ist, ein Kontrolschein ausgestellt, so hat als Grundsatz zu gelten, daß diese Urkunde nur auf denjenigen Zeitraum der Anwendbarkeit ausgestellt werden soll, für welchen noch jene Urkunde zur Ausweisung geeignet ist, im Grunde deren die Abtretung oder Versendung vorgenommen wird.

§. 55.

Od zasady téj (§. 54.) miejsce mają następujące zboczenia:

1. Okres czasu, śród którego użytemi być mogą karty kontrolne na towary bawełniane, z wyjątkiem tła koronkowego, rachuje się od dnia wystawienia karty kontrolnéj.

2 Jeżeli towar, ulegający kontroli, przesłanym bywa z kartą kontrolną pod urzędowém opieczętowaniem na inne miejsce, wówczas ciąg użytelności dokumentu tego przedłużonym być ma przez organ kontrolny, pieczęć zdejmujący, o ten czas, który upłynął już od chwili wystawienia dokumentu rzeczonego aż do chwili zdjęcia pieczęci urzędowéj.

§. 56.

Poprzedzające §§. 53. *inclusive* 55. zastępować mają miejsce postanowień §§. 121. aż do 125. przepisu o wykonaniu ustawy o cłach i monopoliach rządowych.

Baumgartner m. p.

§. 55.

Von diesem Grundsatze (§. 54) finden folgende Abweichungen Statt:

1. Der Zeitraum, während welchem die Kontrolscheine über Baumwollwaaren, mit Ausnahme des Spitzengrundes, verwendbar sind, wird stets von dem Tage der Ausstellung des Kontrolscheines an gerechnet.

2. Wird eine kontrolpflichtige Waare mit Kontrolschein unter ämtlichem Verschlusse an einen anderen Ort versendet, so ist die Dauer der Anwendbarkeit dieser Urkunde von dem Kontrol-Organe, welches den Verschluß abnimmt, um jenen Zeitraum zu verlängern, welcher von der Ausstellung der erwähnten Urkunde bis zur erfolgten Abnehmung des ämtlichen Verschlusses verstrichen ist.

§. 56.

Die vorhergehenden §§. 53 inclusive 55 treten an die Stelle der Bestimmungen der §§. 121 bis 125 der Vorschrift über die Vollziehung der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung.

Baumgartner m. p.

Wzór 1. a.

Unikat.

1. Oddano dnia 16. Grudnia 1852.
Norbert Holzer,
poborca.

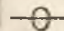
2. *a)* Wciągniono w rejestr deklaracyjny pod nr. 551.
Jan Sauer,
oficyał urzędu.

b) Na skład wzięto / Pozycya — w magazynie: —

3. Rozpoznanie deklaracyi towarów, porównanie z Unikatem / Duplikatem i z innemi papiérami:
Rozpoznano i za zgodne uznano.
Norbert Holzer,
poborca.

4. Rewizyą się zajęli:
Kontrolor Teodor Rieger.
Oficyał urzędu Jan Sauer.

5. Dalsze uwagi nadurzędnika do przestrzegania przy rewizyi:

Deklaracya

dla

Wprowadzenia,
Wywiezienia,
Przekazania
(Wyekspedyowania z kartą konwojową.)
} towarów.

1. Niżéj podpisany **kupiec** z **Fürth** zglasza do c. k. urzędu celnego ubocznego **I. Angern** spisane wewnątrz towary z załączeniem 1 listu frochtowego i innych dokumentów, znajdujące się na bryce **Kaspra Wirth**, i odpowiada zarazem za rzetelność i zupełność podania swojego.

2. Składa sztuk oddzielnych deklaracyj towarów, oznaczonych wraz z należącemi do nich listami frochtowemi, i innemi dokumentami sztuk z tém oraz nadmienieniem, iż oprócz tych, żadnych już więcéj nie ma papiérów, ładunkowi towarów do wykazu służących, i że towary tamże spisane stanowią zupełnie skład jego.

Fürth, dnia 10. Grudnia 1852.
Henryk Scherz m. p.

Należąca tu przystemplowana karta konwojowa nr. 350 z dnia 16. Grudnia 1852.

Potwierdzenie transportu.

ważność mające w okręgu granicznym przez do w ciągu godzin a w wewnętrznem terytoryum celném przez do w ciągu dni z obowiązkiem odstawy do aż do 18

C. k. Urząd celny uboczny I. Angern dnia 16. Grudnia 1852go o godzinie trzeciéj popołudniu.

Norbert Holzer,
poborca.

Wyładowano na dniu 18 a przeładowano przez z na

I. Deklaracya towarów

Bieżąca Liczba	Bieżąca Litera	Nazwisko i mieszkanie: Przesyłającego	Nazwisko i mieszkanie: Odbiérającego	Towarów – Pakunek: Liczba (kollów)	Pakunek: Gatunek (kollów)	Pakunek: Znaki i numera (kollów)	Ilość – Waga celna: sporco (funtów)	Waga celna: netto (funtów)	Liczba sztuk, stóp kubiczych, ładowność	Nazwa stosownie do taryfy celnéj	Podanie: *aa)* co do przeznaczenia towarów; *bb)* urzędów, gdzie nastąpić ma wchód lub wychód, lub czynność urzędowa końcowa; *cc)* wydanych listów frochtowych, dokumentów pokrycia, pozwoleń i t. d.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	*a*	Henryk Scherz, z Fürth	Józef Mayer, w Einsiedl	trzy	bele	M. 130 131 132	95 125 160	......		towary słomiane gatunku średniego	Do przewozu do Saksonii przez urząd celny przyboczny I. w Finsterau.
	b			jednę	bele	133	80	......	......	towary słomiane gatunku przedniego	1 sztuka listu frochtowego oddanego przewodnikowi towarów Kasprowi Wirth.
				4	......	......	460				

To jest: Cztéry kolli, sporko cztérysta sześćdziesiąt funtów.

Henryk Scherz m. p.

II. Wywód naoczny										III. Obliczenie należytości		IV. Wykazanie		Uwaga
Towarów						Opieczętowanie i oznaczenie towarów								
Pakunek	Ilość				Nazwa podług taryfy celnéj	zdjętych	wyciśniętych			Wymiar cła od jednostki	Kwota wypadająca	w rejestrze		
Liczba, gatunek, znaki, numera kollów	Waga cłowa			Inny wymiar		na ołowiu		na wosku	oclenia na wosku			Gatunek	Liczba	
	wedle przeważenia		po odtrąceniu tary											
	sporko	netto												
	funtów					pieczęci				złr. | kr.	złr. | kr.			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
Na dniu 16. Grudnia 1852 pociągnięto całą posełkę pod przetrząśnienie zewnętrzne, a belę nr. 132 także i pod wewnętrzne, przyczém wszystko za zgodne uznano z deklaracyą. Teodor Rieger, kontrolor. Jan Sauer, oficyał urzędu.						....	4 (à 1 każda bela)	......	ad 1, a	 25	1 35			
									b	 25	 20			
									Cło przechodowe		1 55			
									Cedułkowe.....		 6			
									Pieczętne		....			
									Razem.....		2 1	Wstawienie listu konwojowego Rej.	350	Należycie zapłacono

To jest: cztéry pieczęcie na ołowiu i dwa złote reński, jeden krajcar. Norbert Holzer, poborca.

Muster 1, a.

Unikat.

1. Abgegeben am 16. Dezember 1852.
Norbert Holzer,
Einnehmer.

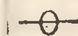
2 a) Eingetragen im Erklärungs-Register unter Nr. 551.
Johann Sauer,
Amtsoffizial.

b) Eingelagert / Post im Magazine: —

3. Prüfung der Waarenerklärung, Vergleichung mit dem Unikate / Duplikate derselben und mit den übrigen Papieren:
Geprüft und übereinstimmend befunden.
Norbert Holzer,
Einnehmer.

4. Die Revision übernahmen
Kontrolor Theod. Rieger.
Amtsoffizial Johann Sauer.

5. Weitere Bemerkungen des Oberbeamten zur Beachtung bei der Revision:

Erklärung

für die Waaren-
Einfuhr,
Ausfuhr,
Anweisung
(Begleitschein-Abfertigung).

1. Der unterzeichnete **Kaufmann von Fürth** meldet dem k. k. Nebenzollamte **I. Angern** die innen verzeichneten Waaren unter Anschluß von 1 Stück Frachtbrief und Stück anderen Dokumenten an, welche sich auf der Fuhre des **Kaspar Wirth** befinden, und haftet für die Richtigkeit und Vollständigkeit seiner Angabe.

2. Uebergibt Stück abgesonderte Waaren-Erklärungen, bezeichnet mit sammt dazu gehörigen Stück Frachtbriefen und anderen Dokumenten mit dem Bemerken, daß außer diesen keine weiteren der Waarenladung zur Ausweisung dienenden Papiere habe, und daß die darin verzeichneten Waaren seine Ladung vollständig erschöpfen.

Fürth, am 10. Dezember 1852.
Heinrich Scherz m. p.

Hiezu der angestempelte Begleitschein Nr. 350 vom 16. Dezember 1852.

Transports-Bescheinigung.

Giltig im Grenzbezirke über nach binnen Stunden und im inneren Zollgebiete über nach binnen Tagen mit der Verpflichtung zur Stellung bei bis 18

K. K. Nebenzollamt I. Angern
am 16. Dezember 1852 um drei Uhr Nachmittags.

Norbert Holzer,
Einnehmer.

Ausgelagert am 18 und verladen durch aus auf

I. Waaren-Erklärung.

Fortlaufende Zahl	lit.	Name und Wohnort des Versenders	Name und Wohnort des Empfängers	Der Waaren: Verpackung der Kollien: Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummern	Menge: Zollgewicht Pfunde: sporko	netto	Stückzahl, Kubikfuß Tonnen-Tragfähigkeit	Benennung nach Anleitung des Zolltarifes	Angabe: aa) über die Bestimmung der Waaren; bb) der Aemter, wo der Ein- oder Austritt, o. die Schluß-Amtshandlung stattfinden soll, cc) der ausgestellten Frachtbriefe, Deckungs-Urkunden, Bewilligungen u. s. w.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11
1	a	Heinrich Scherz, aus Fürth	Joseph Mayer, in Einsiedel	Drei	Ballen	M. 130	95	.....		mittelfeine Strohwaaren	Zur Durchfuhr nach Sachsen über das Nebenzollamt I. zu Finsterau.
						131	125				
						132	160				1 Stück Frachtbrief hiezu dem Waarenführer Kaspar Wirth übergeben.
	b			Ein	"	133	80	.....	....	feine Strohwaaren	
				4	....	....	460				

Sage! Vier Kollien, sporko vierhundert sechzig Pfunde.

Heinrich Scherz m. p.

II. Beschaubefund										III. Gebühren-Berechnung				IV. Nachweisung		Anmerkung.
der Waaren						Verschluß und Waarenbezeichnung								im Register		
Verpackung	Menge				Benennung nach dem Zolltarife	abgenommene	angelegte			Zollsatz von der Einheit		Entfallender Betrag				
	Zollgewicht			anderer Maßstab												
	nach Abwage		nach Abzug der Tara													
Anzahl, Gattung, Zeichen, Nummern der Kollien	sporko	netto					Blei-	Wachs-	Verzollungswachs-					Gattung	Zahl	
	Pfunde					Siegel				fl.	kr.	fl.	kr.			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		23.		24.	25.	26.
Am 16. Dezember 1852 die ganze Sendung der äußeren, und den Ballen Nr. 132 auch der inneren Untersuchung unterzogen, wobei Alles in Uebereinstimmung mit der Erklärung befunden wurde. Theodor Rieger, Kontrolor. Johann Sauer, Amtsoffizial.						....	4 à jeder Ballen 1	.....	ad 1, a	.....	25	1	35			
									b	.....	25	.....	20			
									Durchfuhrzoll			1	55			
									Zettelgeld			.....	6			
									Siegeltaxe			.....	.....			
									Zusammen			2	1	Begleitschein Ausfert.-Reg.	350	Richtig bezahlt

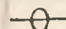
Sage! Vier Bleisiegel und zwei Gulden Ein Kreuzer.

Norbert Holzer,
Einnehmer.

Wzór 1. b.

1. Oddano na dniu 16. Grudnia 1852.
Norbert Holzer,
poborca.
2. *a)* Wciągniono w rejestr deklaracyj pod nr. 551.
Jan Sauer,
oficyał urzędu.
b) Na skład wzięto / Pozycya — w magazynie: —
3. Rozpoznanie deklaracyi, porównanie jéj z duplikatem i z innemi papiérami.
Rozpoznano i za zgodne uznano.
Norbert Holzer,
poborca.

4. Rewizyę przedsięwzięli:
Kontrolor Teodor Rieger.
Oficyał urzędu Jan Sauer.
5. Dalsze uwagi urzędnika przełożonego do przestrzegania przy rewizyi.

Deklaracya

dla

Wprowadzenia
Wywiezienia,
Przekazania
(Wyekspedyowania z kartą konwojową). } towarów.

Potwierdzenie transportu,

ważność mające w okręgu granicznym przez Neuern i Windmühle do Haming
w ciągu godzin trzech,
a w wewnętrzu obrębu celnego przez Friedau do Horn w ciągu dni trzech, z obowiązkiem dostawy do
aż do 18

C. k. urząd celny przyboczny I. Angern dnia szesnastego Grudnia 1852, o godzinie drugiéj popołudniu.

Norbert Holzer,
poborca.
Jan Sauer,
oficyał urzędu.

Wyładowano na dniu 18
a przeładowano przez z na

1. Niżéj podpisany furman z Kaltwasser zgłasza do c. k. urzędu celnego przybocznego I. Angern spisane wewnątrz towary przy załączeniu 2 sztuk listów frochtowych i sztuk innych dokumentów, znajdujące się na dwóch wozach, zaprzężonych 8 końmi; tenże odpowiada zarazem za rzetelność i zupełność podania swego.
2. Składa 1 sztukę oddzielnéj deklaracyi towarów, oznaczonych Henryka Scherz wraz z należącą do tego 1 sztuką listu frochtowego i innemi dokumentami z tém nadmienieniem, iż oprócz rzeczonych nie ma żadnych innych papiérów, ładunkowi towarów do wykazu służących, i że towary tamże spisane, zupełnie ładunek jego stanowią.

Angern, dnia 16. Grudnia 1852.

Kaspar Wirth m. p.

Tu należy przystemplowana karta konwojowa nr. z 18

I. Deklaracya towarów

Bieżąca Liczba	Bieżąca Litera	Nazwisko i mieszkanie: Odsełającego	Nazwisko i mieszkanie: Odbierającego	Towarów — Pakunek: Liczba (kollów)	Pakunek: Gatunek (kollów)	Pakunek: Znaki i numera (kollów)	Ilość — Waga cłowa: sporko (funtów)	Waga cłowa: netto (funtów)	Liczba sztuk, stóp kubicznych, ładowność	Nazwa stosownie do taryfy celnéj	Podanie: aa) co do przeznaczenia towarów; bb) urzędów, gdzie nastąpić ma wchód lub wychód, lub czynność urzędowa końcowa; cc) wydanych listów frochtowych, dokumentów pokrycia, pozwoleń i t. d.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	a	Józef Klinger, z Norymbergi	Robert i spółka, w Horn	dziesięć	beczek	R. 1	740				Towary spisane od pozycyi 1—2 do oclenia wchodowego w tutejszym urzędzie. Resztę mego ładunku upraszam przekazać do urzędu celnego przybocznego I. Finsterau, do czego dostawiam 1 wóz własny wraz z 2 końmi.
						2	620				
						3	840				
						4	950				
						5	750				
						6	520				
						7	418				
						8	362				
						9	540				
						10	460				
							6200	....	....	braunsztyn (manganezya)	
	b			piętnaście	bloków	B.	800	800	....	Cyna	
2	a	Jerzy Just, z Fürth	detto	cztery	beczki	△					
						210	125				
						211	150				
						212	125				
						213	200				
							600	....	....	Gumma nie wymieniona szczególnie	
	b			trzy	detto	G. I.					
						15	225				
						16	175				
						17	200				
							600	540	....	Ałun	
				32	....	....	8200	1340			

To jest: Trzydzieści dwa kolli, sporko ośmdziesiąt dwa cetnary, netto trzynaście cetnarów, czterdzieści funtów.

Kaspar Wirth m. p.

II. Wywód naoczny										III. Obliczenie należytości				IV. Wykazanie		Uwaga
Towarów						Opieczętowanie i oznaczenie towarów										
Pakunek	Ilość				Nazwa podług taryfy celnéj	zdjętych	położonych			Wymiar cła od jednostki		Kwota wypadająca		w rejestrze		
Liczba, gatunek, znaki, numera kollów	Waga cłowa: podług odważenia, sporko	Waga cłowa: podług odważenia, netto	Waga cłowa: po odtrąceniu tary	Inny wymiar		na ołowiu	na ołowiu	na wosku	oclenia na wosku	zł r.	kr.	zł r.	kr.	Gatunek	Liczba	
	funtów	funtów	funtów			pieczęci	pieczęci	pieczęci	pieczęci							
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		23.		24.	25.	26.
Na dniu 16. Grudnia 1852 r. pod pozycya 1 lit. *a*						......	......	......	......	......	5	5	10			
„ *b*						......	......	......	......	......	45	6	......			
i pod pozycya 2 lit. *a*						......	......	......	......	......	45	4	30			
„ *b*						......	......	......	......	1	30	8	6			
						Cła wchodowego						23	46			
						Wagowego..........						2	27			
						Razem......						26	13	Rejestr dochodów	617	Należycie zapłacono

Wymienione towary przeważono, obejrzano i za zgodne z deklaracyą uznano.

Teodor Rieger,
kontrolor.

Jan Sauer,
oficyał urzędu.

To jest: Dwadzieścia sześć złotych reńskich, trzynaście krajcarów.

Norbert Holzer
poborca.

Muster 1, b.

1. Abgegeben am 16. Dezember 1852.
Norbert Holzer,
Einnehmer.

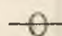
2. a) Eingetragen im Erklärungs-Register unter Nr. 551.
Johann Sauer,
Amtsoffizial.

b) Eingelagert / Post — im Magazin: —

3. Prüfung der Waarenerklärung, Vergleichung mit dem Duplikate derselben und mit den übrigen Papieren.
Geprüft und übereinstimmend befunden.
Norbert Holzer,
Einnehmer.

4. Die Revision übernahmen:
Kontrolor Theodor Rieger
Amtsoffizial Johann Sauer.

5. Weitere Bemerkungen des Oberbeamten zur Beachtung bei der Revision:

Erklärung

für

die Waaren-
Einfuhr,
Ausfuhr,
Anweisung
(Begleitschein-Abfertigung).

Transports-Bescheinigung.

Giltig im Grenzbezirke über Neuern und Windmühle nach Haming binnen drei Stunden, und im inneren Zollgebiete über Friedau nach Horn binnen drei Tagen mit der Verpflichtung zur Stellung bei

bis 18

K. K. Nebenzollamt I. Angern am sechzehnten Dezember 1852 um zwei Uhr Nachmittags.

Norbert Holzer,
Einnehmer.
Johann Sauer,
Amtsoffizial.

1. Der unterzeichnete Fuhrmann von Kaltwasser meldet dem k. k. Nebenzollamte I. Angern die innen verzeichneten Waaren unter Anschluß von 2 Stück Frachtbriefen und Stück anderen Dokumenten an, welche sich auf 2 Wagen bespannt mit 8 Pferden befinden, und haftet für die Richtigkeit und Vollständigkeit seiner Angabe.

2. Uebergibt 1 Stück abgesonderte Waarenerklärung, bezeichnet mit des Heinrich Scherz sammt dazu gehörigem 1 Stück Frachtbrief und anderen Dokumenten mit dem Bemerken, daß er außer diesen keine weiteren der Waarenladung zur Ausweisung dienenden Papiere habe und daß die darin verzeichneten Waaren seine Ladung vollständig erschöpfen.

Angern, am 16. Dezember 1852.

Kaspar Wirth m. p.

Ausgelagert am 18 und verladen durch aus auf

Hiezu der angestempelte Begleitschein Nr. vom 18

I. Waarenerklärung.

Fortlaufende Zahl	lit.	Name und Wohnort des Versenders	Name und Wohnort des Empfängers	Der Waaren Verpackung der Kollien: Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummern	Menge: Zollgewicht Pfunde: sporko	netto	Stückzahl, Kubikfuß, Tonnen-Tragfähigkeit	Benennung nach Anleitung des Zolltarifes	Angabe: aa) über die Bestimmung der Waaren; bb) der Aemter, wo der Ein- oder Austritt, o. die Schluß-Amtshandlung stattfinden soll; cc) der ausgestellten Frachtbriefe, Deckungs-Urkunden, Bewilligungen u. s. w.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	a.	Joseph Klinger, aus Nürnberg	Robert u. Kp. in Horn	Zehn	Fässer	R. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	740 620 840 950 750 520 418 362 540 460 6200	....	....	Braunstein	Die von Post 1—2 verzeichneten Waaren zur Eigangsverzollung bei dem hiesigen Amte. Den übrigen Theil meiner Ladung ersuche ich an das Nebenzollamt I. Finsterau anzuweisen, wozu ich 1 eigenen Wagen sammt 2 Pferden beistelle.
	b.			Fünfzehn	Blöcke	B.	800	800	....	Zinn	
2	a.	Georg Just, aus Fürth	detto	Vier	Fässer	△ 210 211 112 213	125 150 125 200 600	....	....	Gummi, nicht besonders benannt	
	b.			Drei	Fässer	G. I. 15 16 17	225 175 200 600	540	....	Alaun	
				32	....	....	8200	1340			

Sage! Dreißig zwei Kollien, sporko achtzig zwei Zentner, netto dreizehn Zentner vierzig Pfund.

Kaspar Wirth m. p.

II. Beschaubefund										III. Gebühren-Berechnung				IV. Nachweisung		Anmerkung.
der Waaren						Verschluß und Waarenbezeichnung								im Register		
Verpackung	Menge					abgenommene	angelegte			Zollsatz von der Einheit		Entfallender Betrag		Gattung	Zahl	
Anzahl, Gattung, Zeichen Nummern der Kollien	Zollgewicht			anderer Maßstab	Benennung nach dem Zolltarife		Blei-	Wachs-	Verzollungswachs-							
	nach Abwage		nach Abzug der Tara													
	sporko	netto														
	Pfunde					Siegel				fl.	kr.	fl.	kr.			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		23.		24.	25.	26.
Am 16. Dezem. 1852 die unter Post 1 lit. a						......	......	......	......	......	5	5	10			
" b						......	......	......	......	......	45	6	.....			
und unter Post 2 lit. a						......	......	......	......	......	45	4	30			
" b						......	......	......	......	1	30	8	6			
	angeführten Waaren gewogen, beschaut und befunden, wie erklärt. Theodor Rieger. Kontrolor. Johann Sauer, Amtsoffizial.							Eingangszoll............				23	46			
								Waggeld....................				2	27			
								Zusammen..............				26	13	Einnahme-Reg.	617	Richtig bezahlt

Sage! Zwanzig sechs Gulden dreizehn Kreuzer.

Norbert Holzer,
Einnehmer.

Wzór 2. a.

Towar:
a) nadeslano dnia 20. Grudnia 1852;
b) w księgę zapisano w rejestrze odbioru kart konwojowych nr. 2040, lit. B.
c) na skład oddano / Pozycya — w magazynie: —

1. Oddano na dniu 20. Grudnia 1852 w c. k. urzędzie celnym głównym I. Grund
Karol Gold,
nadkontrolor.

2. Zgodno z Unikatem / Duplikatem
Hugo Leitner,
oficyał urzędu.

3 Rewizyi poddano:
Oficyał urzędu, Hugo Leitner.

W mojéj obecności:
Karol Gold,
nadkontrolor.

Deklaracya towarów

Negrellego i spółki

do

oclenia / zanotowania — wchodowego,
przyjęcia do składu,
dalszego przekazania
(wyekspedyowania z kartą konwojową).

1. Ważność majace do transportu:
w okręgu granicznym przez — do w ciągu godzin
„ wewnetrzu terytoryum celnego przez dni
z obowiązkiem odstawy do
aż do 18

2. Wyładowano na dniu 18 a przeladowano przez
z na

Tu należy karta konwojowa przystemplowana nr. z dnia 18

I. Wyciąg z deklaracyi towarów, z karty konwojowéj, z księgi magazynowéj, lub z protokółu towarów

Bieżąca Liczba	Bieżąca Litera	Nazwisko i zamieszkanie: Odsełającego	Nazwisko i zamieszkanie: Odbierającego	Towarów: Pakunek: Liczba (kollów)	Pakunek: Gatunek (kollów)	Pakunek: Znaki i numera (kollów)	Ilość: Waga cłowa: sporko (funtów)	Ilość: Waga cłowa: netto (funtów)	Ilość: Liczba sztuk, stóp kubicznych, ładowność	Nazwa podług taryfy celnéj	Uwagi: aa) co do sposobu wyciśnięcia pieczęci; bb) przez który urząd graniczny nastąpił wchód; cc) co do dalszego przeznaczenia przesyłki, co do cła przechodowego, jeżeli był opłacony i t. p.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	a	Gustaw Gross, z Norymbergi	Negrelli i spółka, w Grund	jedna	bela	N. 36	225	200	10	Sztuk à 25 łokci 7/4 szerokości materyi wełnianéj (sukna) brunatno farbowanéj, jako towar gatunku średniego	ad aa) Każda bela ma pieczęć graniczną na ołowiu. „ bb) Wejście nastąpiło przez urząd celny przyboczny I. Angern z Bawaryi. „ cc) Do zanotowania na trzy miesiące na Feliksa Neumann tu, a to sukno do przyrządzenia (prasowania), a płótno do drukowania.
	b			jedna	bela	37	200	180	15	Sztuk blichowanego płótna jako towar lniany gatunku ordynaryjnego	
				2	....	....	425	380	25		

To jest: Dwa kolli, sporko czterysta dwadzieścia pięć, netto trzysta ośmdziesiąt funtów, sztuk dwadzieścia pięć.

Potwierdza się niniejszém zgodność wyciągu tego z nadeszłą deklaracyą towarów i kartą konwojową z (księgą magazynową / protokołem towarów.)

Henryk Merk, oficyał nadurzędu.

Grund dnia 20. Grudnia 1852.
pr. Negrelli i Spół.

Józef Spitzer,
upełnomocniony spedytor.

II. Wychód naoczny										III. Obliczenie należytości				IV. Wykazanie		Uwaga
Towarów						Opieczętowanie i oznaczenie towarów										
Pakunek	Ilość													w rejestrze		
	Waga cłowa					zdjętych	wyciśniętych			Wymiar cła od jednostki		Kwota wypadająca				
	według przeważenia		po odtrąceniu tary													
Liczba, gatunek, znaki, numera kollów	sporko	netto		Inny wymiar	Nazwa podług taryfy celnej		na ołowiu	na wosku	oclenia na wosku					Gatunek	Liczba	
	funtów					pieczęci				złr.	kr.	złr.	kr.			
12.	13.	14.	15	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		23.		24.	25	26.
Na dniu 20. Grudnia 1852 ad 1 pieczęć zdjęto, towar odważono, obejrzano i znaleziono, jak w deklaracyi. Ze sukna zatrzymano próbkę, ponieważ postępowanie przemysłowe nie dopuszcza w tym razie żadnego oznaczenia; każda sztuka płótna zaś została oznaczoną pieczęcią na ołowiu.					a)	....	......	......	....	82	30	165	......			Termin do powrotu towarów tych do urzędu tutejszego ustaje z dniem dziewiętnastego Marca 1853.
					b)	2	15	......	....	22	......	39	36			
										Cła wchodowego		204	36			
										Wagowego............		......	7			
										Zabezpieczenie....		204	43			
										Pieczętne.............		......	15			
Karol Gold, nadkontrolor.										Razem......		204	58	Rejestr zanotowań	135 B.	Należycie zapłacono
Hugo Leitner, oficyał urzędu.																Krystyan Klinger, kasyer.

To jest: Piętnaście pieczęci na ołowiu i dwieście cztéry złotych reńskich, krajcarów pięćdziesiąt ośm.

Alojzy Schweiger,
oficyał nadurzędu.

C. k. główny Urząd celny I. w Grund dnia 20. Grudnia 1852 o godzinie południ

Karol Gold,
nadkontrolor.

Muster 2, a.

Die Waare ist:
a) eingelangt am 20. Dezember 1852;
b) verbucht im Begleitschein-Empfangsregister Nr. 2040, lit. B.
c) eingelagert / Post — im Magazin: —

1. Abgegeben am 20. Dezember 1852 bei dem k. k. Hauptzollamte I. Grund

Karl Gold,
Ober-Kontrolor.

2. Mit dem Unikate / Duplikate übereinstimmend.

Hugo Leitner,
Amts-Offizial.

3. Zur Revision:

Amts-Offizial, Hugo Leitner.

In meiner Gegenwart

Karl Gold,
Ober-Kontrolor.

Waaren-Erklärung

des Negrelli et Komp.

zur

Eingangs-~~Verzollung~~, / Vormerkung,
~~Aufnahme~~ in die Niederlage,
weiteren ~~Anweisung~~
(Begleitschein-~~Abfertigung~~).

1. Giltig zum Transporte:
im Grenzbezirke über — nach binnen Stunden,
„ inneren Zollgebiete über Tagen,
mit der Verpflichtung zur Stellung bei
bis 18
2. Ausgelagert am 18 und verladen durch
aus auf

Hiezu der angestempelte Begleitschein Nr. vom 18

I. Auszug aus der Waarenerklärung, aus dem Begleitscheine, aus dem Magazinsbuche, oder Waarenprotokolle.

Fortlaufende Zahl	lit.	Name und Wohnort des Versenders	Name und Wohnort des Empfängers	Der Waaren – Verpackung der Kollien – Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummern	Menge – Zollgewicht Pfunde – sporko	netto	Stückzahl, Kubikfuß, Tonnen-Tragfähigkeit	Benennung nach dem Zolltarife	Bemerkungen: aa) über die Art des angelegten Verschlußes; bb) über welches Grenzamt der Eintritt erfolgte; cc) über die weitere Bestimmung der Sendung, den allenfalls entrichteten Durchfuhrzoll u. s. w.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	a	Gustav Groß aus Nürnberg	Negrelli u. Komp. in Grund	Ein	Ballen	N. 36	225	200	10	Stück á 25 Ellen, $^6/_4$ breit, braun gefärbtes Schafwolltuch als mittelfeine Wollwaare.	ad aa) Jeder Ballen hat ein Grenzbleisiegel. „ bb) Eingetreten über das Nebenzollamt I. Angern aus Baiern. „ cc) Zur Vormerkung auf drei Monate an Felix Neumann hier, und zwar das Tuch zum Zurichten (Pressen 2c.) und die Leinwand zum Drucken.
	b			Ein	„	37	200	180	15	Stück gebleichte Leinwand als gemeine Leinenwaare.	
				2	....	....	425	380	25		

Sage! Zwei Kollien, sporko vierhundert zwanzig fünf, netto dreihundert achtzig Pfund, zwanzig fünf Stück.

Die Uebereinstimmung dieses Auszuges mit der eingelangten Waarenerklärung und dem Begleitscheine (mit dem Magazinsbuche / Waarenprotokolle) wird bestätiget. Heinrich Merk, Oberamts-Offizial.

Grund am 20 Dezember 1852.
pr. Negrelli et Komp.
Jos. Spitzer,
bevollmächtigter Spediteur.

II. Beschaubefund – der Waaren – Verpackung: Anzahl, Gattung, Zeichen, Nummern der Kollien	Menge – Zollgewicht – nach Abwage – sporko (Pfunde)	Menge – Zollgewicht – nach Abwage – netto (Pfunde)	Menge – Zollgewicht – nach Abzug der Tara (Pfunde)	anderer Maßstab	Benennung nach dem Zolltarife	Verschluß und Waarenbezeichnung – Siegel – abgenommene – Blei	Siegel – angelegte – Blei	Siegel – angelegte – Wachs-	Siegel – angelegte – Verzollungs-Wachs-	III. Gebühren-Berechnung – Zollsatz von der Einheit fl.	Zollsatz von der Einheit kr.	Entfallender Betrag fl.	Entfallender Betrag kr.	IV. Nachweisung im Register – Gattung	im Register – Zahl	Anmerkung.
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		23.		24.	25.	26.
Am 20. Dezember 1852 entsiegelt, gewogen, beschaut und befunden wie erklärt. Von dem Tuche Muster zurückbehalten, da das dießfällige Gewerbsverfahren keine Bezeichnung zuläßt, jedes Stück Leinwand mit Einem Bleisiegel bezeichnet.					ad 1											Der Termin zur Zurückkehr dieser Waaren zu dem hiesigen Amte erlischt am neunzehnten März 1853.
					a	......	......	......	......	82	30	165	......			
					b	2	15	......	......	22	......	39	36			
								Eingangszoll				204	36			
								Waggeld				......	7			
								Sicherstellung				204	43			
								Siegeltaxe				......	15			
								Zusammen				204	58	Vormerk. Reg.	135 B.	Richtig bezahlt.
Karl Gold, Ober-Kontrolor. Hugo Leitner, Amtsoffizial.																Christian Klinger, Kassier.

Sage! Fünfzehn Bleisiegel und zweihundert vier Gulden fünfzig acht Kreuzer.

Alois Schweiger,
Oberamtsoffizial.

K. K. Hauptzollamt I. Grund am 20. Dezember 1852 um — Uhr — Mittags.

Karl Gold,
Ober-Kontrolor.

Wzór 2. b.

Towar:
a) nadesłano dnia 20. Grudnia 1852.
b) zapisano w księdze w rejestrze odbioru kart konwojowych nr. 2040 lit. B.
c) na skład oddano / Pozycya — w magazynie: —

1. Oddano na dniu 20. Grudnia 1852 w c. k. urzędzie głównym celnym I. Grund.
Karol Gold, nadkontrolor.

2. Zgodno z unikatem.
Hugo Leitner, oficyał urzędu.

3. Rewizyi poddano:
Oficyał urzędu, Hugo Leitner.
W mojéj obecności:
Karol Gold, nadkontrolor.

Deklaracya towarów

Negrellego i spółki

do

oclenia / zanotowania — wchodowego,
przyjęcia do składu,
dalszego przekazania
(wyekspedyowania z kartą konwojową).

1. Ważne do transportu:
w okręgu granicznym przez do w ciągu godzin
„ wewnętrzu terytoryum celnego przez dni
z obowiązkiem odstawy do
aż do 18
2. Wyładowano na 18 , a przeładowano przez
z na

Tu należy karta konwojowa przystemplowana nr. z dnia 18

I. Wyciąg z deklaracyi towarów, z karty konwojowéj, z księgi magazynowéj, lub z protokółu towarów.

Bieżąca: Liczba	Bieżąca: Litera	Nazwisko i zamieszkanie: Odséłającego	Nazwisko i zamieszkanie: Odbiérającego	Towarów: Pakunek: Liczba (kollów)	Towarów: Pakunek: Gatunek (kollów)	Towarów: Pakunek: Znaki i numera (kollów)	Towarów: Ilość: Waga cłowa: sporko (funtów)	Towarów: Ilość: Waga cłowa: netto (funtów)	Towarów: Ilość: Liczba sztuk, stóp kubicznych, ładowność	Towarów: Nazwa podług taryfy celnéj	Uwagi: *aa)* co do sposobu wyciśnięcia pieczęci; *bb)* przez który urząd graniczny wnijście nastąpiło; *cc)* co do dalszego przeznaczenia przesełki, co do cła przechodowego, jeżeli był opłacony i t. d.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
2	*a*	Józef Held, z Munichu	Negrelli i spółka, w Grund	dziesięć	skrzyń	I. H. 210	560				ad aa) Każda skrzynia maszynowa ma 4 pieczecie graniozne na ołowiu. Bela } po 1 pieczecina Balot } ołowiu Każ. kub„ 2 pieczecie na ołowiu. „ bb) Wnijście nastapiło przez urzad Angern z Bawaryi. „ cc) Wszystkie przedmioty do tego urzedu do oclenia wchodowego.
						211	640				
						212	714				
						213	786				
						214	324				
						215	476				
						216	820				
						217	740				
						218	540				
						219	600				
							6200	....	....		
	b			jedna	bela	⚠ 3	126	$60\frac{2}{10}$	8 sztuk	żelazne maszyny	Co sie tyczy maszyn, przeznaczonych dla własnej fabryki wożdzi, załacza sie pozwolenie c. k. Administracyi powiatowej kameralnej Grund z dnia 10. Grudnia 1852, licz. 8025, do postepowania za cłem zniżoném; co sie tyczy zaś fabrykatu tytuniu (tytuniu kreconego czyli w zwojach) jest pozwolenie do poboru onegoż ze strony téj samej władzy z dnia 16. Grudnia 1852, liczba 8560.
	c							$36\frac{1}{10}$	„	towarów bawełn. gatunku średniego	
	d			jeden	balot	4	12	....	....	towaru wełn. gatun. przed.	
	e			trzy	kubły	6	154			Fabrykaty tytuniu	
						7	230				
						8	226				
							610	....	....	sér	
				15	....	....	6948	$96\frac{6}{10}$	14 sztuk		Dalsze 14. sztuk towarów zaopatrzone sa tyla stemplami oclenia na wosku wyciśnietemi.

To jest: Piętnaście kollów, sporko sześćdziesiąt dziewięć cetnarów cztérdzieści ośm funtów, netto dziewięćdziesiąt sześć $\frac{\text{sześć}}{\text{dziesiątych}}$ funtów i cztérnaście sztuk.

Potwierdza się niniejszém zgodność tego wyciągu z nadesłaną deklaracyą towarów i z kartą konwojową (z $\frac{\text{księgą magazynową}}{\text{protokołem towarów.}}$)

Henryk Merk,
oficyał nadurzędu.

Grund dnia 20. Grudnia 1852.
pr. Negrelli i Spół.

Józef Spitzer,
upełnomocniony
spedytor.

Pakun.: Liczba, gatunek, znaki, numera kollów	Ilość: Waga cłowa: według przeważenia: sporko (funtów)	Ilość: Waga cłowa: według przeważenia: netto (funtów)	Ilość: Waga cłowa: po odtrąceniu tary (funtów)	Ilość: Inny wymiar	Nazwa podług taryfy celnéj	Opieczętowanie i oznaczenie towarów: zdjętych: na ołowiu (pieczęci)	Opieczętowanie i oznaczenie towarów: wyciśniętych: na ołowiu (pieczęci)	Opieczętowanie i oznaczenie towarów: wyciśniętych: na wosku (pieczęci)	Opieczętowanie i oznaczenie towarów: wyciśniętych: oclenia na wosku (pieczęci)	III. Obliczenie należytości: Wymiar cła od jednostki: złr.	III. Obliczenie należytości: Wymiar cła od jednostki: kr.	III. Obliczenie należytości: Kwota wypadająca: złr.	III. Obliczenie należytości: Kwota wypadająca: kr.	IV. Wykazanie w rejestrze: Gatunek	IV. Wykazanie w rejestrze: Liczba	Uwaga
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		23.		24.	25.	26.
Na dniu 20. Grudnia 1852 odpieczętowano, przeważono, obejrzano i znaleziono																
ad 2.					Jak zadeklarowano z tem nadmienieniem, iż maszyny żelazne odpowiadają przeznaczeniu fabrycznemu											
a	6200	....	5208			40	......	......	....	2	30	130	12			
b	126	60 $\frac{2}{10}$	....			1	......	......	8	82	30	49	40			
c		36 $\frac{6}{10}$	....			....	......	......	6	110	......	40	2			
d	12	....	11 $\frac{28}{100}$			1	......	......	....	25	......	2	49			
		czyli	10 $\frac{2}{32}$	Wagi Wiedeńskiéj												
e	610	....	542 $\frac{9}{10}$			6	......	......	....	5	......	27	9			
Razem	6948	96 $\frac{6}{10}$	5762 $\frac{9}{10}$			48	......	......	14	cła wch.		249	52			Należytość zapłacono Krystyan Klinger, kasyer.
		5858 $\frac{78}{100}$								wagow.		1	45			
										pieczęt.		......	7			
										lic. tytu.		25	9			
										Razem		276	53	Rejestr dochodów	3127 B.	

Karol Gold,
kontrolor nadurzędu.

Hugo Leitner,
oficyał urzędu.

To jest: Netto piećdziesiat ośm cetnarów, piećdziesiat ośm 78 - 100 funtów, cztérnaście pieczęci oclenia na wosku, i dwieście siedmdziesiat sześć złotych reńskich, piećdziesiat trzy krajcarów.

Aloizy Schweiger,
oficyał nadurzędu.

C. k. główny Urząd celny I. Grund,
dnia 20. Grudnia 1852 o godzinie południ

Karol Gold,
nadkontrolor.

Muster 2, b.

Die Waare ist:
a) eingelangt am 20. Dezember 1852;
b) verbucht im Begleitschein-Empfangsregister Nr. 2040, lit. B.
c) $\frac{\text{eingelagert}}{\text{Post} -}$ im Magazin: —

1. Abgegeben am 20. Dezember 1852 bei dem k. k. Hauptzollamte I. Grund.
Karl Gold,
Ober-Kontrolor.
2. Mit dem Unikate übereinstimmend.
Hugo Leitner,
Amtsoffizial.
3. Zur Revision:
Amtsoffizial Hugo Leitner.
In meiner Gegenwart:
Karl Gold,
Ober-Kontrolor.

Waaren-Erklärung

des Negrelli et Komp.

zur

Eingangs- $\frac{\text{Verzollung,}}{\text{Vormerkung,}}$
~~Aufnahme in die Niederlage,~~
~~weiteren Anweisung~~
~~(Begleitschein-Abfertigung).~~

1. Giltig zum Transporte:
im Grenzbezirke über — nach binnen Stunden,
„ inneren Zollgebiete über Tagen,
mit der Verpflichtung zur Stellung bei „ „
bis 18
2. Ausgelagert am — 18 und verladen durch
aus auf

Hiezu der angestempelte Begleitschein Nr. vom 18

I. Auszug aus der Waarenerklärung, aus dem Begleitscheine, aus dem Magazinsbuche oder Waarenprotokolle

Fortlaufende Zahl	lit.	Name und Wohnort des Versenders	Name und Wohnort des Empfangers	Der Waaren: Verpackung der Kollien: Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummer	Menge: Zollgewicht, Pfunde: sporko	netto	Stückzahl, Kubikfuß, Tonnen-Tragfähigkeit	Benennung nach dem Zolltarife	Bemerkungen: aa) über die Art des angelegten Verschlusses; — bb) über welches Grenzamt der Eintritt erfolgte; cc) über die weitere Bestimmung der Sendung, den allenfalls entrichteten Durchfuhrzoll u. s. w.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
2	a.	Joseph Hold, aus München	Negrelli et C., in Grund	Zehn	Kisten	I.H.					ad aa) Jede Maschinen-Kiste hat 4 Grenz-Bleisiegel. der Ballen) je 1 Bleisiegel das Ballot) jeder Kübel „ 2 „ bb) Der Eintritt erfolgte über das Amt Angern aus Baiern. cc) Sämmtliche Gegenstände hieramts zur Eingangsverzollung. Für die Maschinen, welche für die eigene Nägelfabrik bestimmt sind, wird die Bewilligung der k. k. Kameral-Bezirksverwaltung Grund vom 10. Dezember 1852, Zahl 8025, zur Behandlung gegen begünstigten Zoll, und für die Tabakfabrikate (Rollen-Rauchtabak) die Bezugsbewilligung derselben Behörde vom 16. Dezember 1852, Zahl 8560, beigeschlossen. Die 14 Stück Waaren sind mit ebenso viel Verzollungs-Wachsstempeln zu versehen.
						210	560				
						211	640				
						212	714				
						213	786				
						214	324				
						215	476				
						216	820				
						217	740				
						218	540				
						219	600				
							6200	....	....	eiserne Maschinen	
	b.			Ein	Ballen	△ 3	126	$60\frac{2}{16}$	8 Stück	mittelfeine Baumwollw.	
	c.							$36\frac{4}{16}$	6 „	feine Wollwaare	
	d.			Ein	Ballot	4	12	....	....	Tabakfabrikate	
	e.			Drei	Kübel	6	154				
						7	230				
						8	226				
							610	....	....	Käse	
				15	....	....	6948	$96\frac{6}{16}$	14 S.		

Sage! Fünfzehn Kollien, sporko sechzig neun Zentner vierzig acht Pfund, netto neunzig sechs $\frac{\text{sechs}}{\text{Zehntel}}$ Pfund und vierzehn Stück.

Die Uebereinstimmung dieses Auszuges mit der eingelangten Waaren-Erklärung und dem Begleitscheine (mit dem $\frac{\text{Magazinsbuche}}{\text{Waaren-Protokolle}}$) wird bestätiget.

Heinrich Merk,
Oberamts-Offizial.

Grund am 20. Dezember 1852.
pr. Negrelli et Komp.

Jos. Spitzer,
bevollmächtigter Spediteur.

II. Beschaubefund — Der Waaren — Verpackung: Anzahl, Gattung, Zeichen, Nummern der Kollien	Menge — Zollgewicht nach Abwage — sporko — Pfunde	Menge — Zollgewicht nach Abwage — netto — Pfunde	Menge — Zollgewicht nach Abzug der Tara — netto — Pfunde	anderer Maßstab	Benennung nach dem Zolltarife	Verschluß und Waarenbezeichnung — abgenommene	angelegte — Blei- — Siegel	angelegte — Wachs- — Siegel	angelegte — Verzollungs-Wachs- — Siegel	III. Gebühren-Berechnung — Zollsatz von der Einheit — fl.	Zollsatz von der Einheit — kr.	Entfallender Betrag — fl.	Entfallender Betrag — kr.	IV. Nachweisung im Register — Gattung	Zahl	Anmerkung.
12.	13.	14.	15.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	22.	23.	23.	24.	25.	26.
Am 20. Dez. 1852 entsiegelt, gewogen, beschaut und befunden																
ad 2.																
a	6200	....	5208		wie erklärt mit dem Bemerken, daß die eisernen Maschinen dem Fabriksbetriebe angemessen sind.	40	......	......	....	2	30	130	12			
b	126	$60\frac{2}{10}$	....			1	......	......	8	82	30	49	40			
c		$36\frac{4}{10}$	....			....	......	......	6	110	......	40	2			
d	12	....	$11\frac{28}{100}$			1	......	......	....	25	......	2	49			
		oder	$10\frac{2}{32}$	Wiener Gewicht												
e	610	....	$542\frac{9}{10}$			6	......	......	....	5	......	27	9			
Zusam.	6948	$96\frac{6}{10}$	$5762\frac{9}{10}$			48	......	......	14	Eing. Z.		249	52			Richtig bezahlt Christian Klinger, Kassier.
		$5858\frac{78}{100}$								Waggel.		1	45			
										Siegel		......	7			
										Tabaklz.		25	9			
										Zusam.		276	53	Einnahme-Reg.	3127 / B.	

Karl Gold,
Ober-Kontrolor.

Hugo Leitner,
Amtsoffizial.

Sage! Netto fünfzig acht Zentner, fünfzig acht $^{78}/_{100}$ Pfund, vierzehn Verzollungs-Wachssiegel, und zweihundert siebzig sechs Gulden fünfzig drei Kreuzer.

Alois Schweiger,
Oberamtsoffizial.

K. K. Hauptzollamt I. Grund,
am 20. Dezember 1852 um — Uhr — Mittags.

(LS) Karl Gold,
Ober-Kontrolor.

Wzór 3.

Prowincya: Czechy.

C. k. Urząd celny przyboczny I. Augern.

Nr. { Księgi magazynowej / Protokółu towarów }

Kwit cłowy Nr. 615.

Dnia szesnastego Grudnia 1852 o godzinie pół do dziesiątéj przed południem opłaca Józef Fritz z Haming podług rejestru dochodów za towary w { przy- / wy- } chodzie { z / do } Bawaryi na 1 wozie zaprzężonym 2 końmi jako te;

1500 funtów towarów glinianych najprostszego gatunku, same.

Zrewidował:
Teodor Rieger,
kontrolor.

Ważny do transportu:
w okręgu granicznym przez Neuern i Windmühle do Haming w ciągu godzin trzech
a w wewnętrzu terytoryum celnego przez do aż do 18

Opłacone należytości	złtr.	kr.
Cła wchodowego	6	15
„ wychodowego	.	.
„ przechodowego	.	.
Wagowego	.	27
Cedułkowego etc.		
Pieczętnego		
Składowego		
Dopłaty do cła		
Licencyi tytuniów		
Podatku komsumcyjn.		
Dodatku komunalnego		
Razem	6	42

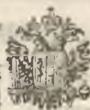
Mówię: Sześć złotych reńskich, krajcarów czterdzieści dwa.

Norbert Holzer,
poborca.

Muster 3.

Provinz: Böhmen.
K. K. Nebenzollamt I. Angern.

Nr. des { Magazinsbuches / Waaren-Protokolles }

Zollquittung Nr. 615.

Am sechzehnten Dezember 1852 um halb zehn Uhr Vormittags entrichtet Joseph Fritz von Haming laut Einnahme-Register für Waaren im { Ein- / Aus- } gange { aus / nach } Baiern auf 1 Wagen bespannt mit 2 Pferden als:

ledig sp. 1500 Pf. Thonwaaren gemeinster Art

Untersucht:
Theodor Rieger,
Kontrolor.

Giltig zum Transporte:
im Grenzbezirke über Neuern und Windmühle nach Haming
binnen drei Stunden
und im inneren Zollgebiete über
nach bis

	Entrichtete Gebühren fl.	kr.
Eing. Zoll	6	15
Ausg. „	.	.
Durchf. „	.	.
Waggeld	.	27
Zettelgeld 2c.		
Siegeltaxe		
Lagerzins		
Zollzuschlag		
Tabak-Lizenz		
Verz.-Steuer		
Gem.-Zuschlag		
Zusammen	6	42

Sage! Sechs Gulden vierzig zwei Kreuzer.

Norbert Holzer,
Einnehmer.

Wzór 4.

Unikat, którego ścisła z duplikatem zgodność potwierdza się.

Jan Sauer, oficyał urzędu.

Przesełka nadejść ma do c. k. Urzędu celnego przybocznego I. Finsterau do dnia dwudziestego ósmego Grudnia 1852.

Prowincya: Czechy.

Urząd wystawiający: Angern.

Nr. { Księgi magazynowéj. / Protokółu towarów.

Karta konwojowa Nr. 350

dla

obrotu towarów z { zagranicą w przechodzie / z krajami tutejszemi przez morze lub terytoryum zagraniczne.

1. Henryk Scherz z Fürth zgłosił dziś w podpisanym urzędzie, iż spisane wewnątrz towary, przeséła przez Kaspra Wirth z Kaltwasser na 1 wozie, zaprzężonym 2 końmi, przez Friedau i Finsterau do Saksonii.
2. Zabezpieczenie dano na przestrzeń tę aż do wyjścia .... a) przez rękojmię b) przez złożenie gotówką należytości:
3. Cło przechodowe opłacono w urzędzie
4. Zabezpieczenie w gotówce, ma być w kwocie złr. kr. do c. k. Urzędu celnego do rąk zwróconém.
5. Ważna do transportu: w okręgu granicznym przez Neuern i Windmühle do Haming w ciągu godzin trzech, w wewnętrznem terytoryum celném przez Friedau do Finsterau.

Opłacone należytości	złr.	kr.
Cła wychodowego		
„ przechodowego	1	55
Wagowego	.	.
Cedułkowego	.	6
Pieczętnego	.	.
Składowego		
Dopłata do cła		
Razem	dwa	jeden

Norbert Holzer, poborca.

Bieżąca Liczba	Bieżąca Litera	Nazwisko i zamieszkanie odbierającego	Wedle podania strony — towarów — Pakunek kollów — Liczba	Gatunek	Znaki i numera	Ilość — Waga cłowa funt. — sporko	netto	Liczba sztuk, stop kubicznych ładow.	Nazwa stosownie do taryfy celnéj	Wedle wypadłości przetrząśnienia urzędowego cel. — towarów — Liczba kollów i pakunków	Ilość — Waga cłowa funtów — według przeważenia — spor.	netto	po odtrąceniu tary — netto	Inny wymiar	Nazwa taryfowa	Opieczętowanie wyciśnięt. piecz. — na ołowiu	na wosku	aa) Podanie, przez który urząd wszedł towar pierwotnie; bb) inne uwagi co do ściągnionych dokumentów, przeciągu ich trwania i t. d.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	– 19 –
		Podług przystemplowanéj deklaracyi towarów																

C. k. Urząd celny przyboczny I. Angern
dnia szesnastego Grudnia 1852 o godzinie drugiéj po południu.

(LS) Norbert Holzer,
poborca.

Jan Sauer,
oficyał urzędu.

U w a g i

tych urzędów, w których na drodze do urzędu, do którego przesełka towarów przekazaną została, zgłoszoném było

a) wyładowanie lub przeładowanie,

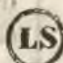
b) zmiana kierunku lub przeznaczenia towarów,

c) przekroczenie terminu dozwolonego,

d) zmiana wagi, lub zewnętrznego stanu towaru, albo naruszenie pieczęci urzędowéj.

Frochciarz Kasper Wirth przymuszonym był z powodu zaszłéj zawierzuchy śnieżnéj, od dnia siedmnastego Grudnia 1852 r. aż do dnia dzisiejszego tutaj się zatrzymać, co mu na jego żądanie zatwierdza się z tym dodatkiem, iż towary, zgadzające się zresztą z jego papiérami dla niepodobności przeprawy wozem, przeładowane zostały na sanki, dwoma końmi zaprzężone, którym tedy sposobem przybyć ma w miejscu przeznaczenia do piątego Stycznia 1853 r.

C. k. Urząd główny celny I. Grund
dnia dwudziestego piątego Grudnia 1852.

Lepold Bieder,
nadpoborca.

Niniejsza karta konwojowa została	**Rozwiązanie**
1. oddaną	dnia 31. Grudnia 1852. Piotr Falk, poborca.
2. zapisaną	w rejestrze odbioru kart konwojowych pod nr. 256. Wojciech Fiedler, kontrolor.
3. Wypadłość przetrząśnienia urzędowego celnego pod względem *a)* pieczęci i schowków, *b)* ilości i gatunku towarów.	ad 3. *a)* Jak w przystemplowanej deklaracyi wyszczególniono, w sposobie nienaruszonym. *b)* Cała posełka zewnątrz, a bela M. N. 133 także i wewnątrz przetrząśniona, i należycie znaleziona. Wojciech Fiedler, kontrolor. Rudolf Scharf, nadzorca straży finansowéj.
4. Wykazanie *a)* postępowania wchodowego, *b)* nowego przekazania, *c)* przyjęcia do składu, *d)* wyjścia przez granicę (linię celną) *aa)* bezpośrednio przy samym urzędzie, *bb)* z konwojem, *cc)* przy posterunku opowiedniczym, *dd)* z dalszym konwojem.	ad 4. *aa)* Wyjście nastąpić ma dziś aż do drugiéj godziny po południu. Piotr Falk, poborca. Należące do téj karty konwojowéj cztéry kolli wyszły przez granicę do Saksonii dnia trzydziestego piérwszego Grudnia 1852 o godzinie drugiéj po południu w naszéj obecności. Piotr Falk, poborca. Wojciech Fiedler, kontrolor. Rudolf Scharf, nadzorca straży finansowéj. Cło przechodowe tu przypadające pobrano wedle rejestru dochodów N. w kwocie złr. kr. Zabezpieczenie gotówką zwrócono do rąk w kwocie złr. kr. Powyższe potwierdzenia otrzymują dla rozwiązania niniejszéj karty konwojowéj urzędowne uwierzytelnienie. C. k. Urząd celny przyboczny I. Finsterau dnia 31. Grudnia 1852. Piotr Falk, poborca. Wojciech Fiedler, kontrolor.

Muster 4.

Unikat, dessen genaue Uebereinstimmung mit dem Duplikate bescheiniget wird.

Johann Sauer,
Amtsoffizial.

Die Sendung hat einzutreffen bei dem k. k. Nebenzollamte I. Finsterau bis acht und zwanzigsten Dezember 1852.

Provinz: Böhmen.

Ausfertigungsamt: Angern.

Nr. des { Magazinsbuches / Waaren-Protokolles.

Begleitschein Nr. 350.

für

den Waarenverkehr mit dem { Auslande in der Durchfuhr / Inlande über die See oder ausländ. Gebiet.

1. Heinrich Scherz aus Fürth meldete heute dem unterzeichneten Amte an, die innen angeführten Waaren durch Kaspar Wirth aus Kaltwasser mittelst 1 Wagen 2 Pferden als Beiladung über Friedau und Finsterau nach Sachsen zu versenden.
2. Die Sicherstellung wurde geleistet für die Strecke bis zum Austritte ...... a) durch Bürgschaft
3. Der Durchfuhrzoll wurde entrichtet bei dem Amte ...... b) durch baren Erlag der Gebühren
4. Die bare Sicherstellung ist mit fl. kr. bei dem k. k. Zollamte an zurückzustellen.
5. Giltig zum Transorte: im Grenzbezirke über Neuern und Windmühle nach Haming binnen drei Stunden, im inneren Zollgebiete über Friedau nach Finsterau.

Norbert Holzer,
Einnehmer

Entrichtete Gebühren	fl.	kr.
Ausf. Zoll		
Durchf. Zoll	1	55
Waggeld	.	.
Zettelgeld	.	6
Siegeltaxe	.	.
Lagerzins		
Zollzuschlag		
Zusammen	zwei	Ein

Fortlaufende Zahl		Name und Wohnort des Empfängers	Nach Angabe der Partei – der Waaren							Nach dem Ergebnisse der zollämtlichen Untersuchung – der Waaren								aa) Angabe, bei welchem Amte die Waare ursprünglich eingegangen ist. bb) Andere Bemerkungen über eingezogene Urkunden, deren Giltigkeitsdauer u. s. w.
			Verpackung der Kollien			Menge – Zoll-Gewi. Pfde.					Menge – Zollgewicht – Pfunde					Verschluß angelegte Siegel		
Zahl	lit.		Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummern	sporko	netto	Stückzahl, Kubikfuß Tonnen-Tragfähigkeit	Benennung nach Ansetzung des Zolltarifes	Kollien-Zahl und Verpackung	sporko	netto nach Abwage	netto nach Abzug der Tara	anderer Maßstab	tarifmäßige Benennung	Blei-	Wachs-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19.
		Laut angestempelter Waarenerklärung																

K. K. Nebenzollamt I. Angern
am sechzehnten Dezember 1852 um zwei Uhr Nachmittags.

(LS)

Norbert Holzer,
Einnehmer.

Johann Sauer,
Amtsoffizial.

Bemerkungen

derjenigen Aemter, bei welchen auf dem Zuge zu dem Amte, an welches die Waarensendung angewiesen ist,

a) eine Ablegung oder Umladung,
b) eine Aenderung in der Richtung oder Bestimmung der Waaren,
c) die Ueberschreitung der eingeräumten Frist,
d) eine Aenderung des Gewichtes, oder des äußeren Zustandes der Waare, oder eine Verletzung des ämtlichen Verschlußes angemeldet worden ist.

Der Frächter Kaspar Wirth hat wegen eingetretenen Schneegestöber vom siebzehnten Dezember 1852 bis zum heutigen Tage hierorts verweilen müssen, was ihm über sein Ansuchen mit dem Bemerken bestätiget wird, daß die Waaren, welche mit seinen Papieren übereinstimmen, wegen Unfahrbarkeit mit dem Wagen auf einen mit zwei Pferden bespannten Schlitten überladen wurden, womit er binnen eilf Tagen, das ist bis fünften Jänner 1853, am Orte der Bestimmung einzutreffen haben wird.

K. K. Hauptzollamt I. Grund
am fünfundzwanzigsten Dezember 1852.

Leopold Bieder,
Obereinnehmer.

Dieser Begleitschein wurde	Erledigung
1. abgegeben	am 31. Dezember 1852. Peter Falk, Einnehmer.
2. eingetragen	im Begleitschein-Empfangs-Register unter Nr. 256. Albert Fiedler, Kontrolor.
3. Ergebniß der zollämtlichen Untersuchung in Bezug a) auf Verschluß und Behältnisse, b) auf Menge und Gattung der Waaren.	ad 3. a) Wie in der angestempelten Erklärung angegeben und unverletzt. b) Die ganze Sendung äußerlich, den Ballen M. N. 133 auch innerlich untersucht und ohne Anstand befunden. Albert Fiedler, Kontrolor. Rudolph Scharf, Finanzwach-Oberaufseher.
4. Nachweisung a) der Eingangsbehandlung, b) einer neuen Anweisung, c) der Aufnahme in die Niederlage, d) des Ausganges über die Grenze (Zoll-Linie) aa) unmittelbar bei dem Amte, bb) mit Begleitung, cc) bei dem Ansageposten, dd) mit weiterer Begleitung.	ad 4. aa) Der Austritt hat zu erfolgen heute bis zwei Uhr Nachmittags. Peter Falk, Einnehmer. Die zu diesem Begleitscheine gehörigen vier Kollien sind am einunddreißigsten Dezember 1852 um zwei Uhr N. M. unter unseren Augen über die Grenze nach Sachsen ausgetreten. Peter Falk, Einnehmer. Albert Fiedler, Kontrolor. Rudolph Scharf, Finanzwach-Oberaufseher. Den Durchfuhrzoll hier mit fl. kr. laut Einnahme-Register N. eingehoben. Die bare Sicherstellung mit fl. kr. an zurückgestellt. Die vorstehenden Bestätigungen werden zur Erledigung dieses Begleitscheines ämtlich beglaubiget. K. K. Nebenzollamt I. Finsterau am 31. Dezember 1852. Peter Falk, Einnehmer. Albert Fiedler, Kontrolor.

Wzór 5.

Prowincya Czechy.

C. k. Urząd celny przyboczny I. Angern.

Karta zanotowania Nr. 48

dla w- / wy- prowadzonych przedmiotów przez Józefa Gruber z Neuern do Józefa Müller w Roding w Bawaryi, z przeznaczeniem na paszę czteréchmiesieczną sposobem pędzenia,

jako to:

Piętnaście sztuk białych owiec,
Jedna sztuka białego barana,
Trzy sztuki pstrobarwnych kóz,
Jedna sztuka czarnego kozła.

Obejrzano i obliczono
Teodor Rieger,
kontrolor.

Opłacone należytości		
Nazwa	złr.	kr.
Zabezpieczenie we wchodzie	.	.
„ w wychodzie	.	20
Wagowego		
Pieczętnego		
Składowego		
Razem .	.	20

Mówię: Sztuk dwadzieścia, krajcarów dwadzieścia.

Termin do powrotu ustaje czwartego Kwietnia 1853.
Ważna do transportu:
w okręgu granicznym przez Ort do Bawaryi w ciągu jednéj godziny,
a w wewnętrznéм terytoryum celném przez
do z obowiązkiem do odstawy do
az do

Angern dnia piątego Grudnia 1852 o godzinie 8 przed południem.

Norb. Holzer,
poborca.

Widziano w posterunku opowiedniczym Ort dnia 5. Grudnia 1852 o godzinie $8^3/_4$ przed południem.

Franciszek Garniss,
asystent.

Z takowych nazad przyprowadzono			Podpisy urzędników, udzielających potwierdzenie rewizyi celnéj urzędowéj i odpisanie nazad przyprowadzonych częściowo przedmiotów, w rejestrze zanotowań
data	ilość	przedmiot	
1.	2.	3.	4.
Angern dnia dziesiątego Stycznia 1853 o godzinie dziesiątéj przed południem	sztuk trzy sztukę jednę	pstrych kóz czarnego kozła	Ważne do Neuern w ciągu jednéj godziny. (LS) Norbert Holzer, poborca. Obejrzał Jan Sauer, oficyał urzędu.

Muster 5.

Provinz: Böhmen.

K. K. Nebenzollamt I. Angern.

Vormerkschein Nr. 48

über von Joseph Gruber aus Neuern
an Joseph Müller nach Roding in Baiern mit der Bestimmung zur Fütterung auf vier Monate mittelst Treiben

{ ein- / aus } geführte Gegenstände, als:

Fünfzehn Stück weiße Schafe,
Ein " weißer Widder,
Drei " scheckige Ziegen,
Ein " schwarzer Bock.

Beschaut und abgezählt
Theodor Rieger,
Kontrolor.

Entrichtete Gebühren		
Benennung	fl.	kr.
Sicherstellung im Eingange	.	.
" Ausgange	.	20
Waggeld		
Siegeltaxe		
Lagerzins		
Zusammen .	.	20

Sage! Zwanzig Stück mit zwanzig Kreuzer.

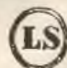
Der Termin zur Rückkehr erlischt am vierten April 1853.
Giltig zum Transporte:
im Grenzbezirke über Ort nach Baiern, binnen einer Stunde,
und im inneren Zollgebiete über

nach mit der Verpflichtung zur Stellung
bei bis

Angern am fünften Dezember 1852 um 8 Uhr Vormittags.

Gesehen Ansageposten Ort am 5. Dezember 1852 um $8^3/_4$ Uhr V. M.

Franz Garniß,
Assistent.

Norb. Holzer,
Einnehmer.

Hievon wurden zollfrei zurückgebracht			Unterschriften der die Bestätigung über die zollämtliche Untersuchung und die Abschreibung der theilweise zurückgebrachten Gegenstände in dem Vormerk-Register ertheilenden Beamten
am	Menge	Gegenstand	
1.	2.	3.	4.
Angern am zehnten Jänner 1853 um zehn Uhr V. M.	drei Stück Ein „	scheckige Ziegen schwarzer Bock	Giltig nach Neuern binnen Einer Stunde. (LS) Norb. Holzer, Einnehmer. Beschaut Joh. Sauer, Amtsoffizial.

Wzór 6.

Prowincya: Czechy. C. k. Urząd celny główny I. Grund.

Karta kontroli Nr. 216.

Na dniu czwartym Stycznia 1853 o godzinie ósméj przed południem
odbiéra Eugeniusz Freund z Haming
od Negrellego i spółki z Grund
przez Ruperta Wolf z Schleinz 1 wozem, 2 końmi zaprzężonym

na podstawie tutejszéj karty deklaracyjnéj Nr. $\frac{2128}{A.}$ towary następujące, jako to:	Ilość sporko funtów	Ilość netto funtów	inny wymiar	Wyciśniętych na ołow. pieczęci	Wyciśniętych na laku pieczęci	Służy do wykazu do
Jednę beczkę ⚠ 8105, kawy surowéj	500	440	.	4	.	dwudziestego czwartego Czerwca 185trzeciego. Dla transportu o dalsze dni trzy. Szczepan Stark, naddozorca straży finansowéj.
Razem	Mówię: Jeden kollo, sporko pięćset, netto czterysta czterdzieści funtów z czterema pieczęciami na ołowiu.					

Ma moc do transportu:
w okręgu granicznym przez
do Haming w ciągu godzin a w wewnętrznem terytoryum celnem przez do z obowiązkiem odstawy do wydziału straży finansowéj w Haming, aż do siódmego Stycznia 1853 r.

 Karol Gold,
nadkontrolor.

Emeryk Edler,
oficyał urzędu.

Nadeszła dnia szóstego Stycznia 1853 o godzinie trzeciéj po południu, według księgi odstawy nr. 54, i zdjęto 4 sztuki pieczęci na ołowiu.

C. k. Wydział Straży finansowéj Haming.

Szczepan Stark,
naddozorca.

Z téj karty kontrolowéj odpisano			Podpis urzędnika, odpisanie wykonującego
data	ilość	przedmiot	
1.	2.	3.	4.
Haming dnia ósmego Lutego 1853 przy rewizyi.	Netto dwieście czterdzieści funtów.	Surowéj kawy przez przedaż cząstkową	Pokrywa jeszcze netto dwieście funtów surowéj kawy. Prok. Fröhlich, respicyent straży finans. Bern. Nagel, dozorca straży finans.

Muster 6.

Provinz: Böhmen.

K. K. Hauptzollamt I. Grund.

Kontrolschein Nr. 216.

Am vierten Jänner 1853 um acht Uhr Vormittags
empfängt Eugen Freund aus Haming
von Negrelli et Komp. aus Grund
durch Rupert Wolf aus Schleinz mittelst 1 Wagen 2 Pferde als Beiladung

im Grunde des hiesigen Erklärungsscheines Nr. $\frac{2128}{A.}$ nachstehende Waaren, als:	Menge sp. Pfunde	Menge netto Pfunde	anderer Maßstab	Angelegte Blei- Siegel	Angelegte Wachs- Siegel	Zur Ausweisung verwendbar bis
Ein Faß △ 8105, rohen Kaffeh..........	500	440	.	4	.	vier und zwanzigsten Juni 185drei. Wegen des Transportes um weitere drei Tage. Steph. Stark, Finanzwach-Oberaufseher.
Giltig zum Transporte im Grenzbezirke über						
Zusammen	Sage! Ein Kollo, sporko fünfhundert, netto vierhundert vierzig Pfund mit vier Bleisiegeln.					

nach Haming binnen Stunden und im inneren Zollgebiete über nach mit der Verpflichtung zur Stellung bei der F. W. Abtheilung Haming bis siebenten Jänner 1853.

Karl Gold,
Ober-Kontrolor.

Emerich Edler,
Amtsoffizial.

Eingelangt am sechsten Jänner 1853 um drei Uhr Nachmittags, laut Stellungsbuch Nr. 54, und 4 Stück Bleisiegel abgenommen.

K. K. Finanzwach-Abtheilung Haming.

Stephan Stark,
Oberaufseher.

Von diesem Kontrolscheine wurden abgeschrieben			Namensfertigung des die Abschreibung vollziehenden Beamten
am	Menge	Gegenstand	
1.	2.	3.	4.
Haming am 8. Februar 1853, bei der Revision	Netto zweihundert vierzig Pfund	Roher Kaffeh durch Kleinverscheiß.	Deckt noch netto zweihundert Pfund rohen Kaffeh. Prof. Fröhlich, Finanzwach-Respizient. Bernh. Nagel, Finanzwach-Aufseher.

Wzór 7.

Prowincya: Czechy.

Nr. 90

C. k. Urząd celny przyboczny I. Angern.

rejestru kart legitymacyjnych.

Karta legitymacyjna.

Na dniu szóstym Stycznia 1853 o godzinie czwartéj po południu
Franciszek Klein z Angern

1. pobiera bezpłatnie z
2. przesełá ztąd do rąk do
3. otrzymuje pozwolenie przewieźć
własnemi środkami 1 wozem zaprzężonym 1 koniem na targ do Haming dnia siódmego Stycznia 1853 o godzinie trzeciéj z rana

3 skrzynie Nr. 6, 7, 8 $\frac{\text{sporko } 800}{\text{netto } 600}$ funtów futra.

Ważne do transportu:
w okręgu granicznym przez Neuern i Windmühle do Haming w ciągu godzin cztéry,
a wewnętrznem terytoryum celnem przez
do w ciągu dni

Teodor Rieger,
kontrolor.

Muster 7.

Provinz: Böhmen. Nr. 90

K. K. Nebenzollamt I. Angern des Legitimazionsschein-Registers.

Legitimazionsschein.

Am sechsten Jänner 1853 um 4 Uhr Nachmittags
Franz Klein von Angern

1. bezieht abgabenfrei aus
2. versendet von hier an nach
3. erhält die Bewilligung

durch sich mittelst 1 Wagen 1 Pferd

3 Kisten Nr. 6, 7, 8 $\frac{\text{sporko } 800}{\text{netto } 600}$ Pfund Pelzwerk auf den Markt nach Haming am siebenten Jänner 1853 von drei Uhr Früh zu verführen.

Giltig zum Transporte:
im Grenzbezirke über Neuern und Windmühle nach Haming binnen vier Stunden,
und im inneren Zollgebiete über
nach binnen Tagen.

Theodor Rieger,
Kontrolor.

Wzór 8.

Prowincya: Czechy.

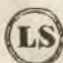
C. k. Urząd celny przyb. I. Finsterau.

Pokwitowanie

na oddanie (rozwiązanie) kart konwojowych.

Liczba bieżąca	Posełka przybyła z kartą konwojową			Nazwisko i zamieszkanie deklarującego	W tutejszym urzędzie zapisano w księgę pod rejestrem odbioru kart konwojowych lub protok. towarów	Krótkie uwagi względem sposobu rozwiązania, i trudności jakieby zachodziły były
	urzędu	pod datą	liczbą		Numer	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Angern	16. Grudnia 1852	350	Henryk Scherz, z Fürth	256	Zupełnie rozwiązano przez wyjście do Saksonii

Finsterau dnia 31. Grudnia 1852.

Piotr Falk,
poborca.

Muster 8.

Provinz: Böhmen.

K. K. Nebenzollamt I. Finsterau.

Bescheinigung

über die Abgabe (Erledigung) von Begleitscheinen.

Fortlaufende Zahl	Die Sendung ist eingelangt mit Begleitschein			Name und Wohnort des Ausstellers der Erklärung	Hieramts verbucht unter Begleitschein-Empfangs-Register oder Waaren-Protokoll	Kurze Bemerkung über die Art und Weise der Erledigung oder der allfälligen Anstände
	des Amtes	vom	Zahl		Nummer	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Angern	16. Dezem. 1852	350	Heinrich Scherz, aus Fürth	256	Durch den erfolgten Austritt nach Sachsen vollständig erlediget.

Finsterau am 31. Dezember 1852.

Peter Falk,
Einnehmer.

Wzór 9.

Posełka

Przypisanie:
oficyał urzędu Hugo Leitner.

a) przybyła na dniu 22. Grudnia 1852;

b) w księgę zapisana pod rejestr. odbioru kart konwojowych Nr. 1986, lit. A.

c) na skład wzięta / Pozycya 1098 A. w magazynie VI.

Deklaracya

Negrelli i spółka

do

1. Obejrzenia,
2. Powzięcia próbek,
3. Przemienienia znaków,
4. Przeważenia,
5. Zaimbalowania (nowego przepakowania).
6. Czyszczenia,
7. Sortowania, podzielenia (tarowania),
8. Dopełnienia (przy winie etc.),
9. Przelania,
10. Zmieszania oleju oliwnego z olejem terpentynowym kollów towarów wewnątrz namienionych.

I. Do podzielenia					II. Wypadłość podług zameldowanego postępowania									III. Opłacone należytości		IV. Wykazanie w rejestrze		Uwaga
Liczba	Gatunek	Znaki i numera	Waga cł.: sporko	Waga cł.: netto	Liczba kollów i gatunek pakunku	Ilość – Waga cłowa podług przeważenia: spor.	Ilość – Waga cłowa podług przeważenia: netto	Ilość – Waga cłowa po odtrącen. tary	Inny wymiar	Taryfowa nazwa towarów	Opieczętowania zdjętych na ołow.	Opieczętowania wyciśniętych na ołow.	Opieczętowania na laku	zł.	kr.	gatunek	numera	Uwaga
kollów			funtów			funtów					pieczęci							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		16	17	18
1	Skrzynia	[znak] 3115	240	200	Zapakow. w 2 beczkach	240	200			Gwoździki korzenne	Wagow.				5			
					Nr. 1.	180	150	.	.		4	8	Pieczęci		24			
					„ 2.	70	50											
								tara repartowana 10 fun. netto, przeto do zachodzącego wymierzenia cła przechodowego sporko 60 funtów					à 4 każda					
					Razem 2 koll.	250	200			Hugo Leitner oficyał urzędu.	.	8	.	.	29	Rejestr pomocniczy należytości pobocz.	163 / VI.	Należycie zapłacono. G. Mohr, oficyał urzędu.

Grund dnia 4. Stycznia 1853 r.

pr. Negrelli et Comp.
Józ. Spitzer.

Muster 9.

Die Sendung ist | Zuschreibung: Amtsoff. Hugo Leitner.

a) eingelangt am 22. Dezember 1852;

b) verbucht im Begleitschein-Empfangs-Reg. Nr. 1986, lit. A.

c) eingelagert / Post 1098 A. im Magazin VI.

Erklärung

Negrelli et Komp.

zur

1. Besichtigung,
2. Entnehmung von Mustern,
3. Umzeichnung,
4. Abwage,
5. Emballirung (neuen Verpackung),
6. Reinigung,
7. Sortirung, Theilung (Tarirung),
8. Nachfüllung (bei Wein ꝛc.),
9. Umleerung „ „ „
10. Mischung des Oliven-Oels mit Terpentin-Oel,

der innen angeführten Waaren-Kollien.

I. Zur Theilung					II. Ergebniß nach dem angemeld. Verfahren									III. Entrichtete Gebühren	IV. Nachweisung im Register		Anmerkung
			Zollgewicht			Menge					Verschluß						
						Zollgewicht											
						nach Abwage		nach Abzug der Tara			abgenommene	angelegte					
Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummern	sporko	netto	Anzahl der Kollien und Art der Verpackung	sporko	netto		anderer Maßstab	tarifmäßige Benennung der Waaren		Blei-	Wachs-		Gattung	Nummer	
der Kollien			Pfunde			Pfunde					Siegel			fl. | kr.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Kiste	△ 3115	240	200	Verpackt in 2 Fässern	240	200				Waggeld			5			
					Nr. 1.	180	150										
					„ 2.	70	50	.	.	Gewürznelken	4	8	Siegel jedes à 4	24			
					Zusammen 2 Kollien	250	200	repartirte Tara 10 Pfund, daher zur allfälligen Durchfuhrzollbemessung sporko 60 Pfund		Hugo Leitner, Amtsoffizial.		8	.	29	Hilfs-Reg. d. Nebgb.	163/VI	Richtig bezahlt. G. Mohr, Amtsoffizial.

Grund am 4. Jänner 1853.

pr. Negrelli et Komp.
Jos. Spitzer.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXIV.

Wydana i rozesłana dnia 25. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 25. Oktober 1853.

106.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych z dnia 1. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXIII., nr. 105, wydana dnia 11. Czerwca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

co do należytości od interesów prawnych, w Państwie Austryackiém między cudzoziemcami miejsce mających.

Zawiérane między cudzoziemcami w Państwie Austryackiém interesa prawne, pociągające za sobą przeniesienia majątku, które nie wywołują żadnych prawnych skutków w Państwie Austryackiém, nie podlegają należytościom od przeniesień majątków, ustanowionym w ustawach o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850. Sporządzone w tym przedmiocie w Państwie Austryackiém interesa prawne, podlegają tylko postanowieniom pozycyi taryfowéj 101 II. wspomnionych ustaw o należytościach, wyrzeczonym co do dokumentów, przez które nie ma miejsca przeniesienie majątku.

Jeżeli jednak następnie zajdą okoliczności, wyrzeczone w §. 23. ustawy o należytościach, pod któremiby dokumenta prawne, za granicą wystawione, ulegały obowiązkowi opłaty w miarę przeniesienia majątku, wówczas takowe, co się tyczy należytości, uważane być winny za dokumenta prawne za granicą sporządzone, przyczém porachowaną być winna należytość, opłacona wedle pozycyi taryfowéj 101 II.

Baumgartner m. p.

107.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 6. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXIII., nr. 106, wydana dnia 11. Czerwca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie,

wywołujące z obiegu niemieckie bilety pieniężne 6-krajcarowe.

Celem przywrócenia stałego porządku w rzeczach pieniężnych, a mianowicie większego uregulowania obiegu pieniężnego w obrocie handlu cząstkowego, postanowiła administracya finansów za najwyższém zezwoleniem z dnia 29. bieżącego miesiąca, wywołać do końca Grudnia 1853 niemieckie bilety skarbowe (losowe) 6-krajcarowe.

Tym końcem wolno każdemu używać rzeczonych biletów pieniężnych aż do terminu zakréślonego do zapłat w kasach rządowych, albo wymieniać je za

106.

Verordnung des Finanzministeriums im Einvernehmen mit dem Ministerium des Aeußern vom 1. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXIII. Stück, Nr. 105, ausgegeben am 11. Juni 1853),

wirksam für alle Kronländer,

bezüglich der Gebührenbehandlung der im österreichischen Staate zwischen Ausländern stattfindenden Rechtsgeschäfte.

Die in dem österreichischen Staate zwischen Ausländern geschlossenen Rechtsgeschäfte, durch welche Vermögensübertragungen stattfinden, ohne daß dieselben in dem österreichischen Staatsgebiete rechtliche Folgen hervorbringen sollen, sind den für Vermögensübertragungen in den Gebührengesetzen vom 9. Februar und 2. August 1850 festgesetzten Gebühren nicht unterworfen. Die darüber im österreichischen Staatsgebiete ausgefertigten Rechtsurkunden unterliegen nur den Bestimmungen der Tarifpost 101 II, der bezogenen Gebührengesetze über Urkunden, durch welche eine Vermögensübertragung nicht stattfindet.

Treten jedoch nachträglich die im §. 23 der Gebührengesetze angegebenen Umstände ein, unter welchen im Auslande ausgestellte Rechtsurkunden der Gebührenpflicht nach Maßgabe der Vermögensübertragung unterliegen, so sind sie in Absicht auf die Gebühr den im Auslande ausgefertigten Rechtsurkunden gleichzuachten, wobei die nach Tarifpost 101 II. entrichtete Gebühr in Anschlag zu bringen ist.

Baumgartner m. p.

107.

Erlaß des Finanzministeriums vom 6. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXIII. Stück, Nr. 106, ausgegeben am 11. Juni 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches,

womit die Einberufung der deutschen Münzscheine zu 6 Kreuzer angeordnet wird.

Um in der Herstellung einer festen Ordnung im Geldwesen, und namentlich in der Regelung des Geldumlaufes im Kleinverkehre einen weiteren Schritt zu thun, hat die Finanzverwaltung mit allerhöchster Genehmigung vom 29. vorigen Monates beschlossen, die deutschen (verlosbaren) Münzscheine zu 6 Kreuzer bis Ende Dezember 1853 aus dem Umlaufe zu ziehen.

Zu diesem Zwecke wird Jedermann freigestellt, die gedachten Münzscheine bis zu dem festgesetzten Termine entweder zu Zahlungen an Staatskassen zu verwenden, oder

sześćkrajcarówki w srebrze, lub wedle wyboru posiadacza, za inne pieniądze, w obiegu będące, w c. k. kasie wymieniawczéj w Wiédniu, a poza Wiédniem we wszystkich kasach krajowych głównych. Chcąc nadto ulżyć publiczności, wyjątkowo także i kasy zbiorowe mają zlecenie wymieniać wspomnione bilety; wszelakož wymiana ta w kasach co dopiéro rzeczonych nie może nastąpić inaczéj, jak tylko za kursujące pieniądze papiérowe rządowe, lub za monetę zdawkową miedzianą.

Po upływie terminu wyż wspomnionego takowe bilety pieniężne nie będą już w kasach cesarskich w miejsce zapłaty lub do wymiany przyjmowane, i będą za nieważne uważane.

Wszakże bilety pieniężne 6-krajcarowe węgierskie tymczasem jeszcze w obiegu pozostają.

Baumgartner m. p.

108.

Rozporządzenie Nadkomendy Wojsk, Sekcyi III., z dnia 8. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXIV., nr. 107, wydana dnia 16. Czerwca 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych,

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 5. Czerwca 1853 ustanowione zostają zasady o traktowaniu i uwolnieniu od wojska dawnych landwerów.

Najwyższém postanowieniem z dnia 5. Czerwca 1853, raczył Jego Cesarsko-Królewska Apostolska Mość zarządzić, ażeby ludzie, którzy odstawieni zostali do landwery w wieku lat 36 i 37, a obecnie w pułku się znajdują, natychmiast przeniesieni zostali do rezerwy, w któréj w ogólności żaden żołnierz, nad 45 lat mający, w służbie zostawać nie będzie.

Również raczył Najjaśniejszy Pan zezwolić z najwyższéj łaski Swéj, ażeby te indywidua, które piérwotnie do landwery odstawione zostały, a następnie w stosunki weszły, przez któreby od odstawy do linii wolnemi się stały, bez wszelkich dalszych kroków z abszytem ze służby wojskowéj wypuszczonemi zostały.

Przeprowadzenie tych najwyższych postanowień natychmiast ma być uskutecznioném.

Arcyksiążę Wilhelm m. p.
Feldmarszałek-Porucznik.

gegen Sechskreuzerstücke in Silber, oder nach Wahl der Inhaber gegen anderes kursirendes Geld bei der k. k. Verwechslungskasse in Wien, und außerhalb Wien bei sämmtlichen Landeshauptkassen umzuwechseln. Zur Erleichterung des Publikums werden ausnahmsweise auch die Sammlungskassen zur Umwechslung beauftragt; doch kann diese Umwechslung bei den letzterwähnten Kassen nur gegen kursirendes Staatspapiergeld oder gegen Kupferscheidemünze geschehen.

Nach Ablauf des oben erwähnten Termines dürfen solche Münzscheine von den landesfürstlichen Kassen nicht mehr an Zahlungsstatt oder zur Umwechslung angenommen werden, und sind dieselben als ungiltig anzusehen.

Dagegen bleiben die ungarischen Münzscheine zu 6 Kreuzer vorläufig noch im Umlaufe.

Baumgartner m. p.

108.

Verordnung des Armee-Oberkommando, Sekzion III., vom 8. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXIV. Stück, Nr. 107, ausgegeben am 16. Juni 1853),

wirksam für alle Kronländer,

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 5. Juni 1853, die Grundsätze für die Behandlung und die Verabschiedung der ehemaligen Landwehrmänner festgesetzt werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 5. Juni 1853 zu bestimmen befunden, daß die im Alter von 36 bis 37 Jahren aus der Bevölkerung zur Landwehr gestellte Mannschaft, welche sich dermalen im Regimentsverbande befindet, sogleich in die Reserve übersetzt werde, in welcher überhaupt kein Mann über das 45. Lebensjahr hinaus zu behalten ist.

Ferner haben Seine Majestät aus Allerhöchster Gnade zu bewilligen geruht, daß jene Individuen, welche ursprünglich zur Landwehr gestellt worden und seither in Verhältnisse getreten sind, durch welche sie von der Stellung in die Linie enthoben worden wären, ohne weitere Verhandlung mit Abschied aus dem Militärverbande entlassen werden.

Wegen Durchführung dieser Allerhöchsten Bestimmungen ist sogleich das Erforderliche zu verfügen.

Erzherzog Wilhelm m. p.
Feldmarschall-Lieutenant.

109.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 9. Czerwca 1853,

regulujące postępowanie sądowe w sporach małżeńskich, zachodzących między starozakonnymi w Siedmiogrodzie.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXIV., nr. 108, wydaną dnia 16. Czerwca 1853.

110.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 15. Czerwca 1853,

którém w skutek najwyższego upoważnienia z dnia 29. Maja 1853 wydaną zostaje prowizoryczna instrukcya o postępowaniu sądowém w sprawach prawnych niespornych dla Siedmiogrodu z początkiem działalności od dnia 1. Września 1853.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXV., nr. 109, wydaną dnia 25. Czerwca 1853.

109.

Verordnung des Justizministeriums vom 9. Juni 1853,

wodurch das gerichtliche Verfahren in Ehestreitigkeiten jüdischer Glaubensgenossen in Siebenbürgen geregelt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXIV. Stück, Nr. 108, ausgegeben am 16. Juni 1853.

110.

Verordnung des Justizministeriums vom 15. Juni 1853,

womit in Folge allerhöchster Ermächtigung vom 29. Mai 1853 eine provisorische Instrukzion über das gerichtliche Verfahren in Rechtsgeschäften außer Streitsachen für Siebenbürgen erlassen, und vom 1. September 1853 in Wirksamkeit gesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXV. Stück, Nr. 109, ausgegeben am 25. Juni 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXV.

Wydana i rozesłana dnia 27. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 27. Oktober 1853.

111.

Rozrządzenie Ministra Skarbu z dnia 8. Lutego 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 110, wydana dnia 28. Czerwca 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

o zakresie prawa ubóstwa w postępowaniu spornem, tudzież o pokryciu gotowych wydatków, połączonych z ustanowieniem kurateli nad obłąkanymi lub głupowatymi, lub z przedłużeniem opieki nad osobami pełnoletniemi, nie posiadającemi majątku.

Dla uchylenia wątpliwości, wnoszonych co do zakresu prawa ubóstwa, w postępowaniu karnem, tudzież co do pokrycia gotowych wydatków, które są połączonemi z ustanowieniem kurateli nad obłąkanymi lub głupowatymi, lub z przedłużeniem opieki nad osobami pełnoletniemi, nie posiadającemi majątku, Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości, rozporządza, co następuje:

1. Koszta podróży i żywienia, narosłe z przyczyny audyencyj sądowych, dla obrońców z urzędu ustanowionych, dla świadków i biegłych, tudzież koszta podróży i dyety delegowanych Sądu, należytości, których świadkowie i biegli w prawnie przepisanych przypadkach domagać się mogą, nakoniec koszta za ogłoszenie edyktów gazetami, Skarb rządowy zaliczy wtedy, gdy strona, używająca prawa ubóstwa, do ich zapłacenia jest obowiązaną.

Jednakże Sądy obowiązane są obliczać sumiennie i ściśle według przepisów ustawy sądowéj tak koszta podróży i żywienia, jako też i inne wyżwyrażone należytości.

2 Do opędzenia tych wydatków wyznaczona będzie Sądom, które uznają potrzebę o to proszenia, od czasu do czasu przez władzę skarbową odpowiednia kwota z kasy kameralnéj za należytém obrachowaniem, a według okoliczności z głównéj kasy krajowéj zbiorowéj lub podatkowéj. Z temi zaliczkami postępować należy w taki sposób, jaki jest przepisany co do zachowania należytości stemplowych. Sądy są zatém obowiązane, po ukończeniu sporu, jeżeli go strona uboga wygra, przesłać do władzy skarbowéj, z któréj wyznaczoną była zaliczka, spis wydatków, gotówką opłaconych, w tym celu, ażeby ta władza ściągnąć mogła następnie wyłożoną kwotę od strony do zapłacenia jéj obowiązanéj, jeżeli przez wygranie procesu stała się w możności zapłacenia.

3. Te same zasady mają miejsce przy rozprawach w przedmiocie ustanowienia kurateli nad osobami obłąkanemi i głupowatemi, nie posiadającemi majątku, tudzież w przedmiocie przedłużenia opieki nad pełnoletniemi, nie mają-

111.

Erlaß des Finanzministeriums vom 8. Februar 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVI. Stück, Nr. 110, ausgegeben am 28. Juni 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

über den Umfang des Armenrechtes im streitigen Verfahren und über die Berichtigung der baren Auslagen, welche mit der Verhängung der Kuratel über wahn- und blödsinnige oder mit der Anordnung der Fortdauer der Vormundschaft über volljährig gewordene vermögenslose Personen verbunden sind.

Zur Behebung von Zweifeln, welche über den Umfang des Armenrechtes im streitigen Verfahren und über die Berichtigung von baren Auslagen erhoben wurden, welche mit der Verhängung der Kuratel über wahn- und blödsinnige, oder mit der Anordnung der Fortdauer der Vormundschaft über volljährig gewordene vermögenslose Personen verbunden sind, findet das Finanzministerium einvernehmlich mit dem Justizministerium Folgendes zu verordnen:

1. Die aus Anlaß der gerichtlichen Tagsatzungen auflaufenden Reise- und Zehrungskosten der ämtlich bestellten Vertreter, der Zeugen und Sachverständigen, ferner die Reisekosten und Diäten der Gerichts-Abgeordneten, die Gebühren, welche Zeugen und Sachverständige in den gesetzlich bestimmten Fällen ansprechen können, endlich die Kosten der Kundmachung von Edikten durch die Zeitungsblätter sind, wenn eine das Armenrecht genießende Partei zu deren Zahlung verpflichtet ist, vom Staatsschatze vorschußweise zu berichtigen.

Die Gerichte haben jedoch die Pflicht, die Reise- und Zehrungskosten sowohl, als die oben angeführten Gebühren den Vorschriften, der Gerichtsordnung gemäß mit strenger Gewissenhaftigkeit zu bemessen.

2. Zur Bestreitung dieser Auslagen wird den Gerichten, welche es nöthig finden, darum einzuschreiten, von der betreffenden Finanzbehörde von Zeit zu Zeit ein entsprechender Betrag als Vorschuß gegen gehörige Verrechnung aus der Kameralkasse, und zwar nach Umständen bei der Landeshaupt-Sammlungs- oder Steuerkasse angewiesen werden. Diese Vorschüsse sind nach den Bestimmungen zu behandeln, welche hinsichtlich der Vormerkung der Stempelgebühr vorgeschrieben sind. Die Gerichte haben daher nach Beendigung des Rechtsstreites, wenn die arme Partei denselben behauptet hat, die Verzeichnisse der baren Auslagen jener Finanzbehörde, welche den Vorschuß angewiesen hat, mitzutheilen, damit diese den verausgabten Betrag von der zahlungspflichtigen Partei, in soferne sie durch die Behauptung des Rechtsstreites Zahlungsmittel erlangt hat, nachträglich einbringen lassen könne.

3. Die gleichen Grundsätze haben auch bei Verhandlungen wegen Verhängung der Kuratel über vermögenslose wahn- oder blödsinnige, dann wegen Verlängerung der Vormundschaft über volljährig gewordene vermögenslose Pflegebefohlene in Hinsicht der

cemi majątku, co do kosztów podróży i dyet delegowanych Sądu, kosztów podróży i żywienia, i należytości dla biegłych, nakoniec co do kosztów uznanego za potrzebne zamieszczenia edyktów do gazet, jednakże takie wydatki ani nie będą zanotowanemi, ani też następnie ściąganemi.

4. Sądy mają jak najsurowszy obowiązek starania się o to, ażeby podróże delegowanych Sądu, biegłych i urzędownie ustanowionych obrońców odbywały się tylko w przypadkach najgwałtowniejszéj potrzeby.

Baumgartner m. p.

112.

Rozporządzenie Ministerstw Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 12. Czerwca 1853,

obowiązujące w Królestwie Lombardzko-Weneckiém,

którém się rozwiązuje niektóre wątpliwości, wznoszone względem zastosowania rozporządzenia z dnia 2. Kwietnia 1852 nr. 86. Dz. p. P. co do należytości od aktów i poświadczeń notaryalnych w Królestwie Lombardzko-Weneckiém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 111, wydaną dnia 28. Czerwca 1853.

113.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 14. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 112, wydana dnia 28. Czerwca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach spólnego Związku celnego,

o postępowaniu w drodze celnéj z rybą zwaną tuńczyk w oliwie.

W porozumieniu z Ministerstwem Handlu stanowi się, iż przychodząca w handlu w zwykłych beczkach (barili) ryba, zwana tuńczyk, solona w oliwie (tonno in olio, in concia d'olio), zamieszczona być powinna pod pozycyą taryfy nr. 17 lit. c) między ryby przyprawione, nie wymienione szczegółowo, z wyznaczeniem cła 4 ZłR. od cetnara celnego.

Niniejsze postanowienie celne, mające już dotąd zastosowanie w Lombardyi, zaprowadzoném będzie w wykonanie z dniem, w którym przez władzę przełożoną przyjdzie do wiadomości urzędów celnych.

Baumgartner m. p

Reisekosten und Diäten der Gerichts-Abgeordneten, der Reise- und Zehrungskosten und Gebühren der Sachverständigen, endlich hinsichtlich der Kosten der nothwendig befundenen Einschaltung der Edikte in die Zeitungsblätter zur Anwendung zu kommen, ohne daß jedoch eine Vormerkung und nachträgliche Einbringung dieser Auslagen Platz zu greifen hat.

4. Den Gerichten wird es zur strengen Pflicht gemacht, dafür zu sorgen, daß Reisen der Gerichts-Abgeordneten, der Sachverständigen und der ämtlich bestellten Vertreter nur in Fällen der dringendsten Nothwendigkeit vorgenommen werden.

Baumgartner m. p.

112.

Verordnung der Ministerien der Finanzen und der Justiz vom 12. Juni 1853,

wirksam für das lombardisch-venezianische Königreich,

wodurch mehrere Zweifel über die Anwendbarkeit der Verordnung vom 2. April 1852, Nr. 86 des Reichs-Gesetzblattes, wegen der Gebühren für Notariatsakte und Notariats-Beurkundungen im lombardisch-venezianischen Konigreiche gelöset werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXVI. Stück, Nr. 111, ausgegeben am 28. Juni 1853.

113.

Erlaß des Finanzministeriums vom 14. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVI. Stück, Nr. 112, ausgegeben am 28. Juni 1853),

giltig für sämmtliche Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

über die Zollbehandlung des in Oel eingelegten Thunfisches.

Im Einvernehmen mit dem Handelsministerium fand man zu bestimmen, daß der im Handel in gewöhnlichen Fässern (barili) vorkommende, in Oel eingelegte gesalzene Thunfisch (tonno in olio, in concia d'olio), in die Tarifspost Nr. 17, lit. c), unter die nicht besonders benannten zubereiteten Fische mit dem Zolle von vier Gulden pr. Zollzentner eingereiht werde.

Diese in der Lombardie schon bisher in Anwendung gekommene Zollbestimmung hat in den übrigen Kronländern mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den Zollämtern durch die vorgesetzte Behörde bekannt gemacht wird.

Baumgartner m. p.

114.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 15. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 113, wydana dnia 28. Czerwca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

tyczące się uwolnienia od opłaty świadectw, wydanych w skutku egzaminów z nauk w szkołach niższych realnych.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył pod dniem 13. Maja 1853 najłaskawiéj zezwolić, iż świadectwa wydane w skutku egzaminów z nauk w szkołach niższych realnych używać winny wolności od opłaty, wymienionéj w pozycyi taryfowéj 117 e) ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850, bądź że takowe świadectwa wystawione są przez szkołę główną normalną, z którą połączona jest niższa szkoła realna, bądź przez szkołę realną niższą, oddzielnie istniejącą.

Baumgartner m. p.

115.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 18. Czerwca 1853.

(Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 114, wydana dnia 28. Czerwca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych Państwa, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

mocą którego się stanowi, iż na ugody, zawarte przed c. k. władzami policyjnemi, i przez takowe zatwierdzone, pozwalać należy egzekucyę, tak jak na ugody sądowe w miarę przepisów ustawy sądowéj, obowiązującéj w szczegółowych krajach koronnych.

Z powodu wątpliwości, wzniesionych co do skutku, jaki mają ugody, zawarte przed c. k. władzami policyjnemi, Ministerstwo Sprawiedliwości w porozumieniu z c. k. najwyższą Władzą Policyjną stanowi, iż, ponieważ c. k. władze policyjne (Dyrekcye Policyi, Prefektury Policyi, Komisaryaty policyjne) według swego zakresu działania, powołane są do przedsiębrania układów w sprawach spornych ze stronami, przeto na ugody, zawarte przed temi władzami i przez nie zatwierdzone, należy pozwalać egzekucyę sądową tak, jak na ugody sądowe, w miarę przepisów ustawy sądowéj, obowiązującéj w szczegółowych krajach koronnych; zaś w tych krajach koronnych, w których patent z dnia 28. Czerwca 1850, nr. 254 Dz. p. P. jeszcze obowiązuje, i jak długo jeszcze obowiązywać będzie, Sąd powiatowy, w którego okręgu nasamprzód egzekucya uskutecznioną być ma, dołożyć winien klauzulę wykonania.

114.

Erlaß des Finanzministeriums vom 15. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVI. Stück, Nr. 113, ausgegeben am 28. Juni 1853),

wirksam für alle Kronländer,

hinsichtlich der Gebührenfreiheit der Prüfungs-Zeugnisse über den unteren Realschulunterricht.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben unterm 13. Mai 1853 Allergnädigst zu genehmigen geruht, daß die Prüfungs-Zeugnisse über den unteren Realschulunterricht, sie mögen von einer Normal-Hauptschule, mit welcher eine Unterrealschule vereiniget ist, oder von einer für sich bestehenden Unterrealschule ausgefertiget werden, die in der Tarifpost 117 e) der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850 festgesetzte Gebührenfreiheit zu genießen haben.

Baumgartner m. p.

115.

Verordnung des Justizministeriums vom 18. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVI. Stück, Nr. 114, ausgegeben am 28. Juni 1853),

giltig für sämmtliche Kronländer des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze,

wodurch erklärt wird, daß auf die vor den k. k. Polizeibehörden zu Stande kommenden und von denselben beurkundeten Vergleiche, wie auf gerichtliche Vergleiche, nach Maßgabe der in jedem Kronlande wirksamen Zivil-Prozeßordnung, die gerichtliche Exekuzion zu ertheilen sei.

Aus Anlaß des Zweifels über die Wirkung der von den k. k. Polizeibehörden geschlossenen Vergleiche findet das Justizministerium im Einvernehmen mit der k. k. obersten Polizeibehörde zu erklären, daß nachdem die k. k. Polizeibehörden (Polizei-Direkzionen, Polizei-Präfekturen, Polizei-Kommissariate) nach ihrem Wirkungskreise zur Vornahme der Vergleichsverhandlungen in Streitsachen der Parteien berufen sind, auf die vor denselben zu Stande gekommenen und von ihnen beurkundeten Vergleiche, wie auf gerichtliche Vergleiche, nach Maßgabe der in jedem Kronlande wirksamen Zivil-Prozeßordnung, die gerichtliche Exekuzion zu ertheilen, beziehungsweise in jenen Kronländern, in welchen das Patent vom 28. Juni 1850, Nr. 254 des Reichs-Gesetzblattes, noch Wirksamkeit hat, für die Dauer dieser Wirksamkeit von dem Bezirksgerichte, in dessen Sprengel zuerst eine Exekuzion vorgenommen werden soll, die Vollstreckungsklausel beizusetzen ist.

W mieście Krakowie i w jego okręgu rozporządzenie niniejsze dopiéro z tym dniem w wykonanie zaprowadzoném zostanie, gdy Sądy nowo uorganizować się mające rozpoczną czynności swoje.

Krauss m. p.

116.

Rozrządzenie Ministerstwa Spraw Zewnętrznych z dnia 21. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 115, wydana dnia 28. Czerwca 1853),

obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych,

o rozciągnieniu umowy, zawartéj względem wolnego wzajemnego wyprowadzania majątku między Austryą a Wirtembergiem, także i na wywóz majątku z Węgier, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodu, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego, jako i do tychże.

Rządy cesarsko-austryacki i królewsko-wirtembergski, wymieniwszy między sobą oświadczenia ministeryalne, z których austryackie datowanie jest z dnia 13. Kwietnia 1853, wirtembergskie zaś z dnia 20. tego samego miesiąca, umówili się, ażeby zastrzeżony i w zawartéj między niemi, przez wymianę ministeryalnych oświadczeń, ddo. Stuttgart pod dniem 30. Października 1837, i Wiédeń pod dniem 25. Listopada 1837, konwencyi o wzajemném zniesieniu opłaty do wyjścia spadku i eksportacyi majątku (gabella haereditaria et census emigrationis) zamieszczony wyjątek, co się tyczy Węgier i Siedmiogrodu był uchylonym i nadal już postanowienia przywiedzionéj konwencyi wzajemnie zastosowanemi, były także i do wywozu majątku z Węgier, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodu, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego, jako i do tychże.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

117.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświécenia z dnia 21. Czerwca 1853,

mające moc w Węgrzech, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, w Pograniczu, w mieście Tryeście i w téj części Siedmiogrodu, która należy do dyecezyi Aradzkiéj grecko-nieunickiéj,

którém obwieszczone zostaje w porozumieniu z Nadkomendą armii zniesienie syngelii.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 116, wydaną dnia 28. Czerwca 1853.

In der Stadt Krakau und deren Gebiete hat jedoch diese Verordnung erst vom Tage der Wirksamkeit der neu zu organisirenden Gerichte als bindende Norm zu gelten.

Krauß m. p.

116.

Erlaß des Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten vom 21. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVI. Stück, Nr. 115, ausgegeben am 28. Juni 1853),

giltig für alle Kronländer,

über die zwischen Oesterreich und Würtemberg vereinbarte Ausdehnung der Freizügigkeit bei gegenseitigen Vermögens-Exportazionen auch auf die Vermögens-Ausfuhr aus und nach Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat.

Die kaiserlich-österreichische und die königlich-würtembergische Regierung sind mittelst Auswechslung von Ministerial-Erklärungen, von welchen die Oesterreichs vom 13. April 1853 und die Würtembergs vom 20. desselben Monates datirt ist, übereingekommen, die in der, zwischen ihnen mittelst ausgewechselten Ministerial-Erklärungen ddto. Stuttgart den 30. Oktober 1837 und Wien den 25. November 1837 abgeschlossenen Uebereinkunft wegen gegenseitiger Aufhebung des Abschosses und Abfahrtsgeldes vorbehaltene Ausnahme in Betreff Ungarns und Siebenbürgens zu beseitigen und fortan die Bestimmungen jener Uebereinkunft gegenseitig auch auf die Vermögens-Ausfuhr aus und nach Ungarn, Kroazien, Slavonien, Siebenbürgen, der Wojwodschaft Serbien und dem Temeser Banate Anwendung finden zu lassen.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.

117.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 21. Juni 1853,

wirksam für Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, die Militärgrenze, die Stadt Triest, und denjenigen Theil Siebenbürgens, welcher zur griechisch nicht-unirten Diözese von Arad gehört,

wodurch im Einvernehmen mit dem Armee-Oberkommando die Aufhebung der Syngelia kundgemacht wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXVI. Stück, Nr. 116, ausgegeben am 28. Juni 1853.

118.

Rozporządzenie Nadkomendy Wojskowéj i Ministerstw Finansów i Spraw Wewnętrznych z dnia 25. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVI., nr. 117, wydana dnia 28. Czerwca 1853).

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego, uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu i Pogranicza Wojskowego,

o należytościach dla żołniérstwa egzekucyjnego, do ściągnienia podatków bezpośrednich użytego.

Celem przeprowadzenia najwyższego postanowienia z dnia 26. Maja r. b., równie jak rozporządzenia ministeryalnego, wydanego skutkiem onegoż na dniu 30. Maja r. b. (Dziennik praw Państwa z dnia 17. Czerwca 1853, nr. 101*), ustanawiają się postanowienia następujące:

§. 1.

Żołniérze egzekucyjni, wysłani do ściągnienia podatków bezpośrednich, mają zaraz po przybyciu ich w miejscu egzekucyi przez przełożonego gminy być wkwaterowani u osób, podlegających egzekucyi z powodu ociągania się z podatkami, a te bezpłatnie dostarczyć winni żołniérzowi na egzekucyi będącemu, wedle §. 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. Maja r. b., pomieszczenia należytego i obiadu, jak to przepisaném jest w patencie o kwaterunku z dnia 15. Maja 1851 co do zaopatrzenia w przechodzie.

§. 2.

Każdy, co w zaległości podatków się znajduje, obowiązany jest złożyć należytość dla żołniérza egzekucyjnego, wynoszącą krajcarów trzy, a w razie zachodzącego podwojenia po upływie dni siedmiu, wynoszącą krajcarów sześć w monecie konwencyjnéj, bez różnicy, czy sam, czy z innymi w zaległości podatków będącymi, egzekwowanym jest, w miejscach, gdzie podatki przez przełożonego gminy ściąganemi bywają, u przełożonego gminy, który należytość egzekucyjną odwieźć ma do urzędu poborczego, w miejscach zaś, gdzie pobiéranie podatków wprost przez urząd poborowy odbywa się, w urzędzie poborowym.

§. 3.

Żołniérz, na egzekucyi będący, otrzyma tylko pojedynczą należytość dzienną trzykrajcarową w monecie konwencyjnéj, a to — po ukończonéj egzekucyi — do rąk swych z urzędu poborowego.

---

*) Dziennik rządowy, oddział piérwszy, część XXI., nr. 101.

118.

Verordnung des Armee-Oberkommando's und der Ministerien der Finanzen und des Innern vom 25. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVI. Stück, Nro. 117, ausgegeben am 28. Juni 1853),

wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, der gefürsteten Grafschaft Tirol und der Militärgrenze,

die Gebühren der zur Eintreibung der direkten Steuern verwendeten Militär-Exekuzions-Mannschaft betreffend.

Zur Durchführung der Allerhöchsten Entschließung vom 26. Mai 1853 und der in Folge derselben erlassenen Ministerial-Verordnung vom 30. Mai 1853 (Reichs-Gesetzblatt vom 17. Juni 1853, Nr. 101 *), werden folgende Bestimmungen festgesetzt:

§. 1.

Die zur Einhebung der direkten Steuern abgesendete Militär-Exekuzions-Mannschaft ist sogleich nach ihrem Eintreffen in dem Exekuzionsorte von dem Gemeinde-Vorstande bei den zu exequirenden Steuerrückständnern einzulegen, von welchen dem Militär-Exekuzions-Manne, nach §. 2 der Ministerial-Verordnung vom 30. Mai 1853, das Obdach und die Mittagskost, wie sie in dem Bequartierungspatente vom 15. Mai 1851 für die Durchzugs-Verpflegung vorgezeichnet ist, unentgeldlich zu verabreichen kommt.

§. 2.

Jeder Steuerrückständner hat die Militär-Exekuzionsgebühr von drei, oder bei eintretender Verdopplung nach Verlauf von sieben Tagen von sechs Kreuzern Konvenzions-Münze, er mag allein oder gleichzeitig mit anderen Steuerrückständnern exequirt werden, in Orten, wo die Steuern von dem Gemeinde-Vorstande eingehoben werden, bei dem Gemeindevorsteher, welcher die Exekuzionsgebühr an das Steueramt abzuführen hat, in Orten aber, wo die Steuereinhebung unmittelbar von dem Steueramte besorgt wird, bei dem Steueramte zu erlegen.

§. 3.

Der Militär-Exekuzions-Mann erhält nur die einfache tägliche Gebühr von drei Kreuzern Konvenzions-Münze, und zwar nach beendigter Militär-Exekuzion von dem Steueramte auf die Hand ausgezahlt.

---

*) Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, XXI. Stück, Nr. 101.

§. 4.

Władze polityczne i przydani im inspektorowie poborowi ściśle czuwać winni nad koleją w dostarczaniu powinności w naturze ze strony osób, w zaległości podatków się znajdujących, równie jak nad odwiezieniem i obliczeniem należytości egzekucyjnych, funduszowi podatkowemu przypadających, niemniej też baczyć winni i na to, ażeby żołniérzowi egzekucyjnemu należycie wypłaconą była należytość jego pojedyncza w trzech krajcarach monetą konwencyjną dziennie, oprócz powinności w naturze mu dostarczyć się mających.

§. 5.

Żołniérz egzekucyjny, użyty do jednoczesnego egzekwowania kilku osób, z podatkami się ociągających, powinien wszystkie codziennie obchodzić, i o wypłatę podatków upominać.

Na tęż najistotniejszą czynność żołniérzy egzekucyjnych zwrócić winny należytą uwagę władze polityczne i wojskowe przy stanowieniu liczby żołniérza egzekucyjnego.

§. 6.

Ci z ociągających się z podatkami, którzy zaległości swe jeszcze przed upływem zwyczajnego trwania egzekucyi wojskowéj zupełnie opłacili, i z tego się wykazali, wolnymi zostają nadal, od dnia wykazania się, tak od powinności w naturze dla żołniérza egzekucyjnego, jakotéż od należytości pieniężnéj.

§. 7.

Po upływie ustanowionego prawem przeciągu egzekucyi wojskowéj, którego najdłuższy wymiar, wedle §. 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. Maja r. b., nie ma przenosić dni czternaście, mają się oddalić żołniérze egzekucyjni z miejsca egzekucyi, jeżeli to nie mogło już było piérwéj nastąpić z powodu zupełnego wypłacenia zaległości podatkowych egzekwowanych.

§. 8.

Co się tyczy wydatków, na fundusz podatkowy przypadających, a przez eraryum wojskowe sposobem zaliczki opędzonych, za wkwatérowanie i zaopatrzenie żołniérzy egzekucyjnych, mające miejsce według §. 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. Maja r. b., śród marszu na miejsce przeznaczenia i na powrót, odbywać się będą następnie wzajemne potrącenia między władzami wojskowemi i finansowemi.

§. 9.

Powyższe postanowienia wejdą w życie z dniem 1. Lipca 1853.

§. 4.

Der von den Gemeinde-Vorständen zu veranlassende Wechsel in der Naturalleistung der Steuerrückständner und die Einbringung und Verrechnung der dem Steuerfonde zukommenden Exekuzionsgebühren ist von den politischen Behörden und den ihnen beigegebenen Steuer-Inspektoren genau zu überwachen, welche auch Sorge zu tragen haben, daß dem Militär-Exekuzions-Manne seine einfache Gebühr täglicher drei Kreuzer Konvenzions-Münze und die Naturalleistungen gehörig erfolgt werden.

§. 5.

Der zur gleichzeitigen Exequirung mehrerer Steuerrückständner verwendete Militär-Exekuzions-Mann wird alle diese Rückständner täglich zu begehen und an die Steuer-Einzahlung zu erinnern haben.

Auf diese wesentliche Funkzion der Militär-Exekuzions-Mannschaft wird daher von den politischen und Militärbehörden bei Bemessung der Zahl der Militär-Exekuzions-Mannschaft gehörig Bedacht zu nehmen seyn.

§. 6.

Jene Steuerrückständner, welche ihren Rückstand noch vor Ablauf der gewöhnlichen Dauer der Militär-Exekuzion vollständig entrichten, und sich hierüber ausweisen, sind vom Tage dieser Ausweisung sowohl von der Naturalleistung an den Militär-Exekuzions-Mann, als auch von der Entrichtung der Geldgebühr frei zu lassen.

§. 7.

Nach dem Ablaufe der gesetzlichen Dauer der Militär-Exekuzion, deren längstes Ausmaß, nach §. 5 der Ministerial-Verordnung vom 30. Mai 1853, vierzehn Tage nicht zu überschreiten hat, ist die Militär-Exekuzions-Mannschaft von dem Exekuzionsorte abzuziehen, soferne dieses nicht in Folge der gänzlichen Einzahlung der exequirten Steuerrückstände noch früher geschehen kann.

§. 8.

Ueber die den Steuerfond treffenden, von dem Militär-Aerar vorschußweise bestrittenen Auslagen für die, nach §. 4 der Ministerial-Verordnung vom 30. Mai 1853 eintretende Einquartierung und Verpflegung der Militär-Exekutions-Mannschaft, während ihres Marsches an den Exekuzionsort und von demselben zurück, wird die nachträgliche Abrechnung zwischen den Militär- und Finanzbehörden gepflogen werden.

§. 9.

Die vorstehenden Bestimmungen haben vom 1. Juli 1853 angefangen in Wirksamkeit zu treten.

§. 10.

Zresztą co się tyczy Królestwa Dalmacyi, modyfikacya w zastosowaniu powyższych postanowień o tyle nastąpić ma, o ile że wedle istniejącego dotychczas w rzeczoném Królestwie, i uprzednio, aż do wydania nowego powszechnego przepisu egzekucyjnego, w mocy zostającego postępowania egzekucyjnego, miejsce mieć będzie jeszcze i nadal ciąg trwania egzekucyi trzydniowéj, bez podwojenia należytości.

Bamberg m. p. **Bach** m. p. **Baumgartner** m. p.

§. 10.

Uebrigens hat in der Anwendung der vorstehenden Bestimmungen im Königreiche Dalmazien eine Modifikazion in soferne einzutreten, als nach dem in diesem Kronlande dermal bestehenden und vorläufig bis zur Erlassung einer neuen allgemeinen Exekuzions-Vorschrift aufrecht bleibenden Exekuzions-Verfahren eine dreitägige Militär-Exekuzionsdauer ohne Verdopplung der Gebühr stattfindet.

Bamberg m. p. **Bach** m. p. **Baumgartner** m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXVI.

Wydana i rozesłana dnia 28. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 28. Oktober 1853.

119.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 8. Czerwca 1853,

ogłaszające miarę próżną niższo-austryacką za miarę prawną w Królestwie Węgierskiém, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXVIII., nr. 119, wydaną dnia 7. Lipca 1853.

120.

Okólnik Nadkomendy Wojskowéj, Sekcyi III., z dnia 15. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVIII., nr. 120, wydana dnia 7. Lipca 1853),

majacy moc w całym obrębie Państwa,

stanowiący, iż na przyszłość nadlekarze nowo do wojska wstępujący już nie sposobem asenterunku do węzła wojskowego mają być przyjmowanymi, lecz drogą dekretu w stan i pobory należyte wprowadzonymi.

Nadkomenda armii odstępuje niniejszém od dotychczasowego zwyczaju przyjmowania do węzła wojskowego sposobem asenterunku lekarzy udoktoryzowanych, wstępujących do służb lekarsko-polowych ze stanu cywilnego, z tém postanowieniem, ażeby na przyszłość nadlekarze nowo do wojska wstępujący, podobnie jak audytorowie, nowo-mianować się mający, drogą dekretu wchodzili w stan i pobory przy właściwych korpusach. Przytém nie zmieniają się bynajmniéj normy istniejące co do czasu trwania służby.

Arcyksiążę Wilhelm m. p.
Feldmarszałek-Porucznik.

121.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 24. Czerwca 1853,

obowiązujące w Węgrzech, w Siedmiogrodzie, w Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

o uproszczeniu i przyspieszeniu postępowania celnego i kontrolnego urzędów wykonujących i o ulżeniu obrotu.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXVII., nr. 118, wydaną dnia 4. Lipca 1853.

119.

Kaiserliche Verordnung vom 8. Juni 1853,

womit das nieder-österreichische Hohlmaß in dem Königreiche Ungarn, in der Wojwodschaft Serbien und in dem Temeser Banate als gesetzliches Maß erklärt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXVIII. Stück, Nr. 119, ausgegeben am 7. Juli 1853.

120.

Zirkular-Verordnung des Armee-Oberkommando's, Sekzion III., vom 15. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatt, XXXVIII. Stück, Nr. 120, ausgegeben am 7. Juli 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch bestimmt wird, daß in Zukunft die neu in die Armee eintretenden Oberärzte nicht mehr durch Assentirung in den Militärverband aufzunehmen, sondern mittelst Verordnung in Stand und Gebühr zu nehmen sind.

Das Armee-Oberkommando findet es von der bisherigen Gepflogenheit, die aus dem Civilstande in feldärztliche Dienste tretenden, als Doktoren graduirten Aerzte durch Assentirung in den Militärverband aufzunehmen, abkommen zu lassen, und zu bestimmen, daß in Hinkunft die neu in die Armee eintretenden Oberärzte bei ihren respectiven Truppenkörpern, gleich den neu anzustellenden Auditoren, mittelst Verordnung in Stand und Gebühr genommen werden. Hierbei bleiben die in Bezug auf Dienstzeit bisher bestandenen Normen unverändert.

Erzherzog Wilhelm m. p.
Feldmarschall-Lieutenant.

121.

Erlaß des Finanzministeriums vom 24. Juni 1853,

giltig für Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien mit Slawonien, und für die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate,

in Absicht auf die Vereinfachung und Beschleunigung des Zoll- und Kontrolverfahrens der ausübenden Aemter und auf die Erleichterung des Verkehres.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXVII. Stück, Nr. 118, ausgegeben am 4. Juli 1853.

111*

122.

Okólnik Nadkomendy Wojskowéj, Sekcyi III., z dnia 24. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVIII., nr. 121, wydana dnia 7. Lipca 1853),

mający moc w całym obrębie Państwa,

którym w skutek najwyższego postanowienia z dnia 21. Czerwca 1853 r., zniesione zostają dotychczasowe przepisy o karencyi gaży dla c. k. wojska, miasto których zaprowadzają się niniejszém nowe postanowienia o taksach służby i charakteru dla c. k. wojska.

Najwyższém postanowieniem z dnia 21. Czerwca 1853 r., raczył Najjaśniejszy Pan Jego Cesarsko-Królewska Apostolska Mość zarządzić najłaskawiéj zniesienie dotychczasowych przepisów o karencyi gaży, a natomiast zaprowadzić postanowienia następujące:

Popiérwsze. Taksy urlopu i reskryptu zupełnie ustają.

Podrugie. Jednoroczna karencya gaży od promocyi, karencya kwartalna w razie śmierci, tudzież taksa karencyi zniesione zostają.

W ich miejsce zaprowadza się w razie promocyi taksa służbowa, mająca być wymierzaną w jednéj trzeciéj każdorazowego pomnożenia gaży w czasie pokoju, a opłaconą wedle powszechnéj ustawy taksalnéj z roku 1840 w dwunastu równych ratach miesięcznych.

Potrzecie. Gaże i płace aż do trzechset złotych reńskich (300 złr.) włącznie na rok, są wolne od taksy, a przeto taksa służbowa w piérwszych posadach pobiéraną będzie tylko od téj kwoty wedle wymiaru w drugim punkcie wskazanego, o którą płaca dostąpiona przenosi kwotę złotych reńskich trzysta.

Poczwarte. Od tytułów, wedle systemu połączonych z poborami od taksy wolnemi, lub taksie podlegającemi, nie będzie się opłacać taksy charakteru.

Taksa charakteru nie ma przeto miejsca, wyjąwszy nadawanie tytułów ad honores, gdzie pobiéraną być winna w następujących kwotach zniżonych, jakoto:

od tytułu	Porucznika w kwocie	złr. 20.
„ „	Kapitana lub Rotmistrza	„ 30.
„ „	Majora	„ 40.
„ „	Podpułkownika	„ 50.
„ „	Pułkownika	„ 100.
„ „	Jenerała-Majora	„ 150.

122.

Zirkular-Verordnung des Armee-Oberkommando's, Sekzion III., vom 24. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVIII. Stück, Nr. 121, ausgegeben am 7. Juli 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 21. Juni 1853, die bisherigen Gage-Karenz-Vorschriften für das k. k. Militär aufgehoben, und neue Bestimmungen über die Dienst- und Charakterstaxen des k. k. Militärs angeordnet werden.

Mit der Allerhöchsten Entschließung vom 21. Juni 1853 haben Se. k. k. Apostolische Majestät huldreichst die Aufhebung der bisherigen Gage-Karenz-Vorschriften Allergnädigst zu beschließen, und dagegen die nachfolgenden Bestimmungen eintreten zu lassen geruht:

Erstens. Die Urlaubs- und Rescriptstaxen haben ganz aufzuhören.

Zweitens. Die einjährige Beförderungs-Gage-Karenz, die Karenz für das Sterbquartal und die Karenztaxe sind aufgehoben.

An die Stelle derselben hat in Beförderungsfällen die Diensttaxe zu treten, welche mit einem Drittheile der jedesmaligen Friedens-Gage-Vermehrung zu bemessen, und nach dem allgemeinen Taxgesetze vom Jahre 1840 in zwölf gleichen Monatraten zu berichtigen ist.

Drittens. Die Gagen und Gehalte bis einschließig Dreihundert Gulden (300 fl.) jährlich bleiben taxfrei, und kömmt sonach die Diensttaxe bei ersten Anstellungen bloß von demjenigen Betrage in der im zweiten Punkte vorgezeichneten Ausmaß einzuheben, um welchen der erlangte Gehalt den Betrag von Dreihundert Gulden übersteigt.

Viertens. Für Titel, welche mit einem taxfreien oder taxpflichtigen Genusse systemmäßig verbunden sind, ist eine Charakterstaxe nicht zu entrichten.

Die Charakterstaxe findet bloß für die Verleihung von Titeln ad honores Statt, und ist mit nachfolgenden ermäßigten Beträgen einzuheben, und zwar für den

Oberlieutenants-Titel, mit	20	fl.
Hauptmanns- oder Rittmeisters-Titel, mit	30	„
Majors-Titel, mit	40	„
Oberstlieutenants-Titel, mit	50	„
Oberstens-Titel, mit	100	„
Generalmajors-Titel, mit	150	„

od tytułu	Feldmarszałka-Lejtnanta w kwocie	złr. 200.
„ „	Jenerała artyleryi lub téż Jenerała kawaleryi	„ 250.
„ „	Feldmarszałka	„ 500.

Popiąte. Taksa służbowa na przyszłość już w ten sposób powszechnie zastosowaną być winna, ażeby jéj ulegali wszystkie szarże oficerskie i wszyscy inni w wojsku ustanowieni, jeżeliby jéj bez tego już nie ulegali; a więc, co się samo przez się rozumié, także i audytorowie, lekarze, rachmistrze wojskowi i inne strony wojskowe, wszakże z ograniczeniem w trzecim punkcie rozrządzenia niniejszego wyrzeczoném, bez względu na to, czy ta lub owa szarża dotychczas wolną była od karencyi gaży i od opłaty taksalnéj, lub nie.

Poszóste. Kontrola co do przepisywania i ściągania taks służbowych należéć będzie do buchalteryi wojskowéj.

Posiódme. Powyższe postanowienia wejść mają w wykonanie, licząc od dnia najwyższego postanowienia, to jest od dnia 21. Czerwca 1853 r.

Zarazem raczył Najjaśniejszy Pan Jego Cesarsko-Królewska Apostolska Mość najłaskawiéj rozkazać, ażeby wszyscy ci, którzy obecnie już, to jest, aż do dnia niniejszego najwyższego postanowienia, z powodu promocyi w karencyę wstąpili, z tejże wystąpili, jeżeli już pełne cztéry lub więcéj miesięcy w karencyi zostawali, jeżeli zaś to jeszcze miejsca nie miało, ażeby w karencyi pozostali aż do ukończonego miesiąca czwartego, przezco tak złożona od nich kwota, zupełnie równać się będzie taksie służbowéj, na przyszłość opłacać się mającéj.

Wszyscy od dnia 21. Czerwca 1853 r., to jest, od dnia wyżwspomnionego postanowienia najwyższego, nowo mianowani podlegają taksie służbowéj.

Co się tyczy sposobu pobiérania taksy służbowéj, tudzież co do kontroli w przepisaniu i ściąganiu onejże, wydane zostaną osobne rozporządzenia.

Arcyksiążę Wilhelm m. p.

Feldmarszałek-Porucznik.

Feldmarschall-Lieutenants-Titel, mit .... 200 fl.
Feldzeugmeisters-Titel oder jenen eines
Generals der Kavallerie, mit .... 250 „
Feldmarschalls-Titel, mit .... 500 „

Fünftens. Die Diensttaxe hat fortan in der Art zur allgemeinen Anwendung zu gelangen, daß derselben sämmtliche Offiziers-Chargen und alle übrigen, solcher nicht ohnedieß schon unterliegenden Angestellten der Armee — daher selbstverständlich auch die Auditore, Aerzte, Rechnungsführer und sonstigen Militär-Parteien — unter der im dritten Punkte des gegenwärtigen Erlaßes ausgesprochenen Beschränkung unterworfen sind, ohne Rücksicht darauf, ob eine oder die andere Charge von der Gage-Karenz oder der Entrichtung einer Taxe bisher ausgenommen war, oder nicht.

Sechstens. Die Ueberwachung der Vorschreibung und Hereinbringung der Dienstestaxen hat durch die Kriegsbuchhaltung zu geschehen.

Siebentens. Die vorstehenden Bestimmungen haben vom Tage der Allerhöchsten Entschließung, das ist vom 21. Juni 1853, in Wirksamkeit zu treten.

Zugleich haben Seine k. k. Apostolische Majestät Allergnädigst zu befehlen geruht, daß alle Jene, welche dermalen schon, das ist bis zum Tage der dießfälligen Allerhöchsten Entschließung, wegen Beförderung in die Karenz getreten sind, in soferne zu kariren aufhören sollen, wenn sie schon volle vier oder mehrere Monate in der Karenz standen, und wenn dieß auch nicht der Fall ist, bis zum vollendeten vierten Monate die Karenz fortzusetzen haben, wodurch der von Letzteren erlegte Betrag der künftig zu erlegenden Diensttaxe vollkommen gleich wird.

Alle vom 21. Juni 1853, als dem Tage der bezüglichen Allerhöchsten Entschließung, angefangen neu Beförderte unterliegen der Diensttaxe.

Ueber die Art und Weise der Einhebung der Diensttaxe, sowie in Bezug auf die Ueberwachung der Vorschreibung und Einbringung derselben, werden spezielle Weisungen erfolgen.

Erzherzog Wilhelm m. p.
Feldmarschall-Lieutenant.

123.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 26. Czerwca 1853,

obowiązujące w Węgrzech, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodzie, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

wskazujące, jak postępować należy w punktach pobocznych należących do sądów cywilnych, a wydarzających się przy sporach o ważność lub rozłączenie małżeństwa, tudzież o separacyę od stoła i łoża, w których co do rzeczy głównéj sądy duchowne rozstrzygać powinny.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XXXVIII., nr. 122, wydaną dnia 7. Lipca 1853.

124.

Rozporządzenie Najwyższéj Komendy Wojskowéj z dnia 27. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVIII., nr. 123, wydana dnia 7. Lipca 1853),

obowiązujące w całym okręgu Państwa,

mocą którego, w skutku najwyższego rozporządzenia z dnia 25. Czerwca 1853 stanowi się, iż przy Zakonie rycérzy Niemieckich pozostaje także i na przyszłość prawo pertraktacyi majątku własno-wolnego wysokiego Mistrza Zakonu, rycérzy Zakonu i duchownych Zakonu.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 25. Czerwca 1853 r. nakazać, iż pomimo norm jurysdykcyi cywilnéj i wojskowéj w tym czasie wydanych, przy Zakonie rycérzy Niemieckich pozostanie także i w przyszłości prawo pertraktacyi majątku własno-wolnego wysokiego Mistrza Zakonu, rycérzy Zakonu i duchownych Zakonu, w takim sposobie, w jakim mu to prawo było przyznaném w §§. 14 i 15. patentu z dnia 28. Czerwca 1840 r.

Arcyksiążę Wilhelm m. p.
Feldmarszałek-Porucznik.

123.

Verordnung des Justizministeriums vom 26. Juni 1853,

wirksam für Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat,

über die Behandlung der, bei Streitigkeiten über die Giltigkeit oder Trennung der Ehe und über die Scheidung von Tisch und Bett, worüber in der Hauptsache die geistlichen Gerichte zu entscheiden haben, vorkommenden, vor die bürgerlichen Gerichtsbehörden gehörigen Nebenpunkte.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXXVIII. Stück, Nr. 122, ausgegeben am 7. Juli 1853.

124.

Zirkular-Verordnung des Armee-Oberkommando's vom 27. Juni 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVIII. Stück, Nr. 123, ausgegeben am 7. Juli 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch, in Folge Allerhöchster Anordnung vom 25. Juni 1853 bestimmt wird, daß dem deutschen Ritterorden das Abhandlungsrecht über das freieigene Vermögen des Hoch- und Deutschmeisters, der Ordensritter und Ordenspriester auch künftig gewahrt bleibe.

Se. k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 25. Juni 1853 anzuordnen geruht, daß dem deutschen Ritterorden das Abhandlungsrecht, so wie es demselben in den §§. 14 und 15 des Patentes vom 28. Juni 1840 über das freieigene Vermögen des Hoch- und Deutschmeisters, der Ordensritter und Ordenspriester eingeräumt wurde, ungeachtet der Bestimmungen der mittlerweile erlassenen Zivil- und Militär-Jurisdikzions-Normen, auch künftig gewahrt zu bleiben habe.

Erzherzog Wilhelm m. p.
Feldmarschall-Lieutenant.

125.

Rozporządzenie Najwyższéj Komendy Wojskowéj, tudzież Ministeryów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 30. Czerwca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVIII., nr. 124, wydana dnia 7. Lipca 1853),

obowiazujące w całym obrębie Państwa,

którém się nakazuje, na mocy rozporządzenia najwyższego z dnia 20. Czerwca 1853 r., iż zasądzenie na ciężkie więzienie w skutku zbrodni, pociąga za sobą także utratę owych korzyści, które inwalidzi lub w ogólności żołnierze wysłużeni pobiérają z fundacyj publicznych lub prywatnych.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 20. Czerwca 1853 nakazać:

Postanowienie z dnia 20. Lipca 1835 r., na mocy którego dobrodziejstwo płacy inwalidów ustać ma we wszystkich tych przypadkach, w których osoba takową pobiérająca, skazaną zostanie za zbrodnię na karę ciężkiego więzienia, rozciągnąć należy także i na wszelkie inne korzyści, które inwalidzi lub w ogólności żołnierze wysłużeni pobiérają z fundacyj publicznych lub prywatnych, chociaż ten powód wyłączenia nie jest wyrażonym w dokumencie fundacyjnym.

Gdyby w dokumencie fundacyi utrata korzyści fundacyjnéj była przywiązaną do innego powodu wyłączenia, wolę fundatora wypełnić należy.

Bamberg m. p. **Bach** m. p. **Krauss** m. p.

126.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 1. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XXXVIII., nr. 125, wydana dnia 7. Lipca 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach spólnego Związku celnego,

o postępowaniu w drodze celnéj z jabłkami rajskiemi (Solanum Lycopersicum).

W porozumieniu z Ministerstwem Handlu stanowi się, iż owoc ogrodowy przychodzący w handlu pod nazwiskiem rajskich jabłek (po łacinie Solanum Lycopersicum), po włosku (Pomo d'oro), które się różnią od jabłek rajskich (żydowskich), wyraźnie wymienionych w taryfie celnéj w oddziale 8, lit. *b)*, należy zamieścić w celu postępowania celnego pomiędzy gatunki jarzyny, wymienione w oddziale taryfy 10.

Postanowienie powyższe wejdzie w życie z dniem, w którym przez władze wyższe dojdzie takowe do wiadomości urzędów celnych.

Baumgartner m. p.

125.
Verordnung des Armee=Oberkommando's und der Ministerien des Innern und der Justiz vom 30. Juni 1853.

(im Reichs=Gesetzblatte, XXXVIII. Stück, Nr. 124, ausgegeben am 7. Juli 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 20. Juni 1853 angeordnet wird, daß die Verurtheilung wegen eines Verbrechens zum schweren Kerker auch den Verlust jener Genüsse nach sich ziehe, welche Invaliden oder überhaupt ausgediente Soldaten aus öffentlichen oder Privatstiftungen beziehen.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 20. Juni 1853 anzuordnen geruhet:

Die Entschließung vom 20. Juli 1835, wornach der Verlust des Invaliden=Benefiziums in allen Fällen einzutreten hat, wo der Betheilte wegen eines Verbrechens zum schweren Kerker verurtheilt wird, ist auch auf jene Genüsse auszudehnen, welche Invaliden oder überhaupt ausgediente Soldaten aus öffentlichen oder Privatstiftungen beziehen, wenn auch dieser Ausschließungsgrund in der Stiftungsurkunde nicht enthalten ist.

Wäre in der Stiftungsurkunde der Verlust des Stiftungsgenusses an den Eintritt eines anderen Ausschließungsgrundes geknüpft, so ist der Wille des Stifters zu vollziehen.

Bamberg m. p. **Bach** m. p. **Krauß** m. p.

126.
Erlaß des Finanzministeriums vom 1. Juli 1853,

(im Reichs=Gesetzblatte, XXXVIII. Stück, Nr. 125, ausgegeben am 7. Juli 1853),

giltig für die Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

wegen Zollbehandlung der Paradiesäpfel (Solanum Lycopersicum).

Im Einverständnisse mit dem Handelsministerium findet man das unter der deutschen Benennung Paradiesäpfel (lat. Solanum Lycopersicum, ital. Pomo d'oro) vorkommende Gartenerzeugniß, welches sich von den im Zolltarife unter Abtheilung 8, lit. b) ausdrücklich genannten „Paradies= (Juden=) Aepfeln" unterscheidet, behufs der Zollbehandlung den unter der Tarifsabtheilung 10 genannten Gemüsegattungen anzureihen.

Diese Bestimmung tritt mit dem Tage in Wirksamkeit, an welchem sie den Zollämtern durch die vorgesetzte Behörde bekannt gemacht wird.

Baumgartner m. p.

Verordnung des Armee-Obercommando's und der Ministerien des Innern und der Justiz vom 30. Juni 1853.

(im Reichs-Gesetzblatt, XXVIII. Stück, Nr. 124, ausgegeben am 7. Juli 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 28. Juni 1853 angeordnet wird, daß die Verurtheilung wegen eines Verbrechens zum schweren Kerker auch den Verlust jener Genüsse nach sich ziehe, welche Invaliden oder überhaupt ausgediente Soldaten aus öffentlichen oder Privatstiftungen beziehen.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 28. Juni 1853 anzuordnen geruhet:

Die Bestimmung vom 29. Juli 1835, wornach der Verlust des Invaliden-Beneficiums in allen Fällen einzutreten hat, wo der Betheilte wegen eines Verbrechens zum schweren Kerker verurtheilt wird, ist auch auf jene Genüsse auszudehnen, welche Invaliden oder überhaupt ausgediente Soldaten aus öffentlichen oder Privatstiftungen beziehen, wenn auch dieser Ausschließungsgrund in der Stiftungsurkunde nicht enthalten ist.

Wäre in einem Stiftungsfalle der Verlust des Stiftungsgenusses an den Eintritt eines anderen Ausschließungsgrundes gebunden, so ist der Wille des Stifters zu befolgen.

Nemberg m. p. Bach m. p. Krauß m. p.

125.

Erlaß des Finanzministeriums vom 1. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatt, XXVIII. Stück, Nr. 125, ausgegeben am 7. Juli 1853)

giltig für die Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

wegen Zollbehandlung der Paradiesäpfel (Solanum Lycopersicum).

Im Einverständnisse mit dem Handelsministerium findet man die unter der deutschen Benennung Paradiesäpfel (lat. Solanum Lycopersicum, ital. Pomo d'oro) vorkommende Gartenerzeugniß, welches sich von den im Zolltarife unter Abtheilung 8, lit. b) ausdrücklich genannten „Paradies- (Adam-) Aepfeln" unterscheidet, behufs der Zollbehandlung den unter der Tarifsabtheilung 10 genannten Gemüsegattungen anzureihen.

Diese Bestimmung tritt mit dem Tage in Wirksamkeit, an welchem sie den Zollämtern durch die vorgesetzte Behörde bekannt gemacht wird.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXVII.

Wydana i rozesłana dnia 29. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 29. Oktober 1853.

127.

Traktat pocztowy między Austryą i Hiszpanią z dnia 30. Kwietnia 1852.

Podpisany w Aranjuez na dniu 30. Kwietnia 1852.

W ratyfikacyach wymieniony w San Ildefonso na dniu 24. Sierpnia 1852.

(Dziennik praw Państwa, część XXXIX., nr. 126, wydana dnia 11. Lipca 1853).

My Franciszek Józef Piérwszy,
z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;
Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d. i t. d.

Czynimy wiadomo wszem w obec i każdemu z osobna, komu na tém zależy:

Ponieważ przez Pełnomocników Naszych równie jak Jéj Królewskiéj Mości Najjaśniejszéj Królowéj Hiszpanii zawartą i podpisaną została Konwencya pocztowa w Aranjuez na dniu 30. miesiąca Kwietnia roku bieżącego, mająca na celu istniejące między Państwami Naszemi stosunki przyjaźne wzmocnić i pomnożyć, a mianowicie obrót listowy coraz więcéj ułatwić, która to Konwencya jest treści następującéj:

Urtext.	Tłumaczenie.
Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Hongrie et de Bohême etc. etc. etc.	**Najjaśniejszy Pan, Cesarz Austryacki, Król Węgierski i Czeski i t. d. i t. d. i t. d.**
et Sa Majesté la Reine des Espagnes etc. etc. etc.	**i Najjaśniejsza Pani, Królowa Hiszpanii i t. d. i t. d. i t. d.**
Animés du désir de faciliter et de multiplier les rélations amicales heureusement existantes entre leurs États respectifs, on résolu de faire régler sur des principes plus	Powodowani życzeniem istniejące między Swemi Państwami przyjaźne stosunki utwierdzić i pomnożyć, postanowili uregulować związki pocztowe mię-

127.

Postvertrag zwischen Oesterreich und Spanien vom 30. April 1852.

Unterzeichnet zu Aranjuez am 30. April 1852.

In den Ratifikazionen ausgewechselt zu San Ildefonso am 24. August 1852.

(Im Reichs-Gesetzblatte, XXXIX. Stück, Nr. 126, ausgegeben am 11. Juli 1853).

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator; Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illiriae Rex; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum a Plenipotentiariis tum Nostro quam Suae Majestatis Hispaniarum Reginae Arajovi die 30. mensis Aprilis a. c. conventio postalis inita et signata sit, qua vigentibus feliciter inter Utriusque Nostrum Regna amicis relationibus novum robur novumque incrementum addi, ac litterarum imprimis commercium magis magisque facilitari possit, quae conventio est tenoris praesentis:

Uebersetzung.

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen ꝛc. ꝛc. ꝛc.

und Ihre Majestät die Königin von Spanien ꝛc. ꝛc. ꝛc.

vom Wunsche beseelt, die zwischen Ihren Staaten bestehenden freundschaftlichen Beziehungen zu fördern und zu vervielfältigen, haben beschlossen, die Postverbindungen zwi-

liberaux, que ceux qui ont été suivis jusqu'ici, les communications postales entre les dits États, et ont nommés des Plénipotentiaires pour conclure une Convention à cet effet, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche
le Sieur George Comte Esterházy de Galántha, Grand Croix de l'ordre royal de Charles III., Chevalier et Grand Croix de plusieurs autres, Chambellan actuel de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique et Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près Sa Majesté Catholique, et

Sa Majesté la Reine des Espagnes
Don Manuel Pando, Fernandez de Pinedo Alava et Dávila, Marquis de Miraflores, Grand d'Espagne de la première classe, Chevalier de l'insigne ordre de la Toison d'Or, Grand Croix de l'ordre royale et Distinguée de Charles III., de la Légion d'honneur de France, du Christ du Portugal, de Pie IX., et de Saint Janvier des deux Siciles, Senateur du Royaume et Premier Secrétaire d'Etat au Département des affaires étrangères.

Lesquels après avoir échangé leurs pleinpouvoirs, trouvés en bonne et dûe forme ont arrêté les articles suivants:

Art. 1.

Les Lettres ordinaires de l'Autriche et des états, qui se servent de l'éntremise des postes autrichiennes pour l'Espagne et ses îles adjacentes, seront, quand à l'affranchissement, expediées de la manière qui conviendra à l'Autriche. Les lettres ordinaires

dzy oboma Państwami na podstawach więcéj korzystnych od dotychczasowych, i mianowali Pełnomocnikami do zawarcia w tym celu Traktatu, jakoto:

Najjaśniejszy Pan, Cesarz Austryi
Pana Hrabię Jérzego Esterházy de Galántha, wielkiego krzyża królewskiego orderu Karola III. Kawalera i wielkiego krzyża wielu innych orderów, rzeczywistego Szambelana Jego C. K. Apostolskiéj Mości, nadzwyczajnego Posła i upełnomocnionego Ministra przy Dworze Jéj Królewskiéj Mości; a zaś

Najjaśniejsza Pani, Królowa Hiszpanii
Pana Emanuela Pando, Fernandeza Pinedy, Alavy i Davili, Margrabiego z Miraflores, Granda Hiszpańskiego klasy piérwszéj, rycerza przesławnego orderu złotego runa, wielkiego krzyża królewskiego orderu Karola III., francuzkiéj legii honorowéj, portugalskiego orderu Chrystusa, papiezkiego orderu Piusa i sycyliańskiego orderu ś. Januarego, Senatora Królestwa, piérwszego Sekretarza Stanu w departamencie Spraw Zewnętrznych.

Którzy to Pełnomocnicy po wzajemném udzieleniu sobie pełnomocnictw, i po uznaniu takowych za wystawione w formie dobréj i należytéj, zgodzili się na artykuły następujące:

Art. 1.

Listy zwyczajne do Hiszpanii i Wysp do niéj należących, idące nie tylko z saméj Austryi, lecz téż i z Państw, używających poczty austryjackiéj, mogą wedle upodobania Rządu austryackiego albo za franco lub bez franco być odsełane. Li-

schen beiden Staaten auf günstigeren, als den bisherigen Grundlagen zu regeln, und zu diesem Zwecke Bevollmächtigte zum Abschlusse eines Vertrages ernannt, nämlich:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich,

den Herrn Grafen Georg Esterházy von Galántha, Großkreuz des königlichen Ordens Karls III., Ritter und Großkreuz mehrerer anderer Orden, wirklichen Kämmerer Sr. k. k. Apostolischen Majestät, außerordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister bei Ihrer katholischen Majestät; und

Ihre Majestät die Königin von Spanien,

den Don Manuel Pando, Fernandez von Pinedo, Alava und Davila, Marquis von Miraflores, Grand von Spanien erster Klasse, Ritter des erlauchten Ordens des goldenen Vließes, Großkreuz des königlichen Ordens Karls III., der französischen Ehrenlegion, des portugiesischen Christus-Ordens, des päpstlichen Pius-Ordens und des sizilianischen Ordens des heiligen Januarius, Senator des Königreiches, erster Staatssecretär im Departement der auswärtigen Angelegenheiten.

Welche nach Auswechslung ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten über folgende Artikel übereingekommen sind:

Art. 1.

Gewöhnliche Briefe nach Spanien und den dazu gehörigen Inseln, sowohl aus Oesterreich selbst, als aus den Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, können nach dem Ermessen der österreichischen Regierung entweder

d'Espagne et de ses îles adjacentes pour l'Autriche ou pour les états, qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes, seront toujours envoyées sans affranchissement préalable.

sty zwyczajne z Hiszpanii i Wysp do niéj należących, tak do Austryi, jak do Państw, używających poczt austryackich, zawsze bez franco będą odsełane.

Les journaux, gazettes, ouvrages périodiques, catalogues, prospectus, annonces et avis imprimés et lithographiés devront être préalablement affranchis au bureau d'envoi.

Dzienniki, gazety, peryodyczne dzieła,' prospekty, katalogi, drukowane i litografowane doniesienia i ogłoszenia, muszą przy podaniu być frankowane

Les livres, brochures et autres imprimés non mentionnés dans le paragraphe précédent, les gravures et les lithographies à l'exception de celles qui font partie des journaux et les papiers de musique, continueront à être assujettis aux règles des droits respectifs de douane.

Książki, broszury i inne, w powyższym ustępie nie wymienione pisma drukowe, miedzioryty i litografie, wyjąwszy w gazetach zawarte, nareszcie muzykały, ulegają istniejącym ustawom celnym.

Les Administrations des Postes autrichiennes et espagnoles échangeront mutuellement leurs corespondances en dépêches closes et cachetées moyennant les dépêches françaises ou prussiennes après s'être entendues sur l'une ou l'autre manière de transmission ainsi que sur la direction à donner aux correspondances.

Wymiana korespondencyj między Hiszpanią i Austryą odbywać się będzie w pakietach listowych zamkniętych i opieczętowanych, zapomocą pakietów listowych francuzkich lub pruskich, w miarę tego, jak się obie administracye poczt zgodzą na ten lub na ów sposób przesełania, równie jak w przedmiocie instradowania korespondencyj.

Art. 2.

Le port des lettres simples originaires d'Autriche ou de tout autre des états, qui se servent de l'entremise des Postes autrichiennes, dont le poids ne dépassera pas quatre adarmes ou le quart d'une once, est fixé à quatre réaux de Vellon en Espagne.

Art. 2.

Portoryum od listu pojedynczego, t. j. ważącego nie więcéj nad cztéry adarmy czyli ćwierć uncy, idącego z Austryi i wszystkich Państw, używających poczt austryackich, ustanawia się w Hiszpanii na cztéry reale de vellon.

Le port des lettres ordinaires d'Espagne pour l'Austriche ou pour l'un des états, qui se servent de l'entremise des Postes

Portoryum od listu pojedynczego, t. j. nie więcéj ważącego nad pół łóta (niemal cztéry adarmy) z Hiszpanii do Au-

frankirt oder unfrankirt abgesendet werden. Gewöhnliche Briefe aus Spanien und den dazu gehörigen Inseln nach Oesterreich und nach jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, werden immer unfrankirt abgesendet.

Journale, Zeitungen, periodische Werke, Prospektus, Kataloge, gedruckte und lithographirte Anzeigen und Ankündigungen müssen bei der Aufgabe frankirt werden.

Bücher, Broschüren und andere, im vorhergehenden Absatze nicht genannte Drucksachen, Kupferstiche und Lithographien, mit Ausnahme derjenigen, welche in Zeitschriften enthalten sind, endlich Musikalien, bleiben den bestehenden Zollgesetzen unterworfen.

Die Auswechslung der Korrespondenzen zwischen Spanien und Oesterreich wird in geschlossenen und versiegelten Briefpacketen, mittelst der französischen oder preußischen Briefpackete stattfinden, je nachdem die beiden Postverwaltungen über die eine oder die andere Versendungsweise, sowie über die Instradirung der Korrespondenzen übereinkommen werden.

Art. 2.

Das Porto für einen einfachen, d. i. nicht mehr als vier Adarmes oder ein Viertheil einer Unze wiegenden Brief aus Oesterreich und allen jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, wird in Spanien mit vier Realen de Vellon festgesetzt.

Das Porto für einen einfachen, d. i. nicht mehr als ein halbes Loth (ungefähr vier Adarmes) wiegenden Brief aus Spanien nach Oesterreich oder einem jener Staa-

autrichiennes, dont le poids ne dépassera pas un demi loth (approximativement quatre adarmes) est fixé à dix-huit kreutzer (environ trois réaux) en Autriche. L'Administration postale d'Autriche pourra se faire payer ces dix-huit kreutzer en prenant pour chaque lettre destinée pour l'Espagne neuf kreutzer, et pour chaque lettre originaire de l'Espagne neuf kreutzer.

Les lettres d'un poids d'un demi loth à un loth en Autriche et dans les autres états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes, et de quatre à huit adarmes inclusivement en Espagne, payeront respectivement le double de ce qui est stipulé dans les deux paragraphes ci-dessus en augmentant dans la même proportion le port de demi-loth en demi loth en Autriche et dans les autres Etats, qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes et de quatre en quatre adarmes en Espagne.

Le port des lettres chargées sera le double de celui des lettres ordinaires du même poids.

Les journaux et imprimés compris dans le second paragraphe de l'article premier, envoyés sous bande et ne contenant aucun chiffre ou signe à la main, ou autre écriture quelconque, et qui ne seront pas rédigés dans la langue du pays où ils sont adressés devront être affranchis d'un kreutzer et demi en Autriche et dans les autres états empruntant les services des postes autrichiennes et de dix maravedis en Espagne pour chaque feuille ordinaire d'impression.

stryi lub do którego z Państw, używających poczt austryackich, ustanawia się w Austryi na krajcarów ośmnaście (niemal trzy reale). Wolno austryackiéj administracyi poczt w ten sposób rzeczone ośmnaście krajcarów pobiérać kazać, ażeby od każdego listu do Hiszpanii, i od każdego z Hiszpanii po dziewięć krajcarów płaconemi były.

Listy ważące nad pół łóta, aż włącznie do jednego łóta w Austryi i Państwach, używających poczt austryackich, czyli nad cztéry adarmy aż do ośmiu adarmów włącznie w Hiszpanii, opłacają podwójnie portoryum ustanowione w poprzednich dwu ustępach od listu pojedynczego, i w tym samym stosunku rośnie portoryum od pół do pół łóta w Austryi i Państwach, używających poczt austryackich, jako téż od cztérech do cztérech adarmów w Hiszpanii.

Portoryum od listów rekomendowanych wynosi drugie tyle, co od listów zwyczajnych téj saméj wagi.

Wspomnione w drugim ustępie artykułu 1. dzienniki i pisma drukowe pod opaską krzyżową, nie zawiérające ani liczb ani znaków pisanych, ani innéj jakiéj inseraty pismiennéj, i nie sporządzone w języku kraju, do którego odsełane bywają, opłacają przy podaniu półtora krajcara w Austryi i innych Państwach, poczty austryackiéj używających, a dziesięć marawedów w Hiszpanii od każdego drukowanego arkusza zwyczajnego.

ten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, wird in Oesterreich mit achtzehn Kreuzern (ungefähr drei Realen) festgesetzt. Der österreichischen Postverwaltung bleibt es freigestellt, diese achtzehn Kreuzer in der Weise einheben zu lassen, daß für jeden Brief nach Spanien neun Kreuzer, und für jeden Brief aus Spanien gleichfalls neun Kreuzer abgenommen werden.

Briefe im Gewichte von mehr als einem halben Loth bis einschließlich Ein Loth in Oesterreich und in jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, und von mehr als vier bis einschließlich acht Adarmes in Spanien zahlen das Doppelte des in den vorhergehenden beiden Absätzen für einfache Briefe festgesetzten Porto und in demselben Verhältnisse steigt das Porto von halb zu halb Loth in Oesterreich und in jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, und von vier zu vier Adarmes in Spanien.

Das Porto für rekommandirte Briefe beträgt das Doppelte des Porto für gewöhnliche Briefe desselben Gewichtes.

Die im zweiten Absatze des Artikel 1 angeführten Journale und Drucksachen unter Kreuzband, welche weder geschriebene Zahlen oder Zeichen, noch irgend eine schriftliche Einschaltung enthalten, und nicht in der Sprache jenes Landes abgefaßt sind, wohin sie gesendet werden, zahlen bei der Aufgabe Einen und einen halben Kreuzer in Oesterreich und den anderen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, und zehn Maravedis in Spanien für jeden gewöhnlichen Druckbogen.

Ceux qui ne réuniraient pas les conditions ci-dessus mentionnées, saraient considérés comme lettre et taxés en conseque quence.

Art. 3.

Le prix du transit par la France, la Belgique, la Sardaigne, la Suisse, les Principautés de Valachie et de Moldavie et la Turquie d'Europe, le port des lettres à payer aux bureaux autrichiens établis en Turquie, dans les échelles du Lévant et en Egypte, le prix convenu entre le Gouvernement autrichien et l'administration de la compagnie du Lloyd autrichien pour le transport des lettres par les bateaux à vapeur du Lloyd; enfin toute autre taxe imposée à la correspondance des deux pays, resteront à la charge de l'administration autrichienne, laquelle n'exigera à son profit qu'un seul port pour une même lettre independemment des frais de transport et de transit sus-mentionnés et qui se fera rembourser par les correspondans résidant soit dans les États de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique, soit dans les pays étrangers ou l'Autriche entretient des bureaux des postes.

Dans le cas ou l'on obtiendrait quelque réduction sur le montant que l'Autriche paye aujourd'hui pour le susdit transit, on en appliquerait le bénéfice, aux correspondans de l'Autriche ou à ceux des états, qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes.

Przesełki pod opaską krzyżową, nie mieszczące w sobie warunków wyż wspomnionych, za listy będą uważane i jako takie taksowane.

Art. 3.

Należytości od przechodu korespondencyj przez Francyę, Belgię, Sardynię, Szwajcaryę, Księstwa Multańskie i Wołoskie i Turcyę europejską, tudzież portoryum mające być opłacane urzędom pocztowym austryackim, ustanowionym w Turcyi, przy skalach w Lewancie i w Egipcie, daléj należytości, które opłacić winien Rząd austryacki kontraktowo Towarzystwu żeglugi parowéj Lloyda austryackiego od przesełki listów okrętami parowemi Lloyda; nareszcie wszelkie inne taksy obciążające korespondencyę między oboma temi krajami, opędzać będzie administracya poczt austryacka, pobierająca na rzecz swą od jednego a tego samego listu jedno tylko portoryum, nie zawisłe od rzeczonych wyżéj należytości tranzytowych i przesełkowych. Te ostatnie każe sobie opłacić rzeczona administracya od korespondentów w Państwach Jego C. K. Apostolskiéj Mości. lub w tych Państwach cudzych, gdzie Austrya utrzymuje zakłady pocztowe.

Gdyby na przyszłość nastąpić miało zniżenie należytości, które opłaca obecnie Austrya od tranzytu rzeczonego, wówczas korzyść ztąd wynikająca przyjdzie na rzecz korespondentów w Austryi i tych Państwach, które używają poczt austryackich.

Sendungen unter Kreuzband, welche die obgedachten Bedingungen nicht in sich vereinigen, werden gleich Briefen behandelt und als solche tarirt.

Art. 3.

Die Gebühren für den Transit der Korrespondenzen durch Frankreich, Belgien, Sardinien, die Schweiz, die Fürstenthümer Moldau und Wallachei und die europäische Türkei, das bei den in der Türkei, den Skalen der Levante und Egypten aufgestellten österreichischen Postämtern zu bezahlende Porto, die Gebühren, welche die österreichische Regierung vertragsmäßig an die Dampfschifffahrts-Gesellschaft des österreichischen Lloyd für die Beförderung der Briefe mit den Dampfschiffen des Letzteren zu entrichten hat, endlich jede andere Taxe, mit welcher die Korrespondenz zwischen beiden Ländern belastet wird, werden von der österreichischen Postverwaltung bestritten, die zu ihren Gunsten für einen und denselben Brief nur ein einziges Porto einheben wird, unabhängig von den oberwähnten Transit- und Beförderungsgebühren. Diese letzteren wird die genannte Verwaltung von den Korrespondenten in den Staaten Seiner k. k. Apostolischen Majestät oder in jenen fremden Ländern, wo Oesterreich Postanstalten unterhält, sich vergüten lassen.

Sollte in der Folge eine Ermäßigung der Gebühren erzielt werden, welche Oesterreich gegenwärtig für den besagten Transit bezahlt, so wird der hierdurch sich ergebende Vortheil den Korrespondenten in Oesterreich und in jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, zugewendet werden.

Art. 4.

Les habitans de l'Autriche et des autres états qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes, de même que ceux de l'Espagne, pourront réciproquement se transmettre des lettres chargées en payant d'avance le port tel qu'il est fixé pour les lettres ordinaires, à l'Administration qui les expédie. Quand au surplus du port imposé aux lettres chargées par le paragraphe quatre de l'Article deux de la présente Convention, en outre de celui du transit, ou port qui revient à l'Autriche d'après les dispositions de l'Articles précédent, ce surplus sera prélevé au bureau d'arrivée par chacune des deux Administrations.

Art. 4.

Mieszkańcy Austryi i tych krajów, które używają poczt austryackich, tudzież mieszkańcy Hiszpanii mogą sobie wzajemnie przesełać listy rekomendowane, opłacając portoryum ustanowione od listów zwyczajnych, przy podaniu ich w zakładzie pocztowym odsełającym. Co się zaś tyczy przewyżki portoryjnéj, którą stosownie do czwartego ustępu artykułu 2. Traktatu niniejszego obciążone są, listy rekomendowane nad portoryum tranzytowe lub inne, Austryi się należące podług postanowień artykułu poprzedniego, przewyżka takowa pobiéraną będzie przy oddaniu w każdém z obu Państw.

Art. 5.

Les lettres transportées par mer sur des bâtimens autrichiens ou espagnols seront admises dans les ports des deux pays. Cette correspondance devra être livrée au premier bâteau de santé, qui communiquera avec le bâtiment conducteur, ou au bureau de santé, qui recevra la premiére déclaration du capitaine selon la pratique de chaque pays, afin que par ce moyen elle parvienne à l'Administration des postes la plus rapprochée du port d'arrivée.

Le capitaine, patron, ou maître du bâtiment ainsi que l'équipage et les passagers, qui contreviendraient à cette disposition, encourront les amendes auxquelles sont soumis dans le même cas les habitans du pays respectif.

Art. 5.

Listy przesełane morzem okrętami austryackiemi lub hiszpańskiemi, w portach obustronnych będą przypuszczone. Listy takowe oddane być mają albo okrętowi sanitarnemu, z którym nasamprzód okręt transportujący w styczności wejdzie, albo urzędowi sanitarnemu, który nasamprzód od kapitana okrętu deklaracyę odbierze, jak to zwyczajem jest w obu krajach, a to w tym celu, ażeby listy doszły do tego urzędu, który najbliżéj położonym jest obok portu nadejścia.

Kapitan, patron okrętowy lub przewódzca okrętu, niemniéj ludzie do okrętu należący i pasażery, przeciw temu zarządzeniu występujący, tym samym podlegają karom, jakie w podobnym razie wyrzeczone są przeciw mieszkańcom kraju dotyczącego.

Art. 4.

Die Bewohner Oesterreichs und jener Länder, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen sowie die Bewohner Spaniens können sich wechselseitig rekommandirte Briefe zusenden, indem sie das für gewöhnliche Briefe festgesetzte Porto bei der Aufgabe an die absendende Postanstalt entrichten. Was den Porto-Mehrbetrag betrifft, womit nach dem vierten Absatze des Artikels 2 dieses Vertrages rekommandirte Briefe außer dem, Oesterreich nach den Bestimmungen des vorhergehenden Artikels zukommenden Transit- oder sonstigen Porto belastet sind, so wird dieser Mehrbetrag in jedem der beiden Staaten bei der Abgabe eingehoben.

Art. 5.

Briefe, welche zur See mit österreichischen oder spanischen Schiffen befördert werden, sind in den Häfen beider Länder zugelassen. Solche Briefe sind entweder dem Sanitätsboote, mit welchem das transportirende Schiff zuerst in den Verkehr tritt, oder an das Sanitätsamt auszuliefern, welches zuerst von dem Schiffskapitän die Deklarazion in Empfang nimmt, je nach der in beiden Ländern bestehenden Uebung, und dieß zu dem Zwecke, damit die Briefe jenem Postamte, welches dem Ankunftshafen zunächst gelegen ist, zukommen.

Der Kapitän, Schiffspatron oder Schiffsführer, sowie die Mannschaft und Passagiere, welche gegen diese Anordnung handeln, unterliegen denselben Strafen, welche im gleichen Falle gegen die Bewohner des betreffenden Landes verhängt werden.

Le port des lettres provenant des deux pays et transportées par leurs bâtiments respectifs, sera le même que celui fixé pour les correspondances transportées par voie de terre.

Art. 6.

Pour la correspondance originaire des états étrangers et destinée pour l'Espagne et vice versa l'Administration des postes d'Autriche ne percevra, pour le parcours par l'Autriche jusqu'à la frontière prussienne, bavaroise, suisse, sarde etc. et en sens inverse jusqu'à la frontière de sortie autrichienne, qu'un port de transit ne dépassant pas neuf kreutzer par chaque lettre ordinaire, soit qu'elle aille, soit qu'elle vienne sans distinction de ces correspondances.

Art. 7.

L'Administration des postes espagnoles livrera exempte de tout port de lettre à la frontière franco-espagnole la correspondance originaire du Portugal et de Gibraltar pour l'Autriche et les autres états, qui se servent de l'entremise des postes autrichiennes.

Art. 8.

Les lettres mal dirigées ou adressées à des personnes, qui ont changé des résidence, seront sans aucun délai réciproquement renvoyées par les bureaux d'échange respectifs.

Les lettres ordinaires ou chargées, les journaux ou imprimés tombés en rébut pour quelque cause que se soit, seront renvoyés de part et d'autre à la fin de chaque trimestre.

Portoryum od listów, okrętami właściwemi przesélanych z krajów obustronnych, to samo wynosi, co od korespondencyj lądem przeprawianych.

Art. 6.

Od korespondencyj z Państw cudzych do Hiszpanii i na powrót, pobiéra administracya poczt austryacka od przechodu przez terytoryum austryackie aż do granicy pruskiéj, bawarskiéj, sardyńskiéj lub szwajcarskiéj i t. d., i odwrotnie aż do austryackiéj granicy przy wychodzie nie wyższe portoryum tranzytowe, jak krajcarów dziewięć od zwyczajnego listu drogą tam i na powrót i bez różnicy korespondencyi tejże.

Art. 7.

Hiszpańska administracya poczt przeséla korespondencyę z Portugalii i Gibraltar do Austryi i Państw austryackiéj poczty używających, bez opłaty portoryjnéj aż do granicy hiszpańsko-francuzkiéj.

Art. 8.

Mylnie instradowawane listy, tudzież listy do osób, które miejsce mieszkania zmieniły, przesłane zostaną bezzwłocznie od urzędów dotyczących, w stosunku kartowania znajdujących się.

Zwyczajne lub rekomendowane listy, dzienniki lub druki, nie mogące być z jakiegobądź powodu dostawione, będą w końcu każdego kwartału przez obie strony na powrót odesłane.

Das Porto für die aus beiden Ländern kommenden und mit ihren respektiven Schiffen beförderten Briefe ist dasselbe, welches für die auf dem Landwege beförderten Korrespondenten festgesetzt wurde.

Art. 6.

Für die Korrespondenz aus fremden Staaten nach Spanien und umgekehrt erhebt die österreichische Postverwaltung für den Durchzug durch österreichisches Gebiet bis zur Grenze Preußens, Baierns, Sardiniens oder der Schweiz u. s. w., und umgekehrt bis zur österreichischen Austrittsgrenze kein höheres Transitoporto, als neun Kreuzer für den gewöhnlichen Brief im Hin- und Herwege und ohne Unterschied dieser Correspondenz.

Art. 7.

Die spanische Postverwaltung liefert die Korrespondenz aus Portugal und Gibraltar nach Oesterreich und jenen Staaten, welche sich der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, portofrei bis zur französisch-spanischen Grenze aus.

Art. 8.

Unrichtig geleitete Briefe, sowie Briefe an Personen, welche ihren Wohnort geändert haben, werden von den bezüglichen im Kartenwechsel stehenden Aemtern einander wechselseitig ohne Aufschub zurückgesendet.

Gewöhnliche oder rekommandirte Briefe, Journale oder Drucksachen, welche aus was immer für einem Grunde nicht bestellt werden können, werden von der einen und der anderen Seite am Schlusse eines jeden Quartales zurückgesendet.

Art. 9.

L'Espagne se réserve le droit de conclure séparément pour le parcours en dehors des États autrichiens des conventions postales avec les États, qui se servent aujourd'hui de l'entremise des postes autrichiennes, sans que la présente Convention puisse y mettre obstacle.

Art. 10.

La présente Convention sera obligatoire d'année en année pour les hautes parties contractantes, jusqu'à ce que l'une d'elles ait annoncé à l'autre, mais six mois à l'avance, l'intention de la modifier ou d'en faire cesser les effets. Dans ce cas la Convention continuera d'avoir son éxecution pleine et entière durant ces six mois.

Art. 11.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées à Madrid au bout de deux mois ou plutôt si faire se peut.

En foi de quoi les Plenipotentiaires respectifs l'ont signée en double expedition et y ont apposé le sceaux de leurs armes.

Fait à la résidence royale d'Aranjuez le trente Avril de mille huit cent cinquante et deux.

G. Esterházy m. p.
(L. S.)

El Marques de Miraflores m. p.
(L. S.)

Art. 9.

Hiszpański Rząd zastrzega sobie prawo zawrzéć z Państwami obecnie poczty austryackiéj używającemi, osobne traktaty pocztowe co się tyczy przesełki korespondencyj poza terytoryum austryackiém, do czego niniejszy Traktat nie będzie bynajmniéj czynić przeszkody.

Art. 10.

Traktat niniejszy obowiązuje obie strony kontraktujące od roku do roku, tak długo, dopóki sześć miesięcy naprzód nie oświadczy jedna z nich, iż go albo zmienić sobie życzy, albo wcale znieść. W tym razie zostanie Traktat niniejszy w mocy swéj jeszcze sześć miesięcy.

Art. 11.

Ratyfikacye niniejszego Traktatu, równie jak wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Madrycie w ciągu dwóch miesięcy, lub, jeżeli to być może, jeszcze piérwéj.

W dowód czego niniejszy Traktat został w dwóch równobrzmiących egzemplarzach wydany, i przez Pełnomocników przy wyciśnięciu pieczęci ich podpisany.

Dan w królewskiéj rezydencyi w Aranjuez dnia 30. Kwietnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego.

J. Esterházy m. p.
(L. S.)

Margrabia de Miraflores m. p.
(L. S.)

Art. 9.

Die spanische Regierung behält sich das Recht vor, mit jenen Staaten, welche sich gegenwärtig der Vermittlung der österreichischen Posten bedienen, besondere Postverträge wegen Beförderung der Korrespondenz außerhalb des österreichischen Staatsgebietes abzuschließen, und soll der gegenwärtige Vertrag ihr dießfalls kein Hinderniß bieten.

Art. 10.

Der gegenwärtige Vertrag bleibt für die hohen Kontrahenten von Jahr zu Jahr verbindlich, bis einer von ihnen, jedoch sechs Monate voraus, die Absicht kundgibt, ihn entweder zu ändern, oder gänzlich aufzulösen. In diesem Falle behält der Vertrag noch durch diese sechs Monate seine volle Wirksamkeit.

Art. 11.

Die Ratifikazion dieses Vertrages, und die Auswechslung der Ratifikazions-Urkunden wird zu Madrid binnen zwei Monaten, oder wenn es möglich ist, noch früher erfolgen.

Zur Urkunde dessen ist der Vertrag in zwei gleichlautenden Exemplaren ausgefertiget, und von den Bevollmächtigten unter Beidrückung ihrer Siegel unterfertiget worden.

So geschehen in der königlichen Residenz zu Aranjuez den 30. April Eintausend achthundert zweiundfünfzig.

G. Esterházy m. p.
(L. S.)

Der Marquis von Miraflores m. p.
(L. S.)

My po przejrzeniu i rozważeniu wszystkich artykułów niniejszéj Konwencyi, potwierdzamy i przyjmujemy wszystkie, przyrzekając słowem Naszém Cesarskiém, iż wszystko co się w nich zamyka ściśle wykonać każemy, i niedopuścimy, aby im podwładni Nasi jakimkolwiekbądź sposobem wbrew działali.

W dowód czego niniejszy dokument Konwencyi własną Naszą ręką podpisaliśmy, i na nim pieczęć Naszą Cesarską wycisnąć rozkazaliśmy.

Dan w Naszém Cesarskiém mieście Budzie, dnia dwudziestego piérwszego Czerwca roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. de Buol-Schauenstein m. p.

Z własnego rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiéj Apostolskiéj Mości:

Jan Vesque de Püttlingen m. p.

C. K. Konsyliarz nadworny i ministeryalny.

Nos visis et perpensis omnibus et singulis conventionis hujus articulis, illos omnes et singulos ratos gratosque habere hisce declaramus, verbo Nostro Caesareo promittentes, Nos omnia ea, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos, nec, ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur, permissuros esse.

In quorum fidem praesentes conventionis tabulas Manu Nostra signavimus atque sigillo Nostro Caesareo adpresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Budae, die vigesima prima mensis Junii, anno millesimo octingentesimo quinquagesimo secundo, Regnorum Nostrorum quarto.

Franciscus Josephus m. p.

Comes a Buol-Schauenstein m. p.

Ad mandatum Sacr. Caes. et Reg. Apostolicae Majestatis proprium:

Joannes Vesque de Püttlingen m. p.

C. R. Consiliarius aulicus ac ministerialis.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXVIII.

Wydana i rozesłana dnia 31. Października 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. Oktober 1853.

128.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i najwyższej Władzy Policyjnéj z dnia 7. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XL, nr. 127, wydana dnia 11. Lipca 1853),

mocą którego przyznaje się Prezydentowi Rządu krajowego w Krakowie działalność, przystojąca Namiestnikom co do spraw drukowych, w okręgu przekazanym tamecznemu Rządowi krajowemu.

W skutek najwyższego postanowienia z dnia 21. Czerwca 1853 r. przeniesionym zostaje zakres czynności w sprawach policyjnych drukowych, przekazany Namiestnikom ustawą o druku z dnia 27. Maja 1852, od Namiestnika galicyjskiego we Lwowie na Prezydenta Rządu krajowego w Krakowie co do okręgu, przydzielonego Rządowi krajowemu w Krakowie na mocy najwyższego postanowienia z dnia 22. Maja 1853 r.

Ta nowa działalność Prezydenta Rządu krajowego w Krakowie w sprawach drukowych rozpocząć się ma w rzeczonym okręgu z dniem 15. Lipca 1853 r.

Bach m. p. **Kempen** m. p., F. M. P.

129.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 9. Lipca 1853,

obowiazujące w Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém z Banatem Temeskim i w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém.

o upuszczeniu zaostrzeń kary, prawomocnie wyrzeczonych przed dniem 1. Września 1852 r., o ile takowe nie mają miejsca wedle ustawy karnéj z dnia 27. Maja 1852 r.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XL., nr. 128, wydaną dnia 11go Lipca 1853.

128.

Verordnung des Ministeriums des Innern und der obersten Polizeibehörde vom 7. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XL. Stück, Nro. 127, ausgegeben am 11. Juli 1853),

womit dem Landespräsidenten in Krakau für das, der dortigen Landesregierung zugewiesene Gebiet in Preß-Angelegenheiten der, den Statthaltern zustehende Wirkungskreis eingeräumt wird.

In Folge Allerhöchster Entschließung vom 21. Juni 1853 hat der, durch die Preß-Ordnung vom 27. Mai 1852, den Statthaltern zugewiesene Wirkungskreis in preßpolizeilichen Angelegenheiten für den Umfang des, mit der Allerhöchsten Entschließung vom 22. Mai 1853 festgesetzten Gebietes der Landesregierung zu Krakau, vom galizischen Statthalter in Lemberg, an den Landespräsidenten in Krakau überzugehen.

Diese neue Wirksamkeit des Landespräsidenten in Krakau in Preßsachen für das obbezeichnete Gebiet wird mit 15. Juli 1853 beginnen.

Bach m. p. **Kempen** m. p., F. M. L.

129.

Verordnung des Ministeriums des Innern und der Justiz vom 9. Juli 1853,

giltig für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen.

betreffend die Nachsicht der, vor dem 1. September 1852 rechtskräftig verhängten Strafverschärfungen, soweit dieselben in dem Strafgesetze vom 27. Mai 1852 nicht gestattet sind.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XL. Stück, Nr. 128, ausgegeben am 11. Juli 1853.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXIX.

Wydana i rozesłana dnia 4. Listopada 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXIX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 4. November 1853.

130.

Patent Cesarski z dnia 3. Lipca 1853,

obowiązujący w Siedmiogrodzie,

mocą którego wydanym zostaje dla rzeczonego Wielkiego Księstwa nowy przepis o zakresie działalności i właściwości sądów w sprawach cywilnych prawnych (norma jurysdykcyjna cywilna) z tém oraz postanowieniem, iż począwszy od dnia, osobno obwieścić się mającego, na którym nowo-uorganizować się mające urzędy powiatowe i inne władze sądowe w rzeczonym kraju koronnym rozpoczną czynności swoje, wszystkie władze sądowe tamże wykonywać winny sądownictwo w sprawach cywilnych wedle przepisów niniejszéj ustawy.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLI., nr. 129, wydaną dnia 13. Lipca 1853.

131.

Patent Cesarski z dnia 5. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLII., nr. 130, wydana dnia 14. Lipca 1853),

obowiązujący w Austryi Niższéj i Wyższéj, w Czechach i Morawii, Szląsku, Galicyi i Lodomeryi, w Krakowie, Styryi, Karyntyi, Krainie, Solnogrodzie, Bukowinie, Tyrolu z Forarlbergiem, Istryi, Gorycyi i Gradysce i w mieście Tryeście wraz z jego obrębem,

mocą którego ustanowione zostają przepisy o regulowaniu i wykupnie praw pobiérania płodów drzewa, paszy i lasów, tudzież niektórych praw służebności, jakotéż praw spólnego posiadania i używania.

My Franciszek Józef Piérwszy,

z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Iliryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Salcburga, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli,

130.

Kaiserliches Patent vom 3. Juli 1853,

wirksam für Siebenbürgen,

wodurch für dieses Großfürstenthum eine neue Vorschrift über den Wirkungskreis und die Zuständigkeit der Gerichte in bürgerlichen Rechts-Angelegenheiten (Zivil-Jurisdikzionsnorm) erlassen und bestimmt wird, daß von dem, insbesondere kundzumachenden Tage angefangen, an welchem die neu zu organisirenden Bezirksämter und die übrigen Gerichtsbehörden in diesem Kronlande ihre Thätigkeit beginnen werden, sämmtliche Gerichtsbehörden daselbst die Gerichtsbarkeit in bürgerlichen Rechtssachen nach den Vorschriften dieses Gesetzes auszuüben haben.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLI. Stück, Nr. 129, ausgegeben am 13. Juli 1853.

131.

Kaiserliches Patent vom 5. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLII. Stück, Nr. 130, ausgegeben am 14. Juli 1853),

wirksam für Oesterreich ob und unter der Enns, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien und Lodomerien, Krakau, Steiermark, Kärnthen, Krain, Salzburg, Bukowina, Tirol mit Vorarlberg, Istrien, Görz und Gradiska, und die Stadt Triest mit ihrem Gebiete,

wodurch die Bestimmungen über die Regulirung und Ablösung der Holz-, Weide- und Forstprodukten-Bezugsrechte, dann einiger Servituts- und gemeinschaftlichen Besitz- und Benützungsrechte festgesetzt werden.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slawonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem ꝛc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von

Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiéj; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Celem uregulowania i wykupna praw pobiérania produktów w drzewie, z paszy i lasów, tudzież niektórych praw służebności, jakotéż praw spólnego posiadania i używania, uchwaliliśmy po wysłuchaniu Naszych Ministrów i po zasięgnieniu zdania Naszéj Rady Państwa, następujące postanowienia; i nakazaliśmy wprowadzić takowe w wykonanie, w następujących krajach koronnych: w Austryi Niższéj i Wyższéj, w Królestwie Czeskiém, w Margrabstwie Morawskiém, w Księstwie Szląskiém, w Królestwach Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém, w Księstwie Styryjskiém, Karyntyjskiém, Kraińskiém, Solnogrodzkiém i Bukowińskiém, w uksiężęconém Hrabstwie Tyrolskiém z krajem Forarlberskim, w Margrabstwie Istryi, w uksiążęconém Hrabstwie Gorycyi i w Gradysce, i w mieście Tryeście wraz z jego obrębem.

Oddział piérwszy.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Postanowienia niniejszego patentu rozciągają się:

1. na wszelkie, jakiegobądź nazwiska prawa wrębu i pobiérania drzewa i innych produktów leśnych w lesie obcym lub z takowego;

2. na prawa paszy na obcych gruntach;

3. na wszelkie inne nie objęte w ustępie 1. i 2. służebności wiejskie, przy których

a) grunt służebny jest lasem lub polem do uprawy leśnéj przeznaczonym;

b) między gruntem służebnym i panującym istniał stosunek zwierzchności i poddaństwa;

4. na wszelkie prawa spólnego posiadania i używania gruntów, które zachodzą

Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg ꝛc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien ꝛc. ꝛc.

haben in Absicht auf die Regulirung und Ablosung der Holz-, Weide- und Forstprodukten-Bezugsrechte, dann einiger Servituts- und gemeinschaftlichen Besitz- und Benützungsrechte, nach Vernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, nachstehende Bestimmungen zu beschließen, und für die nachbenannten Kronländer, nämlich: das Erzherzogthum Oesterreich ob und unter der Enns, das Königreich Böhmen, die Markgrafschaft Mähren, das Herzogthum Schlesien, die Königreiche Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau, die Herzogthümer Steiermark, Kärnthen, Krain, Salzburg und Bukowina, die gefürstete Grafschaft Tirol mit dem Lande Vorarlberg, die Markgrafschaft Istrien, die gefürstete Grafschaft Görz und Gradiska und die Stadt Triest und deren Gebiet, in Wirksamkeit zu setzen befunden.

Erster Abschnitt.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 1.

Den Bestimmungen dieses Patentes unterliegen:

1. Alle wie immer benannten Holzungs- und Bezugsrechte von Holz und sonstigen Forstprodukten in oder aus einem fremden Walde;

2. Die Weiderechte auf fremden Grund und Boden;

3. alle nicht schon in den Absätzen 1 und 2 mitbegriffenen Feldservituten, bei denen entweder

a) das dienstbare Gut, Wald oder zur Waldkultur gewidmeter Boden ist, oder

b) zwischen dem dienstbaren und dem herrschenden Gute das gutsobrigkeitliche und unterthänige Verhältniß bestanden hat;

4. alle gemeinschaftlichen Besitz- und Benützungsrechte auf Grund und Boden, wenn sie

a) między byłemi zwierzchnościami i gminami, lub byłymi poddanymi; lub

b) między dwoma lub więcéj gminami, wszelako na wszystkie wymienione tu prawa tylko o tyle, o ile takowe nie są dozwoleniami do czasu, lub bezwarunkowo odwołalnemi.

Umowy zawarte na czas pewny o ścinanie lub o dostarczanie drzewa, tudzież stałe daniny w drzewie na rzecz kościołów, plebanij, szkół i fundacyj, nie podlegają niniejszemu patentowi.

§. 2.

Według postanowień niniejszego patentu należy postępować także ze wszystkiemi prawami wrębu, prawami używania lasów i prawami paszy, nadanemi lub z łaski Monarchy dozwolonemi w lasach należących do Monarchy z mocy prawa monarchicznego, a to wtenczas nawet, gdy stosownie do ustaw i przepisów, o wykonywaniu najwyższego prawa leśnego istniejących, za odwołalne uważane być powinny.

§. 3.

Na dozwolenia lub świadczenia, zniesionie lub za wykupne uznane przez rozporządzenia, wydane w przedmiocie przeprowadzenia uwolnienia gruntów, patent niniejszy nie ma zastosowania; takowe podlegają postępowaniu przepisanemu w wspomnionych rozporządzeniach.

§. 4.

Prawa będące przedmiotem niniejszego patentu zniesione będą odpłatnie (wykupno), lub, jeżeli wykupno miejsca mieć nie może (§. 5), powinny być w każdym względzie, mianowicie co do objętości, co do miejsca i sposobu wykonania, czasu, trwania i miary używania, określone w takim sposobie, ażeby przez to jak największe wyswobodzenie gruntów od ciężarów osiągnąć (regulowanie).

§. 5.

Wykupno wtedy tylko w całości lub przynajmniéj w części będzie mieć miejsce:

a) jeżeli, i o ile przez wykupno i przez sposób, w jakim się odbędzie, zwykły tok gospodarstwa głównego na stronie gruntu, prawo mającego lub zobowiązanego nie będzie zagrożonym w sposobie niepowetowanym.

b) jeżeli, i o ile dla kultury krajowéj nie wyniknie ztąd przeważająca szkoda, i

a) zwischen gewesenen Obrigkeiten und Gemeinden, sowie ehemaligen Unterthanen, oder

b) zwischen zwei oder mehreren Gemeinden bestehen; jedoch alle hier aufgeführten Berechtigungen nur in soferne, als sie sich nicht bloß als zeitliche oder unbedingt widerrufliche Gestattungen darstellen.

Auf eine bestimmte Zeit geschlossene Holz-Abstockungs- oder Holzlieferungs-Verträge, sowie fixe Holzabgaben an Kirchen, Pfarren, Schulen und Stiftungen, werden durch dieses Patent nicht berührt.

§. 2.

Nach den Bestimmungen dieses Patentes sind ferner alle jene Einforstungen, Waldnutzungs- und Weiderechte, welche in den, dem Landesfürsten zufolge des Hoheitsrechtes zustehenden Wäldern verliehen, oder aus landesfürstlicher Gnade gestattet wurden, und zwar auch dann zu behandeln, wenn sie nach Maßgabe der, über die Ausübung des Forsthoheitsrechtes bestehenden Gesetze und Vorschriften als widerruflich angesehen werden.

§. 3.

Auf die durch die Verordnungen über die Durchführung der Grundentlastung aufgehobenen, oder als ablösbar erklärten Gestattungen oder Leistungen, hat dieses Patent keine Anwendung; dieselben sind nur nach den Bestimmungen der gedachten Verordnungen zu behandeln.

§. 4.

Die den Gegenstand dieses Patentes bildenden Rechte sind gegen Entgelt aufzuheben (Ablösung), oder in wieferne die Ablösung nicht stattfinden kann (§. 5), in allen Beziehungen, sohin rücksichtlich des Umfanges, des Ortes und der Art ihrer Ausübung, der Zeit, der Dauer und des Maßes des Genusses u. s. w. dergestalt festzustellen, daß hierdurch die möglichste Entlastung des Bodens erreicht werde (Regulirung).

§. 5.

Die Ablösung findet nur dann entweder ganz oder wenigstens theilweise Statt:

a) wenn und in wieweit durch Ablösung und durch die Art derselben der übliche Hauptwirthschaftsbetrieb des berechtigten oder des verpflichteten Gutes nicht auf eine unersetzliche Weise gefährdet wird;

b) wenn und in wieweit nicht überwiegende Nachtheile der Landeskultur herbeigeführt werden, und

c) jeżeli strony prawo mające i zobowiązane nie oświadczą wzajemnie w sposobie, w §. 9. przypuszczonym, iż zamiast wykupna zgadzają się na uregulowanie praw w mowie będących.

§. 6.

Czynności urzędowe, odnoszące się do wykupna i do uregulowania, będą:

a) pełnione z urzędu co do praw, wyszczególnionych w §. 1. pod 1, 2, 3 *a)* i w §. 2.;

b) zaś co do praw, wymienionych w §. 1. pod 3 *b)* i 4 *a)*, *b)*, tylko na żądanie strony interesowanéj (prowokacya).

§. 7.

W celu wykupienia lub uregulowania każdego prawa użytkowania należy dochodzić i sprawdzić

a) jego rodzaj i objętość;

b) stosunek prawny, na którym polega;

c) realność, do któréj się odnosi prawo, będące przedmiotem rozprawy;

d) osoby, mające udział w spólném posiadaniu, czyli to jako uprawnione, czyli téż jako zobowiązane, czyli téż jako spólne prawo mające;

e) okoliczności czynu, za pomocą których oznaczyć można sposób, trwanie i miarę używania lub wykonywania prawa, będącego przedmiotem regulowania;

f) świadczenia wzajemne, do których obowiązany jest prawo mający względem posiadacza gruntu obciążonego;

g) stosunki i okoliczności, na których szczególnie polega rozwiązanie tego pytania: czyli, i jak dalece, i w jaki sposób powinno nastąpić albo wykupienie prawa, albo uregulowanie onegoż, stosownie do §§. 4. i 5.

§. 8.

Przy takich dochodzeniach należy najpierwéj uważać za podstawę jednomyślne oświadczenia stron, które wysłuchać należy.

§. 9.

Punkta sporne, a w ogólności cały akt wykupna lub regulowania należy, ile możności, załatwić przez zgodne porozumienie się stron, o co zawsze z urzędu starać się należy.

Stronom wolno jest zgodzić się na wykupno przez odstąpienie ziemi, przez złożenie w gotówce lub zabezpieczenie kapitału, lub za inném wynagrodze-

c) wenn nicht die gegenseitig Berechtigten und Verpflichteten sich in der, nach §. 9 zulässigen Art einverstanden erklären, statt der Ablösung, die Regulirung der in Frage stehenden Berechtigungen eintreten zu lassen.

§. 6.

Die Amtshandlungen der Ablösung und der Regulirung sind:

a) bezüglich der, im §. 1 unter 1, 2, 3 a) und im §. 2 angeführten Rechte, von Amtswegen;

b) bezüglich der, im §. 1 unter 3 b) und 4 a), b) angeführten Rechte nur auf Anlangen eines interessirten Theiles (Provokazion) vorzunehmen.

§. 7.

Zu dem Zwecke der Ablösung, sowie der Regulirung jedes Nutzungsrechtes, ist zu erheben und festzustellen:

a) dessen Beschaffenheit und Umfang;
b) das zu Grunde liegende Rechtsverhältniß;
c) die Liegenschaften, auf welche sich das in Verhandlung gezogene Recht bezieht;
d) die Personen, welche als Berechtigte und Verpflichtete, oder als Mitberechtigte am gemeinschaftlichen Besitzthume betheiliget sind;
e) die Thatsachen, durch welche die Art, die Dauer, das Maß des Genusses oder der Ausübung des zu regelnden Rechtes bestimmt werden können;
f) die Gegenleistungen der Bezugsberechtigten an den Besitzer des belasteten Grundes

g) die Verhältnisse und Umstände, auf welche es bei der Entscheidung der Frage: ob, in wieweit, und auf welche Art eine Ablösung des zu regelnden Rechtes, oder die Feststellung (Regulirung) desselben nach §§. 4 und 5 stattzufinden habe, ankommt.

§. 8.

Für diese Erhebungen sind zunächst die übereinstimmenden Erklärungen der zu vernehmenden Parteien maßgebend.

§. 9.

Die streitigen Punkte, sowie überhaupt der ganze Ablösungs- oder Regulirungsakt sind thunlichst durch gütliches Uebereinkommen der Parteien festzustellen, welches stets von Amtswegen angestrebt werden muß.

Den Parteien steht es frei, sich auf Ablösung durch Abtretung von Grund und Boden, durch baren Erlag oder Sicherstellung eines Kapitels, durch ein anderes Ent-

niem, albotéż (§. 5 *c)* ułożyć się zamiast na wykupno, na uregulowanie i sposób onegoż.

Taka ugoda wtenczas tylko dopuszczoną być nie może, jeżeli przez nie nadwerężone zostaną postanowienia niniejszego patentu, a w szczególności względy, należące się dla kultury krajowéj, lub jeżeli zachodzą wielkie trudności w przeprowadzeniu takiéj ugody.

§. 10.

Co do punktów spornych, nie zagodzonych w drodze dobrowolnéj, organa urzędowe rozstrzygać będą na podstawie dokumentów, orzeczeń władz, i udowodnionego prawnego posiadania, najpiérwéj według postanowień niniejszego patentu, następnie według ustaw dawniejszych prowincyalnych i politycznych, i według powszechnéj księgi ustaw cywilnych.

§. 11.

Jeżeli samo prawo używania i wykonywanie onegoż nie podlega wątpliwości, jednakże miara tegoż ostatniego i stosunek udziału, jaki przytém mają osoby uprawnione, nie może być oznaczonym według przepisów §. 10., wówczas należy ową miarę i ów stosunek określić według średnicy faktycznego wykonywania, jakie miało miejsce w latach użytkowych 1836 do roku 1845 łącznie, przy zachowaniu postanowień niniejszéj ustawy.

Jeżeli z tego okresu brakuje dostatecznych dowodów do obliczenia średnicy, lub jeżeli prawo używania nie było wykonywane rocznie, natenczas miara używania, przypadająca prawnie, oznaczoną być powinna w kwocie rocznéj, lub peryodycznéj, przez biegłych.

§. 12.

O ile wykonywanie prawa było przeciwne umowie, lub jakkolwiek zgodne z umową, przekraczało postanowienia ustawy, żadną miarą na rzecz prawo mającego policzoném być nie może.

Przeciwnie czasowe zmniejszenie zwykłego używania, spowodowane czylito przez niedostateczne wydatki gruntu obciążonego, czyli też przez nieszczęśliwe wydarzenia w stanie bydła, prawo używania mającego, nie może być miane na względzie przy obliczeniu.

§. 13.

Jeżeli ugoda, na mocy §. 5. i §. 9 dozwolona, nie przyjdzie do skutku, wówczas należy, z uwagą na stosunki, wyrażone w §. 5. i sprawdzone według §. 7., wydać uzasadnione orzeczenie:

gelt oder (§. 5, c) statt der Ablösung über die Regulirung und die Art und Weise derselben zu einigen.

Ein solches Uebereinkommen darf nur dann beanständet werden, wenn dadurch Bestimmungen dieses Patentes, insbesondere die Rücksichten der Landeskultur verletzt werden, oder wenn begründete Hindernisse in Absicht auf die Durchführung bestehen.

§. 10.

Ueber die nicht durch Vergleich beigelegten streitigen Punkte haben die berufenen Organe auf Grund der Urkunden, behördlichen Erkenntnisse und des erhobenen rechtmäßigen Besitzstandes zunächst nach den Bestimmungen dieses Patentes, dann nach den älteren Provinzial- und den politischen Gesetzen jedes Kronlandes und dem allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuche zu entscheiden.

§. 11.

Wenn das Nutzungsrecht selbst und dessen Ausübung außer Zweifel gesetzt ist, das Maß der letzteren und das Verhältniß der Theilnahme der Berechtigten sich jedoch nicht nach den Bestimmungen des §. 10 festsetzen läßt, so ist dieses Maß und Verhältniß nach dem durchschnittlichen Ergebnisse der faktischen Ausübung in den Nutzungsjahren 1836 bis einschließig 1845 unter Beobachtung der Bestimmungen dieses Gesetzes festzustellen.

Fehlen aus dieser Periode die zu einem Durchschnitte genügenden Nachweisungen, oder war das Nutzungsrecht nicht jährlich auszuüben, so ist das gebührende Maß der Nutzung durch Sachverständige auf einen jährlichen, beziehungsweise periodischen Betrag auszumitteln.

§. 12.

In keinem Falle darf die Ausübung des Rechtes, in wie weit sie vertragswidrig, oder wenngleich dem Vertrage gemäß, die gesetzlichen Bestimmungen überschritten hat, dem Berechtigten zu Gute gerechnet werden.

Dagegen kann auch eine zeitweilige Verminderung der üblichen Nutzung, welche durch die Unzulänglichkeit der Erträgnisse des belasteten Grundes oder durch Unglücksfälle im Viehstande des Nutzungsberechtigten herbeigeführt wurde, in keine Rechnung gezogen werden.

§. 13.

In Ermanglung eines, nach §. 5 und §. 9 zuläßigen Uebereinkommens, muß mit Rücksicht auf die im §. 5 bezeichneten und nach §. 7 erhobenen Verhältnisse, stets ein motivirtes Erkenntniß darüber gefällt werden:

a) czyli, i w jakim sposobie powinno mieć miejsce zupełne wykupienie praw, lub czyli tylko uregulowanie onychże nastąpić powinno;

b) czyli, i w jakim sposobie przynajmniéj część użytkowania wykupioną być może, i jak dalece zatém jeszcze regulowanie nastąpić ma;

c) czyli uregulowanie nie powinno być ograniczoném do pewnego czasu, po upływie którego wykupno nastąpić powinno.

§. 14.

Jeżeli rozstrzygnienie ma być wydaném co do sposobu wykupienia, należy

A. Orzéc, iż zapłaconym być powinien kapitał wykupna, a to według wyboru strony obowiązanéj, albo w gotowych pieniądzach, albo w obligacyach, wystawionych przez fundusz indemnizacyjny na rzecz dóbr obowiązanych, w trzech miesiącach po dniu, gdy orzeczenie zyska moc prawa, jeżeli ten sposób wykupna dozwolonym jest według postanowień §fu 5go, a zobowiązany nie żąda wykupna przez ustąpienie gruntów;

B. Nakazać odstąpienie gruntów za prawa, wspomnione w §. 1. ustępach 1., 2. i 3, i w §. 2gim, a to:

1. na żądanie, lub z przyzwoleniem zobowiązanego;

2. w brew woli zobowiązanego;

a) w przypadku §. 21., jeżeli prawo pobiérania nie jest jedynie użytkowaniem pobocznéｍ gruntu obciążonego;

b) jeżeli zobowiązany nie złoży w przepisanym terminie kapitału wykupnego w gotówce lub w obligacyach, wystawionych na rzecz dóbr obowiązanych przez fudusz indemnizacyjny, a przepis §. 5go *a)* nie stoi w drodze;

C. Nakazać podział gruntów we wszystkich przypadkach, w których na mocy §. 5go spólne prawa posiadania i użytkowania wykupionemi być mogą (§. 1. ustęp 4.).

Oddział drugi.

Postanowienia szczegółowe.

A. W przedmiocie regulowania.

§. 15.

Jeżeli prawa użytkowania muszą być uregulowane w całości, lub w części, albotéż tylko na czas pewny, wówczas należy bliższe warunki regulowania ułożyć w dokumencie, stosownie do zasad w §. 4. objętych, i z uwagą na następujące rozporządzenia.

a) ob und auf welche Art eine gänzliche Ablösung der Rechte stattzufinden, oder ob nur eine Regulirung einzutreten habe;

b) ob und auf welche Art nicht wenigstens ein Theil der Benützung zur Ablösung zu gelangen und in wieferne daher noch eine Regulirung Platz zu greifen habe;

c) ob endlich die Regulirung nicht auf eine gewisse Zeit beschränkt werden und nach deren Verlauf die Ablösung eintreten solle.

§. 14.

Wenn über die Art der Ablösung entschieden werden muß, so ist zu erkennen:

A. Auf Zahlung des Ablösungskapitales, und zwar nach der Wahl des Verpflichteten, entweder im baren Gelde, oder durch für das verpflichtete Gut von dem Entlastungsfonde ausgefertigte Schuldverschreibungen binnen drei Monaten nach Rechtskraft des Erkenntnisses, wenn diese Art der Ablösung nach den Bestimmungen des §. 5 zulässig ist, und von dem Verpflichteten die Ablösung durch Grund und Boden nicht begehrt wird.

B. Auf Abtretung von Grund und Boden für die im §. 1, Absatz 1, 2, 3 und im §. 2 bezeichneten Rechte, und zwar:

1. über Begehren oder mit Zustimmung des Verpflichteten;

2. gegen den Willen des Verpflichteten

a) im Falle des §. 21, wenn das Bezugsrecht nicht bloß eine Nebennutzung des belasteten Grundes betrifft;

b) wenn der Verpflichtete das Ablösungskapital bar, oder durch die ihm für das verpflichtete Gut von dem Entlastungsfonde ausgefertigten Schuldverschreibungen binnen der festgesetzten Frist nicht erlegt, wenn nicht die Bestimmung des §. 5 a) entgegensteht.

C. Auf Theilung von Grund und Boden, in allen Fällen der nach §. 5 zulässigen Ablösung der gemeinschaftlichen Besitz- und Benützungsrechte (§. 1, Absatz 4).

Zweiter Abschnitt.

Besondere Bestimmungen.

A. Für die Regulirung.

§. 15.

Wenn die Benützungsrechte ganz oder theilweise, oder auch nur auf eine bestimmte Zeit regulirt werden müssen, sind die näheren Bestimmungen der Regulirung nach dem im §. 4 enthaltenen Grundsatze und mit Berücksichtigung der folgenden Anordnungen urkundlich festzusetzen.

§. 16.

Wszelkie prawa do wrębu i prawa pobiérania drzewa, jeżeli takowe nie mają za przedmiot, jak tylko patyki i zbiorki, albo kije i korzenie, powinny być uregulowane na pewną ilość drzewa, rocznie lub peryodycznie oddawać się mającą, z wyrażeniem miejsca gdzie ma być pobiéraną, z uwagą na teraźniejsze, lub przyszłe miejsce pobiérania.

Należytość w drzewie na opał (drzewo opałowe, na szczapy, do czyszczenia rudy, na węgle) wyrazić należy zawsze jako roczną daninę w sążniach wiedeńskich lub w ich ułamkach, pewnéj długości i według zwyczajnego w miejscu wyboru (drzewo łupkowe, gałązkowe, wybrakowane i mieszane), a zaś drzewo na budowle i sprzęty (odziemkowe, użytkowe, wyrobowe) oznaczyć należy według gatunku odpowiedniego celowi osoby, prawo mającéj (n. p. w stopach sześćściennych pewnéj długości i jętości, albo w pewnéj ilości pniów, tramów, kloców, żerdzi, w ustanowionéj mierze) a to w miarę potrzeby albo na każdy pojedyńczy rok, lub na dłuższe okresy czasu, w przeciągu którego należytość albo częściowo, albo naraz żądaną być może.

§. 17.

Prawo pobiérania drzewa patykowego i zbiorki, lub kijów i korzeni wtenczas tylko należy uregulować na ilość drzewa opałowego rocznie pobiérać się mającą według miary wiedeńskiéj i wyboru, jeżeli zobowiązany tego żąda.

W takim przypadku należy obliczyć roczną kwotę prawa użytkowania według przepisu, objętego w §. 11., jego wartość zaś, równie jak oznaczenie czystéj korzyści prawo mającego określone być winno według odpowiedniéj ilości drzewa na opał, stosownie do §. 26.

§. 18.

Orzeczenie co do regulowania prawa paszy powinno dokładnie obejmować gatunek bydła, jego liczbę, czas paszy, i miarę użytkowania, również połączone z prawem paszy służebności wygonu, pojenia, i uregulować, a jeżeli tego potrzeba wymaga, sposób ogrodzenia, oznaczenie miejsc, na paszę wyznaczonych, tudzież sposób ustanawiania stróżów i t. d.

§. 19.

Uregulowanie paszy po lasach i na gruntach przeznaczonych do uprawy leśnéj powinno obejmować szczegółowo wielkość przestrzeni, rocznie na paszę przeznaczonéj, części lasu podlegające paszy, czas w którym, i sposób, w jakim miejsca na paszę wyznaczone być powinny.

16.

Alle Holzungs- und Holzbezugsrechte müssen, in soferne sie nicht bloß Raff- und Klaubholz oder Stock- und Wurzelholz betreffen, auf eine bestimmte jährliche oder periodische Holzabgabe, unter Bezeichnung des Bezugsortes und mit Rücksicht auf den gegenwärtigen oder künftigen Bezugsort, regulirt werden.

Die Gebühr an Brennholz, (Feuerholz, Flammholz, Rosthole, Kohlholz) ist hierbei stets als eine jährliche Abgabe in Wiener Klaftern oder deren Bruchtheilen bestimmter Scheitlänge und nach dem ortsüblichen Sortiment (Scheitholz, Astholz, Ausschuß, Mischling u. s. w.), das Bau- und Zeugholz (Stammholz, Nutzholz, Werkholz u. s. w.) aber in einer dem Zwecke der Berechtigung entsprechenden Qualität (z. B. in Kubikschuhen Holz von gewisser Länge und Stärke, oder in einer bestimmten Anzahl von Stämmen, Blochen, Klötzen, Stangen mit festgesetzten Abmessungen), und zwar nach Erforderniß für jedes einzelne Jahr oder für längere Zeiträume, innerhalb welcher die Gebühr parthienweise oder auf Einmal in Anspruch genommen werden kann, auszudrücken.

§. 17.

Das Recht zum Bezuge des Raff- und Klaub- oder des Stock- und Wurzelholzes ist nur dann auf eine jährlich zu verabfolgende, nach Wiener Maß und Sortiment bestimmte Brennholz-Quantität zu reguliren, wenn es der Verpflichtete begehrt.

In diesem Falle hat die Ermittlung des Jahresertrages des Nutzungsrechtes nach Vorschrift des §. 11, dessen Werthbestimmung, sowie die Zurückführung des reinen Nutzens des Berechtigten auf die äquivalente Brennholz-Quantität, nach den Bestimmungen des §. 26 zu geschehen.

§. 18.

Der Ausspruch über die Regulirung des Weiderechtes muß die Gattung des Treibviehes, dessen Anzahl, die Triftzeit und das Maß des Genusses bestimmt festsetzen, und auch die mit der Weidenutzung allenfalls verbundenen Servituten des Viehtriebes, der Viehtränke, ferner der allenfalls nöthigen Umzäunung oder Bezeichnung der Weideplätze, der aufzustellenden Hüther u. s. w. regeln.

§. 19.

Die Regulirung der Weide im Walde, oder auf zur Waldkultur gewidmetem Boden, muß insbesondere die Größe der jährlich anzuweisenden Weidefläche, die der Beweidung unterliegenden Waldtheile, die Zeit, wann, und die Art, wie die Anweisung der Weideplätze geschehen muß, enthalten.

§. 20.

Przy uregulowaniu prawa pobiérania podściółki jakiéjbądź nazwy, lub innych produktów leśnych powinien być oznaczony z dokładnością gatunek onychże, tudzież ilość, jaka się prawo mającemu rocznie należy, nareszcie sposób i czas pobiérania.

§. 21.

Jeżeli plon gruntu obciążonego czasowo lub trwale nie jest dostateczném do pokrycia należytości wymierzonych dla wszystkich uprawnionych, muszą ci, jeżeli co innego nie umówiono, zezwolić na stosunkowe potrącenie czasowe, lub stałe, po zabezpieczeniu tych należytości, przy którychby prawo piérwszeństwa wykazaném było.

Pretensye do wynagrodzenia szkody, z powodu zachodzącego potrącenia, będą na drodze zwyczajnéj załatwiane.

§. 22.

Regulacya musi téż dokładnie wykazywać prestacye wzajemne, jakie uprawniony świadczyć jest obowiązany posiadaczowi gruntu obciążonego, o ile prestacye te już wedle przepisów uwolnienia gruntów przy ich przeprowadzeniu nie mają być należycie uwzględnione.

Świadczenia te wzajemne będą jako dochód stały renty rocznéj podług tych samych zasad oznaczone, podług których objętość prestacyi ustanowioną została, i mogą miéć miejsce albo w pieniądzach, albo w naturze. Przy prestacyach w naturze może posiadacz obciążonego gruntu, jeżeli inaczéj kontrakty nie są na przeszkodzie, żądać przemienienia onychże na pieniądze wedle przecięcia cen, istniejących w miejscu prestacyi, z lat 1836 aż do 1845 włącznie.

Prestacye w robocie istniejące, muszą na wszelki sposób przemienione być na pieniężne prestacye roczne wedle zwyczajnych w miejscu cen najemniczych w peryodzie wspomnionego przecięcia.

Na żądanie obowiązanego prestacya wzajemna będzie od ustanowionéj należytości pożytkowania potrąconą, a prawo pożytkowania uregulowaném zostanie, jakby prestacya wzajemna już więcéj miejsca nie miała.

§. 23.

Jeżeli w chwili regulacyi prawa nie mają wprawdzie miejsca warunki, zawarte w §. 5. *a), b)*, do wykupienia onegoż w całości lub w części, jednakże wykazaném zostało, lub spodziéwać się daje, że warunki wykupna nastąpią po upływie czasu pewnego, lub oznaczyć się dającego, albo w razie zmiany w pro-

§. 20.

Bei der Regulirung der, wie immer benannten Streumaterial- oder sonstigen Forstprodukten-Bezüge, muß die Gattung derselben, sowie die den Bezugsberechtigten hieran gebührende jährliche Quantität, der Ort und die Zeit des Bezuges genau bestimmt werden.

§. 21.

Ist das Erträgniß des belasteten Grundes zeitlich oder bleibend unzureichend, die ermittelten Gebühren aller Nutzungs-Berechtigten zu decken, so müssen sich dieselben, wenn nicht ein anderes Uebereinkommen getroffen wird, nach Sicherstellung derjenigen Gebühren, für welche etwa ein Vorzugsrecht erwiesen wird, einen verhältnißmäßigen zeitlichen oder bleibenden Abzug gefallen lassen. Ansprüche auf Schadenersatz wegen des eintretenden Abzuges sind im ordentlichen Rechtswege auszutragen.

§. 22.

Die Regulirung muß auch die genaue Bestimmung der von dem Bezugsberechtigten dem Besitzer des belasteten Grundes zu verabreichenden Gegenleistungen umfassen, in soferne diese Leistungen nicht schon nach den Grundentlastungsvorschriften bei deren Durchführung ihre Berücksichtigung zu finden haben.

Diese Gegenleistungen müssen als fixe Jahresrente nach denselben Grundsätzen, nach welchen der Umfang der Leistung festgesetzt wurde, ermittelt werden, und können in Geld oder in Naturalabgaben bestehen. Bei Naturalabgaben kann der Besitzer des belasteten Grundes, in soweit nicht Verträge entgegenstehen, die Umwandlung derselben in Geld nach dem Durchschnitte der am Orte der Leistung bestandenen Preise aus den Jahren 1836 bis einschließlich 1845 verlangen.

Als Gegenleistung bestehende Natural-Arbeitsleistungen müssen jedenfalls in eine jährliche Geldabgabe nach den ortsüblichen Lohnpreisen der gedachten Durchschnittsperiode umgewandelt werden.

Ueber Begehren des Verpflichteten ist die Gegenleistung von der ermittelten Nutzungsgebühr in Abzug zu bringen und sohin das Nutzungsrecht ohne weiteren Bestand der Gegenleistung zu reguliren.

§. 23.

Wenn zur Zeit der Regulirung eines Rechtes die im §. 5 a), b) enthaltenen Bedingungen zu dessen ganzer oder theilweiser Ablösbarkeit zwar nicht vorhanden sind, jedoch erwiesen vorliegt oder mit Grund zn erwarten steht, daß die Bedingungen der Ablösbarkeit nach Ablauf einer bestimmten oder bestimmbaren Zeitperiode, oder im Falle

wadzeniu gospodarstwa, wówczas regulacya z ustanowieniem w razie potrzeby postanowień przechodnich oznaczyć winna także i czas, kiedy, lub wypadki, przy których nastąpieniu żądać będzie można wykupna, i o ile od uprawnionego lub zobowiązanego.

B. Co do wykupna.

§. 24.

Jeżeli jest rzeczą niewątpliwą, że nastąpić winno i jak dalece wykupno, tudzież w jaki sposób, wówczas przez wyrok orzeczoném będzie zniesienie praw, równie jak odpłata w ich miejsce wstępująca.

§. 25.

Celem wykupna ocenione być mają podlegające onemuż prawa użytkowania podług dochodu rocznego, jaki się wykazuje z przedsięwziętéj już stosownie do niniejszego patentu regulacyi, albo jakiby się wykazać mógł, gdyby li tylko regulacya przypuszczalną była.

§. 26.

Ocenienie dochodu rocznego nastąpić ma, jeżeli się strony w tym względzie nie ugodzą, przez biegłych wedle czystéj kwoty, uprawnionemu pozostającéj, po odtrąceniu nakładu do wykonywania prawa mu służącego, z położeniem za podstawę cen przecięcia, albo między stronami umówionych, albo w miejscu zwyczajnych, od roku 1836 aż do 1845 wyrachowanych. Jeżeli nie istnieją ceny miejscowe, lub zachodzą wątpliwości uzasadnione, wówczas ceny w powszechności przez biegłych winny być oznaczone.

§. 27.

Od wartości dochodu rocznego użytku, wykupić się mającego, potrącić należy kwotę roczną prestacyj wzajemnych, mającą być oznaczoną wedle postanowień §fu 26., a reszta pozostająca stanowić będzie wartość, która w dwudziestonasób pomnożona, przedstawiać będzie kapitał wykupna prawa znieść się mającego, na pieniądze przeprowadzony.

§. 28.

Wartość gruntu odstąpić, lub podzielić się mającego, ocenioną będzie wedle stałéj plonności, przeto więc wedle teraźniejszego i na przyszłość oczekiwać się dającego dochodu w naturze sposobem przecięcia, drogą ugody, lub przez biegłych.

der Aenderung des Hauptwirthschaftsbetriebes eintreten werden, so muß die Regulirung unter genauer Feststellung der allenfalls nöthigen Uebergangs=Bestimmungen auch den Zeitpunkt, wann, oder die Ereignisse, bei deren Eintreten die Ablösung, und in wieweit sie von dem Berechtigten oder Verpflichteten begehrt werden kann, festsetzen.

B. Für die Ablösung.

§. 24.

Wenn feststeht, daß und in wiefern, dann auf welche Art die Ablösung einzutreten habe, so ist die Aufhebung der Rechte und das an deren Stelle tretende Entgelt durch eigenes Erkenntniß auszusprechen.

§. 25.

Zum Zwecke der Ablösung sind die derselben unterliegenden Nutzungsrechte nach dem Jahresertrage zu bewerthen, welcher sich entweder aus der, diesem Patente gemäß bereits vorgenommenen Regulirung ergibt, oder welcher sich hiernach ergeben würde, wenn bloß die Regulirung gestattlich wäre.

§. 26.

Die Werthbestimmung des Jahresertrages hat, falls kein Uebereinkommen der Parteien erzielt wird, durch Sachverständige nach dem über Abschlag des zur Ausübung erforderlichen Aufwandes sich hiernach ergebenden, dem Berechtigten verbleibenden reinen Betrage, unter Zugrundelegung der zwischen den Parteien verglichenen oder der Lokal=Durchschnittspreise vom Jahre 1836 bis einschließlich 1845 zu geschehen. Fehlen die Lokalpreise, oder bestehen gegründete Bedenken dagegen, so sind die Preise in der Regel durch Sachverständige zu bestimmen.

§. 27.

Von dem Werthe des Jahresertrages der abzulösenden Nutzang ist der nach den Bestimmungen des §. 26 zu bewerthende Jahresbetrag der Gegenleistungen in Abzug zu bringen, der verbleibende Rest bildet den Werth, welcher im zwanzigfachen Anschlage zu Kapital erhoben, das auf Geld zurückgeführte Ablösungskapital des aufzuhebenden Rechtes darstellt.

§. 28.

Der Werth des abzutretenden oder zu theilenden Grundes ist nach dessen nachhaltiger Ertragsfähigkeit, also nach dem Mittel des gegenwärtigen und künftig davon zu erwartenden durchschnittlichen Naturalertrages, durch Uebereinkommen oder durch Sachverständige festzusetzen.

§. 29.

Prawa hypoteczne, na gruncie obciążonym zabezpieczone, ustają, co do gruntu, na odpłatę wykupna odstąpić się mającego

Te ciężary gruntowe, które wedle natury swej na gruncie pozostają mającym być odstąpionym lub podzielonym, albo które ze względu na ich uprawę nowo dozwolonemi być muszą, będą przy oznaczeniu wartości porachowane.

§. 30.

Odstąpienie lub podzielenie gruntu i ziemi, przyczém ile możności wzgląd mieć należy na zaokrąglenie posiadłości gruntowéj interesentów, o tyle tylko dopuszczalném jest, o ile jeszcze możliwą jest rzeczą uprawa celowi odpowiadająca. Nieodzowna różnica między kapitałową wartością prawa użytkowania i gruntu na miejsce tegoż wstępującego, - pieniędzmi wyrównaną będzie, jeżeliby się strony inaczéj nie ugodziły.

§. 31.

Odstąpienie lasu miejsce mieć może w powszechności tylko całemi miejscami lub gminami, lub na rzecz ogółu uprawnionych.

Lasy takowe pod względem leśno-policyjnym zarówno będą uważane z lasami gminnemi.

§. 32.

Wykupno wymierzone w gruncie, tudzież użytki pochodzące z lasu, gminie przekazanego §. 31., stanowią przynależytość dobra, do poborów uprawnionego.

Przy wydawaniu kapitałów wykupna, będą prawa osób trzecich podług ustaw istniejących uwzględniane.

Oddział trzeci.

Postanowienia przechodnie.

§. 33.

Przeprowadzenie niniejszych postanowień poleconém będzie w każdym politycznym okręgu administracyjnym Komisyi krajowéj pod naczelnictwem Przełożonego, mianowanego przez Nas na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, złożonéj z przybraniem członków biegłych ze stanu tak uprawnionych jak obowiązanych, i oraz zostającéj pod bezpośrednim stérem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, równie téż wedle potrzeby i Komisyom miejscowym, od krajowéj zawisłym.

§. 29.

Die auf dem belasteten Gute haftenden Hypothekarrechte erlöschen bezüglich des, als Entgelt der Ablösung abzutretenden Grundes.

Jene Grundlasten, welche ihrer Natur nach auf dem abzutretenden oder zu theilenden Grunde haftend bleiben, oder aus Rücksichten der Bewirthschaftung neu eingeräumt werden müssen, sind bei dessen Werthbestimmung in Anschlag zu bringen.

§. 30.

Die Abtretung oder Theilung von Grund und Boden, wobei der Arrondirung des Grundbesitzes der Interessenten die thunlichste Rücksicht getragen werden soll, ist nur so weit zulässig, als noch eine zweckentsprechende Bewirthschaftung möglich ist. Eine unvermeidliche Verschiedenheit zwischen dem Kapitalswerthe des Nutzungsrechtes und des an dessen Stelle tretenden Grundes ist, wenn die Parteien sich nicht auf andere Art einigen, durch Geld auszugleichen.

§. 31.

Die Abtretung von Wald hat in der Regel nur ortschafts- oder gemeindeweise, oder an die Gesammtheit der Berechtigten stattzufinden.

Solche Waldungen sind in forstpolizeilicher Beziehung den Gemeinde-Waldungen gleichzuhalten.

§. 32.

Die in Grund und Boden ausgemittelte Ablösung, sowie die, §. 31 aus einem der Gemeinde zugewiesenen Walde entfallende Nutzung, bildet ein Zugehör des bezugsberechtigten Gutes.

Bei Ausfolgung der Ablösungskapitalien sind die Rechte dritter Personen nach den bestehenden Gesetzen zu wahren.

Dritter Abschnitt.

Durchführungs-Bestimmungen.

§. 33.

Die Durchführung dieser Bestimmungen wird in jedem politischen Verwaltungsgebiete unter einem, über Vorschlag des Ministers des Innern, von Uns ernannten Vorstande, einer mit Beiziehung von sachkundigen Mitgliedern aus dem Stande der Berechtigten und Verpflichteten zu bildenden, unter der unmittelbaren Leitung des Ministeriums des Innern stehenden Landeskommission und den, nach Bedarf zu ernennenden, von letzterer abhängigen Lokalkommissionen übertragen.

§. 34.

Komisya krajowa, wzmocniona przez sędziów cesarskich, rozstrzygać będzie, z wyłączeniem drogi prawa, spory zachodzące między uprawnionymi i obowiązanymi co do punktów §. 7. *a)*, *b)*, *c)*, *d)*, *e)* i *f)*.

Przeciw rozstrzygnieniom téjże można założyć rekurs w ciągu nieprzekroczalnego terminu tygodni sześciu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które w téj mierze ostatecznie rozstrzygać będzie z przybraniem Radzców najwyższego Trybunału.

§. 35.

Co do wszelkich innych punktów rozstrzyga Komisya krajowa, z zostawieniem rekursu, założyć się u niéj mającego w terminie nieprzekroczalnym tygodni sześciu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, któremu jest zastrzeżone rozstrzygnienie ostateczne.

§. 36.

Komisye miejscowe zająć się winny dochodzeniami, dla rozstrzygnienia Komisyi krajowéj potrzebnemi, i zarządzą w tym celu środki należyte; winny są też przyjmować ugody zachodzące, i po ukończonéj rozprawie przedkładać wnioski swoje Komisyi krajowéj do rozstrzygnienia.

§. 37.

Decyzye Komisyi krajowéj muszą dokładnie oznaczyć czas poczynającéj się działalności regulacyi, lub wykupna.

W nagłych przypadkach, dopóki regulacya, albo wykupno nie wejdzie w życie, zarządzić winna Komisya krajowa prowizorycznie, co wedle okoliczności stosownem jest. Odwołanie nie ma miejsca przeciw takim zarządzeniom prowizorycznym.

§. 38.

Decyzye ostateczne, tudzież zatwierdzone ugody, mają moc prawa tę samę co wyroki sądowe, względnie ugody, i mają na żądanie stron w równy sposób, jak te przez sędziego cywilnego być wykonane.

§. 39.

Opisania i oznaczenia granic, potrzebne w skutek wykupna przez grunt i ziemię, lub przez podzielenie jego, tudzież wykreślania i zapisywania w księgach publicznych, z urzędu mają być zarządzane i bez zasiągnienia wierzycieli hypotecznych, którym nie służy żaden zarzut przeciw czynnościom regulacyi i wykupna.

§. 34.

Die Landeskommission hat, verstärkt durch landesfürstliche Richter, mit Ausschließung des Rechtsweges über die zwischen den Berechtigten und Verpflichteten streitig gebliebenen Punkte des §. 7, a), b), c), d), e) und f) zu entscheiden.

Gegen die dießfälligen Entscheidungen kann binnen einer unüberschreitbaren Frist von sechs Wochen der Rekurs an das Ministerium des Innern ergriffen werden, welches darüber, mit Zuziehung von Räthen des obersten Gerichtshofes, endgiltig zu erkennen hat.

§. 35.

In allen anderen Punkten entscheidet die Landeskommission, mit Freilassung der, in der unüberschreitbaren Frist von sechs Wochen bei ihr einzubringenden Berufung an das Ministerium des Innern, welchem die Entscheidung vorbehalten bleibt.

§. 36.

Die Lokal-Kommissionen haben die, behufs der Entscheidung der Landeskommission nothwendigen Erhebungen zu pflegen, und die zu diesem Zwecke nöthigen Verfügungen zu treffen; sie haben vorkommende Vergleiche aufzunehmen, und nach geschlossener Verhandlung ihre Anträge der Landeskommission zur Entscheidung vorzulegen.

§. 37.

Die Erkenntnisse der Landeskommission müssen den Zeitpunkt der beginnenden Wirksamkeit der Regulirung oder Ablösung bestimmt enthalten.

In dringenden Fällen ist, bis die Regulirung oder Ablösung in Wirksamkeit tritt, von der Landeskommission ein dem Umstande angemessenes Provisorium zu treffen. Berufungen gegen Provisorien haben keine aufschiebende Wirkung.

§. 38.

Die endgiltigen Erkenntnisse, sowie die genehm gehaltenen Vergleiche, haben die Rechtswirkung gerichtlicher Erkenntnisse, beziehungsweise Vergleiche, und sind gleich diesen auf Verlangen der Parteien von dem Zivilrichter zu vollstrecken.

§. 39.

Die in Folge der Ablösung durch Grund und Boden oder dessen Theilung nothwendigen Grenzbeschreibungen und Vermarkungen, dann die Ab- und Zuschreibungen in den öffentlichen Büchern, sind von Amtswegen und ohne Einvernehmung der Hypothekar-Gläubiger, denen gegen die Regulirungs- und Ablösungsakte keine Einsprache zusteht, zu verfügen.

§. 40.

Co się tyczy pytań, dla których rozwiązania potrzebne są szczególne wiadomości pewnego zawodu, obowiązane są Komisye zasięgnąć zdania zaprzysiężonych biegłych.

§. 41.

W rozprawach, podług postanowień niniejszego patentu miejsce mających, nie jest potrzebném do prawomocności oświadczeń, przez strony lub ich zastępców poczynionych, ugód zawartych i przyznań zrobionych, ani zezwolenie wierzycieli hypotecznych, ani téż osób w ekspektatywie zostających, lub kuratorów dobra obciążonego węzłem substytucyjnym, fideikomisarycznym, lub lenniczym, ani nareszcie zatwierdzenia władzy administracyjnéj, lub kuratelnéj.

§. 42.

Wszelkie dokumenta, pisma, rozprawy i zaciągnienia w księgi publiczne używają wolności stempla i portoryum. Koszta zarządu ponosić będzie każdy kraj koronny.

Koszta opisania granic i oznaczenia ich, strony ponosić winny.

Jeżeli czynność urzędowa za prowokacyą nastąpiła, wówczas koszta Komisyi lokalnéj prowokant wtedy tylko opłacić jest obowiązany, jeżeli prowokacya uczynioną została nie w terminie, przez Komisyę krajową ogłoszonym.

§. 43.

Począwszy od dnia ogłoszenia niniejszego patentu nie mogą być zasiedziane prawa tego rodzaju, które wedle postanowienia §fu 6. *a)* z urzędu wzięte zostały pod rozprawę, a posiadanie, przedtém już zaczęte, jednakże do spełnienia zasiedzenia nie ciągle prowadzone, z rzeczonym dniem za przerwane ma być uważane. Prawa takowe nadal już w ogólności nie mogą inaczéj być nabyte, jak przez umowę na pismie, przez oświadczenie ostatniego rozporządzenia, lub przez wyrok prawny, zapadły przy podzieleniu gruntów spólnych, a to pod tym tylko warunkiem, iż służebność nadaną, przez władzę ze względami co do kultury krajowéj za zgodną została uznaną, i wykonanie onéjże przypuszczoném jest. Na żaden sposób nie może być nigdy umówioném, ażeby służebność nadana nie była wykupną; w razie gdyby taki warunek był zamieszczonym, uważać go należy za nieważny i nie zrobiony.

Nasz Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Finansów, o ile ich to dotyczy, ma sobie poleconém wykonanie niniejszego patentu, ku czemu wydane być mają potrzebne rozporządzenia, instrukcye i zlecenia.

§. 40.

Ueber Fragen, zu deren Lösung besondere Fachkenntnisse erforderlich sind, haben die Kommissionen das Gutachten beeideter Sachverständiger einzuholen.

§. 41.

Bei den nach den Bestimmungen dieses Patentes stattfindenden Verhandlungen bedürfen die von den Parteien oder ihren Vertretern abgegebenen Erklärungen, eingegangenen Vergleiche und gemachten Zugeständnisse, zu ihrer Rechtsgiltigkeit weder die Zustimmung der Hypothekar-Gläubiger, noch jene der Anwärter oder der Kuratoren eines mit dem Substituzions-, Fideikommiß- oder Lehenbande behafteten Gutes, noch die Genehmigung der administrativen oder Pflegschaftsbehörde.

§. 42.

Alle Urkunden, Schriften, Verhandlungen und Eintragungen in die öffentlichen Bücher genießen die Stempelgebühren- und Portobefreiung. Die Regiekosten werden von jedem Kronlande getragen.

Die Kosten der Grenzbeschreibung und Vermarkung haben die Parteien zu bestreiten.

Findet die Amtshandlung nur über Provokazion Statt, so sind die Kosten der Lokal-Kommission dann von dem Provokanten zu tragen, wenn die Provokazion nicht innerhalb des von der Landeskommission kundzumachenden Termines eingebracht wird.

§. 43.

Vom Tage der Kundmachung dieses Patentes können Rechte von der Art, welche nach der Bestimmung des §. 6 a) von Amtswegen in Verhandlung gezogen werden müssen, nicht mehr ersessen werden, und ein bereits früher angefangener, jedoch nicht bis zur Vollendung der Ersitzung fortgesetzter Besitz ist mit jenem Zeitpunkte für unterbrochen zu achten. Solche Rechte können später überhaupt nicht anders, als durch einen schriftlich ausgefertigten Vertrag, eine letzte Willens-Erklärung, oder einen bei der Theilung gemeinschaftlicher Grundstücke erfolgten Rechtsspruch nur unter der Bedingung erworben werden, daß die eingeräumte Dienstbarkeit von der Behörde mit den Landeskulturs-Rücksichten vereinbar erkannt, und deren Ausübung zugelassen werde. In keinem Falle darf bedungen werden, daß die einzuräumende Dienstbarkeit nicht ablösbar seyn soll; wäre eine solche Bestimmung beigesetzt worden, so ist solche als ungiltig und nicht beigesetzt zu betrachten.

Unser Minister des Innern ist im Einvernehmen mit jenen der Justiz und der Finanzen, soweit es dieselben betrifft, mit der Vollziehung des gegenwärtigen Patentes beauftragt, und hat die Erlassung der erforderlichen Verordnungen, Instrukzionen und Weisungen stattzufinden.

Dan w Naszém Cesarskiém główném i rezydencyonalném mieście Wiédniu, na dniu piątym Lipca w roku tysiąc ośmset pięćdziesiątym trzecim, panowania Naszego w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p.

Krauss m. p. **Baumgartner** m. p.

Z najwyższego rozkazu:

Ransonnet m. p.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien, am fünften Juli im Eintausend Achthundert drei und fünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p.

Krauß m. p. **Baumgartner** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXX.

Wydana i rozesłana dnia 5. Listopada 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 5. November 1853.

132.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 16. Lipca 1853,

obowiązujące w krajach koronnych: Węgier, Kroacyi i Slawonii, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego, i Wielkiego Księstwa Siedmiogrodzkiego,

którém się wyjaśnia §. 32. patentu Cesarskiego z dnia 29. Listopada 1852, nr. 247 Dziennika praw Państwa, równie jak §. 31. patentu cesarskiego z dnia 29. Maja 1853, nr. 100 Dziennika praw Państwa.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIII., nr. 131, wydaną dnia 20. Lipca 1853.

133.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 18. Lipca 1853,

mające moc w Królestwach: Węgierskiém, Kroackiém i Slawońskiém, w Województwie Serbskiém wraz z Banatem Temeskim, tudzież w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém,

którém dla rzeczonych krajów koronnych prowizoryczna ustawa konkursowa jest zaprowadzoną, a z dniem 1. Września 1853 w życie wprowadzoną.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIII., nr. 132, wydaną dnia 20. Lipca 1853.

132.

Verordnung des Justizministeriums vom 16. Juli 1853,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, die Wojwodschaft Serbien und das Temeser Banat, und das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wodurch der §. 32 des kaiserlichen Patentes vom 29. November 1852, Nr. 247 des Reichs-Gesetzblattes, und der §. 31 des kaiserlichen Patentes vom 29. Mai 1853, Nr. 100 des Reichs-Gesetzblattes, erläutert wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 131, ausgegeben am 20. Jul 1853.

133.

Verordnung des Justizministeriums vom 18. Juli 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien, Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wodurch für diese Kronländer eine Konkurs-Ordnung eingeführt und vom 1. September 1853 in Wirksamkeit gesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 132, ausgegeben am 20. Juli 1853.

132.

Verordnung des Justizministeriums vom 16. Juli 1853,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroatien und Slavonien, die Woiwodschaft Serbien und das Temeser Banat, und das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wodurch der §. 32 des kaiserlichen Patentes vom 29. November 1852, Nr. 247 des Reichs-Gesetzblattes, und der §. 24 des kaiserlichen Patentes vom 29. Mai 1853, Nr. 100 des Reichs-Gesetzblattes, erläutert wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 131, ausgegeben am 20. Juli 1853.

133.

Verordnung des Justizministeriums vom 18. Juli 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroatien, Slavonien, die serbische Woiwodschaft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wodurch für diese Kronländer eine Konkurs-Ordnung eingeführt und vom 1. September 1853 in Wirksamkeit gesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 132, ausgegeben am 20. Juli 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXI.

Wydana i rozesłana dnia 7. Listopada 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 7. November 1853.

134.

Patent Cesarski z dnia 10. Lutego 1853,

moc mający w Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, z wyłączeniem Pogranicza Wojskowego,

którym zaprowadzonym zostaje z dniem 1. Maja 1853 w rzeczonych krajach koronnych powszechny austryacki system myta na drogach eraryalnych, mostach i przewozach.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 133. wydaną dnia 22. Lipca 1853.

135.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 11. Lipca 1853,

mające moc w powiecie sądu Sechshaus,

którém się oświadcza, iż przepisy, wydane dla Wiednia w przedmiocie wyprowadzania się, obowiązywać będą także i w powiecie sądu Sechshaus.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 134. wydaną dnia 22 Lipca 1853.

136.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 11. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 135, wydana dnia 22. Lipca 1853),

którém obwieszczoném zostaje dla krajów koronnych Galicyi z Krakowem i dla Bukowiny to postanowienie, iż aż do zaprowadzenia nowych władz sądowych i politycznych, dostatecznym jest do przyjęcia do praktyki sądowéj wykaz sądowego oddziału egzaminów rządowych.

Na podstawie zastrzeżenia, uczynionego w §. 66. prowizorycznéj ustawy z dnia 30. Lipca 1850, nr. 327 Dziennika praw Państwa, tudzież w §. 1. rozrządzenia ministeryalnego z dnia 21. Stycznia 1851 nr. 58, Dziennika praw Państwa, stanowi się dla krajów koronnych Galicyi z Krakowem i dla Bukowiny, iż aż do zaprowadzenia nowych władz sądowych i politycznych, dostatecznym jest do przyjęcia do praktyki sądowéj, wykaz złożonego z dobrym skutkiem sądowego oddziału teoretycznego egzaminu rządowego.

Krauss m. p.

134.

Kaiserliches Patent vom 10. Februar 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien, das Großherzogthum Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, mit Ausschluß der Militärgrenze,

wodurch vom 1. Mai 1853 an, in diesen Kronländern das allgemeine österreichische Mautsystem auf Aerarial-Strassen, Brücken und Ueberfahrten eingeführt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIV. Stück, Nr. 133, ausgegeben am 22. Juli 1853.

135.

Verordnung des Justizministeriums vom 11. Juli 1853,

giltig für den Gerichtsbezirk Sechshaus,

wodurch die Vorschriften der für Wien bestehenden Ausziehordnung auch im Gerichtsbezirke Sechshaus wirksam erklärt werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIV. Stück, Nr. 134, ausgegeben am 22. Juli 1853.

136.

Erlaß des Justizministeriums vom 11. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLIV. Stück, Nr. 135, ausgegeben am 22. Juli 1853),

womit für die Kronländer Galizien mit Krakau und die Bukowina die Bestimmung, daß bis zur Einführung der neuen Justiz- und politischen Behörden, zur Aufnahme in die Justizpraxis der Nachweis über die judizielle Staatsprüfungs-Abtheilung genüge, kundgemacht wird.

Auf Grundlage des, im §. 66 des provisorischen Gesetzes vom 30. Juli 1850, Nr. 327 des Reichs-Gesetzblattes, und im §. 1 des Ministerial-Erlaßes vom 21. Jänner 1851, Nr. 58 des Reichs-Gesetzblattes, enthaltenen Vorbehaltes, wird für die Kronländer Galizien mit Krakau und die Bukowina bestimmt, daß bis zur Einführung der neuen Justiz- und politischen Behörden, zur Aufnahme in die Justizpraxis, der Nachweis über die mit gutem Erfolge abgelegte judizielle Abtheilung der theoretischen Staatsprüfung zureichend sei.

Krauß m. p.

137.

Rozporządzenie Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 12. Lipca 1853,

którym zostaje wydanym i obwieszczonym przepis wykonawczy do patentu cesarskiego z dnia 10. Lutego 1853, (Dziennik praw Państwa nr. 133), wydanego w przedmiocie zaprowadzenia powszechnego austryackiego systemu myta na drogach, mostach i przewozach eraryalnych Królestwach Węgier, Kroacyi, Sławonii, w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 136, wydaną dnia 22. Lipca 1853.

138.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Finansów i Handlu z dnia 12. Lipca 1853,

mające moc w Królestwach Węgier, Kroacyi i Sławonii, w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiem, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

co do myta prywatnego, w rzeczonych krajach istniejącego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 137, wydaną dnia 22. Lipca 1853.

139.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 13. Lipca 1853,

o zniesieniu niektórych urzędów celnych przybocznych klasy drugiéj, i stacyj uprowizyonowanych w Czechach.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 138, wydaną dnia 22. Lipca 1853.

140.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 14. Lipca 1853.

(Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 139, wydana dnia 22. Lipca 1853),

mające moc we wszystkich krajach koronnych,

o asygnowaniu i zawieszeniu poborów urzędników rządowych.

Celem zaprowadzenia większéj pojedynczości i jednostajności w czynnościach asygnowania i zawieszenia poborów urzędników rządowych, raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość najwyższém rozporządzeniem Swojém z dnia 26. Czerwca 1853 wydać postanowienia, w dodatku następnym uwidocznione.

137.

Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 12. Juli 1853,

wodurch die Vollzugs-Vorschrift zu dem kaiserlichen Patente vom 10. Februar 1853 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 133), wegen Einführung des allgemeinen österreichischen Mautsystems auf Aerarial-Strassen, Brücken und Ueberfahrten in den Königreichen Ungarn, Kroazien, Slawonien, dem Großfürstenthume Siebenbürgen, der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate erlassen und kundgemacht wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIV. Stück, Nr. 136, ausgegeben am 22. Juli 1853.

138.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Finanzen und des Handels vom 12. Juli 1853,

wirksam für das Königreich Ungarn, Kroazien und Slawonien, das Großfürstenthum Siebenbürgen, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat,

betreffend die in diesen Ländern bestehenden Privatmäute.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIV. Stück, Nr. 137, ausgegeben am 22. Juli 1853.

139.

Verordnung des Finanzministeriums vom 13. Juli 1853,

die Aufhebung einiger Nebenzollämter zweiter Klasse und Abzüglerstazionen in Böhmen betreffend.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIV. Stück, Nr. 138, ausgegeben am 22. Juli 1853.

140.

Erlaß des Finanzministeriums vom 14. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLIV. Stück, Nr. 139, ausgegeben am 22. Juli 1853),

wirksam für alle Kronländer,

betreffend die Anweisung und Einstellung der Bezüge der Staatsdiener.

Um in das Geschäft der Anweisung und Einstellung der Bezüge der Staatsdiener größere Vereinfachung und Gleichförmigkeit zu bringen, haben Seine k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchster Entschließung vom 26. Juni 1853 die aus der Beilage ersichtlichen Bestimmungen zu erlassen geruht.

Najwyższe te postanowienia zostają obwieszczone z tém nadmienieniem, iż działalność ich wejść ma w życie z dniem 1. Września 1853.

Baumgartner m. p.

Dodatek do nru. 140.

Najwyższe postanowienia

o asygnowaniu i zawieszeniu poborów urzędników rządowych.

(Ustanowione najwyższą rezolucyą z dnia 26. Czerwca 1853.)

Co się tyczy asygnowania i zawieszenia płac, adjutów, dodatków i w powszechności tych stałych poborów, które wydawane bywają w okresach dla płac ustanowionych, służyć będą na przyszłość za prawidło postanowienia następujące:

1. W przypadkach nominacyi lub promocyi na posadę służbową pobór płacy lub innych wyżwspomnionych należytości w ogólności, nastąpi z piérwszym dniem miesiąca przypadającego zaraz po wstąpieniu na posadę służbową.

2. Jeżeli zaś promocya téj natury jest, iż takowa nie wymaga ani złożenia nowéj przysięgi, ani w ogólności wstąpienia na inną posadę służbową, jak która dotąd sprawowaną była, albo też jeżeli nominowany lub promowowany przez stosunek swój służbowy i bez winy swéj w odzierżeniu udzielonego mu urzędu tak długo był przeszkodzonym, iż tenże aż do końca miesiąca wprost przypadającego po dniu, w którym mu nominacya jego lub promocya obwieszczoną została, nie był w stanie objąć urząd swój, pobór bieżéć poczyna z piérwszym dniem miesiąca najbliższego po tym dniu, w którym nominowany lub promowowany uwiadomionym został o nominacyi lub promocyi swéj.

3. Co się tyczy początku poboru przy posunięciu na wyższy stopień płacy w jednéj a téj saméj kategoryi, pozostają w swéj mocy także i nadal postanowienia istniejące, przyczém za dzień zawakowania poboru uważanym być ma ten piérwszy dzień miesiąca, do którego się należał był pobór wystąpionemu ostatniemu poprzednikowi, według postanowień dotychczasowych.

4. Używanie płacy i wspomnionych poborów w ogólności kończy się z ostatnim dniem miesiąca, w którym przypada wystąpienie ze służby przez promocyę, przeniesienie na stan spoczynku doczasowego lub stałego, przez zasuspendowanie, dobrowolne złożenie urzędu, oddalenie, śmierć lub przez jakibądź sposób inny.

Diese Allerhöchsten Bestimmungen werden mit dem Beisatze kundgemacht, daß die Wirksamkeit derselben mit dem 1. September 1853 zu beginnen hat.

Baumgartner m. p.

Beilage zu Nro. 140.

Allerhöchste Bestimmungen

betreffend die Anweisung und Einstellung der Bezüge der Staatsdiener.

(Festgesetzt mit Allerhöchster Entschließung vom 26. Juni 1853).

Für die Anweisung und Einstellung der Gehalte, Adjuten, Zulagen und überhaupt derjenigen stehenden Bezüge, welche in den für die Gehalte festgesetzten Zeitabschnitten erfolgt werden, haben in Zukunft folgende Bestimmungen zur Richtschnur zu dienen:

1. Der Genuß der Gehalte und überhaupt der erwähnten Bezüge hat in den Fällen der Ernennung oder Beförderung zu einer Dienststelle, mit dem ersten Tage des dem Antritte dieser Dienststelle nächstfolgenden Monates zu beginnen.

2. Ist jedoch die Beförderung von solcher Beschaffenheit, daß dieselbe weder eine neue Beeidigung, noch überhaupt den Antritt einer anderen, als der bisher bekleideten Dienststelle erfordert, oder ist der Ernannte oder Beförderte durch sein Dienstverhältniß und ohne sein Verschulden an dem Antritte der ihm verliehenen Dienststelle so lange gehindert worden, daß er dieselbe nicht bis zum Schlusse des auf den Tag, an dem ihm seine Ernennung oder Beförderung bekannt gemacht worden ist, nächstfolgenden Monates anzutreten vermochte, so hat der Genuß von dem ersten Tage des auf den Tag, an welchem dem Ernannten oder Beförderten die Ernennung oder Beförderung bekannt gemacht worden ist, nächstfolgenden Monates anzufangen.

3. Für den Anfang des Genusses bei Vorrückungen, die in eine höhere Gehaltsstufe einer und derselben Kategorie stattfinden, bleiben die bestehenden Bestimmungen auch künftig in Kraft, wobei als Tag der Erledigung des Bezuges derjenige erste Monatstag zu gelten hat, bis zu welchem der Genuß dem ausgetretenen letzten Vorgänger nach den gegenwärtigen Bestimmungen gebührte.

4. Der Genuß der Gehalte und überhaupt der bemerkten Bezüge hat mit dem letzten Tage des Monates zu endigen, in welchem der Dienstaustritt durch Beförderung, Versetzung in den zeitlichen oder bleibenden Ruhestand, Suspendirung, freiwillige Anheimsagung, Dienstes-Entlassung, den Tod oder auf welche wie immer beschaffene Art erfolgt.

Baumgartner m. p.

141.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Handlu i najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 17. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLIV., nr. 146, wydana dnia 22. Lipca 1853),

o zakazie wędrowania do Szwajcaryi czeladników, i na równi z nimi postawionych wyrobników w fabrykach.

Mając na uwadze zgubny kierunek zapędów, jakiemi się zajmują związki robotników w Szwajcaryi, pod względem religijnym, moralnym i politycznym, i oraz niebezpieczeństwa, na jakie tamże wystawieni są w téj mierze czeladnicy rzemieślniczy, rozporządza się:

1. Wszystkim c. k. austryackim czeladnikom rzemieślniczym i robotnikom w fabrykach, na równi z klasą czeladników rzemieślniczych uważać się mającym, zakazuje się niniejszém wędrowanie do Szwajcaryi i przebywanie tamże.

Zakaz ten nie dotyczy atoliż mularzy, kamieniarzy i gipsiarzy z krajów koronnych monarchii austryackiéj z Szwajcaryą bezpośrednio graniczących, skoro są w stanie wykazać się należycie z pewnego celu podróży do pewnego miejsca i na czas pewny.

2. Zatrzymujący się obecnie w Szwajcaryi wezwani będą, aby, licząc od dnia niniejszego rozrządzenia, we dwa miesiące powrócili do c. k. Państw austryackich.

3. Wszystkim, którzy termin ten do powrotu przestąpią, nie będąc w stanie wykazać dostatecznych ku temu powodów, odmówi c. k. Poselstwo wizy swéj, zaczém więc takowi obowiązani będą prosić osobnego pozwolenia c. k. Rządu do powrotu przez c. k. Poselstwo.

Rozstrzygnienie w téj mierze należéć będzie do najwyższéj Władzy Policyjnéj w porozumieniu z Ministeryum Spraw Wewnętrznych.

4. Cudzym czeladnikom rzemieślniczym i wyrobnikom w fabrykach, którzy po upływie rzeczonych dwóch miesięcy w Szwajcaryi się jeszcze zatrzymywali, zabronionym będzie wstęp do c. k. Państw austryackich i pobyt tamże. Tylko dla powrotu do swéj ojczyzny wolno im będzie w przepisanym kierunku podróży przebyć Austryę, jeżeliby im nie pozostawała żadna droga inna, lub tylko z wielkim kosztem połączona.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Kempen** m. p. F. M. P.

141.

Verordnung der Ministerien des Innern, des Handels und der obersten Polizei-Behörde vom 17. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLIV. Stück, Nr. 140, ausgegeben am 22. Juli 1853),

enthaltend das Verbot des Einwanderns von Handwerksgesellen und den ihnen gleichzustellenden Fabriksarbeitern in die Schweiz.

Mit Rücksicht auf das in religiöser, sittlicher und politischer Beziehung verderbliche Treiben der Arbeiter-Verbindungen in der Schweiz, und die Gefahren, welchen dort die Handwerksgesellen in dieser Hinsicht ausgesezt sind, wird verordnet:

1. Allen k. k. österreichischen Handwerksgesellen und Fabriksarbeitern, welche der Klasse der Handwerksgesellen gleichzustellen sind, ist das Wandern in die Schweiz und der Aufenthalt daselbst verboten.

Dieses Verbot hat jedoch keinen Bezug auf Maurer, Steinmetzer, Gypser aus den unmittelbar an die Schweiz grenzenden Kronländern der österreichischen Monarchie, soferne sie über einen gehörigen Reisezweck an einen bestimmten Ort und für eine bestimmte Zeit sich auszuweisen vermögen.

2. Die gegenwärtig in der Schweiz sich Aufhaltenden werden aufgefordert, in Zeit von zwei Monaten, vom Tage dieses Erlasses an, sich in die k. k. österreichischen Staaten zurückzubegeben.

3. Allen denjenigen, welche diesen Termin zur Rückkehr versäumen, wird, wenn sie hierfür nicht genügende Gründe geltend zu machen vermögen, das k. k. Gesandtschaftsvisum verweigert, und es haben dieselben für ihre Rückkehr die besondere Bewilligung der k. k. Regierung im Wege der k. k. Gesandtschaft nachzusuchen.

Die Entscheidung über solche Gesuche steht der obersten Polizeibehörde im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern zu.

4. Ausländischen Handwerksgesellen und Fabriksarbeitern, welche sich nach Verlauf dieser zwei Monate noch in der Schweiz aufgehalten haben, ist der Eintritt in die k. k. österreichischen Staaten und der Aufenthalt daselbst untersagt. Nur wenn sie, um in ihr Vaterland zurückzukehren, keinen, oder nur mit großen Unkosten einen anderen Weg als durch Oesterreich einschlagen können, ist ihnen mit vorgeschriebener Reiseroute die Durchreise zu gestatten.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Kempen** m. p., F. M. L.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXII.

Wydana i rozesłana dnia 8. Listopada 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 8. November 1853.

142.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 22. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, cześć XLV., nr. 141, wydana dnia 1. Sierpnia 1853),

moc mające dla wszystkich krajów koronnych, oprócz Dalmacyi,

o ustanowieniu opłaty konsumcyjnéj od cukru z buraków.

Najwyższém postanowieniem z dnia 18. Lipca 1853 raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość najłaskawiéj rozporządzić, ażeby opłata konsumcyjna od cukru produkowanego z buraków także i nadal stosownie do stanu buraków, do téj produkcyi używanych, wymierzaną i pobiéraną była, a to. jeżeli w stanie świéżym do wyrobu przeznaczone zostały, po ośm krajcarów, w stanie zaś suszonym po krajcarów czterdzieści cztéry od każdego cetnara wiédeńskiego.

To najwyższe rozporządzenie wejść ma w życie z dniem 1. Września 1853, przezco postanowienia rozrządzenia Ministeryum Finansów z dnia 7. Września 1850 (Dziennik praw Państwa CXVIII., l. 344), wyjąwszy ustanowy taryfowe, w §. 7. onegoż zawarte, pozostają niezmienne.

Baumgartner m. p.

143.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 23. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLV., nr. 142, wydana dnia 1. Sierpnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych spólnego Związku celnego,

o postępowaniu celném z rurami do wysuszania gruntów.

W porozumieniu z Ministeryum Handlu ustanowiono, gliniane rury do wysuszania gruntów wraz z ich oprawami, jako produkt ceglarski, pod względem postępowania celnego na równi postawić z cegłami (oddział 86., lit. a) taryfy celnéj.

Postanowienie niniejsze z tym dniem wejść ma w wykonanie, w którym takowe obwieszczeném będzie Urzędom celnym przez władzę przełożoną.

Baumgartner m. p.

142.

Erlaß des Finanzministeriums vom 22. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLV. Stück, Nr. 141, ausgegeben am 1. August 1853),

wirksam für sämmtliche Kronländer, außer Dalmazien,

betreffend die Bestimmung der Verbrauchsabgabe von Zucker aus Rüben.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 18. Juli 1853 Allergnädigst anzuordnen geruht, daß die Verbrauchsabgabe von dem, aus Rüben erzeugten Zucker noch fernerhin nach den zu dieser Erzeugung verwendeten Rüben, und zwar von den im frischen Zustande zur Verarbeitung gelangenden mit acht Kreuzern, und von getrockneten Rüben mit vierundvierzig Kreuzer für jeden Wiener Zentner bemessen und eingehoben werde.

Diese Allerhöchste Anordnung hat mit 1. September 1853 in Kraft zu treten, und es bleiben durch dieselbe die Bestimmungen des Finanzministerial-Erlasses vom 7. September 1850 (Reichs-Gesetzblatt CXVIII. Stück, Nr. 344), mit Ausnahme der im §. 7 enthaltenen Tarifsätze, unberührt.

Baumgartner m. p.

143.

Erlaß des Finanzministeriums vom 23. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLV. Stück, Nr. 142, ausgegeben am 1. August 1853),

wirksam für alle Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

über die Zollbehandlung der Entwässerungs-Röhren.

Im Einvernehmen mit dem Handelsministerium hat man beschlossen, thönerne Drainröhren (Entwässerungs-Röhren) sammt den dazu gehörenden Muffen, als ein Erzeugniß der Ziegelbrennereien, in Absicht auf die Zollbehandlung den Ziegeln (Abtheilung 86, lit. a) des Zolltarifes) gleichzustellen.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den Zollämtern von der vorgesetzten Behörde bekannt gemacht wird.

Baumgartner m. p.

144.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 23. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLV., nr. 143, wydana dnia 1. Sierpnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o postępowaniu stemplowém z wekslami w tutejszym kraju płatnemi, skali I. podlegającemi, jeżeli takowe nie były prezentowane, celem wypłaty w terminie ku temu ustanowionym.

Należytość, przez ustawę o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850 ustanowiona dla wekslów, w kraju tutejszym w pewnym terminie po dniu ich wystawienia wypłatnych, pod względem na uwagę 1. do pozycyi taryfowéj 113 ustawy rzeczonéj, uważaną być może tylko za taką, którą na czas pewny wymierzono, a to na miesięcy sześć, jeżeli weksel w kraju tutejszym został wystawiony, lub na miesięcy dwanaście, jeżeli wystawienie wekslu w zagranicy nastąpiło.

Jeżeli przeto weksel w terminie zapadłym w nim wyrażonym, pod względem którego podlega skali I., do wypłaty nie został prezentowanym, lecz termin wypłaty nad czas, któremu odpowiada należytość opłacona, sposobem domniemanym był przedłużonym, naówczas stosownie do uwagi 1. pozycyi taryfowéj 113 ustaw o należytościach, powinna należytość, wedle skali I. od wekslu wypadająca, zawsze nanowo być opłaconą po upływie czasu, na który należytość opłacono, i tak względnie po upływie każdych miesięcy 6, jeżeli weksel w kraju tutejszym, równie jak po upływie każdych miesięcy 12, jeżeli takowy w zagranicy wystawionym był, a to dopóki nie nastąpi przedawnienie wekslowego prawa, zawarte w uwadze 2. pozycyi taryfowéj 113, a za niém téż i rozporządzenie uwagi téj.

Za dopełnienie obowiązku tego, odpowiedzialnymi są oprócz tego, który przy nastąpieniu obowiązku do nowéj opłaty należytości dzierżycielem jest wekslu, wszyscy jego następnicy, tudzież ten, który wypłatę czyni, i każdy, kto przy lub po nastąpieniu nowego obowiązku należytości na podstawie wekslu przedsiębierze czynność prawnie obowiązującą.

Baumgartner m. p.

144.

Erlaß des Finanzministeriums vom 23. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLV. Stück, Nr 143, ausgegeben am 1. August 1853),

wirksam für alle Kronländer,

über die Stempelbehandlung der im Inlande zahlbaren, der Skala I unterliegenden Wechsel, wenn sie zu der festgesetzten Verfallszeit wegen Zahlung nicht präsentirt wurden.

Die Gebühr, welche durch das Gebührengesetz vom 9. Februar und 2. August 1850 für solche Wechsel festgesetzt ist, die im Inlande zu einer bestimmten Zeit nach dem Tage der Ausstellung zahlbar sind, kann mit Rücksicht auf die Anmerkung 1 zu der Tarifpost 113 des genannten Gesetzes nur als eine solche angesehen werden, welche für eine bestimmte Zeit bemessen wurde, und zwar für 6 Monate, wenn der Wechsel im Inlande ausgestellt wurde, und für 12 Monate, wenn dessen Ausstellung im Auslande erfolgt ist.

Wird der Wechsel zu der darin ausgedrückten Verfallszeit, mit Rücksicht auf welche er der Skala I unterliegt, zur Zahlung nicht präsentirt, sondern die Zahlungsfrist über die Zeit, welcher die entrichtete Gebühr entspricht, stillschweigend verlängert, so muß in Gemäßheit der Anmerkung 1 zur Tarifpost 113 der Gebührengesetze nach Ablauf der Zeit, für welche die Gebühr entrichtet wurde, und rücksichtlich nach Ablauf von je 6 Monaten, wenn die Ausstellung des Wechsels im Inlande, und von je 12 Monaten, wenn dessen Ausstellung im Auslande erfolgt ist, die nach Skala I für den Wechsel entfallende Gebühr immer wieder entrichtet werden, bis die in der Anmerkung 2 der Tarifspost 113 enthaltene Voraussetzung der Verjährung des wechselmäßigen Anspruches, und daher die Anordnung dieser Anmerkung eintritt.

Für die Erfüllung dieser Verpflichtung haften, nebst demjenigen, welcher beim Eintritte der Verpflichtung zur neuerlichen Gebühren-Entrichtung Inhaber des Wechsels ist, alle Nachmänner desselben, derjenige, welcher die Zahlung leistet, und wer immer bei oder nach dem Eintritte der neuerlichen Gebührenpflicht eine rechtsverbindliche Handlung auf Grundlage des Wechsels vornimmt.

Baumgartner m. p.

145.

Rozporządzenie Ministeryum Spraw Wewnętrznych z dnia 25. Lipca 1853,

obowiązujące w Siedmiogrodzie od chwili działalności powszechnéj księgi ustaw cywilnych,

o konsensie politycznym, potrzebnym do zawarcia ważnie małżeństwa żydowskiego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLV., nr. 144, wydaną dnia 1. Sierpnia 1853.

146.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 26. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLV., nr. 145, wydana dnia 1. Sierpnia 1853),

którém przepisuje się postępowanie, za którego przestrzeganiem w życie wejść ma z dniem 1. Września 1853 ulżenie wyrzeczone artykułem 92. traktatu austryacko-saskiego z dnia 31. Grudnia 1850 dla postępowania celnego przy wystąpieniu przesełek wychodowych i przechodowych w obrocie kolei żelaznéj przez Bodenbach.

Odnośnie do artykułu 92. traktatu austryacko-saskiego z dnia 31. Grudnia 1850 (Dziennik praw Państwa z roku 1851, str. 269 *), mocą którego już w ogólności ustanowiono, iż co się tyczy tych towarów wychodowych i przechodowych, które po uskutecznionéj ekspedycyi ze strony urzędu celnego, na kolei żelaznéj znajdującego się, zapomocą kolei żelaznéj czesko-saskiéj na wozach frachtowych, wedle postanowień §. 86. traktatu onegoż urządzonych, za granicę przez Bodenbach przesełanemi bywają, Urząd główny celny w Bodenbachu tylko czynność urzędową posterunku opowiedniczego dla wystąpienia przedsiębrać powinien, tudzież ze względem na postępowanie celne z dniem 1. Sierpnia 1853 w życie wchodzące, stanowi się, iż postępowanie celne, jakie dla wystąpienia towarów takich przez linię celną przepisaném pozostało, w głównym Urzędzie celnym w Bodenbachu zaniechaném być może, jeżeli zachowane będą postanowienia następujące:

1. Postępowanie w miejscu przesełki.

§. 1.

a) Które Urzędy są do tego upoważnione.

Posełki wychodowe i przechodowe, mające być przesełane za granicę przez kolej żelazną czesko-saską, bez poddania onychże postępowaniu celnemu w głównym Urzędzie celnym w Bodenbachu, przepisanemu dla wystąpienia przez linię celną, poddane być winny postępowaniu temu, wedle artykuła 92.

*) Dziennik praw krajowych str. 634.

145.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 25. Juli 1853,

giltig für Siebenbürgen vom Zeitpunkte der Wirksamkeit des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches

über den zur Schließung einer giltigen Judenehe erforderlichen politischen Konsens.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLV. Stück, Nr. 144, ausgegeben am 1. August 1853.

146.

Verordnung des Finanzministeriums vom 26. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLV. Stück, Nr. 145, ausgegeben am 1. August 1853),

womit das Verfahren vorgezeichnet wird, gegen dessen Beobachtung die mit dem Artikel 92 der österreichisch-sächsischen Uebereinkunft vom 31. Dezember 1850 für das Zollverfahren beim Austritte von Ausfuhr- und Durchfuhrsendungen im Eisenbahnverkehre über Bodenbach zugestandene Erleichterung mit erstem September 1853 in Wirksamkeit zu treten hat.

Mit Beziehung auf den Artikel 92 der österreichisch-sächsischen Uebereinkunft vom 31. Dezember 1850 (Reichs-Gesetzblatt vom Jahre 1851, Seite 269 *), womit bereits im Allgemeinen zugestanden wurde, daß bezüglich jener Ausfuhr- und Durchfuhrgüter, welche nach vorausgegangener Abfertigung von Seite eines an der Eisenbahn gelegenen Zollamtes, mittelst der böhmisch-sächsischen Eisenbahn auf den nach den Bestimmungen des §. 86 derselben Uebereinkunft eingerichteten Eisenbahn-Frachtwägen über Bodenbach in das Ausland versendet werden, das Hauptzollamt in Bodenbach blos die Amtshandlung eines Ansagepostens für den Austritt vorzunehmen habe, und mit Berücksichtigung des mit 1. August 1853 in Wirksamkeit tretenden Zollverfahrens wird bestimmt, daß das für den Austritt solcher Waaren über die Zoll-Linie vorgeschriebene Zollverfahren bei dem Hauptzollamte in Bodenbach unterbleiben dürfe, wenn folgende Anordnungen beobachtet werden.

1. Verfahren im Orte der Versendung.

§. 1.

a) Hiezu ermächtigte Aemter.

Ausfuhr- und Durchfuhrsendungen, welche mittelst der böhmisch-sächsischen Eisenbahn über die Grenze befördert werden sollen, ohne bei dem Hauptzollamte in Bodenbach, dem für den Austritt über die Zoll-Linie vorgeschriebenen Zollverfahren unterzogen zu werden, sind diesem Verfahren nach Artikel 92 der Uebereinkunft vom 31.

*) Landes-Gesetzblatt Seite 634.

traktatu z dnia 31. Grudnia 1850, już w jednym z głównych Urzędów celnych w Wiédniu, Peszcie, Preszburgu, Bernie, Ołomuńcu lub Pradze.

§. 2.

b) Sposób przedsiębrania czynności urzędowych wychodowych.

Każdy z Urzędów co dopiéro wspomnianych przedsięweźmie czynności urzędowe, dla wystąpienia towarów rzeczonych przepisane, a przeto wedle okoliczności zewnętrzne obejrzenie i częściowe wewnętrzne przeglądnienie, tudzież właściwe wystawienia pism i urzędowe potwierdzenia w ten sposob, jak to wskazują ustawy i przepisy istniejące dla tych urzędów wystąpienia, przed ktoremi znajduje się jeszcze posterunek opowiedniczy na linii celnéj.

c) Konwój aż do dworca kolejnego, jeżeli się w nim nie znajduje Urząd.

Następnie odeslanym będzie towar pod pieczęcią urzędową i przy konwoju urzędowym do dworca kolejnego, jeżeli się tamże nie znajduje główny Urząd celny.

§. 3.

d) Zdjęcie pieczęci z kollów.

e) Przeładowanie na wozy od kolei żelaznéj.

f) Zamknięcie urzędowe wozów.

We dworcu kolejnym zdejmie się pieczęć urzędową, gdzieby się takowa na tym lub owym schowku towarów znajdowała, poczém towary pod dozorem urzędowym przeładowane zostaną na wozy frachtowe od kolei żelaznéj, urządzone wedle postanowień §. 86. traktatu z dnia 31. Grudnia 1850, a to towary przechodowe, równie jak wychodowe, których wyjście za granicę wykazaném być ma, oddzielnie od innych towarów wychodowych, a nakoniec zamknie się urzędownie każdy pojedynczy wóz lub oddział tegoż.

§. 4.

Po przyłożeniu pieczęci przekaże Urząd celny na podstawie listy ładunkowéj przez Administracyję kolejną w podwójnym egzemplarzu doręczyć się mającéj, na któréj wymienione być mają należące do niej pisma celno-urzędowe (karty konwojowe lub deklaracyjne), zapomocą karty opowiedniczé całą posélką towarów do głównego Urzędu celnego w Bodenbachu, zatrzyma u siebie pisma celno-urzędowe do posélki należące, i wręczy przewodnikowi pociągu jednę listę ładunkową otwartą, drugą zaś wraz z kartą opowiednicza i kluczem od zamknięcia towarów w okładce opieczętowanéj, lub w torbie zamkniętéj, ku temu przeznaczonéj.

2. Postępowanie głównego Urzędu celnego w Bodenbachu.

§. 5.

a) Obejrzenie i otworzenie zamknięcia.

Główny Urząd celny odbierze po nadejściu pociągu kartę opowiedniczą wraz z listami ładunkowemi, przekona się o zgodności ich z liczbą i znakami wozów, tudzież o nienaruszalności zamknięcia tychże ostatnich, otworzy

Dezember 1850 schon bei einem der Hauptzollämter zu Wien, Pesth, Preßburg, Brünn, Olmütz oder Prag zu unterziehen.

§. 2.

b) Vornahme der Austritts-Amtshandlungen.

Jedes der genannten Aemter hat die für den Austritt der fraglichen Waaren vorgeschriebenen Amtshandlungen, also nach Umständen die äußere Besichtigung und die theilweise innere Untersuchung zu pflegen, und die betreffenden Ausfertigungen und ämtlichen Bestätigungen in der Art vorzunehmen, wie es die bestehenden Gesetze und Vorschriften für diejenigen Austrittsämter vorzeichnen, vor denen noch ein Ansageposten an der Zoll-Linie aufgestellt ist.

c) Begleitung zum Bahnhofe, wenn das Amt sich nicht in demselben befindet.

Hierauf wird die Waare, falls sich das Hauptzollamt nicht im Bahnhofe befindet, unter Raumverschluß und unter ämtlicher Begleitung in den Bahnhof geleitet.

§. 3.

d) Abnahme des Kollo-Verschlusses.

e) Verladung in Eisenbahnwägen.

f) Anlegung des Raumverschlusses.

Im Bahnhofe wird zuerst der ämtliche Verschluß, der sich noch an einem oder dem anderen Waarenbehältnisse befinden sollte, abgenommen, und hierauf werden die Waaren unter ämtlicher Aufsicht auf den nach den Bestimmungen des §. 86 der Uebereinkunft vom 31. Dezember 1850 eingerichteten Eisenbahn-Frachtwägen, und zwar die Durchfuhrwaaren, sowie jene Ausfuhrwaaren, deren Austritt über die Grenze erwiesen werden muß, abgesondert von anderen Ausfuhrwaaren verladen, und endlich jeder einzelne Wagen oder die Wagenabtheilung unter Raumverschluß gelegt.

§. 4.

Nach Anlegung des Raumverschlusses weiset das Zollamt auf Grundlage der von der Eisenbahnverwaltung in doppelter Ausfertigung zu übergebenden Ladungsliste, auf welcher die dazu gehörigen zollämtlichen Ausfertigungen (Begleitscheine oder Deklarazionsscheine) anzuführen sind, mittelst Ansagescheines die gesammte Waarensendung an das Hauptzollamt in Bodenbach an, hält die zur Sendung gehörigen zollämtlichen Ausfertigungen zurück, und übergibt dem Führer des Zuges die eine Ladungsliste offen, die andere sammt dem Ansagescheine und dem Schlüssel zum Waarenverschlusse unter versiegeltem Umschlage, oder in der dazu bestimmten versperrten Tasche.

2. Verfahren des Hauptzollamtes Bodenbach.

§. 5.

a) Untersuchung und Oeffnung des Raumverschlusses.

Das Hauptzollamt in Bodenbach hat nach dem Einlangen des Zuges den Ansageschein sammt Ladungslisten zu übernehmen, von deren Uebereinstimmung mit der Anzahl und Bezeichnung der Wägen, dann von der Unverletztheit des Raumverschlusses

zamknięcie, a gdzie nie zachodzi uzasadnione podejrzenie do przetrząśnienia ładunku, wręczy go urzędnikowi celnemu królewsko-saskiemu za porozumieniem się z Administracyą kolejną.

Jak długo to nie nastąpi, zostają wozy i ładunek pod dozorem urzędowym.

Na to uważać należy, ażeby wozy, na które towary tego rodzaju przeładowane zostały, zawsze pod urzędowym konwojem za granicę wyszły.

§. 6.

b) Załatwienie i odesłanie na powrót karty opowiedniczéj stwierdzonéj

Główny Urząd celny w Bodenbachu potwierdzić winien, a to ze względem na artykuł 84. traktatu z dnia 31. Grudnia 1850, spólnie z tamecznym głównym Urzędem celnym królewsko-saskim rzeczywiście nastąpione wyjście na obu egzemplarzach listy ładunkowéj, i jeden egzemplarz téjże takiém potwierdzeniem opatrzony, z załączeniem karty opowiedniczéj przesłać temu Urzędowi celnemu tutejszo-krajowemu, który wystawił kartę opowiedniczą.

§. 7.

c) Postępowanie z potwierdzeniami wyjścia w miejscu przesełki.

Urząd celny, któremu nadesłany został wykaz ładunku potwierdzony, załączyć winien takowy jako alegat do rejestru opowiedniczego, tudzież na podstawie i z powołaniem pozycyi rejestru opowiedniczego przedsięwziąć na zatrzymanych urzędowych pismach (kartach konwojowych lub deklaracyjnych), jako i na potwierdzeniach przepisane uzupełnienia, a dopiéro po tém wszystkiém wydać stronom potwierdzenia względem posélek przechodowych równie jak tych dóbr wychodowych, których wystąpienie przez stronę wykazaném być musi.

Baumgartner m. p.

der letzteren sich zu überzeugen, diesen Verschluß zu öffnen, und wenn ein gegründeter Anlaß zur Untersuchung der Ladung nicht vorhanden ist, dieselbe im Einvernehmen mit der Bahnverwaltung dem königlich-sächsischen Zollbeamten zu übergeben.

Bis dieses geschehen kann, sind Wagen und Ladung unter ämtlicher Aufsicht zu halten.

Es ist darauf zu sehen, daß die Wagen, in denen Waaren dieser Art verladen sind, stets unter ämtlicher Begleitung über die Grenze entlassen werden.

§. 6.

b) Ausfertigung und Rücksendung des bestätigten Ansagescheines.

Das Hauptzollamt in Bodenbach hat, und zwar mit Rücksicht auf den Artikel 84 der Uebereinkunft vom 31. Dezember 1850, gemeinschaftlich mit dem dortigen königlich-sächsischen Hauptzollamte den wirklich geschehenen Austritt auf beiden Exemplaren der Ladungsliste zu bestätigen, und ein mit dieser Bestätigung versehenes Exemplar der Ladungsliste, unter Anschluß des Ansagescheines, dem innerländigen Zollamte, welches den Ansageschein ausfertigte, zuzusenden.

§. 7.

c) Behandlung der Austrittsbestätigungen im Absendungsorte.

Das Zollamt, welchem diese bestätigte Ladeliste und der Ansageschein zugesendet wird, hat dieselbe dem Ansageschein-Register als Beleg beizuschließen, dann auf Grund und mit Berufung der Post des Ansageschein-Registers auf den zurückbehaltenen ämtlichen Ausfertigungen (Begleitscheinen oder Deklarazionsscheinen) und Bestätigungen die vorgeschriebenen Ergänzungen vorzunehmen, und jetzt erst die Bestätigungen über die Durchfuhrsendungen, dann über solche Ausfuhrgüter, deren Austritt von der Partei ausgewiesen werden muß, den Parteien auszuhändigen.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXIII.

Wydana i rozesłana dnia 10. Listopada 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 10. November 1853.

147.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 18. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVI., nr. 146, wydana dnia 3. Sierpnia 1853),

do wszystkich Dyrekcyj finansowych krajowych, Dyrekcyj poborowych i Prezydyum Rządu krajowego Krakowskiego,

zarządzające niektóre postanowienia o odbywaniu egzaminów kasowych z kompetentami o posady przy głównych kasach rządowych, głównych kasach krajowych i kasach zbiorowych, Ministerstwu Finansów podlegających.

W rozrządzeniu Ministeryum Finansów z dnia 26. Grudnia 1852 l. 19176 F. M., wydaném do wszystkich Dyrekcyj finansowych krajowych, wskazaném zostało, iż, dopóki nie będzie wydanym nowy powszechny przepis o wymogach dla służby kasowéj, ubiegający się o posady w głównych kasach rządowych, głównych kasach krajowych i kasach zbiorowych, pod Ministerstwem Finansów stojących, — co do ostatnich zaś, jeżeli takowe nie są połączone z wykonującemi urzędami dochodowemi i poborowemi, przezcoby podlegały normom dla posad w tych urzędach istniejącym, oprócz umiejętności w rachunkowościach rządowych, wykazać winni złożone z dobrym skutkiem egzamina kasowe, w formie, jak to w skutek najwyższego postanowienia z dnia 10. Lipca 1819 przepisują rozporządzenia byłéj powszechnéj Kamery nadwornéj z dnia 3. Września i 17. Grudnia 1819, l. 37344/1366 i 52895/1927*).

Rzeczone egzamina kasowe pozostają także i nadal w dotychczasowéj formie dla wyżwspomnionych ubiegających się; wszelakoż dla osiągnienia pewności w tym względzie, iż kompetenci rzeczeni nabyli dostatecznego wykształcenia przygotowawczego, co się tyczy zmienionego obecnie i trudniejszego zadania w wyżwspomnionych, i po części nowo utworzonych kasach, nadurzędnicy kasowi poddać ich winni ustnemu jeszcze egzaminowi z najważniejszych właściwych instrukcyj i dyrektyw, a to tymczasem, osobliwie z niżéj wymienionych, pod przewodnictwem delegowanego ze strony dotyczącéj Dyrekcyi finansowéj krajowéj i do stawiania pytań także umocowanego, przy kasach zaś krajowych głównych, w miejscu dyrekcyi poborowéj znajdujących się, pod przewodnictwem równie uprawnionego delegowanego ze strony tamecznéj dyrekcyi poborowéj; a więc

1. z instrukcyi z roku 1807 dla c. k. urzędników, ustanowionych przy wszystkich kasach kameralnych prowincyonalnych, i połączonych z niemi kasach

---

*) W Zbiorze politycznych ustaw i rozporządzeń, tom 47. str. 315 i t. d. i str. 450 i t. d.

147.

Erlaß des Finanzministeriums vom 18. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte XLVI. Stück, Nr. 146, ausgegeben am 3. August 1853),

an sämmtliche Finanz-Landes-Direkzionen, Steuerdirekzionen und an das Landespräsidium des Krakauer Regierungs-Bezirkes,

wodurch mehrere Bestimmungen über die Abhaltung der Kasseprüfungen für die Bewerber um Anstellungen bei den, dem Finanzministerium unterstehenden Staatshauptkassen, Landeshauptkassen und Sammlungskassen angeordnet werden.

Mit dem Finanzministerial-Erlaße an sämmtliche Finanz-Landes-Direkzionen vom 26. Dezember 1852 Z. 19176 F. M., ist bedeutet worden, daß in so lange, bis über die Erfordernisse für den Kassendienst nicht eine neue allgemeine Vorschrift erlassen seyn wird, von den Bewerbern um Anstellungen bei den, dem Finanzministerium unterstehenden Stadthauptkassen, Landeshauptkassen und Sammlungskassen, soferne letztere nicht mit ausübenden Gefälls- und Steuerämtern verbunden sind, und sonach den für Anstellungen bei diesen Aemtern geltenden Normen unterliegen, nebst der Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft, auch die in Folge Allerhöchster Entschließung vom 10. Juli 1819 und der sonach erflossenen Bestimmungen der bestandenen allgemeinen Hofkammer vom 3. September und 17. Dezember 1819 Z. 37344/1366 und 52895/1927 *), eingeführten Kasseprüfungen in der in diesen Erlässen angeordneten Form mit gutem Erfolge zurückzulegen sind.

Diese Kasseprüfungen werden auch fernerhin in ihrer bisherigen Form für Anstellungsbewerber der gedachten Art beibehalten; nur werden dieselben, um sich die Ueberzeugung zu verschaffen, daß diese Bewerber für die seither veränderte schwierigere Geschäftsaufgabe der Eingangs erwähnten, zum Theile neu kreirten Kassen, die zureichende Vorbildung besitzen, von den Kasse-Oberbeamten unter dem Vorsitze eines gleichfalls zur Fragestellung berechtigten Abgeordneten der betheiligten Finanz-Landes-Direkzion, bei den im Orte einer Steuerdirekzion befindlichen Landeshauptkassen aber unter dem Vorsitze eines gleich berechtigten Abgeordneten der dortigen Steuerdirekzion noch einer mündlichen Prüfung aus den einschlägigen wichtigsten, und zwar einstweilen insbesondere aus folgenden Instrukzionen und Direktiven zu unterziehen seyn

1. Aus dem Unterrichte für die bei gesammten Provinzial-Kameralkassen, dann der damit verbundenen Schulden- und anderen Fondskassen (mit Ausnahme von Gali-

*) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Band 47, Seite 315 u. ff. und Seite 450 u ff.

umorzenia długów i innych kasach funduszowych (wyjąwszy Galicyę i Gorycyę). (Zamiast co dopiéro rzeczonéj instrukcyi:

a) w Galicyi, obwodzie Krakowskim i na Bukowinie: z instrukcyi dla Lwowskiego kameralnego urzędu płatniczego prowincyalnego i galicyjskich kameralnych kas obwodowych z roku 1844);

b) we Węgrzech zaś z instrukcyi dla kameralnego głównego urzędu płatniczego w Budzie i tamecznego wydziału kredytowego z roku 1812);

2. ze zbioru, normaliów, istniejących dla publicznych kas rządowych z roku 1816, wydanych rozrządzeniem Kamery nadwornéj z dnia 24. Lutego 1816 2229/Kr. Pr.;

3. z instrukcyi dla prowadzenia protokółu czynności z dnia 25. Sierpnia 1831 l. 9020/P. P.;

4. z objaśnienia głównych kas krajowych co do stosunku ich do kas zbiorowych i wynikającego ztąd sposobu obrachowania, tudzież z przepisu dla kas zbiorowych i czynności im jako takim przypadających, jedno i drugie z dnia 18. Stycznia 1850 l. 466/F. M.

5. z zestawienia przepisów, jakie zachowane być mają w manipulacyi kasowéj i w stosunku służbowym urzędników kasowych w powszechności, z szczególnym względem na urzędy poborowe, z dnia 29. Stycznia 1850 l. 494/F.M.;

6. z przepisów o wykonaniu czynności kasowych dla urzędów dochodowych i kas, z dnia 23. Marca 1851 l. 4331/F. M.;

7. z instrukcyi urzędowéj dla kas dochodowych, zbiorowych (powiatowych lub filialnych), także z dnia 23. Marca 1851 l. 4331/F. M.

Ustny egzamin dla kompetentów o posady przy kasach głównych rządowych, Ministerstwu Finansów podlegających, rozciągać się także będzie

8. na instrukcyę z roku 1807 dla c. k. urzędników ustanowionych przy wiedeńskim uniwersalnym urzędzie płatniczym kameralnym, tudzież przy kasach funduszowych z nim połączonych; nakoniec

9. na nową instrukcyę pod pracą będącą, dla kasy rządowéj uniwersalnéj i kasy długów bankowych, jak skoro wydaną zostanie, w sposobie w tym razie wskazać się mającym.

Ustny egzamin z instrukcyj od 4 aż łącznie 7 wymienionych w Dalmacyi wtedy dopiéro miejsce miéć będzie, gdy główna kasa krajowa i kasy zbiorowe w rzeczonym kraju koronnym prowizorycznie przynajmniéj ustanowione zostaną.

Zresztą rozumié się samo przez się, że i z tych ustnych egzaminów żadnych zaświadczeń wydawać się nie będzie. Co jednak nie stoi bynajmniéj

zien und Görz) angestellten k. k. Beamten vom Jahre 1807. (Statt aus dem vorerwähnten Unterrichte:

a) in Galizien, dem Krakauer Gebiete und der Bukowina: aus der Instrukzion für das Lemberger Provinzial-Kameral-Zahlamt und die galizischen Kameral-Kreiskassen vom Jahre 1844);

b) in Ungarn hingegen aus der Instrukzion für das Ofner Kameral-Hauptzahlamt und die dortige Kredits-Abtheilung vom Jahre 1812);

2. aus der Sammlung von Normalvorschriften, welche für die öffentlichen Staats-Kassen bestehen, vom Jahre 1816, hinausgegeben mit Hofkammer-Erlaß vom 24. Februar 1816 Z. 2229 Kr. Pr.;

3. aus der Instrukzion zur Führung des Gestionsprotokolles vom 25. August 1831 Z. 9020 P. P.;

4. aus der Belehrung der Landeshauptkassen über ihr Verhältniß zu den Sammlungskassen und die daraus entspringende Verrechnung, sowie aus der Vorschrift für die Sammlungskassen und die ihnen als solche zukommenden Geschäfte, beide vom 18. Jänner 1850 Z. 466 F. M.;

5. aus der Zusammenstellung der für die Kassemanipulazion und das Dienstverhältniß der Kassebeamten im Allgemeinen zu beobachtenden Vorschriften, mit besonderer Rücksicht auf die Steuerämter, vom 29. Jänner 1850 Z. 494 F. M.;

6. aus den Bestimmungen über die Vollziehung der Kassegeschäfte für die Gefällsämter und Kassen vom 23. März 1851 Z. 4331 F. M., mit Anhang;

7. aus dem Amtsunterrichte für die Gefällen-, Sammlungs- (Bezirks- oder Filial-) Kassen, gleichfalls vom 23. März 1851 Z. 4331 F. M.;

Die mündliche Prüfung für Bewerber um Anstellungen bei den dem Finanzministerium unterstehenden Staatshauptkassen wird sich auch

8. auf den Unterricht für die bei dem Wiener Universal-Kameral-Zahlamte, dann den damit verbundenen Fondskassen angestellten k. k. Beamten vom Jahre 1807, endlich

9. auf die bereits in der Bearbeitung befindliche neue Instrukzion für die Universal-Staats- und Bankoschuldenkasse, sobald selbe hinausgegeben seyn wird, in der für Letztere sodann vorzusehenden Weise zu erstrecken haben.

Die mündliche Prüfung aus den von 4 bis einschließlich 7 angeführten Instrukzionen wird in Dalmazien erst dann einzutreten haben, wenn die Landeshauptkasse und die Sammlungskassen in diesem Kronlande wenigstens provisorisch bestellt seyn werden.

Es versteht sich übrigens von selbst, daß auch über diese mündlichen Prüfungen keine Zeugnisse auszustellen sind. Dieß hindert jedoch nicht, daß der Erfolg dieser

w drodze, ażeby skutek tegoż ustnego egzaminu dla aktów uwidocznionym został w protokóle, jak to przepisano w rozrządzeniu byłéj powszechnéj Kamery nadwornéj z dnia 3. Czerwca 1835 l. 15261/1474 §. 6.

Co się tyczy kompetentów o posady przy głównych kasach rządowych, Ministerstwu Finansów podlegających, egzaminować ich będzie przeznaczony ku temu nadurzędnik kas rzeczonych.

Baumgartner m. p.

148.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu i Sprawiedliwości z dnia 24. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVI., nr. 147, wydana dnia 3. Sierpnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie, Dalmacyę, Tyrol, miasto Kraków z jego dawniejszym okręgiem i Pogranicze Wojskowe,

którém zarządzono, iż w razie, gdy kupcy prowadzący firmę zaprotokółowaną, zgłaszają czasowe zawieszenie czynności zarobkowania swego, firma w protokóle kupiectwa ma być zmazana, i że nowe rozpoczęcie zarobkowania tego tam, gdzie do objęcia prawa do tego przepisanym jest wykaz funduszu, nie inaczéj jest dozwoloném, jak tylko za uprzedniém o tém zgłoszeniem do władzy politycznéj, w sprawach przemysłowych właściwéj, i za nowém wykazaniem funduszu.

W razie, gdy kupcy prowadzący zaprotokółowaną firmę, zgłoszą czasowe zawieszenie zarobkowania swego, wówczas firmę tę w protokóle kupieckim wykréślić, i powtórnego rozpoczęcia zarobkowania tego tam, gdzie do wykonywania prawa takiego przepisaném jest wykazanie funduszu, już tylko za uprzedniém doniesieniem o tém do władzy politycznéj w rzeczach przemysłowych właściwéj, i za powtórném wykazaniem funduszu dozwolić należy. Władza polityczna, w rzeczach przemysłowych właściwa winna przeto uczynić wiadomość o zgłoszoném zawieszeniu przemysłowania kupieckiego do sądu piérwszéj instancyi, powołanego do wykonywania sądownictwa handlowego, gdzie firma jest zaprotokółowaną, by tenże przedsięwziął wykréślenie takowéj w protokóle kupieckim.

Baumgartner m. p. **Krauss** m. p.

mündlichen Prüfung für die Akten in einem Protokolle in der in dem Erlasse der bestandenen allgemeinen Hofkammer vom 3. Juni 1835 Z. 15261/1474, §. 6, vorgesehenen Weise ersichtlich gemacht werde.

Die Bewerber um Anstellungen bei den dem Finanzministerium unterstehenden Staatshauptkassen wird der hierfür bestimmte Oberbeamte dieser Kassen prüfen.

Baumgartner m. p.

148.

Verordnung der Ministerien des Handels und der Justiz vom 24. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVI. Stück, Nr. 147, ausgegeben am 3. August 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, Dalmaziens, Tirols, der Stadt Krakau mit deren ehemaligem Gebiete und der Militärgrenze,

wodurch angeordnet wird, daß in dem Falle, wenn Handelsleute, welche eine protokollirte Firma führen, die zeitliche Einstellung ihres Geschäftsbetriebes anzeigen, die Firma in dem Merkantilprotokolle zu löschen, und die Wiederaufnahme des Betriebes dort, wo bei dem Antritte des Befugnisses eine Fondsausweisung vorgeschrieben ist, nur gegen vorläufige Anzeige an die in Gewerbssachen zuständige politische Behörde und gegen neuerliche Fondsausweisung gestattet ist.

Wenn Handelsleute, welche eine protokollirte Firma führen, die zeitliche Einstellung ihres Geschäftsbetriebes anzeigen, so ist jene Firma in dem Merkantilprotokolle zu löschen, und die Wiederaufnahme des Betriebes dort, wo bei dem Antritte des Befugnisses eine Fondsausweisung vorgeschrieben ist, nur gegen vorläufige Anzeige an die in Gewerbssachen zuständige politische Behörde und gegen neuerliche Fondsausweisung gestattet. Die in Gewerbssachen zuständige politische Behörde hat demgemäß die angezeigte Einstellung des Handelsbetriebes dem zur Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit bestimmten Gerichte erster Instanz, bei welchem die Firma protokollirt ist, wegen Vornahme der Löschung derselben im Merkantilprotokolle bekannt zu geben.

Baumgartner m. p. **Krauß** m. p.

149.

Rozrządzenie Ministerstw Finansów i Sprawiedliwości z dnia 25. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVI., nr. 148, wydana dnia 3. Sierpnia 1853),

moc mające w całym obrębie Państwa,

o rozumieniu §. 8. rozporządzenia z dnia 23. Marca 1852, i o zapytaniu, czy §. 1. przepisów do instrukcyi o formalném odbywaniu czynności i obrachowaniu należytości bezpośrednich z rzeczoném rozporządzeniem w zgodności zostaje, tudzież jakie dokumenta i dowody co do biernéj puścizny uważane być winny za wiarygodne celem wymierzenia należytości.

Dla uchylenia wątpliwości co się tyczy rozumienia §. 8. rozporzędzenia z dnia 23. Marca 1852, nr. 82. i 83. Dziennika praw Państwa, tudzież w przedmiocie kwestyi, czy §. 1. postanowień do instrukcyi o formalném czynności odbywaniu i obrachowaniu bezpośrednich należytości zgodny jest z rozporządzeniem z dnia 23. Marca 1852, nr. 82. i 83. Dziennika praw Państwa, niemniéj, jakie dokumenta i dowody co do spadkowości biernéj w celu wymierzenia należytości za wiarygodne mają być uznane, oświadcza się niniejszém:

1. Co się tyczy téj okoliczności, czy zachodzi potrzeba udzielenia aktów sądowych władzom i urzędom, do wymierzenia należytości przeznaczonym, nad przypadki, określone §§. 45. i 47. ustaw o należytościach, tudzież rozporządzeniem z dnia 30. Maja 1850, nr. 214. Dziennika praw Państwa, i cesarskiém rozporządzeniem z dnia 16. Marca 1851, nr. 67. Dziennika praw Państwa, osądzić to winna tylko władza dochodowa.

Władza ta za prawidło mieć sobie będzie, iż, jak dalece zachodzi potrzeba do osądzenia przypadku pojedynczego, w powszechności przeglądnienie aktów w miejscu sądu odbywać się winno, i że udzielenie aktów oryginalnych w tych tylko przypadkach żądaném być może, gdzie przeglądnienie onychże w miejscu sądu nie dozwala gruntownego rozpoznania przedmiotu, lub tylko w dłuższym czasie ukończoném być może, albo gdzie organa administracyi finansów, do wymierzenia należytości powołane, odległe mają stanowisko od siedliska sądu, a sądy w przypadkach takich akta zakomunikować mogą bez naruszenia porządnego toku czynności, nie potrzebując onychże wtedy do żadnéj czynności urzędowéj.

Jeżeliby więc przez żądane udzielenie aktów sądowych władzy obwodowéj cierpiało załatwienie sprawy w toku będącéj, lub urzędowanie sędziowskie przewłoki doznawało, naówczas sądy przeszkodę takową bezzwłocznie władzy

149.

Erlaß der Ministerien der Finanzen und der Justiz vom 25. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVI. Stück, Nr. 148, ausgegeben am 3. August 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

über den Sinn des §. 8 der Verordnung vom 23. März 1852 und über die Fragen, ob der §. 1 der Bestimmungen zu dem Unterrichte über die formelle Geschäftsbehandlung und die Verrechnung der unmittelbaren Gebühren mit dieser Verordnung im Einklange stehe, dann welche Dokumente und Beweismittel über Nachlaß-Passiven zum Zwecke der Gebührenbemessung als glaubwürdig anzunehmen seien.

Zur Behebung des Zweifels über den Sinn des §. 8 der Verordnung vom 23. März 1852, Nr. 82 und 83 des Reichs-Gesetzblattes, und über die Fragen ob der §. 1 der Bestimmungen zu dem Unterrichte über die formelle Geschäftsbehandlung und die Verrechnung der unmittelbaren Gebühren mit der Verordnung vom 23. März 1852, Nr. 82 und 83 des Reichs-Gesetzblattes, im Einklange stehe, dann welche Dokumente und Beweismittel über Nachlaß-Passiven zum Zwecke der Gebührenbemessung als glaubwürdig anzunehmen seien, wird erklärt:

1. Die Beurtheilung des Umstandes, ob die Mittheilung der Gerichtsakten an die zur Gebührenbemessung bestimmten Behörden und Aemter außer der durch die §§. 45 und 47 der Gebührengesetze durch die Verordnung vom 30. Mai 1850, Nr. 214 des Reichs-Gesetzblattes, und durch die kaiserliche Verordnung vom 16. März 1851, Nr. 67 des Reichs-Gesetzblattes, bestimmten Fällen erforderlich sei, steht nur der Gefällsbehörde zu.

Dieser hat zur Richtschnur zu dienen, daß, soweit es zur Beurtheilung eines einzelnen Falles nothwendig ist, die Einsicht der Akten im Gerichtsorte die Regel zu bilden hat, und eine Mittheilung der Originalakten nur in jenen Fällen begehrt werden kann, wenn die Einsicht derselben im Gerichtsorte eine gründliche Prüfung des Gegenstandes nicht zuläßt, oder nur in einer größeren Zeitdauer vollendet werden kann, oder die zur Gebührenbemessung berufenen Organe der Finanzverwaltung einen von dem Sitze des Gerichtes entfernten Standort haben und die Gerichte in solchen Fällen die Akten ohne Störung des ordentlichen Geschäftsganges mitzutheilen in der Lage sind, dieselben daher nicht eben zur Vornahme einer Amtshandlung benöthigen.

Würde durch die von der Gefällsbehörde gewünschte Mittheilung der Gerichtsakten die Behandlung eines im Zuge befindlichen Geschäftes, oder eine richterliche Amtshandlung eine Verzögerung erleiden, so haben die Gerichte diesen Anstand der Gefälls-

dochodowéj objawić, atoliż akta zaraz przesłać winni, jak skoro przeszkoda usuniętą, lub czynność urzędowa ukończoną jest.

Władze dochodowe bez zwłoki zwrócić winny zakomunikowane akta sądowe oryginalne, skoro o to zawezwane będą przez sądy celem czynności urzędowéj sędziowskiéj, gdyż przeciwnie i sądy po ukończonéj czynności urzędowéj akta rzeczone onymże znowu udzielą, jeżeliby tego potrzeba wymagała.

2. Jeżeli sądowy wywód stanu rzeczy, a mianowicie wykaz puścizny nie jest stosownie do przepisów, albo tak niedostatecznie zrobiony, iż wymierzenie należytości nie może być z należytą gruntownością przedsiębrane, wówczas przy wyszczególnieniu wad żądać należy od sądu uzupełnienia lub poprawienia, a to zawsze w drodze krótkiéj, jeżeli sąd się znajduje w stanowisku urzędu, do wymierzenia należytości przeznaczonego. Jeżeli sąd zawezwaniu temu zadość nie uczyni, co każdego czasu na piśmie z wymienieniem powodu do tego stać się ma, natedy w razie potrzeby, przedłożonym być ma przedmiot władzy finansowéj krajowéj.

3. Jeżeli zachodzą oczywiście takie okoliczności, z których się wykazuje nieprawdziwość lub bezzasadność sądowego potwierdzenia, wywierająca wpływ na rzeczywistość obowiązku należytości lub na wymiar należytości, wówczas to przedłożoném będzie w drodze przepisanéj władzy finansowéj krajowéj, która dochodzić będzie prawdziwości pochyby, a gdy tę znajdzie uzasadnioną, porozumiéć się winna z wyższym sądem krajowym (wyższym sądem dystryktualnym, tabulą banalną).

4. Jeżeli urząd, do wymierzenia należytości powołany, otrzyma wiadomość o takich okolicznościach rzeczy, z których się wykazuje, iż przedmioty spadkowe zatajone zostały, naówczas takowe oznajmione być winny władzy finansowéj powiatowéj, ażeby ta stosownie do §. 84 l. 3. ustaw o należytościach, postępowanie przepisane rozpoczęła, i o tém także sądowi, do pertraktacyi spadku powołanemu, wiadomość uczyniła.

Wymierzenie należytości z puścizny rzeczywiście wykazanéj i ściągnienie onéjże, nie ma być z onego powodu wstrzymaném.

5. Długi w puściźnie, które nie są wykazane sądowi potrzebnemi wiarygodnemi dokumentami lub innemi dowodami, w powszechności nie będą uwzględnione, o czém jednak należytościom ulegającemu z tém nadmienieniem wiadomość udzielić się ma, iż wolno mu przedłożyć później w drodze rekursu wykazy potrzebne.

Co się tyczy kwestyi, jakie dokumenta i inne dowody wedle natury ich w celu wymierzenia należytości za wiarygodne uważać należy, rozróżnić należy pretensye do spadku lub opędzone z niego wydatki, sciągające się do

behörde unverzüglich zu eröffnen, die Akten aber sogleich nach gehobenem Hindernisse oder nach Beendigung der Amtshandlung zu übersenden.

Die Gefällsbehörden haben die ihnen mitgetheilten Originalgerichts-Akten, wenn sie von den Gerichten um deren Rückstellung zum Behufe einer richterlichen Amtshandlung ersucht werden, ohne Verzug zurückzustellen, wogegen ihnen diese Akten, soferne sie dieselben noch benöthigen sollten, von den Gerichten nach vorgenommener Amtshandlung wieder mitzutheilen sind.

2. Ist ein gerichtlicher Befund und insbesondere ein Nachlaß-Ausweis nicht vorschriftmäßig oder nicht so erschöpfend verfaßt, daß die Gebührenbemessung mit der erforderlichen Gründlichkeit vorgenommen werden kann, so ist das Gericht unter Anführung der Mängel um Vervollständigung oder Verbesserung, und zwar, wenn es im Standorte des zur Gebührenbemessung bestimmten Amtes sich befindet, immer im kurzen Wege anzugehen. Verweigert das Gericht das Ansuchen, was von ihm jederzeit schriftlich unter Angabe des Grundes zu bemerken ist, so ist erforderlichen Falles der Gegenstand der Finanzlandesbehörde vorzulegen.

3. Liegen Thatsachen vor, aus welchen die Unrichtigkeit oder die Grundlosigkeit einer gerichtlichen Bestätigung hervorgeht, welche auf den Bestand der Gebührenpflicht oder das Ausmaß der Gebühr Einfluß nimmt, so sind dieselben im vorschriftmäßigen Wege zur Kenntniß der Finanzlandesbehörde zu bringen, welche die Grundhältigkeit des erhobenen Anstandes zu prüfen, und falls sie ihn begründet hält, sich dießfalls mit dem Oberlandesgerichte (Distriktual-Obergerichte, Banaltafel) in das Einvernehmen zu setzen hat.

4. Gelangt das zur Gebührenbemessung berufene Amt zur Kenntniß von solchen Thatsachen, aus welchen die geschehene Verheimlichung von Nachlaßgegenständen erhellet, so sind dieselben der Finanzbezirksbehörde anzuzeigen, damit diese nach §. 84, Z. 3, der Gebührengesetze, das vorgeschriebene Verfahren einleite, und davon auch dem zur Abhandlung der Verlassenschaft berufenen Gerichte die Mittheilung mache.

Die Gebührenbemessung von dem wirklich ausgewiesenen Nachlasse und dessen Einhebung ist aus diesem Grunde nicht zu verzögern.

5. Die Passiven der Verlassenschaft, über welche dem Gerichte die erforderlichen glaubwürdigen Dokumente oder sonstigen Beweismittel nicht beigebracht werden, sind in der Regel unberücksichtiget zu lassen, zugleich aber dem Gebührenpflichtigen mit dem Beisatze bekannt zu geben, daß es ihm frei stehe, die erforderliche Nachweisung nachträglich im Rekurswege beizubringen.

In Absicht auf die Frage, welche Dokumente und sonstigen Beweismittel ihrer Beschaffenheit nach zum Zwecke der Gebührenbemessung als glaubwürdig anzunehmen seien, muß zwischen Forderungen an den Nachlaß oder daraus bestrittene Ausgaben,

ostatniéj choroby i pogrzebu spadkodawcy, lub do takich potrzeb, czy to jego samego, czy to należących, na jego utrzymaniu będących, względem których przy borgowaniu lub świadczeniu nie bywają zwyczajnie wystawiane dokumenta prawne, od pretensyj rodzaju innego.

Za wiarygodny wykaz pretensyj rodzaju piérwszego służyć mogą, jeżeli nie są przedłożone dokumenta, jakich się wymaga dla pretensyj rodzaju drugiego, rachunki (conti), a jeżeli pretensye już są zaspokojone, kwity tych osób, które pretensye roszczą lub rościły, albo nawet zgłoszenia pretensyj poczynione przez rzeczone osoby bezpośrednio w sądzie pismiennie czy ustnie, o ile uznane zostały przez spadkobierców, jeżeli tylko one odpowiadają stosunkom spadkodawcy pod względem familii, stanu i majątku, lub też, gdy idzie o koszta pogrzebu, zdające się być niestosownemi, jeżeli te zawisły na rozporządzeniu ostatniéj woli, lub zwyczaju miejscowym, a okoliczność ta przez sąd potwierdzoną jest.

Należytości i wydatki rzeczonego rodzaju, wspomnionym stosunkom nie odpowiadające, lub w sposobie rzeczonym nie usprawiedliwione, albo na rzetelną miarę ograniczyć należy, albo ich wcale nie uwzględniać, o czém należytościom ulegający w ten sam sposób będzie uwiadomiony, jak wyżéj wskazaném jest.

Za wiarygodne wykazy pretensyj rodzaju drugiego uważane będą:

a) dokumenta prawne, wystawione przez spadkodawcę samego, lub takie osoby, których był następcą w prawach lub mocodawcą, jeżeli załączone są w oryginale lub odpisie wierzytelnym. Wszelakoż jeżeliby spadkodawca jako następca w prawach odpowiedzialnym być miał, należycie wykazaném być musi przejście obowiązku nań od tego, który prawa nadawał, a zaś, jeżeliby obowiązanym być miał jako mocodawca, pełnomocnictwo przezeń udzielone przywiedzioném być musi;

b) przy pretensyach hypotekowanych, wyciągi z ksiąg publicznych;

c) przy pretensyach ze strony przemysłowców, nie należących do pretensyj rodzaju piérwszego, sądownie uwierzytelnione wyciągi z ksiąg profesyjnych;

d) kwity publicznych władz i urzędów na wypłaty i świadczenia czynione ze strony spadkobierców dla spadkodawcy;

e) prawomocne wyroki władz i sądów, jeżeli pretensye, na tych wyrokach uzasadnione, przez władzę jako zaległe zostały wykazane, a względnie przez uprawnionego samego do władzy pertraktacyjnéj były zgłoszone, i

welche sich auf die letzte Krankheit und die Beerdigung des Erblassers, oder auf solche Bedürfnisse desselben und der in seiner Versorgung gestandenen Angehörigen beziehen, hinsichtlich welcher bei Borgungen oder Leistungen Rechtsurkunden nicht ausgestellt zu werden pflegen, einerseits und zwischen Forderungen anderer Art andererseits unterschieden werden.

Als glaubwürdige Nachweisung von Forderungen der ersteren Art können, wenn nicht Beweisurkunden, welche für Forderungen der zweiten Art erforderlich sind, beigebracht werden, die Rechnungen (Conti) und, falls die Forderungen schon berichtiget sind, die Quittungen jener Personen, welche die Forderungen zu stellen haben oder hatten, oder auch die von diesen Personen unmittelbar bei Gericht schriftlich oder mündlich gemachten Anmeldungen ihrer Forderungen, soweit sie von den Erben zugestanden wurden, angenommen werden, wenn sie den Familien-, Standes- und Vermögensverhältnissen des Erblassers angemessen sind, oder so weit es sich um Beerdigungskosten handelt, welche unangemessen erscheinen, wenn sie auf einer letztwilligen Anordnung oder einem Ortsgebrauche beruhen, und dieser Umstand von dem Gerichte bestätiget ist.

Forderungen und Ausgaben dieser Art, welche den gedachten Verhältnissen nicht entsprechen, oder nicht auf die gedachte Art gerechtfertiget erscheinen, sind auf ihr richtiges Maß zurückzuführen oder unberücksichtiget zu lassen, wobei der Gebührenpflichtige wie oben zu verständigen ist.

Als glaubwürdige Nachweisung von Forderungen der zweiten Art sind anzusehen:

a) Rechtsurkunden, welche der Erblasser selbst, oder solche Personen, deren Rechtsnachfolger oder Machtgeber er war, ausgestellt haben, wenn sie im Originale oder in beglaubigter Abschrift beigebracht werden. Doch muß, wenn der Erblasser als Rechtsnachfolger haften soll, der Uebergang der Verpflichtung von dem Rechtsgeber auf ihn, und, wenn er als Machtgeber verpflichtet seyn soll, die von ihm ertheilte Vollmacht gehörig nachgewiesen werden;

b) bei hypothezirten Forderungen Extracte aus den öffentlichen Büchern;

c) bei Forderungen von Gewerbetreibenden, welche nicht den Forderungen der ersteren Art angehören, gerichtlich beglaubigte Auszüge aus den Gewerbsbüchern;

d) Quittungen öffentlicher Behörden und Aemter über die von den Erben für den Erblasser gemachten Zahlungen und Leistungen;

e) rechtskräftige Erkenntnisse der Behörden und Gerichte, wenn die auf diese Erkenntnisse gestützten Forderungen von der Behörde als rückständig ausgewiesen und rücksichtlich von dem Berechtigten selbst bei der Verlassenschaftsbehörde angemeldet

przeciw spadkowi utrzymywane. Atoliż wyłączają się tu owe wyroki sądowe, które wyłącznie na zeznaniu spadkobierców polegają:

f) pretensye, utrzymywane na podstawie zeznania długu, zawartego w rozporządzeniu ostatniéj woli, mają w braku innego dowodu, jako legata być uważane. Jeżeli zaś wyraźnie przyznane zostały za świadczone służby, a te wykazane są, wówczas takowe jako dług bierny potrącone być winny w wartości szacunkowéj.

Jeżeli sąd wyraźnie stwierdzi, że dochodził zarazem i prawdziwości pretensyj do spadku czynionych, równie jak wydatków z niego opędzonych, do czego téż, gdzie wszyscy lub jeden z spadkobierców pod opieką zostaje, w swéj własności jako władza pupilarna lub kuratelarna, powołanym jest, wówczas pretensye, przez sąd jako prawdziwe stwierdzone, za wiarygodnie wykazane długi w puściznie uważać należy.

6. Jeżeli utrzymywaną bywa niesciągalność lub niepewność pretensyi czynnéj w wykazie puścizny, wówczas ze względem na rozporządzenie §. 57. ustaw o należytościach zawsze zasięgnąć należy decyzyi ze strony władzy finansowéj krajowéj.

7. Jeżeli przy oznaczeniu czystéj należytościom ulegającéj puścizny potrącenie dopuszczoném zostało, nie mające prawnie miejsca, albo jeżeli wartość puścizny lub pojedynczych jéj przedmiotów nierzetelnie obliczoną została, wówczas cyfrę sprostować, należytość podług sprostowanéj cyfry przepisać a zarazem i przyczynę sprostowania ulegającemu należytościom do wiadomości udzielić potrzeba.

8. Jeżeli wartość przedmiotów spadkowych nie jest ustanowioną wedle przepisów w sposób dostateczny, wówczas zasięgnąć należy zlecenia w téj mierze władzy finansowéj powiatowéj.

Baumgartner m. p. **Krauss** m. p.

und gegen den Nachlaß geltend gemacht wurden. Doch sind jene zivilgerichtlichen Erkenntnisse hiervon ausgeschlossen, welche ausschließend nur auf dem Geständnisse der Erben beruhen;

f) Forderungen, welche auf Grund eines in der letztwilligen Anordnung enthaltenen Schuldbekenntnisses geltend gemacht wurden, sind, in Ermanglung eines anderen Beweismittels, wie Legate zu behandeln. Werden sie aber ausdrücklich für geleistete Dienste zuerkannt, und sind diese nachgewiesen worden, so sind sie mit dem Schätzungswerthe dieser Dienste als Passiven in Abzug zu bringen.

Bestätiget das Gericht ausdrücklich, daß es auch die Richtigkeit der an den Nachlaß gestellten Forderungen und der aus demselben bestrittenen Ausgaben erhoben habe, wozu es, im Falle alle oder einer der Erben pflegebefohlen ist, in seiner Eigenschaft als Pupillar- oder Kuratelsbehörde berufen erscheint, so sind die von dem Gerichte als richtig bestätigten Forderungen als glaubwürdig nachgewiesene Passiven anzusehen.

6. Wenn die Uneinbringlichkeit oder Unsicherheit einer Aktivforderung in der Nachlaßausweisung geltend gemacht wird, so ist mit Rücksicht auf die Anordnung des §. 57 der Gebührengesetze jedesmal die Entscheidung der Finanz-Landesbehörde einzuholen.

7. Wurde bei Ermittlung des reinen gebührenpflichtigen Nachlasses ein Abzug zugelassen, welcher gesetzlich nicht stattfindet, oder wurde der Werth des Nachlasses oder einzelner Gegenstände desselben unrichtig berechnet, so ist die Berichtigung der Ziffer vorzunehmen, die Gebühr nach der berichtigten Ziffer vorzuschreiben, und zugleich der Grund der Berichtigung dem Gebührenpflichtigen bekannt zu geben.

8. Wurde der Werth der Nachlaßgegenstände nicht auf eine nach den Vorschriften genügende Art ermittelt, so ist die Weisung der Finanzbezirksbehörde einzuholen.

Baumgartner m. p. **Krauß** m. p.

150.

Rozrządzenie Ministerstwa Spraw Zewnętrznych z dnia 27. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVI., nr. 149, wydana dnia 3. Sierpnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o umówionem między Austryą i Hanowerem rozciągnieniu wolności od opłat przy obopólnych eksportacyach majątku z Węgier, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodu, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego, jako i do tychże.

Rządy cesarsko-austryacki i królewsko-hannowerski, wymieniwszy sobie oświadczenia ministeryalne, z których austryackie datowane z dnia 23. Czerwca, hannowerskie zaś z dnia 24. Maja 1853, umówiły się, ażeby zastrzeżony a w zawartéj między niemi pod dniem 20. Maja 1837 Konwencyi o wzajemném zniesieniu opłaty od wyprowadzenia spadku i majątku (gabella haereditaria et census emigrationis) zamieszczony wyjątek co się tyczy Węgier i Siedmiogrodu uchylonym, i postanowienia przywiedzionéj Konwencyi już nadal wzajemnie zastosowanemi były także i do wywozu majątku tak z Węgier, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodu, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego, jako i do tychże.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

151.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 28. Lipca 1853,

obowiązujące we Węgrzech, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodzie, w Województwie Serbskiém, Banacie Temeskim, w Pograniczu Wojskowém i Pobrzeżu,

co do czasu, jak długo trwać ma ważność pozwolenia, potrzebnego do sprowadzenia tytuniu zagranicznego, równie jak wykazów celno-urzędowych, służących dla sprowadzenia tego przepisom odpowiedniego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLVI., nr. 150, wydaną dnia 3. Sierpnia 1853.

150.

Erlaß des Ministeriums des Aeußern vom 27. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVI. Stück, Nr. 149, ausgegeben am 3. August 1853),

giltig für alle Kronländer,

über die zwischen Oesterreich und Hannover vereinbarte Ausdehnung der Freizügigkeit bei gegenseitigen Vermögens-Exportazionen aus und nach Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, der Wojwodschaft Serbien und dem Temeser Banate.

Die kaiserlich-österreichische und die königlich-hannover'sche Regierung sind mittelst Auswechslung von Ministerial-Erklärungen, von denen die Oesterreichs vom 23. Juni, die Hannovers vom 24. Mai 1853 datirt ist, übereingekommen, die in der zwischen ihnen unterm 20. Mai 1837 abgeschlossenen Uebereinkunft wegen gegenseitiger Aufhebung des Abschosses und Abfahrtsgeldes vorbehaltene Ausnahme in Betreff Ungarns und Siebenbürgens zu beseitigen, und fortan die Bestimmungen jener Uebereinkunft gegenseitig auch auf die Vermögens-Ausfuhr aus und nach Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, der Wojwodschaft Serbien und dem Temeser Banate Anwendung finden zu lassen.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.

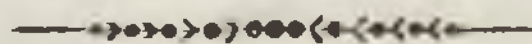
151.

Erlaß des Finanzministeriums vom 28. Juli 1853,

giltig für Ungarn, Kroazien, Slawonien, Siebenbürgen, für die Wojwodschaft Serbien, das Temeser Banat und die Militärgrenze und das Küstengebiet,

über die Dauer der Giltigkeit der zum Bezuge von ausländischem Tabak erforderlichen Bewilligung und der zollämtlichen Ausfertigungen über den vorschriftmäßigen Bezug.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLVI. Stück, Nr. 151, ausgegeben am 3. August 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział pierwszy.

Część XXXIV.

Wydana i rozesłana dnia 23. Listopada 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 23. November 1853.

152.

Patent Cesarski z dnia 29. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVII., nr. 151, wydana dnia 5. Sierpnia 1853),

mocą którego wydaną zostaje dla całego obrębu Państwa, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe, nowa ustawa o postępowaniu karném, tudzież stanowi się, iż dzień, w którym takowa ma być zaprowadzona w wykonanie w szczegółowych krajach koronnych, następnie oznaczonym będzie.

My Franciszek Józef Piérwszy,
z Bożéj łaski Cesarz Austryacki:

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskanii i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastali, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiéj; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Już w uchwałach Naszych z dnia 31. Grudnia 1851 r. *) położyliśmy zasady, według których w przyszłości postępowanie karne we wszystkich krajach Państwa Naszego uregulowaném być ma.

---

*) Nr. 4. r. 1852, Dziennika praw Państwa, ustępy 17—32.

152.

Kaiserliches Patent vom 29. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVII. Stück, Nr. 151, ausgegeben am 5. August 1853),

womit für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze, eine neue Strafprozeß-Ordnung erlassen, und bestimmt wird, daß der Tag, an welchem dieselbe in den einzelnen Kronländern in Wirksamkeit zu treten hat, nachträglich festgesetzt werden wird.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slawonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem etc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer; Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen, Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg etc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien etc. etc.

haben bereits mit Unseren Beschlüssen vom 31. Dezember 1851 *) die Grundsätze festgesetzt, nach welchen in Zukunft das Strafverfahren in allen Ländern Unseres Reiches geregelt werden soll.

*) Nr. 4 des Jahrganges 1852 des Reichs-Gesetzblattes, Absätze 17—32.

W urzeczywistnieniu powyższych zasad i zgodnie z nową organizacyą władz sądowych i politycznych, nakazaną w postanowieniach Naszych z dnia 14. Września 1852 r. *) i z dnia 10. Stycznia 1853 r. **), wysłuchawszy Naszych Ministrów, i zasięgnąwszy zdania Naszéj Rady Państwa, rozporządzamy, co następuje:

Artykuł I.

Załączona tu powszechna ustawa o postępowaniu karném, obowiązywać będzie na przyszłość w całym obrębie Państwa Naszego, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego, we wszystkich sądach karnych stanu cywilnego, jako jedyny przepis postępowania karnego na zbrodnie, wykroczenia i przestępstwa, podlegające władzy karnéj sądów.

Dzień, w którym rzeczona ustawa w szczegółowych krajach koronnych obowiązywać zacznie, następnie ogłoszonym zostanie.

Artykuł II.

Od tego dnia zacząwszy, utracą moc obowiązującą wszelkie przepisy, jakiekolwiek w szczegółowych krajach koronnych Naszego Państwa dotąd istniały, tak pod względem postępowania karnego, jakotéż pod względem właściwości sądów co do wspomnionych występków.

Artykuł III.

Przepisy niniejszéj ustawy o postępowaniu karném należy w powszechności zastósować także i do występków popełnionych przed dniem wyżrzeczonym, o ile nie zachodzą wyjątki wyszczególnione w następnych artykułach IV., V. i VI.

Artykuł IV.

Niniejsza ustawa o postępowaniu karném zastósowaną nie będzie do śledztw prowadzonych w drodze karnéj. i wiszących jeszcze w tym czasie, gdy się rozpocznie moc obowiązująca tejże ustawy, jeżeli właściwa władza karna już przed owym dniem powzięła uchwałę na wyprowadzenie śledztwa, (orzeczenie odsełające, stawienie w stan zaskarżenia), i jeżeli ta uchwała następnie nie została zniesioną.

W takim przypadku władze, które już rozpoczęły postępowanie w drodze karnéj, lub te, które stosownie do nowéj organizacyi sądów wstępują w ich

---

*) Nr. 210 i 215. r. 1852 i nr. 10. r. 1853, Dziennika praw Państwa.

**) Nr. 9. r. 1853, Dziennika praw Państwa.

In Ausführung dieser Grundsätze und in Uebereinstimmung mit der durch Unsere Entschließungen vom 14. September 1852*) und vom 19. Jäner 1853**) angeordneten neuen Organisation der Justiz- und politischen Behörden, verordnen Wir nach Einvernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, wie folgt:

Artikel I.

Die beigeschlossene allgemeine Strafprozeß-Ordnung hat für die Zukunft im ganzen Umfange Unseres Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze, bei allen Strafgerichten des Zivilstandes als alleinige Vorschrift für das Strafverfahren über Verbrechen, Vergehen und über die der Strafgerichtsbarkeit der Gerichte unterliegenden Uebertretungen zu gelten.

Der Tag, an welchem ihre Wirksamkeit in den einzelnen Kronländern zu beginnen hat, wird nachträglich bekannt gemacht werden.

Artikel II.

Von diesem Tage angefangen haben alle über das Strafverfahren und über die Gerichtszuständigkeit hinsichtlich der gedachten strafbaren Handlungen in den verschiedenen Ländern Unseres Reiches bisher bestandenen Vorschriften außer Kraft zu treten.

Artikel III.

Die Vorschriften der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung sind in der Regel auch auf die vor dem obigen Tage begangenen strafbaren Handlungen in Anwendung zu bringen, in soferne nicht einer der in den nachfolgenden Artikeln IV, V und VI bezeichneten Ausnahmsfälle eintritt.

Artikel IV.

Auf die zur Zeit der beginnenden Wirksamkeit der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung bereits anhängigen strafgerichtlichen Untersuchungen hat dieselbe keine Anwendung zu finden, wenn von der zuständigen Strafbehörde bereits vor jenem Tage wider eine bestimmte Person ein Beschluß zur Einleitung der Untersuchung (Verweisungs-Erkenntniß — Versetzung in den Anklagestand) gefaßt, und späterhin nicht aufgehoben worden ist.

In diesem Falle ist das Strafverfahren von denjenigen Behörden, bei welchen dasselbe bereits anhängig ist, oder welche in Gemäßheit der neuen Organisazion der

---

*) Nr. 210 und 215 im Jahrgange 1852, und Nr. 10 im Jahrgange 1853 des Reichs-Gesetzblattes.

**) Nr. 9 des Jahrganges 1853 des Reichs-Gesetzblattes.

miejsce jako sądy karne, winny przeprowadzić postępowanie w sposobie dotąd przepisanym.

Jeżeli zaś taka uchwała zniesioną została późniejszém rozporządzeniem sądu wyższego, wówczas dalsze postępowanie w tym przypadku odbywać się winno według przepisów niniejszéj ustawy o postępowaniu karném.

Jeżeli w czasie, w którym niniejsza ustawa o postępowaniu karném obowiązywać zacznie, w ciągu śledztwa wyniesioną jest rzecz do wyższéj instancyi, (przedłożenie aktów z urzędu do władzy wyższéj, zażalenie, rekurs, odwołanie się, skarga o nieważność), lub jeżeli termin przez dawniejsze ustawy do tego wyznaczony jeszcze nie upłynął, odwołanie się zaś do wyższéj instancyi zaniesionėm zostało w terminie wspomnionym, natenczas sądy wyższe winne są postępować i rozstrzygać według niniejszéj ustawy o tyle, o ile według niéj zaskarżony łagodniejszemu ulega postępowaniu, jak według ustaw dawniejszych.

Zresztą co się tyczy takich przypadków karnych jeszcze wiszących, w których odwołania się do wyższéj instancyi bywały wnoszone na mocy ustaw w szczegółowych krajach koronnych dotąd obowiązujących, do sądów krajowych, jako do drugich instancyj, takie przypadki będą rozpoznawanemi i rozstrzyganemi w Trybunałach piérwszéj instancyi, które na ich miejsce wstępują.

Nakoniec w tych krajach koronnych, w których dotąd obowiązuje ustawa o postępowaniu karném z dnia 17. Stycznia 1850 r., władza nadana sądowi krajowemu wyższemu, jako drugiéj instancyi, w przypadkach karnych już wiszących, przejdzie także i na przyszłość do sądu krajowego wyższego, wstępującego na jego miejsce.

Artykuł V.

Jeżeli w razie występku popełnionego przez więcéj osób, w czasie gdy niniejsza ustawa obowiązywać zacznie, wydaném już zostało przez władzę karną stanu cywilnego, nawet tylko przeciw jednemu współwinowajcy lub uczestnikowi rozporządzenie takiego rodzaju, jaki jest wspomniany w artykule IV., lecz nie nastąpiło jeszcze orzeczenie ostateczne w piérwszéj instancyi, natenczas postępowanie karne przeciw innym spółwinowajcom i uczestnikom wyprowadzoném być powinno także wedle ustaw dawniejszych.

Przeciw tym zaś spółwinowajcom i uczestnikom, względem których w tym czasie, gdy przeciw jednemu z nich nastąpiło orzeczenie ostateczne, jeszcze nie była powziętą uchwała do wyprowadzenia śledztwa (orzeczenie odsélające, stawienie w stan oskarżenia), postępować należy według przepisów niniejszéj ustawy.

Justizbehörden als Strafgerichte an deren Stelle treten, auf die bisher dafür vorgeschriebene Art fortzusetzen.

Ist aber ein solcher Beschluß durch spätere Verfügung eines höheren Gerichtes aufgehoben worden, so ist das weitere Verfahren über diesen Straffall nach der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung fortzusetzen.

Ist zur Zeit, als die gegenwärtige Strafprozeß-Ordnung in Wirksamkeit tritt, in einer solchen anhängigen Untersuchung ein Rechtszug in höherer Instanz (Vorlage der Akten von Amtswegen bei einer höheren Behörde, Beschwerde, Rekurs, Berufung, Nichtigkeitsbeschwerde) anhängig, oder der von dem früheren Gesetze hierzu eingeräumte Termin noch nicht abgelaufen, dieser höhere Rechtszug selbst aber innerhalb der erwähnten Frist angebracht worden, so ist hierüber von den höheren Gerichten in so weit nach der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung vorzugehen und zu entscheiden, als nach derselben sich für den Beschuldigten eine günstigere Behandlung, als aus dem früher bestandenen Gesetze ergibt.

Rücksichtlich solcher anhängigen Straffälle sind übrigens diejenigen Berufungen, für welche nach den in mehreren Kronländern bisher bestandenen Gesetzen als Berufungsbehörden die Landesgerichte einzuschreiten hatten, bei den an deren Stelle getretenen Gerichtshöfen erster Instanz zu verhandeln und zu entscheiden.

In denjenigen Kronländern endlich, wo bisher die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jäner 1850 bestand, soll die dem Oberlandesgerichte als Berufungsbehörde eingeräumte Wirksamkeit in Ansehung der schon anhängigen Straffälle auch in Zukunft dem in Folge der neuen Organisazion der Justizbehörden an dessen Stelle berufenen Oberlandesgerichte zukommen.

Artikel V.

Ist wegen einer von mehreren Personen begangenen strafbaren Handlung zur Zeit der eintretenden Wirksamkeit der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung auch nur gegen Einen der Mitschuldigen oder Theilnehmer von einer Strafbehörde des Zivilstandes bereits eine Verfügung der im Artikel IV erwähnten Art ergangen, aber noch kein End-Erkenntniß erster Instanz gegen ihn erfolgt, so ist das Strafverfahren auch wider die übrigen Mitschuldigen und Theilnehmer nach den früheren Gesetzen zu pflegen.

Gegen diejenigen Mitschuldigen und Theilnehmer aber, wider welche zur Zeit, als ein solches End-Erkenntniß gegen Einen derselben erfolgte, noch kein Beschluß zur Einleitung der Untersuchung (Verweisungs-Erkenntniß — Versetzung in den Anklagestand) geschöpft war, ist das Verfahren nach der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung zu pflegen.

Artykuł VI.

Jeżeli w czasie, gdy niniejsza ustawa postępowania karnego obowiązywać zacznie, władza karna stanu cywilnego wyprowadziła śledztwo przeciw komu w sposobie wyrażonym w piérwszym ustępie artykułu IV., wówczas odbywać się winno postępowanie podług ustaw dawniejszych, nie tylko co do zbrodni, która jest przedmiotem śledztwa, lecz także co do wszystkich innych przez tęż osobę popełnionych występków, które w ciągu postępowania przyjdą do wiadomości sądu karnego; — jeżeli zaś śledztwo wyprowadzoném jest tylko z powodu popełnionego wykroczenia, także co do wszystkich innych przez tę osobę popełnionych wykroczeń i przestępstw; — a zaś jeżeli śledztwo wytoczoném jest z powodu przestępstwa, także co do wszystkich innych przestępstw, podlegających władzy sądów karnych.

Artykuł VII.

Jeżeli zaś śledztwo wytoczoném było dotąd tylko z powodu wykroczenia lub przestępstwa, następnie zaś przeciw obwinionemu okażą się także poszlaki zbrodni, — albo jeżeli osoba, dotąd tylko z powodu przestępstwa pod śledztwem zostająca, obwinioną zostaje o wykroczenie; natenczas rozpoczęte śledztwo odstąpić należy w piérwszym przypadku sądowi karnemu właściwemu co do zbrodni, w drugim zaś właściwemu co do wykroczeń na mocy niniejszéj ustawy postępowania karnego, w celu dalszego postępowania stosownie do przepisów onejże.

Jedynie wtenczas, gdy w skutku śledztwa wiszącego zapadł był wyrok ostateczny w piérwszéj instancyi, należy dalsze postępowanie doprowadzić do końca oddzielnie od śledztwa występku nowo odkrytego, oraz należy przy wyroku na występek nowo odkryty miéć stosowny wzgląd na karę wyrzeczoną w piérwszym wyroku.

Artykuł VIII.

Warunki potrzebne do pozwolenia aby wznowić śledztwo karne ukończone według ustaw dawniejszych, należy oceniać w powszechności według ustaw dawniéj obowiązujących, tak co do występków, na które wydanym został wyrok dawniejszy, jakoteż co do występków nowo odkrytych, lecz popełnionych przed tymże wyrokiem. — Jednakże, jeżeli przepisy objęte w tym względzie w niniejszéj ustawie o postępowaniu sądowém karném łagodniejszemi są dla obwinionego, natenczas wznowienie śledztwa wtenczas tylko pozwoloném być może, jeżeli zachodzą oraz warunki przepisane w niniejszéj ustawie.

Artykuł IX.

Pod względem postępowania na drodze karnéj, oceniania dowodów, równie jak pod względem wyroku wydać się mającego, i środków prawnych prze-

Artikel VI.

Ist bei Beginn der Wirksamkeit der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung wider Jemanden von einer Strafbehörde des Zivilstandes eine strafgerichtliche Untersuchung auf die im ersten Absatze des Artikels IV bezeichnete Art eingeleitet, so ist das Verfahren, wenn es ein Verbrechen betrifft, auch rücksichtlich aller anderen von dieser Person begangenen strafbaren Handlungen, welche im Laufe des Verfahrens zur Kenntniß des Strafgerichtes gelangen; — wenn aber die Untersuchung nur wegen eines Vergehens anhängig ist, rücksichtlich aller anderen von dieser Person begangenen Vergehen und Uebertretungen; — und wenn die Untersuchung nur wegen einer Uebertretung geführt wird, auch rücksichtlich aller anderen der Gerichtsbarkeit der Strafgerichte unterliegenden Uebertretungen nach den früheren Gesetzen zu pflegen.

Artikel VII.

War aber die Untersuchung bisher nur wegen eines Vergehens oder einer Uebertretung anhängig, und ergibt sich später gegen den Untersuchten auch die Beschuldigung eines Verbrechens; — oder wird die bisher nur wegen einer Uebertretung in Untersuchung stehende Person auch eines Vergehens beschuldiget; so ist die anhängige Untersuchung an das, im ersten Falle über das Verbrechen, und im zweiten Falle über das Vergehen, nach der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung zuständige Strafgericht, zur Fortsetzung des Verfahrens nach Vorschrift der letzteren, abzutreten.

Nur wenn in der anhängigen Untersuchung bereits ein End-Urtheil erster Instanz ergangen war, ist das weitere Verfahren darüber abgesondert von der Untersuchung über die neu hervorgekommene That zu Ende zu führen, und auf die darüber etwa erkannte Strafe bei dem Erkenntnisse über die neu hervorgekommene That die angemessene Rücksicht zu nehmen.

Artikel VIII.

Die Erfordernisse zur Bewilligung der Wiederaufnahme einer nach den früher bestandenen Gesetzen beendigten strafgerichtlichen Untersuchung sind, sowohl in Bezug auf diejenigen strafbaren Handlungen, worüber das frühere Erkenntniß ergangen ist, als auch in Bezug auf neu entdeckte, aber vor diesem Erkenntnisse begangene strafbare Handlungen, in der Regel nach den früheren Gesetzen zu beurtheilen. — Sind jedoch die in der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung hierüber enthaltenen Vorschriften dem Beschuldigten günstiger, so ist die Wiederaufnahme der Untersuchung nur dann zu bewilligen, wenn auch die in diesem Gesetze vorgezeichneten Bedingungen eintreten.

Artikel IX.

In Ansehung des Staafverfahrens, der Würdigung der Beweise, des zu fällenden Erkenntnisses und der Rechtsmittel dagegen, ist aber bei einer wiederaufgenomme-

ciw takowemu, należy w razie wznowionego śledztwa postępować stosownie do niniejszéj ustawy, jeżeli wznowienie uchwaloném zostało, dopiéro po dniu wyżrzeczonym. — Gdyby w skutku wznowionego w ten sposób śledztwa należało wydać wyrok kary śmierci, a dawniejszym wyrokiem już kara orzeczoną, i albo w całości albo w części wykonaną została, wówczas zamiast kary śmierci należy wydać wyrok na dożywotne ciężkie więzienie.

Artykuł X.

Rozstrzygnienie co do tego przedmiotu, kiedy przypuszczoném być może wznowienie śledztw karnych, ukończonych według ustaw dawniejszych, tudzież jak w téj mierze postępować należy, wchodzi w zakres tych sądów, które jako sądy karne zastąpią miejsce władz dawniéj do tego powołanych.

Rozstrzygnienie zaś, mające nastąpić na śledztwo, w skutku takiego wznowienia na nowo przeprowadzone, należy także w tych krajach, w których dotąd obowiązywała ustawa o postępowaniu karném z dnia 17. Stycznia 1850 r. nie do Sądu krajowego wyższego, lecz do Trybunału piérwszéj instancyi, który na mocy niniejszéj ustawy do tego jest powołanym.

Artykuł XI.

Nasz Minister Sprawiedliwości ma sobie poleconém wykonanie niniejszéj ustawy. On także mocen jest wydawać potrzebne w tym celu rozporządzenia i oznaczyć dzień, w którym niniejsza ustawa o postępowaniu karném ze względu na istniejące stosunki, w każdym kraju koronnym w wykonanie wprowadzoną być ma.

Dan w Naszém głównem i stołeczném mieście Wiédniu dnia dwudziestego dziewiątego Lipca, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego, Naszego Panowania w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauss** m. p.

Za Najwyższym rozkazem:

Ransonnet m. p.

nen Untersuchung, wenn deren Wiederaufnahme erst nach dem obigen Tage beschlossen wird, in Gemäßheit der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung vorzugehen. — Wäre nach dem Ergebnisse einer solchen wiederaufgenommenen Untersuchung auf Todesstrafe zu erkennen, so ist statt derselben in dem Falle, wenn schon durch das frühere Urtheil auf eine Strafe erkannt, und dieselbe ganz oder auch nur zum Theile vollstreckt war, auf lebenslange schwere Kerkerstrafe zu erkennen.

Artikel X.

Die Entscheidung über die Zulässigkeit der Wiederaufnahme der nach den früheren Gesetzen beendigten strafgerichtlichen Untersuchungen, sowie das Verfahren hierüber, steht denjenigen Gerichten zu, welche als Strafgerichte an die Stelle der früher hierzu berufenen Behörden treten.

Die Entscheidung über die in Folge einer solchen Wiederaufnahme neuerlich gepflogene Untersuchung kommt aber auch in jenen Ländern, wo bisher die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jäner 1850 in Wirksamkeit stand, nicht dem Oberlandesgerichte, sondern dem nach der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung hierzu berufenen Gerichtshofe erster Instanz zu.

Artikel XI.

Unser Minister der Justiz ist mit der Vollziehung dieses Gesetzes beauftragt. Derselbe hat die hierzu erforderlichen Verordnungen zu erlassen, und den Tag zu bestimmen, an welchem die gegenwärtige Strafprozeß-Ordnung, mit Rücksicht auf die bestehenden Verhältnisse, in jedem Kronlande in Wirksamkeit zu treten hat.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien am neunundzwanzigsten Juli im Eintausend achthundert dreiundfünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauß m. p.**

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

Ustawa
o postępowaniu karném
dla
Cesarstwa Austryackiego.

Rozdział piérwszy.
Postanowienia ogólne.

§. 1.

Kara wymierzoną być może tylko po poprzedniém postępowaniu karném, i na mocy wyroku.

Nikt nie może uledz karze za zbrodnie, wykroczenia, lub za przestępstwa, te ostatnie bądź że są wymienione w powszechnéj ustawie karnéj, bądź téż na mocy osobnych rozporządzeń do zakresu sądów karnych przydzielone, jeżeli przeciw niemu nie było uprzednio przeprowadzone postępowanie karne na zasadzie niniejszéj ustawy o postępowaniu karném, i nie był wydanym wyrok przez właściwego sędziego.

§. 2.

Dochodzenie w drodze karnéj następować winno w powszechności z urzędu,

Dochodzenie na drodze karnéj następuje z urzędu, wyjąwszy te przypadki, w których na mocy ustawy wymaganém jest szczegółowe żądanie strony interesowanéj.

§. 3.

i rozciągać się także na okoliczności służące do obrony obwinionego.

Władze występujące czynnie w drodze postępowania karnego, obowiązane są przy wszystkich poszukiwaniach, dochodzeniach i orzeczeniach z równą starannością brać na uwagę okoliczności służące tak do przekonania obwinionego, jak do obrony jego.

§. 4.

Jak dalece sędzia karny winien miéć wzgląd na orzeczenia wydane w drodze cywilnéj.

Śledztwo na drodze karnéj rozciąga się oraz na te pytania wstępne prawa prywatnego, bez ocenienia których przypadek karny rozstrzygniętym być nie może.

Jeżeli w téj mierze sędzia cywilny już wydał orzeczenie swoje, sąd karny nie będzie takowém wiązanym, o ile się rozchodzi o ocenienie karalności któréj obwinionego.

Również sędzia karny nie powinien uważać za prawdziwe okoliczności czynu, służące za podstawę orzeczenia cywilnego, jak dalece takowe wywié-

Strafprozeß-Ordnung

für das

Kaiserthum Oesterreich.

Erstes Hauptstück.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 1.

Niemand kann wegen Verbrechen, Vergehen oder wegen der in dem allgemeinen Strafgesetze bezeichneten, oder durch besondere Verordnungen dem Verfahren der Strafgerichte zugewiesenen Uebertretungen mit einer Strafe belegt werden, außer nach vorgängigem Strafverfahren in Gemäßheit dieser Strafprozeß-Ordnung und in Folge eines von dem zuständigen Richter gefällten Urtheiles.

Keine Strafe ist ohne vorgängiges Strafverfahren und Urtheil zu verhängen.

§. 2.

Die strafgerichtliche Verfolgung findet von Amtswegen Statt, mit Ausnahme derjenigen Fälle, in welchen das Gesetz sie insbesondere von dem Verlangen eines Betheiligten abhängig macht.

Die strafgerichtliche Verfolgung hat in der Regel von Amtswegen Statt,

§. 3.

Die in dem Strafverfahren thätigen Behörden haben bei allen Nachforschungen, Erhebungen und Entscheidungen mit gleicher Sorgfalt sowohl die zur Ueberführung, als auch die zur Vertheidigung des Beschuldigten dienenden Umstände zu berücksichtigen.

und sich auch auf die zur Vertheidigung des Beschuldigten dienenden Umstände zu erstrecken.

§. 4.

Die strafgerichtliche Untersuchung erstreckt sich auch auf jene privatrechtlichen Vorfragen, ohne deren Beurtheilung die Strafsache nicht entschieden werden kann.

In wie ferne von dem Strafrichter zivilrichterliche Erkenntnisse beachtet werden müssen.

Ist hierüber von dem Zivilrichter ein Erkenntniß geschöpft worden, so ist der Strafrichter hieran nicht gebunden, in soweit es sich um die Beurtheilung der Strafbarkeit des Beschuldigten handelt.

Ebensowenig hat der Strafrichter Thatumstände, welche einem zivilrichterlichen Erkenntnisse zur Grundlage dienen, in soweit sie auf die strafgerichtliche Entscheidung von

rają wpływ na orzeczenie w drodze karnéj, jeżeli z postępowania karnego okazuje się co innego, lub jeżeli wiarygodność ich zachwianą jest.

Jeżeli zaś wywód istoty występku zawisłym jest od rozstrzygnienia kwestyi o ważności małżeństwa, o którą przed rozpoczęciem postępowania karnego, lub w ciągu takowego działać zaczęto przed właściwym sądem cywilnym, lub duchownym, wówczas należy oczekiwać skutku téj sprawy, a w razie potrzeby żądać jéj przyspieszenia w drodze właściwéj. Jeżeli zaś przeszkoda do małżeństwa wytoczoną będzie tylko przed sądem karnym, a ten uzna, iż okoliczności czynu, na których się ma opiérać mniemana przeszkoda do małżeństwa, nie są prawdziwe, lub gdy nie podlega wątpliwości, iż zarzut jakoby zachodziła przeszkoda do małżeństwa czynionym być nie może, w takim przypadku należy przeprowadzić rzecz na drodze karnéj; w przeciwnym zaś sąd karny powinien odstąpić uprzednie dochodzenie, i rozstrzygnienie téj sprawy właściwemu sądowi cywilnemu, lub duchownemu.

Orzeczenie sądu, powołanego do rozpoznania ważności małżeństwa, jest wprawdzie stanowczém dla sądu karnego pod względem pytania co do ważności małżeństwa, wszelako mimo to sąd karny może dochodzić jeszcze wszystkich tych okoliczności i stosunków, które według jego zdania znoszą karygodność obwinionego.

§. 5.

Termina są w ogólności terminami prekluzyjnemi, i obliczenie onychże.

Termina wyznaczone w niniejszéj ustawie są terminami wyłącznemi (przepadłemi, prekluzyjnemi, lub peremtorycznemi), i nie mogą być przedłużonemi, jeżeli co innego nie jest wyraźnie rozporządzoném.

Jeżeli te termina bieżéć mają od dnia pewnego, wówczas obliczonemi być powinny w taki sposób, iż dzień ten nie będzie wrachowany. Termina odroczone zaczynają bieżéć po ostatnim dniu poprzedzającego terminu, którego przedłużenie uzyskaném zostało. Niedziele i święta, równie jak dni, w ciągu których pismo mające być podaném do sądu karnego w terminie wyznaczonym, szło przez pocztę, lub z innego powodu zatrzymaném zostało, do terminu wliczyć należy.

§. 6.

Przepis o karach pieniężnych.

Kary pieniężne wyznaczone w niniejszéj ustawie, rozumieć należy w monecie konwencyjnéj według stopy dwudziestoreńskowéj; one przepadają na rzecz funduszu ubogich miejsca pobytu téj osoby, na którą nałożone zostają; a jeżeli nie mogą być od niéj sciągniętemi, lub jeżeli osoba, na którą nałożonemi być mają, albo familia jéj, przez taką karę doznawałaby

Einfluß seyn können, für wahr zu halten, wenn aus der strafgerichtlichen Untersuchung das Gegentheil derselben hervorkommt, oder ihre Glaubwürdigkeit erschüttert wird.

Hängt aber der Thatbestand einer strafbaren Handlung von der Frage über die Giltigkeit einer Ehe ab, worüber bereits vor, oder im Laufe des Strafverfahrens bei dem zuständigen Zivil- oder geistlichen Gerichte eine Verhandlung anhängig wurde: so ist der Ausgang derselben abzuwarten, und nöthigen Falles im geeigneten Wege auf Beschleunigung zu dringen. Wenn jedoch das Ehehinderniß bloß vor dem Strafrichter rege gemacht wird, und die Unrichtigkeit der Thatumstände, auf welche sich das angegebene Ehehinderniß gründen soll, erkannt wird, oder die Unstatthaftigkeit der Einwendung des vorgeschützten Ehehindernisses keinem Zweifel unterliegt, so ist das Strafverfahren fortzusetzen; im entgegengesetzten Falle aber von dem Strafrichter die vorläufige Untersuchnng und Entscheidung dem hierzu berufenen Zivil- oder geistlichen Gerichte zu überlassen.

Das Erkenntniß des Ehegerichtes ist zwar auch für den Strafrichter in Hinsicht auf die Frage der Giltigkeit der Ehe bindend; allein dieß hindert ihn nicht, alle jene Umstände und Verhältnisse zu erheben und zu würdigen, welche die Strafbarkeit des Beschuldigten aufheben.

§. 5.

Fristen sind in der Regel Fallfristen, und Berechnung derselben.

Die in diesem Gesetze anberaumten Fristen sind, wenn das Gegentheil nicht ausdrücklich verfügt ist, als ausschließende (Fall-, Präklusiv- oder peremtorische) Fristen anzusehen, und können nicht verlängert werden.

Wenn dieselben von einem bestimmten Tage an zu laufen haben, sind sie so zu berechnen, daß dieser Tag nicht mitgezählt wird. Erweiterte Fristen nehmen ihren Anfang nach dem letzten Tage der vorhergehenden Frist, deren Verlängerung bewirkt worden ist. Sonn- und Feiertage, gleichwie diejenigen Tage, während welcher eine binnen einer bestimmten Frist bei der Strafbehörde zu überreichende Schrift auf der Post gelaufen, oder sonst aufgehalten worden ist, werden eingerechnet.

§. 6.

Bestimmung über die Geldstrafen.

Die in der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung festgesetzten Geldstrafen sind in Konvenzions-Münze nach dem Zwanzig-Guldenfuße zu verstehen; sie verfallen dem Armenfonde des Aufenthaltsortes desjenigen, dem die Geldstrafe auferlegt wird, und sind in dem Falle, wenn sie von dem Straffälligen nicht eingebracht werden können, oder den Vermögensumständen oder dem Nahrungsbetriebe des zu Verurtheilenden, oder

dotkliwego uszczerbku na majątku, lub w wyżywieniu swojém, natenczas zamienionemi być powinny na karę aresztu, licząc po pięć złr. na dzień jeden.

Rozdział drugi.

O władzach sądowych w sprawach karnych, i zakresie ich działania w ogólności.

§. 7.

Do których sądów należy sądownictwo w sprawach karnych w piérwszéj instancyi, mianowicie:

Sądownictwo w sprawach karnych należy w piérwszéj instancyi:

a) do Urzędów powiatowych (urzędów stolicy) jako Sądów powiatowych, i do Sądów powiatowych (pretur), udzielnie istniejących;

b) do Trybunałów piérwszéj instancyi (sądów krajowych, obwodowych, komitatowych).

§. 8.

do Sądów powiatowych jako sędziów pojedynczych, do Trybunałów w powszechności, jako sądów kolegialnych.

Sądy powiatowe pełnić będą należące do nich czynności urzędowe w drodze karnéj przez sędziów pojedynczych, Trybunały zaś, jako sądy kolegialne, o ile ustawa nie czyni wyjątku.

§. 9.

Postępowanie karne w razie przestępstw należy do Sądów powiatowych i do władz policyjnych.

Do Sądu powiatowego należy całe postępowanie na drodze karnéj, t. j. śledztwo, wyrokowanie i wykonywanie własnych wyroków jego względem tych przestępstw, które w powszechnéj ustawie karnéj jako przestępstwa są wymienione, lub które na mocy szczegółowych przepisów oddanemi są pod rozpoznanie i ukaranie sądów.

Szczegółowemi rozporządzeniami będzie oznaczoném, względem których przestępstw wymienionych w drugiéj części ustawy karnéj, w obrębie policyjnym miast głównych i innych miejsc wykonywać będzie sądownictwo karne w piérwszéj instancyi ustanowiona tamże władza bezpieczeństwa zamiast Sądu powiatowego.

Jednakże władze bezpieczeństwa, jako władze zastępujące miejsce sądów karnych, winny są co do tych rodzajów przestępstw postępować stosownie do przepisów niniejszéj ustawy o postępowaniu karném, a dalszy ciąg prawa przeciw ich rozstrzygnieniu idzie w drugiéj instancyi do Sądu krajowego wyższego, w trzeciéj zaś instancyi do najwyższego Trybunału sądowego (§§. 18 i 19).

seiner Familie zum empfindlichen Abbruche gereichen würden, in Arreststrafen von je Einem Tage für fünf Gulden zu verwandeln.

Zweites Hauptstück.

Von den Gerichtsbehörden in Strafsachen und deren Wirkungskreise im Allgemeinen.

§. 7.

Welchen Gerichten die Gerichtsbarkeit in Strafsachen in erster Instanz zustehe, u. z.:

Die Gerichtsbarkeit erster Instanz in Strafsachen ist auszuüben:

a) von den Bezirksämtern (Stuhlrichter-Aemtern) als Bezirksgerichten, und von den für sich bestehenden Bezirksgerichten (Präturen);

b) von den Gerichtshöfen erster Instanz (Landes-, Kreis- und Komitats-Gerichten).

§. 8.

den Bezirksgerichten als Einzelnrichtern, den Gerichtshöfen in der Regel als Kollegialgerichten.

Die Bezirksgerichte haben die ihnen obliegenden strafgerichtlichen Amtshandlungen durch Einzelnrichter, die Gerichtshöfe aber, in soweit das Gesetz keine Ausnahme macht, als Kollegialgerichte auszuüben.

§. 9.

Das Strafverfahren wegen Uebertretungen steht den Bezirksgerichten und Polizeibehörden zu.

Dem Bezirksrichter steht das gesammte Strafverfahren, d. i. die Untersuchung, Entscheidung und Vollstreckung ihrer Erkenntnisse hinsichtlich derjenigen Uebertretungen zu, welche in dem allgemeinen Strafgesetze als solche bezeichnet, oder durch besondere Vorschriften zur Untersuchung und Bestrafung den Gerichten zugewiesen sind.

Besondere Verordnungen werden bestimmen, über welche von den im zweiten Theile des Strafgesetzes vorkommenden Uebertretungen im Polizeirayon der Hauptstädte und anderer Orte, die Strafgerichtsbarkeit in erster Instanz von der daselbst bestellten Sicherheitsbehörde statt des Bezirksgerichtes auszuüben seyn wird.

Ueber diese Arten von Uebertretungen haben aber die Sicherheitsbehörden, als stellvertretende Behörden der Strafgerichte, nach den Vorschriften dieser Strafprozeß-Ordnung zu verfahren, und der Rechtszug von deren Entscheidung geht in zweiter Instanz an das Oberlandesgericht, und in dritter Instanz an den obersten Gerichtshof (§§. 18 und 19).

§. 10.

Do których sądów, jako sądów śledźczych, należy prowadzenie śledztwa zbrodni i wykroczeń.

Do prowadzenia śledztwa zbrodni i wykroczeń przeznaczone są:

a) co do zbrodni stanu czyli zdrady głównéj, obrazy Majestatu, obrazy Członków Cesarskiego Domu i naruszenia spokojności publicznéj (§§. 58—66 ustawy karnéj) w każdym kraju koronnym Sąd krajowy znajdujący się w miejscu, w którém polityczna władza krajowa (Namiestnictwo, Rząd krajowy lub oddział Namiestnictwa) ma siedzibę swoję;

b) względem wszystkich innych zbrodni i wykroczeń, każdy Sąd krajowy i obwodowy (komitatowy) w okręgu szczegółowo oznaczyć się mającym, zewnątrz zaś tego okręgu:

c) te Sądy powiatowe (§. 7. lit. *a)*, które na mocy szczegółowych przepisów w każdym kraju koronnym w miarę stosunków miejscowych i budynków potrzebnych dla sądu śledźczego, ustanowionemi zostaną w obrębie szczegółowo określić się mającym, i w ogólności powiaty kilku Sądów powiatowych w sobie mieszczącym, jako sądy śledźcze na zbrodnie i wykroczenia.

§. 11.

Którzy urzędnicy sądowi winni są prowadzić śledztwo, jako sędziowie śledźczy.

W sądach krajowych i obwodowych (komitatowych) (§. 10. lit. *a.* i *b.*), prowadzić będą śledztwo jeden lub kilku sędziów śledźczych, mianowanych przez Przełożonego Trybunału piérwszéj instancyi z grona tegoż, którzy pełnić mają czynności urzędowe, na mocy niniejszéj ustawy do nich należące, i wystawiać pisma w imieniu sądu śledźczego; w Sądach zaś powiatowych (§. 10. lit. *c.*) Przełożony sądownictwa, lub inny przez niego wyznaczony urzędnik Sądu powiatowego, który złożył egzamin na urząd sędziego, jako sędzia śledźczy.

§. 12.

Władze pomocnicze sądów śledźczych.

Każdy sąd śledźczy ma prawo wzywać o uskutecznienie pojedynczych czynności postępowania śledźczego, mających być uskutecznionemi zewnątrz miejsca siedziby jego, Sąd śledźczy, powołany do prowadzenia śledztwa co do zbrodni i wykroczeń, znajdujących się w tém miejscu, w którém czynność sądowa uskuteczniona być ma.

Również winny wszystkie Sądy powiatowe, jako władze pomocnicze, pod względem sądownictwa na zbrodnie i wykroczenia zadosyć czynić wszelkiemu żądaniu sądów śledźczych.

§. 10.

Untersuchungsgerichte zur Führung des Untersuchungsverfahrens über Verbrechen und Vergehen sind:

Welchen Gerichten als Untersuchungsgerichten das Untersuchungsverfahren über Verbrechen und Vergehen zukomme.

a) hinsichtlich der Verbrechen des Hochverrathes, der Majestätsbeleidigung, der Beleidigung der Mitglieder des kaiserlichen Hauses und der Störung der öffentlichen Ruhe (§§. 58—66 des Strafgesetzes) in jedem Kronlande das Landesgericht desjenigen Ortes, wo die politische Landesbehörde (Statthalterei, Landesregierung oder Statthalterei-Abtheilung) ihren Sitz hat;

b) hinsichtlich aller übrigen Verbrechen und Vergehen, jedes Landes- und Kreis- (Komitats-) Gericht für einen eigens zu bestimmenden Umkreis; außer diesem Umkreise aber

c) diejenigen Bezirksgerichte (§. 7 lit. a.), welche durch besondere Bestimmungen in jedem Kronlande, nach Maßgabe der Ortsverhältnisse und der für ein Untersuchungsgericht erforderlichen Gebäude, für einen eigens zu bestimmenden, regelmäßig die Bezirke mehrerer Bezirksgerichte umfassenden Umkreis als Untersuchungsgerichte über Verbrechen und Vergehen bestellt werden.

§. 11.

Das Untersuchungsverfahren ist bei den Landes- und Kreis- (Komitats-) Gerichten (§. 10 lit. a. und b.) durch einen oder mehrere von dem Vorsteher des Gerichtshofes aus der Mitte desselben zu bestellende Untersuchungsrichter, welche die ihnen nach der gegenwärtigen Strafprozeß-Ordnung zustehenden Amtshandlungen und Ausfertigungen im Namen des Untersuchungsgerichtes vorzunehmen haben; — bei den Bezirksgerichten aber (§. 10 lit. c.) von dem Vorsteher der gerichtlichen Geschäftsführung, oder von einem anderen, von ihm hierzu bestimmten, und für das Richteramt geprüften Beamten des Bezirksgerichtes als Untersuchungsrichter zu pflegen.

Von welchen richterlichen Beamten als Untersuchungsrichter das Untersuchungsverfahren zu pflegen sei.

§. 12.

Jedes Untersuchungsgericht ist befugt, um die Vornahme einzelner Akte des Untersuchungsverfahrens, welche außer dem Orte seines Sitzes vorzunehmen sind, das zum Untersuchungsverfahren über Verbrechen und Vergehen berufene Untersuchungsgericht des Ortes zu ersuchen, wo die gerichtliche Handlung vorzunehmen ist.

Hilfsbehörden der Untersuchungsgerichte.

Auch haben alle Bezirksgerichte als Hilfsbehörden in Beziehung auf die Strafrechtspflege über Verbrechen und Vergehen jeder Aufforderung der Untersuchungsgerichte zu entsprechen.

§. 13.

Czynności innych Sądów powiatowych pod względem zbrodni i wykroczeń.

Jeżeli przyniesione będą poszlaki zbrodni lub wykroczenia do wiadomości takiego Sądu powiatowego, który stosownie do §. 10. lit. *c.* nie jest powołanym do wyprowadzenia śledztwa, wówczas winien w powszechności wprowadzić sprawę do właściwego sądu śledźczego.

Gdyby zaś z powodu szczególnych okoliczności, towarzyszących temu przypadkowi, Sąd śledźczy nie mógł sam z potrzebną spiesznością uskutecznić dochodzenia istoty czynu, lub innych nagłych czynności urzędowych, wówczas także i taki Sąd powiatowy ma obowiązek poczynić tymczasowo należne kroki w imieniu sądu śledźczego, i przeprowadzone śledztwo niezwłocznie odesłać do tegoż sądu.

§. 14.

Trybunały winny są mieć dozór i kierunek w postępowaniu śledźczém prowadzoném przez Sądy powiatowe.

Co się tyczy postępowania śledźczego, prowadzonego przez Sądy powiatowe (§. 10. lit. *c*), Trybunał powołany do rozprawy słownéj końcowéj (§. 16.) ma prawo dozoru i kierunku, a zatém w szczególności mocen jest udzielać poleceń w téj mierze Sądom powiatowym należącym do jego obrębu, i każdego czasu odebrać pod bezpośredni swój kierunek postępowanie śledźcze, lub pojedyncze onego czynności, i polecić ich uskutecznienie innemu sędziemu śledźczemu, jak skoro dla ważności przypadku, lub dla innych ważnych przyczyn uzna tego potrzebę.

§. 15.

Czynności Trybunałów we względzie postępowania śledźczego.

Do Trybunału, powołanego do rozprawy końcowéj ustnéj (§. 16.), należą jeszcze następujące czynności urzędowe:

a) tenże winien powziąć uchwałę względem takich poszlaków zbrodni i wykroczeń, które sędzia śledźczy uzna za niedostateczne do wprowadzenia na drogę postępowania karnego;

b) winien rozstrzygać w piérwszéj instancyi w razie, gdy w ciągu postępowania na drodze śledźczéj powstanie różnica zdań między sędzią śledźczym i Prokuratorem rządowym, tudzież we wszystkich przypadkach, gdy zaniesione będzie zażalenie przeciw rozporządzeniom lub zwłoce sędziego śledźczego;

c) winien wydać orzeczenie po ukończoném śledztwie.

§. 16.

Właściwość Trybunałów piérwszéj instancyi do rozprawy

Każdy Trybunał piérwszéj instancyi powołanym jest w swoim okręgu sądowym, względem wszystkich zbrodni i wykroczeń do wysłuchania rozprawy końcowéj słownéj, i do rozstrzygnienia onéjże.

§. 13.

Wirksamkeit der übrigen Bezirksgerichte in Beziehung auf Verbrechen und Vergehen.

Kommt die Anzeige eines Verbrechens oder Vergehens bei einem solchen Bezirksgerichte vor, welchem nach dem §. 10 lit. c. das Untersuchungsverfahren darüber nicht zusteht, so hat es dieselbe in der Regel an das zuständige Untersuchungsgericht zu leiten.

Sollten aber vermöge der besonderen Umstände des Falles die Thatbestands-Erhebung oder andere dringende Amtshandlungen nicht mit der erforderlichen Beschleunigung von dem Untersuchungsgerichte selbst eingeleitet werden können,[1] so liegt auch einem solchen Bezirksgerichte die Verbindlichkeit ob, die nöthigen Einleitungen einstweilen im Namen des Untersuchungsgerichtes zu treffen, und die gepflogenen Erhebungen unverzüglich an dasselbe zu leiten.

§. 14.

Den Gerichtshöfen zukommende Aufsicht und Leitung über das von den Bezirksgerichten zu führende Untersuchungsverfahren.

In Beziehung auf das Untersuchungsverfahren, welches von den Bezirksgerichten zu führen ist (§. 10 lit. c), kommt dem zur mündlichen Schlußverhandlung berufenen Gerichtshofe (§. 16) die Aufsicht und Leitung, daher insbesondere auch das Befugniß zu, den zum Sprengel des Gerichtshofes gehörigen Bezirksgerichten Weisungen darüber zu ertheilen, und das Untersuchungsverfahren oder einzelne Akte desselben jederzeit an sich zu ziehen, und durch einen anderen Untersuchungsrichter vornehmen zu lassen, sobald er dieß wegen der Wichtigkeit des Falles, oder aus anderen erheblichen Gründen für nothwendig findet.

§. 15.

Amtshandlungen der Gerichtshöfe in Beziehung auf das Untersuchungsverfahren.

Dem zur mündlichen Schlußverhandlung berufenen Gerichtshofe (§. 16) stehen ferner folgende Amtshandlungen zu:

a) die Beschlußfassung über diejenigen Anzeigen wegen Verbrechen und Vergehen, welche der Untersuchungsrichter zu keinem Strafverfahren geeignet findet;

b) die Entscheidung in erster Instanz über die im Laufe des Untersuchungsverfahrens entstehenden Meinungsverschiedenheiten zwischen dem Untersuchungsrichter und dem Staatsanwalte, sowie über alle Beschwerden gegen Verfügungen oder Verzögerungen des Untersuchungsrichters;

c) die Entscheidung über das abgeschlossene Untersuchungsverfahren.

§. 16.

Zuständigkeit der Gerichtshöfe erster Instanz zur Schlußver-

Jeder Gerichtshof erster Instanz ist endlich in seinem Gerichtssprengel hinsichtlich aller Verbrechen und Vergehen zur mündlichen Schlußverhandlung, und zur Entscheidung über dieselbe berufen.

końcowéj i rozstrzygnienia onéjże, co do zbrodni i wykroczeń.

Jedynie co do zbrodni stanu, obrazy Majestatu, obrazy Członków Cesarskiego Domu, i naruszania spokojności publicznéj, należéć będą czynności urzędowe wyszczególnione w §. 15., równie jak końcowa rozprawa słowna i rozstrzygnienie onéjże do Sądu krajowego tego miejsca, w którém władza krajowa polityczna ma siedzibę swoję (§. 10. lit. *a*).

§. 17.

O wyrokowaniu Trybunałów piérwszéj instancyi w sprawach karnych.

Trybunały piérwszéj instancyi winne są w powszechności naradzać się, i stanowić uchwały swoje w sprawach karnych w zgromadzeniach złożonych z Prezydującego i dwóch sędziów z przybraniem protokolisty. Rozprawy zaś końcowe, w których idzie o zbrodnie, na które w ustawie postanowiona jest kara śmierci, lub kara więzienia więcéj niż lat pięciu, tudzież rozstrzygnienie onychże. odbywać się powinny w zgromadzeniach złożonych z Prezydującego, cztérech sędziów i protokolisty.

§. 18.

Sądownictwo karne na zbrodnie, wykroczenia i przestępstwa w drugiéj instancyi w Sądach krajowych wyższych, i stanowienie uchwały w tychże Sądach.

W drugiéj instancyi wykonywać będą sądownictwo karne na zbrodnie wykroczenia i przestępstwa w §. 9. wyszczególnione, Sądy krajowe wyższe (Sądy wyższe, Tabule banalne).

Te Sądy stanowią uchwały swoje w powszechności w zgromadzeniach, złożonych z Prezydującego, cztérech sędziów i protokolisty.

Rozstrzygnienia zaś rozpraw końcowych, których przedmiotem jest zbrodnia stanu, lub takie zbrodnie, na które ustawa postanawia karę śmierci, odbywać się będą w Sądzie krajowym wyższym w zgromadzeniach złożonych z Prezydującego, ośmiu sędziów i protokolisty. Gdyby Sąd wyższy do narad tego rodzaju nie miał dostateczněj liczby swoich radzców, wówczas winien liczbę do uzupełnienia potrzebną przybrać z pomiędzy członków podległych mu sądów (§. 53.).

§. 19.

Sądownictwo na zbrodnie wykroczenia i przestępstwa w trzeciéj instancyi przy najwyższym Trybunale, i stanowienie uchwały onegoż.

W trzeciéj instancyi sądownictwo karne na zbrodnie wykroczenia i przestępstwa w §. 9. wyszczególnione należy do najwyższego Trybunału sądowego. Ten Trybunał stanowić będzie uchwały swoje w sprawach karnych w powszechności w zgromadzeniach złożonych z Prezydującego, sześciu sędziów i protokolisty; jeżeli zaś idzie o rozstrzygnienie rozprawy końcowéj względem zbrodni, wymienionych w ustępie trzecim §. 18., natenczas stanowi uchwałę w zgromadzeniu, złożoném z Prezydującego, dziesięciu sędziów i protokolisty.

Nur rücksichtlich der Verbrechen des Hochverrathes, der Majestätsbeleidigung, der Beleidigung von Mitgliedern des kaiserlichen Hauses und der Störung der öffentlichen Ruhe gehören auch die im §. 15 aufgezählten Amtshandlungen, sowie die mündliche Schlußverhandlung und Entscheidung über dieselbe, zu dem Landesgerichte desjenigen Ortes, wo die politische Landesbehörde ihren Sitz hat (§. 10 lit. a).

handlung und Entscheidung darüber, wegen Verbrechen und Vergehen

§. 17.

Die Gerichtshöfe erster Instanz verhandeln und entscheiden in Strafsachen in der Regel in Versammlungen von einem Vorsitzenden, zwei Richtern und einem Protokollführer; Schlußverhandlungen aber, wobei es sich um ein Verbrechen handelt, auf welches im Gesetze die Todesstrafe oder eine mehr als fünfjährige Kerkerstrafe verhängt ist, so wie die Entscheidung darüber, haben sie in Versammlungen von einem Vorsitzenden, vier Richtern und einem Protokollführer vorzunehmen.

Beschlußfassung der Gerichtshöfe erster Instan in Strafsachen.

§. 18.

In zweiter Instanz wird die Strafgerichtsbarkeit über Verbrechen, Vergehen und die im §. 9 bezeichneten Uebertretungen von den Oberlandesgerichten (Obergerichten, Banaltafel) ausgeübt.

Dieselben fassen ihre Beschlüsse in der Regel in Versammlungen von einem Vorsitzenden, vier Richtern und einem Protokollführer.

Entscheidungen über Schlußverhandlungen aber, wobei es sich um das Verbrechen des Hochverrathes, oder um solche Verbrechen handelt, worauf im Gesetze die Todesstrafe verhängt ist, hat das Oberlandesgericht in Versammlungen von einem Vorsitzenden, acht Richtern und einem Protokollführer vorzunehmen. Sollte es zu Berathungen der letzteren Art nicht mit der nöthigen Zahl von Räthen besetzt seyn, so hat es die zur Ergänzung erforderliche Anzahl aus Mitgliedern der ihm unterstehenden Gerichte zu berufen (§. 53).

Strafgerichtsbarkeit über Verbrechen, Vergehen und Uebertretungen in zweiter Instanz bei den Oberlandesgerichten, und Beschlußfassung derselben.

§. 19.

In dritter Instanz steht die Strafgerichtsbarkeit über Verbrechen, Vergehen und die im §. 9 bezeichneten Uebertretungen dem obersten Gerichtshofe zu. Er faßt seine Beschlüsse über Strafsachen in der Regel in Versammlungen von einem Vorsitzenden, sechs Richtern und einem Protokollführer; wenn es sich aber um die Entscheidung über die Schlußverhandlung hinsichtlich eines der im dritten Absatze des §. 18 bezeichneten Verbrechens handelt, in Versammlungen von einem Vorsitzenden, zehn Richtern und einem Protokollführer.

Strafgerichtsbarkeit über Verbrechen, Vergehen und Uebertretungen in dritter Instanz bei dem obersten Gerichtshofe und Beschlußfassung desselben.

§. 20.

Oznaczenie liczby głosujących.

Przy rozstrzygnieniach w sprawach karnych liczba głosujących nie powinna być ani większą ani mniejszą, jak jest oznaczoną w §§. 17., 18. i 19.

§. 21.

W jakim sposobie należy odbywać narady, głosować i stanowić, uchwały w sądach karnych.

We wszystkich sądach uchwała następuje po uprzedniéj naradzie (dyskusyi) absolutną większością głosów. Członkowie sądu starsi co do rangi w służbie oddają głosy swoje przed młodszymi. Referent jednakże zawsze głos swój oddaje najpierwéj. Prezydujący we wszystkich przypadkach jest mocen oddać swój głos do protokółu. To wszakże tylko wtenczas stać się może, gdy wszyscy inni sędziowie oddali głosy swoje.

Jeżeli między kilku zdaniami, jedno ma za sobą połowę wszystkich głosów, Prezydujący może głosem swoim przechylić głosy ku temu zdaniu.

Jeżeli głosy podzielone są równo między dwa zdania, natenczas Prezydujący obowiązany jest oddać także głos swój. Gdy przystąpi do jednego lub drugiego z tych zdań, natenczas według tego uchwałę powziąć należy.

§. 22.

Jeżeli w razie równości głosów Prezydujący objawi trzecie zdanie, lub jeżeli głosy reszty głosujących podzielone są na więcéj niż dwa różne zdania, tak iż żadne z tych zdań nie ma za sobą absolutnéj większości głosów (t. j. więcéj jak połowę wszystkich głosów), natenczas należy zapytanie powtórzyć. Jeżeli przy powtórném zapytaniu nie okaże się absolutna większość głosów za jedném z tych zdań różnych, natenczas głosy dla obwinionego najwięcéj niekorzystne tak długo doliczać się będą do głosów mniéj niekorzystnych, dopóki się absolutna większość głosów nie okaże.

Jeżeli powstanie różność zdań co do tego, które z dwóch zdań dla obwinionego mniéj jest niekorzystném, wówczas należy głosować nad tém osobno jako nad pytaniem wstępném.

§. 23.

O właściwość sądu, o potrzebie uzupełnienia postępowania, i o inne pytania wstępne zawsze wprzód głosować należy. Jeżeli większość głosów zgodzi się na to, iż pomimo wątpliwości, uczynionéj co do kwestyi wstępnéj, przystąpić należy do rozstrzygnienia głównego, wówczas nawet ci sędziowie, co w mniejszości pozostali, winni są oddać głosy swoje w rzeczy głównéj.

§. 20.

Festsetzung der Zahl der Stimmführer.

Bei Entscheidungen in Strafsachen darf die Zahl der Stimmführer weder größer, noch geringer seyn, als sie in den §§. 17, 18 und 19 festgesetzt ist.

§. 21.

Art der Berathung, Abstimmung und Beschlußfassung bei den Strafgerichten.

Bei allen Gerichten erfolgt die Beschlußfassung nach vorausgegangener Berathung (Diskussion) durch absolute Stimmenmehrheit. Die dem Dienstrange nach älteren Mitglieder des Gerichtes geben ihre Stimmen vor den jüngeren ab. Immer gibt aber der Vortragende (Referent) seine Stimme zuerst ab. Der Vorsitzende ist in allen Fällen berechtiget, seine Stimme zu Protokoll zu geben. Dieß darf aber immer nur nach erfolgter Abstimmung der übrigen Beisitzer geschehen.

Wenn unter mehreren Meinungen eine die Hälfte der sämmtlichen Stimmen für sich hat, so kann der Vorsitzende durch seinen Beitritt für dieselbe den Ausschlag geben.

Sind die Stimmen zwischen zwei Meinungen gleich getheilt, so ist der Vorsitzende verpflichtet, auch seine Stimme abzugeben. Tritt er der einen oder anderen dieser beiden Meinungen bei, so ist hiernach der Beschluß zu fassen.

§. 22.

Aeußert aber der Vorsitzende bei gleichgetheilten Stimmen eine dritte Meinung, oder sind die Stimmen der übrigen Stimmführer in mehr als zwei verschiedene Meinungen getheilt, so daß keine dieser Meinungen die absolute Stimmenmehrheit (d. i. mehr als die Hälfte sämmtlicher Stimmen) für sich hat, so ist die Umfrage zu wiederholen. Ergibt sich auch bei der neuerlichen Umfrage keine absolute Stimmenmehrheit für eine der verschiedenen Meinungen, so werden die dem Beschuldigten nachtheiligsten Stimmen den zunächst minder nachtheiligen so lange zugezählt, bis sich eine absolute Stimmenmehrheit ergibt.

Entsteht darüber eine Verschiedenheit der Ansichten, welche von zwei Meinungen für den Beschuldigten minder nachtheilig sei, so ist darüber als über eine Vorfrage besonders abzustimmen.

§. 23.

Ueber die Zuständigkeit des Gerichtes, über die Nothwendigkeit von Ergänzungen des Verfahrens und andere Vorfragen muß immer zuerst abgestimmt werden. Entscheidet sich die Mehrheit der Stimmen dahin, daß ungeachtet der über die Vorfrage erhobenen Zweifel zur Hauptentscheidung zu schreiten sei, so sind auch die in der Minderheit gebliebenen Richter verpflichtet über die Hauptsache ihre Stimme abzugeben.

§. 24.

W celu ułatwienia w powzięciu uchwały można przy głosowaniu po ukończeniu postępowania śledźczego odłączyć pytanie: „czyli uchwała ma być powziętą względem wstrzymania skargi, odstąpienia od niéj, czyli téż względem wytoczenia zaskarżenia?“ (§. 196.) od tego pytania: „według którego ustępu ustawy zaskarżenie ma być wniesioném (§. 200 lit. *b* i *c*)“; przy naradzie zaś nad przeprowadzoną rozprawą końcową można odłączyć pytanie co do winy od pytania co do wymierzenia kary.

Jeżeli na obwinionym ciąży zarzut kilku popełnionych występków, natenczas należy powziąć osobną uchwałę co do winy względem każdego pojedynczego występku, a następnie uchwałę ogólną co do ukarania wszystkich występków, jakie obwiniony popełnił.

Przy głosowaniu nad ukaraniem wolno jest sędziom, którzy obwinionego uznali za niewinnego, albo oddać głos swój na zasadzie uchwały, powziętéj co do winy, albo wstrzymać się od głosowania. W ostatnim przypadku należy głosy ich tak policzyć, jak gdyby byli przystąpili do najkorzystniejszego z tych zdań, które reszta głosujących dla obwinionego objawiła.

§. 25.

Jak daleko rozciąga się sądownictwo sądów karnych.

Władza sądowa każdego sądu karnego rozciąga się na cały jego okrąg. Dla tego nie będzie w téj mierze wyjątku względem żadnéj osoby znajdującéj się w tym okręgu, wyjąwszy te, które niniejsza ustawa wyraźnie wymienia.

Każdy jest obowiązany, na otrzymane od sądu karnego wezwanie stawić się przed nim, odpowiadać na wszelkie jego zapytania, i słuchać rozkazów jego. Jednakże osoby znajdujące się zewnątrz okręgu sądu śledźczego (§. 10.) w odległości więcéj niż dwóch mil od siedziby jego, wysłuchane być powinny w powszechności przez Sąd powiatowy, w którego okręgu się znajdują (§. 116.).

§. 26.

Korespondencya sądów karnych z innemi władzami.

Sądy karne mają prawo we wszystkich sprawach, należących do ich zakresu, korespondować przez pisma wezwawcze bezpośrednio ze wszystkiemi władzami krajowemi, tak rządowemi, jakotéż gminnemi. Tak samo postępować mają w stosunku do władz zagranicznych, jak dalece osobne w tym względzie przepisy co innego nie wskazują. Wszystkie władze krajowe, tak rządowe, jakotéż gminne, są obowiązane dodawać czynnéj pomocy sądom karnym, i czynić zadosyć ich wezwaniom z jak największym pospiechem, lub donieść im natychmiast o przeszkodach w drodze stojących.

§. 24.

Zur Erleichterung der Beschlußfassung kann bei der Abstimmung über das abgeschlossene Untersuchungsverfahren die Frage: „ob der Beschluß überhaupt auf Einstellung, Ablassung oder Anklage zu fassen sei? (§. 196)“ von der Frage: nach welcher Gesetzstelle die Anklage stattzufinden hätte (§. 200, lit. b) und c)“, bei der Berathung über die gepflogene Schlußverhandlung aber die Frage über die Schuld von der Frage über die Bemessung der Strafe getrennt werden.

Liegen dem Beschuldigten mehrere strafbare Handlungen zur Last, so muß über die Schuld hinsichtlich jeder einzelnen That ein eigener Beschluß, und dann über die Bestrafung für alle strafbaren Handlungen, die dem Beschuldigten zur Last fallen, ein Gesammtbeschluß gefaßt werden.

Bei der Abstimmung über die Strafe steht es den Richtern, welche den Beschuldigten nicht schuldig befunden haben, frei, ob sie auf Grund des über die Schuldfrage gefaßten Beschlusses ihre Stimme über die Strafe abgeben, oder ob sie sich der Abstimmung enthalten wollen. Im letzteren Falle sind ihre Stimmen so zu zählen, als ob sie der für den Beschuldigten günstigsten unter den von den übrigen Stimmführern ausgesprochenen Meinungen beigetreten wären.

§. 25.

Umfang der Gerichtsbarkeit der Strafgerichte.

Die Gerichtsbarkeit eines jeden Strafgerichtes erstreckt sich auf dessen ganzen Bezirk. Es soll also keine Ausnahme einzelner, in dem Umfange desselben befindlicher Personen weiter Statt haben, als in dem gegenwärtigen Gesetze ausdrücklich bestimmt ist.

Jedermann ist schuldig, auf die an ihn ergangene Vorforderung vor dem Strafgerichte zu erscheinen, demselben Rede und Antwort zu geben, und seinen Verfügungen zu gehorchen. Diejenigen Personen jedoch, welche sich außer dem Umkreise des Untersuchungsgerichtes (§. 10) in einer Entfernung von mehr als zwei Meilen von dem Sitze desselben befinden, sind in der Regel durch das Bezirksgericht, in dessen Bezirke sie sich befinden zu vernehmen (§ 116).

§. 26.

Verkehr der Strafgerichte mit anderen Behörden.

Die Strafgerichte sind in Allem, was zu ihrem Verfahren gehört, berechtiget, mit allen inländischen Staats- und Gemeindebehörden unmittelbares Vernehmen durch Ersuchschreiben zu pflegen. Eben dieß gilt im Verhältnisse zu ausländischen Behörden, in soferne darüber nicht durch besondere Vorschriften etwas Abweichendes festgesetzt ist. Alle inländischen Staats- und Gemeindebehörden sind verbunden, den Strafgerichten hilfreiche Hand zu bieten und den an sie gelangten Ersuchen derselben mit möglichster Beschleunigung zu entsprechen, oder den Strafgerichten die entgegenstehenden Hindernisse sogleich anzuzeigen.

§. 27.

Jeżeli sąd karny spostrzeże w wypełnieniu wezwania swego, uczynionego do innéj władzy, niedbalstwo lub zwłokę, wówczas winien o tém podać wiadomość albo władzy bezpośrednio nad nią przełożonéj, albo uczynić o tém relacyę do Sądu krajowego wyższego, do którego okręgu należy, ażeby w właściwéj drodze temu zaradzić. Gdyby sąd karny zaniedbał tego obowiązku, wowczas nie może się wymawiać niedbałością innéj władzy.

§. 28.

Pomoc siły zbrojnéj dla władz sądowych.

Władze sądowe mają prawo zawezwać w razie potrzeby pomocy siły zbrojnéj bezpośrednio, z pominieniem władz innych.

Rozdział trzeci.

O zakresie Prokuratorstwa rządowego i stosunku jego do Sądów w ogólności.

§. 29.

O ustanowieniu Prokuratorstwa rządowego.

Przy każdym Sądzie krajowym i Sądzie obwodowym ustanowionym będzie Prokurator rządowy, a przy każdym Sądzie krajowym wyższym Nadprokurator rządowy z potrzebném personale pomocniczém.

Ilekroć to ostatnie występuje zamiast Prokuratora lub Nadprokuratora rządowego, upoważnioném jest do wszelkich czynności urzędowych, wchodzących w ich zakres.

§. 30.

Czynności Prokuratora rządowego przy Sądzie krajowym, lub obwodowym.

Czynności Prokuratora rządowego podlegają na tém:

a) winien jest o wszelkich zbrodniach i wykroczeniach, które doszły do wiadomości jego, natychmiast zawiadomić sąd śledźczy, i wprowadzić względem nich postępowanie śledźcze;

b) winien na postępowanie śledźcze wywiérać wpływ bliżéj określony w rozdziale siódmym, a w razie zwłoki niebezpiecznéj sam poczynić te kroki, które Prokurator rządowy w podobnych przypadkach, na mocy szczegółowych postanowień niniejszéj ustawy w razie potrzeby przez inne władze, lub organa zarządzić może;

c) po ukończeniu postępowania śledźczego winien względem zbrodni lub wykroczeń czynić w Trybunale odpowiednie wnioski w celu stawienia w stan zaskarżenia, w celu wstrzymania lub odstąpienia od dalszego postępowania:

§. 27.

Bemerkt ein Strafgericht Nachlässigkeit oder Verzögerung in Erfüllung eines von ihm an eine andere Behörde gerichteten Ersuchens, so hat es diesen Umstand entweder zur Kenntniß der zunächst vorgesetzten Behörde der letzteren zu bringen, oder dem Oberlandesgerichte, zu dessen Sprengel es gehört, die Anzeige zu erstatten, damit im geeigneten Wege Abhilfe verschafft werde. Sollte das Strafgericht diese Pflicht außer Acht lassen, so kann ihm die Saumseligkeit einer anderen Behörde zu keiner Entschuldigung dienen.

§. 28.

Beistand der bewaffneten Macht für die Gerichtsbehörden.

Die Gerichtsbehörden sind befugt, erforderlichen Falles die bewaffnete Macht unmittelbar, ohne Dazwischenkunft einer anderen Behörde, zum Beistande aufzufordern.

Drittes Hauptstück.

Von dem Wirkungskreise der Staatsanwaltschaft und ihrem Verhältnisse zu den Gerichten im Allgemeinen.

§. 29.

Bestand der Staatsanwaltschaft.

Bei jedem Landes- und Kreisgerichte hat ein Staatsanwalt, und bei jedem Oberlandesgerichte ein Ober-Staatsanwalt mit dem nöthigen Hilfspersonale zu bestehen.

Das letztere ist, wo es für den Staatsanwalt oder Ober-Staatsanwalt auftritt, zu allen demselben zukommenden Amtshandlungen berechtiget.

§. 30.

Verrichtungen des Staatsanwaltes bei dem Landes- oder Kreisgerichte.

Die Verrichtungen des Staatsanwaltes haben in Folgendem zu bestehen: Er hat

a) von jedem ihm bekannt gewordenen Verbrechen und Vergehen sogleich das Untersuchungsgericht in Kenntniß zu setzen, nnd darüber das Untersuchungs-Verfahren zu veranlassen;

b) auf das Untersuchungs-Verfahren den im siebenten Hauptstücke näher bestimmten Einfluß zu nehmen, und bei Gefahr am Verzuge diejenigen Vorkehrungen selbst einzuleiten, welche der Staatsanwalt in derlei Fällen, vermöge besonderer Bestimmungen dieses Gesetzes, erforderlichen Falles auch durch andere Behörden oder Organe veranlassen kann;

c) nach dem Schlusse des Untersuchungs-Verfahrens über Verbrechen oder Vergehen die geeigneten Anträge wegen Versetzung in den Anklagestand, wegen Einstellung oder wegen Ablassung von dem weiteren Verfahren an den Gerichtshof zu stellen;

d) przy wszystkich rozprawach końcowych słownych co do zbrodni i wykroczeń jest obowiązanym pełnić wszystkie czynności oskarżyciela publicznego w interesie publicznego bezpieczeństwa i ustawy, następnie

e) winien we wszystkich przypadkach, które ustawa przypuszcza, zanieść odwołanie się lub zażalenie do Sądów wyższych przeciw wydanym rozporządzeniom sądowym, które uważa za niezgodne z ustawą, oraz

f) w ogólności w całym ciągu postępowania karnego starać się o wykonanie ustawy i o zapobieżenie wszelkiéj zwłoce.

Prokurator rządowy oprócz tego ma prawo:

g) przeglądać śledztwa przeprowadzone względem przestępstw przez Sądy powiatowe w okręgu Trybunału (§. 417.), i odwoływać się do władzy wyższéj przeciw ich rozstrzygnieniom, równie jak czynić relacyę o têm, co spostrzeże, do władz wyższych (§. 427.). Oprócz tego obowiązanym jest:

h) wykonywać wspólny dozór nad zakładami karnemi, należący do Ministerstwa Sprawiedliwości, w imieniu tegoż i stosownie do jego rozkazów;

i) sporządzać wykazy statystyczne i relacye peryodyczne o toku sprawiedliwości karnéj, i stanie zakładów karnych, tudzież przekładać takowe Nadprokuratorowi rządowemu, nakoniec

k) wykonywać winien kierunek i dozór w drodze dyscyplinarnéj nad przydzielonêm sobie personale pomocniczêm, stosownie do szczegółowych w téj mierze przepisów.

§. 31.

Podporządkowanie Prokuratorstwa rządowego wprost pod Ministerstwo Sprawiedliwości.

Prokuratorowie rządowi podlégają i są odpowiedzialnymi Nadprokuratorowi, ten zaś Ministrowi Sprawiedliwości.

§. 32.

Czynność Nadprokuratora rządowego przy Sądzie krajowym wyższym.

Nadprokurator rządowy ma następujące upoważnienia:

a) wykonywanie dozoru i kierunku naczelnego nad wszystkiemi Prokuratorstwami rządowemi, znajdującemi się w okręgu Sądu krajowego wyższego, na mocy tego ma prawo we wszystkich w §. 30. wyszczególnionych czynnościach udzielać im polecenia, zamiast nich brać udział w rozprawach karnych, lub w innych, do Prokuratora należących czynnościach, lub z ważnych przyczyn delegować do pojedynczych czynności innego urzędnika Prokuratorstwa okręgu swego w miejsce tego, który do nich jest powołanym;

d) bei allen mündlichen Schlußverhandlungen über Verbrechen und Vergehen liegen ihm die Verrichtungen des öffentlichen Anklägers im Interesse der öffentlichen Sicherheit und des Gesetzes ob; — ferner hat er

e) in den nach dem Gesetze zuläßigen Fällen wider die ergangenen gerichtlichen Entscheidungen, welche er dem Gesetze nicht gemäß findet, die Berufung oder Beschwerde an die höheren Gerichtsbehörden zu ergreifen, und

f) überhaupt im ganzen Laufe des Strafverfahrens für die Handhabung des Gesetzes und die Hintanhaltung jeder Verzögerung Sorge zu tragen.

Der Staatsanwalt hat ferner

g) das Befugniß, von den Untersuchungen wegen Uebertretungen, welche bei den im Sprengel des Gerichtshofes gelegenen Bezirksgerichten zu führen sind, Einsicht zu nehmen (§. 417), und gegen die Erkenntnisse derselben die Berufung zu ergreifen, sowie überhaupt seine Wahrnehmungen darüber zur Kenntniß der höheren Behörden zu bringen (§. 427). — Er ist überdieß verpflichtet,

h) die dem Justizministerium zukommende Mit-Aufsicht über die Straf-Anstalten in dessen Namen und nach dessen Weisungen auszuüben;

i) die statistischen Ausweise und periodischen Berichte über den Gang der Strafrechtspflege und den Zustand der Straf-Anstalten zu verfassen, und dieselben an den Ober-Staatsanwalt abzugeben; endlich steht ihm

k) die Leitung und Disziplinar-Aufsicht über das ihm zugewiesene Hilfspersonale nach den dafür bestehenden besonderen Vorschriften zu.

§. 31.

Unterordnung der Staatsanwaltschaft unmittelbar unter das Justizministerium.

Die Staatsanwälte sind dem Ober-Staatsanwalte, und dieser dem Justizminister untergeordnet und verantwortlich.

§. 32.

Wirksamkeit des Ober-Staatsanwaltes bei dem Oberlandesgerichte.

Dem Ober-Staatsanwalte kommen folgende Befugnisse zu:

a) die Aufsicht und Oberleitung über alle im Sprengel des Oberlandesgerichtes befindlichen Staatsanwaltschaften, wornach er denselben in Beziehung auf alle im §. 30 aufgezählten Verrichtungen Weisungen ertheilen, sich an ihrer Stelle an den strafgerichtlichen Verhandlungen oder anderen dem Staatsanwalte obliegenden Verrichtungen selbst betheiligen, oder aus wichtigen Gründen zu einzelnen Akten einen anderen, als den dazu berufenen staatsanwaltschaftlichen Beamten seines Sprengels abordnen kann;

b) władzę dyscyplinarną nad wszystkimi urzędnikami i sługami Prokuratorstwa okręgu swego, w granicach przepisów, szczegółowo w téj mierze obowiązujących;

c) może wglądać we wszelkie akta, przychodzące do Sądu krajowego wyższego w sprawach karnych, i może być obecnym przy naradach nad niemi, w tym sądzie się odbywającemi, lecz nie przy głosowaniu; również może

d) w przypadkach wyraźnie w ustawie przewidzianych czynić wnioski swoje (§§. 46., 49., 308., 330., 430.); nakoniec winien jest

e) z przedłożonych mu według przepisu lit. *i)* §. 30go wykazów statystycznych Prokuratorstw ułożyć główny przegląd sądownictwa karnego, i stanu zakładów karnych, w całym obrębie Sądu wyższego się znajdujących, i takowe wraz z potrzebnemi peryodycznemi relacyami przesłać Ministrowi Sprawiedliwości.

§. 33.

Korespondencya Prokuratorstwa z innemi władzami, i pomoc siły zbrojnéj.

Przepisy objęte w §§. 26., 27. i 28. obowiązują także i Prokuratorstwa.

§. 34.

Sądy i Prokuratorstwa są niezawisłemi jedne od drugich.

§. 35.

Sądy obowiązane są we wszystkich przypadkach, w których ustawa wyraźnie to nakazuje, przed powzięciem uchwały wysłuchać wniosków Prokuratora.

Z wyjątkiem narady nad rozprawą końcową (§. 256.) Prokurator może w piérwszéj instancyi być obecnym przy naradzie i głosowaniu Sądu, jednakże nie ma głosu stanowczego.

§. 36.

Wnioski Prokuratora nie wiążą żadną miarą ani sędziego śledźczego, ani Sądów wyrokujących, wyjąwszy tam, gdzie ustawa wyraźnie to przepisuje.

b) die Disziplinargewalt über alle staatsanwaltschaftliche Beamten und Diener seines Sprengels innerhalb der hierfür insbesondere bestehenden Vorschriften;

c) er kann von allen in Strafsachen bei dem Oberlandesgerichte einlangenden Akten Einsicht nehmen, und bei den hierüber bei dem letzteren stattfindenden Verhandlungen, nicht aber bei der Abstimmung anwesend seyn; so wie hierbei

d) in den im Gesetze ausdrücklich vorgesehenen Fällen auch Anträge stellen (§§. 46, 49, 308, 330, 430); endlich hat er

e) aus den ihm nach Vorschrift der lit. i) des §. 30 vorgelegten statistischen Ausweisen der Staatsanwaltschaften die Gesammt-Uebersicht über die Strafrechtspflege und den Zustand der Straf-Anstalten in dem ganzen Obergerichtssprengel zu verfassen, und dieselbe sowohl, als die erforderlichen periodischen Berichte an den Justizminister einzusenden.

§. 33.

Verkehr der Staatsanwaltschaften mit anderen Behörden und Beistand der bewaffneten Macht.

Die in den §§. 26, 27 und 28 enthaltenen Vorschriften gelten auch für die Staatsanwaltschaften.

§. 34.

Die Gerichte und die Staatsanwaltschaften sind von einander unabhängig.

§. 35.

Die Gerichte haben in allen Fällen, wo dieß von dem Gesetze insbesondere vorgeschrieben ist, vor ihrer Beschlußfassung die Staatsanwaltschaft mit ihren Anträgen zu vernehmen.

Mit Ausnahme der Berathung über die Schlußverhandlung (§. 256) steht dem Vertreter der Staatsanwaltschaft frei, in der ersten Instanz auch bei der Berathschlagung und Abstimmung des Gerichtes, jedoch nicht mit entscheidender Stimme, gegenwärtig zu seyn.

§. 36.

Die Anträge der Staatsanwaltschaft sind, in soferne es das Gesetz nicht in einzelnen Fällen insbesondere vorschreibt, für den Untersuchungsrichter und für die erkennenden Gerichte in keiner Weise bindend.

Rozdział czwarty.

O skarżycielu prywatnym.

§. 37.

Prawa skarżyciela prywatnego.

W razie wykroczeń, które z mocy ustawy tylko na żądanie strony interesowanéj dochodzonemi być mogą na drodze karnéj, strona winna wprzód udać się do Prokuratora rządowego, od którego zdania zawisło, czyli on sam na żądanie strony interesowanéj domagać się ma wprowadzenia postępowania w drodze karnéj lub nie. W piérwszym przypadku może skarżyciel prywatny w porozumieniu z Prokuratorem rządowym, w drugim przypadku zaś może albo sam, albo przez pełnomocnika wprowadzić sprawę do postępowania karnego.

Jeżeli Prokurator w ciągu postępowania na drodze karnéj odmówi swego spółdzialania, wówczas skarżyciel prywatny sam je daléj prowadzić może.

Oprócz praw, które mu w szczegółowych ustępach osobno ustawa przyznaje, skarżyciel prywatny jest także upoważniony, w ciągu postępowania na drodze śledztwa wskazywać sądowi wszelkie środki, mogące jego skargę poprzéć, może także żądać pozwolenia przeglądania aktów śledztwa, a zaś przy rozprawie końcowéj może używać wszelkich praw do uzasadnienia swéj skargi, które zresztą służą Prokuratorowi.

Rozdział piąty.

O właściwości sądów karnych.

§. 38.

Sądownictwo według miejsca popełnionego uczynku.

Postępowanie na drodze śledztwa należy w powszechności co do zbrodni i wykroczeń, względem wszystkich osób, które w nich miały udział, do tego sądu śledczego, a słowna rozprawa końcowa i wyrokowanie w skutku onéjże do tego Trybunału, w którego okręgu występek popełnionym został.

§. 39.

Sądownictwo na zbrodnie i wykroczenia popełnione na granicy lub w okręgach różnych sądów.

Jeżeli zbrodnia lub wykroczenie popełnioném zostało przez jednę lub więcéj osób na granicy kilku okręgów sądowych, wywód istoty czynu należy do tego sądu śledczego, który najpiérwéj do tego znajduje sposobność. Wywód istoty czynu takich zbrodni i wykroczeń, które popełnionemi zostały w kilku okręgach sądowych, każdy sąd śledczy o tyle uskutecznić winien, o ile to w jego okręgu stać się może.

Viertes Hauptstück.

Von dem Privat-Ankläger.

§. 37.

Bei Vergehen, welche nach dem Gesetze nur auf Verlangen eines Betheiligten strafgerichtlich verfolgt werden können, hat sich dieser vorläufig an den Staatsanwalt zu wenden, dessen Ermessen es überlassen ist, ob er selbst dem Verlangen des Betheiligten gemäß auf die Einleitung des Strafverfahrens antragen wolle oder nicht. Im ersten Falle steht dem Privat-Ankläger frei,, im Einverständnisse mit dem Staatsanwalte; — im zweiten Falle aber für sich allein, oder durch einen Bevollmächtigten das Strafverfahren anhängig zu machen.

Befugnisse des Privat-Anklägers.

Steht der Staatsanwalt im Laufe des Strafverfahrens von seiner Mitwirkung ab, so kann der Privat-Ankläger dasselbe allein fortführen.

Demselben steht außer den ihm vom Gesetze an einzelnen Stellen insbesondere zugestandenen Rechten, auch das Befugniß zu, während des Untersuchungsverfahrens dem Gerichte alle Mittel an die Hand zu geben, welche seine Anklage unterstützen können, und die Einsicht der Untersuchungsakten zu begehren, bei der Schlußverhandlung aber zur Begründung seiner Anklage alle sonst dem Staatsanwalte zukommenden Rechte geltend zu machen.

Fünftes Hauptstück.

Von der Zuständigkeit der Strafgerichte.

§. 38.

In der Regel steht das Untersuchungs-Verfahren über Verbrechen und Vergehen hinsichtlich aller Personen, die daran Theil genommen haben, demjenigen Untersuchungsgerichte, und die mündliche Schlußverhandlung und Entscheidung darüber demjenigen Gerichtshofe zu, in dessen Sprengel die strafbare Handlung begangen wurde.

Gerichtsstand des Ortes der begangenen That.

§. 39.

Ist ein Verbrechen oder Vergehen von einer oder von mehreren Personen an der Grenze mehrerer Gerichtsbezirke begangen worden, so ist der Thatbestand von demjenigen Untersuchungsgerichte zu erheben, welches sich zuerst dazu in der Lage befindet. Die Thatbestands-Erhebung rücksichtlich derjenigen Verbrechen und Vergehen, die in mehreren Gerichtsbezirken begangen worden sind, ist von jedem Untersuchungsgerichte insoweit vorzunehmen, als es in seinem Bezirke geschehen kann.

Gerichtsstand über die an der Grenze, oder in den Bezirken verschiedener Gerichte begangenen Verbrechen und Vergehen.

Do dalszego postępowania w obudwóch przypadkach powołanym jest ten sąd, który wyprzedził sąd inny, bądź że przeciw obwinionemu wydał wezwanie stawienia się, lub rozkaz dostawienia lub aresztowania go, albo list gończy, bądź że nakazał za nim pogoń sądową.

§. 40.

Sądownictwo w razie zbiegających się kilku występków.

Sąd karny, przed którym wytoczoném już jest postępowanie o zbrodnie lub wykroczenie przeciw obwinionemu, winien rozciągnąć sądownictwo swoje także na wszelkie inne przez tego samego obwinionego popełnione zbrodnie, wykroczenia i przestępstwa należące do postępowania na drogę sądową, chociażby te występki popełnione były albo w innych okręgach sądowych, albo dopiéro w ciągu śledztwa, wytoczonego z powodu piérwszych.

§. 41.

Sądownictwo gdy kilka zbrodni lub wykroczeń będzie popełnionych w różnych okręgach sądowych.

Jeżeli kto w kilku okręgach sądowych popełnił więcéj zbrodni, lub więcéj wykroczeń, albo popełnił zbrodnie i wykroczenia, wówczas między więcéj sądami powołanemi do postępowania karnego w takich przypadkach, ten sąd jest wyłącznie właściwym względem wszystkich przez obwinionego popełnionych zbrodni i wykroczeń, który uprzedził sąd drugi (§. 39.). Temu sądowi powinny téż inne sądy karne odstąpić te śledztwa, które przeciw obwinionemu z powodu zbrodni, wykroczeń lub przestępstw, późniéj u nich wyprowadzone zostały.

§. 42.

Sądownictwo w tym przypadku, gdy zbrodnie wymienione w §. 10.lit. a) zbiegują się z innemi występkami.

Jeżeli zaś kto jest obwinionym o zbrodnie wymienioną w §. 10. lit. *a)*, a oprócz tego jeszcze o inne występki podlegające postępowaniu sądów karnych, wówczas sąd krajowy, powołany w powyższym paragrafie do postępowania względem rzeczonych zbrodni, prowadzić winien tak śledztwo, jakoteż czynności urzędowe w §. 15. wymienione, rozprawę końcową i wydać rozstrzygnienie onéjże, także co do wszystkich innych występków, o które obwiniony jest posądzonym.

§. 43.

Sądownictwo według miejsca, gdzie obwiniony schwytanym został.

Jeżeli doniesienia przeciw obwinionemu o zbrodnie lub wykroczenie uczynioném jest temu sądowi karnemu, w którego okręgu obwiniony został schwytanym, natenczas ten sąd winien wyprowadzić postępowanie, jeżeli go nie uprzedził w tém sąd tego okręgu, w którym występek popełnionym został (§§. 38. i 41.), albo jeżeli Prokurator rządowy jednego lub drugiego okręgu, albo jeżeli sam obwiniony, lub w przypadku, gdy ich jest więcéj, jeżeli nawet jeden tylko z nich nie żąda, ażeby sprawę temuż sądowi odstąpić.

Zu dem weiteren Verfahren ist in beiden Fällen dasjenige Gericht berufen, welches dem andern dadurch zuvorgekommen ist, daß es zuerst gegen einen Beschuldigten eine Vorladung, einen Vorführungs-, Verhafts-Befehl oder Steckbrief erlassen, oder die gerichtliche Nacheile angeordnet hat.

§. 40.

Gerichtsstand bei zusammentreffenden strafbaren Handlungen.

Das Strafgericht, bei welchem bereits ein Verfahren wegen eines Verbrechens oder Vergehens gegen einen Beschuldigten anhängig ist, hat seine Gerichtsbarkeit auch auf alle anderen von demselben Beschuldigten begangenen Verbrechen, Vergehen und dem gerichtlichen Verfahren zugewiesenen Uebertretungen auszudehnen, wenn auch diese strafbaren Handlungen in anderen Gerichtssprengeln, oder erst während der Untersuchung über die ersteren begangen worden sind.

§. 41.

Gerichtsstand, wenn mehrere Verbrechen oder Vergehen in verschiedenen Gerichtssprengeln begangen wurden.

Hat Jemand in verschiedenen Gerichtssprengeln entweder mehrere Verbrechen, oder mehrere Vergehen, oder Verbrechen und Vergehen begangen, so ist unter den verschiedenen, zum Strafverfahren in diesen Fällen berufenen Gerichten, rücksichtlich aller von dem Beschuldigten begangenen Verbrechen und Vergehen dasjenige als ausschließlich zuständig anzusehen, welches den anderen zuvorgekommen ist (§. 39). An dieses Gericht sind daher auch die etwa bei anderen Strafgerichten später wider den Beschuldigten wegen Verbrechen, Vergehen oder Uebertretungen anhängig gewordenen Untersuchungen zur Fortsetzung abzutreten.

§. 42.

Gerichtsstand bei dem Zusammentreffen eines der in dem §. 10, lit. a genannten Verbrechen mit anderen strafbaren Handlungen.

Ist aber Jemand eines der in dem §. 10, lit. a) genannten Verbrechen, und nebstbei noch anderer dem Verfahren der Strafgerichte unterliegender strafbarer Handlungen beschuldiget, so stehen dem nach eben diesem Paragraphe zum Verfahren über die genannten Verbrechen berufenen Landesgerichte sowohl das Untersuchungs-Verfahren, als auch die im §. 15 bezeichneten Amtshandlungen, die Schlußverhandlung und das Erkenntniß darüber auch rücksichtlich aller anderen dem Beschuldigten zur Last fallenden strafbaren Handlungen zu.

§. 43.

Gerichtsstand des Ortes der Ergreifung des Beschuldigten.

Wenn die Anzeige gegen den Beschuldigten wegen eines Verbrechens oder Vergehens bei demjenigen Strafgerichte geschieht, in dessen Sprengel der Beschuldigte betreten worden ist; so hat dieses Gericht zu verfahren, wenn nicht das Gericht des Sprengels der begangenen That bereits zuvorgekommen ist (§§. 38 und 41), oder wenn nicht der Staatsanwalt des einen oder anderen Sprengels, oder der Beschuldigte selbst, oder in dem Falle, wenn deren Mehrere sind, auch nur Einer derselben verlangt, daß die Sache dahin abgegeben werde.

§. 44.

Sądownictwo względem zbrodni i wykroczeń popełnionych za granicą.

Jeżeli za granicą popełnioną została zbrodnia lub wykroczenie, które na mocy przepisów ustawy karnéj w kraju karanemi być mogą, wówczas właściwym jest do postępowania na drodze karnéj ten sąd krajowy, w którego okręgu obwiniony ma zamieszkanie swoje lub gdzie przebywa. Jeżeli w kraju nie ma ani zamieszkania, ani pobytu, natenczas właściwym jest ten sąd, w którego okręgu schwytanym został.

§. 45.

Jeżeli zaś obwiniony o zbrodnię lub wykroczenie dopiéro dostawionym zostanie z zagranicy, wówczas ten sąd karny krajowy jest właściwym, który zażądał przystawienia jego. Jeżeli zaś sąd zagraniczny sam uczyni przedstawienie względem wydania obwinionego, wówczas należy do przyjęcia onegoż zyskać pozwolenie Sądu krajowego wyższego, który oraz oznaczy, do którego sądu karnego krajowego sądownictwo w takim przypadku należéć ma.

§. 46.

Jeżeli Państwo zagraniczne zażąda wydania cudzoziemca, przebywającego w Cesarstwie Austryackiém z powodu zbrodni popełnionéj zagranicą, a nie podlegającéj przepisowi §. 38. ustawy karnéj, lub jeżeli wydanie onegoż należy ofiarować Państwu zagranicznemu na mocy przepisów ustawy, wówczas znosić się w téj mierze winien z władzą zagraniczną ten sąd krajowy lub obwodowy, w którego okręgu obwiniony zamieszkuje lub przebywa, lub w którego okręgu schwytanym zostanie. W skutku żądania wyniesionego o wydanie, lub w skutku rozpisanych listów gończych, lub rozkazów przyaresztowania lub innych nakazów, wydanych przez sądy karne celem schwytania obwinionego cudzoziemca, należy wprawdzie przeciw ucieczce jego poczynić potrzebne kroki; co do jego wydania zaś wtenczas tylko po wysłuchaniu Prokuratora uczynić przedstawienie do Sądu krajowego wyższego, jeżeli władza zagraniczna natychmiast lub w stosownym przeciągu czasu przedstawi takie dowody lub prawne poszlaki, względem których cudzoziemiec tutaj wysłuchany natychmiast wykazać sie nie może. Sąd krajowy wyższy obowiązanym jest uchwałę swoję powziętą po wysłuchaniu Nadprokuratora rządowego, w każdym przypadku przełożyć uprzednio Ministerstwu Sprawiedliwości do potwierdzenia.

§. 47.

O właściwości sądownictwa względem osób podlegających władzy wojskowéj.

Postępowanie na drodze karnéj przeciw osobom, które na mocy szczególowych przepisów podlegają w sprawach karnych sądownictwu wojskowemu, należéć będzie także i na przyszłość do sądów wojskowych. Wywód istoty czynu względem takich występków, które na mocy powszechnych ustaw kar-

§. 44.

Ist ein Verbrechen oder Vergehen im Auslande begangen worden, dessen Bestrafung nach den Vorschriften des Strafgesetzes im Inlande stattfinden kann, so ist jenes inländische Gericht zuständig, in dessen Sprengel der Beschuldigte seinen Wohnsitz oder Aufenthaltsort hat. Wenn er weder Wohnsitz, noch Aufenthaltsort im Inlande hat, so ist dasjenige Gericht zuständig, in dessen Bezirke er ergriffen wird.

Gerichtsstand hinsichtlich der im Auslande begangenen Verbrechen und Vergehen.

§. 45.

Wird aber der eines Verbrechens oder Vergehens Beschuldigte erst aus dem Auslande eingeliefert, so ist dasjenige inländische Strafgericht zuständig, welches die Einlieferung veranlaßt hat. — Wird hingegen die Einlieferung desselben vom Auslande selbst angeboten, so ist zur Annahme derselben die Genehmigung des Oberlandesgerichtes einzuholen, welches zugleich zu bestimmen hat, welchem inländischen Strafgerichte in diesem Falle die Gerichtsbarkeit zukommen soll.

§. 46.

Wenn die Auslieferung eines Fremden, welcher sich im Kaiserthume Oesterreich aufhält, wegen eines im Auslande begangenen Verbrechens, das nicht unter die Vorschrift des §. 38 des Strafgesetzes fällt, von einem auswärtigen Staate verlangt wird, oder nach Vorschrift des Gesetzes einem auswärtigen Staate anzubieten ist, so steht die Verhandlung mit der fremden Behörde dem Landes- oder Kreisgerichte zu, in dessen Bezirke der Beschuldigte seinen Wohnsitz oder Aufenthaltsort hat, oder in dessen Bezirke er ergriffen wird. Auf das Verlangen der Auslieferung oder über erlassene Steckbriefe, Verhafts- oder andere strafgerichtliche Verfolgungsbefehle, ist zwar gegen die Entweichung des fremden Beschuldigten die nöthige Vorkehrung zu treffen, auf seine Auslieferung aber, nach Vernehmung des Staatsanwaltes, bei dem Oberlandesgerichte nur dann anzutragen, wenn von der auswärtigen Behörde sogleich oder in einem angemessenen Zeitraume solche Beweise oder rechtliche Verdachtsgründe beigebracht werden, worüber sich der hier vernommene Fremde nicht auf der Stelle auszuweisen vermag. Das Oberlandesgericht hat seinen, nach Anhörung des Ober-Staatsanwaltes zu fassenden, Beschluß jederzeit vorläufig dem Justizministerium zur Genehmigung vorzulegen.

§. 47.

Das Strafverfahren gegen Personen, die nach besonderen Vorschriften in Straffällen der Militärgerichtsbarkeit unterstehen, bleibt auch fernerhin den Militärgerichten vorbehalten. Die Erhebung des Thatbestandes rücksichtlich solcher strafbaren Handlungen, welche nach den allgemeinen Strafgesetzen zu behandeln sind, steht jedoch den Militär-

Zuständigkeit des Strafverfahrens hinsichtlich der unter der Militärgerichtsbarkeit stehenden Personen.

nych ocenione być mają, należy jednakże wtenczas tylko do sądów wojskowych, gdy obwiniony widocznie ulega sądownictwu wojskowemu. Jeżeli zaś ta okoliczność wyjdzie na jaw dopiéro w ciągu śledztwa wyprowadzonego przez sąd karny cywilny, wówczas postępowanie należy przerwać i oddać sądowi wojskowemu.

§. 48.

Wyjątek co do Posłów zagranicznych i ich należących.

Posłowie zagraniczni, ich familie i właściwe personale poselskie nie ulegają sądownictwu sądów krajowych. Również domownicy i słudzy obcych Panujących lub Posłów, którzy są oraz poddanymi obcego Panującego, lub tego Państwa, do którego Poseł należy, nie należą pod sądownictwo sądów austryackich. Gdyby więc z takiemi osobami miała być przeprowadzoną jaka czynność urzędowa z powodu zbrodni lub wykroczenia, w takim przypadku należy wprawdzie poczynić kroki przeciw ucieczce obwinionego, lecz natychmiast także uczynić o tém relacyę do sądu najwyższego Marszałkowskiego.

§. 49.

Prawo delegacyi Sądów krajowych wyższych i najwyższego Trybunału sądowego.

Sądy krajowe wyższe mają prawo, ze względu na bezpieczeństwo publiczne, na stronność sądu, równie jak dla ułatwienia lub przyspieszenia postępowania, dla uniknienia kosztów niepotrzebnych, dla braku dostatecznych więzień, lub dla innych ważnych powodów, po wysłuchaniu Nadprokuratora rządowego, lub na jego przedstawienie, odebrać postępowanie sądowo-karne sądowi karnemu, i oddać takowe innemu sądowi tego samego rodzaju w swoim okręgu. Przeciw takim uchwałom może obwiniony, równie jak Nadprokurator rządowy, wynieść zażalenie do najwyższego Trybunału sądowego w ciągu dni trzech od ich ogłoszenia. Z takich samych powodów może także najwyższy Trybunał sądowy, nakazać, ażeby postępowanie na drodze karnéj przeniesione zostało z obrębu jednego Sądu krajowego wyższego do drugiego.

W przypadkach §fu 10. lit. *a)* delegacyę zarządzić może tylko najwyższy Trybunał sądowy.

§. 50.

Przestrzeganie granic sądownictwa i rozstrzyganie sporów w tym przedmiocie.

Wszelki sąd winien z urzędu przestrzegać granic sądownictwa swego. Jeżeli uważa, iż w pewnym przypadku nie jest właściwym, wówczas winien sprawę do wprowadzenia lub dalszego prowadzenia postępowania karnego oddać do władzy, którą uważa za właściwą.

Jeżeli z powodu postępowania śledczego spiera się o właściwość kilka sądów śledczych, leżących w okręgu tego samego Trybunału pierwszéj instancyi, wówczas rozstrzyga ten spór tenże sąd po wysłuchaniu Prokuratora rządowego. Jeżeli zaś sądy śledcze między sobą się spierające należą do różnych

gerichten nur dann zu, wenn der Beschuldigte offenbar der Militärgerichtsbarkeit untersteht. Ergibt sich dieß erst im Laufe einer von dem Zivil-Strafgerichte vorgenommenen Untersuchung, so ist die Verhandlung von demselben abzubrechen und dem Militärgerichte zu übergeben.

§. 48.

Exemzion der auswärtigen Gesandten und ihrer Angehörigen.

Die auswärtigen Gesandten, deren Familien und das eigentliche Gesandtschaftspersonale derselben, stehen nicht unter der Gerichtsbarkeit der inländischen Gerichte. Auch die Haus- und Dienstleute fremder Souveräne oder Gesandten, welche zugleich Unterthanen des fremden Souveräns, oder des Staates sind, welchem der Gesandte angehört, unterstehen den österreichischen Gerichten nicht. Hätte daher mit solchen Personen eine Amtshandlung wegen Verbrechens oder Vergehens einzutreten, so ist sich zwar nach Umständen der Person des Beschuldigten zu versichern, jedoch sogleich die Anzeige davon an das Obersthofmarschallamt zu machen.

§. 49.

Delegazionsbefugniß der Oberlandesgerichte und des obersten Gerichtshofes.

Die Oberlandesgerichte sind befugt, aus Rücksichten der öffentlichen Sicherheit, der Befangenheit des Gerichtsstandes, so wie auch zur Erleichterung oder Beschleunigung des Verfahrens, zur Vermeidung unnöthiger Kosten, wegen Mangels hinreichender Gefängnisse, oder aus anderen wichtigen Gründen, nach Anhörung des Ober-Staatsanwaltes, oder auf dessen Antrag, eine Strafverhandlung dem zuständigen Gerichte abzunehmen, und einem anderen Gerichte derselben Art in ihrem Sprengel zuzuweisen. Gegen solche Beschlüsse steht dem Beschuldigten sowohl, als auch dem Ober-Staatsanwalte das Recht zu, binnen drei Tagen von der Eröffnung derselben die Beschwerdeführung an den obersten Gerichtshof zu ergreifen. Aus eben diesen Gründen kann auch der oberste Gerichtshof die Uebertragung einer Strafverhandlung aus einem Oberlandesgerichts-Sprengel in einen andern verfügen. In den Fällen des §. 10. lit. a) kann eine Delegazion nur von dem obersten Gerichtshofe verfügt werden.

§. 50.

Einhaltung der Grenzen der Gerichtszuständigkeit und Entscheidung von Streitigkeiten über dieselbe.

Jedes Gericht hat die Grenze seiner Gerichtsbarkeit von Amtswegen zu beobachten. Hält es sich in einer ihm vorkommenden Strafsache nicht für zuständig, so hat es dieselbe zur Einleitung oder Fortsetzung des Strafverfahrens an die von ihm für kompetent erkannte Behörde zu leiten.

Ist die Gerichtszuständigkeit wegen eines Untersuchungsverfahrens zwischen mehreren Untersuchungsgerichten streitig, welche in dem Sprengel des nämlichen Gerichtshofes liegen, so entscheidet darüber der letztere nach Anhörung des Staatsanwaltes. Gehören aber die streitenden Untersuchungsgerichte unter verschiedene Gerichtshöfe, und

Trybunałów, te zaś między sobą zgodzić się nie mogą, lub jeżeli powstanie spór między kilku Trybunałami pierwszéj instancyi, nateneczas rozstrzyga spór Sąd krajowy wyższy, jeżeli sądy spierające się z sobą podlegają temu samemu Sądowi krajowemu wyższemu.

Jeżeli zaś sądy spierające się z sobą podlegają każdy innemu Sądowi krajowemu wyższemu, a te ostatnie nie mogą się zgodzić o przedmiot w sporze będący, lub jeżeli spór powstanie między Sądami krajowemi wyższemi, natenczas rozstrzyga najwyższy Trybunał sądowy.

Dopóki spór o właściwość między sądami niższemi rozstrzygniętym nie będzie, każdy z nich winien w swoim okręgu uskuteczniać czynności potrzebne do wyprowadzenia śledztwa i wywodu istoty czynu, a w szczególności poczynić wszystkie kroki śledztwa, których zwlekanie byłoby niebezpieczném.

§. 51.

Jak dalece ważnemi są czynności urzędowe w postępowaniu śledźczém, jeżeli były uskutecznionemi przez sąd niewłaściwy.

Czynności urzędowe na drodze śledźczéj, uskutecznione przez sąd niewłaściwy, jeszcze nie są nieważnemi dla tego powodu, lecz sąd właściwy winien z nich korzystać. Również winien jest ten sąd w razie potrzeby nakazać uzupełnić, sprostować lub powtórzyć czynności urzędowe.

Rozdział szósty.

O wyłączeniu i uchyleniu osób sądowych i Prokuratorów rządowych.

§. 52.

Wyłączenie sędziów i protokolantów.

Każdy sędzia i protokolant wyłączonym jest od uskuteczniania czynności sądowych na drodze postępowania karnego, jeżeli on sam jest poszkodowanym przez czyn ulegający karze, lub jeżeli osoba obwiniona lub poszkodowana połączona jest z nim związkiem małżeńskim, lub jeżeli obwiniony poszkodowany, Prokurator rządowy, skarżyciel prywatny lub obrońca pokrewniony lub spowinowacony jest z nim w linii wstępnéj lub zstępnéj, jeżeli jest jego bratem stryjecznym lub ciotecznym, lub siostrą stryjeczną lub cioteczną, albo jeszcze bliżéj z nim jest pokrewnionym, albo w takim samym stopniu z nim jest spowinowatym, lub jeżeli między nimi zachodzi stosunek rodziców lub dzieci przysposobionych, albo wychowawców lub wychowańców, opiekuna i pupila, lub nakoniec wierzyciela i dłużnika.

§. 53.

Wyłączonym jest jako sędzia lub protokolant we wszystkich instancyach, który

können sich die letzteren nicht einigen; — oder entsteht zwischen mehreren Gerichtshöfen erster Instanz selbst ein Streit, so entscheidet, wenn die streitenden Gerichte unter demselben Oberlandesgerichte stehen, das Oberlandesgericht.

Unterstehen aber die streitenden Gerichte verschiedenen Oberlandesgerichten, und können sich auch diese letzteren über den Gegenstand des Streites nicht einigen; oder ensteht zwischen den Oberlandesgerichten selbst ein Streit, so entscheidet der oberste Gerichtshof.

Bis zur Entscheidung eines Streites über die Zuständigkeit zwischen unteren Gerichten hat jedes derselben die zur Einleitung der Untersuchung und Herstellung des Thatbestandes in seinem Bezirke nöthigen Handlungen, und insbesondere alle jene Untersuchungsschritte vorzunehmen, bei welchen Gefahr am Verzunge haftet.

§. 51.

In wie ferne die von einem unzuständigen Gerichte vorgenommenen Amtshandlungen des Untersuchungs-Verfahrens giltig sind.

Amtshandlungen des Untersuchungs-Verfahrens, welche von einem unzuständigen Gerichte vorgenommmen wurden, sind deßhalb allein noch nicht ungiltig, sondern von dem zuständigen Gerichte zu benützen. Doch hat dieses erforderlichen Falles die Ergänzung, Berichtigung oder Wiederholung dieser Amtshandlungen einzuleiten.

Sechstes Hauptstück.

Von der Ausschließung und Ablehnung von Gerichtspersonen und Staats-Anwälten.

§. 52.

Ausschließung der Richter und Protokollführer.

Jeder Richter und Protokollführer ist von der Vornahme gerichtlicher Handlungen im Strafverfahren ausgeschlossen, wenn er selbst der durch die strafbare That Beschädigte ist, oder wenn die beschuldigte, oder die beschädigte Person mit ihm durch das Band der Ehe verbunden ist; oder wenn der Beschuldigte, der Beschädigte, der Staatsanwalt, der Privat-Ankläger oder der Vertheidiger mit ihm in auf- oder absteigender Linie verwandt oder verschwägert, sein Geschwisterkind, oder noch näher mit ihm verwandt, oder in gleichem Grade verschwägert ist, oder zu ihm in dem Verhältnisse von Wahl- oder Pflege-Eltern oder -Kindern, eines Vormundes oder Mündels, oder endlich eines Gläubigers oder Schuldners steht.

§. 53.

Ausgeschlossen als Richter oder Protokollführer in allen Instanzen ist ferner derjenige, welcher:

a) zewnątrz czynności swoich urzędowych był świadkiem występku w mowie będącego, lub jako świadek albo biegły w téj sprawie był słuchanym;

b) w téj saméj sprawie miał udział jako obrońca lub Prokurator rządowy.

Od udziału przy rozstrzygnieniu rozprawy końcowéj wyłączonym jest, który w téj saméj sprawie był czynnym jako sędzia śledczy.

Członkowie sądów wyższych instancyj wyłączeni są w szczególności:

1. od narady nad wszelkiemi sprawami, w których występowali czynnie jako sędziowie śledczy;

2. od narady nad odwołaniem się przeciw tym rozstrzygnieniom, przy których sami w niższéj instancyi mieli udział w głosowaniu;

3. od prowadzenia referatu i od przewodniczenia przy rozprawie w sprawach karnych, względem których sędzia śledźczy lub referent w sądzie niższym zostaje z nimi w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa określonego w §. 52.

Żaden zaś sędzia nie jest wyłączonym od udziału przy rozprawie końcowéj, ani od rozstrzygnień następujących po rozprawach końcowych w piérwszéj i drugiéj instancyi z tego powodu, iż w téj saméj sprawie karnéj dawniéj miał udział przy rozstrzygnieniu zakończonego postępowania śledczego, lub kwestyj pośrednich w ciągu postępowania śledczego.

§. 54.

Postępowanie z powodu takiego wyłączenia.

Sędzia obowiązanym jest uwiadomić natychmiast przełożonego w sądzie, którego jest członkiem, o stosunku, stanowiącym powód jego wyłączenia; jeżeli zaś sam jest przełożonym czynności sądowych w Sądzie powiatowym, winien donieść o tém temu Trybunałowi, do którego rozprawa końcowa należy, ażeby ten powołał innego sędziego do czynności urzędowych mających być uskutecznionemi.

Protokolant winien o tém uczynić doniesienie temu sędziemu, przy którym protokół ma prowadzić.

§. 55.

Każda osoba sądowa ma obowiązek, wstrzymania się od wszelkich czynności sądowych w téj sprawie od chwili, w któréj się dowiedziała, iż względem niéj zachodzi powód wyłączenia. Jeżeli w takich przypadkach, w których sędzia śledczy nie może sam występywać czynnie, zachodzi zwłoka niebez-

a) außerhalb seiner Dienstverrichtungen Zeuge der in Frage stehenden strafbaren Handlung gewesen, oder in der Sache als Zeuge oder Sachverständiger vernommen worden ist;

b) welcher in dieser Sache als Vertheidiger, oder als Staatsanwalt mitgewirkt hatte.

Von der Mitwirkung und Entscheidung bei der Schlußverhandlung ist derjenige ausgeschlossen, welcher in derselben Sache als Untersuchungsrichter thätig gewesen war.

Mitglieder von Gerichten höherer Instanzen aber sind insbesondere ausgeschlossen:

1. von der Berathung über alle Strafsachen, bei welchen sie als Untersuchungsrichter thätig gewesen waren;

2. von der Berathung über die Berufung gegen alle diejenigen Entscheidungen, bei welchen sie selbst in einer unteren Instanz an der Abstimmung Theil genommen haben;

3. von der Führung des Referates und von dem Vorsitze bei einer Verhandlung in Strafsachen, rücksichtlich welcher der Untersuchungsrichter, oder der Referent bei einem untergeordneten Gerichte mit ihnen in einem der im §. 52 bezeichneten Verwandtschafts- oder Schwägerschafts-Verhältnisse steht.

Dagegen ist kein Richter von der Mitwirkung bei der Schlußverhandlung, und bei den in erster oder höherer Instanz über Schlußverhandlungen vorkommenden Entscheidungen deßhalb ausgeschlossen, weil er in derselben Strafsache früher bei der Entscheidung über das abgeschlossene Untersuchungs-Verfahren oder über Zwischenfragen des Untersuchungs-Verfahrens mitgewirkt hatte.

§. 54.

Verfahren wegen einer solchen Ausschließung.

Der Richter ist schuldig, das Verhältniß, welches den Grund seiner Ausschließung bildet, unverzüglich dem Vorsteher des Gerichtes, dessen Mitglied er ist; wenn er aber selbst der Vorsteher der gerichtlichen Geschäftsführung eines Bezirksgerichtes ist, demjenigen Gerichtshofe, dem die Schlußverhandlung zusteht, anzuzeigen, damit von demselben ein anderer Richter zu den vorzunehmenden Amtshandlungen berufen werde.

Der Protokollführer hat diese Anzeige dem Richter zu machen, bei welchem er das Protokoll führen soll.

§. 55.

Jede Gerichtsperson hat sich von dem Zeitpunkte an, in welchem ihr ein Ausschließungsgrund bekannt geworden, aller gerichtlichen Handlungen in dieser Sache zu enthalten. Wenn in Fällen, wo ein Untersuchungsrichter einzuschreiten verhindert ist, Gefahr am Verzuge haftet, und die Bestellung eines andern Untersuchungsrichters durch den nach

pieczna, a inny sędzia śledźczy nie może być dosyć spiesznie ustanowionym przez przełożonego sądu lub przez Trybunał na mocy §. 54 do tego powołany, wówczas taki urzędnik sądowy winien jest w tych przypadkach, w których osoba obwiniona połączona jest z nim związkiem małżeńskim, lub zostaje z nim w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa wskazanego w §. 52., uczynić o tém wraz relacyę do najbliższego sądu powiatowego, ażeby tenże uskutecznić mógł tymczasowo czynności urzędowe nagłe potrzebne, we wszystkich innych przypadkach zaś sam te czynności urzędowe uskutecznić winien.

§. 56.

O uchyleniu sędziów i protokolantów.

Prokurator rządowy, obwiniony, poszkodowany a w przypadkach wykroczeń, których tylko na żądanie strony interesowanéj dochodzić należy na drodze sądowéj, może także i strona uchylić członków sądu i protokolantów, jeżeli oprócz przypadków wskazanych w §§. 52. i 53. mogą wskazać i udowodnić inne powody, zdolne wzbudzić wątpliwość o zupełnéj bezstronności urzędnika, którego uchylenie jest żądaném.

§. 57.

Czyli urzędnik sądowy uchylonym być ma lub nie, o tém stanowi przełożony sądu, do którego urzędnik należy; jeżeli zaś idzie o uchylenie sądu śledźczego, wówczas stanowi Trybunał, któremu tenże sąd podlega. Jeżeli uchylonym być ma przełożony Trybunału, o tém stanowi Sąd krajowy wyższy, a gdyby żądano uchylenia Prezydenta tegoż Sądu, wówczas rozstrzyga najwyższy Trybunał sądowy. Do téj władzy, od któréj zależy rozstrzygnienie, należy zanieść podanie o uchylenie, przy dokładném określeniu, i o ile można przy udowodnieniu powodów za uchyleniem przemawiających.

Przeciw rozstrzygnieniu, które w skutku tego nastąpi, jeżeli takowe nie jest wydaném przez najwyższy Trybunał sądowy, stoi otwarta droga rekursu temu, który się uciężonym być sądzi, do sądu wyższego; to jednak nie wstrzymuje dalszego toku sprawy.

Władza, rozstrzygajaca co do uchylenia, winna jest, jeżeli dopuści takowego, naznaczyć tę osobę sądową lub ten sąd, który miejsce uchylonego zastąpić ma. Jeżeli zaś podanie o uchylenie urzędnika sądowego odrzuconém zostanie, wówczas każdy sąd wyższy może, gdy uzna podanie widocznie za bezzasadne, nałożyć karę naznaczoną w §. 315.

§. 54 hierzu berufenen Gerichtsvorsteher oder Gerichtshof nicht schleunig genug vollzogen werden kann, so hat eine solche Gerichtsperson in den Fällen, wo die beschuldigte Person mit ihr durch das Band der Ehe verbunden, oder in dem im §. 52 bezeichneten Verhältnisse der Verwandtschaft oder Schwägerschaft steht, zugleich die Anzeige hiervon dem nächsten Bezirksgerichte zu machen, damit dieses einstweilen die dringend nöthigen Amtshandlungen vornehmen könne, in allen übrigen Fällen aber diese Amtshandlungen selbst vorzunehmen.

§. 56.

Ablehnung von Richtern und Protokollführern.

Sowohl der Staatsanwalt, als auch der Beschuldigte, der Beschädigte, und bei Vergehen, die nur auf Verlangen eines Betheiligten untersucht werden, auch dieser, können Mitglieder des Gerichtes und Protokollführer ablehnen, wenn sie außer den in den §§. 52 und 53 bezeichneten Fällen andere Gründe anzugeben und darzuthun vermögen, welche geeignet sind, die volle Unbefangenheit des Abzulehnenden in Zweifel zu setzen.

§. 57.

Ueber die Zulässigkeit der Ablehnung einer Gerichtsperson entscheidet in der Regel der Vorsteher des Gerichtes, zu welchem sie gehört; und wenn ein Untersuchungsgericht abgelehnt wird, der Gerichtshof, dem es untersteht. Wird aber der Vorsteher eines Gerichtshofes selbst abgelehnt, so entscheidet darüber das Oberlandesgericht, und in soferne der Präsident des letzteren verbeten werden sollte, der oberste Gerichtshof. Bei eben jener Behörde, welcher die Entscheidung zusteht, ist auch das Gesuch um die Ablehnung, mit genauer Angabe, und soweit es thunlich ist, auch mit Bescheinigung der Ablehnungsgründe einzureichen.

Gegen die hierüber erfolgte Entscheidung steht, in soferne dieselbe nicht von dem obersten Gerichtshofe erfolgt ist, demjenigen, der sich dadurch beschwert erachtet, die Berufung an das höhere Gericht offen, ohne daß jedoch dieselbe eine aufschiebende Wirkung haben soll.

Die Behörde, welche über die Ablehnung entscheidet, hat zugleich, falls derselben Statt gegeben wird, diejenige Gerichtsperson oder dasjenige Gericht zu bezeichnen, die an die Stelle der abgelehnten zu treten haben. Wird aber das Gesuch um Ablehnung einer Gerichtsperson zurückgewiesen, so soll, wenn dasselbe offenbar muthwillig befunden wird, von jedem höheren Gerichte auf die im §. 315 bezeichnete Geldbuße erkannt werden.

§. 58.

O wyłączeniu członków Prokuratorstwa rządowego.

Wyłączonymi są od udziału w sprawie karnéj ci członkowie Prokuratorstwa rządowego, z któremi osoba obwiniona lub poszkodowana połączona jest związkiem małżeńskim, lub z któremi jedna z tych osób lub obrońca pokrewniony lub spowinowacony jest w linii wstępnéj lub zstępnéj, lub z któremi zostaje w stosunku brata stryjecznego lub ciotecznego, albo siostry stryjecznéj lub ciotecznéj, albo téż z nimi jeszcze w bliższém jest pokrewieństwie lub powinowactwie, albo téż zostaje z nimi w stosunku opiekuna lub pupila, rodziców i dzieci przysposobionych, albo wychowujących i wychowańców, albo nakoniec w stosunku wierzyciela i dłużnika.

Wyłączonymi są oprócz tego ci, którzy oprócz ich czynności służbowych byli świadkami występku w mowie będącego, równie ci, którzy w téj sprawie byli słuchanymi jako świadkowie lub biegli, albo téż jako obrońcy czynnie występowali.

§. 59.

Postępawanie w razie takiego wyłączenia.

Każdy członek Prokuratorstwa rządowego obowiązanym jest, od chwili, w któréj się dowiedział o powodzie wyłączenia go, wstrzymać się od udziału w téj sprawie, względem któréj jest wyłączonym, oddać ją swojemu zastępcy, i uczynić o tém relacyę swemu bezpośredniemu przełożonemu. Zażalenia stron przeciw udziałowi Prokuratora rządowego, który według ustawy powinien się być wstrzymać od udziału, należy stosować do Nadprokuratora rządowego, a jeżeli mają być wymierzone przeciw jego rozstrzygnieniu, lub przeciw jego udziałowi w sprawie, do Ministerstwa Sprawiedliwości; jednakże przez to postępowanie wstrzymaném być nie może, anitéż udział jego w sprawie nie pociąga za sobą nieważności czynności urzędowych przez niego uskutecznionych.

Rozdział siódmy.

O postępowaniu śledczém w przypadkach zbrodni i wykroczeń.

I.

Postanowienia ogólne.

§. 60.

Cel postępowania śledczego.

Postępowanie śledcze ma na celu wywód istoty czynu, odkrycie sprawcy, spółwinnych i uczestników, zebranie poszlaków i dowodów co do winy z jednéj strony i środków do usprawiedliwienia obwinionego z drugiéj strony, a

§. 58.

Ausschließung von Mitgliedern der Staatsanwaltschaft.

Von dem Einschreiten in einer Strafsache ausgeschlossen sind diejenigen Mitglieder der Staatsanwaltschaft, mit welchen die beschuldigte oder die beschädigte Person durch das Band der Ehe verbunden, oder mit welchen eine dieser Personen oder der Vertheidiger in auf- oder absteigender Linie verwandt oder verschwägert ist, oder in dem Verhältnisse eines Geschwisterkindes, oder eines noch näheren Verwandten oder in gleichem Grade Verschwägerten, eines Vormundes oder Mündels, von Wahl- oder Pflege-Eltern oder -Kindern, oder endlich von Gläubiger oder Schuldner steht.

Ausgeschlossen sind ferner diejenigen, welche außer ihren Dienstverrichtungen Zeugen der in Frage stehenden strafbaren Handlung gewesen; welche in der Sache als Zeugen oder Sachverständige vornommen worden, oder als Vertheidiger thätig gewesen sind.

§. 59.

Verfahren wegen einer solchen Ausschließung.

Jedes Mitglied der Staatsanwaltschaft ist verpflichtet, sich von dem Zeitpunkte an, in welchem ihm ein Ausschließungsgrund bekannt geworden, des Einschreitens in der Sache, rücksichtlich deren es als ausgeschlossen erscheint, zu enthalten, dieselbe seinem Stellvertreter zu überlassen, und davon seinem unmittelbaren Vorgesetzten die Anzeige zu erstatten. Beschwerden von Parteien gegen das Einschreiten eines Staatsanwaltes, welcher sich nach dem Gesetze des Einschreitens hätte enthalten sollen, sind an den Ober-Staatsanwalt, und Falls sie gegen dessen Entscheidung oder gegen dessen eigenes Einschreiten ergriffen werden, an das Justizministerium zu richten, ohne das jedoch dadurch das Verfahren aufgehalten werden, oder dessen Einschreiten die Ungiltigkeit der von ihm vorgenommenen Amtshandlungen nach sich ziehen soll.

Siebentes Hauptstück.

Von dem Untersuchungs-Verfahren oder Verbrechen und Vergehen.

I.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 60.

Zweck des Untersuchungs-Verfahrens.

Das Untersuchungs-Verfahren hat den Zweck, den Thatbestand zu erheben, den Thäter, die Mitschuldigen und Theilnehmer zu erforschen, die Verdachtsgründe und Beweise über die Schuld einerseits, und die Mittel zur Rechtfertigung des Beschul-

w ogólności wyjaśnienie tego wszystkiego, co jest potrzebném do powzięcia uchwały względem wstrzymania, odstąpienia lub zaskarżenia (§. 196).

§. 61.

Powody do wprowadzenia postępowania śledźczego.

Jak skoro sąd śledczy (§§. 10., 11. i 14). poweźmie wiadomość o zbrodni lub o wykroczeniu mającém być dochodzoném z urzędu, czyli to z pogłoski, doniesienia lub przez własne odkrycie, winien natychmiast wyprowadzić postępowanie śledcze, tudzież przędsiębrać lub przedsiębrać kazać wszelkie kroki śledcze, (§. 12.) nie czekając wniosków Prokuratora rządowego.

Gdy sądowi śledczemu uczynioném zostanie doniesienie o zbrodni stanu, naruszenia publicznego spokoju, zfałszowania papiérów kredytowych lub monety, albotéż o innych zbrodniach lub wykroczeniach, które czynią potrzebnemi dalsze policyjne dochodzenia lub zarządzenia w interesie publicznego bezpieczeństwa, wówczas sąd śledczy winien równocześnie, gdy wyprowadzi postępowanie śledcze uczynić o tém odpowiednie doniesienie do władzy powołanéj, bezpośrednio do utrzymania publicznego bezpieczeństwa i porządku (władzy bezpieczeństwa).

§. 62.

Doniesienia i relacye Sądów powiatowych o wydarzających się w nich poszlakach i śledztwach do Trybunałów.

W Sądach powiatowych należy prowadzić z reguły śledztwo (§. 10. lit. *c)* bez udziału Prokuratorstwa rządowego; jednadże sąd śledczy winien o każdym przypadku, który według §. 61. daje powód do czynności urzędowéj, uczynić równocześnie z jéj uskutecznieniem relacyę o tém do Trybunału, który jest powołanym do rozprawy końcowéj i rozstrzygnienia takowéj. Jeżeli zaś sąd śledczy uważa, iż doniesienie o zbrodni lub wykroczeniu nie jest dostateczném do postępowania karnego, dla braku wywodu istoty czynu lub dla błachości poszlaków, wówczas winien jest sam przedłożyć otrzymane doniesienie Trybunałowi i oczekiwać jego rozstrzygnienia w tym przedmiocie.

Oprócz tego obowiązane są Sądy powiatowe powołane do śledztwa w końcu każdego miesiąca przedkładać Trybunałowi krótki przegląd co do stanu, w jakim się znajdują śledztwa zbrodni i wykroczeń u nich wiszące, i przy téj sposobności, lub gdy z ważnych powodów za rzecz stosowną uznają, osobno podawać do wiadomości Trybunału ważne wypadki wydarzające się w ciągu śledztw, które prowadzą.

digten andererseits zu sammeln, und überhaupt Alles in das Klare zu setzen, was zur Schöpfung eines Einstellungs-, Ablassungs- oder Anklage-Beschlusses erforderlich ist (§. 196).

§. 61.

Gründe zur Einleitung des Untersuchungs-Verfahrens.

Sobald das Untersuchungsgericht (§§. 10, 11 und 14) von einem Verbrechen oder von einem von Amtswegen zu untersuchenden Vergehen durch Ruf, Anzeige oder eigene Entdeckung Kenntniß erlangt, hat es das Untersuchungs-Verfahren sogleich einzuleiten, und auch alle weiteren Schritte in demselben von Amtswegen vorzunehmen, oder vornehmen zu lassen (§. 12), ohne die Anträge des Staatsanwaltes abzuwarten.

Kommt dem Untersuchungsgerichte die Anzeige des Verbrechens des Hochverrathes, der Störung der öffentlichen Ruhe, einer Kreditspapier- oder Münzverfälschung, oder anderer Verbrechen oder Vergehen zu, rücksichtlich welcher weitere polizeiliche Nachforschungen oder Vorkehrungen im Interesse der öffentlichen Sicherheit erforderlich seyn können, so hat das Untersuchungsgericht gleichzeitig mit der Einleitung des Untersuchungs-Verfahrens auch die angemessene Mittheilung an die nächste unmittelbar zur Aufrechthaltung der öffentlichen Sicherheit und Ordnung berufene Behörde (Sicherheitsbehörde) zu machen.

§. 62.

Anzeigen und Berichte der Bezirksgerichte über die bei ihnen vorkommenden Anzeigen und Untersuchungen an den Gerichtshof.

Bei den Bezirksgerichten (§. 10, lit. c) ist das Untersuchungs-Verfahren in der Regel ohne Betheiligung der Staatsanwaltschaft zu führen; jedoch hat das Untersuchungsgericht von jedem Falle, der nach §. 61 Veranlassung zu einer Amtshandlung gibt, gleichzeitig mit dieser, auch eine kurze Anzeige hiervon an den Gerichtshof zu erstatten, welcher zur Schlußverhandlung und Entscheidung darüber berufen seyn würde. Hält aber das Untersuchungsgericht die Anzeige eines Verbrechens oder Vergehens wegen Mangel des Thatbestandes einer strafbaren Handlung, oder wegen Unerheblichkeit der Verdachtsgründe zu einem Strafverfahren nicht für geeignet, so hat es die ihm zugekommene Anzeige selbst dem Gerichtshofe vorzulegen und dessen Entscheidung darüber abzuwarten.

Nebstdem haben die zur Untersuchung berufenen Bezirksgerichte zu Ende eines jeden Monats dem Gerichtshofe eine kurze Uebersicht über den Stand aller bei ihnen wegen Verbrechen oder Vergehen anhängigen Untersuchungen vorzulegen, und bei dieser Gelegenheit, oder wenn sie es aus erheblichen Gründen für angemessen erachten, auch abgesondert, wichtige Vorfälle in den bei ihnen geführten Untersuchungen zur Kenntniß des Gerichtshofes zu bringen.

Takie doniesienia i relacye Prokurator rządowy przy Trybunale winien ciągle przeglądać, i wnioski, jakie za stosowne uznaje, albo czynić do sądu śledczego, albo takowe wprost przedstawiać Trybunałowi.

Do narady nad takiemi doniesieniami, relacyami i zapytaniami sądów śledźczych Trybunał winien zawsze przyzwać Prokuratora rządowego.

§. 63.

O spółdziałaniu Prokuratora rządowego przy śledztwach prowadzonych przez Trybunał.

W tych przypadkach zaś, w których postępowanie śledcze wyprowadzoném jest przed Trybunałem samym (§. 10. lit. *a)* i *b)*, sędzia śledczy winien według możności postępować w porozumieniu z Prokuratorem rządowym, a dla tego, jeżeli nie zachodzi zwłoka niebezpieczeństwem zagrażająca, nie powinien przystąpić do żadnéj ważnéj czynności bez uprzedniego zawiadomienia Prokuratora. Do tych czynności ważnych należą w szczególności czynności urzędowe i uchwały wymienione w §§. 77, 104, 110, 145, 148, 150, 151, 153, 156, 186 i 190.

To ciągłe znoszenie się między sędzią śledczym i Prokuratorem odbywać się powinno na krótkiéj drodze z wyłączeniem wszelkiego pisania, a śledztwo żadną miarą przez to zwlekaném być nie powinno.

Zresztą każdy sędzia śledczy, znajdujący się przy Trybunale, winien co cztérnaście dni zdawać Trybunałowi sprawę słownie tak z wiszących jeszcze śledztw, jakoteż z tych poszlaków zbrodni i wykroczeń, które nie uznaje za dostateczne do postępowania karnego, Trybunał zaś w tym przedmiocie uchwalę powziąć powinien. Przy takich naradach Prokurator rządowy powinien być obecnym i przedstawiać swoje uwagi i wnioski.

§. 64.

Rozstrzygnienia Trybunału w razie różnicy zdań zachodzącéj między sędzią śledczym i Prokuratorem rządowym i przeciw rozporządzeniom sędziego śledczego w postępowaniu śledczém.

Jeżeli między sędzią śledczym (§§. 62. i 63.) i Prokuratorem rządowym powstanie spór w przedmiocie śledztwa lub o szczegółowe czynności urzędowe onegoż, wówczas piérwszy winien jest poddać go pod rozstrzygnienie Trybunału.

Również może każdy, mniemający się być uciążonym przez rozporządzenie lub zwłokę sędziego śledczego zażądać w tym względzie rozstrzygnienia Trybunału, przez co jednakże nie będzie wstrzymaném wykonanie rozporządzenia sędziego śledczego.

Do narad Trybunału nad takiemi rozstrzygnieniami należy także przyzwać Prokuratora rządowego.

Von diesen Anzeigen und Berichten hat der Staatsanwalt bei dem Gerichtshofe fortlaufend Einsicht zu nehmen, und die ihm geeignet scheinenden Anträge entweder dem Untersuchungsgerichte zu eröffnen, oder unmittelbar an den Gerichtshof zu stellen.

Zur Berathung über derlei Anzeigen, Berichte und Anfragen der Untersuchungsgerichte hat der Gerichtshof immer den Staatsanwalt beizuziehen.

§. 63.

Mitwirkung des Staatsanwaltes bei den beim Gerichtshofe selbst geführten Untersuchungen.

In jenen Fällen hingegen, wo das Untersuchungs-Verfahren bei dem Gerichtshofe selbst geführt wird (§. 10, lit. a und b), hat der Untersuchungsrichter dabei nach Thunlichkeit im Einvernehmen mit dem Staatsanwalte vorzugehen, und daher, in soferne nicht Gefahr am Verzuge haftet, keinen wichtigen Akt desselben ohne vorläufige Verständigung des Staatsanwaltes vorzunehmen. Zu diesen wichtigen Akten gehören insbesondere die in den §§. 77, 104, 110, 145, 148, 150, 151, 153, 156, 186 und 190 bezeichneten Amtshandlungen und Beschlüsse.

Dieser stete Verkehr zwischen dem Untersuchungsrichter und dem Staatsanwalte ist jedoch im kurzen Wege, und mit Ausschließung jedes Schriftenwechsels zu pflegen, und deßhalb die Untersuchung in keiner Weise zu verzögern.

Uebrigens ist von jedem der bei den Gerichtshöfen befindlichen Untersuchungsrichter von vierzehn zu vierzehn Tagen sowohl über die anhängigen Untersuchungen, als auch über diejenigen Anzeigen wegen Verbrechen oder Vergehen, welche er zu einem Strafverfahren nicht für geeignet erkennt, dem Gerichtshofe mündlicher Vortrag zu erstatten, und von diesem darüber Beschluß zu fassen. Bei diesen Berathungen hat der Staatsanwalt gegenwärtig zu seyn, und seine Erinnerungen und Anträge vorzubringen.

§. 64.

Entscheidungen des Gerichtshofes über Meinungs-Verschiedenheiten zwischen Untersuchungsrichter und Staatsanwalt, und gegen Verfügungen des Untersuchungsrichters in dem Untersuchungs-Verfahren.

Ergibt sich zwischen einem Untersuchungsrichter (§§. 62 und 63) und dem Staasanwalte in Beziehung auf die Untersuchung oder einzelne Amtshandlungen in derselben eine Meinungs-Verschiedenheit, so hat der erstere die Entscheidung des Gerichtshofes einzuholen.

Ebenso steht Jedermann, der sich durch eine Verfügung oder Verzögerung des Untersuchungsrichters beschwert erachtet, das Befugniß zu, darüber die Entscheidung des Gerichtshofes zu verlangen, ohne daß jedoch deßhalb der Vollzug der Verfügung des Untersuchungsrichters gehemmt werden darf.

Zu den Berathungen des Gerichtshofes über derlei bei ihm angesuchte Entscheidungen ist auch der Staatsanwalt beizuziehen.

§. 65.

Zażalenia przeciw takim rozstrzygnieniom.

O każdém rozstrzygnieniu tego rodzaju, wydaném przez Trybunał, należy zawiadomić Prokuratora, udzielając mu uchwałę do przejrzenia; stronę zaś żądającą rozstrzygnienia lub w tém interesowaną zawiadomić należy przez doręczenie jéj urzędowego odpisu takowéj.

Przeciw wszelkim w przedmiocie śledztwa lub w ciągu onegoż wydanym uchwałom i rozporządzeniom Trybunału, o ile takowe nie zawierają nakazu dochodzeń lub uzupełnienia śledztwa, może Prokurator rządowy, równie jak każda osoba w tém interesowana, wynieść zażalenie do Sądu krajowego wyższego, a jeżeli idzie o jedno z zarządzeń w §§. 145. i 157. wymienionych, przeciw zmiennym orzeczeniom wyższego Sądu krajowego, także do najwyższego Trybunału sądowego. Takie zażalenie tylko ma o tyle skutek zawieszający, o ile zwłoka nie grozi niebezpieczeństwem.

Przeciw takim rozstrzygnieniom Trybunału, o których strony szczegółowo na piśmie zawiadomione być powinny, zażalenie to powinno być wniesione w ciągu dni ośmiu od dnia zawiadomienia, albo do samego Trybunału, albo do sędziego śledczego, na piśmie, albo do protokołu.

Równie o rozstrzygnieniu sądu wyższego, które w skutku takiego zażalenia nastąpi zawiadomienie nastąpić winno w sposób wyżéj opisany.

II.
O śledztwie przygotowawczém.

Oddział piérwszy.
O wywodzie istoty czynu w ogólności.

§. 66.

Cel wywodu istoty czynu.

Cel wywodu istoty czynu polega na tém, ażeby dojść, czyli występek, o którym sąd wiadomość otrzymał, rzeczywiście się wydarzył, tudzież ażeby zbadać jego istotę według wszelkich okoliczności i skutków. W szczególności należy przy tém dochodzić, jak dalece uczynek popełniony został ze złém przedsięwzięciem, lub tylko z niedbalstwa; jakie okoliczności uciążające, lub zwalniające mu towarzyszyły; jakie osoby o nim mogą miéć wiadomość, i jak wielką jest szkoda zrządzona przez występek.

§. 65.

Beschwerden gegen diese Entscheidungen.

Von jeder solchen Entscheidung des Gerichtshofes ist der Staatsanwalt durch Mittheilung des Beschlusses zur Einsicht; und die Partei, welche um die Entscheidung eingeschritten, oder sonst dabei betheiliget ist, durch Zustellung einer ämtlichen Abschrift zu verständigen.

Gegen alle in Beziehung auf die Untersuchung, oder im Laufe derselben erfolgenden Beschlüsse und Verfügungen des Gerichtshofes steht, in soweit dadurch nicht bloß Erhebungen oder Ergänzungen derselben angeordnet werden, sowohl dem Staatsanwalte, als auch jedem Betheiligten eine Beschwerde an das Oberlandesgericht, und wenn es sich um eine der in den §§. 145 und 157 erwähnten Verfügungen handelt, gegen abändernde Entscheidungen des Oberlandesgerichtes auch an den obersten Gerichtshof offen. Eine solche Beschwerde hat nur in soferne aufschiebende Wirkung, als nicht Gefahr am Verzuge haftet.

Gegen jene Entscheidungen des Gerichtshofes, von welchen eine besondere Verständigung an die Betheiligten auszufertigen ist, muß diese Beschwerde binnen acht Tagen vom Tage der erfolgten Verständigung entweder bei dem Gerichtshofe selbst, oder bei dem Untersuchungsrichter schriftlich überreicht oder zu Protokoll gegeben werden.

Auch von den über derlei Beschwerden erfolgten Entscheidungen des Oberlandesgerichtes und des obersten Gerichtshofes hat die obige Verständigung zu erfolgen.

II.

Von der Voruntersuchung.

Erster Abschnitt.

Von der Erhebung des Thatbestandes überhaupt.

§. 66.

Zweck der Erhebung des Thatbestandes.

Der Zweck der Erhebung des Thatbestandes besteht darin, zu erheben, ob eine zur Kenntniß des Gerichtes gelangte strafbare Handlung wirklich stattgefunden habe, und deren Beschaffenheit nach allen Umständen und Wirkungen zu erforschen. Insbesondere ist hierbei auch zu erheben, in wieferne die That mit bösem Vorsatze oder aus Fahrlässigkeit begangen worden; mit welchen erschwerenden oder mildernden Umständen sie begleitet gewesen; welche Personen davon Kenntniß haben können; und wie groß der durch die strafbare Handlung zugefügte Schade ist.

§. 67.

Kto wywód istoty czynu uskutecznić winien.

Wywód istoty czynu winien uskutecznić sędzia śledczy, lub sąd miejsce jego zastępujący (§§. 11. i 13.) z przybraniem zaprzysięgłego protokolanta, i tam, gdzie to jest szczegółowo rozporządzoném (§§. 77. i 108.), w obecności dwóch świadków sądowych, następnie szczegółowy protokół téj czynności spisanym i przez wszystkich obecnych podpisanym być powinien.

§. 68.

Przybranie świadków sądowych.

Na świadków sądowych używać należy tylko mężów pełnoletnich, niepo-szlakowanych, i w téj sprawie nie interesowanych, którzy albo w ogólności, albo w tym szczegółowym przypadku daniem ręki zobowiązani być powinni, iż na wszystko, cokolwiek w ich obecności czynioném lub wyznaném będzie, całą swoję uwagę zwracać, nad wiernem zapisywaniem wszystkiego do protokołu czuwać, i że wszystko, cokolwiek się dowiedzą w ciągu śledztwa, aż do rozprawy końcowéj w tajemnicy zachowywać będą.

§. 69.

Kto jest obowiązanym być świadkiem sądowym.

Obowiązek, stawania w sądzie jako świadek sądowy w ciągu czynności śledczych, jest powszechnym obowiązkiem obywatelskim; uwolnionymi są od niego jedynie duchowni wszystkich prawnie uznanych kościołów i społeczeństw religijnych, urzędnicy i słudzy publiczni i w rzeczywistéj służbie zostający, osoby wojskowe w czynnéj służbie zostające, nauczyciele szkół dla ludu, osoby sanitarne wykonujące rzeczywiście powołanie swoje, w ogólności zaś wszystkie te osoby, których służba z powołaniem ich połączona, dla dobra publicznego nie może być przerwaną, n. p. osoby pełniące służbę przy kolejach żelaznych, statkach parowych i t. p., nakoniec wszystkie te osoby, które żyją z zarobku dziennego lub tygodniowego. Ten obowiązek pełnić się będzie bezpłatnie i ciąży najpiérwéj na mieszkańcach tych gmin, gdzie się śledztwo odbywa. Przełożeni gmin obowiązani są, przedłożyć sądom śledczym dostateczną liczbę osób zdatnych do pełnienia urzędu świadka sądowego, które następnie przez sąd śledczy zobowiązanemi być mogą w sposobie ogólnym w §. 68. przepisanym.

§. 70.

Dochodzenie pogłoski lub wieści.

Jeżeli sąd śledczy otrzyma wiadomość o zbrodni lub wykroczeniu przez pogłoskę lub wieść, wówczas obowiązanym jest wysłuchać te osoby, przez które pogłoska do niego doszła, śledzić tę pogłoskę z ust do ust aż do jéj początku za pomocą władz bezpieczeństwa, i o ile możności przekonać się, czyli jest uzasadnioną lub nie.

§. 67.

Von wem sie vorzunehmen.

Die Erhebung des Thatbestandes ist von dem Untersuchungsrichter oder dem statt desselben einschreitenden Gerichte (§§. 11 und 13), mit Zuziehung eines beeideten Protokollführers, und, in soweit es insbesondere verordnet ist (§§. 77 und 108), in Gegenwart zweier Gerichtszeugen vorzunehmen, und darüber ein umständliches Protokoll aufzunehmen, welches von allen Anwesenden zu unterzeichnen ist.

§. 68.

Beiziehung von Gerichtszeugen.

Als Gerichtszeugen dürfen nur volljährige, unbescholtene und bei der Sache unbetheiligte Männer verwendet werden, welche entweder allgemein, oder für den einzelnen Fall mittelst Handschlages dahin zu verpflichten sind, daß sie auf Alles, was vor ihnen vorgenommen oder ausgesagt werden wird, volle Aufmerksamkeit verwenden, über die getreue Protokollirung desselben wachen, und bis zur Schlußverhandlung über Alles, was ihnen im Laufe der Untersuchung bekannt geworden, Stillschweigen beobachten werden.

§. 69.

Wer verpflichtet ist sich als Gerichtszeuge verwenden zu lassen.

Die Verbindlichkeit, sich bei Untersuchungshandlungen als Gerichtszeuge verwenden zu lassen, ist eine allgemeine Bürgerpflicht, und nur die Seelsorger aller gesetzlich anerkannten Kirchen und Religionsgesellschaften, öffentliche noch wirklich dienende Beamte und Diener, in aktiver Dienstleistung stehende Militärpersonen, Volksschullehrer, ferner die ihren Beruf wirklich ausübenden Sanitätspersonen, sowie überhaupt alle jene Personen, deren Berufsdienst, wie z. B. bei Angestellten von Eisenbahnen, Dampfschifffahrten u. dgl. im öffentlichen Interesse nicht leicht unterbrochen werden kann, endlich alle jene Personen, welche vom Tag- oder Wochenlohne leben, sind von derselben befreit. Sie ist unentgeltlich zu leisten und trifft zunächst die Bewohner jener Gemeinde, wo die Untersuchungshandlung vorgenommen wird. Es liegt den Gemeindevorstehern ob, den Untersuchungsgerichten eine hinlängliche Anzahl von, zu dem Amte eines Gerichtszeugen tauglichen Männern bekannt zu geben, welche dann von dem Untersuchungsgerichte allgemein auf die im §. 68 bezeichnete Art verpflichtet werden können.

§. 70.

Erforschung eines entstandenen Rufes oder Gerüchtes.

Gelangt das Untersuchungsgericht zur Kenntniß eines Verbrechens oder Vergehens durch einen Ruf oder ein Gerücht, so ist es verpflichtet, die Personen, durch welche der Ruf an dasselbe gelangte, zu vernehmen, dem Rufe unter Mitwirkung der Sicherheitsbehörden von Mund zu Mund bis zu dessen Ursprung nachzuforschen, und sich so viel möglich von dessen Grunde oder Ungrunde zu überzeugen.

§. 71.

Obowiązek wszystkich władz i urzędów do czynienia doniesień o zbrodniach i wykroczeniach.

Wszystkie publiczne władze i urzędy obowiązane są, donosić do wiadomości sądu śledczego, w którego okręgu się znajdują, bezzwłocznie o wszelkich występkach, które albo same spostrzegły, albo o których w inny sposób wiadomość powzięły, z wyjątkiem tych, które tylko na żądanie strony interesowanéj pod śledztwo podpaść mogą.

Jak dalece inne osoby obowiązane są uczynić doniesienia o występkach, o tém stanowi ustawa karna.

§. 72.

Prawo czynienia doniesień.

Zresztą, ktokolwiek otrzyma wiadomość o zbrodni lub o wykroczeniu, z urzędu podpadającém pod śledztwo, ma prawo, uczynić o niém doniesienie albo sądowi karnemu, sądowi śledczemu, Prokuratorowi rządowemu, albo najbliższéj władzy bezpieczeństwa. Te władze obowiązane są każde takie doniesienie przyjąć i przesłać do sądu śledczego.

§. 73.

Treść doniesienia.

W powszechności doniesienie powinno obejmować pewną wiadomość o uczynku, tudzież imie, stan i miejsce pobytu donosiciela.

§. 74.

Skutek doniesienia bezimiennego.

Lecz nawet na doniesienie bezimienne, lub pochodzące od osoby nieznanéj, należy przystąpić do wyśledzenia tych okoliczności, które oznaczają wiarogodnie występek pewny.

§. 75.

Wysłuchanie osób wszystkich, od których się można spodziewać wyjaśnienia.

Sędzia śledczy winien jest wysłuchać wszystkie osoby, od których można spodziewać się prawdopodobnie jakiego wyjaśnienia co do okoliczności czynu, lub osób przy tém udział mających i stosunku ich do uczynku, a w szczególności powinien także wysłuchać tego, który przez występek szkodę poniósł.

Nawet osoby już raz wysłuchane, może sędzia śledczy wysłuchać na nowo, jeżeli to do uzupełnienia lub do wyjaśnienia dawniejszych ich uznań wydaje się potrzebném.

§. 76.

Dochodzenie szkody przez wysłuchanie poszkodowanego i innych osób.

Jeżeli nie można z pewnością dojść szkody zrządzonéj przez zbrodnię lub wykroczenie, albo zysku przez nie utraconego, z samego tylko zeznania poszkodowanego, lub jeżeli jest przyczyna mniemania, iż ten szkodę swoją za wysoko ceni, wówczas należy dochodzić wysokość szkody, o ile takowa

§. 71.

Pflicht aller Behörden und Aemter zur Anzeige von Verbrechen und Vergehen.

Alle öffentlichen Behörden und Aemter sind verpflichtet, die entweder von ihnen selbst wahrgenommenen, oder sonst zu ihrer Kenntniß gelangten strafbaren Handlungen, welche nicht bloß auf Verlangen des Betheiligten zu untersuchen sind, ohne Verzug zur Kenntniß des Untersuchungsgerichtes zu bringen, in dessen Sprengel sie sich befinden.

In wie ferne andere Personen zur Anzeige strafbarer Handlungen verpflichtet sind, wird durch das Strafgesetz bestimmt.

§. 72.

Recht zur Anzeige.

Uebrigens ist Jedermann, der von einem Verbrechen oder von einem von Amtswegen zu verfolgenden Vergehen Kenntniß erlangt, berechtiget, dasselbe entweder bei dem Strafgerichte, dem Bezirksgerichte, dem Staatsanwalte oder der nächsten Sicherheitsbehörde anzuzeigen. Diese Behörden sind verpflichtet, jede solche Anzeige anzunehmen, und an das Untersuchungsgericht zu leiten.

§. 73.

Inhalt der Anzeige.

In der Regel muß die Anzeige eine bestimmte Nachricht von der That, wie auch den Namen, Stand und Aufenthalsort des Anzeigers enthalten.

§. 74.

Wirkung einer namenlosen Anzeige.

Allein auch über eine namenlose oder von einer unbekannten Person herrührende Anzeige ist, in soferne sie bestimmte, die strafbare Handlung glaubwürdig bezeichnende Umstände enthält, zur Erhebung dieser Umstände zu schreiten.

§. 75.

Vernehmung aller Personen, von denen sich eine Auskunft erwarten läßt.

Der Untersuchungsrichter hat alle Personen, von denen sich mit Wahrscheinlichkeit eine Auskunft über die Umstände der That, oder über die Person von dabei Betheiligten und deren Verhältniß zur That erwarten läßt, und insbesondere auch den durch die strafbare Handlung Beschädigten zu vernehmen.

Auch bereits vernommene Personen können von dem Untersuchungsrichter neuerlich vernommen werden, in soferne dieß zur Ergänzung oder Aufklärung ihrer früheren Aussagen erheblich erscheint.

§. 76.

Erhebung des Schadens durch Vernehmung des Beschädigten und anderer Personen.

Kann der durch ein Verbrechen oder Vergehen verursachte Schade oder der dadurch entgangene Gewinn durch die Aussage des Beschädigten nicht zuverläßig erhoben werden, oder ist mit Grund zu vermuthen, daß derselbe seinen Schaden zu hoch angebe, so ist die Größe desselben, in soweit dieselbe auf die Zurechnung der That als straf-

wpłynąć może na poczytanie uczynku za karygodny, na wymierzenie kary, albo na przysądzenie wynagrodzenia, przez wysłuchanie takich osób, którym uznaną jest rzecz, na której szkoda popełnioną została, albotéż według okoliczności przez biegłych.

§. 77.

Sądowe obejrzenie przy występkach zostawujących ślady po sobie.

Jeżeli występek zostawił ślady na jakiém miejscu lub na jakiéj osobie, wówczas należy przekonać się o nich przez obejrzenie sądowe z przybraniem dwóch świadków sądowych (§. 67), i należy się starać o to, ażeby takie ślady pozostały w stanie niezmiennym aż do tegoż oglądnienia, o ile to bez większéj szkody stać się może. Do obejrzenia naocznego można także przybrać obwinionego, jeżeli ztąd można spodziewać się skutku pomyślnego dla śledztwa, czyli to względem przyznania przedmiotów obejrzéć się mających, czyli téż względem innych wyjaśnień, których obwiniony udzielić może.

§. 78.

Przybranie biegłych.

Jeżeli zbadanie przedmiotu obejrzaném być mającego wymaga szczególnych wiadomości lub zręczności, wówczas należy do wywodu istoty czynu przybrać w powszechności dwóch biegłych.

Jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem, lub gdy zachodzi przypadek mniejszéj wagi, natenczas wystarczy przybranie jednego biegłego.

§. 79.

Wybór biegłych.

Sędzia śledczy ma prawo wybiérać biegłych. Jeżeli takowi biegli ustanowieni są stale przy sądzie, natenczas wtedy tylko innych przybiérać może, gdy zwłoka byłaby niebezpieczną, lub gdy tamci przez szczególne stosunki są wstrzymani, lub w tym szczegółowym przypadku wydają się być podejrzanymi.

Jeżeli biegły nie stawi się na wezwanie, albo jeżeli nie chce wyjawić zdania swego, natenczas podlega karom w §§. 118. i 230. naznaczonym.

§. 80.

Których osób nie można przybiérać za biegłych.

Osoby, które w pewnym przypadku karném nie mogą być wysłuchane albo zaprzysiężone jako świadkowie, nie mogą także przy dochodzeniu tego przypadku karnego przybranemi być za biegłych, w przeciwnym razie ich zeznania byłyby nieważne w obliczu prawa.

bare Handlung, auf die Bemessung der Strafe, oder auf die Zuerkennung einer Entschädigung von Einfluß seyn kann, durch Vernehmung solcher Personen, welchen die Sache, woran der Schade geschehen, bekannt ist, oder so weit es die Umstände zulassen, durch Sachverständige zu ermitteln.

§. 77.

Gerichtlicher Augenschein bei strafbaren Handlungen, die Spuren zurück lassen.

Hat eine strafbare Handlung an einem Orte oder an einer Person Spuren zurückgelassen, so sind dieselben mit Zuziehung zweier Gerichtszeugen (§. 67), durch einen gerichtlichen Augenschein zu erheben, und es ist dafür zu sorgen, daß solche Spuren bis zu dieser Erhebung, soweit dieß ohne größeren Schaden geschehen kann, in unverändertem Stande erhalten werden. Zur Vornahme des Augenscheines kann auch der Beschuldigte zugezogen werden, wenn sich hiervon wegen Anerkennung der zu besichtigenden Gegenstände, oder wegen anderer von dem Beschuldigten zu ertheilender Aufklärungen für die Untersuchung ein Erfolg erwarten läßt.

§. 78.

Beiziehung von Sachverständigen.

Setzt die Erforschung eines zu untersuchenden Gegenstandes besondere Kenntnisse oder Fertigkeiten voraus, so sind der Erhebung der That Sachverständige, und zwar in der Regel zwei beizuziehen.

Ist Gefahr am Verzuge, oder handelt es sich um einen Fall von geringerer Wichtigkeit, so genügt auch die Beiziehung Eines Sachverständigen.

§. 79.

Wahl der Sachverständigen.

Die Wahl der Sachverständigen steht dem Untersuchungsrichter zu. Sind dergleichen bei dem Gerichte bleibend angestellt, so soll er andere nur dann zuziehen, wenn Gefahr am Verzuge haftet, oder wenn jene durch besondere Verhältnisse abgehalten sind, oder in dem einzelnen Falle als bedenklich erscheinen.

Wenn ein Sachverständiger der an ihn ergangenen Vorladung nicht Folge leistet, oder die Abgabe eines Gutachtens verweigert, so unterliegt er den in den §§. 118 und 230 ausgesprochenen Geldstrafen.

§. 80.

Welche Personen nicht als Sachverständige beigezogen werden dürfen.

Personen, welche bei einem Straffalle als Zeugen nicht vernommen oder nicht beeidiget werden dürfen, sind der Untersuchung dieses Straffalles, bei sonstiger Rechtsunwirksamkeit ihres Befundes, auch als Sachverständige nicht beizuziehen.

§. 81.

Odebranie przysięgi od biegłych.

Owych biegłych, którzy będąc stale ustanowionymi, złożyli już ogólną przysięgę, sędzia śledczy winien jest przed rozpoczęciem czynności urzędowéj uczynić uważnymi na świętość złożonéj przysięgi.

Inni biegli zaś winni są przed rozpoczęciem obejrzenia złożyć przysięgę, iż przedmiot będący celem onegoż dokładnie rozważą; iż to, co spostrzegą, wiernie i dokładnie wyjawią, i opinię swoją według najlepszéj wiedzy i sumienia swego, tudzież według prawideł swéj umiejętności lub sztuki wyrzeką.

§. 82.

Jak obejrzenie naoczne uskuteczniać należy.

Przedmioty będące celem obejrzenia, biegli winni obejrzéć i rozważyć w obecności osób sądowych, wyjąwszy, jeżeli te ze względów na przyzwoitość za potrzebne uznają oddalić się; lub jeżeli spostrzeżenia, które są wymagane, jak np. przy dochodzeniu trucizn, tylko przez ciągłe uważanie lub dłużéj trwające doświadczenia czynionemi być mogą. Wszelako przy każdém takiém oddaleniu się osób sądowych z miejsca obejrzenia, należy mieć staranie o to, ażeby się zapewnić o wiarogodności dochodzeń przez biegłych czynionych.

§. 83.

Sędzia śledczy winien kierować obejrzeniem przez biegłych. On wskazuje przedmioty, na które uwagę swoją zwracać mają, i stawia pytania, na które odpowiedzi wymaga. Biegli mogą żądać, ażeby im z aktów albo przez wysłuchanie świadków dane były wyjaśnienia punktów, przez nich bliżéj wskazanych, które uważają za potrzebne do wyjaśnienia opinii swojéj.

W przypadkach, w których dla wyjawienia gruntownego zdania wydaje się niezbędnie potrzebném, ażeby biegłym dozwolić przejrzenia własnego aktów śledczych, można im udzielić tychże aktów, jeżeli nie stoją w drodze szczególne wątpliwości.

§. 84.

Spostrzeżenia poczynione przez biegłych protokolant natychmiast spisać powinien. Opinię swoję oraz z zasadami mogą albo natychmiast podać do protokołu, lub zastrzedz sobie oddanie opinii swojéj na pismie, do czego im wyznaczyć należy stosowny przeciąg czasu.

§. 81.

Diejenigen Sachverständigen, welche vermöge ihrer bleibenden Anstellung schon im Allgemeinen beeidiget sind, hat der Untersuchungsrichter vor dem Beginne der Amtshandlung an die Heiligkeit des von ihnen abgelegten Eides zu erinnern.

Beeidigung der Sachverständigen.

Andere Sachverständige müssen vor der Vornahme des Augenscheines eidlich verpflichtet werden, daß sie den Gegenstand desselben sorgfältig untersuchen, die gemachten Wahrnehmungen treu und vollständig angeben und ihr Gutachten nach bestem Wissen und Gewissen und nach den Regeln ihrer Wissenschaft oder Kunst abgeben wollen.

§. 82.

Die Gegenstände des Augenscheines sind von den Sachverständigen in Gegenwart der Gerichtspersonen zu besichtigen und zu untersuchen, außer, wenn letztere aus Rücksichten des sittlichen Anstandes sich zu entfernen für angemessen erachten, oder wenn die erforderlichen Wahrnehmungen, wie z. B. bei der Untersuchung von Giften, nur durch fortgesetzte Beobachtung oder länger dauernde Versuche gemacht werden können. Bei jeder solchen Entfernung der Gerichtspersonen von dem Orte des Augenscheines ist aber die geeignete Vorsorge zu treffen, damit die Glaubwürdigkeit der von den Sachverständigen zu pflegenden Erhebungen sichergestellt werde.

Wie der Augenschein vorzunehmen ist.

§. 83.

Der Untersuchungsrichter leitet den Augenschein durch Sachverständige. Er bezeichnet die Gegenstände, auf welche sie ihre Beobachtung zu richten haben, und stellt die Fragen, deren Beantwortung er für erforderlich hält. Die Sachverständigen können verlangen, daß ihnen aus den Akten oder durch Vernehmung von Zeugen jene Aufklärungen über von ihnen bestimmt zu bezeichnende Punkte gegeben werden, welche sie für das abzugebende Gutachten für erforderlich erachten.

In jenen Fällen, wo den Sachverständigen zur Abgabe eines gründlichen Gutachtens die eigene Einsicht der Untersuchungs-Akten unerläßlich erscheint, können ihnen, wenn nicht besondere Bedenken dagegen obwalten, auch die Akten selbst mitgetheilt werden.

§. 84.

Die von den Sachverständigen gemachten Wahrnehmungen sind von dem Protokollführer sogleich aufzuzeichnen. Das Gutachten sammt dessen Gründen können sie entweder sogleich zu Protokoll geben, oder sich die Abgabe eines schriftlichen Gutachtens vorbehalten, wozu ihnen eine angemessene Frist zu bestimmen ist.

§. 85.

Jeżeli sędzia śledczy, Prokurator rządowy, lub Trybunał zauważą, iż zdanie biegłych jest ciemném, niedokładném, nieokreśloném; iż zostaje w sprzeczności z samém sobą, lub z okolicznościami czynu już dowiedzionemi, lub téż, iż między wnioskiem a twierdzeniami, z których wyniesiony został, nie ma związku logicznego, lub jeżeli to, co biegli podają, istotnie nie zgadza się z sobą pod względem spostrzeżonych okoliczności czynu, w takich przypadkach sędzia śledczy winien ich wysłuchać, a jeżeli tym sposobem wątpliwości uchylić nie można, natenczas należy obejrzenie, jeżeli można, powtórzyć z przybraniem tych samych lub téż innych biegłych.

Jeżeli zaś biegli różnią się co do zdania, natenczas sędzia śledczy według okoliczności albo jeszcze raz ich wysłuchać, albo trzeciego biegłego przybrać, albo téż zdania innych biegłych zasięgnąć może. Jeżeli biegli są lekarzami lub chemikami, wówczas w takich przypadkach należy zasięgnąć zdania wydziału lekarskiego najbliższego uniwersytetu. Zdania tego wydziału wtenczas także zasięgnąć należy, gdy Trybunał dla ważności zbrodni uważa za potrzebne zasięgnąć zdania wydziału do wykrycia prawdy.

§. 86.

Kiedy należy przedsiębrać obejrzenie lub otwarcie trupa.

Gdy w przypadku zgonu osoby powstanie podejrzenie, iż takowy został sprowadzonym przez zbrodnię lub wykroczenie, wówczas przed pochowaniem należy przystąpić do obejrzenia i otwarcia trupa. Jeżeli już jest pochowanym, należy go w tym celu odkopać, jeżeli stosownie do okoliczności jeszcze można spodziéwać się ważnego skutku.

§. 87.

Zanim się przystąpi do otworzenia trupa, należy takowe dokładnie opisać, i tożsamość jego stwierdzić przez wysłuchanie osób, które zmarłego znały, równie jak obwinionego, jeżeli już jest wiadomym. Od tych osób należy w razie potrzeby jeszcze przed uznaniem zażądać dokładnego opisu zmarłego. Jeżeli zaś zmarły wcale nie jest znanym, wówczas należy dokładny opis trupa podać do wiadomości przez dzienniki publiczne.

§. 88.

Obejrzenie i otwarcie trupa nastąpić winno przez dwóch lekarzy, z których jeden może być chirurgiem, a to według szczegółowych w téj mierze danych przepisów.

Lekarz, który miał staranie o zmarłym w chorobie, poprzedzającéj śmierć jego, powinien być przyzwanym do obejrzenia ciała, jeżeli to bez zwłoki stać się może.

§. 85.

Finden der Untersuchungsrichter, der Staatsanwalt oder der Gerichtshof, daß das Gutachten der Sachverständigen dunkel, unvollständig, unbestimmt, daß es im Widerspruche mit sich selbst oder mit erhobenen Thatumständen sei, oder daß die aus den angegebenen Vordersätzen gezogenen Schlüsse nicht folgerichtig seien, oder weichen die Angaben der Sachverständigen in Beziehung auf die von ihnen wahrgenommenen Thatsachen erheblich von einander ab, so sind dieselben von dem Untersuchungsrichter darüber zu vernehmen, und wenn sich dadurch die Zweifel nicht beheben, ist der Augenschein, so weit es möglich ist, mit Zuziehung derselben, oder anderer Sachverständigen zu wiederholen.

Sind aber die Sachverständigen in Bezug auf das Gutachten verschiedener Meinung, so kann der Untersuchungsrichter nach Umständen sie entweder nochmals vernehmen, oder einen dritten Sachverständigen beiziehen, oder ein Gutachten von anderen Sachverständigen einholen. Sind die Sachverständigen Aerzte oder Chemiker, so ist in solchen Fällen das Gutachten der medizinischen Fakultät der nächst gelegenen Universität einzuholen. Letzteres kann auch dann geschehen, wenn der Gerichtshof wegen der Wichtigkeit des Verbrechens die Einholung eines Fakultäts-Gutachtens für die Erforschung der Wahrheit für nöthig findet.

§. 86.

Wann eine Leichenschau u. Leichenöffnung, und wie dieselbe vorzunehmen ist.

Wenn sich bei einem Todesfalle Verdacht ergibt, daß derselbe durch ein Verbrechen oder Vergehen verursacht worden sei, so muß vor der Beerdigung die Leichenschau und Leichenöffnung vorgenommen werden. Ist die Leiche bereits beerdiget, so muß sie zu diesem Behufe wieder ausgegraben werden, wenn nach den Umständen noch ein erhebliches Ergebniß davon erwartet werden kann.

§. 87.

Ehe zur Oeffnung der Leiche geschritten wird, ist dieselbe genau zu beschreiben, und deren Identität durch Vernehmung von Personen, die den Verstorbenen gekannt haben, und des etwa schon bekannten Beschuldigten außer Zweifel zu setzen. Diesen Personen ist nöthigenfalls vor der Anerkennung eine genaue Beschreibung des Verstorbenen abzufordern. Ist aber der Letztere ganz unbekannt, so ist eine genaue Beschreibung der Leiche durch öffentliche Blätter bekannt zu machen.

§. 88.

Die Leichenschau und Leichenöffnung ist durch zwei Aerzte, wovon der eine auch bloß ein Wundarzt seyn kann, nach den dafür gegebenen besonderen Vorschriften vorzunehmen.

Der Arzt, welcher den Verstorbenen in der seinem Tode allenfalls vorhergegangenen Krankheit behandelt hat, ist, wenn es ohne Verzögerung geschehen kann, zur Gegenwart bei der Leichenschau aufzufordern.

§. 89.

Treść zdania lekarskiego w razie zabójstwa.

Zdanie powinno orzec, co było w przedłożonym przypadku najbliższą przyczyną śmierci, i przezco takowa sprowadzoną została.

Według okoliczności, towarzyszących przypadkowi, należy zatém wywodzić szczegółowo:

1) czyli według zachodzących okoliczności przyjąć można za pewne lub podobne do prawdy, że śmierć

a) nastąpiła w skutku nadwerężeń spostrzeżonych, lub

b) już przed temi nadwerężeniami, albo

c) w skutku, lub téż przez współdziałanie innéj przyczyny, która do nadwerężenia przystąpiła, i od niego jest niezawisłą.

Jeżeli nadwerężenia spostrzeżone uznane są za przyczynę śmierci, natenczas należy określić daléj, czyli

2) uczynek, pod którego zarzutem zostaje obwiniony, stał się przyczyną śmierci już z powodu swéj powszechnéj natury, czyli téż z powodu właściwego usposobienia ciała, lub szczególnego stanu, w jakim się nadwerężony znajdował, czyli téż dla innych przypadkowych przyczyn zewnętrznych.

Jeżeli zdanie biegłych nie rozciąga się na wszystkie okoliczności, potrzebne do rozstrzygnienia rzeczy, sędzia śledczy winien w tych przedmiotach stawić osobne pytania biegłym.

§. 90.

Postępowanie przy wyśledzeniu zabójstwa dziecięcia;

Gdy zachodzi podejrzenie zabójstwa dziecięcia, wówczas należy oprócz dochodzeń przepisanych w poprzednich prawidłach, jeszcze sprawdzić, czyli dziécię urodziło się żywém, i czyli mogło daléj życie prowadzić zewnątrz łona matki.

§. 91.

zatrucia;

Jeżeli zachodzi podejrzenie zatrucia, wówczas do wywodu istoty czynu należy oprócz lekarzy (§. 88.) przybrać, gdzie można jeszcze dwóch chemików. Zbadanie trucizn zaś może według okoliczności nastąpić przez chemików samych, w lokalności szczególnie na ten cel przydatnéj (§. 82.).

§. 92.

uszkodzeń na ciele;

Również w razie uszkodzeń na ciele, uszkodzony obejrzany być powinien przez dwóch biegłych (§. 88.), którzy po ścisłém opisaniu uszkodzeń powinni wyjawić zdanie swoje co do tego, które z pomiędzy znajdujących się uszko-

§. 89.

Das Gutachten hat sich darüber auszusprechen, was in dem vorliegenden Falle die den eingetretenen Tod zunächst bewirkende Ursache gewesen, und wodurch dieselbe erzeugt worden ist. Inhalt des ärztlichen Gutachtens bei Tödtungen.

Nach Beschaffenheit des Falles ist daher insbesondere zu erörtern:

1. ob nach den vorhandenen Umständen als gewiß oder wahrscheinlich anzunehmen sei, daß der Tod

a) in Folge der wahrgenommenen Verletzungen; oder

b) schon vor diesen Verletzungen, oder

c) in Folge, oder durch Mitwirkung einer zu der Verletzung hinzugekommenen und von ihr unabhängigen Ursache eingetreten sei.

Wenn die wahrgenommenen Verletzungen als die Todesursache erklärt werden, so ist weiter zu bestimmen, ob

2. die dem Beschuldigten zur Last gelegte Handlung schon ihrer allgemeinen Natur nach, oder wegen der eigenthümlichen Leibesbeschaffenheit oder eines besonderen Zustandes des Verletzten, oder wegen zufälliger äußerer Umstände die Todesursache geworden sei.

In soferne sich das Gutachten nicht über alle für die Entscheidung erheblichen Umstände verbreitet, sind hierüber von dem Untersuchungsrichter besondere Fragen an die Sachverständigen zu stellen.

§. 90.

Bei Verdacht einer Kindestödtung ist nebst den nach den vorstehenden Vorschriften zu pflegenden Erhebungen auch zu erforschen, ob das Kind lebendig geboren, und sein Leben außerhalb der Mutter fortzusetzen fähig gewesen sei. Vorgang bei Erhebung von Kindestödtungen;

§. 91.

Liegt der Verdacht einer Vergiftung vor, so sind der Erhebung des Thatbestandes nebst den Aerzten (§. 88), nach Thunlichkeit noch zwei Chemiker beizuziehen. Die Untersuchung der Gifte selbst aber kann nach Umständen auch von den Chemikern allein, in einem hierzu insbesondere geeigneten Lokale vorgenommen werden (§. 82). von Vergiftungen;

§. 92.

Auch bei körperlichen Beschädigungen ist die Besichtigung des Verletzten durch zwei Sachverständige (§. 88) vorzunehmen, welche sich nach genauer Beschreibung der Verletzungen insbesondere auch darüber auszusprechen haben, welche von den vorhandenen von körperlichen Beschädigungen;

dzeń samo przez się, lub w związku z innemi, bezwzględnie, lub tylko przy zachodzących szczególnych okolicznościach w tym przypadku uważaném być ma za lekkie, ciężkie, lub niebezpieczne życiu; jakie one skutki zwykle za sobą pociągają, a jakie skutki w tym pojedynczym przypadku ztąd wynikły, równie téż jakiemi środkami lub narzędziami, i w jaki sposób uszkodzenia zrządzonemi zostały.

§. 93.

Do wywodu istoty czynu uszkodzeń na ciele lub zabójstw, o które obwinionemi są straże skarbowe, lub inne straże publiczne przy pełnieniu służby swojéj, należy każdego czasu, o ile to bez szkodliwéj zwłoki stać się może, przybrać także urzędnika, bezpośrednio nad strażnikiem przełożonego, ażeby ten udzielał przytém potrzebnych wyjaśnień o stosunkach służbowych i przepisach służbowych straży.

Wszelako ten urzędnik nie może ani wstrzymywać, ani w obłęd wprowadzać kroków sędziego śledczego, i tylko uwagi jego i wnioski sędzia śledczy do protokółu zapisać winien, jeżeli im zadosyć uczynić nie ma zamiaru.

§. 94.

Jeżeli potrzebném jest obejrzenie na ciele osoby płci żeńskiéj, wówczas można według okoliczności zamiast lekarzy lub chirurgów przybrać do tego akuszerów, lub téż w przypadkach mniejszéj wagi akuszerek.

§. 95.

w razie zachodzącéj wątpliwości co do chorób umysłowych, lub co do poczytania za winę

Jeżeli powstanie wątpliwość co do tego, czyli obwiniony posiada używanie swego rozumu, lub téż czyli cierpi na duszy lub na umyśle, przezco albo zupełnie, by mu uczynku za winę poczytać nie można, albo téż wina jego znacznieby się zmniejszyła, wówczas dochodzenie stanu duszy i umysłu obwinionego w powszechności przez dwóch lekarzy uskutecznioném być powinno.

Ci obowiązani są złożyć relacyę o skutku spostrzeżeń swoich, winni są zestawić wszelkie okoliczności czynu mające wpływ na ocenienie stanu duszy i umysłu obwinionego, rozpoznać takowe tak pojedynczo, jakotéż w związku z sobą, a jeżeli uważają, iż zachodzi rzeczywiście obłąkanie umysłu, winni są określić naturę choroby, rodzaj i stopień onéjże, i wyrzec zdanie swoje czerpane z aktów, równie jak z ich własnego spostrzeżenia co do wpływu, jaki wywiérała, lub wywiéra jeszcze choroba bez przestanku, lub czasowo na wyobrażenia, popędy, postanowienia i uczynki obwinionego; tudzież czyli ten stan chorobliwy duszy już istniał w czasie popełnionego uczynku, i w jakiéj mierze.

Verletzungen an und für sich, oder in ihrem Zusammenwirken, unbedingt oder unter den besonderen Umständen des Falles, als leichte, schwere oder lebensgefährliche anzusehen seien; welche Wirkungen dieselben gewöhnlich nach sich zu ziehen pflegen, und welche in dem vorliegenden einzelnen Falle daraus hervorgegangen sind, so wie, durch welche Mittel oder Werkzeuge, und auf welche Weise dieselben zugefügt worden seien.

§. 93.

Zur Erhebung des Thatbestandes von körperlichen Beschädigungen oder Tödtungen, welche den Finanz- oder anderen öffentlichen Wachen aus Anlaß der Ausübung ihres Dienstes zur Last gelegt werden, soll jederzeit, in soferne es ohne nachtheilige Verzögerung ausführbar ist, auch der denselben zunächst vorgesetzte Beamte beigezogen werden, um dabei die etwa erforderlichen Aufklärungen über die Diensteverhältnisse und Dienstesvorschriften der Wache zu geben.

Er darf jedoch die Schritte des Untersuchungsrichters weder hemmen, noch beirren, sondern es sind seine Bemerkungen und Anträge, in soferne der Untersuchungsrichter den letzteren nicht entsprechen zu können glaubt, bloß zu Protokoll zu nehmen.

§. 94.

Ist die körperliche Besichtigung einer Frauensperson nöthig, so können nach Umständen auch Geburtshelfer, oder in minder wichtigen Fällen Geburtshelferinnen statt der Aerzte oder Wundärzte damit beauftragt werden.

§. 95.

bei Zweifeln über Geistes- oder Gemüthskrankheiten, oder über Zurechnungsfähigkeit;

Entstehen Zweifel darüber, ob der Beschuldigte den Gebrauch seiner Vernunft besitze, oder ob er an einer Krankheit des Geistes oder Gemüthes leide, wodurch die Zurechnungsfähigkeit desselben aufgehoben oder vermindert seyn könnte, so ist die Untersuchung des Geistes- und Gemüthszustandes des Beschuldigten in der Regel durch zwei Aerzte zu veranlassen.

Dieselben haben über das Ergebniß ihrer Beobachtungen Bericht zu erstatten, alle auf die Beurtheilung des Geistes und des Gemüthszustandes des Beschuldigten Einfluß nehmenden Thatsachen zusammenzustellen, sie nach ihrer Bedeutung sowohl einzeln als im Zusammenhange zu prüfen, und falls sie eine Seelenstörung als vorhanden betrachten, die Natur der Krankheit, die Art und den Grad derselben zu bestimmen, und sich sowohl nach den Akten, als nach ihrer eigenen Beobachtung über den Einfluß auszusprechen, welchen die Krankheit ununterbrochen oder zeitweise auf die Vorstellungen, Triebe, Entschlüsse und Handlungen des Beschuldigten geäußert habe, und noch äußere; und ob dieser getrübte Seelenzustand schon zur Zeit der begangenen That, und in welchem Maße bestanden habe.

§. 96.

w razie wątpliwości co do rzetelności dokumentów;

Dla uzyskania dowodu co do rzetelności dokumentów, w szczególności wtenczas, gdy obwiniony nie chce uznać takowych, należy uczynić przez biegłych porównanie takowych z innemi dokumentami, które bez wątpienia są autentycznemi. Również można nakłonić obwinionego, ażeby kilka słów lub zdań w obliczu sądu napisał.

§. 97.

co do pism pisanych w mowie nie używanéj w sądzie;

Pisma pisane w mowie nie używanéj w sądzie, a ważne dla dochodzenia rzeczy, sędzia śledczy powinien kazać przełożyć przez tłumacza zaprzysięgłego, i wraz z przekładem załączyć do aktów.

§. 98.

w razie wątpliwości co do rzetelności publicznych papierów kredytowych;

Gdy zachodzi podrobienie lub fałszowanie publicznych papierów kredytowych, sędzia śledczy winien przy załączeniu podejrzanych papierów kredytowych udać się przez Przełożonego sądu do Ministerstwa Skarbu, a jeżeli idzie o sfałszowanie papierów kredytowych c. k. uprzywilejowanego Banku narodowego, do tegoż Banku, ażeby otrzymać zdanie ich, czyli papiéry są prawdziwe lub nie, tudzież w jakim sposobie i jakiemi narzędziami podrobionemi lub sfałszowanemi zostały, i czyli tak sfałszowane lub podrobione papiéry kredytowe piérwéj już były spostrzeżone. Tymże samym władzom należy po zupełnie ukończoném postępowaniu karném przesłać falsyfikaty wraz ze wszystkiemi narzędziami, materyałami i innemi przedmiotami z występku pochodzącemi, i od tych władz wprost nazad takowych zażądać, jak skoro te przedmioty potrzebne są do nowéj jakiéj czynności urzędowéj na drodze karnéj.

§. 99.

lub monet;

Tak samo postępować należy w razie fałszowania monet, jednakże w takich przypadkach sędziowie śledczy winni są przez Przełożonego sądu zasięgnąć zdania wprost od c. k. Urzędu menniczego ustanowionego w tym kraju koronnym (Urząd probierczy monet krajowy, zaś w lombardzko-weneckiém królestwie: Direcione della zecca).

§. 100.

jak przy dochodzeniu podłożenia ognia;

W przypadku podłożenia ognia należy szczegółowo wyśledzić, w jaki sposób pożar nastąpił, czyli do tego użytym był materyał palny, i jaki; daléj w jakiém miejscu, i kiedy ogień podłożono, czy w dzień czy w nocy; i czyli to nastąpiło pod takiemi okolicznościami, iż z tego większe lub mniejsze niebezpieczeństwo życiu ludzkiemu lub własności zagrażające, przewidzieć można

§. 96.

Zur Herstellung des Beweises der Echtheit von Urkunden, insbesondere wenn der Beschuldigte deren Anerkennung verweigert, kann eine Vergleichung mit anderen unzweifelhaft echten Urkunden durch Sachverständige vorgenommen werden. Auch kann der Beschuldigte veranlaßt werden, einige Worte oder Sätze vor Gericht niederzuschreiben. bei Zweifeln über die Echtheit von Urkunden;

§. 97.

Schriften, die in einer nicht gerichtsüblichen Sprache geschrieben und für die Untersuchung erheblich sind, hat der Untersuchungsrichter durch einen beeideten Dolmetscher übersetzen zu lassen, und sammt der Uebersetzung zu den Akten zu bringen. bei Schriften, die in einer nicht gerichtsüblichen Sprache geschrieben sind;

§. 98.

In Fällen der Nachmachung oder Verfälschung öffentlicher Kreditspapiere hat sich der Untersuchungsrichter durch den Gerichtsvorsteher, unter Anschluß der beanständeten Kreditspapiere, an das Finanzministerium, und wenn es sich um Verfälschung von Kreditspapieren der k. k. privilegirten Nazionalbank handelt, an diese zu wenden, um den Befund über ihre Echtheit oder Unechtheit und die Auskunft zu erhalten, in welcher Art und durch welche Werkzeuge die Nachmachung oder Verfälschung geschehen sei, und ob bereits derlei verfälschte oder nachgemachte Kreditspapiere vorgekommen seien. An eben diese Behörden sind auch nach gänzlich beendigtem strafgerichtlichen Verfahren die Falsifikate sammt allen von der strafbaren Handlung herrührenden Werkzeugen, Materialien und anderen Gegenständen einzuschicken, und von ihnen auch wieder unmittelbar zurückzuverlangen, sobald diese Gegenstände zu einer neuerlichen strafgerichtlichen Amtshandlung nöthig sind. bei Zweifeln über die Echtheit von öffentlichen Kreditspapieren,

§. 99.

Dieses Verfahren ist auch bei Münzverfälschungen zu beobachten; doch haben sich in solchen Fällen die Untersuchungsrichter durch den Gerichtsvorsteher unmittelbar an das für das Kronland bestehende k. k. Münzamt (Landes-Münzprobiramt: — im lombardisch-venezianischen Königreiche: Direzione della Zecca) zu wenden. oder von Münzen;

§. 100.

Bei Brandlegungen ist insbesondere zu ermitteln, auf welche Weise der Brand gelegt, ob dazu ein Zündstoff, und welcher verwendet worden; ferner der Ort, wo, und die Zeit zu erforschen, wann die Brandlegung, ob bei Tag oder Nacht, und ob sie unter solchen Umständen geschehen, daß daraus eine größere oder kleinere Gefahr für Leben von Menschen oder für Eigenthum vorhergesehen werden konnte, oder daß wie bei Erhebung von Brandlegungen;

było, lub téż czyli przy wybuchu ognia łatwoby się mógł rozszérzyć; nakoniec gdy pożar rzeczywiście wybuchnął, dochodzić wielkość zrządzonéj przez to szkody.

§. 101.

i innych nadwerężeń własności, postępować należy.

W razie innych zbrodni i wykroczeń, przez które sprowadzoną została szkoda lub niebezpieczeństwo szkody w sposób odmienny od wyrażonego w §. 100., należy przez obejrzenie naoczne przedewszystkiém wybadać, jaki był rodzaj użytego gwałtu lub podstępu, użytych środków lub narzędzi, tudzież jaka była wielkość zrządzonéj lub zamierzonéj szkody i ubytku w zysku, albo też niebezpieczeństwa zagrażającego własności, życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu ciała ludzkiego.

§. 102.

O zachowaniu sądowém narzędzi i przedmiotów występku, które przytém zostały znalezionemi.

Jakiekolwiek narzędzia lub przedmioty znalezionemi zostały przy wywodzie istoty czynu, na których lub któremi popełniony został występek, lub które od niego pochodzą, albo też w miejscu uczynku zostawionemi zostały; również przedmioty, które obwiniony lub świadkowie przyznać będą musieli, albo któreby do dowodu służyć miały, należy spisać w osobnym wykazie, dokładnie określić, takowe złożyć w zachowaniu sądowém, albo też o ile można, oddać pod dozór sądu, lub téż zapowiedzieć. Przedmioty mające być wziętemi do składu lub pod dozór sądu należy albo same tam, gdzie się to łatwo stać może, jak np. pisma, lub téż kartki, pieczęcią sądową do tychże przedmiotów przyczepione, ponaznaczać liczbami porządkowemi w taki sposób, iżby przezto nie tylko śledztwo i protokół, do którego należą, widocznym był, lecz oraz ażeby względem tożsamości tych przedmiotów żadna wątpliwość nie powstała, tudzież ażeby wszelki ubytek i zmianę w nich natychmiast spostrzedz można, oraz ażeby powtórne dochodzenie i opisanie tychże przedmiotów każdego czasu bez przeszkody uskutecznioném być mogło. Co do przedmiotów, które z natury swéj lub dla wielkiéj ilości w schowkach lub okładkach zachowywanemi być muszą, należy schowek lub okładkę opieczętować pieczęcią sądową, oznaczyć takowe w sposób wyżéj opisany, i zaopatrzyć podpisem wszystkich obecnych. Dzierżącemu te przedmioty i będącemu obecnym przy śledztwie należy na żądanie jego pozwolić, ażeby do powyższych podpisów dodał jeszcze swój podpis, i przy opieczętowaniu wycisnął także pieczęć swoją.

W szczególności przepis powyższy zastosowany być powinien wtenczas, gdy idzie o druki treści występnéj, do których się odnosi śledztwo karne, lub też przyrządy do ich pomnożenia potrzebne.

Jeżeli między przedmiotami znalezionemi znajdują się hostye konsekrowane, lub inne rzeczy poświęcone na służbę bożą, sąd winien jest miéć staranie

das Feuer bei dem Ausbruche sich leicht hätte verbreiten können; endlich bei einem wirklich ausgebrochenen Brande die Größe des dadurch verursachten Schadens zu erheben.

§. 101.

und von anderen Eigenthumsverletzungen vorzugehen ist

Bei Verbrechen oder Vergehen, durch welche auf andere, als die eben (§. 100) erwähnte Weise ein Schade oder eine Gefahr am Vermögen herbeigeführt wurde, ist durch den Augenschein vorzüglich die Beschaffenheit der angewandten Gewalt oder List, der gebrauchten Mittel oder Werkzeuge und die Größe des verursachten oder beabsichtigten Schadens und entgangenen Gewinnes, oder der Gefahr für das Eigenthum, oder auch für das Leben, die Gesundheit oder körperliche Sicherheit von Menschen zu erheben.

§. 102.

Gerichtliche Verwahrung aller hierbei gefundenen Werkzeuge und Gegenstände der strafbaren Handlung.

Alles, was bei der Erhebung der That von Werkzeugen und Gegenständen gefunden wird, mit oder an welchen die strafbare Handlung verübt worden, oder welche von ihr herrühren oder an dem Orte der That zurückgelassen wurden, sowie auch diejenigen Gegenstände, welche von dem Beschuldigten oder von Zeugen anzuerkennen seyn werden, oder zu einem Beweise dienen könnten, sind in ein Verzeichniß zu bringen, genau zu beschreiben, und in gerichtliche Verwahrung, oder soweit diß nicht thunlich ist, wenigstens nach Möglichkeit unter gerichtliche Obhut oder in Beschlag zu nehmen. Die in gerichtliche Verwahrung oder Obhut zu nehmenden Gegenstände sind entweder selbst, wo dieß, wie z. B. bei Schriften leicht geschehen kann, oder doch auf Zetteln, welche mittelst des Gerichtssiegels daran zu befestigen sind, mit fortlaufenden Zahlen in der Art zu bezeichnen, daß dadurch nicht bloß die Untersuchung und das Protokoll, wozu sie gehören, ersichtlich wird, sondern auch künftighin über die Identität dieser Gegenstände kein Zweifel erhoben, sowie jeder etwaige Abgang und jede Aenderung daran sogleich bemerkt werden kann, und daß auch die wiederholte Untersuchung und Beschreibung dieser Gegenstände zu jeder Zeit ungehindert bleibt. Bei Gegenständen, welche ihrer Natur nach oder vermöge ihrer sehr großen Anzahl in Behältnissen oder Umschlägen verwahrt werden müssen, ist das Behältniß oder der Umschlag mit dem Gerichtssiegel zu verschließen, in der ebenerwähnten Weise zu bezeichnen, und von allen Anwesenden mit ihrer Namensfertigung zu versehen. Dem bei der Erhebung anwesenden Inhaber dieser Gegenstände ist auf sein Verlangen zu gestatten, den vorstehenden Bezeichnungen auch seine Fertigung beizusetzen, und der Verschließung sein eigenes Siegel beizudrücken.

Dieser Vorgang ist insbesondere auch dann zu beobachten, wenn es sich um Druckschriften strafbaren Inhaltes, auf welche sich eine strafgerichtliche Untersuchung bezieht, und um die zu ihrer Vervielfältigung dienlichen Zurichtungen handelt.

Befinden sich unter den vorgefundenen Gegenständen konsekrirte Hostien oder zum Gottesdienste geweihte Sachen, so hat das Gericht für deren Absonderung von allen

o to, ażeby takowe zostały oddzielonemi od wszystkich innych przedmiotów, i zachowanemi w sposobie odpowiednim ich świętości, a obejrzenie ich naoczne uskutecznić się winno zawsze tylko w przytomności duchownego miejscowego, lub innego kapłana, przy zachowaniu przepisów kościelnych. Skoro tylko zachowanie rzeczy tak poświęcanych w sądzie karnym nie jest więcéj potrzebném dla dalszych dochodzeń, należy je oddać kapłanowi miejscowemu.

§. 103.

Wyśledzenie czynu przy takich występkach, które nie zostawują śladu po sobie.

Jeżeli stosownie do rodzaju występku nie jest potrzebném obejrzenie naoczne, natenczas można uczynić wywód istoty czynu w zwyczajném miejscu sądowém. Lecz nawet i w tym przypadku należy wszelkie należące do tego okoliczności z równą starannością zbiérać, i ściśle przestrzegać przepisów podanych wyżéj (§. 67.) o prowadzeniu protokółu, tudzież o wysłuchaniu osób wspomnianych w §§. 75. i 76.

Oddział drugi.

O rewizyi w domu, o przetrząśnieniu osoby, o przyaresztowaniu i otwiéraniu listów i pism i innych.

§. 104.

Kiedy można uczynić rewizyę w domu lub na osobie.

Jeżeli jest podejrzenie uzasadnione, iż w domu jakim lub w innéj jakiéj lokalności ukrywa się osoba podejrzana o zbrodnię lub wykroczenie, lub téż iż tamże znajdują się przedmioty, mogące mieć ważność przy śledztwie karném, natenczas można przystąpić do rewizyi domu, a przeciw takim osobom, względem których zachodzi podejrzenie uzasadnione, iż zaprzeczają posiadanie takich przedmiotów, gdy są od nich żądane, lub téż wydać ich nie chcą, można przystąpić do przetrząśnienia ich odzieży i ich osoby.

§. 105.

Kto może uskuteczniać rewizye takie.

W powszechności powinien sędzia śledczy nakazać rewizye w domu na mocy rozkazu popartego powodami, który interesowanemu musi być wręczonym równocześnie przy rewizyi, albo w najbliższych 24 godzinach po takowéj.

O rewizyach domowych z powodu zbrodni lub wykroczeń, względem których dalsze policyjne poszukiwania lub środki dla publicznego bezpieczeństwa mogą się stać potrzebnemi, w szczególności w razie zbrodni stanu, naruszania publicznego spokoju, fałszowania papiérów kredytowych i monety, należy, o ile to bez zwłoki stać się może, uwiadomić o tém najbliższą władzę bezpieczeństwa (§. 61), ażeby delegowany przez tęż władzę był przytém obecny, i ażeby nie wywiérając wpływu na samą czynność śledztwa, mógł zebrać potrzebne do dalszych zarządzeń wiadomości.

übrigen Gegenständen, und für die Aufbewahrung in einer der Heiligkeit der Sachen entsprechenden Weise zu sorgen, den Augenschein derselben aber immer nur in Anwesenheit des Ortsseelsorgers oder eines anderen Priesters, und mit Beobachtung der kirchlichen Vorschriften vorzunehmen. — Sobald die Aufbewahrung von solchen geweihten Sachen bei dem Strafgerichte zum Behufe weiterer Erhebungen nicht mehr nothwendig erscheint, sind dieselben dem Ortsseelsorger zu übergeben.

§. 103.

Erforschung der That bei strafbaren Handlungen, die keine Spuren zurücklassen.

Kommt es nach der Beschaffenheit der strafbaren Handlung nicht auf einen Augenschein an, so kann die Erforschung der That an dem gewöhnlichen Gerichtsorte vorgenommen werden. Es sind aber auch in diesem Falle alle einschlagenden Umstände mit gleicher Sorgfalt zu erheben, und dasjenige, was oben (§. 67) von der Führung des Protokolles und von der Vernehmung der in den §§. 75 und 76 bezeichneten Personen angeordnet ist, ebenfalls genau zu beobachten.

Zweiter Abschnitt.

Von der Hausdurchsuchung, Personsdurchsuchung, der Beschlagnahme und Eröffnung von Briefen und anderen Schriften

§. 104.

Wann eine Haus- oder Personsdurchsuchung vorgenommen werden darf.

Wenn gegründeter Verdacht vorliegt, daß sich in einem Hause oder in einer anderen Räumlichkeit eine eines Verbrechens oder Vergehens verdächtige Person verborgen halte, oder Gegenstände befinden, welche für eine strafgerichtliche Untersuchung von Bedeutung seyn können, so ist die Hausdurchsuchung, und gegen solche Personen, gegen welche gegründeter Verdacht vorliegt, daß sie den Besitz solcher ihnen abgeforderten Gegenstände verläugnen, oder welche deren Herausgabe verweigern, auch die Durchsuchung ihrer Kleidung und Person gestattet.

§. 105.

Wer zur Vornahme derselben berechtiget ist.

In der Regel soll die Hausdurchsuchung von dem Untersuchungsrichter durch einen mit Gründen versehenen Befehl, welcher dem Betheiligten gleichzeitig mit dem Akte, oder innerhalb der nächsten 24 Stunden zuzustellen ist, angeordnet werden.

Von Hausdurchsuchungen wegen Verbrechen oder Vergehen, rücksichtlich welcher weitere polizeiliche Nachforschungen oder Vorkehrungen im Interesse der öffentlichen Sicherheit erforderlich seyn können, insbesondere bei Hochverrath, Störung der öffentlichen Ruhe, Kreditspapier- und Münzverfälschungen, ist, insoferne dieß ohne Verzögerung geschehen kann, die nächste Sicherheitsbehörde (§. 61) vorläufig in Kenntniß zu setzen, damit ein Abgeordneter derselben hierbei anwesend seyn, und, ohne auf den Untersuchungsakt Einfluß zu nehmen, sich die nöthigen Kenntnisse zu den weiter erforderlichen Vorkehrungen verschaffen könne.

§. 106.

Nawet bez rozkazu sędziego śledczego mogą w razie zwłoki niebezpiecznéj, nakazać rewizyę domową każdy Sąd powiatowy (§. 13). albo też urzędnicy władzy bezpieczeństwa, lub przełożeni gminy w skutku wezwania Prokuratora rządowego, albo z urzędu. Również w przypadkach tego rodzaju powinni urzędnicy wysłani do uskutecznienia rewizyi domowéj, ile możności, zaopatrzeni być legitymacyą na pismie ze strony władzy.

Jednakże, jeżeli obwiniony zostanie schwytanym na gorącym uczynku, lub jeżeli zaraz po uczynku, czyli to przez pogoń publiczną, czyli też przez rozgłos publiczny rzucone będzie na niego podejrzenie, lub gdy się znajdzie w posiadaniu przedmiotów pochodzących od zbrodni lub wykroczenia, albo też wskazujących, iż miał w nich udział, w takim razie nawet żandarmi i inne organa bezpieczeństwa, bez szczegółowego do tego wezwania lub nakazu, mogą uczynić rewizyę domową dla wyszukania ściganego, lub też przedmiotów zbrodni lub wykroczenia. To samo prawo mają także wtenczas, gdy osoba, względem któréj wydanym został rozkaz dostawienia lub aresztowania jéj, przed ich oczyma schroniła się do jakiego domu, lub do innéj jakiéj lokalności.

§. 107.

Oszczędzanie osoby przy uskutecznianiu takowéj.

Rewizye w domach i na osobach czynić należy bez wszelkiéj niepotrzebnéj okazałości, nie nadwerężając spokojności domowéj, jeżeli tego nie wymaga konieczna potrzeba, oszczędzając ile możności dobre imię osoby, u któréj jest czynioną, i zachowując przyzwoitość i względy stosowne. W nocy tylko w nader naglych przypadkach rewizye domów czynić można.

Do rewizyi w domu czynionéj należy według możności przybrać osobę dzierżącą lokalności, mające być przeszukanemi, lub członka jego familii, lub też innego jakiego mieszkańca albo sąsiada tego domu, oraz należy przytém zawsze spisać protokół, który wszyscy obecni podpisać winni.

Wszelkie przedmioty podejrzane, jakiekolwiek przy takich rewizyach znalezionemi będą, należy albo zachować w sądzie, albo wziąć pod dozór sądowy, albo pod zapowiedzenie (§. 102.).

§. 108.

Rewizya listów, lub innych pism i papierów.

Przepisy podane co do rewizyj w domach i na osobach, stosować należy także do przeglądania listów, lub innych pism i papierów. Względem zachowania w sądzie tych papierów, które uznane zostaną za ważne dla śledztwa, należy się stosować do przepisów podanych w §. 102.

§. 106.

Auch ohne Befehl des Untersuchungsrichters kann die Hausdurchsuchung, wenn Gefahr am Verzuge haftet, von jedem Bezirksgerichte (§. 13), sowie in Folge einer Aufforderung des Staatsanwaltes, oder auch von Amtswegen von Beamten der Sicherheitsbehörde oder von Gemeindevorstehern angeordnet werden. Auch in Fällen dieser Art sind die zur Vornahme der Hausdurchsuchung Abgeordneten, wo möglich, mit einer schriftlichen Legitimazion von Seite der Behörde zu versehen.

Wenn jedoch der Beschuldigte auf frischer That betreten, oder gleich nach der That durch öffentliche Nacheile oder öffentlichen Ruf als eines Verbrechens oder Vergehens verdächtig bezeichnet, oder im Besitze von Gegenständen betreten wird, welche von dem Verbrechen oder Vergehen herrühren, oder auf seine Betheiligung an demselben hinweisen, können selbst Gensd'armen und andere Sicherheitsorgane, ohne dazu besonders aufgefordert oder beauftragt zu seyn, eine Hausdurchsuchung zur Auffindung des Verfolgten, oder von Gegenständen des Verbrechens oder Vergehens vornehmen. Dieselbe Befugniß steht ihnen zu, wenn eine Person, wider welche bereits ein Vorführungs- oder Verhaftsbefehl erlassen ist, sich vor ihren Augen in ein Haus oder einen anderen Raum geflüchtet hat.

§. 107.

Schonung bei Vornahme derselben.

Haus- und Persons-Durchsuchungen sind stets mit Vermeidung alles unnöthigen Aufsehens und aller nicht unumgänglich nöthigen Störung der häuslichen Ruhe, mit möglichster Schonung für den Ruf der Person, bei welcher sie vorgenommen werden, und mit Beachtung der Schicklichkeit und des Anstandes vorzunehmen. Zur Nachtzeit kann eine Hausdurchsuchung nur in sehr dringenden Fällen stattfinden.

Der Hausdurchsuchung soll nach Thunlichkeit der Inhaber der zu durchsuchenden Räume, oder ein Mitglied seiner Familie, oder ein anderer Hausbewohner oder Nachbar beigezogen werden, und es ist über dieselbe immer ein Protokoll aufzunehmen, das von allen dabei Anwesenden zu unterzeichnen ist.

Alle bei derlei Durchsuchungen vorgefundenen verdächtigen Gegenstände sind in gerichtliche Verwahrung, oder doch unter gerichtliche Obhut oder in Beschlag zu nehmen (§. 102).

§. 108.

Durchsuchung von Briefen oder anderen Schriften und Papieren.

Die für Haus- und Personsdurchsuchungen gegebenen Vorschriften gelten auch hinsichtlich der Durchsuchung von Briefen oder anderen Schriften und Papieren. In Beziehung auf die gerichtliche Verwahrung derjenigen dieser Papiere, welche für die Untersuchung erheblich erkannt werden, sind die in dem §. 102 gegebenen Vorschriften zu beobachten.

Rozpieczętowanie i przeglądanie takich papiérów uskutecznić winien sędzia śledczy w przytomności protokolanta i dwóch świadków sądowych, tudzież jeżeli zwłoka nie jest niebezpieczną, wezwać należy stronę interesowaną, aby przytém była obecną. Jeżeli się nie stawi na takie wezwanie, lub jeżeli to wezwanie nie może jéj być doręczoném z powodu jéj nieobecności, wtedy mimo tego rozpieczętować należy papiéry, jednakże w takim sposobie, żeby pieczęć sama nienaruszoną została.

§. 109.

Jak dalece można od kogobądź żądać wydania dokumentów i pism.

Każdy jest obowiązanym na żądanie wydać dokumenta i pisma mogące być ważnemi przy śledztwie zbrodni lub wykroczenia. Jeżeli wezwany o to nie chce wydać pisma takiego, a jeżeli jest dowód lub przynajmniéj podejrzenie uzasadnione, iż posiada takowe, wówczas można przetrząść mieszkanie, a według okoliczności i osobę jego. Gdyby to nawet nie przyniosło pożądanego skutku, sędzia śledczy może, jeżeli posiadanie jest udowodnioném, wymagać wydania pod zagrożeniem stosownéj kary pieniężnéj lub aresztu.

§. 110.

Przyaresztowanie listów.

Kiedy jest wyprowadzoném śledztwo przeciw pewnéj osobie (§. 145.), lub gdy za zbrodnię lub wykroczenie obwiniony już jest przyaresztowanym, albo téż gdy wydanym jest rozkaz dostawienia lub przyaresztowania onegoż, natenczas listy wystosowane do niego, lub od niego do innych osób przesłane, mogą być przyaresztowane przez sędziego śledczego, lub przez Sąd powiatowy, działający zamiast niego (§. 13.) albo wprost, albo na żądanie Prokuratora rządowego, i żądaném być może ich wydanie od urzędów pocztowych albo do sędziego śledczego, albo do Sądu powiatowego. Urzędy pocztowe i urzędnicy pocztowi obowiązani są oprócz tego zatrzymać takie listy na proste żądanie Prokuratora rządowego aż do czasu, gdy nadejdzie dalsze rozporządzenie sądowe, jeżeli zaś ze strony sędziego śledczego nie nastąpi w téj mierze rozporządzenie w przeciągu dni trzech, wówczas urząd pocztowy nie powinien zwlekać dłużéj przesłania listów zatrzymanych. Zresztą należy o wszelkiém przyaresztowaniu listów natychmiast zawiadomić obwinionego, lub, gdy jest nieobecnym, kogokolwiek z familii jego.

§. 111.

Rozpieczętowanie listów.

Jedynie sędzia śledczy może przystąpić do rozpieczętowania listów przyaresztowanych. Przytém powinny pieczęcie zostać nienaruszone, okładki zaś i adresy zachować należy. Przy rozpieczętowaniu protokół téj czynności spisanym być powinien. Po rozpieczętowaniu listów należy takowe wydać

Die Entsiegelung und Durchsuchung solcher Papiere ist von dem Untersuchungsrichter in Gegenwart eines Protokollführers und zweier Gerichtszeugen vorzunehmen, und, wenn nicht Gefahr am Verzuge haftet, der Betheiligte aufzufordern, derselben beizuwohnen. Erscheint er auf eine solche Aufforderung nicht, oder kann ihm dieselbe wegen seiner Abwesenheit nicht zugestellt werden, so ist die Entsiegelung dennoch, aber in der Art vorzunehmen, daß dabei das Siegel selbst unverletzt bleibe.

§. 109.

In wieferne von Jedermann die Herausgabe von Urkunden oder Schriften gefordert werden könne.

Urkunden oder Schriften, welche für die Untersuchung eines Verbrechens oder Vergehens erheblich seyn können, müssen von Jedermann auf Begehren herausgegeben werden. Verweigert der hierzu Aufgeforderte die Herausgabe einer solchen Schrift, so ist in dem Falle, wenn der Beweis oder doch gegründeter Verdacht vorliegt, daß er sich im Besitze derselben befinde, mit der Haus-, und nach Umständen auch mit der Persons-Durchsuchung wider ihn vorzugehen. Führt auch diese nicht zu dem erwünschten Erfolge, so kann der Untersuchungsrichter, wenn der Besitz erwiesen ist, die Herausgabe unter Androhung einer angemessenen Geld- oder Arreststrafe fordern.

§. 110.

Beschlagnahme von Briefen.

Wenn die Untersuchung bereits gegen eine bestimmte Person eingeleitet (§. 145), oder wenn der Beschuldigte wegen eines Verbrechens oder Vergehens schon verhaftet, oder wenn gegen ihn bereits ein Vorführungs- oder Verhaftsbefehl erlassen ist, so können Briefe, welche an denselben gerichtet sind, oder welche er an Andere abgesendet hat, von dem Untersuchungsrichter, oder von dem statt desselben eingeschrittenen Bezirksgerichte (§. 13) unmittelbar, oder auf Verlangen des Staatsanwaltes in Beschlag genommen, und deren Auslieferung an den Untersuchungsrichter oder an das Bezirksgericht von den Postämtern verlangt werden. Die Postämter und Postbediensteten sind ferner verpflichtet, auch über unmittelbare Aufforderung des Staatsanwaltes solche Briefe bis zum Eintreffen einer weiteren gerichtlichen Verfügung zurückzuhalten; erfolgt jedoch eine Verfügung hierüber von Seite des Untersuchungsrichters nicht binnen drei Tagen, so hat das Postamt die Beförderung der zurückgehaltenen Briefe nicht weiter aufzuhalten. Uebrigens ist jede Beschlagnahme von Briefen dem Beschuldigten, oder wenn er abwesend ist, einem seiner Angehörigen sogleich bekannt zu machen.

§. 111.

Eröffnung von Briefen.

Die Eröffnung der mit Beschlag belegten Briefe darf nur von dem Untersuchungsrichter vorgenommen werden. Die Siegel dürfen dabei nicht verletzt und die Umschläge und Adressen müssen aufbewahrt werden. Auch ist über die Eröffnung ein Protokoll aufzunehmen. Nach Eröffnung der Briefe sind dieselben, soferne von der Mit-

obwinionemu, lub temu do którego są stosowane, w oryginale albo w odpisie, w całości lub w części, jeżeli tylko z tego wyjaśnienia ich treści nie ma potrzeby obawiać się szkodliwego wpływu na bieg śledztwa. Jeżeli obwiniony jest nieobecnym, wydanie listów nastąpić może na ręce kogokolwiek z familii jego. Jeżeli nie ma nikogo z familii obwinionego, wówczas należy list zwrócić temu, który go przesłał, jeżeli sędzia mniema, iż temu na tém zależy, lub też donieść mu o przyaresztowaniu, jeżeli list w aktach pozostać musi.

Listy przyaresztowane, których rozpieczętowanie uznaném zostało za niepotrzebne, należy wydać niezwłocznie temu do kogo są stosowane, albo też zwrócić na pocztę.

Oddział trzeci.

O wysłuchaniu świadków.

§. 112.

Jakie osoby za świadków słuchanemi być nie mogą.

Za świadków nie mogą być słuchanemi pod nieważnością ich zeznań w obliczu prawa:

a) duchowni względem tego, co im powierzoném było albo na spowiedzi, albo oprócz tego pod pieczęcią zachowania tajemnicy urzędu duchownego;

b) urzędnicy rządowi, jeżeliby przez zeznania swoje wyjawili tajemnicę urzędową, do zachowania której są obowiązani, i od tego obowiązku nie są uwolnieni przez władzę, której w stosunku służbowym podlegają.

Również nie mogą być słuchanemi za świadków takie osoby, które w chwili, gdy świadczyć mają, dla wad ciała lub umysłu nie są w stanie prawdy powiedzieć.

§. 113.

Jakie osoby uchylić się mogą od dania świadectwa.

Od obowiązku dania świadectwa w procesie karnym uwolnieni są:

a) krewni i powinowaci obwinionego w linii wstępnéj i zstępnéj, mąż lub żona, rodzeństwo i ich małżonkowie, stryjowie, wujowie i ciotki, dzieci stryjów, wujów i ciotek, bracia i siostry stryjeczne i cioteczne, rodzice i dzieci przysposobione, wychowawcy i wychowańcy, opiekun lub pupil onegoż;

b) obrońcy, względem tego, co im jako takim obwiniony powierzył.

Sędzia śledczy winien te osoby, gdy za świadków powołanemi będą, oświecić co do ich prawa uchylenia się od świadectwa, i oświadczenie ich w tym

theilung ihres Inhaltes kein nachtheiliger Einfluß für die Untersuchung zu besorgen ist, dem Beschuldigten oder demjenigen, an welchen sie gerichtet sind, in Urschrift oder Abschrift, ganz oder auszugsweise mitzutheilen. Ist der Beschuldigte abwesend, so geschieht die Mittheilung an einen seiner Angehörigen. Sind keine Angehörigen des Beschuldigten vorhanden, so ist der Brief, wenn es nach dem Ermessen des Richters im Interesse des Absenders liegt, diesem zurückzuschicken, oder demselben, falls der Brief bei den Akten bleiben muß, die erfolgte Beschlagnahme anzuzeigen.

In Beschlag genommene Briefe, deren Eröffnung nicht für nöthig erachtet wird, sind ohne Verzug denjenigen, an welche sie gerichtet sind, auszufolgen oder der Post zurückzugeben.

Dritter Abschnitt.

Von der Vernehmung der Zeugen.

§. 112.

Als Zeugen dürfen bei sonstiger Rechts-Unwirksamkeit ihrer Aussage nie vernommen werden: Welche Personen als Zeugen nicht vernommen werden dürfen.

a) Geistliche in Ansehung dessen, was ihnen in der Beichte oder sonst unter dem Siegel geistlicher Amtsverschwiegenheit anvertraut würde;

b) Staatsbeamte, wenn sie durch ihr Zeugniß das ihnen obliegende Amtsgeheimniß verletzen würden, in soferne sie dieser Pflicht nicht durch ihre vorgesetzte Dienstbehörde entbunden worden sind.

Auch diejenigen Personen sind nicht als Zeugen abzuhören, welche zur Zeit, als sie das Zeugniß ablegen sollen, wegen Leibes- oder Gemüthsbeschaffenheit außer Stand sind, die Wahrheit anzugeben.

§. 113.

Von der Verbindlichkeit zur Ablegung eines Zeugnisses im Strafverfahren sind befreit: Welche Personen sich der Zeugenaussage entschlagen dürfen.

a) die Verwandten und Verschwägerten des Beschuldigten in auf- und absteigender Linie, dessen Ehegatte, Geschwister und deren Ehegatten, Oheime und Muhmen, Neffen und Nichten, Geschwisterkinder, Adoptiv- und Pflegeältern oder Kinder, der Vormund oder Mündel desselben;

b) Vertheidiger in Ansehung desjenigen, was ihnen in dieser Eigenschaft von dem Beschuldigten anvertraut worden ist.

Der Untersuchungsrichter hat diese Personen, wenn sie als Zeugen vorgerufen werden, über ihr Recht, sich des Zeugnisses zu entschlagen, zu belehren, und ihre

przedmiocie zamieścić do protokółu. Gdyby bez ich wyraźnego zrzeczenia się prawa, odmówienia świadectwa, zeznania od nich przyjętemi zostały, takowe przy ocenieniu dowodu prawnego nie powinny być miane na względzie, jeżeli następnie tego dobrodziejstwa prawa się nie zrzekną.

§. 114.

Obowiązek świadków stawienia się przed sądem. Wyjątki:

W powszechności każdy świadek winien jest stawić się przed sędzią; jednakże osoby nie mogące stawić się w sądzie z powodu choroby lub ułomności, wysłuchanemi być mogą w mieszkaniu swojém.

§. 115.

Członkowie Domu Cesarskiego słuchani będą za świadków w mieszkaniach swoich w Wiédniu przez c. k. najwyższego Marszałka Dworu, zewnątrz Wiédnia zaś przez Prezydenta Trybunału, będącego w tém miejscu, w którém przebywają.

§. 116.

Wysłuchanie świadków przez inne sądy.

Jeżeli miejsce, w którém świadek przebywa, oddalonem jest więcéj niż dwie mile od siedziby sędziego śledczego, sędzia śledczy zarządzić powinien w powszechności, aby świadek wysłuchanym był przez Sąd powiatu, w którym się znajduje (§. 25). Gdyby zaś sędzia śledczy uważał za potrzebne, wysłuchać sam świadka dla zyskania dokładnego zeznania, albo dla przyspieszenia rzeczy; natenczas może wezwać go, aby się stawił osobiście, a to wezwać go wprost, jeżeli świadek podléga jego sądowości, oprócz tego wypadku zaś przez Sąd powiatowy, któremu świadek podléga. Jeżeli stawienie się świadka przed sędzią śledczym połączone jest z nader wielkiemi trudnościami, lub kosztami, wówczas może go wysłuchać w miejscu pobytu jego, uwiadamiając o tém równocześnie właściwy sąd śledczy.

Gdy wypadnie wysłuchać świadków znajdujących się za granicą; należy prosić o ich wysłuchanie właściwego sędziego zagranicznego. Należy mu przesłać przedmioty i pytania, na które świadek wysłuchanym być ma, oraz prosić go, ażeby według okoliczności rozciągnął wysłuchanie na takie przedmioty, które z treści zeznań przez świadka uczynionych same wynikają. Jeżeliby zaś potrzebném było, aby świadek taki stanął osobiście przed tutejszym sądem karnym, on zaś nie stawi się dobrowolnie w skutku wezwania uczynionego w tym celu do sędziego zagranicznego, wówczas Trybunał powołany do rozprawy końcowéj, winien uczynić o tém relacyę do Sądu krajowego wyższego, ażeby w drodze Ministerstwa Sprawiedliwości uzyskać można stawienie się jego przed sądem tutejszym.

darüber erfolgte Erklärung in das Protokoll aufzunehmen. Eine ohne ihre ausdrückliche Verzichtleistung auf das Recht, die Aussage zu verweigern, aufgenommene Aussage darf bei der Würdigung des rechtlichen Beweises nicht berücksichtiget werden, wenn sie nicht nachträglich auf diese Rechtswohlthat Verzicht leisten.

§. 114.

Verbindlichkeit der Zeugen vor Gericht zu erscheinen. Ausnahmen:

In der Regel ist jeder Zeuge vor dem Richer zu erscheinen verbunden; doch können Personen, welche durch Krankheit oder Gebrechlichkeit vor Gericht zu erscheinen verhindert sind, in ihrer Wohnung vernommen werden.

§. 115.

Mitglieder des kaiserlichen Hauses werden als Zeugen in Wien durch den k. k. Obersthofmarschall, und außer Wien durch den Präsidenten des Gerichtshofes ihres Aufenthaltsortes in ihren Wohnungen vernommen.

§. 116.

Vernehmung von Zeugen durch andere Gerichte.

Ist der Aufenthaltsort eines Zeugen über zwei Meilen von dem Sitze des Untersuchungsgerichtes entfernt, so hat der Untersuchungsrichter dessen Vernehmung in der Regel durch das Bezirksgericht, in dessen Bezirke sich der Zeuge befindet, zu veranlassen (§. 25). Sollte jedoch der Untersuchungsrichter die eigene Vernehmung des Zeugen zur Erlangung einer erschöpfenden Aussage, oder zur Beschleunigung der Sache für nothwendig halten; so kann er denselben, wenn er seiner Gerichtsbarkeit untersteht, unmittelbar, außer diesem Falle aber durch das Bezirksgericht, welchem der Zeuge untersteht, zum persönlichen Erscheinen vorladen. Ist die Stellung des Zeugen vor den Untersuchungsrichter mit zu großen Schwierigkeiten oder Kosten verbunden, so kann er denselben, unter gleichzeitiger Benachrichtigung des zuständigen Untersuchungsgerichtes, auch an dessen Aufenthaltsorte selbst vernehmen.

Sind Zeugen zu vernehmen, die sich im Auslande befinden, so ist in der Regel um deren Vernehmung der zuständige ausländische Richter zu ersuchen. Demselben sind die Gegenstände und Fragen mitzutheilen, worüber die Vernehmung stattzufinden hat, und zugleich das Ersuchen zu stellen, nach Beschaffenheit der Umstände die Vernehmung auch auf solche Fragepunkte auszudehnen, die sich aus dem Inhalte der von dem Zeugen abgelegten Aussage selbst ergeben werden. Stellt sich aber das persönliche Erscheinen eines solchen Zeugen vor dem inländischen Strafgerichte als nothwendig dar, so ist sich, wenn derselbe über das an den ausländischen Richter gestellte Ersuchen nicht freiwillig erscheint, durch den zur Schlußverhandlung berufenen Gerichtshof an das Oberlandesgericht zu wenden, um dessen Stellung vor dem inländischen Gerichte durch das Justizministerium zu erwirken.

§. 117.

W jakim sposobie należy czynić wezwania do urzędników i sług pewnych kategoryj służbowych, aby się stawili w sądzie.

Urzędnikom i sługom podrzędnym Sądów powiatowych lub władz bezpieczeństwa, urzędnikom przy Urzędach celnych, kasowych i podatkowych, urzędnikom i innym funkcyonaryuszom straży skarbowéj, urzędnikom i sługom kolej żelaznych rządowych i prywatnych, telegrafu rządowego i poczt, robotnikom przy kopalniach, hutach, hamerniach i walcowniach należy wręczać wezwania w sprawach karnych przez ich przełożonych bezpośrednich; nie potrzeba jednakże osobnych pism stosować do tychże ostatnich. Jeżeli zaś zwłoka zagraża niebezpieczeństwem, można takich urzędników i sług przyzwać wprost, i równocześnie uczynić o tém relacyę do ich przełożonych.

§. 118.

Środki przymusu przeciw świadkom nie stającym,

Jeżeli świadek nie uczyni zadosyć wezwaniu wystosowanemu do niego, przyzwanym będzie powtórnie przy zagrożeniu stosownéj kary pieniężnéj, na przypadek, gdyby nie stanął; oraz z dodaniem téj dalszéj groźby, iż wydanym będzie przeciw niemu rozkaz przystawienia go do sądu. Jeżeli świadek mimo tego, bez ważnych przyczyn usprawiedliwiających, nie stawi się przed sądem, sędzia śledczy rozciągnąć winien na niego karę pieniężną, i wydać rozkaz dostawienia onegoż. W przypadkach nagłych sędzia śledczy może już po pierwszém nieusprawiedliwioném niestawieniu się wydać rozkaz do przystawienia świadka, który nie stanął.

Koszta takiego sądowego przystawienia świadek ponosić winien (§. 333.).

§. 119.

lub nie chcącym złożyć świadectwa.

Jeżeli świadek nie chce złożyć świadectwa, do którego jest obowiązanym, sędzia śledczy może go do tego przymusić stosowną karą pieniężną, lub aresztem.

§. 120.

Kto powinien słuchać świadków, należących do sądowości wojskowéj.

W ciągu postępowania śledczego, świadkowie należący do sądowości wojskowéj, słuchani będą przez władze wojskowe w takich miejscach, gdzie się znajduje sąd wojskowy, w innych miejscach zaś przez sędziego prowadzącego śledztwo, który równocześnie winien o tém zawiadomić sąd wojskowy. Sędzia śledczy winien w takich przypadkach wezwać bezpośredniego przełożonego świadka o doręczenie przyzwania, i wysłuchać świadka w przytomności oficera do tego przeznaczonego.

Do rozprawy końcowéj nie należy w powszechności przyzywać oficerów i żołniérzy będących w czynnéj służbie, lecz sąd poprzestać powinien na od-

§. 117.

Vorladungen in Strafsachen, welche an untergeordnete Beamte und Diener der Bezirksämter oder der Sicherheitsbehörden, an Zoll-, Kassen- und Steuerbeamte, an Beamte und Angestellte der Finanzwache, an Beamte und Diener der Staats- und Privat-Eisenbahnen, des Staats-Telegraphen- und Postwesens, oder an Berg-, Hütten-, Hammer- und Walzwerks-Arbeiter zu geschehen haben, sind durch ihre unmittelbaren Vorgesetzten zuzustellen, ohne daß es jedoch der Ausfertigung besonderer Zuschriften an letztere bedürfte. Haftet aber Gefahr am Verzuge, so können auch diese Beamten und Diener, unter gleichzeitiger Anzeige an ihre Vorgesetzten, unmittelbar vorgeladen werden.

Wie Vorladungen in Strafsachen an Beamte und Diener gewisser Dienstzweige zu vollziehen seien.

§. 118.

Wenn ein Zeuge der an ihn ergangenen Vorladung nicht Folge leistet, so geschieht seine neuerliche Vorladung unter Androhung einer angemessenen Geldstrafe für den Fall des Nichterscheinens, und unter der ferneren Drohung, daß ein Vorführungsbefehl gegen ihn werde erlassen werden. Bleibt der Zeuge ohne giltige Entschuldigungsgründe dennoch aus, so hat der Untersuchungsrichter die Geldstrafe wider ihn zu verhängen und den Vorführungsbefehl auszufertigen. In dringenden Fällen kann der Untersuchungsrichter schon nach dem ersten nicht gerechtfertigten Ausbleiben einen Vorführungsbefehl gegen den nicht erschienenen Zeugen erlassen.

Zwangsmaßregeln gegen Nichterscheinende.

Die Kosten einer solchen gerichtlichen Vorführung hat der Zeuge zu vergüten (§. 333).

§. 119.

Verweigert ein Zeuge die Ablegung eines Zeugnisses, zu dem er verpflichtet ist, so kann ihn der Untersuchungsrichter durch eine angemessene Geld- oder Arreststrafe dazu anhalten.

oder die Ablegung des Zeugnisses verweigernde Zeugen.

§. 120.

Im Laufe des Untersuchungs-Verfahrens sind Zeugen, welche der Militärgerichtsbarkeit unterstehen, an solchen Orten, wo sich ein Militärgericht befindet, durch die Militärbehörden, an anderen Orten aber durch den Untersuchungsrichter, jedoch unter gleichzeitiger Benachrichtigung des Militärgerichtes, zu vernehmen. Der Untersuchungsrichter hat sich in solchen Fällen wegen Zustellung der Vorladung an den unmittelbaren Vorgesetzten des Zeugen zu wenden, und die Abhörung des Letzteren im Beisein des hierzu abgeordneten Offiziers vorzunehmen.

Von wem Zeugen zu vernehmen sind, welche der Militärgerichtsbarkeit unterstehen.

Zur Schlußverhandlung sind Offiziere und die im aktiven Dienste stehende Mannschaft in der Regel nicht vorzuladen, sondern das Gericht hat sich mit der Vorlesung

czytaniu zeznań ich, które uczynili w ciągu postępowania śledczego. Jeżeli zaś zachodzą przypadki, w których zeznania takich świadków stanowczemi są w dowodzie winy lub niewinności, przewodniczący w sądzie wyrokującym zażądać może od właściwego naczelnika sądu wojskowego, ażeby oficerowie lub żołnierze stawili się osobiście.

Osobom wojskowym z klasy żołnierzy, od feldwebla i wachmistrza niżéj, mającym się stawić do rozprawy końcowéj przed sądem cywilnym, zawsze dodanym być powinien oficer, któremu sąd winien jest naznaczyć siedzenie w miejscu stosownem.

§. 121.

Przez kogo i w jaki sposób słuchani być mają członkowie żandarmeryi, policyi wojskowéj i straży bezpieczeństwa.

Członkowie żandarmeryi, policyi wojskowéj i straży bezpieczeństwa od wachmistrza lub feldwebla niżéj, uważani być mają co do wysłuchania za świadków tak w ciągu śledztwa, jakoteż przy rozprawie końcowéj jako świadkowie ze stanu cywilnego. Przyzwania tych osób należy wprost doręczać tylko oddzielnym komendantom sekcyj, kapralstw lub posterunków, innym zaś członkom tych korpusów zawsze tylko przez ich przełożonych bezpośrednich, którzy mają obowiązek nakazać przyzwanym, aby się stawili przed sądem cywilnym. Jeżeli to bez zwłoki w wymiarze sprawiedliwości, bez wydatków ze skarbu, i bez uszczerbku w służbie tych korpusów strażniczych stać się może, należy także i do wysłuchania tych osób przybrać oficera.

Względem wysłuchania oficerów tych korpusów strażniczych stosować się należy do przepisów podanych w §. 120.

Zresztą gdy członkowie tych korpusów strażniczych słuchani będą przed władzą cywilną za świadków w przedmiocie zbrodni lub wykroczenia, winni są złożyć przepisaną dla świadków przysięgę.

Wszelkie inne osoby, podlegające sądowości wojskowéj, poddane są przy rozprawie końcowéj tym samym przepisom, co świadkowie stanu cywilnego.

Gdyby jednak która ze wzmiankowanych osób wzbraniała się stanąć przed sądem cywilnym, lub złożyć zeznanie albo przysięgę dla świadka przepisaną, gdy jest od niéj żądaną, władza cywilna winna o tém donieść wprost do najbliższego przełożonego téj osoby, a ten zaś ma obowiązek przymusić nieposłusznego do zadosyćuczynienia ustawom.

der von denselben in dem Untersuchungs-Verfahren gemachten Aussagen zu begnügen. In jenen Fällen aber, in welchen die Aussage solcher Zeugen für den Anschuldigungs- oder Entschuldigungsbeweis von entscheidender Wichtigkeit ist, steht es dem Vorsitzenden des erkennenden Gerichtes zu, das persönliche Erscheinen der Offiziere oder der Mannschaft bei dem betreffenden Militärgerichtsherrn zu erwirken.

Militärpersonen aus der Klasse der Mannschaft, vom Feldwebel und Wachtmeister abwärts, sind, wenn sie bei einer Schlußverhandlung vor einem Zivil-Strafgerichte zu erscheinen haben, jederzeit von einem Offizier zu begleiten, welchem von dem Gerichte an einem geeigneten Platze ein Sitz anzuweisen ist.

§. 121.

Die Mitglieder der Gensd'armerie, Militär-Polizeiwache und Sicherheitswache, vom Wachtmeister oder Feldwebel abwärts, sind, rücksichtlich ihrer Vernehmung als Zeugen, sowohl im Untersuchungs-Verfahren, als bei der Schlußverhandlung, gleich Zeugen aus dem Zivilstande zu behandeln. Die Vorladungen an dieselben sind jedoch nur den selbständigen Sekzions-, Korporalschafts- oder Posten-Kommandanten unmittelbar, den übrigen Mitgliedern dieser Körper aber immer durch ihre unmittelbaren Vorgesetzten zuzustellen, welchen es obliegt, das Erscheinen des Vorgeladenen vor der Civilbehörde anzuordnen. Wenn es ohne Verzögerung der Rechtspflege, ohne Auslagen für den Staatsschatz und ohne Nachtheil für den Dienst dieser Wachkörper geschehen kann, so soll auch den Vernehmungen dieser Personen ein Offizier beigezogen werden.

Von wem und wie die Mitglieder der Gensd'armerie, Militär-Polizeiwache und Sicherheitswache zu vernehmen sind.

Rücksichtlich der Vernehmung der Offiziere dieser Wachkörper haben die im §. 120 bestimmten Vorschriften zu gelten.

Uebrigens haben die Mitglieder dieser Wachkörper, wenn sie als Zeugen wegen eines Verbrechens oder Vergehens von der Zivilbehörde vernommen werden, bei derselben auch den vorschriftmäßigen Zeugen-Eid abzulegen.

Alle übrigen der Militärgerichtsbarkeit unterstehenden Personen sind bei der Schlußverhandlung wie Zeugen aus dem Zivilstande zu behandeln.

Sollte aber eine der vorgenannten Personen sich weigern, vor der Zivilbehörde zu erscheinen, oder die abgeforderte Aussage oder den Zeugen-Eid abzulegen, so hat sich die Zivilbehörde unmittelbar an deren nächsten Vorgesetzten zu wenden, welchem es obliegt, den Ungehorsamen zur Befolgung des Gesetzes zu verhalten.

§. 122.

Jak w powszechności świadków słuchać należy;

Każdy świadek słuchanym będzie przez sędziego prowadzącego śledztwo z przybraniem protokolanta, w nieobecności obwinionego i innych świadków. Przed wysłuchaniem należy go upomnieć, żeby co do wszystkich okoliczności, względem których pytanym będzie, wiernie i sumiennie jasną wyznał prawdę, niczego nie przemilczał, i zeznania swoje tak złożył, żeby je w razie potrzeby przysięgą stwierdzić mógł.

§. 123.

w szczególności, jeżeli świadek nie zna języka sądowego;

Jeżeli świadek nie zna języka sądowego, wysłuchanie jego bez tłumacza wtenczas tylko nastąpić może, gdy sędzia prowadzący śledztwo i protokolant znają dostatecznie mowę świadka. W takim przypadku należy załączyć do aktów wiarygodny przekład protokółu w języku sądowym. Oprócz tego przypadku miejsce mieć powinno wysłuchanie z przybraniem zaprzysięgłego tłumacza, i każde pytanie równie jak odpowiedź powinna być zapisaną do protokółu w języku, w którym świadek jest słuchanym, jakoteż w przekładzie na język sądowy. Tłumacz sam może być użytym za protokolanta.

§. 124.

gdy jest niemym lub głuchym.

Jeżeli świadek jest niemym, lecz umie pisać, należy mu stawiać każde pytanie ustnie lub na pismie, i żądać od niego odpowiedzi na pismie.

Głuchemu zaś, który umie czytać i może mówić, należy pytanie stawić na pismie, ażeby je sam przeczytał, i na nie dał odpowiedź.

Jeżeli w taki sposób słuchanym być nie może, lub jeżeli świadek jest głuchym i oraz niemym, wtedy wysłuchanym być powinien z przybraniem jednéj lub kilku osób, umiejących rozmawiać się z nim na znaki, lub zresztą posiadających zręczność porozumienia się z głuchoniemymi, którato osoby wprzód jako tłumacze przysięgę złożyć są obowiązane.

§. 125.

Pytania ogólne.

Po uczynionem napomnieniu do zeznania prawdy (§. 122.), należy świadka zapytać o jego imię i nazwisko, miejsce urodzenia i zamieszkania, stan, rzemiosło lub zatrudnienie, o wiek, religię, a jeżeli to do śledztwa jest potrzebném, także o jego stosunki familijne i majątkowe, o bieg życia, o stosunek do obwinionego lub do innych osób, przy śledztwie interesowanych, i w ogólności o to wszystko, co stosownie do okoliczności o jego osobie wiedzieć potrzeba.

§. 122.

Wie das Verhör der Zeugen überhaupt vorzunehmen sei;

Jeder Zeuge wird von dem Untersuchungsrichter mit Zuziehung eines Protokollführers, jedoch ohne Beisein des Beschuldigten oder anderer Zeugen, vernommen. Vor der Vernehmung ist er zu ermahnen, daß er über alle Umstände, über die er befragt werden wird, nach seinem besten Wissen und Gewissen die reine Wahrheit anzugeben, Nichts zu verschweigen, und seine Aussage so abzulegen habe, daß er sie erforderlichen Falles eidlich bekräftigen könne.

§. 123.

insbesondere, wenn der Zeuge der Gerichtssprache nicht kundig;

Ist ein Zeuge der Gerichtssprache nicht kundig, so kann die Vernehmung des Zeugen ohne Dolmetscher nur dann geschehen, wenn sowohl der Untersuchungsrichter, als der Protokollführer der Sprache des Zeugen zureichend kundig sind. In diesem Falle ist den Akten eine beglaubigte Uebersetzung des Protokolles in der Gerichtssprache beizulegen. Außer diesem Falle aber hat die Vernehmung mit Zuziehung eines beeidigten Dolmetschers stattzufinden, und es muß jede Frage und Antwort sowohl in der Sprache, in welcher der Zeuge vernommen wird, als auch in der Uebersetzung in die Gerichtssprache zu Protokoll gebracht werden. Der Dolmetscher kann auch selbst als Protokollführer verwendet werden.

§. 124.

wenn er stumm oder taub ist.

Wenn ein Zeuge stumm ist, aber schreiben kann, ist jede Frage mündlich oder schriftlich an ihn zu stellen, und darauf die schriftliche Beantwortung von ihm zu fordern.

Einem Tauben, der aber lesen und reden kann, ist die Frage schriftlich vorzulegen, damit er sie selbst lese und die Beantwortung darauf gebe.

Ist diese Vernehmungsweise nicht möglich, oder der Zeuge zugleich taub und stumm, so muß dessen Vernehmung unter Zuziehung einer oder mehrerer Personen geschehen, welche der Zeichensprache desselben kundig sind, oder sonst die Geschicklichkeit besitzen, sich mit Taubstummen zu verständigen, und welche vorher als Dolmetscher zu beeidigen sind.

§. 125.

Allgemeine Fragen.

Nach erfolgter Ermahnung zur Wahrhaftigkeit (§. 122) ist der Zeuge um seinen Vor- und Zunamen, Geburts- und Wohnort, Stand, Gewerbe oder Beschäftigung, sein Alter, seine Religion, und, in soweit es zum Zwecke der Untersuchung erforderlich erscheint, auch über seine Familien- und Vermögens-Verhältnisse, seinen Lebenslauf, sein Verhältniß zu dem Beschuldigten oder zu anderen bei der Untersuchung betheiligten Personen, sowie überhaupt um Alles zu befragen, was sonst nach der Beschaffenheit der Umstände von seiner Person zu wissen nöthig ist.

§. 126.

Pytania szczegółowe.

Przy wysłuchaniu co do rzeczy saméj, należy świadka naprowadzić, ażeby opowiedział w związku wszystkie okoliczności, stanowiące przedmiot dochodzenia, tudzież ażeby uzupełnił takowe, i wyjaśnił wszelkie okoliczności ciemne i sprzeczne. W szczególności należy nalegać na świadka, żeby wyjawił, na czém zasadza wiadomość swoję. Należy unikać pytań, w których mu są przedstawiane takie okoliczności czynu, które on dopiéro w odpowiedzi swojéj powinien sam wyjawić.

§. 127.

Ten, który przez występek poniósł szkodę, słuchanym być powinien w szczególności:

a) na czém polega przedmiot i prawdziwa kwota szkody, którą poniósł i ubytku zysku;

b) w jakim sposobie uszkodzenie popełnioném było:

c) co ón z swojej strony dla ochronienia się od szkody uczynił;

d) jakiego wynagrodzenia na zasadach prawa cywilnego (§§. 1323—1332 powszechnéj księgi ustaw cywilnych) domagać się, i jaki fundusz dla zyskania onegoż wskazać może.

Należy równie uczynić go uważnym na to, iż ilość pomienionéj szkody i ubytego zysku, równie jak ilość należącego mu się za to wynagrodzenia, przysięgą stwierdzić będzie winien (§. 76).

§. 128.

Poznanie (rekognicya) osób i rzeczy.

Jeżeli dla poznania (rekognicyi), osoby lub rzeczy przedstawione być mają świadkowi, należy go wprzód zawezwać, ażeby dał dokładny i szczegółowy opis znamion odróżniających ich od innych.

Zresztą zostawia się do woli sędziego prowadzącego śledztwo, czyli poznawanie osoby przez świadka uskutecznić zechce w sposobie, dla téjże osoby widzialnym lub ukrytym, a nawet przez przedstawienie osoby, mającéj być poznaną, wraz z kilką innemi osobami.

§. 129.

Przedstawienie naoczne (konfrontacya) świadków.

Jeżeli świadkowie w zeznaniach swoich niezgadzają się co do okoliczności ważnych, należy ich stawić sobie do oczu (konfrontować) i wysłuchać ich szczegółowo jednego po drugim co do każdego przedmiotu, względem którego ich zeznania z sobą się nie zgadzają, i te zeznania spisać w protokóle obok siebie. Więcéj nad dwie osoby wtedy tylko w równym czasie do oczu sobie stawionemi być mogą, gdy sędzia prowadzący śledztwo do wyjaśnienia rzeczy to za nieodzowną uzna potrzebę.

§. 126.

Besondere Fragen.

Bei der Vernehmung über die Sache selbst ist der Zeuge zuvörderst zu einer zusammenhängenden Erzählung derjenigen Thatsachen, welche den Gegenstand der Erhebung ausmachen, sodann aber zur Ergänzung derselben und zur Hebung aller Dunkelheiten und Widersprüche zu veranlassen. Der Zeuge ist insbesondere aufzufordern, den Grund seines Wissens anzugeben. Fragen, durch welche ihm Thatumstände vorgehalten werden, welche erst durch seine Antwort festgestellt werden sollen, sind zu vermeiden.

§. 127.

Der durch die strafbare Handlung Beschädigte ist insbesondere darüber zu vernehmen:

a) worin der Gegenstand und der wahre Betrag des erlittenen Schadens und entgangenen Gewinnes bestehe;

b) auf welche Art die Beschädigung zugefügt worden;

c) was er von seiner Seite zur Verhütung des Schadens angewendet habe;

d) welche Entschädigung er nach den Bestimmungen des bürgerlichen Rechtes (§§. 1323 bis 1332 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches) zu fordern habe, und was er etwa zur Erlangung derselben anzugeben wisse.

Auch ist er aufmerksam zu machen, daß er die Größe des erlittenen Schadens und des entgangenen Gewinnes, sowie der ihm dafür gebührenden Entschädigung zu beschwören habe (§. 76).

§. 128.

Anerkennung (Rekognizion) von Personen oder Sachen.

Sollen dem Zeugen zum Behufe der Anerkennung (Rekognizion) Personen vorgestellt oder Sachen vorgelegt werden, so ist er vorher zur genauen Beschreibung und Angabe der unterscheidenden Kennzeichen derselben aufzufordern.

Uebrigens hängt es von dem Ermessen des Untersuchungsrichters ab, ob er die Anerkennung einer Person durch Zeugen auf eine für die anzuerkennende Person sichtbare oder verborgene Weise, und allenfalls auch durch Vorstellung des Anzuerkennenden zugleich mit mehreren anderen Personen vornehmen wolle.

§. 129.

Gegenstellung (Konfrontazion) von Zeugen.

Stimmen die Zeugen in ihren Aussagen über erhebliche Umstände nicht überein, so sind sie einander entgegen zu stellen (zu konfrontiren), und in Beziehung auf jeden Umstand, über welchen sie von einander abweichend ausgesagt haben, einzeln gegen einander abzuhören, und ihre Aussagen in dem Protokolle neben einander niederzuschreiben. Eine gleichzeitige Gegenstellung von mehr als zwei Personen soll nur dann stattfinden, wenn sie der Untersuchungsrichter zur Aufklärung für unumgänglich nothwendig erkennt.

§. 130.

Prowadzenie protokółu.

Przy wysłuchaniu świadków należy prowadzić protokół, i wysłuchanemu świadkowi wyraźnie odczytać zeznania jego, tak jak do protokółu zapisanemi były. Uwagi, jakie przytém czyni, należy dopisać przy końcu protokółu, nie zmieniając nic w tekscie zeznań dawniejszych; protokół zaś po ukończeniu powinien być podpisany przez wszystkich przytomnych, przez wysłuchanego zaś na końcu każdego arkusza. Jeżeli świadek wysłuchany nie umié pisać, natenczas winien w obecności dwóch umyślnie do tego przyzwanych świadków, zamiast podpisu położyć znak swéj ręki, co obydwaj świadkowie podpisami swemi potwierdzić powinni.

§. 131.

Złożenie przysięgi przez świadka.

Po ukończoném wysłuchaniu winien jest każdy świadek stwierdzić przysięgą zeznania swoje, jeżeli zeznał co ważnego dla sprawy, lub jeżeli sędzia prowadzący śledztwo złożenie przysięgi przez świadka trzyma za potrzebne dla nabycia pewności, iż świadkowi nic bliższego wiadomém nie jest. Również i poszkodowany zeznania swoje przysięgą stwierdzić winien. Jednakże nie należy przyjmować przysięgi, lub odwlekać jéj do dalszych wyjaśnień, jeżeli uzasadnione wątpliwości stoją w drodze. Przed złożeniem przysięgi należy świadka jeszcze raz zapytać, czyli do zeznań swoich ma co dołożyć, lub co w nich zmienić, i przestrzedz go, by nie popełnił krzywoprzysięstwa. Następnie świadek przysiądz powinien, iż szczérze i bezstronnie, bez nienawiści lub bojaźni, szczérą i zupełną wyznał prawdę, i nic innego, jak tylko prawdę. Potwierdzenie opiéwać powinno następnie: „Tak mi Boże dopomóż!“

Co się tyczy szczególnych formalności, które stosownie do rozmaitości wyznań religijnych przy składaniu przysięgi zachować należy, przepisy istniejące pozostają w swéj mocy. Jeżeli świadek należy do społeczności religijnéj, któréj ustawa pozwala uchylić się od przysięgi, natenczas powinien zamiast przysięgi złożyć uroczyste przyrzeczenie.

§. 132.

Jakie osoby nie mogą składać przysięgi na świadków.

Następujące osoby nie mogą być przypuszczonemi do przysięgi:

a) na których cięży podejrzenie, iż same popełniły, albo miały udział w występku, względem którego słuchanemi były;

b) ci, którzy z powodu zbrodni lub wykroczenia, pochodzącego z chciwości zysku, lub z powodu przestępstwa takiego rodzaju, znajdują się pod śledztwem, lub karę odbywają;

c) ci, którzy już raz ukaranymi zostali za fałszywe świadectwo lub krzywoprzysięstwo;

§. 130.

Ueber jede Vernehmung eines Zeugen ist ein Protokoll zu führen, und dem abgehörten Zeugen seine Aussage, sowie sie in das Protokoll aufgenommen worden ist, deutlich vorzulesen. Die von ihm hierbei etwa gemachten Bemerkungen sind in dem Protokolle nachzutragen, ohne an dem Texte der früheren Aussage eine Aenderung vorzunehmen, und das Protokoll am Schlusse von allen Anwesenden, von dem Vernommenen selbst aber am Ende jedes Bogens zu unterfertigen. Ist der vernommene Zeuge des Schreibens unkundig, so hat er in Gegenwart zweier eigens hierzu vorzurufenden Zeugen, statt der Unterschrift sein Handzeichen beizufügen, welches von den beiden Zeugen mit ihrer Unterschrift zu bestätigen ist. Protokollführung.

§. 131.

Nach geschlossener Aussage hat jeder Zeuge, der etwas für die Sache Erhebliches ausgesagt hat, oder rücksichtlich dessen der Untersuchungsrichter die Beeidigung für nöthig hält, um sich volle Gewißheit zu verschaffen, daß ihm nichts Näheres bekannt sei, sowie auch der Beschädigte, seine Aussagen zu beschwören. Jedoch ist die Beeidigung zu unterlassen, oder bis zur weiteren Aufklärung zu verschieben, wenn derselben ein gegründetes Bedenken entgegen steht. Vor der Beeidigung ist der Zeuge nochmals zu befragen, ob er seiner Aussage noch etwas beizusetzen, oder daran etwas zu ändern habe, und vor Begehung eines Meineides zu warnen. Der Zeuge hat sohin zu beschwören, daß er aufrichtig, und ohne Gunst, Haß oder Furcht die reine und volle Wahrheit und nichts als die Wahrheit ausgesagt habe. Die Bekräftigung lautet: „So wahr mir Gott helfe!" Beeidigung der Zeugen.

Rücksichtlich der besonderen Förmlichkeiten, welche bei der Eidesablegung nach Verschiedenheit des Religionsbekenntnisses zu beobachten sind, bleiben die bestehenden Vorschriften in Kraft. Wenn der Zeuge einer Religionsgesellschaft angehört, welcher die Ablehnung eines förmlichen Eides gesetzlich gestattet ist, so hat er eine feierliche Versicherung an Eidesstatt abzulegen.

§. 132.

Folgende Personen dürfen nicht beeidiget werden: Welche Personen als Zeugen nicht beeidiget werden dürfen.

a) welche selbst in Verdacht stehen, daß sie die strafbare Handlung, wegen welcher sie abgehört werden, begangen oder daran Theil genommen haben;

b) die sich wegen eines Verbrechens oder eines aus Gewinnsucht begangenen Vergehens, oder wegen einer solchen Uebertretung in Untersuchung oder Strafe befinden;

c) diejenigen, welche schon einmal wegen eines falschen Zeugnisses oder falschen Eides bestraft worden sind;

d) ci, którzy w chwili, gdy słuchanymi być mają, nie ukończyli 14. roku życia;

e) ci, z których zeznań dopiéro się okazuje (§. 112), iż ich władza pojmowania lub przypomnienia jest bardzo słabą, lub którzy w czasie złożenia przysięgi znajdują się w takim stanie ciała lub duszy, iż od nich nie można się spodziéwać jasnéj świadomości zeznań, które mają potwierdzić;

f) ci, którzy z obwinionym żyją w nieprzyjaźni, jeżeli przeciw niemu zeznają;

g) ci, którzy przy wysłuchaniu zeznali okoliczności ważne, których nieprawdziwość jest dowiedzioną, a względem których nie mogą wykazać się, iż w błędzie zostawali.

Zeznania, poprzysiężone przez takie osoby *(a—g)*, uważanemi być mają pod względem dowodu, z nich wynikającego, tak, jak gdyby nie były zatwierdzone przysięgą. W przypadkach, pod literami *a)* i *b)* wyszczególnionych, rozumiéć to należy tylko co do tych okoliczności, względem których świadek przysięgi nie powinien był złożyć.

§. 133.

Obowiązek składania przysięgi świadectwa.

Chociażby osoby, wspomniane w §. 113. dobrowolnie świadectwo złożyć chciały, nie mogą przecież wbrew ich woli być zniewolonemi do złożenia przysięgi świadectwa. Jeżeli inne osoby wzbraniają się złożyć przysięgę, lub zamiast przysięgi dać przyrzeczenie, sędzia prowadzący śledztwo może użyć przeciw nim stosownych kar pieniężnych lub aresztu, jeżeli napomnienie jego, do którego wolno mu jest przybrać kapłana wyznania świadka, zostało bez skutku.

III.

O śledztwie przeciw pewnéj osobie (śledztwo szczegółowe).

Oddział piérwszy.

O obwinieniu prawném.

§. 134.

Kto uważanym być ma za obwinionego o zbrodnię lub wykroczenie.

Za obwinionego o zbrodnię lub wykroczenie ten tylko uważanym być może, przeciw któremu zachodzą prawne powody podejrzenia (poszlaki, indicia).

d) die zur Zeit ihrer Abhörung das vierzehnte Lebensjahr noch nicht zurückgelegt haben;

e) diejenigen, aus deren Vernehmung sich erst zeigt (§. 112), daß sie an einer erheblichen Schwäche des Wahrnehmungs- oder Erinnerungsvermögens leiden, oder welche sich zur Zeit der Beeidigung in einem solchen Leibes- oder Gemüthszustande befinden, daß von ihnen ein klares Bewußtsein ihrer zu bestätigenden Angaben nicht erwartet werden kann;

f) welche mit dem Beschuldigten in Feindschaft leben, woferne sie gegen ihn aussagen;

g) die in ihrem Verhöre wesentliche Umstände angegeben haben, deren Unwahrheit dargethan ist, und worüber sie nicht einen bloßen Irrthum nachweisen können.

Eine von solchen Personen (a—g) beschworene Aussage ist rücksichtlich des daraus abzuleitenden Beweises als unbeschworen anzusehen. In den unter den Buchstaben a) und f) bezeichneten Fällen gilt dieß nur in Ansehung jener Beziehungen, über welche der Zeuge nicht hätte beeidiget werden sollen.

§. 133.

Verpflichtung zum Zeugen-Eide.

Die in dem §. 113 erwähnten Personen können, obgleich sie freiwillig Zeugniß ablegen, dennoch gegen ihren Willen nicht zum Zeugeneide verpflichtet werden. Gegen andere Personen, welche sich weigern, den Eid zu leisten, oder die Versicherung an Eidesstatt zu geben, können, wenn die Ermahnung, zu welcher der Untersuchungsrichter einen Seelsorger von der Konfession des Zeugen beiziehen kann, fruchtlos bleibt, angemessene Geld- oder Arreststrafen angewendet werden.

III.

Von der Untersuchung wider eine bestimmte Person (Spezial-Untersuchung).

Erster Abschnitt.

Von der rechtlichen Beschuldigung.

§. 134.

Wer als Beschuldigter eines Verbrechens oder Vergehens zu behandeln.

Als Beschuldigter eines Verbrechens oder Vergehens kann nur derjenige behandelt werden, wider welchen rechtliche Verdachtsgründe (Anzeigungen — Inzichten — Indizien) vorliegen.

§. 135.

Co są prawne powody podejrzenia.

Prawne powody podejrzenia sąto okoliczności, wskazujące taki związek między pewną osobą a występkiem, iż po bezstronném rozważeniu rzeczy okazuje się podobném do prawdy, iż ta osoba popełniła występek, lub miała w nim udział.

§. 136.

Zkąd takowe powstają.

Równie jak z dochodzenia czynu już wiadomego powstać mogą prawne powody podejrzenia, prowadzące do wykrycia sprawy, tak ze stosunków pewnéj osoby mogą się okazać prawne powody podejrzenia, iż ta osoba popełniła zbrodnię, lub wykroczenie jeszcze niewiadome, jeżeli te okoliczności tego są rodzaju, iż według wszelkiego prawdopodobieństwa stoją w związku ze zbrodnią, lub wykroczeniem.

§. 137.

Bliższe, lub dalsze powody podejrzenia.

Według tego, jak z takich okoliczności związek między popełnionym występkiem i pewną osobą wynika z większém, lub mniejszém prawdopodobieństwem podług zwyczajnego i naturalnego biegu rzeczy, powstają ztąd bliższe i dalsze powody podejrzenia.

§. 138.

Przykłady a) ogólnych;

Bliższe powody podejrzenia, mogące zachodzić przy wszystkich, lub też przy więcéj występkach, powstają przeciw pewnéj osobie w szczególności:

1. Jeżeli kto w czasie, gdy występek popełnionym został, posiadał narzędzie lub środek, który według właściwości i znamion swoich wydaje się być tym samym, którym zbrodnia, lub wykroczenie popełnioném zostało;

lub jeżeli kto posiadał, robił, sprawiał, lub otrzymać usiłował takie narzędzia lub środki, służące do popełnienia występku, które mu do jego powołania lub zatrudnienia są zbyteczne, i u ludzi jego stanu są niezwykłe;

albo też jeżeli u kogo, lub w jego mieszkaniu, lub też w inném przez niego wybraném schowaniu takie narzędzia, lub środki znalezionemi będą.

2. Jeżeli kto zostawał z innemi osobami w podejrzanéj korespondencyi, lub jeżeli znalezione zostały takie pisma własną jego ręką pisane, z których, podług naturalnéj myśli listów lub pism, w związku z innemi okolicznościami, wnosić można, iż miał udział w pewnéj zbrodni, lub wykroczeniu.

3. Jeżeli kto starał się naprowadzić kogo innego do popełnienia zbrodni, lub wykroczenia;

lub też wywiadywał się, lub szukał rady co do środków wykonania.

§. 135.

Was rechtliche Verdachtsgründe sind.

Rechtliche Verdachtsgründe sind Umstände, welche zwischen einer Person und einer strafbaren Handlung einen solchen Zusammenhang wahrnehmen lassen, daß daraus nach unparteiischer Ueberlegung wahrscheinlich wird, daß diese Person die strafbare Handlung begangen, oder hieran Theil genommen habe.

§. 136.

Woraus sie entstehen.

Sowie aus der Untersuchung einer schon bekannten That rechtliche Verdachtsgründe entstehen können, welche zur Erforschung des Thäters führen, so können sich auch aus den Umständen einer Person rechtliche Verdachtsgründe eines von ihr begangenen, noch nicht bekannten Verbrechens oder Vergehens ergeben, wenn diese Umstände so beschaffen sind, daß sie nach aller Wahrscheinlichkeit nur mit einem Verbrechen oder Vergehen zusammenhängen.

§. 137.

Nähere oder entferntere Verdachtsgründe.

Je nachdem sich aus solchen Umständen der Zusammenhang zwischen einer begangenen strafbaren Handlung und einer Person nach dem gewöhnlichen und natürlichen Gange der Ereignisse mit mehrerer oder minderer Wahrscheinlichkeit zeigt, entstehen daraus nähere oder entferntere Verdachtsgründe.

§. 138.

Beispielsweise Aufzählung;

Nähere Verdachtsgründe, die bei allen oder doch bei mehreren strafbaren Handlungen vorkommen können, entstehen gegen eine Person insbesondere:

a) von allgemeinen;

1. Wenn Jemand um die Zeit der Verübung der That das Werkzeug oder Mittel besessen hat, welches nach seiner Beschaffenheit und seinen Merkmalen als dasselbe erscheint, womit das Verbrechen oder Vergehen begangen worden ist;

oder wenn Jemand zur Ausführung der That dienliche Werkzeuge oder Mittel, die ihm nach seinem Berufe oder nach seiner Beschäftigung überflüssig, und bei Leuten seines Standes ungewöhnlich sind, besessen, verfertigt, angeschafft oder zu erhalten gesucht hat;

oder wenn bei Jemanden, oder in dessen Wohnung, oder an einem anderen von ihm gewählten Aufbewahrungsorte solche Werkzeuge oder Mittel gefunden werden.

2. Wenn Jemand mit anderen Personen in einem verdächtigen Briefwechsel gestanden ist, oder wenn von seiner Hand solche Schriften vorgefunden werden, woraus nach dem natürlichen Sinne der Briefe oder Schriften, in ihrem Zusammenhange mit den übrigen Umständen, auf seine Betheiligung bei einem bestimmten Verbrechen oder Vergehen geschlossen werden muß.

3. Wenn Jemand einen Anderen zur Verübung des Verbrechens oder Vergehens zu verleiten gesucht;

oder über die Mittel der Ausführung Rath und Erkundigung eingeholt hat.

4. Jeżeli kto zamiar swój popełnienia zbrodni lub wykroczenia dał z pewnością poznać groźbami uprzedniemi, albotéż innemi oświadczeniami, czyli to słowem, czy na pismie;

albo jeżeli kto okazywał gwałtowną nienawiść przeciw osobie, która poniosła szkodę przez ten występek, i groził jéj podobném ukrzywdzeniem.

5. Jeżeli kto z postaci, zbroi, ubrania lub z innych szczegółowych znamion wygląda zupełnie tak samo, jak sprawcę opisuje świadek, lub ten, na kim zbrodnia lub występek popełnionym został.

6. Jeżeli kto czynił doświadczenia, odnoszące się do zbrodni lub wykroczenia, lub się ćwiczył w czynnościach tego rodzaju.

7. Jeżeli kto w miejscu zbrodni lub wykroczenia znajdował się w czasie, gdy popełnioném zostało;

lub jeżeli tamże znaleziona jest rzecz, którą kto posiadał w czasie popełnienia zbrodni, lub wykroczenia, a w obydwu tych przypadkach innego powodu tych okoliczności prawdopodobnie przyjąć nie można;

albo jeżeli kto w miejscu występku lub w jego bliskości w krótkim czasie przed, lub potém znajdował się w masce, na czatach lub w ukryciu, albotéż na tém miejscu i w tym czasie zajęty był czynnościami, które się nie dadzą inaczéj wytłumaczyć, jak tylko, iż miał zamiar, lub iż w rzeczy saméj popełnił zbrodnię lub wykroczenie.

8. Jeżeli u kogo, lub w jego mieszkaniu, lub w innem przez niego wybraném schowaniu znalezione są rzeczy, będące w posiadaniu poszkodowanego w czasie popełnionego na nim występku, lub téż inne przedmioty zbrodni lub wykroczenia.

9. Jeżeli na osobie jakiéj, lub na jéj odzieży, albotéż na innych do niéj należących, lub przy niéj znalezionych rzeczach znalezionemi będą ślady zbrodni lub występku, lub popełnienia onegoż, albotéż gwałtu przytém użytego.

10. Jeżeli kto zaraz po dokonanéj zbrodni lub wykroczeniu, lub skoro tylko takowe wiadomém zostało, bez innéj wiarygodnéj przyczyny uszedł, lub się téż ukrywał.

11. Jeżeli kto ślady zbrodni lub wykroczenia oddalał, pokrywał lub niszczył, albotéż takowe oddalić, pokryć lub zniszczyć, lub w inny sposób poszukiwaniu zwierzchności zapobiédz usiłował.

§. 139.

b) szczegółowych powodów podejrzenia; Do powodów podejrzenia szczegółowych, wynikających z właściwości pojedynczych występków, policzyć należy:

4. Wenn Jemand die Absicht, das Verbrechen oder Vergehen zu begehen, durch vorausgegangene Drohungen, oder durch schriftliche oder mündliche Aeußerungen bestimmt zu erkennen gegeben;

oder eine heftige Leidenschaft wider den durch die strafbare Handlung Beschädigten an den Tag gelegt, und denselben mit einem ähnlichen Uebel bedroht hat.

5. Wenn Jemand in Gestalt, Waffen, Kleidung, oder nach anderen besonderen Kennzeichen genau so erscheint, wie der Thäter von demjenigen, an dem das Verbrechen oder Vergehen verübt worden ist, oder von einem Zeugen beschrieben wird.

6. Wenn Jemand Versuche, die sich auf das Verbrechen oder Vergehen beziehen, gemacht, oder sich in Handlungen solcher Art geübt hat.

7. Wenn Jemand an dem Orte des Verbrechens oder Vergehens zu der Zeit, als es verübt wurde, gegenwärtig war;

oder wenn daselbst eine Sache, die Jemand um die Zeit der Verübung des Verbrechens oder Vergehens besessen hat, angetroffen wird, ohne daß hiervon in diesen beiden Fällen ein anderer Grund mit Wahrscheinlichkeit angenommen werden kann;

oder wenn sich Jemand an dem Orte der That, oder in dessen Nähe kurz vor oder nach derselben vermummt, lauernd oder versteckt befunden hat, oder an diesem Orte und zu dieser Zeit in Handlungen, die sich füglich nicht anders als durch das Vorhaben, oder die wirkliche Verübung des Verbrechens oder Vergehens erklären lassen, begriffen war.

8. Wenn bei Jemandem oder in dessen Wohnung, oder an einem anderen von ihm gewählten Aufbewahrungsorte Sachen, die der Beschädigte zur Zeit der an ihm verübten That besessen hat, oder Gegenstände des Verbrechens oder Vergehens gefunden werden.

9. Wenn an Jemandens Person oder Kleidungsstücken, oder an anderen ihm gehörigen oder bei ihm angetroffenen Sachen, Merkmale des Verbrechens oder Vergehens, oder der Verübung desselben, oder der dabei eingetretenen Gewalt entdeckt werden.

10. Wenn Jemand sogleich nach begangenem Verbrechen oder Vergehen, oder sobald dasselbe bekannt wurde, ohne andere glaubwürdige Veranlassung entflohen ist, oder sich verborgen gehalten hat.

11. Wenn Jemand Spuren des Verbrechens oder Vergehens entfernt, unterdrückt, oder vertilgt hat, oder dieselben zu entfernen, zu unterdrücken, oder zu vertilgen, oder auf eine andere Art der obrigkeitlichen Nachforschung vorzubeugen bemüht gewesen ist.

§. 139.

Zu den besonderen, aus der eigenthümlichen Beschaffenheit einzelner strafbaren Handlungen entstehenden näheren Verdachtsgründen sind zu zählen: b) von besonderen näheren Verdachtsgründen;

A. Przy zbrodni Stanu, przy zbrodni naruszania publicznéj spokojności, wzmiankowanéj w §. 65. lit. c) ustawy karnéj, równie jak przy zbrodni powstania i rozruchu:

1. korespondencyę listową treści podejrzanéj, lub podejrzane tajemne schadzki z osobą, u któréj taka zbrodnia jest dowiedzioną, lub przeciw któréj są powody podejrzenia prawnego takiéj zbrodni, lub która należy do stowarzyszenia niebezpiecznego dla Państwa; lub też przyjmowanie podarunków potajemnych od takiéj osoby, które z innego powodu nie da się łatwo wyjaśnić.

2. Broń potajemnie i w większéj ilości sprawiona, lub przyrządy do jéj użycia potrzebne.

B. Przy zbrodni dzieciobójstwa, podrzucenia dziécięcia, lub spędzenia płodu bliższy prawny powód podejrzenia powstaje przeciw téj osobie, u któréj albo już jest prawnie dowiedzioném, lub też na któréj, według zeznania biegłych, pewne znamiona są odkryte, że w krótkim czasie przedtém porodziła, lub poroniła, a płód się nie znajduje.

C. Przy zbrodniach i wykroczeniach, pochodzących z chciwości zysku, powody podejrzenia przeciw temu zachodzą, który

1. potém, gdy taka zbrodnia, lub wykroczenie popełnioném zostało, prowadził życie, przenoszące widocznie jego majątek; lub

2. kto rzeczy, wyglądające tak jak przedmioty zbrodni lub wykroczenia, a których wartość lub rodzaj nie zgadza się z jego stosunkami, pokryjomu lub w sposobie podejrzanym, lub o dużo niżéj prawdziwéj wartości sprzedaje lub zbyć usiłuje;

lub przy którym znaleziono, albo kto wydawał takie gatunki pieniędzy lub monet, które, co do ilości i rodzaju, zgadzają się z temi, które były przedmiotem zbrodni lub wykroczenia tak widocznie, iż prawdopodobieństwem za te same trzymanemi być mogą.

D. Co do wykroczenia lichwy uważać należy za prawne powody podejrzenia:

1. jezeli, nie mogąc strony uważać za niedoświadczone, dokument na dług spisanym jest tak niewyraźnie, niedokładnie lub dwuznacznie, iż z tego właściwy powód lub przedmiot pretensyi, głównie zaś ilość i właściwość kapitału i miara procentów z pewnością rozpoznaną być nie może;

2. jeżeli dokument wystawiony na dług zawiéra okoliczność, która jako zmyśloną jest dowiedziona;

A. Bei dem Hochverrathe, bei dem im §. 65 lit. c) des Strafgesetzes bezeichneten Verbrechen der Störung der öffentlichen Ruhe, sowie bei den Verbrechen des Aufstandes und Aufruhres:

1. Briefwechsel verdächtigen Inhaltes, oder verdächtige geheime Zusammenkünfte mit einer Person, gegen welche ein solches Verbrechen erwiesen ist, oder rechtliche Verdachtsgründe desselben vorhanden sind, oder welche zu einer staatsgefährlichen Vereinigung gehört; oder Annahme geheimer, aus anderer Absicht füglich nicht erklärbarer Geschenke von einer solchen Person;

2. auf geheimen Wegen in größerer Menge angeschaffte Waffen, oder zu deren Gebrauche dienliche Erfordernisse.

B. Bei dem Verbrechen des Kindesmordes, der Weglegung eines Kindes, oder der Abtreibung der Leibesfrucht entsteht ein näherer rechtlicher Verdachtsgrund gegen diejenige Frauensperson, gegen welche entweder ein rechtlicher Beweis hergestellt, oder an welcher nach dem Ausspruche der Sachverständigen sichere Merkmale entdeckt werden, daß sie kurz vorher eine Geburt oder Fehlgeburt gemacht habe, wenn ihre Leibesfrucht vermißt wird.

C. Bei Verbrechen und Vergehen, die aus Gewinnsucht entstehen, sind besondere Verdachtsgründe wider denjenigen vorhanden, welcher

1. nachdem ein solches Verbrechen oder Vergehen begangen worden, einen sein Vermögen offenbar übersteigenden Aufwand gemacht hat; oder

2. Sachen, die den Gegenständen des Verbrechens und Vergehens gleichen, und deren Werth oder Beschaffenheit seinen Verhältnissen nicht angemessen ist, heimlich, oder auf verdächtige Weise, oder weit unter dem wahren Werthe veräußert, oder zu veräußern gesucht hat;

oder bei welchem Geld- oder Münzsorten aufgefunden werden, oder welcher solche ausgegeben hat, die in der Menge und Beschaffenheit mit denjenigen, welche der Gegenstand des Verbrechens oder Vergehens waren, so auffallend übereinstimmen, daß sie mit Wahrscheinlichkeit für eben dieselben gehalten werden können.

D. Rücksichtlich des Vergehens des Wuchers, sind als rechtliche Verdachtsgründe anzusehen:

1. wenn ohne wahrscheinliche Unerfahrenheit der Parteien die Urkunde über eine Schuldforderung so undeutlich, unvollständig oder zweideutig abgefaßt ist, daß daraus der eigentliche Grund oder Gegenstand der Forderung, hauptsächlich die Größe oder Eigenschaft des Kapitals und das Maß der Zinsen nicht bestimmt entnommen werden kann;

2. wenn die Urkunde über eine Schuld einen bereits als erdichtet erwiesenen Umstand enthält;

3. jeżeli przy znacznéj pożyczce wypłata kapitału, którego otrzymanie zupełne pożyczający zaprzecza, nastąpić miała bez przybrania wiarygodnych świadków;

4. jeżeli w dokumencie spisanym w przedmiocie mniemanego kupna, gatunek, ilość lub cena pożyczonych towarów nie jest dokładnie wyrażoną; lub

5. jeżeli przedawca pożyczył znaczną ilość takich towarów, których sam nie sprzedaje, lub które przynajmniéj w téj ilości nie zgadzają się z potrzebami lub ze stosunkami kupującego;

6. jeżeli podług znanych okoliczności majątkowych, albo tego, który piérwotnie dał pożyczkę, albo cesyonaryusza, nie jest podobném do prawdy, iż piérwszy tak znaczną sumę pożyczył, lub téż że ostatni ją nabył;

7. jeżeli przy wierzytelnościach odstąpionych cedent jest osobą sądowi nieznajomą, i wynalezionym być nie może;

8. jeżeli kto pożyczkę uczynił osobie, nie mogącéj sama przez siebie zawiérać ważnego kontraktu, nie starając się o to, żeby kwota pożyczona obróconą była na nagle potrzebny, lub pożyteczny użytek;

9. jeżeli komu pożyczoną jest tak znaczna suma, iż według znanych okoliczności jego majątkowych nie można się rozumnie spodziéwać, iż kiedyś całkowity zwrot téj sumy nastąpi.

§. 140.

c) dowodów niezupełnych, mających tylko moc powodów podejrzenia.

Za bliższe prawne powody podejrzenia należy uważać daléj:

1. Przyznanie się jakiéj osoby, czylito na pismie czyli téż słownie uczynione, które, jakkolwiek nie ma wszystkich przymiotów, wymaganych na mocy ustawy do stanowienia dowodu prawnego, jest jednakże wiarygodném, lub téż przechwałki téjże osoby czynione przed innemi osobami, iż popełniła występek, szczególniéj wtenczas, gdy takie oświadczenia odnoszą się do okoliczności czynu, które tylko osobom, udział w nim mającym, wiadomemi być mogły;

2. zeznanie nawet jednego świadka, zaopatrzone we wszystkie przymioty, wyszczególnione w §. 269., jeżeli się odnosi wprost do popełnienia występku przez pewną osobę;

3. zeznanie dwóch świadków, chociaż nie stwierdzone przysięgą, jednakże zaopatrzone wszelkiemi innemi wymaganiami wskazanemi w §. 269;

4. jeżeli poszkodowany, który przed śmiercią nie mógł już być sądownie pytany pod przysięgą, przy zbliżającéj się śmierci uczynił wyznanie, w którém osobę pewną, przez niego dokładnie poznaną, za sprawcę wskazuje;

3. wenn bei einem beträchtlichen Anleihen die Zuzählung des Kapitals, dessen vollständiger Empfang von dem Anleiher widersprochen wird, ohne Beiziehung glaubwürdiger Zeugen geschehen seyn soll;

4. wenn in der Urkunde über einen vorgeblichen Kauf die Gattung, Menge oder der Preis der geborgten Waaren nicht deutlich ausgedrückt wird; oder

5. wenn der Verkäufer eine beträchtliche Menge solcher Waaren geborgt hat, die er selbst nicht führt, oder die dem Bedürfnisse oder den Verhältnissen des Käufers wenigstens in dem Maße offenbar nicht angemessen sind;

6. wenn nach den bekannten Vermögens-Umständen des ursprünglichen Darleihers oder des Zessionärs nicht wahrscheinlich ist, daß der Erstere eine so beträchtliche Summe dargeliehen, oder der Letztere sie an sich gelöset habe;

7. wenn bei abgetretenen Forderungen der Zedent eine dem Gerichte unbekannte Person ist, und nicht ausfindig gemacht werden kann;

8. wenn Jemand einer Person, die für sich allein keinen giltigen Vertrag eingehen kann, geborgt hat, ohne für die etwa dringend nothwendige oder nützliche Verwendung Sorge zu tragen;

9. wenn Jemanden eine so beträchtliche Summe geborgt wird, daß nach dessen bekannten Vermögens-Umständen die vollständige Rückzahlung vernünftiger Weise nicht erwartet werden konnte.

§. 140.

c) von unvollständigen, als Verdachtsgründe geltenden Beweisarten.

Als rechtliche nähere Verdachtsgründe sind ferner anzusehen:

1. ein zwar nicht mit allen, nach der Vorschrift des Gesetzes zur rechtlichen Kraft eines Beweises erforderlichen Eigenschaften versehenes, aber doch glaubwürdiges mündliches oder schriftliches Geständniß einer Person, oder eine vor anderen Personen gemachte Berühmung derselben, daß sie die strafbare Handlung begangen habe; vorzüglich, wenn sich solche Aeußerungen auf Thatumstände beziehen, die nur einem dabei Mitwirkenden bekannt seyn können;

2. die mit allen im §. 269 bezeichneten Erfordernissen versehene Aussage auch nur Eines Zeugen, wenn sie sich unmittelbar auf die Verübung der strafbaren Handlung durch eine bestimmte Person bezieht;

3. die unbeschwornen, jedoch mit allen übrigen Erfordernissen des §. 269 versehenen Aussagen zweier Zeugen;

4. die von dem Beschädigten, der vor seinem Ableben nicht mehr gerichtlich vernommen oder beeidiget werden konnte, bei herannahendem Tode abgegebene Aeußerung, welche eine von ihm deutlich erkannte Person bestimmt als Thäter bezeichnet;

5. zeznanie stosownie do przepisów §. 271., uczynione ze strony osoby, przyznającéj się do spólnictwa występku;

6. równie takie zeznanie więcéj osób przyznających się do winy spólnéj, które jednakże obwinionemu do oczu stawionemi nie były.

§. 141.

Jaki skutek ma doniesienie imienne i bezimienne pod względem obwinienia prawnego.

Doniesienie imienne donosiciela (§. 73), wymieniającego swoje nazwisko, wtenczas tylko stanowi bliższy prawny powód podejrzenia przeciw pewnéj osobie, gdy mu towarzyszą okoliczności, wskazujące z pewnością na nią, jako na sprawcę zbrodni lub wykroczenia, i gdy donosiciel przy wysłuchaniu, w skutku tego uczynioném (§§. 112—133), doniesienie swoje przysięgą potwierdzi.

Doniesienie zaś bezimienne, lub pochodzące od osoby nieznajoméj, nie może służyć przeciw nikomu za poszlak do obwinienia prawnego, chyba że takie doniesienie zawiéra w sobie okoliczności, które przy dochodzeniu okazały się prawdziwemi (§. 74.) i przez się stanowią prawny powód podejrzenia.

§. 142.

Jakie powody podejrzenia dają prawo do prawnego obwinienia i wprowadzenia śledztwa.

Nawet jeden z wyżwymienionych, i innych takich samych poszlaków jest dostatecznym do prawnego obwinienia.

Jednakże nawet kilka dalszych poszlaków, jakoto: złe imię, dawniejsze życie źle osławione, niestałe błąkanie się i włóczęgostwo, brak uczciwego zarobku, bliższe obcowanie z osobami podejrzanemi, wybiegi kłamliwe i sprzeczności w zeznaniach, obwinienia lub wskazywania na kogo w pismach takich osób, których wysłuchać nie podobna, mogą być dostatecznemi do wyprowadzenia śledztwa przeciw pewnéj osobie, jeżeli się w niej spotykają w sposobie tak zgadzającym, iż jeden popiéra drugi, a związek ich nie jest osłabiony przez żadną inną okoliczność przeciwną.

§. 143.

Poszlaki poparte.

Mowy pomięszane lub przerywane, jąkanie się, płacz, łkanie, drżenie, zmiana cery na twarzy, trwoga lub bojaźń, umysł surowy, spokrewnienie lub znajomość z osobami podejrzanemi, i inne tym podobne okoliczności, podlegające tłumaczeniu niepewnemu, i chwiejne domysły nie mogą same przez się być uważanemi za prawne poszlaki, jednakże mogą wzmocnić prawdopodobieństwo innych już istniejących poszlak.

5. die mit allen Erfordernissen des §. 271 versehene Aussage eines der Mitschuld Geständigen;

6. die ebenso beschaffene Aussage mehrerer der Mitschuld geständiger Personen, bei denen aber keine Gegenstellung mit dem Beschuldigten stattgefunden hat.

§. 141.

Wirksamkeit einer genannten, und einer namenlosen Anzeige in Beziehung auf rechtliche Beschuldigung.

Die Anzeige eines sich nennenden Anzeigers (§. 73) begründet nur dann einen näheren rechtlichen Verdachtsgrund gegen eine bestimmte Person, wenn sie mit Umständen begleitet ist, die mit Bestimmtheit auf dieselbe als Thäter des Verbrechens oder Vergehens hindeuten, und wenn der Anzeiger bei der darüber erfolgten Vernehmung (§§. 112—133) dieselbe eidlich bestätiget.

Dagegen kann eine namenlose, oder von einem Unbekannten herrührende Anzeige gegen Niemanden zur rechtlichen Beschuldigung dienen, außer eine solche Anzeige würde Umstände enthalten, welche bei ihrer Erforschung wahr befunden worden (§. 74), und für sich selbst einen rechtlichen Verdachtsgrund bilden.

§. 142.

Welche Verdachtsgründe zur rechtlichen Beschuldigung und zur Einleitung der Untersuchung berechtigen.

Von den angeführten und anderen ihnen gleichkommenden Verdachtsgründen ist auch Einer für sich allein zur rechtlichen Beschuldigung zureicheud.

Allein auch mehrere entferntere Verdachtsgründe, als schlechter Leumund, übel berüchtigtes Vorleben, unstetes Herumirren oder Landstreichen, Mangel an redlichem Erwerbe, näherer Umgang mit verdächtigen Personen, lügnerische Ausflüchte und Widersprüche in den Aussagen, Beschuldigungen oder Hindeutungen auf Jemanden in Schriften von Personen, deren Vernehmung nicht möglich ist, können zur Einleitung der Untersuchung gegen eine bestimmte Person zureichen, wenn sie auf dieselbe so übereinstimmend zusammentreffen, daß einer den anderen unterstützt, und ihr Zusammenhang durch keinen entgegen streitenden Umstand geschwächt wird.

§. 143.

Unterstützung schon vorhandener Verdachtsgründe.

Verwirrte oder unterbrochene Reden, Stottern, Weinen, Schluchzen, Zittern, Veränderung der Gesichtsfarbe, Bestürzung oder Furcht, rauhere Gemüthsart, Verwandtschaft oder Bekanntschaft mit verdächtigen Personen, und andere derlei, einer unsicheren Deutung unterliegende Umstände und schwankende Vermuthungen können an und für sich nicht als rechtliche Verdachtsgründe gelten, allerdings aber die Wahrscheinlichkeit anderer, schon vorhandener Verdachtsgründe erhöhen.

§. 144.

Dochodzenie i dowód poszlaków dla wyprowadzenia śledztwa przeciw pewnéj osobie.

Jeżeli okoliczności wskazują pewnego sprawcę, natenczas prawdziwości ich, i wynikających z nich prawnych poszlaków dochodzić należy według przepisów podanych w §§. 60—133.

Ażeby można wyprowadzić śledztwo przeciw pewnéj jakiéj osobie, poszlaki prawne winny być udowodnione, a przynajmniéj stwierdzone wiarygodném zeznaniem jednego przynajmniéj świadka, jeżeli to zeznanie odnosi się do samegoż wykonania czynu, lub się tyczy czynności i okoliczności obwinionego koniecznie z tém połączonych.

§. 145.

Uchwała, tycząca się wyprowadzenia śledztwa przeciw pewnéj osobie (śledztwo szczegółowe).

Uchwałę, którą poweźmie sędzia śledczy, iż pewna osoba jest prawnie obwinioną o zbrodnię lub wykroczenie, a następnie, iż przeciw niéj śledztwo wyprowadzoném będzie, sędzia ten powinien na piśmie i z wyszczególnieniem powodów złożyć do aktów; w razie zaś, jeżeli uchwała taka powziętą będzie przez Sąd powiatowy do prowadzenia śledztwa powołany (§. 10. lit. c.), a przełożony czynności sądowych nie jest oraz sędzią śledczym, obowiązany jest tenże zatwierdzić takową, i jeżeli co innego nie rozporządzi, swój podpis na niéj położyć.

§. 146.

Środki bezprawne do uzyskania poszlaków.

Nie wolno jest ani sądowi karnemu, ani żadnéj innéj zwierzchności naprowadzać osobę podejrzaną o występek, albo wprost, albo przez ludzi potajemnie nastawionych, w jakikolwiekbądź sposób, ażeby występny swój zamiar rzeczywiście wykonała, ażeby występek dokończyła lub powtórzyła, w tym celu, aby zebrać przeciw niéj poszlaki lub dowody; równie nie wolno podejrzaną w ten sposób, a nawet prawnie obwinioną osobę nakłaniać przez ludzi potajemnie nastawionych do czynienia zeznań, ażeby z tych zeznań czynić użytek przy śledztwie karném. Każdy urzędnik, dopuszczający się takiego nadużycia, pociągnięty być powinien do odpowiedzialności, i surowo ukaranym.

§. 147.

Wyprowadzenie śledztwa karnego przeciw jakiéj osobie na jéj własne żądanie.

Komu na tém zależy, ażeby pogłoska przeciw niemu rozgłoszona, doniesienie u zwierzchności uczynione, lub téż podejrzenie popełnionéj zbrodni lub wykroczenia, w inny sposób u niéj wzniecone, zostało wyjaśnionem, ten ma prawo żądać sam, żeby jego obwinienie dochodzonem było, bądź że nie chce, aby podejrzenie nieuzasadnione na nim ciężyło, bądź téż, żeby mu nie zaginęły dowody do usprawiedliwienia potrzebne. Sąd śledczy w takim przypadku obowiązanym jest wyprowadzić śledztwo podług ogólnego przepisu, chociaż nie uznaje poszlaki, jakie zachodzą, za dostateczne do prawnego obwinienia. Po

§. 144.

Wenn die Umstände auf einen bestimmten Thäter hindeuten, muß die Wahrheit derselben, und der aus ihnen hervorgehenden rechtlichen Verdachtsgründe nach den in den §§. 60—133 enthaltenen Vorschriften genau erhoben werden. Erhebung und Beweis der Verdachtsgründe zum Behufe der Untersuchung gegen eine bestimmte Person.

Damit die Untersuchung gegen eine bestimmte Person eingeleitet werden könne, müssen die rechtlichen Verdachtsgründe bewiesen, oder doch wenigstens durch die sonst glaubwürdige Aussage auch nur Eines Zeugen bestätiget seyn, insoferne sich die letztere auf die Ausübung der That selbst bezieht, oder nothwendig damit verbundene Handlungen oder Umstände des Beschuldigten betrifft.

§. 145.

Der von dem Untersuchungsrichter zu fassende Beschluß, daß eine bestimmte Person eines Verbrechens oder Vergehens rechtlich beschuldiget erscheine, und daß sofort gegen sie die Untersuchung eingeleitet werde, muß von demselben schriftlich und begründet zu den Akten hinterlegt, und in dem Falle, wenn er von einem zur Untersuchung berufenen Bezirksgerichte geschöpft wird (§. 10, lit. c), und der Vorsteher der gerichtlichen Geschäftsführung nicht selbst der Untersuchungsrichter ist, von demselben doch genehmiget, und, falls er nicht eine abweichende Verfügung zu treffen findet, von ihm mitgefertiget werden. Beschluß der Einleitung der Untersuchung gegen eine bestimmte Person (Spezial-Untersuchung).

§. 146.

Es ist weder einem Strafgerichte, noch irgend einer anderen Obrigkeit erlaubt, Jemanden, der einer strafbaren Handlung verdächtig ist, unmittelbar selbst oder durch insgeheim bestellte Leute, auf irgend eine Art zu verleiten, sein böses Vorhaben wirklich in Ausführung zu bringen, die strafbare Handlung fortzusetzen oder zu wiederholen, um auf solche Weise Verdachtsgründe oder Beweismittel gegen ihn aufzubringen; oder einen solchen Verdächtigen oder auch schon rechtlich Beschuldigten durch insgeheim bestellte Personen zu Geständnissen verlocken zu lassen, um von derlei Geständnissen bei der strafgerichtlichen Untersuchung Gebrauch zu machen. Jeder Beamte, der sich eines solchen Mißbrauches schuldig macht, ist zur strengsten Verantwortung und Strafe zu ziehen. Widerrechtliche Mittel zur Erlangung rechtlicher Verdachtsgründe.

§. 147.

Auch derjenige, dem daran gelegen ist, daß ein wider ihn entstandener Ruf, eine bei der Obrigkeit gemachte Anzeige, oder ein sonst bei derselben erregter Argwohn eines von ihm verübten Verbrechens oder Vergehens aufgeklärt werde, sei es, weil er keinen ungegründeten Verdacht auf sich liegen lassen will, oder damit ihm nicht zu seiner Rechtfertigung dienliche Beweise entgehen, ist befugt, die Untersuchung seiner Beschuldigung selbst zu verlangen. Das Untersuchungsgericht ist in einem solchen Falle verpflichtet, obgleich es sonst die vorhandenen Verdachtsgründe zur rechtlichen Beschuldigung nicht für hinlänglich erkennt, dennoch die Untersuchung nach der allgemeinen Vor- Einleitung einer strafgerichtlichen Untersuchung gegen eine Person auf ihr eigenes Begehren.

ukończeniu takowego, i jeżeli się niewinność obwinionego okaże, należy mu wystawić świadectwo urzędowe, wskazane w §. 189.

Oddział drugi.

O przyzwaniu, dostawieniu i uwięzieniu obwinionego.

§. 148.

Przyzwanie obwinionego przed sędziego śledczego.

Kto prawnie posądzonym jest o zbrodnię lub wykroczenie, słuchanym być powinien przez sędziego śledczego (§. 172.). Tym końcem powinien być naprzód tylko przyzwanym, jeżeli ustawa w szczególnych przypadkach nic innego nie przepisuje. To przyzwanie może się odbyć albo ustnie, to jest za okazaniem rozkazu na pismie, wydanego przez sędziego śledczego, albotéż przez wręczenie wezwania, wystósowanego na pismie do osoby, która ma być przyzwaną, i podpisanego przez sędziego śledczego. Rozkaz przyzwania, równie jak przyzwanie na pismie wyrażać powinno nazwisko sądu i osoby stawić się mającéj, miejsce, dzień i godzinę stawienia się, i dodatek, iż przyzwany, w razie niestawienia się, osobiście do sądu przyprowadzonym będzie.

§. 149.

Sędzia śledczy używa do przyzwania sług urzędowych, albo przełożonych gmin. W aktach należy zanotować, iż przyzwanie nastąpiło. Jeżeli obwiniony nie znajduje się w domu, gdy mu przyzwanie ma być wręczoném, natenczas można wręczyć takowe jego małżonkowi lub komukolwiek z domowników jego, z tym samym skutkiem, jak gdyby jemu samemu wręczoném było.

§. 150.

Kiedy przeciw obwinionemu może być wydanym rozkaz dostawienia go,

Jeżeli przyzwany nie stawi się, nie podając dostatecznéj przyczyny usprawiedliwiającéj, natenczas można wydać rozkaz dostawienia go.

§. 151.

lub kiedy nakazaném być może jego tymczasowe przytrzymanie przez władzę bezpieczeństwa.

Nawet bez poprzedniego przyzwania sędzia śledczy może wydać rozkaz dostawienia przed sąd osoby o zbrodnię lub wykroczenie posądzonéj, lub nakazać, aby była tymczasem przytrzymaną przez władzę bezpieczeństwa:

a) jeżeli się ukrywa, uchodzi, lub przynajmniéj przygotowania do ucieczki czyni, albo jeżeli, jako osoba nieznajoma w gminie, jako nie mogąca się wykazać zkąd i czém jest, z powodu życia włóczącego i złego imienia, lub téż z innych powodów podejrzaną jest o ucieczkę; albo

schrift einzuleiten. Nach Beendigung derselben ist dem Beschuldigten, wenn sich dessen Schuldlosigkeit herausstellt, das im §. 189 bezeichnete Amtszeugniß auszufertigen.

Zweiter Abschnitt.

Von der Vorladung, Vorführung und Verhaftung des Beschuldigten.

§. 148.

Wer eines Verbrechens oder Vergehens rechtlich beschuldiget erscheint, ist von dem Untersuchungsrichter zu verhören (§. 172). Zu diesem Ende ist derselbe, wenn das Gesetz nicht insbesondere etwas Anderes vorschreibt, zuerst nur vorzuladen. Diese Vorladung geschieht entweder mündlich mittelst Vorweisung eines von dem Untersuchungsrichter hierzu ertheilten schriftlichen Befehles, oder mittelst Zustellung einer von dem Untersuchungsrichter unterzeichneten, an den Vorzuladenden gerichteten schriftlichen Ladung. Sowohl der Vorladungsbefehl, als die schriftliche Ladung müssen den Namen des Gerichtes und des Vorgeladenen, den Ort, den Tag und die Stunde des Erscheinens und den Beisatz enthalten, daß der Vorgeladene im Falle seines Ausbleibens persönlich werde vor Gericht geführt werden. Vorladung des Beschuldigten vor den Untersuchungsrichter.

§. 149.

Der Untersuchungsrichter besorgt die Vorladungen durch die Amtsdiener, oder veranlaßt deren Besorgung durch die Gemeindevorsteher. Die geschehene Vorladung ist in den Akten ersichtlich zu machen. Wird der Beschuldigte bei der Vorladung nicht angetroffen, so kann dieselbe an seinen Ehegatten, oder an einen seiner Hausgenossen mit derselben Wirkung erfolgen, als ob sie an ihn selbst geschehen wäre.

§. 150.

Erscheint der Vorgeladene nicht, ohne eine hinreichende Entschuldigungsursache angezeigt zu haben, so kann ein schriftlicher Vorführungsbefehl gegen ihn ausgefertiget werden. Wann gegen den Beschuldigten ein Vorführungsbefehl erlassen,

§. 151.

Selbst ohne vorhergegangene Vorladung kann der Untersuchungsrichter einen Vorführungsbefehl gegen den eines Verbrechens oder Vergehens Beschuldigten erlassen, oder dessen vorläufige Verwahrung bei der Sicherheitsbehörde verfügen: oder auch dessen vorläufige Verwahrung bei der Sicherheitsbehörde angeordnet werden könne.

a) wenn derselbe sich verbirgt, geflüchtet oder wenigstens Anstalten zur Flucht gemacht hat, oder als ein in der Gemeinde Unbekannter, als ausweis- oder heimatslos, wegen seines herumziehenden Lebenswandels, wegen schlechten Leumundes, oder aus anderen Gründen der Flucht verdächtig erscheint; oder

b) jeżeli schwytaną zostanie na gorącym uczynku lub zaraz po uczynku przez pogoń urzędową (§. 380.), lub rozgłos publiczny jako podejrzana o zbrodnię lub wykroczenie wskazaną jest, albotéż jeżeli przy niéj znalezioną zostanie broń lub inne przedmioty, pochodzące ze zbrodni lub wykroczenia, lub dające do poznania, iż przytém udział miała; albo

c) jeżeli z okoliczności, towarzyszących przypadkowi, obawa wynika, iż przez zmowę posądzonego z innemi uczestnikami, lub ze świadkami, albo przez zniszczenie śladów zbrodni lub wykroczenia śledztwo daremném uczynioném, lub w innym sposobie utrudnioném zostanie.

§. 152.

Tymczasowe przytrzymanie posądzonego.

W przypadkach, wskazanych w poprzedzającym paragrafie, uskutecznionóm być może tymczasowe przytrzymanie posądzonego przez każdy Sąd powiatowy (§. 13.), tudzież za wezwaniem Prokuratora rządowego, albotéż z urzędu przez urzędników władzy bezpieczeństwa (§. 61.), albo przez przełożonych gmin, przez żandarmów lub przez inne organa publicznego bezpieczeństwa, w przypadku zaś pod lit. *b)* §. 151 wspomnionym, przez żandarmów lub innych sług publicznego bezpieczeństwa nawet bez szczegółowego rozkazu.

W tych przypadkach przytrzymany powinien być natychmiast wysłuchanym przez władzę bezpieczeństwa lub przez Sąd powiatowy, a jeżeli się pokaże, iż nie ma powodu do jego dłuższego zatrzymania, należy go natychmiast wypuścić na wolność, w przeciwnym razie zaś w przeciągu 48 godzin odstawić go do sądu śledczego.

§. 153.

Spieszne wysłuchanie posądzonego.

Sędzia śledczy winien jest osobę posądzoną, która do niego przyprowadzoną, albo na mocy §. 152. do niego odstawioną została, wysłuchać w przeciągu godzin dwudziestu i cztérech. Gdyby to nie było podobném, natenczas posądzony może wprawdzie tymczasem pozostać w więzieniu, jednakże śledztwo przeciw niemu powinno być wyprowadzoném jak najspieszniéj, i w protokóle zanotować należy powód, dla którego już piérwéj miejsca mieć nie mogło. Po wysłuchaniu sędzia śledczy natychmiast powinien uchwalić, czyli posądzony ma być znowu puszczony na wolność, czyli zatrzymanym w więzieniu, czyli téż osadzonym we właściwém więzieniu śledczém (§. 156.).

§. 154.

Tymczasowe schwytanie więcéj osób przy publicznych niepokojach, bijatykach i t. p.

Jeżeli w czasie zbiegowiska, powstania lub rozruchu, lub innego publicznego niepokoju, lub w czasie bijatyki, połączonéj z ciężkiém skaleczeniem na ciele, lub z zabójstwem, nie można natychmiast rozpoznać winnych, natenczas można wszystkich, będących przytomnymi przy tém wydarzeniu, a nie

b) wenn er auf frischer That betreten, oder gleich nach der That als des Verbrechens oder Vergehens verdächtig, durch ämtliche Nacheile (§. 380) oder öffentlichen Ruf bezeichnet, oder mit Waffen oder anderen Gegenständen, die von dem Verbrechen oder Vergehen herrühren, oder sonst auf seine Betheiligung bei demselben hinweisen, betreten wird; oder

c) wenn nach den Umständen des Falles zu besorgen ist, daß die Untersuchung durch Verabredung des Beschuldigten mit anderen dabei Betheiligten, oder mit Zeugen, oder durch Vernichtung der Spuren des Vebrechens oder Vergehens vereitelt, oder in anderer Weise erschwert werden könnte.

§. 152.

Vorläufige Verwahrung des Beschuldigten.

Die vorläufige Verwahrung kann in den im vorigen Paragraphe bezeichneten Fällen auch von jedem Bezirksgerichte (§. 13), sowie in Folge einer Aufforderung des Staatsanwaltes, oder auch von Amtswegen von Beamten der Sicherheitsbehörde (§. 61), oder von Gemeindevorstehern durch Gensd'armen oder andere Organe der öffentlichen Sicherheit vorgenommen, in dem unter lit. b) des §. 151 erwähnten Falle aber auch von Gensd'armen oder anderen Dienern der öffentlichen Sicherheit, selbst ohne besonderen Auftrag vollzogen werden.

In diesen Fällen ist aber der in Verwahrung Genommene sogleich von der Sicherheitsbehörde oder dem Bezirksgerichte zu vernehmen, und wenn sich zeigt, daß kein Grund zu seiner weiteren Verwahrung vorhanden sei, sogleich frei zu lassen, widrigens binnen 48 Stunden an das Untersuchungsgericht abzuliefern.

§. 153.

Schleuniges Verhör des Beschuldigten.

Der Untersuchungsrichter hat den ihm vorgeführten, oder in Gemäßheit des §. 152 an ihn abgelieferten Beschuldigten binnen vier und zwanzig Stunden zu verhören. Wäre dieß nicht möglich, so kann der Beschuldigte zwar einstweilen in Verwahrung behalten werden; es ist jedoch dessen Verhör sobald als möglich einzuleiten, und der Grund, warum dasselbe nicht früher stattfinden konnte, im Protokolle anzumerken. Nach dem Verhöre hat der Untersuchungsrichter sogleich zu beschließen, ob der Beschuldigte wieder auf freien Fuß gestellt, in Verwahrung behalten, oder über ihn die eigentliche Untersuchungshaft (§. 156) verhängt werden soll.

§. 154.

Einstweilige Festnehmung mehrerer Personen bei öffentlichen Unruhen, Schlägereien u. dgl.

Wenn es bei einem Auflaufe, Aufstande oder Aufruhre, oder bei einer anderen öffentlichen Unruhe, oder bei einer mit einer schweren körperlichen Beschädigung oder Tödtung verbundenen Schlägerei nicht möglich ist, die Schuldigen gleich auszumitteln, so können Alle, welche dem Vorgange beigewohnt haben und von dem Verdachte der

będących zupełnie wolnymi od podejrzenia, iż mieli w niém udział, tymczasem przytrzymać. Jednakże najdaléj w przeciągu dni trzech przez właściwego sędziego wysłuchanymi być muszą, i dłużéj w areszcie trzymanymi być nie powinni, wyjąwszy tych, którzy już w więzieniu śledczém osadzeni być mogą (§. 156).

§. 155.

Zakaz opuszczenia miejsca pobytu z powodu wywodu istoty czynu.

Jeżeli sędzia prowadzący śledztwo zaraz po dokonaniu zbrodni lub wykroczenia udaje się na miejsce dla wywodu istoty czynu, może nakazać każdemu, względem którego to uważa za potrzebne, ażeby w ciągu tego, a nawet jeszcze i w ciągu następującego dnia nie opuszczał miejsca pobytu swego. Kto nie uczyni zadosyć temu nakazowi, ten, w razie schwytania, przytrzymanym zostanie w celu wysłuchania, i może, według okoliczności, przez sędziego prowadzącego śledztwo, skazanym być na stosowną karę pieniężną lub aresztu.

§. 156.

Kiedy przeciw posądzonemu może być wyrzeczone uwięzienie śledcze.

Przeciw posądzonemu, na którym nawet po jego wysłuchaniu pozostaje podejrzenie zbrodni lub wykroczenia, sędzia prowadzący śledztwo winien wyrzec, iż osadzonym być ma w więzieniu śledczym:

a) gdy idzie o zbrodnię, która zagrożoną jest karą najmniéj pięć lat więzienia; albo

b) gdy zachodzi obawa, iż śledztwo przez porozumienie się posądzonego z innemi osobami przytém interesowanemi, albo ze świadkami, albo przez zniszczenie śladów zbrodni lub wykroczenia daremném uczynioném, albo w inny sposób utrudnioném być może; albo

c) jeżeli posądzony się ukrywa, uszedł, lub przynajmniéj przygotowania do ucieczki czynił, albo jako osoba w gminie nieznajoma, nie mogąca się wykazać zkąd i czém jest, z powodu życia włóczącego, złéj sławy, lub z innych ważnych powodów podejrzanym jest o ucieczkę; albo

d) jeżeli występek dał powód do wielkiego zgorszenia publicznego.

§. 157.

Rozkaz przyaresztowania powinien zawsze być wydanym na piśmie.

Sędzia prowadzący śledztwo winien w takich przypadkach, jeżeli zwłoka nie jest niebezpieczną, wystawić na piśmie rozkaz przyaresztowania z wyrażeniem powodów, który posądzonemu powinien być doręczonym przy aresztowaniu albo w ciągu następujących dwudziestu cztérech godzin. Jeżeli sędzia śledczy postanowi zaraz po wysłuchaniu posądzonego, iż podczas śledztwa w więzieniu pozostać musi, postanowienie to wraz z powodami posądzonemu ustnie udzieloném być powinno. W każdym przypadku uchwałę względem przyaresztowania po-

Betheiligung nicht völlig frei sind, einstweilen festgenommen werden. Sie müssen jedoch binnen längstens drei Tagen von dem zuständigen Richter vernommen, und dürfen nicht länger im Gewahrsam behalten werden, diejenigen ausgenommen, wider welche bereits die Untersuchungshaft verhängt werden kann (§. 156).

§. 155.

Verbot, den Aufenthaltsort zu verlassen, aus Anlaß von Thatbestands-Erhebungen.

Begibt sich der Untersuchungsrichter gleich nach Verübung eines Verbrechens oder Vergehens an Ort und Stelle, um den Thatbestand zu erheben, so kann er Jedem, rücksichtlich dessen er es nothwendig findet, befehlen, daß er während desselben oder auch noch während des folgenden Tages seinen Aufenthaltsort nicht verlasse. Wer diesem Befehle zuwider handelt, wird im Betretungsfalle zum Zwecke seiner Vernehmung festgenommen, und kann von dem Untersuchungsrichter nach Umständen zu einer angemessenen Geld- oder Arreststrafe verurtheilt werden.

§. 156.

Wann gegen einen Beschuldigten die Untersuchungshaft vorgenommen werden dürfe.

Gegen den Beschuldigten, welcher auch nach seiner Vernehmung des ihm zur Last gelegten Verbrechens oder Vegehens verdächtig bleibt, hat der Untersuchungsrichter die eigentliche Untersuchungshaft zu verhängen:

a) wenn es sich um ein Verbrechen handelt, das wenigstens mit fünfjähriger Kerkerstrafe bedroht ist; oder

b) wenn zu besorgen ist, daß die Untersuchung durch Verabredung des Beschuldigten mit anderen dabei Betheiligten, oder mit Zeugen, oder durch Vernichtung der Spuren des Verbrechens oder Vergehens vereitelt, oder auf andere Weise erschwert werden könnte; oder

c) wenn der Beschuldigte sich verbirgt, geflüchtet oder wenigstens Anstalten zur Flucht gemacht hat, oder als ein in der Gemeinde Unbekannter, als ausweis- oder heimatlos, wegen seines herumziehenden Lebenswandels, wegen schlechten Leumundes, oder aus anderen Gründen der Flucht verdächtig erscheint; oder

d) wenn die strafbare Handlung großes öffentliches Aergerniß verursacht hat.

§. 157.

Es ist immer ein schriftlicher Verhaftsbefehl zu erlassen.

Der Untersuchungsrichter hat in solchen Fällen, wenn nicht Gefahr am Verzuge haftet, einen mit Gründen versehenen schriftlichen Verhaftsbefehl zu erlassen, welcher dem Beschuldigten bei seiner Verhaftung, oder innerhalb der nächsten vier und zwanzig Stunden zuzustellen ist. Beschließt der Untersuchungsrichter die Untersuchungshaft unmittelbar nach der Vernehmung eines Beschuldigten, so ist dieser Beschluß sammt dessen Gründen dem Beschuldigten mündlich zu eröffnen. In jedem Falle ist der Verhaftsbeschluß des Untersuchungsrichters schriftlich und begründet zu den Akten zu legen, oder

wziętą sędzia prowadzący śledztwo winien na pismie z przyłączeniem powodów w aktach złożyć, lub zamieścić w protokóle wysłuchania, a posądzonemu oświadczyć, iż mu jest wolno żądać w téj mierze rozstrzygnienia Trybunału (§. 64.).

§. 158.

Komu należy donieść o przyaresztowaniu.

Jeżeli urzędnik, albo sługa rządowy lub gminy, członek stanu duchownego, nauczyciel publiczny, adwokat lub notaryusz, osadzonym będzie w więzieniu na czas śledztwa, albo nawet tylko tymczasowo, na dłużéj jak 24 godzin przytrzymanym zostanie, wówczas należy o tém bezzwłocznie dać wiadomość bezpośredniemu przełożonemu uwięzionego.

Również należy uczynić o tém doniesienie do sądu cywilnego, jeżeli uwięziony ma stałe zamieszkanie, i jeżeli już z okoliczności nie jest widocznėm, iż sądowi cywilnemu bez tego jego przyaresztowanie jest wiadomém.

O przyaresztowaniu podwładnych urzędników i sług urzędów powiatowych, lub władz bezpieczeństwa, urzędników przy urzędach celnych, kasowych i podatkowych, urzędników i funkcyonaryuszów straży skarbowéj, urzędników i sług od kolei żelaznych rządowych i prywatnych, telegrafów rządowych i poczty, robotników przy kopalniach, hutach, hamerniach i walcowniach, należy już uprzednio uczynić doniesienie do ich przełożonych bezpośrednich, jeżeli to bez szkody dla postępowania karnego stać się może i szczególne trudności nie stoją w drodze, oprócz tego zaś natychmiast po uskutecznionėm przyaresztowaniu.

§. 159.

Środki ostrożności i oszczędzanie osób przy aresztowaniu.

Przy aresztowaniu należy użyć wszelkiéj ostrożności, ażeby posądzony nie uszedł, lecz także zachować ile możności od hańby jego sławę i osobę, szczególniéj wtenczas, jeżeli posądzony dotąd był osobą nieskazitelnego imienia. Wtedy tylko, gdy osoba, mająca być aresztowaną, spiéra się lub ujść usiłuje, należy przeciw niéj użyć stosownéj przemocy.

§. 160.

Skoro tylko obwiniony przyaresztowanym zostanie przez sędziego prowadzącego śledztwo, albo przed niego stawionym będzie, lub skoro tylko nastąpi jego tymczasowe przytrzymanie, sędzia prowadzący śledztwo winien

a) zamieścić w protokóle dokładny opis osoby i odzieży posądzonego.

b) kazać dokładnie przetrząść osobę i odzież jego; nakoniec

c) posądzonemu odebrać, dokładnie spisać i w sądzie zachować (§ 102.) wszystko to, co przy tém przetrząśnieniu znalezionėm będzie, czylito pisma, pieniądze, broń, czylito inne narzędzia, zapomocą którychby przy-

in das Vernehmungsprotokoll einzuschalten, und dem Beschuldigten zu eröffnen, daß es ihm frei stehe, darüber die Entscheidung des Gerichtshofes zu verlangen (§. 64).

§. 158.

Wem die Verhaftung anzuzeigen ist.

Wenn ein Staats- oder Gemeindebeamter oder Diener, ein Mitglied des geistlichen Standes, ein öffentlicher Lehrer, ein Advokat oder Notar in die Untersuchungshaft, oder auch nur in vorläufige Verwahrung genommen wird, und dieselbe über 24 Stunden dauert, so ist dieß ohne Verzug den unmittelbaren Vorgesetzten des Verhafteten zur Kenntniß zu bringen.

Ebenso ist die Anzeige an das Zivilgericht zu machen, wenn der Verhaftete einen ordentlichen Wohnsitz hat, und nicht schon aus den Umständen erhellet, daß dem Zivilgerichte diese Verhaftung ohnehin bekannt sei.

Von der Verhaftung untergeordneter Beamten und Diener der Bezirksämter oder der Sicherheitsbehörden, von Zoll-, Kassen- und Steuerbeamten, von Beamten und Angestellten der Finanzwache, von Beamten und Dienern der Staats- und Privat-Eisenbahnen, des Staats-Telegraphen und Postwesens, von Berg-, Hütten-, Hammer- und Walzwerks-Arbeitern ist, wenn es ohne Nachtheil für das strafgerichtliche Verfahren geschehen kann, und keine besonderen Bedenken entgegenstehen, die Anzeige schon vorläufig an deren unmittelbare Vorgesetzten, außerdem aber unverzüglich nach der Verhaftung zu machen.

§. 159.

Vorsichtsmaßregeln und Schonung bei Vornahme der Verhaftung.

Jede Verhaftung muß mit aller Vorsicht, damit der Beschuldigte nicht entkomme, aber auch mit möglicher Schonung seiner Ehre und Person bewerkstelliget, und diese Schonung insbesondere bei bisher unbescholtenen Personen beobachtet werden. Nur dann darf gegen den zu Verhaftenden angemessene Gewalt gebraucht werden, wenn er sich widersetzt oder zu entfliehen versucht.

§. 160.

Sobald der Beschuldigte entweder von dem Untersuchungsrichter selbst verhaftet, oder vor denselben gestellt, oder dessen vorläufige Verwahrung erfolgt ist, hat der Unsuchungsrichter

a) eine genaue Beschreibung der Person und Kleidung des Beschuldigten in das Protokoll aufzunehmen;

b) die Person und Kleidung desselben genau durchsuchen zu lassen; endlich

c) Alles, was bei dieser Durchsuchung an Schriften, Geld, Waffen oder anderen Werkzeugen, womit der Verhaftete sich losmachen, sich selbst oder Anderen Gewalt anthun könnte, oder von Gegenständen oder Merkmalen einer strafbaren Hand-

aresztowany się uwolnić, na sobie lub na innych gwałt popełnić mógł, czyli nareszcie przedmioty lub znamiona występku.

§. 161.

O zdjęciu aresztu śledczego.

Jeżeli w ciągu postępowania śledczego ustąpią powody, dla których areszt na czas śledztwa był nakazany, sędzia prowadzący śledztwo powinien znieść takowy, i uchwałę w téj mierze powziętą na pismie, i z wyrażeniem powodów w aktach złożyć.

W przypadkach, w których postępowanie śledcze prowadzoném być powinno w porozumieniu z Prokuratorem rządowym (§. 63.), sędzia prowadzący śledztwo winien jest względem zniesienia aresztu wysłuchać Prokuratora, a jeżeli ten sprzeciwia się temu, zażądać rozstrzygnienia Trybunału (§§. 64. i 65.).

Zażalenie Prokuratora rządowego przeciw uchwale Trybunału, przez którą areszt w ciągu śledztwa zniesiony został, wtenczas tylko ma skutek zawieszający, jeżeli Prokurator zaraz przy zawiadomieniu go o uchwale z zażaleniem swojém się zgłosi, i takowe najdaléj w ciągu dni trzech wyniesie.

§. 162.

Przyrzeczenie osób, z któremi śledztwo odbywa się na wolnéj stopie.

Sędzia prowadzący śledztwo winien od osoby, z którą śledztwo odbywa się na wolnéj stopie, odebrać przyrzeczenie, iż bez pozwolenia sędziego śledczego nie oddali się z miejsca pobytu swego, ani się ukrywać nie będzie. Jeżeli posądzony złamie to przyrzeczenie, osadzonym być powinien w więzieniu na czas śledztwa.

Oddział trzeci.

O postępowaniu z uwięzionymi, pod śledztwem zostającymi.

§. 163.

Wzgląd na honor i zdrowie przy uwięzieniu osób pod śledztwem będących.

W areszcie tymczasowym, równie jak w więzieniu podczas śledztwa obchodzić się należy z obwinionymi tak, aby ich honor i osoba jak najmniéj cierpiała. Więzienia śledcze powinny miéć dostatecznie powietrza i światła, a przynajmniéj tyle miejsca, żeby uwięziony tamże przechadzać się mógł. Powinny być suche, czyste i tak urządzone, żeby zdrowie uwięzionego nie było wystawioném na niebezpieczeństwo, i żeby w ogóle, oprócz ostrożności nakazanych powszechnie dla zachowania bezpieczeństwa i porządku domowego, nie doznawał innych ograniczeń, jak tylko takich, które potrzebnemi są, ażeby być pewnym osoby jego, i nie dopuścić zmów, dla prowadzenia śledztwa szkodliwych.

lung gefunden wird, dem Beschuldigten abzunehmen, genau zu verzeichnen und in gerichtliche Aufbewahrung zu nehmen (§. 102).

§. 161.

Aufhebung der Untersuchungshaft.

Wenn im Laufe des Untersuchungs-Verfahrens die Gründe, aus welchen die Untersuchungshaft verhängt wurde, wegfallen, so ist die Aufhebung derselben von dem Untersuchungsrichter zu verfügen, und darüber ein schriftlicher und begründeter Beschluß zu den Akten zu hinterlegen.

In jenen Fällen, wo das Untersuchungs-Verfahren im Einvernehmen mit dem Staatsanwalte zu pflegen ist (§. 63), hat der Untersuchungsrichter wegen Aufhebung der Haft auch den Staatsanwalt zu hören, und wenn dieser damit nicht einverstanden ist, die Entscheidung des Gerichtshofes einzuholen (§§. 64 und 65).

Die Beschwerdeführung des Staatsanwaltes gegen den Beschluß des Gerichtshofes, wodurch die Untersuchungshaft aufgehoben wird, hat nur dann aufschiebende Wirkung, wenn der Staatsanwalt seine Beschwerde gleich bei Eröffnung des Beschlusses anmeldet, und längstens binnen drei Tagen ausführt.

§. 162.

Versprechen der auf freiem Fuße Untersuchten.

Jedem auf freiem Fuße Untersuchten hat der Untersuchungsrichter das Versprechen abzufordern, daß er sich ohne Genehmigung des Untersuchungsrichters weder von seinem Aufenthaltsorte entfernen, noch sich verborgen halten werde. Der Bruch dieses Versprechens zieht die Verhängung der Untersuchungshaft wider den Beschuldigten nach sich.

Dritter Abschnitt.

Von der Behandlung der Untersuchungsgefangenen.

§. 163.

Rücksicht für Ehre und Gesundheit bei Vollziehung der Untersuchungshaft.

Sowohl in der vorläufigen Verwahrung, als in der Untersuchungshaft sind die Beschuldigten mit möglicher Schonung ihrer Person und Ehre zu behandeln. Die Untersuchungsgefängnisse sollen hinlänglich Luft und Licht, und wenigstens so viel Raum haben, daß der Gefangene darin gehen könne. Sie sollen trocken, reinlich und so beschaffen seyn, daß die Gesundheit des Verhafteten keiner Gefahr ausgesetzt werde, und daß er überhaupt, außer den wegen der Sicherheit und Hausordnung im Allgemeinen getroffenen Vorsichten, nur jene Beschränkungen erleide, welche erforderlich sind, um sich seiner Person zu versichern, und für die Untersuchung nachtheilige Verabredungen zu hindern.

§. 164.

Oddzielenie osób uwięzionych, pod śledztwem zostających, jednéj od drugiéj.

Uwięzionych należy, ile możności, trzymać każdego zosobna w oddzielnych więzieniach. Tam, gdzie takie oddzielenie nie jest podobném do wykonania, sąd starać się powinien o to, ażeby osoby różnéj płci, uczestnicy téj saméj zbrodni lub tego samego wykroczenia, ci, którzy tylko o wykroczenie są posądzeni, ze zbrodniarzami, niewprawni lub młodociani zbrodniarze z wprawnymi lub dorosłymi razem w jedném więzieniu trzymanymi nie byli. Przytém oddzieleniu więźniów pod śledztwem zostających należy także miéć wzgląd na stopień ich wykształcenia, tudzież na rodzaj zbrodni lub wykroczenia, o które są posądzeni.

§. 165.

Obchodzenie się z nimi, pod względem wygód życia i zatrudnienia.

Wygody i zatrudnienia, do których przywykł uwięziony, i które odpowiadają stanowi i majątkowi jego, może mu dozwolić przełożony sądu na koszt jego, jak dalece takowe pogodzić się dadzą z celem uwięzienia, i ani porządku domu, ani bezpieczeństwa nie naruszają.

Nie wolno jest uwięzionym podczas śledztwa ani na rękę dawać gotowych pieniędzy, ani mu takowych w ręku zostawiać. Odzież, pościel, pożywienie i inne efekta mogą być dostarczane uwięzionemu zewnątrz tylko za szczegółowém pozwoleniem przełożonego sądu, i powinny być ściśle przetrząśnione przed ich użyciem. Więźniom zaś, posądzonym o bardzo ciężką zbrodnię, takich tylko potraw dostarczać można, które w samymże zakładzie karnym przysposobione zostały.

§. 166.

Odwiédziny.

Jeżeli uwięziony żąda, aby go odwiédził lekarz lub kapłan jego wyznania, według własnego wyboru, lub gdy krewni albo osoby, zostające z nim w interesach, lub takie, z któremi naradzić się życzy, odwiédzić go pragną, wówczas może być udzieloném na to pozwolenie, pod warunkami nakazanemi przez regułę domu. Takiego rodzaju odwiédziny, wyjąwszy rozmowę z obrońcą (§. 215.), mogą miéć miejsce tylko w przytomności osoby sądowéj; rozmowa zaś z odwiédzającymi odbywać się może tylko w języku zrozumiałym tejże osobie sądowéj.

§. 167.

Odbiéranie lub odsélanie listów.

Uwięziony tylko za pozwoleniem sędziego prowadzącego śledztwo może listy odbiérać i odsélać do innych osób, i to tylko wtedy, gdy sędzia prowadzący śledztwo takowe odczytał, i odesłanie lub wręczenie ich uwięzionemu uznał za nieszkodliwe. Nie można jednakże uwięzionym nigdy odmawiać pozwolenia, przesélania podań do wyższych władz sądowych.

§. 164.

Absonderung der Untersuchungsgefangenen von einander.

Die Verhafteten sollen, so viel möglich ist, jeder allein in einem eigenen Gefängnisse verwahrt werden. Wo diese abgesonderte Verwahrung nicht thunlich ist, hat das Gericht dafür zu sorgen, daß nicht Personen verschiedenen Geschlechtes; Theilnehmer an demselben Verbrechen oder Vergehen; die blos eines Vergehens Beschuldigten mit Verbrechern; ungeübte oder jugendliche Verbrecher mit geübten oder erwachsenen zusammen in Ein Gefängniß gebracht werden. Auch ist bei dieser Vertheilung der Untersuchungs-Gefangenen auf deren Bildungsstufe und auf die Art der ihnen zur Last liegenden Verbrechen oder Vergehen Rücksicht zu nehmen.

§. 165.

Behandlung derselben, insbesondere in Beziehung auf Lebensbequemlichkeiten und Beschäftigung;

Gewohnte Bequemlichkeiten und Beschäftigungen, die den Stande und den Vermögensverhältnissen des Gefangenen entsprechen, dürfen ihm auf dessen Kosten von dem Vorsteher des Gerichtes bewilliget werden, insoferne sie mit dem Zwecke der Haft vereinbar sind, und weder die Ordnung des Hauses stören, noch die Sicherheit gefährden.

Keinem Untersuchungsgefangenen darf bares Geld auf die Hand gegeben, oder in Händen belassen werden. Kleidungsstücke, Bettgewand, Nahrungsmittel und andere Effekten dürfen den Gefangenen nur vermöge besonderer Bewilligung des Gerichts-Vorstehers von Außen zukommen, und sind vor ihrer Verwendung genau zu untersuchen. Den eines sehr schweren Verbrechens beschuldigten Gefangenen dürfen aber immer nur solche Speisen gereicht werden, welche in der Gefangen-Anstalt selbst zubereitet worden sind.

§. 166.

Besuche;

Wenn der Gefangene den Besuch eines Arztes oder eines Geistlichen seiner Konfession nach eigener Wahl verlangt, oder wenn ihn Verwandte oder Personen, die mit ihm in Geschäftsverhältnissen stehen, oder mit welchen er sich zu berathen wünscht, besuchen wollen, so kann die Erlaubniß hierzu unter den durch die Hausordnung gebotenen Bedingungen ertheilt werden. Solche Besuche finden jedoch, die Rücksprache mit dem Vertheidiger ausgenommen (§. 215), nur in Gegenwart einer Gerichtsperson Statt, und Unterredungen mit den Besuchenden dürfen nur in einer der Gerichtsperson verständlichen Sprache gepflogen werden.

§. 167.

Empfang oder Absendung von Briefen;

Der Verhaftete darf nur mit Bewilligung des Untersuchungsrichters Briefe empfangen, oder an Andere absenden, und nur, nachdem der Untersuchungsrichter dieselben gelesen und deren Absendung oder Aushändigung an den Verhafteten unbedenklich gefunden hat. Die Erlaubniß zur Absendung von Eingaben an höhere Justizbehörden darf dem Gefangenen nie verweigert werden.

§. 168.

Okucie.

Kajdany wtedy tylko wolno włożyć uwięzionemu, jeżeli chciał uchodzić z więzienia, lub jeżeli w innym sposobie nie może być bezpiecznie trzymanym, albotéż, jeżeli to potrzebném jest z powodu, iż jego osoba może się stać niebezpieczną dla innych, mianowicie dla dozorców więzień.

Co się tyczy karania w drodze dyscyplinarnéj takich więźniów, pod śledztwem zostających, którzy się dopuszczają zachowania się krnąbrnego, gwałtownego, obrażającego, innych podburzającego, lub w ogólności przepisom przeciwnego, zatrzymują moc swoję przepisy dotąd obowiązujące.

§. 169.

Przepisy dla dozorców więzień.

Również, pozostają w swéj mocy przepisy i instrukcye, dla dozorców więzień wydane.

W szczególności każdy dozorca więzień winien codzień w więzieniach, pod jego bezpośredni dozór oddanych, w których się uwięziony znajduje, uważnie obejrzéć ściany, piece, drzwi, okna, łoża, a i kajdany na tych więźniach, którzy są okuci, czyli nie spostrzeże znaków przygotowania, które więzień czynił do ucieczki, a w przypadku takiego odkrycia natychmiast uczynić o tém relacyę przełożonemu sądu.

Dozorcom więzień zakazaném jest pod ciężką karą odbiérać podarunki od więźniow pod jakimkolwiekbądź pozorem. Również nie wolno im nigdy samowolnie uderzyć więźnia, wyjąwszy w tym przypadku, gdy przez niego zaczepieni będą. O wszystkiém, cokolwiek znajdą szczególnego w czynach lub mowach uwięzionego, winni są niezwłocznie uczynić relacyę przełożonemu sądu.

§. 170.

Protokół więźniów.

Wszyscy więźnie spisani być powinni w dokładnym protokóle. Rubryki tegoż protokółu są:

a) liczba, pod którą więzień przyprowadzonym jest. Ta liczba bieży od początku do końca roku bez przerwy. Przy końcu roku należy tych, którzy pozostali w więzieniu, przenieść do protokółu następującego roku w tym porządku, w jakim w przeszłym się znajdowali, zaczynając rząd liczb od początku;

b) dzień, w którym uwięziony przyprowadzonym został;

c) nazwisko władzy, która go przytrzymała;

d) imię i nazwisko uwięzionego;

e) liczba więzienia, i szczegółowe ostrożności, z którémi uwięzienie jest połączone;

§. 168.

Fesseln sind dem Verhafteten nur dann anzulegen, wenn er Entweichungsversuche gemacht hat, oder nicht anders sicher verwahrt werden kann, oder wenn dieß wegen besonderer Gefährlichkeit seiner Person zur Sicherheit Anderer, insbesondere der Gefangen-Aufseher erforderlich erscheint. Fesselung.

Wegen Disziplinar-Bestrafung derjenigen Untersuchungs-Gefangenen, welche sich ein widerspänstiges, ungestümes, beleidigendes, Andere aufreizendes, oder sonst vorschriftwidriges Benehmen zu Schulden kommen lassen, haben die bestehenden Vorschriften in Wirksamkeit zu verbleiben.

§. 169.

Ebenso haben auch die für die Gefangen-Aufseher bestehenden Vorschriften und Instrukzionen aufrecht zu bleiben. Vorschriften für Gefangen-Aufseher.

Insbesondere hat jeder Gefangen-Aufseher täglich in den seiner unmittelbaren Aufsicht anvertrauten Gefängnissen, worin sich ein Verhafteter befindet, die Wände, Oefen, Thüren, Fenster, Lagerstätten, und bei gefesselten Gefangenen auch die Fesseln derselben mit Aufmerksamkeit zu besichtigen, ob nicht Zeichen einer von dem Verhafteten zur Entweichung versuchten Vorbereitung wahrzunehmen seien, und im Falle einer solchen Entdeckung sogleich dem Gerichtsvorsteher die Anzeige zu machen.

Den Gefangen-Aufsehern ist ferner unter strenger Strafe verboten, von den Gefangenen unter was immer für einem Vorwande ein Geschenk anzunehmen. Auch dürfen sie an einen Gefangenen, außer in dem Falle, wenn sie von ihm angegriffen werden, nie eigenmächtig Hand anlegen. Von Allem, was ihnen an des Verhafteten Handlungen oder Reden auffällt, haben sie unverzüglich dem Gerichtsvorsteher die Anzeige zu machen.

§. 170.

Ueber alle Verhaftete ist ein genaues Protokoll zu führen. Die Rubriken dieses Protokolles sind: Protokoll über die Gefangenen.

a) die Zahl, unter welcher der Verhaftete eingebracht worden ist. Diese läuft vom Anfange bis zum Ende des Jahres ununterbrochen fort. Zu Ende des Jahres sind die im Verhafte Verbliebenen in das Protokoll des künftigen Jahres nach der Ordnung, wie sie im vorigen standen, mit wieder anfangender Zahlenreihe zu übertragen;

b) der Tag, an welchem der Verhaftete eingebracht worden;

c) der Name der Behörde, durch welche die Anhaltung geschehen ist;

d) der Vor- und Zuname des Verhafteten;

e) die Zahl des Gefängnisses, und die besonderen Vorsichten, unter welchen etwa der Verhaft dauert;

f) zachowanie się uwięzionego w więzieniu.

g) dzień i sposób, w jaki wyszedł z więzienia; przez śmierć, ucieczkę, wypuszczenie lub inne osądzenie.

§. 171.

Peryodyczna wizytacya więzień śledczych.

Przełożeni sądów śledczych, również jak Trybunały pierwszéj instancyi, obowiązani są od czasu do czasu, a przynajmniéj raz w miesiąc, z przybraniem osoby sądowéj, odwiédzać niespodzianie podległe im więzienia, w nieobecności dozorców więzień wypytać się uwięzionych o zaopatrzenie, jakie mają, i o obchodzenie się z nimi, i zarządzić, co potrzeba dla uchylenia wad spostrzeżonych, dla zaprowadzenia lub utrzymania potrzebnego bezpieczeństwa, karności, porządku i czystości w więzieniach; uwięzionym, o ile możności, los ich znośniejszym uczynić, a w ogólności baczyć na to, ażeby przepisy szczególowe, wydane pod względem urządzenia więzień śledczych i postępowania z więźniami ściśle zachowanemi były.

Jeżeli zachodzą uzasadnione zażalenia przeciw dozorcom więzień, surowa kara powinna być na nich rozciągniętą.

Przy każdém odwiédzeniu więzień należy spisać protokół, który przez przełożonego i przez przybraną osobę urzędową podpisany, i w aktach sądowych zachowanym być powinien.

Również obowiązanym jest Naczelnik władzy politycznéj krajowéj (Namiestnictwa, Rządów krajowych, oddziału Namiestnictwa), jakotéż Przełożony władzy obwodowéj (komitatowéj) politycznéj, czynić przegląd więzień śledczych, znajdujących się w ich obrębach, przy podróżach urzędowych, a wady, jakie spostrzegli, nie tylko wyszczególnić w ogólności w relacyach, które składać winni o swych podróżach urzędowych, lecz także szczegółowe uczynić o nich doniesienie Sądowi krajowemu wyższemu.

Oddział czwarty.

O wysłuchaniu obwinionego.

§. 172.

Jak należy słuchać obwinionego.

Do protokółu z posądzonym (§. 148.) należy przybrać przysięgłego protokolanta i dwóch świadków sądowych. Sędzia prowadzący śledztwo powinien rozpocząć wysłuchanie niezwłocznie, raz zaś zaczętego nie przerywać przez dłuższy czas bez ważnéj przyczyny. Sędzia prowadzący śledztwo może owszem słuchać daléj obwinionego każdego dnia, każdéj godziny, tak często i tak długo, jak mu się to wydaje potrzebném. Szczególnie zaś wtenczas nie należy przestawać, jeżeli pytany właśnie czyni wyznanie winy, albotéż wykazuje w związku

f) des Gefangenen Betragen im Verhafte;

g) der Tag, und die Art, wie derselbe aus dem Verhafte gekommen ist; durch Tod, Entfliehung, Entlassung oder andere Aburtheilung.

§. 171.

Periodische Visitazion der Untersuchungs-Gefängnisse.

Die Vorsteher der Untersuchungsgerichte, so wie der Gerichtshöfe erster Instanz sind verpflichtet, von Zeit zu Zeit, und wenigstens Einmal in jedem Monate, unter Zuziehung einer Gerichtsperson die ihnen unterstehenden Gefängnisse unversehens zu besuchen, die Verhafteten in Abwesenheit der Gefangenwärter über ihre Verpflegung und Behandlung zu befragen, wegen Abstellung der etwa entdeckten Gebrechen, und wegen Erhaltung oder Einführung der nöthigen Sicherheit, guten Zucht, Ordnung und Reinlichkeit in den Gefängnissen das Nöthige zu verfügen; den Verhafteten, so weit es thunlich ist, ihr Schicksal erträglicher zu machen, und überhaupt dafür zu sorgen, daß die, hinsichtlich der Einrichtung der Untersuchungsgefängnisse und der Behandlung der Gefangenen bestehenden besonderen Vorschriften genau beobachtet werden.

Wenn gegründete Beschwerden gegen die Gefangen-Aufseher vorkommen, so sind dieselben strenge zu bestrafen.

Ueber jede Untersuchung der Gefängnisse ist ein Protokoll aufzunehmen, von dem Vorsteher und der beigezogenen Gerichtsperson zu unterfertigen, und bei den Gerichtsakten aufzubewahren.

Auch der Chef der politischen Landesbehörde (Statthalterei — Landesregierung — Statthalterei-Abtheilung), sowie der Vorsteher der politischen Kreis- (Komitats-) Behörde sind verpflichtet, bei ihren Amtsbereisungen die in ihren Sprengeln gelegenen Untersuchungsgefängnisse zu untersuchen, und die von ihnen etwa wahrgenommenen Gebrechen nicht bloß in ihren über die Amtsbereisungen im Allgemeinen zu erstattenden Berichten zu bemerken, sondern insbesondere auch dem Oberlandesgerichte mitzutheilen.

Vierter Abschnitt.

Von dem Verhöre des Beschuldigten.

§. 172.

Wie das Verhör des Beschuldigten vorzunehmen ist.

Zu dem Verhöre des Beschuldigten (§. 148) sind ein beeideter Protokollführer und zwei Gerichtszeugen beizuziehen. Dieses Verhör soll der Untersuchungsrichter ohne Verzug vornehmen, sobald es geschehen kann, und das einmal angefangene ohne wichtiges Hinderniß nicht durch längere Zeit unterbrechen. Dagegen steht dem Untersuchungsrichter frei, das Verhör an jedem Tage, zu jeder Stunde, so oft und so lange es ihm zuträglich scheint, fortzusetzen. Insbesondere soll dann nicht ausgesetzt werden, wenn der Befragte im Bekenntnisse der Schuld, oder in zusammenhängender

niewinność swoję, lub gdy się pokazuje, iż przez pytania, które mu są stawione, do tego doprowadzonym został, iż wyjawieniu prawdy ujść nie może, lub że w innym sposobie nastręcza się sposobność odkrycia bliższych śladów prawdy.

§. 173.

Słuchanie posądzonego odbywać się powinno z przyzwoitością i powolnością.

Jeżeli posądzony okuty jest w kajdany, należy mu takowe zdjąć w czasie słuchania go, chyba że się obawiać należy niebezpieczeństwa dla innych osób.

§. 174.

Pytania ogólne.

Przed rozpoczęciem badania posądzonego należy go upomnieć, żeby na stawione mu pytania odpowiadał stanowczo, wyraźnie i zgodnie z prawdą. Następnie posądzony powinien być zapytanym o imię i nazwisko swoje, o wiek, religiję, o miejsce urodzenia i zamieszkania, o stan, rzemiosło lub zatrudnienie, następnie, jeżeli to do śledztwa jest potrzebném, o jego stosunki familijne i majątkowe, o bieg życia, w szczególności zaś, czyli i dla czego już był pod śledztwem lub karanym, nakoniec o to, czyli jest mu wiadomą przyczyna jego aresztowania, lub jego badania.

§. 175.

Jakie powinny być pytania szczegółowe.

Jeżeli posądzony mówi, iż nie wié téj przyczyny, sędzia prowadzący śledztwo winien mu w ogólności wskazać zbrodnię lub wykroczenie, o które jest posądzonym, i nakłonić go, ażeby okoliczności, stanowiące przedmiot obwinienia, w związku i szczegółowo opowiedział. Unikając wszelkiéj niepotrzebnéj rozwlekłości, należy dalsze pytania skierować ku uzupełnieniu tego, co brakuje, ku oddaleniu spostrzeżonych niejasności i sprzeczności, a mianowicie tak stawiać, żeby obwiniony dowiedział się stopniowo o wszystkich poszlakach i zeznaniach innych osób przeciw niemu, i by mu nastręczona była sposobność dostateczna do ich uchylenia, i usprawiedliwienia siebie. Jeżeli dla usprawiedliwienia swego wyjawia czyny lub dowody, wówczas należy takowe sprawdzić, jeżeli nie są widocznie fałszywemi, lub podanemi tylko dla uzyskania zwłoki.

§. 176.

Pytania, stawione obwinionemu, nie powinny być niepewne, ciemne, dające się rozmaicie tłumaczyć, lub podchwytliwe, lecz muszą być jasne, płynące jedno z drugiego w naturalnym porządku rzeczy, i ułożone tak jasno, ażeby pytany dobrze je zrozumiéć, i stanowczo na nie odpowiedzićć mógł.

W szczególności każde pytanie obejmować powinno jednę tylko okoliczność, wszystkie zaś wyczerpnąć powinny rzecz całą. Należy unikać pytań,

Ausweisung seiner Schuldlosigkeit begriffen, oder, wenn wahrgenommen wird, daß er durch die ihm gestellten Fragen dahin gebracht worden, der Wahrheit nicht ausweichen zu können, oder, daß sonst sich Gelegenheit anbiete, auf nähere Spuren zur Entdeckung der Wahrheit zu kommen.

§. 173.

Jedes Verhör soll mit Anstand und Gelassenheit vorgenommen werden.

Ist der Beschuldigte mit Fesseln belegt worden, so sind ihm dieselben während des Verhöres abzunehmen, wenn von ihm nicht etwa eine Gefahr für die Sicherheit anderer Personen zu besorgen ist.

§. 174.

Allgemeine Fragen.

Vor dem Beginne des Verhöres ist der Beschuldigte zu ermahnen, daß er die ihm vorzulegenden Fragen bestimmt, deutlich und der Wahrheit gemäß beantworte. Sodann ist der Beschuldigte über seinen Vor- und Zunamen, sein Alter, seine Religion, seinen Geburts- und Wohnort, über Stand, Gewerbe oder Beschäftigung, ferner, soweit es zum Zwecke der Untersuchung erforderlich erscheint, über seine Familien- und Vermögensverhältnisse, seinen Lebenslauf, insbesondere, ob und weßhalb er schon in Untersuchung oder Strafe gewesen, endlich darüber zu befragen, ob ihm die Ursache seiner etwaigen Verhaftung, sowie seiner Vernehmung bekannt sei.

§. 175.

Wie die besonderen Fragen beschaffen seyn müssen.

Gibt der Beschuldigte an, diese Ursache nicht zu kennen, so hat ihm der Untersuchungsrichter das Verbrechen oder Vergehen, dessen er beschuldiget ist, im Allgemeinen zu bezeichnen, und ihn zu veranlassen, daß er sich über die Thatsachen, welche den Gegenstand der Beschuldigung bilden, in einer zusammenhängenden umständlichen Erzählung äußere. Die weiteren Fragen sind, mit Vermeidung aller unnöthigen Weitläufigkeit, auf die Ergänzung des Fehlenden, auf die Entfernung wahrgenommener Dunkelheiten und Widersprüche zu richten, und insbesondere so zu stellen, daß der Beschuldigte alle gegen ihn vorliegenden Verdachtsgründe und Aussagen anderer Personen nach und nach erfahre, und vollständige Gelegenheit zu deren Beseitigung und zu seiner Rechtfertigung erhalte. Gibt er Thatsachen oder Beweismittel zu seiner Entlastung an, so müssen dieselben, soferne sie nicht offenbar unrichtig sind, oder nur zur Verzögerung angegeben wurden, erhoben werden.

§. 176.

Die an den Beschuldigten zu stellenden Fragen dürfen nicht unbestimmt, dunkel, mehrdeutig oder verfänglich, sondern müssen klar, eine aus der anderen in der natürlichen Ordnung des Vorganges fließend, und so deutlich gefaßt seyn, daß der Befragte sie wohl verstehen und bestimmt beantworten könne.

Insbesondere hat jede Frage nur einen einzigen Umstand zu enthalten, alle zusammen aber haben den ganzen Vorgang zu erschöpfen. Fragen, wodurch dem Be-

przez które obwinionemu poddaje się takie okoliczności czynu, których istnienie dopiéro on w swych odpowiedziach stwierdzić powinien (pytania podstawne). Przy wypytywaniu się o spółwinowajców, sędzia prowadzący śledztwo powinien, ile możności, starać się o to, aby nie wskazywać na pewne osoby, czyli to wymieniając ich nazwiska, czylitéż inne znamiona łatwo poznać się dające.

W końcu należy pytania skierować ku temu, żeby można dojść sposobu, w jakiby poszkodowany przyjść mógł do wynagrodzenia swego (§. 127.).

§. 177.

Przepisy szczegółowe: a) jeżeli obwiniony robi wybiegi, lub gdy się zapiera;

Jeżeli posądzony w odpowiedziach swoich używa wybiegów, zapiéra się zupełnie poszlaków przeciw niemu zachodzących, lub twierdzi, iż okoliczności, które mu zarzucają, wcale mu są niewiadome; natenczas należy poszlaki przeciw niemu walczące powoli wplatać w pytania z coraz większą mocą, ażeby tym sposobem przyszedł do własnego przekonania, iż jego zapiéranie się w obec dowodów, już istniejących, nic mu nie pomoże.

Odwoływać się wyraźnie do dowodów pod ręką będących, wtenczas tylko potrzeba, gdy pytany w odpowiedziach swoich takowe zaprzecza. W razie takiego zaprzeczenia należy mu przedłożyć dowody przeciw niemu walczące, wymienić świadków, i odczytać z ich zeznań ustępy stanowcze. Jeżeli dawniejsze i późniejsze zeznania obwinionego nie zgadzają się z sobą, mianowicie jeżeli obwiniony odwołuje to, do czego się dawniéj przyznawał, należy go pytać o powód téj niezgodności i o przyczyny odwołania. Wszelako nie wolno wcale używać ani obietnic, ani przedstawień fałszywych, ani gróźb, ani przymusu, anitéż żadnego innego podstępu, chociażby w dobréj myśli, w tym celu, żeby nakłonić posądzonego do przyznania się, lub do innych pewnych zeznań, również nie należy zwlékać śledztwa, usiłując osiągnąć przez to przyznanie się obwinionego.

§. 178.

b) aby mu dać potrzebnego namysłu do odpowiedzi;

Przy odpowiedziach na pytania stawione nie należy naglić na pytanego. Jeżeli zdaje się nie pojmować pytania, należy mu go powtórzyć. Mianowicie wtedy pytanie powtórzyć należy, jeżeli odpowiedź nie jest zastosowaną do pytania, i tylko tę odpowiedź, którą na powtórne pytanie powtórzy, należy zamieścić w protokóle, chociażby nie była stosowną. Przy pytaniach, odnoszących się do szczegółowych okoliczności, lub do odleglejszego czasu, należy badanemu pozwolić jakiegoś czasu do namysłu. Gdyby to sprowadziło dłuższą przerwę w słuchaniu obwinionego, należy tę okoliczność zanotować w protokóle.

schuldigten Thatumstände vorgehalten werden, die erst durch seine Antwort festgestellt werden sollen (Suggestiv-Fragen), sind gänzlich zu vermeiden. Bei der Erforschung von Mitschuldigen soll der Untersuchungsrichter, so viel thunlich, die Bezeichnung bestimmter Personen durch Namen oder andere leicht kennbare Merkmale vermeiden.

Endlich sollen die Fragen auch darauf gerichtet seyn, zu erheben, in welcher Weise der Beschädigte zu seiner Entschädigung gelangen könne (§. 127).

§. 177.

Besondere Vorschriften: a) wenn der Beschuldigte Verschlagenheit zeigt, oder läugnet;

Bei einem Beschuldigten, der in seinen Antworten Verschlagenheit zeigt, die gegen ihn vorhandene Beschuldigung gänzlich läugnet, oder die ihm zur Last gelegten Thatsachen gar nicht zu wissen behauptet, sind die wider ihn vorliegenden Verdachtsgründe in die Fragen nach und nach, und immer mit mehrerer Stärke einzuflechten, damit er dadurch auf die selbsteigene Ueberzeugung geführt werde, daß sein Läugnen wider die bereits vorliegenden Beweise vergeblich sei. Die ausdrückliche Beziehung auf die vorhandenen Beweise ist in den Fragen nur so weit nöthig, als der Befragte in seinen Antworten denselben widerspricht. Bei einem solchen Widerspruche sind ihm die wider ihn streitenden Beweise vorzulegen, die Zeugen namhaft zu machen, und aus deren Aussagen die wesentlichen Stellen vorzulesen. Weichen frühere oder spätere Angaben des Beschuldigten von einander ab, widerruft er insbesondere frühere Geständnisse, so ist er über die Veranlassung zu jenen Abweichungen und die Gründe seines Widerrufes zu befragen. — Es dürfen aber durchaus weder Versprechungen oder falsche Vorspiegelungen, noch Drohungen, Zwangsmittel, oder irgend ein anderer, wenn auch gut gemeinter Kunstgriff angewendet werden, um den Beschuldigten zu einem Geständnisse oder zu anderen bestimmten Angaben zu bewegen, und ebenso wenig darf die Untersuchung durch das Bemühen, ein Geständniß zu erlangen, verzögert werden

§. 178.

b) um ihm zur Beantwortung die nöthige Besonnenheit zu lassen;

In der Beantwortung der gestellten Fragen ist der Befragte nicht zu übereilen. Scheint er die Frage nicht vollkommen zu begreifen, so ist ihm solche zu wiederholen. Diese Wiederholung hat insbesondere dann zu geschehen, wenn die Antwort der Frage nicht anpassend ist, und nur die auch hierauf wiederholte, obgleich nicht anpassende Antwort, soll in das Protokoll eingetragen werden. Bei Fragen, die auf besondere Umstände oder auf entferntere Zeit hinausgehen, muß dem Verhörten einiges Nachdenken zugestanden werden, um sich besinnen zu können. Sollte dadurch eine längere Unterbrechung des Verhöres veranlaßt werden, so ist dieser Umstand in dem Protokolle anzumerken.

§. 179.

Gdyby słuchany czylito z bojaźni, czyliteż z niepokoju umysłu zaczął się mieszać, i gdyby spostrzeżono, iż to pomieszanie jego pochodzi głównie z wewnętrznéj świadomości swéj winy, sędzia prowadzący śledztwo powinien z przyzwoitą powagą nalegać na niego, aby wyznał prawdę. O tém, równie jak gdy przy jakiém pytaniu, lub odpowiedzi spostrzeżone będą gwałtowne wstrząśnienia umysłu, lub widoczne wzruszenia pytanego, uwaga według prawdziwego stanu rzeczy do protokółu zamieszczoną być powinna.

§. 180.

c) przy okazywaniu przedmiotów w celu poznawania ich (rekognicya);

Przedmioty odnoszące się do występków, lub służące do przekonania posądzonego, należy mu przedłożyć do poznawania, wezwawszy go wprzód, aby takowe dokładnie opisał, i znamiona, odróżniające ich od innych, wyjawił; jeżeli zaś przedmioty te przedłożonemi mu być nie mogą, należy go do nich zaprowadzić dla ich poznawania.

§. 181.

d) przy opowiadaniu lub przyznawaniu się do innych występków;

Jeżeli obwiniony zapuszcza się w opowiadanie, lub przyznaje się do takich występków, o których sąd nie ma poszlaków, ani téż żadnéj innéj wiadomości nie posiada, zeznanie obwinionego i w tym przedmiocie powinno być zamieszczone do protokółu tak, jak go składa, nie przerywając mu w opowiadaniu.

§. 182.

e) jeżeli posądzony udaje głuchego, niemego, szalonego, lub głupowatego.

Jeżeli posądzony nie chce odpowiadać albo wcale, albo na pewne pytania, lub gdy udaje głuchego, niemego, szalonego lub głupowatego, zaś sędzia prowadzący śledztwo przekonanym jest w tych ostatnich przypadkach, czylito przez własne spostrzeżenia, czylito przez wysłuchanie świadków i biegłych, iż to jest udaniem, wtedy powinien zwrócić uwagę obwinionego na to, iż postępowanie takie nie wstrzyma śledztwa, lecz go tylko przedłuży, tudzież iż obwiniony tym sposobem może się pozbawić środków obrony, któreby mu służyć mogły.

§. 183.

Stawienie do oczu (konfrontacya) obwinionego z innemi osobami.

Jeżeli zeznania posądzonego różnią się w ważnych punktach od zeznań przeciw niemu zeznającego świadka, spółwinowajcy lub spółobwinionego, wówczas należy mu w ciągu śledztwa te osoby stawić do oczu, jednakże tylko wtedy, jeżeli sędzia prowadzący śledztwo uznaje tego potrzebę, lub gdy obwiniony dla obrony swojéj wyraźnie stawienia do oczu żąda.

§. 179.

Würde der Verhörte durch Furcht oder Gemüthsbeklemmung aus der Fassung gebracht, und ließe sich wahrnehmen, daß diese Bangigkeit hauptsächlich aus dem inneren Bewußtsein der Schuld herrühre, so soll der Untersuchungsrichter mit anständigem Ernste in ihn dringen, die Wahrheit zu entdecken. Darüber sowohl, als überhaupt, wenn an dem Befragten bei einer Frage oder Antwort eine besondere Gemüthserschütterung, oder auffallende Regungen beobachtet werden, ist die Bemerkung nach der wahren Beschaffenheit in das Protokoll einzurücken.

§. 180.

c) bei Vorzeigung von Gegenständen zur Anerkennung (Rekognizion);

Gegenstände, die sich auf die strafbaren Handlungen beziehen, oder zur Ueberweisung des Beschuldigten dienen, sind ihm, nachdem er vorläufig zur genauen Beschreibung und Angabe der unterscheidenden Kennzeichen aufgefordert worden ist, zur Anerkennung vorzulegen, und er ist, soferne eine Vorlegung derselben nicht möglich ist, zu diesen Gegenständen zum Behufe ihrer Anerkennung zu führen.

§. 181.

d) bei Erzählung oder Geständniß anderer strafbarer Handlungen;

Läßt sich der Beschuldigte in die Erzählung oder in ein Geständniß solcher strafbaren Handlungen ein, worüber dem Gerichte keine Verdachtsgründe vorliegen, oder auch sonst gar Nichts bekannt ist, so muß die Aussage des Beschuldigten auch hierüber, sowie er sie ablegt, und ohne daß er hierbei unterbrochen werden soll, aufgenommen werden.

§. 182.

e) wenn sich der Beschuldigte taub, stumm, wahn- oder blödsinnig stellt.

Verweigert der Beschuldigte überhaupt oder auf bestimmte Fragen zu antworten, oder stellt er sich taub, stumm, wahn- oder blödsinnig, und ist der Untersuchungsrichter in den letzteren Fällen entweder durch seine eigenen Wahrnehmungen, oder durch Vernehmung von Zeugen oder Sachverständigen von der Verstellung überzeugt, so ist der Beschuldigte aufmerksam zu machen, daß sein Verhalten die Untersuchung nicht hemmen, sondern nur verlängern, und daß er sich dadurch möglicher Weise etwaiger Vertheidigungsgründe berauben könne.

§. 183.

Gegenstellung (Konfrontazion) des Beschuldigten mit anderen Personen.

Wenn die Aussagen eines Beschuldigten in erheblichen Punkten von den Angaben eines wider ihn aussagenden Zeugen, Mitschuldigen oder Mitbeschuldigten abweichen, so sind ihm diese im Laufe des Untersuchungsverfahrens nur dann entgegenzustellen, wenn es der Untersuchungsrichter für nothwendig erachtet, oder wenn der Beschuldigte diese Gegenstellung zum Behufe seiner Vertheidigung ausdrücklich verlangt.

Osoby wymienione w §. 113. lit. *a)* mogą się uchylić od konfrontacyi z obwinionym, jakkolwiek były słuchanemi za świadków, chyba że on sam żąda tego dla obrony swojéj.

Przy takich konfrontacyach należy postępować zgodnie z przepisami podanemi w §. 129.

§. 184.

Prowadzenie protokółu.

Przy każdém słuchaniu posądzonego należy prowadzić protokół. Protokół powinien być pisanym na arkuszach zgiętych przez połowę bez przestanku, chociaż śledztwo odbywa się w przerywanych posiedzeniach. Na wstępie onegoż, i na każdém dalszém posiedzeniu, należy zamieścić dzień i godzinę, kiedy się rozpoczęło, tudzież osoby przy tém obecne, przy końcu zaś godzinę ukończonego lub przerwanego słuchania, równie jak przyczynę, dla któréj śledztwo spóźnionem, lub na dłuższy czas przerwaném zostało. W kolumnie po lewéj ręce należy zapisać dosłownie pytanie stawione, po prawéj daną na to odpowiedź. Jeżeli obwiniony nie zna języka w sądzie używanego, lub gdy jest głuchym albo niemym, należy postąpić według §§. 123. i 124. Jeżeli jest przybranym tłumacz, natenczas należy zapisać najpiérwéj pytanie w języku sądowym, i zaraz pod tém dosłowne jego tłumaczenie, i równie odpowiedź najpiérwéj w języku zapytanego, i zaraz pod tém w dosłowném tłumaczeniu. Każde pytanie powinno być naznaczone liczbą bieżącą bez przerwy przez całe śledztwo, a każda odpowiedź otrzyma liczbę pytania, do którego należy.

Pytany powinien sam podpisać każdy arkusz protokółu, albotéż gdy pisać nie umié, położyć na nim znak swéj ręki, przy końcu całego protokółu, zaś obowiązani są urzędnicy sądowi i świadkowie sądowi, przytomni przy słuchaniu, potwierdzić swym podpisem podpis lub znak położony przez słuchanego. Również należy zamieścić do protokółu dokładny opis osoby i odzieży obwinionego, jeżeli to już przy jego aresztowaniu uskutecznionem nie zostało (§. 160. lit. *a)*.

§. 185.

Jak należy protokółować pytania i odpowiedzi.

Słuchany ma prawo dyktować odpowiedzi swoje protokoliście. W punktach bardzo zawikłanych wolno mu nawet, odpowiedź swoję samemu pisać do protokółu. We wszystkich innych przypadkach sędzia prowadzący śledztwo winien jest, odpowiedź otrzymaną na każde zapytanie, dyktować protokoliście, i przytém zatrzymać, ile możności, własne wyrazy pytanego, i tak, ażeby tenże każde słowo słyszeć mógł. Przy końcu każdego posłuchania należy słuchanemu odczytać jego zeznania do protokółu podane, lub na jego żądanie pozwolić mu, żeby sam protokół odczytał. Jeżeli żąda, aby zmianę jaką uczynić, należy

Die im §. 113 lit. a) aufgeführten Personen dürfen, wenn sie sich auch als Zeugen haben abhören lassen, die Gegenstellung mit dem Beschuldigten ablehnen; außer wenn sie dieser selbst zum Behufe seiner Vertheidigung fordert.

Bei solchen Gegenstellungen ist das in dem §. 129 vorgeschriebene Verfahren zu beobachten.

§. 184.

Protokollführung.

Ueber jedes Verhör ist ein Protokoll zu führen. Dasselbe soll auf halb gebrochenen Bögen fortlaufend, wenn gleich das Verhör in ununterbrochenen Sitzungen aufgenommen wird, geschrieben werden. Am Eingange desselben, und bei jeder weiteren Sitzung soll Tag und Stunde, wann damit angefangen worden, nebst den Personen, welche dabei gegenwärtig sind, am Schlusse die Stunde des geendigten oder abgebrochenen Verhöres, und ebenso die Ursache angemerkt werden, warum eine etwaige Verspätung oder längere Unterbrechung des Verhöres eingetreten ist. Auf der links liegenden Spalte ist die gestellte Frage, auf der rechten die gegebene Antwort wörtlich einzutragen. Ist der Beschuldigte der Gerichtssprache nicht kundig, oder ist er taub oder stumm, so sind die Vorschriften der §§. 123 und 124 anzuwenden. Wird ein Dolmetscher beigezogen, so ist zuerst die Frage in der Sprache des Gerichtes, und gleich darunter die wörtliche Uebersetzung, und ebenso die Antwort, zuerst in der Sprache des Befragten, und gleich darunter in der wörtlichen Uebersetzung niederzuschreiben. Jede Frage erhält eine Zahl, die in dem ganzen Verhöre ununterbrochen fortläuft, und jede Antwort wird mit der Zahl der Frage bezeichnet, zu der sie gehört.

Von dem Verhörten selbst ist jeder Bogen des Protokolles zu unterschreiben, oder wenn er nicht schreiben kann, mit seinem Handzeichen zu versehen, und am Schlusse des ganzen Protokolles diese von dem Verhörten geschehene Unterschrift oder Bezeichnung von den Gerichtsbeamten und Gerichtszeugen, welche dem Verhöre beiwohnen, mit ihrer Unterschrift zu bestätigen. Endlich ist, wenn dieß nicht schon aus Anlaß der Verhaftung des Beschuldigten geschehen ist (§. 160 lit. a), eine genaue Beschreibung der Person und Kleidung desselben in das Protokoll aufzunehmen.

§. 185.

Wie die Fragen und Antworten zu protokolliren sind.

Dem Verhörten steht frei, seine Antworten dem Protokollführer in die Feder zu diktiren. Bei sehr verwickelten Punkten darf ihm auch gestattet werden, seine Beantwortung selbst in das Protokoll zu schreiben. In allen übrigen Fällen muß der Untersuchungsrichter die auf jede Frage erhaltene Antwort dem Protokollführer so, daß der Verhörte jedes Wort vernehmen kann, in die Feder sagen, und dabei so viel als möglich die eigenen Ausdrücke des Verhörten beibehalten. Am Ende eines jeden Verhöres ist dem Verhörten seine zu Protokoll gegebene Aussage vorzulesen, oder auf sein Verlangen ihm auch das eigene Nachlesen des Protokolles zu gestatten. Verlangt er

takową także do protokółu zapisać, nie zmieniając jednakże nic w tém, co już jest napisaném.

IV.

O ukończeniu postępowania na drodze śledztwa.

§. 186.

Kiedy śledztwo zakończyć należy. Reguła.

Sędzia prowadzący śledztwo, zakończyć takowe powinien, jeżeli z dotychczasowych zeznań wynika, iż nie ma istoty występnego uczynku; lub gdy wszelkie poszlaki przeciw obwinionemu są zniesione; lub też jeżeli od dalszych badań nie można się spodziéwać lepszego wyjaśnienia ani co do istoty czynu, ani też co do sprawcy onegeż.

§. 187.

Wyjątki.

Jeżeli przeciw obwinionemu wytoczoném zostało śledztwo z powodu więcéj zbrodni lub wykroczeń, natenczas ukończenie śledztwa co do ważniejszych z pomiędzy tych zbrodni lub wykroczeń nie należy zwlékać dla mniéj ważnych występków, jeżeli takowe, o ile przewidzieć można, nie będą miały ważnego wpływu ani na wymiar kary, ani na wynagrodzenie.

§. 188.

Jeżeli przy takiéj zbrodni lub takiém wykroczeniu, na które ustawa postanowiła karę najwięcéj pięciu lat więzienia, posądzony schwytanym został na gorącym uczynku, lub jeżeli przy wysłuchaniu przez sędziego prowadzącego śledztwo, lub przez sędziego powiatu, zastępującego miejsce onegoż (§. 13.), uczynił tenże wyznanie winy dokładne, i poparte przez inne dochodzenia, czylito policyjne, czylitéż sądowe: natenczas sędzia prowadzący śledztwo odstąpić winien od dalszych czynności śledczych, a mianowicie od dalszego słuchania świadków i biegłych, których uprzedniego wysłuchania obwiniony sam wyraźnie nie żąda, skoro tylko istota występku jest w zupełności wywiedzioną, a dotychczasowe badania dostatecznemi się wydają; ażeby utwierdzić zaskarzenie, i ocenić wszelkie okoliczności, mogące miéć wpływ na wymiar kary i wynagrodzenia.

§. 189.

Od wyprowadzenia lub dalszego ciągu śledztwa zbrodni i takich wykroczeń, które z urzędu dochodzonemi być powinny, sędzia prowadzący śledztwo wtenczas także odstąpić winien, gdy Prokurator rządowy zażąda tego z polecenia które w skutku najwyższego pozwolenia Ministra Sprawiedliwości mu udzieli.

eine Aenderung hieran, so ist diese in das Protokoll aufzunehmen, ohne daß an demjenigen, was bereits geschrieben steht, irgend etwas abgeändert werden darf.

IV.

Von der Beendigung des Untersuchungsverfahrens.

§. 186.

Wann eine Untersuchung abzuschließen ist. Regel.

Das Untersuchungsverfahren ist von dem Untersuchungsrichter abzuschließen, wenn aus den gepflogenen Erhebungen hervorgeht, daß kein Thatbestand einer strafbaren Handlung vorhanden sei; — oder wenn alle Verdachtsgründe gegen den Beschuldigten behoben sind; — oder wenn sich von weiteren Erhebungen eine bessere Aufklärung, weder in Beziehung auf den Thatbestand, noch in Ansehung des Thäters erwarten läßt.

§. 187.

Ausnahmen.

Ist die Untersuchung wider den Beschuldigten wegen mehrerer Verbrechen oder Vergehen geführt worden, so soll die Abschließung derselben über die wichtigeren dieser Verbrechen oder Vergehen nicht durch die Nachforschung wegen der geringeren strafbaren Handlungen verzögert werden, insoferne dieselben voraussichtlich keinen wesentlichen Einfluß auf die Strafbemessung oder die Entschädigung äußern werden.

§. 188.

Wenn bei einem Vergehen oder einem solchen Verbrechen, worauf nach dem Gesetze höchstens fünfjährige Kerkerstrafe zu verhängen ist, der Beschuldigte auf frischer That ergriffen wurde, oder wenn er bei seiner Vernehmung vor dem Untersuchungsrichter, oder vor dem statt desselben einschreitenden Bezirksgerichte (§. 13), ein vollständiges und durch die übrigen polizeilichen oder gerichtlichen Erhebungen unterstütztes Geständniß seiner Schuld abgelegt hat, so soll der Untersuchungsrichter, sobald der Thatbestand der strafbaren Handlung festgestellt ist und die gepflogenen Erhebungen hinreichend erscheinen, um die Anklage zu begründen, und alle Umstände zu beurtheilen, welche auf die Bemessung der Strafe und der Entschädigung Einfluß nehmen können, von weiteren Untersuchungshandlungen, und insbesondere von der weiteren Vernehmung von Zeugen und Sachverständigen, deren vorläufige Abhörung der Beschuldigte selbst nicht ausdrücklich verlangt, abstehen.

§. 189.

Von der Einleitung oder Fortsetzung des Untersuchungsverfahrens wegen Verbrechen und wegen der von Amtswegen zu verfolgenden Vergehen hat der Untersuchungsrichter auch dann abzustehen, wenn der Staatsanwalt über den mit Allerhöchster Bewilligung ertheilten Auftrag des Justizministers es verlangt. Bei Vergehen aber, die

Co się zaś tyczy wykroczeń, które tylko na żądanie strony interesowanéj na drodze karnéj dochodzonemi być mogą, należy odstąpić od dalszego prowadzenia śledztwa, skoro tylko strona kiedykolwiekbądź w ciągu śledztwa tego zażąda.

Jednakże nawet w tych przypadkach należy akta śledcze przedłożyć Trybunałowi do powzięcia uchwały (§§. 191., 197. licz. 4 i 198. lit. *a)*.

Zresztą w tych przypadkach obwiniony, jeżeli nie poprzestaje na odstąpieniu, może żądać, ażeby sprawdzono dowody, które dla okazania zupełnéj niewinności swojéj dostarczyć jest w stanie, tudzież ażeby mu wystawione świadectwo urzędowe, jeżeli w skutku tego i uchwały Trybunału niewinność jego w rzeczy saméj udowodnioną zostanie.

Przeciw odmówieniu zaświadczenia tego, lub zezwoleniu na takowe, wolne jest odwołanie się (§. 202.) tak, jak przeciw uchwałom Trybunału, orzekającym zawieszenie, odstąpienie od śledztwa lub oskarzenie.

§. 190.

Badanie końcowe obwinionego.

Każdy obwiniony słuchanym być powinien przed ukończeniem śledztwa jeszcze raz, czyli nie ma jeszcze co dodać do obrony swojéj. Przed tém ostateczném słuchaniem należy obwinionego uczynić uważnym, że mu na żądanie mogą być dozwolone trzy dni do namysłu, i to objaśnienie, równie jak badanie końcowe należy zamieścić w protokóle stosownie do przepisów, w §§. 184. i 185. podanych.

§. 191.

Przedłożenie aktów śledczych Trybunałowi.

Skoro tylko sędzia śledczy zakończy śledztwo, winien jest wszystkie akta przedłożyć Trybunałowi.

Rozdział ósmy.

O rozprawie i uchwałach Trybunału nad śledztwem zakończoném.

§. 192.

Co Trybunał z aktami śledczemi uczynić winien.

Skoro akta przyjdą do Trybunału, Prezydujący Trybunału winien do tego wyznaczyć referenta, który akta rozpoznać, jeżeli uważa za potrzebne, krótki wyciąg z nich zrobić (§. 193.), i takowy wraz z aktami w krótkiéj drodze Prokuratorowi rządowemu zakomunikować powinien. Prokurator winien zwrócić akta Trybunałowi wraz z wnioskiem swoim, opartym na zasadach w krótkości i na pismie zdziałanym. Przytém referent Trybunału i Prokurator powinni sobie wzajemnie ułatwiać przegląd aktów i pamiętać na to, iż każde śledztwo w prze-

nur auf Verlangen eines Betheiligten strafgerichtlich verfolgt werden dürfen, ist von der Fortsetzung der Untersuchung abzustehen, sobald dieser wann immer im Laufe des Untersuchungs-Verfahrens es verlangt.

Es sind jedoch auch in diesen Fällen die Untersuchungsakten an den Gerichtshof zur Beschlußfassung vorzulegen (§§. 191, 197 Z. 4, und 198, lit. a).

Uebrigens ist in diesen Fällen der Beschuldigte, wenn er sich mit der Ablassung nicht begnügen will, berechtiget, zu verlangen, daß Entlastungsbeweise, die er für seine gänzliche Schuldlosigkeit liefern zu können glaubt, erhoben werden, und daß ihm, wenn hierdurch nach dem Beschlusse des Gerichtshofes seine Schuldlosigkeit wirklich erwiesen wird, hierüber ein Amtszeugniß ausgefertiget werde.

Gegen die Verweigerung oder Bewilligung dieses Zeugnisses ist, wie gegen die Einstellungs-, Ablassungs- und Anklagebeschlüsse des Gerichtshofes, die Berufung zulässig (§. 202).

§. 190.

Schlußverhör des Beschuldigten.

Jeder Beschuldigte ist vor dem Schlusse der Untersuchung nochmal zu vernehmen, was er etwa noch zu seiner Vertheidigung anzubringen habe. — Vor diesem Schlußverhöre ist er aufmerksam zu machen, daß ihm zu demselben auf sein Verlangen eine dreitägige Bedenkzeit eingeräumt werden könne, und diese Belehrung, sowie das Schlußverhör selbst, in das Verhörs-Protokoll nach den in den §§. 184 und 185 enthaltenen Vorschriften aufzunehmen.

§. 191.

Vorlegung der Untersuchungs-Akten an den Gerichtshof.

Sobald von dem Untersuchungsrichter die Untersuchung abgeschlossen ist, hat er sämmtliche Akten dem Gerichtshofe vorzulegen.

Achtes Hauptstück.

Von der Verhandlung und den Beschlüssen des Gerichtshofes über das abgeschlossene Untersuchungsverfahren.

§. 192.

Verfügung des Gerichtshofes mit den Untersuchungsakten.

Sobald die Untersuchungsakten bei dem Gerichtshofe eingelangt sind, hat der Gerichtsvorsteher dafür einen Referenten zu bezeichnen, welcher die Akten zu prüfen, daraus, wenn er es nöthig findet (§. 193), einen kurzen Auszug zu verfassen, und denselben sammt den Akten im kurzen Wege dem Staatsanwalte mitzutheilen hat. Dieser hat die Akten sammt einem schriftlichen und kurz zu begründenden Antrage dem Gerichtshofe zurückzustellen. Dabei sollen der Referent des Gerichtshofes und der Staatsanwalt sich gegenseitig die Einsicht der Akten erleichtern, und darauf bedacht

ciągu dni 8, zaś w razie, gdy procesa są bardzo zawiłe i wielkiéj objętości, najdaléj w przeciągu dni 14, po nadesłaniu wprowadzone być musi na posiedzenie Trybunału. Jeżeli referent i Prokurator rządowy zgadzają się na to, iż uprzednio jeszcze dochodzenia lub uzupełnienia śledztwa są potrzebne, należy takowe nakazać bezzwłocznie, jeżeli także Przełożony Trybunału zgadza się na to. W przypadku zaś, gdy referent i Prokurator nie zgadzają się w tém, lub gdy Przełożony Trybunału wniosku nie zatwierdzi, Trybunał sam rozstrzygnie (§. 195.).

W śledztwach, odbywających się w miejscu, w którém Trybunał ma siedzibę swoję, Przełożony może także tego mianować referentem, który śledztwo prowadził jako sędzia śledczy.

§. 193.

Narada Trybunału nad temi.

Przy naradzie, którą Trybunał trzymać powinien nad śledztwem uznaném za zupełne, albo w razie zdań podzielonych, nad potrzebą dalszych wyjaśnień (§. 192.), referent winien najpiérwéj wyłożyć istotę rzeczy, co w przypadkach pojedynczych także ustnie w taki sposób stać się może, iż punkta, przy rozstrzygnieniu rzeczy stanowcze, z aktów odczytane będą. Poczém Prokurator rządowy wniosek swój przedstawi, który wprawdzie na pismie przygotowanym być powinien, lecz uzasadnienie jego ustnemu wywodowi pozostawioném być może.

§. 194.

Protokół narady.

Do protokółu, prowadzonego przy naradzie, zamieścić należy nie tylko wnioski Prokuratora i referenta, wraz z powodami do uzasadnienia onychże przywiedzionemi, lecz także wszelkie zdania od nich odmienne, równie jak powziętą uchwałę.

§. 195.

Nakaz uzupełnienia śledztwa.

Jeżeli według uchwały Trybunału potrzebne są jeszcze dalsze dochodzenia lub uzupełnienia, Trybunał winien w téj mierze uprzednio uczynić kroki potrzebne. Przeciw takiéj uchwale Trybunału nie wolno się odwoływać do wyższéj instancyi.

§. 196.

Uchwała, nakazująca wstrzymanie, odstąpienie od śledztwa, lub zaskarżenie.

Jeżeli Trybunał uzna siebie właściwym (§. 50.), a oraz śledztwo za zupełne, natenczas powinien powziąć uchwałę, iż albo

seyn, daß jede Untersuchung innerhalb acht Tagen, und bei sehr verwickelten und umfassenden Prozessen doch längstens binnen 14 Tagen nach ihrer Einlangung bei dem Gerichtshofe zum Vortrage gebracht werde. – Sind der Referent und der Staatsanwalt darüber einverstanden, daß vorläufig noch Erhebungen oder Ergänzungen der Untersuchung nöthig seien, so sind dieselben, insoferne auch der Vorsteher des Gerichtshofes diesen Antrag genehmiget, ohne Weiteres zu veranlassen. In dem Falle aber, wenn dießfalls der Referent und der Staatsanwalt uneinig sind, oder wenn der Vorsteher des Gerichtshofes den Antrag nicht genehmiget, entscheidet darüber der Gerichtshof (§. 195).

Bei denjenigen Untersuchungen, welche am Orte des Gerichtshofes selbst geführt wurden, kann der Vorsteher desselben auch denjenigen zum Referenten bestellen, welcher als Untersuchungsrichter die Untersuchung geführt hat.

§. 193.

Berathung des Gerichtshofes darüber.

Bei der Berathung, welche der Gerichtshof über die für vollständig angesehene Untersuchung, oder im Falle getheilter Meinungen über die Nothwendigkeit weiterer Ergänzungen (§. 192), zu halten hat, ist zuerst von dem Referenten der Sachverhalt vorzutragen, was bei einfachen Fällen auch mündlich in der Art geschehen kann, daß die für die Entscheidung wesentlichen Punkte aus den Akten selbst abgelesen werden. Hierauf hat der Staatsanwalt seinen Antrag vorzutragen, welcher zwar schriftlich vorbereitet seyn muß, dessen Begründung aber der mündlichen Erörterung vorbehalten werden kann.

§. 194.

Berathungs-Protokoll.

In das über diese Berathung zu führende Protokoll sind sowohl die Anträge des Staatsanwaltes und des Referenten sammt den dafür geltend gemachten Gründen, als auch alle einzelnen von dem letzteren abweichendtn Meinungen, und der gefaßte Beschluß aufzunehmen.

§. 195.

Veranlassung von Ergänzungen der Untersuchung.

Sind nach dem Beschlusse des Gerichtshofes noch weitere Erhebunger oder Ergänzungen erforderlich, so ist dazu von demselben vorläufig die geeignete Vorkehrung zu treffen. Gegen einen solchen Beschluß des Gerichtshofes ist kein weiterer Rechtszug offen.

§. 196.

Einstellungs-, Ablassungs- oder Anklage-Beschluß.

Erkennt sich der Gerichtshof für zuständig (§. 50), und die Untersuchung für vollständig, so hat er den Beschluß zu fassen, daß entweder

a) śledztwo wstępne powstrzymać, (uchwała wstrzymująca); albo

b) od wszelkiego dalszego postępowania przeciw posądzonemu odstąpić (uchwała odstępująca); albotéż

c) posądzonego w stan zaskarzenia stawić należy (uchwała zaskarzenia).

§. 197.

Kiedy powziętą być powinna uchwała wstrzymująca.

Uchwałę wstrzymującą należy powziąć, gdy już w ciągu śledztwa wstępnego, zanim więc jeszcze śledztwo przeciw pewnéj osobie wytoczoném zostało (§. 145.), okaże się:

1. iż albo nie ma istoty uczynku, przez ustawę za zbrodnie lub wykroczenie uznanego (§§. 15. lit. *a)* 62. i 63); albotéż

2. iż zachodzą okoliczności, znoszące karygodność uczynku; albo

3. że postępowanie na drodze karnéj rozpoczętém lub prowadzoném było bez żądania strony interesowanéj, którego ustawa wymaga; lub téż

4. że od rozpoczęcia albo dalszego prowadzenia postępowania na żądanie Prokuratora albo skarzyciela prywatnego sąd odstąpił na mocy §. 189.; albo nakoniec

5. że przeciw nikomu niema prawnych poszlaków winy popełnionéj rzeczywiście zbrodni lub wykroczenia, tak, iż prawdopodobny sprawca ich nie może być odgadnionym.

§. 198.

Kiedy należy powziąć uchwałę odstępującą.

Uchwałę odstępującą sąd powziąć winien, gdy wprawdzie śledztwo już rozpoczętém było z powodu zbrodni lub wykroczenia przeciw pewnéj osobie, zaś w ciągu onego

a) okaże się jeden z przypadków wyszczególnionych w §. 197. pod liczbami 1—4; albo jeżeli

b) poszlaki prawne, walczące przeciw obwinionemu, zupełnie albo przynajmniéj tak dalece zostały osłabione, iż za prawnie posądzonego nie może być więcéj uważanym (§§. 134. i 135.).

§. 199.

Forma wystawiania uchwał powstrzymania i odstąpienia.

Do każdéj uchwały powstrzymującéj lub odstępującéj należy załączyć powody, z których czerpaną była.

Jeżeli Trybunał w wywiedzionym występku nie uznaje wprawdzie istoty czynu zbrodni lub wykroczenia, lub przestępstwa, natenczas winien wpraw-

a) die Voruntersuchung einzustellen (Einstellungs-Beschluß); oder

b) von jedem weiteren Verfahren gegen den Untersuchten abzulassen (Ablassungs-Beschluß); oder

c) der Untersuchte in Anklagestand zu versetzen sei (Anklage-Beschluß).

§. 197.

Wann ein Einstellungs-Beschluß zu fassen ist.

Ein Einstellungs-Beschluß ist zu fassen, wenn sich schon im Laufe der Voruntersuchung, bevor also die Untersuchung wider eine bestimmte Person eingeleitet ist (§. 145), zeigt, daß entweder

1. der Thatbestand einer von dem Gesetze als Verbrechen oder Vergehen erklärten Handlung nicht vorhanden ist (§§. 15 lit. a), 62 und 63); oder daß

2. Thatsachen erwiesen vorliegen, welche die Strafbarkeit der Handlung aufheben; oder daß

3. das strafgerichtliche Verfahren ohne das nach dem Gesetze erforderliche Verlangen eines Betheiligten eingeleitet oder fortgesetzt wurde; oder daß

4. von der Einleitung oder Fortsetzung des Verfahrens nach Vorschrift des §. 189 auf Begehren des Staatsanwaltes oder Privat-Anklägers abgestanden wurde; oder wenn endlich

5. gegen Niemanden rechtliche Verdachtsgründe der Schuld eines wirklich vorhandenen Verbrechens oder Vergehens vorliegen, und sich daher der wahrscheinliche Thäter desselben nicht ermitteln läßt.

§. 198.

Wann ein Ablassungs-Beschluß zu fassen ist.

Ein Ablassungs-Beschluß ist zu fassen, wenn zwar gegen eine bestimmte Person bereits die Untersuchung wegen eines Verbrechens oder Vergehens eingeleitet war, sich aber erst im Verlaufe derselben entweder

a) einer der im §. 197, Zahlen 1—4 bezeichneten Fälle ergibt; oder wenn

b) die gegen den Beschuldigten vorgekommenen rechtlichen Verdachtsgründe vollkommen, oder doch in dem Maße entkräftet wurden, daß er nicht mehr als rechtlich beschuldiget erscheint (§§. 134 und 135).

§. 199.

Ausfertigungsform der Einstellungs- und Ablassungs-Beschlüsse.

Jedem Einstellungs- und Ablassungs-Beschlusse sind die Gründe beizufügen, aus welchen er erfolgt.

Erkennt der Gerichtshof in der erhobenen strafbaren Handlung zwar nicht den Thatbestand eines Verbrechens oder Vergehens, wohl aber den einer Uebertretung, so

dzie powziąć uchwałę powstrzymującą lub odstępującą (§. 197. l. 1. i §. 198. lit. *a)*, jednakże równocześnie odesłać akta do sądu właściwego (§. 418.).

Jeżeli uchwała odstępująca powziętą była z tego powodu, iż uczynek, pod zarzutem którego znajduje się obwiniony, nie okazuje się być występnym, albo-też, iż wszelkie, przeciw niemu walczące poszlaki zupełnie zostały zbitemi, natenczas uchwałę odstępującą należy wystawić inkwizytowi w formie świadectwa niewinności.

Jeżeli powziętą będzie uchwała odstąpienia od śledztwa na jakiéjbądź zasadzie, a posądzony zostawał dotąd w areszcie, należy natenczas wyrazić w uchwale, iż natychmiast, gdy uchwała odstępująca zyska moc prawa, aresztowany na wolność wypuszczonym być powinien.

§. 200.

Kiedy powziętą być powinna uchwała zaskarzenia.

Uchwała zaskarzenia powziętą być może tylko wtedy, gdy osoba, pod śledztwem zostająca, okazuje się być prawnie obwinioną o pewną zbrodnię lub wykroczenie. Uchwała zaskarzenia musi

a) wymienić imię i nazwisko zaskarzonego, o ile te wywiedzionemi być mogą, i jego imienisko, jeżeli znanym był pod takowém;

b) wymienić zbrodnię lub wykroczenie, z powodu której stawienie w stan zaskarżenia następuje, tudzież inne występki zostające w związku z tamtemi;

c) oznaczyć ustęp prawa, według którego karanym być ma;

d) wyrazić, czyli zaskarżony ma być trzymanym w areszcie, czyli na wolnéj stopie; następnie

e) obejmować objaśnienie dla obwinionego co do prawa odwołania się do wyższego Sądu, tudzież co do praw obrony przeciw zaskarzeniu (§§. 213—215.);

f) dokładne oznaczenie osób, mających być przyzywanemi do słownéj rozprawy końcowéj.

Jako świadków i biegłych Trybunał tylko takie osoby przyzywać winien, których zeznanie według skutku postępowania na drodze śledztwa ważny wpływ miéć mogą na przyszłe rozstrzygnienie.

Jeżeli zaś zachodzą okoliczności wspomniane w §. 188., Trybunał do słownéj rozprawy końcowéj winien tylko tych świadków i biegłych zawezwać, których wysłuchanie uznaje za niezbędnie potrzebne do dalszego wyjaśnienia; nakoniec

g) należy w powodach rozstrzygnienia wyrazić prawne poszlaki, na których się opiéra stawienie w stan zaskarzenia.

hat er zwar den Einstellungs- oder Ablassungs-Beschluß zu fassen (§. 197 Zahl 1, und §. 198 lit. a), jedoch zugleich die Akten an das zuständige Gericht zu leiten (§. 418).

Wird ein Ablassungs-Beschluß aus dem Grunde geschöpft, weil entweder sich in der dem Beschuldigten zur Last gelegten That gar keine strafbare Handlung erkennen läßt, oder weil alle wider ihn vorgekommenen rechtlichen Verdachtsgründe vollkommen entkräftet wurden, so ist der Ablassungs-Beschluß in Form eines Schuldlosigkeits-Zeugnisses für den Untersuchten auszufertigen.

Wurde ein Ablassungs-Beschluß aus was immer für einem Grunde geschöpft, und war der Beschuldigte bisher im Verhafte, so ist in dem Beschlusse zugleich auszusprechen, daß sogleich nach eingetretener Rechtskraft desselben der Verhaftete in Freiheit zu setzen sei.

§. 200.

Wann ein Anklage-Beschluß zu fassen sei.

Ein Anklage-Beschluß kann nur dann gefaßt werden, wenn derjenige, wider welchen die Untersuchung stattgefunden hat, eines bestimmten Verbrechens oder Vergehens rechtlich beschuldiget erscheint. Der Anklage-Beschluß muß

a) den Vor- und Zunamen des Angeklagten, soweit dieselben erhoben werden können, und dessen Spitznamen, wenn er unter einem solchen bekannt war;

b) das Verbrechen oder Vergehen, wegen dessen die Versetzung in den Anklagestand erfolgt, und die übrigen etwa damit zusammentreffenden strafbaren Handlungen namhaft machen;

c) die Gesetzesstelle bezeichnen, wornach er zu bestrafen wäre;

d) ausdrücken, ob der Angeklagte in Verhaft, oder auf freiem Fuße zu halten sei; ferner

e) die Belehrung über die dem Beschuldigten zukommende Berufung, und über die Befugnisse zur Vertheidigung gegen die Anklage (§§. 213—215);

f) die genaue Bezeichnung derjenigen Personen enthalten, welche zu der mündlichen Schlußverhandlung vorzuladen sind.

Als Zeugen und Sachverständige hat der Gerichtshof nur solche Personen vorzuladen, deren Aussage nach dem Ergebnisse des Untersuchungsverfahrens für die künftige Entscheidung von wesentlichem Einfluße seyn kann.

Wenn aber die im §. 188 erwähnten Voraussetzungen eintreten, so hat der Gerichtshof zur mündlichen Schlußverhandlung nur diejenigen Zeugen und Sachverständigen vorzuladen, deren Abhörung demselben zur weiteren Aufklärung unerläßlich erscheint. — Endlich sind

g) in den Entscheidungsgründen die rechtlichen Verdachtsgründe zu bezeichnen, worauf sich die Versetzung in den Anklagestand stützt.

§. 201.

Oznajmienie (doręczenie lub ogłoszenie) uchwał wstrzymujących, odstępujących i zaskarzających, tudzież dalsze rozporządzenia w téj mierze.

O każdéj uchwale wstrzymującéj, odstępującéj i zaskarzającéj zawiadomionym być powinien Prokurator rządowy i skarżyciel prywatny, piérwszy przez zakomunikowanie mu uchwały do przejrzenia, drugi zaś przez doręczenie mu odpisu z urzędu.

Uchwały odstąpienia i zaskarzenia wraz z powodami rozstrzygnienia ogłoszone być powinny także i obwinionemu, jeżeli jest w więzieniu, ustnie przez członka sądu śledczego. Przytém należy go oświécić co do służącego mu prawa odwołania się do wyższéj instancyi przeciw uchwale zaskarzenia, tudzież o prawach bronienia się przeciw zaskarzeniu (§§. 213—215), i o tém oświeceniu go uczynić wzmiankę w protokóle, spisać się mającym. Na żądanie należy mu wydać odpis urzędowy takich uchwał Trybunału i ich powodów. Jeżeli zaś nie jest uwięzionym, odpis ten należy mu wręczyć z urzędu przez Sąd powiatowy miejsca jego pobytu.

Gdy powziętą została uchwała wstrzymująca lub odstępująca, natenczas należy akta śledztwa dopiéro wtenczas zwrócić sądowi śledczemu, gdy uchwała zyskała moc prawa; gdy zaś wyjdzie uchwała zaskarzenia, należy te akta natychmiast po ogłoszeniu uchwały zwrócić sądowi śledczemu, jeżeli obwiniony jest w więzieniu sądu śledczego, i żąda przeglądnąć takowe dla spisania powołania do wyższéj instancyi zgłoszonego przeciw uchwale zaskarzenia (§. 203.).

Jeżeli zaskarzony nie znajdował się pod śledztwem Trybunału, lub na szczególny rozkaz jego nie był temu już dawniéj odstawionym, odstawienie jego do więzienia śledczego Trybunału w powszechności wtedy dopiéro nastąpić może, gdy uchwała zaskarzenia zyska moc prawa.

Rozdział dziewiąty.

O prawie odwołania się do wyższéj instancyi przeciw uchwałom w skutku zakończonego śledztwa powziętym.

§. 202.

Które osoby mają prawo odwołania się.

Prokurator rządowy, skarzyciel prywatny, równie jak obwiniony, mają prawo odwołania się do Sądu krajowego wyższego przeciw uchwałom Trybunału, wspomnionym w piérwszym ustępie §. 50., tudzież w §§. 196—200., i to odwołanie wstrzymuje skutek uchwał. Jeżeli strony odwołują się do Sądu wyższego z powodu niewłaściwości sądu, natenczas wszystkie inne punkta zażalenia z tém odwołaniem połączonemi być powinny.

§. 201.

Eröffnung (Zustellung oder Verkündigung) der Einstellungs-, Ablassungs- und Anklage-Beschlüsse, und weitere Vorkehrungen darüber.

Der Staatsanwalt und Privat-Ankläger sind von jedem Einstellungs-, Ablassungs- oder Anklage-Beschlusse, und zwar der Privat-Ankläger durch Zufertigung einer Abschrift von Amtswegen, der Staatsanwalt aber durch Mittheilung des Beschlusses zur Einsicht, zu verständigen.

Ablassungs- und Anklage-Beschlüsse sind sammt den Entscheidungsgründen auch dem Beschuldigten, und zwar, wenn er verhaftet ist, mündlich durch ein Mitglied des Untersuchungsgerichtes, zu verkündigen. Dabei ist er über die ihm gegen einen Anklage-Beschluß zukommende Berufung, und über die Befugnisse zu seiner Vertheidigung gegen die Anklage (§§. 213—215) zu belehren, und die erfolgte Belehrung in dem aufzunehmenden Protokolle zu bestätigen. — Auf sein Verlangen muß ihm von solchen Beschlüssen des Gerichtshofes und deren Entscheidungsgründen auch eine ämtliche Abschrift ausgefertiget werden. Ist er aber nicht verhaftet, so ist ihm diese Abschrift von Amtswegen durch das Bezirksgericht seines Aufenthaltsortes zuzustellen.

Ist ein Einstellungs- oder Ablassungs-Beschluß geschöpft worden, so sind die Untersuchungsakten erst nach eingetretener Rechtskraft eines solchen Beschlusses an das Untersuchungsgericht zurückzuleiten; bei einem Anklagebeschlusse aber sind diese Akten, wenn der Beschuldigte bei dem Untersuchungsgerichte in Verhaft ist, und die Einsicht derselben zum Behufe der Ausführung einer gegen den Anklagebeschluß angemeldeten Berufung verlangt (§. 203), sogleich nach Eröffnung dieses Beschlusses dem Untersuchungsgerichte zurück zu stellen.

Die Einlieferung des verhafteten Angeklagten in das Untersuchungsgefängniß des Gerichtshofes hat in dem Falle, wenn er nicht ohnehin bei dem Gerichtshofe untersucht, oder über besondere Weisung des letzteren nicht schon früher dahin abgeliefert worden ist, in der Regel erst nach eingetretener Rechtskraft des Anklagebeschlusses zu geschehen.

Neuntes Hauptstück.

Von der Berufung gegen die Beschlüsse über das abgeschlossene Untersuchungs-Verfahren.

§. 202.

Welchen Personen das Recht der Berufung zusteht.

Sowohl der Staatsanwalt und Privat-Ankläger, als auch der Beschuldigte sind befugt, gegen die im ersten Absatze des §. 50, und in den §§. 196—200 bestimmten Beschlüsse des Gerichtshofes mit aufschiebender Wirkung die Berufung an das Oberlandesgericht zu ergreifen. Wird die Berufung wegen Unzuständigkeit des Gerichtes eingelegt, so müssen mit derselben auch alle übrigen Beschwerdepunkte verbunden werden.

Prokurator rządowy może założyć rekurs przeciw uchwałom, które uważa za nieprawne, nawet wtenczas, gdy ten w skutkach swoich na korzyść obwinionego wypaść może.

§. 203.

Kiedy, gdzie i jak rekurs założyć należy.

Do rekursu zgłosić się należy w przeciągu 24 godzin od dnia ogłoszenia uchwały w sądzie prowadzącym śledztwo; jeżeli zaś obwinionemu uchwała została doręczoną przez inny sąd (§. 201.), obwiniony może, jeżeli to przekłada, zgłosić się także w tym sądzie. Jeżeli obwiniony zgłosił się w tym sądzie, tenże winien zgłoszenie się bez zwłoki udzielić sądowi śledczemu

Kto się zrzekł prawa założenia rekursu, odwołać zrzeczenia swego więcéj nie może.

Rekurs sam wyniesiony być winien ustnie lub na pismie najdaléj w przeciągu dni ośmiu od dnia zgłoszenia się do sądu, który śledztwo prowadził. Do ułożenia rekursu zaskarżony może sobie obrać zastępcę biegłego w prawie, lub w braku takiego, innego rozumnego i nieposzlakowanego męża. Temu, jak każdemu, mającemu prawo odwołania się, należy dla ułożenia rekursu pozwolić przeglądać akta śledcze pod należytym dozorem.

Odwołanie się, do którego zgłoszono się zapóżno, albo po nastąpioném zrzeczeniu się, równie jak wywód onegoż, wyniesiony już po upływie terminu prawnie zakréślonego, sąd prowadzący śledztwo odrzucić powinien.

§. 204.

Przedłożenie aktów odwołania się do Sądu wyższego.

Jeżeli przeciw uchwale Trybunału zgłoszono się do rekursu, sąd prowadzący śledztwo winien po upływie terminu do założenia onegoż zakreślonego przesłać akta odpowiednie wraz z wywodem rekursu, lub jeżeli rekurs w czasie założonym nie był, tylko z jego zgłoszeniem się do Trybunału, Trybunał zaś do Sądu krajowego wyższego, i załączyć do tego protokół narady, odnoszący się do uchwały, przeciw któréj odwołanie się wymierzoném jest. Jeżeli tego wymaga potrzeba, Trybunał w relacyi swojéj winien punkta zażalenia w krótkości wyjaśnić.

§. 205.

Uzupełnienie śledztwa i odstąpienie od dawniejszéj uchwały w skutku rekursu.

Jeżeli Trybunał sam uzna, iż z powodu rekursu potrzebnemi są dalsze dochodzenia, winien jest z urzędu takowe zarządzić, a jeżeli w skutku tego spostrzeże, iż należy odstąpić od dawnéj powziętéj uchwały, winien wystawić nową uchwałę przy zastrzeżeniu powtórnego odwołania się przeciw onéjże

Der Staatsanwalt kann die Berufung gegen ihm gesetzwidrig erscheinende Beschlüsse auch dann ergreifen, wenn dieselbe in ihrer Wirkung dem Beschuldigten zum Vortheile gereichen würde.

§. 203.

Wann, wo und wie die Berufung anzubringen.

Die Berufung ist, innerhalb 24 Stunden vom Tage der Eröffnung des Beschlusses, bei dem Untersuchungsgerichte, oder, in soferne dem Beschuldigten der Beschluß durch ein anderes Gericht zugestellt wurde (§. 201), wenn er es vorzieht, auch bei diesem anzumelden. Ist von dem Beschuldigten die Anmeldung bei dem letzteren geschehen, so hat dasselbe diese Anmeldung ohne allen Verzug dem Untersuchungsgerichte mitzutheilen.

Eine etwa erfolgte Verzichtleistung auf die Berufung kann von dem Verzichtleistenden nicht mehr widerrufen werden.

Die Ausführung der Berufung ist längstens innerhalb acht Tagen, vom Tage der Anmeldung an zu rechnen, bei dem Untersuchungsgerichte entweder mündlich oder schriftlich anzubringen. Zur Ausführung der Berufung kann sich der Angeklagte einen rechtskundigen Vertreter, oder im Abgange eines solchen auch einen anderen verständigen und unbescholtenen Mann als Vertheidiger wählen. Diesem sowohl, als auch jedem zur Berufung Berechtigten ist zum Behufe der Ausführung derselben die Einsicht der Untersuchungsakten unter der gehörigen Aufsicht zu gestatten.

Eine verspätete, oder nach erfolgter Verzichtleistung angemeldete Berufung, sowie auch eine nicht innerhalb der gesetzlichen Frist angebrachte Ausführung derselben hat das Untersuchungsgericht zurückzuweisen.

§. 204.

Einsendung der Berufungsakten an das höhere Gericht.

Ist gegen den Beschluß des Gerichtshofes eine Berufung angebracht worden, so sind nach Ablauf der zur Ausführung derselben offen stehenden Fristen von dem Untersuchungsgerichte die erforderlichen Akten sammt der daselbst eingebrachten Ausführung der Berufung, oder wenn keine solche rechtzeitig eingelegt wurde, mit der Anmeldung allein, an den Gerichtshof, und von diesem an das Oberlandesgericht einzuschicken, und das Berathungsprotokoll hinsichtlich desjenigen Beschlusses beizuschließen, wider welchen die Berufung gerichtet ist. Wenn es nothwendig erscheint, sind in dem Einbegleitungsberichte des Gerichtshofes die Beschwerdepunkte kurz zu beleuchten.

§. 205.

Ergänzung der Untersuchung und Abgehen vom früheren Beschlusse in Folge einer Berufung.

Findet der untere Gerichtshof selbst, daß aus Anlaß der Berufung noch weitere Erhebungen nöthig seien, so hat er dieselben von Amtswegen einzuleiten, und wenn er in Folge derselben von seinem früheren Beschlusse abzugehen findet, den neuen Beschluß unter Vorbehalt der neuerlichen Berufung gegen denselben auszufertigen.

Jeżeli zaś pozostaje przy dawniejszéj uchwale swojéj, natenczas winien akta wraz z nowemi dochodzeniami natychmiast przedłożyć Sądowi krajowemu wyższemu.

Przy rozprawach Sądów krajowych i obwodowych, odbywających się w skutku wniesionych rekursów, winien być obecnym Prokurator rządowy, i Sąd powinien wysłuchać wniosków jego.

§. 206.

Jak Sąd wyższy z aktami rekursowemi rozporządzić powinien.

Gdy akta nadejdą do Sądu krajowego wyższego, Prezydujący winien do nich wyznaczyć referenta, któremu wolno jest, nie robiąc nowego wyciągu z aktów, użyć wyciągu z aktów Trybunału piérwszéj instancyi, i dodać tylko do niego potrzebne uzupełnienia i sprostowania.

§. 207.

Uchwała Sądu wyższego: a) w razie niewłaściwości sądów;

Jeżeli przy naradzie Sądu krajowego wyższego, sąd, który śledztwo prowadził, lub Trybunał uznanym będzie za niewłaściwy, Sąd wyższy winien mimo tego wejść w rozpoznanie czynności urzędowych i uchwał powziętych przez sąd niewłaściwy, i jeżeli oprócz niewłaściwości innego zarzutu uczynić mu nie może, winien jest uznać je za ważne, a zatém wejść w rozpoznanie rzeczy głównéj, i tylko dalszy ciąg postępowania odkazać do sądu właściwego.

Jeżeli sąd właściwy znajduje się w obrębie innego Sądu krajowego wyższego, należy się z tym uprzednio porozumieć, czyli postępowanie ma być pozostawioném przy sądzie dotychczasowym, czyli też odstąpionem innemu sądowi. Jeżeli obydwa Sądy wyższe krajowe w téj mierze zgodzić się nie mogą, rozstrzygnienie zależy od najwyższego Trybunału sądowego (§. 50.).

Każdy sąd winien jest uskuteczniać czynności, polecone mu przez przełożony Sąd krajowy wyższy, zresztą zaś rozstrzygać stosownie do ustawy

§. 208.

b) jeżeli w dotychczasowém postępowaniu spostrzeże czynności sprzeczne z ustawami, lub wady

Jeżeli Sąd krajowy wyższy uzna sąd za właściwy, lub mniema, iż co do właściwości nie zachodzą ważne przeszkody, natenczas powinien dochodzić, czyli w dotychczasowém postępowaniu nie zaszły takie czynności sprzeczne z ustawą lub wady, które stoją w drodze gruntownemu rozstrzygnieniu rzeczy. Jeżeli tak jest w rzeczy samej, winien jest natychmiast akta zwrócić sądowi niższemu z poleceniem, ażeby ten spostrzeżone wady poprawił, i jeżeli po dokonaném uzupełnieniu od dawniejszéj uchwały swojéj odstąpić zamyśla, nową uchwałę wydał, i takową z zastrzeżeniem powtórnego rekursu przeciw niéj wystawił; jeżeli zaś przy dawniejszéj uchwale pozostaje, ażeby akta wraz z dokonanemi uzupełnieniami natychmiast do Sądu krajowego wyższego przesłał.

Beharret er jedoch bei seinem früheren Beschlusse, so sind die Akten sammt den neuen Erhebungen sogleich an das Oberlandesgericht vorzulegen.

Bei den Verhandlungen der Landes- und Kreisgerichte über angebrachte Berufungen hat auch der Staatsanwalt gegenwärtig zu seyn, um mit seinen Anträgen vernommen zu werden.

§. 206.

Verfügung des höheren Gerichtes mit den Berufungsakten.

Nach Einlangung der Akten bei dem Oberlandesgerichte hat der Präsident dafür einen Referenten zu bezeichnen, welchem frei steht, ohne Anfertigung eines neuen Aktenauszuges, den Aktenauszug des Gerichtshofes erster Instanz zu benützen, und demselben nur die nöthigen Ergänzungen und Berichtigungen beizufügen.

§. 207.

Beschlußfassung des höheren Gerichtes: a) im Falle einer Unzuständigkeit der Gerichte;

Wird bei der von dem Oberlandesgerichte hierüber stattfindenden Berathung das Untersuchungsgericht oder der Gerichtshof nicht für zuständig erkannt, so hat es dennoch die von dem inkompetenten Gerichte vorgenommenen Amtshandlungen und Beschlüsse zu prüfen, und wenn ihnen außer der Unzuständigkeit kein Bedenken entgegen steht, dieselben für wirksam zu erklären, daher in die Hauptsache einzugehen, und allenfalls nur die Fortsetzung des Verfahrens dem zuständigen Gerichte zuzuweisen.

Befindet sich das zuständige Gericht in dem Sprengel eines anderen Oberlandesgerichtes, so ist sich vorläufig mit diesem in das Einvernehmen zu setzen, ob das Verfahren bei dem bisherigen Gerichte zu belassen, oder an ein anderes Gericht abzutreten sei. — Können sich die beiden Oberlandesgerichte hierüber nicht einigen, so entscheidet der oberste Gerichtshof (§. 50).

Jedes Gericht hat sich der ihm von dem vorgesetzten Oberlandesgerichte aufgetragenen Amtshandlung zu unterziehen, im Uebrigen aber nach dem Gesetze zu entscheiden.

§. 208.

b) wenn es Gesetzwidrigkeiten oder Mängel in dem bisherigen Verfahren findet.

Erkennt das Oberlandesgericht das Gericht für zuständig, oder über die Bedenken hinsichtlich der Zuständigkeit hinauszugehen, so hat es zu prüfen, ob nicht in dem bisherigen Verfahren solche Gesetzwidrigkeiten oder Mängel unterlaufen sind, welche eine gründliche Entscheidung hindern. Ist dieses der Fall, so hat es die Akten sogleich dem unteren Gerichte mit dem Auftrage zurückzusenden, daß es die bemerkten Mängel zu verbessern, und wenn es nach vorgenommener Ergänzung von seinem früheren Beschlusse abzugehen findet, einen neuen Beschluß zu fassen, und denselben unter Vorbehalt der neuerlichen Berufung dagegen auszufertigen, in dem Falle aber, wenn es auf seinem früheren Beschlusse beharrt, die Akten sammt den vorgenommenen Ergänzungen sogleich an das Oberlandesgericht einzuschicken habe.

O uchwałach Sądu krajowego wyższego, na mocy których takie uzupełnienia nakazanemi zostają, stron nie należy zawiadamiać szczegółowo; i przeciw nim nie wolno także odwoływać się do Sądu wyższego.

Jeżeli Sąd krajowy wyższy spostrzeże mniejsze wady, nie mające wpływu na rozstrzygnienie, natenczas rozstrzygnienie wydać, jednakże spostrzeżone wady zawsze w osobném pismie zganić powinien.

Jeżeli takie wady spostrzeżone zostały w czynnościach urzędowych Prokuratora, Nadprokurator rządowy zganić je powinien (§. 32. lit. c.).

§. 209.

Jak dalece Sąd wyższy może zmienić orzeczenie sądu niższego nawet na niekorzyść obwinionego.

Jeżeli nie zachodzą żadne przeszkody, wspomnione w §§. 207. i 208, Sąd krajowy wyższy winien jest wejść w rozstrzygnienie rzeczy głównéj, i jeżeli rekurs założonym został przez obwinionego, Sąd krajowy wyższy nie może zmienić orzeczenia na niekorzyść obwinionego.

Jeżeli zaś rekurs założonym został przez Prokuratora rządowego lub skarzyciela prywatnego, Sąd krajowy wyższy może dawniejsze orzeczenie zmienić tak na korzyść, jakotéż na niekorzyść obwinionego.

§. 210.

Rozpoznanie z urzędu punktów, nie będących przedmiotem rekursu na korzyść obwinionego.

W ogólności Sąd krajowy wyższy winien przy każdym przedłożonym mu rekursie dochodzić, czyli postępowanie i rozstrzygnienie sędziego niższego było zgodne z ustawami ze wszech miar; i jeżeli uzna, iż zmiana uchwały sądu niższego na rzecz obwinionego opartą jest na ustawie, powinien nakazać tę zmianę z urzędu nawet co do tych punktów i tych obwinionych, względem których rekurs założonym nie był.

§. 211.

Jak dalece wolno odwoływać się do najwyższego Trybunału. Postępowanie w takim razie.

Jeżeli Sąd krajowy wyższy zatwierdzi uchwałę sądu piérwszéj instancyi, natenczas przeciw temu rekurs założonym być nie może. Obwiniony także wtedy nie może iść dalszą drogą prawa, jeżeli Sąd krajowy wyższy zmienił uchwałę sądu piérwszego na korzyść jego.

Oprócz powyższych przypadków, osoby w §. 202. wymienione, mogą przeciw rozstrzygnieniu Sądu krajowego wyższego założyć rekurs do najwyższego Trybunału sądowego, mający także skutek powstrzymujący. Przepisy §§. 203. do 205. zastosowane być powinny także i do tego rekursu. Sąd krajowy wyższy winien akta rekursu, które otrzyma, odesłać do najwyższego Trybunału sądowego, który postąpi z niemi według przepisu §§. 207—210.

Von den Beschlüssen des Oberlandesgerichtes, wodurch derlei Ergänzungen angeordnet werden, sind die Parteien nicht insbesondere zu verständigen, und es ist dagegen auch kein weiterer Rechtszug zulässig.

Fallen dem Oberlandesgerichte nur mindere Gebrechen auf, welche auf die Entscheidung keinen Einfluß haben, so hat es zwar mit der letzteren vorzugehen, jedoch die wahrgenommenen Gebrechen jederzeit durch eine besondere Ausfertigung zu rügen.

Werden derlei Gebrechen in den Amtshandlungen des Staatsanwaltes wahrgenommen, so hat sie der Ober-Staatsanwalt zu rügen (§. 32 lit. c).

§. 209.

In wieferne von dem höheren Gerichte das unterrichterliche Erkenntniß auch zum Nachtheile des Beschuldigten abgeändert werden könne.

Steht keines der in den §§. 207 und 208 erwähnten Hindernisse entgegen, so hat das Oberlandesgericht in die Entscheidung der Hauptsache einzugehen, wobei, wenn die Berufung nur von dem Beschuldigten ergriffen worden ist, das Oberlandesgericht das Erkenntniß nicht zum Nachtheile des Beschuldigten abändern kann.

Ist aber die Berufung von dem Staatsanwalte oder Privatankläger erhoben worden, so kann das Oberlandesgericht das frühere Erkenntniß sowohl zum Vortheile, als zum Nachtheile des Beschuldigten abändern.

§. 210.

Prüfung von Amtswegen auch der nicht der Berufung unterzogenen Punkte zu Gunsten jeder Beschuldigten.

Ueberhaupt hat das Oberlandesgericht bei jeder ihm vorgelegten Berufung zu prüfen, ob der Vorgang und die Entscheidung des unteren Richters in allen Beziehungen gesetzmäßig war, und wenn es eine Abänderung des unterrichterlichen Beschlusses zu Gunsten eines Beschuldigten im Gesetze gegründet findet, dieselbe von Amtswegen auch hinsichtlich derjenigen Punkte und Beschuldigten zu verfügen, hinsichtlich welcher keine Berufung stattgefunden hat.

§. 211.

In wieferne eine Berufung an den obersten Gerichtshof zulässig ist. Verfahren darüber.

Wird von dem Oberlandesgerichte der erstrichterliche Beschluß bestätiget, so ist dagegen keine Berufung zulässig. Dem Beschuldigten steht ferner auch dann kein weiterer Rechtszug offen, wenn von dem Oberlandesgerichte der erstrichterliche Beschluß zu dessen Gunsten abgeändert worden ist.

Außer diesen Fällen aber kommt gegen die Entscheidung des Oberlandesgerichtes den im §. 202 genannten Personen eine weitere Berufung an den obersten Gerichtshof zu, welche ebenfalls aufschiebende Wirkung hat. Die Vorschriften der §§. 203 bis 205 haben auch rücksichtlich dieser Berufung zu gelten. Das Oberlandesgericht hat die ihm zukommenden Berufungsakten an den obersten Gerichtshof einzuschicken, welcher hierüber nach Vorschrift der §§. 207—210 vorzugehen hat.

Przeciw rozstrzygnieniu najwyższego Trybunału sądowego rekurs dozwolonym nie jest.

§. 212.

Ogłoszenie i doręczenie orzeczeń wyższych instancyj.

Względem ogłaszania i doręczania orzeczeń Sądów wyższych należy się stosować do przepisów, objętych w §. 201. O takich orzeczeniach należy zawiadomić wszystkie strony, które przeciw orzeczeniu niższego sądu rekurs założyły, a w wystawieniu dla obwinionego dodane być powinno także na pismie objaśnienie, które w §. 201. jest przepisaném.

Rozdział dziesiąty.

O rozprawie końcowéj słownéj.

§. 213.

Jak dalece zaskarzonemu dodanym być ma obrońca.

Przy ogłoszeniu uchwały zaskarzenia (§§. 201. i 212.), należy zawiadomić zaskarzonego, iż ma prawo przybrać sobie obrońcę przy rozprawie końcowéj, i albo sam ustanowić sobie takowego, albo wybór jego pozostawić sądowi, przed którym rozprawa końcowa odbywać się ma.

We wszystkich przypadkach, gdzie idzie o zbrodnię, na którą ustawa stanowi karę śmierci, lub karę więzienia najmniéj lat pięciu, zaskarzonemu obrońca z urzędu powinien być postanowionym, chociażby sam przybrać go sobie nie chciał.

Jeżeli zaskarzony według stosunków swoich znanych sądowi, nie jest w stanie opłacić kosztów obrony z własnego majątku, sąd powinien mu dodać obrońcę ubogich.

We wszystkich przypadkach, w których sąd obrońcę ma mianować, powinien go wybrać z liczby obrońców zamieszkałych w miejscu sądu (§. 214.). Jeżeli zaś sąd chce ustanowić obrońcę z liczby adwokatów, może tam, gdzie się znajduje wydział adwokatów (izba adwokatów), zdać na niego mianowanie osoby obrońcy.

Jeżeli jest więcéj zaskarzonych wspólnie o ten sam występek, którzy sobie sami wybiérają obrońców swoich, natenczas zawisło od nich samych, czyli kilku z nich bronić się każą spólnemu obrońcy. Jeżeli zaś sąd mianuje obrońców dla kilku spółzaskarzonych, Prezydujący w rozprawie sądowéj może ustanowić dla kilku z nich jednego lub kilku spólnych obrońców, w miarę jak interes ich jest albo spólnym, albo sprzecznym, lub gdy mianowanie ich będzie pozostawioném

Gegen die Entscheidung des obersten Gerichtshofes ist keine Berufung zulässig.

§. 212.

Verkündigung und Zustellung der Erkenntnisse höherer Instanzen.

Auch rücksichtlich der Verkündigung und Zustellung der Erkenntnisse höherer Gerichte sind die Vorschriften des §. 201 in Anwendung zu bringen. Von solchen Erkenntnissen sind jedoch alle Personen zu verständigen, welche gegen die unterrichterliche Entscheidung die Berufung ergriffen haben, und in der Ausfertigung an den Beschuldigten muß die im §. 201 vorgeschriebene Belehrung auch schriftlich beigefügt werden.

Zehntes Hauptstück.

Von der mündlichen Schlußverhandlung.

§. 213.

In wieferne dem Angeklagten ein Vertheidiger beizugeben sei.

Bei der Eröffnung des Anklagebeschlusses (§§. 201 und 212) ist dem Angeklagten zugleich bekannt zu machen, daß er befugt sei, sich bei dem Schlußverfahren eines Vertheidigers zu bedienen, und sich denselben entweder selbst zu bestellen, oder dessen Wahl dem Gerichte zu überlassen, vor welchem das Schlußverfahren stattfinden soll.

In allen Fällen, wo es sich um ein Verbrechen handelt, worauf im Gesetze die Todes- oder eine Kerkerstrafe von mindestens fünf Jahren verhängt ist, ist dem Angeklagten ein Vertheidiger von Amtswegen zu bestellen, selbst wenn er sich eines solchen nicht bedienen will.

Ist ein Angeklagter nach seinen dem Gerichte bekannten Verhältnissen nicht im Stande, die Vertheidigungskosten aus eigenem Vermögen zu zahlen, so ist ihm von dem Gerichte ein Armenvertreter beizugeben.

In allen Fällen, wo das Gericht einen Vertreter zu bestellen hat, ist derselbe aus der Zahl der am Orte des Gerichtes wohnhaften Vertheidiger (§. 214) zu nehmen. Will aber das Gericht einen Vertreter aus der Zahl der Advokaten bestellen, so kann es an Orten, wo sich ein Advokaten-Ausschuß (Advokaten-Kammer) befindet, die Benennung seiner Person diesem Ausschusse überlassen.

Sind mehrere der nämlichen strafbaren Handlung Mitangeklagte vorhanden, welche sich selbst ihre Vertreter wählen, so bleibt es ihnen auch selbst überlassen, ob sich mehrere derselben durch einen gemeinschaftlichen Vertheidiger vertreten lassen wollen. Sind aber die Vertheidiger für mehrere Mitangeklagte von dem Gerichte zu bestellen, so steht es dem Vorsitzenden der Gerichtsverhandlung frei, für mehrere derselben nach Maßgabe ihres gemeinschaftlichen oder widerstrebenden Interesses einen oder mehrere

wydziałowi adwokatów, sąd może temuż oznaczyć liczbę, która ze względu na te okoliczności jest potrzebną.

Jeżeli obrońcy po przeglądnieniu aktów i po rozmówieniu się z osobami, których bronić mają, uznają za niestosowną obronę w sposobie, przez Prezydującego przeznaczonym, wolno im jest przedstawić większą liczbę obrońców, lub podzielić obronę między siebie w inny sposób. Również wolno jest każdemu obrońcy, któremu polecona została obrona kilku spółzaskarżonych, których obrony według zdania swego zgodzić nie może, tudzież wolno jest obwinionemu, który mniema, iż obrońca ustanowiony nie będzie go mógł bronić należycie, przedstawić to Prezydującemu, i prosić o stosowną zmianę.

§. 214.

Wykaz obrońców.

Każdy Sąd krajowy wyższy obowiązanym jest w swoim obrębie ułożyć wykaz obrońców, który z początkiem każdego roku odnowionym, ogłoszonym i w każdym sądzie karnym przybitym być powinien. W tym wykazie zamieszczeni być powinni najpierwéj wszyscy adwokaci, rzeczywiście wykonujący adwokaturę w obrębie Sądu krajowego wyższego. Na żądanie mogą być także zamieszczeni w tym wykazie wszyscy prawnicy, którzy złożyli egzamin na sędziego, na adwokata lub notaryusza, tudzież publiczni profesorowie prawa, jeżeli Sąd krajowy wyższy po dochodzeniu rzeczy powziął przekonanie, iż żaden zarzut na nich nie cięży. — Kto przez wyłączenie z tego wykazu mniema się być uciążonym, może zażalenie swoje wynieść do Ministra Sprawiedliwości. — Kto zamieszczonym jest w wykazie jako obrońca, obowiązanym jest przyjąć obrony, jakie mu w miejscu zamieszkania jego sąd karny poleci.

Adwokaci, rzeczywiście pełniący urząd adwokata w jakiéjbądź części Państwa, mogą przyjąć obronę nawet zewnątrz obrębu ich zamieszkania.

Urzędnicy rządowi nie mogą być przyjętymi do wykazu obrońców, jeżeli się nie wykażą pozwoleniem swéj władzy przełożonéj.

Urzędnicy sądu karnego, w którym się ma odbywać rozprawa końcowa, obowiązani są w braku innych obrońców, na rozkaz Przełożonego w sądzie, przyjmować obrony, chociaż nie są zamieszczeni w wykazie obrońców.

§. 215.

Rozmowa zaskarżonego z obrońcą i przejrzenie aktów.

Zaskarżony może się rozmawiać z swoim obrońcą w nieprzytomności osoby urzędowéj. Obrońcy i obwinionemu można pozwolić przegląd aktów pod dozorem, wyjąwszy protokóły narady Trybunału, referaty, wnioski Prokuratora

gemeinsame Vertreter zu bestellen, oder wenn die Benennung derselben dem Advokaten-Ausschusse überlassen wird, diesem die Zahl zu bezeichnen, welche mit Rücksicht auf diese Verhältnisse erforderlich ist.

Den aufgestellten Vertretern bleibt es aber unbenommen, in dem Falle, wenn sie nach Einsicht der Akten, und nach genommener Rücksprache mit den von ihnen zu vertretenden Personen, die Vertheidigung in der von dem Gerichtsvorsitzenden bestimmten Weise nicht angemessen finden, auch eine größere Zahl von Vertretern in Antrag zu bringen, oder die Vertheidigung auf andere Weise unter sich zu vertheilen. — Auch steht es jedem Vertheidiger, welchem die Vertheidigung mehrerer Mitangeklagten übertragen worden ist, deren Vertretung er nicht vereinigen zu können glaubt, und dem Beschuldigten, wenn er glaubt, daß der ihm bestellte Vertheidiger seine Vertretung nicht gehörig werde führen können, frei, dieses dem Vorsitzenden anzuzeigen, und um die geeignete Abänderung anzusuchen.

§. 214.

Vertheidigerliste.

Jedes Oberlandesgericht hat für seinen Sprengel eine Vertheidigerliste anzulegen, welche mit Anfang eines jeden Jahres zu erneuern, kund zu machen und bei jedem Strafgerichte anzuschlagen ist. In diese Liste sind vorerst alle im Sprengel des Oberlandesgerichtes die Advokatur wirklich ausübenden Advokaten aufzunehmen. Es können aber in dieselbe auf ihr Ansuchen auch für das Richteramt, die Advokatur oder das Notariat geprüfte Rechtsverständige, sowie öffentliche Lehrer der Rechtswissenschaft aufgenommen werden, wenn das Oberlandesgericht nach den gepflogenen Erhebungen sich von deren Unbedenklichkeit überzeugt hat. — Wer sich durch die Ausschließung aus dieser Liste gekränkt erachtet, kann darüber bei dem Justizministerium Beschwerde führen. — Jeder in die Liste aufgenommene Vertheidiger ist zur Uebernahme der ihm an seinem Wohnorte von dem Strafgerichte übertragenen Vertheidigungen verpflichtet.

Die in was immer für einem Theile des Reiches die Advokatur wirklich ausübenden Advokaten sind berechtiget, eine Vertheidigung auch außer dem Sprengel ihres Wohnsitzes zu übernehmen.

Staatsbeamte können nicht in die Vertheidigerliste aufgenommen werden, wenn sie nicht die Bewilligung ihrer vorgesetzten Dienstbehörde beibringen.

Die Beamten des Strafgerichtes, bei dem eine Schlußverhandlung stattzufinden hat, sind in Ermanglung anderer Vertheidiger verpflichtet, auf Anordnung des Gerichtsvorstehers Vertheidigungen zu übernehmen, auch wenn sie nicht in die Vertheidigerliste aufgenommen sind.

§. 215.

Besprechung des Angeklagten mit dem Vertheidiger und Einsicht der Akten.

Der Angeklagte kann sich mit seinem Vertheidiger ohne Beisein einer Gerichtsperson besprechen. Die Einsicht der Akten, mit Ausnahme der Berathungsprotokolle des Gerichtshofes, der Referate, der Anträge des Staatsanwaltes zu geheimen Sitzun-

względem posiedzeń potajemnych, i inne akta urzędowe, tyczące się tylko wewnętrznego toku czynności sądowych: również mogą, jeżeli tego widzą potrzebę, wyjąć odpisy niektórych aktów. Na żądanie należy im bezpłatnie wydać odpisy protokółów obejrzenia naocznego, zdań biegłych, i dokumentów oryginalnych, będących przedmiotem występku.

§. 216.

Słuchanie zaskarzonego przez Przełożonego w sądzie.

Jeżeli zaskarzony jest uwięzionym, i znajduje się w więzieniu śledczém Trybunału (§. 201.), natenczas członek Trybunału, któremu poleconym jest kierunek rozprawy końcowéj, winien zaraz, gdy uchwała zaskarzenia zyska moc prawa, wysłuchać go, i zapytać w szczególności, czyli do zeznań swoich, uczynionych w ciągu postępowania śledczego, ma co dodać, i jeżeli tak jest, spisać w tym przedmiocie protokół. Jeżeli sobie jeszcze nie obrał obrońcy, należy mu go ustanowić przy téj sposobności, w tych przypadkach, w których mu obrońca na jego żądanie, albo z urzędu przez sąd dodanym być powinien (§. 213.).

Jeżeli zaskarzony nie jest w więzieniu, należy go do tego wysłuchania osobno przyzwać.

§. 217.

Zaskarzenie.

W razie zbrodni, na które postanowiona jest kara śmierci, albo najmniéj kara pięciu lat więzienia, Prokurator rządowy winien w przeciągu dni ośmiu, i tylko w razie wielkiéj obszerności śledztwa, w przeciągu dni czternastu od dnia, w którym uchwała zaskarzenia zyska moc prawa, przedłożyć sądowi zaskarzenie na pismie, i w takowém, odnosząc się do uchwały zaskarzenia (§. 200.), wyłożyć krótko i zwięźle istotę czynu, dowody i poszlaki, tudzież zażądać, aby nakazaną była rozprawa końcowa, i załączyć spis świadków i biegłych, mających być przyzwanymi.

Wniosek co do orzeczenia, które Trybunał wydać ma, pozostawionym być powinien do rozprawy końcowéj (§. 253.).

Opuszczenie terminu wyżwspomnionego nie pociąga wprawdzie za sobą utraty zaskarzenia; jednakże Prokurator rządowy, który się w tym przedmiocie winy dopuścił, pociągnięty być powinien do ciężkiéj odpowiedzialności przez swego Przełożonego.

Pismo obejmujące zaskarzenie należy złożyć w aktach śledczych, i uwiadomić o niém zaskarzonego zaraz po jego nadejściu, ażeby tak ón sam, jakotéż jego obrońca mógł przejrzéć także to pismo, i w razie potrzeby wyjąć go w odpisie (§. 215.).

gen und anderer Amtsakte, welche nur den inneren Geschäftsgang der Gerichte betreffen, ist dem Vertheidiger und dem Beschuldigten unter Aufsicht zu gestatten; auch können sie sich von einzelnen Aktenstücken, soweit es ihnen nothwendig erscheint, Abschriften nehmen. Von den Augenscheinsprotokollen, den Gutachten der Sachverständigen, und von Original-Urkunden, welche den Gegenstand der strafbaren Handlung bilden, sind ihnen auf Verlangen unentgeltlich Abschriften zu ertheilen.

§. 216.

Vernehmung des Angeklagten durch den Gerichtsvorsitzenden.

Ist der Angeklagte verhaftet und bereits in dem Untersuchungsgefängnisse des Gerichtshofes (§. 201), so ist er sogleich nach eingetretener Rechtskraft des Anklagebeschlusses von dem Mitgliede des Gerichtshofes, welchem die Leitung der Schlußverhandlung übertragen ist, zu vernehmen und insbesondere zu befragen, ob er seinen in dem Untersuchungsverfahren abgelegten Aussagen etwas beizusetzen finde, und wenn dieß der Fall ist, darüber ein Protokoll aufzunehmen.

Hat er noch keinen Vertheidiger gewählt, so ist in jenen Fällen, wo ihm ein solcher auf sein Ansuchen, oder von Amtswegen vom Gerichte beizugeben ist (§. 213), derselbe bei dieser Gelegenheit zu bestellen.

Ist der Angeklagte nicht verhaftet, so ist er zu dieser Vernehmung insbesondere vorzuladen.

§. 217.

Anklageschrift

Bei allen mit der Todes-, oder mit wenigstens fünfjähriger Kerkerstrafe bedrohten Verbrechen hat der Staatsanwalt binnen acht Tagen, und nur bei großer Weitläufigkeit der Untersuchung längstens innerhalb vierzehn Tagen, nachdem der Anklagebeschluß in Rechtskraft erwachsen ist, eine Anklageschrift bei dem Gerichte zu überreichen, und in derselben, mit Bezugnahme auf den Anklagebeschluß (§. 200), den Thatbestand, die Beweise und Verdachtsgründe kurz und bündig auseinander zu setzen, das Begehren auf Anordnung der Schlußverhandlung zu stellen, und das Verzeichniß der vorzuladenden Zeugen und Sachverständigen beizufügen.

Der Antrag auf den vom Gerichtshofe zu schöpfenden Ausspruch bleibt der Schlußverhandlung selbst vorbehalten (§. 253).

Das Versäumniß der angeführten Frist hat zwar nicht den Verlust der Anklage zur Folge; jedoch ist der schuldtragende Staatsanwalt von seinem Vorgesetzten zu strenger Verantwortung zu ziehen.

Die Anklageschrift selbst ist zu den Untersuchungsakten zu legen, und der Angeklagte sogleich nach deren Einlangen hievon zu verständigen, damit er sowohl, als sein Vertheidiger, auch von dieser Schrift Einsicht nehmen, und nöthigenfalls hievon eine Abschrift verlangen könne (§. 215).

§. 218.

Ustne wyniesienie zaskarzenia.

We wszystkich innych przypadkach karnych Prokurator rządowy lub skarzyciel prywatny winien jest przedstawić zaskarzenie ustnie przy rozprawie koncowéj w miarę uchwały zaskarzenia; jednakże powinien w terminie, w §. 217. wspomnionym, podać do sądu spis świadków i biegłych, mających być przyzwanymi, o czém zaskarzony zawiadomionym być powinien w sposobie wyżéj przepisanym.

§. 219.

Naznaczenie dnia do rozprawy końcowéj i wezwania do takowéj.

Zaraz po nadejściu pisma zaskarzenia lub wykazu świadków (§§. 217. i 218.), Prezydujący Trybunału naznaczy dzień do rozprawy końcowéj w ten sposób, iżby w przypadkach, w których według ustawy wyrok śmierci lub najmniéj pięciu lat więzienia wydanym być powinien, zaskarzonemu zostawionym był do przygotowania przeciąg najmniéj dni ośmiu, we wszystkich innych przypadkach zaś najmniéj dni trzech, licząc od oznajmienia o tém przez wezwanie. Na żądanie lub za przyzwoleniem zaskarzonego termina te także skróconemi być mogą.

O dniu rozprawy końcowéj należy zaskarzonego, jeżeli jest uwięzionym, zawiadomić słownie przez członka Trybunału; jeżeli zaś jest na wolnéj stopie, przez wezwanie pismienne. Również należy przyzwać na pismie obrońcę, Prokuratora rządowego, skarzyciela prywatnego, i poszkodowanego. Świadków i biegłych należy przyzwać w taki sposób, ażeby między wręczeniem przyzwania i dniem, w którym rozprawa końcowa odbywać się ma, ile możności zostawionym był przeciąg dni trzech, tudzież ażeby przyzwani mogli stawić się w tym przeciągu czasu.

Poszkodowany przyzwanym być powinien z tém dołożeniem, iż w przypadku niestawienia się, rozprawa mimo tego odbywać się będzie, i że w tym razie tylko zeznania jego, które w ciągu śledztwa uczynił, równie jak inne dochodzenia, tyczące się wielkości szkody, odczytanemi będą.

§. 220.

Możliwe uzupełnienia dochodzeń wstępnych i przyzwanie nowych świadków i biegłych.

Jeżeli zaskarzony lub jego obrońca mniema, iż dla obrony jego jeszcze należy sprawdzić jaką okoliczność czynu, lub że oprócz świadków i biegłych, krórych Trybunał wezwał do rozprawy końcowéj słownéj, potrzebném jest jeszcze słuchanie innych osób lub nowych biegłych; natenczas winien jest tenże zawiadomić sąd o żądaniu swojém najdaléj we dwadzieścia cztéry godzin przed dniem, na który naznaczoną została rozprawa końcowa, z wyrażeniem nazwisk zamieszkania świadków, tudzież okoliczności, względem których wysłuchanymi być mają, równie z dodaniem okoliczności i stosunków, które przez zdanie

543

§. 218.

Mündliche Anbringung der Anklage.

Bei allen anderen Straffällen hat der Staatsanwalt oder der Privatankläger die Anklage nach Maßgabe des Anklagebeschlusses bei der Schlußverhandlung mündlich vorzutragen; jedoch innerhalb der im §. 217 erwähnten Frist die Liste der vorzuladenden Zeugen und Sachverständigen bei Gericht zu überreichen, wovon der Angeklagte in der oben vorgeschriebenen Weise zu verständigen ist.

§. 219.

Bestimmung des Tages der Schlußverhandlung und Vorladungen zu derselben.

Sogleich nach Einlangung der Anklageschrift oder der Zeugenliste (§§. 217 und 218) bestimmt der Vorsteher des Gerichtshofes den Tag der Schlußverhandlung in der Art, daß dem Angeklagten in jenen Fällen, wo nach dem Gesetze auf Todesstrafe oder wenigstens fünfjährige Kerkerstrafe zu erkennen wäre, eine Frist von wenigstens acht, in allen übrigen Fällen von wenigstens drei Tagen von der Eröffnung der Vorladung an, zur Vorbereitung bleibe. Auf Begehren oder mit Zustimmung des Angeklagten können diese Fristen auch abgekürzt werden.

Der Tag der Schlußverhandlung ist dem Angeklagten, wenn er verhaftet ist, mündlich durch ein Mitglied des Gerichtshofes; wenn er aber auf freiem Fuße ist, durch eine schriftliche Vorladung bekannt zu geben. Auch der Vertheidiger, der Staatsanwalt, der Privatankläger und der Beschädigte sind schriftlich vorzuladen. Die Vorladung der Zeugen und Sachverständigen hat so zu geschehen, daß zwischen der Zustellung der Vorladung und dem Tage, an dem die Schlußverhandlung stattfinden soll, wo es thunlich ist, ein Zeitraum von drei Tagen offen bleibe, und daß den Vorgeladenen das Erscheinen innerhalb dieser Zeit möglich sei.

Der Beschädigte ist mit dem Beisatze vorzuladen, daß im Falle seines Nichterscheinens die Verhandlung dennoch vor sich gehen, und daß dann nur seine etwa in dem Untersuchungsverfahren abgelegte Aussage, und die sonstigen Erhebungen über die Größe des Schadens vorgelesen werden würden.

§. 220.

Etwaige Ergänzung der Vorerhebungen, und Vorladung neuer Zeugen oder Sachverständigen.

Glaubt der Angeklagte oder dessen Vertheidiger, daß zum Behufe seiner Vertheidigung noch irgend ein Thatumstand erhoben werden soll, oder daß außer den vom Gerichtshofe zur mündlichen Schlußverhandlung vorgeladenen Zeugen und Sachverständigen die Vernehmung noch anderer Personen, oder neuer Sachverständiger nothwendig sei, so hat er sein Begehren mit Bezeichnung der Namen und Wohnorte der Zeugen und der Umstände, worüber sie vernommen, so wie der Umstände und Verhältnisse, welche durch das Gutachten anderer Kunstverständigen aufgeklärt werden sollen, dem Gerichte spätestens vierundzwanzig Stunden vor dem Tage der angeordneten

innych biegłych wyjaśnionemi być powinny. Sąd stanowić o tém będzie po wysłuchaniu Prokuratora rządowego. Jeżeli Prokurator rządowy sam przy téj sposobności, lub w przedłożonym już wykazie (§§. 217. i 218.) uczynił wniosek, żeby oprócz świadków i biegłych, przez Trybunał wymienionych (§. 200. lit. *f)* jeszcze inni przyzwanymi byli, Trybunał winien także i w téj mierze orzeczenie wydać, i jeżeli tego uzna potrzebę, nowych tych okoliczności przez sędziego, który śledztwo prowadził, dla uzupełnienia postępowania śledczego dochodzić rozkazać.

Jak skoro te nowe dochodzenia lub uzupełnienia nadejdą, sąd winien niezwłocznie wziąć je pod obradę, a jeżeli się przytém okażą okoliczności ważne, któreby były sprowadziły inne rozstrzygnienie, gdyby były wiadomemi w czasie uchwały zaskarzenia, natenczas wolno jest Trybunałowi odstąpić od dawniejszéj uchwały zaskarzenia - wtenczas nawet, gdyby była powziętą lub zatwierdzoną przez Sąd wyższy, i nową uchwałę stanowić (§§. 196. i 202.).

Zażalenia o to, iż Trybunał nie zezwolił na żądanie Prokuratora lub zaskarzonego, o którém wspomina ustęp poprzedzający, mogą tylko być połączone z odwołaniem się przeciw rozstrzygnieniu rozprawy końcowéj. (§. 295.).

§. 221.

Odroczenie początku rozprawy końcowéj.

Jeżeli zaskarzony udowodni, iż z powodu choroby, lub z powodu innéj niezbędnéj przeszkody nie może się stawić do rozprawy końcowéj, należy odroczyć takową, dopóki przeszkoda uchyloną nie zostanie. Również może Trybunał nakazać odroczenie dla innych ważnych powodów, na wniosek Prokuratora rządowego, skarzyciela prywatnego, obwinionego lub jego obrońcy. Przeciw uchwałom, mocą których pozwoloném jest odroczenie, nie ma rekursów. Zażalenia przeciw odmówieniu odroczenia nie wstrzymują toku sprawy, i tylko z odwołaniem się w rzeczy głównéj połączonemi być mogą.

§. 222.

Które osoby muszą być obecne przy rozprawie końcowéj.

Przy rozprawie końcowéj obecnymi być muszą od początku do końca, oprócz przełożonego Trybunału lub tego, któremu przewodnictwo zlecił, sędziowie przeznaczeni do stanowienia wyroku, protokolista, Prokurator rządowy lub skarzyciel prywatny, i obrońca zaskarzonego w tych przypadkach, w których na mocy ustawy zaskarzony obrońcę mieć powinien (§. 213.).

Przełożony Trybunału może do rozpraw, o których wnosić można, iż dłużéj trwać będą, przybrać jeszcze jednego lub dwóch sędziów zastępców, którzy

Schlußverhandlung bekannt zu geben. Das Gericht entscheidet hierüber nach Anhörung des Staatsanwaltes. Hat der Staatsanwalt selbst entweder bei dieser Gelegenheit oder schon in der vorgelegten Liste (§§. 217 und 218) den Antrag gestellt, daß außer den vom Gerichtshofe bezeichneten (§. 200 lit. f.), auch noch andere Zeugen oder Sachverständige vorgeladen werden sollen, so hat der Gerichtshof auch hierüber zu entscheiden, und wenn er es für nöthig findet, die neuen Umstände durch den Untersuchungsrichter zur Ergänzung des Untersuchungsverfahrens erheben zu lassen.

Sobald diese neuen Erhebungen oder Ergänzungen eingelangt sind, hat der Gerichtshof unverzüglich darüber zu berathen, und wenn sich hierbei wichtige Umstände zeigen, welche, wenn sie zur Zeit des Anklagebeschlusses bekannt gewesen wären, eine andere Entscheidung herbeigeführt haben würden, so steht dem Gerichtshofe frei, von dem früheren Anklagebeschlusse, selbst wenn er von einem höheren Gerichte geschöpft oder bestätiget worden ist, abzugehen, und einen neuen Beschluß zu fassen (§§. 196 und 202).

Beschwerden wegen Nichtbewilligung der im vorstehenden Absatze erwähnten Begehren des Staatsanwaltes oder des Angeklagten können nur mit der Berufung gegen die Entscheidung über die Schlußverhandlung verbunden werden (§. 295).

§. 221.

Aufschiebung des Beginnes der Schlußverhandlung.

Weiset der Angeklagte nach, daß er wegen Krankheit oder eines anderen unabwendbaren Hindernisses bei der Schlußverhandlung nicht erscheinen kann, so ist diese bis zur Beseitigung des Hindernisses aufzuschieben. Auch aus anderen erheblichen Gründen kann auf Antrag des Staatsanwaltes, des Privatanklägers, des Beschuldigten oder des Vertheidigers von dem Gerichtshofe eine Vertagung angeordnet werden. Gegen Beschlüsse, wodurch eine Vertagung bewilliget wird, findet kein Rechtszug Statt. Beschwerden über die Verweigerung einer Vertagung sind ohne hemmende Rechtswirkung, und dürfen nur mit der Berufung über die Hauptsache verbunden werden.

§. 222.

Welche Personen bei der Schlußverhandlung anwesend seyn müssen.

Bei der Schlußverhandlung müssen nebst dem Vorsteher des Gerichtshofes oder demjenigen, welchem er den Vorsitz hierbei übertragen hat, die zur Schöpfung des Erkenntnisses bestimmten Richter, der Protokollführer, der Staatsanwalt oder Privatankläger, und in jenen Fällen, wo nach dem Gesetze der Angeklagte einen Vertheidiger haben muß (§. 213), auch dieser vom Anfange bis zum Ende gegenwärtig seyn.

Dem Vorsteher des Gerichtshofes steht es frei, bei Verhandlungen, die eine längere Dauer erwarten lassen, noch einen oder zwei Ersatzrichter zuzuziehen, welche

równie przy całéj rozprawie bez przerwy obecnymi być, a w razie przeszkody wydarzonéj jednemu lub drugiemu sędziemu, jego miejsce zastępywać powinni. Czynności Prokuratorstwa, równie jak protokółowanie, mogą być podzielonemi między kilka osób, i kolejno sprawowanemi.

§. 223.

Przypuszczenie słuchaczów do rozprawy końcowéj.

Do słownéj rozprawy końcowéj można przypuszczać słuchaczy w liczbie ograniczonéj.

Wstęp wolny mają, o ile tego miejsce pozwala, wszyscy urzędnicy sądowi konceptowi; obrońcy zapisani w wykazach Sądów krajowych wyższych; wyżsi urzędnicy administracyjni, mający sobie polecony dozór publicznego bezpieczeństwa, albo przestrzeganie publicznego spokoju i porządku, tudzież organa bezpieczeństwa, publiczni nauczyciele nauk prawnych i politycznych, nakoniec poszkodowani i te osoby poufne, o których przypuszczenie zaskarżony lub pokrzywdzony szczegółowo uprasza, których liczba na każdego z nich najwięcéj pięciu dochodzić może, i które tylko wtenczas przypuszczonemi być mogą, jeżeli Trybunał przeciw ich osobom nie ma nic do zarzucenia.

Oprócz tego Przełożony sądu może według zdania swego pozwolić wstęp osobom dorosłym i przyzwoitym płci męzkiéj.

§. 224.

Posiedzenie tajne.

Jednakże, jeżeli Trybunał z uwagi na obyczajność lub wstydliwość pokrzywdzonego lub świadków, z uwagi na bezpieczeństwo publiczne lub przyzwoitość, albo też dla tego, iż w przypadku wykroczeń, przeciwko dobréj sławie popełnionych, zaskarżony i pokrzywdzony jednogłośnie tego żądają, nakaże posiedzenie tajne; w takim razie wyłączeni są wszyscy słuchacze, wyjąwszy osoby w §. 222. wspomniane, pokrzywdzonego i osoby poufne, obrane przez samez strony. Trybunał może nakazać posiedzenie tajne w każdym okresie rozprawy. Przeciw téj uchwale, równie jak przeciw odmówieniu wstępu niektórym osobom nie ma dalszéj drogi prawa.

§. 225.

Kierunek rozprawy przez Prezydenta.

Prezydujący kieruje rozprawą, słucha zaskarżonego i świadków, oznacza porządek, w którym ci, co głosu żądają, mówić mają, jak świadkowie i biegli słuchanymi, akta postępowania śledczego, których odczytanie on sam lub sąd za potrzebne uznaje (§. 241.), odczytanemi i inne dowody przedstawionemi być powinny.

ebenfalls der ganzen Verhandlung ohne Unterbrechung beizuwohnen, und im Verhinderungsfalle des einen oder anderen Richters an dessen Stelle zu treten haben. Die Verrichtungen der Staatsanwaltschaft, sowie der Protokollführung können unter mehrere Personen vertheilt und auch abwechselnd besorgt werden.

§. 223.

Zulassung von Zuhörern zur Schlußverhandlung.

Zu der mündlichen Schlußverhandlung dürfen Zuhörer in beschränkter Anzahl zugelassen werden.

Den Zutritt haben, so es der Raum zuläßt, alle Justiz-Konzeptsbeamte; die in die Vertheidigerlisten der Oberlandesgerichte aufgenommenen Vertheidiger; ferner die mit der Aufsicht über die öffentliche Sicherheit, oder mit der Handhabung der öffentlichen Ruhe und Ordnung betrauten höheren Verwaltungsbeamten und Sicherheits-Organe; öffentliche Lehrer der Rechts- und Staatswissenschaften; endlich die Beschädigten, und diejenigen Vertrauenspersonen, um deren Zulassung der Angeklagte oder der Verletzte insbesondere ansucht, deren Zahl aber für jeden derselben höchstens fünf betragen darf, und welche nur dann zuzulassen sind, wenn der Gerichtshof keine persönliche Bedenken gegen dieselben hat.

Außerdem kann der Zutritt erwachsenen und anständigen Personen des männlichen Geschlechtes von dem Gerichtsvorsitzenden nach seinem Ermessen bewilliget werden.

§. 224.

Geheime Sitzung.

Wenn jedoch der Gerichtshof aus Rücksichten für die Sittlichkeit, oder die Schamhaftigkeit des Beschädigten oder der Zeugen; aus Rücksichten für die öffentliche Sicherheit oder für die Schicklichkeit, oder weil es bei Vergehen der Ehrenbeleidigungen der Angeklagte und Verletzte einverständlich begehren, eine geheime Sitzung anordnet; so sind außer den im §. 222 genannten Personen, dem Beschädigten und den von den Parteien selbst gewählten Vertrauenspersonen, alle übrigen Zuhörer ausgeschlossen. Die Anordnung einer geheimen Sitzung kann in jedem Zeitpunkte der Verhandlung stattfinden. Gegen diesen Beschluß, sowie gegen die Verweigerung der Zulassung einzelner Personen findet kein weiterer Rechtszug Statt.

§. 225.

Leitung der Verhandlung durch den Vorsitzenden.

Der Vorsitzende leitet die Verhandlung, vernimmt den Angeklagten und die Zeugen, bestimmt die Reihenfolge, in welcher diejenigen, welche das Wort verlangen, zu sprechen haben, die Zeugen und Sachverständigen vernommen, diejenigen Akten des Untersuchungs-Verfahrens, deren Vorlesung er selbst oder das Gericht für nothwendig findet (§. 241), vorgelesen und andere Beweise dargelegt werden sollen.

Jeżeli rozprawa rozciąga się na więcéj występków, punktów zaskarzenia lub spółzaskarzonych, Przełożony może nakazać, ażeby rozprawa, tycząca się pojedynczych punktów zaskarzenia lub oskarzonych, osobno prowadzoną była.

Staraniem jego być powinno, przyczynić się do wykrycia prawdy. Wszelkie zaś wnioski i rozbiérania, mogące przedłużać rozprawę końcową bez korzyści dla wyjaśnienia rzeczy, powinien pomijać.

§. 226.

Władza dyscyplinarna onegoż.

Do Prezydującego należy utrzymanie spokoju i porządku, tudzież przyzwoitości odpowiedniéj godności sądu w sali sądowéj. Nie wolno dawać oznaków ani pochwały, ani nagany. Prezydujący ma prawo napomnieć o zachowanie porządku osoby, naruszające porządek takiemi oznakami lub w inny sposób, a w razie potrzeby nakazać, aby pojedynczy, a nawet wszyscy słuchacze opuścili salę posiedzeń. Jeżeli się kto opiéra jego rozkazom, lub jeżeli się powtarzają takie przeszkadzania, Prezydujący może nawet nakazać przyaresztować opiérających się, i według okoliczności albo wytoczyć przeciw nim postępowanie karne na mocy ustawy (§. 247), albo też skazać ich na karę aresztu aż do dni ośmiu. Przeciw takiemu orzeczeniu kary niema dalszéj drogi prawa.

§. 227.

Rozstrzyganie pytań incydentalnych.

Jeżeli w ciągu rozprawy końcowéj strony w pojedynczych punktach postępowania stawiają wnioski przeciwne, lub jeżeli Prezydujący Sądu nie przychyli się do wniosku strony, chociaż się druga strona nie sprzeciwia; Sąd takie kwestye incydentalne rozstrzyga natychmiast, i przeciw jego rozstrzygnieniu niema osobnéj drogi prawa, któraby dalszą rozprawę wstrzymała.

§. 228.

Rozpoczęcie rozprawy końcowéj.

Rozprawa końcowa poczyna się wywołaniem sprawy przez protokolanta. Zaskarzony staje bez kajdan, jednakże, jeżeli jest uwięzionym, pod strażą. Przedmioty mogące być potrzebnemi do dowodu, powinny być przyniesione do sali sądowéj przed rozpoczęciem rozprawy.

Gdy sprawa wywołana zostanie, Prezydujący upomnieć powinien, „iż ktokolwiek przed Sądem staje, powinien się zachować z uszanowaniem i umiarkowaniem, w szczególności, że obrońcy stron służyć winni tylko prawdzie i sprawiedliwości, że im zatém wolno wszystko to wprowadzać w granicach prawdy, co posłużyć może do obrony ich klientów, a mianowicie do usprawiedliwienia lub obrony zaskarzonego, lecz że nie powinni niczego wprowadzać, coby było przeciwném ich wiedzy i sumieniu, lub niezgodne z ustawą.“

Ist über mehrere strafbare Handlungen, Anklagepunkte oder Mitangeklagte zu verhandeln, so kann von dem Vorsitzenden angeordnet werden, daß die Verhandlung über die einzelnen Punkte oder Angeklagten getrennt von einander vorgenommen werde.

Seine Bemühung soll darauf gerichtet seyn, die Ermittlung der Wahrheit zu befördern. Dagegen hat er alle Anträge und Erörterungen zu beseitigen, welche die Schlußverhandlung ohne Nutzen für die Aufklärung der Sache verzögern würden.

§. 226.

Disziplinargewalt desselben.

Dem Vorsitzenden liegt die Erhaltung der Ruhe und Ordnung und des der Würde des Gerichtes entsprechenden Anstandes in dem Gerichtssale ab. Zeichen des Beifalles oder der Mißbilligung sind untersagt. Der Vorsitzende ist berechtiget, Personen, welche die Sitzung durch solche Zeichen oder auf andere Weise stören, zur Ordnung zu ermahnen, und nöthigenfalles einzelne oder alle Zuhörer aus dem Sitzungssale entfernen zu lassen. Widersetzt sich Jemand seinen Befehlen, oder werden die Störungen wiederholt, so kann der Vorsitzende die Widersetzlichen auch verhaften lassen, und nach Umständen entweder das gesetzliche Strafverfahren wider sie einleiten lassen (§. 247), oder sie zu einer Gefängnißstrafe bis zu acht Tagen verurtheilen. Gegen ein solches Straf Erkenntniß ist kein Rechtsmittel zulässig.

§. 227.

Entscheidung von Zwischenfragen.

Wenn im Laufe der Schlußverhandlung über einzelne Punkte des Verfahrens von den Parteien entgegengesetzte Anträge gestellt werden, oder wenn der Vorsitzende des Gerichtes dem unbestrittenen Antrage einer Partei nicht Statt zu geben findet, so entscheidet über solche Zwischenfragen das Gericht sogleich, ohne daß gegen seine Entscheidung ein selbständiges, die weitere Verhandlung hemmendes Rechtsmittel zulässig ist.

§. 228.

Eröffnung der Schlußverhandlung.

Die Schlußverhandlung beginnt mit dem Aufrufe der Sache durch den Protokollführer. Der Angeklagte erscheint ungefesselt, jedoch, wenn er verhaftet ist, in Begleitung einer Wache. — Die voraussetzlich zur Beweisführung erforderlichen Gegenstände müssen vor dem Beginne der Verhandlung in den Gerichtssal gebracht werden.

Nachdem der Aufruf der Sache geschehen, hat der Vorsitzende in Erinnerung zu bringen, „daß jeder vor Gericht Erscheinende sich mit der dem Gerichte schuldigen Ehrfurcht und Mäßigung zu benehmen habe, und daß insbesondere die Vertreter der Parteien nur der Wahrheit und Gerechtigkeit zu dienen haben, daß ihnen daher zwar unbenommen sei, Alles geltend zu machen, was innerhalb der Grenzen der Wahrheit zum Schutze ihrer Klienten, und insbesondere zur Rechtfertigung oder Vertheidigung des Angeklagten dienen kann, daß sie jedoch Nichts vorbringen sollen, was gegen ihr besseres Wissen und Gewissen, oder gegen das Gesetz wäre."

§. 229.

Przywołanie świadków i biegłych do napomnienia ich o wyznanie prawdy.

Następnie wywołanymi będą przyzwani świadkowie i biegli, i Prezydujący upomni tych świadków, którzy już w ciągu śledztwa złożyli przysięgę (§. 131), tudzież tych biegłych, którzy już w ogólności są pod przysięgą (§. 81.), o świętości złożonéj przez nich przysięgi, napomni wszystkich innych, iż zeznania swoje przysięgą stwierdzić będą musieli, i nakaże potém świadkom i biegłym, aby odeszli na ustęp do izby, dla nich przeznaczonéj (§. 236.).

Prezydujący nakaże także, według zdania swego, użycie takich środków, które są potrzebne, aby zapobiédz porozumiéwaniu się, lub zmowom świadków między sobą.

§. 230.

Przyprowadzenie i ukaranie świadków, którzy nie stanęli.

Jeżeli świadkowie lub biegli, pomimo otrzymanego wezwania, nie stawią się do rozprawy końcowéj, Sąd może natychmiast nakazać, aby byli przyprowadzeni. Jeżeli to jest niepodobném, Sąd po wysłuchaniu Prokuratora rządowego i zaskarżonego lub obrońcy jego rozstrzygnie, czyli rozprawa końcowa ma być odroczoną, lub daléj prowadzoną, i czyli w ostatnim przypadku poprzestać należy na odczytaniu zeznania, które nie stający już dawniéj złożyli.

Nie stający skazanym być powinien na karę pięciu do pięćdziesięciu reńskich. Jeżeli rozprawa końcowa została odroczoną, wówczas powinien także ponosić koszta posiedzenia, które przez niestawienie się swoje daremném uczynił. Ażeby miéć bezpieczeństwo co do jego stawienia się przy posiedzeniu nanowo nakazaném, można wydać rozkaz przystawienia go.

§. 231.

Srodki prawne przeciw takim zasądzeniom.

Przeciw takim zasądzeniom świadek lub biegły może założyć zażalenie przed Sądem skazującym go, w przeciągu dni ośmiu od wręczenia mu zasądzenia. Jeżeli może udowodnić, iż mu wezwanie nie zostało wręczoném należycie, lub że przeszkoda nieprzewidziana i niezbędna nie dozwoliła mu się stawić, Sąd może go uwolnić zupełnie od kary wymierzonéj. Złagodzenie kary wymierzonéj, lub nakazanego mu zwrotu kosztów może być wyrzeczone wtenczas, jeżeli jest w stanie udowodnić, iż ta kara, lub to skazanie na koszta nie są w żadnym stosunku do jego spóźnienia się. Przeciw tym orzeczeniom Trybunału niema dalszéj drogi prawa.

§. 229.

Vorrufung der Zeugen und Sachverständigen zur Wahrheits-Erinnerung.

Sohin werden die vorgeladenen Zeugen und Sachverständigen aufgerufen, und der Vorsitzende erinnert diejenigen Zeugen, welche schon in dem Untersuchungs-Verfahren beeidiget wurden (§. 131), sowie jene Sachverständigen, welche bereits im Allgemeinen beeidiget sind (§. 81), an die Heiligkeit des von ihnen abgelegten Eides, ermahnt alle übrigen, daß sie ihre Aussagen auch zu beschwören haben werden, und läßt hierauf die Zeugen und Sachverständigen in das für sie bestimmte Zimmer abtreten (§. 236).

Er ordnet nach seinem Ermessen auch die erforderlichen Maßregeln an, um Verabredungen oder Besprechungen der Zeugen untereinander zu verhindern.

§. 230.

Vorführung und Bestrafung nicht erschienener Zeugen.

Wenn Zeugen oder Sachverständige der an sie ergangenen Vorladung ungeachtet bei der Schlußverhandlung nicht erscheinen, so kann das Gericht deren allsogleiche Vorführung verfügen. Ist diese nicht möglich, so entscheidet das Gericht nach Anhörung des Staatsanwaltes und des Angeklagten oder seines Vertheidigers, ob die Schlußverhandlung vertagt oder fortgesetzt, und sich im letzteren Falle auf die Vorlesung der von dem Nichterschienenen etwa schon früher abgelegten Aussage beschränkt werden soll.

Der Ausgebliebene ist zu einer Geldstrafe von fünf bis fünfzig Gulden zu verurtheilen. Ist die Schlußverhandlung vertagt worden, so hat er überdieß die Kosten der durch sein Ausbleiben vereitelten Sitzung zu tragen. Auch kann, um sein Erscheinen bei der neu angeordneten Sitzung zu sichern, ein Vorführungsbefehl wider ihn erlassen werden.

§. 231.

Rechtsmittel gegen solche Verurtheilungen.

Gegen diese Verurtheilungen kann der Zeuge oder Sachverständige binnen acht Tagen nach der an ihn erfolgten Zustellung des Erkenntnisses bei dem verurtheilenden Gerichte Einspruch erheben. Wenn er nachzuweisen vermag, daß ihm die Vorladung nicht gehörig behändiget worden, oder daß ihn ein unvorhergesehenes und unabwendbares Hinderniß vom Erscheinen abgehalten habe, kann er von der wider ihn ausgesprochenen Strafe gänzlich losgezählt werden. Eine Mäßigung der verhängten Strafe oder des ihm auferlegten Kostenbetrages kann ausgesprochen werden, wenn er darzuthun im Stande ist, daß diese Strafe oder Kostenverurtheilung nicht im Verhältnisse zu seinem Versäumnisse steht. Gegen diese Erkenntnisse des Gerichtshofes ist kein weiteres Rechtsmittel zuläßig.

§. 232.

Pytania ogólne, stawione zaskarzonemu i przedstawienie zaskarzenia.

Gdy świadkowie i biegli pójdą na ustęp (§. 229), Prezydujący zapyta zaskarzonego o imię i nazwisko, o wiek, stan, rzemiosło lub zatrudnienie, religię, miejsce urodzenia i zamieszkania, napomni go, aby uważał na zaskarzenie przedstawić się mające, i tok rozprawy, i każe w głos odczytać protokoliście uchwałę zaskarzenia. Następnie winien Prokurator rządowy lub skarzyciel prywatny przedstawić słownie zaskarzenie i połączone z niém wnioski, a nawet odczytać takowe, jeżeli to mu się wydaje potrzebném w zawiłych przypadkach.

Jeżeli przyzwany skarzyciel prywatny nie stanie przy rozprawie końcowéj, nie uzyskawszy piérwéj jéj odroczenia (§. 221); lub jeżeli przy téjże nie przedstawi zaskarzenia swego, natenczas uważanym być powinien za odstępującego od niego (§. 249.).

§. 233.

Wysłuchanie zaskarzonego.

Po przedstawieniu zaskarzenia Prezydujący winien uprzednio wezwać zaskarzonego, ażeby zgodnie z prawdą odpowiedział na takowe, i opowiedział cały bieg występku, o który jest posądzonym.

Jeżeli zaskarzony powtórzy przyznanie się, które już uczynił w ciągu postępowania śledczego (§. 188), lub jeżeli w opowiadaniu swojém uczyni przyznanie winy swojéj, mające wszelkie przymioty prawnego dowodu (§§. 264—266); w takim razie nawet świadkowie i biegli przyzwani o tyle tylko słuchanymi być powinni, o ile zaskarzony sam, albo Prokurator rządowy wysłuchania ich wyraźnie żądają, lub jeżeli Trybunał uznaje to za niezbędnie potrzebném, ażeby otrzymać wymagane potwierdzenie przyznania, i wyjaśnić te okoliczności, które dla rozstrzygnienia są ważnemi, a następnie należy przystąpić do przedstawień końcowych Prokuratora i stron (§§. 253—255.).

§. 234.

Oprócz powyższego przypadku Prezydujący winien wysłuchać obwinionego według przepisów §§. 173—183.

Wolno jest oskarzonemu, nawet w ciągu rozprawy rozmawiać się z obrońcą swoim; nie wolno mu zaś jest naradzać się z nim nad tém, jak ma wprost odpowiedzićć na zadane mu pytania.

Jeżeli zaskarzony zapiéra się występku, o który jest posądzonym, czylito całkiem, czyli w części, lub na wezwanie, aby sam opowiedział cały tok rzeczy, nie chce odpowiedzieć, natenczas należy przystąpić do wysłuchania świad-

§. 232.

Allgemeine Fragen an den Angeklagten und Vortrag der Anklage.

Nachdem Zeugen und Sachverständige abgetreten sind (§. 229), befragt der Vorsitzende den Angeklagten um Vor- und Zunamen, Alter, Stand, Gewerbe oder Beschäftigung, Religion, Geburts- und Wohnort, ermahnt ihn zur Aufmerksamkeit auf die vorzutragende Anklage und den Gang der Verhandlung, und läßt sofort durch den Protokollführer mit lauter Stimme den Anklagebeschluß verlesen. Dann hat der Staatsanwalt oder der Privatankläger die Anklage und seine damit verbundenen Anträge mündlich vorzutragen, und in soweit es ihm bei verwickelten Fällen nothwendig erscheint, auch vorzulesen.

Erscheint der vorgeladene Privat-Ankläger bei der Schlußverhandlung nicht, ohne vorher deren Vertagung bewirkt zu haben (§. 221); oder bringt er bei derselben seine Anklage nicht an, so ist dieß als eine Abstehung von derselben anzusehen (§. 249).

§. 233.

Verhör des Angeklagten.

Nachdem die Anklage vorgetragen ist, hat der Vorsitzende vorerst den Angeklagten zur wahrheitgetreuen Beantwortung derselben, und zur Erzählung des ganzen Herganges der ihm zur Last gelegten strafbaren Handlung aufzufordern.

Wiederholt hiernach der Angeklagte das bereits in dem Untersuchungs-Verfahren abgelegte Geständniß (§. 188), oder legt er in seiner Erzählung überhaupt ein mit allen Erfordernissen eines rechtlichen Beweises ausgestattetes Geständniß seiner Schuld ab (§§. 264—266), so ist mit der Vernehmung selbst der vorgeforderten Zeugen und Sachverständigen nur in soweit vorzugehen, als entweder der Angeklagte selbst, oder der Staatsanwalt deren Vernehmung ausdrücklich begehrt, oder als es dem Gerichtshofe unerläßlich nothwendig erscheint, um die erforderliche Bestätigung des Geständnisses zu erlangen, und diejenigen Umstände aufzuklären, welche für die Entscheidung von Erheblichkeit sind, und es ist sofort zu den Schlußvorträgen des Staatsanwaltes und der Parteien zu schreiten (§§. 253—255).

§. 234.

Außer diesem Falle ist die Abhörung des Beschuldigten von dem Vorsitzenden nach Vorschrift der §§. 173—183 vorzunehmen.

Dem Angeklagten ist unbenommen, sich auch während der Verhandlung mit seinem Vertheidiger zu besprechen; es ist ihm jedoch nicht gestattet, sich mit demselben über die unmittelbare Beantwortung der an ihn gestellten Fragen zu berathen.

Wenn der Angeklagte die ihm zur Last gelegte strafbare Handlung ganz oder theilweise läugnet, oder auf die an ihn gestellte Aufforderung zur eigenen Erzählung des Herganges der Sache die Antwort verweigert, so ist zur Vernehmung der vorge-

ków i biegłych, którzy są przyzwani. Tak samo postępować należy, jeżeli z pomiędzy kilku spółzaskarzonych nawet tylko jeden ,przy swojém zapiéraniu się obstaje.

§. 235.

Postępowanie w razie odwołania dawniéj uczynionego przyznania się.

Jeżeli zaś oskarzony odwołuje to, do czego się przyznał w ciągu postępowania śledczego (§. 188.), i dla czego téż do rozprawy końcowéj świadkowie i biegli przyzwanymi nie zostali (§. 200. lit. *f)*, należy go zapytać o powody odwołania, a jeżeli te powody nie są oczywiście błahemi, należy nakazać dochodzić tych okoliczności, na których odwołanie swoje opiéra. Jeżeli to natychmiast stać się nie może, należy rozprawę odroczyć.

Do nowéj rozprawy należy przyzwać wszystkich tych świadków, których Trybunał po wysłuchaniu Prokuratora rządowego wysłuchać uważa potrzebę, czylito dla ocenienia, o ile odwołanie ich uzasadnionym, czyli téż na przypadek, gdyby moc dowodu przyznania się osłabioną została przez okoliczności sprawdzone, do przekonania obwinionego.

§. 236.

Wysłuchanie świadków i biegłych.

Świadkowie i biegli przywołani będą pojedynczo z izby dla świadków przeznaczonéj, i słuchani być powinni w powszechności (§§. 238. i 244.) w przytomności zaskarzonego, według przepisów, wydanych co do ich słuchania w postępowaniu śledczém, jednakże oddzielnie jeden od drugiego w taki sposób, iż, wyjąwszy konfrontacyę (§. 129.), świadek jeszcze nie słuchany nigdy przy słuchaniu reszty świadków, anitéż biegły jeszcze nie słuchany, przy słuchaniu innych biegłych przytomnym być nie może. Wszakże Prezydujący, widząc, iż to jest pomocném do wybadania prawdy, może nakazać, żeby biegli tak w czasie słuchania zaskarzonego, równie jak świadków pozostali w sali posiedzeń. Po złożeniu zeznania każdy świadek i biegły w powszechności na ustęp pójść powinien, jeżeli Prezydujący na mocy urzędu swego, albo w skutku uchwały Sądu powziętéj na wniosek Prokuratora lub strony nie nakaże, ażeby oni dla wyjaśnienia rzeczy, lub dla konfrontacyi z innemi świadkami pozostali, lub ich późniéj znowu przywołać nie każe.

§. 237.

Biegli, świadkowie i spółzaskarzeni, którzy uczynili zeznania, tyczące się osoby zaskarzonego, zapytani być powinni wyraźnie, czyli zaskarzony obecny jest ten sam, o którym zeznali.

Zaskarzony zapytanym być powinien, po wysłuchaniu każdego z nich, w szczególności, co ma odpowiedzieć na zeznanie, które dopiéro co słyszał, i

ladenen Zeugen und Sachverständigen zu schreiten. — Dasselbe hat auch dann zu geschehen, wenn von mehreren Mitangeklagten auch nur Einer im Läugnen beharret.

§. 235.

Verfahren im Falle des Widerrufes eines früher abgelegten Geständnisses.

Widerruft aber der Angeklagte das von ihm in dem Untersuchungs-Verfahren abgelegte Geständniß (§. 188), auf dessen Grundlage keine Zeugen- und Sachverständigen zur Schlußverhandlung vorgeladen worden sind (§. 200 lit. f), so ist er um die Gründe seines Widerrufes zu befragen, und wenn diese Gründe nicht offenbar unstatthaft sind, die Erhebung derjenigen Umstände zu veranlassen, welche den Widerruf begründen sollen. In soferne dieß nicht sogleich geschehen kann, ist die Verhandlung zu vertagen.

Zu der neuen Verhandlung sind dann alle diejenigen Zeugen vorzuladen, deren Vernehmung der Gerichtshof nach Anhörung des Staatsanwaltes entweder zur Beurtheilung der Grundhältigkeit des Widerrufes, oder für den Fall, als die Beweiskraft des Geständnisses durch die erhobenen Umstände geschwächt worden wäre, zur Ueberweisung des Beschuldigten für nöthig erkennet.

§. 236.

Vernehmung der Zeugen und Sachverständigen.

Zeugen und Sachverständige werden einzeln aus dem Zeugenzimmer vorgerufen, und sind in der Regel (§§. 238 und 244) in Anwesenheit des Angeklagten nach den für deren Vernehmung in dem Untersuchungs-Verfahren gegebenen Vorschriften, jedoch in der Art von einander abgesondert abzuhören, daß, außer dem Falle der Gegenstellung (§. 129), ein noch nicht vernommener Zeuge nie bei der Abhörung der übrigen Zeugen, und ebenso der noch nicht vernommene Sachverständige nicht bei der Abhörung der übrigen Sachverständigen zugegen seyn darf. Allerdings aber kann der Vorsitzende, wenn er es zur Erforschung der Wahrheit zweckdienlich findet, verfügen, daß die Sachverständigen sowohl während der Vernehmung des Angeklagten, als der Zeugen im Gerichtssale bleiben. Nach abgelegter Aussage hat jeder Zeuge und Sachverständige in der Regel abzutreten, wenn nicht der Vorsitzende von Amtswegen, oder über Beschluß des Gerichtes nach dem Antrage des Staatsanwaltes oder einer Partei, deren Verbleiben zur Aufklärung der Sache, oder zur Gegenstellung mit anderen Zeugen insbesondere anordnet, oder sie späterhin wieder vorrufen läßt.

§. 237.

Sachverständige, Zeugen und Mitbeschuldigte, welche etwas über die Person des Angeklagten ausgesagt haben, sind ausdrücklich zu befragen, ob der anwesende Angeklagte derjenige sei, von dem sie gesprochen.

Der Angeklagte muß nach der Abhörung eines jeden derselben insbesondere befragt werden, was er auf die eben vernommene Aussage zu entgegnen habe, sowie

w ogólności zaskarzony pytanym być może w ciągu rozprawy końcowéj tyle razy, ilekroć to do wyjaśnienia jakiéj okoliczności jest potrzebném.

§. 238.

Prezydujący może także nakazać zaskarzonemu, żeby w czasie wysłuchania świadka lub spółzaskarzonego wyszedł z sali posiedzeń, jeżeli wysłuchanie ich uprzednie w nieprzytomności zaskarzonego do zbadania prawdy uważa za stosowniejsze. Wszelako obowiązanym jest, gdy zaskarzony napowrót wprowadzonym zostanie, uwiadomić go o istotnéj treści wszystkich zeznań i wydarzeń, które miały miejsce w nieprzytomności jego, i zapytać go, co on na to odpowiedzieć może.

§. 239.

Biegli i świadkowie, którzy jeszcze nie złożyli przysięgi, winni są stwierdzić przysięgą zeznanie swoje, tamci według przepisu §. 81., świadkowie zaś według przepisu §. 131., jeżeli złożeniu ich przysięgi żadna prawna przeszkoda nie stoi w drodze (§§. 80. i 132.).

Osoby wspomnione w §. 113. mają prawo, uchylić się od zeznania nawet wtenczas, gdy w ciągu postępowania na drodze śledztwa uczyniły zeznania i przysięgę złożyły. Czyli świadkowie, którzy już w ciągu postępowania na drodze śledztwa złożyli przysięgę, złożyć ją mają także jeszcze i w tym przypadku, gdy w ciągu rozprawy końcowéj poczynili ważne dodatki do dawniejszych zeznań swoich, czyliteż z powodu sprzeczności z dawniejszemi zeznaniami, téj przysięgi od nich odbiérać nie należy, to zawisło od zdania Trybunału.

§. 240.

Postępowanie przeciw świadkom i biegłym, jeżeli wyznają fałszywie.

Jeżeli się okaże z rozprawy końcowéj, że świadek lub biegły poczynił zeznania fałszywe, Trybunał po wysłuchaniu Prokuratora może go kazać natychmiast przyaresztować, i wytoczyć przeciw niemu śledztwo karne.

§. 241.

Odczytanie aktów i zeznań w ciągu postępowania śledczego poczynionych, i poznawanie (rekognicya) przedmiotów.

Prezydujący każe odczytać akta postępowania śledczego, które na mocy §. 225. do odczytania są przeznaczone. W szczególności zaś, na wniosek Prokuratora rządowego lub jednéj ze stron, muszą być odczytane protokóły wysłuchania świadków i biegłych wtenczas, jeżeli świadkowie lub biegli, którzy słuchanymi byli w ciągu śledztwa, tymczasem pomarli, lub ich pobyt jest niewiadomym; jeżeli z powodu wieku, choroby lub ułomności, lub z powodu wiel-

überhaupt eine Befragung des Angeklagten im Laufe der Schlußverhandlung so oft stattfinden kann, als es zur Aufklärung irgend eines Umstandes nöthig erscheint.

§. 238.

Der Vorsitzende aber ist auch befugt, den Angeklagten während der Abhörung eines Zeugen oder Mitbeschuldigten aus dem Sitzungssal abtreten zu lassen, wenn er die vorläufige Vernehmung desselben ohne Beisein des Angeklagten zur Erforschung der Wahrheit für zweckmäßiger hält. Er muß ihn aber nach seiner Wiedereinführung von dem wesentlichen Inhalte aller in seiner Abwesenheit vorgekommenen Aussagen und erheblichen Vorgänge in Kenntniß setzen, und befragen, was er hierauf zu bemerken habe.

§. 239.

Diejenigen Sachverständigen und Zeugen, welche noch nicht beeidiget worden sind, haben, und zwar die ersteren nach Vorschrift des §. 81, die Zeugen nach Vorschrift des §. 131, ihre Aussage zu beschwören, wenn ihrer Beeidung kein gesetzliches Hinderniß im Wege steht (§§. 80 und 132).

Den im §. 113 genannten Personen kommt das Recht, sich der Aussage zu entschlagen, selbst dann zu, wenn sie sich auch in dem Untersuchungs-Verfahren der Aussage und der Beeidigung unterzogen haben. Ob Zeugen, welche bereits in dem Untersuchungsverfahren beeidiget wurden, in dem Falle, wenn sie bei der Schlußverhandlung neue und erhebliche Zusätze zu ihren früheren Aussagen gemacht haben, darüber beeidiget werden sollen, oder ob diese Beeidigung wegen Widerspruch mit ihren früheren Angaben zu unterbleiben habe, hängt von dem Ermessen des Gerichtshofes ab.

§. 240.

Verfahren gegen Zeugen und Sachverständige, wenn sie falsch aussagen.

Ergibt sich aus der Schlußverhandlung, daß ein Zeuge oder Sachverständiger falsch ausgesagt habe, so kann der Gerichtshof nach Anhörung des Staatsanwaltes denselben sogleich verhaften lassen, und die strafgerichtliche Verfolgung einleiten.

§. 241.

Vorlesung von Akten und Aussagen des Untersuchungs Verfahrens und Anerkennung (Rekognizion) von Gegenständen.

Die nach §. 225 zur Vorlesung bestimmten Akten des Untersuchungs-Verfahrens hat der Vorsitzende vorlesen zu lassen. Insbesondere müssen, auf Antrag des Staatsanwaltes oder einer der Parteien, die Protokolle über die Vernehmung der Zeugen und Sachverständigen dann vorgelesen werden, wenn die Zeugen oder Sachverständigen, die in dem Untersuchungs-Verfahren vernommen wurden, in der Zwischenzeit gestorben, oder unbekannten Aufenthaltes sind; wenn ihr persönliches Erscheinen wegen ihres Alters,

kiego oddalenia ich pobytu, lubtéż dla innych ważnych powodów sami osobiście stawić się nie mogą; jeżeli osoby wspomnione w §. 113. nie chcą powtórzyć zeznań swoich, które w ciągu śledztwa pod przysięgą złożyły; albo gdy Prokurator rządowy lub skarzyciel prywatny i zaskarzony zgadzają się na odczytanie. Jeżeli się nie zgadzają, Trybunał rozstrzyga (§. 227.). Gdy świadkowie lub biegli odstępują w ważnych punktach od zeznań swoich uczynionych w ciągu śledztwa, Prezydujący może, nawet bez wniosku Prokuratora rządowego albo strony, kazać odczytać dawniejsze ich zeznania z aktów śledztwa.

Protokóły obejrzenia naocznego, wyroki karne wydane dawniéj przeciw zaskarzonemu i inne dokumenta ważne pod względem rozstrzygnienia, mogą także być odczytanemi.

Po każdém odczytaniu zaskarzonego zapytać należy, co na to może powiedzieć.

Przedmioty odnoszące się do występku, i mogące służyć do przekonania, Prezydujący każe przedłożyć zaskarzonemu, a jeżeli tego potrzeba także świadkom i biegłym, zażądawszy piérwéj od nich, aby opisali przedmiot, który poznawać mają (§. 128.), i wezwie ich, aby się oświadczyli, czyli je poznają.

§. 242.

Prawo Prezydującego przyzywania nowych świadków i biegłych, żądania nowych zdań biegłych, i nakazywania nowych dochodzeń.

Prezydujący ma prawo w ciągu rozprawy końcowéj przyzwać, a w razie potrzeby rozkazać przystawić i wysłuchać świadków i biegłych, którzy dotąd nie byli słuchanymi, a od których stosownie do toku rozprawy spodziéwać się można wyjaśnienia co do czynów ważnych i zaprzeczanych. On może zażądać także nowych opinij od biegłych, może nakazać dostarczenie nowych dowodów, uczynić wraz z Sądem obejrzenie naoczne, lub wyznaczyć do tego członka Sądu, który relacyę o tém złożyć jest obowiązanym. Czyli od tych nowych świadków i biegłych odebrana ma być przysięga, czyli nie, o tém stanowi Trybunał po wysłuchaniu stron obydwóch.

§. 243.

Kto może stawiać pytania osobom, mającym być słuchanemi.

Oprócz Prezydującego mogą także inni członkowie Sądu i Prokurator rządowy, skarzyciel prywatny, zaskarzony i poszkodowany, równie jak ich zastępcy zadawać pytania każdéj osobie słuchanéj, otrzymawszy piérwéj na to pozwolenie Prezydującego. Prezydujący może wszakże odrzucić każde pytanie, które mu się wydaje niestosownem.

wegen einer Krankheit oder Gebrechlichkeit, wegen ihres entfernten Aufenthaltes oder aus anderen erheblichen Gründen füglich nicht bewerkstelliget werden konnte; wenn die im §. 113 genannten Personen sich der Wiederholung der im Untersuchungs-Verfahren abgelegten und beschworenen Aussage entschlagen; oder wenn der Staatsanwalt oder Privat-Ankläger und der Angeklagte über die Vorlesung einverstanden sind. In Ermanglung eines solchen Einverständnisses entscheidet der Gerichtshof (§. 227). Weichen Zeugen oder Sachverständige in wesentlichen Punkten von ihren in dem Untersuchungs-Verfahren gemachten Angaben ab, so kann der Vorsitzende die früheren Aussagen auch ohne Antrag des Staatsanwaltes oder der Partei aus den Untersuchungsakten vorlesen lassen.

Augenscheinsprotokolle, früher gegen den Angeklagten ergangene Straferkenntnisse und andere für die Entscheidung erhebliche Urkunden können ebenfalls vorgelesen werden.

Nach jeder Vorlesung ist der Angeklagte zu befragen, was er darüber zu bemerken habe.

Diejenigen Gegenstände, welche auf die strafbare Handlung Beziehung haben, und zur Ueberweisung dienen können, läßt der Vorsitzende dem Angeklagten, und in soweit es nöthig ist, auch den Zeugen und Sachverständigen nach vorläufiger Abforderung der Beschreibung des anzuerkennenden Gegenstandes (§. 128) vorlegen, und fordert sie auf, sich zu erklären, ob sie dieselben anerkennen.

§. 242.

Recht des Vorsitzenden, neue Zeugen und Sachverständige vorzuladen, neue Gutachten abzufordern, und neue Erhebungen einzuleiten.

Der Vorsitzende ist ermächtiget, bisher nicht abgehörte Zeugen und Sachverständige, von welchen nach dem Gange der Verhandlung Aufklärung über erhebliche und bestrittene Thatsachen zu erwarten ist, im Laufe der Schlußverhandlung vorladen und nöthigenfalles vorführen zu lassen und zu vernehmen. Er kann auch neue Gutachten abfordern, oder andere Beweismittel herbeischaffen lassen, mit dem Gerichte einen Augenschein vornehmen, oder hierzu ein Mitglied des Gerichtes abordnen, welches darüber Bericht zu erstatten hat. Ob eine Beeidigung dieser neuen Zeugen oder Sachverständigen stattfinde, darüber hat nach deren Abhörung und nach Vernehmung beider Theile der Gerichtshof zu entscheiden.

§. 243.

Wer an die zu vernehmenden Personen Fragen stellen dürfe.

Außer dem Vorsitzenden sind auch die übrigen Gerichtsmitglieder und der Staatsanwalt, der Privat-Ankläger, der Angeklagte und der Beschädigte, sowie ihre Vertreter berechtiget, an jede zu vernehmende Person Fragen zu stellen, nachdem sie hierzu von dem Vorsitzenden das Wort erhalten haben. Der Vorsitzende hat jedoch jede Frage, die ihm unpassend erscheint, zurückzuweisen.

§. 244.

Ukaranie w drodze dyscyplinarnéj stron lub ich zastępców za nieprzyzwoitości

Zaskarzony, skarzyciel prywatny i poszkodowany, równie jak ich obrońcy, mogą wprowadzać wszystko, cokolwiek do ocenienia wiarygodności świadka lub biegłego, albo do odparcia ich zeznań posłużyć może.

Jeżeli zaś albo strona, albo świadek lub biegły przeciw któréjkolwiek osobie słuchanéj, przeciw obrońcy, przeciw Prokuratorowi rządowemu, lub przeciw osobie sądowéj miota obelgi, albo czyni zarzuty widocznie bezzasadne i do rzeczy nie należące, albo jeżeli nie zachowuje uszanowania winnego Sądowi, postępując nieprzyzwoicie, Sąd może w takim przypadku na żądanie obrażonego, albo nawet z urzędu rozciągnąć stosowną karę dyscyplinarną na winnego. Jeżeli oskarzony zachowuje się nieprzyzwoicie, i mimo upomnienia Prezydującego, i groźby, że wyprowadzonym zostanie z posiedzenia, od tego nie odstępuje; natenczas może na mocy uchwały Sądu, przeciw któréj nie ma dalszéj drogi prawa, nazawsze, albo na jakiś czas być wyprowadzonym z posiedzenia, rozprawa może być prowadzoną w jego nieobecności, a orzeczenie Sądu może mu być ogłoszone przez członka onegoż w obecności protokolisty.

§. 245.

Jeżeli obrońca strony staje się winnym takiego przestępstwa, Sąd może mu dać naganę, lub skazać go na karę pieniężną aż do wysokości stu złot. r. mon. kon., zaś przy zachodzących okolicznościach uciążających, Sąd krajowy wyższy, może go na przedstawienie Sądu karnego wykreślić na czas jaki z wykazu obrońców.

Jeżeli obrońca mimo otrzymanego upomnienia, lub wymienionéj kary, nie poprzestaje zachowywać się nieprzyzwoicie w ciągu rozprawy, Prezydujący może mu odebrać głos, i wezwać stronę, którą on broni, aby sobie innego obrońcę obrała, a w razie potrzeby naznaczyć takowego z urzędu. Gdyby się przyszło obawiać, iż w taki sposób obrona oskarzonego byłaby niedostateczną, Sąd może odroczyć rozprawę na koszta winnego obrońcy.

§. 246.

Kary wzmiankowane w poprzedzających dwóch paragrafach należy wykonać, nie dopuszczając przeciw nim dalszéj drogi prawa.

§. 244.

Disziplinarbestrafung von Unziemlichkeiten der Parteien oder ihrer Vertreter.

Der Angeklagte sowohl, als auch der Privat-Ankläger und der Beschädigte, sowie deren Vertreter sind berechtiget, Alles geltend zu machen, was zur Beurtheilung der Glaubwürdigkeit eines Zeugen oder Sachverständigen, oder zur Widerlegung seiner Angaben dienen kann.

Wenn jedoch von einer dieser Parteien, oder von einem Zeugen oder Sachverständigen gegen irgend eine der vernommenen Personen, oder gegen einen Vertreter, gegen den Staatsanwalt, oder gegen eine Gerichtsperson Beschimpfungen, oder offenbar ungegründete, oder zur Sache nicht gehörige Beschuldigungen vorgebracht werden, oder überhaupt die dem Gerichte schuldige Ehrfurcht durch ein unanständiges Benehmen verletzt wird, so kann das Gericht wider den Schuldigen auf Antrag des Beleidigten, oder auch von Amtswegen eine angemessene Disziplinarstrafe verhängen. Der Angeklagte kann überdieß, wenn er sich ein ungeziemendes Benehmen zu Schulden kommen läßt, und ungeachtet der Ermahnung des Vorsitzenden, und der Drohung, daß er aus der Sitzung entfernt werden wird, nicht davon absteht, durch Beschluß des Gerichtes, wogegen kein Rechtsmittel zulässig ist, ganz oder für einige Zeit aus der Sitzung entfernt, die Verhandlung in seiner Abwesenheit fortgesetzt, und ihm das Erkenntniß des Gerichtes durch ein Mitglied desselben in Gegenwart des Protokollführers verkündet werden.

§. 245.

Macht sich der Vertreter einer Partei einer solchen Uebertretung schuldig, so kann er von dem Gerichte mit einem Verweise oder einer Geldstrafe bis zum Betrage von hundert Gulden belegt, und bei erschwerenden Umständen auf Antrag des Strafgerichtes noch überdieß vom Oberlandesgerichte auf angemessene Zeit aus der Vertheidigerliste gelöscht werden (§. 214).

Setzt ein Vertreter ein solches ungebührliches Benehmen, trotz der erhaltenen Ermahnung oder verhängten Strafe, bei der Verhandlung fort, so kann ihm der Vorsitzende das Wort entziehen, und die durch ihn vertretene Partei zur Wahl eines anderen Vertreters auffordern, und nöthigenfalles von Amtswegen einen solchen ernennen. Wäre aber zu besorgen, daß auf solche Weise die Vertheidigung eines Angeklagten nicht genügend stattfinden würde, so kann von dem Gerichte die Vertagung der Verhandlung auf Kosten des schuldigen Vertreters angeordnet werden.

§ 246.

Die in den vorstehenden zwei Paragraphen erwähnten Strafen sind sogleich nach der Verhandlung zu vollziehen, ohne daß dagegen ein Rechtsmittel zulässig ist.

§. 247.

Ukaranie bezpośrednie uczynku, popełnionego na posiedzeniu Sądu i podlegającego karze według powszechnej ustawy karnéj.

Jeżeli w ciągu rozprawy końcowéj, w sali posiedzeń ktokolwiekbądź popełni zbrodnię, wykroczenie lub przestępstwo podlegające sądowości Sądów karnych, i sprawca przytém schwytanym zostanie na gorącym uczynku; natenczas może Trybunał, przerywając rozprawę końcową, lub przy końcu takowéj, po wysłuchaniu obwinionego i obecnych świadków i po wysłuchaniu Prokuratora rządowego, wydać natychmiast wyrok w téj mierze. Jeżeli obwiniony skazanym zostanie za to na karę, Sąd nie może już więcéj za ten sam uczynek wymiérzać kary dyscyplinarnéj.

§. 248.

Przerwanie i odroczenie rozprawy końcowéj.

Rozprawa końcowa słowna, raz rozpoczęta, nie może być dłużéj przerwana, jak tylko o ile Prezydujący uważa za potrzebne dla koniecznego wypoczynku. W przypadkach nagłych może także być prowadzona według zdania Sądu w niedziele i święta. Odroczenie jéj Sąd może uchwalić w następujących przypadkach:

a) gdy w ciągu onéjże zaskarżony zachoruje w taki sposób, iż dłużéj być nie może obecnym przy rozprawie, jeżeli nie pozwoli na to, ażeby rozprawa nawet w jego nieobecności daléj prowadzona była, i ażeby zeznania, które w ciągu śledztwa poczynił, odczytanemi zostały;

b) jeżeli Trybunał z jakiegobądź powodu uważa za potrzebne nakazać nowe dochodzenia lub śledztwa, albo dostarczenia nowych dowodów (§§. 220., 235., 250., 251.);

c) jeżeli z powodu zewnętrznych przeszkód czasowe odroczenie wydaje się potrzebném lub stosownem; (§§. 221., 230., 245., 252.).

§. 249.

Postanowienia szczegółowe: a) gdy Prokurator rządowy lub skarżyciel prywatny odstępują od skargi.

Jeżeli w ciągu rozprawy końcowéj Prokurator rządowy odstąpi od skargi w skutku udzielonego mu za najwyższym pozwoleniem polecenia Ministra Sprawiedliwości; lub jeżeli w razie takich wykroczeń, które tylko na żądanie strony interesowanéj na drodze karnéj dochodzonemi być mogą, skarżyciel prywatny odstępuje od swego żądania; w takich przypadkach należy natychmiast przerwać rozprawę końcową względnie tego występku, względnie którego odstąpienie było oznajmionem (§. 289.).

§. 250.

b) jeżeli uczynek jest innym występkiem, aniżeli tym, jak opiewa uchwała zaskarżenia.

Jeżeli się pokaże przy rozprawie końcowéj, że uczynek, pod którego zarzutem jest zaskarżony, innym jest występkiem, a nie tym, który obejmuje w so-

§. 247.

Wird aber während der Schlußverhandlung im Sitzungssale von wem immer ein Verbrechen, Vergehen, oder eine der Gerichtsbarkeit der Strafgerichte zugewiesene Uebertretung begangen, wobei der Thäter auf frischer That ergriffen wird, so kann mit Unterbrechung der Schlußverhandlung, oder am Ende derselben, nach Vernehmung des Beschuldigten und der etwa vorhandenen Zeugen, und nach Anhörung des Staatsanwaltes, von dem Gerichtshofe sogleich darüber erkannt werden. Wird der Beschuldigte deßhalb zu einer Strafe verurtheilt, so kann wegen derselben Handlung von dem Strafgerichte weiter keine Disziplinarstrafe verhängt werden.

Unmittelbare Straverhängung wegen einer in der Gerichtssitzung, begangenen, nach dem allgemeinen Strafgesetze zu ahndenden Handlung.

§. 248.

Die mündliche Schlußverhandlung darf, wenn sie einmal begonnen hat, nur so weit unterbrochen werden, als es der Vorsitzende zur nöthigen Erholung erforderlich findet. In dringenden Fällen kann sie nach dem Ermessen des Gerichtes auch an Sonn- und Feiertagen fortgesetzt werden. Eine Vertagung derselben kann von dem Gerichtshofe in folgenden Fällen beschlossen werden:

Unterbrechung und Vertagung der Schlußverhandlung.

a) wenn während derselben der Angeklagte in der Art erkrankt, daß er nicht weiter der Verhandlung beiwohnen kann, soferne er nicht einwilliget, daß die Verhandlung auch während seiner Abwesenheit fortgesetzt werde, und daß die von ihm in dem Untersuchungs-Verfahren abgelegten Aussagen vorgelesen werden;

b) wenn der Gerichtshof aus irgend einem Anlasse vorläufig noch neue Erhebungen oder Untersuchungshandlungen einzuleiten, oder neue Beweismittel herbeizuschaffen findet (§§. 220, 235, 250 und 251);

c) wenn wegen äußerer Hindernisse eine zeitweilige Aufschiebung sich als nothwendig oder zweckmäßig darstellt (§§. 221, 230, 245, 252).

§. 249.

Wenn im Laufe der Schlußverhandlung der Staatsanwalt über den mit Allerhöchster Genehmigung ertheilten Auftrag des Justizministers von der Anklage zurücktritt; — oder wenn bei Vergehen, die nur auf Verlangen eines Betheiligten strafgerichtlich verfolgt werden dürfen, der Privat-Ankläger von seinem Begehren absteht; so ist die Schlußverhandlung rücksichtlich jener strafbaren Handlung, in Ansehung welcher der Rücktritt erklärt wurde, sogleich abzubrechen (§. 289).

Besondere Bestimmungen: a) wenn der Staatsanwalt oder der Privat-Ankläger von der Anklage abstehen;

§. 250.

Zeigt sich bei der Schlußverhandlung, daß die dem Angeklagten zur Last fallende That eine andere strafbare Handlung ist, als worauf der Anklagebeschluß lautet, sei es

b) wenn die That eine andere strafbare Handlung ist, als worauf der Anklagebeschluß lautet;

bie uchwała zaskarzenia, bądź że jest zbrodnią równie więcéj lub mniéj ciężką, wykroczeniem albo występkiem w §. 9. wyrażonym; wówczas Prezydujący winien natychmiast, lub jeżeli dopiéro przy naradzie Trybunału powstanie wątpliwość, przed wydaniem wyroku uczynić uważnymi Prokuratora rządowego i zaskarzonego, iż przedstawienia swoje końcowe rozciągnąć winni i na tę nową postać występku.

Jednakże, jeżeli Trybunał uzna za potrzebne nowe dochodzenia w téj mierze, lub jeżeli przy rozprawie końcowéj, odbywającéj się nie przed Sądem krajowym tego miejsca, w którém władza krajowa polityczna ma siedzibę swoję, występek okaże się być jedną ze zbrodni wyrażonych w §. 10. lit. *a)*; natenczas należy przerwać rozprawę, i w piérwszym przypadku nakazać, aby śledztwo zostało uzupełnioném w tém co potrzeba (§§. 220. i 242.), i bez nowéj uchwały zaskarzenia naznaczyć nową rozprawę końcową; w drugim przypadku zaś odstąpić postępowanie zakończające do Sądu właściwego.

§. 251.

c) jeżeli przytém okaże się inny występek obwinionego, podlegający temu samemu Sądowi;

Jeżeli przy rozprawie końcowéj zaskarzony posądzonym zostanie jeszcze o inny występek, podlegający sądowości tego samego Sądu karnego (§§. 40—42), Sąd nakaże w tym względzie potrzebne poczynić dochodzenia, a jeżeli nowowykryty występek takiéj saméj lub mniejszéj podlega karze, jak zbrodnia lub wykroczenie, będące przedmiotem zaskarzenia; natenczas rozprawa końcowa, bez nowéj uchwały zaskarzenia, winna się rozciągać także i na występek nowowykryty.

Jeżeli zaś nowowykryta zbrodnia lub wykroczenie większéj podlega karze, jak występek, z powodu którego naznaczoną została rozprawa końcowa; wówczas należy ją przerwać, i poprzednio względem nowowykrytéj zbrodni lub wykroczenia powziąć uchwałę zaskarzenia lub odstąpienia. Dopiéro, gdy uchwała, tycząca się i téj zbrodni lub wykroczenia zyska moc prawa, należy co do wszystkich występków znanych nową rozprawę końcową wyznaczyć.

§. 252.

d) jeżeli takowy podlega innemu Sądowi.

Jeżeli zaś nowo wykryta zbrodnia lub wykroczenie podlega szczegółowemu sądownictwu innego Sądu karnego (§. 10. lit. *a)* i §. 16. ustęp drugi); lub jeżeli inny Sąd karny rozciągnął nad niemi sądownictwo swoje przez wyprzedzenie (§. 41.); natenczas należy przerwać rozprawę końcową, i odstąpić dalsze jéj prowadzenie właściwemu Sądowi karnemu, co do wszystkich wy-

nun ein gleich, mehr oder minder schweres Verbrechen, ein Vergehen oder eine der im §. 9 bezeichneten Uebertretungen; so hat der Vorsitzende sogleich, oder wenn sich hierüber erst bei der Berathung des Gerichtshofes ein Bedenken ergibt, vor der Schöpfung des Erkenntnisses den Staatsanwalt und den Angeklagten aufmerksam zu machen, daß sie ihre Schlußvorträge auch auf diese neue Gestaltung der strafbaren Handlung auszudehnen haben.

Wenn jedoch der Gerichtshof deßhalb neue Erhebungen für nöthig erkennet; oder wenn sich bei einer Schlußverhandlung, die nicht vor dem Landesgerichte desjenigen Ortes, wo die politische Landesbehörde ihren Sitz hat, gepflogen wird, die strafbare Handlung als eines der im §. 10 lit. a) bezeichneten Verbrechen darstellt, so ist die Verhandlung abzubrechen, und im ersten Falle die nöthige Ergänzung der Untersuchung einzuleiten (§§. 220 und 242), und ohne einen neuen Anklagebeschluß eine neuerliche Schlußverhandlung anzuordnen; im zweiten Falle aber das Schlußverfahren an das kompetente Gericht abzutreten.

§. 251.

c) wenn nebstbei eine andere, demselben Gerichtsstande unterliegende strafbare Handlung des Beschuldigten hervorkommt;

Kommt bei der Schlußverhandlung wider den Angeklagten die rechtliche Beschuldigung einer anderen der Gerichtsbarkeit des nämlichen Strafgerichtes unterliegenden strafbaren Handlung hervor (§§. 40—42), so sind darüber die nöthigen Erhebungen einzuleiten, und in dem Falle, wenn die neu hervorkommende strafbare Handlung gleich schwer, oder minder strafbar ist, als dasjenige Verbrechen oder Vergehen, worauf der Anklagebeschluß lautet, hat sich die Schlußverhandlung, ohne neuen Anklagebeschluß, auch auf die neu hervorgekommene strafbare Handlung auszudehnen.

Ist aber das neu hervorgekommene Verbrechen oder Vergehen schwerer strafbar, als dasjenige, wegen dessen die Schlußverhandlung angeordnet wurde, so ist diese einstweilen auszusetzen, und vorläufig über das neu hervorgekommene Verbrechen oder Vergehen ein Anklage- oder Ablassungsbeschluß zu schöpfen. — Erst nach eingetretener Rechtskraft des Beschlusses auch über dieses neue Verbrechen oder Vergehen ist eine neuerliche Schlußverhandlung über alle vorliegenden strafbaren Handlungen anzuordnen.

§. 252.

d) wenn dieselbe einem anderen Gerichtsstande unterliegt.

Unterliegt aber das neu hervorgekommene Verbrechen oder Vergehen dem besonderen Gerichtsstande eines anderen Strafgerichtes (§. 10 lit. a) und § 16 zweiter Absatz); oder erscheint in Beziehung auf dasselbe der Gerichtsstand eines anderen Strafgerichtes schon früher durch Zuvorkommen begründet (§. 41); so ist die Schlußverhandlung abzubrechen, und rücksichtlich aller vorliegenden strafbaren Handlungen an

krytych występków, jeżeli nie jest rzeczą stosowniejszą prosić Sądu krajowego wyższego o delegacyę (§. 49.).

§. 253.

Kiedy należy zamknąć rozprawę końcową.

Skoro rzecz dostatecznie jest wyjaśnioną, ażeby gruntownie osądzoną być mogła (§§. 233. i 234.), należy zamknąć rozprawę końcową, a Prokurator rządowy i strony powinny uczynić ostateczne przedstawienia.

Przedstawienia ostateczne Prokuratora i stron.

Najpiérwéj winien Prokurator uczynić przedstawienie swoje, w którém moc wprowadzonych dowodów w krótkości zebrać, i ostateczne swe wnioski przedstawić powinien. Przytém wolno mu jest zaskarzenie, zawarte w uchwale zaskarzenia (§§. 200. i 217.) zmienić tak co do kwestyi winy, jakotéż co do określenia występku i wymiaru kary (§§. 247. i 250—252.).

Jeżeli występował skarzyciel prywatny, ón zabiéra głos bezpośrednio po Prokuratorze rządowym, lub jeżeli ten odmówi spółdziałania swego (§. 37.) w miejscu onegoż; po Prokuratorze i skarzycielu prywatnym zaś zabiéra głos poszkodowany lub jego obrońca, jeżeli był obecnym przy rozprawie, dla uzasadnienia swoich pretensyj prywatnych.

Następnie zabierze głos zaskarzony i jego obrońca, aby odpowiedzieć. Jeżeli Prokurator rządowy, skarzyciel prywatny albo poszkodowany mają na to co odrzéc, po nich zawsze należy pozwolić zaskarzonemu i jego obrońcy ostatni głos zabrać.

W tych przedstawieniach końcowych należy unikać wszelkich nie należących do rzeczy wywodów, wszelkiéj niepotrzebnéj rozwlekłości i wszelkiego powtarzania.

§. 254.

Kiedy można odłączyć przedstawienia końcowe co do czynu od wywodu co do zastosowania ustawy.

W powszechności należy w przedstawieniach końcowych nie odłączać pytania co do dowodu lub winy od kwestyi zastosowania ustawy i wymierzenia kary. Tylko w procesach bardzo zawiłych i wielkich może Prezydujący, czyli to na uczyniony wniosek, czyli téż z urzędu rozkazać, ażeby w przedstawieniach końcowych oddzielić kwestyę winy od kwestyi wymierzenia kary.

Przeciw takiéj uchwale Trybunału nie ma dalszéj drogi prawa, bez względu na to, czyli odłączenie pozwolonem, czyli téż odrzuconém zostało.

das zuständige Strafgericht zur Fortsetzung abzutreten, wenn es nicht etwa zweckmäßig erscheint, bei dem Oberlandesgerichte um Delegazion einzuschreiten (§. 49).

§. 253.

Sobald die Sache hinlänglich erörtert ist, um ein gründliches Erkenntniß schöpfen zu können (§§. 233 und 234), ist die Schlußverhandlung zu beendigen, und es sind der Staatsanwalt und die Parteien mit ihren Schlußvorträgen zu hören. Wann die Schlußverhandlung zu beendigen ist.

Zuerst hat der Staatsanwalt seinen Vortrag zu halten, in welchem er die Ergebnisse der Beweisführung kurz zusammenzufassen und seine Schlußanträge zu stellen hat. Dabei steht ihm frei, die in dem Anklagebeschlusse enthaltene Anklage (§§. 200 und 217) sowohl hinsichtlich der Schuldfrage, als auch in Beziehung auf die Bezeichnung der strafbaren Handlung und auf die Strafbemessung abzuändern (§§. 247 und 250—252). Schlußvorträge des Staatsanwaltes und der Parteien.

Ist ein Privat-Ankläger eingeschritten, so erhält er unmittelbar nach dem Staatsanwalte, oder in soferne der Letztere die Mitwirkung versagt (§. 37), an desselben Stelle; nach dem Staatsanwalte und Privat-Ankläger aber der Beschädigte oder sein Vertreter wenn er bei der Verhandlung erschienen ist, das Wort zur Begründung seiner privatrechtlichen Ansprüche.

Sofort wird dem Angeklagten und seinem Vertheidiger das Wort eingeräumt, um zu antworten. Finden hierauf der Staatsanwalt, der Privat-Ankläger oder der Beschädigte noch etwas zu erwidern, so gebührt dem Angeklagten und seinem Vertheidiger jedenfalls die Schlußrede.

Bei diesen Schlußvorträgen ist die Einmengung aller nicht zur Sache gehörigen Erörterungen und jede nutzlose Weitläufigkeit und Wiederholung zu vermeiden.

§. 254.

In der Regel ist in den Schlußvorträgen sowohl über die Beweis- oder Schuldfrage, als auch über die Anwendung des Strafgesetzes und die Bemessung der Strafe ungetrennt zu verhandeln. Nur bei sehr verwickelten oder ausgedehnten Strafprozessen steht es dem Vorsitzenden frei, entweder über einen gestellten Antrag, oder auch von Amtswegen zu verfügen, daß die Schlußvorträge über die Schuldfrage von jenen über die Bemessung der Strafe getrennt werden. Wann die Schlußvorträge über die Thatfrage von jenen über die Gesetzes-Anwendung getrennt werden dürfen.

Gegen den dießfälligen Beschluß des Gerichtshofes, mag dadurch die Trennung bewilliget oder verweigert worden seyn, ist kein weiterer Rechtszug zulässig.

§. 255.

Jeżeli Sąd nakaże oddzielenie, wtedy wywód Prokuratora rządowego równie jak stron ograniczać się powinien najprzód na okoliczności czynu, wynikające z rozprawy końcowéj, na zestawienie dowodów za i przeciw winie przemawiających, i na określenie kwalifikacyi czynu według ustawy, pomijając wszelkie wywody co do kary, wymierzoną być mającéj.

Następnie winien Trybunał najprzód zawyrokować co do winy (§§. 283. i 287—290.) i ogłosić wyrok swój (§. 291.), a jeżeli wyrok wydanym będzie, iż zaskarżony jest winnym, Trybunał nakaże Prokuratorowi rządowemu lub skarżycielowi prywatnemu, i zaskarżonemu lub jego obrońcy, ażeby na nowo przedstawili wywody ostateczne, przyczém jednakże nie należy się zapuszczać w ocenianie kwestyi winy, lecz tylko wyjaśnić pytanie co do kary, wymierzyć się mającéj. tudzież co do innych punktów, które w wyroku karnym rozstrzygniętemi być powinny (§. 283. lit. *b—d*). Po wysłuchaniu takowych Trybunał także względem téj kwestyi wyrok wydać powinien.

Odejście Trybunału na ustęp dla wydania wyroku bez Prokuratora rządowego.

§. 256.

Do wydania wyroku Trybunał powinien odéjść na ustęp bez Prokuratora rządowego.

Prowadzenie protokółu.

§. 257.

Przy każdéj rozprawie końcowéj słownéj protokół prowadzonym być powinien. Takowy ma obejmować nazwiska członków obecnych Trybunału, Prokuratora rządowego, skarżyciela prywatnego, oskarżonego i jego obrońcy, tudzież poszkodowanego, będącego obecnym. W protokóle zapisanemi być powinny wszystkie w ciągu rozprawy wydarzające się ważniejsze okoliczności. W szczególności należy zamieścić tamże, jacy świadkowie i biegli byli słuchanymi, i jakie akta były odczytanemi; następnie czyli świadkowie i biegli złożyli przysięgę, lub dla czego przysięga od nich odebraną nie była; oprócz tego należy w nim uczynić wzmiankę o wszystkich wnioskach czynionych przez strony, równie jak o rozstrzygnieniach wydanych przez Przydującego lub przez Sąd, nakoniec o zeznaniach oskarżonego i świadków, równie jak biegłych, o ile takowe odmiennemi są od zeznań w ciągu śledztwa poczynionych, lub dodatki do nich w sobie zawiérają. Jeżeli to być może, pierwsze spisanie tego wszystkiego protokolista stenograficznie uskutecznić powinien.

Co się tyczy przedstawień końcowych (§§. 253—255.), dostateczne są wyjątki z nich w protokóle. Względem narad i głosowań Trybunału, które

§. 255.

Wird die Trennung angeordnet, so haben sich die Ausführungen des Staatsanwaltes und der Parteien vorerst auf die thatsächlichen Ergebnisse der Schlußverhandlung, auf die Zusammenfassung der für oder wider die Schuld vorgekommenen Beweise und auf die gesetzliche Qualifikation der That, mit Ausschließung aller Erörterungen über die zu verhängende Strafe, zu beschränken.

Hiernach hat der Gerichtshof vorläufig über die Schuldfrage zu entscheiden (§§. 283 und 287—290, seine Entscheidung zu verkündigen (§. 291), und in dem Falle, wenn der Ausspruch auf die Schuld des Angeklagten erfolgt ist, die neuerlichen Schlußvorträge des Staatsanwaltes oder Privat-Anklägers und des Angeklagten oder seines Vertheidigers anzuordnen, wobei sich aber nicht mehr in eine Würdigung der Schuldfrage einzulassen, sondern nur die anzuwendende Strafe und die übrigen in einem Straf-Urtheile noch zu entscheidenden Punkte (§. 283 lit. b—d) zu erörtern sind. Nach Anhörung derselben hat der Gerichtshof auch hierüber zu entscheiden.

§. 256.

Zurückziehung des Gerichtshofes zur Schöpfung des Erkenntnißes ohne Staatsanwalt.

Zur Schöpfung des Erkenntnisses hat sich der Gerichtshof ohne den Staatsanwalt zurückzuziehen.

§. 257.

Protokollführung.

Ueber jede mündliche Schlußverhandlung ist ein Protokoll aufzunehmen. Dasselbe muß die Namen der anwesenden Mitglieder des Gerichtshofes, des Staatsanwaltes, des Privatanklägers, des Angeklagten und seines Vertheidigers und des erschienenen Beschädigten enthalten. In demselben sind alle bei der Verhandlung vorgekommenen erheblichen Vorfälle zu beurkunden. Insbesondere ist darin anzuführen, welche Zeugen und Sachverständige vernommen, und welche Aktenstücke vorgelesen wurden; ferner ob die Zeugen und Sachverständigen beeidet, oder aus welchem Grunde ihre Beeidigung unterlassen worden; auch sind alle Anträge der Parteien und die von dem Vorsitzenden oder dem Gerichte darüber ergangenen Entscheidungen, endlich die Aussagen des Angeklagten und der Zeugen, und der Sachverständigen anzumerken, in soweit sie von den Angaben in dem Untersuchungsverfahren abweichen, oder Zusätze zu denselben enthalten. — Wenn es möglich ist, soll die erste Aufzeichnung von dem Protokollführer stenographisch geschehen.

Hinsichtlich der Schlußvorträge (§§. 253—255) genügt eine auszugsweise Aufnahme. Ueber alle bei der Schlußverhandlung vorkommenden Berathungen und Abstim-

przychodzą przy rozprawie końcowéj, należy osobny protokół prowadzić, a zaś w protokóle rozpraw należy zanotować tylko ogłoszone uchwały.

Po ukończeniu rozprawy nie potrzeba ani odczytania, ani zatwierdzania protokółu; wszelako tam, gdzie idzie o to, aby w protokóle zamieszczone były dokładnie i dosłownie pewne ustępy, Prezydujący może nakazać, aby niektóre części protokółu były odczytanemi. Również wolno jest stronom, dla zawarowania praw swoich żądać, ażeby szczegółowe zeznania, przedstawione wnioski lub inne pojedyncze wydarzenia zamieszczonemi zostały w protokóle Po ukończeniu posiedzenia Prezydujący i protokolista winni są podpisać protokół.

Rozdział jedenasty.

O dowodach prawnych.

§. 258.

Co sędzia za prawdę trzymać powinien.

Sędzia powinien dokładnie rozważyć zachodzące dowody. To tylko przy osądzeniu za prawdę uznane być może, co prawnie jest udowodnioném.

§. 259.

Przy tém sądzeniu Sąd winien mieć na względzie nietylko wszelkie dowody, wprowadzone w rozprawie końcowéj słownéj, lecz także te, które w ciągu śledztwa były wprowadzonemi, jak dalece w rozprawie końcowéj z nich użytek był zrobiony, i moc ich w ciągu téjże rozprawy ani zniszczoną, anitéż osłabioną nie została.

§. 260.

Zasada ogólna przy ocenianiu mocy prawnéj dowodów.

Prawną moc dowodów należy oceniać według przepisów podanych w następujących §§. 261—282; wszelako każdy dowód nie sam przez się, lecz w związku z całém śledztwem i z całą rozprawą na uwagę branym być powinien. Skoro więc bezstronności świadectw przez stosunki osobiste, albo téż wiarygodność jakiegobądź dowodu, czylito przez doświadczenia przeciwne, czylitéż z powodu, iż takowy nie jest podobnym do prawdy według naturalnego i zwyczajnego biegu okoliczności w związku swoim, zachwianą zostanie, dowód traci moc swoję, a w ten sposób osłabiony nie może być uważanym za prawny.

Zatém, chociaż się znajdują wymogi dowodu, które w niniejszéj ustawie przy szczegółowych rodzajach dowodów są wyrażone, sędzia nie jest obowiązanym uznać zaskarżonego winnym (§. 283.), jeżeli przy dokładném rozwa-

mungen des Gerichtshofes ist ein besonderes Protokoll zu führen, und in dem Verhandlungs-Protokolle sind nur die kundgemachten Beschlüsse anzumerken.

Einer Vorlesung und Genehmigung des Protokolles nach der Verhandlung bedarf es nicht, doch kann der Vorsitzende, wo es auf genaue Feststellung der wörtlichen Fassung ankommt, die Vorlesung einzelner Theile des Protokollsentwurfes anordnen. Den Parteien steht es auch frei, zur Wahrung ihrer Rechte die Feststellung einzelner Aussagen, gestellter Anträge oder anderer besonderer Vorgänge durch das Protokoll zu fordern. Nach dem Schluße der Sitzung ist das Protokoll von dem Vorsitzenden und dem Schriftführer zu unterzeichnen.

Eilftes Hauptstück.

Von den rechtlichen Beweisen.

§. 258.

Grund des richterlichen Fürwahrhaltens.

Der Richter hat die vorhandenen Beweise genau zu erwägen. Nur dasjenige kann in der Beurtheilung für wahr gehalten werden, was rechtlich bewiesen ist.

§. 259.

Bei dieser Beurtheilung hat das erkennende Gericht nicht nur alle in der mündlichen Schlußverhandlung, sondern auch die in dem Untersuchungs-Verfahren vorgekommenen Beweismittel zu berücksichtigen, in soferne von ihnen in der Schlußverhandlung Gebrauch gemacht worden ist, und durch dieselbe deren Beweiskraft weder zerstört, noch geschwächt erscheint.

§. 260.

Allgemeiner Grundsatz für die Beurtheilung der rechtlichen Kraft der Beweise.

Die rechtliche Kraft der Beweise ist nach den in den folgenden §§. 261—282 vorkommenden Bestimmungen zu beurtheilen; jedoch ist kein Beweismittel für sich allein, sondern jedes in Verbindung mit der ganzen Untersuchung und Verhandlung in Betracht zu ziehen. Sobald daher entweder die Unparteilichkeit der Zeugnisse durch persönliche Verhältnisse, oder die Glaubwürdigkeit was immer für eines Beweises durch entgegenstehende Erfahrungen, oder wegen dessen Unwahrscheinlichkeit nach dem natürlichen und gewöhnlichen Gange der Ereignisse in ihrem Zusammenhange bedenklich gemacht wird, verliert der Beweis an seiner Kraft, und ein auf solche Art geschwächter Beweis kann nicht mehr als rechtlich betrachtet werden.

Der Richter ist folglich auch bei dem Dasein der in dem gegenwärtigen Gesetze bei den einzelnen Beweisarten aufgeführten Beweiserfordernisse nicht verpflichtet, den Angeklagten als schuldig zu verurtheilen (§. 283), wenn er aus der aufmerksamen

żeniu wszystkich okoliczności nie powziął przekonania o jego winie, lecz mu jeszcze z powodów przeciwnych i wyraźnie określonych (§. 292. lit. *g)* wątpliwości pozostają. Jednakże sędzia nie może w takim przypadku uważać za uzasadnienie takie przypuszczenia lub spostrzeżenia, których wyraźny przepis ustawy na uwagę brać nie pozwala (§. 3. i 233. ustawy karnéj), lub które się nie znajdują w przeprowadzonéj rozprawie.

§. 261.

Prawe rodzaje dowodów:

Dowód prawny stanowić mogą:

I. sądowe obejrzenie naoczne;

II. zdania biegłych;

III. przyznanie się obwinionego;

IV. zeznania świadków, do których należy policzyć także poszkodowanego i przyznających się spółwinnych;

V. dokumenta i pisma; lubteż

VI. zbieg kilku rodzajów dowodów niezupełnych, albo kilku poszlaków (dowód złożony).

§. 262.

I. Sądowe obejrzenie naoczne.

I. Sądowe obejrzenie naoczne wtenczas tylko za dowód uważaném być może, jeżeli uskutecznioném zostało w formie prawnéj.

§. 263.

II. Opinia biegłych.

II. Cokolwiek przez opinię kilku biegłych, a według okoliczności nawet tylko jednego biegłego (§. 78.) w formie prawnéj ztwierdzoném jest, może być uważaném za prawnie dowiedzione.

§. 264.

III. Przyznanie się obwinionego.

III. Przyznanie się obwinionego wtenczas tylko za prawny dowód przeciw niemu służyć może, gdy

a) uczynioném było wyraźnie, dokładnie i stanowczo, nie zaś dwuznacznemi gestami lub znakami;

b) w stanie zupełnéj przytomności umysłu;

c) gdy polega na własném szczegółowém opowiadaniu, zaś nie na potwierdzeniu tylko przedłożonych zapytań;

d) gdy się zgadza co do istoty z okolicznościami udowodnionemi występku; tudzież

Erwägung aller Umstände die Ueberzeugung von der Schuld desselben nicht erlangt hat, sondern ihm darüber aus entgegenstehenden, aber deutlich zu bezeichnenden Gründen (§. 292 lit. g) noch Zweifel übrig bleiben. Dabei darf jedoch der Richter nicht Voraussetzungen oder Wahrnehmungen als Begründung annehmen, deren Berücksichtigung eine ausdrückliche Bestimmung des Gesetzes untersagt (§§. 3 und 233 des Strafgesetzes), oder welche in der gepflogenen Verhandlung nicht enthalten sind.

§. 261.

Rechtliche Beweisarten:

Ein rechtlicher Beweis kann hergestellt werden:

I. durch den richterlichen Augenschein;

II. durch Gutachten der Sachverständigen;

III. durch das Geständniß des Beschuldigten;

IV. durch die Aussage von Zeugen, wohin auch der Beschädigte, und geständige Mitschuldige zu rechnen sind;

V. durch Urkunden oder Schriften, oder

VI. durch das Zusammentreffen mehrerer unvollständiger Beweisarten, oder mehrerer Verdachtsgründe (zusammengesetzter Beweis).

§. 262.

I. Der richterliche Augenschein.

I. Der richterliche Augenschein kann nur dann als Beweis angesehen werden, wenn er in gesetzlicher Form vorgenommen wurde.

§. 263.

II. Der Befund der Sachverständigen.

II. Was durch den Befund mehrerer, oder nach Umständen auch nur Eines Sachverständigen (§. 78), in der gesetzlichen Form bestätiget wird, kann für rechtlich bewiesen gehalten werden.

§. 264.

III. Das Geständniß des Beschuldigten.

III. Das Geständniß des Beschuldigten kann gegen ihn nur dann zum rechtlichen Beweise dienen, wenn es

a) ausdrücklich, deutlich und bestimmt, und nicht etwa durch zweideutige Geberden oder Zeichen abgelegt wurde;

b) im Zustande vollen Bewußtseins geschehen ist;

c) auf dessen eigener umständlicher Erzählung, nicht etwa auf bloßen Bejahungen vorgehaltener Fragen beruht;

d) mit den über die Umstände der strafbaren Handlung eingeholten Erfahrungen im Wesentlichen übereinstimmt; und

e) gdy uczynioném było albo w ciągu rozprawy końcowéj słownéj przed Sądem wyrokującym, albo w ciągu postępowania na drodze śledztwa przed sędzią prowadzącym śledztwo, przed władzą bezpieczeństwa, jak dalece takowa w przypadkach przewidzianych w drugim i trzecim ustępie §. 9 do postępowania karnego jest powołaną, albotéż przed Sądem powiatowym zamiast Sądu śledczego działającym (§. 13.).

§. 265.

Przyznanie się mające takie przymioty nie utraca mocy dowodu, chociażby już nie można więcéj wyśledzić uczynku przyznanego ze wszystkiemi okolicznościami; dostatecznem jest, jeżeli niektóre okoliczności, przez które występek, jako uczyniony potwierdzonym zostaje, są udowodnionemi, i jeżeli nie się nie okaże, coby prawdziwość przyznania podało w powątpiewanie. Gdyby zaś oprócz przyznania się, nie można otrzymać żadnego śladu uczynku, przyznanie się samo przez się nie jest prawnym dowodem.

§. 266.

Przyznanie się, otrzymane wbrew przepisom ustawy, przez objetnice, groźby, gwałt lub inne środki nieprawne, nie może służyć za dowód prawny. Jeżeli zaś następnie powtórzoném zostanie w stanie umysłu wolnym od wszelkiego nieprawnego wpływu, i zawiéra okoliczności takie, które się zgadzają z udowodnionemi okolicznościami występku, obwinionemu zaś wiadomemi byćby nie mogły, gdyby ón sam nie był sprawcą onegoż, wtenczas takie przyznanie się może służyć za dowód prawny.

§. 267.

Jeżeli obwiniony odwołuje przyznanie się, które uczynioném było w sposobie prawnym, i ma wszelkie przymioty §fu 264go, przez to nie utraca ono jeszcze mocy dowodu; chyba że odwołujący podaje wiarygodną przyczynę, dla któréj dawniéj fałszywie się przyznał, albo takie okoliczności, które stosownie do poczynionych doświadczeń prawdziwości dawniéj uczynionego przyznania się w powątpiewanie podają.

§. 268.

Jeżeli obwiniony przyznaje się wprawdzie, iż popełnił uczynek, lecz twierdzi, iż nie działał w złym zamiarze, lub że zamierzał mniejsze złe, jak to, co rzeczywiście nastąpiło, twierdzenie jego wtedy tylko może być uważaném za wiarygodne, jeżeli uczynek wydarzył się nagle, a złe nie leży już w samymże

e) entweder bei der mündlichen Schlußverhandlung vor dem erkennenden Gerichte, oder in dem Untersuchungsverfahren vor dem Untersuchungsrichter, vor der Sicherheitsbehörde, in soweit dieselbe in den im zweiten und dritten Absatze des §. 9 vorgesehenen Fällen zum Strafverfahren berufen ist, oder vor dem statt des Untersuchungsgerichtes einschreitenden Bezirksgerichte (§. 13) abgelegt wurde.

§. 265.

Ein so beschaffenes Geständniß verliert nichts an seiner Beweiskraft, wenn gleich nicht mehr möglich ist, die eingestandene That vollkommen nach allen Umständen zu erforschen; es ist genug, daß einige Umstände, wodurch die geschehene strafbare Handlung bestätiget wird, erhoben sind, und daß nichts hervorkomme, was die Wahrheit des Geständnisses zweifelhaft macht. Wäre es aber durchaus unmöglich, außer dem Geständnisse eine weitere Spur von der That zu erhalten, so ist das Geständniß allein kein rechtlicher Beweis.

§. 266.

Ein Geständniß, welches der Vorschrift des Gesetzes zuwider, durch Verheißung, Drohung, Gewaltthätigkeit oder sonst unerlaubte Mittel erlangt worden ist, kann nicht zum rechtlichen Beweise dienen. Wenn es aber in der Folge in einem von jedem widerrechtlichen Einflusse freien Gemühszustande wiederholt wird, und Thatumstände enthält, die mit den Erhebungen über die Beschaffenheit der strafbaren Handlung übereinstimmen, dem Beschuldigten aber nicht bekannt seyn könnten, wenn er nicht der Thäter wäre, so kann ein solches Geständniß als ein rechtlicher Beweis gelten.

§. 267.

Widerruft der Beschuldigte ein früher auf gesetzliche Weise abgelegtes, und mit den Erfordernissen des §. 264 versehenes Geständniß, so verliert dasselbe dadurch nicht seine Beweiskraft; es sei denn, daß der Widerrufende eine glaubwürdige Ursache, warum er früher ein falsches Geständniß abgelegt habe, oder solche Umstände vorbringt, welche nach der darüber eingeholten Erfahrung die Wahrheit des früheren Geständnisses mit Grund bezweifeln lassen.

§. 268.

Wenn der Beschuldigte zwar die Verübung der That gesteht, aber angibt, daß er nicht mit bösem Vorsatze gehandelt, oder daß er ein geringeres Uebel als das wirklich erfolgte beabsichtiget habe, so kann seine Angabe nur dann für glaubwürdig gehalten werden, wenn sich die That plötzlich ereignet hat, und das Uebel nicht schon in

uczynku, lub według naturalnego porządku rzeczy nie musiało koniecznie wyniknąć z uczynku, albotéż zwykle z takich uczynków nie wynika.

Jeżeli zaś obwiniony przygotowywał sposobność i środki do wykonania uczynku, lub starał się usunąć przeszkody, stojące w drodze wykonaniu jego, wówczas można go uważać za przekonanego o zły zamiar, jeżeli z dochodzenia nie okażą się szczególne okoliczności i stosunki, które na inny zamiar wskazują.

§. 269.

IV. Zeznania świadków.

IV. Ażeby okoliczność czynu uważaną być mogła za udowodnioną przez zeznania świadków, potrzebném jest w powszechności, żeby była stwierdzoną zgodném zeznaniem przynajmniéj dwóch świadków, i żeby ich zeznanie następujące miało przymioty:

a) zeznanie uczynioném być powinno z wszelką wolnością, i nie powinno być podsunięte świadkowi, ani przez porozumienie się, podszepty, naprowadzenie, przekręcenie, przekupienie, nagrodę, ani téż przez zagrożenie lub gwałt;

b) powinno wyraźnie, w zupełności i stanowczo wyrażać czyn lub okoliczność, którego prawdziwość ma zatwierdzić;

c) powinno się opiérać na spostrzeżeniu świadka własném, i w stanie należytéj przytomności uczynioném, nie na opowiadaniu obcém, na domysłach, prawdopodobieństwach lub wnioskach;

d) powinno być uczynioném pod przysięgą;

e) ani z osobistych przymiotów, ani ze stosunków świadka, ani téż z treści zeznania nie powinna się okazywać wątpliwość przeciw niemu;

f) zeznanie powinno się zgadzać z innemi wiadomościami przynajmniéj o tyle, ażeby co do okoliczności stanowczych sprzeczności nie było; nakoniec

g) powinno być uczynioném, albo przynajmniéj potwierdzoném w rozprawie końcowéj słownéj przed Sądem wyrokującym; albotéż w tych przypadkach, w których na mocy przepisu §§. 230. i 241. można poprzestać na odczytaniu zeznań świadków, złożonych w ciągu śledztwa, powinno być odczytaném przy rozprawie końcowéj słownéj.

§. 270.

W następujących przypadkach może także stanowić dowód prawny zeznanie jednego świadka, mające wszystkie przymioty §fu 269:

der Handlung selbst gelegen ist, oder nach der natürlichen Ordnung der Dinge nicht schon nothwendig aus der Handlung erfolgen mußte, oder nicht gewöhnlich aus solchen Handlungen zu erfolgen pflegt.

Hat aber der Beschuldigte Gelegenheit und Mittel, die That auszuüben, vorbereitet, oder die der Ausübung entgegenstehenden Hindernisse zu entfernen gesucht, so kann er auch des bösen Vorsatzes für überwiesen gehalten werden, wenn sich nicht aus der Untersuchung besondere Umstände und Verhältnisse ergeben, welche füglich eine andere Absicht erkennen lassen.

§. 269.

IV. Die Aussage von Zeugen.

IV. Damit ein Thatumstand als durch die Aussagen von Zeugen erwiesen angenommen werden könne, ist in der Regel nothwendig, daß er durch die übereinstimmende Aussage von wenigstens zwei Zeugen bestätigt werde, und daß deren Aussage mit folgenden Erfordernissen versehen sei:

a) sie muß in voller Freiheit abgelegt, weder durch Verständniß, Anstiftung, Verleitung, Verdrehung, Bestechung, Belohnung, noch durch Bedrohung oder Gewaltthätigkeit dem Zeugen in den Mund gelegt seyn;

b) sie muß die That oder den Umstand, wovon sie die Wahrheit bestätigen soll, ausdrücklich, deutlich und bestimmt enthalten;

c) auf des Zeugen eigener und im Zustande der erforderlichen Besonnenheit gemachten Wahrnehmung, nicht auf Hörensagen, Vermuthungen, Wahrscheinlichkeiten oder Schlußfolgerungen beruhen;

d) sie muß beschworen seyn;

e) es darf sich weder aus der persönlichen Beschaffenheit, oder den Verhältnissen des Zeugen, noch aus dem Inhalte der Aussage ein gegründetes Bedenken gegen dessen Glaubwürdigkeit ergeben;

f) die Aussage muß mit den übrigen Erfahrungen wenigstens in so weit übereinstimmen, daß in wesentlichen Umständen kein Widerspruch erscheint; endlich muß sie

g) in der mündlichen Schlußverhandlung vor dem erkennenden Gerichte selbst abgelegt, oder doch bestätiget; oder in den Fällen, wo sich hierbei nach Vorschrift der §§. 230 und 241 auf die Vorlesung der im Untersuchungsverfahren abgelegten Zeugenaussage beschränkt werden kann, bei der mündlichen Schlußverhandlung vorgelesen worden seyn.

§. 270.

In folgenden Fällen kann ein rechtlicher Beweis auch durch die mit allen Erfordernissen des §. 269 versehene Aussage Eines Zeugen hergestellt werden:

1. Zeznanie tego, na którym popełniony został występek, może w braku innych dowodów stanowić dowód prawny co do rodzaju uczynku, i dowodzić przeciw obwinionemu, który się przyznał lub przekonanym został o występek, szczegółowe okoliczności, postępek ociążające. Jednakże samo zeznanie poszkodowanego nie może rozstrzygnąć pytania, „czyli i jaki występek popełnionym został przez obwinionego?“ wyjąwszy przypadek pod liczbą 2. niniejszego paragrafu wskazany.

2. Ilość szkody wyrządzonéj przez występek czylito na gotowym majątku, czylitéż na innych przedmiotach ocennych, prawnie dowiedzioną być może przez świadectwo poszkodowanego lub tego, w którego zachowaniu rzecz poszkodowana się znajdowała, chociaż wynagrodzenie lub zadosyćuczynienie nastąpi.

3. Do udowodnienia okoliczności występku, które jest wymaganém, aby przyznanie się obwinionego miało prawną moc dowodu, dostateczném jest zgodne z niém zeznanie jednego świadka.

4. Jeżeli występek powtarzanym był często, lub popełnianym był przez dłuższy czas lub w kilku czynnościach częściowych, pojedyncze przypadki powtarzania lub czynności częściowe mogą także być udowodnionemi przez zeznanie jednego świadka, jeżeli takie okoliczności czynu stwierdzonemi zostały przez więcéj jak dwóch pojedynczo stojących świadków, których zeznania nie sprzeciwiają się z sobą, i jeżeli tak stwierdzone okoliczności czynu stoją z sobą w związku.

W §. 282. oznaczoném jest, jak dalece do przekonania obwinionego przez zbieg poszlaków, udowodnioną być może bytność prawnych poszlaków nawet przez pojedynczo stojące zeznania.

§. 271.

Zeznania osób, które się przyznały, iż miały udział w tym samym występku, mogą wystarczyć do prawnego przekonania obwinionego, który się zapiéra, jeżeli dwie takie osoby wyznały jednogłośnie, iż spólnie z nim popełniły występek, i jeżeli zeznania swoje przy rozprawie końcowéj słownéj, obwinionemu powtórzyli do oczu.

Oprócz tego zeznania ich:

a) muszą miéć przymioty, wskazane w §. 269. lit. *a), b), c), e), f)* i *g)*;

b) zgadzać się powinny zupełnie co do takich pytań, które im zadane będą względem szczegółowych okoliczności, będących w związku ze wspólnym występkiem, a których przed pytaniem nie mogli przewidzieć;

1. Die Aussage desjenigen, an dem die strafbare Handlung verübt worden ist, kann in Ermanglung anderer Beweise den rechtlichen Beweis über die Beschaffenheit der That begründen, und gegen den Beschuldigten, welcher der strafbaren Handlung geständig oder überwiesen ist, auch einzelne, die That erschwerende Umstände beweisen. Doch kann durch die Aussagen des Beschädigten allein die Frage: „ob und welche strafbare Handlung von dem Beschuldigten verübt worden ist?" außer dem unter Zahl 2 dieses Paragraphes bezeichneten Falle, nicht entschieden werden.

2. Der Betrag des durch die That an barem Vermögen oder an anderen schätzbaren Gegenständen verursachten Schadens kann durch das Zeugniß des Beschädigten oder desjenigen, in dessen Verwahrung sich die Sache, woran der Schade geschehen ist, befunden hat, als rechtlich erwiesen angesehen werden, obschon die Entschädigung oder Genugthuung erfolgt.

3. Um diejenige Erfahrung über die Umstände der strafbaren Handlung einzuholen, welche zur rechtlichen Beweiskraft des Geständnisses des Beschuldigten erfordert wird, genügt die damit übereinstimmende Aussage Eines Zeugen.

4. Wenn eine strafbare Handlung öfters wiederholt, oder durch längere Zeit, oder in mehreren Theilakten fortgesetzt wurde, so können die einzelnen Wiederholungsfälle oder Theilakte derselben auch durch die Aussage je Eines Zeugen als erwiesen angenommen werden, wenn solche Thatumstände durch mehr als zwei einzeln stehende Zeugen bestätiget werden, deren Angaben einander nicht widersprechen, und wenn die dadurch bestätigten Thatsachen mit einander im Zusammenhange stehen.

In wieferne zur Ueberweisung des Beschuldigten durch Zusammentreffen von Verdachtsgründen der Beweis über den Bestand rechtlicher Verdachtsgründe auch durch vereinzelte Aussagen hergestellt werden könne, wird in dem §. 282 bestimmt.

§. 271.

Die Aussagen von Personen, welche der Mitschuld an der nemlichen strafbaren Handlung geständig sind, können zur rechtlichen Ueberweisung eines läugnenden Beschuldigten hinreichen, wenn zwei derselben wider ihn über die gemeinschaftlich mit ihnen verübte strafbare Handlung einhellig ausgesagt, und ihre Aussagen dem Beschuldigten in der mündlichen Schlußverhandlung in das Angesicht wiederholt haben. Zugleich müssen ihre Aussagen:

a) mit den Erfordernissen des §. 269, lit. a), b), c), e), f) und g) versehen seyn;

b) in Rücksicht solcher Fragen, die ihnen über besondere, mit der gemeinschaftlichen strafbaren Handlung zusammenhängende Umstände gestellt werden, und von ihnen vor ihrer Vernehmung nicht vorausgesehen werden konnten, unter sich ganz übereinstimmen;

c) muszą być potwierdzonemi co do wszystkich stanowczych okoliczności, pod których zarzutem oni sami zostają, przez inne dochodzenia, tak iż niema powodu posądzać ich o porozumienie, albotéż powątpiéwać o prawdzie ich zeznań.

§. 272.

Dokumenta.

V. Jeżeli dokument albo pismo jakie samo zawiéra w sobie występek, jak n. p. pisane obelgi, dokument podrobiony lub zfałszowany, albo pismienne występne wezwanie do popełnienia zbrodni lub wykroczenia; natenczas może być uważanym za prawny dowód istoty występku, jeżeli jest udowodnioném, iż pochodzi od obwinionego, i jeżeli przeciw niemu nie zachodzą żadne wątpliwości.

§. 273.

Jak dalece inne dokumenta lub pisma, pochodzące od obwinionego jako zeznania pismienne, a zaś gdy są wystawione przez trzecie osoby, jako świadectwa pismienne zasługują na wiarę, to należy oceniać według reguł ustanowionych co do dowodu złożonego (§. 140. i §§. 278—282.).

§. 274.

Autentyczność dokumentu lub pisma, gdy jest zaprzeczoną, udowodnioną być musi. Jak dalece opinia biegłych z porównania pism stanowić może dowód autentyczności dokumentu lub pisma, to zostawioném jest do ocenienia sędziemu z uwagą na inne okoliczności. Jeżeli obwiniony podpis, znajdujący się na dokumencie lub pismie, uznał za swój własny, lecz zaprzecza, iż treść od niego pochodzi, lub że miał o niéj wiadomość, sędzia rozważyć powinien jak dalece takiemu twierdzeniu wiarę dać można.

§. 275.

Świadectwa, wyjęte z ksiąg urodzin, ślubów i zmarłych i inne dokumenta publiczne, t. j. takie, które wystawił urząd publiczny, albo nawet tylko urzędnik, do wystawienia takich dokumentów upoważniony i przysięgą związany, na mocy urzędu swego, uważane być winny za prawne dowody tych okoliczności, dla których zatwierdzenia są wystawionemi, jeżeli wystawiający z téj czynności urzędowéj nie ma się obawiać korzyści lub szkody, lub jeżeli przeciw wiarygodności takiego dokumentu nie zachodzą inne uzasadnione wątpliwości.

§. 276.

Z takiemi samemi ograniczeniami uważanemi być powinny za prawne dowody zamieszczonych w nich czynności urzędowych owe protokóły, które są

c) in allen wesentlichen, ihnen selbst zur Last liegenden Umständen durch andere Erhebungen bestätiget seyn, so daß kein Grund vorhanden ist, ein vorläufiges Verständniß zu argwöhnen, oder sonst an der Wahrheit der Aussagen zu zweifeln.

§. 272.

V. Wenn eine Urkunde oder Schrift die strafbare Handlung selbst enthält, wie z. B. eine Schmähschrift, eine nachgemachte oder verfälschte Urkunde, oder eine schriftliche strafbare Aufforderung zu einem Verbrechen oder Vergehen; so kann sie als rechtlicher Beweis des Thatbestandes der strafbaren Handlung gelten, insoferne der Beweis hergestellt ist, daß sie von dem Beschuldigten herrühre, und wenn sonst keine Bedenken dagegen obwalten. Urkunden.

§. 273.

In wieferne andere Urkunden oder Schriften, wenn sie von dem Beschuldigten herrühren, als schriftliche Geständnisse; und wenn sie von dritten Personen ausgefertiget sind, als schriftliche Zeugnisse Glauben verdienen, ist nach den über den zusammengesetzten Beweis aufgestellten Regeln zu beurtheilen (§. 140 und §§. 278—282).

§. 274.

Wird die Echtheit einer Urkunde oder Schrift geläugnet, so muß dieselbe bewiesen werden. In wie weit der Kunstbefund über die Vergleichung der Handschriften einen rechtlichen Beweis über die Echtheit einer Urkunde oder Schrift herstelle, ist dem Ermessen des Richters mit Rücksicht auf die übrigen Umstände überlassen. Hat der Beschuldigte die auf einer Urkunde oder Schrift vorkommende Unterschrift als die seinige anerkannt, dabei aber geläugnet, daß der Inhalt von ihm herrühre, oder daß er solchen gekannt habe, so hat der Richter zu erwägen, in wieferne dieser Angabe zu glauben sei.

§. 275.

Zeugnisse, welche aus den Geburts-, Trauungs- und Todtenregistern ausgezogen werden, und andere öffentliche, d. i. solche Urkunden, welche von einem öffentlichen Amte, oder auch nur von einem zur Ausstellung solcher Urkunden berechtigten und eidlich verpflichteten Beamten vermöge seines Amtes ausgestellt werden, sind als rechtliche Beweise dessen anzusehen, worüber sie errichtet sind, wenn nicht der Aussteller aus dieser Amtshandlung Vortheil oder Schaden zu erwarten hat, oder sonst gegründete Bedenken gegen die Glaubwürdigkeit einer solchen Urkunde vorkommen.

§. 276.

Unter den gleichen Beschränkungen sind auch die von dem Untersuchungsrichter, oder von einer in dessen Namen einschreitenden anderen Behörde, und die von dem

spisane przez sędziego prowadzącego śledztwo, lub przez inną w jego imieniu działającą władzę, lubtéż przez Trybunał.

§. 277.

Oprócz przypadków, w §§. 275. i 276. wspomnionych, uważać należy świadectwa pojedynczych urzędników lub sług, tyczące się nawet czynności urzędowych lub okoliczności, wydarzających się w ciągu śledztwa lub rozprawy karnéj, tylko jako zeznania innego świadka.

§. 278.

VI. Dowód złożony. a) Zbieg kilku rodzajów dowodu niezupełnego;

VI. Dowód złożony:

a) Każda okoliczność może być także uważaną za prawnie udowodnioną, jeżeli w niéj schodzą się zgodnie dwa z pomiędzy dowodów niezupełnych, wyszczególnionych w §. 140.

§. 279.

b) zbieg poszlaków.

b) Obwiniony, który się zapiéra, może być uważanym za prawnie przekonanego ze zbiegu poszlaków, jednakże tylko wtenczas, jeżeli następujące trzy warunki razem się schodzą:

1. Czyn wraz ze wszystkiemi okolicznościami, które stanowią jego karygodność, udowodnionym być musi.

2. Przeciw obwinionemu muszą zachodzić prawne poszlaki rodzaju w §§. 138.—140. wymienionego, lub równéj mocy w wymaganéj liczbie.

3. Ze związku, jaki zachodzi między poszlakami, okolicznościami i stosunkami przez śledztwo wykrytemi, musi wynikać tak bliskie i wyraźne połączenie czynu z osobą zaskarżonego, iż według naturalnego i zwykłego biegu wypadków nie pozostaje żadna wątpliwość, że ón ten uczynek popełnił.

§. 280.

W powszechności wymaganym jest do tego dowodu zbieg trzech prawnych poszlaków. Każdy poszlak prawny powinien obejmować jednę okoliczność Jeżeli się zejdzie kilka takich okoliczności, które w §§. 138.—140. pod jedną liczbą są wyszczególnione, uważane być powinny tylko za jeden poszlak prawny. W ogólności jedna okoliczność zawsze tylko raz policzoną być może, i nigdy w różnych względach uważana, kilku prawnych poszlaków stanowić nie może.

Gerichtshofe aufgenommenen Protokolle als rechtliche Beweise der darin angemerkten Amtshandlungen anzusehen.

§. 277.

Außer den in den §§. 275 und 276 erwähnten Fällen aber sind Zeugnisse einzelner Beamten oder Diener selbst über Amtsverrichtungen oder über Umstände, welche während einer strafgerichtlichen Untersuchung oder Verhandlung vorkommen, nur den Aussagen eines anderen Zeugen gleichzuhalten.

§. 278.

VI. Zusammengesetzter Beweis:

a) Jeder Thatumstand kann auch dadurch als rechtlich erwiesen angenommen werden, wenn auf demselben zwei der im §. 140 aufgezählten unvollständigen Beweisarten übereinstimmend zusammentreffen.

VI. Zusammengesetzter Beweis: a) Zusammentreffen mehrerer unvollständiger Beweisarten;

§. 279.

b) Ein die That läugnender Beschuldigter kann aus dem Zusammentreffen von Verdachtsgründen, jedoch nur dann für rechtlich überwiesen gehalten werden, wenn folgende drei Bedingungen vereiniget eintreffen:

b) Zusammentreffen von Verdachtsgründen.

1. Es muß die That mit allen Umständen, welche ihre Strafbarkeit begründen, rechtlich erwiesen seyn.

2. Es muß gegen den Beschuldigten die erforderliche Zahl rechtlicher Verdachtsgründe von der in den §§. 138 — 140 angeführten Art, oder von gleicher Stärke zusammentreffen.

3. Aus der Verbindung der durch die Untersuchung erhobenen Verdachtsgründe, Umstände und Verhältnisse muß sich eine so nahe und deutliche Beziehung der That auf die Person des Angeklagten ergeben, daß nach dem natürlichen und gewöhnlichen Gange der Ereignisse kein Grund zu zweifeln übrig bleibt, daß er die That begangen habe.

§. 280.

In der Regel ist zu diesem Beweise das Zusammentreffen von drei rechtlichen Verdachtsgründen nothwendig. Jeder rechtliche Verdachtsgrund muß einen besonderen Thatumstand enthalten. Treffen mehrere von den in den §§. 138 — 140 unter derselben Zahl vorkommenden Umständen zusammen, so sind sie doch nur als Ein rechtlicher Verdachtsgrund zu rechnen. Ueberhaupt kann ein einzelner Thatumstand immer nur Einmal in Anschlag gebracht werden, und nie in verschiedenen Beziehungen aufgefaßt, mehrere rechtliche Verdachtsgründe bilden.

§. 281.

Jednakże za dostateczne do prawnego dowodu uważanemi być mogą:

a) dwa wyszczególnione w §. 140. niezupełne rodzaje dowodów, jeżeli się schodzą razem (§. 278.);

b) nawet jeden lub dwa w §§. 138. i 139. wyszczególnione poszlaki, jeżeli

1. przeciwieństwo tego, co obwiniony dla osłabienia podejrzenia prawnego przeciw sobie wprowadził, jest udowodnioném, a zatém jego odpowiedzi oczywiście są fałszywemi; — alboteż

2. jeżeli, bez względu na wspomnione poszlaki, wynika ze śledztwa i z odpowiedzi, iż zaskarzony jest osobą, o któréj jéj życie i złe imię, jéj stosunki, usposobienie umysłu lub szczególne pobudki do popełnienia tego, lub z podobnych skłonności wynikającego uczynku wnosić każą, iż popełniła ten występek, o który jest obwiniona.

Jako okoliczności, z których to (liczba 2.) wnosić można, uważać należy:

a) jeżeli obwiniony już dawniéj z powodu takiego samego, lub z podobnéj pobudki wynikającego występku podpadł pod śledztwo i nie został uznanym za niewinnego, lub w obecnym wypadku karnym za winnego takiego występku uznanym zostanie;

b) jeżeli z jedną lub więcéj osobami, które mu jako zbrodniarze, lub jako ludzie złéj sławy znanemi były, ściśle lub podejrzanie obcuje;

c) jeżeli w razie występku pochodzącego z żądzy zysku, nie może się wykazać godziwym sposobem wyżywienia się.

Jeżeli obydwa, pod liczbą 1. i 2. wspomnione stosunki razem się zejdą, natenczas do dowodu jest dostateczném, jeżeli tylko jeden z poszlaków wyszczególnionych w §§. 138. i 139. do nich przystąpi.

§. 282.

Poszlaki prawne, tudzież okoliczności wspomniane w §. 281., których zbieg jest potrzebnym do przekonania obwinionego, powinny być, każdy zosobna, prawnie dowiedzionemi, i ani odpowiedzi obwinionego, anitéż przeciwne doświadczenia lub inne okoliczności, przemawiające za niewinnością obwinionego, które sąd na zasadzie §. 260. starannie rozważyć winien, nie powinny ich osłabiać, lub podać w powątpiéwanie.

Jeżeli zaś kilka okoliczności, które dopiéro przez połączenie z sobą stanowią poszlak prawny, potwierdzonemi zostaną przez rozmaitych, jednakże

§. 281.

Es können jedoch als hinreichend zum rechtlichen Beweise angesehen werden:

a) zwei der im §. 140 aufgezählten unvollständigen Beweisarten, wenn solche übereinstimmend zusammentreffen (§. 278);

b) auch Eine derselben, oder zwei der in den §§. 138 und 139 angegebenen Verdachtsgründe, wenn entweder

1. das Gegentheil dessen, was der Beschuldigte zur Entkräftung des gegen ihn vorhandenen rechtlichen Verdachtes angebracht hat, bewiesen, mithin seine Verantwortung offenbar falsch ist; — oder wenn

2. sich unabhängig von den erwähnten Verdachtsgründen aus der Untersuchung oder Verhandlung ergibt, daß der Angeklagte eine Person ist, zu der man sich nach ihrem Lebenswandel oder Rufe, nach ihren Verhältnissen, ihrer Gemüthsbeschaffenheit oder ihren besonderen Beweggründen zu dieser, oder nach ihrer Geneigtheit zu einer auf ähnlichen Triebfedern beruhenden That derjenigen strafbaren Handlung leicht versehen kann, deren sie beschuldiget ist.

Als Umstände, woraus das Letztere (Zahl 2) gefolgert werden kann, sind insbesondere anzusehen:

a) wenn der Beschuldigte schon früher wegen einer gleichen, oder auf ähnlicher Triebfeder beruhenden strafbaren Handlung in Untersuchung gezogen und nicht für schuldlos erkannt worden ist, oder wegen einer solchen in dem gegenwärtigen Straffalle für schuldig erkannt wird;

b) wenn er mit einer oder mehreren ihm als Verbrecher oder sonst als übel berüchtigt bekannten Personen vertrauten oder verdächtigen Umgang hat;

c) bei strafbaren Handlungen aus Gewinnsucht, wenn er sich über keinen ehrbaren Nahrungszweig auszuweisen vermag.

Treffen beide, unter Zahl 1 und 2 erwähnte Verhältnisse ein, so kann das Hinzutreten auch nur Eines der in den §§. 138 und 139 aufgeführten Verdachtsgründe zur Herstellung des Beweises genügen.

§. 282.

Die rechtlichen Verdachtsgründe, sowie die im §. 281 erwähnten Umstände, durch deren Zusammentreffen die Ueberweisung eines Beschuldigten stattfinden soll, müssen jeder für sich rechtlich bewiesen seyn, und weder durch die Verantwortung des Beschuldigten, noch durch entgegenstehende Erfahrungen oder andere Umstände, welche für die Schuldlosigkeit des Beschuldigten sprechen, und von dem Gerichte sorgfältig nach Maßgabe des §. 260 zu würdigen sind, entkräftet oder zweifelhaft werden.

Wenn aber mehrere Thatumstände, die erst durch ihren Zusammenhang unter einander einen Verdachtsgrund bilden, durch verschiedene, obwohl in Bezug auf jeden dieser

względem każdéj z tych okoliczności pojedynczo stojących świadków, a każde ich zeznanie ma przymioty wskazane w §§. 269.—271.; natenczas poszlak wynikający z połączenia takich wzajemnie się wspiérających okoliczności, za prawnie dowiedziony uważanym być może.

Jeżeli przeciw obwinionemu większa jest liczba poszlaków, jak ta, którą ustawa wymaga do prawnego dowodu (§§. 280. i 281.), w takim przypadku także dowód występku za przeprowadzony uważanym być może, jakkolwiek każdy poszlak tylko przez rozmaitych, pojedynczo stojących świadków potwierdzonym jest, jeżeli wspiérające się wzajemnie poszlaki w całości potwierdzonemi zostają przez zeznania, mające wszystkie przymioty w §§. 269.—271. wymagane, więcéj niż dwóch świadków.

Rozdział dwunasty.

O wyroku po zamkniętéj rozprawie końcowéj.

§. 283.

Wyrok kary. Jeżeli przeciw zaskarzonemu stanął prawny dowód występku, natenczas przeciw niemu wyrok kary wydanym będzie, obejmujący następujące punkta:

a) prawne określenie zbrodni, wykroczenia lub przestępstwa, których zaskarzony winnym uznanym został, według ich gatunku i rodzaju z dołożeniem, czyli takowe dokonanemi, czyli tylko zamierzonemi były, czyli zaskarzony był bezpośrednim sprawcą, spółwinnym lub uczestnikiem onychże. Jeżeli zaskarzony uznanym zostanie za winnego kilku występków, chociaż jednego rodzaju, należy takowe dokładnie rozróżnić;

b) odwołanie się do ustępów ustawy, mających być zastosowanemi do zaskarzonego;

c) karę, na którą skazanym został;

d) rozstrzygnienie co do kosztów procesu i pretensyj prywatnych.

§. 284.

Kiedy skazać nie można na karę śmierci. Wyrok śmierci wtenczas tylko wydanym być może, gdy zbrodnia, na którą ustawa tę karę stanowi, udowodniona jest prawnie przeciw obwinionemu, albo przez przyznanie się jego, albotéż przez świadectwa pod przysięgą złożone, i oraz istota czynu co do wszystkich okoliczności ważnych dokładnie i prawnie jest udowodnioną.

Thatumstände vereinzelte Zeugen bestätiget werden, so kann, wenn jede dieser Aussagen mit den in den §§. 269—271 bezeichneten Erfordernissen versehen ist, der aus der Verbindung solcher sich gegenseitig unterstützenden Thatumstände entspringende Verdachtsgrund dennoch als rechtlich erwiesen angesehen werden.

Ebenso kann, wenn gegen den Beschuldigten eine größere, als die vom Gesetze zum rechtlichen Beweise erforderliche Zahl von Verdachtsgründen (§§. 280 und 281) vorkommt, der Beweis über die strafbare Handlung selbst als hergestellt angesehen werden, obschon jeder Verdachtsgrund nur durch verschiedene, einzeln stehende Zeugen bestätiget wird, wenn die sich unterstützenden Verdachtsgründe im Ganzen durch die mit allen Erfordernissen der §§. 269—271 versehenen Aussagen von mehr als zwei Zeugen bestätiget werden.

Zwölftes Hauptstück.

Von dem Erkenntnisse nach beendigter Schlußverhandlung.

§. 283.

Strafurtheil.

Ist wider den Angeklagten der rechtliche Beweis der Schuld einer strafbaren Handlung hergestellt, so ist wider ihn ein Strafurtheil zu schöpfen, welches folgende Punkte zu enthalten hat:

a) die gesetzliche Bezeichnung des Verbrechens, Vergehens oder der Uebertretung, deren der Angeklagte schuldig erklärt wird, nach ihrer Gattung und Art, und mit der Angabe, ob dieselbe vollbracht oder nur versucht wurde, und ob der Angeklagte unmittelbarer Thäter, Mitschuldiger oder Theilnehmer derselben sei. Wird der Angeklagte mehrerer, wenn auch gleichartiger strafbarer Handlungen schuldig erkannt, so sind dieselben mit deutlicher Unterscheidung zu bezeichnen;

b) die Beziehung auf die wider den Angeklagten anzuwendenden Gesetzesstellen;

c) die Strafe, zu welcher er verurtheilt wird;

d) die Entscheidung über die Prozeßkosten, und über die privatrechtlichen Ansprüche.

§. 284.

Wann nicht auf Todesstrafe.

Auf Todesstrafe kann das Urtheil nur dann ergehen, wenn das von dem Gesetze mit dieser Strafe belegte Verbrechen wider den Beschuldigten durch sein Geständniß, oder durch beschworne Zeugnisse rechtlich bewiesen, und zugleich der Thatbestand vollkommen nach allen erheblichen Umständen rechtlich bewiesen ist.

Jeżeli istota czynu nie może już być więcéj wywiedzioną w taki sposób, albo jeżeli wina dowiedzioną jest prawnie, lecz nie przez przyznanie się, ani też zeznania świadków pod przysięgą, natenczas wyrok wydanym być powinien skazujący na ciężkie więzienie od dziesięciu do lat dwudziestu, a według okoliczności na całe życie. Zapiéranie się złego zamiaru nie przeszkadza wymierzeniu kary śmierci ustawą przepisanéj, jeżeli tylko obwiniony przekonanym został na mocy §. 268., iż miał zły zamiar.

§. 285.

aniteż na karę dożywotniego więzienia.

Jeżeli zbrodniarz w czasie, gdy popełnił zbrodnię, na którą ustawa karę śmierci lub dożywotniego więzienia stanowi, jeszcze nie ukończył dwudziestego roku życia, wtedy skazanym być powinien tylko na ciężkie więzienie od dziesięciu do lat dwudziestu. Taką samę karę zamiast kary śmierci należy wymierzyć także wtenczas, gdy zachodzi przypadek objęty w §. 231. ustawy karnéj.

§. 286.

Prawo, służące Trybunałowi piérwszéj instancyi, nadzwyczajnego złagodzenia kary ustawą zakréślonéj.

Jeżeli na korzyść zasądzonego przemawiają bardzo ważne i przeważające okoliczności, winę łagodzące, Trybunał ma wtenczas prawo, karę dożywotniego więzienia, w ustawie wyrzeczoną, skrócić do lat dziesięciu; — karę więzienia, która według ustawy między dziesięć a dwadzieścia lat wymierzoną być powinna, skrócić do lat pięciu; — nakoniec karę więzienia, według ustawy od pięciu do dziesięciu lat trwać mającą, skrócić do lat dwóch; jednakże w żadnym z tych przypadków nie może zmienić stopnia.

Jak dalece w mniejszych wypadkach karnych może nastąpić nadzwyczajne złagodzenie lub zmienienie kary więzienia, przez ustawę wymierzonéj, o tém stanowią §§. 54. i 55. ustawy karnéj.

Jeżeli ustawa wyraźnie naznacza, iż za wykroczenie lub przestępstwo nastąpić ma utrata towarów, rzeczy sprzedażnych lub sprzętów, utrata rzemiosła lub innych praw i upoważnień, tudzież wydalenie ze wszystkich krajów koronnych (§. 240. ustawy karnéj lit. *b)*, *c)* i *h)*, takich kar Trybunał piérwszéj instancyi ani przebaczyć ani złagodzić nie może; kary aresztu, kary pieniężne, i inne kary, wspomnione w §. 240. ustawy karnéj, tudzież wszelkie zaostrzenia więzienia (§§. 19. i 253. ustawy karnéj), tylko według przepisu ustawy złagodzonemi, przebaczonemi lub zmienionemi być mogą (§. 294.).

Kann der Thatbestand auf solche Art nicht mehr erhoben werden, oder ist die Schuld nicht durch Geständniß oder beschworne Zeugenaussagen rechtlich erwiesen, so ist auf zehn bis zwanzigjährige, und nach Umständen auch auf lebenslange schwere Kerkerstrafe zu erkennen. Das Läugnen des bösen Vorsatzes, wenn der Beschuldigte dessen nach §. 268 für überwiesen gehalten wird, hindert die Verhängung der von dem Gesetze bestimmten Todesstrafe nicht.

§. 285.

Hat der Verbrecher zur Zeit des begangenen Verbrechens, worauf im Gesetze die Todes-, oder lebenslange Kerkerstrafe verhängt ist, das Alter von zwanzig Jahren noch nicht zurückgelegt, so ist er nur zu zehn- bis zwanzigjährigem schweren Kerker zu verurtheilen. Auf diese letztere Strafe ist statt der Todesstrafe auch dann zu erkennen, wenn der im §. 231 des Strafgesetzes bezeichnete Fall eintritt.

und auch nicht auf lebenslange Kerkerstrafe erkannt werden dürfe.

§. 286.

Wenn bei einem Verurtheilten sehr wichtige und überwiegende Milderungs-Umstände eintreffen, so steht dem Gerichtshofe das Befugniß zu, die in dem Gesetze verhängte lebenslange Kerkerstrafe bis auf zehn; — den nach dem Gesetze zwischen zehn bis zwanzig Jahren zu bemessenden Kerker bis auf fünf; — endlich die in der gesetzlichen Dauer von fünf bis zehn Jahren festgesetzte Kerkerstrafe bis auf zwei Jahre herabzusetzen; jedoch darf er in keinem dieser Fälle den Grad abändern.

Befugniß des Gerichtshofes erster Instanz zur außerordentlichen Milderung der gesetzlichen Strafe.

In wieferne bei minderen Straffällen eine außerordentliche Milderung oder Veränderung der von dem Gesetze verhängten Kerkerstrafe verfügt werden dürfe, wird in den §§. 54 und 55 des Strafgesetzes bestimmt.

Die nach dem Gesetze wegen Vergehen oder Uebertretungen zu verhängenden Strafen des Verfalles von Waaren, Feilschaften oder Geräthen, des Verlustes eines Gewerbes oder anderer Rechte und Befugnisse und der Abschaffung aus sämmtlichen Kronländern (§. 240 des Strafgesetzes lit. b), c) und h), können, wenn sie im Gesetze ausdrücklich angeordnet sind, von dem Gerichtshofe erster Instanz weder nachgesehen, noch gemildert; Arrest-, Geld- und die übrigen im §. 240 des Strafgesetzes erwähnten Strafen aber, und alle Verschärfungen der Freiheitsstrafen (§§. 19 und 253 des Strafgesetzes) nur nach Vorschrift des Strafgesetzes gemildert, nachgesehen oder verwandelt werden (§. 294).

§. 287.

Wyrok uwolnienia od skargi dla niedostateczności dowodów.

Jeżeli według uznania sądu nie ma prawnego dowodu winy, lecz wszystkie przeciw zaskarzonemu zachodzące poszlaki nie są zupełnie osłabionemi, wtedy należy wydać wyrok téj treści: „iż zaskarzony dla braku dostatecznych dowodów od zaskarzenia uwolnionym zostaje".

§. 288.

Wyrok niewinności.

Jeżeli zaś wszelkie poszlaki, jakiekolwiek na zaskarzonym ciężyły, zostały zupełnie zbitemi; albotéż jeżeli uczynek, o który był posądzonym, w istocie swéj nie jest zbrodnią ani wykroczeniem, za które był stawionym w stan zaskarzenia: lub jeżeli zaskarzony znajdował się w takiém położeniu, iż mu uczynek przezeń popełniony za winę przypisanym być nie może; wyrok w tych przypadkach opiéwać powinien: „iż zaskarzony uwolnionym zostaje od zaskarzenia o występek jemu zarzucony, i za niewinnego jest uznanym".

§. 289.

Uchwała odstąpienia.

W następujących przypadkach należy załatwić rozprawę końcową przez uchwałę odstąpienia bez wydania wyroku:

a) jeżeli się okaże, iż występek, o który zaskarzony jest posądzonym, z powodu przedawnienia lub innych późniéj wydarzonych okoliczności już więcéj karze nie podlega;

b) gdy się okaże, iż zaskarzenie o występek wniesioném i prowadzoném było, bez żądania osoby, na któréj żądanie tylko taki występek na drodze karnéj dochodzonym być może;

c) gdy w ciągu rozprawy końcowéj Prokurator rządowy na wniosek Ministra Sprawiedliwości (§. 249.) od skargi odstąpi; albo

d) jeżeli przy takich wykroczeniach, które tylko na żądanie strony interesowanéj na drodze karnéj dochodzonemi być mogą, skarzyciel prywatny od swego żądania odstąpi.

Jednakże w tych przypadkach obwiniony mocen jest żądać, ażeby dowody ku uniewinnieniu jego służące, których dostarczyć jest w stanie, sprawdzone zostały przez sąd, a to jeszcze w ciągu posiedzenia, jeżeli takowe natychmiast stawić może, oprócz tego przypadku zaś następnie; tudzież, ażeby mu, przy udowodnionéj niewinności, wystawioném było przez sąd świadectwo urzędowe. Przeciw uchwale Trybunału, wydanéj co do wystawienia takiego świadectwa, dozwoloném jest powołanie się do wyższéj instancyi, podobnie jak przeciw wyrokom Sądu karnego (§. 295.).

§. 287.

Wenn nach dem Erkenntnisse des Gerichtes zwar kein rechtlicher Beweis der Schuld hergestellt, dennoch aber nicht alle wider den Angeklagten vorgekommenen Verdachtsgründe vollkommen entkräftet sind, so ist das Urtheil dahin zu fällen: „daß der Angeklagte wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel von der Anklage freigesprochen werde.“ Urtheil auf Freisprechung vor der Anklage wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel.

§. 288.

Sind hingegen alle wider den Angeklagten vorgekommenen Verdachtsgründe vollkommen entkräftet worden; — oder begründet die ihm zur Last fallende That nicht den Thatbestand desjenigen Verbrechens oder Vergehens, wegen dessen er in Anklagestand versetzt wurde; — oder erscheint der Angeklagte hinsichtlich der von ihm begangenen Handlung als unzurechnungsfähig, so hat das Urtheil dahin zu lauten: „daß er von der ihm angeschuldeten strafbaren Handlung losgesprochen und schuldlos erkannt werde.“ Schuldlosigkeits-Urtheil.

§. 289.

In folgenden Fällen ist die Schlußverhandlung ohne Urtheilsfällung durch Ablassungsbeschluß zu erledigen: Ablassungsbeschluß.

a) wenn sich zeigt, daß die Strafbarkeit der dem Angeklagten zur Last gelegten Handlung durch Verjährung oder andere nachgefolgte Thatsachen erloschen ist

b) wenn sich herausstellt, daß die Anklage wegen einer strafbaren Handlung, die nur auf Verlangen eines Betheiligten strafgerichtlich verfolgt werden darf, ohne dessen Einschreiten erhoben oder fortgesetzt wurde;

c) wenn im Laufe der Schlußverhandlung der Staatsanwalt über Auftrag des Justizministers (§. 249) von der Anklage zurücktritt; oder

d) wenn bei Vergehen, die nur auf Verlangen eines Betheiligten strafgerichtlich verfolgt werden dürfen, der Privatankläger von seinem Begehren absteht.

In diesen Fällen ist jedoch der Beschuldigte berechtiget, zu verlangen, daß Entlastungsbeweise, die er für seine Schuldlosigkeit liefern zu können glaubt, von dem Gerichte, in soferne dieselben sogleich herbeigeschafft werden können, noch während der Sitzung, außerdem aber nachträglich erhoben werden, und daß ihm, wenn seine Schuldlosigkeit erwiesen wird, hierüber von dem Gerichtshofe ein Amtszeugniß ausgefertiget werde. Gegen den Beschluß des Gerichtshofes hinsichtlich der Ertheilung dieses Zeugnisses ist die Berufung, wie gegen die Urtheile des Strafgerichtes zulässig (§. 295).

§. 290.

Treść wyroku, jeżeli uczynek nie jest tym występkiem, o który zaskarzenie zostało wyniesionem, lecz innym; lub gdy zaskarzony obwinionym był o kilka występków.

Jeżeli się okazuje z rozprawy końcowéj, iż uczynek nie jest tym występkiem, z powodu którego nastąpiła uchwała zaskarzenia, lecz innym (§. 250.), wyrok na ten ostatni występek wedle ustawy wydanym być powinien (§§. 283., 287., 288., 289.), lecz zarazem należy w wyroku Trybunału uczynić wzmiankę, iż zaskarzony został za niewinnego uznanym zbrodni lub wykroczenia, pod którego zarzutem zostawał na mocy uchwały zaskarzenia, albotéż dla braku dostatecznych dowodów uwolnionym został.

Jeżeli zaskarzony już w uchwale zaskarzenia obwinionym był o więcéj występków; lub gdy postępowanie w ciągu rozprawy końcowéj rozciągniętém zostało jeszcze na inną zbrodnię, inne wykroczenie lub przestępstwo, oprócz tego, z którego powodu zaskarzenie nastąpiło (§§. 247., 251. i 252.); wtenczas należy w wyroku wyrazić orzeczenie względem każdego z tych występków zosobna (§§. 283., 287., 288., 289.).

§. 291.

Ogłoszenie wyroku.

Zaraz po zapadłym wyroku Prezydujący winien ogłosić takowy w obec zgromadzonego Sądu (§. 222.) i w obecności zaskarzonego, jeżeli był obecnym rozprawie (§. 244.) z krótkiém wyłożeniem powodów sądzenia i odniesieniem się do zastosowanych ustępów ustawy, tudzież oświécić zarazem zaskarzonego, iż mu zostaje otwartą droga odwołania się do wyższéj instancyi.

Do tego ogłoszenia można przypuścić słuchaczów, nawet wtenczas, gdy rozprawa końcowa odbywała się tajnie (§. 224.).

Jeżeli Trybunał nie jest w stanie wydać i ogłosić wyroku swojego zaraz po zamknięciu rozprawy końcowéj, Prezydujący winien jest w sposobie wyżwspomnionym wyznaczyć dzień i godzinę, kiedy wyrok ogłoszonym będzie.

§. 292.

Wystawienie wyroku Trybunału na pismie wraz z powodami sądzenia.

Wyrok Trybunału powinień być wystosowanym na pismie najdaléj w przeciągu 24 godzin, i wystosowanie onegoż podpisane przez Prezydującego i protokolistę powinno być doręczone niezwłocznie Prokuratorowi rządowemu, skarzycielowi prywatnemu, zaskarzonemu i poszkodowanemu.

Powyższe wystosowanie obejmować powinno:

a) Oznaczenie Trybunału, tudzież nazwiska członków jego, którzy mieli udział przy wyrokowaniu;

§. 290.

Inhalt des Erkenntnisses, wenn die That eine andere strafbare Handlung ist, als wegen welcher die Anklage geschehen; oder wenn der Angeklagte mehrerer strafbaren Handlungen beschuldiget war.

Ergibt sich aus der Schlußverhandlung, daß die That eine andere strafbare Handlung sei, als wegen welcher der Anklagebeschluß erfolgte (§. 250); so ist zwar über die erstere nach dem Gesetze zu erkennen (§§. 283, 287, 288, 289), in dem Erkenntnisse des Gerichtshofes aber zugleich auszudrücken, daß der Angeklagte von dem ihm durch den Anklagebeschluß ursprünglich zur Last gelegten Verbrechen oder Vergehen entweder losgesprochen und schuldlos erkannt, oder wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel freigesprochen wurde.

War der Angeklagte schon durch den Anklagebeschluß mehrerer strafbarer Handlungen beschuldiget; — oder ist das Verfahren im Laufe der Schlußverhandlung noch auf ein anderes Verbrechen, Vergehen oder eine andere Uebertretung ausgedehnt worden, als wegen welcher die Anklage geschehen war (§§. 247, 251 und 252), so ist in dem Erkenntnisse der Ausspruch hinsichtlich jeder dieser mehreren strafbaren Handlungen besonders auszudrücken (§§. 283, 287, 288, 289).

§. 291.

Verkündigung des Erkenntnisses.

Unmittelbar nach Fällung des Erkenntnisses ist dasselbe von dem Vorsitzenden vor dem versammelten Gerichte (§. 222) und in Gegenwart des Angeklagten, wenn er bei der Verhandlung anwesend war (§. 244), mit kurzer Angabe der Entscheidungsgründe, und mit Beziehung auf die angewendeten Gesetzesstellen zu verkündigen, und der Angeklagte zugleich über die ihm dagegen offen stehende Berufung zu belehren.

Zu dieser Verkündigung können Zuhörer auch in dem Falle zugelassen werden, wenn die Schlußverhandlung selbst geheim gepflogen wurde (§. 224).

Findet sich der Gerichtshof außer Stande, mit der Fällung und Verkündigung seines Erkenntnisses sogleich nach beendigter Schlußverhandlung vorzugehen, so hat der Vorsitzende auf die ebenerwähnte Art den Tag und die Stunde bekannt zu machen, wann die Verkündigung des Erkenntnisses stattfinden werde.

§. 292.

Ausfertigung des Erkenntnisses des Gerichtshofes sammt Entscheidungsgründen.

Das Erkenntniß des Gerichtshofes ist längstens innerhalb 24 Stunden schriftlich abzufassen, und in einer von dem Vorsitzenden und dem Protokollführer zu unterzeichnenden Ausfertigung sowohl dem Staatsanwalte und Privatankläger, als auch dem Angeklagten und dem Beschädigten unverzüglich zuzustellen.

Diese Ausfertigung hat zu enthalten:

a) die Bezeichnung des Gerichtshofes und die Namen der bei der Entscheidung mitwirkenden Mitglieder desselben;

b) nazwisko Prokuratora rządowego i skarzyciela prywatnego, jeżeli takowy działał;

c) imię i nazwisko, tudzież imionisko zaskarzonego, jego wiek, stan, rzemiosło lub zatrudnienie, i nazwisko jego obrońcy;

d) dzień i treść istotną uchwały zaskarzenia;

e) dzień rozprawy końcowéj i wydanego wyroku;

f) właściwe orzeczenie Sądu, stosownie do przepisów objętych w §§. 283., 287., 288., 289. i 290.

Do każdego wyroku należy także dodać

g) powody sądzenia. Z tych powinno się w szczególności stanowczo okazywać, jakie okoliczności i na mocy jakich dowodów prawnych Sąd je za udowodnione uznał; dlaczego nie miał względu na okoliczności, dowody lub przyczyny uniewinnienia, które były wprowadzonemi, lubtéż dla których przyczyn Sąd nie mógł powziąć przekonania o pewności jakiéj okoliczności lub o winie zaskarzonego (§. 260.), albo dlaczego podejrzenie ciążące na obwinionym uznaje za usunięte w całości lub części, a w razie zasądzenia, jakie okoliczności uciążające lub łagodzące winę Sąd znalazł.

§. 293.

Przedłożenie wyroku śmierci do Sądu krajowego wyższego.

Jeżeli Trybunał wyda wyrok śmierci, winien jest zaraz po wydaniu tegoż wyroku, z przybraniem Prokuratora rządowego, wziąć pod obradę, czyli skazany jest godnym ułaskawienia, lub nie, i jaka kara w piérwszym przypadku zamiast kary śmierci byłaby stosowną. Dopiéro potém, gdy nawet w tym przedmiocie uchwała będzie powziętą, należy wyrok ogłosić z tą uwagą, iż takowy Monarsze przedłożonym być musi. Należy wszakże oświécić zaskarzonego, iż nawet przeciw temu wyrokowi otwartą mu jest droga dalszego odwołania się. Następnie Trybunał winien jest wyrok śmierci wraz z wyżwspomnionem zdaniem swojém, ze wszystkiemi aktami téj sprawy, a w przypadku, gdy przeciw temu wyrokowi założoném jest odwołanie się do wyższéj instancyi, wraz z tém odwołaniem się przesłać do Sądu krajowego wyższego.

Jeżeli wyrok śmierci wydanym jest przeciw kilku osobom, należy w nim także ustanowić porządek, według którego skazani traconymi być mają.

b) den Namen des Staatsanwaltes und des Privatanklägers, wenn ein solcher eingeschritten ist;

c) den Vor- und Zunamen, und den allfälligen Spitznamen des Angeklagten, dessen Alter, Stand, Gewerbe oder Beschäftigung, und den Namen seines Vertheidigers;

d) den Tag und den wesentlichen Inhalt des Anklagebeschlusses;

e) den Tag der Schlußverhandlung und des gefällten Erkenntnisses;

f) den eigentlichen Ausspruch des Gerichtes nach der Vorschrift der §§. 283, 287, 288, 289 und 290.

Jedem Erkenntnisse sind endlich

g) die Entscheidungsgründe beizufügen. Aus denselben muß insbesondere mit Bestimmtheit zu entnehmen seyn, welche Thatumstände, und vermöge welcher rechtlichen Beweise sie das Gericht als erwiesen angenommen; warum es etwa vorgekommene Thatsachen, Beweismittel oder Entschuldigungsgründe unberücksichtiget gelassen, oder aus welchen Gründen sich dasselbe von der Gewißheit eines Thatumstandes, oder insbesondere von der Schuld des Angeklagten nicht überzeugen konnte (§. 260); oder warum es den gegen den Beschuldigten vorgekommenen Verdacht ganz oder theilweise als entkräftet erkannt, und im Falle der Verurtheilung, welche Erschwerungs- oder Milderungsumstände es gefunden habe.

§. 293.

Vorlage der Todesurtheile an das Oberlandesgericht.

Wird von dem Gerichtshofe auf Todesstrafe erkannt, so hat er unmittelbar nach geschöpftem Todesurtheile, mit Zuziehung des Staatsanwaltes, in Berathung zu nehmen, ob ihm der Verurtheilte einer Begnadigung würdig erscheine oder nicht, und welche Strafe im ersteren Falle statt der Todesstrafe angemessen wäre. Erst nachdem auch hierüber der Beschluß gefaßt wurde, ist das Urtheil mit der Bemerkung zu verkündigen, daß dasselbe dem Landesfürsten vorgelegt werden müsse. Doch ist der Angeklagte zu belehren, daß ihm gegen dieses Urtheil auch die Berufung offen stehe. Hiernach hat der Gerichtshof das Todesurtheil sammt dem obenerwähnten Gutachten allen übrigen Vorakten, und in dem Falle, wenn gegen dieses Urtheil auch eine Berufung eingelegt wird, zugleich mit dieser an das Oberlandesgericht einzuschicken.

Wird gegen mehrere Personen auf Todesstrafe erkannt, so ist in dem Urtheile auch die Ordnung festzusetzen, in welcher die Verurtheilten hingerichtet werden sollen.

§. 294.

Przedłożenie urzędowe wyroku karnego do Sądu krajowego wyższego z powodu nadzwyczajnego złagodzenia.

Jeżeli w przypadkach, w których nie idzie o karę śmierci, Trybunał uważa skazanego za godnego takiego złagodzenia kary, które przechodzi granice władzy jego nadanéj mu w §. 286.; natenczas winien wprawdzie wydać wyrok w granicach upoważnienia swego, jednakże z przybraniem Prokuratora rządowego wraz uchwałę powziąć powinien, jakie przedstawienie względem złagodzenia kary wyższym władzom sądowym uczynioném być ma.

Następnie należy wyrok wydany na zasadzie prawa ogłosić i wystosować, potém zaś takowy wraz ze zdaniem Trybunału i ze wszystkiemi aktami z urzędu, a jeżeli założoném było odwołanie się do wyższego Sądu, wraz z tém przedłożyć Sądowi krajowemu wyższemu.

Rozdział trzynasty.

O odwołaniu się przeciw wyrokom wydanym w skutku rozprawy końcowéj, o zażaleniach przeciw innym rozporządzeniom Trybunałów, i o orzeczeniach Sądów wyższych.

§. 295.

Odwołanie przeciw wyrokom Trybunału piérwszéj instancyi i Sądów krajowych wyższych.

Przeciw każdemu wyrokowi Trybunału piérwszéj instancyi, wydanému w skutku rozprawy końcowéj (§§. 283., 287.. 288., 289. i 290.), można się odwołać do Sądu krajowego wyższego, a od rozstrzygnień tegoż według okoliczności do najwyższego Trybunału sądowego (§. 301), i to odwołanie się ma skutek zawieszający.

§. 296.

Cel odwołania się.

Odwołanie się może miéć na celu albo łagodniejsze, albotéż surowsze osądzenie zaskarżonego, albotéż tylko zmianę wyroku co do pretensyj prywatnych, albo co do kosztów postępowania karnego.

§. 297.

Powód odwołania się.

Powód odwołania może się odnosić albo do wad co do formy, albo do treści wyroku.

§. 298.

a) Wady co do formy;

Dla wad formalnych wtedy tylko odwołanie może miéć miejsce, jeżeli w postępowaniu takie zaszły usterki, które na wydanie wyroku wpływ wywiérać mogą; albo jeżeli w wyroku samym ważne formalności chybionemi zostały.

§. 294.

Hält der Gerichtshof in Fällen, wo es sich nicht um die Todesstrafe handelt, den Verurtheilten einer solchen Strafmilderung würdig, welche die Grenzen der ihm nach §. 286 eingeräumten Macht überschreitet, so hat er das Urtheil zwar innerhalb der Grenzen seiner Befugnisse zu fällen, jedoch mit Beiziehung des Staatsanwaltes zugleich darüber Beschluß zu fassen, welcher weitere Milderungs-Antrag an die höheren Gerichtsbehörden zu stellen sei. Vorlage von Strafurtheilen von Amtswegen an das Oberlandesgericht wegen außerordentlicher Milderung.

Hierauf ist das nach Maßgabe des Gesetzes geschöpfte Urtheil zu verkündigen und auszufertigen, dann aber sammt dem Gutachten des Gerichtshofes und allen Akten von Amtswegen; und in soferne etwa auch eine Berufung eingelegt wurde, zugleich mit dieser an das Oberlandesgericht vorzulegen.

Dreizehntes Hauptstück.

Von der Berufung gegen die Erkenntnisse über die Schlußverhandlung, von den Beschwerden gegen andere Verfügungen der Gerichtshöfe, und von den Erkenntnissen der höheren Gerichte.

§. 295.

Gegen jedes von dem Gerichtshofe erster Instanz über die Schlußverhandlung geschöpfte Erkenntniß (§§. 283, 287, 288, 289 und 290) ist die Berufung mit aufschiebender Wirkung an das Oberlandesgericht, und von dessen Entscheidungen nach Umständen (§. 301) auch an den obersten Gerichtshof zulässig. Berufungen gegen die Erkenntnisse des Gerichtshofes erster Instanz und der Oberlandesgerichte.

§. 296.

Die Berufung kann entweder die mildere oder strengere Beurtheilung des Angeklagten, oder auch nur eine Abänderung des Erkenntnisses hinsichtlich der privatrechtlichen Ansprüche, oder hinsichtlich der Kosten des Strafverfahrens zum Zwecke haben. Zweck der Berufung.

§. 297.

Der Grund der Berufung kann sich entweder auf Formgebrechen, oder auf den Inhalt des Ausspruches beziehen. Grund der Berufung:

§. 298.

Wegen Formgebrechen kann eine Berufung nur dann stattfinden, wenn entweder in dem Verfahren solche Mängel unterlaufen sind, welche auf die Schöpfung des Erkenntnisses Einfluß nehmen konnten; oder wenn in dem Erkenntnisse selbst wesentliche Förmlichkeiten verletzt worden sind. a) Formgebrechen;

§. 299.

b) Treść wyroku.

Przeciw samejże treści orzeczenia można założyć odwołanie się z powodów następujących: iż

a) uczynek, o który zaskarzony jest posądzonym, uznany został przez Sąd za występek, chociaż takowy według okoliczności przez Sąd za prawnie udowodnione uznanych, nie podlega karze z mocy ustawy; lub też iż kara za przedawnioną lub w inny sposób wygasłą uważanąby być powinna; albo przeciwnie, iż uczynek, o który zaskarzony jest posądzonym, wbrew postanowieniom ustawy uznanym został za nie ulegający karze, lub za wygasły; albo iż

b) uczynek będący przedmiotem osądzenia, przez fałszywe tłumaczenie lub zastosowanie podciągnięty został pod ustawę karną (fałszywie kwalifikowany), nie mogącą być do niego zastosowaną;

c) iż przy rozstrzygnieniu okoliczności, jaka za pewną przyjętą została, chociaż nie ma na to dostatecznego dowodu (§. 260.); lub przeciwnie, iż okoliczność jaka nie została uznaną za prawnie udowodnioną, chociaż jest na to dowód, jakiego ustawa wymaga (§. 260.);

d) iż nie zachowano granic, zakreślonych ustawą do wymierzenia kary, albo iż nawet wewnątrz tych granic kara za surowo lub za łagodnie wymierzoną została; albo

e) iż wyrok w przedmiocie pretensyj prawa prywatnego, lub kosztów procesu jest nieprawnym (§. 300. lit. *d)*.

§. 300.

Którym osobom służy prawo odwołania się.

Odwołać się mogą do Sądu wyższego:

a) Prokurator rządowy i skarzyciel prywatny;

b) zaskarzony;

c) jego małżonek, krewni w linii wstępnéj i zstępnéj i opiekun jego, a to albo spólnie z nim, albo sami osobno, nawet wbrew jego woli, a nawet po jego śmierci; nakoniec

d) także poszkodowany, albo w ogólności ten, który się mniema być pokrzywdzonym w pretensyach prywatnych swoich, lub jego dziedzice.

§. 301.

Ograniczenie prawa odwołania się.

Przeciw tym rozstrzygnieniom Sądu krajowego wyższego, przez które wyrok piérwszéj instancyi potwierdzonym został, nikt odwoływać się nie może (§. 309.).

§. 299.

Gegen den Inhalt des Ausspruches selbst kann die Berufung insbesondere aus folgenden Gründen eingelegt werden, weil

b) Inhalt des Ausspruches.

a) die dem Angeklagten zur Last gelegte That von dem unteren Gerichte als eine strafbare Handlung erklärt wurde, obschon sie nach den von ihm für rechtlich erwiesen angenommenen Thatumständen als gesetzlich nicht strafbar, oder deren Strafbarkeit als verjährt oder auf andere Art erloschen hätte angesehen werden sollen; oder umgekehrt, weil die dem Angeklagten zur Last gelegte That gegen die gesetzlichen Bestimmungen für nicht strafbar oder für erloschen erklärt wurde; oder

b) die der Entscheidung zum Grunde gelegte That durch unrichtige Auslegung oder Anwendung einem Strafgesetze unterzogen (unrichtig qualifizirt) worden ist, welches darauf keine Anwendung hat;

c) bei der Entscheidung eine Thatsache als gewiß angenommen wurde, obgleich darüber der erforderliche Beweis nicht vorliegt (§. 260); oder wenn umgekehrt eine Thatsache nicht als rechtlich erwiesen angenommen wurde, während die nach dem Gesetze zum rechtlichen Beweise dieser Thatsache bestimmten Erfordernisse (§. 260) vorhanden sind;

d) die von dem Gesetze für die Bemessung der Strafe festgesetzten Grenzen nicht beobachtet worden sind, oder auch innerhalb derselben die Strafe zu strenge oder zu gelinde bemessen worden; oder weil

e) sich das Erkenntniß hinsichtlich der privatrechtlichen Ansprüche oder der Prozeßkosten als gesetzwidrig darstellet (§. 300 lit. d).

§. 300.

Welchen Personen das Recht der Berufung zusteht.

Die Berufung kann ergriffen werden:

a) von dem Staatsanwalt und Privatankläger;

b) von dem Angeklagten;

c) von dessen Ehegatten, Verwandten in auf- und absteigender Linie und dessen Vormund, und zwar sowohl gemeinschaftlich mit ihm selbst, oder für sich allein, selbst wider dessen Willen und auch nach seinem Tode; endlich auch

d) von dem Beschädigten, oder überhaupt demjenigen, der sich in seinen privatrechtlichen Ansprüchen verletzt glaubt, oder von dessen Erben.

§. 301.

Beschränkung des Berufungsbefugnisses.

Gegen diejenigen Entscheidungen des Oberlandesgerichtes aber, wodurch das erstrichterliche Erkenntniß bestätiget wurde, steht Niemanden eine Berufung zu (§. 309).

Osoby wspomnione w §. 300. pod lit. *b)* i *c)* wtenczas nawet nie mogą się odwoływać przeciw rozstrzygnieniom Sądu krajowego wyższego, gdy Sąd krajowy wyższy odmienił wyrok piérwszéj instancyi na korzyść zaskarzonego.

Osoby zaś w tymże samym paragrafie pod lit *d)* wyrażone mogą założyć odwołanie jedynie przeciw wyrokowi karnemu, i to tylko tak dalece, jeżeli wyrok ten nie zawiéra wcale rozstrzygnienia co do pretensyj prywatnych, zaś według ustawy zawiérać je powinien (§§. 359.—361.); lubteż jeżeli się mienią być uciążonemi rozstrzygnieniem w téj mierze. Przeciw rozstrzygnieniom Sądu krajowego wyższego tylko tak dalece odwoływać się mogą, jak dalece Sąd krajowy wyższy zmienił wyrok piérwszéj instancyi co do pretensyj prywatnych na ich szkodę.

§. 302.

Wniesienie, odwołania się i postępowanie w téj mierze.

Wszelkie odwołanie się należy wnieść w przeciągu 24 godzin od dnia wręczonego wyroku (§. 292.) do Trybunału, który wydał wyrok w piérwszéj instancyi, a wywód onegoż w przeciągu następujących dni ośmiu podanym być powinien.

Zresztą do tych odwołań i do postępowania w téj mierze zachować się mającego, należy zastosować przepisy w §§. 203., 204., 206., 207. i 212. objęte.

§. 303.

Zniesienie wyroku piérwszéj instancyi dla wad co do formy.

Gdy Sąd krajowy wyższy znajdzie, iż w postępowaniu, albo przy wyrokowaniu takie wady co do formy popełnionemi zostały (§. 298.), które mają wpływ na wydanie wyroku, natenczas, o ile to potrzebném się wydaje, winien znieść dawniejsze orzeczenie i postępowanie, i nakazać Sądowi niższemu, aby te wady poprawił, i nowy wyrok wydał; przeciw któremu nowe odwołanie się ma miejsce.

§. 304.

Rozstrzygnienie w rzeczy głównéj. Jak dalece może nastąpić zmiana na szkodę zaskarzonego.

Jeżeli Sąd krajowy wyższy uzna za potrzebne przystąpić do rozpoznania rzeczy głównéj, natenczas winien wydać rozstrzygnienie na zasadzie ustawy przy zachowaniu przepisów objętych w §§. 209. i 210. Gdy odwołanie założoném zostało ze strony osób, wymienionych pod lit. *d)* §. 300., wyrok niższego Sądu pod względem pretensyj prawa prywatnego może być zmienionym nawet na szkodę skazanego; na korzyść jego zaś tylko wtedy, jeżeli z powodu tych pretensyj sam skazany, lub inni w jego interesie założyli odwołanie.

Den im §. 300 unter lit. b) und c) genannten Personen steht gegen die Entscheidungen des Oberlandesgerichtes auch dann keine Berufung zu, wenn von dem Oberlandesgerichte das erstrichterliche Erkenntniß zu Gunsten des Angeklagten abgeändert worden ist.

Von den eben da unter lit. d) bezeichneten Personen aber darf die Berufung bloß gegen ein Strafurtheil, und nur in soweit ergriffen werden, als dasselbe über die privatrechtlichen Ansprüche entweder gar nicht erkannt hat, während nach dem Gesetze hierüber hätte erkannt werden können (§§. 359—361); oder als sie sich durch den Inhalt des hierüber gefällten Erkenntnisses beschwert erachten. Gegen Entscheidungen des Oberlandesgerichtes steht ihnen die Berufung nur in soferne zu, als durch das Oberlandesgericht das erstrichterliche Erkenntniß in Beziehung auf privatrechtliche Ansprüche zu ihrem Nachtheile abgeändert worden ist.

§. 302.

Einbringung der Berufung und Verfahren darüber.

Jede dieser Berufungen ist innerhalb 24 Stunden vom Tage der Zustellung des Erkenntnisses (§. 292) bei dem in erster Instanz erkennenden Gerichtshofe anzumelden, und die Ausführung derselben innerhalb der nächsten acht Tage anzubringen.

Im Uebrigen sind auch in Beziehung auf diese Berufungen und auf das dabei zu beobachtende Verfahren die in den §§. 203, 204, 206, 207 und 212 enthaltenen Vorschriften in Anwendung zu bringen.

§. 303.

Aufhebung des unterrichterlichen Erkenntnisses und Verfahrens wegen Formgebrechen.

Findet das Oberlandesgericht, daß in dem Verfahren oder bei dem Erkenntnisse solche Formgebrechen (§. 298) unterlaufen sind, welche auf die Schöpfung des Erkenntnisses selbst Einfluß nehmen, so hat es, in soweit dieß nothwendig erscheint, das frühere Erkenntniß und Verfahren aufzuheben, und das untere Gericht zur Verbesserung, sowie zur Schöpfung eines neuen Erkenntnisses anzuweisen, wogegen eine neuerliche Berufung offen steht.

§. 304.

Entscheidung in der Hauptsache.

Findet aber das Oberlandesgericht in die Hauptsache selbst einzugehen, so hat es mit Beobachtung der Vorschriften der §§. 209 und 210 nach dem Gesetze zu entscheiden.

In wieferne eine Abänderung auch zum Nachtheile des Angeklagten stattfinden darf.

Ist die Berufung von einer der unter lit. d) des §. 300 genannten Personen ergriffen worden, so kann das unterrichterliche Erkenntniß in Beziehung auf die privatrechtlichen Ansprüche auch zum Nachtheile des Verurtheilten, zu dessen Vortheile aber nur dann abgeändert werden, wenn wegen dieser Ansprüche auch von dem Verurtheilten selbst oder von Anderen in dessen Interesse Berufung ergriffen worden ist.

§. 305.

Upoważnienie Sądu krajowego wyższego, do nadzwyczajnego złagodzenia kary ustawą naznaczonéj.

Sąd krajowy wyższy ma moc, przy zachodzących okolicznościach łagodzących przeważających, i bardzo ważnych skrócić karę dożywotniego więzienia przez ustawę naznaczoną do lat pięciu; — więzienie na mocy ustawy od dziesięciu do lat dwudziestu wymierzone, do lat trzech; — nakoniec karę więzienia, według ustawy od pięciu do dziesięciu lat trwać mającą do jednego roku, jednakże w żadnym z tych przypadków nie może zmieniać stopnia. Co się tyczy upoważnienia Sądów wszystkich instancyj do nadzwyczajnego złagodzenia, lub zmieniania kary więzienia w ustawie naznaczonéj, w mniejszych wypadkach karnych stosować się należy do §§. 54. i 55. ustawy karnéj.

Sąd krajowy wyższy może kary aresztu, kary pieniężne i inne w §. 240. ustawy karnéj wspomnione kary, które z mocy ustawy na wykroczenia lub przestępstwa są naznaczone, złagodzić nie tylko z powodu wskazanych w §. 266. ustawy karnéj, lecz także i dla innych przeważających okoliczności łagodzących, i przebaczyć zaostrzenia kar więzienia (§§. 19. i 253. ustawy karnéj) całkowicie lub w części, z wyjątkiem wygnania z kraju, tam gdzie takowe w ustawie jako zaostrzenie więzienia wyraźnie jest nakazaném. Utraty towarów, rzeczy sprzedażnych, lub sprzętów, utraty rzemiosła lub innych praw i upoważnień, tudzież kary wydalenia ze wszystkich krajów koronnych, jeżeli te kary wyraźnie są nakazanemi w ustawie (§. 240. ustawy karnéj lit. *b*), *c*) i *h*), nawet Sąd krajowy wyższy ani przebaczyć, ani złagodzić nie może.

§. 306.

Przedłożenie z urzędu do najwyższego Trybunału dla nadzwyczajnego złagodzenia.

Sąd krajowy wyższy, uznając skazanego godnym złagodzenia, przechodzącego granice swego własnego upoważnienia (§. 305), winien wprawdzie wydać wyrok na mocy ustawy, lecz oraz powinien powziąć uchwałę co do wniosku o stosowne złagodzenie, i takowy jeszcze przed wystosowaniem swego wyroku, jeżeli takowy nie może podlegać dalszemu odwołaniu się, wraz z wszystkiemi aktami przedłożyć z urzędu najwyższemu Trybunałowi sądowemu.

Jeżeli zaś przeciw wyrokowi Sądu krajowego wyższego w jakichkolwiekbądź punktach odwołanie założoném być może, natenczas wyrok ten przed przedłożeniem do najwyższego Trybunału wystosowanym (§. 212.), i Trybunałowi piérwszéj instancyi nakazaném być powinno, po upłynionym terminie do odwołania się przeznaczonym, akta, a jeżeli odwołanie wniesioném zostało, i to także przedłożyć na nowo Sądowi krajowemu wyższemu.

§. 305.

Dem Oberlandesgerichte ist die Macht eingeräumt, bei dem Zusammentreffen überwiegender und sehr wichtiger Milderungsumstände die in dem Gesetze verhängte lebenslange Kerkerstrafe bis auf fünf; — den nach dem Gesetze zwischen zehn bis zwanzig Jahren zu bemessenden Kerker bis auf drei; — endlich die in der gesetzlichen Dauer von fünf bis zehn Jahren festgesetzte Kerkerstrafe bis auf Ein Jahr herabzusetzen, jedoch in keinem dieser Fälle den Grad abzuändern. Hinsichtlich des den Gerichten aller Instanzen bei minderen Straffällen eingeräumten Befugnisses zur außerordentlichen Milderung oder Veränderung der von dem Gesetze verhängten Kerkerstrafe sind die §§. 54 und 55 des Strafgesetzes zu beobachten.

Befugniß des Oberlandesgerichtes zur außerordentlichen Milderung der gesetzlichen Strafen.

Die nach dem Gesetze wegen Vergehen oder Uebertretungen zu verhängenden Arrest-, Geld- und übrigen im §. 240 des Strafgesetzes erwähnten Strafen können von dem Oberlandesgerichte nicht bloß aus den im §. 266 des Strafgesetzes bezeichneten, sondern auch aus anderen überwiegenden Milderungsgründen gemildert, und die Verschärfungen der Freiheitsstrafen (§§. 19 und 253 des Strafgesetzes), mit Ausnahme der Landesverweisung, wo diese als Verschärfung der Kerkerstrafe im Gesetze ausdrücklich angeordnet ist, ganz oder zum Theile nachgesehen werden. Die Strafen des Verfalles von Waaren, Feilschaften oder Geräthen, des Verlustes eines Gewerbes, oder anderer Rechte und Befugnisse, und der Abschaffung aus sämmtlichen Kronländern, wenn sie im Gesetze ausdrücklich angeordnet sind (§. 240 des Strafgesetzes lit. b), c) und h), können auch von dem Oberlandesgerichte weder nachgesehen, noch gemildert werden.

§. 306.

Erkennt das Oberlandesgericht den Verurtheilten einer, die Grenzen seiner eigenen Macht (§. 305) überschreitenden Milderung für würdig, so hat es zwar das Erkenntniß nach dem Gesetze zu schöpfen, zugleich aber den Beschluß über den entsprechenden Milderungs-Antrag zu fassen, und diesen, wenn sein Erkenntniß keiner weiteren Berufung unterliegen kann, noch vor Ausfertigung des letzteren, sammt allen Akten von Amtswegen dem obersten Gerichtshofe vorzulegen.

Vorlage von Amtswegen an den obersten Gerichtshof zur außerordentlichen Milderung.

Ist jedoch gegen das von dem Oberlandesgerichte gefällte Erkenntniß in was immer für Punkten noch eine Berufung zuläßig, so muß dasselbe vor der Vorlage an den obersten Gerichtshof ausgefertiget (§. 212), und dem Gerichtshofe erster Instanz aufgetragen werden, nach verstrichener Berufungsfrist die Akten, und wenn eine Berufung ergriffen wird, auch diese dem Oberlandesgerichte wieder vorzulegen.

§. 307.

Postępowanie w Sądzie krajowym wyższym co do przedłożonych mu wyroków śmierci i wyroków kar z wnioskiem nadzwyczajnego złagodzenia.

Stosownie do przepisów, co do odwołania się wydanych (§§. 296., 207., 210., 212., 303.—306.), Sąd krajowy wyższy postępować powinien także wtenczas, gdy mu przedłożonemi zostaną z urzędu wyroki śmierci do potwierdzenia (§. 293.), albo wyroki kary z wnioskiem nadzwyczajnego złagodzenia.

§. 308.

Przedłożeni wyroków śmierci do najwyższego Trybunału.

Jeżeli Sąd krajowy wyższy wyda wyrok śmierci, winien jest wyrok swój, zanim go wystosuje, przedłożyć najwyższemu Trybunałowi sądowemu, bądź że przez ten wyrok orzeczenie Sądu niższego zostało potwierdzoném, lub w jakimbądź punkcie zmienioném, tudzież winien jest, po wysłuchaniu Nadprokuratora rządowego, wyjawić zdanie swoje, jak dalece zasądzonego godnym ułaskawienia uznaje.

§. 309.

Władza, jaką ma Sąd wyższy względem wyroków przedłożonych mu do nadzwyczajnego złagodzenia.

Gdy Sądowi krajowemu wyższemu przedłożonym będzie wyrok kary do nadzwyczajnego złagodzenia, a przeciw temuż przedłożonemu wyrokowi ani Prokurator rządowy, ani skarzyciel prywatny nie założył odwołania, Sąd wyższy może wyrok niższéj instancyi tylko potwierdzić lub złagodzić, nigdy zaś zaostrzyć takowego ze szkodą zasądzonego. Przeciw wyrokowi, potwierdzonemu w taki sposób przez Sąd krajowy wyższy nie może nikt, a zaś przeciw złagodzeniu, wyrzeczonemu przez Sąd krajowy wyższy może tylko Prokurator rządowy lub skarzyciel prywatny zanieść dalsze odwołanie do najwyższego Trybunału sądowego.

§. 310.

Postępowanie przy rozstrzyganiu wyroków, przedłożonych najwyższemu Trybunałowi.

Również i najwyższy Trybunał sądowy winien przy naradzie i rozstrzygnieniu wyroków, które w skutku odwołania się lub przedłożenia z urzędu do niego dojdą, postępować według §§. 303., 304. i 309. Jeżeli Trybunał najwyższy zgodzi się na potwierdzenie wyroku śmierci, lubteż w skutku odwołania się Prokuratora rządowego wyda wyrok kary śmierci, winien jest wyrok śmierci wraz z stanowczym wnioskiem swoim, „czyli są powody przemawiające za ułaskawieniem zasądzonego, i jaka w tym przypadku stosowna kara zamiast kary śmierci naznaczoną być ma“, przedłożyć Ministrowi Sprawiedliwości w celu dalszego przedstawienia Monarsze.

§. 307.

Nach den für die Berufung geltenden Vorschriften (§§. 206, 207, 210, 212, 303—306) hat das Oberlandesgericht auch dann vorzugehen, wenn ihm von Amtswegen Todesurtheile zur Bestätigung (§. 293), oder Strafurtheile mit dem Antrage auf außerordentliche Milderung (§. 294) vorgelegt werden.

Verfahren bei dem Oberlandesgerichte rücksichtlich der ihm vorgelegten Todesurtheile und der zur außerordentlichen Milderung beantragten Strafurtheile.

§. 308.

Wird von dem Oberlandesgerichte auf die Todesstrafe erkannt, so hat es sein Erkenntniß, es möge dadurch das untergerichtliche Urtheil bestätiget, oder in was immer für Punkten abgeändert worden seyn, ohne dasselbe früher auszufertigen, dem obersten Gerichtshofe vorzulegen, und sich zugleich nach Anhörung des Ober-Staatsanwaltes darüber zu äußern, in wieferne ihm der Verurtheilte einer Begnadigung würdig erscheine.

Vorlage der Todesurtheile an den obersten Gerichtshof.

§. 309.

Wird dem Oberlandesgerichte ein Strafurtheil zur außerordentlichen Milderung vorgelegt, und gegen das vorgelegte Urtheil nicht zugleich eine Berufung des Staatsanwaltes oder Privatanklägers ergriffen; so kann das unterrichterliche Erkenntniß von dem höheren Gerichte nur bestätiget oder gemildert, niemals aber zum Nachtheile des Verurtheilten verschärft werden. Gegen das auf solche Weise von dem Oberlandesgerichte bestätigte Urtheil steht Niemanden; gegen die von dem Oberlandesgerichte ausgesprochene Milderung aber nur dem Staatsanwalte oder Privatankläger eine weitere Berufung an den obersten Gerichtshof zu.

Macht des Obergerichtes in Beziehung auf die ihm zur außerordentlichen Milderung vorgelegten Urtheile.

§. 310.

Auch der oberste Gerichtshof hat bei der Berathung und Entscheidung über die durch Berufung, oder durch Vorlage von Amtswegen dahin gelangenden Erkenntnisse nach den §§. 303, 304 und 309 vorzugehen. Findet der oberste Gerichtshof ein ihm vorgelegtes Todesurtheil zu bestätigen, oder über eine von dem Staatsanwalte ergriffene Berufung auf die Todesstrafe zu erkennen, so hat er das Todesurtheil mit seinem bestimmten Antrage: „ob Gründe für die Begnadigung des Verurtheilten sprechen, und im bejahenden Falle, welche angemessene Strafe statt der Todesstrafe zu bestimmen wäre“, dem Justizminister zur weiteren Beförderung an den Landesfürsten vorzulegen.

Verfahren über die der Entscheidung des obersten Gerichtshofes unterzogenen Erkenntnisse.

§. 311.

Moc najwyższego Trybunału sądowego do nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Najwyższy Trybunał sądowy może we wszystkich przypadkach, w których powołanym jest wydać orzeczenie swoje (§. 310.) przy zachodzących przeważających okolicznościach łagodzących, złagodzić według zdania swego karę więzienia, w ustawie naznaczoną, nie tylko co do długości jéj trwania, lecz także co do stopnia, tudzież może przebaczyć zaostrzenia kar więzienia (§§. 19. i 253. ustawy karnéj) w całości lub części, i złagodzić kary pieniężne i inne kary, na wykroczenia i przestępstwa naznaczyć się mające (§. 240. ustawy karnéj), a nawet zupełnie je przebaczyć, jeżeli jeszcze inna prócz nich kara jest naznaczona, a zatém winny zupełnie bezkarnym nie wyjdzie.

§. 312.

Przeciw orzeczeniom najwyższego Trybunału nie ma już dalszéj drogi prawa.

Przeciw orzeczeniom najwyższego Trybunału sądowego w żadnym przypadku dalsza droga prawa dopuszczoną być nie może.

§. 313.

Jak dalece w wyrokach karnych policzyć można uwięzienie w czasie śledztwa na czas kary.

Sądom krajowym wyższym, równie jak najwyższemu Trybunałowi sądowemu wolno jest, w przypadkach karnych, poddanych z jakiegobądź powodu pod ich wyrokowanie, wyrzec w wyroku swoim zarazem, jak dalece policzyć należy uwięzienie, bez winy zasądzonego w ciągu śledztwa dłużéj trwające, na rachunek kary więzienia, na którą skazanym został (§. 17. ustawy karnéj).

Jeżeli w wyroku kary Sądów wyższych w téj mierze nie nastąpi postanowienie wyraźne, zaś albo sam zasądzony, albo z jego przyzwoleniem ktokolwiekbądź z jego krewnych (§. 300. lit. *b)* i *c)* założył przeciw wyrokowi niższéj instancyi odwołanie, a to odrzuconém zostało, w takim przypadku uwięzienie zasądzonego od dnia ogłoszenia mu orzeczenia Sądu niższego, aż do oznajmienia mu wyroku Sądu wyższego (§. 212.) nie należy policzyć na rachunek kary. Jeżeli zaś w skutku takiego odwołania się wyrok Sądu niższego zmienionym zostanie na korzyść zasądzonego, lub jeżeli z jakiego innego powodu akta przedłożonemi zostały do Sądu wyższego, natenczas uwięzienie w tym przeciągu czasu upłynione, na rachunek kary policzoném być powinno.

§. 314.

Zażalenia przeciw innym rozporządzeniom Trybunałów.

Gdyby się kto mniemał uciążonym rozporządzeniami Trybunałów, nie należącemi do orzeczeń wskazanych w §. 295., wolno mu jest wnieść przeciw temu zażalenie do Sądu wyższego, jeżeli dalsza droga prawa w ustawie szczegółowo nie jest zakazaną.

Na takie zażalenia postępować należy stosownie do przepisów, o odwołaniach wydanych, a jeżeli rozstrzygnienie w tym przedmiocie nie może być połączoném z wyrokiem, w skutku odwołania się wydanym, rozstrzygnąć należy przez rezolucyę.

§. 311.

Befugniß des obersten Gerichtshofes zur außerordentlichen Milderung der Strafe.

Der oberste Gerichtshof kann in allen Fällen, wo er zu einem Erkenntnisse berufen ist (§. 310), wegen überwiegender Milderungsumstände nach seinem Ermessen die im Gesetze bestimmten Freiheitsstrafen nicht nur in der Dauer, sondern auch in dem Grade mildern, die Verschärfungen der Freiheitsstrafen (§§. 19 und 253 des Strafgesetzes) ganz oder zum Theile nachsehen, und ebenso die Geld- und übrigen wegen Vergehen oder Uebertretungen zu verhängenden Strafen (§. 240 des Strafgesetzes) mildern, oder in soferne sie mit einer anderen Strafe zusammentreffen, und daher der Schuldige nicht gänzlich straflos bleibt, auch ganz nachsehen.

§. 312.

Gegen Erkenntnisse des obersten Gerichtshofes ist kein Rechtszug zulässig.

Gegen die Erkenntnisse des obersten Gerichtshofes ist in keinem Falle ein weiterer Rechtszug zulässig.

§. 313.

In wieweit bei Strafurtheilen eine Einrechnung des Untersuchungsverhaftes in die Strafzeit stattfinden könne.

Sowohl den Oberlandesgerichten, als dem obersten Gerichtshofe steht frei, bei den aus was immer für einem Anlasse ihrem Erkenntnisse unterzogenen Straffällen in ihren Strafurtheilen zugleich auszusprechen, ob und wie weit eine Einrechnung des von dem Verurtheilten ohne sein Verschulden durch längere Zeit ausgestandenen Untersuchungs-Verhaftes in die verhängte Freiheitsstrafe stattfinden soll (§. 17 des Strafgesetzes).

Erfolgt darüber in dem Strafurtheile der höheren Gerichte keine ausdrückliche Bestimmung, so ist in dem Falle, wenn der Verurtheilte selbst, oder mit seiner Zustimmung einer seiner Angehörigen (§. 300 lit. b) und c) gegen das unterrichterliche Erkenntniß die Berufung ergriffen hat, und diese verworfen wird, der Verhaft des Verurtheilten vom Tage der Verkündigung des unterrichterlichen Erkenntnisses bis zur Eröffnung des oberrichterlichen Urtheiles (§. 212) in die Strafzeit nicht einzurechnen. Wird aber in Folge dieser Berufung das unterrichterliche Urtheil zu Gunsten des Verurtheilten abgeändert, oder wurden die Akten an das höhere Gericht aus irgend einem anderen Grunde vorgelegt, so ist der in der Zwischenzeit ausgestandene Haft in die Strafzeit einzurechnen.

§. 314.

Beschwerden gegen andere Verfügungen der Gerichtshöfe.

Sollte sich Jemand durch Verfügungen der Gerichtshöfe, welche nicht zu den im §. 295 bezeichneten Erkenntnissen gehören, beschwert finden, so steht ihm auch dagegen, in soferne der weitere Rechtszug im Gesetze nicht insbesondere untersagt ist, die Beschwerde an das höhere Gericht offen.

Ueber solche Beschwerden ist nach den über die Berufungen gegebenen Vorschriften zu verfahren, und in soweit die Entscheidung darüber nicht mit einem Erkenntnisse über eine Berufung verbunden werden kann, durch Bescheid zu erkennen.

§. 315.

Ukaranie za odwołanie się i zażalenia, bez prawa do tego i swawolnie wnoszone.

Każdy Sąd wyższy mocen jest skazać na karę pieniężną aż do sumy stu złr. także osoby, lub ich obrońców, którzy zanoszą odwołanie, nie mając prawa do tego, lub tych, którzy przy téj sposobności, albo w ogóle w podaniach swoich do Sądów karnych fałszywe okoliczności twierdzą; tych, którzy przeciw jasnéj literze prawa się spiérają, lub w innym sposobie swawolne zażalenia wnoszą; lubtéż tych, którzy przytém uwłaczają czci i przyzwoitości Sądom winnéj; przeciw temu niema dalszéj drogi prawa.

Rozdział cztérnasty.

O wykonaniu wyroków Sądów karnych.

§. 316.

Sposób, w jaki wykonać należy wyroki niewinności i uwolnienia dla braku dostatecznych dowodów, tudzież uchwał odstąpienia.

Jeżeli uwięziony wyrokiem został uznanym za niewinnego, lub gdy dla braku dostatecznych dowodów od zaskarzenia jest uwolnionym, lub gdy przeciw niemu wydaną została uchwała odstąpienia, natenczas powinien być natychmiast, gdy wyrok zyska moc prawa, wypuszczonym na wolność nawet w niedzielę lub święto.

§. 317.

Wypuszczenie na wolność tych, którzy dla braku dostatecznych dowodów uwolnionymi, tudzież tych, którzy na karę skazanymi zostali.

Wszelki wyrok, na mocy którego zaskarzony tylko dla braku dostatecznych dowodów od zaskarzenia uwolnionym został, należy natychmiast, gdy zyska moc prawa, w odpisie zakomunikować władzy bezpieczeństwa, będącéj w tém miejscu, w którém zaskarzony ma mieszkanie swoje, a jeżeli to miejsce nie jest wiadomém, władzy bezpieczeństwa, znajdującéj się w miejscu Sądu karnego.

Jeżeli Sąd karny z przeprowadzonego postępowania karnego poweźmie przekonanie, iż bezwarunkowe wypuszczenie takiego obwinionego z więzienia, albotéż skazanego po odbytéj karze z miejsca kary, byłoby szkodliwém dla bezpieczeństwa publicznego, wówczas winien jest wcześnie o tém uczynić doniesienie do Sądu krajowego wyższego, ten zaś takowe do politycznego Naczelnika kraju przesłać powinien.

§. 318.

Wykonanie wyroków kar przez Sądy karne bez pośrednictwa Prokuratora rządowego.

Sąd karny, przed którym się odbywała sprawa w piérwszéj instancyi, winien jest wyrok karny bez pośrednictwa Prokuratora rządowego wykonać w powszechności niezwłocznie, jak skoro tylko zyska moc prawa.

§. 315.

Jedem höheren Gerichte steht das Befugniß zu, diejenigen Personen oder deren Vertreter, welche eine Berufung ergreifen, ohne hierzu berechtiget zu seyn; oder welche hierbei, oder überhaupt in ihren Eingaben an die Strafgerichte Thatumstände fälschlich vorgeben; welche gegen den klaren Buchstaben des Gesetzes gestritten haben, oder sich sonst eine muthwillige Beschwerdeführung zu Schulden kommen ließen; oder welche hierbei die den Gerichten schuldige Ehrfurcht oder den Anstand verletzen, zu einer Geldbuße bis zu Einhundert Gulden zu verurtheilen, wogegen kein weiterer Rechtszug offen steht.

Ahndung unbefugter und muthwilliger Berufungen oder Beschwerdeführungen.

Vierzehntes Hauptstück.

Von der Vollstreckung der strafgerichtlichen Erkenntnisse.

§. 316.

Wenn ein Verhafteter durch Urtheil schuldlos erkannt, oder wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel von der Anklage freigesprochen wurde, oder wenn gegen ihn ein Ablassungsbeschluß erfolgte, so ist er sogleich nach eingetretener Rechtskraft des Erkenntnisses, selbst an einem Sonn- oder Feiertage, in Freiheit zu setzen.

Art der Vollziehung d. Schuldlosigkeits- und Freisprechungsurtheile wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel, und der Ablassungsbeschlüsse.

§. 317.

Jedes Erkenntniß, wodurch der Angeklagte nur wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel von der Anklage freigesprochen wird, ist sogleich nach erlangter Rechtskraft, der Sicherheitsbehörde desjenigen Ortes, wo der Angeklagte seinen Wohnsitz hat, und wenn kein solcher bekannt ist, der Sicherheitsbehörde am Orte des Strafgerichtes in Abschrift mitzutheilen.

Freilassung der wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel Freigesprochenen und der Sträflinge.

Ueberzeugt sich das Strafgericht aus dem gepflogenen Strafverfahren, daß die unbedingte Entlassung eines solchen Beschuldigten aus dem Verhafte, oder eines Verurtheilten nach ausgestandener Strafe aus dem Straforte für die öffentliche Sicherheit sehr bedenklich seyn würde, so hat es die angemessene Mittheilung darüber rechtzeitig an das Oberlandesgericht zu machen, welches dieselbe an den politischen Landes-Chef zu leiten hat.

§. 318.

Jedes Strafurtheil ist ohne Dazwischenkunft des Staasanwaltes von dem Strafgerichte, vor welchem die Verhandlung in erster Instanz stattfand, und zwar in der Regel ungesäumt, nachdem es in Rechtskraft erwachsen ist, in Vollzug zu setzen.

Vollziehung der Strafurtheile durch Strafgerichte ohne Dazwischenkunft des Staatsanwaltes.

§. 319.

Odroczenie wykonania; a) na osobach chorych i ciężarnych.

Jeżeli skazany na karę w czasie, gdy wyrok kary wykonanym być ma, jest chorym na umyśle, lub ciężką na ciele złożony chorobą, albo gdy skazana jest przy nadziei, wykonanie kary w powszechności tak długo odroczyć należy, dopóki ten stan nie przestanie. Wtenczas tylko wykonanie wyroku na osobie ciężarnéj nastąpić może, jeżeli więzienie trwające aż do jéj rozwiązania uciążliwszém by było dla niéj, jak kara, na którą jest skazaną.

§. 320.

b) na członkach stanu duchownego;

Każdy wyrok karny, wydany przeciw członkowi stanu duchownego za zbrodnie lub wykroczenie, gdy zostanie prawomocnym, powinien być uprzednio przez Sąd karny zakomunikowanym Biskupowi lub głowie duchownéj, do którego obrębu skazany należy, ażeby jeszcze przed wykonaniem wyroku karnego mogło być zarządzoném odjęcie godności duchownéj. Jeżeli to zarządzenie nie nastąpi w przeciągu dni 30, wyrok kary i bez tego wykonanym być powinien.

Czyli w przypadku wyroku kary, wydanego przeciw duchownemu, należy władzy duchownéj na żądanie zakomunikować akta śledztwa i rozprawy, o tém stanowią szczegółowe rozporządzenia.

§. 321.

Zawiadomienie o zasądzeniu urzędników, nauczycieli, adwokatów i t. d.

Wyroki karne, wydane na urzędników i sługi rządu lub gmin, na nauczycieli publicznych, na adwokatów, notaryuszów, przełożonych lub mężów wydziałowych gmin, należy, gdy zostaną prawomocnemi, natychmiast wykonać.

Jednakże należy wraz odpis wierzytelny wyroku zakomunikować bezpośredniemu przełożonemu skazanego w urzędzie, albo téj władzy, która dozór dyscyplinarny nad nim prowadzić, lub czynności jego doglądać jest powołaną. O wykonaniu kary więzienia na osobach, w ostatnim ustępie §fu 158. wspomnionych, należy zawsze wprzód zawiadomić ich bezpośredniego przełożonego, jeżeli już bez tego nie znajdują się w więzieniu.

Jeżeli zasądzenie jakie na mocy ustawy pociąga za sobą dla zasądzonego utratę szlachectwa lub orderów, znaków honorowych, tytułów lub urzędów publicznych, stopni i godności akademicznych, poborów z kas publicznych, lub innych praw i upoważnień, odpis wyroku prawomocnego powinien być przez Sąd karny zakomunikowanym także téj władzy, która ma prawo poczynić w téj mierze należne rozporządzenia.

§. 319.

Aufschub der Vollstreckung: a) bei kranken oder schwangeren Personen;

Wenn jedoch der zu einer Strafe Verurtheilte zur Zeit, wo das Strafurtheil in Vollzug gesetzt werden soll, geisteskrank oder körperlich schwer krank, oder die Verurtheilte schwanger ist, hat die Vollziehung in der Regel so lange zu unterbleiben, bis dieser Zustand aufgehört hat. Nur dann kann der Vollzug auch gegen eine Schwangere eingeleitet werden, wenn der bis zu ihrer Entbindung fortdauernde Verhaft für sie härter seyn würde, als die zuerkannte Strafe.

§. 320.

b) bei Mitgliedern des geistlichen Standes.

Jedes wider ein Mitglie. des geistlichen Standes wegen eines Verbrechens oder Vergehens ergangene rechtskräftige Strafurtheil ist vorläufig von dem Strafgerichte dem Bischofe oder geistlichen Oberhaupte, dessen Sprengel der Verurtheilte angehört, bekannt zu geben, damit noch vor der Vollziehung des Strafurtheiles über die Entsetzung von der geistlichen Würde verfügt werden könne. Erfolgt diese Verfügung nicht binnen 30 Tagen, so ist das Strafurtheil ohne Weiteres in Vollzug zu setzen.

In wieferne im Falle eines gegen einen Geistlichen ergangenen Strafurtheiles der geistlichen Behörde auf deren Verlangen auch die Untersuchungs- und Verhandlungs-Akten mitzutheilen sind, wird durch besondere Verordnungen bestimmt.

§. 321.

Anzeige der Verurtheilung bei Beamten, Lehrern, Advokaten u. s. w.

Strafurtheile, welche gegen Staats- oder Gemeindebeamte oder -Diener, gegen öffentliche Lehrer, gegen Advokaten, Notare, Gemeinde-Vorsteher oder -Ausschüsse geschöpft werden, sind nach erlangter Rechtskraft ohne Weiteres in Vollzug zu setzen.

Zugleich ist jedoch eine beglaubigte Abschrift hiervon dem unmittelbaren Amtsvorgesetzten des Verurtheilten, oder derjenigen Behörde mitzutheilen, welche die Disziplinar-Aufsicht über denselben zu führen, oder sonst dessen Verrichtungen zu überwachen berufen ist. Der Vollzug von Freiheitsstrafen gegen die im letzten Absatze des §. 158 bezeichneten Personen ist, in soferne sie sich nicht ohnehin im Verhafte befinden, jederzeit früher deren unmittelbaren Vorgesetzten bekannt zu machen.

Zieht eine Verurtheilung nach dem Gesetze für den Verurtheilten den Verlust des Adels, oder von Orden, Ehrenzeichen, öffentlichen Titeln oder Aemtern, akademischen Graden und Würden, Bezügen aus öffentlichen Kassen oder anderen Rechten und Befugnissen nach sich, so ist eine Abschrift des rechtskräftigen Urtheiles von dem Strafgerichte auch derjenigen Behörde mitzutheilen, welcher die deßhalb erforderlichen Vorkehrungen zustehen.

§. 322.

Kiedy może mieć miejsce odroczenie rozpoczęcia kary więzienia.

Rozpoczęcie wykonania kary więzienia, nie przenoszącéj sześciu miesięcy, może być odroczoném na czas krótki, jeżeliby przez bezzwłoczne jéj wykonanie zarobkowanie lub wyżywienie niewinnéj familii zasądzonego na upadek lub nieład był narażonym, przeciwnie zaś obawy niema, że zasądzony ucieknie. Na takie odroczenie pozwolić może tylko Sąd krajowy wyższy, po uprzedniém wysłuchaniu Trybunału piérwszéj instancyi.

Przerywanie raz rozpoczętéj kary więzienia, lub wykonanie jéj w przerywanych odstępach czasu nigdy miejsca miéć nie może.

§. 323.

Wykonanie: a) kary śmierci;

Wykonanie wyroków śmierci nastąpić powinno rano dnia drugiego po tym, w którym zasądzonemu oznajmiono, iż kara z powodu nieuzyskanego ułaskawienia na nim wykonaną będzie. Oznajmienie to odbyć się powinno w domu sądowym, w przytomności Prezydującego, dwóch sędziów i Prokuratora rządowego. Sąd karny powinien uważać na to, iżby dopełnienie téj kary nie padło ani na niedzielę, ani na święto, aniteż na dzień taki, który według wyznania religijnego osoby skazanéj jest dniem świątecznym, tudzież żeby wykonaniu jéj w dniu naznaczonym żadna przeszkoda nie stała w drodze.

Po tém ogłoszeniu Sąd karny dodać powinien skazanemu kapłana jego wyznania, jeżeli on sam sobie takowego nie wybierze, i oznajmić mu w razie potrzeby, iż ani wzbranianie się jego przygotowania do śmierci, aniteż żadna prośba o ułaskawienie, przez kogokolwiek podana, nie może wstrzymać wykonania kary śmierci.

Do skazanego przystęp pozwolony jest tylko jego krewnym i tym osobom, które on sam widziéć, lub z któremi mówić sobie życzy.

Jeżeli przed, lub przy traceniu składane będą datki dobroczynne na korzyść skazanego, do czego jednakże nigdy wzywać nie należy, składający zaś nie oznaczą wyraźnie celu, na który mają być obróconemi, natenczas takowe obracać należy na lepsze żywienie skazanego w ostatnich dniach życia jego, na wsparcie jego familii, jeżeli jest ubogą i niewinną, i oprócz tego na rozdanie między ubogich miejsca, lub na inne cele pobożne według zdania Sądu karnego.

Skazany prowadzonym być powinien w wozie zamkniętym, tam gdzie takowego bez trudności dostać można, pod strażą wojskową na plac tracenia. W wozie, oprócz skazanego, znajdować się jeszcze powinni towarzyszący mu kapłan i dwóch od straży, a zaś w drugim wozie, postępującym za tamtym, jeden członek Sądu z drugą jeszcze osobą sądową. Ci komisarze sądowi za-

§. 322.

Wann eine Aufschiebung des Beginnes der Freiheitsstrafe stattfinden dürfe.

Der Beginn des Vollzuges einer Freiheitsstrafe, welche nicht sechs Monate übersteigt, kann auf kurze Zeit aufgeschoben werden, wenn durch deren unverzügliche Vollstreckung, der Erwerbungstand oder Nahrungsbetrieb der schuldlosen Familie des Verurtheilten in Verfall oder doch in Unordnung gerathen würde, und eine Entweichung desselben nicht zu besorgen ist. Diesen Aufschub kann aber nur das Oberlandesgericht nach vorläufiger Vernehmung des Gerichtshofes erster Instanz bewilligen.

Eine Unterbrechung der bereits angetretenen Freiheitsstrafe, sowie überhaupt die Vollstreckung derselben in unterbrochenen Zwischenräumen darf nie stattfinden.

§. 323.

Vollstreckung: a) der Todesurtheile;

Die Vollstreckung von Todesurtheilen geschieht am Morgen des zweiten Tages nach demjenigen, an welchem dem Verurtheilten eröffnet worden ist, daß die Strafe wegen nicht eingetretener Begnadigung an ihm werde vollzogen werden. Diese Eröffnung geschieht im Gerichtshause in Gegenwart eines Vorsitzenden, zweier Richter und des Staatsanwaltes. Das Strafgericht hat darauf zu sehen, daß die Vollziehung weder auf einen Sonn- oder Feiertag, noch auf einen solchen Tag falle, welcher nach dem Religionsbekenntnisse des Verurtheilten ein Festtag ist, und daß der Vollstreckung an dem bestimmten Tage überhaupt kein Hinderniß im Wege stehe.

Nach dieser Verkündigung hat das Strafgericht dem Verurtheilten einen Seelsorger seines Religionsbekenntnisses beizugeben, in soferne er sich nicht selbst einen solchen wählt, und ihm nöthigenfalles zu bedeuten, daß weder seine Ablehnung der Vorbereitung zum Tode, noch ein von wem immer überreichtes Begnadigungsgesuch die Vollstreckung der Todesstrafe hemmen könne.

Der Zutritt zu dem Verurtheilten ist nur seinen Angehörigen und denjenigen Personen zu gestatten, die er selbst zu sehen oder zu sprechen wünscht.

Werden vor oder bei der Hinrichtung zu Gunsten des Verurtheilten milde Gaben, zu denen aber nie aufgefordert werden darf, verabreicht, so sind sie, wenn nicht die Geber selbst die Art der Verwendung ausdrücklich bestimmen, zur besseren Verpflegung des Verurtheilten in den letzten Tagen seines Lebens, dann zur Unterstützung seiner Familie, wenn sie dürftig und schuldlos ist, und außerdem zur Betheilung der Ortsarmen, oder zu anderen frommen Zwecken nach dem Ermessen des Strafgerichtes zu verwenden.

Der Verurtheilte ist in einem geschlossenen Wagen, wo ein solcher ohne Schwierigkeit beigeschafft werden kann, unter militärischer Bedeckung auf den Richtplatz zu führen. In dem Wagen haben, außer dem Verurtheilten selbst, noch der ihn begleitende Seelsorger und zwei Wachen Platz zu nehmen, und ein zweiter Wagen, mit einem Mitgliede des Gerichtshofes in Begleitung einer zweiten Gerichtsperson, hat demselben

jąć powinni na placu tracenia stanowisko swoje wewnątrz ustawionéj siły wojskowéj, oddać skazanego katowi, czuwać nad dopełnieniem kary śmierci, i uczynić o tém do Sądu karnego relacyę, którą do aktów przyłączyć należy. Po dopełnieniu kary śmierci należy rozdzielać krótki, wydrukowany opis uczynku wraz z wyrokiem kary, w którym nazwisko zasądzonego tylko literą początkową oznaczoném być powinno.

Ciało straconego, gdy noc zapadnie, powinien kat zdjąć ze szubienicy, i pochować obok miejsca tracenia, szubienicę zaś natychmiast sprzątnąć należy. Jeżeli kara śmierci dokonaną być ma na kilku osobach (§. 293.), należy urządzić tak, żeby żadna nie patrzyła się na tracenie drugiéj.

§. 324.

b) kary więzienia;

Kary więzienia, nie mające trwać dłużéj, jak rok jeden, mogą być wykonanemi w Sądzie karnym, który wydał wyrok w piérwszéj instancyi.

Skazani na dłuższe więzienie, jak jednego roku, winni odbywać karę w tych miejscach, które szczegółowemi przepisami do tego są przeznaczone.

Wszelako należy zawsze miéć staranie o to, ażeby więzienia dla zbrodniarzy, odłączone były od tych, w których tylko za wykroczenie lub przestępstwo skazani karę swoję wycierpiéć mają.

Odstawienie skazanego do tych miejsc kary Sąd karny uskuteczni nakaże władzy bezpieczeństwa i zakomunikuje jéj dokładną tabelę o stosunkach skazanego, względem czego osobne przepisy wydanemi zostaną.

§. 325.

c) chłosty;

Jeżeli w skutku wyroku skazany chłostanym być ma, chłosta wykonaną być powinna, jeżeli to bez szkody dla zdrowia skazanego stać się może, natychmiast przy rozpoczęciu kary, i jeszcze w Sądzie karnym, oprócz tego zaś po ustaniu téj przeszkody w ciągu trwania kary. Po wykonaniu reszty kary, skazany już więcéj chłostanym być nie może.

§. 326.

d) wygnania z kraju lub wydalenia;

Gdy wyrokiem kary wyrzeczoném jest wygnanie z kraju skazanego po odbytéj karze, lub jego wydalenie ze wszystkich krajów koronnych, albo na-

zu folgen. Diese Gerichts-Kommissäre haben auf dem Richtplatze ihren Standort innerhalb der aufgestellten Militärmacht zu nehmen, den Verurtheilten dem Scharfrichter zu übergeben, über die Vollstreckung der Todesstrafe zu wachen, und hierüber einen Bericht an das Strafgericht zu erstatten, der den Akten beizuschließen ist. Nach geschehener Vollstreckung ist eine kurze, in Druck gelegte Darstellung der That sammt dem Strafurtheile, in welchem aber der Geschlechtsnahme des Verurtheilten nur mit dem Anfangsbuchstaben bezeichnet werden darf, zu vertheilen.

Der Körper des Hingerichteten ist bei einbrechender Nacht durch den Scharfrichter von dem Strafgerüste abzunehmen und neben dem Richtplatze zu beerdigen, das Strafgerüste selbst aber unverzüglich wegzuräumen. Ist die Todesstrafe an Mehreren zu vollstrecken (§. 293), so ist die Veranstaltung zu treffen, daß Keiner die Hinrichtung des Anderen sehen könne.

§. 324.

b) von Freiheitsstrafen;

Freiheitsstrafen, die nicht über Ein Jahr zu dauern haben, können bei dem Strafgerichte, welches das Urtheil in erster Instanz erlassen hat, vollzogen werden.

Sträflinge, welche zu einer mehr als einjährigen Freiheitsstrafe verurtheilt sind, haben die Strafe an denjenigen Orten zu bestehen, welche durch besondere Vorschriften hierzu angewiesen werden.

Es ist jedoch immer dafür zu sorgen, daß die Gefängnisse für Verbrecher von denjenigen, in welchen die bloß eines Vergehens oder einer Uebertretung Schuldigen ihre Strafe auszustehen haben, abgesondert werden.

Die Ablieferung des Verurtheilten an diese Straforte hat das Strafgericht durch die landesfürstliche Sicherheitsbehörde einzuleiten, und derselben eine genaue Auskunftstabelle über die Verhältnisse des Verurtheilten mitzutheilen, worüber besondere Vorschriften erlassen werden.

§. 325.

c) der körperlichen Züchtigung;

Ist nach dem Strafurtheile an dem Verurtheilten eine körperliche Züchtigung zu vollziehen, so ist dieselbe, wenn es ohne Nachtheil für die Gesundheit des Sträflings geschehen kann, sogleich beim Antritte der Strafe, und noch bei dem Strafgerichte, außerdem aber nach dem Wegfallen dieses Hindernisses während der Strafdauer zu vollziehen. Nach Vollstreckung der übrigen Strafe darf eine körperliche Züchtigung nicht mehr zugefügt werden.

§. 326.

d) der Landesverweisung, oder einer Abschaffung;

Ist durch ein Strafurtheil die Landesverweisung des Verurtheilten nach ausgestandener Strafe, oder dessen Abschaffung aus sämmtlichen Kronländern, oder auch

wet tylko z jednego kraju koronnego, Sąd karny winien jest zawiadomić o tém Naczelnika tego kraju koronnego, w którym Sąd karny się znajduje.

Jeżeli wydalenie odnosi się tylko do pewnego pojedynczego miejsca, należy o tém zawiadomić polityczny Urząd powiatu.

§. 327.

e) kar pieniężnych;

Kary pieniężne Sąd karny ściągać powinien bez pośrednictwa Prokuratorstwa rządowego, według osobnych przepisów, o tém wydanych.

§. 328.

f) przepadnienia kaucyi;

Jeżeli wyrokiem kary wyrzeczoném jest, iż dana za peryodyczném pismem kaucya przepada w całości lub w części, tę część wyroku wykonać należy według przepisu ustawy o druku.

§. 329.

g) utraty towarów, innych rzeczy na sprzedaż będących, sprzętów, zniszczenia przedmiotów, utraty rzemiosła lub innych praw i t. d.

Gdy wyrok kary pociąga za sobą utratę towarów, innych rzeczy na przedaż będących, lub sprzętów, zniszczenie narzędzi lub innych przedmiotów, utratę rzemiosła lub innych praw i upoważnień, Sąd karny winien w przypadku, gdzie nie może sam wprost uskutecznić wykonania téj kary, wejść w porozumienie z temi władzami, do których zakresu należy wydać właściwe do tego rozkazy.

§. 330.

Przebaczenie lub złagodzenie kary łaską Monarchy.

Nieprzewidziane w ustawie złagodzenie lub przebaczenie kary zależy jedynie od Monarchy.

Jeżeli więc skazany w tym celu pragnie błagać łaski cesarskiéj po rozpoczęciu swéj kary, może prośbę swoję przedstawić ustnie lub na pismie Przełożonemu zakładu karnego, albotéż delegowanemu władz wyższych, który peryodycznie zakłady karne zwiédzają.

Takie podania wraz z świadectwem zakładu karnego co do dotychczasowego sprawowania się zasądzonego, należy przedłożyć Sądowi krajowemu wyższemu, który z przybraniem Nadprokuratora rządowego do posiedzenia, może natychmiast odrzucić prośbę, jeżeli ją uzna za bezzasadną, i jeżeli wyrok nie wyszedł z najwyższego Trybunału sądowego. Jeżeli zaś wyrok wyszedł z najwyższego Trybunału, lub jeżeli podanie w ogólności uznaném będzie za zasługujące na względy, Sąd krajowy wyższy przedłożyć takowe powinien wraz z opinią swoją najwyższemu Trybunałowi sądowemu.

nur aus einem Kronlande ausgesprochen, so ist von dem Strafgerichte die Anzeige hiervon an den Landes-Chef desjenigen Kronlandes, in dem das Strafgericht gelegen ist, zu erstatten.

Bezieht sich die Abschaffung nur auf einen einzelnen Ort, so ist die politische Bezirksbehörde hiervon zu verständigen.

§. 327.

e) von Geldstrafen;

Geldstrafen sind von dem Strafgerichte ohne Dazwischenkunft der Staatsanwaltschaft nach den darüber bestehenden besonderen Vorschriften einzutreiben.

§. 328.

f) vom Kauzionsverfall;

Ist durch ein Strafurtheil auf gänzlichen oder theilweisen Verfall der für eine periodische Druckschrift bestehenden Kauzion erkannt worden, so ist dieser Theil des Erkenntnisses nach Vorschrift der Preß-Ordnung in Vollzug zu setzen.

§. 329.

g) des Verfalles von Waaren, Feilschaften, Geräthe; — der Zerstörung von Gegenständen, Verlust eines Gewerbes oder anderer Rechte u. s. f.

Zieht ein Strafurtheil den Verfall von Waaren, Feilschaften oder Geräthen, die Vernichtung oder Zerstörung von Geräthschaften oder anderen Gegenständen, den Verlust eines Gewerbes oder anderer Rechte und Befugnisse nach sich, so hat sich das Strafgericht, in soferne es die Vollstreckung nicht unmittelbar in Ausführung zu bringen vermag, mit denjenigen Behörden in das Einvernehmen zu setzen, in deren Wirkungskreis die Vorkehrung der hierzu erforderlichen Maßregeln einschlägt.

§. 330.

Nachsicht oder Milderung einer Strafe durch die Gnade des Landesfürsten.

Eine in dem Gesetze nicht vorbedachte Milderung oder Nachsicht der verwirkten Strafe steht nur dem Landesfürsten zu.

Will ein Verurtheilter zu diesem Behufe nach dem Antritte der Strafe die kaiserliche Gnade anflehen, so kann er seine Bitte bei dem Vorgesetzten der Strafanstalt, oder bei den Abgeordneten der höheren Behörden, welche die periodischen Visitazionen der Strafanstalten vornehmen, mündlich oder schriftlich anbringen.

Solche Gesuche sind, mit dem Zeugnisse der Strafanstalt über das bisherige Verhalten des Sträflings, dem Oberlandesgerichte vorzulegen, welches unter Zuziehung des Ober-Staatsanwaltes zur Sitzung, das Gesuch, wenn es ungegründet befunden wird, und wenn das Erkenntniß nicht von dem obersten Gerichtshofe ergangen war, sogleich zurückweisen kann. — Ist aber das Urtheil von dem obersten Gerichtshofe ergangen, oder wird das Gesuch überhaupt für rücksichtswürdig erkannt, so ist dasselbe von dem Oberlandesgerichte mit dessen eigenem Gutaachten dem obersten Gerichtshofe vorzulegen.

Jeżeli Trybunał ten nie uważa za stosowne przedstawić to podanie Monarsze, powinien je natychmiast odrzucić, w przeciwnym zaś razie wraz z opinią swoją przedłożyć Ministerstwu Sprawiedliwości.

Rozdział pietnasty.

O kosztach postępowania karnego.

§. 331.

Uwolnienie od należytości, portoryum, drogowego i mostowego w sprawach karnych

Wszelkie rozprawy w sprawach karnych, pochodzące od jakiéjkolwiekbądź władzy, tudzież wszelkie do tych spraw się odnoszące podania stron, wolne są od opłat i portoryów. Podwody w takich sprawach uwolnione są w drodze tam i na powrót od opłaty myta drogowego i mostowego.

Jeżeli transport obwinionych odbywa się na wozach, gminy obowiązane są dostarczyć potrzebnych podwód, i za to mogą żądać wynagrodzenia stosownie do przepisów o podwodach wydanych.

§. 332.

Jakich kosztów wynagrodzenie ze strony obwinionego może nastąpić.

Do tych kosztów postępowania karnego, których wynagrodzenie ze strony obwinionego nastąpić może, należą:

a) wydatki za doręczenia, przyzywania i posełki;

b) koszta za przystawienie, dodanie straży i transportowanie obwinionego lub innych osób;

c) należytości dla świadków, dla osób wojskowych, które dla wysłuchania świadka ze stanu wojskowego stają przed Sądem karnym, tudzież dla biegłych i tłumaczów;

d) należytości dla obrońców i innych zastępców stron;

e) koszta za żywienie i opatrywanie obwinionego w więzieniu w ciągu śledztwa;

f) koszta podróży i dyety dla osób sądowych i Prokuratorów rządowych; nakoniec

g) koszta za wykonanie wyroku śmierci.

Powyższe koszta, wyjąwszy opłaty pod lit. *d)* wyszczególnione, Rząd zaliczać będzie, przy zastrzeżeniu zwrotu według postanowień §§fów 341—343.

Findet es dieser zur Vorlage an den Landesfürsten nicht geeignet, so hat er es sogleich zurückzuweisen, im bejahenden Falle aber mit seinem eigenen Gutachten dem Justizministerium vorzulegen.

Fünfzehntes Hauptstück.

Von den Kosten des Strafverfahrens.

§. 331.

Gebühren-, Porto-, Weg- und Brückenmauthfreiheit in Strafsachen.

Alle Verhandlungen in Strafsachen, sie mögen von was immer für einer Behörde vorgenommen werden, und alle darauf bezüglichen Eingaben der Parteien sind gebühren- und portofrei. Vorspannsfuhren aus solchen Anlässen sind für die Hin- und Rückfahrt von aller Weg- und Brückenmauth befreit.

Wenn eine Transportirung von Beschuldigten zu Wagen geschieht, so haben die Gemeinden die nöthige Vorspann beizuschaffen, und dafür die Vergütung nach den für die Vorspann bestehenden Vorschriften anzusprechen.

§. 332.

Rücksichtlich welcher Kosten eine Vergütung von Seite des Beschuldigten stattfinden kann

Zu denjenigen Kosten des Strafverfahrens, rücksichtlich welcher eine Vergütung von Seite des Beschuldigten stattfinden kann, gehören:

a) die Auslagen für Zustellungen, Vorladungen und Botengänge;

b) die Kosten für die Vorführung, Wachbegleitung und Transportirung des Beschuldigten oder anderer Personen;

c) die Gebühren der Zeugen, der aus Anlaß der Vernehmung eines Zeugen vom Militär-Stande bei einem Strafgerichte erscheinenden Militär-Personen, der Sachverständigen und Dolmetscher;

d) die Gebühren der Vertheidiger und anderer Parteienvertreter;

e) die Kosten für die Verpflegung des Beschuldigten während der Untersuchungshaft;

f) die Reisekosten und Diäten der Gerichtspersonen und Staatsanwälte; endlich

g) die Kosten für die Vollstreckung eines Todesurtheiles.

Diese Kosten werden, mit Ausnahme der unter lit. d) bezeichneten Gebühren, vor dem Staate vorgeschossen, vorbehaltlich des Rückersatzes nach den Bestimmungen der §§. 341—343.

§. 333.

1) Opłaty za doręczania przyzwania, posełki, przystawienie, dodanie straży lub transport osób.

Za doręczania, przyzwania i posełki należy słudze urzędowemu lub jego pomocnikowi zapłacić tylko wtedy za drogę po dziesięć krajcarów za każdą milę (dwie godziny) drogi tam i napowrót, jeżeli w tym celu udać się musi do miejsca odległego więcéj niż pół mili od miejsca urzędu. Taką samę należytość i z tém samém ograniczeniem należy zapłacić słudze urzędowemu za uskuteczniene z sądowego polecenia przyprowadzenie, przystawienie pod strażą lub transportowanie obwinionego lub innych osób.

Gdyby zaś takie opłaty za dzień cały dla sługi pobiérającego płacę roczną przynajmniéj trzechset zlr. m. k., przenosiły kwotę cztérdziestu ośmiu krajcarów dziennie, a dla sługi mniejszą płacę pobiérającego przenosiły dziennie trzydzieści i dwa krajcary, natenczas tylko w takiéj kwocie składanemi być powinny.

Sądy karne winny są ułożyć wykazy odległości miejsc położonych w ich obrębie od siedziby Sądu, i takowe politycznéj władzy obwodowéj do potwierdzenia przedłożyć.

Jeżeli ze strony Urzędu karnego użytą będzie żandarmerya do przyprowadzenia lub eskortowania, żandarmi służbę tę czyniący mają prawo do przepisanych należytości dziennych, stosownie do przepisów, dla żandarmeryi wydanych.

§. 334.

2) Należytości świadków, tudzież osób wojskowych występujących za świadków i towarzyszących im oficerów.

Świadkom, żyjącym z zarobku dziennego lub tygodniowego, którzyby więc z ubytku nawet kilku godzin doznali uszczerbku w zarobkowaniu swojém, Sąd, który ich słucha, winien jest na ich żądanie i przy słuszném rozważeniu wsystkich okoliczności wyznaczyć nie tylko wynagrodzenie za koszta potrzebne do podróży tam i napowrót, lecz oprócz tego wynagrodzenie za ubytek w zarobku i za koszta pobytu, mogące być większemi w miejscu, w którém słuchanymi będą. Innym świadkom Sąd może na ich żądanie tylko w tym przypadku naznaczyć stosowne wynagrodzenie za koszta potrzebne do podróży i za pobyt w miejscu słuchania, jeżeli to miejsce od zwyczajnego ich zamieszkania więcéj niż dwie mile (cztéry godziny) jest odległém. Przyznane należytości świadkowi zaraz po wysłuchaniu wypłacić, lub jeżeli to bez winy świadka stać się nie może, w jak najkrótszym czasie, i takowe bez kosztów onemuż doręczyć należy.

Przy wezwaniu świadków należy ich uczynić uważnymi, iż o należące im się wynagrodzenie, pod utratą onegoż, najdaléj w przeciągu 24 godzin po wysłuchaniu upominać się powinni.

§. 333.

Für Zustellungen, Vorladungen und Botengänge ist dem Amtsdiener oder dessen Gehilfen nur dann eine Ganggebühr, und zwar für jede Meile (je zwei Stunden) sowohl des Hin- als des Rückweges mit zehn Kreuzern zu bezahlen, wenn er sich zu diesem Behufe an einen von dem Amtsorte mehr als eine halbe Meile entfernten Ort zu begeben hat. Diese Gebühr ist unter derselben Beschränkung dem Amtsdiener auch für die von ihm in Folge gerichtlichen Auftrages vollzogene Vorführung, Wachbegleitung oder Transportirung des Beschuldigten oder anderer Personen zu bezahlen.

1. Gebühren für Zustellungen, Vorladungen, Botengänge, Vorführung, Wachbegleitung oder Transportirung von Personen;

Würden jedoch derlei Gebühren für einen ganzen Tag für ein mit einem Gehalte von wenigstens dreihundert Gulden besoldetes Individuum den Betrag von täglichen achtundvierzig; und für einen mit geringerem Gehalte Angestellten von täglichen zweiunddreißig Kreuzern übersteigen, so sind sie nur in diesem Betrage auszuzahlen.

Alle Strafgerichte haben Ausweise über die Entfernungen der in ihrem Sprengel gelegenen Ortschaften von dem Sitze des Gerichtes zu verfassen, und von der politischen Kreisbehörde bestätigen zu lassen.

Wird von Seite eines Strafgerichtes zu einer Vorführung oder Eskortirung die Gensd'armerie aufgeboten, so hat die begleitende Mannschaft den Anspruch auf die vorschriftmäßigen Taggelder nach den für die Gensd'armerie bestehenden Vorschriften.

§. 334.

Solchen Zeugen, die vom Tag- oder Wochenlohne leben, und welchen daher eine Entziehung auch nur von wenigen Stunden einen Entgang an ihrem Erwerbe bringen würde, hat das sie vernehmende Gericht auf ihr Verlangen nicht bloß eine Schadloshaltung für die nothwendigen Kosten des Hin- und Rückweges, sondern auch den Ersatz des entgangenen Erwerbes und der allenfalls nöthigen höheren Kosten des Aufenthaltes am Orte der Vernehmung, mit billiger Erwägung aller Verhältnisse, zu bestimmen. Anderen Zeugen darf auf ihr Verlangen nur in dem Falle, wenn der Ort ihrer Vernehmung von ihrem gewöhnlichen Aufenthaltsorte mehr als zwei Meilen (vier Stunden) entfernt ist, eine angemessene Vergütung der nothwendigen Auslagen für die Reise und für den Aufenthalt am Orte der Vernehmung bewilliget werden. Die zuerkannten Gebühren sind sogleich nach der Vernehmung auszuzahlen, oder wenn dieß ohne Verschulden des Zeugen nicht sogleich geschehen kann, ihm doch in kürzester Frist und jedenfalls kostenfrei zuzumitteln.

2. Gebühren der Zeugen, der als solche erscheinenden Militär-Personen und der sie begleitenden Offiziere;

In der Vorladung sind die Zeugen aufmerksam zu machen, daß sie die ihnen gebührende Vergütung, bei Verlust derselben, längstens binnen 24 Stunden nach ihrer Vernehmung anzusprechen haben.

Jakie należytości wynagrodzone być powinny osobom wojskowym, występującym jako świadkowie przed Sądem karnym stanu cywilnego, tudzież towarzyszącym im oficerom (§§. 120. i 121.), w osobnych rozporządzeniach ustanowioném będzie.

§. 335.

3) biegłych: Biegli, zostający w służbie rządu lub gminy, lub przy sądzie jakim stale mianowani, nie mogą za wyjawienie opinii swojéj żadnego żądać wynagrodzenia, lecz tylko zwrotu wydatków, które dla zdania relacyi były potrzebnemi, i należycie są udowodnione. Inni biegli otrzymają oprócz zwrotu potrzebnych wydatków, jeszcze płacę, którą Sąd po staranném rozważeniu wszystkich okoliczności wyznaczy, a mianowicie tam, gdzie do zdania sprawy wymagane są szczególne umiejętne techniczne, lub artystyczne wiadomości lub zręczności, w kwocie od dwóch do dwudziestu. oprócz tego przypadku zaś od jednego do pięciu reńskich.

§. 336.

4) tłumaczów. Tłumaczowi należy się za ustne tłumaczenie dokumentu w obcym języku spisanego dwadzieścia krajcarów, zaś za tłumaczenie pismienne po dwa reńskie za każdy arkusz, przyczém przynajmniéj po trzydzieści wierszy na jednę stronę a po szesnaście do ośmnastu sylab na jeden wiersz liczyć należy.

Tłumaczowi, przybranemu do wysłuchania sądowego (§§. 123. i 184.), należy się za każde pół dnia jeden reński, jeżeli zaś sam protokół pisać musi, reński i trzydzieści krajcarów.

Jeżeli tłumacze ustanowieni stale pod przysięgą przy Sądzie, lub urzędnicy rządowi do takich czynności będą powołanymi, obowiązani są te prace wykonywać bezpłatnie.

§. 337.

Jednakże biegli i tłumacze mają prawo, domagać się także kosztów podróży i strawnego, jeżeli wyżrzeczone czynności pełnić muszą zewnątrz miejsca zwyczajnego zamieszkania swego, mianowicie ci, którzy zostają w służbie publicznéj stosownie do przepisów powszechnych, w téj mierze obowiązujących, inni zaś według postanowień w §. 334 objętych, jednakże nawet w mniejszéj jak tam wskazanéj odległości.

Wszystkie wyżwspomnione należytości należy zresztą wypłacić biegłym i tłumaczom, ile możności zaraz po uskutecznieniu ich czynności, albo im takowe bez kosztów doręczyć.

Welche Gebühren den bei einem Strafgerichte des Zivilstandes als Zeugen erscheinenden Militär- Personen und den sie begleitenden Offizieren (§§. 120 und 121) zu vergüten seien, wird durch besondere Verordnungen bestimmt.

§. 335.

Sachverständige, welche in einer Staats- oder Gemeindebedienstung stehen, oder bei einem Gerichte bleibend als solche bestellt sind, haben für das Gutachten selbst keine Vergütung anzusprechen, sondern nur den Ersatz der zur Erstattung des Gutachtens nöthig gewesenen und gehörig nachgewiesenen Vorauslagen. Andere Sachverständige erhalten nebst dem Ersatze der nöthigen Vorauslagen, eine von dem Gerichte mit sorgfältiger Erwägung aller Umstände zu bemessende Gebühr, und zwar in dem Falle, wenn zu dem Gutachten besondere wissenschaftliche, technische oder künstlerische Kenntnisse oder Fertigkeiten erforderlich sind, von zwei bis zwanzig, außer diesem Falle aber von einem bis fünf Gulden. 3. der Sachverständigen

§. 336.

Einem Dolmetscher gebühren für die bloß mündliche Uebersetzung einer in einer fremden Sprache abgefaßten Urkunde zwanzig Kreuzer, für eine schriftliche Uebersetzung aber zwei Gulden für jeden Bogen, wobei aber wenigstens dreißig Zeilen auf eine Seite und sechzehn bis achtzehn Sylben auf eine Zeile zu rechnen sind. 4. der Dolmetscher;

Dem Dolmetscher, welcher einer gerichtlichen Vernehmung beigezogen wird (§§. 123 und 184) gebührt für jeden halben Tag ein Gulden, und wenn er das Protokoll selbst schreiben muß, ein Gulden und dreißig Kreuzer.

Werden die bei einem Gerichte für beständig beeideten Dolmetscher oder Staatsbeamte zu derlei Verrichtungen berufen, so haben sie diese Arbeiten unentgeltlich zu verrichten.

§. 337.

Dagegen haben Sachverständige und Dolmetscher, wenn sie die vorstehenden Amtshandlungen außer dem Orte ihres gewöhnlichen Aufenthaltes zu verrichten haben, auch Reise- und Zehrungskosten, und zwar die in öffentlichen Diensten Angestellten nach Vorschrift der hierfür bestehenden allgemeinen Verordnungen, die übrigen aber nach Maßgabe der im §. 334 gegebenen Bestimmungen, jedoch allerdings auch bei einer geringeren als der dort angegebenen Entfernung anzusprechen.

Alle vorstehenden Gebühren sind übrigens den Sachverständigen und Dolmetschern, wo möglich, sogleich nach ihrer Verwendung auszuzahlen, oder kostenfrei zuzumitteln.

W wezwaniu pismienném należy ich uczynić uważnymi, iż pretensye swoje pod utratą prawa, najdaléj w przeciągu dni 14 po zdaniu sprawy przedstawić są obowiązani.

§. 338.

5) Kosztów za opatrywanie obwinionego, zostającego w ciągu śledztwa w więzieniu.

Koszta za opatrywanie obwinionego, zostającego w więzieniu w ciągu śledztwa, obejmują w sobie wydatki za pożywienie, łoże, opał, światło, dostarczenie i pranie bielizny, i czyszczenie sukień, tudzież koszta choroby i połogu, jeżeli się to wydarzy.

Co się tyczy kosztów choroby i połogu policzyć należy każdemu uwięzionemu wydatki rzeczywiście dla niego poczynione; co do wszystkich innych zaś kosztów opatrywania Sąd krajowy wyższy, każdy w swoim obrębie, winien w porozumieniu z Dyrekcyą krajową Skarbu corocznie, a zaś przy wydarzających się bardzo znacznych zmianach cen, nawet częściéj ustanowić kwotę, na każdego uwięzionego co dzień przypadającą, w któréj wynagrodzenie tych kosztów zaopatrzenia nastąpić winno: wyjąwszy gdy jaki uwięziony sam z własnego majątku dostarczał sobie zaopatrzenia. (§. 165.).

Jeżeli w pojedynczych miejscach, w których się znajdują Sądy karne, jest wielka różnica w cenach rzeczy do pożywienia służących, kwota wynagrodzenia tych kosztów zaopatrzenia może być ustanowioną różnie dla różnych Sądów, znajdujących się w obrębie tego samego Sądu krajowego wyższego.

§. 339.

6) Koszta podróży i dyety osób sądowych i Prokuratorów.

W których przypadkach i w jakiéj kwocie wynagrodzonemi być powinny koszta podróży i strawnego osobom sądowym i Prokuratorom rządowym, o tém stanowią szczegółowe rozporządzenia.

§. 340.

7) Opłaty za wykonanie kary śmierci.

Za wykonanie wyroku śmierci należy się katowi piętnaście złr. reńskich, a każdemu z jego pomocników, do tego potrzebnych, po trzy reńskie.

Jeżeli wykonanie wyroku śmierci ma być uskutecznioném zewnątrz siedziby kata, wówczas należy się mu podwoda, lub w nagłych przypadkach wynagrodzenie za ten środek transportu, którego za rozkazem Prezydenta Sądu karnego użyć musi, i oprócz tego strawnego dziennie trzy złr. reńskie ogółem dla niego i dla pomocników jego.

Ta sama należytość opłaconą być powinna z przybicia wyroku śmierci na szubienicę (§. 392.). Jednakże ta należytość raz tylko opłaconą będzie w tenczas, gdy w tém samém miejscu kilka wyroków kary równocześnie przybitemi zostanie.

In der schriftlichen Vorladung ist ihnen zu bedeuten, daß sie ihre Forderung bei Verlust des Anspruches längstes binnen **14** Tagen nach Abgabe ihres Gutachtens anzubringen haben.

§. 338.

5. Kosten für die Verpflegung des Beschuldigten während der Untersuchungshaft;

Die Kosten für die Verpflegung des Beschuldigten während der Untersuchungshaft schließen die Auslagen für Kost, Lagerstätte, Beheitzung, Licht, die etwa nöthige Beischaffung, sowie die Reinigung der Wäsche und Kleidung und allfällige Krankheits- und Entbindungskosten in sich.

Hinsichtlich der Krankheits- und Entbindungskosten werden jedem Verhafteten die für ihn wirklich aufgelaufenen Auslagen angerechnet; hinsichtlich aller übrigen Verpflegungskosten ist für den Sprengel eines jeden Oberlandesgerichtes von diesem, im Einvernehmen mit der Finanz-Landesdirektion alljährlich, und bei sehr bedeutenden Preisänderungen auch öfters, der für jeden Verhafteten auf Einen Tag entfallende Betrag festzusetzen, in welchem die Vergütung dieser Verpflegungskosten zu geschehen hat, in soweit nicht etwa ein Verhafteter sich die Verpflegung aus eigenem Vermögen beigeschafft hat (§. 165).

Wenn an den verschiedenen Orten, wo sich Strafgerichte befinden, sehr große Preisunterschiede hinsichtlich der Lebensmittel bestehen, so kann der Vergütungsbetrag dieser Verpflegungskosten für verschiedene Gerichte desselben Oberlandesgerichts-Sprengels verschieden festgesetzt werden.

§. 339.

6. Reisekosten und Diäten der Gerichtspersonen und Staatsanwälte;

In welchen Fällen und in welchem Betrage die Vergütung der Reisekosten und Zehrungsgelder den Gerichtspersonen und den Staatsanwälten gebühre, bestimmen die bestehenden Vorschriften.

§. 340.

7. Gebühren für die Vollziehung von Todesurtheilen.

Für die Vollziehung eines Todesurtheiles gebühren dem Scharfrichter fünfzehn Gulden, und jedem seiner dazu nöthigen Gehilfen drei Gulden.

Geschieht der Vollzug des Todesurtheiles außer dem Wohnsitze des Scharfrichters, so gebührt ihm die Vorspann, oder in dringenden Fällen die Vergütung für jenes Beförderungsmittel, dessen er sich auf Anordnung des Strafgerichts-Vorstehers bedienen muß, und außerdem ein täglicher Zehrungsbeitrag von drei Gulden für ihn und seine Gehilfen zusammen.

Dieselbe Gebühr ist für die Anschlagung eines Todesurtheiles an den Galgen (§. 392) zu entrichten. Die Abnahme dieser Gebühr findet jedoch, wenn in demselben Orte mehrere Todesurtheile gleichzeitig angeschlagen werden, für alle zusammen nur Einmal Statt.

§. 341.

Kiedy zaskarzony obowiązanym jest zwrócić koszta.

Gdy zaskarzony wyrokiem kary uznanym zostanie winnym jakiegobądź występku, choćby nawet odmiennego od tego, który jest wyrażonym w uchwale zaskarzenia, wówczas należy w wyroku wraz wyrazić, iż ón także koszta postępowania karnego zwrócić jest obowiązanym (§§. 332—340.).

Jednakże, jeżeli postępowanie odnosiło się do więcéj występków, może Trybunał wedle sposobności koszta co do tych uczynków, względem których zaskarzony za niewinnego uznanym został, wyłączyć od obowiązku zwrócenia.

Obowiązek zwrócenia kosztów cięży tylko na osobie prawomocnie skazanego, a gdy umrze już po nastąpionéj prawomocności wyroku, na jego spadku; nigdy zaś na trzecich osobach, które z mocy ustawy lub przyjętego zobowiązania starać się o jego utrzymanie powinny. Gdy jest więcéj spółwinnych lub uczestników, każdy z nich osobno skazanym być powinien na zapłacenie należytości w §. 340 wskazanych, tudzież na ponoszenie tych kosztów, które urosły z powodu zaopatrywania jego w więzieniu w ciągu śledztwa, z powodu jego obrony lub szczególnych, tylko co do niego zaszłych wydarzeń, albotéż z jego przewinienia. Na zapłacenie wszystkich innych kosztów postępowania karnego wszyscy spółwinni i uczestnicy skazanymi być powinni solidarnie. Pomimo téj solidarności, Sąd może oznaczyć części pojedynczych spólników w stosunku do stopnia ich uczestnictwa.

§. 342.

Kto w innych przypadkach koszta ponosić powinien.

Gdy postępowanie karne zakończoném zostanie wyrokiem niewinności, lub też wyrokiem uwolnienia od skargi, albo braku dostatecznych dowodów, albo uchwałą odstąpienia, koszta w powszechności Rząd ponosić będzie. Co się zaś tyczy takich występków, które tylko na żądanie strony interesowanéj dochodzonemi być mogą na drodze karnéj, zwrot kosztów nakazanym być powinien uchwałą Sądu skarzycielowi prywatnemu w tych przypadkach, gdy zaskarzony uznanym został za niewinnego występku, będącego przedmiotem zaskarzenia, lub jeżeli postępowanie powstrzymaném zostało tylko na żądanie skarzyciela prywatnego (§§. 189. i 289. lit. *d)*.

Za koszta szczegółowe, urosłe z powodu założenia odwołania, lub z powodu żądania o wznowienie śledztwa, odpowiada ten, który założył odwołanie, lub wniósł powyższe żądanie, jeżeli piérwsze bezwarunkowo odrzuconém, drugie zaś nie zostało przypuszczoném.

§. 341.

Wird der Angeklagte durch ein Straf-Urtheil irgend einer, wenngleich von der in dem Anklagebeschlusse bezeichneten verschiedenen strafbaren Handlung schuldig erkannt, so ist in dem Urtheile zugleich auszudrücken, daß er auch die Kosten des Strafverfahrens zu ersetzen habe (§§. 332—340). Wann der Angeklagte zum Ersatze der Kosten verpflichtet ist.

Doch bleibt dem Gerichtshofe überlassen, in dem Falle, wenn sich das Verfahren auf mehrere strafbare Handlungen bezog, die Kosten hinsichtlich derjenigen Handlungen, deren er nicht für schuldig erkannt wird, soweit es thunlich ist, von dem Ersatze auszuscheiden.

Die Verpflichtung zum Ersatze der Kosten trifft jedoch den rechtskräftig Verurtheilten nur für seine Person, und, in soferne er nach eingetretener Rechtskraft des Urtheiles verstorben ist, seinen Nachlaß; keineswegs aber dritte Personen, welche nach dem Gesetze oder aus übernommener Pflicht für dessen Unterhalt zu sorgen haben. Von mehreren Mitschuldigen oder Theilnehmern ist jeder einzeln zur Bezahlung, der im §. 340 bezeichneten Gebühren, sowie zur Tragung derjenigen Kosten zu verurtheilen, welche durch seine Verpflegung in der Untersuchungshaft, seine Vertheidigung, oder durch besondere, nur bei ihm eingetretene Ereignisse, oder durch sein besonderes Verschulden eingetreten sind. Zur Bezahlung aller anderen Kosten des Strafverfahrens sind sämmtliche Mitschuldige oder Theilnehmer zur ungetheilten Hand zu verurtheilen. Dieser Gesammtverbindlichkeit ungeachtet, steht es dem Gerichte frei, die Antheile der einzelnen Mitschuldigen dem Verhältnisse des Grades ihrer Theilnahme entsprechend zu bestimmen.

§. 342.

Wird aber das Strafverfahren durch ein Schuldlosigkeitsurtheil, oder durch ein Urtheil auf Freisprechung von der Anklage wegen Unzulänglichkeit der Beweise, oder durch einen Ablassungsbeschluß beendiget, so sind die Kosten in der Regel von dem Staate zu tragen. Bei solchen strafbaren Handlungen aber, die nur auf Verlangen eines Betheiligten strafgerichtlich verfolgt werden dürfen, ist der Ersatz der Kosten durch Beschluß des Gerichtes in jenen Fällen dem Privatankläger aufzutragen, wenn entweder der Angeklagte hinsichtlich derjenigen That, wegen welcher die Anklage erfolgte, ganz schuldlos gesprochen wurde, oder wenn das Verfahren nur auf Begehren des Privatanklägers eingestellt worden ist (§§. 189 und 289 lit. d). Wer in anderen Fällen die Kosten zu tragen haben.

Für diejenigen besonderen Kosten, welche durch eine Berufung, oder durch das Begehren um Wiederaufnahme der Untersuchung herbeigeführt werden, haftet derjenige, welcher die Berufung eingelegt, oder das erwähnte Begehren gestellt hat, in soferne die erstere unbedingt verworfen, und das letztere abgewiesen wird.

Prokuratorstwo rządu nigdy na koszta skazaném być nie może.

Gdy powodem do postępowania karnego było fałszywe doniesienie, o którém donosiciel wiedział, on także koszta zwrócić powinien.

§. 343.

Ograniczenie przy sciąganiu kosztów od skazanego.

Koszta procesu karnego (§§. 332—340.) o tyle tylko od skazanego sciągniętemi być mogą, o ile przez to, według zdania Sądu, on w wyżywieniu swoim na szwank wystawionym nie będzie, anitéż nie dozna przeszkody w pełnieniu tych obowiązków, które ciążą na nim co do wynagrodzenia szkody, wynikłéj z jego występku, tudzież co do wyżywienia familii jego.

Urzędnicy i duchowni w więzieniu zostający, i pobiérający datki alimentacyjne w ciągu trwania ich więzienia, obowiązani są z tego albo sami się zaopatrywać, albotéż wynagrodzić koszta zaopatrzenia.

§. 344.

Zażalenie przeciw wyrokom i rozporządzeniom w przedmiocie kosztów.

W tych przypadkach, w których zażalenie co do kosztów nie może być połączoném z odwołaniem przeciw wyrokowi sądowemu (§. 296.), wolno jest każdemu, co się mieni być ukrzywdzonym przez rozstrzygnienie lub rozporządzenie Sądu pod względem kosztów (§§. 333—343.), wynieść w tym przedmiocie osobne zażalenie do Sądu krajowego wyższego, lubtéż, jeżeli ten Sąd zmienił na szkodę jego rozporządzenie Sądu piérwszéj instancyi, do najwyższego Trybunału sądowego.

Zażalenie takie podawać należy do Sądu, który wydał wyrok w piérwszéj instancyi, ten zaś wraz z relacyą swoją przedłożyć go powinien Sądowi wyższemu.

§. 345.

Należytości dla obrońców.

Kto w procesie karnym ma obrońcę, winien jest także w powszechności sam opłacić koszta wynikające z obrony, a to nawet w tym przypadku, gdy mu obrońca z urzędu dodanym zostanie (§. 213.).

Jeżeli mu zaś dodanym był obrońca ubogich (§. 213.), temu na żądanie wynagrodzić należy ze skarbu tylko takie wydatki, które były potrzebnemi i rzeczywiście wyłożonemi zostały.

W przypadkach, w których zwrot kosztów procesu przypada na skarzyciela prywatnego, lub na tego, który wiadomie uczynił doniesienie fałszywe (§. 342.), te osoby winny są także zwrócić wszelkie koszta obrony obwinionego.

Die Staatsanwaltschaft kann nie zum Ersatze der Kosten verurtheilt werden.

Wurde endlich das Strafverfahren durch eine wissentlich falsche Anzeige veranlaßt, so hat die Kosten der Anzeiger zu ersetzen.

§. 343.

Beschränkung bei Eintreibung der Kosten von dem Verurtheilten.

Der Ersatz der Kosten des Strafverfahrens (§§. 332—340) ist jedoch von dem Verurtheilten nur in soweit einzutreiben, als er dadurch nach dem Ermessen des Gerichtes weder an seinem Nahrungsstande gefährdet, noch an der Erfüllung derjenigen Pflichten gehindert wird, welche ihm zur Leistung einer aus der strafbaren Handlung entspringenden Entschädigung, oder zur Ernährung seiner Angehörigen obliegen.

Verhaftete Beamte und Geistliche, welche während ihrer Verhaftung Alimentationsbeiträge genießen, haben sich jedenfalls aus denselben entweder ihre Verpflegung selbst beizuschaffen, oder die Verpflegskosten zu vergüten.

§. 344.

Beschwerde wegen der Erkenntnisse der Verfügungen hinsichtlich des Kostenpunktes.

In jenen Fällen, wo die Beschwerde über den Kostenpunkt nicht ohnehin mit der Berufung wider das richterliche Erkenntniß angebracht werden kann (§. 296), steht jedem, der sich durch eine Entscheidung oder Verfügung eines Gerichtes in Ansehung der Kosten (§§. 333—343) gekränkt erachtet, frei, sich darüber insbesondere bei dem Oberlandesgerichte, oder in soferne von diesem eine erstrichterliche Verfügung zu seinem Nachtheile abgeändert worden ist, bei dem obersten Gerichtshofe zu beschweren.

Diese Beschwerden sind bei dem Gerichte, welches in erster Instanz entschieden hat, zu überreichen, und von diesem an das höhere Gericht einzubegleiten.

§. 345.

Gebühren der Vertreter.

Wer sich im Strafverfahren eines Vertreters bedient, hat in der Regel auch die für diese Vertretung auflaufenden Kosten, und zwar selbst in dem Falle zu zahlen, wenn ihm ein solcher Vertreter von Amtswegen vom Gerichte bestellt wird (§. 213).

Wurde dem Angeklagten ein Armenvertreter beigegeben (§. 213), so sind demselben auf sein Verlangen nur die nöthig gewesenen und wirklich bestrittenen baren Auslagen, und zwar aus dem Staatsschatze zu vergüten.

In jenen Fällen, wo dem Privat-Ankläger oder demjenigen, der eine wissentlich falsche Anzeige gemacht hat, der Ersatz der Prozeßkosten überhaupt zur Last fällt (§. 342), haben diese Personen auch alle Kosten der Vertheidigung des Beschuldigten zu ersetzen.

§. 346.

Gdy obrońcy strony jakiéj należy się wynagrodzenie, oznaczenie jego zostawia się do zgodnéj woli obrońcy i tego, który do zapłacenia jest obowiązanym, tak w tym przypadku, gdy obwiniony, skarzyciel prywatny, lub poszkodowany sam sobie obrał obrońcę, jakotéż w tym, gdy zaskarzonemu dodanym został obrońca ze Sądu; lecz dopiéro po zupełnie ukończonéj obronie. Jednakże nie wolno jest żadną miarą obrońcom takim, czylito są adwokaci, czylitéż należący do innego stanu wymawiać sobie naprzód, albo w ciągu procesu pewną nagrodę za obronę w ogólności, albotéż na przypadek pomyślnego skutku. Taka ugoda jest nieważną, i podlega takiéj karze, jak to na mocy ustaw obowiązujących względem obrony w sprawach cywilnych jest przepisaném.

§. 347.

Jeżeli między stroną i jéj obrońcą nie przyjdzie do skutku ugoda co do należytości za obronę, wolno jest jednéj i drugiéj stronie prosić Sądu, który wydał wyrok w piérwszéj instancyi, ażeby oznaczył te należytości, bądź że obrona odnosiła się do śledztwa, do rozprawy końcowéj, albotéż do spisania pism odwołania lub zażalenia.

Sąd na uczynione takie podanie stronę przeciwną wysłuchać powinien.

§. 348.

Przy oznaczeniu tych należytości Trybunały nie są obowiązane trzymać się pewnéj kwoty, lecz winny są oceniać istotną zasługę obrońcy, dlatego w szczególności brać na uwagę czas i trudy łożone na sprowadzenie dowodów i na obronę, tudzież gruntowność i obrotność, którą przytém okazali, i na stosunki majątkowe tego, którego bronili.

§. 349.

Przeciw oznaczeniu tych należytości przez Sąd piérwszéj instancyi mogą obiedwie strony w 14 dniach od dnia doręczonéj uchwały założyć rekurs do Sądu krajowego wyższego, zaś ta strona, na któréj szkodę oznaczenie piérwszéj instancyi zmienioném zostanie, może założyć rekurs do najwyższego Trybunału sądowego.

§. 350.

Należytości przez strony przyznane, lub sądownie oznaczone sciągać należy jak inne należytości adwokatów.

§. 346.

Gebührt dem Vertreter einer Partei eine Belohnung, so ist die Bestimmung derselben sowohl in dem Falle, wenn sich der Beschuldigte, der Privat-Ankläger oder der Beschädigte selbst einen solchen wählte, als auch dann, wenn dem Angeklagten ein Vertheidiger vom Gerichte bestellt wurde, nach bereits vollständig geleisteter Vertretung dem freien Uebereinkommen zwischen dem Vertreter und dem Zahlungsverpflichteten überlassen. Es ist jedoch derlei Vertretern, sie mögen Advokaten seyn, oder was immer für einem Stande angehören, in keinem Falle gestattet, sich im Vorhinein oder während des Verlaufes des Verfahrens für die zu leistende Vertretung überhaupt oder für den Fall eines günstigen Erfolges derselben eine bestimmte Belohnung zu bedingen. Ein solches Uebereinkommen ist ebenso ungiltig und strafbar, wie dieses durch die bestehenden Gesetze hinsichtlich der Vertretungen in Zivilrechts-Angelegenheiten vorgeschrieben ist.

§. 347.

Im Falle zwischen einer Partei und ihrem Vertreter über die Gebühren für die geleistete Vertretung kein Uebereinkommen zu Stande kommt, steht jedem Theile frei, bei demjenigen Gerichte, welches zur Entscheidung in erster Instanz berufen war, um die Bestimmung dieser Gebühren anzusuchen; es möge sich die Vertretung auf das Untersuchungsverfahren, auf die Schlußverhandlung, oder auf die Verfassung von Berufungs- oder Beschwerdeschriften bezogen haben.

Ueber ein solches Gesuch hat das Gericht die Gegenpartei zu vernehmen.

§. 348.

Bei Bemessung dieser Gebühren sind die Gerichtshöfe an keinen bestimmten Betrag gebunden, sondern sie haben hierbei das wesentliche Verdienst des Vertreters zu würdigen, daher insbesondere die auf die Herbeischaffung von Beweismitteln und auf die Vertretung selbst verwendete Zeit und Mühe, ferner die an den Tag gelegte Gründlichkeit und Umsicht, und die Vermögensumstände des Vertretenen, mit Billigkeit zu berücksichtigen.

§. 349.

Gegen die von dem Gerichte erster Instanz ausgesprochene Gebührenbestimmung steht beiden Theilen binnen 14 Tagen, vom Tage der Zustellung des Beschlusses, der Rekurs an das Oberlandesgericht, und im Falle, als von diesem die erstrichterliche Bestimmung abgeändert wird, demjenigen Theile, zu dessen Nachtheile die Abänderung erfolgte, an den obersten Gerichtshof zu.

§. 350.

Die von den Parteien anerkannten oder gerichtlich bestimmten Gebühren sind wie andere Advokatengebühren einzubringen.

§. 351.

Wypłacenie i obliczenie kosztów procesu karnego.

Szczegółowe przepisy wydanemi będą, co do asygnowania wypłacania, ściągania i obliczania kosztów procesu karnego w téj ustawie wspomnionych.

Rozdział szesnasty.

O wyrokach i rozporządzeniach Sądu karnego w przedmiocie pretensyj prawa prywatnego.

§. 352.

Dochodzenie szkody i wynagrodzenia z urzędu.

Szkody wynikłéj z występku, tudzież innych skutków prywatnych onéjże (§§. 359—361.), Sąd karny dochodzić winien z urzędu już w ciągu śledztwa (§§. 66., 75., 127., i 176.) i przyzwać poszkodowanego do rozprawy końcowéj, chociaż tego sam nie żąda (§. 219.). Również należy jemu, lub jego pełnomocnikowi już w ciągu śledztwa dozwolić przeglądania aktów śledztwa, jeżeli szczegółowe nie zachodzą wątpliwości. Przy rozprawie końcowéj może on dla uzasadnienia prywatnych pretensyj swoich przedstawiać wszelkie dowody co do winy zaskarzonego, równie jak co do ilości szkody, i czynić osobne wnioski względem wynagrodzenia swego (§§. 243., 244., 253., 255. i 257.) Wolno mu jest wszakże zrzec się prywatnych pretensyj swoich każdego czasu, a nawet w ciągu rozprawy końcowéj.

Przy rozstrzyganiu lub rozporządzeniu co do pretensyj prywatnych (§. 283. lit. *d)* Sąd karny następujących przepisów trzymać się powinien.

§. 353.

Zakres Sądu karnego w przedmiocie pretensyj prywatnych: a) co do zwrócenia przedmiotów zabranych;

Gdy idzie o zwrócenie rzeczy należącéj poszkodowanemu, a znalezionéj między rzeczami zaskarzonego, spólnika lub uczestnika, lub w takiém miejscu, w którém przez te osoby tylko na schowanie złożoną została, Trybunał rozporządzi, żeby po nastąpionéj prawomocności wyroku zwróconą została. Jednakże nawet w ciągu śledztwa sędzia prowadzący śledztwo może rzecz zwrócić, jeżeli przedmiot, zwróconym być mający, do prowadzenia dowodu już nie jest więcéj potrzebnym, i oprócz tego żadne inne wątpliwości nie stoją na przeszkodzie.

Zanim komu to zwróconém zostanie, czego on się domaga jako rzeczy, która mu przez występek odjętą została, udowodnioném być musi prawnie, iż do niego rzecz ta należy, i że z jego posiadania wyszła. Dowód ten, gdy winny się przyznaje, przeprowadzonym być może przez wyznanie zgodne z onym przyznaniem się winnego, i uczynione pod przysięgą tego, któremu rzecz odjętą została. Gdy winny się nie przyznaje, dostateczném jest, jeżeli w inny sposób

§. 351.

Ueber die Anweisung, Auszahlung, Einbringung und Verrechnung der in diesem Gesetze erwähnten Kosten des Strafverfahrens werden besondere Vorschriften erfolgen. Auszahlung und Verrechnung der Kosten des Strafverfahrens.

Sechzehntes Hauptstück.

Von den Erkenntnissen und Verfügungen des Strafgerichtes hinsichtlich der privatrechtlichen Ansprüche.

§. 352.

Ermittlung des Schadens und der Entschädigung von Amtswegen.

Den aus der strafbaren Handlung entstandenen Schaden und die übrigen privatrechtlichen Folgen derselben (§§. 359—361) hat das Strafgericht schon in dem Untersuchungs-Verfahren von Amtswegen zu erheben (§§. 66, 75, 127 und 176), und den Beschädigten, auch wenn er es nicht insbesondere verlangt, zur Schlußverhandlung vorzuladen (§. 219). Diesem, oder seinem Bevollmächtigten ist, wenn nicht besondere Bedenken entgegenstehen, die Einsicht der Untersuchungsakten schon während des Untersuchungs-Verfahrens zu gestatten. Bei der Schlußverhandlung kann er zur Begründung seiner privatrechtlichen Ansprüche nicht nur alle Beweismittel über die Schuld des Angeklagten, und über die Art und Größe des Schadens vorbringen, sondern auch hinsichtlich der angesprochenen Entschädigung seine besonderen Anträge stellen (§§. 243, 244, 253, 255 und 257). — Es steht im aber auch frei, auf seine privatrechtlichen Ansprüche zu jeder Zeit, und auch im Laufe der Schlußverhandlung Verzicht zu leisten.

Bei der Entscheidung oder Verfügung hinsichtlich der privatrechtlichen Ansprüche (§. 283 lit. d), hat das Strafgericht folgende Vorschriften zu beobachten.

§. 353.

Wirksamkeit des Strafgerichtes in Beziehung auf privatrechtliche Ansprüche:

a) durch Zurückstellung von entzogenen Gegenständen;

Handelt es sich um die Zurückstellung einer dem Beschädigten gehörigen Sache, welche unter den Habseligkeiten des Angeklagten, eines Mitschuldigen oder Theilnehmers, oder an einem solchen Orte gefunden wird, wohin sie von diesen Personen nur zur Aufbewahrung gegeben worden ist, so verordnet der Gerichtshof, daß die Zurückstellung nach eingetretener Rechtskraft des Erkenntnisses erfolge. Diese Zurückstellung kann jedoch von dem Untersuchungsrichter auch schon während des Untersuchungs-Verfahrens geschehen, wenn der zurückzustellende Gegenstand nicht weiter zur Beweisführung nöthig erscheint, und sonst keine Bedenken entgegenstehen.

Ehe aber Jemanden dasjenige zurückgestellt wird, was er als eine ihm durch die strafbare Handlung entzogene Sache anspricht, muß rechtlich bewiesen seyn, daß ihm die Sache gehöre, oder aus seiner Inhabung weggekommen sei. Dieser Beweis kann bei vorhandenem Geständnisse des Schuldigen auch durch die hiermit übereinstimmende beschworene Aussage desjenigen hergestellt werden, dem die Sache entzogen wurde. Bei mangelndem Geständnisse des Schuldigen aber genügt es, daß auf andere Art rechtlich

prawnie jest dowiedzionem, iż występek popełnionym został rzeczywiście na tym, który téj rzeczy się domaga, tudzież żeby tenże w wyznaniu swojém, pod przysięgą uczynić się mającém, rzecz oznaczył dokładnie i takiemi znakami, które tylko jemu wiadomemi być mogą.

§. 354.

b) pośredniczenie, dobrowolne, lub odkazanie do trzeciego prawnego posiadacza;

Jeżeli rzecz odjęta przeszła już w ręce trzeciego, który nie miał udziału w występku w sposobie do przenoszenia własności zdolnym, albo gdy była na zastaw daną, Sąd powinien starać się o to, żeby posiadający rzecz, dobrowolnie ją wydał. Jeżeli tego uzyskać nie może, wówczas należy poszkodowanego tylko zawiadomić, w czyich rękach rzecz jego się znajduje, ażeby prawa swojego w drodze cywilnéj mógł dochodzić.

Jeżeli więcéj poszkodowanych spiérają się o własność rzeczy odjętéj, Sąd karny odesłać ich winien do drogi cywilnéj, a tymczasem, dopóki Sąd cywilny nie rozstrzygnie, rzecz, znajdującą się w Sądzie karnym, lub pod jego dozorem w zachowaniu swojém zatrzymać (§. 357.).

Jeżeli poszkodowany nie może udowodnić natychmiast dostatecznie swego prawa do rzeczy, należy z nią postąpić w sposobie, w §§. 355—358 wspomnionym.

§. 355.

c) ogłoszenie opisu i sprzedaż przedmiotów odjętych, tudzież zachowanie w Sądzie onychże, lub ceny za nie osiągniętéj:

Gdy u obwinionego znalezioną będzie rzecz, która według wszelkich pozorów jest obcą, on zaś jéj właściciela nie może, albo nie chce wydać, i gdy w przeciągu dwóch miesięcy od dnia przytrzymania obwinionego nikt się nie wykaże, iż ma prawo do niéj, sędzia prowadzący śledztwo winien jest ułożyć jéj opis w taki sposób, iżby takowa wprawdzie poznaną być mogła od prawo do niéj mającego, jednakże zamilczéć niektóre ważne jéj znamiona, ażeby ten przez wymienienie onychże mógł złożyć dowód prawa swego.

§. 356.

Opis ten sędzia prowadzący śledztwo winien jest przedłożyć Trybunałowi, ten zaś powinien opis rzeczony ogłosić publicznie edyktem w tych miejscach, w których obwiniony przebywał, lub w których popełnionemi były występki, o które jest posądzonym. W tym edykcie należy wezwać prawo mającego, ażeby się zgłosił w ciągu roku od dnia trzeciego zamieszczenia edyktu w gazecie rządowéj kraju koronnego, i prawo swoje do rzeczy udowodnił, w przeciwnym bowiem razie rzecz opisana sprzedaną i cena kupna w Sądzie karnym złożoną zostanie.

bewiesen sei, daß die strafbare Handlung wirklich an demjenigen verübt worden ist, der die Sache in Anspruch nimmt, und daß er in seiner zu beschwörenden Aussage die Sache kennbar, und mit solchen Merkmalen bezeichne, welche nur ihm bekannt seyn können.

§. 354.

b) durch gütliche Verwendung oder Anweisung an einen dritten redlichen Besitzer;

Ist die entzogene Sache bereits in die Hände eines Dritten, der sich an der strafbaren Handlung nicht betheiliget hat, auf eine zur Uebertragung des Eigenthums giltige Art, oder als Pfand gerathen, so hat sich das Gericht zu verwenden, daß der Inhaber sich gütlich zur Abtretung der Sache herbeilasse. Kann dieses nicht bewirkt werden, so ist dem Beschädigten blos anzuzeigen, wer seine Sache in Händen habe, damit er sein angesprochenes Recht im Zivilrechtswege suchen könne.

Ist das Eigenthum des entzogenen Gegenstandes unter mehreren Beschädigten streitig, so hat das Strafgericht dieselben auf den Zivilrechtsweg zu verweisen, und inzwischen die Aufbewahrung der Sache, wenn sie bei dem Strafgerichte liegt, oder unter dessen Obhut steht, fortzusetzen (§. 357), bis das Zivilgericht darüber verfügt hat.

Kann der Beschädigte sein Recht auf die Sache nicht sogleich genügend nachweisen, so ist mit derselben auf die in den §§. 355—358 bezeichnete Weise vorzugehen.

§. 355.

c) durch Veröffentlichung einer Beschreibung und Veräußerung der entzogenen Gegenstände, sowie durch gerichtliche Aufbewahrung derselben, oder des dafür eingegangenen Kaufpreises;

Wenn bei einem Beschuldigten eine nach allem Anscheine fremde Sache gefunden wird, deren Eigenthümer er nicht angeben kann oder will, und wenn sich binnen zwei Monaten von der Zeit der Anhaltung des Beschuldigten Niemand mit einem Anspruche auf Zurückstellung ausgewiesen hat, so ist von dem Untersuchungsrichter die Beschreibung der Sache so abzufassen, daß dieselbe zwar von dem Berechtigten erkannt werden könne, daß jedoch einige wesentliche Unterscheidungszeichen verschwiegen werden, um ihm die Bezeichnung derselben als Beweis seines Rechtes vorzubehalten.

§. 356.

Diese Beschreibung ist von dem Untersuchungsrichter dem Gerichtshofe vorzulegen, welcher dieselbe an denjenigen Orten, wo sich der Beschuldigte aufgehalten hat, oder wo die ihm zur Last gelegten strafbaren Handlungen begangen wurden, durch Edikt öffentlich bekannt zu machen hat. In diesem Edikte ist der Berechtigte aufzufordern, daß er sich binnen Jahresfrist vom Tage der dritten Einschaltung in die Regierungs-Zeitung des Kronlandes melde, und sein Recht auf die Sache nachweise, widrigens die beschriebene Sache veräußert, und der Kaufpreis bei dem Strafgerichte aufbehalten werden wird.

§. 357.

Jeżeli rzecz obca jest tego rodzaju, iż bez niebezpieczeństwa uszkodzenia nie może być przechowaną przez rok cały, lub jeżeli przechowanie jéj połączoném jest z kosztami, sędzia prowadzący śledztwo winien jest za przyzwoleniem Trybunału, a w nagłych przypadkach nawet bez jego przyzwolenia polecić, aby rzecz przez publiczną licytacyę sprzedaną została. Cena kupna w Trybunale złożoną będzie. Równocześnie należy okoliczny opis każdéj sprzedanéj sztuki z wymienieniem kupiciela i ceny kupna złożyć w aktach.

§. 358.

Jeżeli w przeciągu terminu, w edykcie wyrażonego, nikt nie udowodni prawa do rzeczy opisanych, wówczas należy je sprzedać w sposobie, w poprzedzającym paragrafie wyrażonym, jeżeli to z powodu nagłości już bez tego się nie stało, i cenę kupna złożyć w kasie rządowéj.

Prawo mającemu wolno jednak dochodzić na drodze cywilnéj praw swoich do ceny kupna przeciw skarbowi w przeciągu lat 30 od dnia, w którym edykt do gazety rządowéj kraju koronnego po trzeci raz zamieszczonym był.

§. 359.

d) orzeczenie w wyroku co do wynagrodzenia;

Sąd karny obowiązanym jest wszakże nawet i w tych przypadkach, w których nie idzie o zwrot rzeczy zabranéj, lecz o zwrócenie pomienionéj szkody lub ubytku w zysku, albotéż o zagładzenie wyrządzonéj obrazy (§. 1323 powsz. księgi ustaw cywilnych), przyznać w wyroku kary wynagrodzenie lub zadosyćuczynienie, o ile nie tylko kwota, lecz także i osoba, któréj się takowa należy, z śledztwa i rozprawy z pewnością poznaną być może.

Jeżeli z dochodzenia okazują się powody do mniemania, iż poszkodowany szkodę swoję za wysoko ceni, sędzia może umiarkować takową po rozważeniu wszystkich okoliczności, a nawet po oszacowaniu przez biegłych (§. 76.).

§. 360.

w szczególności przy zbrodniach zdrady stanu, rozruchu i powstania;

Mianowicie w tych przypadkach, gdy kto zostanie uznanym za winnego zbrodni stanu, rozruchu lub powstania, Sąd karny winien jest skazać zasądzonego na wynagrodzenie pretensyj, tak przez Rząd, jakotéż przez osoby prywatne roszczonych.

Do szkody z tych zbrodni wynikłéj należy policzyć nie tylko wszelkie uszkodzenia, wyrządzone pośrednio lub bezpośrednio, lecz także wszelkie ko-

§. 357.

Ist die fremde Sache von solcher Beschaffenheit, daß sie sich ohne Gefahr des Verderbens nicht durch Ein Jahr aufbewahren läßt, oder wäre die Aufbewahrung mit Kosten verbunden, so ist von dem Untersuchungsrichter mit Bewilligung des Gerichtshofes, und in dringenden Fällen selbst ohne dieselbe, die Veräußerung der Sache durch öffentliche Versteigerung einzuleiten. Der Kaufpreis ist bei dem Gerichtshofe zu erlegen. Zugleich ist eine umständliche Beschreibung jedes verkauften Stückes unter Bemerkung des Käufers und des Kaufpreises den Akten beizulegen.

§. 358.

Wenn binnen der Ediktalfrist Niemand ein Recht auf die beschriebenen Gegenstände darthut, so sind dieselben, wenn es der Dringlichkeit wegen nicht ohnehin bereits geschehen ist (§. 357), auf die in dem vorstehenden Paragraphe angeordnete Weise zu veräußern, und der Kaufpreis an die Staatskasse abzugeben.

Dem Berechtigten steht jedoch frei, seine Ansprüche auf den Kaufpreis gegen den Staatsschatz binnen 30 Jahren vom Tage der dritten Einschaltung des Ediktes in die Regierungs-Zeitung des Kronlandes im Zivilrechtswege geltend zu machen.

§. 359.

Das Strafgericht hat aber auch in denjenigen Fällen, wo es sich nicht um die Zurückstellung einer entzogenen Sache, sondern um den Ersatz eines erlittenen Schadens oder entgangenen Gewinnes, oder um Tilgung einer verursachten Beleidigung handelt (§. 1323 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches), in dem Strafurtheile die Schadloshaltung oder Genugthuung zuzuerkennen, in soferne sowohl der Betrag derselben, als auch die Person, welcher dieselbe gebührt, aus der Untersuchung und Verhandlung mit Zuverlässigkeit entnommen werden kann. *d) durch Erkenntniß in dem Strafurtheile auch über die Entschädigung;*

Ergeben sich aus den gepflogenen Erhebungen Gründe, zu vermuthen, daß der Beschädigte seinen Schaden zu hoch angebe, so kann ihn der Richter, nach Erwägung aller Umstände, allenfalls nach vorgenommener Schätzung durch Sachverständige mäßigen (§. 76).

§. 360.

Insbesondere hat das Strafgericht in den Fällen, wo Jemand des Verbrechens des Hochverrathes, Aufruhrs oder Aufstandes schuldig erklärt wird, auch über die von Seite des Staates, oder von Privatpersonen gegen den Verurtheilten geltend gemachten Ansprüche auf Schadenersatz zu erkennen. *insbesondere bei den Verbrechen des Hochverrathes, Aufruhrs und Aufstandes;*

Zu dem aus diesen Verbrechen entstandenen Schaden sind aber nicht nur alle unmittelbar oder mittelbar durch dasselbe herbeigeführten Beschädigungen, sondern auch alle

szta, wyłożone na przytłumienie zbrodniczego zamachu, lub dla przywrócenia porządku i bezpieczeństwa. Co się tyczy sposobu i ilości wydatków, które skarb Państwa w tym celu wyłożył, Sąd karny obowiązanym jest uznać za dowód zupełny, według okoliczności, i samo przez się, te wykazy urzędowe i rachunki od władz administracyjnych, które przez właściwą władzę racnunkową Państwa rozpoznane i za prawdziwe uznane zostały.

§. 361.

i co do innych skutków prawa prywatnego;

Jeżeli z winy zaskarzonego wynika, iż jaki interes prawny z nim zawarty, lub jaki stosunek prawny ztąd wynikły, w całości lub w części jest nieważnym, wyrok karny powinien obejmować także orzeczenie co do tego, tudzież co do wynikających ztąd skutków prawnych, o ile orzeczenie w tym przedmiocie należy do sądów cywilnych, i stosownie do dowodów przedstawionych według ustaw cywilnych ocenionėm być może.

Dlatego téż pod tym warunkiem, mianowicie przy wykroczeniu lichwy, wyrzéc należy, komu i kto jeszcze zapłatę lub zwrot uczynić powinien, i o ile interes zawarty jest ważnym lub nieważnym.

§. 362.

e) odesłanie stron do drogi prawa.

Jeżeli Sąd karny nie może z pewnością zawyrokować co do pretensyj w §§. 359—361 wspomnionych, wówczas strony na drogę cywilną odesłać należy.

§. 363.

Skutek wyroków Sądu karnego w przedmiocie pretensyj prywatnych i środki prawne przeciw takowym.

Przeciw wyrokom i rozporządzeniom Sądu karnego, wydanym w przedmiocie pretensyj prywatnych, osoby wspomnione w §. 300. mają otwartą drogę odwołania się (§. 371.) na zasadzie przepisów, wskazanych w §§. 295—302., 304. i 310.

Jeżeli orzeczenie takie zyskało moc prawa, każda strona interesowana może domagać się u Sądu karnego piérwszéj instancyi zanotowania prawomocności onegoż na samymże wyroku, a natenczas orzeczenie takie ma ten skutek, iż egzekucyi onegoż wprost u sędziego cywilnego żądać można.

§. 364.

Zastrzeżenie drogi cywilnéj dla poszkodowanego.

Poszkodowany mniemający, iż może żądać wynagrodzenia większego lub innego, jak mu jest przyznaném w wyroku kary, może wynieść prywatne pretensye swoje na drogę cywilną; ta droga otwartą mu jest także wtenczas, gdy Sąd karny wydał wyrok niewinności, lub uwolnił zaskarzonego od skargi dla braku dostatecznych dowodów, albotéż gdy powziął uchwałę powstrzymania albo odstąpienia.

zur Unterdrückung der verbrecherischen Unternehmung, oder zur Wiederherstellung der Ordnung und Sicherheit aufgewendeten Kosten zu rechnen. Ueber die Art und den Betrag der zu diesem Zwecke aus dem Staatsschatze bestrittenen Auslagen ist den von der kompetenten Staats-Rechnungsbehörde geprüften und für richtig befundenen Amtsausweisen und Rechnungen der Verwaitungsbehörden von dem Strafgerichte, nach Beschaffenheit der Umstände selbst für sich allein, volle Beweiskraft einzuräumen.

§. 361.

und über die anderen privatrechtlichen Folgen;

Ergibt sich aus der Schuld des Angeklagten die gänzliche oder theilweise Ungiltigkeit eines mit demselben eingegangenen Rechtsgeschäftes oder entstandenen Rechtsverhältnisses, so ist in dem Strafurtheile auch hierüber, und über die daraus entspringenden Rechtsfolgen, zu erkennen, in soferne das Erkenntniß darüber sonst den Zivilgerichten zukommt, und nach den vorliegenden Beweisen den Zivilgesetzen gemäß geschöpft werden kann.

Daher ist unter dieser Voraussetzung insbesondere bei dem Vergehen des Wuchers auch zu erkennen, wem und von wem noch eine Zahlung oder Zurückstellung zu leisten, und in wie weit das abgeschlossene Geschäft giltig oder ungiltig sei.

§. 362.

e) durch Anweisung der Parteien auf den Zivilrechtsweg.

Läßt sich von dem Strafgerichte über die in den §§. 359—361 erwähnten privatrechtlichen Ansprüche nicht mit Zuverlässigkeit urtheilen, so sind die Parteien auf den Zivilrechtsweg zu weisen.

§. 363.

Wirkung der Erkenntnisse des Strafgerichtes in Beziehung auf privatrechtliche Ansprüche, und Rechtsmittel dagegen.

Gegen die Erkenntnisse und Verfügungen des Strafgerichtes in Beziehung auf privatrechtliche Ansprüche steht den im §. 300 genannten Personen nach Maßgabe der in den §§. 295 — 302, 304 und 310 enthaltenen Vorschriften die Berufung offen (§. 371).

Ist ein solches Erkenntniß in Rechtskraft erwachsen, so ist jeder Betheiligte berechtiget, das Strafgericht erster Instanz um die Anmerkung der Rechtskräftigkeit desselben auf dem Urtheile selbst anzugehen, und ein solches Erkenntniß hat dann die Wirkung, daß die Exekuzion desselben unmittelbar bei dem Zivilrichter angesucht werden kann.

§. 364.

Vorbehalt des Zivilrechtsweges für den Beschädigten.

Glaubt der Beschädigte eine größere oder andere Entschädigung ansprechen zu können, als ihm durch das Strafurtheil zuerkannt worden ist; — oder ist von dem Strafgerichte ein Schuldlosigkeitsurtheil, ein Erkenntniß auf Freisprechung von der Anklage wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel, ein Einstellungs- oder ein Ablassungsbeschluß erlassen worden, so kann er seine privatrechtlichen Ansprüche auf dem Zivilrechtswege geltend machen.

Rozdział siedmnasty.

O wznowieniu procesu karnego.

§. 365.

Wznowienie procesu karnego: a) przeciw uchwałom powstrzymania;

Jeżeli śledztwo zbrodni lub wykroczenia zakończoném zostało przez uchwałę powstrzymania (§. 197), proces karny zawsze jeszcze być może wznowionym, jeżeli zbrodnia lub wykroczenie od chwili, gdy popełnione zostały, nie wygasły jeszcze przez zadawnienie (§§. 227—232., 531. i 532. ustawy karnéj), i gdy się wykryją okoliczności ważne, które przy uchwale powstrzymania nie były wzięte na uwagę.

§. 366.

b) przeciw uchwałom odstąpienia;

Gdy śledztwo lub rozprawa końcowa, wytoczona przeciwko pewnéj osobie o zbrodnie lub wykroczenie, zakończoną została przez uchwałę odstąpienia (§§ 198. i 289.), jednakże tylko z tego powodu, iż nie znaleziono istoty czynu zbrodni lub wykroczenia, lub że zachodziły okoliczności, karygodność tego uczynku znoszące, lub że poszlaki przeciw obwinionemu walczące osłabionemi zostały, proces karny wznowionym być może, jeżeli się wykryją nowe okoliczności lub dowody, które albo same przez się, albo w połączeniu z dawniéj przedstawionemi dowodami stanowią zasadę prawną do rozpoczęcia lub dalszego prowadzenia procesu karnego przeciw obwinionemu co do uczynku już dawniéj przedmiotem śledztwa będącego, i jeżeli występek od chwili, gdy uchwała odstąpienia zyskała moc prawa, nie wygasł przez przedawnienie.

Śledztwo lub rozprawa karna, od któréj odstąpiono tylko z tego powodu, iż postępowanie wprowadzoném było bez żądania osoby interesowanéj, wymaganego przez ustawę, wznowioną być może tylko na żądanie téj osoby, lub téż wtenczas, gdy się okażą nowe okoliczności lub dowody, że występek jest tego rodzaju, iż z urzędu dochodzonym być powinien.

Wznowienie procesu niéma miejsca, jeżeli odstąpienie od dawniejszego śledztwa przeciw obwinionemu nastąpiło tylko z téj przyczyny, iż Prokurator rządowy lub skarzyciel prywatny odstąpił od żądania, by obwiniony na drodze karnéj był śledzonym.

Siebenzehntes Hauptstück.

Von der Wiederaufnahme des Strafverfahrens.

§. 365.

Wiederaufnahme des Strafverfahrens: a) gegen Einstellungsbeschlüsse;

Ist das Untersuchungsverfahren wegen eines Verbrechens oder Vergehens durch Einstellungsbeschluß beendiget worden (§. 197), so kann das strafgerichtliche Verfahren wegen desselben stets wieder aufgenommen werden, wenn das Verbrechen oder Vergehen von dem Zeitpunkte an, wo es begangen worden, noch nicht durch Verjährung erloschen ist (§§. 227—232, 531 und 532 des Strafgesetzes), und wenn erhebliche Umstände hervorkommen, welche bei dem Einstellungsbeschlusse nicht berücksichtigt wurden.

§. 366.

b) gegen Ablassungsbeschlüsse;

Ist die wegen eines Verbrechens oder Vergehens wider eine bestimmte Person eingeleitete Untersuchung oder Schlußverhandlung durch Ablassungsbeschluß (§§. 198 und 289), jedoch nur aus dem Grunde beendiget worden, weil der Thatbestand eines Verbrechens oder Vergehens fehlte, oder weil Thatsachen vorlagen, welche die Strafbarkeit der Handlung aufhoben, oder weil die gegen den Beschuldigten vorgekommenen Verdachtsgründe entkräftet wurden, so kann eine Wiederaufnahme des Strafverfahrens stattfinden, wenn neue Umstände oder Beweismittel vorkommen, welche entweder für sich allein, oder in Verbindung mit den früher vorgelegenen Behelfen die Einleitung oder Fortsetzung des Strafverfahrens gegen den Untersuchten in Beziehung auf die früher untersuchte That gesetzlich begründen, und wenn die strafbare Handlung von dem Zeitpunkte angefangen, wo der Ablassungsbeschluß in Rechtskraft erwuchs, noch nicht durch Verjährung erloschen ist.

Die Wiederaufnahme einer strafgerichtlichen Untersuchung oder Verhandlung, von welcher nur deßhalb abgelassen wurde, weil das Verfahren ohne das nach dem Gesetze erforderlich gewesene Verlangen eines Betheiligten stattgefunden hatte, kann nur auf Begehren des Letzteren, oder dann bewilliget werden, wenn neue Thatumstände oder Beweismittel zeigen, daß die strafbare Handlung von solcher Beschaffenheit ist, daß sie von Amtswegen untersucht werden müsse.

Ist endlich die Ablassung von der früheren Untersuchung gegen den Beschuldigten nur aus dem Grunde beschlossen worden, weil der Staatsanwalt oder der Privat-Ankläger von dem Begehren der strafgerichtlichen Verfolgung des Untersuchten abgestanden ist, so findet keine Wiederaufnahme des Verfahrens Statt.

§. 367.

c) przeciw wyrokowi uwolnienia dla braku dostatecznych dowodów, lub d) przeciw wyrokom niewinności;

Jeżeli zaskarżony dla braku dostatecznych dowodów od skargi uwolnionym, lub zupełnie za niewinnego uznanym został (§§. 287—288.), proces karny o ten sam występek wtenczas tylko wznowionym być może, jeżeli uczynek od chwili, gdy wyrok zyskał moc prawa, nie wygasł jeszcze przez przedawnienie, i oraz takie nowe dowody wynalezionemi zostały, po których się słusznie spodziewać należy. iż albo same przez się, albo w połączeniu z dawnéj już będącemi dowodami, pociągną za sobą zasądzenie zaskarżonego.

§. 368.

e) przeciw wyrokom kary, dla surowszego ukarania;

Przeciw osobie, zasądzonéj na karę, pozwolonem być może wznowienie procesu o ten sam uczynek tylko wtenczas, jeżeli dowody nowo wynalezione należą do wskazanych w poprzedzającym paragrafie, i przytém tego są rodzaju, iż według ustawy:

a) wyrok musiałby wypaść na karę śmierci lub karę dożywotniego więzienia, gdy tymczasem przy oznaczeniu kary wziętą była za skazówkę ustawa, karę doczesną naznaczająca; lubteż

b) kara najmniéj lat dziesięciu naznaczona być powinna, gdy tymczasem wymierzenie kary nastąpiło według ustawy, najwięcéj karę lat pięciu naznaczającéj; alboteż

c) uczynek, będący zbrodnią, uznanym został za wykroczenie lub przestępstwo; lubteż uczynek, będący wykroczeniem, uznanym był za przestępstwo.

§. 369.

f) na korzyść zaskarżonego: aa) dla sprowadzenia wyroku niewinności; bb) dla uznania uczynku jako mniejszéj karze podlegającego; cc) dla zastosowania mniejszéj kary.

Lecz nawet na korzyść zaskarżonego proces wznowionym być może, jeżeli tenże dawniéj za winnego uznanym, lub tylko dla braku dostatecznych dowodów od skargi uwolnionym został, wprowadzone zaś nowe dowody spodziéwać się każą, iż teraz jego niewinność zupełnie udowodnioną będzie; lubteż iż w przypadku, gdy dawniéj za winnego był uznanym, przez nowe dowody takie okoliczności wykryte zostaną, które wskazują, iżby albo mniéj ciężkiego występku za winnego powinien być uznanym, albo na mniejszą karę skazanym.

§. 367.

c) gegen ein Freisprechungs-Urtheil aus Unzulänglichkeit der Beweismittel, oder

d) gegen Schuldlosigkeits-Urtheile;

Ist ein Angeklagter wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel von der Anklage freigesprochen oder gänzlich schuldlos erkannt worden (§§. 287 und 288), so findet eine Wiederaufnahme des Verfahrens wegen derselben strafbaren Handlung nur dann Statt, wenn die That von dem Zeitpunkte an, wo das Urtheil in Rechtskraft erwachsen, noch nicht durch Verjährung erloschen ist, und solche neue Beweismittel vorgefunden werden, welche mit Grund erwarten lassen, daß sie entweder für sich allein, oder in Verbindung mit den früher vorgelegenen Behelfen die Verurtheilung des Angeklagten nach sich ziehen werden.

§. 368.

e) gegen ein Strafurtheil zur Herbeiführung eines strengeren Erkenntnisses;

Wider einen bereits zur Strafe Verurtheilten kann die Wiederaufnahme des Strafverfahrens wegen derselben That nur dann bewilliget werden, wenn die neu aufgefundenen Beweismittel von der im vorigen Paragraphe bezeichneten Art und zugleich so beschaffen sind, daß nach dem Gesetze entweder:

a) auf Todes- oder lebenslange Kerkerstrafe zu erkennen wäre, während bei der Bemessung der Strafe der Strafsatz einer zeitlichen Kerkerstrafe zur Richtschnur genommen worden ist; oder daß

b) wenigstens zehnjährige Kerkerstrafe zu verhängen wäre, während die Bemessung der Strafe nach einem Strafsatze in der Dauer von höchstens fünf Jahren vorgenommen wurde; oder daß

c) eine That, welche sich als ein Verbrechen darstellt, nur als Vergehen oder als Uebertretung; oder eine That, welche als ein Vergehen zu behandeln gewesen wäre, nur als Uebertretung erklärt wurde.

§. 369.

f) zum Vortheile des Angeklagten:

aa) zur Herbeiführung eines Schuldlosigkeits-Urtheiles;

bb) zur Beurtheilung der Handlung als minder strafbar;

cc) zur Anwendung eines geringeren Strafsatzes.

Aber auch zu Gunsten des Angeklagten kann eine Wiederaufnahme des Verfahrens stattfinden, wenn derselbe früher schuldig erkannt, oder nur wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel von der Anklage freigesprochen wurde, die neu beigebrachten Beweismittel aber erwarten lassen, daß nunmehr dessen gänzliche Schuldlosigkeit außer Zweifel gestellt werden wird; — oder daß in dem Falle, wenn er früher schuldig erkannt worden ist, durch die neuen Beweismittel solche Umstände dargethan werden, wornach er wegen einer geringer strafbaren Handlung hätte schuldig erkannt, oder nach einem geringeren Strafsatze behandelt werden sollen.

§. 370.

Przeciwnie zaś dla zastosowania nowych okoliczności łagodzących według tego samego oznaczenia kary, nie wznowienie procesu, lecz tylko prośba o zwolnienie jest dozwoloną;

Jednakże jeżeli w ciągu trwania kary zasądzonego wyjdą na jaw nowe okoliczności łagodzące, które nie były wiadome przy wydaniu dawniejszego wyroku kary, a które, gdyby były wiadomemi w owym czasie, byłyby według ustawy sprowadziły wprawdzie nie inne oznaczenie kary, lecz łagodniejsze jéj wymierzenie, natenczas Trybunał niższy obowiązanym jest na żądanie kogokolwiek, a w razie potrzeby z urzędu, wprawdzie nie wznowić procesu karnego, lecz przedstawić wniosek do Sądu krajowego wyższego względem stosownego złagodzenia reszty kary. Co do wyroków, które nie wyszły z najwyższego Trybunału sądowego, na takie złagodzenie może pozwolić tylko Sąd krajowy wyższy; zaś co do tych, które wydanemi były od najwyższego Trybunału sądowego, tylko tenże sam Trybunał.

§. 371.

również niema miejsca wznowienie procesu kary z powodu skutków prywatnych wyrzeczonych wyrokiem kary.

Jeżeli wyrok kary obejmuje także orzeczenie co do pretensyj prawa prywatnego (§§. 359.—361.), zaś przeciw temu orzeczeniu Sądu karnego wznowienie procesu nie może być żądaném na zasadzie powodów w §. 369. wspomnionych, natenczas skazany, równie jak jego prawa nabywcy mogą z powodu skutków prawa prywatnego, rozstrzygniętych w wyroku, tylko wynieść skargę przed właściwego sędziego cywilnego, i to tylko wtedy, jeżeli zachodzą warunki przywrócenia do pierwotnego stanu z powodu wynalezienia nowych dowodów na zasadzie ustaw cywilnych, lubtéż, gdy skutek prawa prywatnego, wyrzeczony w wyroku Sądu karnego, doznał zmiany przez jaką okoliczność następną.

§. 372.

Jak wznowienie procesu wprowadzoném być powinno.

Jeżeli są powody wznowienia procesu karnego (§§. 365.—369.), Sąd, który prowadził śledztwo, powziąwszy o tém wiadomość, czylito z polecenia Trybunału, czylitéż z przedstawienia Prokuratora rządowego, czylitéż z własnego spostrzeżenia, winien jest dochodzić ich w właściwéj drodze, i przedłożyć dochodzenia swoje Trybunałowi dla rozstrzygnienia, czyli wznowienie procesu przypuszczoném być może; Trybunał zaś rozstrzyga to pytanie z przybraniem Prokuratora. O wznowienie procesu na korzyść zaskarzonego (§. 369.) może on sam, lub ktokolwiekbądź za niego upraszać tak w ciągu, jakotéż po wykonaniu kary, zaś w celu zupełnego uznania go za niewinnego mogą o to upraszać nawet po jego śmierci jego krewni, jego małżonek i powinowaci jego w linii wstępnéj i zstępnéj.

§. 370.

Wenn jedoch während der Strafzeit eines Verurtheilten neue und so geartete Milderungsumstände hervorkommen, welche bei der Schöpfung des früheren Strafurtheiles nicht bekannt waren, und welche, wenn sie damals bekannt gewesen wären, nach dem Gesetze zwar keinen anderen Strafsatz, wohl aber eine mildere Bemessung der Strafe herbeigeführt haben würden, so hat der untere Gerichtshof auf Jedermanns Ansuchen, und nöthigenfalles von Amtswegen, zwar keine Wiederaufnahme des Strafverfahrens zu bewilligen, aber einen Antrag an das Oberlandesgericht auf angemessene Milderung der noch übrigen Strafe zu stellen. Diese Nachsicht kann bei Strafurtheilen, die nicht von dem obersten Gerichtshofe ausgegangen sind, von dem Oberlandesgerichte selbst, bei den vom obersten Gerichtshofe geschöpften Erkenntnissen aber nur von diesem bewilliget werden.

Dagegen ist zur Anwendung von neuen Milderungs-Umständen innerhalb desselben Strafsatzes keine Wiederaufnahme, sondern nur ein Nachsichtsgesuch zulässig;

§. 371.

Ebenso steht in dem Falle, wenn durch ein Strafurtheil auch über privatrechtliche Ansprüche erkannt worden ist (§§. 359—361), gegen dieses Erkenntniß des Strafgerichtes aber aus keinem der im §. 369 erwähnten Gründe die Wiederaufnahme des Strafverfahrens zulässig erscheint, dem Verurtheilten und dessen Rechtsnachfolgern in Beziehung auf die durch dieses Erkenntniß ausgesprochenen privatrechtlichen Folgen blos eine Klage vor dem ordentlichen Zivilrichter, und auch diese nur dann zu, wenn entweder die Bedingungen der Wiedereinsetzung in den vorigen Stand wegen vorgefundener neuer Beweismittel nach den Zivilgesetzen vorhanden sind, oder wenn die durch das strafgerichtliche Erkenntniß ausgesprochene privatrechtliche Folge durch einen nachgefolgten Thatumstand eine Umänderung erlitten hat.

so wie auch wegen der durch das Strafurtheil ausgesprochenen privatrechtlichen Folgen allein keine Wiederaufnahme des Strafverfahrens stattfindet.

§. 372.

Sobald Gründe zu einer Wiederaufnahme des Strafverfahrens (§§. 365—369) vorkommen, hat das Untersuchungsgericht, sobald ihm dieselben durch einen Auftrag des Gerichtshofes, durch einen Antrag des Staatsanwaltes, oder durch eigene Wahrnehmung bekannt werden, darüber die erforderlichen Erhebungen zu pflegen, und dieselben dem Gerichtshofe zur Entscheidung über die Zuläſſigkeit der Wiederaufnahme vorzulegen, welcher hierüber mit Zuziehung des Staatsanwaltes erkennt. — Die Wiederaufnahme zu Gunsten des Angeklagten (§. 369), kann von diesem selbst, oder von Jedermann für ihn, sowohl während des Vollzuges, als nach Vollstreckung der Strafe und zum Behufe seiner gänzlichen Schuldloserklärung auch noch nach seinem Tode von seinen Verwandten, von seinem Ehegatten und von seinen Verschwägerten in auf- und absteigender Linie angesucht werden.

Wie die Wiederaufnahme einzuleiten sei.

§. 373.

Sąd właściwy do wznowienia procesu.

O wznowieniu procesu karnego stanowi w powszechności ten Trybunał, który wydał dawniejszy wyrok w piérwszéj instancyi; jeżeli zaś uczynek jaki, który w postępowaniu dawniejszém tylko za przestępstwo był uważanym, powinien był być uznanym za zbrodnię lub wykroczenie (§. 368. lit. *c)*, natenczas stanowi o tém ten Sąd krajowy lub obwodowy, któryby był właściwym co do tego przypadku, gdyby takowy już w piérwszym procesie za wykroczenie lub za zbrodnię był uznanym. Przeciw orzeczeniu Trybunału, na mocy którego pozwoloném lub odrzuconém zostało wznowienie procesu, może być założoném odwołanie, tak jak przeciw uchwałom powstrzymania, odstąpienia i zaskarzenia (§§. 202.—211.).

§. 374.

Kiedy może nastąpić natychmiast rozstrzygnienie w głównéj rzeczy.

Trybunał, uznawszy powody do wznowienia procesu za prawne, i powziąwszy przekonanie z przeprowadzonych dochodzeń, iż przeciw zaskarzonemu może być natychmiast wydanym pomyślniejszy wyrok w rzeczy głównéj, jak był dawniejszy (§. 369.), winien jest wydać takowy bez dalszego postępowania i przytém wyrzéc, iż przez to dawniejsze orzeczenie zostało zniesioném. Przeciw temu orzeczeniu, podobnie jak przeciw orzeczeniom w skutku rozprawy końcowéj wydanym, strony mają otwartą drogę odwołania (§§. 295.—302.)

§. 375.

Postępowanie przy wznowieniu oprócz tego przypadku.

Oprócz tego przypadku sprawa, przez pozwolone prawomocnie wznowienie procesu, cofa się do stanowiska postępowania śledczego. Śledztwo dawniejsze należy uzupełnić nowo wykrytemi okolicznościami i dowodami, wydać w skutku onegoż orzeczenie na zasadzie przepisów, w rozdziale ósmym i dziewiątym zawartych, a jeżeli powziętą zostanie uchwała zaskarzenia, należy po przejściu jéj w moc prawa przystąpić do nowéj słownéj rozprawy końcowéj, i wydać wyrok według ogólnego przepisu. Jeżeli niektórzy świadkowie lub spółwinni zaskarzonego przy nowéj rozprawie końcowéj nie mogą już więcéj być słuchanymi dawniejsze ich zeznania z aktów odczytać należy (§. 241.).

Przy ocenianiu prawnéj mocy dowodów należy okoliczności nowe połączyć z temi, które już w dawniejszym śledztwie i rozprawie przedstawianemi były.

Sąd winien wydać orzeczenie swoje w taki sposób, w jakiby było powinno być wydaném na mocy ustawy, gdyby nowe poszlaki lub dowody już w czasie dawniejszego śledztwa lub rozprawy były wiadomemi. Jeżeliby miał wyrok wypaść na karę śmierci, a dawniéj zasądzona kara już w całości, albo tylko w części została wykonaną, natenczas należy wyrzéc karę dożywotniego wię-

§. 373.

Gerichtsstand für die Wiederaufnahme.

Ueber die Wiederaufnahme des Strafverfahrens ist in der Regel von demjenigen Gerichtshofe, welcher das vorige Erkenntniß in erster Instanz geschöpft hatte; in dem Falle aber, wenn eine That, die in dem vorigen Verfahren nur als Uebertretung behandelt wurde, als Vergehen oder Verbrechen hätte behandelt werden sollen (§. 368 lit. c), von demjenigen Landes- oder Kreisgerichte zu entscheiden, welches über den Straffall zuständig gewesen wäre, wenn derselbe schon bei dem ersten Verfahren als Vergehen oder Verbrechen behandelt worden wäre. Gegen die Entscheidung des Gerichtshofes, wodurch die Wiederaufnahme bewilliget oder unstatthaft erklärt wird, ist die Berufung wie gegen Einstellungs-, Ablassungs- und Anklagebeschlüsse zulässig (§§. 202 bis 211).

§. 374.

Wann sogleich das Erkenntniß in der Hauptsache ergehen kann.

Findet der Gerichtshof gesetzliche Gründe zur Wiederaufnahme, und ergibt sich zugleich aus den gepflogenen Erhebungen, daß wider den Angeklagten sogleich in der Hauptsache ein günstigeres Erkenntniß geschöpft werden könne, als vorher gegen ihn ergangen war (§. 369), so hat er dasselbe ohne weiteres Verfahren zu fällen und darin zugleich auszusprechen, daß dadurch das frühere Erkenntniß aufgehoben sei. Gegen diese Entscheidung steht den Betheiligten, wie gegen Erkenntnisse über eine Schlußverhandlung, die Berufung offen (§§. 295—302).

§. 375.

Verfahren bei der Wiederaufnahme außer diesem Falle.

Außer diesem Falle tritt aber die Sache, durch die rechtskräftig bewilligte Wiederaufnahme des Verfahrens, in den Stand des Untersuchungsverfahrens zurück. Die frühere Untersuchung ist durch die neu hervorgekommenen Umstände und Beweise zu ergänzen, über dieselbe nach Maßgabe der im achten und neunten Hauptstücke enthaltenen Vorschriften zu erkennen, und wenn hiernach ein neuer Anklagebeschluß geschöpft wird, nach eingetretener Rechtskraft desselben zu einer neuen mündlichen Schlußverhandlung zu schreiten, und darüber nach der allgemeinen Vorschrift zu erkennen. — Können einzelne Zeugen oder Mitbeschuldigte des Angeklagten bei der neuerlichen Schlußverhandlung nicht mehr vernommen werden, so sind deren frühere Aussagen aus den Akten vorzulesen (§. 241).

Bei der Würdigung der rechtlichen Kraft der Beweise sind die neuen Umstände mit den in der vorigen Untersuchung und Verhandlung vorgekommenen zu verbinden.

Die Erkenntnisse des Gerichtes sind in der Art zu schöpfen, wie sie dem Gesetze gemäß hätten gefällt werden müssen, wenn die neu vorhandenen Verdachtsgründe oder Beweise schon zur Zeit der früheren Untersuchung oder Verhandlung bekannt gewesen wären. Wäre hiernach auf die Todesstrafe zu erkennen, so ist statt derselben in dem Falle, wenn die etwa früher verhängte Strafe bereits ganz oder auch nur zum Theile

zienia. Przy wymierzeniu doczesnego więzienia lub innéj kary należy miéć wzgląd na karę już odbytą, chociażby tylko w części, na zasadzie dawniejszego wyroku.

§. 376.

Postępowanie przy wykryciu nowego już w czasie dawniejszego procesu popełnionego, lecz niewiadomego występku.

Jeżeli w skutku rozprawy końcowéj wydanym będzie nawet tylko w piérwszéj instancyi wyrok na zbrodnię lub wykroczenie, a następnie okażą się poszlaki, iż zaskarżony jeszcze przed tym wyrokiem popełnił inny występek, który w ciągu dawniejszego procesu karnego wiadomym nie był, natenczas należy względem tego występku wyprowadzić proces na zasadzie ogólnych przepisów, o ile ten nowo odkryty występek, gdyby był znanym w czasie wydania dawniejszego wyroku, miałby był stanowczy wpływ na dawniejsze oznaczenie kary, lub na rozstrzygnienie co do pretensyj prywatnych. Przy oznaczeniu kary za występek nowo odkryty należy miéć słuszny wzgląd na karę, wymierzoną na winnego w dawniejszym wyroku, tak dalece, iż nigdy nie wolno przekroczyć najwyższego wymiaru kary, którą ustawa na cięższy występek naznacza, i że w przypadku, gdyby na zbrodnię nowo odkrytą w ustawie kara śmierci naznaczoną była, zaś zasądzony dawniéj zawyrokowaną karę w całości, lub w części już odbył, wyrok zamiast na karę śmierci na ciężkie dożywotnie więzienie wydanym być powinien.

Rozdział ośmnasty.

O postępowaniu przeciw nieobecnym i zbiegłym.

§. 377.

Dochodzenie uczynku i sprowadzanie dowodów nawet w nieobecności sprawcy.

Jeżeli sprawca zbrodni lub wykroczenia nie jest wiadomym, lub przed Sądem stawionym być nie może, wywód istoty czynu i sprowadzenie dowodów mimo tego z przepisaną starannością i dokładnością odbywać się będzie. Dalsze postępowanie powinno być powstrzymaném w takich przypadkach przez uchwałę sądową aż do przyszłego odkrycia, lub wynalezienia sprawcy (§. 197. l. 5.), jeżeli nie ma żadnych śladów do dalszych poszukiwań.

vollstreckt war, auf lebenslange schwere Kerkerstrafe zu erkennen. Bei Bemessung einer zeitlichen Freiheits- oder anderen Strafe ist auf die bereits nach dem früheren Urtheile, wenn auch nur zum Theile ausgestandene Strafe Rücksicht zu nehmen.

§. 376.

Verfahren beim Hervorkommen einer neuen, schon zur Zeit eines früheren Strafprozesses vorhandenen aber nicht bekannt gewesenen, strafbaren Handlung.

Kommen nach der über eine Schlußverhandlung wegen eines Verbrechens oder Vergehens, wenn auch nur in erster Instanz, erfolgten Fällung eines Erkenntnisses wider den Angeklagten rechtliche Verdachtsgründe hervor, daß er noch vor diesem Erkenntnisse eine andere, zur Zeit der früheren Schlußverhandlung unbekannt gebliebene strafbare Handlung begangen habe, so ist in dem Falle, wenn die neu hervorgekommene strafbare Handlung, in soferne sie bei Schöpfung des früheren Erkenntnisses bereits bekannt gewesen wäre, einen wesentlichen Einfluß auf die frühere Strafbemessung, oder auf die Entscheidung über die privatrechtlichen Ansprüche geäußert haben würde, das Strafverfahren hinsichtlich derselben nach den allgemeinen Vorschriften einzuleiten. Bei Bemessung der Strafe für die neu hervorgekommene strafbare Handlung ist aber auf die dem Schuldigen durch das frühere Erkenntniß zuerkannte Strafe angemessene Rücksicht zu nehmen, so, daß das im Gesetze für die schwere strafbare Handlung bestimmte höchste Strafmaß nie überschritten werden darf, und daß in dem Falle, wenn auf das neu hervorkommende Verbrechen im Gesetze die Todesstrafe verhängt wäre, der Verurtheilte aber die früher verhängte Strafe bereits ganz oder zum Theile ausgestanden hätte, anstatt der Todesstrafe auf lebenslange schwere Kerkerstrafe zu erkennen ist.

Achtzehntes Hauptstück.

Von dem Verfahren wider Abwesende und Flüchtige.

§. 377.

Erhebung der That und Herbeischaffung der Beweismittel auch bei Abwesenheit des Thäters.

Wenn der Thäter eines Verbrechens oder Vergehens nicht bekannt ist, oder nicht vor Gericht gestellt werden kann, so muß doch die Erhebung der That und die Herbeischaffung der Beweismittel mit der vorschriftmäßigen Sorgfalt und Genauigkeit erfolgen. Das weitere Verfahren ist in solchen Fällen erst, wenn keine Anhaltspunkte zu weiteren Nachforschungen mehr vorhanden sind, bis zur künftigen Entdeckung oder Auffindung des Thäters durch Beschluß des Gerichtshofes einzustellen (§. 197 Z. 5).

§. 378.

Wyśledzenie pobytu nieobecnego obwinionego.

Jeżeli nieobecny, który jednakże według wszelkiego prawdopodobieństwa nie uszedł, obwinionym jest o zbrodnię lub wykroczenie, a nie zachodzą warunki do wydania przeciw niemu nakazu dostawienia stosownie do §. 151., należy tylko śledzić miejsce jego pobytu, a dopiéro wtedy, gdy po wynalezieniu onego nie stawi się na wezwanie do niego uczynione, należy przeciw niemu użyć następujących środków.

§. 379.

Inne środki do schwytania obwinionego:

Gdy z okoliczności wnosić można, iż obwiniony uszedł; lub jeżeli nieobecny obwinionym zostanie o zbrodnię lub wykroczenie z takiemi okolicznościami, któreby na mocy §. 151. usprawiedliły jego przystawienie, władze, do których należy śledzić i dochodzić zbrodni i wykroczeń, powinny dla schwytania obwinionego przystąpić według okoliczności i z należytemi ostrożnościami do przeszukania domu, lub wezwać o to inne władze, w których obrębie znajdować się może, lubteż rozesłać za nim pogoń ze Sądu, albo rozpisać za nim listy gończe.

§. 380.

Pogoń z urzędu;

Jeżeli się można spodziéwać, dogonić podejrzanego, który uchodzi, sędzia prowadzący śledztwo, Sądy powiatowe i władze policyjne obowiązane są kazać go gonić sługom, zaopatrzonym na ten cel otwartemi listami wierzytelnemi. Ci nie są przytém ograniczeni na własny swój obręb, lecz mogą pogoń rozciągnąć aż do granic Państwa Austryackiego. Wszystkie Sądy i władze policyjne obowiązane są dodawać goniącym swéj pomocy.

§. 381.

Listy gończe;

Jeżeli od środków, właśnie wspomnionych, nie można się spodziéwać zamierzonego skutku, zaś osoba sprawcy zbrodni znaną jest ze znamion niewątpliwych, należy przeciw niemu rozpisać list gończy, jeżeli prócz tego zachodzą warunki, aby go za prawnie obwinionego téj zbrodni trzymać i jego przyaresztowanie nakazać można (§. 156.).

To samo wtenczas uczynić należy, gdy osoba z powodu zbrodni przyaresztowana ujdzie z więzienia w czasie śledztwa lub kary.

Za osobami posądzonemi tylko o wykroczenie nie można rozpisywać listów gończych, jednakże gdy na ich schwytaniu wiele zależy, można władzom udzielić opis ich z tém wezwaniem, ażeby w razie znalezienia ich, doniosły o tém Sądowi karnemu, który przesłał opis osoby.

§. 378.

Erforschung des Aufenthaltsortes eines abwesenden Beschuldigten.

Wenn ein Abwesender, von dem es jedoch nicht wahrscheinlich ist, daß er flüchtig geworden sei eines Verbrechens oder Vergehens beschuldiget wird, und die Bedingungen zu einem Vorführungsbefehle nach §. 151 nicht vorhanden sind, so ist nur die Erforschung seines Aufenthaltes einzuleiten und erst, wenn er nach dessen Ermittlung auf die an ihn ergangene Vorladung nicht erscheint, sind die in dem folgenden Paragraphe bezeichneten Maßregeln wider ihn anzuwenden.

§. 379.

Andere Mittel zur Habhaftwerdung des Beschuldigten:

Ist von dem Beschuldigten den Umständen nach anzunehmen, daß er die Flucht ergriffen habe; — oder wird ein Abwesender eines Verbrechens oder Vergehens unter Umständen beschuldiget, welche nach §. 151 dessen Vorführung rechtfertigen würden, so haben sich die Behörden, welchen die Erforschung und Verfolgung der Verbrechen und Vergehen zukommt, zur Habhaftwerdung des Beschuldigten unter den gehörigen Vorsichten nach Umständen der Hausdurchsuchung, der Ersuchschreiben an andere Behörden, in deren Bezirke er anzutreffen seyn dürfte, der gerichtlichen Nacheile oder der Steckbriefe zu bedienen.

§. 380.

Aemtliche Nacheile;

Läßt sich hoffen, einen flüchtig gewordenen Verdächtigen durch Nachheile zu erreichen, so sind der Untersuchungsrichter und die Bezirksgerichte und Polizeibehörden verpflichtet, denselben durch Diener, welche mit offenen Beglaubigungsschreiben zu versehen sind, verfolgen zu lassen. Sie sind dabei nicht auf ihren Bezirk beschränkt, sondern können diese Verfolgung bis an die Grenzen des österreichischen Staates ausdehnen. Alle Gerichte und Polizeibehörden sind den Nacheilenden beizustehen verpflichtet.

§. 381.

Steckbriefe;

Läßt sich von den ebenerwähnten Mitteln der beabsichtigte Erfolg nicht erwarten, und ist die Person des Thäters eines Verbrechens aus unbezweifelten Merkmalen bekannt, so ist gegen ihn, wenn zugleich die Bedingungen vorhanden sind, um ihn des Verbrechens für rechtlich beschuldiget zu halten und seine Verhaftnahme zu verfügen (§. 156), ein Steckbrief zu erhalten.

Dieß hat auch dann zu geschehen, wenn ein wegen eines Verbrechens Verhafteter aus dem Untersuchungs- oder Strafgefängnisse entweicht.

Gegen die blos eines Vergehens Beschuldigten kann kein Steckbrief erlassen, wenn jedoch an deren Habhaftwerdung sehr gelegen ist, den Behörden eine Beschreibung ihrer Person mit der Aufforderung mitgetheilt werden, im Falle der Auffindung an das Strafgericht, welches die Personsbeschreibung erlassen hat, die Mittheilung zu machen.

§. 382.

W powszechności rozpisanie listów gończych należy do sędziego prowadzącego śledztwo, w przypadkach zaś, w §. 13. wyszczególnionych, do każdego Sądu powiatowego. W liście gończym należy wymienić zbrodnię, o którą obwiniony jest podejrzanym, opisać osobę jego jak najdokładniéj, i dodać wezwanie, aby był przytrzymanym i dostawionym. Listy gończe należy jak najspieszniéj zakomunikować wszystkim Sądom powiatowym i władzom policyjnym, żandarmom i innym organom publicznego bezpieczeństwa, tudzież wszystkim przełożonym gmin tego samego kraju koronnego, tym końcem, aby nie tylko oni sami poczynili kroki stosowne, lecz także, żeby uczynili uważnym każdego, mianowicie wszystkich ojców familii, ażeby donieśli, gdy spostrzegą osobę podobną do opisanéj.

Jeżeli tego wymaga potrzeba, należy listy gończe ogłaszać także w innych krajach koronnych przez władze sądowe i policyjne, a według okoliczności także przez gazety publiczne.

§. 383.

Opis i ogłoszenie przedmiotów występku.

Podobnie jak z listami gończemi, należy także postępować z opisaniem i ogłoszeniem rzeczy skradzionych lub zrabowanych, tudzież przedmiotów pochodzących z popełnionego oszustwa, sfałszowania publicznych papiérów kredytowych lub monet. Jeżeli opis taki tyczy się przedmiotów większéj wartości lub takiego rodzaju, iż się spodziewać można przez ich ogłoszenie odkryć sprawcę lub dalszemu złemu zapobiedz, albo też temu, który szkodę cierpi, do wynagrodzenia jego dopomódz, ogłoszenie natychmiast uskutecznioném być może. Zaś co się tyczy opisu sfałszowanych publicznych papiérów kredytowych lub monet, piérwéj musi być uczyniona relacya o tém do Trybunału, a ze strony Trybunału do Sądu krajowego wyższego, który w tym przedmiocie z Ministeryum Skarbu znieść się powinien. Ogłoszenie to w podobny sposób jak przy listach gończych odbyć się powinno. Ktokolwiekbądź o tych opisanych przedmiotach poweźmie wiadomość, winien jest donieść natychmiast zwierzchności.

§. 384.

Uchwała zaskarżenia przeciw obwinionemu nieobecnemu.

Jeżeli obwiniony o zbrodnię lub wykroczenie jeszcze przy koncu postępowania śledczego znajduje się za granicą, lub pobyt jego jest niewiadomym, ze śledztwa zaś okazują się dostateczne powody do wydania przeciw niemu uchwały zaskarżenia, Trybunał powinien uchwalić, że zaskarżony stawionym jest w stan zaskarżenia. W przypadku zbrodni należy uchwałę tę ogłosić w formie listu gończego, jeżeli się od tego można skutku spodziewać, i jeżeli zachodzą warunki wskazane w §. 381.

§. 382.

In der Regel steht die Ausfertigung von Steckbriefen dem Untersuchungsrichter, in den im §. 13 angeführten Fällen aber auch jedem Bezirksgerichte zu. In jedem Steckbriefe ist das Verbrechen, dessen der Beschuldigte verdächtig ist, zu benennen, seine Person so genau als möglich zu beschreiben und das Ersuchen um vorläufige Festnehmung und Einlieferung desselben beizufügen. Die Steckbriefe sind auf das schleunigste allen Bezirksgerichten und Polizeibehörden, den Gensd'armen und anderen Organen der öffentlichen Sicherheit, sowie allen Gemeindevorstehern desselben Kronlandes mitzutheilen, damit nicht blos von ihnen selbst alle zweckmäßige Vorsorge getroffen, sondern durch sie auch Jedermann, besonders aber jeder Hausvater aufmerksam gemacht werde, die Anzeige zu machen, sobald ihm eine der beschriebenen ähnliche Person vorkommen sollte.

Nach Erforderniß ist die Kundmachung von Steckbriefen auch in anderen Kronländern durch die Gerichts- und Polizeibehörden, und nach Umständen auch durch die öffentlichen Blätter zu veranlassen.

§. 383.

Beschreibung und Kundmachung von Gegenständen einer strafbaren Handlung.

Wie mit den Steckbriefen, so ist sich auch mit der Beschreibung und Kundmachung von gestohlenen oder geraubten Sachen, von Gegenständen eines verübten Betruges, einer unternommenen Verfälschung öffentlicher Kreditspapiere oder Münzen zu benehmen. Wenn eine solche Beschreibung Gegenstände von größerem Werthe oder von solcher Beschaffenheit betrifft, daß Hoffnung vorhanden ist, durch ihre Bekanntmachung den Thäter selbst zu entdecken, oder noch ferneres Uebel zu verhindern, oder demjenigen, der Schaden leidet, Entschädigung zu verschaffen; so kann die Bekanntmachung sogleich vorgenommen werden. Bei Beschreibungen verfälschter öffentlicher Kreditspapiere oder Münzen aber muß vorläufig die Anzeige an den Gerichtshof, und von diesem an das Oberlandesgericht gemacht werden, welches sich darüber mit dem Finanzministerium in das Einvernehmen zu setzen hat. Die Kundmachung geschieht wie bei Steckbriefen. Jedermann ist verpflichtet, dasjenige, was er von den beschriebenen Gegenständen erfährt, sogleich der Obrigkeit anzuzeigen.

§. 384.

Anklage-Beschluß gegen einen abwesenden Beschuldigten.

Wenn der eines Verbrechens oder Vergehens Beschuldigte noch am Schluße des Untersuchungs-Verfahrens im Auslande oder unbekannten Aufenthaltes ist, so hat der Gerichtshof, wenn aus der Untersuchung genügende Gründe hervorgegangen sind, um gegen den Beschuldigten einen Anklagebeschluß zu rechtfertigen, die Versetzung desselben in den Anklagestand zu beschließen. Bei Verbrechen ist dieser Beschluß, wenn davon irgend ein Erfolg zu erwarten ist, und die Bedingungen des §. 381 eintreten, in Form eines Steckbriefes zu veröffentlichen.

Jeżeli obwiniony o zbrodnię znajduje się za granicą, lecz spodziéwać się można, iż wydanie jego zyskaném być może, Trybunał, po wysłuchaniu Prokuratora rządowego, winien wezwać o wydanie zagraniczną władzę sądową karną, w któréj okręgu zaskarzony przebywa. Gdyby co do wydania robiono trudności, należy dla ich usunienia uczynić relacyę do Ministerstwa Sprawiedliwości przez Sąd krajowy wyższy.

Gdy taki obwiniony będzie stawionym przed Sąd tutejszy, lub gdy sam powróci, należy mu ogłosić akt zaskarzenia (§. 201.), a gdy takowy zyska moc prawa, prowadzić dalsze postępowanie według ogólnych przepisów.

§. 385.

Kiedy może mieć miejsce postępowanie edyktalne (zaoczne).

Jeżeli pomimo wszelkich użytych środków obwiniony o zbrodnię lub wykroczenie ujętym być nie może, dalsze postępowanie w powszechności aż do schwytania obwinionego zawiesić należy. Jednakże jeżeli zbrodnia jaka sprawiła wielkie zgorszenie, lub zupełna jego bezkarność gorszych jeszcze skutków obawiać się kaze, zaś ani wywód istoty czynu, ani téż osoba sprawcy nie podlega wątpliwości, natenczas nawet przeciw nieprzytomnemu i zbiegowi postępowanie wytoczyć, i taki wyrok wydać należy, któryby w opinii publicznéj przynajmniéj jakiś skutek przeciw osobie sprawcy mógł wywrzeć.

Czyli takie postępowanie wyprowadzić należy, Trybunał po wysłuchaniu Prokuratora rządowego rozstrzygnie; przeciw temu rozstrzygnieniu zaś dozwoloném jest odwołanie się, podobnie jak przeciw uchwale powstrzymania, odstąpienia i zaskarzenia (§§. 202.—212.).

§. 386.

Przyzwanie nieobecnego lub zbiegłego przez edykt.

Jeżeli wyprowadzenie takiego postępowania nakazaném zostało prawomocnie, nieobecny lub zbiegły wezwany być powinien edyktem, aby się stawił przed Sądem. W takim edykcie należy wyrazić imię, nazwisko, wiek, stan lub zatrudnienie i dawniejszy pobyt wezwanego, tudzież zbrodnię, o którą jest posądzonym, wymienić prawném oznaczeniem jéj gatunku i rodzaju, przytém wskazać okoliczności stanowcze, które na surowsze ukaranie wpływ mają. Edykt ten zawiérać powinien także wezwanie, żeby obwiniony stawił się przed Trybunałem w terminie odpowiednim, najmniéj na trzy miesiące naznaczonym, w przeciwnym razie proces i orzeczenie przeciw niemu w jego nieobecności wydaném będzie.

Ist der eines Verbrechens Beschuldigte im Auslande, und ist zu erwarten, daß die Auslieferung desselben erwirkt werden kann, so hat sich der Gerichtshof nach Anhörung des Staatsanwaltes an die ausländische Strafgerichtsbehörde, in deren Bezirke sich der Angeklagte befindet, zu wenden. Sollten der Auslieferung Schwierigkeiten entgegengesetzt werden, so ist wegen deren Behebung durch das Oberlandesgericht an das Justizministerium zu berichten.

Wird ein solcher Beschuldigter vor das inländische Gericht gestellt, oder kehrt er selbst zurück, so ist ihm der Anklagebeschluß zu eröffnen (§. 201), und nach eingetretener Rechtskraft desselben, das weitere Verfahren nach der allgemeinen Vorschrift fortzuführen.

§. 385.

Wann das Edictal- (Contumazial-) Verfahren stattfinden kann.

Kann aller versuchten Mittel ungeachtet der eines Verbrechens oder Vergehens Beschuldigte nicht betreten werden, so hat in der Regel das weitere Verfahren bis zur Anhaltung des Beschuldigten auf sich zu beruhen. Wenn jedoch ein Verbrechen großes Aufsehen erregt hat, oder die gänzliche Straflosigkeit weitere nachtheilige Folgen besorgen läßt, und wenn weder der Thatbestand, noch die Person des Thäters einem Zweifel unterliegt, so kann auch wider den Abwesenden und Flüchtigen verfahren, und bis zu einer solchen Verurtheilung vorgegangen werden, die in der öffentlichen Meinung wenigstens einige Wirkung gegen die Person des Thäters hervorzubringen fähig ist.

Ob dieses Verfahren einzuleiten sei, wird von dem Gerichtshofe nach Anhörung des Staatsanwaltes entschieden, und gegen diese Entscheidung ist die Berufung wie gegen Einstellungs-, Ablassungs- und Anklagebeschlüsse zulässig (§§. 202—212).

§. 386.

Vorforderung des Abwesenden oder Flüchtigen durch Edikt

Ist die Einleitung dieses Verfahrens rechtskräftig angeordnet worden, so ist der Abwesende oder Flüchtige durch Edikt zur Stellung vor Gericht vorzufordern. In diesem Edikte ist Vorname, Zuname, Alter, Stand oder Beschäftigung und der frühere Wohnort des Vorgerufenen auszudrücken, das Verbrechen, dessen er beschuldiget wird, mit der gesetzlichen Bezeichnung seiner Gattung und Art zu benennen, und es sind die wesentlichen Umstände anzugeben, welche allenfalls auf die strengere Bestrafung Beziehung haben. Dieses Edikt hat zugleich die Aufforderung an den Beschuldigten zu enthalten, daß er sich binnen einer angemessenen Frist, welche auf wenigstens drei Monate festzusetzen ist, vor den Gerichtshof zu stellen habe, widrigens gegen ihn das Verfahren und Erkenntniß in seiner Abwesenheit erfolgen werde.

§. 387.

Ogłoszenie tego edyktu.

Rzeczony edykt przybitym być powinien w sposobie zwykłym przy wszystkich innych przyzwaniach sądowych, w miejscu, gdzie zbrodnia popełnioną została, tudzież w miejscu, gdzie obwiniony miał wiadome zamieszkanie swoje, nakoniec w miejscach, w których Sąd karny i Sąd śledczy mają siedzibę swoję, a jeżeli wezwany w terminie edyktalnym nie będzie przytrzymanym w tym czasie, raz przynajmniéj co miesiąc zamieszczonym być powinien do gazet tego kraju koronnego, w którym się wezwanie czyni. Oprócz tego należy odpis edyktu przesłać do Sądu krajowego wyższego, ażeby, szczególnie w ważnych bardzo przypadkach, w których wiele zależy na schwytaniu zbrodniarza, Sąd ten poczynił potrzebne kroki do takiego samego ogłoszenia w gazetach innych krajów koronnych, albotéż obcych krajów. Należy także o tém wezwaniu szczegółowo zawiadomić pełnomocnika zaskarzonego, jeżeli jest wiadomym, jego opiekuna lub małżonka, albo kogokolwiek z jego należących lub bliskich krewnych. Te osoby mogą dla zaskarzonego ustanowić obrońcę i żądać, przy przedłożeniu powodów, stojących zaskarzonemu na przeszkodzie, żeby tymczasem zawiesić dalsze postępowanie, o czém Trybunał z przybraniem Prokuratora rządowego stanowi. Przeciw temu rozstrzygnieniu odwołanie się założoném być może (§§. 202.—212.).

§. 388.

Postępowanie, a) gdy wezwany się stawi;

Jeżeli wezwany stawi się przed Sądem, który go wezwał, proces karny przeciw niemu według ogólnych przepisów prowadzonym być powinien. Jeżeli się stawi przed inny Sąd, ten winien go odstawić do prawnego postępowania temu Sądowi, od którego wyszło wezwanie.

§. 389.

b) jeżeli żąda zabezpieczenia osobistéj wolności (glejtu);

Jeżeli wezwany żąda, żeby mu zabezpieczono osobistą wolność, nie można temu wprawdzie zadosyć uczynić w tém rozumieniu, że wolnym będzie od postępowania karnego i od zasądzenia, lub że nigdy nie zostanie przytrzymanym; lecz może mu być daném przyrzeczenie, iż w ciągu śledztwa tak długo pozostanie na wolnéj stopie, dopóki przeciw niemu nie okażą się prawne dowody zbrodni, o którą jest posądzonym, i bezzasadności jego usprawiedliwienia. Nawet takie ograniczone zabezpieczenie osobistéj wolności może Sąd karny udzielić tylko za przyzwoleniem Sądu krajowego wyższego, któremu w tym przedmiocie relacyę uczynić należy; oprócz tego Sąd karny obowiązanym jest użyć tych środków ostrożności, które przeszkodzić mogą ucieczce jego, o ile to bez przyaresztowania jego stać się może. Taki glejt wolność osobistą zabezpieczający, ma zresztą skutek tylko co do zbrodni, względem któréj udzielonym został. Utraca zaś swój skutek, jeżeli obwiniony nie stawi się bez dostatecznego uspra-

§. 387.

Dieses Vorrufungs-Edikt muß in dem Orte, wo das Verbrechen begangen wurde, ferner in demjenigen Orte, wo der Beschuldigte seinen bekannten Wohnsitz hatte, und an dem Sitze des Strafgerichtes und des Untersuchungsrichters auf die bei allen übrigen gerichtlichen Vorladungen gewöhnliche Art angeschlagen, und während der Frist des Ediktes, wenn der Vorgerufene indessen nicht angehalten wird, wenigstens Einmal in jedem Monate in die Zeitungsblätter des Kronlandes, wo die Vorrufung geschieht, eingerückt werden. Auch ist eine Abschrift davon an das Oberlandesgericht einzusenden, damit, besonders in sehr wichtigen Fällen, wobei an Habhaftwerdung des Thäters viel gelegen ist, wegen gleicher Kundmachung in den Zeitungsblättern der übrigen Kronländer, oder auch in fremden Ländern das Nöthige veranlaßt werde. Außerdem ist diese Vorladung dem etwa bekannten Bevollmächtigten des Angeklagten, seinem Vormunde oder Ehegatten, oder einem seiner Angehörigen oder nahen Verwandten besonders zu eröffnen. Diese Personen können einen Vertheidiger für den Angeklagten aufstellen und unter Anführung der Gründe, welche den Angeklagten zu erscheinen verhindern, darauf antragen, daß vorläufig mit dem weiteren Verfahren innegehalten werde, worüber der Gerichtshof mit Zuziehung des Staatsanwaltes zu entscheiden hat. Gegen diese Entscheidung ist die Berufung zulässig (§§. 202—212). Kundmachung dieses Ediktes.

§. 388.

Erscheint der Vorgerufene vor dem Gerichte, das ihn berufen hat, so ist das Strafverfahren gegen ihn nach der allgemeinen Vorschrift fortzusetzen. Stellt er sich vor ein anderes Gericht, so hat dasselbe ihn an das Strafgericht, von welchem die Einberufung geschehen ist, zur rechtlichen Verhandlung zu überliefern. Verfahren, a) wenn sich der Vorgerufene stellt;

§. 389.

Verlangt der Vorgerufene die Ertheilung eines sicheren Geleites, so kann dieses zwar nicht dahin, daß er von dem Strafverfahren und der Aburtheilung verschont bleiben, oder niemals angehalten werden soll, ertheilt werden; doch kann ihm die Zusicherung gegeben werden, daß er während der Untersuchung so lange auf freiem Fuße bleiben soll, bis gegen ihn rechtliche Beweise des angeschuldeten Verbrechens und der Unstatthaftigkeit seiner Rechtfertigung vorkommen. Selbst eine solche beschränkte Ertheilung des sicheren Geleites aber kann von dem Strafgerichte nur mit Bewilligung des Oberlandesgerichtes, an welches hierwegen die Anzeige zu machen ist, geschehen; auch bleibt das Strafgericht immer zu allen denjenigen Vorsichten verpflichtet, welche die Entweichung des Beschuldigten, soweit es ohne wirklichen Verhaft möglich ist, zu hindern geeignet sind. Ein solches Sichergeleit ist ferner nur in Beziehung auf das Verbrechen von Wirkung, in Ansehung dessen es ertheilt worden ist. Es verliert seine Wirkung, wenn der Beschuldigte auf eine an ihn ergangene Vorladung ohne genügende b) wenn er ein sicheres Geleite verlangt;

wiedliwienia, gdy wezwanym zostanie; jeżeli robi przygotowania do ucieczki; jeżeli się uchyla od przeprowadzenia śledztwa, czylito przez ucieczkę, czylitéż przez ukrywanie pobytu swego, lub gdy nie dopełnia warunków, pod któremi glejt udzielonym mu był.

§. 390.

c) gdy żąda zapewnienia, iż nie będzie karanym.

Gdy dla bardzo ważnych przyczyn szczególnie zależy Państwu na tém, aby wezwany był ujętym, to zaś nie inaczej, jak tylko przez dobrowolne jego stawienie się uskutecznionóm być może, ón zaś kładzie za warunek, żeby karanym nie był; te okoliczności Sąd krajowy wyższy winien jest przedłożyć Ministerstwu Sprawiedliwości; Ministeryum zaś przedłożyć je winno Monarsze, i od Niego oczekiwać postanowienia, czyli i jak dalece bezkarność przyrzeczoną mu być może.

§. 391.

d) postępowanie zaoczne.

Jeżeli zaskarzony nie stawił się w ciągu terminu zakreślonego edyktem, po upływie onego najdaléj w miesiącu przystąpić należy do rozprawy końcowéj. Jeżeli ani sam zaskarzony, ani téż osoby wspomnione w §. 387. nie ustanowiły dla niego obrońcy, obrońca z urzędu dodanym mu być powinien.

Zresztą co się tyczy téj rozprawy końcowéj, wyroku i odwołania się przeciw niemu, należy zachować przepisy powszechne. Sądom wyższym i Monarsze wyroku śmierci z urzędu nie należy przekładać.

§. 392.

Ogłoszenie wyroku zaocznego.

Jak skoro wyrok karny, wydany przeciw nieobecnemu lub zbiegłemu, przeszedł w moc prawa, ogłoszonym być powinien w sposobie następującym: Na miejscu do wykonania kar publicznych przeznaczonym, wystawionym być powinien pal, jeżeli zaś kara śmierci jest naznaczoną, szubienica, i na niéj wyrok kary przybić należy w taki sposób, żeby przechodzący tamtędy z łatwością go przeczytać mogli, nikt zaś ani go zerwać, ani zniszczyć nie zdołał. Wyrok należy zostawić przybitym przez trzy dni po sobie następujące, i oprócz tego zamieścić takowy trzy razy w gazetach kraju koronnego, w którym wydanym jest.

§. 393.

Skutek prawny takiego wyroku.

Jak dalece z zasądzeniem za zbrodnię, połączone są już na mocy ustawy szkodliwe skutki prawne (§§. 26.—30. ustawy karnéj), wyrok kary powinien natychmiast być wykonanym, o ile to w nieobecności skazanego stać się może.

Rechtfertigung ausbleibt; wenn er Anstalten zur Flucht macht; wenn er sich der Fortsetzung der Untersuchung durch die Flucht oder durch Verbergen seines Aufenthaltes entzieht, oder wenn er die Bedingungen nicht erfüllt, unter welchen ihm das sichere Geleit ertheilt worden ist.

§. 390.

c) wenn er die Zusicherung der Straflosigkeit begehrt;

Sollte aus besonders wichtigen Ursachen an Habhaftwerdung des Vorgerufenen dem Staate äußerst gelegen seyn, und diese nicht anders, als durch seine freiwillige Stellung bewirkt werden können, der Vorgerufene aber die Zusicherung der Straflosigkeit zur Bedingung setzen; so sollen diese Verhältnisse von dem Oberlandesgerichte dem Justizministerium, von diesem aber dem Landesfürsten vorgelegt, und von daher die Entscheidung gewärtiget werden, ob, und in wie weit eine Zusicherung der Straflosigkeit stattzufinden habe.

§. 391.

d) wirkliches Kontumazial-Verfahren.

Ist der Angeklagte innerhalb der Ediktalfrist nicht erschienen, so wird nach Ablauf derselben, und zwar längstens binnen Einem Monate, zur Schlußverhandlung geschritten. Dem Angeklagten ist, falls nicht er selbst oder die im §. 387 erwähnten Personen für ihn einen Vertheidiger aufgestellt haben, ein solcher von Amtswegen zu bestellen.

Uebrigens sind in Beziehung auf diese Schlußverhandlung, auf das Erkenntniß darüber, und die Berufung gegen das letztere die allgemeinen Vorschriften zu beobachten. Eine Vorlegung des etwa geschöpften Todesurtheiles an die höheren Gerichte und an den Landesfürsten findet von Amtswegen nicht Statt.

§. 392.

Kundmachung eines Kontumazial-Strafurtheiles.

Sobald ein wider einen Abwesenden, oder Flüchtigen gefälltes Strafurtheil in Rechtskraft erwachsen ist, ist dasselbe auf folgende Art öffentlich kundzumachen: An einem zur Vollziehung öffentlicher Strafen bestimmten Orte ist ein Pfahl, oder wenn die Todesstrafe verhängt ist, ein Galgen zu errichten, und daselbst das Strafurtheil so anzuschlagen, daß es der Vorübergehende leicht lesen, aber Niemand abreißen, oder sonst vertilgen könne. Das Urtheil ist durch drei auf einander folgende Tage angeheftet zu lassen, und nebstdem drei Mal in die Zeitungsblätter des Kronlandes einzurücken, wo es erlassen worden.

§. 393.

Rechtswirkung eines solchen Urtheiles.

In soferne mit der Verurtheilung wegen eines Verbrechens schon kraft des Gesetzes nachtheilige Rechtswirkungen verbunden sind (§§. 26—30 des Strafgesetzes), muß das Strafurtheil, in soweit diß in Abwesenheit des Verurtheilten ausführbar ist, auch sogleich in Vollzug gesetzt werden.

§. 394.

Postępowanie przy powrocie takiego skazanego.

Jeżeli zbiegły następnie schwytanym zostanie, należy mu ogłosić akt zaskarzenia (§. 201.), i prowadzić proces według ogólnych przepisów, bez względu na wyrok, w jego nieobecności wydany.

Po ukończeniu takowego, nowy wyrok wydanym być powinien. Skoro ten wyrok uzyska moc prawa, skutki prawne połączone z dawniejszym wyrokiem tylko tak dalece od dnia wydanego wyroku za zniesione uważanemi być powinny, jak dalece na mocy ustawy nie są także połączonemi z nowym wyrokiem.

§. 395.

Postępowanie przeciw tym, którzy się oddalają w ciągu postępowania karnego zwykłego.

Postępowanie w §§. 385.--394. przepisane, może być także nakazaném przeciw temu, przeciw któremu już wytoczonym został proces karny, jeżeli się w ciągu tego oddalił, tak, iż mu wezwanie stawienia się do rozprawy końcowéj nie mogło być doręczoném. Jeżeli zaś wezwanie doręczoném mu zostało należycie, postępowanie karne może być zakończoném w porządku, chociaż on nie uzyskawszy odroczenia (§. 221.), ani sam się nie stawi, aniteż przystawionym być nie może. Wyrok w jego nieobecności wydany ogłoszonym być powinien w sposobie w §. 392. wskazanym, i pociąga za sobą skutki wyrażone w §§. 393. i 394.

Rozdział dziewiętnasty.

O postępowaniu doraźném.

§. 396.

Postępowanie doraźne na zamachy zbrodni stanu i rozruchy.

Postępowanie doraźne może mieć miejsce albo gdy zamachy zbrodni stanu w sposobie bardzo groźnym się okazują, albo gdy rozruchy wybuchły albo wybuchem zagrażają. Że zachodzi potrzeba sądu doraźnego, oświadczyć ma prawo Naczelnik kraju po uprzedniém porozumieniu się z Prezydentem Sądu krajowego wyższego, a jeżeli w miejscu, w którém Naczelnik kraju ma siedzibę swoję, niema Sądu krajowego wyższego, po uprzedniém porozumieniu się z Prezydentem Sądu krajowego. Jednakże jeżeli zwłoka zagrażałaby niebezpieczeństwem, wtenczas nawet przełożony obwodu (komitatu) sam przez się oświadczenie powyższe uczynić może.

§. 394.

Geräth aber der Flüchtige nach der Hand in Verhaft, so ist ihm der Anklagebeschluß zu eröffnen (§. 201), und das Verfahren, ohne Rücksicht auf das in seiner Abwesenheit geschöpfte Erkenntniß, nach der allgemeinen Vorschrift fortzusetzen.

Verfahren bei der Rückkehr eines solchen Verurtheilten.

Nach Beendigung desselben ist ein neues Erkenntniß zu schöpfen. Sobald dieses in Rechtskraft erwachsen ist, sind die mit dem früheren Erkenntnisse verbundenen Rechtsfolgen, vom Zeitpunkte der Schöpfung desselben angefangen nur in soweit als aufgehoben anzusehen, als sie nach dem Gesetze nicht auch mit dem neuen Erkenntnisse verbunden sind.

§. 395.

Das in den §§. 385—394 vorgeschriebene Verfahren kann auch gegen denjenigen angeordnet werden, gegen welchen bereits wegen eines Verbrechens ein Strafverfahren eingeleitet worden ist, wenn er sich während desselben entfernt hat, und ihm die Vorladung zur Schlußverhandlung nicht mehr zugestellt werden konnte. Ist ihm aber diese Vorladung gehörig zugestellt worden, so kann die Schlußverhandlung vorgenommen werden, wenn er auch, ohne eine Vertagung erwirkt zu haben (§. 221), zu derselben nicht erscheint, und hierzu auch nicht gestellt werden kann. — Das in seiner Abwesenheit gefällte Erkenntniß ist auf die im §. 392 bezeichnete Weise kund zu machen, und hat die in den §§. 393 und 394 bestimmten Rechtswirkungen.

Verfahren gegen die sich während des ordentlichen Strafverfahrens Entfernenden.

Neunzehntes Hauptstück.

Von dem standrechtlichen Verfahren.

§. 396.

Das standrechtliche Verfahren kann stattfinden, wenn entweder hochverrätherische Umtriebe in besonders gefahrdrohender Weise sich offenbaren, oder wenn Aufruhr ausgebrochen ist, oder auszubrechen droht. Die Erklärung, daß deßhalb die Nothwendigkeit des Standrechtes vorhanden sei, steht dem Landes-Chef, nach vorläufiger Rücksprache mit dem Präsidenten des Oberlandesgerichtes, und wenn sich an dem Orte, wo der Landes-Chef seinen Sitz hat, kein Oberlandesgericht befindet, mit dem Präsidenten des Landesgerichtes zu. Wenn jedoch Gefahr am Verzuge haftet, ist auch der Kreisvorsteher (Komitats-Vorstand) für sich allein berechtiget, diese Erklärung zu erlassen.

Standrechtliches Verfahren wegen hochverrätherischer Umtriebe und wegen Aufruhr.

§. 397.

Na morderstwa, rabunki, podpalania i inne rodzaje niszczenia obcéj własności.

Postępowanie doraźne może być nakazaném także wtenczas, gdy w jednym lub więcéj okręgach mnożą się w niezwyczajnym sposobie morderstwa, rabunki lub gwałty publiczne przez niszczenie obcéj własności. W takich przypadkach Minister Spraw Wewnętrznych, w porozumieniu się z Ministrem Sprawiedliwości, ma prawo oświadczyć, iż zachodzi potrzeba zaprowadzenia sądu doraźnego.

§. 398.

Do kogo należy zaprowadzenie sądu doraźnego.

Naczelnik obwodu (komitatu) ma obowiązek zaprowadzenia sądu doraźnego. Do niego zatém należy ogłosić oświadczenie, iż zaprowadzoném jest postępowanie doraźne, a jeżeli to się stać może, przy odgłosie bębna lub trąby po wszystkich miejscach, dla których takowe zarządzoném zostało, tudzież podać takowe do powszechnéj wiadomości niezwłocznie przez zawiadomienie o tém przełożonych gmin, przez przybicie na placach publicznych i przez gazety publiczne.

§. 399.

Ogłoszenie sądu doraźnego.

Z ogłoszeniem postępowania doraźnego w przypadku w §. 396. wskazanym połączony być powinien rozkaz, ażeby każdy wystrzegał się wszelkich zamachów zbrodni stanu, wszelkich zbiegowisk w celu rozruchu, wszelkich podniecań do nich i uczestnictwa w onychże, tudzież ażeby każdy posłusznym był rozkazom zwierzchności, dla przytłumienia tych zbrodni wydanym, w przeciwnym bowiem razie każdy, ktokolwiek po ogłoszeniu tego rozkazu stanie się winnym jednéj z tych zbrodni, przeciw którym postępowanie doraźne ogłoszoném zostało, ulegnie karze śmierci według surowości sądu doraźnego.

§. 400.

Również należy w ogłoszeniu postępowania doraźnego na zbrodnie, w §. 397. wyliczone, zagrozić karę śmierci na ich popełnienie.

§. 401.

Sądownictwo onegoż.

Przez ogłoszenie sądu doraźnego sąd krajowy lub obwodowy, w którego okręgu ogłoszenie nastąpiło, staje się wyłącznie właściwym względem wszystkich w jego okręgu popełnionych zbrodni, na które postępowanie doraźne rozciągać się winno. Jako sąd doraźny wyrokować on będzie w zgromadzeniach złożonych z czteréch sędziów i Prezydującego z przybraniem protokolisty. Członków tego sądu mianuje przełożony Trybunału. Sąd doraźny może według zdania Prezydującego, w porozumieniu z władzami politycznemi, założyć siedzibę swoję na każdém miejscu tego okręgu, w którym prawo doraźne ogłoszoném zostało.

§. 397.

Das standrechtliche Verfahren kann auch dann angeordnet werden, wenn in einem oder mehreren Bezirken Mord, Raub, Brandlegung oder öffentliche Gewaltthätigkeit durch Zerstörung fremden Eigenthums ungewöhnlich um sich greifen. Das Erkenntniß über die Nothwendigkeit der Anwendung des Standrechtes steht in solchen Fällen dem Minister des Innern im Einverständnisse mit dem Justizminister zu.

Wegen Mord, Raub, Brandlegung oder anderer Zerstörungen fremden Eigenthumes.

§. 398.

Die Einleitungen zum standrechtlichen Verfahren hat der Kreisvorsteher (Komitats-Vorstand) anzuordnen. Er hat daher die Erklärung, daß das standrechtliche Verfahren einzutreten habe, an allen Orten, für welche dasselbe angeordnet wurde, in soferne dieß thunlich ist, bei Trommelschlag oder Trompetenschall verkünden, und außerdem durch Mittheilung an die Gemeindebehörden, durch Anschlag an öffentlichen Plätzen, und durch öffentliche Blätter ohne Verzug zur allgemeinen Kenntniß bringen zu lassen.

Wem die Anordnung der Einleitungen hierzu zusteht.

§. 399.

Die Bekanntmachung des standrechtlichen Verfahrens ist im Falle des §. 396 mit dem Befehle zu verbinden, daß sich Jedermann von allen hochverrätherischen Unternehmungen, sowie von allen aufrührerischen Zusammenrottungen, allen Aufreizungen hierzu, und aller Theilnahme daran zu enthalten, und den zur Unterdrückung dieser Verbrechen ergehenden Anordnungen der Obrigkeit sich zu fügen habe, widrigens jeder, der sich nach der Kundmachung dieser Anordnung eines derjenigen Verbrechen schuldig macht, wegen welcher das standrechtliche Verfahren kundgemacht wurde, nach der Strenge des Standrechtes mit dem Tode bestraft werden wird.

Bekanntmachung des standrechtlichen Verfahrens.

§. 400.

Ebenso ist auch in der Bekannmachung des standrechtlichen Verfahrens wegen eines der im §. 397 bezeichneten Verbrechen die Begehung desselben mit der Strafe des Todes zu bedrohen.

§. 401.

Durch die Kundmachung des standrechtlichen Verfahrens wird das Landes- oder Kreisgericht, in dessen Sprengel die Verkündigung erfolgt ist, für alle in seinem Bezirke verübten Verbrechen, auf welche sich das standrechtliche Verfahren zu erstrecken hat, ausschließend zuständig. Als Standgericht erkennt es in Versammlungen von vier Richtern und einem Vorsitzenden, mit Beiziehung eines Protokollsführers. Die Mitglieder desselben ernennt der Vorsteher des Gerichthofes. — Das Standgericht kann nach dem Ermessen des Vorsitzenden, im Einverständnisse mit den politischen Behörden, an jedem Orte des Bezirkes, für welchen das Standrecht verkündet wurde, seinen Sitz aufschlagen.

Gerichtsstand bei demselben.

§. 402.

Inne przygotowania do tego.

Skoro postępowanie doraźne nakazaném zostanie, przełożony obwodu (komitatu) jak najspieszniéj starać się powinien o to, żeby najbliższa komenda wojskowa przysłała potrzebny oddział wojska dla bezpieczeństwa sądu doraźnego; ażeby w miejscu do odbywania sądu doraźnego przeznaczoném, przygotowane były potrzebne przyrządzenia urzędowe, i znajdowali się kapłan, kat i pomocnicy jego; tudzież żeby w ogólności wykonanie kary śmierci nie doznawało żadnéj przeszkody.

§. 403.

Jakie osoby przed sąd doraźny stawić należy;

Przed sąd doraźny stawionemi będą tylko takie osoby, które zostały schwytane na uczynku, lub przeciw którym zachodzą tak gorące poszlaki, iż się spodziewać należy, że przeciw nim dowód winy bez zwłoki przeprowadzonym być może. Przytém to mieć na uwadze potrzeba, żeby naczelników, buntowników i głównie winnych szczególnie chwytano.

§. 404.

nawet osoby do sądu wojskowego należące.

Sąd doraźny ma prawo zasądzić na mocy prawa doraźnego nawet osoby wojskowe i inne sądowości wojskowéj podlegające osoby, jeżeli zostały przyprowadzone przez zwierzchność cywilną; — wszelako należy o tém zawiadomić natychmiast najbliższą komendę wojskową, przy wymienieniu nazwiska, miejsca urodzenia i charakteru wojskowego osoby obwinionéj. Sąd doraźny mocen jest także wprost przyzywać i wysłuchać pod przysięgą świadków, podlegających sądowości wojskowéj; jednakże i o tém należy zawiadomić najbliższą komendę wojskową.

§. 405.

Jak dalece przytém przepisy zwyczajnego postępowania karnego zachowanemi być powinny.

W postępowaniu doraźném zachowywać także należy przepisy zwyczajnego procesu karnego, tak co do wywodu istoty czynu, jakoteż co do sprowadzenia dowodów, wysłuchania obwinionego, świadków i biegłych, tudzież co do ocenienia prawnéj mocy dowodów. Przytém jednakże następujące wyjątki od zwyczajnego postępowania są przepisane.

§. 406.

Wyjątki.

Całe postępowanie doraźne odbywać się powinno przeciw pojedynczym obwinionym od początku do końca przed sądem zgromadzonym, w przytomności Prokuratora rządowego i o ile możności bez przerwy. Zatém ani szczegółowe postępowanie na drodze śledztwa, ani uchwała zaskarżenia nie mają miejsca.

§. 402.

Sonstige Vorbereitungen für dasselbe.

Sobald das standrechtliche Verfahren angeordnet ist, hat der Kreisvorsteher (Komitats-Vorstand) mit der größten Beschleunigung Sorge zu tragen, daß von dem nächsten Militär-Kommando die zur Bedeckung des Standrechtes nöthige Mannschaft abgeordnet werde; daß an dem zur Abhaltung des Standrechtes bestimmten Orte die nöthigen Amtsgeräthschaften bereit und ein Seelsorger, der Scharfrichter und dessen Gehilfen gegenwärtig seien; und daß der Vollziehung der Todesstrafe auch sonst kein Hinderniß entgegenstehe.

§. 403.

Welche Personen vor das Standgericht zu stellen;

Vor das Standgericht sind nur solche Personen zu stellen, welche entweder auf der That ergriffen worden sind, oder gegen welche so dringende Verdachtsgründe vorliegen, daß sich mit Grund erwarten läßt, es werde der Beweis der Schuld gegen sie ohne Verzug hergestellt werden können. Hierbei ist Sorge zu tragen, daß vorzüglich auf die Rädelsführer, Aufwiegler und andere Hauptschuldige gegriffen werde.

§. 404.

auch die der Militär-Gerichtsbarkeit unterstehenden Personen.

Das Standgericht ist ermächtiget, auch Militär- und andere der Militär-Gerichtsbarkeit unterstehende Personen standrechtlich abzuurtheilen, wenn sie von der Zivilobrigkeit eingebracht worden sind; — doch ist hiervon dem nächsten Militär-Kommando, unter Anführung des Namens, des Geburtsortes und Militär-Charakters des Beschuldigten, sogleich die Anzeige zu machen. Das Standgericht ist auch befugt, Zeugen, welche der Militär-Gerichtsbarkeit unterstehen, unmittelbar vorzurufen, zu vernehmen und zu beeidigen; doch muß auch davon dem nächsten Militär-Kommando Nachricht gegeben werden.

§. 405.

In wie weit hierbei die Vorschriften des ordentlichen Strafverfahrens Anwendung finden.

Auch im standrechtlichen Verfahren haben in Ansehung der Erhebung des Thatbestandes, der Herbeischaffung der Beweise, der Vernehmung des Beschuldigten, der Zeugen und der Sachverständigen, und der Beurtheilung der rechtlichen Kraft der Beweise die für das ordentliche Strafverfahren gegebenen Vorschriften zu gelten. Es sind jedoch hierbei folgende Abweichungen von dem gewöhnlichen Verfahren zu beobachten.

§. 406.

Abweichungen hiervon.

Das ganze standrechtliche Verfahren gegen einzelne Beschuldigte ist von seinem Anfange bis zum Ende vor dem versammelten Gerichte, im Beisein des Staatsanwaltes, und so viel als möglich, ohne Unterbrechung zu pflegen. Es findet daher weder ein besonderes Untersuchungs-Verfahren, noch ein Anklagebeschluß Statt.

Najdłuższe trwanie jego naznacza się na dni ośm, i liczyć takowe należy od dnia, w którym obwiniony stawionym był przed sąd doraźny.

§. 407.

Obwinionemu dodanym być powinien obrońca. Jeżeli sobie sam nie obrał takiego, któryby natychmiast mógł objąć obronę, Sąd mu z urzędu obrońcę ustanowić powinien.

§. 408.

Prezydujący nie jest obowiązanym przy prowadzeniu postępowania doraźnego trzymać się zwyczajnego toku i formalności powszechnego postępowania karnego, o ile takowe są przeszkodą potrzebnéj spieszności.

Prokurator rządowy i obrońca mogą wprawdzie przedstawiać wnioski; jednakże Prezydujący i Sąd nie powinni pozwalać na obszerne wywody i ogólnie nie dopuszczać tego wszystkiego, coby zwlekało postępowanie dłużéj, jak stanowczy cel jego niezbędnie wymaga. Zatém postępowanie nie może być przewlekaném przez dochodzenia wynagrodzenia. Również nie należy wprawdzie spuszczać z oka wyśledzenia spólników, jednakże wydanie i wykonanie wyroku na schwytanym tylko tak dalece odwleczoném być może, jak dalece przez to podaje się sposobność poczynienia ważnych odkryć tak co do planu i rozgałęzienia zbrodniczego zamachu, jakoteż co do wyśledzenia i przekonania głównych winowajców.

Postępowanie ograniczać się powinno w powszechności na dowodzie tego uczynku, na który prawo doraźne ogłoszoném zostało; dlatego na okoliczności poboczne, nie mające na wymiar kary stanowczego wpływu, lub na inne jeszcze odkryte czynności schwytanego wzgląd mianym nie będzie.

Po ukończeniu rozprawy Sąd wysłuchać powinien wniosków ostatecznych Prokuratora rządowego i obrońcy stosownie do przepisów §§. 253.—255.

Co do wydania i ogłoszenia wyroku zachować należy powszechne przepisy.

§. 409.

Kiedy obwinionych należy odstawić do zwyczajnego Sądu karnego.

Jeżeli sąd doraźny uzna się niewłaściwym, lub jeżeli w ciągu dni ośmiu (§. 406.) nie będzie przeprowadzonym przeciw obwinionemu dowód, iż jest winnym téj zbrodni, na którą sąd doraźny był ogłoszonym: — lub jeżeli nie zachodzą warunki, na mocy §§. 284. i 285. do zawyrokowania kary śmierci wymagane, zaś jeszcze zawsze poszlaki występku na obwinionym pozostają,

Die längste Dauer desselben wird auf acht Tage festgesetzt, und ist von dem Zeitpunkte an, wo der Beschuldigte vor das Standgericht gestellt wurde, zu rechnen.

§. 407.

Dem Beschuldigten muß ein Vertheidiger beigegeben werden. Hat er sich nicht selbst einen solchen gewählt, der die Vertheidigung sogleich übernehmen kann, so muß ihm derselbe von Amtswegen bestellt werden.

§. 408.

Der Vorsitzende ist bei der ihm obliegenden Leitung der standgerichtlichen Verhandlung an den gewöhnlichen Gang und an die Förmlichkeiten des ordentlichen Strafverfahrens, in soferne sie der nöthigen Beschleunigung entgegen stehen, nicht gebunden

Dem Staatsanwalte und dem Vertheidiger steht zwar frei, Anträge zu stellen; der Vorsitzende und das Gericht haben jedoch weitläufige Erörterungen, sowie überhaupt Alles entfernt zu halten, was die Verhandlung mehr, als für den wesentlichen Zweck derselben unerläßlich nothwendig ist, verzögern würde. Das Verfahren darf daher auch durch Erhebungen über die Entschädigung nicht aufgehalten werden. Ebenso ist zwar die Ausforschung der Mitschuldigen nicht außer Acht zu lassen, jedoch soll deßhalb die Schöpfung und Vollziehung des Erkenntnisses gegen den Ergriffenen nur in soferne aufgeschoben werden, als sich dadurch gegründete Aussicht zu wichtigen Entdeckungen in Hinsicht auf den Plan und die Ausdehnung des verbrecherischen Unternehmens, oder zur Erforschung oder Ueberweisung der Hauptschuldigen darbiethet.

Die Verhandlung hat sich in der Regel auf den Beweis derjenigen That zu beschränken, wegen welcher das standrechtliche Verfahren angeordnet worden ist; es ist daher auf Nebenumstände, welche auf die Strafbestimmung keinen wesentlichen Einfluß haben, oder auf sonst etwa entdeckte strafbare Handlungen des Ergriffenen keine Rücksicht zu nehmen.

Nach Beendigung der Verhandlung sind der Staatsanwalt und der Vertheidiger nach Vorschrift der §§. 253—255 mit ihren Schlußvorträgen zu hören.

In Beziehung auf die Fällung des Erkenntnisses und die Verkündigung desselben gelten die allgemeinen Vorschriften.

§. 409.

Wann die Beschuldigten zu dem gewöhnlichen Strafgerichte abzugeben sind.

Findet das Standrecht seine Gerichtsbarkeit nicht begründet; oder wird gegen den Beschuldigten nicht innerhalb der Frist von acht Tagen (§. 406) der Beweis der Schuld desjenigen Verbrechens, wegen dessen das Standrecht kundgemacht wurde, hergestellt; — oder sind die nach den §§. 284 und 285 zur Verhängung der Todesstrafe erforderlichen Bedingungen nicht vorhanden, bleiben aber dennoch Verdachtsgründe einer strafbaren Hand-

w takich razach należy go oddać właściwemu Sądowi karnemu do zwyczajnego postępowania.

§. 410.

Kiedy sąd doraźny może wydać wyrok kary śmierci, a kiedy wyjątkowo wyrok ciężkiego więzienia.

Obwiniony uznany przez sąd doraźny za winnego téj zbrodni, na którą prawo doraźne ogłoszoném zostało, w sposobie do zawyrokowania kary śmierci na zasadzie §§. 284. i 285. wymaganym, na śmierć zasądzonym być powinien.

Tylko wtenczas, gdy przez wykonanie kary śmierci na jednym lub więcéj głównych winowajców danym został odstraszający przykład, potrzebny do przywrócenia spokojności, sąd doraźny mniéj winnych na karę ciężkiego więzienia od pięciu do dwudziestu lat skazać może. Jeżeli zaś przeciw obwinionemu zachodzą jeszcze poszlaki innéj zbrodni, za którąby cięższa kara na niego musiała być wyrzeczoną, natenczas odesłanym być powinien do właściwego Sądu karnego dla zwykłego postępowania karnego.

§. 411.

Odwołanie nie ma miejsca; prośba o ułaskawienie nie ma skutku odwlekającego.

Przeciw wyrokom sądu doraźnego odwołanie się niema miejsca, i prośba o ułaskawienie przez kogobądź podana, nie odwleka skutków wyroku.

§. 412.

Prowadzenie protokółu.

Przy rozprawie przed sądem doraźnym protokół spisanym być powinien. Takowy powinien zawiérać dzień rozprawy, nazwiska sędziów, porządek postępowania, istotne zeznania świadków, biegłych i obwinionego, tudzież inne dowody, wniosek ostateczny Prokuratora, główne punkta obrony, i w końcu orzeczenie. Protokół przez wszystkich sędziów i przez protokolistę podpisanym być powinien.

Przy naradzie sądu przepisany osobny protokół prowadzonym być musi (§. 257.).

§. 413.

Wykonanie kary śmierci.

Kara śmierci w powszechności we dwie godziny po ogłoszeniu wyroku wykonaną być powinna, jedynie na wyraźną prośbę skazanego można mu jeszcze pozwolić trzecią godzinę dla przygotowania się na śmierć. Dalszego przedłużenia pozwalać nie można.

§. 414.

Zniesienie postępowania doraźnego.

Zniesienie postępowania doraźnego należy do tych samych osób i władz, które takowe zaprowadziły. Jak skoro ustaje powód, dla którego zaprowadzo-

lung gegen den Beschuldigten zurück, so ist derselbe an das kompetente Strafgericht zum ordentlichen Strafverfahren abzugeben.

§. 410.

Wird der Beschuldigte von dem Standgerichte desjenigen Verbrechens, wegen dessen das Standrecht kundgemacht wurde, auf die nach den §§. 284 und 285 zur Verhängung der Todesstrafe erforderliche Weise, für schuldig erklärt, so ist auf die Todesstrafe zu erkennen.

Wann von dem Standgerichte auf Todesstrafe, und wann ausnahmsweise auf schwere Kerkerstrafe zu erkennen ist.

Nur wenn bereits durch Vollziehung der Todesstrafe an Einem oder Mehreren der Schuldigsten das zur Herstellung der Ruhe nöthige abschreckende Beispiel gegeben ist, kann das Standgericht gegen minder Betheiligte auf schweren Kerker von fünf bis zwanzig Jahren erkennen. Liegen jedoch im letzteren Falle gegen den Schuldigen auch noch rechtliche Verdachtsgründe eines anderen Verbrechens vor, wofür ihn eine schwerere Strafe treffen würde, so ist er an das kompetente Strafgericht zum ordentlichen Strafverfahren abzuliefern.

§. 411.

Gegen die Urtheile des Standgerichtes findet keine Berufung Statt, und ein dagegen von wem immer eingereichtes Begnadigungsgesuch hat nie eine aufschiebende Wirkung.

Keine Berufung; keine aufschiebende Wirkung von Begnadigungsgesuchen.

§. 412.

Ueber die Verhandlung vor dem Standgerichte ist ein Protokoll aufzunehmen, welches den Tag der Verhandlung, die Namen der Richter, die Ordnung des Vorganges, das Wesentliche der Aussagen der Zeugen, der Sachverständigen und des Beschuldigten, sowie der übrigen Beweismittel, den Schlußantrag des Staatsanwaltes, die Hauptpunkte der Vertheidigung, und endlich das Erkenntniß enthalten muß. Dasselbe ist von sämmtlichen Richtern und dem Protokollführer zu unterzeichnen.

Protokollführung.

Ueber die Berathung des Gerichtes ist das vorgeschriebene abgesonderte Protokoll zu führen (§. 257).

§. 413.

Die Todesstrafe ist in der Regel zwei Stunden nach der Verkündigung des Urtheiles zu vollziehen; nur auf ausdrückliche Bitte des Verurtheilten kann demselben noch eine dritte Stunde zu seiner Vorbereitung auf den Tod gestattet werden. Eine weitere Verlängerung findet nicht Statt.

Vollzug der Todesstrafe.

§. 414.

Die Aufhebung des standrechtlichen Verfahrens steht denselben Personen und Behörden zu, welche dasselbe eingeleitet haben. Dieselbe ist, wenn der Grund, der die

Aufhebung des standrechtlichen Verfahrens.

ném było, należy zniesienie jego niezwłocznie wyrzéc, i zawsze przez pisma publiczne ogłosić.

§. 415.

Przesłanie aktów do Sądu krajowego wyższego.

Skoro o zniesieniu postępowania doraźnego sąd doraźny zawiadomionym zostanie, czynność jego natychmiast ustanie. Wszelkie jeszcze wiszące śledztwa, równie jak te, w skutku których wyroki śmierci już wydanemi, lecz jeszcze nie wykonanemi zostały, oddanemi być powinny do Sądów zwyczajnych, i tam postępowanie na drodze śledztwa rozpoczętém być powinno. Dalszy proces według powszechnych przepisów niniejszego postępowania karnego odbywać się powinien. Wszelkie wyroki, wydane przez sąd doraźny, wraz z aktami procesu, przedłożyć należy Sądowi krajowemu wyższemu w przeciągu dni czternastu, który takowe wziąć pod rozwagę, i wady spostrzeżone w nich zganić powinien.

Rozdział dwudziesty.

O postępowaniu w przedmiocie przestępstw.

§. 416.

Jak dalece przepisy postępowania na zbrodnie i wykroczenia do przestępstw zastosowanemi być powinny.

Postępowanie w przedmiocie przestępstw stosuje się najpiérw do przepisów w niniejszym rozdziale zamieszczonych. Zaś we wszystkich punktach, o których tu niema szczególnego przepisu, zastosować należy odpowiednie postanowienia procesu na zbrodnie i wykroczenia.

§. 417.

Skład Sądu.

Dochodzenia i rozprawy z powodu przestępstw odbywać się powinny w Sądach powiatowych przed jednym sędzią egzaminowanym (§. 11.) i protokolistą bez udziału Prokuratorstwa.

§. 418.

Postępowanie w tym przypadku, gdy Sąd powiatowy mniema, iż uczynek jest zbrodnią lub wykroczeniem.

Jeżeli Sąd powiatowy uzna, iż uczynek, który wziął pod śledztwo, jest zbrodnią lub wykroczeniem, winien jest przesłać akta do właściwego Trybunału.

Trybunał, nie znajdując w uczynku istoty zbrodni, ani wykroczenia, winien jest akta zwrócić Sądowi powiatowemu w celu dalszego urzędowania. Sąd powiatowy obowiązanym jest stosownie do tego postąpić.

§. 419.

Nakazanie rozprawy i postępowenie przytém.

Postępowanie w razie przestępstw ograniczać się powinno w sposobie, ile możności sumarycznym, na dochodzeniu okoliczności najważniejszych, od któ-

Einleitung des Standrechtes veranlaßte, weggefallen ist, ungesäumt auszusprechen und jederzeit durch die öffentlichen Blätter kundzumachen.

§. 415.

Einsendung der Akten an das Oberlandesgericht.

Sobald die Aufhebung des standrechtlichen Verfahrens dem Standgerichte mitgetheilt ist, hört dessen Wirksamkeit sogleich auf. Alle noch anhängigen Untersuchungen, sowie diejenigen, über welche Todesurtheile ergangen, aber noch nicht vollzogen sind, müssen an die ordentlichen Gerichte abgegeben und von diesen als Untersuchungen behandelt werden. Es ist darüber nach den allgemeinen Vorschriften dieser Strafprozeß-Ordnung weiter zu verfahren. Alle von dem Standgerichte erlassenen Urtheile sammt den Verhandlungsakten sind binnen vierzehn Tagen nach Aufhebung des Standrechtes dem Oberlandesgerichte vorzulegen, welches dieselben zu prüfen, und die etwa wahrgenommenen Gebrechen zu rügen hat.

Zwanzigstes Hauptstück.

Von dem Verfahren in Beziehung auf Uebertretungen.

§. 416.

In wieferne die Vorschriften des Verfahrens wegen Verbrechen und Vergehen auch bei Uebertretungen anzuwenden sind.

Das Verfahren wegen Uebertretungen richtet sich zunächst nach den in dem gegenwärtigen Hauptstücke enthaltenen Vorschr ften. In allen jenen Punkten aber, worüber hier keine besondere Vorschrift enthalten ist, sind die entsprechenden Bestimmungen des Verfahrens über Verbrechen und Vergehen in Anwendung zu bringen.

§. 417.

Zusammensetzung des Gerichtes.

Die Erhebungen und Verhandlungen wegen Uebertretungen sind bei dem Bezirksgerichte von einem geprüften Richter (§. 11) und einem Protokollführer, ohne Mitwirkung der Staatsanwaltschaft, zu pflegen.

§. 418.

Verfahren im Falle, als das Bezirksgericht in der Handlung ein Verbrechen oder Vergehen zu erkennen glaubt.

Erkennt das Bezirksgericht in der von ihm in Untersuchung gezogenen Handlung ein Verbrechen oder Vergehen, so hat es die Akten dem zuständigen Gerichtshofe zuzumitteln.

Findet aber dieser in der Handlung nicht den Thatbestand eines Verbrechens oder Vergehens, so hat er die Akten wieder an das Bezirksgericht zur weiteren Amtshandlung zurückzuleiten. Das letztere hat sich dieser Anordnung zu fügen.

§. 419.

Anordnung einer Verhandlung und Verfahren hierbei.

Das Verfahren wegen Uebertretungen hat sich in möglichst summarischer Weise auf die Erhebung der wesentlichen Umstände zu beschränken, von welchen die Entschei-

rych zawisło rozstrzygnienie. Zatém ani postępowanie na drodze śledztwa, ani téż uchwała zaskarzenia niema miejsca.

Sędzia powienien, ile możności, bez szczegółowych wstępnych dochodzeń naznaczyć rozprawę ustną. Do téj rozprawy należy przyzwać obwinionego, świadków i biegłych, tudzież poszkodowanego, a w razie przestępstw, tylko na żądanie osoby interesowanéj na drodze karnéj dochodzonemi być mających, także tę osobę, i przynieść wszelkie przedmioty i dowody, odnoszące się do tego przestępstwa. Wprowadzenie dowodów odbywać się powinno według przepisów, podanych dla rozprawy końcowéj na zbrodnie i wykroczenia. Obwiniony, zostający na wolnéj stopie, może w każdym przypadku, gdzie sędzia nie żąda, aby się stawił osobiście, kazać się zastąpić przez obrońcę. Jako słuchacze przypuszczone być mogą tylko osoby, wspomnione w §. 223, zresztą sędzia, według zdania swego, może także dla ważnych przyczyn (§. 224.) nakazać rozprawę tajną.

Należy się starać o to, żeby postępowanie zakończoném zostało w jednéj rozprawie, która, ile możności, bez przerwy trwać powinna.

W końcu rozprawy należy wezwać obwinionego lub jego pełnomocnika, aby przedstawił wszystko, cokolwiek na obronę swoję przynieść może. Wyrok w powszechności sędzia natychmiast wydać, w sposobie w §. 291. określonym ogłosić, i na żądanie w dokumencie urzędowym wraz z powodami sądzenia obwinionemu, skarzycielowi prywatnemu, jeżeli jaki występował, i poszkodowanemu doręczyć powinien. Jeżeli wyrok natychmiast wydanym być nie może, należy go najdaléj w trzech dniach, i wtenczas na pismie wystosować. W protokóle spisanym na rozprawie należy nie tylko porządek całéj téj czynności uczynić widocznym, lecz także wyszczególnić, jakie osoby przez sędziego słuchanemi były; zaś z ich zeznań, oprócz odpowiedzi na pytania ogólne (§§. 125—174.), te tylko zamieścić, które na rozstrzygnienie wpływ wywrzéć mogą.

§. 420.

Dochodzenia wstępne.

Sędzia uważając już piérwotnie szczegółowe dochodzenia wstępne za potrzebne, lub uznając potrzebę ich przy rozprawie nakazanéj, winien uskutecznić takowe według przepisów w rozdziale siódmym podanych. Poczém należy nową rozprawę naznaczyć, do któréj oprócz obwinionego tylko tych świadków i biegłych przyzwać należy, których osobiste stawienie się sędzia uważa koniecznie za potrzebne do przekonania obwinionego.

Jeżeli zachodzą warunki w §. 241. wskazane, dostateczném jest odczytać zeznania świadków, złożone przy dochodzeniu przedwstępném.

dung abhängt. Es hat daher weder ein förmliches Untersuchungs-Verfahren, noch ein Anklagebeschluß stattzufinden.

Der Richter soll, wenn es thunlich ist, ohne Einleitung besonderer Vorerhebungen, eine mündliche Verhandlung einleiten. Zu dieser Verhandlung sind sowohl der Beschuldigte, als auch die Zeugen und Sachverständigen, sowie der Beschädigte, und bei Uebertretungen, die nur auf Verlangen eines Betheiligten strafgerichtlich verfolgt werden dürfen, auch dieser vorzuladen, und die vorhandenen, auf die Uebertretung Bezug habenden Gegenstände und Beweismittel beizuschaffen. Die Beweisführung hat nach den Vorschriften stattzufinden, welche für die mündliche Schlußverhandlung bei Verbrechen und Vergehen gegeben sind. Der auf freiem Fuße befindliche Beschuldigte kann sich hierbei in allen Fällen, wo der Richter nicht dessen persönliches Erscheinen ausdrücklich aufträgt, durch einen Bevollmächtigten vertreten lassen. Als Zuhörer sind nur die im zweiten Absatze des §. 223 genannten Personen zuzulassen; übrigens ist es dem Ermessen des Richters überlassen, aus erheblichen Gründen (§. 224) auch eine geheime Verhandlung anzuordnen.

Es ist dahin zu trachten, daß das Verfahren mit einer einzigen Verhandlung beendiget werde, welche, in soweit es thunlich ist, ohne Unterbrechung fortzuführen ist. Am Schlusse der Verhandlung ist der Beschuldigte oder dessen Bevollmächtigter aufzufordern, Alles, was er zu seiner Vertheidigung anzuführen weiß, anzubringen. Das Erkenntniß ist von dem Richter in der Regel sogleich zu fällen, auf die im §. 291 bezeichnete Weise zu verkündigen, und auf Verlangen in ämtlicher Ausfertigung sammt den Entscheidungsgründen dem Beschuldigten, dem etwa eingeschrittenen Privatkläger und dem Beschädigten zuzustellen. Kann die Schöpfung des Erkenntnisses nicht sogleich geschehen, so muß sie längstens binnen drei Tagen erfolgen, dasselbe ist aber dann bloß schriftlich zuzustellen. In dem über die Verhandlung aufzunehmenden Protokolle ist nicht nur die Ordnung, in welcher der ganze Vorgang stattgefunden hat, ersichtlich zu machen, sondern auch anzuführen, welche Personen von dem Richter vernommen wurden; von ihren Aussagen aber, nebst der Beantwortung der allgemeinen Fragen (§§. 125 und 174), nur dasjenige aufzunehmen, was auf die Entscheidung von Einfluß seyn kann.

§. 420.

Einleitung von Vorerhebungen.

Hält aber der Richter schon ursprünglich besondere Vorerhebungen für nöthig, oder zeigt sich diese Nothwendigkeit bei der angeordneten Verhandlung, so sind dieselben nach den im siebenten Hauptstücke vorkommenden Vorschriften zu pflegen. Hierauf ist eine neue Verhandlung anzuordnen, zu welcher aber außer dem Beschuldigten nur diejenigen Zeugen und Sachverständigen vorzuladen sind, deren persönliches Erscheinen dem Richter zur Ueberweisnng des Beschuldigten unerläßlich erscheint.

Wenn die Voraussetzungen des §. 241 eintreffen, so genügt auch die Vorlesung der von den Zeugen bei der Vorerhebung abgelegten Aussage.

§. 421.

Postępowanie sędziego, jeżeli się okażą poszlaki zbrodni lub wykroczenia.

Jeżeli wysłuchanie obwinionego, który staje osobiście, doprowadzi do zeznania, tyczącego się zbrodni lub wykroczenia, lub takich okoliczności, które należą do poszlaków prawnych zbrodni lub wykroczenia, zeznania jego w tym przedmiocie należy natychmiast w zupełności odebrać, i stosownie do prawa daléj postępować (§. 418.), nie przerywając nieostrożnie badania.

§. 422.

Jak dalece od świadków przysięgę odebrać należy.

W przypadkach przestępstw w powszechności od świadków przysięgi odbiérać nie należy; sędzia może zamiast przysięgi na daniu ręki z ich strony poprzestać.

Gdy zaś idzie o przekonanie obwinionego, który się zapiéra, przez zeznania świadków, a obwiniony żąda szczegółowo, aby złożyli przysięgę; lub gdy idzie o takie przestępstwo, na które postawiona jest kara aresztu najmniéj miesiąca jednego, albo kara pieniężna najmniéj stu złt. reńskich, albo utrata rzemiosła, innych praw i upoważnień, natenczas muszą złożyć przysięgę według przepisu, jeżeli nie zachodzi żadna przeszkoda prawna.

Urzędnicy i słudzy przysięgli władzy publicznéj, czyniący zeznania co do okoliczności lub uczynków, odnoszących się do pełnienia ich urzędu, a które spostrzegli przy pełnieniu onegoż, wysłuchani być powinni za świadków w razie przestępstwa tylko za przypomnieniem im przysięgi służbowéj.

§. 423.

Postępowanie, gdy wezwany obwiniony nie stanie do rozprawy.

Jeżeli ani przyzwany obwiniony, ani pełnomocnik jego nie stanął do rozprawy, rozprawa może się także odbyć w nieobecności ich, i przyjąć należy, iż nie zdoła się bronić przeciw dowodom przeciw niemu walczącym. Gdy sędzia potém zaraz (§§. 419. i 420.) przystąpić może do wydania wyroku, wówczas wyrok wraz z powodami sądzenia należy nieobecnemu obwinionemu doręczyć w odpisie urzędowym.

§. 424.

Jak dalece może miéć miejsce przystawienie lub przyaresztowanie obwinionego.

Jeżeli obwiniony na wezwanie sędziego nie stawi się osobiście przed sądem (§. 419.), sędzia może wydać rozkaz przystawienia go do rozprawy; w takim przypadku przez sługę urzędowego lub pod strażą przed Sąd przyprowadzonym być winien. Uprzednie przytrzymanie, przyaresztowanie lub pilnowanie obwinionego w jego mieszkaniu, tylko wtenczas może miéć miejsce, gdy jest podejrzanym o ucieczkę, lub jeżeli się słusznie obawiać należy, iż

§. 421.

Sollte die Vernehmung des persönlich erschienenen Beschuldigten zu Geständnissen über ein Verbrechen oder ein Vergehen, oder über Umstände führen, die zu den rechtlichen Verdachtsgründen eines Verbrechens oder Vergehens gehören, so sind seine Aussagen darüber, ohne unvorsichtige Unterbrechung des Verhöres, sogleich vollständig aufzunehmen, und darüber weiter nach dem Gesetze Amt zu handeln (§. 418).

Verhalten des Richters, wenn sich Verdachtsgründe eines Verbrechens oder Vergehens zeigen.

§. 422.

Die Beeidigung der Zeugen findet in Uebertretungsfällen in der Regel nicht Statt, sondern der Richter kann sich statt des Eides der Zeugen mit einem Handschlage derselben begnügen.

In wieferne die Zeugen zu beeidigen sind.

Handelt es sich aber um die Ueberweisung eines läugnenden Beschuldigten durch die Aussage von Zeugen, so müssen dieselben, wenn der Beschuldigte deren Beeidigung insbesondere verlangt, oder wenn es sich um eine Uebertretung handelt, auf welche eine Arreststrafe von wenigstens Einem Monate, oder eine Geldstrafe von wenigstens hundert Gulden, oder Verlust des Gewerbes, oder anderer Rechte und Befugnisse zu verhängen ist, vorschriftsmäßig beeidiget werden, wenn ihrer Beeidigung kein gesetzliches Hinderniß entgegensteht.

Beamte und beeidete Diener der öffentlichen Gewalt, welche eine Aussage über Thatsachen oder Umstände ablegen, die sich auf die Ausübung ihres Amtes beziehen, und die sie bei Ausübung desselben wahrgenommen haben, sind aber als Zeugen in Uebertretungsfällen nur unter Erinnerung an ihren Diensteid zu vernehmen.

§. 423.

Erscheint weder der vorgeladene Beschuldigte, noch ein Bevollmächtigter desselben zur Verhandlung, so kann dieselbe auch in seiner Abwesenheit vorgenommen werden, und es wird angenommen, daß er sich gegen die wider ihn vorliegenden Beweise nicht zu vertheidigen vermöge. Kann hiernach der Richter sogleich (§§. 419 und 420) zu einem Erkenntnisse schreiten, so ist dasselbe sammt den Entscheidungsgründen dem abwesenden Beschuldigten in ämtlicher Abschrift zuzustellen.

Verfahren, wenn der Beschuldigte bei der Verhandlung ausbleibt.

§. 424.

Stellt sich aber der von dem Richter zum persönlichen Erscheinen bei der Verhandlung (§. 419) vorgeladene Beschuldigte bei derselben nicht, so kann gegen ihn auch ein Vorführungsbefehl erlassen werden und er ist dann durch einen Amtsdiener, oder auch durch die Wache vor Gericht zu führen. Eine vorläufige Festnehmung, Verhaftung oder Bewachung in der Wohnung kann nur wegen Verdacht der Flucht, oder bei gegründeter Besorgniß, daß durch die Freiheit des Untersuchten die Untersuchung

In wieferne eine Vorführung oder Verhaftung des Beschuldigten stattfinden könne.

wolność obwinionego uczyniłaby śledztwo daremném, lubteż jeżeli przestępstwo narobiło wielkiego zgorszenia publicznego.

Przyaresztowani z powodu przestępstwa nie powinni podlegać ograniczeniu, aniteż nie należy im czynić uszczerbku, jak tylko o tyle, o ile to jest potrzebném dla zabezpieczenia ich osoby i osiągnienia celu śledztwa; aniteż powinni być osadzonymi w więzieniu wraz z zbrodniarzami. Wolno im jest także kazać sobie sporządzać pożywienie zewnątrz więzienia, o ile porządek domu na to pozwala, i granice mierności nie są przekroczone.

Przeciw przyaresztowaniu można wnieść osobne zażalenie (§. 65.); zażalenia przeciw wszelkim innym czynnościom w ciągu postępowania śledczego połączone być powinny wraz z odwołaniem się (§. 427.).

§. 425.

Postępowanie przeciw obwinionym, przebywającym w innym okręgu sądowym tudzież przeciw podróżnym.

Obwinieni, przebywający w obcym okręgu sądowym, mogą być słuchanymi także przez Sąd powiatowy tego okręgu, na wezwanie sędziego do śledztwa powołanego.

W takim przypadku wtenczas tylko należy ich wezwać do stawienia się osobiście przy rozprawie słownéj (§. 419.), gdy idzie o przekonanie obwinionego, który się zapiéra.

Podróżnym posądzonym o przestępstwo, można pozwolić odbywać dalszą podróż, jeżeli niema obawy, że przezto dochodzenie dozna przeszkody, lub że przyszłe wykonanie wyroku tak co do kary, jakoteż co do wynagrodzenia daremném się stanie.

§. 426.

Szczegółowe przepisy co do mocy prawnéj dowodów przy przestępstwach.

Co się tyczy prawnéj mocy dowodów, należy zastosować przepisy, objęte w §§. 258—282., z następującemi ograniczeniami:

a) Przyznanie się ma prawną moc dowodu, chociaż uczynek sam nie może być zatwierdzonym.

b) Dowód winy może być przeprowadzonym przez dokument pismienny sam przez się, którego autentyczność nie podlega wątpliwości, nie tylko w tym przypadku, gdy w nim zawarty jest sam występek (§. 272.), lecz także wtenczas, gdy obejmuje w sobie jasne przyznanie się do uczynku, albo przynajmniéj takie okoliczności, które z pewnością każą wnosić iż uczynek popełnionym został.

Uczynione przez pełnomocnika przyznanie się w ciągu rozprawy, może przeciw obwinionemu tylko wtenczas służyć za dowód, jeżeli obwiniony upoważnił pełnomocnika do przyznania się w pełnomocnictwie mu

vereitelt würde, oder wenn die Uebertretung großes öffentliches Aergerniß veranlaßt hat, stattfinden.

Die wegen einer Uebertretung Verhafteten dürfen keiner anderen Beschränkung und Entbehrung, als welche zur sicheren Verwahrung ihrer Person oder zur Erreichung des Zweckes der Untersuchung nothwendig ist, unterworfen, und nicht zusammen mit Verbrechern in Ein Gefängniß gebracht werden. Sie können sich ihre Nahrungsmittel, so weit es die Ordnung des Hauses erlaubt, und die Grenzen der Mäßigkeit nicht überschritten werden, außer dem Gefangenhause bereiten lassen.

Gegen die Verhaftung kann eine besondere Beschwerde eingelegt werden (§. 65); die Beschwerden gegen alle übrigen Vorgänge im Untersuchungs-Verfahren sind mit der Berufung zu verbinden (§. 427).

§. 425.

Verfahren gegen Beschuldigte, die sich in einem anderen Gerichtsbezirke aufhalten, und gegen Reisende.

Beschuldigte, die in einem fremden Gerichtsbezirke ihren Wohnsitz haben, können über Ersuchen des zur Untersuchung berufenen Richters, auch durch das Bezirksgericht dieses Bezirkes verhört werden.

In diesem Falle ist deren Vorladung zum persönlichen Erscheinen bei der mündlichen Verhandlung (§. 419) nur dann zu erlassen, wenn es sich um die Ueberweisung eines läugnenden Beschuldigten handelt.

Reisenden, die einer Uebertretung beschuldiget sind, kann die Fortsetzung der Reise gestattet werden, in soferne nicht zu besorgen ist, daß dadurch die Untersuchung verhindert, oder die künftige Vollziehung des Erkenntnisses in Beziehung auf Strafe oder Entschädigung vereitelt werde.

§. 426.

Besondere Vorschriften über die rechtliche Kraft der Beweise bei Uebertretungen.

In Ansehung der rechtlichen Kraft der Beweise sind die in den §§. 258—282 enthaltenen Vorschriften mit folgenden Abweichungen in Anwendung zu bringen:

a) Das Geständniß hat die rechtliche Kraft eines Beweises, obgleich die That selbst nicht bestätiget werden kann.

b) Der Beweis der Schuld kann auch durch eine schriftliche Urkunde, deren Echtheit außer Zweifel ist, für sich allein, nicht blos in dem Falle, wenn in derselben die strafbare Handlung selbst enthalten ist (§. 272), sondern auch dann hergestellt werden, wenn dieselbe ein bestimmtes Geständniß der That, oder doch solche Umstände enthält, welche mit Zuverlässigkeit auf die Begehung der That schließen lassen.

Ein durch einen Machthaber bei der Verhandlung abgelegtes Geständniß des Beschuldigten kann zum rechtlichen Beweise nur dann dienen, wenn der Beschuldigte den Machthaber entweder in der ihm ausgestellten Vollmacht, oder in einer

nadaném, lub w innym dokumencie, którego autentyczność nie podlega wątpliwości;

c) do prawnéj mocy zeznań świadków nie jest potrzebném we wszystkich przypadkach, aby pod przysięgą uczynionemi były (§. 422.).

Świadectwo przysięgłego urzędnika rządu lub gminy, albotéż sługi, może służyć za prawny dowód co do przedmiotu, do którego dozoru jest ustanowionym, jeżeli nie zachodzi żadna okoliczność, podająca go w wątpliwość, i jeżeli potwierdzi, że obwinionego zastał na gorącym uczynku i zaraz go upomniał lub schwytał;

d) do dowodu winy ze zbiegu poszlaków dostatecznemi są, przy bytności innych prawnych warunków, w regule dwa poszlaki, zaś w połączeniu z jedną w §. 281. liczba 1. i 2. wyszczególnionych okoliczności, nawet jeden tylko poszlak prawny.

§. 427.

Odwołanie się przeciw orzeczeniom, wydanym na przestępstwo, i zażalenia na czynności w ciągu postępowania.

Przeciw wyrokom Sądów powiatowych, wydanym na przestępstwa, osoby w §. 300. wzmiankowane odwołać się mogą do Sądu krajowego wyższego, zaś przeciw rozstrzygnieniom tegoż Sądu do najwyższego Trybunału sądowego, z ograniczeniami wyszczególnionemi w §. 301.

Z odwołaniem należy połączyć mogące się wydarzyć zażalenia na zachowanie się sędziego w ciągu postępowania. Zresztą przepisy, objęte w §§. 294—307., tudzież w §§. 309—315., obowiązują także co do odwołania, przedłożenia wyroków karnych do Sądów wyższych dla nadzwyczajnego złagodzenia, i co do upoważnienia Sądów wyższych w przedmiocie łagodzenia kar, ustawą naznaczonych.

Również Prokurator rządowy winien jest odwoływać się w terminie, ustawą zakreślonym przeciw orzeczeniom Sądu powiatowego (§. 302.), o których otrzymał wiadomość (§. 30. lit. *g)*.

Jeżeli zaś dopiéro po terminie do odwołania się zakreślonym poweźmie wiadomość o niezgodnych z ustawami orzeczeniach, lub czynnościach Sądu powiatowego, winien jest uwagi swoje w tym przedmiocie, a w ogólności winien jest spostrzeżone w postępowaniu Sądów powiatowych wady przy sądzeniu przestępstw przełożyć Sądowi krajowemu wyższemu przez Nadprokuratora rządowego, a według okoliczności Ministerstwu Sprawiedliwości, przezco jednakże osądzenie już prawomocne na szkodę obwinionego zmienioném być nie może (§. 210.).

anderen Urkunde, deren Echtheit keinem Zweifel unterliegt, zur Ablegung des Geständnisses ermächtiget hat.

c) Zur Beweiskraft von Zeugen-Aussagen ist nicht in allen Fällen erforderlich, daß sie beschworen seien (§. 422).

Das Zeugniß eines beeidigten Staats- oder Gemeindebeamten oder Dieners in Ansehung eines Gegenstandes, worüber derselbe zur Aufsicht gestellt ist, kann, in soferne dasselbe nicht durch irgend einen Umstand zweifelhaft gemacht wird, zum rechtlichen Beweise dienen, wenn er bestätiget, daß er den Beschuldigten auf der That betreten und sogleich ermahnet oder verhaftet habe.

d) Zu dem Beweise der Schuld aus dem Zusammentreffen der Verdachtsgründe genügen bei dem Vorhandensein der übrigen gesetzlichen Erfordernisse auch schon regelmäßig zwei, und in Verbindung mit einem der in dem §. 281, Zahlen 1 und 2 bezeichneten Umstände selbst Ein rechtlicher Verdachtsgrund.

§. 427.

Berufung gegen Erkenntnisse wegen Uebertretungen und Beschwerden über Vorgänge im Laufe des Verfahrens.

Gegen die Erkenntnisse der Bezirksgerichte wegen Uebertretungen steht den im §. 300 genannten Personen die Berufung an das Oberlandesgericht, und gegen des letzteren Entscheidungen, unter den im §. 301 erwähnten Beschränkungen, an den obersten Gerichtshof zu.

Mit derselben sind auch die allfälligen Beschwerden über den Vorgang des Richters im Laufe des Verfahrens zu vereinigen. Uebrigens haben in Ansehung der Berufung, der Vorlegung von Strafurtheilen an die höheren Gerichte zu einer außerordentlichen Milderung und des Befugnisses der höheren Gerichte zur Milderung der gesetzlichen Strafen, die in den §§. 294—307 und 309—315 enthaltenen Vorschriften zu gelten.

Auch der Staatsanwalt hat die Berufung gegen Erkenntnisse des Bezirksgerichtes, von denen er Kenntniß erlangt (§. 30 lit. g), innerhalb der gesetzlichen Frist anzubringen (§. 302).

Werden ihm aber gesetzwidrige Erkenntnisse oder Vorgänge eines Bezirksgerichtes erst nach Ablauf der Berufungsfrist bekannt, so hat er seine Bemerkungen darüber, ohne daß dadurch eine bereits rechtskräftige Entscheidung zum Nachtheile des Beschuldigten abgeändert werden kann (§. 210), sowie überhaupt die von ihm in dem Verfahren der Bezirksgerichte wegen Uebertretungen wahrgenommenen Gebrechen durch den Ober-Staatsanwalt zur Kenntniß des Oberlandesgerichtes, und nach Umständen des Justizministeriums zu bringen.

§. 428.

Odwołanie się obwinionego przeciw wyrokowi zaocznemu.

Obwiniony może wtenczas, gdy nie stanął do rozprawy, a wyrok przeciw niemu zapadł (§. 423.), także tylko odwołanie założyć. Wolno mu jest wszakże wraz z odwołaniem się usprawiedliwić się, dla czego nie stanął do rozprawy.

Jeżeli wraz udowodni okoliczności, któreby były sprowadziły inne orzeczenie, sędzia winien jest dochodzić takowych, i w razie potrzeby nową naznaczyć rozprawę (§. 420.); wolno mu jest nawet odstąpić od dawniejszego swego wyroku, i nowy wyrok wydać, przeciw któremu nowe odwołanie ma miejsce.

§. 429.

Wykonanie wyroków kary.

Kara aresztu za przestępstwa dokonaną być powinna w powszechności w tym sądzie, który wydał wyrok w piérwszéj instancyi, jeżeli Sąd krajowy wyższy w szczegółowych przypadkach innego nie wyda rozporządzenia.

Co się tyczy wykonania wyroków karnych, w których inne kary są zasądzone, zastosować należy przepisy §§. 325—329.

§. 430.

Przebaczenie i złagodzenie kary z łaski Monarchy.

Również należy w przedmiocie przebaczenia lub nieprzewidzianego w ustawie złagodzenia zasądzonéj kary z łaski Monarchy, zastosować postanowienia objęte w §. 330. Jeżeli prośba o przebaczenie lub złagodzenie nie jest połączoną już z odwołaniem się, natenczas w powszechności nie wstrzymuje wykonania wyroku kary. Jedynie wtedy, gdy prośba o łaskę podaną została jeszcze przed rozpoczęciem wykonania kary, i gdy takowa opiéra się na okolicznościach, na szczególny wzgląd zasługujących, które dopiéro po wydanym wyroku nastąpiły, można się wstrzymać z wykonaniem kary, gdyby inaczéj prośba o ułaskawienie zupełnie lub w części daremną się stała.

§. 431.

Koszta procesu karnego i rozporządzenia co do pretensyj prywatnych.

Przepisy objęte w rozdziałach pietnastym i szesnastym co do kosztów procesu karnego i rozporządzeń Sądu karnego pod względem pretensyj prywatnych, należy także zastosować do wyroków karnych na przestępstwa.

§. 432.

Wznowienie postępowania.

Wznowienie procesu karnego na przestępstwa tylko w następujących przypadkach miejsce miéć może.

a) jeżeli obwiniony za zupełnie niewinnego uznanym, lub dla braku dostatecznych dowodów uwolnionym został, zaś następnie i jeszcze przed prze-

§. 428.

Dem Beschuldigten steht auch dann, wenn er bei der Verhandlung nicht erschienen ist, und gegen ihn ein Erkenntniß geschöpft wurde (§. 423). wider dasselbe nur die Berufung offen. Er kann aber mit der Berufung auch die allfällige Entschuldigung seines Ausbleibens bei der Verhandlung verbinden.

Gegen das über Ausbleiben des Beschuldigten bei der Verhandlung gefällte Erkenntniß.

Thut er zugleich Umstände dar, welche ein anderes Erkenntniß herbeigeführt haben würden, so hat sie der Richter zu erheben nöthigenfalls eine neue Verhandlung anzuordnen (§. 420), und es steht ihm frei, von seinem früheren Erkenntnisse abzugehen und ein neues Erkenntniß zu fällen, wogegen dann jedem Betheiligten die neuerliche Berufung offen steht.

§. 429.

Die Vollstreckung von Freiheitsstrafen wegen Uebertretungen hat in der Regel, in soferne nicht von dem Oberlandesgerichte in einzelnen Fällen eine andere Verfügung getroffen wird, bei demjenigen Gerichte stattzufinden, welches das Erkenntniß in erster Instanz geschöpft hat.

Vollstreckung von Strafurtheilen.

Wegen Vollziehung von Strafurtheilen, in welchen auf andere Strafen erkannt wurde, sind die Vorschriften der §§. 325—329 in Anwendung zu bringen.

§. 430.

Ebenso haben auch in Beziehung auf eine im Gesetze nicht vorbedachte Milderung oder Nachsicht der verwirkten Strafe durch die Gnade des Landesfürsten die im §. 330 enthaltenen Bestimmungen zu gelten. Wird ein Gesuch um Nachsicht oder Milderung der Strafe nicht schon mit der Berufung verbunden, so hemmt es den Vollzug des Strafurtheiles in der Regel nicht. Nur wenn ein Gnadegesuch noch vor Antritt der Strafe eingebracht wurde, und sich auf solche rücksichtswürdige Umstände stützt, welche erst nach dem ergangenen Urtheile eingetreten sind, kann mit der Vollstreckung der Strafe innegehalten werden, in soferne sonst die Gnadewerbung ganz oder zum Theile vereitelt würde.

Nachsicht und Milderung von Strafen durch die Gnade des Landesfürsten.

§. 431.

Die im fünfzehnten und sechzehnten Hauptstücke enthaltenen Vorschriften hinsichtlich der Kosten des Strafverfahrens und der Verfügungen des Strafgerichtes über privatrechtliche Ansprüche sind auch bei Strafurtheilen wegen Uebertretungen in Anwendung zu bringen.

Kosten des Strafverfahrens und Verfügungen über privatrechtliche Ansprüche.

§. 432.

Eine Wiederaufnahme des Strafverfahrens hat bei Uebertretungen nur in folgenden Fällen stattzufinden:

Wiederaufnahme des Strafverfahrens.

a) wenn der Beschuldigte gänzlich schuldlos erkannt, oder aus Unzulänglichkeit der Beweismittel freigesprochen worden ist, und sich in der Folge noch vor eingetre-

dawnieniem (§. 367.) okażą się nowe dowody, z których można się spodziéwać zasądzenia;

b) gdy kto uznanym został za winnego przestępstwa, lub uwolnionym został dla braku dostatecznych dowodów, zaś następnie nowe wprowadzi dowody, któremi niewinność swoją wykazać jest w stanie.

Co się tyczy postępowania w takich przypadkach, zastosować należy przepisy o wznowieniu procesu na zbrodni i wykroczenia, z wyjątkami, przepisanemi w ogólności dla postępowania przy przestępstwach.

§. 433.

Jeżeli kto został skazanym tylko za przestępstwo, późniéj zaś okażą się okoliczności, z których wynika, iż występek za przestępstwo uznany był zbrodnią lub wykroczeniem, natenczas zastosować należy przepisy, podane na ten przypadek (§. 368. lit. *c)* w rozdziale siedmnastym.

§. 434.

Postępowanie w tym przypadku, gdy się okaże nowe przestępstwo, już będące w czasie dochodzenia piérwszego, lecz wtenczas jeszcze nieznane.

Jeżeli po nastąpionéj prawomocności wyroku kary na przestępstwo, okaże się podejrzenie, iż ten sam obwiniony już dawniéj popełnił inne przestępstwo, natenczas postąpić należy według przepisów §. 376.

§. 435.

Postępowanie, gdy sprawca przestępstwa jest niewiadomym, nieobecnym lub zbiegłym.

Gdy sprawca przestępstwa jest niewiadomym, nieobecnym lub zbiegłym, należy mimo tego z przepisaną starannością dochodzić istoty uczynku, i sprowadzać dowody, i znieść się z władzą policyjną dla schwytania osób popadłych w podejrzenie. W przypadkach ważniejszych może sędzia zakomunikować władzom nawet opis osoby obwinionéj o przestępstwo (§. 381.). Oprócz tego wszelkie dalsze postępowanie zawiesić należy aż do schwytania obwinionego.

§. 436.

Wykazy ćwierćroczne wszystkich przestępstw.

Dla kontrolowania sądownictwa co do przestępstw obowiązane są Sądy powiatowe co kwartał przeséłać wykaz wszystkich doniesień o przestępstwach, tudzież kroków, w tym względzie rozpoczętych, do Prokuratora rządowego tego Trybunału piérwszéj instancyi, w którego okręgu Sąd powiatowy się znajduje (§. 30. lit. *c)* i §. 32. lit. *e)*. Co do układania takich wykazów szczegółowy przepis wydanym będzie.

tener Verjährung (§. 367) neue Beweismittel zeigen, aus denen sich mit Grund die Verurtheilung erwarten läßt;

b) wenn Jemand einer Uebertretung schuldig erkannt, oder nur aus Unzulänglichkeit der Beweismittel freigesprochen wurde, und in der Folge neue Beweismittel beibringt, wodurch er seine gänzliche Schuldlosigkeit darzuthun vermag.

Rücksichtlich des Verfahrens in diesen Fällen sind die Vorschriften für die Wiederaufnahme der Untersuchung wegen Verbrechen und Vergehen mit den für das Verfahren wegen Uebertretungen überhaupt bestehenden Abweichungen in Anwendung zu bringen.

§. 433.

Wurde Jemand nur wegen einer Uebertretung abgeurtheilt, und kommen in der Folge Umstände hervor, welche zeigen, daß die als Uebertretung erklärte strafbare Handlung ein Verbrechen oder Vergehen gewesen sei, so treten die für diesen Fall (§. 368 lit. c) im siebzehnten Hauptstücke gegebenen Vorschriften in Anwendung.

§. 434.

Verfahren bei dem Hervorkommen einer neuen, schon zur Zeit der ersten Untersuchung vorhandenen, damals aber unbekannt gebliebenen Uebertretung.

Ergibt sich aber nach eingetretener Rechtskraft eines Strafurtheiles über eine Uebertretung der Verdacht einer von demselben Beschuldigten schon früher begangener anderen Uebertretung, so ist nach Vorschrift des §. 376 vorzugehen.

§. 435.

Verfahren, wenn der Thäter einer Uebertretung unbekannt, abwesend oder flüchtig ist.

Ist der Thäter einer Uebertretung unbekannt, abwesend oder flüchtig, so ist die Erhebung der That und die Herbeischaffung der Beweismittel dennoch mit der vorschriftmäßigen Sorgfalt einzuleiten, und sich wegen Habhaftwerdung der verdächtig erscheinenden Personen mit den Polizeibehörden in das Einvernehmen zu setzen. In wichtigeren Fällen bleibt es dem Richter überlassen, von dem einer Uebertretung Beschuldigten auch eine Personsbeschreibung den Behörden mitzutheilen (§. 381). Außerdem hat aber jedes weitere Verfahren bis zur Betretung des Beschuldigten auf sich zu beruhen.

§. 436.

Vierteljährige Ausweise über alle Uebertretungen.

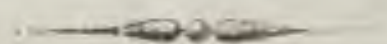
Zur Kontrole der Rechtspflege hinsichtlich der Uebertretungen haben die Bezirksgerichte alle Vierteljahre einen Ausweis über alle vorgekommenen Anzeigen von Uebertretungen und über die darüber eingeleiteten Schritte an den Staatsanwalt desjenigen Gerichtshofes erster Instanz einzuschicken, in dessen Sprengel das Bezirksgericht gelegen ist (§. 30 lit. i. und §. 32 lit. c). Ueber die Verfassung dieser Ausweise wird eine besondere Vorschrift erfolgen.

Rejestr.

Ustawa o postępowaniu karném.

Inhalts-Register.

Strafprozeßordnung.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXV.

Wydana i rozesłana dnia 7. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 7. Dezember 1853.

153.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 27. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 152, wydana dnia 11. Sierpnia 1853),

o wymierzeniu cła wychodowego od drzewa ordynaryjnego przy wywozie z Pogranicza Wojskowego Banackiego.

W porozumieniu z Ministerstwem Handlu uznaje Ministeryum Finansów za rzecz stosowną rozciągnąć także i na Banackie Pogranicze Wojskowe uwzględnienie, dla Kroackiego Pogranicza Wojskowego wyrzeczone w uwadze 3. do oddziału 35. taryfy celnéj z dnia 6. Listopada 1851, wedle którego drzewo ordynaryjne ztamtąd wyprowadzone, opłaca tylko piątą część cła wychodowego.

Postanowienie to wejdzie w życie z tym dniem, w którym takowe podaném zostanie do wiadomości pojedynczym Urzędom celnym przez władzę przełożoną.

Baumgartner m. p.

154.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 30. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 153, wydana dnia 11. Sierpnia 1853),

którém ustanowione zostają dla miasta głównego Pragi godziny do wyniesienia protestów wekslowych z powodu braku wypłaty.

Najwyższém postanowieniem z dnia 28. Lipca 1853, raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość uchwalić dla miasta głównego Pragi, iż protesty wekslowe z powodu braku wypłaty wyniesione być mogą na dniu wypłaty dopiéro w czasie od godziny piérwszéj w południe aż do piątéj w wieczór, a w dwóch dniach powszednich po dniu wypłaty w czasie od godziny dziewiątéj z rana aż do godziny piątéj w wieczór, w innym zaś czasie tylko za zezwoleniem protestata, co jednak w proteście wymienioném być ma.

Krauss m. p.

153.

Erlaß des Finanzministeriums vom 27. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVIII. Stück, Nro. 152, ausgegeben am 11. August 1853),

betreffend die Bemessung des Ausfuhrzolles für gemeines Holz bei der Ausfuhr aus dem Banater Militärgrenzgebiete.

Im Einvernehmen mit dem Handelsministerium findet das Finanzministerium die in der Anmerkung 3 zur Abtheilung 35 des Zolltarifes vom 6. November 1851 der kroatischen Militärgrenze eingeräumte Begünstigung, wornach das aus derselben ausgeführte gemeine Holz nur ein Fünftheil des Ausfuhrzolles zahlt, auch auf die Banater Militärgrenze auszudehnen.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den einzelnen Zollämtern durch die vorgesetzte Behörde bekannt gemacht werden wird.

Baumgartner m. p.

154.

Verordnung des Justizministeriums vom 30. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVIII. Stück, Nr. 153, ausgegeben am 11. August 1853),

wodurch für die Hauptstadt Prag die Stunden zur Aufnahme der Wechsel-Proteste Mangels Zahlung festgesetzt werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 28. Juli 1853 für den Prager Platz zu genehmigen geruht, das Wechsel-Proteste Mangels Zahlung am Zahltage erst in der Zeit von Ein Uhr Mittags bis fünf Uhr Abends und an den zwei Werktagen nach dem Zahlungstage in der Zeit von neun Uhr Morgens bis fünf Uhr Abends, zu einer anderen Tageszeit aber nur mit Zustimmung des Protestaten, welche in dem Proteste zu bemerken ist, erhoben werden können.

Krauß m. p.

155.

Rozrządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 31. Lipca 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 154, wydana dnia 11. Sierpnia 1853),

mające moc dla wszystkich krajów koronnych,

którem ustanowione zostają warunki, pod któremi począwszy od roku szkolnego 1853—54 aprobowani ran lekarze i magistrowie chirurgii dostąpić mogą stopnia doktoratu medycznego.

Aprobowani ran lekarze lub magistrowie chirurgii, chcący dostąpić stopnia doktoratu medycznego, wykazać się winni z początkiem roku szkolnego 1853—54 znowu z tych samych wymogów przyjęcia do nauk medycznych, niemniéj téż odbyć te same studya fakultetowe, co inni zwyczajni słuchacze medycyny. Aprobowani ran lekarze więc oddawać się mają rzeczonym studyom fakultetowym przez dziesięć półroczy, i tylko magistrowie chirurgii doznają ulżenia o tyle, iż ukończyć mogą studya fakultetowe w sześciu półroczach, i obowiązani są tylko do jednorocznego uczęszczania na klinikę medyczną i chirurgiczną, co odbyć się może w przeciągu wyżwymienionego czasu ich nauk.

Co do stopnia akademicznego poddać się winny rzeczone indywidua sanitarne obu wspomnionych kategoryj wedle przepisów istniejących.

W skutek tego tracą moc swą rozporządzenia ministeryalne z dnia 16. Sierpnia 1849 l. 1448 (Dziennik praw Państwa z roku 1849, Nr. 363) i z dnia 23. Października 1850 l. 8900 (Dziennik praw Państwa z roku 1850 Nr. 438), co się tyczy wszystkich aprobowanych chirurgów lub magistrów chirurgii, którzy nie są już należycie zaimatrykulowani w medycznym wydziale pod warunkami, w owych rozporządzeniach ministeryalnych (z dnia 16. Sierpnia 1849 i z dnia 23. Października 1850) ustanowionemi, i którzy nie rozpoczęli już stosownie do przepisów studyum uzupełniającego medycznego, w rozrządzeniu z dnia 16. Sierpnia 1849 zarządzonego, do których więc niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć bynajmniéj zastosowania wstecz działającego.

Thun m. p.

156.

Rozrządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1. Sierpnia 1853,

moc mające dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego,

którém się stanowi, iż zachowawcy hypotek obowiązani są porównywać sobie przez każdego, o hypotekę ubiegającego się podawane noty inskrypcyjne przed zapisaniem takowych w księgi hypoteczne.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 155, wydaną dnia 11. Sierpnia 1853.

155.

Erlaß des Ministers für Kultus und Unterricht vom 31. Juli 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVIII. Stück, Nro. 154, ausgegeben am 11. August 1853),

wirksam für alle Kronländer,

womit die Bedingungen festgesetzt werden, unter welchen vom Studienjahre 1853-54 an, approbirte Wundärzte und Magisters der Chirurgie, den medizinischen Doktorsgrad erlangen können.

Approbirte Wundärzte oder Magister der Chirurgie, welche den medizinischen Doktorsgrad erlangen wollen, haben sich vom Beginne des Studienjahres 1853-54 an, wieder über dieselben Aufnahms-Erfordernisse in das medizinische Studium auszuweisen, dann dieselben Fakultätsstudien zurückzulegen, wie die übrigen ordentlichen Hörer der Medizin. Die approbirten Wundärzte werden daher diesen Fakultätsstudien zehn Semester zu widmen haben, und nur bei den Magistern der Chirurgie findet die Erleichterung Statt, daß sie die Fakultätsstudien in sechs Semestern absolviren dürfen und nur zu einem Einjährigen Besuche der medizinischen und chirurgischen Klinik verpflichtet sind, welcher innerhalb der obbezeichneten Studiendauer stattfinden kann.

Den strengen Prüfungen für den akademischen Grad werden sich die Sanitäts-Individuen der genannten beiden Kategorien nach den bestehenden Vorschriften zu unterziehen haben.

Hiermit werden die Ministerial-Erlässe vom 16. August 1849 Z. 1448 (Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1849, Nr. 363) und vom 23. Oktober 1850 Z. 8900 (Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1850 Nr. 438), rücksichtlich aller approbirten Wundärzte oder Magister der Chirurgie, welche nicht schon unter den in jenen Ministerial-Erlässen (vom 16. August 1849 und vom 23. Oktober 1850) festgesetzten Bedingungen an einer medizinischen Fakultät ordnungsmäßig immatrikulirt sind, und welche das in dem Erlasse vom 16. August 1849 angeordnete medizinische Ergänzungsstudium nicht bereits vorschriftmäßig begonnen haben, und auf welche daher diese Verordnung keine rückwirkende Kraft äußern soll, außer Wirksamkeit gesetzt.

Thun m. p.

156.

Justizministerial-Erlaß vom 1. August 1853,

wirksam für das lombardisch-venezianische Königreich,

über die Verpflichtung der Hypothekenverwahrer, die beiden, von jedem Hypothekenwerber zu überreichenden Inskripzions-Noten vor deren Einzeichnung in das Hypothekenbuch, mit einander zu vergleichen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLVIII. Stück, Nr. 155, ausgegeben am 11. August 1853.

157.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 2. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 156, wydana dnia 11. Sierpnia 1853),

do wszystkich Naczelników krajowych i do wszechnic we Wiédniu, w Pradze, we Lwowie, w Krakowie, Ołomuńcu, Gracu i Insbruku,

o przedłużeniu działalności prowizorycznéj ustawy o organizacyi władz akademicznych.

Na skutek upoważnienia udzielonego przez Jego C. K. Apostolską Mość najwyższém postanowieniem z dnia 23. Lipca 1853, rozciąga się niniejszém na rok szkolny 1853—54 działalność prowizorycznéj ustawy o organizacyi władz akademicznych z dnia 27. Września 1849 (Rozporządzenie Ministerstwa Oświecenia z dnia 30. Września 1849, Dziennik praw Państwa Nr. 401).

Thun m. p.

158.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 3. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 157, wydana dnia 11. Sierpnia 1853),

mające moc w całym obrębie Państwa, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie,

o niektórych zmianach w uprocentowaniu i wymienianiu trzyprocentowych asygnacyj centralnéj kasy rządowéj.

Dla jak największego uproszczenia czynności w wydawaniu i uprocentowaniu trzyprocentowych asygnacyj centralnéj kasy rządowéj, Ministeryum Finansów rozporządza niniejszém:

1. Wszystkie trzyprocentowe asygnacye centralnéj kasy rządowéj wystawiane będą na przyszłość tylko z datą wypłaty na dnia 30. Czerwca i 31. Grudnia; przetoż więc wydane będą stronom, podnoszącym asygnacye takowe, w kasach bankowych z góry prowizye bieżące od dnia podniesienia, aż do dnia 30. Czerwca lub 31. Grudnia tego samego roku.

2. Przeciwnie zaś też i strony wymieniające na gotówkę w kasach bankowych trzyprocentowe asygnacye centralnéj kasy rządowéj przed upływem czasu wypłaty, t. j. przed dniem 30. Czerwca lub 31. Grudnia, powrócić będą winny tylko prowizye jeszcze nieupłynione od dnia wymiany aż do dnia wypłaty.

3. Jeżeli zaś asygnacya centralnéj kasy rządowéj w ciągu dni trzech, licząc od dnia wystawienia, znowu na gotówkę wymienioną będzie, wówczas prowizye z góry otrzymane w zupełności mają być powrócone.

157.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 2. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVIII. Stück, Nr. 156, ausgegeben am 11. August 1853),

an sämmtliche Länder-Chefs und an die Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Olmütz, Gratz und Innsbruck,

über die Verlängerung der Wirksamkeit des provisorischen Gesetzes über die Organisazion der akademischen Behörden.

In Folge der von Seiner k. k. Apostolischen Majestät mit Allerhöchster Entschließung vom 23. Juli 1853 hierzu ertheilten Ermächtigung, wird die Wirksamkeit des provisorischen Gesetzes über die Organisazion der akademischen Behörden vom 27. September 1849 (Erlaß des Unterrichtsministeriums vom 30. September 1849, Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 401) auf das Studienjahr 1853-54 erstreckt.

Thun m. p.

158.

Erlaß des Finanzministeriums vom 3. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVIII. Stück, Nr. 157, ausgegeben am 11. August 1853),

giltig für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches,

einige Aenderungen in der Verzinsung und Umwechslung der dreiperzentigen Staats-Zentralkasse-Anweisungen betreffend.

Um das Geschäft der Hinausgabe und Verzinsung der dreiperzentigen Staats-Zentralkasse-Anweisungen möglichst zu vereinfachen, hat das Finanzministerium zu verordnen befunden:

1. Alle dreiperzentigen Staats-Zentralkasse-Anweisungen werden künftighin nur mit den Verfallstagen vom 30. Juni und 31. Dezember ausgestellt; hiernach werden auch den Parteien, welche eine solche Anweisung bei den Bankkassen erheben, die vom Tage der Erhebung bis zum 30. Juni oder 31. Dezember desselben Jahres laufenden Zinsen im Vorhinein erfolgt werden.

2. Dagegen haben auch diejenigen Parteien, welche eine dreiperzentige Staats-Zentralkasse-Anweisung vor Ablauf der Verfallszeit, d. i. vor dem 30. Juni oder 31. Dezember bei den Bankkassen bar einlösen lassen, nur die vom Tage der Einlösung bis zum Verfallstage noch nicht abgelaufenen Zinsen zurückzuvergüten.

3. Wenn aber eine Staats-Zentralkasse-Anweisung binnen drei Tagen, vom Tage der Ausstellung gerechnet, wieder bar eingelöst wird, so sind die im Vorhinein empfangenen Zinsen vollständig zurückzuersetzen.

4. Po upływie czasu wypłaty, asygnacye takowe podług życzenia posiadacza albo na gotówkę będą wymienione, albo z jednoczesném spłaceniem z góry prowizyj, mających być obrachowanemi w powszechności wedle przepisu w ustępie 1. zawartego, zamienione będą na nowe asygnacye.

5. By jednak stronom bez uszczuplenia prowizyj ułatwić wymianę gotowemi, lub zamianę zapadłych asygnacyj centralnéj kasy rządowéj, wydane będą przynoszącym takowe asygnacye w ciągu trzech miesięcy po czasie wypłaty, a więc najdaléj do 30. Września roku tego samego, lub do 31. Marca roku następującego, czyto dla wymiany ich na gotówkę, czy dla zamiany na nowe asygnacye, także i prowizye, które obliczone będą aż do dnia wymiany lub zamiany. Co się zaś tyczy asygnacyj przyniesionych do wymiany na gotówkę lub do zamiany po upływie miesięcy trzech, porachowane będą zawsze tylko trzymiesięczne prowizye.

6. Posiadaczom trzechprocentowych asygnacyj centralnéj kasy rządowéj wolno będzie także już z dniem 1. Czerwca lub 1. Grudnia zamienić asygnacye zapadające na dniu 30. lub 31. tego samego miesiąca na nowe asygnacye, przyczém im wypłacone będą z góry prowizye naprzód bieżące sześćmiesięczne.

Baumgartner m. p.

159.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 6. Sierpnia 1853,

dotyczące zniesienia przybocznych urzędów celnych klasy drugiéj, Grossee, Krautenwalde i Smołków w Szlązku.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 158, wydaną dnia 11. Sierpnia 1853.

4. Nach Ablauf der Verfallszeit werden diese Anweisungen nach der Wahl des Besitzers entweder bar eingelöst, oder unter gleichzeitiger Vorauszahlung der Zinsen, welche in der Regel nach der im Absatze 1 enthaltenen Vorschrift zu berechnen sind, gegen eine neue Anweisung umgewechselt.

5. Um aber den Parteien, ohne Schmälerung des Zinsengenußes, die bare Einlösung oder die Umwechslung der verfallenen Staats-Zentralkasse-Anweisungen zu erleichtern, werden Denjenigen, welche eine solche Anweisung binnen drei Monaten nach der Verfallszeit, also längstens bis 30. September desselben, oder 31. März des nächstfolgenden Jahres, zur baren Einlösung oder zur Umwechslung in eine neue Anweisung beibringen, auch die, bis zum Tage der Einlösung oder Umwechslung zu berechnenden Zinsen erfolgt. Von den, nach drei Monaten zur baren Einlösung oder zur Umwechslung beigebrachten Anweisungen werden immer nur dreimonatliche Zinsen gutgerechnet.

6. Den Besitzern von dreiperzentigen Staats-Zentralkasse-Anweisungen wird aber auch freigestellt, schon vom 1. Juni oder 1. Dezember an, die am 30. oder 31. desselben Monates verfallenden Anweisungen gegen neue Anweisungen umwechseln zu lassen, wobei ihnen die auf sechs Monate vorhinein laufenden Zinsen bezahlt werden.

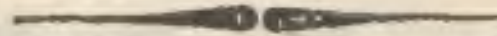
Baumgartner m. p.

159.

Verordnung des Finanzministeriums vom 6. August 1853,

die Aufhebung der Nebenzoll-Aemter zweiter Klasse Großee, Krautenwalde und Smolkau in Schlesien betreffend.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLVIII. Stück, Nr. 158, ausgegeben am 11. August 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXVI.

Wydana i rozesłana dnia 10. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 10. Dezember 1853.

160.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 20. Lipca 1853,

mające moc w Królestwie Węgierskiém, w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém, w Królestwach Kroackiém i Slawońskiém i w Województwie Serbskiém wraz z Banatem Temeskim,

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 1. Lipca 1853 rozciągnione zostają postanowienia prawne o instytucyi loteryjnéj do tych części Państwa, w których dochód skarbowy z loteryi nie był jeszcze zaprowadzony, uzasadnione na podstawie najwyższego patentu z dnia 13. Marca 1813.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIX., nr. 159., wydaną dnia 16. Sierpnia 1853.

161.

Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część XLIX., nr. 160, wydana dnia 16. Sierpnia 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których moc mają postanowienia powszechnéj księgi ustaw cywilnych o prawie małżeńskiém,

dotyczące postępowania z małżeństwami, zawartemi przez osoby wyznania izraelickiego, po przejściu obojga małżonków do religii chrześciańskiéj.

Z powodu zaszłego wypadku, iż małżonkowie starozakonni, po nastąpioném przejściu obojga do religii katolickiéj, rozłączenia małżeństwa swego przez list rozwodowy żądali, raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 6. Sierpnia 1853 w objaśnieniu ustaw istniejących rozporządzić, iż przy małżeństwach, zawartych przez osoby wyznania starozakonnego, podług przepisów istniejących dla takowych wyznawców, po nastąpioném przejściu obojga małżonków do religii chrześciańskiéj, pytania o rozłączenie małżeństwa, lub o rozdział od stołu i łoża osądzone być winny podług przepisów, jakie istnieją dla wyznawców téj religii chrześciańskiéj, do któréj małżonkowie przeszli.

Krauss m. p.

160.

Erlaß des Finanzministeriums vom 20. Juli 1853,

wirksam für das Königreich Ungarn, das Großfürstenthum Siebenbürgen, das Königreich Kroazien und Slawonien und die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate,

womit, in Folge der Allerhöchsten Entschließung vom 1. Juli 1853, die, auf Grundlage des Allerhöchsten Patentes vom 13. März 1813 beruhenden, gesetzlichen Bestimmungen über die Einrichtung und Handhabung des Lotto-Gefälles auf diejenigen Theile des Staatsgebietes, in denen das Lotto-Gefäll gesetzlich noch nicht eingeführt ist, ausgedehnt werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIX. Stück, Nr. 159, ausgegeben am 16. August 1853.

161.

Erlaß des Justizministeriums vom 8. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLIX. Stück, Nr. 160, ausgegeben am 16. August 1853),

giltig für alle diejenigen Kronländer, in welchen die Bestimmungen des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches über das Eherecht Wirksamkeit haben,

über die Behandlung der, von Personen israelitischen Glaubens geschlossenen Ehen, nach erfolgtem Uebertritte beider Ehegatten zur christlichen Religion.

Aus Anlaß eines vorgekommenen Falles, daß israelitische Eheleute, nach erfolgtem Uebertritte beider zur katholischen Religion, die Trennung ihrer Ehe mittelst des Scheidebriefes begehrten, haben Seine k. k. Apostolische Majestät mittelst Allerhöchster Entschließung vom 6. August 1853 in Erläuterung der bestehenden Gesetze zu bestimmen geruht, daß bei Ehen, welche von Personen israelitischen Glaubens nach den für Bekenner dieses Glaubens bestehenden Vorschriften geschlossen wurden, nach erfolgtem Uebertritte beider Ehegatten zur christlichen Religion, die Fragen wegen Trennung der Ehe oder wegen Scheidung von Tisch und Bett nach den für jene christlichen Religionsverwandten, zu welchen die Eheleute übergetreten sind, bestehenden Vorschriften zu beurtheilen sind.

Krauß m. p.

162.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświécenia z dnia 8. Sierpnia 1853,

do Gubernii jeneralnéj w Królestwie Lombardzko-Weneckiém,

o rozwiązaniu kolegium doktorów, istniejącém pod nazwą kolegium fakultetowego po wszechnicach w Padwie i Pawii.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIX., nr. 161., wydaną dnia 16. Sierpnia 1853.

163.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, tudzież Najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 14. Sierpnia 1853,

obowiązujące w krajach koronnych Austryi powyżéj i poniżéj Ensy, w Solnogrodzie, Czechach, Morawii, Tyrolu, Szlązku, Styryi, Karyntyi i Krainy, w okręgu miasta Tryestu, Istryi, Gorycyi i Gradyski,

o władzy urzędowéj władz politycznych i policyjnych w wykonaniu rozporządzeń i wyroków, i w zachowaniu powagi urzędowéj.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LI., nr. 163., wydaną dnia 17. Sierpnia 1853.

164.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojska, Ministerstwa Sprawiedliwości i Najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 16. Sierpnia 1853,

o zniesieniu stanu wyjątkowego czyli oblężenia w Wiédniu, w Pradze i w czeskich twierdzach Königgrätz, Theresienstadt i Josephstadt.

Obacz Dziennik praw Państwa, część L., nr. 162., wydaną dnia 17. Sierpnia 1853.

162.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 8. August 1853,

an das General-Gouvernement des lombardisch-venezianischen Königreiches,

über die Auflösung der unter dem Namen der Fakultätskollegien an den Universitäten zu Padua und Pavia bestehenden Doktorenkollegien.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIX. Stück, Nr. 161, ausgegeben am 16. August 1853.

163.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der Obersten Polizeibehörde vom 14. August 1853,

wirksam für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren, Tirol, Schlesien, Steiermark, Kärnthen und Krain, das Gebiet der Stadt Triest, Istrien, Görz und Gradiska,

über die Amtsgewalt der politischen und Polizeibehörden in Vollstreckung von Verfügungen und Erkenntnissen und in Wahrung ihres Amtsansehens.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LI. Stück, Nr. 163, ausgegeben am 17. August 1853.

164.

Verordnung des Ministeriums des Innern, des Armee-Oberkommando's, des Justizministeriums und der Obersten Polizeibehörde vom 16. August 1853,

betreffend die Aufhebung des Belagerungszustandes in Wien, in Prag und in den böhmischen Festungen Königgrätz, Theresienstadt und Josephstadt.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, L. Stück, Nr. 162, ausgegeben am 17. August 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXVII.

Wydana i rozesłana dnia 13. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 13. Dezember 1853.

165.

Okólnik Nadkomendy Wojska III. Sekcyi, z dnia 2. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LII., nr. 164, wydana dnia 18. Sierpnia 1853),

o zaprowadzeniu listów frachtowych jednostajnych dla wszystkich gatunków dóbr eraryalnych, i dla użycia w przesełaniu przedmiotów wojskowo-urzędowych ferflegowych zapomocą kolei żelaznéj, przepisanych reskryptem Ministerstwa Wojny A. 5258, z dnia 24. Października 1850 (Dziennik rozporządzeń wojskowych z roku 1850 część XX.).

Dla osiągnienia jednostajnego postępowania w transporcie dóbr eraryalnych wojskowych zapomocą kolei żelaznéj, i zarazem dla upojedynczenia toku czynności w służbie przy kolei żelaznéj, ustanowiono w porozumieniu z Ministerstwem Handlu, Przemysłu i Budowli Publicznych, iż listy frachtowe przepisane cyrkularnym reskryptem A. 5258 z dnia 24. Października 1850 (Dziennik rozporządzeń wojskowych z roku 1850 część XX.) dla użycia w przesełaniu przedmiotów wojskowo-urzędowych ferflegowych, nadal już wystawiane być winny przez branszę spedycyjną w sposób jednostajny dla wszystkich gatunków dóbr eraryalnych wojskowych wedle formularza, rzeczonym re-
Wzór A. skryptem wskazanego, a pod A. załączonego.

Przezco odpada zarazem dotychczasowe postępowanie, wedle którego ze strony niektórych bransz wojskowych żądano osobnych jeszcze poświadczeń odebrania od urzędów przy kolejach żelaznych, za spłacone należytości dla kolei żelaznéj niezawisłe od saldo, potwierdzonego na listach frachtowych, kartach odstawnych i ładunkowych, przyczém dla scisłego zachowania wydają się niniejszém postanowienia następujące:

Popiérwsze. W powszechności co się tyczy transportu dóbr eraryalnych wojskowych zapomocą kolei żelaznych, obowiązywać będą wszystkie owe ustanowy i przepisy, jakie tylko zawarte są w obwieszczeniach i taryfach, dla różnych kolei żelaznych wydanych.

Podrugie. Jeżeli większy transport koleją żelazną w jednym dniu nie mógłby być załatwionym, a przeto jego przeprawa podzielonąby być miała na dwa lub więcéj dni, o czém z właściwym ekspedytem przy kolei żelaznéj wprzéd należyte porozumienie odbyć się ma, musi na każdą część transportu takowego codziennie odchodzącą wydany być osobny list frachtowy.

Potrzecie. Wszystkie do listu frachtowego należące kolli, wyjąwszy te, na których marka łatwo zamieścić się nie da, oznaczone być winny numerem przesełki (marką), która téż w dotyczącym liście frachtowym nadmienioną być winna.

165.

Zirkular-Verordnung des Armee-Ober-Kommando, III. Sekzion, vom 2. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LII. Stück, Nr. 164, ausgegeben am 18. August 1853),

mit der Einführung der, mit dem Kriegsministerial-Reskripte A. 5258, vom 24. Oktober 1850 (Militär-Verordnungsblatt vom Jahre 1850, Stück XX) zur Benützung bei Versendung militär-verpflegsämtlicher Gegenstände mittelst der Eisenbahnen vorgezeichneten Frachtbriefe, für alle Gattungen ärarischer Militärgüter.

Zur Erzielung eines gleichmäßigen Verfahrens bei dem Eisenbahn-Transporte ärarischer Militärgüter und zugleich zur Vereinfachung des Geschäftsganges bei dem Eisenbahn-Dienste ist im Einvernehmen mit dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten festgesetzt worden, daß die Ausfertigung der, mit dem Zirkular-Reskripte A. 5258, vom 24. Oktober 1850 (Militär-Verordnungsblatt vom Jahre 1850, Stück XX) zur Benützung bei Versendung militär-verpflegsämtlicher Gegenstände vorgezeichneten Frachtbriefe nunmehr in gleicher Art für alle Gattungen ärarischer Militärgüter nach dem, mit dem erwähnten Reskripte hinausgegebenen anverwahrten Formulare A. von der spedirenden Branche zu geschehen habe. Formulare A.

Dadurch erhält es von der bisherigen Gepflogenheit, wornach von Seite einiger Militär-Branchen für bezahlte Eisenbahn-Frachtgebühren — unabhängig von der, auf den Frachtbriefen, Liefer- und Ladscheinen bestätigten Saldirung — noch besondere Empfangs-Bestätigungen von den Eisenbahn-Aemtern verlangt wurden, das Abkommen, und werden hierbei nachstehende Bestimmungen zur genauen Beobachtung festgestellt:

Erstens. Im Allgemeinen haben für die Transportirung der ärarischen Militärgüter auf den Eisenbahnen alle Satzungen und Vorschriften zu gelten, wie sie in den Kundmachungen und Tarifen der verschiedenen Bahn-Anstalten enthalten sind.

Zweitens. Wenn ein größerer Transport von der Eisenbahn in Einem Tage nicht behoben werden kann und dessen Verführung daher auf zwei oder mehrere Tage einzutheilen wäre, worüber mit dem betreffenden Eisenbahn-Expedite vorher das gehörige Einvernehmen zu pflegen ist, muß für jede täglich abgehende Theilquantität ein eigener Frachtbrief ausgestellt werden.

Drittens. Alle zu einem Frachtbriefe gehörigen Kolli, mit Ausnahme solcher, an welchen eine Marke sich nicht leicht anbringen läßt, sind mit einer Sendungsnummer (Marke), welche auch in dem bezüglichen Frachtbriefe anzumerken ist, zu bezeichnen.

Takowe przesełki numera sporządzone być mają według załączonego formularza B. wyżwspomnionym reskryptem A. 5258 wskazanego, i przylepione będą na kollach, w sposób, jak to zwykle bywa przy pakunkach, na kolei żelazną lub okręt parowy podawanych.

Wzór B.

Beczki i skrzynie bez tego już są numerowane, a więc dotyczące ich numera bez dalszego markowania umieszczone zostaną w liście frachtowym.

Poczwarte. W razie naglących przesełek, tudzież gdzie niebezpieczeństwo na przewłoce, obowiązane są ekspedytury przy kolejach żelaznych wszelkich użyć środków do bezzwłocznego i zupełnego zrealizowania transportu, a zarazem dla pokrycia branszy spedującéj na pismie jéj oświadczyć, jaka ilość transportu onego w jednym dniu załatwioną być może.

Popiąte. Spłacenie należytości frachtowych taryfowych bez wyjątku nastąpić ma wprost przez branszę fracht obejmującą, a to zaraz po uskutecznionéj rewizyi każdego transportu, i jeszcze przed odebraniem onegoż z magazynów przy kolei żelaznéj, przyczem zachodzący brak natychmiast ma być potrąconym ze względem na kwotę szkody, wedle przepisów oznaczyć się mającą.

W liście frachtowym na końcu specyfikacyi różnych należytości, potwierdzić ma urząd dotyczącéj kolei żelaznéj rzetelnie uiszczoną spłatę wypadającéj należytości frachtowéj przez zwykłe zamknięcie rachunku — złr. — kr., z wypisaniem oraz literami kwoty pieniężnéj, i z wyciśnięciem pieczęci urzędowéj.

Tylko w tym razie, gdyby odbierająca bransza przypadkowo nie posiadała potrzebnych środków pieniężnych, przekazany zostanie dotyczący urząd kolei żelaznéj ze strony branszy fracht odbierającéj do najbliższéj kasy wojennéj, przez wystawienie certyfikatu płatnego, która tedy kasa wypłacić winna należytość frachtową za odebraniem listu frachtowego, także i pod względem rzetelnego nadejścia frachtu stosownie do przepisów potwierdzonego, zamiast formalnego potwierdzenia odebrania zapłaty.

Poszóste. Jeżeli wyjątkowo miejsce ma frankatura dóbr wojskowych, gdzie list frachtowy towarami za konwój służy, wówczas w sposób wyżrzeczony recepis podania ma być saldowany, i branszy podającéj należytość frachtową opłacającéj wydany. W szczególnie wydarzających się przypadkach, gdzie dla braku potrzebnych środków pieniężnych zapłata należytości frachtowéj nie mogłaby być uiszczoną ani na stacyi podania, ani odebrania, że przeto wynagrodzenie przez przedsiębierstwo kolei żelaznéj drogą likwidacyjną żądane z kasy wojennéj musi być przekazane, pozostać ma przy branszy spedycyjnéj odpis widymowany listu frachtowego do potrzebnego użycia, list zaś frachtowy oryginalny oddany będzie przedsiębiorstwu kolei żelaznéj do uskutecznienia pretensyi.

Diese Sendungsnummern sind nach dem mit dem erwähnten Reskripte A. 5258 hinausgegebenen, anverwahrten Formulare B anfertigen und an die Kolli ankleben zu lassen, wie dieß bei Eisenbahnen und Dampfschiffen mit dem Gepäcke zu geschehen pflegt. Formulare B

Fässer und Kisten sind ohnehin nummerirt und kommen daher die betreffenden Nummern ohne weitere Markirung in dem Frachtbriefe anzusetzen.

Viertens. Bei dringenden Versendungen, und in Fallen, wo Gefahr am Verzuge haftet, sind die Eisenbahn-Expedite gehalten, alles Mögliche zu deren unverzüglichen und vollständigen Realisirung aufzubieten und zur Deckung der abspedirenden Branche gegen diese schriftlich zu erklären, welches Quantum von einem solchen Transporte in Einem Tage behoben werden könne.

Fünftens. Die Berichtigung der tarifmäßigen Frachtgebühren hat ohne Ausnahme unmittelbar von der die Fracht übernehmenden Branche zu geschehen, und zwar gleich nach bewirkter Untersuchung eines jeden Transportes und noch vor dem Bezuge desselben aus den Bahnmagazinen, wobei etwaige Defekte mit Rücksicht auf den vorschriftmäßig zu ermittelnden Schadenbetrag gleich in Abzug gebracht werden müssen.

In dem Frachtbriefe ist am Schlusse der Spezifikazion der verschiedenen Gebühren, die richtig erfolgte Zahlung des entfallenden Frachtlohnes von dem betreffenden Eisenbahnamte durch das übliche „saldirt mit — fl. — kr.", zugleich mit der Anschreibung des Geldbetrages mit Buchstaben unter Beidrückung des Amtssiegels zu bestätigen.

Nur in dem Falle, als die übernehmende Branche zufällig nicht im Besitze der nöthigen Geldmittel seyn sollte, ist das betreffende Eisenbahnamt hinsichtlich der Bezahlung mittelst Ausfertigung eines Zahlungs-Zertifikates von der die Fracht übernehmenden Branche an die nächste Kriegskasse anzuweisen, welche dann den Frachtlohn, gegen Uebernahme des, auch hinsichtlich des unbeanständeten Einlangens der Fracht vorschriftmäßig bestätigten Frachtbriefes anstatt der förmlichen Empfangs-Bestätigung, auszubezahlen hat.

Sechstens. Bei ausnahmsweise stattfindender Frankatur der Militärgüter, wo der Frachtbrief die Waare begleitet, ist das Aufgabs-Rezepisse in der obbezeichneten Weise zu saldiren und dasselbe an die aufgebende, den Frachtlohn bezahlende Branche zu erfolgen. In vorkommenden besonderen Fällen, wo etwa wegen Mangel der nöthigen Geldmittel die Bezahlung des Frachtlohnes weder auf der Aufgabs-, noch auf der Uebernahmsstazion geleistet werden kann, und daher die von der Eisenbahn-Unternehmung im Liquidationswege angesprochene Vergütung aus einer Kriegskasse angewiesen werden muß, hat bei der spedirenden Branche eine vidimirte Abschrift des Frachtbriefes zur nöthigen Gebrauchnahme zurückzubleiben, der Original-Frachtbrief aber in der Eisenbahn-Unternehmung zur Geltendmachung ihrer Forderung zu übergeben.

Posiódme. Jeżeliby w saldowanéj należytości frachtowéj zamieszczona była także i należytość za przesłanie przez kolei żelazną prywatną, wówczas ta ostatnia należytość frachtowa każdą razą szczególnie ma być wymieniona, albowiem wedle uwiadomienia udzielonego ze strony Ministerstwa Finansów Nadkomendzie wojskowéj pod dniem 6. Lipca 1853 r. Nr. 24296—1988, potwierdzenie odebrania uiszczonéj należytości podlega należytości podług skali.

Poósme. Wedle uwiadomienia z dnia 30. Marca 1853 Nr. 1549—E., zarządziło Ministeryum Handlu w interesie służby administracyjnéj wojskowéj, iż co się tyczy dalszego przesełania dóbr eraryalnych koleją żelazną w różnym kierunku, przeprawa z jednego dworca kolejnego do drugiego załatwioną zostanie bez interwencyi władzy wojskowéj przez urzędy ekspedycyj nie przy kolejach żelaznych jak dotychczas, za opłatą należytości przeprawy.

Podziewiąte. Pozostają w zupełnéj swéj mocy postanowienia zawarte w rozrządzeniu A. 5258 z dnia 24. Października 1850 r. specyalnie odnoszące się do przesełek koleją żelazną przedmiotów urzędowych wojskowo-ferflegowych.

W miejsce urlopowanego Jego Ces. Król. Mości najłaskawszego Arcy-Księcia Wilhelma:

Hrabia Wratislaw m. p.

Jenerał kawaleryi

Siebentens. Wenn in dem saldirten Frachtlohne auch die Gebühr für die Beförderung auf einer Privat-Bahnstrecke inbegriffen seyn sollte, ist diese letztere Frachtgebühr jeweilig besonders zu beziffern, da die Empfangs-Bestätigung über eine derlei befriedigte Forderung nach der, von dem Finanzministerium dem Armee-Ober-Kommando gemachten Mittheilung vom 6. Juli 1853, Nr. 24296-1988 der skalamäßigen Gebühr unterliegt.

Achtens. Ist von dem Handelsministerium laut dessen Mittheilung vom 30. März 1853, Nr. 1549-E., im Interesse des Militär-Administrazions-Dienstes die Anstalt getroffen, daß in Betreff der Weiterbeförderung der Aerarialgüter auf der Eisenbahn verschiedener Richtung, die Ueberfuhr von einem zum anderen Bahnhofe ohne Intervenirung der Militärbehörde durch die Eisenbahn-Expedizionsämter, wie bisher, gegen Entrichtung der Ueberfuhrsgebühr besorgt werde.

Neuntens Die in dem Erlasse A. 5258. vom 24. Oktober 1850 enthaltenen, speziell auf die Eisenbahn-Versendung militär-verpflegsämtlicher Gegenstände Beziehung nehmenden Bestimmungen bleiben in voller Wirksamkeit.

In Beurlaubung Sr. kaiserl. königl. Hoheit des durchlauchtigsten Herrn Erzherzogs Wilhelm:

Graf Wratislaw m. p.

General der Kavallerie.

Nr. Formularz **A.** na d. ym 185

List frachtowy.

Zapomocą kolei żelaznéj odbierze (nazwa branszy wojskowéj) od niżpodpisanéj, na podstawie postanowień, i taryf obwieszczonych co do transportu frachtów, następnie wyszczególnione dobra wojskowo-eraryalne do przyjęcia i obrachunku.

Kollów				Waga podług podania						Wartość złr. mon. konw.	Sporko funtów wagi wiedeńskiéj			Boletów		Uwaga
				Netto		Tara		Sporko			podług					
Znaki (marka)	Liczba	Gatunek	Treść	cet.	ft.	cet.	ft.	cet.	ft.		I.	II.	III.	Liczba	Nr.	
											Klasy					

Iż odebrano do transportu fracht wyżwymieniony w stanie dobrym, to jest w nienaruszonych użytecznych worach (beczkach i skrzyniach) potwierdza się niniejszém.

Od (nazwa branszy wojskowéj) w jako podawcy.

Nr. ______ Formulare A. ______ am ___ ten ___ 185

Frachtbrief.

Mittelst Eisenbahn empfängt (Benennung der Militär-Branche) ______ von der gefertigten, auf Grund der kundgemachten Bestimmungen über die Frachten-Beförderung und Tarife, nachstehend verzeichnete militär-ärarische Güter zur Uebernahme und Verrechnung.

Der Kollien				Gewicht nach der Angabe						Werth Gulden K. M.	Sporko-Pfund Wiener Gewicht nach der Klasse			Bolleten		Anmerkung
Marka	Anzahl	Gattung	Inhalt	Netto		Tara		Sporko			I.	II.	III.	Inhalt	Nr.	
				Zt.	P.	Zt.	P.	Zt.	P.							

Daß die obaufgegebene Fracht in gutem Zustande, nämlich in unverletzten brauchbaren (Säcken, Fässern und Kisten) zur Transportirung übernommen worden sei, wird hiemit bestätiget.

Von (Benennung der Militär-Branche) zu ______ als Aufgeber.

Konsygnacya przeważenia.

Liczba	Nazwa kollów	Netto		Tara		Sporko		Uwaga	Liczba	Nazwa kollów	Netto		Tara		Sporko		Uwaga
		cet.	funt.	cet.	funt.	cet.	funt.				cet.	funt.	cet.	funt.	cet.	funt.	

Abwags-Konsignazion.

Anzahl	Benennung der Kollien	Netto		Tara		Sporko		Anmerkung	Anzahl	Benennung der Kollien	Netto		Tara		Sporko		Anmerkung
		Zt.	Pf.	Zt.	Pf.	Zt.	Pf.				Zt.	Pf.	Zt.	Pf.	Zt.	Pf.	

Do dalszego przesłania do [redacted] w

[redacted]

w

[redacted]

Do

Nr. ———

Pojedyncze przy podaniu spłacone pozycye przybocznych należytości		Należytości	Kwota															
		Stacya podania i dzień podania																
		Frachtowe od wiedeńskiéj wagi taryfowéj Sp. funt.	należytości dla kolei żelaznéj		Odpłaty		należytości dla kolei żelaznej		Odpłaty		należytości dla kolei żelaznéj		Odpłaty		należytości dla kolei żelaznéj		Odpłaty	
20złr.	kr.		złr.	k.	zr.	k.	złr.	k.	zr	k.	złr.	k.	zr	k.	złr.	k.	zr.	k.
		Klasy I.																
		Klasy II.																
		Klasy III.																
		Askuracya																
		Wyładowanie																
		Karta przyjecia																
		List frachtowy																
		Wagowe																
		Prowizya																
		Dostawienie																
		Reparatura																
		Składowe																
		Naładowanie																
		Odwiezienie																
20 złr.		Razem . . 20złr.					20złr.				20złr.				20złr.			
		Dzień nadejscia w stacyi oddania																
		Dzień oddania																

Zur Weiterbeförderung an

in

in

Nr.

Einzelne bei der Aufgabe entrichtete Posten der nebigen Gebühren			Aufgabs-Stazion und Aufgabs-Tag																
			Gebühren	Betrag der															
			Fracht vom tarifmäßigen Wiener Gewichte Sp. P.	Bahn-Gebühren		Nachnahme		Bahn-Gebühren		Nachnahme		Bahn-Gebühren		Nachnahme		Bahn-Gebühren		Nachnahme	
20 fl.	kr.			fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
		Klasse	I.																
			II.																
			III.																
			Assekuranz																
			Ablade																
			Aufnahmsschein																
			Frachtbrief																
			Waggeld																
			Provision																
			Zufuhr																
			Reparatur																
			Lagerzins																
			Auflade																
			Abfuhr																
20 fl.			Zusammen . .	20 fl.				20 fl.				20 fl.				20 fl.			
			Tag des Anlangens in die Abgabs-Stazion																
			Uebergabs-Tag																

Formularz **B.**

I
II
III
IV
V

166.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 12. Sierpnia 1853,

obowiązujące dla uksiążęconego hrabstwa Tyrolu i Forarlberga, z wyjątkiem tych części kraju, w których moc ma kodeks handlowy „Codice di Commercio,“

o prowadzeniu protokółów handlowych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LIV., nr. 166, wydaną dnia 25. Sierpnia 1853.

167.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20. Sierpnia 1853,

mocą którego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, Nadkomendą wojsk i Najwyższą Władzą Policyjną obwieszczone zostają wydane najłaskawiéj najwyższym reskryptem gabinetowym z dnia 13. Sierpnia 1853 postanowienia dla uregulowania stanu oblężenia w Królestwie Lombardzko-Weneckiém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LIII., nr. 165, wydaną dnia 24. Sierpnia 1853.

Formulare B.

I
II
III
IV
V

166.

Verordnung des Justizministeriums vom 12. August 1853,

giltig für die gefürstete Grafschaft Tirol und Vorarlberg, mit Ausnahme jener Landestheile, in welchen der Codice di commercio Wirksamkeit hat,

über die Führung der Handlungsprotokolle.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LIV. Stück, Nr. 166, ausgegeben am 25. August 1853.

167.

Verordnung des Ministers des Innern vom 20. August 1853,

womit im Einvernehmen mit dem Minister der Justiz, dem Armee-Ober-Kommando und der obersten Polizei-Behörde die mit dem Allerhöchsten Handschreiben vom 13. August 1853 Allergnädigst erlassenen Bestimmungen zur Regelung des Belagerungsstandes im lombardisch-venezianischen Königreiche kundgemacht werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LIII. Stück, Nr. 165, ausgegeben am 24. August 1853.

[illegible]

I.
II.
III.
IV.
V.

106.

Verordnung des Justizministeriums vom 13. August 1853,

[illegible]

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LIV. Stück, Nr. 156, ausgegeben am 24. August 1853.

107.

Verordnung des Ministers des Innern vom 26. August 1853,

womit im Einvernehmen mit dem Minister der Justiz, dem Armee-Ober-Commando und der obersten Polizeibehörde die mit dem Justizministerial-Erlasse vom 13. August 1853 [illegible] Bestimmungen zur Regelung des Gefangenentransportes [illegible] werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LIII. Stück, Nr. 159, ausgegeben am 24. August 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXVIII.

Wydana i rozesłana dnia 14. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Dezember 1853.

168.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 9. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LV., nr. 167, wydana dnia 29. Sierpnia 1853).

o ustanowieniu pojęcia przesełek pod opaską krzyżową, którym zniżenie portoryum przysłuża.

Odnośnie do §§. 5. i 19. postanowień o taksach portoryum listowego z dnia 26. Marca 1850 (Dziennik praw Państwa z roku 1850, część XLIX., nr. 149), tudzież do artykułu 22. zrewidowanego traktatu Związku pocztowego niemiecko-austryackiego z dnia 5. Grudnia 1851 r. (Dziennik praw Państwa, rok 1852, część XLI., nr. 134) ustanawia się pod względem przesełek, pod opaską krzyżową zniżenia portoryum używających, co następuje:

Dzienniki i inne peryodyczne dzieła, broszury, tudzież przez druk, litografię, metalografię lub przez maszyny do kopiowania rozmnożone muzykały, katalogi, prospekty, listy ceny i listy loteryjne, karty giełdowe, obwieszczenia i inne oznajmienia, okólniki, oferty i awizy kupieckie, oprócz adresu, daty i podpisu imienia nie zawiérające żadnych, czyto pisanych, czy za pomocą ręcznego stempla, lub przez przylepienie drukowanych liter poźniéj przedsiębranych dodatków lub zamieszczeń, choćby tylko w cyfrach, i albo na saméj przesełce, albo na opasce krzyżowéj lub przepasce pojedynczéj uwidocznionych; nareszcie arkusze korekty, nie mieszczące w sobie nic innego, jak tylko zmiany i dodatki do korekty należące, używać będą zniżenia portoryum, unormowanego przez §. 5. postanowień o taksach portoryum listowego z dnia 26. Marca 1850, równie jak przez artykuł 22. zrewidowanego traktatu Związku pocztowego niemiecko-austryackiego, a to, jeżeli za opłaceniem z góry portoryum pod opaską krzyżową lub przepaską pojedynczą w ten sposób są podane, iż ich treść zupełnie może być przejrzaną.

Przytém wolno jest u góry saméj posełki powtórzyć zewnętrzny na opasce krzyżowéj lub pojedynczéj znajdujący się adres, równie jak i więcéj egzemplarzów wyżwymienionych przedmiotów przesłać pod jedną a tą samą przepaską krzyżową lub opaską pojedynczą za zniżoném portoryum, podług ogólnéj wagi wypadającém, o ile pojedyncze egzemplarze nie zawiérają oznaczenia wskazującego, iż przeznaczone są dla różnych adresatów bez różnicy, czyto oznaczenie przedsiębraném było albo przez wypis ręczny, albo przez stempel, albo przez przylepienie liter drukowanych lub karteczek.

Zamieszczenia, dodatki i oznaczenia przesełek pod opaską krzyżową, niniejszemu rozporządzeniu przeciwne, podlegają nie tylko zupełnéj opłacie taksy

168.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 9. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LV. Stück, Nr. 167, ausgegeben am 29. August 1853),

über die Feststellung des Begriffes der Kreuzbandsendungen, welchen eine Porto-Ermäßigung zusteht.

Mit Beziehung auf die §§. 5 und 19 der Bestimmungen über die Briefporto-Taxen vom 26. März 1850 (Reichs-Gesetzblattt, Jahrgang 1850 XLIX. Stück, Nr. 149) und auf den Artikel 22 des revidirten deutsch-österreichischen Postvereins-Vertrages vom 5. Dezember 1851 (Reichs-Gesetzblatt, Jahrgang 1852, XLI. Stück, Nr. 134) wird rücksichtlich der, eine Porto-Ermäßigung genießenden Kreuzbandsendungen Folgendes festgesetzt:

Journale und andere periodische Werke, Brochuren, durch den Druck, durch Lithographie, Metallographie oder durch Kopirmaschinen vervielfältigte Musikalien, Kataloge, Prospekte, Preis- und Lotterielisten, Börsezettel, Ankündigungen und sonstige Anzeigen, Zirkularien, Offerte und Avisi der Handelsleute, welche außer der Adresse, dem Datum und der Namensunterschrift keine geschriebenen, oder mittelst eines Handstempels, oder durch das Aufkleben gedruckter Buchstaben nachträglich bewerkstelligte Zusätze oder Einschaltungen, dieselben mögen auch nur in Ziffern bestehen, und auf der Sendung selbst, oder auf dem Kreuz- oder Schleifbande angebracht seyn; dann Korrekturbögen, wenn sie keine anderen als die zur Korrektur gehörigen Abänderungen und Zusätze enthalten, haben die durch den §. 5 der Bestimmungen über die Briefporto-Taxen vom 26. März 1850 und den Artikel 22 des revidirten deutsch-österreichischen Postvereinsvertrages normirte Porto-Ermäßigung zu genießen, wenn sie gegen Vorausbezahlung des Porto unter Kreuzband oder Schleife, d. i. auf eine solche Art verwahrt aufgegeben werden, daß von deren Inhalte vollständig Einsicht genommen werden kann.

Hierbei ist gestattet, die äußere, auf dem Kreuz- oder Schleifbande befindliche Adresse am Kopfe der Sendung selbst zu wiederholen, sowie auch mehrere Exemplare der oben bezeichneten Gegenstände unter einem Kreuz- oder Schleifbande gegen die, nach dem Gesammtgewichte entfallende ermäßigte Portogebühr zu versenden, in soferne die einzelnen Exemplare eine, ihre Bestimmung für verschiedene Adressaten andeutende Bezeichnung nicht enthalten, diese Bezeichnung mag durch Handschrift, oder durch einen Stempel, oder durch das Aufkleben gedruckter Buchstaben oder Zettel bewerkstelliget worden seyn.

Die der gegenwärtigen Verordnung zuwiderlaufenden Einschaltungen, Zusätze und Bezeichnungen der Kreuzbandsendungen haben nicht nur die Taxbelegung der Sendun-

od przesełek wedle portoryum listowego łącznie do płaty, lecz téż i prawnemu postępowaniu karnemu.

Baumgartner m. p.

169.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 19. Sierpnia 1853,

celem pomnożenia kompetencyi o posady adwokackie w Czechach, prócz miasta stołecznego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LV., nr. 168 wydaną dnia 29. Sierpnia 1853.

170.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, tudzież Najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 26. Sierpnia 1853,

obowiązujące w Wiédniu i Pradze, tudzież w czeskich twierdzach Königgrätz, Theresienstadt i Josephstadt,

o działalności najwyższego patentu z dnia 24. Października 1852, i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. Stycznia 1853 w miastach rzeczonych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LV., nr. 169, wydaną dnia 29. Sierpnia 1853.

gen mit dem vollen Briefporto und der Zutaxe, sondern auch die Einleitung des gesetzlichen Strafverfahrens zur Folge.

Baumgartner m. p.

169.
Verordnung des Justizministeriums vom 19. August 1853,

zur Vermehrung der Kompetenz um Advokatenstellen in Böhmen außer der Hauptstadt.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LV. Stück, Nr. 168, ausgegeben am 29. August 1853.

170.
Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der Obersten Polizeibehörde vom 26. August 1853,

giltig für Wien und Prag, dann die böhmischen Festungen Königgrätz, Theresienstadt und Josephstadt,
in Betreff der Wirksamkeit des Allerhöchsten Patentes vom 24. Oktober 1852, und der Ministerial-Verordnung vom 29. Jänner 1853 in diesen Städten.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LV. Stück, Nr. 169, ausgegeben am 29. August 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XXXIX.

Wydana i rozesłana dnia 16. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XXXIX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. Dezember 1853.

171.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 31. Lipca 1853,

o ogłoszeniu ustaw i rozporządzeń w Pograniczu Wojskowém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LVI., nr. 170, wydaną dnia 6. Września 1853.

172.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 30. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LVI., nr. 171, wydana dnia 6. Września 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

co się tyczy sposobu, w jaki opłacane być winny należytości od kuponów obligacyj piérwszeństwa i akcyj towarzystwa żeglugi parowéj Lloyda.

Dozwoloném zostaje towarzystwu żeglugi parowéj Lloyda austryackiego wydawać bez stempla asygnacye prowizyj, a względnie dywidendów (kupony) od ich akcyj piérwszeństwa i akcyj z tym obowiązkiem, ażeby wypadające od nich należytości przy każdym terminie wypłaty tych asygnacyj w gotówce opłacone były podług pełnéj liczby obligacyj piérwszeństwa i akcyj do kasy skarbowéj w Tryeście.

Baumgartner m. p.

173.

Rozrządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Finansów z dnia 31. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LVI., nr. 172, wydana dnia 6. Września 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza Wojskowego,

o stosunku służbowym urzędników finansowych, którzy wedle najwyższych postanowień o urządzeniu władz obwodowych i komitatowych, tymże przydzieleni są dla spraw bezpośredniego opodatkowania.

1. Dla spraw bezpośredniego opodatkowania, leżących w zakresie władz obwodowych i komitatowych, przydzielonym będzie tymże władzom, co się tyczy czynności konceptowych i rachunkowych, inspektor poborowy jako referent z potrzebném personale pomocniczém, to jest z podinspektorami poborowymi, tudzież z oficyałami i asystentami.

171.

Kaiserliche Verordnung vom 31. Juli 1853,

in Betreff der Kundmachung der Gesetze und Verordnungen in der Militärgrenze.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LVI. Stück, Nr. 170, ausgegeben am 6. September 1853.

172.

Erlaß des Finanzministeriums vom 30. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVI. Stück, Nr. 171, ausgegeben am 6. September 1853),

wirksam für alle Kronländer

über die Art, auf welche die Gebühren von den Koupons der Prioritäts-Obligazionen und Akzien der Lloyd-Dampfschifffahrts-Gesellschaft zu entrichten sind.

Der Dampfschifffahrts-Gesellschaft des österreichischen Lloyd wird bewilliget, die Interessen und rücksichtlich Dividenden-Anweisungen (Koupons) zu ihren Prioritäts-Obligazionen und Akzien ungestempelt gegen die Verpflichtung hinauszugeben, daß die davon entfallenden Gebühren zur jedesmaligen Verfallszeit dieser Anweisungen nach der vollen Zahl der Prioritäts-Obligazionen und Akzien an die Gefällskasse zu Triest bar entrichtet werden.

Baumgartner m. p.

173.

Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen vom 31. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVI. Stück, Nr. 172, ausgegeben am 6. September 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze,

über das dienstliche Verhältniß der Finanzbeamten, welche nach den Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung der Kreis- und Komitatsbehörden denselben für die Angelegenheiten der direkten Besteuerung beigegeben werden.

1. Für die in dem Wirkungskreise der Kreis- und Komitatsbehörden aufgeführten Geschäfte der direkten Besteuerung wird diesen Behörden für die Konzepts- und Rechnungsgeschäfte ein Steuer-Inspektor als Referent mit dem erforderlichen Hilfspersonale, nämlich mit Steuer-Unterinspektoren, dann Offizialen und Assistenten beigegeben.

2. Inspektorowie poborowi zostają w IX. klasie dyet i mają równą rangę z komisarzami powiatowymi finansowymi.

Ich płace dzielą się na trzy klasy, po 1000 zr., 900 zr. i 800 zr.; podinspektorowie stoją w IX. klasie dyet, i mają rangę koncepistów finansowych powiatowych z dwoma klasami płacy po 700 zr. i po 600 zr.

Każda z tych kategoryj urzędników stanowi w okręgu dotyczącéj Dyrekcyi krajowéj finansowéj stan konkretalny, w którym indywidua pojedyncze w równy sposób podzielone są na różne stopnie płacy, a gdzie rozdział takowy uskutecznionym być nie może, przypada większa liczba na klasę najniższą. Oficyali i asystenci należą do stanu urzędników urzędu poborowego téj saméj kategoryi.

3. Personale to przeznaczone do załatwiania bezpośredniego opodatkowania stanowi bezpośrednią część władzy obwodowéj (komitatowéj) w ten sposób, iż wszystkie rozrządzenia władz przełożonych do władzy obwodowéj (komitatowéj), lub do jéj przełożonych stosowane, tudzież wszelkie zarządzenia do stron i urzędów, w jéj imieniu wydawane będą. Relacye do władzy poborowéj krajowéj, podpisane będą przez referenta poborowego lub zastępcę jego.

4. Inspektorów poborowych i podinspektorów mianuje Ministeryum Finansów na wniosek władzy poborowéj krajowéj, mianowanie personalu rachunkowego należy do ostatniéj.

5. Inspektor poborowy jest referentem władzy obwodowéj (komitatowéj) w sprawach opodatkowania bezpośredniego. Tenże wraz z przełożonym obwodowym (komitatowym) za to odpowiedzialnym jest, i powinien od tegoż ostatniego we wszystkich takich sprawach o zdanie swoje być pytanym.

W razie różności zdań względem rozrządzenia wydać się mającego, może inspektor poborowy, uznając konieczność tego dla rzeczy finansów, żądać od przełożonego obwodowego (komitatowego), ażeby sprawa przedłożoną została władzy krajowéj poborowéj, a rzeczony przełożony zaś obowiązany jest żądaniu takowemu zadosyć uczynić, ma atoliż prawo, gdzie przewłoka niebezpieczeństwem grozić się mu zdaje, pod własną odpowiedzialnością z jednoczesném doniesieniem do władzy poborowéj krajowéj, podług swego zdania rozstrzygnąć, lub zarządzić, co jest stosownem.

6. Przełożony obwodu (komitatu) jest oraz przełożonym całego personalu urzędowego dla bezpośredniego opodatkowania, od którego żądać winien ścisłego wypełnienia obowiązków, i przeciw któremu postępować może na drodze napomnień, skarceń, a w razie potrzeby nawet zawieszenia od służby i płacy. Orzeczona suspenzya bezzwłocznie doniesioną być winna władzy krajowéj poborowéj.

2. Die Steuer-Inspektoren stehen in der IX. Diätenklasse und haben den Rang von Finanz-Bezirkskommissären.

Ihre Gehalte zerfallen in drei Klassen, von 1000 fl., 900 fl. und 800 fl.; die Unterinspektoren stehen in der IX. Diätenklasse und haben den Rang von Finanz-Bezirkskonzipisten und ihre Gehaltsklassen sind 700 fl. — 600 fl.

Jede dieser Beamten-Kategorien bildet für das Gebiet der betreffenden Finanz-Landes-Direkzion einen Konkretalstatus, in welchem die einzelnen Individuen gleichmäßig in die verschiedenen Gehaltsstufen vertheilt sind, und wo eine solche Vertheilung unmöglich ist, die Mehrzahl in die unterste Klasse fällt. Die Offiziale und Assistenten gehören zu dem Status der Steueramtsbeamten gleicher Kategorie.

3. Dieses zur Besorgung der direkten Besteuerung bestimmte Personale bildet einen unmittelbaren Bestandtheil der Kreis- (Komitats-) Behörde, in der Art, daß alle Erlässe der vorgesetzten Behörden an die Kreis- (Komitats-) Behörde oder deren Vorsteher gerichtet, und alle Verfügungen an Parteien und Aemter in deren Namen ausgefertiget werden. Die Berichte an die Steuer-Landesbehörde werden von dem Steuer-Referenten oder dessen Stellvertreter mitgefertiget.

4. Die Steuer-Inspektoren und Unterinspektoren ernennt das Finanzministerium über Antrag der Steuer-Landesbehörde, die Ernennung des Rechnungs-Personales liegt der Letzteren ob.

5. Der Steuer-Inspektor ist der Referent der Kreis- (Komitats-) Behörde in den Angelegenheiten der direkten Besteuerung. Er ist hiefür mit dem Kreis- (Komitats-) Vorsteher verantwortlich, und muß von Letzterem in allen solchen Angelegenheiten um seine Ansicht vernommen werden.

Bei Verschiedenheit der Ansichten über eine zu treffende Verfügung kann der Steuer-Inspektor, wenn er es durch das Interesse der Finanzen geboten erachtet, an den Kreis- (Komitats-) Vorsteher das Ansuchen stellen, daß die Verhandlung der Steuer-Landesbehörde vorgelegt werde, und benannter Vorstand ist verpflichtet, diesem Verlangen Folge zu geben, doch hat der Kreis- (Komitats-) Vorstand, wenn er Gefahr am Verzuge vorhanden erachtet, das Recht, unter eigener Verantwortung und unter gleichzeitiger Anzeige an die Steuer-Landesbehörde, nach seiner Ansicht die Entscheidung zu fällen, oder das Geeignete zu verfügen.

6. Der Kreis- (Komitats-) Vorsteher ist zugleich jener des gesammten Amtspersonales für die direkte Besteuerung, er hat es zur genauen Pflichterfüllung zu verhalten und kann gegen dasselbe mit Mahnungen, Verweisen und nöthigenfalles mit Suspension vom Dienste und Gehalte vorgehen. Die verhängte Suspension ist unverzüglich der Steuer-Landesbehörde anzuzeigen.

7. Przełożony obwodowy (komitatowy) ma prawo udzielać urzędnikom poborowym urlopu aż do dni 14. Przedmioty dłuższych urlopów, nagród i zapomóg, przeniesień na stan spoczynku stałego lub czasowego, niemniéj poborów spoczynku, pensyj, tudzież należytości dla przynależących zmarłego urzędnika poborowego, przedłożyć ma z wnioskami swemi władzy poborowéj krajowéj.

8. Władza dyscyplinarna nad personale poborowém przy władzy obwodowéj (komitatowéj), przechodząca prawa przełożonego obwodu (komitatu), wykonywaną będzie przez władzę krajową poborową, a w wyższéj instancyi przez Ministeryum Finansów.

9. Nie ustanawia się własnego personalu manipulacyjnego dla spraw opodatkowania bezpośredniego, lecz interesa te sprawowane być winny przez urzędników manipulacyjnych, władzy obwodowéj (komitatowéj) przydzielonych; wszelakoż czynności podatkowe oddzielnie załatwiane będą tak, w protokóle podawczym, jak w registraturze.

10. Przedmioty urządzenia, dla personalu poborowego potrzebne, tudzież potrzeby kancelaryjne, dostarczone będą przez przełożonego obwodu (komitatu) w ten sam sposób, jak dla całego innego personalu władzy obwodowéj (komitatowéj).

11. W podróżach służbowych w okręgu obwodu (komitatu) pobiérać będą inspektorowie poborowi i podinspektorowie te same należytości dzienne i milowe, co komisarze obwodowi klasy II. i III.

W podróżach zewnątrz obwodu (komitatu) należą im się dyety i wynagrodzenie kosztów podróży wedle dyrektyw, powszechnie istniejących co do podróż służbowych urzędników rządowych.

12. Płace, remuneracye, pensye i wszelkie inne pobory inspektorów poborowych i ich personalu pomocniczego, równie jak ich wdów i sierót, nareszcie koszta pod l. 10. i 11. wymienione, należą do etatu finansowego.

13. Czynności urzędowe urzędników finansowych przydzielonych władzom obwodowym (komitatowym), uregulowane są w postanowieniach o wskazanym w zakresie tychże władz częścią dozorującym, częścią wykonującym wpływie co do spraw podatkowych, tudzież w szczegółowych przepisach podatkowych, przez władzę krajową poborową zupełnie udzielić się mających.

Nadto rozporządza się tu jeszcze, iż władza obwodowa (komitatowa) wykonywać będzie nadzór nad urzędami powiatowemi i urzędami poborowemi, tudzież nad gminami co się tyczy czynności podatkowych im przekazanych, a to najszczególniéj przez peryodyczne podróże służbowe inspektorów poborowych i podinspektorów, co rok na wszystkie powiaty się rozciągające. Podróże takowe odbywane być winny w czasie mniejszych robót w zawodzie wymierzenia

7. Der Kreis- (Komitats-) Vorsteher ist ermächtiget, den Steuerbeamten Urlaube bis zu 14 Tagen zu gewähren. Für ausgedehntere Urlaube, dann für Belohnungen und Aushilfen, Versetzungen in den bleibenden oder zeitlichen Ruhestand, sowie für Ruhegenüsse, Pensionen, dann die Gebühren der Angehörigen eines verstorbenen Steuerbeamten hat er die Anträge der Steuer-Landesbehörde vorzulegen.

8. Die Disziplinargewalt über das Steuerpersonale der Kreis- (Komitats-) Behörde wird, soweit die Befugnisse des Kreis- (Komitats-) Vorstehers nicht ausreichen, von der Steuer-Landesbehörde, und in höherer Linie vom Finanzministerium ausgeübt.

9. Ein eigenes Manipulazions-Personale für die Geschäfte der direkten Besteuerung wird nicht aufgestellt, sondern es sind diese Geschäfte von den der Kreis- (Komitats-) Behörde zugewiesenen Manipulationsbeamten zu besorgen; doch werden die Steuergeschäfte sowohl im Einreichungsprotokolle, als in der Registratur abgesondert behandelt.

10. Die für das Steuerpersonale nöthigen Einrichtungsstücke und Kanzlei-Erfordernisse werden von dem Kreis- (Komitats-) Vorsteher in derselben Art, wie für das gesammte übrige Personale der Kreis- (Komitats-) Behörde beigestellt.

11. Die Steuer-Inspektoren und Unterinspektoren haben bei Dienstreisen innerhalb des Kreises (Komitates) die Tag- und Meilengelder, wie die Kreiskommissäre II. und III. Klasse zu beziehen.

Bei Reisen außer dem Kreise (Komitate) gebühren ihnen nach den für die Dienstreisen der Staatsbeamten im Allgemeinen bestehenden Direktiven, die Diäten und Reisekostenvergütung.

12. Die Gehalte, Remunerazionen, Pensionen und alle sonstigen Bezüge der Steuer-Inspektoren und ihres Hilfspersonales, sowie ihrer Witwen und Waisen, dann die unter 3. 10 und 11 berührten Kosten werden auf den Finanz-Etat übernommen.

13. Die Amtshandlungen der den Kreis- (Komitats-) Behörden zugewiesenen Finanzbeamten sind durch die Bestimmungen über den im Wirkungskreise dieser Behörden bezeichneten, theils überwachenden, theils ausübenden Einfluß in Steuersachen, sowie durch die besonderen, von der Steuer-Landesbehörde vollständig mitzutheilenden Steuervorschriften geregelt.

Es wird hier nur noch angeordnet, daß die Kreis- (Komitats-) Behörde die Ueberwachung der Bezirksämter und der Steuerämter, dann der Gemeinden rücksichtlich der ihnen übertragenen Steuergeschäfte hauptsächlich durch periodische, jährlich auf alle Bezirke sich ausdehnende Dienstreisen der Steuer-Inspektoren und Unterinspektoren zu pflegen habe. Solche Bereisungen sind zur Zeit der minderen Arbeiten im Gebiete der Steuerbemessung und nach bestimmten Abtheilungen des Kreis- (Komitats-) Gebietes

podatków i wedle pewnych oddziałów okręgu obwodowego (komitatowego). W przypadkach zaś, gdzie spostrzedz się daje uderzające zaniedbanie w czynnościach tych podrzędnych urzędów, lub w ogólności nieporządek w prowadzeniu interesów ich, natychmiast nastąpić winny osobne delegacye.

Relacye inspektorów poborowych i podinspektorów do przełożonych obwodowych (komitatowych) o podróżach w sprawach podatkowych przedłożyć ma przełożony obwodowy (komitatowy) z uwagami swojemi i z doniesieniem o rozporządzeniach, przez władzę obwodową (komitatową) poczynionych, władzy poborowéj krajowéj.

Władza poborowa krajowa zwrócić winna szczególną uwagę swą na scisłe dopełnienie tych obowiązków urzędników finansowych, celem przywrócenia i utrzymania porządnego zarządu podatków, a przez przeglądanie relacyj tych będzie oraz miała sposobność sciśléj poznać zdolności i pilność organów, czynnościami podatkowemi zajmujących się.

14. W razie, gdzie dla większéj liczby ludności i znaczniejszych przedsiębiorstw przemysłowych służba administracyjna podatkowa szczególnéj pomocy osób wymaga przy urzędach powiatowych, zastrzega się, iż na wniosek władz krajowych poborowych, uzasadniony na komisyonalném rozpoznaniu stanu rzeczy, przydzieleni im będą szczególni urzędnicy finansowi w własności podinspektorów lub oficyałów, którzy do przełożonego powiatowego w tym samym stosunku zostawać będą, co urzędnicy finansowi przy władzach obwodowych (komitatowych) do szefów ich.

Te organa pomocnicze urzędów powiatowych wysyłane być mogą przez władze obwodowe (komitatowe) także i do innych powiatów do dochodzeń w sprawach poborowych, w których tedy przypadkach pełnią one funkcye swe jako komisarze władzy obwodowéj (komitatowéj), do któréj téż bezpośrednio relacye swe podawać mają.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

174.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Finansów z dnia 31. Sierpnia 1853,

o ustawieniu komisyj podatkowych do wymierzenia podatków bezpośrednich w instancyi piérwszéj w krajach koronnych Krainy, Karyntyi, Szlązka, Bukowiny i Solnogrodu.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LVI., nr. 173, wydana dnia 6. Września 1853.

vorzunehmen. In jenen Fällen aber, wo ein auffallendes Zurückbleiben in den Leistungen dieser untergeordneten Aemter, oder überhaupt Unordnungen in der Geschäftsführung derselben wahrnehmbar sind, haben besondere Aussendungen sogleich stattzufinden.

Die Berichte der Steuer-Inspektoren und Unterinspektoren an die Kreis- (Comitats-) Vorsteher über die Bereisungen in Steuer-Angelegenheiten sind vom Kreis- (Komitats-) Vorsteher mit seinen Bemerkungen und mit der Anzeige der hiernach von der Kreis- (Komitats-) Behörde getroffenen Verfügungen der Steuer-Landesbehörde vorzulegen.

Die Steuerlandesbehörde hat auf die genaue Erfüllung dieser Obliegenheiten der Finanzbeamten zur Herstellung und Erhaltung einer geordneten Steuerverwaltung ihre vorzügliche Aufmerksamkeit zu richten, und wird durch die Einsicht dieser Relazionen in den Stand gesetzt, die Fähigkeit und Thätigkeit der mit den Steuergeschäften betrauten Organe genauer kennen zu lernen.

14. Es wird sich übrigens vorbehalten, ausnahmsweise jenen Bezirksämtern, wo wegen der größeren Bevölkerungszahl und der bedeutenderen industriellen Unternehmungen der administrative Steuerdienst eine besondere Personalaushilfe erheischt, über den auf die kommissionelle Erhebung gestützten Antrag der Steuerlandesbehörden, eigene Finanzbeamte in der Eigenschaft von Unterinspektoren oder Offizialen beizugeben, welche zu dem Bezirksvorsteher in dasselbe Verhältniß treten, wie die Finanzbeamten der Kreis- (Komitats-) Behörden zu deren Chef.

Diese Hilfsorgane der Bezirksämter können aber von den Kreis- (Komitats-) Behörden auch in andere Bezirke zu Erhebungen in Steuer-Angelegenheiten abgeordnet werden, in welchen Fällen sie als Kommissäre der Kreis- (Komitats-) Behörde fungiren, und ihre Relazionen unmittelbar dahin zu erstatten haben.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

174.

Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen vom 31. August 1853,

in Betreff der Aufstellung von Steuerkommissionen zur Bemessung der direkten Steuern in erster Instanz in den Kronländern Krain, Kärnthen, Schlesien, Bukowina und Salzburg.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LVI. Stück, Nr. 173, ausgegeben am 6. September 1853.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XL.

Wydana i rozesłana dnia 19. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XL. Stück.

Ausgegeben und versendet am 19. Dezember 1853.

175.

Obwieszczenie Ministerstwa Finansów z dnia 30. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LVII., nr. 174. wydana dnia 12. Września 1853),

obowiązujące w całém Cesarstwie,

o ograniczeniu okręgu wolnego portu Tryestyńskiego na mocy najwyższego postanowienia z dnia 27. Kwietnia 1852 roku, mającém miejsce z dniem 1. Listopada 1853 r., tudzież o wcieleniu do powszechnego terytoryum celnego austryackiego dotychczasowego wyłączenia celnego Istryi jako i wysp Kwarneryjskich.

Najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 27. Kwietnia 1852 r. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość uchwalić, ażeby wyłączenie celne wolnego portu Tryestu ograniczoném, linia celna, oddzielająca wyłączenie celne Istryi od terytoryum celnego, zniesioną, część Istryi, dotychczas wyłączona od terytoryum celnego, tudzież wyspy Kwarneryjskie, to jest: Veglia, Cherso i Lussin, wcielone zostały do powszechnego Związku celnego austryackiego, i przeto w częściach tych w zastosowanie weszły ustawy o dochodach skarbowych, jakie moc mają w téj części illiryjskiego Pobrzeża, która obecnie już należy do powszechnego terytoryum celnego austryackiego.

Zarazem raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość najłaskawiéj rozporządzić, ażeby mieszkańcom dotychczasowego wyłączenia celnego Istryi, równie jak wysp rzeczonych, także i po wcieleniu ich do powszechnego Związku celnego, przyznane zostały pewne ulżenia tak co do nabycia soli dla potrzeby domowéj i potrzeby rybołówstwa, jakotéż co do budowania okrętów i ekwipowania onychże.

Celem wykonania najwyższych rozporządzeń takowych, wchodzących w życie z dniem 1. Listopada 1853 r., obwieszczone będą bliższe postanowienia przez Dziennik krajowy Pobrzeża illiryjskiego.

Niniejsze obwieszczenie ogranicza się na te postanowienia powszechne, które także i zewnątrz Pobrzeża illiryjskiego, tudzież wysp Kwarneryjskich zachowanemi być winy.

Takowe dotyczą:

I. Ograniczenia okręgu wolnego portu Tryestu.

II. Rozciągnienia okręgu granicznego.

III. Oznaczenia władz finansowych i sądów dochodowych, powołanych do zastosowania ustawy karnéj o dochodach skarbowych z roku 1835 w częściach przybyłych do powszechnego Związku celnego.

IV. Obrotu między temi częściami i powszechném terytoryum celném podczas peryodu przechodniego.

175.

Kundmachung des Finanzministeriums vom 30. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVII. Stück, Nr. 174, ausgegeben am 12. September 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

über die, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 27. April 1852, mit 1. November 1853 in Wirksamkeit tretende Einschränkung des Triester Freihafengebietes und Einbeziehung des bisherigen Zollausschlusses von Istrien, dann der quarnerischen Inseln in das allgemeine österreichische Zollgebiet.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 27. April 1852 zu genehmigen geruht, daß der Zollausschluß des Freihafens von Triest eingeschränkt, die Zoll-Linie, welche den Zollausschluß Istriens von dem Zollgebiete scheidet, aufgehoben, der bisher vom Zollgebiete ausgeschlossene Theil Istriens, dann die Inseln des Quarners, nemlich Veglia, Cherso und Lussin, in den allgemeinen österreichischen Zollverband einbezogen und in diesen Gebietstheilen die, in dem bereits zum allgemeinen österreichischen Zollgebiete gehörigen Theile des illirischen Küstenlandes bestehenden Gefällsgesetze in Anwendung gebracht werden.

Zugleich geruhten Seine k. k. Apostolische Majestät allergnädigst anzuordnen, daß den Bewohnern des bisherigen Zollausschlusses von Istrien und der genannten Inseln auch nach der Einbeziehung in den allgemeinen Zollverband gewisse Erleichterungen sowohl hinsichtlich des Salzbezuges für den Hausbedarf und den Fischereibetrieb, als für den Schiffbau und die Schiffsausrüstung gewährt werden.

Zur Vollziehung der Allerhöchst angeordneten Maßregeln, welche mit 1. November 1853 in Wirksamkeit zu treten haben, werden die näheren Bestimmungen durch das illirisch-küstenländische Landes-Regierungs-Blatt kundgemacht.

Gegenwärtige Kundmachung beschränkt sich auf jene allgemeinen Bestimmungen, welche auch außer dem illirischen Küstenlande und den quarnerischen Inseln zur Darnachachtung zu dienen haben.

Dieselben betreffen:

I. Die Einschränkung des Triester Freihafengebietes.

II. Die Ausdehnung des Grenzbezirkes.

III. Die Bezeichnung der Finanzbehörden und Gefällsgerichte, welche zur Anwendung des Gefällsstrafgesetzes vom Jahre 1835 für die, den allgemeinen Zollverbanden zugewachsenen Gebietstheile berufen sind.

IV. Den Verkehr zwischen diesen Gebietstheilen und dem allgemeinen Zollgebiete während der Uebergangsperiode.

V. Nabycia soli, ograniczonego na pewne maksymum.

VI. Zmian w ustanowieniu Urzędów celnych z wyszczególnieniem praw ich.

I. Ograniczenie obwodu wolnego portu Tryestu w ten sposób przeprowadzoném będzie, iż linia celna, która począwszy od 1. Listopada 1853 r. ogranicza wolny port Tryestu, zaczynać się będzie w zachodniém nadbrzeżu morza od granicy obu poddziałowych gmin Gretta i Barcola, a kończyć się ma przy wschodniéj stoczystości góry St. Pantaleone, gdzie ona spuszcza się w morze zbaczając zaraz od poczynającéj się saliny Zaule.

Bieg tego nowego ograniczenia okręgu wolnego portu Tryestu ogłoszonym będzie przez Dziennik rządowy krajowy Pobrzeża illiryjskiego, z odznaczeniem go przez własne kamienie graniczne.

II. Do dotychczasowego okręgu granicznego ku wolnemu portowi Tryestu przyłączają się te części, które oddzielone zostały od portu przez nowy bieg linii celnéj.

W Istryi będzie bieg wewnętrznéj linii w ten sposób ustanowiony, iż takowy schodzi się z granicami powiatów sądowych lub podatkowych, z wyjątkiem powiatu podatkowego Montona, gdzie droga pocztowa tenże przecinająca linię wewnętrzną oznacza.

Należą więc do okręgu granicznego powiaty podatkowe Capo d'Istria, Pirano, Buje, Parenzo, z powiatu podatkowego Montona, część od drogi pocztowéj ku zachodowi i południowi leżąca, wraz z miejscami, przez które droga pocztowa prowadzi, tudzież powiaty podatkowe Rovigno, Dignano, Albona i Volosca, od którego ostatniego ta część tylko wyjętą jest, która obecnie już znajduje się w wewnętrznem terytoryum celném.

Wyspy Kwarneryjskie podlegają w całéj ich objętości rozporządzeniom prawnym, dla okręgu granicznego istniejącym.

III. Działalność przyznana w ustawie karnéj na przestępstwa dochodów skarbowych władzom finansowym i sądom dochodowym przysłuża co do dotychczasowego wyłączenia celnego Istryi, tudzież co do wysp Kwarneryjskich, Administracyi kameralnéj powiatowéj i Sądowi dochodowemu powiatowemu w Capo d'Istria, w dalszéj linii Dyrekcyi finansowéj krajowéj i wyższemu Sądowi dochodowemu w Tryeście, nareszcie w najwyższéj instancyi Ministerstwu Finansów i c. k. najwyższemu Sądowi dochodowemu w Wiédniu.

IV. Rozporządzenia o następnem ocleniu niektórych w dotychczasowém wyłączeniu celném Istryi i w wyspach Kwarneryjskich z końcem miesiąca Października 1853 znajdujących się zasobów towarów, wywołują potrzebę wydania następujących postanowień dla peryodu przechodniego cztérnastodniowego, od **1go Listopada 1853 bieżącego, jako to:**

V. Den Limito-Salzbezug.

VI. Die Aenderungen in der Aufstellung der Zollämter mit Angabe ihrer Befugnisse.

I. Die Einschränkung des Triester Freihafengebietes wird in der Art bewirkt, daß die Zoll-Linie, welche vom 1. November 1853 angefangen den Triester Freihafen begrenzt, am westlichen Ufer des Meeres an der Grenze der beiden Untergemeinden Gretta und Barcola beginnt und am östlichen Abhange des Monte S. Pantaleone endet, wo sie beim Anfange der verlassenen Saline von Zaule sich in das Meer senkt.

Der Lauf dieser neuen Begrenzung des Triester Freihafengebietes wird durch das Landes-Regierungsblatt im illirischen Küstenlande veröffentlicht und durch eigene Grenzsteine kennbar gemacht.

II. Dem bisherigen Grenzbezirke gegen den Freihafen von Triest werden die durch den Zug der neuen Zoll-Linie von dem Freihafen abgetrennten Gebietstheile zugeschlagen.

In Istrien wird der Lauf der inneren Linie des Grenzbezirkes derart bestimmt daß er mit den Grenzen der Gerichts- oder Steuerbezirke zusammentrifft, mit Ausnahme des Steuerbezirkes Montona, wo die denselben durchschneidende Poststraße die innere Linie bezeichnet.

Es fallen somit in den Grenzbezirk die Steuerbezirke Capo d'Istria, Pirano, Buje, Parenzo, vom Steuerbezirke Montona der westlich und südlich von der Poststrasse gelegene Theil sammt den Ortschaften, durch welche die Poststrasse führt, ferner die Steuerbezirke Rovigno, Dignano, Albona und Volosca, von welchem letzteren nur jener Theil ausgenommen bleibt, der schon gegenwärtig im inneren Zollgebiete gelegen ist.

Die quarnerischen Inseln haben in ihrer ganzen Ausdehnung den für den Grenzbezirk bestehenden gesetzlichen Anordnungen zu unterliegen.

III. Die durch das Strafgesetz über Gefällsübertretungen den Finanzbehörden und Gefällsgerichten eingeräumte Wirksamkeit kömmt in Bezug auf den bisherigen Zollausschluß Istriens und die quarnerischen Inseln der Kameral-Bezirks-Verwaltung und dem Gefälls-Bezirksgerichte in Capo d'Istria, dann der Finanz-Landes-Direkzion und dem Gefälls-Obergerichte in Triest, endlich in höchster Instanz dem Finanzministerium und dem k. k. obersten Gefällsgerichte in Wien zu.

IV. Die Anordnungen über die Nachtragsverzollung gewisser, in dem bisherigen Zollausschlusse Istriens und auf den quarnerischen Inseln mit Schluß des Monates Oktober 1853 vorhandenen Waarenvorräthe machen es nothwendig, für eine, vom 1. November 1853 an, zu rechnende vierzehntägige Uebergangsperiode folgende Bestimmungen vorzuzeichnen:

a) Począwszy od dnia 1go Listopada 1853 roku, jako dnia, z którym część Istryi, wyłączona dotychczas od terytoryum celnego, równie jak wyspy Kwarneryjskie, przydzielone dotychczas do odrębnego terytoryum celnego dalmatyńskiego, wcielone zostały do powszechnego Związku celnego, miejsce ma wolny obrót pomiędzy temi częściami, jakoteż między niemi a powszechném terytoryum celném pod warunkami powszechnemi, dla terytoryum celnego i okręgu granicznego istniejącemi, co do tych towarów, które wedle taryfy z dnia 6. Listopada 1851 w przywozie z zagranicy nie są nałożone cłem wyższém nad czterdzieści pięć krajcarów od cetnara celnego, albo dla których inny pomiar oclenia jak waga ustanowiony jest.

b) Inne towary jak te, które wchodzą pod zastosowanie ustępu *a)*, podlegają podczas przeciągu czternasto-dniowego, liczyć się mającego od 1. Listopada 1853 r., przy wchodzie z dotychczasowego wyłączenia celnego Istryi lub wysp Kwarneryjskich do powszechnego terytoryum celnego, opłacie cła wchodowego podług taryfy z dnia 6. Listopada 1851 roku, w którymto celu pozostaną przez ten czas w działalności swéj Urzędy celne, wzdłuż dotychczasowéj linii celnéj w Istryi północnéj ustanowione. Płody Istryi i wysp Kwarneryjskich dotychczas cłem niższém nałożone, jakoto: w i n o, o l i w a i r y b y s o l o n e, będą za wolne uważane od opłaty cła podczas czternasto-dniowego przeciągu tego wtenczas tylko, gdy przedłożone zostaną przepisane dotychczas certyfikaty pochodzenia; jeżeli zaś przed rozpoczęciem przeciągu tego z wyżwspomnionych części już wyprowadzone zostały, podlegają takowe przy wchodzie do terytoryum celnego przepisom i ustanowom celnym dotychczas istniejącym.

c) inne towary, jak te, które pod postanowienia ustępu *a)* podpadają, nie podlegają wprawdzie podczas czternasto-dniowego przeciągu w ustępie *b)* oznaczonego żadnéj opłacie cła przy wchodzie z powszechnego terytoryum celnego do Istryi lub do wysp Kwarneryjskich, wszelakoż wchód ten miejsce mieć może tylko przez Urząd celny, który przedsiębrać winien postępowanie celne, przepisane dla wchodu towarów z zagranicy, nie wyciskając atoliż stempla oclenia, i który bezpłatnie wystawi potwierdzenie na to przez k a r t ę l e g i t y m a c y j n ą, lub, gdzie idzie o towary kontroli ulegające, przez k a r t ę k o n t r o l n ą.

Do tego postępowania celnego niema żadnego zastosowania ograniczenie praw Urzędów celnych, w taryfie celnéj ustanowione.

d) Po upływie czternasto-dniowego przeciągu, w ustępie *b)* oznaczonego, miejsce ma wolny obrót dotychczasowego wyłączenia celnego Istryi i wysp Kwarneryjskich z powszechném terytoryum celném co do wszelkich towa-

a) Vom 1. November 1853 angefangen, als dem Tage, mit welchem der bisher vom Zollgebiete ausgeschlossene Theil Istriens und die bisher dem gesonderten dalmatinischen Zollgebiete zugetheilt gewesenen quarnerischen Inseln in den allgemeinen Zollverband einbezogen werden, findet der freie Verkehr zwischen diesen Gebietstheilen untereinander und dem allgemeinen Zollgebiete unter den allgemeinen, für das Zollgebiet und den Grenzbezirk bestehenden Bedingungen hinsichtlich jener Waaren Statt, welche nach dem Tarife vom 6. November 1851 in der Einfuhr aus dem Auslande nicht mit einem höheren Zolle als fünfundvierzig Kreuzer vom Zollzentner belegt sind, oder für welche ein anderer Maßstab der Verzollung als das Gewicht festgesetzt ist.

b) Andere als die unter die Bestimmung des Absatzes a) fallenden Waaren unterliegen während eines, vom 1. November 1853 an zu rechnenden vierzehntägigen Zeitraumes bei der Einfuhr aus dem bisherigen Zollausschlusse Istriens oder den quarnerischen Inseln in das allgemeine Zollgebiet der Entrichtung des Eingangszolles nach dem Tarife vom 6. November 1851, zu welchem Zwecke durch diesen Zeitraum die längs der bisherigen Zoll-Linie im nördlichen Istrien aufgestellten Zollämter in Wirksamkeit bleiben. Die bisher im Zolle begünstigten Erzeugnisse Istriens und der quarnerischen Inseln, nemlich: Wein, Olivenöl und gesalzene Fische, werden während dieses vierzehntägigen Zeitraumes nur dann zollfrei behandelt, wenn die bisher vorgeschriebenen Ursprungs-Zertifikate beigebracht werden; in soferne sie jedoch vor dem Beginne dieses Zeitraumes bereits aus den genannten Gebietstheilen ausgeführt waren, unterliegen sie bei der Einfuhr in das Zollgebiet den bisher bestandenen Vorschriften und Zollsätzen.

c) Andere als die unter die Bestimmungen des Absatzes a) fallenden Waaren unterliegen während des im Absatze b) festgesetzten vierzehntägigen Zeitraumes bei der Einfuhr aus dem allgemeinen Zollgebiete nach Istrien oder nach den quarnerischen Inseln zwar keiner Zollentrichtung, es darf aber diese Einfuhr nur über ein Zollamt stattfinden, welches das für die Waareneinfuhr aus dem Auslande vorgeschriebene Zollverfahren, jedoch ohne Anlegung eines Verzollungsstempels zu pflegen, und die Bestätigung hierüber mittelst eines Legitimazionsscheines, oder, wenn es sich um kontrolpflichtige Waaren handelt, mittelst eines Kontrolscheines, unentgeltlich auszufertigen hat.

Auf dieses Zollverfahren findet die im Zolltarife festgesetzte Beschränkung der Befugnisse der Zollämter keine Anwendung.

d) Nach Ablauf des unter Absatz b) bestimmten vierzehntägigen Zeitraumes findet der freie Verkehr des bisherigen Zollausschlusses von Istrien und der quarnerischen Inseln mit dem allgemeinen Zollgebiete bezüglich aller Waaren und in allen

rów i we wszelkich kierunkach pod warunkami powszechnemi, dla wewnętrznego terytoryum celnego i powiatu granicznego moc mającemi.

V. Nabycie soli o cenę zniżoną, ogranicza się dla uwzględnionych części na maksymum rocznych 23,850 cetnarów dla potrzeby domowéj, tudzież rocznych 6,000 cetnarów dla potrzeb rybołowstwa i na czas lat pięciu, zacząwszy od piérwszego Listopada 1853 r., a to w ten sposób, iż w piérwszych dwóch latach, w obrębach ustanowionego podług gmin podzielonego maksymum cetnar soli sprzedawanym będzie po trzy złote reńskie i krajcarów cztérdzieści siedm, w następujących dwóch latach po cztéry złote reńskie i krajcarów trzydzieści dwa, nakoniec w roku ostatnim piątym po pięć złotych reńskich krajcarów szesnaście, poczém nastąpi powszechna cena sprzedażna, ustanowiona obecnie na sześć złotych reńskich od cetnara wiédeńskiego.

Zakazuje się wyraźnie użycie soli (limitowanéj), wydanéj o cenie zniżonéj, do innych celów, jak wyżwspomniano, mianowicie do handlu, odstąpienie onéjże osobom do nabycia takowego nie uprawnionym, potajemne wyprowadzanie i sprzedaż takowéj do innéj części Państwa Austryackiego, gdzie ten gatunek soli (biała sól morska) o wyższych cenach sprzedawaną bywa, nakoniec nabycie soli z Dalmacyi bez opłaty wyrównawczéj, a przestąpienia zakazu takowego karane być winny wedle postanowień ustawy karnéj na przestępstwa dochodowe z dnia 11. Lipca 1835 roku.

Jeżeliby miejsce miało nabycie soli szaréj lub białéj z Dalmacyi, wówczas opłaconą być ma w dotyczących dalmatyńskich Urzędach sprzedażnych, dla wyrównania z powszechną ceną sprzedażną w illiryjskiém Pobrzeżu istniejącą, po sześć złotych reńskich od wiédeńskiego cetnara soli szaréj, w Dalmacyi po 2 złt. r. 7 kr. od cetnara sprzedającéj się, nadwyżka o 3 złt. r. 53 kr., również od wiédeńskiego cetnara soli białéj, sprzedającéj się w Dalmacyi o cenie sprzedażnéj po 3 złt. r. 7 kr., nadwyżka o 2 złt. r. 53 kr., a za dowód uiszczonéj opłaty przyrównawczéj służyć ma dotycząca boleta dalmatyńskiego Urzędu sprzedaży soli, gdzie sól kupioną była.

VI. W załączonym przeglądzie wyszczególnione są stanowiska tych Urzędów celnych, które z powodu ograniczenia okręgu wolnego portu Tryestu i wcielenia dotychczasowego wyłączenia celnego Istryi, tudzież wysp Kwarneryjskich do powszechnego Związku celnego nowo ustanowione lub uregulowane zostały.

Pod względem praw oclenia podzielone są Urzędy celne, w przeglądzie wymienione, na kategorye Urzędów celnych przybocznych klasy piérwszéj i drugiéj, co w dotyczącéj rubryce wskazaném jest przez zamieszczenie znaku nr. I. i nr. II.

Richtungen unter den allgemeinen, für das innere Zollgebiet und den Grenzbezirk bestehenden Bedingungen Statt.

V. Der Bezug des Salzes um einen ermäßigten Preis wird, für die dadurch begünstigten Gebietstheile auf ein Maximum jährlicher 23.850 Zentner für den Hausbedarf, dann jährlicher 6000 Zentner für den Fischereibetrieb und auf den Zeitraum von fünf Jahren, vom ersten November 1853 angefangen, in der Art beschränkt, daß für die ersten zwei Jahre, innerhalb des festgesetzten, nach Gemeinden vertheilten Maximums, der Zentner zu dem Preise von drei Gulden siebenundvierzig Kreuzer, für die folgenden zwei Jahre mit vier Gulden zweiunddreißig Kreuzer, endlich für das fünfte und letzte Jahr mit fünf Gulden sechzehn Kreuzer verabfolgt wird, worauf dann der allgemeine Verschleißpreis, welcher gegenwärtig mit sechs Gulden für den Wiener Zentner festgesetzt ist, in Wirksamkeit tritt.

Die Verwendung des um einen ermäßigten Preis erfolgten Salzes (Limito-Salzes) zu anderen als den bestimmten Zwecken, insbesondere zum Handel, die Abtretung desselben an Personen, die zum Bezuge nicht berechtiget sind, die heimliche Verführung und der Verschleiß desselben in einen anderen Theil des österreichischen Staatsgebietes, wo dieselbe Salzgattung (weißes Meersalz) um höhere Tarifspreise im Verschleiße steht, sowie endlich der Salzbezug aus Dalmazien ohne Entrichtung der Ausgleichungsabgabe werden hiermit ausdrücklich untersagt, und es sollen die Uebertretungen dieses Verbotes nach den Bestimmungen des Strafgesetzes über Gefällsübertretungen vom 11. Juli 1835 geahndet werden.

Sollten Bezüge von grauem oder weißem Salze aus Dalmazien stattfinden, so wird hierfür bei den betreffenden dalmatinischen Salzverschleißämtern zur Ausgleichung mit dem im illirischen Küstenlande geltenden allgemeinen Verschleißpreise von sechs Gulden für den Wiener Zentner grauen Salzes, welches in Dalmazien um 2 fl. 7 kr. pr. Zentner verabfolgt wird, ein Aufschlag von 3 fl. 53 kr., und für den Wiener Zentner weißen Salzes, wofür in Dalmazien der Verschleißpreis von 3 fl. 7 kr. besteht, ein Aufschlag von 2 fl. 53 kr. zu entrichten seyn, und die bezügliche Bollete des dalmatinischen Salzverschleißamtes, bei welchem das Salz gekauft wurde, hat als Beweis der geschehenen Entrichtung dieser Ausgleichungs-Abgabe zu dienen.

VI. In der beigefügten Uebersicht werden die Standorte jener Zollämter angegeben, welche aus Anlaß der Einschränkung des Triester Freihafengebietes und der Einbeziehung des bisherigen Zollausschlusses von Istrien, dann der quarnerischen Inseln in den allgemeinen Zollverband neu aufgestellt oder neu regulirt werden.

In Absicht auf die Verzollungsbefugnisse sind die in der Uebersicht genannten Zollämter in die Kategorie der Nebenzollämter erster und zweiter Klasse eingereiht, was durch die in der bezüglichen Rubrik eingestellte Bezeichnung N. I. und N. II. angedeutet wird.

O prawach szczególnych, tym Urzędom przyznanych, jest mowa w uwagach, do przeglądu tego załączonych.

Zresztą co się tyczy zmian, zachodzących w Urzędach dochodowych, nadmienia się tu jeszcze, jak następuje:

a) W skutek ograniczenia okręgu wolnego portu Tryestu, tudzież wcielenia Istryi i wysp Kwarneryjskich do powszechnego Związku celnego austryackiego, zniesione zostają Urzędy celne zbyteczne Prosecco, Zaule, Czernical, Vodizze i Mihotizhi, jednakże ostatnie trzy pozostaną w działalności swéj jeszcze przez dni czternaście po wcieleniu Istryi.

b) Urzędy sprzedaży soli, istniejące w Capo d'Istrya i Pirano, połączone zostaną z Urzędami celnemi tamże ustanowić się mającemi; przeciwnie odłączoną będzie kasa zbiorowa w Capo d'Istria od połączonego na przyszłość Urzędu celnego i sprzedażnego.

c) Z Urzędami celnemi pomocniczemi (Urzędami celnemi pobocznemi klasy II.) w Istryi i na wyspach Kwarneryjskich połączona będzie służba portowa i morsko-sanitarna, o ile połączenie takowe z Urzędami celnemi, na wyspach Kwarneryjskich istniejącemi nie jest już w wykonanie wprowadzone.

Urzędy te celne pomocnicze urzędować więc będą zarazem jako ajentury portowe i morsko-sanitarne. Z dniem ich działalności (1. Listopada 1853 r.) ustaną przeto dotychczasowe samodzielnie istniejące ajentury portowe i morsko-sanitarne.

d) Czynności służbowe gwardyanów morsko-sanitarnych, przy dotychczasowych ajenturach portowych i morsko-sanitarnych ustanowionych, przejdą z dniem działalności nowych Urzędów, do nadinspektorów straży finansowéj, którzy przy tych ostatnich ustanowionymi będą.

Baumgartner m. p.

Von den diesen Aemtern eingeräumten besonderen Befugnissen handeln die der Uebersicht beigefügten Anmerkungen.

Uebrigens wird in Absicht auf die hinsichtlich der Gefällsämter eintretenden Aenderungen noch Folgendes bemerkt:

a) In Folge der Einschränkung des Triester Freihafengebietes und der Einbeziehung Istriens und der quarnerischen Inseln in den allgemeinen österreichischen Zollverband werden die entbehrlichen Zollämter Prosecco, Zaule, Czernical, Vodizze und Mihotizhi aufgelassen, die letzteren drei bleiben jedoch noch durch vierzehn Tage nach der Einbeziehung Istriens in Wirksamkeit.

b) Die in Capo d'Istria und Pirano bestehenden Salzverschleißämter werden mit den daselbst zu errichtenden Zollämtern vereiniget; dagegen die Sammlungskasse in Capo d'Istria von dem künftig vereinigten Zoll- und Salzverschleißamte getrennt.

c) Mit den Hilfszollämtern (Nebenzollämtern II. Klasse) in Istrien und auf dem Quarnero wird der Hafen- und See-Sanitätsdienst vereiniget, in soweit diese Vereinigung mit den bereits auf den quarnerischen Inseln bestehenden Zollämtern nicht schon in Wirksamkeit ist.

Diese Hilfszollämter werden sonach zugleich als Hafen- und See-Sanitäts-Agenzien fungiren. Mit dem Tage ihrer Wirksamkeit (1. November 1853) hören deshalb die bisherigen selbständigen Hafen- und See-Sanitäts-Agenzien auf.

d) Die Dienstleistungen der bei den gegenwärtigen Hafen- und See-Sanitäts-Agenzien angestellten See-Sanitäts-Quardiane werden mit dem Tage der Wirksamkeit der neuen Aemter an die den letzteren beizugebenden Finanzwach-Oberaufseher übertragen.

Baumgartner m. p.

Dodatek IX.

Przegląd

Urzędów celnych w skutek ograniczenia okręgu wolnego portu Tryestu i wcielenia Istryi tudzież wysp Kwarneryjskich do powszechnego Związku celnego austryackiego, nowo utworzonych lub uregulowanych.

Nr.	Stanowisko Urzędu	Nazwa	Kategorya prawa oclenia
	Na nowéj granicy okręgu wolnego portu Tryestu.		
1	Gretta	Urząd celny komercyalny	N. I.
2	Guardiella	detto	
3	S. Anna	detto	
4	Scala Santa	Urząd celny przyboczny	N. II.
5	Cologna	detto	
6	Catinara (Klutsch)	detto	
7	Optschina	Urząd celny komercyalny	N. I.
8	Basovizza	detto	
	W Istryi		
1	Muggia	Urząd celny pomocniczy (oraz ajentura portowa i morsko-sanitarna	N. II.
2	Isola	detto detto	
3	Umago	detto detto	
4	Cittanuova	detto detto	
5	Val di Torre	detto detto	
6	Orsera	detto detto	
7	Fasana	detto detto	
8	Medolino	detto detto	
9	Carnizza	detto detto	
10	Portorabaz	detto detto	
11	Sovrana	detto detto	
12	Pola	Urząd celny komercyalny	N. I.
13	Fianona	detto	
14	Parenzo	detto	
15	Rovigno	detto	
16	Pirano	Urząd celny komercyalny i Urząd sprzedaży soli	
17	Capo d'Istria	Urząd celny komercyalny	

Anhang IX.

Uebersicht

der in Folge der Einschränkung des Triester Freihafengebietes und der Einbeziehung Istriens, dann der Quarner Inseln in den allgemeinen österreichischen Zollverband neu errichteten oder geregelten Zollämter.

Nr.	Standort des Amtes	Benennung	Kategorie des Verzollungs-Befugnisses
	An der neuen Triester Freihafengebiets-Grenze.		
1	Gretta	Kommerzial-Zollamt	N. I
2	Guardiella	detto	
3	S. Anna	detto	
4	Scala Santa	Hilfs-Zollamt	N. II.
5	Cologna	detto	
6	Catinara (Klutsch)	detto	
7	Optschina	Kommerzial-Zollamt	N. I.
8	Basovizza	detto	
	In Istrien.		
1	Muggia	Hilfs-Zollamt (zugleich Hafen- und See-Sanitäts-Agenzie)	N. II.
2	Isola	detto detto	
3	Umago	detto detto	
4	Cittanuova	detto detto	
5	Val di Torre	detto detto	
6	Orsera	detto detto	
7	Fasana	detto detto	
8	Medolino	detto detto	
9	Carnizza	detto detto	
10	Portorabaz	detto detto	
11	Sovrana	detto detto	
12	Pola	Kommerzial-Zollamt	N. I.
13	Fianona	detto	
14	Parenzo	detto	
15	Rovigno	detto	
16	Pirano	Kommerzial-Zoll- und Salzverschleißamt	
17	Capo d'Istria	Kommerzial-Zollamt	

Nr.	Stanowisko Urzędu	Nazwa	Kategorya prawa oclenia
	Na wyspach Kwarneryjskich		
1	Castelmuschio	Urząd celny pomocniczy (zarazem ajentura portowa i morsko-sanitarna	N. II.
2	Besca	detto detto	
3	Climno	detto detto	
4	Malinsca	detto detto	
5	Lussin grande	detto detto	
6	Ossero	detto detto	
7	Sansego	detto detto	
8	Verbenico	detto detto	
9	Lussin piccolo	Urząd celny Komercyalny	N. I.
10	Cherso	detto	
11	Veglia	detto	

Uwagi.

1. Urząd celny pomocniczy tymczasem w Klutsch będzie ustanowiony, a względnie Urząd Klutsch na swojém dotychczasowém stanowisku pozostawiony.

2. Dla Urzędów celnych pomocniczych Scala Santa, Cologna i Cattinara (Klutsch) dozwoloném będzie ze względu na potrzeby obrotu rozciąglejsze prawo oclenia w ten sposób, iż takowe, co się tyczy towarów, głównym Urzędom celnym klasy II. do oclenia pozostawionych, poddawać je mogą ocleniu wchodowemu w ilości aż do połowy jedności, na wymiar oclenia ustanowionéj.

3. Dotychczasowe Urzędy celne komercyalne Optschina i Basovizza pozostawione będą subsydyarycznie aż do otworzenia kolei żelaznéj, i tymże polecone będą czynności urzędowe co do towarów, ku okręgowi wolnego portu Tryestu występujących.

4. Istniejący dotychczas połączony Urząd celny i sprzedaży soli w Volosca, tudzież Urząd celny pomocniczy, znajdujący się w Cantride na drodze pocztowéj ku wolnemu portowi Fiume, pozostaną jeszcze tymczasem w dotychczasowym stanie personalu i płacy swéj.

5. Co się tyczy prawa oclenia Urzędów dochodowych w Istryi i na wyspach Kwarneryjskich, przyznane im będzie to prawo, jakie im służy na mocy powszechnéj taryfy celnéj austryackiéj; wszelakoż ze względem na właściwe stosunki miejscowe udzieloném będzie Urzędom celnym pomocniczym (Urzędom celnym pobocznym klasy II.) to upoważnienie, ażeby w obrocie wewnętrzném przekazywały przez morze płody krajowe, przetoteż i olej i wino w Istryi lub na wyspach Kwarneryjskich pozyskane, równie jak towary oclone, tudzież ażeby przedsiębrały czynności urzędowe w tymże obrocie co do towarów, przez inne Urzędy celne przekazanych.

Nr.	Standort des Amtes	Benennung	Kategorie des Verzollungs-Befugnisses
		Auf den quarnerischen Inseln.	
1	Castelmuschio	Hilfs-Zollamt (zugleich Hafen- und See-Sanitäts-Agenzie)	N. II.
2	Besca	detto detto	N. II.
3	Climno	detto detto	N. II.
4	Malinsca	detto detto	N. II.
5	Lussin grande	detto detto	N. II.
6	Ossero	detto detto	N. II.
7	Sansego	detto detto	N. II.
8	Verbenico	detto detto	N. II.
9	Lussin piccolo	Kommerzial-Zollamt	N. I.
10	Cherso	detto	N. I.
11	Veglia	detto	N. I.

Anmerkungen.

1. Das Hilfszollamt Cattinara wird vorläufig in Klutsch aufgestellt und rücksichtlich das Amt Klutsch auf seinem gegenwärtigen Standpunkte belassen.

2. Den Hilfszollämtern Scala Santa, Cologna und Cattinara (Klutsch) wird mit Rücksicht auf die Bedürfnisse des Verkehres ein erweitertes Verzollungsbefugniß in der Art eingeräumt, daß dieselben von den, den Hauptzollämtern II. Klasse zur Verzollung vorbehaltenen Waaren eine Menge bis zur Hälfte der als Maßstab der Verzollung festgesetzten Einheit der Eingangsverzollung unterziehen können.

3. Die dermaligen Kommerzial-Zollämter Optschina und Basovizza werden bis zur Eröffnung der Eisenbahn subsidiarisch belassen und denselben die Amtshandlungen für die gegen das Triester Freihafengebiet austretenden Waaren übertragen.

4. Das bereits bestehende vereinte Zoll- und Salzverschleißamt in Volosca, sowie das zu Cantride an der Poststraße gegen den Freihafen von Fiume befindliche Hilfszollamt haben dermalen noch mit ihrem bisherigen Personal- und Besoldungsstande zu verbleiben.

5. Belangend das Verzollungs-Befugniß der Gefällsämter in Istrien und auf den quarnerischen Inseln, so wird denselben jenes eingeräumt, welches ihnen nach dem allgemeinen österreichischen Zolltarife zusteht; nur wird mit Hinblick auf die eigenthümlichen Lokalverhältnisse den Hilfszollämtern (Nebenzollämtern II. Klasse) die Ermächtigung ertheilt, Landeserzeugnisse, mithin auch die in Istrien und am Quarnero gewonnenen Oele und Weine oder verzollte Waaren, im inneren Verkehre über die See anzuweisen, sowie die Amtshandlungen in diesem Verkehre über die von anderen Zollämtern angewiesenen Waaren zu pflegen.

176.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 2. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LVII., nr. 175, wydana dnia 12. Września 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o wolności kwitów od należytości, wystawionych na wynagrodzenia czynności przez ustawę postępowania karnego nakazanych.

Kwity na odebranie wynagrodzeń za czynności, które ustawa postępowania karnego na te osoby wkłada, które do nich nie są zobowiązane ani z mocy urzędu swego, ani z mocy szczególnego stosunku kontraktowego, należą do kwitów bezwarunkowo uwolnionych, wyszczególnionych w poz. taryf. 48. *g)* ustaw o należytościach z dnia 9. Lutego i z dnia 2. Sierpnia 1850 roku.

Ze względem na rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 17. Sierpnia 1850 roku (Dziennik praw Państwa nr. 332), i ustawę postępowania karnego z dnia 29. Lipca 1853 r. (Dziennik praw Państwa nr. 151) podpadają postanowieniu wyżrzeczonemu:

Kwity świadków na wynagrodzenie ich podróży tam i nazad, i czasu straconego;

kwity biegłych, nie zostających w służbach rządowych lub gminnych, tudzież tłumaczy stale nie zaprzysiężonych na wynagrodzenie podróży tam i nazad, i na wynagrodzenia inne, prawnie się im należące;

kwity gmin lub członków gminnych na opłatę milowego lub należytości podwodowych z powodu transportu inkwizytów, tudzież

kwity zastępców ubogich na wynagrodzenie nakładów potrzebnych i rzeczywiście w gotowiźnie opędzonych.

Kwity ustanowionych rządowych lub gminnych na należytości, przypadające im z powodu postępowania karnego, ulegają opłacie, wyłączając koszta powozu.

Baumgartner *m. p.*

176.

Erlaß des Finanzministeriums vom 2. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVII. Stück, Nr. 175, ausgegeben am 12. September 1853),

giltig für alle Kronländer,

betreffend die Gebührenfreiheit der Quittungen über Vergütungen der durch die Strafprozeß-Ordnung gebotenen Leistungen.

Empfangsscheine über die Vergütung von Leistungen, welche die Strafprozeß-Ordnung solchen Personen auferlegt, die zu diesen Leistungen nicht schon Kraft ihres Amtes oder im Grunde eines besonderen Vertragsverhältnisses verbunden sind, gehören unter die in der T. P. 48 g) der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850 angeführten, unbedingt befreiten Empfangsscheine.

Mit Rücksicht auf den Justizministerial-Erlaß vom 17. August 1850 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 332) und die Strafprozeß-Ordnung vom 29. Juli 1853 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 151) fallen insbesondere unter die gedachte Bestimmung:

die Quittungen der Zeugen über die ihnen geleistete Vergütung der Hin- und Rückreise, dann des Zeitversäumnisses;

die Quittungen der Sachverständigen, welche nicht in Staats- oder Gemeindediensten stehen, dann der nicht beständig beeideten Dolmetscher über die Vergütung der Hin- und Rückreise und über die anderen ihnen gesetzlich zustehenden Vergütungen;

die Quittungen der Gemeinden oder Gemeindeglieder über die Meilengelder oder Vorspanngebühren aus Anlaß des Transportes von Inquisiten, und

die Quittungen der Armenvertreter über die Vergütung der nöthig gewesenen und wirklich bestrittenen baren Auslagen.

Die Quittungen der Staats- oder Gemeindebediensteten über die ihnen aus Anlaß des Strafverfahrens zustehenden Gebühren unterliegen mit Ausschluß der Fuhrkosten der Gebührenpflicht.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLI.

Wydana i rozesłana dnia 20. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. Dezember 1853.

177.

Cesarski Patent z dnia 6. Września 1853.

(Dziennik praw Państwa, część LVIII, nr. 176, wydana dnia 13. Września 1853),

mający moc w całym obrębie Państwa,

którém rozpisane zostają podatki bezpośrednie na rok administracyjny 1854.

My Franciszek Józef Piérwszy,

z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki-Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiéj; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Dla pokrycia potrzeb rządowych w roku administracyjnym 1854, wydajemy po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasięgnieniu Naszéj Rady Państwa rozporządzenia następujące:

Popiérwsze. Podatek gruntowy, podatek od budynków, tudzież zarobkowy i dochodowy wraz z dodatkami do nich opłacane być winny w roku administracyjnym 1854 w tym samym wymiarze i podług tych samych postanowień, jak to w roku administracyjnym 1853 przepisaném było.

Zastrzegamy sobie atoliż, zaprowadzić zmiany w téj lub owéj gałęzi opodatkowania bezpośredniego w ciągu roku administracyjnego 1854, jakieby się potrzebnemi wykazały.

177.

Kaiserliches Patent vom 6. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte LVIII. Stück, Nro. 176, ausgegeben am 13. September 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit die direkten Steuern für das Verwaltungsjahr 1854 ausgeschrieben werden.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slawonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem rc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg rc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien rc. rc.

Zur Bedeckung der Staats-Erfordernisse im Verwaltungsjahre 1854 finden Wir, nach Vernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, Folgendes anzuordnen:

Erstens. Im Verwaltungsjahre 1854 sind die Grundsteuer, die Gebäudesteuer, die Erwerbsteuer und die Einkommensteuer sammt den Zuschlägen zu diesen Steuern in dem Ausmaße und nach den Bestimmungen, wie sie für das Verwaltungsjahr 1853 vorgeschrieben wurden, zu entrichten.

Wir behalten Uns jedoch vor, in dem einen oder dem anderen Zweige der direkten Besteuerung im Laufe des Verwaltungsjahres 1854 die etwa erforderlichen Aenderungen eintreten zu lassen.

Podrugie. Ponieważ w Królestwach Kroacyi i Slawonii już ukończone są dochodzenia nakazane Naszym patentem z dnia 4. Marca 1850 celem przeprowadzenia prowizoryum podatku gruntowego, odpowiedniego warunkom opodatkowania ile możności równomiernego i sprawiedliwego, przeto też i w tych krajach, począwszy od dnia 1. Listopada 1853 r. rozłożony być ma podatek gruntowy podług wyników prowizorycznego katastru podatku gruntowego w ten sposób, iż takowy na piérwsze półrocze roku administracyjnego 1854, to jest na czas od 1. Listopada 1853 aż do końca Kwietnia 1854, wedle dotychczasowéj kwoty krajowéj, a zaś od 1. Maja 1854 po 16 odsetków czystego dochodu obrachowanym, i wypadająca natedy ogólna suma podatku gruntowego na cały rok administracyjny 1854 w równym odsetku o $12\frac{1}{3}$ czystego dochodu rozdzieloną i pobiéraną być winna.

Potrzecie. Na rok administracyjny 1854 niema już miejsca pobiéranie podatku od dochodu z lasów nakazane w Kroacyi i Slawonii z rokiem administracyjnym 1852 w skutek postanowienia Naszego z dnia 30. Grudnia 1851.

Nasz Minister Finansów poleconém sobie ma przeprowadzenie powyższych postanowień.

Dan w Naszém cesarskiém głównem i rezydencyonalném mieście Wiédniu dnia 6. Września w roku tysiąc ośmset pięćdziesiątym trzecim, Panowania Naszego w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Baumgartner** m. p.

Za najwyższym rozkazem:
W. Wacek m. p.

178.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, jakotéż Najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 8. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LIX., nr. 177, wydana dnia 14. Września 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

o postępowaniu z drukami, wedle §§. 27. i 32. ustawy o druku za przepadłe uznanemi.

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, tudzież najwyższa Władza Policyjna w poleconém sobie wykonaniu ustawy o druku rozporządzają

Zweitens. Nachdem in den Königreichen Kroazien und Slawonien die mit Unserem Patente vom 4. März 1850 angeordneten Erhebungen zur Ausführung eines den Bedingungen einer möglichst gleichmäßigen und gerechten Besteuerung entsprechenden Grundsteuer-Provisoriums bereits vollendet sind, so ist auch in diesen Ländern vom 1. November 1853 an, die Grundsteuer nach den Ergebnissen des provisorischen Grundsteuer-Katasters in der Art umzulegen, daß dieselbe für die erste Hälfte des Verwaltungsjahres 1854, nemlich für die Zeit vom 1. November 1853 bis Ende April 1854 nach der dermal bestehenden Landesquote, und vom 1. Mai 1854 an mit 16 Perzent des Reinertrages berechnet, und der hiernach entfallende Gesammtbetrag der Grundsteuer für das ganze Verwaltungsjahr 1854 mit einem gleichen Perzent von $12\frac{1}{2}$ des Reinertrages aufgetheilt und eingehoben wird.

Drittens. Für das Verwaltungsjahr 1854 findet die, zufolge Unserer Entschließung vom 30. Dezember 1851 in Kroazien und Slawonien seit dem Verwaltungsjahre 1852 angeordnete Einhebung der Einkommensteuer von dem Erträgnisse der Waldungen nicht mehr Statt.

Unser Finanzminister ist mit der Ausführung dieser Anordnungen beauftragt.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am 6. September, im Eintausend achthundert dreiundfünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Baumgartner** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:
W. Wacek m. p.

178.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz und der obersten Polizei-Behörde vom 8. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LIX. Stück, Nr. 177, ausgegeben am 14. September 1853)

giltig für alle Kronländer des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze,

betreffend die Behandlung der nach §§. 27 und 32 der Preßordnung in Verfall erklärten Druckschriften.

Die mit der Ausführung der Preßordnung beauftragten Ministerien des Innern und der Justiz und die oberste Polizeibehörde finden wegen Behandlung der nach §§. 27

o postępowaniu z drukami, wedle §§. 27. i 32. ustawy o druku z dnia 27. Maja 1852 *), tudzież wedle odnoszącego się w tym względzie §. 13. instrukcyi o jéj przeprowadzeniu za przepadłe uznanemi, co następuje:

§. 1.

Władza orzekająca przepad druków, obowiązaną jest zatrzymać do użycia urzędowego tyle egzemplarzów z druków, za przepadłe uznanych, ile tego wedle okoliczności potrzeba wymaga do ukonstatowania tożsamości przepadłego pisma drukowego i treści jego. Przytém na uwadze miéć należy, że przedłożenie takowych egzemplarzów w równym celu nastąpić ma też do Władzy politycznéj krajowéj, do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i do najwyższéj Władzy Policyjnéj.

§. 2.

Pozostająca natedy reszta pism drukowych za przepadłe uznanych oddaną będzie w myśl §. 41. ustawy o druku temu funduszowi, któremu wedle postanowień księgi ustaw karnych przypada kara, na którą w towarach, rzeczach sprzedażnych i sprzętach zawiniono. Władza przepad orzekająca winna wyrzéc przekazanie to, i takowe zarządzić.

§. 3.

Przy pismach drukowych, uznanych za przepadłe z powodu treści gorszącéj, i przy których wedle orzeczenia władzy wspomnionéj dla uchylenia zgorszenia za potrzebne uznaném zostało zupełne lub częściowe formalne zniszczenie przez roztłuczenie, roztopienie i t. p., materyał po tém zniszczeniu pozostający, makulaturę i t. p. odpowiednio sprzedać należy. Z sumy przezto uzyskanéj nasamprzód koszta zniszczenia opędzone być winny. Jeżeli nadwyżka zostanie, ta obróconą być ma podług postanowienia w §. 2., gdyż przeciwnie ubytek wraz z kosztami sądowemi ściągnionym będzie. Władza przepad ten orzekająca rozporządzenia takowe wydać i przeprowadzić winna.

§. 4.

Nadto winna władza rzeczona przed wykonaniem orzeczonego formalnego zniszczenia pisma drukowego, przy przesłaniu egzemplarza wspomnionego w §. 1. do politycznéj władzy krajowéj, zasięgnąć zlecenia jéj w tym celu, aby w razie, że dzieło drukowe zniszczoném być mające, jest wartości artystycznéj lub naukowéj, obdzielić niém te publiczne zakłady, od których się z użycia jego pod należytym dozorem pożytku spodziéwać można.

Bach m. p. **Krauss** m. p. **Kempen** m. p., F. M. P.

*) Dziennik praw Państwa z r. 1852, nr. 122, str. 603.

und 32 der Preßordnung vom 27. Mai 1852 *), und nach dem hierauf Bezug nehmenden §. 13 der Instrukzion zu deren Durchführung in Verfall erklärten Druckschriften Nachstehendes zu verfügen:

§. 1.

Von den in Verfall erklärten Druckschriften sind vor Allem von der die Verfalls-Erklärung aussprechenden Behörde so viele Exemplare zum ämtlichen Gebrauche zurückzubehalten, als nach den Umständen zur Konstatirung der Identität der verfallenen Druckschrift und ihres Inhaltes für nothwendig erachtet wird. Hierbei ist zu gleichem Zwecke auf die Vorlegung solcher Exemplare an die politische Landesbehörde, das Ministerium des Innern und die oberste Polizeibehörde Bedacht zu nehmen.

§. 2.

Der hiernach verbleibende Rest der in Verfall erklärten Druckschriften ist im Sinne des §. 41 der Preßordnung demjenigen Fonde zuzuwenden, welchem nach den Bestimmungen des Strafgesetzbuches die an Waaren, Feilschaften und Geräthen verwirkte Strafe zufällt. Die den Verfall erkennende Behörde hat diese Zuweisung auszusprechen und zu veranstalten.

§. 3.

Bei Druckschriften, welche wegen des anstößigen Inhaltes in Verfall erklärt werden, und bei denen nach dem Urtheile der gedachten Behörde zur Beseitigung des Anstoßes die gänzliche oder theilweise formelle Vernichtung durch Einstampfen, Einschmelzen u. dgl. nothwendig erachtet wird, ist das nach dieser Vernichtung verbleibende Materiale, die Makulatur u. dgl. entsprechend zu verwerthen. Von dem erzielten Preise sind vor Allem die Kosten der Vernichtung zu bestreiten. Ergibt sich hiernach ein Ueberschuß, so ist derselbe nach Vorschrift des §. 2 zu verwenden, wogegen ein Ausfall mit den Gerichtskosten einzubringen ist. Die den Verfall erkennende Behörde hat diese Verfügungen anzuordnen und auszuführen.

§. 4.

Außerdem hat diese Behörde vor Ausführung der erkannten formellen Vernichtung einer Druckschrift, bei Einsendung des im §. 1 bemerkten Exemplares an die politische Landesbehörde, die Weisung der Letzteren in der Absicht einzuholen, um für den Fall, als die zu vernichtende Druckschrift künstlerischen oder wissenschaftlichen Werth hat, damit jene öffentlichen Anstalten zu betheilen, bei denen von ihrer Benützung unter gehöriger Vorsicht Ersprießliches zu erwarten ist.

Bach m. p. **Krauß** m. p. **Kempen** m. p., F. M. L.

---

*) Reichs-Gesetzblatt 1852, Nr. 122. S. 603.

179.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 12. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LIX., nr. 178, wydana dnia 14. Września 1853),

mające moc we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Tyrol, Królestwo Lombardzko-Weneckie, Dalmacyę i wyłączenie celne Brody,

o nałożeniu wyższego podatku od wypalanych płynów spirytusowych.

Najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 6. Września 1853 raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość zarządzić, ażeby w tych krajach i częściach, w których pobiéranym bywa podatek konsumcyjny od wypalanych płynów spirytusowych przy wyrobie ich, wymiar podatku od wiadra niższo-austryackiego objętości brzeczki podwyższonym był

a) przy użyciu płodów mącznych, do których należą ziemiaki czyli kartofle, wszelkie gatunki zboża i owoce strączkowe, tudzież przydatne ku temu gatunki buraków i melas burakowy, na krajcarów cztérnaście;

b) przy użyciu owoców ziarnkowych, jakoto: jabłek, gruszek, jagód, dereniów i t. p., tudzież korzeni, wytłoczyn winogronnych i odchodlin browarnych, także na krajcarów cztérnaście;

c) przy użyciu owocu pestkowego, jakoto: czereśni, śliwek i t. d., tudzież wina, lagru winnego, moszczu winnego i owocowego, na krajcarów dwadzieścia i jeden.

Inne kwoty podatku od wypalanych płynów spirytusowych pozostają niezmienne.

Te podwyższenia podatków wejść mają w życie z dniem 1. Października 1853 r.

Baumgartner m. p.

179.

Erlaß des Finanzministeriums vom 12. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LIX. Stück, Nro. 178, ausgegeben am 14. September 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme von Tirol, dem lombardisch-venezianischen Königreiche, Dalmazien und dem Zollausschlusse von Brody,

über die Besteuerung der gebrannten geistigen Flüssigkeiten.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 6. September 1853 anzuordnen geruht, daß in jenen Ländern und Gebietstheilen, in welchen die Verzehrungssteuer von gebrannten geistigen Flüssigkeiten bei deren Erzeugung eingehoben wird, das Steurausmaß vom niederösterreichischen Eimer Maischraum

a) bei Anwendung mehliger Stoffe, wozu Erdäpfel, Erdbirnen, alle Getreidearten und Hülsenfrüchte, dann die dazu geeigneten Rübengattungen und Runkelrüben-Melasse gehören, auf vierzehn Kreuzer,

b) bei Anwendung von Kernobst, als: Aepfel, Birnen, Beerenfrüchte, Kornelskirschen (Dirndeln) u. dgl., dann von Wurzeln, Weintrebern und Bierbrau-Abfällen, gleichfalls auf vierzehn Kreuzer,

c) bei Anwendung von Steinobst, als: Kirschen, Pflaumen u. s. w., dann von Wein Weinhefen, Weinmost und Obstmost auf einundzwanzig Kreuzer

erhöht werde.

Die übrigen Steuerbeträge von gebrannten geistigen Flüssigkeiten bleiben unverändert.

Die oben bemerkten Steuer-Erhöhungen haben mit 1. Oktober 1853 in Wirksamkeit zu treten.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLII.

Wydana i rozesłana dnia 21. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. Dezember 1853.

180.

Rozrządzenie Ministerstw Finansów, Spraw Wewnętrznych i najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 12. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LX., nr. 179. wydana dnia 17. Września 1853).

obowiązujące w krajach koronnych, na linii celnéj austryackiego terytoryum celnego położonych, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe,

o niektórych zarządzeniach do powstrzymania przemytnictwa.

Najwyższém postanowieniem z dnia 6. Września r. b. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość, celem skutecznéj ochrony przemysłowości krajowéj, równie jak skarbu Państwa przeciw przemytnictwu, uchwalić, ażeby niezawiśle od rozporządzeń §§ 73, 74, 76, 79, 216, 247, 248, 249, 250 ustawy karnéj na przestępstwa dochodowe, w zastosowanie weszły w okręgu granicznym i w wyłączeniach celnych tych krajów koronnych, w których się wykazuje potrzeba ostrzejszego dozoru obrotu granicznego, postanowienia niżéj następujące.

Minister Spraw Wewnętrznych i Finansów w porozumieniu z Szefem najwyższéj Władzy Policyjnéj oznaczą szczególnemi ogłoszeniami te części, w których się okażą stosunki, wedle swéj właściwości wymagające zastosowania rozporządzeń niniejszych, z określeniem oraz czasu działalności ich.

§. 1.

Szczególnéj kontroli paszportowéj poddane być mogą te osoby, które dla przemytnictwa ukarane zostały, lub o to podejrzane są, przebywając

a) w okręgu granicznym austryackiego terytoryum celnego, lub

b) w miejscu austryackiego wyłączenia celnego nie nad jednę milę niemiecką oddaloném od linii celnéj w kierunku prostokréślnym, lub

c) w obcym okręgu granicznym lub miejscu granicznem, poza linią graniczną austryacką leżącém, bez różnicy, czy osoby takowe są krajowcami, czy cudzoziemcami.

§. 2.

Ta szczególna kontrola paszportowa na tém zawisła, iż ci, którzy jéj poddanymi będą, nawet w tych przypadkach zmiany miejsca przez linię celną paszportem opatrzonymi być muszą, w których takowy wedle powszechnych przepisów policyjnych nie jest wymaganym, i który im udzielonym będzie przez Urząd powiatowy polityczny, lub gdzie się znajduje komisaryat graniczny policyjny, przez tenże, wszelako tylko na jednę podróż, a nie na podróże po-

180.

Erlaß der Ministerien der Finanzen, des Innern und der obersten Polizeibehörde vom 12. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LX. Stück, Nro 179, ausgegeben am 17. September 1853),

wirksam, außer der Militärgrenze, für die an der Zoll-Linie des österreichischen Zollgebietes gelegenen Kronländer,

über einige Maßregeln zur Hintanhaltung des Schleichhandels.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 6. September d. J. zum wirksamen Schutze der einheimischen Betriebsamkeit und des Staatsschatzes gegen den Schleichhandel zu gestatten geruht, daß unabhängig von den Anordnungen des §§. 73, 74, 76, 79, 216, 247, 248, 249, 250 des Strafgesetzes über Gefälls-Uebertretungen, in dem Grenzbezirke und in den Zollausschlüssen derjenigen Kronländer, in denen sich die Nothwendigkeit einer geschärften Ueberwachung des Grenzverkehres ergibt, folgende Bestimmungen in Anwendung gebracht werden dürfen.

Die Minister des Innern und der Finanzen werden im Einvernehmen mit dem Chef der obersten Polizeibehörde mit besonderen Kundmachungen die Gebietstheile bezeichnen, in denen die Verhältnisse von solcher Beschaffenheit erkannt werden, daß die Anordnungen des gegenwärtigen Erlasses daselbst und von welchem Zeitpunkte an, in Wirksamkeit zu setzen sind.

§. 1.

Einer besonderen Paßkontrole können die Personen unterworfen werden, welche wegen Schleichhandel gestraft werden, oder desselben verdächtig sind, und sich

a) im Grenzbezirke des österreichischen Zollgebietes, oder

b) in einem nicht über Eine deutsche Meile in gerader Richtung von der Zoll-Linie entfernten Orte eines österreichischen Zollausschlusses, oder

c) in einem ausländischen, jenseits der österreichischen Zoll-Linie gelegenenen Grenzbezirke oder Grenzorte aufhalten, dieselben mögen Einheimische oder Ausländer seyn

§. 2.

Die besondere Paßkontrole hat darin zu bestehen, daß diejenigen, die derselben unterzogen werden, selbst in jenen Fällen der Ortsveränderung über die Zoll-Linie, in denen ein Paß nach den allgemeinen polizeilichen Vorschriften nicht erforderlich ist, sich mit einem Paße zu versehen haben, der ihnen von dem politischen Bezirksamte, oder wo ein Grenz-Polizei-Kommissariat besteht, von diesem nur für eine, und nicht für wiederkehrende Reisen, und nur dann ertheilt wird, wenn sie einen erlaubten Zweck

wtarzające się, a i to wtenczas tylko, gdy w zamierzonéj zmianie miejsca wykazać są w stanie cel pozwolony. Rozporządzenie takowe nie odnosi się atoliż do tych przypadków, gdy kto posiada grunta z téj lub owéj strony, do których wnijść może nie inaczéj, jak tylko przez przekroczenie linii celnéj, i do których się udaje przez linię celną na zwyczajnych prostych drogach i w zwyczajnéj porze dnia li dla uprawy ich, albo dla zebrania płodów, i tam się téż zatrzymuje.

§. 3.

Władza obwodowa dla spraw politycznych ustanowiona, a w krajach koronnych, w których niema władz obwodowych, Urząd powiatowy, orzeka na udzielone sobie przez władzę finansową wiadomości, czy osoba w okręgu téjże władzy, lub téż zewnątrz takowego w bliskiém zagraniczu wprawdzie przebywająca, lecz w onymże często się pokazująca, poddaną być ma pod kontrolę paszportową. Orzeczenie takowe na pismie wystawioném być ma, i będzie oznajmioném osobie, rzeczonéj kontroli się poddać mającéj, przy należytém objaśnieniu o skutkach tegoż przez Urząd powiatowy, lub gdzie istnieje samodzielny komisaryat graniczny policyjny, przez takowy, na co spisać się winno protokół dotyczący.

Osobie téj zostawia się wolna droga rekursu przeciw oznajmionemu orzeczeniu przez ciąg dni cztérnastu do politycznéj władzy krajowéj (Namiestnictwa, lub Rządu krajowego).

Także i władza finansowa żądająca orzeczenia przeciw komu kontroli paszportowéj, o témże zawiadomioną być winna. A o ile żądaniu jéj zadosyć nie będzie uczynioném, zastrzeżoném sobie ma udać się przez swą władzę przełożoną do władzy politycznéj krajowéj.

Osoby przebywające w zagranicy i poddane kontroli, zawiadomione zostaną o tém orzeczeniu w sposób przepisany przy najpiérwszém przybyciu do terytoryum celnego.

§. 4.

Osoby ulegające kontroli paszportowéj, udające się po zawiadomieniu ich o kontroli paszportowéj bez przepisanego paszportu przez linię celną, albo gdzie granica miejsca, w którém mieszkają, nie sięga bezpośrednio aż do linii celnéj, przydybane zewnątrz polnéj granicy ich zamieszkania w miejscu położonem ku linii celnéj, a w tym ostatnim razie nie będące w stanie usprawiedliwić tę zmianę swą w sposobie zupełnie wyłączającym urzeczywistnienie lub zamiar przekroczenia linii celnéj, podpadają karze pieniężnéj od pięciu aż do cztérdziestu złotych reńskich, która w razie powtórzenia będzie podwojoną, i na rzecz ubogich zamieszkania osądzonego przekazaną.

für die beabsichtigte Ortsveränderung nachzuweisen vermögen. Diese Verfügung hat sich jedoch nicht auf die Fälle zu erstrecken, wenn Jemand Grundstücke, zu denen er nur durch Ueberschreitung der Zoll-Linie gelangen kann, dieß- oder jenseits derselben besitzt, und sich bloß zum Zwecke der Bestellung derselben, oder Einbringung der Erzeugnisse auf den gewöhnlichen geraden Wegen und zur gewöhnlichen Tageszeit über die Zoll-Linie auf diese Grundstücke aus dem Zollgebiete oder in dieses begibt, und sich auf demselben aufhält.

§. 3.

Die für die politischen Angelegenheiten bestellte Kreisbehörde und in den Kronländern, in denen keine Kreisbehörden bestehen, das Bezirksamt, erkennt über die von der Finanzbehörde erfolgten Mittheilungen, ob eine in dem Bereiche dieser Behörde, oder zwar außer demselben im nahen Auslande sich aufhaltende, jedoch in demselben häufig erscheinende Person unter die Paßkontrole zu stellen sei. Dieses Erkenntniß ist schriftlich auszufertigen, und demjenigen, der unter die erwähnte Kontrole gestellt wird, unter gehöriger Belehrung über deren Wirkungen durch das Bezirksamt, oder wo ein selbständiges Grenz-Polizei-Kommissariat besteht, durch dasselbe bekannt zu machen, worüber mit ihm ein Protokoll aufzunehmen ist.

Ihm steht gegen die ihm bekannt gemachte Verfügung der Weg der Berufung binnen vierzehn Tagen an die politische Landesstelle (Statthalterei oder Landesregierung) offen.

Auch die Finanzbehörde, welche die Anwendung der Paßkontrole gegen Jemanden verlangte, ist von dem Beschlusse in die Kenntniß zu setzen. Es bleibt derselben vorbehalten, soweit ihrem Verlangen nicht entsprochen wurde, sich durch ihre vorgesetzte Behörde an die politische Landesstelle zu wenden.

Personen, die sich im Auslande aufhalten, und unter Kontrole gestellt werden, sind von dieser Verfügung auf die vorgeschriebene Art bei ihrer nächsten Anwesenheit in dem Zollgebiete zu verständigen.

§. 4.

Paßpflichtige Personen, welche, nachdem ihnen das sie unter Paßkontrole stellende Erkenntniß bekannt gemacht wurde, sich ohne den vorgeschriebenen Paß über die Zoll-Linie begeben, oder soferne die Gemarkung des Ortes, in dem sie wohnen, nicht unmittelbar an die Zoll-Linie reicht, außerhalb der Feldmark ihres Wohnortes an einem in der Richtung gegen die Zoll-Linie gelegenen Ort betreten werden, und in dem letzteren Falle diese ihre Ortsveränderung nicht auf eine, den erfolgten oder beabsichtigten Uebertritt der Zoll-Linie gänzlich ausschließende Art zu rechtfertigen vermögen, verfallen in eine Geldstrafe von fünf bis vierzig Gulden, die im Falle der Wiederholung zu verdoppeln ist, und den Armen des Wohnortes des Verurtheilten zufällt.

Jeżeli kara rzeczona z powodu ubóstwa nie może być ściągnioną, orzéc należy karę aresztu od godzin 24 aż do dni ośmiu. Wyrok kary wydaje polityczny Urząd powiatowy.

§. 5.

Téj samej karze poddani być winni ulegający kontroli paszportowéj mieszkańcy miejsc, których granica polna sięga aż do linii celnéj, i wtenczas, gdy bez paszportu przydybani zostaną porą dzienną w obrębach granicy pól miejsca ich zamieszkania na innych drogach, jak które zwyczajnie prowadzą do gruntów ich własnych lub ich służbodawców, albo do miejsc, gdzie się z pozwolonego im zatrudnienia swego wykazać mogą, lub téż od dziesiątéj godziny wieczór aż do wschodu słońca zewnątrz miejsca zamieszkania, i gdy przytém nie są w stanie usprawiedliwić bytności swojéj w miejscu przydybania w sposobie zupełnie wyłączającym urzeczywistnienie lub zamiar przekroczenia linii celnéj.

§. 6.

Jeżeli przydybani będą bez paszportu, przepisanego w §. 2., w terytoryum celném ulegający kontroli cudzoziemcy, lub osoby w wyłączeniu celném się zatrzymujące, gdy już im oznajmioném zostało stosownie do przepisu orzeczenie, poddające ich pod kontrolę paszportową pod okolicznościami, nie objętemi w wyjątku od uległości paszportowéj wskazanym w tym samym §. 2., wówczas takowi nie tylko skazani zostaną na karę w §. 4. zarządzoną, lecz téż po wykonaniu kary także i za linię celną wydaleni być mają.

§. 7.

Nad wykonaniem środków tych czuwać winny wszystkie władze, urzędy i organa, które powołane są do przestrzegania przepisów paszportowych jakotéż celnych. W szczególności prawo mają komisaryaty graniczne policyjne, urzędnicy celni graniczni, c. k. żandarmerya i c. k. straż finansowa przytrzymać dla wykazania przepisanego paszportu każdego mieszkańca, w terytoryum celném ulegającego kontroli paszportowéj, jeżeli powstaje przeciw niemu podejrzenie o podróż, czyto zamierzoną, czy już spełnioną za granicę lub do wyłączenia celnego, równie jak każdego cudzoziemca, ulegającego kontroli paszportowéj, a jeżeli wykazu należytego dać nie może, odstawić go do ukarania do najbliższego politycznego Urzędu powiatowego, lub do najbliższego komisaryatu granicznego policyjnego, gdzie ten ustanowiony jest.

Co się tyczy zupełnego dowodu miejsca, gdzie ulegający kontroli paszportowéj przydybanym został, dostateczném zeznanie jednego urzędnika granicznego celnego, jednego żandarma, lub jednego ustanowionego przy straży finansowéj, stwierdzone powołaniem przysięgi służbowéj.

Kann die Geldstrafe von ihm wegen Armuth nicht hereingebracht werden, so ist auf Arrest von 24 Stunden bis acht Tagen zu erkennen. Das Straferkenntniß wird von dem politischen Bezirksamte geschöpft.

§. 5.

Dieselbe Strafe hat paßpflichtige Bewohner von Orten, deren Feldmark an die Zoll-Linie reicht, bereits dann zu treffen, wenn sie sich zur Tageszeit innerhalb der Feldmark ihres Wohnortes auf anderen als jenen gewöhnlichen Wegen, welche zu ihren eigenen oder zu ihrer Dienstherren Grundstücken, oder zu Orten, wo sie erweislich eine erlaubte Verrichtung haben, führen, von zehn Uhr Abends bis Sonnenaufgang aber außerhalb ihres Wohnortes ohne Paß betreten lassen, und ihre Anwesenheit an dem Orte ihrer Betretung auf eine, den erfolgten oder beabsichtigten Uebertritt der Zoll-Linie gänzlich ausschließende Art nicht zu rechtfertigen vermögen.

§. 6.

Werden paßpflichtige Ausländer oder Personen, die sich in einem Zollausschlusse aufhalten, nachdem ihnen das sie unter die Paßkontrole stellende Erkenntniß vorschriftmäßig bekannt gemacht wurde, ohne den der Anordnung des §. 2 entsprechenden Paß im Zollgebiete unter Umständen, die nicht unter der mit demselben §. 2 bestimmten Ausnahme von der Paßpflichtigkeit begriffen sind, betreten, so verfallen dieselben nicht nur in die mit dem §. 4 angeordnete Strafe, sondern sie sind auch nach deren Vollstreckung über die Zoll-Linie zu schaffen.

§. 7.

Ueber die Ausführung dieser Maßregel haben alle zur Aufrechthaltung der Paß-, wie der Zollvorschriften berufenen Behörden, Aemter und Organe zu wachen. Insbesondere sind die Grenz-Polizei-Kommissariate, die Grenz-Zollbeamten, die k. k. Gensd'armerie und die k. k. Finanzwache befugt, jeden paßpflichtigen Bewohner des Zollgebietes, wenn er die Vermuthung einer beabsichtigten oder vollendeten Reise in das Ausland oder in den Zollausschluß wider sich hat, und ebenso jeden paßpflichtigen Bewohner des Auslandes oder des Zollausschlusses zum Zwecke der Vorzeigung des vorgeschriebenen Passes anzuhalten, und in Ermanglung eines solchen an das nächste politische Bezirksamt, oder an das nächste Grenz-Polizei-Kommissariat, wo ein solches besteht, zur Bestrafung abzuführen.

Als voller Beweis über den Ort, wo der Paßpflichtige betroffen wurde, genügt die mit Berufung auf den Diensteid bestätigte Aussage Eines Grenz-Zollbeamten, Eines Gensd'armen oder Eines Finanzwach-Angestellten.

§. 8.

Kto się zatrzymuje w jedném z miejsc w §. 1. pod *a)* *b)* wskazanych, i raz już dla przemytnictwa, lub dwa razy dla przestępstwa przepisów niniejszego rozporządzenia ukaranym został, powinien, gdy tego żąda władza finansowa powiatowa, przez Urząd powiatowy polityczny oddanym być pod dozór policyjny, w skutek czego przy ograniczeniach, w powszechności z kontrolą paszportową połączonych, nakazaném mu będzie, ażeby od 10. godziny wieczór aż do wschodu słońca w domu się znajdował, inaczéj bowiem ukaranym będzie wedle §. 4., jeżeli nie usprawiedliwi oddalenia swego z domu konieczną potrzebą, z wypadku nieprzewidzianego wynikłą, i jeżeli oraz z okoliczności dowiedzionych nie wykaże się jasno, iż przestąpienie przepisów celnych ani spełnioném, ani zamierzoném zostało.

Urzędnicy celni graniczni, organa komisaryatów granicznych policyjnych, c. k. żandarmerya i straż finansowa mają prawo przedsiębrać u takich osób przetrząsania domu, a przestępstwa zakazu przytém wyśledzone będą zupełnie za dowiedzione uważane przez zeznania tych, którzy rewizyę domu przedsiębrali.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Kempen** m. p.

181.

Rozrządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Finansów, tudzież najwyższéj Władzy Policyjnéj z dnia 12. Września 1853,

mocą którego ustanowionym zostaje dla Lombardyi, Tyrolu z Forarlbergiem i dla Pobrzeża na 1. Listopada 1853 r. początek działalności środków, ku powstrzymaniu przemytnictwa rozrządzeniem z dnia 12. Września 1853 (Dziennik praw Państwa nr. 179) zaprowadzonych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LX., nr. 180, wydaną dnia 17. Września 1853.

§. 8.

Wer sich in einem der im §. 1 unter a) b) bezeichneten Orte aufhält, und Einmal wegen Schleichhandel oder zweimal wegen Uebertretung der Bestimmungen der gegenwärtigen Verordnung gestraft worden ist, soll, wenn die Finanz-Bezirksbehörde es verlangt, von dem politischen Bezirksamte unter polizeiliche Aufsicht gestellt werden, und es ist ihm hiernach nebst den, mit der Paßkontrole im Allgemeinen verbundenen Beschränkungen aufzutragen, sich von 10 Uhr Abends bis zu Sonnenaufgang bei Hause zu halten, widrigens ihn die mit dem §. 4 festgesetzten Strafen zu treffen haben, wenn er nicht den Ausgang durch die aus einem unvorhergesehenen Ereignisse entsprungene, unumgängliche Nothwendigkeit rechtfertiget, und wenn nicht zugleich aus den erhobenen Umständen deutlich hervorgeht, daß eine Uebertretung der Zollvorschriften weder verübt noch versucht worden sei.

Die Grenz-Zollbeamten, die Organe der Grenz-Polizei-Kommissariate, die k. k. Gensd'armerie und die Finanzwache sind befugt, bei solchen Personen Hausdurchsuchungen vorzunehmen, und die dabei ermittelten Uebertretungen des Verbotes sind durch die Aussagen derjenigen, welche die Hausvisitazion vorgenommen haben, für vollständig erwiesen zu achten.

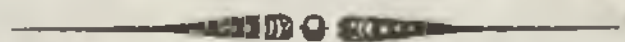
Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Kempen** m. p.

181.

Erlaß der Ministerien des Innern und der Finanzen und der obersten Polizeibehörde vom 12. September 1853,

womit der Beginn der Wirksamkeit der, zur Hintanhaltung des Schleichhandels mit dem Erlasse vom 12. September 1853 (R. G. B. Nr. 179) getroffenen Maßregeln für die Lombardie, Tirol und Vorarlberg und das Küstenland, auf den 1. November 1853 festgesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LX. Stück, Nr. 180, ausgegeben am 17. September 1853.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLIII.

Wydana i rozesłana dnia 23. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 23. Dezember 1853.

182.

Rozrządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojsk i Ministerstwa Finansów z dnia 14. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXI., nr. 181, wydana dnia 26. Września 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

o zmianie należytości od stajni, wozowni (remizy) dla oficerów od korpusu furwezów.

Zmiany, jakie już zaszły w należytościach furażu dla oficerów od korpusu furwezów, pociągają za sobą także i w należytościach od stajni i wozowni (remizy), zawartych w rozrządzeniu z dnia 20. Lipca 1851 (Dziennik praw Państwa, nr. 174 *) zmiany następujące:

1. Oficerowie sztabowi od korpusu furwezów, tudzież komendanci posterunków krajowych, równie jak rotmistrze zwiadujący, otrzymają w czasie stałego kwaterunku stajnię na trzy konie, komorę na obrok i siodło, i remizę na powóz, a w czasie przechodu takąż samę stajnię i remizę.

2. Komendanci od depot materyałów furwezowych w stałym kwaterunku mają prawo żądać stajni na dwa konie, komory na obrok i siodło, i remizy na powóz, w przechodzie zaś takiéj saméj stajni i remizy.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p.

183.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 16. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXI., nr. 182, wydana dnia 26. Września 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych,

co się tyczy należytości od rewersów utrzymania, które kandydaci przedłożyć winni, do służby rządowéj się zgłaszający.

Najwyższém postanowieniem z dnia 9. Sierpnia 1853 raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość uchwalić, ażeby zamiast należytości, w miarę przeniesienia majątku wypadających wedle ustaw o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850 od rewersów sustentacyjnych, przedkładanych przez kandydatów, do służby rządowéj się zgłaszających, ustanowioną została stała należytość stemplowa w kwocie krajcarów piętnaście.

Baumgartner m. p.

---

*) Dziennik praw krajowych, nr. 228, str. 727.

182.

Erlaß des Ministeriums des Innern, des Armee-Oberkommando und des Finanzministeriums vom 14. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXI. Stück, Nr. 181, ausgegeben am 26. September 1853),

wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme der Militärgränze,

wegen Abänderung der Gebühr an Stallung und Wagen-Schoppen (Remisen) für Offiziere des Fuhrwesenskorps.

Nach der seither geänderten Fourage-Gebühr der Offiziere des Fuhrwesenskorps tritt auch an den in dem Erlasse vom 20. Juli 1851 (Reichs-Gesetzblatt, Nr. 174 *) enthaltenen Gebühren an Stallung und Wagen-Schoppen (Remisen), folgende Aenderung ein:

1. Die Fuhrwesens-Stabsoffiziere und Landes-Posten-Kommandanten, dann die respizirenden Rittmeister haben bei dauernder Einquartierung eine Stallung auf drei Pferde, eine Futter- und Sattelkammer und eine Remise auf einen Wagen, dann bei dem Durchzuge eine gleiche Stallung und Remise.

2. Die Fuhrwesens-Material-Depot-Kommandanten bei dauernder Einquartierung eine Stallung auf zwei Pferde, eine Futter- und Sattelkammer und eine Remise auf einen Wagen, dann beim Durchzuge eine gleiche Stallung und Remise anzusprechen.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p.

183.

Erlaß des Finanzministeriums vom 16. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXI. Stück, Nr. 182, ausgegeben am 26. September 1853),

wirksam für alle Kronländer,

bezüglich der Gebühr von Unterhalts-Reversen, welche Kandidaten, die in den Staatsdienst treten wollen, beizubringen haben.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 9. August 1853 zu genehmigen geruht, daß statt den, nach den Gebührengesetzen vom 9. Februar und 2. August 1850 für Unterhalts-Reverse, welche Kandidaten, die in den Staatsdienst treten wollen, beibringen, nach Maßgabe der Vermögens-Uebertragung entfallenden Gebühren, die fixe Stempelgebühr von fünfzehn Kreuzer bestimmt werde.

Baumgartner m. p.

---

*) Landes-Gesetzblatt, Nr. 228, Seite 727.

184.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 17. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXI., nr. 183, wydana dnia 26. Września 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Dalmacyę,

o dalszych ulżeniach w postępowaniu celném i kontrolném.

Odnośnie do postanowień, obwieszczonych rozrządzeniami z dnia 7. i 24. Czerwca 1853 (Dziennik praw Państwa, część XXXII. i XXXVII., nr. 104 i 118 *), dozwolone zostają poniższe dalsze ulżenia w postępowaniu celném i kontrolném, z dniem 1. Listopada 1853 w życie wstępujące:

1. Celem uchylenia wystawienia osobnych kart konwojowych oprócz deklaracyj pismiennych na towary, do przekazania przeznaczone, użytemi być mogą do tych deklaracyj zamiast wzorów 1 *b)* i 2 *b)*, do rozrządzeń z dnia 7 i 24. Czerwca r. b. załączonych, wzory zamieszczone pod 1 *c)* i 2 *c)*, i oraz miejsce kart konwojowych zastępujące.

Nowe te deklaracye w postępowaniu co się tyczy kart konwojowych, zawiérają na piérwszéj i czwartéj stronicy rubryki skreślone dla wystawienia karty konwojowéj, równie jak dla załatwienia téjże, a na drugiéj i trzeciéj stronicy zwyczajne rubryki dla deklaracyi.

Takowe wypełnione być winny przez strony i urzędy stosownie do rubryk, a zamiana unikatów i duplikatów w ten sposób miejsce mieć będzie, jak to przepisaném jest przy kartach konwojowych i deklaracyach, onymże przystemplowanych.

Egzemplarze drukowane do rzeczonych deklaracyj dla postępowania co się tyczy karty konwojowéj nabytemi być mogą podobnie jak egzemplarze na inne deklaracye albo w urzędach za wynagrodzeniem kosztów łożonych, albo na innéj drodze.

Przepisane cedułkowe dla kart konwojowych, opłacone być winno także i przy użyciu tych formularzy deklaracyjnych.

2. Dozwoleném jest w wewnętrznem terytoryum celném przy ocleniu towarów, wedle gatunku lub ilości kontroli nie ulegających, nie przeznaczonych do obrotu handlowego i od których wypadające cło wchodowe nie przenosi złotych reńskich pięciu, przestawać na przedłożeniu deklaracyi w pojedynczym egzemplarzu.

W takowym razie należy dla potwierdzenia uiszczonéj opłaty wydać stronie kwit celny, który atoliż, jeżeli poddane zostały ocleniu trzy lub więcéj różnych

---

*) Dziennik rządowy, oddział piérwszy, część XXIII. i XXVI., nr. 105 i 121.

184.

Erlaß des Finanzministeriums vom 17. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXI. Stück, Nr. 183, ausgegeben am 26. September 1853),

giltig für alle Kronländer, außer Dalmazien,

in Betreff weiterer Erleichterungen des Zoll- und Kontrol-Verfahrens.

Mit Beziehung auf die, mit den Erlässen vom 7. und 24. Juni d. J. (Reichs-Gesetzblatt, XXXII. und XXXVII. Stück, Nr. 104 und 118*) kundgemachten Bestimmungen werden folgende weitere Erleichterungen im Zoll- und Kontrol-Verfahren bewilliget, welche vom 1. November 1853 in Wirksamkeit treten:

1. Um die Ausfertigung abgesonderter Begleitscheine neben den schriftlichen Erklärungen über die zur Anweisung bestimmten Waaren zu beseitigen, können zu diesen Erklärungen anstatt der den Erlässen vom 7. und 24. Juni d. J. beigefügten Muster 1. b. und 2. b. die hier beigedruckten Muster 1. c. und 2. c. verwendet werden, weiche zugleich die Stelle der Begleitscheine vertreten.

Diese neuen Erklärungen für das Begleitschein-Verfahren enthalten auf der ersten und vierten Seite die für die Begleitschein-Ausfertigung und für die Begleitschein-Erledigung vorgezeichneten Rubriken, und auf der zweiten und dritten Seite die gewöhnlichen Rubriken für die Erklärung.

Dieselben werden von den Parteien und von den Aemtern den Rubriken entsprechend auszufüllen seyn und die Auswechslung der Unikate und Duplikate wird ebenso stattzufinden haben, wie dieses hinsichtlich der Begleitscheine und der denselben angestämpelten Erklärungen vorgeschrieben ist.

Die Drucksorten zu diesen Erklärungen für das Begleitschein-Verfahren können gleich jenen für andere Erklärungen entweder bei den Aemtern gegen Vergütung der Stehungskosten erkauft, oder auch auf anderem Wege besorgt werden.

Das vorgeschriebene Zettelgeld für die Begleitscheine ist auch bei Verwendung dieser Formularien der Erklärungen zu entrichten.

2. Es wird gestattet, im inneren Zollgebiete bei der Eingangsverzollung von Waaren, welche, der Gattung oder Menge nach, der Kontrole nicht unterliegen, nicht zum Handelsverkehre bestimmt sind und von denen der entfallende Eingangszoll fünf Gulden nicht überschreitet, sich mit der Einbringung der Erklärung in einfacher Ausfertigung zu begnügen.

Der Partei ist in diesem Falle zur Bestätigung der geleisteten Zahlung eine Zollquittung zu erfolgen, welche jedoch, soferne drei oder mehrere verschiedene Waaren der

---

*) Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, XXIII. und XXVI. Stück, Nr. 105 und 121.

towarów, zawiérać ma nie gatunek i ilość towarów pojedynczych, lecz zamiast tych dat nazwę: „różne towary“ i ogólną wagę sporko.

Zresztą wyraźnie nadmienia się, iż takowy celny kwit nie może być użytym do wykazania oclenia towarów, jakie wedle ustawy wymaganém bywa.

3. Jeżeli chodzi o obejrzenie, inne nacechowanie, dobrowolne towarów przeważenie, dopełnienie płynów, zmieszanie oliwy z innym olejem, czyniącym ją do pożywania ludzkiego nieużyteczną, wówczas dozwolenie tego ustnie może być żądaném i udzieloném bez podania deklaracyi. Dostateczném jest, gdy ta czynność urzędowa przedsiębrana potwierdzoną zostanie przez urzędnika, równie jak przez stronę na deklaracyi towarów, w urzędzie się znajdującéj, albo, jeżeli się takowa nie znajduje, jeszcze w urzędzie na innym papiérze, który przy nadejściu deklaracyi, téjże przystemplowanym będzie.

4. Dla przyspieszenia postępowania kontrolnego dozwala się podawać deklaracye na odstąpienie lub przesełanie towarów, kontroli ulegających, w przypadkach, w których na te towary karta kontrolna ma być wykazaną, w podwójnym egzemplarzu podług zamieszczonego tu wzoru, z których drugi egzemplarz, opatrzony potwierdzeniem co do przedsiębranéj czynności urzędowéj, stronie zwróconym będzie i miejsce karty kontrolnéj zastępować ma.

5. W deklaracyach wyżrzeczonych dla postępowania kontrolnego, podawać się mających w wewnętrzném terytoryum celném na odstąpienie lub przesełanie towarów, zaostrzonéj kontroli ulegających, mogą przy jednoczesném odstąpieniu lub przesełaniu towarów, pojedynczéj tylko kontroli ulegających, także i te ostatnie towary być zamieszczone, lubo co się tyczy tych towarów, nie będzie miało miejsce ze strony urzędu odpisanie ilości odstąpionych lub przesełanych, ani to zamieszczenie, jak długo ważnym być ma dokument do pokrycia służący.

Ważność deklaracyi, służącéj do pokrycia towarów, li tylko pojedynczéj kontroli ulegających, bierze początek wedle ustaw istniejących, bez tego od dnia wystawienia.

6. Wystąpienie towarów, ulegających kontroli, czy zaostrzonéj czy pojedynczéj, a przesełanych z miast liniami podatkowemi otoczonych, nie potrzebuje już więcéj żadnego potwierdzenia ze strony urzędów na linii podatkowéj znajdujących się.

Baumgartner m. p.

Verzollung unterzogen wurden, nicht die Gattung und Menge der einzelnen Waaren, sondern anstatt dieser Angaben die Benennung: „diverse Waaren" und das Gesammt-Sporkogewicht zu enthalten hat.

Es wird übrigens ausdrücklich bemerkt, daß eine solche Zollquittung zu einer nach dem Gesetze zu leistenden Ausweisung der Verzollung von Waaren nicht verwendbar ist.

3. Wenn es sich blos um Besichtigung, Umzeichnung, freiwillige Abwage von Waaren, Nachfüllung von Flüssigkeiten, Mischung des Olivenöles mit einem anderen, es zum menschlichen Genusse unbrauchbar machenden Oele handelt, so kann die Gestattung hiezu ohne Ueberreichung einer Erklärung mündlich angesucht und ertheilt werden. Es genügt, wenn die gepflogene Amtshandlung von dem Beamten und der Partei auf der bei dem Amte erliegenden Waaren-Erklärung, oder, soferne diese sich eben nicht bei dem Amte befindet, auf anderem Papiere bestätiget wird, welches der Erklärung bei dem Wiedereinlangen derselben angestempelt wird.

4. Zur Beschleunigung des Kontrol-Verfahrens wird gestattet, die Erklärungen für die Abtretung oder Versendung kontrolpflichtiger Waaren in den Fällen, in denen über diese Waaren ein Kontrolschein einzuholen ist, in zweifacher Ausfertigung nach beigedrucktem Muster zu überreichen, wonach das zweite Exemplar der Erklärung, mit der Bestätigung über die gepflogene Amtshandlung versehen, der Partei zurückgestellt wird und die Stelle des Kontrolscheines zu vertreten hat.

5. In die eben erwähnten Erklärungen für das Kontrol-Verfahren, welche im inneren Zollgebiete über die Abtretung oder Versendung von Waaren, die der geschärften Kontrole unterliegen, überreicht werden, können bei gleichzeitiger Abtretung oder Versendung von Waaren, welche blos der einfachen Kontrole unterliegen, auch diese letzteren Waaren aufgenommen werden, ohne daß bezüglich dieser Waaren von Seite des Amtes eine Abschreibung der abgetretenen oder versendeten Mengen, oder ein Ansatz der Giltigkeitsdauer der Deckungsurkunde zu erfolgen hat.

Die Giltigkeitsdauer der Erklärung zur Deckung der Waaren, welche nur der einfachen Kontrole unterliegen, beginnt nach den bestehenden Vorschriften ohnehin vom Tage der Ausstellung derselben.

6. Der Austritt von Waaren der geschärften, wie der einfachen Kontrole, welche aus, mit Steuerlinien umgebenen Städten versendet werden, bedarf nicht mehr der Bestätigung von Seite der Aemter an der Steuerlinie.

Baumgartner m. p.

Wzór 1. c.

1. Oddano na d. 18
2. a) Wciągniono w
   pod nr.
   b) Na składzie / Pozycya w magazynie:
3. Rozpoznanie deklaracyi towarów, porównanie z jéj unikatem / duplikatem i z innemi papiérami:
4. Rewizyę przedsiębiorą:
5. Dalsze uwagi nadurzędnika do przestrzegania przy rewizyi.

Deklaracya

....

i

Karta konwojowa

na

towary w niéj wymienione.

Urzędowe poświadczenie.

1. Ma ważność w powiecie granicznym przez do na ciąg godzin a w wewnętrznem terytoryum celném przez do na ciąg godzin z obowiązkiem do odstawy w do 185
2. Zabezpieczenie dano na przestrzeń aż do
   a) przez rękojmię
   b) przez złożenie gotówką wewnątrz wymienionych należytości celnych.
3. Cło przechodowe opłacono w
4. Zabezpieczenie w gotówce w kwocie Złr. kr. zwróconém być ma w c. k. urzędzie celnym w
5. Wyładowano na 185 i przeładowano przez z na

Podanie przesełającego lub frachciarza.

1. Niżej podpisany z zgłasza do c. k. urzędu celnego towary wewnątrz spisane przy załączeniu sztuk listów frachtowych sztuk innych dokumentów, które się znajdują i odpowiada za rzetelność i zupełność podania
2. Oddaje sztuk oddzielnych deklaracyj na towary, oznaczonych wraz z należącemi do nich sztukami listów frachtowych i innych dokumentów, z tém nadmienieniem, iż oprócz tych papiérów nie ma żadnych dalszych papiérów, całemu ładunkowi towarów do wykazu służyć mających, i że towary tamże spisane ładunek zupełnie wyczerpują.

na d. 18

C. K. urząd celny

na d. o godzinie przed południem po południu.

I. Deklaracya towarów

Bieżąca: Liczba	Bieżąca: Litera	Nazwisko i zamieszkanie: Odsełającego	Nazwisko i zamieszkanie: Odbierającego	Towarów: Pakunek: Liczba (kollów)	Towarów: Pakunek: Gatunek (kollów)	Towarów: Pakunek: Znak i numera (kollów)	Towarów: Ilość: Waga celna: sporko (funtów)	Towarów: Ilość: Waga celna: netto (funtów)	Towarów: Ilość: Liczba sztuk, stóp kubicznych, ładowność	Towarów: Nazwa stosownie do taryfy celnéj	Podanie: aa) co do przeznaczenia towaru; bb) urzędów, gdzie nastąpić ma wnijście lub wyjście, lub czynność urzędowa ostateczna; cc) wystawionych listów frachtowych, dokumentów do pokrycia służących, zezwoleń i t. d.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.

II. Wywód stanu przesełki przez obejrzenie										III. Obliczenie należytości				IV. Wykazanie		Uwaga
Towarów						Opieczętowanie i oznaczenie towarów										
Pakunek	Ilość				Nazwa stosownie do taryfy celnej	zdjętych	wyciśniętych			Ustanowa cła od jedności		Kwota wypadająca		w rejestrze		
Liczba, gatunek, znaki, numera kollów	Waga celna			Inny pomiar			na ołowiu	na laku	oclenia na laku					Gatunek	Liczba	
	wedle przeważenia		po odtrąceniu tary													
	sporko	netto														
	funtów					pieczęci				złr.	kr.	złr.	kr.			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		23.		24	25.	26.

Uwagi

tych urzędów, u których w drodze do urzędu, do którego posełka przekazana została, zgłoszono,

a) złożenie lub przeładowanie; *b)* zmienienie kierunku towarów; *c)* przekroczenie terminu pozwolonego, lub *d)* zmienienie wagi, lub zewnętrznego stanu towarów, albo naruszenie urzędowego opieczętowania.

Załatwienie.

Niniejsza karta konwojowa została
1. oddaną na dniu
2. wciągnioną w rejestrze odbioru kart konwojowych pod nr
3. rezultat dochodzenia celno-urzędowego pod względem:
   a) zamknięcia (opieczętowania) i schowków;
   b) ilości i gatunku towarów.
4. Wykazanie
   a) postępowania wchodowego;
   b) nowego przekazania;
   c) wzięcia na skład;
   d) wystąpienia przez linię celną;
      aa) bezpośrednio przy urzędzie;
      bb) z konwojem;
      cc) przy posterunku opowiedniczym;
      dd) z dalszym konwojem.

Powyższe potwierdzenia otrzymują urzędowne zawierzytelnienie dla załatwienia niniejszéj karty konwojowéj.

Muster 1, c.

1. Abgegeben am 185
2. a) Eingetragen im unter Nr.
   b) Eingelagert / Post im Magazin:
3. Prüfung der Waarenerklärung, Vergleichung mit dem Unikate / Duplikate derselben und mit den übrigen Papieren:
4. Die Revision übernehmen:
5. Weitere Bemerkungen des Oberbeamten zur Beachtung bei der Revision:

Erklärung

des...

und

Begleitschein

über

die innbenannten Waaren.

Aemtliche Bescheinigung.

1. Giltig im Grenzbezirke über nach binnen Stunden, und im inneren Zollgebiete über nach binnen Tagen, mit der Verpflichtung zur Stellung bei bis 185
2. Die Sicherstellung wurde geleistet für die Strecke bis
   a) durch Bürgschaft des
   b) durch baren Erlag der innbezeichneten Zollgebühren.
3. Der Durchfuhrzoll wurde entrichtet bei
4. Die bare Sicherstellung ist mit Gulden, kr. bei dem k. k. Zollamte in zurückzustellen.
5. Ausgelagert am 185 und verladen durch aus auf

K. K. Zollamt am
um Uhr -Mittags.

Angabe des Versenders oder des Frächters.

1. D Unterzeichnete von meldet dem k. k. Zollamte die innen verzeichneten Waaren unter Anschluß von Stück Frachtbriefen und Stück anderen Dokumenten an, welche sich befinden, und haftet für die Richtigkeit und Vollständigkeit Angabe.
2. Uebergibt Stück abgesonderte Waarenerklärungen, bezeichnet mit sammt dazu gehörigen Stück Frachtbriefen und anderen Dokumenten, mit dem Bemerken, daß außer diesen keine weiteren der ganzen Waarenladung zur Ausweisung dienenden Papiere habe, und daß die darin verzeichneten Waaren Ladung vollständig erschöpfen.

am 185

I. Waaren-Erklärung.

Fortlaufende		Name und Wohnort des		Der Waaren							Angabe: aa) über die Bestimmung der Waare; bb) der Aemter, wo der Ein- oder Austritt, o. die Schluß-Amtshandlung stattfinden soll; cc) der ausgestellten Frachtbriefe, Deckungs-Urkunden, Bewilligungen u. s. w.
				Verpackung			Menge			Benennung nach Anleitung des Zolltarifes	
							Zollgewicht		Stückzahl, Kubikfuß Tonnen-Tragfähigkeit		
Zahl	lit.	Versenders	Empfängers	Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummern	sporko	netto			
				der Kollien			Pfunde				
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.

II. Beschaubefund											III. Gebühren-Berechnung		IV. Nachweisung		Anmerkung.
der Waaren						Verschluß und Waarenbezeichnung									
Verpackung	Menge				Benennung nach dem Zolltarife	abgenommene	angelegte			Zollsatz von der Einheit	Entfallender Betrag	im Register		
Anzahl, Gattung, Zeichen, Nummern der Kollien	Zollgewicht			anderer Maßstab			Blei-	Wachs-	Verzollungs-Wachs-			Gattung	Zahl	
	nach Abwage sporko	nach Abwage netto	nach Abzug der Tara netto											
	Pfunde					Siegel				fl. | kr.	fl. | kr.			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.

Bemerkungen

derjenigen Aemter, bei welchen auf dem Zuge zu dem Amte, an welches die Waarensendung angewiesen ist,

a) eine Ablegung oder Umladung; b) eine Aenderung in der Richtung der Waaren; c) die Ueberschreitung der eingeräumten Frist, oder d) eine Aenderung des Gewichtes oder des äußeren Zustandes der Waaren, oder eine Verletzung des ämtlichen Verschlusses angemeldet worden ist.

Erledigung.

Dieser Begleitschein wurde
1. abgegeben am
2. eingetragen im Begleitschein-Empfangs-Register unter Nr.
3. Ergebniß der zollämtlichen Untersuchung in Bezug:
a) auf Verschluß und Behältnisse;
b) auf Menge und Gattung der Waaren.
4. Nachweisung
a) der Eingangsbehandlung;
b) einer neuen Anweisung;
c) der Aufnahme in die Niederlage;
d) des Ausgangs über die Zoll-Linie:
aa) unmittelbar bei dem Amte;
bb) mit Begleitung;
cc) bei dem Ansageposten;
dd) mit weiterer Begleitung.

Die vorstehenden Bestätigungen werden zur Erledigung dieses Begleitscheines ämtlich beglaubiget.

Wzór 2. c.

Towar został
a) nadesłany na d. 185
z kartą konwojową urzędu z
przez granicę ku
b) w księgę zaciągniony w nr.
c) na skład wzięty / pozycya w magazynie

1. Oddano na d. 185
w c. k. urzędzie celnym
2. Zgodno z unikatem / duplikatem
3. Pod rewizyą

Deklaracya

....

i

Karta konwojowa

na

towary wewnątrz spisane.

Urzędowe poświadczenie.

1. Ma ważność do transportu
w okręgu granicznym przez do w ciągu godzin
w wewnętrznem terytoryum celnem przez do w ciągu
dni z obowiązkiem do odstawy w
aż do 185
2. Zabezpieczenie dano na przestrzeń aż do
a) przez rękojmię;
b) przez złożenie w gotówce wewnątrz wymienionych należytości celnych.
3. Cło przechodowe zostało opłaconém w
4. Zabezpieczenie w gotówce ma być zwróconém w kwocie ZłR. kr.
w c. k. urzędzie celnym w
5. Wyładowano na dniu 185 a przeładowano przez
z na

C. K. urząd celny na dniu 185
o godzinie przed południem po południu.

I. Wyciąg z deklaracyi towarów karty konwojowéj i księgi magazynowéj.

Bieżąca		Nazwisko i zamieszkanie		Towarów							
				Pakunek			Ilość				Podanie *aa)* co do sposobu opieczętowania; *bb)* co do dalszego przeznaczenia posełki i opłaconego już cła przechodowego i t. d.
							Waga celna			Nazwa stosownie do taryfy celnéj	
Liczba	Litera	Odsełającego	Odbiérającego	Liczba	Gatunek	Znaki i numera	sporko	netto	Liczba sztuk, stóp kubicznych, ładowność		
				kollów			funtów				
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.

Potwierdza się niniejszém zgodność tego wyciągu z nadeszłą deklaracyą towarów, kartą konwojową, księgą magazynową.

na d. 185

II. Wywód stanu przesełki przez obejrzenie										III. Obliczenie należytości		IV. Wykazanie		Uwaga
Towarów						Opieczętowanie i oznaczenie towarów								
Pakunek	Ilość											w rejestrze		
	Waga celna					zdjętych	wyciśniętych							
	wedle przeważenia		po odtrąceniu tary											
Liczba, gatunek, znaki, numera kollów	sporko	netto		Inny pomiar	Nazwa stosownie do taryfy celnej	na ołowiu		na laku	oclenia na laku	Ustanowa cła od jedności	Kwota wypadająca	Gatunek	Liczba	
	funtów					pieczęci				złr. | kr.	złr. | kr.			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.

C. K. urząd celny

na 185 o godzinie przed południem po południu.

Uwagi

tych urzędów, u których w drodze do urzędu, do którego posełka przekazana została, zgłoszono,

a) złożenie lub przeładowanie; *b)* zmienienie kierunku towarów; *c)* przekroczenie terminu pozwolonego, lub *d)* zmienienie wagi, lub zewnętrznego stanu towarów, albo naruszenie urzędowego opieczętowania.

Załatwienie.

Niniejsza karta konwojowa została

1. oddaną na dniu
2. wciągnioną w rejestrze odbioru kart konwojowych pod nr
3. rezultat dochodzenia celno-urzędowego pod względem:
   a) zamknięcia (opieczętowania) i schowków;
   b) ilości i gatunku towarów.
4. Wykazanie
   a) postępowania wchodowego;
   b) nowego przekazania;
   c) wzięcia na skład;
   d) wystąpienia przez linię celną;
      aa) bezpośrednio przy urzędzie:
      bb) z konwojem;
      cc) przy posterunku opowiedniczym;
      dd) z dalszym konwojem.

Powyższe potwierdzenia otrzymują urzędowne zawierzytelnienie dla załatwienia niniejszéj karty konwojowéj.

Muster 2, c.

Die Waare ist:
a) eingelangt am 185
mit Begleitschein des Amtes vom
über die Grenze gegen
b) verbucht in Nr.
c) eingelagert / Post im Magazin:

1. Abgegeben am 185
bei dem k. k. Zollamte
2. Mit dem Unikate / Duplikate übereinstimmend:
3. Zur Revision.

Erklärung

des...

und

Begleitschein

über

die innbenannten Waaren.

Aemtliche Bescheinigung.

1. Giltig zum Transporte
im Grenzbezirke über nach binnen Stunden,
„ inneren Zollgebiete über „ „ Tagen,
mit der Verpflichtung zur Stellung bei
bis 185
2. Die Sicherstellung wurde geleistet für die Strecke bis
a) durch Bürgschaft des
b) durch den baren Erlag der innbezeichneten Zollgebühren.
3. Der Durchfuhrzoll wurde entrichtet bei
4. Die bare Sicherstellung ist mit Gulden Kreuzer bei dem
k. k. Zollamte in zurückzustellen.
5. Ausgelagert am 185 und verladen durch
aus auf
K. K. Zollamt am 185
um Uhr Mittags.

I. Auszug aus der Waarenerklärung, dem Begleitscheine, dem Magazinsbuche.

Fortlaufende Zahl	Fortlaufende lit.	Name und Wohnort des Versenders	Name und Wohnort des Empfängers	Der Waaren: Verpackung der Kollien: Anzahl	Der Waaren: Verpackung der Kollien: Gattung	Der Waaren: Verpackung der Kollien: Zeichen und Nummern	Der Waaren: Menge: Zollgewicht, Pfunde: sporko	Der Waaren: Menge: Zollgewicht, Pfunde: netto	Der Waaren: Menge: Stückzahl, Kubikfuß, Tonnen-Tragfähigkeit	Der Waaren: Benennung nach dem Zolltarife	Bemerkungen aa) über die Art des angelegten Verschlusses; bb) über die weitere Bestimmung der Sendung und den allenfalls entrichteten Durchfuhrzoll u. s. w.
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.

Die Uebereinstimmung dieses Auszuges mit der eingelangten Waaren-Erklärung, dem Begleitscheine, dem Magazinsbuche wird bestätiget.

am 185

II. Beschaubefund												III. Gebühren-Berechnung		IV. Nachweisung		
der Waaren						Verschluß und Waarenbezeichnung								im Register		Anmerkung.
Verpackung	Menge				Benennung nach dem Zoll-Tarife	abgenommene	angelegte									
Anzahl, Gattung, Zeichen, Nummern der Kollien	Zollgewicht			anderer Maßstab			Blei-	Wachs-	Verzollungs-Wachs-			Zollsatz von der Einheit	Entfallender Betrag	Gattung	Zahl	
	nach Abwage		nach Abzug der Tara													
	sporko	netto														
	Pfunde						Siegel					fl. | kr.	fl. | kr.			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.			22.	23.	24.	25.	26.

K. K. Zollamt

am 185 um Uhr Mittags.

Bemerkungen

derjenigen Aemter, bei welchen auf dem Zuge zu dem Amte, an welches die Waarensendung angewiesen ist,

a) eine Ablegung oder Umladung; b) eine Aenderung in der Richtung der Waaren; c) die Ueberschreitung der eingeräumten Frist, oder d) eine Aenderung des Gewichtes oder des äußeren Zustandes der Waaren, oder eine Verletzung des ämtlichen Verschlusses angemeldet worden ist.

Erledigung.

Dieser Begleitschein wurde
1. abgegeben am
2. eingetragen im Begleitschein-Empfangs-Register unter Nr.
3. Ergebniß der zollämtlichen Untersuchung in Bezug:
a) auf Verschluß und Behältnisse;
b) auf Menge und Gattung der Waaren.
4. Nachweisung
a) der Eingangsbehandlung;
b) einer neuen Anweisung;
c) der Aufnahme in die Niederlage;
d) des Ausgangs über die Zoll-Linie:
aa) unmittelbar bei dem Amte;
bb) mit Begleitung;
cc) bei dem Ansageposten;
dd) mit weiterer Begleitung.

Die vorstehenden Bestätigungen werden zur Erledigung dieses Begleitscheines ämtlich beglaubiget.

1. Dochodzenie deklaracyi towarów i porównanie z jéj unikatem.

Rozpoznano i zgodno znaleziono.

2. Rewizyą się zajmują:
O. N. N.

N. N.
O.

Deklaracya

N. N.

i

Karta kontrolna

na towary wewnątrz spisane.

Certyfikat transportu.

Ma ważność w okręgu granicznym przez .... do .... w ciągu .... godzin, a w wewnętrznem terytoryum celnem przez .... do Wiednia z obowiązkiem do odstawy w tamecznym głównym urzędzie celnym aż do 16. Listopada 1853.

I. Deklaracya towarów

Nazwisko i zamieszkanie		Towarów							Podanie
		Pakunek			Waga sporko	Ilość		Gatunek wedle nazwy w obrocie handlowym	a) przewożcy towarów i środka transportowego; b) drogi i czasu do transportu; c) przedłożonych dokumentów pokrycia.
Odstępującego lub odsélającego	Odbiérającego	Liczba	Gatunek	Znaki i numera		netto funtów wiédeńskich	inny wymiar		
		kollów			funtów wiédeńskich				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
N. N.	N. N.			A. M.					a) przez kolej żelazną
w Wr.	we	2	beczki	480	1100	1000	.	cukier rafinowany (znaki)	b) w ciągu dni trzech
Neustadt	Wiédniu			481	1400	1260	.		c) nota nabycia rafin. N N. z d. 4. Listop. 1853.
		1	beczka	A. M.					
				32	678	600	.	kawa surowa	
					3178	2860			

Razem mówię! Trzy beczki, sporko trzydzieści jeden cetnarów, siedmdziesiąt ośm funtów, netto dwadzieścia ośm cetnarów, sześćdziesiąt funtów.

Wr. Neustadt, dnia 13. Listopada 1853

N. N.

II. Stan przesełki przez obejrzenie							III.	IV.	
Towarów					Opieczętowanie		Wykazanie w rejestrze kontrolnym pod nrm. pozycyi	Trwanie ważności niniejszego kwitu kontrolnego do	**Uwaga.**
Pakunek	Waga sporko	Ilość		Gatunek wedle nazwy w obrocie handlowym					
Liczba, gatunek, znaki i numera kollów	funtów wiédeńskich	netto funtów wiédeńskich	Inny pomiar		pieczęć na ołowiu	pieczęć na laku			
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
Zewnątrz, beczkę nr. 481 wewnątrz zrewidowano, i należycie znaleziono. N. N. O.					8	. .	34	Trzeciego Maja 1854	Z powodu trwania transportu do szóstego Maja 1854 N. N. O.
					Mowię: Ośm pieczęci na ołowiu			Dwunastego Maja 1854	

C. K. urząd celny składowy
Wr. Neustadt.
Dnia 13. Listopada 1853.

(LS) N. N.
O.

Nadeszło dnia 15. Listopada 1853 stosownie do księgi odstawy nr. 467, zrewidowano i 8 sztuk pieczęci na ołowiu zdjęto. C. K. główny urząd celny w Wiédniu.

(LS) N. N.
O.

Z téj karty kontrolnéj odpisano			Pozostaje przeto jeszcze pokrytém	Podpis urzędnika, odpisanie przedsiębiorącego
na	ilość	przedmiot		
dnia 16. Listopada 1853.	Netto 1000 funtów	Cukier rafin.	Netto 1260 funtów cukru rafin. i Netto 600 funtów kawy surowéj	N. N. O. O.

1. Prüfung der Waaren-Erklärung und Vergleichung mit dem Unikate derselben.

Geprüft und übereinstimmend befunden.

2. Die Revision übernehmen:

O. N. N.

N. N.

C.

Erklärung

des

N. N.

und

Kontrolschein

über innbenannte Waaren.

Transport-Bescheinigung.

Giltig im Grenzbezirke über .... nach .... binnen .... Stunden und im inneren Zollgebiete über .... nach Wien mit der Verpflichtung zur Stellung bei dem dortigen Hauptzollamte bis 16. November 1853.

I. Waarenerklärung

Name und Wohnort des		der Waaren							
		Verpackung				Menge			Angabe
Abtretenden oder Versenders	Empfängers	Anzahl	Gattung	Zeichen und Nummern	Sporko-Gewicht	netto Wiener Pfunde	anderer Maßstab	Gattung nach den Benennungen des Handelsverkehres	a) des Waarenführers und des Transportmittels; b) des Weges und des Zeitraumes für den Transport; c) der beigebrachten Deckungs-Urkunden
		der Kollien			Wiener Pfunde				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
N. N.	N. N.			A. M.					a) Mittelst Eisenbahn
in Wr.	in	2	Fässer	480	1100	1000	.	Raffinat-Zucker (Zeichen)	b) binnen 3 Tagen.
Neustadt	Wien			481	1400	1260	.		c) Bezugsnote der Rafin. N. N. vom 4. November 1853.
		1	Faß	A. M.					
				32	678	600	.	roher Kaffeh	
					3178	2860			

Zusammen Sage! Drei Fässer, sporko Ein und Dreißig Zentner, Acht und siebzig Pfund, netto Acht und zwanzig Zentner, sechzig Pfund.

Wr. Neustadt, am 13. November 1853.

N. N.

II. Beschau-Befund							III.	IV.	Anmerkung.
der Waaren					Angelegter Verschluß		Nachweisung im Kontrols-Register unter Post-Nr.	Giltigkeitsdauer dieses Kontrol-Scheines bis	
Verpackung: Anzahl, Gattung, Zeichen und Nummern der Kollien	Sporko-Gewicht: Wiener Pfunde	Menge: netto Wiener Pfunde	Menge: anderer Maßstab	Gattung nach den Benennungen des Handelsverkehres	Bleisiegel	Wachssiegel			
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
Aeußerlich, Faß Nr. 481 innerlich untersucht, richtig befunden. N. N. O.					8	..	34	Dritten Mai 1854	Wegen der Dauer des Transportes bis sechsten Mai 1854 N. N. O.
					—	—		Zwölften Mai 1854	

Sage: Acht Bleisiegel.

K. K. Zoll-Legstätte Wr. Neustadt.
Am 13. November 1853.

(LS) N. N.
C.

Eingelangt am 15. November 1853 laut Stellungsbuch Nr. 467, untersucht und 8 Stück Bleisiegel abgenommen. K. K. Hauptzollamt Wien

(LS) N. N.
O.

Von diesem Kontrolscheine wurden abgeschrieben			Es verbleiben somit noch gedeckt	Namensfertigung des die Abschreibung vollziehenden Beamten
am	Menge	Gegenstand		
16. November 1853 et Kontrol-Register Post-Nr. 340	Netto 1000 Pf.	Raffin. Zucker	Netto 1260 Pfd. Raff. Zucker und Netto 600 Pfd. roher Kaffeh.	N. N. O. O.

185.

Rozrządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojska i Ministerstwa Finansów z dnia 20. Września 1853.

(Dziennik praw Państwa, część LXI., nr. 184, wydana dnia 26. Września 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe,

o postępowaniu z żonami żołniérzy w piérwszy sposób ożenionych, co się tyczy ich zamieszczenia i zaopatrzenia.

Jeżeli żony żołniérzy, w piérwszy sposób ożenionych, od felwebla i szarż temuż równych niżéj idąc, dostaną pomieszczenie od gminy, a względnie od kwaterodawcy, wówczas opłacona być winna wedle okoliczności za nie, tak jak za ich mężów, należytość z funduszu wojskowego, oznaczona w §§. 30., 48. i 49. najwyższego przepisu o kwaterunku wojska z dnia 15. Marca 1851 (Dziennik praw Państwa z roku 1851, część XXXVIII., nr. 124 *).

Do żywienia (obiadu) kobiéty rzeczone żadnego nie mają prawa.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p.

---

*) Dziennik praw krajowych, część XV., nr. 91, str. 285.

185.

Erlaß des Ministeriums des Innern, des Armee-Ober-Kommando und des Finanzministeriums vom 20. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXI. Stück, Nr. 184, ausgegeben am 26. September 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

über die Behandlung der auf erste Art verheiratheten Soldatenweiber rücksichtlich der Unterkunft und der Verpflegung.

Wenn die auf erste Art verheiratheten Weiber der Soldaten, vom Feldwebel und den gleichgestellten Chargen abwärts, die Unterkunft von einer Gemeinde, und bezüglich einem Quartierträger erhalten, ist für sie, wie für ihre Ehemänner, nach den Umständen, die in den §§. 30, 48 und 49 der Allerhöchsten Militär-Einquartierungs-Vorschrift vom 15. März 1851 (R. G. B. v. J. 1851, XXXVIII. Stück, Nr. 124 *) bestimmte Gebühr aus dem Militärfonde zu entrichten.

Auf die Verpflegung (Mittagskost) haben diese Weiber jedoch keinen Anspruch.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p.

---

*) Landes-Gesetzblatt, XV. Stück. Nr. 91, Seite 285.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLIV.

Wydana i rozesłana dnia 28. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 28. Dezember 1853.

186.

Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 6. Sierpnia 1853.

(Dziennik praw Państwa, część LXII., nr. 185, wydana dnia 5. Października 1853),

którém obwieszczoném zostaje dla krajów koronnych Galicyi z Krakowem i dla Bukowiny, iż w skutek najwyższego postanowienia z dnia 4. Marca 1853 r., aż do wydania przepisu o egzaminach, do służby sądowéj potrzebnych, świadectwa ze złożonych trzech oddziałów teoretycznego egzaminu rządowego zastępować mogą wykaz dotychczasowego egzaminu auskultatorskiego.

Najwyższém postanowieniem ddo. Schönbrunn 4. Sierpnia 1853 r. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość najłaskawiéj zezwolić, ażeby w krajach koronnych Galicyi z Krakowem i na Bukowinie, aż do wydania przepisu o egzaminach, do służby sądowéj potrzebnych, świadectwa ze złożonych z dobrym skutkiem trzech oddziałów teoretycznego egzaminu rządowego zastępować mogły wykaz dotychczasowego egzaminu auskultatorskiego z obu wydziałów sądowych, a to z tą samą co dotąd mocą.

Krauss m. p.

187.

Rozrządzenie Ministerstw Finansów i Spraw Wewnętrznych tudzież Nadkomendy Wojska z dnia 22. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXII., nr. 186, wydana dnia 5. Października 1853),

moc mające dla wszystkich krajów koronnych,

o postępowaniu co do stempla z protokółami w przedmiocie subarendy i dostawy.

Wedle pozycyi taryfowéj 108. ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850 r. podlegają protokóły subhastacyjne, zawiérające dokumenta prawne, co do interesów prawnych w nich zamieszczonych, należytości przepisanéj.

Jeżeli przy subarendacyi niema zacenienia, wówczas treść jéj stanowić będzie tylko czynność urzędową, a zatém protokół nie będzie przedmiotem opłaty stemplowéj.

Jeżeli zaś podania cen nastąpią, i cena najwyżéj podana, przez ofiarującego ją w protokóle podpisaną będzie, wówczas protokół staje się dokumentem prawnym, przezco ofiarujący zobowiązanie na się bierze, iż podanéj ceny swéj cofać nie będzie.

186.

Erlaß des Justizministeriums vom 6. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXII. Stück, Nr. 185, ausgegeben am 5. Oktober 1853),

womit für die Kronländer Galizien mit Krakau und die Bukowina die, mit Allerhöchster Entschließung vom 4. August 1853, bis zur Erlassung der Vorschrift in Betreff der zum Justizdienste erforderlichen Prüfungen bewilligte Gleichstellung der drei Abtheilungen der theoretischen Staatsprüfung mit der bisherigen Auskultanten-Prüfung kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung ddo. Schönbrunn den 4. August 1853, Allergnädigst zu bewilligen geruht, daß in den Kronländern Galizien mit Krakau und der Bukowina, bis zur Erlassung der Vorschrift in Betreff der zum Justizdienste erforderlichen Prüfungen, die Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegten drei Abtheilungen der theoretischen Staatsprüfung den Ausweis über die bisherige Auskultanten-Prüfung aus beiden Justizfächern, und mit demselben Erfolge wie bisher, vertreten können.

Krauß m. p.

187.

Erlaß der Ministerien der Finanzen und des Innern und des Armee-Ober-Kommando vom 22. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXII. Stück, Nr. 186, ausgegeben am 5. Oktober 1853),

wirksam für alle Kronländer,

in Betreff der Stempelbehandlung der Protokolle über die Subarrendirungs- und Lieferungs-Behandlungen.

Nach der Tarifpost 108 des Gebührengesetzes vom 9. Februar und 2. August 1850 unterliegen Versteigerungs-Protokolle, in soferne dieselben Rechtsurkunden enthalten, in Absicht auf die enthaltenen Rechtsgeschäfte der für jedes derselben vorgeschriebenen Gebühr.

Erfolgt bei einer Subarrendirungs-Verhandlung kein Anbot, so ist dessen Inhalt nur eine ämtliche Verhandlung und das Protokoll somit kein Gegenstand der Stempel-Abgabe.

Erfolgen dagegen Anbote, und wird der Bestbot von den Bestbietenden auf dem Protokolle unterfertiget, so wird das Protokoll zu einer Rechtsurkunde, wodurch der Bestbieter sich verbindet, seinen Anbot nicht mehr zurückzunehmen.

Zacenienie jego nabywa tedy własności, przewidzianéj w pozycyi taryfowéj 10., w skutek któréj podający cenę najwyższą zobowiązanym jest opłacić stempel 15 krajcarów za zacenienie w protokóle zamieszczone.

Obowiązek ten nie rozciąga się na wszystkie arkusze protokółów subhastacyjnych, lecz tylko na tę część, która obejmuje warunki i samo zacenienie, zaczém więc należytość stemplowa od protokółów subarendacyjnych wedle dotychczasowéj objętości ich wymierzoną być winna tylko od dwóch arkuszy po 15 krajcarów.

Ile razy należytość ta opłaconą być winna od protokółu, mieszczącego w sobie subhastacyę więcéj przedmiotów, to zawisło li tylko od liczby podających ceny najwyższe, którzy w końcu subhastacyi zobowiązanymi zostali, bez względu na liczbę podań ceny, lub na gatunek i ilość przedmiotów, do których się odnosi cena ich najwyżéj zaofiarowana.

Jeżeli uczynione w protokóle subarendacyjnym zacenienie następnie zatwierdzoném zostało, wówczas interes prawny obustronnie jest obowiązujący, od którego należytość skali odpowiednia opłaconą być ma wedle natury jego, jeżeli ta przenosi kwotę kr. 15., przyczém w należytości rzeczonéj, odpowiedniéj skali, policzonym będzie stempel 15 krajcarowy, od piérwszego arkusza protokółu subarendacyjnego przez podającego cenę już opłacony.

Temuż obowiązkowi prawnemu zadosyć uczynić można tak przy protokółach, zawiérających zacenienie, czy to już potwierdzone, lub nie, jako i przy warunkach, przez podającego cenę najwyższą podpisanych, przez przyszycie stempla w sposób w §. 27. ustaw o należytościach wskazany.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p.

188.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 28. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXII., nr. 187, wydana dnia 5. Października 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe,

mocą którego stanowi się, iż w takim przypadku, gdy do majątku kupca domokrążnika otwartą zostanie kryda, ten zaś przy śledztwie karném nie zostanie uznanym za niewinnego, sądy karne winny są o skutku śledztwa zawiadomić władzę polityczną, która udzieliła pozwolenia na handel domokrążny.

Gdy do majątku domokrążnika otwartą zostanie kryda, krydataryusz zaś w przeprowadzoném śledztwie karném nie zostanie uznanym za niewinnego, Sąd karny winien jest o skutku dochodzenia zawiadomić władzę polityczną, która udzieliła pozwolenia na handel domokrążny.

Krauss m. p.

Es hat sein Anbot folglich die in der Tarifspost 10 vorgesehene Eigenschaft, und dem Bestbieter liegt daher zufolge dieser Tarifspost ob, für den Anbot, welcher in das Protokoll aufgenommen wurde, den Stempel von 15 kr. zu entrichten.

Die Gebührenpflicht der Versteigerungs-Protokolle erstreckt sich nicht auf alle Bogen, sondern bloß auf jenen Theil, welcher die Bedingungen und den Anbot selbst enthält, wornach bei den Subarrendirungs-Protokollen nach ihrem derzeitigen Umfange die Stempelgebühr zu 15 kr. nur für zwei Bogen zu bemessen ist.

Wie oftmal diese Gebühr von einem Protokolle, in welches die Versteigerung mehrerer Gegenstände aufgenommen wird, zu entrichten ist, bestimmt nur die Anzahl der beim Schlusse der Behandlung verbindlich gebliebenen Bestbieter, ohne Rücksicht auf die Zahl der Ausbietungen oder die Gattung und Menge der Gegenstände, auf welche sich ihr Bestbot erstreckt.

Wird der in dem Subarrendirungs-Protokolle gemachte Anbot nachträglich genehmiget, so entsteht ein zweiseitig verbindliches Rechtsgeschäft, für welches die scalamäßige Gebühr nach seiner Beschaffenheit zu entrichten ist, wenn diese mehr als 15 kr. beträgt, wogegen der von dem Bestbieter für den ersten Bogen des Subarrendirungs-Protokolles bereits entrichtete 15 kr. Stempel in diese skalamäßige Gebühr einzurechnen ist.

Dieser gesetzlichen Verpflichtung kann sowohl bei den Protokollen, welche den noch nicht oder den bereits genehmigten Anbot enthalten, als bei den Bedingungen, welche von dem Bestbieter gefertiget werden, durch Anheftung der entsprechenden Stempelbogen auf die im §. 27 der Gebührengesetze angegebene Art Genüge geleistet werden.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p.

188.

Verordnung des Justizministeriums vom 28. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXII. Stück, Nr. 187, ausgegeben am 5. Oktober 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze,

wodurch bestimmt wird, daß in dem Falle, wenn über das Vermögen eines Hausirers der Konkurs eröffnet, und derselbe bei der strafgerichtlichen Untersuchung nicht schuldlos befunden wird, die Strafgerichte von dem Erfolge der Untersuchung diejenige politische Behörde zu verständigen haben, welche die Bewilligung zum Hausirhandel ertheilt hat.

Wenn über das Vermögen eines Hausirers der Konkurs eröffnet, und der Kridatar in der gepflogenen strafgerichtlichen Untersuchung nicht für schuldlos befunden wird, so hat das Strafgericht von dem Erfolge der Untersuchung jener politischen Behörde Nachricht zu geben, welche die Bewilligung zum Hausirhandel ertheilt hat.

Krauß m. p.

189.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 28. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXII., nr. 188, wydana dnia 5. Października 1853),

wydany do wszystkich Dyrekcyj skarbowych krajowych i podatkowych, tudzież do kas, podlegających rzeczonemu Ministerstwu,

w przedmiocie nauk, wymaganych do uzyskania piérwszéj posady przy kasach rządowych głównych, przy kasach krajowych głównych, i przy kasach czysto-zbiorowych.

Ministerstwo Skarbu postanowiło w porozumieniu z Ministeryum Wyznań i Oświécenia, zmienić §. 1. przepisu, wydanego dekretem Kamery nadwornéj z dnia 3. Września 1819 r. l. 37344—1366 (Zbioru ustaw politycznych tom 47., str. 315), tyczącego się przyjmowania na urzędników kasowych, na mocy którego starający się o służbę kasową, wykazać się winien, iż ukończył, jeżeli nie nauki filozoficzne, to przynajmniéj humaniora, i okazać z tych nauk świadectwa dobre, zmienić w taki sposób, iż do uzyskania piérwszéj posady przy kasach rządowych głównych, przy kasach krajowych głównych, i przy kasach czysto-zbiorowych (nie połączonych z urzędami wykonującemi dochodowemi i podatkowemi), tudzież przy kasach dochodowych, dostatecznemi są nauki odbyte z dobrym skutkiem w szkołach realnych wyższych, lub tak zwanych wydziałach komercyalnych instytutu technicznego.

Postanowienie niniejsze podaje się w dodatku do rozrządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 18. Lipca 1853 roku, l. 9994. F. M. (Dziennik praw Państwa z roku 1853, część XLVI., nr. 146 *), do wiadomości wszystkich Dyrekcyj skarbowych krajowych i podatkowych, tudzież kas rządowych głównych, podlegających Ministerstwu Skarbu z tém dołożeniem, iż przez to żadna nie zachodzi zmiana co do innych przymiotów, przepisanych do uzyskania piérwszéj posady przy kasach rzeczonych.

Baumgartner m. p.

---

*) Dziennik rządowy, oddział piérwszy, część XXXIII., nr. 147.

189.

Erlaß des Finanzministeriums vom 28. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXII. Stück, Nr. 188, ausgegeben am 5. Oktober 1853),

an sämmtliche Finanz-Landes- und Steuerdirekzionen, dann an die dem gedachten Ministerium unterstehenden Hauptkassen.

in Absicht auf die, für die Erlangung einer ersten Anstellung bei den Staatshaupt-, Landeshaupt- und reinen Sammlungskassen erforderlichen Studien.

Das Finanzministerium hat im Einvernehmen mit dem Ministerium des Kultus und Unterrichts beschlossen, den §. 1 der mit Hofkammer-Dekret vom 3. September 1819, Z. 37344/1366 (Politische Gesetzsammlung, Band 47, Seite 315), hinausgegebenen Vorschrift für die Aufnahme der Kassebeamten, nach welchem der um einen Kassedienst sich Bewerbende, wo nicht die philosophischen Studien, doch wenigstens die Humaniora absolvirt haben, und sich hierüber mit guten Zeugnissen ausweisen soll, in der Art abzuändern, daß für die Erlangung einer ersten Anstellung bei Staatshauptkassen, Landeshauptkassen und reinen (nicht mit ausübenden Gefälls- und Steuerämtern verbundenen) Sammlungskassen, gleichwie bei den Gefällenkassen, auch die mit gutem Erfolge absolvirten Studien an den Oberrealschulen oder den sogenannten kommerziellen Abtheilungen der technischen Institute genügen.

Diese Bestimmung wird im Nachhange zu dem Finanzministerial-Erlasse vom 18. Juli 1853 Z. 9994 F. M. (Reichs-Gesetzblatt vom Jahre 1853, Stück XLVI., Nr. 146 *), zur Kenntniß sämmtlicher Finanz-Landes- und Steuer-Direkzionen, dann der dem Finanzministerium unterstehenden Staatshauptkassen mit dem Bemerken gebracht, daß hierdurch in den übrigen vorschriftmäßigen Erfordernissen für die Erlangung einer ersten Anstellung bei den gedachten Kassen keine Aenderung eintritt.

Baumgartner m. p.

---

*) Landes-Regierungsblatt, 1. Abtheilung, XXXIII. Stück, Nr. 147.

Erlaß des Finanzministeriums vom 26. December 1853,*

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Baumgartner m. p.

* [illegible]

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLV.

Wydana i rozesłana dnia 29. Grudnia 1853.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 29. Dezember 1853.

190.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 25. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXIII., nr. 189, wydana dnia 7. Października 1853,

moc mające w całym obrębie Państwa,

którém zmienionym zostaje pomiar należytości, ustanowionéj od pewnych gatunków drzewa okrętowego, pod nazwą *„diritto d'alboraggio"*.

Najwyższém postanowieniem z dnia 9. Września 1853 roku raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość zezwolić, ażeby należytość, pobiérana stosownie do rozrządzenia Ministerstwa Finansów z dnia 11. Listopada 1851 (Dzien. pr. Pań. cz. LXVIII., nr. 242, str. 631 *), pod nazwą *„diritto d'alboraggio"* od drzewa dębowego, wyprowadzanego morzem z portów Państwa z przeznaczeniem za granicę, na przyszłość odbiéraną była przez Urzędy portowe wedle następujących trzech stopni, jakoto:

a) od pni dębowych, mierzących najmniéj dwadzieścia stóp kubicznych wiédeńskich masy drzewnéj, bez różnicy długości i grubości, po dwadzieścia złotych reńskich;

b) od wszelkiego krzywulca dębowego, do budowy okrętów sposobnego, po sześćdziesiąt złotych reńskich; nareszcie

c) od wszelkiego innego drzewa dębowego, do budowy okrętów sposobnego niżéj dwadzieścia stóp kubicznych masy drzewnéj, po dziesięć złotych reńskich, a to przy *a)*, *b)* i *c)* za każde sto wiédeńskich stopni kubicznych.

Z którym atoli dniem pobiéranie tegoż *diritto d'alboraggio* podług wymiaru nowego w życie wejść ma, to do powszechnéj wiadomości poda centralna władza morska w Tryeście.

Przezto nie narusza się jednak bynajmniéj obowiązku do opłaty istniejącego cła wychodowego od drzewa dębowego przy dotyczących Urzędach celnych, w razie przejścia jego przez linię celną.

Baumgartner m. p.

---

*) Dziennik praw krajowych, część XXXVI., nr. 318, str. 860

190.

Erlaß des Finanzministeriums vom 25. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXIII. Stück, Nr. 189, ausgegeben am 7. Oktober 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit das Ausmaß für die, unter der Benennung „diritto d'alboraggio" von gewissen Gattungen Schiffbauholzes festgesetzte Gebühr geändert wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 9. September 1853 zu genehmigen geruhet, daß die, unter der Benennung „diritto d'alboraggio" für das Eichenholz, welches aus den Häfen des Reiches mit der Bestimmung für das Ausland zur See ausgeführt wird, gemäß des Finanzministerial-Erlasses vom 11. November 1851, Reichsgesetz- und Regierungsblatt, LXVIII Stück, Nr. 242, Seite 631*), eingehobene Gebühr von den Hafenämtern künftig nach den nachfolgenden drei Abstufungen eingehoben werde, und zwar:

a) für Eichenstämme, welche wenigstens zwanzig Wiener Kubikfuß Holzmaße enthalten, ohne Unterschied der Länge und Dicke zwanzig Gulden;

b) für alles zum Schiffsbaue dienliche Krumm-Eichenholz sechzig Gulden; endlich

c) für alles übrige zum Schiffsbaue geeignete Eichenholz unter zwanzig Kubikfuß Holzmaße zehn Gulden, und zwar bei a), b) und c) für je hundert Wiener Kubikschuh.

Der Tag, von welchem angefangen die Einhebung des diritto d'alboraggio nach diesem neuen Ausmaße eintritt, wird von der Zentral-Seebehörde in Triest öffentlich bekannt gegeben werden.

Hierdurch bleibt jedoch die Verpflichtung zur Entrichtung des bestehenden Ausgangszolles für das Eichenholz bei den betreffenden Zollämtern im Falle des Uebertrittes über die Zoll-Linie unberührt.

Baumgartner m. p.

---

*) Landesgesetzblatt, XXXVI. Stück, Nr. 318, Seite 860.

191.

Rozporządzenie Cesarskie z dnia 2. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXIII., nr. 190, wydana dnia 7. Października 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o prowizoryczněj działalności przepisów, które przed rokiem 1848 istniały, i zdolność żydów ograniczały.

Po wysłuchaniu Moich Ministrów i zasięgnieniu zdania Mojéj Rady Państwa rozporządzam, co następuje:

I.

Od dnia, w którym niniejsze rozporządzenie ogłoszoném zostanie w Dzienniku praw Państwa, aż do mającego nastąpić ostatecznego uregulowania stosunków obywatelskich żydów, w każdym kraju koronnym przywróconą zostaje prowizorycznie moc obowiązująca przepisów, ograniczających zdolność posiadania żydów, tak jak te przepisy obowiązywały przed 1. Stycznia 1848 i aż do tegoż dnia.

II.

Takowe ograniczenia nie mają zastosowania do tych przypadków, w których żydzi jeszcze przed tym dniem nabyli prawnego posiadania dóbr nieruchomych, lub gdy tam, gdzie prawne posiadanie dóbr nieruchomych tylko przez zapisanie do ksiąg publicznych nabytém być może, już przed tym dniem wnieśli podanie o takie zapisanie.

Powyższe ograniczenia nie stoją w drodze także tym interesom prawnym co do nabycia własności dóbr nieruchomych, które zawarte zostały jeszcze przed tym dniem przed władzą publiczną, na mocy aktu notaryalnego, lub w inny sposób przez władze publiczne uwierzytelnionemi zostały, chociażby oddanie w posiadanie jeszcze nie nastąpiło, lub tam, gdzie księgi publiczne istnieją, podanie o zapisanie do ksiąg publicznych jeszcze wniesionėm nie zostało.

III.

Moi Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości mają sobie polecone wykonanie niniejszego rozporządzenia.

Wiédeń dnia 2. Października 1853 roku.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p. **Krauss** m. p.

Za najwyższym rozkazem:

Ransonnet m. p.

191.

Kaiserliche Verordnung vom 2. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXIII. Stück, Nr. 190, ausgegeben am 7. Oktober 1853),

giltig für alle Kronländer,

über die provisorische Wirksamkeit der, vor dem Jahre 1848 bestandenen, die Besitzfähigkeit der Israeliten beschränkenden Vorschriften.

Nach Vernehmung Meiner Minister und nach Anhörung Meines Reichsrathes habe Ich beschlossen, wie folgt:

I.

Vom Tage der Kundmachung dieser Verordnung durch das Reichs-Gesetzblatt, bis zur bevorstehenden definitiven Regulirung der staatsbürgerlichen Verhältnisse der Israeliten, haben in jedem Kronlande die, in demselben vor und bis zum 1. Jäner 1848 bestandenen, die Besitzfähigkeit der Israeliten beschränkenden Vorschriften, provisorisch wieder in Wirksamkeit zu treten.

II.

Auf diejenigen Fälle, in welchen Israeliten noch vor diesem Tage den rechtmäßigen Besitz unbeweglicher Güter bereits erworben, oder dort, wo der rechtmäßige Besitz unbeweglicher Güter nur durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher erworben wird, doch das Gesuch um dieselbe bereits überreicht haben, finden diese Beschränkungen keine Anwendung.

Auch stehen dieselben denjenigen Rechtsgeschäften über die Erwerbung des Eigenthumes unbeweglicher Güter nicht entgegen, welche noch vor diesem Tage, vor einer öffentlichen Behörde, mittelst eines Notariats-Aktes, oder sonst unter öffentlicher Beglaubigung geschlossen worden sind, wenn auch die Uebergabe in den Besitz noch nicht erfolgt, oder, wo öffentliche Bücher bestehen, das Gesuch um die bücherliche Eintragung noch nicht überreicht worden seyn sollte.

III.

Meine Minister des Innern und der Justiz sind mit dem Vollzuge dieser Verordnung beauftragt.

Wien am 2. Oktober 1853.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. Bach m. p. Krauß m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:
Ransonnet m. p.

192.

Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 4. Października 1853,

moc mające w Królestwie Lombardzko-Weneckiém,

którém w skutek najwyższéj uchwały z dnia 25. Września 1853 r. ustanowionym zostaje w rzeczonym kraju koronnym początek działalności nowych sądów, stosownie do postanowień najwyższéj uchwały z dnia 14. Września 1852 r., na 2. Listopada 1853.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXIII., nr. 191, wydaną dnia 7go Października 1853.

192.

Erlaß des Justizministeriums vom 4. Oktober 1853,

wirksam für das lombardisch-venezianische Königreich,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 25. September 1853 im genannten Königreiche der Beginn der Wirksamkeit der neuen Gerichte in Gemäßheit der Bestimmungen der Allerhöchsten Entschließung vom 14. September 1852 auf den 2. November 1853 festgesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXIII. Stück, Nr. 191, ausgegeben am 7. Oktober 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Częśc XLVI.

Wydana i rozesłana dnia 5. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 5. Jänner 1854.

193.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Zewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 1. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXIV., nr. 192, wydana dnia 11. Października 1853),

obowiązujące w krajach koronnych, w których moc ma ustawa karna na zbrodnie, wykroczenia i przestępstwa z dnia 27. Maja 1852,

którém obwieszczoném zostaje, iż §§. 487. aż włącznie do 493, tudzież §. 494 lit. a) wyżrzeczonéj ustawy karnéj, w szczególności w zastosowanie wejść mają także i co się tyczy obrazy honoru, którąby popełniono przeciw Najjaśniejszemu Królowi Bawarskiemu, tudzież przeciw posłom zawierzytelnionym przy c. k. Dworze Austryackim lub innym Pełnomocnikom Państwa Bawarskiego, piastującym godność publiczną, z tém atoliż ograniczeniem, iż postępowanie Sądu karnego nie inaczéj, jak tylko na żądanie strony obrażonéj wyprowadzoném być może.

Po zniesieniu się Rządów c. k. austryackiego i królewsko-bawarskiego w tym celu, ażeby obopólne wykonywanie postanowień karnych ściągających się do ochrony cudzych Panujących i publicznie zawierzytelnionych Zastępców cudzych Państw od obrazy honoru ich zabezpieczoném zostało przez wyraźne publiczne obwieszczenie, ogłasza się niniejszém, iż §§. 487 aż łącznie do §. 493., tudzież §. 494 lit. *a)* ustawy karnéj z dnia 27. Maja 1852 nr. 117 Dziennika praw Państwa, w szczególności zastosowanie mieć będą także i do obrazy honoru popełnionéj przeciw Najjaśniejszemu Królowi Bawarskiemu, tudzież przeciw Posłom, zawierzytelnionym przy c. k. Dworze Austryackim, lub innym godność publiczną piastującym Pełnomocnikom Państwa Bawarskiego, z tém atoliż ograniczeniem, iż występowanie Sądu karnego w téj mierze zawsze tylko na żądanie strony obrażonéj miejsce mieć może.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauss** m. p.

194.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3. Października 1853,

obowiązujące w krajach koronnych Czech, Morawii i Szląska,

którém wydanym zostaje dla rzeczonych krajów koronnych przepis o wypowiedzeniu i wyprzątnieniu mieszkań najętych i innych części budynków.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXIV., nr. 193, wydaną dnia 11. Października 1853.

193.

Verordnung der Ministerien des Aeußern und der Justiz vom 1. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXIV. Stück, Nr. 192, ausgegeben am 11. Oktober 1853),

giltig für die Kronländer, in welchen das Strafgesetz über Verbrechen, Vergehen und Uebertretungen vom 27. Mai 1852 in Wirksamkeit steht,

wodurch bekannt gemacht wird, daß die §§. 487 bis einschließig 493, dann der §. 494 lit. a) des ebengedachten Strafgesetzes insbesondere auch auf Ehrenbeleidigungen, welche gegen Seine Majestät den König von Baiern, ferner gegen die bei dem k. k. österreichischen Hofe beglaubigten Gesandten oder andere mit öffentlichem Charakter bekleidete Bevollmächtigte des baierischen Staates begangen werden, jedoch mit der Beschränkung in Anwendung zu kommen haben, daß ein strafgerichtliches Einschreiten immer nur auf Verlangen des beleidigten Theiles Platz greifen kann.

Nachdem die k. k. österreichische und die königlich baierische Regierung sich dahin verständiget haben, daß die gegenseitige Handhabung der Bestimmungen der Strafgesetze, welche sich auf den Schutz fremder Souveräne und der öffentlich beglaubigten Vertreter fremder Staaten gegen Ehrenbeleidigungen beziehen, durch eine ausdrückliche öffentliche Kundmachung gesichert werden soll, so wird hiermit bekannt gemacht, daß die §§. 487 bis einschließig 493, dann der §. 494 lit. a) des Strafgesetzes vom 27. Mai 1852, Nr. 117 des Reichs-Gesetz-Blattes, insbesondere auch auf Ehrenbeleidigungen, welche gegen Seine Majestät den König von Baiern, ferner gegen die bei dem k. k. österreichischen Hofe beglaubigten Gesandten oder andere mit öffentlichem Charakter bekleidete Bevollmächtigte des baierischen Staates begangen werden, jedoch mit der Beschränkung in Anwendung zu kommen haben, daß ein strafgerichtliches Einschreiten immer nur auf Verlangen des beleidigten Theiles Platz greifen kann.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauß** m. p.

194.

Verordnung des Justizministeriums vom 3. Oktober 1853,

wirksam für die Kronländer Böhmen, Mähren und Schlesien

wodurch für diese Kronländer eine Vorschrift über die Aufkündigung und Räumung vermietheter Wohnungen und anderer Bestandtheile von Gebäuden erlassen wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXIV. Stück, Nr. 193, ausgegeben am 11. Oktober 1853.

195.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 3. Października 1853,

do wydziału Namiestnictwa w Budzie,

mocą którego zakazaném zostaje wykonywanie handlu domokrążnego w miastach Peszcie, Budzie i Staréj-Budzie.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXIV., nr. 194, wydaną dnia 11. Października 1853.

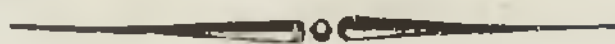
195.

Erlaß des Handelsministeriums vom 3. Oktober 1853,

an die Statthalterei-Abtheilung für Ofen,

mit welchem die Ausübung des Hausirhandels in den Städten Pesth, Ofen und Alt-Ofen untersagt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXIV. Stück, Nr. 194, ausgegeben am 11. Oktober 1853.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLVII.

Wydana i rozesłana dnia 7. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 7. Jänner 1854.

196.

Traktat między Austryą i Belgią z dnia 16. Lipca 1853.

(Dziennik praw Państwa, część LXV., nr. 195, wydana dnia 14. Października 1853),

w przedmiocie wzajemnego wydawania zbrodniarzy

zawarty w Wiédniu dnia 16. Lipca 1853.

Ratyfikacye stron obydwóch zamienione tamże dnia 22. Września 1853.

My Franciszek Józef Piérwszy, z Bożéj łaski Cesarz Austryi; Król Węgierski i Czeski, Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawii; Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d. i t. d.

Czynimy wiadomo wszem w obec i każdemu z osobna komu na tém zależy:

Gdy w Wiédniu w dniu 16. miesiąca Lipca roku 1853. zawartą i podpisaną została przez Pełnomocnika Naszego i Pełnomocnika Jego Król. Mości Króla Belgijskiego Konwencya w przedmiocie wzajemnego wydawania zbrodniarzy, treści następującéj:

Tekst piérwotny.	Przekład.
Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Hongrie et de Bohême et	**Jego Ces. Król. Mość Cesarz Austryi, Król Węgier i Czech, i**
Sa Majesté le Roi des Belges	**Jego Król. Mość Król Belgów,**
ayant jugé utile de conclure une convention pour l'extradition réciproque des malfaiteurs, ont muni à cet effet de leurs Pleins-pouvoirs, savoir:	uznawszy za stosowne zawrzéć układ w przedmiocie wzajemnego wydawania zbrodniarzy, nadali pełnomocnictwa swoje, mianowicie:

196.

Staatsvertrag zwischen Oesterreich und Belgien vom 16. Juli 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatte, LXV. Stück, Nr. 195, ausgegeben am 14. Oktober 1853),

wegen gegenseitiger Auslieferung der Verbrecher.

Geschlossen zu Wien den 16. Juli 1853,

Die beiderseitigen Ratifikazionen daselbst ausgewechselt den 22. September 1853.

Nos Franciscus Josephus Primus,

divina favente clementia Austriae Imperator; Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illiriae Rex; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae; superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Nostro et a Plenipotentiario Suae Majestatis Regis Belgarum conventio de mutua maleficorum extraditione Viennae die 16. mensis Julii anni 1853 inita et signata est tenoris sequentis:

Uebersetzung.

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen, und Seine Majestät der König der Belgier

haben für zweckmäßig erachtet, eine Uebereinkunft wegen gegenseitiger Auslieferung der Verbrecher zu schließen, und haben zu diesem Ende mit Ihren Vollmachten versehen, und zwar:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Hongrie et de Bohème

Monsieur le Comte Charles de Buol-Schauenstein, Chevalier de 1ère classe de l'ordre Impérial de la Couronne de fer, Grand Croix de l'ordre de St. Jean de Jérusalem, Chevalier de l'ordre de St. Alexandre-Newsky en diamans, et de l'Aigle blanc de Russie, Chevalier de l'ordre de l'Eléphant de Danemarc, de l'Aigle noir de Prusse et de St. Hubert de Bavière, Chevalier de l'ordre sicilien de St. Janvier, Grand Croix de l'ordre du Lion néerlandais, de l'ordre pontifical de Pie et de l'ordre grec du Sauveur, Grand Croix de l'ordre électoral du Lion d'or, Chevalier de l'ordre Badois pour la fidélité et Grand Croix de l'ordre du Lion de Zähringen, Grand Croix de l'ordre de Louis de la maison Grand Ducale de Hesse, Grand Croix de l'ordre de la branche Ernestine de Saxe, de l'ordre Constantinien de St. George, et de celui de Louis de Parme, Chambellan, Conseiller intime actuel de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique, Son Ministre des affaires étrangères, et de la maison Impériale, et

Jego Ces. Król. Mość Cesarz Austryi, Król Węgier i Czech

Panu Hrabiemu Karolowi Buol-Schauenstein, Kawalerowi piérwszéj klasy cesarskiego orderu Korony żelaznéj, Kawalerowi wielkiego krzyża orderu Ś. Jana Jerozolimskiego, Kawalerowi orderu Ś. Aleksandra Newskiego z brylantami, i orderu rosyjskiego Białego Orła, Kawalerowi duńskiego orderu Słońca, pruskiego orderu Czarnego Orła, i bawarskiego orderu Ś. Huberta, Kawalerowi sycylijskiego orderu Ś. Januarego, Kawalerowi wielkiego krzyża niderlandzkiego orderu Lwa, papiézkiego orderu Piusa, i greckiego orderu Zbawiciela, Kawalerowi wielkiego krzyża elektorskiego orderu Złotego Lwa, Kawalerowi badeńskiego orderu Wierności i Kawalerowi wielkiego krzyża Ceryńskiego orderu Lwa, Kawalerowi wielkiego krzyża orderu Ludwika Wielkiego Księstwa Heskiego, Kawalerowi wielkiego krzyża orderu Domu Sasko-Ernestyńskiego, orderu Konstantyńskiego Ś. Jerzego i Ludwika Parmezańskiego, Szambelanowi, rzeczywistemu tajnemu Radzcy Jego C. K. Apostolskiéj Mości, Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Cesarskiego Domu, zaś

Sa Majesté le Roi des Belges,

Monsieur le Comte Alphonse O'Sullivan de Grass, Baron de Seovaud, Son Envoyé extraordinaire, et Ministre plénipotentiaire près de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique, Commandeur de l'ordre de Léopold, Grand Croix de l'ordre de la branche Ernestine de Saxe, Grand Officier de l'ordre impérial de la légion d'honneur, décoré de l'ordre impérial du Sultan de la 1ère classe en brillans, Com-

Jego Król. Mość Król Belgów,

nadał pełnomocnitwo Panu Hrabiemu Alfonsowi O'Sullivan de Grass, Baronowi de Seovaud, swemu nadzwyczajnemu Posłowi i umocowanemu Ministrowi przy Jego C. K. Apostolskiéj Mości, Komandorowi orderu Leopolda, Kawalerowi wielkiego krzyża orderu Sasko-Ernestyńskiego, wielkiemu Oficerowi cesarskiego orderu legii honorowéj, dekorowanemu orderem cesarskim piérwszéj

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen

den Herrn Grafen Karl von Buol-Schauenstein, Ritter erster Klasse des kaiserlichen Ordens der eisernen Krone, Großkreuz des Ordens des heiligen Johann von Jerusalem, Ritter des heiligen Alexander-Newsky-Ordens in Diamanten, und des russischen weißen Adler-Ordens, Ritter des dänischen Elephanten-Ordens, des preußischen schwarzen Adler-Ordens, und des baierischen St. Hubert-Ordens, Ritter des sizilianischen Ordens vom heiligen Januarius, Großkreuz des niederländischen Löwen-Ordens, des päpstlichen Pius-Ordens und des griechischen Erlöser-Ordens, Großkreuz des churfürstlichen Ordens vom goldenen Löwen, Ritter des badischen Ordens der Treue und Großkreuz des Zähringer Löwen-Ordens, Großkreuz des großherzoglichen hessischen Ludwig-Ordens, Großkreuz des sächsisch-Ernestinischen Haus-Ordens, des Konstantinischen St. Georg- und Ludwig-Ordens von Parma, Kämmerer, wirklichen geheimen Rath Seiner k. k. Apostolischen Majestät, Minister der auswärtigen Angelegenheiten und des kaiserlichen Hauses, und

Seine Majestät der König der Belgier

den Herrn Grafen Alphons O'Sullivan de Graß, Baron von Sevoaud, Allerhöchst Ihren außerordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister bei Seiner k. k. Apostolischen Majestät, Kommandeur des Leopolds-Ordens, Großkreuz des sächsischen Ernestinischen Ordens, Groß-Offizier des kaiserlichen Ehrenlegion-Ordens, dekorirt mit dem kaiserlichen Orden erster Klasse des Sultans in Brillanten, Komman-

mandeur de l'ordre de St. Grégoire le Grand, Chevalier de l'ordre de St. Anne de la 2ème classe en brillans etc. etc.

lesquels, après s'être communiqué leurs pleinpouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article I.

Les Gouvernemens Autrichien et Belge s'engagent à se livrer réciproquement les individus réfugiés d'Autriche en Belgique ou de Belgique en Autriche et mis en accusation ou condamnés pour l'un des crimes ou délits ci après énumérés, par l'un des tribunaux de celui des deux pays ou les faits auront été commis, à moins que ces individus ne soient sujets de l'Etat ou Gouvernement duquel leur extradition est demandée.

Ces crimes et délits sont:

1. Meurtre (assassinat, empoisonnement), parricide, infanticide.

2. Viol.

3. Incendie.

4. Faux en écriture publique et privée, y compris la contrefaçon ou falsification de billets de banque, de papier monnaie, et d'effets publics.

5. Fabrication de fausse monnaie, altération de monnaies, et emission avec connaissance de monnaie fausse.

6. Faux témoignage.

klasy Sułtana z brylantami, Komandorowi orderu Ś. Grzegorza Wielkiego, Kawalerowi orderu Ś. Anny drugiéj klasy z brylantami i t. d. i t. d.

którzyto Pełnomocnicy po wzajemném udzieleniu sobie pełnomocnictw, znalezionych w dobréj i należytéj formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Rządy austryacki i belgijski przyjmują na siebie obowiązek wydawać sobie wzajemnie takie osoby zbiegłe z Austryi do Belgii, lub też z Belgii do Austryi, które z powodu zbrodni lub wykroczeń niżéj wyszczególnionych stawione w stan zaskarzenia lub wyrokiem skazane zostały przez władzę sądową tego kraju kontraktującego, w którym zbrodnia lub wykroczenie popełnioném zostało, wyjąwszy gdyby też osoby były poddanemi tego Państwa lub Rządu, od którego wydanie żądaném było.

Takiemi zbrodniami i wykroczeniami są następujące:

1. Morderstwo (skrytobójstwo, otrucie), morderstwo popełnione na rodzicach i dzieciach.

2. Zgwałcenie niewiasty.

3. Podłożenie ognia.

4. Sfałszowanie dokumentów publicznych i prywatnych, licząc w to podrobienie lub sfałszowanie banknotów, pieniędzy papiérowych i publicznych papiérów kredytowych.

5. Wybijanie fałszywéj monety, sfałszowanie monety i świadome wydawanie monety fałszywéj.

6. Fałszywe świadectwo złożone przed sądem.

deur des Ordens des heiligen Gregor des Großen, Ritter des St. Anna-Ordens zweiter Klasse in Brillanten ꝛc. ꝛc.

welche Bevollmächtigte, nach gegenseitiger Mittheilung ihrer in gehöriger Form befundenen Vollmachten über folgende Artikel übereigekommen sind:

Artikel I.

Die österreichische und belgische Regierung verpflichten sich, einander jene aus Oesterreich nach Belgien oder aus Belgien nach Oesterreich geflüchteten Individuen wechselseitig auszuliefern, die wegen eines der unten aufgeführten Verbrechen oder Vergehen von der Gerichtsbehörde desjenigen der zwei Länder, in welchem selbes begangen worden ist, in Anklagestand versetzt oder verurtheilt wurden, ausgenommen, es wären diese Individuen Unterthanen des Staates oder der Regierung, die um die Auslieferung angegangen worden ist.

Diese Verbrechen und Vergehen sind:

1. Mord (Meuchelmord, Vergiftung), Elternmord, Kindesmord.

2. Nothzucht.
3. Brandlegung.
4. Verfälschung öffentlicher und Privat-Urkunden, mit Inbegriff der Nachmachung oder Verfälschung von Banknoten, Papiergeld und öffentlichen Kreditspapieren.

5. Falschmünzerei, Münzverfälschung und wissentliche Ausgabe falscher Münze.

6. Falsches gerichtliches Zeugniß.

7. Vol, escroquerie, concussion, soustraction ou détournement commis par des dépositaires ou comptables publics.

8. Banqueroute frauduleuse.

Les communications nécessaires pour s'entendre sur l'extradition d'un tal individu se feront par la voie diplomatique à l'exclusion de toute correspondance directe entre les autorités judiciaires des deux pays.

Article II.

Si l'individu est poursuivi et se trouve détenu pour un crime ou délit commis dans le pays où il s'est réfugié, son extradition pourra être différée jusqu' à ce qu'il ait été acquitté par une sentence definitive ou qu'il ait subi sa peine. Il en sera de même lorsque l'individu réclamé est détenu pour dettes en vertu d'une condamnation antérieure à la demande d'extradition.

Article III.

L'extradition ne sera accordée que sur la production d'un arrêt de condamnation ou de mise en accusation délivré en original ou expédition authentique, soit par un tribunal, soit par une autre autorité compétente du pays qui demande l'extradition, dans les formes perscrites par la législation du Gouvernement réclamant.

Article IV.

L'Etranger réclamé pourra étre arrêté provisoirement dans les deux pays pour l'un des faits mentionnés à article 1er sur l'exhibition d'un mandat d'arrêt décerné

7. Kradzież i rabunek, oszustwo, wymożenie przymusem, lub przeniewierzenie się urzędników publicznych depozytowych i rachunkowych.

8. Bankructwo oszustne.

Rozprawy zachodzące co do wydania osoby takowéj odbywane być winny drogą dyplomatyczną, z wyłączeniem wszelkiéj bezpośredniéj korespondencyi między władzami sądowemi krajów obustronnych.

Artykuł II.

Jeżeli indywiduum, nazad żądane, ścigane jest, lub uwięzione dla zbrodni lub wykroczenia popełnionego w kraju, do którego zbiegło, wówczas wydanie jego odłożone być może na czas, gdy albo uwolnioném zostanie formalnym wyrokiem, albo karę swą odbytą mieć będzie. To samo i w tym razie miejsce miéć będzie, gdy indywiduum żądane trzymaném jest w więzieniu z powodu długów w skutek wyroku, zapadłego przed żądaniem wydania jego.

Artykuł III.

Wydanie dozwoloném jest tylko za przedłożeniem oryginału lub zawierzytelnionego odpisu aktu, w którym wyrzeczoném zostało skazanie, lub stawienie w stan oskarzenia przez Trybunał sądowy lub inną władzę właściwą kraju, żądającego wydania, a to w formie przepisanéj w ustawodawstwie Rządu, który wydania żąda.

Artykuł IV.

Cudzoziemiec reklamowany może tymczasowo uwięzionym być w każdym z rzeczonych krajów; dla któregobądź z czynów, w piérwszym artykule wspo-

7. Diebstahl und Raub, Betrug, Erpressung, Unterschlagung oder Veruntreuung durch öffentliche Depositen- und Rechnungsbeamte.

8. Betrügerischer Bankrott.

Die erforderlichen Verhandlungen über die Auslieferung eines solchen Individuums sollen auf diplomatischem Wege geschehen, mit Ausschluß jeder unmittelbaren Korrespondenz zwischen den Gerichtsbehörden der zwei Länder.

Artikel II.

Wenn das zurückgeforderte Individuum wegen eines in dem Lande, wohin es sich geflüchtet hat, verübten Verbrechens oder Vergehens verfolgt und verhaftet ist, so kann dessen Auslieferung verschoben werden, bis es entweder durch einen förmlichen Urtheilsspruch freigesprochen ist, oder bis es seine Strafe ausgestanden hat. Dieses ist auch der Fall, wenn das zurückgeforderte Individuum in Folge einer dem Auslieferungs-Ansuchen vorangegangenen Verurtheilung wegen Schulden verhaftet ist.

Artikel III.

Die Auslieferung soll nur gegen Vorlage des Originales oder einer beglaubigten Abschrift des Aktes bewilliget werden, worin durch einen Gerichtshof oder eine andere kompetente Behörde des die Auslieferung verlangenden Landes die Verurtheilung oder die Versetzung in den Anklagestand ausgesprochen wird, und zwar in der durch die Gesetzgebung der die Auslieferung verlangenden Regierung vorgeschriebenen Form.

Artikel IV.

Der auszuliefernde Fremde kann in den beiden Ländern wegen einer der im ersten Artikel erwähnten Handlungen gegen Vorweisung eines von der kompetenten Behörde

par l'autorité compétente et expédié dans les formes prescrites par les lois du Gouvernement réclamant.

Cette arrestation aura lieu dans les formes et suivant les règles prescrites par la législation du Gouvernement auquel elle est demandée.

L'étranger arreté provisoirement sera mis en liberté, si dans le terme de trois mois il ne reçoit notification d'un arrêt de mise en accusation ou de condamnation.

Article V.

Il est expressement stipulé que l'individu dokt l'extradition anra été accordée, ne pourra, dans aucun cas, etre poursuivi ou puni pour aucun délit politique, antérieur à l'extradition, ni pour aucun fait connexe à un semblable délit, ni pour aucun des crimes ou délits non prévus par la présente convention.

Article VI.

L'extradition ne pourra avoir lieu si, depuis les faits imputés, les poursuites ou la condamnation, la prescription de l'action ou de la peine est acquise d'après les lois du pays dans lequel l'étranger se trouve.

Article VII.

Les frais d'arrestation, d'entretien et de transport de l'individu dont l'extradition aura été accordée, resteront à la charge de chacun des deux Etats, dans les limites de leurs territoires respectifs.

mnionych, za wykazaniem rozkazu uwięzienia wydanego przez władzę właściwą, a wystawionego w formie przepisanéj ustawami Rządu reklamującego.

Uwięzienie samo przedsięwziętém będzie w formie i wedle prawideł przepisanych przez ustawodawstwo tego Rządu, od którego wydanie żądaném jest.

Cudzoziemiec prowizorycznie uwięziony ma na wolność być wypuszczonym, jak skoro w ciągu miesięcy trzech nie otrzyma formalnego zawiadomienia o akcie wyrzekającym jego postawienie w stan oskarzenia lub jego skazanie.

Artykuł V.

Zastrzega się wyraźnie niniejszém, iż indywiduum, na którego wydanie zezwolono, w żadnym razie nie będzie ani ściganém, ani karaném dla jakiegobądź politycznego wykroczenia, wydanie poprzedzającego lub dla innego czynu, z takowém wykroczeniem w związku stojącego, lub dla innych zbrodni i wykroczeń nieprzewidzianych w traktacie niniejszym.

Artykuł VI.

Wydanie nie może nastąpić, jeżeli od chwili popełnienia uczynku, od chwili ścigania lub skazania takowego zaszło przedawnienie oskarzenia lub kary podług ustaw kraju, w którym się cudzoziemiec znajduje.

Artykuł VII.

Koszta uwięzienia, utrzymania i dalszego transportu indywiduum, którego wydania dozwolono, ponosić będzie każde z Państw, w obrębach terytoryów właściwych.

erlassenen, und in der durch die Gesetze der die Auslieferung verlangenden Regierung vorgeschriebenen Form ausgefertigten Verhaftsbefehles provisorisch verhaftet werden.

Diese Verhaftung soll in der Form und nach den Regeln vorgenommen werden, die durch die Gesetzgebung derjenigen Regierung, an welche das Auslieferungs-Ansuchen gestellt wird, vorgeschrieben sind.

Der provisorisch verhaftete Fremde soll in Freiheit gesetzt werden, wenn er während eines Zeitraumes von drei Monaten nicht förmliche Mittheilung von dem Akte erhält, der seine Versetzung in den Anklagestand, oder seine Verurtheilung ausspricht.

Artikel V.

Es wird ausdrücklich ausbedungen, daß das Individuum, dessen Auslieferung bewilliget wird, in keinem Falle wegen irgend eines der Auslieferung vorangegangenen politischen Vergehens, oder wegen einer anderen mit einem solchen Vergehen zusammenhängenden Handlung, oder wegen anderer Verbrechen oder Vergehen, die in der gegenwärtigen Uebereinkunft nicht vorgesehen sind, verfolgt oder bestraft werden kann.

Artikel VI.

Die Auslieferung kann nicht stattfinden, wenn seit der Verübung der Handlung, seit deren Verfolgung, oder seit der Verurtheilung, die Verjährung der Anklage oder der Strafe nach den Gesetzen des Landes, in welchem sich der Fremde befindet, eingetreten ist.

Artikel VII.

Die Kosten der Verhaftung, des Unterhaltes und der Weiterbeförderung des Individuums, dessen Auslieferung bewilliget wurde, fallen jedem der beiden Staaten, innerhalb ihrer bezüglichen Gebiete zur Last.

Les frais de transport etc. par le territoire des Etats intermédiaires seront à la charge de l'Etat réclamant; au cas où le transport par mer serait jugé préférable, l'individu à extrader sera conduit au port que désignera l'agent diplomatique ou consulaire accrédité par le Gouvernement réclamant aux frais duquel il sera embarqué.

Article VIII.

La présente convention ne sera éxécutoire que dix jours après la publication dans les formes prescrites par les lois des deux pays.

Article IX.

La présente convention continuera à être en vigueur jusqu' à l'expiration de six mois après déclaration contraire de la part de l'un des deux Gouvernemens.

Elle sera ratifiée et les ratifications en seront échangées dans le delai de six semaines ou plutôt si faire se peut.

En foi de quoi le deux Plénipotentiaires l'ont signée et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Fait à Vienne ce 16. Juillet 1853.

(L. S.) Cte **Buol-Schauenstein** m. p.

(L. S.) Cte **O'Sullivan de Grass** m. p.

Koszta transportu i t. d. przez terytoryum Państw pośrednich ponosić będzie Rząd, o wydanie upraszający. Na przypadek gdyby transport morzem zdawał się być stosowniejszym, odstawionėm będzie indywiduum reklamowane do tego portu, który wyznaczonym będzie przez ajenta dyplomatycznego lub konsularnego, zawierzytelnionego przez Państwo reklamujące, na którego koszt téż i przeprawa okrętem odbywać się będzie.

Artykuł VIII.

Niniejsza Konwencya działać będzie dopiéro w dziesięć dni po obwieszczeniu nastąpionėm w formach przepisanych ustawami krajów obudwóch.

Artykuł IX.

Niniejsza Konwencya działać będzie daléj jeszcze przez ciąg sześciu miesięcy po nastąpionėm wypowiedzeniu któregobądź z Państw obudwóch.

Ma być ratyfikowaną, i ratyfikacye wymienione będą w ciągu sześciu tygodni, lub ile możności nawet i piérwéj.

W dowód czego podpisali ją Pełnomocnicy stron obydwóch przy wyciśnięciu pieczęci swoich.

Dan w Wiédniu dnia 16. Lipca 1853.

(L. S.) **Hr. Buol-Schauenstein** m. p.

(L. S.) **Hr. O'Sullivan de Grass** m. p.

Po przejrzeniu i rozważeniu wszystkich punktów niniejszéj Konwencyi, zatwierdzamy je wszystkie i szczegółowo, przyrzekając słowem Naszém Cesarskiém, iż je wszystkie w całéj ich treści ściśle dopełniać rozkażemy.

Die Kosten der Weiterbeförderung u. s. w. durch das Gebiet der Zwischenstaaten sind von dem die Auslieferung begehrenden Staate zu tragen. Für den Fall, daß die Beförderung zur See zweckmäßiger erachtet würde, wird das auszuliefernde Individuum zu jenem Hafen abgestellt, den der von dem ansuchenden Staate, auf dessen Kosten auch die Einschiffung geschieht, beglaubigte diplomatische oder Konsular-Agent bezeichnen wird.

Artikel VIII.

Die gegenwärtige Uebereinkunft soll erst zehn Tage nach ihrer, in den, durch die Gesetze beider Länder vorgeschriebenen Förmlichkeiten erfolgten Kundmachung in Kraft treten.

Artikel IX.

Die gegenwärtige Uebereinkunft soll ihre Wirksamkeit bis zum Ablaufe von sechs Monaten nach der von einer der beiden Regierungen erfolgten Aufkündigung fortbehalten.

Sie soll ratifizirt, und die Ratifikazionen sollen in dem Zeitraume von sechs Wochen, oder wo möglich früher ausgewechselt werden.

Urkund dessen haben die beiderseitigen Bevollmächtigten dieselbe unterzeichnet und ihr Siegel beigedrückt.

So geschehen zu Wien am 16. Juli 1853.

(L. S.) **Graf Buol-Schauenstein** m. p.

(L. S.). **Graf O'Sullivan de Grass** m. p.

Nos visis et perpensis Conventionis hujus articulis, illos omnes et singulos ratos hisce confirmatosque habere profitemur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo-Regio adpromittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

W dowód czego i dla większéj rzeczy wagi, akt niniejszy własnoręcznie podpisaliśmy i pieczęć Naszą Cesarsko-Królewską wycisnąć rozkazaliśmy.

Działo się w Naszém Cesarskiém mieście Wiédniu dnia dwudziestego szóstego Lipca, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego, panowania Naszego w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. de Buol-Schauenstein m. p.

Z własnego rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiéj Apostolskiéj Mości:

Jan Vesque de Püttlingen m. p.

C. k. Konsyliarz nadworny i ministeryalny.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro Caesareo-Regio adpresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna, die vigesima sexta mensis Julii, anno millesimo octingentesimo quinquagesimo tertio, Regnorum Nostrorum quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Comes a Buol-Schauenstein m. p.

Ad mandatum Sacr. Caes. et Reg. Apostolicae Majestatis proprium:

Joannes Vesque de Püttlingen m. p.

C. R. Consiliarius aulicus et ministerialis.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLVIII.

Wydana i rozesłana dnia 10. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 10. Jänner 1854.

197.
Rozrządzenie Ministra Wyznań i Oświécenia z dnia 31. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 196, wydana dnia 15. Października 1853).

tyczące się doglądania frekwentacyi i pilności słuchaczów nauk wydziałowych na uniwersytetach w Wiédniu, w Pradze, we Lwowie, Krakowie, Ołomuńcu, Gracu, Insbruku i Peszcie.

Ażeby przepisy istniejące, mające na celu pilną frekwentacyę i umiejętny postęp uczniów, otrzymały zastosowanie niewątpliwe, bezstronne i wczesne, i przezto skutek dzielny, a mając przytém na względzie, iż odnoszące się do tego postanowienia, objęte w §§. 53. i 55. rozporządzenia powszechnego o naukach wydziałowych z roku 1850 według dotychczasowego doświadczenia okazały się niedostatecznemi, uznałem potrzebę rozporządzić, co następuje:

1. W przyszłości kolegium profesorów winno się zgromadzać przynajmniéj raz na miesiąc po otwarciu roku szkolnego, zamieniać między sobą spostrzeżenia, poczynione nad pilnością uczniów w odwiedzaniu kolegiów, naradzać się nad tym przedmiotem, a następnie poczynić te kroki, które wyżwspomniana ustawa o naukach fakultetowych przepisuje.

Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w wykonanie w roku szkolnym właśnie się rozpoczynającym.

2. W jaki sposób docenci ze względu na liczbę ich słuchaczów i inne szczegółowe stosunki czuwać winni nad frekwentacyą, to zostawionem jest do ich zdania tak jak to było rozporządzoném w rozrządzeniu ministeryalném z dnia 5. Lipca 1851 r. l. 6485. Jednakże obowiązani są szczególną uwagę zwracać na tych uczniów, którzy się znajdują na piérwszym roku nauk uniwersytetu lub którzy pobiérają stypendyum, lub nakoniec na tych, których postępowanie dało powód powątpiewania o ich pilności.

3. Ponieważ sama tylko frekwentacya bez pilnego dokładania się i rzeczywistego umiejętnego postępu byłaby zyskiem bardzo powierzchownym, dla tego wszystkim kolegiom profesorów przywodzi się na pamięć §. 51. wyżwspomnionéj ustawy i upomina się docentów, iż ich obowiązkiem jest, wyrobić sobie zdanie co do przykładania się do nauk słuchaczy swoich.

A ponieważ do tego prowadzą szczególnie kolokwia docentów z uczniami, jakotéż dysputacya uczniów między sobą pod kierunkiem docenta, i w przedmiotach przez niego zadanych, tudzież wypracowania na pismie, któreto środki używanemi są przez niektórych profesorów z szczególnym skutkiem, poleca się zatém ściśle ich zaprowadzenie powszechne.

197.

Erlaß des Ministers für Kultus und Unterricht vom 31. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 196, ausgegeben am 15. Oktober 1853),

betreffend die Ueberwachung der Frequentazion und der Verwendung der Hörer der Fakultätsstudien an den Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Olmütz, Gratz, Innsbruck und Pesth.

Um den bestehenden, auf fleißige Frequentazion und wissenschaftlichen Fortgang der Studierenden hinzielenden Vorschriften verläßliche, unparteiliche und rechtzeitige Anwendung und hiedurch wirksamen Erfolg zu verschaffen, finde ich, da die bezüglichen Bestimmungen der §§. 53 und 55 der allgemeinen Verordnung über die Fakultätsstudien vom Jahre 1850 nach der bisherigen Erfahrung sich nicht als ausreichend erwiesen haben, zu verfügen:

1. In Hinkunft hat das Professoren-Kollegium wenigstens Einmal in jedem Monate nach eröffnetem Studienjahre zusammenzutreten, über den Besuchfleiß der Schüler die gemachten Beobachtungen auszutauschen, darüber zu berathen, und sohin zu jenen Maßregeln zu schreiten, welche das mehrerwähnte Gesetz über die Fakultätsstudien daran knüpft.

Diese Verfügung hat mit dem eben beginnenden Schuljahre in Wirksamkeit zu treten.

2. Die Art und Weise, in welcher die Dozenten mit Rücksicht auf die Zahl ihrer Hörer und andere spezielle Verhältnisse der Frequentazion zu überwachen haben, soll zwar, wie es nach dem Ministerial-Erlasse vom 5. Juli 1851 Z. 6485 bisher der Fall war, auch fernerhin ihrem Ermessen anheimgestellt seyn. Sie werden jedoch besondere Aufmerksamkeit denjenigen Studierenden zu widmen haben, welche sich im ersten Jahre des Universitäts-Studiums befinden, oder welche ein Stipendium genießen, oder endlich, deren Betragen bereits Ursache gegeben hat, ihren Fleiß zu bezweifeln.

3. Weil die große Frequentazion ohne eifrige Verwendung und wirklichen wissenschaftlichen Fortgang nur ein sehr äußerlicher Gewinn wäre, so wird allen Lehrer-Kollegien der §. 51 des obzitirten Gesetzes und den Dozenten in Erinnerung gebracht, daß es ihre Pflicht ist, über die wissenschaftliche Verwendung ihrer Hörer sich ein Urtheil zu bilden.

In soferne nun hiezu nicht nur Kolloquien der Dozenten mit den Studierenden, sondern auch Disputatorien der Studierenden unter einander unter der Leitung des Dozenten, und über von ihm gegebene Themata, sowie schriftliche Ausarbeitungen vorzugsweise eignen, und diese Mittel bereits von mehreren Professoren mit vorzüglichem Erfolge angewendet werden, wird ihre allgemeine Einführung dringend empfohlen.

4. Przy konferencyach miesięcznych kolegiów nauczycielskich, o których wyżéj była wzmianka, należy także wziąć pod rozwagę przedmiot dysputacyj i kolokwiów, i każdy docent powinien temata i pytania główne, które obrał za osnowę dysputacyi i wypracowań na pismie dla uczniów, załączyć do protokółu konferencyj.

Obwarowania, objęte w §§. 73 i 74. ustawy z dnia 1go Października 1850 roku, Dziennik praw Państwa nr. 370, tudzież w §§. 92. i 93. ustawy z 8. Października 1850 r., Dziennik praw Państwa nr. 430, nie mają zastosowania do niniejszych rozporządzeń.

Thun m. p.

198.

Rozrządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświécenia z dnia 23. Września 1853,

w przedmiocie nauki języków na gimnazyach prywatnych w Siedmiogrodzie.

Obacz Dziennik praw Państwa, cześć LXVI., nr. 197, wydaną dnia 15. Października 1853.

199.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświécenia i Nadkomendy Wojskowéj z dnia 5. Października 1853,

obowiązujące w krajach koronnych Węgrzech, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, tudzież w c. k. Pograniczu Wojskowém,

w przedmiocie ustanowienia ojców kościelnych *(epitropów)* **dla utrzymywania w ewidencyi i zabezpieczenia majątku piérwotnego biskupstw greeko-nieunickich.**

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 198, wydaną dnia 15. Października 1853.

200.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświécenia z dnia 5. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 199, wydana dnia 15. Października 1853,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

mocą którego w porozumieniu z c. k. Ministeryum Spraw Wewnętrznych udzieloną zostaje norma o wystawianiu dyplomów dla akuszerek.

Wolność przenoszenia się akuszerek w ogólności nie tylko *implicite* dekretem Kancelaryi nadwornéj z dnia 17. Marca 1815 l. 268, lecz téż wyra-

4. Bei den früher erwähnten allmonatlichen Konferenzen der Lehrer-Kollegien hat auch die Angelegenheit der Disputatorien und Kolloquien zur Sprache zu kommen, und jeder Dozent die Themata und Hauptfragen, die er zu Disputatorien oder zum Gegenstande schriftlicher Ausarbeitungen der Studierenden wählte, dem Konferenz-Protokolle beizulegen.

Die in den §§. 73 und 74 des Gesetzes vom 1. Oktober 1850, Reichs-Gesetzblatt Nr. 370, und in den §§. 92, 93 des Gesetzes vom 8. Oktober 1850, Reichs-Gesetzblatt Nr. 430, enthaltenen Restrikzionen haben auch auf die vorliegenden Verfügungen Anwendung zu finden.

Thun m. p.

198.

Erlaß des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 23. September 1853,

den Sprachunterricht an den Privat-Gymnasien in Siebenbürgen betreffend.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 197, ausgegeben am 15. Oktober 1853.

199.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht und des Armee-Ober-Kommando vom 5. Oktober 1853,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat und die k. k. Militärgrenze,

über die Aufstellung von Kirchenvätern (Epitropen) zur Evidenzhaltung und Sicherstellung des Stammvermögens der griechisch nicht unirten Bisthümer.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 198, ausgegeben am 15. Oktober 1853.

200.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 5. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 199, ausgegeben am 15. Oktober 1853)

wirksam für alle Kronländer,

wodurch im Einverständnisse mit dem k. k. Ministerium des Innern eine Norm bezüglich der Ausstellung der Diplome für Hebammen ertheilt wird.

Die Freizügigkeit der Hebammen überhaupt ist nicht bloß implicite durch das Hofkanzlei-Dekret vom 17. März 1815 Z. 268, sondern ausdrücklich auch durch das

źnie i dekretem Kancelaryi nadwornéj z dnia 24. Kwietnia 1827 l. 11,840 *). uznaną i wyrzeczoną została, przezco ograniczenie, ustanowione dekretem Kancelaryi nadwornéj z dnia 17. Lutego 1804 **) znowu zniesioném było.

Na przyszłość więc w dyplomach akuszerek kształconych czyto na uniwersytetach czy na liceach, zamiast ograniczenia ich praktyki na pewny kraj koronny, zamieszczoną być ma formułka, przez którą prawo ich wykonywania akuszeryi wyraźnie rozciągnioném jest „na wszystkie kraje koronne Państwa Austryackiego".

Thun m. p.

201.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 6. Października 1853,

(Dziennik praw Panstwa, część LXVI., nr. 200, wydana dnia 15. Października 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

celem objaśnienia artykułów 7. i 82. ustawy wekslowéj z dnia 25. Stycznia 1850 r., nr. 51. Dziennika praw Państwa.

Z powodu zaszłéj wątpliwości co do tego, czy akcept, zamieszczony na wekslu piérwéj niż podpis wystawiciela. posiada moc wekslu, postanowiło Ministeryum Sprawiedliwości objaśnić artykuły 7. i 82. powszechnéj ustawy wekslowéj z dnia 25. Stycznia 1850 r. nr. 51 Dziennika praw Państwa w sposób następujący:

Zarzut co do tego, iż w czasie, kiedy akceptacya lub inne oświadczenie obowiązujące (indossament, awal) na wekslu zamieszczoném zostało, brakowało jeszcze podpisu wystawiciela, lub jednego z reszty innych wymogów wekslu istotnych, w artykule 4. wyszczególnionych, co dopiéro póżniéj zapełnionėm zostało, przeciw trzeciemu rzetelnemu posiadaczowi wekslu żadnéj wcale niema mocy; przeciw tym zaś, którzy w samém zapełnieniu póżniéj przedsiębraném, udział mieli, wtedy tylko znajduje zastosowanie, kiedy dowiedzioném jest, iż z dokumentem jeszcze nie zapełnionym przez nieprawne, lub zawartéj umowie sprzeczne zapełnienie zrobiono użycie, w ustawie zakazane.

Krauss m. p.

---

*) W Zbiorze ustaw i rozporządzeń politycznych, T. 55. str. 83. i t. d.

**) Tamże, T. 51. str. 25. i t. d.

Hofkanzlei-Dekret vom 24. April 1827 Z. 11.840*) anerkannt und ausgesprochen, somit die Beschränkung, welche durch das Hofkanzlei-Dekret vom 17. Februar 1804**) festgesetzt worden war, wieder aufgehoben worden.

Es ist daher künftig in den Diplomen der Hebammen, sie mögen auf Universitäten oder auf Lyzeen gebildet werden, statt einer Beschränkung ihrer Praxis auf ein gewisses Kronland, eine Formel aufzunehmen, durch welche ihr Befugniß zur Ausübung der Hebammenkunst „in allen Kronländern des österreichischen Kaiserstaates" ausgedrückt werde.

Thun m. p.

201.

Justizministerial-Verordnung vom 6. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 200, ausgegeben am 15. Oktober 1853),

giltig für alle Kronländer,

zur Erläuterung der Artikel 7 und 82 der Wechselordnung vom 25. Jäner 1850, Nr. 51 des Reichs-Gesetzblattes.

Aus Anlaß des entstandenen Zweifels, ob ein Akzept, welches früher als die Unterschrift des Ausstellers auf den Wechsel gesetzt wurde, Wechselkraft besitze, hat das Justizministerium die Artikel 7 und 82 der allgemeinen Wechselordnung vom 25. Jäner 1850 Nr. 51 des Reichs-Gesetzblattes dahin zu erläutern befunden:

Die Einwendung, daß zur Zeit, als die Akzeptazion oder eine andere verbindliche Erklärung (Indossement, Aval) auf den Wechsel gesetzt wurde, die Unterschrift des Ausstellers, oder eines der übrigen im Artikel 4 aufgezählten wesentlichen Erfordernisse eines Wechsels noch gemangelt habe und erst später ausgefüllt worden sei, findet gegen einen dritten redlichen Inhaber des Wechsels in keinem Falle; gegen diejenigen aber, welche an der nachträglichen Ausfüllung selbst Theil genommen haben, nur dann Statt, wenn erwiesen wird, daß mit der noch unausgefüllten Urkunde durch eine unbefugte, oder der getroffenen Verabredung zuwider laufende Ausfüllung ein rechtswidriger Gebrauch gemacht worden ist.

Krauß m. p.

---

*) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Band 55, Seite 83 und f. f.

**) Ebenda. Band 21, Seite 25 und f. f.

202.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, tudzież Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 10. Października 1853,

obowiązujące w Królestwie Węgierskiém,

którém ustanowione zostają prowizoryczne postanowienia o stanowisku władz budowniczych i o zakresie w służbie budowniczéj.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 201, wydaną dnia 15. Października 1853.

203.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 13. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 202, wydana dnia 15. Października 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych,

o wydaniu 5-procentowych, na salinie Gmunden zabezpieczonych asygnacyj hypotecznych parcyalnych z terminem wypłatności sześćmiesięcznym, w granicach całkowitéj sumy 40 milionów, obecnie dla asygnacyj tych ustanowionéj.

Ministeryum Finansów uznało za stosowne, oprócz znajdujących się w obiegu $4\frac{1}{2}$-procentowych, na salinie Gmunden zabezpieczonych asygnacyj hypotecznych parcyalnych z terminem wypłaty cztérechmiesięcznym, wydać jeszcze 5-procentowe asygnacye z terminem wypłaty sześćmiesięcznym, atoliż w granicach sumy całkowitéj, dla tych asygnacyj ustanowionéj.

Wydaniem efektów tych zajmować się będą kasy centralne i filialne uprzywilejowanego Banku narodowego a to we Wiédniu, począwszy od dnia 20. m. b., w krajach koronnych zaś od dnia 31. m. b., a do obydwóch gatunków asygnacyj znajdują zastosowanie postanowienia dotychczasowe, dla $4\frac{1}{2}$-procentowych istniejące.

Baumgartner m. p.

202.

Verordnung der Ministerien des Innern, und für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 10. Oktober 1853,

giltig für das Königreich Ungarn,

womit provisorische Bestimmungen über die Stellung der Baubehörden und über die Wirkungskreise im Baudienste festgesetzt werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 201, ausgegeben am 15. Oktober 1853.

203.

Erlaß des Finanzministeriums vom 13. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 202, ausgegeben am 15. Oktober 1853),

giltig für alle Kronländer,

die Hinausgabe von 5perzentigen, auf der Saline Gmunden versicherten Parzial-Hypothekar-Anweisungen mit einer sechsmonatlichen Verfallszeit innerhalb des für diese Anweisungen gegenwärtig festgesetzten Totalbetrages von 40 Millionen, betreffend.

Das Finanzministerium hat sich bestimmt gefunden, nebst den im Umlaufe befindlichen $4^1/_2$perzentigen, auf der Saline Gmunden versicherten Parzial-Hypothekar-Anweisungen mit einer viermonatlichen Verfallsfrist, auch derlei 5perzentige Anweisungen mit einer sechsmonatlichen Verfallsfrist, jedoch innerhalb der Grenzen des für diese Anweisungen festgesetzten Totalbetrages, hinauszugeben.

Mit der Hinausgabe dieser Effekten, welche am 20. d. M. in Wien und am 31. d. M. in den Kronländern beginnen wird, sind die Zentral- und die Filialkassen der privilegirten Nationalbank betraut, und es haben hinsichtlich beider Gattungen von Anweisungen die bisher für die $4^1/_2$perzentigen geltenden Bestimmungen in Anwendung zu kommen.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLIX.

Wydana i rozesłana dnia 11. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLIX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 11. Jänner 1854.

204.

Rozrządzenie Jeneralnego Dyrektoryum Rachunkowości z dnia 18. Września 1853.

o ustanowieniu buchalteryi rządowéj we Węgrzech, powołanéj do wykonywania kontroli rachunkowéj w kraju.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXVII., nr. 203, wydana dnia 18. Października 1853.

205.

Rozporządzenie Ministerstw Skarbu i Handlu z dnia 24. Września 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXVII., nr. 204, wydana dnia 18. Października 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

mocą którego zaprowadza się w wykonanie zatwierdzone najwyższą uchwałą Jego C. K. Apostolskiéj Mości z dnia 27. Kwietnia 1852 postanowienia, tyczące się niektórych środków dla zapobieżenia przemytnictwu na pobrzeżu morskiém.

Jego C. K. Apostolska Mość najwyższą uchwałą Swoją z dnia 27. Kwietnia 1852, w połączeniu z równocześnie nakazaném przez Najjaśniejszego Pana wcieleniem dotychczasowego obrębu wyjątków celnych Istryi i wysp Kwarneryjskich do powszechnego Związku celnego austryackiego, tudzież przy ścieśnieniu okręgu wolnego portu Tryestu *), raczył najłaskawiéj zatwierdzić następne postanowienia, tyczące się środków zapobieżenia przemytnictwu na pobrzeżu morskiém, które od dnia 1. Listopada 1853 zaprowadzonemi zostają w wykonanie.

§. 1.

Każdy kapitan lub przewodnik okrętu austryackiego, bez różnicy kategoryi odpływającego z portu krajowego do innego portu krajowego, lub do portu zagranicznego, winien jest przy odebraniu dokumentów odchodowych z c. k. Urzędu portowego podać własnoręcznie przez niego podpisany manifest towarów naładowanych we dwóch egzemplarzach.

Do jednego egzemplarza manifestu winien załączyć karty frachtowe, podpisane przez ładujących.

W tym manifeście należy tak zwaną *paccotiglią* ludzi okrętowych wyszczególnić w porządku, i odłączyć od rzeczy frachtowych.

*) Zobacz Dziennik praw Państwa, rok 1853., cz. LVII., l. 174.

204.

Erlaß des General-Rechnungs-Direktoriums vom 18. September 1853,

wegen Einsetzung einer, zur Ausübung der Rechnungs-Kontrole im Lande berufenen Staatsbuchhalung für Ungarn.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVII. Stück, Nr. 203, ausgegeben am 18. Oktober 1853.

205.

Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 24. September 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVII. Stück, Nr. 204, ausgegeben am 18. Oktober 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit die von Seiner k. k. Apostolischen Majestät mit Allerhöchster Entschliessung vom 27. April 1852 Allerhöchst genehmigten Bestimmungen, über einige Maßregeln zur Verhinderung des Schleichhandels an der Seeküste, in Wirksamkeit gesetzt werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 27. April 1852, in Verbindung mit der gleichzeitig Allerhöchst angeordneten Einbeziehung des bisherigen Zollausschluß-Gebietes von Istrien, dann der quarnerischen Inseln in den allgemeinen österreichischen Zollverband und der Einschränkung des Freihafen-Gebietes von Triest *), die nachfolgenden Bestimmungen über einige Maßregeln zur Verhinderung des Schleichhandels an der Seeküste, Allergnädigst zu genehmigen geruht, welche vom 1. November 1853 an, in Wirksamkeit zu treten haben.

§. 1.

Jeder Kapitän oder Führer eines österreichischen Schiffes ohne Unterschied der Kategorie, welches aus einem inländischen Hafen nach einem in- oder ausländischen Hafen abfährt, hat bei Erhebung der Abfahrts-Dokumente dem k. k. Hafenamte ein von ihm eigenhändig unterschriebenes Manifest über die geladenen Waaren in doppelter Ausfertigung zu überreichen.

Ein Exemplar des Manifestes ist mit den, von den Verladern unterzeichneten Frachtscheinen zu belegen.

In diesem Manifeste muß auch die sogenannte Paccotiglia der Schiffsmannschaft ordnungsmäßig und abgesondert von den Frachtstücken aufgeführt erscheinen.

---

*) Siehe Reichs-Gesetzblatt, Jahrgang 1843, LVII. Stück, Nr. 174.

§. 2.

Egzemplarz manifestu, do którego załączone są karty frachtowe, nicią przyczepione, otrzyma wizę i pieczęć c. k. Urzędu portowego, zostanie zwróconym kapitanowi lub przewodnikowi, ażeby się w razie potrzeby mógł nim wykazać tak w ciągu podróży, jakotéż przed właściwą władzą skarbową, morską lub konsularną, będącą w miejscu przeznaczenia swego, stosownie do tego, jak toż miejsce jest albo portem, znajdującym się wewnątrz obrębu celnego, albo portem wolnym austryackim, albotéż portem zagranicznym, będącym siedzibą konsulatu cesarskiego.

§. 3

Kapitanowie i przewodnicy okrętów austryackich, dążących do portu austryackiego, mają obowiązek przedłożyć Urzędowi portowemu, oprócz obydwóch, w §. 1. przepisanych egzemplarzów, jeszcze trzeci egzemplarz manifestu, który po dołożeniu na nim wizy Urzędu portowego, w sposobie w §. 2. wyrażonym, zamknięty i opieczętowany zwróconym zostanie kapitanowi lub przewodnikowi. Ten trzeci egzemplarz należy oddać temu Urzędowi lub urzędnikowi, który jest obowiązanym sprawdzić, czyli ładunek zgodnym jest z manifestem, a to w tym celu, ażeby przez porównanie onegoż z tym egzemplarzem manifestu, który kapitanowi lub przewodnikowi otwarcie zwróconym został, tém łatwiéj odkryć można wszelką zmianę, ktoraby w tym ostatnim poczyniono.

Jeżeli towary zładowane na okręcie austryackim przeznaczone są do różnych portów krajowych, natenczas dla każdego pojedynczego portu osobny manifest w przepisanéj liczbie egzemplarzy spisanym i przedłożonym być musi.

§. 4.

Postanowienia niniejszego przepisu zastosowanemi być powinny także do okrętów bandery papiézkiéj, gdy zdążają do portu austryackiego, ponieważ te okręty, podobnie jak austryackie, mają prawo odbywania żeglugi nadbrzeżnéj wzdłuż pobrzeża austryackiego.

§. 5.

Kapitanowi lub przewodnikowi okrętu austryackiego nie jest wolno ładować towarów, nie będących objętemi w manifeście.

Jeżeli tenże, po otrzymaniu dokumentów odchodowych, znajduje się w położeniu ładowania jeszcze innych towarów, obowiązanym jest, zanim jeszcze takowe na pokład okrętowy wprowadzi, wyrazić dodatkowe oświadczenie na egzemplarzu manifestu, otrzymanym nazad z Urzędu portowego, przedłożyć ta-

§. 2.

Das mit den Frachtscheinen, welche mit einem Faden anzuheften sind, belegte Exemplar des Manifestes wird, mit dem Visum und Siegel des k. k. Hafenamtes versehen, dem Kapitän oder Führer zurückgestellt, um sich damit sowohl erforderlichen Falles während der Fahrt, als auch bei der zuständigen Finanz-, See- oder Konsularbehörde des Ortes seiner Bestimmung auszuweisen, je nachdem dieser Letztere ein im Zollgebiete befindlicher Hafen, ein österreichischer Freihafen, oder ein ausländischer Hafen, mit dem Sitze eines kaiserlichen Konsulates ist.

§. 3.

Den Kapitänen und Führern der österreichischen, nach einem österreichischen Hafen gerichteten Schiffe liegt ob, dem Hafenamte nebst den beiden im §. 1 vorgeschriebenen Exemplaren noch ein drittes Exemplar des Manifestes vorzulegen, welches, nachdem das Visum des Hafenamtes in der im §. 2 angegebenen Weise beigesetzt worden ist, verschlossen und gesiegelt dem Kapitän oder Schiffsführer zurückgestellt wird. Dieses dritte Exemplar ist dem Amte oder Beamten, welchem obliegt, die Uebereinstimmung der Ladung mit dem Manifeste zu prüfen, zu dem Zwecke zu übergeben, damit durch dessen Vergleichung mit jenem Exemplare des Manifestes, welches unverschlossen dem Kapitän oder Führer des Schiffes ausgefolgt wurde, jede an dem letzteren etwa vorgenommene Aenderung leichter entdeckt werden könne.

Wenn die auf einem österreichischen Schiffe verladenen Waaren nach verschiedenen inländischen Häfen bestimmt sind, so muß für jeden einzelnen Hafen ein abgesondertes Manifest in der vorgeschriebenen Anzahl von Exemplaren verfaßt und vorgelegt werden.

§. 4.

Die Bestimmungen gegenwärtiger Vorschrift haben auch ihre volle Anwendung auf die Schiffe unter päpstlicher Flagge, wenn diese nach einem österreichischen Hafen gerichtet sind, da sie gleich den österreichischen Schiffen das Recht genießen, die Küstenschifffahrt längs der österreichischen Küste auszuüben.

§. 5.

Kein Kapitän oder Führer eines österreichischen Schiffes darf Waaren verladen, welche in dem Manifeste nicht aufgenommen sind.

Kömmt er, nachdem er die Abfahrts-Dokumente erhalten hat, in den Fall, andere Waaren zu verladen, so ist er verpflichtet, bevor er sie an Bord schafft, die Nachtrags-Erklärung auf dem von dem Hafenamte zurückerhaltenen Exemplare des Manifestes anzubringen, dieses dem Hafenamte, mit den Frachtscheinen über die neue Ladung

kowy znowu Urzędowi portowemu, wraz z kartami frachtowemi, odnoszącemi się do nowego ładunku, i przy téj sposobności uzupełnić także egzemplarz w zachowaniu Urzędu pozostały.

Urząd portowy winien jest uwierzytelnić te dodatki w sposobie przepisanym w §. 2.

Również należy egzemplarz trzeci manifestu, przepisany w §. 3., uzupełnić i uwierzytelnić w sposobie wyżwspomnionym; takowy nanowo zamknięty i opieczętowany, kapitanowi lub przewodnikowi przez urząd znowu zwróconym być powinien.

Objęty w niniejszym paragrafie zakaz, zatajenia towarów w manifeście, zastosowanym być powinien także do kapitanów i przewodników obcych okrętów.

(Edykt z dnia 10. Marca 1779. i rozporządzenie gubernialne z dnia 12. Lipca 1802.)

§. 6.

Jeżeli okręt zdąża do portu, znajdującego się w powszechnym austryackim lub dalmatyńskim obrębie celnym, należy w takowym wyrazić liczbę i znaki pak, skrzyń, bel lub innych naczyń znajdujących się na okręcie równie jak ilość i gatunek towarów zładowanych.

Ilość i gatunek towarów nie należy koniecznie oznaczać według miary i nazw, w taryfie celnéj używanych. Wolno jest oznaczyć ilość według tych miar, według których towar w obrocie handlowym zwykle się sprzedaje.

Jednakże wyszczególnienie ilości i gatunku powinno być rzetelném, i równie jak podana liczba i znaki naczyń zgadzać się z rzeczywistym stanem ładunku.

W ogólności należy w tym przypadku przestrzegać przepisów celnych, obowiązujących co do manifestów, a zatém co do tych części obrębu, w których ustawa o cłach i monopoliach rządowych z dnia 11. Lipca 1835 obowiązuje, tudzież co do portów kroackich, należących do powszechnego Związku celnego, zachowywać należy §§. 35. i n. téjże ustawy, zaś co do obrębu celnego dalmatyńskiego, ogłoszenie c. k. gubernium dalmatyńskiego z dnia 18. Października 1837. l. 19739/6158.

Jeżeli okręt przeznaczonym jest do portu wolnego austryackiego, lub do portu zagranicznego, manifest ułożyć i dokumentami zaopatrzyć należy, stosownie do przepisu edyktu z dnia 10. Marca 1779, i ogłoszenia c. k. gubernium tryestyńskiego z dnia 12. Lipca 1802.

wieder vorzulegen, und bei diesem Anlasse das bei dem Amte in Verwahrung gebliebene Exemplar gleichmäßig zu vervollständigen.

Das Hafenamt hat die Zusätze auf die unter §. 2 vorgeschriebene Art zu beglaubigen.

Auch das gesiegelte dritte im §. 3 vorgeschriebene Exemplar des Manifestes muß auf die erwähnte Weise vervollständiget und beglaubiget, und dem Kapitän oder Führer von Seite des Amtes wieder zugestellt werden, nachdem es neuerdings geschlossen und gesiegelt worden ist.

Das in diesem Paragraphe enthaltene Verbot, Waaren in dem Ladungsmanifeste zu verheimlichen, hat auch Anwendung auf die Kapitäne und Führer ausländischer Schiffe.

(Edikt vom 10. März 1779 und Gubernial-Verordnung vom 12. Juli 1802).

§. 6.

Wenn das Schiff nach einem, im allgemeinen österreichischen oder im dalmatinischen Zollgebiete befindlichen österreichischen Hafen gerichtet ist, so müssen in demselben die Zahl und die Zeichen der auf dem Fahrzeuge befindlichen Päcke, Kisten, Ballen oder anderen Behältnisse, dann die Menge und Gattung der geladenen Waaren aufgeführt erscheinen.

Die Menge und Gattung der Waaren braucht nicht nach dem Maßstabe und den Benennungen des Zolltarifes bezeichnet zu werden. Es ist gestattet, die Menge nach den Maßen anzugeben, nach denen der Gegenstand im Handelsverkehre gewöhnlich verkauft zu werden pflegt.

Sowohl die Angabe der Menge, als auch jene der Gattung muß aber richtig seyn, und gleich der angegebenen Zahl und den Zeichen der Behältnisse mit dem wirklichen Zustande der Ladung übereinstimmen.

Ueberhaupt sind in diesem Falle die hinsichtlich der Manifeste bestehenden Zollvorschriften zu beobachten, folglich bezüglich der Gebietstheile, in welchen die Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung vom 11. Juli 1835 in Wirksamkeit steht, wie auch in Betreff der zum allgemeinen Zollgebiete gehörigen kroatischen Häfen die §§. 35 u. s. f. dieses Gesetzes, und hinsichtlich des dalmatinischen Zollgebietes die Kundmachung des k. k. Guberniums von Dalmazien vom 18. Oktober 1837 Z. 19739/6158.

Ist das Schiff nach einem österreichischen Freihafen oder nach einem ausländischen Hafen gerichtet, so ist das Manifest nach der Vorschrift des Ediktes vom 10. März 1779 und der Kundmachung des k. k. Guberniums in Triest vom 12. Juli 1802 zu verfassen und zu belegen.

§. 7.

Władza dochodowa lub morska portu austryackiego, do którego zawija okręt, przybywający z innego portu austryackiego, nie może przyjmować manifestów, nie mających uwierzytelnienia Urzędu portowego, przepisanego w §. 2.

Opieczętowany trzeci egzemplarz manifestu, w który zaopatrzony być musi kapitan lub przewodnik w przypadku w §. 3. wskazanym, powinien we wszystkich częściach zgadzać się z drugim egzemplarzem manifestu, który wspomnionemu żeglarzowi wydanym został otwarty.

Gdy spostrzeżoną zostanie różnica, ten ostatni egzemplarz uważać należy za zmieniony bezprawnie, kapitan zaś lub przewodnik ukaranym być winien za przekroczenie niniejszego rozporządzenia stosownie do przepisów §. 9.

§. 8.

Jeżeli dojdzie Urzędu portowego w miejscu przeładowania podejrzenie, iż ładunek nie zgadza się z manifestem przedłożonym, natenczas Urząd prawo ma, kazać przetrząść ładunek okrętu, i takowy nawet wyładować, jeżeli tego potrzeba wymaga.

§. 9.

Jeżeli kapitan lub przewodnik okrętu nie podał dokładnie ładunku swego, a przeto towary znalezione zostaną, które w manifeście nie są objęte, lub jeżeli takowy nie jest w stanie wykazać manifestu, w §§. 1. i 3. przepisanego, wówczas piérwszą razą ulegnie karze policyi morskiéj od złotych reńskich dziesięciu do dwudziestu od każdego cetnara wiédeńskiego towarów nie zadeklarowanych na rzecz funduszu pensyjnego marynarskiego.

Jeżeli manifest zapieczętowany jest zatajony, lub pieczęć na nim uszkodzoną, albo jeżeli manifesta nie zgadzają się, wówczas przewodnik okrętu ulega karze policyi morskiéj od złotych reńskich pięćdziesięciu do złotych reńskich dwóchset.

W razie niemożności zapłacenia kary, przewodnik okrętem odpowiadać będzie za kwotę kary.

Znalezione zresztą, w manifescie nie zawarte, lub takowym dokumentem nie pokryte towary okrętu, zmierzającego do portu terytoryum celnego, władzy finansowéj przekazane być winny do dalszego z niemi postępowania urzędowego.

Towary rzeczone uważać należy jako przedmiot zamierzonego przestępstwa dochodowego, w równy sposób jak przemytnictwo karze ulegającego, któreto przestępstwo karaném być winno w miarę tego, czy okręt wyjść zamierzał, lub wyszedł.

§. 7.

Die Gefälls- oder Seebehörde des österreichischen Hafens, in welchem das Schiff, von einem anderen österreichischen Hafen kommend, einlauft, hat die Annahme der Manifeste, welche mit der unter §. 2 vorgeschriebenen Beglaubigung des Hafenamtes nicht versehen sind, zu verweigern.

Das gesiegelte dritte Exemplar des Manifestes, mit welchem der Kapitän oder Führer in dem, im §. 3 angegebenen Falle versehen seyn muß soll in allen seinen Theilen mit dem zweiten dem erwähnten Seefahrer unverschlossen ausgefolgten Exemplare des Manifestes genau übereinstimmen.

Wird eine Verschiedenheit wahrgenommen, so ist dieses letztere Exemplar als vorschriftwidrig abgeändert anzusehen, und der Kapitän oder Führer wegen Uebertretung gegenwärtiger Anwendung nach den Bestimmungen des §. 9 zu bestrafen.

§. 8.

Wenn sich dem Hafenamte des Verladungsortes der Verdacht aufdrängt, daß die Ladung nicht mit dem vorgelegten Manifeste übereinstimme, so ist es berechtiget die Ladung des Schiffes zu untersuchen, und dasselbe auch, wenn es erforderlich ist, ausladen zu lassen.

§. 9.

Wenn der Kapitän oder Führer eines Schiffes seine Ladung nicht genau angegeben hat, und demnach Waaren gefunden werden, welche in dem Manifeste nicht enthalten sind, oder wenn derselbe das in den §§. 1 und 3 vorgeschriebene Manifest nicht aufzuweisen vermag, so hat er das erste Mal eine Seepolizeistrafe von zehn bis zwanzig Gulden für jeden Wiener Zentner der nicht erklärten Waaren zu Gunsten des Marine-Pensionsfondes zu entrichten.

Wird das versiegelte Manifest unterschlagen, oder das Siegel darauf beschädiget vorgefunden, oder stimmen die Manifeste nicht unter einander überein, so wird der Schiffsführer mit einer Seepolizeistrafe von fünfzig bis zweihundert Gulden belegt.

Im Falle der Zahlungsunfähigkeit des Schiffsführers haftet das Schiff für den Strafbetrag.

Uebrigens sind die vorgefundenen, in dem Manifeste nicht enthaltenen, oder von einem solchen Dokumente nicht bedeckten Waaren eines Schiffes, welches nach einem Hafen des Zollgebietes gerichtet ist, der Finanzbehörde zur weiteren Amtshandlung zu übergeben.

Diese Waaren sind als der Gegenstand des Versuches einer als Schleichhandel zu bestrafenden Gefällsübertretung zu behandeln, welche, je nachdem das Schiff entweder

a) z portu albo powszechnego terytoryum celnego austryackiego, albo szczególnego dalmatyńskiego, czy też

b) z wolnego portu austryackiego

w przypadku *a)* wedle ustawy karnéj dochodowéj, obowiązującéj w miejscu, z którego okręt wyszedł; w przypadku *b)* zaś wedle przepisów obowiązujących w miejscu, dla którego przeznaczonym był ładunek, albo większa część onegoż.

Jeżeli jednak okręt zmierzał do portu wolnego austryackiego, lub do portu cudzego, wówczas znalezione towary, w manifeście nie zawarte, lub żadnym manifestem nie pokryte, li dla braku takowego nie będą pod karę podciągane jako przedmiot przestępstwa dochodowego, lecz dodatkowo będą wciągnione do manifestu już spisanego, lub dopiéro spisać się mającego.

Postanowienia karne tegoż paragrafu znajdują zupełne zastosowanie do kapitanów i przewodników cudzych okrętów, w razie przekroczenia obowiązku, co do nich w §. 5. wyrzeczonego.

W razie powtórnego przekroczenia przepisów niniejszych okręt przepada na rzecz funduszu pensyjnego marynarskiego; a jeżeli przypadek takowy wydarzy się z okrętem austryackim, wówczas odebraném będzie na zawsze kapitanowi lub przewodnikowi, który się dopuścił przekroczenia powtórnego, nadto jeszcze i prawo do prowadzenia okrętów austryackich bez różnicy kategoryi.

§. 10.

Do śledzenia i karania przestępstw, do których zastosowanie znajdują kary w poprzedzającym §. 9. zamieszczone, powołane są c. k. Urzędy portowe, o ile to dotyczy postanowień policyi morskiéj.

Rekurs przeciw rozstrzygnieniom Urzędów tych założonym być ma do centralnéj władzy morskiéj w ciągu dni ośmiu po nastąpionéj intymacyi wyroku albo bezpośrednio, albo za pośrednictwem inspektorów rzeczonéj władzy Państwa w pobrzeżach dotyczących.

§. 11.

W obrębach odległości jednéj austryackiéj mili ($4^{10}/_{100}$ włosk. jeograficznych mil, czyli 7590 metrów) od lądu, zakazane jest na morzu wszelkie przeładowanie towarów z jednego pokładu okrętowego na drugi, wyjąwszy przeważną gwałtowność zdarzenia przypadkowego, w sposobie prawnym wykazać się mającego.

Każdém przekroczeniem zakazu tego naruszają się przepisy policyi morskiéj i przepisy dochodowe.

a) aus einem Hafen des allgemeinen österreichischen oder des besonderen dalmatinischen Zollgebietes, oder

b) aus einem österreichischen Freihafen auszulaufen im Begriffe stand, oder auslief, im Falle a) nach dem in dem Orte, von welchem das Schiff auslief, geltenden Gefällsstrafgesetze; im Falle b) aber nach den in dem Orte, für welchen die Ladung oder der größere Theil derselben bestimmt war, in Wirksamkeit stehenden Vorschriften zu strafen ist.

Wenn jedoch das Schiff nach einem österreichischen Freihafen oder nach einem auswärtigen Hafen gerichtet ist, so werden die vorgefundenen, und in dem Manifeste nicht enthaltenen, oder von keinem Manifeste bedeckten Waaren wegen dieses Mangels allein nicht als Gegenstand einer Gefällsübertretung in Strafanspruch genommen, sondern sie sind nachträglich in das bereits verfaßte oder zu verfassende Manifest aufzunehmen.

Die Strafbestimmungen dieses Paragraphes finden ihre volle Anwendung auf die Kapitäne und Führer ausländischer Schiffe bei Uebertretung der, bezüglich ihrer im §. 5 ausgesprochenen Verpflichtung.

Im Falle einer wiederholten Uebertretung gegenwärtiger Vorschriften wird das Schiff zu Gunsten des Marine-Pensionsfondes in Verfall erklärt; betrifft der Fall ein österreichisches Schiff, so wird überdieß dem Kapitän oder Führer, welcher sich einer wiederholten Uebertretung schuldig machte, das Recht zur Führung österreichischer Schiffe ohne Unterschied der Kategorie auf immer entzogen.

§. 10.

Zur Untersuchung und Bestrafung der Uebertretungen, auf welche die im vorhergehenden §. 9 enthaltenen Strafen Anwendung finden, sind, soweit dieß die seepolizeilichen Bestimmungen betrifft, die k. k. Hafenämter berufen.

Der Rekurs gegen die Entscheidungen dieser Aemter ist bei der Zentral-Seebehörde binnen acht Tagen nach der erfolgten Intimazion des Urtheiles entweder unmittelbar, oder durch Vermittlung der Inspektoren dieser Reichsbehörde in den bezüglichen Küstengebieten einzubringen.

§. 11.

Innerhalb der Entfernung einer österreichischen Meile ($4^{10}/_{100}$ ital. geographische Meilen oder 7590 Meter) vom Lande, ist zur See jede Waaren-Ueberladung von Bord zu Bord, den Fall der überwiegenden Gewalt eines in der gesetzlichen Art nachzuweisenden zufälligen Ereignisses ausgenommen, verboten.

Durch jede Uebertretung dieses Verbotes wird den seepolizeilichen und den Gefällsvorschriften zuwider gehandelt.

Jako przestępstwo przepisów policyi morskiéj karaném będzie takowe na kapitanie lub przewodniku podług §. 9. niniejszego przepisu, bez różnicy, czy towary przeładowane są w manifeście wyszczególnione, lub nie.

Odnośnie do przepisów dochodowych rzeczone przestępstwo uważane będzie jako zamierzone przemytnictwo, i ulega karom wedle tych ustaw dochodowych karnych, które obowiązują w terytoryum administracyi celnéj, które najbliższe jest miejsca przeładowania przedsiębranego.

Karze téj dla zamierzonego przemytnictwa podlegają kapitanowie lub przewodnicy tak okrętu, z którego, jak okrętu, na który przeładowanie nastąpiło.

§. 12.

Barkom rybackim bezwzględnie zakazany jest transport towarów.

Przestąpienie zakazu tego karane będzie na przewodniku barki karami policyi morskiéj, w §. 9. niniejszego przepisu ustanowionemi, tudzież karami, wyrzeczonemi w §. 18. istniejącego regulaminu o rybołostwie morskiém z dnia 7. Sierpnia 1835.

Nadto przeciw przestąpieniom niniejszego zakazu znajdują zastosowanie postanowienia o karaniu przemytnictwa, obowiązujące w kraju koronnym, na którego pobrzeżu przestępstwo spełnionêm zostało.

Baumgartner m. p.

206.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Wyznań z dnia 9. Października 1853.

(Dziennik praw Państwa, częśé LXVII., nr. 205, wydana dnia 18. Października 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o warunkach, pod któremi poddani męzcy Wielkiego Księstwa Badeńskiego małżeństwa zawiérać mogą w Państwach Austryackich.

Podług oznajmienia ze strony Ministerstwa Spraw Zewnętrznych Wielkiego Księstwa Badeńskiego bywają małżeństwa, zawarte za granicą przez badeńskich przynależących Państwa, bez pozwolenia właściwéj władzy ich Państwa, wedle tameczných ustaw za nieważne uważane.

Badeńscy poddani zaś, którzy za granicą wyłudzą podstępnie ślub małżeństwa w Wielkiém Księstwie odmówionego, albo którzy się za granicą po-

Als Uebertretung der Seepolizei-Vorschriften wird sie an dem Kapitän oder Führer nach dem §. 9 dieser Vorschrift bestraft, ohne Unterschied, ob die überladenen Waaren in einem Manifeste aufgeführt sind oder nicht.

In Bezug auf die Gefällsvorschriften wird die erwähnte Uebertretung als Versuch des Schleichhandels angesehen, und nach jenen Gefällsstrafgesetzen bestraft, welche in dem Zollverwaltungsgebiete, das dem Orte der geschehenen Ueberladung am nächsten liegt, in Wirksamkeit stehen.

Dieser Bestrafung wegen versuchten Schleichhandels unterliegen die Kapitäne oder Führer sowohl des Schiffes, aus welchem, als auch desjenigen, in welches die Ueberladung erfolgt ist.

§. 12.

Den Fischerbarken ist der Waaren-Transport unbedingt verboten.

Die Uebertretungen dieses Verbotes werden an dem Barkenführer mit den im §. 9 der gegenwärtigen Vorschrift festgesetzten Seepolizeistrafen, dann mit jenen, welche im §. 18 des bestehenden Seefischerei-Reglements vom 7. August 1835 bestimmt sind, geahndet.

Ueberdieß haben gegen die Uebertretungen dieses Verbotes die Bestimmungen über die Bestrafung des Schleichhandels Anwendung zu finden, welche für das Kronland gelten, an dessen Küste die Uebertretung verübt wurde.

Baumgartner m. p.

206.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und des Kultus vom 9. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVII. Stück, Nr. 205, ausgegeben am 18. Oktober 1853)

wirksam für alle Kronländer,

über die Bedingungen, unter denen männliche großherzoglich-baden'sche Unterthanen in den österreichischen Staaten Ehen schließen dürfen.

Laut einer Eröffnung des großherzoglich-baden'schen Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten werden Ehen, welche badische Staatsangehörige ohne Erlaubniß der kompetenten Behörde ihres Staates im Auslande schließen, in soferne die Eheleute nicht ein auswärtiges Staatsbürgerrecht erlangen, nach dortigen Gesetzen als nichtig behandelt.

Badische Unterthanen aber, welche im Auslande die Trauung einer im Großherzogthume verweigerten Ehe erschleichen, oder sich im Auslande verehelichen, ohne zuvor

ślubią, nie zabezpieczywszy wprzód małżeństwu swemu w Państwie swojém prawo rodzimėj przynależności stosownie do ustaw tamecznych, tracą prawo obywatelstwa badeńskiego.

Władzą właściwą, która dla małżeństwa za granicą zawrzéć się mającego, pozwolenie udzielać ma, wymagane dla zabezpieczenia praw obywatelstwa i rodzimėj przynależności, jest Urząd, w którego powiecie poddany badeński posiada przyrodzone prawo przynależności, lub w braku pewnego prawa obywatelstwa miejscowego, władza administracyjna w miejscu zamieszkania, a oprócz tego co się tyczy osób, w służbie rządowėj zostających, władza przełożona.

Stosownie do tych rozporządzeń prawnych w Wielkiém Księstwie Badeńskiém istniejących, rozporządza się na przyszłość, iż wprawdzie do zawarcia małżeństwa między przynależną badeńską a poddanym austryackim, oprócz wykazu osobistéj zdolności oblubienicy, nie wymaga się specyalnego pozwolenia ze strony władzy właściwėj rodzimėj; atoliż co się tyczy małżeństwa które zawrzéć zamyśla przynależny Wielkiego Księstwa Badeńskiego w krajach tutejszych z poddanką austryacką lub przynależną któregobądź Państwa innego, stanowi się, iż małżeństwo takowe wtedy tylko będzie dozwoloném, i ślub wtedy tylko przedsiębranym, jeżeli oblubieniec wykaże pozwolenie właściwéj swéj władzy rodzimėj, które w aktach ślubu zachowaném być ma.

Bach m. p. **Krauss** m. p. **Thun** m. p.

207.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 9. Października 1853,

obowiązujące w Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém z Banatem Temeskim i w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém,

o przekazaniu procesów cywilnych, z powodu actus majoris potentiae jeszcze w toku zostających, do Sądów karnych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXVII., nr. 206, wydaną dnia 18. Października 1853.

in ihrem Staate in Gemäßheit der dortigen Gesetze das Heimatsrecht für ihre Ehe sichergestellt zu haben, verlieren das badische Staatsbürgerrecht.

Die zuständige Behörde, welche für eine im Auslande zu schließende Ehe, die zur Wahrung der Staatsbürger- und Heimatsrechte erforderliche Genehmigung zu ertheilen hat, ist das Amt, in dessen Bezirk der badische Unterthan ein angebornes Heimatsrecht besitzt, oder in Ermanglung eines bestimmten Ortsbürgerrechtes, die Verwaltungsbehörde des Wohnortes und außerdem noch bei Staatsdienern die vorgesetzte Dienstbehörde.

Mit Rücksicht auf diese im Großherzogthume Baden bestehenden gesetzlichen Anordnungen, wird für die Zukunft angeordnet, daß zwar zur Schließung einer Ehe zwischen einer badischen Staatsangehörigen mit einem österreichischen Unterthan, außer der Nachweisung der persönlichen Fähigkeit der Braut, eine spezielle Bewilligung ihrer zuständigen heimatlichen Obrigkeit nicht erforderlich ist; daß aber eine Ehe, welche ein großherzoglich-badischer Staatsangehöriger hierlandes mit einer österreichischen oder was immer für einem anderen Staate angehörigen Unterthanin schließen will, nur dann zu gestatten, und die Trauung nur dann vorzunehmen ist, wenn der Bräutigam nachweiset, die Bewilligung seiner zuständigen heimatlichen Behörde, welche in den Trauungsakten aufzubewahren ist, erlangt zu haben.

Bach m. p. **Krauß** m. p. **Thun** m. p.

207.

Verordnung des Justizministeriums vom 9. Oktober 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wegen Ueberweisung der, wegen actus majoris potentiae noch im Laufe befindlichen Zivil-Prozesse an die Strafgerichte.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVII. Stück, Nr. 206, ausgegeben am 18. Oktober 1853.

in ihrem Staate in Gemäßheit der dortigen Gesetze das Heimatsrecht für ihre Ehe schon erlangt zu haben, verlieren das badische Staatsbürgerrecht.

Die zuständige Behörde, welche für eine im Auslande zu schließende Ehe, die zur Wahrung der Staatsbürger- und Heimatsrechte erforderliche Genehmigung zu ertheilen hat, ist das Amt, in dessen Bezirk der badische Unterthan ein angebornes Heimatsrecht besitzt, oder in Ermanglung eines bestimmten Heimatsrechtes, die Verwaltungsbehörde des Wohnortes und außerdem noch bei Staatsdienern die vorgesetzte Dienstbehörde.

Mit Rücksicht auf diese im Großherzogthume Baden bestehenden gesetzlichen Anordnungen, wird für die Zukunft angeordnet, daß zwar zur Schließung einer Ehe zwischen einer badischen Staatsangehörigen mit einem österreichischen Unterthan, außer der Nachweisung der persönlichen Fähigkeit der Braut, eine specielle Bewilligung ihrer zuständigen heimatlichen Obrigkeit nicht erforderlich ist; daß aber eine Ehe, welche ein großherzoglich badischer Staatsangehöriger (Verlobter) mit einer österreichischen oder nur immer für einem anderen Staate angehörigen Unterthanin schließen will, nur dann zu gestatten, und die Trauung nur dann vorzunehmen ist, wenn der Bräutigam nachweiset, die Bewilligung seiner zuständigen heimatlichen Behörde, welche in den Trauungsacten aufzubewahren ist, erlangt zu haben.

Bach m. p. Krauß m. p. Thun m. p.

207.

Verordnung des Justizministeriums vom 9. October 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroatien und Slavonien, die serbische Woiwodschaft mit dem Temeser Banate und das Großfürstenthum Siebenbürgen,

wegen Uebernahme der, wegen arbitrio judicis poenalium noch im Zuge befindlichen Strafprocesse an die Strafgerichte.

Siehe Reichs-Gesetzblatt LXVII. Stück, Nr. 206, ausgegeben am 13. October 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część I.

Wydana i rozesłana dnia 13. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

I. Stück.

Ausgegeben und versendet am 13. Jäner 1854.

208.

Ogłoszenie Ministerstwa Skarbu z dnia 15. Października 1853.

(Dziennik praw Państwa, część LXIX, nr. 209, wydana dnia 21. Października 1853),

mocą którego w skutku najwyższego upoważnienia, z dniem 1ym Listopada 1853 r. zaprowadzone zostają na próbę z niektóremi odmianami urządzenia Związku celnego, tyczące się organizacyi urzędów celnych i straży granicznéj w Forarlbergu i połączoném z tymże pod względem cła Księstwie Lichtensztejn.

W skutku najwyższego upoważnienia Jego C. K. Apostolskiéj Mości z dnia 26. Maja 1853 r. i w wykonaniu osobnego artykułu 2. ustępu 2. traktatu handlowego i celnego, zawartego z Prusami w dniu 19. Lutego 1853 r. zaprowadza się w Forarlbergu i połączoném z tymże pod względem cła Księstwie Lichtensztejn, z niektóremi małemi odmianami i na próbę urządzenia Związku celnego pod względem organizacyi urzędów celnych i strzeżenia granic, zacząwszy od dnia 1. Listopada 1853 r.

Zaczém w téj części obrębu celnego aż do dalszego rozporządzenia, obowiązywać będą od rzeczonego dnia następujące przepisy.

§. 1.

Wyłącza się z zakresu administracyi kameralnéj powiatowéj w Feldkirch (Okólnik gubernialny z dnia 18. Września 1833 l. 19667) kierunek spraw celnych i kontroli straży granicznéj, tudzież nadzór nad przedawcami tytuniu i papiéru stemplowego, równie jak doglądanie profesyj, podlegających podatkowi konsumcyjnemu, i porucza się takowe dwóm dyrektorom urzędowym, z których jeden ustanowionym będzie w Feldkirch, drugi zaś w Bregenz.

§. 2.

Okręg urzędowy piérwszego obejmuje obręby urzędów powiatowych Feldkirch, Bludenz, Montafon, i udzielne Księstwo Lichtensztejn; zaś okręg urzędowy drugiego obejmuje obręby urzędów powiatowych Bregenz, Bezau, i Dornbirn.

§. 3.

Pod tymi dyrektorami urzędu, podlegającymi wprost Dyrekcyi krajowéj Skarbu, i zajmującymi stanowisko bezpośrednich przełożonych głównego rzędu celnego w miejscu siedziby swojéj, stoją także reszta urzędów celnych i straż skarbowa ich okręgu.

208.

Kundmachung des Finanzministeriums vom 15 Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXIX. Stück, Nr. 209, ausgegeben am 21. Oktober 1853)

wodurch in Folge Allerhöchster Ermächtigung, vom 1. November 1853 angefangen, in Vorarlberg und dem zollgeeinten Fürstenthume Liechtenstein die Einrichtungen des Zollvereines bezüglich der Organisazion der Zollämter und der Grenzwache mit einigen Abänderungen probeweise eingeführt werden.

In Folge Allerhöchster Ermächtigung Seiner k. k. Apostolischen Majestät vom 26. Mai 1853 und in Vollziehung des Separat-Artikels 2, Absatz 2 des Handels- und Zollvertrages mit Preußen vom 19. Februar 1853, werden die Einrichtungen des Zollvereines bezüglich der Organisazion der Zollämter und der Grenzbewachung probeweise mit einigen wenigen Aenderungen, vom 1. November 1853 angefangen, in Vorarlberg und dem zollgeeinten Fürstenthume Liechtenstein eingeführt.

Es haben demnach in diesem Theile des Zollgebietes von dem gedachten Zeitpunkte angefangen, bis auf Weiteres folgende Bestimmungen zu gelten:

§. 1.

Es wird aus dem Wirkungskreise der Kameral-Bezirks-Verwaltung zu Feldkirch (Gubernial-Zirkulare vom 18. September 1833 Z. 19667) die Leitung des Zoll- und Kontrolwesens, sowie der Finanzwache, dann die Aufsicht über die Tabak- und Stempelpapier-Verschleißer, und die Ueberwachung der verzehrungssteuerpflichtigen Gewerbe ausgeschieden und zweien Amtsdirektoren anvertraut, von denen der eine in Feldkirch, der andere in Bregenz aufgestellt wird.

§. 2.

Der Amtsbezirk des Ersteren umfaßt das Amtsgebiet der Bezirksämter Feldkirch, Bludenz, Montafon und das souveräne Fürstenthum Liechtenstein; jener des Letzteren das Amtsgebiet der Bezirksämter Bregenz, Bezau und Dornbirn.

§. 3.

Diesen Amtsdirektoren, welche der Finanz-Landes-Direkzion unmittelbar untergeordnet sind, und die Stellung von unmittelbaren Vorstehern des Hauptzollamtes ihres Standortes einnehmen, sind auch die übrigen Zollämter und die Finanzwache ihres Bezirkes untergeordnet.

§. 4.

Do nich należy w przypadku odkrytych w ich okręgu urzędowym przestępstw przepisów wydanych w przedmiocie cła, kontroli, monopoliów rządowych i podatków konsumcyjnych, wywód istoty czynu, zabezpieczenie kary i odstąpienie od kary, jak dalece to nie jest pozostawionem wyłącznie Dyrekcyi krajowéj Skarbu, lub jakiéj władzy wyższéj.

§. 5.

We wszystkich tu nie wyszczególnionych względach, mianowicie co do spraw kasowych i rachunkowych, zakres Administracyi kameralnéj powiatowéj Feldkirch zostaje niezmienionym.

§. 6.

Dochodzenia i śledztwa, które stosownie do ustaw dochodowych oprócz czynności obowiązkowych dyrektorów urzędowych, uskutecznianemi być powinny, uskuteczniać będzie w przyszłości wprost Administracya powiatowa, do czego nie będą ustanowione szczegółowe organa.

§ 7.

Załączony tu wyciąg z urządzenia i przepisów służbowych, wskazuje organizacyę straży skarbowéj, ustanowionéj w Forarlbergu na próbę; zaś co do służby kontroli i użycia broni wewnątrz obrębu celnego, tudzież co do służby w przedmiocie podatków konsumcyjnych, należącéj do straży finansowéj, dotychczasowe przepisy zatrzymają moc swoję.

Baumgartner m. p.

§. 4.

Es steht ihnen in Beziehung auf die in ihrem Amtsbezirke entdeckten Uebertretungen der Zoll-, Kontrols-, Staats-Monopols- und Verzehrungssteuer-Vorschriften die Erhebung des Thatbestandes, die Strafsicherstellung und die Strafablassung zu, in soweit diese nicht der Finanz-Landes-Direkzion oder einer höheren Behörde vorbehalten ist.

§. 5.

In allen hier nicht berührten Beziehungen, und namentlich in Absicht auf das Kasse- und Rechnungswesen bleibt der Wirkungskreis der Kameral-Bezirks-Verwaltung Feldkirch aufrecht.

§. 6.

Die nach dem Gefällen-Strafgesetze außer den, den Amtsdirektoren obliegenden Verrichtungen zu vollziehenden Erhebungen und Untersuchungen werden ohne eigens hierzu bestellte Organe künftig unmittelbar von der Bezirksverwaltung gepflogen werden.

§. 7.

Die Organisazion der in Vorarlberg probeweise aufgestellten Finanzwache ist aus dem beiliegenden Auszuge der Verfassung und Dienstvorschrift derselben zu entnehmen; für den Kontrolsdienst und den Waffengebrauch im inneren Zollgebiete, sowie für den Verzehrungssteuerdienst der Finanzwache bleiben die bestehenden Vorschriften in Wirksamkeit.

Baumgartner m. p.

Wyciąg

z urządzenia i przepisów służbowych straży skarbowéj, ustanowionéj na próbę w Forarlbergu.

I. Przepisy ogólne.

A. Przeznaczenie straży skarbowéj, ustanowionéj w okręgu granicznym Forarlbergu na próbę.

§. 1.

Straż skarbowa, ustanowiona w Forarlbergu i w Księstwie Lichtensztejn, przeznaczoną jest najprzód do zabezpieczenia dochodów z cła i monopoliów rządowych.

Dlatego obowiązaną jest, pod kierunkiem przełożonych swoich z dołożeniem wszelkich sił i zdolności swoich starać się o to, ażeby opłaty, należące się rządowi od towarów obcych, wprowadzanych lub przewożonych, równie jak od krajowych wychodzących towarów (stosownie do ustawy o cłach i monopoliach rządowych i taryfy celnéj) opłacane były według przepisu do urzędów, przeznaczonych do ich pobiérania, ażeby przepisy o kontroli przez osoby do opłacania cła obowiązane ściśle i dokładnie dokonanemi zostały, ażeby ile możności zapobiegać pokrzywdzeniu w opłacie i innym przestępstwom dochodowym, lub jeżeli takowe już popełnionemi zostały, ażeby takowe odkryć i donieść o nich władzom, które do ich ukarania są postanowione.

Również jest jéj obowiązkiem, baczyć na to, żeby przedmioty, których wprowadzanie, wywóz lub przewóz zakazanym jest, nie były wprowadzanemi, wywożonemi lub przewożonemi, tudzież ażeby wszelkie przekraczania takich zakazów pod karę podciągniętemi zostały.

Straż skarbowa używaną będzie oprócz tego do przyłożenia i odéjmowania zamknięcia urzędowego, do odprowadzania przesełek towarów i do podobnych czynności posiłkowych w urzędowaniu, przy urzędach wykonujących, do prowadzenia kontroli wewnętrznéj przy mniejszych takich urzędach, przy których tylko jeden urzędnik jest ustanowionym, jakoteż do czynności posiłkowych w urzędowaniu przy kontroli towarów.

Auszug

aus der Verfassung und Dienstvorschrift der in Vorarlberg probeweise aufgestellten Finanzwache.

I. Allgemeine Vorschriften.

A. Bestimmung der im Grenzbezirke Vorarlbergs probeweise aufgestellten Finanzwache.

§. 1.

Die in Vorarlberg und dem Fürstenthume Liechtenstein aufgestellte Finanzwache ist zunächst zum Schutze des Zollgefälles und der Staatsmonopole bestimmt.

Zu diesem Zwecke ist dieselbe verpflichtet, unter Anleitung ihrer Vorgesezten mit Aufbietung aller ihrer Kräfte und Fähigkeiten dahin zu wirken, daß die von fremden ein- und durchgehenden, sowie von inländischen ausgehenden Waaren (nach Maßgabe der Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung und des Zolltarifes) dem Staate gebührenden Abgaben vorschriftmäßig bei den zur Einhebung derselben bestimmten Aemtern entrichtet, die Kontrolsmaßregeln von den Zollpflichtigen pünktlich und vollständig befolgt, Verkürzungen der Abgaben und sonstige Gefällsübertretungen möglichst verhindert, oder wenn sie bereits vollbracht sind, entdeckt und zur gebührenden Bestrafung den damit beauftragten Behörden angezeigt werden.

Auch liegt ihr ob, ihr Augenmerk darauf zu richten, daß Gegenstände, deren Ein-, Aus- oder Durchfuhr verboten ist, weder ein-, aus- noch durchgeführt, und alle Verletzungen solcher Verbote zur Bestrafung gezogen werden.

Die Finanzwache wird ferner zur Anlegung und Abnahme des ämtlichen Verschlusses, zur Begleitung von Waarensendungen und zu ähnlichen Hilfsamtshandlungen bei den ausübenden Aemtern, zur Führung der inneren Kontrole bei minderen, nur mit Einem Beamten bestellten derlei Aemtern, sowie zu den Hilfsamtshandlungen der Waaren-Kontrole verwendet.

Oprócz tego właściwego przeznaczenia służbowego straż skarbowa wypełniać winna inne polecenia i rozkazy, otrzymane od przełożonych swoich, do których w szczególności należą także tyczące się spólnego dozoru innych gałęzi dochodowych, z równą obowiązkową starannością i sumiennością.

Nakoniec przeznaczeniem straży skarbowéj jest także, ludziom podejrzanym, nie mogącym się wykazać należycie, nie dozwalać wstępu do kraju, nie dozwalać, żeby zbiegi wojskowe, zbiegi od rekrutacyi, lub inni wydalali się za granicę, i dodawać pomocy w wykonywaniu przepisów publicznego bezpieczeństwa, na wezwanie władz do tego powołanych, i w przypadkach, określonych odnoszącemi się do tego przepisami.

B. Organizm.

§. 2.

Rzeczona straż skarbowa prowizoryczna składa się z respicyentów, którzy pełnią służbę konno albo pieszo.

Ustanowieni w jedném i témże samém miejscu respicyenci składają posterunek, i stoją pod rozkazami dowódzcy posterunku, ustanowionego z ich grona.

Respicyenci posterunków, należących do pewnego okręgu (kontrolowego) podlegają komisarzowi straży skarbowéj, zaś kilka okręgów kontrolowych składają okręg urzędowy, na którego czele stoi dyrektor urzędu, który zatém uważanym być ma za zwierzchnika całéj straży skarbowéj, ustanowionéj w okręgu.

Jeżeli respicyenci straży skarbowéj dodanymi będą stałe lub przemijająco jakiemu urzędowi wykonującemu do służby, przełożony urzędu wykonywać będzie nad nimi prawa komisarza straży skarbowéj.

§. 3.

Władzami kierującemi w porządku postępującym są:

a) Dyrekcya krajowa Skarbu z nadinspektorem, i

b) Ministeryum Skarbu jako najwyższa instancya, któréj podlega straż skarbowa, wraz z inspektorami centralnymi.

§. 4.

Szczegółowe rozporządzenie obejmuje przepisy co do przyjmowania do téj straży skarbowéj i co do płacy osób, przy niéj ustanowionych.

Co się tyczy stosunków obywatelskich, odzieży i uzbrojenia, kwaterowania i zaopatrywania strażników skarbowych, tudzież co się tyczy obchodzenia się

Außer dieser eigentlichen Dienstesbestimmung hat sich die Finanzwache auch der Ausführung der ihr von ihren Vorgesetzten zugehenden sonstigen Weisungen und Aufträge, wohin insbesondere diejenigen gehören, welche die Mitbeaufsichtigung der übrigen Gefällszweige betreffen, mit gleicher pflichtmäßiger Sorgfalt und Gewissenhaftigkeit zu unterziehen.

Endlich hat die Finanzwache auch die Bestimmung, verdächtige, mit den erforderlichen Ausweisen nicht versehene Leute von dem Eintritte in das Land abzuhalten; den Austritt der Militär-Ausreißer, Rekrutirungs-Flüchtlinge oder anderer zum Austritte nicht befugter Personen in das Ausland zu hindern, und über Aufforderung der dazu berufenen Behörden zur Vollstreckung der Vorkehrungen für die öffentliche Sicherheit in den durch die dießfälligen Vorschriften bestimmten Fällen Hilfe zu leisten.

B. Organismus.

§. 2.

Die Mannschaft dieser provisorischen Finanzwache besteht aus Respizienten, welche entweder beritten sind, oder zu Fuße dienen.

Die an einem und demselben Orte aufgestellten Respizienten bilden einen Posten und stehen unter einem aus ihrer Mitte bestellten Postenführer.

Die Respizienten der Posten eines bestimmten (Kontrols-) Bezirkes sind einem Finanzwache-Kommissär untergeordnet, und mehrere Kontrols-Bezirke bilden einen Amtsbezirk, an dessen Spitze ein Amtsdirektor steht, welcher daher als der Obere der gesammten im Bezirke aufgestellten Finanzwache zu betrachten ist.

Wenn die Respizienten der Finanzwache einem ausübenden Amte dauernd oder vorübergehend zur Dienstleistung zugewiesen werden, so übt der Vorsteher des Amtes ihnen gegenüber die Rechte des Finanzwache-Kommissärs aus.

§. 3.

Die leitenden Behörden sind in aufsteigender Ordnung:

a) die Finanz-Landes-Direkzion mit einem Ober-Inspektor, und

b) das Finanzministerium als höchste Instanz, welcher die Finanzwache untergeordnet ist, mit den Zentral-Inspektoren.

§. 4.

Eine besondere Verordnung enthält die Bestimmungen über die Aufnahme in diese Finanzwache und über die Bezüge der Angestellten derselben.

Rücksichtlich der bürgerlichen Verhältnisse, der Kleidung und Rüstung, Bequartierung und Verpflegung der Angestellten, dann rücksichtlich der Behandlung der erkrankten

z ludźmi, chorymi téj straży skarbowéj, zastosować należy przepisy dla straży skarbowéj w ogólności obowiązujące.

II. Szczególne obowiązki i prawa téj straży skarbowéj przy pełnieniu służby strzeżenia granic.

§. 11.

1. Przegląd tych obowiązków i praw.

Obowiązki i prawa téj straży skarbowéj przy pełnieniu służby strzeżenia granic polegają na przepisach, zawartych w ustawach o cłach i monopoliach rządowych, tudzież na przepisach do nich się odnoszących; z temi zatém dokładnie obeznać się powinna, a jeżeli w tém znajdzie co niezrozumiałego lub wątpliwego, winna prosić o wyjaśnienie komisarza lub dyrektora Urzędu.

Mianowicie straż skarbowa winna strzedz linii celnéj i okręgu granicznego, tudzież obrotu wewnątrz takowych, i czuwać nad tém, ażeby ściśle zachowanemi były przepisy co do przekraczania linii celnéj w czasie dnia i na gościńcach celnych, co do przystawienia towarów do urzędu, oświadczenia według przepisów i opłaty cła, tudzież co do kontroli towarów w okręgu granicznym.

W tym celu straż graniczna winna przebiegać okrąg graniczny szczególnie wzdłuż linii celnéj, czynić zasadzki w miejscach stosownych, i o ile te ustawy dozwalają, zatrzymywać tych, co prowadzą towary, równie jak podróżnych, przeglądać ich papiéry, sprawdzać ich ładunki, a według okoliczności czynić rewizye i poszukiwania u przemysłowców.

Straż skarbowa winna w szczególności zwrócić uwagę swoję na czynności urzędów celnych i urzędników swego okręgu, i według przepisów donosić o wadach, o których poweźmie wiadomość.

§. 12.

2. Prawa straży.

Straż skarbowa ma w czasie pełnienia swéj służby prawa straży na ustawach oparte; może zatém w ciągu pełnienia służby każdego bez różnicy, opierającego się jéj przepisanéj czynności urzędowéj, odgrażającego się jéj, lub obrażającego ją słowem lub czynem ująć, i odstawić do najbliższéj zwierzchności dla dopełnienia na nim przepisanéj czynności urzędowéj.

Mannschaft dieser Finanzwache, gelten die für die Finanzwache bisher bestehenden Vorschriften.

II. Besondere Pflichten und Befugnisse dieser Finanzwache in Bezug auf den Grenzüberwachungsdienst.

§. 11.

1. Uebersicht dieser Pflichten und Befugnisse.

Die Pflichten und Befugnisse dieser Finanzwache in Bezug auf den Grenzüberwachungsdienst gründen sich auf die in der Zoll- und Staatsmonopolsordnung enthaltenen, und die auf diese bezüglichen Vorschriften, mit welchen sie sich daher ganz vertraut zu machen und über dasjenige, was ihr hierbei unverständlich oder zweifelhaft bleiben sollte, die Belehrung des Kommissärs oder Amtsdirektors sich zu erbitten hat.

Namentlich hat die Finanzwache die Zoll-Linie und den Grenzbezirk, und den innerhalb derselben stattfindenden Verkehr zu beaufsichtigen und darüber zu wachen, daß die Vorschriften über die Ueberschreitung der Zoll-Linie bei Tage und auf Zollstrassen, die Stellung zum Amte, vorschriftmäßige Erklärung und Verzollung, sowie die Vorschriften über die Waaren-Kontrole im Grenzbezirke genau befolgt werden.

Zu diesem Ende hat die Finanzwache den Grenzbezirk insbesondere längs der Zoll-Linie zu durchstreifen, an geeigneten Stellen Vorpassen zu halten und, soweit es die Gesetze gestatten, Waarenführer und Reisende anzuhalten, in ihre Papiere Einsicht zu nehmen, ihre Ladungen zu untersuchen und nach Umständen Nachschauen und Durchsuchungen bei Gewerbetreibenden vorzunehmen.

Die Finanzwache hat auch ein besonderes Augenmerk auf das Gebaren der Zollämter und Beamten ihres Bezirkes zu richten, und Gebrechen, die zu ihrer Kenntniß kommen, vorschriftmäßig anzuzeigen.

§. 12.

2. Rechte der Wache.

Der Finanzwache kommen während der Ausübung ihres Dienstes die in den Gesetzen gegründeten Rechte der Wache zu; sie ist daher während der Ausübung des Dienstes befugt, Jedermann ohne Unterschied, der sich ihrer vorschriftmäßigen Amtshandlung widersetzt, gegen sie Drohungen ausstößt oder sie wörtlich oder thätlich beleidiget, zu verhaften und zur nächsten Obrigkeit zur gesetzmäßigen Amtshandlung zu stellen.

§. 13.

3. Czynności urzędowe względem przewoźników towarów, tragarzy i podróżnych.

Wewnątrz okręgu granicznego straż skarbowa ma prawo:

a) Przytrzymywać wozy z towarami i poganiaczy trzody, zażądać od nich przedłożenia dokumentów do wykazu służących, robić z nich notaty, i takowe porównywać z ładunkiem przez zewnętrzne jego obejrzenie i t d.

Jeżeli obadwa nie zgadzają się z sobą, zatrzyma dokumenta, i odprowadzi przedmioty do najbliższego urzędu celnego, lub jeżeli ten urząd za daleko jest oddalonym, do nayblizszéj zwierzchności miejscowéj, ażeby tam dopełnić scisłego przeglądnienia i porównania onychże.

Wszelako nie może żądać wykazu, jeżeli przedmioty wstępują w dzień przez linię celną, na gościńcu celnym, gdy się znajdują na takowym, i jeszcze nie dotknęły żadnego urzędu lub posterunku, gdzie się czyni oznajmienie.

b) Tragarzy, wozy ręczne, wozy chłopskie, bydlęta ładowne, prowadzące towary niespakowane, straż skarbowa może natychmiast przetrząść, i jak dalece tego potrzeba wymaga, przekonać się, iż albo niema na nich naładowanych towarów, podlegających opłacie cła, lub téż, że te należycie oznajmionemi były. Gdy towary są zupełnie spakowane, postąpić winna tak, jak to jest przepisane pod lit. *a)*.

c) Wozy, podane za nieładowne, straż skarbowa może przytrzymać, aby się przekonać, czyli rzeczywiście nie są naładowane.

d) Przewodnicy statków, wiozących mniéj niż 100 cetnarów, powinni na wezwanie straży skarbowéj jak najspieszniéj mogą, zatrzymać się, i według jéj żądania albo do brzegu sterować, i przybić tamże do lądu na miejscach stosownych, lub oczekiwać przybycia straży skarbowéj

e) Podróżnych, których straż skarbowa zastaje w niewątpliwym kierunku od granicy do urzędu celnego, lub téż od urzędu celnego ku granicy, nie wolno jéj zatrzymywać.

Podróżnych zaś, których zastaje zewnątrz gościńca celnego, lub téż na gościńcu celnym w kierunku od urzędu celnego w głąb kraju, może wezwać aby się wykazali i zgłosili w urzędzie, wyjąwszy podróżnych, odbywających drogę zwykłą pocztą wozową lub ekstrapocztą. Jeżeli wykazanie się nastąpi, straż skarbowa powinna pozwolić podróżnym odbywać dalszą podróż bez przeszkody, w przeciwnym zaś razie odprowadzić ich do najbliższego urzędu celnego.

§ 13

3. Amtshandlungen in Bezug auf Frachtführer, Lastträger, Reisende.

Die Finanzwache ist innerhalb des Grenzbezirkes befugt:

a) Frachtfuhrwerke und Heerdenführer anzuhalten, sich die zum Ausweise dienenden Urkunden vorweisen zu lassen, Notizen aus ihnen zu nehmen und sie durch äußere Besichtigung der Ladungen u. s. w. mit diesen zu vergleichen.

Stimmen beide nicht überein, so behält sie die Urkunden und begleitet die Gegenstände bis zum nächsten Zollamte, oder, wenn ein solches zu weit entfernt ist, zur nächsten Ortsobrigkeit, um daselbst eine genaue Untersuchung und Vergleichung vorzunehmen.

Ein Ausweis darf jedoch nicht verlangt werden, wenn die Gegenstände bei Tage über die Zoll-Linie auf der Zollstrasse eingehen, sich auf derselben befinden und noch kein Amt oder Ansageposten berührt worden ist.

b) Lastträger, Handfuhrwerke, Bauernfuhrwerke, beladene Lastthiere, welche nicht verpackte Waaren führen, ist die Finanzwache auf der Stelle zu revidiren befugt, in sofern es erforderlich ist, sich Ueberzeugung zu verschaffen, daß entweder keine zollpflichtigen Gegenstände geladen, oder diese gehörig angemeldet sind. Bei förmlich verpackten Waaren verfährt sie, wie unter a) vorgeschrieben ist.

c) Fuhrwerk, das als unbeladen angegeben wird, kann die Finanzwache anhalten, um sich zu überzeugen, daß es wirklich unbeladen ist.

d) Führer von Wasserfahrzeugen, welche weniger als 100 Zentner tragen, müssen auf den Anruf der Finanzwache sobald wie möglich anhalten, und, je nachdem es verlangt wird, entweder dem Ufer zusteuern und dort an schicklichen Stellen anlegen, oder die Ankunft der Finanzwache abwarten.

e) Reisende, welche die Finanzwache auf einer Zollstrasse in unbezweifelter Richtung von der Grenze nach dem Zollamte, oder von dem Zollamte nach der Grenze findet, darf sie nicht anhalten.

Reisende hingegen, die außerhalb der Zollstrasse, oder auf der Zollstrasse in der Richtung von dem Zollamte gegen das Innere des Landes vorkommen, können, mit Ausnahme der mit gewöhnlicher Fahr- und Extrapost Reisenden, zur Nachweisung der Meldung beim Amte aufgefordert werden. Erfolgt diese, so muß die Finanzwache die Reisenden sammt ihren Sachen ohne Störung reisen lassen, im entgegengesetzten Falle aber zum nächsten Zollamte führen.

§. 14.

Należy baczyć na to, ażeby zakaz transportowania przedmiotów, opłacie cła podlegających, w nocy w okręgu granicznym ściśle był przestrzeganym.

Transport rzeczy podlegających opłacie cła przez linię celną i w okręgu granicznym, pozwolonym jest tylko w dzień, t. j. po wschodzie i przed zachodem słońca. Dla zaprowadzenia jednostajności w postępowaniu ze strony straży skarbowéj, godziny dzienne oznaczone zostają w sposobie następującym:

1. W miesiącach Styczniu i Grudniu: od godziny 7méj z rana do godziny 6téj wieczór.

2. W miesiącach Lutym i Listopadzie: od godziny 6téj z rana do godziny 7méj wieczór.

3. W miesiącach Marcu, Wrześniu i Październiku: od godziny 5téj z rana do godziny 8méj wieczór.

4. W miesiącach Kwietniu i Sierpniu: od godziny 4téj z rana do godziny 9téj wieczór.

5. W miesiącach Maju, Czerwcu i Lipcu: od godziny 3ciéj z rana do godziny 10téj wieczór.

§. 15.

4. Porównanie papiérów z towarami.

Przy wszystkich tych czynnościach urzędowych, obowiązkiem jest straży skarbowéj porównywać starannie okazane papiéry z ładunkiem, czyli kierunek i czas transportu, przewoźnicy towarów, rodzaj środków transportu, liczba i rodzaj naczyń, pak, sztuk, ich cechy liczba i rodzaj pieczęci urzędowych i t. d. zgadzają się z szczegółami, podanemi w dokumentach. Tylko wtenczas gdy towary prowadzi się niepakowane, lub gdy spostrzeże się różnicę między wykazami i ładunkiem, albo gdy w innym sposobie powstanie podejrzenie uzasadnione, iż popełnioném lub zamierzoném było przestępstwo dochodowe, można przystąpić do wewnętrznego przeglądania towarów; lecz nawet w tym przypadku nie można żądać wyładowania towarów lub pakunku na gościńcu, lub na czystém polu, ani téż nastawać na to, żeby podróżni wysiadali z wozu lub ze statku pod gołém niebem.

§. 16.

5. Rewizye na osobie.

Straż skarbowa ma prawo, przy wielkiém podejrzeniu, iż osoby wprowadzają ukryte w sukniach swoich towary, podlegające opłacie cła, przetrząsać

§. 14.

Es ist darauf zu sehen, daß das Verbot des Transportes zollpflichtiger Gegenstände im Grenzbezirke zur Nachtzeit aufrecht erhalten werde.

Der Transport von zollpflichtigen Gegenständen über die Zoll-Linie und im Grenzbezirke überhaupt ist nur innerhalb der Tageszeit, d. i. nach Sonnenaufgang und vor Sonnenuntergang erlaubt. Zur Erzielung eines übereinstimmenden Benehmens von Seite der Angestellten der Finanzwache werden die Stunden der Tageszeit mit nachstehenden bezeichnet:

1. In den Monaten Jäner und Dezember: von 7 Uhr Morgens bis 6 Uhr Abends.

2. In den Monaten Februar und November: von 6 Uhr Morgens bis 7 Uhr Abends.

3. In den Monaten März, September und Oktober: von 5 Uhr Morgens bis 8 Uhr Abends.

4. In den Monaten April und August: von 4 Uhr Morgens bis 9 Uhr Abends.

5. In den Monaten Mai, Juni und Juli: von 3 Uhr Morgens bis 10 Uhr Abends.

§. 15.

4. Vergleichung der Papiere mit der Waare.

Bei allen diesen Amtshandlungen hat sich die Finanzwache die sorgfältige Vergleichung der vorgewiesenen Papiere mit der Ladung angelegen seyn zu lassen, ob die Richtung und die Zeit des Transportes, der Waarenführer, die Beschaffenheit des Transportmittels, die Zahl und Beschaffenheit der Behältnisse, Päcke und Stücke ihrer Bezeichnung, die Zahl und Beschaffenheit der ämtlichen Siegel u. dgl. mit den Angaben der Urkunden übereinstimmen. Nur bei Waaren, die ledig verführt werden, oder dann, wenn Abweichungen zwischen den Ausweisen und der Ladung entdeckt werden, oder sonst der gegründete Verdacht einer verübten oder versuchten Gefällsübertretung entsteht, darf zur inneren Untersuchung der Waaren geschritten werden; jedoch auch in diesem Falle darf die Abladung der Fracht oder des Gepäckes auf der Strasse oder dem freien Felde nicht gefordert, noch verlangt werden, daß die Reisenden den Wagen oder das Fahrzeug im Freien verlassen.

§. 16.

5. Untersuchungen am Leibe.

Die Finanzwache hat die Befugniß, in Fällen, wo dringender Verdacht vorliegt, daß von Personen zollpflichtige Waaren in den Kleidern verborgen eingebracht werden,

takowe. Jednakże tego prawa używać można tylko z największą ostrożnością i tylko przy zachowaniu następujących przepisów.

a) Podejrzenie powinno być usprawiedliwionem naocznem spostrzeżeniem lub takiemi czynami, które w razie potrzeby udowodnionemi być mogą.

b) Jeżeli podejrzenie zachodzi przeciw osobom męzkiego rodzaju, należy je zawezwać, ażeby same ubiór swój w takie wprawiły położenie, w którymby można powziąć potrzebne przekonanie; jeżeli się temu opierają, należy im zostawić do woli, czyli się zechcą poddać zewnętrznemu dotykaniu, przejrzeniu ich kieszeni i pokryciu głowy i t. d., w miejscu gdzie zostały przytrzymane, lub czyli zechcą, ażeby tym końcem odprowadzone były, do najbliższéj zwierzchności miejscowéj, lub do najbliższego urzędu celnego. Bez ich przyzwolenia wszelka rewizya na gościńcu jest zakazaną.

c) Osób płci żeńskiéj, chociażby były podejrzane, straż skarbowa dotykać się nie powinna na ciele; straż skarbowa raczéj powinna w takim przypadku wyjawić w sposobie poważnym i przyzwoitym powody, które sprowadziły podejrzenie przeciw nim, i oświadczyć im, iż, jeżeli towaru ukrytego natychmiast nie wydadzą, zaprowadzonemi będą nieochybnie do najbliższéj zwierzchności miejscowéj, lub do najbliższego urzędu celnego, i tam odbędzie się na nich rewizya przez osoby téj saméj płci. To należy według okoliczności uskutecznić, lecz nawet i wtedy zostawić należy do woli kobietom, by wydały bez pomocy innych przedmioty, które według przyznania się ukrywają przy sobie.

d) Powody podejrzenia powinny być oznajmione w takim sposobie, aby nie wzbudzić nieporozumienia obrazy osobistéj, a rewizyę przedstawić jako środek pochodzący z obowiązku służbowego. Przy dopełnianiu téj ostateczności prawa rewizyi zachowywać należy w każdym razie według możności postępowanie pełne przyzwoitości.

§. 17.

6. Odprowadzenie stron na inne miejsca, do zwierzchności miejscowych i do urzędów celnych.

Jeżeli przytrzymanie nastąpi w nocy, a nie ma pod ręką światła natychmiast, ażeby uskutecznić przepisany przegląd papiérów i obejrzéć ładunek, albo téż, jeżeli zachodzą inne przeszkody, nie pozwalające uskutecznienia czynności urzędowéj w miejscu zatrzymania, strażnicy od straży skarbowéj mają prawo

Untersuchung der letzteren vorzunehmen. Von dieser Befugniß ist jedoch nur mit äußerster Vorsicht und nur mit Beobachtung folgender Vorschriften Gebrauch zu machen:

a) Der Verdacht muß durch Augenschein oder sonst durch Thatsachen gerechtfertiget erscheinen, welche nöthigenfalles nachgewiesen werden können.

b) Trifft der Verdacht Personen männlichen Geschlechtes, so sind sie aufzufordern, ihre Bekleidung selbst in eine solche Lage zu bringen, um die zum Zwecke nöthige Ueberzeugung nehmen zu können; versagen sie dieses, so ist ihnen stets frei zu stellen, ob sie einer äußeren Berührung, dem Nachsehen der Taschen, der Kopfbedeckung u. s. w. auf dem Punkte ihrer Anhaltung sich unterwerfen, oder zu diesem Zwecke zu der nächsten Ortsobrigkeit oder zum nächsten Zollamte sich begleiten lassen wollen. Ohne ihre Zustimmung ist jede Untersuchung auf offener Strasse unzuläßig.

c) Gegen Personen weiblichen Geschlechtes ist Seitens der Finanzwache ein körperliches Berühren auch bei Verdächtigen durchaus nicht erlaubt; die Finanzwache hat vielmehr solchenfalls auf ernste und anständige Art sich über die Gründe zu äußern, welche Verdacht veranlassen und bemerklich machen, daß, wenn nicht zur Stelle die etwa verborgene Waare herausgegeben werde, es unvermeidlich seyn würde, die Betroffenen zur nächsten Ortsobrigkeit oder zum nächsten Zollamte zu führen, um dort durch Personen gleichen Geschlechtes einer Revision unterzogen zu werden. Dieses ist dann nach Umständen zu thun; immer ist aber Frauenspersonen auch da noch zu überlassen, daß sie eingeständlich versteckter Gegenstände ohne Hilfe Anderer sich entledigen.

d) Die Gründe des Verdachtes müssen übrigens stets auf eine Weise dargelegt werden, welche das Mißverständniß persönlicher Beleidigung ausschließt und den Anspruch auf Revision als eine aus der Dienstpflicht hervorgehende Maßregel darstellt. Anstandsvolle Behandlung muß bei Ausübung dieses Aeußersten des Revisionsrechtes jedenfalls nach Möglichkeit beobachtet werden.

§. 17.

6. Begleitung der Parteien an andere Orte, zu Ortsobrigkeiten und Zollämtern.

Geschieht die Anhaltung bei Nacht und ist an der Stelle kein Licht vorhanden, um die vorgeschriebene Besichtigung der Papiere und der Ladung vornehmen zu können, oder treten andere Hindernisse ein, welche die Vornahme der Amtshandlung auf dem Platze der Anhaltung unmöglich machen, so sind die Angestellten der Finanzwache be-

odprowadzić stronę aż do najbliższego miejsca, w którém obejrzenie dopełnioném być może, i żądać, aby nie jechano prędzéj, jak wymaga ich odprowadzenie.

§. 18.

Jeżeli strony, które zaopatrzone być powinny paszportem, pokryciem urzędu celnego, lub dokumentem prywatnym, na żądanie nie okażą dokumentu właściwego, jeżeli dokument znaleziony nie jest w porządku, jeżeli przedmioty transportowane nie zgadzają się z wykazami, jeżeli spotkanemi będą na innym gościńcu lub w innym czasie, jak to jest wyrażoném w wykazach, jeżeli znalezionemi zostaną przedmioty, podlegające opłacie cła, gdy tymczasem ładunek jako wolny od cła był oznajmiony, jeżeli na towarach, pod zamknięciem urzędowém będących, spotka się skazy na sznurach, pieczęciach, naczyniach z towarami i t. d., jeżeli wbrew zakazom transport odbywa się w nocy, lub w ogóle, jeżeli zachodzą okoliczności, które sprowadzają podejrzenie przestępstwa praw dochodowych, w takich przypadkach należy osoby, nie mające paszportu przepisanego, odprowadzić do najbliższéj zwierzchności miejscowéj, towary zaś, których pokrycie lub zamknięcie urzędowe nie znajduje się w porządku, przyaresztować i wraz z przewoźnikiem towarów odstawić do najbliższego urzędu celnego, gdyby zaś ten za nadto był odległym, do najbliższéj zwierzchności.

Czynności urzędowéj należy zawsze dopełniać spiesznie, ażeby strony nie były zatrzymywane dłużéj, jak tego wykonanie przepisu wymaga.

Podróżnych i przewoźników towarów nie należy więcéj, jak tego okoliczności koniecznie wymagają dla uskutecznienia czynności urzędowéj, przymuszać do zboczenia z drogi, na którą przy przytrzymaniu ich wstąpili.

Zwierzchności wzdłuż granicy będące, mają obowiązek, przyjmować osoby i towary o każdéj godzinie w dzień i w nocy.

§. 19.

Ludzi, równie jak środki transportu, którzy przy wstąpieniu z zagranicy lub z obrębu kraju, zewnątrz linii celnéj leżącego, przekraczają tę linię w miejscu, nie pozwoloném lub nie przeznaczoném wyraźnie do tego obrotu, lub którzy napotkani będą na drodze pobocznéj, t. j. takiéj, która jako droga celna nie jest ogłoszoną i naznaczoną, należy przytrzymać i odstawić do najbliższego urzędu celnego lub do najbliższéj zwierzchności w celu przedsięwzięcia z nimi przepisanéj czynności urzędowéj.

Jednakże mieszkańców okręgu granicznego nie należy przy ich obrocie rzeczy i gospodarstwa wystawiać na większe ograniczenia, jak tego wymaga cel ustawy; dlatego straż skarbowa powinna się starać poznać mieszkańców

rechtiget, die Partei bis in den nächsten Ort, wo diese Besichtigung gehörig vorgenommen werden kann, zu begleiten und zu fordern, daß nicht schneller gefahren werde, als solches ihre Begleitung gestattet.

§. 18.

Weisen Parteien, die mit einem Passe, einer zollämtlichen Deckung oder einer Privat-Urkunde versehen seyn sollen, die dießfällige Urkunde auf die an sie gestellte Aufforderung nicht vor, befindet sich die vorgefundene Urkunde nicht in Ordnung, stimmen die transportirten Gegenstände mit den Ausweisen nicht überein, werden sie auf einer Strasse oder zu einer Zeit betreten, welche von der in den Ausweisen abweicht, werden zollpflichtige Gegenstände vorgefunden, während die Ladung als zollfrei angegeben wurde, werden bei, unter ämtlichen Verschluß gelegten Waaren an den Siegeln, den Schnüren, den Waarenbehältnissen u. dgl. Mängel wahrgenommen, findet ein unerlaubter Transport zur Nachtzeit Statt, oder ergeben sich überhaupt Umstände, die den Verdacht einer Gesetzübertretung begründen, so sind Personen, denen der vorgeschriebene Paß mangelt, an die nächste Obrigkeit zu geleiten, und Waaren, deren Deckung oder ämtlicher Verschluß sich nicht in der Ordnung befindet, in Beschlag zu nehmen und sammt dem Waarenführer an das nächste Zollamt, wenn solches aber zu weit entfernt wäre, an die nächste Obrigkeit zu stellen.

Die Amtshandlung ist stets schleunig zu vollziehen, damit die Parteien nicht länger, als es zur Vollziehung der Vorschrift nöthig ist, aufgehalten werden.

Die Reisenden und Frachtfuhren sind so wenig als es nach den obwaltenden Umständen thunlich ist, zu nöthigen, von der Strasse, welche sie bei ihrer Betretung eingeschlagen hatten, zum Behufe der vorzunehmenden Amtshandlung abzugehen.

Die Obrigkeiten längs der Grenze sind angewiesen, Personen und Waaren zu jeder Stunde, bei Tage und Nacht zu übernehmen.

§. 19.

Menschen und Transportmittel, welche im Eingange aus dem Auslande oder aus dem außer der Zoll-Linie liegenden Gebiete, dieselbe an einer für diesen Verkehr nicht ausdrücklich gestatteten und dazu bezeichneten Stelle überschreiten, oder die auf einem Nebenwege, das ist auf einem Wege, welcher nicht als Zollstrasse kundgemacht und bezeichnet ist, betreten werden, sind anzuhalten und an das nächste Zollamt oder die nächste Obrigkeit zur gesetzmäßigen Amtshandlung zu stellen.

Jedoch dürfen die Bewohner des Grenzbezirkes bei ihrem Sach- und Wirthschaftsverkehr, insoferne er auf Nebenwegen oder zur Nachtzeit stattfinden darf, keinesfalls über den Zweck der Sache hinaus belästiget werden; zu dem Ende muß die Fi-

okręgu granicznego i okolicy, ich zaprzęgi, ich obrót, i co nad to do tego należy, ażeby mogła rozpoznać, czyli mniéj więcéj ma czynić zapytywania.

§. 20.

7. Doglądanie osób obowiązanych miéć paszport.

Osobnemi przepisami oznaczoném będzie, jaki dozór straż graniczna wykonywać winna nad tymi mieszkańcami okręgu granicznego, którzy obowiązani są wykazywać się paszportem.

§. 21.

8. Czynność urzędowa przeciw zbiegom wojskowym, włóczęgom i ściganym listami gończemi.

Szczególną uwagę straż skarbowa winna zwracać na zbiegów wojskowych, zbiegów od rekrutacyi, włóczęgów, domokrążników i ludzi, których rzemiosło lub zwyczajne zatrudnienie wymaga przenoszenia się z miejsca na miejsce, nakoniec na takie osoby, które jéj władze policyjne lub sądowe podadzą do wiadomości przez zakomunikowanie opisu osób lub listów gończych.

Zbiegów wojskowych, zbiegów od rekrutacyi, włóczęgów i osoby, ścigane przez władze policyjne lub sądowe opisaniem osób lub listami gończemi, straż skarbowa, napotkawszy takowych przy pełnieniu przepisanéj służby, winna przytrzymać, uwięzić, i odstawić do najbliższéj zwierzchności miejscowéj, albo, gdy zachodzi podejrzenie przestępstwa dochodowego, do najbliższego urzędu celnego dla dalszego z nimi postępowania urzędowego.

§. 22.

9. Wstęp i przetrząsanie w miejscach zamkniętych przy ściganiu osoby zbiegłéj.

W przypadku, gdy osoba jaka usiłuje uchylić się od czynności urzędowéj przez ucieczkę do jakiego budynku, lub do innéj zamkniętéj lokalności, straż skarbowa ma prawo żądać, żeby otworzono budynek lub lokalność zamkniętą, jeżeli ta lub tamten został zamknięty, i strażnikom od straży skarbowéj wstęp został dozwolony, ażeby przytrzymać zbiegłą osobę i rzeczy, które z sobą wzięła, i poddać takowe pod czynność urzędową.

Gdyby nie chciano otworzyć budynku lub lokalności zamkniętéj, należy przybrać pomoc zwierzchności, mającéj czuwać w miejscu nad utrzymaniem spokoju, porządku i bezpieczeństwa, lub jeżeli takiéj zwierzchności niema

nanzwache sich bemühen, die Bewohner des Grenzbezirkes und der Umgegend, ihre Gespanne, ihren Verkehr und was weiter dahin gehört, kennen zu lernen, um unterscheiden zu können, ob eine Nachfrage mehr oder weniger nöthig ist.

§. 20.

7. Aufsicht über paßpflichtige Personen.

Durch besondere Vorschriften wird bestimmt, welche Ueberwachung die Finanzwache über diejenigen Grenzbewohner auszuüben habe, welche als paßpflichtig erklärt worden sind.

§. 21.

8. Amtshandlung gegen Militär-Ausreißer, Landstreicher, steckbrieflich Verfolgte.

Eine besondere Aufmerksamkeit hat die Finanzwache auf Militär-Ausreißer, Rekrutirungs-Flüchtige, Landstreicher, Hausirer und Leute, deren Gewerbe oder gewöhnliche Beschäftigung das Herumziehen an mehreren Orten erheischt, endlich auf diejenigen Personen zu richten, die derselben durch die von den Polizei- oder Gerichtsbehörden mitgetheilten Personsbeschreibungen oder Steckbriefe bekannt gemacht werden.

Militär-Ausreißer, Rekrutirungs-Flüchtige, Landstreicher und die Personen, welche von den Polizei- oder Gerichtsbehörden mit Personsbeschreibungen oder Steckbriefen verfolgt werden, hat die Finanzwache, falls sie bei der Ausübung des vorgeschriebenen Dienstes dieselben trifft, anzuhalten, zu verhaften nnd an die nächste Obrigkeit, oder wenn der Verdacht einer Gefällsübertretung obwaltet, an das nächste Zollamt zur weiteren Amtshandlung zu überliefern.

§. 22.

9. Eintritt und Nachsuchung in geschlossenen Räumen bei Verfolgung einer flüchtigen Person.

In dem Falle als eine Person sich der Amtshandlung durch die Flucht in ein Gebäude, oder in einen anderen geschlossenen Raum zu entziehen sucht, ist die Finanzwache befugt, zu fordern, daß das Gebäude oder der geschlossene Raum, soferne dieser oder jenes versperrt wurden, geöffnet, und den Angestellten der Finanzwache der Eintritt möglich gemacht werde, um die entflohene Person und die Sachen, welche sie mit sich nahm, anzuhalten, und der gesetzmäßigen Amtshandlung zu unterziehen.

Sollte die Eröffnung des Gebäudes oder des geschlossenen Raumes verweigert werden, so ist der Beistand der Obrigkeit, welche im Orte über Ruhe, Ordnung und Sicherheit zu wachen hat, oder wenn sich eine solche Obrigkeit nicht im Orte befände,

w miejscu, pomocy naczelnika gminy zawezwać, i w obecności osoby, do tego delegowanéj, otworzyć.

Dopóki to nie nastąpi, strażnicy skarbowi, powinni obsadzić wszelki przystęp, i poczynić co potrzeba, aby zapobiédz, by osoba zbiegła nie uciekła, i nie wyprowadzono rzeczy przy niéj się znajdujących.

§. 23.

10. O wkroczeniu do obrębu wewnętrznego celnego przy ściganiu osoby zbiegłéj.

Straż skarbowa, ustanowiona w obrębie granicznym, ma równie prawo jak obowiązek, osoby uciekające przed schwytaniem, lub osoby przytrzymane i zbiegłe, czylito podstępem, czylitéż przemocą, ścigać na obręb celny wewnętrzny, i wrazie schwytania, ująć ich osoby i towary.

§. 24.

11. Przeglądania i poszukiwania.

Dalsze środki obrony dochodów polegają na wykonywaniu prawa przeglądania i poszukiwania w lokalnościach przemysłowych i handlowych. W téj mierze przepisy istniejące pozostają w swéj mocy.

§. 25.

12. Przytrzymania i przyaresztowania.

Straż skarbowa jest obowiązaną, we wszystkich przypadkach, w których popełnioném zostało pokrzywdzenie dochodów, a mianowicie przemytnictwo, ująć towary i przedmioty wraz ze środkami transportu, i zabronić dzierżycielowi ich wszelką dalszą dyspozycyę nad niemi.

§. 27.

Straż skarbowa powinna przytrzymanych przestępców, równie jak przyaresztowane towary, nie czyniąc żadnéj zmiany w pakunku etc. tych ostatnich, odstawić do najbliższego urzędu celnego, przyczém następujące przepisy zachować należy:

a) Przytrzymani przestępcy transportowani być powinni do najbliższego urzędu celnego głównego, albo do urzędu celnego bocznego pierwszéj klasy, albotéż do najbliższéj zwierzchności miejscowéj.

des Gemeindevorstandes beizuziehen, und in Gegenwart der hierzu abgeordneten Person die Eröffnung zu bewirken.

Bis dieses erfolgt, können die Angestellten der Finanzwache die Zugänge besetzt halten und das Erforderliche vorkehren, um zu hindern, daß die flüchtige Person nicht entweiche und die bei ihr befindlichen Sachen nicht hinweggebracht werden.

§. 23.

10. Betretung des inneren Zollgebietes bei Verfolgung einer flüchtigen Person.

Die im Grenzbezirke aufgestellte Finanzwache ist ebenso befugt als verpflichtet, Personen, die sich der Anhaltung durch Flucht entziehen oder angehaltene Personen, die mit Gewalt oder List entkommen, auch in das innere Zollgebiet zu verfolgen und sich im Betretungsfalle derselben und ihrer Waaren zu bemächtigen.

§. 24.

11. Nachschauen und Durchsuchungen.

Noch weitere Mittel zum Schutze der Gefälle liegen in der gesetzmäßigen Ausübung des Rechtes zu Nachschauen und Durchsuchungen in Gewerbs- und Verschleißstätten. Hierüber bleiben die bestehenden Vorschriften aufrecht.

§. 25.

12. Anhaltungen und Beschlagnahmen.

Die Finanzwache ist verpflichtet, sich in allen Fällen der Waaren und Gegenstände, mit welchen eine Gefällsverkürzung und insbesondere Schleichhandel verübt wurde, sammt den Transportmitteln zu bemächtigen, und dem Inhaber derselben jede fernere Verfügung darüber zu untersagen.

§. 27.

Die Finanzwache hat die angehaltenen Uebertreter, sowie die in Beschlag genommenen Gegenstände, ohne an der Verpackung &c. der letzteren etwas zu ändern, an das nächste Zollamt abzuliefern, wobei folgende Vorschriften zu beachten sind:

a) Angehaltene Uebertreter sind stets zum nächsten Hauptzollamte oder Nebenzollamte erster Klasse oder zur nächsten Ortsbehörde zu transportiren.

b) Tak samo postąpić należy z większemi transportami towarów, mianowicie, jeżeli straż skarbowa ujęła przytém wóz (środek transportu).

c) Mniejsze pakunki, mianowicie takich przedmiotów, których wartość jest nieznaczną, lub gdzie towar wystawionym jest na prędkie zepsucie, tudzież jeżeli transport stosunkowo byłby za drogi, odstawić należy do urzędu celnego pobocznego drugiéj klasy.

Jeżeliby odstawienie przestępcy do najbliższego urzędu celnego odwieczoném być miało dlatego, iż rzecz przytrzymana wraz z nim oddaną być ma; natenczas towar przyaresztowany, który uprzednio pieczęcią służbową zaopatrzonym być powinien, oddać należy w zachowanie najbliższéj zwierzchności za rewersem.

Tylko w najgwałtowniejszéj potrzebie wolno jest towary przyaresztowane składać w domach prywatnych do tymczasowego zachowania; w takim przypadku należy pozostawić przy towarach przyaresztowanych strażnika skarbowego, albotéż w braku takowego innego stróża pewnego.

§. 29.

Jeżeli przestępca nie daje się ująć, lub opiéra się przyaresztowaniu towarów, straż skarbowa winna działać z energią, i użyć przewagi sił swoich fizycznych, jednakże z jak największą roztropnością. Jeżeli przestępców jest więcéj, a opór ich przewyższa siły straży skarbowéj, wówczas należy zażądać pomocy zwierzchności, jeżeli takowa natychmiast w bliskości pozyskaną być może i zwłoka nie zagraża niebezpieczeństwem, oprócz tego przypadku zaś użyć broni, przy zachowaniu następnych przepisów (§. 32.).

§. 30.

W ogólności stanowi się, iż, jeżeli straż skarbowa w czynnościach urzędowych swoich odkryje jaką nieregularność, jakie przestępstwo praw dochodowych, lub gdy z zachodzących okoliczności wykryje się naglące lub bliskie podejrzenie nieprawnego postępowania, przekroczenia przepisów służbowych lub pokrzywdzenia dochodów; straż skarbowa obowiązaną jest poczynić kroki ustawą dozwolone do wprowadzenia postępowania karnego na mocy ustaw, i o ile to jest przypuszczoném, do zabezpieczenia kary.

Przepisy w téj mierze obowiązujące pozostają w swéj mocy.

b) Dasselbe gilt von größeren Waarentransporten, namentlich, wenn die Finanzwache dabei sich auch des Fuhrwerkes (Transportmittels) bemächtiget hat;

c) Kleinere Kolli, namentlich solcher Gegenstände, deren Werth gering, oder wo die Waare dem schnellen Verderben ausgesetzt ist, ferner wenn der Transport verhältnißmäßig zu kostspielig seyn würde, können an ein Nebenzollamt zweiter Klasse abgegeben werden.

Würde die Ablieferung des Uebertreters an das nächste Zollamt verzögert werden, dafern diese mit gleichzeitiger Ueberbringung der angehaltenen Sache verbunden wäre, so kann die in Beschlag genommene, zuvor wo möglich mit dem Dienstsiegel zu verschließende Waare bei der nächsten Obrigkeit gegen Ablieferungsschein in Verwahrung gegeben werden.

In Beschlag genommene Waaren in Privathäusern zu einstweiliger Verwahrung niederzulegen, ist nur im äußersten Nothfalle gestattet, es ist sodann ein Mann der Finanzwache, oder in Ermanglung dessen, ein zuverlässiger Wächter bei den in Beschlag genommenen Gegenständen zurückzulassen.

§. 29.

Widersetzt sich der Uebertreter seiner Festnehmung oder der Beschlagnahme der Waaren, so hat die Finanzwache mit Entschlossenheit zu handeln und das Uebergewicht ihrer physischen Kräfte, jedoch mit möglichster Schonung geltend zu machen. Sind der Uebertreter mehrere und ist der Widerstand den Anstrengungen der Finanzwache überlegen, so ist, wenn obrigkeitliche Hilfe ohne Aufenthalt in der Nähe zu erlangen, und Gefahr im Verzuge nicht vorhanden wäre, diese in Anspruch zu nehmen, außerdem aber von den Waffen, unter Beobachtung nachfolgender Vorschriften (§. 32), Gebrauch zu machen.

§. 30.

Ueberhaupt wird festgesetzt, daß, wenn durch die Amthandlungen der Finanzwache ein Anstand erhoben, eine Gefällsübertretung entdeckt oder durch die obwaltenden Umstände auch nur der dringende oder nächste Verdacht einer Ordnungswidrigkeit, Dienstesverletzung oder Gefällsverkürzung begründet wird, die Finanzwache die durch das Gesetz gestatteten Vorkehrungen zur Einleitung des gesetzmäßigen Strafverfahrens, und in soweit es zulässig ist, zur Sicherstellung der Strafe zu treffen hat.

Es bleiben die hierüber bestehenden Vorschriften aufrecht.

§. 31.

13. Pełnienie służby przy Urzędach wykonujących, i czynności urzędowe posiłkowe przy kontroli towarów.

Pełnienie służby straży skarbowéj przy Urzędach wykonujących, równie jak posiłkowe jéj czynności urzędowe przy kontroli towarów, uregulowanemi zostaną osobnemi, odnoszącemi się do tego przepisami.

III. O użyciu broni.

§. 32.

a) Postanowienia ogólne.

Straż skarbowa ma prawo używać broni przy pełnieniu służby swojéj. Wolno jéj jest tylko taką broń nosić i takiéj używać, która należy do jéj przepisanego, przez Rząd dodanego jéj uzbrojenia, i nie może nabijać broni palnéj, jak tylko przepisaną amunicyą.

Przy użyciu broni należy zawsze mieć na uwadze, iż to tylko tak dalece rozciągać się może, jak tego wymaga osiągnienie tego pewnego celu, ażeby przemytnika w czynnym oporze jego uczynić nieszkodliwym, lub, jak dalece prawa na to pozwalają, przeszkodzić ucieczce jego; zatém broni tylko tak dalece używać należy, ażeby ile możności uniknąć zadawania ran śmiertelnych.

Broń palna tylko kulami nabijaną być może. Przy jéj użyciu należy zachowywać największą ostrożność, ażeby przez strzał trzecie osoby nie były uszkodzone, które nie mając udziału w przestępstwie dochodowém, znajdują się w linii strzału lub w jéj blizkości.

Zatém szczególną uwagę potrzeba zwrócić wtenczas, gdy strzał wymierzony jest w takim kierunku, w którym się znajduje gościniec lub budynek zamieszkały. Również należy zaniechać ile możności użycia broni palnéj w ogólności w pobliżu budynków, dla uniknienia niebezpieczeństa od pożaru.

§. 31.

13. Dienstleistungen bei ausübenden Aemtern und Hilfsamtshandlungen der Waaren-Kontrole.

Die Dienstleistungen der Finanzwache bei den ausübenden Aemtern, sowie behufs der Hilfsamtshandlungen der Waaren-Kontrole werden durch die dießfälligen besonderen Vorschriften geregelt.

III. Vom Waffengebrauche.

§. 32.

a) Allgemeine Bestimmungen.

Die Finanzwache ist in der Ausübung ihres Dienstes befugt, sich der Waffen zu bedienen. Sie darf nur diejenigen Waffen führen und gebrauchen, welche zu ihrer vorschriftmäßigen, vom Staate gelieferten Ausrüstung gehören, und sie darf die Schußwaffe nur mit der vorgeschriebenen Munizion laden.

Beim Gebrauche der Waffen ist sich stets gegenwärtig zu halten, daß derselbe nur soweit stattfinden soll, als die Erfüllung des bestimmten Zweckes, den Schleichhändler bei thätlichem Widerstande unschädlich zu machen, oder, so weit es das Gesetz gestattet, sein Entfliehen zu verhindern, es erfordert; die Waffen sind daher so zu gebrauchen, daß lebensgefährliche Verwundungen so viel als möglich vermieden werden.

Die Schußwaffen dürfen nur mit Kugeln geladen werden. Bei ihrem Gebrauche ist die größte Vorsicht anzuwenden, damit durch das Schießen nicht dritte Personen verletzt werden, welche ohne Theilnahme an der Gefällsübertretung sich in der Schußlinie oder in deren Nähe befinden.

Es ist daher besondere Aufmerksamkeit nöthig, wenn nach einer Richtung geschossen wird, wo sich eine Landstrasse oder ein bewohntes Gebäude befindet. Auch ist der Gebrauch der Schußwaffe überhaupt in der Nähe von Gebäuden zur Verhütung von Feuersgefahr möglichst zu vermeiden.

209.

Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości i Skarbu z dnia 15. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXIX., nr. 210, wydana dnia 21. Października 1853),

mocą którego, w skutku najwyższego upoważnienia z dnia 26. Maja 1853 roku wydaje się niektóre przepisy co do użycia broni przez ces. kr. straż skarbową w tych okręgach granicznych, w których urządzenia Związku celnego na próbę zaprowadzonemi zostają, i zaprowadza się ich wykonanie tymczasowo w obrębie granicznym forarlbergskim z dniem 1. Listopada 1853 roku.

Ministerstwa Sprawiedliwości i Skarbu rozporządzają w skutku najwyższego upoważnienia z dnia 26. Maja 1853 r. i dla bliższego oznaczenia przepisów pod względem używania broni przez straż skarbową, istniejących, ażeby w tych okręgach granicznych, w których urządzenia Związku celnego na próbę zaprowadzonemi zostają, a mianowicie tymczasowo w okręgu granicznym forarlbergskim od dnia 1. Listopada 1853 r. zacząwszy, następujące przepisy weszły w wykonanie.

§. 1.

Straż skarbowa ma prawo przy wykonywaniu służby swojéj użyć broni sobie powierzonéj:

a) jeżeli będzie uczyniony na nią napad, lub gdy jéj takowy zagraża;

b) jeżeli ci, którzy prowadzą wozy lub statki, transportują rzeczy, lub mają pakunki przy sobie, opiérają się straży skarbowéj przy pełnieniu swojéj służby czynnie lub niebezpiecznemi groźbami, gdy ta ich chce przytrzymać, przejrzéć lub przyaresztować ich efekta, towary i środki transportu, odprowadzić ich do najbliższego urzędu dochodowego, lub do zwierzchności najbliższego miejsca, albo schwytać ich na zamierzonéj ucieczce, albotéż gdy inne osoby podobny jéj opór stawiają.

Jednakże użycie broni nie może się rozciągać daléj, jak to do odparcia czynnego napadu i do przełamania oporu jest potrzebném. Użycie broni palnéj wtedy tylko ma miejsce, gdy napad lub opór przedsięwziętym lub zagrożonym jest z bronią w ręku, lub innemi niebezpiecznemi narzędziami, lubtéż przez taką liczbę, która jest większą, jak liczba obecnych na miejscu strażników skarbowych.

Za pogróżkę takiego napadu uważa się także, jeżeli osoby przytrzymane nie złożą broni swojéj lub innych niebezpiecznych narzędzi po nastąpioném wezwaniu, lub gdy takowe na powrót chwytają.

209.

Verordnung der Ministerien der Justiz und der Finanzen vom 15. Oktober 1853,

(im Reichs=Gesetzblatte, LXIX. Stück, Nr. 210, ausgegeben am 21. Oktober 1853),

wodurch in Folge Allerhöchster Ermächtigung vom 26. Mai 1853, mehrere Verfügungen über den Gebrauch der Waffen durch die k. k. Finanzwache in jenen Grenzbezirken, wo die Einrichtungen des Zollvereines probeweise eingeführt werden, angeordnet, und vorläufig im Grenzbezirke von Vorarlberg, vom 1. November 1853 angefangen, in Wirksamkeit gesetzt werden.

Die Ministerien der Justiz und der Finanzen haben in Folge Allerhöchster Ermächtigung vom 26. Mai 1853, und zur näheren Bestimmung der wegen des Waffengebrauches der Finanzwachen bestehenden Vorschriften zu verfügen befunden, daß in denjenigen Grenzbezirken, wo die Einrichtungen des Zollvereines probeweise eingeführt werden, und zwar vorläufig im Grenzbezirke von Vorarlberg, vom 1. November 1853 angefangen, folgende Anordnungen in Wirksamkeit zu treten haben:

§. 1.

Die Finanzwache ist bei Ausübung ihres Dienstes von den ihr anvertrauten Waffen Gebrauch zu machen befugt:

a) wenn ein thätlicher Angriff auf dieselbe erfolgt, oder wenn sie mit einem solchen Angriffe bedroht wird;

b) wenn diejenigen, welche Land= und Wasserfahrzeuge führen, Sachen transportiren oder Gepäck bei sich haben, sich ihrer Anhaltung, der Durchsuchung und Beschlagnahme ihrer Effekten, Waaren und Transportmittel, die Abführung zum nächsten Gefällsamte oder zur Obrigkeit des nächsten Ortes, oder der Ergreifung bei versuchter Flucht, oder wenn sonst andere Personen der Finanzwache bei Ausübung ihres Dienstes sich thätlich oder durch gefährliche Drohungen widersetzen.

Der Gebrauch der Waffen darf aber nicht weiter ausgedehnt werden, als es zur Abwehrung des thätlichen Angriffes und zur Ueberwindung des Widerstandes nothwendig ist. Der Gebrauch der Schußwaffe findet nur dann Statt, wenn der Angriff oder die Widersetzlichkeit entweder mit Waffen oder anderen gefährlichen Werkzeugen, oder aber von einer Anzahl, welche stärker ist, als die Zahl der zur Stelle anwesenden Finanzwache, unternommen oder angedroht wird.

Der Androhung eines solchen Angriffes wird es gleich geachtet, wenn die angehaltenen Personen ihre Waffen oder andere gefährliche Werkzeuge nach erfolgter Aufforderung nicht sofort ablegen, oder wenn sie solche demnächst wieder aufnehmen.

§. 2.

Straż skarbowa może oprócz tego przy pełnieniu służby swojéj użyć broni, a mianowicie broni palnéj:

c) jeżeli w okręgu granicznym zewnątrz miejsca zamieszkałego i zewnątrz gościńców (szosęji) i dróg okręgowych, spotka więcéj nad dwie osoby pieszo, nad dwóch jeźdźców lub odprowadzających wozy ładowne i bydlęta obładowane w nocy (t. j. godzinę po zachodzie słońca aż do godziny przed wschodem słońca), albotéż w dzień z pakunkiem lub ładunkiem, i gdy te osoby na dwukrotne wezwanie, przyczém wzywający daje się poznać jako strażnik skarbowy, nie zatrzymają się, lecz przeciwnie pojedynczo lub wszystkie razem się oddalają; tudzież

d) jeżeli w okręgu granicznym żeglarze napotkani w nocy, lubtéż w dzień, atoliż ze statkami pokrytemi lub ładownemi nie zatrzymają się na takie dwukrotne wezwanie, lub przynajmniéj czynem nie dadzą poznać niewątpliwie gotowość swoję do zatrzymania się, lecz się starają oddalić.

Użycie broni palnéj w przypadkach, pod lit. *c)* i *d)* wyżéj wyszczególnionych, pozwoloném jest członkom straży skarbowéj tylko wtedy, gdy przynajmniéj dwaj z nich do pełnienia służby na jednym punkcie razem się znajdują.

§. 3.

Straż skarbowa, używając broni, musi miéć na sobie przepisany ubior służbowy (uniform).

§. 4.

Natychmiast po użyciu broni straż skarbowa ściśle obowiązaną jest, o ile to bez wystawienia się saméj na niebezpieczeństwo stać się może, zbadać, czyli kto nie został uszkodzonym, uszkodzonemu przyjść w pomoc, i sprawić, aby został odprowadzonym do najbliższego miejsca, gdzie właściwa władza bezpieczeństwa starać się winna o pomoc lekarza i o potrzebny nad nim dozór. Koszta na leczenie w razie potrzeby, władza skarbowa ze Skarbu publicznego zaliczy, a zwrotu ich domagać się może od uszkodzonego, lub innych winowajców i uczestników w przestępstwie praw dochodowych, albo od członków straży skarbowéj, a to stosownie do tego, jak użycie broni usprawiedliwioném być może, lub nie.

§. 5.

Na uczynione doniesienie, iż osoba jaka została uszkodzoną przez straż skarbową w służbie przez użycie broni, właściwy Sąd śledczy winien stosownie

§. 2.

Die Finanzwache kann ferner bei Ausübung ihres Dienstes der Waffen und namentlich der Schußwaffen sich bedienen:

c) wenn im Grenzbezirke außerhalb eines bewohnten Ortes und außerhalb der Landstrassen (Chausséen) und Bezirksstrassen mehr als zwei Personen als Fußgänger, Reiter oder als Begleiter von Lastfuhrwerken und Lastthieren zur Nachtzeit (d. i. eine Stunde nach Sonnenuntergang bis eine Stunde vor Sonnenaufgang), oder mit Gepäck oder Ladung auch zur Tageszeit betroffen werden und auf einen zweimaligen Anruf, wobei der Anrufende sich als Finanzwache zu erkennen gegeben hat, nicht anhalten, sich vielmehr einzeln oder sämmtlich entfernen, und

d) wenn im Grenzbezirke Schiffer, welche zur Nachtzeit oder mit verdeckten oder beladenen Wasserfahrzeugen zur Tageszeit in der Fahrt angetroffen werden, auf einen solchen zweimaligen Anruf nicht anhalten, oder nicht wenigstens ihre Bereitwilligkeit zum Anhalten durch die That unzweideutig zu erkennen geben, sondern sich vielmehr zu entfernen suchen.

Der Gebrauch der Schußwaffen ist jedoch in den vorstehend unter c) und d) bezeichneten Fällen den Gliedern der Finanzwache nur dann erlaubt, wenn wenigstens zwei von ihnen zur Verrichtung des Dienstes auf einem Aufstellungspunkte zusammen sind.

§. 3.

Die Finanzwache muß, wenn sie sich der Waffen bedient, mit dem vorgeschriebenen Dienstkleide (Uniform) versehen seyn.

§. 4.

Sogleich nach Anwendung der Waffen ist die Finanzwache, soweit es ohne Gefährdung ihrer eigenen Sicherheit geschehen kann, strenge verpflichtet, nachzuforschen, ob Jemand verletzt worden ist, dem Verletzten Beistand zu leisten, und dessen Fortschaffung bis zum nächsten Orte zu veranlassen, wo die kompetente Sicherheitsbehörde für ärztliche Hilfe und für die nöthige Bewachung Sorge zu tragen hat. Die nothwendigen Kurkosten sind erforderlichen Falles aus dem Staatsschatze durch die Finanzbehörde vorzuschießen, welche den Ersatz von dem Verletzten, oder den übrigen Schuldigen und Theilnehmern der Gefällsübertretung, oder von den Gliedern der Finanzwache, je nachdem die Anwendung der Waffen gerechtfertiget wurde oder nicht, ansprechen kann.

§. 5.

Auf die Anzeige, daß Jemand durch die Finanzwache im Dienste mit Anwendung der Waffen verletzt wurde, hat nach Maßgabe der für das Strafverfahren be-

do przepisów o postępowaniu karném istniejących, wytoczyć śledztwo dla zbadania istoty uczynku, a w szczególności tego pytania, czyli nadużycie broni miało miejsce, i jeżeli to wykonać się da bez szkodliwéj zwłoki w śledztwie, przybrać do tego winien urzędnika wyższego od straży skarbowéj tego okręgu, gdzie uszkodzenie nastąpiło, ażeby ten potrzebnych wyjaśnień co do stosunków i przepisów służbowych straży skarbowéj mógł udzielić.

Jeżeli sędzia prowadzący śledztwo nie uważa za słuszne uczynić zadosyć uwagom i przedstawieniom tego urzędnika skarbowego, natenczas winien jest tylko zamieścić takowe do protokółu.

Jeżeli w przypadkach nagłych nie można przybrać tego urzędnika skarbowego do wywodu istoty czynu, należy go późniéj o tém zawiadomić, i wolno mu jest protokół w téj mierze spisany przejrzéć u Sądu prowadzącego śledztwo, uwagi zaś jego, w tym względzie poczynione, do protokółu dołączonemi być powinny.

§. 6.

Ponieważ w skutku postanowień objętych w §§. 1—3 niniejszego przepisu każdy strażnik od straży skarbowéj może się znajdować w położeniu takiem, iż broni swojéj użyć musi, zaś domniemywać się nie można, iż przekroczył obowiązki swoje, dla tego téż ta jedynie okoliczność, iż przy takiéj sposobności członek jaki na ciele uszkodzonym lub zabitym został, nie może sama przez się uważana być za pewne podejrzenie, wymagające wyprowadzenia śledztwa na drodze karnéj przeciw funkcyonaryuszowi od straży skarbowéj; lecz obowiązkiem jest sędziego prowadzącego śledztwa, zbadać starannie tak położenie, w jakiém się straż znajdowała, jakotéż wszystkie inne okoliczności i stosunki, i po scisłém rozważeniu takowych, tudzież przepisu, co do użycia broni istniejącego, ocenić, czyli z tego wynika uzasadnione podejrzenie nadużycia karygodnego broni, tym końcem, ażeby nie były bez powodu podciągane pod śledztwo osoby, przeciw którym nie zachodzi prawdopodobieństwo takiego nadużycia, anitéż żeby śledztwo nie było zaniechane tam, gdzie rzeczywiście zachodzi podejrzenie o występek. Sędzia prowadzący śledztwo, winien przytem dochodzić w szczególności, czyli sprowadzone przez użycie broni ze strony straży skarbowéj uszkodzenie praw obcych stosownie do przepisu §. 2. powszechnéj ustawy karnéj nie jest uwolnioném od kary z innych jeszcze powodów.

§. 7.

Zanim Prokurator rządowy, po przeprowadzoném śledztwie o nadużycie bezprawne broni przeciw strażnikowi od straży skarbowéj, przedstawi wniosek swój Sądowi, który rozstrzyga o ustawieniu pod zaskarzenie, winien jeszcze

stehenden Vorschriften das zuständige Untersuchungsgericht die Untersuchung zur Feststellung des Thatbestandes und insbesondere der Frage, ob ein Mißbrauch der Waffen stattgefunden habe, zu veranlassen, und hierzu, wenn es ohne nachtheilige Verzögerung der Untersuchung ausführbar ist, einen Finanzwach-Oberen des Bezirkes, wo die Verletzung vorgefallen ist, beizuziehen, damit derselbe die erforderlichen Aufklärungen über die Diensteverhältnisse und Dienstesvorschriften der Finanzwache geben könne.

Die Bemerkungen und Anträge dieses Finanzbeamten sind, in soferne der Untersuchungsrichter den letzteren nicht entsprechen zu können glaubt, bloß zu Protokoll zu nehmen.

Kann in dringenden Fällen dieser Finanzbeamte nicht der Thatbestandserhebung selbst beigezogen werden, so ist er nachträglich von der Vornahme derselben zu verständigen, und es steht ihm frei, das hierüber aufgenommene Protokoll bei dem Untersuchungsgerichte einzusehen, und seine etwa darüber gemachten Bemerkungen sind dem Protokolle beizuschließen.

§. 6.

Da in Gemäßheit der in den §§. 1—3 dieser Vorschrift enthaltenen Bestimmungen jeder Angestellte der Finanzwache bei der Ausübung seines Dienstes in den Fall kommen kann, von seinen Waffen Gebrauch machen zu müssen, und nicht von der Vermuthung einer Pflichtverletzung auszugehen ist, so kann die Thatsache, daß bei Gelegenheit dieser Art eine körperliche Beschädigung oder Tödtung eines Menschen vorgefallen ist, für sich allein noch nicht als ein rechtlicher Verdacht zur Einleitung einer strafgerichtlichen Untersuchung gegen den Angestellten der Finanzwache betrachtet werden, sondern dem Untersuchungsgerichte liegt ob, sowohl die Lage, in welcher sich die Wache befand, als auch alle übrigen Umstände und Verhältnisse sorgfältig zu erheben, und mit reiflicher Erwägung derselben, und der über den Gebrauch der Waffen bestehenden Vorschrift zu beurtheilen, ob sich daraus der gegründete Verdacht eines strafbaren Mißbrauches der Waffen ergebe, damit weder Personen, gegen welche keine Wahrscheinlichkeit eines solchen Mißbrauches hervorgeht, grundlos in Untersuchung gezogen werden, noch die Untersuchung unterbleibe, wo wirklicher Verdacht einer strafbaren Handlung vorliegt. Der Untersuchungsrichter hat hierbei insbesondere auch zu erheben, ob die durch den Waffengebrauch der Finanzwache erfolgte Verletzung fremder Rechte nach Vorschrift des §. 2 des allgemeinen Strafgesetzes nicht schon aus anderen Gründen von der Strafbarkeit entschuldiget sei.

§. 7.

Bevor der Staatsanwalt über die gegen einen Angestellten der Finanzwache wegen gesetzwidrigen Mißbrauches der Waffen eingeleitete Untesuchung seinen Antrag an das über die Versetzung in den Anklagestand entschiedene Gericht stellt, hat er sich

wprzód przy zakomunikowaniu wszystkich aktów znieść się z kierującą władzą skarbową, któréj obwiniony wprost podlega, oczekiwać jéj opinii, i przedłożyć takową sądowi wraz z swoim własnym wnioskiem nawet w tym przypadku, gdy jego wniosek odmiennym jest od zdania władzy skarbowéj.

§. 8.

Jeżeli obwiniony rzeczywiście stawiony zostanie pod zaskarżenie na mocy orzeczenia Sądu, mocen jest dla wywodu środków prawnych, służących mu przeciw temu orzeczeniu, obrać sobie także za obrońcę urzędnika przełożonéj nad nim władzy skarbowéj.

§. 9.

W tych przypadkach, w których, na mocy ustaw o postępowaniu karném nastąpić winno uprzednie przyaresztowanie straży skarbowéj, posądzonéj o nadużycie broni w pełnieniu służby swojéj, przyaresztowanie to może także miéć miejsce w więzieniach władzy skarbowéj, o ile z tego powodu nie należy się obawiać zwłoki lub nadwerężenia przepisów o postępowaniu śledczém, i to tak długo, dopóki Sąd prowadzący śledztwo na mocy przepisów ustawy nie wyrzeknie prawomocnie, iż w zwyczajném więzieniu śledczém osądzoną być ma.

§. 10.

Niniejsze rozporządzenie nie uchyla bynajmniéj postanowień powszechnéj ustawy karnéj, anitéż przepisów dyscyplinarnych, dla straży skarbowéj wydanych.

Baumgartner m. p. **Krauss** m. p.

unter Mittheilung sämmtlicher Akten mit der leitenden Finanzbehörde, welcher der Beschuldigte unmittelbar untersteht, in's Einvernehmen zu setzen, deren Mittheilungen abzuwarten, und dieselben mit seinem eigenen Antrage auch in dem Falle dem Gerichte vorzulegen, wenn er selbst einen von der Ansicht der Finanzbehörde abweichenden Antrag stellen zu müssen erachtet.

§. 8.

Wird der Beschuldigte durch Erkenntniß des Gerichtes wirklich in den Anklagestand versetzt, so kann er sich zum Behufe der Ausführung der ihm gegen dieses Erkenntniß zustehenden Rechtsmittel auch einen Beamten der ihm vorgesetzten Finanzbehörde als Vertheidiger erwählen.

§. 9.

In jenen Fällen, wo nach den Gesetzen für das Strafverfahren eine vorläufige Verwahrung einer, des Mißbrauches der Waffengewalt bei Ausübung ihres Dienstes beschuldigten Finanzwache einzutreten hat, kann dieselbe, soferne daraus keine Verzögerung oder Benachtheiligung des Untersuchungsverfahrens zu besorgen ist, auch in den Verwahrungsorten der Finanzbehörde in so lange stattfinden, bis von dem Untersuchungsgerichte nach Vorschrift des Gesetzes die ordentliche Untersuchungshaft rechtskräftig verhängt wird.

§. 10.

Durch die gegenwärtige Verordnung bleiben die Bestimmungen des allgemeinen Strafgesetzes, sowie die Disziplinarvorschriften für die Finanzwache unberührt.

Baumgartner m. p. **Krauß** m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LI.

Wydana i rozesłana dnia 16. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. Jänner 1854.

210.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i najwyższej Władzy Policyjnéj z dnia 8. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXX., nr. 211, wydana dnia 24. Października 1853),

obowiązujące w całym obrębie Państwa, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

w przedmiocie wystawiania rewersów na otrzymanie obowiązkowych egzemplarzy druków, przez władze i zakłady do ich odbiérania prawo mające.

Ażeby uczynić możebném zyskanie pewnego dowodu, iż egzemplarze obowiązkowe druków przesłanemi zostały do władz i zakładów, mających prawo do ich pobiérania na mocy §. 4. ustawy o druku, Ministerya Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, tudzież najwyższa Władza Policyjna, którym poleconém było przeprowadzenie ustawy o druku, stanowią, iż w przyszłości osobom, zobowiązanym do odsélania egzemplarzy obowiązkowych druków, na żądanie ich wystawionym być powinien rewers ze strony władz i zakładów, do odbiérania takich egzemplarzy prawo mających.

Dlatego przemysłowcy, życzący otrzymać rewers taki, obowiązani są, dołączyć do przesélki egzemplarza obowiązkowego, formularz takiego rewersu, w którym dokładnie cały tytuł przesłanego dzieła drukowanego, data przesélki i oraz wyrażona jest władza lub zakład, któréj przesłanym zostaje egzemplarz obowiązkowy dzieła drukowanego.

Władza lub zakład, którego się to tyczy, każe podpisać w swém imieniu ten rewers, jeżeli się zgadza z przesélką, przy wyrażeniu daty odebrania takowego, przez urzędnika szczegółowo do tego upoważnionego, i zwróci go przesélającemu.

Uwolnienie od opłaty portoryum, którego doznają na mocy §. 4. ustawy o druku przesélki egzemplarzy obowiązkowych, rozciąga się z mocy §. 4. instrukcyi do przeprowadzenia ustawy o druku wydanéj, także na przesélki zwrotne rewersów.

Na egzemplarze obowiązkowe tak pojedynczych numerów pism peryodycznych, jak pojedynczych, mało znaczących kart drukowych, nie będzie się wystawiać rewersów urzędowych.

Bach m. p. **Krauss** m. p. **Kempen** m. p., F. M. P.

210.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der obersten Polizeibehörde vom 8. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXX. Stück, Nr. 211, ausgegeben am 24. Oktober 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze.

betreffend die Ausfertigung von Empfangscheinen über erhaltene Pflicht-Exemplare von Druckschriften durch die zu deren Bezug berechtigten Behörden und Anstalten.

Zur Ermöglichung eines bestimmten Beweises über die geschehene Einsendung der Pflicht-Exemplare von Druckschriften an die, nach §. 4 der Preß-Ordnung zum Bezuge berechtigten Behörden und Anstalten, finden die mit der Durchführung der Preß-Ordnung betrauten Ministerien des Innern, der Justiz und die oberste Polizeibehörde zu bestimmen, daß in Hinkunft den zur Ablieferung der Pflicht-Exemplare von Druckschriften verpflichteten Gewerbsleuten über ihr Verlangen von den zum Empfange berechtigten Behörden und Anstalten ein Empfangsschein ausgefolgt werde.

Zu diesem Zwecke haben die betreffenden Gewerbsleute, welche eine Empfangsbestätigung wünschen, das Formular einer solchen, worin der ganze Titel der eingesendeten Druckschriften, das Datum der Absendung und die Behörde oder Anstalt, an welche das Pflicht-Exemplar einer Druckschrift eingesendet wird, genau bezeichnet ist, der Sendung des Pflicht-Exemplares beizulegen.

Die betreffende Behörde oder Anstalt wird sodann diesen Empfangsschein, in soferne er mit der Sendung übereinstimmt, unter Angabe des Datums des Einlangens durch einen dazu beauftragten Beamten in ihrem Namen unterfertigen, und an den Einsender zurückleiten lassen.

Die im §. 4 der Preß-Ordnung den Sendungen von Pflicht-Exemplaren zugestandene Portofreiheit bezieht sich auch nach §. 4 der Instrukzion zur Durchführung der Preß-Ordnung auf diese Rücksendungen der Empfangsscheine.

Ueber die einzelnen Pflicht-Exemplare einzelner Nummern periodischer Schriften und einzelner unbedeutender Druckblätter wird keine ämtliche Empfangsbestätigung ausgefertiget.

Bach m. p. **Krauß** m. p. **Kempen** m. p., F. M. L.

211.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, w porozumieniu z Ministeryum Sprawiedliwości z dnia 12. Października 1853,

obowiązujące w krajach koronnych, w których prawo prywatne węgierskie miało moc obowiązującą,

w przedmiocie zastosowania §. 57. ustawy o należytościach z dnia 2. Sierpnia 1850 r. do alatury małżonki, tudzież do nabycia w ciągu małżeństwa, oraz pozycyi taryfowéj 65. do sprzedaży karczowisk.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXX., nr. 212, wydana dnia 24. Października 1853.

212.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 15. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXX., nr. 213, wydana dnia 24. Października 1853).

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych spólnego Związku celnego.

tyczące się używania drukowanych odkrawków papiéru na stemple celne z pieczęcią woskową.

W tych przypadkach, w których stempel celny z laku zaprowadzony na mocy rozporządzeń z dnia 7. Stycznia i 28. Czerwca 1852 r. (Dziennik praw Państwa, część IV. strona 43, część XLVI., strona 705) przytwierdzonym jest nie wprost na samymże towarze, lecz na podkładce z papiéru,. przyczepionéj do towaru na nici, rozporządza się, iż od 1. Stycznia 1854 zacząwszy, użytym być powinien do tego papiér, mający na stronie odwrotnéj odcisk czarny stempla celnego w téj formie, któréj wyobrażenie ogłoszoném zostało w wyżwspomnionem rozporządzeniu z dnia 28. Czerwca 1852 roku.

Baumgartner m. p.

211.

Verordnung des Finanzministeriums im Einvernehmen mit dem Justizministerium vom 12. Oktober 1853,

wirksam für die Kronländer, in welchen das ungarische Privatrecht Geltung hatte,

über die Anwendung des §. 57 des Gebührengesetzes vom 2. August 1850 auf die Allatur der Gattin und auf Erwerbungen während der Ehe, dann der Tarifpost 65 auf Verkäufe von Nottgründen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXX. Stück, Nr. 212, ausgegeben am 24. Oktober 1853.

212.

Erlaß des Finanzministeriums vom 15. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXX. Stück, Nr 213, ausgegeben am 24. Oktober 1853),

giltig für alle Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

betreffend die Verwendung bedruckter Papierabschnitte für den aus einem Wachssiegel bestehenden Verzollungsstempel.

Es wurde die Einleitung getroffen, daß in jenen Fällen, wo der mit den Verordnungen vom 7. Jäner und 28. Juni 1852 (Reichs-Gesetzblatt, Stück IV., Seite 43 und Stück XLVI, Seite 705), eingeführte Verzollungsstempel aus Siegelwachs, nicht unmittelbar auf der Waare selbst, sondern auf einer mit dieser durch einen Faden verbundenen Unterlage aus Papier angebracht wird, vom 1. Jäner 1854 angefangen, dazu ein Papier verwendet werde, welches auf der Rückseite einen schwarzen Abdruck des Verzollungsstempels in jener Form enthält, deren Abbildung mit der bezogenen Verordnung vom 28. Juni 1852 veröffentlicht wurde.

Baumgartner m. p.

213.

Obwieszczenie Ministerstw Skarbu i Handlu z dnia 17. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXX., nr. 214, wydana dnia 24. Października 1853),

obowiązujące w całym powszechnym obrębie celnym,

tyczące się zniesienia Urzędów celnych bocznych II. klasy Spieglitz w Morawii, i Hruschau, Kreuzendorf, Groskunzendorf i Jakter, przedmieścia Opawy w Szląsku.

Z powodu uregulowania Urzędów celnych na granicy pruskiéj, nastąpionego w skutku traktatu handlowego i celnego z Prusami, na dniu 19. Lutego 1853 zawartego, znosi się Urzędy celne II. klasy Spieglitz w Morawii, Hruschau, Kreuzendorf, Groskunzendorf i Jakter, przedmieścia Opawy w Szląsku, a to, Urząd najpiérwéj wspomniony z dniem 1. Grudnia 1853 r., inne zaś Urzędy z dniem 1. Stycznia 1854.

Baumgartner m. p.

214.

Rozporządzenie Ministerstw Skarbu i Handlu z dnia 17. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXX., nr 215, wydana dnia 24. Października 1853),

tyczące się cła wychodowego na wełnę owczą.

Ministerstwa Skarbu i Handlu stanowią, iż uwzględnienie, zawarte w uwadze do pozycyi 59. taryfy celnéj z dnia 6. Listopada 1851 r., na mocy któréj cło wychodowe od wełny owczéj aż do ostatniego Października 1853 r. zamiast na 50 krajc., wyjątkowo na pięć krajc. od centnara celnego naznaczoném zostało, trwać ma jeszcze daléj i aż do ogłoszenia nowéj taryfy celnéj.

Baumgartner m. p.

213.

Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 17. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXX. Stück, Nr. 214, ausgegeben am 24. Oktober 1853),

giltig für das gesammte allgemeine Zollgebiet,

die Aufhebung der Nebenzollämter zweiter Klasse, Spieglitz in Mähren, und Hruschau, Kreuzendorf, Großkunzendorf und Jakter, Vorstadt von Troppau, in Schlesien betreffend.

Aus Anlaß der durch den Handels- und Zollvertrag mit Preußen vom 19. Februar 1853 eintretenden Regulirung der Zollämter an der Grenze gegen Preußen werden die Nebenzollämter zweiter Klasse, Spieglitz in Mähren, Hruschau, Kreuzendorf, Großkunzendorf und Jakter, Vorstadt von Troppau, in Schlesien, und zwar das erstgenannte Amt vom 1. Dezember 1853, die anderen Aemter vom 1. Jäner 1854 angefangen, aufgehoben.

Baumgartner m. p.

214.

Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 17. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXX. Stück, Nr. 215, ausgegeben am 24. Oktober 1853),

über den Ausfuhrzoll auf Schafwolle.

Die Ministerien der Finanzen und des Handels haben festzusetzen befunden, daß die in der Anmerkung zu Post 59 des Zolltarifes vom 6. November 1851 enthaltene Begünstigung, wornach der Ausfuhrzoll für Schafwolle bis letzten Oktober 1853 statt mit 50 kr. ausnahmsweise mit fünf Kreuzer für den Zollzentner bestimmt wurde, noch fortan und bis zum Erscheinen des neuen Zolltarifes in Kraft zu bleiben hat.

Baumgartner m. p.

215.

Rozrządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXX., nr. 216, wydana dnia 24. Października 1853),

mocą którego podaje się do wiadomości, zatwierdzony przez Najjaśniejszego Pana przepis o uniformowaniu rzeczywistych członków Akademii cesarskiéj nauk w Wiédniu.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 9. Października 1853 r. zatwierdzić najłaskawiej następujący przepis, tyczący się uniformowania rzeczywistych członków cesarskiéj Akademii nauk w Wiédniu.

§. 1.

Wszyscy rzeczywiści członkowie cesarskiéj Akademii nauk, jéj Prezydent, Wiceprezydent i sekretarz, nosić będą uniform honorowy przy okazyi, gdy jako tacy występują podług jednéj i téj saméj kategoryi.

§. 2.

Surdut uniformowy jest z sukna ciemno-zielonego, z kołnierzem stojącym, na przodzie zaokrąglonym miernie w linii przecznéj jednego cala, i ma wyłogi na rękawach z czarnego aksamitu. Wyższa część surduta spada aż do bioder i zapina się na dwa rzędy guzików, w każdym po ośm guzików złotych lub pozłacanych, na których wyciśnięty jest c. k. orzeł.

Poły spadają na trzy cale wyżéj kolan. W każdéj z tylnych fałdów ich, znajdują się kieszenie prostopadle wykrojone, pokryte łapkami, we trzy zęby wyciętemi i wysadzonemi guzikami wspomnionego rodzaju. Podszewka surduta jest czarna.

§. 3.

Kołnierz i wyłogi ozdobione są haftem złotym, według wzoru, przepisanego dla uniformu, jaki był ostatni.

§. 4.

Spodnie mają być z materyi wełnianéj białéj, z przodu do rozpięcia, na dole opięte z podpinkami i z kieszenią po każdéj stronie do zapinania.

Spodnie mają burty złote, na cal szerokie, według wzoru *E.*, dla uniformu urzędników rządowych przepisanego.

215.

Erlaß des Ministers des Innern vom 18. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXX. Stück, Nr. 216, ausgegeben am 24. Oktober 1853),

womit die, mit Allerhöchster Entschließung vom 9. Oktober 1853 genehmigte Uniformirungsvorschrift für die wirklichen Mitglieder der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien bekannt gegeben wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 9. Oktober 1853 die nachfolgende Vorschrift über die neue Uniformirung für die wirklichen Mitglieder der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien, Allergnädigst zu genehmigen geruht.

§. 1.

Sämmtliche wirkliche Mitglieder der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften, deren Präsident, Vizepräsident und Sekretär tragen die Ehren-Uniform bei Gelegenheit, wo sie als solche erscheinen, nach einer und derselben Kategorie.

§. 2.

Der Uniformrock ist von dunkelgrünem Tuche, hat einen vorne in der Diagonale eines Zolles mäßig abgerundeten Stehkragen und Aermel-Aufschläge von schwarzem Sammt. Der Oberleib reicht bis an die Hüften und wird mit zwei Knopfreihen jede zu acht goldenen oder vergoldeten Knöpfen geschlossen, auf welche der k. k. Adler geprägt ist.

Die Schöße reichen bis auf drei Zoll oberhalb des Kniees herab. In jeder der rückwärtigen Schoßfalten sind senkrecht geschnittene Taschen angebracht, welche von dreizackigen, mit drei Knöpfen erwähnter Art besetzten Patten überdeckt werden. Das Rockfutter ist schwarz.

§. 3.

Kragen und Aufschläge sind mit einer Goldstickerei nach dem für die letzt bestandene Uniform vorgezeichneten Muster versehen.

§. 4.

Das Beinkleid ist von weißem Schafwollstoffe, vorne mit einem Schlitze versehen, unten geschlossen, mit Strupfen und mit einer Tasche zum Zuknöpfen auf jeder Seite.

Dasselbe ist mit einer ein Zoll breiten Goldborde nach dem für die Staatsbeamten-Uniform vorgeschriebenen Muster E versehen.

§. 5.

Kapelusz sztylpowany na wzór kapeluszy wojskowych, i obsadzony po brzegu czarnemi piórami strusiemi, ma czarną kokardę i pętlicę, przytwierdzoną guzikiem uniformowym, składającą się z sześciu rzędów bulionów złotych, z których dwa środkowe są splecione. W obydwóch rogach kapelusza leżą róże ze złotych bulionów z tarczą środkową z czarnego aksamitu, na któréj jest dwugłowy orzeł cesarski, haftowany złotem.

§. 6.

Rękawiczki, szpada, jéj rękoiść, kamizelka i paletot, stosować się powinny do właściwych postanowień, objętych w §§. 10., 11., 12. i 14. przepisu o uniformach urzędników rządowych, wydanego w dniu 24. Sierpnia 1849 w Dzienniku praw Państwa nr. 377.

Bach m. p.

§. 5.

Der nach Art der Militärhüte gestülpte, und mit schwarzen Straußfedern um den Rand besetzte Hut, ist mit einer schwarzen Schleife (Kokarde) und mit einer mittelst eines Uniformknopfes befestigten Hutschlinge versehen, welche aus sechs Reihen goldener Bouillons, deren zwei mittlere verflochten sind, besteht. In den beiden Hutecken liegen Rosen von goldenen Bouillons mit einem schwarzsammtenen Mittelschilde, worauf der kaiserliche Doppeladler in Gold gestickt ist.

§. 6.

Die Handschuhe, der Degen, die Steckkuppel für diesen, ferners die Weste und der Paletot haben sich nach den bezüglichen Bestimmungen der §§. 10, 11, 12 und 14 der Vorschrift über die Staatsbeamten-Uniform vom 24. August 1849, Reichs-Gesetzblatt Nr. 377, zu richten.

Bach m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LII.

Wydana i rozesłana dnia 17. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 17. Jänner 1854.

216.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 11. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXI., nr. 217, wydana dnia 25. Października 1853,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych; wyjąwszy królestwo Lombardzko-Weneckie,

o ściągnieniu uprocentowanych biletów skarbowych z lat 1852 i 1853. i wydaniu nieuprocentowanych biletów skarbowych po 1000 i 100 złt. reńskich.

Najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 8. Października 1853 roku raczył Najjaśniejszy Pan Jego Ces. Król. Apostolska Mość najłaskawiéj upoważnić Ministeryum Finansów, ażeby ściągnęło uprocentowane bilety skarbowe z lat 1852 i 1853 po 1000, 500 i 100 złt. r., a natomiast wydało nieuprocentowane bilety skarbowe po 100 i 1000 złt. r. z kursem przymusowym, przy zachowaniu jednakże granicy ustanowionéj dla biletów skarbowych, kursem przymusowym opatrzonych.

Na zasadzie tegoż najwyższego postanowienia rozporządza się, co następuje:

1. Nieuprocentowane bilety skarbowe po 1000 i 100 złt. r. zostają w obieg wprowadzone z dniem dzisiejszym w téj saméj zewnętrzéj formie, co bilety skarbowe uprocentowane, dotychczas wydawane tylko z odpowiednią zmianą tekstu i wypuszczeniem tablicy procentowéj.

2. Posiadaczom uprocentowanych biletów skarbowych wolno wymienić takowe za trzyprocentowe asygnacye kasy rządowéj centralnéj w kasach, do wydawania asygnacyj rzeczonych upoważnionych.

3. Jeżeli wymiana ta miejsce ma najdalej do 31. Grudnia 1853 roku, prowizye trzyprocentowe, do końca Grudnia 1853 przypadające, w gotówce spłacone będą od kwoty wymienionéj, z równoczesném wydaniem trzyprocentowych asygnacyj centralnéj kasy rządowéj.

4. Jeżeli wymiana nastąpi w czasie od 1. Stycznia 1854 do końca Marca 1854, prowizye opłacone będą stronie od wymienionych biletów skarbowych aż do dnia 31. Grudnia 1853; od asygnacyj centralnéj kasy rządowéj zaś, od dnia wymiany aż do końca dotyczącego półrocza, a to ostatnio-rzeczone z góry.

5. Począwszy od dnia 1. Kwietnia 1854, wymiana uprocentowanych biletów skarbowych na trzyprocentowe asygnacye centralnéj kasy rządowéj miejsce miéć może tylko z przyzwoleniem Ministerstwa Finansów.

6. Aż do 31. Marca 1854 przyjmowane będą w miejsce wypłaty we wszystkich kasach cesarskich uprocentowane bilety skarbowe, z policzeniem zapadłych trzyprocentowych prowizyj, do 31. Grudnia 1853 należących się.

216.

Erlaß des Finanzministeriums vom 11. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXI. Stück, Nr. 217, ausgegeben am 25. Oktober 1853),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches,

betreffend die Einberufung der verzinslichen Reichsschatzscheine von den Jahren 1852 und 1853, und die Hinausgabe unverzinslicher Reichsschatzscheine zu 1000 und 100 fl.

Se. k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 8. Oktober 1853 das Finanzministerium Allergnädigst zu ermächtigen geruhet, die verzinslichen Reichsschatzscheine von den Jahren 1852 und 1853 zu 1000, 500 und 100 fl. außer Umlauf zu setzen, und an deren Stelle unverzinsliche Reichsschatzscheine über die Beträge von 100 und 1000 fl. mit Zwangskours hinauszugeben, ohne daß jedoch die festgesetzte Grenze der mit Zwangskours versehenen Reichsschatzscheine überschritten werde.

Auf Grund dieser Allerhöchsten Entschließung werden nachfolgende Bestimmungen getroffen:

1. Die unverzinslichen Reichsschatzscheine zu 1000 und 100 fl. werden in derselben äußeren Ausstattung, wie die bisher emittirten verzinslichen Reichsschatzscheine, und mit der entsprechenden Aenderung des Textes und Hinweglassung der Interessentafel mit dem heutigen Tage in Umlauf gesetzt.

2. Den Besitzern der verzinslichen Reichsschatzscheine bleibt es freigestellt, dieselben gegen dreiperzentige Staats-Zentralkasse-Anweisungen bei denjenigen Bankkassen umzuwechseln, welche mit der Hinausgabe solcher Anweisungen betraut sind.

3. Geschieht diese Umwechslung längstens bis 31. Dezember 1853, so werden, unter gleichzeitiger Hinausgabe der dreiperzentigen Staats-Zentralkasse-Anweisungen, die bis Ende Dezember 1855 verfallenen dreiperzentigen Zinsen von dem umgewechselten Betrage bar berichtiget.

4. Erfolgt die Umwechslung in der Zeit vom 1. Jäner 1854 bis Ende März 1854, so werden von den umgewechselten Reichsschatzscheinen die Zinsen bis zum 31. Dezember 1853; von den Staats-Zentralkasse-Anweisungen aber die, vom Tage der Umwechslung bis zu Ende des betreffenden Halbjahres laufenden Zinsen, und zwar die letzteren vorhinein, an die Partei bezahlt.

5. Vom 1. April 1854 an, kann die Umwechslung der verzinslichen Reichsschatzscheine gegen dreiperzentige Staats-Zentralkasse-Anweisungen nur mit Zustimmung des Finanzministeriums geschehen.

6. Bis 31. März 1854 werden die verzinslichen Reichsschatzscheine, mit Gutrechnung der abgelaufenen, nicht über den 31. Dezember 1853 reichenden dreiperzentigen Zinsen bei allen landesfürstlichen Kassen an Zahlungsstatt angenommen.

7. Jeżeli strona wymienić chce uprocentowane bilety skarbowe na nieuprocentowane, a wymiana ta przed końcem roku 1853 miejsce ma, wówczas wypłacone jéj będą trzyprocentowe prowizye od biletów skarbowych tylko do dnia nastąpionéj wymiany; jeżeli zaś wymiana nastąpi po upływie roku 1853, prowizye wypłacone będą do 31. Grudnia 1853 roku.

Wszakże i wymiana uprocentowanych biletów skarbowych na nieuprocentowane miejsce miéć może od dnia 1. Kwietnia 1854 tylko za szczególném pozwoleniem Ministerstwa Finansów.

8. Bilety skarbowe po 50 złt. r. i po 5 złt. r. wymienione być mogą na nieuprocentowane bilety skarbowe po 1000 złt. r. i 100 złt. r., i odwrotnie te na owe, w kasie wymieniawczéj we Wiédniu i w kasach głównych krajowych w krajach koronnych.

Baumgartner m. p.

217.

Rozrządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Nadkomendy Wojska i Ministerstwa Finansów z dnia 23. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXI., nr. 218, wydana dnia 25. Października 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

o wynagrodzeniu uprowidowania wojska w przechodzie w roku administracyjnym 1854.

Co się tyczy wynagrodzenia, stosownie do §. 31. najwyższego przepisu o kwaterunku wojska z dnia 15. Maja 1851, (Dz. pr. P. część XXXVIII., nr. 124.) należącego się kwaterodawcy ze skarbu Państwa (funduszu wojskowego) za obiad, dany żołnierzowi niżéj od feldwebla i szarż równych w przechodzie, ze względem na wypadłości dochodzeń, jakie spowodowano w krajach koronnych co do cen mięsa, istniejących podczas roku od 1. Sierpnia 1852 aż do końca Lipca 1853, miejsce miéć będą w roku od 1. Listopada 1853 aż do końca Października 1854 następujące opłaty dziennie:

w Niższéj Austryi po ośm i pół krajcara monetą konwencyjną;
„ Austryi powyżéj Ensy po sześć krajcarów monetą konwencyjną;
„ Solnogrodzie po sześć i pół krajcara monetą konwencyjną;

„ Styryi	po	siedm	krajcarów	monetą	konwencyjną;
„ Tyrolu	„	dziewięć	„	„	„
„ Czechach	„	siedm	„	„	„
„ Morawii	„	siedm	„	„	„
„ Szląsku	„	siedm	„	„	„
„ Krainie	„	siedm	„	„	„
„ Karyntyi	„	sześć	„	„	„

7. Will eine Partei verzinsliche Reichsschatzscheine gegen unverzinsliche Reichsschatzscheine umwechseln, und geschieht diese Umwechslung vor Ende des Jahres 1853; so werden ihr von den Reichsschatzscheinen die dreiperzentigen Zinsen nur bis zum Tage der erfolgten Umwechslung vergütet; geschieht sie aber nach Ablauf des Jahres 1853, so werden die Zinsen bis 31. Dezember 1853 berichtiget.

Aber auch die Umwechslung der verzinslichen Reichsschatzscheine gegen unverzinsliche kann vom 1. April 1854 an nur über besondere Bewilligung des Finanzministeriums erfolgen.

8. Reichsschatzscheine zu 50 fl. und 5 fl. können gegen unverzinsliche Reichsschatzscheine zu 1000 fl. und 100 fl., und umgekehrt diese gegen jene bei der Verwechslungskasse in Wien und bei den Landeshauptkassen der Kronländer umgewechselt werden.

Baumgartner m. p.

217.

Erlaß des Ministeriums des Innern, des Armee-Ober-Kommando's und des Finanzministeriums vom 23. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXI. Stück, Nr. 218, ausgegeben am 25. Oktober 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

über die Vergütung der Verpflegung der Militärmannschaft auf dem Durchzuge im Verwaltungsjahre 1854.

Für die nach dem §. 31 der Allerhöchsten Vorschrift über die Einquartierung des Heeres vom 15. Mai 1851 (R. G. B., XXXVIII. Stück, Nr. 124), aus dem Staatsschatze (Militärfonde) zu leistende Vergütung der, einem Manne vom Feldwebel und den gleichgestellten Chargen abwärts beim Durchzuge vom Quartierträger gegebenen Mittagskost, hat mit Rücksicht auf die Ergebnisse der veranlaßten Erhebungen der, in den Kronländern während des Jahres vom 1. August 1852 bis Ende Juli 1853 bestandenen Rindfleischpreise, in dem Jahre vom 1. November 1853 bis Ende Oktober 1854 folgende Vergütung für Einen Tag stattzufinden:

in Niederösterreich mit acht und einem halben Kreuzer Konvenzions-Münze;
„ Oesterreich ob der Enns mit sechs Kreuzern Konvenzions-Münze;
„ Salzburg mit sechs und einem halben Kreuzer Konvenzions-Münze;
„ Steiermark mit sieben Kreuzern Konvenzions-Münze;
„ Tirol „ neun „ „
„ Böhmen „ sieben „ „
„ Mähren „ sieben „ „
„ Schlesien „ sieben „ „
„ Krain „ sieben „ „
„ Kärnthen „ sechs „ „

w Pobrzeżu wraz z Tryestem po ośm krajcarów monetą konwencyjną;
„ Dalmacyi po cztéry krajcary mon. konw.
„ królestwie Lombardzko-Weneckiém po dziewięć krajcarów mon. konw.;
„ dwunastu wschodnich obwodach Galicyi po cztéry krajcary mon. konw.;
„ siedmiu zachodnich obwodach Galicyi po pięć krajcarów mon. konw.;
na Bukowinie po cztéry krajcary mon. konw.;
w okręgach wydziałów Namiestnikowskich Węgierskich Buda, Preszburg i Oedenburg po pięć i pół krajcara mon. konw.;
„ okręgach wydziałów Namiestnikowskich Węgierskich Koszyce i Warażdyn Wielki po pięć krajcarów mon. konw.;
„ Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim po pięć i pół krajcara monetą konwencyjną;
„ Kroacyi i Sławonii po pięć krajcarów mon. konw.;
„ Siedmiogrodzie po pięć krajcarów mon. konw.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p., J. M.

in dem Küstenlande sammt Triest mit acht Kreuzern Konvenzions-Münze;
" Dalmazien mit vier Kreuzern Konvenzions-Münze;
" dem lombardisch-venezianischen Königreiche mit neun Kreuzern Konvenzions-Münze;
" den zwölf östlichen Kreisen Galiziens mit vier Kreuzern Konvenzions-Münze;
" den sieben westlichen Kreisen Galiziens mit fünf Kreuzern Konvenzions-Münze;
" der Bukowina mit vier Kreuzern Konvenzions-Münze;
" den Gebieten der Statthalterei-Abtheilungen Ungarns von Ofen, Preßburg und Oedenburg mit fünf und einem halben Kreuzer Konvenzions-Münze;
" den Gebieten der Statthalterei-Abtheilungen Ungarns von Kaschau und Großwardein mit fünf Kreuzern Konvenzions-Münze;
" der serbischen Wojwodschaft und dem Temeser Banate mit fünf und einem halben Kreuzer Konvenzions-Münze;
" Kroazien und Slawonien mit fünf Kreuzern Konvenzions-Münze;
" Siebenbürgen mit fünf Kreuzern Konvenzions-Münze.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p. **Bamberg** m. p., G. M.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LIII.

Wydana i rozesłana dnia 18. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 18. Jänner 1854.

218.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 21. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXII., nr. 219, wydana dnia 28. Października 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe.

nakazujące, żeby ile możności unikać przybiérania profesorów wydziałów lekarskich jako biegłych w śledztwach karnych.

Ponieważ się często wydarza, iż profesorowie wydziału lekarskiego wzywani bywają przez sądy jako biegli do wyjawienia zdania swego w śledztwach karnych; zaś pielęgnowanie umiejętności życzyć nakazuje, ażeby czynność profesorów jak najmniéj ku innym celom zwróconą była, dla tego Ministeryum Sprawiedliwości, w porozumieniu się z Ministerstwem Wyznań i Oświécenia, uważa za potrzebne rozporządzić, ażeby w przyszłości unikać przybiérania profesorów wydziału lekarskiego (lekarsko-chirurgicznego) jako biegłych do śledztw karnych, jeżeli tego nie wymagają koniecznie ważność wypadku lub inne szczegółowe okoliczności; jeżeli zaś ich przybranie za potrzebne uznaném będzie, ażeby nie trwało dłużéj, jak tego niezbędna wymaga potrzeba.

Krauss m. p.

219.

Rozrządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Finansów, tudzież Nadkomendy Wojska z dnia 26. Października 1853,

obowiązujące w Siedmiogrodzie,

o ustanowieniu długości mili przy wynagrodzeniu podwody.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXII., nr. 220, wydana dnia 28. Października 1853.

218.

Verordnung des Justizministeriums vom 21. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXII. Stück, Nr. 219, ausgegeben am 28. Oktober 1853),

geltend für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

betreffend die thunlichste Vermeidung der Beiziehung der Professoren der medizinischen Fakultäten als Sachverständige zu strafgerichtlichen Untersuchungen.

Da sich häufig die Fälle ergeben, daß Professoren der medizinischen Fakultät von den Gerichten zur Abgabe ihres Gutachtens als Sachverständige bei strafgerichtlichen Untersuchungen aufgefordert werden; da es aber im Interesse der Pflege der Wissenschaft wünschenswerth ist, die Thätigkeit der Professoren so wenig als möglich für andere Zwecke in Anspruch zu nehmen, so findet das Justizministerium im Einvernehmen mit dem Ministerium für Kultus und Unterricht zu verordnen, daß die Zuziehung der Professoren der medizinischen (medizinisch-chirurgischen) Fakultät als Sachverständige zu den strafgerichtlichen Untersuchungen, in soferne es nicht die Wichtigkeit des Falles oder andere besondere Umstände nothwendig machen, in Zukunft zu vermeiden sei, und wenn deren Beiziehung dennoch für nothwendig befunden wird, nicht länger zu dauern habe, als es unumgänglich nothwendig erscheint.

Krauß m. p.

219.

Erlaß der Ministerien des Innern und der Finanzen, dann des Armee-Ober-Kommando's vom 26. Oktober 1853,

giltig für Siebenbürgen,

Bestimmung der Länge der Meile bei der Vergütung der Vorspann.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXII. Stück, Nr. 220, ausgegeben am 28. Oktober 1853.

218.

Verordnung des Justizministeriums vom 21. October 1853,

(Im Reichs-Gesetzblatt, LXXII. Stück, Nr. 219, ausgegeben am 29. October 1853),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgränze,

betreffend die [illegible] Vermeidung der Beiziehung der [illegible] als Sachverständige zu langwierigen Untersuchungen.

[illegible]

Krauß m. p.

219.

Erlaß der Ministerien des Innern und der Finanzen, dann des Armee-Ober-Commando's vom 24. October 1853.

[illegible]

[illegible]

(Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXII. Stück, Nr. 220, ausgegeben am 29. October 1853.)

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LIV.

Wydana i rozesłana dnia 20. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. Jänner 1854.

220.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości z dnia 24. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIV., nr. 223, wydana dnia 3. Listopada 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o zastosowaniu pozycyi taryfowéj 103. ustaw o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpniu 1850 roku.

W myśl ustaw o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850 r. i pozycyi 103. taryfy, do tych ustaw załączonéj, spór incydentalny tam ma miejsce, gdzie zachodzi spór w rzeczy głównéj, jeszcze nie rozstrzygnięty prawomocnie.

Rozstrzygnienia Sądów w ciągu egzekucyi, wydane nawet po uprzedniém wysłuchaniu stron, nie mogą być uważane jako orzeczenia w sporach incydentalnych, i podpadają pod określenie pozycyi taryfowéj lit. *i)*.

Jeżeli zaś ten, przeciw któremu prowadzoną jest egzekucya, wyda formalny proces przeciw prowadzącemu egzekucyę, taki spór nowy jest natenczas sporem oddzielnym, a orzeczenie sądu w tym przedmiocie jest orzeczeniem w rzeczy głównéj, jakkolwiek między tym przedmiotem spornym, i już dawniéj rozstrzygniętym sporem głównym, związek zachodzi.

Baumgartner m. p. **Krauss** m. p.

221.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministeryum Sprawiedliwości z dnia 24. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIV., nr. 224, wydana dnia 3. Listopada 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

tyczące się zobowiązania do opłaty należytości od orzeczeń w sporach incydentalnych bez różnicy formy rozstrzygnienia sądowego.

Obowiązanie do opłaty należytości od orzeczenia sądowego, w przedmiocie incydentalnym wydanego, nie ulega żadnéj zmianie z powodu formy rozstrzygnienia sądowego; dlatego téż opłaty, przepisane w pozycyi taryfowéj 103. J, A, B i C, składane być powinny we wszystkich przypadkach bez różnicy, czyli stosownie do rozporządzeń ustawy sądowéj rozstrzygnienie następuje w formie rezolucyi, czyliteż wyroku.

Baumgartner m. p. **Krauss** m. p.

220.

Erlaß des Finanzministeriums im Einverständnisse mit dem Justizministerium vom 24. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIV. Stück, Nr. 223, ausgegeben am 3. November 1853),

wirksam für alle Kronländer,

über die Anwendung der Tarifpost 103 der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850.

Im Sinne der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850 und der Post 103 des, diesen Gesetzen beigegebenen Tarifes, setzen Inzidenzstreite einen noch nicht rechtskräftig entschiedenen Streit über eine Hauptsache voraus.

Richterliche Entscheidungen im Zuge der Exekuzion können demnach, auch wenn sie über vorausgegangene Vernehmung der Parteien gefällt werden, nicht als Erkenntnisse über Inzidenzstreite angesehen werden, und fallen unter die Bestimmung der Tarifpost 7, lit. i.

Wenn aber Derjenige, gegen welchen die Exekuzion geführt wird, eine förmliche Klage gegen den Exekuzionsführer anhängig macht, so erscheint die neue Streitsache als ein selbständiger Streitgegenstand, und die richterliche Entscheidung darüber als ein Erkenntniß über eine Hauptsache, wenn gleich zwischen diesem Streitgegenstande und der schon früher entschiedenen Hauptsache ein Zusammenhang besteht.

Baumgartner m. p. **Krauß** m. p.

221.

Erlaß des Finanzministeriums im Einverständnisse mit dem Justizministerium vom 24. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIV. Stück, Nr. 224, ausgegeben am 3. November 1853),

wirksam für alle Kronländer,

betreffend die Gebührenpflicht der Erkenntnisse über Inzidenzstreite ohne Unterschied der Form der richterlichen Entscheidung.

Die Gebührenpflicht eines gerichtlichen Erkenntnisses über einen Inzidenzstreit kann durch die Form der richterlichen Entscheidung eine Aenderung nicht erleiden, daher die in der Tarifpost 103 I, A, B und C vorgeschriebenen Gebühren in allen Fällen ohne Unterschied, ob nach Anordnung der Zivilprozeß-Ordnung mittelst Bescheides, oder mittelst eines förmlichen Urtheiles zu erkennen ist, entrichtet werden müssen.

Baumgartner m. p. **Krauß** m. p.

222.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 25. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIV., nr. 225, wydana dnia 3. Listopada 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Lombardyi i Wenecyi,

mocą którego podaje się do wiadomości zatwierdzone przez Najjaśniejszego Pana zasady przyszłego urządzenia urzędów podatkowych, tudzież ustanowienia ich stanu osobowego i płacy.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 9. z. m. najłaskawiéj zatwierdzić następujące zasady urządzenia urzędów podatkowych, i ustanowienia ich stanu osobowego i płacy:

1. Urzędy podatkowe dzielą się według ważności ich obowiązków w ogólności w celu oznaczenia ich płacy na trzy klasy główne.

Najważniejsze urzędy podatkowe kraju koronnego, a względnie obrębu administracyjnego, przydzielonego do władzy podatkowéj krajowéj, zamieszcza się w klasie piérwszéj, najmniéj ważne w klasie trzeciéj, reszta zaś w klasie drugiéj.

2. Przy każdym urzędzie podatkowym ustanowionym będzie poborca podatków wraz z urzędnikiem kontrolującym jego czynności, na których, jako na właściwych naczelnych urzędnikach urzędu, cięży bezpośrednia odpowiedzialność za czynności kasowe i rachunkowe.

Oprócz tych urzędników naczelnych ustanowieni będą przy urzędach podatkowych, w miarę potrzeby, oficyałowie urzędowi i asystenci, tudzież słudzy urzędowi.

3. Z wyjątkiem czynności kasowych, które przez urzędników naczelnych spólnie prowadzonemi być muszą, można oficyałom urzędowym polecać kierunek szczegółowych oddziałów czynności, pod dozorem urzędników naczelnych, a w razie braku lub nieobecności urzędnika naczelnego rachunkowego, zastępstwo jego.

Asystenci przeznaczeni są do pisania, tudzież do pomocy w innych czynnościach.

Powołanie sług urzędowych rozciąga się na niższe czynności służbowe i na utrzymywanie porządku, czystości i bezpieczeństwa w lokalnościach urzędowych.

4. Jak dalece przy urzędzie podatkowym trzeciéj klasy objętość czynności dwom urzędnikom naczelnym nie daje dostatecznego zatrudnienia, należy takowych używać przy urzędzie okręgowym do takich czynności służbowych, do których posiadają potrzebne przymioty, o ile to bez narażenia ich bezpośredniego powołania stać się może. Równocześnie zaś należy zmniejszyć stan osobowy urzędu okręgowego w tym stosunku, jak użycie urzędników podatkowych przy takowym zmniejszyć go pozwala.

222.

Erlaß des Finanzministeriums vom 25. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIV. Stück, Nr. 225, ausgegeben am 3. November 1853),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Lombardie und Venedig,

womit die Allerhöchst genehmigten Grundsätze über die künftige Einrichtung der Steuerämter und die Feststellung ihres Personal- und Besoldungsstandes kundgemacht werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 9. v. M. über die Einrichtung der Steuerämter und die Feststellung ihres Personal- und Besoldungsstandes, nachstehende Grundsätze Allergnädigst zu genehmigen geruht:

1. Die Steuerämter werden nach dem Gesammtumfange ihrer Wichtigkeit zum Behufe der Gehaltsbestimmung in drei Hauptklassen eingetheilt.

Die wichtigsten Steuerämter des Kronlandes, und beziehungsweise des, der Steuerlandesbehörde zugewiesenen Verwaltungsgebietes, werden in die erste Klasse, die mindest wichtigen in die dritte, und die übrigen in die zweite Klasse gereiht.

2. Bei jedem Steueramte wird ein Steuereinnehmer und ein ihn kontrolirender Beamte bestellt, welchen, als den eigentlichen Oberbeamten des Amtes, die unmittelbare Haftung für das Kasse- und Rechnungsgeschäft obliegt.

Nebst den Oberbeamten werden bei den Steuerämtern, nach Maß des Bedarfes, Amtsoffiziale und Assistenten, dann Amtsdiener bestehen.

3. Den Amtsoffizialen kann, mit Ausnahme der Kassegeschäfte, welche von den Oberbeamten gemeinschaftlich geführt werden müssen, die Leitung einzelner Geschäfts-Abtheilungen unter der Aufsicht der Oberbeamten und bei dem Abgange oder der Abwesenheit eines verrechnenden Oberbeamten, die Vertretung desselben anvertraut werden.

Die Assistenten sind zunächst für die Schreibarbeiten, dann für die Hilfeleistung bei anderen Verrichtungen bestimmt.

Der Beruf der Amtsdiener hat sich auf die niederen Dienstesverrichtungen und auf die Erhaltung der Ordnung, Reinlichkeit und Sicherheit in den Räumen der Amtsunterkünfte zu erstrecken.

4. In soferne bei einem Steueramte der dritten Klasse der Geschäftsumfang zweien Oberbeamten keine hinreichende Beschäftigung gewähren sollte, sind dieselben, soweit es ohne Nachtheil für ihren unmittelbaren Beruf geschehen kann, bei dem Bezirksamte zu den Dienstverrichtungen, zu welchen sie die erforderlichen Eigenschaften besitzen, zu verwenden. Zugleich ist aber der Personalstand des Bezirksamtes in dem Verhältnisse, als die Verwendung der Steueramts-Beamten bei denselben eine Verminderung zulässig macht, einzuschränken.

5. Przy urzędach podatkowych piérwszéj klasy poborcy podatków otrzymują rocznéj płacy 900 złr. mon. konw., a kontrolorowie 700 złr. przy urzędach podatkowych drugiéj klasy poborcy 800 złr. a kontrolorowie 600 złr., zaś przy urzędach podatkowych trzeciéj klasy poborcy 700 złr. a kontrolorowie 500 złr.

Dla oficyałów ustanowione są klasy rocznéj płacy na 500 złr., 450 złr. i 400 złr., dla asystentów na 400 złr., 350 złr. i 300 złr., nakoniec dla sług urzędowych na 250 złr. i 200 złr.

6. Dla urzędników naczelnych przy urzędach podatkowych w tych miastach głównych prowincyi, gdzie z powodu nadzwyczajnego napływu czynności podatkowych, depozytowych i innych najwyższa ich płaca nie stałaby w odpowiednim stosunku do objętości i odpowiedzialności za ich czynności, można wyjątkowo czynić przedstawienia do Najjaśniejszego Pana o podwyższenie ich płacy.

7. Co się tyczy dyet, poborcy podatków zamieszczeni są w klasie 9., kontrolorowie w klasie 10., oficyali urzędowi w 11., zaś asystenci w klasie 12.

8. Z posadami służbowemi urzędników naczelnych rachunkowych i oficyałów urzędowych połączony jest obowiązek złożenia kaucyi, równającéj się kwocie rocznéj ich płacy.

9. Oficyali urzędowi i asystenci stanowią w każdym z tych charakterów urzędowych w całym obrębie Państwa, a względnie w obrębie administracyjnym, przydzielonym do władzy podatkowéj krajowéj, jeden stan konkretalny, stoją wszyscy w jednéj randze, i posuwają się według starszeństwa w służbie na wyższe stopnie płacy, jeżeli który z nich postępowaniem swojém nie stanie się niegodnym takiego podwyższenia.

10. Dla ukształcenia odpowiednich kandydatów do służby podatkowéj, tudzież do pomocy przy czynnościach urzędu podatkowego, nie należących do służby kasowéj i rachunkowéj, pozwala się przyjmować bezpłatnych praktykantów urzędowych, których największa liczba nie może przenosić piątéj części liczby ogólnéj wszystkich rzeczywistych urzędników podatkowych, usystemizowanych przy urzędach podatkowych jednego kraju koronnego, a względnie obrębu administracyjnego władzy poborowéj krajowéj; zaś co się tyczy ich przyjmowania i stosunków służbowych, należy zastosować te postanowienia, które w najwyższém postanowieniu z dnia 22. Sierpnia 1841 r. przepisanemi są dla praktykantów urzędowych przy władzach krajowych kameralnych, tudzież przy władzach i urzędach im podległych.

Co się tyczy egzaminu, który kandydaci do posad służbowych przy urzędach podatkowych składać mają, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwami Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości wyda szczegółowe postanowienia.

5. Bei den Steuerämtern der ersten Klasse haben die Einnehmer 900 fl., die Kontrolore 700 fl., bei den Steuerämtern der zweiten Klasse die Einnehmer 800 fl. und die Kontrolore 600 fl , bei den Steuerämtern der dritten Klasse die Einnehmer 700 fl. und die Kontrolore 500 fl. an Jahresgehalt zu beziehen.

Für die Amtsoffiziale haben die Gehaltsclassen von 500 fl., 450 fl. und 400 fl., für die Assistenten mit 400 fl., 350 fl. und 300 fl., für die Amtsdiener endlich mit 250 fl. und 200 fl. zu bestehen.

6. Für die Oberbeamten der Steuerämter in jenen Provinzial-Hauptstädten, woselbst wegen des außerordentlichen Andranges der Steuer-, Depositen- und anderweitigen Geschäfte die höchsten Gehaltsbezüge mit dem Umfange und der Verantwortlichkeit ihrer Obliegenheiten in keinem angemessenen Verhältnisse stünden, dürfen ausnahmsweise Gehaltsaufbesserungen Allerhöchsten Orts in Antrag gebracht werden.

7. In Absicht auf die Diätenbezüge werden die Steuereinnehmer in die 9., die Kontrolore in die 10., die Amtsoffiziale in die 11., und die Assistenten in die 12. Klasse gereiht.

8. Mit den Dienststellen der verrechnenden Oberbeamten und der Amtsoffiziale ist die Verbindlichkeit zur Leistung einer dem Betrage ihres Gehaltes gleichkommenden Kauzion verbunden.

9. Sowohl die Amtsoffiziale als Assistenten haben in jedem dieser Dienst-Charaktere für den ganzen Umfang des Kronlandes, und beziehungsweise des, der Steuerlandesbehörde zugewiesenen Verwaltungsgebietes, einen Konkretalstatus zu bilden, sich im Range gleich zu stehen, und nach ihrem Dienstalter in die höhere Gehaltsstufe vorzurücken, wenn sich nicht einer oder der andere derselben durch sein Benehmen einer solchen Vorrückung unwürdig machen sollte.

10. Zur Ausbildung eines entsprechenden Nachwuchses von Steueramts-Beamten, und zur Hilfeleistung bei den steuerämtlichen Verrichtungen, die nicht zum Kasse- und verrechnenden Dienste gehören, wird die Aufnahme von unentgeltlichen Amtspraktikanten gestattet, deren höchste Zahl den fünften Theil der Gesammtzahl aller bei den Steuerämtern eines Kronlandes, und beziehungsweise des Verwaltungsgebietes einer Steuerlandesbehörde systemisirten wirklichen Steueramts-Beamten nicht zu überschreiten, und bezüglich deren Aufnahme und Dienstverhältnisse im Allgemeinen jene Bestimmungen in Anwendung zu treten haben, die mit der Allerhöchsten Entschließung vom 22. August 1841 für die Amtspraktikanten bei den Kameral-Landesbehörden und den denselben unterstehenden Behörden und Aemtern vorgezeichnet wurden.

Ueber die von den Kandidaten für Dienststellen bei den Steuerämtern abzulegende Prüfung werden von dem Finanzministerium im Einvernehmen mit den Ministerien des Innern und der Justiz besondere Bestimmungen erfolgen.

Powyższe najwyższe rozporządzenia podaje się do powszechnéj wiadomości z tym dodatkiem, iż przeprowadzenie ich w właściwym czasie nastąpi.

Baumgartner m. p.

223.

Obwieszczenie Ministerstw Skarbu i Handlu z dnia 27. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIV., nr. 226, wydana dnia 3. Listopada 1853),

obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych, objętych w powszechnym obrębie celnym,

tyczące się zniesienia urzędów celnych bocznych klasy II. w Kaniowie i Jęzorze.

Z powodu regulowania urzędów celnych wzdłuż granicy Państw Związku celnego znosi się, od 1. Stycznia 1854 r. zacząwszy, urzędy celne boczne klasy II. Kaniów w obwodzie wadowickim i Jęzor w Wielkiém Księstwie Krakowskiém.

Baumgartner m. p.

224.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 29. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIV., nr. 227, wydana dnia 3. Listopada 1853),

tyczące się zniesienia urzędu kotrolującego towary w Landek w Tyrolu.

W skutku rozporządzenia Ministerstwa Skarbu zniesionym zostaje od 1. Stycznia 1854 r. urząd kontrolujący w Landek w Tyrolu.

Od wspomnionego dnia przenosi się czynności urzędowe kontroli towarów w Landek do tamtejszego oddziału straży skarbowéj.

Baumgartner m. p.

Diese Allerhöchsten Bestimmungen werden mit dem Beisatze zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß ihre Durchführung zeitgemäß erfolgen wird.

Baumgartner m. p.

223.
Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 27. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIV. Stück, Nr. 226, ausgegeben am 3. November 1853),

giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

über die Aufhebung der Nebenzollämter II. Klasse Kaniow und Jęzor.

Aus Anlaß der Regulirung der Zollämter längs der Grenze gegen die Zollvereinsstaaten werden die Nebenzollämter II. Klasse Kaniow im Wadowizer Kreise Galiziens und Jęzor im Großherzogthume Krakau, vom 1. Jäner 1854 angefangen, aufgehoben.

Baumgartner m. p.

224.
Verordnung des Finanzministeriums vom 29. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIV. Stück, Nr. 227, ausgegeben am 3. November 1853),

über die Aufhebung des Waaren-Kontrolsamtes zu Landek in Tirol.

In Folge Anordnung des Ministeriums der Finanzen wird das Kontrolsamt zu Landek in Tirol mit 1. Jäner 1854 aufgehoben.

Die Amtshandlungen der Waarenkontrole für Landek werden der dortigen Finanzwach-Abtheilung von dem bemerkten Zeitpunkte übertragen.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświęcimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LV.

Wydana i rozesłana dnia 28. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 28. Jänner 1854.

225.

Traktat celny i handlowy między Austryą i Prusami,

podpisany w Berlinie na dniu 19. Lutego 1853. roku,
tamże w ratyfikacyach wymieniony na dniu 4. Kwietnia 1853. roku.

(Dziennik praw Państwa, część LXVIII., nr. 207, wydana dnia 20. Października 1853).

My Franciszek Józef Piérwszy,
z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;
Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d. i t. d.

Gdy w skutek rozpraw, odbywanych w Berlinie między Naszym Pełnomocnikiem a Pełnomocnikiem Jego Mości Najjaśniejszego Króla Pruskiego, w celu obszerniejszéj regulacyi stosunków handlowych i obrotowych między obustronnemi terytoryami, równie jak w zamiarze przyłożenia się do uskutecznienia powszechnego Związku celnego niemieckiego, tamże zawarty i podpisany został na dniu 19. Lutego b. r. traktat, z 27 artykułów składający się, który słowo w słowo brzmi, jak następuje:

Jego Mość Najjaśniejszy Pan, Cesarz Austryi,

i

Jego Mość Najjaśniejszy Król Pruski,

Powodowani życzeniem, wesprzéć w sposób rozciąglejszy handel i obrót między Swemi Państwami przez obszerne uwolnienia celne i zniżenia celne, przez upojedynczone i jednostajne postępowanie celne i przez więcéj ułatwione użycie wszelkich środków obrotowych, równie téż mając szczérze w zamiarze, ubezpieczyć Swe dochody celne i oraz utorować drogę do powszechnego Związku celnego niemieckiego, rozkazali rozpocząć w tym względzie rozprawy, i ku temu mianowali Pełnomocnikami Swymi:

225.

Handels- und Zollvertrag zwischen Oesterreich und Preußen,

unterzeichnet zu Berlin am 19. Februar 1853,
ebendaselbst am 4. April 1853 in den Ratifikazionen ausgewechselt.

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVIII. Stück, Nr. 207, ausgegeben am 20. October 1853).

Wir Franz Joseph der Erste,
von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;
König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slawonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Krakau; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steier, Kärnthen, Krain, Bukowina, Ober- und Nieder-Schlesien; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol ꝛc. ꝛc.

Nachdem in Folge der zwischen Unserem Bevollmächtigten und jenen Seiner Majestät des Königs von Preußen zum Zwecke einer umfassenden Regelung der Handels- und Verkehrsbeziehungen zwischen den beiderseitigen Gebieten, so wie in der Absicht, eine allgemeine deutsche Zolleinigung zu fördern, zu Berlin gepflogenen Verhandlungen, am **19.** Februar d. J. daselbst ein aus 27 Artikeln bestehender Vertrag abgeschlossen und unterzeichnet worden ist, welcher von Wort zu Wort, wie folgt, lautet

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich

und

Seine Majestät der König von Preußen,

von dem Wunsche geleitet, den Handel und Verkehr zwischen Ihren Gebieten durch ausgedehnte Zollbefreiungen und Zollermäßigungen, durch vereinfachte und gleichförmige Zollbehandlung und durch erleichterte Benutzung aller Verkehrsanstalten in umfassender Weise zu fördern, und in der Absicht, Ihre Zolleinnahmen zu sichern, und die allgemeine deutsche Zolleinigung anzubahnen, haben Unterhandlungen eröffnen lassen und zu diesem Zwecke zu Bevollmächtigten ernannt:

Jego Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryi:
Swego rzeczywistego Radcę tajnego, Barona Karola de Bruck,
a
Jego Mość Najjaśniejszy Król Pruski:
Swego Prezydenta Ministrów i Ministra Spraw Wewnętrznych
Barona Ottona Teodora de Manteuffel,
i
Swego Jenerał-Dyrektora podatków Jana Fryderyka de Pommer-Esche;

którzy po udzieleniu sobie i wzajemném uznaniu pełnomocnictw Swoich, ułożyli i zawarli następujący traktat handlowy i celny, jakoto:

Artykuł 1.

Strony kontraktujące obowiązują się, iż nie będą przeszkody czynić wzajemnemu obrotowi między krajami Swemi żadnemi zakazami ani wchodowemi, ani wychodowemi, ani przechodowemi.

Wyjątki od tego mają mieć miejsce tylko:

a) przy tytuniu, soli, prochu strzelnym, kartach do gry i kalendarzach;
b) ze względów policyjnych na zdrowie;
c) ze względów na potrzeby wojenne w razie okoliczności nadzwyczajnych.

Artykuł 2.

Co się tyczy kwoty, ubezpieczenia i pobierania opłat wchodowych, wychodowych i przechodowych, żadne z Państw kontraktujących nie może traktować Państw trzecich z większém uwzględnieniem, jak się to dzieje w postępowaniu z Państwem drugiém kontraktującém. Wszelkie, trzecim Państwom w tych względach przyznane ulżenie, przyznane więc będzie bez wymagania wywzajemnienia się równocześnie drugiéj także stronie kontraktującéj.

Od tego wyjętemi zostają te tylko uwzględnienia, których doznają Państwa, albo obecnie w Związku celnym będące, albo na przyszłość w Związek celny wchodzące z jedną z stron kontraktujących, równie jak te uwzględnienia, które przyznane są innym Państwom w istniejących i przed zawarciem niniejszego traktatu udzielonych traktatach, albo téż któreby przyznane być miały tymże innym Państwom dla tych samych przedmiotów w nie wyższym wymiarze także po upływie traktatów tych.

Artykuł 3.

Strony kontraktujące zamierzają zaprowadzić od dnia 1. Stycznia 1854., wzajemne ulżenia kontraktowe na podstawie wolnego wchodu surowych płodów naturalnych, równie jak wchodu przemysłowych wyrobów krajów swoich, dozwolić się mającego za cłem zniżoném.

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich:

Allerhöchst-Ihren wirklichen geheimen Rath, Freiherrn Karl von Bruck,

und

Seine Majestät der König von Preußen:

Allerhöchst-Ihren Minister-Präsidenten und Minister der auswärtigen Angelegenheiten, Freiherrn Otto. Theodor von Manteuffel,

und

Allerhöchst-Ihren Generaldirektor der Steuern, Johann Friedrich von Pommer-Esche;

welche, nach geschehener Mittheilung und gegenseitiger Anerkennung ihrer Vollmachten, den folgenden Handels- und Zollvertrag vereinbart und abgeschlossen haben:

Artikel 1.

Die kontrahirenden Theile verpflichten sich, den gegenseitigen Verkehr zwischen ihren Landen durch keinerlei Einfuhr-, Ausfuhr- oder Durchfuhr-Verbote zu hemmen.

Ausnahmen hievon dürfen nur stattfinden:

a) bei Tabak, Salz, Schießpulver. Spielkarten und Kalendern;
b) aus Gesundheits-Polizei-Rücksichten;
c) in Beziehung auf Kriegsbedürfnisse unter außerordentlichen Umständen.

Artikel 2.

Hinsichtlich des Betrages, der Sicherung und der Erhebung der Eingangs-, Ausgangs- und Durchgangs-Abgaben dürfen von keinem der beiden kontrahirenden Theile dritte Staaten günstiger, als der andere kontrahirende Theil behandelt werden. Jene, dritten Staaten in diesen Beziehungen eingeräumte Begünstigung ist daher ohne Gegenleistung dem anderen kontrahirenden Theile gleichzeitig einzuräumen.

Ausgenommen hievon sind nur diejenigen Begünstigungen, welche die mit einem der kontrahirenden Theile jetzt oder künftig zollvereinten Staaten genießen, sowie solche Begünstigungen, welche anderen Staaten durch bestehende und vor Abschluß des gegenwärtigen Vertrages mitgetheilte Verträge zugestanden sind, oder diesen anderen Staaten für dieselben Gegenstände in nicht höherem Maße auch nach Ablauf dieser Verträge zugestanden werden sollten.

Artikel 3.

Die kontrahirenden Theile wollen vom 1. Jänner 1854 an gegenseitige Verkehrs-Erleichterungen auf Grundlage des freien Einganges roher Natur-Erzeugnisse und des gegen ermäßigte Zollsätze zu gestattenden Einganges gewerblicher Erzeugnisse ihrer Länder eintreten lassen.

W skutek tego obecnie już na to się zgodziły, iż co się tyczy towarów,
I. w załączeniu I. oznaczonych, w bezpośredniém przejściu ich z wolnego obrotu w terytoryum jednego do terytoryum Państwa drugiego, względnie nie mają być pobierane wyższe opłaty wchodowe, jak które w załączeniu niniejszém są oznaczone.

Również złożą one w roku 1854. komisye celem ułożenia dalszych ulżeń obrotowych, powyższemu stanowisku rzeczy odpowiednich.

Artykuł 4.

Jeżeliby podczas ciągu niniejszego traktatu w terytoryum jednego z Państw kontraktujących nastąpić miały podwyższenia powszechnych taryfowych ceł wchodowych przeciw taryfie, obecnie w mocy zostającéj, wówczas takowe nie będą wywiérać wpływu na ulżenia obrotowe, w załączeniu I. ułożone.

Jeżeli która z stron kontraktujących dla towarów, w załączeniu I. wymienionych, zaprowadzić chce zniżenie w swéj powszechnéj taryfie celnéj, obecnie istniejącéj, czy to powszechnie, czy tylko na pewne przestrzenie graniczne, lub urzędy celne, wówczas obowiązaną będzie, drugiéj stronie o tém zniżeniu uwiadomienie uczynić najmniéj trzy miesiące przed jego nastąpieniem, poczém tedy, z zastrzeżeniem dalszego porozumienia się, wolno będzie stronie drugiéj, poddać towar takowy cłu pośredniemu, względnie podwyższeniu cła pośredniego, a to w jednym, jak drugim przypadku aż do kwoty, odpowiedniéj zniżeniu cła tamtostronnemu. Używający prawa tego, obwieści zmianę cztéry tygodnie przed jéj zaprowadzeniem.

Artykuł 5.

1. W bezpośrednim przechodzie towarów z terytoryum jednego Państwa do terytoryum Państwa drugiego pobiérać będą strony kontraktujące opłaty
II. wychodowe tylko od przedmiotów, w załączeniu II. wyszczególnionych. i to w nie wyższych kwotach, jak które obecnie są ustanowione od tych przedmiotów w ich taryfach celnych.

Co do opłat wychodowych, pobiérać się mających w miejsce ceł przechodowych, powyższe postanowienie nie ma miejsca; co do kwoty tych opłat wychodowych znajduje zastosowanie konwencya pod 2. ułożona w przedmiocie ceł przechodowych.

2. Strony kontraktujące nie będą pobiérać opłat przechodowych od towarów, wedle załączenia I. w obrocie pośrednim od cła uwolnionych, przechodzących z terytoryum drugiéj strony przez ich własne terytoryum za granicę, nie dotykając się zagranicy pośród leżącéj.

Równie też od towarów, przeprowadzanych zza granicy przez ich terytoryum do terytoryum strony drugiéj, lub odwrotnie bez dotykania się zagranicy

Demgemäß sind sie schon jetzt übereingekommen, daß von den in der Anlage I. bezeichneten Waaren, bei deren unmittelbarem Uebergange aus dem freien Verkehre im Gebiete des einen in das Gebiet des anderen Staates, keine, beziehungsweise keine höheren, als die in dieser Anlage bestimmten Eingangs-Abgaben erhoben werden sollen. I.

Sie werden ferner im Jahre 1854 Kommissarien zusammentreten lassen, um sich über weitere, dem obigen Gesichtspunkte entsprechende Verkehrs-Erleichterungen zu einigen.

Artikel 4.

Wenn während der Dauer des gegenwärtigen Vertrages in dem Gebiete des einen oder des anderen der kontrahirenden Staaten Erhöhungen der allgemeinen tarifmäßigen Eingangszölle gegen den gegenwärtig giltigen Tarif eintreten sollten, so bleiben diese auf die in der Anlage I. vereinbarten Verkehrs-Erleichterungen ohne Einfluß.

Wenn aber einer der kontrahirenden Theile für eine von den in der Anlage I. genannten Waaren eine Ermäßigung seines gegenwärtigen allgemeinen Zolltarifes, sei es allgemein oder für gewisse Grenzstrecken oder Zollämter, eintreten lassen will, so liegt ihm ob, dem anderen Theile von dieser Ermäßigung mindestens drei Monate vor deren Eintreten Nachricht zu geben, und es bleibt alsdann, vorbehaltlich anderweiter Verständigung, dem anderen Theile freigestellt, diese Waaren einem Zwischenzolle, beziehungsweise einer Erhöhung des Zwischenzolles, und zwar in dem einen wie in dem anderen Falle zu einem der jenseitigen Zollermäßigung entsprechenden Betrage, zu unterwerfen. Wer von dieser Befugniß Gebrauch macht, wird die Veränderung vier Wochen vor deren Eintreten veröffentlichen.

Artikel 5.

1. Die kontrahirenden Theile werden bei dem unmittelbaren Uebergange von Waaren aus dem Gebiete des einen in das Gebiet des anderen Staates Ausgangs-Abgaben von keinen anderen, als den in der Anlage II. verzeichneten Gegenständen, und zu keinen höheren, als den in ihren Zolltarifen gegenwärtig für diese Gegenstände festgesetzten Beträgen erheben lassen. II.

Auf Ausgangs-Abgaben, welche an Stelle der Durchgangszölle erhoben werden, findet die vorstehende Bestimmung keine Anwendung; hinsichtlich des Betrages dieser Ausgangs-Abgaben gilt die nachstehend unter 2. getroffene Verabredung über den Betrag der Durchgangszölle.

2. Die kontrahirenden Theile werden von den nach der Anlage I. im Zwischenverkehre zollfreien Waaren, welche aus dem Gebiete des anderen Theiles, ohne Berührung zwischenliegenden Auslandes, durch ihr Gebiet nach dem Auslande durchgeführt werden, Durchgangs-Abgaben nicht erheben lassen.

Sie werden ferner von Waaren, welche aus dem Auslande durch ihr Gebiet nach dem Gebiete des anderen Theiles oder umgekehrt, ohne Berührung zwischenliegenden

pośród leżącéj, jeżeli towary te wedle powszechnych ich taryf celnych nie podlegają opłacie ani przy wchodzie, ani przy wychodzie. nie będą one pobiérać opłat przechodowych, we wszystkich innych przypadkach zaś pobiérać każą tylko opłaty przechodowe obecnie istniejące, a najdaléj kwotę $3\frac{1}{2}$ grosza srebrnego, czyli krajcarów 10 od cetnara celnego. Dalsze zniżenie téjże opłaty przechodowéj w powszechności, lub dla pojedynczych części granic, lub dróg zostaje do woli każdéj z stron kontraktujących.

Powyższe postanowienia znajdują zastosowanie tak do towarów po nastąpioném przeładowaniu, lub złożeniu na skład, jak bezpośrednio przeprowadzanych.

Artykuł 6.

Dla dalszego ulżenia obrotu wzajemnego zezwala się obustronnie na uwolnienie od opłat wchodowych, wychodowych i przechodowych:

a) dla towarów (wyjąwszy przedmioty konsumcyjne), które z jednego Państwa na targi lub jarmarki drugiego bywają wprowadzone, lub na niepewną przedaż poza obrotem jarmarkowym lub targowym z jednego Państwa do drugiego przeséłane, tamże zaś nie na wolny obrót puszczone, lecz pod kontrolą władzy celnéj w publicznych składach (pakowniach, dworcach urzędowych i t. p.) złożone, i w ciągu pewnego czasu, naprzód się oznaczyć mającego, niesprzedane, nazad bywają odwiezione;

b) dla bydła, które na targ Państwa drugiego bywa pędzone i niesprzedane, nazad z tamtąd odprowadzone;

c) dla dzwonów do odlania, dla wosku do bielenia, i dla odpadków jedwabiu do czesania, z zachowaniem ilości wagi;

d) dla tkaniny i przędzy do prania, bielenia, walkowania, apretury, druku i haftowania, tudzież dla przedmiotów do lakierowania, polerowania i malowania;

e) dla innych przedmiotów, przeznaczonych do reperatury, obrobienia i uślachetnienia, do innego Państwa wprowadzonych, a po osiągnieniu onego celu z zachowaniem przepisów szczególnych, w tym względzie wydanych, nazad wyprowadzonych, jeżeli istotna własność ich i nazwa niezmienioną jest;

a to w przypadkach pod *a)*, *b)*, *d)* i *e)*, o ile tożsamość przedmiotów wyprowadzonych i znowu wprowadzonych jest udowodnioną.

Artykuł 7.

Co się tyczy celnego postępowania z towarami, ulegającemi postępowaniu karty konwojowéj, ulżenie obrotowe w ten sposób obustronnie będzie miało miejsce, iż w bezpośrednim przechodzie towarów rzeczonych z terytoryum jednego Państwa kontraktującego do terytoryum drugiego, zaniechaném zostanie

Auslandes, durchgeführt werden, wenn diese Waaren nach ihren allgemeinen Zolltarifen weder bei der Einfuhr noch bei der Ausfuhr einer Abgabe unterliegen, keine Durchgangs-Abgaben, in allen anderen Fällen dagegen keine anderen, als die gegenwärtig bestehenden Durchgangs-Abgaben, höchstens jedoch den Betrag von $3\frac{1}{2}$ Silbergroschen oder 10 Kreuzer für den Zoll-Zentner erheben lassen. Die weitere Ermäßigung dieser Durchgangs-Abgabe im Allgemeinen oder für einzelne Grenzstrecken oder Strassenzüge bleibt jedem der kontrahirenden Theile unbenommen.

Die vorstehenden Verabredungen finden sowohl auf die nach erfolgter Umladung oder Lagerung, als auch auf die unmittelbar durchgeführten Waaren Anwendung.

Artikel 6.

Zur weiteren Erleichterung des gegenseitigen Verkehres wird beiderseits Befreiung von Eingangs-, Ausgangs- und Durchgangs-Abgaben zugestanden:

a) für Waaren (mit Ausnahme von Verzehrungs-Gegenständen), welche aus dem einen Staate auf Märkte oder Messen des anderen gebracht, oder auf ungewissen Verkauf außer dem Meß- und Marktverkehre aus dem einen Staate nach dem anderen versendet, daselbst aber nicht in den freien Verkehr gesetzt, sondern unter Kontrole der Zollbehörde in öffentlichen Niederlagen (Packhöfen, Hallämtern u. s. w.) gelagert und binnen einer im Voraus zu bestimmenden Frist unverkauft zurückgeführt werden;

b) für Vieh, welches auf Märkte des anderen Staates gebracht und unverkauft von dort zurückgeführt wird;

c) für Glocken zum Umgießen, Wachs zum Bleichen, Seidenabfälle zum Hecheln (Kämmeln), unter Festhaltung der Gewichtsmenge;

d) für Gewebe und Garne zum Waschen, Bleichen, Walken, Appretiren, Bedrucken und Stricken, sowie für Gegenstände zum Lackiren, Poliren und Bemalen;

e) für sonstige zur Reparatur, Bearbeitung und Veredlung bestimmte, in den anderen Staat gebrachte und nach Erreichung jenes Zweckes, unter Beobachtung der deßhalb getroffenen besonderen Vorschriften, zurückgeführte Gegenstände, wenn die wesentliche Beschaffenheit und die Benennung derselben unverändert bleibt;

und zwar in den Fällen unter a), b), d) und e), soferne die Identität der aus- und wieder eingeführten Gegenstände außer Zweifel ist.

Artikel 7.

Hinsichtlich der zollämtlichen Behandlung von Waaren, die dem Begleitscheinverfahren unterliegen, wird eine Verkehrserleichterung dadurch gegenseitig gewährt werden, daß beim unmittelbaren Uebergange solcher Waaren aus dem Gebiete des einen kontrahirenden Staates in das Gebiet des anderen die Verschlußabnahme, die Anlage eines

zdejmowanie pieczęci, położenie innego sposobu zamknięcia i wypakowanie towarów, o ile wymogom, w tym przedmiocie ułożonym, zadosyć uczyniono, i że w ogólności ekspedycya jak najspieszniéj będzie załatwiona.

Artykuł 8.

Strony kontraktujące zgadzają się na to, przenieść wedle okoliczności swe przeciwległe urzędy celne graniczne na inne miejsce, tak, ażeby czynności urzędowe w przejściu towarów z jednego terytoryum celnego do drugiego jednocześnie miejsce mieć mogły.

Artykuł 9.

Opłaty wewnętrzne, ciążące w jedném z Państw kontraktujących, czy to na rachunek Państwa, czy na rachunek gmin i korporacyj, na produkcyi, przyrządzeniu lub konsumcyi wyrobu, pod żadnym pretekstem nie mogą wyżéj lub w sposób uciążliwszy nałożone być na wyroby Państw kontraktujących, jak na takie same wyroby w kraju własnym.

Od wszystkich produktów, wedle załączenia I., do artykułu 3. zamieszczonego, wchodzących z jednego Państwa do drugiego po cłach zniżonych, i przy których stosownie do ustawy o cłach wykazaném jest, iż jako zagraniczny towar wchodowy poddane zostały postępowaniu celnemu u władzy poborowéj Państwa ostatniego, albo że jeszcze takowemu podlegają, nie wolno pobiérać żadnéj dalszéj opłaty któregobądź rodzaju, czy to na rachunek Państwa, czy na rachunek komun i korporacyj, z zastrzeżeniem atoliż tych podatków wewnętrznych, które w jedném z Państw kontraktujących powszechnie nałożone są na dalsze obrobienie lub na przysposobienia innego rodzaju, pochodzące z produktów takowych, bez różnicy, czy pierwiastkowość ich jest zagraniczna, czy krajowa. Przeciwnie zaś produkta, wedle załączenia tego wchodzące bezpłatnie z jednego Państwa do drugiego, traktowane będą pod względem opodatkowania wewnętrznego jako krajowe.

Artykuł 10.

Strony kontraktujące obowiązują się, iż dla powstrzymania i ukarania przemytnictwa do, lub z terytoryów ich właściwych współdziałać będą środkami sposobnemi, i że tym końcem wydadzą potrzebne ustawy karne, tudzież że udzielą pomocy prawnéj, urzędnikom dozorczym Państwa drugiego dozwolą ścigania przestępców we własném terytoryum, i że im dostarczą wszelkiéj potrzebnéj wiadomości i posiłku przez urzędników poborowych, celnych i policyjnych, równie jak przez przełożonych miejscowych.

W miarę tych powszechnych postanowień zawarty kartel celny zamieszczony jest w załączeniu III.
III.

anderweiten Verschlusses und die Auspackung der Waaren unterbleibt, soferne den dieserhalb vereinbarten Erfordernissen genügt ist, und daß überhaupt die Abfertigung möglichst beschleunigt wird.

Artikel 8.

Die kontrahirenden Theile werden sich vereinigen, ihre gegenüberliegenden Grenzzollämter, wo es die Verhältnisse gestatten, je an einen Ort zu verlegen, so daß die Amtshandlungen bei dem Uebertritte der Waaren aus einem Zollgebiete in das andere gleichzeitig stattfinden können.

Artikel 9.

Innere Abgaben, welche in dem einen der kontrahirenden Staaten, sei es für Rechnung des Staates oder für Rechnung von Kommunen und Korporazionen, auf der Hervorbringung, der Zubereitung oder dem Verbrauche eines Erzeugnisses ruhen, dürfen Erzeugnisse der kontrahirenden Staaten unter keinem Vorwande höher oder in lästigerer Weise treffen, als die gleichnamigen Erzeugnisse des eigenen Landes

Von allen Erzeugnissen, die nach der dem Artikel 3 angeschlossenen Anlage I. aus dem einen Staate in den anderen zu ermäßigten Zollsätzen eingehen, und von welchen zollordnungsmäßig dargethan wird, daß sie als ausländisches Eingangsgut die zollämtliche Behandlung bei einer Erhebungsbehörde des letzteren bestanden haben, oder derselben noch unterliegen, darf keine weitere Abgabe irgend einer Art, sei es für Rechnung des Staates oder für Rechnung von Kommunen und Korporazionen, erhoben werden, jedoch mit Vorbehalt derjenigen inneren Steuern, welche in einem der kontrahirenden Staaten auf die weitere Verarbeitung oder auf anderweite Bereitungen aus solchen Erzeugnissen, ohne Unterschied des ausländischen oder inländischen Ursprunges, allgemein gelegt sind. Dagegen werden Erzeugnisse, welche nach dieser Anlage aus dem einen in den anderen Staat zollfrei eingehen, in Beziehung auf die innere Besteuerung als einheimische behandelt.

Artikel 10.

Die kontrahirenden Theile verpflichten sich, zur Verhütung und Bestrafung des Schleichhandels nach oder aus ihren respektiven Gebieten durch angemessene Mittel mitzuwirken und zu diesem Zwecke die erforderlichen Strafgesetze zu erlassen, die Rechtshilfe zu gewähren, den Aufsichtsbeamten des anderen Staates die Verfolgung der Kontravenienten in ihr Gebiet zu gestatten und denselben durch Steuer-, Zoll- und Polizeibeamte, sowie durch die Ortsvorstände alle erforderliche Auskunft und Beihilfe zu Theil werden zu lassen.

Das nach Maßgabe dieser allgemeinen Bestimmungen abgeschlossene Zoll-Kartel enthält die Anlage III. III.

Co się tyczy wód granicznych, równie jak tych przestrzeni granicznych, gdzie terytorya stron kontraktujących zbiegają się z Państwami cudzemi, umówione będą środki, ku wzajemnemu wsparciu przy służbie dozorczéj.

Artykuł 11.

Prawo składu i prawo przeładowywania towarów nie jest przypuszczoném w Państwach stron kontraktujących, i nie wolno więc zniewalać żadnego woźnicy towarów do zatrzymywania się w pewném miejscu, do wyładowania, naładowania lub przeładowania towarów, przy zastrzeżeniu jednak przepisów żeglugowych i co do zdrowia policyjnych, tudzież przepisów do zabezpieczenia opłat potrzebnych.

Artykuł 12.

Strony kontraktujące przypuszczają okręty morskie strony drugiéj i ładunki ich pod temi samemi warunkami i za temi samemi opłatami, jak własne okręty morskie.

Żeglugę między portami swego terytoryum może każde Państwo zastrzedz własnym okrętom swym. Uwzględnienia atoliż, które w tym względzie jedno z Państw kontraktujących przez traktaty udziela okrętom Państw trzecich, udzieli toż także i okrętom Państwa drugiego, jeżeli ostatnie nie zaprzecza wzajemności. Stopniowe obładowanie frachtem lub wyładowanie w niektórych portach morskich jednego Państwa dozwoloném być ma także i okrętom Państwa drugiego.

Przynależność okrętów każdego z Państw kontraktujących osądzoną być ma wedle ustawodawstwa rodzinnego.

Do wykazu co się tyczy ładowności okrętów Państwa jednego, dostatecznemi być mają świadectwa wymierności, mające ważność wedle ustawodawstwa rodzinnéj przynależności, przy zastrzeżeniu redukcyi pomiarów okrętowych, przy ustanowieniu opłat żeglugowych i portowych w Państwie drugiém.

Artykuł 13.

Od okrętów jednéj z stron kontraktujących, zawijających w przypadkach nieszczęścia lub koniecznéj potrzeby do portów morskich strony drugiéj, nie będzie się pobiérać opłat żeglugowych lub portowych, jeżeli zatrzymanie się nie bywa bez potrzeby przedłużoném, lub do obrotu handlowego używaném.

Od towarów awaryjnych i od wyrzucizny morskiéj, przeładowanéj na okręt jednéj z stron kontraktujących, druga wtedy tylko opłaty żądać może, gdy towary rzeczone do zużycia przechodzą, z zastrzeżeniem opłaty przechodowéj przy wywozie lądem, i wykupna, któreby miejsce miało w nagrodę za uratowanie towarów z rozbicia okrętu.

Für Grenzgewässer und für solche Grenzstrecken, wo die Gebiete der kontrahirenden Theile mit fremden Staaten zusammentreffen, werden Maßregeln zur gegenseitigen Unterstützung beim Ueberwachungsdienste verabredet werden.

Artikel 11.

Stapel- und Umschlagsrechte sind in den Staaten der kontrahirenden Theile unzuläßig, und es darf, vorbehaltlich schifffahrts- und gesundheitspolizeilicher, sowie der zur Sicherung der Abgaben erforderlichen Vorschriften, kein Waarenführer gezwungen werden, an einem bestimmten Orte anzuhalten, aus-, ein- oder umzuladen.

Artikel 12.

Die kontrahirenden Theile werden die Seeschiffe des anderen Theiles und deren Ladungen unter denselben Bedingungen und gegen dieselben Abgaben, wie die eigenen Seeschiffe, zulassen.

Die Schifffahrt zwischen Seehäfen seines Gebietes kann jeder Staat seinen eigenen Schiffen vorbehalten. Begünstigungen jedoch, welche in Beziehung hierauf einer der kontrahirenden Staaten den Schiffen dritter Staaten durch Uebereinkunft gewährt, wird derselbe auch den Schiffen des anderen Staates zu Theil werden lassen, wenn letzterer die Gegenseitigkeit zugesteht. Die sukzessive Befrachtung oder Entlöschung in mehreren Seehäfen des einen Staates soll den Schiffen des anderen Staates gestattet seyn.

Die Staatsangehörigkeit der Schiffe jedes der kontrahirenden Staaten ist nach der Gesetzgebung ihrer Heimat zu beurtheilen.

Zur Nachweisung über die Ladungsfähigkeit der Schiffe des einen Staates sollen die nach der Gesetzgebung ihrer Heimat giltigen Meßbriefe, vorbehaltlich der Redukzion der Schiffsmaße, bei Feststellung von Schifffahrts- und Hafen-Abgaben im anderen Staate genügen.

Artikel 13.

Von Schiffen des einen der kontrahirenden Theile, welche in Unglücks- oder Nothfällen in die Seehäfen des anderen einlaufen, sollen, wenn nicht der Aufenthalt unnöthig verlängert oder zum Handelsverkehre benutzt wird, Schifffahrts- oder Hafen-Abgaben nicht erhoben werden.

Von Havarie- und Strandgütern, welche in das Schiff eines der kontrahirenden Theile verladen waren, soll von dem anderen, unter Vorbehalt der Durchgangsabgabe bei der Wiederausfuhr zu Lande und des etwaigen Bergelohnes, eine Abgabe nur dann erhoben werden, wenn dieselben in den Verbrauch übergehen.

Artykuł 14.

Dowódzcy okrętów i statki, należący do jednego z Państw kontraktujących, przypuszczeni być mają do jeżdżenia po wszystkich naturalnych i sztucznych drogach wodnych w terytoryach stron kontraktujących, pod temi samemi warunkami i za temi samemi opłatami od okrętu lub ładunku, co przewodzcy okrętu i statki Państwa własnego.

Artykuł 15.

Należący Państwa drugiego używać mogą pod temi samemi warunkami i za temi samemi opłatami jak należący Państwa własnego, szosy i innych dróg, kanałów, śluz, promów, mostów i otworów mostowych, portów i placów wylądowania, oznaczenia i oświetlenia wody żeglownéj, locmaństwa, zakładów windowych i wagowych, składów, zakładów do uratowania i przechowania dóbr okrętowych i tym podobnych więcéj, jak dalece zakłady lub środki wymienione, przeznaczone są dla obrotu publicznego, bez różnicy, czy takowe stoją pod zarządem Państwa, czy prywatnych ku temu uprawnionych.

Przy zastrzeżeniu postanowień odstępujących, przypuszczalnych przy oświetleniu i locmaństwie morskiém, opłaty nie mogą być pobiérane, jak tylko przy rzeczywistém użyciu takowych środków lub zakładów.

Opłaty takowe nie mogą przewyższać kosztów utrzymania wraz z zwyczajnemi w kraju prowizyami kapitału zakładowego.

Drogowe od fury naładowanéj pobiérane być ma po drogach, bezpośrednio lub pośrednio służących do połączenia Państw kontraktujących między sobą, lub zza granicą, tam, gdzie takowe dochodzi lub przechodzi ustanowę celną grosza srebrnego od bydlęcia cugowego i mili jeograficznéj, najwyżéj w kwotach obecnie istniejących, a tam, gdzie toż nie przechodzi ustanowy téj, najwyżéj w kwocie téj. Drogowe w obrocie, przechodzącym granicę kraju, nie mogą na drogach rzeczonych stosownie do długości przestrzeni wyższemi być, jak w obrocie, ograniczonym na terytoryum Państwa własnego.

Co się tyczy kolei żelaznych mają moc nie te, lecz postanowienia, w artykułach 16. i 17. zawarte.

Artykuł 16.

Na kolejach żelaznych traktowani być winni przynależni strony drugiéj i towary ich, co się tyczy czasu, sposobu i cen przesyłek, nie gorzéj, jak własni przynależni i dobra ich.

Od przewozów do i z terytoryum Państwa drugiego nie może żadne Państwo pobiérać wyższych ustanów frachtowych kolejno-żelaznych od tych, którym stosunkowo podlegają na téj saméj kolei dobra we własném terytoryum naładowane i wyładowane.

Artikel 14.

Zur Befahrung aller natürlichen und künstlichen Wasserstrassen in den Gebieten der kontrahirenden Theile sollen Schiffsführer und Fahrzeuge, welche einem derselben angehören, unter denselben Bedingungen und gegen dieselben Abgaben von Schiff oder Ladung zugelassen werden, wie Schiffsführer und Fahrzeuge des eigenen Staates.

Artikel 15.

Die Benutzung der Chausséen und sonstigen Strassen, Kanäle, Schleußen, Fähren, Brücken und Brückenöffnungen, der Häfen und Landungsplätze, der Bezeichnung und Beleuchtung des Fahrwassers, des Lootsenwesens, der Krahne und Wage-Anstalten, der Niederlagen, der Anstalten zur Rettung und Bergung von Schiffsgütern und dergleichen mehr, in soweit die Anlagen oder Anstalten für den öffentlichen Verkehr bestimmt sind, soll, gleichviel ob dieselben vom Staate oder von Privatberechtigten verwaltet werden, den Angehörigen des anderen Staates unter gleichen Bedingungen und gegen gleiche Gebühren, wie den Angehörigen des eigenen Staates, gestattet werden.

Gebühren dürfen, vorbehaltlich der beim Seebeleuchtungs- und Seelootsenwesen zulässigen abweichenden Bestimmungen, nur bei wirklicher Benutzung solcher Anlagen oder Anstalten erhoben werden.

Dieselben dürfen die Unterhaltungskosten sammt den landesüblichen Zinsen des Anlage-Kapitals nicht übersteigen

Weggelder für beladenes Fuhrwerk sollen auf Strassen, welche unmittelbar oder mittelbar zur Verbindung der kontrahirenden Staaten unter sich oder mit dem Auslande dienen, da, wo dieselben den Satz von einem Silbergroschen für ein Zugthier und eine geographische Meile erreichen oder übersteigen, höchstens zu den jetzt geltender Beträgen, und da, wo sie jenen Satz nicht erreichen, höchstens zu diesem letzteren erhoben werden. Weggelder für einen die Landesgrenze überschreitender Verkehr dürfen auf den erwähnten Strassen nach Verhältniß der Streckenlängen nicht höher seyn, als für den auf das eigene Staatsgebiet beschränkten Verkehr.

Für Eisenbahnen gelten nicht diese, sondern die in den Artikeln 16 und 17 enthaltenen Bestimmungen.

Artikel 16.

Auf Eisenbahnen sollen in Beziehung auf Zeit, Art und Preise der Beförderungen die Angehörigen des anderen Theiles und deren Güter nicht ungünstiger als die eigenen Angehörigen und deren Güter behandelt werden.

Für Durchfuhren nach oder aus dem Gebiete des anderen Staates soll kein Staat höhere als diejenigen Eisenbahnfrachtsätze erheben lassen, welchen auf derselben Eisenbahn die in dem eigenen Gebiete auf- und abgeladenen Güter verhältnißmäßig unterliegen.

Artykuł 17.

Strony kontraktujące ku temu działać będą, ażeby przesełka towarów na kolejach żelaznych w ich terytoryach ile możności ułatwioną była przez założenie bezpośrednich połączeń szyn między kolejami w jedném miejscu się zbiegającemi, i przez przeprowadzenie środków transportowych z jednéj kolei na drugą.

Tudzież, gdzie na granicach ich znajdują się bezpośrednie połączenia szyn i miejsce ma przeprowadzenie środków transportowych, wolnemi będą od deklaracyi, wyładowania i rewizyi na granicy, równie jak od zamknięcia kołów te towary, które wchodzą w wagonach, do przepisanego zamknięcia sposobnych, i oraz w tychże wagonach przesełanemi bywają do pewnego miejsca wewnątrz, gdzie się znajduje Urząd celny lub poborowy do załatwienia celnego upoważniony, jeżeli towary rzeczone zameldowane są do wchodu przez złożenie spisów ładunkowych i listów frachtowych.

Towary, przeprowadzane bez przeładowania w wagonach, sposobnych do zamknięcia przepisowego, przez terytoryum jednego z Państw kontraktujących z terytoryum lub do terytoryum Państwa drugiego, wolnemi być mają od deklaracyi, wyładowania i rewizyi, równie jak od zamknięcia kołów tak wewnątrz jak na granicach, jeżeli zameldowane zostały do przechodu przez złożenie spisów ładunkowych i listów frachtowych, a oraz dotyczące administracye kolei żelaznéj zaprowadziły urządzenia, potrzebne do wyśledzenia i wymierzenia należnych opłat przechodowych.

Urzeczywistnienie postanowień powyższych zawisło jednakże od té okoliczności, ażeby dotyczące administracye kolei żelaznéj zobowiązane były do wczesnego nadejścia wagonów z nienaruszoną pieczęcią (zamknięcie) do Urzędu ekspedycyjnego wewnętrznego lub do Urzędu wychodowego.

Artykuł 18.

Strony kontraktujące będą spólnie ku temu działać, ażeby przez przyjęcie jednostajnych zasad, przemysłowość była popieraną, i ażeby jak największa wolność otworzoną została prawu poddanych Państwa jednego do szukania sobie w drugiém roboty i zarobku.

Poddani jednéj z stron kontraktujących, szukający w terytoryum drugiéj roboty, lub prowadzący tamże handel i przemysł, od chwili, kiedy niniejszy traktat nabędzie mocy, nie będą żadnéj ulegać opłacie, któréj nie są podlegli równomiernie własni poddani, w tym samym przemysłowym stosunku zostający.

Równie téż fabrykanci i przemysłowcy, którzy tylko zakupy czynią dla przedsiębiorstwa swego, które prowadzą, lub podróżni, którzy nie same towary

Artikel 17.

Die kontrahirenden Theile werden dahin wirken, daß die Waarenbeförderung auf den Eisenbahnen in ihren Gebieten durch Herstellung unmittelbarer Schienenverbindungen zwischen den an einem Orte zusammentreffenden Bahnen und durch Ueberführung der Transportmittel von einer Bahn auf die andere möglichst erleichtert werde.

Sie werden ferner, wo an ihren Grenzen unmittelbare Schienenverbindungen vorhanden sind und ein Uebergang der Transportmittel stattfindet, Waaren, welche in vorschriftmäßig verschließbaren Wagen eingehen und in denselben Wagen nach einem Orte im Innern befördert werden, an welchem sich ein zur Abfertigung befugtes Zoll- oder Steueramt befindet, von der Deklarazion, Abladung und Revision an der Grenze, sowie vom Kolloverschlusse frei lassen, in soferne jene Waaren durch Uebergabe der Ladungs-Verzeichnisse und Frachtbriefe zum Eingange angemeldet sind.

Waaren, welche in vorschriftmäßig verschließbaren Eisenbahnwagen durch das Gebiet eines der kontrahirenden Theile aus oder nach dem Gebiete des anderen ohne Umladung durchgeführt werden, sollen von der Deklarazion, Abladung und Revision, sowie vom Kolloverschlusse sowohl im Innern als an den Grenzen frei bleiben, in soferne dieselben durch Uebergabe der Ladungsverzeichnisse und Frachtbriefe zum Durchgange angemeldet, und von den betheiligten Eisenbahn-Verwaltungen die zur Ermittlung und Erhebung der gebührenden Durchgangsabgaben erforderlichen Einrichtungen getroffen sind.

Die Verwirklichung der vorstehenden Bestimmungen ist jedoch dadurch bedingt, daß die betheiligten Eisenbahn-Verwaltungen für das rechtzeitige Eintreffen der Wagen mit unverletztem Verschlusse am Abfertigungsamte im Innern oder am Ausgangsamte verpflichtet seien.

Artikel 18.

Die kontrahirenden Theile wollen gemeinschaftlich dahin wirken, daß durch Annahme gleichförmiger Grundsätze die Gewerbsamkeit befördert und der Befugniß der Unterthanen des einen Staates, in dem anderen Arbeit und Erwerb zu suchen, möglichst freier Spielraum gegeben werde.

Von den Unterthanen des einen der kontrahirenden Theile, welche in dem Gebiete des anderen Handel und Gewerbe treiben, oder Arbeit suchen, soll von dem Zeitpunkte ab, wo der gegenwärtige Vertrag in Kraft treten wird, keine Abgabe entrichtet werden welcher nicht gleichmäßig die in demselben Gewerbsverhältnisse stehenden eigenen Unterthanen unterworfen sind.

Deßgleichen sollen Fabrikanten und Gewerbetreibende, welche bloß für das von ihnen betriebene Geschäft Ankäufe machen, oder Reisende, welche nicht Waaren selbst,

lecz tylko wzory z sobą prowadzą, dla szukania obstalunków, jeżeli nabyli prawa do tego przemysłowania w Państwie, w którém mają zamieszkanie swoje, przez uiszczenie opłat prawnych, albo którzy w służbie takowych krajowych przemysłowców lub kupców stoją, nie będą w Państwie drugiém opłacać żadnéj dalszéj za to należytości.

Także przy odwiédzaniu jarmarków i targów dla wykonywania handlu i dla odbytu własnych fabrykatów lub wyrobów, w każdém z Państw kontraktujących poddani drugiego w ten sam sposób będą traktowani jak poddani własni.

Poddani jednéj z stron kontraktujących, trudniący się furmaństwem frachtowém, żeglugą morską lub rzeczną między placami Państw różnych, nie powinni podlegać podatkowi zarobkowemu od tego zarobkowania w terytoryum strony drugiéj.

Artykuł 19.

Strony kontraktujące jeszcze w biegu roku 1853. wejdą w układy w przedmiocie powszechnéj konwencyi monetowéj.

Obecnie już strony kontraktujące ku temu się ułożyły, iż żadna z nich nie wywoła z obrotu monet przez nią bitych, ani nie zmniejszy wartości onymże nadanéj, nie ustanowiwszy terminu przynajmniéj cztérechtygodniowego do wymienienia onychże po dotychczasowéj wartości prawnéj tudzież nie ogłosiwszy go publicznie przynajmniéj trzy miesiące przed upływem jego, i nie udzieliwszy o tém wiadomości stronie drugiéj. Tylko w razie przejścia do stopy czternaście-talarowéj, lub dwadzieścia cztéry i pół-reńskowéj, albo do metrycznego systemu menniczego zastrzeżoném jest Państwu dotyczącemu, oznaczyć stosunek wartości, wedle którego wymienić zechce monety swoje dotychczasowe, lub zostawić w obiegu w terytoryum swém.

Strony kontraktujące karać będą zbrodnie i wykroczenia pod względem monety lub pieniędzy papiérowych strony drugiéj temi samemi karami, jak zbrodnie i wykroczenia pod względem własnych monet lub pieniędzy papiérowych. Kartel monetowy, między niemi zawarty, objęty jest w załączeniu IV.

IV.

Artykuł 20.

Każda z stron kontraktujących zobowiąże konsulów swoich za granicą, ażeby przynależnym strony drugiéj, o ile ta w miejscu dotyczącém nie jest zastąpioną przez konsula, udzielali ochrony i pomocy w ten sam sposób i nie za wyższemi opłatami, jak własnym przynależnym.

Artykuł 21.

Strony kontraktujące udzielają sobie wzajemnie prawo wysyłania urzędników do celnych stacyj drugostronnych dla nabycia wiadomości o toku czynności

sondern nur Muster derselben bei sich führen, um Bestellungen zu suchen, wenn sie die Berechtigung zu diesem Gewerbebetriebe in dem Staate, in welchem sie ihren Wohnsitz haben, durch Entrichtung der gesetzlichen Abgaben erworben haben, oder im Dienste solcher inländischer Gewerbetreibenden oder Kaufleute stehen, in dem anderen Staate keine weitere Abgabe hiefür zu entrichten verpflichtet seyn.

Auch sollen beim Besuche der Märkte und Messen zur Ausübung des Handels und zum Absatze eigener Erzeugnisse oder Fabrikate in jedem der beiden Staaten die Unterthanen des anderen ebenso wie die eigenen Unterthanen behandelt werden.

Die Unterthanen des einen der kontrahirenden Theile, welche das Frachtfuhrgewerbe, die See- oder Flußschifffahrt zwischen Plätzen verschiedener Staaten betreiben, sollen für diesen Gewerbebetrieb in dem Gebiete des anderen Theiles einer Gewerbesteuer nicht unterworfen werden.

Artikel 19.

Die kontrahirenden Staaten werden noch im Laufe des Jahres 1853 über eine allgemeine Münz-Konvenzion in Unterhandlung treten.

Schon jetzt haben sie sich dahin verständiget, daß keiner von ihnen die von ihm geprägten Münzen außer Verkehr setzen oder den von ihm denselben beigelegten Werth verringern wird, ohne einen Zeitraum von mindestens vier Wochen zur Einlösung derselben zum bisherigen gesetzlichen Werthe festgesetzt und denselben wenigstens drei Monate vor dessen Ablauf öffentlich bekannt gemacht und zur Kenntniß des anderen Theiles gebracht zu haben. Nur beim Uebergange zum Vierzehn-Thaler- oder Vier und zwanzig und ein halb Guldenfuße oder zum metrischen Münzsysteme bleibt es dem betreffenden Staate vorbehalten, das Werthverhältniß zu bestimmen, nach welchem er seine bisherigen Münzen einlösen, oder in seinem Gebiete in Umlauf lassen will.

Die kontrahirenden Theile werden ferner Verbrechen und Vergehen in Beziehung auf Münze oder Papiergeld des anderen Theiles mit gleichen Strafen, wie Verbrechen und Vergehen in Beziehung auf die eigenen Münzen oder das eigene Papiergeld belegen. Das unter ihnen abgeschlossene Münzkartel ist in der Anlage IV. enthalten. IV.

Artikel 20.

Jeder der kontrahirenden Theile wird seine Konsuln im Auslande verpflichten, den Angehörigen des anderen Theiles, soferne letzterer an dem betreffenden Platze durch einen Konsul nicht vertreten ist, Schutz und Beistand in derselben Art und gegen nicht höhere Gebühren, wie den eigenen Angehörigen zu gewähren.

Artikel 21.

Die kontrahirenden Theile gestehen sich gegenseitig das Recht zu, an ihre Zollstellen Beamte zu dem Zwecke zu senden, um von der Geschäftsbehandlung derselben

pod względem rzeczy celnéj i strzeżenia granic, do czego tym urzędnikom wszelka sposobność jak najchętniéj ma być udzielona.

Co do prowadzenia rachunków i statystyki w obudwóch terytoryach celnych udzielą sobie wzajemnie strony kontraktujące wszelkich wyjaśnień pożądanych.

Co się tyczy przeprowadzenia punktu tego, nastąpi bliższe w tym względzie porozumienie się.

Artykuł 22.

W tych pojedynczych częściach kraju Państw kontraktujących, które wyłączone są od terytoryum celnego, jak długo trwa wyłączenie to, nie będą miały zastosowania artykułu 1. aż do 9. traktatu niniejszego.

Artykuł 23.

Jeszcze w ciągu roku 1853. zejdą się Komisarze Państw kontraktujących dla ustanowienia potrzebnych konwencyj i przepisów wykonawczych stosownie do artykułów powyższych.

Artykuł 24.

Postanowienia zawarte w załączeniach traktatu niniejszego uważane być winny jako integralne części jego.

Artykuł 25.

Trwanie traktatu niniejszego ustanawia się na lat dwanaście, a więc od dnia 1. Stycznia 1854. aż do 31. Grudnia 1865. roku.

W roku 1860. zejdą się Komisarze stron kontraktujących, ażeby się porozumieć w przedmiocie połączenia celnego między oboma stronami kontraktującemi, i Państwami, do ich celnego związku ówcześnie należącemi, lub jeżeli połączenie takowe do skutku jeszcze przyjść nie mogło, ażeby rozciągnąć ulżenia obrotowe więcéj nad te, które z dnia 1. Stycznia w życie wejść mają i które późniéj ustanowione zostaną drogą rozpraw komisaryeznych, w artykule 3. wspomnionych, jako téż ażeby ile możności zbliżyć i na równi ustanowić obustronne taryfy celne.

Artykuł 26.

Przystęp do niniejszego traktatu zostawia się tym Państwom niemieckim, którzy na dniu 1. Stycznia 1854, lub późniéj należéć będą do Związku celnego z Prusami.

Nie mniéj téż wolny mają przystęp do traktatu niniejszego Państwa włoskie, obecnie lub na przyszłość z Austryą w Związku celnym będące.

in Beziehung auf das Zollwesen und die Grenzbewachung Kenntniß zu erlangen, wozu diesen Beamten alle Gelegenheit bereitwilligst zu gewähren ist.

Ueber die Rechnungsführung und Statistik in beiden Zollgebieten wollen die kontrahirenden Staaten sich gegenseitig alle gewünschten Aufklärungen ertheilen.

Ueber die Ausführung dieser Vereinbarung wird nähere Verständigung stattfinden.

Artikel 22.

In denjenigen einzelnen Landestheilen der kontrahirenden Staaten, welche von deren Zollgebiete ausgeschlossen sind, finden, so lange deren Ausschluß dauert, die Verabredungen in den Artikeln 1 bis 9 des gegenwärtigen Vertrages keine Anwendung.

Artikel 23.

Noch im Laufe des Jahres 1853 sollen Kommissarien der kontrahirenden Staaten zusammentreten, um die in Gemäßheit der vorstehenden Artikel erforderlichen Vereinbarungen und Vollzugsvorschriften festzustellen.

Artikel 24.

Die in den Anlagen dieses Vertrages enthaltenen Bestimmungen sind als integrirende Theile desselben anzusehen.

Artikel 25.

Die Dauer dieses Vertrages wird auf zwölf Jahre, also vom 1. Jänner 1854 bis zum 31. Dezember 1865 festgestellt.

Es werden im Jahre 1860 Kommissarien der kontrahirenden Staaten zusammentreten, um über die Zolleinigung zwischen den beiden kontrahirenden Theilen und den ihrem Zollverbande alsdann angehörigen Staaten, oder, Falls eine solche Einigung noch nicht zu Stande gebracht werden könnte, über weitergehende, als die am 1. Jänner 1854 eintretenden und durch die im Artikel 3 erwähnten kommissarischen Verhandlungen nachträglich festzustellenden Verkehrs-Erleichterungen und über möglichste Annäherung und Gleichstellung der beiderseitigen Zolltarife zu unterhandeln.

Artikel 26.

Der Beitritt zu diesem Vertrage bleibt denjenigen deutschen Staaten vorbehalten welche am 1. Jänner 1854 oder später zum Zollvereine mit Preußen gehören werden

Nicht minder steht der Beitritt zu diesem Vertrage den jetzt oder in Zukunft mit Oesterreich zollverbündeten italienischen Staaten frei.

Artykuł 27.

Niniejszy traktat ma być ratyfikowany a ratyfikacye wymienione być winny w Berlinie w ciągu przyszłego miesiąca.

Dan w Berlinie dnia dziewiętnastego Lutego, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego.

de Bruck. **Otto de Manteuffel.**

Fryderyk de Pommer-Esche.

I.
Spis

tych przedmiotów, które w obrocie pośrednim między Prusami i Austryą przypuszczone będą bez opłaty celnéj wchodowéj, lub o zniżoném cle pośredniém.

A. Przedmioty od cła uwolnione.

1. Odpadki.

Pod odpadkami rozumiéć należy: Odpadki i odkrawki z skór i skórek surowych lub garbowanych; krew, w stanie płynnym i zeschniętym; nawóz, zwiérzęcy; ścięgna; rogi, włącznie rogów kóz dzikich i jelenich, treski rogowe, krążki rogowe i opiłki rogowe; racice i nogi lub golenie; kości, kość mielona (spodyum), piana kościana (glinka do rafinowania cukru); odkrawki skórzane na kléj; odpadki z wyrobu wosku (ziemia pszczelna, gniazda pszczelne, woszczyny); wyczostki wełniane (odpadki w przędzeniu), odpadki sukna lub wełny (odpadki przy tkaniu), postrzyżyny z sukna (odpadki przy postrzyganiu), skubanka wełniana czyli wełna schuddy.

Popiół z drzewa, wyługowany; popiół z torfu, węgli kamiennych i drzewnych; popiół wapiennny czyli zołowina; kuchy dębowe lub wyługowana dębnica; makuchy i mąka makuchowa; liść na pościółkę, słoma, sieczka, plewa i otręby; trociny i wióry czyli heblowiny; wywary i pomyje; młóto i wytłoczyny; okrawki papiérowe, gałgany czyli szmaty.

Artikel 27.

Gegenwärtiger Vertrag soll ratifizirt und es sollen die Ratifikazions-Urkunden im Laufe des künftigen Monates in Berlin ausgewechselt werden.

So geschehen Berlin, den neunzehnten Februar Eintausend achthundert und drei und fünfzig.

von Bruck. **Otto von Manteuffel.**

Friedrich von Pommer Esche.

I.

Verzeichniß

derjenigen Gegenstände, welche im Zwischenverkehre zwischen Preußen und Oesterreich eingangszollfrei oder zu einem ermäßigten Zwischenzollsatze zuzulassen sind.

A. Zollfreie Gegenstände.

1. Abfälle.

Hierunter sind verstanden: Abfälle und Abschnitze von roher oder gegärbten Häuten und Fellen; Blut, flüssiges und eingetrocknetes; Dünger, thierischer; Flechsen; Hörner, einschließlich Gemshörner und Hirschgeweihe, Hornspitzen, Hornscheiben und Hornspäne; Klauen und Füsse oder Beine; Knochen, Knochenmehl (Spodium), Knochenschaum (Zuckererde); Leimleder; Abfälle von der Wachsbereitung (Bienenerde, Bienenkeule, Bienenrab); Flockwolle (Abfall beim Spinnen), Tuch- oder Wolltrümmer (Abfall beim Weben), Scherwolle (Abfall beim Tuchscheren), Zupfwolle oder Schudoywolle.

Asche von Holz, ausgelaugte; Asche von Torf, Steinkohlen und Braunkohlen; Kalkäscher oder Aschenerde; Lohkuchen oder ausgelaugte Lohe; Oelkuchen und Oelkuchenmehl; Streulaub, Stroh, Häckerling (Häcksel), Spreu (Kaff) und Kleie; Säge- und Hobelspäne; Schlempe und Spülicht; Treber und Trester; Papierabschnitze (Papierspäne), Hadern oder Lumpen (Stratzen).

Glazgal i szumowiny; żużle kruszczowe; popiół miedziany, opiłki monetowe (opiłki srebrne, złotnicze, i odpadki przy topieniu srebra i złota próby najlepszéj); opiłki cynowe, skorupy ze szkła, towarów glinianych i porcelanowych.

2. Piérze na pościel.

3. Ule

z żywemi pszczołami; pudła na pszczoły używane i takie, w których znajdują się pszczoły zabite, z miodem.

4. Chemiczne artykuły pomocnicze i produkta, to jest:

Woda mineralna naturalna we flaszkach i bańkach; siarka, wajsztyn, surowy, rafinowany, krystalizowany, witryol, siarkan żelaza, siarkan miedzi, mieszany siarczan żelaza i miedzi, biały; sylicyan kali.

Sadza i czernidła węglowe, farba drukarska, czernidło frankfurckie; kléj (rybi czyli karuk, kléj rogowy t. j. z obrzynków pergaminowych, kléj z okrawków skórzanych), papiér szmergielowy i płótno szmergielowe (nasypane szmerglem).

Nić siarczana; drzewka siarczane, włącznie drewienek zapalnych chemicznie preparowanych, drewienka frykcyjne (zapałki), fidybusy frykcyjne i flaszeczki do zapałek; lonty.

Kropa; urzet; rezeda żółto-farbownik.

5. Jajka wszelkiego rodzaju i mléko, tudzież śmietana.

6. Glinki i towary gliniane.

Tu rozumiéć należy: amiant i asbest; pumeks, cement i tuf; krwawnik; braunsztyn; glinki farbierskie wszelkiego rodzaju; fluspat w kawałkach i mielony; grafit (krédka do rysowania, ołówek); wapno i gips, niepalony i palony; glina; margiel; ziemia czarna bagnista; ziemia puzzolanowa czyli lawa; piasek, także farbowany (wyjąwszy tartą szmaltę); szmergiel; spat ciężki (baryta) w kawałkach i mielony; talk; glinka wszelkiego rodzaju włącznie glinki na fajki i porcelanowéj; tuf wulkaniczny, trypel; ziemia foluszowa.

Proste towary garncarskie, t. j. zwyczajne naczynie garncarskie, z prostéj gliny wyrobione z glazurą lub bez glazury, tudzież czarne naczynie lub grafitowe, flizy; tygle szmelcarskie.

7. Kruszce wszelkiego rodzaju.

8. Owoce polne, ogrodowiny i owoce leśne.

Do tych należą: wszelkie owoce polne w snopach lub w słomie, jak takowe bezpośrednio z pola zwożone bywają; rośliny lnu i konopi; zioła paszne; trawa i siano; cykorye (podróżniki) niesuszone; osety; kartofle.

Glasgalle und Glasschaum; Schlacken von Erzen; Kupferasche; Münzgekräz (Silbergekräz, Goldschmiedegekräz, Kapellasche); Zinngekräz; Scherben von Glas-, Thon- und Porzellanwaaren.

2. Bettfedern.

3. Bienenstöcke

mit lebenden Bienen; Bienenkörbe, gebrauchte und solche, in welchen die Bienen getödtet sind, mit dem Honig.

4. Chemische Hilfsstoffe und Produkte, nämlich:

Mineralwasser, natürliches, in Flaschen und Krügen; Schwefel; Weinstein, roher, raffinirter, krystallisirter; Vitriol, Eisen-, Kupfer-, gemischter Eisen- und Kupfer-, weißer; Wasserglas.

Ruß- und Kohlenschwarz, Buchdruckerschwärze, Frankfurter Schwärze; Leim (Fisch-, Horn-, Leder-); Schmirgelpapier und Schmirgeltuch.

Schwefelfäden; Schwefelhölzer, einschließlich der chemisch bereiteten Zündhölzer, Reibhölzer, Reibfidibüs und Zündfläschchen; Lunten.

Krapp; Waid; Wau.

5. Eier aller Art und Milch, ingleichen Rahm.

6. Erden und irdene Waaren.

Hierunter sind verstanden: Amianth und Asbest; Bimsstein, Zement und Tuffstein; Blutstein; Braunstein; Farberden aller Art; Flußspath in Stücken und gemahlen; Graphit (Reißblei, Wasserblei); Kalk und Gyps, ungebrannt und gebrannt; Lehm; Mergel; Moorerde; Puzzolan- oder Lava-Erde; Sand, auch gefärbter (mit Ausnahme der geriebenen Schmalte); Schmirgel; Schwerspath in Stücken und gemahlen; Talkerde; Thon aller Art, einschließlich Pfeifenthon und Porzellanerde; Traß; Tripel; Walkererde.

Gemeine Töpferwaaren, d. h. gewöhnliches, aus gemeiner Thonerde verfertigtes Töpfergeschirr mit oder ohne Glasur, sowie schwarzes oder Graphit-Geschirr; Fliesen; Schmelztiegel.

7. Erze aller Art.

8. Feldfrüchte, Gartengwächse und Waldfrüchte.

Hierunter sind verstanden: alle Feldfrüchte in Garben oder in Stroh, wie solche unmittelbar vom Felde eingeführt werden; Flachs- und Hanfpflanzen; Futterkräuter; Gras und Heu; Zichorien, ungetrocknete; Karden und Weberdisteln; Kartoffeln.

Zboże i owoce strączkowe, nasiona olejne wszelkiego rodzaju, włącznie nasienia makowego; nasiona ogrodowe; anyż i kminek; nasienie koniczyny; nasienie gorczyczne; proszek gorczyczny lub gorczyca mielona, nie w pęcherzach, flaszkach lub baniach zapakowany; jagody wszelkiego rodzaju; świéże, suszone lub tylko zagotowane, ostatnie jednakże nie we flaszkach, puszkach i t. p.; len i konopie (nieczesane lub czesane), trawa chińska, pakuły i zgrzebie; wełna leśna, korzenie, kropy.

Drzewa, krzewiny, latorośle winne, płonki, szczepki (odrośle), krzaczki do rozsadzenia; żyjące rośliny w doniczkach lub kadkach; świéże kwiaty, liście i pączki; świéże i suszone (także solone lub w occie moczone, w beczkach), jarzyny, grzyby, rzepy, korzenie, pieczarki, włącznie trufli, i cebule; cebule kwiatowe i morskie, owoce, jakoto: jabłka, morele, gruszki, porzeczki, czereśnie, melony, mirabele, mespliki, brzoskwinie, śliwki, pigwy, tarnośliwki, agrest, świéże, suszone lub tylko zagotowane (powidła), atoliż nie we flaszkach, puszkach i t. p.; orzechy, zielone i suszone; kasztany gorzkie; liście morwowe.

Hubka, surowa; sitowina; zawilec; tatarskie ziele, świéże; porost i mech; skrzyp; rogóż i trzcina (do pokrycia dachu i użycia tkackiego); łyko, surowe; trawa morska, nasienie drzewa leśnego (bukiew, ziarnka bukwiowe, żołądź, szyszki z drzew szpilkowych); galasy, mąka galasowa.

9. Ryby rzéczne,

świéże; raki rzéczne i strumykowe, świéże; ślimaki lądowe; bobry; wydry; żaby.

10. Ptastwo, swojskie i dzikie.

11. Szkło, jakoto:

Szkło dęte (naczynie szklane), zielone, czarne i żółte w naturalnéj swéj farbie, ani wyciskane, szlifowane, ani téż wyciérane, czyli polerowane.

12. Włosy,

wszelkiego rodzaju, surowe, z wyłączeniem szczeci; włosień, gotowany, farbowany, czesany.

13. Żywice, jakoto:

Smoła; maź (maź mineralna i inna, dziegieć; kalafonia; asfalt i inne żywice ziemne (smoła ziemna, maź skalna); oléj skalny, czarny.

Olejek terpentynowy; lep ptasi; kołomaź, czarna.

Getreide und Hülsenfrüchte, Oelsaaten aller Art, einschließlich Mohnsamen; Gartensämereien; Anis und Kümmel; Kleesaten; Senfsat; Senfpulver oder gemahlener Senf, nicht in Blasen, Flaschen oder Krügen verpackt; Beeren aller Art, frisch, getrocknet oder blos eingekocht, letztere jedoch nicht in Flaschen, Büchsen u. dgl.; Flachs und Hanf (ungehechelt oder gehechelt), Chinesisches Gras, Werg und Heede; Waldwolle; Krappwurzeln.

Bäume, Sträuche, Reben, Schößlinge, Setzlinge, Stauden zum Verpflanzen; lebende Gewächse in Töpfen oder Kübeln; frische Blumen, Blätter und Knospen; frische und getrocknete (auch gesalzene oder in Essig eingelegte, in Fässern) Gemüse, Pilze, Rüben, Wurzeln, Schwämme, einschließlich der Trüffeln, und Zwiebeln; Blumenzwiebeln und Meerzwiebeln; Obst, nämlich: Aepfel, Aprikosen, Birnen, Johannisbeeren, Kirschen, Melonen, Mirabellen, Mispeln, Pfirsiche, Pflaumen, Quiten, Schlehen, Stachelbeeren, frisch, getrocknet oder blos eingekocht (Mus), jedoch nicht in Flaschen, Büchsen u. dgl; Nüsse, grüne und trockene; Roßkastanien; Maulbeerblätter.

Feuerschwamm, roher; Binsen; Heide; Kalmus, frischer; Flechten und Moos; Schachtelhalm; Schilfe und Rohre (Dach- und Weberrohre); Bast, roher; Seegras; Waldholzsamen (Bucheckern, Buchkerne, Eicheln, Zapfen von Nadelhölzern); Ecerdoppern (Knoppern), Knoppernmehl.

9. Flußfische,

frische; Fluß- und Bachkrebse, frische; Landschnecken; Biber; Ottern; Frösche.

10. Geflügel, zahmes und wildes.

11. Glas, nämlich:

Hohlglas (Glasgeschirr), grünes, schwarzes und gelbes, in seiner natürlichen Farbe, weder gepreßt, geschliffen, noch abgerieben.

12. Haare.

aller Art, rohe, mit Ausschluß der Borsten; Pferdehaare, gesottene, gefärbte, gehechelte.

13. Harze, nämlich:

Pech; Theer (Mineraltheer und anderer); Daggert; Kolophonium; Asphalt und andere Erdharze (Bergpech, Bergtheer); Steinöl, schwarzes.

Terpentinöl; Vogelleim; Wagenschmiere, schwarze.

14. Drzewo i towary drzewne.

Pod tém rozumiéć należy: drzewo opałowe; drzewo budowlowe i wyrobowe w pniach, pniakach i polanach; belki, słupce (forszty), tarcice, drzewo na beczki i inne drzewo wyrobowe zgruba obrobione, faszyny, drzewo palowe, witwina, chróst, gałęzie, kora i dębnica garbarska.

Grube, surowe nie farbowane towary bednarskie, tokarskie, stolarskie i tylko heblowane towary drzewne, tudzież roboty stelmaskie, także grube machiny z drzewa, jakoto: beczki, ryboschowy i inne towary bednarskie, skrzynie, pudełka, dzieże, niecki, sanki ręczne, taczki, wyrobione osie, dyszle, spice czyli szprychy, dzwona, piasty, koła, hamulce i trepki, stoły, stołki, ławki, prawidła do butów, kopyta szewskie, zzuwadła, rury, rynny, bierwiona, czaszki céwkowały, jarzma, ostrwie i powęzy, drabiny, tarcice, zawieszadła na suknie i formy na kształt głowy do upinania czépków, warzechy, talérze, łopaty, grabie, wiosła, tłuki, pałki, kliny, kołki, sztyfty czyli ćwieki, kojce, inne sprzęty rolnicze, ogrodnicze i kuchenne, prasy, magle, kądziele, krosna, obręcze i łuby, krągłe drzewa na trzonki, przykrywadła, rezonanse, niemaczane zapałki, fidybusy, zębodłuby, miotły i t. d. nie farbowane, nie bejcowane, nie lakierowane ani polerowane, ani téż w połączeniu z innemi materyałami.

Uwaga. Skowy, gwoździe, śruby, szarniry (nity), obręcze (refy), zamki, tudzież liny, powrozy, szpagaty, nici, taśmy, sznury i rzemienie do przymocowania, lub połączenia pojedynczych części składowych nie wyłączają wolnego czyli bezpłatnego przypuszczenia towarów wyżéj wymienionych.

15. Węgle.

Węgle brunatne, drzewne i kamienne, tudzież torf.

16. Towary koszownicze,

grube, to jest z niestruganego pręcia, tudzież z pręcia struganego, ani nie farbowane, nie bejcowane, nie lakierowane ani nie pokostowane do użytku gospodarskiego, n. p. plecionki wozowe, więcierze, kosze nośne, kosze do bielizny i t. d.

17. Metale.

Tu należą: arszenik, złotokost (siarczyk arszeniku żółty), kwas arszenikawy; złoto i srebro w sztabach, blatach, ziarnkach, pagamentach (mieszaniny złota i srebra z miedzią), także wypalane, lub w łomach; miédź niewyrobiona i mosiądz niewyrobiony, czarna miédź, czysta miédź i najczyściejsza wyrobowa, mosiądz w łomach, stara łomana miédź i taki sam mosiądz, opiłki miedziane

14. Holz und Holzwaaren.

Hierunter sind verstanden: Brennholz; Bau- und Nutzholz in Stämmen, Stöcken und Scheiten; Balken, Pfosten, Sägewaaren, Faßholz und alles andere vorgearbeitete Nutzholz; Faschinen, Pfahlholz, Flechtweiden, Busch, Reisig, Holzborke und Gerberlohe.

Grobe, rohe ungefärbte Böttcher-, Drechsler-, Tischler- und blos gehobelte Holzwaaren und Wagnerarbeiten, auch grobe Maschinen von Holz, nämlich: Fässer, Fischbehälter und andere Böttcherwaaren, Kisten, Schachteln, Tröge, Mulden, Handschlitten, Schubkarren, ausgearbeitete Achsen, Deichseln, Speichen, Felgen, Naben, Räder, Rad- und Holzschuhe, Tische, Stühle, Bänke, Stiefelhölzer, Schuhmacherleisten, Stiefelknechte, Röhren, Rinnen, Barren, Kumpfe, Joche, Leiter- und Wiesbäume, Leitern, Schneidebreter, Kleider- und Haubenstöcke, Kochlöfel, Teller, Schaufeln, Rechen, Ruder, Schlägel, Keulen, Nägel, Stifte, Hühnersteigen, andere Ackerbau-, Garten- und Küchengeräthe, Pressen, Mangen, Spinnrocken, Webestühle, Reife und Zargen, gerundete Hölzer zu Stielen, Deckel, Resonnanzböden, ungetunkte Zündhölzchen, Fidibus, Zahnstocher, Besen u. s. w., weder gefärbt, gebeizt, lackirt oder polirt, noch in Verbindung mit anderen Stoffen.

Anmerkung. Beschläge, Nägel, Schrauben, Charniere, Reife, Schlösser, ferner Seile, Stricke, Spagate, Bindfäden, Bänder, Schnüre und Riemen zur Befestigung oder Verbindung der einzelnen Bestandtheile schließen die zollfreie Zulassung der vorstehend genannten Waaren nicht aus.

15. Kohlen.

Braun-, Holz- und Steinkohlen, ingleichen Torf.

16. Korbflechterwaaren,

grobe, nämlich aus ungeschälten Ruthen, ingleichen aus geschälten Ruthen, weder gefärbt, gebeizt, lackirt, noch gefirnißt, zum Wirthschaftsgebrauche, z. B. Wagenflechten, Fischreusen, Tragkörbe (Hucken), Waschkörbe u. s. w.

17. Metalle.

Hierunter sind verstanden: Arsenik, Operment, arsenige Säure; Gold und Silber in Barren, Platten, Körnern, Pagamenten (Gold- und Silberbarren mit Kupfer vermischt), auch ausgebrannt, oder in Bruch; Rohkupfer und Messing, Schwarz-, Gar- und Rosettenkupfer, Stückmessing, altes gebrochenes Kupfer und Messing, Kupfer- und Messingfeile, Glockengut; Nickelmetall; Platina; Spießglanzmetall (Spießglanzkönig);

i mosiężne, śpiż dzwonny; nikiel metaliczny; platyna; metal antymonowy (antymon czysty); cynk, niewyrobiony i stary cynk łomany; cyna w blokach, drążkach i t. d., i stara cyna łomana.

18. Fabrykaty mielne.

Pod temi rozumié się: szrotowane lub wyłuskane ziarna, krupy, grys, kasza i mąka; makaron i jednostajne ciasto; chléb; suchary okrętowe; produkta krochmalowe, t. j. puder, mączka, klajster, kléj leogommy i surogaty gummy.

19. Papiér, przedmioty literackie i kunsztowne, jakoto:

papiér nieklejony wszelkiego rodzaju (bibuła, papiér paczny i wodny czyli drukowy) papiér nabijany piaskiem i papiér szyfrowy, tudzież tabliczki rachunkowe z papiéru szyfrowego; okładki tekturowe i tektury gładkie.

Rękopisy (papiér zapisany) i akta; rysunki; malowidła.

Książki, drukowane, czy to oprawione czy nieoprawione; krajobrazy; muzykały; miedzioryty i staloryty; litografie; drzeworyty, czarne lub farbowane ordynaryjne arkusze obrazkowe; o ile przedmioty te w jednem z Państw kontraktujących zostały drukowane, lub są w nakład wzięte.

Medale i numizmaty.

Uwaga. Zastrzega się opłata stemplowa, jeżeli takowa istnieje od gazet, kalendarzy i obwieszczeń.

20. Kokony (orzechy) jedwabnicze.

21. Kamienie i towary kamienne.

Pod temi rozumieją się: wszelkie ciesane i nieciesane kamienie łomne, wapienne, łupne, cegły i murówki; kamienie młynne; kamienie śliliérskie i osełki wszelkiego rodzaju; skałki; kamienie litograficzne, rytowane lub rysunkowe.

Szyferki do pisania i tablice szyfrowe (także w ramach drewnianych); wielkie roboty z marmuru, granitu, kamienia piaszczystego i gipsu (monumenta, statuy, popiersia i t. d.); towary serpentynowe.

22. Towary słomiane, trzcinowe i łykowe, to jest:

Rogóżki i deki pod nogi z łyka, sitowia, słomy i rogóży, ordynaryjne, niefarbowane.

23. Bydło, jako to:

Konie, mułyosły, muły, osły; cielęta; prosięta, bydło owcze, z wyłączeniem skopów; kozy.

Zink, roher, und alter gebrochener Zink; Zinn in Blöcken, Stangen u. s. w. und altes gebrochenes Zinn.

18. Mühlenfabrikate.

Hierunter sind verstanden: geschrotete oder geschälte Körner, Graupe, Gries, Grütze und Mehl; Nudeln und gleichartiges Teigwerk; Brod; Schiffszwieback; Kraftmehl-Produkte, d. h. Haarpuder, Stärke, Kleister, Pappe, Leogomme, Gummi-Surrogate.

10. Papier, literarische und Kunstgegenstände, nämlich:

ungeleimtes Papier aller Art (Lösch-, Pack- und Druckpapier); Sand und Schieferpapier, ingleichen Rechentafeln aus Schieferpapier; Pappendeckel und Preßspäne.

Manuskripte (beschriebenes Papier) und Akten; Zeichnungen, Gemälde.

Bücher, gedruckte, sowohl gebunden als ungebunden; Landkarten; Musikalien; Kupfer- und Stahlstiche; Lithographien; Holzschnitte, schwarz oder farbig; ordinäre Bilderbögen; soferne diese Gegenstände in einem der kontrahirenden Staaten gedruckt und verlegt sind.

Schau- und Denkmünzen.

Anmerkung. Die für Zeitungen, Kalender und Ankündigungen etwa bestehende Stempel-Abgabe bleibt vorbehalten.

20. Seidenkokons (Seidengalleten).

21. Steine und Steinwaaren.

Hierunter sind verstanden: alle behauene und unbehauene Bruch-, Kalk-, Schiefer-, Ziegel- und Mauersteine; Mühlensteine; Schleif- und Wetzsteine aller Art; Flintensteine; Lithographirsteine, gravirte oder bezeichnete.

Schieferstifte und Schiefertafeln (auch in hölzernen Rahmen); große Arbeiten aus Marmor, Granit, Sandstein und Gyps (Monumente, Statuen, Büsten u. dgl.); Waaren aus Serpentinstein.

22. Stroh-, Rohr- und Bastwaaren, nämlich:

Matten und Fußdecken von Bast, Binsen, Stroh und Schilf, ordinäre, ungefärbte.

23. Vieh, nämlich:

Pferde, Maulesel, Maulthiere, Esel; Kälber; Spanferkel; Schafvieh, mit Ausschluß der Hammel; Ziegen.

24. W o z y i s a n k i,

bez robót skórzanych lub wyścielanych.

25. D z i c z y z n a.

drobna (zające i króliki).

26. W e ł n a, jako to:

Wełna owcza i jagnięca, surowa i czesana, tudziez miciona, surowa, bielona i farbowana.

24. Wagen und Schlitten,

ohne Leder- oder Polsterarbeit.

25. Wildpret,

kleines (Hasen, Kaninchen).

26. Wolle, nämlich:

Schaf- und Lammwolle, rohe und gekämmte, ingleichen gemahlene, roh, gebleicht und gefärbt.

B. Przedmioty, w obrocie pośrednim ulegające cłu zniżonemu, a to:

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego			
			w Prusiech		w Austryi	
			talar bity	gr. srb.	złote reńs.	kr.
1	**Towary z łyka, rogoży, trzciny, sitowia i słomy:**					
	a) maty i rogóżki pod nogi z łyka, rogoży, sitowia i słomy, ordynaryjne, farbowane, także trzcina do wyplatania krzeseł, surowa, poszczépana . . .	cetnar	1	—	1	30
	b) plecionki ze słomy, trzciny i łyka i tym podobne towary, o ile takowe nie są wymienione pod *A*. nr. 22, albo powyżéj pod *a)* a poniżéj pod *c)*; maty z nieszczépanéj słomy; kapelusze (z wyjątkiem kapeluszy łyczanych i słomianych) bez garnituru; trzcina do wyplatania krzeseł szczépana, bejcowana .	cetnar	3	5	4	30
	c) plecionki słomiane, trzciniane i łyczane, przeciągane lub przerabiane przędziwem jedwabném lub inném, lub téż włosieniem (sparterya)	cetnar	21	—	30	—
2	**Przędza bawełniana** wszelkiego rodzaju, nie mieszana lub mieszana z wełna lub lnem, nie bielona, bielona lub farbowana, o jednéj lub więcéj nitek, lub kręcona na nić, nie przyrządzana, lub przyrządzana na gładko, tudzież wata bawełniana	cetnar	1	$22^1/_2$	2	30
3	**Towary kościane**, włącznie towarów z rogu, raciey i innych zwiérzęcych materyałów snycerskich (z wyjątkiem szylkretu, kości słoniowéj i skorup muszlowych):					
	a) fiszbin, darty	cetnar	1	—	1	30
	b) towary kościane, wszelkie inne, także w połączeniu z drzewem, skórą wydę-					

B. Gegenstände, welche im Zwischenverkehre einem ermäßigten Zollsatze unterliegen, und zwar:

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
1	**Bast-, Binsen-, Rohr-, Schilf- und Strohwaaren:**					
	a) Matten und Fußdecken von Bast, Binsen, Schilf und Stroh, ordinäre, gefärbt, auch rohes, gespaltenes Stuhlrohr	Zentner	1	—	1	30
	b) Stroh-, Rohr- und Bastgeflechte und dergleichen Waaren, soweit solche nicht unter A. Nr. 22, oder vorstehend unter a) und nachstehend unter c) genannt sind: Decken von ungespaltenem Stroh; Hüte (mit Ausnahme der Bast- und Strohhüte) ohne Garnitur; gespaltenes, gebeiztes Stuhlrohr	Zentner	3	5	4	30
	c) Stroh-, Rohr- und Bastgeflechte, welche mit seidenen oder anderen Gespinnsten oder mit Roßhaaren durchzogen oder durchwebt sind (Sparterie)	Zentner	21	—	30	—
2	**Baumwollengarn** aller Art, ungemischt oder gemischt mit Wolle oder Leinen, ungebleicht, gebleicht oder gefärbt, eindrähtig, mehrdrähtig oder gezwirnt, ungeschlichtet oder geschlichtet, ingleichen Baumwollen-Watte .	Zentner	1	$22^1/_2$	2	30
3	**Beinwaaren,** einschließlich der Waaren aus Horn, Klauen und anderen thierischen Schnitzstoffen (mit Ausnahme von Schildpatt, Elfenbein und Muschelschalen):					
	a) Fischbein, gerissenes	Zentner	1	—	1	30
	b) Beinwaaren, alle anderen, auch in Verbindung mit Holz, lohgarem Leder, Glas,					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	biona, szkłem, papierem i tektura, alabastrem, marmurem, słoninikiem, gipsem, z metalami nieszlachetnemi nie pozłacanemi, ani nie posrebrzanemi, czy to w sposób prawdziwy czy fałszywy, ani też nie pociąganemi lakierem złotym lub srebrnym (z wyjątkiem srebra chińskiego czyli pakfongu); fiszbin, rznięty i laski fiszbinowe	cetnar	3	5	4	30
4	**Ołówki i krédka czerwona** (rubryki)	cetnar	3	5	4	30
5	**Towary ołowiane. przednie**, jakoto: bawidełka, całkiem lub po części z ołowiu; tudzież inne towary ołowiane, lakierowane, pokostowane lub pomalowane, atoliż nie pozłacane ani nie posrebrzane, czy to w sposób prawdziwy, czy fałszywy, ani też nie pociągane lakierem złotym lub srebrnym, także i w połączeniu z kością (z wyjątkiem kości słoniowéj), rogiem, racicą, drzewem, skóra wydębioną, szkłem, metalami nieszlachetnemi, lecz ani w sposób prawdziwy ani nieprawdziwy pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi (z wyjątkiem pakfongu czyli srebra chińskiego)	cetnar	5	—	7	30
	Uwaga. Bawidełka z cyny uważać należy, jak bawidełka z ołowiu.					
6	**Towary szczotkarskie, grube**, tojest: towary ze szczeci w połączeniu z drzewem i żelazem, ani bejcowane, lakierowane, pokostowane, farbowane ani polerowane	cetnar	—	15	—	45
7	**Chemiczne materyały pomocnicze i produkta**, jakoto:					
	Ałun, kwas solny i kwas siarkowy . .	cetnar	—	15	—	45

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz			
			in Preußen		in Oesterreich	
			Rthlr.	Sgr.	fl.	kr.
	Papier und Pappe, Alabaster, Marmor, Speckstein, Gyps, unedlen weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong); Fischbein, geschnittenes und Fischbeinstöcke	Zentner	3	5	4	30
4	**Blei- und Rothstifte**	Zentner	3	5	4	30
5	**Bleiwaaren, feine,** nämlich: Spielzeug, ganz oder theilweise aus Blei; auch andere Bleiwaaren, lackirt, gefirnißt oder bemalt, jedoch weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert, noch mit Gold- oder Silberlack überzogen, auch in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, Holz, lohgarem Leder, Glas, unedlen weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong) .	Zentner	5	—	7	30
	Anmerkung: Spielzeug aus Zinn wird wie Spielzeug aus Blei behandelt.					
6	**Bürstenbinderwaaren, grobe,** nämlich: Waaren aus Borsten in Verbindung mit Holz und Eisen, weder gebeizt, lackirt, gefirnißt, gefärbt noch polirt	Zentner	—	15	—	45
7	**Chemische Hilfsstoffe und Produkte,** nämlich:					
	Alaun, Salzsäure, Schwefelsäure . . .	Zentner	—	15	—	45

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	w Prusiech gr. srb.	w Austryi złote reńs.	w Austryi kr.
8	**Żelazo i towary żelazne**, z wyjątkiem maszyn i części ich składowych:					
	a) żelazo surowe, tudzież łomy żelaza, to jest stare żelazo w łomach i odpadki żelazne (opiłki żelazne, żużel lub zędra)	cetnar	—	$7\frac{1}{2}$	—	$22\frac{1}{2}$
	Żelazo surowe w bezpośredniém przesłaniu z hut zaopatrzone zaświadczeniami pochodzenia, przez władze górnicze wystawionemi	cetnar	—	5	—	15
	b) fryszowane, tojest wszelkie żelazo kowane i walcowane w sztabach (z wyjątkiem żelaza fasonowanego i sztab okrągłych, na mniéj jak ½ cala pruskiego lub wiédeńskiego grubych, równie téż żelaza płaskiego, nad siedm cali pruskich lub wiédeńskich szerokiego), żelazo topione w bryłach, szyny na koléj żelazną; stal, surowa i rafinowana (przyrządzona), stal cementowana (najprzedniejsza) i lita (wyjąwszy pręty grubości do ½ cala wiédeńskiego lub pruskiego)	cetnar	—	20	1	—
	c) fasonowane, tojest żelazo w sztabach kowane lub walcowane w formie do użycia przyrządzonéj; żelazo, do grubych części wozów (osi i t. p.) na surowo kowane, o ile części takowe pojedynczo ważą jeden cetnar i więcéj; blacha żelazna i płaty żelazne (włącznie żelaza płaskiego nad siedm cali pruskich lub wiédeńskich szerokiego) ani polerowane, ani cyną pobielane, pokostowane, lakierowane lub wiercone; blacha stalowa i blaty stalowe, ani polerowane ani szlifowane; żelazo lemieszowe, kotwice, tudzież łańcuchy kotwiczne i okrętowe .	cetnar	1	—	1	30

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz			
			in Preußen		in Oesterreich	
			Rthlr.	Sgr.	fl.	kr.
8	**Eisen und Eisenwaaren**, mit Ausnahme von Maschinen und Maschinenbestandtheilen:					
	a) Roheisen, ingleichen Brucheisen, d. h. altes gebrochenes Eisen und Eisenabfälle (Eisenfeile, Hammerschlag oder Schmidzunder)	Zentner	—	7½	—	22½
	Roheisen bei unmittelbarer Versendung von den Hüttenwerken mit Ursprungs-Zeugnissen der Bergbehörden	Zentner	—	5	—	15
	b) gefrischtes, d. h. alles geschmiedete und gewalzte Eisen in Stäben (mit Ausnahme des façonnirten, der runden unter ½ preußischen oder Wiener Zoll dicken Stäbe und des mehr als sieben preußische oder Wiener Zoll breiten Flacheisens), Luppeneisen, Eisenbahnschienen; Stahl, roher und raffinirter (gegerbter), Zement- und Gußstahl (mit Ausnahme der Stangen von nicht mehr als ½ Wiener oder preußische Zoll Dicke) . .	Zentner	—	20	1	—
	c) façonnirtes, d. h. in einer für den Gebrauch vorgerichteten Form ausgeschmiedetes oder gewalztes Eisen in Stäben; Eisen, welches zu groben Bestandtheilen von Wagen (Achsen und dergl.) roh vorgeschmiedet ist, soferne dergleichen Bestandtheile einzeln einen Zentner und darüber wiegen; Eisenblech und Eisenplatten (einschließlich des mehr als sieben preußische oder Wiener Zoll breiten Flacheisens), weder polirt, noch verzinnt, gefirnißt, lackirt oder gelocht; Stahlblech und Stahlplatten weder polirt noch abgeschliffen; Pflugschar-Eisen; Anker, sowie Anker- und Schiffsketten	Zentner	1	—	1	30

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	d) blacha żelazna i blaty żelazne, polerowane, pobielane (biała blacha), pocynkowane lub pokostowane; blacha stalowa i blaty stalowe, polerowane lub szlifowane; drut żelazny (włącznie sztab okrągłych, niżéj $^1/_2$ cala pruskiego lub wiedeńskiego grubych), drut stalowy (włącznie prętów nie nad $^1/_2$ cala pruskiego lub wiedeńskiego grubych) surowy lub polerowany; struny stalowe .	cetnar	1	$22^1/_2$	2	30
	e) towary żelazne, lane, surowe, to jest wszystkie te, które nie są ani toczone, piłowane, dłutowane, wiercone, świdrowane, szlifowane, polerowane, ani pokostowane	cetnar	—	15	—	45
	Uwaga. Ślady zebranych dłutem polew żelaza lub spojeń odlewnych nie wyłączają towarów odlewnych od pomieszczenia ich w niniejszéj pozycyi taryfowéj.					
	f) towary żelazne, pospolite, to jest grube z żelaza kowanego lub lanego, z żelaza i stali, z blachy żelaznéj, z drutu żelaznego i stalowego wyrobione, także pobielane, miedzią powlekane, czarną farbą lub pokostem przeciw rdzy opatrzone (atoliż ani nie lakierowane, szlifowane, ani téż nie polerowane), równie jak w połączeniu z drzewem, mianowicie świdrowane, wiercone, lub w kraty połączone sztaby i blaty, kowadła, zawięzy murowe (ankry), wyłomidła, tłuki grube czyli barany lub kafary, młoty; części do składu wozu należące, o ile te nie są powyżéj pod *e)* wymienione; grube towary żalazne lane, o ile takowe nie są powyżéj pod *e)* wymie-					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	d) Eisenblech und Eisenplatten, polirt, verzinnt (Weißblech), verzinkt oder gefirnißt; Stahlblech und Stahlplatten, polirt oder abgeschliffen; Eisendraht (einschließlich der runden, unter ½ preußischen oder Wiener Zoll dicken Stäbe), Stahldraht (einschließlich der nicht mehr als ½ preußischen oder Wiener Zoll dicken Stangen) roh oder polirt; Stahlsaiten	Zentner	1	22½	2	30
	e) Eisengußwaaren, rohe, d. h. alle, die nicht abgedreht, gefeilt, gestemmt, gelocht, gebohrt, geschliffen, polirt, gefirnißt sind	Zentner	—	15	—	45
	Anmerkung: Spuren von abgestemmten Uebergüssen oder von Gußnäthen schließen die Gußwaaren von der Einreihung in diesen Tarifsatz nicht aus					
	f) Eisenwaaren, gemeine, d. h. grobe aus geschmiedetem Eisen oder Eisenguß, aus Eisen und Stahl, Eisenblech, Eisen- und Stahldraht gefertigte Waaren, auch verzinnt, verkupfert, mit einem schwarzen Anstrich oder Firniß zum Schutze gegen den Rost versehen (jedoch weder polirt, abgeschliffen, noch lackirt), auch in Verbindung mit Holz, nämlich: gebohrte, gelochte oder zu Gittern verbundene Stäbe und Platten, Amboße, Mauerschließen, Brecheisen (Gaisfüße), grobe Schlägel, Hämmer; Bestandtheile von Wagen, soweit sie nicht vorstehend unter c) genannt sind; grobe Eisengußwaaren, soweit sie nicht vorstehend unter e) genannt sind, auch glasirte (emaillirte) Kochgeschirre; Nägel, Nieten, Haken, Klammern, Zwecke, Pflüge, Eggen, Har-					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar ocleniá	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	nione, jako i naczynia kuchenne glazurowane (emaliowane); gwoździe, nity, haki, klamry, ćwieki, pługi, brony, grabie, motyki, kielnie, krampy, ochlice, łopaty, widły od nawozu, siana i ożogi, zapadki i łapki, motowidła, windy, hamulce, podkowy, zgrzebła, łańcuchy (z wyłączeniem łańcuchów kotwicznych i okrętowych), rożny, trójnóżk, wilki kuchenne i cęgi ogniowe, szufle ogniowe i pogrzebacze, kotły, panwie, moździerze i tłuczki moździerzowe, oków do drzwi i skrzyń, żelazka do prasowania, śruby do drzewa, piłki, raszple, piecyki do palenia kawy, młynk do mielenia kawy, zamki i kłódki, grube obręcze, śrubsztaki, dłuty, zegary wieżowe, grube belki u wagi, grube obcęgi, dromle, szczotka z drutu żelaznego dla wyrobników metalowych, grube towary druciane z drutu żelaznego i stalowego, i tym podobne, nadto wszelkie siekiery, grube piły, sierpy, kosy, nożyce sukiennikarskie i grube krawieckie (tojest do przykrawania), grube noże do użycia rzemieślniczego (tudzież gnypy i noże ogrodnicze lub rolnicze)	cetnar	2	—	3	—
	Uwaga. Mniéj ważne, przy wyżrzeczonych towarach znajdujące się części z innych metalów nieszlachetnych, które nie są ani pozłacane ani posrebrzane w sposób prawdziwy lub fałszywy, ani téż pociągane lakierem złotym lub srebrnym (wyjąwszy srebro chińskie czyli pakfong), nie wyłączają podporządkowania tych towarów pod ustanowę cła 2 tal. prusk. czyli 3 złt. reń. od cetnara.					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	ken, Hauen, Kellen, Krampen, Hecheln, Rechen, Schaufeln, Dung-, Heu- und Ofengabeln, Fallen und Fangeisen, Haspeln, Winden, Hemmschuhe, Hufeisen, Striegeln, Ketten, (mit Ausschluß der Anker- und Schiffsketten), Bratspieße, Dreifüße, Feuerhunde, Feuerzangen, Gluthschaufeln, Schürhaken, Kessel, Pfannen, Mörser und Mörserstößel, Thür- und Truhenbeschläge, Plätteisen, Holzschrauben, Feilen, Raspeln, Kaffehtrommeln, Kaffehmühlen, Schlösser, grobe Ringe, Schraubstöcke, Stemmeisen, Thurmuhren, grobe Wagebalken, grobe Zangen, Maultrommeln, Kratzbürsten von Eisendraht für Metallarbeiter, grobe Drahtwaaren von Eisen- und Stahldraht und dergleichen, außerdem alle Aexte, grobe Sägen, Sicheln, Sensen, Tuchmacher- und grobe Schneiderscheren (d. h. Zuschneidescheren), grobe Messer zum Handwerbsgebrauche (auch Kneife, Bauernpuffer)	Zentner	2	—	3	—
	Anmerkung: Unwesentliche an den vorgedachten Waaren befindliche Bestandtheile von anderen unedlen Metallen, die weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert, noch mit Gold- oder Silberlack überzogen sind (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong), schließen diese Waaren von der Zulassung zu dem Satze von 2 Rthlr. oder 3 fl. für den Zentner nicht aus.					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	w Prusiech gr. srb.	w Austryi złote reńs.	w Austryi kr.
	g) towary żelazne, przednie, to jest towary z przedniego żelaza lanego, towary żelazne i stalowe, polerowane, szlifowane, lakierowane (pokostowane), atoliż nie pozłacane lub posrebrzane ani w sposób prawdziwy ani fałszywy, ani też nie pociągane lakierem złotym lub srebrnym, także w połączeniu z kością (z wyjątkiem kości słoniowej), rogiem, racicą, drzewem, skórą wydębioną, szkłem, metalami nieszlachetnemi ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi (wyjąwszy pakfong), n. p. noże (wyjąwszy wyżéj pod *f)* wymienione, nożyczki, cienkie piłki, haftki i kluczki, uszka (esy), szczotki sukiennicze, gręple i stalki do ostrzenia (oków gręgli i stalek do ostrzenia), broń i części jéj, przednie towary druciane z drutu żelaznego lub stalowego, atoliż z wyjątkiem wymienionych niżéj pod *h)* przedmiotów i pereł stalowych . . .	cetnar	3	5	4	30
	h) igły do szycia, druty do robienia pończoch, igły do dziergania (także igły do haftowania na tamborku) bez rękojeści	cetnar	35	—	50	—
9	**Tłustości**, jakoto: masło, świeże lub stopione; tłustość zwierzęca, nietopiona i topiona (łój, smalec, tłustość gęsia i wieprzowa); słonina; stearyna i kwas stearynowy	cetnar	1	15	2	10
10	**Statki rzéczne, drewniane**, tak wiosłowe jak żaglowe, z obiciem lub bez obicia żelaznego albo miedzianego, włącznie przedmiotów urządzenia, służących do ruchu i utrzymania okrętu, np. żagle i					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	g) Eisenwaaren, feine, d. h. Waaren aus feinem Eisenguß, Eisen- und Stahl-Waaren, polirt, abgeschliffen, lackirt (gefirnißt), jedoch weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert noch mit Gold- oder Silberlack überzogen, auch in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, Holz, lohgarem Leder, Glas, unedlen weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong), z. B. Messer (mit Ausnahme der vorstehend unter f) genannten), Scheren, feine Sägen, Hafteln und Schließen, Oefen, Kardätschen, Kratzen und Streichen (Kratzen- und Streichenbeschläge), Waffen und Waffenbestandtheile, feine Drahtwaaren von Eisen- und Stahldraht, jedoch mit Ausnahme der nachstehend unter h) genannten Gegenstände und der Stahlperlen	Zentner	3	5	4	30
	h) Nähnadeln, Stricknadeln, Häkelnadeln (auch Tambournadeln) ohne Griffe	Zentner	35	—	50	—
9	**Fette**, nämlich:					
	Butter, frisch oder eingeschmolzen; Thierfett, ungeschmolzenes und geschmolzenes (Talg, Schmalz, Gänse- und Schweinefett); Speck; Stearin und Stearinsäure	Zentner	1	15	—	19
10	**Flußfahrzeuge, hölzerne**, sowohl Ruder- als Segelfahrzeuge mit oder ohne Eisen- oder Kupferbeschlag, einschließlich der zur Bewegung und Erhaltung des Schiffes					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	w Prusiech gr. srb.	w Austryi złote reńs.	w Austryi kr.
	dragi żaglowe, kotwice i łańcuchy kotwiczne, liny okrętowe, okręty dodatkowe, o ile ich liczba nie przenosi potrzeby zwyczajnéj, a to: w Prusiech na ciężar o 4,000 funt. ładowności.	. . .	—	$7^1/_2$	—	—
	w Austryi na ciężar o 20 cetnarów ładowności	. . .	—	—	—	12
11	**Szklo i towary szklane:**					
	a) szkło zwierciadlane, surowe, nie szlifowane	cetnar	—	15	—	45
	b) białe szkło dęte, nie przebierane, nie szlifowane, nie wycierane, nie wyciskane, lub tylko z szlifowanemi zatyczkami, dnami lub brzegami; szkło okienne i stołowe koloru naturalnego (zielone, pół- i całkiem białe)	cetnar	1	$22^1/_2$	2	30
	c) wyciskane, szlifowane, wycierane, rznięte, dobierane białe szkło; tudzież szklane obwieńczenia pająków, guziki szklane, perły szklane i sieczka szklana; szlifowane szkło zwierciadlane podlewane lub nie podlewane, jeżeli jedna sztuka nie mierzy więcéj nad 288 cali kwadratowych pruskich lub 284 wiedeńskich	cetnar	2	—	3	—
	d) farbowane, malowane, pozłacane, posrebrzane, lub pastami (kameami) wykładane szkło bez różnicy formy; towary szklane w połączeniu z kością (z wyjątkiem kości słoniowéj), rogiem, racicą, drzewem, skórą wydębioną, papiérem i tekturą, alabastrem, marmurem, słoninikiem, gipsem, z metalami nieszlachetnemi, ani w sposób prawdziwy					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr	Zwischenzoll-Satz in Preußen Sgr.	Zwischenzoll-Satz in Oesterreich fl.	Zwischenzoll-Satz in Oesterreich kr.
	nothwendigen Einrichtungsstücke, z. B. Segel und Segelstangen, Anker und Anker-Ketten, Schiffseile, Beischiffe, in soweit deren Anzahl über den gewöhnlichen Bedarf nicht hinausgeht, und zwar:					
	in Preußen für die Last von 4000 Pfund Tragfähigkeit	. . .	—	7 1/2	—	—
	in Oesterreich für die Tonne von 20 Zoll-Zentner Tragfähigkeit	. . .	—	—	—	12
11	**Glas und Glaswaaren:**					
	a) Spiegelglas, rohes, ungeschliffenes . .	Zentner	—	15	—	45
	b) weißes Hohlglas, ungemustert, ungeschliffen, unabgerieben, ungepreßt, oder nur mit abgeschliffenen Stöpseln, Böden oder Rändern; Fenster- und Tafelglas in seiner natürlichen Farbe (grün, halb und ganz weiß)	Zentner	1	22 1/2	2	30
	c) gepreßtes, geschliffenes, abgeriebenes, geschnittenes, gemustertes weißes Glas; auch Behänge zu Kronenleuchtern von Glas; Glasknöpfe, Glasperlen und Glasschmelz; geschliffenes Spiegelglas belegt oder unbelegt, wenn das Stück nicht über 288 preußische oder 284 Wiener Quadratzoll mißt	Zentner	2	—	3	—
	d) farbiges, bemaltes, vergoldetes, versilbertes, oder mit Pasten (Kameen) eingelegtes Glas ohne Unterschied der Form; Glaswaaren in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, Holz, lohgarem Leder, Papier und Pappe, Alabaster, Marmor, Speckstein, Gyps, unedlen weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch					

Numer	Nazwa przedmiotów	Poimar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	w Prusiech gr. srb.	w Austryi złote reńs.	w Austryi kr.
	ani fałszywy pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi (wyjąwszy pakfong); zwierciadła w ramach, których szkła pojedynczo nie przenoszą miary nad 288 cali kwadratowych pruskich lub 284 wiedeńskich; fluory (nieprawdziwe kamienie drogie) bez oprawy . . .	cetnar	3	5	4	30
	e) szkło zwierciadlane, szlifowane, podlewane lub niepodlewane, jeżeli sztuka nie mierzy więcej, jak 288 cali kwadratowych pruskich, lub 284 wiedeńskich, a to:					
	przy wchodzie do Austryi	cetnar	—	—	10	—
	przy wchodzie do Prus, jeżeli sztuka mierzy:					
	nad 288 do 576 □ cali pruskich .	sztuka	—	15		
	„ 576 „ 1,000 „ „ .	sztuka	1	15		
	„ 1,000 „ 1,400 „ „ .	sztuka	4	—		
	„ 1,400 „ 1,900 „ „ .	sztuka	10	—		
	„ 1,900 □ cali pruskich . . .	sztuka	15	—		
	Uwaga. Zwierciadła, których tafle mierzą nad 288 cali kwadratowych pruskich, lub nad 284 wiedeńskich, podlegają, bez względu na ramę, tak przy wchodzie do Prus, jak przy wchodzie do Austryi temu cłu pośredniemu, które ułożono na tafle, w onychże zawarte.					
12	**Towary drzewne,** włacznie towarów z trzciny, orzechów, korku i innych artykułów roślinnych snycerskich:					
	a) forniry i parkiety, nie wykładane; blaty korkowe, kragi korkowe, zatyczki kor-					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen		in Oesterreich	
			Rthlr.	Sgr.	fl.	kr.
	mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong); eingerahmte Spiegel, deren Glastafeln nicht über 288 preußische oder 284 Wiener Quadratzoll das Stück messen; Glasflüsse (unechte Edelsteine) ohne Fassung	Zentner	3	5	4	30
	e) Spiegelglas, geschliffenes, belegt oder unbelegt, wenn das Stück mehr als 288 preußische oder 284 Wiener Quadratzoll mißt, und zwar:					
	bei dem Eingange in Oesterreich . .	Zentner	—	—	10	—
	bei dem Eingange in Preußen, wenn das Stück mißt:					
	über 288 bis 576 □Zoll preußisch . .	Stück	—	15		
	„ 576 „ 1000 „ „ . .	Stück	1	15		
	„ 1000 „ 1400 „ „ . .	Stück	4	—		
	„ 1400 „ 1900 „ „ . .	Stück	10	—		
	„ 1900 □Zoll preußisch . . .	Stück	15	—		
	Anmerkung: Spiegel, deren Glastafeln über 288 preußische oder 284 Wiener Quadratzoll das Stück messen, unterliegen, ohne Rücksicht auf den Rahmen, sowohl bei dem Eingange in Preußen, als auch bei dem Eingange in Oesterreich, demjenigen Zwischenzoll, welcher für die Glastafeln, die sie enthalten, vereinbart ist.					
12	**Holzwaaren,** einschließlich der Waaren aus Röhren, Nüssen, Kork und anderen vegetabilischen Schnitzstoffen:					
	a) Fourniere und Parqueten, nicht eingelegte; Korkplatten, Korkscheiben, Kork-					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb	w Austryi złote reńs	kr.
	kowe, podeszwy korkowe; surowo przyrządzone trzonki i drewka klawiaturowe	cetnar	—	15	—	45
	b) sprzęty domowe (meble), farbowane, bejcowane, lakierowane, polerowane, lub też w połączeniu z żelazem, mosiądzem, skórą wydębioną, łykiem, rogożyną, plecionką koszowniczą, sitowiem, słomą i trzciną do wyplatania krzeseł, równie też wszelkie inne towary bednarskie, tokarskie i stolarskie, które nie są ani pod *A.* nr. 14 objęte, ani też wyżéj pod *a*), lub niżéj pod *c*) wymienione, także w połączeniu z żelazem (wyjąwszy stal polerowaną) i mosiądzem	cetnar	1	—	1	30
	c) forniry, parkiety i inne towary z robotą wykładaną; bawidełka, towary grzebiennicze; przednie towary snycerskie i tokarskie; także w połączeniu z kością (wyjąwszy kość słoniową), rogiem, racicą, skórą wydębioną, szkłem, papierem i tekturą, alabastrem, marmurem, słoninikiem, gipsem z metalami nieszlachetnemi, ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi (wyjąwszy pakfong); tudzież drewniane zegary wiszące i skrzyneczki na zegary, drzewo bronzowane i towary lakierem złotym lub srebrnym pociągane, roboty tak zwane bulowe	cetnar	3	5	4	30
13	**Miód**	cetnar	—	10	—	30
14	**Instrumenta:**					
	a) oprawne okulary, lornetki itp. tudzież przezierniki operowe	cetnar	10	15	15	—

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	stöpseln, Korksohlen; roh vorgearbeitete Hefte und Klaviaturhölzer	Zentner	—	15	—	45
	b) Hausgeräthe (Meubles), gefärbt, gebeizt, lackirt, polirt oder auch in Verbindung mit Eisen, Messing, lohgarem Leder, Bast, Binsen, Korbgeflechten, Schilf-, Stroh- und Stuhlrohr, ingleichen alle anderen Böttcher-, Drechsler- und Tischlerwaaren, welche weder unter A. Nr. 14 begriffen, noch vorstehend unter a) oder nachstehend unter c) aufgeführt sind, auch in Verbindung mit Eisen, (mit Ausnahme des polirten Stahles) und Messing	Zentner	1	—	1	30
	c) Fourniere, Parqueten und andere Waaren mit eingelegter Arbeit; Spielzeug; Kammmacherwaaren; feine Schnitz- und Drechslerwaaren; auch in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, lohgarem Leder, Glas, Papier und Pappe, Alabaster, Marmor, Speckstein, Gyps, unedlen weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong); ingleichen hölzerne Hänge-Uhren und Uhrkästen, Holzbronze und mit Gold- oder Silberlack überzogene Waaren, Boulle-Arbeiten	Zentner	3	5	4	30
13	**Honig**	Zentner	—	10	—	30
14	**Instrumente:**					
	a) gefaßte Augengläser (Brillen u. s. w.) und Operngucker	Zentner	10	15	15	—

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego			
			w Prusiech		w Austryi	
			talar bity	gr. srb.	złote reńs.	kr.
	b) astronomiczne, chirurgiczne, matematyczne, mechaniczne, muzyczne, optyczne, (z wyjątkiem wyżéj pod *a*) wymienionych, fizyczne, bez względu na materyały, z których są wyrabiane .	cetnar	2	—	3	—
15	**Sér**	cetnar	1	—	1	30
16	**Towary koszownicze**, przednie, to jest, wszelkie pod *A*. nr. 16 nie wymienione, także w połączeniu z kością (wyjąwszy kość słoniową), rogiem, racicą, skórą wydębionę, szkłem, papierem i tektura ,alabastrem, marmurem, słoninikiem, gipsem, niewypaloną glinką, metalami nieszlachetnemi, ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi (wyjąwszy pakfong)	cetnar	3	5	4	30
17	**Towary kuśnierskie**; jakoto: gotowe kożuchy nie powlekane, tudzież dery nie podszywane, podszewki futrzane i bramki	cetnar	3	15	5	—
18	**Towary miedziane i mosiężne:**					
	a) miedź i mosiądz, kowany, walcowany, lany, w taflach, blatach, blachach i drutach, struny mosiężne surowo przyrządzane, blacha miedziana sklepisto wyrabiana (tojest jak właśnie z pod młota wyszła wklęsło klepana)	cetnar	1	$22\frac{1}{2}$	2	30
	b) towary miedziane i mosiężne, ani pokostowane, ani lakierowane, malowane lub drukowane (z wyjątkiem ozdób wyciskanych, np. sków od skrzyń i drzwi, trzymadła oponowe) także w połączeniu z kością (wyjąwszy kość słoniową), rogiem, racicą, drzewem, skórą wydębioną, szkłem, metalami nieszlachetnemi, ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Ausmaß der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	b) astronomische, chirurgische, mathematische, mechanische, musikalische, optische (mit Ausnahme der vorstehend unter a) genannten), physikalische, ohne Rücksicht auf die Materialien, aus denen sie gefertiget sind	Zentner	2	—	3	—
15	**Käse**	Zentner	1	—	1	30
16	**Korbflechterwaaren**, feine, nämlich alle unter A. Nr. 16 nicht begriffene, auch in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, lohgarem Leder, Glas, Papier und Pappe, Alabaster, Marmor, Speckstein, Gyps, ungebranntem Thon, unedlen weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong) . .	Zentner	3	5	4	30
17	**Kürschnerwaaren**, nämlich: fertige nicht überzogene Schafpelze, desgleichen ungefütterte Decken, Pelzfutter und Besätze	Zentner	3	15	5	—
18	**Kupfer- und Messingwaaren:**					
	a) Kupfer und Messing, geschmiedetes, gewalztes, gegossenes, in Tafeln, Platten, Blechen und Drähten, Messingsaiten, roh vorgearbeitete, vertiefte Kupferbleche (Kupferschalen, wie sie vom Hammer kommen)	Zentner	1	22½	2	30
	b) Kupfer- und Messingwaaren, weder gefirnißt noch lackirt, bemalt oder bedruckt (mit Ausnahme der gepreßten Verzierungen, z. B. Kasten- und Thürbeschläge, Vorhanghalter), auch in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, Holz, lohgarem Leder, Glas, unedlen, weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Me-					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi, (wyjąwszy pakfong), tudzież mosiądz tarty (proszek bronzowy) blaszki miedziane czyli nedza złota i srebra .	cetnar	3	5	4	30
—	*c)* towary miedziane i mosiężne, pokostowane, lakierowane, malowane lub drukowane, tudzież ozdoby wyciskane, jednakże wszelkie te towary ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pozłacane lub posrebrzane, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociągane, także w połączeniu z kością (wyjąwszy kość sioniową), rogiem, racicą, drzewem, skórą wydębioną, szkłem, metalami nie szlachetnemi, atoliż ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pociąganemi (z wyjątkiem srebra chińskiego czyli pakfongu)	cetnar	10	15	15	—
	Uwaga: Aliaż miedzi lub mosiądzu z metalami nieszlachetnemi (wyjąwszy pakfong), tudzież towary z tego aliażu uważane będą w postępowaniu celném jako towary miedziane i mosiężne.					
19	**Skóry i towary skórzane,** włacznie towarów z kauczuku i gutta-perchy:					
	a) Skóry wszelkiego rodzaju, jakoto: wydębione lub tylko dębnikiem czerwonawo wyprawiane skóry, skóra przyszwowa (faledrowa), podeszwowa, skóra cielęca, skóra siedlarska, skóra na cholewy, juchta, skóra zamszowa i jérchowa, pergamin, skóra na rąkawiczki brukselska i duńska, kordwan, marokin, safian, wszelka skóra farbowana, la-					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	tallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong), ingleichen geriebenes Messing (Bronzepulver), Rauschgold und Rauschsilber	Zentner	3	5	4	30
	c) Kupfer- und Messing-Waaren, gefirnißt, lackirt, bemalt oder bedruckt, ingleichen gepreßte Verzierungen, alle diese Waaren weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert, noch mit Gold- oder Silberlack überzogen, auch in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, Holz, lohgarem Leder, Glas, unedlen, weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong)	Zentner	10	15	15	—
	Anmerkung: Legirungen von Kupfer oder Messing mit unedlen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong) und Waaren aus diesen Legirungen werden wie Kupfer- und Messingwaaren behandelt.					
19	**Leder und Lederwaaren**, einschließlich der aus Gummi und Guttapercha:					
	a) Leder aller Art, nämlich: lohgare oder nur lohroth gearbeitete Häute, Fahlleder, Sohlleder, Kalbleder, Sattlerleder, Stiefelschäfte, Juchten, sämisch- und weißgares Leder, Pergament, brüsseler und dänisches Handschuhleder, Korduan, Marokin, Saffian, alles gefärbte, lackirte, vergoldete und gepreßte Leder; Gummi-					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	kierowana, pozłacana i wyciskana; blaty kauczukowe; nitki kauczukowe nie połączone z innemi materyałami; guttapercha mniéj więcéj czyszczona . . .	cetnar	1	22	2	30
	b) towary skórzane i gumowe, ordynaryjne, to jest grube towary szewskie, siedlarskie i kaletnicze z skóry wydębionéj, na czerwono dębowanéj, lub tylko czernionéj albo z gumy, także w połączeniu z drzewem; miechy; tudzież inne nie lakierowane, farbowane, malowane lub wyciskanemi ozdobami opatrzone fabrykaty kauczukowe . . .	cetnar	5	—	7	30
	Uwaga: Podszycie wyżwymienionych towarów tkaniną bawełnianą, lnianą lub wełnianą i połączenie tychże towarów z zamkami, sprzączkami, obrączkami i tym podobnemi z metalów nieszlachetnych, ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pozłacanych, lub posrebrzanych, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganych (wyjąwszy pakfong), nie wyłącza takowych od podstawienia ich pod ustanowe cła 5 talarów bitych, czyli 7 złr. 30 kr. od cetnara.					
	c) towary skórzane i kauczukowe, gatunku przedniego, t. j. towary skórzane z kordwanu, safianu, marokinu, ze skóry brukselskiéj i duńskiéj, ze skóry zamszowéj i jérchowéj, ze skóry lakierowanéj, farbowanéj pomalowanéj, pozłacanéj lub wyciskanemi ozdobami opatrzonéj (z wyjątkiem rękawiczek), z per-					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	platten; Gummifäden außer Verbindung mit anderen Materialien; Guttapercha mehr oder weniger gereiniget	Zentner	1	22 1/2	2	30
	b) Leder- und Gummiwaaren, gemeine, d. h. grobe Schuhmacher-, Sattler- und Taschnerwaaren aus lohgarem, lohrothem oder bloß geschwärztem Leder, oder aus Gummi, auch in Verbindung mit Holz; Blasebälge; desgleichen andere nicht lackirte, gefärbte, bemalte oder mit gepreßten Verzierungen versehene Gummifabrikate . .	Zentner	5	—	7	30
	Anmerkung: Die Ausfütterung der vorstehend genannten Waaren mit baumwollenen, leinenen oder wollenen Geweben und die Verbindung dieser Waaren mit Schlössern, Schnallen, Ringen und dergleichen aus unedlen, weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong) schließt dieselben von der Zulassung zu dem Satze von 5 Rthlr. oder 7 fl. 30 kr. für den Zentner nicht aus.					
	c) Leder- und Gummiwaaren, feine, d. h. Lederwaaren von Korduan, Saffian, Marokin, brüsseler und dänischem Leder, sämisch- und weißgarem Leder, lackirtem, gefärbtem, bemaltem, vergoldetem oder mit gepreßten Verzierungen versehenem Leder (mit Ausnahme der Handschuhe),					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	gaminu, z lakierowanéj, farbowanéj, malowanéj lub wyciskanemi ozdobami opatrzonéj gumy, lub z gutta-perchy . .	cetnar	10	15	15	—
	d) skórzane rękawiczki, także w połączeniu z materyałami tkanemi lub dzianemi sposobem warsztacikowym . . .	cetnar	21	—	30	—
20	**Przędza lniana;** jakoto:					
	a) surowa, niekręcona na nić . . .	cetnar	—	15	—	45
	b) bielona, włącznie przędzy tylko odgotowanéj lub popiołem popruszonéj i farbowanéj, nie kręcona na nić	cetnar	5	—	7	30
	c) kręcona na nić wszelkiego rodzaju	cetnar	7	—	10	—
21	**Świéce,** łojowe, woskowe, olbrotowe i stearynowe, stoczki woskowe	cetnar	2	—	3	—
22	**Oléj,** jakoto: konopny, lniany i rzepakowy w beczkach	cetnar	—	15	—	45
23	**Papiér;**					
	a) wszelki papiér klejony; pstry (wyjawszy gatunki papiéru niżéj pod *b)* wymienione), litografowany, drukowany lub liniowany na rachunki, etykiety, listy frachtowe, dewizy i t. d.; papiér przysposobiony; tektura malarska . . .	cetnar	1	—	1	30
	b) papiér pozłacany i posrebrzany, tudzież papiér z wzorami pozłacanemi lub posrebrzanemi (w sposób prawdziwy lub nieprawdziwy, także bronzowany); papiér wyciskany i przebijany; tudzież paski z tych gatunków papiéru . . .	cetnar	3	5	4	30
24	**Towary papiérowe i tekturowe:**					
	a) tapety papiérowe	cetnar	4	—	5	45
	b) wyroby introligatorskie z papiéru i tektury na grubo- lakierowane towary z tychże artykułów piérwotnych, tudzież robota modelarska z tektury kamiennéj, asfaltu lub materyałów tym podobnych	cetnar	3	5	4	30

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	von Pergament, von lackirtem, gefärbtem, bemaltem oder mit gepreßten Verzierungen versehenem Gummi oder Guttapercha	Zentner	10	15	15	—
	d) lederne Handschuhe, auch in Verbindung mit gewebten oder gewirkten Stoffen .	Zentner	21	—	30	—
20	**Leinengarn,** nämlich:					
	a) rohes, ungezwirnt	Zentner	—	15	—	45
	b) gebleichtes, mit Einschluß des bloß abgekochten oder gebückten (geäscherten) und gefärbtes, ungezwirnt	Zentner	5	—	7	30
	c) gezwirntes aller Art	Zentner	7	—	10	—
21	**Lichte,** Talg-, Wachs-, Wallrath- und Stearin-Lichte, Wachsstöcke	Zentner	2	—	3	—
22	**Oel,** nämlich:					
	Hanf-, Lein- und Rapsöl in Fässern . .	Zentner	—	15	—	45
23	**Papier:**					
	a) alles geleimte Papier; buntes (mit Ausnahme der unter b) genannten Papiergattungen), lithographirtes, bedrucktes oder linirtes, zu Rechnungen, Etiketten, Frachtbriefen, Devisen u. s. w. vorgerichtetes Papier; Malerpappe	Zentner	1	—	1	30
	b) Gold- und Silberpapier, und Papier mit Gold- oder Silbermuster (echt oder unecht, auch bronzirt); gepreßtes und durchgeschlagenes Papier; ingleichen Streifen von diesen Papiergattungen . . .	Zentner	3	5	4	30
24	**Papier- und Pappwaaren.**					
	a) Papiertapeten	Zentner	4	—	5	45
	b) Buchbinder-Arbeiten aus Papier und Pappe, grobe lackirte Waaren aus diesen Urstoffen, auch Former-Arbeit aus Steinpappe, Asphalt oder ähnlichen Stoffen	Zentner	3	5	4	30

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	w Prusiech gr. srb.	w Austryi złote reńs.	w Austryi kr.
25	**Towary sitarskie,** grube, jakoto: gotowe sita drewniane z dnami z plecia drzewianego lub z drutu żelaźnego; ani bejcowane, lakierowane, pokostowane, farbowane, ani też polerowane	cetnar	—	15	—	45
26	**Potrawy,** przyrządzone, to jest:					
	a) czekolada i surogaty czekolady, tudzież fabrykaty czekolady, *racahout des Arabes*, konfitury, cukierki, ciasteczka, sucharki wszelkiego rodzaju, wyjąwszy suchary okrętowe; z cukrem, octem, oliwą i tym podobnemi, mianowicie wszelkie we flaszkach, słoikach i t. p. marynowane, duszone lub też solone frukta, korzenie, jarzyny i inne artykuły konsumcyjne	cetnar	7	—	10	—
	b) proszek gorczycowy w pęcherzach, flaszach, dzbanach, tudzież musztarda .	cetnar	5	—	7	30
27	**Towary kamienne:**					
	a) Towary z marmuru, granitu, kamienia piaszczystego i gipsu, o ile nie są objęte pod A. nr. 21., z alabastru i słoninika	cetnar	3	5	4	30
	b) kamienie pół-drogie, jakoto: achat, adular, ametyst, chalcedon, krwawnik (karneol), jaspis, oniks i chryzopras, szlifowane, rznięte lub w inny sposób wyrabiane, bez oprawy	cetnar	5	—	7	30
28	**Towary gliniane:**					
	a) jednokolorowe lub białe, tudzież biały fajans czyli sztajngut opatrznony tylko paskami po brzegu farbowanemi (ani pozłacanemi ani posrebrzanemi), tudzież fajki	cetnar	1	$22\frac{1}{2}$	2	30
	b) malowany, wielobarwny, drukowany, pozłacany lub posrebrzany fajans czyli sztajngut	cetnar	3	5	4	30

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
25	**Siebmacherwaaren,** grobe, nämlich: fertige hölzerne Siebe mit Böden von Holzgeflecht oder von Eisendraht, weder gebeizt, lackirt, gefirnißt, gefärbt noch polirt	Zentner	—	15	—	45
26	**Speisen,** zubereitete, nämlich:					
	a) Chokolade und Chokoladen-Surrogate, sowie Chokoladen-Fabrikate, Rakahout des Arabes, Konfituren, Zuckerwerk, Kuchenwerk, Zwieback aller Art, mit Ausnahme von Schiffszwieback; mit Zucker, Essig, Oel oder sonst, namentlich alle in Flaschen, Büchsen u. dgl. eingemachte, eingedämpfte oder auch eingesalzene Früchte, Gewürze, Gemüse und andere Konsumtibilien	Zentner	7	—	10	—
	b) Senfpulver in Blasen, Flaschen, Krügen, wie auch zubereiteter Senf	Zentner	5	—	7	30
27	**Steinwaaren:**					
	a) Waaren aus Marmor, Granit, Sandstein und Gyps, soweit solche nicht unter A. Nr. 21 begriffen sind, aus Alabaster und Speckstein	Zentner	3	5	4	30
	b) Halb-Edelsteine, nämlich: Achat, Adular, Amethyst, Chalzedon, Karneol, Jaspis, Onyx und Chrysopras, geschliffen, geschnitten oder in anderer Weise bearbeitet, ohne Fassung	Zentner	5	—	7	30
28	**Thonwaaren:**					
	a) einfarbiges oder weißes, ingleichen weißes nur mit farbigen (weder vergoldeten noch versilberten) Randstreifen versehenes Fayence oder Steingut, dergleichen Pfeifen	Zentner	1	$22^1/_2$	2	30
	b) bemaltes, mehrfarbiges, bedrucktes, vergoldetes oder versilbertes Fayence oder Steingut	Zentner	3	5	4	30

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	w Prusiech gr. srb	w Austryi złote reńs	w Austryi kr.
	c) biała porcelana, opatrzona także po brzegach paskami farbowanemi (ani pozłacanemi ani posrebrzanemi)	cetnar	3	5	4	30
	d) porcelana farbowana, malowana, drukowana, pozłacana lub posrebrzana . .	cetnar	5	—	7	30
	e) towary gliniane wszelkiego gatunku (wyłącznie wyżéj pod d) wymienionych), także email w połączeniu z metalami nieszlachetnemi ani w sposób prawdziwy ani fałszywy pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi (wyjawszy pakfong)	cetnar	3	5	4	30
29	**Bydło,** jakoto:					
	a) bydło rzeźne:					
	1. woły i byki stadnie.	sztuka	2	15	3	30
	2. krowy	sztuka	1	15	2	—
	3. jałowizna	sztuka	1	—	1	30
	b) świnie karmne i chude (z wyłączeniem prosiątek)	sztuka	—	20	1	—
	c) skopy	sztuka	—	10	—	30
30	**Towary tkackie i warsztacikowe;** jakoto:					
	a) **Towary bawełniane,** tkane i dziane z bawełny, lub z bawełny i innych nie jedwabnych lub wełnianych artykułów tkackich i warsztacikowych, tudzież towary te klejone, pokostowane, kauczukiem, guttaperchą, innemi żywicami lub woskiem pociągane lub napuszczane, lub téż w połączeniu z nitkami ze złota lub srebra prawdziwego lub fałszywego albo ze szkła przędzionego, a to:					
	1. najpospolitsze, pospolite, średnie i przednie, t. j. wszelkie towary niżéj pod 2. i 3. nie wymienione	cetnar	30	—	45	—

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	c) weißes, auch mit farbigen (weder vergoldeten noch versilberten) Randstreifen versehenes Porzellan	Zentner	3	5	4	30
	d) farbiges, bemaltes, bedrucktes, vergoldetes oder versilbertes Porzellan . . .	Zentner	5	—	7	30
	e) Thonwaaren aller Art (mit Ausschluß der vorstehend unter d) genannten), auch Email in Verbindung mit unedlen, weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong) .	Zentner	3	5	4	30
29	**Vieh**, nämlich:					
	a) Rindvieh:					
	1. Ochsen und Zuchtstiere	Stück	2	15	3	30
	2. Kühe	Stück	1	15	2	—
	3. Jungvieh	Stück	1	—	1	30
	b) Schweine, gemästete und magere (mit Ausschluß der Spanferkel)	Stück	—	20	1	—
	c) Hammel	Stück	—	10	—	30
30	**Webe- und Wirkwaaren**, nämlich:					
	a) Baumwollenwaaren, gewebte und gewirkte aus Baumwolle, oder Baumwolle und anderen nicht seidenen oder wollenen Webe- und Wirkstoffen, auch dergleichen Waaren geleimt, gefirnißt, mit Kautschuk, Guttapercha, anderen Harzen oder Wachs überzogen oder getränkt, oder in Verbindung mit echten oder unechten Gold- und Silberfäden oder gesponnenem Glase, und zwar:					
	1. gemeinste, gemeine, mittelfeine und feine d. i. alle nicht unter 2 und 3 genannten Waaren	Zentner	30	—	45	—

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego			
			w Prusiech		w Austryi	
			talar bity	gr. srb.	złote reńs.	kr.
	2. przedniejsze, t. j. wszelkie niedychtowne tkaniny niżéj pod 3. nie wymienione, n. p. jaconasy, organtyny, muśliny, muślinki, tak zwane vapeurs, mul i tul (tiul)	cetnar	30	—	100	—
	3. najprzedniejsze, jakoto: bobinety (tiul angielski), petynety, koronki, towary haftowane, i wszelkie towary bawełniane, w połączeniu z złotem lub srebrem nitkowém, albo ciagnionêm, albo szychem, lub téż ze szkłem przędzionêm	cetnar	30	—	200	—
	b) **Towary lniane,** tkackie i dziane (warsztacikowe) ze lnu, konopi, pakuł (kłaków), z konopi manilijskich, ze lnu nowo-zelandskiego, z łyczka, trawy morskiéj i chińskiéj, z wełny leśnéj i innego włókna roślinnego, tudzież towary takowe mazione, pokostowane, klejone, kauczukiem, gutta-percha, innemi żywicami lub woskiem pociągane lub napuszczane, albo mieszane z nitkami złotemi lub srebrnemi prawdziwemi lub fałszywemi (szychem), albo ze szkłem przędzionêm, a to:					
	1. gatunku najpośledniejszego, pośledniego i średniego, t. j. wszelkie towary nie wymienione niżéj pod 2. i 3.	cetnar	30	—	45	—
	2. gatunku przedniego; jakoto: wszelkie gładkie tkaniny (płótna), u których na jeden kurent cal wiédeński wchodzi więcéj nad 100 nici osnowy, wszelkie lniane adamaszki, batysty i wszelkie niedychtowne materye, z wyjątkiem niżéj pod 3. wymienionych	cetnar	30	—	75	—

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Zwischenzoll-Satz in Preußen Sgr.	Zwischenzoll-Satz in Oesterreich fl.	Zwischenzoll-Satz in Oesterreich kr.
	2. extrafeine, d. i. alle nicht unter 3 genannte undichte Gewebe, z. B. Jakonets, Organtins, Musselins, Mousselinets, Vapeurs, Mulls und Tülls .	Zentner	30	—	100	—
	3. feinster Art, als: Bobbinets (Tüll anglais), Petinets, Spitzen, gestickte Waaren und alle Baumwollenwaaren in Verbindung mit echten oder unechten Gold- oder Silberfäden, oder gesponnenem Glase	Zentner	30	—	200	—
	b) Leinenwaaren, gewebte und gewirkte, aus Flachs, Hanf, Werg, Manillahanf, Neuseeländer Flachs, Bast-, See- und chinesischem Gras, Waldwolle und anderen vegetabilischen Fasern, auch dergleichen Waaren getheert, gefirnißt, geleimt, mit Kautschuk, Guttapercha, anderen Harzen oder Wachs überzogen oder getränkt, oder in Verbindung mit echten oder unechten Gold- oder Silberfäden, oder gesponnenem Glase, und zwar:					
	1. gemeinster Art, gemeine und mittelfeine, d. i. alle nicht unter 2 und 3 genannte Waaren	Zentner	30	—	45	—
	2. feine, als: alle glatte Gewebe (Leinwande), von denen mehr als 100 Kettenfäden auf den Wiener Kurrent-Zoll gehen, alle leinene Damaste, Battiste und alle undichte Stoffe, mit Ausnahme der unter 3 genannten . . .	Zentner	30	—	75	—

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	w Prusiech gr. srb.	w Austryi złote reńs.	w Austryi kr
	3. gatunku najprzedniejszego, jakoto: koronki, towary haftowane i towary w połączeniu z złotem lub srebrem na nitki ciągnioném lub szychem, albo ze szkłem przędzioném	cetnar	30	—	200	—
	c) **Towary wełniane,** tkackie i warsztacikowe, z wełny, lub z wełny i innych nie jedwabnych materyałów tkackich i warsztacikowych, tudzież towary te mazione, pokostowane, lepione, kauczukiem, gutta-percha, innemi żywicami lub woskiem pociągane, lub napuszczane, także mieszane z złotem lub srebrem na nitki ciągnioném, lub szychem albo ze szkłem przędzioném, a to:					
	1. gatunku najpośledniejszego, pośledniego, średniego i przedniego, t. j. wszelkie towary nie wymienione niżéj pod 2. i 3.	cetnar	30	—	45	—
	2. gatunku przedniejszego, t. j. wszelkie niedychtowne tkaniny z wyjątkiem niżéj pod 3. wymienionych .	cetnar	30	—	100	—
	3. gatunku najprzedniejszego, jakoto: szale i chusty szalowe, koronki, towary haftowane i wszelkie towary w połączeniu z nitkami prawdziwemi lub nieprawdziwemi, ze złota lub srebra ciągnionemi, lub z szychem, lub też ze szkłem przędzioném	cetnar	30	—	200	—
	d) **Towary jedwabne,** a to:					
	1. przednie, t. j. towary z samego jedwabiu lub w połączeniu z nitkami ze złota lub srebra ciągnionemi, lub z szychem albo ze szkłem przędzioném, tudzież towary następnie wymienione, bez różnicy czy są z samego jedwabiu wyrobione, czy w po-					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	3. feinster Art, als: Spitzen, gestickte Waaren und Waaren in Verbindung mit echten oder unechten Gold- und Silberfäden oder gesponnenem Glase.	Zentner	30	—	200	—
	c) Wollenwaaren, gewebte und gewirkte, aus Wolle, oder Wolle und anderen nicht seidenen Webe- und Wirkstoffen, auch dergleichen Waaren getheert, gefirnißt, geleimt, mit Kautschuk, Guttapercha, anderen Harzen oder Wachs überzogen oder getränkt, oder in Verbindung mit echten oder unechten Gold- oder Silberfäden oder gesponnenem Glase, und zwar:					
	1. gemeinster Art, gemeine, mittelfeine und feine, d. i. alle nicht unter 2 und 3 genannte Waaren	Zentner	30	—	45	—
	2. extrafeine, d. i. alle undichte Gewebe, mit Ausnahme der unter 3 genannten	Zentner	30	—	100	—
	3. feinster Art, als: Shawls und Shawlstücher, Spitzen, gestickte Waaren und alle Waaren in Verbindung mit echten oder unechten Gold- und Silberfäden oder gesponnenem Glase	Zentner	30	—	200	—
	d) Seidenwaaren, und zwar:					
	1. feine, d. i. Waaren aus Seide allein oder in Verbindung mit echten oder unechten Gold- oder Silberfäden oder gesponnenem Glase, ingleichen folgende Waaren, solche mögen aus Seide allein, oder in Verbindung mit anderen Webe- oder Wirkmaterialien erzeugt seyn: alle Bänder, Velpel, Plüsche					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	łączeniu z innemi materyałami tkackiemi lub warsztacikowemi; wszelkie wstążki, felpa, plusz i aksamit, muszlin, barża, krepa, gaza, korónki i inne niedychtowne (przezroczyste) tkaniny, równie jak wszelkie towary haftowane	cetnar	80	—	120	—
	2. ordynaryjne, t. j. wszelkie nie wymienione pod 1. towary, w których oprócz innych materyj tkackich i warsztacikowych znajduje się także jedwab, tudzież jedwabne, kauczukiem, gutta-perchą, innemi żywicami lub woskiem pociągane lub napuszczane towary	cetnar	50	—	75	—
31	**Towary cynkowe:**					
	a) blacha cynkowa i drut cynkowy, tudzież towary cynkowe, ani nie pokostowane, ani lakierowane ani malowane .	cetnar	1	—	1	30
	b) towary cynkowe, pokostowane, lakierowane, malowane lub drukowane, atoliż nie pozłacane lub posrebrzane, ani w sposób prawdziwy ani fałszywy, ani też nie pociągane lakierem złotym lub srebrnym; tudzież w połączeniu z kością (wyjąwszy kość słoniową), rogiem, racicą, drzewem, skórą wydębioną, szkłem, z metalami nieszlachetnemi, ani w sposób prawdziwy ani fałszywy nie pozłacanemi lub posrebrzanemi, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi (wyjąwszy pakfong)	cetnar	3	5	4	30
32	**Towary złożone czyli drobiazgowe, kramarszczyzna kwinkalerya** i t. d.; jakoto:					
	a) przednie, t. j. towary, całkiem lub częściowo z metalów nieszlachetnych, w spo-					

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	und Sammte, Musselin, Barege, Krepe, Gaze, Blonden, Spitzen und andere undichte (klare) Gewebe, sowie alle gestickte Waaren	Zentner	80	—	120	—
	2. gemeine, d. i. alle nicht unter 1 genannte Waaren, in denen außer anderen Webe- und Wirkstoffen sich auch Seide befindet, ingleichen seidene, mit Kautschuk, Guttapercha, anderen Harzen oder Wachs überzogene oder getränkte Waaren	Zentner	50	—	75	—
31	**Zinkwaaren:**					
	a) Zinkbleche und Zinkdraht, ingleichen Zinkwaaren, weder gefirnißt, noch lackirt oder bemalt	Zentner	1	—	1	30
	b) Zinkwaaren, gefirnißt, lackirt, bemalt oder bedruckt, jedoch weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert, noch mit Gold- oder Silberlack überzogen, auch in Verbindung mit Bein (mit Ausnahme von Elfenbein), Horn, Klauen, Holz, lohgarem Leder, Glas, unedlen, weder echt noch unecht vergoldeten oder versilberten, noch mit Gold- oder Silberlack überzogenen Metallen (mit Ausnahme von Neusilber oder Packfong)	Zentner	3	5	4	30
32	**Zusammengesetzte oder kurze Waaren, Quinkaillerien u. s. w.,** nämlich:					
	a) feine, d. h. Waaren, ganz oder theilweise aus echt oder unecht vergoldeten oder versilberten, oder mit Gold- oder Silberlack überzogenen unedlen Metallen (mit Ausnahme der Uhren, der plattirten Tafeln, Bleche und Drähte aus Kupfer					

Numer	Nazwa przedmiotów	Pomiar oclenia	Ustanowa cła pośredniego w Prusiech talar bity	gr. srb.	w Austryi złote reńs.	kr.
	sób prawdziwy lub fałszywy pozłacanych lub posrebrzanych, lub lakierem złotym albo srebrnym pociąganych (z wyjątkiem zegarów, tablic platowanych, blach i drutów z miedzi lub mosiądzu, tudzież pereł pozłacanych lub posrebrzanych i wszęlkich towarów z pakfongu), nie połączone z metalami szlachetnemi, kamieniami drogiemi, perłami prawdziwemi i przędziwem z bawełny, lnu, jedwabiu lub wełny; tudzież nieprawdziwe malarskie złoto i srebro	cetnar	35	—	50	—
	b) pospolite, t. j. towary kościane, ołowiane, szczotkarskie, żelazne i stalowe, szklane, drzewiane, koszykarskie, miedziane i mosiężne, skórzane, papiérowe i tekturowe, sitarskie, towary z alabastru, marmuru, słoninika i gipsu, towary gliniane i cynkowe w połączeniu z innemi materyałami, o ile takowe nie są objęte powyżéj pod A., albo względnie pod B. nr. 3. *b*); nr. 5; nr. 6; nr. 8. *f*), *g*); nr. 11. *d*); nr. 12. *b*), *c*); nr. 16.; nr. 18. *b*), *c*); nr. 19. *b*), *c*); nr. 25.; nr. 25. *e*); nr. 31. *b*); wszelako nie połączone z metalami szlachetnemi, pakfongiem, drogiemi kamieniami, prawdziwemi perłami, koralami, bursztynem, gagasem, szylkretem, perłową macicą, pianą morską i przędziwem z bawełny, lnu, jedwabiu lub wełny, tudzież z wyłączeniem zegarów .	cetnar	21	—	30	—

Nummer	Benennung der Gegenstände	Maßstab der Verzollung	Zwischenzoll-Satz in Preußen Rthlr.	Sgr.	in Oesterreich fl.	kr.
	oder Messing, sowie der vergoldeten oder versilberten Perlen und aller Waaren aus Neusilber oder Packfong), außer Verbindung mit edlen Metallen, Edelsteinen, echten Perlen und Gespinnsten von Baumwolle, Leinen, Seide oder Wolle; ferner unechtes Blattgold und unechtes Blattsilber	Zentner	35	—	50	—
	b) gemeine, d. h. Beinwaaren, Bleiwaaren, Bürstenbinderwaaren, Eisen- und Stahlwaaren, Glaswaaren, Holzwaaren, Korbflechterwaaren, Kupfer- und Messingwaaren, Lederwaaren, Papier- und Pappwaaren, Siebmacherwaaren, Waaren aus Alabaster, Marmor, Speckstein und Gyps, Thonwaaren und Zinkwaaren in Verbindung mit anderen Materialien, soweit sie nicht vorstehend unter A. oder beziehungsweise unter B. Nr. 3 b), Nr. 5, Nr. 6, Nr. 8 f) g), Nr 11 d), Nr. 12 b) c), Nr. 16, Nr. 18 b) c), Nr. 19 b) c), Nr. 25, Nr. 28 e), Nr. 31 b) begriffen sind, jedoch außer Verbindung mit edlen Metallen, Neusilber oder Packfong, Edelsteinen, echten Perlen, Korallen, Bernstein, Gagat, Schildpatt, Perlmutter, Meerschaum und Gespinnsten von Baumwolle, Leinen, Seide oder Wolle und mit Ausnahme der Uhren .	Zentner	21	—	30	—

Uwagi ogólne.

1. Uwolnienia celne i ustanowy ceł pośrednich, ułożone w powyższym spisie dla towarów z pewnego materyału znajdują zastosowanie do towarów składających się z takowego materyału w połączeniu z jednym lub więcéj innemi materyałami (towary złożone) o tyle tylko, o ile połączenia rzeczone wyraźnie są przypuszczone.

2. Postanowienia zawarte w każdéj powszechnéj taryfie celnéj Państwa poszczególnego, co do pobiérania ceł podług wagi brutto lub podług wagi netto, tudzież co do wynagrodzenia tary od przedmiotów, w drugim oddziale wyżrzeczonego spisu wymienionych, znajdują zastosowanie także i co się tyczy pobiérania ułożonych ceł pośrednich.

Jeżeliby pojedyncze przedmioty, wyszczególnione w drugim oddziale spisu powyższego w tém lub owém Państwie obecnie już ulegały, lub na przyszłość ulegać miały powszechnym taryfowym ustanowom cła wchodowego w mniejszéj kwocie, jak ułożono dla obrotu pośredniego, wówczas od przedmiotów tych pobiéraną będzie także i w obrocie pośrednim powszechna ustanowa celna taryfowa, dopóki ta nie dosięga lub nie przewyższa ułożoną ustawę celną pośrednią. Zasada, wyrzeczona w artykule 2. traktatu znajduje zastósowanie i do tych przedmiotów.

4. Co do przedmiotów, w powyższym spisie nie objętych, mają zastosowanie powszechne, względnie jako wyjątki dla pewnych części granic lub urzędów celnych obecnie, lub w przyszłości istniejące ustanowy celne w powszechnéj taryfie każdego Państwa.

Allgemeine Bemerkungen.

1. Die in vorstehendem Verzeichnisse für Waaren aus einem bestimmten Materiale vereinbarten Zollbefreiungen und Zwischenzollsätze finden auf Waaren, welche aus einem solchen Materiale in Verbindung mit einem oder mehreren anderen Materialien bestehen (zusammengesetzte Waaren), nur in soweit Anwendung, als dergleichen Verbindungen ausdrücklich zugelassen sind.

2. Die in dem jedesmaligen allgemeinen Zolltarife jedes Staates über die Erhebung der Zölle nach dem Brutto-Gewichte oder nach dem Netto-Gewichte und über die Tara-Vergütung für die in der zweiten Abtheilung des vorstehenden Verzeichnisses genannten Gegenstände enthaltenen Bestimmungen kommen auch bei der Erhebung der vereinbarten Zwischenzölle zur Anwendung.

3. Sollten einzelne Gegenstände, welche in der zweiten Abtheilung des vorstehenden Verzeichnisses aufgeführt sind, in dem einen oder dem anderen Staate allgemeinen tarifmäßigen Eingangszollsätzen von geringeren, als dem für den Zwischenverkehr vereinbarten Betrage unterliegen oder künftig unterworfen werden, so wird von solchen Gegenständen auch im Zwischenverkehre der allgemeine tarifmäßige Zollsatz so lange erhoben werden, als er den vereinbarten Zwischenzollsatz nicht erreicht oder übersteigt. Der im Artikel 2 des Vertrages enthaltene Grundsatz findet auch auf diese Gegenstände Anwendung.

4. Hinsichtlich der in dem vorstehenden Verzeichnisse nicht enthaltenen Gegenstände kommen die allgemeinen, beziehungsweise die als Ausnahme für gewisse Grenzstrecken oder Zollämter jetzt oder künftig bestehenden Zollsätze in dem allgemeinen Tarife jedes Staates zur Anwendung.

II.

Spis

takowych przedmiotów, od których w pośrednim obrocie między Austryą a Prusami pobiérane być mogą opłaty wychodowe.

---

1. Odpadki, a to: z garbarstwa obrzynki skórzane na kléj; odpadki i części z surowych skór i skórek; zużyte stare kawałki skór; rogi, treski rogowe, krążki rogowe, opiłki rogowe; racice; kości, ostatnie albo całe albo rozdrobnione.

2. Pijawki.

3. Dębianki; mąka z nich, żołądź, łuski żołędziowe, wałonia, galasy; potaż i inny popiół roślinny niewyługowany; wajsztyn, surowy.

4. Bryły złotéj i srebrnéj rudy.

5. Granaty, surowe.

6. Skóry, skórki i włosy, a to: surowe (świéże, solone, suszone), skóry i skórki do wyprawiania; surowe skórki owcze, cielęce i kozie z włosem; surowe skórki zajęcze i królicze; włos wszelkiego rodzaju, włącznie szczeci.

7. Gałgany (szmaty) i inne odpadki do fabrykacyi papiéru: lniane, bawełniane, jedwabne i wełniane szmaty, także macerowane łachy (materya na pół przygotowana); odkrawki papiéru (odcinki); makulatura (popisana i drukowana); tudzież wszelkie sieci rybackie, stare liny i powrozy.

8. Nikiel i kobalt (ruda), tudzież spiż; nikiel-metal i nikiel gąbczasty.

9. Jedwab, orzechy jedwabnicze (kokony); odpadki jedwabiu, nie przędzione; jedwab, surowy, nie kręcony na nić, kręcony; surowy jedwab do szycia.

10. Glinka garncarska dla fabryk porcelany (ziemia czyli glinka porcelanowa).

II.

Verzeichniß

derjenigen Gegenstände, von welchen im Zwischenverkehre zwischen Preußen und Oesterreich Ausgangs-Abgaben erhoben werden können.

1. Abfälle, und zwar: von Gerbereien das Leimleder; Abfälle und Theile von rohen Häuten und Fällen; abgenutzte alte Lederstücke; Hörner, Hornspitzen, Hornscheiben, Hornspäne; Klauen; Knochen, letztere mögen ganz oder zerkleinert seyn.

2. Blutegel.

3. Eckerdoppern (Knoppern), Knoppernmehl, Eicheln, Eichelhülsen, Valonen, Galläpfel; Pottasche und andere unausgelaugte vegetabilische Asche; Weinstein, roher.

4. Gold- und Silberstufen.

5. Granaten, rohe.

6. Häute, Felle und Haare, und zwar: rohe (grüne, gesalzene, trockene) Häute und Felle zur Lederbereitung; rohe behaarte Schaf-, Lamm- und Ziegenfelle; rohe Hasen- und Kaninchenfelle; Haare aller Art, einschließlich Borsten.

7. Lumpen (Hadern) und andere Abfälle zur Papierfabrikazion: leinene, baumwollene, seidene und wollene Lumpen, auch mazerirte Lumpen (Halbzeug); Papierabschnitzel (Papierspäne); Makulatur (beschriebene und bedruckte); deßgleichen alte Fischernetze, altes Tauwerk und Stricke.

8. Nickel- und Kobalt-Erze und -Speise; Nickelmetall und Nickelschwamm.

9. Seide, und zwar: Seidengalleten (Kokons); Seidenabfälle, ungesponnen; Seide, rohe, unfilirt oder filirt; rohe Nähseide.

10. Töpferthon für Porzellanfabriken (Porzellanerde).

III.
Kartel celny.

§. 1.

Każde z Państw kontraktujących bierze obowiązek na się, wedle następujących postanowień przyczyniać się do przeszkodzenia, wykrycia i ukarania przestępstw (§§. 13 i 14) ustaw o opłatach celnych wchodowych, wychodowych i przechodowych.

§. 2.

Każda z stron kontraktujących włoży na swych ustanowionych, którym polecono przeszkodzenie i doniesienie o przestępstwach własnych ustaw celnych wchodowych, wychodowych i przechodowych, ten obowiązek, ażeby, jak skoro powezmą wiadomość, iż przedsiębraném być ma, lub przedsiębraném zostało przestępstwo ustaw takowych strony drugiéj, przestępstwu temu w piérwszym razie przeszkodzili ile możności wedle wszelkich sił, im prawnie przysłużających, i tak w jednym, jak drugim razie spiesznie o tém doniesienie uczynili krajowéj władzy celnéj lub poborowéj (w Austryi głównym urzędom celnym lub komisarzom straży finansowéj, w Prusiech głównym urzędom celnym, lub głównym urzędom poborowym).

§. 3.

Władze celne lub poborowe Państwa jednego obowiązane są o doszłych do ich wiadomości przestępstwach ustaw o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych Państwa drugiego zawiadomienie uczynić właściwéj władzy celnéj lub poborowéj tegoż ostatniego, i téjże przytém wszelką stosowną wiadomość udzielić o okolicznościach czynu zachodzących, o ile takowe przez nich wywiedzione być mogą.

§. 4.

Urzędy poborowe Państw kontraktujących winny są na żądanie każdego czasu dozwolić w miejscu urzędu swego urzędnikom wyższym celnym lub poborowym, przez drugie Państwo ku temu upoważnionym, wglądnienie do rejestrów lub oddziałów rejestrowych, wykazujących obrót towarów tak z Państwa ostatniego wychodzących, jak do niego wchodzących, równie jak na granicy onegoż się odbywających, wraz z alegatami do tego potrzebnemi.

§. 5.

Urzędnicy celni i poborowi na granicy między oboma Państwami kontraktującemi zobowiązani będą wspiérać się wzajemnie z jak największą gotowością

III.

Zollkartel.

§. 1.

Jeder der kontrahirenden Staaten verpflichtet sich, zur Verhinderung, Entdeckung und Bestrafung von Uebertretungen (§§. 13 und 14) der Ein- Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze des anderen Staates nach Maßgabe der folgenden Bestimmungen mitzuwirken.

§. 2.

Jeder der kontrahirenden Theile wird seinen Angestellten, welche zur Verhinderung oder zur Anzeige von Uebertretungen seiner eigenen Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze angewiesen sind, die Verpflichtung auflegen, sobald ihnen bekannt wird, daß eine Uebetretretung derartiger Gesetze des anderen Theiles unternommen werden soll, oder stattgefunden hat, dieselbe im ersteren Falle durch alle ihnen gesetzlich zustehenden Mittel thunlichst zu verhindern und in beiden Fällen der inländischen Zoll- oder Steuerbehörde (in Oesterreich Hauptzollämter oder Finanzwachkommissäre, in Preußen Hauptzollämter oder Hauptsteuerämter) schleunigst anzuzeigen.

§. 3.

Die Zoll- oder Steueuerbehörden des einen Staates sollen über die zu ihrer Kenntniß gelangenden Uebertretungen von Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetzen des anderen Staates der zuständigen Zoll- oder Steuerbehörde des letzteren sofort Mittheilung machen und derselben dabei über die einschlagenden Thatsachen, soweit sie diese zu ermitteln vermögen, jede sachdienliche Auskunft ertheilen.

§. 4.

Die Erhebungsämter der kontrahirenden Staaten sollen den dazu von dem anderen Staate ermächtigten oberen Zoll- oder Steuerbeamten desselben die Einsicht der Register oder Register-Abtheilungen, welche den Waarenverkehr aus und nach dem letzteren und an der Grenze desselben nachweisen, nebst Belegen auf Begehren jederzeit an der Amtsstelle gestatten.

§. 5.

Die Zoll- und Steuerbeamten an der Grenze zwischen beiden kontrahirenden Staaten sollen angewiesen werden, sich zur Verhütung und Entdeckung des Schleich-

pod względem przeszkodzenia i wykrycia przemytnictwa, i nie tylko w tym celu udzielać sobie wzajemnie spostrzeżenia swe w jak najkrótszym czasie, lecz zachować także przyjazną sąsiedzką zgodność, i dla porozumienia się względem stósownego spółdziałania naradzać się z sobą od czasu do czasu i przy szczególnych sposobnościach.

W każdéj z stacyj dozorczych przeciwległych prowadzony będzie rejestr, do którego rzeczone udzielenia wpisywać się winno.

§. 6.

Urzędnikom celnym i poborowym stron kontraktujących dozwoloném być ma, w ściganiu przemycacza, lub w śledzeniu przedmiotów albo poszlaków przestępstwa, popełnionego przeciw ustawom o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych Państwa własnego udać się do terytoryum Państwa drugiego w tym celu, ażeby u tamecznych przełożonych miejsca lub władz uczynić wnioski do wyśledzenia czynu i sprawcy służące, i zaproponować środki do ustanowienia dowodu potrzebne, tudzież ażeby pozyskać zebranie wszelkich dowodów względem spełnionego lub zamierzonego obejścia cła, jako też wedle okoliczności, wyjednać tymczasowe zajęcie towarów i przytrzymanie sprawcy. Wnioskom tego rodzaju powinni przełożeni miejscowi i władze każdéj z stron kontraktujących w ten sposób zadosyć czynić, jak to im przynależy lub obowiązkiem ich jest w domniemanych lub odkrytych przestępstwach ustaw o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych Państwa własnego. Podobnie téż mogą urzędnicy celni i poborowi jednego Państwa w drodze rekwizycyi władzy swéj przełożonéj przez właściwą władzę Państwa drugiego zawezwani być, aby przed tą ostatnią albo przed właściwą władzą kraju własnego wyjawili okoliczności, do obejścia cła ściągające się.

§. 7.

Żadne z Państw kontraktujących nie będzie cierpiéć w swém terytoryum związków do przemytnictwa do terytoryum Państwa drugiego zmierzających, równie téż nie dozwoli ważności kontraktom, ubezpieczającym przeciw możliwym szkodom, z prowadzenia przedsiębiorstw przemytniczych wynikającym.

§. 8.

Każda z stron kontraktujących obowiązaną jest przeszkodzić, ażeby zasoby towarów, z których poznać można, że są przeznaczone do przemytnictwa do terytoryum strony drugiéj, nie były nagromadzane w blizkości granicy strony tejże, lub żeby nie były składane tamże bez dostatecznego zabezpieczenia przeciw nadużyciu, któregoby się obawiano.

W obrębach okręgu granicznego dozwolone być mają składy cudzych towarów nieoclonych w tych tylko miejscach, gdzie się urząd celny znajduje, a

handels nach beiden Seiten hin bereitwilligst zu unterstützen, und nicht allein zu jenem Zwecke ihre Wahrnehmungen sich gegenseitig binnen der kürzesten Frist mitzutheilen, sondern auch ein freundnachbarliches Vernehmen zu unterhalten und zur Verständigung über zweckmäßiges Zusammenwirken von Zeit zu Zeit und bei besonderen Veranlassungen sich mit einander zu berathen.

Bei jeder der einander gegenüberliegenden Aufsichtsstazionen soll ein Register geführt werden, in welches die erwähnten Mittheilungen einzutragen sind.

§. 6.

Den Zoll- und Steuerbeamten der kontrahirenden Theile soll gestattet seyn, bei Verfolgung eines Schleichhändlers oder der Gegenstände oder Spuren einer Uebertretung der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze ihres Staates sich in das Gebiet des anderen Staates zu dem Zwecke zu begeben, um bei den dortigen Ortsvorständen oder Behörden die zur Ermittlung des Thatbestandes und des Thäters und die zur Sicherung des Beweises erforderlichen Maßregeln, das Sammeln aller Beweismittel bezüglich der vollbrachten oder versuchten Zollumgehung, sowie den Umständen nach, die einstweilige Beschlagnahme der Waaren und die Festhaltung der Thäter zu beantragen.

Anträgen dieser Art sollen die Ortsvorstände und Behörden jedes der kontrahirenden Theile in derselben Weise genügen, wie ihnen dieß bei vermutheten oder entdeckten Uebertretungen der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze des eigenen Staates zusteht und obliegt. Auch können die Zoll- und Steuerbeamten des einen Theiles durch Requisizion ihrer vorgesetzen Behörden von Seite der zuständigen Behörde des anderen Theiles aufgefordert werden, entweder vor letzterer selbst, oder vor der kompetenten Behörde ihres eigenen Landes, die auf die Zollumgehung bezüglichen Umstände auszusagen.

§. 7.

Keiner der kontrahirenden Theile wird in seinem Gebiete Vereinigungen zum Zwecke des Schleichhandels nach dem Gebiete des anderen Theiles dulden, oder Verträgen zur Sicherung gegen die möglichen Nachtheile schleichhändlerischer Unternehmungen Giltigkeit zugestehen.

§. 8.

Jeder der kontrahirenden Theile ist verpflichtet, zu verhindern, daß Vorräthe von Waaren, welche als zum Schleichhandel nach dem Gebiete des anderen Theile bestimmt anzusehen sind, in der Nähe der Grenze des letzteren angehäuft, oder ohne genügende Sicherung gegen den zu besorgenden Mißbrauch niedergelegt werden.

Innerhalb des Grenzbezirkes sollen Niederlagen fremder unverzollter Waaren nur an solchen Orten, wo sich ein Zollamt befindet, gestattet und in diesem Falle unter

i w tym przypadku oddane być winny pod zamknięcie i kontrolę władzy celnéj Jeżeliby w poszczególnych przypadkach urzędowe zamknięcie uskutecznioném być nie mogło, wówczas zarządzonemi będą inne środki kontrolne jak najwięcé ubezpieczające. Zasoby obcych towarów oclonych i towarów krajowych w obrębach okręgu granicznego nie powinny przechodzić potrzeby obrotu pozwolonego, tojest wedle miejscowego zużycia we własnym kraju wymierzonego. Jeżeli powstaje podejrzenie, że się nazbierały zasoby towarów rodzaju wspomnionego nad oznaczoną potrzebę i w celu przemytnictwa, wówczas składy takowe, o ile to jest prawnie przypuszczoném, stawione być winny pod specyalną kontrolę władzy celnéj, stosowną do przeszkodzenia przemytnictwu.

§. 9.

Każda z stron kontraktujących obowiązaną jest:

a) towary, których wprowadzenie lub przeprowadzenie w drugiem Państwie zakazaném jest, do tego ostatniego ekspedyować tylko za wykazem tamecznego osobnego pozwolenia, załatwiając drogą postępowania urzędowego celnego lub poborowego;

b) towary, w Państwie drugiém ulegające opłacie wchodowego i tamże przeznaczone, ekspedyować drogą postępowania urzędowego celnego lub poborowego, albo opatrywać wykazami:

1. tylko w kierunku do tamecznego urzędu wchodowego, dostatecznemi upoważnieniami opatrzonego;
2. z urzędów wychodowych lub legitymacyjnych tylko o tych porach, ażeby za granicą przybyć mogły w czasie tamże pozwolonym, i
3. z przeszkodzeniem wszelkiego unikłego zatrzymywania się między urzędem wychodowym lub legitymacyjnym a granicą.

§. 10.

Równie też każde z obu Państw kontraktujących wtedy dopiero miejsce da rozwiązaniu kaucyj, danych mu od wyprowadzenia na powrót towarów nieopłaconych, tudzież upuszczeniom lub powróceniom opłat, od wywozu należących się, jeżeli dowiedzioném będzie poświadczeniem, przez urząd wchodowy wystawić się mającém, iż towar, do wyżrzeczonego kraju sąsiedniego wyprowadzony, w ostatnim został zgłoszony. Urzędy celne graniczne udzielać sobie będą wzajemnie co tydzień przeglądy uwierzytelnione z rejestrów celnych, zawierających gatunek i ilość towarów rodzaju wspomnionego, do wywozu wyekspedyowanych.

Verschluß und Kontrole der Zollbehörde gestellt werden. Sollte in einzelnen Fällen der ämtliche Verschluß nicht anwendbar seyn, so sollen, statt desselben, anderweite möglichst sichernde Kontrol-Maßregeln angeordnet werden. Vorräthe von fremden verzollten und von inländischen Waaren innerhalb des Grenzbezirkes sollen das Bedürfniß des erlaubten, d. h. nach dem örtlichen Verbrauche im eigenen Lande bemessenen Verkehres nicht überschreiten. Entsteht Verdacht, daß sich Vorräthe von Waaren der letztgedachten Art über das bezeichnete Bedürfniß und zum Zwecke des Schleichhandels gebildet hätten, so sollen dergleichen Niederlagen, in soweit es gesetzlich zulässig ist, unter spezielle, zur Verhinderung des Schleichhandels geeignete Kontrole der Zollbehörde gestellt werden.

§. 9.

Jeder der kontrahirenden Theile ist verpflichtet:

a) Waaren, deren Ein- oder Durchfuhr in dem anderen Staate verboten ist, nach demselben nur beim Nachweise dortiger besonderer Erlaubniß zoll- oder steuerämtlich abzufertigen;

b) Waaren, welche in dem anderen Staate eingangsabgabenpflichtig und dahin bestimmt sind, nach demselben

1. nur in der Richtung nach einem dortigen, mit ausreichenden Befugnissen versehenen Eingangsamte;
2. von den Ausgangsämtern oder Legitimazionsstellen nur zu solchen Tageszeiten, daß sie jenseits der Grenze zu dort erlaubter Zeit eintreffen können, und
3. unter Verhinderung jedes vermeidlichen Aufenthaltes zwischen dem Ausgangsamte oder der Legitimazionsstelle und der Grenze

zoll- oder steuerämtlich abzufertigen, oder mit Ausweisen zu versehen.

§. 10.

Auch wird jeder der beiden Staaten die Erledigung der für die Wiederausfuhr unverabgabter Waaren ihm geleisteten Sicherheiten, sowie die für Ausfuhren gebührenden Abgaben-Erlasse oder Erstattungen erst dann eintreten lassen, wenn ihm durch eine vom Eingangsamte auszustellende Bescheinigung nachgewiesen wird, daß die nach dem vorbezeichneten Nachbarlande ausgeführte Waare in dem letzteren angemeldet worden ist. Die Grenz-Zollämter werden sich wechselseitig wöchentlich beglaubigte Uebersichten aus den Zoll-Registern mittheilen, welche die Gattung und Menge der zur Ausfuhr abgefertigten Waaren der bemerkten Art enthalten.

§. 11.

Przed przeprowadzeniem postanowień, zawartych w §. 9. pod *b)* i w §. 10. porozumieją się chętnie strony kontraktujące względem potrzebnéj liczby i upoważnień urzędów opowiedniczych i poborczych, przeznaczonych do przeprawy towarów na granicy spólnéj, względem godzin ekspedycyjnych, urzędom tym zgodnie przepisać się mających, o ile takowe zostają w bezpośredniéj styczności z sobą, tudzież względem zarządzić się mających wedle potrzeby konwojów urzędowych przy towarach wyprowadzanych aż do przeciwstronnego urzędu opowiedniczego, równie jak względem szczególnych środków, do obrotu za pomocą kolei żelaznéj potrzebnych.

§. 12.

Każda z stron kontraktujących powinna zakazać wspomniane w §§. 13. i 14. przestępstwa ustaw o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych strony drugiéj, pod zagrożeniem kar w onychże paragrafach wyrzeczonych, nie tylko swoim przynależnym, lecz téż i wszystkim tym, którzy w Państwie jéj przechodnie mają zamieszkanie, lub téż chwilowo tylko tam się znajdują. Obie strony kontraktujące zobowiązują się wzajemnie, iż w obrębach własnego terytoryum swego kontrolować będą poddanych, należących do drugiéj strony kontraktującéj, którzy sciągnęli na się podejrzenie o przemytnictwo.

§. 13.

Przestępstwa zakazów wchodowych, wychodowych i przechodowych strony drugiéj i defraudacye cła lub podatków, tojest takowe czynności lub bezprawne opuszczenia, przez które téjże stronie dzieje się krzywda w opłacie wchodowéj, wychodowéj lub przechodowéj, albo w razie niewykrycia pokrzywdzenie to nastąpićby mogło, każda z stron kontraktujących zagrozić może dowolnie albo konfiskacyą przedmiotu, ewentualnie złożeniem zupełnéj wartości, i nadto jeszcze stosowną karą pieniężną, lub téż temi samemi karami pieniężnemi lub majątkowemi, którym podlegają takie same lub podobne przestępstwa co do własnych ustaw o należytościach.

W ostatnim przypadku kwota kary, o ile takowa prawnie stosuje się do ukróconéj kwoty opłat, wymierzoną być ma wedle taryfy Państwa, którego ustawa o należytościach przekroczoną została.

§. 14.

Co się tyczy takich przestępstw ustaw wchodowych, wychodowych i przechodowych strony drugiéj, przez które wedle przedłożonego wykazu nie mógł, lub nie miał być naruszonym zakaz wchodu, wychodu lub przechodu i opłata nie mogła, ani nie miała być uszczuploną, zagrożone być winny kary pieniężne, zawisłe od zdania sędziego karnego w granicach oznaczonych.

§. 11.

Vor Ausführung der im §. 9 unter b) und im §. 10 enthaltenen Bestimmungen werden die kontrahirenden Theile über die erforderliche Anzahl und die Befugnisse der zum Waarenübergange an der gemeinschaftlichen Grenze bestimmten Anmelde- und Erhebungsstellen, über die denselben, soweit sie zu einander unmittelbar in Beziehung stehen, übereinstimmend vorzuschreibenden Abfertigungsstunden und über, nach Bedürfniß anzuordnende ämtliche Begleitungen der ausgeführten Waaren bis zur jenseitigen Anmeldestelle, sowie über besondere Maßregeln für den Eisenbahnverkehr sich bereitwilligst verständigen.

§. 12.

Jeder der kontrahirenden Theile hat die in den §§. 13 und 14 erwähnten Uebertretungen der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze des anderen Theiles nicht allein seinen Angehörigen, sondern auch allen denjenigen, welche in seinem Gebiete einen vorübergehenden Wohnsitz haben oder auch nur augenblicklich sich befinden, unter Androhung der zu jenen Paragraphen bezeichneten Strafen zu verbieten. Beide kontrahirende Theile verpflichten sich wechselseitig, die dem anderen kontrahirenden Theile angehörigen Unterthanen, welche den Verdacht des Schleichhandels wider sich erregt haben, innerhalb ihrer respektiven Gebiete überwachen zu lassen.

§. 13.

Uebertretungen von Ein-, Aus- und Durchfuhrverboten des anderen Theiles und Zoll- oder Steuerdefrauden, d. h. solche Handlungen oder gesetzwidrige Unterlassungen, durch welche dem letzteren eine ihm gesetzlich gebührende Ein-, Aus- oder Durchgangs-Abgabe entzogen wird oder bei unentdecktem Gelingen entzogen werden würde, sind von jedem der kontrahirenden Theile nach seiner Wahl entweder mit Konfiskazion des Gegenstandes der Uebertretung, eventuell Erlegung des vollen Werthes, und daneben mit angemessener Geldstrafe oder mit denselben Geld- oder Vermögensstrafen zu bedrohen, welchen gleichartige oder ähnliche Uebertretungen seiner eigenen Abgabengesetze unterliegen.

Im letzteren Falle ist der Strafbetrag, soweit derselbe gesetzlich nach dem entzogenen Abgabenbetrage sich richtet, nach dem Tarife des Staates zu bemessen, dessen Abgabengesetz übertreten worden ist.

§. 14.

Für solche Uebertretungen der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze des anderen Staates, durch welche erweislich ein Ein-, Aus- oder Durchfuhrverbot nicht verletzt und eine Abgabe widerrechtlich nicht entzogen werden konnte oder sollte, sind genügende, in bestimmten Grenzen vom strafrichterlichen Ermessen abhängige Geldstrafen anzudrohen.

§. 15.

Zagrażać karami aresztu lub roboty (z zastrzeżeniem odpokutowania przez areszt lub robotę kar pieniężnych niewykonalnych, mającego miejsce wedle własnych ustaw o należytościach), tudzież karami honorowemi, odjęciem upoważnień przemysłowych, albo dla zaostrzenia kary, ogłoszeniem nastąpionych skazań, żadne z Państw kontraktujących nie jest obowiązaném na zasadzie niniejszego kartelu.

§. 16.

Przeciwnie zaś przez postanowienia karne, mające być wydane wedle §§. 12—15., nie może być wyłączoném, ani ograniczoném prawne ukaranie innych przestępstw, wykroczeń i zbrodni, jakieby zajść mogły przy naruszeniach ustaw o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych Państwa drugiego, jakoto: obrazy, opór bezprawny, zagrożenia lub gwałty, fałszowanie, przekupstwa lub wymuszenia i t. p.

§. 17.

Przestępstwa ustaw o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych strony drugiéj, powinna na wniosek właściwéj władzy jéj, śledzić i prawnie karać każda z stron kontraktujących przez te same sądy i w tych samych formach, jak przestępstwa tego samego rodzaju ustaw własnych;

1. jeżeli obwiniony albo jest przynależnym Państwa, które go pod śledztwo i karę podciągnąć ma, albo

2. gdy tenże nie tylko w czasie przestępstwa w terytoryum Państwa tego miał zamieszkanie swoje, choćby tylko przechodnie, lub przestępstwa się dopuścił z tego terytoryum, lecz téż i przy lub po zawnioskowaniu śledztwa przydybać się daje w tém samém Państwie,

atoliż w przypadku pod 2 wspomnionym wtenczas tylko, jeżeli obwiniony nie jest przynależnym Państwa, którego ustawy przedmiotem są przestępstwa posądzonego.

§. 18.

Do śledztw, w §. 17. wspomnionych, powołani być mają sąd, z którego okręgu przestępstwo popełnioném zostało, tudzież sąd, w którego okręgu obwiniony ma zamieszkanie swoje, albo jako cudzoziemiec tymczasowy pobyt swój, a to o tyle, jeżeli dla tego samego przestępstwa przeciw temu samemu obwinionemu nie jest wytoczoném postępowanie przed innym sądem, lub ukończoném przez decyzyę ostateczną.

§. 19.

Przy śledztwach w §. 17. wspomnianych, przyznana być ma urzędowym podaniom władz lub ustanowionych Państwa drugiego ta sama moc dowodu,

§. 15.

Freiheits- oder Arbeitsstrafen (vorbehaltlich der nach seinen eigenen Abgabengesetzen eintretenden Abbüßung unvollstreckbarer Geldstrafen durch Haft oder Arbeit), so wie Ehrenstrafen, die Entziehung von Gewerbsberechtigungen, oder, als Strafschärfung, die Bekanntmachung erfolgter Verurtheilungen anzudrohen, ist auf den Grund dieses Kartels keiner der kontrahirenden Theile verpflichtet.

§. 16.

Dagegen darf durch die nach den §§. 12—15 zu erlassenden Strafbestimmungen die gesetzmäßige Bestrafung der bei Verletzung der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze des anderen Staates etwa vorkommenden sonstigen Uebertretungen, Vergehen und Verbrechen, als: Beleidigungen, rechtswidrige Widersetzlichkeit, Drohungen oder Gewaltthätigkeiten, Fälschungen, Bestechungen oder Erpressungen u. dgl. nicht ausgeschlossen oder beschränkt werden.

§. 17.

Uebertretungen der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetze des anderen Theiles hat, auf Antrag einer zuständigen Behörde desselben, jeder der kontrahirenden Theile von denselben Gerichten und in denselben Formen, wie Uebertretungen seiner eigenen derartigen Gesetze untersuchen und gesetzmäßig bestrafen zu lassen:

1. wenn der Angeschuldigte entweder ein Angehöriger des Staates ist, welcher ihn zur Untersuchung und Strafe ziehen soll, oder

2. wenn jener nicht allein zur Zeit der Uebertretung in dem Gebiete dieses Staates einen, wenn auch nur vorübergehenden Wohnsitz hatte oder die Uebertretung von diesem Gebiete aus beging, sondern auch bei oder nach dem Eingange des Antrages auf Untersuchung sich in demselben Staate betreffen läßt,

in dem unter 2 erwähnten Falle jedoch nur dann, wenn der Angeschuldigte nicht Angehöriger des Staates ist, dessen Gesetze Gegenstand der angeschuldigten Uebertretung sind.

§. 18.

Zu den im §. 17 bezeichneten Untersuchungen sollen das Gericht, von dessen Bezirke aus die Uebertretung begangen ist, und das Gericht, in dessen Bezirke der Angeschuldigte seinen Wohnsitz oder, als Ausländer, seinen einstweiligen Aufenthalt hat, in soferne zuständig seyn, als nicht wegen derselben Uebertretung gegen denselben Angeschuldigten ein Verfahren bei einem anderen Gerichte anhängig oder durch schließliche Entscheidung beendiget ist.

§. 19.

Bei den im §. 17 bezeichneten Untersuchungen soll den ämtlichen Angaben der Behörden oder Angestellten des anderen Staates dieselbe Beweiskraft beigelegt werden,

która przysłuża urzędowym podaniom władz lub ustanowionych Państwa własnego w przypadkach równych.

§. 20.

Koszta postępowania karnego stósownie do §. 17. rozpoczętego, tudzież wykonania karnego, podług tych samych zasad mają być oznaczone i nałożone, jakie ważność mają w postępowaniu karném dla takich samych przestępstw ustaw Państwa własnego.

O tymczasowe opędzenie kosztów to Państwo staranie mieć będzie, w któróm śledztwo prowadzoném jest.

Koszta postępowania i wykonania karnego, któreby w końcu rzeczone Państwo ponosiło, gdyby postępowanie nastąpiło z powodu przestępstwa własnych ustaw o należytościach, będą, o ile takowe nie mogą być od obwinionego sciągnione, lub przez wpłynione kwoty karne (§. 21.) pokryte, przez to Państwo powrócone, którego władza śledztwo spowodowała.

§. 21.

Kwoty pieniężne, wpłynione w skutek postępowania karnego, wedle §. 17. rozpoczętego, przez sciągnienie od obwinionego, lub przedanie przedmiotów przestępstwa, w ten sposób użytemi być mają, iż z nich opędzonemi będą najprzód koszta sądowe zaległe, potém należytości, o które Państwo drugie ukrócone zostało, a na ostatku kary.

Względem ostatnich, Państwo zarządzić winno, w którém postępowanie miejsce miało.

§. 22.

Sledztwo, rozpoczęte stósownie do §. 17., jak długo nie nastąpił jeszcze wyrok ostateczny prawomocny, wstrzymaném będzie na wniosek władzy tego Państwa, które takowe spowodowało.

§. 23.

Prawo do upuszczenia lub złagodzenia kar, na które obwiniony skazanym został w skutek postępowania, rozpoczętego wedle §. 17., lub którym się dobrowolnie poddał, przysłuża temu Państwu, u którego sądu nastąpiło skazanie lub dobrowolne kar przejęcie.

Wprzód atoliż, nim nastąpią rzeczone upuszczenia lub złagodzenia kar, sposobność dać należy właściwéj władzy Państwa, którego ustawy przekroczone zostały, ażeby ta w tym względzie zdanie swoje objawiła.

§. 24.

Sądy każdego z Państw kontraktujących zobowiązane być winny pod względem każdego postępowania karnego, w drugiém Państwie rozpoczętego z powodu

welche den ämtlichen Angaben der Behörden oder Angestellten des eigenen Staates in Fällen gleicher Art beigelegt ist.

§. 20.

Die Kosten eines nach Maßgabe des §. 17 eingelangten Strafverfahrens und der Strafvollstreckung sind nach denselben Grundsätzen zu bestimmen und aufzulegen, welche für Strafverfahren wegen gleichartiger Uebertretungen der Gesetze des eigenen Staates gelten.

Für die einstweilige Bestreitung derselben hat der Staat zu sorgen, in welchem die Untersuchung geführt wird.

Diejenigen Kosten des Verfahrens und der Strafvollstreckung, welche, wenn ersteres wegen Uebertretung der eigenen Abgabengesetze stattgefunden hätte, von jenem Staate schließlich zu tragen seyn würden hat, in soweit sie nicht vom Angeschuldigten eingezogen oder durch eingegangene Strafbeträge (§. 21) gedeckt werden können, der Staat zu erstatten, dessen Behörde die Untersuchung beantragte.

§. 21.

Die Geldbeträge, welche in Folge eines nach Maßgabe des §. 17 eingeleiteten Strafverfahrens von dem Angeschuldigten oder für verkaufte Gegenstände der Uebertretung eingehen, sind dergestalt zu verwenden, daß davon zunächst die rückständigen Gerichtskosten, sodann die dem anderen Staate entzogenen Abgaben und zuletzt die Strafen berichtiget werden.

Ueber die letzteren hat der Staat zu verfügen, in welchem das Verfahren stattfand.

§. 22.

Eine nach Maßgabe des §. 17 eingeleitete Untersuchung ist, so lange ein rechtskräftiges End-Erkenntniß noch nicht erfolgte, auf Antrag der Behörde desjenigen Staates, welcher dieselbe veranlaßt hatte, sofort einzustellen.

§. 23.

Das Recht zum Erlasse und zur Milderung der Strafen, zu welchen der Angeschuldigte in Folge eines nach Maßgabe des §. 17 eingeleiteten Verfahrens verurtheilt wurde, oder sich freiwillig erboten hat, steht dem Staate zu, bei dessen Gerichte die Verurtheilung oder Erbietung erfolgte.

Es soll jedoch vor derartigen Straf-Erläßen oder Strafmilderungen der zuständigen Behörde des Staates, dessen Gesetze übertreten waren, Gelegenheit gegeben werden, sich darüber zu äußern.

§. 24.

Die Gerichte jedes der kontrahirenden Staaten sollen in Beziehung auf jedes in dem anderen Staate wegen Uebertretung der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abga-

przestępstwa ustaw o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych Państwa tego, na zasadzie §. 17., na żądanie sądu właściwego

1. wysłuchać, wedle potrzeby, pod przysięgą, świadków i biegłych, w okręgu ich sądowym zatrzymujących się, i piérwszych nawet zniewolić do złożenia świadectwa, o ile toż nie może być odmówionêm wedle ustaw krajowych, np. nie dotycze spółwiny świadków, lub nie ma się rozciągać na okoliczności, nie będące w blizkim stosunku z obwinieniem;

2. przedsiębrać urzędowe obejrzenia, i stan tegoż uwierzytelnić;

3. doręczyć kazać pozwy i wyroki obwinionym, zatrzymującym się w okręgu sądu zawezwanego, a nie należącym do Państwa tego ostatniego;

4. przestępców, przydybanych w okręgu sądu zawezwanego, tudzież dobra ich nieruchome, zatrzymać i wydać, o ile ci przestępcy nie należą do Państwa sądu zawezwanego, albo do tego Państwa trzeciego, które przez traktaty obowiązanêm jest, kazać z swéj strony należycie śledzić i karać przestępstwo w mowie będące.

§. 25.

Pod „ustawami o należytościach wchodowych, wychodowych i przechodowych“ rozumiéć należy w niniejszym kartelu także zakazy wchodowe, wychodowe i przechodowe, równie téż pod „sądami“ władze, ustanowione w każdém z Państw kontraktujących do śledzenia i ukarania przestępstw własnych ustaw podobnych.

§. 26.

Przez powyższe postanowienia nie znoszą, ani zmieniają się daléj sięgające koncesye między Państwami kontraktującemi i innemi, do traktatu z dnia dzisiejszego i do niniejszego kartelu na zasadzie artykułu 26. piérwszego przystępującemi w celu utłumienia przemytnictwa.

IV.

Kartel monetowy.

---

§. 1.

Każde z Państw kontraktujących obowiązuje się, dla zbrodni lub wykroczenia, przedsiębranego lub popełnionego pod względem monet bitych w Państwie drugiém, pieniędzy papiérowych przez toż samo wydawanych, lub tych publicznych papiérów kredytowych, które w takowém prawnie na równi posta-

bengesetze dieses Staates oder in Gemäßheit des §. 17 eingeleitete Strafverfahren verpflichtet seyn, auf Ersuchen des zuständigen Gerichtes

1. Zeugen und Sachverständige, welche sich in ihrem Gerichtsbezirke aufhalten, auf Erfordern eidlich zu vernehmen und erstere zur Ablegung des Zeugnisses, soweit dasselbe nicht nach den Landesgesetzen verweigert werden darf, z. B. die eigene Mitschuld der Zeugen betrifft, oder sich auf Umstände erstrecken soll, welche mit der Anschuldigung nicht in naher Verbindung stehen, nöthigenfalles anzuhalten;

2. ämtliche Besichtigungen vorzunehmen und den Befund zu beglaubigen;

3. Angeschuldigten, welche sich im Bezirke des ersuchten Gerichtes aufhalten, ohne dem Staatsverbande des letzteren anzugehören, Vorladungen und Erkenntnisse behändigen zu lassen;

4. Uebertreter und deren bewegliche Güter, welche im Bezirke des ersuchten Gerichtes angetroffen werden, anzuhalten und auszuliefern, in soferne nicht jene Uebertreter dem Staatsverbande des ersuchten Gerichtes oder einem solchen dritten Staate angehören, welcher durch Verträge verpflichtet ist, die fragliche Uebertretung seinerseits gehörig untersuchen und bestrafen zu lassen.

§. 25.

Es sind in diesem Kartel unter „Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgabengesetzen" auch die Ein-, Aus- und Durchfuhrverbote, und unter „Gerichten" die in jedem der kontrahirenden Staaten zur Untersuchung und Bestrafung von Uebertretungen der eigenen derartigen Gesetze bestellten Behörden verstanden.

§. 26.

Durch die vorstehenden Bestimmungen werden weitergehende Zugeständnisse zwischen den kontrahirenden und anderen dem Vertrage vom heutigen Tage und diesem Kartel auf Grund des Artikels 26 des ersteren beitretenden Staaten zum Zwecke der Unterdrückung des Schleichhandels nicht aufgehoben oder geändert.

IV.

Münzkartel.

---

§. 1.

Jeder der kontrahirenden Theile verpflichtet sich, seine Angehörigen wegen eines in Bezug auf die von dem anderen Theile geprägten Münzen, auf das von demselben ausgegebene Papiergeld oder auf diejenigen öffentlichen Kreditspapiere, welche er seinen Münzen als Zahlungsmittel gesetzlich gleichgestellt hat, unternommenen oder begangenen

wione są z monetami jako środek do wypłaty służący, w ten sam sposób pociągać przynależnych swych pod śledztwo i pod karę, jak gdyby zbrodnia lub wykroczenie miejsce miało pod względem własnych monet lub własnych pieniędzy papiérowych.

§. 2.

Każde z Państw kontraktujących bierze daléj obowiązek na się, cudzoziemców, w Państwie jego zatrzymujących się, przez których zbrodnia rzeczona lub wykroczenie przedsiębraném lub popełnioném, zostało pod względem monet, pieniędzy papiérowych lub papiérów kredytowych, w §. 1. oznaczonych, Państwa drugiego, na żądanie ostatniego wydać sądom jego. Jeżeli zaś osoby takowe są przynależnemi Państwa, które do traktatu z dnia dzisiejszego, a do kartelu na zasadzie 26. art. piérwszego przystąpiło, wówczas Państwu temu szczególniéj prawo służy, żądać wydania, dla tego téż najprzód Państwo to zawezwaném być ma przez Państwo zarekwirowane do oświadczenia się względem wykonania prawa tego.

§. 3.

Obowiązek wydania, wspomniony w §. 2. nie powinien miéć miejsca, jeżeli Państwo, w którego obrębie się znajduje cudzoziemiec rzeczony, albo

a) na zasadzie powszechnego traktatu o wzajemném wydaniu zbrodniarzy, zawartego między niém a Państwem trzeciém przed ogłoszeniem kartelu niniejszego, obowiązaném jest, wydać go tamże, albo

b) woli raczéj samo wytoczyć śledztwo, i karę wyrzec. W ostatnim razie atoliż ma także zastósowanie miéć obowiązek, w §. 1. umówiony.

§. 4.

Strony kontraktujące zamierzają rozciągnąć postanowienia §§. 1 — 3. także i na te zbrodnie i wykroczenia, których przedmiotem jest oszustne podrobienie lub fałszowanie wystawianych przez jednę z nich zapisów długu Stanu i papiérów, do obiegu przeznaczonych, tudzież papiérów kredytowych wydawanych przez inne osoby jurystyczne za zezwoleniem Państwa na każdego dzierżyciela, o ile do nich nie ma zastósowania §. 1., albo które dotyczą rozszérzenia takowych papiérów podrobionych, przedsięwziętego czy to z chciwości zysku, czy przynajmniéj z wiedzą, a to w ten sposób, iż przy ukaraniu zbrodni i wykroczeń takowych nie będzie się robić różnicy między papiérami krajowemi i tym podobnemi papiérami Państwa drugiego, jako téż, iż co się tyczy śledzenia lub wydania, zastósowaném być ma, co w §§. 1 — 3. umówioném jest.

Verbrechens oder Vergehens ebenso zur Untersuchung zu ziehen und mit gleicher Strafe zu belegen, als wenn das Verbrechen oder Vergehen in Bezug auf die eigenen Münzen oder das eigene Papiergeld stattgefunden hätte.

§. 2.

Jeder der kontrahirenden Theile übernimmt ferner die Verpflichtung, die in seinem Gebiete sich aufhaltenden Fremden, von welchen ein solches Verbrechen oder Vergehen in Bezug auf die Münzen, das Papiergeld oder die im §. 1 bezeichneten Kreditspapiere des anderen Theiles unternommen oder begangen worden, auf Requisizion des letzteren an dessen Gerichte auszuliefern. Sind jedoch dergleichen Personen Angehörige eines Staates, welcher dem Vertrage vom heutigen Tage und diesem Kartel auf Grund des Artikels 26 des ersteren beigetreten ist, so steht diesem Staate vorzugsweise das Recht zu, die Auslieferung zu verlangen, und es ist derselbe deßhalb auch von dem requirirten Staate zunächst zur Erklärung über die Ausübung dieses Rechtes aufzufordern.

§. 3.

Die im §. 2 ausgesprochene Verpflichtung zur Auslieferung soll nicht eintreten, wenn der Staat, in dessen Gebiet ein solcher Fremder sich befindet, entweder

a) in Gemäßheit eines zwischen ihm und einem dritten Staate vor Verkündigung dieses Kartels abgeschlossenen allgemeinen Vertrages über die gegenseitige Auslieferung der Verbrecher verpflichtet ist, denselben dahin auszuliefern, oder

b) die Untersuchung und Bestrafung selbst verhängen zu lassen vorzieht. In letzterem Falle soll jedoch die im §. 1 eingegangene Verpflichtung gleichfalls Anwendung finden.

§. 4.

Die kontrahirenden Theile wollen die Bestimmungen der §§. 1 — 3 auch auf Verbrechen und Vergehen, welche die betrügliche Nachahmung oder die Verfälschung der von einem von ihnen ausgestellten Staats-Schuldscheine und zum Umlaufe bestimmten Papiere, sowie der von anderen juristischen Personen unter Genehmigung des Staates auf jeden Inhaber ausgefertigten Kreditspapiere, soweit auf solche nicht der §. 1 Anwendung findet, zum Gegenstande haben, oder die aus gewinnsüchtiger Absicht oder doch wissentlich unternommene Verbreitung solcher unechten Papiere betreffen, in der Art ausgedehnt wissen, daß bei der Bestrafung solcher Verbrechen und Vergehen zwischen inländischen Papieren und gleichartigen Papieren aus dem anderen Staate ein Unterschied nicht gemacht werden, auch hinsichtlich der Untersuchung oder Auslieferung dasjenige Anwendung finden soll, was in den §§. 1—3 vereinbart ist.

§. 5.

Jeżeli w Państwie jakiém, które przystąpiło do traktatu z dnia dzisiejszego i do kartelu na zasadzie artykułu 26. piérwszego, nie istnieje różnica między zbrodnią a wykroczeniem w ustawodawstwie karném, albo karygodne podrobienie lub fałszowanie monet lub papiérów kredytowych, w niniejszym kartelu wymienionych, w ustawie innym nazwiskiem jak „zbrodnia i wykroczenie“ jest oznaczone, wówczas zostawia się Państwu temu do woli, przy ogłoszeniu kartelu, w piérwszym razie opuścić słowa „lub wykroczenia“, odnoszące się do odróżnienia wspomnionego, w drugim razie zamiast wyrazu „zbrodnia i wykroczenie“ użyć wyrazu, odpowiedniego ustawodawstwie jego.

§. 5.

Wenn in einem Staate, welcher dem Vertrage vom heutigen Tage und diesem Kartel auf Grund des Artikels 26 des ersteren beigetreten ist, die Unterscheidung zwischen Verbrechen und Vergehen in der Strafgesetzgebung nicht besteht, oder die strafbare Nachahmung oder Verfälschung der in diesem Kartel genannten Münzen oder Kreditspapiere mit einem anderen Namen, als mit „Verbrechen und Vergehen" von dem Gesetze bezeichnet sind, so bleibt es diesem Staate anheimgestellt, bei der Bekanntmachung des Kartels, im ersteren Falle die auf jene Unterscheidung bezüglichen Worte „oder Vergehen" wegzulassen, im zweiten Falle an Stelle des Ausdruckes „Verbrechen und Vergehen" diejenige Bezeichnung zu setzen, welche seiner Gesetzgebung entspricht.

Po przejrzeniu i rozważeniu wszystkich artykułów niniejszego traktatu, uchwalamy i potwierdzamy go, przyrzekając oraz słowem Naszém cesarskiém tak za Nas jak za Następców Naszych, iż go wedle całéj treści zachowamy, i zachować rozkażemy.

W dowód czego niniejszy dokument własnoręcznie podpisaliśmy, i na nim Naszą cesarską pieczęć wycisnąć rozkazaliśmy.

Dan w Naszém cesarskiém i rezydencyonalném mieście Wiédniu dnia dwudziestego siódmego Marca w roku Pańskim 1853., Naszego panowania piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

Z Najwyższego rozkazu
Jego C. K. Apostolskiéj Mości:

Ludwik de Biegeleben m. p.,
c. k. Radca nadworny i ministeryalny.

so haben Wir, nach Prüfung sämmtlicher Bestimmungen dieses Vertrages, denselben gutgeheißen und genehmiget, versprechen auch mit Unserem kaiserlichen Worte für Uns und Unsere Nachfolger denselben seinem ganzen Inhalte nach getreu zu beobachten und beobachten zu lassen.

Zu dessen Bestätigung haben Wir gegenwärtige Urkunde eigenhändig unterzeichnet, und selber Unser kaiserliches Insiegel beifügen lassen.

So geschehen in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am sieben und zwanzigsten März im Jahre des Heils 1853, Unserer Reiche im fünften.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.

Auf Seiner k. k. Apostolischen Majestät
Höchst eigenen Befehl:

Ludwig von Biegeleben m. p.,
k. k. Hof- und Ministerialrath.

226.

Obwieszczenie Ministra Spraw Zewnętrznych z dnia 12. Października 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXVIII., nr. 208, wydana dnia 20. Października 1853.),

dotyczące przystąpienia Księstw Modeny i Parmy z jednéj strony, a Państw niemieckich z Prusami w związku celnym zostających od dnia 1. Stycznia 1854., z drugiéj strony, do traktatu celnego i handlowego między Austryą i Prusami z dnia 19. Lutego 1853., nie mniéj dotyczące objętości terytoryalnéj, do któréj zastósowanym będzie traktat wspomniony od dnia 1. Stycznia 1854. r.

Odnośnie do artykułu 26. traktatu celnego i handlowego między Austryą i Prusami powyżéj obwieszczonego podaje się niniejszém do dalszéj publicznéj wiadomości, iż w miarę artykułu wspomnionego przystąpiły do traktatu celnego i handlowego między Austryą i Prusami, podpisanego na dniu 19. Lutego 1853.

z jednéj strony

Rządy Księstw Modeny i Parmy,

z drugiéj strony

Państwa niemieckie, od dnia 1. Stycznia 1854. r. z Prusami w Związku celnym będące w skutek traktatu w Berlinie zawartego na dniu 4. Kwietnia 1853. roku, jakoto:

Bawarya,
Saksonia,
Hannower,
Wirtemberg,
Baden,
Elektorstwo Haskie,
Wielkie Księstwo Haskie,
Państwa należące do turyngskiego Związku celnego i handlowego, tudzież
Brunświk,
Oldenburg,
Nassau, i
Wolne Miasto Frankfurt,

a to w ten sposób, iż wszystkie postanowienia traktatu rzeczonego zastósowanie mieć będą, od dnia 1. Stycznia 1854. począwszy, także i do wyżwspomnionych Państw niemieckich i włoskich.

226.

Kundmachung des Ministers des Aeußern vom 12. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVIII. Stück, Nr. 208, ausgegeben am 20. Oktober 1853),

betreffend die Akzessionen der Herzogthümer Modena und Parma einerseits, und der vom 1. Jänner 1854 an, mit Preußen zollvereinten deutschen Staaten andererseits, zu dem Zoll- und Handelsvertrage zwischen Oesterreich und Preußen vom 19. Februar 1853, dann den Gebietsumfang, auf welchen dieser Vertrag vom 1. Jänner 1854 an Anwendung findet.

Mit Beziehung auf Artikel 26 des vorstehend kundgemachten Zoll- und Handelsvertrages zwischen Oesterreich und Preußen wird hiermit weiter zur öffentlichen Kenntniß gebracht, daß nach Maßgabe des gedachten Artikels

einerseits

die herzoglichen Regierungen von Modena und Parma,

andererseits

die vom 1. Jänner 1854 an mit Preußen vermöge des am 4. April 1853 zu Berlin abgeschlossenen Vertrages zollvereinten deutschen Staaten, nämlich:

Baiern,
Sachsen,
Hannover,
Würtemberg,
Baden,
Chur-Hessen,
Großherzogthum Hessen,
Die zum thüringischen Zoll- und Handelsvereine gehörigen Staaten, dann

Braunschweig,
Oldenburg,
Nassau, und
die freie Stadt Frankfurt

dem zwischen Oesterreich und Preußen am 19. Februar 1853 unterzeichneten Zoll- und Handelsvertrage beigetreten sind, dergestalt, daß dessen sämmtliche Bestimmungen auch auf die obengedachten deutschen und italienischen Staaten vom 1. Jänner 1854 ab, Anwendung finden werden.

Tudzież co się tyczy objętości terytoryalnéj, na którą ma się rozciągać skutek traktatu z dnia 19. Lutego 1853., obwieszcza się jeszcze, co następuje:

I. Traktat z dnia 19. Lutego 1853. znajduje zastósowanie także i do tych Państw i pojedyńczych części terytoryalnych, które połączone są systematem celnym i poborowym z jedném z Państw, samodzielnie przy traktacie interesowanych.

Państwa te i pojedyńcze części terytoryalne są obecnie następujące:

ze strony Austryi:

Księstwo Lichtenstein, mocą traktatu swego z Austryą z dnia 5. Czerwca 1852. r. (Artykułu 13.);

ze strony niemieckiego Związku celnego:

1. Meklenburg-Szweryn, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 2. Grudnia 1826. r. pod względem części swych terytoryalnych, Prusami otoczonych: Rossów, Netzeband i Schönberg;

2. Saskie Koburg-Gotha, mocą traktatu swego z Bawaryą i Wirtembergiem z dnia 14. Czerwca 1831., pod względem urzędu Königsberg,

3. Schwarzburg-Rudolstadt, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 25. Maja 1833., pod względem części swych przez Prusy otoczonych;

4. Saskie Weimar-Eisenach, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 30. Maja 1833., pod względem urzędów Allstedt i Oldisleben;

5. Schwarzburg-Sondershausen, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 30. Maja 1833., pod względem części Księstwa, w Pruskiém terytoryum położonych;

6. Saskie Koburg-Gotha, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 26. Czerwca 1833., pod względem urzędu Volkenrode;

7. Hessen-Homburg, mocą traktatu swego z Wielkiém Księstwem Haskiém z dnia 20. Lutego 1835., pod względem urzędu Homburg;

8. Oldenburg, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 31. Grudnia 1836., pod względem Księstwa Birkenfeld;

9. Waldek i Pirmont, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 9. Stycznia 1838., pod względem Księstwa Waldek, a mocą traktatu swego z Prusami i innemi Członkami Związku celnego z dnia 11. Grudnia 1841., pod względem Księstwa Pyrmont;

10. Anhalt-Köthen i Anhalt-Dessau, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 26. Kwietnia 1839. co do stosunków celnych i obrotowych między obustronnemi krajami;

Ferner wird zur Nachricht hinsichtlich des Gebietsumfanges, auf welchen die Wirkung des Vertrages vom 19. Februar 1853 sich erstrecken wird, noch Nachstehendes bekannt gemacht:

I. Der Vertrag vom 19. Februar 1853 findet Anwendung auch auf diejenigen Staaten und einzelnen Gebietstheile, welche dem Zoll- und Steuersysteme eines der an dem Vertrage selbständig betheiligten Staaten angeschlossen sind.

Diese Staaten und einzelnen Gebietstheile sind dermalen die folgenden:

von Seite Oesterreichs:

das Fürstenthum Liechtenstein, vermöge seines Vertrages mit Oesterreich vom 5. Juni 1852 (Artikel 13);

von Seite des deutschen Zollvereines:

1. Mecklenburg-Schwerin, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 2. Dezember 1826, in Beziehung auf seine von Preußen umschlossenen Gebietstheile Rossow, Netzeband und Schönberg;

2. Sachsen-Koburg-Gotha, vermöge seines Vertrages mit Baiern und Würtemberg vom 14. Juni 1831, in Beziehung auf das Amt Königsberg;

3. Schwarzburg-Rudolstadt, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 25. Mai 1833, in Beziehung auf seine von Preußen umschlossenen Landestheile;

4. Sachsen-Weimar-Eisenach, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 30. Mai 1833, in Beziehung auf die Aemter Allstedt und Oldisleben;

5. Schwarzburg-Sondershausen, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 30. Mai 1833, in Beziehung auf die in dem preußischen Gebiete eingeschlossenen Theile des Fürstenthumes;

6. Sachsen-Koburg-Gotha, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 26. Juni 1833, in Beziehung auf das Amt Volkenrode;

7. Hessen-Homburg, vermöge seines Vertrages mit dem Großherzogthume Hessen vom 20. Februar 1835, in Beziehung auf das Amt Homburg;

8. Oldenburg, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 31. Dezember 1836, in Beziehung auf das Fürstenthum Birkenfeld;

9. Waldeck und Pyrmont, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 9. Jänner 1838, in Beziehung auf das Fürstenthum Waldeck, und vermöge seines Vertrages mit Preußen und den übrigen Mitgliedern des Zollvereines vom 11. Dezember 1841, in Beziehung auf das Fürstenthum Pyrmont;

10. Anhalt-Köthen und Anhalt-Dessau, vermöge ihres Vertrages mit Preußen vom 26. April 1839, betreffend die Zoll- und Verkehrsverhältnisse zwischen den beiderseitigen Ländern;

11. Anhalt-Bernburg, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 11. Lipca 1839. co do odnowienia traktatów o połączeniu części terytoryalnych anhalt-bernburgskich z systematem bezpośrednim pruskim;

12. Hessen-Homburg, mocą traktatu swego z Prusami z dnia 5. Grudnia 1840. pod względem nadurzędu Meisenheim;

13. Lippe, mocą traktatu swego z Prusami i innemi Członkami Związku celnego z dnia 18. Października 1841. pod względem Księstwa Lippe, i mocą traktatu swego z Prusami z dnia tego samego, pod względem książęcych części terytoryalnych Lipperode, Kappel i Grävenhagen;

14. Saskie Weimar-Eisenach, mocą traktatu swego z Bawaryą z dnia 24. Maja 1843 pod względem sądu (Vordergericht) Ostheim;

15. Luksemburg, mocą traktatu swego z Prusami i innemi Członkami Związku celnego z dnia 2. Kwietnia 1847. dotyczącego dalszego trwania połączenia Wielkiego Księstwa Luksemburgskiego z systematem celnym Prus i innych Państw Związku celnego;

16. Schaumburg-Lippe, mocą traktatu swego z Hannowerem z dnia 25. Września 1851 r.

II. Objętość terytoryalna turyngskiego Związku celnego i handlowego wykazuje się z poniżéj wydrukowanego *) artykułu I. traktatu, zawartego na dniu 10. Maja 1833 w Berlinie między Prusami, elektorskiém Haskiém, Państwami Saskiemi wielko-książęcemi i książęcemi, tudzież rządami książęco-szwarcburgskim i książęco-reusskim.

Wiédeń dnia 12. Października 1853. r.

Hr. Buol Schauenstein m. p.

---

*) Artykuł I. Części terytoryalne królewsko-pruskie: Obwód miejski i krajowy Erfurt, wraz z obwodami Schleusingen i Ziegenrück, obwód haski elektorski Schmalkalden, kraje Wielkiego Księstwa Saskiego Weimar-Eisenach, z wyjątkiem urzędów Allstedt i Oldisleben i urzędu Ostheim, kraje Księstwa Saskiego-Meiningen, kraje Księstwa Saskiego-Altenburg, kraje Księstwa Saskiego Koburg-Gotha, z wyjątkiem urzędów Volkenrode i Königsberg, Księstwa Lichtenberg, tudzież naddominia książęce Schwarzburg-Sondershauseńskie i książęce Schwarzburg-Rudolstadzkie. i kraje książęce Reuss-Schleitz, Reuss-Greitz i Reuss-Lobenstein-Ebersdorf połączone zostają w spólny Związek celny i handlowy pod nazwiskiem:

„Związek celny i handlowy Państw turyngskich.“

11. **Anhalt-Bernburg**, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 11. Juli 1839, betreffend die Erneuerung der Verträge, wegen Anschließung der anhalt-bernburgischen Landestheile an das preußische indirekte Steuersystem;

12. **Hessen-Homburg**, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 5. Dezember 1840, in Beziehung auf das Oberamt Meisenheim;

13. **Lippe**, vermöge seines Vertrages mit Preußen und den übrigen Mitgliedern des Zollvereins vom 18. Oktober 1841, in Beziehung auf das Fürstenthum Lippe, und vermöge seines Vertrages mit Preußen von demselben Tage, in Beziehung auf die fürstlichen Gebietstheile Lipperode, Kappel und Grävenhagen;

14. **Sachsen-Weimar-Eisenach**, vermöge seines Vertrages mit Baiern vom 24. Mai 1843, in Beziehung auf das Vordergericht Ostheim;

15. **Luxemburg**, vermöge seines Vertrages mit Preußen und den übrigen Mitgliedern des Zollvereines vom 2. April 1847, die Fortdauer des Anschlusses des Großherzogthums Luxemburg an das Zollsystem Preußens und der übrigen Staaten des Zollvereines betreffend;

16. **Schaumburg-Lippe**, vermöge seines Vertrages mit Hannover vom 25. September 1851;

II. Der Gebietsumfang des **thüringischen** Zoll- und Handelsvereines ist ersichtlich aus dem hier unten abgedruckten *) Artikel I. des am 10. Mai 1833 zu Berlin zwischen Preußen, Chur-Hessen, den großherzoglich- und herzoglich-sächsischen Staaten, dann den fürstlich-schwarzburgischen und fürstlich-reußischen Regierungen abgeschlossenen Vertrages.

Wien am 12. Oktober 1853.

Gr. Boul-Schauenstein m. p.

---

*) Artikel I. Die königlich-preußischen Landestheile: Stadt- und Landkreis Erfurt, nebst den Kreisen Schleusingen und Ziegenrück, der churfürstlich-hessische Kreis Schmalkalden, die großherzoglich Sachsen-Weimar- und Eisenach'schen Lande, mit Ausnahme der Aemter Allstedt und Oldisleben und des Amtes Ostheim, die herzoglich Sachsen-Meiningen'schen Lande, die herzoglich Sachsen-Altenburgischen Lande, die herzoglich Sachsen-Koburg- und Gothaischen Lande, mit Ausnahme der Aemter Volkenrode und Königsberg, des Fürstenthumes Lichtenberg, und die fürstlich Schwarzburg-Sondershausen'schen und fürstlich Schwarzburg-Rudolstadtischen Oberherrschaften, und die fürstlich Reuß-Schleitz-, Reuß-Greitz und Reuß-Lobenstein- und Ebersdorfischen Lande werden zu einem gemeinsamen Zoll- und Handelsverbande unter dem Namen:

„Zoll- und Handelsverein der thüringischen Staaten"

vereiniget.

11. Anhalt-Bernburg, vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 11. Juli 1823, betreffend die Unterwerfung der [illegible] wegen [illegible] der anhalt-bernburgischen Landestheile an das preußische Zoll- und Steuersystem;

12. Hessen-Homburg, vermöge seines Beitrittes zum Vertrage vom 2. [illegible] 1835, in Beziehung auf das Oberamt Meisenheim;

13. Baden, vermöge seines Vertrages mit [illegible] und den übrigen Mitgliedern des Zollvereins vom 28. October 1841, in Beziehung auf das [illegible] und [illegible] mit Ausschluß von [illegible] in Beziehung auf die [illegible] Enclaven [illegible] und [illegible];

14. [illegible], vermöge seines Vertrages mit Preußen vom 25. Mai 1841, in Beziehung auf das [illegible];

15. Luxemburg, vermöge seines Vertrages mit Preußen und den übrigen Mitgliedern des Zollvereins vom 8. Februar 1842, die Erneuerung des Beitrittes des Großherzogthums Luxemburg zu dem Zoll- und Handelsvereine und der übrigen Staaten des Zollvereins betreffend;

16. Schaumburg-Lippe, vermöge seines Vertrages mit Hannover vom [illegible] September 1851;

II. Die Gebietstheile der [illegible] Zoll- und Handelsvereins [illegible] und von den [illegible] Artikel 1 des am 10. Mai 1853 zu Berlin zwischen Preußen, [illegible], den [illegible] und [illegible] Staaten, dann den [illegible] und [illegible] Regierungen abgeschlossenen Vertrages.

Wien am 12. October 1853.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.

*) Artikel 1. [illegible] Zoll- und Handelsvereins [illegible] Zoll- und Handelsverein [illegible] der Zoll- und Handelsverein der [illegible] Regierungen:
[illegible]

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LVI.

Wydana i rozesłana dnia 1. Lutego 1854.

Landes - Regierungs - Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 1. Februar 1854.

227.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Zewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu z dnia 24. Października 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIII., nr. 221., wydana dnia 29. Października 1853.),

mocą którego w skutku najwyższego postanowienia z dnia 30. Września 1853. r. naznacza się kary na przekroczenia ustaw celnych Państw, należących do niemieckiego Związku celnego.

W celu wykonania traktatu handlowego i celnego z dnia 19. Lutego 1853., zawartego z Prusami i innemi Państwami Związku celnego niemieckiego, tudzież dla wykonania konwencyi celnéj, do owego traktatu przyłączonéj (Dziennik praw Państwa na rok 1853., część LXVIII, nr. 207. *), Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższém postanowieniem z dnia 30. Września 1853. roku zatwierdzić następujące rozporządzenia, które z dniem 1. Stycznia 1854. roku zaprowadzonemi zostaną:

§. 1.

Przekroczenia ustaw Państw, należących do niemieckiego Związku celnego, tyczących się opłat od wprowadzenia, wyprowadzenia i przewozu towarów, pod któremi rozumiéć także należy zakazy wprowadzania, wyprowadzania i przewożenia towarów, zakazane są nie tylko wszystkim osobom, należącym do Monarchii Austryackiéj, lecz także wszystkim tym, którzy w jéj obrębie tymczasowe mają zamieszkanie, lub tylko chwilowo tamże się znajdują, a to pod karami w §§. 2. i 3. objętemi.

§. 2.

Ktokolwiek się odważa, przedmioty, których sprowadzanie, wyprowadzanie lub przewóz w Państwach niemieckiego Związku celnego jest zakazaném, wbrew temu zakazowi wprowadzać, wyprowadzać lub przewozić, ten ulega takiéj saméj karze majątkowéj, jaka jest ustanowioną na przekroczenia podobnych zakazów, według ustaw i przepisów, w krajach koronnych austryackich obowiązujących.

§. 3.

Ktokolwiek się odważa, Państwa niemieckiego Związku celnego krzywdzić w opłatach należących się od wprowadzania, wyprowadzania lub przewozu towarów, ulega karze majątkowéj, mającéj być wymierzoną według tych samych zasad, według których karanemi być mają w krajach Monarchii Austryackiéj owe przekroczenia obowiązujących w nich ustaw i przepisów celnych, przez

---

*) Dziennik Rządowy, oddział pierwszy, część LV., nr. 225.

227.

Verordnung der Ministerien des Aeußern, der Justiz und der Finanzen vom 24. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIII. Stück, Nr. 221, ausgegeben am 29. Oktober 1853),

womit in Folge Allerhöchster Entschließung vom 30. September 1853 Strafbestimmungen für Uebertretungen der Zollgesetze der Staaten des deutschen Zollvereines festgesetzt werden.

Zur Vollziehung des mit Preußen und den übrigen Staaten des deutschen Zollvereines abgeschlossenen Handels- und Zollvertrages vom 19. Februar 1853 und des demselben beigefügten Zollkartels (Reichs-Gesetzblatt für das Jahr 1853, Stück LXVIII., Nr. 207 *), haben Seine k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchster Entschließung vom 30. September 1853 folgende Anordnungen zu genehmigen geruht, welche vom 1. Jänner 1854 in Wirksamkeit treten:

§. 1.

Die Uebertretung der Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgaben-Gesetze der Staaten des deutschen Zollvereines, worunter auch die Ein-, Aus- und Durchfuhrverbote verstanden sind, ist nicht allein den Angehörigen des österreichischen Kaiserstaates, sondern auch allen denjenigen, welche in dessen Gebiete einen vorübergehenden Wohnsitz haben, oder auch nur augenblicklich sich befinden, unter den in den §§. 2 und 3 enthaltenen Strafen verboten.

§. 2.

Wer es unternimmt, Gegenstände, deren Ein-, Aus- oder Durchfuhr in den Staaten des deutschen Zollvereines verboten ist, diesem Verbote zuwider ein-, aus- oder durchzuführen, hat dieselbe Vermögensstrafe verwirkt, welche nach den in den österreichischen Kronländern bestehenden Gesetzen und Vorschriften für die Uebetretungen ähnlicher Verbote festgesetzt ist.

§. 3.

Wer es unternimmt, den Staaten des deutschen Zollvereines die Ein-, Aus- oder Durchzugs-Abgaben zu entziehen, unterliegt einer Vermögensstrafe, welche nach denselben Grundsätzen zu bemessen ist, wornach in den Ländern der österreichischen Monarchie jene Uebertretungen der in denselben bestehenden Zollgesetze und Vorschriften zu ahnden sind, wodurch die Ein-, Aus- oder Durchfuhr-Zölle verkürzt oder der Gefahr

*) Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, LV. Stück, Nr. 225.

które cło wchodowe, wychodowe i przechodowe pokrzywdzonemi lub na niebezpieczeństwo pokrzywdzenia wystawionemi zostają. O ile zaś kwota kary stósuje się do kwoty opłat tym sposobem pokrzywdzonéj, takowa obliczona być powinna według taryfy Państw niemieckich Związku celnego.

§. 4.

Kto w innym sposobie, jak w §§. 2. i 3. wspomnianym przekracza ustawy celne Państw niemieckiego Związku celnego, ten za takie przekroczenie ulega karze porządkowéj od dwóch do piętnastu złt. reń.

§. 5.

Jeżeli kara majątkowa, wymierzona na skazanego według ustaw obowiązujących ściągniętą być nie może, natenczas zamiast kwoty nie ściągnionéj, naznaczyć należy karę aresztu, która jednakże nie może przenosić roku jednego. Na podstawie téj zasady należy w tych krajach koronnych, w których obowiązuje ustawa karna o przestępstwach dochodowych z roku 1835. zamieniać karę majątkową na areszt stósownie do przepisów téjże ustawy, w innych krajach Państwa zaś stósownie do przepisów ustaw karnych na zbrodnie, wykroczenia, przestępstwa, powszechnie obowiązujących w owych krajach.

§. 6.

Dochodzenie i karanie wykroczeń przeciw ustawom celnym Państw Związku celnego nastąpi na przedstawienie władzy właściwéj tych ostatnich, przez te same władze i według tych samych form, jak dochodzenie i karanie wykroczeń, wymierzonych przeciw ustawom celnym, obowiązującym w krajach koronnych austryackich. Jeżeli przekraczający przytrzymanym zostanie przy wykonaniu lub zamierzeniu wykroczenia, władza tego okręgu, w którym przytrzymanym został, wyprowadzi postępowanie karne według ustaw tamże obowiązujących. Przeciw obwinionemu, który się nie znajduje w tym przypadku, postępowanie prowadzone być powinno przez tę władzę, w któréj on ma stałe zamieszkanie swoje; lub jeżeli tylko czasowo przebywa w miejscu od tamtego oddalonèm, przez władzę tego okręgu, w którym się znajdował przy początku dochodzenia. Co do cudzoziemców władza tego miejsca, w którém tymczasowo przebywają, występować powinna.

Ministerstwa Sprawiedliwości i Skarbu wydadzą bliższe postanowienia co do wykonania tego przepisu, mając wzgląd na szczegółowe postanowienia konwencyi celnéj.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauss** m. p. **Baumgartner** m. p.

der Verkürzung ausgesetzt werden. Der Strafbetrag ist jedoch, soweit derselbe gesetzlich nach dem entzogenen Abgabenbetrage sich richtet, nach dem Tarife der deutschen Zollvereins-Staaten zu bemessen.

§. 4.

Wer in anderer als der unter den §§. 2 und 3 erwähnten Art die Zollgesetze der Staaten des deutschen Zollvereines übertritt, hat wegen dieser Uebertretung eine Ordnungsstrafe von zwei bis fünfzehn Gulden verwirkt.

§. 5.

Stellt sich die den Verurtheilten treffende Vermögensstrafe nach den bestehenden Gesetzen als uneinbringlich dar, so ist statt des nicht eingebrachten Betrages Arreststrafe zu verhängen, welche jedoch die Dauer von Einem Jahre nicht übersteigen darf. Mit Festhaltung dieses Grundsatzes hat in den Kronländern, in welchen das Strafgesetz über Gefällsübertretungen vom Jahre 1835 schon jetzt in Wirksamkeit steht, die Umwandlung der Vermögensstrafe in Arrest nach den Bestimmungen dieses Gesetzes, in den übrigen Ländern des Reiches aber nach den Anordnungen der in jenen Ländern geltenden allgemeinen Strafgesetze über Verbrechen, Vergehen und Uebertretungen stattzufinden.

§. 6.

Die Untersuchung und Bestrafung von Verletzungen der Zollgesetze der Staaten des Zollvereines erfolgt über Antrag einer zuständigen Behörde dieser letzteren durch dieselben Behörden und in denselben Formen, wie die Untersuchung und Bestrafung der Uebertretungen, welche gegen die in den österreichischen Kronländern in Wirksamkeit stehenden Zollgesetze gerichtet sind. Wird der Uebertreter in der Vollbringung oder in dem Versuche der Uebertretung angehalten, so hat die Behörde des Bezirkes, in welchem die Anhaltung stattfand, das Strafverfahren nach den daselbst geltenden Gesetzen zu pflegen. — Gegen einen Beschuldigten, welcher nicht in diesem Falle ist, soll das Verfahren von jener Behörde gepflogen werden, in deren Bezirke derselbe seinen dauernden Wohnsitz hat, oder wenn er sich zeitlich an einem davon entfernten Orte aufhält, von der Behörde desjenigen Bezirkes, wo er sich bei dem Beginne der Untersuchung befindet. Bei Ausländern hat die Behörde ihres einstweiligen Aufenthaltsortes einzuschreiten.

Die Ministerien der Justiz und der Finanzen werden die näheren Bestimmungen über die Vollziehung dieser Anordnung mit Rücksicht auf die einzelnen Bestimmungen des Zollkartels erlassen.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauß** m. p. **Baumgartner** m. p.

228.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 26. Października 1853.,

obowiązujące w Królestwie Lombardzko - Weneckiém,

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 24. Października 1853. zniesioném zostaje tymczasowo aż do końca Grudnia 1853. r. cło wchodowe od pszenicy, kukurudzy i owsa, wprowadzanego do Królestwa Lombardzko - Weneckiego.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXIII, nr. 222., wydaną dnia 29. Października 1853. r.

228.

Erlaß des Finanzministeriums vom 26. Oktober 1853,

gültig für das lombardisch-venezianische Königreich,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 24. Oktober 1853 die zeitweise Aufhebung des Einfuhrzolles für den in das lombardisch-venezianische Königreich eingehenden Weitzen, Mais und Hafer bis Ende Dezember 1853 festgesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXIII. Stück, Nr. 222, ausgegeben am 29. Oktober 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LVII.

Wydana i rozesłana dnia 3. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 3. Februar 1854.

229.

Rozporządzenie Cesarskie z dnia 27. Października 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXV., nr. 228., wydana dnia 9. Listopada 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o postępowaniu Komendantów wojskowych w przypadkach obrazy honoru, popełnionéj na żołnierzach od felfebla lub wachmistrza niżéj przez osoby, podlegające jurysdykcyi cywilnéj.

Po wysłuchaniu Moich Ministrów i Mojéj Rady Państwa postanowiłem wydać następujące rozkazy:

Jeżeli żołnierz, od felfebla lub wachmistrza niżéj, obrażonym zostanie przez osoby, podlegające jurysdykcyi cywilnéj, w taki sposób, iż według zdania Komendanta, mającego prawo kary i ułaskawienia, obrażony został przez to honor samegoż stanu wojskowego, w takim przypadku Komendant winien jest z urzędu swego wyprowadzić sprawę na drogę karną przed właściwy sąd obraziciela, i w tym celu ustanowić oficera za obrońcę, którego należy wskazać władzy śledczéj, i któremu służą także wszelkie te prawa, które według ustawy ma poszkodowany lub obrażony.

Moja Nadkomenda wojskowa tudzież Mój Minister Sprawiedliwości mają sobie poleconém wykonanie niniejszego rozporządzenia.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauss** m. p.

Za najwyższym rozkazem:

Ransonnet m. p.

230.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Jeneralną Dyrekcyą Rachunkowości z dnia 2. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXV., nr. 229., wydana dnia 9. Listopada 1853.),

obowiązujące w Królestwie Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém i w Księstwie Bukowińskiém, w Królestwie Lombardzko-Weneckiém i w Królestwie Dalmatyńskiém,

mocą którego rozciąga się także na powyższe kraje koronne rozporządzenie z dnia 11. Czerwca 1851. r., nr. 150. Dziennika praw Państwa, tyczące się postępowania z zażaleniami przeciw adjustowaniu buchalteryjnemu wykazów kosztów podróżnych.

Dla zaprowadzenia jednostajności i zgodności z przepisami kontroli i rachunkowości w postępowaniu nad zażaleniami, które wniesionemi będą przez

229.

Kaiserliche Verordnung vom 27. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXV. Stück, Nro. 228, ausgegeben am 9. November 1853),

wirksam für alle Kronländer,

über das Verfahren der Militär-Kommandanten in Fällen von Ehrenbeleidigungen, welche von Personen, die der Zivil-Jurisdikzion unterstehen, an Soldaten vom Feldwebel oder Wachtmeister abwärts verübt werden.

Nach Vernehmung Meiner Minister und nach Anhörung Meines Reichsrathes habe Ich nachstehende Bestimmungen festzusetzen beschlossen:

Wenn ein Soldat, vom Feldwebel oder Wachtmeister abwärts, durch Personen, welche der Zivil-Jurisdikzion unterstehen, in einer Art beleidiget wird, daß hierdurch, nach dem Ermessen des mit dem Straf- und Begnadigungs-Rechte bekleideten Kommandanten, die Militär-Standes-Ehre selbst verletzt erscheint, so hat dieser Kommandant wegen Verfolgung des Beleidigers bei dessen kompetenter Gerichtsbehörde von Amtswegen einzuschreiten, und zu diesem Behufe einen Offizier als Vertreter zu bestellen, welcher der Untersuchungsbehörde namhaft zu machen ist, und dem alle Rechte zustehen, welche sonst nach dem Gesetze dem Beschädigten oder Beleidigten selbst zustehen.

Mein Armee-Ober-Kommando und Mein Justizminister sind mit der Vollziehung dieser Verordnung beauftragt.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauß** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:
Ransonnet m. p.

230.

Verordnung des Justizministers im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und dem General-Rechnungs-Direktorium vom 2. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXV. Stück, Nr. 229, ausgegeben am 9. November 1853),

wirksam für das Königreich Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau und Herzogthnm Bukowina, das lombardisch-venezianische Königreich und das Königreich Dalmazien,

womit die Verordnung vom 11. Juni 1851, Nr. 150 des Reichs-Gesetz-Blattes, in Bezug der Behandlung von Beschwerden gegen die buchhalterische Adjustirung von Reise-Partikularien, auch auf diese Kronländer ausgedehnt wird.

Zur Herstellung eines gleichförmigen und mit den Vorschriften über das Rechnungs- und Kontrolswesen übereinstimmenden Vorganges bei den von Gerichts- und

Urzędników sądowych i Prokuratorów rządowych przeciw adjustowaniu buchalterycznemu wykazów kosztów podróżnych, Ministeryum Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Jeneralną Dyrekcyą Rachunkowości rozporządza niniejszém, iż rozporządzenie z dnia 11. Czerwca 1851. r., nr. 150. Dzien. praw Państwa, tyczące się postępowania z takiemi zażaleniami, na przyszłość wejść ma w zastosowanie także i w Królestwie Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém i w Księstwie Bukowińskiém, tudzież w Królestwie Lombardzko-Weneckiém i w Królestwie Dalmatyńskiém.

Krauss m. p.

231.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 3. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXV., nr. 230., wydana dnia 9. Listopada 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

obejmujące w sobie przepis co do przenoszeń majątku na przypadek śmierci, wspomnionych w rozrządzeniu Ministerstwa Skarbu z dnia 9. Marca 1852. r. (Dziennik praw Państwa nr. 62.).

Na zasadzie ustępu XVI. rozrządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15. Czerwca 1853. r. (Dzien. praw Państwa nr. 109.) Ministerstwo Skarbu udziela wyjaśnienie, że rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 9. Marca 1852. roku (Dziennik praw Państwa nr. 62.*) nie ma zastosowania na te przeniesienia majątku, z powodu śmierci nastąpione po d. 1. Września 1853. r., których przedmiot znajduje się w części w Siedmiogrodzie, w części w krajach koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych przy śmierci spadkodawcy miała moc obowiązującą.

Wykaz spadku przy takich przenoszeniach majątku, obejmujący cały majątek spadkowy, należy bez różnicy wnieść do tego sądu, lub sporządzić w tym sądzie, do którego należy pertraktacya spadkowa, zaś od tego sądu powinien być przesłanym do urzędu, przeznaczonego do wymierzenia należytości, w którego okręgu sąd się znajduje. Ten urząd postępować powinien stósownie do §. 5. rozrządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 2. Grudnia 1850. r. (Dziennik praw Państwa nr. 470.); przyczém rozumié się samo przez się, iż, gdy idzie o nieruchomości zewnątrz okręgu urzędowego leżące, względem których urząd nie posiada wykazów, do oznaczenia wartości potrzebnych, ani téż takowych od strony do opłacenia należytości obowiązanéj nie otrzyma, żądać winien takowych od tego urzędu, w którego katastrze podatkowym nieruchomość jest zamieszczoną.

Baumgartner m. p.

---

*) Dziennik praw krajowych, część XIII., nr. 69., strona 201.

Staatsanwaltschaftsbeamten erhobenen Beschwerden gegen die buchhalterische Adjustirung der Reise-Partikularien, sieht sich das Justizministerium veranlaßt, im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und dem General-Rechnungs-Direktorium hiermit anzuordnen, daß die Verordnung vom 11. Juni 1851, Nr. 150 des Reichs-Gesetz-Blattes, hinsichtlich der Behandlung solcher Beschwerden, für die Zukunft auch in dem Königreiche Galizien und Lodomerien, dem Großherzogthume Krakau und dem Herzogthume Bukowina, in dem lombardisch-venezianischen Königreiche und dem Königreiche Dalmazien in Anwendung zu treten hat.

Krauß m. p.

231.

Erlaß des Finanzministeriums vom 3. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXV. Stück, Nr. 230, ausgegeben am 9. November 1853),

wirksam für alle Kronländer,

betreffend die Bestimmung, hinsichtlich der im Finanzministerial-Erlasse vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 62) erwähnten Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen.

Im Grunde des Absatzes XVI. des Justizministerial-Erlasses vom 15. Juni 1853 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 109) findet das Finanzministerium zu erklären, daß der Finanzministerial-Erlaß vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 62 *) auf die seit 1. September 1853 erfolgten Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen, deren Gegenstand theils in Siebenbürgen, theils in den Kronländern sich befindet, in welchen das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch beim Tode des Erblassers in Wirksamkeit war, keine Anwendung habe.

Der Nachlaßausweis ist daher bezüglich dieser Vermögens-Uebertragungen über das gesammte Nachlaßvermögen ohne Unterschied bei demjenigen Gerichte einzubringen oder zu verfassen, welchem die Verlassenschafts-Abhandlung zusteht, und von diesem Gerichte an jenes zur Gebührenbemessung bestimmte Amt zu leiten, in dessen Bezirk das Gericht sich befindet. Letzteres Amt hat sich nach §. 5. des Finanzministerial-Erlasses vom 2. Dezember 1850 (Reichs-Gesetzblatt, Nr. 470) zu benehmen, wobei es sich versteht, daß, wenn es sich um Liegenschaften außer dem Amtsbezirke handelt, hinsichtlich welcher das Amt die zur Werthbestimmung erforderlichen Nachweisungen nicht besitzt, noch von dem Gebührenpflichtigen erhält, dieselben bei jenem Amte anzusuchen sind, in dessen Steuerkataster die Liegenschaft eingetragen ist.

Baumgartner m. p.

---

*) Landesgesetzblatt, XIII. Stück, Nr. 69, Seite 201.

232.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 3. Listopada 1853.,

obowiązujące w Siedmiogrodzie,

według którego w przypadkach przenoszenia majątku z powodu śmierci, nastąpionych po d. 31. Sierpnia 1853. r., ustaje moc obowiązująca przepisów, objętych w ustępie IX. patentu obwieszczającego do ustawy o należytościach z dnia 2. Sierpnia 1850. r. i rozrządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 9. Marca 1852. r. (Dziennik praw Państwa nr. 63.).

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXV., nr. 231., wydaną dnia 9. Listopada 1853.

233.

Ogłoszenie Ministerstwa Skarbu i Handlu z dnia 5. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXV., nr. 232., wydana dnia 9. Listopada 1853.,

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

przez które odroczoną zostaje aż do d. 1. Grudnia b. r. moc obowiązująca przepisów, wydanych co do środków dla zapobieżenia przemytnictwa na wybrzeżu morskiém.

Zatwierdzone przez Jego C. K. Apostolską Mość w najwyższém postanowieniu z dnia 27. Kwietnia 1852. r. środki dla zapobieżenia przemytnictwa na wybrzeżu morskiém, które ogłoszonemi zostały w Dzien. praw Państwa z dnia 18. Października t. r. część LXVII. *), i miały być zaprowadzonemi w wykonanie z dniem 1. b. m., dopiéro z dniem 1. Grudnia b. r. działanie swoje rozpoczną.

Baumgartner m. p.

---

*) Dziennik Rządowy, Oddział piérwszy, część XLIX., nr. 205.

232.

Erlaß des Finanzministeriums vom 3. November 1853,

wirksam für Siebenbürgen,

wornach für Vermögens-Uebertragungen von Todeswegen, welche nach dem 31. August 1853 erfolgen, die Bestimmungen des Absatzes IX. des Kundmachungs-Patentes zum Gebührengesetze vom 2. August 1850 und der Finanz-Ministerial-Erlaß vom 9. März 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 63) außer Wirksamkeit getreten sind.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXV. Stück, Nr. 231, ausgegeben am 9. November 1853.

233.

Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 5. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXV. Stück, Nr. 232, ausgegeben am 9. November 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit die Wirksamkeit der Bestimmungen über einige Maßregeln zur Verhinderung des Schleichhandels an der Seeküste bis zum 1. Dezember l. J. aufgeschoben wird.

Die von Seiner k. k. Apostolischen Majestät mit Allerhöchster Entschließung vom 27. April 1852 Allerhöchst genehmigten Bestimmungen über einige Maßregeln zur Verhinderung des Schleichhandels an der Seeküste, welche im Reichs-Gesetzblatte vom 18. Oktober d. J., Stück LXVII. *), kundgemacht wurden und mit 1. d. M. hätten in Anwendung kommen sollen, treten erst mit 1. Dezember d. J. in Wirksamkeit.

Baumgartner m. p.

---

*) Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, XLIX Stück, Nr. 205.

Erlaß des Finanzministeriums vom 2. November 1853,

[illegible]

[illegible] von [illegible], welche nach dem [illegible] — [illegible] 1853 [illegible]

(Reichs-Gesetz-Blatt, LXXV. Stück, Nr. [illegible], ausgegeben am [illegible] November 1853.)

23[illegible].

Kundmachung der [illegible] vom 5. Dezember 1853

(Im Reichs-Gesetzblatte, LXXV. Stück, Nr. 23[illegible], ausgegeben am 9. November 1853.)

[illegible]

wird die [illegible] vom 1. [illegible] 1. J. [illegible] wird.

[illegible] vom 27. [illegible] 1853 [illegible] 15. [illegible] LXXVII [illegible]

[illegible]

Baumgartner m. p.

---

*) [illegible]

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LVIII.

Wydana i rozesłana dnia 4. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 4. Februar 1854.

234.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 1. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXVI., nr. 233., wydana dnia 11. Listopada 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach, będących w Związku celnym Austryackim,

tyczące się niektórych zmian w prawach urzędów celnych głównych, ustanowionych w wewnętrznym obrębie celnym, tudzież niektórych przepisów, z temi zmianami w związku będących.

W porozumieniu z Ministerstwem Handlu i w celu wydania rozporządzeń potrzebnych do przeprowadzenia traktatu celnego i handlowego, zawartego między Austryą i Prusami w dniu 19. Lutego 1853. r., zaprowadza się od d. 1. Stycznia 1854. r. zacząwszy, prowizorycznie następujące zmiany w składzie i w upoważnieniach urzędów celnych głównych, położonych w wewnętrznym obrębie celnym:

§. 1.

Urzędy celne główne, a względnie urzędy główne trzydziestowe w Oedenburgu, Hermansztadzie, Klauzenburgu i Zagrzebiu ograniczone zostają do pełnienia upoważnień urzędów celnych głównych II. klasy; jednakże, jak dalece ustanowionemi są, lub dopiéro ustanowionemi będą komisye do rewizyi książek, powyższe urzędy we względzie przedmiotów literackich, tudzież przedmiotów sztuki pełnić mają i nadal jeszcze czynności urzędów celnych głównych I. klasy.

§. 2.

Główne Urzędy celne II. klasy w Radsztad, Czasławie, Neuhaus, Turnawie i Reute, tudzież urząd celny boczny I. klasy w Hallein rozwiązanemi zostają.

Miejsce rozwiązanych głównych urzędów celnych w Radsztad, Neuhaus i Reute, tudzież miejsce urzędu celnego bocznego w Hallein zastąpią urzędy kontrolujące, zaś zamiast głównego urzędu celnego w Czasławie, tamtejsza kasa zbiorowa załatwiać będzie czynności urzędu kotrolującego, i urzędu stemplowego komercyalnego.

Urzędy kontrolujące, mające na przyszłość istnieć w Radsztad i Hallein, zostają upoważnione do pobiérania cła wchodowego od towarów, które przez inny urząd zupełnie już wewnątrz zrewidowane zostały, i do rzeczonego urzędu kontrolującego odkazanemi będą.

§. 3.

Główne Urzędy celne II. klasy w Bruck nad Murą, w Cylli, Steyer, Königgrätz, Koszycach, Przemyślu, Stanisławowie, Tarnopolu, Hall, Znajmie i w Cieszynie zostają ograniczone do następujących czynności:

234.

Verordnung des Finanzministeriums vom 1. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXVI. Stück, Nr. 233, ausgegeben am 11. November 1853),

wirksam für alle im österreichischen Zollverbande stehenden Länder,

in Betreff einiger Aenderungen in den Befugnissen der im inneren Zollgebiete aufgestellten Hauptzoll-Aemter und einiger damit zusammenhängender Vorschriften.

Im Einvernehmen mit dem Ministerium des Handels findet man behufs der zur Durchführung des österreichisch-preußischen Zoll- und Handelsvertrages vom 19. Februar 1853 erforderlichen Verfügungen, vom 1. Jänner 1854 angefangen, in dem Bestande und in den Befugnissen der im inneren Zollgebiete gelegenen Hauptzoll-Aemter nachstehende Aenderungen provisorisch eintreten zu lassen:

§. 1.

Die Hauptzoll- und beziehungsweise Hauptdreißigst-Aemter zu Oedenburg, Hermannstadt, Klausenburg und Agram werden auf die Befugnisse der Hauptzoll-Aemter II. Klasse beschränkt; doch haben sie, in soferne Bücher-Revisions-Kommissionen entweder bereits aufgestellt sind, oder erst werden aufgestellt werden, hinsichtlich der literarischen und Kunstgegenstände noch fortan die Befugnisse der Hauptzoll-Aemter I. Klasse auszuüben.

§. 2.

Die Hauptzoll-Aemter II. Klasse zu Radstadt, Czaslau, Neuhaus, Tyrnau und Reute und das Nebenzoll-Amt I. Klasse zu Hallein werden aufgehoben.

An die Stelle der aufgehobenen Hauptzoll-Aemter zu Radstadt, Neuhaus und Reute und des Nebenzoll-Amtes zu Hallein treten Kontrols-Aemter, und statt des Hauptzoll-Amtes zu Czaslau hat die dortige Sammlungskasse die Geschäfte eines Kontrols- und Kommerzial-Stempel-Amtes zu besorgen.

Die künftig in Radstadt und Hallein bestehenden Kontrols-Aemter werden ermächtiget, für Waaren, welche von einem anderen Amte der inneren Untersuchung bereits vollständig unterzogen worden sind, und an das genannte Kontrols-Amt angewiesen werden, den Eingangszoll einzuheben.

§. 3.

Die Hauptzoll-Aemter II. Klasse zu Bruck an der Mur, Cilli, Steyer, Königgrätz, Kaschau, Przemisl, Stanislau, Tarnopol, Hall, Znaim und Teschen werden in ihren Befugnissen darauf beschränkt:

a) mają odbiérać cło od towarów, przychodzących pocztą, i przeznaczonych do opłacania cła wchodowego w ilości, służącéj innym głównym urzędom celnym II. klasy:

b) mają odbywać czynności urzędowe, odnoszące się do wywozu towarów krajowych, lub takich zagranicznych, od których cło opłaconém zostało, a które są przeznaczone do wywozu za granicę, lub też w przechodzie przez morze lub przez kraj obcy do innych krajów koronnych;

c) mają wykonywać kontrolę towarów w całéj rozciągłości;

d) pełnić czynności urzędowe, należące do urzędów pośrednich co do takich towarów, które w przewozie na miejsce przeznaczenia ich dotykają.

e) mają pobiérać cło od towarów, przekazanych do nich od innych urzędów, w których dokładnie wewnątrz opatrzonemi były, czyli to na raz, czyli też w miarę jak ze składu odebranemi zostaną.

Za zasadę przy opłacie cła uważać należy gatunek i ilość towaru, sprawdzoną przez urząd przekazujący, wyjąwszy przypadek, gdy odkrytém zostanie przestępstwo ustaw dochodowych.

Urząd przekazujący w każdym razie dopełni dokładnego wewnętrznego opatrzenia, bądź że przesełający lub przewoźnik towarów o to upraszał, bądź też nie.

Urząd główny celny w Königgrätz zostaje także na przyszłość upoważniony dopełniać czynności urzędowych, odnoszących się do wywozu takich towarów, które wyekspedyowane zostają do apretowania lub na sprzedaż, z zastrzeżeniem bezpłatnego wprowadzenia powrotnego.

Nakoniec główny urząd celny w Hall zostaje upoważnionym do zupełnego ekspedyowania wszystkich towarów krajowych lub zagranicznych, które w obrocie wewnętrznym przez kraj obcy do tego urzędu przekazanemi zostaną.

§. 4.

Główny urząd celny II. klasy w Budzie ograniczonym zostaje do pobiérania cła od towarów kolonialnych.

§. 5.

Wszystkie towary, które się znajdują w jednym z urzędów wyżéj (§§. 1. aż włącznie do 4.) wspomnionych, lub które jeszcze przed dniem, w którym niniejszy przepis obowiązywać zacznie, do tych urzędów przekazanemi zostaną, względem których wszakże powyższe urzędy do zupełnéj czynności urzędowéj następnie nie będą upoważnione, muszą z największym pospiechem, a najdaléj w ciągu jednego miesiąca po rozpoczęciu działania niniejszego przepisu podda-

a) Waaren, welche mit der Post ankommen, und zur Einfuhrverzollung bestimmt sind, bis zu der anderen Hauptzoll-Aemtern II. Klasse zustehenden Menge in Verzollung zu nehmen;

b) für inländische oder ausländische verzollte Waaren, die in das Ausland oder im Verkehre über die See oder fremdes Gebiet in andere Kronländer bestimmt sind, die Ausfuhrs-Amtshandlungen zu pflegen;

c) die Waaren-Kontrole im vollen Umfange auszuüben;

d) für angewiesene Waaren, von denen sie im Zuge an den Ort der Bestimmung berührt werden, die den Zwischen-Aemtern obliegenden Amtshandlungen vorzunehmen;

e) für Waaren, welche von anderen Aemtern, nachdem sie dort der vollständigen inneren Untersuchung unterzogen wurden, an sie angewiesen werden, den Zoll auf einmal oder in dem Maße, als sie aus der Niederlage bezogen werden, einzuheben.

Als Grundlage der Verzollung ist — der Fall einer entdeckten Gefälls-Uebertretung ausgenommen — die von dem anweisenden Amte erhobene Gattung und Menge der Waare festzuhalten.

Das anweisende Amt wird die vollständige innere Untersuchung jedesmal vorzunehmen haben, es möge der Versender oder Waarenführer darum angesucht haben oder nicht.

Das Hauptzoll-Amt zu Königgrätz bleibt auch ferner ermächtiget, die Ausfuhrs-Amtshandlungen auch rücksichtlich jener Waaren vorzunehmen, welche zur Appretur oder auf Losung mit dem Vorbehalte der zollfreien Wieder-Einfuhr expedirt werden.

Endlich bleibt das Hauptzoll-Amt in Hall zur vollständigen Abfertigung aller inländischen oder ausländischen Waaren ermächtiget, welche im inneren Verkehre über fremdes Gebiet an dasselbe angewiesen werden.

§. 4.

Das Hauptzoll-Amt II. Klasse zu Ofen wird auf die Verzollung von Kolonial-Waaren beschränkt.

§. 5.

Alle Waaren, welche bei einem der oben (§§. 1 bis inclusive 4) genannten Aemter erliegen, oder an dieselben noch vor dem Tage, mit welchem diese Vorschrift in Wirksamkeit tritt, angewiesen werden, rücksichtlich deren jedoch zur vollständigen Beamtshandlung diese Aemter in der Folge nicht mehr ermächtiget seyn werden, müssen mit thunlichster Beschleunigung, und zwar längstens binnen Eines Monates nach dem Beginne der Wirksamkeit dieser Vorschrift, der vollständigen inneren Untersuchung unter-

nemi być pod zupełne opatrzenie wewnętrzne, poczém nie będzie nic stało w drodze opłacie cła od nich we właściwym urzędzie, czyli to na raz, czyli też częściowo.

§. 6.

Dla dopełnienia czynności urzędowéj, wspomnionéj w §. 2. ustępie trzecim, tudzież w §. 3. punkcie *e)*, dostateczném jest podanie pojedynczego oświadczenia, które się odwołać powinno na opatrzenie, określone w oświadczeniu główném piérwotném.

Potwierdzenie, iż należytości celne opłaconemi zostały w całości lub w części, nastąpić winno przez wręczenie kwitu celnego.

W przypadkach, w których towary poddane pod zupełne opatrzenie wewnętrzne uwolnione są od stawienia do urzędu celnego w celu opłaty cła, oznajmienie pismienne, przepisane w §. 172. ustawy o cłach i monopoliach rządowych, zastępuje miejsce wymaganego pojedynczego oświadczenia, musi zatém posiadać wszystkie wymogi tegoż ostatniego.

Baumgartner m. p.

zogen werden, wornach deren Verzollung bei dem betreffenden Amte, auf einmal oder parthieenweise einem Anstande nicht unterliegt.

§. 6.

Zum Behufe der im §. 2, dritter Absatz, und im §. 3, Punkt e) angedeuteten Amtshandlung genügt die Ueberreichung einer einfachen Erklärung, welche sich auf den in der Stammerklärung angesetzten Beschaubefund zu berufen hat.

Die Bestätigung über die erfolgte Berichtigung der Zollgebühren im vollen oder theilweisen Betrage hat durch Aushändigung einer Zollquittung zu geschehen.

In den Fällen, in denen die vollständig der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren von der Stellung zum Zoll-Amte zum Behufe der Zoll-Entrichtung befreit sind, vertritt die im §. 172 der Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung vorgeschriebene schriftliche Anzeige die Stelle der erforderlichen einfachen Erklärung, und muß demnach auch alle Erfordernisse der letzteren an sich tragen.

Baumgartner m. p.

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LIX.

Wydana i rozesłana dnia 6. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LIX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 6. Februar 1854.

235.

Patent Cesarski z dnia 23. Października 1853.,

dotyczący przeprowadzenia uwolnienia gruntowego w Księstwie Bukowińskiém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXVII., nr. 234., wydaną dnia 24. Listopada 1853.

236.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12. Listopada 1853.,

o organach, mających być ustanowionemi dla przeprowadzenia uwolnienia gruntowego w Księstwie Bukowińskiém, i o postępowaniu przez organa te zachować się mającém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXVII., nr. 235., wydaną dnia 24. Listopada 1853.

235.

Kaiserliches Patent vom 23. Oktober 1853,

betreffend die Durchführung der Grundentlastung im Herzogthume Bukowina.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXVII. Stück, Nr. 234, ausgegeben am 24. November 1853.

236.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 12. November 1853,

über die zur Durchführung der Grundentlastung im Herzogthume Bukowina zu bestellenden Organe und das von ihnen einzuhaltende Verfahren.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXVII. Stück, Nr. 235, ausgegeben am 24. November 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LX.

Wydana i rozesłana dnia 14. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Februar 1854.

237.

Patent Cesarski z dnia 29. Października 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXVIII., nr. 236., wydana dnia 24. Listopada 1853.),

obowiązujący w Królestwach Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém i w Księstwie Bukowińskiém,

wyday w przedmiocie utworzenia funduszów wynagrodzenia za zniesione ciężary gruntowe w powyższych krajach koronnych.

My Franciszek Józef Piérwszy,

z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskanii i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastali, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiéj; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Dla przeprowadzenia §§fów 1. i 22. Naszego Patentu z dnia 25. Września 1850. r., którego moc obowiązująca rozciąga się niniejszém i na Wielkie Księstwo Krakowskie i na Księstwo Bukowińskie, uchwaliliśmy, po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasiągnieniu zdania Naszéj Rady Państwa, wydać następujące postanowienia, i nakazujemy, ażeby takowe w Królestwach Galicyi i Lodomeryi, tudzież w Wielkiém Księstwie Krakowskiém i Księstwie Bukowińskiém w wykonanie zaprowadzone zostały.

237.

Kaiserliches Patent vom 29. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte LXXVIII. Stück, Nro. 236, ausgegeben am 24. November 1853)

wirksam für die Königreiche Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau und das Herzogthum Bukowina,

über die in diesen Kronländern zu errichtenden Grundenlastungsfonde.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slawonien, Galizien, Lodomerien und Illirien, König von Jerusalem ꝛc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg ꝛc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien ꝛc. ꝛc.

haben zur Durchführung der §§. 1 und 22 Unseres Patentes vom 25. September 1850, welches hiemit auch auf das Großherzogthum Krakau und das Herzogthum Bukowina ausgedehnt wird, nach Vernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, die nachfolgenden Bestimmungen zu beschließen befunden, und verordnen, daß dieselben in den Königreichen Galizien und Lodomerien, dann in dem Großherzogthume Krakau und in dem Herzogthume Bukowina, zur Ausführung gebracht werden.

Fundusze wynagrodzenia.

§. 1.

Dla udzielania wynagrodzenia w kapitale, tudzież dla wypłacania procentów od kapitałów wynagrodzenia za wszelkie dochody, jakiekolwiek zniesionemi zostały przez przeprowadzenie uwolnienia gruntów od ciężarów, ustanowionemi będą następujące fundusze wynagrodzenia w siedzibach Komisyj krajowych, a mianowicie:

a) dla obrębu administracyjnego lwowskiego;

b) dla obrębu administracyjnego krakowskiego, Królestw Galicyi i Lodomeryi;

c) dla Wielkiego Księstwa Krakowskiego, i dla

d) Księstwa Bukowińskiego.

Rzeczone cztéry fundusze wynagrodzenia natychmiast w życie wejść powinny.

Uposażenie takowych.

§. 2.

Do tych funduszów wynagrodzenia wpływać będą:

1. renty i kapitały, które zobowiązani opłacać muszą w skutku prawomocnych orzeczeń, w przedmiocie wynagrodzenia wydanych;

2. dopłaty do podatków i inne opłaty, przeznaczone na pokrycie dodatków krajowych;

3. kwoty, które, w danym razie, Skarb Państwa płacić będzie do funduszu wynagrodzenia, a to w skutku bezpośrednio na nim ciążącego obowiązku wynagrodzenia niektórych rodzajów opłat od zmiany w posiadaniu;

4. fundusze krajowe, przeznaczone na wynagrodzenie świadczeń zniesionych;

5. czynsze dzierżawne i ceny kupna, zyskane za uwolnione pustki w Galicyi i Bukowinie.

Zaliczki ze Skarbu Państwa.

§. 3.

Obrachowanie zaliczek w kapitałach i rentach, które Skarb Państwa wypłacił prawo mającym do końca Października 1853. r., tudzież obrachowanie kapitałów wraz z procentami po pięć od sta, które do tegoż dnia zobowiązani do Skarbu wpłacili, odwieść należy do terminu wyżwspomnionego.

Entlastungsfonde.

§. 1.

Zur Leistung der Kapitals-Entschädigung und Verzinsung der Entlastungskapitalien für alle in Folge der Durchführung der Grundentlastung aufgehobenen Bezüge sind folgende Entlastungsfonde am Sitze der Landeskommissionen zu errichten, und zwar:

a) für das Verwaltungsgebiet Lemberg;

b) für das Verwaltungsgebiet Krakau, die Königreiche Galizien und Lodomerien, dann

c) für das Großherzogthum Krakau, und

d) für das Herzogthum Bukowina.

Diese vier Entlastungsfonde haben sofort in's Leben zu treten.

Deren Dotazion.

§. 2.

In diese Entlastungsfonde haben einzufließen:

1. die von den Verpflichteten in Folge der endgiltigen Entlastungs-Aussprüche zu zahlenden Renten und Kapitalsbeträge;

2. die zur Deckung der Landesbeiträge bestimmten Steuerzuschläge und andere Abgaben;

3. jene Beträge, welche, in soferne der Fall eintritt, der Staatsschatz in Folge der ihn unmittelbar treffenden Entschädigung für einige Arten von Veränderungsgebühren dem Entlastungsfonde zu zahlen hat;

4. Landesfonde, die zur Entschädigung für aufgehobene Leistungen bestimmt werden;

5. Pacht- und Kaufschillinge für entlastete öde Gründe in Galizien und in der Bukowina.

Vorschüsse aus dem Staatsschatze.

§. 3.

Ueber die von dem Staatsschatze an die Berechtigten bis Ende Oktober 1853 geleisteten Kapitals- und Renten-Vorschüsse einerseits, sowie über die bis dahin in denselben eingeflossenen Kapitals-Zahlungen der Verpflichteten nebst fünfperzentigen Zinsen andererseits, ist auf den obigen Termin Abrechnung zu pflegen.

Pretensye Skarbu do funduszu wynagrodzenia zapisanemi będą w księgach kredytowych funduszu. Tak samo postąpić należy względnie tych kwot, które od dnia 1. Listopada 1853. r. Skarb Państwa jako zaliczki udzieli funduszowi wynagrodzenia dla przeprowadzenia bez przerwy operacyj jego.

Postanowienia szczegółowe.

a) Względem orzeczonego wpłacania ciążących na zobowiązanych:

1. Rent.

§. 4.

Renty, które na mocy orzeczenia, na zobowiązanych do opłacania przypadają, pobiérane będą w kwocie wynoszącéj pięć procentów kapitału wynagrodzenia, przez c. k. urzędy podatkowe wraz z podatkiem gruntowym z góry, w zwykłych terminach podatkowych, nie dopuszczając zaległości, w razie opóźnienia lub wzbraniania się zapłaty ściąganemi być winny przez środki przymusowe, jakie prawnie są przepisane przy ściąganiu podatków gruntowych, i do funduszu wynagrodzenia będą oddawanemi.

2. Kapitałów.

§. 5.

a) Kapitały aż łącznie do pięciu złr. monetą konwencyjną, a to ze względem na całą powinność zobowiązanego, powinny być spłacone w jednym roku;

b) kapitały aż łącznie do dziesięciu złr. m. k. również ze względem na ogólną powinność zobowiązanego spłacone być powinny w przeciągu lat dwóch; zaś

c) kwoty resztujące, które pozostają przy podzieleniu większych kapitałów przez dziesięć, powinny być spłaconemi, jeżeli nie przenoszą sumy pięciu reńskich, w przeciągu jednego roku, jeżeli zaś przenoszą tę sumę, w przeciągu lat dwóch.

Wspomnione termina liczyć należy od dnia, w którym wystósowaném zostało rozporządzenie, polecające urzędowi podatkowemu ściąganie tych opłat.

§. 6.

Wszelkie inne kapitały spłaconemi być muszą po upływie terminu jednego roku, obliczonego według przepisu §. 5., w przeciągu czasu, nie mającego żadną miarą przenosić lat dwudziestu, a to:

Das Guthaben des Staatsschatzes an den Entlastungsfond ist auf dessen Kreditsbüchern vorzuschreiben. Dieses Verfahren hat auch rücksichtlich aller jener Vorschüsse stattzufinden, welche vom 1. November 1853 aus dem Staatsschatze dem Entlastungsfonde, behufs der ungestörten Durchführung seiner Operazionen, erfolgt werden.

Besondere Bestimmungen.

a) Ueber die Einzahlung der den Verpflichteten zur Last ermittelten:

1. Renten.

§. 1.

Die den Verpflichteten zur Last ermittelten Renten sind in ihrer jeweiligen fünf Perzent des Entlastungs-Kapitals betragenden Höhe durch die k. k. Steuerämter mit der Grundsteuer in den üblichen Steuer-Terminen ohne Gestattung eines Rückstandes vorhinein verfallen, einzuheben, im Falle der versäumten oder verweigerten Zahlung durch die für die Einbringung der Grundsteuer gesetzlich bestehenden Zwangsmittel einzutreiben und dem Entlastungsfonde zuzuführen.

2. Kapitalien.

§. 5.

a) Kapitalien bis einschließig fünf Gulden Konvenzions-Münze, und zwar mit Rücksicht auf die Gesammtschuld eines Verpflichteten, müssen binnen Einem Jahre;

b) Kapitalien bis einschließig zehn Gulden Konvenzions-Münze, und zwar gleichfalls mit Rücksicht auf die Gesammtschuld eines Verpflichteten, müssen binnen zwei Jahren, dagegen

c) Restbeträge, welche sich bei der Theilung größerer Kapitalien durch zehn ergeben, müssen, wenn sie die Summe von fünf Gulden nicht übersteigen, binnen Einem Jahre, wenn sie diese Summe übersteigen, binnen zwei Jahren entrichtet werden.

Diese Fristen sind vom Tage der Ausfertigung der Verordnung, mit welcher dem Steueramte die Einhebung aufgetragen worden ist, zu berechnen.

§. 6.

Die Berichtigung aller übrigen Kapitalsbeträge hat nach Ablauf einer Einjährigen nach der Bestimmung des §. 5 zu berechnenden Frist innerhalb eines Zeitraumes, der zwanzig Jahre nicht überschreiten darf, zu geschehen, und zwar:

1. albo w taki sposób, iż zobowiązany zapłaci rocznie rentę (prowizye pięcio-procentowe) od reszty kapitału, pozostałéj z końcem upłynionego roku administracyjnego, i oprócz tego dwudziestą część kapitału wynagrodzenia, który na początku wyżustanowionego terminu jeszcze winien pozostał; albo też

2. w ten sposób, iż kapitał wynagrodzenia wraz z procentami, przypadającemi od niego aż do zupełnego jego uiszczenia, zamienionym zostanie na więcéj równych rent rocznych (rent umarzających corocznie upłacań), i przez zapłacenie tychże kilkorocznych niezmiennych rent umarzających kapitał wraz z procentem spłaconym zostanie.

Wybor rodzaju opłaty nastąpić winien przy rozprawach przed Komisyą okręgową wynagrodzenia.

Zobowiązani, którzy nie uzyskają zamiany na renty roczne, oświadczają przez to, iż obiérają sposób spłacenia pod 1. wyszczególniony, winni są zatém od zaczęcia następującego roku spłacać do funduszu wynagrodzenia rocznie:

a) dwudziestą część kapitału wynagrodzenia, który w owéj chwili jeszcze są winni; tudzież

b) pięcioprocentowe prowizye, obliczone corocznie od kwoty kapitału, pozostałego z końcem upłynionego roku administracyjnego, aż do zupełnego uiszczenia kapitału.

W szczegółowych rozporządzeniach podane zostaną do wiadomości przepisy co do ściągania, tudzież co do planu umarzania względem obligacyj wynagrodzenia.

§. 7.

W ciągu terminu, wyznaczonego dla zobowiązanych w §§. 5. i 6., stosownie do wysokości ich długu w kapitale, wolno im jest czynić dalsze spłaty na rachunek kapitału, stósownie do przepisów, w każdym obrębie administracyjnym (§. 1.) dotąd obowiązujących.

§. 8.

Wolno jest również zobowiązanym uiścić swój dług, w kapitale należący się funduszowi wynagrodzenia przez spłacenie ze strony osób trzecich; w takim przypadku fundusz wynagrodzenia przeleje na żądanie stron swoję wierzytelność wraz z służącemi jéj prawami piérwszeństwa w hypotece na spłacającego przez cesyą, jednakże bez dalszéj odpowiedzialności ze swéj strony. Wystósowanie takich cesyj, równie jak zapisanie ich do księgi publicznéj, nastąpić winno z urzędu, i bez opłaty należytości.

1. entweder dadurch, daß der Verpflichtete jährlich die Rente (fünfperzentige Zinsen) des mit Schluß des abgelaufenen Verwaltungsjahres verbliebenen Kapitalrestes und überdieß den zwanzigsten Theil des Entlastungskapitales, welches er bei Eintritt der oben festgesetzten Frist noch schuldet, bezahlt, oder

2. dadurch, daß das Entlastungskapital sammt den davon bis zur gänzlichen Tilgung entfallenden Zinsen in mehrere gleiche Jahresraten (Amortisazionsrenten, Annuitäten) umgewandelt, und durch Zahlung dieser mehrjährigen unveränderlichen Amortisazionsrenten oder Annuitäten Kapital und Zinsen getilgt wird.

Die Wahl der Tilgungsart hat bei der Verhandlung vor der Grundentlastungs-Bezirkskommission stattzufinden.

Jene Verpflichteten, welche die Umwandlung in Annuitäten nicht erwirken, erklären dadurch, daß sie die sub 1. angeführte Tilgungsart wählen, und sind sohin verpflichtet, vom Beginne des nächsten Jahres an:

a) den zwanzigsten Theil des in diesem Zeitpunkte noch schuldigen Entlastungs-Kapitales, und

b) die fünfperzentigen von der Höhe des mit Schluß des abgelaufenen Verwaltungsjahres verbliebenen Kapitalrestes zu berechnenden Zinsen jährlich bis zur gänzlichen Tilgung dem Entlastungsfonde zu bezahlen

Besondere Verordnungen werden die näheren Bestimmungen über die Einhebung, sowie den Tilgungsplan hinsichtlich der Grundentlastungs-Schuldverschreibungen bekannt machen.

§. 7.

Innerhalb der den Verpflichteten nach der Größe ihrer Kapitalsschuld in den §§. 5 und 6 zugestandenen Frist können dieselben nach den bisherigen in jedem Verwaltungsgebiete (§. 1) bestehenden Vorschriften weitere Kapitals-Abschlagszahlungen leisten.

§. 8.

Den Verpflichteten steht es auch frei, ihre Kapitalsschuld an den Entlastungsfond durch Einlösung von Seite dritter Personen zu tilgen, in welchem Falle der Entlastungsfond auf Begehren der Parteien sein Forderungsrecht, sammt dem demselben gesetzlich anklebenden Hypothekar-Vorzugsrechte an den Einlöser durch Zession, jedoch ohne seine weitere Haftung übertragen wird. Die Ausfertigung solcher Zessionsgeschäfte, sowie deren Einverleibung in dem öffentlichen Buche hat von Amtswegen und gebührenfrei zu geschehen.

§. 9.

Spłaty kapitałów przyjmować będą urzędy podatkowe, takowe zaś w osobnych rachunkach prowadzić, i do funduszu wynagrodzenia odwozić winny.

b) O pokryciu i umorzeniu dodatków krajowych.

§. 10.

Kapitał wynagrodzenia, który w skutku przepisów o uwolnieniu ziemi od ciężarów gruntowych, przypadnie do zaspokojenia przez każdy pojedynczy obręb administracyjny (§. 1.), umorzonym być powinien ze strony tegoż obrębu administracyjnego w przeciągu lat czterdziestu, przez regularne opłacanie pewnéj kwoty rocznéj.

Dopłaty do podatków.

§. 11.

Dla dopełnienia tego zobowiązania krajowego, ściągniętą będzie w każdym z wspomnionych (§. 1.) obrębów administracyjnych część wydatków funduszu wynagrodzenia, nie pokryta przez dochody jego, w niniejszym patencie w §. 2. ustępie 1., 3. i 4. wyszczególnione, dopłatami do podatków bezpośrednich, a nawet (o ile tego zachodzi potrzeba) dopłatami do owych podatków pośrednich, które według swego urządzenia do takich dopłat są stósowne. Ilość takich dopłat oznaczoną będzie w każdym pojedynczym obrębie w osobném rozporządzeniu z uwagą na wykazaną potrzebę.

Fundusze krajowe.

§. 12.

Fundusze krajowe, lub przewyżki ich dochodów, przeznaczone w szczegółowych krajach koronnych do umorzenia tych obowiązków krajowych, lub inne nadzwyczajne na ten cel wpływające dochody, obróconemi być powinny stósownie do tego przeznaczenia, na ulżenie podatkujących.

Czynsze dzierżawne i ceny kupna za pustki.

§. 13.

Czynsze dzierżawne i ceny kupna za uwolnione od ciężarów grunta puste w Galicyi i Bukowinie stanowią dochód funduszu wynagrodzenia, o ile według ustaw, w przedmiocie uwolnienia gruntów wydanych, na własność tego funduszu przypadają.

§. 9.

Die Kapitalszahlungen sind von den Steuerämtern einzuheben, abgesondert zu verrechnen und an den Entlastungsfond abzuführen.

b) Ueber Deckung und Tilgung der Landesbeiträge.

§. 10.

Das in Folge der Bestimmungen über die Grundentlastung zur Last jedes Verwaltungsgebietes (§. 1) ermittelte Entschädigungskapital ist von dem betreffenden Verwaltungsgebiete durch die regelmäßige Entrichtung eines Jahresbetrages (einer Annuität) innerhalb vierzig Jahren zu tilgen.

Steuerzuschlag.

§. 11.

Zur Erfüllung dieser Landesverpflichtung soll in jedem der (§. 1) bezeichneten Verwaltungsgebiete derjenige Theil der Ausgaben des Entlastungsfondes, welcher durch die in diesem Patente, §. 2 Absatz 1, 3 und 4, aufgeführten Zuflüsse nicht gedeckt ist, durch Zuschläge zu den direkten Steuern, und (in soferne das Erforderniß eintritt), zu jenen indirekten Abgaben, die ihrer Einrichtung nach zu einem solchen Zuschlage geeignet sind, aufgebracht werden. Das Maß dieser Zuschläge ist für jedes Gebiet mit Rücksicht auf den ausgewiesenen Bedarf durch besondere Verordnung zu bestimmen.

Landesfonde.

§. 12.

Diejenigen Landesfonde oder Ueberschüsse aus deren Erträgnissen, welche in den einzelnen Kronländern zur Tilgung dieser Landesverpflichtungen gewidmet werden, oder sonst außerordentliche zu diesem Zwecke eingehende Beihilfen sind, dieser Bestimmung gemäß, zur Erleichterung der Steuerpflichtigen zu verwenden.

Pacht- und Kaufschillinge für öde Gründe.

§. 13.

Die Pacht- und Kaufschillinge für entlastete öde Gründe in Galizien und in der Bukowina bilden ein Einkommen des Entlastungsfondes, in soferne sie demselben nach den Grundentlastungs-Gesetzen als Eigenthum zufallen.

Pobiéranie.

§. 14.

Dochody, na pokrycie i umorzenie dodatków krajowych przeznaczone, pobiérane będą przez właściwe władze rządowe na rzecz funduszu wynagrodzenia, i do takowego jak najspieszniéj odwożonemi być powinny.

Fundusze krajowe i inne dochody, przekazane funduszowi wynagrodzenia, oddane mu być powinny do dalszego zarządzenia i użytku.

Prowadzenie rachunków.

§. 15.

Fundusz wynagrodzenia obowiązanym jest prowadzić księgi względem wszystkich dochodów, dla niego przeznaczonych, i starać się, ażeby gotowizna jego jak największe przynosiła owoce.

O zaspokojeniu wierzycieli.

§. 16.

a) Przez zapisy długu:

Za pretensye prawo mających lub ich wierzycieli hypotecznych, które na mocy patentu z dnia 25. Sierpnia 1850. r. do funduszu wynagrodzenia przekazanemi zostały, fundusz wynagrodzenia wydaje pięcioprocentowe zapisy długu.

Przy ustanowieniu cyfry tych pretensyj należy odciągnąć zaliczki w rentach i kapitałach wynagrodzenia, wypłacone prawo mającym.

b) Przez wypłatę w gotowiźnie:

Kwoty resztujące, nie dochodzące do wysokości wartości nominalnéj najmniejszego zapisu długu, wypłacane będą w gotowiźnie.

Forma zapisów długu.

§. 17.

Rzeczone zapisy długu wystawione będą na imię właściciela; do nich dodane będą kupony, i nosić będą nazwę: „Zapisy długu uwolnienia gruntowego ....“

Procent płacony będzie półrocznie z dołu, zaś przy wydawaniu zapisów długu nastąpić winno zaspokojenie zapadłych dotąd zaległości procentowych.

Każdy zapis długu naznaczony być powinien liczbą bieżącą, i zapisany być ma w księdze kredytowéj funduszu wynagrodzenia.

Einhebung.

§. 14.

Die zur Deckung und Tilgung der Landesbeiträge bestimmten Einflüsse sind durch die betreffenden Regierungs-Organe für den Entlastungsfond einzuheben und demselben schleunigst zuzuführen.

Die dem Entlastungsfonde zugewiesenen Landesfonde und anderen Beihilfen sind demselben zur weiteren Verwaltung und Verwendung zu übergeben.

Gebarung.

§. 15.

Der Entlastungsfond hat über alle ihm gewidmeten Einkünfte Buch zu führen, und für die möglichst beste Fruktifizirung seiner Barschaft Sorge zu tragen.

Befriedigung der Gläubiger.

§. 16.

a) Durch Schuldverschreibungen.

Für die in Folge des Patentes vom 25. September 1850 an den Entlastungsfond überwiesenen Forderungen der Bezugsberechtigten, oder deren Hypothekargläubiger, erfolgt der Entlastungsfond fünfperzentige Schuldverschreibungen.

Bei Feststellung der Forderungsziffer sind die den Bezugsberechtigten geleisteten Vorschüsse an Renten und Entschädigungskapitalien in Abrechnung zu bringen.

b) Bare Zahlung.

Restbeträge, welche die Höhe des Nominalwerthes der niedrigsten Schuldverschreibung nicht erreichen, werden bar bezahlt.

Form der Schuldverschreibungen.

§. 17.

Diese Schuldverschreibungen sind auf den Namen des Eigenthümers auszustellen, mit Koupons zu versehen, und haben die Bezeichnung „Grundentlastungs-Schuldverschreibungen des ....“ zu führen.

Die Zinsen sind halbjährig verfallen zu bezahlen, und bei der Erfolgung der Schuldverschreibungen hat die Ausgleichung der bis dahin verfallenen Zinsrückstände zu geschehen.

Jede Schuldverschreibung ist mit einer fortlaufenden Zahl zu versehen, und im Kreditsbuche des Entlastungsfondes zu verbuchen.

Również wystawiane będą zapisy długu, za renty zaległe od chwili zniesienia praw urbaryalnych i dziesięcinnych, aż do piérwszego terminu, w którym zapadają procenta od obligacyj wynagrodzenia po nastąpioném prawomocném orzeczeniu likwidacyjném.

Od obligacyj wynagrodzenia, wystawionych za renty zapadłe, procenta bieżéć będą od tego dnia, w którym się zacznie procentowanie obligacyj (zapisów długu), wystawionych za kapitał wynagrodzenia.

Losowanie.

§. 18.

Fundusz znajdujący się w gotowiźnie i przeznaczony do spłacania kapitału, obracany będzie na ściąganie wydanych obligacyj, według ustanowionego planu umorzenia. Najdaléj w przeciągu lat dwóch po ukończeniu uwolnienia gruntowego w każdym szczegółowym obrębie administracyjnym rozpocząć się powinno umorzenie wydanych obligacyj. Obligacye, które fundusz wynagrodzenia spłaci wierzycielom, oznaczone będą przez wylosowanie.

Spłacenie ich nastąpi w przeciągu sześciu miesięcy po dokonaném wylosowaniu.

Spłacenie.

§. 19.

Od obligacyj, które na spłacenie wylosowane zostaną, przestają bieżéć wszelkie dalsze procenta od terminu przeznaczonego na ich spłacenie. Obligacye wylosowane i spłacone powinny być z ksiąg kredytowych wykreślone i poprzebijane.

Przywileje obligacyj.

§. 20.

Obligacye uwolnienia gruntowego mają gwarancyę całego Państwa, i onymże przysłużają wszelkie przywileje papiérów rządowych.

W nich mogą być lokowane kapitały siérot, kas oszczędności, osób pod kuratelą zostających, funduszów kościelnych i fundacyjnych; mogą być przyjmowane na kaucye, i pod względem uzyskania zaliczek z c. k. uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego zarówno z papiérami rządowemi uważanemi być powinny.

Zarząd funduszu uwolnienia gruntowego, administracya, Dyrekcya funduszu.

§. 21.

Zarząd funduszu uwolnienia gruntowego oddanym będzie szczegółowéj władzy rządowéj, podlegającéj wprost Ministerstwu, i mającéj tytuł: „Dyrekcya funduszu wynagrodzenia“.

Auch für die seit Aufhebung der Urbarial- und Zehentrechte bis zum ersten, dem rechtskräftigen Liquidirungs-Ausspruche nachfolgenden Zinsenfalltermine der Grundentlastungs-Obligationen rückständigen Renten werden Schuldverschreibungen ausgefertiget.

Die für die verfallenen Renten auszustellenden Schuldverschreibungen werden von jenem Tage verzinset, an welchem die Verzinsung der für das Entschädigungskapital auszustellenden Obligazionen (Schuldverschreibungen) beginnt.

Verlosung.

§. 18.

Der zur Kapitalsrückzahlung disponible Barfond wird nach dem festgetzten Tilgungsplane zur Einlösung der ausgegebenen Schuldverschreibungen verwendet. Längstens zwei Jahre nach Beendigung der Grundentlastung in jedem Verwaltungsgebiete hat die Einlösung der ausgegebenen Schuldverschreibungen zu beginnen. Die Schuldverschreibungen, welche der Entlastungsfond den Gläubigern zurückzahlt, werden durch die Verlosung bestimmt.

Die Rückzahlung erfolgt sechs Monate nach geschehener Verlosung.

Rückzahlung.

§. 19.

Für die zur Rückzahlung ausgelosten Schuldverschreibungen hört mit dem festgesetzten Rückzahlungstermine jede weitere Verzinsung auf. Die bezahlten verlosten Schuldverschreibungen sind in den Kreditsbüchern zu löschen und durchzuschlagen.

Vorzüge der Schuldverschreibungen.

§. 20.

Die Grundentlastungs-Schuldverschreibungen werden vom Gesammtreiche verbürgt, und genießen alle Vorzüge der Staatspapiere.

Sie sind zur Anlegung von Waisen-, Kuranden-, Sparkasse-, Kirchenfonds- und Stiftungskapitalien, sowie zur Annahme als Kauzion geeignet, und rücksichtlich der Erlangung von Vorschüssen aus der k. k. privilegirten österreichischen Nazionalbank gleich den Staatspapieren zu behandeln.

Verwaltung des Entlastungsfondes, Administrazion, Direkzion des Fondes.

§. 21.

Die Verwaltung des Entlastungsfondes wird einer eigenen landesfürstlichen Behörde übertragen, welche unmittelbar dem Ministerium untersteht, und den Titel: „Direkzion des Entlastungsfondes für das ....“ zu führen hat.

Skład takowych.

§. 22.

Dyrekcyą funduszu uwolnienia gruntowego kierować będzie, w ciągu trwania Komisyi krajowéj do uwolnienia gruntowego, wydział z grona téjże Komisyi złożony, składający się z Naczelnika Komisyi krajowéj, jako prezydującego, jego zastępcy, dwóch referentów, i urzędnika skarbowego, którego Ministerstwo Skarbu zamianuje, tudzież z personale pomocniczego.

Tok czynności.

§. 23.

Dyrekcya załatwia czynności swoje kolegialnie, stanowi uchwały większością głosów; jednakże Prezydujący ma prawo także uchwały, które dla interesów lub dla kredytu funduszu uwolnienia, lub téż w ogólności ze względów publicznych za szkodliwe uważa, jeszcze przed ich wystósowaniem bezwłocznie przedłożyć Ministerstwu do rozstrzygnienia.

Zakres działania.

§. 24.

Dyrekcya ma obowiązek, wystawiać obligacye uwolnienia gruntowego, starać się o to, aby wyposażenie, przeznaczone dla funduszu uwolnienia regularnie do niego wpływało, i ażeby gotowizna obracaną była z korzyścią, stósownie do szczegółowych rozporządzeń, które w téj mierze wydanemi będą, czuwać ściśle nad prowadzeniem kasy i ksiąg, i przeprowadzać wylosowanie, spłacenie i umarzanie obligacyj.

W osobnéj instrukcyi uregulowanym zostanie wewnętrzny tok czynności, i ustanowioną będzie forma wystawiać się mających obligacyj, tudzież ksiąg kredytowych, likwidacyjnych i innych ksiąg manipulacyi.

K a s a.

§. 25.

Czynności kasowe funduszu uwolnienia prowadzonemi być powinny przez główną Kasę krajową (kasę krajową filialną) w osobnych rachunkach.

§. 26.

Urzędnicy kasowi, którym są polecone czynności kasowe funduszu uwolnienia, przyjmować będą w przedmiocie tych czynności rozkazy i asygnacye tylko od Dyrekcyi funduszu uwolnienia, i obowiązani są wypełniać takowe.

Deren Zusammensetzung.

§. 22.

Die Direkzion des Entlastungsfondes besorgt während des Bestandes der Grundentlastungs-Landeskommission, ein aus deren Mitte zu bildender Ausschuß, welcher aus dem Vorstande der Landeskommission als Vorsitzender, dessen Stellvertreter, aus zwei Referenten und einem vom Finanzministerium zu benennenden Finanzbeamten nebst dem nöthigen Hilspersonale zu bestehen hat.

Geschäftsbehandlung.

§. 23.

Die Direkzion behandelt ihre Geschäfte kollegialisch, beschließt durch Stimmenmehrheit, doch steht dem Präsidenten das Recht zu, Beschlüsse, welche er dem Interesse oder Kredite des Entlastungsfondes, oder überhaupt in öffentlicher Beziehung für nachtheiliz erachtet, vor der Ausfertigung ungesäumt der Entscheidung des Ministeriums zu unterziehen.

Wirkungskreis.

§. 24.

Der Direkzion liegt ob, die Grundentlastungs-Schuldverschreibungen auszufertigen, für das richtige Einfließen der dem Entlastungsfonde zugewiesenen Dotazion und für Fruktifizirung der Barschaft nach den besonderen Anordnungen, die hierüber erfließen werden, Sorge zu tragen, die Kassegebarung und Buchführung strenge zu überwachen die Verlosung, Rückzahlung und Tilgung der Schuldverschreibungen durchzuführen.

Eine eigene Instrukzion wird den inneren Geschäftsgang regeln und die Form der auszufertigenden Schuldverschreibungen, die zu führenden Kredits-, Liquidazions- und sonstigen Manipulazionsbücher festsetzen.

Kasse.

§. 25.

Die Kassegeschäfte des Entlastungsfondes sind von der Landes-Hauptkasse (Landes-Filialkasse) in abgesonderter Verrechnung zu führen.

§. 26.

Die mit der Besorgung der Kassegeschäfte des Entlastungsfondes betrauten Kassebeamten haben bezüglich dieser Gebarung nur von der Direkzion des Entlastungsfondes die Aufträge und Anweisungen zu empfangen und sind zu deren Vollziehung verpflichtet.

W przedmiotach dyscyplinarnych Dyrekcya funduszu uwolnienia gruntowego żądać winna pomocy u Przełożonych tychże urzędników kasowych.

§. 27.

Wszelkie przepisy, tyczące się zachowania, wzajemnego zamknięcia, skontrowania, likwidatury i t. d. w kasach rządowych, zachowane i dopełniane być powinny także w kasie funduszu uwolnienia gruntowego.

Władza kontrolująca.

§. 28.

Kontrolę czynności pieniężnych i kasowych funduszu uwolnienia załatwiać będzie władza kontrolująca rządowa.

§. 29.

Dyrekcya funduszu wynagrodzenia obowiązaną jest w terminach następnie oznaczyć się mających ogłaszać publicznie rezultaty czynności swoich.

Koszta administracyi.

§. 30.

Koszta administracyi funduszu wynagrodzenia pokrytemi być powinny najpierwéj z procentów ulokowanéj gotowizny, jeżeli zaś te nie wystarczą, przez kraj, i z dochodów funduszu.

§. 31.

Rozporządzenia, objęte w patencie z dnia 15. Sierpnia 1849. r., i w rozporządzeniu ministeryalném z dnia 4. Października 1850. r., l. 18.053., wydaném dla Królestw Galicyi i Lodomeryi, tudzież w patencie z dnia 12. Marca 1851. r., i w rozporządzeniu ministeryalném z dnia 15. Marca 1851. r. dla Wielkiego Księstwa Krakowskiego tracą moc swoję, o ile przez postanowienia powyższe zostają zmienionemi.

Ministrowie Spraw Wewnętrzych, Skarbu i Sprawiedliwości mają upoważnienie oraz i polecenie do wydania z jak największym pospiechem wszelkich rozporządzeń, potrzebnych do wykonania niniejszego patentu.

Dan w Naszém Cesarskiém głównem i stołecznem mieście Wiédniu, dnia dwudziestego dziewiątego Października, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego, panowania Naszego w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p. **Krauss** m. p.
Baumgartner m. p.

Za najwyższym rozkazem:
Ransonnet m. p.

In Disziplinar-Angelegenheiten hat sich die Direkzion des Entlastungsfondes an die Vorgesetzten der Kassebeamten um Abhilfe zu wenden.

§. 27.

Alle über Ausfbewahrung, Gegensperre, Skontrirung, Liquidatur u. s. w. bezüglich der Staatskassen geltenden Vorschriften, sind auch bezüglich der Grundentlastungs-Fondskasse zu befolgen und handzuhaben.

Kontrolbehörde.

§. 28.

Die Kontrole bezüglich der Geld- und Kassegebarung des Entlastungsfondes besorgt die landesfürstliche Kontrolbehörde.

§. 29.

Die Direkzion des Entlastungsfondes hat innerhalb der festzusetzenden Fristen die Resultate ihrer Gebarung öffentlich zu verlautbaren.

Regiekosten.

§. 30.

Die Regiekosten des Entlastungsfondes sind zunächst aus den Früchten der angelegten Barschaft zu decken, falls aber diese nicht ausreichen, vom Lande und aus den Einkünften des Fondes zu bestreiten.

§. 31.

Jene Anordnungen des Patentes vom 15. August 1849, und der Ministerial-Verordnung vom 4. Oktober 1850, Zahl 18053, für die Königreiche Galizien und Lodomerien, dann des Patentes vom 12. März 1851 und der Ministerial-Verordnung vom 15. März 1851 für das Großherzogthum Krakau, welche durch die vorstehenden Bestimmungen abgeändert sind, haben außer Kraft zu treten.

Die Minister des Innern, der Finanzen und der Justiz sind ermächtiget und beauftragt, alle zum Vollzuge dieses Patentes nothwendigen Verordnungen mit aller Beschleunigung zu erlassen.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien, am neunundzwanzigsten Oktober des Jahres Eintausend Achthundert dreiundfünfzig, Unserer Reiche im fünften.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p. **Krauß** m. p. **Baumgartner** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

238.

Patent Cesarski z dnia 8. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXVIII., nr. 237., wydana dnia 24. Listopada 1853.)

obowiązujący w Królestwach Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém, i w Księstwie Bukowińskiém,

o postępowaniu władz sądowych w przedmiocie przekazywania wynagrodzenia w kapitale za dochody, w skutku uwolnienia gruntowego zniesione, lub wykupionemi być mające.

My Franciszek Józef Piérwszy,

z Bożéj łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Iliryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Salcburga, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnéj i Dolnéj Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii Windyjskiéj; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

Po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasięgnieniu zdania Naszéj Rady Państwa uchwaliliśmy następujące postanowienia o postępowaniu władz sądowych w celu przeprowadzenia Naszego Patentu z dnia 25. Września 1850. r., wydanego w przedmiocie przekazania kapitałów wynagrodzenia za dochody, w skutku uwolnienia gruntowego zniesione, i wykupionemi być mające, oraz nakazujemy, ażeby niniejsze postanowienia w Królestwach Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém i w Księstwie Bukowińskiém natychmiast w wykonanie wprowadzonemi zostały.

238.

Kaiserliches Patent vom 8. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXVIII. Stück, Nr. 237, ausgegeben am 24. November 1853),

wirksam für die Königreiche Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau und das Herzogthum Bukowina,

über das Verfahren der Gerichtsbehörden rücksichtlich der Zuweisung der Kapitals-Entschädigung für die in Folge der Grundentlastung aufgehobenen oder abzulösenden Bezüge.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slawonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem 2c.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg 2c.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien 2c. 2c.

haben nach Vernehmung Unserer Minister und nach Anhörung Unseres Reichsrathes, die nachfolgenden Bestimmungen über das Verfahren der Gerichtsbehörden zur Durchführung Unseres Patentes vom 25. September 1850, rücksichtlich der Zuweisung der Kapitalsabfertigung für die, in Folge der Grundentlastung aufgehobenen und abzulösenden Bezüge, zu beschließen befunden, und verordnen, daß dieselben in den Königreichen Galizien und Lodomerien, in dem Großherzogthume Krakau und in dem Herzogthume Bukowina sofort zur Ausführung gebracht werden.

I. Właściwość Sądu.

§. 1.

Do czynności urzędowych, w niniejszym patencie przepisanych dla przeprowadzenia patentu z dnia 25. Września 1850. roku właściwym jest ten Sąd, pod którego sądownictwo rzeczowe należą dobra, z których posiadaniem połączoném jest prawo pobiérania dochodów, w skutku uwolnienia gruntowego zniesionych, lub wykupionemi być mających.

II. Oddzielenie praw poborów i kapitału wynagrodzenia od gruntu i ziemi.

§. 2.

Posiadacz hypoteczny dóbr, prawo poborów mających, mocen jest każdéj chwili, nawet przed rozpoczęciem rozprawy, uzyskać oddzielenie praw poborów (lub kapitału wynagrodzenia wstępującego w ich miejsce) od gruntu i ziemi, w księdze publicznéj u tego Sądu, do którego prowadzenie księgi publicznéj należy.

Takie oddzielenie uskutecznioném być powinno przez zanotowanie w księdze, mające ten skutek prawny, iż na przyszłość prawa poborów nie stanowią części składowéj dóbr nieruchomych, zatém, iż zapisana późniéj w księgach pretensya nie zyskuje na nich prawa zastawu.

III. Wprowadzenie postępowania.

§. 3.

Sąd właściwy winien wprowadzić postępowanie:

a) jak skoro kapitał wynagrodzenia przypadający na dobra, do poborów prawo mające, względnie wszystkich zniesionych i wykupionych dochodów; albo

b) tylko względnie jednéj jego części wykazanym, i do wiadomości Sądu podanym został; lub téż

c) gdy posiadaczowi dóbr pozwoloną została wypłata częściowa na kapitał wynagrodzenia w obligacyach (zaliczka na kapitał); albo

d) nawet przed tym terminem, chociaż kapitał wynagrodzenia jeszcze wykazanym nie jest. W przypadkach pod *a)* i *b)* wskazanych, postępowanie wprowadzić należy na żądanie jednéj ze stron przytém interesowanych; w przypadkach zaś pod *c)* i *d)* wskazanych, tylko na żądanie posiadacza dóbr, do poborów prawo mających.

I. Zuständigkeit.

§. 1.

Zur Vornahme der hier vorgezeichneten Amtshandlungen behufs der Durchführung des Patentes vom 25. September 1850 ist dasjenige Gericht zuständig, unter dessen Realgerichtsbarkeit das Gut steht, mit dessen Besitze das Bezugsrecht auf die, in Folge der Grundentlastung aufgehobenen oder abzulösenden Leistungen verbunden ist.

II. Trennung der Bezugsrechte und des Entlastungskapitales vom Grund und Boden.

§. 2.

Der bücherliche Besitzer des bezugsberechtigten Gutes ist jederzeit, auch noch vor dem Beginne einer Verhandlung befugt, die Trennung der Bezugsrechte (oder des an ihre Stelle tretenden Entlastungskapitales) vom Grund und Boden im öffentlichen Buche bei demjenigen Gerichte, welchem die Führung des öffentlichen Buches obliegt, zu bewirken.

Diese Trennung hat mittelst einer bücherlichen Anmerkung zu geschehen, welche die Rechtswirkung hat, daß die Bezugsrechte für die Folge keinen Bestandtheil des unbeweglichen Gutes bilden, und daß daher eine später eingetragene bücherliche Forderung auf dieselben kein Pfandrecht mehr erlangt.

III. Einleitung des Verfahrens.

§. 3.

Das zuständige Gericht hat das Verfahren einzuleiten:

a) sobald das Entlastungskapital für das bezugsberechtigte Gut vollständig rücksichtlich sämmtlicher aufgehobenen und abgelösten Bezüge, oder

b) nur rücksichtlich eines Theiles derselben ermittelt und dem Gerichte bekannt gegeben worden ist, oder

c) wenn dem Besitzer des Gutes eine Abschlagszahlung in Obligazionen auf das Entlastungskapital (Kapitalsvorschuß) bewilliget wurde, oder

d) auch noch vor diesem Zeitpunkte, wenn gleich das Entlastungskapital noch gar nicht ermittelt ist. In den Fällen ad a) und b) ist das Verfahren über das Begehren einer der dabei betheiligten Parteien; in den Fällen ad c) und d) nur über Einschreiten des Besitzers des bezugsberechtigten Gutes einzuleiten.

§. 4.

Jak skoro Sąd do wprowadzenia postępowania wezwanym zostanie, winien dochodzić, czyli dobra, do poborów prawa mające, nie są związane węzłem, ograniczającym wolną niemi dyspozycyą, czyli i jakie ciężary hypoteczne na nich się znajdują, tudzież czyli posiadacz w księdze publicznéj jako taki zapisany, ma oraz sam prawo do pobiérania tych dochodów.

IV. Postępowanie w razie zupełnie wykazanych kapitałów wynagrodzenia.

A. Jeżeli dobra nie są obciążone, lub gdy zezwolenie wszystkich wierzycieli hypotecznych wykazaném zostanie.

§. 5.

Posiadacz dóbr, do poborów prawo mających, zapisany jako taki w księdze publicznéj, może żądać, żeby mu kapitał wynagrodzenia był wydanym, jeżeli dobra nie są obciążone, lub jeżeli wszyscy wierzyciele hypoteczni na to zezwalają.

§. 6.

W tym celu winien jest wykazać hypoteczne oddzielenie kapitału wynagrodzenia, wspomnione w §. 2., tudzież udowodnić, iż dopełnione są warunki w §. 5. przepisane, przez załączenie wyciągu z ksiąg publicznych (wykazu hypotecznego), tudzież prawomocnych oświadczeń wierzycieli, poczém Sąd przyzna mu kapitał wynagrodzenia, i wyda dalsze rozporządzenia stósownie do §§. 48. i 49.

B. Jeżeli dobra są obciążone, lub zezwolenie wszystkich wierzycieli nie jest wykazaném.

§. 7.

Jeżeli nie zachodzi przypadek wskazany w §. 5., natenczas Sąd winien jest wezwać przez edykt wszystkich, prawo hypoteki na dobrach mających, ażeby się zgłosili z wierzytelnościami swemi.

Na prośbę posiadacza dóbr, prawo poboru mających, powyższe wezwanie będzie zaniechaném, jeżeli przedłoży wyciąg z ksiąg publicznych, z którego się okaże, iż odłączenie kapitału wynagrodzenia od gruntu i ziemi nastąpiło (§. 2.), tudzież iż wezwanie edyktalne ze względu na liczbę i znane zamieszkanie wierzycieli hypotecznych, równie jak za ilość kapitału wynagrodzenia nie wydaje się potrzebném. Przedłożenie wyciągu z ksiąg publicznych nie jest po-

§. 4.

Sobald das Gericht zur Einleitung des Verfahrens aufgefordert wird, hat es zu erheben, ob das bezugsberechtigte Gut mit einem, die freie Verfügung beschränkenden Bande behaftet sei, ob und welche Hypothekarrechte darauf lasten, und ob der bücherliche Besitzer zugleich bezugs- und eigenberechtiget sei.

IV. Verfahren bei vollständig ermittelten Entlastungskapitalien.

A. Wenn das Gut nicht belastet ist, oder das Einverständniß sämmtlicher Hypothekargläubiger ausgewiesen wird.

§. 5.

Der bücherliche Besitzer des bezugsberechtigten Gutes kann die Zuweisung des Entlastungskapitales für sich in Anspruch nehmen, wenn das Gut unbelastet ist, oder alle bücherlichen Gläubiger damit einverstanden sind.

§. 6.

Zu diesem Behufe hat derselbe die im §. 2 angedeutete bücherliche Trennung des Entlastungskapitales, sowie das Vorhandensein der im §. 5 vorgeschriebenen Bedingungen durch Beibringung des bücherlichen Extraktes (Hypotheken-Ausweises) und der rechtsverbindlichen Erklärungen der Gläubiger darzuthun, worauf ihm das Gericht das Entlastungskapital zuzuweisen und die weiteren Verfügungen nach §§. 48 und 49 zu treffen hat.

B. Wenn das Gut belastet ist, und das Einverständniß der Gläubiger nicht vorliegt.

§. 7.

Tritt der Fall des §. 5 nicht ein, so hat das Gericht in der Regel alle diejenigen, denen ein Hypothekarrecht auf dem Gute zusteht, mittelst Ediktes zur Anmeldung ihrer Ansprüche aufzufordern.

Ueber Ansuchen des Besitzers des bezugsberechtigten Gutes kann jedoch diese Aufforderung unterbleiben, wenn derselbe einen bücherlichen Extrakt beibringt, aus welchem die erfolgte Trennung des Entlastungskapitales vom Grund und Boden (§. 2), sowie der Umstand ersichtlich wird, daß eine Ediktalvorladung mit Rücksicht auf die Anzahl und den bekannten Wohnort der Hypothekargläubiger und auf den Betrag des Entlastungskapitales entbehrlich erscheine. Die Beibringung des bücherlichen Extraktes

trzebném wtenczas, jeżeli Sąd, który rozprawę ma uskutecznić, prowadzi oraz księgi publiczne.

W przypadku wyrażonym w niniejszym paragrafie, Sąd winien natychmiast na mocy §. 15. naznaczyć dzień do wysłuchania w Sądzie wszystkich interesentów, zresztą zaś postępować według przepisów niniejszéj ustawy.

Przeciw uchwale Sądu, stanowiącéj, iż wezwanie edyktalne ma lub nie ma nastąpić, odwołanie się do wyższego Sądu nie jest dopuszczoném.

§. 8.

Edykt wzywający, zamieszczonym być powinien po trzy razy w Dzienniku urzędowym gazety, przeznaczonéj do obwieszczeń sądowych, i w Sądzie przybitym.

§. 9.

Edykt może według wyboru Sądu rozciągać się na jedne lub na więcéj dóbr prawo poboru mających, i obejmować powinien:

a) nazwisko Sądu, przez który wydanym zostaje;

b) dokładne oznaczenie dóbr;

c) nazwisko posiadacza hypotecznego, i prawo do poborów mającego;

d) cyfrę kapitału wynagrodzenia;

e) skutki zaniechanego zgłoszenia się, wyrażone w §§. 13. i 21. niniejszéj ustawy, które dosłownie przytoczyć należy;

f) wymogi zgłoszenia się;

g) dzień podług kalendarza, w którym upływa termin do zgłoszenia się, mający być naznaczonym blisko na dni 60 po ogłoszeniu edyktu.

§. 10.

Równocześnie z ogłoszeniem edyktu Sąd winien nakazać, aby prawa poborów oddzielonemi zostały od ziemi w księdze publicznéj, jeżeli to oddzielenie nie nastąpiło już wprzód według przypuszczenia §. 2. na prośbę posiadacza; należy zaś w każdym przypadku uczynić widocznem w księdze publicznéj, iż edykt został ogłoszonym, tudzież, iż wszyscy, którzy przed oddzieleniem w księdze publicznéj praw poborów zyskali byli prawo hypoteczne na dobrach, winni się zgłosić w terminie, edyktem zakreślonym, jeżeli chcą uniknąć następstw prawnych, w §§. 13. i 21. wyrażonych, nakoniec także wyszczególnić w księdze dzień, w którym termin do zgłoszenia się upływa.

§. 11.

Zgłoszenie się może nastąpić słownie lub na piśmie, i obejmować powinno:

entfällt, wenn dem Gerichte, welches die Verhandlung vorzunehmen hat, zugleich die Führung des öffentlichen Buches zusteht.

Im Falle dieses Paragraphes hat das Gericht sogleich die Tagsatzung zur Einvernehmung der Interessenten nach §. 15 anzuordnen, im Uebrigen aber sich nach den Bestimmungen dieses Gesetzes zu benehmen.

Gegen den Beschluß des Gerichtes, daß die Ediktal-Aufforderung einzutreten oder zu unterbleiben habe, findet keine Berufung Statt.

§. 8.

Das Aufforderungsedikt ist in das Amtsblatt der zu gerichtlichen Kundmachungen bestimmten Zeitung zu drei verschiedenen Malen einzuschalten und bei Gericht anzuschlagen.

§. 9.

Das Edikt kann nach der Wahl des Gerichtes sich auf ein oder mehrere bezugsberechtigte Güter zugleich erstrecken und hat zu enthalten:

a) die Benennung des Gerichtes, von dem es erlassen wird;
b) die genaue Bezeichnung des Gutes;
c) den Namen des bücherlichen Besitzers und Bezugsberechtigten;
d) die Ziffer des Entlastungskapitales;
e) die in den §§. 13 und 21 dieses Gesetzes ausgedrückten Folgen der unterlassenen Anmeldung, welche wörtlich anzuführen sind:
f) die Erfordernisse der Anmeldung;
g) den Kalendertag, an welchem die Anmeldungsfrist, welche annäherungsweise auf 60 Tage nach der Kundmachung des Ediktes zu berechnen ist, abläuft.

§. 10.

Gleichzeitig mit der Erlassung des Ediktes hat das Gericht die Trennung der Bezugsrechte von Grund und Boden im öffentlichen Buche, wenn diese nicht schon früher nach Zulaß des §. 2, über Ansuchen des Besitzers, stattgefunden hat, zu verfügen, und es ist in jedem Falle der Umstand, daß das Edikt erlassen worden ist, und daß sich alle diejenigen, welche ein Hypothekarrecht auf das Gut vor der bücherlichen Trennung der Bezugsrechte erworben haben, binnen der Ediktalfrist, bei Vermeidung der in den §§. 13 und 21 ausgedrückten Rechtsfolgen, zu melden haben, sowie der Termin, mit welchem die Anmeldungsfrist zu Ende geht, bücherlich ersichtlich zu machen.

§. 11.

Die Anmeldung kann mündlich oder schriftlich geschehen, und hat zu enthalten:

a) dokładne wyrażenie imienia i nazwiska, tudzież zamieszkania (numeru domu) zgłaszającego się, i jego pełnomocnika, jeżeli takowy występuje, który winien przedłożyć pełnomocnictwo, zaopatrzone we wszelkie prawne przymioty, i legalizowane;

b) kwotę wierzytelności hypotecznéj, któréj się domaga, tak w kapitale, jako téż w procentach, jak dalece takowe równe mają prawo zastawu z kapitałem;

c) naznaczenie pozycyi, z którą się zgłoszono, pod jakiém w księdze publicznéj się znajduje;

d) jeżeli zgłaszający się zamieszkuje zewnątrz okręgu Sądu rzeczowego, winien jest wymienić znajdującego się tamże pełnomocnika dla odbiérania rozporządzeń sądowych, w przeciwnym bowiem razie przesyłane będą pocztą do zgłaszającego się, a to z takim samym skutkiem prawnym, jak gdyby do rąk własnych doręczonemi były.

§. 12.

Za osoby nie własnowolne, za gminy i inne korporacye, za fundusze zostające pod publiczną administracyą lub kontrolą, tudzież za fideikomisy i tym podobne zgłosić się winni zastępcy ich i organa, ustanowieni na mocy szczegółowych postanowień prawa.

§. 13.

Ktokolwiek nie zgłosi się w terminie oznaczonym, będzie uważanym tak, jak gdyby zezwolił na przekazanie pretensyi swojéj do kapitału wynagrodzenia, według kolei na niego przypadającéj, nie będzie słuchanym więcéj przy rozprawie, a następnie spadają na niego dalsze skutki, które w §. 21. ustanowione są na ten przypadek, gdy wierzyciel hypoteczny przyzwany przed Sąd nie stanie.

Jeżeli przy rozprawie spór powstanie o rzeczywistość lub porządek hypoteczny pretensyi nie zgłoszonéj, natenczas §§. 37. i 38. przyjdą w zastosowanie.

§. 14.

Zgłoszenia pretensyi należy zebrać zaraz po uczynioném zgłoszeniu się, w osobnym dla każdego dobra wykazie zamieścić, i w kancelaryi przejrzenie ich każdemu dozwolić.

§. 15.

Po upływie terminu, do zgłaszania się zakreślonego, Sąd winien z urzędu naznaczyć w stósownym przeciągu czasu dzień, w którym właściciel dóbr pra-

a) die genaue Angabe des Vor- und Zunamens und Wohnortes (Haus-Nummer) des Anmelders und seines allfälligen Bevollmächtigten, welcher eine mit den gesetzlichen Erfordernissen versehene und legalisirte Vollmacht beizubringen hat;

b) den Betrag der angesprochenen Hypothekarforderung, sowohl bezüglich des Kapitales, als auch der allfälligen Zinsen, in soweit dieselben ein gleiches Pfandrecht mit dem Kapitale genießen;

c) die bücherliche Bezeichnung der angemeldeten Post, und

d) wenn der Anmelder seinen Aufenthalt außer dem Sprengel des Realgerichtes hat, die Namhaftmachung eines daselbst befindlichen Bevollmächtigten zur Annahme der gerichtlichen Verordnungen widrigens dieselben lediglich mittelst der Post an den Anmelder, und zwar mit gleicher Rechtswirkung wie die zu eigenen Händen geschehene Zustellung, würden abgesendet werden.

§. 12.

Für nicht eigenberechtigte Personen, für Gemeinden und andere Körperschaften, für die unter öffentlicher Verwaltung oder Kontrole stehenden Fonde, dann für Fideikommisse u. dgl. haben die nach den besonderen gesetzlichen Bestimmungen bestehenden Vertreter und Organe die Anmeldung einzubringen.

§. 13.

Wer die Anmeldung in der bestimmten Frist einzubringen unterläßt, wird so angesehen, als wenn er in die Ueberweisung seiner Forderung auf das Entlastungskapital nach Maßgabe der ihn treffenden Reihenfolge eingewilliget hätte, wird bei der Verhandlung nicht weiter gehört und es treffen ihn sonach auch die weiteren Folgen, welche im §. 21 auf das Ausbleiben eines zur Tagsatzung vorgeladenen Hypothekargläubigers gesetzt sind.

Wird die Richtigkeit oder die bücherliche Rangordnung einer nicht angemeldeten Forderung bei der Verhandlung bestritten, so finden die §§. 37 und 38 ihre Anwendung.

§. 14.

Die einlangenden Anmeldungen sind zu sammeln, gleich nach der Einlangung für jedes Gut abgesondert in ein Verzeichniß einzutragen und in der Kanzlei zu Jedermanns Einsicht bereit zu halten.

§. 15.

Nach Ablauf der zur Anmeldung eingeräumten Frist hat das Gericht von Amtswegen eine Tagsatzung auf einen angemessenen Termin anzuberaumen, zu welcher der

wo poborów mających, zastępca funduszu wynagrodzenia, wyznaczony przez władzę administracyjną (Dyrekcyą) tegoż funduszu, tudzież wszyscy ci, którzy się zgłosili z pretensyami swemi, stawić się mają w Sądzie; oraz Sąd w przyzwaniu szczegółowo wyrazić winien skutki nie stawienia się wskazane w §. 21., i dołożyć, iż obowiązani są przynieść z sobą do Sądu wszelkie dokumenta oryginalne i dowody, do uzasadnienia ich pretensyj służyć mogące.

§. 16.

Wyjąwszy przypadek w §. 11. lit. *d)* wskazany, doręczenie następować powinno wcześnie, i w sposobie przepisanym w ustawie sądowéj dla doręczenia skarg piérwszych. Sąd powinien jeszcze przed dniem, do stawienia się naznaczonym, przekonać się o tém w sposobie stósownym, i nalegać na przysłanie wykazów doręczenia, mogących jeszcze brakować.

§. 17.

Jeżeli posiadacz dóbr, jego prawny zastępca lub wykazany pełnomocnik nie może być przyzwanym, wówczas na koszt i niebezpieczeństwo jego należy ustanowić kuratora *ad actum.*

Jeżeli o posiadanie dóbr toczy się spór między dwoma lub więcéj osobami, lub jeżeli dobra znajdują się w spólném posiadaniu więcéj osób, natenczas winny są takowe do rozprawy z wierzycielami hypotecznemi ustanowić spólnego pełnomocnika, i donieść o tém sądowi na ośm dni przed dniem do stawienia się naznaczonym, w przeciwnym bowiem razie Sąd na ich koszt i niebezpieczeństwo ustanowi kuratora *ad actum*, i przyzwie go na dzień wyznaczony do Sądu. Jeżeli dobra są w sekwestracyi, sekwestrator także przyzwanym być powinien.

§. 18.

Jeżeli na dobrach cięży substytucya, wówczas, oprócz posiadacza, należy także przyzwać substytuta, lub kuratora substytucyi, jeżeli jest ustanowionym.

Również należy we wszystkich przypadkach prostego użytkowania przyzwać nie tylko użytkującego, lecz także właściciela lub zastępcę, do obrony praw jego ustanowionego.

§. 19.

Wraz z przyzwaniem tych wierzycieli hypotecznych, którzy się zgłosili z pretensyami swojemi w terminie wyznaczonym, Sąd winien z urzędu wyjąć dokładny wyciąg hypoteczny względem wszystkich ciężarów hypotecznych, znajdujących się na dobrach (§§. 2. i 10.), równie jak co do wszystkich, mogących się znajdować podzastawów, i taki wyciąg służyć ma za podstawę rozprawy.

Besitzer des bezugsberechtigten Gutes, der von der Verwaltungsbehörde (Direkzion) des Entlastungsfondes bestellte Vertreter des Entlastungsfondes und Alle, die eine Forderung angemeldet haben, unter ausdrücklicher Anführung der im §. 21 bestimmten Folgen des Ausbleibens und mit dem Auftrage vorzuladen sind, die zur Darthuung ihrer Ansprüche dienlichen Original-Urkunden und Behelfe zur Tagsatzung mitzubringen.

§. 16.

Die Zustellung hat, den Fall des §. 11, lit. d) ausgenommen, auf die in der Gerichts-Ordnung für die Zustellung erster Klagen vorgeschriebene Art und rechtzeitig zu geschehen. Das Gericht hat sich in geeigneter Zeit noch vor der Tagsatzung hievon zu überzeugen und die Einsendung der allenfalls noch fehlenden Zustellungs-Ausweise zu betreiben.

§. 17.

Kann der Besitzer des Gutes, sein gesetzlicher Vertreter oder ausgewiesener Bevollmächtigter nicht vorgeladen werden, so ist auf seine Gefahr und Kosten ein Kurator ad actum zu bestellen.

Ist der Besitz des Gutes zwischen zwei oder mehreren Personen streitig, oder befindet sich dasselbe in dem Mitbesitze mehrerer Personen, so haben dieselben für die Verhandlung mit den Hypothekargläubigern einen gemeinschaftlichen Bevollmächtigten acht Tage vor der Tagsatzung dem Gerichte namhaft zu machen, widrigens von demselben auf ihre Gefahr und Kosten ein Kurator ad actum zu bestellen und zur Tagsatzung vorzuladen ist. Ist das Gut in Sequestrazion, so ist auch der Sequester beizuziehen.

§. 18.

Wenn das Gut mit dem Substituzionsbande behaftet ist, so ist nebst dem Besitzer auch der Substitut, und wenn ein Substituzions-Kurator besteht, dieser vorzuladen.

Ebenso ist in allen Fällen des bloßen Fruchtgenusses sowohl der Fruchtnießer als der Eigenthümer oder der zur Wahrung der Rechte des Letzteren bestehende Vertreter beizuziehen.

§. 19.

Mit der Vorladung derjenigen Hypothekargläubiger, die in der festgesetzten Frist ihre Forderungen angemeldet haben, hat das Gericht zugleich von Amtswegen einen vollständigen bücherlichen Extrakt über sämmtliche Hypothekarlasten des Gutes (§§. 2 und 10) und die allfälligen Superhaftungen beizuschaffen, welcher der Verhandlung zur Grundlage zu dienen hat.

Gdy kto twierdzi na audyencyi sądowéj, iż tym czasem zaszła zmiana w stanie tabularnym, winien jest to dowodzić.

§. 20.

Sąd winien na audyencyi przed rozpoczęciem rozprawy, w razie gdy jeden lub więcéj interesentów nie stanęło, dochodzić, czyli im doręczenie w porządku uczynioném zostało:

a) jeżeli brakuje wykazów doręczenia, wówczas należy z stronami, które stanęły, jak dalece można, toczyć rozprawy, następnie zaś odroczyć audyencyą, i oznajmić dzień i godzinę następnéj audyencyi stronom, które stanęły, natychmiast przez protokół, który podpisać mają, stronom zaś, które nie stanęły, według przepisu §. 16.

b) Jeżeli na audyencyi odroczonéj kilku z tych ostatnich znowu się nie stawi i brakuje wykazów, iż doręczenie nastąpiło, natenczas należy wprawdzie z tymi, co się stawili, postąpić według lit. *a)*, audyencyę zaś jeszcze raz odroczyć, lecz tych, którzy powtórnie nie stanęli, nie należy już więcéj wzywać na takową, lecz na ich koszt i niebezpieczeństwo ustanowić kuratorów, ich zaś edyktem o tém zawiadomić.

c) Na same pismienne oświadczenia stron wzgląd miany nie będzie.

§. 21.

Jeżeli przyzwanie nastąpiło należycie, wierzyciel zaś ani sam osobiście ani też przez wykazanego pełnomocnika nie stanie, natenczas uważanym będzie tak, jak gdyby był wyraźnie zezwolił na przekazanie swéj pretensyi do kapitału wynagrodzenia, według kolei naznaczonéj porządkiem hypotecznym (§. 27).

Również utraca prawo czynienia wszelkiéj opozycyi i użycia wszelkiego środka prawnego przeciw ugodzie, którąby interesenci stawający zawarli między sobą w myśl §. 5. patentu z dnia 25. Września 1850. r., jednakże tylko wtedy, jeżeli pretensya jego według porządku hypotecznego przekazaną została do kapitału wynagrodzenia, albo też stósownie do §. 27. została zabezpieczona na gruncie i ziemi.

Jeżeli zachodzi spór o rzeczywistość lub o porządek hypoteczny pretensyi, Sąd stósownie do §§. 37. i 38. postąpić winien.

Działanie w drodze usprawiedliwienia niestawienia się dopuszczoném być nie może.

§. 22.

Jeżeli zaś przyzwany posiadacz, lub jego zastępca nie staną, wówczas na koszt i niebezpieczeństwo jego ustanowić należy kuratora *ad actum*, z którym

Wenn Jemand bei der Tagsatzung eine inzwischen eingetretene Aenderung in dem Tabularstande behauptet, so liegt ihm ob, den Beweis zu liefern.

§. 20.

Das Gericht hat bei der Tagsatzung vor Beginn der Verhandlung, wenn ein oder mehrere der vorgeladenen Interessenten nicht erschienen wären, zu erheben, ob die Zustellung an dieselben gehörig geschehen sei.

a) Fehlen die betreffenden Zustellungs-Ausweise, so ist mit den erschienenen Parteien, soweit es thunlich ist, die Verhandlung zu pflegen, sofort aber die Tagsatzung zu erstrecken und Tag und Stunde derselben den erschienenen Parteien sogleich mittelst eines von ihnen zu unterfertigenden Protokolles, den Ausgebliebenen aber nach §. 16 bekannt zu geben.

b) Sollten bei der erstreckten Tagsatzung einige dieser letzteren wieder nicht erscheinen und die Ausweise über die erfolgte Zustellung fehlen, so ist mit den Erschienenen nach lit. a) vorzugehen und die Tagsatzung zwar nochmals zu erstrecken, jedoch sind die wiederholt Ausgebliebenen hierzu nicht mehr vorzuladen, sondern auf ihre Gefahr und Kosten Kuratoren zu bestellen, wovon sie durch Edikt zu verständigen sind.

c) Auf bloße schriftliche Aeußerungen der Parteien ist kein Bedacht zu nehmen.

§. 21.

Ist die Vorladung gehörig geschehen und erscheint der Gläubiger weder in Person, noch durch einen ausgewiesenen Bevollmächtigten, so wird er so angesehen, als wenn er in die Ueberweisung seiner Forderung auf das Entlastungskapital nach Maßgabe der durch die bücherliche Rangordnung bestimmten Reihenfolge ausdrücklich eingewilliget hätte (§. 27).

Er verliert auch das Recht jeder Einwendung und jedes Rechtsmittel gegen ein von den erschienenen Interessenten im Sinne des §. 5 des Patentes vom 25. September 1850 getroffenes Uebereinkommen unter der Voraussetzung, daß seine Forderung nach Maßgabe ihrer bücherlichen Rangordnung auf das Entlastungskapital überwiesen worden, oder nach Maßgabe des §. 27 auf Grund und Boden versichert geblieben ist.

Wird die Richtigkeit oder bücherliche Rangordnung der Forderung bestritten, so hat das Gericht nach §§. 37 und 38 vorzugehen.

Das Rechtsmittel der Rechtfertigung des Ausbleibens von der Tagsatzung ist unzulässig.

§. 22.

Erscheint dagegen der vorgeladene Besitzer, beziehungsweise dessen Vertreter nicht, so ist auf seine Gefahr und Kosten ein Kurator ad actum zu bestellen, mit welchem

rozprawa toczyć się będzie z wszelkim skutkiem prawnym tak długo dopóki posiadacz sam osobiście lub przez pełnomocnika nie stanie.

Jeżeli się nie stawi przyzwany obrońca funduszu wynagrodzenia, nie należy dla téj jedynie przyczyny odraczać audyencyi, lecz rozprawa nawet w jego nieobecności daléj prowadzona będzie.

§. 23.

Oprócz przypadków przewidzianych w §§. 20. i 22. audyencya odroczona być może tylko wtenczas, jeżeli rozprawa z powodu przeszkody, nie podobnéj do pokonania, bez zwłoki daléj stósownie prowadzoną być nie może.

W tym przedmiocie Sąd rozstrzyga bez dopuszczenia dalszego odwołania.

Jeżeli rozprawa w jednym dniu ukończoną być nie może, prowadzona będzie w dalszym ciągu w drugim, a według potrzeby w dalszych dniach następujących aż do zupełnego jéj ukończenia.

§. 24.

Na audyencyi Sąd winien przedewszystkiém starać się o to, aby między stronami, które stanęły, ugodę przyprowadzić do skutku co do téj kwestyi, jakie pretensye mają być przekazane do funduszu wynagrodzenia, a które zaś na dobrach pozostać mają. Ugoda, w tym przedmiocie do skutku doprowadzona, ma skutek ugody sądowéj.

§. 25.

Ażeby oświadczenia, uczynione przez zastępców osób niewłasnowolnych, gmin i innych korporacyj, fideikomisów, funduszów pod zarządem publicznym zostających i t. p. miały skutek prawny, nie jest potrzebnym szczególny konsens właściwych władz opiekuńczych lub administracyjnych.

§. 26.

Każdy wierzyciel stawający na audyencyi, którego porozumienie się z dłużnikiem nie jest wykazaném, a którego prawo hypoteczne z natury swojéj nie jest tego rodzaju, iż według orzeczenia Sądu na dobrach pozostać musi, ma prawo żądać, żeby albo na gruncie i ziemi zabezpieczonym pozostał, albo téż do kapitału wynagrodzenia przekazanym został.

Jeżeli obiéra przekazanie do kapitału wynagrodzenia, dłużnik ma prawo zaspokoić go natychmiast przez zapłatę.

Wierzyciel zaś, którego pretensya w czasie rozprawy jeszcze nie zapadła, ani téż jeszcze wypowiedzianą być nie może, ma prawo żądać, ażeby albo na dobrach zabezpieczonym pozostał, albo téż żeby kapitał wynagrodzenia, do hypotecznego pokrycia jego potrzebny, w Sądzie złożonym był.

so lange unter voller Rechtswirkung zu verhandeln ist, bis der Besitzer persönlich oder durch einen Bevollmächtigten erscheint.

Bleibt der vorgeladene Vertreter des Entlastungsfondes aus, so ist die Tagsatzung wegen dieses Umstandes allein nicht zu erstrecken, sondern die Verhandlung auch ohne seine Dazwischenkunft zu pflegen.

§. 23.

Außer dem Falle der §§. 20 und 22 findet eine Erstreckung der Tagsatzung nur dann Statt, wenn der unverzüglichen zweckmäßigen Verhandlung ein unüberwindliches Hinderniß entgegensteht.

Hierüber hat das Gericht ohne Zulassung einer weiteren Berufung zu entscheiden.

Kann die Verhandlung an einem Tage nicht beendet werden, so ist sie am zweiten und nach Erforderniß an den nächstfolgenden Tagen bis zur Beendigung fortzusetzen.

§. 24.

Bei der Tagsatzung hat das Gericht vor Allem zwischen den erschienenen Parteien ein Uebereinkommen darüber zu versuchen, welche Forderungen auf das Entlastungs-Kapital zu weisen seien, und welche dagegen auf dem Gute selbst zu verbleiben haben. Wird ein Uebereinkommen erzielt, so hat dasselbe die Wirkung eines gerichtlichen Vergleiches.

§. 25.

Zur Rechtsgiltigkeit der abgegebenen Erklärungen der Vertreter von nicht eigenberechtigten Personen, von Gemeinden nnd anderen Korporazionen, Fideikommissen, unter öffentlicher Verwaltung stehenden Fonden u. dgl. bedarf es keines besonderen Konsenses der betreffenden Pflegschafts- oder Administrativ-Behörden.

§. 26.

Jeder bei der Tagsatzung erscheinende Gläubiger, rücksichtlich dessen ein Einverständniß mit dem Schuldner nicht vorliegt, und dessen bücherliches Recht seiner Natur nach nicht so beschaffen ist, daß es nach Maßgabe des richterlichen Erkenntnisses auf Grund und Boden haftend bleiben muß, hat das Recht zu fordern, daß er entweder auf Grund und Boden versichert bleibe, oder auf das Entlastungskapital überwiesen werde.

Wählt derselbe die Ueberweisung auf das Entlastungskapital, so hat der Schuldner das Recht, denselben sogleich durch Zahlung zu befriedigen.

Dagegen hat derjenige Gläubiger, dessen Forderung zur Zeit der Verhandlung weder fällig, noch sofort aufkündbar ist, das Recht zu fordern, daß er entweder auf Grund und Boden versichert bleibe, oder daß der zu seiner pfandrechtlichen Deckung erforderliche Betrag des Entlastungskapitales gerichtlich hinterlegt werde.

§. 27.

Pretensye tych wierzycieli, którzy się nie zgłosili, albo na audyencyi nie stanęli, powinny być przekazane do kapitału wynagrodzenia, w kolei, jaka na nich przypada, wraz z trzechletniemi procentami, jak dalece zapłacenie ich nie jest wykazaném, i z zastrzeżeniem dalszego wywodu. Jeżeli zaś pretensya tego rodzaju w ciągu rozprawy jeszcze nie zapadła, dłużnik ma prawo żądać, żeby pozostała na dobrach, tak dalece, o ile na dwóch piérwszych trzecich częściach ich wartości (§. 30.) ma bezpieczeństwo swoje.

§. 28.

Jeżeli żaden wierzyciel nie obiéra kapitału wynagrodzenia, lub jeżeli takowy przez ten wybor, tudzież przez przekazanie pretensyj, w §. 27 wspomnionych, nie zostanie wyczerpniętym, natenczas posiadacz dóbr prawo poborów mających może żądać, ażeby kapitał lub jego reszta albo jemu została przekazaną, albo téż między wierzycieli była rozdzieloną.

§. 29.

Jeżeli w przypadku w §. 28. wskazanym, prawo mający oświadczy ażeby kapitał wynagrodzenia między wierzycieli hypotecznych był rozdzielonym, wierzyciele muszą przyjąć przekazanie do kapitału wynagrodzenia, jak dalece ich pretensye już zapadły, lub téż już wypowiedzianemi być mogą, a nie są zabezpieczonemi na dwóch pierwszych trzecich częściach wartości dóbr, mianowicie w tym porządku, iż najpiérwéj ostatni, następnie poprzedzający go, i t. d. przekazanemi zostaną.

Reszta kapitału wynagrodzenia, nie wyczerpniętego przez to przekazanie, posiadaczowi dóbr przekazana być powinna.

§. 30.

Za wartość dóbr uważać należy kwotę jednorocznego zwykłego podatku gruntowego, bez wszelkich dodatków i dopłat, pomnożoną przez sto, którego wykaz posiadacz dóbr na audyencyi przedłożyć winien.

§. 31.

Ciężar, który pod nazwiskiem oktawy w krajach koronnych Galicyi i Bukowiny prawnie jest ustanowionym, pozostanie aż do zniesienia jéj ustawą wyrzeczonego, tak na dobrach, jakotéż na kapitale wynagrodzenia, stanowiącego część całéj wartości dóbr, jednakże z ograniczeniem wyrażoném w 6. ustępie patentów z dnia 17. Kwietnia i 9. Sierpnia 1848., dlatego téż zawsze ósma część kapitału wynagrodzenia, aż do wygaśnienia oktawy, pozostanie związaną.

§. 27.

Die Forderungen derjenigen Gläubiger, welche sich nicht gemeldet haben, oder zur Tagsatzung nicht erschienen, sind, wenn sie die Reihenfolge trifft, sammt den allfälligen dreijährigen Zinsen, soweit deren Berichtigung nicht ausgewiesen wird, mit Vorbehalt der weiteren Austragung auf das Entlastungskapital zu überweisen. Ist jedoch eine derartige Forderung zur Zeit der Verhandlung nicht fällig, so hat der Schuldner das Recht zu fordern, daß dieselbe lediglich auf Grund und Boden haftend bleibe, in soweit sie in den ersten zwei Drittheilen des Werthes desselben (§. 30) versichert erscheint.

§. 28.

Wählt kein Gläubiger das Entlastungskapital, oder wird Letzteres durch diese Wahl und durch die Ueberweisung der im §. 27 bezeichneten Forderungen nicht erschöpft, so hat der bezugsberechtigte Besitzer des Gutes das Recht zu begehren, daß das Kapital oder dessen Restbetrag entweder ihm zugewiesen, oder unter die Gläubiger vertheilt werde.

§. 29.

Erklärt sich der Berechtigte in dem Falle des §. 28, daß das Entlastungskapital unter die Hypothekargläubiger zu vertheilen sei, so müssen sich dieselben, in soweit ihre Forderungen fällig, oder sofort aufkündbar sind, und nicht in den ersten zwei Drittheilen des Werthes von Grund und Boden versichert erscheinen, und zwar zuerst der Letzte, dann der nächstvorhergehende u. s. f. auf das Entlastungskapital überweisen lassen.

Wird das Entlastungskapital durch diese Zuweisung nicht erschöpft, so ist der Rest dem Besitzer des Gutes zuzuweisen.

§. 30.

Als Gutswerth hat der hundertfache Betrag der einjährigen ordentlichen Grundsteuer ohne alle Zuschüsse und Zuschläge zu gelten, worüber der Besitzer des Gutes den Ausweis zur Tagsatzung mitzubringen hat.

§. 31.

Die in den Kronländern Galizien und Bukowina gesetzlich bestehende Haftung der Oktava bleibt bis zur gesetzlich erfolgenden Aufhebung mit der, in dem sechsten Absatze der Patente vom 17. April und 9. August 1848 enthaltenen Beschränkung sowohl auf Grund und Boden, als auch auf dem Entlastungskapitale, welches einen Bestandtheil des gesammten Gutswerthes bildet, aufrecht, daher stets ein Achtel des Entlastungskapitales bis zur Erlöschung der Oktava vinkulirt zu bleiben hat.

W osobnych postanowieniach naznaczone będą czas i warunki zniesienia tego prawnego ciężaru.

§. 32.

Co się tyczy rent i innych pretensyj tego rodzaju, przy których w księdze publicznéj nie jest wyrażona pewna kwota kapitału, te przekazane zostaną do kapitału wynagrodzenia, gdy na nie kolej przyjdzie, w takiéj kwocie, na jaką się strony interesowane między sobą zgodzą.

Jeżeli ugoda w tym przedmiocie nie przyjdzie do skutku, kwota, do pokrycia reszty potrzebna, sądownie będzie ustanowioną, i do kapitału wynagrodzenia przekazaną.

§. 33.

Wszelkie pretensye hypoteczne, nie będące kwotami pieniężnemi w cyfrach oznaczonemi, likwidowane być powinny na audyencyi w kwotach pieniężnych, cyframi oznaczonych, jak dalece z natury swéj nie muszą pozostać na dobrach (§. 26.)

Jeżeli między wierzycielem a dłużnikiem w tym przedmiocie ugoda nie przyjdzie do skutku, sprawę na drogę prawa odesłać, pretensyę zaś nie oznaczoną, według wyboru wierzyciela albo na dobrach pozostawić, albo też na kapitale wynagrodzenia zabezpieczyć należy.

W tym ostatnim przypadku reszta kapitału wynagrodzenia, która pozostanie po odtrąceniu pretensyj poprzedzających, i do kapitału wynagrodzenia przekazanych, przed rozstrzygnieniem téj sprawy daléj już rozdzieloną być nie może.

§. 34.

Przy przekazywaniu długów hypotecznych do kapitału wynagrodzenia, należy takowe obliczać bez względu na wyższą lub niższą stopę procentową (§. 45.), zaległe zaś procenta w takiéj ilości, jak dalece im równe prawo piérwszeństwa z kapitałem służy.

Procenta obliczać należy aż do końca najbliższego terminu, w którym procenta od obligacyj funduszu zapadają.

Jeżeli ten termin pada przed dniem 1. Listopada 1853. r., obliczenie to nastąpić winno aż do końca Października 1853. r.

§. 35.

W razie przekazania do funduszu wynagrodzenia, wszelkie pretensye obliczone być powinny w monecie konwencyjnéj według obowiązujących przepisów.

Ueber den Zeitpunkt und die Modalitäten der Aufhebung dieser gesetzlichen Haftung werden besondere Bestimmungen erfolgen.

§. 32.

Bei Renten und anderen derlei Forderungen, bei denen im öffentlichen Buche kein bestimmter Kapitalsbetrag ausgedrückt erscheint, ist, wenn sie die Reihe der Uebertragung auf das Entlastungskapital trifft, und die betheiligten Parteien sich über einen bestimmten Abfertigungsbetrag einigen, dieser auf das Entlastungskapital zu überweisen

Kommt ein derartiges Einverständniß nicht zu Stande, so ist der zur Bedeckung der Rente erforderliche Betrag gerichtlich zu bestimmen, und auf das Entlastungskapital zu überweisen.

§. 33.

Alle Hypothekar-Forderungen, welche nicht in ziffermäßigen Geldbeträgen haften, sind, in soferne sie nicht ihrer Natur nach auf Grund und Boden haften zu bleiben haben (§. 26), bei der Tagsatzung in ziffermäßigen Geldbeträgen zu liquidiren.

Kommt hierüber zwischen dem Gläubiger und dem Schuldner kein Vergleich zu Stande, so ist die Sache auf den Rechtsweg zu verweisen und die unbestimmte Forderung nach Wahl des Gläubigers entweder auf Grund und Boden zu belassen, oder auf dem Entlastungskapitale sicherzustellen.

Im letzteren Falle kann der nach Abzug der vorhergehenden, auf das Entlastungs-Kapital gewiesenen Forderungen erübrigende Rest desselben vor Austragung der Sache nicht weiter vertheilt werden

§. 34.

Bei der Ueberweisung hypothezirter Schulden auf das Entlastungskapital sind dieselben ohne Rücksicht auf den höheren oder geringeren Zinsfuß (§. 45), die rückständigen Zinsen aber in dem Maße, in welchem ihnen gleiche Priorität mit dem Kapitale zusteht, in Anschlag zu bringen.

Die Zinsen sind stets bis zum Schlusse des nächsten Zinsenverfall-Termines der Fonds-Obligazionen zu berechnen.

Geschieht dieß vor dem 1. November 1853, so ist die Abrechnung auf Ende Oktober 1853 zu pflegen.

§. 35.

Alle Forderungen sind im Falle einer Ueberweisung auf das Entlastungskapital in Konvenzions-Münze nach den bestehenden Gesetzen zu berechnen.

§. 36.

O rzeczywistość pretensyi tylko dłużnik spierać się może. Wierzyciele mają jedynie prawo czynić opozycyą co do prawa zastawu, lub co do porządku hypotecznego pretensyi poprzedzającéj.

§. 37.

Gdy o rzeczywistość pretensyi, którąby z kolei przeniesiona być powinna na kapitał wynagrodzenia, stósownie do ustaw niniejszych, w całości lub w części spór zachodzi, Sąd przedewszystkiém starać się winien, ażeby między stronami przeciwnemi ugodę przyprowadzić do skutku.

Jeżeli ugoda zawartą nie będzie, natenczas pretensya, lub sporna kwota onéjże przekazaną będzie do kapitału wynagrodzenia, z zastrzeżeniem dalszego rozstrzygnienia, stronom zaś pozostawioném będzie, spór ten na drodze zwyczajnéj prawa poddać pod rozstrzygnienie. Ta część kapitału wynagrodzenia, która nie zostanie przyznaną wierzycielowi w tém osobném postępowaniu prawném, będzie przedmiotem następnego przekazania (§. 56.).

§. 38.

Gdy spór zachodzi o prawo zastawu lub o porządek tabularny pretensyi, wówczas należy w tym przedmiocie natychmiast przystąpić do rozprawy, a nawet w tym przypadku, gdy właściwy wierzyciel hypoteczny nie stanie, wydać orzeczenie jedynie na podstawie stanu tabularnego. Przeciw takiemu orzeczeniu tylko rekurs założonym być może (§. 44.).

§. 39.

Jeżeli przekazaną zostanie do kapitału wynagrodzenia pretensya, która jest subonerowaną (obciążoną prawem podzastawu), lub w inny sposób związaną, w takim przypadku przekazanie tylko z zabezpieczeniem praw interesentów, których się tyczy, nastąpić może (§. 50.).

§. 40.

Wierzyciele hypoteczni, których pretensye w całości, lub w części na kapitał wynagrodzenia przeniesionemi być mają, obowiązani są, oprócz przypadku w §§. 33. i 37. wskazanego, złożyć przy rozprawie skrypta, znajdujące się w ich posiadaniu.

Jeżeli takowe z jakiegobądź powodu złożonemi nie będą, wówczas dłużnik może żądać, ażeby ta część kapitału wynagrodzenia tylko za złożeniem, lub po umorzeniu onychże wydaną została.

W przypadkach, niniejszym patentem wskazanych, termin do umorzenia ustanawia się na 3 miesiące.

§. 36.

Die Richtigkeit einer Forderung kann nur vom Schuldner bestritten werden. Die Gläubiger sind blos befugt, das Pfandrecht oder die Rangordnung einer vorangehenden Forderung zu bestreiten.

§. 37.

Wird die Richtigkeit einer Forderung, welche die Reihenfolge zur Uebertragung auf das Entlastungskapital nach den gegenwärtigen Grundsätzen zu treffen hätte, ganz oder theilweise bestritten, so versucht das Gericht vor Allem einen Vergleich zwischen den streitenden Theilen zu vermitteln.

Gelingt dieses nicht, so wird einstweilen die Forderung oder der streitige Betrag derselben mit dem Vorbehalte der weiteren Austragung auf das Entlastungskapital gewiesen, und den Parteien überlassen, ihren Streit im ordentlichen Rechtswege zur Entscheidung zu bringen. Jener Betrag des Entlastungskapitales, welcher in diesem abgesonderten Rechtsverfahren dem Gläubiger abgesprochen wird, bildet sofort den Gegenstand einer nachträglichen Zuweisung (§. 56).

§. 38.

Wird das Pfandrecht oder die bücherliche Rangordnung einer Forderung bestritten, so ist hierüber sogleich zu verhandeln und auch in dem Falle, daß der betreffende Hypothekargläubiger nicht erschienen ist, lediglich auf Grundlage des Tabularstandes in der Haupterledigung selbst zu erkennen. Gegen dieses Erkenntniß findet nur das Rechtsmittel des Rekurses Statt (§. 44).

§. 39.

Wird eine Forderung auf das Entlastungskapital gewiesen, welche mit Supersätzen (Afterpfandrecht) belastet, oder sonst vinkulirt ist, so kann diese Zuweisung nur mit Verwahrung der Rechte der betreffenden Interessenten geschehen (§. 50).

§. 40.

Jene Hypothekargläubiger, deren Forderungen ganz oder theilweise auf das Entlastungskapital übertragen werden sollen, sind außer dem Falle der §§. 33 und 37 zu verhalten, die in ihrem Besitze befindlichen Schuldverschreibungen bei der Verhandlung einzulegen.

Werden dieselben aus was immer für einem Grunde nicht eingelegt, so kann der Schuldner begehren, daß dieser Theil des Entlastungskapitales nur gegen Beibringung oder erst nach Amortisirung derselben ausgefolgt werde.

In den Fällen dieses Patentes ist die Amortisazionsfrist auf 3 Monate festzusetzen.

§. 41.

Po ukończonéj rozprawie Sąd winien jak najspieszniéj przystąpić do rozwiązania rozprawy. W trybunałach piérwszéj instancyi wszelkie takie rozwiązanie, pociągające za sobą orzeczenie Sądu z powodu, iż ugoda nie przyszła do skutku, wprowadzone być powinny na naradę senatu, złożonego z jednego prezydującego, i cztérech głosujących.

§. 42.

Rozwiązanie nastąpić winno w formie rezolucyi, i doręczoném być powinno bez względu na to, czyli obejmuje orzeczenie Sądu, czyli téż tylko intymacyę ugody, posiadaczowi dóbr w całéj swéj treści, zaś wierzycielom interesowanym tylko w wyciągu tyczącym się jego własnéj pretensyi. Oryginał, lub urzędowy odpis zupełnego rozwiązania należy zatrzymać w kancelaryi, i wolno jest każdemu przejrzéć takowe, lub podnieść w odpisie, który sobie sama strona sporządzić powinna.

§. 43.

Jeżeli rozwiązanie z jakiegobądź powodu ani stronie saméj, ani jéj pełnomocnikowi doręczoném być nie może (§. 11. lit. *d*), wówczas należy rezolucyę przybić w Sądzie, i zanotować dzień, w którym to się stało

§. 44.

Przeciw orzeczeniom Sądu stoi każdemu, mieniącemu się być pokrzywdzonym w prawach swoich, otwarta droga rekursu; takowy założonym być powinien do Sądu, który wydał orzeczenie w piérwszéj instancyi, w terminie dni cztérnastu, nie mogącym być przedłużonym, a po upływie tego terminu przez ten Sąd wraz ze wszystkiemi aktami i relacyą przedłożony być winien Sądowi drugiéj instancyi.

Jeżeli założono więcéj rekursów, Sąd winien takowe przedłożyć wszystkie razem.

Przeciw orzeczeniu wyższego Sądu, przez które orzeczenie piérwszego sędziego zostało potwierdzoném, wyżéj odwoływać się nie można.

Podania o przywrócenie do dawnego stanu z powodu upadłego terminu do rekursu, odrzuconemi być powinny.

§. 45.

Przez prawomocne przekazanie pretensyj hypotecznych do kapitału wynagrodzenia dłużnik osobisty, jako téż dłużnik hypoteczny, przestają być dłużnikami tychże pretensyj.

§. 41.

Nach geschlossener Verhandlung hat das Gericht mit möglichster Beschleunigung zur Erledigung zu schreiten. Bei Gerichtshöfen erster Instanz sind alle derlei Erledigungen, welche eine Entscheidung des Gerichtes voraussetzen, weil kein Vergleich erzielt worden ist, in Senaten von einem Vorsitzenden und vier Stimmführern in Vortrag zu bringen.

§. 42.

Die Erledigung hat in Form eines Bescheides zu geschehen und ist, es mag dieselbe eine Entscheidung des Gerichtes, oder die bloße Intimazion eines Vergleiches enthalten, dem Besitzer des Gutes dem vollen Inhalte nach, der betheiligten Gläubigern aber nur mittelst Auszuges in Betreff ihrer eigenen Forderung hinauszugeben. Das Original oder eine ämtliche Abschrift der vollständigen Erledigung ist in der Kanzlei aufzulegen und ist Jedermann zu gestatten, hiervon die Einsicht oder Abschrift zu nehmen, welche letztere jedoch die Partei selbst zu besorgen hat.

§. 43.

Kann die Zustellung aus was immer für einem Grunde weder an die Partei selbst, noch an ihren Bevollmächtigten bewerkstelliget werden (§. 11, lit. d), so ist der Bescheid lediglich bei Gericht anzuschlagen und der Tag der geschehenen Affigirung anzumerken.

§. 44.

Gegen die Entscheidungen des Gerichtes steht Jedem, der sich dadurch in seinen Rechten gekränkt glaubt, der Rekurs offen, welcher bei dem Gerichte, das die Entscheidung in erster Instanz gefällt hat, in der unerstreckbaren Frist von vierzehn Tagen zu überreichen, und von diesem nach Ablauf der Frist mit allen Akten dem Gerichte zweiter Instanz berichtlich vorzulegen ist.

Sind mehrere Rekurse überreicht worden, so hat die Vorlegung unter Einem zu geschehen.

Gegen die Entscheidung des höheren Richters, wodurch die erstrichterliche bestätiget wird, findet keine weitere Berufung Statt.

Gesuche um Wiedereinsetzung in den vorigen Stand wegen versäumter Rekursfrist sind ohne weiters zu verwerfen.

§. 45.

Durch die rechtskräftig gewordene Ueberweisung der Hypothekarforderungen auf das Entlastungskapital hört sowohl der Personal- als Hypothekarschuldner auf, Schuldner dieser Forderungen zu seyn.

Zamiast nich wydawane będą bez względu na dawniejszą ich stopę procentową pięcioprocentowe, wystawione na imię obligacye uwolnienia kraju koronnego, którego się tyczą.

§. 46.

Sąd rzeczowy powinien orzeczenie sądowe, gdy zyska moc prawa, zakomunikować Sądowi, który prowadzi księgę publiczną.

Ten Sąd winien pretensye, przekazane w całości lub w części do kapitału wynagrodzenia, lub na nim zabezpieczone, w miarę uskutecznionego przekazania wymazać z księgi publicznéj, oraz odpisać przekazany kapitał wynagrodzenia od dóbr prawo mających, i zawiadomić o tém Sąd rzeczowy dla dalszych czynności urzędowych, podając wraz do wiadomości jego wszelkie zmiany, jakie tym czasem zaszły w stanie tabularnym.

§. 47.

Jeżeli pozycya przekazana równocześnie ciąży na jakiéj innéj realności, należy ją także tam wymazać albo z urzędu, albo téż na żądanie strony.

Co się tyczy takich hypotek rozciągniętych na więcéj dóbr (połączone hypoteki) należy uważać za zasadę, iż takowe przy téj realności na uwagę wziętemi być powinny, która piérwéj przyjdzie od rozprawę.

Jeżeli one przy téjże albo wcale nie, albo tylko w części przeniesionemi zostały na kapitał wynagrodzenia, natenczas takowe (a według okoliczności reszta) wziętemi będą pod rozprawę na nowo przy drugiéj realności, służącéj za hypotekę.

§. 48.

Oprócz tego Sąd winien z uwagi na zmiany, któreby tymczasem w osobie stron interesowanych zajść mogły, zawiadomić władzę administrującą fundusz wynagrodzenia, na czyje imię i za jakie kwoty obligacye wystawionemi być mają, od którego dnia procent wypłacany być powinien, tudzież którym osobom obligacye wprost wydanemi, które zaś kwoty Sądowi lub innéj władzy do zachowania, lub dalszego niemi zarządzenia oddanemi być powinny.

Jeżeli osoba tego, któremu obligacya w końcu wydana być powinna, nie jest wiadoma, należy ją wystawić na imię dóbr prawo mających, i w swoim czasie przepisać.

§. 49.

Fundusz wynagrodzenia wydawać będzie bezpośrednio tylko te kwoty kapitału wynagrodzenia, które przekazane zostały posiadaczowi prawo mającemu.

Für dieselben werden ohne Rücksicht auf ihren früheren Zinsfuß fünfperzentige, auf den Namen lautende Grundentlastungs-Schuldverschreibungen des betreffenden Kronlandes hinausgegeben.

§. 46.

Die Realbehörde hat die richterliche Erledigung nach eingetretener Rechtskraft dem Gerichte, welches das öffentliche Buch führt, mitzutheilen.

Dieses hat jene Forderungen, welche ganz oder theilweise auf das Entlastungskapital überwiesen oder darauf sichergestellt worden sind, nach Maß der erfolgten Ueberweisung im öffentlichen Buche zu löschen, daselbst unter Einem das zugewiesene Entlastungskapital von dem bezugsberechtigten Gute abzuschreiben und hievon die Realbehörde unter Bekanntgebung aller mittlerweile eingetretenen Veränderungen des Tabularstandes zur weiteren Amtshandlung in Kenntniß zu setzen.

§. 47.

Haftet die übertragene Post gleichzeitig auch auf einer anderen Realität, so ist deren Löschung auch dort von Amtswegen oder über Begehren der Partei zu veranlassen.

Bei derlei Simultan-Hypotheken hat überhaupt als Grundsatz zu gelten, daß dieselben bei jener Realität in Behandlung genommen werden, welche früher zur Verhandlung kömmt.

Sind dieselben hierbei gar nicht oder nicht gänzlich auf das Entlastungskapital übertragen worden, so werden sie (rücksichtlich der Rest) bei der zweiten verpfändeten Realität neuerlich in Verhandlung gezogen.

§. 48.

Das Gericht hat ferner der Verwaltungsbehörde des Entlastungsfondes mit Rücksicht auf die etwa inzwischen in der Person der Interessenten eingetretenen Veränderungen bekannt zu geben, auf wessen Namen und für welche Beträge die Grundentlastungs-Schuldverschreibungen auszustellen, von welchem Tage die Zinsen zu verabfolgen sind, dann welchen Personen die Schuldverschreibungen unmittelbar auszufolgen, und welche Beträge dagegen dem Gerichte oder einer anderen Behörde zur Aufbewahrung oder weiteren Veranlassung zu übergeben seien.

Ist die Person desjenigen, dem eine Schuldverschreibung endlich auszufolgen seyn wird, nicht bekannt, so ist die letztere auf den Namen des bezugsberechtigten Gutes auszustellen und seiner Zeit umzuschreiben.

§. 49.

Die unmittelbare Ausfolgung von Seite des Entlastungsfondes findet nur bezüglich der dem bezugsberechtigten Besitzer zugewiesenen Beträge des Entlastungskapitales

Te kwoty zaś, które przekazane zostały dla osób lub dóbr w §. 12. wspomnionych, wydać należy właściwym władzom opiekuńczym lub administracyjnym. Wszelkie inne kwoty Sądowi odstąpionemi być powinny.

§. 50.

O nastąpioném ich nadejściu zawiadomi Sąd interesowanych wierzycieli hypotecznych, i jeżeli żadna nie zachodzi przeszkoda, w téj saméj rezolucyi zezwoli na wydanie ich bez opłacenia taksy od liczenia w tym przypadku, zresztą zaś zachowa przy wydaniu ostrożności, prawem przepisane. Jeżeli kaucya małżeństwa wojskowego, ubezpieczona hypotecznie, przekazaną została do kapitału wynagrodzenia, wówczas należące się obligacye uwolnienia gruntowego do właściwéj Komendy wojskowéj do dalszego niemi rozporządzenia odesłane być powinny.

Dla wierzycieli, przekazanych do kapitału wynagrodzenia, którzy się nie zgłosili, lub których miejsce pobytu jest niewiadome, powinni być ustanowieni kuratorowie na mocy przepisów istniejących.

One kwoty kapitału wynagrodzenia, które przekazanemi zostały dla osób lub dóbr, wspomnianych w §. 12. jako dla wierzycieli hypotecznych, należy przesłać władzy właściwéj do dalszego niemi rozrządzenia, zaś w zachowaniu Sądu pozostać mają te, które natychmiast wydanemi być nie mogą.

§. 51.

Jeżeli pretensya przeniesiona została w całości na kapitał wynagrodzenia, wówczas Sąd winien, przy wydaniu obligacyj, skrypt stósownie do §. 40. zatrzymany, lub przez stronę okazany, skasować przez przekreślenie; jeżeli zaś przekazanie nastąpiło tylko w części, winien odpisać kwotę umorzoną na skrypcie, i zwrócić takowy stronie, która go złożyła.

V. Postępowanie w tym przypadku, gdy kapitał wynagrodzenia w części został wykazanym, tudzież w przypadku późniejszego przekazania.

§. 52.

Według przepisów, powyżéj w §§. 5.—51. wskazanych należy postępować także w przypadku, wspomnionym w §. 3. ad *b)*, to jest gdy tylko część kapitału wynagrodzenia jest wykazaną, jednakże w adnotacyach, mających być według §. 10. czynionemi w księdze publicznéj, tudzież w przyzwaniach edyktalnych, jako też w rozwiązaniu ostatecznem Sądu jasno wyrażona być powinna ta okoliczność, iż kapitał wynagrodzenia tylko w części wykazanym zo-

Statt. Jene Beträge, welche den im §. 12 bezeichneten Personen oder Gütern als Bezugsberechtigten zugewiesen wurden, sind der betreffenden Pflegschafts- oder Administrativbehörde zu übermitteln. Alle übrigen sind dem Gerichte zu übergeben.

§. 50.

Dieses hat von dem Einlangen die betheiligten Hypothekargläubiger zu verständigen und in dem dießfälligen Bescheide, sobald kein Anstand obwaltet, sogleich die Ausfolgung, und zwar in diesem Falle zähltaxfrei zu bewilligen, im Uebrigen aber bei der Erfolglassung die gesetzlichen Vorsichten zu beobachten. Ist eine hypothekarisch sichergestellte Militär-Heirathskauzion auf das Entlastungskapital überwiesen worden, so sind die betreffenden Grundentlastungs-Schuldverschreibungen an das betreffende Armeekommando zur weiteren Verfügung abzugeben.

Für jene auf das Entlastungskapital verwiesenen Gläubiger, die sich nicht gemeldet haben, oder deren Aufenthaltsort unbekannt ist, sind nach den bestehenden Anordnungen Kuratoren zu bestellen.

Jene Beträge des Entlastungskapitales, welche den im §. 12 benannten Personen oder Gütern als Hypothekargläubigern zugewiesen wurden, sind der zuständigen Behörde zur weiteren Verfügung zu übermitteln, wogegen alle jene in der eigenen Aufbewahrung des Gerichtes zu bleiben haben, welche nicht sogleich ausgefolgt werden können.

§. 51.

Das Gericht hat bei der Ausfolglassung die nach §. 40 zurückbehaltene oder von den Parteien beigebrachte Schuldverschreibung, wenn die Forderung gänzlich auf das Entlastungskapital übertragen wurde, mittelst Durchstreichung zu kassiren, wenn aber die Ueberweisung nur theilweise geschehen ist, den getilgten Betrag auf der Urkunde abzuschreiben und letztere der Partei, welche sie eingelegt hat, zurückzustellen.

V. Verfahren bei theilweise ermittelten Entlastungskapitalien und bei nachträglicher Zuweisung.

§. 52.

Nach den vorstehenden Bestimmungen der §§. 5—51 ist auch in dem Falle des §. 3 ad b) zu verfahren, wenn nämlich nur ein Theil des Entlastungskapitales ermittelt ist, jedoch muß bei den im §. 10 gedachten Anmerkungen im öffentlichen Buche, dann in dem Vorrufungs-Edikte, sowie in der Enderledigung des Gerichtes dieser Umstand, daß das Entlastungskapital nur theilweise ermittelt ist, sowie die Ziffer desselben klar ausgedrückt werden. Ferners ist in dem Edikte die Rechtsfolge der unter-

stał, również cyfra jego wyraźnie wyszczególnioną być musi. Oprócz tego należy w edykcie wyrazić skutki prawne, z zaniechanego zgłoszenia się wynikające, według §§. 13. i 21. z tym dalszym dodatkiem, iż zezwolenie na przekazanie do kapitału wynagrodzenia, przyjęte domniemanym sposobem przez milczenie, rozciąga się także do kwot, które jeszcze wykazanemi być mają.

§. 53.

Jeżeli wykazana część kapitału wynagrodzenia nie jest dostateczna, ażeby wszystkie pretensye hypoteczne do niéj przekazać, natenczas mimo tego na żądanie posiadacza dóbr prawo mających, lub wierzyciela, wytoczyć należy rozprawę co do rzeczywistości i porządku tabularnego kapitałów hypotecznych, i wydać orzeczenie w tym przedmiocie (§§. 33., 37. i 38.).

§. 54.

Ostateczne przekazanie kapitału wynagrodzenia rozciągać się może tylko tak dalece, o ile cyframi jest wykazaném. Przekazanie ewentualne nie ma miejsca.

§. 55.

Ilekroć dalsza część kapitału wynagrodzenia wykazaną zostanie, należy przyzwać na audyencyę tych wierzycieli, którzy w miarę poprzedzającéj rozprawy mają prawo roszczenia sobie pretensyi do późniéj wykazanego kapitału wynagrodzenia, i z nimi dalsze postępowanie według wyżéj wskązanych postanowień przeprowadzić.

§. 56.

Jeżeli kwota kapitału wynagrodzenia, przyjęta do zachowania sądowego na mocy §. 50. zostanie uwolniona, wówczas należy takową wciągnąć pod rozprawę, która się toczy, lub toczyć będzie w przedmiocie przekazania później wykazanéj części kapitału wynagrodzenia (§. 55.).

Jeżeli zaś w takim przypadku już się ukończyła rozprawa o kapitał wynagrodzenia, w całości wykazany, wówczas przekazanie uwolnionych kwot nastąpić powinno bez rozpisania edyktu po wysłuchaniu tych interesentów, którzy stósownie do poprzedzającéj rozprawy jeszcze do tego prawo mają.

Zanim obligacye wynagrodzenia stronom wydane zostaną, należy wprzód uskutecznić ich przepisanie w funduszu wynagrodzenia (§. 48.).

lassenden Anmeldung nach §§. 13 und 21 mit dem weiteren Beisatze anzuführen, daß die stillschweigend angenommene Einwilligung in die Ueberweisung auf das Entlastungskapital auch für die noch zu ermittelnden Beträge desselben zu gelten habe.

§. 53.

Reicht der ermittelte Theil des Entlastungskapitales nicht zu, um alle Hypothekar-Forderungen darauf zu überweisen, so ist doch über Begehren des Besitzers des bezugsberechtigten Gutes oder eines Gläubigers über die Richtigkeit und Rangordnung der Hypothekarkapitalien zu verhandeln und zu erkennen (§§. 33, 37 und 38).

§. 54.

Die definitive Zuweisung des Entlastungskapitales kann sich immer nur in soweit erstrecken, als dasselbe bereits ziffermäßig ermittelt ist. Eine eventuelle Zuweisung findet nicht Statt.

§. 55.

So oft ein weiterer Theil des Entlastungskapitales ermittelt worden ist, sind jene Gläubiger, welche nach Maßgabe der vorhergegangenen Verhandlung auf das später ermittelte Entlastungskapital noch einen Anspruch zu stellen berechtiget sind, zu einer Tagsatzung vorzuladen und ist mit denselben das weitere Verfahren nach den obigen Bestimmungen durchzuführen.

§. 56.

Wird ein nach §. 50 in die gerichtliche Verwahrung übernommener Betrag des Entlastungskapitales frei, so ist derselbe, wenn noch eine Verhandlung über die Zuweisung eines später ermittelten Theiles des Entlastungskapitales im Zuge ist oder bevorsteht (§. 55), in diese einzubeziehen.

Hat dagegen in einem solchen Falle die Verhandlung über das vollständig ermittelte Entlastungskapital bereits stattgefunden, so hat die Zuweisung der frei gewordenen Beträge ohne Erlassung eines Ediktes über allfällige Einvernehmung jener Interessenten, welche nach Maßgabe der vorhergegangenen Verhandlung noch einen Anspruch haben, zu geschehen.

Vor der Ausfolgung der Grundentlastungs-Schuldverschreibungen an die Partei ist deren Umschreibung bei dem Entlastungsfonde zu bewerkstelligen (§. 48).

VI. Postępowanie w tym przypadku, gdy kapitał wynagrodzenia wcale nie jest wykazanym.

§. 57.

W przypadku wskazanym w §. 3. pod lit. *d)*, gdy kapitał wynagrodzenia co do cyfry ani w całości, ani w części jeszcze nie jest wykazanym, Sąd winien między stronami interesowanemi, które na żądanie posiadacza dóbr prawo mających na audyencyą zwołane być mają, starać się doprowadzić ugodę do skutku. Jeżeli ugoda nie nastąpi, należy przecież na żądanie posiadacza wytoczyć rozprawę, i wydać orzeczenie co do rzeczywistości pretensyj hypotecznych, jako też co do ich porządku tabularnego (§§. 33., 37. i 38)., z resztą zaś wznowić rozprawę dopiéro wtedy, gdy kapitał wynagrodzenia w całości, lub przynajmniéj w części wedle cyfry wykazanym zostanie. Ostateczne przekazanie onegoż w każdym razie nastąpić może dopiéro po tym terminie.

§. 58.

Dla ułatwienia wskazanego tu postępowania nadaje się posiadaczowi dóbr prawo mających, prawo, pozwać nawet pojedynczego wierzyciela hypotecznego, którego pretensya ciąży według §. 33. w kwocie nieoznaczonéj, w drodze procesu wywoławczego, ażeby pretensye swoje likwidował co do cyfry, zanim jeszcze rozpoczętą zostanie rozprawa o przekazanie kapitału wynagrodzenia.

VII. Postanowienia szczegółowe.

A. Jeżeli dobra, prawo mające wciągnięte zostaną w krydę lub egzekucyą.

§. 59.

Jeżeli dobra w drodze egzekucyi sprzedane lub w krydę wciągnięte zostały, natenczas rozprawę co do przekazania kapitału wynagrodzenia prowadzić będzie w piérwszym przypadku Sąd egzekwujący, w drugim Sąd krydalny, według ustaw obowiązujących.

Wyrzeczone już przekazanie jednéj części kapitału wynagrodzenia nie dozna przez to żadnéj zmiany.

B. Dla fideikomisów.

§. 60.

Co do fideikomisów wysłuchanie wierzycieli hypotecznych w myśl poprzedzających przepisów miejsca nie ma, lecz kapitał wynagrodzenia uważanym być powinien jako kapitał zastępujący miejsce oddzielonych i w księdze publicznéj odpisanych praw poborów dóbr fideikomisowych.

VI. Verfahren, wenn das Entlastungskapital noch nicht ermittelt ist.

§. 57.

In dem Falle des §. 3 ad d), wo das Entlastungskapital der Ziffer nach weder ganz, noch theilweise ermittelt ist, hat das Gericht ein Uebereinkommen zwischen den Interessenten, welche auf Begehren des Besitzers des bezugsberechtigten Gutes zu einer Tagsatzung vorzuladen sind, zu versuchen. Wird ein Uebereinkommen nicht erzielt, so ist doch über Verlangen des Letzteren über die Richtigkeit und Rangordnung der Hypothekarforderungen zu verhandeln und zu erkennen (§§. 33, 37 und 38), im Uebrigen aber die Verhandlung erst dann wieder aufzunehmen, wenn das Entlastungskapital ganz oder wenigstens zum Theile ziffermäßig ermittelt ist. Die definitive Zuweisung des letzteren kann jedenfalls erst nach diesem Zeitpunkte erfolgen.

§. 58.

Zur Förderung des hier vorgezeichneten Verfahrens wird dem Besitzer eines bezugsberechtigten Gutes das Recht eingeräumt, auch einen einzelnen Hypothekargläubiger, dessen Forderung nach §. 33 im unbestimmten Betrage haftet, ehe noch die Verhandlung wegen Zuweisung des Entlastungskapitales eingeleitet wird, im Aufforderungswege zur ziffermäßigen Liquidirung zu belangen.

VII. Besondere Bestimmungen.

A. Wenn das bezugsberechtigte Gut in Konkurs oder Exekuzion gezogen wird.

§. 59.

Ist das Gut im Exekuzionswege veräußert oder in Konkurs gezogen worden, so ist die Verhandlung über die Zuweisung des Entlastungskapitales von der Exekuzions-, beziehungsweise von der Konkurs-Instanz nach den bestehenden Gesetzen zu pflegen.

Eine bereits ausgesprochene Zuweisung eines Theiles des Entlastungskapitales wird jedoch hierdurch nicht berührt.

B. Für Fideikommisse.

§. 60.

Bei Fideikommißgütern findet die Einvernehmung der Hypothekargläubiger im Sinne der vorstehenden Vorschriften nicht Statt, sondern es ist das Entlastungskapital als Fideikommiß-Surrogatkapital für die abgetretenen und im öffentlichen Buche abzuschreibenden Bezugsrechte des Gutes zu behandeln.

Obligacye wynagrodzenia, mające być wystawionemi dla fideikomisu, należy wydać władzy fideikomisarycznéj, która takowe przyjmie na skład sądowy, a ciężary hypoteczne w księgach depozytowych widocznemi uczyni.

C. Dla dóbr, składających się wyłącznie z praw poborów.

§. 61.

Jeżeli ciało tabularne składa się wyłącznie z takich praw-poborów, które w skutku uwolnienia gruntowego zniesionemi lub wykupionemi być mają, wówczas kapitał wynagrodzenia, wstępujący w ich miejsce, rozdzielonym będzie przez właściwy Sąd rzeczowy tak, jak cena kupna za realność sądownie sprzedaną, zaś ciało to z ksiąg publicznych wraz z wszystkiemi ciężarami wykreślone być powinno.

Rozdzielenie w mowie będące może się także odbywać stopniowo w takiéj mierze, jak wykazanie kapitału wynagrodzenia postępuje; w którymto przypadku zawsze tylko część przekazana tegoż w księdze publicznéj odpisana będzie, dopóki zupełne wykreślenie nie nastąpi.

§. 62.

Jeżeli takie ciało hypoteczne wcale nie jest obciążoném, natenczas wolno jest własnowolnemu posiadaczowi tabularnemu żądać, żeby takowe natychmiast w księgach wykréślonem zostało, tudzież ażeby mu, na zasadzie uzyskanego pozwolenia do wykréślenia, przekazaném został kapitał wynagrodzenia przez władzę administracyjną funduszu wynagrodzenia, bez względu na to, czyli takowy jest wykazaném, czyli téż nie.

D. Dla dóbr, które w księgach publicznych nie są zapisane.

§. 63.

Jeżeli dobra prawo mające, nie są zapisane w żadnéj księdze publicznéj (jak np. kościoły, plebanie i t. p.), niniejsze postanowienia nie mają zastósowania, lecz Komisya krajowa do uwolnienia gruntowego ustanowiona obowiązaną jest co do tego przedmiotu, komu wydanym być ma kapitał wynagrodzenia, znieść się według okoliczności z tą władzą, do któréj według przepisów prawa należy dozór lub kontrola zarządu tym majątkiem.

Die auf das Fideikommiß auszustellenden Grundentlastungs-Schuldverschreibungen sind der Fideikommißbehörde zu übergeben, welche dieselben in gerichtliche Verwahrung zu nehmen und die bücherlichen Haftungen in den Depositenbüchern ersichtlich zu machen hat.

C. Für Güter, welche ausschließend aus Bezugsrechten bestehen.

§. 61.

Besteht ein Landtafel- oder Grundbuchskörper ausschließend aus solchen Bezugsrechten, welche in Folge der Grundentlastung aufgehoben oder abzulösen sind, so ist das an deren Stelle tretende Entlastungskapital von der zuständigen Realgerichtsbehörde, wie der Kaufschilling einer gerichtlich veräußerten Realität zu vertheilen, und sodann die bücherliche Einlage mit allen Haftungen zu löschen.

Diese Vertheilung kann auch nach und nach in dem Maße, als die Ermittlung des Entlastungskapitales fortschreitet, geschehen, in welchem Falle immer nur der zugewiesene Theil des letzteren im öffentlichen Buche abzuschreiben kommt, bis die gänzliche Löschung erfolgt.

§. 62.

Ist ein solcher Gutskörper gänzlich unbelastet, so steht dem eigenberechtigten bücherlichen Besitzer frei, die Löschung desselben sogleich zu begehren und sich auf Grund der Löschungsbewilligung das Entlastungskapital, ob dasselbe schon ermittelt ist oder nicht, von der Verwaltungsbehörde des Entlastungsfondes zuweisen zu lassen.

D. Für Güter, welche in den öffentlichen Büchern nicht eingetragen sind.

§. 63.

Ist das bezugsberechtigte Gut in keinem öffentlichen Buche eingetragen (wie z. B. bei Kirchen, Pfarren u. dgl.), so finden die gegenwärtigen Bestimmungen keine Anwendung, sondern es hat sich die Grundentlastungs-Landeskommission über die Frage, wem das Entlastungskapital auszufolgen sei, nach Umständen mit jener Behörde in's Einvernehmen zu setzen, welcher nach den bestehenden gesetzlichen Vorschriften die Obsorge oder Kontrole über die Vermögensgebarung zusteht.

VIII. Uwolnienie od opłat.

§. 64.

Wszelkie podania, protokóły, dokumenta rozwiązania i wystósowania sądowe, w rozprawach, uskutecznionych na zasadzie niniejszéj ustawy, tudzież wykréślania i adnotacye w księgach publicznych są wolne od opłaty. Edykta, mające być rozpisanemi na zasadzie niniejszéj ustawy, zamieszczane być winny bezpłatnie do dzienników urzędowych.

Powyższe uwolnienia nie rozciągają się wszakże na osobne działanie w drodze prawa o rzeczywistość pretensyj spornych.

Zmiana patentu z dnia 25. Września 1850. r.

§. 65.

Rozporządzenia objęte w patencie z dnia 25. Września 1850. r., odmienione przez powyższe przepisy, tracą moc obowiązującą.

Ministrowie Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Skarbu mają sobie polecone wykonanie niniejszego patentu.

Dan w Naszém Cesarskiém głównéni i stołecznéni mieście Wiédniu dnia 8. Listopada roku Tysiąc ośmset pięćdziesiątego trzeciego, Naszego panowania w roku piątym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

Bach m. p. **Krauss** m. p. **Baumgartner** m. p.

Za najwyższym rozkazem:

Ransonnet m. p.

VIII. Gebührenfreiheit.

§. 64.

Alle Eingaben, Protokolle, Urkunden und gerichtlichen Erledigungen und Ausfertigungen in den auf Grundlage dieses Gesetzes vorzunehmenden Verhandlungen und die dießfälligen Löschungen und Anmerkungen in den öffentlichen Büchern sind gebührenfrei zu behandeln. Die nach Maßgabe dieses Gesetzes zu erlassenden Edikte sind unentgeltlich in die betreffenden Amtsblätter einzuschalten.

Diese Befreiungen erstrecken sich jedoch nicht auf das abgesonderte Rechtsverfahren über die Richtigkeit streitiger Forderungen.

Abänderung des Patentes vom 25. September 1850.

§. 65.

Jene Anordnungen des Patentes vom 25. September 1850, welche durch die vorstehenden Bestimmungen abgeändert erscheinen, haben außer Kraft zu treten.

Die Minister der Justiz, des Innern und der Finanzen sind mit dem Vollzuge dieses Patentes beauftragt.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am achten des Monates November im Eintausend achthundert dreiundfünfzigsten, Unserer Reiche im fünften Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p. **Krauß** m. p. **Baumgartner** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

239.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 12. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXVIII., nr. 238., wydana dnia 24. Listopada 1853.),

obowiązujące w Królestwach Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém i w Księstwie Bukowińskiém,

moca którego w dodatku do §. 6. najwyższego patentu z dnia 29. Października 1853. r. wydane zostają bliższe postanowienia względem umorzenia powinności, z uwolnienia gruntowego wynikających, przypadających na zobowiązanych.

Stósownie do §. 6. najwyższego patentu z dnia 29. Października 1853. r. ogłasza się następujące bliższe postanowienia względem spłacania kapitałów uwolnienia gruntowego, przypadających na zobowiązanych.

§. 1.

Sposoby spłacenia.

Według §. 6. wspomnionego najwyższego patentu nastąpić może umorzenie kapitałów wraz z procentami (rentą) za uwolnienie gruntów, czylito tytułem wynagrodzenia, czyli téż wykupna na zobowiązanych przypadających, po upływie jednego roku przez regularne coroczne spłacanie w przeciągu czasu, i nie mającego przenosić lat dwudziestu, w sposobie dwojakim, a mianowicie:

1. iż zobowiązany opłacać będzie corocznie rentę (pięcioprocentowe prowizye) od reszty kapitału pozostałéj z końcem upłynionego roku administracyjnego, i oprócz tego dwudziestą część kapitału wynagrodzenia, który na początku terminu, w §. 6. ustanowionego, dłużnym pozostał; albo téż

2. w ten sposób, iż kapitał wynagrodzenia wraz z procentami, przypadającemi od niego aż do zupełnego umorzenia, zamienionym zostanie na więcéj równych rat rocznych (renty umarzające), i przez opłacenie tychże kilkoletnich niezmiennych rent umarzających kapitał wraz z procentami umorzonym zostanie.

§. 2.

Tablica rent umarzających *A*.

Załączenie pod *A*.

W tablicy pod *A*. załączonéj wykazane są renty umarzające, przez których roczną opłatę kapitał w piérwszéj kolumnie wyszczególniony w 5, 10, 15, lub w 20 latach wraz z procentami w nich objętemi umorzonym być może.

239.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Finanzen vom 12. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXVIII. Stück, Nro. 238, ausgegeben am 24. November 1853),

wirksam für die Königreiche Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau und das Herzogthum Bukowina,

mit welcher im Nachhange des §. 6 des Allerhöchsten Patentes vom 29. Oktober 1853 die näheren Bestimmungen über die Tilgung der zur Last der Verpflichteten ermittelten Grundentlastungs-Schuldigkeiten erlassen werden.

Dem §. 6 des Allerhöchsten Patentes vom 29. Oktober 1853 gemäß werden folgende nähere Bestimmungen über die Einzahlung der den Verpflichteten zur Last ermittelten Grundentlastungs-Kapitalien bekannt gemacht.

§. 1.

Arten der Einzahlung.

Nach dem §. 6 des bezogenen Allerhöchsten Patentes kann die Tilgung der zur Last der Verpflichteten ermittelten Grundentlastungs-, Entschädigungs- und Ablösungs-Kapitalien sammt Zinsen (Rente) nach Ablauf einer Einjährigen Frist durch regelmäßige jährliche Abstattung innerhalb eines Zeitraumes, der zwanzig Jahre nicht überschreiten darf, in doppelter Art erfolgen, und zwar:

1. dadurch, daß der Verpflichtete jährlich die Rente (5perzentigen Zinsen) des mit Schluß des abgelaufenen Verwaltungsjahres verbliebenen Kapitalsrestes und überdieß den zwanzigsten Theil des Entlastungskapitales, welches er bei Eintritt der im §. 6 festgesetzten Frist noch schuldet, bezahlt; oder

2. dadurch, daß das Entlastungskapital sammt den davon bis zur gänzlichen Tilgung entfallenden Zinsen in mehrere gleiche Jahresraten (Amortisazionsrenten, Annuitäten) umgewandelt, und durch Zahlung dieser mehrjährigen unveränderlichen Amortisazionsrenten oder Annuitäten Kapital und Zinsen getilgt wird.

§. 2.

Tabelle der Annuitäten A.

Die Tabelle A enthält die Amortisazionsrenten, durch deren jährliche Zahlung der in der ersten Kolumne angesetzte Kapitalsbetrag in 5, in 10, in 15 oder in 20 Jahren nebst den darin mitbegriffenen Zinsen getilgt werden kann. Beilage A.

§. 3.

Umorzenie przez opłacanie rent umarzających zależy od wyboru zobowiązanych.

Komu Komisya okręgowa uwolnienia gruntowego wskazała do zapłacenia kapitał wynagrodzenia lub wykupna, może sobie obrać rodzaj umorzenia takowego przez opłacanie rent umarzających, a następnie żądać, żeby dług jego w kapitale wraz z procentami zamienionym został na 5, 10, 15, lub 20 rent umarzających, które od początku następującego roku administracyjnego corocznie płacić będzie obowiązanym.

§. 4.

Przed jaką władzą wybór ten oświadczyć należy.

Żądanie powyższe należy oświadczyć ustnie przed Komisyą okręgową uwolnienia gruntowego w ciągu rozprawy.

Komisya okręgowa uwolnienia gruntowego przyjmie rzeczone oświadczenie do protokółu, i przedłoży takowy równocześnie z operatem uwolnienia gruntowego Komisyi ministeryalnéj.

Komisya ministeryalna ustanowi co do cyfry kapitał wynagrodzenia lub wykupna, przypadający na zobowiązanego, nakaże takowy wpisać do ksiąg c. k. urzędu poborowego, który pobiéra podatki z gruntu, na którym ciąży dług za uwolnienie gruntowe, i zawiadomi c. k. urząd poborowy, iż zobowiązanemu pozwolona została zamiana na renty umarzające 5-, 10-, 15-, lub 20letnie, oraz dołączy nakaz, ażeby w tym przedmiocie dokument wolny od opłaty wystawionym został.

§. 5.

Warunek uczynienia zadosyć temu żądaniu.

Urząd podatkowy winien, zanim przystąpi do wystósowania dokumentu, sprawdzić rzeczywistą ilość kapitałów mających być zamienionemi, przez przejrzenie ksiąg urzędowych, tudzież dowodów, przez stronę okazanych, jako też przez wysłuchanie onéjże, usunąć mogące zachodzić trudności i nastawać na to, ażeby wszystkie raty kapitału i renty zapadłe do roku administracyjnego, z którym renty umarzające bieżéć mają, jeszcze przed wystósowaniem dokumentu w gotowiźnie spłaconemi zostały.

Że to uskutecznioném zostało, i wypłacaniu kwoty kapitału zamienionéj na renty umarzające nic w drodze nie stoi, urząd podatkowy na dokumencie poświadczyć jest obowiązanym.

§. 3.

Die Tilgung durch Annuitäten hängt von der Wahl der Verpflichteten ab.

Jeder, welchem von der Grundentlastungs-Bezirkskommission ein Entschädigungs- oder Ablösungskapital zum Ersatze ermittelt worden ist, kann für dasselbe die Tilgungsart durch Amortisazionsrenten wählen und sohin begehren, daß seine Grundentlastungs-Kapitalschuld sammt Interessen vom Beginne des nächsten Verwaltungsjahres an in 5, 10, 15 oder 20 jährlich zu zahlende Amortisazionsrenten umgewandelt werde.

§. 4.

Behörde, wo die Wahl zu erklären.

Dieß Begehren ist bei der Grundentlastungs-Bezirkskommission im Zuge der Verhandlung mündlich anzubringen.

Die Grundentlastungs-Bezirkskommission nimmt diese Erklärung zu Protokoll, und legt solches gleichzeitig mit dem Entlastungs-Operate der Ministerialkommission vor.

Diese stellt die Ziffer der dem Verpflichteten zur Last ermittelten Entschädigungs- oder Ablösungskapitalien richtig, läßt dieselben bei dem k. k. Steueramte, welches von dem Gute, auf dem die Grundentlastungs-Schuld haftet, die Steuern einhebt, in Vorschreibung bringen, und verständiget das k. k. Steueramt, daß dem Verpflichteten die Umwandlung in 5-, 10-, 15- oder 20jährige Annuitäten bewilliget wurde, mit der Weisung, hierüber eine Urkunde gebührenfrei auszufertigen.

§. 5.

Bedingung der Willfahrung des Begehrens.

Das Steueramt hat, ehe es zur Ausfertigung der Urkunde schreitet, die Richtigkeit der umzuwandelnden Kapitalien durch Einsicht in die Amtsbücher und die von der Partei mitgebrachten Behelfe, sowie durch Vernehmung der Letzteren zu konstatiren, allenfällige Anstände zu beheben und darauf zu dringen, daß alle bis zu dem Verwaltungsjahre, mit welchem die Annuität beginnen soll, verfallenen Kapitalsraten und Renten vor Ausfertigung der Urkunde bar eingezahlt werden.

Daß dieß geschehen und der in Annuitäten umgewandelte Kapitalsbetrag liquid sei, muß das Steueramt auf der Urkunde bestätigen.

§. 6.

Zobowiązani zaś, którzy przy rozprawie nad uwolnieniem gruntowém nie uzyskają zamiany na renty umarzające, oświadczają tém samém na mocy §. 6. powołanego najwyższego patentu z dnia 29. Października 1853. r., iż obiérają rodzaj umorzenia, wyszczególniony w §. 1. pod 1. niniejszego rozporządzenia, przetoż winni są od początku następującego roku administracyjnego:

a) opłacać do funduszu wynagrodzenia dwudziestą część winnego jeszcze w tym czasie kapitału wynagrodzenia, tudzież

b) opłacać corocznie pięcioprocentowe prowizye, obliczone od reszty kapitału, pozostałéj z końcem upłynionego roku administracyjnego, aż do zupełnego jéj umorzenia.

§. 7.

Nawet tym zobowiązanym, którzy względnie wypłacania podlegają postępowaniu, przepisanemu w paragrafie poprzedzającym, wolno jest w przeciągu piérwszych lat 15, wyznaczonych im do umarzania kapitału, żądać kiedykolwiek od c. k. urzędu podatkowego, ażeby z początkiem następującego roku administracyjnego reszta kapitału wraz z procentami zamienioną została na roczne raty umarzające, według tablicy *A.*, na tyle jeszcze lat, ile im według dawniejszego sposobu spłacenia jeszcze pozostawało.

Na wniesione takie prośby należy postępować stósownie do §. 5. niniejszego rozporządzenia.

§. 8.

Termina wypłaty.

Jakakolwiek powinność roczna przypada do uiszczenia według jednego lub drugiego w §. 1. wspomnionego rodzaju umorzenia (§. 6. *a)* i *b)*), takowa opłaconą być musi do urzędu podatkowego na rachunek funduszu wynagrodzenia w cztérech równych ratach kwartalnych najdaléj 15. Grudnia, 15. Marca, 15. Czerwca i 15. Września każdego roku administracyjnego, dla uniknienia środków przymusu, przepisanych pod względem ściągania podatku gruntowego, i opłacania procentów za zwłokę po pięć od sta, od dnia zapadłéj raty aż do jej zapłacenia.

§. 9.

Urzędy podatkowe obowiązane są, przyjmować raty kwartalne powinności rocznéj przed ich zapadnieniem, równie jak częściowe przedpłaty na jednę lub

§. 6.

Jene Verpflichteten, welche bei der Grundentlastungs-Verhandlung die Umwandlung in Annuitäten nicht erwirken, erklären dadurch zu Folge §. 6 des bezogenen Allerhöchsten Patentes vom 29. Oktober 1853, daß sie die im §. 1 dieser Verordnung sub 1 angeführte Tilgungsart wählen, und sind sohin verpflichtet, vom Beginne des nächsten Verwaltungsjahres an:

a) den zwanzigsten Theil des in diesem Zeitpunkte noch schuldigen Entlastungs-Kapitales, und

b) die fünfperzentigen, von der Höhe des mit Schluß des abgelaufenen Verwaltungs-Jahres verbliebenen Kapitalsrestes zu berechnenden Zinsen jährlich bis zur gänzlichen Tilgung dem Entlastungsfonde zu bezahlen.

§. 7.

Auch diesen Verpflichteten, welche bezüglich der Einzahlung nach dem vorangehenden Paragraphe zu behandeln sind, wird gestattet, innerhalb der ersten, für ihre Kapitals-Tilgung laufenden 15 Jahre bei dem k. k. Steueramte wann immer zu begehren, daß vom Beginne des nächsten Verwaltungsjahres ihre restliche Kapitalsschuld sammt Interessen in jene der nach Tabelle A. zulässigen Jahres-Annuitäten umgewandelt werde, welche höchstens so viele Jahre beträgt, als ihnen bei der früheren Tilgungsart noch zu Guten kommen.

Ueber derlei Ansuchen ist nach Vorschrift des §. 5 dieser Verordnung zu verfahren.

§. 8.

Zahlungstermine.

Die nach jeder der im §. 1 erwähnten Tilgungsarten entfallende Jahresschuldigkeit (§. 6 a) und b) muß in jedem Verwaltungsjahre in vier gleichen Quartalsraten spätestens mit 15. Dezember, 15. März, 15. Juni und 15. September bei Vermeidung der für die Einbringung der Grundsteuer bestehenden Zwangsmittel und fünfperzentiger Verzugszinsen vom Verfalls- bis zum Erlagstage, bei dem Steueramte für Rechnung des Entlastungsfondes bezahlt werden.

§. 9.

Die Steuerämter sind verpflichtet, die Quartalsraten der Jahresschuldigkeit vor deren Verfallszeit, sowie auch theilweise Vorausbezahlungen auf eine oder die andere

drugą ratę kwartalną, i wszelkie spłaty pokwitować w książeczkach opłaty za uwolnienie gruntowe.

§. 10.

Każdy zobowiązany może zapłacić z góry jednę lub więcéj rent umarzających, podobnie jak jednę lub więcéj rat kapitału (§. 6. *a)*.

Przedpłaty na kapitał wtenczas tylko pociągają za sobą stósowne zmniejszenie procentu w następującym roku administracyjnym, jeżeli spłaconemi zostaną w ciągu trzech piérwszych kwartałów roku administracyjnego.

Podobne przedpłaty kontrolor winien zaasygnować, zaś poborca podatków jako zapłatę na rachunek do dziennika zaciągnąć.

§. 11.

Urzędy podatkowe obowiązane są, w przeciągu dni trzech po upływie każdego miesiąca, przesłać do Dyrekcyi funduszu wynagrodzenia

a) spisane dokumenta na opłacanie rent rocznych, tudzież

b) wykaz tych zobowiązanych, którzy podlegają postępowaniu przepisanemu w §. 6. niniejszego rozporządzenia, przy wyszczególnieniu resztujących kapitałów.

Podobnież wkłada się obowiązek na urzędy podatkowe, ażeby każdéj stronie zapisywały do książeczki opłat za uwolnienie gruntowe uczyniony przez nią wybór opłacania rent umarzających.

§. 12.

Dyrekcya funduszu wynagrodzenia winna jest, nadesłane dokumenta rent umarzających, tudzież wykazy zobowiązanych, podlegających postępowaniu na zasadzie §. 6. niniejszego rozporządzenia oddać do buchalteryi do sprawdzenia, uchylić trudności mogące zachodzić, i nakazać, ażeby należyte zapisanie w księgach rachunkowych funduszu wynagrodzenia, sumarycznie prowadzić się mających, stósownie do obydwóch rodzajów umorzenia nastąpiło.

§. 13.

Po uskutecznioném zapisaniu w księgach należy wystawić urzędom podatkowym potrzebne nowe asygnacye do pobiérania świadczeń rocznych; zaś urzędy podatkowe winny wystawić stronom książeczki opłaty za uwolnienie gruntowe, mające obejmować powinności roczne, według obranego przez nie rodzaju umorzenia.

Quartalsrate anzunehmen, und alle Zahlungen in den Grundentlastungs-Zahlungsbücheln der Verpflichteten abzustatten.

§. 10.

Jeder Verpflichtete kann einen oder mehrere Jahresbeträge seiner Annuität, sowie eine oder mehrere Kapitalsraten (§. 6, a) vorhinein bezahlen.

Vorausbezahlungen der letzteren Art haben die verhältnißmäßige Abminderung der Zinsen vom nächsten Verwaltungsjahre nur dann zur Folge, wenn sie im Laufe der ersten drei Quartale des Verwaltungsjahres entrichtet werden.

Diese Vorauszahlungen sind vom Kontrolore anzuweisen, und vom Steuer-Einnehmer als à Konto-Zahlung zu journalisiren.

§. 11.

Jedes Steueramt ist verpflichtet, drei Tage nach Ablauf jedes Monates

a) die aufgenommenen Annuitäten-Urkunden verzeichnet, und

b) einen Ausweis jener Verpflichteten, welche nach §. 6 dieser Verordnung zu behandeln sind, unter Anführung der restlichen Kapitalien au die Direkzion des Entlastungsfondes einzusenden.

Auch wird den Steuerämtern zur Pflicht gemacht, die geschehene Wahl der Annuität jeder Partei in ihr Grundentlastungs-Zahlungsbüchel einzutragen.

§. 12.

Die Direkzion des Entlastungsfondes hat die eingelangten Annuitäten-Urkunden und die Verzeichnisse der nach §. 6 dieser Verordnung zu behandelnden Verpflichteten durch die Buchhaltung prüfen zu lassen, hervorkommende Anstände zu beheben, und die nöthige Vorschreibung in den nach den beiden Tilgungsarten abgesondert summarisch zu führenden Kontibüchern des Entlastungsfondes zu verfügen.

§. 13.

Nach geschehener Vorschreibung in den Büchern sind die erforderlichen neuen Anweisungen zur Einhebung der Jahresleistungen an die Steuerämter auszufertigen, welche den Parteien die Jahresschuldigkeiten nach der gewählten Tilgungsart enthaltende Grundentlastungs-Zahlungsbücheln zu erfolgen haben.

§. 14.

Każdemu zobowiązanemu, który książeczką opłaty za uwolnienie gruntowe wykaże się, iż uiścił zupełnie wszystkie powinności roczne, Dyrekcya funduszu wynagrodzenia winna jest wystawić na żądanie jego kwit główny zrzeczenia się, zdolny do wykreślenia obowiązku ich z ksiąg publicznych.

To nastąpić powinno także wtedy, jeżeli zobowiązany umorzył zupełnie kapitał wynagrodzenia lub wykupna jeszcze przed terminem prawnie zakreślonym.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

§. 14.

Jedem Verpflichteten, welcher durch das Grundentlastungs-Zahlungsbüchel die geschehene gänzliche Tilgung aller Jahresschuldigkeiten nachweiset, muß von der Direkzion des Entlastungsfondes über Begehren die löschungsfähige Haupt- und Verzichtsquittung erfolgt werden.

Dieß hat auch dann zu geschehen, wenn der Verpflichtete das Entschädigungs- oder Ablösungskapital noch vor dem gesetzlichen Endtermine gänzlich getilgt hat.

Bach m. p. **Baumgartner** m. p.

Załączenie A.

Tablica.

wykazująca renty umarzające, przez których roczne opłacanie kwota kapitału, wyszczególniona w pierwszéj kolumnie, wraz z objętemi w nich procentami, w 5, 10, 15 lub 20 latach umorzoną być może.

Kwota kapitału	Roczna renta umarzająca do umorzenia kapitału wraz z procentami w							
	5		10		15		20	
	latach							
złr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
5	1	$9^{3}/.$	—	$38^{9}/.$	—	$28^{6}/.$	—	$24^{1}/.$
10	2	$18^{6}/.$	1	$17^{7}/.$	—	$57^{8}/.$	—	$48^{1}/.$
20	4	$37^{2}/.$	2	$35^{4}/.$	1	$55^{6}/.$	1	$36^{3}/.$
30	6	$55^{8}/.$	3	$53^{1}/.$	2	$53^{4}/.$	2	$24^{4}/.$
40	9	$14^{4}/.$	5	$10^{8}/.$	3	$51^{2}/.$	3	$12^{6}/.$
50	11	$33^{0}/.$	6	$28^{5}/.$	4	$49^{0}/.$	4	$0^{8}/.$
60	13	$51^{6}/.$	7	$46^{2}/.$	5	$46^{8}/.$	4	$48^{9}/.$
70	16	$10^{2}/.$	9	$3^{9}/.$	6	$44^{6}/.$	5	$37^{1}/.$
80	18	$28^{8}/.$	10	$21^{6}/.$	7	$42^{4}/.$	6	$25^{2}/.$
90	20	$47^{4}/.$	11	$39^{3}/.$	8	$40^{2}/.$	7	$13^{4}/.$
100	23	$5^{9}/.$	12	$57^{0}/.$	9	$38^{0}/.$	8	$1^{5}/.$
200	46	$11^{8}/.$	25	$54^{0}/.$	19	$16^{1}/.$	16	$3^{0}/.$
300	69	$17^{7}/.$	38	$51^{1}/.$	28	$54^{2}/.$	24	$4^{3}/.$
400	92	$23^{6}/.$	51	$48^{1}/.$	38	$32^{2}/.$	32	$5^{8}/.$
500	115	$29^{3}/.$	64	$45^{1}/.$	48	$10^{3}/.$	40	$7^{3}/.$
1000	230	$58^{5}/.$	129	$30^{2}/.$	96	$20^{5}/.$	80	$14^{6}/.$

Beilage A.

Tabelle,

enthaltend die Amortisazions-Renten (Annuitäten), durch deren jährliche Zahlung der, in der ersten Kolumne angesetzte Kapitalsbetrag, nebst den darin mitbegriffenen Zinsen, in 5, 10, 15 oder 20 Jahren getilgt werden kann.

Kapitals-Betrag	Jährliche Amortisazions-Renten zur Tilgung des Kapitales sammt Interessen in							
	5		10		15		20	
	Jahren							
fl.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
5	1	$9^{3}/.$	—	$38^{9}/.$	—	$28^{6}/.$	—	$24^{1}/.$
10	2	$18^{6}/.$	1	$17^{7}/.$	—	$57^{8}/.$	—	$48^{1}/.$
20	4	$37^{2}/.$	2	$35^{4}/.$	1	$55^{6}/.$	1	$36^{3}/.$
30	6	$55^{8}/.$	3	$53^{1}/.$	2	$53^{4}/.$	2	$24^{4}/.$
40	9	$14^{4}/.$	5	$10^{8}/.$	3	$51^{2}/.$	3	$12^{6}/.$
50	11	$33^{0}/.$	6	$28^{5}/.$	4	$49^{0}/.$	4	$0^{8}/.$
60	13	$51^{6}/.$	7	$46^{2}/.$	5	$46^{8}/.$	4	$48^{9}/.$
70	16	$10^{2}/.$	9	$3^{9}/.$	6	$44^{6}/.$	5	$37^{1}/.$
80	18	$28^{8}/.$	10	$21^{6}/.$	7	$42^{4}/.$	6	$25^{2}/.$
90	20	$47^{4}/.$	11	$39^{3}/.$	8	$40^{2}/.$	7	$13^{4}/.$
100	23	$5^{9}/.$	12	$57^{0}/.$	9	$38^{0}/.$	8	$1^{5}/.$
200	46	$11^{8}/.$	25	$54^{0}/.$	19	$16^{1}/.$	16	$3^{0}/.$
300	69	$17^{7}/.$	38	$51^{1}/.$	28	$54^{2}/.$	24	$4^{3}/.$
400	92	$23^{6}/.$	51	$48^{1}/.$	38	$32^{2}/.$	32	$5^{8}/.$
500	115	$29^{3}/.$	64	$45^{1}/.$	48	$10^{3}/.$	40	$7^{3}/.$
1000	230	$58^{5}/.$	129	$30^{2}/.$	96	$20^{5}/.$	80	$14^{6}/.$

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Częśc LXI.

Wydana i rozesłana dnia 15. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. Februar 1854.

240.

Obwieszczenie Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 9. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIX., nr. 239., wydana dnia 26. Listopada 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w powszechném terytoryum celném objętych,

mocą którego, począwszy od dnia 1. Stycznia 1854. r., znoszą się urzędy celne przyboczne klasy II.: Wernstein, Pyrawang, Kasten i Schildorf, tudzież stacya boletująca: Innleithen w kraju wyżéj Ensy, równie też urząd celny poboczny klasy II.: Siezenheim w Księstwie Solnogrodzkiém.

Z powodu regulacyi urzędów celnych wzdłuż granicy ku Państwom Związku celnego znoszą się z dniem 1. Stycznia 1854. urzędy celne poboczne klasy II.: Wernstein, Pyrawang, Kasten i Schildorf, tudzież stacya boletnicza Innleithen w kraju powyżéj Ensy, nareszcie urząd celny poboczny klasy II. Siezenheim w Księstwie Solnogrodzkiém.

Baumgartner m. p.

241.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 10. Listopada 1853.,

mające moc w Królestwach Węgier, Kroacyi i Slawonii, tudzież w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

którém wydane zostają dla tychże krajów koronnych osobne przepisy o ukaraniu wykroczeń przeciw zakładom morowym.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXIX., nr. 240., wydaną dnia 26. Listopada 1853.

242.

Rozrządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 15. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIX., nr. 241., wydana dnia 26. Listopada 1853.),

mające moc we wszystkich krajach koronnych,

ogłaszające akademię prawniczą ewanielików konfesyi helweckiéj w Debreczynie na akademię publiczną.

W skutek rozpraw przedsiębranych ogłasza się akademię prawniczą ewanielików konfesyi helweckiéj w Debreczynie, począwszy od roku szkolnego 1853—54. na akademię publiczną, a to na podstawie i w myśl §. 6. ustawy prowizorycznéj z dnia 4. Października 1850. r., Dziennik praw Państwa l. 380.

Thun m. p.

240.

Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 9. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIX. Stück, Nr. 239, ausgegeben am 26. November 1853),

giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

wodurch die Nebenzollämter II. Klasse: Wernstein, Pyrawang, Kasten und Schildorf, dann die Bolletirungsstation Innleithen im Lande ob der Enns, sowie das Nebenzollamt II. Klasse zu Siezenheim im Herzogthume Salzburg, vom 1. Jänner 1854 angefangen, aufgehoben werden.

Aus Anlaß der Regulirung der Zollämter längs der Grenze gegen die Zollvereinsstaaten werden die Nebenzollämter II. Klasse: Wernstein, Pyrawang, Kasten und Schildorf, dann die Bolletirungsstazion Innleithen im Lande ob der Enns, sowie das Nebenzollamt II. Klasse zu Siezenheim im Herzogthume Salzburg, vom 1. Jänner 1854 angefangen, aufgehoben.

Baumgartner m. p.

241.

Verordnung des Justizministeriums vom 10. November 1853,

wirksam für die Königreiche Ungarn, Kroazien und Slawonien und für die serbische Wojwodschaft mit den Temeser Banate,

wodurch für diese Kronländer die besonderen Vorschriften über Bestrafung der Vergehen gegen Pest-Anstalten erlassen werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXIX. Stück, Nr. 240, ausgegeben am 26. November 1853.

242.

Erlaß des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 15. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIX. Stück, Nr. 241, ausgegeben am 26. November 1853),

wirksam für alle Kronländer,

betreffend die Oeffentlichkeits-Erklärung der Rechts-Akademie der Evangelischen helvetischer Konfession zu Debreczin.

In Folge der gepflogenen Verhandlungen wird die Rechts-Akademie der Evangelischen helvetischer Konfession zu Debreczin vom Studienjahre 1853—54 an, auf Grundlage und im Sinne des §. 6 des provisorischen Gesetzes vom 4. Oktober 1850, Reichs-Gesetzblatt, Z. 380, als eine „öffentliche" erklärt.

Thun m. p.

243.

Obwieszczenie Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 19. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXIX., nr. 242., wydana dnia 26. Listopada 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w powszechném terytoryum celném objętych,

dotyczące zniesienia urzędu celnego pobocznego klasy II.: Maiersgrün.

Z powodu regulacyi urzędów celnych na granicy czeskiéj ku Bawaryi znosi się z dniem 1. Stycznia 1854 r. urząd celny poboczny klasy II.: Maiersgrün, w powiecie kameralnym Egerskim.

Baumgartner m. p.

243.

Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 19. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXIX. Stück, Nro. 242, ausgegeben am 26. November 1853),

giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

die Aufhebung des Nebenzollamtes II. Klasse Maiersgrün betreffend.

Aus Anlaß der Regelung der Zollämter an der Grenze Böhmens gegen Baiern wird das Nebenzollamt II. Klasse Maiersgrün, im Egerer Kameral-Bezirke, vom 1. Jänner 1854 angefangen, aufgehoben.

Baumgartner m. p.

Dziennik Rzadowy

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LXII.

Wydana i rozesłana dnia 17. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LXII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 17. Februar 1854.

244.

Cesarskie Rozporządzenie z dnia 11. Listopada 1853.,

mocą którego niższo-austryacka miara i waga ogłoszoną zostaje za prawną miarę i wagę w cywilnym okręgu administracyjnym Królestw Kroacyi i Slawonii,

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXX., nr. 243, wydaną dnia 2. Grudnia 1853.

245.

Cesarskie Rozporządzenie z dnia 17. Listopada 1853.,

o sądownictwie górniczém w Pograniczu Wojskowém.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXX., nr. 244., wydaną dnia 2. Grudnia 1853.

246.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 18. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXX., nr. 245., wydana dnia 2. Grudnia 1853.),

mające moc we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza Wojskowego,

którém przepisaném zostaje, iż z dniem 1. Maja r. 1854. wszędzie, gdzie łokieć wiédeński nie jest już bez tego za prawny ogłoszony, użycie jego obowiązkiem być ma każdego sprzedawcy towarów łokciowych, jeżeli tego kupujący żądać będzie.

W skutek najwyższego upoważnienia Jego C. K. Apostolskiéj Mości podaje się niniejszém do powszechnéj wiadomości, niżéj wyszczególnione postanowienia z prawną mocą we wszystkich krajach koronnych, w których nie jest już za prawną ogłoszona wiédeńska miara łokciowa, i oraz użycie jej w sposób obowiązujący nie jest uregulowaném rozporządzeniami dawniejszemi, wszelakoż z wyłączeniem Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza Wojskowego, które kraje tu nie są dotknione.

1. Każdy kupujący towary łokciowe ma prawo żądać od przemysłowego przedawcy użycia miary łokciowéj wiédeńskiéj, zaczém przemysłowy przedawca towarów łokciowych obowiązanym jest zaopatrzyć lokalności swéj przedaży przynajmniéj jednym łokciem wiédeńskim, wedle przepisów cymentowanym, dla użycia go każdego razu, gdy tego żąda kupujący towary łokciowe.

2. Przestępstwa powyższego przepisu karać będą władze polityczne, do wykonywania przepisów przemysłowych w piérwszéj instancyi powołane, karami pieniężnemi od jednego do złotych reńskich dwadzieścia.

244.

Kaiserliche Verordnung vom 11. November 1853,

womit das niederösterreichische Maß und Gewicht in dem Zivil-Verwaltungsgebiete der Königreiche Kroazien und Slawonien als gesetzliches Maß und Gewicht erklärt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXX. Stück, Nr. 243, ausgegeben am 2. Dezember 1853.

245.

Kaiserliche Verordnung vom 17. November 1853,

in Betreff der Berggerichtsbarkeit in der Militärgrenze.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXX. Stück, Nr. 244, ausgegeben am 2. Dezember 1853.

246.

Erlaß des Handelsministeriums vom 18. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXX. Stück, Nr. 245, ausgegeben am 2 Dezember 1853),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze,

wodurch vorgeschrieben wird, daß vom 1. Mai 1854 überall da, wo das Wiener Ellenmaß nicht ohnehin als das gesetzliche erklärt ist, die Anwendung desselben jedem gewerbsmäßigen Verkäufer von Schnittwaaren zur Pflicht gemacht wirt, in soferne es der Käufer verlangt.

In Folge Allerhöchster Ermächtigung Seiner k. k. Apostolischen Majestät werden nachstehende Bestimmungen mit gesetzlicher Wirksamkeit in allen Kronländern, in soferne daselbst nicht bereits das Wiener Ellenmaß als das gesetzliche erklärt, und dessen Anwendung durch bestehende ältere Verordnungen in noch bindender Art geregelt ist, jedoch mit Ausscheidung des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze, welche Länder hier unberührt bleiben, öffentlich kundgemacht.

1. Jedem Käufer von Schnittwaaren steht das Recht zu, von dem gewerbsmäßigen Verkäufer die Anwendung des Wiener Ellenmaßes zu fordern, wogegen dem gewerbsmäßigen Verkäufer von Schnittwaaren die Verpflichtung obliegt, in den Verkaufs-Räumlichkeiten wenigstens Eine vorschriftmäßig zimentirte Wiener Elle zu besitzen, und dieselbe auf jedesmaliges Verlangen eines Käufers von Schnittwaaren anzuwenden.

2. Uebertretungen der vorstehenden Anordnung sind von den zur Handhabung der Gewerbsvorschriften in erster Instanz berufenen politischen Behörden mit Geldstrafen von Einem bis zwanzig Gulden zu belegen.

3. Rekurs przeciw takiemu wyrokowi karnemu wolny jest do wyższéj władzy polityeznéj.

4. Działalność niniejszego rozporządzenia poczyna się z dniem 1. Maja 1854.

Baumgartner m. p.

247.

Rorporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości i Finansów z dnia 21. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXX., nr. 246., wydana dnia 2. Grudnia 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe,

o bliższych postanowieniach co do wykonania ustaw karnych na przestępstwa ustaw celnych Państw Związku celnego niemieckiego.

Odnośnie do ostatniego ustępu rozporządzenia Ministerstw Spraw Zewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 24. Października 1853. r. nr. 221., Dzien. pr. Państ. *), którém wydane zostały postanowienia karne na przestępstwa ustaw celnych Państw Związku celnego niemieckiego, zarządza się, co następuje:

1. Postanowienie karne, zawarte w §§. 2. i 3. wyżrzeczonego rozporządzenia, obejmuje nie tylko przypadki wykonanego lub zamierzonego przemytnictwa w myśl ustawy karnéj na przestępstwa dochodowe, lecz téż i wszelkie inne przypadki karne, na które austryackie ustawy o ukaraniu przestępstw dochodów celnych, jakoto: ustawa karna dochodowa z dnia 11. Lipca 1835. r. powszechny regulamin trzydziestowy z dnia 2. Stycznia 1788. r., tudzież ustawa celna dalmatyńska z roku 1830., nałożyły albo kary majątkowe, wymierzone czy to podług należytości, o którą cła wchodowe, wychodowe lub przechodowe ukrócone, lub na niebezpieczeństwo ukrócenia wystawione zostały, czy podług wartości towarów, albo téż przepad towaru wyrzekły.

2. Zagrożone w ustawach austryackich o ukaraniu przestępstw celnych dochodowych obok kar majątkowych, kary aresztu i zaostrzenia kar przez utratę praw i upoważnień, przez ogłoszenie imienia przestępcy i innym sposobem, nie mają być zastósowane do przestępstw, przeciw ustawom celnym Państw Związku celnego.

Krauss m. p. **Baumgartner** m. p.

---

*) Dziennik Rządowy, Oddział piérwszy, część LVI., nr. 227.

3. Der Rekurs gegen ein solches Straferkenntniß steht an die politische Oberbehörde frei.

4. Die Wirksamkeit der gegenwärtigen Verordnung beginnt mit 1. Mai 1854.

Baumgartner m. p.

247.

Verordnung der Ministerien der Justiz und der Finanzen vom 21. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXX. Stück, Nr. 246, ausgegeben am 2. Dezember 1853),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

betreffend die näheren Bestimmungen über die Vollziehung der Strafbestimmungen für Uebertretungen der Zollgesetze der Staaten des deutschen Zollvereines.

Mit Bezug auf den Schlußsatz der Verordnung der Ministerien des Aeußern, der Justiz und der Finanzen vom 24. Oktober 1853, Nr. 221 des Reichs-Gesetzblattes *), womit Strafbestimmungen für Uebertretungen der Zollgesetze der Staaten des deutschen Zollvereins festgesetzt wurden, wird Folgendes angeordnet:

1. Unter der Strafbestimmung der §§. 2 und 3 obiger Verordnung sind nicht nur die Fälle des vollbrachten oder versuchten Schleichhandels im Sinne des Strafgesetzes über Gefällsübertretungen, sondern auch alle anderen Straffälle begriffen, wofür die österreichischen Gesetze über Bestrafung der Zollgefälls-Uebertretungen, also: das Gefällsstrafgesetz vom 11. Juli 1835, die allgemeine Dreißigst-Ordnung vom 2. Jänner 1788 und das dalmatinische Zollgesetz vom Jahre 1830, eine nach der Gebühr, um welche die Ein-, Aus- oder Durchfuhrzölle verkürzt oder der Gefahr der Verkürzung ausgesetzt wurden, oder nach dem Werthe der Waaren bemessene Vermögensstrafe, oder den Verfall der Waare festsetzen.

2. Die in den österreichischen Gesetzen über Bestrafung der Zollgefälls-Uebertretungen neben den Vermögensstrafen angedrohten Arreststrafen und Strafverschärfungen durch Verlust von Rechten und Befugnissen, Bekanntmachung des Namens und anderer Art sind auf Uebertretungen gegen die Zollgesetze der Staaten des Zollvereines nicht anzuwenden.

Krauß m. p. **Baumgartner** m. p.

*) Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, LVI. Stück, Nr. 227.

248.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 23. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXX., nr. 247., wydana dnia 2. Grudnia 1853.),

dotyczące zniesienia dotychczasowéj dyrekcyi jeneralnéj komunikacyjnéj w skutek najwyższego zarządzenia.

Najwyższem postanowieniem z dnia 10. Października r. b. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość zezwolić na zniesienie dyrekcyi jeneralnéj komunikacyjnéj, dotąd istniejącéj w Ministerstwie Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych, i oraz rozporządzić, ażeby zawiadowane przez nią czynności kierownicze w sprawach komunikacyjnych, na przyszłość prowadzone były jako gałęź administracyjna Ministerstwa Handlu w formie dla innych gałęzi Ministerstwa tego przepisanéj.

Równie też stósownie do najwyższego postanowienia z dnia 21. Listopada r. b. przejść mają do Ministerstwa Handlu funkcye, przystojące dotąd dyrekcyi jeneralnéj komunikacyjnéj, które wykonywane będą nadal przez dotyczących referentów ministeryalnych i organa im przydzielone.

Baumgartner m. p.

249.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 25. Listopada 1853.,

dotyczące politycznéj i sądowéj organizacyi Arcyksięstwa Austryi poniżéj Ensy.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXXI., nr. 249., wydaną dnia 2. Grudnia 1853.

250.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 25. Listopada 1853.,

dotyczące politycznéj i sądowéj organizacyi Arcyksięstwa Austryi powyżéj Ensy.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXXII., nr. 250., wydaną dnia 3. Grudnia 1853.

248.

Erlaß des Handelsministeriums vom 23. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXX. Stück, Nr. 247, ausgegeben am 2. Dezember 1853),

betreffend die Allerhöchst angeordnete Auflösung der bisher bestandenen General-Direkzion für Kommunikazionen.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 10. Oktober l. J. die Auflösung der bisher im Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten bestandenen General-Direkzion für Kommunikazionen zu genehmigen und anzuordnen geruht, daß die von derselben besorgten leitenden Geschäfte in Kommunikazions-Angelegenheiten künftig als Gestion des Handelsministeriums in der für die übrigen Zweige dieses Ministeriums geltenden Form geführt werden.

In gleicher Weise haben auch in Gemäßheit der Allerhöchsten Entschließung vom 21. November d. J. die bisher der General-Inspekzion für Kommunikazionen zustehenden Funkzionen an das Handelsministerium überzugehen, und werden solche hinfort von den bezüglichen Ministerial-Referenten und den ihnen zugetheilten Organen vollzogen.

Baumgartner m. p.

249.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 25. November 1853,

betreffend die politische und gerichtliche Organisirung des Erzherzogthumes Oesterreich unter der Enns.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXXI. Stück, Nr. 249, ausgegeben am 2. Dezember 1853.

250.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 25. November 1853,

betreffend die politische und gerichtliche Organisirung des Erzherzogthumes Oesterreich ob der Enns.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXXII. Stück, Nr. 250, ausgegeben am 3. Dezember 1853.

251.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 27. Listopada 1853,

mające moc dla Królestwa Lombardzko - Weneckiego,

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 22. Listopada 1853. rozciąga się zniesienie cła wchodowego od pszenicy, kukurudzy i owsa, wprowadzonego do Królestwa Lombardzko - Weneckiego, aż do końca Marca 1854.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXX., nr. 248., wydaną dnia 2. Grudnia 1853.

251.
Erlaß des Finanzministeriums vom 27. November 1853,

giltig für das lombardisch-venezianische Königreich,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 22. November 1853 die Aufhebung des Einfuhrzolles für den, in das lombardisch-venezianische Königreich eingehenden Weitzen, Mais und Hafer bis Ende März 1854 ausgedehnt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXX. Stück, Nr. 248, ausgegeben am 2. Dezember 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LXIII.

Wydana i rozesłana dnia 21. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LXIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. Februar 1854.

252.

Cesarski Patent z dnia 10. Października 1853.,

obowiązujący w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém,

mocą którego wydanym, i z dnia 1. Stycznia 1854. w życie wprowadzonym zostaje dla wspomnionego kraju koronnego nowy porządek adwokacki.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXXIII., nr. 251, wydaną dnia 5. Grudnia 1853.

253.

Rozrządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 27. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXIV., nr. 252., wydaną dnia 6. Grudnia 1853.),

którém w skutek najwyższego postanowienia z dnia 8. Listopada 1853. zaprowadzonym zostaje nowy plan naukowy dla magisteryum farmacyi na uniwersytetach w Wiédniu, Pradze, Peszcie i Krakowie, tudzież studyum farmaceutyczne podług tego planu na uniwersytetach w Gracu, Insbruku i we Lwowie.

Najwyższém postanowieniem z dnia 8. Listopada 1853. roku, raczył Jego Ces. Król. Apostolska Mość zatwierdzić najłaskawiéj załączony w dodatku plan naukowy dla magisteryum farmacyi, wraz z zaprowadzeniem studyum farmaceutycznego podług tego planu na uniwersytetach w Gracu, Insbruku i we Lwowie.

Plan naukowy dla magisteryum farmacyi.

§. 1.

Kto się oddaje studyom farmaceutyczném w zakładzie naukowym austryackiém dla osiągnienia magisteryum farmacyi, ma najprzód nabyć wiadomości z przedmiotów naukowych gimnazyum niższego. i wykazać się z tego świadectwem klasy piérwszéj, wystawionem przez gimnazyum publiczne, nadto, iż nauczył się farmacyi wedle istniejącego w mocy porządku gremialnego, jako téż, że po otrzymaniu świadectwa odbytego terminu praktykował jako pomocnik w aptéce publicznéj krajowéj najmniéj przez dwa lata.

Trwanie kursu naukowego, i przedmioty naukowe.

§. 2.

Kurs naukowy trwa lat dwa.

Obowiązkowe przedmioty naukowe są

252.

Kaiserliches Patent vom 10. Oktober 1853,

wirksam für das Großfürstenthum Siebenbürgen,

womit für dieses Kronland eine neue Advokaten-Ordnung erlassen und vom 1. Jänner 1854 an in Wirksamkeit gesetzt wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXXIII. Stück, Nr. 251, ausgegeben am 5. Dezember 1853.

253.

Erlaß des Ministers für Kultus und Unterricht vom 27. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXIV. Stück, Nr. 252, ausgegeben am 6. Dezember 1853),

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 8. November 1853, ein neuer Lehrplan für das Magisterium der Pharmazie an den Universitäten in Wien, Prag, Pesth und Krakau, und nach eben diesem Lehrplane das pharmazeutische Studium an den Universitäten in Gratz, Innsbruck und Lemberg eingeführt wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 8. November 1853 den im Nachhange angeführten Lehrplan für das Magisterium der Pharmazie und die Einführung des pharmazeutischen Studiums an den Universitäten in Gratz, Innsbruck und Lemberg nach eben diesem Lehrplane Allergnädigst zu genehmigen geruht.

Studienplan für das Magisterium der Pharmazie.

§. 1.

Wer an einer österreichischen Lehranstalt pharmazeutische Studien machen will, um das Magisterium der Pharmazie zu erlangen, muß vorerst die Lehrgegenstände des Untergymnasiums sich eigen gemacht haben, und sich darüber mit dem von einem öffentlichen Gymnasium ausgestellten Zeugnisse der ersten Klasse ausweisen können, überdieß die Pharmazie nach der bestehenden Gremial-Ordnung erlernt und nach erhaltenem Lehrbriefe wenigstens durch zwei Jahre in einer öffentlichen Apotheke des Inlandes als Gehilfe gedient haben.

Dauer des Studienkurses und Lehrgegenstände.

§. 2.

Der Studienkurs dauert zwei Jahre.

Die obligaten Lehrgegenstände sind:

W piérwszym roku:

Fizyka eksperymentalna;
Mineralogia,
Zoologia,
Botanika.

W drugim roku.

Powszechna chemia anorganiczna i organiczna, tudzież analityczna,
Chemia farmaceutyczna,
Farmakognozya.

Egzamina scisłe.

§. 3.

Tych jest trzy, tojest: dwa teoretyczne a jeden praktyczny.

I. Egzamin scisły teoretyczny.

Przedmioty:

Fizyka eksperymentalna,
Botanika,
Mineralogia,
Zoologia.

II. Egzamin scisły praktyczny.

Przedmioty:

Sporządzenie dwóch preparatów farmaceutycznych,
Przedsięwzięcie analizy chemicznéj.

III. Egzamin scisły teoretyczny.

Przedmioty:

Farmakognozya,
Chemia powszechna anorganiczna i organiczna, tudzież analityczna,
Chemia farmaceutyczna,
Rozporządzenia medycynalne aptéczne.

Im ersten Jahre.

Experimental-Physik,
Mineralogie,
Zoologie,
Botanik.

Im zweiten Jahre.

Allgemeine anorganische und organische, dann analytische Chemie,
Pharmazeutische Chemie,
Pharmakognosie.

Strenge Prüfungen.

§. 3.

Derselben sind drei, nämlich zwei theoretische und eine praktische.

I. Theoretische strenge Prüfung.

Gegenstände:

Experimental-Physik,
Botanik,
Mineralogie,
Zoologie.

II. Praktische strenge Prüfung.

Gegenstände:

Bereitung zweier pharmazeutischer Präparate,
Vornahme einer chemischen Analyse.

III. Theoretische strenge Prüfung.

Gegenstände:

Pharmakognosie,
Allgemeine anorganische und organische, dann analytische Chemie,
Pharmazeutische Chemie,
Apotheker-Medizinal-Verordnungen.

§. 4.

Piérwszy egzamin scisły odbytym będzie w wydziale filozoficznym, drugi i trzeci w wydziale medycznym, albo jeżeli wszechnica nie ma wydziału medycznego przed Komisyą egzaminacyjną, osobno ku temu złożoną, pod przewodnictwem Dyrektora zakładu naukowego chirurgicznego.

§. 5.

Zgłoszenie się przeto do piérwszego egzaminu scisłego podaném będzie do Dziekana filozoficznego kolegium profesorskiego, a zaś co się tyczy drugiego i trzeciego egzaminu scisłego do Dziekana medycznego kolegium profesorskiego, lub do Dyrektora zakładu naukowego chirurgicznego.

§. 6.

Piérwszy i trzeci egzamin scisły trwać ma po dwie godziny.

Drugi egzamin scisły (praktyczny) trwać będzie stósownie do preparatów, które egzaminand sporządzić ma.

§. 7.

Co się tyczy piérwszego scisłego egzaminu, botanika ile możności egzaminowaną być ma na roślinach świéżych, z resztą suszonych, mineralogia na przedmiocie.

§. 8.

Praktyczny egzamin scisły odbędzie się w chemiczném laboratoryum pod nadzorem profesora chemii i innych członków Komisyi egzaminacyjnéj (§. 15.), tudzież w obecności uczniów, którzy się przy tym akcie egzaminu znajdować chcą.

Rozbiór chemiczny, przy tym egzaminie miejsce mający, przedsiębrany być ma wedle jakości, a pod względem téj lub onéj części składowéj przedmiotu rozbiorowego, stósownie do zarządzenia Dziekana kolegium profesorskiego medycznego (Dyrektora studyum chirurgicznego) także i wedle ilości.

Tok czynności przy dotyczących operacyach chemicznych, tudzież rezultat onychże ułożony być ma przez kandydata w formie rozprawy pismiennéj, która do aprobacyi przedłożoną być ma Komisyi egzaminacyjnéj (§. 15.).

§. 9.

Przy trzecim scisłym egzaminie farmakognozya egzaminowaną być ma na zbiorze towarów.

Kandydat wymieni poszczególne drogerye, oznaczy znamiona dobroci ich, zwyczajne ich zamiany, onieczyszczenia i fałszowania z innemi przedmiotami, i wskaże, jak takowe odkrytemi być mogą.

§. 4.

Die erste strenge Prüfung wird an der philosophischen, die zweite und dritte werden an der medizinischen Fakultät, oder, wenn sich an der Universität keine medizinische Fakultät befindet, vor einer hierzu unter dem Vorsitze des Direktors der chirurgischen Lehranstalt eigens zusammengesetzten Prüfungs-Kommission abgelegt.

§. 5.

Die Anmeldung zu der ersten strengen Prüfung geschieht daher beim Dekane des philosophischen, die zur zweiten und dritten strengen Prüfung beim Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums, oder beim Direktor der chirurgischen Lehranstalt.

§. 6.

Für die erste und für die dritte strenge Prüfung ist eine Dauer von zwei Stunden festgesetzt.

Die Dauer der zweiten (praktischen) strengen Prüfung hängt von der Beschaffenheit der Präparate ab, welche der Examinand zu bereiten hat.

§. 7.

Bei der ersten strengen Prüfung muß die Botanik so viel wie möglich an frischen, sonst an getrockneten Pflanzen, die Mineralogie am Objekte geprüft werden.

§. 8.

Die praktische strenge Prüfung findet im chemischen Laboratorium unter der Aufsicht des Professors der Chemie und der übrigen Mitglieder der Prüfungs-Kommission (§. 15), dann in Gegenwart jener Schüler, welche diesem Prüfungsakte beiwohnen wollen, Statt.

Die dabei vorzunehmende chemische Analyse ist eine qualitative und rücksichtlich des einen oder des anderen, im zu analysirenden Körper enthaltenen Bestandtheiles, nach Anordnung des Dekans des medizinischen Professoren-Kollegiums (chirurgischen Studien-Direktors) auch eine quantitative.

Den Vorgang bei den betreffenden chemischen Operazionen und das Resultat derselben hat der Kandidat in Form einer schriftlichen Abhandlung zusammen zu fassen, und zur Approbazion der Prüfungs-Kommission (§. 15) vorzulegen.

§. 9.

Bei der dritten strengen Prüfung wird die Pharmakognosie an einer Waarensammlung geprüft.

Der Kandidat hat die einzelnen Droguen zu nennen, die Kennzeichen ihrer Güte, die gewöhnlichen Verwechslungen, Verunreinigungen und Verfälschungen derselben mit anderen Körpern, und wie diese entdeckt werden, anzugeben.

§. 10.

Piérwszy scisły egzamin odbytym być może już w końcu piérwszego roku szkolnego, albo téż w ciągu drugiego.

Przy zgłoszeniu się do niego musi kandydat wykazać:

a) że posiada wszelkie wymogi do przyjęcia do studyum farmaceutycznego;

b) że uczęszczał należycie na kolegia piérwszego roku farmaceutycznego.

§. 11.

Drugi scisły egzamin (praktyczny) złożony być może w drugiém półroczu drugiego roku szkolnego.

Przy zgłoszeniu się do tego kandydat wykazać musi:

a) że z dobrym skutkiem odbył piérwszy scisły egzamin;

b) że należycie uczęszczał na kolegia piérwszego półrocza drugiego roku szkolnego.

Następnie po wysłuchaniu profesora chemii, wskaże mu Dziekan medycznego kolegium profesorskiego (Dyrektor studyów chirurgicznych) operacye chemiczne i farmaceutyczne, które wykonać ma.

§. 12.

Trzeci scisły egzamin złożonym być może zaraz po ukończeniu drugiego roku szkolnego.

Przy zgłoszeniu się do tego, kandydat wykazać powinien:

a) że złożył z dobrym skutkiem egzamin scisły praktyczny;

b) że uczęszczał należycie na kolegia drugiego roku farmaceutycznego.

Preparaty farmaceutyczne, przez kandydata sporządzone przy egzaminie praktycznym, niemniéj rozprawa pismienna, przez niego ułożona, tak co do onychże preparatów, jak co do chemicznéj analizy, przedłożone będą przy trzecim scisłym egzaminie.

§. 13.

Drugi i trzeci scisły egzamin odbyte być winny w jednym a tym samym zakładzie naukowym.

§. 14.

Komisya egzaminacyjna składa się, przy pierwszym scisłym egzaminie, z Dziekana kolegium profesorskiego filozoficznego, jako prezydującego, jeżeli jest oraz profesorem jednego z zawodów egzaminacyjnych, inaczéj zaś z naj-

§. 10.

Die erste strenge Prüfung kann schon am Schlusse des ersten Studienjahres oder während des zweiten abgelegt werden.

Bei der Anmeldung zu derselben muß der Kandidat sich

a) über den Besitz aller Erfordernisse zur Aufnahme in das pharmazeutische Studium;

b) über die Frequentazion der Kollegien des ersten pharmazeutischen Jahrganges ausweisen.

§. 11.

Die zweite (praktische) strenge Prüfung kann im zweiten Semester des zweiten Studienjahres abgelegt werden.

Bei der Anmeldung zu derselben muß der Kandidat sich

a) über die mit gutem Erfolge bestandene erste strenge Prüfung;

b) über die Frequentazion der Kollegien des ersten Semesters des zweiten Jahrganges ausweisen.

Sohin werden ihm vom Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums (chirurgischen Studien-Direktor), nach Einvernehmung des Professors der Chemie, die chemischen und pharmazeutischen Operazionen angedeutet, die er auszuführen hat.

§. 12.

Die dritte strenge Prüfung kann gleich nach dem Schlusse des zweiten Studienjahres abgelegt werden.

Bei der Anmeldung zu derselben muß der Kandidat sich

a) über die gut bestandene praktische strenge Prüfung;

b) über die Frequentazion der Kollegien des zweiten pharmazeutischen Jahrganges ausweisen.

Die bei der praktischen Prüfung vom Kandidaten verfertigten pharmazeutischen Präparate und die von ihm über diese Präparate und die chemische Analyse verfaßte schriftliche Abhandlung, haben bei der dritten strengen Prüfung vorzuliegen.

§. 13.

Die zweite und die dritte strenge Prüfung müssen an ein und derselben Lehranstalt abgelegt werden.

§. 14.

Die Prüfungs-Kommission besteht, bei der ersten strengen Prüfung, aus dem Dekane des philosophischen Professoren-Kollegiums als Vorsitzendem, wenn er zugleich Professor eines der Prüfungsfächer ist, sonst dem Dienstältesten unter den Professoren

starszego co do lat służby między profesorami zawodów rzeczonych, jako delegata Dziekana filozoficznego kolegium profesorskiego, tudzież z profesorów fizyki, botaniki, mineralogii, zoologii.

§. 15.

W skład Komisyi egzaminacyjnéj przy drugim scisłym egzaminie (praktycznym) wchodzą:

a) w uniwersytetach zupełnych, w których się znajduje medyczne kolegium doktorskie, Dziekan medycznego kolegium profesorskiego, jako prezydujący, Dziekan medycznego kolegium doktorskiego, i profesor chemii;

b) w uniwersytetach zupełnych, gdzie niema medycznego kolegium doktorskiego, Dziekan medycznego kolegium profesorów, jako prezydujący, profesor chemii, i gość egzaminacyjny;

c) w uniwersytecie krakowskim, Dziekan medycznego kolegium profesorów, jako prezydujący, profesorowie chemii i farmacyi;

d) w uniwersytetach, gdzie niema wydziału medycznego, Dyrektor studyów chirurgicznych, jako prezydujący, profesor chemii, i gość egzaminacyjny.

§. 16.

Komisya egzaminacyina przy trzecim scisłym egzaminie składa się:

a) w uniwersytetach zupełnych, w których się znajduje medyczne kolegium doktorów, z Dziekana medycznego kolegium profesorów, jako prezydującego, z Dziekana medycznego kolegium doktorów, z profesorów chemii, i farmakognozyi, i z gościa egzaminacyjnego;

b) w uniwersytetach zupełnych, gdzie niema medycznego kolegium doktorów, z Dziekana medycznego kolegium profesorów, jako prezydującego, z profesorów chemii, farmakognozyi, i z gościa egzaminacyjnego;

c) w uniwersytecie krakowskim z Dziekana medycznego kolegium profesorów, jako prezydującego, z profesorów chemii, farmacyi, i gościa egzaminacyjnego;

d) w uniwersytetach, gdzie niemasz wydziału medycznego, z Dyrektora studyów chirurgicznych, jako prezydującego, z profesorów chemii, farmakognozyi, i z gościa egzaminacyjnego.

§. 17.

Kałkuły oceniania egzaminów scisłych są: d o s t a t e c z n i e, z o d z n a c z e n i e m, n i e d o s t a t e c z n i e.

dieser Fächer als Delegaten des Dekanes des philosophischen Professoren-Kollegiums, dann aus den Professoren der Physik, der Botanik, der Mineralogie, der Zoologie.

§. 15.

Die Prüfungs-Kommission bei der zweiten (praktischen) strengen Prüfung besteht:

a) an vollständigen Universitäten, an welchen sich ein medizinisches Doktoren-Kollegium befindet, aus dem Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums, als Vorsitzendem, dem Dekane des medizinischen Doktoren-Kollegiums und dem Professor der Chemie;

b) an vollständigen Universitäten, an welchen sich kein medizinisches Doktoren-Kollegium befindet, aus dem Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums, als Vorsitzendem, dem Professor der Chemie und einem Gastprüfer;

c) an der Universität in Krakau aus dem Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums, als Vorsitzendem, den Professoren der Chemie und der Pharmazie;

d) an Universitäten, an welchen sich keine medizinische Fakultät befindet, aus dem chirurgischen Studiendirektor, als Vorsitzendem, dem Professor der Chemie und einem Gastprüfer.

§. 16.

Die Prüfungs-Kommission bei der dritten strengen Prüfung besteht:

a) an vollständigen Universitäten, an welchen sich ein medizinisches Doktoren-Kollegium befindet, aus dem Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums, als Vorsitzendem, dem Dekane des medizinischen Doktoren-Kollegiums, den Professoren der Chemie, der Pharmakognosie und einem Gastprüfer;

b) an vollständigen Universitäten, an welchen sich kein medizinisches Doktoren-Kollegium befindet, aus dem Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums, als Vorsitzendem, den Professoren der Chemie, der Pharmakognosie und einem Gastprüfer;

c) an den Universitäten in Krakau aus dem Dekane des medizinischen Professoren-Kollegiums, als Vorsitzendem, den Professoren der Chemie, der Pharmazie und einem Gastprüfer;

d) an Universitäten, an welchen sich keine medizinische Fakultät befindet, aus dem chirurgischen Studiendirektor, als Vorsitzendem, den Professoren der Chemie, der Pharmakognosie und einem Gastprüfer.

§. 17.

Die Kalküls bei den strengen Prüfungen sind: Genügend — mit Auszeichnung — nicht genügend.

§. 18.

Wszyscy członkowie Komisyi egzaminacyjnéj głosują w przedmiocie:

1. Czy kandydat zadowolnił w każdym zawodzie poszczególnym, lub nie?

2. Czy, jeżeli zadowolnił we wszystkich przedmiotach, zasługuje na ocenienie zaszczytne z jednego, więcéj, lub wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych?

Rezultat ustanowionym będzie przez bezwzględną większość głosów wszystkich głosujących.

W razie równości głosów rozstrzyga głos egzaminatora zawodu.

§. 19.

Jeżeli kandydat nie uczynił zadosyć przy jednym z teoretycznych egzaminów z tego lub owego przedmiotu naukowego, wówczas powtórzyć ma egzamin z niego przed całą Komisyą egzaminacyjną, po upływie czasu, oznaczyć się mającego przez Komisyę egzaminacyjną, wszelako nigdy przed upływem miesięcy trzech. Jeżeli nie uczynił zadosyć z dwóch lub więcéj przedmiotów naukowych, powtórzyć winien cały scisły egzamin, najrychléj po upływie miesięcy sześciu.

Jeżeli kandydat nie uczynił zadosyć przy praktycznym scisłym egzaminie, wówczas wedle zdania Komisyi egzaminacyjnéj powtórzyć ma praktyczny scisły egzamin albo w części, przez sporządzenie tego lub onego farmaceutycznego preparatu, lub wykonanie rozbioru chemicznego, po trzechmiesięcznem użyciu w chemicznem laboratoryum, albo téż w całości po sześćmiesięcznem użyciu w chemicznem laboratoryum.

§. 20.

Powtórzenie scisłego egzaminu raz tylko miejsce miéć może.

§. 21.

Jeżeli egzaminand zadosyć uczynił przy wszystkich trzech scisłych egzaminach, wówczas złoży przysięgę, i otrzyma dyplom jako magister farmacyi.

§. 22.

Złożenie przysięgi miejsce ma w uniwersytetach, w których istnieje wydział medyczny, w sposób zwyczajny, w uniwersytetach zaś, gdzie niema wydziału medycznego, przysięgę odbiéra Dyrektor studyów medycznych, w obecności prezydującego, przy piérwszym scisłym egzaminie farmaceutycznym.

§. 18.

Von allen Mitgliedern der Prüfungs-Kommission wird darüber abgestimmt:

1. ob der Kandidat in jedem einzelnen Fache Genüge geleistet hat oder nicht?

2. ob er, wenn er aus allen Gegenständen Genüge geleistet hat, einen ausgezeichneten Kalkül aus einem, mehreren oder allen Prüfungsgegenständen verdiene?

Das Resultat wird in beiden Fragen durch die absolute Majorität aller Votanten bestimmt.

Bei sich ergebender Stimmengleichheit entscheidet aber die Stimme des Examinators des Faches.

§. 19.

Hat der Kandidat bei einer der theoretischen Prüfungen aus einem oder dem anderen Lehrgegenstande nicht Genüge geleistet, so hat er die Prüfung aus demselben, nach einem von der Prüfungs-Kommission zu bestimmenden Zeitraume, aber nie vor Ablauf von drei Monaten, vor der ganzen Prüfungs-Kommission zu wiederholen. Hat er aus zwei oder mehreren Lehrgegenständen nicht Genüge geleistet so hat er die ganze strenge Prüfung frühestens nach Ablauf von sechs Monaten zu wiederholen.

Hat der Kandidat bei der praktischen strengen Prüfung nicht Genüge geleistet, so hat er nach dem Ermessen der Prüfungs-Kommission die praktische strenge Prüfung entweder zum Theile, durch Anfertigung des einen oder des anderen pharmazeutischen Präparates, oder Ausführung einer chemischen Analyse, nach dreimonatlicher Verwendung im chemischen Laboratorium, oder die ganze praktische strenge Prüfung nach einer sechsmonatlichen Verwendung im chemischen Laboratorium zu wiederholen.

§. 20.

Die Wiederholung einer strengen Prüfung darf nur Einmal stattfinden.

§. 21.

Hat der Examinand bei allen drei strengen Prüfungen Genüge geleistet, so wird er beeidet, und erhält das Diplom als Magister der Pharmazie.

§. 22.

Die Beeidigung geschieht an Universitäten, an welchen eine medizinische Fakultät besteht, in der bisher üblichen Weise, an Universitäten aber, an welchen keine medizinische Fakultät besteht, wird die Beeidigung vom medizinischen Studien-Direktor im Beisein des Vorsitzenden der ersten pharmazeutischen strengen Prüfung, vorgenommen.

§. 23.

Dyplom podpisanym będzie:

a) w uniwersytetach zupełnych, w których przy wydziale medycznym obok kolegium profesorów istnieje także kolegium doktorów, przez obudwóch Dziekanów wydziału medycznego, tudzież przez prezydującego przy piérwszym farmaceutycznym egzaminie scisłym i przez notaryusza wydziału medycznego;

b) w uniwersytetach zupełnych, w których przy wydziale medycznym niema kolegium doktorów, przez prezydujących przy trzech scisłych egzaminach farmaceutycznych, i przez notaryusza wydziału medycznego;

c) w uniwersytetach, w których niema wydziału medycznego, przez prezydujących przy trzech scisłych egzaminach farmaceutycznych.

§. 24.

O scisłych egzaminach farmaceutów tak w wydziale filozoficznym, jak w wydziale medycznym prowadzić będą prezydujący przy egzaminach tych protokół, w którym wyszczególnionem być ma: 1. imię i nazwisko; 2. wiek; 3. religia egzaminanda; 4. zakład naukowy, gdzie takowy odbył studya swoje; a przy drugim scisłym egzaminie: 5. zakład naukowy, gdzie tenże odbył piérwszy egzamin scisły, tudzież 6. kałkuł, który otrzymał przy każdym scisłym egzaminie, nareszcie w protokóle, mającym być prowadzonym przy wydziale medycznym, 7. także wyszczególnić należy dzień, w którym mu dyplom wystawiono, równie jak dzień, w którym zaprzysiężonym został.

§. 25.

Za scisłe egzamina, tudzież za odebranie przysięgi i wystawienie dyplomu egzaminand złożyć winien (jak dotychczas) taksę o złt. reńskich 84 i kr. 30.

Z tego przypada:

dla kasy fakultetowéj	3 złr.	
za złożenie przysięgi		
na Dziekana	4 złr.	
na notaryusza	4 złr.	30 kr.
za dyplom	8 złr.	30 kr.
resztę w kwocie o	64 złr.	30 kr.

dzielą między sobą po równych częściach egzaminatorowie.

A ponieważ przy piérwzym scisłym egzaminie funguje egzaminatorów czterech, przy drugim trzech, przy trzecim pięciu, przy wszystkich więc trzech scisłych egzaminach razem dwunastu, przeto przypada na każdego egzaminatora kwota złr. 5 i kr. $32\frac{1}{2}$ mon. konw.

§. 23.

Das Diplom wird:

a) an vollständigen Universitäten, an welchen bei der medizinischen Fakultät nebst dem Professoren-Kollegium auch ein Doktoren Kollegium besteht, von den beiden Dekanen der medizinischen Fakultät, dann von dem Vorsitzenden bei der ersten pharmazeutischen strengen Prüfung und vom Notar der medizinischen Fakultät;

b) an vollständigen Universitäten, an welchen bei der medizinischen Fakultät kein Doktoren-Kollegium besteht, von den Vorsitzenden bei den drei pharmazeutischen strengen Prüfungen und vom Notar der medizinischen Fakultät;

c) an den Universitäten, an welchen keine medizinische Fakultät besteht, von den Vorsitzenden bei den drei pharmazeutischen strengen Prüfungen unterfertiget.

§. 24.

Ueber die strengen Prüfungen der Pharmazeuten wird sowohl an der philosophischen als an der medizinischen Fakultät, von den bei diesen Prüfungen Vorsitzenden ein Protokoll geführt, in welchem 1. der Vor- und Zuname, 2. das Alter, 3. die Religion des Examinanden, 4. die Lehranstalt, an der er seine Studien, und bei der zweiten strengen Prüfung 5. auch die Lehranstalt, an der er die erste strenge Prüfung zurückgelegt, dann 6. der Kalkül, den er bei jeder strengen Prüfung erhalten hat, endlich in dem bei der medizinischen Fakultät zu führenden Protokolle 7. auch der Tag, an welchem ihm das Diplom ausgefertiget, und der Tag, an welchem er beeidiget wurde, aufgezeichnet werden.

§. 25.

Für die strengen Prüfungen, dann für die Beeidigung und Ausfertigung des Diplomes hat der Examinand (wie bisher) eine Taxe von 84 fl. 30 kr. zu entrichten.

Von diesen entfallen:

Für die Fakultätskasse	3 fl.
für die Eides-Ablegung	
auf den Dekan	4 fl.
auf den Notar	4 fl. 30 kr.
für das Diplom	8 fl. 30 kr.
in den Rest von	64 fl. 30 kr.

theilen sich zu gleichen Theilen die Examinatoren.

Da bei der ersten strengen Prüfung vier, bei der zweiten drei, bei der dritten fünf, also bei allen drei strengen Prüfungen zusammen zwölf Examinatoren fungiren, so entfällt auf jeden Examinator die Quote von 5 fl. 32½ kr. C. M.

§. 26.

W uniwersytetach, gdzie niema fakultetów medycznych, taksa w 3 złr. dla kasy fakultetowéj, użytą będzie do utworzenia funduszu kancelaryjnego uniwersyteckiego, a za odebranie przysięgi należy się taksa o 4 złr. 30 kr. Dyrektorowi studyów mediczno-chirurgicznych, kwota 4 złr. pezydującemu piérwszego scisłego egzaminu farmaceutycznego.

Wystawienie dyplomu dzieje się przez Dyrektora studyum medyczno-chirurgicznego, a pozostająca po sporządzeniu dyplomatu przewyżka z taksy pr. 8 złr. 30 kr. użytą będzie do utworzenia funduszu kancelaryjnego przy zakładzie naukowym chirurgicznym.

§. 27.

Postanowienia §§. 21. aż włącznie do 26. istnieć będą prowizorycznie aż do ostatecznéj organizacyi fakultetów, z którą także nastąpi regulacya egzaminów scisłych i taks dotyczących.

Postanowienia przechodnie.

§. 28.

Farmaceuci, którzy dwuletni kurs nauk ukończyli w roku szkolnym 1852—53., złożyć mogą egzamin scisły w ciągu roku szkolnego 1853—54., jeszcze podług dawniejszych postanowień dotychczasowych. Po upływie roku szkolnego 1853—54. zaś, co się tyczy egzaminów scisłych, zastosowanie znajdują tak do nich, jak do tych farmaceutów, którzy w roku szkolnym 1853—54. dopiéro drugi rok dotyczącego kursu naukowego kończą, nowe postanowienia wyżéj wymienione; tylko przy piérwszém scisłém ich egzaminie odpaść może fizyka, któréj słuchać nie byli obowiązani podług dawniejszego planu studyów farmaceutycznych.

Co do scisłych egzaminów tych farmaceutów, którzy dwuroczny kurs naukowy dopiéro z rokiem szkolnym 1853—54. poczynają, miejsce mieć będą owe nowe postanowienia w całéj objętości.

Thun m. p.

§. 26.

An den Universitäten, an welchen keine medizinischen Fakultäten bestehen, wird die Taxe pr. 3 fl. für die Fakultätskasse, zur Bildung eines Universitäts-Kanzleifondes verwendet, und fällt für die Beeidigung die Taxe von 4 fl. 30 kr. dem Direktor der medizinisch-chirurgischen Studien, der Betrag von 4 fl. dem Vorsitzenden der ersten pharmazeutischen strengen Prüfung zu.

Die Ausstellung des Diploms geschieht vom medizinisch-chirurgischen Studien-Direktorate und wird der, nach Herstellung des Diplomes, von der Taxe pr. 8 fl. 30 kr. sich ergebende Ueberschuß zur Bildung eines Kanzleifondes der chirurgischen Lehranstalt verwendet.

§. 27.

Die in den §§. 21 bis inclusive 26 enthaltenen Bestimmungen haben als provisorische bis zur definitiven Organisirung der Fakultäten, mit welcher auch die Regelung der strengen Prüfungen und der betreffenden Taxen in Verbindung gesetzt werden wird, zu bestehen.

Uebergangsbestimmungen.

§. 28.

Pharmazeuten, welche den zweijährigen Lehrkurs im Studienjahre 1852-53 vollendet haben, können die strenge Prüfung während des Studienjahres 1853-54 noch nach den früheren dießfälligen Bestimmungen ablegen. Nach Ablauf des Studienjahres 1853-54 aber werden bezüglich der strengen Prüfungen für sie, sowie für jene Pharmazeuten, welche im Studienjahre 1853-54 erst den zweiten Jahrgang des betreffenden Lehrkurses zurücklegen, obige neue Bestimmungen eintreten; nur wird bei ihrer ersten strengen Prüfung die Physik, die sie nach dem früheren pharmazeutischen Studienplane zu hören nicht verbunden waren, wegbleiben.

Bei den strengen Prüfungen der Pharmazeuten, welche den zweijährigen Lehrkurs erst mit dem Studienjahre 1853-54 beginnen, werden jene neue Bestimmungen in ihrer ganzen Ausdehnung Platz greifen.

Thun m. p.

254.

Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości, Finansów, tudzież Wyznań i Oświecenia z dnia 28. Listopada 1853.,

mające moc w krajach koronnych, Austryi powyżéj i poniżéj Ensy, Solnogrodu, Morawii, Szląska, Styryi, Karyntyi, Krainy, Tyrolu i Forarlberga, Gorycyi, Gradyski, Istryi i Tryestu,

o objętości kontroli, przekazanéj buchalteryom rządowym rozporządzeniem z dnia 8. Listopada 1850. r. przy ściągnieniu i obliczeniu datków do funduszu szkół normalnych, jako téż o urządzeniu wykazów półrocznych, w tym przedmiocie buchalteryom rządowym przez sądy udzielić się mających.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXXIV., nr. 253., wydaną dnia 6. Grudnia 1853.

255.

Obwieszczenie Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 28. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXIV., nr. 254., wydana dnia 6. Grudnia 1853.),

moc mające we wszystkich krajach koronnych, w powszechném terytoryum celném objętych,

dotyczące zniesienia urzędów celnych przybocznych klasy II. w Schenkenhahn, Friedrichsthal, Liebenau i Petersdorf (obok Senftenberg).

Z powodu regulacyi urzędów celnych wzdłuż czesko-pruskiéj granicy znoszą się, począwszy od 1. Stycznia 1854. roku, urzędy celne boczne klasy II. w Schenkenhahn, Friedrichsthal, Liebenau i Petersdorf (obok Senftenberg) w Czechach.

Baumgartner m. p.

256.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 30. Listopada 1853.,

dla objaśnienia cesarskiego rozporządzenia z dnia 16. Marca 1851., nr. 67. Dziennika praw Państwa,

w przedmiocie wydawania ekstraktów z ksiąg tabularnych lub gruntowych, tudzież odpisów dokumentów, czy to w księgach dokumentowych ksiąg tabularnych i gruntowych zaciągnionych, czy w zbiorze dokumentowym złożonych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXXIV., nr. 255., wydaną dnia 6. Grudnia 1853.

254.

Verordnung der Ministerien der Justiz, der Finanzen und des Kultus und Unterrichtes vom 28. November 1853,

wirksam für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Steiermark, Kärnthen, Krain, Tirol und Vorarlberg, Görz, Gradiska, Istrien und Triest,

über den Umfang der, den Staatsbuchhaltungen durch die Verordnung vom 8. November 1850 bei der Einhebung und Verrechnung der Normalschul-Fondsbeiträge zugewiesenen Kontrole und über die Einrichtung der, von den Gerichten den Staatsbuchhaltungen dießfalls mitzutheilenden halbjährigen Verzeichnisse.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXXIV. Stück, Nr. 253, ausgegeben am 6. Dezember 1853.

255.

Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 28. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXIV. Stück, Nr. 254, ausgegeben am 6. Dezember 1853),

giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

die Aufhebung der Nebenzollämter II. Klasse Schenkenhahn, Friedrichsthal, Liebenau und Petersdorf bei (Senftenberg) betreffend.

Aus Anlaß der Regulirung der Zollämter längs der böhmisch-preußischen Grenze werden die Nebenzollämter II. Klasse Schenkenhahn, Friedrichsthal, Liebenau und Petersdorf (bei Senftenberg) in Böhmen, vom 1. Jänner 1854 angefangen, aufgehoben.

Baumgartner m. p.

256.

Verordnung des Justizministeriums vom 30. November 1853,

zur Erläuterung der kaiserlichen Verordnung vom 16. März 1851, Nr. 67 des Reichs-Gesetz-Blattes,

wegen Ausfertigung von Landtafel- oder Grundbuchs-Auszügen und Abschriften von den, in die Urkundenbücher der Landtafel und Grundbücher eingetragenen, oder in der Urkundensammlung hinterlegten Urkunden.

Siehe Reichs Gesetzblatt, LXXXIV. Stück, Nr. 255, ausgegeben am 6. Dezember 1853.

257.
Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 30. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXIV., nr. 256., wydana dnia 6. Grudnia 1853.),

obowiązujące w Wielkiém Księstwie Krakowskiém,

o wykonaniu tamże wyroków i pozwoleń egzekucyjnych, przez inne austryackie władze sądowe wydanych.

Celem uchylenia zaszłéj wątpliwości co do tego, czy w Wielkiém Księstwie Krakowskiém wykonanemi być mogą wyroki i pozwolenia egzekucyjne, wydane przez władze sądowe innych krajów koronnych; tudzież, czy dla wykonania wyroków, w innych krajach koronnych przed 1. Sierpnia 1850. r. wydanych z powodu długów wekslowych, w Wielkiém Księstwie Krakowskiém przypuszczalnym jest areszt wekslowy przeciw dłużnikowi, w myśl postanowień rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 1. Sierpnia 1850. r. nr. 321. Dziennika praw Państwa, uznało Ministeryum Sprawiedliwości za rzecz stosowną, wydać objaśnienie następujące:

1. Wyroki i licencye egzekucyjne, przez którekolwiekbądź władze sądowe Monarchii Austryackiéj wydane, a wedle przepisów o postępowaniu sądowém, w kraju koronnym, w którym wydane zostały, do wykonania zdolne, muszą także i w Wielkiém Księstwie Krakowskiém być wykonane, nie potrzebując tamże bynajmniéj do tego uprzedniéj rozprawy w przedmiocie ich wykonalności, ani téż zamieszczenia klauzuli wykonalności ze strony władz tamecznych.

2. Ponieważ postanowienie §. 16. rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości, wydanego dla Wielkiego Księstwa Krakowskiego pod dniem 1. Sierpnia 1850. roku, nr. 321. Dziennika praw Państwa, wedle którego nie ma miejsca areszt wekslowy, dla wykonania wyroków, przed 1. Sierpnia 1850. r. zapadłych, podstawę swą ma jedynie w szczególném postępowaniu dla tegoż kraju koronnego przepisaném, w skutek którego (§. 5.) areszt wekslowy już w skardze ma być żądanym, i w wyroku wyrzeczonym, co nie miało miejsca w wyrokach, przed 1. Sierpnia 1850. wydanych, gdyż przeciwnie wedle postępowania w innych krajach koronnych istniejącego, prawo wierzyciela do żądania aresztu wekslowego już z mocy ustawy połączoném jest z wyrokiem w przedmiocie wierzytelności, nie potrzebując ku temu ani żądania w skardze wyrażonego, ani orzeczenia w wyroku, przetoż ograniczenie, zawarte w §. 16. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. Sierpnia 1850. r. dla wyroków w Wielkiém Księstwie Krakowskiém wydanych, niema być zastosowaném do wyroków wydanych

257.

Verordnung des Justizministeriums vom 30. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXIV. Stück, Nr. 256, ausgegeben am 6. Dezember 1853),

wirksam für das Großherzogthum Krakau,

über den Vollzug der Erkenntnisse und Exekuzions-Bewilligungen anderer österreichischer Gerichtsbehörden in dem Großherzogthume Krakau.

Zur Beseitigung des entstandenen Zweifels, ob die von den Gerichtsbehörden anderer Kronländer ergangenen Urtheile und Exekuzions-Bewilligungen auch in dem Großherzogthume Krakau vollziehbar seien; dann ob zum Vollzuge der in anderen Kronländern vor dem 1. August 1850 gefällten Erkenntnisse über Wechselschulden in dem Großherzogthume Krakau nach den Bestimmungen der Justizministerial-Verordnung vom 1. August 1850, Nr. 321 des Reichs-Gesetzblattes, der Wechselarrest gegen den Schuldner zulässig sei, hat das Justizministerium folgende Erläuterung zu erlassen befunden:

1. Die von was immer für Gerichtsbehörden der österreichischen Monarchie ergangenen Erkenntnisse und Exekuzions-Bewilligungen, welche nach den Vorschriften über das gerichtliche Verfahren in dem Kronlande, in welchem sie erlassen wurden, zum Vollzuge geeignet sind, müssen auch in dem Großherzogthume Krakau vollzogen werden, ohne daß daselbst eine vorläufige Verhandlung über deren Vollziehbarkeit einzuleiten, oder die Beifügung einer Vollstreckungsklausel von Seite der dortigen Behörden erforderlich ist.

2. Da die Bestimmung des §. 16 der, für das Großherzogthum Krakau erlassenen Justizministerial-Verordnung vom 1. August 1850, Nr. 321 des Reichs-Gesetzblattes, nach welcher der Wechselarrest zum Vollzuge der, vor dem 1. August 1850 gefällten Urtheile nicht stattfinden soll, nur in dem besonderen für dieses Kronland vorgeschriebenen Verfahren seinen Grund hat, zu Folge dessen (§. 5) der Wechsel-Arrest schon in der Klage begehrt und in dem Urtheile ausgesprochen werden muß, was in den vor dem 1. August 1850 gefällten Urtheilen nicht geschehen war; wogegen nach dem in den übrigen Kronländern geltenden Verfahren das Recht des Gläubigers, den Wechselarrest zu begehren, mit dem Erkenntnisse über die Forderung schon nach dem Gesetze verbunden ist, ohne daß es hierüber eines in der Klage gestellten Begehrens oder eines Ausspruches in dem Urtheile bedarf; so kann die im §. 16 der Ministerial-Verordnung vom 1. August 1850 für Urtheile, welche im Großherzogthume Krakau gefällt worden sind, enthaltene Beschränkung auf die in den übrigen Kronländern ergangenen Erkenntnisse nicht bezogen werden. Zum Vollzuge der, in

w innych krajach koronnych. Dla wykonania zatém wyroków i nakazów zapłaty, wydanych w tychże krajach koronnych w przedmiocie długów wekslowych, areszt wekslowy w Wielkiém Księstwie Krakowskiém nawet i wtedy miejsce ma, gdy wyrok lub nakaz zapłaty wydanym został przed 1. Sierpnia 1850. roku.

Krauss m. p.

diesen Kronländern erflossenen Urtheile und Zahlungsbefehle über Wechselschulden findet daher der Wechselarrest in dem Großherzogthume Krakau auch dann Statt, wenn das Urtheil oder der Zahlungsbefehl vor dem 1. August 1850 erflossen ist.

Krauß m. p.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LXIV.

Wydana i rozesłana dnia 23. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 23. Februar 1854.

258.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 29. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXV., nr. 257., wydana dnia 9. Grudnia 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych spólnego Związku celnego,

o ulżeniach w sporządzaniu deklaracyj towarów dla przekazania dóbr, lub dla przewozu, tudzież w postępowaniu z przesełkami poczty wozowéj w przewozie zachodzącemi.

I. Aby w przypadkach, w których towary zagraniczne nieoclone, ulegające pod jednym a tym samym oddziałem taryfy celnéj różnym ustanowom celnym, przeznaczone są do przewozu, lub do przekazania do urzędu celnego, znajdującego się w wewnętrzu terytoryum celnego, czy to celem oclenia wchodowego, lub też celem przyjęcia do składu urzędowego, ile możności ułatwić deklaracyę towarów, raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 5. Listopada 1853. r. zatwierdzić, iż towary takowe zadeklarowane być mogą albo pod specyalną nazwą dotyczącéj pozycyi taryfowéj, albo pod ogólną nazwą oddziału taryfowego, jeżeli są zachowane warunki następujące:

1. Przesełka towarów nastąpić musi albo za pomocą takiego zakładu transportowego (n. p. za pomocą kolei żelaznéj przez Bodenbach i Oderberg, albo za pomocą okrętów towarzystwa żeglugi parowéj na Dunaju z Orszowy, lub tamże), przy którym w skutek osobnych przepisów towary przekazać się mające, zostawają pod zupełnie zabezpieczającém zamknięciem przestrzeni, albo też pakunek towarów tego musi być rodzaju, iżby uznanym był za zdolny do przedsięwzięcia na nim zupełnie zabezpieczającego zamknięcia kolów.

2. Zabezpieczenie obowiązków, jakie ma na sobie wystawiciel deklaracyi, uiszczone być musi kwotą należytości cła wchodowego wedle najwyższéj ustanowy celnéj, umieszczonéj pod dotyczącym oddziałem taryfy.

3. Jeżeli towary do przewozu są przeznaczone, wówczas opłaconém być ma najwyższe cło przewozowe, w tymże oddziale taryfy ustanowione, jeżeli zaś są przeznaczone do oclenia wchodowego, wówczas takowe nastąpić winno tylko w głównych urzędach celnych klasy I., a nadto w urzędzie, w którym oclenie nastąpić ma, przedłożoną być winna zupełna taryfowa deklaracya jeszcze przed wewnętrzną rewizyą towarów (obejrzenie) celno-urzędową.

258.

Verordnung des Finanzministeriums vom 29. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXV. Stück, Nr. 257, ausgegeben am 9. Dezember 1853),

wirksam für alle Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

über Erleichterungen in der Verfassung der Waarenerklärungen für die Güter-Anweisung, oder Durchfuhr, und in der Behandlung der in der Durchfuhr vorkommenden Fahrpostsendungen.

I. Um in den Fällen, in denen ausländische, unverzollte Waaren, für welche unter einer und derselben Abtheilung des Zolltarifes verschiedene Zollsätze bestehen, zur Durchfuhr oder zur Anweisung an ein im Innern des Zollgebietes befindliches Zollamt, sei es zum Behufe der Eingangs-Verzollung oder zur Aufnahme in die ämtliche Niederlage bestimmt werden, die Erklärung dieser Waaren thunlichst zu erleichtern, haben Seine k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchster Entschließung vom 5. November 1853 zu genehmigen geruht, daß derlei Waaren entweder unter der speziellen Benennung der betreffenden Tarifpost, oder unter der allgemeinen Benennung der Tarifsabtheilung erklärt werden dürfen, wenn folgende Bedingungen beobachtet werden:

1. Die Versendung der Waaren muß entweder mittelst einer solchen Transport-Anstalt geschehen (z. B. mittelst den Eisenbahnen über Bodenbach und Oderberg, oder mittelst der Schiffe der Donau-Dampfschifffahrts-Gesellschaft von und nach Orsowa), bei welcher zu Folge besonderer Vorschriften die anzuweisenden Waaren unter vollkommen sichernden Raumverschluß gelegt werden, oder es muß außer diesem Falle die Verpackung der Waaren so beschaffen seyn, daß dieselbe zur Anlegung eines vollkommen sichernden Kollien-Verschlusses geeignet erkannt wird.

2. Die Sicherstellung für die dem Aussteller der Erklärung obliegenden Verbindlichkeiten muß mit dem Betrage der Eingangszollgebühr nach dem höchsten, unter der betreffenden Abtheilung des Tarifes begriffenen Zollsatze geleistet werden.

3. Wenn die Waaren zur Durchfuhr bestimmt sind, so ist hierfür der höchste in derselben Abtheilung des Tarifes festgesetzte Durchfuhrzoll zu entrichten, wenn aber dieselben zur Eingangsverzollung bestimmt werden, so darf die letztere nur bei Hauptzollämtern I. Klasse erfolgen, und es ist ferner bei dem Amte, bei welchem die Verzollung stattfinden soll, stets vor der zollämtlichen inneren Untersuchung (Beschau) der Waaren die vollständige tarifmäßige Erklärung einzubringen.

Za przedłożeniem deklaracyi takowéj, atoliż także tylko w głównych urzędach celnych klasy I., może towar, piérwotnie tylko pod nazwą oddziału taryfy zadeklarowany, następnie przeznaczonym być do przewozu z opłaceniem specyalnego cła przechodowego taryfowego. W przypadkach, w których nastąpić ma pobiéranie cła wchodowego, należy przy wymierzaniu tegoż podług istniejących postanowień prawnych, mianowicie w krajach, w których moc ma ustawa o cłach i monopoliach rządowych, stosować się do §. 216. téjże i do §§. 298. i 355. ustawy karnéj dochodowéj.

II. Dla zapobieżenia, ażeby przesełki, przychodzące pocztą wozową z zagranicy lub z wyłączeń celnych, będąc w przewozie przez terytoryum celne opatrzone deklaracyami niedostatecznemi, w urzędach celnych nie musiały być jedynie dla tego otwiérane i wewnątrz przeszukane, by oznaczyć cło przechodowe, wedle taryfy wypadające, raczył Jego C. K. Apostolska Mość wyżrzeczoném najwyższém postanowieniem Swojém zezwolić, ażeby w takowych przypadkach, jeżeli z właściwości schowków lub z innych okoliczności nie powstaje uzasadnione podejrzenie o zamierzone przestępstwo przechodowe, lub inne jakie zamierzone ukrócenie dochodów skarbowych, odstąpiono od otworzenia i wewnętrznego przetrząsania, a cło przechodowe pobiérano wedle najwyższego wymiaru oddziału taryfowego, pod który towar należy z nazwy, jaką podano, albo, jeżeli także i oddział taryfy z deklaracyi nie może być powzięty, wedle najwyższego w taryfie ustanowionego wymiaru.

Baumgartner, m. p.

259.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 29. Listopada 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXV., nr. 258., wydana dnia 9. Grudnia 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych spólnego Związku celnego,

o położeniu, zachowaniu, rozpoznaniu i zdjęciu urzędowego zamknięcia towarów.

I. Pojęcie uzędowego zamknięcia towarów.

§. 1.

Pod urzędowém zamknięciem towarów rozumié się przyrządzenie, mające być przez urzędy zamieszczone na pakach, schowkach, lub na środku transportowym, ku temu przeznaczone, by przeszkodzić, ażeby nie mogło być przedsięwziętém otworzenie pak, schowków lub środku transportowego, równie jak zmiana treści ich bez spostrzeżenia.

Gegen Einbringung dieser Erklärung, aber ebenfalls nur bei Hauptzollämtern I. Klasse, kann eine ursprünglich bloß unter der Benennung der Tarifsabtheilung erklärte Waare nachträglich mit Entrichtung des speziellen tarifmäßigen Durchfuhrzolles zur Durchfuhr bestimmt werden. In den Fällen, in denen die Einhebung des Eingangszolles zu erfolgen hat, ist sich bei der Bemessung des letzteren nach den bestehenden gesetzlichen Bestimmungen insbesondere in den Ländern, in denen die Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung wirksam ist, nach dem §. 216 derselben und den §§. 298 und 355 des Gefällsstrafgesetzes zu benehmen.

II. Um zu vermeiden, daß Sendungen, welche mittelst der Fahrpost aus dem Auslande oder aus Zollausschlüssen in der Durchfuhr durch das Zollgebiet mit mangelhaften Erklärungen vorkommen, bei den Zollämtern bloß deßhalb eröffnet und innerlich untersucht werden müssen, um den tarifmäßig entfallenden Durchfuhrzoll zu ermitteln, haben Seine k. k. Apostolische Majestät mit derselben Allerhöchsten Entschließung zu gestatten geruht, daß in derlei Fällen, soferne nicht aus der Beschaffenheit der Behältnisse oder aus anderen Umständen der gegründete Verdacht einer beabsichtigten Uebertretung eines Durchfuhrverbotes oder einer anderen beabsichtigten Gefällsverkürzung sich ergibt, von der Eröffnung und inneren Untersuchung abgegangen und der Durchfuhrzoll nach dem höchsten Ausmaße der Tarifsabtheilung, unter welche die Waare nach ihrer angegebenen Benennung gehört, oder soferne auch die Abtheilung des Tarifes aus der Erklärung nicht zu entnehmen ist, nach dem höchsten, im Tarife festgesetzten Ausmaße eingehoben werde.

Baumgartner m. p.

259.

Verordnung des Finanzministeriums vom 29. November 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXV. Stück, Nr. 258, ausgegeben am 9. Dezember 1853),

wirksam für alle Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

über die Anlegung, Bewahrung, Untersuchung und Abnahme des ämtlichen Waarenverschlusses.

I. Begriff des ämtlichen Waarenverschlusses.

§. 1.

Unter dem ämtlichen Waarenverschlusse wird diejenige von den Aemtern an den Päcken, Behältnissen oder dem Transportmittel anzubringende Vorrichtung verstanden, welche bestimmt ist, zu hindern, daß eine Eröffnung der Päcke, Behältnisse oder des Transportmittels und eine Aenderung des Inhaltes derselben unbemerkt nicht Platz greifen könne.

II. Położenie towarów pod urzędowe zamknięcie

1. Przypadki, w których to nastąpić powinno.

§. 2.

Przypadki, w których towary pod urzędowe zamknięcie mają być wzięte, oznaczone są w ustawie o cłach i monopoliach rządowych i w przepisach osobnych, do niéj się odnoszących.

Z reguły ulegają wszelkie przedmioty zamknięciu urzędowemu, które z jednego urzędu celnego do drugiego mają być przekazane.

Tu wyjętemi zostają:

1. Przedmioty, które z składu swego nie są zdolnemi do poddania pod zamknięcie;

2. te przedmioty, które zwykle nie w osobnych schowkach zapakowane lecz w stanie otwartym bywają przewożone, jeżeli się takowe znajdują otwarte i nie zapakowane;

3. przedmioty, przeznaczone do oclenia wchodowego w innym urzędzie jeżeli przedmioty te na prośbę przewoźcy towarów, lub ogólnie tego, który do spółdziałania w postępowaniu celném jest upoważniony, lub téż z innego jakiego powodu przez urząd przekazujący zupełnie poddane zostały wewnętrznemu przetrząśnieniu wedle postępowania, jakie przepisaném jest dla oclenia wchodowego, a to jeżeliby oraz urząd przekazujący sam był upoważniony do oclenia wchodowego przedmiotów tych wedle rodzaju i ilości onychże.

2. Sposób i rodzaj zamknięcia.

§. 3.

a) Powszechne warunki.

Jakiego rodzaju ma być zamknięcie, o tém urząd stanowić ma. Zamknięcie zamieszczone będzie w sposób dla towaru nieszkodliwy.

Zewnętrzny stan pak, schowków lub środków transportowych, które pod urzędowe zamknięcie mają być wzięte, tak ma być przysposobiony, ażeby takowy bez wszelkich dalszych ze strony urzędu przyrządzeń, zdolnym był do poddania go pod zamknięcie celowi odpowiednie za pomocą przepisanego ku temu materyału.

Przewoźca towarów obowiązany jest, opatrzyć paki, schowki lub środki transportowe w takie przyrządy, jakie urząd za potrzebne uzna do położenia zamknięcia.

II. Anlegung des ämtlichen Waarenverschlusses.

1. Fälle, in denen derselbe anzulegen ist.

§. 2.

Die Fälle, in denen der ämtliche Waarenverschluß anzulegen ist, bestimmen die Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung und die hierauf Bezug nehmenden besonderen Vorschriften.

In der Regel sind alle Gegenstände unter ämtlichen Verschluß zu legen, welche von einem Zollamte an ein anderes Zollamt angewiesen werden sollen.

Von dieser Anordnung sind ausgenommen:

1. Die Gegenstände, welche nach ihrer Beschaffenheit nicht geeignet sind, unter Verschluß gelegt zu werden;

2. diejenigen, die gewöhnlich nicht in eigenen Behältnissen verpackt, sondern offen verführt zu werden pflegen, wenn dieselben offen und unverpackt vorkommen;

3. Gegenstände, welche zur Einfuhrverzollung bei einem anderen Amte bestimmt sind, wenn diese Gegenstände auf Ansuchen des Waarenführers oder überhaupt desjenigen, der zur Mitwirkung bei dem Zollverfahren ermächtiget ist, oder auch aus einem anderen Anlasse von dem anweisenden Amte vollständig der inneren Untersuchung, nach dem für die Einfuhrverzollung vorgeschriebenen Verfahren unterzogen wurden, und wenn zugleich das anweisende Amt selbst zur Einfuhrverzollung dieser Gegenstände nach Gattung und Menge derselben befugt wäre.

2. Beschaffenheit des anzulegenden Verschlusses.

§. 3.

a) Allgemeine Erfordernisse.

Die Beschaffenheit des anzulegenden Verschlusses bestimmt das Amt. Derselbe ist auf eine für die Waare unnachtheilige Art anzubringen.

Der äußere Zustand der Päcke, Behältnisse oder Transportmittel, welche unter ämtlichen Verschluß gelegt werden sollen, muß von der Art seyn, daß derselbe eine dem Zwecke entsprechende Anlegung des Verschlusses mit Anwendung des hierzu vorgeschriebenen Materiales ohne weitere Vorkehrungen von Seite des Amtes zulässig macht.

Der Waarenführer ist verpflichtet, diejenigen Vorrichtungen an den Päcken, Behältnissen oder dem Transportmittel zu veranstalten, welche das Amt nothwendig findet, um den Verschluß anzubringen.

Jeżeli u beczek wątory, obręcze, klepki lub dna, tudzież u skrzyń pojedyncze części ścian bocznych, wieka lub dna są połamane, lub też u skrzyń, beczek lub pak ambalaże tak dalece uszkodzone, iżby zamknięcie należycie zaspakajające nie mogło być umieszczone, wówczas uszkodzenia takowe kosztem towarowoźcy mają być uchylone, a przeto tenże zarządzić powinien uzupełnienie części uszkodzonych, związanie beczek, dostarczenie nowéj ambalaży, i t. d.

Mianowicie winien przewoźca towarów, jeżeli zamknięcie uskutecznioném być ma przez obwiązanie sznurami i wyciśnięcie pieczęci, swoim kosztem dostarczyć materyału, do obsznurowania potrzebnego, które się bez różnicy, czy jest grube czy cienkie, z powroza lub sznura składa, i kordelem nazywa. Sznur druciany do zamknięcia potrzebny i pieczęcie na ołowiu przez urząd dostarczone będą.

Kordel musi być dobrego gatunku i tak mocny, ażeby był w stanie pakunek w składzie należytym utrzymać, i ażeby nie było obawy, że się zerwie lub zetrze. Kordel tak mocno zawsze ma być naciągniony, jak tego tylko gatunek pakunku dozwala, i w ten sposób użyty, ażeby oba jego końce, przy każdéj pieczęci, która ma być wyciśnięta, w mocny guz związane były.

Poza knot wychodzić mają oba końce przy kordelu cienkim w długośc blizko $^1/_2$ stopy, przy kordelu grubym w długości do 1 stopy, któreto końce pozostające ku temu służyć winny, ażeby w razie potrzeby wedle zdania urzędu przymocować bardziéj guz związany. Przy każdéj pieczęci na ołowiu, która wyciśniętą być ma, kordel wedle całéj długości swéj składać się ma z jedné tylko części bez wszelkiego innego spojenia, i bez żadnego innego guza, jak który do związania końców potrzebnym jest.

Urząd natedy guz części przewlecze, i zwiąże sznurem drócianym w tym celu przepisanym, i wyciśnie pieczęć w ten sposób i z taką ostrożnością, ażeby bez naruszenia kordela, sznura drucianego, lub pieczęci, zamknięcie uskutecznione nie mogło być otworzone.

§. 4.

b) Szczególne wymogi.

Dla osiągnienia zgodnego postępowania w urzędach celnych, tudzież aby odsełaczom towarów, mających być wziętémi pod zamknięcie urzędowe, dać sposobność do użycia takiego pakunku towarów tych, któryby uznanym być mógł za zdolny do poddania pod zamknięcie urzędowe, zarządza się dla tych rodzajów pakunku, które najczęściéj używanémi bywają, co następuje:

Wenn an Fässern die Frösche, Reife, Dauben oder Böden, dann an Kisten einzelne Theile der Seitenwände, des Deckels oder Bodens zerbrochen, oder an emballirten Kisten, Fässern oder Päcken die Emballagen so zerrissen sind, daß ein verläßlicher Verschluß nicht angebracht werden kann, so sind diese Schadhaftigkeiten von dem Waarenführer auf seine Kosten zu beseitigen, daher von demselben die Ergänzung der schadhaften Theile, das Umbinden der Fässer, die Herbeischaffung einer neuen Emballage u. s. w. zu veranlassen ist.

Insbesondere hat der Waarenführer, wenn der Verschluß in der Verschnürung und in der Anlegung von Bleisiegeln besteht, das zur Verschnürung erforderliche Materiale, welches ohne Unterschied, ob es dick oder dünn ist, in einem Stricke oder in einer Schnur besteht, die Kordel genannt wird, auf seine Kosten beizustellen. Die zur Schließung nöthige Drahtschnur und die Bleisiegel werden von dem Amte beigegeben.

Die Kordel muß von guter Beschaffenheit und von solcher Stärke seyn, daß sie die Verpackung zusammenzuhalten vermag und daß eine Sprengung oder Zerreibung der Kordel nicht zu besorgen ist. Dieselbe muß jedesmal so straff angezogen seyn, als es die Verpackungsart gestattet, und sie muß in der Art angewendet werden, daß für jedes Siegel welches angelegt werden soll, die beiden Enden der Kordel sich in einer festen Verknotung vereinigen.

Ueber den Knoten hinaus ist von beiden Enden noch eine Länge von etwa $\frac{1}{2}$ Fuß bei einer dünnen und von etwa 1 Fuß bei einer dicken Kordel übrig zu lassen, welche übrig bleibenden Enden dazu dienen sollen, um im Falle des Erfordernisses nach dem Ermessen des Amtes die Verknotung noch zu verstärken. Für jedes anzulegende Bleisiegel muß die Kordel nach ihrer ganzen Länge aus einem einzigen Stücke ohne irgend eine Zusammenfügung und ohne einem anderen als dem zur Verbindung der Enden erforderlichen Knoten bestehen.

Das Amt hat hiernach die Verknotung des Stückes mit der zu diesem Zwecke vorgeschriebenen Drahtschnur der Art zu durchziehen und zu verbinden, dann das Siegel mit solcher Vorsicht anzulegen, daß ohne Verletzung der Kordel, der Drahtschnur oder des Siegels der angelegte Verschluß nicht eröffnet werden kann.

§. 4.

b) Besondere Erfordernisse.

Um ein übereinstimmendes Verfahren der Zollämter zu erzielen und um die Versender von Waaren, welche unter ämtlichen Verschluß zu legen sind, in die Lage zu setzen, die Verpackung dieser Waaren so einzurichten, damit dieselbe als zur Anlegung des ämtlichen Verschlusses geeignet erkannt werden könne, wird für diejenigen Verpackungsarten, welche am häufigsten vorzukommen pflegen, Folgendes angeordnet:

Wory sporządzone być winny z materyału nie z kawałków złożonego, muszą z strony wewnętrznéj być szyte i tak zamknięte, ażeby kordel za pomocą igły pacznéj kilka razy przez otwór woru był przeciągnięty, i tedy dopiéro przez ściągnięcie, mocne obwinięcie i związanie kordela na guz uskutecznionêm było zamknięcie woru (tak zwany guz).

Bele i paki, w płótno, ceratę i tym podobny materyał wszyte, obwiązane być mają kordelem nakrzyż, a to w ten sposób, ażeby przy każdém zetknięciu się kordela mocny był guz zrobiony. Nadto w powszechności szwy, materyał pakunku łączące, przeszytemi być winny odpowiednim kordelem wężowatym sposobem z przerwami po jednym calu.

Dla uskutecznienia tego przeciągać należy kordel z góry w przerwach po 2 cale, zaś nazad do góry, a to dla połączenia obydwóch końców kordela przez środek przerw powyżéj wspomnionych.

Jeżeli bele takowe, lub paki szczególnéj są wielkości, wówczas nie jest potrzebném, by szwy przeszytemi były w sposób wężowaty kordelem jednym a tym samym, lecz to nastąpić może także przez użycie więcéj kordelów, atoliż każdy z nich wzięty będzie pod pieczęć na ołowiu, i wszystkie tak muszą być umieszczone, ażeby nie były przerwy, któreby bez łatwego do poznania naruszenia zamknięcia urzędowego otworzonemi, i znowu zamkniętemi być mogły.

Bele lub paki w materyale, nie będącym zeszytym, tyle razy jednym lub więcéj kordelami mają być obwiązane, ażeby przez wyciśnięcie pieczęci zabezpieczoną została tożsamość znajdującéj się pod zamknięciem urzędowém beli, pełnéj treści jéj.

Jeżeli warunek ten miejsce znajduje, może urząd wedle zdania swego wyjątkowo także i przy belach i pakach w materyale szytym, poprzestać na wyżrzeczonym sposobie zamknięcia, i odstąpić od żądania, aby szwy bel tych, lub pak przeszytemi zostały kordelem sposobem wężowatym.

Sposób ten zamknięcia użytym być ma także przy wszystkich tych rodzajach pakunku, o których w niniejszym przepisie niema wyraźnéj wzmianki.

Skrzynie z drzewa nie zaambalowane, muszą wedle okoliczności na tylu punktach kordelem być przeciągnięte i oraz tylą pieczęciami być opatrzone, ażeby nie mogło być uskutecznionêm ani zupełne ani częściowe zamknięcie skrzyni bez naruszenia zamknięcia.

Z skrzyniami zaambalowanemi tak postępować należy, jak z belami.

Kufry obwiązane być winny nakrzyż kordelem, a, jeżeli są zaambalowane, należy z niemi postępować jak z belami. Samo tylko połączenie skóbla

Säcke müssen aus ungestückeltem Materiale bestehen, auf der inneren Seite genäht seyn und so geschlossen werden, daß die Kordel mittelst einer Packnadel mehrere Male durch die Mündung des Sackes gezogen und dann erst durch Zuziehung, feste Umwicklung und Verknotung der Kordel die Verschließung (der sogenannte Knopf) des Sackes gebildet wird.

Ballen und Päcke in Leinwand, Wachsleinwand und dergleichen Materiale genäht, sind mit der Kordel kreuzweise, und zwar so zu umgeben, daß bei jedem Zusammentreffen der Kordel ein fester Knoten gebildet wird. Außerdem sollen in der Regel die Nähte, welche das Verpackungsmateriale zusammenhalten, mittelst einer hierzu geeigneten Kordel in Zwischenräumen von 1 Zoll schlangenförmig übernäht seyn.

Um dieses zu bewirken, wird das Durchziehen der Kordel nach abwärts in Zwischenräumen von 2 Zoll und zurück nach aufwärts, um nämlich beide Enden dieser Kordel zu vereinigen, in der Mitte der obigen Zwischenräume stattzufinden haben.

Sind solche Ballen oder Päcke von besonderer Größe, so ist es nicht nöthig, daß das schlangenförmige Uebernähen der Nähte mittelst einer einzigen Kordel geschehe, es kann vielmehr durch Anwendung mehrerer Kordeln erfolgen, doch muß jede für sich unter Bleiverschluß gelegt und dieselben müssen so angebracht werden, daß sie nicht Zwischenräume übrig lassen, welche ohne kennbare Verletzung des ämtlichen Verschlusses geöffnet und wieder geschlossen werden könnten.

Ballen oder Päcke in solchem Materiale, welches nicht genäht wird, müssen so oft mit einer oder mehreren Kordeln umgeben seyn, daß durch die Anlegung der Siegel die Identität des unter ämtlichen Verschluß gelegten Ballens und seines vollen Inhaltes gesichert ist.

Bei dem Vorhandensein dieser Bedingung kann nach dem Ermessen des Amtes ausnahmsweise auch bei Ballen und Päcken in einem Materiale, welches genäht ist, mit der obigen Art der Verschließung sich begnügt und von der Forderung des schlangenförmigen Uebernähens der Nähte dieser Ballen oder Päcke abgegangen werden.

Die obige Art der Verschließung gilt zugleich für alle diejenigen Verpackungs-Arten, deren in dieser Vorschrift nicht ausdrücklich erwähnt wird.

Kisten von Holz, welche nicht emballirt sind, müssen je nach ihrer Beschaffenheit an so vielen Punkten mit der Kordel durchzogen und hiernach mit so vielen Siegeln versehen werden, daß die gänzliche oder theilweise Eröffnung der Kiste ohne Verletzung des Verschlusses nicht bewirkt werden kann.

Emballirte Kisten sind so wie Ballen zu behandeln.

Koffer werden mit der Kordel kreuzweise umgeben, und, wenn sie emballirt sind, wie Ballen behandelt. Die bloße Verbindung der Krampe mit dem Haken mittelst

z hakiem za pomocą kordela nie jest dostatecznėm. Jeżeli kufry wraz z przedmiotami, które podróżni z sobą prowadzą nie dla handlu, poddane być miały zamknięciu urzędowemu, będzie materyał, do tego potrzebny, przez urząd dostarczony.

Beczki składać się mają z całych klepek i den tak, iż każda klepka w jednym kawałku zapełnić winna całą długość beczki, a każda pojedyncza część dna od jednėj klepki sięgać aż do drugiėj.

Beczki, u których części dna lub klepki w długości z więcėj jak z jednego kawałka się składają, lub które mają części wkładne, albo otwory, nie sposobią się do zamknięcia urzędowego.

Beczki z suchą treścią muszą po obu stronach tam, gdzie dno jest wstawione, przynajmniėj w dwóch parach przeciwległych klepek stérczących być przewiercone. Kordel przeciągnięty będzie przez dziury wkrzyż nad dnem, tym sposobem, ażeby oba końce w środku dna się zbiegały, i tamże związanemi były. Jeżeli dna nie są w klepki wfalcowane, lecz tylko obręczami są trzymane, które wewnątrz klepek są umieszczone, wówczas nie tylko klepki lecz także i obręcze kordelem będą przeciągnięte tak, ażeby obręcze niewątpliwie do klepek i nad dnem zostały przytwierdzone, i ażeby tém przytwierdzeniem wyjęcie dna lub pojedynczych części jego było przeszkodzoném.

Beczki z płynami wzięte będą pod urzędowe zamknięcie nie za pomocą pieczęci na ołowiu, lecz na szpuncie i czopie za pomocą pieczęci na laku, przyczém pieczęcie na laku zachowane być mają od uszkodzenia na szpuncie przez przytwierdzenie nad niemi kawałka blachy. Beczki nie powinny mieć żadnych wierconych dziur, ani ukrytych, ani téż widocznych, i znowu zamkniętych. Gdyby się atoliż takowe znajdowały, muszą one wyraźnie być oznajmione, i urzędownie zapieczętowane.

Beczki z płynami zapalnemi, gdyby użycie pieczęci woskowych bez niebezpieczeństwa nie mogło mieć miejsca, muszą albo być zaambalowane w płótno, lub inny materyał podobny, albo opatrzone beczkami zewnętrznemi.

Beczki zaambalowane uważane będą jak bele.

Beczki zewnętrzne przyrządzone być winny tak, jak beczki z suchą treścią.

Flaszki muszą u szyi opatrzone być brzegami zewnątrz mocno odstającemi. Nad zamknięciem otworu zamieścić należy kawałek pęchérza lub płótna wielkości odpowiednéj, którego końce do szyi flaszki mocno mają być przywiązane.

einer Kordel ist nicht genügend. Soferne Koffer mit Gegenständen, welche Reisende nicht zum Handel mit sich führen, unter ämtlichen Verschluß gelegt werden sollen, wird das zur Verschnürung erforderliche Materiale von dem Amte beigegeben.

Fässer müssen aus ganzen Dauben und Bodenstücken bestehen, so daß jede Daube in einem einzigen Stücke die ganze Länge des Fasses ausfüllt und jedes einzelne Bodenstück von der einen Faßdaube zur anderen reicht.

Fässer, deren Bodenstücke oder Dauben der Länge nach aus mehr als einem Stücke bestehen, oder welche sonst Einsatzstücke oder Oeffnungen haben, sind zur Anlegung des ämtlichen Verschlußes nicht geeignet.

Fässer mit trockenem Inhalte müssen zu beiden Seiten, da, wo der Boden eingesetzt ist, mindestens in je zwei gegenüberstehenden Dauben durchgebohrt werden. Die Kordel wird durch die Löcher und kreuzweise über den Boden in der Art gezogen, daß die beiden Enden im Mittelpunkte des Bodens zusammenlaufen, bei welchem Punkte sie zu verknüpfen sind. Sind die Boden nicht in die Dauben eingefalzt, sondern nur durch Reife, welche an der innern Seite der Dauben eingelegt sind, festgehalten, so müssen bei der Durchziehung der Dauben auch diese Reife damit durchzogen werden, so daß dieselben mittelst der Kordel zuverlässig an den Dauben und über dem Boden befestiget bleiben und daß durch diese Befestigung die Wegnahme der Boden oder einzelner Stücke derselben gehindert wird.

Fässer mit Flüssigkeiten werden nicht mittelst Bleisiegel, sondern am Spunde und Zapfen mittelst Wachssiegel unter ämtlichen Verschluß gelegt, wobei die Wachssiegel am Spunde durch ein darüber befestigtes Stück Blech vor Beschädigung zu verwahren sind. Die Fässer werden weder verborgene, noch sichtbare wieder verschlossene Bohrlöcher haben. Wären solche dennoch vorhanden, so müssen sie ausdrücklich angezeigt und ämtlich versiegelt werden.

Fässer mit brennbaren Flüssigkeiten müssen, soferne die Anwendung von Wachssiegeln ohne Gefahr nicht zulässig erscheint, entweder in Leinwand oder dergleichen emballirt, oder mit Ueberfässern versehen seyn.

Emballirte Fässer werden wie Ballen behandelt.

Ueberfässer müssen gleich Fässern mit trockenem Inhalte vorgerichtet seyn.

Flaschen müssen am Halse mit einem nach außen stark vorragenden Rande versehen seyn. Ueber den Verschluß der Oeffnung ist ein Stück Blase oder Leinwand von entsprechender Größe zu legen, dessen Enden dem Halse der Flasche fest anzubinden sind.

O sposobie, w jaki wagony od kolei żelaznéj, tudzież okręty parowe, lub też inne wozy i okręty, lub pojedyncze części tychże środków transportowych wzięte być winny pod zamknięcie urzędowe, stanowią osobne przepisy, przez które uregulowaném jest wyjątkowe postępowanie celne w obrocie dotyczącym. Gdzie niema osobnych postanowień takowych, w każdym poszczególnym przypadku, w którym nastąpić ma użycie zamknięcia przestrzeni, powinien prowadzący towary obmyśléć środki stosowne do położenia zamknięcia wedle zarządzenia urzędu celnego.

§. 5.

c) Wymogi pakunku przy zamknięciu kołów wyraźnie zastrzeżoném, zupełnie zabezpieczającém.

W przypadkach, w których zamknięcie kołów zupełnie zabezpieczające wyraźnie za warunek wyjątkowego postępowania celnego jest położoném, muszą schowki towarów albo

a) w drugą zupełnie dobrą, t. j. nie podartą i nie z kawałków złożoną ambalażę płóciannę, lub inną podobną być wszyte, jednym lub więcéj kordelami nakrzyż obwiązane, oraz zaś szwy, materyał zewnętrznéj ambalaży spajające, muszą należycie być przeszyte jednym, lub więcéj stosownemi ku temu kordelami, jak to w powszechności dla bel wskazaném zostało, albo też muszą takowe

b) z skrzyń się składać, których dna i ściany boczne w falcu się znajdują

3. Zachowanie urzędowego towarów zamknięcia.

§. 6.

Prowadzący towary, obowiązany jest, zachować zamknięcie urzędowe nie naruszone, i użyć w tym celu ostrożności potrzebnéj.

Urzędowe zamknięcie za naruszone ma być także i wtedy uważane, jeżeli okoliczność, iż nie miało miejsca otworzenie onegoż, nie jest już do poznania wyraźną w skutek uszkodzenia na zamknięciu całkowitego lub częściowego.

Jeżeli trafunkiem nadweręzoném zostanie zamknięcie urzędowe podczas transportu towarów na miejsce przeznaczenia, wówczas zdarzenie to bezzwłocznie oznajmioném być ma w najbliższym urzędzie celnym, lub u najbliższéj władzy powiatowéj, do administracyi spraw politycznych powołanéj, jeżeli ta bliżéj jest. Władza ta dochodzić będzie prawdziwość okoliczności doniesionéj, i udzieli przewoźcy towarów potwierdzenie tak co do oznajmienia, jak co do skutków dochodzenia przeprowadzonego. Témże wykazać się ma przewoźca towarów w najbliższym urzędzie celnym.

Die Art und Weise, in welcher Eisenbahnwagen und Dampfschiffe, oder auch andere Wagen und Schiffe, oder einzelne Abtheilungen dieser Transportmittel unter ämtlichen Verschluß zu legen sind, bestimmen die besonderen Vorschriften, mittelst welcher das ausnahmsweise zollämtliche Verfahren für den betreffenden Verkehr geregelt wird. Wo durch besondere Bestimmungen nicht vorgesehen ist, muß in jedem einzelnen Falle, in welchem die Anwendung des Raumverschlusses stattzufinden hat, von dem Waarenführer die angemessene Vorkehrung zur Anlegung dieses Verschlusses nach der Anordnung des Zollamtes getroffen werden.

§. 5.

c) Erforderniß der Verpackung bei ausdrücklich bedingtem, vollkommen sicherndem Kollien-Verschlusse.

In den Fällen, in denen ein vollkommen sichernder Kollien-Verschluß ausdrücklich zur Bedingung eines ausnahmsweisen Zollverfahrens gemacht ist, müssen die Behältnisse der Waaren entweder

a) in eine zweite durchaus gute, d. i. nicht zerrissene und nicht gestückelte Emballage von Leinwand oder dergleichen eingenäht, mit einer oder mehreren Kordeln kreuzweise umgeben, und es müssen die Nähte, welche das Materiale der äußeren Emballage zusammenhalten, mittelst einer oder mehrerer hierzu geeigneter Kordeln, so wie es in der Regel für Ballen vorgezeichnet wurde, gehörig übernäht seyn, oder es müssen dieselben

b) in Kisten bestehen, deren Boden und Seitenwände eingefalzt (verzahnt) sind.

3. Bewahrung des ämtlichen Waarenverschlusses.

§. 6.

Der Waarenführer ist verpflichtet, den ämtlichen Verschluß unverletzt zu bewahren und zu diesem Zwecke die erforderliche Vorsicht anzuwenden.

Als verletzt wird der ämtliche Verschluß auch dann angesehen, wenn der Umstand, daß eine Eröffnung desselben nicht stattgefunden habe, in Folge der gänzlich oder theilweise beschädigten Beschaffenheit des Verschlusses nicht mehr deutlich erkennbar ist.

Wenn durch ein zufälliges Ereigniß während des Transportes der Waaren an den Ort der Bestimmung der ämtliche Verschluß verletzt wird, so ist dieses Ereigniß unverzüglich dem nächsten Zollamte oder der nächsten zur Verwaltung der politischen Geschäfte bestellten Bezirksbehörde, im Falle diese näher ist, anzuzeigen. Von dieser Behörde ist die Richtigkeit der angegebenen Thatsache zu erörtern und dem Waarenführer über die Anzeige, dann über das Erhobene die Bestätigung zu ertheilen. Mit derselben hat sich der Waarenführer bei dem nächsten Zollamte auszuweisen.

Ten przedsięweźmie dalszą czynność urzędową tak w przypadku ostatnim, jak w tym przypadku, gdy oznajmienie bezpośrednio do niego wniesioném jest.

4. Dochodzenie i zdjęcie urzędowego towarów zamknięcia.

§. 7.

Zaraz po nadejściu położonych pod urzędowe zamknięcie pak, schowków lub transportowych do urzędu, do którego takowe przekazane zostały, lub do którego one w drodze na miejsce przeznaczenia dla przedsięwzięcia czynności urzędowéj dostawione są, stan urzędowego zamknięcia starannie i ściśle dochodzonym być ma w obecności przewoźnika towarów.

Urząd przytém szczególnie na to uwagę swą zwrócić ma, czy już stan zewnętrzny pak, schowków lub środku transportowego nie wskazuje na otworzenie, i nowe onychże zamknięcie; czy kordel lub spajający go sznur druciany nie noszą na sobie śladów nastąpionego rozwiązania i powtórnego połączenia; nareszcie, czy pieczęć sama jest nienaruszoną, niesfałszowaną i do poznania wyraźną.

Stan dochodzenia tego i zdjęcie urzędowego zamknięcia, gdzie takowe miejsce ma, potwierdzonym będzie na dokumencie, z którym przesełka nadesłaną jest.

W razie odkrytego nadwerężenia urzędowego zamknięcia postępować należy tak pod względem celnym, jak karnym, wedle rozporządzeń dotyczących.

Zdjęte pieczęcie na ołowiu zawsze w urzędzie pozostaną; co się tyczy peryodycznego ich odwozu i sprzedaży, pozostają w mocy postanowienia istniejące.

Baumgartner m. p.

260.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 1. Grudnia 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXV., nr. 259., wydana dnia 9. Grudnia 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o zastosowaniu pozycyi taryfowéj 103. J. D. ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850.

Wyroki i orzeczenia piérwszéj instancyi, wspomnione w pozycyi taryfowéj 103. J. D. ustawy o należytościach z dnia 9. Lutego i z dnia 2. Sierpnia 1850., ulegają wtedy tylko stemplowi jednego reńskiego od arkusza, jeżeli nie należą do wyroków i orzeczeń w rzeczonéj pozycyi taryfowéj sub J. A. wspomnionych, tojest, jeżeli wartość sporu nie przenosi złotych reńskich 50.

Baumgartner m. p.

Das letztere pflegt hierüber, oder im Falle die Anzeige unmittelbar daselbst angebracht wird, über diese die weitere Amtshandlung.

4. Untersuchung und Abnahme des ämtlichen Waarenverschlusses.

§. 7.

Sogleich nach dem Eintreffen der unter ämtlichen Verschluß gelegten Päcke, Behältnisse oder Transportmittel bei dem Amte, an welches dieselben angewiesen wurden, oder zu welchem sie auf dem Wege an den Ort der Bestimmung zur Vornahme irgend einer Amtshandlung gestellt werden, ist der Zustand des ämtlichen Verschlusses in Gegenwart des Waarenführers einer sorgfältigen und genauen Untersuchung zu unterziehen.

Das Amt hat hierbei die Aufmerksamkeit insbesondere darauf zu richten, ob nicht schon der äußere Zustand der Päcke, Behältnisse oder des Transportmittels auf eine geschehene Eröffnung und Wiederverschließung derselben hinweise, ob nicht die Kordel oder die für Verbindung derselben verwendete Drahtschnur Spuren einer geschehenen Trennung und Wiederverbindung an sich trage, endlich ob das Siegel selbst unverletzt, unverfälscht und deutlich erkennbar ist.

Der Befund und die Abnahme des ämtlichen Verschlusses, wo diese stattzufinden hat, ist auf der Urkunde, mit welcher die Sendung eingelangt ist, zu bestätigen.

Im Falle einer entdeckten Verletzung des ämtlichen Verschlusses ist sowohl was das Zoll- als das Strafverfahren betrifft, nach den hierauf Bezug nehmenden Anordnungen zu verfahren.

Die abgenommenen Bleisiegel haben stets bei dem Amte zurückzubleiben; über deren periodische Abfuhr und Veräußerung bleiben die bestehenden Vorschriften aufrecht.

Baumgartner m. p.

260.

Erlaß des Finanzministeriums vom 1. Dezember 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXV. Stück, Nr. 259, ausgegeben am 9. Dezember 1853),

wirksam für alle Kronländer,

in Betreff der Anwendung der Tarifpost 103 I. D. des Gebührengesetzes vom 9. Februar und 2. August 1850.

Die in der Tarifpost 103 I. D. des Gebührengesetzes vom 9. Februar und 2. August 1850 bezeichneten Urtheile und Erkenntnisse erster Instanz unterliegen nur dann dem Stempel von Einem Gulden von jedem Bogen, wenn sie nicht unter die in der gedachten Tarifpost sub I. A. angedeuteten Urtheile oder Erkenntnisse gehören, das ist, wenn der Werth des Streitgegenstandes 50 fl. nicht übersteigt.

Baumgartner m. p.

261.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 5. Grudnia 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXV., nr. 260., wydana dnia 9. Grudnia 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o zakazie wywozu broni do Bosnii i do innych prowincyj tureckich.

W porozumieniu z Nadkomendą Wojska, tudzież z Ministeryami Spraw Zewnętrznych i Handlu, zakazuje się niniejszém wywóz broni i amunicyi do Bosnii i do innych prowincyj tureckich, któryto zakaz w życie wchodzi z dniem obwieszczenia.

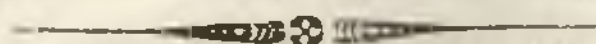
Baumgartner m. p.

262.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 6. Grudnia 1853.,

o politycznéj i sądowéj organizacyi uksiążęconego Hrabstwa Gorycyi i Gradyski, margrabstwa Istryi i miasta Tryestu wraz z jego okręgiem.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXXXVI., nr. 261., wydaną dnia 10. Grudnia 1853.

261.

Erlaß des Finanzministeriums vom 5. Dezember 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXV. Stück, Nr. 260, ausgegeben am 9. Dezember 1853),

wirksam für alle Kronländer,

Verbot der Waffen-Ausfuhr nach Bosnien und den übrigen türkischen Provinzen.

Im Einverständnisse mit dem Armee-Ober-Kommando, dann mit den Ministerien des Aeußern und des Handels, wird die Ausfuhr von Waffen und Munizions-Gegenständen nach Bosnien und den übrigen türkischen Provinzen verboten, und hat dieses Verbot mit dem Tage der Kundmachung in Wirksamkeit zu treten.

Baumgartner m. p.

262.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 6. Dezember 1853,

betreffend die politische und gerichtliche Organisirung der gefürsteten Grafschaft Görz und Gradiska, der Markgrafschaft Istrien und der Stadt Triest mit ihrem Gebiete.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXXXVI. Stück, Nr. 261, ausgegeben am 10. Dezember 1853.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

krajn koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LXV.

Wydana i rozesłana dnia 24. Lutego 1854.

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LXV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 24. Februar 1854.

263.
Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 4. Grudnia 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXVIII., nr. 264., wydana dnia 20. Grudnia 1853.),

obowiązujące w całym obrębie Państwa, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego, Królestwa Dalmacyi, uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu i Forarlbergu, miasta Krakowa i jego dawniejszego okręgu, tudzież Pogranicza Wojskowego,

wydane w przedmiocie prowadzenia firmy zmarłych kupców przez ich wdowy.

Z powodu wątpliwości, objawionéj co do przedmiotu prowadzenia firmy zmarłych kupców przez ich pozostałe wdowy, Ministerstwo Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Handlu rozporządza, co następuje:

Wdowa po kupcu protokółowanym, któréj służy prawo dalszego prowadzenia handlu, winna jest w terminie sześciu tygodni, który bez ważnych przyczyn nad sześć miesięcy przedłużonym być nie może, przedłożyć sądowi handlowemu oświadczenie swoje, czyli handel na siebie chce przejąć; do tego oświadczenia zmuszoną być może w razie potrzeby odpowiedniemi środkami przymusu, a dopóki ono nie nastąpi, sąd handlowy może jéj nadać pozwolenie prowadzenia tymczasowego handlu pod firmą, używaną przez jéj małżonka.

Gdy wdowa oświadczy, iż handel na własny rachunek przejmuje, wówczas należy zmienić firmę na: „Wdowa po ś. p. N. N.“ Jeżeli zaś pragnie prowadzić handel pod dawniejszą firmą, potrzebuje do tego zezwolenia spadkobierców zmarłego kupca i szczególnego pozwolenia sądu handlowego, który w tym przedmiocie zasiągnie zdania Izby handlowéj i przemysłowéj.

Krauss m. p.

263.

Verordnung des Justizministeriums vom 4. Dezember 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXVIII. Stück, Nr 264, ausgegeben am 20. Dezember 1853),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, des Königreiches Dalmazien, der gefürsteten Grafschaft Tirol und Vorarlberg, der Stadt Krakau und ihres ehemaligen Gebietes, dann der Militärgrenze,

über die Fortführung der Firmen verstorbener Handelsleute durch deren Witwen.

Aus Anlaß eines hinsichtlich der Fortführung der Firmen verstorbener Handelsleute durch deren Witwen hervorgekommenen Zweifels, findet das Justizministerium im Einvernehmen mit dem Handelsministerium Folgendes anzuordnen:

Die Witwe eines protokollirten Handelsmannes, welcher das Recht zukommt, die Handlung fortzuführen, hat dem Handelsgerichte binnen einer Frist von vier Wochen, welche ohne wichtige Gründe nicht über sechs Monate ausgedehnt werden darf, ihre Erklärung, ob sie die Handlung übernehmen will, vorzulegen; — bis diese Erklärung erfolgt, wozu sie erforderlichen Falles durch angemessene Zwangsmittel zu verhalten ist, kann ihr von dem Handelsgerichte die Bewilligung ertheilt werden, die Handlung einstweilen unter der von ihrem Ehegatten geführten Firma zu verwalten.

Erklärt die Witwe, die Handlung auf ihre Rechnung zu übernehmen, so ist es ihr gestattet, die Firma auf „N. N.'s sel. Witwe" umzuändern. Will sie aber die Handlung unter der früheren Firma fortführen, so bedarf sie hierzu nebst der Zustimmung der Erben des verstorbenen Handelsmannes, der besonderen Bewilligung des Handelsgerichtes, welches hierüber das Gutachten der Handels- und Gewerbekammer einzuholen hat.

Krauß m. p.

264.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu z dnia 12. Grudnia 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXVIII., nr. 265., wydana dnia 20. Grudnia 1853.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

o opłacaniu należytości asygnacyjnych, przepisanych w rozporządzeniu z dnia 3. Listopada 1852. r., (Dziennik praw Państwa nr. 220.).

Do zyskania pozwolenia na agencyę, o której wspomina §. 1. rozporządzenia z dnia 3. Listopada 1852. r. (Dziennik praw Państwa nr. 220. *) potrzeba, ażeby żądający takowego złożył wprzód należytość za pozwolenie wypadającą albo w urzędzie podatkowym, albo też w kasie okręgowéj skarbowéj. Winien jest obliczyć rzeczoną należytość według przepisów §. 7. wspomnionego rozporządzenia, i jeżeli takowa ustanowioną jest w kwocie najwyższéj, tę kwotę przy obliczeniu za zasadę położyć. Urząd podatkowy, a według okoliczności kasa okręgowa skarbowa wystawi składającemu kwit, który powinien być załączonym do prośby o pozwolenie agencyi, a bez którego na prośbę wzgląd miany nie będzie. Jeżeli pozwolenie odmówioném, lub wyznaczoną będzie mniejsza należytość, jak była złożona, wtenczas kwota złożona w całości lub w części zwróconą zostanie za okazaniem rezolucyi i wystawieniem rewersu, przez urząd, w którym złożoną była.

Baumgartner m. p.

---

*) Dziennik praw krajowych, nr. 286., str. 645.

264.

Erlaß des Handelsministeriums im Einvernehmen mit dem Finanzministerium vom 12. Dezember 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXVIII. Stück, Nr. 265, ausgegeben am 20. Dezember 1853),

wirksam für alle Kronländer, außer der Militärgrenze,

über die Entrichtung der, mit der Verordnung vom 3. November 1852 (Reichs-Gesetzblatt Nr. 220) vorgeschriebenen Agenzie-Gebühren.

Zur Erlangung der Bewilligung zu dem, im §. 1 der Verordnung vom 3. November 1852 (Reichs-Gesetzblatt, Nr. 220 *) bezeichneten Agenzie-Geschäfte ist erforderlich, daß der Bewerber zuvor die für die Bewilligung zu entrichtende Gebühr bei einem Steueramte, oder aber bei einer Finanz-Bezirkskasse erlege. Es liegt ihm ob, diese Gebühr nach den Bestimmungen des §. 7 der bezogenen Verordnung zu berechnen, und, soweit dieselbe mit einem Maximalbetrage festgesetzt ist, diesen der Berechnung zu Grunde zu legen. Das Steueramt und rücksichtlich die Finanz-Bezirks-Kasse ertheilt dem Erleger eine Quittung, welche dem Gesuche um die Bewilligung zur Agenzie beizuschließen ist, und ohne welche auf das Gesuch nicht eingegangen werden darf. Wird die Bewilligung verweigert oder eine geringere als die erlegte Gebühr bemessen, so wird der erlegte Betrag ganz oder theilweise gegen Vorweisung des Bescheides und gegen Empfangsbestätigung von dem Amte zurückgestellt, wo der Erlag stattfand.

Baumgartner m. p.

---

*) Landes-Gesetzblatt, Nr. 286 Seite 645.

DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część LXVI.

Wydana i rozesłana dnia 15. Kwietnia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

LXVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. April 1854.

265.
Obwieszczenie Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 8. Grudnia 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXVII., nr. 262., wydana dnia 14. Grudnia 1853.),

mające moc dla wszystkich krajów koronnych, w powszechnym celnym Związku objętych,

dotyczące nowéj taryfy celnéj, uchwalonéj najwyższém postanowieniem z dnia 5. Grudnia 1853. roku.

Najwyższém postanowieniem z dnia 5. Grudnia 1853. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość, w skutek traktatu handlowego i celnego, zawartego z Prusami na dniu 19. Lutego 1853. roku, uchwalić wydanie nowéj taryfy celnéj dla całego Państwa, z wyjątkiem wyłączeń celnych, wchodzącéj w życie z dnia 1. Stycznia 1854. roku.

Stosownie do najwyższego rozkazu ogłasza się niniejszém następna taryfa celna. Zarazem załącza się do niego dodatek w onéjże wspomniony, i wydaje się osobne rozporządzenie, do wykonania taryfy zmierzające.

Baumgartner m. p.

I.
Uwagi wstępne.

§. 1.
Objętość działalności.

Postanowienia, w niniejszéj taryfie zawarte, mają moc w całém Państwie, z wyjątkiem wyłączeń celnych, tudzież w połączonych Związkiem celnym Księstwach Modeny i Parmy i w Księstwie Liechtenstein.

§. 2.
Wewnętrzne urządzenie.

W niniejszéj taryfie zachowano porządek następujący:

Uwagi wstępne stanowią w powszechności, podług których nazw, i wedle których pomiarów winny towary być deklarowane, w których urzędach oclone, i w jakiéj walucie mają cła być opłacane, tudzież które towary pod względem celnego z niemi postępowania osobnego potrzebują pozwolenia, które

265.
Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 8. Dezember 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXVII. Stück, Nr. 262, ausgegeben am 14. Dezember 1853),

giltig für alle in dem allgemeinen Zollverbande begriffenen Kronländer,

den mit der Allerhöchsten Entschließung vom 5. Dezember 1853 genehmigten neuen Zolltarif betreffend.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 5. Dezember 1853, in Folge des Handels- und Zollvertrages mit Preußen vom 19. Februar 1853, die Erlassung eines neuen Zolltarifes für das gesammte Reich mit Ausnahme der Zollausschlüsse zu genehmigen geruht, welcher mit 1. Jäner 1854 in Wirksamkeit tritt.

Dem Allerhöchsten Auftrage gemäß wird hiermit dieser Zolltarif veröffentlicht. Zugleich wird demselben der darin bezogene Anhang beigefügt und eine eigene Verordnung zur Vollziehung des Tarifes erlassen.

Baumgartner m. p.

I.
Vorerinnerung.

§. 1.
Umfang der Wirksamkeit.

Die in diesem Tarife enthaltenen Bestimmungen gelten für das gesammte Reich, mit Ausnahme der Zollausschlüsse, für die zollvereinten Herzogthümer Modena und Parma und das Fürstenthum Liechtenstein.

§. 2.
Innere Einrichtung.

Der vorliegende Tarif beobachtet folgende Ordnung:

Die Vorerinnerung bestimmt im Allgemeinen, mit welchen Benennungen, nach welchen Maßstäben Waaren erklärt, bei welchen Aemtern sie verzollt und in welcher Währung die Zölle entrichtet werden sollen, ferner welche Waaren Behufs der Zollamtshandlung einer besonderen Bewilligung bedürfen, welche zollfrei oder im Zolle

są wolne od cła, lub niższém uwzględnione cłem, i jakie należytości celne mają być opłacane przy czynnościach celno-urzędowych, oprócz ceł właściwych, należytości licencyjnych i dopłat konsumcyjnych, nareszcie, które towary w przechodzie przez linię celną trzymać się winny dróg celnych, a które wyjątkowo także i drogami pobocznemi, wchodzić lub wychodzić mogą.

Następująca taryfa systematyczna obejmuje towary podług ich nazwisk taryfowych, podług pomiarów oclenia, podług ceł wchodowych, wychodowych i przechodowych, opłacać się mających, podług potrąceń tary, przy obliczeniu *netto* wagi przedsiębrać się mających, równie też w formie uwag wyjątki, przy ocleniu niektórych towarów zachodzące, jako i należytości licencyjne, i dopłaty do podatków, obok ceł przypadające. Załączony dodatek zawiéra niektóre przeglądy, i tabele redukcyjne.

By oraz ułatwić deklarowanie towarów, istnieje osobny alfabetyczny skorowidz towarów (nie stanowiący części składowéj taryfy), wskazujący pozycyę taryfy, pod którą pojedyncze towary w taryfie są umieszczone, i oraz nazwę, wedle któréj mają być zadeklarowane.

§. 3.

Klasy, oddziały i pozycye taryfy.

Wedle systemu, służącego taryfie za podstawę, wszelkie towary, w handlu zwykle zachodzące, na 22 klas podzielono; każda klasa mieści w sobie jedne lub więcéj oddziałów, każdy oddział jednę lub więcéj pozycyj taryfowych.

Klasy oznaczone są bieżącemi cyframi rzymskiemi (I., II., III., etc.), oddziały bieżącemi cyframi arabskiemi (1. aż do 80.), pozycye taryfowe zaś odróżnione są łacińskiemi literami, w każdym oddziale nanowo się poczynającemi. Tak n. p. zawiéra klasa I. oddziały 1. aż do 7., z których oddział 1. obejmuje pozycye taryfowe *a* i *b*, oddział 3. pozycye *a*, *b*, *c*.

§. 4.

Części składowe każdéj poszczególnéj pozycyi taryfowéj.

Każda pozycya taryfowa zawiéra nazwę taryfową towarów w niéj umieszczonych, pomiar oclenia, t. j. jednostkę wagi, miary lub inną, wedle któréj miejsce ma oclenie w przychodzie, wychodzie i przechodzie potrącenie tary, przez co, gdzie tego wymaga potrzeba, obliczoną będzie *netto* waga, i nareszcie cło wchodowe. wychodowe i przechodowe, podług jednostki oclenia wypadające.

begünstiget, und welche Nebengebühren außer den eigentlichen Zöllen, Lizenzgebühren und Verzehrungszuschlägen bei den Zollamtshandlungen zu entrichten sind, endlich welche Waaren beim Uebertritt über die Zoll-Linie an Zollstraßen gebunden sind und welche ausnahmsweise auch auf Nebenwegen ein- oder austreten können.

Der hierauf folgende systematische Tarif umfaßt die Waaren nach ihren tarifmäßigen Benennungen, den Maßstäben der Verzollung, den zu entrichtenden Ein-, Aus- und Durchfuhrzöllen, den bei Berechnung des Nettogewichtes vorzunehmenden Tara-Abzügen, und in der Form von Anmerkungen die bei Verzollung einiger Waaren stattfindenden Ausnahmen, sowie die neben den Zöllen zu entrichtenden Lizenzgebühren und Steuerzuschläge. Der beigefügte Anhang enthält einige Uebersichten und Redukzions-Tabellen.

Zur Erleichterung der Erklärung der Waaren besteht ein besonderes (nicht einen Bestandtheil des Tarifes bildendes) alphabetisches Waarenverzeichniß, welches die Tarifpost, unter welche die einzelnen Waaren im Tarife gereiht, und die Benennung, unter welcher sie zu erklären sind, angibt.

§. 3

Tarif-Klassen-, -Abtheilungen, -Posten.

Nach dem Systeme, welches dem Tarife zum Grunde liegt, sind alle Waaren, welche im Verkehre vorzukommen pflegen, in 22 Klassen eingereiht, jede Klasse umfaßt eine oder mehrere Abtheilungen, jede Abtheilung eine oder mehrere Tarifposten.

Die Klassen werden mit fortlaufenden römischen (I., II., III. rc.), die Abtheilungen mit fortlaufenden arabischen Ziffern (1 bis 80) bezeichnet, die Tarifposten werden durch lateinische Buchstaben unterschieden, welche innerhalb jeder Abtheilung von Neuem beginnen. So z. B. enthält die Klasse I. die Abtheilungen 1 bis 7, von denen die Abtheilung 1 die Tarifposten a und b, die Abtheilung 3 die Posten a, b, c umfaßt.

§. 4.

Bestandtheile jeder Tarifpost.

Jede Tarifpost enthält die tarifmäßige Benennung der in dieselbe eingereihten Waaren, den Verzollungs-Maßstab, d. i. die Gewichts-, Maß- oder die sonstige Einheit, nach welcher die Verzollung in der Ein-, Aus- und Durchfuhr stattfindet, den Tara-Abzug, durch welchen da, wo es nöthig ist, das Nettogewicht berechnet wird, und den für die Verzollungs-Einheit entfallenden Ein-, Aus- und Durchfuhrzoll.

Często dodane jest do nazwy taryfowéj także poimienne wyszczególnienie towarów w niéj objętych, co w taryfie zawsze wyrażoném jest przez słówka „jako to“, toż wyliczenie poprzedzające. W takim razie wszystko, co nie jest poimiennie wyszczególnione, od téjże pozycyi taryfowéj zostaje wyłączone.

Często następuje po nazwie taryfowéj opisanie lub objaśnienie. To oznaczoném będzie w taryfie przez położone na czele opisania t. j. (to jest), lub przez nawias ( ). Czasem zaś stanowi opisanie to w całości, lub części przykładowe wyszczególnienie niektórych przedmiotów, pod nazwą taryfową objętych, a w tym razie poprzedza wyszczególnienie takowe: n. p. (na przykład), albo użyto wyrazów: „w szczególności“, lub „przykładowo należą tu“, lub „mianowicie tu zamieścić trzeba“. W takim razie rozciąga się pozycya taryfowa także i na inne jeszcze towary, prócz przykładowo wymienionych, a to na wszystkie, którym wedle powszechnego zwyczaju języka przysługuje nazwa, o którą rzecz idzie.

Sama nazwa taryfowa składa się w powszechności z rzeczownika, do którego, dla bliższego jego oznaczenia, dodane są jeden lub dwa przymiotniki (pojęcie rodzajowe i gatunkowe), n. p. towary bawełniane, ordynaryjne; żelazo, fryszowane, w sztabach nie fasonowane; w niektórych mniéj częstych przypadkach składa się nazwa z dwóch lub więcéj rzeczowników nie jedno znaczących, przez słówko: „i“ połączonych, wraz z przymiotnikami lub bez przymiotników (podgatunki), n. p. woły i byki; ołów lany, także kręcony, i ołów ciągniony, czcionki drukarskie, blaty stereotypowe.

§. 5.

Taryfowe zadeklarowanie gatunku towarów.

Każdy towar musi w powszechności pod względem czynności celnourzędowych zadeklarowanym być wedle swéj nazwy taryfowéj, t. j. téj, pod którą znajduje się w taryfie zamieszczony w osobnéj pozycyi taryfowéj, i nie jest wolno używać zamiast niéj nazw innych, lub ogólniejszych. Tak n. p. nie wolno deklarować nankinu jako nankin, lub jako towar bawełniany, lecz tylko jako towar bawełniany gatunku średniego.

Jeśli nazwa taryfowa składa się z dwóch lub więcéj nazwisk nie jednoznacznych (podgatunków), gdy przeciwnie towarowi tylko jedno z tych nazwisk przysługuje, wówczas towar także tylko wedle tego nazwiska ma być zadeklarowany. Tak n. p. muszą byki lub blaty stereotypowe zadeklarowane być jako takie, a nie jako woły lub ołów lany.

Oft ist der tarifmäßigen Benennung auch die namentliche Aufzählung der unter derselben begriffenen Waaren beigefügt, was im Tarife stets durch das der Aufzählung vorangehende Wörtchen „als" ausgedrückt ist. In diesem Falle ist Alles, was nicht namentlich aufgeführt ist, von dieser Tarifpost ausgeschlossen.

Oft folgt der tarifmäßigen Benennung eine Beschreibung oder Erklärung. Dieses wird im Tarife durch ein dieser Beschreibung vorausgehendes: „d. i." (das ist) oder „das sind" oder durch eine Einschließung ( ) angezeigt. Manchmal besteht aber diese Beschreibung ganz oder theilweise in einer beispielweisen Anführung einiger der unter der tarifmäßigen Benennung begriffenen Gegenstände, und in diesem Falle geht der Anführung ein: „z. B." (zum Beispiele) voraus, oder es ist gesagt: „insbesondere" oder „beispielweise" gehört hierher, „namentlich ist hier einzureihen". In diesem Falle erstreckt sich die Tarifpost auch noch auf andere Waaren, als die beispielweise angeführten, und zwar auf alle, welchen nach dem allgemeinen Sprachgebrauche die Benennung zukommt, um die es sich handelt.

Die tarifmäßige Benennung selbst besteht in der Regel aus einem Hauptworte, welchem meist ein oder zwei Beiwörter als nähere Bestimmung beigefügt sind (dem Gattungs- und dem Artbegriffe), z. B. Baumwollwaaren, gemeine; Eisen, gefrischtes, in Stäben nicht façonnirtes; in einigen selteneren Fällen besteht die Benennung aus zwei oder mehreren durch das Wort „und" verbundenen nicht gleichbedeutenden Hauptwörtern, mit oder ohne Beiwörtern (aus Unterarten), z. B. Ochsen und Stiere; Blei, gegossenes, auch gerolltes und gezogenes Blei, Buchdrucker-Lettern, Stereotyp-Platten.

§. 5.

Tarifmäßige Erklärung der Art der Waaren.

Jede Waare muß in der Regel Behufs der Zollamtshandlungen unter ihrer tarifmäßigen, d. i. unter jener Benennung erklärt werden, unter welcher sie im Tarife in einer besonderen Tarifpost aufgeführt wird, und es ist nicht gestattet, statt derselben andere oder allgemeinere Namen zu gebrauchen. So z. B. darf Nanking nicht als solcher, oder bloß als Baumwollwaare, sondern muß als Baumwollwaare, mittelfeine, erklärt werden.

Wenn die tarifmäßige Benennung aus zwei oder mehreren nicht gleichbedeutenden Benennungen (Unterarten) besteht, während der Waare nur einer dieser Namen zukommt, so ist sie auch nur mit dem letzteren Namen zu bezeichnen. So z. B. müssen Stiere oder Stereotyp-Platten als solche, und nicht als Ochsen oder gegossenes Blei erklärt werden.

Jeżeli w taryfie dodane jest do nazwy taryfowéj także poimienne wyszczególnienie, dozwala się zadeklarować towar albo wedle nazwy taryfowéj, albo tym wyrazem, pod którym wyszczególniony jest w poimienném wyliczeniu gatunek podrzędny, do którego towar należy. Tak n. p. wolno orzechy laskowe deklarować albo jako orzechy laskowe, albo jako orzechy.

Części towaru jakiego, jeżeli wedle własności swéj, lub w skutek szczególnego postanowienia nie należą do właściwéj pozycyi taryfowéj, zadeklarowane być winny jako towar cały, n. p. części maszyn jako maszyny.

§. 6.

Zadeklarowanie podług ogólnych nazwisk.

Pod szczególnemi warunkami może przedmiot zadeklarowanym być tylko przez wyraz „towar," albo przez wymienienie klasy lub oddziału, do którego należy.

Warunki te są następujące:

1. Towar nie może należéć do rzędu tych, których obrót zamierzony (przywóz, wywóz lub przewóz) jest zakazany, lub tylko za szczególnem pozwoleniem dozwolony.

2. Waga towaru nie ma przenosić jednego cetnara *netto*, zaś cło, wypadające wedle postanowień paragrafu niniejszego, lub mające być zabezpieczoném, jeśli towar przeznaczony jest do oclenia wchodowego lub przechodowego, nie ma przewyższać kwoty złotych reńskich dwudziestu pięciu, a jeśli jest przeznaczony do oclenia wychodowego, kwoty jednego złotego reńskiego, tudzież

3. nadto jeszcze

a) towar albo przesłanym być musiał przez c. k. zakład pocztowy przy wciągnieniu go do karty pocztowéj wedle przepisów;

b) albo rzecz idzie tylko o wchód lub wychód, i oclenie następuje w urzędzie, gdzie deklaracya miejsce ma.

Jeżeli jest oddział wymieniony, pod który przedmiot należy, wówczas przy warunkach, pod l. 1. i 2. wyszczególnionych, na tém podaniu nawet i wtedy poprzestać można, gdyby towar nie był przesłanym przez c. k. urząd pocztowy, i gdyby był przeznaczonym do przewozu, lub téż w przywozie lub wywozie przekazanym do innego urzędu dla dalszych z nim czynności urzędowych.

Jeżeli przedmiot tylko jako „towar" jest zadeklarowany, wówczas opłacone być ma od niego najwyższe cło, wedle przeznaczenia towaru w taryfie

Wenn im Tarife der tarifmäßigen Benennung auch eine namentliche Aufzählung beigefügt ist, so wird gestattet, die Waare entweder mit der tarifmäßigen Benennung, oder mit jenem Worte zu bezeichnen, mit dem die Unterart, unter welche sie gehört, in der namentlichen Aufzählung aufgeführt erscheint. So z. B. steht es frei, Haselnüsse als Haselnüsse oder als Nüsse zu erklären.

Theile einer Waare sind, falls sie nicht ihrer Beschaffenheit nach oder in Folge einer besonderen Bestimmung einer eigenen Tarifpost angehören, wie die ganze Waare zu erklären, z. B. Maschinen-Bestandtheile als Maschinen.

§. 6.

Erklärung nach allgemeinen Benennungen.

Unter besonderen Bedingungen kann ein Gegenstand bloß durch das Wort „Waare“, oder durch Angabe der Klasse oder der Abtheilung, in welche er gehört, erklärt werden.

Diese Bedingungen sind:

1. Daß die Waare nicht in die Reihe derjenigen gehöre, mit welchen der beabsichtigte Verkehr (die Ein-, Aus- oder Durchfuhr) verboten oder nur gegen besondere Bewilligung gestattet ist.

2. Daß das Gewicht der Waare Einen Zentner netto, und der nach den Bestimmungen dieses Paragraphes entfallende oder sicher zu stellende Zoll, falls die Waare zur Einfuhr- oder Durchfuhr-Verzollung bestimmt ist, den Betrag von fünf und zwanzig Gulden, und falls sie zur Ausfuhr-Verzollung bestimmt ist, den Betrag von Einem Gulden nicht übersteigt, und

3. daß überdieß

a) entweder die Waare durch die k. k. Post-Anstalt versendet wurde und in die Postkarte vorschriftmäßig eingetragen war;

b) oder es sich bloß um die Ein- oder Ausfuhr handelt und die Verzollung bei dem Amte, wo die Erklärung Statt hat, erfolgt.

Ist die Abtheilung angegeben, unter welche der Gegenstand gehört, so kann sich mit dieser Angabe, das Vorhandensein der Z. 1 und 2 dargestellten Bedingungen vorausgesetzt, auch dann begnügt werden, wenn die Waare nicht durch die k. k. Post-Anstalt versendet wurde und zur Durchfuhr bestimmt, oder in der Ein- oder Ausfuhr an ein anderes Amt zur weiteren Amtshandlung angewiesen wird.

Wird ein Gegenstand blos als „Waare“ erklärt, so ist dafür der höchste im Tarife nach der Bestimmung der Waare festgesetzte Zoll zu entrichten, oder, in soweit es sich

ustanowione, albo gdzie idzie tylko o zabezpieczenie cła, ma być takowe zabezpieczone; jeżeli zaś deklaracya dzieje się przez podanie klasy lub oddziału, pod który przedmiot wpada, wówczas tenże podlega cłu najwyższemu, dla przywozu, wywozu lub przewozu klasy téj lub oddziału ustanowionemu. Tak n. p. może mąka cukrowa w przywozie w ilości funtów 10 zadeklarowaną być jako towar, jako towar kolonialny, jako cukier, jako mąka cukrowa, i opłaca wedle tego lub onego oświadczenia cła wchodowego złotych reńskich 25, 5, 1 złr. 24 kr., albo 1 złr. 6 kr.

Uwzględnienia, jakie na mocy §§. 57. i 136. ustawy o cłach i monopoliach rządowych przyznano towarom, przez c. k. zakład pocztowy przesełanym, tudzież ulżenia co do deklaracyi przedmiotów przesełanych koleją żelazną pod zamknięciem wagonu, pod zabezpieczającém zamknięciem okrętu, lub pod scisłém zamknięciem schowku, przepisem z dnia 29. Listopada r. b. unormowaném, nie są naruszone postanowieniami niniejszemi.

Równie też nie zmieniają się niniejszém postanowienia co do przedsiębrania rewizyi zewnętrznéj lub wewnętrznéj, zupełnéj lub częściowéj (obacz także §. 12.).

§. 7.

Deklaracya towarów złożonych.

Towary z różnych artykułów złożone, nie należące do kramarszczyzny (oddz. 75.), lub nie nałożone osobném cłem w taryfie, tudzież **mieszanina**, któréj części składowe lub mieszane należą do różnych pozycyj taryfowych, winny tam, gdzie taryfa nic innego nie ustanawia, bez względu na wzajemny stosunek wagi w pojedynczych częściach składowych, być zadeklarowane jako towary téj pozycyi taryfowéj, do któréj należy część składowa wyższém cłem nałożona.

Jeżeli pojedyncze części składowe równém cłem są nałożone, wówczas dowolny jest wybór między dotyczącemi pozycyami taryfowemi. Przy mieszaninach okoliczność ta, że towar jest mieszany, ma być wyraźnie wymieniony. Tak n. p. mieszanina z octanu ołowiu i marzanny (krap) zadeklarowaną być ma jako „**produkt chemiczny, nie szczególnie wymieniony** (mieszany)".

Co do **towarów, z różnych artykułów złożonych**, uważać należy następujące zasady:

a) przedmioty, służące li tylko do przytwierdzenia i połączenia pojedynczych części składowych, n. p. gwoździe, nity, śruby, haftki, zamki (zapory), klamry, haki, obręcze (ryfy), skowy, gwinty, rygle (zasuwki), kłódki,

um eine Zollsicherstellung handelt, sicher zu stellen; erfolgt die Erklärung durch die Angabe der Klasse oder der Abtheilung, in welche der Gegenstand gehört, so unterliegt er dem höchsten, für die Ein-, Aus- oder Durchfuhr dieser Klasse oder Abtheilung festgesetzten Zolle. So z. B. kann Zuckermehl in der Einfuhr in einer Menge von 10 Pfunden als Waare, als **Kolonialwaare**, als Zucker, als Zuckermehl erklärt werden, und zahlt je nach der einen oder anderen Erklärung 25 fl., 5 fl., 1 fl. 24 kr., oder 1 fl. 6 kr. Einfuhrzoll.

Die Begünstigungen, welche den mit der k. k. Post-Anstalt versendeten Waaren in den §§. 57 und 136 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung eingeräumt sind, sowie die Erleichterungen in der Erklärung der mittelst Eisenbahnen unter Wagenverschluß, unter sicherndem Schiffsverschluß, oder unter strengem durch die Vorschrift vom 29. November d. J. geregelten Behältnißverschluß versendeten Gegenstände, werden durch gegenwärtige Bestimmungen nicht berührt.

Auch werden hierdurch die Bestimmungen über die Vornahme der äußeren oder inneren, vollständigen oder theilweisen Untersuchung nicht geändert (siehe auch §. 12).

§. 7.

Erklärung zusammengesetzter Waaren.

Aus verschiedenen Stoffen zusammengesetzte Waaren, die nicht zu den kurzen Waaren (Abthlg. 75) gehören, oder nicht sonst im Tarife besonders belegt sind, sowie Gemenge, deren Bestand- oder Gemengtheile unter verschiedene Tarifposten gehören, sind dort, wo der Tarif nichts anderes bestimmt, ohne Rücksicht auf das gegenseitige Gewichtsverhältniß der einzelnen Bestandtheile als Waaren derjenigen Tarifpost zu erklären, welcher der höher belegte Bestandtheil angehört.

Sind die einzelnen Bestandtheile gleich belegt, so bleibt die Wahl zwischen den betreffenden Tarifposten frei. Bei Gemengen ist der Umstand, daß die Waare gemengt ist, ausdrücklich anzuführen. So z. B. ist ein Gemenge von Bleizucker und Krapp als „Produkt, chemisches, nicht besonders benanntes (gemengt)" zu erklären.

Bei den aus verschiedenen Stoffen zusammengesetzten Waaren sind auch folgende Grundsätze zu beachten:

a) Gegenstände, welche bloß zur Befestigung und Verbindung der einzelnen Bestandtheile dienen, z. B. Nägel, Nieten, Schrauben, Hafteln, Schließen, Klammern, Haken, Reife, Beschläge, Gewinde, Riegel, Schlösser, Schlüssel, Bänder, Fäden

klucze, taśmy (obwiązła), nici, sznury, rzemienie, powrozy, w celno-urzędowém z niemi postępowaniu będą pominięte, przeto towary dotyczące, pomimo znajdujących się przy nich takowych rzeczy pobocznych, zadeklarowane i oclone być mają jako towary téj pozycyi taryfowéj, do któréj należą wedle innych swych części składowych;

b) jeżeli wyroby, od których cło wchodowe wynosi najmniéj 15 złt. reń. od cetnara,

aa) znajdują się ozdobione pakfongiem, metalami nieszlachetnemi, w sposób prawdziwy lub fałszywy pozłacanemi, posrebrzanemi, lub pokostem złotym lub srebrnym pociąganemi, albo téż bursztynem, gagatem, kością słoniową, pianą morską, perłową macicą, i innemi skorupami muszlowemi, szylkretem, włosami ludzkiemi, perłami metalowemi, osadzonemi kamieniami półdrogiemi, koralami prawdziwemi i nieprawdziwemi, perłami nieprawdziwemi, woskiem formowanym, lecz tylko w sposób mniéj znaczący, nie istotny, albo

bb) wewnątrz wyfutrowane są, lub na dnie obłożone towarami tkanemi i dzianemi, materyami skórzanemi lub gumownemi, robotami papiérowemi i t. p.

jak n. p. szkatułki z rękojeściami, koperty do zegarków z rozetkami, laski z wykładanemi gałkami lub dziurkami do przewleczenia wstążeczki, noże z okładkami szylkretowemi w trzonku, flaszeczki z zatyczkami platowanemi, kufry, felajzy, trzewiki, wyroby drewniane i kościane gatunku przedniego, wewnątrz z wyfutrowaniem lnianém i bawełnianém, jedwabném, czarki z podkładką na dnie sukienną lub aksamitną i t. d., wówczas podlegają one téj pozycyi taryfowéj, do któréj należą bez ozdoby, wyfutrowania lub obłożenia;

c) nie jest zabroniono oddzielnie deklarować części składowych towaru złożonego, wszelako w takim razie muszą się one także oddzielnie w urzędzie znajdować. I tak n. p. dozwoloném jest, pakować osobno białe kałamarze porcelanowe do kałamarzniczek srebrnych należące, a osobno znowu inne przynależności, i deklarować ostatnie jako kramarszczyznę gatunku przedniego, piérwsze jako towar gliniany gatunku przedniego.

§. 8.

Deklaracya ilości towaru.

Ilość musi dla każdego oddzielnie zadeklarowanego towaru także oddzielnie być podaną, a to dokładnie wedle pomiaru oclenia, który taryfa przepisuje dla rodzaju obrotu, któremu towar podlegać ma. Tak n. p. towary

Schnüre, Riemen, Stricke sind bei der zollämtlichen Behandlung unbeachtet zu lassen, daher die bezüglichen Waaren ungeachtet des Vorhandenseins dieser Nebendinge als Waaren jener Tarifpost zu erklären und zu verzollen sind, welcher sie ihren anderen Bestandtheilen nach angehören;

b) wenn Arbeiten, von denen der Einfuhrzoll wenigstens 15 fl. vom Zentner beträgt,

aa) mit Packfong, unedlen Metallen, die echt oder unecht vergoldet, versilbert oder mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen sind, oder mit Bernstein, Gagat, Elfenbein, Meerschaum, Perlmutter und anderen Muschelschalen, Schildpat, Menschenhaaren, Metallperlen, gefaßten Halb-Edelsteinen, echten und unechten Korallen, unechten Perlen, bossirtem Wachse nur unwesentlich verziert vorkommen, oder

bb) mit Webe- und Wirkwaaren, Leder- oder Gummistoffen, Papier-Arbeiten und dgl. innen ausgefüttert, oder auf dem Boden belegt sind,

wie z. B. Schatullen mit Handhaben, Uhrgehäuse mit Rosetten, Stöcke mit ausgelegten Knöpfen oder Stockbandlöchern, Messer mit Schildplättchen im Hefte, Flakons mit plattirt gefaßten Pfropfen, Koffer, Felleisen, Schuhe, feine Holz- und Beinarbeiten mit einer inneren Ausfütterung von Lein- und Baumwolle, Seide, Tassen mit einem Bodenbeleg von Tuch oder Sammt u. s. w., so fallen sie derjenigen Tarifpost anheim, der sie ohne diese Verzierung, Ausfütterung oder Belegung angehören;

c) es ist nicht verwehrt, Bestandtheile eines zusammengesetzten Gegenstandes gesondert zu erklären, nur müssen sie auch gesondert beim Amte vorkommen. So z. B. ist gestattet, die porzellanenen weißen Tintenfässer eines silbernen Schreibzeuges für sich und das übrige Zugehör wieder für sich zu verpacken und letzteres als kurze Waare, feine, ersteres als Thonwaare, feine, zu erklären.

§. 8.

Erklärung der Menge der Waare.

Die Menge muß für jede gesondert erklärte Waare auch gesondert, und zwar genau nach dem Verzollungs-Maßstabe, welchen der Tarif für die Art des Verkehres, dem die Waare unterzogen werden soll, vorzeichnet, angegeben werden,

bawełniane gatunku przedniego, zadeklarowane być winny w przywozie podług wagi czystéj, w wywozie i przewozie podług wagi surowéj, a we wszystkich trzech przypadkach podług cetnara.

Przy towarach. mających wprawdzie podług wagi *netto* być oclonemi, waga *netto* zaś oznaczoną być ma przez potrącenie tary taryfowéj (§§. 13. i 14.), dostateczném jest także i w przywozie podanie wagi surowéj.

Ułamki jednostki oclenia wyrażone być muszą zawsze w cząstkach dziesiętnych, setnych i tym podobnych decymalnych; tam, gdzie cetnar służy za pomiar oclenia, może waga, dla uniknienia w pisaniu form ułamkowych, podaną być także w funtach, n. p. $9^7/_{100}$ cetnar, czyli 907 funtów.

§. 9.

Deklaracya wagi.

Za mierzydło oclenia służy w powszechności waga, a mianowicie cetnar cłowy = 50 kilogramów = $^1/_2$ cetnara metrycznego *(quintale metrico)* = $89^1/_4$ czyli raczéj 89.284 funt. wiéd. w sobie mieszczący. Wyjątki w téj mierze są w taryfie wyraźnie wyszczególnione.

Zresztą dozwolono deklarować towar w Królestwie Lombardzko-Weneckiém podług wagi metryczněj, w innych zaś częściach terytoryum celnego, atoliż tu tylko w razie, gdy waga nie przenosi jednego cetnara wiédeńskiego, podług wagi wiédeńskiéj. W takowym razie waga, któréj użyto, w deklaracyi wyraźnie ma być wymieniona, a redukcya miejsce miéć winna wedle tabeli redukcyjnéj, w dodatku zamieszczonéj. Gdzie tego podania nie ma. uważać należy, jakoby towar podług wagi celnéj był zadeklarowany.

§. 10.

Waga czysta i surowa.

Pod wyrazem: waga, wedle któréj cło pobiéraném będzie, rozumiéć należy w przywozie częścią wagę czystą *(netto)*, częścią wagę surową *(sporco)*, a zaś w wywozie i przewozie zawsze wagę surową. W przywozie miejsce ma oclenie podług wagi *netto* tylko przy towarach, gdzie wynagrodzenie tary wyraźnie w taryfie ustanowione jest.

Pod wagą surową rozumié się waga towaru w stanie zupełnie zapakowanym, przeto więc w zwyczajnym jéj opakunku dla zachowania, a nadto w osobnym dla transportu. Waga tegoż osobnego zewnętrznego opakunku, służącego dla transportu, nazywa się tara.

Waga-netto jest waga, po potrąceniu tary pozostająca.

Zakładki w środku towaru, n. p. deszczułeczki i szpulki, na które nawijane są wstążki, przędziona, tudzież antólaże. papiery zakładkowe przy

So z. B. sind Baumwollwaaren, feine, in der Einfuhr nach dem Rein-, in der Aus- fuhr und Durchfuhr nach dem Rohgewichte, und in allen drei Fällen nach dem Zentner zu erklären.

Bei Waaren, welche zwar nach dem Nettogewichte zu verzollen sind, wo aber das Nettogewicht durch Abzug der tarifmäßigen Tara zu bestimmen ist (§§. 13 und 14), genügt auch in der Einfuhr die Angabe des Rohgewichtes.

Bruchtheile der Verzollungs-Einheit sind stets in Zehn-, Hundert- und dergleichen Dezimaltheilen derselben anzugeben; dort, wo der Verzollungs-Maßstab der Zentner ist, kann die Angabe des Gewichtes, zur Ersparung der Anschreibung von Brüchen, auch in Pfunden geschehen, z. B. $9\frac{7}{100}$ Zentner oder 907 Pfund.

§. 9.

Erklärung des Gewichtes.

Der Verzollungs-Maßstab ist in der Regel das Gewicht, und insbesondere der Zoll-Zentner = 50 Kilogramm = ½ Quintale metrico = 89¼ oder genauer 89.284 Wiener Pfund. Ausnahmen sind im Tarife ausdrücklich angeführt.

Es ist übrigens gestattet, die Waare im lombardisch-venezianischen Königreiche nach dem metrischen, und in den übrigen Theilen des Zollgebietes, jedoch hier nur in dem Falle, wenn das Gewicht Einen Wiener Zentner nicht übersteigt, nach dem Wiener Gewichte zu erklären. In einem solchen Falle ist das angewendete Gewicht in der Erklärung ausdrücklich anzugeben, und die Redukzion findet nach der im Anhange enthaltenen Redukzions-Tabelle Statt. Fehlt diese Angabe, so wird angenommen, daß die Waare nach dem Zollgewichte erklärt sei.

§. 10.

Rein- und Rohgewicht.

Unter dem Gewichte, nach welchem der Zoll einzuheben ist, wird in der Einfuhr theils das Reingewicht (netto), theils das Rohgewicht (sporko) und in der Aus- und Durchfuhr stets das Rohgewicht verstanden. In der Einfuhr findet die Verzollung nach dem Nettogewichte nur bei jenen Waaren Statt, wo eine Vergütung für Tara im Tarife ausdrücklich festgesetzt ist.

Unter Rohgewicht wird das Gewicht der Waare in völlig verpacktem Zustande, mithin in ihrer gewöhnlichen für die Aufbewahrung und mit ihrer besonderen für den Transport bestimmten Umschließung verstanden. Das Gewicht der für den Transport dienlichen besonderen äußeren Umgebung wird Tara genannt.

Das Nettogewicht ist das Gewicht nach Abzug der Tara.

Die Einlagen der Waare, z. B. die Brettchen und Spulen bei Bändern, Garnen, Entoilagen, die Einlagspapiere bei manchen Tuchen, Wachstaffeten u. dgl.,

niektórych gatunkach sukna, ceraty i t. p., tudzież obwicia służące do bezpośredniego zabezpieczenia towarów (n. p. obwiązła, flaszki, papiéry, tektury, szpagat i t. p.) przy oznaczeniu wagi *netto* nie będą potrącane; niemniéj nieczystości i tym podobne, jeżeliby takowe do towaru przymieszane były.

§. 11.

Przy towarach, zostających w transporcie otwartemi, zawsze miejsce ma waga czysta.

Przedmioty, rozwożone zwykle w stanie otwartym, t. j. bez wszelkiego osobnego obwoju lub pomieścidła, któreby się różniło od środka transportowego, opłacają cło podług wagi czystéj, chociaż w taryfie waga surowa jako pomiar oclenia jest ustanowiona.

§. 12.

Wyśledzenie wagi surowéj.

Waga surowa oznaczoną będzie w powszechności przez specyalne przeważenie; wszelakoż dozwolone zostają wyjątki następujące:

a) Przy zbożu i owocach strączkowych, gdzie w deklaracyi ilość podana została podług miary wklęsłéj, nie będzie się dochodzić rzeczywiście wagi, lecz ta oznaczoną być ma na podstawie miary wklęsłéj podług tabeli redukcyjnéj, w dodatku do taryfy zamieszczonéj.

b) Jeżeli nie zachodzi podejrzenie o przemytnictwo, towary, w przewozie wolne od cła, lub nie opłacające więcéj nad kr. 6 od cetnara, a znajdujące się w stanie otwartym, nie będą rzeczywiście przeważone ani w przywozie ani w przewozie; a nie mniéj też w wywozie, towary, wolne od cła wychodowego lub nie więcéj opłacające jak kr. 6 od cetnara, bez różnicy, czy się znajdują w stanie otwartym czy zapakowanym, lecz waga przy towarach, w stanie otwartym się znajdujących, oznaczoną będzie podług liczby zwiérząt zaprzężnych, cugowych lub jucznych, lub tragarzy (ciężaronośców). Gdzie władze finansowe krajowe dla zachodzących stosunków miejscowych nie ustanowią nic innego, liczyć należy na jedno zwiérzę cugowe cetnarów cłowych 12, na jedno zwiérzę juczne 4, na taczki 2, a na jednego tragarza 1 cetnar cłowy. Przy towarach wychodowych, znajdujących się w stanie zapakowanym, poprzestać należy na podaniu wagi, przez stronę uczynioném.

c) Przy towarach, nałożonych w przywozie nie wyższém cłem nad kr. 15 od cetnara, tudzież przy towarach, nie należących do klasy tych, których

dann die zur unmittelbaren Sicherung der Waaren dienenden Umschließungen (z. B. Gebünde, Flaschen, Papiere, Pappen, Bindfäden u. dgl.) werden bei Ermittlung des Nettogewichtes nicht in Abzug gebracht; eben so wenig Unreinigkeiten und dergleichen, welche der Waare beigemengt seyn möchten.

§. 11.

Bei ledig verführten Waaren stets Reingewicht.

Gegenstände, welche ledig, d. i. ohne einem von dem Transportmittel, auf dem sie vorkommen, gesonderten Umschlag oder ohne ein Behältniß verführt werden, unterliegen dem Zolle nach dem Reingewichte, wenn gleich im Tarife das Rohgewicht als Verzollungs-Maßstab vorkömmt.

§. 12.

Erhebung des Rohgewichtes.

Das Rohgewicht wird in der Regel durch spezielle Abwägung erhoben; doch werden folgende Ausnahmen bewilliget:

a) Bei Getreide und Hülsenfrüchten wird dort, wo in der Erklärung die Menge bloß nach dem Hohlmaße angegeben ist, das Gewicht nicht wirklich erhoben, sondern auf Grund des Hohlmaßes nach der Redukzions-Tabelle im Anhange des Tarifes berechnet.

b) Falls kein Verdacht eines Unterschleifes obwaltet, werden Waaren, die in der Einfuhr zollfrei sind oder nicht mehr als 6 kr. für den Zentner zahlen und ledig vorkommen, in der Ein- und Durchfuhr, und Waaren, die in der Ausfuhr zollfrei sind oder nicht mehr als 6 kr. für den Zentner zahlen, sie mögen ledig oder verpackt vorkommen, in der Ausfuhr nicht wirklich gewogen, sondern das Gewicht wird bei Waaren, die ledig vorkommen, nach der Zahl der Zug- oder Lastthiere oder der Lastträger geschätzt. Dort, wo von den Finanz-Landesbehörden nicht wegen obwaltender Lokal-Verhältnisse eine andere Bestimmung getroffen wird, sind auf ein Zugthier 12, ein Saumthier 4, einen Schiebkarren 2, einen Lastträger 1 Zoll-Zentner zu rechnen. Bei Ausfuhr-Waaren, die verpackt vorkommen, ist sich mit der Gewichtsangabe der Partei zu begnügen.

c) Bei Waaren, welche in der Einfuhr nicht höher als mit 45 kr. der Zentner belegt sind, genügt sowohl bei der Einfuhr-Verzollung als bei der Anweisung

wywóz wykazanym być musi, w powszechności dostateczném jest przy piérwszych tak w ocleniu wchodowém, jak w przekazaniu do innego urzędu, przy drugich zaś w wywozie, przeważenie na próbę, t. j. przeważenie niektórych schowków, wybranych przez urzędnika urzędu celnego bez wpływu strony. Tylko w razie podejrzenia o karygodną nierzetelność w deklaracyi przystąpić należy do przeważenia specyalnego.

d) Jeżeli w schowku jakiém znajdują się towary różnego gatunku, które oddzielnie zadeklarowane być muszą, a między temi towary, których oclenie miejsce ma podług wagi surowéj, wówczas doliczyć się winno wagę tary do towarów, podług wagi surowéj nałożonych, a to do tego z nich, który się w największéj ilości znajduje. Jeżeli n. p. w beczce o 196 funtach wagi *sporco*, znajduje się *netto* 100 funtów owocu suszonego, 50 funtów łoju (tłustości, nie wymienionéj szczególnie) i 25 funtów kasyi cynamonowéj, natedy oclonym być ma owoc w wadze 121 funtów, łój 50 funtów, a kasya cynamonowa 25 funtów.

§. 13.

Wyśledzenie wagi czystéj.

Waga czysta w powszechności nie będzie dochodzona, lecz w ten sposób porachowana, iż potrąconą będzie od wagi surowéj tara w taryfie umieszczona, wedle rodzaju pakunku wymierzona, i w procentach wagi surowéj wyrażona. Tak n. p. waga *netto* jednéj beli kawy o 300 funtach wagi surowéj, obrachowaną będzie przez potrącenie taryfowéj tary 3procentowéj w 291 funtach.

Jeżeli towary, dla których dozwoloném jest wynagrodzenie tary, nadchodzą zapakowane tylko w worach pojedynczych z płótna pakowego lub z worowiny, w rogóżkach i matach słomianych, w półramach drewnianych, lub w innym podobnym materyale, można na tarę liczyć procentów cztéry, jeżeli taryfa nie postanawia co innego. Przy belach, przywiedzionych w taryfie z tarą, cztéry procent przewyższającą, rozumié się przynajmniéj podwójny pakunek z materyału, dla pojedynczych worów wymienionego.

Przy towarach, dla których taryfa przepisuje tarę na bele, cztéry procent przewyższającą, jeżeli zgłoszono do oclenia bele o wyżéj nad 8 cetnarów wagi surowéj, zostawia się do woli opłacającego cło, albo poprzestać nad wynagrodzeniu tary od ośmiu cetnarów, albo żądać oznaczenia wagi czystéj przez rzeczywiste przeważenie.

Przy towarach bawełnianych i wełnianych (odd. 52. i 54.) znajduje zastosowanie niniejsze postanowienie już gdy zgłoszone są bele wagi surowéj nad sześć cetna-

an ein anderes Amt, und bei Waaren, welche nicht in die Klasse derjenigen gehören, deren Austritt erwiesen werden muß, genügt in der Ausfuhr in der Regel die Probeverwiegung, d. i. die Abwägung einiger von den Beamten des Zollamtes ohne Einfluß der Partei ausgewählten Behältnisse. Nur im Falle des Verdachtes einer strafbaren Unrichtigkeit der Erklärung wird zur speziellen Abwägung geschritten.

d) Wenn in einem Behältnisse Waaren verschiedener Art enthalten sind, die gesondert erklärt werden müssen, und sich darunter Waaren befinden, deren Verzollung nach dem Rohgewichte geschieht; so ist das Gewicht der Tara den nach dem Rohgewichte belegten Waaren, und zwar derjenigen unter ihnen, welche sich in der größten Menge vorfindet, zuzurechnen. Wenn z. B. in einem Fasse von 196 Pfund Sporko im Gewichte sich netto 100 Pfund getrocknetes Obst, 50 Pfund Talg (Fette, nicht besonders benannte) und 25 Pfund Zimmtkassie befinden; so wird das Obst mit 121 Pfund, der Talg mit 50 Pfund und die Zimmtkassie mit 25 Pfund in Verzollung genommen.

§. 13.

Erhebung des Reingewichtes.

Das Reingewicht wird in der Regel nicht wirklich erhoben, sondern dadurch berechnet, daß man von dem Rohgewichte die im Tarife enthaltene, nach der Art der Verpackung bemessene und in Perzenten des Rohgewichtes ausgedrückte Tara abzieht. So z. B. wird das Nettogewicht eines Ballens Kaffee im Rohgewichte von 300 Pfund, durch Abzug der tarifmäßigen Tara von 3 Perzent mit 291 Pfund berechnet.

Gehen Waaren, für welche eine Taravergütung zugestanden ist, bloß in einfache Säcke von Pack- oder Sackleinen, in Schilf- oder Strohmatten, hölzerne Halbrahmen, oder ähnliches Material gepackt ein, so können, wenn der Tarif nicht etwas anderes bestimmt, vier Perzent für Tara gerechnet werden. Unter den im Tarife mit einem vier Perzent übersteigenden Tarasatze aufgeführten Ballen wird eine wenigstens doppelte Umschließung von dem für einfache Säcke bezeichneten Materiale verstanden.

Bei Waaren, für welche der Tarif eine vier Perzent übersteigende Tara für Ballen vorschreibt, ist es, wenn Ballen von einem Rohgewichte über 8 Zentner zur Verzollung angemeldet werden, der Wahl des Zollpflichtigen überlassen, entweder sich mit der Taravergütung für acht Zentner zu begnügen, oder auf Ermittlung des Reingewichtes durch wirkliche Verwiegung anzutragen.

Bei Baumwoll- und Wollwaaren (Abtheil. 52 und 54) findet diese Bestimmung schon Anwendung, wenn Ballen von einem Rohgewichte über sechs Zentner angemeldet

rów, i to w ten sposób, iż bez rzeczywistego przeważenia dozwoloną jest tylko tara od sześciu cetnarów.

Tam, gdzie taryfa nie ustanawia wyraźnie innéj tary od pakunku w skrzyniach, jak od pakunku w beczkach, tara dla skrzyń ustanowiona także i do beczek ma być zastosowana i odwrotnie.

Do rzeczywistego dochodzenia wagi czystéj zawsze przystąpić należy:

a) jeżeli towar zapakowany jest w schowku, dla którego nie ma w taryfie tary ustanowionéj, albo

b) jeżeli towar znajduje się w schowku, w którym się nie zwykł znajdować w transporcie, ani wedle formy, ani wedle właściwości schowku, i jeżeli w tym razie domyśléć się oraz daje tara widocznie niższa od prawnéj. albo

c) jeżeli zapakowane są w jednym schowku towary różnych pozycyj taryfowych.

Nawet i oprócz tych przypadków dozwolone będzie opłacającemu cło pod pewnemi warunkami, oznaczyć kazać wagę *netto*, zamiast przez potrącenie taryfowéj tary, przez rzeczywiste przeważenie czy to towaru bez tary, czy téż tary bez towaru.

Warunki te są następujące:

a) oprócz zewnętrznego schowku, w którym towar w transporcie przychodzi, nie ma się znajdować ani jeden, ani więcéj schowków wewnętrznych, tudzież

b) rzeczywista waga *netto* podaną być ma już w piérwotném oświadczeniu taryfowém.

Jeżeli towar zapakowany jest w kilku schowkach wewnętrznych, waga *netto* w powszechności oznaczoną być ma przy policzeniu wszelkich schowków tych. Wszelako wolno jest opłacającemu cło, schowki więcéj zewnętrzne oddzielić od wliczenia ich do wagi *netto* towaru w ten sposób, iż je oddzielnie zadeklaruje, i ocleniu podda podług taryfowéj ich właściwości i ilości.

Tak n. p. może opłacający cło wagę *netto* towarów strojowych gatunku najprzedniejszego, które się znajdują w obwiciach papiérowych, a te znowu pojedynczo lub więcéj razem w tekturach papiérowych, z których kilka w jednéj skrzyni są zapakowane, oznaczyć kazać albo przez potrącenie taryfowéj tary od wagi surowéj skrzyni, albo podług wagi pełnych tektur, albo zresztą przez to, iż oddzielnie zadeklaruje, i ocleniu podda tektury, jako wyroby papiérowe, podług wagi towaru strojowego w obwiciach papiérowych.

werden, dergestalt, daß ohne wirkliche Verwiegung nur eine Tara für sechs Zentner bewilliget wird.

Dort, wo der Tarif nicht ausdrücklich für die Verpackung in Kisten eine andere Tara, als für die Verpackung in Fässern festsetzt, hat die für Kisten bestimmte Tara auch für Fässer zu gelten und umgekehrt.

Zur wirklichen Erhebung des Reingewichtes ist stets zu schreiten:

a) wenn die Waare in ein Behältniß verpackt ist, für welches im Tarife eine Tara nicht festgesetzt ist, oder

b) wenn sie in einem Behältnisse sich befindet, in welchem sie seiner Form oder Beschaffenheit nach im Transporte gewöhnlich nicht vorzukommen pflegt, und wenn in diesem Falle zugleich eine auffallend geringere Tara, als die gesetzliche, zu vermuthen ist, oder

c) wenn in einem Behältnisse Waaren verschiedener Tarifposten verpackt sind.

Auch außer diesen Fällen ist es dem Zollpflichtigen unter gewissen Bedingungen gestattet, das Nettogewicht, statt durch Abzug der tarifmäßigen Tara, durch wirkliche Verwiegung, sei es der Waare ohne die Tara, sei es der Tara ohne die Waare, ermitteln zu lassen.

Diese Bedingungen sind:

a) daß außer dem äußeren Behältnisse, in welchem die Waare im Transporte vorkommt, noch ein oder mehrere innere Behältnisse vorhanden sind, und

b) daß das wirkliche Nettogewicht bereits in der ursprünglichen tarifmäßigen Erklärung angegeben sei.

Wenn die Waare in mehrere innere Behältnisse verpackt ist, so ist das Nettogewicht in der Regel unter Einrechnung aller dieser Behältnisse zu ermitteln. Doch ist es dem Zollpflichtigen gestattet, die mehr nach außen liegenden Behältnisse von der Einrechnung in das Nettogewicht der Waare dadurch auszuscheiden, daß er dieselbe gesondert nach ihrer tarifmäßigen Beschaffenheit und Menge erklärt und der Verzollung unterzieht.

So z. B. kann der Zollpflichtige das Nettogewicht feinster Putzwaaren, welche in Papierumhüllungen liegen, die einzeln oder mehrere zusammen in Papierkartons gelegt erscheinen, von denen mehrere in eine Kiste verpackt sind, entweder durch Abzug der tarifmäßigen Tara von dem Rohgewichte der Kiste, oder nach dem Gewichte der vollen Kartons, oder endlich dadurch, daß er die Kartons gesondert als Papier-Arbeiten erklärt und verzollt, nach dem Gewichte der Putzwaare in den Papier-Umhüllungen ermitteln lassen.

§. 14.

Wyniki z §§. 12. i 13.

Z §§. 12. i 13. wynika, iż opłacającemu cło, dozwoloném jest w przypadkach §. 12., lit. *a)* zamiast wagi surowéj, zadeklarować tylko miarę wklęsłą, w przypadku §fu 12., lit. *b)* przy towarach, w stanie otwartym się znajdujących, tylko liczbę zwiérząt cugowych lub jucznych, taczek lub tragarzy, i że w powszechności podaną być ma tylko rachunkowa waga czysta, t. j. która wypada po odtrąceniu prawnéj tary od wagi surowéj, rzeczywista zaś waga *netto* wtenczas tylko, gdy towar znajduje się w schowku, dla którego nie ma w taryfie tary ustanowionéj, albo téż w schowku, który nie jest zwykle używanym w transporcie towarów takowych, a przy którym domniemywać się można mniejszéj tary, jak prawnie przepisana, albo jeżeli towary różnych pozycyj taryfowych zapakowane są w jednym schowku, albo nakoniec, jeżeli opłacający cło, przy warunkach prawnych przekłada, żeby waga *netto* oznaczoną została przez rzeczywiste przeważenie.

W ostatnim przypadku rzeczywista waga *netto* w deklaracyi ma być podaną z tém wyraźném nadmienieniem, iż się żąda oclenia wedle rzeczywistéj wagi *netto*.

Przy towarach przesełanych pocztą wozową, tudzież koleją żelazną pod zamknięciem wagonu, lub wodą pod ubezpieczającém zamknięciem okrętu, także i odbiorca towaru prawo ma żądać oclenia wedle podanéj rzeczywistéj wagi *netto*.

§. 15.

Deklaracya schowku.

Ze względu na to, jak wielce przez zaprowadzenie prawnych potrąceń tary, ważnym jest schowek, w który towar jest zapakowany, przy wymierzeniu cła, potrzebném jest, by schowek ten dokładnie pod tém nazwiskiem był zadeklarowany, jakie mu przysłuża wedle nomenklatury, ustanowionéj w taryfie dla oznaczenia potrąceń tary, n. p. jako beczka, jako skrzynia, jako kosz, jako bela, albo jeżeli mu nie przysłuża żadne z tych nazwisk, jako to, czém się przedstawia, n. p. jako kofer, jako dzban, jako flaszka.

§. 16.

Nierzetelność w deklaracyi towarów.

Deklaracya towarów uważaną być ma za nierzetelną, jeżeli w niéj zamiast dotyczącéj taryfowéj nazwy towaru zachodzącego podano inną, albo jeżeli zamiast gatunku podrzędnego, pod który towar należy, wymieniono inny

§. 14.

Folgerungen aus den §§. 12 und 13.

Aus den §§. 12 und 13 folgt, daß dem Zollpflichtigen gestattet ist, in den Fällen des §. 12, lit. a) bloß das Hohlmaß, in dem Falle des §. 12, lit. b) bei Waaren, die ledig vorkommen, bloß die Zahl der Zug- oder Lastthiere, Schiebkarren oder Lastträger statt des Rohgewichtes zu erklären, und daß in der Regel bloß das rechnungsmäßige, d. i. das nach Abzug der gesetzlichen Tara vom Rohgewichte entfallende Reingewicht, und das wirkliche Nettogewicht nur dann anzugeben ist, wenn die Waare in einem Behältnisse, für welches im Tarif eine Tara nicht festgesetzt ist, oder in einem im Transporte solcher Waaren ungewöhnlichen Behältnisse vorkommt, bei welchem eine geringere Tara, als die gesetzliche, zu vermuthen ist, wenn Waaren verschiedener Tarifposten in Ein Behältniß verpackt sind, oder wenn der Zollpflichtige bei dem Vorhandensein der gesetzlichen Bedingungen es vorzieht, das Nettogewicht durch wirkliche Abwage ermitteln zu lassen.

In letzterem Falle ist das wirkliche Nettogewicht in der Erklärung anzugeben und ausdrücklich beizufügen, daß um Verzollung nach dem wirklichen Nettogewichte ersucht werde.

Bei Postwagengütern, dann bei Waaren, die auf Eisenbahnen unter Wagenverschluß oder bei solchen, die unter sicherndem Schiffverschluß versendet werden, ist auch der Empfänger der Waare berechtiget, unter Angabe des wirklichen Nettogewichtes die Verzollung nach demselben zu verlangen.

§. 15.

Erklärung des Behältnisses.

Bei der Wichtigkeit, welche durch die Einführung der gesetzlichen Tara-Abzüge das Behältniß, in welches die Waare verpackt ist, für die Zollbemessung gewinnt, ist es nothwendig, daß dieses Behältniß genau nach jener Benennung, welche ihm mit Rücksicht auf die im Tarife Behufs der Bestimmung der Tara-Abzüge festgesetzten Benennungen zukommt, z. B. als Faß, als Kiste, als Korb, als Ballen, oder falls ihm keine dieser Benennungen zukommt, als das erklärt werde, als welches es sich darstellt, z. B. als Koffer, als Kanne, als Flasche.

§. 16.

Unrichtigkeit in der Waaren-Erklärung.

Eine Waaren-Erklärung wird als unrichtig angesehen, wenn in derselben statt der entsprechenden tarifmäßigen Benennung der vorhandenen Waare eine andere, oder statt der Unterart, unter welche die Waare gehört, eine andere Unterart, oder endlich,

gatunek podrzędny, albo nareszcie, jeżeli znajdującą się ilość lub schowek, w który towar jest zapakowany, zadeklarowano niezgodnie z prawdą, n. p., jeżeli zamiast znajdującéj się rzeczywiście ogrodowizny, owoc, zamiast rzeczywistéj ilości 3 cetnarów, tylko 2 cetnary, albo zamiast znajdujących się bel, beczki zadeklarowano.

Jak dalece, i w jakim stopniu nierzetelność w deklaracyi towarów karom podlega, o tém stanowi ustawa karna na przestępstwa dochodowe.

§. 17.

Waluta opłat celnych.

Podane w taryfie ustanowy cła wyrażone są w prawnéj walucie rządowéj, w któréj przeto i cła wypadające opłacone być winny.

Za tę walutę rządową uważać należy obecnie jeden złoty reński podług stopy 20 złt. r. na jednę grzywnę kolońską; w Królestwie Lombardzko-Weneckiém liczy jeden złoty reński 3 liry austryackie, 1 krajcar 5 centezymów.

Cła opłacane będą w Królestwie Lombardzko-Weneckiém monetą brzęczącą, w innych częściach austryackiego terytoryum celnego będą wprawdzie za wypłatę przyjęte także i pieniądze papiérowe, w obiegu będące, wszelako tylko wedle wartości kursu, który na podstawie przecięcia wiédeńskiego kursu wekslowego na Augsburg co miesiąc będzie oznaczonym i publicznie obwieszczonym, i przetoż więc w urzędach uwidocznionym.

Co do waluty, w któréj opłacane być winny cła w obu Księstwach Modeny i Parmy, tudzież w Księstwie Liechtenstein, stanowią właściwe traktaty o połączeniu celném.

§. 18.

Sposób, w jaki opłacane być powinny ułamki.

Jeżeli przy obliczeniu należytości celnych wydarzą się ułamki niżéj jednego krajcara, wówczas ułamki, wynoszące mniéj jak pół krajcara (nie więcéj jak 2 centezymy w Królestwie Lombardzko-Weneckiém) nie powinny być liczone, przeciwnie zaś wynoszące pół krajcara i więcéj (więcéj jak 2 centezymy w Królestwie Lombardzko-Weneckiém) policzone będą po jednym krajcarze (5 centezymów).

wenn die vorhandene Menge oder das Behältniß, in welches die Waare verpackt ist, nicht wahrheitsgetreu angegeben ist, z. B. wenn statt der wirklich vorhandenen Gartengewächse Obst, wenn statt der wirklichen Menge von 3 Zentnern nur 2 Zentner, oder wenn statt der vorhandenen Ballen, Fässer erklärt werden.

In wieferne und in welchem Maße eine Unrichtigkeit in der Waaren-Erklärung strafbar ist, bestimmt das Strafgesetz über Gefällsübertretungen.

§. 17.

Währung der Zollsätze.

Die im Tarife angegebenen Zollsätze sind in der gesetzlichen Reichswährung ausgedrückt, in welcher daher auch die entfallenden Zölle zu entrichten sind.

Als diese Reichswährung ist gegenwärtig der Konvenzions-Gulden nach dem Fuße von 20 fl. auf die Kölner Mark anzunehmen; im lombardisch-venezianischen Königreiche gilt der Gulden 3 Lire austriache, der Kreuzer 5 Centesimi.

Die Zölle sind im lombardisch-venezianischen Königreiche in klingender Münze zu entrichten, in den übrigen Theilen des österreichischen Zollgebietes wird zwar auch das koursirende Papiergeld als Zahlung angenommen, jedoch nur nach seinem Kourswerthe, welcher auf Grund des durchschnittlichen Wiener Wechselkourses auf Augsburg von Monat zu Monat bestimmt und öffentlich bekannt gemacht, sowie bei den Aemtern ersichtlich gemacht werden wird.

Ueber die Währung, in welcher die Zölle in den beiden Herzogthümern Modena und Parma und im Fürstenthume Liechtenstein zu entrichten sind, sind die betreffenden Zolleinigungsverträge maßgebend.

§. 18.

Bezahlung der Bruchtheile.

Wenn bei der Berechnung der Zollgebühren sich Bruchtheile unter Einem Kreuzer ergeben, so sind jene, die weniger als einen halben Kreuzer (nicht mehr als 2 Centesimi im lombardisch-venezianischen Königreiche) betragen, unbeachtet zu lassen, und hingegen jene, die einen halben Kreuzer und mehr (mehr als 2 Centesimi im lombardisch-venezianischen Königreiche) betragen, mit Einem Kreuzer (5 Centesimi) einzuheben.

§. 19.

Zakazy lub ograniczenia cła.

Wszystkie towary poddane być mogą postępowaniu celnemu wchodowemu, wychodowemu i przechodowemu bez zasiągnienia osobnego ku temu pozwolenia, wyjąwszy niżéj wymienione, których wchód i przechód dla zabezpieczenia monopoliów rządowych jest zakazanym, lub tylko za osobném pozwoleniem dozwolonym.

Towary te są następujące:

a) Sól kuchenna;

b) Proch do strzelania;

c) Tytuń surowy i fabrykaty tytuniu.

Okoliczność, że zachodzi ograniczenie w handlu przedmiotami rzeczonemi, w taryfie w ten sposób jest odszczególniona, iż dotycząca ustanowa celna podwójnie jest podkreślona; niemniéj téż i sposób ograniczenia bliżéj jest wskazany.

Gdzie nic innego nie ustanowiono, przepisy istniejące uważane być mają w swéj mocy co do tego, w jaki sposób niektóre z powyższych towarów nabytemi być mogą przez podróżnych, albo w powiecie granicznym do użycia własnego, jako téż co do władz, przez które, i warunków, pod któremi udzielane być mogą pozwolenia rozciąglejsze.

Gdyby ze względów na publiczny interes pokazały się w obrocie ograniczenia potrzebnemi, wówczas wydane zostaną osobne rozporządzenia zaradcze. W taryfie saméj wskazane są ograniczenia tego rodzaju przy owocach suszonych, farbami pociąganych lub ozdobionych, przy zielono-złotawo lśniącém naczyniu do jadła i zabaw dziecinnych, przy broni i jéj częściach, przy lekarstwach przyrządzonych, przy białém barwidle i preparatach eksplodujących.

Towary, zawiérające części składowe, należące do przedmiotów, których wprowadzenie lub przeprowadzenie albo wcale nie, albo tylko za osobném pozwoleniem może miéć miejsce, podlegają tym samym ograniczeniom, co części składowe.

§. 20.

Obowiązek opłaty cła i uwolnienia celne.

W powszechności każdy towar, linię celną przekraczający, ulega podatkowi celnemu, i podlega temu cłu, który w taryfie jest przepisany dla tego rodzaju obrotu, o który rzecz idzie, i dla téj pozycyi taryfowéj, pod którą towar należy. (Obacz §. 21., l. 4.)

§. 19.

Verzollungsverbote oder Beschränkungen.

Alle Waaren können ohne Einholung einer besonderen Bewilligung dem Ein-, Aus- und Durchfuhrverfahren unterzogen werden, mit Ausnahme der nachstehend benannten, denen zur Sicherung der Staatsmonopole die Ein- und Durchfuhr untersagt oder nur gegen besondere Bewilligung gestattet ist.

Diese Waaren sind:

a) Kochsalz;

b) Schießpulver;

c) Tabak roh, und Tabakfabrikate.

Der Umstand, daß eine Beschränkung des Verkehres stattfindet, ist im Tarife bei den genannten Gegenständen dadurch hervorgehoben, daß der betreffende Zollsatz doppelt unterstrichen ist; auch ist die Art der Beschränkung näher angedeutet.

Dort, wo nicht Abweichendes festgesetzt ist, sind die bestehenden Vorschriften, in wie ferne einige dieser Waaren von Reisenden oder im Grenzbezirke zum eigenen Gebrauche bezogen, dann über die Behörden, von denen, und die Bedingungen, unter welchen ausgedehntere Bewilligungen ertheilt werden können, als aufrecht erhalten anzusehen.

Sollten aus öffentlichen Rücksichten Beschränkungen im Verkehre sich als nöthig erweisen, so wird durch besondere Verordnungen vorgesorgt werden. Im Tarife selbst sind Beschränkungen dieser Art bei dem getrockneten, mit Farben bestrichenen oder verzierten Obste, dem grünlich-goldschillernden Eß- und Kinderspielerei-Geschirr, den Waffen und Waffenbestandtheilen, den zubereiteten Arzeneiwaaren, der weißen Schminke und den Knall-Präparaten angemerkt.

Waaren, die Bestandtheile enthalten, welche zu den gar nicht oder nur gegen besondere Bewilligung ein- oder durchzuführen erlaubten Gegenständen gehören, unterliegen denselben Beschränkungen, wie jene Bestandtheile.

§. 20.

Zollpflicht und Zollbefreiung.

Jede Waare, welche die Zoll-Linie überschreitet, ist in der Regel zollpflichtig, und unterliegt jenem Zolle, welcher im Tarife für die Art des Verkehres, um die es sich handelt, und für die Tarifpost, unter welche die Waare gehört, vorgezeichnet ist (Siehe §. 21, Z. 4).

Ustawa o cłach i monopoliach rządowych ustanawia, kiedy cło jest płatném, jak takowe przy zmianach w taryfie ma być wymierzoném, i które osoby i rzeczy za takowe odpowiedzialnemi zostają.

Tylko następujące przedmioty wolne zostają od opłaty cła:

1. Środki transportowe, jako to: powozy podróżnych, wozy służące do transportu osób lub towarów, sanki i taczki, kosze tłomokowe i plecne i tym podobne przyrządy zwiérząt jucznych i tragarzy, tudzież same dotyczące zwiérzęta juczne i cugowe, jako też statki (te włącznie znajdujących się na nich przedmiotów inwentarnych, o ile okręty należą do cudzoziemców, albo o ile okręty krajowe te same lub podobne wprowadzają przedmioty inwentarne, jakie przy wychodzie prowadziły) pod warunkami następującemi:

a) powozy osób podróżnych muszą na sobie ukazywać widoczne ślady użycia;

b) z osób transportowanych, towaru przeprawionego, miejsca postanowienia, kierunku środka transportowego, ze składu transportu musi się wykazywać, iż rzeczywiście rzecz idzie o przeprawę osób lub towarów, a nie o jazdę, przedsięwziętą w celu bezpłatnego wprowadzenia środka transportowego

Nawet w przypadkach, gdzie wedle powyższych postanowień środkom transportowym w przywozie nie może być pozwolona wolność cła, można uniknąć rzeczywistego opłacenia cła przez oświadczenie ich do przewozu, w którymto razie wtedy tylko nastąpić ma opłata cła, a to bez wszelkich kroków postępowania karnego, gdy bezkorzystnie upłynął czas do wyjścia przeznaczony.

2. Opakunki i schowki, w których zapakowany jest towar, ocleniu podlegający, o ile takowe

a) nie bywają policzone do samego towaru, jak to się dzieje przy ocleniu podług wagi surowéj, albo co do pewnych opakunków i schowków nawet przy ocleniu podług wagi czystéj (§§. 10. i 13.), albo

b) nie są takiemi, w których się towar nie zwykł znajdować w obrocie handlowym, i które wyższém są nałożone cłem, jak sam towar.

Opakunki i schowki te zresztą wtedy nawet, gdy w celu użycia ich do ambalaży dla towarów, przez linię celną do wyjścia przeznaczonych, próżne są wprowadzone, lub po użyciu ich do ambalaży dla towarów, przez linię celną wyprowadzonych, próżne nazad przychodzą, mogą przez to stać się wolnemi od opłaty cła, iż takowe przy piérwszém ich nadejściu poddane zostaną postę-

Die Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung bestimmt, wann der Zoll fällig werde, wie er bei Aenderungen im Tarife zu bemessen sei, und welche Personen und Sachen für denselben haften.

Nur folgende Gegenstände sind von der Entrichtung der Zollgebühren befreit:

1. Die Transportmittel, als: Wägen der Reisenden, die zum Personen oder Waarentransporte dienenden Wägen, Schlitten und Schiebkarren, Saumkörbe, Hucken und ähnliche Vorrichtungen der Lastthiere und Lastträger, die betreffenden Zug- und Lastthiere selbst und Wasserfahrzeuge (letztere mit Einschluß der darauf befindlichen Inventarstücke, in sofern die Schiffe Ausländern gehören, oder in sofern inländische Schiffe die nämlichen oder gleichartige Inventarstücke einführen, als sie beim Ausgange am Bord hatten) unter folgenden Bedingungen:

a) die Personenwägen müssen deutliche Spuren des Gebrauches an sich tragen;

b) es muß aus den transportirten Personen, der verführten Waare, dem Orte der Bestimmung, der Richtung des Transportsmittels, der Beschaffenheit des Transportes hervorgehen, daß es sich wirklich um eine Personen- oder Waarenbeförderung, und nicht um eine zum Zwecke der gebührenfreien Einbringung des Transportmittels unternommene Fahrt handle.

Selbst in den Fällen, wo nach vorstehenden Bestimmungen den Transportmitteln in der Einfuhr die Zollfreiheit nicht bewilliget werden kann, läßt sich die wirkliche Entrichtung des Einfuhrzolles dadurch vermeiden, daß dieselben zur Durchfuhr erklärt werden, in welchem Falle nur dann, wenn die zum Austritte bestimmte Zeit unbenützt verstreicht, der Einfuhrzoll, und zwar ohne weitere Einleitung eines Strafverfahrens, zu entrichten ist.

2. Die Umschläge und Behältnisse, in denen die zu verzollende Waare verpackt ist, in sofern sie nicht

a) zur Waare selbst gerechnet werden, wie es bei der Verzollung nach dem Rohgewichte oder hinsichtlich gewisser Umschließungen und Behältnisse selbst bei der Verzollung nach dem Nettogewichte der Fall ist (§§. 10 und 13), oder

b) solche sind, in denen die Waare im Handelsverkehre nicht vorzukommen pflegt, und die höher belegt sind, als die Waare selbst.

Diesen Umschlägen und Behältnissen kann übrigens selbst dann, wenn sie Behufs der Verwendung als Emballage für Waaren, die zum Austritte über die Zoll-Linie bestimmt sind, leer eingeführt, oder nach der Verwendung als Emballage für Waaren welche über die Zoll-Linie ausgetreten sind, leer zurückgebracht werden, die Zollfreiheit dadurch zugewendet werden, daß sie beim ersten Vorkommen dem für den ungewissen

powaniu celnemu, jakie przepisaném jest na niepewną przedaż lub na przeistoczenie, przyczém, by je znowu poznano, opatrzone będą znakiem urzędowym.

§. 21.

Wolności celne.

(Ciąg dalszy.)

Nadto zą wolne od cła uważanemi być winny:

3. Wszelkie ilości towarów, ważące niżéj $^{5}/_{10,000}$ jednego cetnara celnego, albo téż, od których cała należytość, mająca być pobieraną, razem wziąwszy, to jest cło, należytość licencyjna i dopłaty konsumcyjne, nie wynosi więcéj jak 1 kr. (5 centezymów).

W razie nadużycia téj wolności celnéj mają władze finansowe krajowe moc, znieść takową doczasowo dla osób pojedynczych, lub w pojedynczych przestrzeniach granicznych.

4. Towary w ten sposób w taryfie jako wolne od cła są wymienione, iż przy nich albo wcale żadne cło nie jest umieszczone, albo, iż takowe wyraźnie jako „wolne“ są oznaczone. W wywozie wolność celna stanowi regułę. W dodatku zamieszczony jest spis towarów wolnych od cła w przywozie i przewozie, tudzież spis towarów w wywozie cłu podległych.

5. Trupy, szkielety, anatomiczne preparaty. Jeżeli przedmioty te znajdują się w spirytusie winnym, wówczas spirytus winny poddany być ma jako taki opłacie cła, bez względu na przedmioty w nim zawarte.

6. Przeznaczone dla naukowych i artystycznych zakładów państwa lub kraju roboty rzeźbiarskie i formierskie, twory odlewane, malowidła, obrazy na papiérze, blaty kruszcowe i kamienne rytowane i ecowane, przedmioty naturalno-historyczne i etnograficzne, tudzież modele, udokumentowane jako takie poświadczeniami ze strony zakładów rzeczonych, niemniéj téż twory artystów austryackich, w Rzymie bawiących, za certyfikatami c. k. poselstwa tamże rezydującego.

7. Efekta podróżnych, jako to: bielizna, suknie, pościel, sprzęty podróżne, złote i srebrne i inne kosztowności, narzędzia rzemieślnicze, które rzemieślnicy podróżujący, i sprzęty i instrumenta, które artyści podróżujący z sobą prowadzą dla wykonywania profesyi swéj; książki, żywności, lekarstwa do użycia podczas podróży, tytuń w ilości oznaczonéj osobnemi rozporządzeniami (obecnie nie więcéj jak łutów 2 albo 10 sztuk cygar), o ile przedmioty takowe przeznaczone są tylko do własnego użycia podróżnego, a zarazem co

Verkauf oder die Umstaltung vorgeschriebenen Zollverfahren unterworfen und Behufs der Wiedererkennung mit einer ämtlichen Bezeichnung versehen werden.

§. 21.

Zollbefreiungen.

(Fortsetzung.)

Ferner sind zollfrei zu behandeln:

3. Alle Waarenmengen, die weniger als $^5/_{10000}$ eines Zoll-Zentners wiegen, oder von denen die einzuhebende Gesammtgebühr, d. i. Zoll, Lizenzgebühr und Verzehrungssteuer-Zuschläge zusammen nicht mehr als 1. kr. (5 Centesimi) beträgt.

Im Falle eines Mißbrauches dieser Zollfreiheit sind die Finanz-Landesbehörden ermächtiget, dieselbe für einzelne Personen oder an einzelnen Grenzstrecken zeitweilig aufzuheben.

4. Die Waaren erscheinen im Tarife dadurch als zollfrei erklärt, daß entweder kein Zoll für dieselben angesetzt ist, oder daß sie ausdrücklich als „frei" bezeichnet werden. In der Ausfuhr bildet die Zollfreiheit die Regel. Im Anhange ist ein Verzeichniß der in der Ein- und Durchfuhr zollfreien Waaren, sowie ein Verzeichniß der in der Ausfuhr zollpflichtigen Waaren enthalten.

5. Leichen, Skelete, anatomische Präparate. Wenn solche Gegenstände in Weingeist vorkommen, so ist der Weingeist als solcher ohne Rücksicht auf die darin enthaltenen Gegenstände in Verzollung zu nehmen.

6. Für wissenschaftliche und artistische Reichs- oder Landes-Anstalten bestimmte Bildhauer- und Former-Arbeiten, Gußwerke, Gemälde, Bilder auf Papier, gravirte und geätzte Metall- und Steinplatten, naturhistorische und ethnographische Gegenstände und Modelle, die als solche durch Zeugnisse dieser Anstalten beurkundet sind, sowie die Werke der in Rom sich aufhaltenden österreichischen Künstler gegen Zertifikate der k. k. Gesandtschaft daselbst.

7. Effekten der Reisenden, als, Wäsche, Kleidungsstücke, Bett-, Reise, Gold- und Silbergeräthe und andere Kostbarkeiten, Handwerkszeug, welches reisende Handwerker, sowie Geräthe und Instrumente, welche reisende Künstler zur Ausübung ihres Berufes mit sich führen; Bücher, Nahrungsmittel, Arzenei zum Verbrauche während der Reise, Tabak in einer durch besondere Verordnungen bestimmten Menge (gegenwärtig nicht mehr als 2 Loth oder 10 Stück Zigarren), in soferne diese Gegenstände nur zum eigenen Gebrauche des Reisenden bestimmt und hinsichtlich der Be-

się tyczy rodzaju i ilości ich odpowiadają potrzebie, stanowi, zatrudnieniu i innym jego stosunkom.

Podróżnym, niemniéj osobom, w publicznych służbach stojącym, lub użytym przez osoby, które w terytoryum celném dobra posiadają, zamyślającym bawić w Austryi dłużéj nad rok jeden, jeżeli wykażą zamiar ten sposobem wiarygodnym, tudzież krajowcom, powracającym nazad do terytoryum celnego, przebawiwszy więcéj jak rok jeden za granicą, lub w wyłączeniach celnych za dozwoleniem, może być pozwoloném bezpłatne sprowadzenie używanych już sprzętów i urządzeń domowych.

8. Prowiant okrętów wpływających i odpływających, pod którym także rozumiéć należy piwo dla handlujących na Dunaju okrętów i ich pociągów, pod warunkami istniejącemi.

9. Majętności wchodźców z zagranicy i z wyłączeń celnych do terytoryum celnego, tudzież maszyny i części ich, sprzęty i narzędzia fabryczne, o ile przedmioty te przeznaczone są do własnego onychże użycia i ich stosunkom odpowiadają, jeżeli zarazem przywędrowanie lub przesiedlenie udowodnioném jest certyfikatami władzy właściwéj.

Jakoż wyłączone zostają od téj wolności cła wszystkie przedmioty, nie mające na sobie żadnych śladów użycia nieprzerwanego.

10. Przedmioty wyprawy dla osób, przesiedlających się do terytoryum celnego, w skutek zawartych ślubów małżeńskich, o ile one odpowiednie są stosunkom ich, i jako takie potwierdzone przez władzę właściwą.

11. Efekta spadkowe, o ile one służą spadkobiercy do użycia własnego, są odpowiednie stosunkom jego, i oraz przeznaczenie to ich potwierdzoném jest przez certyfikat właściwéj władzy lub sądu.

12. Efekta wojskowe, jako to: mundur, rzeczy zbrojowe, broń, amunicya, sprzęty wojskowe, konie, w obrocie między c. k. korpusami wojsk tak wewnątrz jak zewnątrz terytoryum celnego, za poświadczeniami ze strony właściwéj komendy wojskowéj.

13. Liście tytuniu dla składów rządowych, tudzież sól kuchenna, proch strzelny i fabrykaty tytuniu dla składów rządowych, lub z składów przedawczych w wyłączeniach celnych zakupione przez mieszkańców z okolic wyłączeń celnych pod warunkami istniejącemi.

Beschaffenheit und Menge dem Bedarfe, dem Stande, der Beschäftigung und den sonstigen Verhältnissen desselben angemessen sind.

Reisenden, sowie Personen, welche in öffentlichen Diensten stehen oder von Personen verwendet werden, die im Zollgebiete begütert sind, wenn sie durch mehr als Ein Jahr in Oesterreich sich aufzuhalten gedenken, und diese Absicht glaubhaft darthun, dann Inländern, welche, nachdem sie durch mehr als Ein Jahr sich im Auslande oder den Zollausschlüssen mit Bewilligung aufgehalten haben, wieder in das Zollgebiet zurückkehren, kann auch der zollfreie Bezug von gebrauchten Hausgeräthen und Einrichtungsstücken bewilliget werden.

8. Der Proviant der ein- und auslaufenden Schiffe, worunter auch das Bier für die auf der Donau verkehrenden Schiffe und Schiffzüge begriffen ist, unter den bestehenden Bedingungen.

9. Die Habschaften der Einwanderer aus dem Auslande und aus den Zollausschlüssen in das Zollgebiet, sowie auch Maschinen nnd Maschinen-Bestandtheile, Fabriksgeräthschaften und Handwerkzeug derselben, in soferne diese Gegenstände zu deren eigenem Gebrauche bestimmt und ihren Verhältnissen angemessen sind, und alls die Einwanderung oder Uebersiedlung durch Bescheinigungen der kompetenten Behörde erwiesen ist.

Von dieser Zollfreiheit sind jedoch alle Gegenstände ausgeschlossen, welche keine Spuren fortgesetzten Gebrauches an sich tragen.

10. Ausstattungs-Gegenstände für Personen, die in Folge ihrer Verehelichung in das Zollgebiet übersiedeln, in soferne sie deren Verhälnissen angemessen sind und von der kompetenten Behörde als solche bestätiget werden.

11. Erbschafts-Effekten, in soferne sie zum eigenen Gebrauche des Erben dienen, seinen Verhältuissen angemessen sind und ihre Bestimmung durch die Bescheinigung der kompetenten Behörde oder des Gerichtes dargethan ist.

12. Militär-Effekten, als: Monturen, Rüstungsstücke, Waffen, Munizion, Heergeräthe, Pferde, im Verkehre zwischen k. k. Truppenkörpern in und außer dem Zollgebiete, gegen Bestätigung des betreffenden Militär-Kommando.

13. Tabakblätter für die Staatsniederlagen, ferner Kochsalz, Schießpulver und Tabakfabrikate für die Staatsniederlagen, oder von Bewohnern der Umgebungen der Zollausschlüsse, aus Verschleißstätten der Zollausschlüsse erkauft, unter den bestehenden Bedingungen.

14. Obrót z produktami kopalń eraryalnych z c. k. faktoryi przedawczéj w Tryeście za certyfikatami téjże.

15. Przedmioty, przeznaczone do własnego użycia osób dyplomatycznych przy Najjaśniejszym Dworze za akredytowanych, pod warunkami istniejącemi i w objętości dotychczasowéj.

16. Znaki orderowe, udzielane od Panujących, jeżeli przeznaczenie to wykazaném jest przez odpowiedne dyplomata lub pisma, lub przez inne poświadczenia ze strony władzy właściwéj.

17. Przedmioty rozprawy sądowéj, jako to: rzeczy dowód stanowiące lub przedmioty bezprawnie zabrane, za potwierdzeniem sądu odbierającego je.

18. Gazety i pisma peryodyczne, adresowane do c. k. urzędów pocztowych, i przez te urzędy wydane lub rozesłane.

19. Karty z próbkami tudzież wzory w odcinkach i próbki, li tylko jako takie do użycia sposobne.

20. Rękopisy i akta.

21. Produkta z rolnictwa i chowu bydła na posiadłościach odłączonych przez linię celną austryacką, a należących do poddanych bądź austryackich, bądź cudzych, pod warunkami istniejącemi.

22. Produkta z chowu trzód poddanych austryackich za granicę, pod warunkami istniejącemi.

23. Aparaty i inne pomocnicze środki rozmiaru katastralnego w obrocie między terytoryum celném i wyłączeniami celnemi, za certyfikatami jeneralnéj Dyrekcyi katastru.

§. 22.

Uwolnienia celne.

(Koniec.)

Tylko od cła przechodowego wolnemi są:

24. Towary, wchodzące przez pobrzeża austryackie, a wychodzące w którymbądź kierunku.

25. Wszelkie towary, wchodzące przez linię celną tyrolską, forarlbergską i liechtensteinską, a wychodzące do cudzych Państw włoskich, równie téż wchodzące z tychto Państw, a wychodzące przez linię celną tyrolską, forarlbergską i liechtensteinską.

14. Der Verkehr mit Erzeugnissen der Staatsbergwerke aus der k. k. Verschleiß-Faktorie in Triest gegen Bestätigung der letzteren.

15. Gegenstände, welche zum Gebrauche der bei dem Allerhöchsten Hofe akkreditirten diplomatischen Personen bestimmt sind, unter den bestehenden Bedingungen und im bisherigen Umfange.

16. Ordenszeichen, welche von Souveränen verliehen werden, falls die Bestimmung durch die betreffenden Diplome oder Schreiben, oder durch andere Bescheinigungen der kompetenten Behörde erwiesen ist.

17. Gegenstände einer gerichtlichen Verhandlung, als: Beweisstücke oder widerrechtlich entzogene Gegenstände, gegen Bestätigung des sie empfangenden Gerichtes.

18. Zeitungen und Zeitschriften, welche an die k. k. Postämter adressirt sind und von diesen ausgegeben oder versendet werden.

19. Musterkarten und Muster in Abschnitten und Proben, die nur zum Gebrauche als solche geeignet sind.

20. Manuskripte und Akten.

21 Erzeugnisse des Ackerbaues und der Viehzucht der durch die österreichische Zoll-Linie getrennten Besitzungen österreichischer oder fremder Unterthanen unter den bestehenden Bedingungen.

22. Erzeugnisse der Alpenwirthschaften österreichischer Unterthanen im Auslande unter den bestehenden Bedingungen.

23. Apparate und andere Hilfsmittel zur Katastral-Vermessung im Verkehre zwischen dem Zollgebiete und den Zollausschlüssen gegen Zertifikate der General-Direkzion des Katasters.

§. 22.

Zollbefreiungen.

(Schluß.)

Nur vom Durchfuhrzolle sind befreit:

24. Die Waaren, welche über die Seeküste Oesterreichs ein- und in was immer für einer Richtung austreten.

25. Alle Waaren, welche über die Zoll-Linie Tirols, Vorarlbergs und Lichtensteins ein- und nach fremden italienischen Staaten austreten, sowie jene, welche aus diesen Staaten kommen und über die Zoll-Linie Tirols, Vorarlbergs und Liechtensteins austreten.

26. Wszelkie towary, wchodzące przez linię celną tyrolską, forarlbergską i liechtensteinską, a wychodzące przez Tryest, Montalcone, Motta i Wenecyę lub rzeką Po, i kanałami z tąż połączonemi.

27. Zboże, wchodzące do Bregencu lub Fussach, i ztamtąd znowu wyprowadzone.

28. Towary wchodzące, lub wychodzące drogą przez Splügen lub przez Villa i Chiavenna.

29. Wszelkie towary, wchodzące przez urząd celny okręgu Krakowskiego, i przez urząd celny tego samego kraju koronnego wychodzące, w drodze nie dotykając Galicyi.

30. Towary, wchodzące Dunajem lub rzeką Po, a tą samą rzeką znowu wychodzące. Przy rzece Po rozumieją się także i kanały z nią połączone.

31. Te towary, wchodzące przez granice ku Państwom Niemieckiego Związku celnego z wolnego ich obrotu, które wedle taryfy powszechnie, lub przynajmniéj dla tego rodzaju obrotu w przychodzie są wolne od cła.

32. Towary, które

a) przez modeńskie pobrzeże wchodzą, lub przez takowe wychodzą;

b) przez modeńskie pobrzeże wchodzą, a przez drogi z Pontremoli i Cisa wychodzą, i odwrotnie;

c) z Państwa Kościelnego wchodzą, a drogą Giardini przez Serrabassa do Toskany wychodzą, i odwrotnie.

33. Pakiety, które z sobą wożą kuryerzy przejeżdżający pod urzędowém zamknięciem swych Dworów, jeżeli zawarte są w konsygnacyi, wydanéj przez cudze Dwory lub Poselstwa, a mającéj być przez kuryerów okazaną na granicy.

34. Towary, znowu wyprowadzone z urzędowego składu w ciągu sześciu miesięcy po ich złożeniu przez ten sam urząd, przez który wprowadzone zostały.

§. 23.

Upoważnienia władz i urzędów co do uwolnień celnych.

Co się tyczy uwolnień celnych, pod liczbami 1. aż do 5., 8., 12. aż do 14., tudzież 18. aż do 34. wyliczonych, nie wymaga się osobnego pozwolenia, jeżeli

26. Alle Waaren, welche über die die Zoll-Linie Tirols, Vorarlbergs und Liechtensteins ein- und über Triest, Monfalcone, Motta und Venedig oder auf dem Po und den mit demselben zusammenhängenden Kanälen austreten.

27. Getreide, das nach Bregenz oder Fussach ein- und von dort wieder ausgeführt wird.

28. Waaren, welche auf der Straße über den Splügen oder über Villa und Chiavenna ein- oder austreten.

29. Alle Waaren, welche über ein Zollamt des Krakauer Gebietes ein- und über ein Zollamt desselben Kronlandes austreten, ohne auf dem Wege Galizien berührt zu haben.

30. Waaren, welche auf der Donau oder dem Po ein- und auf demselben Strome wieder austreten. Unter dem Po sind auch die mit demselben zusammenhängenden Kanäle verstanden.

31. Diejenigen über die Grenzen gegen die Staaten des deutschen Zollvereines aus dem freien Verkehre der letzteren eintretenden Waaren, welche nach dem Tarife allgemein oder doch für diese Art des Verkehres im Eingange zollfrei sind.

32. Die Waaren, welche

a) über das modenesische Litorale ein- oder über dasselbe austreten;

b) welche über das modenesische Litorale ein- und über die Straßen von Pontremoli und Cissa austreten und umgekehrt;

c) jene, welche aus dem Kirchenstaate ein und auf der Straße Giardini über Serrabassa nach Toskana austreten und umgekehrt.

33. Packete, welche durchreisende Kouriere unter ämtlichem Verschlusse ihrer Höfe mit sich führen, wenn sie in der von den fremden Höfen und Botschaftern ausgefertigten, von Kourieren an der Grenze vorzuweisenden Konsignazion enthalten sind.

34. Waaren, welche aus einer ämtlichen Niederlage binnen sechs Monaten nach ihrer Einlagerung über dasselbe Amt, über welches sie eingetreten sind, wieder ausgeführt werden.

§. 23.

Befugnisse der Behörden und Aemter in Betreff der Zollbefreiungen.

Zu den unter den Zahlen 1 bis 5, 8, 12 bis 14, dann 18 bis 34 aufgezählten Zollbefreiungen ist beim Vorhandensein der gesetzlichen Bedingungen eine beson-

zachodzą warunki prawne. O ile przepisana jest dostawa dotyczących przedmiotów do urzędu, upoważnione są wszelkie urzędy do zastósowania onych wolności, którym na mocy taryfy nadaném jest bezwarunkowe upoważnienie do postępowania wchodowego z przedmiotami dotyczącemi.

Do zastósowania uwzględnień, pod liczbą 9., 16. i 17. potrzebném jest pozwolenie ze strony władzy finansowéj powiatowéj (we Wiédniu naddyrektora głównego urzędu celnego), a zaś do uwzględnień 6., 10. i 11. pozwolenie władzy finansowéj krajowéj. Bezpłatne postępowanie z przedmiotami, pod liczbą 15. wymienionemi, zastrzeżone jest wyłącznie c. k. głównemu urzędowi celnemu we Wiédniu, który w téj mierze otrzymuje osobne zlecenia od c. k. Ministerstwa Finansów.

Przy efektach i wozach podróżnych (l. 7.) rozróżnić należy, czy je podróżny z sobą prowadzi, lub czy takowe są naprzód wysłane, czy za nim. W piérwszym razie każdy urząd celny, do którego podróżny stawa, mocen jest przedsiębrać z onemi efektami postępowanie celne bezpłatne, jeżeli zachodzą warunki do tego przepisane; w ostatnim razie upoważnienie w tym względzie należy tylko do władzy finansowéj powiatowéj, i do głównych urzędów celnych klasy piérwszéj. Rozciąglejsza wolność celna w razie dłuższego nad rok przebywania podróżnego i t. d. (l. 7., ustęp 2.), udzielona być może tylko przez władzę krajową finansową.

Jeżeli żądanym będzie dłuższy termin nad trzy miesiące do przywiezienia nazad opakunków i schowków, wedle §. 20. l. 2. w końcu zadeklarowanych na sprzedaż niepewną, wówczas tylko władze finansowe powiatowe upoważnione są do udzielania onegoż.

§. 24.

Warunkowe uwolnienia celne na mocy osobnych postanowień.

Osobne przepisy, stanowiące o wolności cła od

a) bydła na paszę lub robotę,

b) zboża na zemlenie,

c) przedmiotów na przyrządzenie, przeistoczenie, ulepszenie, lub na niepewną sprzedaż,

d) przedmiotów, z jednéj części terytoryum celnego do drugiéj przez morze, zagranicze, lub wyłączenie celne przesélanych lub sprowadzanych,

e) przedmiotów zupełnie zniszczonych w składach urzędowych,

zostają w swéj mocy, przy zachodzących warunkach przepisanych.

dere Bewilligung nicht erforderlich. In soweit die Stellung der betreffenden Gegenstände zu einem Amte vorgeschrieben ist, sind alle Aemter zur Anwendung jener Befreiungen ermächtiget, denen die unbedingte Ermächtigung zur Eingangsbehandlung der betreffenden Gegenstände nach dem Tarif ertheilt ist.

Zu den Begünstigungen Zahl 9, 16 und 17 ist die Bewilligung der den Bezirk leitenden Finanzbehörde (in Wien des Oberamts-Direktors des Hauptzollamtes), und zu den Begünstigungen 6, 10 und 11 die Bewilligung einer Finanz-Landesbehörde erforderlich. Die zollfreie Behandlung der Zahl 15 erwähnten Gegenstände ist ausschließlich dem k. k. Hauptzollamte Wien vorbehalten, welches diesfalls besondere Weisungen von dem k. k. Finanzministerium erhält.

Bei den Effekten und Wag n der Reisenden (Z. 7) ist zu unterscheiden, ob sie der Reisende selbst mit sich führt, oder ob sie ihm vorausgeschickt werden oder ihm nachfolgen. Im ersten Falle ist jedes Zollamt, bei welchem der Reisende vorkömmt, beim Vorhandensein der gesetzlichen Bedingungen zur zollfreien Behandlung jener Effekten ermächtiget; im letzten Falle ist dieses Befugniß nur der den Bezirk leitenden Finanzbehörde und den Hauptzollämtern erster Klasse gestattet. Die ausgedehntere Zollfreiheit im Falle eines mehr als einjährigen Aufenthaltes des Reisenden u. s. w. (Z. 7, Abs. 2), kann nur von einer Finanz-Landesbehörde ertheilt werden.

Wird zur Zurückbringung der, nach §. 20, Z. 2 am Schlusse, auf ungewissen Verkauf erklärten Umschläge oder Behältnisse eine längere als dreimonatliche Frist gefordert, so sind nur die leitenden Finanz-Bezirksbehörden zur Ertheilung derselben ermächtiget.

§. 24.

Bedingte Zollbefreiung durch besondere Bestimmungen.

Die besonderen Vorschriften über die Befreiung von der Zoll-Entrichtung für

a) Vieh, das zur Weide oder Arbeit,

b) Getreide, das zur Vermahlung,

c) Gegenstände, die zur Zubereitung, Umstaltung, Veredlung oder auf ungewissen Verkauf,

d) Gegenstände die aus einem Theile des Zollgebietes in den anderen über die See, das Ausland oder einen Zollausschluß versendet oder bezogen werden,

e) Gegenstände, die in ämtlichen Niederlagen gänzlich zu Grunde gegangen sind,

bleiben unter den bestehenden Bedingungen aufrecht.

§. 25.

Ulżenia celne.

Od każdego towaru, podlegającego cłu, opłacone będzie cło, w taryfie ustanowione, gotówką, w pełnéj kwocie, i bez upustu.

Prócz ulżeń, w taryfie wymienionych, mają jeszcze miejsce ulżenia następujące:

1. Towary, wchodzące lub wychodzące przez granice ku Niemieckim Państwom Związku celnego, płacą tam, gdzie opłata przechodowa nie przenosi 10 krajcarów od jednostki oclenia, tylko tę należytość;

2. Na rzéce Ren pobierane będą osobne ulżone cła przechodowe;

3. Na wszystkich drogach, których długość przechodowa nie przenosi dziesięciu mil austryackich (albo pięćdziesiąt włoskich pospolitych), pobierane będzie cło przechodowe od towarów, gdzie takowe przewyższa trzy krajcary od jednostki oclenia, tylko w kwocie trzykrajcarowéj.

4. Ulżenie to, pod liczbą 3. wyszczególnione, rozciąga się na wszystkie towary do Forarlberga wchodzące, a z Liechtenstein wychodzące, albo odwrotnie do Liechtenstein wchodzące, a z Forarlberga wychodzące;

5. Zbiory antyków i innych starożytności, z wyjątkiem mebli rynsztunków, tudzież zbiory przedmiotów naturalno-historycznych i etnograficznych, jeżeli jako takie wykazane są zaświadczeniami ze strony właściwych naukowych zakładów Państwa, lub kraju, i nie mają być wedle §. 21. liczba 6. uważane za zupełnie od cła wolne, mogą za cłem 45 krajcarów od cetnara *sporco* być przypuszczone, nawet gdyby należytość taryfowa od wszystkich lub pojedynczych części więcéj wynosiła;

6. Od towarów, w urzędowym składzie tak dalece zepsutych, iż takowe do piérwotnego ich przeznaczenia już więcéj nie są zdolnemi, np. od wina, które tylko jeszcze jako ocet użytém być może, może niższe cło być wymierzone, jak w taryfie jest przepisane.

Do zastósowania ulżeń, pod liczbą 1. aż do 4. wymienionych, mocen jest każdy urząd, który ogólnie upoważnionym jest do oclenia towarów dotyczących, atoliż przyznanie ulżenia liczby 5. zastrzeżoném jest władzom finansowym krajowym, a zaś liczby 6. c. k. Ministerstwu Finansów (w Królestwie Lombardzko-Weneckiém Komisyi internacyonalnéj połączenia celnego w Medyolanie).

§. 25.

Zollbegünstigungen.

Von jeder zollpflichtigen Waare ist der im Tarife festgesetzte Zoll bar, vollständig und ohne Nachlaß zu berichtigen.

Außer den im Tarife vorgesehenen Zollbegünstigungen finden nur folgende Statt:

1. Waaren, welche über die Grenzen gegen die deutschen Zollvereinsstaaten ein- oder austreten, zahlen dort, wo die Durchgangs-Abgabe mehr als 10 Kreuzer von der Verzollungs-Einheit beträgt, nur diese Gebühr;

2. auf dem Rhein werden besondere begünstigte Durchfuhrzölle eingehoben;

3. auf allen Straßen, deren Durchzugslänge zehn österreichische (oder fünfzig gemeine italienische) Meilen nicht überschreitet, wird der Durchfuhrzoll von jenen Waaren, wo derselbe 3 Kreuzer für die Verzollungs-Einheit überschreitet, nur mit 3 Kreuzern abgenommen;

4. diese unter der Zahl 3 dargestellte Begünstigung wird auf alle in Vorarlberg ein- und in Liechtenstein aus-, oder umgekehrt in Liechtenstein ein- und in Vorarlberg austretenden Waaren ausgedehnt;

5. Sammlungen von Antiken und anderen Alterthümern, mit Ausnahme der Möbeln und der Rüstungen, dann von naturhistorischen und ethnographischen Gegenständen, wenn sie als solche durch Zeugnisse kompetenter wissenschaftlicher Reichs- oder Landes-Anstalten dargethan werden und nicht nach §. 21, Zahl 6, gänzlich zollfrei zu behandeln sind, können gegen den Zoll von 45 Kreuzern für den Zentner sporko zugelassen werden, wenn auch die tarifmäßige Gebühr für alle oder einzelne Theile der Sammlung sich höher belaufen sollte;

6. für Waaren, welche in der ämtlichen Niederlage dergestalt verdorben sind, daß sie für ihre ursprüngliche Bestimmung nicht mehr geeignet erscheinen, z. B. für Wein, welcher nur noch als Essig verwendbar erscheint, kann ein geringerer Zoll als der im Tarife vorgesehene festgesetzt werden.

Die Anwendung der Zahl 1 bis 4 erwähnten Begünstigungen steht jedem Amte zu, welches überhaupt zur Verzollung der betreffenden Waaren ermächtiget ist, hingegen ist die Zuerkennung der Begünstigung Zahl 5 den Finanz-Landesbehörden, und jener Zahl 6 dem k. k. Finanzministerium (im lombardisch-venetianischen Königreiche der internazionalen Zolleinigungs-Kommission in Mailand) vorbehalten.

§. 26.

Należytości poboczne.

Oprócz należytości, wskazanych w taryfie przy każdéj pozycyi taryfowéj (ceł, należytości licencyjnych, dopłat konsumcyjnych) opłacone być winny przy czynnościach celno-urzędowych tylko następujące należytości poboczne:

1. Wagowe w kwocie 2 krajcarów od cetnara całkowitéj wagi surowéj tych towarów, które ulegają ocleniu wchodowemu, lub wychodowemu, a których waga dochodzoną być musi wedle §. 12. uwag wstępnych przez specyalne przeważenie, albo które na żądanie strony przeważeniu podlegają. Za oznaczenie wagi surowéj z miary wklęsłéj, z liczby zwiérząt cugowych, lub jucznych, lub tragarzy, tudzież za przeważenie na próbę nie będzie się opłacać żadnéj należytości.

Części wagi niżéj pół cetnara nie będą policzone: części wagi pół cetnara i wyżéj za jeden cetnar będą uważane. Jeżeli cała waga towarów mniéj wynosi, jak pół cetnara, opłaca się 1 kr. wagowego.

2. Pieczęciowe po 1 krajc. od każdéj pieczęci na ołowiu, a po ½ krajc. od każdéj pieczęci woskowéj, czyli na laku wyciśniętéj.

Towary, przekazane do przechodu pod kontrolą karty konwojowéj, płacą tylko połowę téj należytości. Towary, w przechodzie wolne od cła, lub nie opłacające więcéj jak 3 krajcary cła przechodowego od cetnara, są zupełnie wolne od pieczęciowego.

3. Cedułkowe w dotychczasowym wymiarze. Atoliż te towary, które wolne są od cła przechodowego, nie opłacają téż i cedułkowego za wystawienie karty konwojowéj.

Jeżeli piérwotne przeznaczenie towarów przechodowych, pod względem należytości pobocznych uwzględnionych, następnie w ten sposób zmieniono, iż w skutek tego powyższe ulżenia albo całkiem, albo w części ustają, wówczas dotyczące należytości późniéj opłacone być winny.

Towary tutejszo-krajowe, równie jak zagraniczne już oclone, które w wewnętrznym obrocie, linię celną dotykającym, lub dla kontroli przeważone, pod urzędowe zamknięcie wzięte, lub przekazane są, nie opłacają ani wagowego, ani pieczęciowego, ani téż cedułkowego za karty konwojowe.

Co się tyczy składowego od towarów, w urzędowych składach złożonych, wynagrodzenia kosztów za czynności urzędowe, zachodzące ze-

§. 26.

Nebengebühren.

Außer den im Tarife bei jeder einzelnen Tarifpost vorgezeichneten Gebühren (Zöllen, Lizenzgebühren, Verzehrungssteuer-Zuschlägen) sind gelegentlich der Zollamtshandlungen nur folgende Nebengebühren zu entrichten:

1. Das Waggeld mit 2 Kreuzern von dem Zentner des Gesammt-Rohgewichtes jener Waaren, welche der Ein- oder Ausfuhrverzollung unterzogen werden und deren Gewicht nach §. 12 der Vorerinnerung durch spezielle Abwägung erhoben werden muß, oder welche auf den Wunsch der Partei einer Abwägung unterzogen werden. Für die Ermittlung des Rohgewichtes aus dem Hohlmaße, der Zahl der Zug- oder Lastthiere oder der Lastträger und für Probeverwiegungen wird keine Gebühr entrichtet.

Gewichtstheile unter einem halben Zentner bleiben unbeachtet, Gewichtstheile von einem halben Zentner und darüber werden für Einen Zentner gerechnet. Wenn das Gesammtgewicht der Waaren weniger als einen halben Zentner beträgt, ist 1 Kreuzer als Waggeld zu entrichten.

2. Das Siegelgeld mit 1 Kreuzer für jedes angelegte Blei-, und mit $\frac{1}{2}$ Kreuzer für jedes angelegte Wachssiegel.

Waaren, die zur Durchfuhr unter Begleitschein-Kontrole angewiesen wurden zahlen nur die Hälfte dieser Gebühr. Waaren, die in der Durchfuhr zollfrei sind oder an Durchfuhrzoll nicht mehr als 3 Kreuzer für den Zentner entrichten, sind vom Siegelgelde ganz befreit.

3. Das Zettelgeld in dem bisherigen Ausmaße. Doch haben jene Waaren, welche vom Durchfuhrzolle befreit sind, auch kein Zettelgeld für den Begleitschein zu entrichten.

Wird die ursprüngliche Bestimmung der in Bezug auf die Nebengebühren begünstigten Durchfuhrwaaren nachträglich in einer Weise geändert, zu Folge welcher denselben die obigen Begünstigungen ganz oder theilweise nicht zukommen, so sind die betreffenden Gebühren nachträglich zu entrichten.

Inländische, sowie ausländische bereits verzollte Waaren, welche im inneren, die Zoll-Linie berührenden Verkehre oder aus Rücksichten der Kontrole abgewogen, unter ämtlichen Verschluß gelegt oder angewiesen werden, zahlen weder Wag- noch Siegelgeld und ebenso kein Zettelgeld für die Begleitscheine.

Hinsichtlich des Lagergeldes für Waaren, welche in ämtlichen Niederlagen eingelagert sind, der Kostenvergütungen für Amtshandlungen, welche außer

wnątrz placu urzędowego, należytości konwojowych tu i owdzie przepisanych za konwojowanie urzędowe, dopłat celnych przy zakładach kwarantennych, wstępujących w miejsce taksy za czyszczenie kontumacyjne, tudzież osobnych należytości wodno-celnych, portowych i żeglugowych, zostają w mocy postanowienia dotyczące, tylko składowe, gdzie takowe ma być opłacone, wynosić winno 0.15 ($^3/_{20}$) krajcara (0.75 centezyma), a przy towarach kolonialnych połowę téj kwoty od cetnara celnego za dzień.

Co się tyczy opłaty części ułamkowych niżéj jednego krajcara (5 centezymów), znajdują zastosowanie przy każdéj z należytości pobocznych postanowienia §fu 18.

§. 27.

Poświadczenia celne i stempel oclenia.

Na każde opłacenie należytości wydane będzie urzędowe potwierdzenie.

Na towarach tkackich i warsztacikowych, z wyjątkiem wymienionych w pozycyach taryfowych 53., *a)*, *b)*, *c)*, 54., *a)*, 56., *a)*, *b)*, jeżeli są przeznaczone nie do użycia prywatnego, lecz do dalszego odbytu, wyciśniętym będzie na znak przedsięwiętego oclenia, własny stempel oclenia, a to z tym prawnym skutkiem, iż towar takowy, jeżeli się znajduje w posiadaniu przemysłowców, trudniących się odbytem, produkowaniem, lub przeistoczeniem takich samych, lub podobnych towarów, albo jeżeli zachowanym jest przez inne osoby w ilości, przenoszącéj jednostkę pomiaru, lub potrzeby ich widocznie przechodzącéj, nie będąc stemplem oclenia opatrzony, nie będzie za prawnie oclony uważany.

Z resztą pozostają w swéj mocy postanowienia w przedmiocie stempla oclenia istniejące.

C. k. Ministeryum Finansów upoważnione jest, w porozumieniu z Ministeryum Handlu, zaopatrzyć kazać stemplem oclenia nawet wyjęte obecnie od stempla oclenia ilości, lub inne, jak rzeczone fabrykaty zagraniczne, jeżeliby tego wymagały poszlaki przemytnictwa, popełnionego w wyższym stopniu przez nadużycie urzędowych potwierdzeń oclenia.

dem Amtsplatze vorgenommen werden, die hie und da vorgeschriebenen Begleitungsgebühren für ämtliche Begleitungen, der an die Stelle der Kontumaz-Reinigungstaxe getretenen Zollzuschläge bei den Quarantaine-Anstalten und der besonderen Wasserzoll-, Hafen- und Schifffahrts-Gebühren bleiben die bisherigen Bestimmungen aufrecht, nur hat das Lagergeld, wo es zu entrichten ist, 0.15 ($^3/_{20}$) Kreuzer (0.75 Centesimi) und bei Kolonialwaaren die Hälfte dieses Betrages für den Zoll-Zentner und den Tag zu betragen.

Hinsichtlich der Bezahlung der Bruchtheile unter Einem Kreuzer (5 Centesimi) finden bei jeder der Nebengebühren die Bestimmungen des §. 18 Anwendung.

§. 27.

Zollbestätigung und Verzollungs-Stempel.

Ueber jede gezahlte Gebühr wird eine ämtliche Bestätigung erfolgt.

Den Webe- und Wirkwaaren, mit Ausnahme der in den Tarifposten 53, a), b), c), 54, a), 56 a), b), bezeichneten, wird, wenn sie nicht zum Privatgebrauche, sondern zum weiteren Absatze bestimmt sind, zum Zeichen der geschehenen Verzollung, ein eigener Verzollungs-Stempel mit der Rechtswirkung aufgedrückt, daß eine solche Waare, wenn sie sich im Besitze von Gewerbetreibenden befindet, die mit dem Absatze, der Erzeugung oder der Umgestaltung gleicher oder ähnlicher Waaren sich beschäftigen, oder wenn sie von anderen Personen in einer die Einheit des Verzollungs-Maßstabes überschreitenden, oder ihren Bedarf auffallend übersteigenden Menge aufbewahrt wird, ohne Verzollungs-Stempel nicht als eine gesetzlich verzollte anzusehen ist.

Im Uebrigen bleiben die über den Verzollungs-Stempel bestehenden Anordnungen aufrecht.

Das k. k. Finanzministerium ist ermächtiget, im Einverständnisse mit dem k. k. Handelsministerium, wenn Anzeigungen eines durch Mißbrauch der ämtlichen Bestätigungen über die geschehene Verzollung in größerem Maße verübten Unterschleifes es nothwendig machen sollten, gegenwärtig vom Verzollungs-Stempel ausgenommene Mengen oder andere als die genannten ausländischen Fabrikate mit dem Verzollungs-Stempel versehen zu lassen.

§. 28.

Urzędy celne.

Urzędy, w których nastąpić mają czynności urzędowe (to jest oclenia wchodowego, wychodowego i przechodowego, jako też przekazywania), są wedle objętości atrybucyj ich albo urzędy celne główne (dogane), albo urzędy celne poboczne (Ricevitorie), i każda z tych dwóch kategoryj dzieli się znowu na urzędy klasy piérwszéj i drugiéj (urzędy celne główne, komory składowe, Dogane principali, dogane; urzędy celne komercyalne, urzędy celne pomocnicze, ricevitorie principali, ricevitorie). Urzędy celne poboczne ustanowione będą tylko na saméj linii celnéj bezpośrednio, urzędy zaś celne główne nie tylko na linii celnéj, ale i wewnątrz terytoryum celnego.

§. 29.

Atrybucye urzędów celnych.

Do przedsiębrania oclenia są w powszechności bezwarunkowo upoważnione główne urzędy celne i urzędy celne poboczne klasy piérwszéj.

Wyjątkowo zastrzeżoném jest wchodowe oclenie towarów pojedynczych pozycyj taryfowych głównym urzędom celnym, lub nawet tylko głównym urzędom celnym klasy piérwszéj. Nadto są też towary, które wziętemi być mogą pod oclenie wchodowe lub wychodowe i przez urzędy celne poboczne klasy drugiéj. Gdzie wyjątek takowy przy pozycyach miejsce ma, oznacza taryfa celna kategorye urzędu, do oclenia upoważnionego. Tym końcem oznaczone są w taryfie główne urzędy celne przez H. I. i H. II., a zaś urzędy celne poboczne przez N. I. i N. II.

Atrybucye urzędów niższych, przysłużają także i wyższym.

Dodatek zawiéra spis urzędów celnych w terytoryum celném istniejących wraz z wymienieniem kategoryi, do któréj należą.

Dla ułatwienia obrotu mieszkańców pogranicznych i podróżnych, miejsce mają następujące warunkowe rozciągnienia praw, przysłużających pod względem oclenia urzędom niższym:

a) Każdy urząd mocen jest, podciągnąć pod oclenie wchodowe lub wychodowe towary, których oclenie wchodowe lub wychodowe w powszechności zastrzeżoném jest urzędom wyższym, a to w tym razie, jeżeli ilość ich nie przewyższa jednostki oclenia. Przy wchodowém ocleniu towarów, nałożo-

§. 28.

Zollämter.

Die Aemter, bei denen die Zollamtshandlungen (d. h. die Ein-, Aus- Durchfuhrverzollungen und die Anweisungen) zu geschehen haben, sind nach dem Umfange ihrer Befugnisse entweder Hauptzollämter (Dogane), oder Nebenzollämter (Ricevitorie), und jede dieser zwei Kategorien zerfällt wieder in Aemter erster und zweiter Klasse (Hauptzollämter — Legstätten, Dogane principali — Dogane; Kommerzialzollämter — Hilfszollämter, Ricevitorie principali — Ricevitorie). Nebenzollämter werden nur unmittelbar an der Zoll-Linie, Hauptzollämter sowohl an der Zoll-Linie, als im Innern des Zollgebietes aufgestellt.

§. 29.

Befugnisse der Zollämter.

Zu Verzollungen sind Hauptzollämter und die Nebenzollämter erster Klasse in der Regel unbedingt ermächtiget.

Ausnahmweise ist die Einfuhrverzollung der Waaren einzelner Tarifposten den Hauptzollämtern, oder selbst nur Hauptzollämtern erster Klasse vorbehalten. Auch gibt es Waaren, die von Nebenzollämtern zweiter Klasse in die Ein- oder Ausfuhrverzollung genommen werden dürfen. Der Zolltarif gibt bei den Posten, wo eine solche Ausnahme stattfindet, die Kategorie des zur Verzollung ermächtigten Amtes an. Zu diesem Ende sind im Tarife die Hauptzollämter durch H. I. und H. II., und die Nebenzollämter durch N. I. und N. II. bezeichnet.

Die Befugnisse der niedriger gestellten Aemter stehen auch den höher gestellten zu.

Der Anhang enthält das Verzeichniß der im Zollgebiete bestehenden Zollämter mit Angabe der Kategorie, unter welche sie gehören.

Zur Erleichterung des Verkehres der Grenzbewohner und der Reisenden finden folgende bedingnißweise Erweiterungen der Verzollungsbefugnisse der niedriger gestellten Aemter Statt:

a) Jedes Amt ist ermächtiget, Waaren, deren Ein- oder Ausfuhrverzollung in der Regel den nächst höher stehenden Aemtern vorbehalten ist, in die Ein- oder Ausfuhrverzollung zu nehmen, wenn ihre Menge die Verzollungs-Einheit nicht überschreitet. Bei der Einfuhrverzollung von Waaren, die höher als 100 fl. der

nych wyższém cłem nad 100 złr. od cetnara, to wyjątkowe upoważnienie ograniczoném zostaje na ilości, od których cło wypadające nie wynosi więcéj jak 15 złr.

b) Przedmioty, które podróżni z sobą prowadzą dla użycia własnego, mogą nawet tam, gdzie oclenie onychże zastrzeżoném jest głównym urzędom celnym klasy piérwszéj, oclone być w urzędach celnych pobocznych klasy piérwszéj aż do połowy ilości, zastrzeżonéj głównym urzędom celnym klasy drugiéj.

c) Bydło rzeźne i cugowe może tam, gdzie oclenie wchodowe zastrzeżoném jest urzędom celnym pobocznym klasy piérwszéj, wzięte być pod oclenie także i przez urzędy celne poboczne klasy drugiéj aż do pięćkrotnéj ilości jednostki pomiarowéj.

§. 30.

Atrybucye urzędów celnych.

(Koniec).

Do przekazywania, to jest do zezwolenia, aby towar za ubezpieczeniem cła przesłanym był do innego urzędu dla dalszego z nim postępowania celnego, upoważnione są tylko główne urzędy celne, równie jak urzędy celne poboczne klasy piérwszéj.

Upoważnienie to do przekazania obejmuje w powszechności także i upoważnienie do potwierdzenia wychodu towarów przechodowych, albo takich towarów wychodowych, których wystąpienie wykazaném być musi. Tylko co się tyczy tych towarów przechodowych, u których cło wchodowe więcéj wynosi jak 15 złr. od cetnara, niemniéj co się tyczy tych towarów wychodowych, których wystąpienie udowodnić należy, by opłata zwróconą być mogła, może potwierdzenie wystąpienia wydaném być tylko przez urzędy celne główne, lub te urzędy celne poboczne klasy piérwszéj, którym nadaném zostało upoważnienie ku temu przez c. k. Ministeryum Finansów w porozumieniu z Ministeryum Handlu. Urzędy celne poboczne klasy piérwszéj, które dla towarów takowych upoważnione są wyjątkowo do potwierdzenia wychodu, wyszczególnione są w dodatku w wykazie urzędów.

Do przedsiębrania czynności urzędowych wychodowych co do tych krajowych lub zagranicznych towarów oclonych, których wyjście nie musi być udowodnioném, i które nie podlegają cłu wychodowemu, każdy urząd jest upoważniony.

Zentner belegt sind, ist diese ausnahmsweise Ermächtigung auf Mengen beschränkt, von denen der entfallende Zoll nicht mehr als 15 fl. beträgt.

b) Gegenstände, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mit sich führen, können selbst dort, wo deren Verzollung Hauptzollämtern erster Klasse vorbehalten ist, bei Nebenzollämtern erster Klasse bis zur Hälfte der den Hauptzollämtern zweiter Klasse zustehenden Menge verzollt werden.

c) Bei dem Schlacht- und Zugvieh kann dort, wo die Einfuhrverzollung Nebenzollämtern erster Klasse vorbehalten ist, das Fünffache der Verzollungs-Einheit auch von Nebenzollämtern zweiter Klasse in Verzollung genommen werden.

§. 30.

Befugnisse der Zollämter.

(Schluß.)

Zur Anweisung, das ist zur Gestattung, die Waare gegen Sicherstellung des Zolles an ein anderes Amt zur weiteren Amtshandlung zu versenden, sind nur Hauptzollämter, sowie die Nebenzollämter erster Klasse ermächtiget.

Die Befugniß zur Anweisung umfaßt in der Regel auch jene zur Bestätigung des Austrittes von Durchfuhr- oder solchen Ausfuhrwaaren, deren Austritt erwiesen werden muß. Nur hinsichtlich solcher Durchfuhrwaaren, von denen der Einfuhrzoll mehr als 15 fl. für den Zentner beträgt, dann hinsichtlich jener Ausfuhrwaaren, an deren bewiesenen Austritt eine Steuer-Restituzion geknüpft ist, darf die Austrittsbestätigung bloß von Hauptzollämtern oder von solchen Nebenzollämtern erster Klasse ertheilt werden, denen die Befugniß hierzu vom k. k. Finanzministerium im Einverständnisse mit dem k. k. Handelsministerium verliehen ist. Diejenigen Nebenzollämter erster Klasse, welche für solche Waaren zur Bestätigung des Austrittes ausnahmsweise ermächtiget sind, werden im Anhange im Aemterverzeichnisse bemerkbar gemacht.

Zur Vornahme der Ausfuhr-Amtshandlungen hinsichtlich derjenigen inländischen oder ausländischen verzollten Waaren, deren Austritt nicht erwiesen werden muß und die einem Ausfuhrzolle nicht unterliegen, ist jedes Amt ermächtiget.

§. 31.

Przestąpienie linii celnéj.

Postanowienie prawne, iż **przestąpienie linii celnéj tylko na drogach celnych** i za zameldowaniem w urzędzie granicznym nastąpić może, zostaje w powszechności w mocy swéj tak co do wchodu, jak przechodu. Co się tyczy obrotu z krajami, do których się odnosi traktat z dnia 19. Lutego 1853. r., wydane będą osobne rozporządzenia.

W przywozie uwalniają się od **obowiązku trzymania się drogi celnéj i zgłoszenia się w urzędzie celnym granicznym** za dostawą i deklaracyą w urzędzie kontrolującym w powiecie granicznym, lub na linii celnéj wewnętrznéj, tudzież za spełnieniem przepisów o przestrzeganiu obrotu w terytoryum celném także i te towary,

a) które nie są nałożone cłem wychodowém, o ile

b) wystąpienie onychże nie musi być wykazaném, i o ile

c) nie istnieje, co się tyczy onychże, z Państwem sąsiedniém traktat, ograniczający wystąpienie ich na drogi celne.

Istniejące osobne wyjątki od przestąpienia linii celnéj na drogach celnych, i dostawy do urzędu granicznego zostają w swéj mocy.

§. 32.

Początek działalności taryfy.

Niniejsza taryfa wchodzi w życie z dniem 1. Stycznia 1854. r. Uwzględnienia, odnoszące się do przedmiotów, wchodzących do Austryi z wolnego obrotu Związku celnego, nie mają zastósowania do przedmiotów, które przed 1. Stycznia 1854. r. weszły do Austryi z wolnego obrotu Związku celnego.

§. 33.

Zniesienie dawniejszych ustaw i rozporządzeń.

Z dniem działalności niniejszéj taryfy celnéj tracą moc swą wszelkie ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do niéj, mianowicie powszechna taryfa celna z dnia 6. Listopada 1851. r. wraz ze wszystkiemi do niéj sciągającemi się roz-

§. 31.

Uebertritt der Zoll-Linie.

Die gesetzliche Bestimmung, daß der Uebertritt über die Zoll-Linie nur auf Zollstraßen und gegen Anmeldung beim Grenzamte erfolgen darf, bleibt für die Ein- und Durchfuhr im Allgemeinen aufrecht. Bezüglich des Verkehres mit den Ländern, auf welche sich der Vertrag vom 19. Februar 1853 bezieht, werden besondere Anordnungen getroffen.

In der Ausfuhr sind auch diejenigen Waaren gegen Stellung und Erklärung bei einem Kontrolamte im Grenzbezirke oder an der inneren Zoll-Linie und gegen Erfüllung der Vorschriften über die Ueberwachung des Verkehres im Zollgebiete von der Einhaltung der Zollstraße und der Stellung beim Grenzzollamte enthoben,

a) welche nicht mit einem Ausfuhrzolle belegt sind, so ferne

b) deren Austritt nicht erwiesen werden muß, und auch

c) hinsichtlich derselben mit dem Nachbarstaate ein Uebereinkommen, durch welches der Austritt auf Zollstraßen beschränkt würde, nicht besteht.

Die bestehenden besonderen Ausnahmen von dem Uebertritte der Zoll-Linie auf Zollstraßen und der Stellung zum Grenzamte bleiben aufrecht.

§. 32.

Beginn der Wirksamkeit des Tarifes.

Die Wirksamkeit dieses Tarifes beginnt am 1. Jänner 1854. Die Begünstigungen, welche auf die aus dem freien Verkehre des Zollvereines nach Oesterreich eingehenden Gegenstände Bezug nehmen, haben auf Gegenstände, welche vor dem 1. Jänner 1854 aus dem freien Verkehre des Zollvereines nach Oesterreich eingegangen sind, keine Anwendung.

§. 33.

Aufhebung der älteren Gesetze und Verordnungen.

Alle Gesetze und Verordnungen, welche auf den Zolltarif Bezug nehmen, namentlich der allgemeine Zolltarif vom 6. November 1851, alle darauf bezüglichen Nachtrags-Verordnungen und Erläuterungen, soferne sie nicht Bestimmungen betreffen,

porządzeniami dodatkowemi i objaśnieniami, o ile one nie dotyczą postanowień, w niniejszéj taryfie bez zmiany zamieszczonych, tudzież wszelkie uwolnienia celne i uwzględnienia, jako téż postanowienia o atrybucyach urzędów celnych co do potwierdzenia oclenia, przekazania i wystąpienia, o ile takowe w niniejszéj taryfie nie są wyraźnie powołane, lub na traktatach rządowych uzasadnione.

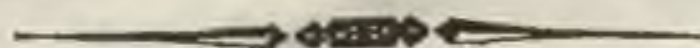
Jeżeliby powody przeważające przemawiały za utrzymaniem téj lub owéj lokalnéj dotychczasowéj wolności celnéj i korzyści, natedy Ministerya Finansów i Handlu upoważnione zostaną, za wspólnem porozumieniem dozwolić prowizorycznie dalszego trwania onéjże, na wniosek władz krajowych.

welche im gegenwärtigen Tarife ungeändert aufgenommen sind, und alle Zollbefreiungen und Begünstigungen, Bestimmungen über die Verzollungs-, Anweisungs- und Austrittsbestätigungs-Befugnisse der Zollämter treten, in soferne sie nicht in dem gegenwärtigen Tarife ausdrücklich berufen werden oder sich auf Staatsverträge stützen, mit dem Tage des Beginnes desselben außer Wirksamkeit.

Sollten überwiegende Gründe für die Aufrechthaltung der einen oder anderen der bisher bestandenen lokalen Befreiungen und Begünstigungen sprechen, so werden die Ministerien der Finanzen und des Handels ermächtiget, im gegenseitigen Einverständnisse, über den Antrag der Landesbehörden, die provisorische Fortdauer derselben zu bewilligen.

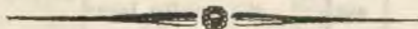
II.

Systematyczna taryfa celna.

II.

Systematischer Zolltarif.

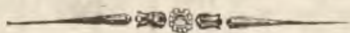

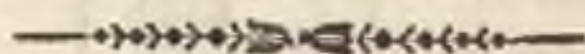
Przegląd alfabetyczny.

Alphabetische Uebersicht.

Przegląd systematyczny.

Systematische Uebersicht.

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowej	Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	I. Towary kolonialne i frukta południowe.											
1	**Kakao:**											
	a) surowe, w ziarnach i łuskach	1 ctr. *netto*	7	30	13 w beczkach z klepkami z drzewa twardego i w skrzyniach, 10 w innych beczkach, 9 w koszach, 3 w belach, lub worach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	b) mielone, masło kakaowe, także masa kakaowa	„	12	30	20 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach, 9 w belach.		„	—	—		„	15
2	**Kawa:**											
	a) kawa surowa, tudzież surogaty kawowe	„	10	—	13 w beczkach z klepkami z drzewa twardego i w skrzyniach, 10 w innych beczkach, 9 w koszach, 3 w belach, lub worach.		„	—	—		„	15
	b) kawa palona	„	12	30	20 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15
3	**Korzenie:**											
	a) ordynaryjne, jakoto: badyan, kardamomy, kubeba, gałgant, imbiér, pieprz (także pieprz w mieliznie i krzyny pieprzowe (pusti), pieprz długi,											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	I. Kolonialwaaren und Südfrüchte.											
1	**Cacao:**											
	a) roh, in Bohnen und Schalen	1 Ztr. netto	7	30	13 in Fässern mit Dauben von hartem Holz und in Kisten, 10 in anderen Fässern, 9 in Körben, 3 in Ballen oder Säcken.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	b) gemahlen, Cacaobutter, auch Cacaomasse	"	12	30	20 in Fässern und Kisten, 13 in Körben, 9 in Ballen.		"	—	—		"	15
2	**Caffee:**											
	a) Caffee, roh und Caffeesurrogate	"	10	—	13 in Fässern mit Dauben von hartem Holz und in Kisten, 10 in anderen Fässern, 9 in Körben, 3 in Ballen oder Säcken.		"	—	—		"	15
	b) Caffee, gebrannt	"	12	30	20 in Fässern und Kisten 13 in Körben 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
3	**Gewürze:**											
	a) gemeine, als: Badian, Cardamomen, Cubeben, Galgant, Ingber, Pfeffer (auch Pfefferstaub und											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia ary w procentach wagi surowej	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	czerwony (hiszpański i biały), tudzież piment (nowe korzenie)	1 ctr. *netto*	10	—		H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	b) przednie, jakoto: cynamon prawdziwy, kasya cynamonowa (ksylokasya, cynamon maciczny), kwiat cynamonowy, gwoździki i szypulki gwoździkowe	„	25	—	16 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 4 w belach.		„	—	—		„	15
	c) najprzedniejszego gatunku, jakoto: kwiat muszkatołowy (macis), gałki muszkatołowe, wanilia, także szafran	„	50	—			„	—	—		„	15
4	**Sago, Tapioca,** także **surogat sagowy i Arrow-Root**	„	5	—			„	—	—		„	15
5	**Frukta południowe:**											
	a) przednie, jakoto: ananasy, daktyle, migdały pineolki i ziarna cyrbelowe, pistacye, jagody winne, suszone (także koryntki i rozenki)	„	5	—	13 w beczkach i skrzyniach, tudzież w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Jagody winne, suszone (także koryntki i rozenki) całkiem lub półzepsute, nie pożywalne, które zupełnie niezdolnemi uczyniono dla pożywienia ludzkiego, mogą dla przemysłowego użycia wprowadzone być za opłatą cła zniżonego w kwocie krajcarów 12 od cetnara. Warunki, pod jakiemi wprowadzenie nastąpić może, ustanowione będą przez najwyższą Władzę finansową dla każdego rodzaju użycia przemysłowego.											
	Uwaga 2. Szyszki pinelowe i cyrbelowe, ziarna jeszcze w sobie zawierające, opłacają połowę należytości.											
	b) gatunku średniego, jakoto: pomarańcze, cytryny, limonie, figi suszone, granaty, jabłka rajskie (żydowskie) lazeroli	„	2	30	20 w beczkach i skrzyniach, sianem i t. p. ambalowanych, 13 w innych beczkach i skrzyniach, tudzież w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Jeżeli opłacający cło żąda przeliczenia pomarańcz, cytryn i limonij, natenczas opłaca za każde 100 kraj. 50. W razie przeliczenia frukta zepsute nie opłacają cła, jeżeli w obecności urzędników zniszczone będą.											
	c) zwyczajne, jakoto: figi świeże, chléb Sto-Jański, kasztany, orzechy kokosowe, skórki pomarańczowe i cytrynowe, suszone, pomarańczki niedościgłe, w wodzie słonej moczone, krajane limonie i cytryny, oliwki solone	1 ctr. *sporco*	—	45			„	—	—		„	6
6	**Herbata**	1 ctr. *netto*	15	—	23 w skrzyniach i beczkach.		„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	Pfefferpusti, langer, rother spanischer und weißer Pfeffer), dann Piment (Neugewürz)	1 Ztr. netto	10	—		II. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	b) feine, als: Zimmt, echter, Zimmtkassie (Holzkassie, Mutterzimmt), Zimmtblüthen, Gewürznelken und Nelkenstiele	"	25	—	16 in Fässern und Kisten 9 in Körben, 4 in Ballen.		"	—	—		"	15
	c) feinster Art, als: Muskatblüthe (Macis), Muscatnüsse, Vanille, auch Safran	"	50	—			"	—	—		"	15
4	**Sago, Tapioca, auch Sagosurrogate und Arrow-Root**	"	5	—			"	—	—		"	15
5	**Südfrüchte:**											
	a) feine, als: Ananas, Datteln, Mandeln, Pignoli und Zirbiskerne, Pistazien, Weinbeeren, getrocknete (auch Korinthen und Rosinen)	"	5	—	13 in Fässern und Kisten, sowie in Körben 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Weinbeeren, getrocknete (auch Korinthen und Rosinen), ganz oder halb verdorbene, ungenießbare, die zum menschlichen Genusse vollends unbrauchbar gemacht sind, können zur industriellen Verwendung gegen den begünstigten Einfuhrzoll von 12 kr. für den Zentner bezogen werden. Die Vorsichten, unter denen der Bezug zu geschehen hat, werden für jede Art der industriellen Verwendung durch die oberste Finanzbehörde bestimmt.											
	Anmerkung 2. Pinien- und Zirbiszapfen, welche noch die Kerne enthalten, zahlen die Hälfte der Gebühr.											
	b) mittelfeine, als: Pomeranzen, Zitronen, Limonien, Feigen, getrocknete, Granat-, Paradies- (Juden-) Aepfel, Lazeruoli	"	2	30	20 in mit Heu u. dgl. emballirten Fässern und Kisten 13 in anderen Fässern und Kisten, sowie in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Verlangt der Steuerpflichtige bei Pomeranzen, Zitronen und Limonien die Auszählung, so zahlt er für 100 Stück 50 kr. Im Falle der Auszählung bleiben verdorbene Früchte unversteuert, wenn sie in Gegenwart von Beamten vertilgt werden.											
	c) gemeine, als: Feigen, frische, Johannisbrot, Kastanien, Kokosnüsse, Pomeranzen- und Zitronenschalen, getrocknete, unreife kleine Pomeranzen, in Salzwasser eingelegte, zerschnittene Limonien und Zitronen, gesalzene Oliven	1 Ztr. sporko	—	45			"	—	—		"	6
6	**Thee**	1 Ztr. netto	15	—	23 in Kisten und Fässern.		"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
7	**Cukier:**											
	a) rafinowany, t. j. nie tylko w głowach, ale i tłuczony (t. j. jakkolwiekbądź rozdrobiony), a więc też i melis, baster, lump i kandyz	1 ctr. *netto*	14	—	12 w beczkach z klepkami z drzewa twardego i w skrzyniach, 8 w innych beczkach, 6 w koszach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	b) mąka cukrowa (cukier surowy), niemniéj też i cukier płynny	"	11	—	14 w skrzyniach o 8 cetnarach i nadto, 11 w skrzyniach niżéj 8 cetnarów, 7 w beczkach i w pleciu trzcinowém pozaeuropejskiém, 6 w innych koszach 5 w belach.	H. II.	"	—			"	15
	c) mąka cukrowa dla rafinerów, za dopełnieniem warunków przepisanych	"	7	—			"	—	—		"	15
	d) syrop z cukru, t. j. syrop przy rafinowaniu odchodzący, i syrop kapilarkowy niekrystalizowalny	"	5	—	11 w beczkach zewnętrznych.	"	"	—	—		"	15
	II. Tytuń i fabrykaty tytuniowe:											
8	**Tytuń i fabrykaty tytuniowe;**											
	a) tytuń, surowy, t. j. liście tytuniowe, nie wyrobione żyłki ich i łodygi, kwiecia tytuniowe	"	10	—	12 w beczkach, seronach i koszach knastrowych, 9 w koszach, 4 w belach.	"	"	—	—		"	15
	b) wyroby tytuniowe, t. j. tytuń w rolach, w liściach rozwiniętych lub bez żyłek, albo krajany, w karotach lub skręconych powrozach na tabakę, mąka tytuniowa, odpadki tytuniowe, cygara i tabaka	"	25	—	16 w beczkach, 13 w koszach, 6 w belach.	"	"	—	—		"	15
	Uwaga. Tytuń i fabrykaty tytuniowe tylko za osobném pozwoleniem mogą być wprowadzane i				Przy cygarach oprócz tary							

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
7	**Zucker:**											
	a) raffinirt, d. i. sowohl in Hüten, als gestoßen (d. i. wie immer zerkleinert), folglich auch Melis-, Bastern-, Lumpenzucker und Zuckerkandis	1 Ztr. netto	14	—	12 in Fässern mit Dauben von hartem Holz und in Kisten, 8 in anderen Fässern, 6 in Körben.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	b) Zuckermehl (Rohzucker), wie auch flüssiger Zucker	"	11	—	14 in Kisten von 8 Zentner und darüber, 11 in Kisten unter 8 Ztr.		"	—	—		"	15
	c) Zuckermehl für Raffineure gegen Erfüllung der bestehenden Bedingungen	"	7	—	7 in Fässern und außereuropäischen Rohrgeflechten, 6 in anderen Körben 5 in Ballen.	H.II.	"	—	—		"	15
	d) Zuckersyrup, d. i. Abfallssyrup der Raffinerien und nicht krystallisirbarer Kapillarsyrup	"	5	—	11 in Ueberfässern.	"	"	—	—		"	15
	II. Tabak und Tabak-Fabrikate.											
8	**Tabak und Tabak-Fabrikate:**											
	a) Tabak, roh, d. i. Tabakblätter, unbearbeitete -Rippen und -Stängel, -Blüthen	"	10	—	12 in Fässern, Seronen und Knasterkörben, 9 in Körben, 4 in Ballen.	"	"	—	—		"	15
	b) Tabakfabrikate, d. i. Rauchtabak in Rollen, abgerollten oder entrippten Blättern, oder geschnitten, Karotten oder Stangen zu Schnupftabak, Tabakmehl, Tabak-Abfälle, Zigarren und Schnupftabak	"	25	—	16 in Fässern, 13 in Körben, 6 in Ballen.	"	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Tabak und Tabakfabrikate sind nur gegen besondere Bewilligung ein- und durchzuführen				Bei Zigarren außer der vor-							

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	przeprowadzane. W przywozie opłacać się ma oprócz cła jeszcze i należytość licencyjną, a to od tytuniu surowego.... 2 złr. } od 1 funta *netto* fabrykatów tytuniow. 2 złr. 30 kr. } wagi wiedeńskiéj.				wspomnionéj dla zewnętrznego opakunku jeszcze 24, jeżeli cygara zapakowane są w małych skrzyneczkach, a 12, jeżeli w koszach lub małych skrzyneczkach pacznych, a to od całéj wagi *sporco.*							
	III. Płody ogrodowe i polne.											
9	**Ogrodowiny** (t. j. gatunki jarzyny i kapusty, kartofle i rzepy, jadalne korzenie, bedłki, pieczarki) grzyby włącznie trufli, czosnek, cebule, także cebule kwiatowe i morskie, świeże korzenie krapowe i niesuszone cykorye (podróżniki), i **Owoce** (jakoto: jabłka, morele, gruszki, świętojanki, [porzéczki], wiśnie, dynie, melony, mirabele, mespliki, brzoskwinie, śliwki, pigwy, tarnośliwki, agrest, tudzież jagody leśne wszelkiego rodzaju, n. p. berberysy, jeżyny [maliny], poziomki, borówki):											
	a) świeże	1 ctr. *sporco*	—	—		N. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	—
	b) ogrodowiny przyrządzone (t. j. gatunki jarzyny i kapusty, kartofle i rzepy, jadalne korzenie, grzyby, suszone na słońcu lub na ogniu, krajane, lub w inny sposób rozdrobione, solone, w occie moczone, w beczkach) daléj owoce przyrządzone (t. j. suszone na słońcu lub ogniu, krajane, lub w inny sposób rozdrobione, bez cukru smażone powidła), tudzież orzechy, jakoto: włoskie i laskowe, zielone i suszone	„	—	45		„	„	—	—		„	6
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego ich obrotu	„	wolne									
	Uwaga 2. Ogrodowiny i owoce, przyrządzone w inny sposób, jak w pozycyi taryfowéj *b)* wyszczególnione, lub marynowane w puszkach, flaszkach i słojach, uważane być winny jako wiktuały przednie.											
10	**Zboże i owoce straczkowe:**											
	a) Pszenica, orkisz bez łupin	„	—	20		„	„	—	—		„	6
	b) półzboże, tatarka, proso, kukurudza, żyto, ciemierzycznik, orkisz w łupinach, bób, groch, soczewica, wyka, groch cukrowy (ciecierzyca)	„	—	15		„	„	—	—		„	6

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	erlaubt. In der Einfuhr ist außer dem Zolle noch die Lizenz-Gebühr zu entrichten, und zwar für Tabak roh ... 2 fl. } für 1 Pfund netto Wiener Gewicht. Tabakfabrikate ... 2 fl. 30 kr. }				stehenden Tara für die äußere Umschließung noch 24, falls die Zigarren in kleinen Kisten und 12, falls sie in Körben oder kleinen Packkästchen verpackt sind, und zwar vom Gesammt-Sporkogewichte.							
	III. Garten- und Feldfrüchte.											
9	**Gartengewächse** (d. i. Gemüse- und Kraut-Arten, Kartoffeln und Rüben, eßbare Wurzeln, Pilze, Schwämme, einschließlich der Trüffeln, Knoblauch, Zwiebeln, auch Blumen- und Meerzwiebeln, frische Krappwurzeln und ungetrocknete Zichorien) und **Obst** (als: Aepfel, Aprikosen, Birnen, Johannisbeeren, Kirschen, Kürbisse, Melonen, Mirabellen, Mispeln, Pfirsiche, Pflaumen, Quitten, Schlehen, Stachelbeeren, dann Waldbeeren aller Art, z. B. Berberitz-, Brom-, Erd-, Heidelbeeren):											
	a) frische ...	1 Ztr. sporko	—	—		N. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	—
	b) Gartengewächse, zubereitet (d. i. Gemüse- und Kraut-Arten, Kartoffeln und Rüben, eßbare Wurzeln, Schwämme, getrocknet, gedörrt, zerschnitten oder sonst zerkleinert, gesalzen, in Essig eingelegt in Fässern), dann Obst zubereitet (d. i. getrocknet, gedörrt, zerschnitten oder auf andere Weise zerkleinert: ohne Zucker gekochte Obstmuße), ingleichen Nüsse, als: welsche und Haselnüsse, grüne und trockene ...	"	—	45		"	"	—	—		"	6
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	Anmerkung 2. Gartengewächse und Obst auf andere, als die im Tarifsatze b) aufgezählte Weise zubereitet, oder in Büchsen, Flaschen und Gläsern eingelegt, sind als feine Eßwaaren zu behandeln.											
10	**Getreide und Hülsenfrüchte:**											
	a) Weizen, Spelz ohne Hülsen ...	"	—	20		"	"	—	—		"	6
	b) Halbgetreide, Heide, Hirse, Mais (Kukurutz), Roggen, Sesam, Spelz in Hülsen, Bohnen, Erbsen, Linsen, Wicken, Zuckererbsen (Zizern) ...	"	—	15		"	"	—	—		"	6

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	c) jęczmień i słód, tudzież owies	1 ctr. *sporco*	—	10		N. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	6
	Uwagi do oddziału 10.											
	1. Zboże i owoce strączkowe, z wyjątkiem ciemierzycznika, przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	2. Zboże i owoce strączkowe, wchodzące przez granice pozaapenińskich części terytoryalnych Modeny i Parmy, albo z Szwajcaryi do Tyrolu, Forarlberga i Liechtenstein, płacą tylko połowę cła wchodowego.											
	3. Zboże i owoce strączkowe z Bosnii, oclone w jenerałacie Karlsztadzkim, i obydwóch powiatach pułku Banalnego, opłacają tylko trzecią część cła wchodowego.											
	4. Zboże i owoce strączkowe mogą także podług miary próżnéj być zadeklarowane, a w tym razie oznaczona będzie waga wedle tabeli redukcyjnéj, w dodatku zamieszczonéj.											
	5. Zboże w snopach i owoce strączkowe w zielu wolne są od cła wedle pozycyi 13., *c)*.											
11	**Ryż:**											
	a) bez łupin	„	—	45				—	—		„	6
	b) w łupinach	„	—	15				—	—		„	6
12	**Mąka i produkta mielne** (perłowe, śrutowane, i z łupin obrane ziarnka, krupy, kasza, grys)	„	—	45				—	—		„	6
	Uwagi do oddziału 12.											
	1. Mąka i produkta mielne przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	2. Mąka i produkta mielne, wchodzące przez granice transapenińskich części terytoryalnych Modeny i Parmy, lub z Szwajcaryi do Tyrolu, Forarlberga i Liechtenstein, opłacają tylko połowę cła wchodowego.											
	3. Mąka i produkta mielne z Bosnii, oclone w jenerałacie Karlsztadzkim i w obydwóch powiatach pułku Banalnego, opłacają tylko trzecią część cła wchodowego.											
13	**Rośliny i części roślinne** (w innych oddziałach nie pomieszczone):											
	a) chmiel	1 ctr. *netto*	2	30	13 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 4 w belach.		„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	c) Gerste und Malz, dann Hafer	1 Ztr. sporko	—	10		N.U.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
	Anmerkungen zur Abtheilung 10.											
	1. Getreide und Hülsenfrüchte, mit Ausnahme des Sesams, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	2. Getreide und Hülsenfrüchte über die Grenzen der transappeninnischen Gebietstheile Modena's und Parma's, oder aus der Schweiz nach Tirol, Vorarlberg und Liechtenstein eingehend, zahlen nur die Hälfte des Einfuhrzolles.											
	3. Getreide und Hülsenfrüchte aus Bosnien, die im Karlstädter Generalate und in den zwei Banal-Regiments-Bezirken verzollt werden, zahlen nur ein Drittheil des Einfuhrzolles.											
	4. Getreide und Hülsenfrüchte können auch nach dem Hohlmaße erklärt werden; in welchem Falle das Gewicht nach der im Anhange folgenden Redukzions-Tabelle berechnet wird.											
	5. Getreide in Garben und Hülsenfrüchte im Kraut sind nach Post 13, c) zollfrei.											
11	**Reis:**											
	a) enthülst	"	—	45				—	—		"	6
	b) in Hülsen	"	—	15				—	—		"	6
12	**Mehl** und **Mahlprodukte** (gerollte, geschrotete und geschälte Körner, Graupen, Grütze, Gries)	"	—	45				—	—		"	6
	Anmerkungen zur Abtheilung 12.											
	1. Mehl und Mahlprodukte über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	2. Mehl und Mahlprodukte über die Grenzen der transappeninnischen Gebietstheile Modena's und Parma's, oder aus der Schweiz nach Tirol, Vorarlberg und Liechtenstein eingehend, zahlen nur die Hälfte des Einfuhrzolles.											
	3. Mehl und Mahlprodukte aus Bosnien, die im Karlstädter Generalate und in den zwei Banal-Regiments-Bezirken verzollt werden, zahlen nur ein Drittheil des Einfuhrzolles.											
13	**Pflanzen** und **Pflanzentheile** (nicht in anderen Abtheilungen enthaltene):											
	a) Hopfen	1 Ztr. netto	2	30	13 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 4 in Ballen.		"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	b) liście morwowe	1 ctr. *sporco*	—	—		N. II.	1 ctr. *sporco*	—			1 ctr. *sporco*	6
	Uwaga. W wywozie morzem, i przez granice ku cudzym Państwom włoskim						„	—	45	N. II.	„	—
	c) bobki jałowcowe, orzechy ziemne, bukiew (ziarnka bukwiowe), dzikie kasztany, trawa, siano, nasienie sienne, sieczka, słoma, liście na podściał, liść śpilkowaty i szyszki z drzew iglastych, łyko surowe, sitowie, porost, mech, hubka surowa, zioła paśne, wrzos (trebbia), łodygi i liście borówkowe, źdźbła i szypułki z prosa indyjskiego, kłosówki (saggina), kalmus, świéży, rogożyna, trzcina (trzcina na pokrycie dachu i trzcina tkacka, także łupana i krajana), skrzyp; zboże w snopach, owoce strączkowe w zielu; drzewa, krzaki, winne latorośle, odrośle, rószczki do sadzenia, krzewy do przeflancowania, tudzież żyjące szczepy w wazonach czyli doniczkach lub kubłach; świéże kwiaty i liście (z wyjątkiem liści morwowych), tudzież pączki; len i konopie nie roszone lub roszone, w łodygach i kitach	„	—	—		„	„	—	—		„	—
	d) oset włoski	„	—			„	„	—	—		„	—
	e) siemię olejne, jakoto: rzepakowe, konopne, lniane i makowe, rzepak żółty, albo nasienie lnianki i kąkolnica (nasienie ptasie)	„	—	3		„	„	—	—		„	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	f) nasienie koniczyny i nasiona, t. j. nie wymienione osobno nasiona do uprawy ogrodowéj i polnéj	„	—	15				—	—		„	6
	g) nasienie gorczyczne, gorczyca w proszku lub gorczyca mielona (nie w pęcherzach, flaszkach, lub dzbanach zapakowana), anyż i kmin	„	—	45				—	—		„	6
	Uwaga do pozycyj taryfowych *f)* i *g)*. Wszystkie te przedmioty przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego ich obrotu	„	wolne									
	h) rośliny i części roślinne osobno nie wymienione, t. j. frukta, nasiona, jagody, liście, kwiecia, drzewa, kory, korzenie, łodygi, gałązki i t. p., w innych pozycyach taryfowych nie zamieszczone	„	—	45		H. II.	„	—	—		„	6
	Uwaga. Pojedyncze towary téj pozycyi taryfowéj mogą także i przez urzędy celne poboczne klasy I. w nieograniczonéj ilości być wprowadzone. Towary takowe zostaną osobno do wiadomości podane przez każdą Władzę finansową krajową.											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	b) Maulbeerblätter	1 Ztr. sporko	—	—		N. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
	Anmerkung. In der Ausfuhr zur See und über die Grenzen gegen die fremden italienischen Staaten						„	—	45	N. II.	„	—
	c) Wachholderbeeren, Erdnüsse, Buchecken (Buchkerne), Roßkastanien, Gras, Heu, Heusamen, Häckerling, Stroh, Streulaub, Nadeln und Zapfen von Nadelhölzern, Bast, roher, Binsen, Flechten, Moose, Feuerschwamm, roher, Futterkräuter, Heidekraut (trebbia), Stängel und Blätter von Heidelbeeren, Halme und Stiele von Moorhirse (saggina), Kalmus, frischer, Schilfe Rohre (Dach- und Weberohr, auch gespalten und geschnitten), Schachtelhalm; Getreide in Garben, Hülsenfrüchte im Kraut; Bäume, Sträuche, Reben, Schößlinge, Setzlinge, Stauden zum Verpflanzen, ingleichen lebende Gewächse in Töpfen oder Kübeln; frische Blumen und Blätter (mit Ausnahme der Maulbeerblätter), auch Knospen; Flachs und Hanf, ungeröstet oder geröstet, in Stängeln und Bünden	„	—	—			„	—	—		„	—
	d) Kardendisteln	„	—	—			„	—	—		„	—
	e) Oelsaat, als: Reps-, Hanf-, Lein- und Mohnsamen, gelber Reps oder Lein- und Vogeldotter	„	—	3			„	—	—		„	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	frei									
	f) Kleesaat und Sämereien, d. i. nicht besonders benannte Samen zum Garten- und Feldbaue	„	—	15				—	—		„	6
	g) Senfsaat, Senfpulver oder gemahlener Senf (nicht in Blasen, Flaschen oder Krügen verpackt), Anis und Kümmel	„	—	45				—	—		„	6
	Anmerkung zu den Tarifposten f) und g). Alle diese Gegenstände über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	frei									
	h) Pflanzen und Pflanzentheile, nicht besonders benannte, d. i. Früchte, Samen, Beeren, Blätter, Blüthen, Hölzer, Rinden, Wurzeln, Stängel, Zweige u. dgl., nicht in anderen Tarifposten enthaltene	„	—	45		H. II.	„	—	—		„	6
	Anmerkung. Einzelne Waaren dieser Tarifpost können auch über Nebenzollämter I Klasse in unbeschränkter Menge eingeführt werden. Es werden diese Waaren von jeder Finanz-Landesbehörde besonders bekannt gegeben werden.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	IV. Zwiérzęta.											
14	**Ryby, płazy skorupiaste i inne zwiérzęta wodne:**											
	a) ryby świéże, nie tylko żywe ale i bite, tudzież raki rzeczne i strumykowe, świéże, ślimaki, bobry, wydry, żaby	1 ctr. *sporco*	1	30			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Ryby pochodzące z wód słodkich, świéże, raki rzeczne i strumykowe, świéże, ślimaki, bobry, wydry, żaby, przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	Uwaga 2. Ryby morskie, świéże, łowione i wprowadzone przez rybaków krajowych, wolne są od cła.											
	b) śledzie (także bydlinki czyli śledzie wędzone lub suszone), tudzież *cospettoni, sarache, scoranze (bojane)*, solone, i sztokliszе	„	1	30			„	—	—		„	15
	c) ryby, nie wymienione oddzielnie, przyrządzone (t. j. solone, suszone, wędzone, marynowane), muszle, płazy skorupiaste z morza (n. p. ostrygi, raki wielkie morskie, raczki morskie, krabby, żółwie)	1 ctr. *netto*	4	—	13 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Rzeczone zwiérzęta wodne, wprowadzone z części krajów, zewnątrz linii celnéj się znajdujących, za dopełnieniem warunków istniejących	„	1	—								
	Uwaga 2. Karpie i wyzy, przyrządzone, w przywozie przez linię celną siedmiogrodzką i Bukowiny	„	1	30								
	Uwaga 3. Ryby, w inny sposób, jak w niniejszéj pozycyi taryfowéj, wyszczególnione, przyrządzone, lub w puszkach, flaszkach i słoikach marynowane, do przednich wiktuałów będą policzone.											
	Uwaga 4. Podlewa, czyli zupa lub maczanka słona (salamoja), prowadzona w oddzielnych naczyniach, dla odwilżania ryb przyrządzonych podczas transportu, wolną zostaje od cła tak w przywozie, jak w przewozie z wyłączeń celnych w ilości aż do 10% ogólnéj wagi ryb, w przywozie i przewozie zaś z zagranicy podlega ona temu samemu ocleniu, co i ryby. Wszelki inny ług słony, równie jak każda podlewa słona, przewyższająca wyżwspomniony wymiar odsetków, lub nie równo-											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	IV. Thiere.											
14	**Fische, Schal- und sonstige Wasserthiere:**											
	a) Fische, frische, sowohl lebend als geschlachtet, dann Fluß- und Bachkrebse, frische, Schnecken, Biber, Ottern, Frösche	1 Ztr. sporko	1	30			1 Ztr. sporko				1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung 1. Süßwasserfische, frische, Fluß- und Bachkrebse, frische, Schnecken, Biber, Ottern, Frösche, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	Anmerkung 2. Seefische, frische, von inländischen Fischern gefangen und eingeführt, sind zollfrei.											
	b) Häringe (auch Bücklinge), dann Kospetteni, Saracche, Skoranze (Bojane), gesalzen, und Stockfische	"	1	30			"	—	—		"	15
	c) Fische, nicht besonders genannte, zubereitet (d. i. gesalzen, getrocknet, geräuchert, marinirt), Muscheln, Schalthiere aus der See (z. B. Austern, Hummern, Meerspinnen, Krabben, Schildkröten)	1 Ztr. netto	4		13 in Fässern, und Kisten 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Die genannten Wasserthiere, welche aus den außer der Zoll-Linie befindlichen Landestheilen eingeführt werden, gegen Erfüllung der bestehenden Bedingungen	"	1	—								
	Anmerkung 2. Karpfen und Hausen, zubereitete, in der Einfuhr über die Zoll-Linie Siebenbürgens und der Bukowina	"	1	30								
	Anmerkung 3. Fische, die auf eine andere, als die in der gegenwärtigen Tarifpost angegebene Weise zubereitet, oder in Büchsen, Flaschen und Gläsern eingelegt sind, werden den feinen Eßwaaren beigezählt.											
	Anmerkung 4. Die zur Befeuchtung der zubereiteten Fische während des Transportes in abgesonderten Gefäßen mitgesendete Salzbrühe (Salamoja) ist bis zu einer Menge von 10% des Gesammtgewichtes der Fische in der Ein- und Durchfuhr aus den Zollausschlüssen zollfrei zu behandeln, in der Ein- und Durchfuhr aus dem Auslande gleich den Fischen zu verzollen. Jede andere Salzlange, sowie jede											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu					Dla wywozu				Dla przewozu	
		Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowej	Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	cześnie z rybami nadchodząca, zakazaną jest w przywozie jako i w przewozie.											
15	**Bydło rzeźne i cugowe:**											
	a) woły i byki	1 sztuka	4	—			1 sztuka	—	—		1 sztuka	15
	b) krowy i jałowizna	"	2	—			"	—	—		"	15
	c) cielęta	"	—	24			"	—	—		"	6
	d) owce i kozy (także barany, skopy, kozły)	"	—	15		N. II.	"	—	—		"	6
	e) jagnięta i koźlęta	"	—	10			"	—	—		"	6
	f) świnie	"	1	—			"	—	—		"	15
	g) prosiątka nie nad 10 funtów celnych	"	—	10			"	—	—		"	6
	Uwagi do pozycyj *a)* aż do *g)*:											
	1. Przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego obrotu tychże:											
	aa) woły i byki	"	3	30								
	bb) jałowizna	"	1	30								
	cc) cielęta, owce (z wyjątkiem skopów), kozy, jagnięta, koźlęta i prosiątka	"	wolne									
	2. Jałowizna aż do lat 2 na granicy ku Polsce, Rosyi, Multanom, Wołoszczyźnie i Sardynii	"	—	24								
	3. Prosiątka niżéj 10 funtów przez granice ku Sardynii	"	—	5								
	4. Bydło wspomnione pod lit. *a)* aż do *g)* z Bośnii opłaca w przywozie do jenerałatu Karlsztadzkiego i obu dystryktów pułku banalnego tylko trzecią część taryfowego cła wchodowego.											
	5. Do pozycyj *a)* aż do *g)* należy nie tylko bydło żywe, lecz téż i bite, dopóki z niego skóry nie zdjęto, a to gdyby nawet pojedyncze części od zwierzęcia były odłączone; bydło, z którego skórę zdjęto, uważane być winno jako mięso.											
	h) konie i źrebięta	"	2	—			"	—	—		"	15
	i) muły, muł-osieł i osieł	"	1	—			"	—	—		"	15
	Uwaga do *h)* i *i)*. Przedmioty pozycyj *h)* i *i)* przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu tychże	"	wolne									
16	**Zwiérzęta,** w innych oddziałach nie pomieszczone:											
	a) dziczyzna wielka, jakoto: jelenie, sarny, dzikie kozy, dziki	"	1	30			"	—	—		"	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	obiges Perzenten-Ausmaß übersteigende oder nicht gleichzeitig mit den Fischen selbst vorkommende Salzbrühe ist in der Ein- und Durchfuhr verboten.											
15	**Schlacht- und Zugvieh:**											
	a) Ochsen und Stiere	1 Stück	4	—			1 Stück	—	—		1 Stück	15
	b) Kühe und Jungvieh	〃	2				〃	—	—		〃	15
	c) Kälber	〃	—	24			〃	—	—		〃	6
	d) Schafe und Ziegen (auch Widder, Hammel, Böcke)	〃	—	15		N.II.	〃	—	—		〃	6
	e) Lämmer und Kitzen	〃	—	10			〃	—	—		〃	6
	f) Schweine	〃	1	—			〃	—	—		〃	15
	g) Spanferkel, nicht über 20 Zollpfund	〃	—	10			〃	—	—		〃	6
	Anmerkungen zu den Posizionen a) bis g).											
	1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	aa) Ochsen und Stiere	〃	3	30								
	bb) Jungvieh	〃	1	30								
	cc) Kälber, Schafe (mit Ausnahme der Hammel), Ziegen, Lämmer, Kitzen und Spanferkel	〃	frei									
	2. Jungvieh bis zu 2 Jahren an der Grenze gegen Polen, Rußland, die Moldau, die Walachei und Sardinien	〃	—	24								
	3. Spanferkel unter 10 Pfund über die Grenzen gegen Sardinien	〃	—	5								
	4. Das lit. a) bis g) genannte Vieh aus Bosnien zahlt in der Einfuhr in das Karlstädter Generalat und die beiden Banal-Regiments-Distrikte nur ein Drittheil des tarifmäßigen Einfuhrzolles.											
	5. Unter die Posizionen a) bis g) gehört nicht bloß das lebende, sondern auch das geschlachtete Vieh, so lange es noch nicht aus der Haut genommen wurde, falls auch einzelne Theile von dem Thiere getrennt worden sind; enthäutetes Vieh wird als Fleisch behandelt.											
	h) Pferde und Füllen	〃	2	—			〃	—	—		〃	15
	i) Maulthiere, Maulesel und Esel	〃	1	—			〃	—	—		〃	15
	Anmerkung zu h) und i). Die Gegenstände der Posizionen h) und i) über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	〃	frei									
16	**Thiere,** nicht in anderen Abtheilungen enthaltene:											
	a) Wildpret, großes, als: Hirsche, Rehe, Gemsen, Wildschweine	〃	1	30			〃	—	—		〃	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwaga. Dziczyzna inna, policzona będzie między zwiérzęta osobno nie wymienione, i wolna jest od cła.											
	b) ule z żyjącemi pszczołami	1 sztuka	—	—		N. II.	1 sztuka	—	—		1 sztuka	—
	c) zwiérzęta, nie wymienione osobno	"	—	—		"	"	—	—		"	—
	d) zwiérzęta, wypchane	1 ctr. *sporco*	—	45			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	6
	V. Produkta zwiérzęce (w innych klasach nie pomieszczone).											
17	**Skórki i skóry**, surowe (t. j. świéże [mokre] lub suszone, także solone, lecz daléj nie wyprawiane), tudzież **futra:**											
	a) skórki i skóry pospolite, jakoto: bydlęce, (t. j. żubrowe, bawole, cielęce, krowie, wole, bycze i jałowicze), końskie (także źrebięce, mułowo ośle i mułowe), ośle, wielbłądowe, borsucze, psie, świńskie, kozie z kóz dzikich, jelenie, sarnie, łosiowe, renowe, z koni rzecznych i z nosorożców, tudzież pospolite owcze (także baranie, z wyporków i jagnięce), pospolite kozie (także koźle i koźlęce), skórki zajęcze i królicze, tudzież skóry rybie, surowe	"	—	—			"	2	30	N. I.	"	15
	b) skórki i skóry, nie wymienione oddzielnie, surowe	"	—	45			"	—	—	"	"	6
	c) futra, t. j. wszelkie skórki i skóry na jednéj stronie na pół lub całkiem wyprawione, na drugiéj zaś pokryte włosiem, daléj nie wyprawione	1 ctr. *netto*	2	30	13 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach.		"	—	—	"	"	15
18	**Włosy** (sierść), **szczeć i pióra:**											
	a) Włosy, osobno nie wymienione, surowe, tudzież szczeć (także odpadki szczecinowe i kolce zwiérzęce wszelkiego rodzaju)	"	—	—			"	1	30	"	"	15
	b) włos psi, sarni, bydlęcy i kozi, surowy	"	—	—			"	—	15	"	"	6
	c) włosy przyrządzone, t. j. czesane, gotowane lub farbowane	1 ctr. *sporco*	—	45			"	—	—	"	"	6
	d) pióra, osobno nie wymienione (także pieńki piór, surowe i nie przyrządzone pióra strojowe)	"	—	45			"	—	—	"	"	6
	e) pieńki piór, przyrządzone (pióra do pisania)	1 ctr. *netto*	7	30	18 w beczkach i skrzyniach, 7 w belach.		"	—	—	"	"	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkung. Wildpret, anderes, wird unter die nicht besonders benannten Thiere gerechnet und ist zollfrei.											
	b) Bienenstöcke mit lebenden Bienen	1 Stück	—	—		N. II.	1 Stück	—	—		1 Stück	—
	c) Thiere, nicht besonders benannte	"	—	—		"	"	—	—		"	—
	d) Thiere, ausgestopfte	1 Ztr. sporko	—	45			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
	V. Thierische Produkte (nicht in anderen Klassen enthaltene).											
17	**Felle** und **Häute**, roh, (d. i. grün oder trocken, auch gesalzen, aber nicht weiter bearbeitet) und **Pelzwerk:**											
	a) Felle und Häute, gemeine, als: Rinds- (d. i. Bison-, Büffel-, Kalb-, Kuh-, Ochsen-, Stier- und Terzen-), Pferd- (auch Füllen-, Maulesel- und Maulthier-), Esel-, Kamehl-, Dachs-, Hunds-, Schwein-, Gems-, Hirsch-, Reh-, Elenthier-, Rennthier-, Flußpferd- und Rhinozeroshäute, dann gemeine Schaf- (auch Schöps-, Sterbling- und Lamm-), gemeine Ziegen- (auch Bock- und Kitzen-), Hasen- und Kaninchenfelle und Fischhäute, roh	"	—	—			"	2	30	N. I.	"	15
	b) Felle und Häute, nicht besonders benannte, roh	"	—	45			"	—	—	"	"	6
	c) Pelzwerk, d. i. alle auf der einen Seite halb oder ganz bearbeitete, auf der anderen Seite aber behaarte, nicht weiter verarbeitete Felle und Häute	1 Ztr. netto	2	30	13 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—	"	"	15
18	**Haare, Borsten** und **Federn:**											
	a) Haare, nicht besonders benannte, roh, dann Borsten (auch Borsten-Abfälle und Thierstacheln aller Art)	"	—	—			"	1	30	"	"	15
	b) Hunds-, Reh-, Rinds- und Ziegenhaare, roh	"	—	—			"	—	15	"	"	6
	c) Haare, zubereitet, d. i. gehechelt, gesotten oder gefärbt	1 Ztr. sporko	—	45			"	—	—	"	"	6
	d) Federn, nicht besonders benannte (auch rohe Federkiele und unzubereitete Schmuckfedern)	"	—	45			"	—	—	"	"	6
	e) Federkiele, zugerichtete (Schreibfedern)	1 Ztr. netto	7	30	18 in Fässern und Kisten, 7 in Ballen.		"	—	—	"	"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mićć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mićć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwagi do oddziału 18.											
	1. Włos koński, przyrządzony, i pióra na pościel przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *sporco*	wolne									
	2. Pióra strojowe, przyrządzone, zamieszczone są do kramarszczyzny gatunku przedniego.											
19	**Mięso:**											
	a) świéże	"	—	45			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	6
	b) przyrządzone, t. j. solone, wędzone, peklowane	1 ctr. *netto*	2	30	16 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach.		"	—	—		"	15
	c) kiełbasy (także kiszki krwawe, wątrobne i słoninne)	"	7	30			"	—	—		"	15
	Uwagi do oddziału 19.											
	1. Pod mięsem rozumićć należy wszelkie zwierzęta, z których skórę zdjęto, tudzież wszelkie z nich części, w innych pozycyach taryfowych nie wymienione.											
	2. Mięso wędzone i peklowane, z Dalmacyi w przywozie przez Wenecyę i Chioggia pod warunkami przepisanemi	"	1	30								
	3. Mięso w inny sposób, jak lit. *b*) wspomniany, przyrządzone, uważane będzie jako wiktuały przednie.											
	4. Mięso i kiełbasy, wprowadzone do krajów, w których przy biciu bydła pobiérany bywa podatek konsumcyjny od bydła, opłacać mają także i podatek konsumcyjny po $22\frac{1}{2}$ kr. od jednostki celnéj.											
20	**Miód, wosk i sér:**											
	a) Miód, t. j. właściwy miód, jako i miodowina (syta, czyli woda miodowa), ule wraz z miodem i woskiem (bez, lub z pszczołami zabitemi)	1 ctr. *sporco*	1	—			"	—	—		"	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom Związku celnego, z wolnego obrotu tychże wchodząc:											
	1. Miód, miodowina	"	—	30								
	2. Ule wraz z miodem i woskiem, bez, lub z pszczołami ubitemi	1 sztuka	wolna									

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkungen zur Abtheilung 18.											
	1. Pferdehaare, zubereitet, und Bettfedern über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. sporko	frei									
	2. Schmuckfedern, zubereitete, sind den feinen kurzen Waaren eingereiht.											
19	**Fleisch:**											
	a) frisches	"	—	45			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
	b) zubereitetes, d. i. gesalzenes, geräuchertes, gepöckeltes	1 Ztr. netto	2	30	16 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	c) Fleischwürste (auch Blut-, Leber- und Speckwürste)	"	7	30			"	—	—		"	15
	Anmerkungen zur Abtheilung 19.											
	1. Unter Fleisch werden alle enthäutete Thiere, dann alle nicht unter anderen Tarifposten benannte Bestandtheile derselben verstanden.											
	2. Geräuchertes und gepöckeltes Fleisch aus Dalmazien in der Einfuhr über Venedig und Chioggia unter den vorgeschriebenen Bedingungen	"	1	30								
	3. Fleisch auf andere als die lit. b) bezeichnete Art zubereitet, oder andere als Fleischwürste, werden als feine Eßwaaren behandelt.											
	4. Fleisch und Fleischwürste haben in der Einfuhr in jene Länder, wo die Verzehrungssteuer von Vieh bei der Schlachtung entrichtet wird, auch die Verzehrungssteuer mit 22½ kr. für die Zoll-Einheit zu entrichten.											
20	**Honig, Wachs und Käse:**											
	a) Honig, d. i. eigentlicher Honig, wie auch Honigwasser, Bienenstöcke sammt dem Honig und Wachs (ohne oder mit getödteten Bienen)	1 Ztr. sporko	1	—				—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenze gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren eingehend:											
	1. Honig, Honigwasser	"	—	30								
	2. Bienenstöcke sammt dem Honig und Wachs, mit oder ohne getödteten Bienen	1 Stück	frei									

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu				Dla wywozu			Dla przewozu	
		Pomiar oclenia	Kwota cła (zr. kr.)	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła (zr. kr.)	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła (kr.)
	b) wosk (biały i żółty), woszczyny	1 ctr. *netto*	4 —	13 w beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.		1 ctr. *sporco*	— —		1 ctr. *sporco*	15
	c) sér	"	5 —	16 w skrzyniach o 1 cetnarze i nadto, 13 w skrzyniach niżéj 1 cetnara 11 w beczkach i kubłach, 8 w koszach, 6 w belach.		"	— —		"	15
	Uwaga 1. Sér przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	1 30							
	Uwaga 2. Séry tak zwane wołoskie i morlackie, solone, z Dalmacyi wprowadzone morzem do Królestwa Lombardzko-Weneckiego, tudzież séry owcze i krowie, solone i nie w formach ubitych, lecz w naczyniach, wprowadzone do Bukowiny i Siedmiogrodu, opłacają za dopełnieniem warunków przepisanych	"	1 30							
21	**Produkta zwierzęce**, osobno nie wymienione (w innych oddziałach nie pomieszczone):									
	a) jaja, mléko (także mléko zsiadłe, śmietanka i twaróg)	1 ctr. *sporco*	— —		N. II.	"	— —		"	—
	b) produkta zwierzęce, nie wymienione osobno. Mianowicie należą tu odpadki z gąbki kąpielnéj i końskiéj (odwoléj), świeże, solone lub suszone pęchérze i jelita, tudzież skóreczki złotarskie (goldszlagierskie) z jelit bydlęcych	"	— 45		H. II.	"	— —		"	6
	VI. Tłustości i oleje tłuste.									
22	**Tłustości:**									
	a) masło świéże, solone, topione, (smalec), tłustość wieprzowa i gęsia, słonina, olbrot	1 ctr. *netto*	2 30	13 w beczkach, skrzyniach, garnkach i kubłach. 9 w koszach, 6 w skórach, wantuchach i belach.		"	— —		"	15
	b) stearyna, kwas stearynowy	"	4 —			"	— —		"	15
	Uwaga do pozycyj *a*) i *b*). Towary, wymienione pod lit. *a*) i *b*), z wyjątkiem olbrotu, przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego obrotu tychże	"	2 10							
	c) tran	1 ctr. *sporco*	— 30			"	— —		"	6
	d) tłustości, nie wymienione osobno	"	— 45			"	— —		"	6
	Uwaga. Tłustości wonne, znajdują się pomieszczone między artykułami lecznemi i wonnemi.									

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	b) Wachs (weißes und gelbes), Wachskoth	1 Ztr. netto	4	—	13 in Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	c) Käse	"	5	—	16 in Kisten von 1 Zentner und darüber, 13 in Kisten unter 1 Zentner, 11 in Fässern und Kübeln, 8 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Käse über die Grenze gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	1	30								
	Anmerkung 2. Käse, sogenannte wallachische und morlakische, gesalzene, aus Dalmazien in der Einfuhr zur See nach dem lombardisch-venezianischen Königreiche, dann Schaf- und Kuhkäse, gesalzen und nicht in festen Formen, sondern in Gefäße eingelegte, in der Einfuhr nach der Bukowina und Siebenbürgen, zahlen gegen Erfüllung der bestehenden Bedingungen	"	1	30								
21	**Thierische Produkte,** nicht besonders benannte (nicht in anderen Abtheilungen enthaltene):											
	a) Eier, Milch (auch geronnene, Rahm und Topfen)	1 Ztr. sporko	—	—		N. II.	"	—	—		"	—
	b) Thierische Produkte, nicht besonders benannte. Insbesondere gehören hieher Abfälle von Bad- und Pferdeschwämmen (Kropfschwamm), frische, gesalzene oder getrocknete Blasen und Därme, auch Goldschläger-Häutchen	"	—	45		H. II.	"	—	—		"	6

VI. Fette und Oele, fette.

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
22	**Fette:**											
	a) Butter (frische, gesalzene, eingeschmolzene [Schmalz]), Schwein- und Gänsefett, Speck, Wallrath	1 Ztr. netto	2	30	13 in Fässern, Kisten, Töpfen und Kübeln, 9 in Körben, 6 in Häuten, Wammen und Ballen.		"	—	—		"	15
	b) Stearin, Stearinsäure	"	4	—			"	—	—		"	15
	Anmerkung zu den Posizionen a) und b). Die lit. a) und b) genannten Waaren, mit Ausnahme des Wallrathes, über die Grenze gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	2	10								
	c) Fischthran	1 Ztr. sporko	—	30			"	—	—		"	6
	d) Fette, nicht besonders benannte	"	—	45			"	—	—		"	6
	Anmerkung. Fette, parfümirte, sind den Arzenei- und Parfümeriestoffen eingereiht.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
23	**Oleje tłuste:**											
	a) oleje tłuste we flaszkach i dzbanach	1 ctr. *netto*	15	—	24 w skrzyniach, 16 w koszach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	b) oliwa w beczkach i szawłokach	"	4	—	11 w beczkach, 6 w zaambalowanych rurach, 4 w samych rurach (wężacł skórzanych).		"	—	—		"	15
	Uwagi do oddziału 23.											
	Oliwa dalmatyńska, w beczkach, wprowadzona morzem przez Fiume, Tryest, Wenecyę, Chioggia i Cavanella di Po, za dopełnieniem warunków przepisanych	"	2	—								
	2. Oliwa w beczkach wprowadzona, jeżeli czynność załatwiająca miejsce ma w urzędach celnych głównych, i przytém na cetnar przymieszanym jest 1 funt olejku terpentynowego, lub 2 łóty olejku rozmarynowego	1 ctr. *sporco*	—	45								
	3. Oliwa w obrocie granicznym, wchodząca w konwiach, otwartych dzbanach, we flaszkach blaszanych lub szklanych, i innych tym podobnych naczyniach, nie zamkniętych, ulega temu samemu postępowaniu, co oliwa w beczkach.											
	c) olej kokosowy i palmowy w beczkach	"	—	45			"	—	—		"	6
	d) oleje tłuste, osobno nie wymienione w beczkach	"	1	30			"	—	—		"	15
	Uwaga. Olej konopny, lniany i rzepakowy w beczkach przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu onychże	"	—	45								
	Uwaga do oddziału 23. Oleje eteryczne i wonne pomieszczone są do artykułów lecznych i wonnych.											
	VII. Napoje i wiktuały.											
24	**Piwo i miód do picia:**											
	a) we flaszkach i baniach (kamionkach czyli plucerach)	1 ctr. *netto*	7	30	24 w skrzyniach, 16 w koszach.		"	—	—		"	15
	b) w beczkach	1 ctr. *sporco*	—	45			"	—	—		"	15
	Uwaga. Piwo w beczkach wprowadzone do krajów, w których się w przychodzie opłaca podatek konsumcyjny, opłacić ma dodatek do podatku konsumcyjnego w 40 kr. od cetnara.											
25	**Ocet:**											
	a) we flaszkach i baniach	1 ctr. *netto*	7	30	24 w skrzyniach, 16 w koszach.		"	—	—		"	15
	Uwaga. Octy woniejące, w naczyniach o nie więcéj jak $\frac{1}{4}$ miary austryackiéj, lub w takich, które wedle właściwości swéj należą do towarów											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
23	**Oele, fette:**											
	a) Oele, fette, in Flaschen und Krügen	1 Ztr. netto	15	—	24 in Kisten, 16 in Körben		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	b) Olivenöl (Baumöl) in Fässern und Schläuchen	"	4	—	11 in Fässern, 6 in emballirten Schläuchen, 4 in Schläuchen allein		"	—	—			15
	Anmerkungen zur Abtheilung 23. 1. Olivenöl, dalmatiner, in Fässern, in der Einfuhr zur See über Fiume, Triest, Venedig, Chioggia und Cavanella di Po gegen Erfüllung der bestehenden Bedingungen	"	2	—								
	2. Olivenöl in Fässern eingehend, wenn die Abfertigung bei Hauptzollämtern stattfindet und hierbei auf den Zentner 1 Pfund Terpentinöl oder 2 Loth Rosmarinöl zugesetzt werden	1 Ztr. sporko	—	45								
	3. Olivenöl im Grenzverkehre, in Kannen, offenen Krügen, Blech- oder Glasflaschen und ähnlichen unverschlossenen Behältnissen eingehend, wird wie Oliven-Oel in Fässern behandelt.											
	c) Kokesnuß- und Palmöl in Fässern	"	—	45			"	—	—		"	6
	d) Oele, fette, nicht besonders benannte in Fässern	"	1	30			"	—	—		"	15
	Anmerkung. Hanf-, Lein- und Rüpsöl in Fässern über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	—	45								
	Anmerkung zur Abtheilung 23. Oele, ätherische und parfümirte, sind den Arzenei- und Parfümeriestoffen eingereiht.											
	VII. Getränke und Eßwaaren.											
24	**Bier und Meth:**											
	a) in Flaschen und Krügen (auch Plutzern)	1 Ztr. netto	7	30	24 in Kisten, 16 in Körben		"	—	—		"	15
	b) in Fässern	1 Ztr. sporko	—	45			"	—	—		"	15
	Anmerkung. Bier in Fässern in der Einfuhr in jene Länder, wo die Verzehrungssteuer bei der Einfuhr entrichtet wird, hat den Verzehrungssteuer-Zuschlag von 40 kr. für den Zentner netto zu entrichten.											
25	**Essig:**											
	a) in Flaschen und Krügen	1 Ztr. netto	7	30	24 in Kisten, 16 in Körben		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Parfümirte Essige in Behältnissen von nicht mehr als 1/4 österreichische Maß, oder in solchen, welche nach ihrer Beschaffenheit zu den feinen											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowej	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	skórzanych i gumowych gatunku przedniego, do najprzedniejszych towarów glinianych, lub do kramarszczyzny, uważane być mają jako towary perfumowe.											
	b) w beczkach	1 ctr. *sporko*	—	45			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	6
26	**Wypalane płyny spirytusowe:**											
	a) Wódka (także wódka francuzka, i wódki zaprawiane), spirytus, arak, rum	1 ctr. *netto*	7	30	24 w skrzyniach, 16 w koszach, 11 w beczkach zewnętrznych.		"	—	—		"	15
	b) likiery, esencya ponczowa, i inne słodzone płyny spirytusowe	"	12	30			"	—	—		"	15
	Uwagi do oddziału 26. 1. Wypalane płyny spirytusowe, wprowadzone do krajów, gdzie pobierany bywa podatek konsumcyjny przy paleniu onychże, tudzież wprowadzone do Tyrolu i Forarlberga, opłacają dodatek do podatku konsumcyjnego w kwocie 5 złr. od cetnara *netto*. 2. Restytucya podatku przy wywozie z terytoryum celnego, dozwolona dla niektórych płynów spirytusowych, zostaje w swéj mocy pod warunkami istniejącemi.											
27	**Wino** (także wino owocowe, moszcz winny i owocowy):											
	a) we flaszkach i baniach	"	15	—	24 w skrzyniach, 16 w koszach		"	—	—		"	15
	b) w beczkach i rurach	"	12	30	11 w beczkach zewnętrznych.		"	—	—		"	15
	Uwaga 1. Wina z wyłączeń celnych, wprowadzone za dopełnieniem warunków przepisanych morzem lub przez linię celną, oddzielającą wyłączenia celne od terytoryum celnego	1 ctr. *sporco*	—	54		Jeżeli wprowadzenie odbywa się morzem II. II.						
	Wina tego rodzaju, wprowadzone do kroackiego Pogranicza Wojskowego	"	—	18								
	Uwaga 2. Wina w naczyniach wiązanych, wina szwajcarskie i tak zwane wina jeziorowe, jedne i drugie z okolic jeziora Konstanckiego, wina pospolite z kantonu Tesyńskiego, wprowadzone przez granicę krajową Królestwa Lombardzko-Weneckiego, pod warunkami istniejącemi, wina pospolite z Toskany, wprowadzone przez granicę krajową											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder zu den kurzen Waaren gehören, werden als Parfümerie-Waaren behandelt.											
	b) in Fässern	1 Ztr. sporko	—	45			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
26	**Gebrannte geistige Flüssigkeiten:**											
	a) Branntwein (auch Franzbranntwein und versetzte Branntweine), Weingeist, Arrak, Rhum	1 Ztr. netto	7	30	24 in Kisten, 16 in Körben, 11 in Ueberfässern.		"	—	—		"	15
	b) Liqueurs, Punsch-Essenz und andere versüßte geistige Flüssigkeiten	"	12	30			"	—	—		"	15
	Anmerkungen zur Abtheilung 26.											
	1. Gebrannte geistige Flüssigkeiten haben in der Einfuhr in jene Länder, wo die Verzehrungssteuer bei der Erzeugung eingehoben wird, so wie bei der Einfuhr nach Tirol und Vorarlberg einen Verzehrungssteuer-Zuschlag von 5 fl. für den Zentner netto zu entrichten.											
	2. Die für einige gebrannte geistige Flüssigkeiten bewilligte Steuer-Restituzion bei der Ausfuhr aus dem Zollgebiete bleibt unter den bestehenden Bedingungen aufrecht.											
27	**Wein** (auch Obstwein, Wein- und Obstmost):											
	a) in Flaschen und Krügen	"	15	—	24 in Kisten, 16 in Körben.		"	—	—		"	15
	b) in Fässern und Schläuchen	"	12	30	11 in Ueberfässern.		"				"	15
	Anmerkung 1. Weine aus den Zollausschlüssen, welche gegen Erfüllung der bestehenden Bedingungen zur See oder über die Zoll-Linie, welche die Zollausschlüsse vom Zollgebiete trennt, eingeführt werden....	1 Ztr. sporko	—	54		Für die Einfuhr zur See H. II.						
	Weine dieser Art in der Einfuhr nach der kroatischen Militärgrenze	"	—	18								
	Anmerkung 2. Weine in Gebünden, Schweizer- und sogenannte Seeweine, beide aus der Umgegend des Bodensees, gemeine aus dem Kantone Tessin bei der Einfuhr über die Landgrenze des lombardisch-venezianischen Königreiches, unter den bestehenden Bedingungen, gemeine aus Toskana bei der Einfuhr über die Landgrenze der transappeninnischen Gebietstheile der Herzogthümer Modena und Parma, dann											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zł.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zł.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	transapenińskich części terytoryalnych Księstw Modeny i Parmy, tudzież wina neapolitańskie i sycylijskie, wprowadzone *morzem*, jeżeli pochodzenie ich widoczném jest z papierów okrętowych, a oraz wprowadzenie miejsce ma przez wolne porty, przy zachowaniu warunków istniejących	1 ctr. *sporco*	1	48		Jeżeli wprowadzenie odbywa się morzem H. H.						
	Uwaga 3. Wina w naczyniach wiązanych, pospolite, z Piemontu, wprowadzone przez granicę krajową Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Księstw Modeny i Parmy	"	1	10								
	Uwaga 4. Wina w naczyniach wiązanych, mołdawskie i wołoskie, wprowadzone przez graniczną linię celną Bukowiny i Siedmiogrodu, tudzież bośniackie, wprowadzone przez pograniczną linię celną jeneralatu Karlsztadzkiego	"	2	30								
	Uwaga 5. Wina w naczyniach wiązanych, serbskie i bośniackie, wprowadzone przez pograniczną linię celną, tudzież wina tureckie, lewanckie, cypryjskie i archipelskie, jakoteż wszelkie wina włoskie i wina z austryackich wyłączeń celnych, jeżeli morzem wprowadzone są, i pochodzenie ich wykazuje się z dokumentów okrętowych, a oraz nie zachodzą warunki do dalszego uwzględnienia celnego	"	7	—		Jeżeli wprowadzenie odbywa się morzem H. H.						
	Uwaga 6. Wina, zakorkowane we flaszkach w sposób wina szampańskiego, opłacają cła wchodowego 15 złr. od cetnara *netto*, nawet gdyby one wedle pochodzenia swego cłu niższemu podlegały. Tylko wina z wyłączeń celnych, w przypadku przewidzianym w uwadze 1., podlegać będą i nadal cłu uwzględnionemu.											
	Uwaga 7. Brzeczka winna i winogrona świéże, także jako wino oclone będą, atoli przytém liczyć należy 160 funtów brzeczki lub winogron za 100 funtów wina.											
	Ogólna uwaga do oddziałów 24. aż do 27.											
	Napoje, w obrocie granicznym znajdujące się w konwiach, dzbanach, flaszkach blaszanych, lub w niezasmolkowanych flaszkach szklanych, uważane będą jako napoje w naczyniach wiązanych.											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Weine, neapolitanische und sizilianische in der Einfuhr zur See, wenn der Ursprung aus den Schiffs-Papieren ersichtlich ist, und, falls die Einfuhr über Freihäfen stattfindet, unter Beobachtung der bestehenden Bedingungen	1 Ztr. sporko	1	48		Für die Einfuhr zur See II. II.						
	Anmerkung 3. Weine in Gebünden, gemeine, aus Piemont in der Einfuhr über die Landgrenze des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Herzogthümer Modena und Parma	"	1	10								
	Anmerkung 4. Weine in Gebünden, moldauische und wallachische, bei der Einfuhr über die angrenzende Zoll-Linie der Bukowina und Siebenbürgens, sowie bosnische bei der Einfuhr über die angrenzende Zoll-Linie des Karlstädter Generalates	"	2	30								
	Anmerkung 5. Weine in Gebünden, serbische, und bosnische, bei der Einfuhr über die angrenzende Zoll-Linie, dann Weine, türkische, Levantiner-, Zyper- und Archipel-Weine, sowie alle italienischen Weine und die Weine aus den österreichischen Zollausschlüssen, falls die Einfuhr zur See stattfindet und der Ursprung aus den Schiffs-Papieren ersichtlich, jedoch die Bedingungen zu einer weiteren Zollbegünstigung nicht vorhanden sind	"	7	—		Für die Einfuhr zur See II. II.						
	Anmerkung 6. Weine, in, nach Art des Champagners, verkorkten Flaschen, zahlen den Eingangszoll von 15 fl. für den Zentner netto, auch wenn sie, ihrer Herkunft nach, einem geringeren Zolle unterworfen wären. Nur die Weine aus den Zollausschlüssen in dem durch die Anmerkung 1 vorgesehenen Falle bleiben dem begünstigten Zolle unterworfen.											
	Anmerkung 7. Weinmaische und Weintrauben, frische, werden ebenfalls als Wein verzollt, doch werden 160 Pfund Maische oder Trauben für 100 Pfund Wein gerechnet.											
	Allgemeine Anmerkung zu den Abtheilungen 24 bis 27.											
	Getränke, die im Grenzverkehre in Kannen, Krügen, Blechflaschen oder unverpichten Glasflaschen vorkommen, werden wie Getränke in Gebünden behandelt.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dl[a] przewozu: Pomiar oclenia	Dl[a] przewozu: Kwota cła kr.
28	**Wiktuały** (w innych oddziałach nie pomieszczone:											
	a) Chléb, ordynaryjny, t. j. tak czarny jak biały, tudzież chléb fruktowy z gruszek suszonych i suchary okrętowe	1 ctr. *sporco*	—	45		N. II.		—	—		1 ctr. *sporco*	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	b) Ciasta (t. j. makarony i tym podobne nie wypiekane wyroby z mąki), tudzież opłatki	1 ctr. *netto*	2	30	16 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach, 6 w belach.		1 ctr. *sporco*	—	—		„	15
	Uwaga. Ciasta przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	c) Owoce, suszone, farbami pociągane (w przywozie zakazane ze względów sanitarnych)	„	2	30			„	—	—		„	15
	d) Proszek gorczyczny (w pęchérzach, flaszkach, dzbanach), gorczyca zaprawna (musztarda), kapary	„	7	30			„	—	—		„	15
	e) Wiktuały, gatunku przedniego, t. j. 1 czokolada, niemniéj surogaty czokolady i fabrykaty czokoladowe, *Racahout des Arabes*, konfitury, cukierki, ciasteczka, sucharki wszelkiego rodzaju (wyjąwszy suchary okrętowe); 2. wszelkie we flaszkach, słoikach i t. p. marynowane, duszone lub też solone, tudzież wszelkie w cukrze, miodzie, oliwie lub w inny sposób zaprawne frukta, korzenie, jarzyny i inne artykuły konsumcyjne (grzyby, trufle, ptastwo, zwiérzęta morskie i t. p.); nareszcie 3. pasztety, buliony (treści rosołowe), galarety, sosy i tym podobne osobno nie wymienione potrawy zaprawne	„	20	—	16 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach, 6 w belach.	II. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Przedmioty, wymienione pod liczbą 1. i 2. przez granice ku Panstwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	10	—								
	Uwaga 2. Moczone w occie tuneczyki i węgorze w beczkach, wprowadzone morzem lub przez granice krajowe Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Księstw Modeny i Parmy	„	5	—								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattahaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattahaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
28	**Eßwaaren** (nicht in anderen Abtheilungen enthaltene):											
	a) Brot, gemeines, d. i. sowohl schwarzes als weißes, wie auch Kletzenbrod und Schiffszwieback	1 Ztr. sporko	—	45		N.II.		—	—		1 Ztr. sporko	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	b) Teigwerk (d. i. Nudeln und gleichartige nicht gebackene Erzeugnisse von Mehl), wie auch Oblaten	1 Ztr. netto	2	30	16 in Fässern und Kisten, 13 in Körben, 6 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		"	15
	Anmerkung. Teigwerk über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	c) Obst, getrocknetes, mit Farben bestrichenes (in der Einfuhr aus Sanitäts-Rücksichten verboten)	"	2	30			"	—	—		"	15
	d) Senfpulver (in Blasen, Flaschen, Krügen), Senf, zubereiteter, Kapern	"	7	30			"	—	—		"	15
	e) Eßwaaren, feine, d. i. 1. Chokolade, wie auch Chokolade-Surrogate und -Fabrikate, Racahout des Arabes, Konfituren, Zuckerwerk, Kuchenwerk, Zwieback aller Art (mit Ausnahme von Schiffszwieback); 2. alle in Flaschen, Büchsen u. dgl. eingemachte, eingedämpfte oder auch eingesalzene, dann alle in Zucker, Honig, Oel oder sonst eingelegte Früchte, Gewürze, Gemüse und andere Konsumtibilien (Pilze, Trüffel, Geflügel, Seethiere u. dgl.); ferner 3. Pasteten, Tafelbouillons, Gelées (Sulzen), Saucen und andere nicht besonders genannte, zubereitete Speisen	"	20	—	16 in Fässern und Kisten, 13 in Körben, 6 in Ballen.	II. II.	"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Die Zahl 1 und 2 genannten Gegenstände über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	10	—								
	Anmerkung 2. In Oel eingelegte Thunfische und Aale in Fässern, zur See oder über die Landgrenzen des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Herzogthümer Modena und Parma eingehend	"	5	—								

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr. kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr. kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	VIII. Materyały opałowe, budowlowe i wyrobowe.									
29	**Drzewo:**									
	a) Drzewo opałowe (t. j. wszelkie z grubego nie obrobione drzewo ordynaryjne w nieociesanych pniach i błokach, polanach i drągach, długości nie nad 42 cali wiedeńskich), tudzież kora drzewna, chróst, faszyny, witwina, drzewo gałęziowe	100 stóp kubicznych	— 24		N. II.	100 stóp kubicznych	— 24		100 stóp kubicznych	6
	b) Drzewo wyrobowe ordynaryjne (europejskie), surowe, t. j. nie obrobione z grubego, przeto w nieociesanych pniach, dłuższych nad 42 cali wiedeńskich, albo w kijach na obwiązła, w drążkach, drzewie palowem i t. d., tudzież przyrządzone, t. j. towary piłowe, drzewo beczkow (klepki) i wszelkie inne surowo przyrządzone drzewo wyrobowe, wyjąwszy fornery	"	— 45			"	— 45		"	6
	Uwagi do pozycyj taryfowych *a)* i *b)*.									
	1. Przedmioty pod *a)* i *b)* wspomnione, przez granice ku Państwom celnym Związkowym wchodzące i wychodzące	"	wolne				wolne			
	2. Przedmioty pod *a)* i *b)* wymienione, z Galicyi, Bukowiny, Siedmiogrodu, Kroacyi i Pogranicza Wojskowego, lub téż dla c. k. marynarki do Tryestu i Wenecyi pod kontrolą zabezpieczającą wyprowadzone	"					wolne			
	3. Przedmioty pod *a)* i *b)* objęte, wyprowadzone lądem, a nie przeznaczone na skład do spławienia, opłacają cło wchodowe i wychodowe, lit. *a)* w kwocie kr. 4, zaś lit. *b)* w kwocie kr. 9. Jak transportowanie lądem, tak téż uważaném będzie i spławianie w sztukach niewiązanych kanałami i potokami spławnemi.									
	4. Drzewo wprowadzone na rzéce Inn z Engadein do Tyrolu, opłaca tylko połowę cła wchodowego.									
	5. Klepki z drzewa miękkiego płacą tylko połowę cła wychodowego.									
	Drzewo opałowe zadeklarowane być może także podług siąga niższo-austryackiego; siąg niższo-austryacki drzewa opałowego o 36" liczy się po 72 stóp kubicznych, drzewo dłuższe lub krótsze stosownie będzie zredukowane. Tam, gdzie tego									

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	VIII. Brenn-, Bau- und Werkstoffe.											
29	**Holz:**											
	a) Brennholz (d. i. alles nicht vorgearbeitete, gemeine Holz in unbehauenen Stämmen und Blöcken, Scheitern und Prügeln, die nicht länger als 42 Wiener Zoll sind), auch Holzborke, Busch, Faschinen, Flechtweiden, Reisig	100 W. Kubik-Fuß	—	24		N. II.	100 W. Kubik-Fuß	—	24		100 W. Kubik Fuß	6
	b) Werkholz, gemeines (europäisches), roh, d. i. nicht vorgearbeitet, also in unbehauenen Stämmen, länger als 42 Wiener Zoll, oder in Bandstöcken, Stangen, Pfahlholz u. s. w., und zugerichtet, d. i. Sägewaaren, Faßholz (Dauben) und alles andere roh vorgearbeitete Werkholz, mit Ausnahme der Fourniere	"	—	45			"	—	45		"	6
	Anmerkungen zu den Tarifposten a) und b).											
	1. Die unter a) und b) begriffenen Gegenstände über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten ein- und ausgehend	"	frei					frei				
	2. Die unter a) und b) begriffenen Gegenstände, die aus Galizien, der Bukowina, Siebenbürgen, Kroazien und der Militärgrenze, oder die für die k. k. Marine nach Triest und Venedig unter sichernden Kontrolen ausgeführt werden	"						frei				
	3. Die unter a) und b) begriffenen Gegenstände, wenn sie zu Lande verführt werden, und nicht nach einer Holzablage zum Verschiffen bestimmt sind, zahlen den Ein- und Ausgangszoll, lit. a) von 4 kr. und lit. b) von 9 kr.											
	Dem Landtransporte wird das Verflößen in losen Stücken auf Floßkanälen und Floßbächen gleich geachtet.											
	4. Holz auf dem Inn aus Engadein nach Tirol eingehend, zahlt nur die Hälfte des Eingangszolles.											
	5. Faßdauben von weichem Holze zahlen nur die Hälfte des Ausgangszolles.											
	6. Brennholz kann auch nach der niederösterreichischen Klafter erklärt werden; eine niederösterreichische Klafter 36″ Brennholz wird zu 72 Kubikschuh angenommen, längeres oder kürzeres Holz wird entsprechend reduzirt. Dort, wo die Verhältnisse es nothwendig machen, sind die Finanz-Landesbehörden											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	wymagają stosunki, władze finansowe krajowe upoważnione są, dozwolić oclenia także podług fury i ustanowić, wiele stóp kubicznych drzewa liczyć się ma na każde zwiérzę cugowe.											
	7. Należytość wywozowa, która pod nazwą *diritto d'alboraggio* pobiérana bywa od budulca okrętowego gatunku pewnego w wywozie z portów, pomieszczona jest między należytości portowe.											
	c) Drzewo wyrobowe, pozaeuropejskie (w blokach, deskach, forsztach czyli słupcach)	1 ctr. *sporco*	—	—			1 ctr. *sporco*	—	6		1 ctr. *sporco*	6
	Uwaga. Drzewo wyrobowe, pozaeuropejskie, raszplowane, lub w inny sposób rozdrobnione, pomieszczone być ma wedle właściwości jego między pozycye taryfowe 13, *h*) lub 34, *c*).											
30	**Węgle i torf:**											
	a) węgle drzewne, torf i węgle torfiane	„	—	—		N. II.	„	—	—		„	—
	b) węgle kamienne (także ziemno-brunatne)	„	—	—		„	„	—	—		„	—
31	**Materyały tokarskie i rzeźbiarskie,** t. j. wszelkie w innych oddziałach nie pomieszczone:											
	a) Zęby zwiérzęce, szylkret, piana morska, skorupy muszlowe czyli konchy (także perłowa macica), róg wiérzchniéj szczeki wielorybiéj na fiszbin (fiszbin surowy), trzcina do wyplatania krzeseł, nie łupana i nie bejcowana, laski i trzciny drogie (t. j. wszelkie, wyjąwszy rogożynę i trzcinę do wyplatania krzeseł), skorupy orzecha kokosowego, orzechy arekowe i kamienno-twarde	„	—	—			„	—	6		„	6
	b) kość słoniowa i perłowa macica (obie w taflach i blokach, surowe, tylko rznięte), korale surowe (także wiércone, jednakże nie szlifowane), bursztyn, gagat (czarny bursztyn)	„	—	45			„	—	—		„	6
32	**Minerały** (w innych oddziałach nie pomieszczone):											
	a) 1. Kamienie surowe, t. j. nie ciosane i ciosane, także w blatach, atoliż nie szlifowane i nie polerowane (n. p. kamienie łomne, wapienne, łupne, murówki, kamienie młyńskie [bez lub z ryfami żelaznemi], grube kamienie szlifiérskie i brusy, tuf, pumeks, surowe bloki granitowe i marmurowe i t. d.), dachówki i cegły, żużel, piasek (wyjąwszy piasek do posypowania farbny), wapno i gips, nie palone i palone, amiant i azbest. 2. Ziemie, osobno niewymienione, ani mielone ani zmiażdżone, tudzież											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	ermächtiget, die Verzollung auch nach der Fuhr zu gestatten und festzusetzen, wie viele Kubikfuß Holz für jedes vorgespannte Zugthier zu rechnen sind.											
	7. Die Gebühr, welche bei der Ausfuhr von Schiffbauholz gewisser Art aus den Häfen unter dem Namen diritti d'alboraggio eingehoben wird, ist den Hafengebühren eingereiht.											
	c) Werkholz, außereuropäisches (in Blöcken, Brettern und Pfosten)	1 Ztr. sporko	—	—			1 Ztr. sporko	—	6		1 Ztr. sporko	6
	Anmerkung. Werkholz, außereuropäisches, geraspelt oder sonst verkleinert, ist je nach seiner Beschaffenheit den Tarifposten 13, h) oder 34, c) einzureihen.											
30	**Kohlen und Torf:**											
	a) Holzkohlen, Torf und Torfkohlen	〃	—	—		N.II.		—	—		〃	—
	b) Steinkohlen (auch Braunkohlen)	〃	—	—		〃	〃	—	—		〃	—
31	**Drechsler- und Schnitzstoffe,** d. i. alle nicht in anderen Abtheilungen enthaltene:											
	a) Thierzähne, Schildpatt, Meerschaum, Muschelschalen, (auch Perlmutter), Wallfischbarten (Fischbein, rohes), Stuhlrohr, ungespalten und ungebeizt, Stöcke und Röhre, edlere (d. i. alle, mit Ausnahme des Schilf- und Stuhlrohres), Kokosnußschalen, Areka- und Steinnüsse	〃	—	—		〃	〃	—	6		〃	6
	b) Elfenbein und Perlmutter (beide in Platten und Blöcken, roh, bloß geschnitten), Korallen, rohe (auch gebohrt, jedoch nicht geschliffen), Bernstein, Gagat (schwarzer Bernstein)	〃	—	45			〃	—	—		〃	6
32	**Mineralien** (nicht in anderen Abtheilungen enthaltene):											
	a) 1. Steine, rohe, d. i. unbehauen und behauen, auch in Platten, doch nicht geschliffen und nicht polirt (z. B. Bruch-, Kalk-, Schiefer-, Mauersteine, Mühlsteine [ohne und mit eisernen Reifen], grobe Schleif- und Wetzsteine, Tuffstein, Bimsstein, rohe Granit- und Marmorblöcke und dgl.), Dach- und Mauerziegel, Schlacken, Sand (mit Ausnahme des farbigen Streusandes), Kalk und Gyps, ungebrannt und gebrannt,											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	3. puzzolan i santoryn (także cement i tarras), margiel, glina, ordynaryjna, glina ceglarska i garncarska, trypla, talk i ziemia folarska (wszelkie te ziemie także mielone i zmiażdżone), ziemia ogrodowa i czarna bagnista, woda i lód	1 ctr. *sporco*	—	—		N. II.		—	—		1 ctr. *sporco*	—
	b) Bolus (glinka), braunsztyn, glina farbierska, żółta, zielona, czerwona, grafit (białokrusz, ołówek do rysowania), kréda surowa (nie krajana), okra, szmergiel w kawałkach, fluspat i spat ciężki (baryta), mielony i nie mielony), umbra, biała glina na fajki i inne gliny do wyrobów farfurowych lub porcelanowych, tak zwane blaty kehlhejmskie i kamienie litograficzne (z rysunkami lub bez rysunków)	„	—	—			1 ctr. *sporco*	—	—		„	—
	c) kamienie osobno nie wymienione, szlifowane lub polerowane, tudzież kamienie szlifierskie i brusy gatunku przedniego, kamienie probierskie, krzemienie, skałki, tabliczki szyfrowe (także w ramach drewnianych), grafki szyfrowe, papiér szyfrowy, tabliczki z papiéru szyfrowego, kréda i krédka czerwona, krajana, papiér pumeksowy i szmerglowy, tkanka pumeksowa i szmerglowa, papiér piaskowy, piasek do posypowania farbowany, wyjąwszy szmaltę	„	—	45			„	—	—		„	6
	Uwaga. Wszelkie przedmioty te, z wyjątkiem krédy i krédki czerwonéj, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	d) Minerały, osobno nie wymienione, mielone lub zmiażdżone	„	—	45			„	—	—		„	6

IX. Artykuły zarodu lecznego, wonnego, farbierskie, garbarskie i chemiczne pomocnicze.

33 **Artykuły leczne i wonne:**

a) przednie, jako to: ambra szara, ziarnka piżmowe, strój bobrowy; kwiaty następujące: kwiat jabłka granatu, kwiat pomarańczowy i kwiat różowy; bób następujący: bób św. Ignacego, bób perski i tonki; kolokwinty, balsam kopaiwa; gumy i gumo-żywice następujące: amoniak, assafetyda, benzoe, żywica krwawa, galban, gwajak guma, żywica jalapy, mira żywica, styrak, kadzidło, kamfora, kantarydy, stonogi, racze oczy, manna; olej-

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Amianth und Asbest. 2. Erden, nicht besonders benannte, weder gemahlen noch geschlemmt, — dann 3. Puzzuolan- und Santorin-Erde (auch Zement und Traß), Mergel, Lehm, gemeiner Ziegel- und Töpferthon, Trippel, Talk- und Walker-Erde (alle diese Erden auch gemahlen und geschlemmt), Garten- und Moor-Erde, Wasser und Eis	1 Ztr. sporko	—	—		N.II.		—	—		1 Ztr. sporko	—
	b) Bolus (auch Siegel-Erde), Braunstein, Farben-Erde, gelbe, grüne, rothe, Graphit (Wasserblei, Reißblei), Kreide, rohe (ungeschnitten), Ocker, Schmirgel in Stücken, Fluß- und Schwerspath (gemahlen und ungemahlen), Umbra, weiße Pfeifen- und andere Erden zur Erzeugung von Steingut und Porzellan, sogenannte Kehlheimerplatten und Lithographirsteine (mit oder ohne Zeichnungen)	〃	—	—			1 Ztr. sporko	—	—		〃	—
	c) Steine, nicht besonders benannte, geschliffen oder polirt, dann Schleif- und Wetzsteine, feine, Probirsteine, Feuer- (Flinten-) Steine, Schiefertafeln (auch in Holzrahmen), Schiefergriffeln, Schieferpapier, Tafeln aus Schieferpapier, Kreide und Rothstein, geschnitten, Bimsstein- und Schmirgelpapier, Bimsstein- und Schmirgeltuch, Sandpapier, Streusand, farbiger, mit Ausnahme der Schmalte	〃	—	45			〃	—	—		〃	6
	Anmerkung. Alle diese Gegenstände, mit Ausnahme der Kreide und des Rothsteines, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	〃	frei									
	d) Mineralien, nicht besonders benannte, gemahlen oder geschlämmt	〃	—	45			〃	—	—		〃	6
	IX. Arzenei-, Parfümerie-, Farb-, Gärbe- und chemische Hilfsstoffe.											
33	**Arzenei- und Parfümeriestoffe:**											
	a) edle, als: Ambra, grauer, Abelmoschkörner, Bibergeil; Blüthen, folgende: Granatapfel-, Pomeranzen-, Rosenblüthen; Bohnen, folgende: Ignatius-, Pechurim-, Tonkabohnen; Kologuinten, Kopaivabalsam, Gummen und Gummiharze, folgende: Ammoniak, Assa foetida, Benzoe, Drachenblut, Galban, Guajak-Gummi, Jalappaharz, Myrrhen, Storax, Weihrauch;											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	ki następujące: bursztynowy, z rogu jeleniego; kauczukowy, bobkowy, rozmarynowy, jałowcowy, opium, patchouli, woda kwiatu pomarańczowego, kasya strączkowa, guma soczniea, skink-jaszczurka, sok lukrecyowy; korzenie następujące: ipekakuany, jalapy, ratanii, rabarbarowe (rapontykowe), storczykowe, kolcowoju lekarskiego, kokornaku wężowego, krzyżownicy wirgińskiéj, turpetowe	1 ctr. *netto*	5	—	13 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	b) najprzedniejszego gatunku, jako to: olejki eteryczne, nie wymienione osobno, wonne oleje i tłustości, balsamy naturalne, osobno nie wymienione, balsam gałki muszkatołowéj, piżmo i cybet, ogonki piżmowca, gąbki kąpielne i końskie (odwołe)	„	12	30		H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Jeżeli wymienione pod *a*) i *b*) oleje i balsamy nadchodzą w naczyniach o ¼ miary austryackiéj i niżéj, lub w takich, które wedle właściwości swéj należą do towarów skórzanych i gumowych przednich, do towarów glinianych najprzedniejszych, lub do kramarszczyzny, natenczas uważane być winny jako towary wonne.											
34	**Farbniki i garbniki:**											
	a) Drzewa farbierskie w blokach, korzenie farbne pospolite, mielone i nie mielone (jako to: prawdziwa i fałszywa alkanna, kurkume, korzenie berberysowe i białego grzebienia), bablach, dywidywy, katechu (kachu, ziemia japońska), kwercytron, sumak	1 ctr. *sporco*	—	—			„	—	6		„	6
	b) dębnica garbarska i kora garbarska (t. j. brzozowa, dębowa, sosnowa, jodłowa, z kasztanów dzikich, wiązowa, wierzbowa)	„	—	—		N. II.	„	—	—		„	6
	c) żołędzie i łuski żołędziowe (walonie), dębianki, także mąka z nich, galasy	„	—	—			„	—	24	N. I.	„	6
	d) krap, mielony i nie mielony, urzet i rezeda żółtofarbnik	„	—	6			„	—	—		„	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	e) drzewa farbne, rozdrobnione (t. j. raszplowane, tarte, krajane)	„	—	30			„	—	—		„	6
	f) koszenilla, sylwester, kiermes, ekstrakty krapowe, garancine i garancinette (garancine concentrée,											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Kampher, Kanthariden, Kellerasseln, Krebsaugen, Manna; Oele, folgende: Bernstein-, Hirschhorn-, Kautschuk-, Lorbeer-, Rosmarin-, Wachholder-Oel; Opium, Patchouli, Pomeranzenblüthen-Wasser, Rohrkassie, Skammonium, Stink-Eidechse, Süßholzsaft; Wurzeln, folgende: Brech-, Jalappa-, Ratanhia-, Rhabarber-, Rapontika-, Salep-, Sassaparilla-, Schlangen-, Senega-, Turpitwurzeln	1 Ztr. netto	5	—	13 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	b) edelster Art, als: Oele, ätherische, nicht besonders benannte, parfümirte Oele und Fette, Balsame, natürliche, nicht besonders benannte, Muskatnuß-Balsam, Bisam (Moschus) und Zibeth, Bisam-Rattenschwänze, Bade- und Pferdeschwämme	"	12	30		H.II.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Kommen die unter a) und b) genannten Oele und Balsame in Behältnissen von $1/4$ österreichischer Maß und darunter, oder in solchen vor, die ihrer Beschaffenheit nach zu den feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder zu den kurzen Waaren gehören, so sind sie als Parfümerie-Waaren zu behandeln.											
34	**Farb- und Gärbestoffe:**											
	a) Farbhölzer in Blöcken, Farbwurzeln, gemeine, gemahlen und ungemahlen (als: echte und falsche Alkanna, Kurkumä, Berberitzen- und weiße Seeblumen-Wurzeln), Bablah, Dividivi, Katechu, (Kachou, japanische Erde), Querzitron, Summach	1 Ztr. sporko	—	—			"	—	6		"	6
	b) Gärbelohe und Gärberinde (d. i. von Birken, Eichen, Fichten, Tannen, Roßkastanien, Ulmen, Weiden)	"	—	—		N.II.	"	—	—		"	—
	c) Eicheln und Eichelhülsen (Vallonea), Knoppern (Eckerdoppern), auch Knoppernmehl, Galläpfel	"	—	—			"	—	24	N. I.	"	6
	d) Krapp gemahlen und ungemahlen, Waid und Wau	"	—	6			"	—	—		"	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	e) Farbhölzer, verkleinert (d. i. geraspelt, gemahlen, geschnitten)	"	—	30			"	—	—		"	6
	f) Kochenille, Silvester, Kermes, Krapp-Extrakte, Garanzine und Garanzinette (Garancine concentrée, fleur de Garance). Indigo, Kreuzbeeren (Avignon-											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	fleur de garance), indygo, szakłak (jagody aweniońskie), lakdye, lakmus, orlean, saflor, sepia surowa w pęchyrzykach	1 ctr. *sporco*	—	45			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	6
	g) ekstrakty z drzew farbnych i garbników (t. j. ekstrakty z drzewa kampesze, chróściny farbierskiéj i drzewa czerwonego, z kwercytrony, sumaku, kory garbarskiéj, żołędzi, dębianek, galasów), tudzież ekstrakty z koszenili, kurkumy i saflora	"	1	30			"	—	—		"	15
35	**Gumy (także żywice i gumo-żywice) tudzież inne soki roślinne osobno nie wymienione:**											
	a) Żywica pospolita (jako to: biała, żółta i czarna, z drzew szpilkowych), maź (także maź z węgli kamiennych i dziegieć), kalafonia, asfalt i inne żywice ziemne, smoła skalna, maź skalna	"	—	—			"	—	—		"	—
	b) Terpentyna, olėj skalny, czarny, lep ptasi, sok limoniowy (cytrynowy) w beczkach	"	—	24			"	—	—		"	6
	Uwaga. Lep ptasi przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu tychże	"	wolne									
	c) Olėj terpentynowy (także olėj smołowy i maziany), biały i czerwony olėj skalny	"	—	45			"	—	—		"	6
	Uwaga. Olėj terpentynowy przez granice ku Państwom Związkowym celnym z wolnego obrotu tychże	"	wolne									
	d) Gumy (także żywice i gumo-żywice) i soki roślinne, osobno nie wymienione	"	—	45			"				"	6
36	**Sól kuchenna**, t. j. warzonka i sól kamienna, zoła, ług słony i woda morska	"	—	24			"	—	—		"	6
	Uwaga. 1. Sól kuchenna zakazana jest w wywozie i przewozie, zaś w razie wyjątkowego dozwolenia, lub wyprowadzonego postępowania karnego opłacić należy oprócz cła wchodowego także należytość licencyjną w kwocie 5 złr. od cetnara wiedeńskiego *netto*.											
	Uwaga. 2. Na podstawie świadectw lekarskich może woda morska bez opłaty cła być sprowadzona na cele lekarskie za dozwoleniem władz finansowych kierujących.											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	Beeren), Lacdye, Lakmus, Orleans, Saflor, Sepia, roh, in Bläschen	1 Ztr. sporko	—	45			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
	g) Farbholz- und Gärbestoff-Extrakte (d. i. Extrakte von Blau-, Gelb- und Rothholz, Querzitron, Summach, Gärberinde, Eicheln, Knoppern, Galläpfeln), dann Kochenille-, Kurkumä-, Saflor-Extrakte	"	1	30			"	—	—		"	15
35	**Gummen (auch Harze und Gummenharze) und andere nicht besonders benannte Pflanzensäfte:**											
	a) Harz, gemeines (als: weißes, gelbes und schwarzes, von Nadelhölzern), Theer (auch Steinkohlentheer und Daggert), Kolophonium, Asphalt und andere Erdharze, Bergpech, Bergtheer	"	—	—			"	—	—		"	—
	b) Terpentin, Steinöl, schwarzes, Vogelleim, Limonien- (Zitronen-) Saft in Fässern	"	—	24			"	—	—		"	6
	Anmerkung. Vogelleim über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	c) Terpentinöl (auch Pech- und Theeröl), weißes und rothes Steinöl	"	—	45			"	—	—		"	6
	Anmerkung. Terpentinöl über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	d) Gummen (auch Harze und Gummenharze) und Pflanzensäfte nicht besonders benannte	"	—	45			"	—	—		"	6
36	**Kochsalz**, d. i. Sud- und Steinsalz, Salzsoole, Salzlauge und Meerwasser	"	—	24			"	—	—		"	6
	Anmerkung. 1. Kochsalz ist in der Ein- und Durchfuhr verboten, auch ist in Fällen einer ausnahmsweisen Bewilligung oder eines eingeleiteten Strafverfahrens außer dem Einfuhrszolle die Lizenzgebühr von 5 fl. für den Wiener Zentner netto zu entrichten.											
	Anmerkung. 2. Auf Grund ärztlicher Zeugnisse kann die zollfreie Einfuhr von Meerwasser zu Heilzwecken von den leitenden Finanzbehörden bewilliget werden.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
37	**Artykuły, czyli materyały chemiczne pomocnicze:**											
	a) Siarka (w kawałkach i laseczkach, także kwiat siarki); chili-salpeter (saletran wody)........	1 ctr. *sporco*	—	—			1 ctr. *sporco*	—	6		1 ctr. *sporco*	6
	b) potaż (także wszelkie inne nie wyługowane popioły drzewne)........	„	—	—			„	—	24		„	6
	Uwaga 1. Nie wyługowany popiół drzewny przez granice obwodu Opawskiego........	„	—	—			„	—	6		„	—
	Uwaga 2. Wyługowany popiół z drzewa, tudzież popiół z węgla kamiennego i torfu policzono do odpadków.											
	c) winian potażu surowy (t. j. nie czyszczony i nie krystalizowany)........	„	—	—			„	—	45		„	6
	d) boraks surowy, kwas boraksowy, saletra surowa, soda (t. j. węglan sody zasadowy pojedynczy), siarkan żelaza, wody mineralne, naturalne........	„	—	24			„	—	—		„	6
	Uwaga. Siarkan żelaza i wody mineralne naturalne, we flaszkach i dzbanach, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże........	„	wolne									
	e) 1. arszenik i kwas arszenikawy, antymon, także antymon czysty (*antimonium crudum i regulus antimonii*), sylicyan kali, winnik rafinowany i krystalizowany. 2. sól dygiestująca (solan potażu), sól glauberska, salétra rafinowana t. j. krystalizowana lub w tabliczkach, zaprawa siarczana........	„	—	45			„	—	—		„	6
	Uwaga. 1. Przedmioty liczby 1. przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże........	„	wolne									
	Uwaga 2. Sól dygiestująca sprowadzona być może za opłatą cła kr. 6 dla fabryk szkła i do produkcyi alunu za pozwoleniem władz finansowych krajowych.											
	f) 1. Siarka arszenikowa (operment, realgar), admontski (mieszany koperwas żelaza i miedzi), siarkan miedzi i siarkan cynku; 2. ałun, kwas siarkowy, kwas solny; 3. kwas salétrowy (serwaser), woda królewska, sole amoniakowe (t. j. solan amoniaku [salmiak] i węglan amoniaku), spirytus rogu jeleniego, i spirytus salmiakowy, boraks czyszczony, kwas wajsztynowy........	„	1	30			„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.
37	**Chemische Hilfsstoffe:**											
	a) Schwefel (in Stücken und Stangen, auch Schwefelblüthe); Chili-Salpeter (salpetersaures Natron)	1 Ztr. sporko	—	—			1 Ztr. sporko	—	6		1 Ztr. sporko	6
	b) Pott-Asche (auch alle andere unausgelaugte Holz-Asche)	"	—	—			"	—	24		"	6
	Anmerkung 1. Unausgelaugte Holz-Asche über die Grenzen des Troppauer Kreises	"	—	—			"	—	6		"	—
	Anmerkung 2. Ausgelaugte Holz-Asche, sowie Steinkohlen- und Torf-Asche sind den Abfällen eingereiht.											
	c) Weinstein, roh (d. i. unraffinirt und unkrystallisirt)....	"	—	—			"	—	45		"	6
	d) Borax, roh, Borsäure, Salpeter, roh, Soda (d. i. einfach kohlensaures Natrum), Eisenvitriol, Mineralwässer, natürliche	"	—	24			"	—	—		"	6
	Anmerkung. Eisenvitriol und Mineralwässer, natürliche, in Flaschen und Krügen, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	e) 1. Arsenik und arsenige Säure, Spießglanz, auch Spießglanzkönig (Antimonium crudum und Regulus antimonii), Wasserglas, Weinstein, raffinirt und krystallisirt. 2. Digestivsalz (salzsaures Kali), Glaubersalz, Salpeter, raffinirt, d. i. krystallisirt oder in Tafeln, Schwefel-Einschlag	"	—	45			"	—	—		"	6
	Anmerkung 1. Die Gegenstände Z. 1 über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	Anmerkung 2. Digestivsalz kann für Glasfabriken und zur Alaun-Erzeugung mit Bewilligung der Finanz-Landesbehörden gegen den Zoll von 6 kr. eingeführt werden.											
	f) 1. Arsenikschwefel (Operment, Realgar), Admonter, (gemischter, Eisen- und Kupfer-), Kupfer- und Zinkvitriol. 2. Alaun, Schwefelsäure, Salzsäure, 3. Salpetersäure (Scheidewasser), Königswasser, Ammoniaksalze (d. i. Salmiak und kohlensaures Ammoniak), Hirschhorn- und Salmiakgeist, Borax, raffinirt, Weinsteinsäure	"	1	30			"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	1. Przedmioty l. 1	1 ctr. *sporco*	wolne									
	2. Przedmioty l. 2	"	—	45								
	g) Węglan ołowiu i węglan cynku (blajwas i cynkwas) chlorek wapna, prussyan potażu i chromian potażu, grynszpan, massykot, minia, niedokwasy cynku (tucye)	1 ctr. *netto*	2	30	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	X. Metale w stanie rudy, surowe i jako półfabrykaty.											
38	**Rudy**, t. j. takie minerały, z których się wydobywa metale we większém mierzydle na drodze hutniczéj:											
	a) Ruda ołowiana (t. j. kostokrusz [siarczyk ołowiu] Alquifoux), galman i inne rudy cynkowe, rudy żelazne, miedziane i cynowe	1 ctr. *sporco*	—	—			"	—	—		"	—
	b) bryły rudy złotéj i srebrnéj	"	—				"	—	12	N. I.	"	6
	Uwaga. Bryły rudy złotéj i srebrnéj wywożone być mogą tylko za certyfikatami sądów górniczych.											
	c) kobalt i nikiel w rudach, tudzież ich amalgamy	"	—	—			"	3	—	"	"	15
	Uwaga do oddziału rud.											
	Rudy, które tu nie są wyraźnie wymienione, traktowane być winny wedle pozycyi tarytowéj 32., *a*), lub 32., *d*).											
39	**Ołów:**											
	a) Ołów surowy (także popiół ołowiany i odpadki ołowiu, ołów twardy, materyał pisma drukowego lanego), tudzież białokrusz	1 ctr. *netto*	2	30	6 w beczkach i skrzyniach,		"	—	—		"	15
	Uwaga. Morzem i przez granice ku obcym Państwom włoskim	"	3	—								
	b) ołów lany (jako to: kotły, rury, blaty, kule, śrót i t. p.), tudzież ołów wałkowaty i ciągniony, czcionki drukarskie, blaty stereotypowe	"	7	30			"	—	—		"	15
40	**Żelazo:**											
	a) żelazo surowe, także stare żelazo w łomach, odpadki żelazne (opiłki żelazne, żużel)	1 ctr. *sporco*	—	24			"	—	—		"	6

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	1. Die Gegenstände Zahl 1	1 Ztr. sporko	frei									
	2. Die Gegenstände Zahl 2	"	—	45								
	g) Blei- und Zinkweiß, Chlorkalk, blau- und chromsaures Kali, Grünspann, Massikot, Mennige, Zink-Oxyde (Tutien)	1 Ztr. netto	2	30	13 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	X. Metalle vererzt, roh und als Halbfabrikat.											
38	**Erze**, d. i. solche Mineralien, aus denen Metalle in Großem, auf hüttenmännischem Wege gewonnen werden:											
	a) Blei-Erz (d. i. Bleiglanz, Alquifoux), Galmei und andere Zink-Erze, Eisen-, Kupfer- und Zinn-Erze	1 Ztr. sporko	—	—			"	—	—		"	—
	b) Gold- und Silberstufen	"	—	—			"	—	12	N. I.	"	6
	Anmerkung. Gold- und Silberstufen dürfen nur gegen berggerichtliche Zertifikate ausgeführt werden.											
	c) Kobalt- und Nickel-Erze und -Speise	"	—	—			"	3	—	"	"	15
	Anmerkung zur Abtheilung der Erze. Erze, die hier nicht ausdrücklich aufgezählt erscheinen, sind nach Tarifpost 32, a), oder 32, d), zu behandeln.											
39	**Blei:**											
	a) Blei, roh (auch Blei-Asche, altes gebrochenes Blei und Blei-Abfälle, Hartblei, Schriftgießermetall), dann Bleiglätte	1 Ztr. netto	2	30	6 in Fässern und Kisten.		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Zur See und über die Grenzen gegen die fremden italienischen Staaten	"	3	—								
	b) Blei, gegossenes (als: Kessel, Röhren, Platten, Kugeln, Schrote u. dgl.), auch gerolltes und gezogenes Blei, Buchdrucker-Lettern, Stereotyp-Platten	"	7	30			"	—	—		"	15
40	**Eisen:**											
	a) Eisen, rohes, auch altes gebrochenes Eisen, Eisen-Abfälle (Eisenfeile, Hammerschlag)	1 Ztr. sporko	—	24			"	—	—		"	6

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu					Dla wywozu				Dla przewozu	
		Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	aa) w ogólności	1 ctr. *sporco*	—	$22\frac{1}{2}$								
	bb) żelazo surowe, w bezpośredniéj przesełce z hut w Państach celnych Związkowych z świadectwami pochodzenia ze strony władz górniczych, przez główne urzędy celne i osobno wymienione urzędy celne poboczne klasy piérwszéj	„	—	15								
	Uwaga. 2. Przez granice ku morzu i cudzym Państwom włoskim, z wyjątkiem przywozu przez granice transapenińskich części terytoryalnych Modeny i Parmy	„	—	36								
	b) żelazo fryszowane (t. j. kowane i walcowane) w sztabach, nie fasonowane, także topione w bryłach	1 ctr. *netto*	2	30	10 w beczkach i skrzyniach, 6 w koszach, 4 w belach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Morzem i przez granice ku obcym Państwom włoskim, z wyjątkiem przywozu przez granice transapenińskich części terytoryalnych Modeny i Parmy	„	3	—								
	c) szyny do kolei żelaznéj	„	2	30			„	—	—		„	15
	d) stal, t. j. stal surowa, cementowa, lana i rafinowana	„	2	30			„	—	—		„	15
	Uwagi do *b*), *c*) i *d*):											
	1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	1	—								
	2. Żelazo płaskie, nad 7 cali wiedeńskich szerokie, uważać się będzie za blachę żelazną, okrągłe sztaby żelazne, o mniéj jak $^1/_2$ cala wiedeńskiego w przecięciu, za drót żelazny, okrągłe pręty stalowe w przecięciu mniéj jak $^1/_2$ cala grube, za drót stalowy.											
	e) blacha żelazna czarna (także blacha do okucia krawędzi i kątów), blacha stalowa, surowa, blaty żelazne i stalowe, surowe (nie polerowane), i żelazo na obręcze kołowe (*tyres*)	„	4	—	10 w beczkach i skrzyniach, 6 w koszach, 4 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	1	30								
	f) 1. blacha żelazna i blaty żelazne, polerowane pobielane (blacha biała), cynkowane, pokostowane, blacha stalowa i blaty stalowe, szlifowane, polerowane, drót żelazny, nie polerowany, drót stalo-											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	aa) im Allgemeinen	1 Ztr. sporko	—	22½								
	bb) Roheisen, bei unmittelbarer Versendung von den Hüttenwerken in den Zollvereins-Staaten mit Ursprungszeugnissen der Berg-Behörden, über Hauptzollämter und besonders namhaft gemachte Nebenzollämter erster Klasse	"	—	15								
	Anmerkung 2. Ueber die Grenzen gegen die See und die fremden italienischen Staaten, mit Ausnahme der Einfuhr über die Grenzen der transappeninnischen Gebietstheile Modena's und Parma's	"	—	36								
	b) Eisen, gefrischtes (d. i. geschmiedetes und gewalztes) in Stäben, nicht façonnirtes, auch Luppen-Eisen	1 Ztr. netto	2	30	10 in Fässern und Kisten, 6 in Körben, 4 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Zur See und über die Grenzen gegen die fremden italienischen Staaten, mit Ausnahme der Einfuhr über die Grenzen der transappeninnischen Gebietstheile Modena's und Parma's	"	3	—								
	c) Eisenbahnschienen	"	2	30			"	—	—		"	15
	d) Stahl, d. i. Roh- und Zement-, Guß- und raffinirter Stahl	"	2	30			"	—	—		"	15
	Anmerkungen zu b), c) und d):											
	1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	1	—	10 in Fässern, und Kisten, 6 in Körben, 4 in Ballen.		"				"	
	2. Flach-Eisen, mehr als 7 Wiener Zoll breit, werden als Eisenblech, runde Eisenstäbe, weniger als ½ Wiener Zoll im Durchmesser, als Eisendraht, runde Stahlstangen, weniger als ½ Zoll im Durchmesser, als Stahldraht behandelt.											
	e) Eisenblech, schwarzes (auch Eck- und Winkelbleche), Stahlblech, rohes, Eisen- und Stahlplatten, rohe (unpolirte), Radkranz-Eisen (Tyres)	"	4	—			"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	1	30								
	f) 1. Eisenblech und Eisenplatten, polirt, verzinnt (Weißblech), verzinkt, gefirnißt, Stahlblech und Stahlplatten, abgeschliffen, polirt Eisendraht, nicht polirter Stahldraht. 2. Eisen, gefrischtes, in Stäben, façonnirtes (d. i. in einer für den Ge-											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	wy. 2. żelazo. fryszowane, w sztabach, fasonowane (t. j. przyrządzone w formie do użycia stosownéj); części wozowe do użycia przysposobione (osie i t. d.), jeżeli części takowe pojedynczo ważą cetnar i więcéj, żelazo lemieszowe, kotwice, łańcuchy kotwiczne i okrętowe	1 ctr. *netto*	5	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:				10 w skrzyniach i beczkach, 6 w koszach, 4 w belach.							
	1. przedmioty l. 1	„	2	30			„	—	—		„	—
	2. przedmioty l. 2	„	1	30			„	—	—		„	—
	g) drót stalowy, polerowany i struny stalowe	„	7	30			„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	2	30								
	h) żelazo lane, surowe, tojest wszelkie towary żelaza lanego, które nie są toczone, piłowane, dłutowane, wiercone, świdrowane, szlifowane, polerowane, pokostowane, ani téż z innemi materyałami połączone	1 ctr. *sporco*	1	30			„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego ich obrotu	„	—	45								
	Uwaga 2. Ślady zebranych dłutem polew żelaza, lub spojeń odlewnych nie wyłączają żelaza lanego od pomieszczenia go w niniejszéj pozycyi taryfowéj.											
41	**Żywe srebro**	„	7	30			„	—	—		„	15
42	**Cynk** (zynk):											
	a) surowy (także stary łomany i w odpadkach)	„	—	24			„	—	—		„	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	b) cynk w blatach, blachach, drótach i rurach	1 ctr. *netto*	4	—	10 w beczkach i skrzyniach, 6 w koszach, 4 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	1	30								
	c) cynk lany surowy, t. j. nie obrobiony daléj i bez połączenia z innemi materyałami prócz ordynaryjnych i najordynaryjniejszych wyrobów drzewnych i prętów, blatów z żelaza	„	7	30			„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	brauch vorgeschmiedeten Form); roh vorgeschmiedete Wagenbestandtheile (Achsen und dgl.), insoferne dergleichen Bestandtheile einzeln einen Zentner und darüber wiegen, Pflugschar-Eisen, Anker, Anker- und Schiffsketten	1 Ztr. netto	5	—	10 in Kisten und Fässern, 6 in Körben, 4 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	1. Die Gegenstände Z. 1	„	2	30			„	—	—		„	—
	2. Die Gegenstände Z. 2	„	1	30			„	—	—		„	—
	g) Stahldraht, polirt, und Stahlsaiten	„	7	30			„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	2	30								
	h) Eisenguß, roher, d. i. alle Eisengußwaaren, die nicht abgedreht, gefeilt, gestemmt, gelocht, gebohrt, geschliffen, polirt, gefirnißt, und nicht in Verbindung mit anderen Stoffen sind	1 Ztr. sporko	1	30			„	—	—		„	15
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	—	45								
	Anmerkung 2. Spuren von abgestemmten Uebergüssen oder von Gußnähten schließen den Eisenguß von der Einreihung in diesen Tarifsatz nicht aus.											
41	Quecksilber	„	7	30			„	—	—		„	15
42	Zink:											
	a) roh (auch altgebrochen und in Abfällen)	„	—	24			„	—	—		„	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	frei									
	b) Zink in Platten, Blechen, Drähten und Röhren	1 Ztr. netto	4	—	10 in Fässern und Kisten, 6 in Körben, 4 in Ballen.		„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	1	30								
	c) Zinkguß, roher, d. i. nicht weiter bearbeiteter und ohne Verbindung mit anderen Bestandtheilen, als mit gemeinen oder gemeinsten Holz-Arbeiten und Stangen, Platten von Eisen	„	7	30			„	—	—		„	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *netto*	4	30	10 w beczkach i skrzyniach, 6 w koszach, 4 w belach.							
43	**Metale, nieszlachetne** (w innych oddziałach nie pomieszczone):											
	a) Miedź, mosiądz, nikiel (t. j. tak nikiel surowy, metaliczny, jak nikiel gąbczasty), pakfong, cyna i inne osobno nie wymienione metale nieszlachetne i kompozycye metalowe, surowe (w blokach, rozetach, krągach, drążkach i bryłach, także w starych łomach i w odpadkach), popiół miedziany i cynowy	1 ctr. *sporco*	—	45			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	6
	Uwaga. Wszystkie te przedmioty, z wyjątkiem niklu gąbczastego, popiołu cynowego i pakfongu, przez granice ku Państwom celnym Związkowym, z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	b) miedź, mosiądz, nikiel, pakfong, cyna i inne osobno nie wymienione metale nieszlachetne i kompozycye metalowe, ciągnione, płaszczone (t. j. w taflach, blatach, blachach, drótach i strunach mosiężnych), i w grubych sztukach lanych (t. j. w dzwonach i rurach, sztuka w wadze o więcéj jak 25 funtów, tudzież w innych przedmiotach lanych, sztuka w wadze o więcéj jak 100 funtów)	1 ctr. *netto*	7	30	10 w beczkach i skrzyniach, 6 w koszach, 4 w belach		„	—	—		„	15
	Uwaga. Rzeczone przedmioty, z wyjątkiem pakfongu, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	1. grube sztuki lane	„	4	30								
	2. inne przedmioty	„	2	30								
44	**Metale szlachetne** (surowe, lub w odpadkach i jako monety):											
	a) złoto, t. j. surowe w bryłach, sztabach, blatach, ziarnie, proszku, pagamentach (w sztabach mieszanych z miedzią), stare w łomach i złoto wypalone	„	—	—			„	—	—		„	—
	b) srebro, t. j. surowe w bryłach, blatach i sztabach, pagamentach, stare w łomach i wypalone	„	—	—			„	—	—		„	—
	c) platyna (t. j. surowa platyna, w stanie nasadzanym lub gąbczastym i stara w łomach), tudzież wszelkie metale szlachetne, nie wymienione osobno (tak surowe, jako też stare w łomach)	1 ctr. *sporco*	—	45			„	—	—		„	6

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren...	1 Ztr. netto	4	30	10 in Fässern und Kisten, 6 in Körben, 4 in Ballen.			—	—			
43	**Metalle, unedle** (nicht in anderen Abtheilungen enthaltene):											
	a) Kupfer, Messing, Nickel (d. i. sowohl roher, metallinischer Nickel als Nickelschwamm), Packfong, Zinn und andere nicht besonders genannte unedle Metalle und Metallgemische, roh (in Blöcken, Rosetten, Spleißen, Stangen und Klumpen, auch alt gebrochen und in Abfällen), Kupfer und Zinn-Asche	1 Ztr. sporko	—	45			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
	Anmerkung. Alle diese Gegenstände, mit Ausnahme des Nickelschwammes, der Zinn-Asche und des Packfongs, über die Grenzen gegen die Zollvereins-Staaten aus dem freien Verkehre der letzteren..........	"	frei									
	b) Kupfer, Messing, Nickel, Packfong, Zinn und andere nicht besonders genannte unedle Metalle und Metallgemische, gezogen, gestreckt (d. i. in Tafeln, Platten, Blechen und Drähten und Messingsaiten), und in groben Gußstücken (d. i. in Glocken und Röhren, das Stück im Gewichte von mehr als 25 Pfund, und in anderen gegossenen Gegenständen, das Stück im Gewichte von mehr als 100 Pfund)	1 Ztr. netto	7	30	10 in Fässern, und Kisten, 6 in Körben, 4 in Ballen.		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Die genannten Gegenstände, mit Ausnahme des Packfongs, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	1. Die groben Gußstücke	"	4	30								
	2. Die anderen Gegenstände	"	2	30								
44	**Metalle, edle** (roh, oder in Abfällen und als Münzen):											
	a) Gold, d. i. rohes in Klumpen, Barren, Platten, Körnern, Staub, Pagamenten (Barren mit Kupfer vermischt), altes gebrochenes und ausgebranntes	"	—	—			"	—	—		"	—
	b) Silber, d. i. rohes in Klumpen, Platten und Barren, Pagamenten, altes gebrochenes und ausgebranntes	"	—	—			"	—	—		"	—
	c) Platin (d. i. rohes Platin, zusammengesintert oder als Schwamm und altes gebrochenes), dann edle Metalle, nicht besonders benannte (sowohl roh, als alt gebrochen)	1 Ztr. sporko	—	45			"	—	—		"	6

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowej	Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	Uwaga. Platyna surowa, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *sporco*	wolne									
	d) monety (wszelkie bieżące, tudzież wszelkie numizmaty i monety na pamiątkę) z metalów szlachetnych	„	—	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	—
	Uwaga 1. Monety zdawkowe (także ze srebra) aż do kwoty złr. 25 są wolne od cła, w większych ilościach tylko do stopienia wprowadzać wolno za osobném pozwoleniem, i opłatą cła 45 kr. od cetnara *sporco*.											
	Uwaga 2. Medale, numizmaty i monety na pamiątkę z metalów nieszlachetnych oclone być mają jako blaty z tychże metalów. Numizmaty i monety przez granicę ku Związkowi celnemu z wolnego obrotu tychże, są w przywozie wolne od cła.											
	XI. Materyały tkackie i warsztacikowe.											
45	**Bawełna:**											
	a) surowa i w odpadkach	„	—	—			„	—	6		„	6
	b) czesana (gremplowana)	„	—	30			„	—	—		„	6
46	**Len, konopie, konopie manilijskie** (włókna aloesowe), trawa chińska, także w odpadkach (pakuły czyli zgrzebie i paczesie i t. d.), tudzież wełna leśna i trawa morska	„	—	3		N. II.	„	—	—		„	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
47	**Wełna:**											
	a) surowa (także czesane i w odpadkach)	„	—	—		N. II.	„	—	—		„	—
	b) mielona (także blichowana, farbowana)	„	—	45			„	—	—		„	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
48	**Jedwab:**											
	a) zasklepy jedwabnicze (kokony)	„	—	—			„	15	—	N. I.	„	6
	b) Jedwab surowy, nie przędziony (*non filatojata Grezza*)	„	—	45		H. II.	„	30	—	„	„	6

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkung. Platin, roh, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. sporko	frei									
	d) Münzen (alle kurrenten, wie auch alle Schau- und Denkmünzen) aus edlen Metallen	〃	—	—			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	—
	Anmerkung 1. Scheidemünzen (auch aus Kupfer), bis zum Betrage von 25 fl. zollfrei, in größeren Mengen nur zum Einschmelzen auf besondere Erlaubnißscheine einzuführen erlaubt, gegen einen Eingangszoll von 45 kr für den Zentner sporco.											
	Anmerkung 2. Medaillen, Schau- und Denkmünzen aus unedlen Metallen sind wie Platten aus letzteren zu verzollen. Schau- und Denkmünzen über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren, gehen zollfrei ein.											
	XI. Webe- und Wirkstoffe.											
45	**Baumwolle:**											
	a) roh und in Abfällen	〃	—	—			〃	—	6		〃	6
	b) karbätscht (gestrichen oder gekrämpelt)	〃	—	30			〃	—	—		〃	6
46	**Flachs, Hanf, Manillahanf** (Aloefasern), chinesisches Gras, auch in Abfällen (Werg, Heede rc.), dann Waldwolle und Seegras	〃	—	3		N. II.	〃	—	—		〃	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	〃	frei									
47	**Schafwolle:**											
	a) roh (auch gekämmt und in Abfällen)	〃	—	—		N. II.	〃	—	—		〃	
	b) gemahlen (auch gebleicht, gefärbt)	〃	—	45			〃	—	—		〃	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	〃	frei									
48	**Seide:**											
	a) Seidengalleten (Kokons)	〃	—	—			〃	15	—	N. I.	〃	6
	b) Seide, roh, unfilirt (non filatojata, Grezze)	〃	—	45		II. II.	〃	30	—	〃	〃	6

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	c) odpadki jedwabne, nie przędzione	1 ctr. *sporco*	—	45		II. II.	1 ctr. *sporco*	2	30	N. I.	1 ctr. *sporco*	15
	d) jedwab surowy, przędziony (organzyna, trama, surowy jedwab do szycia, także w połączeniu z innemi materyałami do przędzenia	1 ctr. *netto*	7	30		„	„	10	—	„	„	15
	e) odpadki jedwabne, przędzione (także w połączeniu z innemi materyałami do przędzenia), nie farbowane i nie bielone	„	7	30	16 w skrzyniach i beczkach, 11 w koszach, 7 w belach.	„	„	—	—	„	„	15
	f) jedwab, (także przędzione odpadki jedwabne i w połączeniu z innemi materyałami do przędzenia), farbowane lub bielone	„	15	—		„	„	—	—	„	„	15
	XII. Przędze.											
49	**Przędze bawełniane** (nie mieszane lub mieszane z lnem lub wełną):											
	a) surowe (t. j. nie bielone, nie przysposobione na osnowy, nie farbowane i nie kręcone na nić), tudzież wata	„	6	—			„	—	—		„	15
	b) bielone, na osnowy przyrządzone, lub na nić kręcone (atoliż nie farbowane, tudzież knoty woskiem pociągane lub nie pociągane)	„	10	—			„	—	—		„	15
	c) farbowane (na nić kręcone lub nie kręcone)	„	12	30	18 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 7 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Nici z dwóch nitek różnego materyału, n. p. z jednéj nitki bawełnianéj a drugiéj lnianéj, uważane będą jako przędze wełniane nie kręcone.											
	Uwaga do oddziału 49. Przedmioty lit. *a*) aż do *c*) wymienione, wyjąwszy knoty, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	2	30								
50	**Przędze lniane:** t. j. przędze ze lnu, konopi, pakuł i innych materyałów roślinnych, z wyjątkiem bawełny:											
	a) surowe, t. j. nie bielone, farbowane, na nić kręcone	„	2	30			„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	aa) ogólnie	„	—	45	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.							
	bb) przędziwo ręczne przez niektóre części graniczne osobno wymienione	„	wolne									
	b) blichowane (lub tylko odwarzone), z popiołem gotowane, albo farbowane (atoliż na nić nie kręcone)	„	10	—			„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	c) Seiden Abfälle, ungesponnen	1 Ztr. sporko	—	45		II. II.	1 Ztr. sporko	2	30	N. I.	1 Ztr. sporko	15
	d) Seide, roh, filirt (Organzin, Trama, rohe Nähseide, auch in Verbindung mit anderen Spinnmaterialien)	1 Ztr. netto	7	30	16 in Kisten und Fässern, 11 in Körben, 7 in Ballen.	„	„	10	—	„	„	15
	e) Seiden-Abfälle, gesponnen (auch in Verbindung mit anderen Spinnmaterialien), nicht gefärbt und nicht weiß gemacht	„	7	30		„	„	—	—	„	„	15
	f) Seide (auch gesponnene Seiden-Abfälle und in Verbindung mit anderen Spinnmaterialien), gefärbt oder weiß gemacht	„	15	—		„	„	—	—	„	„	15
	XII. Garne.											
49	**Baumwollgarne** (ungemischt oder gemischt mit Leinen oder Wolle):											
	a) roh (d. i. nicht gebleicht, nicht zu Zetteln angelegt, nicht gefärbt und nicht gezwirnt), und Baumwollwatta	1 Ztr. netto	6	—	18 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 7 in Ballen.		„	—	—		„	15
	b) gebleicht, zu Zetteln angelegt oder gezwirnt (jedoch nicht gefärbt), dann Dochte (ohne oder mit Wachsüberzug)	„	10	—			„	—	—		„	15
	c) gefärbt (gezwirnt oder ungezwirnt)	„	12	30			„	—	—		„	15
	Anmerkung. Zwirne aus zwei Fäden verschiedenen Stoffes, z. B. aus einem Baumwoll- und einem Leinenfaden, werden als ungezwirnte Baumwollgarne behandelt.											
	Anmerkung zur Abtheilung 49. Die lit. a) bis c) genannten Gegenstände, mit Ausnahme der Dochte, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	2	30								
50	**Leinengarne**, d. i. Garne aus Flachs, Hanf, Werg und anderen vegetabilischen Stoffen, mit Ausnahme der Baumwolle:											
	a) roh, d. i. nicht gebleicht, gefärbt, gezwirnt	„	2	30	13 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren: aa) allgemein	„	—	45								
	bb) Handgespinnst über gewisse, besonders namhaft gemachte Grenzstrecken	„	frei									
	b) gebleicht (auch bloß abgekocht), geäschert (gebückt), oder gefärbt (jedoch nicht gezwirnt)	„	10	—			„	—	—		„	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowej	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *netto*	7	30	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.							
	c) na nić kręcone	"	15	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	10	—								
51	**Przędze wełniane** (t. j. przędze z wełny i innych włosów zwierzęcych):											
	a) surowe, t. j. nie farbowane i nie kręcone na nić	"	6	—	16 w skrzyniach i beczkach, 11 w koszach, 6 w belach.		"	—	—		"	15
	b) farbowane, na nić kręcone	"	12	30			"	—	—		"	15
	XIII. Towary tkackie i warsztacikowe.											
52	**Towary bawełniane,** t. j. towary tkackie i warsztacikowe z bawełny, lub z bawełny i lnu, także w połączeniu z nitkami gumowemi, atoliż bez przymieszania jedwabiu, wełny, lub innego włosa zwierzęcego:											
	a) ordynaryjne, t. j. surowe, nie bielone, dychtowne, nie farbowane i nie drukowane towary tkackie (także kiprowane czyli w prążki tkane, deseniowane, barwione), wyjąwszy wyrabiane w sposób aksamitowy (z włosem postrzyganym i nie postrzyganym), i pod *d*) wymienione, tudzież sieci, siatki (marly) i gurty	"	40	—			"	—	—		"	15
	b) średnie, t. j. apretowane, bielone, farbowane, jedno- lub wielobarwne, tkane lub w sposób aksamitowy wyrabiane dychtowne towary tkackie (wyjąwszy pod *d*) wymienione), nie drukowane, tudzież towary pasamonicze i pończoszkowe	"	75	—	18 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 7 w belach.	H. I.	"	—	—		"	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	45	—								
	c) przednie, t. j. wszelkie nie dychtowne, tudzież wszelkie drukowane dychtowne towary tkackie (wyjąwszy pod *d*) wymienione)	"	100	—		H. I.	"	—	—		"	15
	Uwaga. Drukowane dychtowne towary tkackie téj pozycyi taryfowéj przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	45	—								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	1 Ztr. netto	7	30	13 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.							
	c) gezwirnt	"	15	—			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	10	—								
51	**Wollengarne** (d. i. Garne aus Wolle oder anderen Thierhaaren):											
	a) roh, d. i. nicht gefärbt und nicht gezwirnt	"	6	—	16 in Kisten, und Fässern, 11 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	b) gefärbt, gezwirnt	"	12	30			"	—	—		"	15
	XIII. Webe- und Wirkwaaren.											
52	**Baumwollwaaren**, d. i. Webe- und Wirkwaaren aus Baumwolle, oder aus Baumwolle und Leinen, auch in Verbindung mit Gummifäden, jedoch ohne Beimischung von Seide, Wolle oder anderen Thierhaaren:											
	a) gemeine, d. i. rohe, ungebleichte, dichte, nicht gefärbte und nicht bedruckte Webewaaren (auch geköpert, gemustert, geraubt), mit Ausnahme der sammtartigen (mit aufgeschnittenem oder nicht aufgeschnittenem Flor) und der unter d) genannten, dann Netze, Gitter (Marly) und Gurte	"	40	—	18 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 7 in Ballen.		"	—			"	15
	b) mittelfeine, d. i. appretirte, gebleichte, gefärbte, ein- oder mehrfarbig gewebte oder sammtartige dichte Webewaaren (mit Ausnahme der unter d) genannten), nicht bedruckt, dann Posamentier- und Strumpfwirkerwaaren	"	75	—		H. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	45	—								
	c) feine, d. i. alle undichte, dann alle bedruckte dichte Webewaaren (mit Ausnahme der unter d) genannten)	"	100	—		H. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Bedruckte dichte Webewaaren dieser Tarifpost über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	45	—								

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	d) najprzedniejsze, t. j. bobinety (tiul angielski), petynety, koronki, haftowane towary tkackie i wszelkie towary mieszane z złotem lub srebrem nitkowém lub szychem, albo ze szkłem przędzionem......	1 ctr. *netto*	250	—	18 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 7 w belach.	H. I.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże....................		200	—								
53	**Towary lniane**, t. j. wszelkie towary tkackie, warsztacikowe i zylarskie z lnu, konopi, pakuł, konopi manilijskich (włókna aloesowego), lnu nowo-zelandskiego, łyka, trawy morskiéj i chińskiéj, wełny leśnéj i innego materyału, włókna roślinnego z wyjątkiem bawełny, tudzież z asbestu; także mieszane z nitkami gumowemi, atoliż bez przymieszania jedwabiu, wełny i innych włosów zwierzęcych:											
	a) towary zylarskie, jako to: powrozy, liny, sznury, sznureczki (szpagat), taśmy do noszenia ze lnu lub konopi, pakuł, konopi manilijskich (włókna aloesowego), lnu nowo-zelandskiego, łyka i innego włókna roślinnego, z wyjątkiem bawełny nie blichowane (także omazione, klejone, pokostowane	1 ctr. *sporco*	1	30			"	—	—		"	15
	b) towary zylarskie, blichowane, tudzież płótno pakowe, szare..	1 ctr. *netto*	5	—	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.		"	—	—		"	15
	Uwagi do *a*) i *b*).											
	1. Pod szarém płótnem pakowém rozumié się tkanina z konopi, gładka, gruba bez kepru i desenin, (t. j. nie cenowata i nie deseniowana) mieszcząca na jednym kurent-calu wiédeńskim nie więcéj nad 24 nitek osnowy.											
	2. Towary zylarskie, i inne jak pod *a*) i *b*) wymienione, lub z innych materyałów tkackich i warsztacikowych sporządzone, uważane być mają za towary pasamonicze.											
	c) Towary lniane, najpośledniejsze, t. j. płótno, wyjąwszy pod *f*) wymienione, tudzież cwelich i drelich, wszelkie te towary surowe, nie blichowane i nie deseniowane, daléj nie blichowane siécie,											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	d) feinste, d. i. Bobbinets (Tull anglais), Petinets, Spitzen, gestickte Webewaaren und alle Waaren in Verbindung mit echten und unechten Gold- oder Silberfäden oder gesponnenem Glase	1 Ztr. netto	250	—	18 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 7 in Ballen.	H. I.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	200	—								
53	**Leinenwaaren**, d. i. Webe-, Wirk- und Seilerwaaren, aus Flachs, Hanf, Werg, Manillahanf (Aloefasern), Neuseeländer Flachs, Bast, See- und chinesischem Grase, Waldwolle und anderen vegetabilischen Faserstoffen, mit Ausnahme der Baumwolle, ferner aus Asbest; auch in Verbindung mit Gummifäden, jedoch ohne Beimischung von Seide, Wolle und anderen Thierhaaren:											
	a) Seilerwaaren, als: Seile, Taue, Stricke, Bindfaden (Spagat), Tragbänder, aus Flachs oder Hanf, Werg, Manillahanf (Aloefasern), Neuseeländer Flachs, Bast und anderen vegetabilischen Fasern, mit Ausnahme der Baumwolle ungebleicht (auch getheert, geleimt, gefirnißt)	1 Ztr sporko	1	30			"	—	—		"	15
	b) Seilerwaaren, gebleicht, dann Packleinwand, graue	1 Ztr. netto	5	—	13 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	Anmerkungen zu a) und b). 1. Unter grauer Packleinwand wird ein aus Hanf erzeugtes, glattes, grobes Gewebe ohne Köper und Muster verstanden, welches nicht über 24 Kettenfäden auf Einen Wiener Kurrentzoll enthält. 2. Seilerwaaren, andere, als die unter a) und b) genannten, oder aus anderen Webe- und Wirkmaterialien verfertigte, werden als Posamentierwaaren behandelt.											
	c) Leinenwaaren, gemeinste, d. i. Leinwand, mit Ausnahme der unter f) genannten, und Zwilch und Drillich, alle diese Gegenstände roh, ungebleicht und											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	siatki (marly), gurty, nakoniec rury wszelkiego rodzaju	1 ctr. *netto*	15	—		H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	d) towary lniane, ordynaryjne, t. j. apretowane, blichowane (także z przędzy blichowanéj wyrobione), farbowane, albo tkaniny dychtowne jedno- lub wielobarwne (wyjąwszy pod *f*) i *g*) wymienione), nie deseniowane i nie drukowane	„	40	—			„	—	—		„	15
	e) towary lniane, średnie, t. j. drukowane i deseniowane tkaniny dychtowne, wyjąwszy pod *g*) wymienione, tudzież wszelkie towary pasamonicze i pończosznicze	„	75	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Towary téj pozycyi taryfowéj, z wyjątkiem adamaszku, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	45	—	18 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 7 w belach.							
	f) towary lniane, przednie, jako to: kamertuch, (t. j. wszelkie płótno, u którego na jeden kurent-cal wiédeński wchodzi więcéj niż 100 nitek osnowy), batysty, gazy i inne nie dychtowne towary tkackie, wyjąwszy pod *g*) wymienione	„	100	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	75	—								
	g) towary lniane najprzedniejsze, to jest koronki, koronki ząbkowate, haftowane towary tkackie i towary mieszane z złotem i srebrem ciągnioném, lub szychem nitkowym, albo z szkłem przędzione	„	250	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	200	—								
54	**Towary wełniane**, t. j. wszelkie towary tkackie i warsztacikowe z wełny i innych włosów zwiérzęcych, także mieszane z nitkami gumowemi i innemi nie jedwabnemi materyałami tkackiemi i warsztacikowemi:											
	a) najpośledniejsze, jako to: koce, (dery włochate), Halina-sukno, sukno majtkowskie (Sigona), sukno nie postrzygane i nie folowane; sukna olejne, dna sitowe i plecia włosiane, nie połączone z innemi materyałami; okrawki kapeluszowe, krajki sukienne; kobierce pod nogi z włosów psich, cielęcych											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattbaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattbaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	ungemustert, dann ungebleichte Netze, Gitter (Marly), Gurten, endlich Schläuche aller Art	1 Ztr. netto	15	—		H. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	d) Leinenwaaren, gemeine, d. i. appretirte, gebleichte (auch aus gebleichten Garnen erzeugte), gefärbte, oder ein- oder mehrfarbige dichte Gewebe (mit Ausnahme der unter f) und g) genannten), nicht gemustert und nicht bedruckt	"	40	—			"	—	—		"	15
	e) Leinenwaaren, mittelfeine, d. i. bedruckte und gemusterte dichte Gewebe, mit Ausnahme der unter g) genannten, dann alle Posamentier- und Strumpfwirkerwaaren	"	75	—		H. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Die Waaren dieser Tarifpost, mit Ausnahme der Damaste, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	45	—	18 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 7 in Ballen.							
	f) Leinenwaaren, feine, als: Kammertuch (d. i. alle Leinwand, von der mehr als 100 Kettenfäden auf den Wiener Kurrentzoll gehen), Battiste, Gaze und andere undichte Webewaaren, mit Ausnahme der unter g) genannten	"	100	—		H. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	75	—								
	g) Leinenwaaren, feinste, d. i. Spitzen, Kanten, gestickte Webewaaren und Waaren in Verbindung mit echten oder unechten Gold- oder Silberfäden oder gesponnenem Glase	"	250	—		H. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	200	—								
54	**Wollenwaaren**, d. i. alle Webe- und Wirkwaaren aus Wolle und anderen Thierhaaren, auch in Verbindung mit Gummifäden und anderen nicht seidenen Webe- und Wirkmaterialien:											
	a) gemeinste, als: Kotzen, Halinatuch, Matrosentuch (Sigona), Loden; Oeltücher, Siebböden und Geflechte aus Pferdehaaren ohne Verbindung mit anderen Materialien; Hut-Abschnitte, Tuch-Enden; Fußteppiche											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	i bydlęcych, pilśń omaziona; siatki i siécie w kluczki wiązane, obie nie farbowane	1 ctr. *netto*	7	30	13 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach.	H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	—
	Uwaga. Sukno majtkowskie (Sigona) przez Wenecyę i Chioggia	1 ctr. *sporco*	1	—			„	—	—		„	—
	b) poślednie, t. j. folowane, nie drukowane, i towary tkackie, w sposób aksamitowy nie wyrabiane, towary pilśniane nie drukowane (wyjąwszy kapelusze i czapeczki), tudzież kobierce pod nogi nie pod *a*) wymienione	1 ctr. *netto*	50	—		H. II.	„	—	—		„	—
	Uwaga. Do towarów folowanych te tylko policzone zostaną, które otrzymały zupełny folusz (nie zaś folusz tylko powierzchowny).											
	c) średnie, t. j. wszelkie dychtowne towary tkackie nie folowane i sposobem aksamitowym wyrabiane (wyjąwszy pod *e*) wymienione), nie drukowane, tudzież wszelkie towary pasamonicze i pończosznicze	„	75	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga do *b*) i *c*). Przedmioty pod *b*) i *c*) wymienione przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	45	—								
	d) przednie, t, j. wszelkie nie dychtowne i wszelkie drukowane dychtowne towary tkackie (wyjąwszy pod *e*) wymienione)	„	100	—	18 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 7 w belach.	H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Towary tkackie dychtowne pod *d*) wymienione przez granice ku Związkowi celnemu z wolnego obrotu tychże	„	45	—								
	e) Towary wełniane najprzedniejsze, t j. koronki, towary tkackie haftowane, szale i chusty szalowe, tudzież wszelkie towary mieszane z nitkami złotemi lub srebrnemi, lub téż z nitkami szychowemi albo ze szklem przędzionêm	„	250	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	200	—								
	Uwaga 2. Pod szalami i rańtuchami rozumié się wszelkie chustki do zarzucania nie folowane, z wytkanemi rzucikami kwiatowemi. Należą téż do téj pozycyi taryfowéj nawet choćby w sobie jedwab mieściły.											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	aus Hunds-, Kälber- und Rindshaaren, getheerte Filze; Gitter und geknüpfte Netze, beide ungefärbt....	1 Ztr. netto	7	30	13 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen	II. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	—
	Anmerkung. Matrosentuch (Sigona) über Venedig und Chioggia eingehend	1 Ztr. sporko	1	—			"	—	—		"	—
	b) gemeine, d. i. gewalkte, nicht bedruckte und nicht sammtartige Webewaaren, nicht bedruckte Filzwaaren (mit Ausnahme der Hüte und Kappen), und nicht unter a) genannte Fußteppiche	1 Ztr. netto	50	—		II. II.	"	—	—		"	—
	Anmerkung. Den gewalkten Waaren werden nur jene beigezählt, die eine vollständige Walke erhalten haben (nicht bloß angewalkt sind).											
	c) mittelfeine, d. i. alle sammtartige und alle ungewalkte dichte Webewaaren (mit Ausnahme der unter e) genannten), nicht bedruckt, dann alle Posamentier- und Strumpfwirkerwaaren	"	75	—		II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung zu b) und c). Die unter b) und c) genannten Gegenstände über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	45	—	18 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 7 in Ballen.							
	d) feine, d. i. alle undichte und alle bedruckte dichten Webewaaren (mit Ausnahme der unter e) genannten)	"	100	—		II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Die unter d) begriffenen dichten Webewaaren über die Grenzen gegen den Zollverein aus dem freien Verkehre des letzteren	"	45	—								
	e) Wollenwaaren, feinste, d. i. Spitzen, gestickte Webewaaren, Shawls und Shawls-Tücher und alle Waaren in Verbindung mit echten oder unechten Gold- oder Silberfäden oder gesponnenem Glase	"	250	—		II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	200	—								
	Anmerkung 2. Unter Shawls und Shawls-Tüchern werden ungewalkte Umhängtücher mit eingewebten blumenballenartigen Verzierungen verstanden. Sie bleiben dieser Tarifsposition eingereiht, auch wenn sie Seide enthalten.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
55	**Towary jedwabne**, t. j towary tkackie i warsztacikowe z samego jedwabiu, lub mieszane z innemi materyałami tkackiemi i warsztacikowemi:											
	a) przednie, t. j. 1. towary z samego jedwabiu; 2. towary mieszane z nitkami złotemi lub srebrnemi, lub z nitkami szychowemi albo ze szkła przędzionego, tudzież 3. wszelkie wstążki, blondyny i koronki, jako i wszelkie towary haftowane	1 ctr. *netto*	250	—		H. I.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	120	—	22 w skrzyniach i beczkach, 18 w koszach, 13 w belach.							
	b) ordynaryjne, t. j. wszelkie towary nie pod *a*) wymienione, w których oprócz innych materyałów tkackich i warsztacikowych także jedwab się znajduje	„	150	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	1. felpy, plusze, aksamity, barże, muśliny i inne nie dychtowne tkaniny	„	120	—								
	2. wszelkie inne towary	„	75	—								
56	**Cerata, muszlin woskowany, kitajka woskowana:**											
	a) cerata, gruba, t. j. płótno paczne woskowane nie drukowane	„	5	—	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15
	b) cerata, cienka (t. j. wszelka inna), także muszlin woskowany i płótno malarskie	„	20	—		H. II.	„	—	—		„	15
	c) kitajka woskowana	„	50	—		„	„	—	—		„	15

Uwaga do oddziału 56.

Do muszlinu woskowanego należą także towary bawełniane i wełniane, kauczukiem, guttą-perchą, innemi żywicami lub chemicznemi kompozycyami pociągane, tudzież mazione, a do kitajki woskowanéj towary jedwabne tego rodzaju. Towary tkackie i warsztacikowe, kauczukiem, guttą-perchą, innemi żywicami lub chemicznemi kompozycyami tylko napawane, liczą się do rzędu tych pozycyj taryfowych, do których one bez tego już wedle właściwości swéj należą. Towary jedwabne tego rodzaju liczone będą do towarów jedwabnych ordynaryjnych.

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
55	**Seidenwaaren,** d. i. Webe- und Wirkwaaren aus Seide allein, oder in Verbindung mit anderen Webe- und Wirkmaterialien:											
	a) feine, d. i. 1. Waaren aus Seide allein; 2. Waaren in Verbindung mit echten oder unechten Gold- oder Silberfäden oder gesponnenem Glase, dann 3. alle Bänder, Blonden und Spitzen, sowie alle gestickte Waaren	1 Ztr. netto	250	—	22 in Kisten und Fässern, 18 in Körben, 13 in Ballen.	II. I.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	120	—								
	b) gemeine, d. i. alle nicht unter a) genannte Waaren, in denen außer anderen Webe- und Wirkmaterialien sich auch Seide befindet	"	150	—		II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	1. Velpel, Plüsche, Sammte, Barege, Mousseline und andere undichte Gewebe	"	120	—								
	2. Alle andere Waaren	"	75	—								
56	**Wachstuch, Wachsmousselin, Wachstafft:**											
	a) Wachstuch, grobes, d. i. Wachspackleinwand, unbedruckte	"	5	—	13 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	b) Wachstuch, feines (d. i. alles andere), auch Wachsmousselin und Malertuch	"	20	—		II. II.	"	—	—		"	15
	c) Wachstafft	"	50	—		"	"	—	—		"	15

Anmerkung zur Abtheilung 56.

Unter Wachsmousselin gehören auch die mit Kautschuk, Guttapercha, anderen Harzen oder chemischen Verbindungen überzogenen, dann die getheerten Baumwoll- und Wollwaaren, und unter Wachstafft die Seidenwaaren dieser Art. Mit Kautschuk, Guttapercha, anderen Harzen oder chemischen Verbindungen bloß getränkte Webe- und Wirkwaaren werden denjenigen Tarifposten eingereiht, denen sie auch ohnedieß nach ihrer Beschaffenheit angehören. Seidenwaaren dieser Art sind den gemeinen Seidenwaaren beizuzählen.

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
57	**Suknie i towary strojowe,** t. j. wszelkie przedmioty do pokrycia i stroju służące z samych tylko towarów tkackich i warsztacikowych, lub w połączeniu z innemi materyałami:											
	a) ordynaryjne, t. j. wszelkie sporządzone z najpośledniejszych, poślednich lub średnich towarów bawełnianych, lnianych lub wełnianych, tudzież ordynaryjne, nie glancowane kapelusze pilśniane z wełny owczéj	1 ctr. *netto*	75	—		H. I.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	b) przednie, t. j. wszelkie sporządzone z towarów bawełnianych przednich, z towarów lnianych i wełnianych, lub z towarów jedwabnych ordynaryjnych, także w połączeniu z towarami tkackiemi i warsztacikowemi, niższém cłem nałożonemi, tudzież kapelusze i czapki z pilśni (wyjąwszy kapelusze pilśniane z wełny ordynaryjne, nie glancowane	„	150	—	20 w skrzyniach i beczkach, 14 w koszach, 9 w belach.	„	„	—	—		„	15
	c) najprzedniejsze, t. j. sporządzone z towarów bawełnianych, lnianych lub wełnianych najprzedniejszych, lub z towarów jedwabnych przednich, także w połączeniu z towarami tkackiemi i warsztacikowemi, niższém cłem nałożonemi; kwiaty sztuczne, garnirowane (t. j. innemi materyami, jak te, z których kapelusz jest sporządzony, ozdobione) kapelusze wszelkiego rodzaju	„	250	—	22 w skrzyniach i beczkach, 16 w koszach, 11 w belach.	„	„	—	—		„	15

Uwagi do klasy towarów tkackich i warsztacikowych.

1. Na jakość krajki (lisière) nie będzie się brać względu przy oznaczeniu rzędu pozycyjnego towarów.

2. Materyały tkackie i warsztacikowe, stanowiące tylko część ozdób w towar wytkanych lub whaftowanych, pominione będą przy ocenieniu, do którego oddziału taryfowego należą towary tkackie i warsztacikowe.

3. Pod niedychtownemi towarami rozumiéć należy towary z cienkiéj przędzy, przedstawiające się oczom gołym, lub uzbrojonym jako przezroczysta robota siatkowa czyli kratkowata. Gdyby więc zachodziła wątpliwość, czy towar jest sieć zwyczajna, siatka na muchy, kanwa, fręzla na warsztacie pasamonicznym robiona lub tkanina nie dychtowna, wówczas zważać należy na cienkość pojedynczych nitek przędzy, gdyż dla rozróżnienia tkanin nie dychtownych od tkanin bardzo cienkich

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
57	**Kleidungen und Putzwaaren,** d. i. alle Bekleidungs- und Putzgegenstände aus Webe- und Wirkwaaren allein, oder in Verbindung mit anderen Stoffen:											
	a) gemeine, d. i. alle aus gemeinsten, gemeinen oder mittelfeinen Baumwoll-, Leinen- oder Wollenwaaren verfertigte, auch gemeine, nicht geglänzte Filzhüte aus Schafwolle	1 Ztr. netto	75	—	20 in Kisten und Fässern, 14 in Körben, 9 in Ballen.	II. I.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	b) feine, d. i. alle aus feinen Baumwoll-, Leinen- und Wollenwaaren, oder aus gemeinen Seidenwaaren verfertigte, auch in Verbindung mit geringer belegten Webe- und Wirkwaaren, ferner Hüte und Kappen (Mützen) von Filz (mit Ausnahme der gemeinen nicht geglänzten Filzhüte aus Schafwolle)	"	150	—		"	"	—	—		"	15
	c) feinste, d. i. aus feinsten Baumwoll-, Leinen- oder Wollenwaaren, oder aus feinen Seidenwaaren verfertigte, auch in Verbindung mit geringer belegten Webe- und Wirkwaaren; künstliche Blumen, garnirte (d. i. mit anderen Stoffen, als jenen, aus denen der Hut verfertiget ist, ausgeschmückte) Hüte aller Art	"	250	—	22 in Kisten und Fässern, 16 in Körben, 11 in Ballen.	"	"	—	—		"	15

Anmerkungen zur Klasse der Webe- und Wirkwaaren.

1. Auf die Beschaffenheit der Stuhlleiste (Lisière) wird bei Einreihung der Waaren keine Rücksicht genommen.

2. Webe- und Wirkmaterialien, die bloß einen Theil der in die Waare eingewebten oder eingestickten Verzierungen bilden, bleiben bei der Beurtheilung, welcher Tarifsabtheilung die Webe- und Wirkwaaren angehören, außer Betracht.

3. Unter undichten Waaren werden jene verstanden, die aus feinem Garne bestehen und dem freien oder bewaffneten Auge ein durchsichtiges Netz oder Gitterwerk darstellen. Sollte daher der Zweifel entstehen, ob eine Waare ein gewöhnliches Netz, ein Fliegengitter, ein Kanevas, eine auf dem Posamentierstuhle erzeugte Franze oder ein undichtes Gewebe sei, so ist auf die Feinheit der einzelnen Garnfäden Rücksicht zu nehmen, während zur Unterscheidung der undichten Gewebe von sehr dünnen und feingarnigen dichten

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu				Dla wywozu			Dla przewozu	
		Pomiar oclenia	Kwota cła (zr. kr.)	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła (zr. kr.)	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła (kr.)

dychtownych z przędzy przedniéj za zasadę służyć ma, iż przestrzeń między dwiema bezpośredniemi nitkami większa jest, jak grubość nitki.

4. Pod towarami haftowanemi rozumiéć należy te tylko, których desenie nie są wytkane za pomocą osobnego wątku.

5. Bielizna pościelna, domowa i stołowa, nie w połączeniu z innemi materyałami, nie będzie uważaną za suknię lub towar strojowy, atoliż jeżeli jest połączona z innemi materyałami, należy takowa do niniejszego oddziału taryfowego; bielizna do noszenia na sobie, do sukien ma być wporządkowana.

6. Przy napełnionych piernatach i siennikach oclone będą $^2/_3$ wagi podług napełnienia, a $^1/_3$ zaś podług materyi, do któréj powłoka należy.

7. Pojedynczy rąbek, szew pojedynczy, frędzle przyszyte, lub imię wyszyte nie robią towaru tkackiego lub warsztacikowego ani suknią, ani bielizną, do towarów strojowych należącą. Do tego wymaga się zawsze sztuczniejszego szycia, lamówki z dodatku różniącego się od towaru lub téż kroju.

8. Przy oznaczeniu pozycyi taryfowéj w oddziale sukien i towarów strojowych nie zważa się na podszewkę, lamówki, obrąbek, guziki i na nici, tasiemki, rzemyki, sznurki, haftki i kluczki i t. d., służące do połączenia i przymocowania. Jeżeliby zaś przy ordynaryjnych sukniach i towarach strojowych podszewka lub lamówki były z najprzedniejszych towarów bawełnianych, lnianych lub wełnianych, z przednich towarów jedwabnych, lub guziki z metalów szlachetnych, z szylkretu, bursztynu, z pereł prawdziwych, korali, kamieni prawdziwych, wówczas rzeczone suknie takowe i towary strojowe do przednich będą policzone.

9. Nie wolno sukni i towarów strojowych z towarów tkackich i warsztacikowych dlatego, że są połączone z innemi materyałami, deklarować jako towary z tychże materyałów, lub jako kramarszczyznę (kwinkaleryę).

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	Geweben das Merkmal dient, daß der Zwischenraum zwischen je zwei Fäden größer ist, als die Dicke eines Fadens. 4. Unter gestickten Waaren werden bloß diejenigen verstanden, deren Dessins nicht mittelst eines besonderen Eintrages eingewebt sind. 5. Bett-, Haus- und Tischwäsche, ohne Verbindung mit anderen Materialien, wird nicht als Kleidung oder Putzwaare behandelt, wohl aber gehört sie in diese Tarifsabtheilung, wenn sie mit anderen Materialien in Verbindung ist; Leibwäsche ist den Kleidungen einzureihen. 6. Bei gefüllten Federbetten und Strohsäcken werden 2/3 des Gewichtes nach der Füllung, und 1/3 nach dem Stoffe verzollt, zu welchem der Ueberzug gehört. 7. Ein einfacher Saum, eine einfache Naht, angenähte Frangen oder ein eingemerkter Name machen eine Webe- oder Wirkwaare noch nicht zu einem Kleidungsstücke oder zu einer den Putzwaaren einzureihenden Leibeswäsche. Hierzu ist stets ein künstlicheres Nähen, ein Besatz mit einer der Waare fremden Zuthat oder ein Zuschnitt erforderlich. 8. Auf das Futter, die Besätze, die Einsäumung, die Knöpfe und die zur Verbindung und Befestigung dienenden Fäden, Bänder, Riemen, Schnüre, Haftel und Schlingen 2c., wird bei Bestimmung der Tarifpost in der Abtheilung der Kleidungen und Putzwaaren keine Rücksicht genommen. Sollten jedoch bei den gemeinen Kleidungen und Putzwaaren das Futter oder die Besätze von feinsten Baumwollen-, Leinen- oder Wollenwaaren, feinen Seidenwaaren, oder die Knöpfe von edlen Metallen, Schildpat, Bernstein, echten Perlen, Korallen, echten Steinen seyn, so werden jene Kleidungen und Putzwaaren den feinen beigezählt. 9. Es ist nicht gestattet, Kleidungen und Putzwaaren aus Webe- und Wirkwaaren deshalb, weil sie mit anderen Materialien in Verbindung stehen, als Waaren aus diesen Materialien oder als kurze Waaren zu erklären.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	XIV. Towary z szczeci, łyka, włókna orzecha kokosowego, sitowia, trawy, rogoży, wióru, trzciny do wyplatania krzeseł i słomy, tudzież papiér i towary papiérowe.											
58	**Towary szczotkarskie i sitarskie:**											
	a) ordynaryjne, t. j. towary z szczeci i miotełki z piór nie farbowanych, jedne jak drugie także w połączeniu z drzewem i żelazem, tudzież gotowe drewniane sita z dnami z plecia drzewnego lub drutu żelaznego, także dna sitowe drzewiane, ani bejcowane, lakierowane, pokostowane, farbowane, ani téż polerowane	1 ctr. *netto*	4	—	16 w skrzyniach i beczkach. 12 w koszach. 6 w belach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Wszystkie przedmioty te, z wyjątkiem miotełek z piór nie farbowanych, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu ostatnich	"	—	45								
	b) przednie, t. j. inne jak pod *a)* wymienione, także w połączeniu z innemi materyałami, o ile przez to połączenie nie zostaną policzone między przednie towary skórzane i gumowe, najprzedniejsze towary gliniane, lub między kramarszczyznę. Tu należą téż pędzle z włosów, miotełki od prochu z piór farbowanych, szczotki do nacierania i szczotki końskie	"	15	—	20 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 9 w belach.	II. II.	"	—	—		"	15
59	**Towary z łyka, sitowia, z włókna orzechu kokosowego, z trawy, rogoży, wióru, trzciny do wyplatania krzeseł i ze słomy:**											
	a) najpośledniejsze, t. j. rogóżki pod nogi i maty (dery wozowe i t. p.) z łyka, sitowia, słomy i rogożyny, nie farbowane	1 ctr. *sporco*	15	—			"	—	—		"	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	wolne									
	b) ordynaryjne, t. j. rogóżki pod nogi i maty (dery do pokrycia wozów i t. p.) z łyka, sitowia, rogożyny i słomy, farbowane, towary łyczane, sitowiane, rogożane i słomiane do użytku domowego, n. p. miski, talérze, kosze i t. p., tudzież surowa trzcina											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	XIV. Waaren aus Borsten, Bast, Kokosnuß-Fasern, Binsen, Gras, Schilf, Span, Stuhlrohr und Stroh, sowie Papier und Papierwaaren.											
58	**Bürstenbinder- und Siebmacher-Waaren:**											
	a) gemeine, d. i. Waaren aus Borsten und Abstauber aus ungefärbten Federn, beide auch in Verbindung mit Holz und Eisen, und fertige hölzerne Siebe mit Böden von Holzgeflecht oder Eisendraht, auch Holzsiebböden, weder gebeizt, lackirt, gefirnißt, gefärbt noch polirt	1 Ztr. netto	4	—	16 in Kisten und Fässern, 12 in Körben, 6 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Alle diese Gegenstände, mit Ausnahme der Abstauber aus ungefärbten Federn, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	—	45								
	b) feine, d. i. andere als die unter a) genannten, auch in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne sie durch diese Verbindung nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder unter die kurzen Waaren fallen. Auch gehören hierher Haarpinsel, Abstauber aus gefärbten Federn, Frottier- und Pferdebürsten	"	15	—	20 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 9 in Ballen.	H. H.	"	—	—		"	15
59	**Bast-, Binsen-, Kokosnußfasern-, Gras-, Schilf-, Span-, Stuhlrohr- und Strohwaaren:**											
	a) gemeinste, d. i. Fußdecken und Matten (Wagendecken u. dgl.) von Bast, Binsen, Stroh und Schilf, ungefärbt	1 Ztr. sporko	—	15			"	—	—		"	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	b) gemeine, d. i. Fußdecken und Matten (Wagendecken u. dgl.) von Bast, Binsen, Schilf und Stroh, gefärbt, Bast-, Binsen-, Schilf- und Strohwaaren zum häuslichen Gebrauche, z. B. Schüsseln, Teller, Körbe											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	łupana do wyplatania krzeseł, miotły z słomy ryżowéj, sorgum, korzeni wrzosowych: wszystkie te przedmioty także w połaczeniu z towarami drzewnemi najordynaryjniejszemi i ordynaryjnemi	1 ctr. *netto*	2	30			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Rzeczone rogóżki pod nogi i maty, tudzież surowa trzcina łupana do wyplatania krzeseł, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	1	30								
	c) średnie, t. j. plecia, także dery, o ile takowe nie są objęte pod *a*) i *b*), tudzież kapelusze (wyjąwszy kapelusze łyczane i słomiane), bez garnituru; bejcowana, łupana trzcina do wyplatania krzeseł	„	10	—	16 w skrzyniach i beczkach, 12 w koszach, 6 w belach	H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Wszelkie te przedmioty przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	4	30								
	Uwaga 2. Plecia słomiane na kapelusze, z kantonu Tesyńskiego bezpośrednio wchodzące przez granicę krajową lombardzką	„	2	30								
	d) przednie, t. j. plecia, przewlekane lub przerabiane przędziwem jedwabném lub inném, albo wlosieniem (sparteria)	„	75	—	20 w skrzyniach i beczkach, 14 w koszach, 9 w belach.	H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	30	—								
	e) najprzedniejsze, t. j. kapelusze łyczane i słomiane bez garnituru	„	250	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Pod garniturem rozumié się ozdoba przedmiotami obcemi.											
60	**Papiér i towary papiérowe:**											
	a) papiér najpośledniejszy, t. j. papiér z gałganów wełnianych nie klejony, siwa bibuła i surowy papiér paczny (także farbowany, lakierowany, pociągany grafitem, asfaltem, mazią), tudzież tektury (także tektura kamienna) wióry papiérowe,	1 ctr. *sporco*	—	45			„	—	—		„	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	u. dgl., dann rohes gespaltenes Stuhlrohr, Besen aus Reisstroh, Sorgum, Heidekrautwurzeln, alle diese Gegenstände auch in Verbindung mit gemeinsten und gemeinen Holzwaaren	1 Ztr. netto	2	30			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Die erwähnten Fußdecken und Matten, dann rohes gespaltenes Stuhlrohr über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	1	30								
	c) mittelfeine, d. i. Geflechte, auch Decken, in soweit sie nicht unter a) und b) begriffen sind, dann Hüte (mit Ausnahme der Bast- und Strohhüte), ohne Garnitur, gebeiztes, gespaltenes Stuhlrohr	"	10	—	16 in Kisten und Fässern, 12 in Körben, 6 in Ballen.	II. II.	"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Alle diese Gegenstände über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	4	30								
	Anmerkung 2. Strohgeflechte zu Hüten aus dem Kanton Tessin unmittelbar über die Landgrenze der Lombardie eingehend	"	2	30								
	d) feine, d. i. Geflechte, mit seidenen oder anderen Gespinnsten, oder mit Roßhaaren durchzogen oder durchwirkt (Sparterie)	"	75	—		II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren.....	"	30	—	20 in Kisten und Fässern, 14 in Körben, 9 in Ballen.							
	e) feinste, d. i. Bast- und Strohhüte ohne Garnitur......	"	250	—		II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Unter Garnitur ist die Ausschmückung mit fremden Stoffen zu verstehen.											
60	**Papier- und Papierwaaren:**											
	a) Papier, gemeinstes, d. i. Schrenz-, graues Lösch- und rauhes Packpapier (auch gefärbt, lackirt, mit Graphit, Asphalt, Theer überzogen), dann Pappendeckel (auch Steinpappe), Preßspäne	1 Ztr. sporko	—	45			"	—	—		"	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	frei									

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowej	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	b) papiér ordynaryjny, t. j. wszelki osobno nie wymieniony, nie klejony	1 ctr. *netto*	3	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	c) papiér przedni, t. j. wszelki papiér klejony, pstry (z wyjątkiem papiéru pod *d)* wymienionego), litografowany, drukowany lub liniowany, przysposobiony do dewiz, etykietek, listów frachtowych, rachunków, tudzież papiér olejny i woskowany, tektura malarska	„	7	30			„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	1	30								
	d) papiér najprzedniejszy, t. j. papiér pozłacany i posrebrzany, tudzież papiér z deseniami złotemi lub srebrnemi, (sposobem prawdziwym lub fałszywym, także bronzowany), papiér wyciskany i przebijany, tudzież paski z tych gatunków papiéru	„	15	—		H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	4	30								
	e) tapety papiérowe	„	30	—	16 w skrzyniach i beczkach, 12 w koszach, 6 w belach.	H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	5	45								
	f) karty do gier	„	30	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Karty do gier podlegają także stemplowi zużycia wedle przepisów istniejących.											
	g) roboty papiérowe, t. j. 1. wszelkie nie wymienione pod *e)* i *f)* roboty z papiéru, masy papiérowéj i masy tekturowéj kamiennéj, asfaltu i innych tym podobnych materyałów, także na grubo lakierowane i 2. w połączeniu z innemi materyałami, o ile przez to nie będą wporządkowane między przednie towary skórzane i gummowe, najprzedniejsze towary gliniane, lub między kramarszczyznę	„	15	—		H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Roboty papiérowe l. 1. wymienione (nie połączone z innemi materyałami) przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	4	30								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	b) Papier, gemeines, d. i. alles nicht besonders benannte, ungeleimte	1 Ztr. netto	3	—			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	frei									
	c) Papier, feines, d. i. alles geleimte Papier, buntes (mit Ausnahme des unter d) genannten), lithographirtes, bedrucktes oder linirtes, zu Devisen, Etiquetten, Frachtbriefen, Rechnungen, vorgerichtetes, auch Oel- und Wachspapier, Malerpappe	„	7	30			„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	1	30								
	d) Papier, feinstes, d. i. Gold- und Silberpapier, und Papier mit Gold- oder Silbermustern (echt oder unecht, auch bronzirt), gepreßtes und durchgeschlagenes Papier, ingleichen Streifen von diesen Papiergattungen	„	15	—		H. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	4	30	16 in Kisten und Fässern,							
	e) Papiertapeten	„	30	—	12 in Körben,	H. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	5	45	6 in Ballen.							
	f) Spielkarten	„	30	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Anmerkung. Spielkarten unterliegen auch dem Verbrauchsstempel nach den bestehenden Vorschriften.											
	g) Papier-Arbeiten, d. i. 1. alle nicht unter e) und f) benannte Arbeiten aus Papier, Papiermasse und Steinpappmasse, Asphalt und ähnlichen Stoffen, auch grob lackirt, und 2. in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne sie dadurch nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder unter die kurzen Waaren fallen	„	15	—		H. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkung 1. Die Z. 1 genannten Papier-Arbeiten (ohne Verbindung mit anderen Materialien) über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	4	30								

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwaga 2. Pod wyrobami papiérowemi grubo lakierowanemi rozumieją się te, których powierzchnia nie jest lśniąco wygładzona. Wyroby papiérowe pięknie lakierowane wporządkowane są do towarów kramarszczyzną zwanych.											
	XV. Skóry wyprawne i towary skórzane, towary kuśnierskie i tym podobne fabrykaty.											
61	**Towary kuśnierskie:**											
	a) surowe (t. j. 1. wszelkie roboty z futra, bez połączenia z innemi częściami składowemi, n. p. nie podszyte dery, podszewki futrzane, bramówki futrzane i tułuby, tudzież 2. nie podszyte skórki owcze i także skórki z kozy angoryjskiéj na biało przyrządzone i farbowane), tudzież gotowe, nie pokryte kożuchy	1 ctr. *netto*	10	—	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.	II. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Towary kuśnierskie surowe pod 1. wymienione, tudzież rzeczone kożuchy przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	5	—								
	b) gotowe, t. j. wszelkie nie wymienione oddzielnie, n. p. pokryte futra, zarękawki, czapki, rękawiczki, podszyte dery	"	100	—	20 w skrzyniach, 16 w beczkach, 12 w koszach, 6 w belach.	II. I.	"	—	—		"	15
	Uwaga. Suknie nie pokryte lub nie podszyte całkiem futrem, nie będą uważane za towary kuśnierskie, lecz za suknie.											
62	**Skóry wyprawne, towary skórzane i gumowe:**											
	a) skóra wyprawna ordynaryjna, (t. j. osobno nie wymieniona), tudzież blaty gumowe, także guttapercha (mniéj lub więcéj) czyszczona	"	7	30	16 w skrzyniach i beczkach, 12 w koszach, 6 w belach.		"	—	—		"	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnege obrotu tychże	"	2	30								
	Uwaga 2. Surowa skóra kordwanowa z Dalmacyi w przywozie do prowincyj weneckich pod warunkami istniejącemi	"	2	30								
	3. Skóry gremplarskie (już w pasy rznięte), dla fabryk krajowych gremplarskich, za pozwole-											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	Anmerkung 2. Unter grob lackirten Papier-Arbeiten werden jene verstanden, die keine glatt spiegelnde Oberfläche zeigen. Fein lackirte Papier-Arbeiten sind den kurzen Waaren eingereiht.											
	XV. Leder und Lederwaaren, Kürschnerwaaren und ähnliche Fabrikate.											
61	**Kürschnerwaaren:**											
	a) rohe, (d. i. alle Arbeiten aus Pelzwerk, ohne Verbindung mit anderen Bestandtheilen, z. B. ungefütterte Decken, Pelzfutter, Pelzbesätze und Taluppen, und 2. weißgemachte und gefärbte, nicht gefütterte Angora- und Schaffelle), dann fertige, nicht überzogene Schafpelze	1 Ztr. netto	10	—	13 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.	H. II.	1 Ztr sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Die unter 1 genannten rohen Kürschnerwaaren, dann die genannten Schafpelze über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	5	—								
	b) fertige, d. i. alle nicht besonders benannte, z. B. überzogene Pelze, Muffe, Mützen, Handschuhe, gefütterte Decken	"	100	—	20 in Kisten, 16 in Fässern, 12 in Körben, 6 in Ballen.	H. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Kleider, die nicht ganz mit Pelz überzogen oder gefüttert sind, werden nicht als Kürschnerwaaren, sondern als Kleidungen behandelt.											
62	**Leder, Leder- und Gummiwaaren:**											
	a) Leder, gemeines (d. i. nicht besonders benanntes), dann Gummiplatten, auch (mehr oder minder) gereinigtes Guttapercha	"	7	30	16 in Kisten und Fässern, 12 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	2	30								
	Anmerkung 2. Rohes Korduanleder aus Dalmazien bei der Einfuhr in die venezianischen Provinzen unter den bestehenden Bedingungen	"	2	30								
	3. Kratzenleder (bereits in Streifen geschnitten), für inländische Kratzenfabriken, gegen Bewilligung											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowej	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	niem władz finansowych powiatowych i pod kontrolą zabezpieczającą	1 ctr. *netto*	4	30	16 w skrzyniach i beczkach, 12 w koszach, 6 w belach.							
	4. Skórki kozie i owcze półgarbowane, do użycia krajowych fabryk safianu, marokinu i innych skór przednich wprowadzone będą za cłem kr. 45 pod ostrożnościami, przez władze krajowe finansowe ustanowić się mającemi.											
	b) skóra przednia (t. j. garbowana [wyjąwszy czarno farbowanéj], lakierowana, pozłacana, opatrzona ozdobami wyciskanemi i pargamin), tudzież nitki gumowane (bez połączenia z innemi materyałami) ...	„	12	30			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	2	30								
	c) towary skórzane i gumowe ordynaryjne, t. j. 1. towary szewskie i siodlarskie ze skóry ordynaryjnéj, miechy; 2. fabrykaty z kauczuku i gutty-perchy, które nie są farbowane, malowane, lakierowane, wyciskanemi ozdobami opatrzone; 3. wszelkie te towary także w połączeniu z drzewem i nieszlachetnemi metalami (wyjąwszy połączenia, do kramarszczyzny należące). Tu należą daléj: 4. kufry, felajzy, tłumoki, tornistry, także z zamkami, sprzączkami i t. p. z metalów nieszlachetnych, o ile połączenia takowe nie należą do kramarszczyzny; 5. poduszki i materace z poszewkami wszelkiego rodzaju	„	15	—	16 w beczkach i skrzyniach, 12 w koszach, 6 w belach.	H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przedmioty pod l. 1. wymienione, wyjąwszy przedmioty z kordybanu, safianu, marokinu i innéj skóry farbowanéj, ze skóry brukselskiéj, duńskiéj, zamszowéj i z jerchy; tudzież fabrykaty pod l. 2. wymienione, także w połączeniu z drzewem, nakoniec przedmioty pod l. 4. wymienione, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	7	30								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	der Finanz-Bezirksbehörden und unter sichernden Kontrolen	1 Ztr. netto	4	30	16 in Kisten und Fässern, 12 in Körben, 6 in Ballen.							
	4. Halbgare Ziegen- und Schaffelle, zum Gebrauche der inländischen Saffian-, Marokin- und ähnlichen Fabriken feinen Leders, werden unter den für jede einzelne Fabrik von den Finanz-Landesbehörden festzusetzenden Kontrolen gegen den Zoll von 45 kr. eingelassen.											
	b) Leder, feines (d. i. gefärbtes [mit Ausnahme des blos geschwärzten], lackirtes, vergoldetes, mit gepreßten Verzierungen versehenes und Pergament), dann Gummifäden (außer Verbindung mit anderen Materialien)	„	12	30			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	„	2	30								
	c) Leder- und Gummiwaaren, gemeine, d. i. 1. Schuhmacher- und Sattlerwaaren aus gemeinem Leder, Blasbälge; 2. Fabrikate aus Kautschuk und Guttapercha, die nicht gefärbt, bemalt, lackirt, mit gepreßten Verzierungen versehen sind; 3. alle diese Waaren, auch in Verbindung mit Holz und unedlen Metallen (mit Ausnahme jener Verbindungen, die unter die kurzen Waaren fallen). Ferner gehören hierher: 4. Koffer, Felleisen, Mantelsäcke, Tornister, auch mit Schlössern, Schnallen u. dgl. von unedlen Metallen, in soferne diese Verbindungen nicht unter die kurzen Waaren fallen; 5. Polster und Matratzen mit Ueberzügen jeder Art	„	15	—	16 in Fässern und Kisten, 12 in Körben, 6 in Ballen.	II. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkung. Die Zahl 1 genannten Gegenstände, mit Ausnahme jener aus Korduan, Saffian, Marokin und anderem gefärbten Leder, Brüsseler, dänischem, sämisch- und weißgarem Leder; dann die Zahl 2 genannten Fabrikate, auch in Verbindung mit Holz, endlich die Zahl 4 genannten Gegenstände über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	7	30								

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	d) towary skórzane i gumowe przednie, t. j. 1. wszelkie nie pod *c*) wymienione z kauczuku, guttyperchy lub skóry ordynaryjnéj (wyjąwszy rękawiczki), n. p. pugilaresy, kieski, pasy, spodnie, szelki, poduszki, czapki, bicze, rzemienie do ostrzenia brzytwy, pończochy, spodnie, suknie, (gacie, kaftaniki, gorsety), tudzież wszelkie fabrykaty z skóry przedniéj, 2. wszelkie te towary w połączeniu z innemi materyałami, o ile przez to nie będą należéć do kramarszczyzny. Tu należą także 3. torby myśliwskie i podróżne wszelkiego rodzaju, roboty szewskie z materyałów tkackich i warsztacikowych, tudzież 4. rząd siodłowy i rząd do wiérzchowéj jazdy, tudzież szory z sprzączkami i obrączkami z metalów szlachetnych lub nieszlachetnych, które są pozłacane, lub posrebrzane w sposób prawdziwy lub fałszywy, lub pociągane lakierem złotym lub srebrnym	1 ctr. *netto*	40	—	20 w skrzyniach i beczkach, 14 w koszach, 9 w belach.	H. I.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	a) przedmioty l. 1 wymienione	„	15	—								
	b) przedmioty l. 2. wymienione	„	30	—								
	e) rękawiczki (także tylko przykrojone, tudzież w połączeniu z materyałami tkackiemi lub warsztacikowemi)	„	75	—		H. I.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom Związku celnego z wolnego obrotu tychże	„	30	—								
	XVI. Towary kościane, drzewne, szklane i gliniane.											
63	**Towary kościane:**											
	Uwaga. Pod kością rozumieją się w taryfie rogi, racice, kości wszelkiego rodzaju i inne nie wymienione osobno zwierzęce materyały snycerskie, przeto więc wszelkie, wyjąwszy kość słoniową, korale, skorupy muszlowe (także perłowa macica) i szylkret.											
	a) fiszbin darty	„	5	—	16 w skrzyniach i beczkach, 12 w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	1	30								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	d) Leder- und Gummiwaaren, feine, d. i. 1. alle nicht unter c) genannte aus Kautschuk, Guttaperchа oder gemeinem Leder (mit Ausnahme der Handschuhe), z. B. Brieftaschen, Geldbeutel, Gürtel, Hosen, Hosenträger, Ruhekissen, Mützen, Peitschen, Streichriemen, Strümpfe, Unterziehkleider, sowie alle Fabrikate aus feinem Leder; 2. alle diese Waaren in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne sie nicht dadurch unter die kurzen Waaren fallen. Hierher gehören auch 3. Jagd- und Reisetaschen aller Art, Schuhmacher-Arbeiten aus Webe- und Wirkstoffen, dann 4. Sattel- und Reitzeuge und Geschirre mit Schnallen und Ringen von edlen Metallen oder von unedlen Metallen, die echt oder unecht vergoldet oder versilbert, oder mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen sind	1 Ztr. netto	40	—		II. I.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	a) die Z. 1 genannten Gegenstände	"	15	—	20 in Kisten und Fässern,							
	b) die Z. 2 genannten Gegenstände	"	30	—	14 in Körben, 9 in Ballen.							
	c) Handschuhe (auch bloß zugeschnitten oder in Verbindung mit gewebten oder gewirkten Stoffen)	"	75	—		II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	30	—								

XVI. Bein-, Holz-, Glas-, Stein- und Thonwaaren.

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
63	**Beinwaaren.**											
	Anmerkung. Unter Bein werden im Tarife Hörner, Klauen, Knochen und andere nicht besonders benannte thierische Schnitzstoffe verstanden, also alle, mit Ausnahme von Elfenbein, Korallen, Muschelschalen (auch Perlmutter) und Schildpatt.											
	a) Fischbein, gerissenes	"	5	—	16 in Kisten, und Fässern,		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	1	30	12 in Körben, 6 in Ballen.							

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	b) roboty kościane, t. j. 1. wszelkie roboty z saméj kości, lub 2 w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia takowe nie należą do towarów skórzanych i gumowych przednich, do towarów glinianych najprzedniejszych i do kramarszczyzny	1 ctr. *netto*	15	—	20 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 9 w belach.	H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Wszelkie przedmioty pod 1. wymienione także w połączeniu z drzewem, skórą wydębioną, szkłem, papierem i tekturą, alabastrem, marmurem, słoninikiem, gipsem, metalami nieszlachetnemi, o ile połączenia rzeczone z papierem i tekturą, tudzież z metalami nieszlachetnemi, nie należą do kramarszczyzny, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	4	30								
64	**Towary drzewne,** (t. j. wszelkie roboty z drzewa i innych roślinnych materyałów snycerskich):											
	a) najpośledniejsze, t. j. grube, surowe, nie farbowane i tylko hyblowane towary bednarskie, tokarskie i stolarskie, tudzież roboty stelmaskie, daléj grube maszyny (także warsztaty tokarskie, magle, prasy, kołowrotki i krosna), grube towary koszownicze (n. p. kosze paczne, nośne, wozowe i na bieliznę, więcierze i t. p.), miotły chróstowe, sprzęty rolnicze, ogrodnicze i kuchenne. Przykładowo należą tu: skrzynie, dzieże, niecki, sanki ręczne, taczki, wyrobione osie i dyszle, dzwona, piasty, szprychy, koła, stołki, ławki, stoły, pieńki i koszki na pszczoły, trepki, hamulce, zzuwadła, prawidła do bótów, kopyta szewskie, refy i łupy, rynny i rury, laski (także laski na bicze i laski wiśniowe), pudełka, bierwiona, jarzma, cewkowały, ostwie i powęzy, drabiny, warzechy, stolnice, talérze, pałki, tłuki, grabie, wiosła, łopaty, kołki, sztyfty, kojce, zawieszadła na suknie i formy do upinania czepków, forma do kapeluszy, krągłe drzewa na trzonki, przykrywadła, rezonanse, nie maczane zapałki, fidybusy, zębodłuby, surowe przyrządzone trzonki i drewka klawiaturowe; wszelkie towary te nie farbowane, bejcowane, pokestowane, lakierowane lub polerowane, ani nie połączone z innemi materyałami	1 ctr. *sporco*	—	24		N. II.	„	—	—		„	6

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	b) Bein-Arbeiten, d. i. 1. alle Arbeiten aus Bein allein, oder 2. in Verbindung mit anderen Stoffen, in soferne diese Verbindungen nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder die kurzen Waaren fallen	1 Ztr. netto	15	—	20 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 9 in Ballen.	H. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Alle unter 1. genannten Gegenstände auch in Verbindung mit Holz, lohgarem Leder, Glas, Papier und Pappe, Alabaster, Marmor, Speckstein, Gyps, unedlen Metallen, in soferne die Verbindungen mit Papier und Pappe und mit unedlen Metallen nicht unter die kurzen Waaren fallen, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren		4	30								
64	**Holzwaaren** (d. i. alle Arbeiten aus Holz und anderen vegetabilischen Schnitzstoffen):											
	a) gemeinste, d. i. grobe, rohe, ungefärbte Böttcher-, Drechsler-, Tischler- und bloß gehobelte Waaren und Wagner-Arbeiten, dann grobe Maschinen (auch Drehbänke, Mangen, Pressen, Spinnräder und Webestühle), grobe Korbflechterwaaren (z. B. Pack-, Trag-, Wagen- und Wäschkörbe, Fischreußen u. dgl.), Besen aus Reisig, Acker-, Garten- und Küchengeräthe. Beispielsweise gehören hierher: Kisten, Tröge, Mulden, Handschlitten, Schubkarren, ausgearbeitete Achsen und Deichseln, Felgen, Naben, Speichen, Räder, Stühle, Bänke, Tische, Bienenstöcke und -Körbe, Holzschuhe, Radschuhe, Stiefelknechte, Stiefelhölzer, Schuhmacherleisten, Reifen und Zargen, Rinnen und Röhren, Stöcke (auch Peitschenstöcke und Weichselröhre), Schachteln, Barren, Joche, Kumpfe, Leiter- und Wiesbäume, Leitern, Kochlöffel, Schneidebreter, Teller, Keulen, Schlägel, Rechen, Ruder, Schaufeln, Nägel, Stifte, Hühnersteigen, Kleider- und Haubenstöcke, Hutformen, gerundete Hölzer zu Stielen, Deckel, Resonanzböden, ungetunkte Zündhölzchen, Fidibus, Zahnstocher, roh vorgearbeitete Hefte und Klaviaturhölzer; alle diese Waaren nicht gefärbt, gebeizt, gefirnißt, lackirt oder polirt, noch in Verbindung mit anderen Stoffen	Ztr. sporko	—	24		N. II.		—	—			6

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwaga. Wszystkie te przedmioty, wyjąwszy surowo przyrządzone trzonki i drewka klawiaturowe, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *sporco*	wolne									
	b) ordynaryjne, t. j. forniry i parkiety, nie wykładane, blaty korkowe, krągi, zatyczki, podeszwy korkowe	„	2	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	—	45								
	c) przednie, t. j. drewniane sprzęty domowe (meble), tudzież wszelkie pod *a*) zamieszczone towary z drzewa w połączeniu z towarami z łyka, sitowia, rogożyny, trzciny do wyplatania krzeseł, słomy i koszowniczemi, z żelazem (wyjąwszy stal polerowaną), mosiędzem lub ordynaryjną skórą, także (czy to w tém połączeniu, czy bez takowego) farbowane, bejcowane, pokostowane, lakierowane lub polerowane, tudzież wykładane forniry i parkiety	1 ctr. *netto*	5	—	16 w skrzyniach i beczkach, 12 w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże: *a*) sprzęty pod *c*) wymienione, tudzież zamieszczone pod *c*) inne towary bednarskie, tokarskie i stolarskie, atoliż towary te tylko w połączeniu z żelazem (wyjąwszy stal polerowaną) i mosiądzem	„	1	30								
	b) wykładane forniry i parkiety, równie jak inne pod *c*) zamieszczone połączenia towarów bednarskich, tokarskich i stolarskich	„	4	30								
	d) najprzedniejsze, 1. przednie towary koszownicze (t j. wszelkie nie pod *a*] zamieszczone), drewniane zegary wiszące i skrzyneczki na zegary, badełka, towary grzebiennicze, przednie towary snycerskie i tokarskie, pociągane lakierem złotym lub srebrnym, tudzież roboty wykładane i bulowe, drzewo bronzowane, równie jak w ogólności wszelkie towary drzewne nie pod *a*), *b*) i *c*) zamieszczone; 2. wszelkie te przedmioty także w połączeniu z innemi materyałami, o ile przez to nie będą wporządkowane między towary skórzane i gumowe przednie, między towary gliniane najprzedniejsze, lub między kramarszczyznę. Tu należą także meble wypychane	„	15	—	20 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 9 w belach.	II. II.	„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	Anmerkung. Alle diese Gegenstände, mit Ausnahme der roh vorgearbeiteten Hefte und Klaviaturhölzer, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. sporko	frei									
	b) gemeine, d. i. Fourniere und Parquetten, uneingelegte, Kork-Platten, -Scheiben, -Stöpsel, -Sohlen	"	2	—			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	—	45								
	c) feine, d. i. hölzernes Hausgeräthe (Meubles), sowie alle unter a) begriffene Waaren aus Holz in Verbindung mit Bast-, Binsen-, Schilf-, Stuhlrohr-, Stroh- und Korbflechterwaaren, Eisen (mit Ausnahme des polirten Stahles), Messing oder gemeinem Leder, auch (mit oder ohne diese Verbindungen) gefärbt, gebeizt, gefirnißt, lackirt oder polirt, ferner eingelegte Fourniere und Parquetten	1 Ztr. netto	5	—			"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	a) das unter c) begriffene Hausgeräthe, sowie die unter c) begriffenen anderen Bötticher-, Drechsler- und Tischlerwaaren, jedoch diese Waaren nur in Verbindung mit Eisen (mit Ausnahme des polirten Stahles) und Messing	"	1	30	16 in Kisten und Fässern, 12 in Körben, 6 in Ballen.							
	b) eingelegte Fourniere und Parquetten, sowie die anderen unter c) begriffenen Verbindungen von Böttcher-, Drechsler- und Tischlerwaaren	"	4	30								
	d) feinste, 1. feine Korbflechterwaaren (d. i. alle nicht unter a) begriffene), hölzerne Hänguhren und Uhrkästen, Spielzeug, Kammmacherwaaren, feine Schnitz- und Drechslerwaaren, mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogene, dann eingelegte und Boule-Arbeiten, Holzbronze, sowie überhaupt alle nicht unter a), b) und c) begriffene Holzwaaren; 2. alle diese Gegenstände auch in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne sie dadurch nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder unter die kurzen Waaren fallen. Hieher gehören auch gepolsterte Meubels	"	15	—	20 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 9 in Ballen.	II. II.	"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwaga. Wszelkie pod 1. wymienione przedmioty także w połączeniu z skórą wydębioną, szkłem, papiérem i tekturą, alabastrem, marmurem, słoninikiem, gipsem i metalami nieszlachetnemi, o ile połączenia z papiérem, tekturą i metalami nieszlachetnemi nie należą do kramarszczyzny, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *netto*	4	30	20 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 9 w belach.							
65	**Szkło i towary szklane:**											
	a) Szkło najpośledniejsze (t. j. szkło dęte [naczynie szklane], zielone, czarne i żółte w naturalnéj swéj farbie, ani wyciskane, szlifowane, ani téż wyciérane), tudzież masy szklane, surowe (t. j. w surowych blatach, sztabach, i nieforemnych bryłach, także masa emaliowa)	1 ctr. *sporco*	1	30			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	1. Surowe nie szlifowane szkło źwierciadlane	„	—	45								
	2. Wszelkie pod *a*) zamieszczone szkło dęte	„	wolne									
	Uwaga 2. W wolném zapakowaniu szkła dętego zielonego liczy się $5^{14}/_{100}$ austryackich stóp kubicznych na jeden cetnar.											
	b) Szkło ordynaryjne, t. j. białe szkło dęte, nie deseniowane, nie szlifowane, nie wyciérane, nie wyciskane, albo tylko z szlifowanemi lub wyciéranemi zatyczkami, dnami lub brzegami (zielone, pół- lub całkiem białe)	1 ctr. *netto*	5	—		H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku celnym Państwom Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	2	30								
	c) szkło średnie, t. j. wyciskane, szlifowane, wyciérane, rznięte, deseniowane szkło białe, szklane obwieńczenia pająków, guziki szklane, perły szklane i sieczka szklana, perły szmelcowane, także szlifowane szkło źwierciadlane, nie podlewane lub podlewane, nie nad 284 cali kwadratowych wiédeńskich sztuka	„	10	—	23 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach i pokładach.	H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	3	—								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Anmerkung. Alle unter 1 genannte Gegenstände auch in Verbindung mit lohgarem Leder, Glas, Papier und Pappe, Alabaster, Marmor, Speckstein, Gyps und unedlen Metallen, in soweit die Verbindungen mit Papier, Pappe und mit unedlen Metallen nicht unter die kurzen Waaren fallen, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. netto	4	30	20 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 9 in Ballen,							
65	**Glas und Glaswaaren:**											
	a) Glas, gemeinstes (d. i. Hohlglas [Glasgeschirr], grünes, schwarzes und gelbes in seiner natürlichen Farbe, weder gepreßt, geschliffen noch abgerieben), dann Glasmassen, rohe (d. i. in rohen Platten, Stangen und unförmlichen Stücken, auch Emailmasse)	1 Ztr. sporko	1	30			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	1. Rohes ungeschliffenes Spiegelglas	„	—	45								
	2. Alles unter a) begriffene Hohlglas	„	frei									
	Anmerkung 2. Bei loser Verpackung des grünen Hohlglases werden $5^{14}/_{100}$ österreichische Kubikfuß zu Einem Zentner veranschlagt.											
	b) Glas, gemeines, d. i. weißes Hohlglas, ungemustert, ungeschliffen, unabgerieben, ungepreßt oder nur mit abgeschliffenen oder eingeriebenen Stöpseln, Böden oder Rändern, ferner Fenster- und Tafelglas in seiner natürlichen Farbe (grün, halb und ganz weiß)	1 Ztr. netto	5	—		II. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	2	30								
	c) Glas, mittelfeines, d. i. gepreßtes, geschliffenes, abgeriebenes, geschnittenes, gemustertes weißes Glas, Behänge zu Kronleuchtern von Glas, Glasknöpfe, Glasperlen, Glasschmelz, Schmelzperlen, auch geschliffenes Spiegelglas, unbelegt oder belegt, nicht über 284 Wiener Quadrat-Zoll das Stück	„	10	—	23 in Kisten und Fässern, 13 in Körben und Gestellen	II. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	3	—								

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	d) szkło przednie, t. j. 1. wszelkie farbowane, malowane, pozłacane, posrebrzane, pastami (kameami) wykładane; 2. wszelkie towary szklane i emaliowe w połączeniu z innemi materyałami, o ile przez to nie zostaną wporządkowane do towarów skórzanych i gumowych przednich, do glinianych towarów najprzedniejszych lub do kramarszczyzny; 3. zwierciadła w ramach, których tafle nie mierzą w sztuce więcéj nad 284 cali kwadratowych wiedeńskich, fluory (fałszywe kamienie) bez oprawy	1 ctr. *netto*	15	-		H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przedmioty pod 1. i 3. wymienione, tudzież towary szklane w połączeniu z kością, drzewem, skórą wydębioną, papierem i tekturą, alabastrem, marmurem, słoninikiem, gipsem i metalami nieszlachetnemi, o ile połączenia z papierem i tekturą, tudzież z metalami nieszlachetnemi nie należą do kramarszczyzny, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	4	30	23 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach i pokładach.							
	e) zwierciadła (w ramach i bez ram, podlewane i nie podlewane), których tafle mierzą w sztuce więcéj nad 284 cali kwadratowych wiedeńskich....	"	20	—		H. II.	"	—	—		"	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże......................	"	10	—								
66	**Towary kamienne**, t. j. wyroby rzeźbiarskie, formierskie, modelarskie, kamieniarskie i biżuteryjne z kamieni i niewypalanych ziem, cementów lub mieszanin kamiennych, wyjąwszy wyroby z bursztynu, gagatu, piany morskiéj:											
	a) kamienie prawdziwe (t. j. kamienie drogie i pół-drogie), i korale (prawdziwe i nieprawdziwe), przyrządzone (t. j. szlifowane, rznięte lub w inny sposób wyrabiane), tudzież perły prawdziwe, wszystkie przedmioty te nie oprawione..	"	15	—	16 w beczkach i skrzyniach, 6 w belach.	H. II.	"	—	—		"	15
	Uwagi:											
	1. Za drogie kamienie uważane będą: dyamenty, beryle, cyrkony, chryzoberyle, chryzolity, szlachetne opale, granaty, hyacynty, rubiny, szafiry, szmaragdy, spinele, turkusy, topazy, turmaliny. Jako pół-drogie kamienie mają wszelkie inne kamienie całkiem lub półprzezroczyste być uważane.											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	d) Glas, feines, d. i. 1. alles farbige, bemalte, vergoldete, versilberte, mit Pasten (Cameen) eingelegte Glas; 2. alle Glas- und Emailwaaren in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne sie dadurch nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder unter die kurzen Waaren fallen; 3. eingerahmte Spiegel, deren Glastafeln nicht über 284 Wiener Quadrat-Zoll das Stück messen, Glasflüsse (unechte Steine) ohne Fassung	1 Ztr. netto	15	—	23 in Kisten und Fässern, 13 in Körben und Gestellen.	II. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Die unter 1 und 3 genannten Gegenstände, dann Glaswaaren in Verbindung mit Bein, Holz, lohgarem Leder, Papier und Pappe, Alabaster, Marmor, Speckstein, Gyps und unedlen Metallen, in soferne die Verbindungen mit Papier und Pappe und mit unedlen Metallen nicht unter die kurzen Waaren fallen, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	4	30								
	e) Spiegel (eingerahmte und uneingerahmte, belegte und unbelegte), deren Glastafeln über 284 Wiener Quadrat-Zoll das Stück messen	„	20	—		II. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	„	10	—								
66	**Steinwaaren,** d. i. Bildhauer, Former-, Modelleur-, Steinmetz- und Schmuck-Arbeiten aus Steinen und nicht gebrannten Erden, Zementen oder Steingemengen, mit Ausnahme jener aus Bernstein, Gagat, Meerschaum:											
	a) Steine, echte (d. i. Edel- und Halb-Edelsteine), und Korallen (echte und unechte), bearbeitet (d. i. geschliffen, geschnitten oder in anderer Weise bearbeitet), dann echte Perlen, alle diese Gegenstände ungefaßt	„	15	—	16 in Fässern und Kisten, 6 in Ballen.	II. II.	„	—	—		„	15
	Anmerkungen: 1. Als Edelsteine werden behandelt: Diamanten, Berylle, Circone, Chrysoberylle, Chrysolithe, Edel-Opale, Granaten, Hyazinthen, Rubine, Saphire, Smaragde, Spinelle, Türkise, Topase, Turmaline. Als Halb-Edelsteine sind alle andere ganz oder halb durchsichtige Steine zu betrachten.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	2. Perły i muszle uważane będą za skorupy muszlowe.											
	3. Nawleczenie pereł na sznury, oprawienie kamieni drogich obrączką z metalów nieszlachetnych, lub podłożenie folii, niemniéj oprawienie dyamentów do pisania i rznięcia w trzonki z drzewa lub metalów nieszlachetnych nie będzie się uważać za oprawę.											
	4. Achat, adular, ametyst, chalcedon, karneol, jaspis, oniks i chryzopras, szlifowane, rznięte lub w inny sposób wyrabiane, bez oprawy, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *netto*	7	30	16 w beczkach i skrzyniach, 6 w belach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	—
b)	wyroby kamienne ordynaryjne, t. j. 1. pomniki, grobowce, popiersia, statuy, inne wyroby z kamieni (wyjąwszy wyroby z kamieni drogich i pół-drogich) w sztukach cięższych nad 10 funtów, nie połączonych z innemi materyałami, jak tylko z drzewem ordynaryjném lub z sztabami i blatami z metalów nieszlachetnych, i ani pozłacanych ani posrebrzanych, towary z serpentynu, tudzież 2. odlewy w gipsie lub siarce z monet, kamieni rzniętych i t. p., tudzież narzucanka z marmuru i t. p.	1 ctr. *sporco*	1	30			"	—	—		"	15
	Uwaga 1. Towary l. 1. przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	wolne									
	Uwaga 2. Roboty kamieniarskie, ordynaryjne, n. p. słupce do okien i drzwi, słupy i części słupów, rynny, rury, koryta i t. p. nie szlifowane, wyjąwszy z alabastru i marmuru, policzone będą do kamieni ociosanych, i wolne są od cła.											
c)	roboty kamienne, t. j. wszelkie inne, równie jak towary kamienne w połączeniu z drzewem i metalami nieszlachetnemi, ani sposobem prawdziwym, ani fałszywym pozłacane lub posrebrzane, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociągane	1 ctr. *netto*	15	—	16 w beczkach i skrzyniach, 12 w koszach, 6 w belach.	H. H.	"	—	—		"	15
	Uwaga. Towary tego rodzaju z marmuru, granitu, kamienia piaszczystego, gipsu, alabastru i słoninika, bez połączenia z innemi materyałami, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	4	30								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	2 Perlen in Muscheln werden als Muschelschalen behandelt.											
	3. Die Reihung der Perlen an Schnüre, die Umschließung der echten Steine mit einem Reife aus unedlen Metallen, oder die Unterlegung einer Folie, sowie die Einfassung der Schreib- und Schneid-Diamanten in einen Stiel von Holz oder unedlen Metallen wird nicht als Fassung betrachtet.											
	4. Achat, Adular, Amethyst, Chalzedon, Karneol, Jaspis, Onyx und Chrysopras, geschliffen, geschnitten oder in anderer Weise bearbeitet, ohne Fassung, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. netto	7	30	16 in Fässern und Kisten, 6 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—			1 Ztr. sporko	—
	b) Stein-Arbeiten, gemeine, d. i. 1. Monumente, Grabsteine, Büsten, Statuen, andere Arbeiten aus Steinen (mit Ausnahme jener aus Edel- und Halb-Edelsteinen) in Stücken, die schwerer als 10 Pfund, ohne Verbindung mit anderen Stoffen, als mit gemeinem Holze oder Stangen und Platten aus unedlen Metallen, und weder vergoldet noch versilbert sind, Waaren aus Serpentinstein und 2. Abgüsse in Gyps oder Schwefel von Münzen, geschnittenen Steinen, u. dgl., dann Schusser (Klicker) aus Marmor u. dgl.	1 Ztr. sporko	1	30			"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Die Waaren Zahl 1, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	Anmerkung 2. Steinmetz-Arbeiten, gemeine, z. B. Thür- und Fensterstöcke, Säulen und Säulen-Bestandtheile, Rinnen, Röhren, Tröge u. dgl., ungeschliffen, mit Ausnahme jener aus Alabaster und Marmor, werden den behauenen Steinen beigezählt und sind zollfrei.											
	c) Stein-Arbeiten, feine, d. i. alle andere, so wie auch Steinwaaren in Verbindung mit Holz und unedlen Metallen, weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert, noch mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen	1 Ztr. netto	15	—	16 in Fässern, und Kisten, 12 in Körben, 6 in Ballen.	II. II.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Waaren dieser Art aus Marmor, Granit, Sandstein, Gyps, Alabaster und Speckstein, ohne Verbindung mit anderen Materialien, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	4	30								

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu					Dla wywozu				Dla przewozu	
		Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
67	**Towary gliniane**, t. j. porcelana, masa farfurowa (sztajngut) i inne wyroby z ziem wypalanych:											
	a) najpośledniejsze, t. j. wszelkie osobno nie wymienione, n. p. zwyczajne naczynie garncarskie, z pospolitéj gliny wyrobione, z glazurą lub bez glazury, naczynie czarne lub grafitowe, flizy, szmelctygle (rynki do topienia)...	1 ctr. *sporco*	—	24			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	6
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże...	„	wolne									
	b) ordynaryjne, t. j. sztajngut jednokolorowy lub biały, tudzież biały tylko z kolorowemi obwódkami u brzegu nie pozłacanemi ani nie posrebrzanemi, tudzież 2. towary gliniane pod *a*) zamieszczone w połączeniu z nie farbowaném, nie bejcowaném, nie pokostowaném, nie lakierowaném, nie polerowaném drzewem lub żelazem, równie jak dzbany pod *a*) należące z wiekami i oprawami cynowemi...	1 ctr. *netto*	5	—			„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Przedmioty pod 1. wymienione przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże...	„	2	30								
	Uwaga 2. Naczynia do jadła i zabawek koloru zielonawego, w złoto lśniącego, zakazane są w przywozie ze względów sanitarnych.											
	c) średnie, t. j. sztajngut wielobarwny, malowany, drukowany, pozłacany, posrebrzany...	„	10	—			„	—	—		„	15
	d) przednie, t. j. porcelana, także z farbnemi obwódkami nie pozłacanemi ani posrebrzanemi, tudzież 2. wszelkie te towary, równie jak towary pod *a*), *b*) i *c*) zamieszczone, w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia takowe nie należą do najprzedniejszych towarów glinianych, do przednich towarów skórzanych i gumowych, lecz do kramarszczyzny, i nie są téż pod *b*) zamieszczone	„	15	—	22 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach,	H. II.	„	—	—		„	15
	Uwaga. do *c*) i *d*). Przedmioty pod *c*) i *d*), liczb. 1. wymienione, równie jak email, wszystkie te w połączeniu z metalami nieszlachetnemi, o ile połączenia takowe nie należą do kramarszczyzny, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże...	„	4	30								

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
67	**Thonwaaren,** d. i. Porzellan, Steingut und andere Arbeiten aus gebrannten Erden:											
	a) gemeinste, d. i alle nicht besonders benannte, z. B. gewöhnliches, aus gemeiner Thon-Erde verfertigtes Töpfergeschirr, mit oder ohne Glasur, schwarzes oder Graphitgeschirr, Fliesen, Schmelztiegel	1 Ztr. sporko	—	24			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	6
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	frei									
	b) gemeine, d. i. 1. Steingut, einfarbiges oder weißes, ingleichen weißes nur mit farbigen, weder vergoldeten, noch versilberten Randstreifen versehenes, dann 2. die unter a) begriffenen Thonwaaren in Verbindung mit nicht gefärbtem, gebeiztem, gefirnißtem, lackirtem, polirtem Holze oder Eisen, wie auch die unter a) gehörigen Krüge mit Deckeln und Beschlägen von Zinn	1 Ztr. netto	5	—			"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Die unter 1 genannten Gegenstände über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	2	30								
	Anmerkung 2. Eß- und Spielereigeschirre, grünlich goldschillerndes, ist aus Sanitätsrücksichten in der Einfuhr verboten.											
	c) mittelfeine, d. i. Steingut, mehrfarbiges, bemaltes, bedrucktes, vergoldetes, versilbertes	"	10	—	22 in Fässern und Kisten, 13 in Körben.		"	—	—		"	15
	d) feine, d. i. 1. Porzellan, weißes, auch mit farbigen, weder vergoldeten noch versilberten Randstreifen versehenes, ferner 2. alle diese Waaren, sowie die unter a), b) und c) begriffenen, in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne diese Verbindungen nicht unter die feinsten Thon-, feinen Leder- und Gummi- oder die kurzen Waaren fallen und nicht unter b) enthalten sind	"	15	—		H. II.	"	—	—		"	15
	Anmerkung zu c) und d). Die unter c) und unter d) Zahl 1 genannten Gegenstände, sowie Email, alle diese auch in Verbindung mit unedlen Metallen, in soferne diese Verbindungen nicht unter die kurzen Waaren fallen, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	4	30								

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	e) najprzedniejsze, t. j. 1. porcelana farbna, malowana, drukowana, pozłacana, posrebrzana, także 2 w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia te nie należą do kramarszczyzny	1 ctr. *netto*	40	—		H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											
	1. Przedmioty pod 1. wymienione	"	7	30	22 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach.							
	2. Przedmioty pod 2. wymienione	"	30	—								
	Uwaga do oddziału towarów glinianych.											
	Pod porcelaną rozumić się tak porcelana prawdziwa, jak frytta i pół-porcelana, a w ogólności każdy towar gliniany z masy równofarbnéj wskróś zeszklonéj, (na brzegach i miejscach cieńszych przezroczystéj lub szklany łom ukazującéj). Ztarte lub spiłowane miejsca na powierzchni porcelany przyłożywszy do języka, nie wsiąkają wody, gdyż przeciwnie masa farfurowa na takich miejscach do języka przylega. Pod masą farfurową zamieścić należy nie tylko masę farfurową przednią (fajans), lecz téż i ordynaryjną (*majolikę*), towary z terra cotta i ogólnie wszelkie towary gliniane z masy czystéj, jednobarwnéj, nie zeszklonéj. Dzbany, kamionki i naczynie szmelcowane z sztajngutu należą do towarów glinianych najpośledniejszych. Gliniane rury odchodowe (drenowe) wolne są od cła jak cegły (32, *a*).											
	XVII. Towary metalowe.											
68	**Towary ołowiane,** t. j. 1. bawidełka, całkiem lub w części z ołowiu, tudzież wszelkie pokostowane, lakierowane, malowane, atoliż ani w sposób prawdziwy lub fałszywy nie pozłacane i nie posrebrzane, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociągane, daléj 2. wszelkie roboty w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia te nie należą do przednich towarów skórzanych i gumowych, do najprzedniejszych glinianych, lub do kramarszczyzny	"	15	—	20 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach.	H. II.	"	—	—		"	15
	Uwaga. 1. Przedmioty pod liczbą 1. wyszczególnione także w połączeniu z kością, drzewem, skórą wydębioną, alabastrem, słoninikiem, marmurem, gipsem, papiérem i tekturą, tudzież z me-											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	e) feinste, d. i. 1. Porzellan, farbiges, bemaltes, bedrucktes, vergoldetes, versilbertes, auch 2. in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne diese Verbindungen nicht unter die kurzen Waaren fallen	1 Ztr. netto	40	—	22 in Fässern und Kisten, 13 in Körben.	II. II	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	1. Die unter 1 genannten Gegenstände	"	7	30								
	2. Die unter 2 genannten Gegenstände	"	30	—								
	Anmerkung zur Abtheilung der Thonwaaren.											
	Unter Porzellan wird sowohl das echte, als das Fritten- und Halbporzellan, und überhaupt jede Thonwaare verstanden, die aus einer durch und durch verglasten (an den Kanten und dünnen Stellen durchscheinenden, oder einen glasigen Bruch zeigenden), gleichfarbigen Masse besteht. Abgeriebene oder abgefeilte Stellen der Oberfläche des Porzellans an die Zunge gelegt, saugen kein Wasser ein, während bei Steingut derlei Stellen an der Zunge kleben bleiben. Unter Steingut sind sowohl das feine (Fayence), als das gemeine (Majolica), Waaren von terra cotta und überhaupt alle Thonwaaren einzureihen, die aus einer reinen, gleichfarbigen, nicht verglasten Masse bestehen. Krüge, Plutzer und Schmelzgeschirre von Steinzeug gehören zu den gemeinsten Thonwaaren. Thönerne Drainröhren sind wie Ziegel (32, a) zollfrei.											
	XVII. Metallwaaren.											
68	**Bleiwaaren,** d. i. 1. Spielzeug, ganz oder theilweise aus Blei, dann alle gefirnißte, lackirte, bemalte, jedoch weder echt oder unecht vergoldete, oder versilberte, noch mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogene, und 2. alle Arbeiten in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne diese Verbindungen nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder die kurzen Waaren fallen	"	15	—	20 in Fässern und Kisten, 13 in Körben,	II II.	"	—	—		"	15
	Anmerkung 1. Die Z. 1 genannten Gegenstände, auch in Verbindung mit Bein, Holz, lohgarem Leder, Alabaster, Speckstein, Marmor, Gyps, Papier und Pappe und unedlen Metallen, in soferne die Verbindungen mit Papier und Pappe und unedlen Metallen nicht unter die											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	talami nieszlachetnemi, o ile połączenia z papiérem i tekturą i metalami nieszlachetnemi nie należą do kramarszczyzny, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *netto*	7	30	20 w beczkach i skrzyniach, 13 w koszach.							
	Uwaga. 2. Bawidełka z cyny uważane będą jak bawidełka z ołowiu.											
69	**Towary żelazne:**											
	a) Towary żelazne gatunku najpośledniejszego, jako to: świdrowane (wiercone), przebijane lub w kraty połączone sztaby i blaty, kowadła, rożny, wyłomidła, trzynóżki (dynarki), brony, zapadki i łapki, wilki kuchenne i cęgi ogniowe, widły od nawozu i siana i ozogi, grabie, motyki (także krampy), motowidła i windy, ochlice, hamulce, podkowy, klamry, (także zawięzy murowe), kielnie, kotły, naczynie kuchenne, także glazurowane (emaliowane), roboty gwoździarskie (jakoto: haki, gwoździe, nity, ćwieki), piece, panwie, pługi (żelazne), żelazka do prasowania, grabie, rury, roszty (kratki), łopaty, tłuki, narzędzia kowalskie i ślusarskie (wyjąwszy instrumenta do rznięcia), skowy do wozów, drzwi i skrzyń, pogrzebaczki, tłuczki, zgrzebła; wszystkie te towary tylko na czarno (grubo) lub tylko na biało szurowane, atoliż nie (pół- lub całkiem) szlifowane, polerowane, pokostowane lub lakierowane, nie połączone z innemi materyałami, jak tylko z towarami drzewnemi ordynaryjnemi lub najpośledniejszemi, i nie należące do żelaza lanego, pozycya 40, *h*)	"	5	—	10 w skrzyniach i beczkach, 6 w koszach, 4 w belach.	H. II.	1 ctr. *sporco*	—			1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:	"	3	—								
	b) Towary żelazne ordynaryjne, t. j. wszelkie nie pod 40, *f*) i *h*) i 69, *a*) wymienione, tudzież wszelkie miedzią i cyną powlekane, nie szlifowane, polerowane, pokostowane lub lakierowane, i nie połączone z innemi materyałami, jak tylko z robotami drzewnemi ordynaryjnemi lub najpośledniejszemi (n. p. śruby do drzewa, piłki, raszple, młynki do kawy, piecyki do kawy, łańcuchy [wyjąwszy łańcuchy kotwiczne i okrętowe], grube obręcze, kłódki, żelaza heblowe i dłuty, zegary											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.
	kurzen Waaren fallen, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. netto	7	30	20 in Fässern und Kisten, 13 in Körben							
	Anmerkung 2. Spielzeug aus Zinn wird wie Spielzeug aus Blei behandelt.											
69	**Eisenwaaren:**											
	a) Eisenwaaren gemeinster Art, als: gebohrte, gelochte oder zu Gittern verbundene Stäbe und Platten, Amboße, Bratspieße, Brecheisen (Geißfüße), Dreifüße, Eggen, Fallen und Fangeisen, Feuerhunde und Feuerzangen, Dung-, Heu- und Ofengabeln, Harken, Hauen (auch Krampen), Haspeln und Winden, Hecheln, Hemmschuhe, Huf-Eisen, Klammern (auch Mauerschließen), Kellen, Kessel, Kochgeschirre, auch glasirtes (emailirtes), Nagelschmied-Arbeiten (als: Haken, Nägel, Nieten, Zwecke), Oefen, Pfannen, Pflüge (eiserne), Plätt-Eisen, Rechen, Röhren, Roste, Schaufeln, Schlägel, Schmied- und Schlosserwerkzeuge (mit Ausnahme der Schneide-Instrumente), Wagen-, Thür- und Truhenbeschläge, Schürhaken, Stößel, Striegel; alle diese Waaren bloß schwarz (rauh) oder bloß weiß gescheuert, jedoch nicht (halb oder ganz) geschliffen, polirt, gefirnißt oder lackirt, nicht mit anderen Bestandtheilen als mit gemeinen oder gemeinsten Holzwaaren verbunden, und nicht zum groben Eisenguß Post 40, h) gehörig	"	5	—	10 in Kisten und Fässern, 6 in Körben, 4 in Ballen	II. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	3	—								
	b) Eisenwaaren, gemeine, d. i. alle nicht unter 40, f) und h) und 69, a) aufgeführte, dann alle verkupferte oder verzinnte, nicht abgeschliffen, polirt, gefirnißt oder lackirt, und nicht mit anderen Bestandtheilen, als gemeinen oder gemeinsten Holz-Arbeiten verbunden (z. B. Holzschrauben, Feilen, Raspeln, Kaffemühlen, Kaffeetrommeln, Ketten [mit Ausschluß der Anker- und Schiffketten], grobe Ringe, Schlösser, Hobel- und Stemm-Eisen, Thurm-Uhren, grobe Wagebalken,											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	wieżowe, grube belki do wagi, dromle, szczotki z drutu żelaznego dla wyrobników metalowych, grube towary z drutu żelaznego i stalowego i t. p.). Nadto (bez względu na ogładę) wszelkie siekiéry, piły nad 18" długości, kosy, sierpy, głownie do rzezaków, nożyce sukiennikarskie i grube nożyce krawieckie (do przykrawania), grube noże do użycia rzemieślniczego (także gnypy i olśniki chłopskie)	1 ctr. *netto*	10	—	10 w skrzyniach i beczkach, 6 w koszach, 4 w belach i drewnianych półskrzyniach (ramach).	H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	3	—								
	Uwaga 2. Mniéj istotne przy wyżrzeczonych towarach się znajdujące części z innych metalów nieszlachetnych (z wyjątkiem pakfongu), które nie są ani sposobem prawdziwym ani fałszywym pozłacane lub posrebrzane, ani téż lakierem złotym lub srebrnym pociągane, nie wyłączają towarów rzeczonych od wporządkowania ich do niniejszéj pozycyi taryfowéj.											
	c) Towary żelazne, przednie, t. j. 1. wszelkie szlifowane (wyjąwszy pod *b*) wyszczególnione), polerowane, pokostowane lub lakierowane (wyjąwszy igły i iglice, tudzież perły stalowe, daléj igły do dziérgania i haftowania na tamborku bez rękojeści), atoliż ani w sposób prawdziwy ani fałszywy nie pozłacane lub posrebrzane, ani też lakierem złotym lub srebrnym pociągane; 2. wszelkie towary żelazne w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia te nie należą do towarów skórzanych i gumowych przednich, do towarów glinianych najprzedniejszych lub do kramarszczyzny, albo nie są zamieszczone pod *a*) i *b*), tudzież tkaniny druciane i przednie plecia druciane, i towary z nich sporządzone. (Przykładowo należą tu noże i nożyczki, wyjąwszy pod *b*) wymienione, piły aż do 18" długości, igły do dziérgania i haftowania na tamborku z rękojeściami; haftki i kluczki, esy (uszka), drut papiérem obciągany, sprężyny do zegarów, szczotki sukiennicze, gręple i stalki do ostrzenia, broń i części broni)	„	15	—	13 w skrzyniach i beczkach, 6 w koszach, 4 w belach.	H. II.	„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Maultrommeln, Kratzbürsten von Eisendraht für Metall-Arbeiter, grobe Drahtwaaren von Eisen- und Stahldraht u. dgl.). Außerdem (ohne Rücksicht auf Abschliff) alle Aexte, (Hacken), Sägen über 18″ Länge, Sensen, Sicheln, Futterklingen, Tuchmacher- und grobe Schneiderscheeren (Zuschneidescheeren), grobe Messer zum Handwerksgebrauche (auch Kneife und Bauernpuffer)	1 Ztr. netto	10	—	10 in Kisten und Fässern, 6 in Körben, 4 in Ballen und in hölzernen Halbkisten (Rahmen).	H. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....		3	—								
	Anmerkung 2. Unwesentliche, an den vorgedachten Waaren befindliche Bestandtheile von anderen unedlen Metallen (mit Ausnahme von Packfong), die weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert, noch mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen sind, schließen diese Waaren von der Einreihung in diesen Tarifsatz nicht aus.											
	c) Eisenwaaren, feine, d. i. 1. alle abgeschliefene, (mit Ausnahme der unter b) aufgezählten), polirte, gefirnißte oder lackirte (mit Ausnahme der Näh- und Stricknadeln, und Stahlperlen, dann Häckel- und Tambournadeln ohne Griffe), jedoch weder echt noch unecht vergoldet oder versilbert, noch mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen; 2. alle Eisenwaaren in Verbindung mit anderen Materialen, soferne diese Verbindungen nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder die kurzen Waaren fallen, oder unter a) und b) enthalten sind, dann Drahtgewebe und feine Drahtgeflechte, und daraus gefertigte Waaren. (Beispielsweise gehören hierher: Messer und Scheeren, mit Ausnahme der unter b) genannten Sägen bis 18″ Länge, Häkel- und Tambournadeln mit Griffen; Haften und Schlingen, Oese, Draht mit Papier überzogen, Uhrfedern, Kardätschen, Kratzen und Streichen, Waffen und Waffenbestandtheile)	"	15	—	13 in Kisten, und Fässern, 6 in Körben, 4 in Ballen.	H. II.	"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	Uwaga. 1. Do szczotek sukienniczych, wedle niniejszéj pozycyi ocleniu poddawać się mających, należą także szczotki z gumowanych gurt bawełnianych z żelaznemi sztyftami.											
	Uwaga 2. Wszelkie pod 1. wymienione przedmioty, także w połączenin z kością, drzewem, skórą wydębioną, szkłem, alabastrem, słoninikiem, marmurem, gipsem, papiérem i tekturą, metalami nieszlachetnemi, o ile połączenia z papiérem i tekturą, tudzież z metalami nie należą do kramarszczyzny, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże....................	1 ctr. *netto*	4	30								
	Uwaga 3. Broń i części broni muszą oddzielnie jako takie być zadeklarowane. Osobne przepisy stanowią o tém, o ile przywóz i przewóz onychże dozwolonym jest tylko za osobném pozwoleniem.				13 w skrzyniach i beczkach, 6 w koszach, 4 w belach.							
	d) Igły do dziérgania i do haftowania na tamborku bez rękojeść, iglice (igły do robót pończoszkowych)................................	„	25	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwagi do oddziału towarów żelaznych:											
	1. Czarna farba lub pokost ku ochronie przeciw rdzy nie będzie za lakier uważany.											
	2. Igły i stalowe perły wporządkowane są do kramarszczyzny.											
70	**Towary metalowe,** nie wymienione oddzielnie, t. j. wszelkie wyroby z miedzi, cynku, cyny, mosiądzu, tombaku i innych osobno nie wymienionych metalów nieszlachetnych i kompozycyj metalowych, wyjąwszy w sposób prawdziwy lub fałszywy pozłacane, lakierem złotym lub srebrnym pociągane; wszystkie te wyroby także w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia takowe nie należą do przednich towarów skórzanych i gumowych, do najprzedniejszych towarów glinianych, lub do kramarszczyzny. Tu należą także: mosiądz tarty (proszek bronzowy), nędza złota i srebra, folgi metalowe (wyjąwszy nieprawdziwe złoto i srebro malarskie)........................	„	15	—	13 w beczkach i skrzyniach, 6 w koszach, 4 w belach.	H. H.	„	—	—		„	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	Anmerkung 1. Unter die nach dieser Tarifpost zu behandelnden Kratzen gehören auch die aus gummirten Baumwollen-Gurten mit eisernen Stiften.											
	Anmerkung 2. Alle die unter 1 enthaltenen Gegenstände, auch in Verbindung mit Bein, Holz, lohgarem Leder, Glas, Alabaster, Speckstein, Marmor, Gyps, Papier und Pappe, unedlen Metallen, in soferne die Verbindungen mit Papier und Pappe und unedlen Metallen nicht unter die kurzen Waaren fallen, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. netto	4	30								
	Anmerkung 3. Waffen und Waffenbestandtheile müssen gesondert als solche erklärt werden. Besondere Vorschriften bestimmen, in wieferne die Ein- und Durchfuhr derselben nur gegen besondere Erlaubniß gestattet sei.				13 in Kisten und Fässern, 6 in Körben, 4 in Ballen.							
	d) Häkel- und Tambournadeln ohne Griffe, Stricknadeln	"	25	—			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkungen zur Abtheilung der Eisenwaaren: 1. Ein schwarzer Anstrich oder Firniß zum Schutze gegen Rost wird nicht als Lack angesehen. 2. Nähnadeln und Stahlperlen sind den kurzen Waaren eingereiht.											
70	**Metallwaaren,** nicht besonders benannte, d. i. alle Arbeiten aus Kupfer, Zink, Zinn, Messing, Tomback und anderen nicht besonders benannten unedlen Metallen und Metallgemischen, mit Ausnahme der echt oder unecht vergoldeten, mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogenen; alle diese Arbeiten auch in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne diese Verbindungen nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder die kurzen Waaren fallen. Hierher gehören auch: geriebenes Messing (Bronzepulver), Rauschgold und Rauschsilber, Metallfolien (mit Ausnahme des unechten Blattgoldes und Blattsilbers)	"	15	—	13 in Fässern und Kisten, 6 in Körben, 4 in Ballen.	H. II.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	a) Towary cynkowe, nie pokostowane i nie lakierowane, ani malowane lub drukowane, ani też w połączeniu z innemi materyałami	1 ctr. *netto*	1	30	13 w beczkach i skrzyniach, 6 w koszach, 4 w belach.							
	b) Towary cynkowe, wszelkie inne, tudzież towary miedziane i mosiężne, i inne towary z niewymienionych osobno nieszlachetnych metalów i kompozycyj metalowych, nie pokostowane, malowane lub drukowane, i nie składające się z ozdób wyciskanych, także w połączeniu z kością, drzewem, skórą wydębioną, szkłem, alabastrem, słoninikiem, marmurem, gipsem, papierem i tekturą, tudzież z metalami nieszlachetnemi, o ile połączenia z papierem i tekturą i metalami szlachetnemi nie należą do kramarszczyzny	„	4	30								
	Uwaga 2. Nieprawdziwe i prawdziwe złoto i srebro malarskie, tudzież perły metalowe i towary z pakfongu, rownie jak wyroby, całkiem lub częściowo z metalów szlachetnych, policzono do kramarszczyzny.											
	XVIII. Środki transportowe, lądowe i wodne.											
71	**Okręty i inne statki wodne:**	Łaszt (20 ctr. celn.) ładowności										
	a) drewniane (także z okowem żelaznym i miedzianym)		—	24		II. II.	Łaszt ładowności	—	—		Łaszt ładowności	6
	Uwaga. Statki rzeczne, drewniane, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	—	12								
	b) żelazne, niemniéj okręty parowe	„	5	—		II. II.	„	—	—		„	15
	Uwagi do oddziału 71. 1. Sprzęty urządzenia, potrzebne do ruchu i utrzymania okrętu (n. p. żagle i drągi żaglowe, kotwice i łańcuchy kotwiczne, liny okrętowe, okręty przyboczne), o ile ilość ich nie przenosi potrzeby zwyczajnéj, nie będą oddzielnie oclone; przeciwnie podlegają wszelkie inne przedmioty inwentarne, n. p. instrumenta nautyczne, książki i t. p., jako też przy okrętach parowych maszyny parowe, ocleniu taryfowemu.											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattbaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattbaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	a) Zinkwaaren, weder gefirnißt oder lackirt, noch bemalt oder bedruckt, noch in Verbindung mit anderen Materialien	1 Ztr. netto	1	30	13 in Fässern und Kisten, 6 in Körben, 4 in Ballen.							
	b) Zinkwaaren, alle andere, dann Kupfer- und Messingwaaren und andere Waaren aus nicht besonders benannten unedlen Metallen und Metallgemischen, nicht gefirnißt, bemalt oder bedruckt, und nicht in gepreßten Verzierungen bestehend, auch in Verbindung mit Bein, Holz, lohgarem Leder, Glas, Alabaster, Speckstein, Marmor, Gyps, Papier und Pappe und unedlen Metallen, in soweit die Verbindungen mit Papier und Pappe und unedlen Metallen nicht unter die kurzen Waaren fallen	"	4	30								
	Anmerkung 2. Unechtes und echtes Blattgold und Blattsilber, dann Metallperlen und Waaren aus Packfong, sowie Arbeiten, ganz oder theilweise aus edlen Metallen, sind den kurzen Waaren eingereiht.											
	XVIII. Land- und Wasserfahrzeuge.											
71	**Schiffe und andere Wasserfahrzeuge:**											
	a) hölzerne (auch mit Eisen- und Kupferbeschlag)	Die Tonne (20 Zoll-Ztr.) Tragfähigkeit	—	24		H. II.	Die Tonne Tragfähigkeit	—	—		Die Tonne Tragfähigkeit	6
	Anmerkung. Flußfahrzeuge, hölzerne, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	—	12								
	b) eiserne, wie auch Dampfschiffe	"	5	—		H. II.	"	—	—		"	15
	Anmerkungen zur Abtheilung 71: 1. Die zur Bewegung und Erhaltung des Schiffes nothwendigen Einrichtungsstücke (z. B. Segel und Segelstangen, Anker und Ankerketten Schiffseile, Beischiffe), in soweit deren Anzahl den gewöhnlichen Bedarf nicht überschreitet, werden nicht gesondert verzollt; hingegen unterliegen alle anderen Inventarstücke, z. B. nautische Instrumente, Bücher u. dgl., sowie bei den Dampfschiffen die Dampfmaschinen, der tarifmäßigen Verzollung.											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	Kwota cła kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	2. Postanowienia o oznaczeniu ładowności zawarte są w dodatku.											
	Przy okrętach parowych nie potrąca się od ładowności jak zwykle, przestrzeni, któréj wymaga maszyna i materyał opałowy.											
	3. Wolno jest władzom finansowym krajowym, okręty o niżéj 20 łasztach i formy regularnéj, w zwyczajnym obrocie wydarzającéj się, bez rzeczywistego przemierzenia poddawać bezwarunkowo ocleniu wedle pewnéj stałéj treści łasztów także i w urzędach celnych pobocznych klasy piérwszéj.											
72	**Wozy i sanki:**											
	a) wozy i sanki ciężarowe	1 sztuka	2	30			1 sztuka	—	—		1 sztuka	15
	b) wozy i sanki do transportu osób, bez robót skórzanych lub wyścielanych	"	15	—			"	—	—		"	15
	Uwaga do *a*) i *b*). Wozy i sanki pozycyj *a*) i *b*) przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	"	wolne									
	c) wozy i sanki do transportu osób, opatrzone robotą skórzaną lub wyścielaną	"	100	—		H. II.	"	—	—		"	15
	d) wagony od kolei żelaznéj	"	250	—		"	"	—	—		"	15
	Uwaga. Wagony od kolei żelaznéj o mniéj jak 50 cetnarów wagi, uważane będą za maszyny żelazne, pozycya taryfowa 74. *a*).											
	Uwaga do klasy XVIII.											
	Sanki ręczne, tudzież okręty, wozy i sanki jako bawidełka uważane będą za towary drzewne, takież środki transportowe jako modele, tudzież pojedyncze części okrętowe i wozowe, za roboty z tych materyałów, z których się składają. Wozy parowe (lokomotywy) będą do machin policzone.											
	XIX. Instrumenta, maszyny i kramarszczyzna.											
73	**Instrumenta**, t. j. astronomiczne, chirurgiczne, matematyczne, mechaniczne, muzyczne, optyczne											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	2. Die Bestimmungen über die Ermittlung der Tragfähigkeit sind im Anhange enthalten.											
	Bei Dampfschiffen findet die sonst übliche Abrechnung des für die Maschine und den Brennstoff benöthigten Raumes von der Tragfähigkeit nicht Statt.											
	3. Es ist den Finanz-Landesbehörden gestattet, Schiffe unter 20 Tonnen von regelmäßigen, im gewöhnlichen Verkehre vorkommenden Formen ohne wirkliche Abmessung, mit einem fixen Tonnengehalt, und auch bei Nebenzollämtern erster Klasse unbedingt in Verzollung nehmen zu lassen.											
72	**Wagen und Schlitten:**											
	a) Lastwagen und Lastschlitten	1 Stück	2	30			1 Stück	—	—		1 Stück	15
	b) Personenwagen und Personenschlitten, ohne Leder- oder Polster-Arbeit	"	15	—			"	—	—		"	15
	Anmerkung zu a) und b) Die Wagen und Schlitten der Positionen a) und b) über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	frei									
	c) Personenwagen und Personenschlitten, mit Leder- oder Polster-Arbeit	"	100	—		H. II.	"	—	—		"	15
	d) Eisenbahnwagen	"	250	—		"	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Eisenbahnwagen von weniger als 50 Zentner im Gewichte werden als eiserne Maschinen, Tarifpost 74 a) behandelt.											
	Anmerkung zur Klasse XVIII.											
	Handschlitten, dann Schiffe, Wagen und Schlitten als Spielzeug, werden wie Holzwaaren, solche Fahrzeuge als Modelle, sowie einzelne Schiff- und Wagenbestandtheile, werden als Arbeiten aus jenen Stoffen behandelt, aus denen sie bestehen. Dampfwagen (Lokomotive) werden den Maschinen beigezählt.											
	XIX. Instrumente, Maschinen und kurze Waaren.											
73	**Instrumente,** d. i. astronomische, chirurgische, mathematische, mechanische, musikalische, optische (mit											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	(z wyjątkiem oprawnych okularów i przezierników operowych), fizyczne, bez względu na materyały, z których instrumenta wyrobione są	1 ctr. *netto*	10	—	23 w skrzyniach i beczkach, 16 w koszach, 9 w belach.	II. I.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże:	„	3	—								
	Uwaga 2. Pod instrumentami rozumieją się tylko te narzędzia i przyrządy, które wyłącznie służą do podanego celu naukowego i artystycznego, a przeto nie te, które także i do innych celów użytemi być mogą, ani też przedmioty do zabawy służące, lub do sprzętów toaletowych, stołowych i domowych, do których instrument jako rzecz przyboczna należy, n. p. tabakierki grające, zegary grające, pozytywki, tak zwane harmoniki, skrzypce dziecinne, bębenki dziecinne, trąbki dziecinne, kaleidoskopy, skrzynki optyczne, latarki czarnoksięskie, cienie chińskie i tym podobne optyczne figury, ozdolne postumenty z termometrem i t. p. Części składowe instrumentów wtedy tylko clone będą jako instrumenta, a nie jako roboty z tych materyałów, z których się składają, jeżeli opłacający cło deklaruje takowe jako instrumenta, i oraz te nie przypuszczają przeznaczenia innego, jak tylko do instrumentów, n. p. mosiężne munsztuki do instrumentów dętych, smyczki i t. p.											
74	**Maszyny:**											
	a) żelazne, t. j. wszelkie maszyny i części maszyn z żelaza samego, lub w połączeniu z częściami pobocznemi z innych materyałów, o ile połączenia te nie należą do towarów skórzanych i gumowych przednich, do towarów glinianych najprzedniejszych, lub do kramarszczyzny	„	4	—	16 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach a 4 w półskrzyniach z drzewa (w ramach).	II. II.	„	—	—		„	15
	b) nie wymienione osobno, t. j. wszelkie w innych pozycyach taryfowych nie zamieszczone maszyny i części ich, o ile wedle właściwości swéj nie należą do przednich towarów skórzanych i gumowych, do najprzedniejszych towarów glinianych, lub do kramarszczyzny	„	15	—		„	„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Ausnahme der gefaßten Augengläser und Operngucker), phisikalische, ohne Rücksicht auf die Materialien, aus denen die Instrumente gefertiget sind	1 Ztr. netto	10	—	23 in Kisten und Fässern, 16 in Körben, 9 in Ballen.	II. I.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	3	—								
	Anmerkung 2. Unter Instrumenten werden nur jene Werkzeuge und Vorrichtungen verstanden, welche ausschließlich zu dem angegebenen wissenschaftlichen oder künstlerischen Zwecke dienen, also weder solche, welche auch zu anderen Zwecken verwerdet werden können, noch Spielwerke und solche Gegenstände der Toillette-, Tisch- und Hauseinrichtungen, an denen ein Instrument als Nebensache angebracht ist, z. B. Spieldosen, Spiel-Uhren, Dreh-Orgeln, sogenannte Harmonika, Kindergeigen, Kindertrommeln, Kindertrompeten, Kaleidoskope, Guckkasten Zauberlaternen, Schattenspiele und ähnliche optische Figuren. Aufsätze mit einem Thermometer und dergleichen Bestandtheile von Instrumenten sind nur dann als Instrumente und nicht als Arbeiten aus den Stoffen, aus denen sie bestehen, zu verzollen, wenn der Zollpflichtige sie als Instrumente erklärt und sie keine andere Bestimmung als zu Instrumenten zulassen, z. B. messingene Mundstücke zu Blasinstrumenten, Geigenbogen u. dgl.											
74	**Maschinen:**											
	a) eiserne, d. i. alle Maschinen und Maschinenbestandtheile aus Eisen allein, oder aus Eisen in Verbindung mit Nebenbestandtheilen aus anderen Materialien, in soferne diese Verbindungen nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder die kurzen Waaren fallen	"	4	—	16 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen u. 4 in Halbkisten von Holz (Rahmen).	II. II.	"	—	—		"	15
	b) nicht besonders benannte, d. i. alle nicht unter anderen Tarifposten enthaltene Maschinen und Maschinenbestandtheile, in soferne sie ihrer Beschaffenheit nach nicht unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon oder die kurzen Waaren fallen	"	15	—		"	"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu					Dla wywozu				Dla przewozu	
		Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	Uwagi do oddziału maszyn:											
	1. Maszyny drewniane należą do najpośledniejszych towarów drzewnych; surowo lane żelazne części maszyn do surowego żelaza lanego, pozycya 40, *h*), a lane części z miedzi, mosiądzu, cynku, cyny i innych metalów nieszlachetnych, osobno nie wymienionych, z których sztuka więcéj nad cetnar waży, traktowane być winny wedle pozycyi 43, *b*).											
	2. Jako części maszynowe oclone być winny te tylko przedmioty, które opłacający cło jako maszyny deklaruje, i które bez połączenia z innemi częściami i bez siły poruchowéj nie przypuszczają żadnego użycia samoistnego, n. p. wrzeciona ekscentryczne, lub koła zębate, cylindry parowe.											
	3. Przy sprowadzaniu maszyn i części maszynowych dozwoli Ministeryum Finansów, lub za jego upoważnieniem Dyrekcya krajowa finansowa (w Królestwie Lombardzko-Weneckiém i w Księstwach Modeny i Parmy internacyonalna Komisya w Medyolanie) zniżenia cła, wszelako nigdy nad połowę cła prawnego, dla tych fabrykantów krajowych, którzy onychże potrzebują jako środków do przemysłowania swego, albo dla posiadaczy gruntów, którzy ich na cele uprawy rolniczéj potrzebują, ze względem na stan i zdolność produkcyjną krajowéj fabrykacyi maszyn, równie jak na ważność maszyny dotyczącéj.											
75	**Kramarszczyzna,** t. j. wszelkie towary ze złota, srebra i innych metalów szlachetnych, z kamieni drogich, prawdziwych i nie prawdziwych pereł i koralów, z bursztynu, gagatu, kości słoniowéj, piany morskiéj, szylkretu, włosów ludzkich, wosku formierskiego, perłowéj macicy i innych skorup muszlowych, pakfongu, metalów nieszlachetnych, które są pozłacane lub posrebrzane w sposób prawdziwy lub fałszywy, lub lakierem złotym lub srebrnym pociągane, połączenia z tych materyałów między sobą i innemi materyałami, (o ile takowe nie należą do sukni i towarów strojowych),											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag		Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag		Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag
			fl.	kr.				fl.	kr.			kr.
	Anmerkung zur Abtheilung der Maschinen: 1. Maschinen, hölzerne, gehören zu den gemeinsten Holzwaaren; roh gegossene, eiserne Maschinenbestandtheile zu dem rohen Eisenguß, Post 40, h); und gegossene Maschinenbestandtheile aus Kupfer, Messing, Zink, Zinn und anderen nicht besonders benannten unedlen Metallen, von denen das Stück mehr als Einen Zentner wiegt, sind nach Post 43, h) zu behandeln. 2. Als Maschinenbestandtheile sind nur solche Gegenstände zu verzollen, welche der Zollpflichtige als Maschinen erklärt, und die ohne Verbindung mit anderen Bestandtheilen und ohne Triebkraft keinen selbständigen Gebrauch zulassen, z. B. Spindeln, exzentrische oder Zahnräder, Dampfzylinder. 3. Der Bezug von Maschinen und Maschinenbestandtheilen wird inländischen Fabrikanten, welche sie als Hilfsmittel zu ihrem Gewerbsbetriebe, und Gutsbesitzern, welche sie zu Ackerbauzwecken benöthigen, mit Berücksichtigung des Standes und der Leistungsfähigkeit der inländischen Maschinenfabrikazion und der Wichtigkeit der betreffenden Maschine, vom Finanzministerium, oder mit dessen Ermächtigung von einer Finanz-Landes-Direkzion (im lombardisch-venezianischen Königreiche und den Herzogthümern Modena und Parma von der Internazional-Kommission in Mailand) eine Zoll-Ermäßigung zugestanden werden, welche aber in keinem Falle mehr als die Hälfte des gesetzlichen Zolles betragen wird.											
75	**Kurze Waaren**, d. i. alle Waaren aus Gold, Silber und anderen edlen Metallen, Edelsteinen, echten und unechten Perlen und Korallen, Bernstein, Gagat, Elfenbein, Meerschaum, Schildpatt, Menschenhaaren, bossirtem Wachse, Perlmutter und anderen Muschelschalen, Packfong, unedlen Metallen, die echt oder unecht vergoldet, oder mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen sind, Verbindungen aus diesen Stoffen unter einander und mit anderen Materialien (in soweit sie nicht zu den Kleidungen und Putz-											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	i tym podobne towary, wyraźnie do tego oddziału taryfowego wporządkowane:											
	a) najprzedniejsze, t. j. 1. towary ze srebra i złota, oprawionych kamieni drogich, prawdziwych pereł; 2. te same w połączeniu z towarami tkackiemi i warsztacikowemi, koralami, pół-drogiemi kamieniami, kamieniami fałszywemi (fluorami), bursztynem, gagatem, kością słoniową, pianą morską, szylkretem, włosami ludzkiemi, perłową macicą i innemi skorupami muszlowemi, pakfongiem; 3. złote i srebrne zegarki kieszonkowe	1 ctr. *netto*	250	—	23 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 9 w belach.	H. I.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	b) przednie, t. j 1. towary ze złota, srebra, kamieni drogich, pereł prawdziwych, w innych połączeniach, jak pod *a*) l. 2. i 3. wymienione; 2. towary z platyny lub innych metalów szlachetnych, oprócz złota i srebra, z pereł nieprawdziwych, koralów prawdziwych i nieprawdziwych; 3. towary z metalów nieszlachetnych w sposób prawdziwy pozłacanych lub posrebrzanych, strój męzki i damski z metalów nieszlachetnych w sposób fałszywy pozłacanych lub posrebrzanych, lub lakierem złotym i srebrnym pociąganych; 4. wszelkie te pod 2 i 3. rzeczone towary, także w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia te nie są zamieszczone pod *a*), l. 2.; 5. zegarki kieszonkowe, zegary ścienne i stołowe, z wyjątkiem zegarków kieszonkowych złotych i srebrnych, tudzież zegarów drewnianych wiszących, igły, perły metalowe, także perły stalowe, perły nieprawdziwe, zęby sztuczne, wachlarze, złoto i srebro malarskie prawdziwe lub nieprawdziwe; 6. przyrządzone pióra strojowe, jako i wyroby z nich i włosów ludzkich, także w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia te nie są pod *a*), l. 2. zamieszczone; 7. połączenia towarów tkackich i warsztacikowych z innemi materyałami, o ile połączenia takowe nie należą pod *a*) l. 2., lub do sukien i towarów strojowych	"	100	—	20 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 9 w belach.	H. I.	"	—	—		"	15
	Uwaga. Pod l. 3. rzeczone towary (wyjąwszy zegary, tafle platerowane, blachy i druty z miedzi lub mosiądzu, tudzież perły metalowe, pozłacane lub posrebrzane, i wszystkie towary z pakfongu),											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag		Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag		Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag
			fl.	kr.				fl.	kr.			kr.
	waaren gehören), und ähnliche dieser Tarifabtheilung ausdrücklich eingereihte Waaren:											
	a) feinste, d. i. 1. Waaren aus Gold und Silber, gefaßten Edelsteinen, echten Perlen; 2. dieselben in Verbindung mit Webe- und Wirkwaaren, Korallen, Halb-Edelsteinen, unechten Steinen (Glasflüssen), Bernstein, Gagat, Elfenbein, Meerschaum, Schildpat, Menschenhaaren, Perlmutter und anderen Muschelschalen, Packfong; 3 goldene und silberne Taschenuhren	1 Ztr. netto	250	—	23 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 9 in Ballen.	II. I.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	b) feine, d. i. 1. Waaren aus Gold, Silber, Edelsteinen, echten Perlen, in anderen als den unter a), Z. 2 und 3 genannten Verbindungen; 2. Waaren aus Platin oder anderen edlen Metallen, außer Gold und Silber, aus unechten Perlen, echten und unechten Korallen; 3. Waaren aus echt vergoldeten oder echt versilberten unedlen Metallen, Herren- und Frauenschmuck, aus unecht vergoldeten, unecht versilberten, oder mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogenen unedlen Metallen; 4. alle diese 2. und 3. genannte Waaren auch in Verbindung mit anderen Materialien, in soweit diese Verbindungen nicht unter a), Z. 2, begriffen sind; 5. Taschen-, Wand- und Stutz-Uhren, mit Ausnahme der goldenen und silbernen Taschen-Uhren, und der hölzernen Häng-Uhren; Nähnadeln, Metall-, auch Stahlperlen, unechte Perlen, künstliche Zähne, Fächer, Blattgold und Blattsilber, echt oder unecht; 6. zubereitete Schmuckfedern, so wie Arbeiten aus denselben und aus Menschenhaaren, auch in Verbindung mit anderen Materialien, in soferne diese Verbindungen nicht unter a), Z. 2, begriffen sind; 7. Verbindungen der Webe- und Wirkwaaren mit anderen Materialien, in soferne diese Verbindungen nicht unter a), Zahl 2 oder unter die Kleidungen und Putzwaaren gehören.........	"	100	—	20 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 9 in Ballen.	II. I.	"	—	—		"	15
	Anmerkung. Die Z. 3 genannten Waaren (mit Ausnahme der Uhren, der plattirten Tafeln, Bleche und Drähte aus Kupfer oder Messing, sowie der vergoldeten oder versilberten Metallperlen und aller											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	także pod l. 4. wyszczególnione połączenia, tudzież igły, i złoto i srebro malarskie nieprawdziwe, przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	1 ctr. *netto*	50	—	20 w skrzyniach i beczkach, 13 w koszach, 9 w belach.							
	c) ordynaryjne, t. j. towary z masy papiérowéj, pięknie lakierowane, towary z pakfongu; 2. towary z innych metalów nieszlachetnych (wyjąwszy strój męzki i damski), nie prawdziwie pozłacane, nie prawdziwie posrebrzane lub téż lakierem złotym lub srebrnym pociągane; 3. towary z oprawnych pół-drogich kamieni, z piany morskiéj, z kości słoniowéj, szylkretu, bursztynu, gagatu, perłowéj macicy, lub innych skorup muszlowych; 4. towary z wosku formierskiego; 5. wszystkie te towary także w połączeniu z innemi materyałami, o ile połączenia takowe nie są pod *a*) i *b*) zamieszczone; 6. towary perfumowe, o ile ich naczynia nie należą pod *a*), oprawne okulary i przezierniki operowe, struny, także jedwabiem oprzędzone, roboty z skóreczek goldszlagierskich	„	50	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże											
	aa) Połączenia pod 5. wpadające, należące do rzędu towarów kościanych, ołowianych, szczotkarskich, żelaznych, szklanych, drzewnych i do towarów z metalów nieszlachetnych (z wyjątkiem pakfongu), tudzież do towarów skórzanych, papiérowych, sitarskich, kamiennych i glinianych, wyjąwszy połączenia z metalami nieszlachetnemi, które są w sposób prawdziwy lub nieprawdziwy pozłacane lub posrebrzane, albo lakierem złotym lub srebrnym pociągane, albo połączenia z bursztynem, gagatem, pianą morską, perłową macicą, szylkretem	„	30	—	23 w skrzyniach i beczkach, 16 w koszach, 9 w belach.		„	—	—		„	—
	bb) Pod l. 6. wymienione oprawne okulary i przezierniki operowe	„	15	—			„	—	—		„	—
	Uwaga 2. Pod towarami perfumowemi rozumieją się także perfumowe octy, tłustości, oleje, wody, tudzież barwiczki i t. p., jeżeli się znajdują w naczyniach, nie mieszczących w sobie więcéj nad ¼ miary austryackiéj, albo jeżeli wedle właściwości swéj należą do przednich towarów											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Waaren aus Packfong) auch in den Z. 4 aufgeführten Verbindungen, dann Nähnadeln und unechtes Blattgold und unechtes Blattsilber, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	1 Ztr. netto	50	—	20 in Kisten und Fässern, 13 in Körben, 9 in Ballen.							
	c) gemeine, d. i. 1. Waaren aus Papiermasse, fein lackirt, Waaren aus Packforg; 2 Waaren aus anderen unedlen Metallen (mit Ausnahme des Herren- und Frauenschmuckes), unecht vergoldet, unecht versilbert, oder mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen; 3. Waaren aus gefaßten Halb-Edelsteinen, Meerschaum, Elfenbein, Schildpatt, Bernstein, Gagat, Perlmutter oder anderen Muschelschalen; 4. Waaren aus bossirtem Wachse; 5. alle diese Waaren auch in Verbindung mit anderen Stoffen, in soweit diese Verbindungen nicht unter a) und b) begriffen sind; 6 Parfümeriewaaren, in soweit deren Behältnisse nicht unter a) fallen, gefaßte Augengläser und Operngucker, Darmfaiten, auch mit Seide besponnen, Arbeiten aus Goldschläger-Häutchen	"	50	—			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren:											
	aa) Die unter 5 fallenden Verbindungen, welche in die Reihe der Bein-, Blei-, Bürstenbinder-, Eisen-, Glas-, Holz-, unedlen Metallwaaren (mit Ausnahme des Packfongs), sowie der Leder-, Papier-, Siebmacher-, Stein- und Thonwaaren gehören, ausgenommen die Verbindungen mit unedlen Metallen, die echt oder unecht vergoldet, oder versilbert, oder mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogen sind, oder mit Bernstein, Gagat, Meerschaum, Perlmutter, Schildpat	"	30	—	23 in Kisten und Fässern, 16 in Körben, 9 in Ballen.		"		—		"	—
	bb) Die Zahl 6 genannten gefaßten Augengläser und Operngucker	"	15	—			"	—	—		"	—
	Anmerkung 2. Unter Parfümeriewaaren werden auch parfümirte Essige, Fette, Oele, Wasser, dann Schminken u. dgl. verstanden, wenn sie in Behältnissen vorkommen, die nicht mehr als 1/4 österr. Maß enthalten, oder ihrer Beschaffenheit nach zu den feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder den feinen											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu					Dla wywozu				Dla przewozu	
		Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła zr.	kr.	Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Pomiar oclenia	Kwota cła kr.
	skórzanych i gumowych, do najprzedniejszych towarów glinianych, lub do przednich albo ordynaryjnych towarów kramarszczyzny, daléj barwiczki, w tygielki lub na papiér dane, tudzież mydła w naczyniach, wedle własności swéj należących do przednich towarów skórzanych i gumowych, najprzedniejszych towarów glinianych, lub do przedniéj lub ordynaryjnéj kramarszczyzny. Towary perfumowe, których naczynia do pozycyi taryfowéj 75, *a*) należą, traktowane będą podług 75, *b*) jako przednia kramarszczyzna.											
	Uwagi do oddziału 75.											
	1. Towary pozycyj taryfowych 58, *b*), 60, g), 63, *b*), 64, *d*), 65, *d*), 67, *d*), 68, 69, c), 70 zadeklarowane być mogą jako kramarszczyzna najpośledniejsza, (z opłata cła 15 złr. od cetnara), a w przypadkach, gdzie deklaracya wedle ogólnych nazw jest dozwolona, jako kramarszczyzna. Uwzględnienia, jakie niektórym z nich przyznane są w przywozie przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże, wtenczas tylko będą miały miejsce, jeżeli są zadeklarowane pod tą nazwą taryfową, pod którą się w niniejszéj taryfie znajdują.											
	2. Bawidełka wporządkowane zostają do téj pozycyi taryfowéj, do któréj wedle właściwości swéj należą, nawet chociażby połączone były z towarami tkackiemi i warsztacikowemi, z metalami nieszlachetnemi, w sposób prawdziwy lub fałszywy pozłacanemi lub posrebrzanemi, lub innemi podobnemi przedmiotami, nie należącemi do najprzedniejszéj kramarszczyzny.											
	XX. Produkta chemiczne, towary farbierskie, tłuszcze i towary zapalne.											
76	**Produkta chemiczne i towary farbierskie:**											
	a) Lekarstwa przyrządzone, jakoto: eliksyry, powidełka aptéczne, mikstury, pigułki, proszki, sztuczne balsamy, plastry, maści, tynktury, octy medycynalne, miody medycynalne i wina medycynalne, konserwy, lekarstwa w tabliczkach, roby, o ile niektóre z ostatnich trzech nie należą do przednich wiktuałów; wszelkie lekarstwa w za-											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr					Für die Ausfuhr				Für die Durchfuhr	
		Maßstab der Verzollung	Zollbetrag		Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag		Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Maßstab der Verzollung	Zollbetrag
			fl.	kr.				fl.	kr.			kr.
	oder gemeinen kurzen Waaren gehören, dann die Schminken, auf Tiegel oder Papier gestrichen, und die Seifen in Behältnissen, die ihrer Beschaffenheit nach zu den feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder den feinen oder gemeinen kurzen Waaren gehören. Parfümeriewaaren, deren Behältnisse unter die Tarifpost 75, a) fallen, werden nach 75, b) als feine kurze Waaren behandelt.											
	Anmerkungen zur Abtheilung 75.											
	1. Die Waaren der Tarifposten 58, b); 60, g); 63, b); 64, d); 65, d); 67, d); 68; 69, c); 70 können auch als kurze Waaren, gemeinste, (mit dem Zolle von 15 fl. für den Zentner) und in den Fällen, wo die Erklärung nach allgemeinen Benennungen gestattet ist, als kurze Waaren erklärt werden. Die Begünstigungen, welche einigen derselben in der Einfuhr über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der Letzteren eingeräumt sind, werden ihnen jedoch nur dann zu Theil, wenn sie unter der tarifmäßigen Benennung erklärt werden, unter welcher sie in diesem Tarif erscheinen.											
	2. Kinderspielwaaren bleiben der Tarifpost, welcher sie ihrer Beschaffenheit nach angehören, eingereiht, auch wenn sie mit Webe- und Wirkwaaren, echt oder unecht vergoldeten oder versilberten unedlen Metallen, oder ähnlichen nicht zu den feinsten kurzen Waaren gehörigen Gegenständen verbunden sind.											
	XX. Chemische Produkte, Farb-, Fett- und Zündwaearn.											
76	**Chemische Produkte und Farbwaaren:**											
	a) Arzeneiwaaren, zubereitete, als: Elixire, Latwerge, Mixturen, Pillen, Pulver, künstliche Balsame, Pflaster, Salben, Tinkturen, Medizinal-Essige, -Honige, -Weine; Konserven, Pasten, Salsen, in soweit nicht einige der drei letzteren zu den feinen Eßwaaren gehören;											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Po miar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	słonnych kapsułkach, wszelkie esencye, środki do farbowania włosów, ekstrakty, ogłoszone jako środki lekarskie na etykietach, obwiciach i tym podobnych, tudzież chloroform, eter siarczany, mitrydat lub dryakiew, mitrydat bydlęcy..........	1 ctr. *netto*	15	—	16 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach.	II. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Jeżeli przedmioty te w opakunkach się znajdują, należących wedle właściwości swéj do kramarszczyzny, wówczas podlegają one cłu jako towary perfumowe.											
	Uwaga 2. Lekarstwa przyrządzone (chociaż wedle uwagi 1. podlegają cłu jako towary perfumowe), tylko aptékarzom bezwarunkowo wprowadzać wolno; osoby prywatne potrzebują pozwolenia najwyższéj władzy medycynalnéj kraju koronnego, lub obwodu swego zamieszkania; małe ilości, które podróżni dla własnego użycia z sobą prowadzą, albo które mieszkańcy graniczni za receptami znajomych lekarzy z apték sąsiednich przynoszą, nie podlegają ograniczeniu rzeczonemu.											
	b) Kléj (rybi [karuk], rogowy i z okrawków skórzanych), produkta krochmalikowe, (puder do włosów, krochmal, klajster, kleik, leogomy, surogaty gumy), czernidła (sadze i czernidła węglowe wszelkiego gatunku, z wyjątkiem spodyum, tudzież proszek węglowy, farba drukarska i czernidło frankfurckie) i smarowidło do wozów czarne..........	1 ctr. *sporco*	—	45			"	—	—		"	6
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże..................	"	wolne									
	Uwaga 2. Węgiel kości słoniowéj (spodyum) wporządkowany jest do odpadków pod pozycyą 80, *d*).											
	c) Wody mineralne, sztuczne..................................	1 ctr. *netto*	2	30	16 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach.		"	—	—		"	15
	d) Produkta chemiczne i towary farbierskie przednie, jakoto: woda wawrzyno-wiśniowa, preparaty żywego srebra, tudzież wszelkie inkausty (atramenty), pokosty, lakiery, politury, barwidła, tusze, węgliki do rysowania, ołówki, pastele i ru-											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	alle in Kapseln eingehüllte Arzeneien, alle durch ihre Etiquetten, Umschläge und dergleichen sich als Arzeneimittel ankündigende Essenzen, Haarfärbemittel, Extrakte, dann Chloroform, Schwefeläther, Mithridat oder Theriak, Viehmithridat	1 Ztr. netto	15	—	16 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen.	H. II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkungen 1. Kommen diese Gegenstände in Umschließungen vor, welche ihrer Beschaffenheit nach zu den kurzen Waaren gehören, so unterliegen sie dem Zolle als Parfümeriewaaren.											
	Anmerkung 2. Arzeneiwaaren, zubereitete, (auch wenn sie nach Anmerkung 1 dem Zolle als Parfümeriewaaren unterliegen), sind nur Apothekern unbedingt einzuführen erlaubt; Privatpersonen bedürfen der Erlaubniß der obersten Medizinalbehörde des Kronlandes oder Kreises ihres Wohnsitzes; kleine Mengen, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mitführen oder Grenzbewohner gegen Rezepte bekannter Aerzte aus benachbarten Apotheken holen, unterliegen dieser Beschränkung nicht.											
	b) Leim (Fisch-, Horn-, Lederleim), Kraftmehlprodukte (Haarpuder, Stärke, Kleister, Pappe, Leogomme, Gummisurogate), Schwärzen (Ruß- und Kohlenschwarz aller Art, mit Ausnahme der Knochenkohle, wie auch Kohlenpulver, Buchdrucker- und Frankfurter Schwärze) und Wagenschmiere, schwarze	1 Ztr. sporko	—	45			"	—	—		"	6
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	frei									
	Anmerkung 2. Knochenkohle (Spodium), ist, unter der Post 80, d), den Abfällen eingereiht.											
	c) Mineralwässer, künstliche	1 Ztr. netto	2	30	16 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	d) Chemische Produkte und Farbwaaren, feine, als: Kirschlorbeerwasser, Quecksilber-Präparate, dann alle Tinten, Firnisse, Lacke, Polituren, Schminken, Tusche,											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	bryki, cynober, wszelkie farby w muszlach, pastach i skrzyneczkach	1 ctr. *netto*	15	—		H. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Jeżeli te przedmioty znajdują się w opakunkach, wedle właściwości swéj należących do kramarszczyzny, wówczas podlegają one clu opakunku.											
	Uwaga 2. Ołówki i rubryki przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	4	30								
	Uwaga 3. Barwidła w naczyniach o nie nad 1/4 miary austr., lub dane w tygiełki lub na papiér, traktowane być winny jako towary perfumowe.				16 w beczkach i skrzyniach, 9 w koszach, 6 w belach.							
	Uwaga 4. Barwidła białe (nawet gdyby wedle uwagi 3. traktowane były jako towar perfumowy) wprowadzać wolno tylko za osobném pozwoleniem najwyższéj władzy medycynalnéj kraju koronnego, lub obwodu.											
	c) Chemiczne produkta i fabrykaty, nie wymienione osobno (w innych oddziałach nie pomieszczone). Tu należą mianowicie: przyprawy rakietnicze, drożdże sztuczne, galarety do użycia przemysłowego i fabrykaty z nich, trociczki do kadzenia, szuwaksy, lak do pieczętowania, wosk farbowany, sok limoniowy we flaszkach	„	5	—			„	—	—		„	15
77	**Świéce i mydła:**											
	a) Świéce woskowe, pochodnie woskowe, stoczki	„	7	30	16 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach		„	—	—		„	15
	b) Świéce stearynowe i zolbrotu, tudzież fabrykaty tłustości osobno nie wymienione	„	5	—			„	—	—		„	
	Uwaga do *a*) i *b*). Wszelkie rzeczone świéce przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	3	—								
	c) Świéce łojowe	„	3	—			„	—	—		„	15
	d) Pochodnie	1 ctr. *sporco*	—	45			„	—	—		„	6
	e) Mydło ordynaryjne, t. j nie perfumowane	1 ctr. *netto*	3	—	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.		„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung stattfinden kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	Reißkohlen, Bleistifte, Pastell- und Rothstifte, Zinnober, alle Farben in Muscheln, Pasten und Kästchen....	1 Ztr. netto	15	—	16 in Fässern und Kisten, 9 in Körben, 6 in Ballen.	II.II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung 1. Kommen diese Gegenstände in Umschließungen vor, welche ihrer Beschaffenheit nach zu den kurzen Waaren gehören, so unterliegen sie dem Zolle der Umschließung.											
	Anmerkung 2. Blei- und Rothstifte über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	4	30								
	Anmerkung 3. Schminken in Behältnissen von nicht mehr als 1/4 österr. Maß, oder auf Tiegel oder Papier gestrichen, sind als Parfümeriewaaren zu behandeln.											
	Anmerkung 4. Schminke, weiße (auch wenn sie nach Anmerkung 3 als Parfümeriewaare zu behandeln ist), ist nur gegen besondere Bewilligung der obersten Medizinalbehörde des Kronlandes oder Kreises einzuführen erlaubt.											
	e) Chemische Produkte und Fabrikate, nicht besonders benannte (nicht in anderen Abtheilungen enthaltene). Insbesondere gehören hieher: Feuerwerkskörper, Hefe, künstliche, Gallerten zum Gewerbsgebrauche und Fabrikate aus denselben, Räucherkerzchen, Schuhwichse, Siegellack, Wachs, gefärbtes, Limoniensaft in Flaschen	"	5	—			"	—	—		"	15
77	**Kerzen und Seifen:**											
	a) Wachskerzen (Wachslichte), Wachsfackeln, Wachsstöcke	"	7	30	16 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15
	b) Stearin- und Wallrathkerzen, und Fettfabrikate, nicht besonders benannte	"	5	—			"	—	—		"	
	Anmerkung zu a) und b). Alle die genannten Kerzen über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren	"	3	—								
	c) Unschlittkerzen (Talglichte)	"	3	—			"	—	—		"	15
	d) Pechfackeln	1 Ztr. sporko	—	45			"	—	—		"	6
	e) Seife, gemeine, d. i. nicht parfümirte	1 Ztr. netto	3	—	13 in Kisten und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	f) Mydło przednie, t. j. perfumowane	1 ctr. *netto*	15	—	13 w skrzyniach i beczkach, 9 w koszach, 6 w belach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwagi do pozycyj *e*) i *f*).											
	Mydło olejne, nie perfumowane, produkowane w Wenecyi, Tryeście i Fiume, wprowadzone będzie za połową pozycyj taryfowych pod warunkami przepisanemi.											
	2. Mydła w naczyniach, wedle właściwości swéj nie należących do towarów przednich skórzanych i gumowych, do najprzedniejszych towarów glinianych lub do kramarszczyzny, policzone są do towarow perfumowych.											
78	**Towary zapalne:**											
	a) Ordynaryjne, jakoto: nitki i drewienka siarczane, drewienka frykcyjne, fidybusy frykcyjne i flaszeczki do zapałek, zapałki, lunty	„	5	—	20 w skrzyniach i beczkach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże	„	wolne									
	b) Kapsułki palne miedziane	„	50	—	16 w beczkach i skrzyniach.		„	—	—		„	15
	c) Proch strzelny	„	25	—	13 w beczkach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Tylko pod warunkami istniejącemi może być wprowadzanym i przeprowadzanym.											
	d) Kwas piorunujący, złoto piorunujące, srebro piorunujące, żywe srebro piorunujące, bawełna do strzelania i wszelkie osobno nie wymienione materyały eksplodujące	„	250	—	16 w beczkach i skrzyniach.		„	—	—		„	15
	Uwaga. Ze względów sanitarnych w przywozie i przewozie zakazane.											
	XXI. Przedmioty literackie i kunsztowne czyli artystyczne.											
79	**Przedmioty literackie i artystyczne:**											
	a) Książki, karty (scyentyficzne), muzykały	„	3	—	13 w skrzyniach i beczkach, 6 w koszach, 4 w belach.	H. I.	„	—	—		„	15

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	f) Seife, feine, d. i. parfümirte ...	1 Ztr. netto	15	—	13 in Kisten, und Fässern, 9 in Körben, 6 in Ballen.		1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkungen zu den Posten e) und f).											
	1. Oelseife, nicht parfümirte, zu Venedig, Triest und Fiume erzeugte, wird unter den vorgeschriebenen Bedingungen gegen die Hälfte der tarifmäßigen Sätze eingelassen.											
	2. Seife, in Behältnissen, die ihrer Beschaffenheit nach zu den feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder zu den kurzen Waaren gehören, sind den Parfümeriewaaren eingereiht.											
78	**Zündwaaren:**											
	a) gemeine, als: Schwefelfäden und Schwefelhölzchen, Reibhölzchen, Reibfidibus und Zündfläschchen, Zündhölzchen, Lunten ...	"	5	—	20 in Kisten und Fässern,		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren....	"	frei									
	b) Kupferzündhütchen ...	"	50	—	16 in Fässern und Kisten.		"	—	—		"	15
	c) Schießpulver ...	"	25	—	13 in Fässern.		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Darf nur unter den bestehenden Bedingungen ein- und durchgeführt werden.											
	d) Knallsäure, Knallgold, Knallsilber, Knallquecksilber, Schießbaumwolle und alle nicht besonders benannte explodirende Stoffe ...	"	250	—	16 in Fässern und Kisten,		"	—	—		"	15
	Anmerkung. Aus Sicherheitsrücksichten in der Ein- und Durchfuhr verboten.											
	XXI. Literarische und Kunst-Gegenstände.											
79	**Literarische und Kunst-Gegenstände:**											
	a) Bücher, Karten (wissenschaftliche), Musikalien ...	"	3	—	13 in Kisten und Fässern, 6 in Körben, 4 in Ballen.	H. I.	"	—	—		"	15

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	b) Obrazy na papiérze, t. j. miedzio- i staloryty, litografie, drzeworyty i t. p., także arkusze z obrazkami......	1 ctr. *netto*	7	30	13 w skrzyniach i beczkach, 6 w koszach, 4 w belach.		1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	15
	Uwaga 1. Książki, karty (scyentyficzne), muzykały i obrazy na papiérze, także arkusze z obrazkami czarnemi i kolorowanemi ordynaryjnemi, o ile przedmioty rzeczone nakładane i drukowane są w Państwach Niemieckich Związku celnego, wchodzące przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże, równie jak nazad przychodzące nie sprzedane przedmioty tego rodzaju, które są w terytoryum celném nałożone i drukowane, i przez samego nakładcę przesełane	„	wolne									
	Uwaga 2. Książki oprawne, których oprawy opatrzone są zameczkami (fermoarami), lub ozdobami do kramarszczyzny należącemi, traktowane będą jako kramarszczyzna.											
	Uwaga 3. Książki z obrazkami wtenczas jako książki traktowane będą, jeżeli obrazki razem z książką są oprawione, zeszyte, lub do książki włożone jako do niéj należące; w razie przeciwnym obrazki albo oddzielnie, lub téż, jeżeli oddzielenie miejsca miéć nie może, całą książkę, jako obrazki na papiérze ocleniu poddać należy.											
	Uwaga 4. Kalendarze, gazety i obwieszczenia podlegają w przywozie istniejącym przepisom stemplowym i kontrolowym; przedmioty rzeczone mają oddzielnie być zadeklarowane, a to tak podług wagi *netto*, jak podług liczby sztuk.											
	c) Malowidła, t. j. obrazy na drzewie i metalach nieszlachetnych, nie lakierowane, na płótnie i kamieniu, tudzież obrazy oryginalne i rysunki na papiérze (nie pomnożone środkami rytowemi lub drukowemi)......	1 ctr. *sporco*	—	45		H. II.	„	—	—		„	6
	Uwaga 1. Przez granice ku Państwom celnym Związkowym z wolnego obrotu tychże......	„	wolne									
	Uwaga 2. Malowidła na innych materyałach, traktowane będą jako roboty z tych materyałów, n. p. malowane rolety czyli zasłony do okien i											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag kr.
	b) Bilder auf Papier, d. i. Kupfer- und Stahlstiche, Steindrücke, Holzschnitte u. dgl., auch Bilderbogen	1 Ztr. netto	7	30	13 in Kisten und Fässern. 6 in Körben, 4 in Ballen.		1 Ztr sporko	—	—		1 Ztr. sporko	15
	Anmerkung 1. Bücher, Karten (wissenschaftliche), Musikalien und Bilder auf Papier, auch schwarze oder farbige ordinäre Bilderbogen, soferne diese Gegenstände in den deutschen Zollvereinsstaaten verlegt und gedruckt sind, über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren eingehend, sowie unverkauft zurückkommende Gegenstände dieser Art, die im Zollgebiete verlegt und gedruckt und vom Verleger selbst versendet sind	„	frei									
	Anmerkung 2. Gebundene Bücher, deren Einbände mit zu den kurzen Waaren gehörigen Schließen oder Verzierungen versehen sind, werden als kurze Waaren behandelt.											
	Anmerkung 3. Bücher mit Bildern werden dann als Bücher behandelt, wenn die Bilder dem Buche beigebunden, beigeheftet oder eingelegt sind und zu dem Buche gehören; im entgegengesetzten Falle sind entweder die Bilder gesondert, oder wenn die Sonderung nicht zulässig ist, das ganze Werk als Bilder auf Papier zu verzollen.											
	Anmerkung 4. Bei der Einfuhr von Kalendern, Zeitungen und Ankündigungen sind die bestehenden Stempel- und Kontrol-Vorschriften zu beobachten; diese Gegenstände sind gesondert, und zwar sowohl nach dem Nettogewichte wie nach der Stückzahl zu erklären.											
	c) Gemälde, d. i. Gemälde auf Holz und unedlen Metallen, nicht lackirt, auf Leinwand und Stein, dann auch Originalbilder und Zeichnungen auf Papier (nicht durch den Stich oder Druck vervielfältigte)	1 Ztr. sporko	—	45		II. II.	„	—	—		„	16
	Anmerkung 1. Ueber die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren.....	„	frei									
	Anmerkung 2. Gemälde auf anderen Stoffen werden wie Arbeiten aus diesen Stoffen behandelt, z. B. bemalte Fensterrouleaux und Decken als be-											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce miéć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	koperty oclone będą jako towary drukowane z materyału dotyczącego. Rytowane lub ecowane blaty metalowe jako blaty oclone będą.											
	Uwaga 3. Jeżeli obrazy w ramach się znajdują, wówczas ramy, wedle właściwości swéj nie należące do przednich towarów skórzanych i gumowych, do najprzedniejszych towarów glinianych lub do kramarszczyzny, policzone będą do wagi obrazów. Przy malowidłach w ramach, wedle właściwości swéj nie należących do towarów rzeczonych, jedna połowa wagi ocloną będzie jako malowidło, druga wedle właściwości ramy.											
	XXII. Odpadki.											
80	**Odpadki:**											
	a) Sól nawozowa, t. j. wszelka mieszanina slona, odchodząca przy robotach chemicznych jako odpadki lub szczątki, i nie przypuszczająca żadnego innego użycia jak tylko do nawozu	1 ctr. *sporco*	—	—			1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	—
	Uwaga. Ażeby materyał jaki za sól nawozową uważanym być mógł, musi tenże przez najwyższą władzę finansową (w Królestwie Lombardzko-Weneckiém i w Księstwach Modeny i Parmy przez internacyonalną Komisyę w Medyolanie) za to być uznanym, i oraz urząd przeznaczonym, przez który przypuszczonym być ma.											
	b) Otręby, plewa, makuchy, mąka makuchowa i inne szczątki z owoców i nasion wygotowanych, lub wyciskanych; cegły dębowe (kuchy dębowe, wyługowana dębnica), krew płynna i wyschła, ścięgna i żyły, nawóz zwierzęcy (także poudrette), tudzież inne środki nawozowe, jakoto: wyługowany popiół drzewny, popiół torfiany, popiół z węgli kamiennych i ziemnych, popiół wapienny, piana kościana (lub glinka do rafinowania cukru), odpadki z wyrobu wosku (ziemia pszczelna, gniazda pszczelne, woszczyny), glazgal, szumowiny szklane, hyblowiny i trociny, drożdże naturalne (t. j. drożdże płynne, drożdże piwne i winne), opiłki ołowiane, miedziane i cynowe, złote i srebrne											

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl.	Zollbetrag kr.	Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Zollbetrag fl. kr.
	druckte Waaren aus dem betreffenden Materiale. Gestochene oder geätzte Metallplatten werden als Platten verzollt.											
	Anmerkung 3 Wenn Gemälde in Rahmen vorkommen, so werden die Rahmen, die ihrer Beschaffenheit nach nicht zu den feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder zu den kurzen Waaren gehören, dem Gewichte der Gemälde beigerechnet. Bei Gemälden in Rahmen, die ihrer Beschaffenheit nach zu den erwähnten Waaren gehören, wird die eine Hälfte des Gewichtes als Gemälde, die andere nach der Beschaffenheit des Rahmens in Verzollung genommen.											
	XXII. Abfälle.											
80	**Abfälle:**											
	a) Dungsalz, d. i. alle salzige Gemenge, welche bei chemischen Arbeiten als Abfall oder Rückstand sich ergeben und keine andere Verwendung als zum Dünger zulassen	1 Ztr. sporko	—	—			1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr sporko	—
	Anmerkung. Damit irgend ein Stoff als Dungsalz behandelt werden könne, muß er von der obersten Finanzbehörde (in dem lombardisch-venezianischen Königreiche und den Herzogthümern Modena und Parma, von der internazionalen Kommission in Mailand) als solches anerkannt und das Amt, über welches er zuzulassen ist, bestimmt seyn.											
	b) Kleien, Spreu, Oelkuchen, Oelkuchenmehl und andere Rückstände von ausgesottenen oder ausgepreßten Früchten und Samen; Lohziegel (Lohkuchen, ausgelaugte Lohe), Blut, flüssiges und eingetrocknetes, Flechsen und Sehnen, Dünger, thierischer (auch Poudrette), desgleichen andere Düngungsmittel, als: ausgelaugte Holz-Asche, Torf-, Steinkohlen- und Braunkohlen-Asche, Kalkäscher, Knochenschaum (oder Zucker-Erde), Abfälle von der Wachsbereitung (Bienen-Erde, Bienenkeule, Bienenrob), Glasgalle, Glasschaum, Hobel- und Sägespäne, Hefe, natürliche (d. i. flüssige Bier- und Weinhefe), Blei-, Kupfer- und Zinngekrätz,											

Liczba oddziału	Nazwa przedmiotów	Dla przywozu: Pomiar oclenia	Dla przywozu: Kwota cła zr.	Dla przywozu: Kwota cła kr.	Dla przywozu: Potrącenia tary w procentach wagi surowéj	Dla przywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla wywozu: Pomiar oclenia	Dla wywozu: Kwota cła zr.	Dla wywozu: Kwota cła kr.	Dla wywozu: Urzędy celne, w których oclenie miejsce mieć może	Dla przewozu: Pomiar oclenia	Dla przewozu: Kwota cła kr.
	(monetowe), skorupy ze szkła i towarów glinianych, mieciny, gręzy (szlam), wywary, pomyje, młuto, wytłoczyny	1 ctr. *sporco*	—	—		N. II.	1 ctr. *sporco*	—	—		1 ctr. *sporco*	—
	c) Gałgany (szmaty) i inne odpadki do fabrykacyi papieru, t. j. szmaty lniane, bawełniane, jedwabne i wełniane, także macerowane (materya napół przygotowana, masa papierowa stała lub płynna); okrawki papierowe (wióry papierowe), makulatura (pisana i drukowana), tudzież stare sieci rybackie, stare liny i stare powrozy	„	—	—		N. II.	„	4	—	N. I.	„	15
	Uwaga. Z Węgier, Kroacyi i Slawonii, z Pogranicza Wojskowego Kroacko-Slawońskiego gałgany przez Tryest i Fiume za pozwoleniem najwyższéj władzy finansowéj	„	—	—			„	2	—	II. I.		
	d) Kości (t. j. kości właściwe, mąka kościana i węgiel kościany [spodium]), racice, nogi, rogi (nie tylko całe, ale też w szpicach i krążkach, lub raszplowane), odkrawki skórzane (na klej), odkrawki skór wyprawnych, stare podarte kawałki skór wyprawnych	„	—	—			„	—	45		„	6

Uwaga do klasy odpadków.

Odpadki, w taryfie oddzielnie nie wymienione, uważane będą za materyały surowe, z których pochodzą, n. p. odpadki z kości słoniowéj lub piany morskiéj, oclone będą jak surowa kość słoniowa, lub surowa piana morska,- z przędzy bawełnianéj lub wełnianéj, jak surowa bawełna lub wełna,- wyczoski wełniane, postrzyżyna z sukna, odpadki sukna, skubanka wełniana, jak wełna surowa,- odpadki z materyałów jedwabnych jak odpadki jedwabne, nieprzędzione.

Zahl der Abtheilungen	Benennung der Gegenstände	Für die Einfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Einfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Einfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Einfuhr: Tara-Abzüge in Perzenten des Rohgewichtes	Für die Einfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Ausfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Ausfuhr: Zollbetrag fl.	Für die Ausfuhr: Zollbetrag kr.	Für die Ausfuhr: Zollämter, bei denen die Verzollung statthaben kann	Für die Durchfuhr: Maßstab der Verzollung	Für die Durchfuhr: Zollbetrag kr.
	Gold- und Silberkrätze (Münzkrätze), Scherben von Glas- und Thonwaaren, Kehricht, Schlamm, Schlämpe, Spühlicht, Treber, Trester	1 Ztr. sporko	—	—		N.II.	1 Ztr. sporko	—	—		1 Ztr. sporko	—
	c) Lumpen (Hadern) und andere Abfälle zur Papierfabrikazion, d. i. leinene, baumwollene, seidene und wollene Lumpen, auch mazerirte (Halbzeug, feste oder flüssige Papiermasse); Papier-Abschnitzeln (Papierspäne), Makulatur (beschriebene und bedruckte); desgleichen alle Fischernetze, altes Tauwerk und alte Stricke	"	—	—		N.II.	"	4	—	N. I.	"	15
	Anmerkung. Aus Ungarn, Kroazien und Slavonien und der kroatisch-slavonischen Militärgrenze Hadern über Triest und Fiume auf Lizenzen der obersten Finanzbehörde	"	—	—			"	2	—	H. I.		
	d) Knochen (d. i. eigentliche Knochen, Knochenmehl und Knochenkohle [Spodium]), Klauen, Füße, Hörner (sowohl ganze, als in Spitzen und Scheiben, oder geraspelt), Haut-Abschnitzel (Leimleder), Leder-Abschnitzel, alte zerrissene Lederstücke	"	—	—			"	—	45		"	6

Anmerkung zur Klasse der Abfälle.

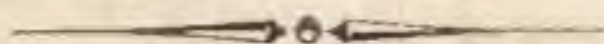
Abfälle, die im Tarife nicht eigens aufgeführt sind, werden wie die Rohstoffe, aus denen sie abstammen, behandelt, z. B. Abfälle von Elfenbein oder Meerschaum, wie rohes Elfenbein oder roher Meerschaum; von Baumwollen- oder Schafwollgarnen, wie rohe Baum- oder Schafwolle; Flockwolle, Scheerwolle, Tuchtrümmer, Zupfwolle, wie rohe Wolle; Abfälle von Seidenstoffen werden wie Seiden-Abfälle, ungesponnene, behandelt.

III.

Dodatek.

III.

Anhang.

T r e ś ć.

Inhalt.

I.

Tabela redukcyjna

(do §. 9. uwag wstępnych).

a) Do przemienienia wagi metrycznéj na wagę celną.

Quintale metrico	Cetnar celny
0.00025	0.0005
0.0005	0.001
0.001	0.002
0.002	0.004
0.003	0.006
0.004	0.008
0.005	0.010
0.006	0.012
0.007	0.014
0.008	0.016
0.009	0.018
0.01	0.02
0.02	0.04
0.03	0.06
0.04	0.08
0.05	0.10
0.06	0.12
0.07	0.14
0.08	0.16
0.09	0.18
0.10	0.20
0.11	0.22
0.12	0.24
0.13	0.26
0.14	0.28
0.15	0.30
0.16	0.32
0.17	0.34
0.18	0.36
0.19	0.38
0.20	0.40
0.21	0.42
0.22	0.44
0.23	0.46
0.24	0.48
0.25	0.50
0.26	0.52
0.27	0.54
0.28	0.56
0.29	0.58
0.30	0.60

Quintale metrico	Cetnar celny
0.31	0.62
0.32	0.64
0.33	0.66
0.34	0.68
0.35	0.70
0.36	0.72
0.37	0.74
0.38	0.76
0.39	0.78
0.40	0.80
0.41	0.82
0.42	0.84
0.43	0.86
0.44	0.88
0.45	0.90
0.46	0.92
0.47	0.94
0.48	0.96
0.49	0.98
0.50	1.—
0.51	1.02
0.52	1.04
0.53	1.06
0.54	1.08
0.55	1.10
0.56	1.12
0.57	1.14
0.58	1.16
0.59	1.18
0.60	1.20
0.61	1.22
0.62	1.24
0.63	1.26
0.64	1.28
0.65	1.30
0.66	1.32
0.67	1.34
0.68	1.36
0.69	1.38
0.70	1.40

Quintale metrico	Cetnar celny
0.71	1.42
0.72	1.44
0.73	1.46
0.74	1.48
0.75	1.50
0.76	1.52
0.77	1.54
0.78	1.56
0.79	1.58
0.80	1.60
0.81	1.62
0.82	1.64
0.83	1.66
0.84	1.68
0.85	1.70
0.86	1.72
0.87	1.74
0.88	1.76
0.89	1.78
0.90	1.80
0.91	1.82
0.92	1.84
0.93	1.86
0.94	1.88
0.95	1.90
0.96	1.92
0.97	1.94
0.98	1.96
0.99	1.98
1	2
2	4
3	6
4	8
5	10
6	12
7	14
8	16
9	18
10	20

Quintale metrico	Cetnar celny
11	22
12	24
13	26
14	28
15	30
16	32
17	34
18	36
19	38
20	40
21	42
22	44
23	46
24	48
25	50
26	52
27	54
28	56
29	58
30	60
31	62
32	64
33	66
34	68
35	70
36	72
37	74
38	76
39	78
40	80
41	82
42	84
43	86
44	88
45	90
46	92
47	94
48	96
49	98
50	100

I.

Redukzions-Tabelle

(zu §. 9 der Vorerrinnerung).

a) Zur Verwandlung des metrischen Gewichtes in Zollgewicht.

Quintale metriko	Zoll-Zentner
0.00025	0.0005
0.0005	0.001
0.001	0.002
0.002	0.004
0.003	0.006
0.004	0.008
0.005	0.010
0.006	0.012
0.007	0.014
0.008	0.016
0.009	0.018
0.01	0.02
0.02	0.04
0.03	0.06
0.04	0.08
0.05	0.10
0.06	0.12
0.07	0.14
0.08	0.16
0.09	0.18
0.10	0.20
0.11	0.22
0.12	0.24
0.13	0.26
0.14	0.28
0.15	0.30
0.16	0.32
0.17	0.34
0.18	0.36
0.19	0.38
0.20	0.40
0.21	0.42
0.22	0.44
0.23	0.46
0.24	0.48
0.25	0.50
0.26	0.52
0.27	0.54
0.28	0.56
0.29	0.58
0.30	0.60

Quintale metriko	Zoll-Zentner
0.31	0.62
0.32	0.64
0.33	0.66
0.34	0.68
0.35	0.70
0.36	0.72
0.37	0.74
0.38	0.76
0.39	0.78
0.40	0.80
0.41	0.82
0.42	0.84
0.43	0.86
0.44	0.88
0.45	0.90
0.46	0.92
0.47	0.94
0.48	0.96
0.49	0.98
0.50	1.—
0.51	1.02
0.52	1.04
0.53	1.06
0.54	1.08
0.55	1.10
0.56	1.12
0.57	1.14
0.58	1.16
0.59	1.18
0.60	1.20
0.61	1.22
0.62	1.24
0.63	1.26
0.64	1.28
0.65	1.30
0.66	1.32
0.67	1.34
0.68	1.36
0.69	1.38
0.70	1.40

Quintale metriko	Zoll-Zentner
0.71	1.42
0.72	1.44
0.73	1.46
0.74	1.48
0.75	1.50
0.76	1.52
0.77	1.54
0.78	1.56
0.79	1.58
0.80	1.60
0.81	1.62
0.82	1.64
0.83	1.66
0.84	1.68
0.85	1.70
0.86	1.72
0.87	1.74
0.88	1.76
0.89	1.78
0.90	1.80
0.91	1.82
0.92	1.84
0.93	1.86
0.94	1.88
0.95	1.90
0.96	1.92
0.97	1.94
0.98	1.96
0.99	1.98
1	2
2	4
3	6
4	8
5	10
6	12
7	14
8	16
9	18
10	20

Quintale metriko	Zoll-Zentner
11	22
12	24
13	26
14	28
15	30
16	32
17	34
18	36
19	38
20	40
21	42
22	44
23	46
24	48
25	50
26	52
27	54
28	56
29	58
30	60
31	62
32	64
33	66
34	68
35	70
36	72
37	74
38	76
39	78
40	80
41	82
42	84
43	86
44	88
45	90
46	92
47	94
48	96
49	98
50	100

b) Do przemienienia wagi wiédeńskiéj na wagę celną.

Waga wiédeńska — Łóty	Cetnar celny	Waga wiédeńska — Funty	Cetnar celny	Waga wiédeńska — Funty	Cetnar celny	Waga wiédeńska — Funty	Cetnar celny
½	0.00018	1	0.011	41	0.459	81	0.907
1	0.00035	2	0.022	42	0.470	82	0.918
1½	0.00053	3	0.034	43	0.482	83	0.929
2	0.0007	4	0.045	44	0.493	84	0.941
3	0.0011	5	0.056	45	0.504	85	0.952
4	0.0014	6	0.067	46	0.515	86	0.963
5	0.0018	7	0.078	47	0.526	87	0.974
6	0.0021	8	0.090	48	0.538	88	0.986
7	0.0025	9	0.101	49	0.549	89	0.997
8	0.0028	10	0.112	50	0.560	90	1.008
9	0.0031	11	0.123	51	0.571	91	1.019
10	0.0035	12	0.134	52	0.582	92	1.030
11	0.0039	13	0.146	53	0.594	93	1.042
12	0.0042	14	0.157	54	0.605	94	1.053
13	0.0046	15	0.168	55	0.616	95	1.064
14	0.0049	16	0.179	56	0.627	96	1.075
15	0.0053	17	0.190	57	0.638	97	1.086
16	0.0056	18	0.202	58	0.659	98	1.098
17	0.0060	19	0.213	59	0.661	99	1.109
18	0.0063	20	0.224	60	0.672	100	1.120
19	0.0067	21	0.235	61	0.683		
20	0.0070	22	0.246	62	0.694		
21	0.0074	23	0.258	63	0.706		
22	0.0077	24	0.269	64	0.717		
23	0.0081	25	0.280	65	0.728		
24	0.0084	26	0.291	66	0.739		
25	0.0088	27	0.302	67	0.750		
26	0.0091	28	0.314	68	0.762		
27	0.0095	29	0.325	69	0.773		
28	0.0098	30	0.336	70	0.784		
29	0.0102	31	0.347	71	0.795		
30	0.0105	32	0.358	72	0.806		
31	0.0109	33	0.370	73	0.818		
32	0.0112	34	0.381	74	0.829		
		35	0.392	75	0.840		
		36	0.403	76	0.851		
		37	0.414	77	0.862		
		38	0.426	78	0.874		
		39	0.437	79	0.885		
		40	0.448	80	0.896		

b) Zur Verwandlung des Wiener Gewichtes in Zollgewicht.

Wiener Gewicht Loth	Zoll-Zentner	Wiener Gewicht Pfund	Zoll-Zentner	Wiener Gewicht Pfund	Zoll-Zentner	Wiener Gewicht Pfund	Zoll-Zentner
½	0.00018	1	0.011	41	0.459	81	0.907
1	0.00035	2	0 022	42	0.470	82	0.918
1½	0.00053	3	0.034	43	0.482	83	0.929
2	0.0007	4	0.045	44	0.493	84	0.941
3	0 0011	5	0.056	45	0.504	85	0.952
4	0.0014	6	0.067	46	0.515	86	0.963
5	0.0018	7	0.078	47	0.526	87	0.974
6	0.0021	8	0.090	48	0.538	88	0.986
7	0.0025	9	0.101	49	0.549	89	0.997
8	0.0028	10	0.112	50	0.560	90	1.008
9	0.0031	11	0.123	51	0.571	91	1.019
10	0.0035	12	0.134	52	0.582	92	1.030
11	0 0039	13	0.146	53	0.594	93	1.042
12	0.0042	14	0.157	54	0.605	94	1.053
13	0.0046	15	0.168	55	0.616	95	1.064
14	0 0049	16	0.179	56	0.627	96	1.075
15	0.0053	17	0.190	57	0.638	97	1.086
16	0.0056	18	0.202	58	0.659	98	1.098
17	0.0060	19	0.213	59	0.661	99	1.109
18	0.0063	20	0.224	60	0.672	100	1.120
19	0.0067	21	0.235	61	0.683		
20	0 0070	22	0.246	62	0.694		
21	0.0074	23	0.258	63	0.706		
22	0.0077	24	0.269	64	0.717		
23	0.0081	25	0.280	65	0.728		
24	0.0084	26	0.291	66	0.739		
25	0.0088	27	0.302	67	0.750		
26	0.0091	28	0.314	68	0.762		
27	0 0095	29	0.325	69	0.773		
28	0.0098	30	0.336	70	0.784		
29	0.0102	31	0.347	71	0.795		
30	0.0105	32	0.358	72	0.806		
31	0.0109	33	0.370	73	0.818		
32	0.0112	34	0.381	74	0 829		
		35	0.392	75	0.840		
		36	0.403	76	0.851		
		37	0.414	77	0.862		
		38	0.426	78	0.874		
		39	0.437	79	0.885		
		40	0.448	80	0.896		

II.

Tabela redukcyjna

dla zboża i towarów strączkowych, podług miary dętéj zadeklarowanych.

Przy	wynosi 1. n. a. maca	wynosi 1 *somma metrica*
	funtów celnych	
1. Jęczmieniu surowym	70	114
„ śrutowanym, tudzież słodzie	60	98
Owsie	50	81
Półzbożu i prosie	80	130
Tatarce	70	114
Kukurudzy	70	114
Życie	80	130
Ciemierzyczniku	80	130
Orkiszu z łupinami	70	114
„ bez łupin	90	146
Pszenicy	90	146
2. Bobie, fasolach lub ciecierzycy	100	161
Grochu i soczewicy	90	146
Wyce	80	130

II.

Reduktzions-Tabelle

für Getreide und Hülsenfrüchte, die nach dem Hohlmaß erklärt werden.

Bei	macht 1 n. ö. Metzen	macht 1 Somma metrica
	Zollpfunde	
1. Gerste, roh	70	114
„ geschrottet, und Malz	60	98
Hafer	50	81
Halbgetreide und Hirse	80	130
Heide	70	114
Kukuruz	70	114
Roggen	80	130
Sesam	80	130
Spelz mit Hülsen	70	114
„ ohne „	90	146
Weizen	90	146
2. Bohnen, Fisolen oder Zizern	100	161
Erbsen und Linsen	90	146
Wicken	80	130

III.

Spis

towarów oznaczonych w taryfie systematycznéj jako wolne od cła.

(Do §. 21. l. 4. uwag wstępnych).

A.

Spis

towarów, które w taryfie systematycznéj w przywozie, a poczęści także i w przewozie we wszystkich kierunkach obrotu podane są jako wolne od cła.

(Wolność cła uwidoczniono w taryfie systematycznéj w ten sposób, iż w rubryce dotyczącéj nie jest żadne cło zamieszczoném.)

Liczba ciągła	Taryfy celnéj		Nazwa towarów	W		Uwaga.
	od-dział	pozy-cya		przy-wozie	prze-wozie	
1	9	*a*	**Ogrodowiny** (t. j. gatunki jarzyny i kapusty, kartofle, rzepy, jadalne korzenie, bedły [pieczarki], grzyby, włącznie trufli, czosnek, cebule, także cebule kwiatowe i morskie, świéże korzenie krapowe, i niesuszone cykorye [podróżniki]; i **Owoce** [jakoto: jabłka, morele, gruszki, świętojanki [porzéczki], wiśnie, dynie, melony, mirabele, mespliki, brzoskwinie, śliwki, pigwy, tarnośliwki, agrest; tudzież jagody leśne wszelkiego rodzaju, n. p. berberysy, jeżyny [maliny], poziómki, borówki) świéże	wolne	wolne	
2	13	—	**Rośliny i części roślinne**, a to:			
		b	Liście morwowe	wolne	—	
		c	Bobki jałowcowe, orzechy ziemne, bukiew (ziarnka bukwiowe), dzikie kasztany, trawa, siano, nasienie sienne, sieczka, słoma, liście na podściał, liście szpilkowate i szyszki z drzew iglastych, łyko surowe, sitowie, porost, mech, hubka surowa, zioła paśne, wrzos (trebbia), łodygi i liście borówkowe, źdźbła i szypułki z prosa indyjskiego, kłosówki (saggina), kalmus świéży, rogożyna, trzcina (trzcina na pokrycie dachu i tkacka, także łupana i krajana), skrzyp, zboże w snopach, owoce strączkowe w zielu, drzewa, krzaki, winne latorośle, odrośle, rószczki			

III.

Verzeichniß

der im systematischen Tarif als zollfrei bezeichneten Waaren.

(Zu §. 21, Z. 4, der Vorerinnerung.)

A.

Verzeichniß

der Waaren, welche im systematischen Tarife bei der Ein- und theilweise auch bei der Durchfuhr in allen Verkehrsrichtungen zollfrei angegeben erscheinen.

(Die Zollfreiheit ist im systematischen Tarife dadurch ersichtlich gemacht, daß in der bezüglichen Rubrik kein Zoll angesetzt ist.)

Post-Nr.	Zolltarifs- Abtheilung	Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	In der Einfuhr	In der Durchfuhr	Anmerkung
1	9	a	**Gartengewächse** (d. i. Gemüse- und Krautarten, Kartoffeln, Rüben, eßbare Wurzeln, Pilze, Schwämme, einschließlich der Trüffeln, Knoblauch, Zwiebeln, auch Blumen- und Meerzwiebeln, frische Krappwurzeln und ungetrocknete Zichorien): dann **Obst** (als: Aepfel, Aprikosen, Birnen, Johannisbeeren, Kirschen, Kürbisse, Melonen, Mirabellen, Mispeln, Pfirsiche, Pflaumen, Quitten, Schlehen, Stachelbeeren; dann Waldbeeren aller Art, z. B. Berberiz-, Brom-, Erd-, Heidelbeeren), frisch	frei	frei	
2	13	—	**Pflanzen** und **Pflanzentheile**, und zwar:			
		b	Maulbeerblätter	frei	—	
		c	Wachholderbeeren, Erdnüsse, Buchecken (Buchkerne), Roßkastanien, Gras, Heu, Heusamen, Häckerling, Stroh, Streulaub, Nadeln und Zapfen von Nadelhölzern, Bast, roher, Binsen, Flechten, Moose, Feuerschwamm, roher, Futterkräuter, Heidekraut (trebbia), Stängel und Blätter von Heidelbeeren, Halme und Stiele von Moorhirse (saggina), Kalmus, frischer, Schilfe, Rohre, (Dach- und Weberohr, auch gespalten und geschnitten), Schachtelhalm, Getreide in Garben, Hülsenfrüchte im Kraut, Bäume, Sträuche, Reben, Schößlinge, Setzlinge, Stauden zum Verpflanzen, ingleichen lebende Ge-			

Liczba ciągła	Taryfy celnéj		Nazwa towarów	W		Uwaga.
	oddział	pozycya		przywozie	przewozie	
			do sadzenia, krzewy do przeflancowania, tudzież żyjące szczepy w wazonach czyli doniczkach lub kubłach, świéże kwiaty i liście (z wyjątkiem liści morwowych), tudzież pączki; len i konopie, nie roszone lub roszone, w łodygach i kitach	wolne	wolne	
		d	Oset włoski	wolny	wolny	
3	16	—	**Zwierzęta** w innych oddziałach nie wymienione, a to:			
		b	Ule z żyjącemi pszczołami	wolne	wolne	
		c	Zwierzęta osobno nie wymienione	wolne	wolne	
4	17	*a*	**Skórki i skóry** ordynaryjne, jakoto: bydlęce (t. j. żubrowe, bawole, cielęce, krowie, wole, bycze i jałowicze), końskie (także źrebięce, mułowo-ośle i mułowe), ośle, wielbłądowe, borsucze, psie, świńskie, kozie z kóz dzikich, jelenie, sarnie, łosiowe, renowe, z koni rzecznych i z nosorożców, tudzież pospolite owcze (także baranie, z wyporków i jagnięce), pospolite kozie (także koźle i koźlęce), skórki zajęcze i królicze, tudzież skóry rybie, surowe (t. j. świéże [mokre] lub suszone, także solone, lecz daléj niewyprawiane)	wolne	—	
5	18	—	**Włosy i szczeć**, a to:			
		a	Włosy osobno nie wymienione, surowe, tudzież szczeć (także odpadki szczecinowe i kolce zwierzęce wszelkiego rodzaju)	wolne	—	
		b	Włos psi, sarni, bydlęcy i kozi, surowy	wolny	—	
6	21	—	**Produkta zwierzęce**, nie wymienione osobno, a to:			
		a	Jaja, mléko (także zsiadłe, śmietanka i twaróg)	wolne	wolne	
7	29	—	**Drzewo**, a to:			
		c	Drzewo wyrobowe pozaeuropejskie (w blokach, deskach i forstach)	wolne	—	
8	30	—	**Węgle i torf:**			
		a	Węgle drzewne, torf i węgle torfiane	wolne	wolne	
		b	Węgle kamienne (także ziemne brunatne)	wolne	wolne	
9	31	—	**Materyały tokarskie i rzeźbiarskie**, a to:			
		a	Zęby zwierzęce, szylkret, piana morska, skorupy muszlowe czyli konchy (także perłowa macica), róg wierzchniéj szczeki wielorybiéj na fiszbin (fiszbin surowy), trzcina do wyplatania krzeseł, niełupana i niebejcowana, laski i trzciny drogie (t. j. wszelkie, wyjąwszy rogożynę i trzcinę do wyplatania krzeseł), skorupy orzecha kokosowego, orzechy arekowe i kamienno-twarde	wolne	—	

Post-Nr.	Zolltarifs- Abtheilung	Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	In der Einfuhr	In der Durchfuhr	Anmerkung.
			wächse in Töpfen und Kübeln, frische Blumen und Blätter (mit Ausnahme der Maulbeerblätter), auch Knospen; Flachs und Hanf, ungeröstet oder geröstet, in Stängeln und Bünden	frei	frei	
		d	Kardendisteln	frei	frei	
3	16	—	**Thiere,** nicht in anderen Abtheilungen enthaltene, und zwar:			
		b	Bienenstöcke mit lebenden Bienen	frei	frei	
		c	Thiere, nicht besonders benannte	frei	frei	
4	17	a	**Felle** und **Häute,** gemeine, als: Rinds- (d. i. Bison-, Büffel-, Kalb-, Kuh-, Ochsen-, Stier- und Terzen-), Pferd- (auch Füllen-, Maulesel- und Maulthier-), Esel-, Kamehl-, Dachs-, Hunds-, Schweins-, Gems-, Reh-, Hirsch-, Elenthier, Rennthier-, Flußpferd- und Rhinozeroshäute, gemeine Schaf- (auch Schöps-, Sterbling- und Lamm-), gemeine Ziegen- (auch Bock- und Kitzen-), Hasen- und Kaninchenfelle und Fischhäute, roh (d. i. grün oder trocken, auch gesalzen, aber nicht weiter bearbeitet)	frei	—	
5	18	—	**Haare** und **Borsten,** und zwar:			
		a	Haare, nicht besonders benannte, roh, dann Borsten (auch Borsten-Abfälle und Thierstacheln aller Art)	frei	—	
		b	Hunds-, Reh-, Rinds- und Ziegenhaare, roh	frei	—	
6	21	—	**Thierische Produkte,** nicht besonders benannte, und zwar:			
		a	Eier, Milch (auch geronnene, Rahm und Topfen)	frei	frei	
7	29	—	**Holz,** und zwar:			
		c	Werkholz außereuropäisches (in Blöcken, Brettern und Pfosten)	frei	—	
8	30	—	**Kohlen** und **Torf:**			
		a	Holzkohlen, Torf und Torfkohlen	frei	frei	
		b	Steinkohlen (auch Braunkohlen)	frei	frei	
9	31	—	**Drechsler-** und **Schnitzstoffe,** und zwar:			
		a	Thierzähne, Schildpatt, Meerschaum, Muschelschalen (auch Perlmutter), Wallfischbarten (Fischbein, rohes), Stuhlrohr, ungespalten und ungebeizt, Stöcke und Röhre, edlere (d. i. alle mit Ausnahme des Schilf- und Stuhlrohres), Kokosnußschalen, Areka- und Steinnüsse	frei	—	

Liczba ciągła	Taryfy celnéj — oddział	Taryfy celnéj — pozycya	Nazwa towarów	W przywozie	W przewozie	Uwaga
10	32	—	**Minerały**, a to:			
		a	Kamienie surowe, t. j. nieciosane i ciosane, także w blatach, atoliż nie szlifowane i nie polerowane, n. p. kamienie łomne, wapienne, łupne, murówki, kamienie młyńskie (bez lub z ryfami żelaznemi), grube kamienie szlifierskie i brusy, tuf, pomeks, surowe bloki granitowe i marmurowe i t. p., dachówki i cegły, żużel, piasek (wyjąwszy piasek do posypowania farbny), wapno i gips, nie palone i palone, amiant i asbest; ziemie osobno nie wymienione, nie mielone ani zmiażdżone; tudzież pucolan i santoryn (także cement i tarras), margiel, glina, ordynaryjna glina ceglarska i garncarska, trypla, talk i ziemia folarska (wszelkie te ziemie także mielone i zmiażdżone), ziemia ogrodowa i czarna bagnista, woda i lód	wolne	wolne	Gliniane rury odchodowe (drenowe) uważane będą zarówno jak cegły stosownie do uwagi do oddziału 67., Towary gliniane.
		b	Bolus (także glinka), braunsztyn, glina farbierska, żółta, zielona, czerwona, grafit (białokrusz, ołówek do rysowenia), kréda surowa (niekrajana), okra, szmergiel w kawałkach, fiuspat i spat ciężki (baryta mielony i nie mielony), umbra, biała glina na fajki i inne gliny do wyrobów farfurowych lub porcelanowych, tak zwane blaty kehlheimskie i kamienie litograficzne (z rysunkami lub bez rysunków)	wolny	wolny	
11	34	—	**Farbniki i garbniki**, a to:			
		a	Drzewa farbierskie w blokach, korzenie farbne, pospolite, mielone i nie mielone (jakoto: prawdziwa i fałszywa alkanna, kurkume, korzenie berberysowe i białego grzebienia), bablach, dywidywy, katechu (kachu, ziemia japońska), kwercytron, sumak	wolne	—	
		b	Dębnica garbarska i kora garbarska (t. j. brzozowa, dębowa, sosnowa, jodłowa, z kasztanów dzikich, wiązowa, wiérzbowa)	wolna	wolna	
		c	Żołędzie i łuski żołędziowe (walonie), dębianki, także mąka z nich, galasy	wolne	—	
12	35	*a*	**Żywica**, ordynaryjna (jakoto: biała, żółta i czarna, z drzew szpilkowych), maź (także maź z węgli kamiennych i dziegieć), kalafonia, asfalt i inne żywice ziemne, smoła skalna, maź skalna	wolna	wolna	
13	37	—	**Artykuły chemiczne pomocnicze**, a to:			
		a	Siarka (w kawałkach i laseczkach, także kwiat siarki); chilisalpeter (saletran wody)	wolna	—	
		b	Potaż (także wszelkie inne nie wyługowane popioły drzewne)	wolny	—	
		c	Wajsztyn surowy (t. j. nie czyszony i nie krystalizowany)	wolny	—	

Post-Nr.	Zolltarifs- Abtheilung	Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	In der Einfuhr	In der Durchfuhr	Anmerkung.
10	32	—	**Mineralien,** und zwar:			
		a	Steine, rohe, d. i. unbehauen und behauen, auch in Platten, doch nicht geschliffen und nicht polirt, z. B. Bruch-, Kalk-, Schiefer-, Mauer-, Mühlsteine (ohne und mit eisernen Reifen), grobe Schleif- und Wetzsteine, Tufstein, Bimsstein, rohe Granit- und Marmorblöcke u. dgl., Dach- und Mauerziegel, Schlacken, Sand, mit Ausnahme des farbigen Streusandes), Kalk und Gyps, ungebrannt und gebrannt, Amianth und Asbest; Erden, nicht besonders benannte, weder gemahlen noch geschlemmt; dann Puzzuolon- und Santorin-Erde (auch Zement und Traß), Mergel, Lehm, gemeiner Ziegel- und Töpferthon, Trippel, Talk- und Walker-Erde (alle diese Erden auch gemahlen und geschlemmt), Garten- und Moor-Erde, Wasser und Eis	frei	frei	Thönerne Drainröhren sind den Ziegeln gleichgehalten nach Anmerkung zur Abtheilung 67, Thonwaaren.
		b	Bolus (auch Siegel-Erde), Braunstein, Farben-Erde, gelbe, grüne, rothe, Graphit (Wasserblei, Reißblei), Kreide, rohe (ungeschnitten), Ocker, Schmirgel in Stücken, Fluß- und Schwerspath (gemahlen und ungemahlen), Umbra, weiße Pfeifen- und andere Erden zur Erzeugung von Steingut oder Porzellan, sogenannte Kehlheimerplatten und Lithographirsteine (mit oder ohne Zeichnungen)	frei	frei	
11	34	—	**Farb- und Gärbestoffe,** und zwar:			
		a	Farbhölzer in Blöcken, Farbwurzeln, gemeine, gemahlen und ungemahlen (als: echte und falsche Alkanna, Kurkumä, Berberitzen- und weiße Seeblumen-Wurzeln), Bablah, Dividivi, Katechou (Kachou, japanische Erde), Quercitron, Summach	frei	—	
	34	b	Gärbelohe und Gärberinde (d. i. von Birken, Eichen, Fichten, Tannen, Roßkastanien, Ulmen, Weiden)	frei	frei	
		c	Eicheln, Eichelhülsen (Vallonea), Knoppern (Eckerdoppern), auch Knoppermehl, Galläpfel	frei	—	
12	35	a	**Harz,** gemeines (als: weißes, gelbes, schwarzes, von Nadelhölzern), Theer (auch Steinkohlentheer und Daggert), Kolophonium, Asphalt und andere Erdharze, Bergpech; Bergtheer	frei	frei	
13	37	—	**Chemische Hilfsstoffe,** und zwar:			
		a	Schwefel (in Stücken und Stangen, auch Schwefelblüthe); Chili-Salpeter (salpetersaures Natron)	frei	—	
		b	Pottasche (auch alle andere unausgelaugte Holzasche)	frei	—	
		c	Weinstein, roh (d. i. unraffinirt und unkrystallisirt)	frei	—	

Liczba ciągła	Taryfy celnéj		Nazwa towarów	W		Uwaga.
	oddział	pozycya		przywozie	przewozie	
14	38	—	**Rudy** (t. j. takie minerały, z których się we większém mierzydle wydobywa metale na drodze hutniczéj:			
		a	Ruda ołowiana (t. j. kostokrusz, *alquifoux*), galman i inne rudy cynkowe, rudy żelazne, miedziane i cynowe...........	wolne	wolne	
		b	Bryły rudy złotéj i srebrnéj...........	wolne	—	
		c	Kobalt i nikiel w rudach, tudzież ich kompozycye...........	wolne	—	
15	44	—	**Metale** szlachetne (surowe, lub w odpadkach, i jako monety):			
		a	Złoto, t. j. surowe w bryłach, sztabach, blatach, ziarnie, proszku, pagamentach (w sztabach mieszanych z miedzią), stare w łomkach i złoto wypalone...........	wolne	wolne	
		b	Srebro, t. j. surowe w bryłach, blatach i sztabach, pagamentach, stare w łomach i wypalone...........	wolne	wolne	
		d	Monety (wszelkie bieżące, tudzież wszelkie numizmaty i monety na pamiątkę) z metalów szlachetnych...........	wolne	wolne	
16	45	*a*	**Bawełna** surowa i w odpadkach...........	wolna	—	
17	47	*a*	**Wełna** (surowa, także czesana i w odpadkach)...........	wolna	wolna	
18	48	*a*	**Zasklepy jedwabnicze** (kokony)...........	wolne	—	
19	80	—	**Odpadki:**			
		a	Sól nawozowa, t. j. wszelkie mieszaniny słone, odchodzące przy robotach chemicznych jako odpadki lub szczątki, i nie przypuszczające żadnego innego użycia, jak tylko do nawozu...........	wolna	wolna	Aby materyał jaki uważanym być mógł za sól nawozową, musi przez najwyższą władzę finansową (w Królestwie Lombardzko - Weneckiém i w Księstwach Modeny i Parmy przez internacyonalną Komisyę w Medyolanie) za to być uznanym, i oraz urząd przeznaczonym, przez który przypuszczonym być ma.
		b	Otręby, plewa, makuchy, mąka makuchowa i inne szczątki z owoców i nasion wygotowanych lub wyciskanych; cegły dębowe (kuchy dębowe, wyługowana dębnica), krew płynna i wyschła, ścięgna i żyły, nawóz zwierzęcy (także poudrette), tudzież inne środki nawozowe, jakoto: wyługowany popiół drzewny, popiół torfiany, popiół z węgli kamiennych i ziemnych, popiół wapienny, piana kościana (lub glinka do rafinowania cukru), odpadki z wyrobu wosku (ziemia pszczelna, gniazda pszczelne, woszczyny), glazgal, szumowiny szklane, hyblowiny i trociny, drożdże naturalne (t. j. drożdże płynne, drożdże piwne i winne), opiłki ołowiane, miedziane i cynowe, złote i srebrne (monetowe), skorupy ze szkła i towarów glinianych, mieciny, gręzy (szlam), wywary, pomyje, młuto, wytłoczyny...........	wolne	wolne	

Post-Nr.	Zolltarifs- Abtheilung	Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	In der Einfuhr	In der Durchfuhr	Anmerkung.
14	38	—	**Erze** (d. i. solche Mineralien, aus denen Metalle in Großem auf hüttenmännischem Wege gewonnen werden:			
		a	Bleierz (d. i. Bleiglanz, Alquifoux), Galmei und andere Zink-Erze, Eisen-, Kupfer- und Zinn-Erze	frei	frei	
		b	Gold- und Silberstufen	frei	—	
			Kobalt- und Nickelerz und -Speise	frei	—	
15	44	—	**Metalle,** edle (roh, oder in Abfällen und als Münzen):			
		a	Gold, d. i. rohes in Klumpen, Barren, Platten, Körnern, Staub Pagamenten (Barren mit Kupfer vermischt), altes gebrochenes und ausgebranntes	frei	frei	
		b	Silber, d. i. rohes in Klumpen, Platten und Barren, Pagamenten, altes gebrochenes und ausgebranntes	frei	frei	
		d	Münzen (alle kurrenten, wie auch alle Schau- und Denkmünzen) aus edlen Metallen	frei	frei	
16	45	a	**Baumwolle,** roh und in Abfällen	frei	—	
17	47	a	**Schafwolle** (roh, auch gekämmt und in Abfällen)[1]	frei	frei	
18	48	a	**Seidengalleten** (Kokons)	frei	—	
19	80	—	**Abfälle:**			
		a	Dungsalz, d. i. alle salzige Gemenge, welche bei chemischen Arbeiten als Abfall oder Rückstand sich ergeben, und keine andere Verwendung als zum Düngen zulassen	frei	frei	
		b	Kleien, Spreu, Oelkuchen, Oelkuchen-Mehl und andere Rückstände von ausgesottenen oder ausgepreßten Früchten und Samen, Lohziegel (Lohkuchen, ausgelaugte Lohe), Blut, flüssiges und eingetrocknetes, Flechsen und Sehnen, Dünger, thierischer (auch Poudrette), desgleichen andere Düngungsmittel, als: ausgelaugte, Holzasche, Torf-, Steinkohlen- und Braunkohlen-Asche, Kalkäscher, Knochenschaum (oder Zucker-Erde), Abfälle von der Wachsbereitung (Bienen-Erde, Bienenkeule, Bienenrob), Glasgalle, Glasschaum, Hobel- und Sägespäne, Hefe, natürliche (d. i. flüssige Bier- und Weinhefe), Blei-, Kupfer- und Zinngekrätz, Gold- und Silberkrätze (Münzkrätze), Scherben von Glas- und Thonwaaren, Kehricht, Schlamm, Schlempe, Spülicht, Treber, Trester	frei	frei	Damit irgend ein Stoff als Dungsalz behandelt werden könne, muß er von der obersten Finanzbehörde (im lombardisch-venezianischen Königreiche und den Herzogthümern Modena und Parma von der internazionalen Kommission in Mailand) als solches anerkannt, und das Amt, über welches er zuzulassen ist, bestimmt seyn.

Liczba ciągła	Taryfy celnéj		Nazwa towarów	W		Uwaga.
	oddział	pozycya		przywozie	przewozie	
		c	Gałgany (szmaty) i inne odpadki do fabrykacyi papiéru, t. j. szmaty lniane, bawełniane, jedwabne i wełniane, także macerowane (materya napół przygotowana, masa papiérowa stała lub płynna); okrawki papiérowe (wióry papiérowe), makulatura (pisana i drukowana); tudzież stare siéci rybackie, stare liny i stare powrozy	wolne	—	
		d	Kości (t. j. kości właściwe, mąka kościana i węgiel kościany [spodium]), racice, nogi, rogi (nie tylko całe, ale też w szpicach i krążkach, lub raszplowane), odkrawki skórzane (na klej), odkrawki skór wyprawnych, stare podarte kawałki skór wyprawnych..	wolne	—	

Uwaga. Do przedmiotów wolnych od cła we wszystkich kierunkach obrotu policzyć należy:

1. Ryby morskie, świéże, łowione i wprowadzone przez rybaków krajowych (pozycya 14., *a*, uwaga 2.).

2. Książki, karty (scyentyficzne), muzykały, obrazki na papiérze, także arkusze z czarnemi i farbnemi ordynaryjnemi obrazkami, które w terytoryum celném są nakładane i drukowane, i przez samego nakładcę rozesłane, i nazad przychodzą niesprzedane (pozycya 79., *a* i *b*, uwaga 1.).

Post-Nr.	Zolltarifs-		Benennung der Waare	In der		Anmerkung.
	Abtheilung	Post		Einfuhr	Durchfuhr	
			Lumpen (Hadern) und andere Abfälle zur Papierfabrikazion, d. i. leinene, baumwollene, seidene und wollene Lumpen, auch mazerirte (Halbzeug, feste oder flüssige Papiermasse); Papierabschnitzeln (Papierspäne), Makulatur (beschriebene und bedruckte), desgleichen alte Fischernetze, altes Tauwerk und alte Stricke	frei	—	
		d	Knochen (d. i. eigentliche Knochen, Knochenmehl und Knochenkohle [Spodium]), Klauen, Füße, Hörner (sowohl ganze als in Spitzen und Scheiben, oder geraspelt), Hautabschnitzel (Leimleder), Lederabschnitzel, alte zerrissene Lederstücke	frei	—	

Anmerkung. Den in allen Verkehrsrichtungen zollfreien Gegenständen sind auch beizuzählen:

1. Seefische, frische, von inländischen Fischern gefangen und eingeführt (Post 14. a, Anmerkung 2).

2. Bücher, Karten (wissenschaftliche), Musikalien, Bilder und Papier, auch schwarze und farbige ordinäre Bilderbogen, die, im Zollgebiete verlegt und gedruckt und vom Verleger selbst versendet worden sind, und unverkauft zurückkommen (Post 79, a und 1 Anmerkung 1).

B.

Spis

towarów, które w taryfie systematycznéj są wymienione jako wolne od cła przychodowego, jeżeli wprowadzone są przez granice ku Państwom celnym związkowym z wolnego obrotu tychże.

(Wolność cła uwidocznioną jest w taryfie systematycznéj przez to, iż w rubryce dla cła przychodowego zamieszczono: „wolne").

Liczba bieżąca	Uwaga do oddziału (w taryfie celnéj)	Uwaga do pozycyi (w taryfie celnéj)	Nazwa towaru	Uwaga.
1	9	*b*	**Ogrodowiny** przyrządzone (t. j. gatunki jarzyny i kapusty, kartofle i rzepy, jadalne korzenie, grzyby, suszone na słońcu lub na ogniu, krajane lub w inny sposób rozdrobnione, solone, w occie moczone, w beczkach), daléj owoce przyrządzone (t. j. suszone na słońcu lub ogniu, krajane lub w inny sposób rozdrobnione, bez cukru smażone powidła), tudzież orzechy, jakoto: włoskie i laskowe, zielone i suszone.	
2	10	—	**Zboże i owoce strączkowe:**	
		a	Pszenica, orkisz bez łupin.	
		b	Półzboże, tatarka, proso, kukurudza, żyto, orkisz w łupinach, bób, groch, soczewica, wyka, groch cukrowy (ciecierzyca).	
		c	Jęczmień i słód, tudzież owies.	
3	12	—	**Mąka i produkta mielne** (perłowe, śrutowane i z łupin obrane ziarnka, krupy, kasza, grys).	
4	13	—	**Rośliny i części roślinne,** a to:	
		e	Siemie olejne, jakoto: rzepakowe, konopne, lniane i makowe, rzepak żółty albo nasienie lnianki i kąkolnica (nasienie ptasie).	
		f i *g*	Nasienie koniczyny i nasiona (t. j. nie wymienione osobno nasiona do uprawy ogrodowéj i polnéj), nasienie gorczyczne, gorczyca w proszku, lub gorczyca mielona, nie w pęcherzach, flaszkach lub dzbanach zapakowana, anyż i kmin.	
5	14	*a*	**Ryby, płazy skorupiaste i inne zwierzęta wodne,** a to: ryby z wód słodkich pochodzące, świeże; raki rzeczne i potokowe świeże, ślimaki, bobry, wydry, żaby.	
6	15	—	**Bydło rzeźne i cugowe,** a to:	
		c, d, e i *g*	Cielęta, owce (z wyjątkiem skopów), kozy, jagnięta, koźlęta i prosiątka.	
		h i *i*	Konie i źrebięta, muły, muły-osły i osły.	

B.

Verzeichniß

der Waaren, welche im systematischen Tarif als einfuhrzollfrei angegeben erscheinen, wenn sie über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten aus dem freien Verkehre der letzteren eingeführt werden.

(Die Zollfreiheit ist im systematischen Tarife dadurch ersichtlich gemacht, daß in der Rubrik für den Einfuhrzoll „frei" angesetzt ist).

Post-Nr.	Anmerkung zur Zolltarifs- Abtheilung	Anmerkung zur Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	Anmerkung
1	9	b	**Gartengewächse**, zubereitete (d. i. Gemüse- und Krautarten, Kartoffeln und Rüben, eßbare Wurzeln, Schwämme, getrocknet, gedörrt, zerschnitten oder sonst zerkleinert, gesalzen, in Essig eingelegt, in Fässern), dann Obst, zubereitet (d. i. getrocknet, gedörrt, zerschnitten oder auf andere Weise zerkleinert, ohne Zucker gekochte Obstmuße), ingleichen Nüsse, als: welsche und Haselnüsse, grüne und trockene.	
2	10	—	**Getreide** und **Hülsenfrüchte**:	
		a	Weizen, Spelz ohne Hülsen.	
		b	Halbgetreide, Heide, Hirse, Mais (Kukuruz), Roggen, Spelz in Hülsen, Bohnen, Erbsen, Linsen, Wicken, Zuckererbsen (Zizern).	
		c	Gerste, Malz, dann Hafer.	
3	12	—	**Mehl** und **Mahlprodukte** (gerollte, geschrottete und geschälte Körner, Graupen, Grütze Gries).	
4	13	—	**Pflanzen** und **Pflanzentheile**, und zwar:	
		e	Oelsaat, als: Reps-, Hanf-, Lein- und Mohnsamen, gelber Reps oder Lein- und Vogeldotter.	
		f und g	Kleesaat und Sämereien (d. i. nicht besonders benannte Samen zum Garten- und Feldbaue), Senfsaat, Senfpulver oder gemahlener Senf (nicht in Blasen, Flaschen oder Krügen verpackt), Anis und Kümmel.	
5	14	a	**Fische, Schal- und sonstige Wasserthiere**, und zwar: Süßwasserfische, frische; Fluß- und Bachkrebse, frische, Schnecken, Biber, Ottern, Frösche.	
6	15	—	**Schlacht-** und **Zugvieh**, und zwar:	
		c, d, e und g	Kälber, Schafe (mit Ausnahme der Hammel), Ziegen, Lämmer, Kitzen und Spanferkel.	
		h und i	Pferde und Füllen, Maulthiere, Maulesel und Esel.	

Liczba bieżąca	Uwaga do odziału w taryfie celnéj	Uwaga do pozycyi w taryfie celnéj	Nazwa towaru	Uwaga.
7	18	*c* i *d*	**Włosie końskie**, przyrządzone i pióra pościelne.	
8	20	*a*	**Ule pszczelne** wraz z miodem i woskiem, z pszczołami zabitemi lub bez tychże.	
9	28	—	**Wiktuały**, a to:	
		a	Chléb ordynaryjny (t. j. nie tylko czarny ale i biały), tudzież chléb fruktowy z gruszek suszonych, i suchary okrętowe.	
		b	Ciasta, t. j. makarony, i tym podobne nie wypiekane wyroby z mąki.	
10	29	—	**Drzewo**, a to:	
		a i *b*	Drzewo opałowe (t. j. wszelkie z grubego nie obrobione drzewo ordynaryjne w nieociesanych pniach i blokach, polanach i drągach, długości nie nad 42 cali wiedeńskich), tudzież kora drzewna, chróst, faszyny, witwina, drzewo gałęziowe, daléj drzewo wyrobowe ordynaryjne (europejskie), surowe t. j. nie obrobione z grubego, przeto w nieociesanych pniach, dłuższych nad 42 cali wiedeńskich, albo w kijach na obwiązła, w drążkach, drzewie palowém i t. d., tudzież przyrządzone, t. j. towary piłowe, drzewo beczkowe (klepki) i wszelkie inne surowo przyrządzone drzewo wyrobowe, wyjąwszy forniry.	
11	32	*c*	**Kamienie** osobno nie wymienione, szlifowane lub polerowane, tudzież kamienie szlifierskie i brusy, gatunku przedniego, kamienie probierskie, krzemienie, skałki, tabliczki szyfrowe (także w ramach drewnianych), grafki szyfrowe, papiér szyfrowy, tabliczki z papiéru szyfrowego, kréda i krédka czerwona krajana, papiér pumeksowy i szmerglowy, tkanka pumeksowa i szmerglowa, papiér piaskowy, piasek do posypowania farbowany, wyjąwszy szmaltę.	
12	34	*d*	**Krap** mielony i niemielony, urzed i rezeda, żółto-farbnik.	
13	35	—	**Gumy i żywice.**	
		b	Lep ptasi;	
		c	Oléj terpetynowy.	
14	37	—	**Artykuły chemiczne pomocnicze**, a to:	
		d	Siarkan żelaza i wody mineralne naturalne we flaszkach i dzbanach.	
		e	Arszenik i kwas arszenikawy, antymon, także antymon czysty (*antimonium crudum i regulus antimonii*), sylicyan kali, winnik rafinowany i krystalizowany.	
		f	Siarka arszenikowa (operment, realgar), admontski (mieszany koperwas żelaza i miedzi), siarkan miedzi i siarkan cynku.	
15	42	*a*	**Cynk** surowy (także stary, łamany i w odpadkach).	

Post-Nr.	Anmerkung zur Zolltarifs- Abtheilung	Anmerkung zur Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	Anmerkung.
7	18	c und d	**Pferdehaare**, zubereitete, und Bettfedern.	
8	20	a	**Bienenstöcke** sammt dem Honig und Wachs, mit oder ohne getödteten Bienen.	
9	28	—	**Eßwaaren**, und zwar:	
		a	Brot, gemeines (d. i. sowohl schwarzes als weißes), wie auch Kletzenbrot und Schiffszwieback.	
		b	Teigwerk, d. i. Nudeln und gleichartige, nicht gebackene Erzeugnisse von Mehl.	
10	29	—	**Holz**, und zwar:	
		a und b	Brennholz (d. i. alles nicht vorgearbeitete gemeine Holz in unbehauenen Stämmen und Blöcken, Scheitern und Prügeln, die nicht länger als 42 Wiener Zoll sind), auch Holzborke, Busch, Faschinen, Flechtweiden, Reisig, dann Werkholz, gemeines (europäisches), roh, d. i nicht vorgearbeitet, also in unbehauenen Stämmen, länger als 42 Wiener Zoll, oder in Bandstöcken, Stangen, Pfahlholz u. s. w., und zugerichtet, d. i. Sägewaaren, Faßholz (Dauben) und alles andere roh vorgearbeitete Werkholz, mit Ausnahme der Fourniere.	
11	32	c	**Steine**, nicht besonders benannte, geschliffen oder polirt, dann Schleif- und Wetzsteine, feine, Probirsteine, Feuer- (Flinten-) Steine, Schiefertafeln (auch in Holzrahmen), Schiefergriffeln, Schieferpapier, Tafeln aus Schieferpapier, Bimsstein- und Schmirgelpapier, Bimsstein- und Schmirgeltuch, Sandpapier, Streusand, farbiger, mit Ausnahme der Schmalte.	
12	34	d	**Krapp**, gemahlen und ungemahlen, Waid und Wau.	
13	35	—	**Gummen** und **Harze**.	
		b	Vogelleim.	
		c	Terpentin-Oel.	
14	37	—	**Chemische Hilfsstoffe**, und zwar:	
		d	Eisenvitriol und Mineralwässer, natürliche, in Flaschen und Krügen.	
		e	Arsenik und arsenige Säure, Spießglanz, auch Spießglanzkönig (Antimonium crudum und Regulus antimonii), Wasserglas, Weinstein, raffinirt und krystallisirt.	
		f	Arsenikschwefel (Operment, Realgar), Admonter- (gemischter Eisen- und Kupfer-), Kupfer- und Zinkvitriol.	
15	42	a	**Zink**, roh (auch alt, gebrochen und in Abfällen).	

Liczba bieżąca	Uwaga do oddziału (w taryfie celnéj)	Uwaga do pozycyi (w taryfie celnéj)	Nazwa towaru	Uwaga
16	43	*a*	**Miédź, mosiądz, nikiel** (metaliczny), **cyna** i inne osobno nie wymienione metale nieszlachetne i kompozycye metalowe surowe (w blokach, rozetach, krągach, drążkach i bryłach, także stare, łamane i w odpadkach), tudzież popiół miedziany.	
17	44	—	**Metale** szlachetne, także **monety.**	
		c	Platyna surowa.	
		d	Numizmaty i monety na pamiątkę z metalów nieszlachetnych.	
18	46	—	**Len, konopie, konopie manilijskie** (włókna aloesowe), trawa chińska, także w odpadkach (pakuły czyli zgrzebie i paczosy etc. etc.), tudzież wełna leśna i trawa morska.	
19	47	*b*	**Wełna** mielona (także blichowana, farbowana).	
20	50	*a*	**Przędza lniana,** przędziwo ręczne, przez niektóre części graniczne osobno wymienione.	
21	59	*a*	**Towary z łyka, sitowia, rogożyny i słomy,** najpośledniejsze, t. j. rogóżki pod nogi i maty (dery wozowe i t. p.), z łyka, sitowia, słomy i rogożyny, niefarbowane.	
22	60	—	**Papiér i towary papiérowe:**	
		a	Papiér najpośledniejszy, t. j. papiér z gałganów wełnianych nieklejony, siwa bibuła i surowy papiér paczny (także farbowany, lakierowany, pociągany grafitem, asfaltem, mazią), tudzież tektury (także tektura kamienna, wióry papiérowe).	
		b	Papiér ordynaryjny, t. j. wszelki osobno nie wymieniony nieklejony.	
23	64	*a*	**Towary drzewne** (t. j. wszelkie roboty z drzewa i innych roślinnych materyałów snycerskich) najpośledniejsze, t. j. grube, surowe, nie farbowane i tylko hyblowane towary bednarskie, tokarskie i stolarskie, tudzież roboty stelmaskie, daléj grube maszyny (także warsztaty tokarskie, magle, prasy, kołowrotki i krosna), grube towary koszownicze (n. p. kosze paczne, nośne, wozowe i na bieliznę, więcierze i t. p.), miotły chróstowe, sprzęty rolnicze, ogrodnicze i kuchenne. Przykładowo należą tu: skrzynie, dzieże, niecki, sanki ręczne, taczki, wyrobione osie i dyszle, dzwona, piasty, szprychy, koła, stołki, ławki, stoły, pieńki i koszki na pszczoły, trepki, hamulce, zzuwadła, prawidła do butów, kopyta szewskie, ryfy i łuby, rynny i rury, laski (także laski na bicze i laski wiśniowe), pudełka, bierwiona, jarzma, cewkowały, ostrwie i powęzy, drabiny, warzechy, stolnice, talérze, pałki, tłuki, grabie, wiosła, łopaty, kołki, sztyfty, kojce, zawieszadła na suknie i formy do upinania czypków,	Surowo przyrządzone trzonki i drewka klawiaturowe wyraźnie wyjmują się.

Post-Nr.	Anmerkung zur Zolltarifs- Abtheilung	Anmerkung zur Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	Anmerkung
16	43	a	**Kupfer, Messing, Nickel** (metallinischer), **Zinn** und andere nicht besonders genannte unedle Metalle und Metallgemische, roh (in Blöcken, Rosetten, Spleißen, Stangen und Klumpen, auch alt, gebrochen und in Abfällen), dann Kupfer-Asche.	
17	44	—	**Metalle,** edle, auch **Münzen.**	
		c	Platin, roh.	
		d	Schau- und Denkmünzen aus unedlen Metallen.	
18	46	—	**Flachs, Hanf, Manillahanf** (Aloefasern), chinesisches Gras, auch in Abfällen (Werg, Heede rc. rc.), dann Waldwolle und Seegras.	
19	47	b	**Schafwolle,** gemalen (auch gebleicht, gefärbt).	
20	50	a	**Leinengarn,** Handgespinnst, über gewisse, besonders namhaft gemachte Grenzstrecken.	
21	59	a	**Bast-, Binsen-, Schilf-, Strohwaaren,** gemeinste, d. i. Fußdecken und Matten (Wagendecken u. dgl.), von Bast-, Binsen-, Stroh- und Schilf, ungefärbt.	
22	60	—	**Papier** und **Papierwaaren:**	
		a	Papier, gemeinstes, d. i. Schrenz- und graues Lösch- und rauhes Packpapier (auch gefärbt, lackirt, mit Graphit, Asphalt, Theer überzogen), dann Pappendeckel (auch Steinpappe, Preßspäne).	
		b	Papier, gemeines, d. i. alles nicht besonders benannte ungeleimte.	
23	64	a	**Holzwaaren** (d. i. alle Arbeiten aus Holz und anderen vegetabilischen Schnitzstoffen), gemeinste, d. i. grobe, rohe, ungefärbte Böttcher-, Drechsler-, Tischler- und bloß gehobelte Waaren und Wagner-Arbeiten, dann grobe Maschinen (auch Drehbänke, Mangen, Pressen, Spinnräder und Webestühle), grobe Korbflechterwaaren (z. B. Pack-, Trag-, Wagen- und Waschkörbe, Fischreußen u. dgl.), Besen aus Reisig, Acker-, Garten- und Küchengeräthe. Beispielsweise gehören hierher: **Kisten,** Tröge, Mulden, Handschlitten, Schubkarren, ausgearbeitete Achsen und Deichseln, Felgen, Naben, Speichen, Räder, Stühle, Bänke, Tische, Bienenstöcke und -Körbe, Holzschuhe, Radschuhe, Stiefelknechte, Stiefelhölzer, Schuhmacherleisten, Reifen und Zargen, Rinnen und Röhren, Stöcke (auch Peitschenstöcke und Weichselröhre), Schachteln, Barren, Joche, Kumpfe, Leiter- und Wiesbäume, Leitern, Kochlöffel, Schneidebretter, Teller, Keulen, Schlägel, Rechen, Ruder, Schaufeln, Nägel, Stifte, Hühnersteigen, Kleider- und Haubenstöcke, Hutformen, gerundete Hölzer	Roh vorgearbeitete Hefte und Claviaturhölzer sind ausdrücklich ausgenommen.

Liczba bieżąca	Uwaga do oddziału w taryfie celnéj	Uwaga do pozycyi w taryfie celnéj	Nazwa towaru	Uwaga
			formy do kapeluszy, krągłe drzewa na trzonki, przykrywadła, rezonanse, niemaczane zapałki, fidybusy, zębodłuby; wszelkie towary te nie farbowane, nie bejcowane, nie pokostowane, nie lakierowane lub nie polerowane, ani też nie połączone z innemi materyałami.	
24	65	*a*	**Szkło** najpośledniejsze, t. j. szkło dęte (naczynie szklane), zielone, czarne i żółte w swéj naturalnéj farbie, ani wyciskane, szlifowane, ani też wycierane.	
25	66	*a*	**Roboty kamienne,** ordynaryjne, t. j. pomniki, grobowce, popiersia, statuy, inne wyroby z kamieni (wyjąwszy wyroby z kamieni drogich i pół-drogich) w sztukach cięższych nad 10 funtów, nie połączonych z innemi materyałami, jak tylko z drzewem ordynaryjném, lub z sztabami i blatami z metalów nieszlachetnych, i ani pozłacanych ani posrebrzanych, towary z serpentynu.	
26	67	*a*	**Towary gliniane** najpośledniejsze, t. j. wszelkie osobno nie wymienione, n. p. zwyczajne naczynie garncarskie, z pospolitéj gliny wyrobione, z glazurą, lub bez glazury, naczynie czarne lub grafitowe, flizy, szmelctygle.	
27	72	*a* i *b*	**Wozy i sanki ciężarowe,** tudzież wozy i sanki do transportu osób bez robót skórzanych i wyścielanych.	
28	76	*b*	**Kléj** (rybi [karuk], rogowy i z okrawków skórzanych), produkta krochmalikowe, (puder do włosów, krochmal, klajster, kléik, leogomy, surogaty gumy), czernidła (sadze i czernidła węglowe wszelkiego rodzaju, tudzież proszek węglowy, farba drukarska i czernidło frankfurckie), i smarowidło do wozów, czarne.	
29	78	*a*	**Towary zapalne,** ordynaryjne, jakoto: nitki i drewienka siarczane, drewienka frykcyjne, fidybusy frykcyjne i flaszeczki do zapałek, zapałki, lunty.	
30	79	—	**Przedmioty literackie i artystyczne:**	
—		*a* i *b*	**Książki, karty** (scyentyficzne), muzykały i **obrazy** na papiérze, także arkusze z obrazkami czarnemi i kolorowanemi, o ile przedmioty rzeczone nakładane i drukowane są w Państwach Niemieckich Związku celnego.	
		c	**Malowidła,** t. j. obrazy na drzewie i metalach nieszlachetnych, nie lakierowane, na płótnie i kamieniu, tudzież obrazy oryginalne i rysunki na papiérze (nie pomnożone środkami rytowemi lub drukowemi).	

Post-Nr.	Anmerkung zur Zolltarifs- Abtheilung	Anmerkung zur Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	Anmerkung.
			zu Stielen, Deckel, Resonanzböden, ungetunkte Zündhölzchen, Fidibus, Zahnstocher; alle diese Waaren nicht gefärbt, gebeizt, gefirnißt, lackirt oder polirt, noch in Verbindung mit anderen Stoffen.	
24	65	a	**Glas**, gemeinstes, d. i. Hohlglas (Glasgeschirr), grünes, schwarzes und gelbes in seiner natürlichen Farbe, weder gepreßt, geschliffen noch abgerieben.	
25	66	a	**Stein-Arbeiten**, gemeine, d. i. Monumente, Grabsteine, Büsten, Statuen, andere Arbeiten aus Steinen, mit Ausnahme jener aus Edel- und Halb-Edelsteinen, in Stücken, die schwerer als 10 Wiener Pfund, ohne Verbindung mit anderen Stoffen, als mit gemeinem Holze oder Stangen und Platten aus unedlen Metallen und weder vergoldet noch versilbert sind; Waaren aus Serpentinstein.	
26	67	a	**Thonwaaren**, gemeinste, d. i. alle nicht besonders benannte, z. B. gewöhnliches, aus gemeiner Thon-Erde verfertigtes Töpfergeschirr, mit oder ohne Glasur, schwarzes oder Graphitgeschirr, Fliesen, Schmelztiegel.	
27	72	a und b	**Lastwagen** und **Lastschlitten**, dann Personenwagen und Personenschlitten ohne Leder- und Polster-Arbeit.	
28	76	b	**Leim** (Fisch-, Horn- und Lederleim), Kraftmehlprodukte (Haarpuder, Stärke, Kleister, Pappe, Leogomme, Gummi-Surrogate), Schwärzen (Ruß- und Kohlenschwarz aller Art, wie auch Kohlenpulver, Buchdrucker- und Frankfurter Schwärze) und Wagenschmiere, schwarze.	
29	78	a	**Zündwaaren**, gemeine, als Schwefelfäden und Schwefelhölzchen, Reibhölzchen, Reibfidibus und Zündfläschchen, Zündhölzchen, Lunten.	
30	79	—	**Literarische** und **Kunstgegenstände**:	
—		a und b	**Bücher**, **Karten** (wissenschaftliche), Musikalien und **Bilder** auf Papier, auch schwarze oder farbige, ordinäre Bilderbogen, sofern diese Gegenstände in den deutschen Zollvereinsstaaten verlegt und gedruckt sind.	
		c	**Gemälde**, d. i. Gemälde auf Holz und unedlen Metallen, nicht lackirt, auf Leinwand und Stein, dann auch Originalbilder und Zeichnungen auf Papier (nicht durch den Stich oder Druck vervielfältigte).	

IV.

Spis

towarów, w wywozie cłu ulegających.

(Do §. 21. L. 4. uwag wstępnych).

Liczba bieżąca	Taryfy celnéj oddział	Taryfy celnéj pozycya	Nazwa towaru	Pomiar oclenia	Cło wychodowe zr.	Cło wychodowe kr.	Uwaga.
1	13	*b*	**Liście morwowe** w wywozie morzem i przez granicę ku cudzym Państwom Włoskim	1 ctr. *sporco*	—	45	We wszystkich innych obrotu kierunkach wolne od cła wychodowego.
2	17	*a*	**Skórki i skóry** ordynaryjne, jakoto: bydlęce (t. j. żubrowe, bawole, cielęce, krowie, wole, bycze i jałowicze), końskie (także źrebięce, mułowo-ośle i mułowe), ośle, wielbłądowe, borsucze, psie, świńskie, kozie, z kóz dzikich, jelenie, sarnie, łosiowe, renowe, z koni rzécznych i z nosorożców, tudzież pospolite owcze (także baranie, z wyporków i jagnięce), pospolite koźle, (także koźle i koźlęce), skórki zajęcze i królicze, tudzież skóry rybie, surowe	„	2	30	
3	18	—	**Włosy, szczeć** i t. d.:				
		a	Włosy, osobno nie wymienione, surowe, tudzież szczeć (także odpadki szczecinowe, i kolce zwiérzęce wszelkiego rodzaju)	„	1	30	
		b	Włosy psie, sarnie, bydlęce i kozie, surowe	„	—	15	
4	29	—	**Drzewo**, jako to:				Przedmioty pozycyi taryfowéj 29, pod *a*) i *b*) wymienione, wolne są od cła wychodowego tak 1. przez granice ku Państwom celnym Związkowym, jak 2. z Galicyi, Bukowiny, Siedmiogrodu, Kroacyi i Pogranicza Wojskowego, lub pod kontrolą ubezpieczającą dla c. k. marynarki do Tryestu i Wenecyi wyprowadzone.
		a	Drzewo opałowe (t j. wszelkie z grubego nie obrobione drzewo ordynaryjne w nieociesanych pniach i blokach, polanach i drągach, długości nie nad 42 cali wiedeńskich), tudzież kora drzewna, chróst, faszyny, witwina, drzewo gałęziowe	100 stóp kubicznych	—	24	
		b	Drzewo wyrobowe, ordynaryjne (europejskie), surowe t. j. nie obrobione z grubego, przeto w nieociesanych pniach, dłuższych nad 42 cali wiedeńskich, albo w kijach na obwiązła, w drążkach, drzewie palowém, i t. d., tudzież przyrządzone, t. j. towary piłowe, drzewo beczkowe (klepki) i wszelkie inne surowo przyrządzone drzewo wyrobowe, wyjąwszy forniry	„	—	45	

IV.

Verzeichniß

der in der Ausfuhr zollpflichtigen Waaren.

(Zu §. 21, Z. 4. der Vorerinnerung.)

Post-Nr.	Zolltarifs- Abthei-lung	Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	Verzollungs-Maßstab	Ausfuhrzoll fl.	Ausfuhrzoll kr.	Anmerkung
1	13	b	**Maulbeerblätter** in der Ausfuhr zur See und über die Grenzen gegen die fremden italienischen Staaten	1 Ztr. sporko	—	45	In allen anderen Verkehrsrichtungen ausfuhrzollfrei.
2	17	a	**Felle** und **Häute**, gemeine, als: Rinds- (d. i. Bison-, Büffel-, Kalb-, Kuh-, Ochsen-, Stier- und Terzen-), Pferd- (auch Füllen-, Maulesel und Maulthier-), Esel-, Kamehl-, Dachs-, Hunds-, Schwein-, Gems-, Hirsch-, Reh-, Elenthier-, Rennthier-, Flußpferd- und Rhinozeroshäute, dann gemeine Schaf- (auch Schöps-, Sterbling- und Lamm-), gemeine Ziegen- (auch Bock- und Kitzen-), Hasen- und Kaninchenfelle, und Fischhäute, roh	„	2	30	
3	18	—	**Haare, Borsten** u. s. w.:				
		a	Haare, nicht besonders benannte, roh, dann Borsten (auch Borsten-Abfälle und Thierstacheln jeder Art)	„	1	30	
		b	Hunds-, Reh-, Rinds- und Ziegenhaare roh	„	—	15	
4	29	—	**Holz**, als:				Die unter Tarifpost 29, a und b genannten Gegenstände sind sowohl
		a	Brennholz (d. i. alles nicht vorgearbeitete gemeine Holz, in unbehauenen Stämmen und Blöcken, Scheitern und Prügeln, die nicht länger als 42 Wiener Zoll sind, auch Holzborke, Busch, Faschinen, Flechtweiden, Reisig	100 Wiener Kubikfuß	—	24	1. über die Grenzen gegen die Zollvereinsstaaten, als auch
		b	Werkholz, gemeines (europäisches), roh, d. i. nicht vorgearbeitet, also in unbehauenen Stämmen länger als 42 Wiener Zoll, oder in Bandstöcken, Stangen, Pfahlholz u. s. w. und zugerichtet, d. i. Sägewaaren, Faßholz (Dauben), und alles andere roh vorgearbeitete Werkholz, mit Ausnahme der Fourniere	„	—	45	2. wenn sie aus Galizien, der Bukowina, Siebenbürgen, Kroazien und der Militärgrenze, oder unter sichernder Controle für die k. k. Marine nach Triest und Venedig aus-

Liczba bieżąca	Taryfy celnéj: oddział	Taryfy celnéj: pozycya	Nazwa towaru	Pomiar oclenia	Cło wychodowe zr.	Cło wychodowe kr.	Uwaga.
			Uwaga 1. Przedmioty pod *a* i *b* objęte, wyprowadzone lądem, a nie przeznaczone na skład do spławienia, opłacają cło wychodowe, lit. *a* w kwocie krajcarów 4, zaś lit. *b* w kwocie krajcarów 9. Równie jak transportowanie lądem, tak też uważaném będzie i spławianie w sztukach nie wiązanych kanałami i potokami spławnemi. Uwaga 2. Klepki z drzewa miękkiego opłacają tylko połowę cła wychodowego.				Należytość wywozowa, która pod nazwą diritto d' alboraggio pobieraną bywa od budulca okrętowego gatunku pewnego w wywozie z portów, pomieszczona jest między należytości portowe.
		c	Drzewo wyrobowe, pozaeuropejskie (w blokach, deskach i słupcach)	1 ctr. *sporco*	—	6	
5	31	—	**Materyały tokarskie i rzeźbiarskie**, a to:				
		a	Zęby zwierzęce, szylkret, piana morska, skorupy muszlowe czyli konchy (także perłowa macica), róg wierzchniéj szczeki wielorybiéj na fiszbin (fiszbin surowy), trzcina do wyplatania krzeseł, niełupana i niebejcowana, laski i trzciny drogie t. j. wszelkie, wyjąwszy rogożynę i trzcinę do wyplatania krzeseł), skorupy orzecha kokosowego, orzechy arekowe i kamienno-twarde	„	—	6	
6	34	—	**Farbniki i garbniki**, a to:				
		a	Drzewa farbierskie w blokach, korzenie farbne pospolite, mielone i niemielone (jakoto: prawdziwa i fałszywa alkana, kurkume, korzenie berberysowe i białego grzebienia), bablach, dywidywy, katechu (kachu, ziemia japońska), kwercytron, sumak	„	—	6	
		c	Żołędzie i łuski żołędziowe (walonie), dębianki, także mąka z nich, galasy	„	—	24	
7	37	—	**Artykuły chemiczne pomocnicze**, a to:				
		a	Siarka (w kawałkach i laseczkach, także kwiat siarki), chili-salpeter (saletran wody)	„	—	6	
		b	Potaż (także wszelkie inne niewyługowane popioły drzewne)	„	—	24	
			Uwaga. Niewyługowany popiół drzewny przez granice obwodu Opawskiego	„	—	6	
		c	Winian potażu surowy (t. j. nierafinowany i niekrystalizowany)	„	—	45	
8	38	—	**Rudy:**				[1] Wywóz brył rudy złotéj i srebrnéj pozwolony jest tylko za certyfikatem urzędu górniczego.
		b	Bryły rudy złotéj i srebrnéj	„	—	12	
		c	Kobalt i nikiel w rudach, tudzież ich amalgamy	„	3	—	

Post-Nr.	Zolltarifs- Abtheilung	Zolltarifs- Post	Benennung der Waare	Verzollungs-Maßstab	Ausfuhrzoll fl.	Ausfuhrzoll kr.	Anmerkung
			Anmerkung 1. Die unter a und b begriffenen Gegenstände, wenn sie zu Lande verführt werden, und nicht nach einer Holzablage zum Verschiffen bestimmt sind, zahlen den Ausgangszoll, lit. a von 4 Kreuzer und lit. b von 9 Kreuzer. Dem Landtransporte wird das Verflößen in losen Stücken auf Floßkanälen und Floßbächen gleichgeachtet. Anmerkung 2. Faßdauben von weichem Holze zahlen nur die Hälfte des Ausgangszolles.				geführt werden, vom Ausgangszolle frei. Die Gebühr, welche bei der Ausfuhr von Schiffsbauholz gewisser Art aus den Häfen, unter dem Namen diritti d'alboraggio, eingehoben wird, ist den Hafengebühren eingereiht.
		c	Werkholz, außereuropäisches (in Blöcken, Brettern und Pfosten)	1 Ztr. sporko	—	6	
5	31	—	**Drechsler- und Schnitzstoffe**, und zwar;				
		a	Thierzähne, Schildpatt, Meerschaum, Muschelschalen (auch Perlmutter), Wallfischbarten (Fischbein, rohes), Stuhlrohr (ungespalten und ungebeizt), Stöcke und Röhre, edlere (d. i. alle mit Ausnahme des Schilf- und Stuhlrohres), Kokosnußschalen, Areka- und Steinnüsse	"	—	6	
6	34	—	**Farb- und Gärbestoffe**, und zwar:				
		a	Farbhölzer in Blöcken, Farbwurzeln, gemeine, gemahlen und ungemahlen (als: echte und falsche Alkanna, Kurkumä-, Berberitzen- und weiße Seeblumen-Wurzeln), Bablah, Dividivi, Katechou (Kachou, japanische Erde), Querzitron, Summach	"	—	6	
		c	Eicheln und Eichelhülsen (Vallonea), Knoppern (Eckerdoppern), auch Knoppernmehl, Galläpfel	"	—	24	
7	37	—	**Chemische Hilfsstoffe**, und zwar:				
		a	Schwefel (in Stücken und Stangen, auch Schwefelblüthe), Chili-Salpeter (salpetersaures Natron)	"	—	6	
		b	Pottasche (auch alle andere unausgelaugte Holzasche)	"	—	24	
			Anmerkung. Unausgelaugte Holzasche über die Grenzen des Troppauer Kreises	"	—	6	
		c	Weinstein, roh (d. i. unraffinirt und unkrystallisirt)	"	—	45	
8	38	—	**Erze:**				Die Ausfuhr von Gold- und Silberstufen ist nur gegen bergämtliche Zertifikate gestattet.
		b	Gold- und Silberstufen	"	—	12	
		c	Kobalt- und Nickelerze und -Speise	"	3	—	

Liczba bieżąca	Taryfy celnéj oddział	Taryfy celnéj pozycya	Nazwa towaru	Pomiar oclenia	Cło wychodowe zr.	Cło wychodowe kr.	Uwaga.
9	45	—	**Bawełna** surowa i w odpadkach	1 ctr. *sporco*	—	6	
10	48	—	**Jedwab:**				
		a	Zasklepy jedwabnicze (kokony)	"	15	—	
		b	Jedwab surowy, nieprzędziony (non filatojata, grezza)	"	30	—	
		c	Odpadki jedwabne, nieprzędzione	"	2	30	
		d	Jedwab surowy, przędziony (organzyna, trama i surowy jedwab do szycia, także w połączeniu z innemi materyałami do przędzenia)	"	10	—	
11	80	—	**Odpadki:**				
		c	Gałgany (szmaty) i inne odpadki do fabrykacyi papiéru, t. j. szmaty lniane, bawełniane, jedwabne i wełniane, także macerowane (materya na pół przygotowana, masa papiérowa stała lub płynna); okrawki papiérowe (wióry papiérowe), makulatura (pisana i drukowana); tudzież stare sieci rybackie, stare liny i stare powrozy	"	4	—	
			Uwaga. Gałgany z Węgier, Kroacyi, Slawonii, Pogranicza Wojskowego kroacko-slawońskiego przez Tryest i Fiume za licencyami najwyższéj władzy finansowéj	"	2	—	
		d	Kości (t. j. kości właściwe, mąka kościana i węgiel kościany [spodium]), racice, nogi, rogi (nie tylko całe, ale też w szpicach i krążkach, lub raszplowane), odkrawki skórzane (na kléj), odkrawki skór wyprawnych, stare podarte kawałki skór wyprawnych	"	—	45	

Post-Nr.	Zolltarifs-Abtheilung	Zolltarifs-Post	Benennung der Waare	Verzollungs-Maßstab	Ausfuhrzoll fl.	Ausfuhrzoll kr.	Anmerkung.
9	45	—	**Baumwolle,** roh und in Abfällen	1 Ztr. sporko	—	6	
10	48	—	**Seide:**				
		a	Seidengalleten (Kokons)	"	15	—	
		b	Seide, roh, unfilirt (non filatojata, Grezze)	"	30	—	
		c	Seidenabfälle, ungesponnen	"	2	30	
		d	Seide, roh, filirt (Organzin, Trama, rohe Nähseide, auch in Verbindung mit anderen Spinn-Materialien)	"	10	—	
11	80	—	**Abfälle:**				
		c	Lumpen (Hadern) und andere Abfälle zur Papierfabrikazion, d. i. leinene, baumwollene, seidene und wollene Lumpen, auch mazerirte (Halbzeug, feste oder flüssige Papiermasse); Papier-Abschnitzeln (Papierspäne), Makulatur (beschriebene und bedruckte); deßgleichen alte Fischernetze, altes Tauwerk und alte Stricke	"	4	—	
			Anmerkung. Lumpen aus Ungarn, Kroazien, Slavonien und der kroatisch-slavonischen Militärgrenze über Triest und Fiume auf Lizenzen der obersten Finanzbehörde	"	2	—	
		d	Knochen (d. i. eigentliche Knochen, Knochenmehl und Knochenkohle, [Spodium]. Klauen, Füße, Hörner (sowohl ganze als in Spitzen und Scheiben oder geraspelt), Haut-Abschnitzel (Leimleder), Leder-Abschnitzel, alte zerrissene Lederstücke	"	—	45	

V.

Przegląd połączeń

towarów, niższém cłem nałożonych, należących do przednich towarów skórzanych i gumowych, do najprzedniejszych towarów glinianych, lub do kramarszczyzny.

(Do pozycyj taryfowych 58, *b*; 60, *g*; 62, *c*; 63, *b*; 64, *d*; 65, *d*; 66, *c*; 67, *d*; 68; 69, *c*; 70 i 74, *a* i *b*).

Towary szczotkarskie i sitarskie, ordynaryjne towary skórzane i gumowe, wyroby kościane, towary drzewne, szkło i towary szklane, wyroby kamienne, towary gliniane, towary ołowiane, towary żelazne, nie wymienione osobno towary metalowe i maszyny, wporządkowane będą wedle postanowień taryfy między przednie towary skórzane i gumowe, najprzedniejsze towary gliniane, lub towary kwinkaleryjne (kramarszczyznę), jeżeli same przez się pojedynczo, lub też i w swych połączeniach między sobą, połączone są z towarami następnemi:

1. z towarami skórzanemi ze skór wyprawnych (wyjąwszy: towary szewskie i siodlarskie z ordynaryjnéj skóry wyprawnéj i miechy); z robotami szewskiemi z towarów tkackich i warsztacikowych, z towarami z farbowanego, malowanego, lakierowanego, lub wyciskanemi ozdobami opatrzonego kauczuku lub gutty-perchy;
2. z farbowaną, malowaną, drukowaną, pozłacaną lub posrebrzaną porcelaną (wyjąwszy białą, tylko obwódkami farbnemi, nie pozłacanemi ani nie posrebranemi opatrzoną);
3. ze złotem, srebrem, platyną i innemi nieszlachetnemi metalami (nawet gdyby te artykuły tylko za oprawę służyły, n. p. kamieni nieprawdziwych);
4. z drogiemi kamieniami; prawdziwemi lub nieprawdziwemi perłami, prawdziwemi lub nieprawdziwemi koralami; oprawnemi kamieniami półdrogiemi;
5. z bursztynem, gagatem, kością słoniową, szylkretem; perłową macicą i innemi skorupami muszlowemi;
6. z włosami ludzkiemi, robotami z skóreczek goldszlagierskich, przyrządzonemi piórami strojowemi;
7. z metalami nieszlachetnemi w sposób prawdziwy lub fałszywy pozłacanemi, lub lakierem złotym lub srebrnym pociąganemi; z pakfongiem;
8. z towarami z masy papiérowéj, pięknie lakierowanéj z woskiem formierskim;
9. z towarami perfumowemi;
10. z towarami tkackiemi i warsztacikowemi (o ile połączenia tu rzeczone nie należą do sukień i towarów strojowych).

Uwagi.

a) W powyższém policzeniu (liczba 1 do 10) uwzględnione zostały te tylko przedmioty, które nie stanowią już same przez się towaru pewnego złożonego. Tak n. p. nie były tu przyjęte torby myśliwskie i podróżowe, siodła, rzędy do wierzchowéj jazdy, zegary, wachlarze i t. p.

b) Także nie były tu osobno wyliczone przedmioty, które w powszechności nie stanowią głównych części towarow złożonych, lecz służą najwięcéj tylko do przytwierdzenia i połączenia, lub nieistotnego ozdobienia innych części składowych, n. p. igły, perły metalowe, struny i t. d. Jeżeliby towary takowe znachodziły się wyjątkowo jako główne części składowe towarów złożonych, wówczas stosować się należy do postanowień taryfy.

c) Przy wszystkich połączeniach przestrzegać należy zasad, w uwagach wstępnych §. 7. (lit *a*) aż do *c*) ustanowionych, a zatém ściśle na uwadze mieć należy, czy towary, powyżéj liczby 1 do 10 wyliczone, wedle §. 7, lit. *a*), tylko do przytwierdzenia i połączenia pojedynczych części składowych służą, wedle §. 7. lit. b) tylko jako nieistotna ozdoba, lub jako podszewka, lub też jako podkładka dna się przedstawiają, lub nareszcie wedle §. 7. lit. c), osobno są zadeklarowane, i także osobno w urzędzie się znajdują.

V.

Uebersicht der Verbindungen

gering belegter Waaren, welche unter die feinen Leder- und Gummi-, feinsten Thon- oder die kurzen Waaren fallen.

(Zu den Tarifposten 58, b; 60, g; 62, c; 63, b; 64, d; 65, d; 66, c; 67, d; 68; 69, c; 70 und 74, a und b).

Bürstenbinder- und Siebmacherwaaren, gemeine Leder- und Gummiwaaren, Bein-Arbeiten, Holzwaaren, Glas und Glaswaaren Stein-Arbeiten, Thonwaaren, Bleiwaaren, Eisenwaaren, nicht besonders genannte Metallwaaren und Maschinen, werden nach den Bestimmungen des Tarifes unter die feinen Leder- und Gummi-, die feinsten Thon- oder die kurzen Waaren gereiht, wenn sie, jede für sich oder auch in ihren Verbindungen unter einander, mit folgenden Waaren in Verbindung stehen:

1. mit Lederwaaren (ausgenommen: Schuhmacher- und Sattlerwaaren aus gemeinem Leder und Blasbälge); Schuhmacher-Arbeiten aus Webe- und Wirkwaaren; Waaren aus gefärbtem, bemaltem, lackirtem oder mit gepreßten Verzierungen versehenen Kautschuk oder Gutta-Percha;

2. mit farbigem, bemaltem, bedrucktem, vergoldetem oder versilbertem Porzellan (mit Ausnahme des weißen, bloß mit farbigen, weder vergoldeten noch versilberten Randstreifen versehenen);

3. mit Gold, Silber, Platin und anderen edlen Metallen (auch wenn diese Stoffe nur als Fassung vorkommen . B. von unechten Steinen);

4. mit Edelsteinen; echten oder unechten Perlen; echten oder unechten Korallen; gefaßten Halb-Edelsteinen;

5. mit Bernstein; Gagat; Elfenbein; Meerschaum; Schildpatt; Perlmutter und anderen Muschelschalen;

6. mit Menschenhaaren; Arbeiten aus Goldschlägerhäutchen; zubereiteten Schmuckfedern;

7. mit echt oder unecht vergoldeten oder mit einem gold- oder silberhältigen Lack überzogenen unedlen Metallen; mi Packfong;

8. mit Waaren aus fein lackirter Papiermasse; bossirtem Wachse;

9. mit Parfümeriewaaren;

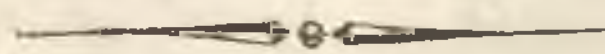
10. mit Webe- und Wirkwaaren (in soweit diese Verbindungen nicht unter die Kleidungen und Putzwaaren gehören).

Anmerkungen.

a) Bei der vorstehenden Aufzählung (Zahl 1 bis 10) wurden nur solche Gegenstände berücksichtiget, welche nicht schon an und für sich eine bestimmte zusammengesetzte Waare bilden. So z. B. wurden Jagd- und Reisetaschen, Sättel, Reitzeuge, Uhren, Fächer u. dgl. nicht aufgenommen.

b) Auch solche Gegenstände, welche in der Regel nicht als Hauptbestandtheile zusammengesetzter Waaren vorkommen, sondern höchstens zur Befestigung und Verbindung oder unwesentlichen Verzierung anderer Bestandtheile dienen, z. B. Nähnadeln, Metallperlen, Darmsaiten u. dgl., wurden hier nicht besonders aufgezählt. Kämen solche Waaren ausnahmsweise als Hauptbestandtheile zusammengesetzter Waaren vor, so ist nach den Bestimmungen des Tarifes vorzugehen.

c) Es sind bei allen Verbindungen die in der Vorerinnerung §. 7, lit. a) bis c) aufgestellten Grundsätze zu beachten, und es ist daher genau darauf zu sehen, ob die hier Zahl 1 bis 10 aufgezählten Waaren nach §. 7, lit. a) etwa bloß zur Befestigung und Verbindung einzelner Bestandtheile dienen, nach §. 7, lit. b) bloß als eine unwesentliche Verzierung oder als Ausfütterung oder Bodenbelegung sich darstellen, oder nach §. 7, lit. c) gesondert erklärt wurden und auch gesondert beim Amte vorkommen.

VI.

Spis

urzędów celnych powszechnego terytoryum celnego włącznie Księstw Modeny i Parmy i Księstwa Liechtenstein, wraz z wymienieniem kategoryi, do któréj należą.

(Do §. 29. uwag wstępnych.)

Urzędy uporządkowane są wedle administracyjnych okręgów władz finansowych krajowych i powiatowych, i ze względem, jak z kolei następują we wnętrzu kraju i wzdłuż linii celnéj: także następuje alfabetycznie ułożony spis stanowisk urzędów celnych.

(W rubrycc: „Wyjątkowe prawa szczególne" nie są pomieszczone te z nich wagi pomniejszéj, które tylko przez lokalne potrzeby zostały wywołane, a na obrót powszechny żadnego wpływu nie mają, ani też które się ściągają do potwierdzenia wychodu takich towarów wychodowych, do których dowiedzionego wystąpienia przywiązana jest restytucya podatku.)

VI.

Verzeichniß

der Zollämter des allgemeinen Zollgebietes mit Einschluß der Herzogthümer Modena und Parma und des Fürstenthumes Liechtenstein, mit Angabe der Kategorie, unter welche sie gehören

(Zu §. 29 der Vorerinnerung.)

Gereiht sind die Aemter nach den Verwaltungsgebieten der Finanz-Landes- und Bezirksbehörden und mit Rücksicht auf ihre Reihenfolge im Innern des Landes und entlang der Zolllinie, auch folgt ein alphabetisch geordnetes Verzeichniß der Standorte der Zollämter.

(Unter der Rubrik: „Ausnahmsweise besondere Befugnisse" sind diejenigen unbedeutenderen nicht begriffen, welche nur von Lokalbedürfnissen erheischt wurden und auf den allgemeinen Verkehr keinen Einfluß üben, so wie auch nicht jene, welche sich auf die Bestätigung des Austritts solcher Ausfuhrwaaren beziehen, an deren bewiesenen Austritt eine Steuerrestituzion geknüpft ist.)

I. Tyrol i Forarlberg, tudzież udzielne Księstwo Liechtenstein.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa w Insbruku.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Trydent	we wnętrzu	Trydent	H. I.	
2	Roweredo	„	„	„ II.	
3	Botzen	„	Bryksen	„ I.	
4	Niederndorf	„	„	„ II.	
5	Taufers	Szwajcaryi	„	N. II.	
6	Martinsbruck	„	Insbruk	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
7	Spissermühl	„	„	„ I.	
8	Ischl	„	„	„ I.	
9	Winkel (*Gargella*)	Szwajcaryi	Feldkirch	N. II.	
10	Balzers	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
11	Bendern	„	„	„ II.	
12	Feldkirch	„	„	H. I.	
13	Bangs	„	„	N. II.	
14	Meiningen	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia przeprowadzonych przedmiotów poczty wozowéj.
15	Koblach	„	„	„ II.	
16	Mäder	„	„	„ II.	
17	Bauern	„	„	„ II.	
18	Lustenau	„	„	„ I.	
19	Rheindorf	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
20	Höchst	„	„	„ I.	Potwierdz. wystąp. przeprow. towarów bawełnianych i robót haftowanych.
21	Gaisau	„	„	„ II.	
22	Fussach }	jeziorowi Bodeńskiemu i Bawaryi	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
23	Hard }		„	„ II.	
24	Bregenz	na jeziorze Bodeńskiem Bawaryi	„	H. II.	
25	Unterhochsteg		„	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia przeprowadzonych przedmiotów poczty wozowéj.
26	Oberhochsteg	„	„	„ II.	
27	Hohenweiler	„	„	„ I.	
28	Hueb (w Neuhaus w Bawaryi)	„	„	„ II.	
29	Sulzberg	„	„	„ II.	

I. Tirol und Vorarlberg, dann souveraines Fürstenthum Liechtenstein.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Innsbruck.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Trient	im Innern	Trient	H. I.	
2	Roveredo	"	"	" II.	
3	Botzen	"	Brixen	" I.	
4	Niederndorf	"	"	" II.	
5	Taufers	die Schweiz	"	N. II.	
6	Martinsbruck	"	Insbruck	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
7	Spißermühl	"	"	" I.	
8	Ischl	"	"	" I.	
9	Wirkel (Gargella)	die Schweiz	Feldkirch	N. II.	
10	Balzers	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
11	Bendern	"	"	" II.	
12	Feldkirch	"	"	H. I.	
13	Bangs	"	"	N. II.	
14	Meiningen	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes durchgeführter Postwagensgüter.
15	Koblach	"	"	" II.	
16	Mäder	"	"	" II.	
17	Bauern	"	"	" II.	
18	Lustenau	"	"	" I.	
19	Rheindorf	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
20	Höchst	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von durchgeführten Baumwollwaaren und Stickstücken.
21	Gaisau	"	"	" II.	
22	Fussach	Bodensee und Baiern	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
23	Hard		"	" II.	
24	Bregenz	am Bodensee	"	H. II.	
25	Unterhochsteg	Baiern	"	N. I.	Bestätigung des Austrittes von durchgeführten Postwagensgütern.
26	Oberhochsteg	"	"	" II.	
27	Hohenweiler	"	"	" I.	
28	Hueb (in Neuhaus in Baiern)	"	"	" II.	
29	Sulzberg	"	"	" II.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnej ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
30	Springen	Bawaryi	Feldkirch	N. I	Potwierdzenie wystąpienia przeprowadzonych robót haftowanych.
31	Hittisau	"	"	" II.	
32	Walserschanz	"	"	" II.	
33	Insbruk	we wnętrzu	Insbruk	II. I	
34	Hall	"	"	" II.	Ogranicza się na oclenie wchodowe towarów pocztą przybyłych, lub towarów, już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, tudzież na czynności urzędowe przy wchodzie i wychodzie dla towarów oclonych krajowych lub zagranicznych, powracających do terytoryum celnego morzem, lub przez cudze terytoryum
35	Lechleiten	Bawaryi	"	N. II.	
36	Vilsrain	"	"	" I.	
37	Enge	"	"	" II.	
38	Vils	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
39	Pinswang	"	"	" I.	
40	Ehrwald (w Griesen w Bawaryi)	"	"	" II.	
41	Scharnitz (w Mittewald w Bawaryi)	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
42	Achenthal	"	"	" I.	
43	Hörhag (w Bäckeralpe w Bawaryi)	"	"	" II.	
44	Kiechelsteg	"	"	" II.	
45	Kufstein	"	"	II. II.	
46	Kufsteinerklause (w Kiefersfelden w Bawaryi)	"	"	N. II.	
47	Zollhaus	"	"	" II.	
48	Windhausen (w Windhausen w Bawaryi)	"	"	" II.	
49	Wildbühel (w Sacharang w Bawaryi)	"	"	" II.	
50	Streichen (w Schleching w Bawaryi)	"	"	" II.	
51	Kaltenbach (w Reit im Winkel w Bawaryi)	"	"	" I.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
30	Springen	Baiern	Feldkirch	N. I.	Bestätigung des Austrittes von durchgeführten Stickstücken
31	Hittisau	"	"	" II.	
32	Walserschanz	"	"	" II.	
33	Innsbruck	im Innern	Innsbruck	II. I.	
34	Hall	"	"	" II.	Beschränkt auf die Eingangsverzollung der mit der Post eingelangten, oder der bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren, dann auf die Ein- und Austrittsamtshandlungen für inländische oder ausländische verzollte Waaren, die über die See oder fremdes Gebiet in das Zollgebiet zurückkehren.
35	Lechleiten	Baiern	"	N. II.	
36	Vilsrain	"	"	" I.	
37	Enge	"	"	" II.	
38	Vils	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
39	Pinswang	"	"	" I.	
40	Ehrwald (in Griesen in Baiern)	"	"	" II.	
41	Scharnitz (in Mittewald in Baiern)	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
42	Achenthal	"	"	" I.	
43	Hörhag (in Bäckeralpe in Baiern)	"	"	" II.	
44	Kiechelsteg	"	"	" II.	
45	Kufstein	"	"	II. II.	
46	Kufsteinerklause (in Kiefersfelden in Baiern)	"	"	N. II.	
47	Zollhaus	"	"	" II.	
48	Windhausen (in Windhausen in Baiern)	"	"	" II.	
49	Wildbühel (in Sacharang in Baiern)	"	"	" II.	
50	Streichen (in Schleching in Baiern)	"	"	" II.	
51	Kaltenbach (in Reit im Winkel in Baiern)	"	"	" I.	

II. Austrya poniżej i powyżej Ensy, tudzież Solnogród.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa we Wiédniu.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Wiédeń	we wnętrzu	bezpośrednio podporządkowane krajowéj Dyrekcyi finansowéj we Wiédniu	H. I.	
2	Wiener-Neustadt	„	Wr. Neustadt	„ II.	
3	Stein	„	Stein	„ II.	
4	Wels	„	Wels	„ II.	
5	Steyer	„	„	„ II.	Ogranicza się na oclenie towarów, pocztą nadchodzących, lub w innym już urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na czynności urzędowe przy wychodzie względem towarów krajowych, lub oclonych towarów zagranicznych, tudzież na czynności urzędowe pośrednie celne dla towarów przekazanych.
6	Solnogród	Bawaryi	Solnogród	„ I.	
7	Unken (w Melek w Bawaryi)	„	„	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
8	Hirschbühel	„	„	„ II.	
9	Dürnberg	„	„	„ II.	
10	Hangendenstein	„	„	„ I.	
11	Grossgmain	„	„	„ II.	
12	Walserberg	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych, które podróżni z sobą prowadzą dla własnego użytku, bez ograniczenia.
13	Solnogród (urząd celny wodny)	„	„	„ II.	
14	Saalbrücke	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
15	Oberndorf (w Laufen w Bawaryi)	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych, które z sobą podróżni prowadzą dla własnego użytku, bez ograniczenia.
16	Braunau	„	Ried	H. II.	
17	Schärding	„	„	„ II.	

III. Oesterreich unter und ob der Enns, dann Salzburg.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion in Wien.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Wien	im Innern	der Finanz-Landes-Direkzion in Wien unmittelbar untergeordnet	II. I.	
2	Wiener-Neustadt	"	Wr. Neustadt	" II.	
3	Stein	"	Stein	" II.	
4	Wels	"	Wels	" II.	
5	Steyer	"	"	" II.	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten oder bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren, auf Austritts-Amtshandlungen rücksichtlich inländischer oder verzollter ausländischer Waaren, dann auf Zwischenzollamtshandlungen für angewiesene Waaren.
6	Salzburg	Baiern	Salzburg	" I.	
7	Unken (in Melek in Baiern)	"	"	N. I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
8	Hirschbühel	"	"	" II.	
9	Dürnberg	"	"	" II.	
10	Hangendenstein	"	"	" I.	
11	Großgmain	"	"	" II.	
12	Walserberg	"	"	" I.	Bestätigung des Austritts von Durchfuhrwaaren, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mit sich führen, ohne Beschränkung.
13	Salzburg (Wasserzollamt)	"	"	" II.	
14	Saalbrücke	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung
15	Oberndorf (in Laufen in Baiern)	"	"	" I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mit sich führen, ohne Beschränkung.
16	Braunau	"	Ried	II. II.	
17	Schärding	"	"	" II.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
18	Engelhartszell	Bawaryi	Ried	II. II.	
19	Ettenau	"	"	N. II.	
20	Ach	"	"	" I.	
21	Obernberg	"	"	" I.	
22	Mariahilf	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
23	Saming	"	"	" I.	
24	Haybach	"	"	" II	
25	Linz	we wnętrzu	Linz	II. I.	
26	Neustift	Bawaryi	"	N. II.	
27	Oberkappel	"	"	" II.	
28	Hanging (w Wegscheid w Bawaryi)	"	"	" II.	
29	Hinterschiffel	"	"	" II.	
30	Angerhäusern	"	"	" II.	
31	Schwarzenberg (w Lackenhäuser w Bawaryi)	"	"	" II.	

III. Czechy.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa w Pradze.

1	Praga	we wnętrzu	Praga	II. I.	
2	Budziejowice	"	Budziejowice	II. II.	
3	Czeskie Röhren	Bawaryi	"	N. II.	
4	Landstrasse	"	Pizek	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
5	Aussergefield	"	"	" II.	
6	Ferdinandsthal	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
7	Pilzno	we wnętrzu	Pilzno	II. II.	
8	St. Katharina	Bawaryi	"	N. II.	
9	Schwarzbach	"	"	" II.	
10	Neumarkt	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
11	Vollmau	"	"	" II.	
12	Haselbach (w Waldmünchen w Bawaryi)	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
13	Haselbach	"	"	" II.	Także posterunek opowiedniczy dla Haselbach w Waldmünchen.
14	Eisendorf	"	"	" II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zollinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
18	Engelhartszell	Baiern	Ried	II. II.	
19	Ettenau	„	„	N. II.	
20	Ach	„	„	„ I.	
21	Obernberg	„	„	„ I.	
22	Mariahilf	„	„	„ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung (für 22 und 23)
23	Saming	„	„	„ I.	
24	Haybach	„	„	„ II.	
25	Linz	im Innern	Linz	II. I.	
26	Neustift	Baiern	„	N. II.	
27	Oberkappel	„	„	„ II.	
28	Hanging (zu Wegscheid in Baiern)	„	„	„ II.	
29	Hinterschiffel	„	„	„ II.	
30	Angerhäusern	„	„	„ II.	
31	Schwarzenberg (zu Lackenhäuser in Baiern)	„	„	„ II.	

III. Böhmen.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Prag.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zollinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Prag	im Innern	Prag	II. I.	
2	Budweis	„	Budweis	II. II.	
3	Böhmisch-Röhren	Baiern	„	N. II.	
4	Landstraße	„	Pisek	„ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
5	Außergefield	„	„	„ II.	
6	Ferdinandsthal	„	„	„ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
7	Pilsen	im Innern	Pilsen	II. II.	
8	St. Katharina	Baiern	„	N. II.	
9	Schwarzbach	„	„	„ II.	
10	Neumarkt	„	„	„ I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
11	Vollmau	„	„	„ II.	
12	Haselbach (in Waldmünchen in Baiern)	„	„	„ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
13	Haselbach	„	„	„ II.	Auch Ansage-Posten für Haselbach in Waldmünchen.
14	Eisendorf	„	„	„ II	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
15	Rosshaupt (w Waidhaus w Bawaryi)	Bawaryi	Pilzno	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
16	Waldheim	"	"	" II.	
17	Neuthiergarten (w Bärnau w Bawaryi)	"	"	" II.	
18	Promenhof	"	"	" I.	
19	Eger	we wnętrzu	Eger	II. I.	
20	Karlsbad	"	"	" II.	
21	Asch	Bawaryi i Saksonii	"	" II.	
22	Altalbenreith	Bawaryi	"	N. II.	
23	Wies	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarow przechodowych bez ograniczenia
24	Mühlbach	"	"	" I.	(jak wyżej)
25	Liebenstein	"	"	" II.	
26	Rossbach	Saksonii	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
27	Grün (w Elster w Saksonii)	"	"	" II.	
28	Voitersreith	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
29	Fleissen (w Brambach w Saksonii)	"	"	" II.	
30	Schönbach	"	"	" II.	
31	Grasslitz	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
32	Markhausen (w Klingenthal w Saksonii)	"		" II.	
33	Hirschenstand	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarow przechodowych bez ograniczenia
34	Breitenbach (w Joh. Georgenstadt w Saksonii)	"	"	" II.	
35	Gottesgab	"	"	" II.	
36	Wiesenthal	"	"	" II.	
37	Weipert (w Warnstein w Saksonii)	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
38	Pressnitz	"	Saatz	" II.	
39	Sebastiansberg	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
40	Kalich	"	"	" II.	
41	Grünthal	"	"	" II.	
42	Reizenhain (w Saksonii)	"	"	" II.	
43	Czeskie Einsiedl	"	"	" II.	
44	Grünwald	"	Litomierze	" II.	
45	Georgendorf	"	"	" II.	
46	Moldau	"	"	" II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zollinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
15	Roßhaupt (in Waidhaus in Baiern)	Baiern	Pilsen	N I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
16	Waldheim	"	"	" II.	
17	Neuthiergarten (in Bärnau in Baiern)	"	"	" II.	
18	Promenhof	"	"	" I.	
19	Eger	im Innern	Eger	II I.	
20	Karlsbad	"	"	" II.	
21	Asch	Baiern und Sachsen	"	" II.	
22	Altalbenreith	Baiern	"	N. II	
23	Wies	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
24	Mühlbach	"	"	" I.	
25	Liebenstein	"	"	" II.	
26	Roßbach	Sachsen	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
27	Grün (in Elster in Sachsen)	"	"	" II.	
28	Voitersreith	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
29	Fleißen (in Brombach in Sachsen)	"	"	" II.	
30	Schönbach	"	"	" II.	
31	Graßlitz	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
32	Markhausen (in Klingenthal in Sachsen)	"	"	" II.	
33	Hirschenstand	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
34	Breitenbach (in Joh. Georgenstadt in Sachsen)	"	"	" II.	
35	Gottesgab	"	"	" II.	
36	Wiesenthal	"	"	" II.	
37	Weipert (in Warnstein in Sachsen)	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
38	Preßnitz	"	Saatz	" II.	
39	Sebastiansberg	"	"	N. I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
40	Kalich	"	"	" II.	
41	Grünthal	"	"	" II.	
42	Reitzenhain (in Sachsen)	"	"	" II.	
43	Böhmisch-Einsiedl	"	"	" II.	
44	Grünwald	"	Leitmeritz	" II.	
45	Georgendorf	"	"	" II.	
46	Moldau	"	"	" II.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
47	Hinterzinnwald	Saksonii	Litomierze	N. II.	
48	Ebersdorf	"	"	" II.	
49	Peterswalde	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
50	Schneeberg	"	"	" II.	
51	Niedergrund	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
52	Bodenbach	"	"	II. II.	
53	Tetschen	"	"	" I.	
54	Herrenkreschen	"	"	N. II.	
55	Dittersbach	"	"	" II.	
56	Nixdorf	"	"	" II.	
57	Thomasdorf	"	"	" II.	
58	Niedereinsiedl	"	"	" II.	
59	Lobendau	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
60	Rosenheim	"	"	" II.	
61	Fugau	"	"	" II.	
62	Georgswalde	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
63	Oberhennersdorf	"	"	" II.	
64	Floriansdorf	"	"	" II.	
65	Aloysburg	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
66	Altwarnsdorf	"	"	" II.	
67	Warnsdorf	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
68	Cieplice	we wnętrzu	"	II. II.	
69	Aussig	"	"	" II.	
70	Rumburg	"	"	" II.	
71	Czeskie-Leippa	"	"	" II.	
72	Reichenberg	"	Jungbunzlau	" II.	
73	Lichtenwalde	Saksonii	"	N. II.	
74	Petersdorf kolo Qualisch	"	"	" II.	
75	Grottau	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
76	Kohlige	"	"	" II.	
77	Kunersdorf	"	"	" I.	
78	Weigsdorf	"	"	" II.	
79	Ebersdorf	Prusom	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
80	Heinersdorf	"	"	" II.	
81	Neustadtl	"	"	" II.	
82	Neuwald	"	Gitschin	" II.	
83	Kleinaupa	"	"	" II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
47	Hinterzinnwald	Sachsen	Leitmeritz	N. II.	
48	Ebersdorf	"	"	" II.	
49	Peterswalde	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
50	Schneeberg	"	"	" II.	
51	Niedergrund	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
52	Bodenbach	"	"	II. II.	
53	Tetschen	"	"	" I.	
54	Herrenkretschen	"	"	N. II.	
55	Dittersbach	"	"	" II.	
56	Nixdorf	"	"	" II.	
57	Thomasdorf	"	"	" II.	
58	Niedereinsiedl	"	"	" II.	
59	Lobendau	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
60	Rosenheim	"	"	" II.	
61	Fugau	"	"	" II.	
62	Georgswalde	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
63	Oberhennersdorf	"	"	" II.	
64	Floriansdorf	"	"	" II.	
65	Aloysburg	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
66	Altwarnsdorf	"	"	" II.	
67	Warnsdorf	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
68	Teplitz	im Innern	"	II. II.	
69	Außig	"	"	" II.	
70	Rumburg	"	"	" II.	
71	Böhm. Leippa	"	"	" II.	
72	Reichenberg	"	Jungbunzlau	" II.	
73	Lichtenwalde	Sachsen	"	N. II.	
74	Petersdorf bei Qualisch	"	"	" II.	
75	Grottau	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
76	Kohlige	"	"	" II.	
77	Kunersdorf	"	"	" I.	
78	Weigsdorf	"	"	" II.	
79	Ebersdorf	Preußen	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
80	Heinersdorf	"	"	" II.	
81	Neustadtl	"	"	" II.	
82	Neuwald	"	Gitschin	" II.	
83	Kleinaupa	"	"	" II.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
84	Königshan	Prusom	Gitschin	N. II.	
85	Olbendorf	"	"	" II.	
86	Königgrätz	we wnętrzu	Königgrätz	H. II.	Ogranicza się na oclenie towarów pocztą nadchodzących, lub już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na czynności przy wychodzie towarów krajowych lub oclonych zagranicznych, tudzież na czynności urzędowe pośrednio celne dla towarów przekazanych.
87	Petersdorf obok Grulich	Prusom	"	N. II.	
88	Merkelsdorf	"	"	" II.	
89	Neusorge	"	"	" II.	
90	Johannesberg	"	"	" II.	
91	Ottendorf	"	"	" II.	
92	Nachod	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
93	Giesshübel	"	"	" II.	
94	Kronstadt	"	"	" II.	
95	Batzdorf	"	"	" II.	
96	Niederlipka	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.

IV. Morawia i Szląsk.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa w Bernie.

1	Berno	we wnętrzu	Berno	H. I.	
2	Ołomuniec	"	Ołomuniec	" I.	
3	Ihława	"	Ihława	" II.	
4	Znojem	"	"	" II.	Ogranicza się na oclenie towarów pocztą nadesłanych, lub już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na kontrolę towarów, na czynności przy wychodzie towarów krajowych lub oclonych towarów zagranicznych, tudzież na czynności urzędowe pośrednio celne co do towarów przekazanych.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
84	Königshan	Preußen	Gitschin	N. II.	
85	Olbendorf	"	"	" II.	
86	Königgrätz	im Innern	Königgrätz	II. II.	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten oder bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren auf Austrittsamtshandlungen rücksichtlich inländischer oder verzollter ausländischer Waaren, dann auf Zwischenzoll-Amtshandlungen für angewiesene Waaren.
87	Petersdorf bei Grulich	Preußen	"	N. II.	
88	Merkelsdorf	"	"	" II.	
89	Neuforge	"	"	" II.	
90	Johannesberg	"	"	" II.	
91	Ottendorf	"	"	" II.	
92	Nachod	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
93	Gießhübel	"	"	" II.	
94	Kronstadt	"	"	" II.	
95	Batzdorf	"	"	" II.	
96	Niederlipka	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.

IV. Mähren und Schlesien.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Brünn.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Brünn	im Innern	Brünn	H. I.	
2	Olmütz	"	Olmütz	" I.	
3	Iglau	"	Iglau	" II.	
4	Znaym	"	"	" II.	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten, oder der bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren, auf die Waarenkontrole, auf Ausfuhramtshandlungen rücksichtlich inländischer oder ausländischer verzollter Waaren, dann auf Zwischenzollamtshandlungen rücksichtlich angewiesener Waaren.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
5	Weisswasser	we wnętrzu	Opawa	N. II	
6	Weissbach (w Patschkau w Prusiech)	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
7	Weidenau	"	"	" I.	(jak wyżej, dla 6 i 7)
8	Niklasdorf	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych, należących do gości leczących się w Gräfenbergu i Freiwaldawie, bez ograniczenia.
9	Zuckmantel (w Ziegenhals w Prusiech)	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
10	Hennersdorf	"	"	" II.	
11	Battelsdorf	"	"	" I	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
12	Hotzenplotz	"	"	" I.	
13	Olbersdorf	"	"	" II.	
14	Jägerndorf	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
15	Raciborskie przedmieście Opawy	"	"	" I.	(jak wyżej, dla 14 i 15)
16	Opawa	Prusom	"	H. I.	
17	Cieszyn	we wnętrzu	Cieszyn	" II.	Ogranicza się na oclenie towarów pocztą nadesłanych, lub już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na czynności przy wychodzie towarów krajowych, lub towarów oclonych zagranicznych, tudzież na czynności urzędowe pośrednio-celne dla towarów przekazanych.
18	Bielitz	"	"	" II.	
19	Oderbergski dworzec kolejny	Prusom	"	" II.	
20	Oderberg miasto	"	"	N. II.	
21	Dziehelawa (w Hultschin w Prusiech)	"	"	" I.	
22	Petrowitz	"	"	" II.	
23	Schwarzwasser	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
24	Dziedyc (w Goczałkowicach w Prusiech)	"	"	" I.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
5	Weißwasser	im Innern	Troppau	N. II.	
6	Weißbach (in Patschkau in Preußen)	″	″	″ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
7	Weidenau	″	″	″ I.	
8	Niklasdorf	″	″	″ I.	Bestätigung des Austrittes der den Gräfenberger und Freiwaldauer Kurgästen gehörigen Durchfuhrswaaren ohne Beschränkung.
9	Zuckmantel (in Ziegenhals in Preußen)	″	″	″ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
10	Hennersdorf	″	″	″ II.	
11	Battelsdorf	″	″	″ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
12	Hotzenplotz	″	″	″ I.	
13	Olbersdorf	″	″	″ II.	
14	Jägerndorf	″	″	″ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
15	Ratiborer Vorstadt von Troppau	″	″	″ I.	
16	Troppau	Preußen	″	H. I.	
17	Teschen	im Innern	Teschen	″ II.	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten oder bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren, auf Austrittsamtshandlungen rücksichtlich inländischer oder verzollter ausländischer Waaren, dann auf Zwischenzollamtshandlungen für angewiesene Waaren.
18	Bielitz	″	″	″ II.	
19	Oderberg, Bahnhof	Preußen	″	″ II.	
20	Oderberg, Stadt	″	″	N. II.	
21	Dziehelau (in Hultschin in Preußen)	″	″	″ I.	
22	Petrowitz	″	″	″ II.	
23	Schwarzwasser	″	″	″ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
24	Dziedітz (in Goczalkowitz in Preußen)	″	″	″ I.	

V. Kraków, Galicya i Bukowina.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa we Lwowie.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Lwów	we wnętrzu	Lwów	H. I.	
2	Przemyśl	„	Przemyśl	„ II.	Ogranicza się na oclenie towarów pocztą nadesłanych, lub już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na czynności przy wychodzie towarów krajowych, lub towarów zagranicznych oclonych, tudzież na czynności urzędowe pośrednio-celne dla towarów przekazanych.
3	Stanisławów	„	Stanisławów	„ II.	
4	Babice z posterunkiem opowiedniczym Zabrzeg	Prusom	Wadowice	„ II.	
5	Broszkowice	„	„	N. II.	
6	Kraków	we wnętrzu	Kraków	H. I.	
7	Chełmek	„	„	N. I.	
8	Jeleń	„	„	„ II.	
9	Szczakowa	Prusom i Polsce	„	H. II.	
10	Łgota	Polsce	„	N. II.	
11	Modlnica	„	„	„ II.	
12	Węgrzec	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
13	Koćmirzów	„	„	„ II.	
14	Cło	„	„	„ II.	
15	Niepołomice	„	Bochnia	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
16	Sierosławice	„	„	N. II.	
17	Tarnów	we wnętrzu	Tarnów	H. II.	
18	Uście Jezuickie	Polsce	„	N. II.	
19	Szczucin	„	„	„ II.	
20	Baranow	„	„	„ II.	
21	Nadbrzezie	„	Rzeszów	„ II.	
22	Chwałowice z posterunkiem opowiedniczym Łazek	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
23	Koziaśnia	„	„	„ I.	

V. Krakau, Galizien und Bukowina.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Lemberg.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Lemberg	im Innern	Lemberg	II. I.	
2	Przemyśl	„	Przemyśl	„ II.	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten oder bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren, auf Austrittsamtshandlungen rücksichtlich inländischer oder verzollter ausländischen Waaren, dann auf Zwischenzollamtshandlungen für angewiesene Waaren.
3	Stanisławow	„	Stanisławow	„ II.	
4	Babice mit dem Ansage-Posten Zabrzeg	Preußen	Wadowice	„ II.	
5	Broszkowice	„	„	N. II.	
6	Krakau	im Innern	Krakau	II. I.	
7	Chełmek	„	„	N. I.	
8	Jeleń	„	„	„ II.	
9	Szczakowa	Preußen und Polen	„	II. II.	
10	Łgota	Polen	„	N. II.	
11	Modlnica	„	„	„ II.	
12	Węgrzec	„	„	„ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
13	Kośmierzów	„	„	„ II.	
14	Cło	„	„	„ II.	
15	Niepołomice	„	Bochnia	N. I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
16	Sierosławice	„	„	„ II.	
17	Tarnow	im Innern	Tarnow	II. II.	
18	Uście jezuickie	Polen	„	N. II.	
19	Szczucin	„	„	„ II.	
20	Baranów	„	„	„ II.	
21	Nadbrzezie	„	Rzeszow	„ II.	
22	Chwałowice mit dem Ansage-Posten in Łazek	„	„	„ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
23	Koziasnia	„	„	„ I.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
24	Kuryłówka	Polsce	Rzeszów	N. II.	
25	Bełzec	"	Żółkiew	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
26	Uhrynów	"	"	" II.	
27	Brody	Rosyi	Brody	II. I.	
28	Stojanów z posterunkiem opowiedniczym w Czerkowatycy	"	"	N. II.	
29	Grzymałówka	wolnemu okręgowi Brodów	"	" II.	
30	Berlin	"	"	" II.	
31	Dytkowce	"	"	" II.	
32	Tarnopol	we wnętrzu	Tarnopol	II. II.	Ogranicza się na oclenie towarów pocztą nadeszłych, lub już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na czynności przy wychodzie towarów krajowych, lub towarów oclonych zagranicznych, tudzież na czynności urzędowe pośrednio-celne dla towarów przekazanych.
33	Podwołoczyska	Rosyi	"	N. I.	
34	Husiatyn	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
35	Kozaczówka	"	"	" I.	
36	Czerniowce	we wnętrzu	Czerniowce	II. I.	
37	Bojan	Rosyi	"	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
38	Nowosielica	"	"	" II.	Zarazem posterunek opowiedniczy dla Bojan.
39	Żuryn	Turcyi	"	" II.	
40	Sinoutz	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
41	Suczawa	"	"	" I.	
42	Bossancze z posterunkiem opowiedniczym Teschutz i Nemeryczeny	"	"	" II.	
43	Bojaszesztie	"	"	" II.	
44	Gora-negri	"	"	" II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
24	Kuryłówka	Polen	Rzeszow	N. II	
25	Belzec	"	Żółkiew	" I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
26	Uhrynow	"	"	" II	
27	Brody	Rußland	Brody	H. I	
28	Stojanow mit dem Ansage-Posten in Czerkowatyca	"	"	N. II	
29	Grzymałówka	Freihafengebiet von Brody	"	" II	
30	Berlin	"	"	" II	
31	Ditkowce	"	"	" II	
32	Tarnopol	im Innern	Tarnopol	H. II	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten oder bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren, auf Austrittsamtshandlungen rücksichtlich inländischer oder verzollter ausländischer Waaren, dann auf Zwischenzollamtshandlungen für angewiesene Waaren.
33	Podwołoczyska	Rußland	"	N. I	
34	Husiatyn	"	"	" I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
35	Kozaczówka	"	"	" I	
36	Czernowitz	im Innern	Czernowitz	H. I	
37	Bojan	Rußland	"	N. I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
38	Nowosielica	"	"	" II	Zugleich Ansage-Posten von Bojan.
39	Zurin	Türkei	"	" II	
40	Sinoutz	"	"	" I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
41	Suczawa	"	"	" I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
42	Bossancze mit den Ansage-Posten Teschoutz und Nemeryczeny	"	"	" II	
43	Bojaszesztie	"	"	" II	
44	Gora-negri	"	"	" II	

VI. Wegry.

C. k. Dyrekcya finansowa w Budzie.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Peszt	we wnętrzu	Peszt	H. I.	
2	Buda	"	"	" II.	Ogranicza się na oclenie towarów kolonialnych.
3	Raab	"	Raab	" II.	
4	Preszburg	"	Preszburg	" II.	
5	Edenburg	"	Edenburg	" II.	Rewizya książek.
6	Debreczyn	"	Debreczyn	" II.	
7	Koszyce	"	Koszyce	" II.	Ogranicza się na oclenie towarów pocztą nadesłanych, albo już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na czynności przy wychodzie towarów krajowych, lub towarów oclonych zagranicznych, tudzież na czynności pośrednio-celne dla towarów przekazanych.

VII. Siedmiogród.

C. k. Dyrekcya finansowa w Hermansztadzie.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu	Siedlisko władzy	Kategorya	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Belbor	Turcyi	Marosz-Vasárhely	N. II.	
2	Tölgyes	"	"	" I.	
3	Altmasmezö	"	"	" II.	
4	Czik Gyimes	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
5	Kronsztad	"	Kronsztad	H. I.	
6	Tömös	"	"	" II.	
7	Oitocz	"	"	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
8	Bozda	"	"	" I.	
9	Altschanz	"	"	" II.	
10	Törzburg Niższy	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
11	Törzburg Wyższy	"	"	" II.	
12	Braza	"	"	" II.	
13	Hermansztad	we wnętrzu	Hermansztad	H. II.	Rewizya książek.
14	Rothenthurm	Turcyi	"	" II.	
15	Dusch	"	"	N. II.	
16	Wulkan	"	Broos	" I.	
17	Kołozwar	we wnętrzu	Kołozwar	H. II.	

VI. Ungarn.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Ofen.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Pesth	im Innern	Pesth	II. I.	
2	Ofen	"	"	" II.	Beschränkt auf die Verzollung von Kolonial-Waaren.
3	Raab	"	Raab	" II.	
4	Pressburg	"	Pressburg	" II.	
5	Oedenburg	"	Oedenburg	" II.	Bücher-Revision.
6	Debreczin	"	Debreczin	" II.	
7	Kaschau	"	Kaschau	" II.	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten oder bereits bei einem anderen Zollamte der inneren, Untersuchung unterzogenen Waaren, auf Austrittsamtshandlungen rücksichtlich inländischer oder verzollter ausländischer Waaren, dann auf Zwischenzollamtshandlungen für angewiesene Waaren.

VII. Siebenbürgen.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Hermannstadt.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Belbor	Türkei	Maros-Vasárhely	N. II	
2	Tölgyes	"	"	" I.	
3	Altmasmező	"	"	" II.	
4	Czik Gyimes	"	"	" I	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
5	Kronstadt	"	Kronstadt	II. I.	
6	Tömös	"	"	" II.	
7	Oitocz	"	"	N. I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung
8	Bozda	"	"	" I.	
9	Altschanz	"	"	" II.	
10	Unter-Törzburg	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
11	Ober-Törzburg	"	"	" II.	
12	Braza	"	"	" II.	
13	Hermannstadt	im Innern	Hermannstadt	II. II.	Bücher-Revision.
14	Rothenthurm	Türkei	"	" II.	
15	Dusch	"	"	N. II.	
16	Vulkan	"	Broos	" I.	
17	Klausenburg	im Innern	Klausenburg	II. II.	

VIII. Serbia i Banat Temeski.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa w Temeszwarze.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Stara Orszowa	Turcyi	Lugosz	II. II.	
2	Swinica	"	"	N. II.	
3	Temeszwar	we wnętrzu	Temeszwar	II. I.	
4	Stara-Moldowa	Turcyi	"	N. II.	
5	Uj-Palanka	"	"	" II.	
6	Kubin	"	W. Becskerek	" I.	
7	Homolitza	"	"	" II.	
8	Panczowa	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
9	Semlin	"	Neusatz	II. I.	
10	Neusatz	we wnętrzu	"	" II.	
11	Jakowa	Turcyi	"	N. II.	
12	Klenak	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
13	Mitrowice	"	"	" I.	
14	Rácsa	"	"	" II.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych wedle praw urzędu celnego pobocznego klasy I.

IX. Kroacya i Slawonia.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa w Zagrzebiu.

1	Brod	Turcyi	Osiek	II. II.	
2	Rajevoselo	"	"	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
3	Żupanie	"	"	" I.	
4	Szamac	"	"	" II.	
5	Kobasz	"	"	" II.	
6	Swiniar	"	"	" II.	
7	Stara Gradyska	"	"	" I.	
8	Waraždyn	we wnętrzu	Waraždyn	II. II.	
9	Zagrzeb	"	Zagrzeb	" II.	Rewizya książek.
10	Karlsztad	"	"	" II.	
11	Sissek	"	"	" II.	
12	Jassenovac	Turcyi	"	N. II.	
13	Dubica	"	"	" II.	
14	Kostajnica	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.

VIII. Serbien und Temescher Banat.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Temesvár.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Alt-Orsowa	Türkei	Lugos	H. II.	
2	Svinitza	"	"	N. II.	
3	Temesvár	im Innern	Temesvár	H. I.	
4	Alt-Moldova	Türkei	"	N. II.	
5	Uj-Palanka	"	"	" II.	
6	Kubin	"	Gr.Becskerek	N. I.	
7	Homolitza	"	"	" II.	
8	Pancsova	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
9	Semlin	"	Neusatz	H. I.	
10	Neusatz	im Innern	"	" II.	
11	Jakova	Türkei	"	N. II.	
12	Klenak	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
13	Mitrowitz	"	"	" I.	(wie 12)
14	Rácsa	"	"	" II.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren nach den Befugnissen eines Nebenzollamtes I. Klasse.

IX. Kroazien und Slawonien.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Agram.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Brod	Türkei	Esseg	H. II.	
2	Rajevoselo	"	"	N. I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
3	Županje	"	"	" I.	
4	Šamac	"	"	" II.	
5	Kobaš	"	"	" II.	
6	Svinjar	"	"	" II.	
7	Alt-Gradisca	"	"	" I	
8	Warasdin	im Innern	Warasdin	H. II	
9	Agram	"	Agram	" II.	Bücher-Revision.
10	Karlstadt	"	"	" II.	
11	Sissek	"	"	" II.	
12	Jassenovac	Türkei	"	N. II.	
13	Dubica	"	"	" II.	
14	Kostajnica	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
15	Korlat	Turcyi	Zagrzeb	N. II.	
16	Oblaj	"	"	" II.	
17	Malevac	"	"	" II.	
18	Fiume	Pobrzeżu morskiemu	Fiume	II. I.	
19	Zengg	"	"	" II.	
20	Prosieczenikamen	Turcyi	"	N. II.	
21	Zawale	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
22	Modragreda	"	"	" II.	
23	Peczenec	"	"	" II.	
24	Tyszkovać	"	"	" II.	
25	Zwonigrad	"	"	" II.	
26	Graczac	Dalmacyi	"	" II.	
27	St. Rocho	"	"	" I.	
28	Carlopago	Pobrzeżu morskiemu	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
29	Mała Drażyca	"	"	" II.	
30	Jablanac	"	"	" II.	
31	S. Georgen	"	"	" II.	
32	Abbatowo	"	"	" II.	
33	St. Veit	"	"	" II.	
34	St. Martin	"	"	" II.	
35	Krywyput	"	"	" II.	
36	Novi	"	"	" II.	
37	Selze	"	"	" II.	
38	Cyrkwenica	"	"	" II.	
39	Porto Rè	"	"	" II.	
40	Buccarizza	"	"	" II.	
41	St. Josef	"	"	" II.	
42	Buccari	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
43	Klanac	"	"	" II.	
44	S. Cosmo	"	"	" II.	
45	Orehowica	wolnemu okręgowi portowemu Fiume	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
46	Jelenie	"	"	" II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
15	Korlat	Türkei	Agram	N. II	
16	Oblaj	"	"	" II	
17	Maljevac	"	"	" II	
18	Fiume	Seeküste	Fiume	H. I.	
19	Zengg	"	"	" II.	
20	Prosiečenikamen	Türkei	"	N. II.	
21	Zavalje	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
22	Modragreda	"	"	" II.	
23	Pečenec	"	"	" II	
24	Tiškovač	"	"	" II.	
25	Zwonigrad	"	"	" II.	
26	Gračac	Dalmazien	"	" II.	
27	S. Rocho	"	"	" I.	
28	Carlopago	Seeküste	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
29	Mala-Dražica	"	"	" II.	
30	Jablanac	"	"	" II.	
31	S. Georgen	"	"	" II.	
32	Abbatovo	"	"	" II.	
33	S. Veit	"	"	" II.	
34	S. Martin	"	"	" II.	
35	Kriviput	"	"	" II.	
36	Novi	"	"	" II.	
37	Selze	"	"	" II.	
38	Cirkveniza	"	"	" II.	
39	Porto Ré	"	"	" II.	
40	Buccarizza	"	"	" II.	
41	S. Josef	"	"	" II.	
42	Buccari	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
43	Klanac	"	"	" II.	
44	S. Cosmo	"	"	" II.	
45	Orehovica	Freihafengebiet Fiume	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
46	Jelenje	"	"	" II.	

X. Styrya, Karyntya i Kraina.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa w Gracu.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Grac	we wnętrzu	Grac	II. I.	
2	Marburg	„	Marburg	„ II.	
3	Pettau	„	„	„ II.	
4	Cilli	„	„	„ II.	Ogranicza się na oclenie towarów pocztą nadesłanych, lub już w innym urzędzie celnym wewnętrznéj rewizyi uległych, na czynności przy wychodzie towarów krajowych, lub towarów oclonych zagranicznych, tudzież na czynności pośrednio-celne dla towarów przekazanych.
5	Bruck	„	Bruck	„ II.	
6	Klagenfurt	„	Klagenfurt	„ II.	
7	Willach	„	„	„ II.	
8	Lublana	„	Lublana	„ I.	

XI. Pobrzeże.

C. k. Dyrekcya finansowa krajowa w Tryeście.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Tryest	Pobrzeżu morskiemu	Tryest	II. I.	
2	Pechlin	„	„	N. I.	
3	Cantride	„	„	„ II.	
4	Volosca	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do towarów takowych, przez inne urzędy celne przekazanych.
5	Lovrana	„	„	„ II.	
6	Castelmuschio (na Veglii)	„	Capo d' Istria	„ II.	
7	Climno „	„	„	„ II.	
8	Verbenico „	„	„	„ II.	
9	Besca „	„	„	„ II.	
10	Veglia „	„	„	„ I.	
11	Malinsca „	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub oclonych towarów w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do towarów takowych, przez inne urzędy celne przekazanych.

X. Steiermark, Kärnthen und Krain.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Gratz.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Gratz	im Innern	Gratz	II. I.	
2	Marburg	"	Marburg	" II.	
3	Pettau	"	"	" II.	
4	Cilli	"	"	" II.	Beschränkt auf Verzollung der mit der Post angelangten oder bereits bei einem anderen Zollamte der inneren Untersuchung unterzogenen Waaren, auf Austrittsamtshandlungen rücksichtlich inländischer oder verzollter ausländischer Waaren, dann auf Zwischenzollamtshandlungen für angewiesene Waaren.
5	Bruck	"	Bruck	" II.	
6	Klagenfurt	"	Klagenfurt	" II.	
7	Villach	"	"	" II.	
8	Laibach	"	Laibach	" I.	

XI. Küstenland.

K. K. Finanz-Landes-Direkzion zu Triest.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Triest	Seeküste	Triest	H. I.	
2	Pechlin	"	"	N. I.	
3	Cantride	"	"	" II.	
4	Volosca	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
5	Lovrana	"	"	" II.	
6	Castelmuschio (auf Veglia)	"	Capo d'Istria	" II.	
7	Climno "	"	"	" II.	
8	Verbenico "	"	"	" II.	
9	Besca "	"	"	" II.	
10	Veglia "	"	"	" I.	
11	Malinsca "	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
12	Cherso (na Cherso)	Pobrzeżu morskiemu	Capo d' Istria	N. I.	
13	Ossero „	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub oclonych towarów w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do takowych towarów, przez inne urzędy celne przekazanych.
14	Lussin piccolo........	„	„	„ I.	
15	Lussin grande.....................	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do towarów takowych, przez inne urzędy celne przekazanych.
16	Sansego (na Isola)............	„	„	„ II.	
17	Fianona (Istrya).................	„	„	„ I.	
18	Portorabaz „	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do takowych towarów, przez inne urzędy celne przekazanych.
19	Carnizza „	„	„	„ II.	
20	Medolino „	„	„	„ II.	
21	Pola „	„	„	„ I.	
22	Fasana „	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do takowych towarów, przez inne urzędy celne przekazanych.
23	Rovigno „	„	„	„ I.	
24	Orsera „	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do takowych towarów, przez inne urzędy celne przekazanych.
25	Parenzo „	„	„	„ I.	
26	Val di Torre „	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do takowych towarów, przez inne urzędy celne przekazanych.
27	Cittanuova „	„	„	„ II.	
28	Umago „	„	„	„ II.	
29	Pirano „	„	„	„ I.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
12	Cherso (auf Cherso)	Seeküste	Capo d'Istria	N I.	
13	Ossero	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
14	Lussin piccolo	"	"	" I.	
15	Lussin grande	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
16	Sansego (auf Isola)	"	"	" II.	
17	Fianona (Istrien)	"	"	" I.	
18	Portorabaz "	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
19	Carnizza "	"	"	" II.	
20	Medolino "	"	"	" II.	
21	Pola "	"	"	" I.	
22	Fasana "	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
23	Rovigno "	"	"	" I.	
24	Orsera "	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
25	Parenzo "	"	"	" I.	
26	Val di Torre "	"	"	" II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
27	Cittànuova "	"	"	" II.	
28	Umago "	"	"	" II.	
29	Pirano "	"	"	" I.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
30	Isola (Istrya)	Pobrzeżu morskiemu	Capo d' Istria	N. II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do takowych towarów, przez inne urzędy celne przekazanych.
31	Capo d Istria „	„	„	„ I.	
32	Muggia „	„	„	„ II.	Przekazywanie wyrobów krajowych, lub towarów oclonych w obrocie krajowym przez morze, tudzież sprawowanie czynności urzędowych co do takowych towarów, przez inne urzędy celne przekazanych
33	S. Anna	wolnemu okręgowi portowemu m. Tryestu	Tryest	„ I.	
34	Basovizza	„	„	„ I.	Li tylko dla postępowania z towarami występującemi do terytoryum wolnego portu Tryestu.
35	Cattinara	„	„	„ II.	Oclenie towarów zastrzeżonych głównym urzędom celnym klasy II., aż do połowy jednostki oclenia.
36	Guardiella	„	„	„ I.	
37	Cologna	„	„	„ II.	Oclenie towarów zastrzeżonych głównym urzędom celnym klasy II., aż do połowy jednostki oclenia.
38	Opchina	„	„	„ I.	Li tylko dla postępowania z towarami występującemi do okręgu wolnego portu Tryestu.
39	Scala santa	„	„	„ II.	Oclenie towarów zastrzeżonych głównym urzędom celnym klasy II., aż do połowy jednostki oclenia.
40	Gretta	„	„	„ I.	Li tylko dla postępowania z towarami występującemi do terytoryum wolnego portu Tryestu.
41	Gorycya	we wnętrzu	Gorycya	H. II.	
42	Duino	Pobrzeżu morskiemu	„	N. I.	
43	Monfalcone	„	„	„ I.	
44	Canal Rosega	„	„	„ II.	
45	Sdobba	„	„	„ II.	
46	Grado	„	„	„ II.	
47	Portobuso	„	„	„ II.	
48	Cervignano	„	„	„ I.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
30	Isola (Istrien)	Seeküste	Capo d'Istria	N. II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
31	Capo d'Istria „	„	„	„ I.	
32	Muggia „	„	„	„ II.	Anweisung der Landeserzeugnisse oder verzollter Waaren im inländischen Verkehre über die See, dann Pflege der Amtshandlungen über derlei von anderen Zollämtern angewiesene Waaren.
33	St. Anna	Freihafengebiet von Triest	Triest	„ I.	
34	Basovizza	„	„	„ I.	Lediglich für Beamtshandlung der in's Freihafengebiet von Triest austretenden Waaren.
35	Cattinara	„	„	„ II.	Verzollung der den Hauptzollämtern II. Klasse vorbehaltenen Waaren bis zur Hälfte der Verzollungseinheit.
36	Guardiella	„	„	„ I.	
37	Cologna	„	„	„ II.	Verzollung der den Hauptzollämtern II. Klasse vorbehaltenen Waaren bis zur Hälfte der Verzollungseinheit.
38	Opchina	„	„	„ I.	Lediglich für Beamtshandlung der in's Freihafengebiet von Triest austretenden Waaren.
39	Scala santa	„	„	„ II.	Verzollung der den Hauptzollämtern II. Klasse vorbehaltenen Waaren bis zur Hälfte der Verzollungseinheit.
40	Gretta	„	„	„ I.	Lediglich für Beamtshandlung der in's Freihafengebiet von Triest austretenden Waaren.
41	Görz	im Innern	Görz	H. II.	
42	Duino	Seeküste	„	N. I.	
43	Monfalcone	„	„	„ I.	
44	Canal Rosega	„	„	„ II.	
45	Sdobba	„	„	„ II.	
46	Grado	„	„	„ II.	
47	Portobuso	„	„	„ II.	
48	Cervignano	„	„	„ I.	

XII. Wenecya.

C. k. Prefektura finansowa w Wenecyi.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych ocelenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Udine	we wnętrzu	Udine	H. I.	
2	Palma	Pobrzeżu morskiemu	„	N. I.	
3	Porto Nogara	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
4	Latisana	„	„	„ I.	
5	Porto Lignano	„	„	„ I.	
6	Porto Tagliamento	„	„	„ II.	
7	Treviso	we wnętrzu	Treviso	II. II.	
8	Motta	„	„	„ II.	
9	Wenecya, S. Giorgio a Salute	Pobrzeżu morskiemu	Wenecya	„ I.	
10	„ Fondaco Tedeschi				
11	„ S. Lucia				
12	Portogruaro	„	„	N. I.	
13	Falconera	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
14	Tre Porti	„	„	„ I.	
15	Borgognoni e Muzzorbo	„	„	„ I.	
16	Campalto	„	„	„ II.	
17	Mestre	„	„	„ II.	
18	Fusina	„	„	„ I.	
19	S. Giuliano	„	„	„ I.	
20	Lido	„	„	„ II.	
21	Alberoni o Malamocco	„	„	„ II.	
22	S. Pietro in Volta	„	„	„ I.	
23	Chioggia	„	„	II. II.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym.
24	Padwa	we wnętrzu	Padwa	„ I.	
25	Rovigo	„	Rovigo	„ II.	
26	Cavanella di Po	Państwu kościelnemu i Pobrzeżu morskiemu	„	„ II.	Z 4 posterunkami opowiedniczemi.
27	Porto G orino	Państwu kościelnemu i rz. Po	„	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
28	Riva	„	„	„ II.	
29	Ariano	„	„	„ II.	

XII. Venedig.

K. K. Finanz-Präfektur zu Venedig.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Udine	Im Innern	Udine	H. I.	
2	Palma	Seeküste	"	N. I.	
3	Porto Nogara	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
4	Latisana	"	"	" I.	
5	Porto Lignano	"	"	" I.	
6	Porto Tagliamento	"	"	" II.	
7	Treviso	Im Innern	Treviso	H. II.	
8	Motta	"	"	" II.	
9	Venedig, S. Giorgio a Salute	Seeküste	Venedig	" I.	
10	" Fondaco Tedeschi	Seeküste	Venedig	" I.	
11	" S. Lucia	Seeküste	Venedig	" I.	
12	Portogruaro	"	"	N. I.	
13	Falconera	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
14	Tre Porti	"	"	" I.	
15	Borgognoni e Muzzorbo	"	"	" I.	
16	Campalto	"	"	" II.	
17	Mestre	"	"	" II.	
18	Fusina	"	"	" I.	
19	S. Giuliano	"	"	" I.	
20	Lido	"	"	" II.	
21	Alberoni o Malamocco	"	"	" II.	
22	S. Pietro in Volta	"	"	" I.	
23	Chioggia	"	"	H. II.	Mit 1 Ansageposten.
24	Padua	Im Innern	Padua	" I.	
25	Rovigo	"	Rovigo	" II.	
26	Cavanella di Po	Kirchenstaat und Seeküste	"	" II.	Mit 4 Ansageposten.
27	Porto Gorino	Kirchenstaat und Po	"	N. I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
28	Riva	"	"	" II.	
29	Ariano	"	"	" II.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnej ku	Siedlisko władzy finansowej powiatowej	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
30	S. Maria in Punta	Państwu kościelnemu i rz. Po	Rovigo	N. I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
31	Papezze	„	„	„ II.	
32	Villa nuova Marchesana	„	„	„ II.	
33	Crespino	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
34	Guarda Veneta	„	„	„ II	
35	Polesella	„	„	„ I	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
36	S. Maria Maddalena	„	„	II. II.	
37	Occhiobello	„	„	N. I.	
38	Stiento	„	„	„ II.	
39	Caselle	„	„	„ II.	
40	Vallice	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
41	Ficarolo	„	„	„ I.	
42	Vicenza	we wnętrzu	Vicenza	II. II.	
43	Bassano	„	„	„ II.	
44	Belluno	„	Belluno	„ II.	
45	Werona	„	Werona	„ I.	

XIII. Lombardya.

C. k. Prefektura finansowa w Medyolanie.

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnej ku	Siedlisko władzy finansowej powiatowej	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Mantua	we wnętrzu	Mantua	II. I.	
2	Quatrelle	Państwu kościelnemu	„	N. II.	
3	Porcara	„	„	„ II.	
4	Revere	we wnętrzu	„	„ II.	
5	Ostiglia	„	„	„ I.	
6	Cremona	„	Cremona	H. I.	
7	Casal maggiore	na rz. Po	„	N. I.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym
8	Lodi	we wnętrzu	Lodi	II. II.	
9	Codogno	na rz. Po	„	N. II.	
10	Pawia	Sardynii	Pawia	H. I.	
11	Chignolo	„	„	N. II.	
12	Pieve, Porto Morone	„	„	„ I.	
13	Spesa	„	„	„ I.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym
14	Belgiojoso	„	„	„ II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
30	S. Maria in Punta	Kirchenstaat und Po	Rovigo	N. I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
31	Papezze	"	"	" II.	
32	Villa nuova Marchesana	"	"	" II.	
33	Crespino	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
34	Guarda Veneta	"	"	" II.	
35	Polesella	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
36	S. Maria Maddalena	"	"	H. II.	
37	Occhiobello	"	"	N. I.	
38	Stiento	"	"	" II.	
39	Caselle	"	"	" II.	
40	Vallice	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
41	Ficarolo	"	"	" I.	
42	Vicenza	im Innern	Vicenza	H. II.	
43	Bassano	"	"	" II.	
44	Belluno	"	Belluno	" II.	
45	Verona	"	Verona	" I.	

XIII. Lombardie.

K. K. Finanz-Präfektur zu Mailand.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Mantua	im Innern	Mantua	H. I.	
2	Quatrelle	Kirchenstaat	"	N. II.	
3	Porcara	"	"	" II.	
4	Revere	im Innern	"	" II.	
5	Ostiglia	"	"	" I.	
6	Cremona	"	Cremona	H. I.	
7	Casal maggiore	am Po	"	N. I.	Mit 1 Ansageposten.
8	Lodi	im Innern	Lodi	H. II.	
9	Codogno	am Po	"	N. II.	
10	Pavia	Sardinien	Pavia	H. I.	
11	Chignolo	"	"	N. II.	
12	Pieve, Porto Morone	"	"	" I.	
13	Spesa	"	"	" I.	Mit 1 Ansageposten
14	Belgiojoso	"	"	" II.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
15	Bereguardo	Sardynii	Pawia	N. II.	
16	Prato maggiore	„	„	„ II.	
17	Gran Ponte sul Ticino	„	„	„ II.	
18	Abbiategrasso	„	„	„ I.	
19	Ponte nuovo di Magenta	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia
20	Soria	„	„	„ I.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym.
21	Sostegno	„	„	„ I.	
22	Becca	„	„	„ I.	
23	Confluente	„	„	„ I.	
24	Borgo Ticino	„	„	„ II.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym
25	Medyolan, Dazio Grande	we wnętrzu	Medyolan	H. I.	
26	„ Sostra Romana	„	„	„ I.	
27	„ Sostra Viarenna	„	„	„ I.	
28	Turbigo	Sardynii	„	N. I.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym
29	Castelnovate	„	„	„ II.	
30	Gallarate	„	„	„ I.	
31	Lonate Porzolo	„	„	„ II.	
32	Sesto Calende	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
33	Como	Szwajcaryi	Como	H. I.	
34	Lecco	„	„	N. I.	
35	Angera	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych, które podróżni dla własnego użytku z sobą prowadzą, bez ograniczenia.
36	Ispra	„	„	„ II.	
37	Dumenza	„	„	„ II.	
38	Arolo	„	„	„ II.	
39	Porto Valtravaglio	„	„	„ II.	
40	Laveno	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
41	Fornasette	„	„	„ II.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych, które podróżni dla swego użytku z sobą prowadzą, bez ograniczenia.
42	Luvino	„	„	„ I.	
43	Maccagno	„	„	„ II.	
44	Zenna	„	„	„ II.	
45	Ponte Tresa	„	„	„ I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych, które z sobą podróżni prowadzą dla własnego użytku, bez ograniczenia.
46	Porto Codelago	„	„	„ I.	
47	Brusimpiano	„	„	„ II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bez ks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere B fugnisse
15	Bereguardo	Sardinien	Pavia	N. II.	
16	Prato maggiore	"	"	" II.	
17	Gran Ponte sul Ticino	"	"	" II.	
18	Abbiategrasso	"	"	" I.	
19	Ponte nuovo di Magenta	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
20	Soria	"	"	" I	Mit 1 Ansageposten.
21	Sostegno	"	"	" I.	
22	Becca	"	"	" I.	
23	Confluente	"	"	" I.	
24	Borgo Ticino	"	"	" II.	Mit 1 Ansageposten.
25	Mailand, Dazio Grande	im Innern	Mailand	II. I.	
26	" Sostra Romana	"	"	" I.	
27	" Sostra Viarenna	"	"	" I.	
28	Turbigo	Sardinien	"	N. I.	Mit 1 Ansageposten.
29	Castelnovate	"	"	" II	
30	Gallarate	"	"	" I.	
31	Lonate Porzolo	"	"	" II.	
32	Sesto Calende	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
33	Como	die Schweiz	Como	B. I.	
34	Lecco	"	"	N. I.	
35	Angera	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mit sich führen, ohne Beschränkung.
36	Ispra	"	"	" II.	
37	Dumenza	"	"	" II.	
38	Arolo	"	"	" II.	
39	Porto Valtravaglio	"	"	" II.	
40	Laveno	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
41	Fornasette	"	"	" II.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mit sich führen, ohne Beschränkung.
42	Luvino	"	"	" I.	
43	Maccagno	"	"	" II.	
44	Zenna	"	"	" II.	
45	Ponte Tresa	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mit sich führen, ohne Beschränkung.
46	Porto Codelago	"	"	" I.	
47	Brusimpiano	"	"	" II.	

Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
48	Varese	Szwajcaryi	Como	N. I	
49	Clivio	"	"	" II.	
50	Oria	"	"	" II.	
51	Gagginolo	"	"	" I.	
52	Uggiate	"	"	" II.	
53	Ponte Chiasso	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
54	Mastianico	"	"	" II.	
55	Lanzo	"	"	" II.	
56	Osteno	"	"	" II.	
57	Chiavenna	"	Morbegno	II. II.	
58	Riva	"	"	N. II.	
59	Monte Spluga	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
60	Villa	"	"	" I.	
61	Tirano	"	"	" I.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym.
62	Bormio	"	"	" II.	
63	Stelvio	"	"	" II.	
64	Bergamo	we wnętrzu	Bergamo	II. I.	
65	Brescia	"	Brescia	" I.	

XIV. Księstwo Modeny.

Książęce Ministeryum Finansów w Modenie.

1	Modena	we wnętrzu	Modena	II. I.	
2	St. Martino in Spino	Państwu kościelnemu	"	N. II.	
3	Finale	"	"	" I.	Z 3 posterunkami opowiedniczemi.
4	Campo-Santo	"	"	" II.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym.
5	Stuffione	"	"	" II.	
6	Ravarino	"	"	" II.	
7	Nonantola	"	"	" II.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym.
8	Ponte di Navicello	"	"	" II.	
9	Ponte di S. Ambrogio	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
10	S. Cesario	"	"	" II.	
11	Spilamberto	"	"	" II.	
12	Savignano	"	"	" II.	
13	Vignola	"	"	" II.	

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
48	Varese	die Schweiz	Como	N. I.	
49	Clivio	"	"	" II.	
50	Oria	"	"	" II	
51	Gagginolo	"	"	" I.	
52	Uggiate	"	"	" II.	
53	Ponte Chiasso	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
54	Mastianico	"	"	" II.	
55	Lanzo	"	"	" II.	
56	Osteno	"	"	" II.	
57	Chiavenna	"	Morbegno	II. II.	
58	Riva	"	"	N. II.	
59	Monte Spluga	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
60	Villa	"	"	" I.	
61	Tirano	"	"	" I.	Mit 1 Ansageposten.
62	Bormio	"	"	" II.	
63	Stelvio	"	"	" II.	
64	Bergamo	im Innern	Bergamo	II. I.	
65	Brescia	"	Brescia	" I.	

XIV. Herzogthum Modena.

Herzogliches Finanz-Ministerium in Modena.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Modena	im Innern	Modena	II. I.	
2	S. Martino in Spino	Kirchenstaat	"	N. II.	
3	Finale	"	"	" I.	Mit 3 Ansageposten
4	Campo Santo	"	"	" II.	Mit 1 Ansageposten
5	Stuffione	"	"	" II.	
6	Ravarino	"	"	" II.	
7	Nonantola	"	"	" II.	Mit 1 Ansageposten
8	Ponte di Novicello	"	"	" II.	
9	Ponte di S. Ambrogio	"	"	" I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
10	S. Cesario	"	"	" II.	
11	Spilamberto	"	"	" II.	
12	Savignano	"	"	" II.	
13	Vignola	"	"	" II.	

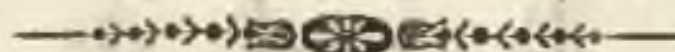
Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
14	Ciano	Państwu kościelnemu	Modena	N. II.	
15	Zocca	"	"	" II.	
16	Montese	"	"	" II.	
17	Castelluccio	"	"	" II.	
18	Fanano	"	"	" II.	
19	Ospitale	"	"	" II.	
20	Fiumalbo	Toskanii	"	" I.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym. Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
21	Focca Giovo	"	"	" II.	Funkcyonuje także jako posterunek opowiedniczy naprzeciwko Fiumalbo.
22	Riana	"	"	" II.	
23	Gallicano	"	"	" II.	
24	Turritecava	"	"	" I.	
25	Fabbriche	"	"	" I.	
26	Fornovolasco	"	"	" II.	
27	Isola santa	"	"	" II.	
28	Broglio	"	"	" II.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym.
29	Castelnuovo	"	"	" I.	
30	Montignoso	Toskanii i morzu Śródziemnemu	"	" II.	
31	Cappanaccia	morzu Śródziemnemu	"	" I.	Z 1 posterunkiem opowiedniczym. Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
32	S. Giuseppe	"	"	" I.	Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
33	Avenza	"	"	" I.	(j. w.)
34	Parmignola	"	"	" I.	(j. w.)
35	Carrara	we wnętrzu	"	" I.	
36	Massa	"	Massa	I. II.	Prawo urzędu II. I. co do wchodowego oclenia towarów tkackich i warsztacikowych.
37	Fontia	Sardynii	"	" II.	
38	Caniparola	"	"	" I.	
39	Bettola di Caprigliola	"	"	" I.	
40	Albiano	"	"	" II.	
41	Lopiedo e Metti	"	"	" II.	
42	Pagliardiccio	"	"	" II.	
43	Stadomelli	"	"	" II.	
44	Rocchetta	"	"	" II.	
45	Reggio	we wnętrzu	Reggio	" II.	
46	Gwastalla	na rz. Po	"	N. I.	Oclenie wchodowe mąki cukrowéj, nieprzeznaczonéj dla rafineryj, bez ograniczenia.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
14	Ciano	Kirchenstaat	Modena	N. II.	
15	Zocca	„	„	„ II.	
16	Montese	„	„	„ II.	
17	Castelluccio	„	„	„ II.	
18	Fanano	„	„	„ II.	
19	Ospitale	„	„	„ II.	
20	Fiumalbo	Toscana	„	„ I.	Mit 1 Ansageposten. Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
21	Focca Giovo	„	„	„ II.	Fungirt auch als Ansageposten gegenüber Fiumalbo.
22	Riana	„	„	„ II.	
23	Gallicano	„	„	„ II.	
24	Turritecava	„	„	„ I.	
25	Fabbriche	„	„	„ I.	
26	Fornovolasco	„	„	„ II.	
27	Isola santa	„	„	„ II.	
28	Broglio	„	„	„ II.	Mit 1 Ansageposten.
29	Castelnuovo	„	„	„ I.	
30	Montignoso	Toscana und das mittelländische Meer	„	„ II.	
31	Cappanaccia	das mittelländische Meer	„	„ I.	Mit 1 Ansageposten. Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
32	S. Giuseppe	„	„	„ I.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
33	Avenza	„	„	„ I.	
34	Parmignola	„	„	„ I.	
35	Carrara	im Innern	„	„ I.	
36	Massa	„	Massa	H. II.	Befugniß eines H. I. bezüglich der Eingangsverzollung von Webe- und Wirkwaaren.
37	Fontia	Sardinien	„	„ II.	
38	Caniparola	„	„	„ I.	
39	Bettola di Caprigliola	„	„	„ I.	
40	Albiano	„	„	„ II.	
41	Lopiedo e Metti	„	„	„ II.	
42	Pagliardiccio	„	„	„ II.	
43	Stadomelli	„	„	„ II.	
44	Rocchetta	„	„	„ II.	
45	Reggio	im Innern	Reggio	„ II.	
46	Guastalla	am Po	„	N. I.	Eingangsverzollung des nicht für Raffinerien bestimmten Zuckermehles ohne Beschränkung.

XV. Księstwo Parmy.

Książęce Ministeryum Finansów w Parmie.

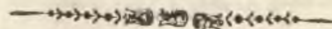
Liczba bieżąca	Stanowisko urzędu	Położenie urzędu we wnętrzu, lub na linii celnéj ku	Siedlisko władzy finansowéj powiatowéj	Kategorya powszechnych oclenia praw	Wyjątkowe prawa szczególne
1	Parma	we wnętrzu	Parma	II. I.	
2	Pontremoli	Sardynii	"	" II.	Prawo urzędu II. I. co do wchodowego oclenia towarów tkackich i warsztacikowych.
3	Rossano	"	"	" II.	
4	Zerri	"	"	" II.	
5	Cento Croci	"	"	" I.	
6	S. Maria del Taro	"	"	" II.	
7	Monte Tomarlo	"	"	" II.	
8	Pietro Sorelle	"	"	" I.	
9	Cola di Brugneto	"	"	" II.	
10	Ozzola	"	"	" II.	
11	Coli	"	"	" II.	
12	Mezzano Scotto	"	"	" II.	
13	Cicogni	"	"	" II.	
14	Nibbiano	"	"	" II.	
15	Tassara	"	"	" II.	
16	Vicobarone	"	"	" II.	
17	Creta	"	"	" II.	
18	Castel San Giovanni	"	"	" I.	Z 1. posterunkiem opowiedniczym. Potwierdzenie wystąpienia towarów przechodowych bez ograniczenia.
19	Olmo	na rz. Po	"	N. II.	Potwierdzenie wystąpienia przesełek przechodowych na rz. Po bez ograniczenia.
20	Bosco Tosca	"	"	" I.	
21	Piacenza	"	"	II. I.	

XV. Herzogthum Parma.

Herzogliches Finanz-Ministerium zu Parma.

Fortlaufende Zahl	Standort des Amtes	Lage des Amtes im Innern, oder an der Zolllinie gegen	Sitz der Finanz-Bezirks-Behörde	Kategorie der allgemeinen Verzollungs-Befugnisse	Ausnahmsweise besondere Befugnisse
1	Parma	im Innern	Parma	II. I.	
2	Pontremoli	Sardinien	"	" II.	Befugniß eines II. I. bezüglich der Eingangsverzollung von Webe- und Wirkwaaren.
3	Rossano	"	"	" II.	
4	Zerri	"	"	" II.	
5	Cento Croci	"	"	" I.	
6	S. Maria del Taro	"	"	" II.	
7	Monte Tomarlo	"	"	" II.	
8	Pietro Sorelle	"	"	" I.	
9	Cola di Brugneto	"	"	" II.	
10	Ozzola	"	"	" II.	
11	Coli	"	"	" II.	
12	Mezzano Scotto	"	"	" II.	
13	Cicogni	"	"	" II.	
14	Nibbiano	"	"	" II.	
15	Tassara	"	"	" II.	
16	Vicobarone	"	"	" II.	
17	Creta	"	"	" II.	
19	Castel San Giovanni	"	"	" I.	Mit 1 Ansageposten. Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrwaaren ohne Beschränkung.
19	Olmo	am Po	"	N. II.	Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrsendungen auf dem Po ohne Beschränkung.
20	Bosco Tosca	"	"	" I.	
21	Piacenza	"	"	II. I.	

Alfabetycznie ułożony spis

wszystkich

urzędów celnych.

Znaczenie liczb rzymskich:

I.	Okrąg administracyjny finansowy	Insbruk: Tyrol i Forarlberg, tudzież udzielne Księstwo Lichtensztejn
II.	detto	Wiedeń: Austrya poniżéj i powyżéj Anizy, tudzież Solnogród.
III.	detto	Praga: Czechy.
IV.	detto	Berno: Morawia i Szląsk.
V.	detto	Lwów: Kraków, Galicya i Bukowina.
VI.	detto	Buda: Węgry.
VII.	detto	Hermansztad: Siedmiogród.
VIII.	detto	Temeszwar: Serbia i Banat Temeski.
IX.	detto	Zagrzeb: Kroacya i Slawonia.
X.	detto	Grac: Styrya, Karyntya i Kraina.
XI.	detto	Tryest: Pobrzeże.
XII.	detto	Wenecya: Wenecya.
XIII.	detto	Medyolan: Lombardya.
XIV.	detto	Modena: Modena.
XV.	detto	Parma: Parma.

Nazwa urzędu	Okrąg administracyjny	Numer	Stronica
D.			
Debreczyn	VI.	6	1001
Dittersbach	III.	55	996
Dytkowce	V.	31	1000
Dubica	IX.	13	1002
Duino	XI.	42	1006
Dumenza	XIII.	37	1009
Dusch	VII.	15	1001
Dürnberg	II.	9	993
Dziedyc (w Goczałkowicach w Prusiech)	IV.	24	998
Dziehcława (w Hultschin w Prusiech)	IV.	21	998
E.			
Ebersdorf (w Jungbuncławskim powiecie finansowym)	III.	79	996
Ebersdorf (w Litomierskim powiecie finansowym)	III.	48	996
Edenburg	VI.	5	1001
Eger	III.	19	995
Ehrwald (w Griesen w Bawaryi)	I.	40	992
Eisendorf	III.	14	994
Enge	I.	37	992
Engelhartszell	II.	18	994
Ettenau	II.	19	994
F.			
Fabbriche	XIV.	25	1011
Falconera	XII.	13	1007
Fanano	XIV.	18	1011
Fasana	XI.	22	1005
Feldkirch	I.	12	991
Ferdinandsthal	III.	6	994
Fianona	XI.	17	1005
Ficarolo	XII.	41	1008

Nazwa urzędu	Okrąg administracyjny	Numer	Stronica
Finale	XIV.	3	1010
Fiumalbo	XIV.	20	1011
Fiume	IX.	18	1003
Fleissen (w Brambach w Saksonii)	III.	29	995
Floriansdorf	III.	64	996
Focca Giovo	XIV.	21	1011
Fondaco Tedeschi (obacz Wenecya)	XII.	10	1007
Fontia	XIV.	37	1011
Fornasette	XIII.	41	1009
Fornovolasco	XIV.	26	1011
Fugau	III.	61	996
Fusina	XII.	18	1007
Fussach	I.	22	991
G.			
Gagginolo	XIII.	51	1010
Gaisau	I.	21	991
Gallarate	XIII.	30	1009
Gallicano	XIV.	23	1011
Gargella (obacz Winkel)	I.	9	991
Georgendorf	III.	45	995
Georgswalde	III.	62	996
Giesshübel	III.	93	997
Gora-negri	V.	44	1000
Gorycya	XI.	41	1006
Gottesgab	III.	35	995
Grac	X.	1	1004
Graczac	IX.	26	1003
Grado	XI.	46	1006
Gran Ponte sul Ticino	XIII.	17	1009
Grasslitz	III.	31	995
Gretta	XI.	40	1006
Grossgmain	II.	11	993
Grottau	III.	75	996
Grün (w Elster w Saksonii)	III.	27	995
Grünthal	III.	41	995
Grünwald	III.	44	995
Grzymałówka	V.	29	1000
Guarda Veneta	XII.	34	1008
Guardiella	XI.	36	1006
Gwastalla	XIV.	46	1011

Nazwa urzędu	Okrąg administracyjny	Numer	Stronica
H.			
Hajbach	II.	24	994
Hall	I.	34	992
Hangendenstein	II.	10	993
Hanging (w Wegscheid w Bawaryi)	II.	28	994
Hard	I.	23	991
Haselbach	III.	13	994
Haselbach (w Waldmünchen w Bawaryi)	III.	12	994
Heinersdorf (w Jungbuncławskim powiecie finansowym)	III.	80	996
Hennersdorf (w Opawskim powiecie finansowym)	IV.	10	998
Hermansztad	VII.	13	1001
Herrenkreschen	III.	54	996
Hinterschiffel	II.	29	994
Hinterzinnwald	III.	47	996
Hirschbühel	II.	8	993
Hirschenstand	III.	33	995
Hittisau	I.	31	992
Hohenweiler	I.	27	991
Homolitza	VIII.	7	1002
Hotzenplotz	IV.	12	998
Höchst	I.	20	991
Hörhag (w Bäckeralpe w Bawaryi)	I.	43	992
Hueb (w Neuhaus w Bawaryi)	I.	28	991
Husiatyn	V	34	1000
J.			
Jablanac	IX.	30	1003
Jakowa	VIII.	11	100[illegible]
Jassenovac	IX.	12	100[illegible]
Jägerndorf	IV.	14	99[illegible]
Jeleń	V.	8	99[illegible]
Jelenie	IX.	46	1003
Ihława	IV.	3	99[illegible]
Insbruk	I.	33	99[illegible]

Nazwa urzędu	Okręg administracyjny	Numer	Stronica
O.			
Oberhennersdorf	III.	63	996
Oberhochsteg	I.	26	991
Oberkappel	II.	27	994
Obernberg	II.	21	994
Oberndorf (w Laufen w Bawaryi)	II.	15	993
Oblaj	IX.	16	1003
Occhiobello	XII.	37	1008
Oderberg miasto.	IV.	20	998
Oderbergski dworzec kolejny	IV.	19	998
Oitocz	VII.	7	1001
Olbendorf	III.	85	997
Olbersdorf	IV.	13	998
Olmo	XV.	19	1012
Ołomuniec	IV.	2	997
Opawa	IV.	16	998
Opchina	XI.	38	1006
Orehowica	IX.	45	1003
Oria	XIII.	50	1010
Orsera	XI.	24	1005
Ospitale	XIV.	19	1011
Ossero	XI.	13	1005
Osteno	XIII.	56	1010
Ostiglia	XIII.	5	1008
Ottendorf	III.	91	997
Ozzola	XV.	10	1012
P.			
Padwa	XII.	24	1007
Pagliardiccio	XIV.	42	1011
Palma	XII.	2	1007
Panczowa	VIII.	8	1002
Papezze	XII.	31	1008
Parenzo	XI.	25	1005
Parma	XV.	1	1012
Parmignola	XIV.	34	1011
Pawia	XIII.	10	1008
Pechlin	XI.	2	1004

Nazwa urzędu	Okręg administracyjny	Numer	Stronica
Peczence	IX.	23	1003
Peszt	VI.	1	1001
Petersdorf koło Qualisch	III.	74	996
Petersdorf obok Grulich	III.	87	997
Peterswalde	III.	49	996
Petrowitz	IV.	22	998
Pettau	X.	3	1004
Piacenza	XV.	21	1012
Pietro Sorelle	XV.	8	1012
Pieve, Porto Morone	XIII.	12	1008
Pilzno	III.	7	994
Pinswang	I.	39	992
Pirano	XI.	29	1005
Podwołoczyska	V.	33	1000
Pola	XI.	21	1005
Polesella	XII.	35	1008
Ponte Chiasso	XIII.	53	1010
Ponte di Navicello	XIV.	8	1010
Ponte di S. Ambrogio	XIV.	9	1010
Ponte nuova di Magenta	XIII.	19	1009
Ponte Tresa	XIII.	45	1009
Pontremoli	XV.	2	1012
Porcara	XIII.	3	1008
Portobuso	XI.	47	1006
Porto Codelago	XIII.	46	1009
Porto Gorino	XII.	27	1007
Portogruaro	XII.	12	1007
Porto Lignano	XII.	5	1007
Porto Nogara	XII.	3	1007
Portorabaz	XI.	18	1005
Porto Rè	IX.	39	1003
Porto Tagliamento	XII.	6	1007
Porto Valtravaglio	XIII.	39	1009
Praga	III.	1	994
Prato maggiore	XIII.	16	1009
Preszburg	VI.	4	1001
Promenhof	III.	18	995
Prosieczenikamen	IX.	20	1003
Prossnitz.	III.	38	995
Przemyśl	V.	2	999
Q.			
Quatrelle	XIII.	2	1008

Nazwa urzędu	Okręg administracyjny	Numer	Stronica
R.			
Raab	VI.	3	1001
Raciborskie przedmieście Opawy	IV.	15	998
Rácsa	VIII.	14	1002
Rajevoselo	IX.	2	1002
Ravarino	XIV.	6	1010
Reggio	XIV.	45	1011
Reichenberg	III.	72	996
Reizenhain (w Saksonii)	III.	42	995
Revere	XIII.	4	1008
Rheindorf	I.	19	991
Riana	XIV.	22	1011
Riva (powiat finansowy Morbegno)	XIII.	58	1010
Riva (powiat finansowy Rovigo)	XII.	28	1007
Rocchetta	XIV.	44	1011
Rosenheim	III.	60	996
Rossano	XV.	3	1012
Rossbach	III.	26	995
Rosshaupt (w Waidhaus w Bawaryi)	III.	15	995
Rothenthurm	VII.	14	1001
Rovigno	XI.	23	1005
Rovigo	XII.	25	1007
Roweredo	I.	2	991
Rumburg	III.	70	996
S.			
Saalbrücke	II.	14	993
Saming	II.	23	994
S. Anna	XI.	33	1006
S. Cesario	XIV.	10	1010
S. Cosmo	IX.	44	1003
S. Georgen	IX.	31	1003
S. Giorgio a Salute (obacz Wenecya)	XII.	9	1007
S. Giuliano	XII.	19	1007
S. Giuseppe	XIV.	32	1011

Nazwa urzędu	Okrąg administracyjny	Numer	Stronica
S. Josef	IX.	41	1003
S. Lucia (obacz Wenecya)	XII.	11	1007
S. Katharina	III.	8	994
S. Maria del Taro	XV.	6	1012
S. Maria Maddalena	XII.	35	1008
S. Maria in Punta	XII.	30	1008
S. Martin	IX.	34	1003
S. Martino in Spino	XIV.	2	1010
S. Pietro in Volta	XII.	22	1007
S. Rocho	IX.	27	1003
S. Veit	IX.	33	1003
Sansego (na Isola)	XI.	16	1005
Savignano	XIV.	12	1010
Scala santa	XI.	39	1006
Scharnitz (w Mittewald w Bawaryi)	I.	41	992
Schärding	II.	17	993
Schneeberg	III.	50	996
Schönbach	III.	30	995
Schwarzbach	III.	9	994
Schwarzenberg (w Lackenhäuser w Bawaryi)	II.	31	994
Schwarzwasser	IV.	23	998
Sdobba	XI.	45	1006
Sebastiansberg	III.	39	995
Selze	IX.	37	1003
Semlin	VIII.	9	1002
Sesto Calende	XIII.	32	1009
Sierosławice	V.	16	999
Sinoutz	V.	40	1000
Sissek	IX.	11	1002
Solnogród (główny urząd celny)	II.	6	993
Solnogród (urząd celny wodny)	II.	13	993
Soria	XIII.	20	1009
Sostegno	XIII.	21	1009
Sostra Romana (obacz Medyolan)	XIII.	26	1009
Sostra Viarenna (obacz Medyolan)	XIII.	27	1009
Spesa	XIII.	13	1008
Spilamberto	XIV.	11	1010
Spissermühl	I.	7	991
Springen	I.	30	992

Nazwa urzędu	Okrąg administracyjny	Numer	Stronica
Stadomelli	XIV.	43	1011
Stanisławów	V.	9	999
Stara Gradyska	IX.	7	1002
Stara-Moldowa	VIII.	4	1002
Stara Orszowa	VIII.	1	1002
Stein	II.	3	993
Stelvio	XIII.	63	1010
Steyer	II.	5	993
Stiento	XII.	38	1008
Stojanów	V.	28	1000
Streichen (w Schleching w Bawaryi)	I.	50	992
Stuffione	XIV.	5	1010
Suczawa	V.	41	1000
Sulzberg	I.	29	991
Swiniar	IX.	6	1002
Swinica	VIII.	2	1002
Szamac	IX.	4	1002
Szczakowa	V.	9	999
Szczucin	V.	19	999
T.			
Tarnopol	V.	32	1000
Tarnów	V.	17	999
Tassara	XV.	15	1012
Taufers	I.	5	991
Temeszwar	VIII.	3	1002
Tetschen	III.	53	996
Thomasdorf	III.	57	996
Tirano	XIII.	61	1010
Tölgyes	VII.	2	1001
Tömös	VII.	6	1001
Törzburg Niższy	VII.	10	1001
Törzburg Wyższy	VII.	11	1001
Tre Porti	XII.	14	1007
Treviso	XII.	7	1007
Trydent	I.	1	991
Tryest	XI.	1	1004
Turbigo	XIII.	28	1009
Turritecava	XIV.	24	1011
Tyszkovać	IX.	24	1003

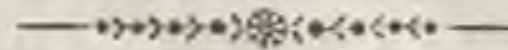
Nazwa urzędu	Okrąg administracyjny	Numer	Stronica
U.			
Udine	XII.	1	1007
Uggiate	XIII.	52	1010
Uhrynów	V.	26	1000
Uj-Palanka	VIII.	5	1002
Unken (w Melek w Bawaryi)	II.	7	993
Umago	XI.	28	1005
Unterhochsteg	I.	25	991
Uście Jezuickie	V.	18	999
V.			
Val di Torre	XI.	26	1005
Vallice	XII	40	1008
Varese	XIII.	48	1010
Veglia	XI.	10	1004
Verbenico	XI.	8	1004
Vicenza	XII.	42	1008
Vicobarone	XV.	16	1012
Vignola	XIV.	13	1010
Villa	XIII	60	1010
Villa nuova Marchesana	XII.	32	1008
Vils	I.	38	992
Vilsrain	I.	36	992
Voitersreith	III.	28	995
Vollmau	III.	11	994
Volosca	XI.	4	1004
W.			
Waldheim	III.	16	995
Walserberg	II.	12	993
Walserschanz	I.	32	992
Warażdyn	IX.	8	1002
Warnsdorf	III.	67	996
Węgrzec	V.	12	999
Weidenau	IV.	7	998
Weigsdorf	III.	78	996
Weipert (w Warnstein w Saksonii)	III.	37	995
Weissbach (w Patschkau w Prusiech)	IV.	6	998

Nazwa urzędu	Okrąg administracyjny	Numer	Stronica
Weisswasser	IV.	5	998
Wels	II.	4	993
Wenecya, Fondaco Tedeschi	XII.	10	1007
Wenecya, S. Giorgio e Salute	XII.	9	1007
Wenecya, S. Lucia	XII.	11	1007
Werona	XII.	45	1008
Wiedeń	II.	1	993
Wiener - Neustadt	II	2	993
Wies	III.	23	995
Wiesenthal	III.	36	995
Wildbühel (w Sacharang w Bawaryi)	I.	49	992
Willach	X.	7	1004
Windhausen (w Windhausen w Bawaryi)	I.	48	992
Winkel (Gargella)	I.	9	991
Wulkan	VII.	16	1001
Z.			
Zagrzeb	IX.	9	1002
Zawale	IX.	21	1003
Zengg	IX.	19	1003
Zenna	XIII.	44	1009
Zerri	XV.	4	1012
Znojem	IV.	4	997
Zocca	XIV.	15	1011
Zollhaus	I.	47	992
Zuckmantel (w Ziegenhals w Prusiech)	IV.	9	998
Żupanie	IX.	3	1002
Żuryn	V.	39	1000
Zwonigrad	IX.	25	1003

Alphabetisch geordnetes Verzeichniß

sämmtlicher

Zollämter.

Bedeutung der römischen Zahlen:

I.	Finanz-Verwaltungsgebiet	Innsbruck: Tirol und Vorarlberg, dann souveraines Fürstenthum Liechtenstein.
II.	detto	Wien: Oesterreich unter und ob der Enns, dann Salzburg.
III.	detto	Prag: Böhmen.
IV.	detto	Brünn: Mähren und Schlesien.
V.	detto	Lemberg: Krakau, Galizien und Bukowina.
VI.	detto	Ofen: Ungarn.
VII.	detto	Hermannstadt: Siebenbürgen.
VIII.	detto	Temesvár: Serbien und Temescher Banat.
IX.	detto	Agram: Kroazien und Slavonien.
X.	detto	Gratz: Steiermark, Kärnthen und Krain.
XI.	detto	Triest: Küstenland.
XII.	detto	Venedig: Venedig.
XIII.	detto	Mailand: Lombardie.
XIV.	detto	Modena: Herzogthum Modena.
XV.	detto	Parma: „ Parma.

Name des Amtes	Verwaltungsgebiet	Nummer	Seite
A.			
Abbatovo	IX.	32	1003
Abbiate grasso	XIII.	18	1009
Ach	II	20	994
Achenthal	I.	42	992
Agram	IX.	9	1002
Alberoni o Malamocco	XII.	21	1007
Albiano	XIV.	40	1011
Aloysburg	III.	65	996
Altalbenreith	III.	22	995
Alt-Gradisca	IX.	7	1002
Altmasmezö'	VII.	3	1001
Alt-Moldava	VIII.	4	1002
Alt-Orsova	VIII.	1	1002
Altschanz	VII.	9	1001
Altwarnsdorf	III.	66	996
Angera	XIII.	35	1009
Angerhäusern	II.	30	994
Ariano	XII	29	1007
Arolo	XIII.	38	1009
Asch	III.	21	995
Aussergefield	III.	5	994
Aussig	III.	69	996
Avenza	XIV.	33	1011
B.			
Babice	V.	4	999
Balzers	I.	10	991
Bangs	I.	13	991
Baranow	V.	20	999
Basovizza	XI.	34	1006
Bassano	XII.	43	1008
Battelsdorf	IV.	11	998
Batzdorf	III.	95	997
Bauern	I.	17	991
Becca	XIII.	22	1009
Belbor	VII.	1	1001
Belgiojoso	XIII.	14	1008
Belluno	XII.	44	1008
Belzec	V.	25	1000

Name des Amtes	Verwaltungsgebiet	Nummer	Seite
Bendern	I.	11	991
Bereguardo	XIII.	15	1009
Bergamo	XIII.	64	1010
Berlin	V.	30	1000
Besca	XI.	9	1004
Bettola di Caprigliola	XIV.	39	1011
Bielitz	IV.	18	998
Bodenbach	III.	52	996
Bojan	V.	37	1000
Bojaszesztie	V.	43	1000
Borgognoni e Mazzorbo	XII.	15	1007
Borgo Ticino	XIII.	24	1009
Bormio	XIII	62	1010
Bosco Tosca	XV.	20	1012
Bossaneze	V.	42	1000
Botzen	I.	3	991
Bozda	VII.	8	1001
Böhmisch-Einsiedl	III.	43	995
Böhmisch-Leippa	III.	71	996
Böhmisch-Röhren	III.	3	994
Braunau	II.	16	993
Braza	VII.	12	1001
Bregenz	I.	24	991
Brescia	XIII.	65	1010
Breitenbach (in Joh. Georgenstadt in Sachsen)	III.	34	995
Brod	IX.	1	1002
Brody	V.	27	1000
Broglio	XIV.	28	1011
Broszkowice	V.	5	999
Bruck	X.	5	1004
Brusimpiano	XIII.	47	1009
Brünn	IV.	1	997
Buccari	IX.	42	1003
Buccarizza	IX.	40	1003
Budweis	III.	2	994
C.			
Campalto	XII.	16	1007
Campo Santo	XIV.	4	1010
Canal Rosega	XI.	44	1006

Name des Amtes	Verwaltungsgebiet	Nummer	Seite
Caniparola	XIV.	38	1011
Cantride	XI.	3	1004
Capo d'Istria	XI.	31	1006
Cappanaccia	XIV.	31	1011
Carlopago	IX.	28	1003
Carnizza	XI	19	1005
Carrara	XIV.	35	1011
Casal maggiore	XIII.	7	1008
Caselle	XII	39	1008
Castelluccio	XIV.	17	1011
Castelmuschio	XI.	6	1004
Castelnovate	XIII.	29	1009
Castelnuovo	XIV.	29	1011
Castel San Giovanni	XV.	18	1012
Cattinara	XI.	35	1006
Cavanella di Po	XII.	26	1007
Cento Croci	XV.	5	1012
Cervignano	XI.	48	1006
Chelmek	V.	7	999
Cherso	XI.	12	1005
Chiavenna	XIII.	57	1010
Chignolo	XIII.	11	1008
Chioggia	XII.	23	1007
Chwalowice	V.	22	999
Ciano	XIV.	14	1011
Cicogni	XV.	13	1012
Cilli	X.	4	1004
Cirkveniza	IX.	38	1003
Cittanuova	XI.	27	1005
Climno	XI,	7	1004
Clivio	XIII.	49	1010
Clo	V.	14	999
Codogno	XIII.	9	1008
Cola di Brugneto	XV.	9	1012
Coli	XV.	11	1012
Cologna	XI.	37	1006
Como	XIII.	33	1009
Confluente	XIII.	23	1009
Cremona	XIII.	6	1008
Crespino	XII	33	1008
Creta	XV.	17	1012
Csik. Gyimes	VII.	4	1001
Czernowitz	V.	36	1000

Name des Amtes	Verwaltungsgebiet	Nummer	Seite
D.			
Debreczin	VI.	6	1001
Ditkowce	V.	31	1000
Dittersbach	III.	55	996
Dubica	IX.	13	1002
Duino	XI.	42	1006
Dumenza	XIII.	37	1009
Dusch	VII.	15	1001
Dürnberg	II.	9	993
Dzieditz (in Goczalkowitz in Preussen)	IV.	24	998
Dziehelau (in Hultschin in Preussen)	IV.	21	998
E.			
Ebersdorf (im Jungbunzlauer Finanzbezirk)	III.	79	996
Ebersdorf (im Leitmeritzer Finanzbezirk)	III.	48	996
Eger	III.	19	995
Ehrwald (in Griesen in Baiern)	I.	40	992
Eisendorf	III.	14	994
Enge	I.	37	992
Engelhartszell	II.	18	994
Ettenau	II.	19	994
F.			
Fabbriche	XIV.	25	1011
Falconera	XII.	13	1007
Fanano	XIV.	18	1011
Fasana	XI.	22	1005
Feldkirch	I.	12	991
Ferdinandsthal	III.	6	994
Fianona	XI.	17	1005
Ficarolo	XII.	41	1008
Finale	XIV.	3	1010
Fiumalbo	XIV.	20	1011
Fiume	IX.	18	1003
Fleissen (in Brambach in Sachsen)	III.	29	995
Floriansdorf	III.	64	996
Focca Giovo	XIV.	21	1011
Fondacco Tedeschi (siehe Venedig)	XII.	10	1007
Fontia	XIV.	37	1011
Fornasette	XIII.	41	1009
Fornovolasco	XIV.	26	1011
Fugau	III.	61	996
Fusina	XII	18	1007
Fussach	I.	22	991
G.			
Gagginolo	XIII.	51	1010
Gaisau	I.	21	991
Gallarate	XIII	30	1009
Gallicano	XIV.	23	1011
Gargella (siehe Winkel)	I.	9	991
Georgendorf	III.	45	995
Georgswalde	III	62	996
Giesshübel	III.	93	997
Gora-negri	V.	44	1000
Gottesgab	III.	35	995
Görz	XI.	41	1006
Gračac	IX.	26	1003
Grado	XI.	46	1006
Gran Ponte sul Ticino	XIII.	17	1009
Grasslitz	III.	31	995
Gratz	X.	1	1004
Gretta	XI	40	1006
Grossgmain	II.	11	993
Grottau	III.	75	996
Grün (in Elster in Sachsen)	III.	27	995
Grünthal	III.	41	995
Grünwald	III.	44	995
Grzymałówka	V.	29	1000
Guarda-Veneta	XII.	34	1008
Guardiella	XI.	36	1006
Guastalla	XIV.	46	1011
H.			
Hall	I.	34	992
Hangendenstein	II.	10	993
Hanging (in Wegscheid in Baiern)	II.	28	994
Hard	I.	23	991
Haselbach	III.	13	994
Haselbach (in Waldmünchen in Baiern)	III.	12	994
Haybach	II.	24	994
Heinersdorf (im Jungbunzlauer Finanzbezirk)	III.	80	996
Hennersdorf (im Troppauer Finanzbezirk)	IV.	10	998
Hermannstadt	VII.	13	1001
Herrenkreschen	III.	54	996
Hinterschiffel	II.	29	994
Hinterzinnwald	III.	47	996
Hirschbühel	II.	8	993
Hirschenstand	III.	33	995
Hittisau	I.	31	992
Hohenweiler	I.	27	991
Homolitza	VIII.	7	1002
Hotzenplotz	IV.	12	998
Höchst	I.	20	991
Hörhag (in Bäckeralpe in Baiern)	I.	43	992
Hueb (in Neuhaus in Baiern)	I.	28	991
Husiatyn	V.	34	1000
I.			
Jablanac	IX.	30	1003
Jakova	VIII.	11	1002
Jassenovac	IX.	12	1002
Jägerndorf	IV.	14	998
Jeleń	V.	8	999
Jelenje	IX.	46	1003
Iglau	IV.	3	997
Innsbruck	I.	33	992
Johannesberg	III.	90	997

Name des Amtes	Verwaltungsgebiet	Nummer	Seite
Ischl	I.	8	991
Isola	XI.	30	1006
Isola santa	XIV.	27	1011
Ispra	XIII.	36	1009
K.			
Kalich	III.	40	995
Kaltenbach (in Reit im Winkel in Baiern)	I.	51	992
Karlsbad	III.	20	995
Karlstadt	IX.	10	1002
Kaschau	VI.	7	1001
Kiechelsteg	I.	44	992
Klagenfurt	X.	6	1004
Klanac	IX.	43	1003
Klausenburg	VII.	17	1001
Kleinaupa	III.	83	996
Klenak	VIII.	12	1002
Kobaš	IX.	5	1002
Koblach	I.	15	991
Koćmierzów	V.	13	999
Kohlige	III.	76	996
Korlat	IX.	15	1003
Kostajnica	IX.	14	1002
Kozaczówka	V.	35	1000
Koziasnia	V.	23	999
Königgrätz	III.	86	997
Königshan	III.	84	997
Krakau	V.	6	999
Kriviput	IX.	35	1003
Kronstadt (in Böhmen)	III.	94	997
Kronstadt (in Siebenbürgen)	VII.	5	1001
Kubin	VIII.	6	1002
Kufstein	I.	45	992
Kufsteiner Klause (in Kiefersfelden in Baiern)	I.	46	992
Kunersdorf	III.	77	996
Kurylówka	V.	24	1000
L.			
Laibach	X.	8	1004
Landstrasse	III.	4	994
Lanzo	XIII.	55	1010
Latisana	XII.	4	1007
Laveno	XIII.	40	1009
Lecco	XIII.	34	1009
Lechleiten	I.	35	992
Lemberg	V.	1	999
Łgota	V.	10	999
Lichtenwalde	III.	73	996
Lido	XII.	20	1007
Liebenstein	III.	25	995
Linz	II.	25	994
Lobendau	III.	59	996
Lodi	XIII.	8	1008
Lonate Porzolo	XIII.	31	1009
Lopiedo e Metti	XIV.	41	1011
Lovrana	XI.	5	1004
Lussin grande	XI.	15	1005
Lussin piccolo	XI.	14	1005
Lustenau	I.	18	991
Luvino	XIII.	42	1009
M.			
Maccagno	XIII.	43	1009
Mailand, Dazio Grande	XIII.	25	1009
Mailand, Sostra Romana	XIII.	26	1009
Mailand, Sostra Viarenna	XIII.	27	1009
Mala-Dražica	IX.	29	1003
Malamocco (siehe Alberoni)	XII.	21	1007
Malinsca	XI.	11	1004
Maljevac	IX.	17	1003
Mantua	XIII.	1	1008
Marburg	X.	2	1004
Mariahilf	II.	22	994
Markhausen (in Klingenthal in Sachsen)	III.	32	995
Martinsbruck	I.	6	991
Massa	XIV.	36	1011
Mastianico	XIII.	54	1010
Mäder	I.	16	991
Medolino	XI.	20	1005
Meiningen	I.	14	991
Merkelsdorf	III.	88	997
Mestre	XII.	17	1007
Mezzano Scotto	XV.	12	1012
Mitrowits	VIII.	13	1002
Modena	XIV.	1	1010
Modlnica	V.	11	999
Modragreda	IX.	22	1003
Moldau	III.	46	995
Monfalcone	XI.	43	1006
Montese	XIV.	16	1011
Monte Spluga	XIII.	59	1010
Monte Tomarlo	XV.	7	1012
Montignoso	XIV.	30	1011
Motta	XII.	8	1007
Muggia	XI.	32	1006
Mühlbach	III.	24	995
N.			
Nachod	III.	92	997
Nadbrzezie	V.	21	999
Neumarkt	III.	10	994
Neusatz	VIII.	10	1002
Neusorge	III.	89	997
Neustadtl	III.	81	996
Neustift	II.	26	994
Neuthiergarten (in Bärnau in Baiern)	III.	17	995
Neuwald	III.	82	996
Nibbiano	XV.	14	1012
Niedereinsiedl	III.	58	996
Niedergrund	III.	51	996
Niederlipka	III.	96	997
Niederndorf	I.	4	991
Niepołomice	V.	15	999
Niklasdorf	IV.	8	998
Nixdorf	III.	56	996
Nonantola	XIV.	7	1010
Novi	IX.	36	1003
Nowosielica	V.	38	1000

Name des Amtes	Verwaltungsgebiet	Nummer	Seite
Weissbach (in Patschkau in Preussen)	IV	6	998
Weisswasser	IV	5	998
Wels	II	4	993
Wien	II	1	993
Wiener-Neustadt	II	2	993
Wies	III	23	995
Wiesenthal	III	36	995
Wildbühel (in Sacharang in Baiern)	I	49	992
Windhausen (in Windhausen in Baiern)	I	48	992
Winkel (Gargella)	I	9	991
Z.			
Zavalje	IX	21	1003
Zengg	IX	19	1003
Zenna	XIII	44	1009
Zerri	XV	4	1012
Znaim	IV	4	997
Zocca	XIV	15	1011
Zollhaus	I	47	992
Zuckmantel (in Ziegenhals in Preussen)	IV	9	998
Županje	IX	3	1002
Zarin	V	39	1000
Zwonigrad	IX	25	1003

266.

Rozporządzenie Ministerstw Finansów i Handlu z dnia 8. Grudnia 1853.,

(Dziennik praw Państwa, część LXXXVII., nr. 263., wydana dnia 14. Grudnia 1853.),

mające moc we wszystkich krajach koronnych w powszechném terytoryum celném objętych,

o wykonaniu taryfy celnéj, najwyższém postanowieniem z dnia 5. Grudnia 1853. zatwierdzonéj.

Celem wykonania taryfy celnéj, zatwierdzonéj najwyższém postanowieniem z dnia 5. Grudnia 1853. r. wydają się niniejszém następujące rozporządzenia, wstępujące w życie jednocześnie z taryfą na dniu 1. Stycznia 1854. roku:

1. (Do uwag wstępnych §. 12. lit. *c.*)

Przy towarach wychodowych dostateczném jest, jeżeli gdzie nie zachodzi podejrzenie przemytnictwa, ze wszystkich na jeden wóz, jeden konwój okrętu, jeden pociąg kolejny naładowanych towarów, otworzy się tylko kilka schowków, wedle wyboru urzędu, dla przedsiębrania z niemi wewnętrznéj rewizyi, a jedynie, gdy się przytém okażą nierzetelności w deklaracyach towarów, rozciągnąć należy rewizyę wewnętrzną na wszystkie towary tego samego przeséłacza, lub wedle okoliczności nawet i na inne części transportu.

Urzędy we wnętrzu kraju obowiązane są, schowki, które poddały rewizyi wewnętrznéj, wziąć pod zamknięcie urzędowe.

2. (Do uwag wstępnych §. 17.).

Naddatek pieniężny (ażyo) opłacony być ma tylko od ceł, a nie od należytości licencyjnych, dopłat do podatku konsumcyjnego i należytości pobocznych.

W obliczeniu należytości, ażyo równie jak przy dopłacie cła, oddzielnie uwidocznioném być winno na deklaracyach, kwitach celnych i podobnych dokumentach, do pokrycia służących.

Obliczenie to i oddzielne zapisanie także i wtedy miejsce ma, gdy cło w srebrze opłacaném bywa, a zatém w opłacie cła także i opłata ażyo objęta jest.

266.

Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels vom 8. Dezember 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXXXVII. Stück, Nr. 263, ausgegeben am 14. Dezember 1853),

giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

betreffend die Vollziehung des mit der Allerhöchsten Entschließung vom 5. Dezember 1853 genehmigten Zolltarifes.

Zur Vollziehung des mit der Allerhöchsten Entschließung vom 5. Dezember 1853 genehmigten Zolltarifes werden folgende Verfügungen getroffen, welche gleichzeitig mit dem Tarif am 1. Jänner 1854 in Wirksamkeit zu treten haben:

1. (Zur Vorerinnerung §. 12. lit. c).

Bei Ausfuhrwaaren genügt, wenn kein Verdacht eines Unterschleifes obwaltet, daß von dem ganzen Transporte, also von allen auf Einen Wagen, Ein Schiffs-Konvoy, Einen Eisenbahnzug geladenen Waaren einige Behältnisse, nach der freien Wahl des Amtes, geöffnet und der innern Untersuchung unterzogen werden, und nur, wenn sich hierbei Unrichtigkeiten in den Waaren-Erklärungen ergeben, ist die innere Untersuchung auf alle Waaren desselben Versenders, oder nach Umständen selbst auf andere Theile des Transportes auszudehnen.

Aemter im Inneren des Landes haben die Behältnisse, welche sie der inneren Untersuchung unterzogen haben, unter ämtlichen Verschluß zu legen.

2. (Zur Vorerinnerung §. 17).

Das Aufgeld (Agio) ist bloß von den Zöllen, und nicht von den Lizenzgebühren, Verzehrungssteuer-Zuschlägen und Nebengebühren zu entrichten.

Es ist in der Gebührenberechnung auf den Erklärungen, Zollquittungen und ähnlichen Deckungs-Urkunden gesondert gleich einem Zollzuschlage ersichtlich zu machen.

Diese Berechnung und gesonderte Aufschreibung hat auch dann stattzufinden, wenn der Zoll in Silber entrichtet, folglich in der Bezahlung des Zolles auch jene des Aufgeldes begriffen ist.

Dla wyrównania kursu pieniężnego papiérowego dopłacić się ma w miesiącu Styczniu 1854. r. za każde 100 złr. w naddatku złr. 15.

Jeżeli n. p. obrachowana podług taryfy kwota celna wynosi 550 złr., wówczas przypada w Styczniu 1854. r. na *aggio* 82 złr. 30. kr.; dla zapłaty więc sumy 632 złr. 30. kr. opłacić winien cłu ulegający albo 550 złr. w srebrze, albo 632 złr. 30 kr. w banknotach lub biletach skarbowych.

Własna tabela ułatwi obrachowywanie naddatku pieniężnego *(aggio)*.

3. (Do uwag wstępnych §. 27.).

§. 27. uwag wstępnych oświadcza, iż, z wyjątkiem postanowień w onymże paragrafie zawartych, z resztą utrzymane zostają rozrządzenia, co do stempla oclenia istniejące. Do tychże policzony jest także §. 11. rozporządzenia z dnia 7. Stycznia 1852. (Dziennik praw Państwa, stronica 43 *), który stanowi o należytości, od wyciśnięcia stempla oclenia opłacić się mającéj, przetoż należytość ta i nadal jeszcze pobiéraną być ma.

4. (Do §§. 29. i 30. uwag wstępnych).

§§. 29. i 30. uwag wstępnych nie czynią wzmianki o wyjątkowych prawach oclenia, jakie od początku działalności taryfy z dnia 6. Listopada 1851. r. nadane zostały pojedynczym urzędom celnym przez osobne rozporządzenia, takowe więc ze względem na postanowienia §. 33. za zniesione muszą być uważane.

Ażeby jednak dla tych okolic, gdzie mimo zmian przez nową taryfą zaprowadzonych, zachodzi potrzeba wyjątkowego prawa oclenia dla urzędu celnego niższéj kategoryi, przez cofnięcie onegoż nie nastąpiła przeszkoda w obrocie, dozwala się, ażeby wyjątkowe te prawa, włącznie praw wyjątkowych w postępowaniu co do apretury, utrzymane zostały jeszcze przez jeden rok, licząc od chwili działalności nowéj taryfy, o ile potrzeba tego już sama przez się nie ustała w skutek nastąpionego tym czasem może wyniesienia urzędu na wyższą kategoryę.

Co do dalszego trwania takowych wyjątkowych praw nastąpi rozstrzygnienie na podstawie dochodzeń wyprowadzonych.

---

*) Dziennik praw krajowych, część V., nr. 15., str. 68.

Zur Ausgleichung des Papiergeld-Kourses ist für den Monat Jänner 1854 für je 100 fl. ein Aufgeld von 15 fl. aufzuzahlen.

Beträgt z. B. der nach dem Tarife berechnete Zollbetrag 550 fl., so entfällt im Jänner 1854 das Agio mit 82 fl. 30 kr.; zur Bezahlung der Summe von 632 fl. 30 kr. hat der Zollpflichtige entweder 550 fl. in Silber, oder 632 fl. 30 kr. in Banknoten oder Reichsschatzscheinen zu entrichten.

Eine eigene Tabelle wird die Berechnung des Agio erleichtern.

3. (Zur Vorerinnerung §. 27).

Der §. 27 der Vorerinnerung erklärt, daß, mit Ausnahme der in jenem Paragraphe enthaltenen Bestimmungen, im Uebrigen die über den Verzollungsstempel bestehenden Anordnungen aufrecht bleiben. Unter diesen Anordnungen ist auch jene des §. 11 der Verordnung vom 7. Jänner 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt, Seite 43*) begriffen, welche die für die Anlegung des Verzollungsstempels zu entrichtende Gebühr festsetzt, daher diese Gebühr noch ferner einzuheben ist.

4. (Zu den §§. 29 und 30 der Vorerinnerung).

Die §§. 29 und 30 der Vorerinnerung lassen die seit dem Beginne der Wirksamkeit des Tarifes vom 6. November 1851 einzelnen Zollämtern mittelst besonderen Verfügungen ertheilten, ausnahmsweisen Verzollungsbefugnisse unerwähnt, daher diese letzteren, mit Rücksicht auf die Bestimmungen des §. 33, als aufgehoben betrachtet werden müssen.

Damit jedoch für jene Gegenden, wo ungeachtet der durch den neuen Tarif eingetretenen Aenderungen das Bedürfniß eines ausnahmsweisen Verzollungsbefugnisses für ein Zollamt minderer Kategorie vorhanden ist, nicht durch dessen Widerruf eine Störung des Verkehres herbeigeführt werde, wird gestattet, daß diese ausnahmweisen Befugnisse, mit Einschluß der ausnahmsweisen Befugnisse zur Appreturbehandlung, soferne deren Nothwendigkeit nicht etwa durch die inzwischen erfolgte Einreihung des Amtes in eine höhere Kategorie von selbst wegfiel, noch durch Ein Jahr, vom Beginne der Wirksamkeit des neuen Tarifes, aufrecht erhalten werden.

Ueber den weiteren Fortbestand solcher ausnahmsweisen Befugnisse wird auf Grund der eingeleiteten Erhebungen entschieden werden.

---

*) Landsgesetzblatt, V. Stück, Nr. 15, Seite 68.

5. (Do §. 32. uwag wstępnych).

§. 207. ustawy o cłach i monopoliach rządowych stanowi o czasie wypłatności należytości celnych.

A zatém ulegać będą ustanowom celnym wedle nowéj taryfy towary, przed 1. Stycznia 1854., z którymto dniem początek bierze działalność nowéj taryfy celnéj, w składach urzędowych złożone, a po tymże zwyczajnemu postępowaniu celnemu poddane.

Przez to jednak nie zmienia się postanowienia §. 32. uwag wstępnych, co do tego, iż cła uwzględnione w obrocie pośrednim z Związkiem celnym nie mają zastósowania do towarów, przed 1. Stycznia 1854. r. wprowadzonych.

Co się tyczy deklaracyj towarów, przed 1. Stycznia 1854. r. wniesionych, upoważnione są urzędy celne, w granicach zakresu, przyznanego im w skutek nowéj taryfy celnéj, żądać od strony deklaracyi powtórnéj, z nową taryfą celną zgodnie wystawionéj, postępowaniu celnemu za podstawę służyć mającéj.

W takowym razie obie deklaracye jako alegata do rejestru załączyć należy; powód zaś, dla którego wniesienia nowéj deklaracyi żądano, wyraźnie nadmienić należy na odwrotnéj stronie dawniejszéj deklaracyi.

6. (Do oddziałów 23. i 27.).

Ponieważ w Królestwie Lombardzko-Weneckiém i w obrocie morzem zachodzą przypadki, w których wymagane do wymierzenia celnego dochodzenie wagi ordynaryjnego wina włoskiego z wyłączeń celnych, lub oleju w beczkach dla za nadto wielkiéj objętości tychże nie może miéć miejsca przez rzeczywiste przeważenie, przeto zostaje utrzymanym zwyczaj dotychczasowy, wedle którego miara dęta dochodzoną będzie za pomocą ocechowania klamrą miarową *(bacchetazione, cadometria)*, i w skutek tego za pomocą tabel waga *netto* oznaczoną będzie.

Ponieważ przez ocechowanie klamrą miarową i redukcyę objętości wnętrznéj oznaczoną bywa w powszechności waga płynu, a nie oraz i schowku, przeto przy winie, gdzie waga płynu i schowku ocleniu za podstawę służy, dorachować należy w takim razie celem oclenia do wagi płynu także i wagę schowku.

Gdzie przeważenie schowku nastąpić nie może, dzieje się to przez doliczenie $12\frac{1}{3}$ odsetków wagi płynu.

5. (Zur Vorerinnerung §. 32).

Der §. 207 der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung bestimmt den Zeitpunkt der Fälligkeit der Zollgebühren.

Hiernach werden Waaren, welche vor dem 1. Jänner 1854, als dem Zeitpunkte der Wirksamkeit des neuen Zolltarifes, in ämtliche Niederlagen eingelagert wurden, und nach demselben dem ordentlichen Zollverfahren unterzogen werden, den Zollsätzen des neuen Tarifes unterliegen.

Hierdurch wird jedoch die Bestimmung des §. 32 der Vorerinnerung, daß die begünstigten Zölle im Zwischenverkehre mit dem Zollvereine nicht auf diejenigen Waaren Anwendung haben, welche vor dem 1. Jänner 1854 eingeführt wurden, nicht geändert.

In Absicht auf jene Waaren-Erklärungen, welche vor dem 1. Jänner 1854 überreicht wurden, werden die Zollämter ermächtiget, innerhalb der Grenzen des denselben durch den neuen Zolltarif eingeräumten Wirkungskreises, von der Partei die Ueberreichung einer neuerlichen, konform mit dem neuen Tarif ausgefertigten Erklärung zu verlangen und dem Zollverfahren zu Grunde zu legen.

In diesem Falle sind beide Erklärungen dem Register als Belege anzuschließen; der Grund, aus welchem die Einbringung einer neuen Erklärung verlangt wurde, ist auf der Rückseite der älteren Erklärung ausdrücklich zu bemerken.

6. (Zu den Abtheilungen 23 und 27).

Da im lombardisch-venezianischen Königreiche und im Verkehre zur See Fälle eintreten, wo die zur Zollbemessung erforderliche Erhebung des Gewichtes von gemeinem italienischen Wein aus den Zollausschlüssen oder von Oel in Fässern wegen des allzu großen Umfanges dieser Gebünde durch wirkliche Abwägung nicht stattfinden kann, so hat es bei der bisherigen Uebung zu verbleiben, wornach das Hohlmaß durch Abaichung (bachetazione, cadometria) erhoben und hiernach mit Hilfe von Tabellen das Nettogewicht ausgemittelt wird.

Da durch die Abaichung und die Redukzion des Rauminhaltes in der Regel das Gewicht der Flüssigkeit ohne jenes des Behältnisses ermittelt wird; so muß bei Wein, wo das Gewicht der Flüssigkeit und des Behältnisses der Verzollung zu Grunde gelegt wird, in einem solchen Falle behufs der Verzollung das Gewicht des Behältnisses dem Gewichte der Flüssigkeit hinzugerechnet werden.

Es hat dieses dort, wo die Abwage des Behältnisses nicht thunlich ist, durch Hinzurechnung von $12\frac{1}{3}$ Perzent des Gewichtes der Flüssigkeit zu geschehen.

7. (Do §. 31. uwag wstępnych).

W obrocie przez granicę ku Państwom celnym Związkowym mogą przedmioty zupełnie od cła wolne, t. j. które w obrocie przez granicę wspomnianą nie podlegają cłu wchodowemu, jeżeli nie są zapakowane, lub w ten sposób przed oczyma leżą, iż natychmiast bez wszelkich trudności poznane być mogą, przebywać linię celną we wchodzie dla wprowadzenia także drogami pobocznemi, i bez odstawy do urzędu.

Wyjętemi są tu te tylko towary, których wstąpienie do Austryi wykazaném być musi w skutek traktatu handlowego i celnego z dnia 19. Lutego 1853. r.

Władze finansowe krajowe upoważnione są dla pojedynczych części granicznych powszechnie, lub dla osób pojedynczych, nawet przy przedmiotach, które wedle taryfy przebywać mogą linię celną drogami pobocznemi i bez odstawy, przepisywać pewne drogi poboczne, lub odstawę do oddziałów straży finansowéj, lub do zwierzchności miejscowéj, i oraz pozostaje przy c. k. Ministerstwie Finansów przepisać dla pojedynczych części granicznych nawet trzymanie się dróg celnych i odstawę do urzędów.

8. (Do §. 32. i niektórych pozycyj taryfowych).

Uwzględnienia w obrocie pośrednim z Związkiem celnym odnoszą się tylko do tych towarów, które z wolnego obrotu jego do Austryi wchodzą.

Za dowód okoliczności téj służyć winny tymczasowo, dopóki nie przyjdzie do skutku dalsze porozumienie z Państwami Związku celnego, karty legitymacyjne, stemplowane listy frachtowe, lub deklaracye, wystawione przez organa Związku celnego dla obrotu w okręgu granicznym i w wywozie, o ile pojedyncze przedmioty nie są uwolnione w Związku celnym od kontroli kart legitymacyjnych.

Urzędy na granicy ku Związkowi celnemu obowiązane są przystemplować te karty legitymacyjne, listy frachtowe, lub deklaracye do deklaracyj dla austryackiego postępowania celnego, a to, gdy dwie deklaracye podane zostały, do téj, która służyć ma za alegat rejestru dochodów, lub unikatu karty konwojowéj, w dalszém przekazaniu towary konwojującéj.

Podobnie też postępować winny urzędy we wnętrzu z nadchodzącemi do nich kartami legitymacyjnemi i t. d.

7. (Zu §. 31 der Vorerinnerung).

Im Verkehre über die Grenze gegen die Zollvereinsstaaten dürfen ganz zollfreie Gegenstände, d. i. solche, welche im Verkehr über diese Grenze in der Einfuhr keinem Zoll unterliegen, in soferne sie unverpackt sind oder dergestalt vor Augen liegen, daß sie ohne Weitläufigkeit sogleich erkannt werden können, die Zoll-Linie im Eingange behufs der Einfuhr auch auf Nebenwegen und ohne Stellung zu einem Amte überschreiten.

Ausgenommen hiervon sind nur diejenigen Waaren, deren Eintritt nach Oesterreich vermöge des Handels- und Zollvertrages vom 19. Februar 1853 erwiesen werden muß.

Die Finanz-Landesbehörden sind ermächtiget, an einzelnen Grenzstrecken, allgemein oder für einzelne Personen, selbst bei den Gegenständen, welche nach dem Tarife die Zoll-Linie auf Nebenwegen und ohne Stellung überschreiten dürfen, die Einhaltung bestimmter Nebenwege oder die Stellung zu Finanzwache-Abtheilungen oder Orts-Obrigkeiten vorzuschreiben, und es bleibt dem k. k. Finanzministerium anheimgestellt, für einzelne Grenzstrecken selbst die Einhaltung der Zollstraßen und die Stellung zu Aemtern vorzuzeichnen.

8. (Zu §. 32 und mehreren einzelnen Tarifposten).

Die Begünstigungen im Zwischenverkehre mit dem Zollvereine beziehen sich nur auf jene Waaren, welche aus dem freien Verkehre desselben nach Oesterreich gelangen.

Zum Beweise dieses Umstandes haben vorläufig, bis weiteres Einverständniß mit den Zollvereinsstaaten zu Stande gekommen ist, die von den Zollvereins-Organen für den Verkehr im Grenzbezirke und in der Ausfuhr ausgestellten Legitimazionsscheine, abgestempelten Frachtbriefe oder Deklarazionen zu dienen, in soweit nicht einzelne Gegenstände im Zollvereine von der Legitimazionsschein-Kontrole befreit sind.

Die Aemter an der Grenze gegen den Zollverein haben diese Legitimazionsscheine, Frachtbriefe oder Deklarazionen den Erklärungen für das österreichische Zollverfahren anzustempeln, und zwar für den Fall, daß zwei Erklärungen überreicht werden, derjenigen, welche zum Belege des Einnahms-Registers oder des bei der weiteren Anweisung die Waaren begleitenden Unikates des Begleitscheines dient.

Auf gleiche Weise haben die Aemter im Inneren mit den an sie gelangenden Legitimazionsscheinen u. s. w. zu verfahren.

Jeżeli miejsce mają ekspedycye częściowe, wówczas pozostaje karta legitymacyjna i t. d. przy deklaracyi oryginalnéj, do księgi magazynowéj załączonéj.

Nalegać należy na to, ażeby zawsze tak w piérwotnych, jak późniejszych deklaracyach wymienioną była okoliczność ta, iż towar przychodzi z wolnego obrotu Związku celnego.

Wymienienie to najlepiéj może miéć miejsce w 2. kolumnie, zaraz pod zamieszkaniem odséłającego, n. p. Pan Szerc z Fürthu z wolnego obrotu Związku celnego.

Dla użytku ludności i urzędów w pobliżu granicy ku Związkowi celnemu wydaném będzie zestawienie tych postanowień taryfy systematycznéj, które wyłącznie dotyczą towarów, z wolnego obrotu Związku celnego wprowadzonych.

9. (Do pozycyi 40., *a*). Uwaga 1. lit. *bb*).

Następnie obwieszczone będą te urzędy celne poboczne I., przez które dozwoloném jest za cłem uwzględnioném kr. 15. od cetnara celnego wprowadzenie żelaza w stanie surowym z wolnego obrotu Państw celnych Związkowych, zakonwojowanego świadectwami pochodzenia górniczo-urzędowemi.

Także i co do formy tychże świadectw pochodzenia porozumienie nastąpi.

10. (Do pozycyi 50., *a*). Uwaga, lit. *bb*).

Przędziwo ręczne z wolnego obrotu Związku celnego wprowadzoném być może bez opłaty cła, tymczasowo tylko przez linię celną ku

Prusom od Leobschütz aż do Seidenberg w Górnéj Luzacyi,

Saksonii od Ostritz aż do Schandau na prawym brzegu Elby.

Sciśle na uwadze miéć należy, ażeby przędziwa na maszynie nie były wprowadzane jako przędziwa ręczne. Znamiona rozeznania tychże następnie do wiadomości podane zostaną.

11. (Do pozycyi 44., *d*). Uwaga 1.).

Licencye do wprowadzenia monety zdawkowéj w kwocie przechodzącéj złt. r. 25., udzielane będą przez władze finansowe krajowe. Stopienie nastąpić może tylko w c. k. mennicy.

Karom na przestępstwa dochodowe, przez takową monetę zdawkową popełnione, które wymierzone być winny podług kilkokrotnego pomnożenia opłaty, służyć będzie za podstawę cło od metali nieszlachetnych w blatach (43., *b*).

Finden Theil-Expedizionen Statt, so bleibt der Legitimazionsschein u. s. w. bei der dem Magazinsbuche beigelegten Original-Erklärung.

Es ist darauf zu dringen, daß in den ursprünglichen, wie in den späteren Erklärungen der Umstand, daß die Waare aus dem freien Verkehre des Zollvereines komme, stets angegeben werde.

Diese Angabe kann am besten in der Kolonne 2 gleich unter dem Wohnorte des Versenders stattfinden, z. B. Herr Scherz aus Fürth aus dem freien Verkehre des Zollvereines.

Zum Gebrauche der Bevölkerung und der Aemter in der Nähe der Grenze gegen den Zollverein wird eine Zusammenstellung jener Bestimmungen des systematischen Tarifes hinaus gegeben werden, welche ausschließlich diejenigen Waaren betreffen, die aus dem freien Verkehre des Zollvereines eingeführt werden.

9. (Zu Post 40, a) Anmerkung 1, lit. bb).

Die Nebenzollämter I, über welche die Einfuhr von Roheisen aus dem freien Verkehre der Zollvereinsstaaten, begleitet mit Ursprungszeugnissen der Bergbehörden, gegen den begünstigten Zoll von 15 kr. für den Zollzentner gestattet ist, werden nachträglich bekannt gegeben werden.

Auch über die Form dieser Ursprungszeugnisse wird Verständigung erfolgen.

10. (Zu Post 50, a) Anmerkung, lit. bb).

Handgespinnst aus dem freien Verkehre des Zollvereines darf vorläufig nur über die Zoll-Linie gegen

Preußen von Leobschütz bis Seidenberg in der Oberlausitz,

Sachsen von Ostritz bis Schandau auf dem rechten Elbe-Ufer

zollfrei eingeführt werden.

Es ist strenge darauf zu sehen, daß nicht Maschinengespinnste als Handgespinnste eingeführt werden. Kennzeichen zur Unterscheidung der letzteren werden nachträglich bekannt gemacht werden.

11. (Zu Post 44, d) Anmerkung 1.).

Die Erlaubnißscheine zur Einfuhr von Scheidemünze in einem Betrage von mehr als 25 fl. sind von den Finanz-Landesbehörden zu ertheilen. Die Einschmelzung kann nur bei einer k. k. Münzstätte erfolgen.

Denjenigen Gefällsstrafen wegen Uebertretungen mit solcher Scheidemünze, die nach einem Vielfachen der Abgabe zu bemessen sind, ist der Zoll für unedle Metalle in Platten (43, b) zu Grunde zu legen.

12. (Do oddziału 74., Uwaga 3.).

Fabrykanci i posiadacze dóbr, żądający zniżenia cła od maszyny przez nich sprowadzonéj, stosować winni prośby swe przez władzę finansową krajową do c. k. Ministerstwa Finansów, w Królestwie Lombardzko-Weneckiém do internacyonalnéj Komisyi połączenia celnego w Medyolanie, w których wykazać mają:

a) że maszyna dla ich przedsiębiorstwa ważną jest, i że takowa

b) w terytoryum celném albo wcale nie może być dostarczoną, albo tylko o cenach znacznie wyższych.

Ważność maszyny ocenioną będzie przez władze ze względem na rodzaj przemysłowania, dla którego jest przeznaczona, równie jak ze względem na użytek doświadczony, lub wedle prawdopodobieństwa zrobiony.

Co się tyczy większéj lub mniejszéj potrzeby sprowadzenia jéj zza granicy, stanowczemi będą w téj mierze ceny fabrykantów maszyn krajowych, tudzież poprawy, przy maszynie zachodzące, w terytoryum celném zaś nie zaprowadzone, i inne tym podobne stosunki.

Władze upoważnione są, przy ocenieniu takowém zasięgnąć rady techników, i czynić dochodzenia na miejscu, gdzie maszyna jest ustawioną. Koszta tu przypadające ponosić ma o zniżenie cła upraszający.

Dozwala się sprowadzać maszyny, dla których żądano zniżenia cła, za opłatą jednéj połowy cła, a za uprzedniém złożeniem lub zabezpieczeniem drugiéj, aż do załatwienia kwestyi uwzględnienia celnego dotyczącéj.

Baumgartner m. p.

12. (Zur Abtheilung 74, Anmerkung 3.)

Fabrikanten und Gutsbesitzer, welche eine Zollermäßigung für eine von ihnen bezogene Maschine ansprechen zu können glauben, haben ihre Gesuche im Wege der Finanz-Landesbehörde an das k. k. Finanzministerium, im lombardisch-venezianischen Königreiche an die internazionale Zolleinigungs-Kommission in Mailand, zu richten, und darin nachzuweisen:

a) daß die Maschine für ihren Gewerbsbetrieb von Wichtigkeit, und daß sie

b) im Zollgebiete entweder gar nicht oder nur um bedeutend höhere Preise zu kaufen sei.

Die Wichtigkeit der Maschine wird von den Behörden mit Rücksicht auf die Art des Gewerbsbetriebes, für den sie bestimmt ist, und mit Rücksicht auf den erprobten oder wahrscheinlich gemachten Nutzen beurtheilt werden.

Ueber die größere oder geringere Nothwendigkeit des Bezuges aus dem Auslande werden die Preis-Kourants der inländischen Maschinenfabrikanten, die an der Maschine vorhandenen, im Zollgebiete noch nicht angewendeten Verbesserungen und ähnliche Verhältnisse entscheidend seyn.

Die Behörden sind ermächtiget, sich bei dieser Beurtheilung des Beirathes von Technikern zu bedienen und Erhebungen an dem Orte der Aufstellung der Maschine vorzunehmen. Die Kosten hat der Begünstigungswerber zu bezahlen.

Es ist gestattet, die Maschinen, für welche eine Begünstigung angesprochen wird, gegen Bezahlung des halben Zolles und vorläufigen Erlag oder Sicherstellung der anderen Hälfte vor Austragung der Begünstigungsfrage zu beziehen.

Baumgartner m. p.